Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

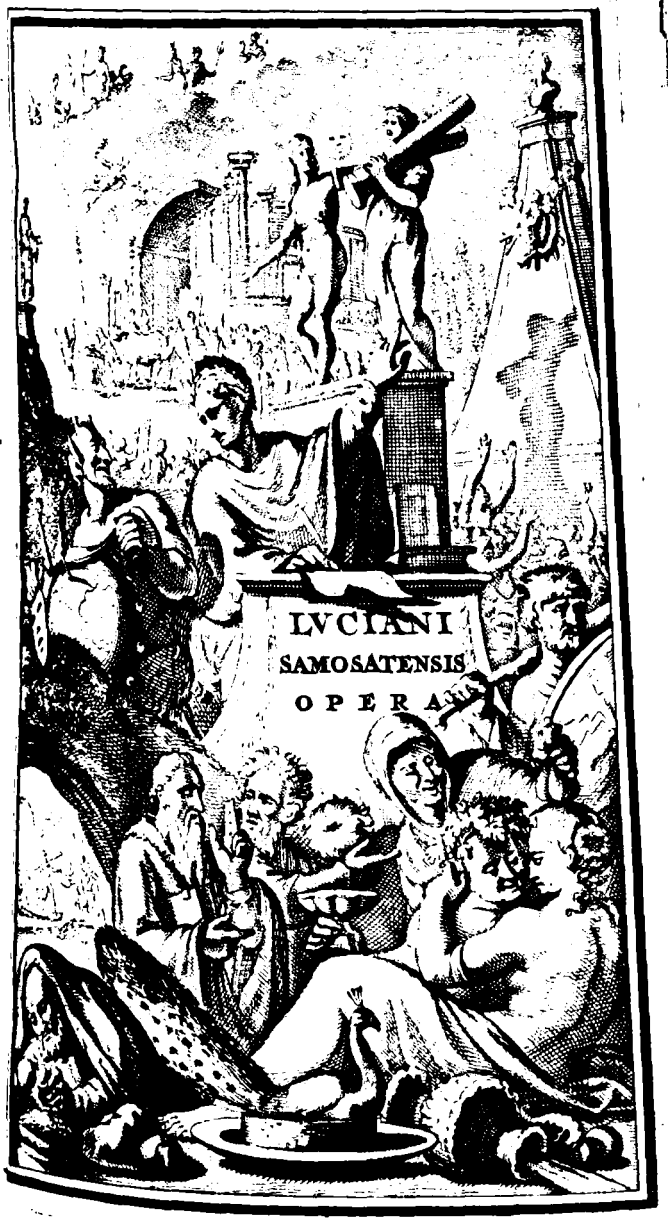
LVCIANI
SAMOSATENSIS
OPERA

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

OPERA.

TOMVS I.

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemeſnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Franciſci Guieti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & ſelectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum, ex Bibliotheca
ISAACI VOSSII.

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Proſtant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
M DC LXXXVII.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS
Bayerische
Staatsbibliothek
München

SERENISSIMO & POTENTISSIMO

PRINCIPI

FRIDERICO WILHELMO,

MARCHIONI BRANDEBVRGICO, S. ROMANI IMPERII ARCHICAMERARIO, ET ELECTORI, SVPREMO IN BORVSSIA; MAGDEBVRGI, JVLIAE, CLIVIAE, MONTIVM, STETENI, POMERANIAE, CASSVBIORVM VANDALORVMQVE, NEC NON IN SILESIA CROSNAE ET SCHWEIBVSSII DVCI, BVRGGRAVIO NORIMBERGENSI, PRINCIPI HALBERSTADENSI, MINDENSI, ET CAMINI, COMITI DE HOHENZOLLEREN, MARCAE ET RAVENSBERGI, DOMINO RAVESTEINII, LAVENBVRGENSIS ET BVTOV,

S. D.

IOANNES GEORGIVS GRAEVIVS.

Nisi mirifica singularisque Tua benignitas in fovendis pacis artibus aeque testata cunctis gentibus esset, ac Tua virtus & laus bellica, maximis rebus

geſtis parta, nunquam in animum potuiſſem inducere, ut hunc politiſſimum ſcriptorem, & per quam lepidum errorum & ineptiarum, quibus omne genus hominum obnoxium eſt, animadverſorem, Tibi, ſereniſſime Princeps, offerrem. Orbis terrarum non minus ſuſpicit Tuam in ſublevandis & tuendis omnis liberalis doctrinae ſtudiis, ſapientiam, quam admiratur quae praeclariſſime geſſiſti magnitudinem. Haec ſane tanta ſunt, ut patrari a Te poſſe, cum ſuſciperes, non ſperari, vix optari poterat; patrata vero eſſe, non credi, niſi rerum teſtimonia fidem facerent. Ecquod illuſtrius teſtimonium eſt victoria Sarmatica, qua, ſociatis cum foederato Rege copiis, quae non excedebant numerum tricies mille virum, maximas nobiliſſimae gentis copias, nonagies mille Sarmatas, & quadragies mille Scythas, in oculis ſedis Regiae fudiſti, & optimam Boruſſiae partem, Regia dominatione levatam, in libertatem ſic vindicaſti, ut tota poſt haec Tui juris & ditionis fuerit? His enim legibus ut pax redimeretur facile Tibi paſſus es perſuaderi, qui nunquam arma ſumſiſti, ut imperii fines latius proferres, ſed ut injuriae licentiam eriperes hoſtibus, & otium non obnoxium, ac ſecuritatem Tibi parentibus populis praeſtares, & aut ſociis, aut importune afflictis opitulareris. Quid glorioſius tropaeo Fehrberolinenſi? cum arma Tua, quae in remotiſſimis imperii Romani finibus, ad ejus majeſtatem & ſalutem tuendam, illiuſque inimicos ſubmovendos quaſi peregrinabantur, revocarent ſubiti ac nec opini hoſtes,

hoſtes, qui abſentiam Tuam occaſionem ſuam ducentes, dolis ac vi Tuas terras, praeſidiis nudatas, non infeſtarant modo, ſed occuparant. Quantas mox hujus injuriae poenas Deo, Tibi, & ſibi ipſi dederunt! Cum parva cum manu equitum advolares ad Tua vindicanda, & exercitum numero & locorum oportunitate longe ſuperiorem, & ab inſtrumento bellico rebuſque aliis omnibus paratiorem, tanta celeritate, ſed longe majore virtute aggredereris, caederes, & fulminis inſtar proſterneres, ut non tam de illis, quae invaſerant, retinendis, quam de ſua ſuorumque ſalute ſolliciti, pavidi terroriſque pleni refugerent. Equidem magna mercede didicerunt, quam temere & quam inauſpicato laceſſierint Principem, quem invictum ad arma divina virtus & animus excelſus praeſtat, & quem perpetua in bellis gerendis, quia nulla niſi pia & juſta ſuſcipit, fortuna comitatur. Quot enim urbes, arces, caſtella, cum ingenio ſitus, tum operibus firmiſſimas non longi temporis ſpatio amiſerunt? Stralſunda, quae acerrimos ſuperioribus hujus ſeculi annis, ingentium Caeſarearum copiarum inſultus ſuſtinuerat & retuderat, ut haberetur inexpugnabilis, quam facile novo miſſilis ignis commento Tibi ceſſit? Stetinum, munitiſſimam, & magno lectiſſimorum equitum & peditum praeſidio, omnique apparatu bellico inſtructiſſimam in patientiam obſidionis longiſſimae, quam & animo fortiſſimo, ingentique fiducia, an pervicacia dicam, ferebant, quanta virtute, quantoque conſilio cepiſti? Rugam tan-

tis copiis inſeſſam, tantis operibus & caſtellis, ipſoque mari ſeptam & vallatam, quam brevi, expoſito milite, fuſis hoſtibus, ſubjugaſti, inſigni documento virtutem & felicitatem Tuam omnia ſequi, etiam quae humana vi non expugnari poſſe videbantur. Sed nihil ſplendidius, & ad omnium ſeculorum commendationem magnificentius eſt lauru Boruſſiaca. Hoſtes recollegerant vires, dilectuque domi habito, numeroſo exercitu, per Sarmatiam irruptione facta, infeſtarant Boruſſiam Tuae ditionis, regionem tam ad belli ſubſidia, quam ad decus pacis ornatiſſimam, & uberrimis fructibus Tuum aerarium locupletantem. Caedibus, direptionibus, incendiis graſſabantur, non mediocres terrores jaciebant, diraque denuntiabant imperata detrectantibus. Videbatur fortuna, cum abeſſes longe, ac diſtinereris, omnia commutaſſe. Sed tu, invictiſſime Princeps, contractis pro tempore copiis, quam ſubito, quam inexpectato hoſtibus ſuperveniſti, ut ante Te veniſſe viderent, quam audierant venire. Adventus enim Tui nuncios incredibili celeritate praeveneras, & quidem alieniſſimo anni tempore, cum omnia frigoris immanitate rigerent, & per duratum glacie ſinum maris Balthici exercitus & omnis apparatus bellicus eſſet ducendus. Simul veneras, ſimul viceras. Inſperatus Tui conſpectus animos hoſtium tantopere perculerat, ut non tam de pugna, quam de latebris, quas circumſpiciebant, & fuga, quam maturabant, cogitarent. Victoriae praemium fuit non modo Boruſſia recuperata, ſed Pomerania

rania citerior ulteriorque pacata. Haec omnia Te Duce. ſed quid non Tuis auſpiciis & auctoritate per Tuos duces geſtum eſt? Vt alia taceam, hoc ipſo anno, quas contra immaniſſimum Chriſtiani nominis hoſtem copias miſiſti auxiliares, quae non mirifica virtutis inuſitatae documenta dederunt, in illa ingenti & nunquam non commemoranda obſidione Budae. Septies haec urbs a Chriſtianis fuit obſeſſa irrito ſucceſſu, & magno Imperii Chriſtiani detrimento & dedecore. Nec melioris eventus fuiſſet octavum obſidium, niſi miles Tuus ex illis, quae ei erant aſſignata, caſtris, tanto impetu urbem impetiiſſet, tantaque conſtantia, licet quotidie plurimi occumberent, a Turcis, cum erumpentibus, tum a foſſis & munimentis maxima vi obſeſſores arcentibus, caeſi, preſſiſſet, & tanta animi praeſentia primus muros, cum invaderentur noviſſime, ſubiiſſet, ut illi in primis expugnationem tam invictae urbis acceptam ferendam eſſe, ipſi Duces, quibus ſummam belli mandaverat, Auguſtus Imperator, litteris publice ſcriptis ſint teſtati, Tibique pro tam fortibus viris, quos reipublicae Chriſtianae ſubſidio miſiſſes, ſummas egerint gratias.

Magna haec ſunt, Sereniſſime Princeps, quae nunc admirantur omnes, quaeque ſeri nepotes admirabuntur, nulla longinquitate temporum obliteranda. Alet ea hominum fama, & ad extremas gentes, & per omnem poſteritatis memoriam diſſeminabit. Sed longe majora ſunt, quae Tibi ipſe per Te ſolus tropaea poſuiſti. In glo-

riae, quam tot rebus ad Viſtulam, Rhenum, Viadrum, Iſtrum, fortiſſime geſtis es adeptus, ſocietatem admittis Duces & milites, quorum uſus es conſilio, manibus, & miniſterio. A conſortio hujus victoriae, qua Te ipſe viciſti, quod genus victoriae eſt difficillimum, excluduntur ceteri omnes mortales. Haec vere Tua victoria eſt, cum hoſtibus, quos aequitate cauſſae viceras, antequam cum iis congredereris, armis quoque victis, & exutis illo Germaniae tractu, quem ad mare Balticum tenebant, animi ſumma moderatione, & inſita ingenii lenitate incredibili, pacem dediſti, provinciaſque quas arma & jus belli Tibi acerbe provocato adjudicarant, Tuaeque poteſtati ſubjecerant, eis reſtituiſti. Nullas pacis conditiones, quamvis parum aequae, nec ex victoris dignitate viderentur eſſe, averſabaris, ut conſtaret omnibus, Te pacis & concordiae Germaniae redintegrandae & firmandae ſtudio, non ambitione, nec cupiditate novarum rerum, aut finium late propagandorum, arma cepiſſe. Haec aequitas mirifica, & altiſſimi animi exaggeratio, Te ad divinitatis quoddam faſtigium evexit, ut Te tanquam caelo demiſſum Principem homines colant, ac venerentur.

Verum ut pax & tranquillitas Tuorum civium, ſic & eorum felicitas Tibi ſemper curae fuit, ut affluant omnibus, quae vel ad uſum, vel ad cultum & elegantiam vitae ſunt neceſſaria. Hinc magnis commodis & immunitatibus non ſolum excitantur incolae, ſed & exteri invitantur ad artificia varia in tuis civitatibus excolenda, & ad mer-

mercaturam locupletandae reipublicae fovendam. Hinc in ultimas insulas, & terras alio sole calentes naves missae negotiandi causa, coloniaeque sunt ductae. Hinc Suevum & Viadrum, fossa ducta magni operis, duodecim catarectis instructa, quinque decempedas lata, & tria miliaria Germanica longa, maximis impensis junxisti, ingenti negotiantium commodo, & itinerum compendio. Nullius patris familias tanta potest esse diligentia, & sollicitudo in procuranda re familiari, pro suorum tutela, quanta Tua est cura & vigilantia in providendis Tibi subjectorum populorum utilitatibus, & oportunitatibus. Parentis indulgentiam & amorem omnibus praestas. Inde tanta facilitas in omnium desideriis excipiendis, tanta benignitas in necessitatibus sublevandis, tanta severitas in sanctitate tribunalium, & religione judiciorum constituenda, ut omnes aequalitate juris fruantur, boni & bene de rep. meriti ornentur, improbos vero nec potentia, nec largitio, nec gratia legibus eripiat. Omnium vero curarum Tibi antiquissima est cura pietatis & religionis. In hoc omnem cogitationem mentemque fixisti, ut ejus decus illibatum, & omnibus pestilentibus erroribus purgatum floreat. Felicium aras raro fumare tam vere, quam eleganter dixit vetus poeta. Nam rebus laetis & secundis, nimiisque opibus solent homines efferri animis, & humanitatis oblivisci. Tu in tanto rerum humanarum fastigio non modo ipse caste colis religionem, Deumque unicum auctorem omnis Tuae felicitatis & victoria-

rum

rum esse in omni sermone prae Te fers, sed & Tuos cives ad eandem pietatem colendam Tuo inflammas exemplo, & gravissimis verbis incitas. In admirabili illa adlocutione, qua Tuum exercitum in Pannoniam contra sempiternum Christianorum hostem iturum, hortabaris & confirmabas, quae hic apud nos quoque cum maximo applausu fuit audita, quid praecipiebas acrius & studiosius, quam ne in hac expeditione pietatis studium Deique cultum negligerent, cui omnes Tuas victorias Te debere testabaris, utque, si tempus sic ferat, mortem fortiter oppetant pro Christo Sospitatore, qui salutem nostram sanguine suo, & vitam immortalem morte nobis, eaque indignissima, pepererit. Tantum ardorem in animis tam Ducum, quam militum, haec Tua oratio, tantam in Deum Christianamque rempublicam pietatem spirans excitavit, ut alacrius ad bellum, quam ad festum diem proficiscerentur, tantaque virtute dimicarint, ut maxima pars vitam profuderit, superstites autem, non tam suae fortitudini, quam illis facibus, quas eis subjeceras, victoriam adscribant. Quam vero hoc luculentum & illustre pietatis Tuae documentum est, quod omnes exteros cujuscunque gentis, qui propter religionem solum vertunt, & ad Te tanquam aram & arcem confugiunt, recipis fovendos, & alendos, quorum quater mille familiae in Tuis terris sedes invenerunt quietas.

In alias artes ingenuas & doctrinarum studia, quibus homines ad virtutem in reipublicae usum

&

& decus informantur, non minus curae & liberalitatis confers. Quot eruditionis & ſapientiae palaeſtras aut excitaſti, aut magnifico tueris impendio? In Boruſſia Regium montem, ad Viadrum Francofurtum, in Clivis Duisburgum, in qua Tu, Princeps ſapientiſſime, me poene adoleſcentem primus produxiſti in hoc famae theatrum. In tanto numero novam doctrinae liberalioris officinam Te moliri in Magdeburgenſi dioeceſi, nuperius cum in Clivis ad Tuum conſpectum admitterer benigniſſime, ex Tuis ſermonibus, quos in tanta rerum mole, de amplificanda eruditionis dignitate mecum habere dignabaris, mihi datum fuit intelligere. Illi nunquam effluent ex animo meo, nec ille dies mihi longe honeſtiſſimus, quo tantum Principem videre audireque mihi licuit.

Praeter iſtam, quam Athenaeis tuendis impendis, quid non pecuniae conſumis in Hebraeorum, Graecorum, Romanorum numiſmatibus, gemmis elegantia & eruditione, quam prae ſe fert erudita manus, conſpicuis, & ſupellectile priſci temporis aggeranda, quae ſemper deliciae fuerunt heroicarum mentium. Auguſtus ſane ſua praetoria rebus vetuſtate & raritate notabilibus ornabat, ſollemnibus vero diebus donabat amicis nummos omnis notae, veteres etiam, & regios ac peregrinos. Quid dicam de ſumtibus, quos facis in Bibliotheca locupletanda, quam in Principali Palatio dedicaſti, quamvis jam tanta librorum exquiſitorum copia circumfluat, ut nulli fere ſit ſecunda, ſed Attalicorum & Alexandri-

no-

norum Regum memoratis bibliothecis palmam reddat ambiguam. Ei cuſtodiendae & excolendae novam cum maxime porticum ſpatioſiſſimam juſſiſti condi, ut ſplendidius quaſi hoſpitentur illa omnium ſeculorum illuſtria ingenia, qui quibuſcunque litterarum monumentis ulli ſapientiae parti utilem navarunt operam. In iſtud eruditorum hominum prytaneum ſi collocare quoque dignaberis recentem hanc Luciani editionem, non poterit non id magno ei eſſe honori Nam praerogativa Tui tanti Principis judicii non modo commendabit eam omnibus bellarum rerum ſtudioſis, ſed & aeternitatem promittit. Eſt vero ſcriptor hic digniſſimus, qui curioſorum in manibus verſetur propter ingenii feſtivitatem incredibilem, mirificam elegantiam, & variae doctrinae, multarumque utilium & ſcitu dignarum rerum, quae fruſtra quaeruntur alibi, copiam. Gentilium ſtultitiam & anilem ſuperſtitionem, in illorum ſacris & cultu Deorum exagitat lepidiſſime. Non nunquam quidem nec Chriſtianis, aeque ut Tacitus ac Suetonius, parcit paganus, ſed vel ſic quoque nobis plus profuit, quam nocuit. Primum ex illo licet videre, quam futilia ſint, quae in Chriſtianis irridet. Dein argumento & teſtimonio luculentiſſimo vel invitus confirmat noſtrae doctrinae vim & ſanctitatem in praeclaro illo dialogo, cui pſeudomanti nomen. Non extat inſignior in omni antiquitate diſputatio, qua praeſtigiae & artes aeruſcatorum, qui fictorum oraculorum auctores fuerunt, & reſponſa divina mentiebantur, clarius oſtenduntur. Ait fa-

famoſiſſimum illum Alexandrum Abonotichitam, qui opinione renati Aeſculapii, futurorum praeſenſione juxtaque ſalutarium remediorum, quam jactabat, ſcientia inclyti, quem forma draconis humana facie, ſimulata fraude mirifica, oſtentabat, Aſiae & Europae diu illuſiſſe. Etiam hoc tempore foediſſimae illius, & omnem fidem excedentis credulitatis monumenta ſuperſunt in Abonitichitarum nummis, in quibus ille draco, hominis os ferens, conſpicitur. Adjicit Lucianus, hunc impoſtorem a ſuis ſacris & initiis, quae inſtituerat, omnes arcuiſſe Chriſtianos, & per praeconem edixiſſe: *Procul hinc Chriſtiani.* Norat impuriſſimus nebulo, Chriſtianos decipi non facile poſſe. Illos, mente ab oculis ſevocata, brevi latebras fallaciarum, quibus homines faſcinabant, perſcrutaturos, omnique mimo ſceleratiſſimi latrocinii perſonam detracturos fuiſſe. Vnde vero haec perſpicacitas hominibus rudibus, nec verſatis in perveſtigandis abditarum rerum cauſſis, quam ſibi vindicabant, qui Philoſophis dederant operam? unde robur illud animi, contra tantam ſuperſtitionis vim, quae omnium mentes tanquam magicis carminibus defixerat, quam a religionis Chriſtianae virtute & efficacitate, quae & oculos aperit ad fraudes nequiſſimorum hominum proſpiciendas, & animum firmat adverſus ſuperſtitionem, quae imbecilliores occupat facillime? Denique ſic cenſeo, ſi diligenter legatur Lucianus ab hominibus ſanis, qui noxia, quae non nunquam adſperguntur, poſſunt dignoſcere & ſeponere, vix ſcriptorem utilio-

liorem reperiri ad vitam corrigendam, eamque inanibus terroribus liberandam, nec non ad alte inſitas & inveteratas opiniones pravas, quas cum lacte materno noſtro aliorumque malo, imbibimus, a pulmone revellendas. Hunc tibi offero, ſereniſſime Princeps. Si eum exceperis fronte Tua, hoc eſt ſerena, magnum operae, quam ei impendi, pretium me conſecutum eſſe putabo. Deus Te, optime Princeps, contra ingraveſcentis aetatis incommoda diutiſſime ſervet ſalvum & ſoſpitem, bono ſacri Imperii Romani, cujus columen es, omniumque bonorum, in quibus ego numerari volo, qui praeſidium in Te ſibi certum conſtitutum eſſe decrerunt, & pro Tua Tuaeque florentiſſimae Domus incolumitate quotidie vota nuncupant. Trajecti ad Rhenum Nonis Novembribus M. IↃC. LXXXVI.

IOAN-

[1] ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

DIALOGI.

[2] Περὶ ἐνυπνίου, ἢ τοῦ βίος Λουκιανοῦ.

De Somnio, seu vita Luciani.

ARGVMENTVM.

Occasio hujus narrationis videtur sumpta esse ex 2. Xenophontis de dictis Socratis, ubi Prodicus Sophista eodem modo Herculi pueritiam egresso narrat virtutem ac voluptatem apparuisse: & utramque illum ad se pertrahere contendisse. Consilium autem & scopus in fine ab ipso Luciano explicatur. Nam ut adolescentes præ inopia deficientes & ad deteriora animum applicantes, revocaret, & ad literarum studia converteret, sermonem hunc ait à se institutum esse.

ΑΡΤΙ μὲν ἐπιτρέψαντος εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν, ἤδη τῶν ἡλικίων ὡσθησόμενος ὢν· ὁ ὃ πατὴρ ἐσκοπεῖτο μετὰ τῶν φίλων ὅ, τι χρὴ διδάξαι τὸ μειράκιον· τῆς μὲν γὰρ ἀμαθίας ἅπασι δοκεῖν ἐπιμελεῖσθαι, παιδείας δὲ, καὶ

NVPER cùm ineunte adolescentia [4] in ludum literarium ire desiissem, pater meus qua me arte instrueret, unà cum amicis disputabat. Plerisque certè videbatur [5] Humanitas, & labo-

1 Sic titulum authori meritissimò fecimus, meliores editiones sequuti. Mss. duo e Regis Christianissimi Bibliotheca, quos beneficio viri Clarissimi Nicolai Rigaltii videre contigit, nec titulum, nec ordinem agnoscunt. A postrema etiam editione Basilienſi duæ postremæ voces aberant. *Bourdelotius.*

2 Περὶ τοῦ Ἐνυπνίου.] Non dubium est quin σφαλιάν istam voluerit Lucianus operibus suis præfigi. Nec tamen persuasum habeo scribendi exordium eam illi fuisse. De ordine, quem in his dialogis servandum putavimus, dictum est in præfatione nostra ad Lectorem. *Idem.* Est λαλία sive σφαλιάν, ut patet in fine ubi ait εἰσὶ δ' οἱ σφᾶς ὑμᾶς ἐπαινολάλους. Marcilius.

πόνῳ πολλῷ, καὶ χρόνῳ μακρῷ, καὶ δαπάνης οὐ σμικρᾶς, [1] καὶ τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς. τὰ ἡμέτερα, μικρά τε εἶναι, καὶ παχεῖάν τινα τὴν ἐπιμέλειαν ἀπαιτεῖν. εἰ δέ τινα [2] τέχνην τῶν βαναύσων τῶν σκληρῶν μάθοιμι, τὸ μὲν πρῶτον εὐθὺς ἂν αὐτὸς ἔχειν τὰ ἀρκοῦντα πρὸς τὴν τέχνης, καὶ [3] μηκέτι οἰκέσιτος εἶναι, πλικιώτης ὤν. ἐκ δὲ μακρᾶς ἡ καὶ τὸ πατέρα ἐυφρανεῖν, ἀποφέρων ἀεὶ [4] τὸ κερδιμώτερον. Δευτέρας δὲ σκέψεως ἀρχὴ γενήσεται, τίς ἀρέσει τῶν τεχνῶν, καὶ ῥᾴστη σκληρεῖν, καὶ ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πρέπουσα, [5] καὶ πρόχειρον ἔχουσα τὴν χορηγίαν, καὶ διαρκῆ τὸν πόρον. ἀλλὰ τέτταρα ἄλλα ἐπαινοῦντος, ὡς ἐγκρατὴς γνώμης ἡ ἐμπειρίας εἰ ἔχει, ὁ πατὴρ εἰς τὸ ἡδὺ ἀπιδών, παρῶν δὲ καὶ ὁ τοῦ μητρὸς θεῖος, ἄλλος ἐρωτῶν

labore multo, & tempore longo, & sumptu non exiguo, [1] & fortuna denique splendida opus habere: [2] nostras autem facultates cum tenues esse, tum celere quoddam auxilium postulare. Quòd si mechanicam aliquam artem didicissem, fore primùm ut statim ab ipsa arte necessaria vitæ compararem, nec ampliùs domi, etiam adhuc adolescens, paternis sumptibus viverem: deinde ut non multò post patrem exhilararem, quum semper justam mercedem referrem. Hinc secundæ consultationis caput est propositum, quænam ars optima, & ad discendum facillima, & libero homine digna esset: quæque minori sumptu egeret, quæstumque continuum sufficeret. Proinde alio vel ex sententia, vel ab experientia, aliam laudante; pater avunculum intuens (aderat enim is quo-

3 Εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶν] Habet à Platone, in quo totus est, & à Xenophonte, cujus est assiduus imitator, apud quos, εἰς τοὺ διδασκάλους φοιτῶν. Sic in Hermotimo, sive de Sectis. παρὰ τοὺ διδασκάλους φοιτῶντα, sic de Merc. cond. & passim alibi. Inde φοιτηταὶ, ἀντὶ τοῦ μαθηταὶ. Hesych. Suid. Poll. Diligens lector monendus est, Lucianum sæpissimè loquendi modos eosdem, easdem parœmias, & citationes usurpare: qui enim aliter fieri potuit in tam floridâ & variegatâ scripturâ? Quod igitur semel monuerimus, illud sequentibus sufficiat. Ea satis constans ratio videbitur cur paululum in his principiis immorandum. *Bourd.*

4 *In ludum*] Omnem scholam (ut Ascanius ait) Romani ludum dixerunt. Cicero 2. de orat. *ludum* pro Rhetorum schola dixit. *Cognatus.*

5 *Humanitas*] Quoniam eruditio & bonarum artium disciplinæ homini soli sunt propriæ, factum est ut παιδεία pro eruditione acciperetur. Gell. lib. 13. c. 15. *Idem.*

1 Καὶ τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς] Iacobus Micyllus, vir doctissimus, interpres hujus λαλιᾶς, autoris mentem sæpissimè frustratur, & *egere quodam fortunæ splendore.* sic de Merc. cond. *Bourd.*

2 *Fortuna*] Fortuna pro divitiis, Horat. Epist. 5. lib. 1. *Cogn.*

3 *Nostras autem res*] *Res* pro substantia. Terent. in Phorm. *Idem.*

4 Τέχνην τῶν βαναύσων] Generaliter pro qualibet mechanica. ἀνλᾶς tamen βαναυσία, πᾶσα τέχνη, ut vult Hesych. Suid. vox est Peloponnesiaca. In Peloponneso βαῦσος κλίνην ἢ ἑστίαν δηλοῖ. interp. Aristopha. Pollux. *Bourd.*

5 Μήκετι οἰκέσιτος] In Mss. & aliis editionibus, quoties occurrunt duæ vocales in duabus dictionibus, prior semper eliditur, quod semel monitum volui. *Idem.*

6 Τὸ γινόμενον] *Artu proventum.* Bud. vertit *justam mercedem.* Idem.

7 Καὶ πρόχειρον ἔχουσα τὴν χορηγίαν] *Quæ paratam opem ferret, quæ prompta præberet suppetias.* Ea repetit passim. *Idem.*

1 *Sta-*

γλύφος εἶναι δοκῶν, καὶ λιθοξόος οὐ τοῖς μαλιστα εὐδοκίμοις, εἰ θέμις εἰπεῖν ἄλλῳ τέχνῃ ἐπικρατεῖν, σοῦ παραγίνεσθαι. ἀλλὰ τοῦτον ἄγε, δείξας ἐμοὶ, καὶ δίδασκε παρελαύνων λίθων ἐργάσιμα ἀγαθὸν εἶναι, καὶ σωφροσύνην, καὶ ἁρμογλυφίαν. δυνατὸς γὰρ καὶ τοῦτο. φύσεως γὰρ εἰς εἶδος [2] ἔχων δεξιῶς. ἐπεμαίρετο δὲ ταῖς ἐκ τοῦ κηροῦ παιδιαῖς· ὁπότε δὲ ἀφεθείη [3] τοῦ διδασκάλου, λάβοιεν ἂν τὸν κηρὸν, ἢ βόας, ἢ ἵππους, ἢ καὶ δι' ἀνθρώπους εἰκάσαι, [4] εἰκότως, ὡς ἐξέκρουσε τοῦ πατρὶ φίλος, ὧν μὲν τῶν διδασκάλων, πλήρης ἐλαμβάνετον. τότε δὲ ἵππαινος εἰς τὴν ἀφύσιαν καὶ τοῦτο ἦν. καὶ χρηστὰς εἶχεν ἐπ' ἐμοὶ τὰς ἐλπίδας, ὡς ἐν βραχεῖ μαθήσομαι τὴν τέχνην, ἀπ' ἐκείνης τῆς πλασικῆς. ἅμα τε δὴ τὸν ἐπιτήδειος ἐδόκει ἡμέρᾳ τέχνης εἶναι ἅψασθαι. κἀγὼ παρεδιδόμην τῷ θείῳ, μετὰ τοῦ Διὸς ἐσφόδρα τῷ πράγματι ἀχθόμενος. ἀλλά μοι καὶ παιδιάν τινα ἐκ ἀπρεπῆ ἐδόκει ἔχειν, καὶ ὡς τοὺς ἡλικιώτας ἐπίδειξιν, εἰ φαιδρὸν μὲν θεὸς τὴν γλύφην; καὶ ἀγαλματίδιά τινα μικρὰ κἀξεσκευάζων ἐμαυτῷ τε, κἀκείνοις, οἷς ἐτυγχάνομεν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἰκεῖον καὶ σώφρονες τοῖς δρεμένοις ἐμήγειρε. ἐγκρατὲς γάρ τινα μοι δοὺς ὁ θεὸς, ἐκέλευσέ μοι ἡρέμα καθαιρεῖν πλακὸς, ἐν μέσῳ κειμένης, ἐπισπῶν τὸ κοινὸν, [5] Ἀρχὴ δὲ

quoque [1] statuarius optimus sculpendo & doliendo marmore inter probatissimos artifices habitus) non fas est, inquit aliam artem, te præsente potiorem haberi. Quare hunc abduc, (me demonstrans) & acceptum doce lapides probe expolire, & coagmentare, ut in statuarium præstantem evadat. Potest enim & hoc, natura ut scis, præditus fœlici, ac dextera. Conjiciebat hoc ex ludicris illis quæ ex cera conficiebam, quum dimissus à præceptoribus, vel boves, vel equos, vel etiam homines, rectè per lovem ut patri videbar, abrasa cera effingebam: quorum causa plagas à præceptoribus accipiebam. Tunc autem his laudibus ad excitandam ingenii dexteritatem me prosequebantur: & ex illa ad fingendum propensione, omnes spem bonam concipiebant, fore ut brevi artem hanc addiscerem. Simul igitur idonea videbatur dies auspicandæ arti, & tradebar avunculo, rem per lovem non iniquo admodum animo ferens. Quin mihi lusum quendam non inluavem res ipsa videbatur habere, & ad nominis apud æquales illustrationem facturum esse, si & Deos sculpere, & parva quædam simulachra, cum mihi, tum quibus vellem, adornare nosse comperirer. Primum quod auspicantibus fieri solebat. Celte data, tabulam in medio jacentem, leniter attingere jussit avunculus, tritum illud admonens, [6] *Dimidium facti, qui cœpit, ha-*

1 *Statuarius*] Sunt qui statuariam in quinque dividant species, in *Comicen*, *Colapticen*, *Glyphicen*, *Encolapticen*, *Encausticen*. Cogn.

2 Ἔχων δεξιῶς] Anglic. & Mſ. δεξιῶς, minus Atticè. *Bourd.*

3 Τοῦ διδασκάλου] Angel. λήθ. Idem.

4 Εἰκότως] *Ad veram imaginem*, πρὸς τὴν εἰκόνα. Non enim εἰκότως, ibi vulgarem recipit interpretationem, cum nullus sensus elici possit. *Idem.*

5 Ἀρχὴ δὲ τοῦ] Hesiodeum illud repetit in Hermotimo & alibi. *Idem.*

6 *Dimidium facti*] Ex Hesiod. idem in Hermot. *Cogn.*

τοι ἥμισυ παντὸς. σκληρότερον ἢ κατενεγκόντος ὑπ' ἀπειρίας, κατέαγη μὲν ἡ πλάξ. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, [1] σκυτάλῃ τινὰ πεμφθῆναι πλησίον λαοῦν, ἃ δὴ φράσας, ἃ δὲ αὐτὸς ἐπλασάμην, κατηρξάμην. ὥστε δακρυά μοι τὰ εἰθισμένα τῆς τέχνης. ἀπόδρασις οὖν σκεῦος, ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἀφικνοῦμαι, σωρὸς [2] ἀνολολύζων, καὶ δακρύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπόπλεως. καὶ δηγνῦμαι τὴν σκυτάλην. καὶ τοὺς μώλωπας ἐδείκνυον. καὶ κατηγόρουν πολλὰ τινα ἀμύητα, προσθεὶς ὅτι ὑπὸ φθόνου ταῦτα ἔδρασε, μὴ ἀνθ' ὑπερβαλομένης καλὰ τὴν τέχνην. ἀγανακτησαμένης δὲ τῆς μητρὸς, καὶ πολλὰ τῷ ἀδελφῷ λοιδορησαμένης, ἐπεὶ νὺξ ἐπῆλθε, καθεύδουσι ἐπ' ἐνδάκρυς, καὶ τὴν ὑχθ' ὅλην ὑπνοῦν. Μέχρι μὲν δὴ τούτων μελάσιμα, καὶ μετρακιώδη τὰ εἰρημένα. τὰ μὲν ταῦτα ἦν, ἐπὶ δὲ ἄκμὴν φρόνησιν ὦ κατοῦς ἀκούσεσθε, ἀλλὰ καὶ πάνυ φιλοκάλων ἀκροατῶν δεόμενα. ἵνα γὰρ καθ' Ὅμηρον εἴπω, [3] Θεός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὀνειρος ἀμβρόσιον διὰ νυκτὸς, ἐναργὴς ἅτις, ὥστε μηδὲν ἀπολείπεσθαι τῆς ἀληθείας. ὅπ γοῦν ἢ μὲν τοσοῦτον χρόνον, τὰ τε χήματα μοι τῶν φαινομένων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παραμένει, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ἀκουσθέντων [4] ἔναυλος, οὕτω στερρὰ πάντα ἦν. [5] Δύο γυναῖκες λαβόμεναι τῶν χειρῶν μου ἐπεσπάσαντο, ἡ μὲν ἑτέρωθεν, ἡ δὲ ἑτέρωθεν, ἑκατέρα τὸ ἥμισυ ἔχουσα. σκληρότερον ἢ κατενεγκόντος ὑπ' ἀπειρίας, κατέαγη μὲν ἡ πλάξ. ὁ δὲ, ἀγανακτήσας, σκυτάλῃ τινὰ πεμφθῆναι πλησίον λαοῦν, ἃ δὴ φράσας, ἃ δὲ αὐτὸς ἐπλασάμην, κατηρξάμην. ὥστε δακρυά μοι τὰ εἰθισμένα τῆς τέχνης. ἀπόδρασις οὖν σκεῦος, ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἀφικνοῦμαι, σωρὸς ἀνολολύζων, καὶ δακρύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπόπλεως. καὶ δηγνῦμαι τὴν σκυτάλην. καὶ τοὺς μώλωπας ἐδείκνυον. καὶ κατηγόρουν πολλὰ τινα ἀμύητα, προσθεὶς ὅτι ὑπὸ φθόνου ταῦτα ἔδρασε, μὴ ἀνθ' ὑπερβαλομένης καλὰ τὴν τέχνην. ἀγανακτησαμένης δὲ τῆς μητρὸς, καὶ πολλὰ τῷ ἀδελφῷ λοιδορησαμένης, ἐπεὶ νὺξ ἐπῆλθε, καθεύδουσι ἐπ' ἐνδάκρυς, καὶ τὴν ὑχθ' ὅλην ὑπνοῦν. Μέχρι μὲν δὴ τούτων μελάσιμα, καὶ μετρακιώδη τὰ εἰρημένα. τὰ μὲν ταῦτα ἦν, ἐπὶ δὲ ἄκμὴν φρόνησιν ὦ κατοῦς ἀκούσεσθε, ἀλλὰ καὶ πάνυ φιλοκάλων ἀκροατῶν δεόμενα. ἵνα γὰρ καθ' Ὅμηρον εἴπω, [3] Θεός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὀνειρος ἀμβρόσιον διὰ νυκτὸς, ἐναργὴς ἅτις, ὥστε μηδὲν ἀπολείπεσθαι τῆς ἀληθείας. ὅπ γοῦν ἢ μὲν τοσοῦτον χρόνον, τὰ τε χήματα μοι τῶν φαινομένων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παραμένει, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ἀκουσθέντων [4] ἔναυλος, οὕτω στερρὰ πάντα ἦν. [5] Δύο γυναῖκες λαβόμεναι τῶν χειρῶν μου ἐπεσπάσαντο, ἡ μὲν ἑτέρωθεν, ἡ δὲ ἑτέρωθεν, ἑκατέρα τὸ ἥμισυ ἔχουσα.

habet. Cæterùm me duriùs præ imperitia percutiente, tabula rumpitur. Indignatus avunculus, acceptaque scutica quæ prope jacebat, nequaquam manſuetè, atque ut animum addenti convenit, me initiavit: adeò ut lachrymæ artis proœmium mihi fuerint. Idcirco arrepta inde fuga domum repeto, continuoque ejulando, & lachrymis oculos opplendo, commemorabam ſcuticam, vibices oſtendebam, nimiamque illius crudelitatem accuſabam, addens hæc illum invidia feciſſe, ne ſe in arte ſuperarem. Cùm ſtomachata, & multum fratri conviciata fuiſſet mater, ubi nox ſupervenit, lachrymoſus adhuc obdormivi, totamque noctem cogitabundus decubui. Hactenus ridicula ſunt, & puerilia quæ diximus: quæ verò deinceps audietis, nequaquam contemnenda ſunt, ô viri: ſed quæ auſcultandi percupidos auditores requirant. Nam ut ex Homero dicam. *Venêre mihi divina inſomnia nocte Alma*, ita evidentia, ut à veritate nihil diſtarent. Nunc etiam poſt tantum temporis intervallum, & viſorum ſpecies oculis inhæret, & auditorum vox auribus inſonat, tam plana fuerunt omnia. [5] Duæ mulieres manibus prehenſum,

1 Σκυτάλῃ] De hac voce ejuſque varia acceptione copiosè Grammatici. In Cod. Flor. & edit. Baſil. malè σκυταλίῳ. Bourd.

2 Ἀνολολύζων] Mſſ. & Angl. ἀνολύζων: de qua voce dico ad lib. 10. Heliod. *Idem*

Ib. Δακρύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπόπλεως] Tὰς ὀφθ. μὲς aberant ab uno Mſſ. *Idem.*

3 Θεός μοι] Agamemnonis verba, lib. 2. Iliad. *Idem.*

4 Ἔναυλος] Hac dictione paſſim utitur. Ἔναυλος ὁ ἐντὸς τῆς αὐλῆς. ὅθεν ὁ λόγος ἔναυλος ὁ ἐν ἐντὸς ὢν τῆς ἀκοῆς: atque hanc vocem ſic capit, dum ait χήματα μοι τῶν φαινόντων ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς παραμένει, &c. *Idem.*

5 Δύο γυναῖκες] Totius narrationis ſive τῆς ἐνυπνίου, exordium ſumptum è Prodici Philoſophi Hercule. Suid. in Prod. aliique multi. verùm figmentum illud

ρῶν, εἱλκόν με πρὸς ἑαυτὴν ἑκατέρα μάλα βιαίως, καὶ ἡ ἑτέρα. μικροῦ γοῦν με διεσπασάσθην πρὸς ἀλλήλας φιλοτιμούμεναι. καὶ γὰρ ἡ μία μὲν ἦν, ἡ ἑτέρα ἐπικράτει, καὶ σχεδὸν μικροῦ [2]ὅλον εἶχέ με. ἄρτι γὰρ ἦν, ὡσπερ ἐκ τῆς ἑτέρας εἶχόμην. ἐνίοτε δὲ πρὸς ἀλλήλας ἑκατέρα. ἡ μὲν, ὡς αὐτῆς ὄντος με κελεύειν βάλλειν. ἡ δὲ, ὡς μηδὲν τῶν ἀλλοτρίων ἁπτομένου. ἦν δὲ ἡ μὲν ἐργαλική, καὶ ἀνδρεία, καὶ αὐχμηρὰ τὴν κόμην, [3]τῷ χεῖρε τύλαι ἀνάπλεως, διεζωσμένη τὴν ἐσθῆτα, πλάνῃ κεκονιμένα, οἷος ἦν ὁ θεῖος ὁπότε ξέοι τὰς λίθους. ἡ ἑτέρα δὲ, μάλα εὐπρεπὴς, καὶ τὸ σχῆμα εὐπρεπὴς, καὶ [4]κόσμιος τὴν ἀναβολήν. τέλος δὲ οὖν, ἐφιᾶσί μοι διηγεῖσθαι ὁποτέρα βελτίων φαίνεται αὐτῶν. πρεσβυτέρᾳ δὴ ἡ σκληρὰ ἐκείνη, καὶ ἀνδρώδης ἔλεξεν. Ἐγὼ φίλε παῖ, ἑρμογλυφικὴ τέχνη εἰμὶ, ἣν χθὲς ἤρξω μανθάνειν, οἰκεία τέ σοι καὶ συγγενὴς οἴκοθεν. ὃ, τι δὲ πάππος σου, εἰπεῖν. τεκνομαι τοῦ μητροπάτορος, λιθοξόος ἦν, καὶ τὰ θεῖα ἀμφοτέρω. καὶ μάλα εὐδοκιμέντοι δὲ ἡμᾶς. εἰσὶ γέλοις λῆρον μὲν καὶ φλυαρίαν τῶν ἐνθάδε παίδων ἀπέχεσθαι, δείξασα τὴν ἑτέραν, ἕπεσθαι δὲ καὶ σωφρονεῖν ἐμοὶ· πρὸς μὲν

sum, se utraque valde violenter ac potenter me trahebant: unde parum abfuit quin me discerperent, inter se contendentes. Nam altera quidem superabat, & propemodum totum tenebat me: modo contra ab altera tenebar. Tum in se invicem clamabant ambæ, hæc quidem quòd suum vellet me pollidere: illa verò quòd aliena nequicquam sibi vendicaret. Erat autem altera operaria, virilis, & squalida coma, callosis manibus, succincta veste, marmoreo pulvere oppleta, qualis erat avunculus quum lapides poliebat. Altera facie venusta, habitu decoro, veste modesta, mundaque. Postremò autem permittunt meo judicio utri earum conversari malim. Et sic prior illa dura, & virilis locuta est. Ego, chare puer, Statuaria sum, quam heri discere cœpisti, tibi familiaris, & à parentibus congenita. Nam & avus tuus (avi materni nomen addens) fuit marmorarius, ambo præterea avunculi tui, & propter nos valdè claruerunt. Quod si velis tricis, ac nugis circa quas ista versatur, alteram in-

dicans, abstinere, me verò sequi, mecumque degere: primum ge-

nerosæ

illud non Prodico sed Xenophonti quidam adscripserunt, ut Cic. epist. 12. lib. 5. ad Fam. Scholiast. Homeri ad 14. Odyss. Lucianus hac περιπλοκὴ de Somnio. Malè hoc illi. Prodicus enim hujus autor primus, ut patet apud ipsum Xenophontem. post primum autorem alii illud ipsum tetigere, ut Max. Tyr. serm. 4. Themist. Euphrad. Orat. 3. D. Basil. ora. ad Nepot. *Bourd.* Simile figmento Prodici Sophistæ quo induxit voluptatem & virtutem Herculi adhuc puero apparuisse. *Cogn.*

1 Καὶ κερτομῶν] Sic jungi solita in Xenophonte & Platone. *Bourd.*

2 Ὅλον εἶχέ με] Sic in epist. amaro. Philost. *Idem.*

3 Τῷ χεῖρε] Sic in omnibus & Mss. & edit. sic passim, ut de Somnio. τῷ χεῖρε, τῷ τέχνα, & similia in Platone. *Idem.*

4 Κόσμιος τὴν ἀναβολήν] Vt pòst passim, κοσμιώτερος τὴν ἀναβολήν. *Idem.*

θρέψῃ γενικῶς, καὶ [1] τὰς ὦμους ἕξεις καρτερούς, φθόνου ὃ πάντως ἀλλότριος ἔσῃ, καὶ οὐποτε ἀπὶ ἐπὶ τοῦ ἀλλοδαπὴν, τὴν πατρίδα, καὶ τοὺς οἰκείους καταλιπών. [2] ἀδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες. [3] μὴ μυσαχθῇς δὲ ᾧ σώματος [4] τὸ εὐτελές, μηδ' ὃ τῆς ἐσθῆτος τὸ πικρόν. ἀπὸ γὰρ τῶν τοιούτων ὁρμώμενος καὶ [5] Φειδίας οἷος ἦν, ἔδειξε τὸν Δία. καὶ [6] Πολύκλειτος τὴν Ἥραν εἰργάσατο καὶ Μύρων ἐπῄνεσται, καὶ Πραξιτέλης [7] ἐθαυμάσθη. περισπουδαστὰ γοῦν, ἅτε μὴ τῶν τυχόντων. εἰ δὲ τούτων εἷς γένοιο, πῶς μὴ ἂ κλεινὸς αὐτὸς ἅπασι ἀνθρώποις γένοιο; ζηλωτὸν δὲ καὶ τὸν πατέρα ἀποδείξεις. εὐκλειᾷ δὲ ἀσφαλεῖς καὶ τὴν πατρίδα. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τούτων [8] πλείονα, διατρίβουσα, καὶ βαρβαρίζουσα, [9] πάμπολλα εἰπεῖν ἡ τέχνη, κἀλα δὲ ἀπουδῇ σωρεύουσα, καὶ πίθοις με πειρωμένη. ἀλλ' ἀκέλ μέμνημαι τὰ πλεῖστα γὰρ ἤδη μου τῶν μνημῶν διέφυγεν. ἐπεὶ σὺ μὲ ἐπαύσω, ἄρχε τοῦ λόγου ἀδέ πως. Ἐγὼ δὲ πάλιν,

neroſe educaberis, & robuſtos humeros habebis, ab omni quoque invidia alienus eris: nec patria, tuiſque familiaribus unquam relictis, in terras alienas abibis, neque ob orationem laudabunt te omnes. Neque verò corporis vilitatem, aut veſtium ſorditiem averſeris. Nam ab his initiis profectus etiam Phidias ille Iovem ſpectandum exhibuit, & Polycletus Iunonem fabricavit, Myron laudatus eſt, & Praxiteles in admiratione fuit: & hi quidem cum Diis illis adorantur. Quòd ſi horum unus evaderes, quomodo ipſe apud omnes homines celebris non fieres? Patrem certè beatum efficeres, & patriam omnibus ſpectabilem redderes. Hæc atque his etiam plura balbutiendo, & barbarè pronunciando, pleraque dixit Statuaria, ſummo ſtudio omnia connectens, & me in ſuam ſententiam adducere contendens. Sed plura non memini: maxima enim pars mihi excidit. Cæterùm ubi tandem finem fecit loquendi, altera in hunc ferme modum orditur. Ego verò,

1 Τὰς ὦμους ἕξεις καρτερούς] Vt in Deor. & Mortuor. dialog. & in Contempl. *Bourd.*

2 Οὐδὲ ὃδὲ λόγοις] Longè alia lectio concipitur ex Mſſ. & Angl. Cod. οἱ δὲ ὃδὲ λόγοις, id, qui partes τῆς παιδείας tuentur, ὧν ὃδὲ ἔργοις ἐπαινέσονταί σε, ἀλλ' ὃδὲ λόγοις. Recepta lectio facilior, hæc durior. πάντως abeſt à Mſſ. *Idem.*

3 Μὴ μυσαχθῇς] In Flor. Cod. μυσαχθεὶς, malè. hanc vocem alibi interpretatus ſum. *Idem.*

4 Τὸ εὐτελὲς] *Vilitatem.* Hanc vocem ſæpè interpretati ſunt viri doctiſſimi. Cætera hujus concionatricis habes in Piſcat. *Idem.*

5 Φειδίας οἷος ἦν ἔδειξε τὸν Δία] Olympicum, ut patet poſtea, & apud Iul. Imper. in epiſt. *Idem.*

6 Πολύκλειτος ἔδειξε τὴν Ἥραν] Argivam. patet apud Plin. de horum duorum operibus, autor libri de mundo, Cic. Tuſcul. 1. Plin. c. 8. lib. 34. Val. Max. c. 15. lib. 8, *Idem.*

7 Ἐθαυμάσθη] Mſſ. ἐθαυμασώθη. Idem.

8 Πλείονα διαπαίσασα] Hunc locum imitatus eſt Iulia. Imp. ἐ φορτικαίσασα, ἐ δυσελεγκτον, ὡς ἐφιστάμενος ἐφ' ᾧ τὴν διάμεσον ἀφεῖσαι σωὶ χρόνῳ. Idem.

9 Πάμπολλα] Angl. & Mſſ. πάντοθεν. Sed πάμπολλα Lucianicum eſt: atque ipſe hac dictione paſſim utitur. *Idem.*

1 Εἰς

παιδεία εἰμὶ ἤδη σωήθης σοι, ὦ γενναῖε μή, εἰ καὶ μηδέπω [1] εἰς πλῆθος μου πεπείρασαι. ἡλίκα μὲν οὖν τὰ ἀγαθὰ προελπὶ λιθαξόου γίγνομαι, αὐτὴ ἀπειρηκεν. ὑδὲν γὰρ ὅπι μὴ ἐργάτης ἔσῃ, τῷ σώματι πονῶν, καὶ τούτῳ πλὴν ἅπασιν ἐλπίδα τοῦ βίου πεφευγὼς. ἀφανὴς μὲν αὐτὸς ὢν, ὀλίγα κεκτημένος λαμπρῶν, πεπεισὸς τῷ γνώμῃ, δύπελὴς ὢ [2] τὸν πρόσθεν, ὅτι φίλοις ἐπιδικάσιμος, ὅτι ἐχθροῖς φοβερὸς, ὅτι πρὸς πολίτας ζηλωτὸς, ἀλλ' αὐτὸ μόνον ἐργάτης, καὶ τοῦ μὲν πολλὰ δήμου εἰς, ἀνὴρ ἀρχόντων ὑποπτότατον, καὶ τὸ λίγειν δεινότατον θεραπεύων, [3] λαγὼ βίον ζῶν, καὶ τὸ κρεῖττον ἔρημος ὤν. εἰ ὢ καὶ Φειδίας, ἢ Πολύκλειτος ἠργάσω, καὶ θαυμαστὰ πολλὰ ἐξεργάσαιο, τῶν μὲν πάντες ἐπαινέσονται, [4] σὺν ἔστι ὢ ὃς πρὸς τοῦ ἰδόντων, εἰ νῦν ἔχει, ὑφεῖτ' ἂν σοι ὅμοιος γοῦν. οἷος γὰρ ἂν ἦς, βάναυσος, καὶ [5] χειρώναξ. καὶ ὑπερχειροβίωτος νομισθήσῃ. ὧν δὲ μοι πείθῃ, πρῶτον μὲν σοι πολλὰ ἐπιverò, ὦ fili Humanitas ſum, jam conſueta & nota tibi, tametſi nondum ad finem periculum mei feceris. Quanta utique bona ſis adepturus ſi ſtatuarius evadas, illa modò expoſuit. Nihil enim aliud niſi operarius eris, corpore laborans, & in hoc totam vitæ ſpem poſitam habens, obſcurus ipſe degens, modicum & minimè generoſum quæſtum faciens, dejectus animo, tenuis reditibus, nec amicis in foro auxiliaris, nec inimicis formidabilis, nec civibus beatus prædicandus: ſed illud ſolùm videlicet opifex, & è vulgo unus, præſtantiorem te ſemper formidans, & dicendi peritum colens, leporis vitam vivens, potentioris denique lucrum exiſtens. Quod ſi etiam Phidias, vel Polycletus fias, & præclara multa opera edas, artem quidem laudabunt omnes, nemo tamen ex aſpicientibus, qui ſanæ ſit mentis, tibi ſimilis eſſe optarit. Qualis qualis enim fueris, nihil niſi mechanicus artifex, manibus operans, & ex iiſdem victum quæritans cenſeberis. At contrà, ſi mihi obſequaris, primùm tibi

1 Εἰς πλῆθος] Rectè ibi Latinus interpres *εἰς πλῆθος*, *ad plenum*. Virg. lib. 2. Georg.

Huc ager ille malus, dulceſque à fontibus unda
Ad plenum calcentur. Bourd.

2 Τὸν πρόσθον] Sic rectè in omnibus & Mſſ. & impreſſis. Iacob. Micyll. nihilominus vult legi *ὅτι μὴς τὸν πρόσθον*. Idem.

3 Λαγὼ βίον ζῶν] Demoſth. *περὶ στεφ.* λαγὼ βίον ἴξεις, ἀδικῶν δὲ πρίμων δὲ ἀεὶ πλήττων προσδοκῶν. Paræm. λαγὼ βίον ζῶν λέγουσι οἱ ἐν σωτικῇ φόβῳ καθεσταμένοι δὲ ἀκπλήττοντες. Ex hoc proverbio illud natum, λαγωὸν διλόπορες. de quo Lucianus. Piſc. & ſæpe alibi. D. Anaſt. in Epiſt. de hujus animalis metu. Ariſt. c. 1. lib. 1. hiſt. anim. & in Phyſiogn. Varr. Horat. Oppia. Ælia. Apul. Iul. Poll. Sido. Neque ineleganter Q. Cornificius poeta apud Euſeb. in Chron. Milites fugaces vocavit *galeatos lepores*. Horum proverbiorum origo eſt quam profert Herod. in Thal. ὅτι ὁ λαγὼς ὑπὸ πάντων θηρεύεται δὲ θηρίων δὲ ὀρνίθων, δὲ ἀνθρώπων. Hinc motus leporis apud Auſon.

At lepus, In me omnis terra pelagique ruina eſt,
Forſitan & cœli, ſi canis aſtra tenet. Idem.

4 Οὐκ ἔστι ὃ] Eleganter hæc Plutar. in Pericle ſtatim ab initio. *Idem.*

5 Χειρῶν ἄναξ, μόναις ταῖς χερσὶ διακόζων] Aliter Heſych. *Idem.*

δείξω παλαιῶν ἀνδρῶν ἔργα, καὶ πράξεις θαυμαστὰς, καὶ λόγους αὐτῶν [1] ἀπαγγέλλοντα, καὶ πάντων ὡς εἰπεῖν, ἔμπροσθεν ἀποφαίνοντα. καὶ τὴν ψυχὴν, ὑπὲρ ἣν κυρεύω σοὶ ἐστι, καλοῖς κοσμήσω πολλοῖς, καὶ ἀγαθοῖς ἡσυχίαν, σωφροσύνην, δικαιοσύνην, εὐσεβείαν, πραότητα, ἐπιείκειαν, σωφροσύνην, καρτερίαν, τὸν τῶν καλῶν ἔρωτα, τὴν πρὸς τὰ συμφέροντα ὁρμήν. ταῦτα γάρ ἐστιν ὁ τῆς ψυχῆς [2] ἀκήρατος ὡς ἀληθῶς κόσμος. λήσει δέ σε ὅτε παλαιὸν ὄφελον, ὅτε νῦν γλίσχρος δέον, ἀλλὰ καὶ τὰ δέοντα πρὸς ἐμέ. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὁπόσα ἐστὶ τοῖς θεοῖς, τοῖς ἀνθρώποις, σὺν εἰς μακρὸν σε διδάξομαι. καὶ ὁ νῦν πένης, ὁ δὲ δεῖνος, ὁ βαλανοκάμινός ποθεν ἀνθρωπίσκος ὅτου τέχνης, μετ' ὀλίγον ἅπασι ζηλωτὸς, καὶ ἐπίφθονος ἔσῃ, πιμπλάμενος, καὶ ἐπαινούμενος, καὶ ἐπὶ τοῖς ἀρίστοις εὐδοκιμῶν, καὶ λόγῳ τῷ γλιχῷ καὶ πλούτῳ πρὸ πάντων λαμπρὸς ἐν μέσοις. ἐοῦσα μὲν τοιαύτην ἀμπεχόμενος, δείξασα τῆς ἑαυτῆς, πάνυ γλαμπρὰν ἐφόρει, λοχῆς δὲ καὶ παιδείας ἀξιόμενος. κἄν πᾶσι λαθημαῖς, ὅσῃ ἐπὶ τὸ ἀκροατικὸν ἀγωνίᾳ, ὀφθῇ ἄφατος ἔσῃ. τοιαῦτά σοι παρέξω [3] τὰ γνωρίσματα· ὥστε τὸν ὁρῶντα ἵκανος, τὸ πλησίον κινήσας, [4] δείξει σε τῷ δακτύλῳ, [5] ὅτι

tibi multa priſcorum virorum præclara opera, actaque admiratione digna oſtendam. Deinde & orationes eorum exponendo, & omnium, ut ita dicam, expertum te reddendo, animum, quæ tui pars eſt præcipua, multis ac præclaris ornamentis exornabo, Modeſtia ſcilicet, Iuſtitia, Pietate, Manſuetudine, Æquitate, Prudentia, Fortitudine, Amore honeſti, rerum graviſſimarum Deſiderio. Hæc enim ſunt verè incorrupta animi ornamenta. Præterea neque quicquam ante actum te latebit, neque quod in præſentia eſt agendum, ſed illud multò ante mecum proſpicies. Omnia in ſumma, quæcunque ſeu divina ſunt, ſeu humana, brevi te docebo. Et qui nunc pauper es, iſtius neſcio cujus filius, qui de adeò illiberali arte neſcio quid conſultas, haud multò poſt, omnibus inſignis, & admirandus videberis, dum honoribus afficieris, laudibus eveheris, & rerum præſtantiſſimarum gloria celebraberis, & ab iis qui genere, atque opibus antiſtant conſpicieris: veſtem quidem hujuſcemodi geres (oſtendens ſuam, gerebat autem admodum ſplendidam) magiſtratu verò primoque conſeſſu dignus exiſtimaberis. Et ſi aliquò peregrè proficiſcaris, etiam in aliena terra non ignotus, nec obſcurus eris. Talibus ego te ornamentis inſignem reddam: ut te aſpicientium unuſquiſque proximè aſtantem impellendo commonens, digito

1 Ἀπαγγέλλοντα] Mſſ. & Angl. ἀπαγγελῶ Id. Cod. pro ἀποφαίνοντα, ἀποφατῶ. Bourd.

2 Ἀκήρατος κόσμος] Sic paſſim alibi: ſic Iulia. in epiſt. dixit ἀκήρατον χρυσὸν deſecatum, ἀκηράσιον, ἀκέρμιον, ἄφθορον, ἄφθαρτον, καθαρὸν, ἅγιον, ἀγνόν. Idem.

3 Τὰ γνωρίσματα] Dixerunt viri Clariſſ. hac de re dico ad Heliod. *Idem.*

4 Δείξει σε τῷ δακτύλῳ] Artia. Epiſt. c. 1. lib. 3. Viri Clariſſ. Th. Marcil. Deſ. Heral. δακτυλοδεικτεῖσθαι Idem.

5 Οὗτος ἐκεῖνος] Sic in Harmonid. & alibi. *Idem.*

1 Κιχη-

σκεῖνον λέγων. ὃν δέ τι ἀνδρὸς ἄξιον ἢ, καὶ τὰς φίλας, ἢ καὶ τὴν πόλιν ὅλην προσλαμβάνῃ, εἰς σὲ πάντες ἀποβλέψονται· κἂν πῇ τι λέγων τύχῃς, [1] κεχηνότες οἱ πολλοὶ ἀκούσονται, [2] θαυμάζοντες, καὶ εὐδαιμονίζοντες σὲ τὸν λόγων τὸ δυνάμενον, καὶ τὸν πατέρα τὸ εὐπολέμιας. ὁ δὲ λέγουσιν ὡς ἄρα ἀθάνατοί τινες γίγνονται τῶν ἐξ ἀνθρώπων, τοῦτο σοὶ πεποιηκώς· καὶ γὰρ ἐμὲ αὐτὸς οὐκ ἂν βίᾳ ἀπέλιπες, [3] ὅποτε παύσῃ συνὼν τοῖς παιδυομένοις, καὶ συνομιλῶν τοῖς ἀεργοῖς. ὁρᾷς τὸν Δημοσθένην ἐκεῖνον, [4] τὸν ἡδονικόν, ἐγὼ ἠλίκην ἐπόησεν; ὁρᾷς [5] τὸν Αἰσχίνου, ὃς τυμπανιστρίας ἦν ποτε, ἀλλ' ὅμως αὐτὸν δι' ἐμὲ Φίλιππος ἐθεράπευσεν; ὁδὶ Σωκράτης, καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῇ ἑρμογλυφικῇ ταύτῃ τραφείς, ἐπειδὴ πλείστα σώσειε τὸν κρείττονα, καὶ δραπέτας δούλους παρ' αὐτῆς, οὐθὲν μέλησεν ὡς ἐμοί, ἀκούεις ὡς ἅπαντα ἄθλια; ἀφεὶς δ' αὐτὸν τηλικοῦτος, καὶ τοιούτους ἄνδρας, καὶ πράξεις λαμπρὰς, καὶ λόγους σεμνοὺς, καὶ χῆμα σύριττε, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν, καὶ ἔπαινον, καὶ πειθοῖ, καὶ δυνάμιν, καὶ ὄγκον, καὶ τὸ ἐπὶ λόγοις εὐδοκιμεῖν, καὶ τὸ ἐπὶ σωφροσύνῃ εὐδαιμονίζεσθαι, χιτώνιόν τε παραργὸν ἐνδύσῃ, καὶ χῆμα ὀλοπρεπὲς ἀναλήψῃ, καὶ μηχλίαν, καὶ γλυφεῖα, καὶ κρηπῖδας, καὶ κλαπτῆρας ἐν ταῖς χερσὶν ἕξεις, κἀπτωτευδυκὼς εἰς τὸ ἔργον, χαμαιπετὴς, καὶ χαμαίζηλος, καὶ

gito te demonſtret, atque hic ille eſt, dicat. Iam ſiquid magni momenti, vel ad amicos, vel ad civitatem univerſam pertinebit, omnes in te oculos convertent: tum ſiquid dixeris, plerique hiantes auricultabunt, admirantes & prædicantes te beatum ob dicendi vim, tuumque patrem ob prolis fœlicitatem. Et quod ajunt, ex hominibus aliquos immortales reddi, hoc tibi conferam. Nam poſtquam ipſe ex hac vita deceſſeris, numquam deſines converſari doctis, & conſuetudinem habere cum optimis quibuſque. [4] Demoſthenem illum vides, cujus filius fuerit, & quantum ego eundem reddiderim. Vides & Æſchinem, qui tympaniſtriæ filius erat, attamen propter me etiam Philippus rex illum coluit. Ipſe quoque [6] Socrates ab iſta Statuaria educatus, ſimul atque meliora intellexit, illaque relicta ad me transfugit, audis ut nunc ab omnibus decantetur? At ſi reliqueris tantos taleſque viros, res adeò ſplendidas, orationes tam graves, habitum tam decorum, honorem, famam, laudem, primos conſeſſus, potentiam, imperia, denique & illam, quam ex dicendo conſequêris gloriam, & qua te omnes ob prudentiam prædicabunt, fœlicitatem, tuniculam ſordidam indues, habitumque ſervilem aſſumes, vectes, cæla, celtes, ſcalpra præ manibus habebis, deorſum inclinatus in opus, humilis, humi-

1 Κεχηνότες] Vt in Nigr. Timo. Charont. & paſſim. *Bourd.*

2 Θαυμάζοντες καὶ εὐδαιμονίζοντές σε] Mſſ. θαυμάζονταί σε τὸ δυνάμενον. Impreſſa lectione alibi ſæpe utitur. *Idem.*

3 Οὗ ποτε παύσῃ συνὼν τοῖς παιδυομένοις] Παιδεραστίαν, ἀμφιλογίας vitandæ cauſa. *Marc.*

4 *Demoſthenem*] Aphthonius in Chria. *Cozn.*

5 Τὸν Αἰσχίνην] Plin. Diog. Laërt. Autor vitæ Æſchinis. *Bourd.*

6 *Socrates*] Fuit Sophroniſci lapidarii filius qui etiam lapides ſculpſiſſe dicitur. Aſſerunt quidam gratias veſtitas quæ ſunt in arce, illius opus eſſe. *Idem.*

καὶ πάνυ τρόπον τινὰ πεπεισμένος. [1] ἀνακύπτων ἢ ἐδέποτε, ἐδὲ ἀνθρώδης, ἐδὲ ἀλαθὲς ἐδὲν ἐπιτηδεῖον, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔργα ὅπως διρυθμῷς, καὶ διήκημοια ἔσῃ σοι σκοπῶν. ὅπως ἢ αὐτὸς διρυθμός τε, καὶ κόσμιος ἔσῃ, ἥκιστα προσέχεις, ἀλλ' ἀμελήσεις ποιῶν σεαυτὸν λίθον. Ταῦτα ἔτι λεγούσης αὐτῆς, ἐ σιμείτας ἐγὼ τὸ τέλος τῶν λόγων, ἀναστὰς ἀπεφηράμην. καὶ τὴν ἄμορφον ἐκείνην, καὶ ἐργαλείων ἀπόλειπον, μετέβαινον πρὸς τὴν παιδείαν μᾶλλα χαιρόθυς, καὶ μάλιστα ἐπί μοι καὶ εἰς νοῦν ἦλθεν ἡ σκυτάλη. καὶ ὁλίγας μὲν ἔθυς ἐκ ὀλίγας ἐχρώμην μοι χθὲς σκυτίψασθαι. ἐδὲ, ἀπολειφθεῖσα, τὸ μὲν πρῶτον ἠγανάκτει, καὶ τῷ χαίρειν συνεκρότει, καὶ τὰς ὀδόντας συνέτριε. τέλος ἦ, ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀκούομεν, ἐπετρώθη, καὶ εἰς λίθον μετεβάλλετο. εἰ δὲ παρόδοξα ἔπαθε, μὴ ἀπιστήσητε. [2] θαυμασιοποιοὶ γὰρ οἱ ὄνειροι. ἢ ἐτέρᾳ ἦ πρὸς με ἀπιδοῦσα, τοιαῦτα ἀμείψομαί σε ἔφη τ' δι' τ' δικαιοσύνης, ὅτι καλῶς τὴν δίκην ἐδίκασας. καὶ ἐλθὲ νῦν, ἐπίδηθι τούτου τοῦ ἁρματηλάτου, δείξασά τι ὄχημα ὑπερφέρον ἵππων τινῶν, τῶν Πηγάσων ἐοικότων, [3] ὅπως ἴδῃς οἷα καὶ ἡλίκα μὴ ἀκριβῶς ἰδοῦσα ἐμοί, ἀγνοήσειν ἔμελλες. ἐπὶ δὲ ἀνῆλθον, ἢ μὲν, ἤλαυνε, καὶ ὑφλιόχει. ἀρθεὶς ἦ εἰς ὕψος ἐγὼ, ἐπεσκόπουν ἀπὸ τ' ἴσω miliaque tentans, omnibus denique modis abjectus. Nunquam autem caput eriges, virile nihil, liberumve cogitabis: sed tantùm providebis, ut opera tua suis numeris & decore absoluta reddantur; at ut ipse concinnus & ornatus incedas, minimè curabis, imò saxis ipsis contemptiorem te reddes. Nondum hæc dixerat, quum non expectato fine orationis, surgens sententiam pronunciavi: & relicta illa deformi & operatrice, ad Humanitatem læto animo transivi, eoque magis quia mihi venit in mentem scutica, & plagæ non paucæ quas mihi pridie artem auspicanti statim ab initio inflixit. Tum illa relicta primum indignabatur, manusque complodebat, ac dentibus infrendebat: tandem quemadmodum [2] Nioben audimus, ita hæc quoque diriguit, & in saxum mutata est. Quòd si incredibilia passa esse videtur, ne miremini: [4] miranda enim sunt objecta somniorum. Altera autem oculis in me conversis, proinde, inquit, justitiam hanc tibi rependam quoniam causam hanc rectè judicasti. Iam veni, currumque hunc ascende (ostendebat currum qui ab alatis equis [6] Pegaso similibus trahebatur) ut videas qualia & quanta ignoraturus fuisses, si me non secutus esses. Cæterùm postquam ascendi, hæc quidem agitare & aurigari cœpit. Ego verò in sublime sublatus, ab orien-

1 Ἀνακύπτων] Cod. Angl. ἀναπέρων. Bourd.

2 *Nioben*] Ovid. 6. Met. *Cogn.*

3 Θαυματοποιοὶ γὰρ ὄνειροι] Dixi ad illud Petron.

——*Somnia quæ mentes ludunt.* Bourd.

4 *Somnia enim mirifica*] Eorum quæ in somno videmus Macrobius ait esse quinque genera: somnium, insomnium, visionem, oraculum, visum. *Cognatus.*

5 Ὅπως ἴδῃς] Mss. & Angl. εἶδῃς, toleranda lectio, aliter tamen exteræ editiones, atque aliter legit Interp. *Bourd.*

6 *Pegaso similibus*] Homer. Iliad. 9. Ovid. 5. Metam. *Cogn.*

1 Πρὸς

ἀξιάμβῳ ἄχει [1]πρὸς ἑσπέραν, πόλεις, καὶ ἔθνη, καὶ δήμους, καθάπερ ὁ Τελαπτόλεμος ἀσπαρείρων τι εἰς τὸν ἀέρα. ἐκεῖνα μόνα μέμνημαι ὁρᾶν, τὸ ἀσπειρόμενον ἐκεῖνο ἐπὶ πλεῖον, τοῦτο μόνον, ὁπότε πρὸς ἄφορα τῶν ἀνθρώπων, ἐπήνουν, καὶ μετ' ὀλίγον ἐφ' οἷς ἐβουλόμην τῇ πρήσει, παρέπεμπον. δεξάσθαι δέ μοι τὰ τοιαῦτα, καὶ τοῖς ἐπαινοῦσιν ἐκείνοις, ἐπανηκάλουν αὖθις, ἐκεῖνα τὸν αὐτὸν ἐσθῆτα ἐκείνῳ ἐνδεδυκότα, ὃν εἶχεν ἀφιππάμενον. ἀλλ' ἐμοὶ ἐδόκει σύμπυρρος τις ἐπανήκειν. [2]καταλαβοῦσα οὖν καὶ τὸ πατέρα ἑστῶτα, καὶ περιμένοντα, ἐδείκνυεν αὐτῷ ἐκεῖνα τὸν ἐσθῆτα, καὶμέ, οἷόν ἤκουμι. καί τι καὶ ὑπέμνησεν οἷα μικρὸν ὄντι μοι ἐξελθόντος τοῦτο μέμνημαι ἰδών, ἀντίπαις ἴσ' ὤν, ἐμοὶ δόκει σπαραχθεὶς ὑπὸ τῶν πληγῶν φόβου μεθεξύ τι λέγειν. Ἡρακλεῖς ἔφην, ὡς μακρὸν τὸ σύνηθον, καὶ δικανικόν. εἶτ' ἀλλο ὑπέκρουσα, χαμερινὸς ὄνειρος, ὁπόταν μήκιστα εἶναι δοκῶσι νύκτες· ἢ πάχαπα τριέτηρος ὥσπερ ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐτός ἐστι. τί δ' οὖν ἐπῆλθεν αὐτῷ λῆρος τοῦτο ὑπὲρ ἡμᾶς, καὶ μηνοδῆναι παιδικῆς νυκτός, καὶ ὀνείρων παλαιῶν, καὶ ἤδη γεγηρακότων; ἴωλος γὰρ ἡ ψυχρολογία. μὴ ὀνείρων τινῶν ἡμᾶς ὑπακοὰς τινας ὑπείληφεν; σὺ δ' ἴσθι· οἶδε γὰρ ὁ Ξενοφῶν ποτε διηγούμενος

oriente incipiens, ad occidentem usque contemplabar urbes, gentes, & populos, qualis [1]Triptolemus, in terram aliquid spargens. Verùm non amplius memini quid esset illud quod spargebam: nisi hoc solum quod homines me sursum aspicientes laudabant, & ad quoscunque volando perveneram, illi me cum fausta precatione deducebant. Porrò cùm mihi res tantas, & me laudantibus illis commonstrasset, iterum reduxit, non ampliùs illa veste indutum, in qua avolaveram: sed in eleganti cultu mihi videbar redire. Itaque patri, quem stantem, & me expectantem deprehenderat, vestem illam, & me qualis venirem ostendit, eumque submonuit, quam parum abfuerit, quin minimè digna de me cum amicis statuisset. Atque hæc quidem memini mihi vita, puberem ætatem ingresso, & recenti plagarum metu, ut puto, perturbato. Sed interea dum hæc dicuntur, ô Hercules, inquit quispiam, quàm longum hoc somnium & judiciale est. Alius deinde obloquens: Hyemale, inquit, est somnium, quoniam nocles sunt longissimæ: aut fortè [2]trinoctiale quemadmodum ipse Hercules. Quid igitur illi in mentem venit nugari talia nobiscum, mentionemque facere puerilis istius noctis, somniorumque veterum, & ætate jam obsoletorum: futilis est omnis frigida oratio. Numquid nos somniorum interpretes esse duxit? Nequaquam ô bone. Neque enim [3]Xenophon hoc putavit, quum

1 Πρὸς ἑσπέραν, πόλεις] Angl. πρὸς τὰς ἑσπέρ πόλεις. Mss. πρὸς ἑσπερίας. Bourd.

2 *Triptolemus*] Legend. Virg. In Culic. *Cogn.*

3 Καταλαβοῦσα ἑ τὸ πατέρα] Alia lectio in Mss. καταλαβοῦσα ἑ τὸν ἐκεῖνον ἔνδοτα. Recepta lectio in margine regii Cod. adscripta est. *Bourd.*

4 Ἐξελθόντος] In Mss. ἐξελθόντο. ut hoc referatur ad patrem. *Idem.*

5 *Trinoctiale*] Nota est fabula trinoctii concubitus Jovis & Alcmenæ. *Cogn.*

6 *Xenophon*] Videtur hoc somnium intelligere quod est lib. 3. Anabas. quo vidit

ρῶν τὸ σύνταγμα, ὡς ἐδέκῃ αὐτῷ κ᾽ ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ, κ᾽ τἀλλα. ἴστ᾽ γὰρ οὖν ὑποκρασιν τὴν ὄψιν, ὁδὲ ὡς φλυαρεῖν ἐγνωκὼς αὐτὰ διεξῄει· κ᾽ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ, κ᾽ ἀπογνοὺς περὶ μέτων, ὡς εἰς τὸν πολεμίων. ἀλλά τι κ᾽ χρήσιμον εἶχεν ἡ διήγησις· κ᾽ τούτων κἀγὼ τῶν ὀνειράτων ὑμῖν διηγησάμενος ἐκείνα ἕνεκα, ὅπως οἱ νέοι πρὸς τὰ βελτίω τρέπων, κ᾽ παιδείας ἔχων. κ᾽ μάλιστα εἴ τις αὐτῶν ὑπὸ πενίας [1] ἐθελοκακεῖ, κ᾽ πρὸς τὰ ἥττω ἀποκλίνῃ, φύσιν δὲ ἀγχίνουν διαφθείρων. ἐπῤῥωσθήσῃ δ᾽ οἶδ᾽ οἷς ὁλκέων ἀκούσας τὸν μῦθον, ἱκανὸν ἑαυτὸν παράδειγμα ἐμὲ προθησόμενον, σὺ νοῶν οἷος μὲν ὢν, πρὸς τὰ κάλλιστα ὥρμησα, κ᾽ παιδείας ἐπεθύμησα, μηδὲν ἀποδεηλιάσας πρὸς τὴν πενίαν τὴν πότε, οἷος δ᾽ πρὸς ὑμᾶς ἐπανελήλυθα, εἰ κἀμὲ μηδὲν ἄλλο, ἡδονὴν γοῦν τὸ λιθογλύφων ἀδεξότερος.

quum olim exponeret somnium, quo pacto ipsi visum fuerat in domo paterna, & deinceps. Nostis enim ut visionem suam, non ut conjectationem, neque quòd ita nugari statuisset, narravit, præsertim in bello & summa rerum desperatione constitutus, circumstantibus hostibus: sed quòd utilitatem quandam haberet illa narratio. Proinde etiam ego somnium hoc vobis exposui, nimirum, ut adolescentes ad meliora convertantur, & literarum studio teneantur: maximè siquis ipsorum præinopia pejus de se statuit, animumque ad deteriora inclinat, ingenium non illiberale perdendo. Confirmabitur enim, sat scio, talis quispiam, ubi sermonem hunc audierit, me sibi sufficiens exemplum proponendo, & cogitando qualis essem, quum ad optima animum appuli, & literarum studia appetivi, minimè ob eam, in qua tum eram, paupertatem animo fractus: deinde qualis huc ad vos redierim: qui etsi nihil aliud, nullo tamen statuariorum istorum obscurior evasi.

vidit Xenophon per quietem domum suam paternam fulmine collucere. *Cognatus.*

1 Ἐθελοκακεῖ] Mss. & Basil. & Flor. ἀθελοκολακεῖ. malè. *Bourd.*

Πρὸς τὸν Εἰπόντα προμηθοῦς εἶ ἐν λόγοις.

Contra eum qui dixerat Prometheus es in verbis.

ARGVMENTVM.

Apologia quædam eſt contra eum, à quo Prometheus in verbis appellatus fuerat, qua quantum hanc collationem in ſe admittat, & quantum non, cum acerba quadam regeſtione, reſpondet. Vt autem in ſuperiore narratione ſomnii, generis, educationis, ac ſtudiorum ſuorum rationes expoſuit, ita hic videtur dictionem & dicendi genus ſuum quale, & ad quod exemplum comparatum eſſet, indicare voluiſſe. Nempe, quod ad materiam & res attinet, Comœdiam: quod autem ad compoſitionem & ipſam orationis figuram ſpectat, Dialogos, quales ſcilicet Platonis ſunt, ſeſe imitari.

ΟΥκοῦν [1] Προμηθέα με εἶναί φῂς; εἰ μὲν γὰρ τοῦτο ὦ ἄριστε, ὡς πλείονα καμοῦσι τὰ ἔργα ὄντων, γνωρίζω τὴν εἰκόνα. καὶ φημὶ ὅμοιόν μοι εἶναι αὐτὸ, καὶ σὲ ἀναίνομαι πλοπλάσαντα ἀκούειν, εἰ καὶ φαυλότερόν μοι ὁ πλὸς, οἷον [4] ἐκ τριόδου, βορβόρου τις δεξαμενοῦ· εἰ δὲ ἀστειοτέρων τὰς λόγους ὡς δῆλον ὁμηχάνους ὄντας, τὸ σοφώτατον τῶν Τιτάνων [5] ἐπιφημίζεις αὐτοῖς, ὅσον μήπω [6] εἰρωνείαν φῇ, καὶ μυκτῆρα οἷον τὸ ἀττικὸν, ὥστε ἐμοὶ τὴν ἐπαίνου ἢ ψόγον

IRgo Prometheum eſſe me ais? ſi ais ea ratione, ô optime, [2] quaſi [3] lutea ſint opera mea, collationem agnoſco, meque illi ſimilem eſſe fateor, nec dici lutifigulus recuſo: tametſi vilius mihi ſit lutum, quale ex triviis colligitur, cœnum propemodum. Quod ſi meos ſermones tanquam artificioſe contextos extollens, doctiſſimi illius Titanum nomine cohoneſtas, vide nequis ironiam, vel [7] Atticam ſubſannationem huic laudi ineſſe dixerit. Etenim unde tam ingeniſum

1 Προμηθέα] Hanc vocem interpretor ad lib. 5. Heliod. partem priorem hujus dialogi interpretatur Athen. lib. 7. Scalig. ad Euſeb. *Bourd.*

2 *Quaſi*] Reſpondet Lucianus quibuſdam qui ob varietatem dialogorum eum Prometheum vocaverant. Fuit autem Prometheus Iapeti filius. Heliod. lib. 1. oper. *Cogn.*

3 *Et mea opera lutea*] Quidquid vile χερόμητον dicunt Græci. *Idem.*

4 Ἐκ τριόδου βορβόρου] Mirum omnes editiones habuiſſe βάρβαρου, cùm de menda viri docti monuiſſent: repetit illud Lucianus paſſim. *Bourd.*

5 Ἐπιφημίζεις] Male in omnibus editionibus ὑπεφημίζεις. Alia lectio melior, de qua dico alibi. *Idem.*

6 Εἰρωνείαν & μυκτῆρα] Copioſè vir Clariſſ. Iſ. Caſaub. ad Theophr. Charact. in ſubſannationem Atticam. Id. Lucianus de Gymnaſ. εἶπεν εἰρωνεύεσθαι ἐν τοῖς λόγοις. Sic poſtea ἐς τὴν Ἀττικὴν ἀστειότητα τῆς σκωμμάτων. Eunap. in Liban. Liban. ipſe ſæpiſſ. ſic χλεύασμὸς, ἀλισμὸς, ἰμασιγμὸς, & ſimilia Atticor. de quib. interp. Ariſtoph. *Idem.*

7 *Atticam ſubſannationem*] Sive naſum Atticum. Plin. lib. 11. c. 32. *Cogn.*

ὀδὲ δύμήχανον τὸ μόν; τίς δ' ἡ περὶ τῆ σοφίᾳ ἢ περὶ τῆ μήσει σὺ τοῖς γράμμασιν; ὡς ἔμοιγε ἱκανὸν, εἰ μὴ πάνυ σοι γήϊνα ἔδοξε, μὴ ἢ κωμῳδῆ ἄξια ἢ Καυκάσου. κρίτοι πόσῳ δικαιότερον ὑμεῖς ἂν εἰκάζοισθε τῷ Προμηθεῖ, ὁπόσοι σὺ δίκαιοι δόκιμεῖτε, ξυὼ ἀληθίας ποιήμμοι τὺς ἀγῶνας; ζῶντα σωῖ ὡς ἀληθῶς, ἢ ἔμψυχα ὑμῖν τὰ ἔργα· κρὴ νὴ Δία, ἢ τὸ θερμὸν αὐτῶν ἐστι διάπυρον. κρὴ τῦτο σὺ ἢ Προμηθέως ἂν εἴη, πλὴν διαλλάττοιτε ὁμῶν δ' οὐ πηλῦ πλάττεσθε, ἀλλὰ χρυσᾶ ὑμῖν τοῖς πολλοῖς τὰ πλάσματα. ἡμῖς ἢ οἱ ἐς τὰ πλήθη παιζόντες, ἢ τὲς τοιαύτας τῶν ἀκροάσεων ἐπαγέλοντες, εἴδωλα ἄττα ἐπιδεικνύμεθα. κρὴ τὸ μὲν ὅλον σὺ πηλῷ, κρὴ ὅπερ ἔφην μικρῷ ἔμπροσθεν, ἡ πλαστικὴ ἢ ταύτῃ τοῖς κεραμεῦσιν· τὰ δ' ἄλλα, ὅτι κίνησις ἐμφύσα σοφίσιν, ἄττα ψυχῆς δείγματα, ἀλλὰ τέρψις ἄκρως, κρὴ παιδιὰ τὸ πρᾶγμα. ὥστέ με σὺνυμεῖσθ' ἐπαινοῦσι, μὴ ἄρα ὅτω με Προμηθέα λέγειν εἶναι, ὡς ὁ κωμικὸς τῶν Κλέωνά φησιν εἰδέναι σοφὸν αὐτόν. [1] Κλέων Προμηθεύς ἐστι μὲν τὰ πράγματα. κρὴ αὐτὸ δ' ἂν Ἀθηναῖοι τὴς χυτρέας, ἢ ὁπόσοι πλησχῶροι, Προμηθέας ἀποκάλεν, ἐπισκώπτοντες ἐς τὸ πηλῶδὲς τὴν σὺ πυρὶ οἰκεῖα τῶν σκευῶν ὄντησιν. κρὴ εἴγε σοι τῦτο βούλεται εἶναι ὁ Προμηθεύς, πάνυ ἀγαθός ἐστι τοῦτο, ἢ ἐς τὸν ἀπίκλων δεσμώτηρα τῶν σκωμμάτων, ἐπὶ δ' ἀθρυπ]αήμῖν τὰ ἔργα, ὥσπερ ἐκείνοις τὰ χυτρίδια, κρὴ μικρὸν τις λίθον ἐμβαλὼν, σωτρίψειεν ἅπαντα.

sum est quod facio? Quæ verò tam eximia ista in scriptis meis sapientia, & prudentia? Nam mihi certè illud satis fuerit, si non prorsus terrena tibi videantur, vel adeò digna Caucaso. At verò quantò justius vos comparari Prometheo poteratis, quicunque in causis agendis celebres estis, cum veritate certamen instituentes? viva sanè, atque animata sunt opera vestra: & per Iovem etiam calor eorum ignitus est. Quod ipsum ex Promethei rebus sumptum videri possit, nisi si sic dirimatis, vos ex luto non fingere, sed aurea plerisque vestrûm figmenta esse. Nos autem qui ad vulgus prodimus, & istiusmodi narrationes ibi proponimus, tanquam simulachra rerum spectanda exhibemus. Et in summa, circa lutum quidem ut paulò ante dixi, ipsa hæc figulina versatur, perinde ut & aliorum figulorum. Cæterum neque motus similis inest, nec animæ seu vitæ ulla significatio, sed delectatio quædam & lusus est illud negocium. Ideo mihi cogitandum succurrit, num ita me Prometheum dixeris ut Comicus ille Cleonem. Illud de ipso nosti, *Cleon Prometheus ille post negotia est.* Ipsi etiam Athenienses ollarum figulos, furnorum constructores, & quicunque lutea fingunt, Prometheos olim appellabant, alludentes ad lutum, opinor, & ad illam, quæ fit in igne vasorum assaturam. Quod si hoc sibi vult Prometheus iste tuus, omnino scitè jaculatus es, & ad Atticam illam dicteriorum mordacitatem collimasti: quandoquidem fragilia sunt opera nostra, perinde ut illorum ollulæ; quæ siquis vel exiguo lapillo percusserit, omnes contriverit.

1 Κλέων Προμηθεύς] Aristophan. vers. *in fin.* De eo idem Aristoph. in Pac. & Thucyd. *Bourd.*

1 Σωμρ-

καί τοι φαίη τις ἂν ἡμᾶς ἀμυνόμενον, ὑ τοῦ Προμηθέως ἀποστῆναι, ἀλλὰ τὸ καινοποιὸν τοῦτο ἐπαινεῖν, ἢ μὴ τοῦτό γε παντὸς ἀρχέτυπον μεμιμημένον. ὥσπερ ἐκεῖνος οἷα ὄντων ἀνθρώπων, τὼς συνοπτὰς αὐτοῖς ἐπλασε τοιαῦτα ζῷα μορφώσας, ἢ διακοσμήσας, ὡς σύμφυτα τέκνα, καὶ ὀφθῆναι χαρίεντα. καὶ τὸ μὲν ὅλον, ἐχρημάτιζεν αὐτοῖς. [1] σωφρονίζοιτο δέ τις ἡ Ἀθηνᾶ ἐμπνέουσα τὸ πλοῦν, καὶ ἐμψύχοις ποιοῦσα εἶναι τὰ πλάσματα ὁ μὲν, τῶν δὲ ἄνευ πνεύματος, τοῦτό τι τὸ σύμβολον τοῦ ἐξηνδραποδισμένου τὸ εἰρημένον. ἢ ἴσως δεῖ ὁ γε λόγος ἐπὶ τὸ λελογισμένον. ἐμοὶ δὲ οὐ πάνυ ἱκανὸν, εἰ καινοποιεῖν δοκοίη· μὴ δ' ἔχοι τις λέγειν δεξαιότερόν τι τοῦ πλάσματος, οὗτος ἀπόβλητον ἔστω. [2] ἀλλὰ εἰ μὴ ἂν χαρίεν φαίνοιτο, αἰσχυνοίμην ἂν δ' ἴσως ἐπ' αὐτῷ. καὶ ξυμπατήσας ἂν, ἀφανίσαιμι. καὶ ἂν ἀφελήσειεν αὐτό. [3] δοξάσαι γὰρ ἐμοὶ ἡ καινότης, μὴ ἀρχὴ σωστικὴ εἶναι ἄμορφον ὄν. καὶ εἰ μὴ ἦν φορητόν, ἄξιον ἂν μοι δοκῶ ὑπὸ ἑκατοντάρχου χειρὸς. ὑ σωστικὸς [4] ὡς πολὺ ἀμορφότερον [5] τὰ μὲν ξένα αὐτῶν πεποιηκώς. Πτολεμαῖος ὁ Λάγου δύο καινὰ εἰς Αἴγυπτον ἄγων, κάμηλόν τε βακτριανὴν παμμέλαιναν, καὶ ἄνθρωπον, ὡς τὸ μὲν ἡμίσεμον αὐτοῦ, ἀκριβῶς μέλαν εἶναι, τὸ δ' ἕτερον, εἰς ὑπερβολὴν λευκόν, ἐπίσης δὲ μεμεσεσμένον, εἰς τὸ ἥδιστον συναγαγὼν

verit. Atqui dixerit aliquis consolando nos, te ista Prometheo non assimilasse, sed novum hoc opus ad nullius exempli imitationem effictum laudare: quemadmodum ille cùm nondum existerent homines, eos suo marte commentus est: ac talia formavit atque adornavit animalia, quæ & facilè moverentur, & aspectu gratiosa essent. In summa, architectus ipse erat; verùm etiam adjuvabat Minervâ, quæ lutum inspirabat, illaque figmenta animabat. Talia quidem aliquis dixerit, atque in meliorem partem dictum illud expoſuerit: ac fortitan hæc illius fuit sententia. Sed hoc mihi non satis est, si nova fingere videar: nec quisquam dicere possit aliquid hoc figmento vetustius, cujus istud sit progenies. Verùm nisi etiam pulchrum videretur, puderet me sanè, sat scias, illius, & conculcando libenter abolerem. Nec eo prodesset illi apud me novitas, quo minùs contereretur, si deforme esset. Ac nisi ita sentiam, dignus mihi videor qui à sedecim vulturibus attondear: ut qui non intelligam longè deformiora esse, quæ cum novitate conjuncta, sibi tamen confidunt. Ptolemæus Lagi filius, quum aliquando duas res novas in Ægyptum deduxisset, camelum videlicet Bactrianam totam nigram, & hominem bicolorem, cujus altera pars planè nigra, altera excellenter candida erat, corpori

1 Σωφρονίζοιτο ἡ Ἀθηνᾶ] Omnia in quibus mentis ἐνέργειαν ἢ τὸ διάστημα τῆς ψυχῆς deprehenditur, Minervæ solent adscribi. *Bourd.*

2 Ἀλλὰ εἰ μὴ χαρίεντα φαίνοιτο] Fortean Lucianistilo fuit, ἀλλὰ εἰ μὴν ἢ χαρίεν τι. *Marc.*

3 Παρὰ γάρ ἐμοὶ] Παρὰ γοῦν ἐμοὶ *apud me quidem.* Idem.

4 Ὡς πολὺ ἀμορφότερος] Vult Lucianus deformiora ea esse quibus accidit ut cum novitate displiceant. *Bourd.*

5 Τὰ μὲν τῶν ξένα αὐτῶν πεποιηκώς] Αὐτῶν πεποιηκότος. Ex sequentibus patescit. *Marc.*

1 Η' καὶ-

τὰς Αἰγυπτίας, ἐπιδείξονται αὐτοῖς ἅμα τε πολλὰ θεάματα, καὶ τὸ παλαιὸν ἐν ταῖς θύραις, τὴν κάμηλον, καὶ τὸν ἡμίανδρον ἄνθρωπον. καὶ ὥστε συμπλῆξαι τῷ θεάματι. οἱδὲ, ὡς εἶδον μὲν τὴν κάμηλον ἐφοβήθησαν, καὶ ὀλίγου δεῖν ἔφυγον ἀναθορόντες. καί τοι χρυσῷ πᾶσα συνέκοσμητο, καὶ ἁλουργίδι ἐπέστρωτο. καὶ ὁ χαλινὸς λίθοις λιθοκόλλητος, Δαρείου που, ἢ Καμβύσου, ἢ Κύρου αὐτοῦ κειμήλιον. ὡς δὲ τὸν ἄνθρωπον, οἱ μὲν ποιοὶ ἐγέλων. οἱ δέ τινες, ὡς ἐπὶ τέρατι ἐμυσάττοντο. ὥσπερ ὁ Πτολεμαῖος σαφῶς οὐκ οἶδα δύναμαι ἐπ' αὐτοῖς, οὐδὲ θαυμάζειν τὸ τῶν Αἰγυπτίων ἢ καινότης, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τὸ εὔρυθμον, καὶ τὸ εὔμορφον κρίνασι, μετέχειν αὐτά· καὶ τὸν ἄνθρωπον οὐκέτι λίαν τιμῶ ἢ ὡς ἔτυχε. ἀλλ' ἡ μὲν κάμηλος, ἀπόδυτος ἐμελημένη, τὸν ἄνθρωπον ἕν τε δεσμῷ, θέατρόν τε αὐλητῇ ἐδυνήσατο καλῶς αὐλήσαντι ἅπαντα τὰ πόδε. δέδοικα δὲ μὴ ὁ τερὶ κάμηλος ἐν Αἰγυπτίοις ἦ. οἱ δὲ ἄνθρωποι, τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι, καὶ τὴν ἁλουργίδα. ἐπὶ δὲ τοῖς τὸ σὺν δυοῖν τοῖν χαλκίσιν συγκεῖσθαι, διαλόγου, καὶ κωμῳδίας, οὐδὲ τοῦτο ἀπόχρη εἰς σύμφορίαν, εἰ μὴ ὁ μίξας σύμμετρον γένοιτο, καὶ τὸ σύμμετρον γένοιτο, licet

pori æqualiter permixta, congregatis in theatrum Ægyptiis, exhibuit illis cum alia multa spectacula, tum inter postrema, hæc quoque, camelum videlicet, & semialbum hominem, putavitque se magnam admirationem hoc spectaculo esse concitaturum. At illi ad cameli conspectum deterriti sunt, ac propemodum exilientes profugerunt: quanquam tota auro exornata, ac purpura instrata erat, gemmatumque frænum habebat, ex Darii alicujus, aut Cambysis, aut ipsius Cyri thesauris depromptum. Ad hominis autem obtutum alii ridebant, alii verò ut monstrum aversabantur. Itaque Ptolemæus, cùm intellexisset se nihil gloriæ ex his adeptum esse, nec Ægyptios rerum novitatis admiratione capi, sed ab iis, quæ numeris omnibus & forma sunt absoluta, huic anteponi, ipsa ostendi prohibuit, nec amplius hominem eo honore habuit, quo antea. Tum neglecta camelus interiit, bicolorem verò hominem Thespidi cuidam tibicini, cùm ad pocula bellè ceciniſſet, dono dedit. Porrò vereor ne & mea apud Ægyptios sint camelus, homines autem adhuc frænum illius & purpuram admirentur. Quoniam verò neque illud ex duobus optimis compositum, dialogo videlicet, & Comœdia, per se ipsum satis valet ad formæ elegantiam, nisi compositio inter se consentiens, justaque proportione temperata fuerit:

1 Η' καινότης] Antea illam vocavit τὸ ξένον. Bourd.

2 Δέδοικα δὴ μὴ] Cum viderem hæc omnia esse confusa, non ausus sum ex ingenio solo meliorem lectionem asserere, quam nec agnoscebant ullæ editiones, nec Mſſ. hæc omnia sic puto posse legi: παρὰ τὸ πρόσω. οἱ δὲ ἄνθρωποι τὸ χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι, καὶ τὴν ἁλουργίδα δέδοικα δὲ, &c. Idem.

3 Τὸν χαλινὸν ἔτι αὐτῆς θαυμάζουσι] Θαυμάζουσι. Marc.

4 Ἐπὶ δὲ τοῖς] O. ſuspensum ex antecedente. Marc.

5 Διαλόγου καὶ κωμῳδίας] De quibus in diał. Δὶς κατηγ. Bourd.

[1] ἔστι γοῦν ἐκ δύο καλῶν ἀλλόκοτον τὴν ξυνθήκην εἶναι, οἷον ἐκεῖνο τὸ Ἱπποκένταυρος· ὃ γὰρ ἂν φαίης ἐπίφθονόν τι ζῷον τυπτηλάτῃ, ἀλλὰ ἥδιστόν ἐστιν, εἰ [2] χρὴ πιστεύειν τοῖς ζωγράφοις ἐπιδεικνυμένοις τὰς παρθενίας, καὶ σφαγὰς αὐτῶν. τί δὲ καὶ ἐμπαλιν ἄν τις εἴποι ἀμορφόν τι ἐκ δυοῖν τοῖν δέοιν ξυντεθῆναι, ὥσπερ ἐξαίνην, καὶ μέλιτος τὸ ξυναμφοτερον ἥδιον; Φημὶ ἔγωγε, ὦ μῶν τοιοῦτόν ἐστιν ἡμῶν ἔχω διατείνασθαι, ὡς τοιαῦτα ὄντων, ἀλλὰ δέδια μὴ τὸ ἐκατέρου καλοῦ ἡ μίξις συμφθείρῃ. ὦ πάνυ γὰν συμβῇ, καὶ φίλαι ἐξ ἀρχῆς ἦν ὁ διάλογος, καὶ ἡ καμῳδία· εἶτα ὁ μὲν, εἶπε, καὶ καθ' ἑαυτὸν τὴν Δίαν ἐν τοῖς ἀναπαίστοις μετ' ὀλίγων τινὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο. ἡ δὲ, ὥσπερ δὴ τῷ Διονυσίῳ ἑαυτὴν χαριζομένη. καὶ ξυμπαίζει, καὶ ἐμπλοκὰς ποιεῖ, καὶ ἐπισκώπτει, καὶ [4] ὑπ' ῥυθμοῦ ἴσασιν ἅμα αὐλοῦ. συνῆν δὲ τὸ ὅλον [5] ἀναπαίστοις μέτροις ἐποχούμενα τὰ πολλὰ, τοὺς δὲ διαλόγους ἐπείρας ἐχλιάζει, φροντιστὰς, καὶ μετεωροσοφιστὰς, καὶ τὰ τοιαῦτα θαυμαζόμενα· καὶ μίαν ταύτην [6] ὠφελοῦσιν ἐπιπλοκὴν ἐκείνους ἐπισκώπτειν, [7] καὶ τὴν Διονυσιακὴν ἐλευθερίαν καταχεῖν αὐτῶν· licet saltem ex duobus pulchris, compositionem peregrinam fieri, quale illud vulgatissimum est, hippocentaurus. Non enim facilè dixeris, amabile aliquod animal esse hoc, sed potiùs contumeliosissimum: si modò pictoribus, illorum temulentiam & cædes exhibentibus credere convenit. Quid ergo? Annon rursum quoque bene formatum aliquid fieri potest, ex duobus optimis compositum, ut suavissimum est quod ex utroque, vino scilicet & melle constat? Equidem fateor. Sed de meis compositionibus, quod ipsæ quoque tales sint, contendere non ausim: quin potiùs verear, ne utriusque pulchritudinem, ipsa mixtio corruperit. Neque enim omnino consueta atque inter se affinia ab initio Dialogus & Comœdia fuêre. Siquidem ille domi, & secum ipse, per Iovem, in ambulacris, cum paucis quibusdam, suas disputationes habebat: hæc vero se totam Dionysio tradens, in theatro conversabatur, & colludebat, & risum movebat, & dicacitate gaudebat, cumque numerositate quadam ad tibiæ cantum procedebat. Interdum etiam anapæsticis versibus plerumque in sublime evecta, dialogi socios subsannabant, meditatores, ac vanos sublimium rerum disceptatores, aliaque id genus vocitando. Quin & unam hanc viam ad fugillandum illos affectabat, & ad effundendam in illos Dionysiacam libertatem:

1 Ἔστι γοῦν ἐκ δύο καλῶν ἀλλόκοτον, τὴν ξυνθήκην εἶ] Ἔστι γοῦν ἐκ δύο καλῶν, ἀλλοκότου. Marc.

2 *Hippocentauri*] Ex homine & equo sunt conflati, & propterea διφυεῖς ab Isocrate appellantur. *Cæn.*

3 Χρὴ πιστεύειν τοῖς ζωγράφοις] Hac de re copiosè Philostrat. Liban. Greg. Nazianz. *Bourd.*

4 Ὑπ' ῥυθμῷ] Sic dial. θεῖ ὀρχήσ. Angl. ῥυθμῷ ἴσασιν. Idem.

5 Ἀναπαίστοις μέτροις ὀπχουμένα] Ἐπηχουμένη. Marc.

6 Ὠφελοῦσιν] Angl. ὠφελοῦσιν. Bourd.

7 Καὶ τὴν Διονυσιακὴν ἐλεύθερίαν] De qua copiosè Philostr. dico ad Heliod. *Idem.*

ἀέρα μὲν, [1] Αἰσχυλαιτωλῶς δεικνύοντα, καὶ [2] Νεφέλαις ξυνόντας· ἄρτι δὲ, [3] Ψυλλῶν πηδήμασιν ἀμέτρως ἐνδιδόντας, ὡς δῆθεν τὰ ἀέρια λεπτολογουμένους. ὁ δὲ διάλογος, συμποτικὸς ἐποιεῖτο τὰς συνουσίας φύσει τε πρᾶος καὶ ἀρετῆς φιλοσόφου. ὥστε τὸ [4] μιᾶς χορδῆς τὸν [5] δὶς διὰ πασῶν εἶναι τὴν ἁρμονίαν ἀπὸ τῆς ὀξυτάτης ἐς τὸ βαρύτατον· καὶ ὅμως ἐπλημμέλουν ἡμεῖς τὰ ὦτα ἔχοντες πρὸς ἀλλήλας ξυγχαίνειν, ἢ ξυγκρούσαι, ἢ πιεῖν πεῖγμα, ἢ δὲ ὁμαρῶς ἀνεχόμενα τὸν κοινωνίαν. δεδιὼς πέρυσι μὴ αὐτὸς ὅμοιόν τι τῷ Προμηθεῖ τοῦ σοφοῦ πεποιηκὼς φαίνωμαι, [6] τὸ φῶλευ τοῦ ἀετοῦ ἐγκαλύψας, ἢ δι' αὐτὸ δίκην ὑπέχω. μᾶλλον μὴ ἢ ἄλλό τι τοιοῦτο φανοῦμαι, ἐξαπατῶν ἴσως τὰς ἀκοὰς ὑμῶν καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς [7] κεκαλυμμένα τῇ πιμελῇ, γλαφυρὸν κωμικὸν ὑπὸ σεμνότητι φιλοσόφῳ· τὸ γὰρ τὸ κλεπτικὸν, ἢ κλεπτικῆς ὁ θεὸς, ἅπαν τοῦτο μόνον, οὐκ ἂν εἴποις οὐδενὶ τῶν ἡμετέρων. ἢ δόξω γὰρ ἂν ὑπολέγεσθαι, εἰ μὴ ἄρα τις ἐμὲ διέλαθε τοιαῦτα πιτυοκάμπτας, ἢ τραγελάφους καὶ ἀυτὸς συντιθεὶς; πλὴν ἀλλὰ τί

tem: nunc quidem in aëre ambulantes illos, & cum nubibus versantes ostendens: nunc verò fingens pulicum saltus metientes, ut qui de rebus istis sublimibus nimium subtiliter argutarentur. Dialogus contra, gravissimas disputationes habebat, cum de natura rerum, tum de virtute Philosophorum: ita ut musicorum illud, *δὶς διὰ πασῶν*, hoc est, *bis per omnes chordas, seu distantias tonorum*, nempe ab acutissimo ad gravissimum usque, illis conveniret. Et tamen ausi fuimus nos hæc ita sese habentia inter se conciliare & consociare, quæ neque omnino obsequuntur. neque facilè societatem patiuntur. Vereor itaque ne denuò simile aliquid Prometheo isti tuo feciſſe videar, ut qui fœmininum masculino immiscuerim, & idcirco reus agar. Vel potiùs ne tale quid aliud videar, decepisse fortasse auditores & ossa pinguedine obducta ipsis apposuisse, risum scilicet comicum sub philosophica gravitate. Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solum, non dixeris inesse nostris scriptis. Vnde enim furaremur, nisi quis me latet, qui tales pinuum incurvatores & hircocervos ipse composuerit. Verumtamen quid facerem?

1 Αἰσχυλαιτωλῶς] Ex Aristoph. Nep. ut hæc tota narratio, sic in Charont. & Icarom. *Bourd.*

2 Νεφέλαις] Inde titul. Aristoph. Νεφέλαι, ex quibus hic locus integer desumptus. *Idem.*

3 Ψυλλῶν πηδήματα] Respicit procul dubio hos versus Comici in Nebul. act. 1. Sc. 2.

Αἰτεῖ τ' ἀρτι χαιρεφῶντα Σακρατῆς
Ψύλλαν ὑπόσης ἄλοιτο τοῦ αὐτῆς ποδὸς.

Hoc alibi sæpe tangit, dum Socrati, Platoni, & aliis insultat. *Idem.*

4 Δὶς διὰ πασῶν] Vtitur passim hac comparatione. *Idem.* Vide Erasmi Chiliad. *Cogn.*

5 Τὸ ἥμισυ τοῦ ἀετοῦ] Hac de re Phædrus fine Fab. & ibi interp. *Bourd.*

6 Κεκαλυμμένα τῇ πιμελῇ] Sic in Prometh. & Dial. Prom. & Iov. ex Hesiod. 1. oper. *Idem.*

7 Οὐ δεῖ σ' ἅπαξ τοῦτο μόνον] Sic in somnio, Χωρίσαι σε δεῖ, τὸ δεῦρο. Hac in re utitur dictionibus ἀπερύκειν, ἀποτρίπειν, ἀπάγειν. Quod semel monuisse volo. *Idem.*

1 Mer-

ὦ παῖδοιμι; ἐμμβριτέον γὰρ οἷς ἅπαξ ὠφειλόμην. ἐπὶ τὸ μεταβουλεύεσθαι, Ἐπιμηθέως ἔργον, οὐ Προμηθέως ἐστί.

cerem? perſiſtendum enim eſt in iis quæ ſemel cœperis, quandoquidem [1] mutare conſilium Epimethei opus, non Promothei eſt.

1 *Mutare conſilium*] Poſt rem conſulere, unde Pindarus illum appellat ὀψίφρονα. leg. Heſiod. in Theog. *Cogn.*

Πρὸς Νιγρῖνον ἐπιστολή.

Ad Nigrinum Epiſtola.

ARGVMENTVM.

Hoc Dialogo vitam ac mores Philoſophorum deſcribit, conferendo inter ſe verè Philoſophos & ſimulatos, Et quòd iis qui ſerio philoſophari cupiunt, urbis Romæ conſuetudo & luxus nequaquam conveniant, oſtendendo. Cujus rei exemplum, Nigrinum, Platonicum Philoſophum, & turbas iſtas adulatorum, cœnas & lucrum ſectantium, inter ſe componit. Quanquam haud ſcias, an etiam veræ Philoſophiæ ſectatores hic laudando, pro more ſuo ironia utatur. Valde autem quadrat hic Dialogus in noſtræ quoque ætatis homines eos, qui ornatu & habitu, veterum iſtorum quaſi ſucceſſores quidam ſunt.

Λουκιανὸς Νιγρίνῳ εὖ πράττειν. Ἡ μὲν παροιμία φησὶ, [1] γλαῦκας εἰς Ἀθήνας, ὡς γελοῖον ὂν εἴ τις εἰς κωμῳδίᾳ γλαῦκας, ὅτι πολλαί περ αὐτοῖς εἰσιν. ἐγὼ δ' εἰ μὲν δυοῖν λόγων ἐπιδεήσαιτο βαλλόμενον, ἵππῳ Νιγρίνῳ χαλκᾶς βιβλίον ἔπεμπον, εἰ χρείαν εἶχε τῷ γελοίῳ, γλαῦκας ὡς ἀληθῶς ἐμπορεύόμενον. ἐπεὶ δὲ μόνου σου δεῖται τοῦ ἐμοὶ γνώμου ἐγγενοῦς, ἵνα μὴ πανύ σοι ἦ γελοῖος, & ὅτι μὴ παρέργως ἐλεημοσύνῃ σοῦ τῶν λόγων, ἀποφορτίζομαί σοι εἰκότως & τὸ Θουκυδίδειον λέγον, ὅτι τῷ [2] ἀμαθίᾳ μὲν,

LVCIANVS Nigrino ſalutem. Noctua Athenas, inquit proverbium: quaſi ridiculum ſit, ſiquis eò noctuas apportet, quoniam apud illos abundant. Ego verò ſi dicendi vim oſtendere volens, poſtea ſcriptum Nigrino librum mittam, rectè ſim hujc joco obnoxius, ut qui noctuas in forum tulerim. Sed quandoquidem ſolummodò ſententiam meam tibi declarare volo, quo nunc ſim animo, & quòd non leviter oratione tua ſum captus: meritò Thucydidis illud effugero, quum ait,

1 Γλαῦκα εἰς Ἀθήνας] Proverb. ὃν τὸν μάτην ὀπωρίζοντα πυκὶ τοῖς ἀφορῦ παρχωσιν, εἶτα εἰ τις εἰς Αἴγιναν ἢ εἰς Κιλικίαν πέμοι. Ariſtoph. Ὄρν. & ibi Scholiaſt. *Bourd.*

2 Ἀμαθίᾳ μὲν] Hanc ſententiam ſic efferunt. Ἀμαθίᾳ μὲν θράσος, λογισμὸς δ' ἔχειν φόβον. Et ſic Thucyd. ut patet etiam apud Plin. Epiſt. 7. lib. 4. hanc ſic interpretatur D. Hieronym. Epiſt. ad Euagr. *Imperitia confidentiam, cognitio timorem creat.* Idem.

θυμοῦς, ὀκνηρὸς δ' τὸ λελογισμένον ἀπεργάζεται. δῆλον γὰρ ὡς οὐχ ἡ ἀμαθία μοι μόνη τοιαύτης τόλμης, ἀλλὰ καὶ ὁ περὶ τοὺς λόγους ἔρως αὐτῆς. ἔρρωσο.

ait, *Imperitia audaces, res autem considerata timidos efficit.* Manifestum enim est, quòd non imperitia solùm, verùm etiam orationis amor, hujusmodi audaciæ mihi causa est. Vale.

Νιγρῖνος, ἢ περὶ Φιλοσόφου ἤθους.

Ὡς σεμνὸς ἡμῖν σφόδρα, καὶ μετεώρως ἐπανελήλυθας. ὑπολοιπὸν οὖν σοὶ λέπτυνε ἡμᾶς ἔτι ἀξιοῖς, καὶ ὁμιλίας μεταδίδους, ἵνα μὴ καινοπρεπῆ τὰ ὁμοίων λέγων, ὅλως ἀπεσοφισμένός τινι ἔοικῃς. ἡδέως δ' ἂν ἐπύθόμην σου πυθόμενος ὁπόθεν ἄνωθεν οὕτως ἔχεις, καὶ τί τὸ πάθος αὐτῶν. τί δὴ ἄλλο γὰρ ἐπεῖπε, ἢ ὑπερηφανία; πῶς λέγεις; [2] ὀδὲ παρεγένου ἥκων σοι δώδεκα μῶν τε, καὶ μακαρίου μεγυπνιέντος. καὶ τοῦτο δὴ τὸ δὴ τὸ [3] σκηνῆς ὄνομα, πρισπλεῖον. Ἡράκλεες, ἵνα σὺ βραχεῖ; καὶ μάλα. τί δ' τὸ μὴ τοῦτ' ἔστιν, ἐφ' ὅτῳ καὶ [4] ἡμᾶς, ἵνα μὴ [5] σὺ κεκαλαίῳ μόνῳ δύφρανώμεθα, ἔχωμέν δέ τι καὶ ἀκριβῶς εἰδέναι τὸ πᾶν ἀκούσαντες; ἄγαθόν γε εἶναί σοι δοκεῖ περὶ Διός, ἀντὶ μὲν

Nigrinus, seu de Philosophi moribus.

Vt verò gravis admodum, & sublimis nobis rediisti! Non amplius nos aspicere dignaris, tantum abest ut colloquium tuum impertias, & quales antea, nobiscum sermones communices: at repente immutatus es, atque omnino fastidiosus videris evasisse. Lubens ex te audierim unde ad hoc insolentiæ perveneris, quæque sit ejus causa. Quidnam aliud, ô amice, nisi fœlicitas? Quid ais? Præter institutum factus fœlix & beatus tibi venio: adeóque illud quod in scena solet usurpari, terbeatus. Hercle, itane brevi? Atque admodum. Et quid præterea est propter quod superbias, ut non summatim modò lætemur, sed etiam accuratè scire potiimus, quum rem totam audiverimus? Annon admiratione dignum tibi videtur, per Iovem, me pro

1 Ὀμοιολόγοι] Sermones inter pares, pari libertate & conditione habiti ultro citroque, ut apud Homer. ὁμιλεῖν πολλεῖν, ὁμιλεῖν θεοπροπίας, ἐμοὶ γήρας. Bourd.

2 Ὀδὲ παρεγένου] *Vt te non morer.* Idem.

3 Σκηνῆς ὄνομα] Sic idem alibi. *Idem.*

4 Κομᾶς] *Superbiæ, κομᾶν* indulgere genio & elatum esse. Aristoph. Equit. ubi Scholiast. κομῶσι γ' ἀντὶ τοῦ ἐπαίρονται. τὸ γὰρ ἐπὶ τῶν ἡνιόχων λέγεται καὶ μέγα φρονεῖν. alias *κομᾶν, κόμην ἔχειν, κομᾶν βουλεύεσθαι.* Poll. Hesych. Suid. *Idem.*

5 Ἐν κεκαλαίῳ μόνῳ] Ἐν κεφαλαίῳ, & ἀκριβῶς opponuntur. δύφραίνεσθαι ἐν κεκαλαίῳ μόνῳ dicuntur qui re nondum intellecta ad vultum amici exporrectum & hilarem lætantur. *Idem.*

1 Τὸν-

δλλε με ἐλεύθερον, ἀντὶ δ πένητα, ὡς ἀληθῶς πλούσιον, ἀντὶ δ ἀνοήτου τὸ σ τετυφωμένον, χρυσᾶ μετριώτερον; μείζονι μὲν οὖν. ἀτὰρ ὕπου μοι τύχοι σοφῶς ὁ, τι σ λέγεις. ἐπεὶ λίαν μὲν δὴ τῆ πόλεως, βουλόμενόν με ἰατρὸν ὀφθαλμῶν χρήσασθαί τινα. τὸ γάρ μοι πάθος τὸ ὀφθαλμοῦ μᾶλλον ἐπιτείνεσθε. οἶδα τοίνυν ἔγωγε, καὶ νῦν ἀμέλει σε τὴν αὐγὴν αἰτοῦντα χεῖν. δόξαν οὖν μοι λέγειν πρὸς τὸν σοφιστὴν Νιγρῖνον τὸ πλατωνικὸν φιλόσοφον, ἐωθεν ἐξαναστάς, ὡς αὐτὸν ἀφικόμενον. καὶ κρούσας τὴν θύραν, καὶ παιδὸς εἰσαγγείλαντος, εἰσῆλθον. καὶ παρελθὼν εἴσω, καταλαμβάνω τὸ μὲν, ἐν χερσὶ βιβλίον ἔχοντα, πολλὰς δ εἰκόνας παλαιῶν σοφῶν ἐν κύκλῳ κειμένας. πρόκειτο δ ἐν μέσῳ σ πινάκιόν τι τ ἀπὸ καλαμητείας σχημάτων κατεγεγραμμένον, καὶ σφαίρα καλάμου πρὸς τὸ σ παντὸς μίμημα ὡς ἐδόκει, πεποιημένη. σοφὸς γὰρ ἐμοὶ φιλοφρόνως ἅπασα ἐμέμνητο, ἠρώτα

pro ſervo liberum, pro paupere revera divitem, pro ſtulto & ſuperbo moderatum redire? Id maximum quidem eſt. At non planè intelligo quidnam ſit illud, quod dicis. Recta in urbem profectus ſum, ut aliquem oculorum medicum viſerem. Nam ille oculi affectus quo laborabam, magis magiſque ingraveſcebat. Scio equidem ſingula: ideóque etiam optavi ut in bonum ac peritum incideres. Cùm igitur viſum mihi eſſet Nigrinum Platonicum illum philoſophum multis compellare, mane ſurgens, ipſum adeo, & puliata janua, cùm puer intro de me renuntiaſſet, acceſſitus ſum. Tum in ædes ingreſſus, illum deprehendo librum præ manibus habentem, circum autem undique multas veterum atque doctorum hominum imagines jacentes. Poſita etiam erat in medio quædam tabella in qua geometricæ quædam figuræ deſcriptæ erant: & ſphæra ex calamo, ad imitationem univerſi, ut videbatur, compoſita. Admodum igitur benignè me amplexatus ille, interrogavit quid-

1 Τετυφωμένου] In quibuſdam τετυφλωμένου, ſed recepta lectio ſana eſt. τετυφωμένος, ὁ ὑπερμεγέθης ἐς ἀλαζόνα, ὑμοζυγοπαμένος, ἐξω φρενῶν. τετυφωμένους heberi ac ſtolido ingenio præditos ſignificare tradunt veteres Grammatici, ut ſunt qui fulmine tacti fuere. Moſcop. Heſych. qui etiam τυφωθέντα interpretatur ὑπερθέντα, ὑπερηφανεύσαντα. Bourd.

2 Καὶ σφαῖρα Καλάμου] Sic voluit interpres, cùm omnes codd. habeant καλάμου. in Margine Mſſ. καλάμου ἢ ἀπὸ καλάμου. Theod. Marcil. vir clariſſimus monuit me ſe moniturum, tu conſule. *Idem.* Robertus Titius locis ſuis controverſis c. 14. lib. 11. relegit, ἐς σφαῖρα Καλάμου &c. *& ſphæra Calami* &c. eaque de re quantumvis copiose differit, aut potius diſperdit opus: magiſter autem ejus Yvo Villiomarus, ſive is Scaliger eſt, aliud diſcipulo ſuo nihil præcipit, quam ſe non videre quemadmodum ſphæra ex calamo fieri poſſit. Vtique & diſcipulo & magiſtro ejus fraudi fuit, neſciſſe etiam ex orichalco fila craſſoria dici calamos ſive culmos. Atqui eos id Theodoretus docere potuit Orat. 111. De providentia. Ὄργανον γάρ, inquit, τὸ σῦριγξ ἔοικεν ἀπὸ χαλκοῦ συγκειμένη καλάμοις ἐς ὑπ' ἀσκῶν ἐμφυσουμένοις, ἐς κινημάτων ὑπὸ τῆς τεχνίτου δακτύλων, καὶ ἁπλοῦν τὴν ἁρμονίαν ἐκείνην ἠχοῦ. Dixerit Latine, *Os enim*, nempe *hominis inſtar eſt organi contexti de culmis aheneis, & à ſoliibus inflati, & motu artificis digitu, & ſonum illum harmonia plenum efficientis*, &c. Idemque mox dentes oris humani cum aheneis calamis ſive culmis comparat. Et ruſus paucis interjectis, καὶ τὸ, inquit, ὅτι ἦν χαλκοῦ καλάμου ὄργανον. Marc.

ὅ, τι ἐς πρᾶπόιμι. κἀγὼ πάντα διηγησάμην αὐτῷ. καὶ δῆτα σὺ μέρος ἐς αὐτὸς ἠξίεις εἰδέναι ὁ, τι τὸ πρᾶπόι, εἰ αὖθις αὐτὸ ἐγνωσμένον εἴη στελεῖσθαι τὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὁ δὲ ἀμπερξάμην, ὦ ἑταῖρε, ἔφη τὴν πάτραν λιπεῖν, καὶ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην διηγεῖσθαι, τοσαύτην πνάμην λόγων ἀμεργσίαν κατασκεδάσας, ὥστε ἐς τὰς σειρῆνας ἐκείνας, εἴπερ ἄρα ἐγένοντο, ἐς τὰς ᾠδὰς, καὶ τὸ Ὁμήρου λωτὸν ἀρχαῖον ἀποδεῖξαι. ὅτι θεσπέσια ἐφθέγξατο. ἐπῆλθε γὰρ αὐτῷ τι φιλοσοφίαν ἐπανῆσαι, καὶ τὴν ἀπ' ταύτης ἀλήθειαν, καὶ τὰ δημόσια νομιζόμενα ἀγαθὰ καταγελάσαι, πλοῦτον, καὶ δόξης, ἐς βασιλείας, ἐς πυρὸς, ἔτι τε χρυσοῦ, καὶ πορφύρας, καὶ τὰ πάνυ ἐκλελοιπότα τοὺς πολλοὺς, πλὴν ὅ καιρὸς δοκοῦντα. ἅπερ ἔγωγε ἀπανταμένη τῇ ψυχῇ δεξάμην, αὐτίκα μὲν ἃ εἶχον εἰκάσαι ὅπερ ἐπὶ πόδιον, ἀλλὰ παντὶ ἐκχυόμενα. καὶ ἄρτι μὲν, ἀλυπάμην ἀπολειπόμενον μοι τὰ φιλτάτων, πλοῦτον τε, ἐς δημοσίαν, καὶ δόξης. καὶ μόνον οὐκ ἐδάκρυον ἐπ' αὐτοῖς καθαιρημένοις. ἄρτι δ', αὖθις μὲν ἐδόκουν μοι παπεινὰ, καὶ καταγέλαστα. ἐχαιρον δ' αὖ ὥσπερ ὅταν ζοφερᾶ τινα ἀέρα ἐκ βίας ἐκ πρόσθεν, ἐς αἰθρίαν τε ἐς μέγα φῶς ἀναβλέπων. ὥστε δὴ τὸ καινότατον ἐκ ὀφθαλμῶν μὲν, καὶ τὰ ἐκ αὐτῶν ἀσθενείας ἐπιλανθανόμενον. τὴν δὲ ψυχὴν ὀξυδερκέστερον καθαρικὸν ἐγιγνόμην. ἐλελήθειν γὰρ

quidnam agerem. Quibus omnibus illi expositis, ego quoque per vices ex eo scire postulabam, & quid ipse ageret, & nunquid apud se statuisset in Græciam denuo navigare. Ille verò, ô amice, posteaquam cœpisset de hisce rebus mecum colloqui, suámque sententiam explicare, tantam verborum ambrosiam mihi affudit, ut mihi planè videretur Sirenes illas, siquæ unquam fuerunt, & Aëdonas, & lotum illum Homeri antiquum referre: adeò divina quædam loquebatur. Huc enim dicendo provectus est ut Philosophiam laudaret, & quæ ab ea manat, libertatem: & contrà, ista quæ vulgo pro bonis habentur, irrideret, nimirum divitias, gloriam, regna, honorem, aurum præterea & purpuram, & cætera quæ plerisque prorsus spectabilia, mihi quoque antea videbantur. Quæ quidem intento atque aperto animo excipiens, continuo ita affectus fui, ut cui, quod tum mihi acciderat, comparare possem, non haberem: sed in omnes partes raperer. Ac nunc quidem dolebam quòd refellerentur quæ mihi charissima erant, divitiæ, argentum, & gloria, ac tantùm non lachrymabar rejectis illis: nunc verò eadem ipsi mihi videbantur vilia atque ridicula esse: gaudebámque rursum tanquam ex tenebroso quodam aëre prioris vitæ, ad serenitatem & magnam aliquam lucem respiciens. Quare sanè & oculorum, quod absurdissimum erat, & eorum infirmitatis oblivisscebar, anima verò perspicacior paulatim fiebam. hactenus enim ignoraveram

1 Ὥστε τὰς Σειρῆνας] Desumptum ex Odyss. μ. Aristænetus epi. 1. Petro. sat. *Bourd.*

2 Λωτὸν] De quo Homer. Odyss. 9. Eunap. τδεσ. p. 50. *Idem.*

3 Τῶν ὀφθαλμῶν] Sic reposuimus, ratio patet legenti. *Idem.*

1 Γαῦ-

πάνυ αὐτὴν πφλάτθησσω πρεφέρων. σοφίων ᾗ, ἐς τόδε πρεπήχθην, ὅπερ ὑμῖν ἐπηκολούθησα. ¹ γαῦρός τε γὰρ τῶν ὑπὸ τοῦ λόγου ἐμαυτοῦ εἰμι, καὶ ὅλως μικρὸν ἀπέλιπόδην ἐπηωρῆσθαι δοκῶ μοι ὁμοίόν τι πεπονθέναι πρὸς φιλοσοφίαν, οἷον περ οἱ ² Ἰνδοὶ πρὸς τὸν οἶνον λέγονται πεφθῆναι, ὅτι θερμότατον αὐτὸ. θερμότεροι γὰρ ὄντες φύσει, πιόντες ἰσχυρὸν ὕπνον ἔπιον, αὐτίκα μάλα ἐξεβακχεύθησαν, οἱ δὲ πλείονες ὑπὸ τοῦ ἀκράτου ἐξεμάνησαν. ὕστερον δὲ αὐτὸς ἐνθυς καὶ μείζων ὑπὸ τοῦ λόγου, προσέρχομαι. καὶ μὲν τοῦτό γε, οὐ ³ μεθύειν, ἀλλὰ πφεύγειν τε καὶ σωφρονεῖν ἔοικα. ἐγὼ μὲν βουλοίμην ἂν εἰ οἷόν τε, αὐτῶν ἀκοῦσαι τῶν λόγων. οὐ δὲ γὰρ οὐ δὲ καλὸν σωφρονεῖν αὐτῶν εἰμὶ ἡμᾶς. ἀλλως τε εἰ καὶ φίλῳ καὶ σοὶ τὰ ὁμοῖα ἐπιτηδεύων ὁ βουλόμενος ἀκούειν εἴη. ἀκήκοά γε. τοῦτο γάρ τοι τὸ τοῦ Ὁμήρου ἀπόδυσσεα ⁴ προτρεπαλεῖς. καὶ εἰ μὴ ἔφθης, αὐτὸς ἂν ἐδεήθην ἀκοῦσαί μου διηγουμένου. μάρτυρα γάρ σε προκαλοῦμαι πρὸς τοὺς πολλούς ἐγὼ, ὅτι οὐκ ἀλόγως μέμνημαι. ἀλλως τε, καὶ ἡδύ μοι τὸ μεμνῆσθαι αὐτῶν πολλάκις. καὶ τοῦτῳ ἤδη μελέτην ἐποιησάμην. ἐπεὶ κἂν τις μὴ παρὼν τύχῃ, καὶ ὕστερον δίς ἢ τρὶς τῆς ἡμέρας ἀνακυκλῶ πρὸς ἐμαυτὸν τὰ εἰρημένα. λυπεῖ δέ μοι ἐστὶν ἐπιλελῆσθαι πολλὰ ἤδη καὶ ἐμπεσόντα. ἐπεὶ καὶ τὸ ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν ἐπιλελησμένων ἡδύ τι καὶ ἐπιτερπές ἐστιν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐμοὶ μελήσει. σὺ δὲ ἐπειδὴ τὰ πρῶτα ἐπέσκηψας, ἐπίσκηπτε καὶ τὰ ἑξῆς. ἐπεὶ καὶ ἐμοὶ ἐπιτερπὲς ἔσται ἀκούειν σου διηγουμένου.

ram me cæcucientem ipſam circumferre. At inde progreſſus, ad id adductus ſum quod tu mihi paulò ante objiciebas. Nam & elatus oratione illius, & tanquam in ſublime evectus ſum, & omnino humile nihil amplius cogito. Videor enim mihi philoſophia ſic affici, ut vino affecti feruntur Indi, quum de eo primùm biberunt. Cum enim natura eſſent calidiores, tam valido potu imbuti, continuò bacchati ſunt, & dupſum inſaniverunt meraco. Eodem pacto & ipſe, quaſi furore captus, & oratione ebrius obambulo: quamquam hoc non ebrietatis eſt, verum ſobrietatis & temperantiæ. Ego verò optarim, ſi fieri poſſit, illam ipſam audire orationem. Neque enim profecto eam fas eſt contemnere, præſertim cùm ille qui audire cupit, ſit amicus, & ſimilibus ſtudiis operam dederit. Confide ò bone, nam juxta Homericum illud, ⁵ *ſponte feſtinantem hortaris*: ac niſi prævortiſſes, jam ultro rogaſſem me narrantem audires, teſtem enim te apud pleroſque ſiſtere volo, quòd non ſine ratione inſanio. præſertim cùm volupe mihi ſit illorum meminiſſe ſæpe, & hanc exercitationem jam amplexus ſim. Quamvis enim nemo mihi adſit, tamen bis vel ter per diem ſic ipſe dicta illa mecum revolvo. Ac

1 Γαῦρος] Hæc clauſula interpretatur illud præced. pag. τετυφωμένου. *Bouhd.*

2 Οἱ Ἰνδοὶ] Nonn. Dionyſiac. *Idem.*

3 Μεθύειν ὑπὸ τοῦ λόγου] Sic apud Philoſtr. & alios ἔοικα μεθυσκόμενος. *Idem.*

4 Παροιμιαλεῖς] De hac paræmia copioſe paræmiogr. & Eraſm. *Idem.*

Ibid. Καὶ εἰ μὴ ἔφθης] Calaſir. apud Heliod. lib. 2. αὐδὴν ᾗ ἐστὶ ποιός τινας ἐξεπεῖν· εἶπον ἂν πάλαι ἐστὶ τοῖς καλάμοις καὶ ἤμυσον, εἰ μὴ σοι φειδόμενον. Sic in Lapith. *Idem.*

5 *Feſtinantem hortari*] Sumpta Metaphora ex Homeri Iliad. Ψ. & Odyſſ. ω. *Cogn.*

καὶ ὥσπερ οἱ ἐραστὴς, τῶν παιδικῶν ἀ-
παόντων ἔργα ἄττα, καὶ λόγους εἰρη-
μένους αὐτοῖς διαμνημονεύουσι, καὶ
τὰ τοὺς συνδιατρίψαντας ἐξαπατῶσι τὴν
νόσον, ὡς παόντων σφίσι τῶν ἀγαπω-
μένων. ἔνιοι γοῦν αὐτοῖς ἐθέλουσι ἀλ-
λεῖν οἱόντε, καὶ ὡς ἄρα λεχθέντων
πρὸς αὐτοὺς, ὧν τότε ἤκουσαν ἡδονται,
καὶ προσάψαντες τὴν ψυχὴν τῇ μνή-
μῃ τῶν παρεληλυθότων χολὴν οὐκ
ἄγουσιν [1] ἐν τοῖς ἐν ποσὶν ἀνιᾶσθαι, ἅτε
δὴ ἐκ αὐτὸς φιλοσοφίας ἀπαρύσας,
τοὺς λόγους ὡς τότε ἤκουσε σωμαλέρων,
καὶ πρὸς ἐμαυτὸν ἀνατυλίττων, ὑμι-
κρὰν ἴσχω παραμυθίαν. καὶ ὅλως, καθ-
άπερ ἐν πελάγει ἐκ νυκτὶ πολλῇ φιε-
ρομένῳ, ἐς πυρσόν τινα τὸν ἀπο-
λείπω, πᾶσι μὲν παρεῖναι τοῖς ὑπ'
ἐμοῦ πραττομένοις τ' ἀνδρὸς ἐκείνου οἰό-
μενον. ἀεὶ γὰρ ὥσπερ ἀκούων αὐτοῦ τὰ
φίλτατά πρός με λέγοντος. ἐνίοτε γὰρ, ἐκ
μάλιστα ὅταν ἐνερείσω τὴν ψυχὴν, ἐκ
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μοι φαίνεται. [2] καὶ
γὰρ φωνῆς ὁ ἦχος ἐν ταῖς ἀκοαῖς ἐνδυ-
μένης. καὶ γάρ τοι [3] κἂν τὰ κωμικῶν ὡς
ἀληθῶς, ἐγκατέλιπε τι κέντρον τοῖς

Ac quemadmodum amatores absentibus amasiis, opera aliqua, & sermones ab ipsis habitos, memoria repetunt, iisque immorando morbum fallunt, perinde ac si illi ipsi amati adsint. Quidam verò se cum ipsis colloqui putant, atque iis quæ tum sibi audire videntur, quasi modò dictis gaudent, & præteritorum memoriæ animum applicantes, nunquam desinunt obvios & præsentes amasios aspernari. Sic sanè & ipse non præsente philosophia, verba quæ tum audivi recolligens, & mecum revolvens, non exiguum capio solatium. In summa, perinde ac si in pelago, & per noctem altam ferar, velut ad facem hanc aspicio, rebus omnibus quæ à me geruntur, virum illum adesse putans, ac semper velut audiens ipsum illa ipsa sua mihi differentem. Interdum etiam, & maximè quum mente illi inhæreo, & vultus ipsius mihi apparet, & vocis sonus in auribus permanet. Etenim juxta Comicum, [4] *revera aculeum quendam auditoribus reliquit.* Desine, ô ad-

1 Ἐν τοῖς ἐν ποσὶ] Dele prius ἐν. & interpretare ἐν ποσὶ *præsentia.* Proverb. Pind. Pythiis od. 2. τὸ ἓν ἐν ποσὶ μοι. Anacr. ξυλίνους ἀσφαλοὺς ἐν ποσὶ. *ante pedes.* Terent. Adelph. Sic passim apud Lucianum ut de Scipione, & de Diogene & Alexandro. Contra ἐν ποσοῖν, ut de Piscatore & Revivisc. & passim alibi. *Bourd.*

2 Καὶ γὰρ φωνῆς ὁ ἦχος] Demæneta apud Heliod. lib. 1. *Idem.*

3 Κατὰ τὸν Κωμικὸν] Eupolim intelligit qui hoc de Pericle dixit tanquam oratore eloquentissimo. versus citantur à Diod. Sic. lib. 12.

Περικλῆς Οὐλύμπιος
Ἥρπασ', ἐφόρησε, συνεκύκα τὴν Ἑλλάδα.
Πείθω τε ἐπικρατεῖν ἐν τοῖς χείλεσι
Οὕτως ἐκήλει, ἐκ μόνος τῶν ῥητόρων
Τὸ κέντρον ἐξαπέλειπε τοῖς ἀκροωμένοις.

Cic. lib. 3. de orat. de Pericle loquens. *Cujus in labiis veteres Comici, etiam cùm illi malediceremt (quod tum Athenis fieri licerat) lepôrem habitasse dixerunt, tantamque in eo vim fuisse ut in eorum mentibus qui audivissent, quasi aculeos quosdam relinqueret.* Idem.

4 *Aculeum quendam*] De Pericle ex Eupoli. *Cogn.*

1 Adi-

ἀκηΰσει. πεῖσι ὦ Ἑρμῆ μικρὸν ἀνακρεμάμενον, καὶ λέγε ἐξ ἀρχῆς ἀναλαβὼν ἤδη ἃ εἰρημένα, ὡς σὲ μετρίως με ἀπειλήσειν φαίνεται. ἀλλὰ λέγεις, ἐὰν ὅτι χρὴ ποιεῖν. ἀλλ' ἐκεῖνο ὦ ἑταῖρε, ἤδη ποτὲ ἤκουσας, ἢ οὔ πω Δία κωμικὰς φαύλας ὑποκρινόμενον τῶν συνεπομένων λέγω τούτων, ἃ διαφθείρονται τὰ ποιήματα, καὶ τὸ τελευταῖον ἐκβαλλόμενοι, καίτοι τὰ δράματα πολλάκις οὐ χόντα τε, καὶ γενναῖα ὄντα; πολλοὺς οἶδα τοιούτους. ἀλλὰ τί τοῦτο; δεδοικα μή σοι μεταξὺ δόξω γελοίως αὐτὰ μιμεῖσθαι. τὰ μὲν, ἀπόκτυπα σωφρόνως, οἷόστ' ἦ ἐκ αὐτοῦ ὑπ' ἀδυνασίας τοῦ νοῦ διαφθείρων. κἄπειτα ἀχθῆς ἡρέμα καὶ αὐτῷ κἀμοὶ γένοιο δεδεμένῳ. ἐκ τοῦ μὲν ἐμοῦ, ὦ πάνυ ἄχθομαι. τὸ δὲ ὑπόλοιπος, ὦ μετρίως με λυπήσειν ἔοικε σωφρονίσασα, καὶ τὸ ἐμὸν μέρος ἀχθομένως. τοῦτ' οὖν παρ' ὅλον μίμησό μοι τὸν λόγον. ὡς ὁ μὲν ποιητὴς ὑμῖν, ὅτι τοιούτων ἁμαρτημάτων αἰσθάνεται, ἐκ τῆς σκηνῆς πέρα ποιήσει, οὐδὲν αὐτῷ μέλον τοῦ θεάτρου πεπλομένου. ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν σοὶ παρέχω, ὁποῖός τίς εἰμι τὴν μνήμην ὑποκριτής, οὐδὲν ἀλλὰ τὰ ἄλλα πραγικῶς διαφέρων. ὥστε κἂν σὺ δεύτερόν τι δοκῇ λέγειν, ἐκεῖνο μὲν ἴσως προσχρῆν, ὡς ἄμεινον ἦν. καὶ ἄλλως ὁ ποιητὴς ἴσως διεξῆλθε. ἐμὲ δ' κἂν συνελαύνῃς, ὦ πάνυ τι λυπήσεσθαι. ὡς οὕτως νὴ τὸν Ἑρμῆν ἐκ τοῦ τῶν ῥητόρων νόμου πεπροοιμίασται.

ô admirande, paulum præludere, jamque dicta illa ab initio resumpta edisſere, non enim mediocriter me istis ambagibus torques. Rectè dicis, atque ita facto opus est. Sed illud quæso, ô amice vidisti-ne aliquando, sive tragicos, sive per Jovem comicos [1] histriones, illos dico qui exibilantur, quique agendo poëmata corrumpunt, ac tandem ejiciuntur theatris, tametsi ipsæ fabulæ sæpenumero bene se habeant, ac palmam etiam reportent. Multos novi tales. Sed quorsum hoc? Vereor ne interim ineptè illos imitari videar: alia quidem nullo ordine connectens, interdum etiam præ imbecillitate ingenii sententiam ipsam corrumpens: tum sensim huc adducaris, ut fabulam ipsam condemnes. Sed quod ad me attinet non admodum ægrè id feram. Cæterùm argumentum illud non mediocri dolore videtur me affecturum, si mecum rejiciatur meâsque partes dehonestet. Velim itaque ut per totam orationem hoc memineris, videlicet quod poëta talium peccatorum est innocens, sedetque alicubi procul à scena, nec quicquam ea curat, quæ in theatro geruntur. Ego verò mei ipsius periculum tibi faciam, qualis scilicet histrio sim quantúmque memoria valeam: quod ad cætera attinet nihil à nuncio tragico distans. Quare siquid minùs rectè dicere visus fuero, illud præstò sit, quod scilicet melius hoc fuerat, & aliter forsitan ipse poëta dixerat. Nec si me exibilaveris, admodum ægrè feram. Vt bene sanè, ita me Mercurius amet, & ut ferunt Rhetorum leges, usus es procœmio. Illa

1 *A dictione Hister*] Quod Tusco verbo *Ludionem* significat. *Cogn.*

2 Τῶν συνεπομένων] Sic pag. seq. ἐσυρίττης, & ὀξύτατα συρίξομαι. ὀξύτατα, *rusticatim, plausu incomposito.* De plausuum generibus dixerunt alii. Hanc comparationem sæpissime usurpat: ut & illam quæ initium facit de moribus Philosophorum quam nunc ordior. *Bourd.*

ἔοικας γοῦν καὶ ταῦτα προσδήσειν, ὡς δὲ ὀλίγα τι ὑμῖν ἡ συνουσία ἐμέλλεν, καὶ ὡς ἀσθ᾽ οὗτος ἥκεις πρὸς τὸν λόγον παρεσκευασμένος, καὶ ὡς ἄμεινον εἶναι αὐτῷ ταῦτα λέγοντι ἀκούειν. σὺ γὰρ ὀλίγα, καὶ ὅσα οἶσθα πάνυ, τυγχάνεις τῇ μνήμῃ συγκεκομισμένα. ἢ πῶς ἔρεῖς ἔμελλες; ἀδὲν οὖν αὐτῷ ἔτι σοι δεῖ πρὸς ἐμέ· νόμισον δ᾽ τάχιστά γε εἰπεῖν πάντα σοι προειρῆσθαι, ὡς ἐγὼ καὶ βοᾶν καὶ κροτεῖν ἕτοιμος εἰμι. ἵνα δὲ διαμέλῃς, μηνυσάτω μοι σὺ τοῦτο ἀγῶνα, καὶ ὀξύτατα συνέξομαι. καὶ ταῦτα μὲν, ἃ σὺ διῆλθες, ἐῶ λόμενος ἀνειρῆσθαί μοι. κἀκεῖνα δ᾽, οὐ μὰ Δία ἐξῆς, ἀδὲ ὡς ἐκεῖνο ἔλεγε ῥήσιν ποιᾶ περὶ πάντων ἐρῶ. πάνυ γὰρ τοῦθ᾽ ἡμῖν ἀδωμύλως. ἀλλ᾽ ἵνα ἐκεῖνο προθεῖς τοὺς λόγους, μὴ καὶ καθ᾽ ἁρμονίαν τοῖς ὑποκειμένοις ἐκείνοις ὁμοίους, οἷ πολλάκις ἢ Ἀγαμέμνονος, ἢ Κρέοντος, ἢ ἐν Ἡρακλείους αὐτῷ σφόδρα ἠμφισβήτουν ἀνειληφότες, χρυσίδας ἠμφιεσμένοι, καὶ δεινὸν βλέποντες, καὶ μέγα κεχηνότες, μικρὸν φθέγξονται, καὶ ἰσχνὸν ἐγωνιακῶδες, καὶ τὸ Ἑκάβης ἢ Πολυξένης πολὺ ταπεινότερον. ἵν᾽ οὖν μὴ ἐν αὐτοῖς ἐλέγχωμαι, πάνυ μεῖζον τὸ ἐμαυτῷ κιφάλης σφόδρα ἐπεκείμην, καὶ τῷ σκολιῷ καταιχύνων, ἀπὸ γυμνὸς σοι βάλλομαι τὰμὰ σφόδρα σφόδρα λαλεῖν, ἵνα μὴ συγκαταπάσω σε πίσσῃ τὸ ἦρως, ὃν ὑποκείνομαι. οὕτω νῦν μὲ παύσεται τήμερον σφόδρα μεσοῦσῃ τῇ σκηνῇ καὶ τῇ τραγῳδίᾳ χρώμενον. καὶ μὲν παύσεται γε. σφόδρα ἐκεῖνα δὴ τρέψομαι. Ἡ μὲν δὴ χρὴ τὸ λόγων, ἔπαινος ἦν Ἑλλάδος, καὶ τῶν Ἀθήνησιν ἀνθρώπων, ὅτι

Illa utique etiam additurus videris, vos unà brevi admodum esse conversatos: nec te præparatum venire ad dicendum, ac satius esse illum ipsum dicentem audire: cùm pauca quædam, quæ potuisti memoriæ committere, duntaxat comportaris. Annon hæc quoque eras dicturus? Nihil igitur illis apud me tibi opus est. Existimes autem hujus rei gratia, te ad præfationem pertinentia complexum esse omnia. Ideo tibi acclamare & applodere paratus sum. Sed si prolixior fueris, in controversia malignitatis meminero, & acutissimè sibilabo. Equidem & hæc quæ tu modò commemorasti, dicta mihi velim: & illa quoque, quòd neque ordine, neque iisdem quibus ille verbis usurus sum. Omninò enim hoc non possum: neque si suos illi tribuam sermones: ne alio ac novo etiam modo histrionibus illis similis fiam, qui sæpenumero aut Agamemnonis, aut Creontis, aut ipsius etiam Herculis persona assumpta, ac vestibus auro contextis induti, & horrendum tuentes, mox ore in immensum diducto, exiguum & gracile, adeóque muliebre quiddam loquuntur, ipsa etiam Hecuba Polyxenáve multò demissius. Ne igitur & ipse convincar, majorem omnino quàm pro capite meo personam induisse, ipsúmque ornatum dehonestare, ex nuda propriáque persona tecum colloqui volo, ne forte labens, quem ago heroem, convellam. Hic homo non desinet hodie crebra illa scena, atque tragœdia uti. Equidem cessabo, & ad illa revertar, quæ jam cœperam. Principium igitur orationis illius, commendatio quædam fuit Græciæ, & eorum hominum qui [1] Athenis commorantur, quòd

1 *Athenis*] De quibus Herodot. Strab. Plin. hodie dicuntur Sethinæ. *Cogn.*

[1] φιλοσοφίᾳ δὲ πενίᾳ συμπροφοῖ εἰσι. καὶ ὅτι τὸ ἀσὼν, ὅτι τὸ ξένον ἀδένια τέρπεται ὁρῶντες, ὃς ἂν τρυφὴν εἰσαγάγειν εἰς αὐτοὺς βιάζηται. ἀλλ' εἰ καί τις ἀφίκηται παρ' αὐτοὺς ὅτῳ διακείμενον, ἠρέμα τι μεταρρυθμίσαι, καὶ ὑποπαιδαγωγῆσαι, ἐκ [2] πρὸς τὸ καθαρὸν τὸ διαίτης μεθηκῶσιν. ἐμέμνητο γοῦν τινος τῶν πολυχρύσων, ὃς ἐληλύθει Ἀθήναζε μάλα ἐπισήμως, καὶ φορήσεως [3] ἀκολούθων ὄχλου, [4] καὶ ποικίλης ἐσθῆτος, καὶ χρυσοῦ, αὐτὸς μὲν ὢν ἐθαυμάζετο ζηλωτὸς εἶναι πᾶσι τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ὡς ἂν εὐδαίμων ἐπηλλάττετο. τοῖς δ' ἄρα δυσχερὴς ἐδόκει τὸ ἀνθρώπιον. καὶ παιδεύειν ἐπεχείρουν αὐτὸν, ἁπλῶς, καὶ οὐκ ἀκριβῶς ἀπαγορεύοντες ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει καθ' ὃν τινα τρόπον βούλοιτο βιοῦν. ἀλλ' ἐπεὶ κἀν τοῖς γυμνασίοις ἐλευθέρως ἐχληδᾷ, θλίβων τοὺς οἰκέτας, καὶ συνοχωρῶν τὰς ἀπαντῶντας, ἡσυχῇ τις ἂν ὑπεμφθέγξαιτο, τρυφοποιὸν μὲν λουτρίνειν, ὥσπερ δὲ πρὸς αὐτὸν οἰκεῖον λύπειν, δεδοικέναι μὴ ὑπολήσεται μεταξὺ λούμενον. καὶ μὴν εἰρήνη γε μακρὰ κατέχει τὸ βαλανεῖον. ὀλίγον οὖν δεῖ

quòd cum philosophia & paupertate educentur: nec civium & peregrinorum quenquam intueri gaudeant, qui voluptatem ad ipsos introducere conetur: sed si quis ita affectus ipsos conveniat, & paulatim ipsum transforment, & veteres mores dedoceant, atque ad vitæ puritatem transferant. Memorabat itaque quendam ex istis multo auro fulgentibus, qui cùm Athenas venisset admodum insignis, & turba comitantium insolens, varia veste, auróque ornatus, omnibus quidem Athenienſibus in admiratione erat, & tanquam beatus ſuſpiciebatur: illis verò infœlix quidam homuncio videbatur. Eum illi erudire aggrediebantur non acerbè, nec apertè prohibentes, ne in libera civitate pro libito viveret. Sed cùm in gymnaſiis & balneis moleſtus eſſet, alios ſuis ſervis premens, & obvios in anguſtum redigens, ſummiſſa voce quidam quaſi lateret, nec ipſum perſtringere vellet. Metuit, inquit, ille ne inter lavandum pereat: quanquam pax longa balneum occupat: ac proinde nihil opus eſt exer-

1 Φιλοσοφίᾳ δὲ πενίᾳ συμπροφοῖ] Hic unus è præcipuis Luciani ſcopus. Hic illa in Ariſtotelem & Peripateticos præclia. Multi in hanc philoſophantium paupertatem ſcripſere, de quibus Cic. Tuſc. 1. & 5. Hanc ſæpe mendicantium habitu ſimulabant, cum perâ, auro, lupinorum vice, plenâ: ut in dial. Mort. Piſcat. Catapl. & alibi. *Bourd.*

2 Πρὸς τὸ καθαρὸν τὸ διαίτης] Tangit fœditatem ſeu malis feritatem ſive δυσχέρειαν philoſophorum Lucian. in Lapith. & alibi. Liban. Theophraſt. in Charact. *Idem.*

3 Ἀκολούθων ὄχλου] Refert ad multitudinem officioſorum, ſive comitum, ſive proſequentium, de quibus nota res. de moribus Philoſoph. & in Catapl. *Idem.*

4 Καὶ ποικίλης ἐσθῆτος] Sic poſtea τῶν ἐσθήτων τῶν ποικίλων. & de Timone ποικίλα εἵματα, & alibi. Has veſtes vocare videtur alibi, τὸ ἀνθηρὸν, quæ in quibuſdam Græciæ urbibus veſtes muliebres. D. Baſil. ad Gregor. Thæolog. Apul. alii. Apud Athenienſes meretricum fuerunt. Suid. νόμος Ἀθήνησι τὰς ἑταίρας ἀνθινα φορεῖν. apud Locrenſes hoc omnino vetitum. idem Suid. ut & apud Roman. lege Oppia. Liv. lib. 34. luxu tamen gliſcente receptum. poteſt tamen referri, propter mentionem pavonis, ad plumatas, de quibus Tertull. de pall. Achil. Tat. lib. 3. *Idem.*

1 Τῶν

ρατο πάνδυ· ὁδὶ ἀκούων ἀ λώ, μετεξὺ ἀπαυδάτω. τὴν ἡδονὴν τὴν ποικίλην, καὶ τὰς πορφυρίδας σκεύας ἀπίδυσαν αὐτὸν, ἀστείως παίνυ τὸν ἀνθηρὸν ἐπισκώπτοντες τὸ χρωμάτιον, ἤδη λέληθεν, καὶ ποθὲν ὁ παὼς ἦτ' ἐς πάχα τ μητρός ἐστιν αὐτῷ. καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ τὰ ἄλλα ἥττους ἀπεσκωπτον, ἢ [1] τ δακτυλίων τὸ πλῆθος, ἢ τ κόμης τὸ ὠραῖον, ἢ τ διαίτης τὸ ἀκήλητον. ὡς τε καὶ μικρὸν ἐσωφρονίσθη, ἐ ἀθρόον πολυ βελτίων ἀπῆλθε, [2] δημοσίᾳ πεπαιδευμένος. ὅτι δ' οὐκ αἰσχύνοιτ' ἂν πενίαν ὁμολογοῦντες, ἐμέμνητο πρός με φωνῆς τινος, ἣν ἀκοῦσαι πάντων ἔφη κρεῖττ' ὠφελημένων ἐν τῷ ἀγῶνι τ Παναθηναίων. ληφθέντα μὲν γάρ τινα τ πολιτῶν, ἄξιον ἀθρόα τ ἀγωνοθέτην, ὃν βαθὺν ἔχων ἱμάτιον, ἱκετεύειν τε, καὶ δακρύειν· [3] καὶ ἐ κήρυκος ἀνιέντος ὃν ἀθρόα τ νόμον ἐποίησε, τοιαύτη ἐσθῆτι δεῖν μὴ μὰ φανῆναι πάντας ὥσπερ ἐσκεμμένους συγγνώμην δοκοῦμεν αὐτῷ τοιαύτα μὴ ἁμαρτάνειν. μὴ γὰρ ἔχειν αὐτὸν ἕτερα. ταῦτά τε οὖν ἐπῄνει. καὶ ὡσεί τι, τὴν ἀλυπίαν τὴν ἐκεῖ, καὶ τ διαίτης τὸ ἀνεπίφθονον. ἡσυχίαν τε ἐ ἀπραγμοσύνην, ἃ δὴ ἄφθονα παρ' αὐτοῖς ἐστι. ἀπεφαίνετό τε φιλοσοφίαν

exercitu. Ille verò audiens quæ dicebatur, interea erudiebatur. Præterea varia illa veste & purpureæ ipsum exuerunt, urbanè admodum floridum nitorem colorum irridentes. Iam ver adest, dicebant, & unde nobis hic pavo: & fortasse suæ hic est matris: & similia. Atque eodem pacto cætera cavillabantur, nunc annulorum multitudinem, nunc comæ supervacaneam curam, nunc victus intemperantiam. Quare paulatim ad modestiam est revocatus, & longè melior abiit, publicè emendatus. Quod autem non puderet ipsos paupertatem confiteri, referebat mihi vocem quandam, quam ajebat publicè ab omnibus emissam audisse se in ludis Panathenaicis. Quendam ex civibus prehensum, & ad ludorum præsidem adductum fuisse, quòd in veste tincta spectaculo interesset. Cæteros autem qui hominem videbant miserto illius, ac veniam precato esse. Cúmque præco publicaret eum contra leges feciſſe, quòd tali cum veste ludos spectaret, omnes una voce, quasi antea super hoc deliberassent, exclamasse ut venia daretur, sic induto, neque enim illum aliam veſtem habere. Hæc præterea laudabat & libertàtem quæ illic est, & victus rationem ab invidia alienam, & tranquillitatem & securitatem, & sexcentàs virtutes quæ apud illos sunt. Demonstrabat etiam mihi conversationem eorum hominum philosophiæ con-

1 Τῶν δακτυλίων τὸ πλῆθος] De horum numero, materia & usu plene alibi. *Bourd.*

2 Δημοσίᾳ πεπαιδευμένον] Sic in Scytha. & in omni civitate frugi, advenæ δημοσίᾳ παιδευόντος: qua de re dico copiosè alibi. *Idem.*

3 Καὶ τῦ κήρυκος ἀνειπόντος] Legem ex Suida supra retuli: aliam causam hìc assignat. Sed hoc ita accipiendum, Athenis ἑταίρας ἢ γυναῖκας ἢ τοιοῦτόν τι ἄλλο ἀφροδισιάζον, βαθὺ ἢ ἀνδρεῖον ἔχον ἱμάτιον, ἀγωνᾶν παρὰ τὸν ἀγωνοθέτην, quòd adfuissent τῇ ἀγῶνι τῆς Παναθηναίων. hæc alibi copiosiùs explicanda. *Idem.*

1 Πρὸς

σωφρονῶν τὸν δὲ πρὸς τοιούτους διατρίβοντα, καὶ κεκραγόντων ἡδονὴν φυλάξαι δυνάμενον. σπουδαίῳ τε ἀνδρὶ, καὶ πλούτου καταφρονεῖν πεπαιδευμένῳ, καὶ τοῦ [1] πρὸς τὴν φύσιν καλὰ ζῆν προαιρουμένῳ, τὸν οὕτω βίον ὡς μάλιστα ἁρμοσμένον. ὅστις γὰρ πλούτου ἔρᾷ, καὶ χρυσοῦ κεκήληται, καὶ πορφύρας, καὶ διαφανείας μετρίου τοῦ εἰδαίμονος, ἀγνοεῖ μὲν ἐλευθερίας, ἀπείρως δὲ παῤῥησίας, ἀγνοεῖ δὲ ἀληθείας, κολακείαν τὰ πάντα, καὶ δουλείαν σωφρονοῦντι ἡ ὅστις ἡδονὴν πᾶσαν τὴν ψυχὴν ἐπιτρέψας, ταύτῃ μόνῃ λατρεύειν δέδογκε, φίλον μὲν οὐκ ἐργάζεται ποιεῖν, φίλον δὲ πότων, καὶ ἀφροδισίων. ἀνάπλεως γοητείας, καὶ ἀπάτης, καὶ ψευδολογίας· ἢ ὅστις ἀκέραιον τέρπεσθαι κουφότητα, καὶ παρθενομανῆ, καὶ [2] διεφθορότων ἀσμάτων. τοῖς δὲ τοιούτοις πρέπειν τὴν οἰκουμένην ἅπασαν ἡγεῖται. [3] μεσαὶ γὰρ αὐτοῖς αἱ φιλτάτων πᾶσιν μὲν ἀγυιαὶ, πᾶσιν δὲ ἀγορὰι. πάρεστι δὲ [4] πάσαις αὐλαῖς τὴν ἡδονὴν κομίσασθαι. τοῦτο μὲν δι' ὀφθαλμῶν. τοῦτο δὲ, δι' ὤτων τε, καὶ ῥινῶν· τοῦτο δὲ, καὶ διὰ λαιμοῦ, καὶ διὰ ἀφροδισίων. ὑφ' ἧς δὲ ῥεύσης ἀενάου τε καὶ θολεροῦ ῥεύματος, πᾶσιν μὲν [5] ἀγυρύονται ὁδοί. σωφροσύρτας γὰρ μοιχίας, καὶ φιλαργυρείας, καὶ ἐπορκίας, καὶ τὸ τοιοῦτο φῦλον τῶν ἡδωνῶν. ἀφανίζεται δὲ καὶ ψυχῆς ὑπολυζομένης πάντοθεν, αἰδὼς καὶ ἀρετὴ, καὶ δικαιοσύνη· τὸ δὲ, ἔρημον

consonam esse, moresque puros conservare posse, viro etiam gravi, & qui divitias contemnere novit, & secundum ea quæ natura honesta sunt, vivere statuit, vitam quæ ibi vivitur maxime accommodam esse. At qui divitias amat, auroque demulcetur, purpura, potentiaque fœlicitatem metitur, qui libertatem non degustavit, loquendi ingenuitatem non est expertus, nec veritatem spectavit, sed cum assentatione, & servitute in omnibus convixit: aut qui totam animam voluptati addixit, eique soli servire decrevit amans opiparæ mensæ, amans vini & veneris, plenus præstigiarum, fraudis, & mendacii: aut qui cithararum frequentamenta & pulsationes, perditasque cantilenas cum delectatione audit: talibus videlicet hominibus convenire hujus loci consuetudinem. Ibi enim rerum dilectissimarum ipsis refertas esse plateas omnes, omniaque fora. Licere etiam januis omnibus voluptatem excipere: partim quidem per oculos, partim per aures & nares, partim per gulam & venerea. Quæ deinde fluente perenni turbulentóque flumine, omnes viæ dilatantur. In unum enim conveniunt adulterium, avaritia, perjurium, & reliqua id genus voluptatum multitudo. Animo autem undiquaque submerso, pervertitur verecundia, & virtus, & justitia. Tum locus hisce

1 Πρὸς τὰ φύσει καλὰ ζῆν] Per dictionem καλὰ temperat austeritatem dictionis τὸ ζῆν, *latari, genio indulgere*: de qua dixere viri doctissimi. Cætera hujus paginæ in Gallo. *Bourd.*

2 Διεφθορότων ἀσμάτων] Διεφθορότα ἄσματα, quæ aliis κατάκοπα μέλη, ni fallor. *Idem.*

3 Μεσαὶ] Ex Homero. quales perpetuæ parodiæ in Luciano. *Idem.*

4 Πάσαις αὐλαῖς ἡ ἀδολὶ καταδέχεσθαι] Suet. Lamprid. in Alogab. *Idem.*

5 Ἀγυρύονται ὁδοί] Sic in Armorib. hanc vocem interpretatus sum ad Petro. & alibi hoc opere. *Idem.*

1 Δὲ

ὁ χῶρος γενόμενος, [1] δύσης ἀεὶ πιμπλάμενος, ἀνθεῖ πολλοῖς τε ἐφ' ἡρείαις ἐπιθυμίαις. τοιαύτην ἀπέφαινε τὴν πόλιν, καὶ τοσούτων διδάσκαλον ἀγαθῶν. ἔγωγ' οὖν ἔφη ὅτε τὸ πρῶτον ἐπανήκοιμι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδος, πλησίον πως γιγνόμενος, ἐπιστὰς ἐμαυτὸν, λόγον ἀπαιτοίην τὸ δοῦρε ἀφίξεως, οἷσπερ δὴ τὸ τοῦ Ὁμήρου λέγων, [2] Τίπτ' αὖ ὦ δύσηνε λιπὼν φάος ἠελίοιο, τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν εὐτυχίαν ταύτην, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν, καὶ τὴν ἀλυσιτελῆ ὄφελιν δὴς τὸν τοιοῦτον ὄρυβον, συκοφάντας, [3] καὶ θεοσυμπροβούτους ὑποκριτὰς, καὶ δεῖπνα, καὶ κόλακας, ἐπὶ μιαιφονίας, ἐπ' ἀλλοτρίων διαθηκῶν, ἐπὶ φιλίας ἐπιβουλάς; ἢ τί ἐπ' ἀγαθῷ διέγνωκας, μήτ' ἀπαλλαττόμενος, μήτε χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν δυνάμενος; ὅτου δὴ βουλόμενος, καὶ [4] καθάπερ ὁ Ζεὺς ἐν Ἕκτορι ὑπεξαγαγὼν ἐμαυτὸν ἀπὸ βελέων φαίην, ἐκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἱμάτοιο, ἔκ τε κυδοιμοῦ, τὸ λοιπὸν οἰκουρεῖν εἰλόμην, καὶ βίον τινὰ ἡσύχιον γυναικώδη, καὶ ἄτολμον τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα προσηγόρευον, αὐτῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ Πλάτωνι, καὶ ἀληθείᾳ προσελαλῶν· ἐν καθέδρᾳ ἐμαυτὸν ὥσπερ ἐν θεάτρῳ μυελάνδρῳ, σχόλαζε πως [5] μετέωρος ἐπισκοπῶν τὰ γιγνόμενα. τοῦτο μὲν, πολλὴν ψυχαγωγίαν καὶ γέλωτα παρέχειν δυνάμενα.

hisce desertus, semperque siticulosus, multis, feriisque voluptatibus suppullulat. Talem civitatem ac tantorum bonorum magistram mihi describebat. Ego itaque, inquit, quando primùm ex Græcia reversus fueram, cùm jam propiùs accessissem, constiti rationem postulans mei huc adventus, Homerica illa dicens: *Cur autem infœlix deserto lumine Phœbi* (Græcia nimirum, & fœlicitate, ac libertate illa) venisti ut videas loci hujus tumultus, sycophantas, salutationes superbas, cœnas, adulatores, cædes, testamentorum expectationes, & amicitias simulatas? aut quid tandem facere decrevisti, cùm neque discedere hinc, neque institutis hisce uti possis? Cùm ita mecum consultassem, & quemadmodum Iupiter Hectorem illum, ita me ipsum è telis, ut aiunt, subduxissem, *Eque hominum cæde, atque tumultibus, éque cruore*; de cætero domi me continere statui: & vitam hanc muliebrem, & timidam plerisque vitam anteponens, cum ipsa philosophia, & Platone, & veritate colloquor. Ac me ipsum quasi in populoso theatro collocans, ex admodum sublimi contemplor ea quæ geruntur: quæ istiusmodi sunt, ut partim multum delectationis & risus exhibere possint, partim etiam hominis revera constantis periculum facere. Nam si ma-

1 Δύσης] Angl. δυσὺς quod ferri potest ut & adscripta lectio. quid ἔρημος ὁ χῶρος dico alibi. *Bourd.*

2 Τίπτ'] Imitatio est Homeri Odyss. λ. verba Tiresiæ ad Vlyssem. *Idem.* Verba Tiresiæ ad Vlyssem, Odyss. 12. *Cogn.*

3 Καὶ θεοσυμπροβούτους ὑποκριτὰς] Καὶ θεοσυμπροβούλους ὑποκριτὰς. Marc.

4 Καθάπερ ὁ Ζεὺς ἐν Ἕκτορι] Locus est Iliad. λ.

Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς, ἐκ τε κονίης,
Ἐκ τ' ἀνδροκτασίης, ἐκ τ' ἰμαδίου, ἐκ τε κυδοιμοῦ. Bourd. Apud Homer. Iliad. ξ. *Cogn.*

5 Μετέωρος ὑποσκοπῶν] Hinc dialogi de Charonte, sive Contempl. titulus & occasio. *Bourd.*

1 Τὰ

τῶτο ἦ, πεῖραν ἀνδρὸς ὡς ἀληθῶς βεβαίαν λαβεῖν. εἰ γὰρ χρὴ καὶ κακῶν ἔπαινον εἰπεῖν, μὴ τοσαύτης μείζονα γυμνάσιον ἀρετῆς, ἢ τὴν ψυχὴν δοκιμασίαν ἀληπτοτέραν δὲ τῆς πόλεως, καὶ τὴν σύνταξιν ἀφανεστέραν. ἐν ὀλιγίστῳ γὰρ ἐπιχειρεῖν τοσούτοις μὴ ἐπθυμίας, τοσούτοις ἦ διώξεσί τε καὶ ἀκόσμοις πάνθ' ἥλικα, καὶ ἀπλανεβανομένοις. ἀλλ' ἀπιχνεῖ δεῖ τὴν Οὐδυσσέα μιμησάμενον, ἀποδιαπλεῦσαι αὐτὰ, μὴ δεδεμένον τὸν χῆρε. δεῖ λόγε χάρ. μὴ ἦ τὰ ὠμὰ κηρῷ φυγεῖν μόνον, ἀλλ' ἀκόσας, καὶ λελυμένον, καὶ ἀληθῶς ἐπιεικῆ φανῆναι. ἔνεστι ἦ ἐ φιλοσοφίαν θαυμάσαι, ἀποδιαπαρῆναι τῶν τοσούτων ἀγαθῶν, καὶ τὴν τύχης ἀφειδῶν καταφρονῆσαι, ὁρῶντα ὥσπερ ἐν σκηνῇ καὶ πολυπροσώπῳ δράματι, τὸν μὲν, ἐξ οἰκέτε δεσπότην προϊόντα, τὸν δ' ἀνὶ πλουσίου, πένητα. τὸν ἦ, σατράπην ἐκ πένητος, καὶ βασιλέα· τὸν ἦ, φίλον τότε· τὸν ἦ, ἐχθρόν· τὸν ἦ, φυγάδα· τῶν γάρ τοι ἐ τὸ δεινότατόν ἐστιν, ὅτι καίτοι μεμυρμένης τῆς τύχης παίζειν τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, καὶ ὁμολογίσης μηδὲν αὐτῶν εἶναι βέβαιον, ὅμως ταῦτ' ὀσημέραι βλέποντες, οὐδὲν ἧττον ἐ πλείονες, καὶ δυναστείας, καὶ μεσὶ ἐλπίδων πάντες, ὡ μεγαλύνονται ἐλπίδων. ὁ ἦ δὴ ἔφλω, ὅτι ἐ γελᾶν ἐν τοῖς μεγάλοις ἔνεστι, καὶ ψυχαγωγεῖν, τῶθ' ἥδη σοι φράσω.

si malorum quoque encomium aliquod proferre convenit, ne credas majorem illam virtutis palæstram esse, aut veriora usquam animorum experimenta fieri, quam in hac civitate, & in ea quæ hîc vivitur consuetudine. Neque enim parum est resistere tot cupiditatibus, tot spectaculis, tantisque aurium illecebris quæ undique attrahunt, & capiunt. Sed oportet omnino Ulyssis exemplo, illa præternavigare, non quidem ligatis manibus, ut ille (nam hoc formidolosum foret) neque etiam auribus cera obturatis, sed audientem atque liberum: & vetè animum supra hæc elatum habentem. Licet autem & philosophiam mirari, tantam hominum stultitiam cum illa comparando: & fortunæ bona contemnere, videndo veluti in scena, & multiplicium personarum fabula, alium quidem ex servo dominum prodire, alium autem ex divite pauperem: alium contra ex paupere satrapam, aut regem. Rursus alium hujus amicum, alium inimicum, alium etiam exulem. Nam hoc certè vel gravissimum est, quod licèt fortuna testetur sese in humanis rebus ludere, fateaturque nihil illarum esse stabile, nihilominus qui quotidie ista aspiciunt, & divitias & potentiam appetunt, & pleni obambulant omnes earum rerum spe, quarum eventus nunquam sequatur. Quod autem dixi licere ea quæ geruntur ridere, animumque oblectare, illud tibi jam expo-

1 Τὰ ὅτα κηρῷ ὁρᾳξάμενον] Sic in Croniis sive Saturnalib. Iulianus Imper. Liban. Omnes ex Odyss. μ. Bourd.

2 Ἐξ οἰκέτε δεσπότην] Hanc crebrò repetit comparationem. vide quæ diximus ad illud Petron. *Grex agit in scena.* Idem.

3 Τῆς τύχης] Dei. sic sæpissime Lucianus τῷ τύχῳ, ἀντὶ τῷ θεῷ ὁ δαίμων usurpat, ut monui multis exemplis ad lib. 1. Heliod. *Idem.*

4 Παίζειν τὰ τῶν ἀνθρώπων] Sic res humanæ τὸ τύχη λοιμικὰ, ἡ τύχη παίγνιον. Legend. Marcil. ad Horat. Aurel. Victor. in Æl. Pert. *Idem.*

πῶς γὰρ οἱ μαλθακοὶ μὴν πλουσίων αὐτοὶ, καὶ τὰς πορφυρίδας ἐπιφαίνοντες, [1] καὶ τοὺς δακτύλους ἐπιτείνοντες, καὶ πολλὴν καταγέλωτα ἀπεργαζόμενοι; τὸ δὲ καινότατον, [2] τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἀλλοτρίᾳ φωνῇ ἐπικροτοῦντες, ἀγαπᾶν ἀξιοῦντες, εἰ μόνον αὐτοὺς ἐπισκέψωνται· οἱ δὲ καὶ μύστροι, καὶ ἐπισκιάζοντες ἐπομένοντες, οἱ [3] ὡς Πέρσαις νόμος, ἀλλὰ δεῖ ἐπισπόνδους, καὶ ὑποκύψαντας, καὶ πόρρωθεν τὴν ψυχὴν παρασώσαντας, καὶ τὸ πάθος αὐτῆς ἐμφαίνοντας τῇ ἐπιμελείᾳ ὁμοιότητι, [4] τὸ ῥῆθος, ἢ τὴν δεξιὰν καταφιλεῖν, ζηλωτὸν δὲ ἐπιδείκνυσι τοῖς μηδὲ τέτυχηκόσιν. ὁ δὲ [5] ἔσχατε παρέχων ἑαυτὸν εἰς πολὺν χρόνον ἐξαπατᾷ μῦθον. ἐπαινῶ δὲ καὶ τούτους αὐτοὺς τῆς ἀπωθρωπίας, ὅτι μηδὲ τοῖς σώμασιν ἡμᾶς ἐπιστρέφονται. πολὺ δὲ τούτων οἱ ἐπιστρόφοις αὐτοὶ καὶ περιφερόμενοι μαλακώτεροι. [5] νυκτὸς μὲν ἐξανιστάμενοι μέσης, περιέρχονται δὲ ὅλην κύκλῳ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς τῆς οἰκετῶν ἀπολειόμενοι, [6] κύνες, καὶ κόλακες, καὶ τὰ τοιαῦτα ἀκούειν ὑπομένοντες. μέρος δὲ τῆς πο-

ponam. Quomodo enim non ridiculi sint divites ipsi, qui & purpuras suas ostentant, & annulos prætendunt, & multas ineptias præ se ferunt? At quod omnium est absurdissimum, etiam obvios aliena voce salutant, & hoc contentos esse volunt, si solùm ipsos aspexerint. Quidam verò fastuosiores, etiam se adorari patiuntur, non è longinquo, neque Persico more: sed necesse est propiùs accedentem, & oculos summittentem, animúmque è longinquo demittentem, illiusque affectum corporis similitudine declarantem, pectus aut dextram deosculari: quod beatum & admirandum videtur iis etiam qui honorem hunc nusquam assequuntur. Ille verò stat in longum tempus se ipsum præbens decipiendum. Sed illorum laudo inhumanitatem, quod ne ore quidem nos approbant. Verùm his magis ridiculi sunt qui illos sectantur & observant, qui media de nocte surgunt, & totam urbem circumcursitant, quique à servis exclusi foribus, canes & adulatores, & id genus alia audire sustinent. Præmium verò acerbæ

1 Καὶ τοὺς δακτύλους ποιοτίνοντες] Καὶ τοὺς δακτυλίους mp. δακτυλίους, ut ante τὰς πορφυρίδας ποιφαίνοντες. Marc.

2 Τὰς ἐντυγχάνοντας] De hac Divitis fastuosi nota Aristophan. Plaut. Ipse Lucianus alibi. *Bourd.*

3 Ὡς Πέρσαις νόμος] Sic de Merced. conduct. & multis aliis locis. de hac adoratione Persica locus dicendi ad lib. 7. Heliod. *Idem.*

4 Τὸ ῥῆθος ἢ τὴν δεξιὰν] Idem dial. Mortuor. & in Pseudom. patet apud Martial. *Idem.*

5 Νυκτὸς μὲν ἐξανιστάμενοι] Sic in μιλίτῃ de Merced. conduct. & in Gallo. *Idem.*

6 Κύνες καὶ κόλακες] Eleganter hoc apud Demosth. ὁ τοὺς περὶ στεφαν. ἀντὶ τοῦ φίλους καὶ ξένους, ἃ τὸ τὰ ἀνομαζόμενα πάντα ἰδιωτεύειν, νῦν κόλακας καὶ δεῖπνα ἐκάλουν καὶ τἄλλα ἃ σοφιστὴς πάντα, ἀκούσει. Idem.

7 Ἀκούειν] Vt loco Demosthenis proxime citato. Sic ἀκούσης apud Theocrit. in Charit. & κλύειν apud Æschyl. in Prometh. sic apud Latinos *audire.* Horat. sat. 7. lib. 2. *audis.* hunc Luciani locum profert Casaub. ubi de officiis salutantium apud Suet. *Idem.*

1 Καὶ

κρῆς ταύτης αὐτοῖς ἀφιόσι, [1] τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον, καὶ πολλῶν αὖπνον συμφορῶν. ὦ ὦ, [2] πόσα μὲν ἐμφαγόντες, πόσα δ' ἄβρεχ γνώμῃ ἐμπιόντες, πόσα δ' ὧν οὐκ ἐχρῆν [3] ἀπολαλήσαντες, ἢ μεμφόμενοι τὸ πλευτεῖον, ἢ δυσφορούμενοι, ἀπίασιν, ἢ διαβάλλοντες τὸ δεῖπνον, ἢ ὑβρίζειν, ἢ μικρολογίαν ἐγκαλοῦντες· πλήρεις δ', αὐτῶν ἐμέτων, οἱ πλείστοι, καὶ ἕως τοῖς χαμαιτυπείοις μαχόμενοι. καὶ μεθ' ἡμέραν οἱ πλείονες αὐτῶν κατακλιθέντες, [4] ἰατρεῖς παρέχουσιν ἀφορμὰς πεπόνων. ἴδιοι μὲν γὰρ, τὸ καινότατον, [5] οὐδὲ νοσεῖν σχολάζουσιν. ἐγὼ μέντοι πολὺ μᾶλλον νομίζω [6] ἐξωλεστέρους τοὺς κόλακας ὑπειλῆφθαι. καὶ χαίρειν αὐτοῖς οἰκείνης καθήκασαν τὴν ὑπερηφανίας αἰτίας. ὅταν γὰρ αὐτῶν τὴν εὐπορίαν θαυμάσωσι, καὶ τὸ χρυσίον ἐπαινέσωσι, καὶ τοὺς πυλῶνας ἐωθῶν ἐμπλήσωσι, καὶ ἐσπεσόντες, ὥσπερ δεσπότας προσείπωσι, τί καὶ φρονήσειν οἰκείους εἰκὸς ἐστι; εἰ δὲ μὴ καινὰ δόγματα καὶ ἕως ὀλίγου ἀπέχοντα τῆσδε τῆς ἐθελοδουλείας, οὐκ ἂν οἷς τἀναντίον αὐτοὺς ἐλθεῖν ἐπὶ τὰς θύρας τῶν πλουσίων δεομένους τῆς πλησίον, μὴ ἀξίωσον αὐτῶν μηδ' ἀμφορτυρον τὴν εὐδαιμονίαν καταλιπεῖν, μηδ' ἀνόητον τὸ καὶ ἄχρηστον τραπεζῶν τὸ κάλλος, καὶ τὴν οἰκεί-

hæc illius circuitionis est onerosa illa cœna, & multarum calamitatum causa: in qua illi quàm multa pasti, quàm multa poti præter animum, quam multa non dicenda proloquuti, postremò vel conquerentes, vel malè habentes, vel cœnam criminantes, vel contumeliam & sordities accusantes abeunt. Illis autem vomentibus, & ad prostibula pugnantibus, pleni sunt angiportus: & plerique ipsorum in multum diem decumbentes, circumeuntibus occasionem medicis præbent. Quibusdam enim, id quod absurdissimum est, non est ægrotandi otium. Ego verò adulatores ipsos magis perditos esse puto, quàm quibus adulantur, illósque ferè ipsis istius superbiæ authores existere. Quum enim ipsorum opulentiam admirantur, & aurum laudibus extollunt, & vestibula manè implent, & convenientes tanquam dominos compellant, quid quæso illos cogitare consentaneum est? Quod si verò communi decreto paulùm abstinerent ab hac voluntaria servitute, an non putas è diverso divites ipsos ad pauperum fores esse venturos, rogantes ne ignobilem & sine teste suam fœlicitatem relinquant, neve inutilem & ab omni usu remotam mensarum pulchritudinem, & domorum magnitudinem

1 Καὶ τὸ φορτικὸν ἐκεῖνο δεῖπνον] Idem de Merced. conduct. & in Gallo & sæpe alibi. De his incommodis sportulæ causa perceptis interpretes Martial. & Iuvenal. *Bourd.*

2 Πόσα] Octo sequentes lineæ crebro repetuntur in Luciano. *Idem.*

3 Ἀπολαλήσαντες] Ἀποκαλήσαντες. Marc.

4 Ἰατρεῖς παρέχουσιν ἀφ. πεπόνων] Hinc ἰατρεῖα dicti πεπεσθυται, ut patet in excerptis Glossar. cap. de Medic. Rectèque apud Hesychium interpretatur πεπεσθῶ ἢ παρὰ τοῖς ἰατροῖς. Nam voluit Hippocrates τοὺς πόλιας φοιτῶντας μὴ λίγα μέντοι ἀλλὰ ἐ ἱρῆα ἰητρὸς νομίζεσθαι. Bourd.

5 Οὐδὲ νοσεῖν σχολάζουσι] Cogitatione se refert ad Thesmopolidem, qui jam morituras Eucratis conviva venerat, ut patet in Gallo. *Idem.*

6 Ἐξωλεστέρους τοὺς κόλακας] Ἐξωλεστέρους τούτους κολακας. Marc.

τὸ μέλλον; ἃ γὰρ ἅπαντα τοῖς πλουτοῦσιν ἐρῶσιν, ὡς τῷ ὄντι διὰ τοὺς πλουτοῦντας εὐδαιμονίζεσθαι. καὶ ἅπερ ἂν ἔχει μηδὲν ὄφελος [1] εἶναι τοῖς ἀκαλλέσι οἰκίαις τοῦ οἰκοῦντι, μηδὲ χρυσὸς καὶ ἐλέφας [2] εἰ μή τι αὐτὰ θαυμάζοι. ἐχρῆν οὖν πρώτη τοι καθαιρεῖν αὐτοὺς, καὶ [3] ἀπαυθένειν τὴν δυναστείαν, [4] ἐπιτειχίσματα τοῦ πλούτου τὴν ὑπερηφάνειαν. νῦν δὲ, λατρεύοντες, εἰς ἀπόνοιαν ἄγουσι. καὶ τὸ μὲν, ἄνδρας ἰδιώτας, καὶ ἀναφανδὸν τὴν ἀπαιδευσίαν ὁμολογοῦντας τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, μετριώτερον ἂν εἰκότως νομισθείη. τὸ δὲ, καὶ τοὺς φιλοσοφεῖν προσποιουμένους, πολλῷ ἔτι τούτων γελοιότερόν φασι, τοῦτ' ἤδη τὸ δεινότατόν ἐστι. πῶς γὰρ οἴῃ τὴν ψυχὴν διατεῖσθαί μοι, ὅταν ἴδω τούτων τινὰ μᾶλλον τοῦ σοφοκλεῖ κηπίων ἀνακεκομψευμένον κηλάκων ὄχλῳ, καὶ τοῖς ἐπ' ἀξίας τινὰ δεῖπνα παρεγγέλλουσι κοινολογούμενον, ἐπισημότερον ὄντα τῶν ἄλλων λέπι τῷ ὄμματι; ὄντα, καὶ φανερώτερον; καὶ ὁ μᾶλλον ἀγανακτῶν, ὅτι μὴ καὶ τὴν σκύτην [5] μεταλαξάνωσι, τὰ ἄλλά γε ὁμοίως τοῖς κηλάκοις θαρροῦντα. ἃ μὲν γὰρ τοῖς συμποσίοις ἐρᾳζόντων, τίνι τοῦ κηλάκων εἰκάσομεν; [6] σὺν ἐμφορδύντεσι μᾶλλον ἀπειροκαλώτερον, μεθύσκονται ἢ φανερώτερον,

nem perire sinant? Neque enim tantum ipsas divitias amant, quantum propter eas fœlices se prædicari. Ac sanè ita se res habet, ut neque pulcherrimarum ædium, neque auri, neque eboris ulla domino sit utilitas, nisi sit qui illa admiretur. Oportebat igitur hoc pacto illorum extenuare, & vilem reddere potentiam, contemptum hunc quasi propugnaculum divitiis opponendo: sed nunc eos colendo ad amentiam adducunt. Ac certè homines indoctos, & ignorantiam apertè confitentes, talia facitare, tolerabilius meritò existimetur. Verùm eos, qui se philosophari simulant, multò etiam ineptiora his, magisque ridicula facere, illud tandem omnium gravissimum est. Quomodo enim putas animo me affectum, quoties video aliquem istorum, maximè eorum qui ætate provecti sunt, adulatorum turbis immisceri, & illorum aliquem, qui honores gerunt, satellitium more sectari, & cum iis qui ad cœnam vocant, sermones conferre, quamvis sit cæteris insignior & magis conspicuus ex ornatu? Ideo maximè apud me indignor, quòd non itidem habitum mutent, cum utique quod ad cætera attinet, eodem modo fabulam agant. Nam quæ in conviviis committunt, cui adulatorum comparabimus? annon molentiùs exaturantur, inebriantur

1 Εἶναι τοιαῦτας οἰκίας τῷ οἰκοῦντι] Εἶναι τοιαῦτα κάλλη κύριον οἰκίας τοῦ οἰκοῦντι. Marc.

2 Εἰ μή τι αὐτὰ θαυμάζει] Cic. in Parad. eod. sensu ipse Gallo. *Bourd.*

3 Ἀπαυθένειν] *Vile reddere:* vox satis infrequens. *Idem.*

4 Ἐπιτειχίσματα] Hanc vocem interpretatur Vlpian. Demosthenis scholiast. ad Phil. 1. dixi ad illud Petronii *pariete interjecto.* Idem.

5 Μεταλαξάνωσι] Μεταλαμβάνωσι. Marc.

6 Οὐκ ἐμφερδύντες] Repetit hanc philosophorum ἀπειροκαλίαν. Vitat. auct. Pisc. Lapith. & passim. *Bourd.*

1 Τῶν

ἐξαοίστου δὲ πάντων ὕστατοι, πλείω ἢ λοιδορίαν τε ἄλλων ἀξιοῦσιν· οἱ δ' ἀγεννέστεροι, πολλάκις αὐτῶν ἐφέλκεσθαι; καὶ τοῦτο μὲν δὴ γελοῖα ἡγοῦντο. μάλιστα δ' ἐμίμνησε τῶν ἐπὶ μισθῷ φιλοσοφούντων, καὶ τῶν ἀρετῶν ὄνων ὄντων ἐξ ἀγορᾶς ὠνουμένων· ἐρασθέντα γοῦν ἑκάλει καὶ καταπλοῦν τινα τούτων ἐμπορεύεσθαι· ἄξια γὰρ τὰ πλούτου καταφρονεῖν δοκοῦντα, πρῶτον ἑαυτὸν παρέχειν ὑψηλότερον λημμάτων. Ἀμέλει καὶ πρώτιστον τοῦτο διεσκέπτετο· ἐμοῦ μὲν γὰρ οὐκ ἐπιδεοῦς τοῖς ἀξιοῦσι συνδιατρίβειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς δεομένοις ἐπαρκεῖν, καὶ πένης πλουσίας καταφρονῶν. τοιγοῦν δίκαιον ἡγεῖτο τὸν ὠδῖνι προσιόντων, ὥστε μηδὲ τὸ ἑαυτοῦ φθειρομένων ποιεῖσθαι πρόνοιαν. ὃς γε καὶ ἀγροῦ μὲ πάππου τοῦ πόλεως κεκτημένου, οὐδὲ ἐπιδεᾶ αὐτὸν πολλῶν ὄντων ἡξίωσεν, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἀρχαίων αὐτοῦ ὄντα διωμολόγει. πρῶτα εἰμὶ διειληφώς, ὅτι τούτων μὲν φύσει οὐδενὸς ἐσμὲν κύριοι, νόμῳ δὲ καὶ διαδοχῇ τοῦ χρῆσιν αὐτῶν εἰς ὀλίγον ὠνούμενοι, ὀλιγοχρόνιοι δεσπόται νομιζόμεθα. παρεισιὼν ἡ προτιμία παρέλθῃ,

tur manifestiùs, à convitio surgunt omnium ultimi, aliisque plura secum auferre volunt, & siqui sint urbaniores, sæpenumero ad cantum incitantur? Atque hæc quidem ille ridicula censebat. Præcipuè verò eorum mentionem faciebat, qui pacta mercede philosophiam profitentur, virtutémque ipsam tanquam venalem de foro proponunt. Ideo tabernas & cauponas, illorum scholas appellabat. Censebat enim eum qui divitias contemnere alios docere vellet, primum so quæstu superiorem gerere debere. Nimirum & ipse talia agebat, non solùm gratis conversando cum rogantibus, sed & indigentibus necessaria suppeditando, omnémque opulentiam contemnendo. Tantum aberat ut ea expeteret, quæ nihil ad ipsum attinerent, ut ne suarum quidem rerum, & si corrumperentur, curam gereret: qui agrum non procul ab urbe habebat, ac tamen jam multis ab annis ne invisere quidem eum erat dignatus: Imò ne dominum quidem illius se esse affirmabat. Illud, opinor, disputans, quòd natura rerum istarum nullius domini sumus: sed ex lege & per successionem usum earum incertum in tempus accipientes, temporarii possessores habemur. Ac posteaquam terminus ille constitutus

1 Τῶν δὲ μισθ.] De quibus tractatum edidit qui de Mercede Conductis. *Bourd.*

2 Τῶν ἀρετῶν ὄνων] In hos aretalogos plenæ satyricorum paginæ, pleni philosophorum cl. alibi. *Idem.*

3 Νόμῳ δὲ διαδοχῇ] Sic in Timone, sive Misanthr. μετὰ πολλὰς δὲ ἄλλας ἔτεσι. & in Charonte, sive Contempl. τὸν οἶκον δὲ καὶ τὰ χρήματα, καὶ τὸ χρυσίον, ἀεὶ ἄλλοτε ἄλλον), μεταβάλλειν τοὺς δεσπότας, hæc apud Lucianum passim. Lucianus sive is sive alius poëta,

Ἀγχόν' Ἀχαιμενίδη γενόμην ἀστοῖσι, νῦν δὲ Μενίππου,
Καὶ πάλιν ἐξ ἄλλου βάσομαι εἰς ἕτερον·
Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν με τὸ πρὶν ὤετο, καὶ πάλιν οὗτος
Οἴεται, εἰμὶ δ' ὅλως οὐδενός, ἀλλὰ τύχης. *Idem.*

4 Ὀλιγοχρόνιοι δεσπ.] Ea passim in Luciano sed præcipuè in Charo. sive Βίωσιν. Bourd.

τὴν ἰκανῶς τὰ παρόντα ἀγαθὰ, ἀπολαύειν τῷ ὀνόματι. ὑ μικρὰ δὲ ἐκεῖνα παρέχει τοῖς ζηλοῦν ἐθέλουσι παραδείγματα· τὴ τροφῆς τὸ ἀπέριττον, καὶ τὴ γυμνασίων τὸ σύμμετρον, καὶ τὸ προσώπου τὸ αἰδέσιμον, καὶ τὴ ἡλικίας τὸ μέτριον· ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις, τὸ ἀξιοπρεπὲς τὸ ἡρμοσμένον, καὶ τὸ ἥμερον τὸ τρόπου· παρῆν δὲ τοῖς σωφρονεῖν μὴ ἀναβαλλεσθαι τὸ ἀναγκαῖον, ὅπερ τοὺς πολλοὺς πάσχειν, προθεσμίας ὁριζομένους ἑορτὰς, ἢ παννυχίδας, ὡς ἀπ' ἐκείνων ἀρξομένους τοῦ μὴ ψεύσασθαι, καὶ δ' τι δέοντα ποιήσειν. ἐξὸν γὰρ ἀμελέτητον εἶναι τοῦ καλοῦ ἐραστὴν, ἢ πολλοῖς πόνοις, τοὺς νέους ἀσκεῖν καὶ γυμνάσασθαι. τοῦτο μὲν οὖν οἱ πολλοὶ κελεύοντες, ἄλλοι δ', μαστιγοῦντες. οἱ δ' ἐπιεικέστεροι, καὶ σιδήρῳ τοὺς ἐπιφανείας αὐτῶν καθαιροῦντες. ἡγεῖτο γὰρ χρῆναι πολὺ κατώτερον εἶναι τοῖς ψυχαῖς τὸ σῶμα· τοῦτο δ' ἀπαθὲς καὶ ἀσκευάσυτον, καὶ τὸ ἄγαν παιδεύειν ἀνθρώπους ἀθαυμάστους, τοῦτο μὲν, ψυχῆς, τοῦτο δ', σώματος, τοῦτο δὲ, ἡλικίας τε καὶ τοῦ πρόσω ἀγωνῆς ἐσχάτης, ἵνα μὴ τι [1] παρὰ δύναμιν ἐπιχεῖσιν ἐλέγχῃ. πολλοὺς γοῦν καὶ πολλάκις ἔφασκεν ὕστερον ἀλόγως ἐπιχειρήσαντας. ἵνα δὲ καὶ μόνος εἰδῇ, ὃς μὴ μεταμέλῃ τὰ παρ' ἐκείνοις καλὰ, ἐπειδὴ πάντες λόγου ἀλλοῖου ἐπήκουσιν, ἀκατάπαυστον φύγοι, ὡς αὐτὸν ἀφίκεται tutus præterierit, tunc alius eadem accipiens, illo nomine fruitur. Illa autem non parva præbent imitari volentibus exempla: victus scilicet frugalitas, exercitiorum justus modus, personæ ipsius venerabilitas, & vestitus mediocritas, ac præter hæc compositæ mentis moderatio, morumque mansuetudo. Monebat autem secum versantes ne bene agendi tempus prorogarent, ut multi solent, qui certum sibi tempus præfiniunt, aut festos dies, aut conventus solennes, tanquam ab illis auspicaturi non mentiendi & rectè agendi studium: animi enim erga res honestas affectionem non esse protelandam sentiebat. Manifestè etiam Philosophos illos damnabat, qui virtutis eam meditationem putabant, si necessitatibus multis, ac laboribus sustinendis juvenes exercerent: quorum alii vincire se jubebant, alii flagellis cædebant, alii verò elegantiores, ferro superficiem corporis abradebant. Putabat enim multò priùs in animis duritiem illam & indolentiam esse parandam: eúmque qui homines optimè instituere vellet, partim animi, partim corporis, partim etiam ætatis, & prioris educationis rationem habere debere: ne quid supra vires imponendo, reprehensionem incurreret. Multos quoque, qui præter rationem, ita supra vires intenderentur, mori ajebat. Vnum autem etiam ipse vidi, qui cùm jam ea apud illos mala degustasset, ubi primùm veram doctrinam audivit, irrevocabili cursu ausugiens inde, ad ipsum ve-

1 Παρὰ δύναμιν ἐπιτάσιν] Talis est βδελυρὸς ille apud Theophr. Charact. τοῦ βδελυροῦ, qui solet τὴ ἀκολουθοῦσαν ὑπόθεσιν μεῖζον φορτίον ἢ δυνατὸ φέρειν. Bourd.

1 Καὶ

τυ. καὶ δῆλον ὡς ῥᾷον ἀφικόμενον. ἤδη δὲ τούτων ἀκούσας, τὰ ἄλλα αὐτὸς ἀνθρώπων ἱμείροντα, καὶ πρὸς τὸ τῆς πόλεως παρὸν χαίρειν ἐδίδου, [1] καὶ τὰ ὠθισμὸν αὐτῶν, καὶ τὰ θέατρα, καὶ [2] τὰ ἱπποδρόμους, καὶ τοὺς περὶ τὰ ἡνιόχων οἰκίσεις, καὶ τὰ ἵππων ἀνόμασι, καὶ τοὺς περὶ τοῖς στεφανοῦσι τούτων ἀφιλόγους. πολλὴ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ ἱπποφιλία. καὶ πολλῶν ἤδη κατεδείσιον εἶναι δοκούντων ἐπίληπτ). μὴ δὲ ταῦτα, ἑτέρου ἁμαρτήματος τὰ περὶ τοῦ ἀμφὶ τῷ κληρῷ τε καὶ ἀφθίτοις κληρονόμοις, προσῆκεν ὅπ [3] μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες ἀληθῆ πᾶν ὅλον

venit: & animo meliùs affecto videbatur. Iam verò digrediens ab istis, aliorum rursus hominum mentionem faciebat, & narrabat civiles tumultus, & plebis conflictationes, & theatra, & circum, & aurigarum statuas, & equorum appellationes, & quæ de his in angiportu habentur colloquia. Multum enim profectò ibi est equorum insanum studium. Quinetiam multos qui pro gravibus haberi volunt, reprehendebat. Post hæc, veluti alterum fabulæ actum attingebat, eorum qui circa funera & testamenta versantur. Hoc addens, quòd unam hanc vocem, Romanorum pue-

1 Καὶ τὰ ὠθισμὸν αὐτῶν] Hæc παροιμιώδη tangit, de Merced. cond. & multis aliis locis, in quibus hac de re proverbium explicamus. *Bourd.*

2 Τὸν ἱπποδρόμου] Hanc ἱπποφιλίαν multis verbis describit autor de causis corruptæ eloquentiæ. Iuvenal. Achill. Tat. lib. 2. Tangit Longus lib. 3. Liban. paraf. omnes passim. *Idem.*

3 Μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες] Hic cogor instituti mei brevitati fraudem facere quod locum obscurum, ut multi ita ego judicem. B. Brissonius vir clarissimus longe hoc de loco differit, & postea vir doctissimus Guther. lib. de Iure man. Horum interpretationem æquissimo Lectori relinquo. ait Nigrinus, ὅπ μίαν φωνὴν οἱ Ῥωμαίων παῖδες ἀληθῆ πᾶν ὅλον τὸ βίον ποιοῦσιν, τῶν τὰ διαθήκας λέγων, ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τὸ σφετέρας ἀληθείας. Iacob. Micyll. interpres, *quod unam hanc vocem Romanorum pueri per omnem ætatem veram emittant, eam intelligens, quæ in testamentis usurpatur, quæ petunt ne à sua veritate depellantur.* Quibus verbis, ut equidem sentio, vult interpres Lucianum intelligi de liberis exhæredatis, variis modis patris testamentum infirmare nitentibus, & petentibus ut patrem liceat arguere dementiæ, prodigalitatis, & luxuriæ. Quam licentiam non solum in exhæredatis sed in omnibus olim Solon, eumque sequuti, legibus suis inhibuerant; scilicet τὸ παθητικὸν μὴ κακῶς ἀγορεύειν. Hanc interpretis mentem esse facile quivis judicaverit. Aliud tamen fortean voluit ἀληθὴς Nigrini, & Ῥωμαίων παῖδας accipi de ipsis Romanis. Ingemiscunt Romani quod se sentiunt prohibitos veritate sua & voce libera frui, scilicet prohibitos legibus illis quibus cautum ne in tabulis testamenti quicquam elogii alterius famam læderet, nisi suorum quos exhæredare leges permittebant cum elogio. Solebant autem Græci Romanique κακολόγους, vitam & mores eorum cum quibus graviora odia & simultates habuerant, testamento lacessere, & hac licentiâ nullius existimationi & famæ parcere. & ita in Codicillis Petronii *flagitia Principis sub nominibus exoletorum, fœminarumque, & novitate cujusque stupri præscripta & obsignata missa* Neroni apud Tacit. annal. 16. hanc tamen antea testamentorum licentiam senatus sæpe in Principum gratiam inhibuerat. Sueton. Aug. c. 50. *Et tamen de inhibendâ testamentorum licentiâ, ne senatus quicquam constitueret intercessit.* Hujus loci cum mentem quærerem consului viri Clar. Isaaci Casaub. Animadversiones, in quibus hunc Luciani locum acceptum, ut nos interpretamur, deprehendi, quod gaudeo. *Idem.*

τὸ βίον ἀποδίεντας, τῷ σὺ τοῖς ἀληθείαις λέγων, ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τῆς σφετέρας ἀληθείας. ἃ ἔγὼ μεζόν λεγω & αὐτὸς μᾶλλον ἀσθαίχθω, ὅτι ἢ συγκατορύττειν ἑαυτοῖς ἀξιῶσί τις ἀμαθίας, ἢ τῷ ἀναλγησίαν ἐγκωμιον ἀμολογοῦσιν· οἱ μὲν, [1] ἐνδύτας ἑαυτοῖς κελεύοντες συγκαταφλέγεσθαι τὸ ἄδικα τοῦ βίου πλοῦτον. οἱδὲ, ἢ ἀναχωρεῖν πρὸς οἰκέτας τοῖς τάφοις. ἔνιοι δ', ἢ σῖφειν τὰς φλόγας ἀνῆσιν, ὡς θεοὶ ἐπὶ ἢ ἄδικα τῶν πελούτων ἀμαθύοντες. εἰκάζειν δὲ χρείσιμα τί πάσχειν τούτους ἄδικα τὸ βίον, εἰ τοιαῦτα ἄδικα τοῦ βίου ἐπισκήψασι. τούτους γὰ εἶναι τὸς τὸ πολυτελὲς ὄψον ὠνουμένους, [2] καὶ τὸ οἶνον σὺν τοῖς συμποσίοις [3] μετὰ κρόκων τε ἢ ἀρωμάτων ἀκρίτως, τὸς μέσα χειμῶνος ἐμπιπλαμένους ῥόδων, [4] ἢ τὸ ἀπάνιον αὐτῶν ἢ παράκαιρον ἀγαπῶντας· τὸ δὲ καιρὸ, καὶ ἢ

pueri, per omnem ætatem veram emittant (eam dicens quæ in testamentis usurpatur) nimirum ne ex sua veritate damnum capiant. Illa verò etiam interea cùm ab eo dicerentur, risu prosequi adactus sum, quòd suam ignoorantiam secum sepeliri volunt, suámque stupiditatem scriptis confitentur: dum alii vestes, quibus in vita pretiosioribus usi sunt, eodem rogo secum comburere mandant: alii verò servos certos ad sepulchra permanere: alii cippos sertis coronari, in fatuitate ad mortem usque perseverantes. Itaque conjecturam eorum quæ in vita gessissent, hinc duci volebant, cùm talia de iis quæ post mortem sequuntura sint, testamentis mandant. hos enim illos esse qui chara opsonia emunt, & vinum in conviviis cum plausu & odoribus effundunt: qui media etiam hyeme rosis opplentur, earumque raritatem intempestivam amant: verùm quod suo tempore, & secun-

1 Ἐνδύτας ἑαυτοῖς] Cætera hujus paginæ copiosè exequitur μελίτη de Luctu, & dixere nuper viri doctissimi. *Bourd.*

2 Καὶ τὸ οἶνον σὺν τοῖς συμποσίοις μετὰ κρόκων τε & ἀρωμάτων ἀκρίτως] Sic Dialogo Panopes & Galenes, ἢ μὰ πινόντων, εἰσὶν ἢ κρητύντων. Marc.

3 Μετὰ κρόκων] Sic legit interpres, quod ex fide Mss. & impressorum Codd. retinendum censuimus. Monebat tamen Cod. Florent. meus, in cujus margine docti cujusdam manu scriptum κρόκων: quod etiam reperi in amicissimi mei viri clarissimi Petri Golmani Cod. Angl. his accedebat nobilissimi Senatoris Burdigalensis Godofredi Maluyni Primetii calculus: sed quoniam hoc ipsum sæpe Lucianus reperit non ausus sum tolerandam lectionem movere, monere sufficiat. Et ut libere fatear raro Græci plurative κρόκον efferunt. Cur vino misceuerint, rationem reddit Dioscor. cap. 25. l. 1. Hac de re viri doctissimi ad Propert. & Martialis amphitheat. *Bourd.*

4 Καὶ τὸ ἀπάνιον] Invehitur sapienter in prodigos & voluptuarios illos Sybaritas, τὰ ἐν καιρῷ & κατὰ φύσιν, ὡς δικτελὲς ἐκφαυλοῦντας. qui communia naturæ munera fastidiunt, μόνον ἀγαπῶντες παράκαιρα. Tangit hoc Horat. in Satyr. Sic apud Iuvenal. Sat. 11.

Magna illa juvant quæ pluris emuntur.

Sic apud Petron.

Quidquid quæritur, optimum videtur.

Coripp. lib. 4.

Quidquid latet extat honorum. Idem.

1 Παρὰ

φύσιν, ὡς ὑπὸλὶς ὑπερηφανοῦντας. τούτους εἶναι τοὺς καὶ τὰ μύρα πίνοντας. ὃ καὶ μάλιστα δίσυρεν αὐτῶν, ὅτι μηδὲ χρῆσθαι ἴσασι ταῖς ἐπιθυμίαις· ἀλλὰ καὶ ταύταις παρατρυφῶσι, καὶ τὰς ὁρμὰς συγχέουσι, παίζειν τῇ τρυφῇ παραδόντες αὐτῶν τὰς ψυχάς παιδίων. καὶ τοῦτο ἦν τὸ ἐν ταῖς τραγῳδίαις τι καὶ κωμῳδίαις λεγόμενον, ἤδη καὶ [1] παρὰ θύραν εἰς βιαζομένοις. [2] στλοιπισμὸν ἂν οὖν τὸ τοιοῦτο τῶν ἡδονῶν. λέγει δὲ τὸν αὐτῆς γνώμης κἀκεῖνα ἔλεγεν, ἀπηχῶς [3] τὸν μῶμον τὸν λόγον μιμησάμενος. ὡς γὰρ ἐκεῖνος ἐμέμφετο τὸν τοῦρον τὸν δημιουργὸν θεὸν, ὡς ἀποθέντα τὸ ὀφθαλμῶν τὸ κέρας· οὕτω δὲ καὶ αὐτὸς ἠπάτο τῶν στεφάνων μέσον, ὅτι μὴ ἴσασι δὲ στεφάνου τὸ πρέπον. εἰ γάρ τοι ἔδει τῇ ῥινὶ τῶν ἐν τῷ ῥόδων χαίρουσιν, [4] ὑπὸ τὴν ῥῖνα μάλιστα ἐχρῆν αὐτοὺς στέφεσθαι, παρ' αὐτὰ ὡς οἷόν τε τὰ ἀναπολοῦντα, ἵν' ὡς πλεῖστον ἀνίσταιτο τὸ ἡδονῆς. καὶ μὰ κἀκείνους διεγέλα, τοὺς θυμιάσιον τινα

cundum naturam eſt, tanquam vile faſtidiunt. Hos illos eſſe qui unguenta bibunt: quo nomine vel maximè eos carpebat, quod ne uti quidem cupiditatibus ſcirent: ſed & in his peccarent, finéque earum confunderent, animum voluptatibus undique concalcandum permittentes: & hoc quod in tragœdiis & comœdiis dicitur, Iam & præter januam incitati. Soloœciſmum igitur vocabat hoc genus voluptatum. Cæterùm & illa ex eadem ſententia dicebat, prorſus Momi illius verba imitatus. Vt enim ille reprehendebat tauri artificem Deum, qui non præpoſuiſſet oculis cornua: ſic & ipſe accuſabat eos qui coronas geſtabant, quòd locum neſcirent ubi eas adhibere debe-rent. Nam ſi violarum, & roſarum odore delectantur, ſub naribus potiſſimùm eos coronari oportebat, juxta ipſàm quantum fieri poteſt, reſpirationem, ut voluptatis inde quamplurimum attraherent. Illos præterea irridebat, qui miram quandam diligentiam

1 Παρὰ θύραν] Quid de hoc adagio ſentiat Eraſmus jam alii monuerunt. Ego vero legendum putarem ἐπὶ θύρας, ut ſimilitudo ducta ſit ab his qui in aliquem locum ingredi cupientes vel inde egredi, in ipſo limine ita ſeipſos premunt ut ſibi ipſis ſint impedimento. Hos ſic videtur deſcribere Phædrus fab. 5. lib. 2.

Eſt ardelionum quadam Roma natio
Trepide concurſans, occupata in otio,
Grata anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi moleſta, & aliis odioſiſſima.

Bourd. Eraſm. proverb. *ne prater caſam.* Cogn.

2 Σολοικισμὸν] Soloœciſmus non ſolum in verbis ſed etiam in factis, & ſic aliquando uſurpat Ariſtotel. unde miror Gellium c. 20. lib. 5. ſcribere ſe apud Græcos hanc vocem non legiſſe. *Bourd.*

3 Τὸν μῶμον] Hanc Momi accuſationem ſæpe repetit. In quibuſdam codd. vice hujus orationis liberæ legitur hic Iambus,

Μίμεσθαι τὸν τοῦρον τὸν δημιουργὸν Διός.

Idem. De quo Ariſtotel. lib. 3. de partib. animal. *Cogn.*

4 Τὸν ὑπὸ τὴν ῥῖνα] Octavius apud M. Fœlic. hujus loci erit commentarius. *Bourd.* Ex Apophthegmate Diogenis. *Marc.*

τὴν ἀναδὴν ἐν τῷ δεῖπνῳ ποιουμένους, χυμῶν τε ποικιλίαν, καὶ πεμμάτων ἐπιτερψίαν. καὶ γὰρ αὐτοὺς τούτους ἔφασκεν ὀλιγοχρονίου τινὸς βοσκῆς ἡδονῆς ἕνεκα πολλὰς πραγματείας ὑπομένειν. ὑπέφαινε γοῦν [1] πεντάρων δακτύλων αὐτοῖς εἶναι τὰ πάντα [2] πονεῖν τε πόνον, ἐφ' ὅσον ὁ μήκιστος ἀνθρώπου λαιμὸς ἐστιν. ὅτε γὰρ περιεμφαγεῖν ἅπαλωσιν τὸ ἐντεμνόμενον, ὅτε βρωθῆναι, ἡδίω γενέσθαι τῶν ἀπὸ τῶν πολυτελεστέρων τελισμάτων. λοιπὸν οὖν εἶναι τὸν ἐν τῇ παρόδῳ γινομένην ἡδονὴν τοσαύτην ἀνεῖσθαι χρημάτων. εἶτα δὲ πάρεσιν ἔλεγεν αὐτῆς, ὑφ' ἁπαιδευσίας τὰς ἀληθεστέρας ἡδονὰς ἀγνοούντας, ἃς ἁπασῶν [3] φιλοσοφία χορηγὸς ἐστι τοῖς πονεῖν ἐθελήσασιν. ἐπὶ δὲ τοῦ [4] ἐν τοῖς βαλανείοις θρυλουμένου, πολλὰ μὲν διεξῆλθε τῶν ἐπομένων, τὰς ὕβρεις, [5] τοὺς ἐπικειμένους τοῖς οἰκέταις, καὶ [6] μικροῦ δεῖν ἐκφερόμενον

tiam in cœnis apparandis adhibent, dum saporum varietatem, & bellariorum curiosam compositionem sectantur. Etenim istos brevis & temporariæ voluptatis amore multa negocia sustinere ajebat. Indicabat autem ipsos quatuor digitorum causa, laborem hunc obire, cùm eorum mensuram, vel longissimum hominis guttur æquet. Neque enim antequam emptorum quicquam comederint, ullam voluptatem capere: nec postquam devorata fuerint, suaviorem illam, quæ fit ex pretiosioribus cibis, expletionem reddi. Restare igitur, ut illam, quæ velut in transcursu percipitur, voluptatem, tam grandi pecunia mercentur. Eos autem meritò malè affici, cùm præ imperitia, veriores illas voluptates nesciant, quas omnes philosophia subministrat, iis qui se exercere volunt. Porrò de iis quæ aguntur in balneis, multa commemorabat, multitudinem prosequentium, contumelias, eos qui servis impositi gestantur ac fermo ef-

1 Τεττάρων δακτύλων] Sermo est de voluptate gulæ, ἐφ' ὅσον τὸ ἀφ' ἡδονῆς καρπὸν δρέπεσθαι ἐν ὅτῳ μέχρι τοῦ φάρυγγος, καὶ τοῦτο μηδὲ ὅλῃ (δ) δακτύλου μήκους ἐκπεπομφότος. Breve iter hujus voluptatis tangit sæpe alibi, ut Suet. Athen. alii. *Board.*

2 Πονεῖσθαί τε πόνον] Vt sequentibus dialogis μῶμον μωμᾶσθαι, σωμπὶν πίμπλειν, & similia quibus etiam Latini gaudent. *Idem.*

3 Φιλοσοφία] Qui φιλοσοφίας εἰσὶν ἀχλύς, ne minimum quidem veratum voluptatum percipere possunt. *Idem.*

4 Ἐν τοῖς βαλανείοις] Novam ingreditur narrationem eorum quæ in balneis fiunt: de quibus dixere ad Senecam, Athen. Apul. *Idem.*

5 Τοὺς ἐπικειμένους τοῖς οἰκέταις] Sic in dial. mortuor. de Terpsione & Plutone. οἰκέταις τέτρασιν ὀπισθοφόρα. in Somnio. Sic in Cynico: ἐκ κοιμᾶσθε ὁμοίως ἐκ βαδίζετε, μᾶλλον δὲ βαδίζειν οὐκ ἐθέλετε, φέρεσθε δὲ ὥσπερ τὰ φορτία, εἰ μὴ ὑπ' ἀνθρώπων, εἰ δὲ ὑπὸ κτηνῶν. Idem.

6 Μικροῦ ἐκφερόμενον] locus ex ambiguo, qualis ille apud Plaut. Amphitruo. act. 1. sc. 1.

Merc. *Faciam ego hodie te superbum, ni hinc abis.*

So. *quonam modo?*

Merc. *Auferere, non abibis si ego fustem sumpsero.*

Voluit Plautinus Mercurius *eferre*: quam vocem, quoniam non ad salivam, inter-

ἐξωθοῦντες. Ἦν δέ τι καὶ μάλιστα μισεῖν ἐφ' ᾧ, πολὺ δὴ οὖν τῇ πόλει τοῦτο, καὶ τοῖς βαλανείοις ἐπιχωριάζον. [1] περιόντας γάρ τινας τῶν οἰκετῶν, δεῖ βοᾶν, καὶ προαγγέλλειν περιφορᾶς τῶν ποδῶν, ἢν ὑψηλόν τι ἢ σκίλον μέλλωσιν ὑποβαίνειν. καὶ ὑπομιμνήσκειν αὐτοὺς, τὸ καινότατον, ὅτι βαδίζουσι. δεινὸν οὖν ἐποιεῖτο, εἰ σῶμα μὲν ἀλλοτρίᾳ δεησομένους μὴ δέοντας, μηδὲ χαιρῶν, μηδὲ τὰ ὦτα ἀκούοντας, ὀφθαλμῶν δὲ ὑγιαίνοντας ἀλλοτρίοις δέοντας προσφορήσειν καὶ ἀκοῆς, φωνὰς ἀκούοντας δυσχεραίνουσι ἀηδεστάτας ἀγιπάσας, καὶ πεπηρωμένοις. τοιαῦτα δὲ αὐτοῖς παίζουσιν ἐν ταῖς ἀγορεσίαις ἡμέραις μέσαις, καὶ οἱ τὰς πόλεις ἐπιτετραμμένοι. τοιαῦτά τε καὶ πολλὰ ἕτερα τοιαῦτα διελθὼν, παυσάμενος τὸν λόγον. ἐγὼ δ' ὅπως μὲ ἤκουον αὐτοῦ τηνικαῦτα, μὰ σιωπήσῃ πεφοβημένον. ἐπειδὴ δ' ἐπαύσατο, τοῦτο δὴ τὸ [2] Φαιάκων πάθος ἐπεπόνθειν. πολλὸν γὰρ δὴ χρόνον ἐς αὐτὸν ἀπέβλεπον κεκηλημένον. εἶτα πολλῇ συνεχόμενος καὶ ἰλίγγῳ κατεκλημμένον, τοῦτο μὲ, ἐφρῶν κατεῤῥεόμενον. τοῦτο δὲ, φθέγξασθαι βλόμενον, ἐξέπιπτόν τε καὶ ἀνεκωτόμην. καὶ ἤ τε φωνὴ ἐξέλιπε, καὶ ἡ γλῶττα διεμαίνετο. καὶ

efferuntur. Vnum autem maximè odisse videbatur, quod in urbe & balneis valdè est usitatum: quòd prætereuntes aliquos ex famulis clamare oporteat, & admonere ut pedibus prospiciant, siquid altum aut cavum subituri sint: atque ita commonefacere, (quod absurdissimum est) ut sese ire meminerint. Grave igitur & intolerabile putabat, si ad edendum, alieno ore non indigerent, aut manibus, nec auribus ad audiendum; alienis autem oculis bene valentes, ad prospiciendum opus haberent: ac sustinerent voces audire, quæ miseris & excæcatis hominibus convenirent. Hæc enim ipsa accidunt in foro media die, etiam iis quibus demandata est reipublicæ cura. Hæc & alia hujusmodi multa oratione persequutus, dicendi finem fecit. Ego autem interim dum loquebatur cum admiratione auscultabam, metuens ne conticesceret. Vbi verò loqui desiit, quod Phæacibus olim accidit, id ipsum ego passus sum. Longo enim tempore ipsum, quasi delinitus, intuebar: deinde multa confusione & vertigine correptus, partim sudore manabam, partim loqui volentem oratio deficiebat, atque ego inhibebar. Vox deerat, & lingua hallucinabatur: postremò animi pendens

interpretes mutaverunt, atque ratio ibi nulla constat nec jocus ullus si librorum lectio retineatur: Superbi ita efferuntur ut aliorum humeris & cervicibus insultent, mortui superbi sunt quia etiam aliorum humeris elati. hinc propriatim *offerri* mortuorum, ut apud Atticos ἐκφέρεσθαι. ex his mens Nigrini percipi potest. *Bourd.*

1 Περιόντας γάρ τινας] Hunc locum interpretatur Clariss. Casaub. ad lib. 3. Suet. *Idem.*

2 Φαιάκων πάθος] Tangit hos versus Homeri Odyss. λ.

Ὡς ἐφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Κηληθμῷ δὲ ἴσχοντο κατὰ μεγάρα σκιόεντα. *Idem.*

πλῶ, ἐδάκρυον ὑπορύμβιον. ἐ γὰρ ἐξεπεπόλης, ἀσὶ ὡς ἔτυχεν ἡμῶν ὁ λόγος καθῆκετο. [1] βαθεῖα δὲ καὶ παίσιος ἡ πληγὴ ἐγένετο. καὶ μάλα δύσοχος ἐνεχθεὶς ὁ λόγος, ὡσπερεὶ εἴ οἶον τε εἰπεῖν, διέκοψε τὴν ψυχήν. εἰ γάρ τι δεῖ καὶ ἐμὲ ἤδη φιλοσόφων ἅψασθαι λόγων, ὡδὲ ἂν εἰκάσαιμι τὸν ἄνδρα. δεκεπρεπὴς ἀνδρὸς δύφυὴς ψυχή, μάλα σκοπῷ τινι ἀπαλῷ προσεοικυῖα. τοξόται δὲ, πολλοὶ μὲν ἀνὰ τὸν βίον, καὶ μεστοὶ τὰς φαρέτρας ποικίλων τε καὶ παντοδαπῶν λόγων, οἱ μὲν πάντες εὖ σχεδὸν τοξεύουσιν. ἀλλ' οἱ μὲν, αὐτῶν σφόδρα τὰς νευρὰς ἐπιτείναντες, σὺν τονωτέρᾳ τῇ ῥύμῃ ἀφιᾶσι. καὶ ἅπτονται μὲν καὶ οὗτοι τοῦ σκοποῦ, ὡς δὲ βέλη αὐτῶν οὐ μόνον ἐν τῷ σκοπῷ, ἀλλ' ἰσχυρᾷ τῇ σφοδρότητι διελθόντα, καὶ παραδύσαντα, κεχηνέναι μόνον τῷ τραύματι τὴν ψυχὴν ἀπολιπεῖν. ἄλλοι δὲ, παλίντονοι τοῖς ἀφιεῖσιν. ἰσχνὸν γὰρ ἀσθενείας τε καὶ ἀτονίας, οὐδὲ ἀφικνεῖται ὡς βέλη αὐτοῖς ἄχρι τοῦ σκοποῦ· ἀλλ' ὀκλυτήσαν, καταπίπτει πολλάκις ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ. ἔν δέποτε καὶ ἀφίκηται, ἄκρον μὲν [2] ἐπιλίγδην ἅπτεται. βαθεῖαν δὲ οὐκ ἐργάζεται πληγήν· ὁ γὰρ ἐπ' ἰσχυρᾶς ἐμέσης ἀπισθάλλετο. ὅσις ὁ ἀγαθὸς τοξότης, καὶ τοῦτον μὲν ἀκριβῶς ὄψεται τὸ σκοπόν, εἰ μὴ σφόδρα μοχλικὸς, εἰ μὴ στρόπαρος τὸν βέλους. γίγνονται γὰρ δὴ καὶ ἀτζωθι σκοποί. ἐπιδὴν ὁ τοιοῦτος

dens lacrymabar. Neque enim ſummam cutem, ac leviter me ipſius attigerat oratio: ſed profunda, & lethalis, ut ita dicam, erat plaga: tamque ſcitè vibrata oratio ipſum, ſi ita dicendum eſt, animum intercidit. Si enim decet nonnihil & me jam philoſophicos attingere ſermones, ita equidem de hiſce exiſtimo. Videtur mihi ſolertis hominis animus, molli ſcopo perſimilis eſſe. Sagittarii autem in hac vita multi, qui plenas quidem pharetras, variis omniſque generis orationibus habent, cæterum non omnes aptè jaculantur: ſed alii, ipſarum nervo nimium intento, vehementiori quàm par eſt impetu emittunt: atque hi quidem viam attingunt, at ipſorum ſagittæ in ſcopo non manent, ſed præ vehementia ictus pervadentes ac permeantes, hiantem tantùm vulnere animum relinquunt. Rurſum aliis contrario modo evenit. Nam præ imbecillitate virium, & languida jaculatione, ſagittæ ipſis ad ſcopum uſque non perveniunt, ſed ſoluto impetu plerumque in media via deficiunt. Si verò etiam aliquando ſcopum pertingunt, ſummum illum quidem leviter perſtringunt, at plagam altiorem non infligunt: neque enim valido impulſu emiſſæ fuerunt. Verùm qui bonus eſt jaculator, & huic ſimilis, primùm quidem diligenter inſpiciet ſcopum, num ſit valde mollis, num verò ſagitta durior. Sunt enim & ſcopi quidam invulnerabiles. Vbi autem omnia hæc perſpecta

1 Βαθεῖα] De qua pagin. ſequent. & de Merc. cond. ſic apud Petron. *vulnus ingens.* utitur crebro Lucianus hac tranſlatione. *Bourd.*

2 Ἐπιλίγδην] Οὐ καθεύδεις, ἀλλ' ὡς ὄπταύσαι περὶ τούτου ἐξ ὑπερτελοῦς τινὸς ὑπηρέτου· ἐκ τοῦ λέγω. quale vulnus Menelai lib. 4. Iliad. Sic ipſe ὑπολίγδην poſtea interpretatur βαθεῖαν ὡς ἐγγίζει πληγήν. Idem.

1 Βάλ-

ἴδῃ, τλωικῶτα χρίσας τὸ βέλος, ὅτι ἰοῦ κηδεπίῃ (ἃ Σκυθῶν χρίει), ὅτε ὀπῷ κηδεπίῃ τὰ Κυρήτων, ἀλλ' ἠρέμᾳ δηλητήριόν τι καὶ γλυκεῖ φαρμάκῳ τῶν χρίσας, ἀπεχθῶς ἐπῆξεν. τὸ δ', εἰσχθὲν εὖ μάλα ὠκύτατος, καὶ διεληλυθέναι ἄχρι δ' διελθεῖν, μηδέ τι, καὶ πολὺ δ' φαρμάκου ἀφίησιν. ὃ δὴ σκιδνάμενον, ὅλῳ ἐν κύκλῳ τῷ ψυχῷ περιέχει. τοῦτό τοι καὶ ἥδονται, καὶ ἀκροῶνται μᾶλλον ἀκούοντες. ὅτῳ καὶ αὐτὸς ἔπαθον, ἡσυχῇ ἄρα δ' φαρμάκου τῷ ψυχῷ προσῆκεν. ἐπεὶ δ' οὖν μοι ἔφης αὐτὸν τὸ ὅπως ἐκεῖνο λέγειν, [1] Βάλ' ὅπως, εἴ κέν τι φάος ἀνδράσι γένηαι. ὥσπερ γὰρ οἱ δ' Φρυγὸς αὐλὸν ἀκούοντες, ἐ πάντες μαίνονται, ἀλλ' ὁπόσοι αὐτῶν τῇ Ῥείᾳ λαμβάνουσι, ὅτοι δ' θεὸς τὸ μέλος ὑπομιμνήσκοντα δ' πάθους· ὅτω δ' καὶ φιλοσόφων ἀκούοντες, ἐ πάντες ἴητροι καὶ σωφροσύνης ἀπίασιν, ἀλλ' οἷς ὑπῆν τι ἐν τῇ φύσει φιλοσοφίας συγγενές. ὡς σιμὰ, ὦ θαυμάσια, καὶ θεῖά γε ὦ ἑταῖρε διελήλυθας· ἐλελήθεις τε με πολλὰς ὡς ἀληθῶς ἀμβροσίας, καὶ [2] δ' λωτὸν πεπορισμένος. ὥστε καὶ μεθέξω σοῦ λέγοντος, ἔπαχόν τι ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ πασσαμένῳ, ἀχθομένῳ. καὶ ἴσα δὴ καὶ σέ ἔφην τι πεῖσμα. καὶ μὴ θαυμάσῃς· οἶσθα γὰρ ὅτι καὶ οἱ θεοὶ δ' κυσὶν δ' λυσσώντων δηχθέντες, οὐκ αὐτοὶ μόνοι λυσσῶσιν, ἀλλὰ κἂν πᾶς ἕτερος καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ μανίᾳ τὸ αὐτὸ τοῦτο πάσχωσι, καὶ αὐ-

cta habet, tum demum uncta ſagitta, non veneno ut Scythicæ inunguntur, nec reſina perinde ut Curetum, ſed ſenſim mordicante & dulci pharmaco illita, verè jaculari ſolet. Illa verò quantum par eſt acriter delata, & quanta vi ad penetrandum opus eſt vibrata, intus remanet, multumque de ſuo pharmaco emittit, quod diſperſum, animum circumquaque totum ambit. Hoc eſt quo oblectantur, & cur inter audiendum lachrymantur: quod & mihi accidit, cum illud medicamentum tacitè animum mihi obiret. Quare mihi ſuccurrebat Homericum illud ipſi dicere, *Sic jace, ſi qua viris nova per te lux oriatur.* Quemadmodum enim qui Phrygiam tibiam audiunt, non omnes inſaniunt, ſed quotquot ipſorum à [2] Rhea corripiuntur, iique audito carmine perturbationis recordantur: Ita & qui Philoſophos audiunt, non omnes attoniti, & ſaucii abeunt, ſed ſolùm illi quorum ingenio quiddam philoſophiæ cognatum ſubeſt. Quàm gravia, & miranda, & divina, ô amice, narraſti: multaque certè ambroſia, & loto ſaturatus, me non advertente, fuiſti. Quare dum iſta diceres, neſcio quis animo meo affectus accidebat: & nunc te tacente, moleſtia afficior: & ut tuo dicam exemplo, ſaucius ſum. Neque id mireris: noſti enim eos qui à rabioſis canibus mordentur, non ſolos rabie corripi, ſed ſi alios quoſpiam ipſi in ea inſania, eodem modo afficiant, illos etiam mente

1 Βάλ' ὅπως] Ex Il. 4. *Bourd.*

2 *Rhea corripiuntur*] Sacerdotes matris Deûm audito Phrygio tibicine ſtatim in furorem aguntur. *Cogn.*

3 Τῷ λωτῷ πεπορισμένῳ] Sic in Apol. de Merc. conduct. *Bourd.*

τοὺ ἔκφρονες χίγνοι. συμμεθεστάναι γάρ τι ἔ πάθος ἅμα τῷ δήγματι, καὶ πολυχρονίτατη ἡ νόσος, καὶ πολλὴ χίγνοι ἡ μανίας ἀφορμή. ἐπαῖν καὶ σὺ τὸς ἡμῖν ἐρᾶν ὁμολογεῖς; πάνυ μὲν οὖν. ἢ ἐσοίσει δέομαι γέ σε καινόν τινα τὴν θεραπείαν ἐπινοῆν. τὸ ἔ ἄρα Τηλέφε ἀνάγκη ποιεῖν. ποῖον αὖ λέγεις; ἐπὶ τ τρώσαντα ἐλθόντας, ἰᾶσθαι δυναμένες. te alienari. Etenim cum morsu simul aliquid affectionis istius transit in alium, propagatur morbus, fitque insaniæ istius multiplex successio. Num ipse etiam nobis te amare confiteris? Sanè quidem. teque præterea oro ut communem aliquam medicationem excogites. Illud igitur Telephi facere necesse erit. Quid illud est quod dicis? Vt ad eum qui nos vulneravit reversi, ab illo medelam petamus.

Δίκη Φωνηέντων. | Iudicium vocalium.

ARGVMENTVM.

Est hic lusus valde festivus atque elegans, ad exemplum judicialis actionis compositus. Queritur enim Sigma de vi & injuria Tau quòd ab eo plurimis dictionibus spolietur, & quasi de sua possessione dejiciatur. Exordio benevolentiam captat simulatione modestiæ, & excusando necessitatem suam. Deinde per translationem ad Thesin venit. Nullam literarum suo loco & ordine movendam esse. Hinc Iudicibus admonitis ut pro officio suo agant, & caterarum ordinem atque dignitatem cujusque conservent, narratiunculam subjungit, qua confirmationem causæ continet. Hanc postea longa primum enumeratione aliorum damnorum eidem sibi illatorum amplificat: deinde etiam collatione modestiæ suæ, & illius petulantiæ tum erga se, tum erga cæteros etiam homines, & quàm idem etiam hominibus invisum ac detestabile sit, docet.

[1] Ἐπὶ ἄρχοντος Ἀριστάρχου Φαληρέως, Πυανεψιῶνος ἐνδεκάτῃ ἱσταμένου, γράφω ἐγὼ τὸ σίγμα πρὸς τὸ ταῦ ἐπὶ τ ἑπτὰ Φωνήεντων, βίας ὑπαρχόντων, καὶ ἁρπαγῆς, ἀφηιρῆσθαι λέγον πάντων τ οὐδενὸς τοῦ ἀφιερωμένου. Imperante Aristarcho Phalereo Non. Octob. litem intendit Σ. σῖγμα literæ T. ταῦ apud septem Vocales Iudices vi & raptui præfectas, expoliari se dicens omnibus illis vocibus quæ per geminum ταῦ efferuntur.

Do-

[1] Ἐπὶ ἄρχοντος] Argumentum illud deest in MSS. autoris tamen censendum est. *Bourd.*

[1] Οὐκ

Μέχρι μὲν ὦ Φωνήεντα δίκαιος, ὀλίγα ἠδικήκειν ὑπὸ τοῦ Ϛ τοῦτον, καὶ ἀχθομένην τοῖς ἐμοῖς, καὶ κατεργον τοῦτο ἦλθε μὴ δεῖν, ὑβαρίως ἔφερον τὴν βλάβην. καὶ παρῆκον ἅπαντα ὑπὸ τῆς λιχμένων ὑπὸ τ μετριότητος, ἣν ἴστε με φυλάσσουσα ἐγὼ πρός τε ὑμᾶς, καὶ τοὺς ἄλλους συλλαβάς. ἐπὶ δ' ἐς τοσοῦτον ἦκε πλεονεξίας, καὶ ἀναιδείας, ὥστε ἐφ' οἷς ἡσύχασα πολλάκις, [1] οὐκ ἀγαπῶν, ἤδη καὶ πλείω προσεδικάζετ), ἀναγκαίως αὐτὸ λέγειν νῦν πρὸς τοῖς ἀμφότερα εἰδέναι ὑμᾶς. διὸ δ' ὑπ' μικρὸν με ἐπὶ τ' ἀπαθλίψεως ἐπέρχεσθαι τ' ἁμαρτῶν. τοῖς γὰρ προπαροργισθεῖσιν ἀεί τι μεῖζον προσῆκεν, ἀρόλω με τῆς οἰκείας ἀπαθλίψεως χώρας, ὡς ὀλίγου δεῖν ἡσυχίαν ἀγαγεῖν, μηδὲ ἓν γράμμασιν ἀριθμεῖσθαι, [2] ἐν ἴσῳ δ κεῖσθαι τῷ φόβῳ. δίκαιον οὖν ἐκ ὑμᾶς, οἳ δικάζετε νῦν, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ γράμματα τ πίστας ἔχειν πρὸς φυλακήν. εἰ γὰρ ἐξείη τοῖς βουλομένοις ἀπὸ τ καθ' αὑτὰ τάξεως εἰς ἀκαταξίαν βιάζεσθαι, καὶ τοῦτο ἐπιτρέψετε ὑμεῖς, ὧν χωρὶς οὐδὲν καθόλου τι γράφετε, οὐκ ὁρῶ πῶς τρόπον αἱ συντάξεις τὰ νόμιμα, ἐφ' οἷς ἐτάχθησαν κατ' ἀρχὰς ἔξουσι. ἀλλ' ἅπερ ὑμᾶς οἴεσθαι ποτὲ εἰς τοσοῦτον ἀμελείας τε καὶ παροράσεως ἥξειν, ὥστε ἐπιτρέψαι τινὰ μὴ δίκαια· ὅπερ εἰ καταφήνετε

Donec, Iudices Vocales, in paucis ab hoc τῶν injuria ſum affectus, cùm rebus meis abuteretur, indeque auferret, unde non par erat: id ego damnum non moleſtè tuli: quinetiam nonnulla quæ dicebantur, me non audire ſimulavi, præ modeſtia illa, quam vos ipſi noſtis me cùm erga vos, tum erga cæteras ſyllabas ſervare. Poſtquam autem eò avaritiæ & dementiæ devenit, ut non modò non ſit contentum iis quæ perſæpe diſſimulavi, verùm etiam majorem vim inferat: ipſa me neceſſitas cogit, ut acculem ipſum apud vos qui utrumque noſtrûm noviſtis. Non exiguus verò ſuper excluſione mea me invaſit timor. Nam cùm prioribus facinoribus majora ſemper addat, penitus tandem è propria ſede me extrudet: ita ut parum abſit, quin dum me tacitum contineo, ne unà cum literis amplius annumerer, & pari verſer in metu Æquum eſt igitur, Iudices, non vos tantùm, ſed & reliquas literas ab hocce dolo ſibi cavere. Enim verò ſi ut libet unicuique, è ſuo ordine in alium ſolida vi licebit irrumpere, idque vos, ſine quibus nihil planè ſcribitur, permiſeritis: non video quo pacto ſua quique ordines jura, juxta quæ à principio conſtituti ſunt, obtinebunt. Sed non exiſtimo vos unquam ad tantam incuriam ac deſpectum progreſſuros, ut injuſta permittatis. Nec ſi litem prodide-

1 Οὐκ ἀγαπῶν] Mſſ. ὡς ἀρκέμενον. Bourd.

2 Ἐν ἴσῳ δ κεῖσθαι τῷ φόβῳ | Angl. ψόφῳ. mendoſe. patet poſtea verbo φόβῳ ſæpius repetito. poſt φόβῳ adde τὰ λοιπὰ γράμματα. quæ dictiones ſcriptæ in margine unius Mſ. ſic lin. ſeq. & pag. 49. *Idem.* Excidit forte an aliquid, ut. ἐν ἴσῳ δ κεῖσθαι τῷ φόβῳ ⟨ τὰ λοιπὰ γράμματα. Δίκαιον ἦν. Marc.

1 Κιν-

τ' ἀγῶνα ὑμεῖς ἐμοὶ προσλειπτέον ἐστὶν ἀδικημένῳ. ὡς εἴπερ καὶ τὰ ἄλλα ἀνεκόπητο τότε αἱ τόλμαι, οὐδὲν ἂν ἐξαμαρτόντα προσομεῖν. καὶ γὰρ ἂν ἐπολέμει μείζονι νῦν τὸ λάμβδα πρὸς ῥῶ, ἀμφισβητοῦν περὶ τῆς [1] κιστήρεως, καὶ κεφαλαλγίας. ὅτε τὸ γάμμα πρὸ κάππα δηλονότι ἐζήτει, καὶ ἐς χεῖρας μικρὸν δεῖν ἦρχεν πολλάκις σὺν πρὸ καππείῳ ὑπὲρ γναφάλων. ἐπίπαν δ' ἂν ἓν πάντες τὸ λάμβδα [2] μαχόμενον τὸ, μόγις, ἀφαιρούμενον αὐτὸ, [3] καὶ μάλιστα προσλειπτέον. καὶ οὐ λοιπὰ δ' ἂν ἐρίσαι συγχύσεως ἄρχειν προσήκοι. καλὸν γὰρ ἔκαστον μένειν ἐφ' ἧς τετύχηκε τάξεως. τὸ δ' ὑποβαίνειν εἰς ἃ μὴ χρή, λύσησίς ἐστι τοῦ δικαίου. καὶ ὁ γε πρῶτος ἡμῖν τὰς νόμους τούτους ἀφιστάσας, εἴτε [4] Κάδμος ὁ νησιώτης, εἴτε Παλαμήδης ὁ Ναυπλίου (καὶ Σιμωνίδη ἔνιοι προστιθέασι τῷ σοφῷ τοῦτο τοὔνομα) [5] ὁ τῇ τάξει μόνον, καθ' ἣν αἱ πρεσβεῖαι βεβαίως διώκουσιν, τί πρῶτον ἔσται, ἢ δεύτερον, ἀλλὰ καὶ ποιότητας, ἃς ἕκαστον ἡμῶν ἔχει, καὶ

dideritis, mihi tamen injuria laceſſito negligenda erit. Atque utinam aliarum quoque literarum audacia, ſimul atque cœperunt leges violare, repreſſa fuiſſet. Neque enim pugnaret ad hunc uſque diem λάμβδα cum ῥῶ, diſceptans de his vocibus κίστηρες *pumex*, κεφαλαλγία *capitis dolor*. Neque etiam γάμμα cum κάππα certamen iniiſſet: neque tam ſæpe ad manus fermè veniſſent in fullonis officina pro voce γναφάλα. Deſiiſſet etiam iſtud γάμμα cum λάμβδα dimicare particulam μόγις *agrè* illi extorquens, imò ſuffurans. Aliæ etiam literæ confuſionem legibus contrariam non aggrederentur. Præclarum enim eſt unumquemque in eo manere ordine quem ſortitus eſt: at ea, quæ non licet, tranſcendere, ejus eſt qui jus & æquum violat. Et qui primus vobis has leges expreſſit, ſive ille fuerit Cadmus inſularis, ſive Palamedes Nauplii filius (quamquam nonnulli hanc prudentiam Simonidi tribuunt) non tantùm ordine dato, per quem ſedes primariæ ſtabiliuntur, quænam prima, quænam ſecunda eſſe debeat, definiverunt: verùm etiam qualitates uniuſcujuſque noſtrûm, virtuteſque per-

1 Κιστήρεως] Apud Atticos κίστηλις & κιφαλαργία, & litteræ invicem mutabiles λ. ρ. priorem tamen vocem neminem legiſſe puto. *Bourd.*

2 Μαχόμενον τὸ μόγις ἀφαιρούμενον αὐτὸ, καὶ μάλιστα προσλειπτέον] Voluit ſi fortè Lucianus ἐπίπαν τὸ ἂν ἓν πάντες τὸ λάμβδα μαχόμενον τῷ γάμματι, τὸ μόγις ἀφαιρούμενον αὐτῷ, ἓν μαχόμενα προσλειπτέον. Latine dixeris, *certant verò etiam Lambda pugnans cum Gamma, propter ſurreptum ſibi μόγις atque id ipſum etiam ſurripiens μαγίδα ſive magidem*, &c. Intelligi vult utrumque & lambda & gamma eſſe fures ac furari mutua. Gamma ſurripit μογις, quia id μολις, rectius dicitur, ſed maluêre οἱ Ἀττικισταὶ, μόγις: Lambda ſurripuit μαγίδα quia corruptione Attica, tunc μιλίδα dixere. *Marc.*

3 Καὶ μάλιστα] Locus corruptus, ſed cui non medior. *Bourd.*

4 Κάδμος] Hæc de re copioſe vir clariſſ. Iuſt. Lipſ. ad Tacit. Claud. qui hæc omnia diligenter exequitur. *Idem.* Phœnix qui in Græciam litteras attulit α. β. γ. δ. ε. ι. κ. λ. μ. ν. ο. π. ρ. σ. τ. υ. his Palamedes addidit. ξ. θ. φ. χ. & Simonides Syracuſanus medicus. ζ. η. ψ. ω. Cogn.

5 Οὐ τῇ τάξει μόνον] Mſſ. οὐ σὺν τῇ τάξει μόνῃ, quod idem. *Bourd.*

1 E'κα-

δωμάκεις συνεῖδον. καὶ ὑμῖν μὲν ὦ δικασταί, τὴν μείζω δεδώκασι τιμὴν ὅτι καθ' αὑτὰ δυνασθε φθέγγεσθε. ἡμιφώνοις δ', τὴν ἐφεξῆς, ὅτι προσθήκης εἰς τὸ ἀκριβὲς δεῖ). πασῶν δ' ἐχόντων ἐνόμισαν ἔχειν μείζονα ἴσως τῶν παντων, οἷς ἂν δὴ φωνὴ προσῇ. καθ' αὑτὰ μὲν οὖν τὰ φωνήεντα φυλάσσειν ἔοικε τὰς νόμους τούτους. τοῦ δ' αὖ τοῦτο, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα χείρονι ἐνομάσθαι ῥήματι, ἢ ὦ καλεῖται, ὃ μὴ τοὺς θεοὺς, εἰ μὴ ἐξ ὑμῶν δύο συμπλησθὲν ἀγαθοὶ, καὶ καθήκοντες ὀρθῶναι, τὸ τι ἄλφα, καὶ τὸ υ, σὺν ἂν ἡκούσθη μόνον. τοῦτο οὖν ἐτόλμησεν ἀδικεῖν με πλείω τοῦ πώποτε βιασάμενον, ὀνομάσθαι με, καὶ ῥημάτων ἀπελάσαι πατρώων, ἐκδιῶξαι δ' ὁμοῦ συμβίωσιν ἅμα καὶ θεσμίσαι, ὡς μηκέτι φέρειν τὴν [1] ἐκτοπον πλεονεξίαν. ὅθεν δ' καὶ λάβε τινων ἀρξάμενον, ὥρα λέγειν. Ἐπεδήμουν ποτὲ [2] Κυζίκῳ. τὸ δὲ ἐστι [3] πολίχνιον σὺν ἀνδρὶ, ἄποικον ὡς ἐπιγνῷ λόγῳ, Ἀθηναίων. ἐπηγόμην δ' καὶ τὸ κρατίστου ῥοῦ, χαίτονον τὸ βελτίστου. καταγώγιόν δ' ἔχα κωμῳδιῶν τινι ποιητῇ, Λυσίμαχος ἐκαλεῖτο, βοιώτιος μὲν ὡς ἐφαίνετο τὸ γένος ἀπεικάσαι, ἀπὸ μέσης δ' ἀξιώσεως λέγειν τὴν Ἀττικῆς. ὄχα τοῦτῳ δὴ τῷ ξένῳ τὴν δὲ ταῦ τοῦτο πλεονεξίαν ἐφώρασα. μέχρι μὲν γὰρ ὀλίγοις ἐπιχειρεῖ τετραγωνίζειν λέγειν ἀπεστέρει με τοῦ συλλαμβάνεσθαι, [4] σωπήσειν ὦμην σωτηρίαν

perſpexerunt. Et vobis quidem, judices, majorem tribuerunt honorem, quia per vosmetipsos ſonum edere poteſtis. Semivocalibus verò ſecundum à vobis locum conceſſerunt, quia, ut audiantur, acceſſione veſtra egent. Ex omnibus etiam literis, quibuſdam ſortem infimam ſanciverunt, mutis ſcilicet & voce carentibus. Has itaque leges per vos Vocales conſervari decet. Hoc vero ταῦ (non enim ipſum pejori vocabulo appellare queam, quàm eo quo nominatur, quod quidem per Deos immortales, niſi ſi duæ ex vobis conveniſſent aſpectu decoræ & bonæ, ἄλφα & ὖψιλὸν, ne audiretur quidem) hoc, inquam auſumeſt majori me injuria afficere quàm unquam aliàs, adnitens à nominibus & verbis patriis me extrudere, ſimul etiam ex conjunctionibus ipſis, & præpoſitionibus expellere, ut perterre non ampliùs poſſim immanem iſtam avaritiam. Verùm jam dicendi tempus eſt, unde & à quibus injuriæ initium duxerit. Peregrinabar olim in Cybelo (id oppidulum eſt non injucundum, colonia, ut fama obtinet, Athenienſium) ac ducebam mecum præſtantiſſimum Rho, vicinorum meorum optimum: divertebam verò apud poetam quendam Comicum, Lyſimachum nomine, Bœotium illum à majoribus, ut apparebat, qui ſe tamen è media Attica oriundum dici affectabat. Apud hunc hoſpitem hujus ταῦ avaritiam deprehendi. Etenim quamdiu paucis manus injecit, dicendo πεπαρακαιδεκαγωνίζειν *quadraginta* exuens me cognatis literis, eam eſſe literarum coalumnarum conſuetudinem

1 Ἔκτοπον] Mſſ. ἐκπάτιον, ἤτοι βίαιον ἢ ἁρπακτόν. Bourd.

2 Κυζίκῳ] Dico ad Pauſan. *Idem.*

3 Πολίχνιον] Sic Iulia. Imperat. Miſop. de Lutecia. Mendoſe in Mſſ. πολύχνιον. Idem.

4 Σωπήσειν ὦμην] Deſunt in Mſ. *Idem.*

γεγραμμένον. ὅτι ἢ τίμεργον καὶ τὰ ἄμμια ἐπιπαίζοντες, ἴδια [1] τινὶ λέγειν, καὶ εἰσὶν ὧν μοι τὸ ἄκνημα, καὶ ὑ πάνυ τι ἐδακνόμην ἐπ' αὐτοῖς. ὁπότε ἢ καὶ ὁ τῶν ἀρξάμενον ἐπόμνησε καπίτεργον εἰπεῖν, καὶ κάπυμα, καὶ πίπαν, εἶτα ἀπειρυθρίασα, καὶ βασίλιπαν ὀνομάζειν, ὑ μετρίως ἐπὶ τούτοις ἀγανακτῶ. καὶ τίμπεμμι, δεδιὼς μὴ τῷ χρόνῳ καὶ τὰ σῦκα τὰκὲ τις ὀνομάσῃ. καί μοι ἔσος Διὸς ἀθυμοῦντι, καὶ μεμφομένῳ τὸ βοηθήσαντων, σύγγνωστ' ἂν δικαίως ὀργῆς. ὑ γὰρ ἔδει τὸ μικρὸ καὶ τὸ τυχὸν ἐᾶν ἐ κίνδυνῳ, ἀφαιρεμένῳ τὸ σωτῆρα καὶ σωτεχολακήτην μοι γεγραμμένων. κίσσαν μὲν λάλον ὄρνεον, [2] ἐκ μέσων ὡς ἔπος εἰπεῖν τὸ κάλπιν ἁρπάσαν, κίπιν δὲ φάσσαν ἅμα πήσαις τε, καὶ κροτύφοις, ἀπεγρώσῃ Ἀρεσπάρχῳ. τελείασαι ἢ καὶ μελιστῶν ἐκ ἀλίας. ἐπ' Ἀτίκῃ ἢ ἦλθε, καὶ ἐκ μέσης αὐτῆς ἁρπάσαν ἀνόμως Ὑμηττὸν, ὁράτων ὑμῶν, καὶ τῶν ἄλλων συλλεξῶν. ἀλλὰ τί λέγω ταῦτα; Θεσσαλίας μὲ ἐξέβαλεν ὅλης, Θετταλίαν ἀξιῶν λέγειν, καὶ πᾶσαν [3] ἐκκεκλεισμένον τῷ θαλάσσαν, ἀδὲ τῶν ἐκ κύπριν φεισάμενον σώτλων. ὡς τὸ δὴ λεγόμενον μηδὲ πάσαλόν μοι καταλιπεῖν. ὅπ ἢ ἀπεξήκασμαι εἰμὶ γεγάμμενος, μαρτυρεῖτέ μοι καὶ αὐτοὶ μηδέποτε ἐγκαλέσαντί τῇ ζήτῃ, ἐμφέρεσθαι ἐπισπάσασθαι, καὶ πᾶσιν ἀφελομένῳ τῷ θυμύραν. μήτε τῇ ξῦ, πᾶσιν ὄζημι-

dinem existimabam. Præterea cùm hanc vocem τίμεργον & similes attraheret, suasque esse diceret, erat ea res auditu mihi tolerabilis, nec me vehementer mordebat. Verùm postquam sumpto ab iis initio eò venit audaciæ, ut καπίτεργον, κάπυμα & πίπαν pronunciaret, deinde depositio omni pudore βασίλιπαν appellaret, non parum ob hæc indignor, & stomachor, veritus ne quis etiam temporis successu σῦκα τῦκα vocet. Ac per Iovem animum mihi despondenti, atque auxiliatoribus destituto, justam iram quæso condonate. Cùm enim assuetis ac familiaribus meis literis sim spoliatus, non parvo vilique versor in periculo. Garrulam meam avem κίσσαν, medio quod, ajunt, sinu abreptam, κίπιν denominavit. Quinetiam φάσσαν *palumbum*, cum πήσαις anatibus, & κροτύφοις *merulis*, interdicente Aristarcho, eripuit mihi. Porrò non paucas μελίσσας *apes* detraxit. In Atticam etiam venit, & ex media illa montem Hymettum injustè sustulit, id vobis ipsis, aliisque syllabis cernentibus. Sed quid ista commemoro? tota Thessalia me expulit, eamque dici vult Θετταλίαν. denique me omni θαλάσσῃ *mari* excluſit: neque σώτλοις ipsis, *betis hortensibus*, pepercit: ut jam quod vulgò dici solet, ne πάσαλον *palum* quidem mihi reliquerit. Iam verò quòd litera sim injuriarum patiens, vos ipsos testes appello: quæ nunquam Zeta accusârim etsi smaragdum mihi detraxerit, totaque Smyrna me privarit: Neque ipsum Xy quam-

1 Ταυτὶ] Post λέγειν in Mſ. σωτῆρα ἄμμιν τὸ πρᾶγμα. Bourd.

2 Ἐκ μέσων τῦ κάλπιν] Hoc proverb. etiam in Achill. Tat. lib. 2. dico ad Heliod. lib. 4. *Idem.*

3 Ἀποκεκλεισμένον τῷ θάλ.] Mſ. ἀποκέκλεικέ μοι τῷ θάλασσαν. Idem

1 Ne-

ἐσθλὴ συνθήκλω, καὶ τὴ συλλαφίᾳ τῇ τοιούτων ἔχουσι Θυκυδίδλω σύμμαχον. τῷ μὲ γὰρ γείτονί μὲ ῥᾳ νοσῆσουσι, συγγνώμη κὴ παρ' αὐτῷ φυτεύσουσι μὲ πὶς μυρίνας, καὶ παίσουσί με ποτὶ τὸ μελαγχολίας ἐπὶ κόρης. κἀγὼ μὲ τοιοῦτον. τὸ ῦ τοῦτο τοῦτο, συκοφαντῶν ὡς φύσει βίαιον καὶ ἐσὸς τὰ λοιπά. ὅτι ῦ ὑδὲ τ' ἄλλων ἀπέχεθ' γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ δλῶ, καὶ το ῆτα, κὴ το ζῆτα, μικρῷ δεῖν πάντα ἠδίκηκε τὰ στοιχεῖα, αὐτά μοι κἀμὲ τὰ ἀδικηθέντα γράμματα. Ἀκούετ' φωνήεντα δίκαστά, ὃ μὲ δ' λέγουσιν, ἀφείλετό μὲ τὸν συδελίχειαν, σύμπλίχειαν ἀξιοῖ λέγειν πάντως τοὺς νόμους; ὃ ῆτα κρούουσιν, ὃ τ' κεφαλῆς τὰς τρίχας τίλουσιν ἐπὶ τῷ τ' κηλοκυθῆς ἐστερῆσθαι; ὃ ζῆτα, τὸ συρίζειν, καὶ σαλπίζειν, ὡς μηκέτ' αὐτῷ ἐξεῖναι μηδὲ γρύζειν; πῖς ἂν τούτων ἀπαχθείη; ἢ πὶς ἐξαρκέσει δίκη ἐσὸς τὸ πονηρόπαθον τοῦτο τοῦ; τὸ ῦ, ἆρα μὲ τὸ ὀμφυλοῦν στοιχεῖον μόνον ἀδικεῖ ἡμᾶς, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐσὸς τὸ ἀνθρώπειον μεβέβηκε, τοῦτονὶ τ' τρόπον. ἐγὼ γὰρ ἐπιτρίπτω αὐτοὺς κατ' οὖν φύσεως πὶς γλώσσοις. μᾶλλον ῦ, ὦ δικασταί, μεταξὺ γάρ μοι πάλιν τὰ τ' ἀνθρώπων προσγράμματα ἀνέμιμνησκε τὸ γλώσσης, ὅτι καὶ ταῦτης μὲ ὁ μῦθος ἀπήλασε, καὶ γλῶτταν ποιεῖ τὴν γλῶσσαν. ὁ γλώσσης ἀληθῶς νοσήμα. ταῦ. ἀλλὰ μεταθήσομαι πάλιν ἐπ' ἐκεῖνο, καὶ πὶς ἀνθρώποις συναγορεύσω ὑπὲρ ὧν εἰς αὐτοὺς πλημμελεῖ. δέδοικα γάρ πῃ τριῶλον ἐ

quamvis omnem *συνθήκλω* violarit, ipſumque Thycydidem talium quorumdam ſcriptorem, habeat patronum. Nam Rho meo vicino venia danda quòd ægrotarit, & meas apud ſe *μυρίνας myrtos* plantarit, & aliquando atra bile percitum mihi colaphum *ἐπὶ κόρης in maxillam* illiſerit. Ac talis quidem ego ſum. Vt verò *ταῦ* illud etiam adverſus reliquas literas eſt violentum ſua natura, ſpectemus: nec ab aliis abſtinuit: verum & *δλῶ*, & *ῆτα* & *ζῆτα* ipſum omniaque propemodum elementa offendit. Acceſſe mihi elementa ab iſto injuriam paſſa. Auſcultate Vocales judices [1] Delta quid dicat. Suſtulit mihi meam *συδελίχειαν*, & *συπλίχειαν*, quod legibus adverſatur, vult pronunciari. Audite *θ.* theta ut plangat, & [2] capillos vellat eo quod *κηλοκυθῆ*, *cucurbita*, ſibi ſit adempta. Audite *ζ.* zeta ut conqueratur ſe fraudari verbo *συρίζειν fiſtula canere*, item hoc *σαλπίζειν*, *tuba canere*, ita ut jam non ſibi liceat *γρύζειν*, *hiſcere*. Ecquis iſta ferat? aut quæ pœna ſat gravis erit huic *ταῦ* ſceleſtiſſimo! Verùm hoc non tantùm ſibi cognatum genus elementorum lædit, ſed jam etiam ad humanum genus tranſivit, hoc quidem modo. Neque enim ipſos linguis recta ferri ſinit, Imò verò, judices, interim enim res humanæ me monuerunt *γλώσσης linguæ*, quòd hujus me parte abegerit, & *γλῶσσαν γλῶτταν*, fecerit. ô linguæ vere vitium *ταῦ*! At iterum ad illud me conferam, & hominibus patrocinabor in iis in quibus adverſus ipſos peccat. Nam quaſi quibuſdam vinculis illorum vocem tor-

1 *Delta quid dicat*] Legend. Corinthus de Attica dialecto. *Cogn.*
2 *Capillos vellat*] Geſtus indolentium Homer. Odyſſ. a. *Idem.*

παραστῆσαι αὐτῶν τὸν φονέα ἐπιχειρεῖ. καὶ ὁ μὲν τι καλὸν ἰδὼν, καλὸν εἰπεῖν βούλεται. τὸ δὲ, [1] περίεστεσσον, ταλὸν εἰπεῖν αὐτὸς ἀναγκάζει, ὃν ἅπασι σφόδρα ἐν ἔχειν ἀξιῶν. πάλιν ἕτερος περὶ κλήματος διαλέγεται. τὸ δὲ, τλῆμον ἦρ' ἐσὶν ἀληθῶς, τλῆμα πεπόηκε τὸ κλῆμα. καὶ ὁ μόνον γε τοὺς τυράννους ἀδικεῖ, ἀλλ' ἤδη καὶ τὸν μεγάλῳ βασιλεῖ, ᾧ καὶ γῆν καὶ θάλασσαν εἶναι φασι, καὶ τὰ αὐτῶν φύσεως ἐκπίνειν, τὸ δὲ, καὶ τούτῳ ἐπιβουλεύει. καὶ Κῦρον αὐτὸν ὄντα, τύραννόν τινα ἀπέφηνεν. ὅτῳ μὲν ἔν ὅσον ἐς φονέα ἀνθρώπους ἀδικεῖ, ἔργον δὲ πῶς; κλάουσιν ἄνθρωποι, καὶ τὸν αὐτοῦ τύχῃ ὀδυρόμενοι, καὶ Κάδμου καθαρῶνται πολλάκις, ὅτι τὸ ταῦ, ἐς τὸ τῶν στοιχείων ῥῦθμὸν παρήγαγε. τῷ γὰρ τότε σώματι φασὶ τοὺς τυράννους ἀκολουθήσαντας, καὶ μιμησαμένους αὐτοῦ τὸ σχῆμα, ἐπιζητήσαι τοιούτων ξύλα πεπηγέναι, ἀνθρώπους ἀνασκολοπίζειν ἐπ' αὐτά. διὸ δὴ τοῦτο, καὶ τῷ τοιούτῳ σχήματι τῷ τοῦ ἡρῷου τὴν ποινὴν ἐπωνυμίαν σωθῆναι. τούτων οὖν ἁπάντων ἕνεκα, πόσων θανάτων τὸ ταῦ ἄξιον εἶναι νομίζετε; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι δικαίως τοῦτο μόνον ἐς τὸν ξύλον τοῦ πυρὸς ἀπολειπόμενον, τὸ τῷ σχήματι τῷ αὐτοῦ τὸν δίκαιον ἀποσχεῖν. ὁ δὲ σταυρὸς εἶναι, ὑπὸ τούτου μὲν ἐδημιουργήθη, ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ὀνομάζεται.

torquere & discerpere conatur. Proinde si quis aliquid pulchrum intuitus καλὸν dicere velit, hoc ταῦ irruens ταλὸν enunciare cogit, adeò cupit in omnibus primas sedes obtinere. Rursum alius περὶ κλήματος de palmite disserit: hoc autem ταῦ (quippe ærumnosum verè est) τλῆμα fecit quod erat κλῆμα. Nec plebeios tantùm homines injuria afficit: sed jam etiam magno illi Regi, cui & mare & terram cessisse dicunt, suisque naturis excessisse, istud inquam tali regi insidiatur, quem, cùm sit Cyrus, Tyrum pronunciandum exhibet. Hunc itaque in modum quantum ad vocem attinet, homines offendit: sed re ipsâ, quomodo? Plorant mortales, ac suæ sortis vices deflent, & Cadmum sæpe diris prosequuntur, propterea quòd ταῦ in genus elementorum adduxerit. Aiunt enim [2] tyrannos ejus literæ corpus secutos, atque figuram imitatos, postea simili figura cruces fabricasse quibus homines affigerent. indeque huic scelerate fabricæ improbam appellationem obvenisse. Ob hæc igitur omnia quot mortis generibus dignum esse ταῦ istud censetis? Equidem existimo meritò hoc solùm ad supplicium ipsius ταῦ relinqui ut pœnam in sua illa figura sustineat, quæ sanè, ut crux esset, istius opera effectum est: & sic ab hominibus appellatur.

1 Περιεστεσσον] Mſ. περιεῖς πεσὸν. Cætera hujus dialogi interpretantur autores libri de cruce. *Bourd.*

2 *Tyrannos*] Antiquis reges tyranni sunt nuncupati. Virg. 4. & 6. Æn. *Cogn.*

TI-

ΤΙΜΩΝ, Η ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ.

TIMON, SIVE MISANTHROPOS.

ARGVMENTVM.

Hoc Dialogo de Divitiis tractatur. Quis ſcilicet verus Divitiarum uſus ſit, & quomodo retineantur. Quibus potiſſimum obveniant, & quales reddant poſſeſſores. Occaſio Dialogi a perſona Timonis ſumpta eſt, quem Athenienſes, quòd inhumanus planè eſſet, hominumque congreſſus ac ſocietatem vitaret, imò etiam publicis malis gauderet, μισάνθρωπον appellarunt: cujus mortui quoque ſepulchrum (ut ſcribit Suidas) inacceſſum & invium factum fuit, cùm mare, tanquam ipſum quoque peroſum illius inhumanitatem, inundatione eam terræ partem, ubi ſepultus erat, à reliqua abſtractam ſecluſiſſet. In quo & tale Epitaphium inſcriptum fuiſſe fertur:

Hic jaceo, vita miſeraque inopique ſolutus,
Nomen ne quæras, ſed malè tute peri.

Huic igitur Timoni ſimiles reddi & divites, videtur intelligere velle Lucianus, utpote quos divitiæ & factuoſos & inſolentes, & planè barbaros efficere conſueverunt. Fingit autem ab initio divitem fuiſſe, ſed ob liberalitatem, & quòd abſque judicio in quoſvis benignus eſſet, ad paupertatem redactum eſſe. Quam rem cùm Iupiter ex ipſius querela, qua cum illo expoſtulando, in hominum maliciam & ingratitudinem à principio invehitur, cognoviſſet, miſertus illius, eò quòd & in deos pius fuerat, & multa illis ſacra peregerat, divitem denuo facere ſtatuit, ac Plutum cum theſauro ad ipſum mittit. Qui principio ire detrectat, oſtendens illum ſua culpa pauperem factum eſſe, & cum talibus hominibus minimè perdurare ſe poſſe, atque æque odiſſe eos, ut ſordidos atque avaros illos, qui nunquam omnino ſe utantur.

Mediocritate enim utendi ſe gaudere. Atque hic locus uſum divitiarum, & quomodo conſervari eadem debeant, docet. Deinde cùm Iupiter in ſententia perſiſteret, atque ita Plutus ducente Mercurio ad Timonem proficiſceretur, inter eundum fingitur claudicare. Ibi, interrogante Mercurio, cauſſam ejus rei reddit, quòd quoties à Iove mittatur, tarde incedat, neque videat quorſum eat, neque norit ad quos eat: quoties autem à Dite mittatur, etiam alatum eſſe. Quo figmento ſignificare videtur, improbos ac malos ſemper melioribus ſucceſſibus frui: probos autem, & à Iove dilectos, aut nunquam, aut tardè in hac vita felices ac divites fieri. Poſtremò interrogatus à Mercurio, cur deformis ac pallidus, tantopere ametur ab hominibus, reſpondet, Inſcitia, ac cæcitate illorum hoc fieri. Atque ibi cum hos, tum alios effectus ſuos exponit, quæ omnia poſtremò actione, & quaſi ipſa re comprobantur, dum Timonem ab

initio, Plutum rejicere atque aversari fingit, utpote ex paupertate modestum ac temperantem jam factum, & agnoscentem superiora mala, in qua ex Divitiarum copia inciderat. Mox eundem acceptum cum summa cura asservare, tumidumque & insolentem, omnes alios homines vitare atque contemnere. Additis ad finem etiam Adulatoribus, scurris, assentatoribus, sycophantis, fumi venditoribus, & id genus aliis, qui ut corpus umbra, sic ipsi divitias atque fortunam comitantur.

ΤΙΜΩΝ.

[1]Ω Ζεῦ φίλιε, καὶ [2]ξένιε, καὶ [3]ἑταιρεῖε, καὶ [4]ἑφέστιε, καὶ [5]ἀστεροπητά, καὶ [6]ὄρκιε, καὶ

Timon.

O Iupiter Philie, hospitalis, sodalitie, domestice, fulgurator, juramenti præses, nubicoge,

1 Ὦ Ζεῦ φίλιε] Exordium ab attonitis poëtis. οἱ σωοικοῦντες colunt & Ἑφέστιον, φίλιοι Φίλιον, οἱ τὴν μιᾶ ταξὶ Ἑταιρείαν, ξένιοι Ξένιον, οἱ ὅρκιοι συμφωνίας ποιοῦντες Ὅρκιον, οἱ διὸς ἐπὶ Ἰκαρίῳ, οἱ ἀδελφοὶ Ὁμογνίαν. Interp. Sophocl. ad Ajac. Mastig. nomina collecta ex variis Iovis officiis, de quibus alius locus dicendi. *Bourd.* Expostulat cum Iove Timon, quod hominum scelera non statim puniat, neque dignum se gerat tot honorificis & ad terrorem compositis nominibus, quibus illum insignunt poetæ Πολυώνυμόν & hic introducitur per illusionem Ζεὺς, ut apud Aristophanem in Pluto Mercurius, qui se ῥεφοπάτην, δόλιον, ἐμπολαῖον, ἡγεμόνιον, & aliis item appellationibus venditat Carioni. Deus licet unus sit, tamen varia nomina sortitus est ab affectionibus variis, inquit Aristoteles, vel quisquis auctor, in lib. de mundo. Et Seneca lib. 4. de beneficiis cap. 7. *Quoties voles, tibi licet aliter hunc auctorem rerum nostrarum compellare. Tot appellationes ejus possunt esse, quot munera.* Cum enim de uno Deo convicti essent οἱ θεοκτόνοι, neque id negare possent, ipsum Iovis nomine coluerunt, quem propter diversa ejus officia & beneficia, diversis item nominibus designarunt, ut quem totum comprehendere nequirent, per partes, vel ut Maximus apud Augustinum loquitur, *membratim* colere viderentur. Hinc φίλιος dicitur, quod amicitiæ præesset. Interpres Græcam vocem retinere maluit, quæ tamen in Latina versione reddenda erat. Quidam *amicitiæ præsidem*, alii Plautina voce *amicabilem* interpretati sunt. *Barlæus.*

2 Ξένιε] Ξένιος est sive hospitum vindex, si quando hospitii jura violantur. De quo Virgilius 4. Æneid. *Iupiter hospitibus nam te dare jura loquuntur.* Iupiter Xenius apud omnes fere gentes colebatur, præsertim apud Scythas, ubi piaculum maximum ducebatur, hospitium violare. *Idem.*

3 Ἑταιρεῖε] Ἑταιρεῖος idem vocatur. q. d. sodalitii juris disceptator, vel sodalitii præses, ὁ ἱερεὺς τῆς ἑταιρείας κοινωνίας, ut tradit Eustathius, cui Iasonem cum Argonautis sacra fecisse dicitur, ut testis est Athenæus lib. 6. itemque Hesychius, qui ipsum ait in Creta comprimis cultum fuisse. *Idem.*

4 Ἑφέστιε] Ἑφέστιος appellarunt, quod procurator, dominus & assertor sit eorum, qui ejusdem tecti, septi vel laris sunt participes. nam ἑφέστιοι θεοὶ interpretantur οἱ ὑπ' ἑστίᾳ, penates. ἑστία focus est, cui originem dant ab ἕζω, sedeo, quod ad focum sedetur plurimum. *Idem.*

5 Ἀστεροπητά] Ἀστεροπητὴς poëticum est vocabulum, idem quod ἀστεροπαῖος, fulgurator, quasi ὁ συναγείρων τὰς ἀστραπάς, fulgura & coruscationes congregans, ut exponit Hesychius. Tradit Appianus in Syriaco: cum à Seleuco Seleucia urbs conderetur, quæ ad mare vergeret, fulgure ictam fuisse, fulgurque ipsum

πΦελληνίοις, καὶ ἐρύγδουπε. καὶ εἴ τι σε ἄλλο οἱ [1] ἐμβρόντητοι ποιηταὶ καλοῦσι, [2] καὶ μάλιστα ὅταν δόρπων ἐφὸς τὰ μέτρα, πάππαι αὐτοῖς πολυώνυμος καὶ μνμφ-[3] ὑπερείδεις [4] τὸ πίπτον ἐν μέτρῳ, καὶ ἀναπληροῖς τὸ κίχλης ἐν ῥυθμῷ, [5] πῶ σοι νῦν ἡ ἐρισμάραγε-

coge, grandiſtrepe, & ſiquod aliud tibi cognomen attoniti poetæ tribuunt, maximè quum hærent in verſu (Nam tum illis multi nominis factus, carminis ruinam fulcis metrique hiatum imples) ubi tibi nunc magni-cre-

ipſum Deum creditum, ſolitoſque mortales choreas ducere, Ipſumque fulgur hymnis & canticis proſequi, quoties cælum fulgeret. Hinc *Iupiter fulgur* apud Feſtum. *Barl.*

6 Ὅρκιε] Ὅρκιος nomen accepit quod jurisjurandi ſit arbiter, vel is per quem homines jurant. Scribit Pauſanias, quod & Gilbertus refert, in Olympiæ βουλευτηρίῳ, h. e. loco ubi Elienſium Senatus cogebatur, Iovis ſimulacrum fuiſſe, quod utraque manu fulmen continebat, quaſi ulturus omnino fulmine, qui falleret juramentum. De cæteris nominibus vide quæ ad hunc locum breviter notavit *Bourdelotius*, & ante eum Cognatus. *Idem.*

1 Ἐμβρόντητοι] Pro eodem Lucianus dixit, ἐμβεβροντημένοι, in Icaromenippo. Conſule Ariſtotel. analyt. poſter. lib. 2. ubi ſententiam refert Pythagoræorum de mentibus tonitru motis & inſanientibus. *Idem.*

2 Καὶ μάλιστα ὅταν δόρπων ἐφὸς τὰ μέτρα] Epitheta non ſemper ἐν τῷ δείνῳ, ſed pedamenti ſæpe & tomenti tantum loco adhiberi a poetis, præter Plutarchum obſervavit etiam Euſtathius. Sic Homerus non raro Iovem vocat νεφεληγερέτην, cum ſerenus eſt, & αἰγιόχοιο, cum ad Æthiopas comeſſatum abit, vel amoribus indulget. In Odyſſ. Penelopæ tribuit χέρας παχείας i. e. *manum robuſtam*, præter decorum & ἀνιερόλογον, quam 3. Iliad. Menelao aſſcribit, ἐν τῷ εὐρυκόλπῳ, ut recte animadvertit Græciæ noſtræ πρόζλημα D. Heinſius in ſuis ad Heſiodum obſervationibus. *Idem.*

3 Ὑπερείδεις] Feſtive Iovi tribuit, quod nominibus ejus competit. ὑπερείδω, fulcio, ſuſtineo, στηρίζω. aptum vocabulum ruinæ. Sic Propertius dixit: *poſſitne fulcire ruinas.* At ſi principes poëtas tam libere taxat Lucianus quod epitheta nonnunquam adhibeant propoſitæ rei parum convenientia, quid dicturus eſſet de noſtratibus non dicam poëtis, ſed poëtaſtris, qui ut verſuum ſuorum ruinam fulciant, & hiatum expleant, neſcio queis vocibus utuntur obſoletis barbaris, & aſſutitiis, quæ non magis argumento congruunt, quàm vetus panniculus novæ veſti, vel crocoton feli, ut proverbio dicitur. *Idem.*

4 Τὸ πίπτον τῷ μέτρῳ.] Proprie ῥυθμὸς dicitur illa ἄρσις & θέσις eorum qui pede & manu plaudunt. Vnde tranſlatum ad pedes metricos. μέτρον à metiendo nomen habet, eſtque certa & definita pedum compoſitio. Differunt igitur ῥυθμὸς & μέτρον, quod ῥυθμοὶ, numeri, ſpatio temporum conſtant, μέτρα etiam ordine: alterum quantitatis eſt, alterum qualitatis. hinc Ariſtophanis Scholiaſt. πατὴρ μέτρου ῥυθμός, in Nebul. Vide Iul. Scaliger. de arte poetica lib. 2. cap. 6. Cadere dicitur verſus, cum non rectè pedibus ſuis incedit, vel in fine claudicat, ut tibicine opus habeat, quod fulciatur: hiare, cum pars aliqua deficit, aut debita dimenſione non conſtat, aut crebra vocalium inter ſe fit concurſio. χασμῳδίαν vocant Grammatici, hoc eſt, metri compoſitionem hiulcam. *Idem.*

5 Πῶ σοι νῦν ἡ ἐρισμάραγε ἀσκαπὴ] A circumſtantiis indignationem movet Timon. Interrogatio negationis vim habet. ἐρισμάραγος. Vox poetica, quaſi λίαν σμαραγοῦσα, id eſt, ἠχέσα. Iovis epitheton alibi, hic fulguris, quatenus tonitrum efficit. Differt fulgur à fulmine ſecundum Philoſophos, quod fulmen fiat, quando multus ac tenuis ventus ſeu ſpiritus, nempe calidus & ſiccus, ex

γος ἀστραπὴ, καὶ ἡ [1] βαρύβρεμος βροντὴ, [2] καὶ ὁ αἰθαλόεις, καὶ ἀργῆτες, καὶ σμερδαλέος κεραυνός; [3] ἄπαντα γὰ ταῦτα [4] λῆρος ἤδη ἀναπέφηνε, καὶ [5] κομπὸς ποιητικὸς

crepum fulgur, gravifremum tonitru? ubi ardens, candens, ac terrificum fulmen? Nam hæc omnia jam nugas esse apparet, fumumque poeticum, nec omnino

nube, cui inclusus, à frigore exprimitur, magnoque fragore nubem perrumpit, & in terram decidit, cum fulgur tantum in aerem dispergatur & consumatur: adeoque nonnunquam fiat sine tonitru. Pulcre Seneca: *Eodem modo fit fulgur, quod tantum splendet: & fulmen quod mittitur: sed illi levior vis, alimentique est minus, & ut breviter dicam: fulmen est fulgur intentum.* Barl.

1 Βαρύβρεμος βροντὴ] Est enim tonitrus, ut Philosophus docet lib. 2. Meteor. cap. 9. nihil aliud, quam fragor vehemens ab exhalatione igniescente, dum nubem rumpit, excitatus, ut videre est in bombardarum nostrarum explosione. Nam horrendus ille sonus cietur à flamma ex angustia tubi erumpente in liberiorem aëra, magnaque cum violentia discerpente eum ac propulsante. *Idem.*

2 Καὶ ὁ αἰθαλόεις] Iovi fulmen tribuitur triplex propter triplicem fulminis naturam & affectum, quod est penetrare ac discutere res contactas: offuscare seu denigrare: & eadem incendere vel inflammare. Alii propter triplicem materiam ex qua constat, nempe calido sicco, ex vapore calido humido, & ex iisdem præterea incensis. hinc Poëtæ Iovis telum trifidum sive trisulcum esse dixerunt. Aristoteles tamen duo tantum ponit fulminum genera, Homerum imitatus, quem & hic sequitur Lucianus. κεραυνὸν αἰθαλόεντα vocat fuliginosum ab atrore, quo res imbuit contactas αἰθάλη enim fuligo. Ψολόεις alio nomine appellatur. Sic auctor de mundo. Τῶν δὲ κεραυνῶν οἱ μὲν αἰθαλώδεις, ψολόεντες λέγονται. Alterum fulminis genus ἀργῆτες, à candore vel velocitate nomen accepit. ἄργος enim albus, velox. quanquam à candore potius sic dici putem. Plinius *clarum* appellat, quod flamma lucente & digesta subtiliratis omnia penetrat, sequeper omnes venas insinuat & acerrime urit. Teneris tamen & rarioribus parcit, quia non inhæret, ac ita citius quam possit amburere, se per poros transfundit, ut cum loculis integris & illæsis liquatur aurum. mora enim aliqua opus est ad urendum. Sic philosophus: οἱ δὲ ταχέως, inquit, διαπίπτοντες, ἀργῆτες λέγονται. 1. quæ raptim transmittuntur fulmina, celeriterque provolant, Argetes vocantur. Σμερδαλέος. Adjunctum fulminis, quod sit καταπληκτικὸν seu terrificum. Docet id Petronius Arbiter: *Primus in orbe Deos fecit timor: arduaque cælo Fulmina cum caderent discussaque mania flammis Atque ictus fulgeret Athos.* De Cæsare Caligula numinum alioquin suorum contemptore refert Suetonius, quod ad minima tonitrua & fulgura caput obvolvere; ad majora verò proripere se è strato, sub lectumque condere soleat. Homericis hic epithetis jocosè utitur Lucianus ad illudendum Iovi. *Idem.*

3 Ἄπαντα γὰ ταῦτα λῆρος ἤδη ἀναπέφηνε] Continuatio superiorum ad ἰξυόεντα Iovis ejusque potestatis institutа. Pari indignatione Iovem affatur Dido apud Maronem Æneid. 4. *Adspicu hæc? an te Genitor cum fulmina torques Nequequam horremus? cæcique in nubibus ignes Terrificant animos & inania murmura miscet?* q. d. absit, ut inanias esse credamus. At Aristophanes ex persona Socratis Iovem ludificans Comica scurrilitate βροντὰς ejus appellat κορδάς, in Nub. *Idem.*

4 Λῆρος] Vox ea non conviciatoria est, sed φλυαρολογίαν & inania verba designat. hic pro re frivola & nullius momenti accipitur. *Idem.*

5 Καὶ κομπὸς ποιητικὸς] Καπνὸν ποιητικὸν sive fumum poëticum appellat, vana & magnifica Poetarum figmenta. Persius Sat. 5. *Non equidem hoc studeo, bullatis ut mihi nugis Pagina turgescat dare pondus idonea fumo.* Quid sit *fumos vendere*, & *fumos effundere* norunt vel prætextati in scholis. Athenis vulgo καπνοὶ appellabantur

ἐπιχνᾶς, [2] ἴξω δ' παπάγω τ' ὀνομάτων. [3] τὸ δ' ἀοίδιμόν σου, καὶ [4] ἑκηβόλον ὕπαλον, καὶ [5] ἀποχαίρον, οὐκ οἶδ' ὅπως πλέως [6] ἀπέσβη, καὶ [7] ψυχρόν ἐστι, μηδὲ ὀλίγον [8] σπινθῆρα ὀργῆς κατὰ τῶν ἀδικούντων διεφυλάξατο. [9] ῥᾴτωρ γὰρ τῶν ἐπιορκεῖν τις ἐπιχειρούντων ἴσως ἂν ἀπὸ τοῦ βροντᾶν ἀπέστη, καὶ [10] ἀθεότητος ἐνέπλησε τὸν βίον, ὅτε τὸν Δία τὸν ὁρκωμόσιον ἀπιστοῦσιν ἐπιορκοῦντες. [11] ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐάσωμεν· σὺ δὲ εἰπέ μοι, τὸν ἐκ τῆς ἀκμῆς ἐκείνης ἀπὸ τῶν ἐπιορκούντων ἐπὶ τὸν ἀπιστοῦντα τὸν Δία μεταβεβηκότα χρόνον, πόσοι γεγόνασιν;

no quicquam præter nominum ſtrepitum. Sed decantatum illud tuum telum eminus feriens, & promptum, neſcio quomodo penitus extinctum ſit, & frigidum, & ne minimam quidem ſcintillam iræ contra nocentes aſſervarit. Itaque quivis ex his, qui pejeraturi ſunt, citius extinctum ellychnium metuerit, quàm flamma

tur doſontes & pollicitatores magni. fumus enim initio magnum quid eſſe videtur, ſed ſtatim evaneſcit, nihilque intus ſolidi habet. *Barl.*

1 Ἔξω παπάγω] Imperfecta oratio, in qua deſideratur aliquid, ἐδίνη, vel ἐδίνη τι ἄλλο. recte ſupplevit interpres. *Nec omnino quicquam præter.* Per παπαγὸν τῶν ὀνομάτων, nomina intelligit ſonora & grandia, non exilia aut vulgara ψιφον ῥημάτων dixit item Ariſtophanes in Ranis, verba μεγαλόφωνα & terroris plena. *Idem.*

2 Τὸ δ' ἀοίδιμόν σου] Pergit extenuare Iovis arma Timon. ὅπλον ἀοίδιμον. Sic vocat fulmen à poetis decantatum & celebratum. Vox etiam proſæ ſcriptoribus uſitata. *Idem.*

3 Ἑκηβόλον] De fulmine hic uſurpatur, παρὰ τὸ ἔκηθεν βάλλειν, quod eminus jaciatur, vel ut Virgilianis utar verbis: *ceſſo Genitor qua plurima cælo Dejicit in terras.* Alias epitheton eſt Apollinis i. e. Solis, qui ἑκηβόλος appellatur, quod radios è longinquo in terras demittat, reſque omnes ex immenſo intervallo moveat & operetur: vel quod vaticiniorum ſit præſes, à βάλλω, pro συμβάλλω, conjecto. *Idem.*

4 Πρόχειρον] Quod hominum impietate motus Iupiter præ manibus ſemper & quaſi in promptu habet: ſecundum illud Horat. l. 1. od. 3. *Neque per noſtrum patimur ſcelus Iracunda Iovem ponere fulmina.* Idem.

5 Ἀπόσβη] Indefinitum β. quod ſicut præteritum in paſſiva nonnunquam ſignificatione accipitur, pro, *extinctum eſt.* Idem.

6 Ψυχρόν] Id eſt, ἄπυρον, ex conſequenti. Extincta frigent. *Idem.*

7 Σπινθῆρα ὀργῆς] Debebat dicere πυρός. Feſtivè & κατ' ἀντίφρασιν iræ Iovis transſcribit, quod fulminis eſt proprium. σπινθὴρ, ſcintilla, quod ex Græco, quaſi ſpintella verſo π in κ, Ionum more, ut docet Caninius. *Idem.*

8 Θᾶττον γὰρ ἂν ὑπορκεῖν] Dictus Iupiter ὁρκιος, quod jurisjurandi arbiter ſit ac vindex. hinc perjuros fulmine ſuo ferire ac necare creditur. Quod cum non illicò fiat, Iovem vel cæcutire, vel fulmen ejus extinctum putant, imo ad atheiſmum prolabuntur, mundumque ex fortunæ arbitrio ſurſum ac deorſum volvi credunt. Sic Iuvenalis ſat. 3. *Sunt qui in Fortunæ jam caſibus omnia ponant, Et nullo credant mundum rectore moveri, Atque ideo intrepidi quæcunque altaria tangunt.* Verum legendus hic eſt Plutarchus, περὶ τῶν δεῖν βραδέως τιμωρεῖσθαι. Veteunque Deus pœnam differt, non tamen eam aufert, ſed tarditatem ſupplicii gravitate compenſat. Piè Tibullus: *Ah miſer & ſiquis primò perjuria celat, Sera tamen tacitis pœna venit pedibus.* Idem.

9 Ἕωλον δρυαλλίδα] Copioſe de hac voce doctiſſimus Chriſtia. ad veſp. Ariſtoph. Pollux. *Bourd.* Iovis fulmen ellychnio comparat extincto frigidoque, quod vim nullam habet amplius nocendi, q. d. brutum fulmen. ἕωλον Suidas tradit eſſe, τὸ εἰς πλὴν ἐπὶ λειπόμενον, ſumptâ tralatione à cibis, qui in ſequentem auroram ſive diem relicti ſaporem ac vim ſuam amittunt, fiuntque inutiles. Sic jus heſternum Græci vocant ἑωλον ζωμὸν, & ἑωλοι ἄρτοι ſunt panes pridie facti. nam ut rectè notat Caſaubonus ad Athenæum lib. 3. ἑωλα dicuntur omnia,

τὴν δ' [1] παιδαμάτορα κεραυνὸν φλόγα. [2] Ὅτου δαλόν τινα [3] ἐπαναλείπαις δεξιᾶς αὐτοῖς, ὡς πῦρ μόνον, ἢ καπνὸν ἀπ' αὐτοῦ μὴ δεδιέναι. μόνον γὰρ τοῦτο εἰσὶν [4] ἀπολωλεῖσι δ' τραύματος, ὅτι ἀναπληθήσονται τὰ ἀσθόλια. ὥστε ἤδη καὶ σοὶ τοῦτο συμβέβηκε ὁ Σαλμωνεύς

flammam fulminis tuncta domantis: ita titionem quempiam in ipsos vibrare videris ut nec ignem, nec fumum ex ipso manantem pertimescant: sed hoc solum ex vulnere putent sibi inferri nocumentum, ut fuligine compleantur. Quibus rebus factum est, ut jam [5] Salmoneus tibi

quæ desierunt esse in ἀμαθίᾳ novitatis. Vnde M. Tullius ἴωλον vocat librum, qui primam novitatis gratiam amisit. *Barl.*

1 Παιδαμάτορα κεραυνὸν] Παιδαμάτωρ κεραυνὸς fulmen *omnia domans*. Sic Professor Salmuriensis. Erasmus, *omnia necans*, quod angustius est, cum non ad animata solum, sed & inanimata sese corpora extendat fulminis efficax vis. Neque enim homines vel pecudes tantum in cineres redigit, quorum exempla legere est apud historicos, sed insuper durissima quæque, ut quercus, lapides, & metalla dissipat, liquefacitque Seneca lib. 1. Nat. quæst. cap. 52. *Valentiora quæ resistunt, vehementius dissipat: cedentia nonnunquam sine injuria transit.* Cum restrictione tamen accipiendum hoc nomen παιδαμάτωρ. Sunt enim nonnulla, in quæ potestatem non habeat fulmen, ut in laurum ac ficum: in vitulum marinum: in aquilam, in hiænam, in homines dormientes & alia, de quibus videndi Plinius, Plutarchus, Suetonius: e recentioribus item Brodæus lib. 3. Miscell. *Idem.*

2 Οὗτου δαλόν τινα] Aliâ similitudine utitur, qua Iovis potentiam elevat, cum titioni assimulat fulmen ejus, unde hoc tantum formidant perjuri, ne fuligine compleantur, δαλὸς, titio, ξύλον καιομένου Hesychio, παρὰ τὸ δαίεσθαι, ἢ γὰρ καίεσθαι. plures vocabuli notiones ibidem vide. *Idem.*

3 Ἐπαναλείπαις δεξιᾶς] In media significatione pro sublata manu intentare fulmen, vel sublatum fulmen dextra vibrare. Sic & Ἔχεις κεραυνὸν ἐγκυλαμένον apud Athenæum introducitur, hoc est, sublimi manu fulmen tenens, & quasi jam jam vibraturus. Gestum habitumque Iovis fulminantis exprimit Timon. *Idem.*

4 Ἀπολωλεῖσι τῷ τραύματος] Huic loco τὸ τραῦμα minus videtur convenire, cum ἀσθόλια seu fuliginis fiat mentio, quare lego καύματος id est *adustione*, quomodo fulmen & fulgur adurere, ustulare dicuntur, ita ante dixit φλόγα κεραυνοῦ. G. Cuperus Observ. l. III. c. 2. *Almeloveen.*

5 *Salmoneus tibi sit* | Æoli filius, de quo Virg. 6. Æn. *Cogn.* Quàm merito ab hominibus nefariis contemnantur Iovis fulmina & tonitrua probat exemplo Salmonei. Fuit Salmoneus Æoli filius, non regis ventorum, inquit Servius, sed alterius, qui apud Elidem regnavit, qui cum regia Majestate contentus non esset, conatus est se Deum suis ostendere, & fabricato æneo ponte sublimi, adeo ut Elidis partem desuper tegeret, sub eo agitabat currus ad imitanda tonitrua: & in quem jaculatus esset facem, eum jubebat occidi, ob quam superbiam Iupiter iratus illum vero fulmine ad inferos deturbavit. De quo Virgil. 6. Æneid. *Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas, Dum flammas Iovis & sonitus imitatur Olympi.* Verum omissis poetarum figmentis, fuit Salmoneus, ut Eustathius tradit Odess. λ. insignis mechanicarum operarum artifex, qui βροντῶν ad imitanda cæli tonitrua dicitur excogitasse, vas scil. ingens mugitum illum tonitrui per calculos immissos exprimens, cujus etiam meminit Aristophanis interpres, in Nebul. Produnt item historiæ, Archimedem Syracusanum fulgurationes quasdam igniyomas per specula edidisse. Idem Eustathius commemorat peritum

[1] ἀνιζεφυλλᾶν ἐπίλαμψε, [2] ὃ πάνυ τοι ἀπίθανον ἦν, ὡς ἔστι [3] ψυχρὸν τὸν ὀργὴν Δία, θερμουργὸς ἀνὴρ, καὶ [4] μεγαλαυχόμενος. [5] πῶς γάρ, ὅπου γε καθάπερ [6] ὑπὸ μανδραγόρου

tibi sit ausus etiam obtonare: neque id admodum ab re: quippe adversus Iovem usque adeò frigidum, vir ad facinora fervidus, audaciaque tumidus. Quidni enim faciat, ubi tu perinde ac sub

ritum quendam mathematicum adjumento machinæ inimici sui ædes, non aliter quam terræ motu vibratas, concussisse fulguritosque quoldam radios in illum distrinxisse, ut confessione inimici & ὁσοσίχωσι, & περικάρανος dictus fuerit Neptuni Iovisque, illius terræ quassatoris: hujus fulguratoris epithetis. Quod de Arthmesio intelligendum putant, quem scribit Agathias histor. lib. 5. domum Zenonis vicini sui æmula motus terræ concussione per dispositos certis locis tubulos perculisse. Cum Salmoneo confert Gilbertus auctorem illum (monachus fuisse perhibetur in Germania) qui bombardæ & pulveris nitrati usum primus invenit, quod inventum, utut alii summe necessarium atque utile in bello ducunt, ad arces scilicet latronum expugnandas: alii tamen & forte rectius Satanicum plane & perniciosissimum esse judicant. Quæ enim quæso animi virtus? quod corporis robur? qui æstus & stratagemata ingeniosa nunc locum habeant, ubi machina illa globis ferreis saxisve oppleta disjecit omnia, & uno ictu centum aut ducentos homines in acie constitutos, quamlibet armatos e medio tollit. *Barl.*

1 Ἀνιζεφυλλᾶν] Dixisset Atticus scurra ἀντιπεπρόθειν, ut qui Iovis tonitrua per jocum προρρήσεις vocabat. *Idem.*

2 Οὐ πάνυ τοι] Nec immerito hoc à Salmoneo factum asserit argumento à contrariis desumto. Lentitudini Iovis opponit Salmonei fervorem; & projectam ejus audaciam, illius timiditati. *Idem.*

3 Ψυχρὸς τὸν ὀργώ] Ejusmodi hominem ἄοργον vel ἀόργητον vocant Græci, lentum sive iræ vacuum, de quo Plutarchus in lib. περὶ ἀοργησίας, & Aristotelis 2. Ethicorum. Opponitur ei θερμουργὸς ἀνὴρ, qui ad facinora perpetranda fervidus est & præceps. Xenophon ἀνόητον & ἀψικίνδυνον appellat. Sic & θερμὸν ἔργον apud Aristoph. facinus audax & temerarium, q. d. calidum magis quam callidum. Θρασυμήδης eadem de causa vocatur Salmoneus à Pindaro, in Pyth. Oda 4. *Idem.*

4 Μεγαλαυχόμενος] Id est, non tantum audacia tumidus & elatus, sed de magnis etiam rebus seipsum jactans. Utriusque significationis exempla vide apud Budæum in Comment. pag. 356. edit. Stephan. *Idem.*

5 Πῶς γάρ] Socordiæ crimen Iovi improperat ac somnolentiæ. πῶς γάρ; concisa loquendi formula sed elegans. In responsionibus assensionem significat, quidni enim faciat? q. d. jure optimo id facit. *Idem.*

6 Ὑπὸ μανδραγόρου] De hoc Proverb. paræmiogr. de Mandragora, Dioscorid. Hesych. *Bourd.* Mandragoræ somnifica vis inest. Plin. lib. 15. Dioscorid. indicat radicem decoctam sumi adversus insomnia. Demosthen. Philipp. 4. & Iulia. in epist. *Cogn.* Ita vertit Erasmus, bene secundum vulgatam lectionem, male secundum rationem. Henricus Stephanus in voce Μανδραγόρας videtur legisse ὑπὸ μανδραγόρου, non multo melius. Faceta satis est sententia versionis Erasmi, qui mandragoram herbam lactucæ non absimilem, ut ex Theophrasto & Plinio patet, in arborem umbram dormientibus facientem transformat. Certe non ita scripsit, non ita intellexit Lucianus. Lege meo periculo: ὑπὸ Μανδραγόρου, id est, *post mandragoram sumptam*, vel *post mandragoræ potionem*. Sic & ad eundem sensum infra in Domosthenis encomio pag. 908. οἷον ἐκ μανδραγόρου καθεύδοντας, id est, *à mandragoræ potu vel esu*. Sic etiam loquuntur medicorum filii, ὑπὸ πλησμόνης, ὑπὸ φαρμάκου, id est, *flatim post repletionem, flatim post pharmaci*

θραγόρα κοιμήσεις; ὃς οὔτε τῶν ἐπιορκούντων ἀκούεις, [1] οὔτε τοὺς ἀδικοῦντας ἐπισκοπεῖς. [2] λημᾷς γάρ, καὶ [3] ἀμβλυωπεῖς πρὸς τὰ γιγνόμενα, καὶ [4] τὰ οὖτα σκληκώφωσιν, καθάπερ [5] οἱ παρηβηκότες. [6] ἐπὶ

sub mandragora dormis? qui nec que pejerantes audias, neque flagitiosos obſerves: ſed cæcutias lippitudine, & hallucineris ad ea quæ fiunt, aureſque tibi obſurduerint, quemadmodum iis qui ſenio confecti torpent. Quando-

pharmaci potionem. Mandragoram vero eſſe ναρκωτικὸν φάρμακον, & ſomnum inducere notum eſt vulgo. *Palmerius.* Proverbialis eſt locutio. Mandragoræ vis ineſt ſomnifica, ob inſignem ejus frigiditatem, quam herbam Pythagoras ἀνθρωπόμορφον vocat, quod radix ejus imitetur hominis formam. quod tamen negant recentiores Botanici, idque ex aliis plantarum radicibus confictum eſſe ajunt. Sunt qui non plantam, ſed animal in terris vivens eſſe crediderint, ideoque dextre evellendum eſſe docuerint, cum & conceptum in utero perficere & divitias conferre putarint, quam opinionem merito refellit Matthiol. in Dioſcoridem lib. 4. & 6. itemque Lemnius lib. 4. de occult. Naturæ miraculis, cap. 10. Vide inſuper Nicand. & Grevinum cap. 23. lib. de Venenis. Heſychio exponitur εἰδὸς βοτάνης οἰνῶδες ἐς ὑπνωτικόν. Hinc qui ceſſant in officio, *multam mandragoram bibiſſe* dicuntur. Vtitur eodem loquendi genere Demoſthenes in Philipp. 4. & Iulianus Cæſar in Epiſtol. At quanto rectius quam Timon, de ſummo Numine pronunciat regius Pſaltes: οὐ νυστάζει, inquit, οὐδὲ κατανωτᾷ ὁ φυλάσσων Ἰσραήλ, *non dormit neque nictat, qui cuſtodit Iſrael.* ubi λιπόσης in verbis occurrit & ἀνθρωποπάθεια, q. d. Deus noſter promptus eſt ad opem ſuis ferendam, non mandragoram bibit aut grana papaveris, ut altum dormiat, *Barl.*

1 Οὔτε τοὺς ἀδικοῦντας] In genere ſic vocat flagitioſos. Eſt enim ſcelus omne ἀδικία quædam & iniqua actio ſeu juris violatio, ut contra virtus omnis juſtitia. hinc apud Demoſthen. ut obſervat Budæus, τὸ ἀδικεῖν fere accipitur, pro perperam & ſceleſte agere. Et Caſaubonus ad Athenæum, ἀδικίας pro impudicitia & aliis item flagitiis accipi, non ſemel obſervavit. *Idem.*

2 Λημᾷς γάρ] Amplificatio eorum quæ ſupra dixit. Non ſolum dormitare ait Iovem & veterno quodam corripi, ſed cæcutire etiam præ lippitudine, eoque minus perſpicacem eſſe in negociis obeundis. λημᾷς γ. *cæcutis lippientium more.* λῆμα pro quo Atticis γλῆμα addito γ, proprie humor eſt in oculis concretus, unde lippitudo naſcitur, ἀπὸ τοῦ λάσσειν, ut volunt, quod eſt videre, & μὴ particula privante, quod ejuſmodi lacrymæ oculos occupantes viſui officiant. Quæ cum in ſenibus majores lemas faciant, hinc ſatis audacter κολοκύντας λημᾶν dixit Ariſtophanes, in Nub. & χύτρας λημᾶν, Lucianus in opuſc. πρὸς ἀπαίδευτον, hoc eſt, cucurbitas vel ollas lippire, quoties aliquem ſignificare volunt plane cæcutientem aut ſtupidum. *Idem.*

3 Ἀμβλυωπεῖς] *Obtuſum vides* ἀμβλὺς enim obtuſus, hebes, quod ad ἀναβάλλω refert Euſtathius. proprie de ferro uſurpatur, cujus acies obtuſa eſt. transfertur ad aciem oculorum. hinc ἀμβλυωπία pro *hebetatione oculorum* apud Hippocratem & Galenum, quâ non tota lux perit, ſed hebeſcit, quæ hebetatio ex aliqua incerta cauſſa provenit teſtibus medicis. *Idem.*

4 Τὰ οὖτα σκληκώφωσιν] Deeſt præpoſitio κατά. ad verb. *exurdatus es auribus*, vel *aures tuæ exurdatæ ſunt*, vel *exurdauerunt.* κωφὸς dicitur, cui auditus eſt vitiatus: item mutus. Heſychio, ὅτε λαλῶν, ὅτε ἀκούων. quia quiſquis à nativitate ſurdus eſt, etiam mutus ſit neceſſe eſt. Vide Aphrodiſ. lib. 1. Problem. διὰ τί οἱ ἐκ γενετῆς κωφοὶ & ἄλαλοι; quæſt. 138. *Idem.*

5 Οἱ παρηβηκότες] Recte interpres, *qui ſenio confecti torpent*; vel potius, *qui ſe-*

νέῳ γε ἦν, καὶ [1] ὀξύθυμος ὢν, καὶ [2] ἀκμαιόφρων, πολλὰ καὶ τὰ ἀδίκων, [3] καὶ βιαίων ἐπεῖδες, καὶ [4] ἀδίκητον ἦμας τότε ἐφ' αὐτὰς ἐπεχείρεις, ἀλλ' ἀεὶ στεροπὴ πάντως ἐν χερσὶν ἦν, καὶ [5] ἡ αἰγὶς ἐσείετο, καὶ ἡ βροντὴ ἐπεκαλεῖτο, καὶ ἡ ἀφαπὴ συνεχὴς [6] ὥσπερ εἰς ἀκροβολισμὸν, ἐτανηνύζετο. [7] οἱ σεισμοὶ δ', καθεστη-

doquidem cùm juvenis adhuc eſſes, acrique animo, & vehemens ad iracundiam, permulta in homines malefícos & violentos faciebas: Neque tum unquam cum illis inducias agitabas, ſed perpetuò fulmen erat in negocio, & ægis concutiebatur, obſtridebat tonitru, fulgur continenter jaculorum in morem denſiſſimè ex edito loco devolantium torquebatur, terræ quaſſationes cri-

ſorentes annos egreſſi in ſenectutem vergunt. Sic uſurpatur apud Thycydidem, ὅσοι ἤ πεφθάκασι, id eſt, *conſenuiſſe*, ut bene interpretatur Budæus, non, ut Valla, *ætate proceſſiſſe*. Senibus enim viſus obtuſior, viteſque corporis minus excitatæ vegetæque eſſe ſolent. *Barl.*

6 Ἐπὶ νέῳ γε ἦν] Argumentatur ab anteactis. Inſtituitur hic egregia collatio Iovis olim juvenis ac ſtrenui: & ætate jam deficientis ſive ignavi. Quæ omnia Rhetorum more amplificat Timon per exclamationem, q. d. quantum mutatus es ab Iove illo juvene, acri & actuoſo, nunc te neſcio quis languor & veternus habet. *Idem.*

1 Ὀξύθυμος ὢν] Præceps animi, impatiens iræ, cerebroſus. Sic eum ſæpe introducit Homerus. Id autem pueris ſeu juvenibus proprium eſt, quos propterea θυμικὸς & ὀξυθύμους appellat Ariſtoteles Rhetor. 2. Et ab ejuſmodi hominibus minus ſibi metuendum eſſe docet, quam ab iis, qui mites diſſimulatoreſque ſunt hoſtes. Vide Philoſophum Eth. Nicomach. lib. 4. cap. 5. ubi τὸν ὀξύθυμον & ἀκροχόλους diſtinguit διὸ ἧττον ἐπιφερῆ & χαλεπὸν, qui diutius in ira perſiſtunt, & δυσδιάλυτοι ſunt. *Idem.*

2 Ἀκμαιόφρων τὴν ὀργὴν] Eleganter, quaſi vigens ira. Sic νόσον ἀκμάζειν dicitur medicis, cum ſævit ac graſſatur: παρακμάζειν, cum vigorem ſuum vel rigorem remittit, ſenſimque deficit ac decreſcit. *Idem.*

3 Καὶ βιαίων] Significat homines violentos, qui per vim aliis injuriam inferunt, vel ut verbis utar Ovidii, *quibus rigido jus dicitur enſe.* χειροδίκας eoſdem ſcite vocavit Heſiod. in Operibus. *Idem.*

4 Οὐδέπ. ἦμας ἐπεχείρεις] Gellius lib. 1. cap. 15. ἐπιχειρίαν ſcribit eſſe ceſſationem pugnæ pacticiam, παρὰ τὸ κατέχειν τὰς χεῖρας, quod eo tempore *feriatur bello apta manus*, ut ait Auſonius, & *otia ducit*. Ad ferias & munerum vacationes quoque refertur. Latini *inducias* dicunt, ſed voce minus ſignificante, ut idem docet Noct. Atticarum ſcriptor. *Idem.*

5 Ἡ αἰγὶς] Sic in Dial. Iovis & Cupid. & Θεῶν. κρισ. & Bis accuſ. paſſim denique. *Bourd.* Iovi ægis tribuitur, hoc eſt, clypeus ex pelle capræ Amalthex, quæ nutrix ejus fuit, confectus, quem dicitur ἀσείειν, id eſt, vibrare, quoties lraſcitur. Servius ad 8. Æneid. *In pectore Numinis*, inquit, *agis; in corpore hominis lorica dicitur.* Barl.

6 Ὥσπερ εἰς ἀκροβολ.] Hoc eſt, *jaculorum in morem edito ex loco devolantium.* ita Eraſmus. Alii, *in morem levis & velitaris pugnæ.* Vox utramque ſignificat. nam ἀκροβολίζεσθαι, vel eſt ἐξ ἄκρου βάλλειν, ſublimi è loco jaculari: vel ut Heſychius exponit, πόῤῥωθεν βάλλειν, eminus certare jaculis miſſilibuſque, quod eſt velitari. Vide Æmil. Portum ad Xenoph. *Idem.*

7 Οἱ σεισμοὶ δ', κατεστηνύζετο] Cohærent hæc cum præcedentibus, quæ ſalibus admodum feſtivis referta ſunt. Eſt & hic elegans πρὸς ἐπιῤῥημάτων ſimiliter deſi-

nen-

πηδὸν. ἢ χαὸν, σωρηδὸν. καὶ ἢ χάλαζα, πιτηδὸν. καὶ ἵνα σοι [1] φορτικῶς διαλέγωμαι, ὑετοὶ τε [2] ῥαγδαῖοι, καὶ βίαιοι. πολλαχοῦ [3] ἐκάστη στιγὸν. [4] ὥστε τηλικαύτη

cribri inſtar frequentes, nix cumulatim, grando ſaxorum in morem, atque ut tecum grandius loquar, imbreſque rapidi & violenti, ac flumen quotidie exundans. Hinc tantum repente Deu-

nentium ſchematiſmus in κοσκινηδὸν, σωρηδὸν, & πιτηδὸν. Cribri motus cum motibus terræ; nivium denſitatem cum acervo frumenti aut aliarum rerum; grandinis lapſum cum ſaxorum deſuper volantium ſtrepitu perquam venuſte comparat. *Barl.*

1 Φορτικῶς διαλέγωμαι] Per comparativum expoſuit Eraſmus, ἀντὶ τοῦ φορτικώτερον. Sic Demoſthenes in Timocr. ἵνα μὴ φορτικῶς εἴπω. Interpres, *ne quid inſolentius dicam & invidioſius.* Idem.

2 Ῥαγδαῖαι] Nimborum epitheton appoſitum, q.d. rapidi & vi perrumpentes, ἀπὸ τοῦ ῥήγνυμι, rumpo. *Idem.*

3 Ἑκάστη στιγὸν] Eraſmus, & alii verterunt, *quotidie exundans.* ut ἑκάστη ſit adverbialiter poſitum, pro καθ' ἑκάστην. illud vero στιγὸν, indefinitum 2. eſſe volunt à στίζω, ſtillo, in quibus non leviter hallucinari videntur, cum ſimpliciter meo judicio vertendum ſit, *flumen erat quaque gutta.* Vult enim indicare Timon, quam copioſi & grandes fuerint illi imbres, unde tam exiguo tempore & velut momento tam ingens exſtiterit aquarum deluvium, quo totum genus humanum fuerit abſorptum. Nec etiam τὸ στίζειν, quo verbo utitur Lucianus, *exundandi* ſignificationem admittit, cum *ſtillare*, & *exundare* inter ſe opponantur. Vnde ἄσταικτα ὕδατα Euripidi, ſunt *aqua copioſè fluentes, non ſtillatim.* Subintelligitur verbum ſubſtantivum, ἦν, vel ἐχύθη, & prædicatum, ut Logici loquuntur, ſubjecti locum obtinet. *Idem.*

4 Ὥστε τηλικαύτη] Quam præceps olim ad iram ſive vindictam fuerit Iupiter, alio item exemplo declarat Timon, nempe diluvio Deucalionis. Fabulantur poetæ Deucalionem, qui filius fuit Promethei, & uxorem duxerat Pyrrham Epimethei filiam, apud Theſſalos regnaſſe, ſub quo ingens diluvium univerſum terrarum orbem inundaſſe, genuſque humanum ad internecionem deleviſſe fertur Deucalione & Pyrrha ſervatis. quam fabulam lepidè pertractat Ovid. lib. 1. Metamorph. Hoc ideo fictum eſſe ſcribit Euſebius in Chronicis, quod regnante Athenis Cecrope maxima aquarum illuvies majorem partem populorum Theſſaliæ abſumpſerit paucis per refugia montium liberatis, maxime in monte Parnaſſo, in cujus circuitu Deucalion tunc regno potiebatur, qui tunc ad ſe ratibus profugientes, ut narrat Iuſtinus, ſuſcepit, ac per ſumma Pernaſſi juga fovit, eaque de cauſſa genus humanum ab illo fuiſſe reparatum ajunt. Sunt qui tertium & quartum finxerunt cataclyſmum ſub Ogyge Thebanorum rege, Deucalionis majorem, ut teſtatur Auguſtinus lib. 18. de civitate Dei: & alterum ſub Phoroneo rege Athenienſium in Attica. Sed fabuloſa hæc omnia, & è Noachi, qui Deucalion ille, Ogyges, vel Phoroneus putatur, diluvio ſub imagine expreſſa. quemadmodum conitat, creationem hominis à poëtis, maxime ab Ovidio ipſi Prometheo tribui, quo antiquiorem non cognoverunt Græci. Sic juſto Dei judicio, artibus Satanæ factum eſt, ut quæcunque in ſacris hiſtoriis occurrunt, ethnicorum figmentis in fabulas verterentur. Patet hoc ex collatione, quam inſtituit Petr. Lavinius vir θεολογικώτατος inter ea quæ narrat Moſes, & quæ canit in Transformationibus ſuis Naſo. Apud Lucianum in libello de Syria Dea extat locus, ex quo manifeſtè patet, per diluvium Deucalionis intelligi non inundationem illam particularem, quâ olim Græcia, atque Italia vaſtata, nec non Atalanta inſula abſorpta dicitur: ſed diluvium univerſale, quod fuit Noæ temporibus. Quia etiam Plutarchus lib. de animal. induſtria, ſcribit, columbam ex arca Deucalio-

nis

[1] ἐν ἀκμῇ χρόνου [2] ναυαγία [3] ἐπὶ Δευκαλίωνος ἐγένετο, ἐν [4] κατακλυσμὸν ἀπάντων [5] καταδυκῆναι, μόνης ἐν τῇ [6] κιβωτοῦ περισωθείσης [7] πρὸς τοῖς [8] τῆς

Deucalionis ætate naufragium ortum eſt, ut omnibus ſub aqua demerſis, vix unica ſcaphula ſervaretur, quæ in montem Ly-

nis emiſſam attuliſſe indicium recedentis diluvii. Et quis ille Deucalion? Promethei filius, qui Iapeto patre natus dicitur. at Iapeti nomen non origine Græcum eſt, ut Proclus putavit, ſed effictum ex Hebr. Iaphet, qui filius fuit Noachi una ſervatus cum patre & fratribus ex diluvio. Ipſe vero Deucalion Græcorum, qui reſpondet Noacho, pro Thubalis nomine inductus eſt. Nam δ in ϑ ſæpe tranſit apud Græcos, ut ἄδυς & ἄθεος. β item & π facile inter ſe permutantur. Sic βορβορυγμὸς & πορπορυγμὸς, apud Heſychium, de quibus Salmaſium vide in lib. de Dialectis. *Bart.*

1 Ἐν ἀκμῇ χρόνου] Sic loquuntur Græci, cum repente quid factum dicunt, ἐν ἀτόμῳ, ut Suidas interpretatur. nam τὸ ἀκμὴς proprie de capillis dicitur, quod ita exiguum eſt, ut præ exiguitate non poſſit κείρεσθαι, hoc eſt, tonderi. *Idem.*

2 Ναυαγία] Propriè de navium fractura ac ſubmerſione dicitur. hic pro diluvio accipitur, quo univerſum genus humanum ſub aquis demerſum periit, quam propterea differentiæ cauſſa μεγάλην ναυαγίαν appellat Lucianus in Dialogo περὶ ἐγχόπτων. Cicero, *naufragium Reipubl.* eadem tralatione dixit. *Idem.*

3 Ἐπὶ τῆς Δευκαλ.] Hoc eſt, Deucalionis tempore vel ætate, ὅτε τοῦτο ἦν βίος, ut alibi loquitur Lucianus. *Idem.*

4 Κατακλυσμὸν ἀπάντ.] Univerſale igitur diluvium fuiſſe innuit. κατακλύζω dicitur ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ βυθισθείς, ſub aqua merſus. à ἐρύζω deducit Euſtathius, id eſt, ſtrido. Stephanus Etymologum ſecutus à ἐρίζω, quod eſt, irrigo. alias à βυθὸς dici poſſit, quaſi βύθιζω, quod etymon indicare videtur Heſychius. *Idem.*

5 Καταδυκῆναι] Hoc addit Lucianus, quo ſignificet, ita eos fuiſſe demerſos, ut nunquam emerſerint. nam τὸ καταδύεσθαι, eſt *ſubire fundum*, cui opponitur ἀναδύεσθαι, vel ἀναχύσθαι, *ex aquis emergere*, vel *emicare*. Idem.

6 Κιβωτοῦ] Proprie arculam ſonat. hic ſcaphulam ita vocat, in qua Deucalion cum uxore ſervatus fuit. *parvam ratem* appellat Ovid. ut, *parva rate vellus adhæſit.* 1. Metamorph. Eadem ratione arca Noæ, quæ Hebr. תבה, à ſeptuaginta interpretibus Græce vertitur κιβωτὸς, Geneſ. 6. & alibi, ob ſimilitudinem quam habebat cum ciſta. Vnde videmus Deucalioneum illud diluvium idem eſſe quod Noachi, quo tempore divina providentia in arca ſervatus fuit cum uxore, filiis, & nuribus, ut eſſet generis humani ſeminarium. *Idem.*

7 Προσκαῖλαι] *Quæ appulit.* De navibus proprie dicitur littus aut portum ſubeuntibus, ab οἰκέλλω, vel κέλλω τὸ κυμῶ teſte Euſtathio, à quo Latinum *cello*, cujus compoſita in uſu. *Idem.*

8 Τῷ Λυκαίῳ] Mons ſive locus eſt ad quem appulit ſcapha. Scribit Pauſanias in Phocicis, Lycoream urbem conditam in Parnaſſi ſummitate ab iis, qui in Deucalionis alluvione luporum ululatibus, (τῷ λύκων οὐρυγῷ) ſervati ſunt, ut eo nomine vel ipſe Parnaſſus, vel pars ejus intelligatur. Nam & Ovidius Parnaſſum fuiſſe ait, montem Phocydis, in quem ab undis tutum Deucalion & Pyrrha ſe receperunt. Verum ex narratione Moſaica, mons, in quo reſedit arca, unus fuiſſe dicitur montium Ararati, id eſt, majoris Armeniæ, quem Chaldæus paraphraſtes appellat *Kardu*, Epiphanius λίφαρ, hoc eſt, *locum deſcenſionis*, ſic forte dictum à ſitu, quod in omnes partes ex eo Noah cum ſuis deſcenderit poſt deſiccatam terram, ut notat Iunius ad 8. Geneſ. qui & hoc addit, montem fuiſſe omnium in illo tractu editiſſimum. *Idem.*

Λυκωρεῖ, [1] ζώπυρόν τι ἔτι ἀνθρωπίνου σπέρματος καὶ φυλάττων [2] εἰς ἐπιγονὴν κακίας μείζονος. [3] τοι γάρ τοι ἀκήλητα τὰ ῥαδιμίας [4] τὰ περὶ χεῖρα κομίζῃ παρ' αὐτῶν, ἔτι θύων καὶ ἔτι σοί τινες, [5] ἔτι στεφανοῦντες, εἰ μή τις ἄρα παίρεσιν ὀλυμπίων. καὶ ἔστιν, ὃ πάνυ ἀναγκαῖα ποιεῖν δοκῶν, ἀλλ' εἰς ἔθος τι ἀρχαῖον συντελῶν. ἐκ κατ' ὀλίγον [6] Κρόνου σε [7] ὦ θεῶν γενναιό-

Lycorem appulit, humani generis quasi scintillulas quasdam servans, unde sceleratius etiam genus propagaretur. Quare dignum socordia præmium ab illis reportas, cùm nemo jam tibi sacra faciat, nec coronas offerat, nisi siquis obiter in Olympiis: qui quidem non admodum necessariam rem facere sibi videatur, sed priscum quendam ritum observare: ac pene Saturnum, ô Deorum

1 Ζωπυρόν τι] Eleganter sic vocat humani generis relliquias: quemadmodum & Plato ζωπυρα τῶν ἡδὴ ἀνθρώπων γένους appellat eos, qui ex diluvio servati sunt, quasi igniculos quosdam ad humanum genus aquis extinctum, suscitandum relictos. lib. 3. de legib. Est propriè τὸ ζώπυρον, suscitabulum ignis seu relliquiæ ignis sopiti & cineribus obruti, quod Homerus vocat σπέρμα πυρός. Hoc autem servatur ad ignem accendendum, quum usus exigit. *Barl.*

2 Εἰς ἐπιγονὴν, &c.] Eo humanæ naturæ pravitatem indicat à bono sensim in pejus vergentis, quemadmodum hoc quatuor suis ætatibus scite præfigurarunt poetæ. Sic auream ætatem excepit argentea, argenteam æneа, hanc ferrea, desciscente paulatim à primævo innocentiæ statu mortalium genere. Quo similiter respexit Horat. Carm. lib. 3. Od. 6.

Ætas parentum pejor avis tulit
Nos nequiores, mox daturos
Progeniem vitiosiorem.

Quos versus ex Arato transtulit Lyricorum princeps. *Idem.*

3 Τοι γάρ τοι ἀκήλητα] Concludit Iovem ob hanc suam in vindicandis sceleribus lentitudinem & væcordiam merito despici, cultumque ejus negligi. *Idem.*

4 Τὰ περὶ χεῖρα] Pro, τὰ ἐπὶ χεῖρα, cujus singulare, licet minus usitatum legitur apud Hesych. exponiturque ἀντιπόδοσις, retributio, merces, præmium, quasi τὸ ἀπ' ἐ χειρῶν κέρδος, lucrum quod procedit ex operibus manuum, & proprie operariorum est, qui χειρώνακτες & ἀποχειροβίωτοι vocantur apud bonos auctores. Abutuntur ea voce qui *panam* interpretantur. *Idem.*

5 Ἔτι στεφανοῦντες] Hic notandus veterum ritus, qui non modo Diis suis sacrificabant, sed & simulacra eorum sertis coronabant, quæ subinde renovabant æditui, eo significantes virtutem divinam non marcescere, sed potentem semper & efficacem permanere. Quod Iovi imprimis fiebat ex olea vel quercu. Vnde factum, ut invicem inter se hæ arbores inimicitias exercere dicantur. Phurnutus tamen oliva tantum Iovis statuam coronari solitam ait, quod ea sit semper virens, & pinguis multæque utilitatis, itemque glauci coloris & cœlestis similitudinem referre videatur. *Idem.*

6 Κρόνου ἀποφαίνεσι] *Saturnum reddunt*, hoc est, imperio abdicant, ut patri Saturno feceris, οἷα ἐκ σὺ ἔδρασας τὸν Κρόνον, inquit Prometheus ad Iovem in primo dialogo Deorum. Tacite Iovem perduellionis accusat. Dicitur in insula Creta regnasse Saturnus, qui cum ex oraculo didicisset fore, ut à filiis regno expelleretur, & ob hoc Iovi insidias strueret, ab eo regno pulsus in Italiam profugit, ubi aliquamdiu apud Ianum regem latuisse fertur. Vnde & illi nomen, non à satione, quod agriculturam docuerit primus, sed ab Hebræo לטמ, quod est latere. & terra quæ prius dicta est *Saturnia*, post etiam *Latium* appellata fuit, quod

his

ἔστι, λάθραιόν τι, παραστάμενοι τὴν πομπήν. ἐῶ λέγειν ὁπόσακις ἤδη σου τὸν νεὼν ἐσυλήκασιν. οἱ δ', ἐπ' αὐτῷ σοι τοῖς χείρας ἐλυμήναντο ἐπισυλήσαντες. καὶ σὺ ὁ ὑψηλότατος

rum generosissime, te reddunt, magistratu amoventes. Omitto dicere, quoties jam templum tuum sacrilegio compilarint: quum tibi etiam ipsi manus in Olympiacis admoliti sunt. Interea tu

hic latuisset in vris, ut Maro loquitur. τὸ ὑποφεύγειν dixit, ἀντὶ τοῦ φεύγειν. Sic paulo post ὑποφύναι, pro ὑποπλάσαι. vide Budæum. *Bart.*

7 ὑψηλότατε] Lucianus in compellationibus τῷ ὑψηλῷ vocem ferè per illusionem usurpat. Sic infra, ὦ ὑψηλὲ, ὦ μακάριε, ὦ πάτερ, & similia. *Idem.*

1 Παραστάμενοι] *Imperio abdicantes*, vel *abdicatum*, pro ἀποστάμενοι. Τιμὴς nomine imperium designatur ἡ ἀρχὴ, per excellentiam. Primus enim post Deos honor debetur Magistratui. *Idem.*

2 Ἐῶ λέγειν] Aliud ignaviæ consequens notat Timon; sacrilegorum nempe projectam audaciam, qui depositio omni metu Iovi ipsi manus injecere non verecundantur, neque templum ejus compilare. Eadem conqueritur Iuvenalis Sat. 13.

Hæc ibi si non sunt, minor exstat sacrilegus, qui
Radat inauratis femur Herculis, & faciem ipsam
Neptuni, qui bracteolam de Castore ducat.
An dubitet solitus totum conflare Tonantem?

Legitur de Dionysio Siciliæ tyranno, ut alios mittam, quod Iovi Olympio detraxerit magni ponderis aureum amiculum, quo eum Hieron e manubiis Carthaginensium ornaverat: proque detracto aureo laneum illi pallium injecerit, ita cavillans: *aureum amiculum æstate grave est: hyeme frigidum, laneum ad utrumque anni tempus accommodatius.* Idem victorias aureas, pateras & coronas quæ porrectis manibus simulacra sustinebant, velut offerentia tollebat, dicens, *se oblata accipere, non eripere.* Quin Locris etiam Proserpinæ templo, quod ibi nobilissimum & opulentissimum erat, per avaritiam spoliato, mox cum per altum secundo vento classis illius provehertur, ridens amicis: *videtisne*, inquit, *quàm prospera navigatio ab ipsis Diis immortalibus detur sacrilegis?* ex eo colligens, aut non esse Deos, aut illis non esse molesta sacrilegia. Vide Justinum lib. 21. Sueton. in Calig. cap. 32. & Valer. Maximum lib. memorabil. 1. cap. 2. *Idem.*

3 Σιτυλήκασι] Cicero, *fana depeculari* dixit, nimirum furandis sacris. σύλα spolium, à quo συλᾶν interpolito ν. Unde Latinis *spolium*, & συλάω, *spolio*. Idem.

4 Ὀλυμπίασιν] Adverbium τοπολογικὸν esse volunt. alibi dixit, ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις in Olympiacis scil. certaminibus. Ὀλυμπία pro Olympico certamine. Cum de Olympiade aut victoria Olympica sermo est, penultimam circumflectendam esse docet Aristophanis Scholiast. in Vespis. Lucianus hic sub persona Timonis ficticium Iovis Numen, aliorumque Deorum, subsannat, quasi non Deos esse censeris; sed effigies tantum & idola sui seculi hominum, quorum fana nihil aliud essent quam profana cacodæmonum habitacula. Gentes enim ut magnus docet Apostolus, οὐκ εἰδότες Θεὸν, ἐδουλεύσαν τοῖς μὴ φύσει οὖσι θεοῖς, hoc est, τοῖς δαιμονίοις, vel, ταῖς κτίσεσι παρὰ τὸν κτίσαντα, ut alibi loquitur. *Idem.*

5 Καὶ σὺ ὁ ὑψηλότατος βάκτρου] Illudit Iovi, ut supra, quod officio suo desit in ulciscendis perjuris & sacrilegis. Sic & ille apud Iuvenalem: *Audu Jupiter hæc: nec labra moves, cum mittere vocem Debueras, vel marmoreus vel ahenus?* unde statim infert: *Ut video, nullum deferimen habendum est Effigies inter vestras statuamque Batavi.* Merito Chrisostomus in homilia quadam talem corripit his verbis:

βρεμίτης ὤκνησας, ἢ [1] ἀφυπνῶσαι τοὺς κύνας, ἢ τοὺς γείτονας ἐπικαλέσασθαι, ὡς [2] βοηδρομήσοντες, οὐτὲ συνέδραμον, ἔτι συσκάζομένους σοῦ τῷ φυγῇ. [3] ἀλλ' ὁ γηγενῶν, καὶ [4] γιγαντολέτωρ, καὶ πατροκρόνιος, σκάψον, τὸν πλοκάμους [5] πεπλεκτερόμῳ ὑπ' αὐτῶν, [6] δεκάπηχυν κεφαυνὸν ἔχων

tu altifremus ille, adeò piger fuisti, ut neque canes excitaris, neque vicinos advocaris, qui opitulantes tibi illos comprehenderent, cùm adhuc ad fugam se compararent. Sed generosius ille, gigantum extinctor, & Titanum victor sedebas, fulmen decemcubitale, dextra tenens, quum tibi cæsaries ab illis circumtonderetur

ὅπ σκηπὸς ἀνωθεν ἀκ ἔρχῃ, ὅπ ὑ πάντα ἀνατίτραπῃ, ἴσμικς κατέχων ἐ δεξιόν, ἵνα λαχανα λάβῃς, ἵνα ὑπόδηματα. Dei longanimitas ad contemptum sui profanos homines allicit, quæ ad respiscentiam eos ducere debebat. Epitheto rustus poetico per ludibrium utitur, quo Iovem insignit Homerus, ὑψιζεμέτην ipsum appellans, quasi ὑψὲ βείμοντα ἤγαν βορῥόντα, quod in alto tonet. *Barl.*

1 Ἀναστῆσαι τοὺς κύνας] Nimirum, qui fures latratu suo vel prodant: vel fugientes arripiant. Vt fidei, sic & vigilantiæ symbolum canis. Vnde Lucretius: *Et levi somna canum sido cum pectore corda.* Canes intelligit αἰκυρὲς, h. e. ædium custodiæ præfectos. *Idem.*

2 Βοηδρομήσαντες] Propriè usurpatur de iis, qui ad clamorem alicujus accurrunt periclitantis ac quiritantis: vel potius, qui sublato clamore, ut in pugna fieri solet, festinanter succurrunt. Ab Hesychio τὸ βοηδρομεῖν exponitur μετὰ σπουδῆς παραγίνεσθαι. Hinc sacrum βοηδρόμια apud Atheniensis, quod auxilio illis venisset Ion, cum ab Eumolpo invaderentur. quanquam Plutarchus in Theseo, festi causam à bello contra Amazonas gesto deducat, quod eas Theseus mense Boëdromionis facta Apollini re divina, profligasset. unde & βοηδρόμιον Ἀπόλλωνα coluerunt, cujus meminit Callimachus in hymnis. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ γηγενῶν] Ἀναισθησίαν præterea seu stuporem exprobrat Iovi. quasi dicat: Egregius scilicet Gigantum extinctor es, & Titanum debellator, qui sic impune tibi ludos fieri pateris ab improbis. Rursum epithetis utitur poëticis ad irrisionem. *Idem.*

4 Γιγαντολέτωρ] Dictus Iupiter, quod Gigantes Titani Terræque filios in ipsum insurgentes debellarit, παρὰ τὸ ὀλέσαι τὺ γίγαντας. Gallimachus eum scite vocat πολεμόγονα ἐλατῆρα i. e. *Terrigenarum depulsorem.* de quo sic Horat. lib. 3. od. 4. *Scimus ut impios Titanas immanemque turbam Fulmine sustulerit caduco.* Et Od. 1. *Reges in ipsos imperium est Iovis Clari Gigantæo triumpho, Cuncta supercilio moventis.* Idem.

5 Πεπλεκτερόμῳ] Proverbio dicitur. Nam id lusus gratia fieri solet stupidis, ut eis non sentientibus coma circumtondeatur, quemadmodum & pueris fieri suevit, quibus olim in circuitum tondebantur crines, teste Salmasio. Nos Belgæ similiter *scheeren* dicimus, pro deridere. Romani *barbam alicui vellere* pro eodem usurpant. Persius sat. 2. *Idcirco flaccidam præbet tibi vellere barbam Iupiter?* quo summum ejus contemptum & ludibrium significat Satyricus. Vtitur & eo loquendi genere Lucianus in Pseudomante. *Idem.*

6 Δεκάπηχυν κεραυνὸν] *Fulmen decemcubitale*, hoc est, prægrande & terrificum. cujus vattitatem describit Ovidius in Fast. *Iupiter angusta vix totus stabat in æde, Inque Iovis dextrâ sictile fulmen erat.* Statuam Iovis designat & fulmen, quæ tanta erant ut vix ædicula caperet. πῆχυς autem cubitus. Cubitum accipe pro mensura, qui vel major vel minor est. Major novem pedes continebat. Vnde δίης πεπαιδικάπηχυς apud Theocritum pro portentosæ magnitudinis viro. *Idem.*

1 Τοῦ-

δὲ τῇ δεξιᾷ. [1] ταῦτα τοίνυν [2] ὦ θαυμάσιε, πρὸς παύσῃ ὑβρίζων ἡμᾶς; ἢ μέχρι πότε κολάσεις τὴν τοσαύτην ἀδικίαν; πόσους φαίθοντας, ἢ δευκαλίωνας, ἱκανοὺς τοὺς ἅπαντας [3] ὑπερβαλλόντως ὕβρεως βίᾳ; [4] ἵνα γὰρ τὰ κοινὰ ἰάσωμαι, ἐμοὶ εἰπὲ, τοσούτους Ἀθηναίων εἰς ὕψος ἄγας, καὶ πλουτίσας ἐκ πενεστάτων δαιφνίας, ἓ πᾶσι τοῖς δεομένοις ἐπικουρήσας, μᾶλλον δ' ἁπάντων εὐεργεσίαν τὸ φίλων [5] ἐκχέας τὸ πλοῦτον, ἐπειδὴ πένης ἀφ' ταῦτα ἐγχωμίω, οὐκ ἴσῃ [6] ὑπὸ γνωρίζομαι τοῖς αὐτῶν, ὅτι τοσοῦτοι λειπόμενοι οἱ πάντες [7] ὑποπτήσσοντες, καὶ

retur. Hæc igitur, ô præclare, quando tam securè despicere desines? quando de tantis maleficiis pœnas sumes? Quot Phaëthontes, aut Deucaliones, satis idonei sint ad expiandum tam inexhaustam morum improbitatem? Etenim ut communibus omissis, de meis verba faciam. Ex quo tam multos ex Athenienſibus in sublime evexi, & divites ex pauperrimis reddidi, & omnibus egenis opem tuli, imò affatim, ut amicis benefacerem, universas opes effudi, & propterea pauper evasi, jam ne agnoscor quidem ab illis, nec aspicere dignantur me, qui antea reverebantur, adorabant,

1 Ταῦτα τοίνυν] Hæc συμπέρασμα continent superiorum, in quibus hortatur Iovem, ut tandem evigilet, & insignem adeo contumeliam debitis supplicijs vindicet. Supinam ejus securitatem figurata oratione perstringit, tanquam efficaciori. *Bail.*

2 Ὦ θαυμάσιε] Vt supra, ὦ γύναιόν τι per illesionem. *Idem.*

3 Ὑπερβαλλόντως ὕβρεως] Sic venuste appellatur inexhausta & nullis februis expianda iniquitas, sumptâ tralatione à navi cujus sentina exundat teste Budæo. ἀντλος enim *sentina*. Hominum profanitatem indicat, cum tantam esse ait, ut ad eam eluendam nulli Phaëthontes, vel Deucaliones, hoc est, nulla incendia vel diluvia, quanta illorum temporibus fuere, sufficerint. Est hic, ut Rhetorici magistri loquuntur, metonymia subjecti pro adjuncto. *Idem.*

4 Ἵνα γὰρ τὰ κοινὰ ἰάσωμαι, τἀμὰ εἰπὲ] Tranſit Timon à generali querela ad specialem, hoc est, à thesi ad hypothesin. Primum de ingratitudine conqueritur multorum Athenienſium, quos ad honores & opes suo beneficio evexerat. *Idem.*

5 Ἐκχέας τὸ πλοῦτον] Profusam in juvandis amicis liberalitatem indicat quam φιλανθρωπίαν & φῶς τοῦ βίου ἅπαντας οἴκτον infra vocat: Mercurius οἰκτισμὸν potius interpretandam esse censet. Cicero: *Multi effuderunt patrimonia inconsulte largiendo.* ἀθρόον πλοῦτον vocat universas opes quasi confertim & in unum congestas, cui opponunt Græci τὸ κατὰ μέρος. Idem.

6 Οὐδὲ γνωρίζομαι] In sequentibus characterissimum habemus perelegantem amicitiæ sucatæ & sola utilitatis gratia initæ. Nam sic plerumque fit, ut qui solius commodi caussa alterum sectantur & amant, cessante commodo amicum deserant, quæ vera amicitia non est, quam τὸ φίλιον esse vult Aristoteles lib. 7. Moral. eamque virtute conciliandam docet, quæ sola stabilis est. Egregiè Xenophon lib. 4. de rebus Græcorum: καὶ γὰρ τὸ ἐν ταῖς εὐπραξίαις πιστοὺς φαίνεσθαι, ἄδην θαυμαστὸν, ὅταν δή τινες ἐν συμφοραῖς γνωσθῶσι φίλοι βέβαιοι φανέντες, τοῦτο εἰς τὸ ἅπαντα χρόνον μνημονεύεται. *Non est mirum, inquit, in rebus secundis aliquos fideles reperiri: at ubi aliqui in eorum rebus adversis constantes & firmi reperti fuerint, qui antea fuerint amici, hoc perpetuo hominum sermone celebratur & sempiterna eorum memoria mandatur.* Idem.

7 Ὑποπτήσσοντες] De aviculis propriè dici vult Eustath. ad conspectum aquilæ, vel accipitris sese occultantibus & trepidantibus. pro, *reverens* hic accipitur. *Idem.*

[1] προσκυνοῦντες, [2] κἀκ ἐμοῦ νεύμα[τος] ἀνηρτημένοι, [3] ἀλλ' ἰὼ πρὸ καὶ ὁδῷ βαδίζων ἐντύχοιμι τινὶ αὐτῶν, ὥσπερ τινὰ [4] σφῦλον παλαιᾶ νεκρᾶ [5] ὑπτίαν, τὸν δ' ὀφρῦν ἀ-

bant, meoque de nutu pendebant. Quòd si quando per viam ingrediens, forte fortuna in eorum quempiam incidero, perinde ut evertum hominis jam olim defuncti cippum, ac temporis longi-

1 Προσκυνοῦντες] Quod adulationis abjectissimæ signum est. Sic miles ille gloriosus apud Athen. lib. 15. πάντες, inquit, ἐμοὶ γόνυ πεπήκοτες ὑμῶν, ἐμὲ κυρίοιν ἀσπάζεται, & μέγαν βασιλέα καλοῦντι, hoc est, *Omnes ad genu mihi accidentes me pro hero adorant, & magnum regem me vocant.* ubi κυρίοιν pro κυρίων Dorum more, & simplex pro composito usurpatum. Est autem τὸ προσκυνεῖν, ad genua alicujus procidere, vel genua osculari, qui honor non solum Diis, sed & regibus olim exhibitus. Solebant antiquitus subditi principum suorum genua osculari, non manum aut faciem, quod τὸ ἰσοτίμων erat & inter se parium. *Barl.*

2 Ἐκ τοῦ νεύματος ἀνηρτημένοι] Sic dicuntur qui ex nutu pendent alterius, quo summa alicujus potentia & obsequium alterius indicatur. Plutarchus de Othone: πάντες ἦσαν ἀφ' ὧν αὐτὸν ἀνηρτημένοι ταῖς ὄψεσιν. id est, *Omnes in eum versi erant, nutum ejus exspectantes: & ex nutu ejus pendentes.* Multum est, verbo efficere, quod velis: at plus est, idem efficere nutu. Plinius lib. epistol. 1. ad Octavium Rufum indicat, hoc sumptum esse ex Homero, qui fingit Iovem solo nutu probare, aut rejicere hominum vota. Verba Plinii sunt: *Vide, in quo me fastigio collocaru, quum mihi idem potestatis, idemque regni dederis, quod Homerus Iovi Opt. Max.* Τῷ δ' ἑτέρῳ μὲν ἐδωκε πατὴρ, ἑτέρῳ δ' ἀνένευσεν. Idem.

3 Ἀλλ' ἰὼ πρὸ καὶ ὁδῷ βαδίζων ἐντύχοιμι τινὶ αὐτῶν] Pergit in amplificanda personatorum amicorum descriptione, quorum mos est, rebus amicorum accisis & afflictis, divitiisque vel consumptis atque exhaustis, vel casu aliquo amissis diffugere, eosque si forte in via offendant, præterire, quasi ne viderint, vel norint quidem. Vere Petronius:

Nomen amicitiæ, si quatenus expedit, habet,
Calculus in tabula mobile ducit opus.
Quum fortuna manet, vultum servatis amici:
Cum cecidit, turpi vertitis ora fuga.

Eandem cum Timone nostro sortem expertus Naso, qui sic de seipso:

En ego non paucis quondam munitus amicis:
Dum flavit velis aura secunda meis:
Vt fera terribili tumuerunt æquora vento,
In medios lacera puppe relinquor aquis. Barl.

4 Σφῦλον παλαιᾶ νεκρᾶ] Proverb. Idem de Merced. Cond. & alibi. *Bourd.* Suidas σφῦλον esse dicit lapidem aut æs in altum evectum figura quadrata: apud quem diversorum illustrium virorum ac fœminarum statuæ commemorantur. Cippum intelligit Lucianus, cum σφῦλον vocat παλαιᾶ νεκρᾶ, quod proverbii speciem habet. Erectas regum Principumve recentes adhuc statuas cum admiratione intuemur, & honore afficimus: collapsas verò & præ vetustate dejectas ne adspicere quidem dignamur, sed neglectas contemptasque præterimus. Quod & Ovidius alia similitudine declarat, cum de fictis amicis inquit:

Adspicu ut veniant ad candida tecta columbæ:
Accipiat nullas sordida turris aves. Barl.

5 Ὑπτίαν] Vocat resupinam, id est, retrorsum vergentem statuam, & quasi in posteriora versam. ὑπτίῳ & πρηνεῖ inter se opponuntur, ut supinus & pronus apud

θετὶ τῷ ἀμφιλύκῃ παρίχνῃ), μηδὲ ἀναγνόντες, [1] οἱ δὲ, ἢ πόθεν ἤλθον ἰδόντες, [2] ἑτέρωθι ἐκτρέπονται), [3] δυσάντητον, καὶ δυσεξόπαστον ἄγος ἀποβάντες, τὴ δὲ πολλῷ [4] σωτῆρα, ἐξ ἀπορρήτου αὐτῶν μεγίστην ἀμύνοντα. [5] ὑπὸ τῆς καὶ [6] ἐπὶ τούτῳ τῷ ἰχθυοπωλίῳ τραπόμενοι

gitudine collapsum prætereunt, quasi ne norint quidem. Porrò alii procul conspecto me, aliò sese detorquent existimantes sese inauspicatum, abominandumque visuros spectaculum, quem non ita pridem servatorem, & de se bene meritum prædicabant. Itaque prementibus malis ad extrema

apud Latinos, quod utrumque è Græco factum. In ejusmodi hominum quadrat, quod de Dionysio olim dicebat Diogenes: nam interrogatus, quomodo amicis suis uteretur Dionysius? *ut vasculis*, ait, *dum plena sunt, evacuat: vacua rejicit.* Multi Solem orientem, ut proverbio dicitur, adorant: occidentem pauci, quod in ore habebat Pompejus, cum Cinnæ minaretur exitium, ut scribit Plutarchus. *Earl.*

1 Οἱ δ', καὶ σαφῶς αὐτὸν ἰδόντες] Alius character simulatæ amicitiæ. *Idem.*

2 Ἑτέρωθι ἐκτρέπονται] Scil. ὁδὸν. Theognis merito damnat eos, qui μίχρι εὐσχημοσύνης, id est, salute tenus sunt amici, quid dicturus de his, qui congressu, imo ne adspectu quidem bene de se meritum dignantur? De talibus item Justus queritur apud Aristophanem in Pluto: Καγὼ γὰρ αὐτὴν, ὡς τάχος ἐγεγήτευν δεομένην, ἔχειν φίλας ὄντως βεβαίας, εἰ δεηθείη τι τό. οἱ δ' ἐξετρέποντο καὶ ἐδόκουν ὁρᾶν μ' ὑπ. id est, *Ego quidem spem firmam conceperam eos, quos mihi demeruissem beneficiis, siquando mala fors ferret, ut indigerem ipsi, mihi amicos fore certissimos. At illi sicubi occurrebant in via, protinus in aliam deflectebant, nec videbantur videre me.* i. e. fingebant se me non videre: vel oculis alio conversis transmittebant me, paulum via decedentes. *Idem.*

3 Δυσάντητον ἄγος] Festive. nam paupertas vulgo probrosa ducitur, & res inauspicata turpisque, præsertim avaris, cujusmodi fuit Staberius ille apud Horat. Satyr. lib. 3. qui, *quoad vixit, credidit ingens Pauperiem vitium.* Vere Euripides in Medea. Πάντα φεύγει πᾶς τις ἐκτοδὼν φίλῳ, id est, *Fugit omnis amicus longè amicum pauperem.* Chrysostomus in epist. ad Hebræos postquam magnifice paupertatem dilaudasset, mox subdit: τί γὰρ τινὲς ἐξ οἰωνίζονται πρὸ ἐκείνων. τοσαύτη γὰρ τῶν χρημάτων ἀπορρία. Significat difertissimus pater, vulgus imperitum sermones de re quam detestabatur, cujusmodi est paupertas, mali ominis loco habuisse. *Δυσάντητον* vocat, cui occurrere malum sit ac periculosum, qualia erant apud Veteres, *ater, canis, anguis per impluvium decidens, parra, vel feta mula, æthiops in tenebris obviam factus*, & similia. Hoc si contigisset, precibus & cæremoniis sive sacrificiis quibusdam superstitiosi homines expiabant, ut ea ratione malum, quod portendebant ejusmodi monstra, ab ipsis averteretur. Unde ἀποτρόπαια ἄγαλματα sunt visiones truculentæ & aversandæ: & Dii ἀποτρόπαιοι dicebantur, qui diras & mala istiusmodi ab hominibus amoliri credebantur: Latinis *Averruncі*, Persio *depellentes. Dii depellentibus agnam percute.* Satyr. 5. *Idem.*

4 Σωτῆρα ἐξ ἀπορρήτου] Voces quæ jungi solitæ, de quibus ad Heliod. lib. 2. *Bourd.*

5 Ὑπὸ τῆς πρὸ κακῶν] Sequitur conclusio superioris querelæ. Cum enim nimia sua benignitate, & eorum quos sibi amicos putabat, turpi defertione ad egestatem redactus esset Timon, fodiendæ terræ operam suam addicit, idque exigua mercede, ut habeat, unde vitam toleret. *Earl.*

6 Ἐπὶ τούτῳ τῷ ἰχθυοπωλίῳ τραπόμενοι] Hoc loco notanda est insignis maxi-

πέμφ, [1] διαφθάμφ διφθέρᾳ, [2] ἐργάζομαι τὴν γῆν, ὑπήμιον ὀβολῶν τεσσάρων, τῇ ἐρημίᾳ, καὶ τῇ δικέλλῃ παρασιλοσοφῶν συνοῦσα. [3] τοῦτο γάρ μοι δοκῶ κερδανεῖν, μηκέτι ἀψεύδης πολλὰς ἀπὸ τῶν ἀξίων δι' πράττοντας. [4] ἀνιαρότερον γὰρ τοῦτό γε. [5] ἤδη ποτὲ ὦ

ma redactus consilia, rhenone indutus, terram exerceo quatuor conductus obolis, & cum solitudine, & ligone hic philosophor. Hoc interim lucri mihi videor facturus, quod non amplius intuebor plerosque præter meritum fœlices: illud enim est perquam molestum. Iam igitur tandem aliquan-

mi viri hallucinatio, Erasmi dico, qui τὴν ἐσχατίαν pro ultima desperatione sumptit, & hoc modo vertit. At nihil aliud est ἐσχατία, quam prædium rusticum longe ab urbe situm, forte in finibus Atticæ. Ideo vertendum erat, *ad hoc ultimum rus redactus*. Deus bone, quis ab erroribus homo se vendicabit, quando tantus vir reliquit etiam errores humanitatis suæ indicia. *Palm.* Late patet hoc vocabulum. hic καθ' ὑπερβολὴν accipitur pro *extrema necessitate*, ut etiam apud Aristot. lib. 7. Polit. cap. 10. *Barl.*

1 Ἐναλαφῶφ] Sic apud Aristoph. in Pace: διφθέραν ἐνημμένῳ, ubi Scholiast. ἐνδεδυμένῳ, ab ἀναπόμμα, induor. Erat diphthera, velamen villosum humeros pectusque integens. ἀργακίδα vocat Aristophanes. Vnde apud Varronem *arnacis* ἀπὸ τῶν ἀρνῶν, ab agninis pellibus, pro quo corrupte apud Nonium legitur *parnacis*. μηλωτὴν vel αἰγείαν διέρμα interpretatur Apostolus ad Hebr. cap. 11. De Iohanne Baptista memoratur Matth. 3. quod pro molli vestimento exuvias cameli gestarit. Cum ratione insaniunt, qui vestem fuisse putant, quam vulgo *camelloticam* appellamus. *Idem.*

2 Ἐργάζομαι τὴν γῆν] Hesiodus quoque γλαύκλιον ἐργάζεσθαι, de mari dixit. verbum generale est, ut & nomen ἔργον. hinc ἐργατίναι pro agricolis, qui & ἐργάται. Et χειμὼν δύσεργος, id est, hyems operibus rusticis minus apta, apud Bionem in Bucolicis. Festive inquit τῇ ἐρημίᾳ & τῇ δικέλλῃ φροσιλοσοφεῖν. sic & Cleanthes cum ligone & situla generose philosophatus est, qui ut vitam toleraret, non modo terram fodiebat, ut Timon noster, sed & noctu aquam hauriebat. Vnde pro Cleanthe φρεάντλης dictus, quasi puteos hauriens. Docere etiam voluit Timon, rerum contemplationi convenientem esse eremum, & laboriosam paupertatem ignavæ præferendam opulentiæ. *Idem.*

3 Τοῦτο γάρ μοι δοκῶ κερδανεῖν] Etsi durum sit, terram fodere, tamen ex agricultura id commodi se percepturum ait Timon, ne posthac ruri degens intueri cogatur lætos improborum successus. Cordolium quippe est viris bonis videre nefarios homines præter virtutis meritum summis in urbe honoribus potiri, & opibus affluere, cum ex præscripto justitiæ bonis bene: malis male esse oporteat. Hinc Chremylus jure dolet apud Aristophanem in Pluto: ἐγὼ, inquit, θεοσεβὴς & δικαίῳ ὢν ἀνὴρ κακῶς διάγω. & πένης ὢν. ἕτερος δ' ἀπλήστως ἀεσύλλεκτος, ἀνόσιος & συκοφάντης & πανοῦργος, id est, *Ego cum vir essem pius & justus, in egestate & summa penuria versabar. At alii diteſcebant nequam homines, sacrilegi, sycophantæ, improbi.* Idem.

4 Ἀνιαρότερον] Scil. ἢ φέρειν, vel συγκριτικὸν ἀντὶ τοῦ ὑπερθετικοῦ positum, quod Græcis non est insolens. Peterius, *perquam molestum est*. Erasmus, *hoc vel maxime urit*, Latini sermonis elegantiam secutus. Et profecto justus est ille dolor, & ab invidia plurimum distat, cum ægre ferimus feliciter agere eos, qui id non merentur. νέμεσιν vocant Græci, *indignationem* Latini. Vnde Tullius ad Cælium. *Sed plane gaudeo, quoniam τὸ νεμεσᾶν interest τῷ φθονεῖν.* Nam indignatio fertur in indignum: invidia in æqualem aut similem. *Idem.*

5 Ἤδη ποτὲ ὦ Κρόνε, & Ῥέα μήτηρ] Sequitur exhortatio, qua Iovem exsti-

mu-

Κρόνου, καὶ Ῥέας υἱὸς, τὸ βαθὺν τοῦτον ὕπνον ἀπορυσσάμενος καὶ [1] νηδύμου, ὑστερον τὸν Ἐπιμενίδου δὲ κεκοιμημένου, καὶ ἀναρριπίσας [3] τὸν κεραυνὸν, ἢ ἀπ' [4] Οἴτης [5] ἐναυσάμενος, μεγάλου ποιήσας τοῦ φλόγα, ἐπιδείξαις τινα [6] χολὴν ἀνδρώδες, ἐκ [7] νεανικοῦ Διὸς, εἰ μὴ ἀληθῆ ἐστι τὰ [8] ὑπὸ Κρητῶν τεθειμένα, καὶ τὸν [9] σὸς ταφὸς μυθολο-

quando, Saturni & Rheæ proles, excusso profundo isto, gravique somno (longiorem enim quam [2] Epimenides dormivisti) denuo vibrato fulmine, aut ex Oeta redaccenso, ingenti excitata flamma, iram aliquam strenui illius ac juvenilis Iovis ostende, nisi vera sint ea quæ de te tuaque sepultura Cretenses

mulat, ut excusso tandem profundo illo gravique somno expergiscatur, iramque aliquam prodat strenui illius Iovis ac juvenilis. Iocatur, dum Saturni Rheæque filium appellat: nam plures fuere Ioves. Cicero tres enumerat, trecentos Varro, sed ut Tertullianus testatur, huic uni Cretensi, ut maxime famigerato, reliquorum omnium facinora transcribuntur. *Barl.*

1 Νήδυμον] Totus Homericus hic dialogus, in eo tamen Aristophanis multum inest. *Bourd.*

2 *Epimenides*] Historia de Epimenide Cretensi Theologo extat in noctibus Gellian. apud Laërt. *Cogn.* Proverbio dicitur de iis, qui diutino in otio versantur. De Epimenide Cretensi Theologo, cujus & Apostolus meminit ad Titum 1. extat historia in Noct. Gellianis, & apud Diogenem Laërtium, qui eum 47. annos obdormiisse dicit. Plinius lib. 7. cap. 52. annos ponit 57. *Magna*, inquit, *fabulositate accipio de Gnossio Epimenide: puerum adhuc & itinere fessum in specu septem & quinquaginta dormisse annis: rerum faciem mutationemque mirantem, velut postero experrectum die.* Non minus serialia memorantur hodie de septem fratribus Christianis, qui sub Decii Imperatoris persecutione in antrum delati centum & triginta annos dormiisse perhibentur, quorum nomina legere est in floribus Sanctorum, vel aureis, ut vulgo appellant, Legendis. Sed cum recentioris ea sint ævi, & χθὲς ἐ προάλλω κοπέντα, fucum produnt fabulæ confictæ. *Earl.*

3 Τὸν κεραυνὸν ἀναῤῥίπτ.] Usurpatur hoc verbum de igne, quum eum languescentem & prope extinctum redardescere facimus & flatu excitemus, à ῥιπὴ, quo denotatur *flabellum*. In vibrandi significatione hic accipi videtur ἀπὸ τῆς ῥιπῆς. i. e. ab impetu ejus, quod projicitur. *Idem.*

4 Οἴτης] Thessaliæ mons præaltus, in quo, ut Servius ait, stellæ videntur occidere, quemadmodum de Ida nasci. Hujus autem meminit, quod Athenienſibus ob altitudinem maximè esset conspicuus, & proxime Achaiam à septentrione terminaret. *Idem.*

5 Ἐναυσάμενος] Pro ἀναύσας in media voce, ut supra, ab αὔω, sicco, quod etiam Hesychio exponitur accendo, ἀνάπτω, sed tunc spiritu aspero potius notandum, quem πνεῦμα πεσμὸν Atticis proprium esse docent antiqui magistri. *Idem.*

6 Χολὴν τινα] Χολὴ bilis, quæ cum effervescit, ad iram incitat: si modum excedit, ad insaniam redigit, hinc pro ira, & τὸ χολᾶν, ἀντὶ τοῦ θυμοῦσθαι apud communis linguæ scriptores: ἀντὶ τοῦ μαίνεσθαι apud Atticos accipitur. *Idem.*

7 Νεανικοῦ] Iuvenum quippe affectus sunt vehementiores. hinc τὸ νεανικὸν apud Græcos sumitur pro eo quod est *magnum, vehemens & concitatum.* Sic νεανικὴν ἐπιθυμίαν dixit Aristot. Eth. 7. ingentem cupiditatem: & λοπάδα νεανικὴν Athenæus pro olla magna, non nova, ut vertit Dalecampius: Medici item νεανικὰς ὁδοὺς vocant meatus insignes. *Idem.*

8 Τὰ ὑπὸ Κρητῶν] Callimach. εἰς Δία, & tangit illud alibi Lucianus. *Bourd.*

9 Σὸς ταφὸς] Eo Iovem non Deum immortalem, sed hominem esse innuit

γέλμια. [1] Ζ. [2] πῆς ὦ πότ' ἐστὶν ὁ Ἑρμῆ, ὁ κεκραγὼς οὗτος ὁ Ἀττικὸς ὧδε τὸ Ὑμηττίου [3] ἐν τῇ ὑπωρείᾳ; [4] πυναρὸς ὅλος, καὶ αὐχμῶν, καὶ ὑποδιφθέρας. σκαπτίδα γοῦν [5] ἐπικεκυφώς. λάλος ἀνθρωπος, καὶ θρασύς. [6] ἦπται φιλοσοφος ἐστιν. ἢ γὰρ ἂν ὅπως ἀπόθοιτο τοὺς λόγους διεξιὼν καθ' ἡμῶν. [7] Ἑρ. τί φῄς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδου

tenses fabulantur. *Iup.* Quis hic est Mercurii, qui sic ex Attica in montis Hymetti radicibus vociferatus est? horridus totus ac squalidus, & rhenone amictus? fodit autem, ut arbitror, in terram pronus, homo loquax & confidens, nimirum est philosophus, neque enim adeò impia adversus nos erat dicturus. *Merc.* Quid ais ô pater non nosti Timonem filium Eche-

cujus non tantum natale solum, sed & sepulchrum à Cretensibus ostenditur. Sic idem Lucianus in sacrificiis. οἱ δὴ αὖ Κρῆτες καὶ ζωὶ δῆθεν παρ' αὐτοῖς, καὶ τεθνεῶτα μόνον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτῷ δεικνύουσιν. Hoc ipsum quoque confirmat Epiphanius in suo Ancorato, qui scriptum reliquit suis adhuc temporibus in Iasio monte Cretæ sepulcrum Iovis monstrari solitum. Quod tamen, ut figmentum rejicere videtur Callimachus in hymno, ubi inquit: Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται. καὶ γὰρ τάφον ὦ ἄνα σεῖο Κρῆτες ἐτεκτήναντο. σὺ δὲ οὐ θάνες, ἐσσὶ γὰρ αἰεί. At vero constat ex aliis Iovem hunc ex hominibus assumptum, utque reliquos Gentium Deos vita defunctum. De naturalibus Diis, ut Sole, Luna & similibus diversa ratio est. Nam, ut Plutarchus & Varro testantur: nullus fere Deorum inventus, qui non idem fuerit homo, & diem suum obierit: apud Augustinum lib. 6. de civit. Dei, & lib. 8. ejusdem operis cap. 26. Post obitum tamen Iovis, tanta fuit ejus nominis apud omnes nationes celebritas & reverentia, ut nemo postea vocatus sit Iupiter: aut siqui vocati fuerunt, ejus rerum gestarum memoria obruti, obscuri minimeque illustres extiterint. *Barl.*

1 Ζ.] Tandem experrectus quasi e somno Iupiter Mercurium scisciatur, quis ille sit, quem audierat vociferantem & fodientem eminus. *Idem.*

2 Τίς ἐστὶν ὁ κεκραγὼς] Periphrasi Attica, *quis vociferatur*, vel *vociferatus est*. Idem.

3 Ἐν τῇ ὑπωρείᾳ] Loci descriptio. sic dicitur ὑπὸ τὸ ὄρος πεδίας, i. e. pes vel radix montis. Hymettus Atticæ mons est ob mellis præstantissimi copiam celebratus, quod ab eo *Hymettium* vocatur. Ex quo & marmora pulcherrima olim fodiebantur teste Plinio. Vnde *trabes Hymettiæ* apud Horatium pro marmoreis. *Idem.*

4 Πυναρὸς] Hesychio ῥυπαρὸς, id est, sordidus. πίσος ὁ ῥύπος, pro sordibus. *Idem.*

5 Ἐπικεκυφώς] Id est, *inclinatus, in terram pronus. ὁ ὑποκεκλικὼς καὶ εἰσφερόμενος τὸν ἴγνυα*, habitum fodientis, & ligoni incumbentis exprimit. hinc Virgilio, *curvus arator*. Idem.

6 Ἦπται φιλόσοφος] Nam id genus hominum quavis oblata occasione infectatur Lucianus. Garrulitatem ipsis exprobrat, quod impia multa atque nefaria in Deos deblateraverint, ex quorum genere & hunc Timonem esse non illepide conjectat Iupiter. *Idem.*

7 Ἑρ. τί φῄς ὦ πάτερ; ἀγνοεῖς Τίμωνα τὸν Ἐχεκρατίδου] Iovis interrogationi respondet Mercurius, & Timonem à genere & patria describit, singularemque ejus erga Deos cultum & observantiam commendat. Primo Iovem inscitiæ arguit, quod Timonem non nosset virum tantopere celebrem, & optime de Diis meritum. εἰρωνικῶς non tam interrogatio est, quam admiratio. ὦ πάτερ. Sic dictus est Iupiter, vel quod pater fuerit Mercurii, vel quod creator & genitor sit omnium, rebusque omnibus ut pater provideat, vel δημιουργικῶς usurpatur, ut apud Theo-

cri-

φίλη, τ' ηλυτηία; ἔστ' ἐστὶν ὁ πολλακίς ἡμῖν [1] κατ' ἰερῶν πλείων ἐπέστησε, ὁ [2] νεόπλουτος, [3] ὁ πάς ὁλας ἑκατόμβας, παρ' ᾧ λαμπρῶς εἰώθαμεν [4] ἑορτάζειν τὰ Διάσια. [5] Ζ. φεῦ τ' ἀλλαγῆς. [6] ὁ καλὸς ἐκεῖνος; ὁ πλούσιος, περὶ ὃν οἱ τοσοῦτοι

Echecratidis Colyttenſem? Hic eſt qui nos plerumque ſacro convivio excepit ex hoſtiis eximiis parato, ille repente ditatus, ille qui totas hecatombas, apud quem ſplendide lovialia feſta conſuevimus agitare. *Iup.* Eheu, quænam iſta rerum commutatio! hicine eſt honeſtus ille, dives, circum quem tam frequentes erant ami-

citum. ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ! Colyttenſem vocat à pago. Heſychius: κολυττὸς ὄνομα δήμου, quid autem ſit δῆμος, infra pluribus dicetur. *Barl.*

1 Κατ' ἰερῶν τελ.] Livio dicuntur *majores hoſtiæ* vel *meliores*. *Decrevit ſenatus*, inquit, *ut conſules majoribus hoſtiis rem divinam facerent*, hoc eſt, ἱεροῖς τελείοις, ut interpretatur Budæus. Nam τέλειον ſignificat id quod perfectum, amplum & eximium eſt, τὸ ὁλόκληρον & μὴ λειποσάρκιον, quales etiam hoſtias in veteri Teſtam. requirebat Deus. Exod. 12. & alibi תמים Hebræis. *Idem.*

2 Νεόπλουτος] Notatur hac voce prodigum Timonis ingenium & improba bonorum diſſipatio. *Magni enim refert*, inquit Ariſtoteles Rhet. 2. *in mortuum formandis, divitiæ veteres, an novæ ſint, quod inſolentiores eſſe ſoleant, qui nuper ditati ſunt, quam qui divites antiquo cenſu & relicto patrimonio.* Idem.

3 Ὁ πὰς ὅλας ἑκατ.] Supplᵗ. θυσίας. Victimarum magnitudo & excellentia indicatur, cum ſolidas hecatombas obtuliſſe dicitur Timon, quod regum & opulentiorum erat. Vt enim pauperes molam, popana & pelanos offerebant Diis ſuis: ita divites in perfectum ſacrificium hecatombas, quod Ariſtophani eſt εὐθυτεῖν, in divite Comœdia. Hoc ſacrificium etſi aliarum quoque eſſet pecudum, tamen à potiori denominationem accepit. quemadmodum & apud Romanos ἑκατόμβης θυσία è tribus conſtabat, ex ſue, ove & tauro, quam ſictà voce *ſolitaurilia* appellabant (non *ſuovitaurilia*, ut legitur apud Livium,) quod omnes hi ſolidi integrique eſſent corporis, ut refert Feſtus. *Idem.*

4 Ἑορτάζειν τὰ Διάσια] Ἀθήνησιν ἑορτὴ Μειλιχίῳ Διΐ, ἐπὶ τοῦ Ἀλωῆσι θύουσι. Ἀπελλαίοις δὲ ὁ Ἀπατούριος διακριθῆ τὰ Διάσια, ἀπὸ τοῦ τὸν Μειλίχιον Διὸς ἑορτὴν οἰνουμένην λέγειν. Vide hac de re Scholiaſt. Ariſtoph. ad Nub. Sic ἑορτάζειν τὰ ὄπτανα. ut apud Long. ποιμέν. lib. 2. & Lucianus alibi quod aliis notatum. *Bourd.* Feſtum fuit antiquiſſimum, quod Athenienſes in honorem Jovis Meilichii celebrabant, ἀπὸ τοῦ διός. & τοῦ ἄσαι, à Jove & moletia ſive demento ſic dictum, quod illud vultu mœrorem teſtante agitarent, ut teſtatur Heſychius. Occaſionem forte difficilia Reip. tempora dederunt: idem & παιδία, & διπόλια vocatur, de quo Ariſtoph. interpres; itemque Suidas & alii. *Barl.*

5 Ζ. φεῦ τ' ἀλλαγῆς] Iupiter reſponſione Mercurii velut attonitus, miratur ſubitam hominis mutationem, cauſſamque exquirit tantæ calamitatis. Oratione utitur affectuum plena. φεῦ. vox hæc indignationem quandam habet cum admiratione. *Idem.*

6 Ὁ καλὸς ἐκεῖνος] Eleganter & conciſe dictum, pro ἔστιν ὁ καλὸς ἐκεῖνος; *Hiccine eſt honeſtus ille?* Minus recte Lojolita quidam vertit: *Is pulcher ille dives.* Diſtinguitur enim πλούσιος à καλὸς, perque interrogationem effertur. Deinde καλὸς, quæ prima ejus ſignificatio eſt, non *pulchrum* hic, ſed *honeſtum* denotat, τ' σπουδαῖον, ut *honeſtum* contra pro *pulchro* uſurpatur apud Latinos. Sic *Virgo honeſta facie* pro *formoſa*. Idem.

τοι φίλοι; [1] τί παθὼν δὲ τοιοῦτός ἐστιν; αὐχμηρός, ἄθλιος, ἐσκαπανισμένος, καὶ μισθωτός, ὡς ἔοικεν ὕπο βαρείαν [2] καταφέρων τὴν δικέλλαν. [3] Ἐρ. [4] ὕτιοῦν μὲν εἰπεῖν, χρηστότης ἐπὶ τρόπον αὐτόν, καὶ φιλανθρωπία, καὶ ὁ ἔλεος τοὺς δεομένους. ἁπανταχοῦ οἰκτίρων. ὡς δὲ ἀληθεῖ λόγῳ, ἄκοιτα, καὶ [5] εὐηθεία, καὶ ἀκεραιοσύνη τοῦ τοὺς φίλους. ὃς ὑσυνὶᾷ [6] κέρδεσι, καὶ λύπαις χαιρόμενος. ἀλλ' ὅταν γυπῶν τοσούτων ὁ κακοδαίμων κατεγόμενος τὸ ἧπαρ, φίλους εἶναι αὐτοὺς, καὶ ἐπείρας ὑπὲρ τοῦ οὐσίας τὸ ἔλεος αὐτοῦ, χαίρειν ἐᾷ τὴν

amici? Quid illi accidit ut hoc sit habitu, squalidus, ærumnosus follor conductitius, ut conjicio, cùm tam gravem ligonem gerat. *Merc.* Illum, ut ita dicam, probitas evertit, & humanitas, atque in omnes egenos misericordia. vel revera vecordia potius, facilitas, nullusque in suscipiendis amicis delectus, quippe qui neutiquam intellexerit sese corvis, lupisque largiri. Quin magis cum à vulturibus tam multis misero jecur eroderetur, ob id amicos & sodales judicabat, quasi epulis gauderent, quòd erga sese be-

1 Τί παθών] Atticum dicendi genus, pro simplici τί; Sic & τί μαθών; apud Aristoph. in Lysistrata. τί μεγάλων κτυπήσεις; ubi tamen alii legere malunt, τί παθών; Utrumque recte dici monet Casaubonus in suis observat. ad Athenæum. *Bart.*

2 Καταφέρων] Hic pro, *gerere* accipiunt interpretes. malim tamen studium exprimi fodientis & ligonem profundius solo inferentis. Sic infra Mercurius de eodem: σκάπτει, inquit, βαθείας καταφέρων scil. τὰς δικέλλας, i. e. alte ligonem dimittens vel adigens in terram. Laborantem enim viderat Timonem & graviter fodientem Iupiter. *Idem.*

3 Ἐρ.] Respondet iterum Iovi Mercurius, & profusam Timonis largitionem, quam sine delectu erga quosvis exercuit, egestatis causam esse dicit. *Idem.*

4 Οὑτιοῦν εἰπεῖν] Singularis infinitivi constructio. Aliquando fine infinito, ὡς ἀληθεῖ λόγῳ, *ut vere dicam*, quod statim sequitur. *Idem.*

5 Εὐήθεια] Sic dicitur morum simplicitas, & εὐήθεις appellant Græci homines morum simplicitate præditos, qui cum incauti esse solent, & facile decipi, hinc factum, ut vecordes & fatuos hoc nomine significent. Galen. in Comm. ad Hippocrat. prognost. Εὐήθεις δ' ἀτάκτους λέγουσι μὴ ἐξ οἰ κακοήθεις ἀπατᾶν τινὰ, καθάπερ ὁ πίθηκος Καλλίας. λέγουσι δ' ἐξ οἰ ἁπλοῦν ἦθος ἔχοντες καὶ ἀδόλον. ἀλλ' ἐπὶ μὲν φρόνησι παμπόλλη χρῆσις ἐστι παρὰ τοῖς Ἕλλησι τῷ δ' ἀπείρῳ σπανιωτέρα. hinc & Lucianus εὐήθειαν & ἄνοιαν conjunxit hoc loco. ὑσυνὶᾷ χαιρόμενος. Græca structura, pro χαίρειν ἐᾷ, *non intellexit se largiri.* Docemur hic, in sumptibus faciendis modum esse servandum, nec semper, cuivis, ubivis & quavis de causa dandum. Prudenter Cicero: *Non ita claudenda est res familiaris, ut eam benignitas aperire non possit, nec ita reseranda, ut pateat omnibus.* Nam ut præclare dixit Ennius: *Benefacta male locata, malefacta arbitror.* Quare veri amici à gnathonicis diligenter discernendi, ut nos docet Plutarchus in libello suo eruditissimo: πῶς ἂν τις διακρίνοιτο τὸν κόλακα τοῦ φίλου. Idem.

6 Κέρδεσι & λύπαις] Idem passim dial. Mort. Sic vocat παρασίτους καὶ κόλακας. dictum antea ex Demosthene ad paginam 20. *Beurd.* Per corvos, lupos & vultures intelligit homines subdolos & rapaces, qui alienis opibus consumendis tantum intenti sunt; adulatores, qui miserum hunc Timonem vivum videntemque, ut cum Terentio loquar, exederunt. Lucianus *vulturum* nomine etiam appellat testamentorum captatores. De quibus & Seneca in epist. 96. *Amicus ægro assidet, probamus: at hoc si hæreditatis caussa facit, vultur est, cadaver*

ego

βορᾶ. [1] οἱ δὲ, τὰ ὀστᾶ γυμνώσαντες ἀκριβῶς, ἢ ὥσπερ ἀγόντες, οὗ τις ἢ μυελὸς ἔσῃ, ἐκμυζήσαντες ἠφάνισαν δὲ μηδὲ ἐπιμελῶς, ὥστε τὸν αὐτὸν καὶ τὰς ῥίζας ὑποτετμημένον ἀπολιπόντες, ἀδὲ γεωλόφοντες ἔτι, ἀδὲ ἀσφαλίσαντες. [2] πόθεν γὰρ, ἢ ἐπικυρῶντες, ἢ ἐπιδιδόντες τῇ μίρᾳ. [3] διὰ ταῦτα δικαίως, καὶ [4] διφθερίας ἂς ὁρᾷς, ἀπέλιπεν ὑπ' αἰσχύνης [5] τὸ ἄστυ, μισθῷ χαργεῖ, [6] μελαγχλαίνῃ

benevolentia afficerentur. Ille verò poſtquam oſſa penitus nudaſſent, circumroſiſſentque, deinde ſiqua inerat medulla, hanc quoque admodum diligenter exuxiſſent, abierunt, exuccum, & radicitus ſucciſum deſerentes, adeò ut non amplius agnoſcant, aut aſpiciant, tantum abeſt ut ſint qui viciſſim illi opitulentur, & impertiant. Has ob res foſſor, & ſago, ut vides, opertus pelliceo, urbem præ pudore fugiens mercede agricolam agit, adverſus in-

gra-

exſpectat. Cum verò à tot vulturibus jecur eroſum eſſe ait Timoni, alludit ad fabulam de Tityo, quem poëtæ fingunt apud inferos humi exporrectum jacere & jecur ſuum cum luna ſemper renaſcens uni vel duobus vulturibus exedendum præbere. de quo Homerus Odyſſ. λ. quem locum pari majeſtate ſic tranſtulit Virgil. 6. Æneid. *Nec non & Tityon Terræ omniparentis alumnum Cernere erat: per tota novem cui jugera corpus Porrigitur, roſtroque immanis vultur adunco Immortale jecur tondens.* Eleganter item ut poëtæ illi, uſus eſt verbo κείρειν ſive tondendi Lucianus κρ' ματαφορὰν, pro depaſci vel dilaniare: τὸ ἧπαρ ἐκκείρειν dixit in Prometheo. *Bari.*

1 Οἱ δὲ, τὰ ὀστᾶ γυμνώσαντες ἀκριβῶς] Extremam paraſitorum ingluviem & Timonis egeſtatem deſignat ſimilitudine deſumpta ab avide vorantibus, qui non tantum oſſa denudant, circumroduntque, ſed & ſuccum omnem & medullam penitus exſugunt, quod eſt, τὸ μυελὸν ἐκμυζᾶν. Deinde & altera comparatione utitur Mercurius ab hortulanis accepta, qui non arborum ramos ſolum, ſed una ſtirpem incidunt, vel una cum radicibus tollunt, ne ſit ſpes ulla renaſcendi. quod in tyrannum aptabat olim Alexander Magnus: κατωθεῖν, inquiebat, μεχρὶ τῶν ἐκ ῥιζῶν ἐκτέμνοντα τὰ λάχανα, i. e. *Olitorem odi, qui radicitus herbas convellit atque ab ima ſtirpe excidit.* Idem.

2 Πόθεν γὰρ] Conciſum dicendi genus, quod cum interrogatione pronunciatum negationis vim habet, q. d. *Unde hoc fieri poſſit?* vel, *qui hoc credi fas ſit?* Sic & Ariſtoph. in Veſpis: πόθεν μὰ γᾶθέ. ubi commentator, τὸ πόθεν, ἀφανιστικὸν eſt poſitumque pro οὐδαμῶς. Vtitur eodem loquendi genere Dionyſius Halicarnaſſ. lib. 4. Ἀφεῖμαι τῆς ἡγεμονίας παρέλαζεν, ὡς οἱ πρὸ αὐτοῦ γενόμενοι βασιλεῖς; πόθεν; ἀπόλωλε δὲ δίκη. *Num imperium accepit eo modo quo reges, qui eum antecеſſerunt? unde? multum abeſt.* Imitantur etiam Latini. Plinius lib. 4. epiſt. 14. *Qua nos reſugimus, non quia ſubverſores. unde enim? ſed quia timidiores ſumus.* Hujus formulæ venuſtatem & uſum non advertentes priſcorum auctorum interpretes, plurima in iis loca corrupere, ut oſtendit Caſaubonus in Athenæum, & poſt eum Thomas Gatakerus Theologus Anglus in erudita ſua diſſertatione contra Pfochenium. *Idem.*

3 Διὰ ταῦτα δικαίως] Mercurius αἰτιολογῶν cauſſas enarrat, cur in miſerandam hanc ſortem inciderit Timon, ſimulque eorum deteſtatur ἀχαριστίαν, qui ope illius & opibus adjuti, non viciſſim grates rependunt, ſed optime de ſe meritum prætereunt ac contemnunt. *Idem.*

4 Διφθερίας] A veſte pellicea quam gerebat. ὑποδιφθέρους paulo ante dixit. In Tragœdiis & Comœdiis etiam antiquis διφθέραι vocantur ab hac pelle ſenes, qui in ruſtico opere morantur. *Idem.*

5 Τὸ ἄστυ] Athenas intelligit ἀντονομαστικῶς, ut volunt, unde ἀστοὶ & ἀστικοὶ

τοῖς κακοῖς. ὅπ οἱ πλουτοῦντες παρ' αὐτοῦ, μᾶλλα ὑπερφιλικῶς παρέρχονται, οὐδὲ τὸνομα εἰ Τίμων κάλοιτο εἰδότες. [1] Ζ. καὶ μὲν δὴ παροφθῆ ἀνὴρ, οὐδὲ ἀμεληθῆ. εἰκότα γὰρ ἀγανακτῆ δυσχερῶν. ἐπὶ καὶ ὄμοια ποιήσομεν [2] τοῖς κεχαρισμένοις κάλακεν ἐκείνοις, ἐπλελησμένοι ἀνδρὸς, τοσαῦτα [3] πάνυ τε, καὶ αἰγῶν πότατα [4] κάουσι, ἡμῖν ἐπὶ τῶ βωμῶν. ὅπ γὰρ [5] σὺ πῖς ῥισὶ τὴν κνίσ-

gratos atra bile ſtomachatur, qui quidem ſua benignitate ditati, nunc admodum taſtuoſe prætereant, ac ne nomen quidem an Timon vocetur, noverint. *Iup.* At verò vir neutiquam faſtidiendus & negligendus, qui jure optimo indignatur, quòd his agat in malis: ſiquidem & execrandos illos adulatores ſumus imitaturi, ſi ejus viri oblivifcamur, qui tot pinguiſſimos tauros & capras nobis in aris adolevit: quorum nidor mihi etiam num in naribus re-

cives, peculiariter Athenienſes. Alii tamen ſynecdochen hic ſtatuere malunt, ſiquidem Athenæ in duas olim diviſæ erant partes; *urbem* quæ dicta ἄςυ, & *portum*, qui πειραιεὺς vocatus: eas autem uno complectebatur ambitu, ita ut plebei & democratiæ fautores in regione Pyræi agerent, elegantiores nobiliorefque aſtu incolerent. A potiori igitur parte & ad portus diſcrimen ἄςυ & ἀςικὸς nominabant. *Barl.*

6 Μελαγχολῶν τοῖς κακοῖς] Interpres vertit: *Adverſus ingratos atra bile ſtomachabatur.* Stephanus mavult: *furens ob mala vel malos.* Nam videns Timon eos, qui ipſius beneficio divites facti erant, tam ingratos eſſe, ut ne adſpectu quidem dignarentur, ſumpto ligone & diphthera terram colere inſtituit, inſania quadam ex mœrore illo correptus. Ex nimia enim atræ bilis redundantia, ut ſupra diximus, exoritur ſæpe furor. hinc μελαγχολᾶν, pro inſanire. *Idem.*

1 Ζ. Καὶ μὲν δὴ παροφθῆ ἀνὴρ] Sequitur εἰκότως ſive commiſeratio. Iupiter enim Timonis miſertus & indigne ferens iſtorum hominum perfidiam, ejus curam habendam eſſe monet. *Idem.*

2 Τοῖς κατεχέπις] Epitheton adulatoribus aptum & fere perpetuum apud Lucianum. κατάεχε dicuntur execratione digni, τὸ κατακεχθὲν δέξιον. *devoti* Latinis, ut notat Scaliger ad Catullum. *Idem.*

3 Τοσῦτο τε ἐξ αἰγῶν] Ex Homer. 1. Iliad. quæ repetit multoties. *Beurd.* τοσῦτο τε] Laudat Timonem a ſua in Deos pietate & liberalitate. Supra, *totas eum hecatombas obtuliſſe dixit.* αἰγῶν πότατα, conſtructio Attica, pro αἰγας πατάτας. Sic vocantur αἱ διηρθρωμέναι ἐξ σιτυται, id eſt, *bene habita ſeu ſagimata.* Barl.

4 Καύσι] *Adolere* dicunt Latini, deque victimis uſurpatur quæ igni imponuntur, עַל הָאֵשׁ, ut Hebræi loquuntur. Deductum τὸ καίειν ex Heb. קוּם, id eſt, *cumbuſſit*, cujus Niphal in uſu. *Idem.*

5 Ἐν ταῖς ῥισὶ] Salſe Gentilium deridet ſuperſtitionem, qui Deos victimarum ſuarum fumigatione & nidore affici credebant, ideoque ſacrorum ritibus intereſſe, ut etiam agnoſcit Porphyrius. quod & de vero Deo judicaſſe videntur Hebræorum hoſtes, Deut. cap. 32. verſ. 37. *Ubi Dii eorum*, inquiunt, *qui adipem ſacrificiorum eorum comederunt, libamineſque vinum biberunt.* quod ex eo forte ortum putant nonnulli, quia altare, *menſa Dei*, & victimæ, *cibus Dei*, in ſactis litteris appellantur, Ezechiel. cap. 41. & 44. Item Malach. cap. 1. verſ. 12. Sic & Homericus ille Iupiter ad Æthiopas comeſſatum iviſſe dicitur Iliad. primo, Αἰθιοπῆας ἀφίκετο μύθους, αἰγῶντε τελείων, h. e. *ut conſequatur nidorem ovium expiatumque eximiarum*, ut de Apolline ſuo ibidem ait poëta. ad quem locum & ſimiles reſpexiſſe videtur Lucianus. Cauſſam vero cur id fictum creditumve à veteribus,

σων αὐτῶν ἔχω. [1] πάλαι γὰρ ἀχολίας τε, καὶ θορύβου πολλοῦ τοῦ ἐπιορκούντων, καὶ βιαζομένων, καὶ ἁρπαζόντων, ἔτι δὲ καὶ φόβου τοῦ ἐνθένδε συλλήπτων, πολλοί γ' εἰσί, καὶ [2] δυσφύλακτοι, καὶ οὐδὲ ἐπ' ὀλίγον [3] κατεμῦσαι ἡμῖν ἐφιᾶσι, πολλὰ ἤδη χρόνον οὐδ' ἀπόλειψα εἰς τὴν Ἀττικήν. [4] καὶ μάλιστα ἐξ οὗ φιλο-

resident. Tametsi propter negotia, magnamque pejerantium turbam, & eorum qui vi agunt & rapina vivunt, præterea ob formidinem quam mihi pariunt sacrilegi, qui multi sunt, & observatu difficiles, & ne minimum quidem nos connivere sinunt, multo jam tempore Atticam non respexi: ac in primis ex quo philo-

ribus, exponit Spondanus ad Hom. Iliad. ut nimirum docerent, ob Deorum præsentiam non nisi cum verecundia quadam accedendum esse ad sacrificia, & à voluptatibus sibi temperandum. *Barl.*

1 Πάλαι γὰρ ἀχολίας τε] Excusationem subdit Iupiter ridiculam prorsus ac jocosam, cur Timonis non meminerit, nempe negociorum & hominum impiorum confertam multitudinem. Ita de Iove suo opinabatur infrunita Gentilitas. unde & tantam Deorum ancillantium turbam ipsi in subsidium finxit, quorum consilio & opere uteretur in hoc mundi regimine. Sic Onatus Pythagoricus apud Stobæum in eclog. Phys. Τοὺς δὲ ἄλλους θεοὺς αὐτὸς ὁ πατὴρ ὁ θεὸς ἐξ ὑποτόνου ἕνεκα ἔχοντα, ὥσπερ χρῆται αὐτοῖς κεφαλαίοις, ἢ στρατηγὸς αὐτοῖς στρατηγῶν, i. e. *Reliquos Deos ergo primum summumque mente cognoscendum se habent, ut chorus ad coryphæum, & milites ad Ducem.* Et Seneca Stoicus de immatura morte differens, unum quidem Deum agnoscit, sed talem, qui ad regni sui administrationem reliquos genuerit Deos, *ut omnia sub ducibus irent, & a quo numina ista, quæ fingula adorantur, suspensa sunt.* hinc *Dii Consentes*, & *minorum gentium.* quos velut coadjutores suos, & consiliarios ad hoc universi gubernaculum adhibet Iupiter. Rectius Cicero in lib. de Legib. *Nihil est præstantius Deo: ab eo igitur mundum regi necesse est, nulli igitur est natura obediens, aut subjectus Deus: omnem regit ipse naturam.* Quid autem sit Deus, in consolatione definit: *mens* scil. *soluta quadam & segregata ab omni concretione mortali, omnia sentiens, omnia movens.* Zenoni Stoicorum principi, *mens æterna* dicitur, *& indefessa, perfecta consummataque virtutis.* Idem.

2 Δυσφύλακτοι] Bifariam exponi potest, vel *difficiles observatu*, vel, *vitatu*, ut etiam Hesychius interpretatur. *Idem.*

3 Κατεμῦσαι] Pro eo non raro invenias καμμῦσαι addito nomine ὀφθαλμέ. ut Act. Apost. cap. 26. ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῶν ἐκάμμυσαν. Magis Atticum est, cum abiolute ponitur. Quæ sequuntur verba, οὐδ' ἀπόλειψα, &c. pessime versa sunt ab Erasmo, quod ut vidit Pererius, optime locum interpolavit. Est enim negativa oratio, ut patet ex particula οὐδὲ verbo prætixa, quam aut non legisse in suo codice, aut non advertisse videtur magnus ille Batavus. *Idem.*

4 Καὶ μάλιστα ἐξ ὃ φιλοσοφία] Aliam adducit suæ ἀδολεσχίας caussam Iupiter non minus ferialem, dissidia scil. & altercationes Philosophorum, quibus factum, ut exaudire non potuerit clamantium vota & supplicationes. Atque ita occasionem denuo captat auctor Philosophos traducendi. non quod sapientiæ studium damnaret, (philosophum enim se profitetur in Piscatore) sed sophistarum quorundam βδελύγματα & insulsos errores liberiore calamo perstringit. personatamque eorum probitatem in lucem protrahit, ut tandem videri desinerent, quod non essent. Eorum philosophiam non nisi λόγων ἔριδας, seu λογομαχίας esse asserit, ut pote qui non tam solidis rationibus, quam insolidis clamoribus, idque de rebus inanibus, inter se disceptarent. γωμύλματα & ἀθυρολόγους: appellat Aristophanes in Nebul. De his Seneca: *Fugitivi clamoribus non ad calamos, sed*

σοφία, [1] καὶ λόγων ἔριδας [2] ἐμπολᾶσαν αὐτοῖς. μαχομένων γὰρ σφῶν ἀλλήλοις, ἢ κἀκεῖνον τὸν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, [3] ἐν τῷ κόσμῳ κρηπῖδα, ἢ ἐπιχείρησιν σφῶν αὐτῶν, [4] ἀρετήν τινα, [5] καὶ ἀσώματα, καὶ λήρους [6] μεγάλῃ τῇ φωνῇ ξωντες ὑπὲρ τοῦ ἐλαττόνων ἀμεληθῆναι συνέβη σφᾶς ἡμῶν, [7] ὡς φαῦλον ὄντας. [8] ὅμως ὁ τῶν πλούτων ὦ Ἑρμῆ ἐπιλαβόν, ἄπιθι

losophia, & verborum contentiones, apud istos increbuerunt, adeò ut istis inter se pugnantibus, vociferantibusque, ne exaudire quidem mortalium vota liceat. Vnde mihi necessum est, aut auribus obturatis sedere, aut ab ipsis perdi, qui virtutem quandam, & nescio quæ incorporea, nugasque magna voce connectunt. Hinc factum est, ut hic quoque à nobis neglectus fuerit, quamvis non sit despicabilis. Quod reliquum est Mercuri, assumpto Pluto,

sed ad oblivionem aures semper certant. Hærent in verbis, & ætatem totam in adytis terunt, penetralia (veræ scil. philosophiæ) *nunquam vident.* Barl.

1 Καὶ λόγων ἔριδας] Sic in omnibus dialogis: hæc enim Luciano subjecta materies. *Bourd.*

2 Ἐμπολᾶσαν] Nullum verbum æque Luciano frequens. Sic in Cataplo, & de Mercede Conductis, & passim. ἐμπολὴ τὸ ἀπὸ τῆς παρασκευάσεως ἀναγόμενον, ἐμπολᾶν, κερδαίνειν. Interp. Sophocl. ad Aiac. Flag. Hesych. Suid. Poll. *Idem.* Elegans verbum & Luciano familiare. De iis rebus propriè dicitur, quæ in aquarum superficie natant atque fluitant. hic κατ' μεταφορὰν usurpatur pro *increbescere.* quemadmodum & Philo ἐμπολάζουσαν ἀσέβειαν scite dixit, *impietatem exuberantem & invalescentem.* Barl.

3 Ἐπὶ] Pro, ἕξεσι. quod & frequentatum Latinis. vide Budæum in Comment. *Idem.*

4 Ἐμπυσαίμουν] Attice pro ἐμπίσσωσι in media voce. Aristoph. ἐμπύσαι τὸ στόμα τῷ ῥητόρων dixit in Pluto, id est, os obstruere Rhetorum. Alias pro implere accipitur, ut apud Hom. πίμπλαντο δὲ σπῆος βαθυμήδεος i. e. πλησθεράσαν, ut interpretatur Eustath. *Idem.*

5 Ἀρετήν τινα] Stoicos perstringit, qui virtutem magna contentione deblaterabant, nec minus quam virtutem ipsam sectabantur. Porticus enim in virtute summum hominis bonum collocabat, sed in hoc dissidebat à Peripateticorum scholâ: utrum in *virtutis habitu, an actione* illud maxime emineret, de quo Aristotel. lib. 1. ethic. *Idem.*

6 Καὶ ἀσώματα] Hoc imprimis tangit Platonicos qui contra Epicureos non corporea solum, sed & ἀσώματα seu incorporea quædam, nempe *mentem* & *Spiritus* statuebant. Neque enim apud ullos de spirituum cultu plura reperias, quam apud τὸν ἀπὸ Πλάτωνος, quorum opinio erat, *Spiritus procurari certis precationibus*, ut ait Apulejus de Deo Socratis. Hos & eorum similes magno conatu magnas nugas agere dicit, quod est λήρους ξωντες ad verb. *nugas connectere*, ex Attico ξωὶ, & εἴρω, τὸ ἄπλῶ, necto. *Idem.*

7 Μεγάλῃ τῇ φωνῇ] Sic passim inducit Pseudophilosophos suos μεγάλῃ τῇ φωνῇ κικραγότας, magna & tragica voce sibi invicem obstrepentes. *Bourd.*

8 Οὐ φαῦλον ὄντας] *Cum non sit contemnendus*, sed in pretio habendus, ac juvandus. λιτότητα Rhetores vocant. Nomen φαῦλα hic accipitur in generaliori significatione, rebusque convenit minus bonis, hoc est, vilibus ac contemptis. *Barl.*

9 Ὅμως ὁ τῶν πλούτων ὦ Ἑρμῆ παραλαβὼν] Iupiter Timonis pietate motus Mercurium jubet accersere Plutum, qui cum Thesauro Timonem adeat, eumque, ut

περὶ αὐτὸν κατὰ τάχος. ἀμέτω ἢ ὁ πλοῦτος καὶ τὸ ἡνίοχον μετ' αὐτοῦ, καὶ μηδέτερον ἄμφω δεῖσθαι τῆς Τίμωνος, μὴ ἢ ἀπαλλαττόμενον ἔτω ῥᾳδίως, καὶ ὅτι μάλιστα ὑπὸ χρηστότητος αὐτὸς οἰκείαν αὐτοῖς τὴν οἰκίαν. [1] περὶ ἢ τῶν κολάκων ἐκείνων, καὶ τὴν ἀλαζονείαν, ἣν ἐπιδείξατο τοῖς αὐτοῖς, καὶ αὐθις μὴν σκέψομαι, καὶ δίκην δώσουσιν, ἐπειδὰν τὸ κεφάλαιον ἐπισκοδόμω. [2] καταγμέναι γὰρ αὐτῷ, καὶ [3] ἀποπεμπυλμέναι εἰσὶ δύο ἀκμῖνες αἱ μείζους, ἐπότε φιλοπόνως τοξεύσω ἐπὶ τὸν σοφιστὴν [4] Ἀναξαγόραν,

to, celeriter ad hunc eas. Plutus autem unà secum etiam ducat Thesaurum, & ambo apud Timonem perseverent, nec tam facilè demigrent, etiamsi quàm maximè ruritim illos præ bonitate domo exigat. Cæterum de ingratis illis palponibus, & in posterum consultabo, & pœnas dabunt simul atque fulmen præparavero. Nam tracti sunt, & retusa cuspide duo radii ejus maximi, quum nuper acriùs in sophistam Anaxagoram jaculatorer,

ut ante, locupletem reddat. Divitias, quæ Græcis πλοῦτος nomine veniunt, & Thesaurum, quod est κτῆσιν χρημάτων, veluti Deos repræsentat Lucianus. Pluti genealogiam recenset Hesiodus, eumque inter *Semideos* collocat, ac Cerere Iasioque natum perhibet. Nec alius ab hoc ὁ Πλούτων, inferorum Deus. Ab inferis enim, hoc est, intimis terræ visceribus eruuntur opes. Quem propterea *Ditem* appellarunt Latini, ut docet Cicero lib. 2. de nat. Deorum Boethius:

Hoc quicquid placet excitatque mentes,
Infimis tellus aluit cavernis.

Et hæc ratio est, cur Carrio apud Aristophanem mox *Plutonem* vocet, quem antea *Plutum*. μῶν τοῦτο, inquit, τὸν Πλοῦτωνα σκευαζόμενος. de Æsculapio loquitur ad Plutum accedente, ubi Scholiastes. ὁ Πλοῦτος ἔτω λέγεται· καὶ ἐνίοτε τὸν αὐτὸν τῷ Πλούτωνι τὸν Ἅιδην νομίζουσι. quod & testimonio probat verborum Sophoclis ex hac fabula, Πλούτωνος δ' ἱπτείσθω· item, ὑπὸ Πλούτωνος ἀμαυρίας χθονός. ubi Πλούτων idem qui Πλοῦτος, pro opibus ac divitiis. Poëtæ tamen, utut hæc duo Numina distinguant, utrique divitiarum tribuunt imperium. *Bart.*

1 Περὶ ἢ τῶν κολάκων ἐκείνων] Sequitur alia Iovis excusatio, fulminis scil. confractio, & radiorum obtusio. *Idem.*

2 Κατεαγμέναι εἰσὶ] *Diffracti sunt*, dialysi Attică τῦ α in εα, à κατάγω vel κατάγνυμι, diffringo, quod est in catalogo τῶν ἀνωμάλων. Fulmini etiam, ut astris, sui tribuuntur radii. Virgilius de Cyclopibus 8. Æneid.

Tres imbris torti radios, tres nubis aquosæ
Addiderant, rutili tres ignis & alitus Austri. Idem.

3 Ἀποπεμπυλμέναι] Scilicet quod ad cuspidem attinet. πεπυλωμένον dicitur ferrum, cujus cuspis hebetatur atque retunditur. Fulmen enim Iovis, ut telum consideratur, cujus acies retusa est. Nam & gladiis sua sunt στόματα, id est, mucrones sive cuspides, quibus veluti mordent. Hinc ἀμφίστομον, seu δίστομον gladius, ὁ ἀμφοτέρως ἔχων ἀκονημένον, qui anceps est & utrimque scindit. & ξίφος ἐξύστομον apud Euripidem, pro acuti oris gladio: nec non, ὡς στόμασι μαχαίρας πεσεῖν dicuntur, qui acie gladii, id est, in bello cadunt, Lucæ cap. 21. vers. 24. quod loquendi genus mere Hebraicum est. *Idem.*

4 Ἀναξαγόραν] Fuit Anaxagoras philosophus Clazomenius insignis, qui Xerxis Persarum regis tempore floruit. Mundi hoc atque Naturæ opificium ab æterna mente architectatrice conditum & ordinatum esse docuit. cujus hic extat ver-

ρων, ὃς ἔπιζε τὰς ὁμιλητὰς [1] μηδὲ ὅλως εἶναί τινας [2] ἡμᾶς τοὺς θεούς. [3] ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν [4] διήμαρτον. [5] ἐπερείκει γὰρ αὐτῷ τῇ χειρὶ Περικλῆς. ὁ δὲ κεραυνὸς,

rer, qui ſuis familiaribus perſuadebat, nullos eſſe nos qui Dii vocamur. At ab illo aberravi: nam obtenta manu Pericles eum protexit: fulmen verò in Caſtoris

verſus omni memoria dignus: Νοῦς ἐστι διακοσμῶν τὸ πᾶν πάντων αἴτιον. hoc eſt: *Mens æterna eſt, qua gubernans omnia, omnium eſt cauſſa.* Laërt. lib. 2. Quæ laudabilis de Deo uno veritatis profeſſio, ut Socrati, ſic & illi noxia fuit. Nam ea doctrina tantam ſibi invidiam conflavit apud Athenienſes, ut ea anſam raperent ipſum ἀθεότητος accuſandi, & talentum promitterent, quiſquis interficeret. Etenim hanc eſſe cauſſam ipſe Iupiter indicat, cum Sophiſtam eum vocat, ideoque in illum ſe fulmen torſiſſe dicat, quod ſuis familiaribus & diſcipulis perſuaderet, nullo pacto eſſe Deos, quos pro talibus haberent Athenienſes. *Earl.*

1 Μηδὲ εἶναί τινας] *Neque alicuius pretii eſſe nos.* nam τὶς aliquando πρόσωπον denotat ſingulare ad differentiam τοῦ τυχόντος. Sic Iuvenalis:

Aude aliquid brevibus Gyaris & carcere dignum,
Si vis eſſe aliquis. ———

vel, *nullos*, inquit, id eſt, nulla divinitate præditos. Ita regius vates idola Gentium vocat הבלי, *vanitates mendacii*, hoc eſt, *res vaniſſimas & nihili*, ut exponunt Iunius & Beza. Et Apoſtolus Gentium τὸ εἴδωλον nihil eſſe dicit (κἀν) non materiam ſpectans, ſed formam, quæ res veras mentitur, cum unus tantum ſit Deus. 1. ad Corinth. cap. 8. Anaxagoræ, ut & hoc ἐκ παρόδου dicam, non abſimilis fuit Lucianus noſter, quem immerito ἄθεον vocat Iuſtinus Martyr in oratione contra Græcos. Vnum quippe Deum conditorem univerſi & moderatorem cum ſapientiſſimis Philoſophis agnoſcit. Sed peccat eximius Dei ſervus, quod ex alienâ potius judicet ſententia, quam ſuâ. ἀθεότης audit, ſed ab iis, quorum profanos & ridiculos cultus rituſque paſſim traducit. Quod vero Chriſto Servatori convicium dicat alicubi, ut in Peregrino, ſi modo Luciani ſunt de quibus inter doctos non ſine juſtis rationibus dubitari video, ex eo non atheus proprie loquendo, ſed ἀγνωσίχεως potius fuerit dicendus, ut Iudæi omnes & pagani. Ἀθεότητος accuſati olim & quidem merito Protagoras Abderites, Theodorus Cyrenaicus, Melius Diagoras, aliive, qui πλῆθος θεοτήτων, id eſt, plurium deorum impietatem fugientes, in ipſam impietatem, quaſi in voraginem quandam delapſi ſunt, ut nullum Numen admitterent. *Idem.*

2 Ἡμᾶς οὐ θεούς] Ead. in Iove Confut. & Tragœd. *Bourd.*

3 Ἀλλ' ἐκείνῳ] ô Præclarum Iovem! cujus fulmen, ut pilam, obtenta manu retundere valeant homines. *Earl.*

4 Διήμαρτον] Iovi ἀτυχίαν exprobrat. Διαμαρτάνειν aberrare eſt à ſcopo. De Pericle quod ait, verum eſt, eum Anaxagoræ fuiſſe patronum ac defenſorem adverſus accuſatores. Nam cum à Cleone accuſaretur impietatis, quod Solem, quem pro Deo colebant Athenienſes, vocaſſet διάπυρον μύδρον, hoc eſt, *candentem maſſam* ac *penitus ignitam*, ſive *globum quendam igneum*, λιθοειδῆ & βαρὺν, ut Plutarchus ſcribit, à Pericle defenſus eſt. Refert Hermippus apud Laërtium: Periclem, cum nullum Anaxagoræ crimen impingi comperiſſet, dixiſſe: *Ego diſcipulus iſtius ſum. Nolite igitur iniquis calumniis inducti perdere, verum mihi potius obtemperate, liberumque eum abire permittite, ſicque factum eſſe.* Non tamen effugere potuit, quo minus talentum ſolveret. *Idem.*

5 Ὑπερείκει γὰρ αὐτῷ τῇ χειρὶ Περικλῆς] Interpretandum hoc eſt de judicio, nam in eo impietatis accuſatus Anaxagoras à Pericle defenſus eſt diſcipulo ſuo, ὑπερείκει τῇ χειρὶ autem eleganter dixit, quia in orando manus dextra move-

ba-

[1] εἰς τὸ ἀνάκειον [2] παρασκήψας, ἐκεῖνό τε κατέφλιξε, καὶ αὐτὸς [3] ὀλίγου δεῖν, συντριβεὶς τῷ πτώματι. [4] πλὴν ἴσως σε τοσούτου γε αὐτὸ πρωρεία ἔσται αὐτοῖς,

ris & Pollucis templum detortum, tum illud exuſſit, tum ipſum ad ſaxum pene eſt comminutum. Quanquam vel id ſupplicii ſatis magnum in illos fuerit, ſi di-

batur, & accommodabatur ejus motus ad verba pronuntiantis. Teſtatur id locus elegans Ariſtophanis ἐν ἐκκλησιαζ. ubi ſalax mulier.

Ἐκεῖνο δ' οὐ προφρονήσομεν, ὅτου πρόσω
Τὰς χεῖρας αἴρειν μνημονεύσομεν ποτε
Εἰ πρωΐαν γὰρ αἴρειν τὰ σκέλη.
Illud autem non prævidemus, quonam modo
Manus tolleret tunc meminerimus
Quippe non manus, ſed pedes tollere aſſueta ſumat.

Iſque apud Græcos in dicendo habitus erat, ut dextrum brachium humero exſererent. Praxagora ibid.

Χαλεπὸν τὸ πρᾶγμ', ὅμως ᾗ χειροτονητέον,
Ἐξωμοσασθαι τ' ὤμον βραχίονα.
Res illa difficilis eſt, tamen extendenda manus
Ab humero minantibus brachium.

Quare uniustantum manus mentionem facit Lucianus. Gisb. Cuperus obſervat lib. III. c. 2. *Almeloveen.* locose dictum. *Supra aliquem tenere manum*, eſt eum protegere. Metaphoricum loquendi genus & Homero familiare. Sic ille Iliad. 4. Ὄφρ' ἴδηται, αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων, id eſt, *ut videatis, ſi vobis ſupra teneat manum Saturnius.* Et apud eundem poëtam Iliad. I. μάλα γὰρ ἑθεν ὑπὲρ ἀμφοτέρων Ζεὺς χεῖρα ἴλαος ὑπερίσχε. Vſi & hoc dicendi ſchemate Ariſtoph. Plutarch. alii. Galli quorum lingua cum Græca in plurimis συμβολίζει, ſimiliter dicunt *maintenir.* Barl.

1 Εἰς τὸ Ἀνάκειον] Vide Suid. & Heſych. verbo ἄνακες. Bourd. Templum Caſtoris & Pollucis Dioſcurorum, qui ἄνακες ſive ἄνακτες vocantur, vel per excellentiam, quod ex Iove rege antiquiſſimo & Leda nati. ἄναξ enim rex, inde ἄνακες, qui poſtea ἄνακτες inſerto τ, ut νύξ, νύκτος, poſtea νυκτὸς: vel quod ἀνακῶς i. e. δημάλως, cum cura ſingulari ſervarint Athenienſes, à quibus & eorum feſtum celebrari ſolebat ἀνάκεια dictum. Gerardus Voſſius vir in omni antiquitate verſatiſſimus ſic appellatos putat, quod deſcenderint ab antiqua & illuſtri ſtirpe Anacim Paleſtinæ, unde à Joſua profligati in Græciam conceſſerint, quem viſe lib. I. de origine & progreſſu Idol. cap. 13. *Barl.*

2 Παρασκήψας] *Detortum*, vel, *à ſcopo delapſum.* Præpoſitio vitium deſignat σκήψαι Heſychius interpretatur πεσεῖν, ſed proprie eſt στροφὴ καὶ ῥαγδαῖος καταιγίς. hinc σκηπτὸς pro fulmine, quod *impetu devehitur in terras*, ut Apulejus loquitur lib. de mundo. *Idem.*

3 Ὀλίγου δεῖν] Elegans loquendi formula, *parum abſuit, propemodum, fere*, παρ' ὀλίγον. Pro eodem & μικρὸν δεῖν, & ſine verbo, ὀλίγου vel μικροῦ dicunt Græci, *minimo* Latini. Capitolinus: *addens minimo ſe egre mortem ferre filium ſuperſtitem relinquens.* Ita locum depravatum hactenus nec intellectum reſtituit Cl. Salmaſius in Plin. exercit. ad Solin. *Idem.*

4 Πλὴν ἴσως σε τοσούτου] Conſolatur ſe eo nomine Iupiter, quod ſatis ſupplicii futurum credat ingratis & improbis, licet alia ratione injuriam illorum vindicare non poſſit, ſi Timonem conſpexerint repente locupletem factum. Novit enim nullum majus eſſe tormentum invidia & macreſcere improbos latis bonorum ſucceſſibus rebuſque opimis. *Idem.*

1 Τῆς

σι [1] ὑπερπλουτῆσαι τὸν Τίμωνα ἡγοῦν-
ται. [2] Ἐρ. [3] οἷον ἦν τὸ μέγα κε-
κραγέναι, καὶ [4] ὀχλικὸν εἶναι, καὶ θρασύ. εἰ τοῖς δικανικολογοῦσι μόνοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς δυσμενέσι τοῦτο χρήσιμον; ἰδοὺ γὰρ αὐτίκα μάλα πλήσσων σὲ πενεστῶτα κἀπαγήσει ὁ Τίμων, βοήσας, καὶ παῤῥησιαστάμενος ἐκ τοῦ πένητος ἐλεύθερος.

si ditissimum videant factum fuisse Timonem. *Merc.* Quantum habet momenti altum vociferari, & obstreperum, audacemque esse? idque non iis modò qui causas agunt, verùm etiam qui vota faciunt conducibile. En mox è pauperrimo dives evaserit ille Timon, qui se precando clamosum & liberè loquen-

1 Ὑπερπλουτῆσαι] Quanquam viri virtute præstantes ob animi corporisque dotes maxima sæpe invidia laborent, tamen ut Aristoteles docet lib. 2. Rhetor. sæpius ea locum habet in bonis fortunæ. Pindarus in Pythiis: ἔχει μὲν ὄλβος ἐ μείονα φθόνον. ὁ δ' χαμηλὰ πίσυνος ἀσφαλῶς βρέμει, hoc est, *habent opes & res secunda non parvam invidiam. Qui autem pauper est, humi jacet & obscurum fremit.* Hinc Plautus in Truculento: *Malo mihi inimicos invidere, quam me inimicu meis.* Nam quibus invidemus, illi opipare & splendide vivunt: eorum autem qui miseri & calamitosi sunt, miseremur. Novit hoc Sulmonensis poëta, ubi elegantissimis versibus invidiam describens inter alia subdit:

Tum videt ingratos intabescitque videndo
Successus hominum, carpitque & carpitur ipsa
Suppliciumque sui est. ———

Egregiè in hanc rem Seneca philosophus: *Vtinam*, inquit, *invidi oculos haberent in omnibus civitatibus, ut de omnium felicitatibus torquerentur: nam quanta felicium sunt gaudia, tanti invidorum sunt gemitus.* Barl.

2 Ἐρ.] Epiphonemate declarat Mercurius, sæpe audaces & importunos flagitatores Iovem habere propitium: timidos contra & verecundos ab eo negligi. Exemplum præclarè habemus in muliere Cananæa Matth. cap. 15. Vere dictum à vatum principe: Αἰδὼς ἐπ' ἀγαθοῖσι κακὴ μεγάλοισιν ἀνδρὶ παρίκτη i. e. *Verecundia non amicis est viro egenti.* qui versus legitur Odyss. ϱ. & citatur à Platone in Lachete. Vult enim summus ille ἐν ἔργοις δεῖται inclamari & precibus expugnari, quo declaretur intimus indigentiæ nostræ sensus. Et sæpe videmus accidere, ut importunus & audax mendicus obtineat, quod verecundo denegatur. *Idem.*

3 Οἷον ἦν] Quantum est, vel quantum momenti habet. Per admirationem hæc legenda & cum acclamatione. ἦν pro ἐστὶ positum. Sic ἐχρῆν, ἔδει, ἔπλετο, & alia pro præsentibus usurpata inveniuntur. Quod in usum veniisse putat Budæus ex eo, quia nullum tempus præsens dici possit, si ad verum exacte loqui volumus: esse autem proprie præsens τὸ ἀεὶ ὂν ἔχον, ut Plato scribit in Timæo, id est, quod semper est, & eodem modo se habet. *Idem.*

4 Ὀχλικὸν εἶ] In Euangelio Lucæ dicitur, κάτωθεν παρίχετο, cap. 8. ἀναίδεια ibidem appellatur, quæ ἐν τοῖς δικομένοις, ut rectè notant interpretes, non vitio sed laudi ducitur. *Importunitatem* alii; *instantiam* Syrus paraphrastes transtulit. Quid quod Homerus hominem importunum vocet ἀναιδῆ, quem hic Lucianus ὀχλικὸν & θρασύν. Per εὖ δικαιολογοῦντας intelligit causidicos sive causarum patronos, qui ad rei defensionem τὰ δίκαια, id est, jura adferunt. Notat Lucianus sui ævi rabulas forenses, qui strepitu magis & inconditis clamoribus rem agebant, quam jure aut legibus. *Caninam* eorum *eloquentiam* & *sanguisugam* merito dixit Columella. *Togatos vultures* eosdem appellare solebat Apulejus, qui in fas nefasque linguas & verba locant. In hos enim, non in γνησίους juris antistites vel advocatos invehitur Samosatensis noster, cum ipso patronum se reorumque vindicem præstiterit non semel. Graviſſime Plato: ἱερὸν ἡ συμβουλία, id est, *Sacra quædam res est consultatio.* Idem.

1 Ἔπε-

μὴν ὁ τῆ δίκῃ, καὶ [1] ἐπιστρέψας τὸν Δία. εἰ δ' σκαπτῆ ἔσκαπτεν ἐπικεκυφὼς, ἐπ' ἂν ἔσκαπτεν ἀμελήσαντα. [2] Πλοῦ. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἂν ἀπέλθοιμι ὦ Ζεῦ παρ' αὐτόν. Ζ. διὰ τί δ' οὐκέτι πλοῦτε, καὶ παῦσαι, ἐμοῦ κελεύσαντος; [3] Πλοῦ. ὅτι νὴ Δία [4] ὑβρίζει εἰς ἐμὲ, καὶ ἐξιστόρει, εἰ εἰς πολλὰ κἀπιμελείᾳ. καὶ παῦσαι, πατρῷον αὐτὸ φίλον ὄντα. καὶ μόγον οὐχὶ [5] διηρέθισε με ἐξαῦσαι τὸ

quentem præbuit, attentum verò Iovem reddidit. Quòd si incurvus fodiendo siluisset, neglectus etiamnum foderet. *Plut.* At ego ô Iupiter hunc aditurus non sum. *Iup.* Quid ita, optime Plute, præsertim à me iussus? *Plut.* quoniam per Iovem injuria me affecit, ejiciens, & in multas partes dividens: idque cùm illi paternus essem amicus, ac me pene dixerim, fuscinis ex ædibus ex-

1 Ἐπιστρέψας τὸν Δία] Propriè ἐπιστρέφειν, est facere, ut quis ad se convertat faciem, suique curam habeat. Sic Deus in sacris litteris *faciem suam convertere* dicitur ad eos, quibus bene vult, & propitius est: contra ἀποστρέφειν τὸ πρόσωπον ab iis, quorum preces non exaudit. Psalm. 132. & aliis in locis. *Barl.*

2 Πλοῦ. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἂν ἀπέλθοιμι ὦ Ζεῦ παρ' αὐτόν] Inducit Plutum omnia formidantem Lucianus, nullique fidentem, imitatus hac in parte Aristophanem, qui vulgo jactatam opulentiæ timiditatem indicat, cum ait: Ἅπαντες, ὅτι δειλότατόν ἐστ' ὁ Πλοῦτος, id est, *Quin id omnes dictitant, timidissimum quid esse divitias.* Et Euripides: Δηλοῖ δ' ὁ πλοῦτος καὶ φιλόψυχον κακόν. *Res cupida vitæ sunt opes, pavidum malum.* Hinc in sequentibus causam exquirit Iupiter, cur ad Timonem denuo ire recusset Plutus, præsertim à se jussus. Deo siquid jubeat, continuò obediendum. *Verum obediens*, inquit Augustinus, *non attendit, quid aut quale sit, quod præcipitur, sed quia præcipiat, hinc mandatum non procrastinat, sed statim paratus aures auditui, linguam voci, pedes itioni, manus operi, & se totum intus colligit, ut mandatum peragat imperantis.* Hic videmus unitatem in sua πολυθείᾳ etiam agnovisse Gentium sapientes, dum Iovi suo potestatem tribuunt αὐτοκρατορικὴν & absolutam, qua imperare omnibus: reclamari autem ejus imperio & mandato nulli fas sit. Homerus, ut Spondanus observat non uno in loco, Iovis imperium aliquando ἀνυπόδυτον, & summum esse innuit: aliquando mixtæ generis sive ἀνεπαρκτικὸν facit, cæteris quoque Diis ex æquo suffragia ferentibus, & infecta re non raro à se invicem discedentibus. *Idem.*

3 Πλοῦ. ὅτι νὴ Δία] Responsio Plati αἰτιολογική. Prodigalitatem Timonis in caussa esse dicit, cur reverti nolit, quamque indignis modis ab eo exceptus fuerit, lamentabundus ostendit. *Idem.*

4 Ὑβρίζειν εἰς ἐμέ] Differentiam ponunt Grammatici inter ὑβρίζειν τινὰ, & ὑβρίζειν εἰς τινά, quod & Lucianus testatur in Solœcista. Τὸ μὲν σὲ ὑβρίζειν, inquit, τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν ἤτοι πλήττειν, ἢ δεσμοῖς, ἢ ἄλλῳ τρόπῳ τοιῷδε· τὸ δὲ εἰς σὲ ὅταν εἰς τὰ σῶν γένηται ἢ ὑβρίσῃς. & γὰρ ὅστις γυναῖκα ὑβρίζει ἢ σὸν εἰς σὲ ὑβρίζει, & ὅστις παῖδα & φίλον, καὶ ὅστις γε οἰκέτην. *To contumelia afficere, idem est, quod corpus tuum sive plagis, sive vinculis, sive aliquo etiam alio pacto. At in te contumeliosus esse dicor quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumeliosus est, & qui puerum tuum & amicum, & certe qui servum quoque.* Verum hoc discrimen, ut & in multis aliis Grammaticorum præceptis, haud perpetuum est semperque verum. Sæpe enim pro eodem posita inveniuntur, uti & hoc loco. Observandus hic etiam elegans processus à genere ad species. *Partitionem* Rhetores vocant. *Idem.*

5 Διηρέθισε] Indignitatem rei indicat, cum se furcillis ex ædibus extrusum ait. Sic & Pax apud Comicum ἐν Εἰρήνῃ, fuscinis & clamoribus ejecta dicitur. Τὸν δὲ

διάλας, [1] καθάπερ οἱ τὸ πῦρ ἐκ τῶν χαιρῶν ἀπορρίπτοντες. [2] αὖθις ἐν ἀπίλῳ παρασίτοις, [3] καὶ κόλαξι, καὶ ἰταίροις παραδῶναι μέλλω; ἐπ'

extruſerit, ſicut qui è manibus ignem abjiciunt. Num rurſus ad iſtum ibo, paraſitis, adulatoribus, & ſcortis donandus? Ad eos

μὲν διεγὸς ἐάσαν τὸν θεὸν κακοήγμασι. Nam hoc plus eſt, quam ſola manu. Sunt autem δικοὶ vel δίκελλα, perticæ bifidæ & biſnes, quaſi δύο κέλλα, id eſt, τέλη ἔχοντα. Scholiaſt. exponit ξύλα διφυῆ. Secuti etiam hanc locutionem Latini. Cicero ad Atticum 6. *Sed quoniam furcilla extrudimur* (hoc eſt, ſummo conatu & vi maxima) *Brundiſium cogito.* Et Horat. *Naturam expellas furcâ, tamen uſque recurret.* Pro eodem, *furcillis ejicere*, dixit Catullus. Imitatur hic Ariſtophanem Lucianus, ubi ad ſimilem plane modum conqueritur Plutus: Ἐγὼ δ' εἰς παροψίδ', inquit, ἀνθρώπων εἰσελθὼν τύχῃ Πόρνοισι καὶ κύβοισι παραβεβλημένῳ Ὑμῖν ὀφθείς· ἐξέπεσον εἰ δικαρὺ χρόνῳ, id eſt, *Si ad prodigum hominem devertero, ſcortis & aleis objectus temporis momento nudus illinc protrudor foras.* Barl.

1 Καθάπερ οἱ τὸ πῦρ] Simul protervam decoctoris in dilapidandis opibus feſtinationem innuit *icone* ab iis deſumpta, qui ignem è manu confeſtim abjiciunt, ne comburantur. *Idem.*

2 Αὖθις ἐν ἀπίλῳ παρασίτοις] Sequitur hic inſignis collatio prodigorum & avarorum, oſtendens verum divitiarum uſum in mediocritate utendi conſiſtere. παράσιτος, & κόλαξ, quanquam hic diſtingui videantur, tamen pro eodem fere ſumuntur. Athenæus lib. 6. τὸ κόλακας dicit, non abeſſe μακρὰν τοῦ περὶ παράσιτων λόγου. Differt tamen uterque ab ἄρισμα, quod hic nullius commodi gratia placere ſtudet; illi κέρδους ἕνεκα id faciant. Ariſtoteles Ethicor. lib. 2. c. 7. Hinc ambo nominis ſui appellationem debent cibo quem ſectantur. οὕτως enim & κόλον eſca, ſive pabulum eſt. Quanquam fatear non omnes adulatores convivia & epulas aucupari loco præmii. majora ſunt, quæ captant regum & principum aſſentatores. hinc recte philoſophi in adulationis definitione non mentionem faciunt cibi, ſed τῆ συμφέροντι. Hoc genus hominum Conſtantinus Imperator appellare ſolebat *tineas* atque *ſorices* palatii ſui, ut refert Nicephori interpres. Et Anaxilas poëta Comicus ſcita alluſione κόλακας dicebat eſſe τοὺς τῶν ἄλλων ἐχόντων σκώληκας, id eſt, divitum vermes, qui cum in hominis minime mali ingenium inciderint, eum inſidentes arrodunt, quoad inanem, velut tritici granum, reliquerint, ut Timoni noſtro accidiſſe videmus. *Idem.*

3 Καὶ κόλαξι, ᾧ ἰταίρας παραδῶναι μέλλω] Hic emendo ἰταίροις, neque enim meretricum ullibi hic mentio, quas ſine dubio introduxiſſet emunctæ naris homo, non ſecus ac paraſitos, adulatores, alioſque ſocios & amicos Timonis. Gisb. Cuperus Obſervation. l. III. c. 11. *Almeloveen.* Id eſt, meretricibus, quæ non minus quam paraſiti lautiſſimorum patrimoniorum gurgites ſunt & fundorum, ut ait ille apud Terentium, calamitates. Hinc Theocritus puellam depaſtricem alieni patrimonii feſtive κλαμαίαν appellat, hoc eſt, locuſtam, quæ meſſem deſtinatam agricolis intercipere conſuevit. Ἦσι γὰρ ἰταίρᾳ, ut Antiphanes ait apud Athenæum, τῷ πρέσβυ συμφορᾷ, quippe cujus officium ſit συλᾶν τὸν πλάνητα ſpoliare eos, qui propius ſe admovent. Sic Nannion meretrix, ut idem refert Dipnoſophiſt. ſcriptor, Thallum cauponem quendam bonis exhauſit: Plautina Phroneſium adoleſcentem Dinarchum, de quo ſervus queritur in Truculento: *Meretrix*, inquit, *meum herum miſerum blanditia intulit in pauperiem, privavit bonis, luce, honore atque amicis.* Nam id omnibus omnium meretricum ingeniis inſitum eſt, ut non tam gratia aut elegantia moveantur amaſiorum ſuorum, aut rationibus ullis ad obſequium magis flectantur, quam tinnulis, hoc eſt, pecunia numerata. Vnde Plautinum illud ſcortillum dicebat: *Oculata ſume noſtra*

ἐκείνους ὦ Ζεῦ πέμπε μοι, τοὺς αἰσθησομένους τ' ἀφελείας, τοὺς περιέψονται. οἷς πίομαι ἐγώ, ὃ σοὶ ποθητόν. οἵδε δ' οἱ λάροι, τῇ πενίᾳ ξυνίστασθαι, ἣν ἀφαιμάσσουσιν ἡμῶν. καὶ διαφθείρουσι παρ' αὐτῆς λαβόντες, καὶ δικάλλουσι, ἀγαπάτωσαν ὀβολοὶ τέτταρες ὀβολοὺς ἀποφέροντες, οἱ δεκαπλάντας ἀφαιρεῖς ἀμελητί. Ζ. εἰδὲν ἔπ τοιοῦτον ὁ Τίμων ἐργάσεται σοὶ σύ.

eos mitte me Iupiter, qui munus intellecturi ſint, qui amplexuri, quibus in pretio ſim, & exoptatiſſimus. At hi ſtupidi cum paupertate commercium habeant, quam nobis anteponunt: & acceptis ab ea rhenone, & ligone, miſeri ſat habeant, quatuor obolos lucrantes, qui decem talenta contemptim dono dare ſolebant *Iup.* Nihil in te iſtiuſmodi poſthac facturus eſt Timon, quip-

noſtra manus, credunt, quod vident. ἑταίρας ſive ſocias appellat Lucianus, quas vero nomine ἑταίρας dicunt Græci, idque κατ' ἀντίφρασιν, quo res ingrata grato ſignificatur nomine. Sic Latini *amicas*, Itali hodie *corteſanas* appellant. *Bart.*

1 Τοὺς αἰσθησομένους] Quaſi dicat Plutus. Ad eos abeam, qui nec prodigi, nec avari recte opibus uti ſciunt, quam virtutem εὐδαιμονίαν dixere Græci. Ariſtoteles peculiariter, τὴν περὶ τὰ χρήματα ἀρετὴν, Chryſoſtomus in Matth. τέχνην πασῶν τῶν τεχνῶν ἀντιτέχνην, id eſt, artem artium appellavit. *Idem.*

2 Οὗτοι ὦ οἱ λάροι] Timonem ſtupiditatis accuſat, quod diſcincte & profuſe rem ſuam abliguriendo paupertatem opulentiæ præferre videatur. Λάρους vocant Græci homines ſtupidos ac voraces, ſemperque prædæ inhiantes. Cleonem hoc nomine inſignit Comicus ob rapacitatem, quod quemadmodum avis illa in ſcopulis obſervat, ſiquid piſcium poſſit venari: ita ille verſaretur in Reip. negociis adminiſtrandis ſuum interim agens negocium. Eraſmus ex Suida ſic dici putat eos, qui faciles ſunt ad dandum, indeque paræmiam fecit, λάρος ἐν ἕλεσι, *laetum in paludibus*, ὅτι πρὸς ταχὺ κτηδεύοντας, ſed adverſatur natura avis, quæ talis non eſt, ut liberalis ſit, & facile communicet. Quare mendum eſſe ſuſpicantur nonnulli, & pro κτηδεύοντας, legendum κτηπατέντας. Nam & hoc de ave illa commemoratur, quod celeriter egerat, quicquid in ventrem demiſit, ut & ea ratione profuſa Timonis indoles deſignari poſſit. Vel dicendum, ſic eum vocari ob ſtupiditatem: nam & hoc de laro traditur, quod facile decipitur, illiciturque à venatoribus. Vnde ſtolidos & ἤθεις eo nomine ſignificant Græci, quemadmodum & *cepphos*, & *otos* teſte Euſtathio. *Idem.*

3 Τῇ πενίᾳ ξυνίστασθαι] Elegans loquendi genus. τὸ συνέστιον, cum propriè de perſonis viviſque animantibus dicatur, venuſte transfertur ad res inanimas, q. d. ſemper in paupertate verſentur, eamque ſibi velut amicam & comitem habeant. Sic Nicocles apud Athenæum, lib. 8. cap. 5. quem locum optime reſtituit Scaliger: ἓν σύνεσι σαπέρδαις εἰς δύσιν, i. e. *toto die ad ſolu uſque occaſum rem habuit cum ſaperdis* (piſcium genus eſt) id eſt, *ſaperdas eſitavit.* Pro eodem ὁμαλὸν cibo legitur apud eundem ſcriptorem. *Idem.*

4 Παρίεμενοι] Id eſt, καταδαπανῶντες. Vnde ἀφέσεις apud Ariſtotelem profuſa erogatio, quæ fit quaſi projiciendo, cui opponitur λῆψις Ethicor. 4. *Idem.*

5 Ζ. εἰδὲν ἔπ τοιοῦτον ὁ Τίμων ἐργάσεται σοὶ σύ] Refutat querelam Pluti Iupiter ὅτι πρὸς μὲν εἰκότων. Neque enim vero ſimile putat fore, ut Timon hoc ærumnoſo vitæ genere jam abunde correptus paupertatem opulentiæ præferat. ſolent enim homines ſuo damno ſapere. Sic Euripides de Pentheo: κακῶν γὰρ ἐγγὺς ὢν ἐμῶν φανῇ, id eſt, malo affinis didicit, revereri ſcil. & colere Bacchum, quem an-

πάνυ γὰρ αὐτὸν ἡ δίκελλα [1] πεπαιδαγώγηκεν, [2] εἰ μὴ παντάπασιν ἀνάλγητός ἐστι τὸν ὀσφύν, ὡς λέγην σε ἀντὶ τῆ πενίας ὠφελιμωτέρας. [3] σὺ μὲν τοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς, [4] ὃς νῦν μὲν τὸν Τίμωνα αἰτιᾷ, διότι σοι τὰς θύρας ἀνεπετάσας, [5] ἠφίει ἐξενοστεῖν ἱλαρούμενος, ὅτι ἀποκλείων, ὅτι [6] ζηλοτυπῶν. ἄλλοτι δὲ τοὐναντίον ἠγανάκτεις κατὰ τῶν πλουσίων, κατακεκλεῖσθαι λέγων πρὸς αὐτῶν τοῖς μοχλοῖς, ἐκκλεισι, καὶ [7] σημεῖον ἐπιτέα σφρεγίδος. Vnde pereleganter Fabius apud Livium, eventum, *stultorum magistrum* appellat. Et Plinius in Panegyrico, quem Trajano dixit: *miseram hujusmodi & ex periculo factam prudentiam* vocat. *Bart.*

quippe quem ligo abundè docuerit, (nisi prorsus nullum dolorem sentiunt illius ilia) te potiùs quàm paupertatem esse eligendum. Ac tu mihi querulus admodum esse videris, qui nunc Timonem incuses, quòd tibi liberè vagari permiserit patefactis foribus, nec zelotypus in te, domo concluserit. Alias autem contra in divites stomachabaris, quum diceres te ab illis, repagulis, clavibus, & impressis sigillis ita

1 Πεπαιδαγώγηκεν] Festive Iupiter ligonem Timoni loco pædagogi fuisse ait, à quo probe sit domitus ac severiter castigatus. τῇ δικέλλῃ tribuit, quod personæ proprium est. παιδαγωγεῖν posuit, ἀντὶ τῷ παιδεύειν, cui castigatio quoque conjuncta est. Vnde verbum hoc non *erudiendi* solum, sed & *castigandi* significationem habet, cum alterum sine altero vix esse queat. *Idem.*

2 Εἰ μὴ] Hæc verba παρενθετέα includenda sunt, ut recte factum à Pererio. ἀνάλγητος τὸν ὀσφῦν dicitur, cui lumbi dolere nequeunt, ut fossoribus solent ex continua corporis incurvatione, & inprobo labore. *Idem.*

3 Σὺ μὲν τοι πάνυ μεμψίμοιρος εἶναί μοι δοκεῖς] Exprobrat Pluto Iupiter, quod sit natura querulus & morosus. Est autem μεμψιμοιρία species quædam injustitiæ & illiberalitatis, quod vitium non in calamitosis pauperibusque & senibus duntaxat reperitur, sed in divitibus etiam, quibus *curta nescio quid semper abest rei*, ut Horatius loquitur. Etenim multas opes accumulasse ejusmodi hominibus non est finis miseriarum, sed initium potius. Dicitur μεμψίμοιρος qui sorte sua contentus non est. μέμψις enim querela, & μοῖρα, fatum, sors. De talibus loquitur Seneca lib. 1. de Tranquillitate vitæ, ubi de amicorum delectu scribens inquit: *Præcipue tamen vitentur tristes, & omnia deplorantes, quibus nulla non causa in querelas placet.* Idem.

4 Ὃς νῦν μὲν] Rationem quoque subdit Iupiter, qua iniquam Pluti querelam coarguit. In prioribus verbis prodigorum ingenia moresque delineat, qui opes suas libere evagari sinunt, easque plena manu in quosvis effundunt. In posterioribus describitur indoles hominum sordidorum seu parcorum. τὰς θύρας ἀνεπετάσας prodigorum est, qui januas aperire Pluto dicuntur, quum opes suas absque delectu ullo aut modo in obvium quemque conferunt & elargiuntur, quod ut in bonam partem interpretatur jocosus Iupiter: sic in malam accipit morosior Plutus. Infra κατακλειστον πλοῦτον ei opponit. *Idem.*

5 Ἠφίεις] Imperf. Atticum, quod intra augetur, ab ἀφίημι τὸ ἠφίειν, permitto. sic & ἀφιέη pro ἀφίῃ. Vide linguæ utriusque instauratorem Budæum. *Idem.*

6 Ζηλοτυπῶν] Propriè verbum hoc usurpatur de eo, qui præ fervore amoris rivalem non patitur: ad divites avaros hic transfertur, qui opes suas arca inclusas servant tantum, neque audent eas, ubi opus est, erogare. *Idem.*

7 Σημεῖον ἐπιτέα σφρεγίδος] *Signorum objectacula* vertit Erasmus: *impressa sigilla* Pe-

rerius,

Κολακῆς, ὡς μηδὲ [1] παρακύψαι σοι εἰς τὸ φῶς δυνατὸν εἶναι. [2] παῦσαι γὰρ ἀποδύρασθαι πρός με, [3] ἀποπνίγουσαν λίγων ὑπὸ πολλοῦ τοῦ σκότους καὶ ζόφου τούτου [4] ὠχρὸς ἡμῖν ἐφαίνου, καὶ φρονηματώδης ἀναπλήσας, [5] συνεσταλκώς τὰς δακτύλους πρὸς τὸ ἀριθμεῖν [6] συλλογισμῶν, [7] καὶ ἀποδράσεσθαι ἀπειλῶν, εἰ καιρὸς λάβοις παρ' αὐτῶν. καὶ ὅλως, τὸ πρᾶγμα ὑπόδειγμα ἐδόκει σοι, ὑχαλκῷ, [8] ἢ σιδηρᾷ θαλάμῳ, καθάπερ

ita fuisse concluſum, ut ne proſpicere quidem in lucem tibi liceret. Id igitur apud me deplorabas affirmans præfocari te nimiis tenebris: eoque pallidus nobis occurrebas, curis plenus, contractis contortiſque digitis, ut fieri ſolet in rationum collectionibus: quòd ſi quando daretur opportunitas, aufugiturum quoque ab illis te minitabare. In ſumma rem admodum acerbam judicabas in æreo, ferreove thalamo, Da-

perius, & quidem rectius. nam σημαῖον ὀφθαλμοῦ, idem eſt, quod σφραγίζειν, & σημεῖον quod σφραγὶς, ſigillum. *Barl.*

1 Παρακύψαι] Significat tranſverſim aſpicere, quaſique limis oculis & per feneſtram, quod Pluto facere non licet ciſtæ incluſo, totque depreſſo vectibus ferilque. conflatur hoc verbum ex præpoſit. παρὰ, obliquè vel tranſverſum ſignificante, & κύπτω, caput inclino, pronus ſum. *Idem.*

2 Παῦσαι γὰρ ἀποδύρασθαι] Spectant hæc ſuperiora, ſive pars ſunt ſeriæ objurgationis à Jove factæ. *Idem.*

3 Ἀποπνίγουσαν ὑπὸ π.] Eraſmus, *præfocari nimis tenebris*, quem ſequitur Pereſius. malim, *in tenebris*. Neque enim caligo proprie dicta præfocationis cauſſa eſt, ſed ciſtæ anguſtia. cui incluſus eſt Plutus, quæ reſpirationem ipſi omnem præcidebat. *Idem.*

4 Ὠχρὸς] Pallor Pluto tribuitur ob auri colorem. hinc Diogenes interrogatus, cur aurum palleret? *quia*, inquit, *plurimos habet ſibi inſidiantes*. Et revera inter ὠχρὸν τοῦτο, & auri colorem nihil aut parum eſt diſcriminis. Vnde ὠχρὸν & χρυσοειδῆ conjunxit Nicander 2. Georg. ubi de violis loquitur. Elegantiſſimus hic eſt τῆς φειδωλῶν character, cujuſmodi quoque legas apud Theophraſt. & Lucianum in Gallo, ubi Simonem quendam introducit divitem noctes dieſque inſomnes ducentem & digitis ſupputantem uſuras, itemque palleſcentem præ nimia ſollicitudine. *Idem.*

5 Συνεσταλκώς] Id eſt, *digitis contractis ſeu contortis*, quales habere ſolent homines ſordidi & fœneratores ex aſſiduo colligendi ſupputandique uſu. συστέλλω enim *contraho*, *contorqueo*. Pro eodem Lucianus in Gallo dixit, τὸν δακτύλους κατασκληκότα, id eſt, *digitos habentem emaciatos & quaſi exſiccatos* præ frequenti computatione. *Idem.*

6 Συλλογισμῶν] Arithmetices vocabulum, proprieque partis illius, quæ λογιστικὴ appellatur. Latini calculum vocant. Vnde calculatores ψηφισταὶ ſive λογισταὶ dicti. Tranſlata hæc poſtea ad ſcholas philoſophorum. *Idem.*

7 Ἀποδράσεσθαι] Aoriſtus vim futuri habet, quod facit particula δυνατὸν ἀν non expreſſa ſolum, ſed & ſubaudita. Idem & vaſ converſivum præſtat apud Hebræos. *Idem.*

8 Ἢ σιδηρᾷ θαλάμῳ] Græci opes ejuſmodi, quas triparti illi homines ſibi tantum poſſident, & in arca abſcondunt, ſcite vocant πλοῦτον ἄπλωτον, quaſi opes inopes, quod earum nullus ſit uſus, ut merito cum pictura conferantur repoſita. Ariſtophanes ἀφαὶ πλοῦτον appellat. Nam domus & agri eclari non poſſunt. Herodes Atticus πλοῦτον νεκρὸν, i. e. mortuum ſimili tropo dixit. qua ratione δεσμωτήρια Πλούτου, *Plutus carcerem* vocavit arcas, aliaque id genus repoſito-

τὴν [1] Δανάλου παρθενίαν [2] ὑπ' ἀκριβίστι, καὶ πεμπονέρις παιδαγωγοῖς ἀνατρεφομένην τῷ τόκῳ, καὶ τῷ λογισμῷ. [3] ἄπορα γὰρ πωιεῖν ἔφασκες, ἐραστὰς μὲν εἰς ὑπερβολὴν, [4] ἐξὸν ἢ λαλαμεῖν, ἢ τολμᾶν ἅπαξ, ἀδὲ ἐπ' ἀδείας χαιρόντας τῷ ἔρωτι, κυρίους μὲ ὄντας, ἀλλὰ φυλάττειν ἐγρηγορότας, εἰς τὸ σπ-

Danaës exemplo, virginem asservari, atque à sedulis sceleſtiſſimiſque pædagogis educari, Fœnore, & Computo. Eos proinde absurdè facere aiebas, quòd te præter modum adamarent, neque, cùm liceret, frui auderent, nec quamvis essent domini, securè suo amore uterentur: sed vigiles obſer-

gia pecuniaria, quibus captivæ veluti detinentur opes, ne in usum veniant, Δάλαμοι appellat hic Lucianus festiva catachreſi, nimirum alludens ad fabulam Danaes Acrisii Argivorum regis filiæ, qui cum oraculo monitus esset fore, ut à nepote occideretur, filiam æneæ, id est, munitiſſimæ inclusit turri, cujus meminit Horat. 3. Carm. od. 16. *Barl.*

1 Δανάλου παρθενίαν] Sic postea Δαναΐδης παρθένωσις. dial. Deor. & de salt. ubi in quibusdam edition. Δαν. διαπαρθένωσις imminutio, insloratio. Bourd.

2 Ὑπ' ἀκριβίστι] Usuram & Computum sceleſtiſſimos vocat pædagogos, ut pote quorum opera & studio educatur Plutus, id est, augentur opes. Ava i enim pecunias illegitimam ad usuram exponunt, & siquis intra præstitutum diem non solverit, τόκον τίκτει, hoc est, usuram usuræ exigere non erubescunt, ἀνατοκισμὸν vocant Græci, ut Theophrastus etiam docet in Charact. μικρολογίας. Unde Cicero ad Attic. lib. 5. epist. ult. *Nihil impudentius Scaptio, qui centesimis cum anatocismo contentus non est.* Et hæc caussa fuit, cur Cato Censorius, ut Tullius refert lib. offic. 2. omnem fœnerandi rationem, ut improbam damnarit. Talis enim usura, qua pauperes opprimuntur & charitatis æquitatisque fines transiliuntur, non solum à Deo vetita fuit, sed etiam à Gentibus damnata. Improbum fenus exercentibus & usuras usurarum illicite exigentibus infamiæ maculam irrogari voluere Imperatores Diocletianus & Maximianus. A morsu vel rosione יָעֵל appellarunt Hebræorum filii, παρθενῶνας dicitur virgo quæ in γυναικωνίτιδι custoditur & enutritur παρὰ μητρὶ καθυῇ, ut Hesiodus loquitur. κατακλείστους vocabant veteres, id est, *reclusas* & *absconditas*. Hinc Phocylides monet, virginem custodiendam esse bene obseratis cubiculis, & non permittendum, ut ante nuptias extra domum conspiciatur. Et Theocritus παρθένον ἐν θαλάμοις opponit τῇ νύμφῃ, id est, sponsæ. עַלְמָה Hebræis dicitur, à radice עָלַם, quod est, latuit. Verum τὸ παρθενεύεσθαι hic loci sumitur, pro virginem perpetuo & incorruptam servari, ut Vestales olim, & hodie Moniales, quatenus παρθένος vox sexus integritatem significat, & puellam ἀνύπανδρον. *Devotam virginem*, appellat Ambrosius. Vnde παρθένωσις dicitur ipsa actio τὸ παρθενεύειν, cum aliqua perpetuum custoditur virgo, vel intacta manet. Sic Lucianus de saltatione dicit, bonum saltatorem debere imprimis scire τὴν Δαναΐδης παρθένωσιν, quomodo Acrisius Danaën in turri ahenea virginem asservarit. ubi tamen alii legunt ἁπαρθένωσιν, ut defloratio ejus intelligatur. *Barl.*

3 Ἄπορα γὰρ ποιεῖν ἔφασκες] Sordidorum hominum ingenia porro describit, qui præter modum divitias amant, easque summa cura ac vigilia custodiunt, suum interim defraudantes genium, nec aliis fruendi copiam facientes. *Idem.*

4 Ἐξὸν] Attice, *cum liceat*, ἐξωτὸν ὄντα. Participium absolute positum. Sic ἐὸν, παρὸν, παρεῖναι, ἐόν, ἕτοιμον ἦν & sexcenta alia apud bonos auctores legere est. *Idem.*

1 Ἀ-

μαθὼν, καὶ ἢ μοχλὸν [1] ἀσκαρδαμυκτὶ βλέποντας, ἱκανὸν κόπλαυσιν οἰομένους· ἢ τὸ αὐτὸς κόπλαύσειν ἴσχειν, ἀλλὰ τὸ μηδενὶ μεταδιδόναι ἢ κόπλαύσεως, καθάπερ τῶν [2] ἐν τῇ φάτνῃ κύνα, μήτ' αὐτὴν ἐσθίοντα τὸ κριθῶν, μήτε τῷ ἵππῳ παρεῶντα ἐσθίειν. [3] καὶ σφόδρα γε ἢ κατηγόλας αὐτῶν φιλάργυρον, καὶ φυλακτίοντων, καὶ [4] τὸ καινότατον

servarent, ad ſigillum ſeramque immotis oculis intuentes, abunde magnum fructum arbitrantes à ſe percipi, non quòd ipſis fruendi facultas adeſſet, ſed quòd nemini fruendi copiam facerent; non aliter quàm in præſepi canis qui nec ipſe hordeo veſcitur, nec famelicum equum veſci ſinit. Quinetiam ridebas iſtos qui parcerent, aſſervarentque, & (quod eſſet abſurdiſſimum) ſe ipſos

ze-

1 Ἀσκαρδαμυκτὶ βλέποντας] Ἀσκαρδάμυκτον μὲ μύσας τὸν ὀφθαλμόν. σκαρδαμυκτεῖν τὸ σκαίρειν ἢ μύειν τὸν ὀφθαλμόν, τὸ συνεχῶς βλεφαρίζειν, ἀλλοπτεῖν ἢ ἀλλοπίζειν. Schol. Ariſt. ἰπνὸν. Heſych. Suid. Poll. aliam tamen etymologiam proferunt alii Grammatici, de qua poſtea. *Bourd.* Adverbium eſt, oculis non conniventibus, id eſt, ἀκαμμύστως, ut interpretatur Heſychius, quod conflatum eſſe volunt ex α privante, & verbis σκαίρω *falio*, itemque μύω, *claudo*. Apulejus dixit, *oculis inconnivis* lib. 6. Aſini aurei. Paria de avaris refert Theophraſtus cap. de ſordida parcimonia: μικρολόγον, inquit, τὸν ὅπως ἐπισκοπῆται ὁσημέραι, *quotidie terminos ſuos inſpectat*; ecquid ſcilicet immoti eodem loco iiſdem maneant. Sunt enim ejuſmodi homines ſemper pavidi & anxii, ſuiſque rebus velut appoſiti quidam cuſtodes. Quemadmodum & Plautinus ille Euclio oculos ſemper in ullam conjectos habebat, quam auro onuſtam poſt ædes ſub terram defoderat. Plutus iſtiuſmodi pecuniarum incubos & ſollicitos obſervatores non diſſimiles eſſe ait τῇ ἐν φάτνῃ κυνί, hoc eſt, *cani in præſepi*, qui nec ipſe veſcitur hordeo, nec equum famelicum veſci ſinit. Lucianus eandem uſurpat paræmiam adverſus indoctum, qui egregios codices incluſos diligenter aſſervabat, quos nec ipſe unquam evolvat, nec aliis evolvendi faciat copiam. Simile quiddam refert Athenæus lib. 6. de gente quadam Galatarum, qui dicuntur Cordiſtæ, vel, ut alii ſcribunt, Scordiſci: abominantur aurum, inquit, nec important in ſuam regionem, nihilo ſecius tamen alios non deſinunt eo ſpoliare. Eraſmus in Chilad. *Barl.*

2 Ἐν τῇ φάτνῃ κύνα] Sic alibi Proverb. κύων ἐν φάτνῃ, ſic ſæpe vocat Philoſophos & præcipuè Cynicos, obvios inſequentes. Repetit illud, adverſus Indoctum. *Bourd.* Eadem libro ad indoctum libros coëmentem. *Marc.* Proverb. de quo extat Epigramma in Antholog. *Cogn.*

3 Καὶ σφόδρα γε ἢ κατηγόλας αὐτῶν φιλάργυρον] Iupiter Pluti expoſtulationem, ut iniquam & nulla juris ſpecie ſubnixam rejicit, cum eo nomine, quo accuſatur Timon, potius ſit laudandus quam vituperandus. Avaritiæ enim oppoſita eſt profuſio. Præclare ait, avaros ζηλοτυπεῖν αὐτοὺς, hoc eſt, ſibi ipſis invidere divitiarum ſuarum uſum & fructum, cum non audeant eas, ubi res poſtulat, erogare. *Barl.*

4 Τὸ καινότατον] Hæc formula loquendi per parentheſin ſæpe uſurpatur de re valde inuſitata, quamque maxime miteris. Quid enim magis mirandum magiſque novum, quam homines reperiri ſuum defraudantes genium & naturæ ſubtrahentes quod ſuum eſt. cujuſmodi merito ſuis domeſticis ludibrio ſunt, & ab iiſdem compilantur. Neſciunt enim hi πρωτόσιοι, quid ſit hominem optime de ſe meteri. Recte poëta Venuſinus ſerm. lib. 1.

Neſcis quo valeat nummus? quem præbeat uſum?
Panis ematur, olus, vini ſextarius: adde
Quæ noctem ſequitur, ſine quibus eſſe beatum
Nec poſſis, cum ſis cæſus virgisque ſolutus.

σον, αὐτὸς ζηλοτυπήσοντων. ἀγνοοῦντων δ' ὡς κατάρᾳ ὁ οἰκέτης, ἢ οἰκονόμος, ἢ παιδοτρίψ ὑπισχνεῖται λαθραίως, [1] ἐμπαροινήσῃ τὸν κανθάριον, καὶ ἀνέρασθαι δεήσοιτο, [2] ἀμαυρόν τι καὶ μικρὸν ὁμοῦ λυχνίδιον, καὶ [3] δίψαλέον [4] θρυαλλίδιον, ἐπαγρυπνεῖν ἐάσας τοῖς τόκοις. [5] πῶς οὖν ἔτι ἄδικον, παλαμναῖόν σε ταῦτα αἰτιᾶσθαι, νῦν δὲ τῷ Τίμωνι τὰ σαυτοῦ ἐπικαλεῖν; Πλοῦ. καὶ μὴν εἴγε πάλαι ἐξητάζοις, [6] ἄμφω σοι εὔλογα δόξω ποιεῖν ἅπερ γὰρ Τίμων [7] τὸ πάνυ τοῦτο

zelotypia prosequerentur: nec intelligerent fore, ut aut sceleratissimus famulus, aut œconomus, aut pueroru præceptor furtim subiret, ludibrio habiturus intelicem & inamabilem herum, quem postea sinat ad fuliginosam, & oris angusti lucernulam, ac siticulosum scirpulum usuris invigilare. Annon igitur iniquum, cùm hæc olim incusaveris, nunc his contraria Timoni objicere? *Plut.* Atqui si veritatem inquisiveris, me utrumque rationi consentaneum facere judicabis. Nam & Timonis hujus nimia lenitas, ne-

Est enim ὁ πλοῦτος τῶν χρησίμων, id est, rerum utilium, ut inquit philosophus. Unde & χρήματα dixere Græci ἀπὸ τοῦ χρήσιος, ab usu, extra quem ne in bonis quidem censenda sunt. *Barl.*

1 Ἐμπαροινήσῃ] Propriè significat, per vinum & temulentiam injuria vel probro afficere. παρ' οἶνον. hinc παροινία doctissimo Grammatico, ἡ ἐξ οἴνου ὕβρις. Ciceroni, per ebrietatem illusio in Antonium apud Dionem Cassium. *Idem.*

2 Πρὸς ἀμαυρόν τι καὶ μ. λυχνίδιον] Hunc locum imitatus est Apul. lib. 2. Milesi. ubi de Milone hospite suo Lucianus in Somnio, seu Gallo. *Bourd.* Est hic propriissimus avari character ad scirpulum sive lucernulam usuris invigilare, ἀγρυπνεῖν δ' ἀναλογίζεσθαι τοῦ τόκου in Gallo dixit Lucianus. μικρόσωμον λυχνίδιον vocat lucernulam parvi vel anguisti oris, cum latiores plus olei consumerent. Ita Strepsiades senex avariissimus lamentatur apud Aristophanem in Nebul. & puerum tantum non verberat, quod ellychnia *lucernæ* adhibuisset *nimis* crassa. Et Philocleon itidem senex filium objurgat, quod stuppas non acu vel festuca produxisset, sed digito, δ' ταῦτα, inquit, τῷ ἐλαίῳ σπανίζομεν, idque tanta olei penuria, in Vespis. *Barl.*

3 Δίψαλέον] Id est, *siticulosum*, cui non satis olei affusum est. Sic σφόδρα δίψαλέον Ἄργος dixit Homerus: *siticulosam Apuliam* Horatius, ob aquarum penuriam, quasi aridam & siti hiulcam, ut loquitur Virgilius in Georgic. *Idem.*

4 Θρυαλλίδιον] *Iuncum* vel *ulvam* interpretantur: alii folium ficus fuisse putant. Diminutivum est à θρυαλλὶς, *lucerna*, *ellychnium* ἀπὸ τοῦ θρύω, quod est herbæ genus, ex quo fiebant antiquitus lucernæ. Pollux. τὸ δὲ ἐμπύθιμον τῆς λύχνου θρυαλλὶς, ἐλλύχνιον, φλογμός, lege φλόμος. Vetus glossarium ab H. Stephano editum testatur θρυαλλίδα esse φλόμον. At φλόμον Helychius herbam interpretatur, , quæ usum lychni præbebat. *Idem.*

5 Πῶς ἔτι ἄδικον παλαμναῖόν σε ταῦτα αἰτιᾶσθαι] Concludit ex his omnibus Iupiter Pluti querelam esse injustam, nec admittendam in diversis diversa criminantis, nec sibi constantis. ἐπιμιξία παρὰ τὸ πρέπον appellat Theophrastus. Qui tenentur eo vitio, homines censentur iniquæ mentis, quibus sunt questus parationes, quam gratiæ. *Idem.*

6 Ἄμφω σοι] Docet hic Plutus se prodigos pariter ac tenaces illos merito damnare, cum verus divitiarum usus in mediocritate consistat. *Idem.*

7 Τὸ πρᾳότητος] *Lenitatem* interpretantur alii, minus rectè, cum in vitio po-

natur.

ἀνειμένον, ἀμελῆς, καὶ οὐκ ἀνοϊκὸν ὡς πρὸς ἐμὲ εἰκότως ἂν δοκοίη· [1] τὰς τε αὐκαταπλείστου σὺν θύραις καὶ σκότῳ φυλάττοντας, ὅπως αὐτοῖς [2] παχύτερος ᾖ μόλιβος, καὶ πιμελὴς, καὶ [3] ὑπέργυγος, ἐπιμελῶμαι. ὅτε πρόσπλοιμος αὐτὸς, [4] ὅτε εἰς τὸ φῶς προάγοιμι, ὡς μηδὲ ὀφθῆναι πρὸς τινος, ἀνοήτους ἡγούμενον εἶναι, καὶ ὑβριστάς. οὐδὲν ἀδικοῦντά με τοσούτοις δεσμοῖς [5] κατασήποντας, [6] οὐκ εἰδότας ὡς μετὰ μικρὸν ἀπάσῃ ἄλλῳ πλὴ

negligentia, non benevolentia, quod ad me attinet, meritò videatur. Illos verò qui me ostiis ac tenebris inclusum servant, & ut craſſior, pinguior, imò immenſus fiam, operam dant, nec tamen attingunt ipſi, neq; in lucem producunt ne à quoquam videar, illos inquam amentes & contumelioſos recte putem, quippe qui me inſontem tot in vinculis putreſcere cogunt, non intelligentes brevi ſibi abeundum, & me alii cuipiam, cui for-

natur, eaque voce ſoluta quædam profuſio, & immodica libertas ſignificetur. Pererius optime *nimiam lenitatem* exponit. Sed de hujus verbi elegantia & vario uſu conſule Budæum, pag. 545. Neutra illa adjectiva ἀνοικτικῶς ponuntur loco ſubſtantivorum ſuorum, q. d. ἀνοικτὸν αὐτὸν, ἀμείλικτα ἢ ἀπάνθρωπα. Quæ ſequuntur verba, ὡς πρὸς ἐμὲ perperam verſa ſunt à nonnullis: *quod bene erga me affectus non ſit.* Nam τὸ ἀνοικτὸν, non ad ſe refert Plutus, ſed ad illos, in quos tua bona tam prodige effuderat Timon. Recte Salmurienſis. *Ad me quod attinet*, ὡς πρὸς ἐμὲ, ſupple ἀνήκ. Barl.

1 Τὰς τε αὖ καταπλείστου σὺν θύραις] Hujus membri ἰδιότης deſcriptionem continet hominum ſordidorum. κατάκλειστον πλοῦτον vocat divitias in arca recluſas, quæ quidem aſſervantur ab avaris, ſed non ad debitos uſus depromuntur χρυσὸν κατάκλειστον ſimili ratione dixit Sextus. Et *veſtem cataclyſtam* Apuleius more Græco accepit, pro veſte pretioſa, quæque in arca claudi ſervarique ſolet, ut ad Tertulliani pallium notat vir conſummatæ eruditionis Cl. Salmaſius. *Idem.*

2 Παχύτερος] Craſſior pinguiorque redditur Plutus, cum in ciſta clauſæ opes uſura & turpibus lucris accreſcunt & augentur. *Idem.*

3 Ὑπέργυγος] Sic proprie vocatur qui ſupra modum tumidus vel pondere gravis eſt, ὄγκος enim tumor, gravitas. ad divitias ſæpe transfertur. Sic Plato ὑπερόγκους dixit ingentes & nimias opes, in epiſtol. *Idem.*

4 Οὕτε εἰς τὸ φῶς προάγοντας] Hoc omne Pluti mutuatum ab Ariſtophanis Pluto. tu conſule. Tangit idem in Catapl. in ſomnio & alibi. *Bourd.*

5 Κατασήποντας] In activa hic ſignificatione accipitur pro facere vel ſinere ut putreſcant. Similiter & Theophraſtus in Charact. ſordidorum hominum mores deſcribit. Τῶν μικρολόγων, inquit, ἐστὶν ἰδεῖν εὑρηκότας, ἐν κλεῖς ἰσμένας, id eſt, *Sordidorum iſtorum hominum loculos videas ſitu obſitos, & claves ferrugine illitas.* Cujuſmodi divitibus exitium denuntiat Apoſtolus Iacobus, epiſtolæ ſuæ cap. 5. verſ. 2. & ſequentibus. Ubi iiſdem pæne verbis utitur ὁ Διόσπολις ſcriptor, quibus hîc Lucianus & Theophraſtus. *Barl.*

6 Οὐκ εἰδότας] Et hæc τὸ φιλαργύρου inſania eſt non minima, quod dum vivi opibus uti metuunt, eas poſt hanc vitam, quæ nulli vel ad unum diem certa eſt; aliis cogantur relinquere. P. Syri dictum eſt: *avarus niſi cum moritur, nihil recte facit.* Etenim qui ſeſe pecuniæ ſtudio addixit, nulli commodus eſt, dum vivit: ſola mors voluptatem & emolumentum adfert hæredi: non ſecus ac ſus quæ luto ſemper immerſa, non niſi perempta lardo ſuo prodeſt. Unde Flaccus paſſim

[1] τῶν εὐδαιμόνων μὴ καταλιπόντες. [2] ἢ τί οἰόμενος, ὅτι τοὺς πάνυ ἀφειδῶς εἰς ἐμὲ τείνοντας ἐπαινῶ, ἀλλὰ τοὺς ὅπῃ ἄριστον ἐν [3] μέτρῳ ἐπῃνημένους τῷ πράγματι, καὶ μήτε ἀφιεμένους τοπαράπαν, μήτε ἀφειμένους τὸ ὅλον, [4] σκόπει δὲ ὡς Ζεὺς πρὸς Διὸς, εἴ τις [5] νόμῳ γήμας γυναῖκα νέαν, καλήν, ἔπειτα

fortuna faverit, relinquendum. Quocirca neque illos probo, nec hos qui nimium facilè mihi manus admovent, ſed eos, qui, quod eſt optimum, mediocritate utuntur, ut nec prorſus abſtineant, nec penitus profundant. Etenim per Iovem illud conſidera Iupiter, ſiquis ubi juvenem & formoſam uxorem lege duxerit, poſtea neque obſervet neque

ſuos hortatur ne genium defraudent, ſed ubi res tempuſque exigunt, partis bonis honeſtè fruantur:

Quis ſcit, an adjiciant hodiernæ craſtina ſummæ
Tempora Di ſuperi?
Cuncta manus avidas fugiunt heredis amico
Quæ dederis animo. Bail.

1 Τῶν εὐδαιμόνων] Sic vocat futuros bonorum poſſeſſores, quibus ſingulari hoc modo Deus aut fortuna faverit. δαίμων& voce τὺν τυχὴν, ſive εὐμοιρίαν non raro deſignant Græci, & homines copioſos εὐδαίμονας appellant. Euripides:

Πλοῦτος δ' ὀπυίεται δαίμονι καλοῖς γάμοις.
Τῷ μὲν γὰρ εὐγένειαν αὔξει βροτοῖς,
Μᾶλλον δ' καὶ τύχαις τοῖς εὐδαίμοσι.

Latini quoque beatos vocant divites. Sic Plautus in Pœnulo:

Aurum in fortuna inventur: natura ingenium bonum.
Bonam ego, quam beatam me eſſe nimio duci mavolo. Idem.

2 Οὔτ' ἂν ἐκεῖνος] Laudat mediocritatem Plutus, hoc eſt, eos, qui nec facile nimis ipſi manus admovent, quod prodigorum eſt: nec penitus ab eo abſtinent, ut homines ſordidi. Tales & ipſe ſibi habere optat apud Ariſtophanem idem Plutus, nimirum qui in re familiari adminiſtranda modum teneant, τὸν μέτριον, qualem ſe gloriabatur eſſe Chremylus. Ἐγὼ, inquit, χαίρειν φείδομαι& ὡς ἔθηλε ἀνήρ. πάλιν δ' ἀναλῶν, ἵνα δ' αὖ τοῦτο δῷ, id eſt, *Ego lubens mea comparco, ſi quiſquam alius: rurſum ubi opus eſt, ſumptus facio.* Idem.

3 Μέτρον ἐπιβάλλειν τῷ πράγματι] Eſt rebus modum imponere. quod & Horatius expreſſit Serm. lib. 1.

——— *non ego avarum*
Cùm veto te fieri, vappam jubeo ac nebulonem.
Eſt modus in rebus, ſunt certi denique fines,
Quos ultra citraque nequit conſiſtere rectum. Idem.

4 Σκέπει γὰρ ὦ Ζεῦ πρὸς τὸν Διόν] Egregia ſimilitudine rem illuſtrat Plutus per ἀναλογισμὸν inſtitura. Prodigum marito comparat, qui uxorem ſuam libere ſvagari ſinit, omnibuſque ſine delectu proſtituit. *Idem.*

5 Νόμῳ γήμας] De eo dicitur, qui legitimam duxit uxorem, adhibitis omnibus ſolennibus, ad differentiam τῶ ἀγαμεῖν& ἑταιρίζοντος. Quicquid enim extra leges matrimonii fit, ſcortatio eſt, ſive cum una conſuetudo fuerit, ſive cum pluribus. hinc & *concubina* meretrix eſt, licet *univira*, ut eam appellat Hieronymus. Recte Auguſtinus de Tempore Serm. 164. *Velis nolis, illa quæ præter uxorem tecum dormit, eſt meretrix.* Illud γήμας eſt ab anormi γάμω τὸ γαμῶ, *uxorem duco*, quod de viro propriè dicitur, ut γαμεῖσθαι de fœmina. *Idem.*

1 Μή-

μήτε φυλάττοι, [1] μήτε ζηλοτυποῖ τὸ παρεῖναι, ἀφιείς καὶ βαδίζειν ὅπῃ ἂν ἐθέλοι νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ [2] ξυνεῖναι [3] τοῖς βουλομένοις, μᾶλλον ἢ αὐτὸς ἀπάγοι μοιχευθησομένῳ ἀνοίγων τὰς θύρας, καὶ [4] μαστροπεύοι, ὦ πάτερ ἐπ' αὐτῷ καλῶν, ἆρα ὁ τοιοῦτος ἐρᾶν δόξειεν ἂν; [5] ἀλλὰ σύ γε ὦ Ζεῦ τοῦτο φαίης ἄν, ἐρασθεὶς πολλάκις [6] εἰ δέ τις ἐμπαλιν ἐλαύνοιτο [7] γυναῖκα

que omnino zelotypia proſequatur, concedens illi ut noctu atque interdiu eat quo velit, & rem cum quibuſlibet habeat, vel potiùs ultro producat ut adulteretur, fores aperiens, proſtituens, & omnes ad eam invitans, num hic amare videbitur? profectò hoc tu nequaquam dices Iupiter, qui ſæpenumero amorem ſenſeris. Rurſum ſi quis ingenuam lege domum de-

1 Μήτε ζηλοτυποῖ] Fidelis enim mariti eſt uxorem ſuam, præſertim ætate florentem, formoſamque, cum propter ſexus imbecillitatem multis expoſita ſit periculis, obſervare & laudabili zelotypiâ proſequi, neque permittere, ut noctu atque interdiu eat, quo libitum eſt. Quam periculoſæ enim minuſque probandæ ſint vagæ illæ mulierum eliminationes, oſtendit pictor ille, qui Venerem nobis exhibuit teſtudini inſiſtentem, quo docere voluit, fœminas debere eſſe caſtas, ut veteri utar verbo, quibus cum tardigrado illo animali, οἰκῶ ſit φιλῶ, οἰκῶ ἀρίστως. Xenophontis præceptum eſt in Oecon. Τὴν γυναῖκα πάλιον ἐνδον μένειν, ἢ ἔξω ἰέναι, mulieri ſatius eſt domi manere, quam extra eam verſari. Vnde & Belgis a domeſtica cura *huysvrouwen* dictæ. *Barl.*

2 Ξυνεῖναι] De converſatione Venerea honeſte dicitur. Sic & συγγίνεσθαι, συναλίσκειν, πλησιάζειν, συμμείγνυσθαι, & ſimilia uſurpant Græci. σύμμιξις λόγος appellant Græci Patres. *Idem.*

3 Τοῖς βουλομένοις] Ejuſmodi mulier *volgivaga* appellatur in jure Civili, quod & Veneris πανδήμου epitheton eſt apud Lucretium. Euripidi ἀμπλάκιτος quod neminem refugiat, ſed omnibus ſe applicet, & adjungat. *Communes matrimonii* cum Eraſmo appellare licebit. *Idem.*

4 Μαστροπεύοι] Idem quod προαγωγεύειν. Lenonum eſt, qui uxores ſuas filiaſve lucri cauſſa proſtituunt. Quod genus hominum pro dedecus! nullo unquam ſeculo defuit. Talem deſcribit Iuvenal. Sat. 1.

Cum leno accipiat moechi bona, ſi capiendi
Ius nullum uxori, doctus ſpectare lacunar,
Doctus & ad calicem vigilanti ſtertere naſo.

μαστροπὸν deſignat, qui ſe dormire ſimulat, quo licentius uxore ſua potiatur alius. Ejuſmodi maritos pœna mortis afficiendos cenſuit Æſchines contra Timarchum. *Idem.*

5 Οὐ σύ γε] Communicationis ſchema, quod valet ad extorquendam adverſario confeſſionem, dum videt nos in æquitate ejus judicium ponere, ſimulque Iovem ex obliquo ut mollem & ſtupri reum traducit auctor. *Idem.*

6 Εἰ δέ τις ἐμπαλιν ἐλαύνοιτο] Altera pars ſimilitudinis priori oppoſita. Avaros contra ſimiles eſſe docet marito, qui uxore ſua, quam ætate & forma vegetam pulchramque duxit, uti non audet, ſed intactam ſervat, & marcescere ſinit, cum matrimonii leges poſtulent, amoribus ejus frui, ac liberos procreare. *Idem.*

7 Γυναῖκα νόμῳ παρακαθεῖν] Idem eſt quod ſupra, νόμῳ γάμου. Addit, εἰς τὴν οἰκίαν. Solebant enim ſponſi novam nuptam parentum ſuorum domo in ſuam deducere. hinc natum illud loquendi genus apud Græcos pariter & Latinos; γυναῖκα εἰς οἰκίαν παρακαθεῖν, vel ἀγαγεῖν; Romani, *uxorem domum ducere*, vel

εἰς τὸν οἰκίαν νόμον ἐγγυᾶσθαι ἐπ' ἀρότῳ παίδων γνησίων, ὁ δὲ, μήτε αὐτὸς σωφρονεῖν μήτε ἄλλῳ σωφρονεῖν ἐπιτρέπειν, ἄγχειν ἢ ἐς τρίοδον κατακλείσας παρθενεύειν, καὶ ταῦτα ἐρᾶν φάσκων, καὶ δήλῳ ὢν διὰ τὸ χρῆμα, καὶ τὸ σαρκὸς ἐκτέτηκέναι, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑποδεδυκότας, ἔστ' ὅπως ὁ τοιοῦτος ἐγγυᾶσθαι δέξεται

ducat, acceptam ad liberorum legitimorum procreationem: cæterùm nec ipſe contingat florentem ætate, decoramque virginem, nec eam ab alio aſpici ſinat, ſed incluſam, orbam, ſterilemque in perpetua virginitate contineat, ac interim ſe amore teneri dicat, & hunc præ ſe ferat colore, corpore exhauſto, refugis oculis, num fieri poteſt, ut talis quiſpiam deſipere

vel ſimpliciter *ducere* dicunt. Heſiodus in Operib. Γῆρᾳ τὸν γυναῖκα τὴν σὴν οἶκον ἀγέσθω. *Tempeſtivo uxorem domum tuam ducito.* Sic Homerus, & alii locuti. ἐνδυκέως vocat mulierem *ingenuis parentibus natam*, non *ſervam* aut *manumiſſam*. Barl.

1 Ἐπ' ἀρότῳ] Εἰς τὸ σπερμολογεῖν γάνος, ut ait Heſiod. εἰς σπορὴν τέκνων. Bourd. Elegantur ἄρουρον τῶν παίδων pro *liberorum procreatione* dixit. Plutarchus in lib. de præceptis conjugalibus quadruplicem proponit arationem: unam in Sciro, ſecundam in Raria, tertiam ſub ipſa urbe, quam à jugo boum, Bubigium nominat; quartam vero omnibus hiſce ſanctiorem eſſe dicit, procreandorum liberum. Simili figura loquitur Iſidorus Peluſiota lib. 3. epiſt. 243. Τῷ γὰρ σπείροντι, inquit, ὁ ἀνὴρ συναπολωλὼς γυναῖκα, τεκοῦσι γόνιμον ποιεῖ, διὸ καὶ παρ' Ἀθηναίοις ἡ συλλαβοῦσα ἢ κατὰ νόμον, ἐπ' ἀρότῳ παίδων. (Sic malim cum Luciano & Plutarcho, ut etiam notat Gatakerus, quam ἐπ' ἀρότρῳ) ἀλίγκιον γίνεσθαι καὶ γονεῖς εἰ τεκόντες καλοῖντο. Sunt autem bellæ & verecundæ ejuſmodi locutiones, quæ ſumuntur ab agricultura. Sophocles de Oedipode: τῷ τεκοῦσαν ἄρουρ, matrem aravit, pro matri ſe miſcuit. Et σπείρειν παίδων ἄλοκα, dixit Euripides tragico more, pro liberos procreare: ad verbum, *ſeminare liberorum ſulcum*. Quin & σπέρμα pro humore prolifico, ipſiſque adeò liberis non rato accipitur, qui & *fructus ventris* in ſacris litteris appellantur. Præclare Tertullianus lib. de anima, cap. 27. *Natura veneranda eſt, non erubeſcenda: conſuetum libido, non condicio fadavit, exceſſus, non ſtatus eſt impudicus.* Barl.

2 Παίδων γνησίων] Sic dicuntur, qui originem habent legitimam, non νόθοι aut ὑποβολιμαῖοι, id eſt, *ſpurii vel ſuppoſititii*. Idem.

3 Περσπᾶσθαι] Verbum περσπᾶσθαι, ut & ſimplex σπᾶσθαι de congreſſu accipitur viri cum muliere. Sic Apoſtolus 1. ad Corinth. cap. 7. Καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι, *Bonum eſt viro mulierem non attingere*, id eſt, uxorem non ducere, aut cum eâ commercium habere. Tremellius: *ad mulierem non appropinquare*, quemadmodum & נגע ſive קרב apud Hebræos, & τὸ πλησιάζειν Græcis eo ſenſu non raro uſurpantur. hinc virgo ἄθικτος ſive *intacta*, quæ virum experta non eſt. *Idem.*

4 Σάρκα ἐκτετηκυῖαν] Id eſt, *corpus exhauſtum & extabeſactum*, ut evenire ſolet nimio Veneris deſiderio flagrantibus nec amore ſuo potiuntibus. De virginibus idem affirmat Eraſmus in colloquio proci & puellæ: *Vidi multas*, inquit procus, *quæ ante nuptias pallebant, languebant, ac velut contabeſcebant, ex congreſſu viri ſic enituiſſe, ut tum demum florere caperint.* ἐκτήκειν eſt paulatim extabeſcere & emaciari. Idem.

5 Ὀφθαλμοὶ ὑποδεδυκότες] Sunt oculi refugi & introrſum retruſi, quod fit ob defectum humoris per calorem conſumpti, ut docent medici. *Idem.*

6 Παραπαίειν] Id eſt, *deſipere, hallucinari*, παραφρονεῖν. Sumpta tralatio ab iis, qui fides perperam pullant. *Idem.*

1 Ἵ-

ἐν, δίον παιδεπόιείας, καὶ λαλεῖν & γάμου, καταμφρονῶν δοκοῦσα ὅτι κ᾽ ἐπέρασιν κόρῳ, καὶ τὰς [1] ἱέρειαν [2] τῆ θεσμοφόρῳ περιφαν ἀφ᾽ παντὸς & βίου; [3] τοῦτο γε κ᾽ αὐτὸς ἀγανακτῶ, πρὸς ἐνίων μὲν, ἀτίμως λακπζομένων, καὶ λαφυστόμενων, καὶ ἐξωτλεμένων. ὑπ᾽ ἐνίων ἢ, ὑποσῖφ

sipere non videatur, quippe qui cum liberis oportuerit operam dare, fruique conjugio, puellam adeò formosam atque amabilem sinat emarcescere, per omnem vitam, tanquam Cereri sacerdotem alens? Hæc & ipse indignor, quum à nonnullis ignominiose cædor calcibus & lanior, & exhaurior, à nonnullis contrà perinde ut stigmas

1 Ἱέρειαν τῆ Θεσμοφόρῳ] Æschines Demosthen. Æschyl. quales Vestales *Bourd.* Cereri sacerdotem alere dicitur, qui uxorem παρθενεύειν, hoc est, virginem & intactam servat. Tradit Theocriti Scholiastes ad Idyll. 4. legem fuisse Athenienſibus, ut Thesmophoria (festa erant Cereris) quotannis celebrarent virgines mulieres, vitæque honestæ, quæ per solennitatis diem legales libros & sacros vertice gestantes, tanquam supplicantes Eleusinen contenderent. Idem testatur Ovid. lib. 10. Metamorph.

Festa pia Cereri celebrabant annua matres,
Illa quibus niveâ velata corpora veste
Primitias frugum dant spicea serta suarum,
Perque novem noctes Venerem tactusque virilis
In vetitis numerant. ———

Hanc continentiam ut sibi faciliorem redderent, salicis aut viticis (ἄγνου Græci vocant quasi ἁγνὸν) folio lectos insternebant. vide Dioscor. libro 1. cap. 136. & Plinium lib. 23. cap. 9. Nam & salicem habere vim perimendi seminis & libidinis extinguendæ auctor est Theophrastus. ἀφροδισίων κωλυμα vocat Nicander. Vtebantur ad idem præstandum cnyzâ & cunilagine, ut testatur Theocriti commentator Idyll. 7. quæ utraque planta refrigerandi summa vi pollet. *Bart.*

2 Τῆ Θεσμοφόρῳ] Supp. Δημητρὶ. Sic appellatur Ceres ob legum inventionem. Θεσμος Hesychio νόμος θεῖος. *Legiferam* dixit Virgil. 4. Æneid. quem locum sic Servius: *Leges Ceres dicitur invenisse; nam sacra ipsius Thesmophoria, id est, legum latio vocantur. Sed hoc ideo fingitur, quia ante frumentum inventum à Cerere passim homines sine lege vagabantur, quæ feritas interrupta est, postquam ex agrorum discretione nata sunt jura.* Θεσμοφόρα Cereris meminit Lucianus, quia de matronis loquitur, quæ Thesmophoria celebrantes à virorum complexu abstinere debebant sive ex maritos haberent, sive viduæ essent & ἄνανδροι. De quibus & Iuvenalis. *Pauca adeo Cereris vitam contingere digna.* Idem.

3 Ταῦτα & αὐτὸς ἀγανακτῶ πρὸς ἐνίων μὲν] Duo sic hominum genera odisse ait Plutus, profusi nimirum ingenii divites & præparcos. Priora verba in prodigos quadrant & discinctos nepotes, à quibus λακπάζεσθαι dicitur Plutus, & λαφύσσεσθαι, id est, calcibus cædi & dilaniari. oratione usitur emphatica. τὸ λακπάζειν est λακτίζειν ἢ λακτισμὸν πλήττειν, calcibus cædere. Ad λάκω refert Eustathius, à quo fut. λάξω, ν in α verso Doricè. At λαφύσσειν verbum est lurconibus aptum. Significat enim ἀκολάστως & δι᾽ πολὺ λαπάττειν & ἐκκενῦν, ut exponit Athenæus, hoc est, *largiter & plurimum consumere & evacuare.* Alterum orationis membrum describit avaros, qui Plutum ut captivum & vinctum servilitèr detinent sibique asservant tantum. *Idem.*

1 Σπε-

εἰς τὸν οἰκίαν νόμον ἐπιλαβέσθαι ἐπ' ἀρότῳ παίδων γνησίων, ὁ δὲ, μηδὲ αὐτὸς ἀθυσπάρθενος ἀκμαίας καὶ καλῆς παρθένου, μήτε ἄλλῳ ἀθυστόλιπτον ἐπιτρέπει, ἀγρὸν ἢ ἐν στέρραν καταλείσας παρθενεύοι, καὶ παῦται ἐρᾶν φάσκων, καὶ δῆλον ὡς ἀπὸ τῆς χρόας, καὶ τῆς σαρκὸς ἐκτετηκώς, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑποδεδυκότας, ἔστ' ὅπως ὁ τοιοῦτος ἐπαπατᾶν δέξεται

ducat, acceptam ad liberorum legitimorum procreationem: cæterùm nec ipse contingat florentem ætate, decoramque virginem, nec eam ab alio aspici sinat, sed inclusam, orbam, sterilemque in perpetua virginitate contineat, ac interim se amore teneri dicat, & hunc præ se ferat colore, corpore exhausto, refugis oculis, num fieri potest, ut talis quispiam desipere

vel simpliciter *ducere* dicunt. Hesiodus in Operib. Ὀπυίειν ἢ γυναῖκα τὴν σὴν οἶκον ἀγαθήν. *Tempestive uxorem domum tuam ducito.* Sic Homerus, & alii locuti. ἐλεύθερα vocat mulierem *ingenuis parentibus natam*, non *servam* aut *manumissam*. Barl.

1 Ἐπ' ἀρότῳ] Εἰς τὸ ἀποτελεῖν γάμους, ut ait Hesiod. εἰς σπορὴν τ' ἐγένες. Bourd. Elegantur ἄροτον τῶν παίδων pro *liberorum procreatione* dixit. Plutarchus in lib. de præceptis conjugalibus quadruplicem proponit arationem: unam in Sciro, secundam in Raria, tertiam sub ipsa urbe, quam à jugo boum, Butigium nominat; quartam vero omnibus hisce sanctiorem esse dicit, procreandorum liberum. Simili figura loquitur Isidorus Peluliota lib. 3. epist. 243. Τὸν δὲ παρθένον, inquit, ὁ ἀνὴρ σωματεμπόρῳ γυναῖκα, τυτθὸν γόνιμον ποιεῖ, διὸ καὶ παρ' Ἀθηναίοις ἡ σωμάτεια κατὰ νόμον, ἐπ' ἀρότῳ παίδων. (Sic malim cum Luciano & Plutarcho, ut etiam notat Gatakerus, quam ἐπ' ἀρότου) ἀλέγετο γίνεσθαι καὶ γονεῖς εἰ τεκόντες κεκλήντην. Sunt autem bellæ & verecundæ ejusmodi locutiones, quæ sumuntur ab agricultura. Sophocles de Oedipode: τὸν πᾶσαν ἄρσεν, matrem aravit, pro matri se miscuit. Et σπείρειν παίδων ἄλοκα, dixit Euripides tragico more, pro liberos procreare: ad verbum, *seminare liberorum sulcum.* Quin & σπέρμα pro humore prolifico, ipsisque adeo liberis non raro accipitur, qui & *fructus ventru* in sacris litteris appellantur. Præclare Tertullianus lib. de anima, cap. 27. *Natura veneranda est, non erubescenda: concubitum libido, non conditio fadavit, excessus, non status est impudicus.* Barl.

2 Παίδων γνησίων] Sic dicuntur, qui originem habent legitimam, non νόθοι aut ὑποβολιμαῖοι, id est, *spurii vel supposititii.* Idem.

3 Προσαπτοιτο] Verbum προσαπτεσθαι, ut & simplex ἅπτεσθαι de congressu accipitur viri cum muliere. Sic Apostolus 1. ad Corinth. cap. 7. Καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι, *Bonum est viro mulierem non attingere*, id est, uxorem non ducere, aut cum ea commercium habere. Tremellius: *ad mulierem non appropinquare*, quemadmodum & נגע sive קרב apud Hebræos, & τὸ πλησιάζειν Græcis eo sensu non raro usurpantur. hinc virgo ἄπτως sive *intacta*, quæ virum experta non est. *Idem.*

4 Σῶμα ἐκτετηκὸς] Id est, *corpus exhaustum & extabefactum*, ut evenire solet nimio Veneris desiderio flagrantibus nec amore suo potiuntibus. De virginibus idem affirmat Erasmus in colloquio proci & puellæ: *Vidi multas*, inquit procus, *quæ ante nuptias pallebant, languebant, ac velut contabescebant, ex congressu viri sic enituisse, ut tum demum florere coperint.* ἐκτήκειν est paulatim extabescere & emaciari. Idem.

5 Ὀφθαλμοὶ ὑποδεδυκότες] Sunt oculi refugi & introrsum retrusi, quod fit ob defectum humoris per calorem consumpti, ut docent medici. *Idem.*

6 Παραπτίειν] Id est, *desipere, hallucinari*, παραφρονεῖν. Sumpta tralatio ab iis, qui fides perperam pullant. *Idem.*

1 Ἵ-

ἄν, δέον παιδοποιεῖσθαι, καὶ λαμπαδεύειν ὑμέναιον, καταμαρμαίνειν δυσὶν ἢ τρισὶν ἔτεσι τὴν ἐπίφθονον κόμην, καὶ τὴν [1] ἱέρειαν [2] τῆς θεσμοφόρου πέπλον ἀφ' ὅλου τοῦ βίου; [3] τοῦτο καὶ αὐτὸς ἀναγκαῖον, πρὸς εὐίαν μὲν, ἀτίμως λακτιζόμενον, καὶ λαφυσσόμενον, καὶ ἐξαυτλούμενον. ὑπ' εὐίαν δ', ὅσον ἐφ' ἑαυτοῖς, καὶ ἀπαίδευτον, καὶ ἀγύναικα, καὶ ἄπαιδα, καὶ ἀνάθρεπτον, καὶ ἀνεπιτήδευτον, καὶ ἀνεπιστάτητον, καὶ ἀνεπιμέλητον, καὶ ἀνεπιτρόπευτον, καὶ ἀνεπιτίμητον, καὶ ἀνεπιτίθ

[1] στιγματίας φραπίης [2] πεπεδημέ-νος. [3] Ζεύς. τί δὲ ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν; δίδασκε γὰρ ἄμφω καλῶς τὸν δίκαιον. οἱ μὲν, ὥσπερ ὁ Τάν-ταλος, ἄπονοι, καὶ [4] ἀγύστοι, καὶ ξηροὶ τὸ στόμα, ἐπικεχωνότες μόνον τοῦ χρυσίου. οἱ δ', καθάπερ ὁ Φινεὺς καὶ ὁ φάσυγγος τῶν πτερωτῶν ἁρπυιῶν ἀφαιρούμενοι.

gmaticus fugitivus compedibus vincior. *Imp.* Quid igitur adversus illos indignaris? utrique enim egregias luunt pœnas: Hi quidem dum Tantali in morem, nec bibere, nec edere sinuntur, sed ore sicco, auro tantùm inhiant. Illi verò, dum [5] ceu Phineo cibos harpyiæ ipsis è faucibus eripiunt.

1 Στιγματίας] Frontem litteratus hoc charactere ΦΦ. *δραπέτης* pro servo, ut Catapl. *Bourd.* Pro servo accipitur, cujus fronti stigma sive nota φφ. candenti ferro imprimebatur, ut agnosceretur, præsertim si aufugere consuevisset, quod probrosum erat. Plautus *litteratum* festive appellat. Meminit ejus rei Plutarchus in Nicia, ubi de Athenienſibus in Sicilia captis. Καὶ αὐτοὺς, inquit, οἰκέτας ἐπώλουν σίζοντες ἵππον εἰς τὸ μέτωπον. *Et eos ut servos vendebant equi signo eorum fronti impresso.* Item Valerius Max. lib. memorab. 6. cap. 8. *Servus ab eo vinculorum pœna coercitus, inexpiabilique litterarum nota per summam oris contumeliam inustus.* Barl.

2 Πεπεδημένος] Servi enim in nervo & compedibus habebantur. hinc πεδῆ δῆλοι apud Hesych. & Suidam. πέδη vero omne genus vinculorum significat, quibus maleficorum pedes constringuntur. *Idem.*

3 Ζεύς. Τί δὲ ἀγανακτεῖς κατ' αὐτῶν] Tantali & Phinei exemplis ostendit Iupiter, nihil causſæ esſe Pluto, cur tantopere indignetur adversus prodigos & avaros, cum miſeratione potius digni censeantur, ut qui ambo pœnas suæ stultitiæ sat graves luant. Tantali fabulam refert Homerus: aliter Pindarus, Euripides, Alcæus. Vnde Casaubonus figmentum illud de pœna Tantali vestigium esſe credit historiæ Adami ob legis prævaricationem à Deo è Paradiso ejecti, de quo dici potſit, quod de Tantalo suo ait Pindarus in Olymp. κατεπέψαι μέγαν ὄλβον ἐδυνάσθη· κορεσθεὶς δ' ἔλαν ἄτας ὑπέρφορον, id est, *concoquere magnam felicitatem non potuit: sed saturitate accepit damnum immensum.* In divites avaros aptat Horatius lib. Serm. 1.

Tantalus à labris ſitiens fugientia captat
Flumina quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. congeſtis undique saccis
Indormis inhians.

Quod est ἐπιχαίρειν τῷ χρυσίῳ, ut hic loquitur Plutus. *Idem.*

4 Ἄγυστοι] Ἀγύσασθαι τὸ ἰδίως Hebræorum more. *Idem.*

5 *Ceu Phineo cibos*] De Phineo Virgil. 3. Æn. *Cogn.* De Phineo Agenoris filio qui rex fuit Thraciæ, paulo aliter hiſtoriam refert Diodorus Siculus lib. 4. Hic secundum duxerat uxorem Idæam Dardani filiam, cujus suaſu filios suos ex Cleopatra Boreæ & Orithyæ filia ſuſceptos excæcavit. Quapropter & ipſe excæcatus est, & Harpyæ contra eum missæ, quæ cibos & mensam ejus turpiſſimè fœdarunt, de quibus legendi Apollon. lib. 2. Argonaut. Martial. lib. 9. Æſchylus in Eumenid. nec non Apulejus lib. 10. de Asino aureo. Finguntur Harpyiæ fuiſſe volucres monſtroſæ, facie virginea, unguibus vultures, quarum ingluviem & fœditatem pulchre describit Virgilius 3. Æneid. & Ovid. 7. Metamorph. sic dictæ, ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν, à diripiendo. Vnde *harpax* & *harpagare* pro rapere apud Plautum. Ἁρπακτικὸς δαίμονας interpretatur Suidas. Alii φυσικῶς eo nomine ventos intelligunt. Sunt qui ad hiſtoriam referant, & pellices Phinei ea appellatione eſſigiari putant, quas aula expulere Calais & Zethes, Boreæ, hoc est, Septen-

trio-

* ἀλλ' ἄπιθι ἤδη σωφρονιστέρῳ πεμφθησόμενος τῷ Τίμωνι σύντυχόμενος. Πλοῦ. οἰκεῖον γὰρ ποτὲ ποιεῖ τὸ δόσεως ἀκριβείας πεπυνθάνεσθαι, πρὶν ὅλως εἰσρυῆναί μοι χρυσὸν ἀσυδὴν ἐξαντλῶν, † φθάσαι βυλόμενον τὴν ἐπιῤῥοήν, μὴ † ὑπεκρυντλῶν εἰς πιθον, ἐπικλύσω αὐτόν; † ὥστε εἰς ἃ †† Δαναΐδων πίθον ὑδροφορήσειν

piunt. Sed abi jam, cordatiorem multò nacturus Timonem. *Plut.* An ille aliquando definet me velut ex † foraminoſo cophino, priuſquam omnino influxerim, data opera exhaurire, quaſi conetur occupare, quo minùs influam, veritus ne ſi copioſius infundar, ipſum undis obruam? Quò fit ut in Danaidum dolium aquam mi-

.hi

trionalis plagæ reguli ex Orythia apud Iliſſum raptæ, filii, in quibus eſt ὁ μαγειρίτης Voſſius Theol. Gentil. lib. 3. cap. 99. *Phineo* non inepte comparantur prodigi: ſcorta & paraſiti ſunt veluti *Harpyiæ*, quarum facilimo contactu res ampliſſimæ, maximæque opes facile diſſipantur. Barl.

1 Ἀλλ' ἄπιθι ἤδη] Sequitur nunc ἐφίστασθαι ſive mandatum. Iupiter enim auditis ultro citroque Pluti querelis, eum abire jubet, non dubitans, quin Timone poſthac uſurus ſit cordatiore. Paupertas enim homines reddit circumſpectiores, multoque quam antea frugaliores. nam qui per nimiam profuſionem facultates ſuas exhauſere, eos tandem egeſtas cogit largiendo finem facere, & temperantiæ ſtudere. *In fundo parcimonia eſt*, ut proverbio dicitur. Timonem Plutus cophino aſſimulat foraminoſo, qui nihil liquoris retinere poſſit. κόφινος autem corbis eſt è vimine contextus formam habens orbicularem. Vnde Nonnus: *δυσθήκῃ κιχλα κοφίνῳ.* Vbi nota ſecundam produci in *cophinus*, quæ ab aliis corripitur. Nanſius ad Nonni paraphraſin. *Idem.*

2 *Foraminoſo cophino*] Alluſum ad Danaides de quibus Ovid. 4. Metam. *Cognatus.*

3 Φθάσαι βυλόμενον] Verbum φθάνειν *antevertendi* ſeu *præoccupandi* ſignificationem fere habet, quaſi *pravenire volens influxum.* Barl.

4 Ὑπόρρυντλον εἰς πιθον] Dicitur Plutus, cum uberius hominem locupletat. Supra dixit, ὑπέρρυντλον ὕζειν pro enormi contumelia. Mirum videri poſſit, tut tam male ominetur de Timone Plutus, quaſi ad mediocritatem nullo pacto reduci queat, cum tamen à prodigalitatis extremo facilior ſit ad liberalitatem regreſſus, quam ab avaritia, quæ longius diſtat a medio. Sic enim philoſophus ethic. lib. 4. cap. 1. ὁ γὰρ δοτικὸς, inquit, δόξειε δ' ἂν ὁ μικρῷ βελτίων τῷ τὰ ἀναλωθήσα, διαπέσειν γὰρ ἔσται, καὶ τοῦ τ' ἀλλοτρίου, ⸗ τοῦ τ' ἀστείου, ⸗ δεῖ τὸ μέσον δύνασθαι ἰλθεῖν. ἔχει γὰρ τὸ τῶ ἀναλώσιμα, ⸗ γὰρ δίδωσι, ⸗ ὁ καμεῖν. hoc eſt, *Qui prodigus eſt, non paulo eſſe melior illiberali videtur. Nam & ſanabilis eſt, tum ætate, tum inopia, & ad medium venire poteſt. Habet enim liberalis homines nonnulla. Et enim donat, non accipit.* Contra vero avarus eſt δύσιατος, id eſt, *difficulter ſanari poteſt*, quia avaritia, ut idem Ariſtoteles oſtendit, ſemper magis atque magis creſcit. Vnde & hoc infert παράδοξον, prodigum quod ad ingenium attinet, per ſe non eſſe malum & improbum, ſed potius hominem ſimplicem & ἠλίθιον, quia temere & inutiliter profundit eas opes, quas reliqui homines magni faciunt, & quodammodo honorant: imo pro quibus conſequendis non pericula aut labores ullos ſubire recuſant, & in quibus major pars hominum ſuam felicitatem poſitam eſſe arbitratur. *Idem.*

5 Ὥστε εἰς τὸν τῶν Δαναΐδων] Prodigum Timonis ingenium dolio inſuper comparat Danaidum, quod pertuſum eſt, nec liquorem continere poteſt. Fuit Danaus Argivorum rex, Ægypti frater, qui quinquaginta filias, ſed ex diverſis conjugibus genuiſſe dicitur, quæ ab avi nomine *Belides*: à patris autem nomine *Danaides* appellantur. Has cum totidem Ægypti filiis nupſiſſent, Danaus ut reſpon-

μοι δοκῶ, καὶ μάτην ἐπαντλήσειν, [1] ὃ κύτος μὴ σεσηπὼς. ἀλλὰ πρὶν εἰσρυῆναι, χεδὸν ἐκχυθησομένῳ ὃ ἐπιρρέοντος ὕστερον, σύρτεσθον τὸ [2] ἔσω τοῦ ἔκχυτον κεχηνὸς ὃ πίθον, ἓ ἀκώλυτος ἡ ἔξοδος. [2] Ζεύς. ἤκειν εἰ μὴ [3] ἐμφράξῃ τὸ κεχλώδες τοῦτο, καὶ εἰς [4] τὸ ἄπαξ ἀναπεπταμένον, ἐκχυθεὶς ὃ βραχεῖ σε, ῥᾳδίως σύρηται τοῦ διαφέροντος αὖθις, καὶ τοῦ δικέλλου [5] ἐν τῇ τρυχὶ ὃ πίθου. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, hi videar allaturus, frustraque infusurus, vase non continente liquorem: imò priùs propemodum effuso quod influit, quàm influxerit: adeò latus dolii hiatus ad effusionem, ac liber exitus. *Iupiter.* Proinde ni hiatum istum obturaverit, perpetuamque perstillationem sistere conetur, te propediem effuso, facilè rursus fagum & ligonem in fœce dolii reperiet. Verùm abite jam, illum-

ponsum accepit se à genero interfectum iri, filiabus auctor fuit, ut facta simul conjuratione ponsos omnes interimerent. quod factum ab illis, una (alii duas statuunt) excepta, nimirum Hypemnestra, quæ Lynceum maritum suum servavit, à quo Danaus, postquam annos regnasset quinquaginta, interfectus est. Ob hanc impietatem tali supplicio Danaides apud inferos finguntur plecti, ut assiduo dolium pertusum aqua cogantur implere, è quo tantundem effluit, quantum infunditur. Vnde natum proverbium, εἰς τὸν Δαναΐδων πίθον ὑδροφορεῖν, de quo Erasmus. Fabulæ hujus quoque meminit Lucianus in Hermot. in Dipsadib. nec non in dialogo Crateris & Diogenis. Convertitur ad varios usus. hic in prodigos aptatur, qui simulatque opes accepere, continuo eas effundunt. *Barl.*

1 Τὸ κύτος μὴ σήπ.] Vox κύτος generatim significat omne concavum. πίθου κύτος, *dolii sinus* vel *alveus* est. Hesychio non tantum exponitur σῶμα, ἔγκος, sed etiam χωρημα, βάθος. Notandum hic τὸ σήπειν idem esse, quod σαπίζειν, & proprie usurpari de iis, quæ aquam continere dicuntur, nec per rimas aut foramina eam transmittunt, cui opponitur διακπίπτειν, vel διακχίειν, apud Plutarchum. hinc σήπη tectum; quod pluvias abarceat, & σηπεινός, Hesychio, ὁ διαλελυμένος σήπειν τὸν λόγον. in quem non competit illud Terentii; *Plenus rimarum sum, hac atque illac perfluo.* Vocabulum est ἀσκλύσιμον, de quo si placet, vide doctissimas Gathakeri lucubrationes contra Pfochenium, & Salmasii exercitat. in Solinum. *Idem.*

2 Ζεὺς] Iupiter in sua persistens sententia Plutum ad Timonem abire vult, quem nisi oblata fortuna prudentius utatur, brevi ad egestatem & pristinos labores denuo redactum iri prædicit. Notandum hic τὸ ἀμεταθέτου τοῦ βουλῆς in Iove. *Idem.*

3 Ἐμφράξῃ τὸ κεχλώδες] Alludit ad præcedentem fabulam de dolio Danaidum participium pro nomine positum: τὸ κεχλώδες ἀντὶ τοῦ χάσματος. Sunt enim Græci φιλομέτοχοι. Sic initio hujus Dialogi: ἀναπλῆσαι τὸ κεχλώδες dixit, quod hic ἐμφράξῃ, *obstruere seu obturare hiatum.* Idem.

4 Τὸ ἄπαξ ἀναπεπταμένον] *Per semel apertum foramen.* Erasmus, *perpetuam perstillationem* vertit. malim *effusionem.* τὴν ἔκχυσιν, paulo ante vocavit. nam *perstillationis* vox hic minus apta videtur, cum non χύσις γάνος, hoc est *stillatim*, sed χύδην & *copiosè* suas opes prodegerit Timon, ut supra ostensum. εἰς τὸ ἄπαξ, idem valet, quod εἰς τὸ ἀεὶ, *semper, in perpetuum.* vulgo *semel pro semper.* Idem.

5 Ἐν τρυχὶ] In fœce, id est, in fundo dolii. Simile apud Gallos de Chymistis jactatur dictum: *au fond du crouſſet, le gibet.* Postquam enim auri conficiendi artem frustra scrutati sunt Chrysopæi isti, consumptisque opibus ad egestatem

πὴ πελεκίζειν αὐτόν. [1] σὺ δὲ μέμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπανιὼν, ὡς ἥξοις ἄγων τοὺς Κύκλωπας [2] ἐκ τῆς Αἴτνης, ὅπως τὸν κεραυνὸν ἀκονήσαντες, ἐπισκευάσωσιν, ὡς ἤδη γε πεπληγμένου αὐτοῦ δεησόμεθα. [3] Ἑρ. ἐθέλομεν ὦ πλοῦτε. τί τοῦτο γὰρ σκάζεις; [4] ἐλελήθεις με [5] ὠχριάδα ὢν τυφλὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ χωλὸς ὤν. [6] Πλοῦ. οὐκ ἀεὶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ, ἀλλ' ὁπόταν μοι ἀπίω παρά τινα πεμφθεὶς ὑπὸ Διὸς, οὐκ οἶδ' ὅπη

illumque ditate. Tu verò Mercuri memineris redeundo Cyclopas ex Ætna ad nos adducere, quò fulmen cuſpide reſtituta reſarciant. Nam eo nobis acuminato erit opus. *Merc.* Eamus Plute. Quid hoc? num claudicas? Equidem ignorabam ô præclare, te non cæcum modò, verùm etiam claudum eſſe. *Plut.* Hoc non eſt mihi perpetuum Mercuri: ſed quando ad aliquem à Iove miſſus proficiſcor, neſcio quomodo

tem redacti, nihil reliquum ipſis, niſi ut ex deſperatione reſtim ſibi emant, quo gulam frangant. *Barl.*

1 Σὺ δὲ μέμνησο ὦ Ἑρμῆ ἐπανιὼν] Mercurio ſpeciatim mandat Iupiter, ut reverſus ab itinere Cyclopas ex Ætna ſecum adducat, qui fulmen reſarciant atque reparent. nam ſuprà dixerat, dum avidius in Sophiſtam Anaxagoram jacularetur, fractos fuiſſe duos eoſque maximos radios, cuſpidemque retuſam. Fabulantur poëtæ Cyclopas Vulcani eſſe miniſtros Iovi ſua fulmina fabricantes, ſic dictos ab eo quod unicum haberent oculum, eumque orbiculatem. κύκλος enim circulus & ὤψ, vultus ſive oculus. Vnde & Cocles nomen accepit illuſtris Romanus, quaſi Cyclops, quod μονόφθαλμος eſſet. Ex his autem Cyclopibus potiſſimum tres celebrantur, *Brontes*, *Steropes* & *Pyracmon*, de quibus poeta lib. 8. divini operis, & Apollonius Argonautic. 1. *Idem.*

2 Ἐκ τῆς Αἴτνης] Locum indicat unde vocandi eſſent Cyclopes, ex Ætna ſcilicet ſede & officina eorum. Hinc fratres Ætnæi Virgilio, vel propter ignes ex eo monte perpetuo ebullientes: vel, quod magni eſſent inſtar Ætnæ. Homerus tamen Iliad. 6. Vulcanum introducit non in Ætna, ſed in cœlo ſine Cyclopum opera Thetidos rogatu fabricantem arma Achillis. Fabulæ phyſicam interpretationem dat Servius ad locum Virgilii ſuprà citatum, & Natalis Comes lib. 2. cap. 6. Mythologiæ ſuæ. *Idem.*

3 Ἑρμ. Πεζομεν ὦ πλοῦτε] Sequitur Mercurii & Pluti colloquium. Miratur claudicationem Pluti Mercurius. ὑποσκάζειν & χωλὸν εἶναι hic συνωνύμως poſuit Lucianus. Fingitur autem Plutus in adventu claudus, in receſſu alatus, quod ſerius quidem opes contrahantur: partæ autem, niſi frugaliter diſpenſes, velociſſime dilabantur. Eundem & cæcum faciunt & judicii expertem, propterea quod indigniſſimum quemque opibus affluere videamus: probos contra & condignos in re tenuiſſima ut plurimum verſari. Hinc Plutus jam viſu recepto apud Ariſtophanem. οἷοις ἄρα, inquit, ἀνθρώποις ξυνὼν ἐλάνθανον. ἓξ ἀξίως ἢ τῶν ἐμῶν ὁμιλίας ἐφυγον. id eſt, *cum qualibus & quantum iniquis viris verſatus ſum. Dignos autem meo conſortio deſugi.* Idem.

4 Ἐλελήθεις τυφλὸς ὤν] Græca σύνταξις, *latebat me vel ignoraham te cæcum eſſe.* plura ejuſdem conſtructionis exempla habet Budæus pag. 899. *Idem.*

5 Ὠχριάδα] Γυναῖδα voce per illuſionem fere utitur Lucianus, ut ſupra dictum. Idem eſt qui γυναικίας, ἀνδρείας Heſychio, ab antiquo γύνα vel γύνη, quo genus denotatur, quaſi generoſus, ex familia ac genere nobili ortus. *Idem.*

6 Πλοῦ. Οὐκ ἀεὶ τοῦτο ὦ Ἑρμῆ] Reſponſio Pluti, ad hoc quod claudicationem ſuam ſpectat, quam non ſibi perpetuam eſſe ait, ſed tunc demum obtingere, quando à Iove mittitur. Docet figmentum probos & à Iove dilectos, aut

ὅπως βραδύς εἰμι κὴ [1] χωλὸς ἀμφοτερῖς, ὡς μόλις [2] τελεῖν ἐπὶ τὸ τέρμα, [3] προσηκόντως ἂν εἰποτε δὲ περιμένοιμεν. [4] ὁπόταν δὲ ἀπίῃ

modo tardus & claudus utrinque ſum: ita ut ægrè metam pertingam, quum nonnunquam qui me operiebatur, priùs inſenuit. Sed quum diſcedendum eſt alatum

nunquam aut tarde in hac vita felices ac divites fieri. Vult enim Iupiter virtutem per ſe amari, propter aliud. Nam ſi illi demum divites evaderent, qui virtutem colerent, pleroſque videremus ideo virtutem amplecti, quod per eam diteſcerent. Atque ita virtutem non propter ſe, ſed propter opulentiam amarent. Contra vero improbos & Diti gratos cito diteſcere innuit, cum fieri non poſſit, ut opum facultatumque tam expedita facilisque & pæne momentanea, ut ita loquar, adeptio, conquiſitio, poſſeſſio juſta eſſe & legitima cenſeri debeat. Hinc Iuvenalis Sat. 14.

Dives qui fieri vult,
Et citò vult fieri. ſed qua reverentia legum?
Qui metus aut pudor eſt unquam properantis avari?

Tardus igitur inceſſu eſt Plutus, cum ad eos ablegatur, quos æquus Iupiter amavit, id eſt, ad homines pios & virtute præcellentes, cujuſmodi opes laudat Heſiodus, eaſque vocat χρήματα ἀχ' ἁρπακτά, ſed διόσδοτα, hoc eſt, *opes non rapto quæſitas, ſed divinitus conceſſas.* Barl.

1 Χωλὸς ἀμφοτέροις] A'μφιγυήεις. Vt Vulcan. Homericus. Ariſtoph. in Plut. *Bourd.* Scilicet ποσὶν, *utroque pede claudus.* Homero ἀμφιγυήεις, quod Vulcani epitheton eſt. *Barl.*

2 Τελεῖν ὅπῃ τὸ τέρμα] Pertingere ad metam. ubi τελεῖν perinde eſſe videtur ac ſi diceretur, τελεῖν τὸ δρόμον, *conficere curſum.* τέρμα vero curriculi meta eſt, hoc eſt, locus, in quo ſtabant ad palmam accipiendam poſt peracta ſpatia οἱ ταδιοδρομεῖς. Alio nomine λύκιλλα appellant Græci: *calcem* & *cretam* Latini. Diſtinguitur autem à metis, circa quas flectebant currus ſuos iidem curſores. de quo Salmaſ. ad Solinum. *Idem.*

3 Προσηκόντως εἰποτε] Hac de re perelegans extat epigramma in Anthol. Græca. ſed incerti auctoris, ubi ſenex quidam ὀψιπλῶν hunc in modum de ſe conqueritur:

Ἦν νέος, ἀλλὰ πένης· νῦν γηρᾷ πλούσιος εἶμι.
Ὢ μοῦσαι καὶ πάντων οἰκτίρατε καὶ ἀμφοτέρους.
Οἷς τότε μὲν χρῆσθαι θυμὸς ἄμελλον, ὁπόθ' ἡδὺν εἶχον.
Νῦν δ' ὁπόταν χρῆσθαι μὴ δύναμαι, τότ' ἔχω.

Quod ſic Latine vertit mellitiſſimus poëta Iohannes Secundus:

Pauper eram juvenis, nunc tandem ætate ſenili
Diteſco; hei miſero, tempore utroque mihi:
Vti cum poteram, nummorum copia deerat:
Copia nunc ſupereſt larga, ſed uſus abeſt.

4 Ὁπόταν δὲ ἀπαλλάττηται δή] Alterum orationis membrum, quo declarat Plutus, ſe quidem in acceſſu eſſe βραδύτατον, ſed in diſceſſu alatum & quavis ave celeriorem. Nam ut docet Plutarchus in præceptis civilibus: nullæ ſunt fortunæ tam amplæ, quæ niſi κέντρῳ & διαστήμασι circumſcribantur, ad uſus neceſſarios ſint ſufficturæ. Hinc plurimos videre eſt, qui per luxum & gulam brevisſimo tempore ad inopiam redacti ſunt, promi magis quàm condi. Nam qui tantum promit: nihil autem recondit ſive ſeponit, is ad Divam Peniam velis, quod ajunt, equiſque properat. A talibus aufugere dicitur Plutus perniciſſimis pedibus, & alatus eſſe cum diſcedit. Velocitatem ſuam illuſtrat ſimiliſtudine petita à ſtadii decurſore, qui velut ſaltu ſtadium tranſmenſus, quam ocyſſime pe-

πακάπιεζ δίη, πλοῦτο ὄψφ, πολὺ τῶ ὀρνίων ὠκύτερον. ἅμα γὰν ἴπτοτ᾽ ἢ [1] ὑπαλήγξ. καίτω ἤδη ἀνακηρύττομαι νενικηκώς, ὑπερπηδήσας τὸ στάδιον, καὶ ἰδόντων σύλοπι τῶν θεατῶν. [2] Ἑρμῆς. Οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φῄς. ἐγὼ γὰρ ἐκεῖνόν σοι, χθὲς μὲν [3] καὶ ὀβολὸν οὐκ [4] πρίαμενον βεβαίως ἐχοντα, ὄφιν δὲ τήμερον πλουσίως, καὶ [5] πολυτελῆ, δίη, πλοῦτο ὄψφ, πολὺ τῶν ὀρνίων ὠκύτερον. ἅμα γὰρ ἔπτοντ᾽ ἢ ὑπαλήγξ. καίτοι ἤδη ἀνακηρύττομαι νενικηκώς, ὑπερπηδήσας τὸ στάδιον, καὶ ἰδόντων σύλοπι τῶν θεατῶν. Ἑρμῆς. Οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φῄς. ἐγὼ γὰρ ἐκεῖνόν σοι, χθὲς μὲν καὶ ὀβολὸν οὐκ πρίαμενον βεβαίως ἐχοντα, ὄφιν δὲ τήμερον πλουσίως, καὶ πολυτελῆ,

tum videbis, avibus longè celeriorem. Vnde fit ut amoto repagulo, protinus voce præconis victor pronuncier, saltu ſtadium tranſmenſus, ne videntibus quidem aliquoties ſpectatoribus. *Merc.* Iſta haud vera narras. Imò ego tibi permultos commemorare queam, quibus heri ne obolus quidem erat ut reſtim emerent, qui hodie repentè divites facti ſplendidè vivant, al-

præconis voce victor pronunciatus eſt, ὑπερπηδᾶν τὸ στάδιον, plus eſt quam διαδραμεῖν. Tranſilire ſtadium dicuntur qui ſumma pedum pernicitate valent. Ejuſmodi curſores σταδιοδρόμοι dicti, nomenque pro modo curſus ſortiti ſunt. *Barl.*

1 Ὑπαλήγξ.] Propriè ſcutica eſt ſeu flagellum, quo ſubulci porcos agitant, παρὰ τὸ πλήσσειν ἐπ᾽ ὠὰς. Hic ita vocatur repagulum ſeu funis obtentus τοῖς ἱπποδρομίοις, quo laxato dejectoque curriculum ingrediebantur. Erat autem proprie regula, ut Salmaſius docet, paulo altius è ſolo elata, & oppoſita curſoribus, quæ dato ſigno currendi repente dejiciebatur. Vnde ὑπαλήγξ πίπτειν & καταπίπτειν dicitur. Diverſa igitur erat à carceribus ubi conſiſtebant οἱ στάδιεῖς. quem locum ἀφετηρίαν & καμπτῆρα, itemque βαλβίδα nuncupant Græci. *Idem.*

2 Ἑρμῆς. Οὐκ ἀληθῆ ταῦτα φῄς.] Continetur his verbis ἀνασκευὴ ſive refutatio ſupra dictorum, vel potius objectio à contrariis. Refellit enim Mercurius hoc quod de tardo inceſſu dixerat Plutus, permultoſque eſſe ait, quibus cum heri ne obolus quidem eſſet, ſubito evaſerint divites. *Idem.*

3 Οὐδὲ ὀβολὸν ἔχειν.] Inter hyperbolas poſuit Eraſmus, deque eo dicitur, qui maxima rei familiaris inopia laborat. Erat autem obolus æreum numiſma minutulum, ita dictum quod obeliſci, id eſt, veruli imaginem præferret, teſte Plutarcho in Lyſandro. *Idem.*

4 Πρίαμενον βεβαίως ἔχειν.] Sic fine hujus dialogi. *Bourd.*

5 Πολυτελῆς.] Appellat eos, qui ſplendide ſumptuoſeque vivunt à πολὺ significante ſumptum. Athen. lib. 2. πολεῖν, inquit, τὸ δαπανᾶν, καὶ πολυτελεῖς οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες, καὶ βύτιλεῖς, οἱ ὀλίγα. Notandum & hoc dicendi genus, ὅτι λευκὸν ζεῦγος ἐξελαύνειν, quo proverbialiter eos ſignificat, qui ſupra alios longe fortunatiores ſunt, & honoratiores. Sic Plautus in Aſinaria. *Nam ſi huic occaſioni tempus ſeſe ſubterduxerit, nunquam adepol albo quadrigo indipiſcet poſtea.* τὸ ζεῦγος non tantum de bigis, ſed & generalius de trigis ac quadrigis, adeoque quovis vehiculo uſurpatur. Torquent ſe Grammatici, quid per *albo quadrigo* intelligat Comicus. Sunt qui *Iovis* interpretantur, ut quæ celerrimo per cœlum curſu ferantur, ſi quando tonat vel fulgurat. Quod & confirmare videtur Bourdelotius, qui ad hunc locum & Heliodorum notat, ideò quadrigis albis in triumpho uſos fuiſſe veteres, quod Iovis quadrigas crederent albas, ad cujus morem ſe componebant οἱ τελαμζεύοντες. Quod ita cenſuiſſe priſcos etiam tradit Suetonius in Auguſt. cap. 49. Hinc invidiam ſibi conflarat Camillus, quod in triumpho curru ejus albis equis junctо urbem invectus eſſet: quaſi humano faſtigio ampliorem vindicare honorem, paremque ſupremo Iovi videretur. τὸ ἐξελαύνειν, quod obiter notandum, de equitatu dicitur. ut ἐξάγειν & ἐπεξάγειν de peditatu. *Barl.*

[1] ἐπὶ λευκῶν ζεύγους ἐξηλαύνουσιν, οἷς οὐδὲ κὰν ὄνος ὑπῆρξε πώποτε· ἐ ὅμως πορφυροῖ, καὶ [2] χρυσοχείρες περιέρχονται. κἀγὼ αὐτοῖς πιστεύοντες οἰμῳζον, ὅπῃ ὄναρ πλουτήσειν. [4] Πλάτ. Ἑτεροῖον τοῦτ' ἐστὶν ὦ Ἑρμῆ, καὶ οὐχὶ τοῖς ἐμαυτοῦ ποσὶ βαδίζω τοτε. οὐδὲ ὁ Ζεὺς, ἀλλ' ὁ Πλούτων ἀποστέλλει με παρ' αὐτούς, ἅτε πλουτοδότης, καὶ μεγαλόδωρος καὶ αὐτὸς ὤν. δηλοῖ γοῦν καὶ τῷ ὀνόματι. [5] ἐπειδὰν τοίνυν μεταικισθῶσιν δεῖ με παρ' ἑτέρου ἐπὶ ἕτερον, [6] εἰς δέλτον ἐμβαλόντες με, καὶ κατασημηνάμενοι ἐπιμελῶς, φορηδὸν ἁρπάσωσι, [7] μεταφέρουσι. καὶ ὁ μὲν, νεκρὸς ἐν σκοτεινῷ που κατοικίας

albis quadrigis vehantur, quibus ne aſellus quidem ante ſuppetebat: ii tamen purpurati, & manibus aurum geſtantes obambulant: qui ne ipſi credere poſſunt, quin [3] per ſomnium divites ſint. *Plut.* Ithæc alia res eſt, ô Mercuri, neque enim tum meis ipſius ingredior pedibus: nec à Iove ſed à Dite tranſmittor ad eos, qui & ipſe opum largitor eſt, magnaque donans: quod ſuo etiam nomine declarat. Itaque quoties eſt mihi ab alio ad alium demigrandum, in tabellas injiciunt me ac diligenter obſignatum, & ſarcinæ in morem ſublatum tranſportant. Interea defunctus ille, alicubi in tenebricoſa ædium parte

1 Ἐπὶ λευκῶν ζεύγους] Sic de Merced. cond. dixi ad Heliod. fine operis. *Bourd.*

2 Χρυσοχείρες] Intelligit eos qui digitos auro ſeu aureis annulis ornant. χρυσοδακτυλίους eleganter appellat Apoſt. Iacobus epiſt. ſuæ cap. 2. *Barl.*

3 *Per ſomnium divites*] Vt piſcator apud Theocrit. Eclog. 9. *Cogn.* Paroemia eſt uſurpaturque de immodicis votis. Nam quicquid optarit aliquis, id ſomniare contigit. Sic Micyllus cerdo apud Lucianum ſe divitem ac præpotentem ſomniat. Apud Theocritum piſcator ſomniat aureum piſcem. Hujuſmodi omnes κατ' ὄναρ μακαρίζει, id eſt, ſomnio beati ſunt, quemadmodum loquitur Tullius, vel quiſquis auctor declamationis in Salluſt. *Vnde tu,* inquit, *qui modo ne paternam domum redimere potueris, repente tanquam ſomnio beatus, hortos pretioſiſſimos, villam Tiburti & Cæſaris reliquas poſſeſſiones acquiſiſti?* Sunt igitur per ſomnium divites, qui repente divites facti, nec ipſi ſciunt, unde tanta opulentia obvenerit. *Barl.*

4 Πλάτ. Ἑτεροῖον τοῦτ' ἐστὶν ὦ Ἑρμῆ] Reſpondet Plutus ad objectionem Mercurii per diſtinctionem. Fatetur quidem ſe cum à Iove mittitur, tardum eſſe pedibus, ſed à Plutone ablegatum non ſuis, ſed alienis pedibus incedere ac velocem eſſe. Hinc fieri, ut improbi & ſcelerati homines repente divites fiant, feliceſque præ cæteris conſpiciantur. Nam tales Diti, hoc eſt, Plutoni ſunt grati, Orciquetandem victimæ futuri. Notandum rurſus, etſi Plutus à Plutone diverſus ſit ſecundum poëtas, utrumque tamen divitias largiri creditum. Vnde πλουτοδότης hic & μεγαλόδωρος appellatur, hoc eſt, *opum largitor* & *magna donans.* Quinimo & nomen ſuum debet τῷ πλοῦτῳ, id eſt, *divitiis*, eſtque nihil aliud Plutus Phyſice conſideratus, ut ſupra diximus, quam interior terra quatenus metallifera eſt. *Idem.*

5 Ἐπειδὰν τοίνυν μεταικισθῶσι δεῖ με παρ' ἑτέρου ἐπὶ ἕτερον] Deſcribit tandem Plutus, quo pacto ab uno ad alium tranſeat hæredem teſtamento vel codicillis. *Idem.*

6 Εἰς δέλτον ἐμβαλόντες] Eſt hæredem bonorum conſtituere. δέλτος Lucianus accipit pro *tabula* vel *cera teſtatoris*, in qua teſtamentum perſcribitur, κατασημαίνεσθαι eſt obſignare & ſigillo ſuo confirmare. ὑποφαγκίζειν, quod poſt ſcriptionem fiebat. *Idem.*

7 Μεταφέρουσι] Teſtamenti à teſtatore obſignati tranſportatio deſcribitur, ſimul-

ἐρέικει), κατὰ τὰ γένεια παλαιᾶ τῇ ὀθόνῃ σκεπόμενον, [1] περιμήκης τῶν παῖς γαλαῖς. [2] ἐμὲ δὴ οἱ ἐπελπίσαντες, ἐν τῇ ἀγορᾷ περιμένοντες, [3] κεχηνότες, [4] ὥσπερ τὴν χελιδόνα πτοαστερμύλου [5] πτιγῶντες οἱ νεοττοί. [6] ἐπειδὰν δὲ τὸ σημεῖον [7] ἀφαιρεθῇ, καὶ [8] τὸ λίνεον εἰλιμηθῇ, καὶ ἡ δαλίδων ἀνοιχθῇ, καὶ ἀνακηρυχθῇ μου ὁ κληρονόμος ὁπόστος, ἤτοι συγγενής τις, ἢ κόλαξ, ἢ κηπαρθένος lies, as it were, in the old cloth, which covers his chin, a meet prey for cats. [2] Those who had hoped for me, gaping for me in the forum, [3] [4] like young birds for the chirping swallow, [5] [6] while the sign is taken down, [7] and the linen [8] wrapped up, and the tablet opened, and my heir declared, whether kinsman, or flatterer, or gardener,

simulque notatur hæredis avaritia, qui prædæ tantum intentus cadaver negligit vetere linteo obtectum & felibus mutilandum. Ὀθόνη linteum dicitur sive velum, quod Chaldæis athunáh. φᾶρος πηνίεν cum Homero vocare licebat, quale ad Laertis pollinctum se texere astute fingebat Penelope. Virgil. de matre Euryali Æneid. 9.

——— *Nec te tua funera mater*
Produxi presſive oculos, aut vulnera lavi
Veſte tegens. Barl.

1 Περιμήκης τοῖς γαλαῖς] Sunt enim feles circa cibum intemperantiores, neque pisces modo, sed & carnes avide expetunt; etiam defunctorum cadavera sæpe mutilantes, ni arceantur. γαλῶ hic pro aluro accipe, non mustela. Latini antiquiores catum vel cattum dixere, quam vocem Germani, aliæque gentes in sua lingua retinuerunt. *Idem.*

2 Ἐμὲ δὴ οἱ ἐπελπίσαντες] Ostendit Plutus sæpe fieri, ut qui se hæredes fore sperabant, spe sua frustrentur. *Idem.*

3 Κεχηνότες] Vnde Horatius: *Corvum deluſit hiantem*, de eo, qui captatorem suum arte frustratus fuerat. Nam & cadaveribus inhiat atque imminet hæc avis. Præteritum illud, uti & præcedens τὸ ἐσεσωτος significationem habet, quemadmodum multa alia apud Græcos scriptores. *Idem.*

4 Ὥσπερ τὴν χελιδόνα] Aviditatem exprimit eorum, qui alterius bona captant, cum hiare illos dicat non aliter, quam ad hirundinem advolantem ſtridentes pulli. Præbet hirundo maternæ sedulitatis illustre documentum Iuvenal. eadem similitudine usus est Sat. 10. ubi de sene inquit:

Ille ad conſpectum cœna diducere rictum
Suetus hiat tantum, ceu pullus hirundinis, ad quem
Ore volat pleno mater jejuna. Idem.

5 Τετριγῶντες οἱ νεοττοί] Ex Iliad. β. In vaticinatione Calchantis. *Bourd.* Verbum Homero familiare & ab ipso sono factum, quod de pullis & hirundinibus proprie dicitur. Hesych. exponit λεπόρτα φωνεῖν. *trinſare* Latinis, quod e Græco est. *Barl.*

6 Ἐπειδὰν δὲ] Hæc cum superioribus cohærent. Quam sæpe spe sua frustrentur hæredipetæ, pluribus ostendit Plutus. *Idem.*

7 Ἀφαιρεθῇ] Anglic. αἴρεσθαι & ἀνοίγειν. Tangit autem veterem testamentorum formam & literarum de qua alibi. *Bourd.* Est sigillum detrahere, idem quod ἀποσφραγίζειν, vel ἀνασφραγίζειν, ut in Pandectis legitur, *reſignare teſtamentum.* Barl.

8 Τὸ λίνεον εἰλιμηθῇ] Per linum intelligitur filum, quo per foramina trajecta tabu-

πεπύγων εἰκότως, [1] ἐκ παιδικῶν τιμῆς, [2] ὑπεξυρημένου τὴν γνάθον, ἀντὶ ποικίλων καὶ παντοδαπῶν ἡδυσμάτων, ἃς ἤδη [3] ἔξωρος ὢν ὑπηρέτησεν αὐτῷ, μίσθωμα τὸ [4] μίσθωμα ὁ ἑταιρικὸς ἀπλακεῖν, [5] ἐκεῖνος μὲν, ὅστις ἂν ἦ ποτε ἁρπασάμενός με [6] αὐτῆ δέλτῳ, [7] θὲϊ φέρων, ἀντὶ δὲ [8] τοῦ Πυῤῥίου ἢ

vulus obſcœnus, qui puerili obſequio favorem meruerit, etiam tum mento ſubraſo, pro variis omnigeniſque voluptatibus, quas ipſi jam obſolœtus ſuppeditavit, ingens ſcilicet præmium ferens generoſus quiſquis tandem ille fuerit, nonnunquam me ipſis cum tabellis arreptum, fugiens adportat nomine commutato, ut qui modò Pyrrias, vel Dro-

tabulæ Teſtamentariæ colligabantur, & craſſius erat eo, quo ſuitur. *lineum funiculum* vertit interpres. *Barl.*

1 Ἐκ παιδικῶν τιμῆς] Id. Dial. Mort. interpretes Martial. & Petronii. *Bourd.* Sic & in Dialogo mortuorp loquitur. τὰ *παιδικὰ* de præpoſtera Venere intelliguntur: *catamitos* Latini vocant, & *ſcorta maſcula*. Barl.

2 Ὑπεξυρημένου τὸν γνάθον] Mollium & cinædorum erat mentum reliquaſque corporis partes ξυρᾷ, id eſt, *novacula* radendas & lævigandas tradere, quod & παρέχειν τὰς γνάθους dixit Ariſtoph. in Ranis, *vellicare genas*, pro depiles reddere. Ita Cliſthenem quendam traducit hominem γυναικώδη & pathicum. Idem παρατίλλειν dicebant, nec tantum viris, ſed & fœminis impudicis uſitatum fuit, quæ & ſuas item habebant παρατιλτρίας, hoc eſt, ejuſmodi mulieres, quæ turpi miniſterio pilos evellebant, glabramque reddebant eam corporis partem, *per quam ſecus fœmineum & ſobolem prodere & nomen ſolet acquirere generi*, ut Arnobius loquitur, *idque in morem hiſtriculi & nondum duri puſionis*. Nec ſolum novacula fiebat illa corporis depilatio, ſed & pice calida, (πίτταν Græci vocant) item dropace: medicamentum eſt, quo piloſa loca ad tempus lævia ac glabra redduntur. *Idem.*

3 Ἔξωρος ὤν] Iuvenem deſignat qui amabilem ætatem exceſſit: ὥρα tempus id ætatis ſignificat, quo maxime vegeti ſumus. *Exoletum* Latini vocant. Cicero de Clodio: *Ille qui ſecum ſemper ſcorta, ſemper exoletos, ſemper lupas ducebat.* Orat. pro Milone. Id genus homines non paucos circum ſe habuiſſe Heliogabalum ferunt, quos deinde Alexander Severus rerum potitus, partim in inſulas deportandos, partim naufragio mergendos curavit. teſtis eſt Herod. lib. 5. & Dion in Fragmentis. *Idem.*

4 Μίσθωμα] Turpe verbum & meretricis capturam ſignificat. Diſtinguitur à voce μισθὸς, ut merces vel quæſtus à captura. Ammonius de differentiis vocum: μισθὸς μισθώματος διαφέρει. μισθὸν μέν ἐστιν ὁ δίκαιος μίσθωμα δὲ τὸ ἀποτελοῦν. hinc μίσθωμα λαβεῖν idem eſt quod ἐτάρειν. Et μισθώτειραι γυναῖκες pro meretricibus, quæ ſimiliter à merendo apud Latinos nomen accepere. *Idem.*

5 Ἐκεῖνος μέν] Quam fœpe in manus devolvatur ſervuli alicujus lorarii, quamque indignis modis ab eo excipiatur, pluribus oſtendit Plutus. ἐκεῖνος μέν: Hi enim ſunt qui per libidines ditantur, & *teſtamenta merentur Noctibus*, ut Iuvenalis loquitur. *Idem.*

6 Αὐτῇ δέλτῳ] Deeſt præpoſitio σὺν. Sic Homerus in Iliade: αὐτοῖς τοῖς ἵπποισι καὶ ἁρμάτεσσιν, id eſt, *cum equis & curru.* Idem.

7 Θὲϊ φέρων] Attice, pro φέρῃ θέων. *aſportat currens*, vel *currendo*. Sic ἀνύσας πρίᾳ, apud Ariſtoph. in Pluto, pro πρίων ἀνύσαι *currendo*, hoc eſt, *confeſtim perfice.* Idem.

8 Τοῦ Πυῤῥίου] Dixerunt ad Perſium viri clariſſimi: de his nominibus copioſe Ariſtoph. *Bourd.* Pyrrhias, Dromo, Tibius ſervorum apud Comicos nomina

Δρόμων, ἢ Τίβιλλος, [1] Μεγακλῆς, Μεγάβυζος, ἢ Πρώταρχος μετονομασθείης, τὰς μήτιδας κιχλώπας ἐκείνους εἰς ἀθλίους ἀποβλίποντας κερτομίας, ἀληθὲς [2] ἄγοντας τὸ πένθος, οἷος αὐτὸς ὁ [3] θύννος ἐκ μυχοῦ τῆς σαγήνης διέφυγεν, τὸν ὀλίγον τὸ δεῖπνον κερτομῶν. [4] ὁ δὲ, ἐμπεσὼν ἀθρόως εἰς ἐμὲ ἀπιθάνως καὶ [5] παχύδερμος ἄνθρωπος, ἔν τινι [7] πεδίῳ πε-

Dromo, vel Tibius, jam Megacles, aut Megabyzus, aut Protarchus appelletur. Cæterùm illos nequicquam hiantes, sequemutuum intuentes relinquit: ac verum luctum agentes, quòd ejusmodi thynnus ex intimo sagenæ sinu effugit, devorata non exigua esca. Atque hic repentè totus in me irruens, homo ineptus & rudis, compedes adhuc

mina sunt, qui vel à capillitio rufo, vel cursu aut gente sic appellati. *Τίβια* enim ἡ ὅλη φυγή Suidæ. *Bari.*

1 Μεγακλῆς] Fuit Megacles ex illustri Alcmæonidarum genere, qui tertiæ parti Atticæ regionis præfuit, nempe Paraliæ sive oræ maritimæ, de quo Aristophanis interpres in Nebulis, itemque Vespis. *Megabyzus* autem nobilis Persa, unus ex septem, qui Magorum tyrannidem sustulerunt, à Dario rege dux exercitus in Europa relictus. Fuit & alter Sopyri filius, qui dux exercitus extitit in Ægypto adversus Athenienses & socios, de quibus legere est apud Herodotum lib. 3. *Protarchi* nomen imperii præfectum sive principem sonat. *Idem.*

2 Ἄγοντας τὸ πένθος] De frustratis hæredipetis hoc dicit, quibus nihil relictum præter luctum. Sic Horat. Sat. lib. 2. de Corano:

Tum gener hoc facies: tabulas socero dabit atque
Vt legat, orabit, multum Nasica negatas.
Accipiet tandem, & tacitus leges invenietque
Nil sibi legatum præter plorare.

πλὴν ἢ τὸ οἰμώζειν, Græco more. *Idem.*

3 Θύννος ἐκ μυχοῦ τῆς σαγήνης] Ælia. hist. animal. Proverb. sic id. Piscat. inde σαγηνιδίου. Bourd. Proverbium: de hoc pisce Plin. lib. 9. c. 15. Athen. lib. 7. *Cogn.* Vtimur hoc loquendi genere, quoties commoditas aliqua, quæ jam propemodum tenebatur, præter exspectationem subito præripitur. Extat etiam in Piscatore. Simili figura dixit Terentius: *Crucior bolum tantum mihi e fauces ereptum subito è faucibus.* Est autem thynnus piscis, qui magno numero capitur in portu Lusitano ad Vlyx bonam & juxta mare Herculeum, sic dictus παρὰ τὸ θύειν, quod est ὁρμᾶν. hinc θύνω, & geminata littera Æolice θύννω, a motus vehementia. nam impetu & furore quodam fertur & circa agitatur sub ortum Canis. Inter cete numerat Galen. 3. de alim. facult. *Bari.*

4 Κατεπαίν] Pro κατεφαγόν. Degeneravit hoc verbum à simplici πίνω, & sæpius de carnibus & piscibus usurpatur pro *devorare.* δέλεαρ esca proprie dicitur qua pisces capiuntur. hinc δελεάζειν pro *inescare*, quod κυρίως summitur de occulta & insidiosa captione: cui respondet Hebr. רמה, id est, escam, vel ejusmodi quicquam projiciendo fallere ac decipere. *Idem.*

5 Ὁ δὲ] Describit porro Plutus servuli hæredis conditionem & habitum. ἀπιθάνως vocat, hoc est, *vita mundioru atque eleganioris expertem*, cujusmodi esse solent servilis ingenii homines. In Glossis exponitur *infrunitus, insolens.* Et infrunitus quasi ἄφρων vel infrons, ut placet Liplio. *Idem.*

6 Παχύδερμος] Aptum servis epitheton, quod cum plagis perferendis, tum oneribus & sarcinis portandis destinati sint (unde σκυροφόροι Comicis dicti) cutem habere soleant crassiorem & callosiorem. *Idem.*

7 Πεδίῳ περικαὶς] Quod παιδομάζοις esse consueverunt, ut supra ostendit

φεακὼς, καὶ εἰ παιδίον ἄλλο[1] μαστιγίει τις, [2]ὄρθιον ἑστὼς τὸ ὦς καὶ [3]τὸν μυλῶνα, [4]ὥστε τὸ ἀνάκτορον τῶν σκιῶν, οὐκ ἐπὶ φορητὸς ἐν τοῖς συντυχάνουσιν· [5]ἀλλὰ τὸν πελάτην ὑβρίζῃ, καὶ τὸν ἐμοὶ ὁμόλυλον μαστιγοῖ, ἀποπιομαι σοι καὶ αὐτῷ τοιαῦτα ἔξεσιν. ἄχρις ἂν [6]ἢ ἐς πορνίδιόν τι ἐμπεσὼν, ἢ ἱπποτροφίας ἐπιλυμήσας,

huc horrescens, & siquis alius loro increpet, stans arrectis auribus, & pistrinum tanquam templum adorans, non amplius iis in quos incidit, est tolerabilis: sed & ingenuos contumelia afficit & conservos flagris cædit, experiens num sibi quoque similia liceant: donec aut in scortulum illapsus, aut alendorum equorum studio captus, aut

Lucianus. hinc παίδων & τριπάδων pro servo maligno & verberone, qui saepius in carcerem conjectus fuit. *Barl.*

1 Μαστίζει τις] Servi item μαστιγίαι dicti quod ob maleficia loris exderentur. Vnde *lorariorum* frequens mentio apud Plautum, qui & *corbabes bubulos* per jocum vocat verbera, quæ cum crepitu ingeruntur servili tergo. Quin & ὑστριχίδαι olim flagellati, id est, loro e seris suillis confecto: ut ex Aristoph. liquet. Item, *virgis ulmeis*, unde *ulmitribas* & *ulmorum Acherontes* eosdem appellat Comicus. Sic ille in Rud. *Tergum obtestor tuum, ut tibi uberem ulmeam esse speres virgindemiam.* Idem.

2 Ὄρθιον] Vernilitatem ejus porro indicat, cum arrectis illum auribus stare dicit, siquis vel loro increpet equi ad instar, qui simulatque flagelli strepitum audit, *micat auribus, & tremit artus*, ut Maro loquitur 3. Georg. *Idem.*

3 Τὸν μυλῶνα] Solebant item servi à Dominis in pistrinum dedi ob noxam. Vnde, *pistrino dignus*, apud Terentium. Erat autem locus, in quo panis pinsebatur, seu mola quam versabant mancipia, pro quibus hodie jumentis utimur, aut molis pneumaticis aquaticisve. Apulejus in asinum transformatus, molas pistrinenses per circuitus multivios circumegisse se festiviter scribit, describens quales essent ministri in pistrinensi contubernio: *Sunt hominculi*, inquit, *vibicibus lividinis totam cutem depicti, dorsumque plagosum scissili centunculo magis inumbrati, quam obtecti: nonnulli exiguo tegmine tantummodo pubem injecti, cunctis tamen sic tunicati, ut essent per pannulos manifesti, frontes litterati, & capillum semirasi & pedes annulati.* Idem.

4 Ὡς τὸ ἀνάκτορον τῶν σκιῶν] Facete pistrinum ut templum adorare dicuntur servi, quod in eo ad fidem & obsequium edomantur, Deosque scelerum suorum vindices revereri discunt. Plautus similiter dixit, servos *carcerem habere pro domo sua*, in Captiv. τὸ ἀνάκτορον, proprie regia est. hic templum ita vocatur sed peculiariter Cereris. Hetychius: ἀνάκτορον, τὸ τῆς Δημήτερος. scil. ἱερόν. Quidam pro ἀνακτορον hic positum putant, quod templum est τῆς διοσκόρων, de quo supra dictum. *Idem.*

5 Ἀλλὰ τὸν πελάτην ὑβρίζῃ] Docet Plutus servo, cum ad lautiorem fortunam pervenit, nihil esse arrogantius, nihil intolerabilius. Paulo ante dixit, eum non esse φορητὸν τοῖς συντυχάνουσι. Nunc quam insolens sit quamque contumeliosus non modo in conservos suos, sed etiam homines liberos, ob oculos ponit. Vere Claudianus in Eutrop. *Non bellua terrior ulla est: Quam servi rabies in libera colla furentis.* Vnde paroemia celebratur quam & Josephus Scaliger refert in Stromateo suo, Μήποτε δοῦλος γυνὴ, δέσποινα γένοιτο, id est, *Nunquam ancilla fiat domina.* Solent enim ejusmodi homines, qui servitutem serviverunt, cum ex humili fortuna subvehuntur ad res amplas, multo esse insolentiores, minusque ferendi, quam qui divites vel felices nascuntur. *Idem.*

6 Ἢ ἐς πορνίδιον] Docet item Plutus, male parta, male dilabi. Nam servus

ἡ κόλαξι παραδὺς ἑαυτὸν ὁμνύσιν, [1] ἢ μὲν δύμορφόπερον μὴν Νιρέως εἶναι αὐτὸν, δύχρωτέρον δ' ἢ Κέκροπος, ἢ Κόδρου, συνετώτερον δ' ἢ Ὀδυσσέως, πλουσιώτερον δ' σωμάτων Κροίσου ἐκκείσθαι, σὺ ἀκηρεῖ δ' χρόνῳ ἅπαντι ὀκχεῖ τὰ κατ' ὀλίγον ἐκ πολλῶν ἁρπαγῶν, καὶ πανουργιῶν συνειλεγμένα. [2] Ε. αὐτά πως χείρον φῆς τὰ μιγνύμενα. ὁπόταν δ' ἐν αὐτοῖς βαδίζῃς, πῶς ἂν τυφλὸς ὢν εὑρίσκοις τὴν ὁδόν; ἢ πῶς ἀφαιρήσεις ἐφ' οὓς ἄν σε ὁ Ζεὺς πέμψῃ, κενὰς εἶναι δ' πλουτῶν ἀξίους; Πλ. οἱ γὰρ εὑρήσειν με οἱ πνίες εἰσι; Ε. μὰ τὸν Δία ἀ πάνυ. [3] ἢ γὰρ Ἀριστείδην καταλίπων, [4] Ἱππονίκῳ ἐ Καλλίᾳ προσῇς, ἐ

aut adulatoribus ſeſe tradens, dejerantibus Nireo formoſiorem eſſe, Cecrope, Codrove generoſiorem, callidiorem Vlyſſe, ditiorem verò ſedecim ſimul Croeſis, momento temporis ſemel effundat infelix, quæ minutatim multis ex perjuriis, rapinis, & flagitiis fuerant collecta. Iſta ferme ſic ſe habent uti narras. Verùm ubi, tuis ipſius ingrederis pedibus, qui tandem cæcus cùm ſis viam invenire potes? aut qui dignoſcis ad quoſnam Iupiter te miſerit, dignos illi viſos qui divitiis abundent? *Pl.* Enimvero credis me reperire iſtos ad quos mittor? *Merc.* Per Iovem haud quaquam. Neque enim Ariſtide quod ait, vir fuit Athenienſis nobilitate & juſtitia inſignis. Vnde & Iuſti cognomentum adeptus eſt. Hujus juſtitiam non ferens Themiſtocles exilio decem annorum damnari curavit. Tandem ab exilio revocatus cum multas præfecturas geſſiſſet, in tantâ paupertate obiit, ut vix tantillum pecuniæ corradi potuerit, quæ veſpillonibus, & vilibus cadaverum funeratoribus daretur. Sic de eo Cornelius Nepos lib. 3. *Ariſtides*, inquit, *qua fuerit abſtinentia, nullum eſt certius indicium, quam quod, cum tanta rebus præfuiſſet, in tanta paupertate diſceſſit, ut qui efferretur, vix reliqueris.* Barl.

de præterito ad Hipponicum, & Calliam acceſſiſſes, tum ad multos

vus Domini ſui bonorum hæres factus, ea quæ multis ex perjuriis, rapinis & flagitiis corraſa fuere, ſcortis iterum, aut equis alendis diſſipare ſolet, idque momento temporis ſimul ac ſemel. ἱππατροφίας meminit, quod equorum alendorum ſtudium magno conſtet, ut in Phidippide ſuo oſtendit Strepſiades apud Ariſtoph. in Nebul. *Barl.*

1 Η' μὲν δύμορφόπερον] Id. Dial. Mort. & copioſe in Somnio ubi de Simonide. *Bourd.* Proverbium eſt, quod ab Eraſmo prætermiſſum miror. Fuit Nireus Charopi & Aglaiæ filius, omnium Græcorum poſt Achillem formoſiſſimus, de quo Homerus Iliad. β. Νιρεὺς ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα. De reliquis, quæ ſequuntur, adagiis conſulatur eruditiſſimus Chiliadum ſcriptor. *Barl.*

2 Ε. αὐτά πως χεῖρον φῆς τὰ μιγνύμενα] Approbat ſermonem Pluti Mercurius, ſed mirari ſe dicit, quo pacto cum cæcus ſit, viam invenire poſſit, vel dignoſcere eos, ad quos mittitur. αὐτόπους ire dicitur qui ſuis ipſius pedibus iter facit, non indigens ductore aut vectore. *Idem.*

3 Οὐ γὰρ Ἀριστείδην καταλιπών] Hac de re oratores Græci. Idem Iove confitetur. *Bourd.* Fatetur Plutus ſe cum oculis ſit captus, non reperire eos, qui digni videantur, ut opibus abundent: alioquin haud futurum, ut Ariſtide præterito ad Hipponicum, Calliam, ſimiliſque farinæ nequam homines ſe conferat. De Ariſtide quod ait, vir fuit Athenienſis nobilitate & juſtitia inſignis. Vnde & Iuſti cognomentum adeptus eſt. Hujus juſtitiam non ferens Themiſtocles exilio decem annorum damnari curavit. Tandem ab exilio revocatus cum multas præfecturas geſſiſſet, in tantâ paupertate obiit, ut vix tantillum pecuniæ corradi potuerit, quæ veſpillonibus, & vilibus cadaverum funeratoribus daretur. Sic de eo Cornelius Nepos lib. 3. *Ariſtides*, inquit, *qua fuerit abſtinentia, nullum eſt certius indicium, quam quod, cum tanta rebus præfuiſſet, in tanta paupertate diſceſſit, ut qui efferretur, vix reliqueris.* Barl.

4 Ἱππονίκῳ ἐ Καλλίᾳ] Callias & Hipponicus duo itidem viri Athenienſes, pater & filius, ob luxum & libidinem celebratiſſimi, quorum meminit Ariſto-

πολλοῖς ἄλλοις Ἀθηναίων οὐδὲ ὀβολοῦ ἀξίους. [1] πλὴν ἀλλά τι πρᾶττεις κατεπιμεφθείς; Πλοῦ. [2] ἄνω κοὐ κάτω πλανώμενον [3] Περιιόντων, ἄχρις ἂν λάβῃ τινὶ ἐμπτῶν. ὁ δ', ὅστις ἂν πρῶτος μοι ξυντύχῃ, ἁπαγαγὼν ἔχει, [4] σὲ τ' Ἑρμῆν ἐπὶ τῷ συμβολόγῳ τὸ κέρδος προσκυνῶν. [5] Ἑρ. ἁκὴν ἐξηπάτηται ὁ Ζεὺς εἰόμενός σε κἀγὼ τὰ αὐτὰ δοκοῦντα, πλουτίζειν ὅσους ἂν οἶται δὲ πλουτεῖν ἀξίους; Πλοῦ. καὶ μάλα δικαίως ἄγαμαι. ὃς γε τυφλὸν ὄντα εἰδώς, ἔπεμπεν ἀναζητήσοντα δυσεύρετον

tos alios Athenienſes, ne obolo quidem dignos. Cæterùm quid facis emiſſus? *Plut.* Surſum ac deorſum circumcurſans oberro, donec imprudens in aliquem incidero. Hic autem quiſquis ille ſit, qui fortè primus me nactus ſit, abducit ac poſſidet, te Mercuri pro lucro præter ſpem objecto adorans. *Merc.* Num ergo fallitur Iupiter, qui credat ex ipſius ſententia, ditari abs te eos, quos dignos exiſtimarit qui diteſcerent. *Plut.* Et jure quidem optimo fallitur ô bone, quippe qui cùm me cæcum eſſe probè ſciat, emittat veſtigatum rem uſque adeò

phanes in Avib. & Concion. Item Athenæus lib. 12. In Calliam vulgaris jocus extitit: Καλλίας πτερορρυεῖ, Calliæ defluunt pennæ, de quo Scholiaſtes apud Comicum, & Eraſinus in magno opere. Fuit & alter Phanippi filius, ὁ νεώτερος καὶ ἵππων τῶν τεταίρων καὶ πεντηκοντήρων Ὀλυμπιάδα ut idem refert interpres. De Hipponico, quem ob inſanos amores ἱππόσιτον appellat Ariſtophanes ad nomen alludens, ſcribit Lyſias, quod totius Græciæ fuerit opulentiſſimus. *Barl.*

1 Πλὴν ἀλλά τι πρᾶττεις κατεπιμφθείς] Docet Plutus, opes non ſemper optimis & cordatiſſimis, ſed pro Iovis arbitrio nunc bonis, nunc malis contingere. At cum cæcus ſit Plutus, contingit ſæpius, ut improbis obveniat, quam probis. Hinc Theognis: Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀίδριες, οἱ δὲ τὰ καλὰ Ζηνὸς χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ, id eſt, *multi divitias habent imperiti: alii autem honeſta quærunt gravi oppreſſi paupertate.* Idem.

2 Ἄνω κοὐ κάτω πλανᾶσθαι] De eo dicitur, qui cæco impetu huc illuc fertur. Terentius pro eodem dixit, *ſurſum prorſum curſare*, i. e. huc illuc. Proverbiale ſchema eſſe notat Donatus. *Idem.*

3 Περιιόντων] Verbum περιιέναι de iis uſurpatur, qui ſic ingrediuntur, ut unde profecti ſunt, eodem ſæpe videantur reverti. Hinc feſtive admodum Chremylus apud Ariſtoph. reſpondet Pluto, qui cum vereretur, ne perderetur à Iove, ſi viſum reciperet: *Non te perdet*, inquit, *ſed jam perdidit*, ὅστις σε προσπταίοντα περιιέναι ἐᾷ. Nam fieri non poteſt, quin, qui cæcus ſurſum deorſumque oberrat, ſæpe impingat, & tandem perdatur. *Idem.*

4 Σὲ τ' Ἑρμῆν] Sic poſt hoc Dial. Inde cognomentum Mercurii κερδῷος, Bourd. Si quid lucri præter exſpectationem obveniſſet, id Mercurio lucri Deo acceptum ferebant veteres. Tradit Heſychius in jactu quodam ſolere priſcos boni ominis gratiâ præfati Mercurium: *dexter nobis ſis Mercurius*: in convivio ἀγαθὸν δαίμονα, vel Διὰ σωτῆρα. hinc κερδῶος Ἑρμῆς, *Mercurius lucrifer*, de quo infra. Et κοινὸς Ἑρμῆς dicebatur, cum duo pluresve in via aliquid reperiſſent, quod in commune dividundum erat. *Barl.*

5 Τῷ παρὰλόγῳ τὸ κέρδος] Attica conſtructio pro, παρὰλογόν τι κέρδος. Latini hoc imitati ſimiliter dixere: *albi piſcium, degenerat canum*, & ſimilia. παρὰλογον vocat τὸ παρὰ λόγον συμβεβηκός, quod præter opinionem vel exſpectationem obvenit. *Idem.*

6 Ἑρ. ἁκὴν ἐξηπάτηται ὁ Ζεύς] Plutus, ut Iovis numen elevet, ignorantiam & errorem illi intrepide tranſcribit, Virum bonum vocat χρῆμα δυσεύρετον, id eſt,

ὅτω χρῆμα, καὶ [1] σφοδρὰ σπάνιος ὁ ἀγαθὸς ἦν καὶ ἄπορος. ὅταν [2] δὲ καὶ ὁ Λυγκεὺς ἂν ἐξ οὐδενὸς ῥᾳδίως ἀμαυρὸν ὄντα καὶ μικρὸν ὄν. [3] τυγχάνῃ δὲ ὅτι τὸ μὴ ἀγαθῶν ὀλίγων ὄντων, πονηρῶν δὲ πλείστων τὸ πᾶν ἐπικρατῶσι, ῥᾴδιον εἰς τοὺς τοιούτους ἐμπίπτειν, καὶ [5] σαγηνεύεσθαι ἅπαντας.

adeò repertu difficilem, & jam olim è vita ſublatam, quam ne Lynceus quidem facilè invenire, cùm adeò ſit obſcura & minuta. Quare cùm rari ſint boni, improbi verò in civitatibus omnia obtineant, oberrans facile in iſtius farinæ homines incido, & ab illis irretior. *Merc.*

eſt, rem inventu difficilem, ob eorum penuriam. *Rari quippe boni*, (inquit Iuvenalis) *numero vix ſunt totidem, quot Thebarum porta, vel divitis oſtia Nili.* Et Horat. epiſt. lib. 1.

——— *Vir bonus eſt quis?*
Qui conſulta patrum, qui leges juraque ſervat,
Quo multa magnaque ſecantur judice lites,
Quo reſponſore, & quo cauſſa teſte tenentur.

Eorum quam rara ſit ſeges, omnium ſeculorum praxis abunde docuit. Iuvenalis Sat. 13.

Egregium ſanctumque virum ſi cerno, bimembri
Hoc monſtrum puero, & miranti jam ſub atratro
Piſcibus inventu & fœta comparo mula.

Ἀμαυρὸν χρῆμα, dicitur res quæ oculis humanis vel obſcure vel nullo modo videtur. Quod & apte quadrat in virum bonum. Conſpicitur enim in confertâ improborum turba, ut Sol ὑπὸ ὁμίχλης; hoc eſt, obſcure & quaſi per nebulam, ut Plutarchus loquitur. *Barl.*

1 Ἡ μὲν σπάνις ἐκλελοιπότος] Nec minus verè dictum à Pluto, ἀνδρὸς σπουδαίου rem eſſe veteris ævi, & jam diu exoletam. Vnde & Injuſtus apud Ariſtoph. in Neb. ἀρχαῖα καὶ διεπολιόρθει eſſe ait, quæ de veteri diſciplina, ſanctiſque moribus jactaret Iuſtus. *Idem.*

2 Οὐδὲ ὁ Λυγκεύς] Nec obſcura tantum res eſt vir bonus, ſed adeo exilis etiam, ut ne Lynceus quidem ipſe eam facile repererit, cujus viri perſpicacitas non ex eo paræmiæ locum fecit quod fodinas metallorum æris, argenti & auri primus invenerit, ut vult Lycophronis interpres; vel quod ſaxa & arbores oculorum acie penetraret, ſimilemve ob cauſſam, ſed potius, quod inſignis fuerit aſtrologus, qui, ut Plinius refert natural. hiſtor. lib. 2. cap. 17. novilimam Lunam primamque eadem die vel nocte, Græci νεομηνίαν vocant, primus dicitur reperiſſe. quam ſententiam quoque confirmat alter ſeculi noſtri Varro G. Voſſius lib 2. Gentil. Theol. cap. 19. *Idem.*

3 Τυγχάνῃ δὲ ὅτι τὸ μὴ ἀγαθῶν ὀλίγων ὄντων] Concludit Plutus, cum boni tam rari ſint, & peſſimi quique in urbibus rerum potiantur, non mirum videri debere, ſi cæcus oberrans in homines nefarios facile incidat, & eorum retibus illigetur. *Idem.*

4 Τὸ πᾶν ἐπικρατεῖν] Eſt *rerum potiri & propatefiate omnia regere*, idem quod κρατεῖν. Sic Ariſtoteles non ſemel de Deo dixit, ὁ τὸ κόσμον ἐπέχων. Alias verbum eſt philoſophicum ex ſecta ἐποχεπτικῶν, ſignificatque idem quod *retinere & inhibere aſſenſionem*, ut interpretatur Cicero. *Idem.*

5 Σαγηνεύεσθαι] *Naſſam* ſignificat vel *ſinum retis*, in quem capti piſces deveniunt. Heſychio πλέγματα ἐν καλάμοις. hinc κατὰ ματαιοχρὰν dicuntur σαγηνεύεσθαι, qui veluti piſces ſagena, ſic & alio quocunque modo capiuntur & irretiuntur. *Idem.*

[1] Ἑρ. εἶτα πῶς ἐπείσθη καταλίπης αὐτὸς, ῥᾳδίως φεύγεις σὺν εἰδὼς τὴν ὁδόν; Πλοῦτ. ὀξυδερκὴς τότε πως καὶ ἀρτίπους γίγνομαι ὡς μόνον τὸ καιρὸν φυγῆς. [2] Ἑρμῆς. ἐπὶ δήμοι καὶ τοῦτο ἀπεκρίνατο. πῶς τυφλὸς ὤν, [3] εἰρήσθω γὰρ, καὶ τοσοῦτο ὠχρὸς, καὶ [4] βαρὺς ἐν τοῖν σκελοῖν, [5] τοσούτους ἐραστὰς ἔχοις, ὥστε πάντως λαθόλειπτον εἰς σὲ; καὶ

Merc. At quî fit ut quoties eos deseris, facilè aufugias, cùm viæ sis ignarus? *Plut.* Tum demum acutum cerno, pedibusque valeo, solummodò quum fugiendi adest opportunitas. *Merc.* Illud etiam mihi responde: quî fit ut cùm oculis sis captus (dicendum enim est) præterea pallidus, & cruribus gravis, tot habeas amatores, adeò ut omnes in te defigant oculos: & si potian-

1 Ἑρ. Εἶτα πῶς ἐπείσθη καταλίπης αὐτὸς] Quæstionem aliam movet Mercurius, rogatque Plutum, qui fiat, ut celeriter fugiat, cum improbos deserit, præsertim oculis captus & viæ ignarus? Eo docetur opes injuste partas non esse diuturnas; sed ut brevi temporis spatio, perque nefas conquisitæ sunt, sic & cito justa Numinis ultione dilabi. Quæ quam vera sint, Cicero egregie demonstrat in Antonio, cujus rapacitatem & ingluviem describens Philipp. 2. *Quam insolenter*, inquit, *statim bellum invasit in ejus viri* (Pompejum intelligit) *fortunas, cujus virtute terribilior populus Romanus exteris gentibus, justitia charior? Incredibile & simile portenti est, quonam modo illic tam multa, quam pauca non dico mensibus, sed diebus effluxerit.* ὀξυδερκὴς hic opponitur non τῷ ἀμβλυωττοντι, ut alias, sed τῷ τυφλωττοντι, *cæcutienti.* ἀρτίπους vocat *hominem integris pedibus*, ἄρτιον τῷ ποδὶ, qui utroque pede valet, non mancus aut claudus. Hanc pedum pernicitatem & oculorum perspicaciam sibi adesse ait Plutus, quando tempus est ab improbis fugiendi. Videmus enim ea quæ per imbecillitorum compilationes, & scelera hinc inde corrasa sunt, in corvos iterum & milvos converti, ut in Phædone suo declarat Socrates. *Barl.*

2 Ἑρμῆς. Ἐπὶ δή μοι καὶ τοῦτο ἀπεκρίνατο] Scisciatur porro Mercurius caussam, cur, cum adeo deformis sit Plutus, tam multos tamen habeat amatores sui & assecias, qui felices se judicant, cum ipso potiuntur: sin voto frustrentur, vitam sibi vitalem esse negent. *Idem.*

3 Εἰρήσθω] Hoc interfatur Mercurius χαριζόμενος, ne corporis vitia liberius notanti succenseat Plutus. *Idem.*

4 Βαρὺς ἐν τοῖν σκελοῖν] Idem est quod χωλὸς. uno nomine vocatur βαρυσκελὴς, qui *tardis cruribus incedit.* epitheton est Vulcani in Epigramm. qui propterea *tardipes* appellatur a Catullo. Supra etiam βραδὺν se esse fatetur idem Plutus. τὸ σκέλος sive crus pars corporis organica est, præcipuum ambulationis instrumentum. *Idem.*

5 Τοσούτους ἐραστὰς] Quam multos sui amatores & assecias habeat Plutus, quantaque inter mortales potentia valeat, præter Aristoph. ostendit etiam Iohannes Secundus in sua, quam elegantissimis versibus describit, Pecuniæ regia, ubi sic ait:

Hæc est illa, cui famulatur maximus orbis,
Diva potens rerum, domitrixque Pecunia fati,
Telluris magna Plutique facerrima proles.

Et paucis interjectis:

Prima quidem teritur concursu femita denso,
Utque vito, pede pes urgetur, & omnis eodem
Tuba ruit properans juvenumque senumque virumque:
Antra sonant plausu gradientum, dura gemiscit
Et subsidit humus repetito sæpius passu. Idem.

1 Εὐ-

τυχόντας μὲ, [1] εὐδαιμονεῖν οἴεσθε. εἰ δὲ ἀποτύχοιεν, [2] οὐκ ἀνέξεσθε ζῶντες. [3] οἶδα γὰρ πολλοὺς οὐκ ὀλίγους αὐτῶν ἔγωγε καὶ [4] δυσέρωτας ὄντας, ὥστε καὶ εἰς, [5] βαθυκήτου πόντου φέρωνται, ἔρριψαν αὐτοὺς, καὶ πετρῶν κατ' ἀλιάπτων, ὑπεροφθῆναι νομίζοντες ὑπὸ σοῦ, ὀπαδὸν δόλῳ. [6] τὴν ἀρχὴν ἐώρας αὐτοὺς. [7] πλὴν ἀλλὰ καὶ σὺ ἂν δὴ οἶδα ὅτι

tiantur, fœlices videantur; sin fruistrentur, non sustineant vivere? Ex his quidem non paucos novi, qui sic perditè te amarint, ut se aereo è scopulo in alta piscosi maris, præcipites abjecerint, rati falsidiri sese abs te, propterea quòd illos nullo pacto respexisses. Quanquam sat scio, tu quoque fateberis, si quo modo tibi

1 Εὐδαιμονεῖν οἴεσθε] Refutat hanc τῶν χρηματιστῶν opinionem Aristoteles lib. 1. Ethicor. ubi εὐδαιμονίαν definit *ultimum & perfectissimum hominis bonum*, quod divitiis competere nequit, quæ solum propter aliud expetuntur. *Barl.*

2 Οὐκ ἀνέξεσθε ζῶντες] Pro ζῆν Vita enim carere malunt homines, quam opibus. βίον ἀβίωτον vocat Aristoteles, vitam, quæ vivendi subtilitis destituta est. Et Comicus: ὁ βίος μὲν οὐκ ἄν ἦν βίος: *Vita haud vocanda est vita victus indiga.* Conducunt enim divitiæ πρὸς τὸ εὖ ζῆν, ad bene commodeque vivendum, & instrumenta sunt exercendarum virtutum, ut docet Philosophus Ethic. lib. 4. Sed ita comparatum est cum plerisque mortalium, ut plene se vivere haud putent, si non habeant affatim, unde victitent, adeoque vita illis videtur acerba & indigna nomine vitæ. Nam de phylargyris ejusmodi hic loquitur Mercurius. *Idem.*

3 Οἶδα γὰρ πολλοὺς οὐκ ὀλίγους αὐτῶν] Respicit Lucianus carmen Theognidis, quod scripsit de paupertate: Χρὴ πτωχὸν φεύγοντα θαλάσσης εἰς μεγάλης πόντον πορεῖν καὶ πετρέων Κύρνε κατ' ἀλιάπτων. hoc est, *Oportet pauperiem fugere & in immensum mare projicere, & petras, Cyrne, contra altas.* Alludit ad eundem locum in Dialogo de mercede conductis. Hallucinatur Bourdelotius, qui versus Homeri esse putat. Idem Theognis paulo post ait: Τεθνάτω φίλε Κύρνε πτωχῷ βίοτον παρέχων ἀνδρὶ, Η' ζώειν χαλεπὴ τετρυμένον πενίη. id est, *Mors o amice Cyrne, pauperi melius est vivere, quam vivere dura afflictum paupertate.* Nec desunt exempla eorum, qui paupertatis onere pressi, & ad desperationem redacti se vel præcipites ex alto dederunt, vel laqueo præfocarunt, aut alio mortis genere peremerunt. hinc Sextus, paupertatem ferre, non cujusvis esse dixit, sed solius sapientis. *Idem.*

4 Δυσέρωτας] Propriè δύσερως dicitur perdite amans, quique Venerem sibi habet minus faventem, ut ille apud Theocrit. Idyll. 3. & 23. quod inscribitur Δύσερως. Hic ita vocatur, qui Plutum deperit, eumque minus propitium experitur. *Idem.*

5 Βαθυκήτου πόντου] Ex Homero, ut postea πετρῶν κατ' ἀλιάπτων, quod ex eodem est. *Bourd.* Theognis habet μεγάλης. Utrumque maris epitheton, quod in profundis suis recessibus cete habeat: vel quod cete habet ingentia. *Barl.*

6 Τὴν ἀρχὴν] Non semper vertendum, *principio*, ut vulgo solet, sed quemadmodum interpres bene transtulit, *nullo pacto*, *prorsus non.* Ita Xenoph. lib. 1. de Cyri instit. οἱ δὲ Περσικοὶ νόμοι παρολαβόντες διημάρτηνται, ὅπως τὴν ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται. Vbi perperam nonnulli, *primum hoc curant*, cum vertendum sit: Persarum leges curant, vel operam dant, *ne ullo modo* tales sint. Sic δυσέρωτες sunt amasii, quos nullo unquam pacto respexit Plutus. Ὀρᾶν hic est, ἐμφρόνως ὁρᾶν & cum effectu, quod Græcis poetis est βλέπειν ὄμμασι καλοῖς. Idem.

7 Πλὴν ἀλλὰ] Ex ipsius Pluti confessione infert Mercurius, furere eos, qui tanto ejus amore capiuntur. *Idem.*

1 Ὅμο-

[1] ὁμολογήσειας [2] εἴ τι ξωϊὸς σαυτῷ, [3] κορυβαντιᾷν αὐτὰς, ἐρωμένῳ τοιούτῳ ἐπιμελώτατος. [4] Πλάτ. οὐ γὰρ τοιοῦτον οἷός εἰμι ὁ ἐρᾷς αὐτοῖς χωλὸν, ἢ τυφλὸν, ἢ ὅσα ἄλλα μοι φαῖσιν; Ἑρμῆς. ἀλλὰ πῶς ὦ πλάτ, εἰ μὴ τυφλοὶ ἦσαν αὐτοὶ πάντες εἰσί; Πλάτ. ὦ τυφλοὶ ὦ ἄθλιοι. ἀλλ' ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπάτη, αἵπερ νῦν κατέχουσι τὰ πάντα, [5] ἐπισκιάζουσιν αὐτούς. ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς ὡς μὴ παντάπασιν ἄ-

tibi ipsi notus es, furere istos qui hujusmodi amore sunt dementati. *Plut.* At enim credis me, qualis sum, talem istis videri, nempe claudum, & cæcum, & quicquid aliud mihi ineſt vitii. *Merc.* Quid ni ô Plute, nisi & ipsi omnes sint cæci? *Plut.* Haud cæci quidem, ô optime, verùm inscitia, errorque quæ omnia occupant, illis offundunt tenebras. Ad hæc ipse quoque, ne per omnia deformis

1 Ὁμολογήσειας] Schemate communicationis utitur, quod facit ad extorquendam adversario veritatem, ut supra docuimus. *Barl.*

2 Εἴ τι ξωϊὸς σαυτῷ] Facit enim sui cognitio, non solum ad philautiam diminuendam, sed etiam, ut nostra bona norimus, ne nobis vel majora, vel indigna sequamur. hinc recte Comicus: τὸ γνῶθι σαυτὸν πυνθάχ' ἕξει χρήσιμον id est, *Ubique confert, ut teipsum noveris.* ξωϊὸς τινὰ genitivo jungitur Attice, ut docet Eustathius Odyss. 3. *Idem.*

3 Κορυβαντιᾷν] *Corybantiare*, ut ex Plinio docet μαναρίτης Scalig. ad Catull. *Bourd.* Est *Corybantico furore percitum esse*, vel *insanire Corybantum more.* De quo Erasmus. Erant autem Corybantes Cybelæ sacerdotes, qui sacro correpti furore cymbala pulsabant, capitaque inter saltandum jactantes, alios in similem rabiem agebant, sic dicti, ut vult Lambinus, ἀπὸ τῆ κορυσσεῖν, quod est occultare, quia tympanorum & aliorum instrumentorum strepitu partum Rheæ celarent Saturnum filios suos devorare solitum, etsi Strabo hoc factum memoret, ut in sacrificiis perterrerent homines sub administrorum specie. Ad naturæ opificium refert Gerardus Vossius libro 2. Gentil. Theolog. quem vide. *Idem.*

4 Πλάτ. οὐ γὰρ τοιοῦτον οἷός εἰμι] Veram aperit caussam Plutus, cur ab omnibus tantopere ametur, totque habeat sui sectatores ac cultores. Vtitur ad hoc oratione interrogativa, quæ vim habet negativæ. q. d. Tantum abest ut cæcum vel claudum esse credant, quicunque me vident, ut integrum, nulloque vitio deformem certo sibi persuadeant, quod ex *ignoratione* & *errore* oriri asserit, quia exteriorem sui larvam duntaxat aspiciunt, non ipsam faciem. Vera hæc esse vel ipse Cicero fatetur lib. 1. de Finib. ubi docet: *Ignoratione rerum bonarum & malarum maxime hominum vitam vexari.* Et Socrates in Gorgia Platonis censet: *non esse cujusque viri eligere quanam ex rebus, qua delectant, bona sint, quanam mala: sed potius artificiosi viri opus utrumque.* Nam sapiens vera bona judicat, quæ ratio dictat solida esse ac sempiterna, quæque cadere non possunt, nec decrescere aut adimi, ut justitiam, temperantiam, & reliquas animi virtutes: cæterum honores, imperia, opes, aliaque ejus generis, opinione tantum bona censet, cum fluxa sint suisque possessoribus sæpe noxia. Hinc utrumque conjunxit Lucianus ἄγνοιαν & ἀπάτην, cum altera ex altera proveniat. *Idem.*

5 Ἐπισκιάζουσιν αὐτούς] *Inumbrant eos*, id est, caliginem ipsis offundunt. Nam ut Iuvenalis inquit: *Vitium fallit specie virtutis & umbra.* Quod & in reliquorum bonorum delectu accidit. Hinc idem vates Satyr. 10. *Pauci dignoscere possunt Vera bona atque illis multum diversa remota Erroris nebula.* Ixiones hic sumus & pro Iunone nubem amplectimur. Quod cum videret sapientissimus Democritus, *Perpetuo risu pulmonem agitare solebat*, teste Satyrico. *Idem.*

1 Πρὸς

μορφὸν εἶναι, [1] προσωπεῖον τεθειμένον ἐφαρμοστὸν αὐτοῖς, [2] ἀλήκτους εἶναι, καὶ [3] λιθοκόλλητον, καὶ ποικίλα ἐνδῦναι, σὺν τοιαύταις αὐτοῖς. [4] οἱ δὲ, αὐτοπροσώπου ὄντος ἐμοῦ ὁρᾶν τὸ κακὸν, ἐρῶσι, καὶ ἀπάλλαττοντες μὴ συντυγχάνοντες ὡς ἔχω τῆς αὐτοῖς ἄλλον ἀπεμιμήσασθαι, ἐπίδειξί μοι, δῆλον ὡς κατεγίνωσκον ἂν αὐτῶν,

mis fim, perſona valdè amabili tectus, inaurata, gemmiſque picturata, ac verſicoloribus amictus eis occurro: at illi rati ſeſe nativi vultus venuſtatem aſpicere, amore capiuntur, diſpereuntque niſi potiantur. Quòd ſiquis me toto corpore renudatum illis oſtenderit dubio procul futurum ſit ut ipſi ſe damnent, qui tantopere cæ-

1 Προσωπεῖον τεθειμένον] *Perſona faciei obducta*, ut hiſtriones ſolent, ne agnoſcantur à ſpectatoribus. Quod & Plutus ſe facere ait, cum introrſum plane ſit δύσμορφος ſive deformis. Eſt autem προσωπεῖον *perſona* aut *larva* ad ſimilitudinem vultus alicujus efficta, deque viris proprie dicitur. προσωπίδας vocabant Græci, quibus mulieres faciem tegebant. *maſquas* vulgo dicimus. *Barl.*

2 Ἀλήκτους] Vocatur quicquid inauratum eſt, non è ſolido conflatum auro. Supra dixit, ἠλεκτρωτούς. *Deauratum* minus Latine effertur recentiores. *Idem.*

3 Λιθοκόλλητον] *Quicquid gemmis diſtinctum, aut glutinatum eſt*, ἀπὸ τῆς λίθους κολλᾶσθαι. Sic λιθοκόλλητον ποτήριον, *poculum* dicitur *gemmis conſertum*. de quo Virgil. 2. Georg. *Vt gemma bibat.* λίθων nomine non modo lapilli veniunt vulgares, ſed & pretioſi, ut gemmæ, quæ diſtinctionis cauſſa λίθοι ἐντιμοι dicuntur aliis. *Idem.*

4 Οἱ δ', αὐτοπροσώπου οἰόμενοι ὁρᾶν τὸ κακὸν] Fatetur Plutus ſuam deformitatem quam ſi homines detracta larva conſpicerent, futurum ait, ut ipſum contemnerent ac rejicerent, cum res ament neutiquam amandas, ſed fædas noxiaſque. Docet idem Ariſtoteles lib. 1. ethic. *Complura*, inquit, *bonis accidunt detrimenta. jam enim quidam ob divitias, quidam ob fortitudinem perierunt.* Quid Senecam perdidit? nimiæ opes: ut qui hortorum amœnitate & villarum magnificentia Principem ſupergrederetur, ut Tacitus refert lib. 14. itemque Juvenal. Sat. 10. Quid Milonem oppreſſit? corporis fortitudo. Quum enim nervorum & lacertorum fiducia fretus arborem in media parte hiantem diducere vellet, deficiente conatu lupis præda fuit. Sic & Ciceroni ſua nocuit eloquentia: Caſſio Longino antiqua nobilitas, alia aliis, ut merito exclamet Satyricus:

> ——— *Nocitura toga, nocitura petuntur*
> *Militia. & torrens dicendi copia multis,*
> *Et ſua mortifera eſt facundia, viribus ille*
> *Confiſus periit, admirandiſque lacertis:*
> *Sed plures nimiâ congeſta pecunia curâ*
> *Strangulat, & cunctis exſuperans patrimonia cenſus.*

Sunt enim immodicæ divitiæ, ut verbis utar Apuleji, *velut ingentia & enormia gubernacula, facilius mergunt quam regunt.* Et ubi quæſo latronum, furum ſervorumque inſidiæ ſunt magis metuendæ, quam apud divites? Indicat hoc Flaccus Satyr. lib. 1.

> *An vigilare metu exanimem noctesque dieſque,*
> *Formidare malos fures, incendia, ſervos,*
> *Ne te compilent fugientes; hoc juvat?*

Quaſi dicat poëta, ſi probe noſſes congenita divitiis pericula & incommoda, merito eas deſpiceres, nec tanto ardore conſectareris rem noxiam peſtiferamque. *Idem.*

ἀπελαύνοντες τὰ τηλικαῦτα, καὶ ἐρῶντες ἀνεφάτων, καὶ ἀμόρφων πραγμάτων. [1] Ἑρ. Τί δὲ καὶ ἐν αὐτοῖς ἤδη τοῖς πλουτοῦσι χρύσεμβοι, καὶ τὸ φοβερώτατον αὐτῶν ὑπεξεμμοι ἐπιξάπαντων ὄντες, καὶ ὧν τις ἀφαιρεῖται αὐτοὺς, μᾶλλον ἂν τὸν κεφαλὸν ἢ τὸ προσωπεῖον προΐοιντο; ἢ γὰρ δεῖ καὶ τότε ἀγνοεῖν εἰκὸς αὐτοὺς ὡς ἐπίχρυσον ἡ σύμμορφία ἐστὶν, ἔνδοθεν τὰ πάντα ὁρῶντας. [2] Πλὴ. Σὺν ὀλίγοις ὦ Ἑρμῆ καὶ φθῆς τοῦτο μοι [3] συναγωνίζῃ. Ἑρ. Τὰ ποῖα; Πλὴ. ἐπιδεῖν τις σὺν χαρᾷ τοιοῦτον, [4] ἀναπλάσας τὴν ὄψιν εἰσοικαταίμε, cæcutierint, amantes res neutiquam amandas, & deformes. *Merc.* Quid ergo, postquam eò perventum est ut jam divites evaserint, jamque personam sibi circumposuerint, rursum falluntur? adeò ut siquis illis adimere conetur, penè caput potiùs quàm personam abjiciant? Neque enim verisimile est etiam tum illos ignorare, auro bracteatam esse formam, quum intus cuncta inspexerint. *Plut.* Ad id non paucæ res, ô Mercuri, mihi sunt adjumento. *Merc.* Quænam? *Plut.* Simul atque qui me primùm nactus est, patefactis foribus exceperit, clan-

1 Ἑρ. τί δὲ ἐν ᾧ ἐν αὐτοῖς ἤδη τοῖς πλουτοῦσι χρύσεμβοι] Miratur Mercurius eos qui jam divites facti sunt, necdum videre aut intelligere, non nisi bracteatum quid esse opes, nihilque intus habere solidi aut nativi boni. Eleganter ὀπίχρυσον εἰς μορφὰν appellat *formam auro obductam*, non nativam aut genuinam. Supra dixit διάχρυσον. Sunt qui hic legant ὀπίχρισον. Sic ὀπίχρισα φάρμακα medici vocant unguenta seu pigmenta, quæ corpori illinuntur exterius. Solent autem meretrices cerussa vel stibio fucare faciem & vitia cutis superinducto colore amatiis suis dissimulare, quod proprie est ψιμυθιεῖν. Cerussa enim ψιμύθιον Græcè. Plutus igitur theatrico vel meretricio more larvatus fucatuve se offert hominibus, non αὐτοπροσώπως & aperta facie, quod etsi norint divites, tamen ita ingenio comparati sunt, ut caput potius, quam personam abjiciant, quod est τὸ προσωπεῖον βέλτιον μᾶλλον, ἢ τὸ πρόσωπον, ut proverbio dicitur. *Barl.*

2 Πλὴ.] Varios divitiarum effectus hic recenset Plutus, qui ipsum, veluti comites Dominum suum sequuntur. Primus inter Pluti satellites agmen ducit Τύφος sive *Fastus*, quem proxima sequitur Ἄνοια, hoc est, *Stultitia*. quibus ὕβρεις & μαλακίαι succenturiat Lucianus, itemque Ἀπαιδευσία, genuinos opulentiæ fœtus. Nam ut Seneca inquit, *Divitiæ & sapientia raram faciunt mixturam.* Quippe labores subterfugiunt divites, paucosque invenias qui virtutis se studio toros aut sapientiæ tradant: idque in νεοπλούτοις, sive recenter ditatis præcipuè locum habet, qui cum sint ἀπαίδευτοι, modumque nesciant facultatibus suis rectè utendi; contumeliosiores etiam & insolentiores esse solent, ut ex philosopho supra probavimus: quinimo molliter & luxuriosè vivunt, ut hoc pacto opes suas ostentent, quasque fraudibus peperérunt, fraudibus item conservare studeant. Quæ omnia pereleganter quoque nobis ob oculos ponit Iohannes Secundus, ubi Pecuniæ comites & παρέδρους ita describit:

Proximaque accubuit Domina, quam Gratia circum,
Ventosusque favor, fallax & Opinio Vulgi,
Elatisque supercilio vultuque tumenti
Incedens, calumque oculis & inania captans
Ducit inauratam vesana Superbia pompam
Lata opibus formaque & adulatrice catervâ. Idem.

3 Συναγωνίζῃ] *Conferunt, conducunt: συμβάλλει.* Sumpta tralatio à belli sociis. *Idem.*

4 Ἀναπλάσας τὴν ὄψιν] Studium & obviam humanitatem significat ejus, qui

συμπαρεισέρχ.] μετ' ἐμοῦ λαθὼν ὁ τύφος, καὶ ἡ ἄνοια, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ μαλακία, καὶ ὕβρις, καὶ ἀπάτη, καὶ [1] ἄλλα ἄττα μυρία. [2] ὡσὰ δὲ τάχιστα ἁπάντων [3] κατελήφθης τὴν ψυχὴν, [4] θαυμάζῃ τι τὰ ὑπερφυᾶ, καὶ [5] ὀρέγεσθαι τῶν φαύλων. καὶμὲ τὸ πάντων ἐκείνων πυκτικὸν τὸ ἐσπαλιωθὲν κακῶν [6] τίθησι [7] δορυφορούμενον ὑπ' αὐτῶν. καὶ πάλαι σοὶ τέρψιν πάλαι ἦν, ἢ ἐμὲ σοφίᾳ ὑπομείνειεν ἄν. [8] Ἐρ. ὡς ὦ [9] λεῖε ἦ μὰ πάλαι, καὶ ὀλισθηρὸς, καὶ [10] δυσκράτητε, καὶ ἀλιφρόνητος, clanculum unà mecum introit faſtus, vecordia, inſania, mollities, contumelia, fraus, aliaque ſexcenta: à quibus omnibus poſteaquam eſt occupatus animus, miratur non miranda, appetit fugienda: meque cunctorum illorum quæ introierunt, malorum parrem ſtupet, illorum ſatellitio vallatum, quidvis potiùs paſſurus, quàm ut me rejicere compellatur. *Merc.* Vt lævis es, ô Plute, & lubricus, & retentu difficilis, ac fugax, neque

qui aliquem domi ſuæ comitet excipit. Sic & Chremylus patefactis foribus Plutum admittit apud Ariſtoph. in principe Comœdiâ. ἀλεῖσαν δυεῖν pro eodem dicunt alii, quod parœmiæ ſpeciem habet. *Bart.*

1 Ἄλλα ἄττα] Atticum eſt ex Æolico ἄσσα pro ὅσα. Caninius. *Idem.*

2 Ὑπὸ δὲ τάχιστα] Hæc reliquam continent narrationis partem à Pluto inchoatæ. *Idem.*

3 Καταληφθεὶς τῷ ψυχῷ] Græciſmus, ut, *ſententiam rogatus, inſcripti nomina*, & ſimilia apud Latinos ſcriptores. verbum καταλαμβάνεσθαι eo capitur ſenſu, quo locus aliquis occupari dicitur ab hoſtibus. *Idem.*

4 Θαυμάζῃ τὰ ὑπερφυᾶ] Nec mirum. Habent enim divitiæ, teſte Philoſopho αἰδήσιμόν τι, & pollicéri videntur jucundam vitam, quæ tamen non ab arca, ſed ab animo petenda eſt, ut recte docet Cicero in lib. offic. Hinc tanto eas ardore & ſtudio exeruntur homines, acquiſitaſque tanta ſollicitudine cuſtodiunt, ut Herculi citius clavam, quam avaro ſuas extorſeris opes. *Idem.*

5 Ὀρέγεσθαι τῶν φαύλων] Cui opp. φαύλοις τὸ ὀρεκτικὸν apud Peripateticos, apud Stoicos εὐκλίνειν. Simplicius in Epictetum. ἡ ὄρεξις, inquit, τοιοῦτόν ἐστιν, ἕκτασις ἔστι τῆς ψυχῆς ὅθι τὸ ὀρεκτὸν, ἢ ἔκκλισις εὐαπτία τῇ ὀρέξει, ὑπερφορὰ δὲ φυγῆ ἔστι ὅπῃ τὸ ἐκκλιτόν. Vbi ſcite ὄρεξιν definit ἐλάσιν ψυχῆς ὅθι τὸ ὀρεκτὸν, alludens ad proprietatem verbi ὀρέγειν, quod eſt porrigere aliquid, & in porrigendo manum extendere. Vnde & ὀρέγεσθαι αὐτῆ τῆ ὀρέξει, cum mens veluti extenditur ac porrigitur ad id quod appetit. *Idem.*

6 Τίθησι] Verbum defectivum, cujus præterit. med. pro præſente accipitur; ut *odi* & *memini*, apud Latinos, quorum præſentia in uſu non ſunt. *Idem.*

7 Δορυφορούμενον] Satellitio ſtipatum, ut Principes ſolent. δορυφόρος Heſychio, ὁπλοφόρος, ὑπασπιστής, ἢ φύλαξ ἀπὸ τυχόντος, ſic dictus, quod haſtam ſive lanceam geſtaret. hinc δορυφορεῖν, *ſtipare*, & κατὰ μεταφορὰν *aſſectari*. Idem.

8 Ἐρ.] Egregia hic inſtituitur collatio à Mercurio Pluti & Penïæ: hanc diuturnam & ſtabilem: illum lubricum ac fugacem difficilemque retentu eſſe dicit. *Idem.*

9 Λεῖε] Cum Æolico digammate λεῖϝε, hinc Latinum *lævis*, pro *glaber*, priore producta, à quo differt alterum epitheton ὀλισθηρὸς, id eſt, lubricus, quod de loco propriè uſurpatur, ab ὀλισθεῖν τὸ πίπτειν, *cadere*, *labi*. Idem.

10 Δυσκράτητε] Dicitur, quod retentu difficilis ſit, quaſi δυσχερὴς κατασχεθῆναι ob lubricitatem. Eâ enim ſit, ut nullam præbeat anſam qua prehendi vel

ἀδημίαν ἀπολαβοῦσι παρεχόμενοι βεβαίαν, ἀλλ' [1] ὥσπερ ἐγχέλεις, ἢ οἱ ἀφεῖς [2] ἀπὸ τῶν δακτύλων ὀλισθήσουσι σοι αἰεὶ ὑπὸς. ἡ πενία δ' ἔμπαλιν [4] ἰξώδης τε, καὶ [5] εὐλαβὴς, καὶ μυελὸν τὰ ἀγκίστρα

que ullam certam præbes ansam, qua prensus teneare: verùm nescio quomodo anguillarum ac serpentum in morem inter digitos elaberis. At contrà [3] Paupertas, viscosa, & prehensu facilis, to-

τεηeri queat. παρίχεσθαι dixit ἀπὸ τοῦ παρίχειν, quod Atticorum esse proprium volunt, qui passivis loco activorum utuntur, & vice versâ. *Barl.*

1 Ὥσπερ ἐγχέλεις] Pluti levitatem seu lubricitatem exemplis illustrat anguillarum & serpentum. *Anguillam cauda tenere* proverbio dicitur is, cui res est cum hominibus lubrica fide: vel qui rem fugitivam atque incertam habet, quam tueri diu non possit. hinc λεῖος ὡς ἐγχέλυς apud Athenæum, *instar anguillæ lubricus*: nec non ἐγχέλυς μὴ γλοιῷ, vel ut alii legunt, χὴ γλοιῷ, *anguilla in strigmento* apud eundem. Anguilla enim per se lubrica est, nec facile manibus stringitur, multo minus, si fœce olei imbuta sit, vel mucco strigmentitio, ut τὸ γλοιὸν interpretatur Dalechampius. Eadem & serpentum lubricitas. Virgil. 2. Æneid.

Lubrica convolvit sublato pectore terga.

De serpente loquitur. ubi Servius. *Lubricum dicitur, & quod labitur, dum tenetur: & locus, in quo labimur.* Tales sunt divitiæ quas tantopere sectantur homines, incertæ, fugaces, & in lubrico positæ. Vere Comicus:

Τῶν μὲν ἀγαθῶν ἡ πλεῖστον ὕστατον τίθη.
Ἀβεβαιότατον γὰρ ἐστὶν ὧν κεκτήμεθα.

Id est,

Opes bonorum judica omnium ultimas.
Nam possidemus nil eu incertius. Idem.

2 Διὰ τὴν δακτύλων ὀλισθησιν] Est *inter digitos elabi.* pro quo alibi dixit Lucianus: διαδιδράσκειν ἐκ τῶν χειρῶν. Idem.

3 *Paupertas.*] Attium inventrix. Aristopha. in Pluto. *Cogn.* Sequitur alterum collationis membrum priori oppositum de Penia, quam ut diuturniorem & constantiorem laudat Mercurius. Viscosam esse fingit ac prehensu facilem, adeoque hamatam, ut nullo negocio eam apprehendat, qui tetigerit, nec facile divelli queat, quisquis semel ei adhæserit. Pronior enim ad paupertatem prolapsus est, quàm ad opulentiam accessus vel regressus. *Idem.*

4 Ἐξώδης] Cod. Angl. ἰξώδης. utrumque rectum, ἰξώδης tamen legit interpres. *Bourd.* Hoc est, *visci modo lenta ac tenax*, quia, ut de ipsa loquitur Penia apud Aristophanem, ξυναικεῖ δ' οὐ νῦν τοῖς ἀνθρώποις ἀλλ' ἔτη, *conversatur cum hominibus, & cohabitat per multos annos.* Quam multi enim propter summam facultatum inopiam viri etiam ingenio & virtute præcellentes in occulto latent, quos importuna paupertas caput erigere non permittit. Notum est illud Iuvenalis:

Haud facile emergunt, quorum virtutibus obstat
Res angusta domi. ——

Nec minus festive, quam vere dictum à Bilbilico vate:

Pauper erus semper, si pauper es Æmiliane,
Dantur opes nullis nunc nisi divitibus.

Pro ἰξώδης sunt qui legant hic ἐξώδης, quod ut probare videtur Bourdelotius, ita nusquam legere memini. Ab ἰξὸς enim viscus, est ἰξώδης per jota, non ἐξώδης, quod mendosum puto. *Idem.*

5 Εὐλαβὴς] Vox ea quod rarissimum est, hic loci propriè accipitur, pro eo qui commode prehendi possit, ac paupertati examussim optime convenit: alias πολυάγκιστρον ferè denotat. Corpus quoque Penia tribuitur πολυάγκιστρον, vel ut

Mer-

ἐκπεφυκότα ἐξ ἅπαντος τοῦ σώματος ἔχουσι, ὡς πολυσάρκους ὄντας ἔχειν, καὶ μὴ ἔχειν ῥᾳδίως ἀπολυθῆναι. [1] ἀλλὰ μεταξὺ ἤδη φλυαρούντας ἡμᾶς παῦσαι καὶ μικρὸν θέλαξε. Πλοῦ. τὸ ποῖον. Ερ. ὅτι τὸ θησαυρὸν οὐκ ἀπηνέγκαμεν ὅπερ ἤδη μάλιστα. Πλοῦ. ἀπορῶ τοῦτο γε ἕνεκα. οὐ τῇ γῇ αὐτὸν καταλείπων, ἀνήρχεσθαι παρ' ὑμᾶς, [2] ἐπισκήψας ἐνδιδόναι μόνοις ἀπαλλοτριώμενον τῶν θυρῶν. ἀνοίγειν δὲ μηδενὶ, ἢν μὴ ἐμοῦ ἀκούσῃ βοήσαντος. [4] Ερ. ἀκοῦν ἐπιβαίνωμεν ἤδη τῆς

toto corpore multos uncos gerit hamos, ut qui tetigerint: illicò hæreant, nec facilè queant avelli. Verùm interea dum nugamur, rem haud parvam omittimus. *Plut.* Quam. *Merc.* Nempe quòd thesaurum non adduximus quo vel in primis erat opus. *Plut.* Ista quidem ex parte bono sis animo. Nam non nisi in terra relicto illo, ad vos ascendo: jussoque intus manere foribus occlusis, neque cuiquam aperire, nisi me vociterantem audierit. *Merc.* Iam igitur

Mercurius loquitur, μυρία τὰ ἀγκίστρα ἔχον, ut facile adhæreant & capiantur, quicunque attigerint. ἀγκίστρον hamus est, ἀπὸ τοῦ ἄγειν ut vult Etymologus, quod eo trahuntur, & educuntur ex aqua pisces. *Barl.*

1 Ἀλλὰ μεταξὺ ἤδη] Male hic notata Pluti persona, loquitur enim hæc idem qui superiora, Mercurius. Ερ. τὸ ποῖον, ὅτι τὸ θησαυρὸν, &c. Male notata etiam hic persona Mercurii & omissa Pluti. Esse debet Πλοῦ. τὸ ποῖον; Ἑρ. ὅτι τὸ θησαυρόν. ἤδη παροιχάζω, &c. ἤδη παροπτιχάζω. Marc. Mercurius dum una cum Pluto sermones cædit, sui pæne mandati oblitus Thesaurum non duxisse inter fabulandum queritur: qua de re Plutus eum bono esse animo jubet, cum in terra ille retideat, nec injussu suo aperiatur, aut ad quemquam ascendat. Eo docetur, quid sint thesauri & opes: terræ nimirum splendentes glebulæ & *minutalia* tantum, ut ea vocat Tertullianus: quæ, sicut Bernardus ait, *solus error hominum facit aut reputat pretiosa.* Seneca de benefic. *Video ferrum ex iisdem tenebris esse prolatum, quibus aurum & argentum, nec aut instrumentum in cædes mutuas deesset, aut pretium.* Hinc & opibus nomen, à terra, quæ *Opi* vel *Opa* dicta priscis. *Thesauri* quoque etymon si spectemus, nihil aliud est, quam ἀπόκειμαι χρῆμα, quod velut eximium ac pretiosum Natura vel cura etiam humana sepositum fuit, ex antiquo αὐρίσκω pro χρυσὸς, ut placet Salmasio, & fut. verbi τίθημι, licet aliis ex Hebr. potius deductum videatur אוצר transpositione literarum, quod idem significat. μεταξὺ φλυαροῦντας. Insolens participii constructio, pro μεταξὺ τῶν φλυαρεῖν, vel per nomen, μεταξὺ τῆς φλυαρίας. Pluria exempla suggerit doctissimus Stephanus, quem adi. τὸ φλυαρεῖν, nugari est. Sumpta tralatio à lebete vel patina fervente, ἀπὸ τοῦ φλύειν, quod est *cachinnare*, vel *bullire spumante spiritu.* Sic Homerus: αἱμὰ δ' ἔφλυε κρατὸς ῥίσσα, *Ebullitabant vero limpida fluenta.* Iliad. lib. 11. *Barl.*

2 Ἐπισκήψας] Id est, παραγγείλας, in *mandandi* significatione. Hesychium consule, qui plures verbi illius notiones indicat. *Idem.*

3 Ἐνδιδόναι μόνοις] Vt Pluti, sic & Thesauri (quem μαμμωνᾶν Chaldæi, vel Syri vocant) domicilium terra est. Posidonius Pluti habitaculum in Hispania collocavit, quod ea regio metallorum fœcunditate reliquis antecelleret. Narrat enim historiæ naturalis scriptor Plinius adeo opulentas fuisse Hispanorum venas, ut Annibal habuerit ex uno puteo quotidie tria millia coronatorum: quæ summa in singulos annos efficiebat duodecies centena millia. Quare eorum sententiæ subscribere non possum, qui nullas auri argentive venas in fœcundissimis illis regionibus fuisse scribunt. *Idem.*

4 Ἐρ. Οὐκοῦν ἐπιβαίνωμεν ἤδη τῆς Ἀττικῆς] Sequitur nunc ἀποστροφὴ Mercurii & Pluti Atticam versus, ubi degebat Timon. *Idem.*

Ἀτλικῆς. καί μοι ἅπα [1] ἐχόμενος τ χλαμύδος, ἄχρις ἂν ἐς τὴν ἐχαπίνην ἀφίκωμαι. Πλ. οὐ ποιεῖς ὦ Ἑρμῆ [2] χειραγωγῶν. ἐπὶ ἦγμα λοπλίπης με, [3] Ὑπερβόλου τάχα ἢ Κλεώνυμον ἀπεσκευάμενος. [4] ἀλλὰ [5] τίς ὁ ψόφος οὗτός ἐστι, καθαπερεὶ σιδήρου πρὸς λίθον. Ἑρ. ὁ Τίμων οὑτοσὶ σκάπτει πλησίον [6] ὄρεινόν, καὶ τραχὺν γήδιον. πάπαι, καὶ [7] ἡ πενία πάρεστι, καὶ ὁ πόνος σκληρός. ἡ καρτερία ἥ, καὶ ἡ σοφία, καὶ ἡ ἀνδρεία, καὶ ὁ τοιοῦτος

tur Atticam adeamus, & me sequere chlamydi adhærens, donec extremam viam attigero, *Plut.* Rectè facis, Mercuri, quum me per viam ducis. Etenim si me desereres, forsan oberrans in Hyperbolum aut Cleonem inciderem: Sed quis hic fragor, ac si ferrum & lapis collidantur? *Merc.* Timon hic est, qui proximè montanum & petricosum fodit solum. Papæ, & Paupertas adest, & Labor ille, tum Robur, Sapientia, Fortitudo, atque id genus

1 Ἐχόμενος τ χλαμύδος] *Laciniam ducens.* Dixi ad Petron. *Bourd. Chlamydem tenens*, quod facit Plutus, ut ducem Mercurium assectetur commodius minusque deflectat à viâ *Laciniam ducere* dixit Petronius. *Barl.*

2 Χειραγωγῶν] *Manu ducens vel regens*, quod cæcis & senibus decrepitis fieri solet. Merito in herum suum stomachatur servus Cario apud Aristophanem, quod ipse videns Plutum oculis captum sequeretur: οἱ γὰρ βλίποντες, inquit, τοῖς τυφλοῖς ἡγεμόνες. Rectius igitur Mercurius, ut fidelis ὁδηγὸς Plutum à tergo non sequitur, sed præit, viamque cæco commonstrat. *Idem.*

3 Ὑπερβόλου τάχα ἢ Κλεώνυμον] Aristopha. in pace. *Bourd.* De *Hyperbolo* & *Cleone* quod ait, nobile fuit improborum compar. Erat Hyperbolus genere Atheniensis, qui post Cleonem magistratum gessit, vir pernicioſus, & inquinatissimis moribus, nullaque re clarus aut potens, nisi vitio linguæ. M. Tull. lib. de claris Orat. ita scribit de Saturnino, *Homo simillimus Hyperboli, cujus improbitatem veteres Atticorum comœdiæ notarunt.* Tradit Aristophan. interpres eum fuisse λυχνοπώλην, qui, ut ponderosiores essent lucernæ multum admiscebat plumbi, quâ arte & impostura clarior quam gladio, ingentes sibi opes comparavit. hinc proverbio locum fecit, ὑπὸ τ ὑπερβόλου σπουδὴς, *Hyperbolo nequior*, de quo Erasmus. At Cleon, quem βυρσοδέψην, vel σκυτοτόμον per convicium appellat Comicus, quod patre natus esset coriario, traducitur pallim ob rapacitatem, & alia flagitia, in quem suos *Equites* adornavit Aristophanes, sicut in Hyperbolum *Maricam* suam Eupolis. *Idem.*

4 Ἀλλὰ] Ἐπερώτησις sive interrogatio Pluti strepitum audientis causſamque scisciantis, cui respondet Mercurius. *Idem.*

5 Τίς ὁ ψόφος] Notant Grammatici ψόφον propriè sonitum esse, qui fit ex collisione duorum corporum durorum, ut hic ferri saxo impacti. Sic crepitantis januæ strepitum, & aliarum rerum stridularum, κροψόφησιν appellant Græci. *Idem.*

6 Ὄρεινὸν] Male Basil. edit. ult. ὀρεσσῶν, ut & quædam aliæ edit. *Bourd.* Erat Attica regio maximam partem sterilis & rupicola, præsertim qua littoralis est, ut ex Strabone discimus. *Idem.*

7 Ἡ πενία] Describitur porrò Timonis habitus & satellitium Pluti, in quo conspicitur *Paupertas* eique congeneres socii *Labor* & *Sapientia*, quorum omnium dux est *Fames*. Docetur his verbis, quanta sint paupertatis commoda, quamque ea præstet opulentiæ. Πολλῶν ὁ λιμὸς γίγνεται διδάσκαλος, inquit senarius Græcus, *Magistra multorum improba existit fames.* Nam Fames sive Paupertas tanquam rigida quædam exactrix homines ad labores compellit, & ingenia excitat

ὄχλου τε [1] ὑπὸ τοῦ λιμοῦ πεπιεσμένου ἀπάντων, πολὺ ἀμείνους τε τῶν δορυφόρων. [2] Πλὴν τί ἂν σὺν ἀπαλλαττόμεθα ὦ Ἑρμῆ [3] τῷ πράγματι; εἰ γὰρ ἄνθρωπος ἡμῖν ὀφείσεται μὴ ἀξιόλογον πρὸς ἄνδρα ὑπὸ τηλικούτου φρουρούμενον. [4] Περιεχημένον. Ἐρ. ἄλλως [5] ἔδοξε τοῦ Διΐ. [6] μὴ λεπτολογίζου μᾶλλον ἤδη. [7] Πε. ποῖ [8] τοῦτον ἀπάγεις δή [9] ἀργειφόντα χειραγωγῶν; Ἐρ. ἐπὶ τοῦτον τὸν Τίμωνα, ἐπιμεφθησόμενον ὑπὸ τοῦ Διός. Πε. τὸν ὁ

nus aliorum turba quorum omnium agmen fames cogit, longè præstantius quàm tui sint satellites. *Plut.* Quin igitur quàm ocyssimè discedimus Mercuri? neque enim quicquam æstimabile præstiterimus cum homine vallato istiusmodi exercitu. *Merc.* Secus visum est Iovi: quare nihil mefuam us. *Paup.* Quonam, istum Argicida, manu adducis? *Mer.* Ad hunc Timonem à Iove missi sumus. *Paup.* Itane nunc

citat ad rerum præclararum indagationem. Vnde perquam scitè Persius, *Magistrum artis ingeniique largitorem* appellat *Ventrem*, in Prologo. Quod ita se habere multis solidisque rationibus demonstrat ipsa Penia apud Aristophanem in Pluto adversus Plutum, ideo se illi præferendam esse contendens. Manilii item est:

Et labor ingenium miseris dedit: & sua quemque
Admixtare sibi jussit Fortuna premendo.

Loquitur de scientiis Astronomicis, quarum inventionem, ut & cæterarum artium Divæ huic nostræ transcribit poeta. *Barl.*

1 Τοῦ λιμοῦ πεπιεσμένου] Loquendi genus à militia desumptum. *Idem.*

2 Πλὴν. Τί ἂν οὖν ἀπαλλαττόμεθα] Plutus audito Timonis satellitio, quam ocyssime discedant, auctor est Mercurio, quia nullum operæ pretium facturus videbatur cum homine istiusmodi circumvallato exercitu, quem tamen Mercurius, ut fidelem decet nuncium, suadet Iovis mandata perficere, & Timonem intrepide aggredi. *Idem.*

3 Τῷ ταχίστῳ] Defectuosa locutio, pro τάχιστα. desideratur præpositio χρ. Vide Steph. *Idem.*

4 Περιεχημένον] *Circumdatum*, *vallatum*, supra dixit, δορυφορούμενον. Verbo περιέχειν utitur eo modo auctor quo satellites circumdant aliquem. *Idem.*

5 Ἔδοξε τοῦ Διΐ] Decretorum divinorum τὸ ἀμεταπτωτον designat. Vnde quicquid Iovi visum statutumque est semel, τόδε ἐκ τετελεσμένον ἔχει, inquit Homerus, certitudinem divinæ providentiæ religiosè asserens. *Idem.*

6 Μὴ λεπτολογίζου] Meticulosus passim introducitur Plutus, quem propterea πάντων δειλότατον δειλότατον appellat Chremylus apud Aristophanem in ejusdem fabula. *Idem.*

7 Πε.] Penia, ut Plutum videt accedentem, indignabunda Mercurium interrogat, quo illum abducat, perceptoque responso, miratur eum rursus adire Timonem, à quo tam contumelioſe fuerat ejectus. Vtitur oratione exacerbationis plena. *Idem.*

8 Τοῦτον] Fastidium subest huic pronomini & contemptus q. d. hunc cæcum & vitiis deformem. *Idem.*

9 Ἀργειφόντα] Homeric. Patet Dial. Iovis & Merc. postea. *Bourd.* Mercurium indigetat per ludibrium Homerico utens epitheto. Sic appellatur, quod Argum Iûs custodem occiderit secundum poetas. Erat autem Argus ille pastor, totus, ut Plautus loquitur, *oculeus*, quem lyra sopitum interfecit Mercurius, & vaccam abduxit, quam fabellam ingeniosè persequitur Ovidius 3. Metamorph. Physiologi ad Naturam referunt, ut Mercurius sit Sol; Argus πανόπτης, cælum cum stellis, quæ sole adveniente quasi occiduntur, id est, obscurantur & occultantur,

Πλάτ. Ἐπὶ Τίμωνα ὁπότε αὖτὸν ἐγὼ κακῶς ἔχοντα τῷ τῦφῳ διαλαθόντα, τοῖσι διαδόντα, τῇ σοφίᾳ, καὶ τῷ πόνῳ, γυναῖον ἀνδρα καὶ πολλοῦ ἄξιον [1] ἀπέδειξα; [2] ἆρα οὕτως ἄρα [3] ἀνεμέφρονητον ὑμῖν ἡ πενία δοκῶ, καὶ [4] ἀδίκητον, ἀφ' οὗ ὁ μόνος κτῆμα εἶχον, ἀφαιρεῖταί με ἀκλαύστως πρὸς ἀρετὴν ἐξεπεπαιδευμένον, ἵν' αὖθις ὁ πλοῦτος ἀπαλαύσων αὖτὸν, ὑβρεῖ καὶ τύφῳ [5] ἐγχειρήσας ὁμοῖον τὸ πάλαι μαλθακὸν, καὶ ἀχρυνῆ, καὶ ἀνόητον ἀποφήνας, ἀπόδωι πάλιν ἐμοὶ [6] ῥακοῦν ἤδη μεμυκημένον.

nunc Plutus ad Timonem, poſteaquam ego ipſum antea delitiis male corruptum ſuſcepi: & his, videlicet Sapientiæ & Labori traditum, ſtrenuum multique precii virum reddidi? Adeone deſpicienda, injuriæque idonea Paupertas vobis videor, ut hunc quæ mihi unica erat poſſeſſio, eripiatis, jam exactiſſima cura ad virtutem excultum? ut Plutus hic ubi denuo ſuſceperit, per contumeliam, & arrogantiam illi manu injecta, mollem & ignavum, & vecordem, qualis olim erat, reddiderit: rurſum mihi reſtituat ubi jam nihili factus

tantur. de quibus diſſertantem audi Macrob. Saturnal. lib. 1. & Cl. Voſſium in ſaepius à me laudato opere. *Bart.*

1 Ἀπέδειξα] Pro ἀπεκάλεσα. Sic ſupra uſus eſt verbo ἀποφαίνειν Lucianus. *Idem.*

2 Οὕτως ἄρα] Indignatur Penia, quod ab omnibus deſpiciatur & contumelioſe excipiatur: Plutus contra ſummo cum honore recipiatur, qui tamen homines reddat arrogantes, molles, omnique vitiorum genere deformes: idque probat exemplo ipſius Timonis, reipſa confirmans, quæ verbis diſputarat. *Idem.*

3 Εὐκαταφρόνητον] *Quæ ab omnibus facile contemnitur.* Nam ut olim, ſic hodieque verum eſſe comperitur, quod ait ingenioſiſſimus poeta:

In pretio pretium eſt, ſolus dat cenſus honores,
Cenſu amicitiæ, pauper ubique jacet.

Pauperes enim quia minus ſapere creduntur, quam divites, à Magiſtratu & publicis muniis excluduntur. *Curia pauperibus clauſa eſt*, inquit idem Naſo. Unde eorum verba nihil ponderis habent: τῷ γὰρ πενήτων εἶναι οἱ λόγοι κενοί, dixit aliquis è Græcis Comicis: at divitum voces, velut oracula habentur, ipſiſque incile creditur illud grande ſophos. ἡ δὲ πενία, inquit Pindarus, ἄκρον ἐσὶ πανδοξίας, id eſt, *felicitatis & divitiis ſummæ ineſt ſapientiæ opinio.* Idem.

4 Εὐαδίκητον] Sic vocatur Penia quod omnium injuriis opportuna ſit facileque opprimatur in judicio pauper. Ariſtoteles lib. 2. Rhetor. enumerat eos, qui potentiorum injuriis maxime expoſiti ſunt, quos inter præ cæteris cenſet τοὺς πένητας, id eſt, *pauperes*, cum alias de cauſſis, tum propter illorum indigentiam, & dicendi agendique imperitiam. Contra mores deſcribit eorum, qui injuriam potius inferre ſolent quam pati, ut ſunt *divites* & *potentes*, qui cum ſint πολυφίλοι, adverſus aliorum oppreſſiones ſua præſto habent præſidia & clientelas. *Idem.*

5 Ἐγχειρήσας] Variè exponunt interpretes. Eraſmus: *Per contumeliam & faſtum manu ſibi injecta*, ut ſubintelligatur dativus perſonæ αὐτῷ ſcil. Timoni. Sunt qui vertant: *Contumeliæ & typho in manum tradens vel dedens*, quaſi eſſet ἐγχειρίσας, niſi ita legendum, quo ſenſu paulo ante uſurpat verbum παραδόντας. Alias rectè Perretius, ἐγχειρεῖν expoſuit, *manum injicere*, quæ propria ejus ſignificatio eſt. *Idem.*

6 Ῥακοῦν] Eleganter ita vocat hominem nihili à veſte detrita rejiculaque ſumpto

[1] Ἐρ. ἔδοξε ταῦτα, ὦ πενία, τῷ Διΐ. Πε. ἀπήρχομαι. καὶ ὑμεῖς δ' ὦ πόνε, καὶ σοφία, καὶ οἱ λοιποί, ἀκολουθεῖτέ μοι. ἴσως δ' ἂν τάχα εὕροι τις ὅσα με ὠφελεῖψθ', ἀγαθὴν συνεργὸν, καὶ διδάσκαλον τῆς ἀρέτης. ἢν σωθῶν, ὑγιεινὸς μὲν τὸ σῶμα, ἐρρωμένῳ δ' τῇ γνώμῃ διατέλεσεν, ἀνδρὸς βίον ζῶν, καὶ πρὸς οὐδὲν ἀποκλείσων. τὰ δ' [2] ἄφετα καὶ περιττὰ ταῦτα ἄσπερ ἐστὶν, ἀλλότρια νομιεῖ. [3] Ἐρ. ἀπέρχου. ἡμεῖς

factus erit. *Merc.* Sic ô Paupertas Iovi placitum eſt. *Pamp.* Equidem abeo: at vos Labor, & Sapientia reliquique ſequimini me. Porrò hic brevi cognoſcet, qualis in ſe fuerim, quam nunc relinquit: nempe adjutrix bona, & rerum optimarum doctrix, qua cum donec habuit commercium, ſano corpore, valentique animo perſeveravit, virilem exigens vitam, & ad ſeſe reſpiciens: ſupervacua autem & vulgaria iſta, aliena, ita ut ſunt, exiſtimans. *Merc.* Diſcedunt illi, nos cum

pto convicio. Deducitur à ῥήγνυμι, rumpo, teſte Euſtathio, cujus præt. ἔῤῥηξα, verſo ῥ in α & denſa conſonante in tenuem. Niſi forte ex Hebræo fonte derives à רקע, quod eſt, *expandit, in latum diduxit attenuando.* Ariſtophanes in Pluto per convicium ſic vocat cutem aniculæ rugoſam & flaccelcentem. Legitur & ῥακέλα, ſi proba vox eſt, in illo Poſidippi apud Athenæum: νοῦ ὄχλε πυκτρακέλας ἀθροιστὰ, id eſt, ex reſtitutione Caſauboni: *Coetus talis turba ſarragine convenisſe.* Galli integram vocem ſervarunt, cum *racaille* dicunt pro fæce hominum. Simillime & πτίσσους appellant Græci, ſenes effœtos & Reipub. inutiles, q. d. *retrita pallia.* Euripid. in Autolyco. *Barl.*

1 Ἐρ. ἔδοξε ταῦτα, ὦ πενία, τῷ Διΐ] Paupertatis querelæ reſpondet Mercurius, & Iovis imperium mandatumque obtendit, cui cedit Penia, & cum indignatione totoque ſatellitio ſuo à Timone diſcedit. Vbi vero Plutus accedit, una cum eo omnium vitiorum agmina ſuccedunt. Vere Iuvenalis ſat. 6. *Nullum crimen abeſt, facinuſque libidinis, ex quo Paupertas Romana perit.* Ex opulentia enim copia: ex copia luxus, hinc corruptiſſimi quique mores naſcuntur. At Paupertas optimarum rerum doctrix eſt facitque ut cultores ſui corpore ſint robuſto virilique ſemper animo præditi. Sic & eadem Penia de ſe jactat apud Ariſtoph. ἐγὼ γοῦν, inquit, ὅτι τῷ Πλούτῳ παρέχω βιωτίους ἀνδρας καὶ τῇ γνώμῃ, καὶ τῷ ἰδίῳ. Nam Penia tenuem ſimplicemque victum præſcribit, ex quo id commodi percipit homo, ut bene valeat. Vnde non inficete paupertatem *bonæ mentis ſororem* dixit antiquitas. Sed eam à mendicitate diſtinguimus. nam pauper aliquid habet, & præterea animum adjungit rebus agendis. At mendicus nihil habet, deque alieno tantum vivit, nec honeſto operi ſe applicat. *Idem.*

2 Περιττὰ καὶ ἀλλότρια] Sic vocat externa bona, quorum copia carere poſſumus, quæque vel habere vel retinere in aliena, haut noſtra poteſtate ſitum eſt. De quibus & Iuvenalis ſat. 10.

Ergo ſupervacua hæc aut perniciosa petuntur
Propter quæ fas eſt genua incerare Deorum.

Præclare in hanc rem Euripides: ἐπεὶ τί δεῖ βροτοῖσι πλεῖν δυσὶν, Δήμητρ' ἄκτης, καρπεμάτων ὑδρηχόε, Ἅ τῶν πάρεστι καὶ πένητ' ἀμῆσαι πρόσω. h. e. *Quid mortales deſiderant præter duo ſola, fruges & aquam? quæ in medio poſita ſunt, & eo à Natura ſunt producta, ut nos alant.* Ad quæ reſpexiſſe videtur Seneca: *Panem & aquam*, inquit, *Natura deſiderat: nemo ad hanc pauper eſt. intra quæ quiſquis deſiderium ſuum clauſit, cum ipſo Iove de felicitate contendit.* Epiſt. 17. *Idem.*

3 Ἐρ. ἀπέρχου] Timon diſcedente Penia ejuſque comitibus Plutum con-

ὃ προσιόντα. αὐτῷ. Τί. τίνες ἦτε ὦ κατάρατοι; ἢ τί βλάπτομεν ἀλλήλους ἥκετε, [1] ἄνδρα ἐργάτην, καὶ μισθοφόρον σκληνάντες; ἀλλ' [2] οὐ χαίροντες ἥξετε, μιαροὶ πάντες ὄντες. ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς αὐτίκα μάλα βάλλων [3] τοῖς βώλοις καὶ τοῖς [4] λίθοις, [5] συντρίψω. [6] Ἐρ. μηδαμῶς ὦ Τίμων μὴ βάλῃς. εἰ γὰρ ἀνθρώπους ὄψει βαλεῖς. ἀλλ' ἐγώ μέ, Ἑρμῆς εἰμι, ἅτε ὢν, ὁ Πλούτων. ἔπεμψε δέ ὁ Ζεὺς ἐπανακόμας τῶν σῶν χάριν. ὥστε [7] ἀγαθῇ τύχῃ

eum adeamus. *Tim.* Quinam eſtis, ô ſceleſti? aut qua gratia huc adveniſtis, homini operario, ac mercenario negotium exhibituri? ſed non læti abibitis, improbi vos omnes: nam illico vos ego glebis & ſaxis petitos comminuam. *Mere.* Nequaquam ô Timon ne ferito: neque enim mortales ferires. Ego enim ſum Mercurius, hic Plutus. Nos tuis precibus exauditis miſit ad te Iupiter. Quare, quod bene

ſpiciens cum ſuis accedentem acerba & minaci oratione inſectatur. *Barl.*

1 Ἄνδρα ἐργάτην] Indignatur, quod ipſum in ruſtico opere verſantem interpellent. Solent enim τοῖς χειροῦσιν & operi gnaviter intentis moleſtæ eſſe interpellationes, præſertim cum damno conjunctæ. Sic ruſtici ſenes apud Ariſtoph. in Pluto ægre ferunt, quod ipſos ex agro vocaſſet Cario, & quidem πολλὰ μοχθίζοντας, ἓκ ὧν ὅσης σχολῆς, *cum gnaviter laborarent, nec otium ſuppeteret.* Qui apud alios dicuntur ἐργατικοὶ, apud Atticos vocantur ἐργάται teſte Heſychio, proque *operario ruſticis* plerumque accipitur. *Idem.*

2 Οὐ χαίροντες ἥξετε] *Non læti abibitis*, pro, non impune feretis, i. e. οἰμώξετε, *plorabitis*, ut alibi. Litotes. μιαροὶ & κατάρατοι voces ſunt abominantium. *Idem.*

3 Τοῖς βώλοις] Qualis gleba Ægyptia: de qua copioſe Achill. Tat. in Clitoph. *Bourd.*

4 Λίθοις βάλλων] Vno verbo Græci dicunt λιθοβολῶν, & ſimpliciter lapides, in aliquem conjicere ſignificat. Nam λιθίασις illa Iudæorum Græcis gentibus ignota fuit. *Idem.*

5 Συντρίψω] Id eſt, *conteram, comminuam.* Sic Ennius: *ſaxo cere comminuit brum*, vocis interſectione ipſam capitis διαίρεσιν exprimens. *Idem.*

6 Ἐρ. Μηδαμῶς ὦ Τίμων μὴ βάλῃς] Mercurius iracundum Timonis impetum ſtiturus, quinam ipſi ſint, à quo, & quem in finem miſſi, paucis declarat. *Idem.*

7 Ἀγαθῇ τύχῃ] *Bonis auſpiciis.* τύχη, vocabulum eſt πρὸς μέσον, quæ nunc *bona*, nunc *mala* dicitur. Ἀγαθὴ Τύχη ſtatua fuit Athenis juxta Prytaneum, itemque Romæ in Capitolio, quæ & Antias dicta ab Antio oppido, ubi templum famoſiſſimum habuit multorum etiam principum donis ornatum. Vnde Horat. *ô Diva gratum quæ regis Antium.* *Mala* autem *Fortuna* in Eſquiliis culta legitur. Scribit Pauſanias in Bœot. Fortunæ ſacellum fuiſſe, in quo ipſius Deæ ſimulacrum eſſet, Plutum divitiarum Deum puerum tenentis. Quo ſignificabant Veteres, Fortunam ipſam divitiarum eſſe matrem atque nutricem. Non ignoravit hoc Hagienſis noſter in ſua regia, ubi proximam Divæ Pecuniæ Fortunam collocat:

Fortuna ante alios magnum ſibi vindicat illic
Imperium, regnique tenet communia ſceptra,
Inſtabilemque globum gemmis ornavit & auro.

Hinc Salluſt. de conjurat. Catilinæ loquens: *Fortuna*, inquit, *in omni re dominatur, ea res cunctas ex libidine magis, quam ex vero celebrat obſcuratque.* Eraſmus ἀγαθῇ τύχῃ tranſtulit *quod bene vortat.* Sic enim loqui ſolebant antiqui & bene pre-

[1] Δίκῃ τ' ὄλθον, [2] ἀποστὰς τῶ πόνων. [3] Τί. καὶ ὑμεῖς [4] οἰμώξεσθε ἤδη, καίτοι γε ὄντες ὡς φατέ. πάντως γὰρ ἄμφω καὶ θεὼς καὶ [5] ἀνθρώπους μισῶ. τυτονὶ δ' τὸ τυφλὸν, ὅστις ἂν ᾖ, καὶ [6] ἐπιρέψειν μοι δοκῶ τῇ δικέλλῃ. Πλὴ. [7] ἀπιωμὸν ὦ Ἑρμῆ σῶσ δ Διός. μελαγχολᾶν γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἢ μεῖζόν μοι δοκεῖ, μὴ τι καὶν ἀπέλθῃ σωφρονῶν. [8] Ἑρ. [9] μηδὲν σκαιὸν ὦ Τίμων. ἀλλὰ τὸ πάνυ τοῦτο ἄγελον,

bene vertat, opes accipe deſiſtens à laboribus. *Tim.* Atqui vos jam ploraveritis, etiamſi Dii ſitis, ut dicitis: ſiquidem odi pariter omnes tum Deos tum homines. Sed cæcum hunc, quiſquis is eſt, certum eſt mihi impacto ligone comminuere. *Plut.* Abeamus, per Iovem, Mercuri: quando quidem hic homo mihi videtur non mediocriter inſanire, ne malo quopiam accepto diſcedam. *Merc.* Nequid ferociter, Timon, quin potiùs hac ferocitate,

precari. Cicero lib. 1. de divinat. *Neque ſolum Deorum voces Pythagoras obſervaverunt, ſed etiam hominum, quæ vocant omina: quæ majores noſtri quid valere confebant, idcirco omnibus rebus agendis, quod bonum, fauſtum, felix fortunatumque ſit, præfabantur.* Barl.

1 Δίκῃ τ' ὄλθον] Finem adventus ſui eſſe dicit Mercurius, ut iterum ditatus Timon liberetur ab hoc acerbo vitæ genere: qualis eſt ruſticorum. Sic & Cario apud Comicum ſolatur miſeros ſenes ruſticos: ὁ διαπόντιος φησὶν ὑμᾶς ἅπαντας ψυχῆς βίᾳ ἐκ δυσκόλου ζώσιν ἀπαλλαγήσεσθαι, id eſt, *Herus meus pollicetur, vos omnes hanc auſteram & odioſam vitam cum alia ſuaviori permutaturos & beate delicateque in poſterum victuros.* Idem.

2 Ἀποστὰς] Ἀποστῆναι τῷ πόνου dixit pro λήγειν. Vide Galliæ ſuæ decus Budæum pag. 473. *Idem.*

3 Τί.] Timon Deorum nominibus numinibuſque nihil territus utrique minas intendit. *Idem.*

4 Οἰμώξεσθε] Vt ab ὦ ὦ particulis θαυμαστικαῖς fit ὠάζειν pro *admirari*: ab αἰ αἰ, verbum αἰάζειν, *lamentari*: ſic ab οἴμοι, quod adverb. eſt hominis aliquid indigne ferentis, eſt οἰμώζειν, nec luctum duntaxat, ſed & contemptum ſignificat. Quos enim aſpernamur, eos & jubemus plorare. Deſumptum hoc loquendi genus, ut volunt, à Scythis, qui Dario regi nihil aliud reſpondebant, quam κλαύσειν. Imitantur Latini. Horat.

Qui me commovit (melius nil tangere clamo)
Flebit & inſignis tota cantabitur urbe. Idem.

5 Ἀνθρώπους μισῶ] Inde cognomen μισανθρώπου. pag. 47. Interp. Ariſtoph. ad Aves & Lyſiſtr. *Bourd.* Inde & ei μισανθρώπῳ nomen. *Idem.*

6 Ἐπιρέψειν] Tranſlatum hoc volunt à remigibus, quorum remi aſſiduâ jactatione teruntur, vel ut alii, à curribus, quorum rotæ crebro circumactu alliduntur. *Idem.*

7 Ἀπίωμὸν] Plutus metu perculſus abire conatur, ne plagis onuſtus, aut inſigni damno mulctatus mox cogatur diſcedere. Sic idem ſibi metuit à Chremylo, ejuſque contribulibus apud Comicum: *Si cognoveritis*, inquit, *qui vir ſim*, κακὸν τι μ' ἐργάσεσθαι, *aliquod malum mihi dabitis.* μελαγχολᾶν αὐτὸ τὸ μαίνεσθαι, ut ſupra. *Idem.*

8 Ἑρ.] Sequitur objurgatio παραινετικὴ ſeu admonitoria. Corripit Timonem Mercurius, eumque hortatur, ut depoſita illa feritate obviis ulnis oblatam divinitus fortunam excipiat. *Idem.*

9 Μηδὲν σκαιὸν] Scilicet διαπράξειν ἄν. Illud σκαιὸν varie exponitur ab Heſychio, quem conſule. Vult Mercurius, nequid ſtolidum, improbum aut inhuma-

καὶ τραχὺ καταβαλὼν, ἀφροσύνας τῷ χείρε, [1] λάμβανε τὴν ἀγαθὴν τύχην, καὶ πλούτει πάλιν, καὶ ἴσθι [2] Ἀθηναίων τὸ πρῶτον, καὶ ὑπερόπτην τῶν ἀχαρίστων ἐκείνων, μόνος αὐτὸς εὐδαιμονῶν. [3] Τί. ἐμοὶ ὑμῶν δίομαι. μὴ ἐνοχλεῖτέ μοι. [4] ἱκανὸς ἐμοὶ πλοῦτος ἡ δίκελλα· τὰ δ' ἄλλα, εὐδαιμονίζετέ εἰμι μηδενὸς μοι πλεονάζοντος. [5] Ἑρ. οὕτως [6] ὦ τᾶν ἀπανθρώπως; [7] τοῦδε φέρω Διὶ μῦθον ἀπηνέα τε, κρατερόν τε; καὶ μὴν εἰκὸς ἦν μισανθρωπίαν committat in ſe, ἀπὸ τ' σκαίας. Læva manus ad opus faciendum inepta eſt, cui opponitur τὸ δεξιὸν, quod contrarias habet ſignificationes: *dextra* pro bonis. *Bart.*

tate, & aſperitate depoſita, bonam fortunam porrectis manibus excipe, rurſus dives eſto, rurſus Athenienſium princeps, ſoluſque fortunatus ingratos illos deſpicito. *Tim.* Nihil mihi vobis eſt opus: ne obturbate: ſat opum mihi ligo: ſum præterea fortunatiſſimus, ſi nemo ad me acceſſerit. *Merc.* Adeone quæſo inhumaniter? *Hæc ego ſæva Iovi refero atque immania dicta?* Atqui par erat forſitan inviſos

1 Λάμβανε τὴν ἀγαθὴν τύχην] Id eſt, *felix eſto.* Supra dixit, ἀγαθὴ τύχη δίκην τ' ὄλεσον. Studium exprimit, cum addit: προτείνας τὼ χείρε, *porrectis manibus, vel ambabus, quod ajunt, manibus.* Vbi notetur τὼ pro τὰ in duali dicere Atticos per enallagen generis. Quod ex Homero & Platone in aliis etiam obſervat diligentiſſimus auctor Plutarchus. *Idem.*

2 Ἀθηναίων τὸ πρῶτον] Pro ὁ πρῶτος, vel τὸ πρωτεῖα φιλοσόφων, qui primus eſt, vel *primas tenet* inter Athenienſes. Ariſtoph. κἄστ' τὸ πρῶτον τ' ἐκεῖ μοχθηρίας, *nebulonum illic princeps eſt.* Idem.

3 Τί. Οὐδὲν ὑμῶν δέομαι] Αὐτάρκειαν ſuam oſtendit Timon, & laborioſam paupertatem ignavis anteponit divitiis. *Idem.*

4 Ἱκανὸς] Iocoſe dictum, ἱκανός μοι πλοῦτος ἡ δίκελλα. Ludit ambiguitate vocis πλοῦτος, qua & *Deus* & *divitiæ* ſignificantur. Oſtendit hic Timon ſe μισοπλοῦτον, id eſt, *divitiarum contemptorem*, quod in quoſvis perſpectum eſt, (verba ſunt Tullii) *hunc dignum ſpectatu arbitramur, miramurque quam maxime, quod eas res ſpernit & neglizit, ad quas plerique inflammati aviditate rapiuntur.* Tales inter philoſophos familiam duxere Cleanthes, Ariſtippus, Diogenes, Pythagoras, & alii complures, qui cum divites eſſent vel eſſe potuiſſent, divitias contempſere: nonnulli in profluentem abjecere tanquam bonæ mentis impedimenta. Eodem quoque in Plutum, quo in hoſtes animo fuere invicta illa belli fulmina, Epaminondas, Curius, Scipio, Fabricius, Q. Cincinnas ab aratro ad *Dictaturam* vocatus, ſimileſque heroum non pauci. De Socrate legitur, quod cum Archelaus rex ipſum ditare vellet, ei reſcripſerit: *quod farinæ chœnices quatuor obolo venirent Athenis, & fontes aquam funderent. Namſi res mea*, dicebat, *mihi non ſufficiunt, at ego ipſis ſufficio: & ſic etiam ipſa mihi.* Idem.

5 Ἑρ. Οὕτως] Inhumanitatem Timonis redarguit Mercurius, & ſermonis acerbitatem. *Idem.*

6 Ὦ τᾶν] Vocandi caſus eſt per aphæreſin, τᾶν ς, & appoſitionem τᾶν ν, à recto τὰς, quæ vox *ſocium* & *familiarem* denotat, ex quo poſteriores Græci fecere ἑταῖρος, producta terminatione. Sic δῶ, κεῖ, λίπα, & ſimilia legas apud Homerum pro δῶμα, κεῖθι, λιπαρὲν, in quibus contra vulgus Grammaticorum non ἀποκοπὴν, ſed ἐκτασιλογίαν ſtatuit ὁ κριτικώτατος Salmaſius. *Idem.*

7 Τόνδε φέρω] Verſus eſt Homericus, qui extat Iliad. ο. ubi Iris de Neptuno ob Iovis imperium ſtomachante his verbis utitur. Hinc videmus, non ex opulentia ſolum, ſed etiam paupertate haut raro naſci inhumanitatem, & *ingenii* quan-

ϑρωπον μᾶλ' εἶναί σε, τοσαῦτα ὑπ' αὐτῶν δεινὰ πεπονθότα, μισόθεον ὄ μηδαμῶς, ὅτις [1] ἐπιμελεῖται ὑμῶν τῶν θεῶν. [2] Τίμων. ἀλλὰ σοί μὲν ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῷ Διΐ, πλείστη χάρις τῆς ἐπιμελείας. τοῦτο δ' οὖν τὸν πλοῦτον οὐκ ἂν λάβοιμι. Ἑρ. τί δή; Τί. ὅτι καὶ πάλαι [3] μυρίων κακῶν μοι αἴτιος ἦτον [4] κατέστη, κόλαξί τε ἐνέβαλε, καὶ ἐπιβούλους ἐπαγαγὼν, καὶ [5] μίσος ἐπηγείρας, καὶ ἐδιαπαθείας καταφθείρας, καὶ ἐπίφθονον ἐπόφησιν. τέλος δ', ἄφρων καθέλιπεν, ὅτις ἀπίστως, καὶ [6] προδοτικῶς. [7] ἡ βελτίστη δὲ πενία,

visos esse tibi homines, à quibus tam indignas injurias accepisti: nequaquam autem Deos, cum illi tantopere tui curam gerant. *Tim.* At tibi Mercuri, Iovique pro vestra cura, plurimam habeo gratiam: sed Plutum hunc recipere nolim. *Merc.* Quid ita. *Tim.* Quia mihi olim innumerabilium malorum author fuit, cùm me assentatoribus traderet, mihi insidiatores inveheret, odium conflaret, illecebris corrumperet, invidiæ obnoxium redderet: denique quum me adeò perfide & proditoriè destitueret. Contrà verò Paupertas me laboribus viro digni-

quandam morositatem. Vere Comicus: Πενία δ' ἀγνώμονας γε δεῖ ποιεῖν πολλοὺς ποιεῖ. *Ab inopia aliquando venit inhumanitas.* Barl.

1 Ἐπιμελοῦνται σου] Providentiam divinam astruit Mercurius contra Epicurum, qui τὸ προνοητικὸν Deo in totum adimebat. Illius hoc effatum erat: Τὸ μακάριον καὶ ἄφθαρτον οὔτε αὐτὸ πρᾶγμα ἔχει, οὔτε ἄλλῳ παρέχει. *Quod beatum & immortale est, negotia nec habet, nec cuiquam exhibet.* Putabat enim suam Diis non constare tranquillitatem, si rerum humanarum curis distinerentur. Vnde Didus soror apud Maron. 4. Æneid. *Solicet is Superis labor est, ea cura quietos Sollicitat.* Sunt enim Dii ῥᾳθυμα ζῶντες, ut loquuntur poetæ. Et hanc esse causam ipse Epicurus testatur in epistola ad Herodotum. οὐ γὰρ συμφωνεῖ πράγματα, καὶ φροντίδες, καὶ ὀργαὶ, καὶ χάριτες μακαριότητι, ἀλλὰ ἀδυνατεῖα, καὶ φόβος, καὶ προσδοκίαι τῶν πλησίον τοιαῦτα γίνεται, id est, *Non enim conveniunt actiones, & cura, & ira, & gratia summa beatitudini; sed infirmitatis hæc sunt, & metus & indigentia aliorum.* Idem.

2 Τίμων. Ἀλλὰ σοὶ μὲν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ τῷ Διΐ] Correctione utitur Timon, & Diis quidem pro sua cura plurimam habet gratiam: cætera Plutum nequaquam se recepturum pertendit, quod innumerabilium malorum sibi auctor extiterit, quæ sigillatim recensèt. Est hic præclara quædam ἀντίθεσις Pluti & Penix à diversis utriusque effectis. *Idem.*

3 Μυρίων κακῶν αἴτιος] Sic dicitur Plutus, quem ex vero magis omnium bonorum juxta & malorum auctorem facit Chremylus apud Aristoph. μοναύτατος, inquit, εἶ σὺ πάντων αἴτιος καὶ τῶν κακῶν, καὶ τῶν ἀγαθῶν. Prout enim animus est utentis, ita & divitiæ. Stoici inter ἀδιάφορα ponunt, quæ nec per se bona, nec mala sunt. Vsus dat eis nomen, sive cum virtus, quæ sola bona est, sive cum malicia accessit. *Idem.*

4 Κατέστη] Γίγνεται. quod peculiare est verbo καθίσταμαι. vide Budæum pag. 480. *Idem.*

5 Μῖσος ἐπηγείρας] Conflant enim odium & invidiam magnæ opes. Hinc Græci cum aliquem supra modum felicem laudarent, dicere solebant: ὄλβιος· φθόνος δ' ἄφεστω. *Felix es, absit invidia.* Et *invidenda opes* apud Latinos, pro ingentibus. *Idem.*

6 Προδοτικῶς] Cum perfide & proditorie se à Pluto destitutum queritur Timon, docet, quam fluxæ & inconstantes sint opes, ut vere scripserit Hieronymus: *Aurum malus est dominus, proditor servus.* Idem.

7 Ἡ βε-

[1] πόνοις μετὰ τῶν ἀνδρικωτάτων κεκαμμένος, καὶ μετ' ἀληθείας ἐκ παῤῥησίας συνδιαλέγεσθαι τῷ τὰ ἀναγκαῖα κάμνοντι παρεῖχε, [2] καὶ τῶν πολλῶν ἐκείνων κολακεύειν ἐπαίδευεν, [3] ἐξ αὐτοῦ ἐμοῦ τὰς ἐλπίδας ἀπαρτήσασθαί μου βίᾳ, [4] καὶ δίκαιος ὅστις ἦν ὁ πλοῦτος ὁ ἐμός, ὃν ἔτι κόλακι [5] θωπεύσαντι, ἔτι [6] συκοφάντῃ φοβῶν, ἢ [7] δήμῳ παροξυνθεὶς

dignissimis exercens, mecumque verè & liberè convivens, & quibus opus erat suppeditavit laboranti, & vulgaria illa contemnere docuit, effecitque ut mihi vitæ spes omnis ex me ipso penderet, & demonstravit quænam essent opes meæ, quas neque adulator assentans, neque sycophanta territans, neque plebs irri-

7 Η' βλάψη ἡ πενία] Est hæc altera collationis pars, qua continetur illustre paupertati encomium. Eundem locum communem pertractat Aristophanes in Pluto, ubi refert, quæ commoda paupertas: quæ ex adverso mala producat rerum copia & luxus. *Barl.*

1 Πόνοις ἀνδρικωτάτοις] Id est, laboribus viro dignis, quales sunt præ cæteris fusticorum. Hinc Cleanthes suam vitam divitum vitæ solebat præferre hoc nomine: *dum illi*, inquit, *pila ludunt: ego fodiens duram humum exerceo*, ut refert Laërtius lib. 7. cap. 11. per τὰ ἀναγκαῖα intelligit τὰ βιωτικά. Iuvenal. Sat. 14.

Vivite contenti casulis & collibus istis
O pueri: Marsus dicebat, & Hernicus olim
Vestinusque senex: panem quaeramus aratro,
Quod satis est mensis.

Τλαῦδε πλοῦτον supra vocavit Timon. *Idem.*

2 Καὶ τῶν πολλῶν] Sic vocant Græci vulgaria hæc & cuivis obvia bona, quæ despicere magni animi est atque excelsi. Tullius pro domo sua. *Caduca semper & mobilia hæc esse duxi, non virtutis atque ingenii, sed fortunæ ac temporum munera; quorum ego non tam facultatem & copiam expetendam putavi; quam & in utendo rationem, & in carendo patientiam.* Idem.

3 Ἐξ αὐτοῦ ἐμοῦ] Ex se ipso pendere dicitur, qui non in divitiis aut rebus ullis externis fiduciam collocat, sed animi sui bonis acquiescit. πρὸς ἑαυτὸν βλέπειν supra dixit. Persius. *Ne te quæsiveris extra.* τὸ ἀναρτᾶν à corpore ad animum transfertur, ut *pendendi* verbum apud Latinos. *Idem.*

4 Καὶ δίκαιος ὅστις ἦν ὁ πλοῦτος ὁ ἐμός] Ostendit his verbis Timon, quænam sint veræ & solidæ opes semperque permanentes, nimirum quæ in animo consistunt, nec fortunæ casibus obnoxiæ sunt. *Idem.*

5 Θωπεύσαντι] Κολακεύσαντι, ἀπατῶντι, Interp. Aristoph. Acharn. Hesych. *Bourd.* Id est: *blandis verbis decipienti.* Θώψ propriè vocatur ὁ μετὰ θαυμασμοῦ ἐγκωμιαστής Hesychio interprete, *qui quasi admirabundus aliquem laudat & prædicat.* Barl.

6 Συκοφάντῃ φοβῶν] Appositè Terrori erat illud genus hominum civibus, quorum nomina falsò sæpe describebant apud Magistratum. Ita apud Aristophanem in Pluto gloriatur sycophanta, quod cives accuset, Iustoque crimen intentare conatur, ut eum perdat. *Idem.*

7 Δήμῳ παροξυνθεὶς] Nec minor est plebis irritatæ potestas in bona fortunæ. Nam divitiæ, imperia, fasces, quæque ejus generis sunt alia, ab eo qui dedit, rursus eripi possunt. Horatius:

Qui dedit hoc hodie, cras, si volet; auferet: ut si
Detulerit fasces indigno, detrahet idem.
Pone meum est, inquit, pono tristisque recedo.

Vnde *aurarii* favores dicuntur, qui à populo conferuntur, i. e. *vento & aura leviores.*

παροξυνθείς, σὺν ἐκκλησιαστῇς ψηφοφορήσας, [1] ὑπὸ τυράννου ἐπιβουλεύσας, ἀφελίσθαι δύναιτ' ἄν. [2] ἐρρωμένῳ τοιγαροῦν ὑπὸ τῶν πόνων, τυθὶ τῷ ἀγρῷ φιλοπόνως ἐπιτρυχαζομένῳ, ἀδὴν ὁρῶν τὸ ἀφθονον πρακτῶν, [3] ἱκανὰ ἐξαρκῆ ἴχνη τὰ ἄλφιτα παρέχει τὰ δικαίως. ὥστε παλίνδρομον ἄπιθι δ' Ἑρμῆ, τὸν Πλοῦτον ἀπαγαγὼν πρὸ Διός. ἐμοὶ δὲ τοῦτο ἱκανὸν ἵν' πάντας ἀνθρώπους

irritata, nec concionator suffragium ferens, neque tyrannus insidians queat eripere. Itaque laboribus jam roboratus dum hunc agellum gnaviter exerceo, neque quicquam eorum malorum quæ sunt in civitate aspicio, abundè magnum & sufficientem victum ligo mihi suppeditat. Quare tu Mercuri, quam venisti viam remetiens recurre, Plutum hunc ad Iovem deducens. Illud mihi sat fuerit si effecerit ut omnes mortales per omnem

viores. Per ἐκκλησιαστὴν intelligit eum, qui in concione cœtu aut populi suffragium fert, quod est ψηφοφορεῖν, siebatque ταῖς ψήφοις, sive calculis. quorum alii erant λύσεις & absolutorii: alii μίλανες & condemnatorii. *Barl.*

1 Οὐ τύραννον ἐπιβουλεύσας] Tyranni quoque meminit, cujus proprium est insidiari vitæ & fortunis innoxiorum civium. Sicut enim bonus princeps, quem ποιμένα λαῶν appellat Homerus, pro suprema lege habet subditorum suorum salutem: ita ex adverso Tyrannus suis tantum spoliis inhiat, qualque fidi pastoris exemplo tondere debebat oviculas, lupinum in morem deglubit, atque dilacerat. δημοβόρους βασιλῆας merito eos appellat Hesiodus. Horum omnium tyrannidi, aut insidiis non obnoxia esse ea, quæ vocamus animi bona, docet Timon. Præclare Flaccus lib. 3. od. 3.

Iustum & tenacem propositi virum
Non civium ardor prava jubentium,
Non vultus instantis tyranni
Mente quatit solida. ———

Et idem epist. 16. lib. 1.

Vir bonus & sapiens audebit dicere, Penthei
Rector Thebarum, quid me perferre patique
Indignum coges: adimam bona. nempe pecus, rem,
Lectos, argentum, tollas licet. in manicis &
Compedibus sævo te sub custode tenebo.
Ipse Deus, simulatque volam, me solvet. opinor.
Hoc sentit, moriar: mors ultima linea rerum.

Notandus hic participiorum elegans personisque conveniens schematismus. *Idem.*

2 Ἐρρωμένῳ τοιγαροῦν ὑπὸ τῶν πόνων] Timon sua sorte contentus, nec plura desiderans Mercurium & Plutum ad Iovem, à quo missi erant, redire jubet. Ita viri sapientes opulentiam, ut gravem noxiamque à se procul ablegant. *Divitiæ*, inquit Seneca, *apud sapientem virum in servitute sunt, apud stultum in imperio: sapiens divitiis nihil permittit, nobis divitiæ omnia.* ἐρρωμένῳ· Λείαν τὸ χάντομα roboro. Vt otium & desidia plurimum corrupti humoris gignere solet in corpore humano: sic moderata exercitia eos consumunt atque exsudant. Hinc σύμμετρον πόνον suo præscribit Democrito Isocrates. *Idem.*

3 Ἱκανὰ ἐξαρκῆ τὰ ἄλφιτα] Sic supra dixit, ἱκανὸς ἐμοὶ πλοῦτος ὁ δίκαιος, *satis opum mihi ligo est.* Notandum τὰ ἄλφιτα proprie *farinam* denotare: per synecdochen *pro victu reque familiari* accipi. hinc ὁδὸν ἐπὶ τὰ ἄλφιτα, proverbio dicitur, cum de arte vel re aliqua sermo est, quæ ad victum parandum nihil conducit. Aristoph. in Nebul. *Idem.*

πως [1] ἡδέως οἰμώζειν ποιῆσαι. [2] Ἑρ. μηδαμῶς ὦ γαστέρ. ἐγὼ γὰρ πάντες εἰσὶν ἐπιτήδειοι πρὸς οἰμωγήν. ἀλλ' [3] ἴα τὰ ὀργίλα ταῦτα, καὶ [4] μειρακιώδη. καὶ τἄλλοτον παρελκύσει. [5] οὗτοι ἀπόλαυστά εἰσι δῶρα τὰ παρὰ Διός. [6] Πλοῦ. βέλτιόν ὦ Τίμων διαιτολογήσομαι πρὸς σέ; ἢ [7] χαλεπαίνεις μοι λέγοντι; Τί. λέγε. μὴ [8] μακρὰν μύθοι, μηδὲ μετὰ προοιμίων, ὥσπερ οἱ

omnem ætatem ejulent. *Merc.* Nequaquam ô bone, neque enim omnes ad ejulandum sunt accommodi. Quin iracunda ista puerilisque missa face, ac Plutum excipe: non sunt rejicienda munera quæ à Iove proficiscuntur. *Plut.* Vin Timon ut contra te partes defendam meas? an graviter feres, siquid dixero. *Tim.* Dicito, sed nec multis, nec cum procœmiis, quemadmodum per-

1 Ἡδέως οἰμώζειν] Interpres exponit, *per omnem ætatem plorare:* alii, *per omnem pubem*; quali πρὸς ἥβην. Equidem eo loquendi genere, quo & alibi utitur Lucianus, designari putem fletus acrimoniam seu vehementiam, ut ἡδέως sit *puberum more*, quorum fletus acrior & intensior esse solet, cum cæduntur, quam virorum aut senum. *Barl.*

2 Ἑρ. μηδαμῶς ὦ γαστέρ] Subest his verbis ironiæ species. χαριεντισμὸν vocant Rhetores. Cum enim plorare omnes jubeat Timon, facete respondet Mercurius, non omnes ad hoc esse idoneos, hoc est, non omnes æquo animo laturos verbera, vel Deorum τὸ ἀπαθὲς subindicat. *Idem.*

3 Ἴα τὰ ὀργίλα] Monet hominem, ut iracundiam suam cohibeat. ὀργίλος dicitur qui facile irascitur, & quibus non decet & propter quæ non decet: & magis quam decet: cessat autem celeriter, de quo Aristoteles 4. ethicor. *Idem.*

4 Μειρακιώδη] Sic appellat juveniles impetus. rectè Seneca: *Juvenile vitium est, regere non posse impetum.* Sunt enim juvenum affectus vehementiores, magisque impetu feruntur, quam ratione. μειρακιώδες illud & σκυλακώδες in Cyro adhuc adolescentulo notat Xenophon auctor gravissimus. lib. 1. περὶ Κύρου παιδείας. Sic enim malo cum nonnullis codicibus, quam περὶ Κύρου παιδείας, cum non tam institutio Cyri, quam res ab eo præclare gestæ iis libris describantur. *Idem.*

5 Οὗτοι ἀπόλαυστά εἰσι] Ex hoc Homeri Il. 3. versu:

Οὐ γὰρ ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα.

Heliod. lib. 5. Apol. 1. Casaub. ad Athen. c. 25. lib. 1. *Bourd.* Ex Homero desumpta sunt, ubi Paris Hectori formæ decus exprobranti respondet his verbis:

Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Ὅσσαπερ αὐτοὶ δῶσιν· ἑκὼν δέ τις οὐκ ἂν ἕλοιτο.

Id est,

Non abjicienda sunt Deorum valde illustria dona,
Quæcunque ipsi dant: volens autem non aliquis acciperet. Barl.

6 Πλοῦ. βέλτιόν ὦ Τίμων, διαιτολογήσομαι πρὸς σέ] Plutus indigne habitus apud Timonem partes suas defendere conatur, & ostendere, quantum opulentia paupertati præstet. *Idem.*

7 Χαλεπαίνεις] Enallage præsentis pro futuro. *Idem.*

8 Μακρὰν λέγειν] Vno verbo μακρολογεῖν. Cautissimos sui temporis, & Rhetores traducit, quorum garrulitatem & improbitatem quavis oblata occasione perstringit auctor. Solebant enim demagogici illi oratores, cum ad dicendum se accingerent, procœmiis uti prolixis & taltidiosis, quod hic notat Lucianus. *Idem.*

1 Ἐπὶ-

[1] ἐπίτριπτοι ῥήτορες. ἀνέξομαι γάρ σε ὀλίγα λέγοντα ἀφ' ἑαυτῶν τοιοῦτοι. [2] Πλὴν ἐχέτω μήτοι ἴσως ἐμοῦ μαχομένου εἰπεῖν, ὅτι πολλὰ ὑπὲρ σοῦ κατηγορηθέντα. ὅμως ὅρα εἰ πρέπει, ὡς φῄς, ἠδικημένον. ὃς τὰ μὲν ἰδίων ἁπάντων εἵνεκά σοι κατέγνω, τιμῆς, [3] καὶ προεδρίας, [4] καὶ στεφάνων, ἃ τῆς ἄλλης τρυφῆς. σοὶ δὲ ἐπολέμησε δι' ἐκεῖνα καὶ ἀοιδίμως δι' ἐμὲ ἤσθα, καὶ φλαυρίσθης. [5] εἰ δέ τι χαλεπὸν ἐν τῷ κολάκων πόνῳ, [6] ἀναίτιόν ἐμοί σοι. μᾶλλον δὲ αὐτὸς ἠδίκημαι τοῦτο ὑπὸ σοῦ, διότι μὲ ὕστερος

perditiſſimi iſti oratores ſolent. Nam hujus Mercurii gratia te feram pauca dicentem. *Plut.* Atqui mihi multis potius erat dicendum, multis nominibus abs te accuſato. Vide tamen num qua in re te, quemadmodum ais, læſerim, ego qui dulciſſimarum quarumque rerum tibi author fui, honoris, præſidentiæ, coronarum, aliarumque delitiarum. Mea etiam opera celebris, conſpicuus atque obſervandus eras verum ſiquid ab adulatoribus moleſti tibi accidit, ego non ſum in culpa. Quin potius à te ſum ipſe affectus contumelia, propterea quòd ita ignomi-

1 Ἐπίτριπτοι] Perpetuum fere epitheton Rhetorum, quaſi ἀξιοι ἐπιτρίβηναι, *digni qui conterantur, & male pereant.* De his ita ipſe rhetor Demoſthenes: ὧν (ſcil. ῥητόρων) οἱ μὲν ἐκ πωλικῶν πλοῦτοι γεγόνασι· οἱ δ' ἐξ ἀδόξων ἐπιφανεῖς δ' ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις τὴν δημοσίων οἰκοδομημάτων συμπορὰς εἰσὶ κατασκευάσαντες. ὅσοι δὲ τὰ τῶν ὀλίγου ἀλάπτου γέγονε, τοσοῦτῳ τὰ τῶν πυξῖνῃ, id eſt, *Quorum nonnulli ex mendicis divites, alii ex obſcuris & ignobilibus evaſerunt præclari. Sunt & qui ſibi ædes publicas quibuſlibet auguſtiores extruxerunt. Quanto autem Reſpublica facta eſt deterior, tanto horum bona facta ſunt auctiora.* Barl.

2 Πλὴν. ἐχέτω μήτοι ἴσως ἐμοῦ μαχομένου εἰπεῖν] Plutus in ſequentibus docet, quod quantorumque bonorum Timoni extiterit auctor, eodem plane modo, quo apud Ariſtoph. Dei illius patrocinium ſuſcipit Chremylus. *Idem.*

3 Καὶ προεδρίας] Sciendum apud Athenienſes decem fuiſſe πρυτάνεις, & quinquaginta πρυτανεύειν, ex quibus ſortito eligebantur οἱ δέκα. *Decemviros* more Romano vocare liceat, quorum tanta fuit dignitas, ut cæteris præſidenti Magiſtratibus præſcribendo, poterantque in ſenatu, concione & theatro ſedem capere, quamcunque eſſet libitum, aliis etiam excuſſis, ſiquis prior occupaſſet. de quo conſeſſu, & jure προεδρόντων legendus eſt Demoſthenes in orat. contra Timocrat. & Ariſtoteles in Athenienſ. politia. *Idem.*

4 Καὶ στεφάνων] Præmium virtutis erat corona, non de foliis tantum, unde στεφανίται ἐλαῖνες dicti, ſed ex auro etiam. Sic aurea corona decreta fuit Demoſtheni, cum propter alia ejus merita, tum quod urbis mœnia de ſuo refeciſſet. qua de orationem ſcripſit elegantiſſimam περὶ στεφάνου. De his item Æſchines in orat. de perperam obita legatione: ἐὰν τὰς προεδρίας inquit, ἐὰν δὲ στεφάνους, ἐὰν τὰς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεις λάβητε. Tribus enim hiſce præmiorum generibus condecorare ac remunerari ſolebant bene præclareque de patria meritos Athenienſium Proceres. *Idem.*

5 Εἰ δέ τι χαλεπὸν] Αἰτιάσεις criminum objectorum. Oſtendit Plutus non ſibi imputandum eſſe, quod abſumptis opibus ad egeſtatem redactus ſit Timon, ſed ſuæ potius ſimplicitati & intemperantiæ. Atque ita crimen ſibi impactum κατὰ βίαιον retorquet in ipſum actorem. *Idem.*

6 Ἀναίτιος] Cicero, quod & Stephanus teſtatur, ut vocis hujus vim exprimat, non contentus eſt dixiſſe, *extra culpam.* ſed & addit cauſſam: *extra culpam cauſſamque poſitus.* nomine Græco utriuſque horum ſignificationem complectente. Hinc Caſaubonus ad Athenæum putat Latinos non habere vocem latis aptam, qua

ἀτίμως ὑπέβαλλες ἀνδράσι κεκομψοῖς, ἐπαινέτῃ, & [1] κεκομψευμένοις, & [2] παίζα τρόπον ἐπιβουλεύοντί μοι. [3] καὶ τό γε πλουτεῖον [4] ἔφηθα, ὡς [5] προδιδόντι σε. τὸ γοῦν τοιοῦτον ἐγκαλέσαιμί σοι πάλαι τρόπον ἀπολωβήτοις ὑπὸ σοῦ, & ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωθεῖς τὰ οἰκίας. τοιγαροῦν ἀντὶ [6] μαλακῆς χλαμύδος, τοιούτῳ τῷ διφθέρᾳ ἡ πενιεπότης σοι πενία περιέθηκεν. ὥστε μάρτυς ὁ Ἑρμῆς οὗτοσί, πῶς ἐκέτευον ἢ Δία μὴθ' ἥκειν πρός σε, ὕπως δυσμβῶς μοι [7] προσεπεγγράφον. [8] Ἑρ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς ὦ

minioſe execrandis illis viris me objeciſti, qui te laudabant, & præſtigiis dementabant, mihique modis omnibus inſidias ſtruebant. Porrò quod extremo loco dixiſti, te à me proditum, iſtud criminis in te poſſum retorquere, cùm ipſe ſim modis omnibus à te rejectus, præcepſque exactus ex ædibus: unde pro molli chlamide ſagum, hoc chariſſima tibi paupertas circumpoſuit. Itaque teſtis eſt mihi hic Mercurius, quantopere Iovem oraverim ne ad te venirem, qui te tam hoſtiliter erga me geſſiſſes. *Merc.* At nunc vides, ô Plute,

qua exprimant Græcum ἀλπ@. Pro eo quod hic ait, ἀτίμως ὑπεβάλλεσθαι, ſupra dixit, ἀτίμως λαφύσσειν. Sic & apud Ariſtoph. in Pluto idem queritur Numen. *Simulatque* inquit, *prodigi domum ingreſſus ſum, continuo foras protrudor, ἀφόρητος & κύβοισι παρακεκαλημένος*, i. e. *meretricibus & aleis objectus.* Barl.

1 Κατακρουτέον] Nullum quippe faſcinum efficacius eſt ad dementandos præcipue divitum animos, quam immodica laudatio, qua Suffeni iſti plus æquo gaudent & capiuntur incauti. hinc *quæſtum illum uberrimum* non immerito dixit Terentianus Gnatho. *Quicquid laudant, laudo*, inquit, *& ingenia eorum admiror ſimul.* Iſtorum hominum verba *melleos laqueos* appellare ſolebat Diogenes, quod ſuaviter amplectentes hominem jugulent. *Idem.*

2 Παίζα τρόπον] Fere ſingulariter effertur, pro παιτὶ τρόπῳ. Subauditur præpoſitio κατά. Idem.

3 Καὶ τό γε πλουτεῖον] Proditionis crimen à ſe removet Plutus, ſeque à Timone deſertum ejectumque ait, non contra. Qui enim ſine modo opes ſuas in quoſvis effundit, non tam deſeri à Pluto, quam deſerere ipſum jure merito dicendus eſt. *Idem.*

4 Ἔφηθα] Æolica paragoge pro ἔφης. Sic ſupra ἤθελα pro ἤθελες, *eras.* Idem.

5 Προδιδόντι σε] Cum de προδοσίας crimine Plutique perfidia queritur Timon, reſpicit ea quæ ſupra dixerat, ſe nimirum à Pluto fuiſſe derelictum ἀπίστως & προδοτικῶς. Addit ὑπὸ κεφαλὴν, ut rei indignitatem augeat, cum ſe ex ædibus præcipitatum queritur *prono capite.* Sic ſupra, quaſi *fuſcinis* ex ædibus ſe extruſum lamentatur idem Plutus. *Idem.*

6 Μαλακῆ χλαμύδι] Opponit διφθέρᾳ. Eſt autem chlamys, ut nonnulli putant, quam Homerus χλαῖναν vocat, μανδύλιον Artemidorus, itemque μάντον: unde *mantelum* Plauto, quæ habitus ſpecies eſt teſte Caſaubono, à quo German. *mantel.* Idem.

7 Προσεπεγγράφον] Præter. Atticum ab anormi προσεπέγραμμαι, *affectus ſum.* Dicit hoſtili in ſe fuiſſe animo Timonem. Nam licet prodigi amare videantur Plutum, liberaliter eum cuivis offerendo, reipſa tamen magis odiſſe illum cenſendi ſunt, quorum facultates non abſimiles eſſe dicebat Grates ficis arboribus in præruptis locis, è quibus ut homines nihil caperent fructus, ſed corvi tantum & milvi: ita ex illorum opibus tantum alerentur ſcorta & adulatores. *Idem.*

8 Ἑρ. ἀλλὰ νῦν ὁρᾷς] Approbat ſermonem Pluti Mercurius, dignaſque eum ſua

πλοῦτε οἷος ἤδη γεγάνῃ); ὥστε θαῤῥῶν, [1] ξυνδιάτριβε αὐτῷ. καὶ [2] σὺ μὲν σκάπτε ὡς ἔχεις. σὺ δ' ἦ σαυτὸν ὑπάγαγε τῇ δεήλῃ. ὑπακούσῃ δὲ ἐμοὶ παραυτίκα σοι. Τί. πιστὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ αὖθις πλουτήσειν. [3] τί γὰρ ἂν ἐς παῦροις, ὁπόταν οἱ θεοὶ βιάζωνται; πλὴν ὅρα γε [4] εἰς οἷά με πράγματα ἐμβαλεῖς ἢ κομψοτέραις. ὡς ἄχρι νῦν εὐδαιμονίσαιμι ἂν λέγων, χρυσὸν ἄφνω τοσοῦτον λήψομαι καὶ οὐκ ἀθλήσας, καὶ τοσαύτας φροντίδας ἀναδήξομαι.

Plute, in cujuſmodi hominem ſit commutatus? Proinde audacter cum illo conſuetudinem habe. Tu verò fode ita ut facis: tu interim theſaurum ſub ligonem adducito: audiet enim ſi tu accerſiveris. *Tim.* Parendum eſt Mercuri, rurſuſque diteſcendum. Quid enim facias cùm Dii ipſi compellant? Tamen vide in quæ negocia me miſerum conjicies? qui cùm hactenus fœliciſſimè vixerim, nihil mali commeritus tantum auri repentè accipiam, tantumque curarum ſuſcipiam. *Merc.*

ſua profuſione pœnas luere fatetur. ὁρᾷς. Commiſerationem movet à miſero ejus habitu. Videre pro intelligere accipit: nam cæcus erat Plutus. Alioquin, ut Herodianus inquit: τὰ μὲν δεινὰ τῶν ὄψει πιστὰ οἴκτου φασὶ μείζονα, id eſt, *multo magis miſericordiam provocant quæ oculis uſurpamus.* Earl.

1 Ξυνδιάτριβε] Supra dixit, συσσκηνεῖν δὲ συνήθης τῷ Τίμωνι. Apud eum cõmmorari vel cum eo converſari dicitur Plutus, quem muneribus ſuis aliquamdiu locupletat. *Idem.*

2 Σὺ μὲν σκάπτε] Timoni hæc dicuntur, quem fodere jubet. ὡς ἔχεις, *ita ut facis*, αὐτῷ τῷ ῥήματι. Elegans uſus verbi ἔχω, cum ὡς vel ὥσπερ. vide Theſaur. H. Stephani. *Idem.*

3 Τί γὰρ ἂν παῦροι τε] Pro eo quod Latini dicunt. *Quid enim facias?* Sic Galen. τί γὰρ ἂν τις πάθοι πρὸς ἀνθρώπους μήτε ἔχων, μήτε λόγῳ πειθὼ δυνάμενος. Vbi τὸ πάσχειν pro *agere* accipitur. Terent. in Heautont. *Quid cum illo agas, qui neque jus, neque bonum atque æquum ſciunt.* Item Cicero pro Cæcina: *Quid huic tu homini facias.* Idem.

4 Εἰς οἷα πράγματα] Timon experientia jam edoctus paupertatem ut ſecuriorem divitiis præfert. Vbi enim opes ingruunt, ibi variarum quoque curarum agmina continuò ſubeunt. Iuvenalis Sat. 14.

Tantis parta malis cura majore metuque
Servantur: miſera eſt magni cuſtodia cenſus.

Notat hoc Ariſtides cognomento Iuſtus, cui quum dives quidam ſuam objiceret paupertatem, reſpondit: *mihi quidem nihil adferet mali paupertas: tibi vero divitiæ non paucas perturbationes.* Hinc & baſiorum ſcriptor in ſua Regia Curas velut individuas Pecuniæ comites facit, cujus & hi ſunt verſus ipſo nectare ſuaviores:

At circum auratæſque trabes, auratæque tecta
Aureaque inſomnes circum laquearia Cura
Stridentes agitant pennas examine longo,
Qualiter, ut fama eſt, Stygia per inania ripa
Palantes volitant animæ, quas aſpera fata
Indeploratæ ſparſit in funere membra
Sedibus excluſere ſuis & honore ſepulcri.

Πράγματα pro *moleſtiis.* Sic *negotium* faceſſere Latini dicunt pro moleſtiam exhibere. Deſumptum à negotiatoribus qui multis & gravibus implicati negotiis & curis, perpetuo diſtrahuntur. *Idem.*

[1] Ἑρ. [2] ὑπόσχησ ὦ Τίμων δί ἐμέ, ἐ εἰ χαλεπὸν τοῦτο, κ᾽ ὅσον οἰσθ᾽ ἐστιν, ὅπως οἱ κόλακες ἐκεῖνοι [3] διαῤῥαγῶσιν ὑπὸ τ φθόνου. ἐγὼ δ [4] ὑπὲρ τὸν Αἴτνλον, ἐς τ ὑράνιον [5] ἀναπτήσομαι. [6] Πλοῦ. ὁ μ, ἀπελήλυθεν ὡς δοκει. πεμμέρομαι χαρ [7] τῇ εἰρεσίᾳ τ πτερῶν. σὺ δ [8] αὐτοῦ κάθημαι. ἀναπέμψω χαρ σοι τ θησαυρὸν ἀπλῶν. μᾶλλον δ [9] παῖε. [10] σέ φημι θησαυρὲ χρυσέ, ὑπάκουσον Τίμωνι τούτῳ, κ᾽ πάρεχε

Merc. Sustine Timon mea gratia, tametsi grave est istud, & intolerandum, quòd videlicet palpones illi invidia rumpantur. Ego autem superata Ætna in cœlum revolabo. *Plut.* Abiit quidem ille, sicut apparet. Nam ex remigio alarum conjicio. Tu verò hic operire, siquidem digressus Thesaurum ad te transmittam. Sed feri potiùs. Te compello auri Thesaure, Timonem hunc exaudi: & te offer

1 Ἑρ.] Persuadet tandem Mercurius Timoni recipere Plutum, vel eo nomine saltem, ut ingrati isti homines & palpones præ invidia rumpantur, ubi viderint ipsum denuo ditescentem. Nihil enim acerbius accidere potest ejusmodi fucis, quam opibus florentem conspicere eum, quem sub amicitiæ specie deceperunt, nudumque & egenum non modo juverunt, cum possent & deberent, sed turpiter & malitiosè deseruerunt. *Barl.*

2 Τπόσχησ] *Sustine.* τὸ ὑποίσεσθαι pro ὑπομένειν in usu esse apud λογοχάφους etiam tradit Thomas Magister hunc Luciani locum adducens. *Idem.*

3 Διαῤῥαγῶσι] *Rumpantur invidia* vel *præ invidia*, hoc est, dolore vel invidia crepent medii. Sic Veteres loquebantur de his, quibus male precabantur, quosque rabie & furore agi volebant: Virgil. ecloga 7. *Pastores hedera crescentem ornate poetam Arcades, invidia rumpantur ut ilia Codro.* Quod ut hostibus imprecamur virtuti aut fortunæ nostræ invidentibus χ μεταφορᾳ, ita justo Dei judicio vere obtigit Iudæ proditori, de quo legitur, ὑπελάκησε μέσος, Actor. 1. vers. 18. *Idem.*

4 Τπὲρ τὸν Αἴτνλον] Poetico more hoc inseritur ad complementum historiæ & ornatum. Sic apud Maronem 4. Æneid. per montem Atlantis ad Æneam descendisse fingitur Mercurius à Iove missus. *Idem.*

5 Ἀναπτήσομαι] Id est, *revolabo*, vel potius *in cœlum subvolabo.* Fingitur autem Mercurius humeris pedibusque alatus, quod veloces esse nuncios oportet: sive etiam quod verba πτερόεντα ab Homero, id est alata & velocia dicantur. Nihil enim aliud Mercurii nomine intelligitur à veteribus, quam λόγος φορικὸς sive loquela. Vnde & λόγιον vocarunt, eique linguam consecrarunt antiquissimi Sapientes. *Idem.*

6 Πλοῦ. Ὁ μὲν ἀπελήλυθεν ὡς δοκεῖ] Mercurio in cœlum sublato, Thesaurus mandato Pluti ex intimo terræ gremio conspiciendum se tandem offert Timoni. *Idem.*

7 Τῇ εἰρεσίᾳ] Pro ἐκ τ εἰρεσίας. Deductum hoc nomen ab ἐρέσσω remigo, addito in fronte jota, ut docet Eustath. Tralate dixit εἰρεσίαν πτερῶν, ut Virgilius, *remigium alarum.* Avibus enim alæ pro remis sunt. *Idem.*

8 Αὐτοῦ] Genit. adverb. positus, pro αὐτόθι, *hic.* Idem.

9 Παῖε] *Feri*, Timonem jubet Plutus ligonem profundius in terram defigere quod est τὸν διὰ μέσης βαθείας καταφέρειν, ut in sequentibus. *Idem.*

10 Σέ φημι] Notandum Deos omnia nutu & verbo potenter efficere. τὸ φάναι (ut apud Hebræos רבר, vel אמר) in *jubendi* significatione accipitur, quod Atticorum peculiare esse contendunt veteres Grammatici. Sic Epictetus apud Arrianum lib. 1. cap. 14. Καθάπερ ἐν ᾠδικῷ μέλει τῷ θεῷ, ὅταν ἐκεῖνος εἴπῃ τοῖς φυτοῖς ἀνθεῖν ἀνθεῖ· ὅταν εἴπῃ βλαστεῖν, βλαστᾷ. id est, *Tanquam ex Dei præ-

σεαυτὸν ἀπολέσῃς. [1] σκάπτε ὦ Τίμων βαθείας κἀξαφίρων ἐγὼ ὑμῖν [2] ὑποτήσομαι. Τί. [3] ἄγε δὴ ὦ δίκελλα, σῦν μοι ἐπίῤῥωσον σεαυτῷ. καὶ μὴ κάμῃς ὦ γ' βάθος τ' ἀνασαρὸν εἰς τὰμφανὲς [4] ἀποκαλυμμένον. [5] ὦ Ζεῦ τερᾶτα, καὶ [6] φίλοι Κορύβαντες, καὶ [7] Ἑρμῆ κερδῶε, πόθεν χρυσίον τοσοῦτον; [8] ἦπου ὄναρ ταῦτά ἐστι; [9] μὴ ἄνθρακας ἄρα

offer eruendum. Fodi Timon altiùs impingens. Cæterùm à vobis ego discedo. *Ti.* Age verò, ô ligo, te validum mihi præsta, nec defatigare quoad Thesaurum ex abdito in apertum evocaris. Hem prodigiorum author Iupiter, amici Corybantes, ac lucriter Mercuri, unde nam auri tantum? Num somnium hoc est? Metuo ne carbones reperturus sim ex-

præscripto, ubi stirpes florere ille jusserit, florent: ubi germinare jusserit, germinant. Vide etiam S. Scripturæ loca Marc. cap. 5. vers. 41. Luc. 7. & alibi, ubi Servator verbis λέγειν & εἰπεῖν eodem, quo dictum est, sensu usurpat. *Barl.*

1 Σκάπτε] Docet item hoc loco Plutus, Deum non nisi laborantibus sua dona conferre. hinc vere Sophocles: φύσει τοι χωρὶς ὢν δὺν τύχῃ. Et aptissime in hunc locum Manilius:

Pro precio labor est, nec sunt immunia tanta,
At nisi perfossis fugiat te montibus aurum,
Impendendus homo est, Deus esse ut possit in illo.

Nam, *ubi socordia atque ignavia te tradideris,* (verba sunt Sallustii) *nequicquam Deos implores: irati infestique sunt.* Idem.

2 Ὑποτήσομαι] Pro ὑπο-χωρήσω accipitur, de quo Thomas Magister, cui suas de hoc verbo expositiones debet Budæus. *Idem.*

3 Ἄγε δὴ] Notanda hic festiva Timonis ad ligonem suum apostrophe, & prosopopœia, cum inquit, ἐπίῤῥωσον σεαυτῷ, quod Budæus vertit: *confirma te.* Erasmus paulo significantius: *vires tuas explica.* nam roboris intentionem superaddit præpositio. *Idem.*

4 Ἀποκαλυμμένον] Interp. *dum evocaris*, malim cum Stephano, *dum evocato.* Sunt enim verba Timonis ad suam δίκελλαν, hoc est, ad suum ligonem. *Idem.*

5 Ὦ Ζεῦ τερᾶτα] Exclamatione utitur admirationis plena Timon, ubi Thesaurum è terræ sinu prodeuntem conspexit attonitus. ὦ Ζεῦ τερᾶτα, Iupiter τερᾶτα appellatur, quod non solum prodigia cœlitus ostendit, sed etiam avertit. Plautus vocem Græcam exprimens *Iovem prodigialem* nuncupat. τέρας peculiariter signum est, ἀποπίας ἢ θαύματος πλέον, quo Deus nobis aliquid portendit. alio nomine διοσημεία dicitur. *Idem.*

6 Φίλοι Κορύβαντες] Invocat Corybantes quod nutricii fuerint Iovis, & sacerdotes Cybeles, seu magnæ matris, hoc est, Terræ, è cujus gremio prodibat Thesaurus. Alii eos decem, alii novem fuisse tradunt, ut testatur Aristoph. Scholiast. in Lysistr. unde κορυζαντᾶν, de quo supra diximus. *Idem.*

7 Ἑρμῆ κερδῶε] Hic quoque loci apte producit. Nam quicquid lucri præter exspectationem obvenit, id Mercurio transcribitur. Vnde θέρμα apud Xenoph. in 7. ἀναβ. idem fere est, quod ἕρμαιον, id est, lucrum insperatum sive adventitium, quasi à Mercurio oblatum: Vide quæ supra notavimus. *Idem.*

8 Ἦπου ὄναρ] Timon rei insolentia veluti perculsus, vix credit aurum esse quod videbat, sed ὄναρ, non ὕπαρ, ut loquitur Homerus. Nam ὄναρ vanum est somnium & visum, παρὰ τὸ μὴ ὂντως ἔχειν, ut docet Eustathius: at ὕπαρ, vera visio, quæ nimirum eventu comprobatur, quasi ὕπτια ἕξις, ut idem tradit Episcopus. *Idem.*

9 Μὴ ἄνθρακας] Carbones ἀμμίνας seu prunas intelligit, quæ simili-

ἥκιστα ἄῦρω, [1] ἀνεγρόμῳον. ἀλλὰ μὴν [2] χρυσίον ἐστὶν [3] ἐπίσημον, [4] ὑπέρυθρον, [5] βαρὺ, & τῷ σοφὸν [6] ὑπερηδίστον. [7] ὦ χρυσὲ,

experrectus. Atqui aurum profectò est insigne, fulvum, grave, & aspectu longè jucundissimum. *Pulcherrima aurum fatisti-*

litudinem quandam habent cum auro, si colorem spectes externum & fulgorem, *Barl.*

1 Ἀνεγρόμῳον] Per syncopen, pro ἀνεγερόμῳον, quod Atticum esse volunt. Sic ὄφλω, ἄγω, pro ὀφείλω, ἀγείρω apud eosdem. Metuit Timon, ne discussō somno pro auro carbones sit ablaturus, quemadmodum acciderat Micyllo cerdoni, qui cum divitem se ac præpotentem somniaret, mox experrectus nihil præter κατάπυγμα invenit & corii segmenta. Proverbii speciem habere videtur. *Pro auro carbones.* Idem.

2 Χρυσίον ἐστὶ] Tandem ex fulgore, pondere & colore colligit Timon genuinum esse aurum, idque obrizum, quod ignis excoctione opus non haberet: quanquam Plinius neget, aurum inveniri tam purum, contra hodiernam experientiam, quæ testatur plus auri puri semper repertum esse, quam confectum è terrarum aut lapidum generibus, cum quibus solet esse permixtum. Munster. lib. 1. Cosmograph. suæ cap. 8. *Idem.*

3 Ἐπίσημον] Exponi potest, vel *signatum*, cui opp. ἄσημον, quod *celatum* vel *certa nota percussum non est*; vel aurum *præstans* & *insigne* κατ' μεταφορὰν: quemadmodum hoc loco accipitur. Præstantiam metalli indicare vult Timon. non τῷ κοπὴν sive signaturam. *Idem.*

4 Ὑπέρυθρον] *Fulvum* interpretantur, qui color est ruffo & viridi permixtus, vel obscurior ruffo, ut in leone & auro visitur. πυρόχρουν alio nomine vocant Græci. *Idem.*

5 Βαρὺ] Pondere etiam præstat aurum cæteris metallis. Constat enim, ut Physici docent, partibus bene calore compactis & densis. Quin & hoc singulare habet aurum, quod ab acribus, ut nitro, sale, aceto & aliis, non corrodatur, aut diminuatur pondus, nec ærugine & sordibus vitietur. Vnde pretiosissimum semper habitum. *Idem.*

6 Ὑπερήδιστον τῷ ὄψει] Iucundissimus item auri splendor, & solari haud dissimilis. Vnde aurum Chymici consecrarunt Soli, argentum Lunæ, cujus nitorem refert. *Idem.*

7 Ὦ χρυσὲ] Iambus: cætera ex Pindaro. 1. Olympionicarum. *Bourd.* Sequitur hic auri encomium præclustre una cum exclamatione & Apostrophe ad ipsum metallum. ὦ χρυσὲ, Alludit scriptor adversus aliquos Græcos, qui leguntur apud Athenæum lib. Dipnosoph. 4.

Ὦ χρυσὲ δεξίωμα κρείσσιστον βροτοῖς,
Ὡς ἔστι μήτε ἀδόκητος τοῖσιν ἐλθ',
Οὐ παῖδας εἰ δόμοισιν, ἢ φίλον πάλιν,
Οἴας σὺ, χ' οἱ σε δόμασιν κεκλημένοι.
Εἰ δὴ Κύπρις τοιάδ' ὀφθαλμοῖς ὁρᾶ,
Οὐ θαῦμ' ἔρωτας μειζόνως αὖτην ἔχειν.

Auctor horum versuum non exprimitur, sed Euripidis sunt, quos Seneca sic recitat à se versos epistol. 116.

Pecunia ingens generis humani bonum,
Cui non voluptas matris, aut blanda potest
Par esse prolis: non sacer meritis parens.
Tam dulce siquid Veneris in vultu micat,
Merito illa amores cælitum atque hominum movet.

Sequentia, αἰθερίων γὰρ πῦρ, &c. delumpta sunt ex Pindari Olymp. Od. 1. *Barl.*

1 Νῦν

ἀξίαμα κάλλιστον βροτοῖς. αἰδόμενον γὰρ τὸν ἄπτερον Ἀφροδίτης ὁ νύκτωρ, καὶ μηθ' ἡμέρᾳ. ἐλθὲ ὦ φίλτατε, καὶ ἐρασμιώτατε. [1] τῶν παιδευμάτων ἀρά ποτε Δίκα ποθὲ χρυσέαν χρυσόν. [2] τίς γὰρ οὐκ ἂν παρθένος ἀναπτεραμένοις τοῖς [3] κάλπαις ὑπεξαιμᾷ ὅπως κάλλον ἐφθήν Ἀφροδίτης καθάρσιον ἔσται;

fauſtitas mortalibus. quippe quod ignis in morem ardens, noctes dieſque renides. Ades ô mihi chariſſimum, & deſideratiſſimum: nunc demum credo vel Iovem ipſum aurum eſſe factum. Etenim quæ tandem virgo non exporrecto ſinu uſque adeò formoſum amatorem excipiat, per regulas illapſum?

1 Τῶν παιδευμάτων] Auri fulgore perſtrictus Timon, nunc verum eſſe credit, quod de Iove in aurum converſo hactenus pro fabula habitum. Refert Pauſanias in Corinth. Acriſium Argivorum regem conſulto de liberis maſculis, ſiquos filia ſua pareret, oraculo, reſponſum tuliſſe ſe ab eo, qui e filia naſceretur, interfectum iri. Hoc igitur metuens extructo ſub terra æreo thalamo, Danaen acerrima cuſtodia ſeptam tenuit. Verumtamen Iupiter in aurum converſus per impluvium in ſinum Danaës influxiſſe, atque ita cum ea rem habuiſſe fingitur. Meminit fabellæ Pindarus in Pyth. Carm. 12. Horat. lib. 3. Od. 16. Ovidius lib. 1. amor. eleg. 7. Docet figmentum, *nihil eſſe tam ſanctum*, (verba ſunt Ciceronis) *quod non violari, nihil tam munitum, quod non expugnari: nihil tam providum, quod non decipi à pecunia poſſit.* Barl.

2 Τίς γὰρ παρθένος] Oratione utitur Timon erotematica, quæ vim habet ἀρνητικήν, q. d. nullam eſſe virginem adeo caſtam, cujus gremium auro expugnari non poſſit. quod & de nuptis affirmat Tireſias apud Horatium. Vnde Iuvenalis: *Tarpejum limen adora Pronus, & antratam Iunonis ede juvencam, Si tibi contigerit capitis matrona pudici.* Nec eſt quod Penelopen ſuam tantis laudibus extollat fabularum pater Homerus: ſi vera ſunt, quæ de caſtitate ejus narrat poeta: dicet pro Timone idem Tireſias:

Venit enim magnum donandi parca juventus,
Nec tantum Veneris, quantum ſtudioſa culinæ.

Sed figmentum eſſe vatis ſuæ gentl paſſim adulantis, non unus ex antiquis auctor memoriæ prodidit. Scribit Pauſanias in Arcad. Mantinenſes vulgo dicere ſolitos Penelopen ab Vlyſſe domo ejectam, & ſuas ſibi res habere juſſam, quod viros à ſe quæſitos & accerſitos domum intromiſiſſet. Tum etiam pudicitiæ ſuæ teſtimonium præbeat monſtroſus ille & hircoſus Pan, quem ex Mercurio, vel ut alii tradunt, ex promiſcuo omnium procorum congreſſu peperiſſe fertur, ideoque illi nomen inditum Panos.

3 Κάλπαις ἀναπεπταμένοις] Id eſt, Heſychio interprete ἀνεῳγμένοις. Ducta tralatio ab avibus, ut vult Euſtathius, quæ alas expandunt ἐν τῷ πέτασθαι. Non poſſum non in gratiam φιλομούσων, cum propter carminis elegantiam, tum argumenti ſimilitudinem hic adducere Pauli Silentiarii epigramma, quod reperitur in Anthолog. Græca lib. 7.

Χρύσεον ἀμφύσιον διὰ τμηθὲν ἄμμα κορείας
Ζεὺς διὰ δουὸς Δανάας γαλακτίδας θαλάμους.
Φαμὶ λέγειν· ἀ μύθου ἐγὼ τάδε. χάλκεα τηλῶ
Δάπεδα & δόμοις χρυσὸς ὁ παντοδύτης.
Χρυσὸς ὅλους ῥυτῆρας, ὅλας κλισίας ἐλίγχει.
Χρυσὸς ὅπλων μάχῃ τὰς σοφοκλεϊδέας.
Καὶ Δανάας ἐλύγωσεν ἰδὲ φρένα. μάπτε ἑκάστῃ
Ἀσφάδω Παφίαν ἀγγέλιον πυρίον.

[1] ὦ Μίδα, καὶ Κροῖσε, [2] καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα, ὡς δύσιν ἄρα

lapsum; ô Mida & Crœse, muneraque in templo Delphico dicata, ut nihil eratis si cum Ti-

Id Latinis versibus sic reddidit vir Illustris Ioſ. Scaliger:

Aureus intactis temeravit vincla pudoris
Iupiter, ut Danaes ferrea tacta subit.
Fabula sic loquitur me judice. Ferrea septa
Omnipotens aurum, duraque vincla domat.
Hoc hoc nempe fera, hoc aneа claustra resignat,
Hoc frangit fastus, dura puella, tuos.
Hoc rigidam Danaen lentavit, siquis amator
Fert pretium, tibi ne supplicet alma Venus. Barl.

1 Ὦ Μίδα, ὦ Κροῖσε] Miratur auri copiam Timon, & Midæ, Crœsi, Perſarumque opes cum ea ne comparandas quidem eſſe ait. Quod ad Midam attinet, Phrygiæ tyrannus fuit, cui Plinius principem attribuit locum inter inſigniter divites. Hunc & inter præcipuos Pecuniæ ſatellites ponit Secundus noſter, cum ſic porro canit:

Stat juxtà fulgens auro Berecynthius heros
Auriculu aſini nondum inſignitus acutis:
Qualis erat, manibus cum ſe tentaverat ipſum
Aurifici, donumque Dei damnaſſet iniquum,
Incluſus, nimium proprio, jam totus in auro.

Meminit ejus quoque Cario apud Ariſtophanem in Pluto, ubi choro ſenum illudens ſervus, non divites ſolum ipſos, ſed *Midas* fore prædicit, hoc eſt, Mida opulentiores, ἰώ, inquit, ὥσπερ ὄντας λάζυστα: *Si modo aſininas induatis aures.* Nam fabulantur poëtæ Midam prætuliſſe Pana canentem Phœbo, ob quod judicium tam ſtolidum Phœbus indignatus, capiti ejus aſininas affixit aures. Crœſi item φολυχρυσία proverbio locum fecit, de quo Eraſmus. Vtrumque conjunxit Papinius in Surrentino: *Vive Midæ gazis & Lydo ditior auro.* Ad Perſarum vero opes quod attinet, hoc intelligendum eſt, poſtquam rerum potiti Medorum regna ſibi ſubegerunt. Cum enim Cyrus Aſſyriæ & Mediæ provincias in Perſas tranſtuliſſet, totamque Aſiam debellaſſet, argenti quingenta millia talentorum reportavit, præter craterem Semiramidis, cujus pondus erat quindecim talentorum. Vnde & poſtea ipſe Cyrus, quique eum ſecuti ſunt reges, μεγάλοι βασιλεῖς appellati. Nam ante hoc tempus eorum opes tenuiores fuiſſe, vitamque frugaliorem auctor eſt Xenoph. lib. 1. de Cyri inſtit. & Plutarch. in Laconicis, *Idem.*

2 Καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα] De quibus in Charonte, diſſertatione Solonis & Crœſi. *Bourd.* Fuere Apollinis Delphici oracula non ſolum præſtantiſſimorum artificum operibus celebratiſſima, ſed & conſtructis ingentibus theſauris, in quos ſacræ pecuniæ conferebantur, opulentiſſima. Illic omnium gentium confluxus fiebat, illic regum, principum & præpotentum dona mittebantur confertiſſima. Memoriæ proditum eſt à Livio lib. 5. Decad. 1. cum ex Camilli voto ad Apollinem munus eſſet mittendum, implendo autem voto Romæ non ſatis inveniretur auri, Romanas mulieres corporis ornamenta in hanc rem contuliſſe. Delphi vel Delphys urbs eſt in Bœotia, Pytho vel Python olim vocata, ἀπὸ τῆ πυθέσθαι, ut volunt Grammatici, quod ibi diſcerentur futura: vel ut alii, à *Pythone*: ſerpenti id nomen fuit, quem ſagittis ſuis interfecit Apollo. Sic Dionyſius: Τῷ πάρος πυθῶνι θοὸν πέδον, ἔκτα δράκοντα Δελφύνης ἠρτιτόκοιο θεὸς παρακάλλι ὀϊστῷ. Hinc nonnulli (quiſquis fuerit ille ſerpens Python) deductum malunt ab Hebræo פתן, qua voce aſpis deſignatur venenatiſſima. Pſ. 58. v. 5. Hinc Pythoniſſa mulier, ſpiritum Pythonis, id eſt, Dæmonis

ἦτε [1] ὡς πρὸς Τίμωνα, καὶ τὸν Τίμωνος πλοῦτον. ὦ γε οὐδὲ βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἴσος. [2] ὦ δίκελλα, καὶ φιλτάτη ῥιφῆτι, ὑμᾶς μὲν [3] τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι καλόν. [4] αὐτὸς δ' ἤδη πάσσω πεδιάμβῳ [5] τῷ ἐσχατιᾷ, [6] πυργίον οἰκοδομησάμενος ὑπὲρ θαλάττης, μι-

Timone, Timoniſque opibus comparemini, cui ne Perſarum quidem rex par eſt. Oligo, & rheno chariſſime, vos huic Pani ſuſpendi bonum eſt. At ego quam maximè ſemotum mercatus agrum, turriculaque ad ſervandum aurum conſtructa, mihi

monis habens ejuſque afflatu futura prædicens. Neque enim alius fuit Apollo, quam malus Genius ſive Diabolus, qui non modo ſub forma ſerpentis decepit protoplaſtas noſtros Adamum & Evam, ſed & τὸν ἔξωθεν reſponſis ſuis flexiloquis, planeque ænigmaticis miſcetum in modum delufit. Vnde non ſolum λοξίας ab ipſis vocatus: ſed *callidiſſimus* item *Serpens*, & *antiquus ille Draco* in ſacris litteris appellatur: nec non ὁ Ἀπόλλυων, ut nominis quoque etymon indicet Spiritus Sanctus, quod eſt, ſi Latine interpreteris, *perditor ille*. Apocal. cap. 9. verſ. 11. Vide, quæ in hanc rem conſiderationè digna notavit doctiſſimus Petrus Cheitomæus in libello ſuo non ita pridem edito de barbaris N. Teſtamenti vocabulis. Ἀναθήματα dicuntur donaria Diis votiva, quod de parietibus templorum, deque columnis & lacunaribus ſuſpenderentur, ut poſteris eſſet monumentum divini alicujus beneficii, παρὰ τὸ ἀναθεῖναι, quod eſt, *ſuſpendere ac dedicare*. Euſtathius ἱερά τινα κειμήλια exponit. *Barl.*

1 Ὡς πρὸς Τίμωνα] Præpoſitio πρὸς hic comparationi inſervit, præfigiturque non raro ὡς. Sic Plato: ὅσῳ πρὸς τὸ ἅπαντα χρόνον. Si cum ævo vel æternitate compares. *Idem.*

2 Ὦ δίκελλα] Sequitur nunc apoſtrophe facета ad ligonem & rhenonem ſuum, quos tantum auri cumulum nactus Timon Pani ſuſpendere decorum judicat, deſertiſque agriculturæ moleſtiis jucundiorem deinceps vitæ rationem inire τὸ φιλότιμον hic ſervat, cum ruſticum inſtrumentum & indumentum non niſi ruſtico Numini conſecrata velit. Simili ratione apud Theocritum piſcatur, ubi grandiorem aureum piſcem cœperat, retibus Neptuno ſuſpenſis jurat, nunquam ſe amplius piſcibus capiendis operam daturum, ſed de aureo illo piſce in otio & luxu poſthac ſuaviter victurum:

Ὤμοσα μὴ πὰρ λοιπὸν ὑπὲρ θαλάγᾳ πόδα θεῖναι
Ἀλλὰ μέγειν δὴ γᾶς, ἐς τὸ χρυσὸ βασιλῆος. Idem.

3 Τῷ Πανὶ τούτῳ ἀναθεῖναι] Longus lib. 1. & 2. proprie dicuntur ἀναθεῖναι & ἀνακεῖσθαι ut notavit Clariſſ. μακαρίτης Iſaac. Caſaub. ad Athen. *Bourd.* Panos nomine Natura ipſa, vel rerum univerſitas deſignatur, ut patet ex Orpheo. Eſt enim Πὰν ὑλικὸν, à πᾶν, quod eſt totum vel omne. Supra aliam ejus etymologiam dedimus. Colebatur præcipue ab Arcadibus. Vnde & *Deus Arcadiæ* Maroni dictus. ubi & templum habuit, quemadmodum in Attica, quod *Paneum* dicebatur, ut diſcimus ex Ariſtoph. Lyſiſtrata. *Barl.*

4 Αὐτὸς δ' ἤδη πάσσω πεδιάμβῳ] Quam vitæ rationem in poſterum ſit initurus, & ubinam, pluribus indicat Timon. *Idem.*

5 Τῷ ἐσχατιᾷ] Sic vocat extremam terræ oram, ſive agrum ab urbe remotiſſimum. Scribit Suidas in extremo Atticæ limite ſolitarium degiſſe Timonem, eoque in loco ſibi ſepulchrum poſuiſſe, cujus epitaphium quoque ibidem refert. Supra in alia ſignificatione uſus eſt hac voce auctor. *Idem.*

6 Πυργίον οἰκοδομησάμενος] *Conſtructa turricula.* τὸ οἰκοδομεῖν cum accuſativo jungitur rei quæ ædificatur. Sic πύργον οἰκοδομεῖν dixit Servator noſter, Matth. 21. & Luc. 10. *ædificare equum* Maro, *claſſes* Cæſar. κατάχωσιν vocant Rhetores. *Idem.*

τῷ ἐμοὶ ἰκανὸν [1] εὐδιαιτᾶσθαι. τὸ αὐτὸν καὶ τάφον ἀποδεικνὺν ἔξειν μοι δοκῶ. [2] διδάχθω δὲ ταῦτα, καὶ νεογνητάσθω πρὸς τὸν ἐπίλοιπον βίον, ἀμιξίαν πρὸς ἅπαντας, ἐρημίαν, ἀγνωσίαν, καὶ ὑπερψίαν. φίλος δὲ, ξένος, ἑταῖρος, ἢ [3] ἑλέου βωμός, [4] ὑθλεὺς πολυς. καὶ τὸ οἰκτίρειν ἀσκρύοντα, ἢ ἐπικωκῦσαι δυομένῳ, ἀβδηνομία, καὶ κωπάλισις τῶν ἰόντων. [5] μονήρης δὲ ἢ δίαιτα [6] καθάπερ τοῖς λυκοις, καὶ φίλος εἰς Τίμων. οἱ δὲ ἄλλοι

hi soli vivendo satis erit inhabitare : & ibidem mihi defuncto sepulchrum esse volo. Hæc igitur decreta sunto, placitaque in reliquum vitæ : commercii cum quibusvis fuga, ignoratio, & fastidium omnium hominum. Porrò amicus, hospes, sodalis, ara misericordiæ, meræ nugæ : tum miserari lachrymantem, egentibus opitulari, iniquitas, ac morum subversio : unus sibi amicus Timon : cæteri omnes

at vita solitaria, qualis est lupis,

1 Εὐδιαιτᾶσθαι] Teste Budæo *inhabitare* vel *vivere* significat, hinc δίαιτα pro *habitatione* vel *vita*. Proprie ea vox locum denotat, in quo quis commorari, & cibum capere solet, *cænaculum* Latinis. Sic Antonius ab Augusto debellatus maritimam sibi cœnationem ædificari jussit, quam Τιμώνειον διαιταν appellare solebat, ut refert Strabo lib. 17. & Plutarchus in Antonio. Vnde *diatarius servus*, qui illic mensas ornare & ministrare accumbentibus solet : nec non *diatarii fures* apud Iuris consultos, qui ex diætis aliquid furripiunt. *Barl.*

2 Διδάχθω] Ex formula ψηφισμάτων quam passim imitatur. *Beurd.* Formula decretorum usitata, quam imitatur Timon. Quod subdit, ἀμιξίαν πρὸς ἅπαντας, animum ostendit plane barbarum & efferatum, cui similes reddi divites videtur docere vello Lucianus. Ista autem ferocitas tanta est in Timone nostro, ut amicitiæ, hospitalitatis, sodalitii & misericordiæ jura atque officia omnia in posterum sit abdicaturus, sibique soli victurus & moriturus. *Barl.*

3 Ἑλέου βωμὸς] Aristoteles ad Philippum Macedonem scribens, nihil humanius esse ostendit, quam afflictorum misereri : immitis ac duri ingenii esse, pietate non tangi. De misericordiæ ara quod ait, sciendum, ἑλέου βωμὸν apud Athenienses fuisse institutum, ad quem confugiebant miseri & afflicti homines, ut testatur Pausanias, itemque Servius ad 8. Æneid. ubi inquit : *Postquam Hercules migravit è terris, nepotes ejus timentes insidias eorum, quos avus afflixerat, Athenis sibi primum asylum, hoc est, templum misericordiæ collocarunt, unde nullus posset abduci.* Quin Romani etiam *misericordiæ* templum statuerunt, tanquam perfugii locum miseris. Vnde & Græci Latinique *aram* vocant summum & incomparabile præsidium, quæ vice cujusdam inviolati sit asyli. Phocion dicere solebat : *Nec ex templo aram, nec ex humana natura misericordiam tollendam esse.* Idem.

4 Ὑθλεὺς] Idem Hesychio, quod φλυαρέα, λαλήτης, hinc ὑθλεύειν apud Aristoph. pro *nugari*. Idem.

5 Μονήρης ἡ δίαιτα] Sic postea in Saturnal. μόνιτος λύκος, quorum victus, ut suum μονήρης. Bourd. Vitam significat solitariam. hinc pro μονηρεύειν, apud Hesych. disjunctis vocibus legendum, μονὴν βίειν, quod exponit, μανθάνειν βίον. Conflatur e nomine μόνος, & antiquo verbo ἴεμι impello, unde ἰεμὴ pro ἐρμὴ apud poëtas, à quo proclivum ἰρίσσω, de remis quibus navis impellitur & incitatur, usurpatum. hic pro *solitario* accipitur. *Barl.*

6 Καθάπερ τοῖς λύκοις] Lupi enim, ut Physici docent, non gregatim, sed solitarii incedunt, ut etiam asini & porci sylvestres, qui propterea μονότοι dicuntur ab eodem Luciano in epist. Saturn. Et Suidas lupum vocat μονόλυκον, & geminata consonante μονόλλυκον Aratus, utpote cujus vita & habitatio sit solitaria. *Idem.*

1 Καὶ

πάντες, ἐχθροὶ, καὶ ἐπίβουλοι. καὶ τὸ συστρατιώτην τινὶ αὐτῶν, μίασμα· [1] καὶ εἴ που ἴδοι μόνον [2] ἀποφράς ἢ ἡμέραν. καὶ ὅλως [3] ἀνδριάντων λιθίνων, ἢ χαλκῶν, μηδὲν ἡμῖν διαφερόντων. καὶ [4] μήτε κήρυκα δεχόμεθα παρ' αὐτῶν, μήτε σπονδὰς σπενδόμεθα. ἡ ἐρημία ἡμῖν, ὅρος ἐστὶ τοῦ πρὸς αὐτούς. [5] Φυλέται δὲ, καὶ φρήτορες, καὶ

omnes hostes, & insidiatores: cum horum quopiam congredi, piaculum: adeò ut siquem aspexero duntaxat, inauspicatus sit ille dies. In summa, non alio nobis habeantur loco, quam saxeæ, vel æneæ statuæ: & neque missum ab ipsis caduceatorem recipiamus, neque fœdera feriamus. Solitudo terminus esto. Cæterùm tribules, cognati, popu-

1 Καὶ εἴ που ἴδοι μόνον] Bellum quasi ἀποφράδα indicit humano generi Timon, diemque illum inauspicatum reputat, in quo vel hominem adspexerit solum. *Barl.*

2 Ἀποφράς ἡμέρας] Sic dicitur teste Eustath. quasi μὴ εἶναι ἔστι φορητὴν, *quæ non est nominanda*, ut Latini *diem nefastum* vocant *à non fando*. Lucianus in Pseudol. qui libellus ἀφ' ἧς ἀποφράδος inscribitur. Ἀποφράδα ἡμέραν ostendit ab Atticis appellari, τὴν μιαρὰν καὶ ἀπαίσιον καὶ ἀποφατον. Ita Plutarchus in Camillo Alliensem diem vocat Ἀποφράδα, quem Latini *atrum*. Solebant enim Romani Thracum more, ut Plinius refert lib. 7. & Casaubonus ad Persium, eos dies, quibus secunda fortuna usi essent, creta vel albo lapillo notare, nigro contrarios. *Idem.*

3 Ἀνδριάντων λιθίνων] Ad verb. à statuis lapideis aut æneis nihil nobis differant, hoc est, non alio loco habeantur, quam statuæ saxeæ vel æneæ, quarum adspectu nemo movetur. ἀνδριὰς statua est, sed proprie viri ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς tacto nomine. *Idem.*

4 Μήτε κήρυκα] *Facialem* intelligit, qui vel belli vel pacis feriendæ caussa mittitur. Varia fuere τοῦ κηρύκων officia temporibus Homeri, sed posteriori ævo tantum erant, qui præconum & caduceatorum munere fungebantur, quique, ut Legati, apud omnes gentes sacrosancti erant. Hinc Dio Chrysostomus: σκολιὸν τοῦ σπονδοφόρου καὶ τοῦ κηρύκων ἱεροῦ τρόπου. Notetur & Atticum schema, σπονδὰς σπένδεσθαι: Latini dicunt, *fœdera ferire*, quod intercedentibus victimis seu libaminibus fieri solebat. nam σπένδειν proprie est λείβειν, λοιβὴν. Et σπονδὰς vocant antiqui non solum *libamina*, sed & *fœdera*, hinc Latinis *spondere* & *sponsio*. Idem.

5 Φυλέται δὲ καὶ φρήτορες] Sic in Catapl. Demosthen. Thucyd. Heliod. *Bourd.* Distributione hic utitur Timon, quodque κατὰ γένη dixerat, in suas species seu partes deducit. Sciendum est populum Athenienſem priscis temporibus divisum fuisse in φυλὰς, δήμους καὶ φρατρίας, id est, *in tribus, vicos*, & *phratrias*. φυλὴ maxima civitatis pars erat, quæ quatuor fuere sub primis regibus. Postea decem factæ, ut ex Demosth. & Æschine discimus φυλὴν vocantibus decimam urbis partem. Postremo Alcmæonidarum ætate ex oraculo Apollinis in duodecim tribus divisi Athenienſes, quæ fere omnes ab heroibus suis nomen sortitæ, ut alibi notavimus. hinc φυλέτης, qui ex eadem sunt tribu, contribules. Sic Hesychius, φυλέτης, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ὃ ἐστιν ὁμόφυλος, ubi corrupte legitur ὁμόψυχος. Continebant autem singulæ φυλαὶ tres φρατρίας, hoc est, tres gentilitates simul & cognationes. Certe φρατρία in Athenienſi populo tertiam constituebat tribus partem, tunc cum in quatuor duntaxat tribus discretus erat. Eustathius: φρατρία ἐλήγετο τρίτον μέρος τῆς φυλῆς παρ' Ἀθηναίοις. Verum apud Romanos, quum in tres φυλὰς distributus esset populus à Romulo, unaquæque φυλὴ decem

[1] δημότας, καὶ ἡ πατρὶς αὐτὴ, [2] ψυχρὰ, ἐξανωφελῆ ὀνόματα, ἐ [3] ἀνοήτων ἀνδρῶν φιλοπεμπάματα. [4] πλουτείτω ὁ Τίμων μόνος, καὶ ὑπερορᾶτω ἁπάντων, καὶ [5] τρυφάτω μονος καθ' ἑαυτὸν, κολακείας ἐ [6] ἱππείων φορτικῶν [7] ἀπηλλαγμένος, ἐ θεοῖς ἥνιτω, ἐ [8] ξένοις [9] μόνος ἑαυτῷ γείτων καὶ ὅμορος σωτείαν τ' ἄλλων. καὶ ἅπαξ

pulares, poſtremò patria ipſa, frigida quædam & inutilia nomina, & ſtultorum hominum gloriæ. Solus Timon dives eſto, deſpiciat omnes, ſolus ipſo ſecum oblectetur, abhorrens ab aſſentationibus, & odioſis laudibus: Diis ſacra faciat, ſolus epuletur, ſibi ipſi vicinus, ſibi excuſſis aliis conterminus: & ſemel ſe ipſum

habebat φρατρίας ſive curias. hinc φράτορες, qui ejuſdem ſunt ἑταιρείας, ſive συγγυείας, id eſt, *ſodalitii*, ſive *cognationis*, ut pater & liberi: item fratres cum ſororibus earumque maritis, idque ſecundum lineam rectam & tranſverſam, ut docet Salmaſius, ab antiquo nomine φρατηρ. vel, ut vulgus Grammaticorum, παρὰ τὸ φρέαρ, quaſi τοὺς αὐτοῦ φρέατος κοινωνοῦντας, quod *eodem puteo*, hoc eſt, patre & auctore gauderent. *Barl.*

1 Δημότ.] Sic dicuntur populares, qui ejuſdem ſunt δήμου. δῆμος autem pagus ſeu vicus eſt, ut ſupra notavimus, erantque numero 174. in Attica. Per hos olim ſeparati vivebant Athenienſes, quos tandem in unam urbem ita contraxiſſe fertur Theſeus, ut tamen nomina δήμων remanſerint, & cujuſque pagi ſive populi, quaſi unum corpus collegii ab aliis ſeparatum & diſcretum conſtituerit. *Idem.*

2 Ψυχρὰ ὀνόματα] Id eſt, *inepta* & *vana*, quæque nihil habent efficaciæ vel ponderis, ut *frigidum* apud Latinos. *Idem.*

3 Ἀνοήτων ἀνδρῶν] Aliter judicat Cicero, qui vel eo nomine Vlyſſem, ut ſapientiſſimum prædicat, quod φιλόπατρις eſſet, 2. de Legib. Et Zaleucus Locrenſium legiſlator naturam humanam cum brutâ commutaſſe, & perduellionis reum perhibet eum, qui patriæ ſuæ deſiderium omne & curam depoſuit. *Idem.*

4 Πλουτείτω ὁ Τίμων μόνος] Aliæ ſequuntur ἀπαρθρωπίας notæ. *Idem.*

5 Τρυφάτω μόνος] Recte interpres: *ipſe ſecum oblectetur.* nam τὸ τρυφᾶν non ſolum ad γαστριμαργίαν reſtringitur, ſed ad omnis generis delicias & voluptates refertur. Qui enim delicate vivunt, ciborumque cupediis ſeſe explent, in omnem lætitiam effundi ſolent. *Idem.*

6 Ἐππείων φορτικὸς] Vocatur laus onerosa, gravis & cum faſtidio inepta. τὸ φορτικὸν de navi propriè dictum volunt. φορτὶς, *onus.* Apud Comicum tamen φόρτος accipitur pro ſanna & irriſione moleſta, quæ ex faſtidio alteriuſque contemptu oritur. hinc φορτικοὶ Ariſtoteli, οἱ τῷ γελοίῳ ὑβρίζοντες Ethic. 4. *Idem.*

7 Ἀπηλλαγμένος] Ab Eraſmo vertitur *liberatus*: à Pererio *abhorrens*. Vtramque ſignificationem habet verbum ἀπαλλάττομαι. Idem.

8 Εὐωχείτω] Scribit Athenæus lib. 8. διωχίας appellari, non ἀπὸ τοῦ ὀχεῖν, hoc eſt, *cibo* (quæ tamen ſententia eſt multorum ex antiquis Grammaticis teſte Caſaubono, ſed ἀπὸ τοῦ χεῖν ταῦτας οὐ ἔχειν. Et tunc οὐ ἔχειν eſt *laute epulari* & *cuticulam curare*, pro quo & οὐ διαπνεῖν ἑαυτὸν dicunt Græci. Nam alioquin ejuſmodi convivia ſanitati magis obeſſe, quam prodeſſe auctor eſt Gorgias Sophiſta apud Lucianum in Macrob. *Idem.*

9 Μόνος] Μονοφαγίαν olim pro convicio objecerunt veteres, ut videre eſt in illo Alexis Comici apud Athenæum. ἴδοι εἰς κόρακας μονοφάγε ὁ τοιχωρύχε. Seneca item damnat vitam ſolitariam & victum in epiſt. 19. Et pulcherrime, quiſquis

fuit

ἑαυτὸν [1] δεξιώσασθαι δεδόχθω, λῷδίῃ ἀποθανεῖν, ἢ αὐτῷ στέφανον ἐπιγυκεῖν. καὶ ὄνομα μὲν ἔστω ὁ μισάνθρωπος ἄδικον. Ἔστω δὲ γνωρίσματα, [2] δυσκολία, καὶ τραχύτης, καὶ σκαιότης, ὀργὴ, ἀπανθρωπία. [3] εἰ δέ τινα ἴδοιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον, ἐσβοηθήσαιμι, πίτυν ἐλαίῳ κατασβεσαι. ἐλῶ τινα [4] χειμῶνος ὁ [5] ποταμὸς παραφέρῃ, ὁ δὲ, τὰς [6] χεῖρας ὀρέγων, ἀντιλαβέσθαι δέηται, ὠθεῖν καὶ τοῦτον [7] ἐπὶ κεφαλὴν βαπτίζοντα, ὡς μὴ δὲ

ipſum comiter excipere decretum eſto, ſi ſibi moriendum ſit & admovenda corona. Denique nomen ſuaviſſimum eſto Miſanthropos, *hominum oſor*. Morum autem notæ, morolitas, aſperitas, feritas, iracundia, inhumanitas: quòd ſiquem conſpexero incendio conflagrantem, & ſupplicantem ut extinguam, pice, oleoque reſtinguere: & ſiquem hyeme flumen deferat, iſque porrectis manibus roget ut retineatur, eum demerſo capite propellere, ne poſſit

fuit ille apud Romanos: qui quo die ſolus cœnaſſet, dixit *ediſſe ſe*, non *cœnaſſe*, tanquam cœna communionem ſemper & oblectantem requirat familiaritatem. unde & *convivium* à convivendo, & *cœna* quaſi κοινὴ dicta. Vide Plutarch. quæſt. convival. 7. & Lipſii notas ad Senecam. *Bart.*

1 Δεξιώσασθαι] Eſt aliquem per dextram capere, vel dextra prænenſum comiter excipere. Dextra enim ut fidei, ita & charitatis atque amoris ſymbolum eſt. Vnde Pythagoras monebat ſuos, μὴ παντὶ ἐμβάλλειν δεξιάν, dextram non cuivis eſſe porrigendam, hoc eſt, non quoſlibet in amicitiam eſſe admittendos. *Idem.*

2 Δυσκολία] Morum γνωρίσματα quinque hic recenſet Timon, quæ talia ſunt, ut ex diametro repugnent totidem virtutibus ὁμιλητικαῖς, in quibus non minima eſt δυσκολία, id eſt, *moroſitas*. homo δύσκολος proprie ſic vocatur, ὁ πρὸς τὸ κάλον, εἴτε προφὼ δυσαρίστητος, *qui faſtidioſe eſt ſtomacho*, ſive *difficilis in ſumendo cibo*; *moroſus*, cui omnia fere tum dicta, tum facta ſtomachum movent: huic vitio opponitur ἀνοκλία ſeu morum facilitas apud Ariſtotelem: ſic aſperitati contraria eſt ſuavitas; feritati manſuetudo, iracundiæ lenitas, inhumanitati humanitas ſive comitas, de quibus morum magiſtri. *Idem.*

3 Εἰ δέ τινα ἴδοιμι ἐν πυρὶ διαφθειρόμενον] Alius animi crudelis character. Humanum eſt hominem in periculo verſantem, ſi poſſis, juvare, eique dextram auxiliatricem porrigere, quod ſe facturum negat bellua noſtra. πίτυν vel ἐλαίῳ σβεννύειν, proverbialis locutio eſt, quando ejuſmodi remedia adhibemus, quæ malum magis exaſperant quam diminuunt. Catilina, cum in Senatu dixiſſet: *Incendium patria, ſi aqua non potuero, ruina extinguam*, reſpondit Cicero: *vox non hominis, ſed Furiæ*. De Timone idem hic dicere liceat. *Idem.*

4 Τὸν χειμῶνος] Malum exaggerat à temporis circumſtantia. hyeme enim flumina ob imbres & nives ſolutas rapidiſſime feruntur. Vnde Horatius: *ruebat, Flumen ut hybernum*. Idem.

5 Ποταμὸς παραφέρῃ] Exemplo illuſtrat quod ait. παραφέρεσθαι dicuntur, qui cum natandi ſint imperiti, undarum violentiâ tranſverſi rapiuntur. Virgil. *Atque illum in præceps prono rapit alveus amni*. Idem.

6 Χεῖρας ὀρέγων] Id eſt, παρτείνων, *manus extendens* ſeu *porrigens*. Sic Homerus: Εὔχετο χεῖρ' ὀρέγων. Iliad. primo, & alibi. *Idem.*

7 Ἐπὶ κεφαλὴν βαπτίζοντα] Demerſionem ſignificat qua quis prono capite ſub aquas detruditur. ὅτι βαπτίζουσιν, & πλύνειν pro eodem uſurpant alii. quaſi dicat Timon: Tantum abeſt ut eum manu prehenſum ex aquis extraham, ut con-

[1] ἀνακύψας δυνηθείη. ἔτω γὰρ ἂν [2] τῷ ἴσῳ ἀπολάβοιεν. [3] εἰσηγήσατο τὸν νόμον Τίμων Ἐχεκρατίδης κολυτηΐος, [4] ἐπιψήφισε τῇ ἐκκλησίᾳ Τίμων ὁ αὐτός. εἶεν. ταῦτα ἡμῖν δεδόχθω· καὶ ἀσφαλῶς ἐμμένωμεν αὐτοῖς. [5] πολὺ ἀμὰ τοῦτο πολλοῦ ἂν ἐποιησάμεθα ἅπασι γενέσθαι πως ταῦτα [6] γενέσθαι, διὸ περιπλώμεθα. [7] ἀγχόνη γὰρ ἂν [8] τὸ πρᾶγμα γένοιτο αὐτοῖς. [9] καίτοι τί τοῦτο; φεῦ δὲ τάχους.

possit emicare. Hoc pacto parem gratiam reportent. Hanc legem tulit Timon Echecratides Colytenſis, & Timon ipſe concionis ſubſcripſit ſuffragiis. Age hæc decreta ſunto: hæc fortiter tueamur. Cæterùm magni fecerim, ſi hoc omnibus innoteſcat, quòd opibus abundo: eos enim illud prætocaverit. Sed quid illud? Eheu, quæ celeritas iſta? un-

contra penitius ſim demiſſurus & ad fundum uſque detruſurus, quod extremæ crudelitatis eſt argumentum. Præfractos ejuſmodi & immitis ingenii homines eleganter Plato κερασβόλους vocat, ſeminum inſtar, quæ cum in cornu inciderint, dura redduntur nulloque modo coctibilia teſte Plinio, cujuſmodi cives à republica ſua abeſſe vult, lib. 9. de legum initio. *Barl.*

1 Ἀνακύψας] Eſt proprie oculos & caput erigere, ut aves bibentes ſolent teſte Budæo. Ariſtoph. interpres à tonſoribus deſumptum putat, qui ſub novacula ſedentibus hoc dicebant, quo latentes ſub mento crines abraderent commodius. emergendi hic ſignificationem habet. Plato eleganter de anima uſus eſt ſeſe depreſſam quaſi erigente, in Phædro. *Idem.*

2 Τῷ ἴσῳ] Subintellige μείζονι ἢ χείρονι, quæ ellipſis Græco ſermoni eſt uſitatiſſima. *Idem.*

3 Εἰσηγήσατο τὸν νόμον] Sequitur ἐπιψήφισις ſive confirmatio decreti, quod ad inſtar legis ratum eſſe vult Timon, totiuſque quaſi concionis ſubſcriptum ſuffragiis. εἰσηγήσατο τὸν νόμον, Sic dicitur is, qui legem proponens ſuaſit. hinc *ſuaſor legis* & *lator rogationis* appellatur ὁ γράφων καὶ εἰσηγούμενος, ut docet Budæus. Habet verbum *præeundi*, vel *introducendi* ſignificationem. Ita Cicero dixit: *introducere deliberationem*, pro auctorem ejus eſſe & ſuaſorem. *Idem.*

4 Ἐπιψήφισε] Qui legem latam confirmat, dicitur ἐπιψηφίζειν, id eſt, ταῖς ψήφοις δοκιμάζειν & κυροῦν. Eraſmus vertit: *concionis ſubſcripſit ſuffragiis.* Stephanus mavult, *aſtipulatus eſt decreto*, vel *confirmavit ſuo ſuffragio decretum concionis*, reſpiciteque ad morem priſcum calculos per infundibulum conjiciendi in hydriam ſive ſitellam. ψῆφος enim calculus. *Idem.*

5 Πολὺ ἀμὰ τοῦτο πολλοῦ] Εὐχὴ ſive votum. Exoptat Timon, ut omnibus innoteſcat ſe opibus abundare, quia hoc vel maxime cruciarit invidos & ingratos. *Idem.*

6 Γενέσθαι ἂν] Pro γενήσεσθαι. Aoriſtum pro futuro, quod facit particula ἂν πιθανῶς, ut ſupra diximus. hic exprimitur in antecedentibus, alibi ſubintelligitur. *Idem.*

7 Ἀγχόνη γὰρ] *Inde laqueus illis paretur:* laqueus pro quolibet mortis genere. Vt alibi obſervamus. *Bourd.* Quicquid angit vel cruciat hominem ἀγχόνης nomine ſignificant Græci, ut *cruces* Romani. Sic Ariſtoph. in Acharnenſ. Ταῦτα οὐκ' ἐκ ἀγχόνου; *nonne hæc ſunt, quæ me ad ſuſpendium adigant?* Proprie *laqueum* denotat, ab ἄγχω, ſtrangulo, unde & Latinum *ango*. Scholiaſtes interpretatur χοινίον, ἢ λέξιν. Solent enim homines ex deſperatione ad laqueum ut plurimum redigi. hinc pro quovis mortis genere accipi recte notat Bourdelotius. *Idem.*

8 Τὸ πρᾶγμα] Articulus vim habet pronominis demonſtrativi. *Idem.*

9 Καίτοι τί τοῦτο; φεῦ δὲ τάχους] Oratio θαυμαστικὴ ſive admirationis plena. Mi-

πανταχόθεν [1] σπουδῇσι κεκονιμένοι, καὶ πτύσιῶντες, σὺν οἴδε ὄζειν [2] ὀσφραινόμενοι καὶ χρυσίου. [3] πότερον οὖν [4] ἐπὶ τὸ πάγον τοῦτον ἀναβῶμεν ἀπιλαύσοντες αὐτοῖς τοῖς λίθοις [5] ἐξ ὑπερδεξίων [6] ἀκροβολιζόμενοι, ἢ τὸ μὲν τοσοῦτον ἀνεσόμεθα, εἰσιόντες αὐτοῖς ὁμιλήσοντες, ὡς πλέον ἀνιῶντες παροῤῥωμένοι; τοῦτο εἶναι μοι δοκεῖ ἄμεινον. ὥστε ἀναχώμεθα ἤδη αὐτούς, ὑποστάντες. φέρε ἰδωμεν τίς ὁ πρῶτος αὐτῶν ἐστίν; undique concurrunt pulverulenti atque anheli, haud scio unde aurum odorati. Vtrum igitur hoc consensio colle saxis eos abigo, è sublimi dejaculans: an hac tantùm in re legem violabimus, ut semel cum illis congrediamur, ut contemti, magis angantur? ita satius esse duco. ideoque restemus quo illos excipiamus. Age prospiciam, primus eorum iste quis est? Nempe Gna-

Miratur Timon, tot undique ad se concurrere homines, tantoque studio festinare. Idem illi accidit, quod Chremylo apud Aristoph. qui, cum lautiore uteretur fortuna, statim plurimos habebat amicos, sed ollares tantum, qui divitias sequuntur, ut umbra corpus. *Barl.*

1 Σπουδῇσι κεκονιμένοι] Ardens eorum in currendo studium & festinationem indicat. Est enim à κονία, *pulvere simplex*. Solent quippe properantes inter currendum pulvere impleri. hinc ἀγκονεῖν ἀντὶ τοῦ σπεύδειν apud Comicum in Pluto. pro quo & ἀγκωνεῖν idem dixit in Lysistr. Ab eo verbo est ἄγκων pro famulus, minister: & fortasse ancillari. Fervens illud in Pecuniæ sectatoribus studium expressit etiam poeta Batavus:

Pars magnis enixa animis obdurat iterque
Rumpit anhela, urgens.

Alibi dixit Lucianus, κεκονιαμένοι καὶ πτύσιῶντες. Idem.

2 Ὀσφραινόμενοι] Notandum ὀσφραίνεσθαι per metaph. hic accipi pro *intelligere* aut *rescíscere*. Sic Plautinus Euclio in Aulul. de Megadoro ministre suspicans: *Aurum*, inquit, *huic olunt*. quod propriis verbis effert Chremylus in Pluto, ubi Menedemum videns accurrentem ait: Δῆλός ἐστιν, ὅτι που προγυμνάζεται καὶνοῖ τι τῶν βαδίσεων καὶ τοῦ τάχους. id est, *Certum est ex incessu propero, quod jam aliquid de isthoc rescivit negotio*. De Pluto loquitur, cujus beneficio jam factus erat locupletior. *Idem.*

3 Πότερον οὖν] Ἀπορία sive dubitatio. Deliberat secum Timon, utrum facturus sit, an consensio colle adventantes à se saxis sit abacturus; an simul cum illis sermone congressurus, ac deinde jejuno eos stomacho dimissurus, ut tanto magis angantur fastiditi & repulsam passi. quod posterius consultissimum illi videtur. *Idem.*

4 Ἐπὶ τὸ πάγον] Hic πάγος collem designat, non villam. Vnde δοῦναι πάγον, Martì sacer collis. minus recte alii *vicum Martium* interpretantur. *Idem.*

5 Ἐξ ὑπερδεξίων] Suppl. τόπων. Sic dicitur locus teste Stephano, in quo dextra potest attolli supra aliquem. Polybius lib. 1. ὑπερδέξιον λόφον appellat, in quo superiores vel altiores essent hostibus. Igitur non satis vim vocabuli illius exprimunt, qui simpliciter ita vocant *locum editum* vel *opportunum*. ὑπερδέξιος dicitur respectu hostium, qui ex inferiore loco aut de plano celsiores oppugnant. *Idem.*

6 Ἀκροβολιζόμενοι] Ἀκροβολίζεσθαι hic latius accipitur, nec tantum significat è longinquo jaculis petere, sed & lapidibus. Vide quæ supra notavimus ad vocem ἀκροβολισμὸς, pag. 59. *Idem.*

[1] Γναθωνίδης ὁ κόλαξ, ὁ [2] περσῶν ἔρανον αἰτήσαντί μοι [3] ὀρύξας τὸ βρόχον, [4] πίθος ὅλος παρ' ἐμοὶ πολλάκις ἐμημέκως. ἀλλ' οὖν ἐπείσθην ἀφικόμενον. οἰμώξεται γὰρ καὶ τὰ ἄλλα. [5] Γνα. οὐκ ἐγώ σ' ἔλεγον ὡς οὐκ ἀμελήσει Τίμων ἀγαθὸς ἀνὴρ οἱ θεοί; [6] χαῖρε Τίμων

Gnathonides adulator, qui mihi nuper cœnam petenti, funem porrexit, quum apud me sæpe numero solida dolia vomuerit. Sed bene est quod ad me venit: nam primus omnium vapulabit. *Gnat.* Nonne dicebam fore ut Dii Timonem bonum virum non negligerent? Salve Timon for-

1 Γναθωνίδης ὁ κόλαξ.] Hoc nomen parasiticum. Terent. Liban. Long. *Bourd.* Sequitur ὀξίωσις contumeliosa, sed festiva, & sycophanticis hominibus condigna. Primus omnium sese offert Gnathonides adulator, quem suis coloribus ad vivum depingit Timon. Patronymicum est hoc nomen à Γνάθων, sic dicitur parasitus apud Terentium, vel à Gnathone quodam Siculo, ut placet Turnebo Adverſ. lib. 18. cap. 4. vel ex eo quod adulatione, ut Antiphanes loquitur, μάσημα quærat ταῖς γνάθοις, hoc est, *aliquid, quod buccis mandat.* γνάθος enim *maxilla*, vel *bucca*. Hinc Staſimus apud Plautum in Trinum. *Polego, etiamſi vetet, edim atque ambabus malis expletis vorem.* Barl.

2 Περσῶν ἔρανον.] Copioſe Clariſſ. Caſaub. ad Theophraſti Char. pag. 281. *Bourd.* Notandum hic vocem ἔρανος male verſam ab interpretibus pro cœna. Pecuniæ genus eſt, quam amicus amico adverſam fortunam paſſo erogabat ea lege, ut ſi Deus aliquando meliora daret, quantum illi erogatum eſſet, tantumdem ipſi reſtitueret. Eratque veluti medium quoddam inter id, quod δάνειον, creditumque proprie dicitur, & ſtipem illam quotidianam, quæ mendicis & æruſcatoribus ſine ulla recuperandi ſpe erogabatur. Græci ἐλεημοσύνην vocant. Et tenebatur amicus, ubi lautiorem nactus eſſet fortunam, ſingulis amicorum acceptas pecunias reddere. hinc ἐρανισταὶ δίκαι apud Athenienſes. de quibus vide Caſaubonum ad Theophraſti charact. & Cl. Salmaſium in obſervat. ſuis ad jus Atticum. Alias ſignificat quoque vox ea convivium, quod inſtruitur à ſymbolarum collatoribus, ſive ab uno paratum ſit ad plures excipiendos, ſive à pluribus ad unum, & ſæpe epulum denotat ſumptuoſum, ἀπὸ τοῦ ἐρᾶν, vel ἐρύσαι, quod antiquum eſt verbum ſignificans κενοῦν, evacuare, profundere, ut exponit Heſychius. *Barl.*

3 Ὀρύξας τὸ βρόχον.] Ingratum hujus paraſiti animum notat Timon, quod ſibi pecuniolam ejuſmodi vel ſtipem poſcenti funem porrexerit, quod eſt, ut proverbio dicitur, laqueum mandarit. Nam laqueum mandamus iis, quos uſque adeo negligi à nobis ſignificamus, ut ſi vel ſuſpendant ſe, nihil ad nos attineat. hinc ad reſtim rediiſſe dicitur res eorum, quorum facultates abſumptæ ſunt vel periere. βρόχος proprie funis eſt, ſeu reſtis ad ſuſpendium aptus, quod circumponitur τῷ βρόγχῳ, id eſt, gutturi, ut volunt Grammatici. *Idem.*

4 Πίθος ὅλος ἐμημέκως.] Indicat his verbis temulentiam hominis Timon. Pari hyperbola de M. Antonio ſcribit Cicero Philipp. 2. quod *vomendo fruſtis eſculentis vinum redolentibus gremium ſuum, & totum tribunal impleverit.* De talibus & idem loquitur Tullius lib. 2. de Finibus. *Nolim*, inquit, *mihi fingere aſotos, ut ſoletis, qui in menſam vomant, & qui de convivio auferantur, crudique poſtridie ſe rurſus ingurgitent.* ἐμεμέκως præt. Atticum, quod cur minus uſitatum dicat Stephanus, non video. *Idem.*

5 Γνα. Οὐκ ἐγώ σ' ἔλεγον.] Timonem blandis verbis compellans Gnathonides, eum, ut virum optimum Diiſque gratum prædicat, quo benevolentiorem ſibi habeat paratioremque ad obſequium. *Idem.*

6 Χαῖρε Τίμων.] Vere ſcripſit Caſſiodorus in epiſtola quadam: *Adulatio blanda*

[1] εὐμορφότατε, καὶ ἥδιστε, καὶ [2] συμποτικώτατε. Τί. νὴ καὶ σύ γε ὦ Γναθωνίδη [3] γυπῶν ἁπάντων βορώτατε, καὶ ἀνθρώπων [4] ἐπιτριπτότατε. [5] Γνα. ἀεὶ [6] φιλοσκώμμων σύ γε. ἀλλὰ [7] πῶς τὸ συμπό-

formosissime, suavissime, convivator bellissime. *Tim.* Tu quoque salve Gnathonides vulturum omnium voracissime, atque hominum perditissime. *Gna.* Grata semper tibi dicacitas: sed ubi est con-

blanda omnibus applaudit: omnibus salve dicit. Nec minus scite Seneca: *Malum hominem blande loquentem agnosce tuum laqueum esse. habet enim suum venenum blanda oratio.* Barl.

1 Εὐμορφότατε] Laudat primo Timonem à pulchritudine corporis, eum appellans εὐμορφότατον, hoc est, *formosissimum.* Ita Iuvenalis de Græculis assentatoribus Sat. 3.

Quid quod adulandi gens prudentissima laudat
Sermonem indocti, faciem deformis amicæ.

Huc quadrat quod subdit Cassiodorus loco supra citato: *Adulatio prodigos vocat liberales; avaros, parcos; garrulos, affabiles; obstinatos, constantes.* addo & Thersitas, formosos: *qua sagitta leviter volat, certoque infigitur.* Vnde cautior Diogenes, ut Seneca refert in epistolis, cum supra modum ab aliquo laudaretur, opportune respondit: *Adulator, desine me laudare, nisi proficis, cum te intelligam.* Idem.

2 Συμποτικώτατε] Secundo deprædicat eum à morum suavitate. συμποτικὸν vocant Græci, qui libens ac bene lauteque convivatur, ut exponit Budæus. nam convivia sua Græci dixerunt συμποσια: vel potius ita appellatur, qui novit quo pacto se gerere oporteat inter compotatores, ut illis sit jucundus. Docet hoc Plutarch. lib. 1. Sympos. ἂν μήτε τῷ ματύειν ὑλακωδὴς ᾖ, μήτε φορὸς τὸ πίνειν ἀπροσδυμος. Item, si sit σκωθῆς πινόντων οἰκεῖος, καὶ παιδιᾶς μὴ ἀλλότριος, *Si nimirum seriis bibentium studiis sit accommodatus, tum à jocis eorundem haud alienus, sed ad utraque probe temperatus.* Idem.

3 Γυπῶν βορώτατε] Sic vocat Gnathonidem Timon perspecta ejus assentatione. Diximus supra *vultures* appellari per convicium, qui vel ob hæreditatis vel alterius emolumenti spem insidiantur cuipiam. Est enim vultur avis rapax, prædæ furtoque semper intenta. Vnde & Imperatores subditorum spoliis inhiantes, itemque avaros provinciarum præfectos Cicero *vulturios* appellat in orat. pro Sextio, βόρος, vel ut alii scribunt, βῶρος edacem significat, à quo Latinum *vorax*, verso β in *v* consonantem, ut à βιῶ, *vivo*, βιὰ, *vis.* Exponitur ab Hesychio, πολυφάγος, ἄπληστος, qui inexplebilis est voracitatis, edax. nomen parasito conveniens. *Idem.*

4 Ἐπιτριπτότατε] Sic antea ὀπτριπτοι ῥήτορες, quod epitheton philosophis passim accommodat. *Bourd.*

5 Γνα.] Gnathonides male exceptus à Timone, dicteria ejus, quæ parasitorum patientia est, in bonam partem interpretatur, quasi ab ingenii quadam urbanitate profecta. *Barl.*

6 Φιλοσκώμμων] Dicitur qui dicteriis mordacibus & scommatis gaudet, ὑβριστὴς alio nomine. De Athenienſibus refertur, quod essent σκωπόλαι, καὶ κιναίδοροι. Vnde dictum à quopiam: κακῶς λέγειν, μᾶλλ' ἢ τὰ Ἀθηναίων. Eo etiam ingenio fuisse leguntur Antiocheni, itemque Alexandrini, quos φιλοσκώμμονας appellat Herodian. lib. 1. & Athenæus lib. 4. c. 25. De ὑβριστοπολία, quatenus laudanda est, vel vituperanda, legatur Aristot. Eth. lib. 4. cap. 8. itemque Beza ad Ephes. cap. 5. vers. 4. ubi damnare eam videtur Gentium doctor. *Idem.*

7 Πῶς τὸ συμπόσιον] Male eo nomine audiebant Græci, quod compotationes amarent, essentque φίλοινοι. *Laudibus arguitur vini vinosus Homerus*, inquit Horatius.

convivium? nam novam tibi adfero cantilenam ex his quos nuper didici dithyrambis. *Tim.* At elegos canes admodum miserabiles, ab hoc doctus ligone. *Gna.* Quid istuc? feris ô Titius. Et notum est illud eorum tabernis inscriptum omnibusque decantatum symbolum: *hîc ubi hîc, aut bîbe aut abi.* Priscos tamen Lacedæmonios excipe, quorum phiditia seu convivia, cum in publico haberentur, scholæ erant sobrietatis & virtutis omnis, ut testantur Xenophon in Rep. Lacedæm. & Plutarchus in Laconic. *Barl.*

σπον; ὡς [1] καινόν τι σοι ἄσμα τῶν νεοδιδάκτων [2] διθυράμβων ἥκω κομίζων. [3] Τί. καὶ μὲν ἐλεγεῖά γε ἄσῃ μάλα [4] περιπαθῶς ὑπὸ τοῦ πόνου τῇ δικέλλῃ. [5] Γνα. τί τοῦτο; παίεις

1 Καινὸν ἆσμα] Novam cantilenam affert Gnatonides, qua Timonem oblectare studet. Novit enim palpator homines rerum novarum esse cupidos. hinc Telemachus apud Homer. Odyss. α.

Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἀνθρωποι,
Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.

Id est:

Hanc cantilenam magis celebrant homines,
Quæ audientibus novissima est.

Et Pindarus in Olymp. hymno 9. Αἰεὶ παλαιὸν ἔργον ὕμνων νεωτέρων, id est: *laudis vinum vetus, sed novorum hymnorum flores.* Sentit enim ἀμείνω & poëta gratiores esse hymnos, qui res nuper gestas celebrant, quam qui prisca tractant. Pleraque commendat novitas, præsertim apud imperitos. *Idem.*

2 Διθυράμβων] De quibus fuse Clarissi. Marcil. ad Horat. Alii ad artem poëticam. Gl. Mss. *διθυραμβῶ νῦν εἰς Διόνυσον.* Bourd. Νεοδίδακτον διθυράμβων] Id est, *τὴν νεωστὶ διδασκαλεῖσαν, quem recens didici.* Vox ea in Lexicis prætermissa ut & aliæ complures. Nec apud Stephan. extat, quod miror, cum nihil sit vulgatius. Dithyrambus autem chorus, vel carmen dicitur in honorem Bacchi compositum, quod non nisi furore quodam affectis & lymphaticis convenisse scribit Plato in Phædro. magnam vim ad animos concitandos & perturbandos habuisse fertur. Sic dicitur à Baccho, qui & *διθύραμβος* appellatur ab antro quodam *δίθυρον* in quo educatus traditur: vel ex eo quod bis natus, & è duabus quodammodo januis egressus sit, nempe ex utero materno, & Iovis femore. cujus figmenti varias interpretationes vide apud Diodor. Siculum & Eusebium, nec non Macrob. Phurnutum, & alios. *Barl.*

3 Τί. Καὶ μὲν ἐλεγεῖά γε ἄσῃ] Responsio Timonis apposita & festiva. Dithyrambis opponit elegos qui miserabiliter sonant, ideoque *ἐν τοῖς ἐπιταφίοις* olim adhiberi solebant, sic dicti ἀπὸ τοῦ ἐ ἐ λέγειν, quæ flentium vox est. hinc *elegia flebilis* apud Ovid. εἰκτίσεις vocat Apollon. Argon. 2. *miseros* Horat. lib. 1. Od. 23. Postea vero omnibus promiscue rebus applicari cœpit hoc metri genus, nullamque hodie materiam respuit. Sic idem Flaccus in arte poët.

Versibus impariter junctis querimonia primum:
Post etiam inclusa est voti sententia compos.

Iocose autem ad significationem hujus vocabuli alludens Timon, gemitus & ploratus seu ejulatus, vocat *elegias*, aut etiam querulas voces. *Idem.*

4 Περιπαθῶς] Id est, *miserabiliter*, & cum magna vi affectuum. Vult significare modum Timon, quo canturus sit elegos, nempe *συμπαθητικῶς & μὴ πλαθμῶ*, quem doloris affectum illi inditura esset *ἡ δίκελλα*, simulque paralitum ligone suo percussit. *Idem.*

5 Γνα. Τί τοῦτο] Gnathonides præter exspectationem ligone fauciatus Timonem in jus vocare minatur ob datum vulnus. Ob simplicem verberationem apud Athenienses dabatur *δίκη αἰκίας*, id est, actio ob verbera, quæ privati erat judicii,

ὦ Τίμων; [1] μαρτύρομαι. ὦ Ἡρακλεῖς. ἰώ. ἰώ. [2] προκαλοῦμαί σε πρωίμαστον εἰς [3] Ἄρειον πάγον. Τί. καὶ μὴν ἂν γε μικρὸν ἐπισοβήσῃς, φόνου πάρα προκαλήσῃ με. [4] Γνα. μηδαμῶς, ἀλλὰ σύ γε πάρδιδι, & pecunia fere mulctabatur. Actio vero ob datum vulnus, publici erat judicii, & graviore supplicio plectebatur. ἕκτειν τραύματος appellant Græci, & quidem ἐκ προνοίας, ut hic factum à Timone vulneris autem consulto dati olim pœna fuit bonorum publicatio cum relegatione, ita ut ab exilio in patriam redux morte lueret. Talio tamen in certis quibusdam cautis ac vulneribus lege Solonis obtinebat. Sed hac de re fusius disceptantem audi Salmasium in lib. jam sæpius memorato de Iure Attico. *Barl.*

1 Μαρτύρομαι] Ad circumstantes hæc loquitur. q. d. Vos qui præsentes hic estis, testes cito, quod Latinis *amtestari* dicitur. Glossæ, *Amtestor*, μαρτύρομαι, *testem facio*. Fiebat id apud Romanos auriculam prehendendo seu vellendo ejus, quem testem sumebant. Cujusce ritus meminit Horat. Serm. lib. 1. Satyr. 9. ubi vide Lambinum. *Idem.*

2 Προκαλοῦμαί σε] *Voco te in jus*, scil. εἰς ἄρειον πάγον: aliquando additum reperitur εἰς κρίσιν, vel δίκην. Budæus in his & similibus locis reponendum suspicatur προσκαλοῦμαι, quod tamen contra optimorum codicum fidem temere faciendum non est. Alioquin fateor alterum sæpius inveniri. Sic Aristophanes in Vespis, Plutarchus item & Aristoteles locuti: cujus est illud 5. Politic. προσκληθεὶς φόνου εἰς Ἄρειον πάγον. Vide Thes. Steph. *Idem.*

3 Ἄρειον πάγον] Nomen πάγος, ut jam ante monuimus, pro colle seu petra accipitur à πήγνυμι, cujus indef. 2. est ἔπαγον. hinc πάγος, quod lapides vi caloris aut frigoris in unum compingantur & condensentur, ut docet Aristoteles probl. 24. ideoque non producenda est princeps syllaba, sed corripienda, ut contra vulgares Grammaticos optime probat præceptor meus Ieremias Hoelzlinus vir Græce doctissimus ad Apollon. suum lib. 2. Ἄρειος appellatur, quod eum Mars, qui Græce dicitur Ἄρης, homicidii crimine reus fieret, judicantibus duodecim Diis, in eo colle sex sententiis (Græci ἴσας ψήφους vocant) absolutus sit, cujus rei testis est Alexander ab Alexandro lib. 3. cap. 5. Metonymice hic designantur ipsi Areopagitæ, quorum judicum summa erat auctoritas, deque capitalibus caussis pronunciabant tanta integritate, ut noctu atque in tenebris, non interdiu causas cognoscerent: quo non dicentes, sed duntaxat ea, quæ dicerentur, spectarent, ut auctor est Lucianus in sectis. Scribit Aristoteles in lib. de Rep. Ephialtem & Periclem minuisse authoritatem Senatus Areopagitici & studio auræ popularis pauperis admisisse in ordinem Senatorium, denique eum, ut & alios judicum consessus fecisse μισθοφόρους. Stipendium cujusque judicis quotidianum erat triobolus. *mercedulam* appellat Cicero lib. 1. de Orat. *Idem.*

4 Γνα. μηδαμῶς] Duriora Timonis verba & dolorifica verbera gratiosis iterum dictis emollire studet Gnathonides, æqui bonique omnia consulens, modo vulneri imponatur emplastrum aureum. Sic parasiti solent commodi gratia quævis & facere & pati. Iuvenalis Sat. 5.

Omnia ferre
Si potes & debes: pulsandum vertice vaso
Trabeæ quandoque caput, nec dura timebis
Flagra pati his epulis, & tali digna amico.

De eo loquitur Satyricus, qui opiparas divitum mensas sectabatur. *Idem.*

πως τὸ τραῦμα ἴασαι; μικρὸν ἐπιπάσας χρυσίου. δεινῶς γάρ ἰχαμοῦ ἐστι τὸ φάρμακον. Τί. ἔπι μέντοι γε. Γνα. ἄπιμι. σὺ δ' ὅπως χαιρήσεις. ὅπως σκαιὸς οὐ χρηστὸν ἥνυσεν. Τί. τίς ὅτος ἐστιν ὁ σφοδρὸς, ὁ ἀναφαλαντίας; φιλιάδης, πολάκων ἁπάντων ὁ βδελυρώτατος. οὗτος δὴ παρ' ἐμοῦ ἀργὸν ὅλον λαβὼν, καὶ τῇ θυρατζὶ

vulneri medere paululum auri inſpergens: præſentiſſimum enim illud eſt remedium ad ſiſtendum ſanguinem. *Tim.* Etiam manes. *Gna.* Abeo. Sed malè tibi vertet quòd ex viro commodo tam ſævus factus ſis. *Tim.* Quis hic eſt recalvaſter ille qui accedit? Philiades, aſſentatorum omnium execratiſſimus. Hic cùm à me ſolidum acceperit fundum, tum in

1 Μικρὸν τῷ χρυσίῳ] Pro ὀλίγον. ὀπιπάσαντα proprièe ſt *inſpergere*. Eraſmus eleganter per *inungendi* verbum expoſuit more Latinis uſitato, quanquam inungere Græcis ſit ἐγχείειν. Et apud medicos φάρμακον ἐγχεῖον & ὀπιπαστὸν diſtinguuntur. Nam ἐγχεῖον vocant, quo corpus extrinſecus inungitur: ὀπιπαστὸν quod inſpergitur exterius corpori vel vulneri. *Barl.*

2 Ἰχαμοῦ] *Sanguinem ſedans.* Vox medica. Hippocr. Galen. ut θυμὸς, θύμωσις, Tzetz. ad Lycoph. *Bourd.* Facete & per jocum ſic vocat aurum. Eraſmus vertit, *præſentiſſimum remedium*. Peterius rectè, *præſentiſſimum remedium ad ſiſtendum ſanguinem*, expreſſo nomine ἰχαιμον, quod eſt, παρὰ τὸ ἴσχειν τὸ αἷμα. Vnde & herba ἰχαιμὼν vel ἰχαίμων dicta à ſiſtendo ſanguine, quam Euſtathius putat eſſe radicem illam ab Eurypylo Patrocli vulneri adhibitam, quæ, ut Homerus eam deſcribit Iliad. γ. ἀπάσας Ἐχ' ὀδύνας· τὸ μὲν ὅλως ἐτέρσετο παιόμενον δ' αἷμα. Sunt qui *Achillejam* vocant: alii *Ariſtolochiam*, de quibus εἰρίζοτόμοι. Barl.

3 Τί. ἔπι μέντοι] Gnathonides, ubi videt nihil à Timone obtineri poſſe præter plagas, & contumelias, ſumma cum indignatione diſcedit, inſolitam hominis ferociam admiratus, quo tam commode uſus fuerat antea. *Idem.*

4 Οὐ χαιρήσεις] *Non gaudebis* i. e. dolebis, facti illius te pœnitebit. Supra dixit, ἀ χαίρουσι ἄπιτε. Litotes vocatur Rhetoricæ magiſtris. Sic & Homerus Iliad. 20. Οὐδὲ πὶ οἷόν Τρῶσιν χαρίσσεν ὅσις ἀνδρῶν ἴχθον ἔλθοι. Notetur utrobique ſyl. Atticum pro communi χαρήσεις vel χαρεῖν. Eſt enim Atticis proprium ex gravitonis facere inflexa. *Idem.*

5 Οὕτω σκαιὸς] Σκαιον hic opponit τῷ χρηστῷ. Sic vocatur homo commodis moribus. *Benignum* interpretatur Horatius, ut de Tigellio: *Quippe benignus erat.* Alibi σκαιὸς & δεξιὸς inter ſe opponuntur. Vide pag. 122. *Idem.*

6 Τί. τίς ὅτος ἐστιν ὁ σφοδρὸς] Poſtquam diſceſſit Gnathonides, accurrit veſut ad prædam alter, nempe Philiades ejuſdem planè farinæ homo, id eſt, ad aſſentationem factus, cujus ingratum animum & ſordidas adulationes lepidè perſtringit Timon. *Idem.*

7 Ὁ ἀναφαλαντίας] Deſcribit eum à capitis deformitate, quod recalvaſter eſſet, cujuſmodi homines derideri ſolent, unde illud: μωρὸν ὁρᾶς φαλακρὸν. Et nota eſt hiſtoria de Eliſæo Propheta, 2 Reg. 2. Sed diſcrimen ponunt Grammatici inter ἀναφαλαντίασιν & φαλάκρωσιν. hanc capitis glabritiem eſſe volunt, ad quem tegendam φίλια πεπλοφόρια geſtare ſolent ſeniores, vulgo *calantica* vocant: illam ſolius frontis aut ſuperciliorum. *Idem.*

8 Βδελυρώτατος] *Impuriſſimus.* Legend. Caſaub. ad Char. Theoph. *Bourd.* Characteriſmum hominis βδελυρὸς habemus apud Theophraſtum. Vox ea impuritatem & fœditatem continet. deducitur enim ἀπὸ τῦ βδέειν, ut hominem ſignificet proſtituti pudoris, & flagitioſæ turpem. *Barl.*

I 2 Περίκλα

[1] θυγατρὶ δύο τάλαντα μισθὸν ἐπαίνου, ὅπότε ἅπαντι με, πάντων σιωπώντων, [2] μόνος ὑπερεπήνεσεν, ἐπωμοσάμενος [3] ὠδικωτέρους εἶναι τοὺς κύκνους, ἐπειδὴ νοσοῦντα παρέλαβε καὶ με, καὶ παρεσκήνησεν ἐπικερείας δι' ὀμμάτων, [4] πληγὰς [5] ὁ γενναῖος προσενίπτειν. [6] Φι. ὡς τῆς ἀναισχυντίας. νῦν Τίμωνα γνωρίζετε; νῦν Γναθωνίδης φίλος καὶ συμπότης; τηνικαῦτα δίκαια πέπονθεν ὑπὸ ἀκαίρου. ὦν. ἡμεῖς δ' οἱ πάλαι ξενισθέντες καὶ ξενίσαντες, καὶ δημοῦ, [7] ὅμως μετριάζομεν ὡς μὴ ἐπιπη-

in filiæ dotem talenta duo, laudationis præmium, cùm me canentem reliquis omnibus silentibus solus supra modum laudasset, dejerans me oloribus longè magis canoris, postquam me nuper ægrotantem vidit (nam adieram opis indigus) plagas egregius ille vir impegit. *Phil.* O impudentiam! nunc demum Timonem agnoscitis? nunc Gnathonides amicus & conviva: enimvero digna se accepit, cùm sit ingratus. At nos qui jam olim familiares sumus, æquævi, ac populares, tamen modeste agimus, ne in-

1 Θυγατρὶ] Sic vocat γαμήλιον δῶρον, quod pater filiæ dat, cum eam elocat παρὰ τὸ θυγατρικὸν εἰς τὸ γαμεῖν οἶκον, ut vult Stephanus, quod in domum generi à socero præmittatur. *Barl.*

2 Μόνος ὑπερεπήνεσεν] Notetur etiam, quod & Theophrastus docet in charact. κολακείας, Philiadem solum cæteris omnibus tacentibus laudasse Timonem, hoc est, ut proverbio dicitur, fulicam olori comparasse. Nec sine causa inquit, ὑπερεπήνεσε. Nam & hoc adulatoribus proprium est supra modum laudare, nec tam encomiis suis ornare divites quam onerare. ἐπαίνους φορτικὰς eleganter supra vocavit. De isthoc hominum genere sic Iuvenalis:

Miratur vocem angustam, quâ deterius nec
Ille sonat quo mordetur gallina marito. Idem.

3 Ὠδικώτερους τοὺς κύκνους] Eodem proverbio passim utitur. Sic in Cycnis. *Bourd.* Hinc proverbium *cycnea cantio* pro dulcissima & ultima, de quo Erasmus in Chiliad. Dicuntur cycni instante morte mirandos quosdam cantus edere, quod ut omnium litteris celebratum est, ita nulli, ut credo, repertum. Certe testatur Athenæus lib. 9. Alexandrum Mindium tradidisse, multos se moribundos prosecutum, sed nullius audisse cantum. Idem sentit Plinius. lib. 10. cap. 23. & Iul. Scaliger contra Cardanum exercitat. 232. Non defuere tamen Philosophi nonnulli, qui hujus rei causam dare conantur, affirmantque id accidere propter spiritus per collum procerum & angustum erumpere laborantes. Hinc Martialis:

Dulcia defecta modulatur carmina lingua
Cantator cycnus funeris ipse sui.

Quin & Ægyptii, cum significare vellent Musicum senem, *cycnum* pingebant testa Oro Niliaco in Hieroglyphicis. *Barl.*

4 Πληγὰς προσενίπτειν] Præpositio πρὸς in verbo suam habet emphasin. q. d. Non satis illi fuit verbis procacibus me inanem dimittere, sed & insuper plagas addidit, vel colaphos impegit. Articum dicendi genus, ἐντείνειν πληγὰς vel absolute εἰσείνειν pro, *cædere.* Idem.

5 Ὁ γενναῖος] *Generosus ille* per ironiam, ut supra. Articulus vicem præstat pronominis ἐκεῖνος. Idem.

6 Φι. ὡς τ' ἀναισχυντίας] Philiades ut favori velificetur Timonis, Gnathonidem merito ab ipso rejectum fatetur ob ingratitudinem ejus, ut de suo erga eum candore & benevolentia certus esse possit. *Idem.*

7 Ὅμως μετριάζομεν] En parasiticam modestiam. μετριάζειν hoc loco est

δὲν δικῶμεν. χαῖρε ὦ δέσποτα. [1] καὶ ὅπως τὰς [2] μιαρὰς ταύτας κόλακας φυλάξῃ, [3] τὰς ἐπὶ τῇ τραπέζῃς μόνον, τὰ ἄλλα ϗ, κοράκων οὐδὲν διαφέροντας [4] οὐδὲν ἐπὶ [5] πιστότητι τῇ νῦν οὐδενί. πάντες ἀχάριστοι, καὶ πονηροί. ἐγὼ ϗ [6] τάλαντόν σοι κομίζων ὡς ἔχοις [7] τοῖς τὰ κατεπείγοντα χρῆσθαι, κρὸς ὁδὸν ἤδη πλησίον ἤκουσα ὡς πλουτίνης ὑπερμεγάλης πινὰ πλοῦτον. ἤκω τοιγαροῦν ταῦτά σε νουθετήσων. κατὰ σὺ γε ὕπω σοφὸς ὢν, οὐδὲν ἴσως δεήσῃ τῶν παρ' ἐμοῦ λόγων, [8] ὃς καὶ τῷ Νέ-

insilire videamur. Salve here, fac ut adulatores istos observes nefarios, qui nusquam nisi in mensa adsunt: præterea à corvis nihil differunt. Nulli hominum hujus ætatis est amplius fidendum: ingrati omnes & sceleſti. At ego cùm tibi talentum afferrem, quo ad urgentem neceſſitatem uti poſſes, in via accepi te ſummas quaſdam opes eſſe nactum. Proinde veni his de rebus te moniturus, quanquam fortè tibi me monitore nihil erat opus, cùm vel ipſi Ne-

moderatione uti, non inſultare miſero, opponiturque τῇ ὑπερηφανίᾳ, vel ut alii codices habent, ἐμπηδᾷν, quod idem valet. *Bart.*

1 Καὶ ὅπως φυλάξῃ] Defectivum loquendi genus, ſed Atticum, pro ἔχε, vel μελέτω σοι ὅπως φυλάξῃ. Exempla paſſim obvia. recte interpres, *fac ut obſerves*. Idem.

2 Μιαρὰς] Sic fere appellat adulatores, hoc eſt, ſceleratos, & nefarios. proprie μιαρὸς ſanguine pollutum ſignificat, à μιαίνω, *polluo*. Heſychio exponitur, ὁ μεμολυσμένῳ αἵματι, κεκηδαρτῷ, ſic locum corrigo, pro quo legitur αἵματος ἀκηδάρτου, nullo ſenſu. *Idem.*

3 Τὰς ὀπὶ τῇ τραπέζῃς] Vocat paraſitos: *qui bona ſumma putant aliena vivere quadra.* τραπεζίας olim appellatos fuiſſe tradit Plutarchus in Sympoſ. Philoſtratus pro eodem dixit, σὺ εἶ τῇ τραπέζῃς. Cicero *omnium menſarum aſſeclas* ſcite appellat, qui, ut Plautinus ille Gnatho ait, *vocati, non vocati* ſolent eſſe in convivio. *Idem.*

4 Οὐκ ἐπὶ] Nemini fidendum eſſe monet Philiades, quod plerique omnes ſui ævi homines eſſent ſubleſta fide & improbi: ſe tamen unum ut ſincere amicum excipi vult. *Idem.*

5 Πιστότητα] Atticum eſt, pro πιστότητι. plurale pro ſingulari. Sicut omnibus fidere, ſtultum eſt: ita nulli fidere, inhumanum. Tamen cum tanta ſit perſonatorum amicorum turba, præſtare ait Philiades, nulli fidere, quam facile credendo rurſus decipi. Nam ut ille inquit apud Theognidem: Πίστιν χρήματ' ὀλίσαντα ἀπιστεῖν δ' ἐσίσασι, id eſt, *Nimia fiducia pecunias amiſit: diffidentia vero eas retinuit.* Idem.

6 Τάλαντον κομίζων] Duo fuere talentorum genera, quorum minus libras valebat ſexaginta: majus octingenta. vide Caroli Gerardi Comment. ad Ariſtoph. Plutum. *Idem.*

7 Τοῖς τὰ κατεπείγοντα] Supple, πράγμασι, *rebus urgentibus, in urgenti neceſſitate.* τὸ κατεπείγον dicitur *negotium urgens.* Scit enim Philiades beneficium opportuno tempori collatum eſſe gratiſſimum, & bis datum cenſeri, quod inopi datur prompte & ultro. Nam *nulla res* (inquit Seneca in lib. de benef.) *carius conſtat, quam quæ precibus empta eſt, & extorta potius, quam data.* πλοῦτον πλουτεῖν Atticiſmus, ut ſupra, ἀσυνδέτως ἀσύνδετα. Sic *furere furorem, ſervire ſervitutem* & alia Græcorum more dicunt Latini. *Idem.*

8 Ὃς ἐ τῷ Νέστορι] Laudat Timonem à prudentia, eumque Neſtori tantum non confert, ſed præfert. Fuit Neſtor Pyliorum rex, qui ob tria maxime celebratur ab Homero, quod eſſet omnium hominum vivaciſſimus, quod longo rerum uſu

pru-

φρε [1] τὸ δίον προξενήσεις ἄν. [2] Τί. [3] ἔστω ταῦτα· ἀλλὰ πειστέον, ὡς καὶ σὺ [4] φιλοφρονήσομαι τῇ δικέλλῃ. Φι. [5] ἄνθρωποι, [6] κατάγα δὲ κεφαλὴν ὑπὸ δ' ἀχαρέστου, διότι τὰ συμφέροντα ἐνεδείκνυν αὐτῷ. [7] Τίμων. ἰδὲ τεῖτος ἔστος ὁ ῥήτωρ Δημέας προσέρχεται, [8] ψηφισμάτιόν τι τῇ δεξιᾷ, καὶ [9] συγγενῆς ἡμέτερος εἶναι λέγων. ὅτος ἐκκαίδεκα παρ' ἐμοῦ τάλαντα μιᾶς ἡμέρας ἀπέσωσε τῇ πόλει, [10] κἀδεδίδακτο γὰρ, καὶ ἐδέδετο. Nestori, si necesse est, consilium dare queas. *Tim.* Ita fiet Philiades. Verùm accede quo te ligone comiter excipiam. *Phil.* Viri, caput mihi ab hoc ingrato effractum est, propterea quod illum quæ in rem illius erant, admonui. *Tim.* Ecce, tertius huc orator Demeas accedit, tabulas dextra tenens, seque profitens mihi cognatum esse. Hic una die de meo sedecim talenta civitati dependit, nam damnatus erat, ac vinctus. At quum sol-

prudentissimus: ac denique quod facundissimus. Vnde ad Trojanæ urbis excidium non decem Ajaces, sed Nestores habere optabat Agamemnon, eo docens, plus in bello posse prudentiam, quam fortitudinem, & *parum arma foru prodesse, nisi prudens domi consilium fuerit.* Tullius lib. 1. offic. *Barl.*

1 Τὸ δίον] Interpretes vertunt, *si necesse est*, puerili errore. nam τὸ δίον cum articulo *officium* denotat, quasi dicat Philiades Timonem tanta pollere prudentia, ut ipsum Nestorem sui officii commonefacere possit. quod est τὸ δίον παρεχιεῖν. Infra dixit, τὰ συμφέροντα ὑποτείνειν. Idem.

2 Τί.] Concessio seu approbatio ironica quæ sequitur. *Idem.*

3 Ἔστω ταῦτα] Concedentis formula, *sic erit, ita fiet, ut dicis.* Idem.

4 Ἀλλὰ πειστέον] Per illusionem συνηγορικὴν, ut apud Terent. *Adjudum bone vir.* Idem.

5 Φιλοφρονήσομαι τῇ δικέλλῃ] Festive. quo pacto Galli dicunt, *caresser quelqu'un à coups de baston.* Idem.

6 Ἄνθρωποι] *O viri.* Quiritantis vox & opem implorantis. *Idem.*

7 Κατάγα τὴν κεφαλὴν] Atrocitatem injuriæ declarat, cum caput sibi comminutum queritur. κατάγα per dialysin Atticam ponitur, ἀπὸ τῆ κατάγνυμι. Sic Aristoph. in Vespis:

Ἀνὴρ Συβαρίτης ἐξέπεσεν ἐξ ἁμάτου,
Καίπως κατάγη τ' κεφαλῆς.

id est:

Homo Sybarita nuper è curru excidit,
Cadensque capite vulnus accepit grave.

Τὸ κεφάλιον proprie *calvaria.* recte interpres *caput* interpretatur, ut patet ex Comici loco. Sic & Herodian. ξύλῳ παιδὸς κὴ τὸ κεφάλιν ἐπιδόντι, quod politissimus vertit Politianus: *fuste capiti illiso vitam finit.* Idem.

8 Τί. ἰδὲ τεῖτος ἔστος ὁ ῥήτωρ Δημέας προσέρχεται] Tertius ad Timonem se recipit Demeas orator, cujus ἀχαριστίαν, & gnathonicas artes ingeniose ob oculos ponit Lucianus. *Idem.*

9 Ψήφισμα] Quod à legis sanctione differt; hic tabulæ sunt, in quibus conscriptæ erant laudes & merita Timonis; vel quibus continebatur decretum seu plebiscitum de aurea ei erigenda statua, ut in sequentibus declarat. *Idem.*

10 Συγγενὴς ἡμέτερος εἶναι λέγων] Græca sermonis structura, quam & imitatur Ovid. 3. Metam. *Rettulit Ajax Esse Iovis pronepos.* Cognatum se esse fingit Timonis, quo facilius hominem auro emungat. *Idem.*

11 Κατεδέδικτο] *Damnatus erat*, nempe pecuniæ quam debeat civitati, eaque de causa vinctus. hinc κατακεδικασμένος, *condemnatus, addictus.* Hesychio

δὲ, οὐκ ἀποδιδοὺς, κἀγὼ ἐλεήσας, ἐλυσάμην αὐτὸν. ἐπειδὴ [1] πρώτῳ ἔλαχε [2] τῇ Ἐρεχθηίδι φυλῇ [3] ἀφιέναι τὸ ταμιεῖον, κἀγὼ

solvendo non esset, ego misertus illum redemi. Porrò cùm illi sorte obvenisset, ut Erechtheidi tribui distribueret ærarium, atque ego adiens,

chio ἀγώγιμος. Sic dicebatur, qui abducendus condemnabatur, & in potestatem trahebatur ejus à quo ducebatur, ut de ipso posset facere, quod libitum erat. Licebat olim creditori debitorem confessum ob æs alienum venundare, & capitis supplicio afficere, tam apud Athenienses ex lege Solonis, quam apud Romanos ex lege 12. Tabular. quod cum immitius videretur, postea in desuetudinem abiit, & pro trucidatione & sectione corporis debitorum æstimatio judici permissa fuit. Salmas. ad jus Atticum. *Barl.*

1 Πρώτῳ ἔλαχε] Verbum λαγχάνειν, ut & Hebr. לכר, propriè *sortiendi* vel *sortes projiciendi* significationem habet: frequentius tamen accipitur pro *sorte* vel *sortito obtinere*. Hinc Latinum *nancisci* è Græco λαγχάνειν, verso λ in ν, ut decet Caninius. *Idem.*

2 Τῇ Ἐρεχθηίδι] Athenienses, cum non viderentur sibi satis una Ἀθηνᾶ, id est, Pallade nobiles, variis etiam sui populi partibus, hoc est, tribubus, nomina ab eponymis dedere. Erant vero ἐπώνυμοι heroes, primi scil. illi, quos suprema hominum memoria noverat, quique virtutis ergo statuas habebant Athenis. Et cum duodecim essent tribus, decem ex Apollinis oraculo à principibus suis seu regibus fama clarioribus nominatæ, in quibus fuit tribus *Erechtheis* ab Erechtheo rege nomen adepta, ut *Cecropis* a Cecrope, *Panadionis*, à Pandione, &c. *Idem.*

3 Διανέμειν τὸ Θεωρικὸν] Pecunia primum bellica, dein χρήματα εἰς θεῶν πομπὰς ἢ ἑορτὰς διδόμενα εἰς τοὺς Παναθηναίοις ἢ Διονυσίοις. Hesych. hæc autem pecunia dividebatur in solos cives ut pararent sibi πλώματα & alia vel ad sacrificia vel ad spectacula necessaria, ut patet lin. seq. distributio videtur μιᾶς. ἐπίδοσις τοῖς ἐκ παιῶν ἀφ' ἑκάστης φυλῆς θεωρικοῖς εἰς ἑκάστην μιᾶς, εἰς δυοῖν. Demost. ex quibus verbis non omnibus civibus distributum videtur τὸ θεωρικὸν, sed τοῖς θεωρικοῖς. Vocabant autem θεωρικὰ οὐ τοῖς θεοῖς ἀ παρεχόμενα ἀπόρροητα, ἱστιοφαναῖα. Hesych. sive θεωρικοὶ ἢ θεωροὶ erant oratores illi quos extra fines ad sacra, vel ad trium dierum continuorum ludos, vel ad oracula Senatus mittebat. Sept. Flo. Christia. ad pac. Aristoph. Locus alius hac de re fusius dicendi. *Bourd.* Interpres vertit *ærarium*. proprie sic dicebatur pecunia, quæ pauperibus è publico ad emendam in theatro sedem erogabatur, quod est θέαν ἀγοράζειν apud Theophrast. in charact. Helycius: θεωρικὸν ἔργυριον τὸ εἰς θεῶν πομπὴν ἢ ἑορτὴν διδόμενον θεωρίας τινὰ, ἢ ἵνα πάντες μετέχειν τῶν θεαμάτων. Pretium vero quod pendebatur spectaculorum conductoribus sive locariis erant duo oboli. Sic Libanius: ἔκαστον ἤδη δίδοναι δύο ὀβολοὺς, ἢ θέαν ἔχειν. Postea & in alios usus conversa fuit, præcipue tamen theatrales, eratque distributio ὠνᾶς, nec omnibus & singulis dividebatur, ut vult Stephanus, sed tantum τοῖς θεωροῖς, vel θεωρικοῖς, qua sibi πλώματα, vel alia ad sacrificia & Deorum honorem necessaria comparabant, ut ad hunc locum notat Bourdelotius. *Barl.* Hæc ultima verba in mendo delitescunt. Lege, αὐτῶν τἀγοράσιμον, & videtur bene legisse Erasmus, qui vertit, *id quod ad me redibat, poscerem.* Sed non tam bene ei succesisset, quando θεωρικὸν interpretatus est *ærarium*. Debebat potius interpretari *donativum*. Erat enim τὸ θεωρικὸν pecunia, quæ ex publico populo tribuebatur ad spectaculorum impensas Panathenaicorum, Pythiorum & Olympiacorum tempore. Sed ex hoc loco emergit non mediocris difficultas. Timon supra non semel Κολυττιεὺς dicitur. At Κολυττὸς demus seu pagus Atticæ vel potius pars Athenarum Harpocrationi & Suidæ Ægeidi tribui tribuitur, quomodo igitur hic Timon dicit se adiisse ad illum, qui Erechtheidi tribui donativum Theoricum distribuebat, ut

suam

ἀσπάλθου αὐτῶν [1] τὸ μεγόμβριον, οὐκ ἔφη γνωρίζειν πολίτην ὄντα μου. [2] Δη. χαῖρε ὦ Τίμων. τὸ μέγα ὄφελος καὶ χρῆμα. [3] τὸ ἔρεισμα τῆς Ἀθηναίων. τὸ [4] ἀσφάλισμα τῆς Ἑλλάδος. καὶ μὲν πάλαι σε [5] ὁ δῆμος [6] ξυνειλεγμένος, καὶ αἱ [7] βουλαὶ ἀμφότεραι ἐξεμάνησαν. [8] ἀσπάζου δ' ἄκουσον τὸ ψήφισμα, ὃ ὑπὲρ σοῦ γέγραφα. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐχεκρατίδου κολυττιεύς, ἀνὴρ οὐ μόνον καλὸς κἀγαθὸς, ἀλλὰ καὶ σοφὸς, ὡς οὐκ ἄλλος οὐ τῇ Ἑλλάδι

adiens, id quod ad me redibat poſcerem, negabat ſe civem me agnoſcere. *Dem.* Salve Timon, præcipuum tui generis præſidium, fulcimentum Athenienſium, propugnaculum Græciæ; profectò jam pridem te populus frequens, & utraque curia operitur. Sed prius decretum audi, quod de te conſcripſi. Quandoquidem Timon Echecratidæ filius Colyttenſis, vir non modò probus & integer, verùm etiam ſapiens, quantum alius in Græ-

ſuam legitimam partem acciperet, qui cum eſſet Colyttenſis domo, non erat Erechtheidis tribulis. Certè hoc viderut ἀσύστατον. Ergo vel fallus eſt Harpocration, & qui eum ſequitur Suidas, & male Colyttum pagum accenſuerunt Ægeidi (quod magis puto) vel male Lucianus Timonem Colyttenſem facit, quod non eſt verisimile, cum id non ſemel dixerit. *Palm.*

1 Τὸ μεγόμβριον] Ita vocatur rata pars, ſeu debita portio, quæ alicunde provenit; ſive lucrum ex negotiatione ortum. Subauditur nomen μέρος quod aliquando exprimitur. Xenoph. lib. 7. hiſtor. Græcar. ἐκ αὐτοῦ τὸ μεγόμβριον μέρος εἰς τὸν Ἑπαρίτιδα ἐπόλεως ἐκπορίσαντες ἀπέπεμψαν τοῖς ἄρχουσιν. id eſt, *Et ipſi quam partem ratam, quæ ſuo nomine debebatur Eparitis ex urbe ceperiſſent, eam præfectis miſere.* Barl.

2 Δη. χαῖρε, ὦ Τίμων] Rhetor Demeas blanda & fucata oratione aggreditur Timonem præmiſſa ſalutatione, eumque magnificis elogiis condecorat. *Idem.*

3 Τὸ ἔρεισμα τῆς Ἀθηναίων] Ex Pindaro, ἔρεισμα. Bourd. Sic Pindarus Theronem appellat ἔρεισμα Ἀκράγαντος, Olymp. oda. 2. Et Athenas, ἔρεισμα Ἑλλάδος, *Græcia fulcimentum*, ad quæ reſpexiſſe videtur Lucianus. Sumpta tralatio à fulcris illis, quibus innititur & firmatur ædificium. hinc Ariſtot. de part. animal. οἱ πόδες, inquit, τῷ ἐλέφαντι μόνον ἐρείσματός εἰσι χάριν, id eſt, *pedes elephanto ſolum pro fulcimento ſunt.* Idem.

4 Πρόβλημα] *Propugnaculum* hoſtibus quaſi pro munimine objectum. Ita Homerus Ajacem vocat ἕρκος Ἀχαιῶν, *ſeptum Achivorum.* Et Hector Τρώων κίονα appellatur à Pindaro. Sunt enim viri fortes tamquam σύλοι τῆς πόλεως, *columnæ & firmamenta civitatum.* Idem.

5 Ὁ δῆμος] Refert porro Demeas Senatum populumque Athenienſem jam dudum exſpectare Timonem, & ſuum in ordinem velle cooptare ob ingentia ejus in Remp. merita, quæ omnia ab ipſo finguntur, ut homini incauto fucum faciat. Solent enim adulatores, ut Theophraſtus quoque notat in Charact. referre, quanti quiſque fiat ab omnibus, & narrare etiam ea, quæ nunquam ab aliis aut dicta, aut facta ſunt. *Idem.*

6 Ξυνειλεγμένος] Præt. Attic. Heſychio, συνηγμένος, συνηθροισμένος, in unum congregatus. *Idem.*

7 Βουλαὶ ἀμφότεραι] Quingentorum ſc. qui βουλεύειν dicebantur, & Helixenſium, de quibus poſtea loquitur Demeas. Fuere plures Curiæ apud Athenienſes. *Idem.*

8 Πρότερον δ' ἄκουσον τὸ ψήφισμα] Decretum recitat Demeas, quo viri illius probitatem & bellicam virtutem mirifice deprædicat. *Idem.*

δι, ὥσθ' πάντα χρόνον ἀξιοπλεῖ τὰ ἄριστα προφέρων τῇ πόλει [1] νενίκηκε ἢ πυξ, [2] καὶ πάλλῳ, καὶ δρόμον· ἐν ὀλυμπίᾳ μιᾶς ἡμέρας, καὶ πλείω ἅρματα, καὶ [3] συνωρίδι πωλικῇ. [4] Τί. ἀλλ' [5] οὐδὲ ἐθεώρησα ἐγὼ πώποτε εἰς ὀλυμπίαν. Δη. [6] τί δ' ; θεωρήσεις ὕστερον. τὰ τοιαῦτα ἢ πολλὰ προσκεῖται ἄμεινον. καὶ [7] ἠρίστωσι ἢ ὑπὲρ τὸ πόλεως πῦρωσι

Græcia nemo, nunquam per omnem vitam destitit optimè de Republica mereri : præterea pugilatu, lucta, cursuque die eodem, adhæc solenni quadriga, equestrique certamine in Olympicis vicit. *Tim.* At ego ne spectator quidem unquam in Olympicis sedi. *Dem.* Quid tum ? spectabis posthac. Sed ista communia addi latius est. Tum anno superiore apud

1 Νενίκηκε] Ead. narrat. de Merc. cond. *Bourd.* Νενίκηκε δὲ πῦξ] Id est, τὴ πυγμη. Hinc Pollucem Homerus vocat πυξ ἀγαθὸν, hoc est, pugillatu strenuum. Exercebatur pugillatus ille cæstibus tam apud Græcos, quam Romanos, ut videre est apud Theocr. in ἐγκωμίῳ, & Virgil. 5. Æneid. fuitque hæc concertatio discriminis plena, nec nisi viris fortissimis tentata, ut de Darete & Entello ibidem legitur. *Barl.*

2 Καὶ πάλλῳ] Gymnica quædam certamina hic recensentur à Demea. Notanda insolens constructio, νικᾶν παλλῳ ἓ δρόμῳ, pro πάλῃ ἓ δρόμῳ, sicut postea tertio casui junctum dixit : νικᾶν ἅλματι, ἓ συνωρίδι πωλικῇ. Per τίλειον ἅρμα, curule certamen intelligit, quod institutum fuisse legitur vigesima quinta Olympiade, non quod priscis Homeri temporibus ignotum esset, sed quod prius in Olympiam fuerit admissum. τὸ τρίπωλον sive quadrigas ea voce designari putat Budæus, accipiendo τὸ τίλειον, pro eximio & amplo : vel pro equis justa ætate & magnitudine præditis, ad differentiam τ' ἀζύγων, qui dentem ætatis indicem nondum ejecerunt. de quo Pausanias 1. Eliacōn. *Idem.*

3 Συνωρίδι πωλικῇ] Interpres vertit, *equestri certamine*, generatim nimis, cum proprie sic dicantur bigæ pullorum equinorum. Pausanias συνωρίδα πώλων appellat. qua voce etiam certamen ipsum continetur, q. d. Demeas Timonem non modo quadriga victorem extitisse, sed & biga. Συνωρὶς vocatur duorum equorum conjunctio, quasi συναορὶς à συναειρω τὸ συζυγνύω, conjungo, ut docet Eustathius. Nec sine causa adjicitur πωλικὴ, quod συνωρίδων nomine etiam significentur bigæ mulares, quæ & ἀπήνη, hoc est, ἅρμα ἐξ ἡμιόνων ζυγὸν ἔχον, ut Pindari Scholiastes exponit. *Idem.*

4 Τί.] Timon audita laudum suarum recitatione, ruditatem suam candide fatetur, & adulatoriam Demeæ rhetoricationem merito coarguit. *Idem.*

5 Οὐδὲ ἐθεώρησα] Simili ratione apud Theocrit. respondet pastor in ecloga, quæ νομεῖς inscribitur : ἓ πώκης τήνω ἔλαιον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀπώπᾳ ; *Et quando ille oculis oleum conspexerat unquam ?* per oleum significatur certamen. solebant enim athletæ, quo membris evaderent durioribus, oleo se inungere certaturi. *Idem.*

6 Τί δ'] Rhetor, cum nihil haberet, quo putidam suam adulationem palliaret, nihil quicquam referre ait, si nunquam spectarit ; fore aliquando tempus, quo spectet victoriaque potiatur, imo eo impudentiæ prolabitur, ut etiam εἰς ὑστεροζώλιον ea audeat commemorare prælia, quibus nunquam interfuit Timon. Tales pleræque sunt Rhetorum nostrorum declamationes, κολακώπικαὶ & ad ostentationem seu pompam duntaxat compositæ. *Idem.*

7 Ἠρίστωσι] Verbum ἀριστόω non tantum usurpatur de eo, qui rem fortiter in bello gerit, sed & qui vincit. Hinc ἀριστεῖς sunt viri rebus præclare gestis conspicui & multarum palmarum, quibus debentur nimirum τὰ ἀριστεῖα, id est, victoriæ præmia. *Idem.*

1 Κα-

ἀνὴρ Ἀχαρνέως, ἡμῖν [1] κατέκοψε Πελοποννησίων [2] δύο μοίρας. [3] Τί. πῶς; λέγε γάρ· τὸ μὲν ἔχειν ὅπλα, [4] ἀλλ' ἀστρατήφολις ἐν τῇ καταλόγῳ. Δη. μέτρια τὰ πρὸς σαυτὸν λέγεις. ἡμεῖς γ', ἀγαθέσθαι ἐν ὑπνῳ ἀμυεμονὶ ὄντες. [5] ἔπι γ' ἐκ [6] ψηφίσματα γράφων, ἐ συμβουλεύων, ἐ πράττων, ἐ μικρὸν ὠφέλησε τὴν

apud Acharnenſes pro Rep. fortiſſimè ſe geſſit, & Peloponneſiorum duas acies concidit. *Tim.* Qua ratione? quippe qui nec unquam arma geſſerim, nec miles unquam conſcriptus fuerim. *Dem.* Modeſtè quidem de te loqueris: Nos tamen ingrati futuri ſumus, niſi meminerimus. Præterea ſcribendis plebiſcitis, & in conſultationibus, & in adminiſtrandis bellis, non mediocrem utilitatem attulit

1 Κατέκοψε Πελοποννησίων] Belli Peloponneſiaci, cujus hic meminit Demeas contra Athenienſes, origo cæpit ex occaſione trium meretricum, ut refert Thucydides. Quæ cauſſa licet minus honeſta fuerit, tamen vetus eſt, & omnium ſcriptis celebrata, ſic tamen ut & aliæ fuerint aliis memoratæ auctoribus, de quibus præter Athenæum conſulendi Plutarchus in vita Periclis, Diod. Siculus lib. 12. A. Gellius, itemque Ariſtophanes in Acharnenſ. qui occaſionem hinc ſumpſit Comœdiam illam adornandi, quæ inſcribitur Ἀχαρνῆς. Erat autem Acharnæ civitas Græciæ in Attica regione totius ejus tractus potentiſſima, apud quam Peloponneſios contudiſſe & victoria potitum Timonem fingit Demeas. κατακόπτειν militare verbum eſt & emphaticum. Dicitur enim teſte Euſtathio ἐπὶ σφαγῆς, de mactatione, & plus eſt, quam ἁπλῶς occidere. nam τομὴ ſive ſectionem ſignificat in corpus penetrantem, & διαίρεσιν. Barl.

2 Δύο μοίρας] Vox μοῖρα hoc loco deſignat certum quoddam militum σύνταγμα, pro quo μόραν dicunt Lacedæmonii extrito ι. habebatque, ut Xenophon docet in Lacedæm. republ. Polemarchum unum, centuriones quatuor, quinquagenum præfectos octo, manipulorum duces ſexdecim, vel ut Diodorus Siculus tradit lib. 15. quingentos milites. *Idem.*

3 Τί. πῶς] Continetur his verbis alter ἔλεγχος τῷ ψεύδεϊ ab abſurdo. *Idem.*

4 Οὐδὲ στρατήφολις] Neque nomen dedi militiæ. στρατηφολεῖν ἐν τῷ καταλόγῳ dicuntur milites, qui ſtipendia merentur. Pro eodem quoque Græci dicunt, ἐγγεγράφθαι, μεταγράφεσθαι, vel ἐπιγεγράφθαι ἐν καταλόγῳ. Ariſtophanes in Equit.

Ἔπειθ' ὁ πολίτης ἐπιθεὶς ἐν καταλόγῳ,
Οὐδὲν κῶν σπονδὰς μεταγραψάσῃ.
Ἀλλ' ὥσπερ ὧν τὸ πρῶτον, ἐγγεγράφθω.

Vbi interpres, καταλόγοι, inquit, πίνακες erant, hoc eſt, tabellæ, in quibus deſcribebant nomina eorum, qui ſtipendia faciebant. Vnde οἱ ἐκ τοῦ καταλόγου Demoſtheni dicuntur *milites emeriti*, qui ætatem exceſſerunt, quam στρατόπεμπτον vocant Græci, *rude donati* Latinis. Inſcribere vel delere militum nomina penes ταξίαρχον erat, hinc *miles ſcriptus* & *deletus* apud Livium lib. 7. *Idem.*

5 Ἔπι γ'] Continuat palpando vanitſimus Rhetor, Timonemque non beſſica virtute ſolum, ſed & conſilio, rerumque militarium adminiſtratione haud exiguam Reip. utilitatem ac decus attuliſſe ait, quo gratiam ejus demereatur. *Idem.*

6 Ψηφίσματα γράφων] *Plebiſcitum*, i. e. rogationem à plebe ſcitam ferens. Rogationes apud Romanos vocabantur leges illæ, quas rogante conſule plebs ſciſcebat. Formula rogandi erat: *Velitis, jubeatis Quirites.* Apud Græcos, præſertim Athenienſes, ſiquid populo eſſet placitum, χειροτονία declarabatur.

πόλιν. ἐπὶ τούτοις ἅπασι [1] Δίδικῃ τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, καὶ [2] τῇ Ἡλιαίᾳ καὶ φυλαῖς, καὶ τοῖς δήμοις ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ πᾶσι, [3] χρυσοῦν ἀναστῆσαι τὸν Τίμωνα παρὰ τὸν Ἀθηναῖον [4] ἐν τῇ ἀκροπόλει, κεφαλὴν ἐν τῇ δεξιᾷ ἔχοντα, καὶ ἀκτῖνας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. καὶ στεφανοῦσαι αὐτὸν χρυσοῖς στεφάνοις ἑπτά, καὶ ἀνακηρυχθῆναι τοὺς στεφάνους σήμερον [5] Διονυσίοις [6] τραγῳδοῖς καινοῖς ἀχθῆναι γὰρ δὴ αὐτὸν δεῖ σήμερον τὰ Διονύσια.

lit Reip. Quamobrem visum est omnibus, curiæ, plebi, magistratibus tributim, plebejis singulatim, communiter omnibus, aureum statuere Timonem juxta Palladem in arce, fulmen dextra tenentem, & radios super capite habentem: eumque septem aureis coronis coronare, hasque coronas hodie in Bacchanalibus per novos Tragœdos promulgari: siquidem hodie illi Bacchanalia sunt agenda. Tu-

id est, *manuum elevatione*, quod postea Senatus auctoritate confirmabatur. *Barl.*

1 Δίδικῃ τῇ βουλῇ] Scita fictio, sed adulationis plena, quam & in charact. suis notat Theophrastus. Nec Oratoriæ suæ oblitus est Demeas. Nam ut orator sæpe aliam personam facit loquentem, vel fidei caussa, vel ut invidiam fugiat: ita & adulator ea narrat, quæ ab aliis de amico audierit, quæ nunquam audivit. *Idem.*

2 Τῇ Ἡλιαίᾳ] Erat Helixa maximum Athenis tribunal. In quo publica judicia ultro citroque caussis agitatis tractabantur à mille quingentis primæ notæ civibus. Nomen accepit ab ἥλιος, quod locus ille sub dio esset & soli expositus. De Heliastis hoc singulare notandum, quod calculos haberent duûm generum, condemnandi & absolvendi, solidum unum, perforatum alterum. Interpres tamen orationis χρ' Τιμοκράτης loco calculorum fabis usos fuisse scribit, nigris & albis, ut differrent, quo spectare putatur illud Pythagoræ monitum: *A fabis abstinete*, quasi per fabarum abstinentiam non leguminis illius flatuosi & pudenda referentis usum interdixerit, sed significarit ei, qui velit in pace degere & fortunæ ictibus non subjici, ambitiose Magistratus & dignitates non esse appetendas. *Idem.*

3 Χρυσοῦν ἀναστῆσαι] Sic Virgil. eclog. 7. *Si fœtura gregem suppleverit, aureus esto*, id est, *aurea tibi statua collocetur.* Viris de patria optime meritis, præsertim Ducibus statuæ erigi solebant. Quod cum apud Athenienses in Ceramico, vel prope Prytaneum fieret, Demeas nequid ingeniosæ adulationi deesset, honoratiorem ei assignat locum, nempe in arce urbis juxta Minervam, Jovisque Servatoris instar divino cultu prosequendum docet. Erat autem ἀκρόπολις peculiari ratione arx Athenarum, in qua ærarium fuit, & Pallados ἄγαλμα simulachrum. *Idem.*

4 Ἐν τῇ ἀκροπόλει] Dixi ad illud Petro. *vident Tritonidis arces.* Bourd.

5 Διονυσίοις] Deest præpositio ἐν. Dionysiacum festum apud Athenienses celebre fuit, omnique libidinum & comessationum genere refertum, cujus utinam hodie in Christianorum encæniis nulla extarent vestigia: Agitari solebat Athenis initio veris mense Elaphobolionis, qui in nostrum Martium incidit, nec annuum erat, sed trictericum in memoriam scil. triennalis expeditionis, quam in Indiam susceperit Bacchus: licet Arrianus lib. 8. in dubium vocet, an Bacchus unquam in Indiam venerit. *Barl.*

6 Τραγῳδοῖς καινοῖς] Tragœdorum quoque novorum meminit, quod tum maximus foret hominum concursus spectandi novas fabulas cupiditate. Sic à Senatu populoque Athenienſi decretum erat, ut Demosthenes aurea corona donaretur in theatro, cum novæ Tragœdiæ agerentur. *Idem.*

1 Εἶτα

[1] Εἶπε τὴν γνώμην Δημέας [2] ὁ ῥήτωρ συγγενὴς αὐτῶν, [3] ἀγχιστεύς, ἐκμαθητὴς αὐτὸς ὤν. καὶ γὰρ ῥήτωρ ἄριστος ὁ Τίμων. καὶ τἄλλα πάντα [4] ὁπόσα ἂν ἐθέλοι. τοιγαροῦν τοῦτό σοι τὸ ψήφισμα. ἐγὼ δέ σοι [5] καὶ τὸν υἱὸν ἐσαῦθις ἄγαγεῖν ἔτοιμός εἰμι, εἰ ἐπὶ τῷ σῷ ὀνόματι Τίμωνα ἀνόμασα. [6] Τί. πῶς ὦ Δημέα, ὃς οὐδὲ γεγάμηκας, ὅστις γε ἡμῖν [7] εἰδείης; Δη. ἀλλὰ [8] γαμῶ, ὦ διοφ' ἥρως, εἰς νέωτα, καὶ παιδοποιήσομαι. καὶ τὸ

Tulit hoc ſuffragium Demeas orator, cognatus illius propinquus, & diſcipulus. Etenim orator optimus eſt Timon, præterea quicquid voluerit. Quare hoc tibi ſuffragium attuli. utinam & filium meum ad te adduxiſſem, quem tuo nomine Timonem denominavi. *Tim.* Qui potes illud Demea, qui nunquam uxorem duxeris, quantum nobis ſcire licuit. *Dem.* At ducam novo ineunte anno, ſi Deus dederit: liberiſque operam dabo: tum quod naſcetur

1 Εἶπε τὴν γνώμην] Demeas, ut cœperat, ita aſſentando concludit. Modeſtiam ſuam declarat, cum ſe diſcipulum Timonis profitetur; quem oratorem vocat optimum. *Barl.*

2 Ὁ ῥήτωρ] Rhetoris voce, ut obiter hoc dicam, non ſolum intelligitur, qui præcepta tradit bene dicendi, ſed etiam orator, qui in concione populi verba facere poſſit. Sic & Demoſthenes ῥήτωρ appellatus. Et ῥητορικὸς vocat Iſocrates, ἐν ᾧ τὸ πλοῦτος λίγειν δυναμένους. Aliquando tamen vilius ſonat, cum ῥήτωρ & δημαγωγὸς conjunguntur, in quos paſſim invehitur Lucianus noſter & Ariſtophanes. *Idem.*

3 Ἀγχιστεύς] Generale nomen per ſpecialius reſtringit, vultque dicere, proximo ſe cognationis gradu contingere Timonem. *Idem.*

4 Ὁπόσα ἂν ἐθέλοι] Hæc divitum prærogativa. Horat. 2. Serm. 3.

——— *Quas quis conſtruxerit, ille*
Clarus erit, fortis, juſtus, ſapiens, etiam rex,
Et quicquid volet.

De opibus loquitur. *Idem.*

5 Καὶ τὸν υἱόν] Dolere ſe ait Demeas, quod filium non adduxerit Timoni cognominem. Scit enim veterator gratiorem inter cognatos eſſe eum qui idem nomen gerit, talemque ab orbis in familiam ſubinde adſciſci, bonorumque hæredem ſcribi. Plutarchus de amore prolis. Ῥωμαῖοι πολλοὶ γαμοῦσι, κὐχ' ἵνα κληρονόμους ἔχωσιν, ἀλλ' ἵνα κληρονομεῖν δύνωνται. Vidit hoc, & in ſua gente damnavit Cicero: *Hæreditatis ſpes quid iniquitatis ſerviendo non ſuſcipit? quam rutum lupletis orbi ſenis non obſervat?* Hinc & Iuvenalis de cælibe:

——— *Dominus tamen, & domus rex*
Si vis tu fieri, nullus tibi parvulus aula
Luſerit Æneas. ——— Idem.

6 Τί. Πῶς ὦ Δημέα] Timon hominis vanitatem, & inſuliã mendacia porro eludit. *Idem.*

7 Εἰδείης] Supp. ἔξεις, quantum ſcire licet. *Idem.*

8 Γαμῶ] Pro γαμήσω. Demeas τὸ γαμεῖν & παιδοποιεῖσθαι, conjungit ex Stoicorum doctrina, qui non niſi prolis cauſa matrimonium ineundum eſſe præcipiebant. unde Seneca: *Cogites libidinem non voluptatis cauſſa homini datam, ſed propagandi generis.* Quod & in Catone ſuo agnoſcit Lucanus: *Veneriſque huic maximus uſus, Progenies; urbi pater eſt, orbique maritus.* Hinc ſcite Iocaſta matrimonium appellat ἡδονὴν παιδοποιόν, *voluptatem liberorum procreatricem*, apud Euripidem in Phœniſſ. *Idem.*

1 Ἄλλον

ἐμνησικάκουν, [1] ἄῤῥεν γὰρ ἦσαν, Τίμωνα ἤδη κελεῦσαι. [2] Τί. οὐκ οἶδα εἰ γαμήσεις ἔτι ὦ δᾶτ᾽, τηλικαύτην πατρὶ ἐμοὶ πληγὴν λαμβάνων. Δη. αἴμοι. τί τοῦτο; [3] τυραννίδι Τίμων ἐπιχειρεῖς, ὃ πάλαι τοὺς [4] ἐλευθέρους, οὐδ᾽ ἀσὺς ὄντας; ἀλλὰ δώσεις σὺ πίχη τὴν δίκην, τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι τὴν [5] ἀκρόπολιν ἐνέπρησας. [6] Τί. ἀλλ᾽ οὐκ ἐμπέπρηκται ὦ μιαρὲ ἡ ἀκρόπολις. ὥστε [7] δῆλον εἰ συκοφαντῶν. Δη. ἀλλὰ καὶ πλουτεῖς, [8] τὸν ὀπισθόδομον διωρυχώς. Τί. ἀλλ᾽ ἐπλούτησα, ὅτε

tur (erit autem masculus) Timonem nuncubabo. *Tim.* An uxorem tu sis ducturus, haud equidem scio, tanta à me plaga accepta. *Dem.* Hei mihi, quid hoc est rei? Tyrannidem occeptas Timon, pulsasque ingenuos, ipse nec ingenuus, nec civis? verùm pœnas dabis propediem cùm aliis nominibus, tum quòd arcem incenderis. *Tim.* At ô scelestè non conflagravit arx: proinde palam est te calumniatorem agere. *Dem.* Verùm effosso ærario dives factus es. *Tim.* Neque hoc effos-

1 Ἄῤῥεν ἦσαν] En confidentiam Rhetoris. quasi de futuræ prolis sexu certus esset, audacter pronunciat. Nec sine caussa id asserit. Scit enim inter liberos præferri masculos. Rationem dat Euripides in Iphigen. Στύλοι γὰρ οἴκων παῖδες εἰσιν ἄρσενες. *Domuum columina quippe sunt nati mares.* Vnde principum filios *munimenta regni* & *præsidia dominationis* appellat Tacitus in Annal. lib. 1. & histor. 5. *Barl.*

2 Τί. οὐκ οἶδα εἰ γαμήσεις ἔτι.] Demeas eodem, quo priores, excipitur modo, hoc est, verberibus. Quod cum ægre ferret, ad ingenium se convertit sycophanticum. *Idem.*

3 Τυραννίδι ὀπιχειρεῖς] Tyrannidem occœptare dicitur, qui civibus liberis vim infert & injustam dominationem in eos exercet. Vti apud Romanos, ita & Athenienses grande nefas habebatur civem liberum indicta caussa verberare. Contumeliam ejusmodi αἰκίαν vocabant Græci seu ὕφπλαισμον. hinc & αἰκίας δίκη apud eosdem. *Idem.*

4 Ἐλεύθερους] Sunt ingenui, qui in genere libertatem habent, non in facto, sicut liberti. ὁ καθαρῶς ἐλεύθερον appellat *qui non plane talis est*, ut Erasmus interpretatur, hoc est, non meram habens libertatem, sed mixtam, ut qui servo vel serva natus est: nec pure civis intelligitur, qui mere civis non esset Atheniensis, sed *hybrida*, ut Horatius loquitur, hoc est, patre Atheniensi natus, matre peregrina, aut vice versa. *Idem.*

5 Ἀκρόπολιν ἐνέπρησας] Incendii crimen, uti gravissimum est, ita & extremo supplicii genere plecti solet. Nam qui dolo malo incendium excitarat, gladio olim feriebatur: hodie juxta legem talionis incendio absumitur, qui incendium facit. Ejusmodi *incendiarios* Græci ἐμπρηστὰς vocant. Crimen exaggerat sycophanta, cum non domum privatam, sed arcem civitatis à Timone incensum calumniatur. *Idem.*

6 Τί. ἀλλ᾽ οὐκ ἐμπέπρηται] Criminis objecti falsitatem diluit Timon, meamque calumniam esse probat, quum arx civitatis nunquam conflagrarit. *Idem.*

7 Δῆλον εἰ συκοφαντῶν] Attica σύντεξις. *Constat vel certum est te calumniari*, vel *manifeste calumniaris.* Verbum συκοφαντεῖν ab Athenienses tractum, & *calumniari* significat. vide Carol. Gerardi observationes ad Aristophanis Plutum. *Idem.*

8 Τὸν ὀπισθόδομον διωρύξας] Ἁπλῶς Interpres *effosso ærario.* Sed aliud voluit hic Demeas. cum enim dixisset πῶς ἀκρόπολιν ἐνέπρησας, subjungit ὁ ὀπισθόδομον διωρύξας. Nam ὀπισθόδομος locus erat ὀπίσω τοῦ ναοῦ ὁ κρυπτὸς Πολιά-

οὐδὲ ἔτ᾽. ὥστε ἀπίθανά σε ἐ πιῶ-ζε. Δη. διωρυχήσεις μὲν ὕστερον. νῦν δ᾽ οὖ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἔχεις. Τί. ἀκοῦν ἦν ἄλλο λάμβανε. Δη. οἴμοι τὸ μεταφρενον. Τί. μὴ κέκραχθι. κρατίσω γάρ σοι τὸ τρίτον. ἐπεὶ ἐ γελοῖα πάμπαν πάσχειμι, δύο μὲν Λακεδαιμονίων μοίρας κατακόψας ἀνοπλον, ἕν δ᾽ ἄνθρωπον μὴ ἐπιτρέψας. μᾶλλον γὰρ ἂν εἶλον κ᾽ νενικηκὼς ὀλύμπια αὖθις, ἐ πάλιν. ἀλλὰ τί τοῦτο; ὁ Θρασυκλῆς ὁ φιλόσοφ᾽ ἔτ᾽ ἐστι; ὁ μὲν δὴ ἄλλ᾽. effossum est. Hæc etiam absurda dicis. *Dem.* Verùm effodietur posthac. Interim verò omnia quæ in eo condita, possides. *Tim.* Alteram itaque plagam accipe. *Dem.* Hei scapulis meis. *Tim.* Ne vociferere, alioqui tertiam tibi inferam. Etenim res plane ridicula mihi acciderit, si cùm inermis duas Lacedæmoniorum acies fuderim, unum scelestum hominem non protrivero. Tum frustra vicero in Olympiis pugilatu & lucta. Sed quid hoc? annon Thrasycles Philosophus hic est? profecto ipsius est, promissa

ἀ᾽ ἶχεν θύσειν, ὅπερ ἦν Σπαυροφυλάκιον. Interpres Aristoph. ad Plut. Lucianus Herod. *Bourd.* Sycophanta Demeas, cum incendii crimen nullo colore Timoni possit intendere, aliud comminiscitur non minus grave, περιωρυχίας, & sacrilegii. Ita apud Aristophanem Blepsidemus Chremylum repente ditatum conspiciens sacrilegii reum peragit. κἀκλοφας, inquit, τὸ Διὸς ἐκεῖσὶν ἄκων ἀργύριον ἢ χρυσοῦν παρὰ τὸ θεῦ. Fanum Apollinis innuit, ex quo tantum auri vel argenti ab ipso clam surreptum putabat. τὸ ὀπισθόδομον proprie dicitur τὸ ὀπίσθιον μέρ᾽ τοῦ δόμου. Peculiariter sic appellatur postica arcis Athenensis pars, in qua publicum erat Σπαυροφυλάκιον, cujus loci perpetuus veluti custos erat Iupiter σωτὴρ, ut patet ex Aristoph. Pluto. *Barl.*

1 Οἴμοι τὸ μεταφρενον] Quid sit μεταφρενον, non satis à veteribus explicatum. Videtur esse interstitium illud inter scapulas lumbosque, ubi renes adhærescunt quasi τὸ μὴ τὰς φρένας, *pone præcordia*, ut exponit Eustath. quæ tergi pars plagis inferendis opportuna est. unde Homerus Iliad. β. Σκήπτρῳ δ᾽ μεταφρενον ὄβριμον ἐ ἄμῳ Πλῆξε. Galenus περὶ εἰσαγωγῆς scribit dorsum sive tergum continere omnes partes collo subjacentes, à cujus utroque latere sunt ὠμοπλατ᾽ sive scapulæ, quarum media pars μεταφρενον dicitur. *Idem.*

2 Κέκραχθι] Per syncopen, pro κεκράγηθι, ut ἀνάχθι pro ἀνάγηθι. Ab anormi κράζω vociferor, cui verbo παχύτητα quandam inesse docet Demetrius Phaleræus. *Idem.*

3 Τὸν τρίτον] Πλαγὰν. Illudit homini Timon κ᾽ μίμησιν. Quos supra Peloponnesios vocavit generaliori nomine, hic Lacedæmonios fuisse dicit. Erant autem Lacedæmonii Athenienses hostes, ut qui de Græciæ principatu cum illis certarent. *Idem.*

4 Μικρὸν ἀνθρώπον] Per contemptum. Diminutivis enim utimur vel blandiendi gratia, vel ad vilipendium nostrum declarandum. *Idem.*

5 Εἶλον νενικηκὼς] Pro νικήσαιμι ἂν periphrasi Attica. νικᾶν τὰ Ὀλύμπια, pro ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις. *Olympia vincere* pro *Olympicam victoriam reportare* etiam dixit Horatius Græco more. *Idem.*

6 Ἀλλὰ τί τοῦτον] Accedit tandem Thrasycles philosophus, quem suis coloribus ingeniosè depingit Lucianus, captata scil. occasione hoc genus hominum pro more vellicandi. Nec immerito. Quid enim indignius minusque ferendum in sapientiæ doctore, quam supercilium & improbitas virtutis professione personata. *Idem.*

1 E'n-

[1] ἐκπετάσας γὰρ τὸ πώγωνα, καὶ [2] τὰς ὀφρῦς ἀνατείνας, καὶ [3] βρενθυόμενός πως αὐτὸν, ἔρχεται, [4] τιτανώδης βλέπων, [5] ἀναστατωθεὶς τὴν ἐπὶ τῷ μετώπῳ κόμην, [6] Αὐτοβορέας τις, ἢ Τρίτων, οἷος ὁ Ζεῦξις ἔγραφεν.

missa barba, subductisque superciliis, & magnum quiddam secum murmurans, accedit, titanicum obtuens, coma super fronte crispata, Autoboreas alter, aut Triton, quales Zeuxis pinxit.

Hic

1 Ἐκπετάσας τὸ πώγωνα] Character philosophi, quem passim proponit, ut βίων φ. In Piscat. in Catapl. *Bourd.* Proprius character philosophorum, qui barbam promittebant, ut tanto viderentur austeriores & venerabiliores. Hinc Persius: *Barbatum crede magistrum Ducere.* Sat. 4. Socratem designat qui πωγωνοτροφῶν erat, uti & Græca testatur Gomœdia. Et Horatius de Stertinio: *Solatus jussit sapientem pascere barbam.* βαθυπώγωνας eosdem appellat Lucianus, qui passim deridet eos, qui præter barbam & pallium nihil haberent philosophi. Festive Bagoas in Eunucho ait: *Si Philosophum oporteat ex barba metiri, hircos primam lautem ablaturos.* Nec minus facetum illud Herodis Attici dictum in philosophum palliatum, crinitum, barba ad pubem usque porrecta: *Video*, inquit, *barbam, at philosophum non video.* Barl.

2 Τὰς ὀφρῦς ἀνατείνας] Irascentium vel superbientium est. Fastum enim indicant supercilia, ibique sedem habet superbia, ut docet Plin. lib. 11. cap. 37. Solent autem placidi homines & modesti remittere supercilia, quæ fastuosi & irati contrahunt, vel attollunt. *Idem.*

3 Βρενθυόμενος] Sic Aristophanes in Nub. Socratem inducit βρενθυόμενον ἐν ταῖς ὁδοῖς, qui locus etiam citatur à Laertio. βρίνθος Hesychio τύφος, ubi corrupte legitur τύμος. hinc βρενθύεσθαι ab eodem Grammatico exponitur, μέγα φρονεῖν, ὑπαίρεσθαι. Murmuris seu fremitus significationem hic continet. Sic in Hermot. philosophos incedere facit Lucianus πρὸ χείλη διασαλεύοντας ῥῆμα ἓν ὑποτονθορύζοντας. Daniel Heinsius vir ingeniosissimus philosophi nostri habitum gestusque ad vivum expressit in suo peplo, ubi in Stoicum quendam jocatur lepidissimo carmine:

Τῶν Στωϊκῶν ἀνδρῶν τις ἱερεὺς ἀφροσιζόμενος,
Ὀφρῦν ἀμφοτέρην τοξοτοποιεῖ φρύγι,
Ἐκπετάσας τὸ γένειον ὑπερφυὲς, ἐπαφρίζοντα
Ὡς σάκκος, ἐκ καρήνης ἐς πόδας ἐκπέδιλον,
Βρενθύεται εἶκὼν δὲ ἀνεβόατο νύπτα κατ' ἄκρης
Πολλὰ σοφιζόμενος ἓν παραδοξολογῶν. Idem.

4 Τιτανώδης βλέπων] Proverbialiter dictum de eo, qui torvo tetricoque est vultu. quod loquendi genus etiam usurpatur in Icaromenippo. Terribili enim adspectu fuisse perhibentur veteres illi Titanes. Sic dicuntur, non ἀπὸ τῆς τίτσης, id est, ultione, ut notat Servius ad 6. Æneid. sed ab Hebræo טיט qua denotatur *lutum*, velut è terra vel luto nati, quemadmodum & gigantes dicti γηγενεῖς eandem ob caussam. *Idem.*

5 Ἀναστατωθεὶς τὴν κόμην] Interpres vertit, *coma super fronte crispata*, Erasm. *Cæsariem per scapulas fluentem ventilans.* Budæus, *Coma sursum rejecta*; alii, *perturbatam habens comam.* pro diversa significatione verbi, de quo vide Budæum & Stephanum. *Idem.*

6 Αὐτοβορέας] *Ipse* vel *alter Boreas.* Philosophum hunc prolixa barba crinibusque insignem Boreæ & Tritoni comparat, qui à Zeuxide pictore celebri feruntur depicti coma super fronte perturbata aut diffusa. τὸ γράφειν tam *pingendi*, quam *scribendi* significationem habet. hinc γραφὴ modo pro *scriptura*, modo pro *pictura* accipitur apud Græcos. *Idem.*

1 Οὗτος

[1] Οὗτος ὁ [2] τὸ σχῆμα εὔσταλὴς, καὶ [3] κόσμιος τὸ βάδισμα, καὶ [4] σωφρονικὸς τὴν ἀναβολὴν, ἐωθεν [5] μυρία ὅσα [6] περὶ ἀρετῆς διείξιον, ἐν τῇ ἡδονῇ χαιρόντων καταγρῶν, καὶ [7] τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινῶν, [8] ἀπτίδη [9] λυσιμέλμος ἀφίκητο ἐπὶ τὸ δεῖπνον, καὶ ὁ παῖς [10] μεγάλῳ τῷ κύλικι

Hic habitu frugalis, inceſſu moderatus, amictu modeſtus, mane mirum quam multa de virtute diſſerit, damnans eos qui voluptate gaudent, frugalitatem laudans: at ubi lotus ad cœnam venit, puerque ingentem illi calicem

1 Οὗτος] Perſonatam hujus Philoſophi ſanctimoniam porro deſcribit ab externo corporis habitu ſive cultu, qui frugalitatem & modeſtiam præ ſe ferebat. *Barl.*

2 Τὸ σχῆμα εὔσταλὲς] Heſych. dicitur ὁ καλῶς ἐσταλισμένος, qui decenter ornatus eſt. Sic in Hermotimo philoſophos idem Lucianus inducit, κοσμίως βαδίζοντας καὶ διεσταλμένους εὐσταλῶς, à στέλλω ſignificante *orno*, *inſtruo*. Idem.

3 Κόσμιον τὸ βάδισμα] Sic in Harmon. βαίνειν ἐν ῥυθμῷ. Dixit ad illud Petro. *Inceſſus tuus compoſitus.* Sic in tractatu de Saltat. & in Demonact. vita. & antea. *Bourd.* Subintell. κατὰ præpoſitio. ſupra dixit: κοσμίως βαδίζων, in Sectis, *qui moderato & compoſito gradu incedit*, ut decet virum gravem & ſapientem. *Barl.*

4 Σωφρονικὸς τὴν ἀναβολὴν] Qui frugalitatem pallio præferret. ἀναβολὴ pro *pallio* uſurpatur, ἀπὸ τοῦ ἀναβάλλεσθαι, quod in utrumque humerum rejiceretur. Paulo ante dixit: ἀναβαλλόμενον εὐσταλῶς, in loco e Sectis allegato. Erat autem philoſophorum amictus à communi diverſus, magiſque ad modeſtiam compoſitus. *Idem.*

5 Μυρία ὅσα] Notanda elegans ſignificatio particulæ ὅσα, quæ adjectivo poſtpoſita vim habet adverbii λιαν. Sic Arittoph. in Pluto: ὄχλος ἀνατεταμένος ὅσος, id eſt, *turba ingens & conferta admodum.* hic διαμαχικῶς exponitur: *merum quam multa.* Idem.

6 Περὶ τῆς ἀρετῆς] Stoicos præcipuè notat, qui de virtute multis diſceptabant, ſed eam moribus ſuis non exprimebant: in quos etiam invehitur Iuvenal. Sat. 2. *Idem.*

7 Τὸ ὀλιγαρκὲς ἐπαινῶν] Φιλοχρήματοι iſti philoſophi ἐν ὑπαγορᾷ τῶν παιδίων, nihil aliud in his dialogis laudant quam τὸ ὀλιγαρκές. Sic pag. ſeq. & paſſim, quibus tamen nihil uſquam ſatis. *Bourd.* Frugalitatem & animum paucis contentum ſignificat, quam virtutem miris item elogiis jactitabant οἱ ἀπὸ Στοᾶς, quibus tamen nihil uſquam erat ſatis. *Idem.*

8 Ἀπτίδη] Levitatem & temulentiam damnat in hoc philoſopho. *Idem.*

9 Λυσιμέλμος ἀφίκητο] Solebant veteres, priuſquam cœnarent, lotione uti, tum nitoris, tum valetudinis cauſſa. Arittoteles, ut refert Athenæus lib. 5. ἀπρεπὲς εἶναί φησιν, ἄλυτον ἐς κοινοτέρους ἥκειν πλήρη πηλοῦ εἰς τὸ συμπόσιον, hoc eſt, *indecenter facere eum, qui illotus & pulveru plenus ad convivium accederit.* Idem.

10 Μεγάλῳ τῷ κύλικι] Sic Lapith. τῷ ζωγρίῳ amariore. amabant calices amariores. μεγάλῳ autem videtur eſſe κυλικὸς ὄνομα, ut apud Virg. 1. Æn. Achil. Tat. lib. 2. *Bourd.* Neſcio quid Bourdelotio in mentem venerit, qui μεγάλῳ hic nomen calicis eſſe putat, idque ſimili probare conatur ex lib. 1. Æneid. ubi *ſpumantem pateram* dixit poëta, non *ingentem*, quod ſciam. Quam hic μεγάλῳ vocat κύλικα, *Noſtrorum ſiyphum* nominat Lucianus in ſect. ubi de philoſopho itidem loquitur temulento. ὁ διδάσκαλός σου ὁ βιλπος, ὃν εἶχα σύφον Νικυδείου τινὰ καταφέρει αὐτῷ. Poculi iſtius vaſtitatem deſcribit Homerus Iliad. 13. *Idem.*

1 Σω-

ἐρίξειεν αὐτῷ, τῷ [1] ζωροτέρῳ ϗ κεράσματι μᾶλιστα, καθάπερ τὸ Λήθης ὕδωρ ὠφελῶν, σκαιοτέροις ἐπιδείκνυ τοῖς ἐωθινοῖς ἐκείνοις λόγοις, παραπαίζων ὥστε [2] Ἰκτῖνος τὰ ὄψα, ϗ τὸ πλησίον ἐναγκωνιζόμενος, [4] καρύκης [5] τὸ ἔγκειον ἀναπλεως [6] κυνηδὸν ἐμφορούμενος, ἐπικεκυφὼς, καθάπερ [7] ἐν ταῖς λοπάσι τῶν ἀριστῶν ὑρήσειν προσδοκῶν, ἀκριβῶς [8] τὰ τρυβλια

cem porrexit (meraciore autem maximè delectatur) perinde ut Lethes aquam ebibens, matutinis illis sermonibus maximè contraria facit, dum milvi instar præripit obsonia, & proximum oppositò cubito arcet, mento condimentis oppleto, dum canum ritu ingurgitat, & prono corpore, ac si virtutem in patinis sese inventurum speret: dumque catinos indice digito

1 Ζωροτέρῳ ϗ κεράσματι] Scilicet ποτῷ ἢ οἴνῳ. Sic ille apud Homer. Iliad. 1. ζωρότερον ϗ κέρασσε, *meracius misce.* quem locum expressit Catullus: *Ingere mi calices amariores.* Per calices amariores intelligit *meraciores*, vel *vetustioris vini.* Quod enim in vino aqueum est tempus tandem consumit. Et notum illud Diphili: τὸ ὑδατῶδες ἅπαν, τῶν ἴσι τῇ ψυχῇ κακόν, *quicquid aqua dilutum est, animæ noxium est.* Hinc Veronensis poeta: *Abite lympha Vini pernicies.* Barl.

2 Ἰκτῖνος] Ingluviem, & voracitatem hujus pseudophilosophi designat, cum milvo ipsum comparat. Scribit Plinius lib. 10. *rapacissimam esse alitem semperque famelicam.* Vnde & ἅρπη dicitur ἀπὸ τῆς ἁρπάζειν, quod est, *rapere.* Impudentia simul & rapacitas hujus avis elucet in hoc gulone, qui ut solus potiatur obsonio, proxime allidentem cubito propellit, quod est παραγκωνιζεσθαι, ab ἀγκών, quo *cubitus* denotatur. Sic Martialis de superbo convivatore & importuno: *Cubitisque trudit hinc & inde convivas Effultus ostro fericisque pulvillo.* Idem.

3 Τὰ ὄψα] Interpretes *obsonia* vertunt. Sæpe tamen peculiariter eo nomine pisces intelligunt Græci, præsertim Attici, quod & imitantur Latini, Terentius & alii. Hinc ὀψοφάγοι sive *obsonivori* sunt, non qui carnibus supra modum delectantur, aut aliis ediliis, sed qui pisces ad insaniam usque apperunt. Glossæ: ὀψάριον, *pisciculus.* Vsus rationem dat Myrtilus apud Athen. initio lib. 7. Cum varia, inquit, obsoniorum sint genera, solus piscis id nomen obtinuit διὰ τὴν ἐξαίρετον ἡδυσμίαν, quod eximius sit cibus. *Idem.*

4 Καρύκης] Hominis ἀδηφαγίαν pluribus amplificat. καρύκης, Condimenti genus erat, quod Galenus apud Hippocrat. exponit λύδιον ἡδυσμα ποικίλον, id est, Lydium edulium varium. Aristoph. interpres ποικίλαν interpretatur, ut ventrem fuisse significet exquisitioribus condimentis apparatum. Budæus simpliciter exponit *sorbitionem jusculi esculentioris.* Idem.

5 Τὸ ἔγκειον ἀνάπλεως] Vt in Lapith. & Merc. Cond. quod pag. 34. dixit ἐμφορᾶν. Bourd.

6 Κυνηδὸν] *Canis in morem.* Nihil enim cane gulosius, nihil impudentius, ἀκοινώνητον animal sibique soli retinet, quod habet. nisi forte excipias canes Memphiticos, qui dicuntur rapinas in medium conferre & communiter vivere, si fides habenda Æliano. *Idem.*

7 Ἐν ταῖς λοπάσι τῶν ἀριστῶν] Festive. Simili ratione vinolentum deridet philosophum Lucianus in Hermot. ἀτεχνῶς γὰρ ἐν πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ θεὸς κατακρύψαι τὸ φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὥσπερ τὴν πύξον αὐτὴν, id est, *Nam plane in fundo dolii sub ipsa face mihi est visus Deus philosophiæ summum bonum abstrusisse.* Idem.

8 Τὰ τρύβλια] Generaliter pro catinis apud Aristoph. ubi tamen interpretantur τὰ τρύβλια εἴδη ἀγγείων, ad Pac. ad Concio. aliter etiam Hesych. *Bourd.* Pro eodem in Gallo dixit: τὰ τρύβλια πεπλήρωται. Ejusmodi catinorum exstores

sive

πᾶ[1] λιχανῷ ἀποσμήχων, ὡς μηδὲ ὀλίγον [2] ἓν μυττωτὸν καταλίποι· [3] μεμψίμοιρος ἀεὶ ὡς τὸ πλακοῦντος ἥλιον, ἢ [4] τὸ σῦν μόνον τὰ ἄλλων λάβοι, ὅπερ [5] λιχνείας καὶ ἁπληστίας ὄφελον. [6] μίθυσος, καὶ παροινῶν· σὺν ἄχρις ᾠδῆς ἐρχησυνῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ λοιδορίας, καὶ ὀργῆς ἀτόπου. [7] καὶ λόγοι πολλοὶ [8] ἐπὶ τῇ κυλίκι τότε δὴ καὶ μάλιστα

digito diligenter extergit, ne vel paululum alliati edulii relinquat: semper querulus, quasi deteriorem partem acceperit, vel si totam placentam, aut suem solus omnium accipiat, qui quidem edacitatis & insatiabilitatis est fructus, temulentus, vino insanus, non ad cantum modo, saltationemque, verum ad convicium usque & iram. Adhæc multus inter pocula sermo: tum enim maxi-

sive lictores Eubulus Comicus scite appellat λοπαδαγχόνας vel λοπαδάχας, id est, *gurgites & pernicies patinarum.* Barl.

1 Λιχανῷ] De indice digito, sive λιχανῷ, Casaub. ad Athe. c. 13. lib. 1. *Bourd.* Id est, digito indice, sic dicto, quod eum in obsonia immissum lingimus ad condimentum explorandum, ἀπὸ τοῦ λείχειν, hoc est, à lingendo. Hesych. λιχανὸς ὁ μετὰ τὸν μέγαν δάκτυλον τῆ χειρός. Sic locum emendo, in quo μὴ præpositio desideratur. *Barl.*

2 Τὸ μυττωτὸν] Τὸ μυττωτὸν, quod Atticum est pro μυστωτὸν, verso σ in τ. Hesychius & Aristophanis interpres ταρίχευμα illic dicunt διὰ τυροῦ καὶ, hoc est, *intritum ex alio*, adhibitis & aliis condimentis, nempe caseo, ovo, oleo, aceto, sic dictum, quod odor ejus esset μυσαρὸς, hoc est, *aversandus. Moretum* nonnulli interpretantur, quod ex Græco deductum, quasi *mosetum*, ut vult doctissimus Caninius. *Idem.*

3 Μεμψίμοιρος ἀεὶ] Querulum insuper & rixosum hominis ingenium pravosque mores indicat. *Idem.*

4 Τὸν σῦν] Porcellum intelligit saginatum, qui magnatum seu ditiorum mensis inferri solet, σπαλὸν συὸς appellat Homerus. *Idem.*

5 Λιχνείας] Hoc quid sit, satis aperte declarat Lucianus in avido isto liguritore, qui cum philosophus esset, ostendit se magis palato sapere, quam cerebro, & eruditiorem habere linguam, aut gulam, quam mentem. *Idem.*

6 Μέθυσος] Simpliciter *ebrium* significat, παροινῶν *petulantem ex ebrietate.* Hinc Athenæus: τὸ παροινεῖν ἐν τῷ μεθύειν γίνεσθαι. Cantus & saltationis quoque meminit, quæ Homerus vocat ἀγλαΐσματα δαιτὸς, id est, *ornamenta convivii.* Odyss. 1. Saltatio etsi in conviviis veterum, ut res honesta, fuerit admissa, tamen cum vitiosa sint multa saltationum genera, certe philosophum minime decebat ejusdiatio. Notum est illud Ciceronis pro Muræna: *Nemo saltat sobrius, nisi forte insanit: neque in solitudine, neque in convivio moderato atque honesto: intemperativi convivii, amœni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio.* Idem.

7 Καὶ] Τὸ ἄτοπον hominis ob oculos ponit, qui tunc maxime de temperantia & sobrietate disputat, cum helluatur, nihilque minus quam temperantiæ studet. *Idem.*

8 Ἐπὶ κύλικι] Id est, *inter calices*, ὅτι ποτηρίῳ dixit Theophrastus in charact. Prudenter Horatius lib. 2. Serm. Sat. 2.

Discite non inter lances mensasque nitentes,
Cum stupet insanis acies fulgoribus, & cum
Acclinis falsis animus meliora recusat:
Verum hic impransi mecum disquirite. cur hoc?
Dicam si potero. male verum examinat omnis
Corruptus judex. ——

περὶ σωφροσύνης καὶ κοσμιότητος, καὶ ταῦτα φησὶν ἡδὺ οἶνον δ' ἀκράτου [1] πονήρως ἔχων, καὶ [2] ὑποτραυλίζων μαλθακῶς. [3] εἶτα ἔμετος ἐπὶ τούτοις. [4] καὶ τὸ πλοῦσιον, ἀφαρπασθέντες τινες, [5] ἐκφέρεσθαι αὐτὸν ἐκ τοῦ συμποσίου τῆς [6] αὐλητρίδος ἀμφοτέραις [7] ἐπειλημμένον. πλοῦ ἀλλὰ καὶ νήφων, οὐδενὶ τῶν σοφιστείων ἀνέχωρησεν ἂν, ψεύσματος ἕνεκα, ἢ θρασύτητος, ἢ φιλαργυρίας. ἀλλὰ καὶ κολάκων ἐστὶ τὰ σοφὰ, καὶ ἐπιορκεῖ σοφώτατα, καὶ ἡ [8] ζητεία σοφιγεύεται,

maximè de temperantia, & sobrietate verba facit, idque cùm jam à mero malè affectus ridiculè balbutit. Accedit his deinde vomitus. Postremò sublatum illum de convivio efferunt aliqui, ambabus manibus tibicinæ inhærentem. Quanquam alioqui ne sobrius quidem ulli primas partes cesserit, vel mendacio, vel confidentia, vel avaritia. Quin & inter assentatores primas tenet, pejerat promptissimè, anteit impostura, co-

Casaubonus ad Suetonii Augustum, *Aretalogos* dici ait ejusmodi philosophos, qui in conviviis lautiorum quæ frequentabant, de virtutibus & vitiis disceptabant. Seneca *circulatores philosophos* appellat. *Barl.*

1 Πονήρως ἔχων] Notant Grammatici vocabulum Πόνηρος, si de homine misero & afflicto dicatur, primam acuere. Si autem de improbo & malo, ultimam. hinc πονήρως ἔχειν de corpore dicitur male affecto. quod tamen ubique verum non est. *Idem.*

2 Ὑποτραυλίζων] Ψελλίζων καὶ μηδὲν ἴναδρον λαλῶν. Interp. Aristoph. ad Nub. *Bourd. Aliquantum balbutiens.* quod vel à natura est, ut in Alcibiade, cujus τραυλισμὸν deridet Aristophanes in Vespis: vel à nimio potu, ut Thrasycli nostro accidit, cujus ebritatem porro exaggerat, cum vomuisse eum dicit, quod cum, ut rem fœdissimam in Antonio exagitet Tullius, quando minus ferendum in philosopho, in virtutum doctore? qui *talia verbis Herculis invadit.* Barl.

3 Εἶτα ἔμετος] Idem Lapith. de his vomitibus copiosè alibi. *Bourd.*

4 Καὶ τὸ πλοῦσιον] Refert porro Timon, quomodo Thrasyclem e convivio perpotum efferre coacti fuerint, ut insanam hominis temulentiam magis ob oculos ponat. *Barl.*

5 Ἐκφέρεσθαι αὐτὸν] Ciceroni est, *auferri de convivio.* Antiphanes Comicus, ἐκφέρεσθαι τῷ αὐτῷ pro eodem dixit. Notandus & hic elegans lusus in verbo ἐκφέρειν, quod ut de aliis rebus, ita & de funere usurpatur. Significat eum non secus ac cadaver de convivio elatum fuisse. Nihil enim fere distat ebrius à mortuo, qui terræ mandandus effertur. Virgilius de Græcis Trojam noctu clam occupantibus. *Invadunt urbem somno vinoque sepultam.* 2. Æneid. *Idem.*

6 Αὐλητρίδος] Notandum Veteres olim in symposiis suis adhibuisse tibicinas, eratque ut plurimum fœminæ nundinati pudoris, ut ex Aristophane discimus. Tibiarum vero acroasima ut animum reficit, ita & perturbationes capitis mero incalescentis adjuvare creditur. Anacharsis aliquando interrogatus, *num in Scythia essent tibicinæ?* respondit: *ne vites quidem.* Eo significabat vir sapientissimus, quæ ad tibiam fiunt saltationes, reliquaque ejus generis voluptates e vinolentia nasci. Laertius lib. 1. c. 9. *Idem.*

7 Ἐπειλημμένον ἀμφοτέραις] Supp. χερσὶ. præterit. Atticum verbi ἐπιλαμβάνομαι, quod est, *apprehendo, innitor.* Festive dictum à Plauto in Pseudolo: *Magnum hoc vitium vino est, pedes captat primum: Luctator doloſus est.* Idem.

8 Ζητεία] Hanc passim nugonibus istis exprobrat ut in Piscat. in Catapl. *Bourd.*

1 Πάν-

καὶ ἡ ἀναισχυντία παρομαρτεῖ. καὶ ὅλως [1] παντοφυὲς τὸ χρῆμα, καὶ παντοχόθεν ἀκροβόλος, καὶ ποικίλως ὑπτιλὶς. οἰμώξῃ τοιγαροῦν [2] οὐκ εἰς μακρὰν χρηστὸς ὤν. [3] τί τοῦτο; παπαῖ, χρυσοῦν ἡμῖν Θρασυκλῆς. Θρασυ. ἐκ τῶν αὐτὰ ὧν Τίμων τοῖς πολλοῖς τύπτεις ἀφίγμαι. ὥσπερ [4] οἱ τὸ πλοῦτον σε τεθηπότες, ἀργυρέα, καὶ χρυσία, καὶ [5] δεῖπνων πολυτελῶν ἐλπίδι σωδεδρομήκασι, πολλὰ τὰ κηλακείαν [6] ἐπιδειξόμενοι σοὶ ἄνδρα, οἷόν σε [7] ἁπλοίκην, καὶ [8] τὸ ὄντων κοινωνικόν. [9] οἶσθα γὰρ ὡς [10] μάζα μοι ἐμοὶ δεῖπνον

comitatur impudentia. In summa vir est omnifaria sapientia cumulatus, omni ex parte exactus, varièque absolutus. Quare licet sit modestus, brevi ejulabit. Quid hoc? papæ, tandem nobis Thrasycles? *Thras.* Non hoc animo ad te venio; Timon, quo plerique isti, qui nimirum tuas opes admirati, argenti, auri, opiparorum conviviorum spe adducti concurrunt, multam assentationem exhibituri apud te, hominem simplicem, & de rebus suis facilè impertientem. Scis enim offam in cœnam mihi sat esse,

1 Παντοφυὲς τὸ χρῆμα] Virum designat omnigena sapientia cumulatum, quem ἐν τῇ Φιλοσοφίᾳ πίνταθλον vocat Laertius in Democrito. τὸ χρῆμα in admiratione ponitur & excellentiam quandam denotat, quæ per superlativum commode à Latinis significatur. Ita Xenoph. de Cyro: καταδάλλῃ τὴν ἐλαφον καλὸν τε χρῆμα καὶ μέγα, id est, *cervum jaculo sternit longe pulcherrimum & maximum* Idem.

2 Οὐκ εἰς μακρὰν] *Brevi.* Bourd. Inepte Erasmus: *non ejulabit clarius.* pro *non longo post tempore*, hoc est, brevi ejulabit, ὐκ εἰς μακρὸν χρόνον. Barl.

3 Τί. τοῦτο] Admirationis affectum exprimit Timon, cui Thrasycles respondet subdola insinuatione utens. *Idem.*

4 Οἱ τὸ πλοῦτον τεθηπότες] Avaros intelligit, & plebejos homines, quibus in admiratione sunt opes. De his ita Iuvenalis: *Qui miratur opes; qui nulla exempla beati Pauperis esse putant.* Idem.

5 Δεῖπνων πολυτελῶν] Parasitos innuit, quos δειπνολύχους vocat Hesiodus, Latini *cœnipetas.* Idem.

6 Ἐπιδειξόμενοι] Erasmus vertit, *deliniunt*: rectius Professor Salmuriensis: *exhibituri.* de futuro enim sermo est. *Idem.*

7 Ἁπλοίκην] Sic vocat *virum simplicem*, ἁπλῆν, cui verba dare facillimum sit: contra διπλᾶν appellant Græci *virum duplicem* & *versipellem*, quo nomine Ulyssem insignit Horatius Carm. lib. 1. Od. 6. *Idem.*

8 Τὸ ὄντων] Laudat Timonem à liberalitate. Liberalis enim hominis est, ut philosophus docet, ἀεὶ τὰ χρήματα εἰς μεταδοτικόν. Unde vitum bonum Menander scite appellat κοινὸν ἀγαθὸν, hoc est, *commune quoddam bonum*, ut qui non uni aut alteri, sed pluribus prodesse cupit. *Idem.*

9 Οἶσθα] Frugalitatem & victus sui tenuitatem, adeoque animi celsitudinem in contemnendis opibus philosophice hic jactat Thrasycles, quo Timonem illaqueet incautum. *Idem.*

10 Μάζα] Pro quovis genere panis. tenuiorum cibus, unde mirum, Cariones. μάζαι accepisse pro delicatiori cibo. Fuere quidem μάζαι in deliciis sed compositæ. Aristoph. Hesiod. Athen. Hesych. Suid. *Bourd.* Duplex erat maza apud Veteres. Una quæ confici solebat ex farina, sale, lacte vel oleo, quandoque etiam vino subigebatur, nec humanis solum usibus dicata, sed & Diis sacra fuit. Altera ex farina, sale & aqua tantum fiebat. ζυμνὸν ἄρτον appellant nonnulli, hoc est, austerum panem. Galenus lib. de aliment. eam postponit pani

ἐκχυτὸν, ὄψον ὃ ἥδιστον [1] θύμον, [2] ἢ κράδαμον, ἢ εἴ ποτε τρυφῶμεν [3] ὀλίγον τὸ ἅλινον. ποτὸν δὲ ἢ [4] συκαμινίτου [5] ὃ δὲ τρέχων ἀπὸ τῆς βάλης πορφυρίδος ἀμέτρητον. τὸ χρυσίον μὲν γὰρ [6] ἀδιάφορον παρ' ἐμοὶ τοῖς αἰμαλοῖς ψηφίδων μοι δοκεῖ. [7] σὺ δὲ ὡς ἔοικας ἐσάλου,

esse, opsonium verò suaviſſimum, cepam, aut naſturtium, aut ſiquando lubeat epulari lautiùs, paulum ſalis: potum verò ex fonte novem fiſtulis ſcaturiente conſtare: tum hoc pallium quavis purpura potius. Nam aurum nihilo magis apud me eſt in precio, quam calculi qui ſunt in littoribus. Verùm tua ipſius gratia huc me contuli, ne

ordeaceo, multumque habere ait πυρῶδες & κοπρῶδες. Nomen accepit ἀπὸ τοῦ μάττειν, quod pinſendo tubigatur, nihilque aliud eſt, quam farina conſperſa & ſubacta. Vnde & Latinum *maſſa*, verſo ζ in duplex ll. ut ὄρυζα, *obruſſa*. De poſteriori hoc panis genere loquitur Sophiſta, dum vili parvoque victu ſe contentum eſſe prædicat. *Barl.*

1 Θύμον] Male θυμὸν antea, qua loquendi formula paſſim utitur. *Bourd.* Viliſſimum plantæ genus. *cepam agreſtem* nonnulli interpretantur. herba eſt, ut medici tradunt, nec uſu, nec eſu commendabilis: acrimoniam tamen habet ad irritandam ὄρεξιν & edendi appetitionem. *Cepis* autem *veſci* dicitur, qui tenuiter & illiote vivit, quod Heſiodus per *malvam* & *aſphodelum* ſignificavit in operib. *Barl.*

2 Ἢ κράδαμον] Dixi ad illud Petronii *Naſturcii ſuccum*. Bourd. Tradit Xenophon veteribus Perſis in precio fuiſſe *naſturtium*, eoque obſonii loco uſos, lib. 1. ἀφεὶς Κύρου παιδ. cujus rei cauſam hanc fuiſſe putant nonnulli, quod herba illa vim habeat ὀξυχολίαν τ' ἔχουσαν, & ὀρεξιν πυκνάζουσαν. Apud Perſas autem, ut ex eodem diſcimus libro, turpe erat palam mejere, vel naſum mungere aut ſpuere. Hac item herba tenues & parci victum uteunque ſuſtinebant. *Idem.*

3 Ὀλίγον τοῦ ἁλὸς] Horat. 2. Serm. *Cum ſale panis Latrantem ſtomachum bene lenit.* Sali vis ineſt contra putredinem, cibiſque ſaporem conciliat: Vnde ἱερὸν ἅλας paſſim appellat Homerus, propter ſummam ejus neceſſitatem & utilitatem. Perſius: *Eſſet ſat modicum, & purum ſine labe ſalinum.* q. d. victus ſuffi ciens. *Idem.*

4 Ἐγκεκλιμένου] Fons Athenis qui ab aliis dicitur κρήνη ἐν ἄστει de quo interp. Ariſtoph. male apud Heſych. εἰνάκρουνος dicitur. hac de re legendus Thucydides qui rem totam indicat. & Portus interp. *Bourd.* Nomen eſt fontis cujuſdam Athenis ſic dicti a novem fiſtulis, e quibus aqua ſaliebat. κρηνὸς enim *ſcatebra*. Heſychius πηγὴν eſſe ait, ὡς Φερεκράτης Κραναΐδαις ἔλεγον. apud quem corrupte legitur ἐνεάκρουνος. Egregie in hanc ſententiam ſcripſit Varro de liberis educandis apud Nonium: *Vel maxime illic diſcit, & ſitienti videt aquam mulſam, & eſurienti panem cibarium, filigineum: & exercitato ſomnum ſuavem.* Barl.

5 Ὃ δὲ τρέχων] *Pallium* commune erat Græcorum omnium geſtamen: ut *toga* Romanis. Tamen inter τρίβωνα philoſophorum, & elegantiorum in Græcia civium diſcrimen fuiſſe Salmaſius oſtendit in Notis ſuis ad Tall. *Idem.*

6 Οὐδὲν διαφέρον] Fateor fuiſſe philoſophorum nonnullos, qui aurum & argentum contemſerint, adeoque in profluentem abjecerint, ut liberius philoſopharentur: ſed Thralycles noſter ſub perſona vilipendere ſe ſimulat, quæ maxime appetebat. In tales recto olim pronunciavit Simonides: Etenim rogatus, *utra res eſſet optabilior, divitiæ, an ſapientia? dubito*, inquit, *ut qui videam ſapientes frequentare divitum fores.* eo innuens philoſophos pleroſque verbis quidem contemnere divitias, ſed re eas captare. quo tamen nomine reprehenditur à Platone lib. 6. de Republ. *Idem.*

ὡς μὴ ἀλφθείρῃ σε τὸ κάκιστον τῶν κακῶν ἐπιδουλότατον κτῆμα ὁ πλοῦτος, ὃ πολλοῖς πολλάκις αἴτιος ἀνηκέστων συμφορῶν γεγένηται. εἰ γάρ μοι πείθοιο, μᾶλιστα ὅλον εἰς τὴν θάλατταν ἐμβαλεῖς αὐτὸν, ἢ δὲν ἀναγκαῖον ἀνδρὶ ἀγαθῷ ὄντα, καὶ τὸ φιλοσοφίας πλοῦτον ὁρᾶν δυνατὸν ὄντα. μὴ μέντοι εἰς βαθὺ ὦ γαστὲ, ἀλλ' [1] ὅσον εἰς βυθοῦσθαι ἐπιμώσας ὀλίγον ἀπὸ τῆς κυμαινούσης γῆς, ἐμβόρων ἰδεῖν μόνον [2] εἰ δὲ μὴ τοῦτο βούλῃ, σὺ δ' ἄλλον τινὰ τρόπον ἀμείνω κατὰ τάχος ἐκφόρησον αὐτὸν ἐκ τῆς οἰκίας. [3] κἂν μηδὲ ἐξολόν αὐτῷ ἀνῇς, ἀλλὰ δοὺς ἅπασι τοῖς δεομένοις. ὦ μᾶ, [4] πέντε δραχμὰς. ὦ Ζεῦ, μνᾶν. ὦ Ζεῦ τάλαντον. εἰ δέ τις φιλόσοφος εἴη, [5] διμοιρείαν, ἢ τριμοιρείαν φέρεσθαι δίκαιον. ἐμοὶ δ', καίτοι σὺκ ἐμαυτῷ χάριν αὐτῷ, ἀλλ' ὅπως μεταδῶ τοῖς δεομένοις, ἱκανὸν εἰ τοῦτ' εἴη [6] τὸ πήγνυ ἐπιτήδειος

ne te corrumpat pessima & insidiosissima possessio divitiarum, quippe quæ multis sæpenumero immedicabilium malorum causa extiterit. Etenim, si me audies, potissimum opes universas in mare projicies, ut pote non necessarias bono viro, quique Philosophiæ possit opes perspicere. Ne tamen in profundum, ô bone, sed ferme ad inguina usque ingressus, paulò ultra fluctuorum littus, me uno spectante. Sed si hoc nolis, tu eas alio potiore modo, confestim ex ædibus ejicito, ac ne obolum quidem tibi reliquum facias, largiens quibuscunque opus est, huic quidem quinque drachmas, alii minam, alii talentum. Porrò si quis erit Philosophus, æquum est ut duplam, triplamve portionem ferat. Mihi autem, quamquidem mea ipsius gratia non postulo, sed ut amicis si qui indigent, impertiam, sat erit, si peram

7 Σὲ ὁ αὐτῷ] **Finem adventus sui non alium fuisse ait Thrasycles; quam ut Timonem in tanta rerum opulentia officii sui commonefaciat.** *Barl.*

8 Ἐπάλλω] Id est, ἐπέρχομαι, deque eo usurpatur qui sponte venit, non missus, quod verè amicitiæ τιμιώτερον esse docet Isocrates orat. ad demon. *Sic rectissimè*, inquit, *tractabis amicos, si non exspectes, dum te rogent, sed ultro cum tempus postulat, eis opem feras.* Idem.

1 Ὅσον εἰς βυθοῦσθαι] *Usque ad inguina seu pube tenus*, quo mox eas auferat. Est autem βυθοῦν medicis *inguen ad femora summa*, ἐν βᾶ particula intendente significationem, quod & ἐπὶ πᾶ facit in aliis: & βᾶ τὸ βαίνω, *incedo*, quod gressum juvare creditur. *Idem.*

2 Εἰ δὲ μὴ τοῦτο βούλῃ] Aliud consilium suggerit veterator, si forte prius illud non arrideat, nimirum ut opes suas virtim distribuat pro ratione personarum & indigentia singulorum. Philotophis tamen sibique imprimis cautum vult, quos æquum judicat duplam aut triplam portionem ferre. *Idem.*

3 Καὶ μηδὲ ὀβολὸν αὐτῷ ἀνῇς] Καὶ μηδ' ὀβολὸν αὐτῷ ἀνῇς. αὐτῷ, αὐτίδη, nempe ἐν τῇ οἰκίᾳ, sive οἴκοι. Marc.

4 Πέντε δραχμὰς] Continebat drachma præsertim Attica sex obolos ἡ δὲ five mina Attica, quæ diversa est à libra, valebat nostrate moneta decem & septem Caroleos cum dimidio, ut vult Iunius. *Barl.*

5 Διμοιρείαν] *Duplam portionem.* Δίμοιρος in hæreditate dicitur, qui ex besse hæres est; τριμοιρεὺς, qui dodrantem accipit: ὁλόκληρος, qui ex asse hæres. Consulatur Budæi eruditissimus libellus de Asse. *Idem.*

6 Τὸ πῆγνυ] Hujus capacitatem festive innuit Thrasycles, cum eam vix

παχέσχοις, οὐδὲ ὅλως δύο μεδίμνους χωρώσαν αἰγινητικούς. [1] ὀλιγαρκὴς ὢν καὶ μέτριος χρὴ εἶναι τὸν φιλοσοφοῦντα, καὶ [2] μηδὲν ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν. [3] Τί. ἐπαινῶ ταῦτά σου ὦ Θρασύκλεις· ἀτὰρ ἔγωγε τὴν πήραν εἰ δοκεῖ, φέρε σοι τὴν κεφαλὴν ἐμπλήσω [4] κονδύλων, [5] ἐπιμετρήσας τῇ δικίλλῃ. [6] Θρασυ. [7] ὦ δημοκρατία, καὶ νόμοι, παιόμεθα ὑπὸ τοῦ κακοδαίμονος ἐν ἐλευθέρᾳ

peram hanc, ne duos quidem integros modios Ægineticos capientem, plenam præbueris. Eum enim qui philosophatur convenit paucis esse contentum, nihilque ultra peram cogitare. *Tim.* Equidem ista quæ dicis probo Thrasycles. Ergo si videtur, priusquam peram expleam, tibi caput pugnorum ictibus oppleo, insuperque auctarium ligone dabo. *Thras.* O populi Imperium, & leges! à nefario homine in libera civitate pulsa-

duos modios Ægineticos capere asserit. Continebat *medimnus* (quæ mensura erat aridorum) octo & quadraginta chœnicas, sive centum & octo libras teste Polluce. Fuit agricolis frequentior quam aliis ob magnitudinem. Ægineticus dicitur ab Ægina insula & urbe circa Peloponnesum, quæ maris aliquando imperium obtinuit, & bello Persico in navali certamine cum Athenientibus de palma certavit, ut refert Strabo lib. 8. Vnde & de mercibus mensurisque Ægineticis crebra mentio apud Græcos scriptores. *Barl.*

1 Ὀλιγαρκὴς ὤν] Sobrietatem in philosopho commendat, & vitam paucis contentam. *Idem.*

2 Μηδὲν ὑπὲρ τὴν πήραν φρονεῖν] Proverbium est, *non ultra peram cogitare*, de quo Erasmus. Hinc discimus, cujusmodi esse debeat philosophorum vita, nempe frugalis, parca, & ab omni strepitu & ambitione remota, qualem Diogenes nobilis ille Cynicus egisse legitur, unico contentus pallio, baculo quo canes abigeret, dolio velut domicilio utens, crudis item herbis & aqua simplici victitans. Ad quem cum accessisset Alexander Magnus, generosa oratione sic regem affatus dicitur: *Vter noſtrum*, inquit, *pluribus eget, ego qui ultra peram & baculum nihil deſidero, an tu, qui patrio non contentus regno, tot periculis temet objicis, ut latius imperes, adeo ut vix totus terrarum orbis tua cupiditati videatur ſatis futurus?* πήρα καὶ βάκτρον philosophorum erant insignia, præsertim Cynicorum. *Idem.*

3 Τί. ἐπαινῶ ταῦτά σου ὦ Θρασύκλεις] Approbat Timon sapiens philosophi dictum, sed perspectam habens ejus hypocrisin pro pera caput ipsi pugnis opplet. *Idem.*

4 Κονδύλων] Erasmus vertit *tubera*, ex consequenti, quod propriè est κονδυλῶν, à recto κόνδυλα. At κόνδυλος & pugnus est, unde κονδυλίζειν, *pugno ferire*, pro quo Attici dicunt κονδύλους ἐντρίβειν, vel ὅτι κόμης πατάξαι, à quo differt ῥαπίζειν, verbum sacris scriptoribus usitatum, proprieque exponitur de ictu qui virga aut baculo seu fuste incutitur. ῥάπις enim *virga*, *bacillus*. Idem.

5 Ἐπιμετρεῖν] Est auctarii loco aliquid addere. Et jocose subdit, τῇ δικίλλῃ, ut supra, φιλοτεχνήσομαί σε τῇ δικίλλῃ, per ironiam sarcasticam. *Idem.*

6 Θρ.] Exclamatio cum indignatione. *Idem.*

7 Ὦ δημοκρατία] Sic exclamat, quod Athenienſium regimen esset populare, ubi libertatis potissimum ratio habetur. quanquam verius loquendo politia illa παρέκβασις quædam fuerit & labes Reipubl. nihilque aliud quam tyrannis multorum capitum. Vnde Demosthenes, cum iret in exilium, conversus ad Arcem sublatis manibus dixisse fertur: *O domina cuſtos Minerva, cur tribus moleſtiſſimis beſtiis delectaris; noctua, dracone, & populo?* Erat enim populus Athenienſis velut

τῇ πόλῃ. Τί. τί ἀγανακτεῖς ὦ Ζεῦ θρασύκλεις; μῶν [1] ὀβολίσκου σοι κεκλέμμαι; κἀμοὶ ἐπιβαλὼ χοίνικος ὑπὲρ τὸ μέτρον πέπαικας. [2] ἀλλὰ τί τοῦτο; πολλοὶ ξυνέρχονται. Βλεψίας σκαιὸς, καὶ Λάχης, καὶ Γνίφων, καὶ ὅλως, τὸ σύνταγμα τῶν ἀμφοδομῶν. ὥστε τί σὺ ἐπὶ τοῖς πέραν ταύτην ἀνελθὼν, τοῖς μὲν δικείοις ὀλίγον ἀναπαυσον πάλαι πονηκόσιν, αὐτὸς δ' ὅπως πλείστους λίθους ξυμφορήσας, ἐπιχαλάσῃς πρῶτον αὐτούς; Βλ. μὴ βάλλε ὦ Τίμων. ἄπιμεν γάρ. Τί. ἀλλ' οὐκ ἀναιμωτὶ γε ὑμεῖς, οὐδ' ἀνοὶ τραυμάτων.

samur. *Tim.* Quid ſtomacharis ô bone Thraſycles? num te defraudavi? Atqui menſuræ chœnices quatuor adjiciam. Sed quid hoc eſt? Complures ſimul adveniunt, Bleplias ille, & Laches, & Gniphon, in ſumma, eorum agmen qui vapulabunt. Itaque quin ego in rupem hanc conſcendo, ac ligonem quidem jam dudum fatigatum, pauliſper interquieſcere ſino? At ipſe congeſtis plurimis ſaxis, procul in ipſos grandino? *Blap.* Nejace, Timon, abimus enim. *Tim.* At vos nec ſine ſanguine, nec ſine vulneribus abibitis.

velut intractabilis quædam bellua optimo cuique infeſta. *Noctuam* & *Draconem* hoc inſignibus habebat. *Barl.*

1 Παρακέκρουσμαι] Tranſlatum hoc verbum ab iis, qui in rebus appendendis alteram lancem ex æquilibrio fraudulenter impellunt digito, ut in alteram partem vergat. Vnde παρακεκροικισμένος apud doctiſſimum Grammaticum, qui chœnice aliquem decipit. Eſt autem *chœnix* menſura ſiccorum, ἡμιεκτεῖς Alexarcho ſive *Semiſextum diurnum*. *Sextarium* Gaza vertit, qui quatuor panes facit toto die ſufficientes uni viro, ut ad Ariſtoph. Lyſiſtratam notat Florens Chriſtianus. Facete hic ad κανδύλας transfert Lucianus. *Idem.*

2 Ἀλλὰ τί τοῦτο] Timon abacto Thraſycle reliquos denſo agmine accurrentes ſycophantas & fumi venditores eo, quo decet, modo à ſe repellit. Atque ita colophonem imponit feſtiviſſimo huic dialogo Lucianus. Nos itidem hominis ferociam barbaroſque mores jam dudum pertæſi vela colligemus finemque commentationi noſtræ imponemus. Tu quiſquis es Lector, *ſi quis quoque noſtra captus amore leget*, opellam hanc philologicam æqui bonique conſule, quam ut ego candidus impertior, ita tu ſi φιλόλογος es, benevolus ea utere ac fruere. *Idem.*

ΑΛΚΥΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ.

HALCYON SEV DE TRANSFORMATIONE.

ARGVMENTVM.

[1] *In hoc dialogo de poteſtate divina diſputat Socrates, quòd ſcilicet Deo poſſibilia ſunt omnia, & quòd nos illius operum atque effectuum*

1 *In hoc dialogo*] Non eſt Luciani ſed Leontis Academici, ſi Antonio Mureto ſua ſtat fides Orat. 4. Luciani quidem prorſus non eſſe, tum dictio lenta & oſcitans, tum ſententiarum levitas, & argumentorum frigus, & deliriones arguunt ſatis. *Marc.*

ctuum cauſſas, intellectu ac ratione conſequi non poſſumus. Eſt enim nos, quod ad collationem Dei & rerum æternarum attinet, pueros ac veluti cæcos. Quod autem Deus multa facilè efficiat, quæ nobis impoſſibilia videntur, probat primùm à ſigno ſive exemplo tempeſtatum quæ illius providentia ſeu adminiſtratione, ex maximis & turbulentiſſimis ſubitò in ſummam tranquillitatem & ſerenitatem convertuntur. Item ab incremento & collatione ætatum hominis, cum æquè mirum ſit ex puero imbecilli ac parvo, virum tantum & tam fortem fieri. Poſtremò ab effectis & vi naturæ, quæ cum Deo longè inferior ſit, tamen ea quæ nobis, ratione ſcilicet ac ſenſu omnia metientibus, impoſſibilia videri poterant, operatur. Occaſio Dialogi ſumitur à cantu & objectu Alcedinis: Diſputationis autem, à fabula quæ de transformatione illius narratur.

ΧΑΙΡΕΦΩΝ.

Τίς ἡ φωνὴ προσέπαλλεν ἡμῖν, ὦ Σώκρατες, πρόρρωθεν ἀπὸ τῶν αἰγιαλῶν καὶ τῆς ἄκρας ἐκείνης; ὡς ἡδεῖα παῖς ἀκοῆς. τί ποτ' ἄρ' ἐστὶ τὸ φθεγγόμενον ζῷον; ἄφωνα γὰρ δὴ πάντα ἐκεῖ θεᾶσθαι ἐλειτώμεθα. Σω. Θαλαττία τις, ὦ Χαιρεφῶν, ὄρνις ἀλκυὼν ὀνομαζομένη, πολύθρηνος, καὶ πολύδακρυς. ὧν τις δὴ παλαιὸς ἀνθρώποις μεμυθολόγηται λόγος. φασὶ γὰρ αὐτὴν ποτὲ οὖσαν Αἰόλου καὶ Ἐναρήτης θυγατέρα, κατὰ ἔρωτα ἀνδρὸς τῆς ἑαυτῆς πτηνοῦ γενέσθαι πόθῳ φιλίας, Κήυκα τὸν πτερόεντα, τὸν Ἑωσφόρου καὶ Ἀστέρος, καλὸν πατρὸς καλὸν υἱόν. εἶτα δὴ περωθεῖσαν αὐτὴν πανδαισίαν βιάλητον, εἰς ὄρνιθος τρόπον πεποιῆσθαι πτερὰ καὶ πλάγια, ζητοῦσαν ἀνακάμπτειν, ἐπειδὴ πλαζομένη γῆν οὐδαμοῦ, οὐχ οἷά τ' ἦν εὑρεῖν. Χαιρε. ἀλκυὼν οὖν ἐστιν ὃ σὺ φῄς; ἃ πώποτε

CHÆREPHON.

Vjuſmodi vox aures noſtras pepulit ô Socrates, eminus à littoribus, & illo promontorio? quàm jucunda auditu! Quodnam eſt vocale illud animal? [1] Muta enim ſunt ea quæ in aquis degunt. *Soc.* Marina quædam eſt avis, ô Chærephon, nomine Halcyon, multum lugens & lachrymans: de qua jam olim homines [2] hanc fabulam commenti ſunt. Ajunt Æoli Græci filiam olim deſponſam, juvenem maritum, jugalis amicitiæ deſiderio proſequi, Ceycem Trachinium, Heoſphori Aſteris filii, pulchri patris pulchrum filium. Deinde divino quodam conſilio alitem factam, in morem avis maria circumvolitare, illum quærendo, quem per univerſam terram vagata non potuit invenire. *Char.* Eſt verò halcyon hoc quod dicis? nuſquam antea

1 *Muta ſunt quæ in aquis*] Cauſam adfert Ariſtot. quòd his neque pulmo ſit neque arteria neque guttur. *Cozn.*

2 *Hanc fabulam*] Hanc fabulam narrat Ovid. lib. 11. Metam. de Alcedoniis Varr. lib. 3. de ling. Lat. Plin. lib. 10. c. 32. *Idem.*

ἀθόθιον ἠκηκόειν τῆς φωνῆς. ἀλλά μοι ξένη τις τῷ ὄντι προσέπεσε. χθὲς γὰρ ὡς ἀληθῶς τὸ ἦχος ἀφῆκε τὸ ζῶον. πηλίκον δέ τι κἀστὶν ὦ Σώκρατες; Σω. οὐ μέγα· μεγάλῳ μέντοι ἀφ' τῷ φιλωδίᾳ ἐοικὸς θεῶν πομπί. ἐπὶ γὰρ τῇ τοιᾷδε νεοττείᾳ κἀπὶ τοὺς ἀλκυονίδας καλουμένους ἡμέρας, ὁ κόσμος ἄγαθ', καὶ χειμῶνα μέσον διαφέρουσας πάσης οὐσίας. ὧν ἐστι καὶ ἡ τῆμερον πεντὸς μᾶλλον. οὐχ ὁρᾷς ὡς αἴθρια μὲν πανταχοῦ, ἀκύμαντον δέ, καὶ γαλήνιον ἅπαν τὸ πέλαγος, ὁμοῖον ὡς εἰπεῖν κατὰ πάντα; Χαι. λέγεις ὀρθῶς. φαίνεται γὰρ ἀλκυονὶς ἡ τήμερον ὑπάρχειν ἡμέρα. καὶ χθὲς δ' τοιαύτη τις ἦν. ἀλλὰ θεῶν, τῷ ποτε χρὴ πειθηνίαν πάσιν ἐξ ἀρχῆς, ὦ Σώκρατες, ὡς ἐξ ὀρνίθων γυναῖκές ποτ' ἐγίνοντο, ἢ ὀρνίθες ἀνθρωπίνων; πάνυ γὰρ μάλιστα ἀδύνατον φαίνεται πᾶν τὸ πιθανόν. Σω. ὦ φίλε Χαιρεφῶν, ἐοίκαμεν ἡμεῖς τὰ δυνατῶν τε καὶ ἀδυνάτων ἀμηχάνως πως εἶναι κρίνειν πεπλανῆσθαι. δοκιμάζομεν γὰρ δὴ καὶ δυνάμεις ἀνθρωπίνῃ λογισμῷ, καὶ ἄπιστον, καὶ ἀόρατον. πολλὰ δ' ἴσως φαίνεται ἡμῖν καὶ τὰ δύπορα ἄπορα, καὶ τὰ ἐφικτὰ ἀνέφικτα. συχνὰ μὲν καὶ δι' ἀπειρίαν, συχνὰ δὲ καὶ διὰ ἀπιστίαν φρενῶν. τῷ ὄντι γὰρ ὑπὸ θείοις εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ὁ πάνυ γέρων, ἐπεὶ τοι μικρὸς πάνυ καὶ νεοχμὸς ὁ βίος χρόνος πρὸς τὰ πάντα αἰῶνα. τί δ' ἄν, ὦ ἑταῖρε, οἱ ἀγνοοῦντες τοὺς τε θεοὺς καὶ δαιμονίων δυνάμεις ἔχοιεν ὧν εἰπεῖν; πότερον δυνατὸν ἢ ἀδύνατόν τι τῶν τοιούτων; ἐάσωμεν Χαιρεφῶντα τὰ-

tea vocem hanc audivi: sed tanquam revera peregrina in me incidit. Itaque lugubrem profectò sonum emittit illud animal. Quantum autem sit dicito Socrates. *Soc.* Non magnum: magnum tamen à Diis honorem accepit, ob amorem quo virum est prosequuta. Nam quo tempore nidulatur & ovis incubat suis, dies quos vocant halcyonios, homines festivitate celebrant, media hyeme ab aliis serenitate differentes. Quorum hodiernus dies omnium maximè est unus. Nonne vides ut serenum est cœlum, placidem & tranquillum omne pelagus, speculo, ut ita dicam simile? *Char.* Rectè dicis. Omnino enim videtur hodiernus dies esse halcyonius: tum etiam hesternus talis erat. Sed per Deos, quomodo priscis hominibus habenda est fides, ex avibus mulieres, aut ex mulieribus aves factas esse? Hæc enim quavis alia re videtur magis impossibilis. *Soc.* O amice Chærephon de possibilibus & impossibilibus rebus prorsus hallucinantes judices esse videmur. Quippe rerum causas pro humana facultate expendimus, quæ illas nec nosse, nec credere, nec cernere potest. Inde permulta factu facilium difficillima, & non arduorum ardua nobis apparent: multa quidem propter imperitiam, multa quoque propter mentis infantiam. Revera enim omnis homo infans est, maximè verò senex, quoniam omne vitæ nostræ tempus est exiguum, ac ferè nihil aliud quàm infantia ad universum ævum comparatum. Quid autem ô bone, qui Deorum ac dæmoniorum potestates ignorant, certi dicere possint? utrum quid possibile istorum sit an impossibile? Vidisti Chærephon, die abhinc ter-

τὴν ἡμέραν ὅσος ἦν ὁ χειμών; καὶ διυμηνίην γάρ τοι θεὸς ἐπέλθοι. καὶ τὰς ἀστραπὰς σὺ εἶδες καὶ βροντὰς, ἀνέμων τε ἐξαίσια μεγέθη; ἀτέλεσ-τον ἂν τις τὴν οἰκουμένην ἅπασαν καὶ δὴ συμπεσεῖσθαι. μετὰ μικρὸν ἡ θαυμασία τις κατάστασις οὐδὲν ἐλύπει, καὶ διέμεινεν αὐτὴ μέχρις οὗ νῦν. πότερον δὲ οἴει μεῖζον τὴν καὶ ἐργώδεστέραν εἶναι, τοιαύτην αἰτίαν ἐξ ἐκείνης τῆς ἀνυποστάτου λαίλαπος καὶ παραχῆς μεταθεῖναι, καὶ εἰς γαλήνην ἀναγαγεῖν τὸ ἅπαν κόσμου, ἢ γυναικὸς εἶδος μεταπλάσαι εἰς ὄρνιθος τινος ποιῆσαι; τὸ μὲν γὰρ τοιοῦτο, καὶ τὰ παιδάρια τὰ παρ' ἡμῖν, τὰ πλαστὰ ἐπιτάραμμα πηλοῦ, ἃ καθὼ, ὅταν λάβῃ ῥᾳδίως ὑπὸ τῶν παίδων πολλάκις ὄγκον, μεταχηματίζει πολλὰς ἰδέας φύσεις. τῷ δὲ μεγίστῳ καὶ μεγάλῳ καὶ συμβόλητον παραχῇ ἔχετε πῶς ὑμεῖς δυνάμεις, οὐχὶ τυχὸν ἅπαν τὸ τοιοῦτο, καὶ λέα. ἐπὶ τὸ ὅλον ἐγχειρῶν πόσῳ τινὶ σοι τὰ δοκεῖν εἶναι μείζω, φράσεις ἄν; X. πῶς δ' ἂν ἄνθρωπος, ὦ Σώκρατες, νοῆσαι δύναιτ' ἄν, ἢ ὀνομάσαι τι τούτων; ἀδὺ γὰρ εἰπεῖν ἐφικτόν. Σ. ἀκοῦε δὴ γεωμετρικῶς ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους συμβαλλομένων μεγάλας πινὰς ὑπεροχὰς ἐν ταῖς δυνάμεσι, καὶ ἀδυναμίας ὑπαρχούσας. ἡ γὰρ τῶν ἀνδρῶν ἡλικία, πρὸς τὰ νήπια παντελῶς βρίφη, τὰ πιμπραῖα ἐν ἡσυχίᾳ, ἡ δυναταία, θαυμαστὴν ὅσην ἔχει τὴν διαφορὰν δυνάμεως τε, καὶ ἀδυναμίας, ἐν πάσαις ἡδὺν ταῖς κατὰ τὸν βίον πράξεσι, καὶ ὅσα διὰ τῶν τεχνῶν τούτων ἅτε πολυμηχάνων, καὶ ὅσα διὰ τοῦ σώματος, καὶ τὰ ψυχῆς ἐργάζονται. τοῦτα γὰρ

tio, quanta tempestas sævierit? quam animo repetens, horresco. Vidisti & fulgura illa, & tonitrua, & inusitatos ventorum flatus? Suspicatus fuisset quispiam totam terram corruituram. At paulò post mirabilis quædam cum serenitate oborta est tranquillitas, quæ in hoc usque tempus perduravit. Vtrum igitur majus atque operosius existimas, ex intolerabili procella & turbine orbi universo talem inducere serenitatem, an mulierculæ formam transmutatam, in avis speciem traducere? Nam & nostrates pueruli, qui ex luto aut cera formas ducere norunt, ex eadem materie in manus sumpta sine negotio multas specierum naturas transformando effingunt. Cæterùm Deo magna, nec cum nostris viribus comparabili præstantia prædito, facilia & plana sunt istiusmodi omnia. Numnam quanto totum cœlum te ipso tibi majus videatur, dicere possis? *Char.* Ecquis hominum, ô Socrates intelligere possit & explicare quippiam horum? neque enim humana voce ista explicari possint. *Soc.* Proinde hominum inter se comparatorum magnos quospiam excessus existentes in potentiis, atque impotentiis contemplamur. Virilis enim ætas, ad pueros omninò infantes, à nativitate quinquennes, aut decennes, mirum quantum discrimen habeat roboris & imbecillitatis in omnibus fermè quæ sunt in vita actionibus, tum in his quæ per ingeniosas illas artes, tum in his quæ corporis & animi viribus operantur. Perspicuum enim est, hæc

1 Καὶ ὅσα διὰ τῆν πιχῶν] Καὶ ὅσα διὰ τῆν πχῶν. Marc.

1 In

τοῖς νέοις ὡς ἂν εἶπον παιδίοις, οὐδὲ εἰς νοῦν ἐλθεῖν δυνατὸν φαίνεται. καὶ τὸ ἰσχύος ἢ τὸ ἴνδος ἀνδρὸς πλεῖον τὸ μέγεθος, ἀμύητον ὅσων ἔχειν τὴν ὑπεροχὴν πρὸς ἐκεῖνα. μυρειάδας γὰρ τοιούτων εἰς ἀνὴρ πάνυ πολλὰς χειρώσαιτ' ἂν ῥᾳδίως. ἡ γὰρ ἡλικία παντελῶς, ἁπάσης δήπου πάντων, καὶ ἀμήχανον ἐξαρχῆς ἀσθενέσι τοῖς ἀνθρώποις κατὰ φύσιν. ὁπηλίκον δὲ ἄνθρωπος ὡς ἔοικεν ἀνθρώπῳ τοσούτῳ διαφέρει, τί νομίσομεν τὸ σύμπαν ἄγαλμα πρὸς τὰς ἡμετέρας δυνάμεις φανήσεσθαι ἄν, τοῖς τὰ τοιαῦτα γνωρίζειν ἐφικνουμένοις; πλανᾶσθαι ἂν ἴσως δοξεῖ πολλοῖς, ὅσῳ ἔχει τὸ μέγεθος καὶ κάτω τοῦ ὑπερέχειν πρὸς τὸ Σωκράτους ἢ Χαιρεφῶντος εἶδος, τηλικοῦτον καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὴν φρόνησιν, καὶ διάνοιαν, ἀναλογεῖν διαφέρειν τε τὰς ἡμῶν διανοήσεις. σοὶ μὲν καὶ ἐμοὶ καὶ ἄλλοις πολλοῖς τοιούτοις ὄσπ, πολλαπλασίαν δυσωπίαν τε ἐπέρχεις πάνυ ῥᾳδίων. ἐπεὶ δὲ αὐλῆσαι τοῖς ἀναύλοις, καὶ ἀναγνῶναι, ἢ γράψαι τοῖς ἀγραμμάτοις γραμματικὸν τρόπον, ἀδυνατώτερόν ἐστι πως, ἕως ἂν ὦσιν ἀνεπιστήμονες, ἢ ποιῆσαι γυναῖκας ἐξ ὀρνίθων, ἢ ὄρνιθας ἐκ γυναικῶν. ἡ δὲ φύσις ἐν κενεῷ χειδὲν ἀσθενέσι ζῷοι ἄπαν, καὶ ἀπτερον, πόδας ὑποθεῖσα, καὶ πτερώσασα, ποικιλίαν τε φαιδρύνασα πολλὴν, καὶ καλὴν, καὶ παντοδαπὴν χρωμάτων, μελίτταν σοφὴν ἀποδείξει θείᾳ μέλιτος ἐργάτιν. ἔκ τε ὠῶν ἀφώνων, καὶ ἀψύχων, πολλὰ γένη πτηνῶν τε, καὶ πεζῶν, καὶ

hæc pueris, ut dixi, ne in mentem quidem venire posse: & adultæ ætatis viri unius magnitudinem virium, immensam ad illa præstantiam obtinere. Siquidem horum multa millia unus vir facilè subigeret. Etenim pueritia in totum omnium expers est, ac sub initium ipso naturæ ductu, invalida homines consequitur. Quando igitur homo homini, ut videtur, in tantum antecellit, quid putabimus universum cœlum nostris viribus collatum appariturum iis qui hæc contemplando assequuntur? Itaque multis credibile videtur, quanto mundi magnitudo Socratis aut Chærephontis speciem superat, tanto & ipsius potentiam, sapientiam, & cogitationem similiter à ratione nostra differre. Quare tibi, mihique, atque aliis nostri ordinis hominibus plerisque multa sunt impossibilia, quæ aliis facillima. Quoniam & tibia canere canendi imperitis, aut legere aut scribere illiteratis impossibilius est, dum nescient, quàm mulieres ex avibus, aut aves ex mulieribus fingere. Cæterùm natura ipsa [1] in favo propemodum sine pedibus atque alis animantem assimilans, suppositis pedibus, & adjectis alis, pulchraque & omnigena colorum varietate exornans, solertem apem, divini mellis opificem absolvit, [2] Ex ovis autem mutis & inanimatis, multa volatilium, pedestrium, & aquaticorum animalium genera effingit, ad quæ divinis qui-

1 *In favo*] Apes intelligit quæ nascuntur neque ex coitu, neque partu, sed ex suavitate herbarum. Aristot. lib. 5. c. 21. de Animal. *Cogn.*

2 *Ex ovis autem*] De ovorum natura mirabili Aristot. loco cit. Rhodig. lib. 27. cap. 17. *Idem.*

σεύδραν ζώων, ὡς λόγος πτηνῶν ἱερῶν αἰτέρος μεγάλας ἐσθσχραμβῆ. τὰς δὲ ἀθανάτων δυνάμεις μεγάλας ὄσας, ὀλίγοι καὶ σμικροὶ παντελῶς ὄντες, καὶ ὅτι τὰ μεγάλα δυνάμενοι καθορᾶν, ὅτ' ἂν ᾖ σμικρά, ᾖ πάλαι σ' λανθάνοντες πάθῃ, οὐκ ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν βεβαίως ὅτ' Ἀλκυόνων πέρι, ὅτ' ἀηδόνων. κλέος ἢ μύθων, οἷον παρέδοσαν πατέρες, τοιοῦτο καὶ παισὶν ἐμοῖς ὦ ὄρνι θρήνων μελῳδέ, ἀοιδοῦσα τ' σῶν ὕμνων πέρι. καὶ σὺ τ' οὖσαν καὶ φίλανδρον ἐρωᾷ πολλάκις ὑμνήσω, γυναικί τ' ἐμοῖς, Ξανθίππῃ τε καὶ Μυρτοῖ λέξω τὰ τ' ἄλλα, σεθεν ἢ, καὶ πρὸς οἷας ἔπυξας ὠδὰς θεῶν. ἆρα γε καὶ σὺ ποιήσεις τι τοιοῦτον ὦ Χαιρεφῶν; Χ. περὶ γῆν ὦ Σώκρατες. καὶ ᾖ ὑπὸ σοῦ ῥηθέντα, διαλαβὼν ἔχει τῶν παρακλῆσιν σφᾶς γυναικῶν τε καὶ ἀνδρῶν ὁμιλίαν. Σ. ἀκὴν ἀπαστερμένοις τῷ ἀλκυόνε, σφᾶς ἄγειν ἤδη σφᾶς ἄσυ κηρόθεν ἐκ Φαληρικοῦ. Χ. πάνυ μὲν ποιῶμεν ὅτ'.

quibusdam, ut sermo est, magni ætheris artibus abutitur. Proinde Deorum immortalium virtutes quæ magnæ sunt, nos qui mortales & parvi omnino sumus, & neque magna, neque etiam parva perspicere possumus, sed in pluribus hæsitamus quæ nobis accidunt, nihil certi seu de halcyonibus, seu de luscinis dicere queamus. Præclaram verò hanc tabulam, qualem à patribus accepimus, talem liberis meis, ô avis lamentationum modulatrix traditurus sum de tuis hymnis. Ac tuam cùm pietatem, tum amorem erga maritum, uxoribus meis [1] Xanthippæ, & Myrtoni sæpe celebrabo: cum alia multa, tum in primis, quem à Diis honorem consecuta es, commemorando. Numquid & tu Chærephon tale quid mecum facturus es? *Chær.* Sic facere convenit, ô Socrates. Et quæ à te dicta sunt, exhortatione duplici ad æquabilem conversationem viros & uxores impellunt. *Soc.* Salutata igitur halcyone tempus est ut [2] è Phalerico ad urbem nos recipiamus. *Chær.* Ita planè faciamus.

1 *Xanthippæ*] D. Hieronym. adversus Iovinian. *Cogn.*
2 *E Phalerico*] Portu Athenis, à quo Demetrius Phalerius dictus. *Idem.*

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ, Η ΚΑΥΚΑΣΟΣ.

PROMETHEVS, SIVE CAVCASVS.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, id quod & in sequentibus facit, Deorum gentilium vanitatem, & ineptam de illis persuasionem hominum reprehendere atque irridere voluisse. Occasionem autem sumpsit ex fabula Promethei, quem poëtæ fingunt, eo quòd Iovem in distributione carnium decepisset, deinde & homines formasset, postremò autem è cœlo ignem surreptum terris intulisset, à Iove Cau-

Caucaſo alligatum, aquilamque immiſſam, quæ hepar illius carpendo attereret. Fingit itaque hic interea dum rupibus affigitur, cauſſam dicere, & apud Mercurium & Vulcanum, de criminibus objectis purgare. Primùm de diſtributione carnium, per extenuationem, dicendo jocum fuiſſe convivalem non fraudem, neque tantum ſupplicium mereri, ex adverſo priora ſua merita referendo. Secundo loco de plaſtice, ubi biſariam reſpondet, & ſuper eo, an homines in univerſum finxiſſe, Diis damneſum fuerit, & ſuper modo & forma, oſtendens non modò nihil incommodi fictionem hominis attuliſſe Diis, verumetiam utilem & prope neceſſariam fuiſſe. Deinde & hac forma, ita ut Deos referrent facie, & rationis participes eſſent, neceſſe fuiſſe creari. Vltimò de furto ignis reſpondet, neque cæleſti igni quicquam ademptum eſſe, & ad officium Deorum pertinere, ut homines juvent: præſertim cùm ea re ipſi neque opus habeant, neque utantur, homines autem ſacrificando indigeant, & ad ipſorum Deorum miniſterium adhibeant. Occaſio apologiæ ſumitur ex eo, quòd cum Prometheus ſui miſereri Mercurium juberet, ille contrà meritò eum pati hæc dixerat.

ΕΡΜΗΣ.

1 Μὲν Καύκασ᾽, ὦ Ἥφαιστ᾽, ἦτ᾽, ὦ τ᾽ ἄθλιον Τιτᾶνα τηνδὶ ὠθοῦντα χρὴ δεῦρο. πρεσκοπῶμέν γ᾽ ἤδη κρημνόν τινα ἐπιτήδειον, εἰ πῃ τὸ χόρτου γομὸς ἔστι, ὡς βεβαιότερον καθαπαγεὶς τὰ δεσμά, κἀμὲ ἅτ᾽ ἄπαντ᾽ ὠφελοῦντ᾽ εὖ κρεμάμενον. Ἥφαι. πρεσκοπῶμεν· ὦ Ἑρμῆ. ἅπτ᾽ γὰρ τανῦν κἀγὼ τοῦδ᾽ ἔργου ἑτοίμως ἐξαυρῶσαι χρή, ὡς μὴ ἐπαμώσῃ αὖτις τὰ πλάσματα αὐτοῖς οἱ ἄνθρωποι, ἅτε μὲν κῦρ τὸ ἄκρον. ἀφανὴς γὰρ ἂν εἴη τοῖς κάτω. ἀλλ᾽ εἰ δοκεῖ, κατὰ μέσον σπαύσαι πῃ τὼ ἐκ τῆς φάραγγος 2 ἀνεσταυρῶσθω, ἐκπεπεδῆσθαι τὼ χεῖρε δεῖ τουτὶ

MERCVRIVS.

IN tibi Caucaſum, ô Vulcane, cui miſer hic Titan affigendus eſt. Iam itaque circumſpiciamus num qua ſit in præcipiti prærupta rupes commoda, nive nudata, cui firmius infigantur vincula, & unde hic ſuſpenſus fiat omnibus conſpicuus. *Vulcan.* Circumſpiciamus Mercuri. Neque enim humili in loco & terræ proximo eſt affigendus: ne homines figmentum ipſius opem ferant ipſi. Neque ruſſus in ſublimi: nam iis qui ſunt in radice montis non appareret. Sed ſi ita tibi viſum fuerit, hîc in medio ſupra convallem, paſſis hinc atque illinc è regione manibus, cruci

1 Ὁ μὲν Καύκασ᾽] Quid legerit Ottomarus Lucinius hujus dialogi Interpres, non video, omnino aliud legiſſe ſtatuendum eſt. ſat monuiſſe. *Bourd.* Hujus montis deſcriptionem habes apud Arrian. in vita Alexandri. lib. 3. *Legn.*

2 Ἀνεσταυρῶσθω] *Crucifigatur*, inde Caucaſus dictus crux, monuit Lipſ. tract. de Cruce, σταυρὸς pollica. *Bourd.*

1 Ἀπὶ-

ποῖς τὸ ἐναντίον. Ε. ὦ λίγειε. [1] ἀπότομοί τε γὰρ αἱ πέτραι, καὶ ἀπρόσοδα, πανταχόθεν ἠρέμα ἐπινευκυῖαι. καὶ τῷ ποδὶ γοῦν τοῦτο ὁ κρημνὸς ἔχει τὸ ἐπίβασιν, ὡς [2] ἀκροποδιτιᾶν μόλις ἑστάναι. καὶ ὅλως ἐπικινδύνως ὁ σταυρὸς ἂν γένοιτο. μὴ μέλλε οὖν ὦ Προμηθεῦ, ἀλλὰ ἀνάβαινε, καὶ παρέχε σαυτὸν καταπαγησόμενον αὐτῷ τῷ ὄρει. Προ. ἀλλ' ὑμεῖς γοῦν ὦ Ἥφαιστε, καὶ Ἑρμῆ, κατελεήσατέ με ἄδικα τοῦ ἀξίου δυστυχοῦντα. Ε. τοῦτ' ἔφης, ὦ Προμηθεῦ, τὸ κατελεήσατε, ἀντὶ δὲ ἀνασκολοπισθῆναι αὐτίκα μάλα ἀδικήσοντος ἕτερα ἐπιτάγματος. ἢ οὐχ ἱκανὸς εἶναί σοι δοκεῖ ὁ Καύκασος, καὶ ἄλλους ἂν χωρῆσαι δύο τοιούτους παλοῦντας; ἀλλ' ὄρεγε τὴν δεξιάν. σὺ δὲ ὦ Ἥφαιστε, κατάκλεισε, καὶ τοξεύλα, καὶ τὴν σφῦραν ἐρρωμένως κατάθεσο. δὸς καὶ τὴν ἑτέραν, κατειλήφθω δὲ μάλα καὶ αὐτή. οὐκ ἔχεις. καπνήσει γὰρ καὶ ὁ ἀετὸς ὀπτερεῶν τὸ ἧπαρ, ὡς πάνυ ἔχοις ἀντὶ τοιαύτης καὶ καλῆς καὶ ἁβροχάρνου πλακοῦντος. Προ. ὦ Κρόνε, καὶ Ἰάπετε, καὶ σὺ Γῆ μῆτερ, οἷα πέπονθα ὁ κακοδαίμων, οὐδὲν δεινὸν εἰργασμένος; Ε. οὐδὲν δεινὸν εἰργάσω ὦ Προμηθεῦ, ὃς τοσοῦτα μὲν τῷ νομεῖ τῶν κρεῶν ἐγχρισθείς, ὅπως ἄδικον ποιήσω, καὶ ἀπατήσω, ὡς αὐτῷ μὲν τὰ κάλλιστα ὑποξελεῖν, τὰ δίκαια δὲ ἀφελόμενος, [3] ὅστε καὶ

cruci affigatur. *Merc.* Rectè dicis: prærupta enim hìc undique sunt saxa, & inacceſſa, ſenìm in declive vergentia: tamque anguſtum habet pedi aditum rupes iſta, ut vix ſummis inſiſtas pedibus. Hìc denique quàm maximè opportuna furca fiat. Ne igitur cunctère, Promethee, ſed aſcende, & præbe te monti affigendum. *Prom.* At vos ſaltem Vulcane, & Mercuri, miſereſcite mei qui in hanc calamitatem immeritus incidi. *Merc.* Miſereſcite ais ô Promethee: nimirum ut nos ſuo mandato immorigeros protinus in crucem tollat: an-non videtur tibi Caucaſus ſatis idoneus ad duos alios palo affixos continendum? At porrige dextram. Tu verò Vulcane, reclude, affige clavum, & malleum potenter impinge. Præbe & alteram, quò & illa ritè implicetur. Bene ſe res habet. jam nunc devolabit aquila tuum jecur depaſtura, ut pro opere illo tuo cùm pulchro, tum ingenioſo quidvis reportes. *Prom.* ô Saturne, ô Iapete, & tu Tellus mater, infœlix ego qui afficior pœnis, qui mali nihil commiſerim? *Merc.* Nihil mali commiſiſti Promethee, qui primò quidem diſtribuendarum carnium obiens munus, tam improbè & vafrè te geſſiſti, ut partem opimam tibi ſubduxeris, & oſſibus candido adipe

1 Ἀπότομοι] Ἀπόξυροι Angl. ut *exeſi ſcopuli*, apud Senec. Hercule fur. *Board.*

2 Ἀκροποδιτὶ μόλις ἑστάναι] Ἀπόντες. inde attæ qui inter ambulandum ſtare neſciunt. Caſaub. ad Suet. Tiber. c. 1. tales ſunt Meſſi, qui, ἐπὶν ἀποβῶσι τοῦ ἅματος, ὥσπερ οἱ ὅτι τοῦ ἀκρωτῶν ὑπερβαίνοντες, μόλις βαδίζουσι. Lucianus. Dial. Mort. In Mſ. legitur μόγις quod idem eſt. *Idem.*

3 Ὅστε καλύψας ἀρχῆθι δημοῦ] Item de Merc. Cond. habet autem accuſationem omnem hanc ab Heſiod. 1. ἐργ. Idem.

1 *He-*

λόψας ἀρχὴν δημιῶν; μέμνημαι Ἡσιόδου τοῦ Διὸς ἔπους εἰπόντος. ἔπειτα ὃ τὰς ἀνθρώπους ἀνέπλασας, πανουργότατα ζῶα. καὶ μάλιστά γε τὰς γυναῖκας. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸ πῦρ κλέψας, καὶ τοῦτο ἔδωκας τοῖς ἀνθρώποις. τοσαῦτα δεινὰ εἰργασμένῳ, φῆς μηδὲν ἀδικῆσαι δίκαζε; *Prog.* Ἔοικας ὦ Ἑρμῆ καὶ σὺ κῆρ τὸ ποιητὴν [2] ἀναίτιον αἰτιᾶσθαι, ὃς τοιαῦτα συφέρεις, ἐφ' οἷς ἔγωγε [3] τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως εἰ τι δίκαια ἐγίγνετο ἐπιμησαίμην ἂν ἐμαυτόν. εἰ γὰρ σχολὴ σοι, ἤδεως ἂν σοι καὶ δικαιολογησαίμην ὑπὲρ τῶν ἐγκλημάτων, ὡς δεῖ σε μὴ ἀδίκως ἐπιτιμᾶν τῷ Διΐ. σὺ δ', ὦμυλε γὰρ εἶ, καὶ δικανικὸς, ἀπολόγησαι ὑπὲρ αὐτοῦ, ὡς δικαίως τὸν ψῆφον ἤνεγκεν, ἀνεσταυρῶσθαί με πλησίον τῶν Καυκασίων τούτων πυλῶν, ἐπὶ τῷ Καυκάσῳ, οἵκτιστον θέαμα πᾶσι Σκύθαις. *Ερ.* ἴσως μὲν ὦ Προμηθεῦ τῷ ἴφισιν ἀγωνιῇ, καὶ ἐς ὀδὸν δύο. ὅμως δ' ἂν λέγε. καὶ γὰρ ἄλλως ἐπεμεῖναι ἀναγκαῖον, ἕως ἂν ὁ ἀετὸς καὶ σπλῆνα ἐπιμελησάμενός σου ἥπαρ φάγῃ. τῶν δὲ τοῦ μέσου δὴ τουτουὶ σχολὴ καλῶς ἂν εἴη ἔχον, εἰς ἀκροάσιν καὶ χρῆσθαι σοφιστῇ, οἵῳ σὺ παντάπασι δὴ εἶ τοὺς λόγους. *Προ.* εὐτυχὴς μὲν ὦ Ἑρμῆ λέγε. καὶ ὅπως μὴ ὡς δεινότατα κατηγορήσῃς, μηδὲ καθυφῇς τι τοῦ δικαίου τοῦ πατρός. σὺ

adipe velatis Iovi impoſueris? Memini mehercle [1] Heſiodi qui ſic locutus eſt. Deinde homines verſutiſſimum genus animantium, ac mulieres in primis effinxiſti. Præter hæc omnia, ignem Deorum præſtantiſſimam poſſeſſionem furatus es, & hominibus dediſti. Cùm tot ſcelera perpetraveris, affirmas te inſontem vinculis implicari? *Prom.* Videris tu quoque Mercuri, juxta poetam, innocuum incuſare, qui talia mihi objicis, ob quæ, ſi pro merito mecum ageretur, in Prytaneo publicè alendum me cenſuiſſem. Quare, ſi tibi vacat, libenter objecta mihi crimina apud te oratione diluerem, & rationibus demonſtrarem injuſtam ſententiam à Iove contra me pronunciatam. Tu verò, quandoquidem tam eloquio polles, quam juris ſcientia, Iovis partes tuêre, & proba latum ab ipſo juſtum ſuffragium, quum me huic Caucaſo, prope Caſpias haſce portas, affigendum judicavit, ut miſerrimum Scythis omnibus fiam ſpectaculum. *Merc.* Inanem, & inutilem tentas à Iovis ſententia provocationem. Verùm tamen dicito. Nam alioqui mihi tantiſper eſt expectandum, dum aquila devolet, quæ tui hepatis curam gerat. Itaque otio quod interea ſuppetet, rectè abutemur ad declamationem tuam audiendam, eamque captioſam, cùm ſis in dicendo verſutiſſimus. *Prom.* Tu igitur Mercuri prior dicito, & vide ut mihi quàm graviſſima crimina objicias, nec jus tui patris prodas. Tu verò

1 *Heſiodi*] In Theogonia. *Cogn.*

2 Αἰναίτιον αἰτιᾶσθαι] Vt Dial. Mort. ex Homero. *Bourd.*

3 Τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως] A Platone in Apol. Socrat. εἰ ἄξιόν ἐστι μοι κατὰ τὸ δικαιότατον τιμᾶσθαι αὐτὸ τιμήματι τοιούτῳ οἷον τῶν πρυτανείων σιτήσεως. Tangit alibi. legend. Dionyſ. Halicar. lib. 5. *Idem.* Locus Athenis ſic dictus quaſi πυρὸς ταμίειον. Cogn.

ὦ Ἥφαιστε, δικαστὴν ποιεῖσθαί με ἐγνωκας. Ἥφ. μὰ Δί', ἀλλὰ κατήγορον αὐτὸν δικαστὴ ἕξοντι μετ' ἐξὸν. ὃς τὸν πῦρ ὑφιλόμενόν με, ψυχρόν μοι τὸν κάμινον καταλελοιπώς. Προ. ἀκὴν διελόμενος τὸν κατηγορίαν, σὺ μὲν τὸν περὶ τῆς κλοπῆς ἤδη σύνισθι. ὁ Ἑρμῆς γὰρ τὸν ἀνθρωποποιίαν, καὶ τὸν κρεανομίαν αἰτιᾶται, ἀμφω δὲ τεχνίτα, καὶ εἰπεῖν δεινοὶ ἑοίκατε εἶναι. Ἥφαι. ὁ Ἑρμῆς καὶ τοῦτο ἐμοὶ ἐρεῖ. ἐγὼ γὰρ οὐ πρὸς λόγοις τοῖς δικανικοῖς εἰμι, ἀλλ' ἀμφὶ τὸν κάμινον ἔχω τὰ πολλά. ὁ δὲ, ῥήτωρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελέτηκεν. Προμ. ἐγὼ μὲν ἂν ἂν ποτὲ ὠκνουν καὶ σοὶ τῆς κλοπῆς τὸν Ἑρμοῦ ἐξελέγξαι ἂν εἰπεῖν, οὐδὲ ὀνειδιεῖν μοι τὸ τοιοῦτο ὁμοτέχνῳ ὄντι. νῦν δὲ ἀλλ' εἰ καὶ τοιοῦτον, ὦ Μαίας παῖ, ὑφίστασαι, καιρὸς ἤδη παρεῖναι τὸν κατηγορίαν. Ἑρ. πάνυ γὰρ ὦ Προμηθεῦ μακρῶν δεῖ λόγων, καὶ ἱκανῆς τινος παρασκευῆς, ἵνα τὰ στι πεπραγμένα. ἀλλὰ ὁ δικαστὴς μόνα τὰ κεφάλαια εἰπεῖν τῶν ἀδικημάτων. ὅπως ἐπιτραπῇ σοι μετὰ τῆς κρέας, σωστὰ μὲν τὰ κλαπέντα ἐφυλάττες, ἐξηπατήσας δὲ τὸν βασιλέα, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἀνέπλασας, ἀδίκον δέον. καὶ τὸ πῦρ κλέψας παρ' ἡμῶν, ἐκόμισας παρ' αὐτοῦ. καὶ μοι δοκεῖς ὦ βέλτιστε, μὴ σωφρονεῖν ἐπὶ τοῖς τηλικούτοις, πάνυ φιλανθρώπῳ δὲ Διὸς πεπιστευμένῳ. εἰ μὲν ἐξὸν ἦν εἰ μὴ εἰρῆσθαι αὐτὰ, δεῖσθαι καὶ διαλέγεσθαι, καὶ ἔστιν ἃ μακρολογῶν ἀποτείνειν. καὶ πειρᾶσθαι ὡς ἥκιστα ἐμφανίζειν τὴν ἀλήθειαν. εἰ δὲ φῂς τοιαῦτα πεποιηκέναι τὸν τομέα τὰ κρεῶν, καὶ τὰ σοὶ τοὺς ἀνθρώπους καινουργῆσαι, καὶ τὸ πῦρ κεκρὸ Vulcane judicem constituo. *Vulc.* Non per Iovem, sed pro judice me accusatorem habebis, tu qui surrepto igni gelidam officinam reliquisti. *Prom.* Divisa igitur actione, tu quidem de furto orationem connecte: Mercurius verò me hominum formationis, & carnium distributionis reum aget: videmini enim ambo periti artifices, & dicendi facultate præditi. *Vulc.* Mercurius meo nomine verba faciet. Ego enim ad judiciales dissertationes non sum comparatus: sed de rebus quæ ad focum pertinent multa quidem dicere possim: at ille est disertus orator, qui hæc non perfunctoriè curavit. *Prom.* Nunquam putassem Mercurium voluisse de furto dicere, idque mihi exprobraturum fuisse eum qui eandem artem exerceat. Sed quoniam, ô Maiæ fili, hujusmodi actionem aggrediris, jam tempestivum est accusationem expedire. *Merc.* Longa profectò opus est oratione, multoque apparatu Prometheë, si tua facinora velim intectari. Neque enim sola criminum capita recensere satis est. Nimirum quòd commisso tibi distribuendarum carnium officio, portionem optimam tibi servaris, regique imposueris: quodque homines, quibus nihil opus erat, efformaris. Denique quòd subductum nobis ignem ad illos tuleris: qua in re, vir optime, Iovis benignitatem expertus, non tamen eam intellexisse videris. At verò si hæc te admisisse flagitia inficiaberis, longa oratione confutandus eris: mihique danda opera ut veritatem pateraciam. Sed si concesseris te carnes distribuisse, homines recens effinxisse, & ignem furatum

αλοφίνας, ἱκανῶς κατηγόρηταί μοι, καὶ μακρότερα σὺκ ἂν ἐποίμι. λῆρος γὰρ ἄλλως τὸ τοιοῦτον. Προμη. εἰ μὲν καὶ πᾶσα λῆρος ἐστιν ἃ ἔρρηκας, οὐ φόμεθα μικρὸν ὑστερον. ἐγὼ δ' καὶ πίσαι ἱκανὰ φῆς εἶναι τὰ κατηγορημένα, περὶ σοφίας ὡς ἂν οἷός τε ὦ, ἀφλύσταλος τε ἐγκλήματα. καὶ τοῦτον μὲν ἄκλυστον τὸν ὦτον τῶν κριῶν. καίτοι νὴ τὸν ἥφαιστον, καὶ αὖν λέγων ταῦτα, αἰσχύνομαι ὑπὲρ τοῦ Διὸς, εἰ οὕτω μικρολόγος καὶ μεμψίμοιρός ἐστι, ὡς διὰ μικρὸν ὀστοῦν ἐν τῇ μερίδι δῦσαι, ἀνασκολοπισθησόμενον πίπτειν παλαιὸν ὄντα ξύλον, μήτε τὰ συμμαχίας μνημονεύσαντα, μήτε αὐτὸ τὸ ὀργῆς τὸ κεφάλαιον ὃ ἐστι σπουδάσαι. καὶ [1] ὡς μειρακίῳ τῷ τοιούτῳ ὀργίζεσθαι, καὶ ἀγανακτεῖν, εἰ μὴ τὸ μεῖζον αὐτὸς λήψεται. καίτοι ὦς γε ἅπαντες οἱ Ἑρμοῦ παῖς τοιαῦτα συμποτικὰ ἴσασι, δεῖ δῆπου [2] ἀπομνημονεύειν. ἀλλ' εἰ καί τι ἡμάρτηται μεθ' ὑβρεως διωκόμενον, παιδιὰν ἡγεῖσθαι, καὶ αὐτὸν ἐν τῷ συμποσίῳ καθαλιπεῖν τὴν ὀργήν. εἰς γὰρ τὸ αὔριον ταμιεύεσθαι τὸ μῖσος, καὶ μνησικακεῖν, καὶ ἐωλόν τινα μνήμην ἀφυλάκτειν, ἄπτατα, ἄτε θεοῖς πρέπον, ἔτι ἄλλως βασιλικόν. ὦ γὰρ ἀφέλη τις τὰ συμποσίων τὰς κομψείας ταύτας, ἀπάτην, καὶ σκώμματα, καὶ τὸ σιλλαίνειν, καὶ ἐπιχαρᾶν, τὸ καθαλιπόμενόν ἐστι μέθη, καὶ κῶμος, καὶ στωμη, συνδρομαὶ καὶ ἁρπαὶ πρὸς ἄγκρα, καὶ ὕπνοι συμποσίου πρέποντα. ὥστε ἐγὼ καὶ μνημονεύειν εἰς τὴν ὑστεραίαν ἔτι φήμην τὸν Δία. ἐχ ὅπως καὶ τηλικοῦτος ἐπ' αὐτοῖς ἀγανακτήσειν, καὶ πάνδεινα ἠγήσεσθαι, ἐνθυμηθήσεται μοι, ἐνθυμηθήσεται μοι, καὶ μακρότερα σὺκ ἂν ἐποίμι. λῆρος γὰρ ἄλλως τὸ τοιοῦτον. Προμη. εἰ μὲν καὶ πᾶσα λῆρος ἐστιν ἃ ἔρρηκας, οὐ φόμεθα μικρὸν ὑστερον. ἐγὼ δ' καὶ πίσαι ἱκανὰ φῆς εἶναι τὰ κατηγορημένα, περὶ σοφίας ὡς ἂν οἷός τε ὦ, ἀφλύσταλος τε ἐγκλήματα. καὶ τοῦτον μὲν ἄκλυστον τὸν ὦτον τῶν κριῶν. καίτοι νὴ τὸν ἥφαιστον, καὶ αὖν λέγων ταῦτα, αἰσχύνομαι ὑπὲρ τοῦ Διὸς, εἰ οὕτω μικρολόγος καὶ μεμψίμοιρός ἐστι, ὡς διὰ μικρὸν ὀστοῦν ἐν τῇ μερίδι δῦσαι, ἀνασκολοπισθησόμενον πίπτειν παλαιὸν ὄντα ξύλον, μήτε τὰ συμμαχίας μνημονεύσαντα, μήτε αὐτὸ τὸ ὀργῆς τὸ κεφάλαιον ὃ ἐστι σπουδάσαι. καὶ [1] ὡς μειρακίῳ τῷ τοιούτῳ ὀργίζεσθαι, καὶ ἀγανακτεῖν, εἰ μὴ τὸ μεῖζον αὐτὸς λήψεται. καίτοι ὦς γε ἅπαντες οἱ Ἑρμοῦ παῖς τοιαῦτα συμποτικὰ ἴσασι, δεῖ δῆπου [2] ἀπομνημονεύειν. ἀλλ' εἰ καί τι ἡμάρτηται μεθ' ὑβρεως διωκόμενον, παιδιὰν ἡγεῖσθαι, καὶ αὐτὸν ἐν τῷ συμποσίῳ καθαλιπεῖν τὴν ὀργήν. εἰς γὰρ τὸ αὔριον ταμιεύεσθαι τὸ μῖσος, καὶ μνησικακεῖν, καὶ ἐωλόν τινα μνήμην ἀφυλάκτειν, ἄπτατα, ἄτε θεοῖς πρέπον, ἔτι ἄλλως βασιλικόν. ὦ γὰρ ἀφέλη τις τὰ συμποσίων τὰς κομψείας ταύτας, ἀπάτην, καὶ σκώμματα, καὶ τὸ σιλλαίνειν, καὶ ἐπιχαρᾶν, τὸ καθαλιπόμενόν ἐστι μέθη, καὶ κῶμος, καὶ στωμη, συνδρομαὶ καὶ ἁρπαὶ πρὸς ἄγκρα, καὶ ὕπνοι συμποσίου πρέποντα. ὥστε ἐγὼ καὶ μνημονεύειν εἰς τὴν ὑστεραίαν ἔτι φήμην τὸν Δία. ἐχ ὅπως καὶ τηλικοῦτος ἐπ' αὐτοῖς ἀγανακτήσειν, καὶ πάνδεινα ἠγήσεσθαι,

tum esse, abundè tua crimina commemoravi: nec pluribus est opus, alioqui hoc esset nugari. *Prom.* An nugæ sint quæ dixisti, posthac videbimus. Nunc verò quoniam absoluta est tibi, ut ais, adversum me accusatio, ego pro virili crimina diluere conabor. Primò quidem audi quæ dicam de carnibus: quanquam per cœlum, hæc de Iove nunc dicere me pudet, eum adeò rixosum ac querulum esse, ut quoniam minutulum os in sua portione invenit, me tanto nunc tempore pro Deo habitum palo affigendum huc miserit, immemor sanè auxilii à me accepti, nec perpendens cujus sit momenti caput hujus indignationis. Nemo enim non videt puerilem esse hanc excandescentiam & indignationem, quia majorem partem non accepit. Verùm hujusmodi convivalium fraudium, ut puto, meminisse non est æquum: quin si quid inter epulandum, delicti est commissum, pro joco ducere, ibique iram in convivio relinquere convenit. Absit autem ut quisquam odium in crastinum recondat, ac veteris injuriæ recordetur, & pridiani facti meminerit, quod neque Deum neque regem decet in primis. Quare si è conviviis dempteris festivitates istas, fraudem, dicteria, sales, irrisionem, nihil supereſt præter temulentiam, satietatem, silentium, morosas & injucundas actiones, quæ convivio nullatenus conveniunt. Ideoque Iovem facti postridie non recordaturum putabam: nec tantum ob rem tantillam stomachaturum, seque gravissimam

1 Ὡς μειρακίῳ] Sic in Timon. & Toxare. *Board.*
2 Ἀπομνημονεύειν] Μισῶ μνήμονα συμπότην. Id. in Lapith. *Idem.*

σιαζ πεποιήκαμεν, εἰ διαιμῶν τις κρέα, παιδίαν τινὰ ἔπαιζε, πειρώμενος εἰ ἀμεινώσειεν τὸ βέλτιον ὁ ἀμείνων. πλὴ ἐμοὶ τὸ χαλεπώτερον, μὴ τῶν ἐλαττόνων μοίρων ἀπενειμηκέναι τὸν Δία, τὸν ὅλον ὄφιν. τί δὲ ἂν λέγῃ τοῦτο ἐμοῦ, τὸ δ' λόγου, τῇ γῇ τὸν οὐρανὸν ἀναμεμίχθαι, καὶ θάλατταν, καὶ γαυρὰς, καὶ Καύκασον ὅλον ἐπινοεῖν, καὶ ἀετὸν καθαπίμπρειν, καὶ τὸ ἧπαρ σκάπτειν; ὅσα γὰρ μὴ πολλῷ τοῦτο κατηγορῇ τῶν ἀγαπακτούντων αὐτῶν μικρογύχων, ἐς ἀγχίνοιαν τὸ γνώμης, καὶ ὡς ὀργὴν δύχεροιαν. ἢ τί ἂν ἐποίησεν ἂν ὅλον ὄν ἀπολέσας, εἰ κρεῶν ὀλίγων ἕνεκα [1] τοιαῦτα ἐργάζεται; καίτοι πόσοι οἱ ἄνθρωποι δύγναμοτέρους ἀφιᾶσιν ὡς τὰ τοιαῦτα, ὡς εἰκὸς ἦν ἐπὶ τὰ ἐς ὀργὴν ὀξυτέρους εἶναι τῶν θεῶν; ἀλλ' ὅμως οἰκείαν οὐκ ἔσιν ὅστις τὸ μαγείρου γαυρὸν ἂν τιμήσαιτο, εἰ τὰ πρὸς ἕψιν, καθεῖς τὸ δάκτυλον ὃ ζωμοῦ [2] περιελιχμήσατο, ἢ ὀπτοῦ τὸν λοπὸν ἀπόσπασας τῶν κρεῶν καπνὸν ἀφίησιν, ἀλλὰ συγγνώμην ἀπονέμουσιν αὐτοῖς. εἰ δὲ καὶ πάνυ ὀργισθεῖεν, ἢ κονδύλοις συνέτριψαν, ἢ καὶ κρέμης ἐπιτύχοιεν, ἀνεσκολοπίσθη δ' ἂν εἷς παρ' αὐτοῖς τῶν τηλικούτων ἕνεκα. καὶ ὥσπερ μὲ τὸν κρεῶν, τοσαῦτα. αἰσχρὸν μὲν καὶμοὶ ἀπολογεῖσθαι, πολὺ δ' αἰσχίω κατηγορεῖν ἐκείνου. περὶ δὲ τῆς πλαστικῆς, καὶ ὅτι τοὺς ἀνθρώπους ἐποίησα, κινδυνος ἤδη λέγειν. τοῦτο δὲ ἐμοὶ δικαίως ἔχον τὴν κατηγορίαν, οὐκ οἶδα καθ' ὁ τοῦ τέχνου αἰτιᾶσθέ με. πότερα, ὡς ἀδίκως ἄλλως accusationem, cujusnam culpæ non satis compertum habeo.

mam injuriam accepisse existimaturum, si cùm carnes distribuerem, ludere voluerim, experiendo num in delectu partium, præstantiorem dignoisceret. Verùm Mercuri, rem pone graviorem, me nimirum minorem portionem Iovi non distribuisse, sed totum abstulisse. Nunquid ideo, quod ajunt, terræ cœlum permiscere par erat, & vincula & cruces, totumque Caucasum excogitare, & aquilas quæ jecur tondeant demittere? vide quæso annon hæc indignantem ipsum, pusilli, ignobilis, & in iram propensi animi coarguant. Ecquid, bone, integro privatus fecisset, quum ob pauculas carnes hæc agat? atqui homines quanto sunt in his æquiores, quos ad iram Diis acriores esse conveniebat? Verùm tamen illorum nemo hactenus coquum cruce mulctavit, quòd carnes elixans, immissum jusculo digitum vitus sit circumlambere, aut nonnihil tostarum carnium vellens deglutiverit: sed veniam ipsis concedunt. Quòd si graviùs fuerint irati, vel pugnis impetunt, vel alapas impingunt, nec ullum invenias, qui in crucem sublatus fuerit. Et hæc de carnibus, turpis quidem meæ causæ defensio: sed turpior illius accusatio. Iam verò sequitur tempus dicendi de plastice, & de hominibus à me formatis. Quod cùm geminam contineat Mercuri me primò reum agas, non satis compertum habeo. Vtrum, quod nequaquam homines

1 Τοιαῦτα ἐργάζεται] Anglic. τηλικαῦτα ὀργίζεται. Bourd.

2 Περιελιχμήσατο] Scribe ὠμοιλιχμήσατο, ut in Anglic. Cod. & ita rescripseram. tangit coquos catillones quorum supplicium flagella, crux, candens lamina. dixerunt interpret. Martial. & Horat. *Idem.*

ἔχρῆν τὰς ἀνθρώπους γενέσθαι, ἀλλ' ἄμεινον ἦν ἀτρεμεῖν αὐτὰς μὴ κλαίειν ὄντας ἀνεργάστους, ἢ ὡς πεπλάσθαι μὲ ἐχρῆν, ἄλλον δέ τινα κρείττονα διεγνωκέναι τὸ πρόσπον; ἐγὼ γὰρ ἅμως οὕτως ἀνθρώποις ἐρῶ. καὶ σκόπει γε ὡς ἀδήλοις τοῖς θεοῖς κακὸν τοῦτο βλάβη μεγίστη, τὸ ἀνθρώπους εἰς τὸν βίον ἀναχθῆναι, μισουμένους ὑπὸ θεῶν. ἐπεὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐμοὶ συμφέρεται καὶ ἀμείνω τούτοις αὐτοῖς ἀναπολοῦ, ἢ εἰ ἐρήμους καὶ ἀπανθρώπους σωίζοιτε τοὺς γόνους ὑμῶν. ἐᾶ τοίνυν πάλαι, ῥᾴδιον γὰρ ὅτῳ δῆλον ἂν γένοιτο οὗ τὸ ἡδύνασθε ἐμοὶ μισοκερδήσαντες, καὶ νεωτερίσαντες τὰ περὶ τοὺς ἀνθρώπους, τὸ θεῖον μόνον καὶ τὸ ἀπαθανάτιον γένος. ἡ γὰρ ἦ, ἄρχιόν τι χρῆμα καὶ ἀνόρθιον, ὕλαις ἄπασαι, καὶ πανταχοῦ ἀτιμέγοις λάσιον. ἔστι δὲ βωμοὶ θεῶν, ἢ νεῶς. πόθεν δὲ ἀγάλματ, ἢ ξόανον, ἢ τί ἄλλο τοιοῦτο, οἷα πολλὰ νῦν ἀπεικάζεσθαι φαίνεται μὴ πάσης ἐπιμελείας πεμόμενα; ἐγὼ γὰρ, ἀεί τι σκοπεῖσθαι εἰς τὸ κοινὸν, καὶ σκοπῶ ὅπως αὐξηθήσεται μὲ τὰ τῶν θεῶν, ἐπιδώσει δὲ καὶ τάδε πάντα εἰς κόσμον, καὶ κάλλος, ὑπονοῶ ὡς ἄμεινον εἴη ὀλίγον ὅσον δεῖ πλεῖν λαβόντα, ζῶα τινὰ συνήσαντας, καὶ ἀναπλάσαι, τὰς μορφὰς μὲ ἡμῖν αὐτοῖς ἀπεοικότας. καὶ γὰρ οὐδὲν τι φίλιον τοῖς θεοῖς, μὴ ὄντι δὲ ὅμοιον αὐτοῖς. καὶ ὅτως ὁ ἔμπροσθεν ἡ ἐξέτασις γενομένη, δύσμιμητέρα ἀπεφάνετο αὐτό. δοκεῖν μὴ τοι αὐτὸ εἶναι. δύσμιμητότερον δ' ἄλλως, καὶ σοφιστικώτερον, καὶ δὲ βελτίον

mines fieri oportebat, sed facius erat eos tales rudis initiæ non moveri? an verò quòd eos effor mari quidem oportuerit, sed aliam ab ea quam induxi inducendam fuisse formam judicarit? Equidem de utroque hoc capite verba faciam. Ac primùm quidem, Deos nihil detrimenti accepisse hinc, quòd homines in vitam adducti sint, demonstrare conabor. Deinde etiam, longè magis in utilitatem & commodum ipsis id vertere, quam si deserta, & hominibus destituta terra permansisset. Erat igitur olim (Sic enim facilius palam fiet, numquid ego deliquerim in hac formæ humanæ renovatione) solum divinum, & cœleste genus numinum. Terra verò inculta & informis, tota sylvis iisque squalidis hirta horrescebat: Deorum nullæ erant aræ, aut templa. Unde autem statua aut simulachrum, aut alia id genus, qualia multa undiquaque omni studio coli constat? Ego verò, cùm semper aliquid in commune bonum consilio provideam, ac dispiciam quomodo res Deorum augeri possint, aliaque omnia decoris & venustatis incrementum capere. Nihil satius esse animum induxi, quàm si pusillum luti acciperem, & inde animantia componerem & effingerem, quæ forma nobis Diis essent assimilia. Illud enim naturæ divinæ deesse putabam, quòd nihil esset ipsi oppositum, ex cujus collatione facta disquisitione, eam beatiorem esse constaret: veluti modò, si numen cum homine conferas qui mortalis est, quanquam ingenio, prudentia, & rerum optimarum notitia plurimum pollet. Qua-

z Μ' τοίνυν πάλαι] Ὡς ἦν τοίνυν πάλαι, patet infra in hoc dial. *Marc.*

αἰσθανόμενον. καὶ ἐπὶ τῷ ποιητικῷ λόγῳ, γαῖαν ὑδατι φύρας, καὶ ἀναμιγλάξας, ἀνέπλασα τοὺς ἀνθρώπους. καὶ τὴν Ἀθηνᾶν ἐξεμοχλεύσας σωτηριοβαλείᾳ μοι ἐργον. ταῦτ' ἐστὶ ἃ μεγάλα ἐγὼ τοῖς θεοῖς ἠδίκηκα. ἢ τὸ ζημίωμα ὁρᾷς πηλίκον, εἰ ὃν πηλὸν ζῶα ἐποίησα, καὶ τὸ τέως ἀκίνητον, εἰς κίνησιν ἤγαγον. καὶ ὡς ἔοικε τὸ ἀπ' ἐκείνου, ἧττον θεοί εἰσιν οἱ θεοὶ, διότι καὶ ἐπὶ γῆς ὀλίγα ζῶα τινὰ μεταβάλλεται. οὕτω γὰρ ἐξαναπτεῖ ὁ Ζεὺς ὥσπερ ἐλαττωμένων τῶν θεῶν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων γονοποιίας. εἰ μὴ ἄρα τοῦτο δέδοικε, μή ποτε αὐτοὶ ἐπίσωσιν ἐπ' αὐτῶν βουλεύσωσι, καὶ πόλεμον ἐξενέγκωσιν ἐπὶ τοὺς θεοὺς, ὥσπερ οἱ γίγαντες. ἀλλ' ὅτι μὲ δὴ ἀδίκως ἠδίκησθε ἐμοῦ ἐμοὶ ὁ Ἑρμῆ, καὶ τὰ ἐμὰ ἔργα, ἔλεγε. ἢ σὺ δεῖξον τί καὶ ἐν τῷ μικρῷ τάξῃ, κἀγὼ σωπήσομαι, καὶ δίκαια ἴσομαι πεπονθὼς ὑπὸ ὑμῶν. ὅτι δὲ χρήσιμα ταῦτα γέγονε τοῖς θεοῖς, ἵνα ὑμῖν μόνοις, εἰ ἐπιλείψειε τὴν γῆν ἀκέτι σώζεσθαι καὶ ἀκαλλὴ ἔσται, ἀλλὰ πόλεσι, καὶ γεωργίαις, καὶ φυτοῖς ἡμέροις διαφερόντως μεμέλεται, καὶ τὴν θάλατταν πλειόμεθα, καὶ τὰς νήσους κατοικούμεθα, ἀπανθρακῶν βωμοὺς, καὶ θυσίας, καὶ ναοὺς, καὶ πανηγύρεις. μεσοῦσι δὲ Διὸς πᾶσαι μὲν ἀγυιαὶ, πᾶσαι δὲ ἀνθρώπων ἀγορά. καὶ γὰρ εἰ μὴ ἐμοὶ τοῦτο κτῆμα τὸ ἐπλασάμην, ἐπλουτίκτων ἂν τὸ χρήσεως. νῦν δ' εἰς τὸ κοινὸν φέρων, τέτευχα ὑμῖν αὐτοῖς. μᾶλλον δὲ Διὸς μὲν καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ σὲ δὲ, ὦ Ἑρμῆ, νεὼς ἰδίᾳ ἀπανθρακῶν ἐστι. Προμηθέως δὲ, οὐδαμοῦ. ὁρᾷς

Quare [1] juxta poëtæ dictum; Terra cum aqua pinsita & subacta homines efformavi, Minervam precatus ut opus mecum aggrederetur. Hæc sunt magna illa facinora quibus Deos offendi. At quanta sit mulcta vides, eo quòd ex luto animantia fabricavi, & quod tum erat immobile ad mobilitatem adduxi: & quemadmodum videtur ab eo tempore, Dii minùs sunt Dii, quoniam mortalia quædam animantia in terris nata sunt. Sic enim stomachari videtur Iupiter: ac si viliores Dii ex hominum procreatione sint redditi, nisi fortè hoc veretur ne defectionem moliantur homines, & ut olim Gigantes, bellum Diis inferant. Patet itaque vos à me, meisque operibus nulla injuria lætos. Aut tu vel minimum quid profer, & ego has meritò pœnas vobis daturus conticebo. Quod autem hinc Diis accedat utilitas, ita comperies, si inspexeris quàm non amplius squalida ac deformis sit terra, sed urbibus, agricultura, & mitibus plantis exornata, ut jam mare navigetur, insulæ incolantur, undique aræ, victimæ, templa, festivitates statuantur: adeò ut viæ passim, & hominum conciones Iovis sint omnes plenæ. Nam si mihi soli possessionem hanc comparassem, plus utilitatis caperem. jam verò ut communi bono consulerem, vobis ipsis homines composui. Hinc & Iovi, & Apollini, tibi quoque Mercuri sacra delubra ubique videre est: verùm Prometheo, nullibi. Vides ut rei privatæ

1 *Juxta poëta dictum*] Æschylum intelligit. *Cogn.*

2 Μὴ ἐξ ἔτι ὑπόσωσιν ἐπ' αὐτῶν βουλεύσωσι] Μὴ ἐξ ἔτι ὑπόσωσιν ἐπ' αὐτῶ. *Marc.*

1 Καὶ

ὅπως τἀμφοτέρῳ μέτα σκοπῇ, τὰ κρείττω ἢ κακίω διδόμι, καὶ ἐλάττω ποιῶ; πῶς δέ μοι ὦ Ἑρμῆ καὶ τόδε. σύνοισον εἴ τι σοι δοκεῖ ἀγαθὸν ἀμφότερον ἢ κτῆμα, ἢ πόνημα, ὃ μηδεὶς ὄψεται, μὴ ἢ ἐπαινέσεται ὁμοίως ἡδὺ καὶ τερπνὸν ἔσται τῷ ἔχοντι. ἀλλὰ δή τι τοῦτ' ἔρωμαι, ὅτι μὴ γεγονόσιν τοῖς ἀνθρώποις, ἀμφότερον συνεῖναι τὸ καλλίω εἶναι καὶ ὅλων. καὶ πλοῦτόν τινα βλυστήσειν ἐμέλλομεν. ὅτου γὰρ ἄλλου τινὸς γαμφαθησόμενον, ὅτῳ ἡμῖν αὐτοῖς ὁμοίως τίμιον. νῦν γὰρ ἂν εἴχομεν εἰπεῖν ὅ, τι ἕλαττον ἀνδρῶμεν αὐτόν. νῦν δ' ἀνασείομεν ἡλίκα δύναιμεθ' ἂν, οὐχ ὁρῶντες ἀμείνους τῶν ἡμετέρων τινάς. ὅτῳ γὰρ δὴ καὶ τὸ μέγα διεχθεῖη ἂν μέγα, εἰ τῷ μικρῷ συγκριθείη. ὑμεῖς δ', τιμᾶν ἐπὶ τῷ πολιτεύματι τούτῳ δέον, ἀνεσταυρώκατέ με, ἐπὶ τοιούτῳ μοι τὴν ἀμοιβὴν ἀποδεδώκατε ἀγαθῷ βουλεύσαντι. ἀλλὰ κακοῦργοί τινες φῆς εἶναι ἐν αὐτοῖς, ἐν μοιχεύσι, ἐν πολεμίοις, καὶ ἀδελφὰς γαμοῦσι, καὶ πατρὶ ἐπιβουλεύουσι. πῶς ἡμῖν γὰρ οὐχὶ πολλὴ τούτων ἀφθονία; καὶ ἐ δικαίως ἂν τοῦτο αἰτιάσαιτ' ἄν τις τὸν θεσμόν, καὶ τὸν γῆν, ὅτι ἡμᾶς ἀπεφήναμεν; ἐπὶ ἐ τοῦτο ἴσως φαίης ἄν, ὅτι ἀνάγκη πολλὰ ἡμᾶς ἔχειν παράγματα ἐπιμελουμένους αὐτῶν. μὴν δέ γε τοῦτο καὶ ὁ θεμὸς ἀνέχεσθω. ἐπὶ τῷ ἔχειν τὴν ἀγέλαν, διό τι ἀναγκαῖον ἡμῖν ἐπιμελεῖσθαι αὐτῆς. [1] καὶ εἰ τοῦτο γε ἐργώδες τοῦτο, καὶ ἡδὺ ἄλλως, καὶ ἡ φροντὶς οὐκ ἀπρεπὴς ἔχοντί τινα λαμπρύνειν. τί γὰρ ἂν ἐπράττομεν, εἰ

vatæ commoda ſpecto: remp. verò prodo, & imminuo? Præterea illud expende Mercuri, Num tibi videatur bonum ſine teſte, ſive illud ſit poſſeſſio, ſive opus, quod nemo intueatur, nemo laudet, æque jucundum & delectabile futurum poſſidenti, atque quod teſtibus abundat? Quod ideo dixi, quia niſi eſſent homines, univerſi pulchritudo teſtibus careret, & divitias poſſideremus, quas ipſimet non tanti faceremus, ſi earum admiratione nemo caperetur. Neque enim quicquam deterioris extaret ſortis cum quo ipſas conferremus: nec intelligeremus quanta beatitudine fruamur, niſi quorſum noſtrorum bonorum expertes videremus. Magnum enim hoc pacto, magnum videri poſſit, ſi cum parvo comparetur. At vos cùm mihi pro bene conſulto facinore honorem debeatis, cruci me affixiſtis, atque hujuſmodi gratiam pro commento rependiſtis. Verumenimvero, flagitioſi ſunt, inquis, inter ipſos, qui mœchantur, bella gerunt, ſorores connubio ſibi jungunt, parentibus inſidiantur. Quaſi verò apud nos hujuſmodi ſcelerum multitudo non vigeat? Num ideirco ullus cœlum & terram culparit, quòd ex iis prognati ſumus? Quin & hoc forte dixeris, neceſſum eſſe ut eorum cura nobis faceſſat negotium. Ideo igitur gravetur paſtor qui gregem habeat, quòd ejus curam gerere ſibi neceſſe ſit. Cui ſi ſit hoc operoſum, eſt etiam jucundum, & hæc non inſuavis ſolicitudo quandam habet exercitationem. Nam quid faceremus, ſi nihil eſſet

[1] Καὶ εἰ τοῦτο γε] Καὶ τὶ τοῦτο γε. Marc.

ἔχοιτες ὧν ἀφροδίσιον; [1] ἠργύρωμεν ἂν, καὶ τὸ νέκταρ ἐπίοιμεν, καὶ τὴ ἀμβροσίᾳ σπαφοιμεθα, ἀδὲν ποιῶντες. ὁ δ' μάλιστα με πείθει, τῶτ' ἐστὶν. οἱ μεμφόμενοι τὴν ἀνθρωποποιΐαν, καὶ μάλιστα τὰς γυναικας, ὅμως ἐρᾶτε αὐτῶν, καὶ ἐ λαλάπτε κατιόντες, ἁρπ μὲν, ταῦροι, ἅρπ δ', σάτυροι, καὶ κύκνοι γιγνόμενοι, ἡνίκ' ἐξ αὐτῶν ποιᾶσαι ἀξιῶντες. ἀλλ' ἐχρὴν ἴσως φάσιν ἀπατῆλαι τὰς ἀνθρώπους, ἄλλον δέ τινα τρόπον, ἀλλὰ μὴ ἡμῖν ἐοικόζαι. καὶ τί ἄλλο παράδειγμα τότε ἀμεινον ἐφεζησάμεθα, ὁ πάντως καλὸν ἡπτήμεθα, ἢ ἀσκωὶ τὸν ἡμιάνθρωπον ἐπὶ τῆ, καὶ ἀχρεῖον ἀπεργάζεσθαι τὸ ζῶον; καὶ πῶς ἂν ἢ χοὶς ἤλπιτε, ἢ τις ἄλλος ὑμῖν τιμὰς ἀπενείμαμεν, ὑφ' τοιᾶτα γιγνόμενοι; ἀλλ' ὑμᾶς ὅταν ἴδω ὑμῖν τὰς ἐκατόμβας ἐφεπόμενον, σὸν ὀνείτ καὶ ἐπὶ τ Ὠκεανὸν ἐλαύνειν δίομαι ἀμύμονας Αἰθιοπᾶς. τ δ' πάντων ὑμῖν κὴ τ θυτῶν αἴτιον, ἀνεσταυρώκατε. ἀρκεῖ μὲν ὃν τ ἀνθρώπων, καὶ τῶτα ἱκανῶ. ἤδη δ' οἶδα, ἐπὶ τὸ πῦρ μέτειμι, καὶ τὴν ἐπινοίδισιν ταύτην κλοπὴν. ἐ σχὸς γὰρ τῶτό μοι δόκειν εἶναι, μηδὲν ὀκνήσας. ἔσθ' ὅπ ἡμεῖς δ' πυρὸς δπλωλείκαμεν, ἐξ ὅτ ἐ παρ' ἀνθρώποις ἐσμέν; σὸκ ἂν ἔπειτα. αὕτη γὰρ οἰκεία φύσις τοῖσδ' κτήματος, ἀδὲν τ ἔλαττον γίγνηται, εἰ καί τις ἄλλῳ αὐτὸ μεταδόσοι. ἢ γὰρ δαπανᾶσθαι συμπαμπόλυ τινὸς φθόνῳ δὴ ἀντικρυς τοιῶτο, ἀφ' ὧ set cui provideremus? Desideremus tantùm, & nectar biberemus, & ambrosia saturaremur in ocio degentes. Sed quod me maxime torquet, hoc est, quòd qui conquerimini homines a me fuisse formatos, in mulieres in primis invehi soletis, quas tamen impendio amatis: nec definitis descendere modò taurorum, modò satyrorum, modò cycnorum specie assumpta, & ex ipsis Deas facere dignamini. Verùm oportebat, fortè dices, alio modo quàm ad nostri similitudinem homines effingi? Quodnam aliud exemplar isto melius, quod prorsus eximium noram, mihi proposuissem, nisi intelligentiæ expers, belluinum, & agreste animal fuisset componendum? & quomodo aut victimas Diis immolassent, aut alios honores vobis tribuissent, nisi sic facti fuissent? Cæterùm vos, quum hecatombas offerunt, impigrè proficiscimini, & si vel ultra Oceanum ad inculpatos Æthiopas sit eundum: & me qui hujusce modi honorum, & victimarum vobis sum author, crucifixistis. Et hæc de hominibus commemorasse satis est. Iam verò si videtur, ad ignem, probrosumque hoc furtum transeamus. Ac per Deos ad hoc fine mora mihi responde. Num de igne quippiam amisimus, ex quo est apud homines? id minimè dixeris quando sic natura comparatum est, ut ignis nihilo fiat minor, etiam si quis cum alio communicet: non enim extinguitur accensa re quapiam. Quare manifesta est invidia, quempiam impedire quominus egentibus usum

[1] Ἠργύρωμεν] Sic in Timone. Hanc vocem interpretor alibi. Reliqua hujus Dialogi apud Homerum & dial. seq. cujus tamen finis alius videtur à fine hujus dialogi. *Bourd.*

ἀν μηδὲν ὑμῖς ἀδικῶσι, τύπτε καλύειν μισαλλήλως τοὺς δυσμόρους. κρίνει γοῦς γε ὄντας, ἀγαθοὺς χρὴ εἶναι, καὶ δυσφθόνους εἶναι, καὶ ἔξω φθόνου πάντὸς ἵστασθαι. ὅπερ οὖν κἀγὼ τοῦτο πῦρ ὑφελόμενος ἀνθρώποις ὤμισα εἰς τὴν γῆν, μηδὲν ἄλλο σε αὐτὸν κωλύσαντα, ἢ μέγα ὑμᾶς ἀδικῆσαι. νῦν γὰρ ὑμᾶς δείσας αὐτὸς, μήτε ῥιγοῦντας, μήτε ἴψοντας τὴν ἀμύρεσιαν, μήτε φωτὸς ἐπιτυχητὰ δυσμόρους. οἱ δ' ἄνθρωποι κἀκείνα μὲν ἀναγκαίως χρήσονται τῷ πυρὶ, μᾶλλον δ' εἰς τὰς θυσίας, ὅπως ἔχωσι κνισᾶν ὑμᾶς, καὶ δὲ λιβανωτὸν θυμιᾶν, καὶ τὰ μηρία καίειν ἐπὶ τῶν βωμῶν. ὁρᾷ δ' ὑμᾶς μᾶλλον χαίροντας τῷ καπνῷ, καὶ τῷ εὐωχίᾳ τούτῳ ἡδόμενος διόμνυμι, ὅποτε εἰς τὸ οὐρανὸν ἡ κνίσα ζήτησιν ἐλισσομένη περὶ καπνοῦ. σκοπεῖτε τοίνυν ἡ μέμψις ἀν ἔχοι δικαίαν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιθυμίᾳ. χαίρω δ' ὅπως ἀεὶ καὶ τὸ ἥλιον κεκωλυκὼς καταλάμπειν αὐτούς. καίτοι πῦρ οὐτος ἐστι πολὺ θειότερόν τι, καὶ πυρωδέστερον. ἢ κἀκεῖνον αἰτιᾶσθε, ὡς ἀπαθῶς ἡμῶν τὸ κτῆμα. ἔρρηξε. σφῶ καὶ ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥφαιστε, εἴ τι μὴ καλῶς εἰρηκὸς δοκεῖ διδύσατε, καὶ διελέγχετε. καίτοι οὐδὲν ἀπολογήσομαι. Ερ. ἀ ῥᾴδιον, ὦ Προμηθεῦ, ἐπεὶ οὖν γοῦν εὖ φρονεῖν σοφίαν ἀμείβεσθαι. πολὺ ἄλλα ἄνησε, διότι μὴ καὶ ὁ Ζεὺς τοῦτα ἐπύθετο σε. σὺ γὰρ οἶδα ὡς ἐξ καὶ δίκα γάμος ἂν ἐπῆσαν σοι τὰ ὀγκαλᾶ ἐξαρούσαις. ὅτε δεινῶς αὐτῷ κεκηδεσκὼς, ὑπαλεκτὸς δεινῶν. σοὶ δὲ γε ἡμῶν, πῶς μοῖρις ἂν, ἀ ἀπεσκόπεσας ὅτε καλοδοτόμων. Προ. ἐπιστάμην ὦ Ἑρμῆ καὶ τοῦτο μὴ ; καὶ ὅτι ἀ-

uſum earum rerum impertiat, quas citra noxam concedere poteſtis. Atqui Deos omnes oportet eſſe bonos, bonorum largitores, & ab omni invidia alienos: quandoquidem, & ſi totum hunc ſuffuratus in terram deruliſſem, adeò ut nihil prorſus reliqui vobis feciſſem, non magnam injuriam intuliſſem. Neque enim apud vos ullo eſt in uſu, qui neque trigetis, neque ambroſiam coquitis, nec artificioſo lumine indigetis. At hominibus cùm ad alia ignis uſus eſt neceſſarius, tum maximè ad ſacrificia, quò poſſint compita nidore perfundere, thuris ſuffitus perficere, & pecudum coxas in aris adolere. Video autem vos fumo maximè gaudere, hocque jucundiſſimum epulum exiſtimare, quando cum fumo volutatus nidor ad cœlum pervenit. Quocirca noſtræ cupiditati plurimum contraria fuerit hæc querimonia. Miror autem vos ſolem non impediviſſe quominus ipſis affulgeret: atqui hic illius ignis eſt divinior, magiſque micat: aut eum non reum feciſſe, ut pote qui bona veſtra dilapidet. Dixi. Vos Mercuri & Vulcane, ſiquid non rectè dictum videtur, corrigite, & arguite. tum rurſus pro me reſpondebo. *Merc.* Haud facile eſt Promethee cum tam generoſo oratore certare. Verùm è re tua magnopere fuit, quòd hæc abs te non audivit Iupiter. Nam ut probè ſcio, ſedecim vultures, tua viſcera depaſturos immiſiſſet: ita graviter ipſum accuſaſti dum tuam cauſam agere putabas. Sed illud utique miror, quomodo cùm ſis vates hujuſmodi pœnas te daturum non prænoveris. *Prom.* Hæc equidem ſcivi Mercuri: & ſcio fore ut à vincu-

πολυθήσομαι αὖθις οἶδα. καὶ ἤδη τις ὁ Θηβῶν ἀφίξεται σὸς φίλος· σὺ δὲ εἰς μακρὰν, καθεζόμενον ὄρνιν φῆς ἐπιπτήσεσθαί μοι τὸ ἧπαρ. Ερ. εἰ γὰρ γένοιτό σοι Προμηθεῦ ταῦτα, καὶ ἐπίδοιμί σε λελυμένον, καὶ κοινῇ σὺν ἡμῖν εὐωχούμενον. εἰ μέντοι καὶ κρεανομήσαιτό με. Προ. θαῤῥεῖ. καὶ σωτευωχήσομαι ὑμῖν, καὶ ὁ Ζεὺς λύσει με, οὐκ ἀντὶ μικρᾶς εὐδαιμονίας. Ερ. πῶς ταύτης; μὴ γὰρ ἀκήκοας εἰπεῖν. Προ. οἶδα ὦ Ἑρμῆ τὸν Θέτιν; ἀλλ' οὐ χρὴ λέγειν. φυλάττειν γὰρ ἄμεινον τὸ ἀπόῤῥητον, ὡς μισθὸς εἴη· καὶ λύτρα μοι αὐτὴ καθεδίκης. Ερ. ἀλλὰ φυλάττε ὦ τιτὰν, εἰ τοῦτ' ἄμεινον. ἡμεῖς δ' ἀπίωμεν ὦ Ἥφαιστε. καὶ γὰρ ὑπὸ ἤδη πλησίον ὁ ἀετός. ὑπόμενε δὲ καρτερῶς. εἴη δέ γε ἤδη σοι τὸν Θηβαῖον ὁ φῆς τοξότην ἐπιφαίνεσθαι, ὡς παύσειέ σε ἀναπεμπόμενον ὑπὸ τοῦ ὄρνιθος.

lis liberer. Et nunc quidam amicus tuus Thebis adveniet brevi, sagittis aquilam oppressurus quam in me devolaturam dicis. *Merc.* Vtinam hæc eveniant Promethee, te liberatum videam nobisque convivam additum, sed non distribuentem carnes. *Prom.* Bono sis animo: & vobiscum epulabor, & me Iupiter liberabit, non exiguæ fœlicitatis gratia. *Merc.* Quænam sit illa ne pigeat te dicere. *Prom.* Novisti [1] Thetim Mercuri? At non est dicendum. Præstat enim celare arcanum: ut mihi pro judicato sit merces & liberationis precium. *Merc.* Quandoquidem id latius est, Titan, recondas licebit. Nos verò, Vulcane, discedamus. Iam enim non longè abest aquila. Tu verò fortiter sustine. Atque utinam Thebanus ille sagittarius quem dicis, tibi jam exoriretur, ut te ab hujus alitis laniatu liberaret.

1 *Thetim*] Hoc etiam narratur in seq. dialogo, sed copiosius à Servio ad 6. Eclog. *Cogn.*

ΘΕΩΝ ΔΙΑΛΟΓΟΙ | DEORVM DIALOGI.

ARGVMENTVM.

Dialogi qui sequuntur, tam superorum quàm inferorum Deorum, quasi quandam sylvam ac summam continent, omnium ferè fabularum, quæ partim apud Homerum & cæteros Epicos poëtas, partim à Tragicis, Æschylo, Euripide, Sophocle & reliquis tractantur. Sunt autem uti breviores, ita argutiores quoque, sive res, sive verba & compositionem spectes. Adeoque germanam illam Attica eloquentia festivitatem & gratiam exprimunt. Videtur autem Lucianus non hoc tantùm agere voluisse, ut Deorum gentilium & Homericorum vanitatem argueret, atque irrideret. Quis enim veterum, saltem mediocriter sapientum atque doctorum unquam fuit, qui hujusce modi nugis ullam fidem adhiberet, aut nu-

numen noſtris & humanis affectionibus obnoxium eſſe crederet? Verum illud quoque, ut (quod in Prometheo ipſe de ſe dicit,) Heroicam illam Dialogi perſonam & Tragicam gravitatem, Comico riſu temperaret. Et quia in omni genere ſcriptorum verſatum eſſe oportet eum, qui veram ac ſolidam eloquentiæ atque doctrinæ laudem aſſequi cupit, quemadmodum ipſe infrà in Lexiphane præcipit, exiſtimo equidem etiam exempli, & exercitationis cauſſa ad hunc modum in hoc genere illum ſeſe exercuiſſe. Nam ut hic Tragicorum & Homericorum fabulas, ita infrà Comicorum quoque argumenta retractat, & ad Dialogorum feſtivitatem revocat. Interim tamen etiam ſeria obiter monet ac docet, ut in Cupidine, ubi tacitè illud indicat, quod Cicero pro Cælio multis verbis commemorat: Studioſos, puta, & literarum amantes nullis externis ac pravis cupiditatibus alligari ac vinci. Quod idem & Theocritus de Muſis apertè dicit:

Nam quos aſpiciunt illæ (inquit) exhilarantque videndo,
Nulla venenoſæ lædunt hos pocula Circes.

ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΠΡΟΜ.

Λυσόν με ὦ Ζεῦ. δίπαι γὰρ ἤδη πέπονθα. Ζεύς. λύσω σε φῄς, ἐν ἁρμῷ βαρυτέρας πέδας ἔχοντα, καὶ τὸ Καύκασον ὅλον ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενον, καὶ ἐκκεκολάφθαι μὴ μόνον κείρασάν σε τὸ ἧπαρ, ἀλλὰ καὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἐξορύττεσθαι, αὐτὸ ὧν τοιαῦτ' ἡμῖν ξῶα τὰς ἀνθρώπους ἔπλασας, καὶ τὸ πῦρ ἔκλεψας, καὶ τὰς γυναῖκας ἐδημιούργησας; ἃ μὲν γὰρ ἐμὲ ἐξηπάτησας ἐν τῇ διαιρέσει τῶν κρεῶν, ὅτε πιμελῆ κεκαλυμμένα μοι δοκοῦντα, καὶ τῷ ἀμείνονι τῶν μοιρῶν σαυτὸν φυλάττων, τί χρὴ λέγειν; Προμ. ἐκεῖνο ἱκανὸν ἤδη τῷ δίκῃ ἐκτίνοντι, τοσοῦτον χρόνον τῷ Καυκάσῳ προσηλωμένῳ, τὸ κράτιστον

PROMETHEI ET IOVIS.

PROM.

Solve me Iupiter: gravia enim jam paſſus ſum. *Iup.* Solvam te, ais quem oportebat graviores pedicas habentem, totumque Caucaſum capiti impoſitum, à ſedecim vulturibus non modò jecur tonderi, ſed & oculos effodi, eo quòd hujuſmodi nobis animalia, nimirum homines effinxiſti, ignemque es furatus, & mulieres fabricatus? [1] Nam quòd in diſtributione carnium, appoſitis oſſibus pinguedine obductis, & ſervata tibi optima portione, me decepiſti, quid attinet dicere? *Prom.* Nonne ſat magnas jam exolvi pœnas, [2] tantum tempus Caucaſo affixus, aquilam hepate nutriens, avium

1 *Nam quòd*] Copioſe hoc explicat Hyginus in Aſtronomico poëtico. *Cogn.*
2 *Tantum tempus*] Æſchylus dicit in Prometheo, Prometheum aliquot annorum millia Caucaſo affixum fuiſſe. *Idem.*

ἰρίων ἀπολύμβου ἀστὸν πέφαν τῷ ἡφαίστῳ; Ζ. ἀεὶ πολλοσημαίνεις τοῦτο, ὃν σε δεῖ παθεῖν. Προ. καὶ μὴν οὐκ ἀμοιβὴ μὲ λύσις ὦ Ζεῦ, ἀλλά σοι μέμψασθαι πάνυ ἀναγκαῖον. Ζ. καὶ σοφίζῃ με ὦ Προμυθεῦ. Προ. καὶ τι πλέον ἔξω; ἢ γὰρ ἀγνοήσεις αὖθις ἦλθε ὁ Καύκασος ἐμοὶ, ἢ λύσεις δεσμῶν ἧς τι ἀχθόμενον ἀλλήλοιν μή. Ζ. εἰκὸς σοφὸν οὖν τινα μεῖζον λύσεις ἀναγκαῖον ἡμῖν εἶναι. Προ. ἰοὺ ἰοὺ τῷ ὦ, τι βαλλόμενος τύχω, ἀξιόπιστος ἔσομαί σοι καὶ ἃ ἔοικε τὰ ὑπολοίπων μαντεύσομαι; Ζ. πῶς γὰρ ἄν; Προ. ἐγγὺς τοῦ Θέτιν, συνοικήσομαι αὐτῇ. Ζ. τοῦτο μὲν ἴσως. τί δ' ἂν τὸ ἐπὶ τούτῳ; δηλοῖς γάρ τι ἀληθὲς ἐρῶν. Προ. μηδὲν ὦ Ζεῦ ἡσυχάσῃς τῇ Νηρηΐδι· καὶ γὰρ αὐτὴ κυοφορήσει σὲ σὺ, τὸ πρῶτον ἴσα ἐρᾷσεταί σε, εἶτα καὶ σὺ ἴδρασαι τὸν Κρόνον. Ζ. τοῦτο φῂς ἐκπεπλῆσθαί μου τὰς ἀρχάς; Προ. μὴ γένοιτο ὦ Ζεῦ. πάλαι τοιοῦτό τι ἡ μοῖρα αὐτῆς ἐφιλεῖ. Ζ. χαιρέτω τοιγαροῦν ἡ Θέτις. σὺ δὲ, ὁ Ἥφαιστος ἐπὶ τούτοις λυσάτω.

avium omnium miserrimè perituram. *Iup.* Ne millesima quidem pars est eorum, quæ te pati par est. *Prom.* Atqui non sine mercede me solves Iupiter: sed tibi rem valdè necessariam significabo. *Iup.* Decipis me Promethee. *Prom.* Ecquid plus habebo? Non enim in posterum ignorabis ubi sit Caucasus, nec tibi deerunt vincula, si dolo utens deprehendar. *Iup.* Dic priùs, quamnam mercedem nobis necessar am persolves. *Prom.* Si dixero quò nunc eas, num fide dignus ero tibi & de reliquis vaticinans? *Iup.* Quidni? *Prom.* [1] Ad Thetim, cum ipsa rem habiturus. *Iup.* Hoc utique nosti. Quid prærerea? videris enim veri quiddam dicturus. *Prom.* Noli Iupiter cum hac Nereide rem habere: si enim ex te prægnans fuerit, fœtus illius eodem te, quo tu Saturnum, excipiet modo. *Iup.* Me-ne regno ais ejectum iri. *Prom.* Absit Iupiter. verùm tamem tale quid tibi minatur ipsius concubitus. *Iup.* Valeat igitur Thetis. Te verò Vulcanus ob hæc solvat.

1 *Ad Thetim*] Ovid. 1. Met. Hoc vaticinium attribuit Prometheo, sed Lucianus videtur Æschyli & aliorum sequi sententiam. *Cogn.*

ΕΡΩΤΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΕΡΩΣ.

Ἀλλ' εἰ καί τι ἥμαρτον ὦ Ζεῦ, σύγγνωθί μοι. παιδίον γάρ εἰμι, καὶ ὑπ' ἀφρων. Ζ. σὺ παιδίον ὦ Ἔρως, ὃς [1] ἀρχαιότερον εἰ πολὺ τοῦ Ἰαπετοῦ, ἢ

CVPIDINIS, ET IOVIS.

CVP.

At siquid etiam peccavi Iupiter, ignoſce mihi; puerulus enim sum, & adhuc imprudens. *Iup.* Tu-ne puer Cupido, qui es Iapeto longè antiquior? An quia

1 Ἀρχαιότερον τοῦ Ἰαπετοῦ] Sic dial. Apoll. & Vulc. τοῦ Ἰαπετοῦ πρεσβύτερον. proverbialiter. *Bourd.*

1 Ad-

δὲν μὴ πώγωνα, μηδὲ πολιὰς ἔφυσας, ἀλλὰ ταῦτα καὶ βρέφη ἀξιοῖς νομίζεσθαι, γάμου καὶ παιδογονίας ὤν; Ερ. τί δέ σε ἠδίκησα ὁ γέρων ὡς φῂς ἐγώ, διὰ μὲ καὶ πεδᾷς ἀφανῆ; Ζ. σκόπει δὲ καταφρονητὰ εἰ μικρὸν, ὡς ἐμοὶ μὲν ὅπως σὺ τυφλὸς, ὥστε μηδὲν ἐπιτηδεύειν μὴ παροινικός με, [1] σάτυρον, ταῦρον, χρυσὸν, κύκνον, ἀετόν. ἐμοῦ γὰρ ὅλως ἐρασθῆναι ἄξιον ἡγοῦνται παροίνους. ἀλλὰ σωφρόνως γυναικὶ λέγε σε μεθυσθῆναι. ἀλλά με δεῖ μοιχεύειν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ κρύπτειν ἐμαυτόν. αἱ δὲ, ἢν μὲ ταῦρον, ἢ κύκνον φιλῶσιν. ἐμὲ γὰρ οὐδὲ ἰδοῦσαι, πτήσσουσιν ὑπὸ δέους. Ερ. εἰκότως. ἐγὼ γὰρ φέρομαι ὁ Ζεὺς θνητὰς ὄντας τῶν σωφρόνων. Ζ. πῶς δὲ ὁ Ἀπόλλων ὁ Βρόγχος, καὶ ὁ Ὑάκινθος φιλοῦσιν; Ερ. ἀλλ' ἡ Δάφνη κἀκεῖνον ἔφευγε, καίτοι [2] κομήτην καὶ ἀγένειον ὄντα. εἰ δ' ἐθέλεις ἐπιτερφῆ εἶναι, μὴ ἐπίστεις τὴν αἰγίδα, μηδὲ τὸν κεραυνὸν φέρε, ἀλλ' ὡς ἥδιστον πεῖσόν σε αὐτὸν, ἐκκατείρασθαι [3] καθειμένον βοστρύχους, [4] τὴν μίτρα τύπτοντας ἀναλημμένον, πορφυρίδα ἔχειν, ὑποδύτην χρυσοῦν, ὑπ' αὐλῷ καὶ τυμπάνοις [5] εὐρυθμα βαίνειν, καὶ ὄψει ὅτι πλείους ἀκολουθήσουσί σοι τῶν

quia nec barbam nec canos produxisti, ideo etiam infans putari cupis, senex & venerandus cùm sis? *Cup.* Sed qua injuria affecti te, ego senex ille, ut tu ais, cur me vincire quoque cogites? *Iup.* Considera, sceleste, an parva, qui me ita ludibrio habes, ut nihil sit quod me non efficeris, veluti Satyrum, taurum, aurum, cycnum, aquilam. At quæ me amaret, nullam planè fecisti, nec me uxori propter te gratiorem fuisse intellexi. Sed me præstigiis erga illas uti, ac me ipsum occultare oportet. Illæ verò vel taurum vel cycnum oculantur: me verò si aspiciant, præ formidine moriuntur. *Cup.* Meritò. Neque enim Iupiter, cùm sint mortales, tuum aspectum ferunt. *Iup.* Quomodo igitur Apollinem Branchus ille, & Hyacinthus amant? *Cup.* At Daphne etiam fugiebat illum quamvis comatum & imberbem. Quòd si amabilis esse velis, ægidem ne concutias, neque fulmen geras, sed te quàm suavissimum effice, utrinque demisso capillo, eoque mitra revincto; vestem purpuream sume, crepidas auratas subliga, ad tibiam & ad tympana, composito gressu incede, & plures te sequentes videbis, quam

1 Σάτυρον, ταῦρον, χρυσὸν] Sic dial. Iun. & Lat. Inde Iupiter πολύμορφος, dial. Ven. & Cup. & in Vitarum Auct. & Dicaster. & locis innumeris hujus operis. *Bourd.*

2 Κομήτην] Iul. Poll. lib. 2. cap. de Tonsorib. Philost. Heroic. & lib. 7. Anthol. Apoll. Rhod. lib. 2. *Interpres Deus* pro Apolline. Propert eccl. 11. lib. 3. Stat. de Coma Earini. Horat. atque illi χρυσοῖ βόστρυχοι. Ælian. ποικ. c. 21. lib. 1. Id. dial. Iun. & Lat. & Pseudom. hæc notissima. *Idem.*

3 Καθειμένον βοστρύχους] Sic post, βαδὶν πώγωνα καθειμένον, dial. Iun. & Iov. & in Pisc. vide Brod. *Idem.*

4 Τὴν μίτρα] Sic dial. Iun. & Iovis. Virg. 4. Æn. Senec. Herc. fur. μίτρα κοσμοῖ γυναικῶν. leg. dial. Iun. & Iov. Συλυμπήσας Long. lib. 1. *Idem.*

5 Εὐρύθμα βαίνει] Vt antea. dixi alibi. *Idem.*

1 *Illam*

Διονύσου Μαινάδων. Ζ. ἄπειρα. σὺν ἂν δικαίως ἐπίφθονος εἶναι τοιούτῳ ζηλούμενος. Ερ. ἀκούεις ὦ Ζεῦ, μηδὲ ἰρᾶν θέλε, ῥᾴδιον γὰρ τοῦτό γε. Ζ. ἄκ, ἀλλ' ἰρᾶν βούλομαι, ἀπραγμονέστερον δ' αὐτῆ ἐπιτυγχάνειν. ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς ἀφίημί σε.

quàm Bacchum Mænades. *Iup.* Apage. nolim amabilis esse hoc pacto compositus. *Cup.* Ergo amare noli Iupiter. Hoc enim est facile. *Iup.* Quin amare quidem volo, minore autem negotio illo potiri. Atque ob hæc nunc dimitto te.

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ. | IOVIS ET MERCVRII.

Ζ Ε Υ Σ.

Πότερον τὴν Ἰνάχου παῖδα τὴν καλὴν οἶσθα ὦ Ἑρμῆ, Ερ. ναί. τὴν Ἰὼ λέγεις. Ζ. οὐκ ἔτι παῖς ἐκείνη ἐστὶν, ἀλλὰ δάμαλις. Ερ. παράσημον τοῦτο. τῇ τρόπῳ δ' ἐγελάγη; Ζ. ζηλοτυπήσασα ἡ Ἥρα, μετέβαλεν αὐτήν. ἀλλὰ νὴ κατὰν ἄλλό τι δεινὸν ἐπιμεμηχάνηται τῇ κακοδαίμονι. βουκόλον τινὰ πολυόμματον Ἄργον τοὔνομα ἐπέστησεν, ὃς νέμει τὴν δάμαλιν, ἄϋπνος ὤν. Ερ. τί οὖν ἡμᾶς χρὴ ποιεῖν; Ζ. καθαπλάμενος εἰς τὴν Νέμεαν, ἐκεῖ δέ που ὁ Ἄργος βουκολεῖ, ἐκεῖνον μὲν ἀπόκτεινον. τὴν δὲ Ἰὼ ἄγε δὴ πελάγους εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπαγαγών, ἴσον ποίησον. νὴ τολοιπὸν ἴτω θεὸς τοῖς ἐκεῖ. νὴ τὸν Νεῖλον ἀναπεμπέτω, καὶ τοὺς ἀνέμους ἐπιπεμπέτω, νὴ σωζέτω τοὺς πλέοντας.

IVP.

Pulchram illam Inachi puellam nosti Mercuri? *Merc.* Etiam, Io dicis. *Iup.* Illa non amplius puella est, sed juvenca. *Merc.* Monstrosum hoc. Sed quomodo mutata est? *Iup.* Zelotypia mota Iuno, mutavit ipsam. Quinetiam novum aliud malum infœlici illi excogitavit: bubulcum quendam multioculum Argum nomine, custodem addidit, qui juvencam insomnis pascit. *Merc.* Quid igitur facto opus est? *Iup.* Devolans, [2] in Nemeam sylvam (illic alicubi Argus pascit) illum quidem interficito: ipsam verò Io per pelagus in Ægyptum abducens, Isim facito. Cæterùm Dea illis esto. Nilumque attollat, & ventos immittat, & navigantes servet.

1 *Illam Inachi*] Sic in dial. Nothi & Zephyri. *Cogn.*
2 *In Nemeam sylvam*] Achaiæ inter Cleonas & Phliuntem. *Idem.*
3 Ἐγὼ θεὸς] Sic dial. Nothi & Zeph. *Bourd.*
4 Σωζέτω τοὺς πλέοντας] Sic dial. Apoll. & Merc. *Idem.*

IO-

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΓΑΝΥΜΗΔΟΥΣ.

ΖΕΥΣ.

Ἄγε ὦ Γανύμηδες, ἤκομεν γὰρ ἔνθα ἔχρην, φίλησόν με ἤδη, ὅπως εἰδῇς ὑπὲρ μορφῆς ἀγκύλον με ῥῶνα, καὶ ὄνυχας ὀξεῖς, καὶ πτέρυγας, οἵ γε ἐφαινόμεθα σοι πλησίον εἶναι δοκῶν. Γα. ἄνθρωπε, σὺ μὲν ἀετὸς ἄρτι ἦσθα, κἀγὼ κομιζόμενός σε ἥρπασάς με λάθρα μέσου τῶν ποιμνίων· πῶς δὲ τὰ μὲν πτερὰ σοι εἰκῇ ἔοικε, σὺ δὲ ἄλλο τι ἤδη ἀναπέφηνας; Ζ. ἀλλ' ἔστι ἄνθρωπος, οὐχ ὁρᾷς καὶ μειράκιον, ἔστι δὲ ὅστις. ὁ δὲ πάντων βασιλεὺς τῶν θεῶν ὅδε εἰμί, πρὸς τὸν καιρὸν ἁλλάξας ἐμαυτόν. Γα. Τί φῂς; σὺ γάρ ὁ Πὰν οὑτοσί; εἶπα πῶς [2] σύριγγα οὐκ ἔχεις, οὐδὲ κέρατα, οὐδὲ λάσιος εἶ τὰ σκέλη; Ζ. μῶν γὰρ οὐκ οἶσθα ἡγῇ θεόν; Γα. ναί. κἀγὼ θύσειν γε αὐτῷ [3] ἔμελλον τράγον ἐπὶ [4] τὸ αὐτόθι ἄντρον ἄγοντες, ἔνθα ἔσῳκει. σὺ δὲ ἀνδραποδώδης τις εἶναί μοι δοκεῖς. Ζ. εἰπέ μοι, Διὸς δὲ οὐκ ἤκουσας ὄνομα, [5] οὐδὲ βωμὸν εἶδες

IOVIS ET GANYMEDIS.

IVP.

Age Ganymides (pervenimus enim quò oportebat) osculare me jam, ut videas me rostrum ad uncum non ampliùs habere, neque acutos ungues, neque alas, qualis apparebam quum volucris esse videbar. *Gan.* Mi homo, annon aquila modò fuisti, ac devolans à medio ovili me rapuisti? Quo pacto igitur illæ quidem alæ efflluxerunt, tu verò jam alius apparès? *Iup.* Sed neque homó, quem vides, adolescentule, neque aquila, sed omnium rex Deorum ego ipse sum, qui me ipsum ad tempus ita transformavi. *Gan.* Quid ais tu? Pan ille es? At qui fit ut fistulam non habeas, neque cornua, nec sis cruribus hirsutus? *Iup.* Solum-ne illum existimas Deum? *Gan.* Etiam: atque adeò ipsi ductum ad speluncam coleatum hircum immolamus, quo loco stat ipse. Tu verò plagiarius quispiam mihi videris esse. *Iup.* Dic mihi, Iovis nomen non audisti? nec pluentis illius, tonantis & fulgura facientis aram in Gar-

1 *Age*] Xenophon. in Sympos. *Cogn.*

2 Σύριγγα οὐκ ἔχεις] Id dial. Pan. & Merc. in Bach. in Bis accus. Cætera ex Orpheo Hymno Panis. Longus lib. 2. Achill. Tat. lib. 7. *Bourd.*

3 Ἔμελλον] Ex Theocr. qui ἐμόρχει dixit. ex eo multa sunt hujus dialogi. *Idem.*

4 Τὸ αὐτόθι ἄντρον] De hoc antro Dial. Pan. & Merc. & Bis accus. tangit Long. lib. 2. Aristoph. Achill. Tat. l. cit. *Idem.*

5 Οὐδὲ βωμὸν εἶδες τοῦ Γαργάρου] Hujus aræ meminit Homer. Il. 9.

Γάργαρον, ἔνθα τε οἱ τέμενος καὶ βωμὸς ἔασιν. Idem.

Græci Iovem ὀμβριον venerati sunt, ut testatur Strab. & Pausa. & ὕπατον, & Arrian. & Phrunutus. Latini pluvium. Tibull.

Arida nec pluvio supplicat herba Iovi. Cogn.

1 Tuum

ὁ τὸ Γαρ̃γάρῳ ἕ ὕσ⸗ι⸗ῶ, καὶ βρον-τῶν⸗ι⸗ῶ, καὶ ἀπραπὰς ποιῶν⸗ι⸗ῶ; Γα. σὺ δ᾽ ἐβέλησθ φῆς εἶναι, ὃς σεσῶκα ἡμᾶς τὴν πολλὴν χάλαζαν, ὁ οἰκεῖν ὑποφόβους ληζο-μέν⸗ω, ὁ ποιῶν τ᾽ ψόφον, ᾧ τ᾽ ἐρεῖν ὁ πατὴρ ἔδοσαν; εἶτα τί ἀδι-κήσασά με ἀνὴρ πᾶσας ὦ βασιλεῦ τ᾽ θεῶν; τὰ δ᾽ σεσβάκα ἴσως οἱ λύ-κοι διαρπάσαντο ἤδη, ἐρήμοις ἐπι-πεσόντες. Ζ. ἐπ᾽ ἀμέλᾳ σοι τῶν σεσβάτων ἀλανάτῳ μαχουμένῳ, καὶ σοπαῖ σωσεσμένῳ μετ᾽ ἐμοῦ; Γα. τί λέγεις; καὶ δὴ κατιξεις με ἐκ τὸν Γ᾽δην τημερον; Ζ. ὐσαμ-μῶς. ἐπεὶ μᾶλλον αὐτὸς εἶναι ἀντ᾽ ἐμοῦ μαχουμένῳ ⸗ε. Γα. ἐκεῖν᾽ ἐπιζη-τῶσά με ὁ πατὴρ, καὶ ἀγανακτῆσ μὴ δύεσθαι, καὶ τὰληας ὑπερ-λήψομαι, κἀβάλεπων τὸ ποίμνιον. Ζ. πῶ γὰρ σαῖν⸗ῶ ὄψεσθαί σε; Γα. μηδαμῶς. πολὺ γὰρ ἤδη αὐτὸν. εἰ δ᾽ ἀπιξεις με, ὑποισχνεμαί σοι καὶ ἄλλον πρὸ αὐτοῦ πρίον τεθύσεσθ λυ-σεῖν ὑπὲρ ἐμοῦ, ἔχομεν δ᾽ τ᾽ τρίτον τ μέγιστον, ὃς ἡμᾶς τὴν σωτ᾽ς τῶν νομέων. Ζ. ὡς ἀφελὴς ὁ παῖς ἐσ, καὶ ἀ-πλοϊκός. καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο, παῖς ἔσ. ἀλλ᾽ ὦ Γανύμηδες, σὺ μὲν μὴ πάνυ χαίρειν ἔα, καὶ ἐπιλάθ⸗υ αὐ-τῶν, ᾗ ποιμνίᾳ, καὶ τ᾽ Γ᾽δης. σὺ δ᾽, ἤδη γὰρ ἐπεργάν⸗ῶ εἶ, πολλὰ δ᾽ ποιήσεις σαυτοῦ τε καὶ τ᾽ πατέ-ρα καὶ τὴν πατρίδα. καὶ ἀντὶ μὲ τυρῶ καὶ γάλακτ⸗ῶ, ἀμβροσίαν ἕδῃ, καὶ νέκταρ πίῃ. τοῦτο μέντοι καὶ τοῖς ἄλ-λοις ἡμῖν αὐτὸς παρέξεις ἐγχέων. τὸ δ᾽ μέγιστον, ἀκὶ ἄφθαρτ⸗ῶ, ἀλλ᾽ ἀθάνατ⸗ῶ γενήσῃ. καὶ ἀστὴρ σὺ φανεῖσθ ποιήσῃ καλλίστ: καὶ ὅλως, εὐδαίμων ἔσῃ. Γα. ἰὼ

Gargaro vidisti? *Gan.* Tute, optime, ais esse, qui nuper grandinem copiose nobis effudisti, qui habitare supra nos diceris, strepitum faciens, cui arietem pater immolavit? Cujus tandem facinoris reum me rapuisti ô rex Deorum? Lupi autem oves fortè jam diripuerunt, desertas illas invadendo. *Iup.* Tibi-ne immortali facto, ac nobiscum conversaturo, est adhuc ovium cura? *Gan.* Quid ais? Annon etiam hodie in Idam me deduces? *Iup.* Nequaquam: quoniam frustra aquila pro Deo tuissem factus. *Gan.* Igitur quæret me pater, & stomachabitur non inveniens, & quia ovile reliqui, postea plagas accipiam. *Iup.* Vbinam ille videbit te? *Gan.* Nequaquam, jam enim ipsum desidero. Quod si me dimittes, polliceor tibi & alium arietem ab ipso immolatum iri, meæ liberationis pretium. Habemus autem trimum, eumque magnum, qui cæteris in pecus præit. *Iup.* Quàm simplex est & ingenuus hic puer, & hoc ipsum adhuc puer. Verùm ô Ganymedes, illa quidem omnia valere sine, & oblivioni trade, nimirum ovile, & Idam. Tu autem, jam enim cœlestis es, hinc & patri, & patriæ multa benefacies. Pæterea pro caseo & lacte, ambrosiam edes, & nectar bibes: Hoc etiam aliis, scilicet nobis ipse infundens præbebis. Quodque maximum, non ampliùs homo, sed immortalis eris: atque faciam ut [1] tuum fidus appareat pulcherrimum. Omninò beatus eris. *Gan.* Si

1 *Tuum fidus*] Aquarium notat, quem Ganymedem esse putabant: licet ἀστὴρ κυρίως, non ἄστρ aquarius. Coga.

1 E'πὶ

ἢ παίζειν ἐπιθυμήσω, τίς συμπαίξεταί μοι; εὐχαίρει τῇ ἴδῃ πολλοὶ ἡλικιῶται ἡμῖν. Z. ἔχεις καὶ τοῦτον τὸν συμπαιξόμενόν σοι τοῦτον ἔρωτα, καὶ ἀστραγάλους μάλα πολλούς. θαῤῥεῖ μόνον, καὶ φαιδρὸς ἴσθι, καὶ μηδὲν ἐπισθῇ τῶν κρύπτων. Γα. τί δ' ὑμῖν χρήσιμον ἂν ἡγοῖμαι; ἢ ποιμνίων δεήσει παρεῖναι; Z. ὦ πρὸς Διὸς οἰνοχοήσεις, καὶ [1] ἐπὶ τῇ νέκταρος τραπέζῃ, καὶ ἐπιμελήσῃ τῶν συμποσίων. Γα. τοῦτο μὲν οὐ χαλεπόν. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ ἐγχέαι τὸ γάλα, καὶ ἀναθεῖναι τὸ κισσύβιον. Z. ἰοὺ πάλιν αὖτον γάλακτος μνημονεύει, καὶ ἀληθέσιοις ἀμελησήσας οἴνου. ταυτὶ δ' ἐγγύς ἐστι, καὶ πίνομεν ἀστραῖον ἔφλω τὸ νέκταρ. Γα. ἆθλον δὲ Διὸς τὸ γάλακτος; Z. ἧττον μεντοι ἁλίσκει. καὶ γλυκύμενον, εἰπὲ ἐπὶ ποθήσεις τὸ γάλα. Γα. χαιρήσομεν γ' ἂν τὴν τυκτός; ἢ μετὰ τῶν ἡλικιώτων ἔρωτος; Z. ὦπ. ἀλλὰ λέγε τοῦτό σε ἀπόρρητον, ὡς ἅμα κοιθόδιμεν. Γα. μόνον γὰρ οὐκ ἂν δύναιο, ἀλλ' ἡδέως σοι κοιθόδιμεν μετ' ἐμοῦ; Z. ναὶ μετὰ γε τοιούτου, οἷον οὐ σὺ Γανυμήδης ἦσθα ποτέ. Γα. τί γάρ σε ὠφελεῖ τὸ ὕπνον ἀνεῖσθαι τὸ πολλόν; Z. ἔχει τι θέλγητρον ἡδύ, καὶ μαλακώτερον ἐπᾴγει αὐτόν. Γα. καὶ μὲν ὄγε πατὴρ ἤχθετό μοι συγκοιθάδδειν. καὶ διηγεῖτο ἕωθεν, ὡς ἀφῆλον αὐτοῦ τὸ ὕπνον φερόμενον, καὶ λακτίζων, καὶ τι φθεγγόμενον μεταξὺ ὑπὸ τοῦ κοιθόδιμοι. ὥστε ἐκεῖ τὸν πατέρα ἐπεμπέ με κοιμησόμενον τὰ πολλά.

Si verò ludere cupiam, quis mecum colludet? in Ida enim multi eramus coætanei. *Iup.* Habebis & hic colluſorem tibi Cupidinem hunc, & aſtragalos valdè multos. Confidenti tantùm & læto ſis animo, nihilque inferiorum deſideres. *Gan.* Qua verò in re vobis ero utilis? Num & hic oves paſcere oportebit? *Iup.* Minimè, ſed vinum miniſtrabis, & ad nectar deſtinaberis, & convivium curabis. *Gan.* Hoc quidem non eſt difficile. Novi enim ut oporteat lac infundere, & paſtorale poculum præbere. *Iup.* Ecce, rurſus iſte lactis meminit, & hominibus miniſtraturum ſe retur: hoc verò cœlum eſt; & nectar, quemadmodum dixi, bibimus. *Gan.* Suaviuſne lacte, ô Iupiter? *Iup.* Scies paulo poſt, & cum guſtaveris, non amplius deſiderabis lac. *Gan.* Porro ubi dormiam nocte? an cum coætaneo Cupidine? *Iup.* Minime: ſed ob hoc te rapui, ut ſimul dormiamus. *Gan.* Solus enim non poſſis, ſed tibi ſuavius erit dormire mecum? *Iup.* Maximè ſane cum tali, qualis es Ganymedes, tam formoſus. *Gan.* Quidnam te pulchritudo ad ſomnum juvabit? *Iup* Habet quoddam incitamentum ſuave, eumque molliorem inducit. *Gan.* Atqui patermeus mihi condormienti indignabatur, & mane narrabat ut turbabam ipſius ſomnum me volutando, calcitrando, & quiddam inter dormiendum loquendo. Quapropter me dormiturum ad matrem plerumque mittebat. Tem-

1 Β'πὶ τῇ νέκταρος τραπέζῃ] Sic apud Heliodor. lib. 7. ſic fine hujus Dialogi, ἐς χρὴ ὀρίγειν ἢ σύρειν. Bourd.

2 Κισσύβιον] Ποιμενικὸν ἔκπωμα ἀπὸ τῆ κισσῆ. Schol. Theocr. Heſych. legit κισσίδιον, & interpretatur σκεύδιον ἐ σύρειν. Idem.

1 Α'στρο-

ἄρα δή σοι εἰ ἀφ' τοῦτο ὡς φῇς ἀπήρπασάς με, καθαθεῖναι αὖθις εἰς τὴν γῆν, ἢ πράγματα ἕξεις ἀγρυπνῶν. ἐνοχλήσω γάρ σοι σωφρονοῦσι φρεφόμενον. Z. τοῦτ' αὐτό μοι τὸ ξύλινον ποιήσεις, εἰ ἀγρυπνήσεις μὴ σύ. φιλῶν γὰ ἀφαπλίσω πολλάκις, ἐ ἐκπλύσας. Γα. αὐτὸς ἂν εἰδείης, ἐγὼ ἢ κοιμήσομαι, σὺ κατα φιλῆντ. Z. εἰσόμεθα τότε τί πρακτέον. νῦν ἢ ἅπαγε αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ πόντε τ' ἀθανασίας, ἅμα οἰνοχοήσοντα ἡμῖν, διδάξας ὅτι χρὴ ὀρέγειν τ' σκύφον.

Tempus igitur eſt, ſi ad hoc, ut ais, rapuiſti me, ut me denuo in terram deponas, vel moleſtia afficieris vigilando. Turbabo enim te aſſiduò, dum me huc atque illuc revolvam. *Iup.* Hoc ipſum mihi ſuaviſſimum feceris, ſi tecum vigilavero. Nam te ſubinde oſculabor, & amplectar. *Gan.* Videris ipſe; ego vero te deoſculante dormiam. *Iup.* Videbimus tunc quid agendum. Nunc vero abduc ipſum Mercuri, & epota immortalitate adduc ut nobis miniſtret, edoctum prius quemadmodum oporteat ſcyphum porrigere.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Ἐξ ὃ τὸ μειρακίον τοῦτο ὦ Ζεῦ, τὸ Φρύγιον λάβ τ' Ἴδης ἁρπάσας διῆρες ἀνήγαγες, ἐλαττόν μοι φροντίχεις τ' νῦν. Z. καὶ τοῦτο γάρ ὦ Ἠρυζηλοτυπεῖς, ἤδη ἀφελὴς ἔτω καὶ ἀλυπότατος; ἐγὼ ἢ φίλω ταῖς γυναιξὶ μόναις χαλεπὸν σε εἶναι, ὑπόσων ἂν ὁμιλήσωσιν ἐμοί. Ηφ. ἀλλ' οὐκοῦν μὴν εὖ ποιεῖς, οὐδὲ πρέπον σαυτῷ, ὃς ἁπάντων θεῶν δεσποτῆς ὤν, καταλιπὼν ἐμὲ τὴν νόμῳ γαμετὴν, ἐπὶ τὴν γῆν κάτω μοιχεύσων, κρυσίον, ἢ ταῦρος γενόμενος. τοιγὰρ ἀλλ' οὐκοῦν μὴν σοι, κἂν σὺ γῆ μὴν σὶ Ἴδαιον τινὰ παιδίον ἁρπάσας, ἀνίατος ὢ γυναικόπληκτε θεῶν. καὶ σωφρονεῖ νῦν ἐπικεφαλὴν μοι ἐπιχθὲν, οἰνοχοῦν δὴ τῷ λόγῳ. ὅπως ἡ πόρεις οἰνοχόων;

IVNONIS, ET IOVIS.

IVNO.

Ex quo adoleſcentulum hunc Iupiter, Phrygium iſtum dico, ab Ida raptum huc adduxiſti, minus advertis mihi animum. *Iup.* Etiam ob hunc Iuno zelotypa jam es, ſimplicem adeò, & minime moleſtum? Ego vero putabam mulieribus ſolis difficilem te eſſe, quæcunque converſantur mecum. *Iun.* Neque illa quidem recte facis, nec convenientia tibi ipſi, qui cum ſis Deorum omnium dominus relicta me legitima conjuge, in terram deſcendis, ut aſſumpta auri, taurive forma mœcheris. Verum illæ mulieres in terra manent; Idæo autem hoc puero rapto, in cœlum ſubvolaſti, Deorum generoſiſſime: & nunc ille nobiſcum habitat ſupra meum caput evectus, ut tibi quemadmodum ajunt pocilletur. Itane vero carebas pocillatoribus? aut de-

καὶ ἀπηγρευκέναι ἄρα ἤδη Ἥβῃ, καὶ ὁ Ἥφαιστος ἀλεκτρυόμοις; σὺ δὲ καὶ τὸν κύλικα οὐκ ἂν ἄλλως λάβοις παρ' αὐτῆς, ἢ φιλήσας πρότερον αὐτὸν, ἁπάντων ὁρώντων. καὶ τὸ φίλημά σοι ἥδιον ἔστι νέκταρος. καὶ ἅμα τοῦτο ἀεὶ ἀψῶν, πολλάκις αὐτοῖς πίνεις. οἷόπερ δὲ καὶ ἀπογδουπάμενος μόνον, ἔδηκας ἑαυτόν. καὶ πίνων ἐπαλαβὼν τὸν κύλικα, ὅσον ὑπόλοιπον ἐν αὐτῇ, πίνεις, ὅθεν καὶ αὐτὸς ἔπι, καὶ ἵνα περισπάσῃ τὸ χείλη, ἵνα καὶ πίνῃς ἅμα, καὶ φιλῇς. προσὼν δὲ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἁπάντων παπᾷ, ἀπαξάμενος τῶν αἰδοίων, καὶ τὸ κεφάλιον, ἐπαίζησε σπαθαλίζων μετ' αὐτοῦ, παίζοντα τηλικοῦτον καθειμένον. παῖζα δὲ ὁρῶ παῦτα. ὥστε μὴ οἴει λανθάνειν. Ζ. καὶ τί δεινὸν ὦ Ἥρα, μειρακίοις ὄντα καλοῖς μετ' ἀλλήλων πίνοντα καταφιλεῖν, καὶ ἡδέως ἀμφοῖν, καὶ τῷ φιλήματι, ἢ τῷ νέκταρι; ἐγὼ γὰρ ἐπιτρέψω αὐτῷ καὶ ἁπαξ φιλῆσαί σε, ἐκεῖνα μέμψῃ μοι, ὡς τὸν ἐμὸν ὑὸν νέκταρος οἰομένην τὸ φίλημα εἶναι. Ηρα. παιδεραστῶν ἔστοι λόγοι. ἐγὼ δὲ μὴ ὄφελον μανείην, ὡς τὰ χείλη προσπεσεῖσθαι τῷ μαλθακῷ τούτῳ φρυγὶ ὄντως ἐκπεπληγμένῳ. Ζ. μή μοι λοιδορῆ ὦ γύναι ἐπὶ τοῖς παιδικοῖς. ἔστοι γὰρ ὁ ϑηλυδρίας, ὁ βάρβαρος, ὁ μαλθακὸς, ἡδίων, καὶ ποθεινότερος, ἢ βάλοιμι δὲ εἰπεῖν, μή σε παρ-

defessi adeò sunt Hebe, & Vulcanus ministrando? Tu vero etiam calicem non aliter ab eo accipis, quam cum prius ipsum deosculatus fueris, omnibus aspicientibus: ipsoque nectare tibi suavius est hoc oscului: atque ob id non sitiens, sæpenumero potum petis. Interdum autem ubi solum degustasti, porrigis ipsi: deinde ipso bibente calicem arripis, & quantum in ipso restat, ebibis, qua parte ipse bibit, & ubi labia applicuit, ut & bibas simul, & osculeris. Nuper vero rex ille, atque omnium pater, depositis ægide ac fulmine, sedebas talis cum ipso ludens, tu qui tantam barbam summittis. Itaque ne te putes latere, cum hæc omnia videam. *Iup.* At quid adeò grave hoc, ô luno, adolescentem adeò pulchrum, inter bibendum deosculari, & utroque illo oblectari, osculo nimirum & nectare? Si igitur permittam ipsi ut te vel semel osculetur, non amplius accusabis me, quod osculum illius nectare præstantius puto. *Iun.* Pædiconum verba hæc sunt. Ego vero non ita insanivero ut labia mea molliculo isti Phrygi, tamque effœminato applicem. *Iup.* Ne convicieris tu generosissima, meos amores masculos: nam mulierosus, & barbarus, & molliculus iste, suavior & desiderabilior, nolo autem dicere amplius, ne te magis irri-

1 Ἀπολαβὼν] *Auferens* ἀπολαβεῖν ἀντὶ τοῦ ἁρπάζειν, sic ἁρπάζειν. ἀπὸ τοῦ σώματος. Long. lib. 3. Stat. de Glaucia:

Inceptas quis ab ore dapes libataque vina
Auferet, & dulci turbabit cuncta rapinâ. Bourd.

2 Περισπάσῃ τὸ χείλη] Notabam has amoris ineptias ad Heliod. lib. 4. Eustat. sive Eumath. de Ismin. Agath. in Authol. Long. Tat. *Idem.*

3 Θηλυδρίας] Ὁ καταπεπλασμένος, τρυφερὸς διὰ τὸν ἐξάγειν ἡδονάς. θηλυδρίας. τρυφερὸς παρὰ τοῖς. Interp. Aristophan. Θαμυρ. sic antea θηλυμίτρης. Hesych. Suid. *Idem.*

ξύνω ἐπισταλέον. Ηφ. εἶτε δ' χαμήσειας αὐτὸν ἐμοῦ ἕνεκα. μέμνησο γοῦν οἷά μοι λέγε τὰ οἰνοχόον τοῦτον ἐμπεργινεῖς. Ζεύς. ἔκ. ἀλλὰ τὰ Ηφαιστον ἔδη τὰ σὸν υἱὸν οἰνοχοεῖν ἡμῖν χωλεύοντα, ὅτι τὰ κεμίνου ἤνεγκα, ἔπι τὰ ἀστιθήρων ἀνάπλεων, ἄρτι πλὴ πυρὸς χρᾶν ἀποπεπεμμένον, καὶ ἀπ' ἐκείνων αὐτῶν τὰ δακτύλων λαμβάνειν ἡμᾶς τὴν κύλικα, καὶ ἐπισασαμβύειν, φιλῆσαι μεθ' ἑαυτοῦ, ἢ οὐ δ' ἂν ἡ μήτηρ σὺ ἡδέως φιλήσειας, ὑπὸ τὰ ἀσβόλου κατηλαλαμμένον τὸ πρόσωπον; ἡδέως ταῦτα. ἡ γὰρ καὶ πολὺ ὁ οἰνοχόος ἐκεῖνος ἐμπεπότικε τὸ συμποσίῳ τὰ θεῶν. ὁ Γανυμήδης ἦ, κατακεκλῆσθαι αὖθις εἰς τὴν Ἴδην. κομψὸς γὰρ, καὶ ῥοδοδάκτυλος, καὶ ἐπισαμβύειν ὀρέγει τὸ ἔκπωμα. καὶ ὅ, σι λυπεῖ μάλιστα, καὶ φιλεῖ [1] ἥδιον ἢ νέκταρος. Ηφ. νῦν καὶ χωλὸς ὢν Ζεῦ ὁ Ηφαιστος, καὶ οἱ δάκτυλοι αὐτῷ ἀνάξιοι τὰ σῆς κύλικος, καὶ ἀσβόλου μεστός ἐστι, καὶ καπνᾶς ὁρᾶν αὐτὸν, ἐξότου τὰ κώλον κεμινοῦν τοῦτον ἡ Ἴδη ἀνεθρεψε, πάλαι ἦ οὐχ ἑώρας ταῦτα ὑφ' οἱ αστιθῆρες, ὑφ' ἡ κεμινῷ ἀπίτρεπόν σι μὴ οὐχὶ πίνειν παρ' αὐτῷ. Ζεύς. λυπεῖς ὦ Ηφαιστε· ἀλλ' ἐμοὶ ἐπιτείνεις τὰ ἔρωτα ζηλοτυπώτατα. εἰ δὲ ἄχθη ὑφ' παιδὸς ὡραίου δεχόμενόν το ἔκπωμα, σοὶ μὲ ὁ υἱὸς οἰνοχοείτω. σὺ ἦ ὦ Γανυμήδες, ἐμοὶ μόνῳ ἀναδὸς τὴν κύλικα. καὶ ἢν ἐκεῖνος, δὶς φίλει με, καὶ ὅτε πλήρη ὀρέγοις, καὶ αὖθις ὁπότε παρ' ἐμὲ ἀπολαμβάνοις. τί τοῦτο δακρύεις; μὴ δέδιθι. οἰμώξει γὰρ ὧν τις σε λυπεῖν ἐθέλῃ.

irritem. *Iun.* Vtinam & illum in uxorem duxisses mei gratia. Memineris igitur quibus propter illum pocillatorem probris me afficis. *Iup.* Imo vero Vulcanum istum filium tuum oportebat nobis pocillari, claudicantem videlicet, & à fornace venientem, plenum adhuc favillis, depositoque paulo ante forcipe: & nos calicem ab illis ipsis digitis accipere, attractumque ipsum interim osculari, quem neque mater tu libenter osculeris, facie ob fuliginem denigrata? Suavia hæc sunt: adeoque multum etiam pocillator iste cohonestat Deorum convivium. Ganymedes autem hic iterum in Idam est ablegandus, quippe purus ac candidus est, roseisque digitis, ac scite poculum porrigit; quodque te magis mœrore afficit, ipso nectare jucundius osculatur. *Iun.* Nunc Iupiter, & claudus est Vulcanus; ejusque digiti tuo calice indigni, est etiam fuligine plenus, quumque vides ipsum, nauseas, ex quo formosum istum & comatum Ida educavit. Olim autem ista non videbas: neque favillæ, neque fornax te absterrebant, quominus illo porrigente biberes. *Iup.* Ægritudine te ipsam Iuno afficis: & mihi tua zelotypia vehementius amorem auges. Quod si graveris à formoso puero poculum accipere, tuus filius tibi potum ministret. Tu vero Ganymedes mihi soli calicem trade, & me cum quolibet bis osculare, tum quando plenum porrigis, tum quando rursus à me illum accipis. Quid ita lachrymaris? Ne metue. Pœnas enim dabit quicunque tibi molestus esse voluerit.

1 Ἥδιον τῆ νέκταρος] Sic apud Hesio. sicut. Herc. τὸ φρὶν πολυερίτιμος δόκος. Bourd.

IV.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

ΗΡΑ.

Τὸν Ἰξίονα τοῦτον ὁρᾷς ὦ Ζεῦ; ποῖόν τινα τὸ πρόσωπον ἡγῇ; Ζεύς. ἄνθρωπον εἶναι χρηστὸν ὦ Ἥρα, καὶ συμποτικόν. ἐγὼ γοῦν αὐτὸν καὶ ξυνοικῶ καὶ, ἀναξίῳ ὄντι συμποσίου. Ἡρ. ἀλλ' ἀνάξιός ἐστιν, ὑβριστής γε ὤν. ὥστε μηκέτι σωίσω. Ζεύς. τί δὲ ὕβρισε; χρὴ γὰρ οἶμαι καὶ εἰδέναι. Ἡρ. τί δ' ἄλλο; καὶ γὰρ αἰσχύνομαι εἰπεῖν αὐτό. τοιοῦτόν ἐστιν ὃ ἐτόλμησε. Ζεύς. καὶ μὴν ἄξιόν τοῦτο καὶ μάθειν ἐστὶν, ὅστις καὶ αἰσχροῖς ἐπιχειρήσει. μῶν οὖν ἐπιόντα πατάξας σωίνημι; χαίρουσα γὰρ ὁποῖόν ποτε αἰσχρὸν, ὅταν ἀκούσῃς εἰπεῖν. Ἡρ. αὐτὸν ἐμέ, σκαιὸν ὄντα καὶ Διὸς τοῦ πολὺν ἤδη χρόνον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἠγνόουν τὸ πρᾶγμα, διότι ἀτενὲς ἀφεώρα εἰς ἐμέ. ὁ δὲ, καὶ ἔστιν, καὶ ὑπεδάκρυε. καὶ εἴ ποτε πιοῦσα ἀφαιροίμην τὸ Γανυμήδους τὸ ἔκπωμα, ὁ δὲ, ἤτει ἂν αὐτὸ σκεῖνον πιεῖν. καὶ λαβὼν, ἐφίλει μεταξύ. καὶ ἅμα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπέσπα. καὶ αὖθις ἀφεώρα εἰς ἐμέ. ταῦτα ἤδη σωίνων, ἐρωτικὰ ὄντα. καὶ ἐπιπολὺ μὲν ἠδέμην λέγων πρὸς σέ. καὶ ὁμοῦ ποτὲ σταζ τὸ μειράκιον τὸ ἄνθρωπον. ἐπεὶ δὲ λόγους ἐτόλμησέ μοι προσενεγκεῖν, ἐγὼ μὲν ἀφεῖσα αὐτὸν ἔτι δακρύοντα, καὶ προκυλισθέμενον, ἐπιφραξαμένη τὰ ὦτα ὡς μὴ δι' ἀκούσαιμι αὐτοῦ ὑβριστικὰ ἐκπιόντος, ἀπῆλθόν σοι φράσουσα. σὺ δὲ αὐτὸς ὅρα

IVNONIS ET IOVIS.

IVNO.

Ixionem hunc vides Iupiter? quibusnam moribus affectum putas? *Iup.* Hominem esse benignum Iuno, & hilarem convivam. Non enim converſaretur nobiſcum, ſi indignus conviva eſſet. *Iun.* At indignus eſt, cum ſit contumelioſus. Itaque ne amplius converſetur nobiſcum. *Iup.* Sed quid contumeliæ intulit? oportet enim, ut puto, me id ſcire. *Iun.* Quid vero aliud? Etenim pudet me dicere, ejuſmodi illud eſt quod commiſit. *Iup.* Atqui eo magis dicere debeas, quod turpia molitus eſt. Num igitur aliquam ſollicitavit ad ſtuprum? Intelligo enim cujuſmodi ſit turpe illud facinus, quod te pigeat dicere. *Iun.* Me ipſam, non aliam quampiam Iupiter, longo jam tempore: ac primum ignorabam quid rei eſſet, cur me intentis oculis aſpiceret: ipſe etiam ingemiſceret, & ſublachrymaretur: & ſi quando pota poculum Ganymedi traderem, in eodem potum peteret, atque interea oſcularetur captum, oculiſque admoveret, ac rurſus me intueretur. Hæc amatoria eſſe intelligebam, & tibi dicere longo tempore verebar, atque hominem à furore ceſſaturum putabam. Sed poſtquam verba mihi auſus eſt adhibere, ego dimittens illum adhuc lachrymantem, & ad genua provolutum, obturatis auribus, ut ne ſupplicantis ipſius laſcivos ſermones audirem, abii ut tibi dicerem. Tu vero vide, quomodo ſis ulturus

1 Τοιοῦτός γε ὤν] Clariſſ. Heynſ. ad Max. Tyr. dixi ad Petron. *Bourd.*

ὅπως μίτῃ τ' ἄνδρα. Ζεύς. ἄγε ὁ κωμάζων ἐπ' ἐμὲ αὐτὸν, καὶ μέχρι τῶ Ἥρως γάμων; τοσοῦτον ἐμεθύσθη τοῦ νέκταρος. ἀλλ' ἡμεῖς τοιοῦτοι, καὶ πάνυ τοῦ μετρίως φιλάνθρωποι. οἷα καὶ συμπότας αὐτοὺς ἐποιησάμεθα. συγγνωστὸν δ', εἰ πόντος ὄμμα ἡμῖν, καὶ ἰδόντες ὑφήνια κάλλη, καὶ οἷας οὔποτε εἶδον ἐπὶ γῆς, ἐπεθύμησαν λαπλαῶσαι αὐτῶν, ἔρωτι ἁλόντες. [1] ὁ δ' Ἔρως, βίαιόν τί ἐστι, καὶ οὐκ ἀνθρώπων μόνον ἄρχει, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν αὐτῶν οἶσθα που. Ἥφ. σὺ μὲν καὶ πάνυ δῆτά γε διατόπως ἐπί. καὶ ἄγαγέ σε, καὶ φέρε τὸ μύρον φασὶν ἔλκειν. καὶ ἔπη αὐτῷ ἴσως ἂν ἡγήσαι σοι. καὶ ἀλλαχόθεν ῥᾳδίως ἐς ὃ, τι ἂν κελεύσῃ. καὶ ὅλως κτῆμα καὶ παιδιὰ τοῦ ἔρωτος σύ γε. καὶ νῦν τῷ Ἰξίονι οἶδα καθόπ συγγνώμην λήψεσθε, ἅτε καὶ αὐτὸς μοιχεύσας ποτὲ αὐτὸν τὴν γυναῖκα, ἣ σοι τὸ Πειρίθουν ἔτεκεν. Ζεύς. ἦ γὰρ σὺ μέμνησαι ἐκείνων, εἴ τι ἐγὼ ἔπαιξα εἰς γῆν κατελθών; ἀτὰρ οἶδα ὅμως δοκεῖ σοι τοῦ Ἰξίονος κολάζειν με μηδαμῶς αὐτὸν, μήθ' ἁπτεσθαι τοῦ συμποσίου. σκαιὸν γάρ. ἐπὶ σοὶ ἐρᾷ, καὶ ὡς φῂς δακρύει, καὶ ἀφόρητα πάσχει. Ἥφ. τί ὦ Ζεῦ; δόλια γάρ μή τι ὑφέρπησιν ἐς σὲ εἰπῆς. Ζεύς. εὐδαμῶς. ἀλλ' εἴδωλον σοι νεφέλης πλασάμενος αὐτῇ σοι ὅμοιον, ἐπεισῆλυθε τῷ συμποσίῳ, κἀκεῖνος ἀχρυσεῖ ὡς τὸ εἰκὸς ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ὀδυνηρὰ κολλιτοῦμαι αὐτοῦ φέροντες. οὕτω γὰρ παύσεται ἀπιὼν τοῦ, οἰηθεὶς τυγχάνειν ἃ ἐπεθύμει. Ἥφ. ἄπαγε.

rus hominem. *Iup.* Euge: ſceleratus ille in me ipſum, ad Iunonis uſque nuptias, adeò inebriatus eſt nectare. Cæterum nos authores horum ſumus, & ultra modum amatores hominum, qui quidem & convivatores noſtros ipſos fecimus. Venia igitur digni ſunt, ſi nobiſcum ſimilia poti, deinde conſpectis cœleſtibus formis quales nuſquam in terris viderunt, amore capti, illis frui concupiverunt. Eſt autem amor, violentum quiddam, nec ſolum hominibus, ſed & nobis ipſis interdum imperat. *Iun.* Tuus quidem penitus hic eſt dominus, teque fert & agit, naſo (ut ajunt) trahens: & ſequeris ipſum quocunque te duxerit, & facile immutaris in quodcunque jufſerit: denique tu poſſeſſio, & ludus es amoris. Et nunc Ixioni, ſcio, quod veniam tribuis, ut qui uxorem ipſius olim adulterio vitiaris, quæ tibi Pirithoum peperit. *Iup.* Adhuc-ne meminiſti, ſiquid ego luſi quum in terram deſcendi? Sed noſti quid mihi videatur de Ixione? ipſum quidem nequaquam mulctandum, nec convivio extrudendum: ruſticum enim illud. Sed quia amat, &, ut ais, lachrymatur, & intolerabilia patitur. *Iun.* Quidnam ô Iupiter? metuo enim ne & tu contumelioſum aliquid dicas. *Iup.* Nequaquam. Sed ſimulachrum tibi ſimile, effictum ex nube, poſtquam ſolutum fuerit convivium, illi ut veriſimile eſt, præ amore vigilanti, ad concubitum admoveamus: ſic enim angi deſinet, ratus ſe rem expetitam eſſe conſecutum. *Iun.* Apage. Ne

1 Ὁ δ' Ἔρως] Sic Long. lib. 2. Heliodor. lib. 4. & Dialog. Apoll. & Bacch. ἀπάντων ἄρχων. Bourd.

1 Μὴ

ς μὴ ἄρχιον ἴκοιτο, ἢ ὑπὲρ αὐτὸν ἐπῳδυμῶν. Ζεύς. ὅμως ὑπόμενον ὁ Ἥρα. τί γὰρ ἂν καὶ παθοῖς δεινὸν δοκῶ ἢ πλάσμα; Ἥρα. ἀλλὰ ἡ νεφέλη ἐμὲ ἔοικα ὄψεσθαι δόξω. καὶ τὸ αἰσχρὸν ἐπ' ἐμὲ ποιήσῃ λέγε τῶν ὁμοιοτήτων. Ζ. οὐδὲν τοῦτο φῄς. ὅτι γὰρ ἡ νεφέλη ποτὲ Ἥρᾳ γένοιτ' ἄν, ὅτι σὺ νεφέλη. ὁ δ' Ἰξίων μόνῃ ἐξαπατηθήσεται. Ἥρα. ἀλλ' οἵδε πάντες ἄνθρωποι ἀπειρόκαλοί εἰσιν, αὐχήσῃ κεκπλῶν ἴσως, καὶ διηγήσῃ ἅπασι, λέγων συγγεγυμνάζθαι τῇ Ἥρᾳ, καὶ σύμπαιστον αὐτὴν τοῦ Διός. καὶ πάντα τάχα ἐρᾷν με φήσειν αὐτοῦ. οἱ δὲ, πῶς δόξουσιν, ὅτι οὐδὲπω ὡς νεφέλῃ συνῆλθον. Ζεύς. ἀκῶν δὲ πιστὸν εἴπῃ, εἰς τὸ ἄδηλον ἐμπεσὼν πρόχειρ' ἄθλιος ὀφθήσῃ μετ' αὐτὸν ἀεὶ, καὶ πόνον ἄπαυστον ἕξει, δίκλινα δίδυς ἔρωτος. Ἥρα. ὁ γὰρ δεινὸν τοῦτό με λέγεις μεγαλαυχήσας.

Ne quid tempestivum consequatur, quando res quæ supra se sunt, concupiscit. *Iup.* Attamen patere ô Iuno. Quid enim tam grave tibi accidet ex hoc figmento, si cum nube Ixion congredietur? *Iun.* At nubes ego esse videbor: & in me turpitudinem committet propter similitudinem. *Iup.* Nihil dicis. Neque enim nubes hæc luno unquam fuerit, neque tu nubes. Ixion autem Ioum decipietur. *Iun.* Sed ut omnes homines insolentes sunt, forte quum descenderit, gloriabitur, omnibusque dicet se Iunonem compressisse, lovique rivalem esse: forsitan etiam dixerit me ipsum amare: illi vero credent, nescii eum cum nube congressum esse. *Iup.* Igitur si quid tale dixerit, ad inferos detrudetur, & rotæ miser alligatus, cum ipsa perpetuo circumvolvetur, & laborem nunquam cessaturum sustinebit, pœnas amoris luens. *Iun.* Non enim grave quidem hoc præ jactantia.

1 Μὴ ἄρχιον ἴκοιτο] Nescio cur mutatum, sic enim reposueram. Proverb. de quo Aristophan. alii, σισυφοίκιζε μὴ ἄφαλε τὸ μὴ ἄρχε ἴκοιτο. Verum tamen Atticum est, & utitur Dialog. de saltat. Solœcismum notarunt Grammatici. *Bourd.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΗΦΑΙΣΤΟΥ.

APOLLINIS, ET VVLCANI.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Ἐρώτας ἂ Ἄπολλον τὸ τᾶ Μαίας βρέφος τὸ ἄρτι πεχθὲν, ὡς καλόν τί ἐσι, καὶ ὡσπαλλᾷ πᾶσι, καὶ ἤδη ὡς μέγα ἀγαθὸν ἀποδησόμενον; Απο. οὐκοῦν

VVLC.

Vidisti Apollo Maiæ infantulum illum nuper genitum, ut formosus est, omnibusque arridet, & jam quiddam præ se fert, quasi in magnum aliquod bonum sit evasurus? *Ap.*

γε φῶ βρέφος ὦ Ἥφαιστε, ἢ μέγα ἀγαθὸν, ὁ δὲ Ἰαπετὸς πρεσβύτερός ἐστιν ὅσον σὺ τῆς παιπρχίας; Ηφαι. κῆ τίνα ἂν ἀδικήσαι δυνατὸν ἀρτιγονον ὄν; Απο. ἐρώτα τὸ Ποσειδῶνα, ὃ τὴν τρίαιναν ἔκλεψεν. ἢ τὸν Ἄρη, κἀκ τούτου μὲν ἐξέλκυσε λαθὼν τὸ ξίφος, ἵνα μὴ ἐμαυτὸν λέγω, ὃν ἀφόπλισε τόξῳ, κὰ τοῖς βελεσιν. Ηφαι. τὸ νεογνὸν τοῦτο, ὁ μηδὲ σκιητὸν ἐν τοῖς σπαργάνοις; Απο. εἶσῃ ὦ Ἥφαιστε εἴ σοι ἐλθοι μόνον. Ηφαι. κὰ μὴν ἐλθοι ἤδη. Απο. τί οὖν, παῖδα ἔχεις τὸ ἐρασταῖα, κἀκ ὑπὸ λαπόλλει αὐτῶν; Ηφαι. παῖδα ὦ Ἄπολλον. Απο. ὁμως ἐπίσκεψαι ἀκριβῶς. Ηφαι. νὴ Δία τὴν πυρίχειαν οὐχ ὁρῶ. Απο. ἀλλ' ἄψυ αὐτὴν ἴσως ἐν σπαργάνοις ὃ βρέφος. Ηφαι. ὅπως ὀξύχειρ ἐστὶ, καθάπερ ἐν τῇ χαρᾷ συλλεπήσας τὴν κλεπτικὴν; Απο. ὑ γὰ ἤκουσας αὐτὸ ὃ λαλοῦντος ἤδη σαφῶς, κὰ ἐπιτροχα. ὁδὶ, κἀκ ἀφανοῦς ἡμῖν ἐξέλθ. χθὲς γὰ προσκαλεσάμενον τὸ Ἔρωτα, κατεπάλαισεν οὕτως ὥστε οἶσθ' ὅπως ὑφέλκων τὸ πόδε. εἶτα μετὰ ἐπαινοῦντος, τὸ Ἀφροδίτης μὲν τὸ κεστὸν ἔκλεψε προσπυξαμένης αὐτὸν ἐπὶ τῇ νίκῃ. Διὸς γὰ μαλακοῦντος, τὸ σκῆπτρον. εἰ γὰ μὴ βαρύτερος ὁ κεραυνὸς ἦν, κἀκ πολὺ τὸ πῦρ εἶχε, κἀκεῖνον ἂν ὑφείλετο. Ηφαι. ὑπερὰ τίνα τὸ παῖδα φῄς. Απο. ὃ μόνον, ἀλλ' ἤδη κἀκ μεστικόν. Ηφαι. τῷ, τοῦτο πεπαίδευται ἔχεις; Απο. χαλοῦν ὡς νεκρὰν χέλυν, ὄργανον ἀπ' αὐτῆς συνεπήξατο. πηχεις γὰ ἐναρμόσας, κἀκ

Illum-ne ego infantem ὁ Vulcane dixero, aut magnum bonum, qui quantum ad fraudulentiam attinet, ipso lapeto antiquior est? *Vulc.* Ecquem injuria afficere potuerit, jam primum natus? *Ap.* Interroga Neptunum, cujus tridentem susturatus est: aut Martem: nam & hujus subtraxit clam è vagina gladium: ut de me ipso non dicam, quem arcu & sagittis exarmavit. *Vulc.* Hæccine infantulus ille, qui vixdum movebatur in fasciis? *Ap.* Scies Vulcane si modo ad te venerit aliquando. *Vulc.* Atqui jam venit. *Ap.* Quid igitur? omnia habes ferramenta, nullumque ipsorum est amissum? *Vulc.* Omnia ὁ Apollo. *Ap.* Attamen inspice diligenter. *Vulc.* Per lovem forcipem non video. *Ap.* Sed videbis ipsum alicubi in fasciis infantis. *Vulc.* Adeone aduncas habet manus, perinde ac si in ipso ventre furandi artem jam esset meditatus? *Ap.* Annon audivisti ipsum jam arguta & volubilia loquentem? atque hic etiam ministrare vult nobis. Heri autem provocato Cupidine, cum illico palæstra superavit, ne scio quo pacto pedes illi subtrahens. Deinde interim dum laudabatur, Veneris surripuit cestum, cum ob victoriam ipsum fuisset amplexata: Iovis etiam ridentis sceptrum: ac nisi gravius fuisset, multumque ignem habuisset, ipsum quoque fulmen sustulisset. *Vulc.* Acrem mihi narras puerum. *Ap.* Non id solum, sed jam etiam musicum. *Vulc.* Vndenam hoc conjicere potes? *Ap.* Testudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit instrumentum. Brachiis enim adaptatis, & superinducto ju-

1 Τὸ σκῆπτρον] In Cod. Florent. scribitur ἦλθεν ὅτι τὸ σκῆπτρον. Bourd.

1 Ala-

ζυγώσας, ἔπειτα καλάμους ἐμπήξας, καὶ μαγάδιον ὑποθεὶς, καὶ ὑπτιάσας ἐπτὰ χορδὰς, μελῳδεῖ πάνυ γλαφυρῶς ὁ Ἥφαιστος, καὶ σύμμετρον, ὡς καὶ αὐτῷ φαίνεσθαι τὰ πάλαι κιθαρίζειν ἀσκῶντα. ἔλεγε δὲ ἡ Μαῖα ὡς ὀδὲ μόνοι τὰς νύκτας ἐν τῷ οὐρανῷ, ἀλλ' ὑπὸ ὑπερηφανίας ἄρχει ὁ ἀὴρ κατίοι, κλέψαι τί κακεῖθεν δηλαδή. ὑποπλεῴ δ' ἐστί. καὶ ῥᾴδιον τινὰ πεπείσθαι ἡμῶν ἐπὶ τοιαύτην τινὰ δωρεὰν, ἢ ψυχαγωγεῖ, καὶ καταγήτευε νεκρούς. Ἥφαι. ἐγὼ σοὶ νῦν ἔδωκα αὐτῷ παίγνιον εἶναι. Απ. τοιγαροῦν ἀπόδωκέ σοι τὸ μισθὸν τῶν πυρῶν. Ἥφαι. σὺ γε ὑπέμνησας. ὥστε βαδιστέον ἀπολαβόντα αὐτῶν, εἴ που ὡς φῆς δύναιτο εἶναι σὺν τοῖς σαπρᾶσιν.

jugo, deinde calamis infixis, & subjecto hemisphærio, & intentis inde septem chordis elegans adeò & concinnum quiddam modulatur, ut ego quoque illi jam invidiam, qui jam olim personando citharam me exerceo. Dicebat autem Maia fore ut neque noctu in cœlo maneret, sed præ nimio agendi studio ad inferos usque descenderet, inde nimirum aliquid furto ablaturus. Est autem [1] alatus, ac [2] virgam quandam mirificæ protestatis fecit, qua animas evocat, & mortuos deducit. *Vulc.* Illum ipsi dedi ut esset ludicrum. *Ap.* Proinde & mercedem istam tibi retulit, forcipem videlicet. *Vulc.* Recte sane admonuisti, quare ibo ut illum recipiam, sicubi ut ais, inter fascias inveniri poterit.

1 *Alatus*] De forma Mercurii vide Macrob. *Cogn.*

2 *Virgam*] De Mercurii Virga Homer. Odyss. 5. Virg. 4. Æn. hinc dictus χρυσόῤῥαπις. Idem.

ΗΦΑΙΣΤΟΥ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

VVLCANI, ET IOVIS.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Τί με ὦ Ζεῦ δεῖ ποιεῖν; ἥκω γὰρ ὡς ἐκέλευσας ἔχων τὸ πέλεκυν ὀξύζοον, εἰ καὶ λίθους δέοι μιᾷ πληγῇ διαπεμεῖν. Ζ. σύγε ὦ Ἥφαιστε. ἀλλὰ δίελέ μου τὴν κεφαλὴν εἰς δύο, κατειληγκώς. Ηφαι. πειρᾷ μου εἰ μέμηνα; σώφρων δ' ἂν πάλαι ἦς. Ζ. διαιρεθῆναί μοι τὸ κρανίον. εἰ δ' ἀπειθήσεις, ἃ νῦν σοῦ ὀργιζομένου πειράσῃ μου, ἀλλὰ χρὴ καθικνεῖσθαι παντὶ τῷ θυμῷ.

VVLC.

Quid me oportet facere Iupiter? Venio enim ut jussisti, securim habens acutissimam, etiam si lapides uno ictu opus sit dissecare. *Iup.* Recte sane, ô Vulcane, Sed jam impacta illa, divide mihi caput in duas partes. *Vulc.* Tentas me, num insaniam? Impera igitur vere, quod vis tibi fieri. *Iup.* Dividi mihi calvariam volo. Si vero non obedieris, me experie- ris non nunc primum irascentem. Verum toto animo feriendum

μαί, μηδὲ μίσσον. ἀπόκνυμαι γὸ τὸν τ' ἀδίνων, αἵ μι τ' ἐγκέφαλον ἀναστρέφουσιν. Ηφαι. ὄρα ὦ Ζεῦ μὴ κακόν τι ποιήσωμεν. ὀξὺς γὸ ὁ πέλεκυς ἐστι, καὶ σὸν αἱματι, εἰ δὲ κ' τὴν Εἰλείθυιαν μισθώσεται σε. Ζ. κατένεγκε μᾶλλον ὦ Ἥφαιστε θαρρῶν. οἶδα γὰρ ἐγὼ τὸ συμφέρον. Ηφαι. ἄκων μὲν, πεισθεὶς δὲ. τί γὰρ χρὴ ποιεῖν σὲ κελεύοντ@; τί τοῦτο; κόρη ἐνόπλ@. μέγα ὦ Ζεῦ κακὸν εἴχας σὺ τῇ κεφαλῇ. ἐκπώτως γὰρ ὀξύθυμος ἦσθα, τηλικαύτην ὑπὸ τῷ μήνιγγα παρθένον ζωογονῶν. καὶ ταῦτα ἐνόπλιον. ἦπου φρατόπεδον, ἐν κεφαλῇ ἐλελιθμένος ἔχων. ἠδὲ, πῆσαι, καὶ πυρίχιζε, καὶ τὴν ἀσπίδα πιάσασ, καὶ τὸ δόρυ πάλλε, καὶ σύντεμνε. καὶ τὸ μέγεθος, καλὴ πάνυ καὶ ἀκμαία γεγονυῖα ἤδη σύ γε καί. γλαυκώπις μὲν, ἀλλὰ κατμεὶς καὶ τοῦτο ἡ κόρυς. ὥστε ὦ Ζεῦ μισθοῦ μοι δοῦλος ἐγγυήσασ, μοι αὐτήν. Ζ. ἀδύνατα αἰτεῖς ὦ Ἥφαιστε. παρθένον γὰρ ἀεὶ θέλ μένειν. ἐγὼ γὰρ τό γε ἐπ' ἐμοὶ, οὐδὲν ἀπολείψω. Ηφαι. τοῦτ' ἐθελόμιλω. ἐμοὶ μελήσει τὰ λοιπά. καὶ ἤδη σωκρατήσω αὐτήν. Ζ. εἰ σοι ῥᾴδιον ἔστω, πείθ. πολλὼ οἶδα ὅτι [1] ἀδυνάτων ἐρᾷς.

est, nec cunctandum. Pereo enim præ doloribus, qui mihi cerebrum invertunt. *Vulc.* Vide Iupiter ne quid mali faciamus: acuta enim securis est. Nec sine sanguine, nec ad Lucinæ morem tibi obstetricabitur. *Iup.* Incute modo Vulcane, audacter. Ego enim novi quid sit conducibile. *Vulc.* Invitus quidem, sed tamen feriam: quid enim agat aliquis te jubente? Quid istuc? armata puella.. Magnum ô Iupiter, in capite malum habebas. Quare merito iracundus eras, cum sub membrana cerebri tantam virginem vivam nutrires, idque armatam. Nimirum nescius castra, non caput habebas. Hæc vero saltat, & cum armis tripudiat, & clypeum concutit, & hastam vibrat, & furore concitatur. Quodque maximum est, formosa admodum, ætatis maturæ brevi adeo jam facta est. Cæruleis quidem est oculis, sed huic ornatum addit galea. Quare ô Iupiter, hoc mihi refer obstetricandi præmium, illam mihi desponde. *Iup.* Impossibilia petis Vulcane: vult enim virgo permanere. Ego certe quantum in me est, nihil repugno. *Vulc.* Hoc volebam, curæ mihi erunt reliqua: jamque ipsam rapiam. *Iup.* Si hoc tibi adeo facile est, facias licet. At illud scio te, quæ consequi nequeas, amare.

[1] Ἀδυνάτων ἐρᾷς] Vulcanum tamen habuisse Minervam τῷ νόμῳ γαμέτην. Testatur oracului Byzantinum:

Νῆσος τίς ἐστι φυτεύμενον ἄμπελον ἀκτῇσα
Τὸ θεῖον ὁμοῦ ἐς σωρηθὸν ἐπ' ἠπείρου φέρουσα.
Ἐνθ' Ἥφαιστος ἔχων χαίρει γλαυκῶπιν Ἀθήνην. Bourd.

NE-

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Ἔξεστιν ὦ Ἑρμῆ τῶν ἐστοχῆν τῇ Διΐ; Ερ. οὐδαμῶς ὦ Πόσειδον. Πο. ὁμως συσσυγκλινον αὐτῇ. Ερ. μὴ σύγκλιν φημί. ἄκαιρον γάρ. ὥστε σὺκ ἂν ἴδοις αὐτὸν σὺ τῇ παρόντι. Πο. μὼν τῇ Ἥρᾳ συείεν; Ερ. ὄκ. ἀλλ' ἐπεσῖον τὶ ἐστι. Πο. συνίημι. ὁ Γανυμήδης ἔνδον. Ερ. οὐδὲ τοῦτο. ἀλλὰ μαλακῶς ἔχει αὐτός. Πο. πόθεν ὦ Ἑρμῆ; δεινὸν γὰρ τοῦτο φῄς. Ερ. αἰσχύνομαι εἰπεῖν. τοιοῦτόν ἐστι. Πο. ἀλλ' ὦ χρὴ θεὸς ἐμὲ θεῖον γε ὄντα. Ερ. τέτοκεν ἀρτίως ὦ Πόσειδον. Πο. ἄπαγε. τέτοκεν σὺσῖν; σὺ πῖ; ὑκῶν ἀλεληθὲ ἡμᾶς ἀνδρόγυνος ὢν; ἀλλ' οὐδὲ ἐπεσήμηνεν αὐτῷ ἡ χαρὶς ὄγκον τινά. Ερ. οὐλίγως. ὡ χαῖρε σὺσῖν εἶχε τὸ ἔμβρυον. Πο. οἶδα. σὺ δ' κεφαλῆς ἔτεκεν αὖθις, ὥστε τῷ Ἀθηνᾶ. τοιοῦτο γὰρ τῷ κεφαλῷ ἔχει. Ερ. ὄκ. ἀλλ' ὁ τῇ μητρὶ σὺδὲν τὸ σὺ δ' Σεμέλης βρέφος. Πο. εὖγε ὁ γενναῖος, ὡς ὅλος ἡμῖν κυοφορεῖ, κἀν παντελῶς ᾖ σύμπλους. ἀλλὰ τίς ἡ Σεμέλη ἐστί; Ερ. Θηβαία. δ' Κάδμου θυγατέρων μία. ταύτῃ συνελθὼν, ἐγκύμονα ἐποίησεν. Πο. εἶτα ἔτεκεν ὦ Ἑρμῆ αὐτ' οὐσίαν; Ερ. κἀμέλα, εἰκὸς παρὰδοξον εἶναί σοι δοκεῖ. τῷ μὲν γὰρ Σεμέλῃ ὑπελθὼν

NEPTVNI ET MERCVRII.

NEPT.

Licet-ne Mercuri convenire Iovem nunc? *Merc.* Nequaquam Neptune. *Nept.* Ipsi tamen me adesse renuncia. *Merc.* Ne molestus sis, inquam. Importunum enim hoc. Quare ne videris quidem ipsum in præsentia. *Nept.* An cum Iunone concumbit? *Merc.* Non: sed diversum quiddam est. *Nept.* Intelligo. Ganymedes intus est. *Merc.* Neque illud. Sed incommoda est valetudine. *Nept.* Vnde hoc Mercuri? rem enim gravem dicis. *Merc.* Pudet me dicere, tale quiddam est. *Nept.* At nihil eo tibi opus est apud me qui tuus sum patruus. *Merc.* Peperit paulò ante Neptune. *Nept.* Apage. peperitne ille? ex quo? nos igitur latuit eum esse hermaphroditum? at neque uterus ejus tumorem ullum præ se tulit. *Merc.* Rectè dicis non enim ille fœtum intra se habebat. *Nept.* Novi. Rursus ex capite peperit, quemadmodum Minervam: caput enim habet puerperum. *Merc.* Minime. sed in femore fœtum ex Semele receptum concepit. *Nept.* Euge generosus ille, ut totus & ab omni parte corporis prægnans sit. Sed quænam est ista Semele? *Merc.* Thebana mulier, ex [1] Cadmi filiabus una: huic congressus, prægnantem fecit. *Nept.* Deinde Mercuri pro ipsa peperit? *Merc.* Maxime. etiamsi absurdum id tibi videatur. [2] Nam Semelen dolis ag-

1 *Cadmi filiabus*] Nam quatuor fuerunt Semele, Agave, Ino, & Antonoë. *Cogn.*

2 *Nam Semelen*] Docet Euripid. in Bacch. *Idem.*

σα ἡ Ηρα, οἶδας ὡς [1] ζηλότυπός ἐστι, πείθῃ αὐτὴν ἡδὴ ὁ Διὸς, μὴ βραδυτῶν καὶ ἀφραπὸν ἥκειν παρ' αὐτήν. ὡς δ' ἐπίσθη, καὶ ἦκεν ἔχων καὶ τὸ κεραυνὸν, ἀνεφλέγη ὁ ὀργῇ. καὶ ἡ Σεμέλη μὲν ἀφθίτοις ὑπὸ τοῦ πυρὸς. ἐμὲ δὲ ἐλεεῖν ἀναπεμψάσα τῷ γαστρὶ τὸ γυναικὸς, ἀνακομίσας ἀτελὲς ἔτι αὐτοῦ τὸ ἔμβρυον ἐπλήρωσα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησα, διελὼν τὸ ἑαυτοῦ μηροῦ, ἐνέθηκα, ὡς ἀποτελεσθείη συναῦξον. ἐκ τούτου τρίτῳ ἤδη μηνὶ ἐξέτεκεν αὐτό. καὶ μαλακῶς λάβ τὸ ὠδῖνας ἔχει. Πο. οὗ δὲ νῦν τὸ βρέφος ἐστί; Ερ. [2] ἐς τὴν Νύσαν ἀπηνεγκάμην, παραδοῦναι τῇς νύμφαις ἀνατρέφειν, Διονύσου ἐπονομαζούσῃ. Πο. ἀκοῦ ἀμφότερα δὴ Διονύσου τούτου καὶ μήτηρ καὶ πατὴρ οὐδὲ ἐστι; Ερ. ἔοικεν. ἄπιμι δ' ἐν ὕδωρ αὐτῷ ὡς τὸ τραῦμα ἴσον, καὶ πάλιν ποιήσων, [4] ὅσ' ἂν νομίζῃ ὥσαβ λεχοῖ.

aggressa Iuno (nosti autem quam sit zelotypa) persuadet illi ut petat à Iove, quo cum tonitru & fulgure ad se veniat. Quæ cum verbis hujus inducta credidisset, venissetque Iupiter secum fulmen portans, conflagravit tectum, ipsaque Semele ex igne periit me autem jubet ut incisa illius alvo, fœtum illum imperfectum & [3] septimestrem sibi afferam. Quod ubi feci, ille dissecto femore suo, ei indit, ut ibi perficeretur, & nunc tertio jam mense eum partu edidit: & nunc ex doloribus paulum est languidus. *Nept.* Vbi igitur nunc est infans? *Merc.* In Nysam hinc ablatum, tradidi nymphis enutriendum, cognomine Dionysium. *Nept.* Ergo utrumque, Dionysii hujus & pater & mater ille est! *Merc.* Ita videtur. Abeo igitur, ut illi aquam ad vulnus afferam, aliaque præstem, quæ fieri solent, tanquam puerperæ.

1 Ζηλότυπος] Sic antea Dial. & Iov. & de sacrif. Senec. herc. fur. *Bourd.*
2 *Septimestrem*] Patet apud Cic. 1. de Nat. deor. *Cogn.*
3 Ἐς τὴν Νύσαν] Callimach. hym. Iovis. *Bourd.*
4 Ὅσ' ἂν] Angl. ἄ. Idem.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

ΕΡΜΗΣ.

Ὦ ἥλιε, μὴ ἐλάσῃς τήμερον ὁ Ζεὺς φησι, μὴ δ' αὔριον, μήδ' ἐς τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' ἔνδοθι μάλα. καὶ τὸ μεταξὺ μία τις ἔστω νὺξ μακρά. ὡς λυσιτελοῦν μοι

MERCVRII, ET SOLIS.

MERC.

[1] Ne currum agas, hodie ô Sol, inquit Iupiter, neque cras, neque perendie. sed intus mane: atque interea una nox esto longa. Quare rur-

1 *Ne currum agas*] De solis curru, Lucianus in bis accusato, de ejus equis. Ovid. 2. Metam. *Cogn.*

[1] αἱ ὧραι αὖθις τὰς ἵππους. σὺ δὲ σβέσον τὸ πῦρ, καὶ ἀνάπαυε λοιπὸν σεαυτόν. H. καινὰ ταῦτα ὦ Ἑρμῆ καὶ ἀλλόκοτα ἥκεις ἀγγελῶν. ἀλλὰ μὴ παρδραίνειν τι ἔδοξε τῷ δρόμῳ, καὶ ὕξω ἐλάσας ἔξω ὁρῶν, κἀπειτά μοι ἄχθεται, καὶ τὴν νύκτα πεπλασίαν ἡμέρας ποιῆσαι διεγνωκεν; Ep. οὐδὲν τοιοῦτον. οἷα εἰς ἀεὶ τοῦτο ἔσται. δεῖ δέ τι νῦν αὐτὸς ἐπιμηκεστέραν χρείαν αὐτῷ τὴν νύκτα. H. πῶς δὲ καὶ ἐστιν, ἢ πόθεν ἐξεπίμφθης ἀγγελῶν τοιοῦτά μοι; Ep. ἐκ Βοιωτίας ὦ Ἥλιε, παρὰ δὲ Ἀμφιτρύωνος γυναικός, ἣ συνέσεται. H. ἑαυτῆς αὐτῆς; εἶτα οὐχ ἱκανὴ νὺξ μία; Ep. οὐδαμῶς. πεπρῆναι γάρ τινα δεῖ ἐκ τῆς ὁμιλίας ταύτης μέγαν, καὶ πολυάθλου θεόν. τοῦτον οὖν ἐκ μιᾶς νυκτὸς ἀπεπλεσθῆναι ἀδύνατον. H. ἀλλὰ πλεισηρχίπου μὲν ἀγαθὴ τύχη. ταύτῃ δ' ἂν ὁ Ἑρμῆς ἐκ ἐκίνει ἐπὶ δεῖπνον. αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ἐσμεν. οἷόν ἀπηγεῖτο ἐκεῖνος παρὰ τὸν Γάιον Διόν. οἷόν ἀπολιπὼν ἂν τὸ ἄριστον ἐν Θήβαις [2] ἐκοιμᾶτο, ἀλλὰ ἡμέρα μὲν ἦν ἡμέρα, νὺξ δὲ ἦν μέτρῳ τῷ αὐτῆς, ἀπάλαιστος πάσης ὥρας. ξένον δέ, ἢ παρηλλαγμένον, οἷόν. οἷόν ἂν ἐκοινώνησέ ποτε ἐκεῖνος θνητῇ γυναικί. τὸν δὲ δυσχεῖ γυναικὸς ἕνεκα, χρὴ ἀνεστράφθαι τὰ πάντα, καὶ ἀκριβεστέρας μὲν χρείας τὰς ἵππους ἔχειν τὸν ὁρίας, δύσοδον δὲ τῷ ὁδὸν, ἀτριβῆ [3] μὲν ἔστω ἑξῆς τριῶν ἡμερῶν, τὰς δὲ ἀνθρώπους ἀθλίους ἐκ σκοτεινὰς ἀφεῖναι; τοιαῦτα

rursus quidem horæ ſolvant equos: tu vero ignem extingue, & longum quieſce. *Sol.* Nova hæc Mercuri, & aliena nuntiaturus venis. Sed nunquid in curriculo tranſgredi vitus ſum, & extra fines egiſſe: atque ideo iraſcitur mihi, noctemque die triplo majorem facere decrevit? *Merc.* Nihil tale: neque id in perpetuum erit: ſed ipſe nunc opus habet, noctem ſibi fieri conſueto longiorem. *Sol.* At ubi & nunc illæ eſt vel unde miſſus es hæc mihi nuntiatum. *Merc.* Ex Bœotia: ô Sol, ab uxore Amphitryonis, cum qua concumbit. *Sol.* Illiuſne amator? nec illi nox una ſufficit? *Merc.* Nequaquam. Naſci enim quendam oportet ex hoc concubitu, magnum, multorumque certaminum victorem Deum. Hoc igitur una nocte abſolvi non poteſt. *Sol.* Sed quod felix fauſtumque ſit, abſolvar. Verumtamen hæc Mercuri non fiebant tempore Saturni (ſoli enim nos ſumus) nec à Rheæ lecto ſecubabat: neque relicto cœlo Thebis dormiebat. Sed dies quidem tum dies erat: nox vero, menſuram ſuam pro ratione horarum ſervabat: peregrinum vero aut immutatum nihil. Neque unquam ille cum mortali muliere rem habuit. At nunc infœlicis mulierculæ cauſa, oportet omnia perverti: atque equos quidem deſidia fieri præſtantiores: viam vero tranſitu difficiliorem, ut pote quæ toto triduo non teretur. Homines præterea miſere in tenebris vivere. Hoc bo-

1 Αἱ ὧραι] Ex Homero. *Bourd.*

2 Ἐκοιμᾶτο] Κοιμᾶσθαι, σωθῆναι, καταπεῖν, καθεύδειν, verba quibus utitur, pro Latino *ſolere*. Idem.

3 Μὴ ἄστρον] Male Angl. μέτρον. Nullus enim ſenſus eſſet. *Idem.*

1 En-

τὰς λύπας τοῦ Διὸς ἐρώτων. καὶ ἡμεῖς δὲ τοῦ ἐκείνοις ἑπόμενοι, ἐς ἂν ἐκεῖνος ἀπολείπῃ τὸν ἀθλητὴν, ὃν λέγεις ὑπὸ μακρᾷ τῇ ζόφῳ. Ερ. σπάνιε Ἥλιε, μή τι κακὸν ἀπολαύσῃς τῶν λύπων. ἐγὼ δὲ ἤδη τῷ Σελήνῃ ἀπεμι, καὶ τὸν ὕπνον, ἀπαγγελῶ καὶ ἐκείνοις ἃ ἐφ' ὁ Ζεὺς ἀπέστειλε. τοῦ μὲν, σχολῇ πορεύσεται. τὸν δὲ ὕπνον, μὴ ἀνιέναι τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἀγνοήσωσι μακρὰν ὄντα τὴν νύκτα ἐκ ἡμερῶν. boni ex Iovis amoribus illi conſequentur, ſedebuntque expectantes, donec athletam iſtum quem dicis, ſub longis tenebris abſolverit. *Merc.* Tace, ô Sol, nequid mali pro tuis hiſce dictis nanciſcare. Ego vero ad Lunam & Somnum hinc profectus, illis etiam renunciabo quæ Iupiter mandavit: illi quidem ut lente procedat, huic Somno, ne relaxet homines, quo noctem hanc adeo longam fuiſſe ignorent.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗΣ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Τί ταῦτα ὦ Σελήνη φασὶ ποιεῖν σε ὁπότ' ἂν ἔλθῃς τὴν Καρίαν ὁδόν, τοτὲ μὲν ἐπὶ τὸ ζοῦγος ἀφορῶσαν ἐς τὸν Ἐνδυμίωνα κατακείμενον, ὑπαίθριον ἔτι κυνηγέτην ὄντα, εἶτα δὲ καὶ ἐξιέναι ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ; Σε. ἐρώτα ὦ Ἀφροδίτη τὸν σὸν υἱὸν, ὃς μοι τούτων αἴτιος. Ἀφρ. ἴσα. ἐκεῖνος ὑβριστής ἐστιν. ἐμοὶ γὰρ αὐτοῦ τοῦ μητρῴου, οἷα δὴ πάρεκτον, ἅρπα μὲν, ἐς τὴν Ἴδην κατιόντων, Ἀγχίσου ἕνεκα τοῦ Ἰλίου. ἅρπα δὲ ἐς τὸ Λίβανον ἐπὶ τὸ ἀστυφέλον ἐκεῖνο μειράκιον, ὃ καὶ τῇ Περσεφόνῃ ἐπέρασεν ποιήσας, ἐξ ὑμετέρας ἀφείλετό με τὸν ἐρώμενον. ὥστε πολλάκις ἠπείλησα, εἰ μὴ παύσοι τοιαῦτα ποιῶν, κλάσειν μὲν αὐτοῦ τὰ τόξα, καὶ τὴν φαρέτραν, ἀφελοίμην δὲ

VENERIS ET LVNÆ.

VEN.

Quid hoc rei eſt ô Luna, quod ajunt te facere, quoties ad Cariam venis: te quidem currum linere dum dormientem [1] Endymionem intueris, ſub dio more venatoris jacentem: interdum etiam ex media via ad ipſum deſcendere? *Lun.* Interroga Venus filium tuum, qui mihi harum rerum eſt author. *Ven.* Sine. Contumelioſus ille eſt, me quippe matrem ipſius quibus modis affecit? nunc quidem Anchiſæ Trojani cauſa in Idam deducens: nunc vero in Libanum ad Aſſyrium illum adoleſcentem, quem & Proſerpinæ amabilem fecit, & me meis amoribus dimidia ex parte privavit. Quare ſæpius minata ſum, ni talia facere deſinat, me arcus & pharetram ipſius fracturam, & alas amputatu-

1 *Endymionem*] Fabula hinc nata quod Endymion motum hujus primus obſervaſſe atque aliis oſtendiſſe dicitur. Plin. lib. 2. c. 9. *Cogn.*

καὶ τὰ πλεκτά. ἤδη ϑ καὶ πολλαχοῦ αὐτῷ ϲκάνδαλα ἐγένετο ἐν [1] ταῖς πυγαῖς τῷ ϲυνδήλῳ. εἶδε, ϲὺ δὲ ὅπως τοῦτο ϕεύξῃ διδιὼς, καὶ ἱκετεύων, μετ' ὀλίγον ἐπιλέληϲαι ἁπάντων. ἀπὸρ εἶπέ μοι, καλὸς ὁ Ἐνδυμίων ἐϲτίν; δύϲερωμυθήϑη γὰρ ὅτου τὸ δεινόν. Σε. ἐμοὶ μὲν καὶ πάνυ καλὸς ὦ Ἀφροδίτη δοκεῖ. καὶ μάλιϲτα ὅταν ἐπιβαλλόμενος ἐπὶ τῆς πέτρας τὴν χλαμύδα καθεύδῃ, τῇ λαιᾷ μὲν ἔχων τὰ ἀκόντια, ἤδη ἐκ τῶν χαιρῶν ὑποῤῥέοντα. ἡ δεξιὰ ϑ, ὡϲὲ τὴν κεφαλὴν ἐϲ τὸ ἄνω [2] ἐπικεκλαϲμένη ἐπαϱτᾶται, τῷ ϲυϲκόπῳ πϱοϲκειμένη. ὁδὶ, ὑπὸ τῷ ὕπνῳ λελυμένον, ἀναπνεῖ τὸ ἀμβϱόϲιον ἐκεῖνο ἄϋπνον. τότε τοίνυν ἰὼν ἀψοφητὶ καϑίϲτα, ἐπ' ἄκϱων τῶν δακτύλων βεβηκώϲ, ὡϲ ἂν μὴ ἀνεγεῖϱαι ϐιαϲϑείη, οἶϑα τί ἂν ϑὴ ϲοι λέγοιμι τὰ μεϑ' ἑαυτοῦ. πολλὰ δὴ τὰ μυμοῦμαί γε ὑπὸ τῷ ἔϱωτος.

turam. Iampridem & plagas ipſi in nates incuſſi ſandalio. Sed ille neſcio quomodo protinus metuens ac ſupplicans, paulo poſt omnium obliviſcitur. Verum dic mihi formoſuſne eſt hic Endymion? Huic enim malo illud ſolatio fuerit. *Lun.* Mihi quidem formoſus admodum videtur, ô Venus, & maxime quando inſtrata ſuper rupem chlamyde dormit, læva tenens ſagittas, paulatim è manu prolabentes. Dextra vero circum caput ſurſum verſus reflexa, faciei cui circumjacet, affert decorem. Ipſe vero ſolutus ſomno, ambroſium illum halitum anhelat. Tunc igitur abſque ſtrepitu deſcendens, ſummiſque digitis inſiſtens, ut ne expergefactus perturbetur. Scis ſane quid poſt hæc dictura fuerim: ſed equidem amore diſpereo.

1 Τὰς πυγὰς τῷ ϲυνδήλῳ] Sic Dial. Iovis Herc. & Æſc. dixerunt ad illud Perſ.

Solea puer objurgabere rubra.

Sic pag. 202. & ſæpius. *Bourd.*

2 Ἐπικεκλαϲμένη] Sic de Merc. cond. *lassa cervix*, Perſ. ſic ὄμμα κεκλαϲμένον. *Idem.*

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

VENERIS ET CVPIDINIS.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Ὦ πάτνιον ἔρως, ὅρα οἷα ποιεῖς. ἢ τί ϲὸ τῇ γῇ λέγω ὁπόϲα τοὺς ἀνθρώπους ἀναπείϑεις, καὶ' αὐτῶν ἢ καὶ' ἀλλήλων ἐρᾶϲϑαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ϲὰ τοῦ ἔρωτος. ὃς ἐμὲ Δία πολύμορφον ἐπιδεικνύεις, [1] Ἴωνα καὶ ταῦρον καὶ χρυϲὸν καὶ κριὸν καὶ ϲάτυρον καὶ ὄφιν καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ ὄρνιν καὶ ποιμένα καὶ ϐουκόλον καὶ ἀετὸν καὶ ἀνδρόγυνον καὶ ἄνδρα καὶ γυναῖκα καὶ ἄλλα ὅϲα μὴ ῥᾴδιον ἐϲτὶν ἐξαριϑμήϲαϲϑαι, ἐμὲ δὲ τὴν ϑεὸν οὐδὲν ἧττον ἢ τὸν ἄνϑρωπον ἐξαπατᾷ, καὶ ἐϲ ἀγέλας ἐλϑοῦϲα ϐοῶν καὶ ἐϲ ὄρη καὶ ἐϲ ὕλας ἀφικνοῦμαι, καὶ ἐϲ ϑάλατταν καταϐαίνω, καὶ ἐϲ ποταμοὺς καὶ ἐϲ πηγὰς καὶ ἐϲ ἕλη, καὶ ἐϲ ϑηρίων ἤϑη καὶ ἐϲ ὀρνίϑων καὶ ἐϲ ἰχϑύων καὶ ἐϲ ἑρπετῶν καὶ ἐϲ ἀνϑρώπων καὶ ἐϲ ϑεῶν καὶ ἐϲ ϑεῶν ἀνϑρώπους καὶ ἐϲ ἀνϑρώπων ϑεοὺς καὶ ἐϲ ἡμιϑέους καὶ ἐϲ ἥρωας καὶ ἐϲ ἡμιγύναια καὶ ἐϲ ἡμιάνδρους καὶ ἐϲ ἀμφοτέρων μιγάδας καὶ ἐϲ ἀμφοτέρων ἀμιγεῖς καὶ ἐϲ ἀμφοτέρων ἀμιγεῖς καὶ ἐϲ ἀμφοτέρων μιγάδας

ἀλλάττοιες ὅ, τι ἂν σοι ἐπὶ τῷ ἡμέρᾳ δοκῇ τῷ σελλούῳ ; [1] καθαιρεῖς γὰρ τῷ ἄρχιδι. τὸ ἥλιον ἢ ὄψῃ τῇ Κλυμήνῃ βραδύνειν οἵοπ ἀναγκάζεις ἐπιλελησμένον τῆς ἱππασίας. ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ τὴν μητέρα ὑβρίζεις, θαρρῶν ποιεῖς. ἀλλὰ σὺ ὦ τολμηρότατε, καὶ τὴν Ῥέαν αὐτὴν γεραιὸν ἤδη καὶ μητέρα τοσούτων θεῶν, ἀνέπιστος παιδερασταῖν, καὶ τὸ φρύγιον μειρακίσκιον σεσίνιο ποθεῖν. καὶ νῦν σεσίνη μέμηνεν ὧδε σῦ. καὶ ζηλοτυπεῖν τὰς λέοντας. ὄψῃ γὰρ καὶ τοὺς Κορύβαντας ἅπτ μανικὰς καὶ αὐτὰς ὄντας, ἅτινα καὶ κατὰ τὴν Ἴδην περιπολῶσιν. ἡ μὲν, ὁλολύζουσα ἐπὶ τῷ Ἀττῃ. [2] οἱ Κορύβαντες δ, ὁ μὲν αὐτῶν, τέμνῃ ξίφει τὴν πτέρνην. ὁ δὲ, ἀνεὶς τὴν κόμην, ἴεται μεμηνὼς ἀφ' ὑψηλοῦ ὀρῶν. ὁ δὲ, αὐλεῖ τὸν κέρατα. ὁ δ, ἐπιβομβεῖ τῷ τυμπάνῳ, ἢ ἐπικτυπεῖ τῷ κυμβάλῳ. καὶ ὅλως, θόρυβος καὶ μανία τις ἐν τῇ Ἴδῃ ἅπαντα ἐστι. θεῖα τοίνυν ἅπαντα. θεῖα τὸ τριῆτο, ἢ τὸ μέγα σε κακὸν τεκεῖν, μὴ λάθῃ μανεῖσά ποτε ἡ Ῥέα, ἢ καὶ μᾶλλον ἔτι ἐν αὐτῇ ὄπτ, κελεύσῃ τοὺς Κορύβαντας συλλαβόντας σε, ἀφαπάσαι, ἢ τοῖς λέουσι παραβαλεῖν. πῶτα θεῖα κινδυνεύοντα σε ὁρῶσι. Ερ. Θαῤῥεῖ μῆτερ, ἐπεὶ καὶ τοῖς λέουσιν αὐτοῖς θεὸν ξυμμαχὸς εἰμί. καὶ πολλάκις ἐπαυσάμην ἐπὶ τὸ τοῦτο, καὶ τὰ κέρατα λαβόμενος, ἡνιοχῶ αὐτούς. οἱ δὲ, σαίνουσί με. καὶ τὴν χεῖρα δεχόμενοι, ἐς τὸ στόμα περιελιχμῶσί μοι, ἀπαλλάττονται μοι. αὐτὴ μὲν γὰρ ἡ Ῥέα, ποτὲ ἂν σοὶ εἶπῃ cunque tibi visum fuerit pro tempore immutans. Lunam autem è cœlo detrahis. Solem vero apud Clymenen aliquoties tardare compellis, oblitum aurigationis. Nam quicquid injuriæ in me matrem tuam committis, audacter facis. Verum tu confidentissime, ipsam etiam [2] Rheam, jam anum, totque Deorum matrem, ad pusionis amorem compulisti & ad Phrygii illius adolescentis desiderium. Eaque jam à te acta est in insaniam, junctisque leonibus, & assumptis Corybantibus, quippe qui & ipsi furore quodam afflati sunt, sursum ac deorsum per Idam oberrant: hæc quidem amore Attis ejulat. Corybantum vero, alius suum ipse penem ense resecat: alius demissa coma per montes fertur insanus, alius cornu canit, alius tympano strepitum facit, alius cymbalum pulsat. Breviter, omnis undiquaque Ida tumultus atque insaniæ plena est. Proinde cuncta timeo: metuo tale quid, ego quæ te magnum malum peperi, ne si quando resipiscat Rhea, vel etiam potius si insanire pergat, Corybantibus imperet, ut te correptum discerpant, aut leonibus objiciant. Hoc ego metuo, quum te periclitantem video. *Cup.* Bono animo esto mater, siquidem leonibus ipsis jam factus sum familiaris: ac sæpenumero concenso tergo, prehensaque juba, equitis ritu illos agito. Illi vero cauda blandiuntur mihi, manumque ore exceptam circum lambunt, illæsamque reddunt. Porro Rheæ ipsi, quando tandem va-

ca-

1 Καθαιρεῖς] Dixi ad Petron Clar. Cas. ad Theophr. *Bourd.*

2 *Rheam*] Cybelem, de qua dixit antea. *Cogn.*

3 Οἱ Κορύβαντες] Dixerunt ad Claudian. 1. de rapt. Pros. *Bourd.*

1 Ὁλολύζουσα

σχολὴν ἀγάγῃ ἐπ' ἐμέ, [1] ὅλη ἔσται ἐν τῇ Ἄτῃ; κρίτος τί ἐγὼ ἀδικῶ, δεικνὺς τὰ καλὰ οἷά ἐστιν; ὑμᾶς δὲ μὴ ἐφίεσθαι τῶν καλῶν. μὴ τοίνυν ἐμὲ αἰτιᾶσθε τούτων. ἢ θέλεις σὺ ὦ μῆτερ αὐτὴ μηκέτι ἐρᾶν μήτε σὲ Ἄρεως, μήτ' ἐκεῖνον σέ; Ἀφρ. ὡς δεινὸς εἶ, καὶ κρατεῖς ἁπάντων. ἀλλὰ μεμνήσῃ μου ποτὲ τῶν λόγων.

caverit, ut me ulciſcatur, cum in Atte tota ſit? Ecquid ego delinquo, quum res pulchras quales ſunt demonſtro? Vos ne appetite res pulchras: quare his de rebus ne in me crimen conferte. An vis mater ut neque tu poſthac Martem, neque ille te amet? *Ven.* Quam callidus es, & nulla in re non ſuperas. Attamen horum quæ dixi, olim memineris.

1 Ὅλη] Tota, *ut totus in armis, totus veniſti.* Petron. *Bourd.*

ΔΙΟΣ, ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ, ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

IOVIS, ÆSCVLAPII, ET HERCVLIS.

ΖΕΥΣ.

Παύσασθε ὦ Ἀσκληπιὲ, καὶ Ἡράκλεες, ἐρίζοντες ὥσθ' ὅμιλος ὄντας ἀνθρώπους. ἀπρεπὴ γὰρ ταῦτα, καὶ ἀλλότρια ξυμποσίου θεῶν. Ηρα. ἀλλὰ ἐθέλεις ὦ Ζεῦ τυπτονῖ τὸ [1] φαρμακία ἐνεκατακλίνεσθαί μου; Ασκλη. καὶ Δία. κρείττων γάρ εἰμι. Ηρα. καὶ τί ὦ ἐμβρόντητε; ἢ δίκη σε ὁ Ζεὺς ἐκεραύνωσεν, ἂν μὴ θέλεις ποιῆσαι, νῦν ἦ κατ' ἔλεον αὖθις ἀθανασίας μετεῖλήφας; Ασκλη. ἐπιλέλησαι γὰρ καὶ σὺ ὦ Ἡράκλεες ἐν τῇ Οἴτῃ κεζαφλεγείς, ὅτι μοι ὠνείδιζες τὸ πῦρ; Ηρα. ἔκλεν ἴσως καὶ ὄμμια βεβίωται ἡμῖν, ὃς Διὸς μὲν υἱός εἰμι, τοσαῦτα δὲ πεπόνηκα [2] ἐκκαθαίρων τὸν βίον, θηρία καθαγωνιζόμενος, καὶ ἀνθρώπους ὑβρι-

IVP.

Deſinite ô Æſculapi & tu Hercules inter vos rixari perinde ut homines. Indecora enim hæc, & à convivio Deorum aliena. *Herc.* At vis, ô Iupiter, medicamentarium iſtum me priorem accumbere? *Æſc.* Ita per Iovem. Etenim ſum melior. *Merc.* Qua in re, ô attonite? an quia te Iupiter fulmine percuſſit cum faceres quæ nefas erat: nunc autem ex miſericordia iterum immortalitatis particeps factus es? *Æſc.* Tu vero Hercules oblitus es, te in Octa conflagraſſe, quando quidem mihi ignem objicis? *Herc.* Nequaquam æqualia & ſimilia ſunt quæ in vita geſſimus, ut qui ipſe Iovis quidem ſim filius, tantos autem labores vitam expurgans ſuſtinuerim, & feras debellans, & de contumelioſis hominibus

1 Φαρμακία] Interpretatus ſum ad Petron. *Pharmace reſponde*, ſic in dial. de Dearum Iudicio. *Bourd.*

2 Ἐκκαθαίρων τὸν βίον] Sic in Vitarum Auctione. quo loci Cynicæ ſectæ Deus preſes Hercules. *Idem.*

σὺς πεπαρέμβῳ. σὺ δ' [1] ῥιζοτόμος εἶ, καὶ ἀγύρτης· νοσοῦσι μὲν ἔσως ἀνθρώποις χρήσιμος ἐπιδεῖται δ' φαρμάκων, ἀνδρῶδες δ' οὐδὲν ἐπιδέδεγμαι. Ασκλη. οὐ λέγεις. ἐπ σε τὰ ἐγκεκυμένα ἰασάμην, ἐπ πρώην ἀπήλθες ἡμίφλεκτος ὑπ' ἀμφοῖν διεφθαρμένος τὰ σώματα, δ' χιτῶνος, καὶ μὴ τοῦτο, δ' πυρός. ἐγὼ δ' οὐ καὶ μηδὲν ἄλλο, ἐπ ἱδυλλάσατο ἄσαρξ σὺ, ἐπ ἐξαίνου ἔρια ὑ Λυδίᾳ, πορφυρίδα ἐνδεδυκώς. καὶ παιόμενος ὑπὸ τ Ὀμφάλης χρυσῷ σανδάλῳ. ἀπ' οὖν μελαγχολήσας, ἀπίκτεινα τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα. Ηρα. οὐ μὰ τὴν λοιδορούμενός μοι, σώτειρα μάλα ὄσα, ὡς ὑ πολύ σε ὑπνοῦ ἡ ἀθανασία. ἐπεὶ ἀφορμὰς σε, μίψω ἐπὶ κεφαλὴν ἐκ δ' ὑρανοῦ, ὥστε μὴ δ' τ παιήονα ἰάσεσθαί σε, τὸ κεφάλιον συντρίψαντα. Ζ. παύσεσθέ φημι, καὶ μὴ ἐπιτρέψετε ἡμῖν τὴν ξυνουσίαν. ἢ ἀμφοτέρας ἀποπέμψομαι ὑμᾶς δ' συμπόσιον. κρίνει δ' ὑγωμαι ὦ Ἡρακλεῖς ὑποκατακλίνεσθαί σε τ Ἀσκληπιὸν, ὅτι καὶ ὑπέρου ἀποθανόντα.

bus pœnas sumens. Tu vero radicum incisor es, & circulator, forte quidem ægrotantibus hominibus adhibendo remedia utilis, virile autem nihil quicquam præstitisti. *Æsc.* Recte dicis, quoniam & tuas inustiones curavi, quando nuper ad nos semiustulatus ascendisti, corpore ab ambobus corrupto, nimirum à tunica, & post eam, à flamma. Ego vero si etiam nihil aliud, tamen neque servivi, neque purpuratus, ut tu, & ab Omphale aureo sandalio verberatus lanas in Lydia carpsi: neque insaniens, liberos & uxorem occidi. *Herc.* Nisi desinas mihi conviciari, protinus senties tibi non multum profuturam immortalitatem: siquidem è cœlo præcipitem te in caput dabo: ut ne ipse quidem Pæon te effracto cerebro curaverit. *Iup.* Definite, inquam, & ne nobis hunc cœtum perturbate: aut vos è convivio ambos ablegabo. Atqui ô Hercules æquum est ut priore loco accumbat Æsculapius, quippe qui prior est mortuus.

1 Ῥιζοτόμος] Hujus nominis tragœdiam fecit Sophocles ex qua versus citat Interp. Apollo. Convicium est in medicos, qui etiam, ut hic Æsculapius, Agyrtæ dicuntur. *Bourd.*

MER-

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

ΕΡΜΗΣ.

Τί σκυθρωπὸς εἶ ὦ Ἀπολλον; Απο. ὅτι ὦ Ἑρμῆ δυσερωτῶ τὰ τοιαῦτα. Ερ. ἄξιον μὲν λύπης τὸ τοιοῦτον. σὺ δὲ τί δυσερωτᾷς; ἢ τὸ κῆ τίλω δυάφιλα σε λυπεῖ ἐπί; Απο. οὐδαμῶς. ἀλλ' ἐρῶμαι πεπληγὼς τὴν λάκαιναν τὴν Οἰβάλου. Ερ. πέπτωκε γὰρ εἰπέ μοι ὁ Ὑάκινθος; Απο. κῆμ μᾶλλα. Ερ. φεῦ τίνος ὦ Ἄπολλον; ἢ τίς οὕτως ἀνέρασος ἦν, ὡς ἀποκτεῖναι τὸ καλὸν ἐκεῖνο μειράκιον; Απο. αὐτὸς ἐμὸς τὸ ἔργον. Ερ. ἀκῶν ἐμάνης ὦ Ἄπολλον; Απο. οὐκ. ἀλλὰ δυσχερές τι ἀκούσιον ἐγένετο. Ερ. πῶς; εἰπὲ γὰρ ἀκοῦσαι τὸ λόγον. Απο. διασκίειν ἐμάνθανεν. κἀγὼ συνεδισκεύον αὐτῷ. ὁ δὲ κάκιστα ἀνέμων ἀπολωλὼς ζέφυρος, ἤρα μὲν κἀμοῦ πολλῷ καὶ αὐτὸς, ἠμελημένῳ δή, καὶ μὴ φέρων τὴν ὑστεροφωνίαν, ἐγὼ μὲν ἀνερρίφην ὥστε εἰωθέμην τὸ δίσκον εἰς τὸ ἄνω. ὁ δὲ, ἀπὸ δὲ Ταϋγέτου κατασπουδάσας ἐπὶ κεφαλὴν τὸ παιδὶ, ἐκέστισε φέρων αὐτὸν, ὥστε ἀπὸ τὸ πληγῆς αἵματός τε ῥυῆναι πολὺ, καὶ τὸ παῖδα δύσθανατεῖν. ἀλλ' ἐγὼ τὸν μὲν ζέφυρον, αὐτίκα ἡμυναμάλλα κατεδιξάμην, φεύγοντα ἐπαπόμενος ἄχρι δὲ ὄρους. τὸ παιδὶ δὲ, καὶ τάφον ἐχωσάμην ἐν Ἀμύκλαις, ὅπου ὁ δίσκος αὐτὸν κατέβαλε. καὶ ἀπὸ δὲ αἵματος

MERCVRII ET APOLLINIS.

MERCVRIVS.

Quid tristis es Apollo? *Ap.* Quoniam, ô Mercuri, sum infœlix in amoribus. *Merc.* Dignum quidem mœrore hoc: sed quodnam est tuum infortunium? Te-ne adhuc affligit, quod in [1] Daphne tibi accidit? *Ap.* Nequaquam: sed amasium doleo, Laconem illum Oebali filium. *Merc.* An mortuus est Hyacinthus? dic mihi. *Ap.* Maxime. *Merc.* Vnde Apollo? aut quis ab amore ita fuit alienus, ut occiderit formosum illum puerum? *Ap.* Meum ipsius hoc est factum. *Merc.* Numquid insaniviſti Apollo? *Ap.* Non: sed quoddam infortunium mihi præter animi sententiam accidit. *Merc.* Quomodo? rem enim hanc scire cupio. *Ap.* Disco ludere discebat, atque ego una cum illo ludebam. Cæterum ventorum omnium perditissimus Zephyrus, jam dudum etiam ejus amore flagrabat. Sed cum negligeretur, atque contemptum hunc non ferret: ego quidem ut consueveramus, discum in altum jaculabar: ille autem à Taygeto spirans, ablatum hunc puero in caput inflixit, ita ut ex plaga sanguis multus manaret, unde puer statim est mortuus. Sed ego Zephyrum quidem continuo sum ultus sagittis, & ad montem usque fugientem insecutus. Puero autem, & sepulchrum Amyclis struxi, ubi discus eum prostravit: & effeci ut ex ejus sanguine

1 *Daphne*] Hac de re leg. Ovid. lib. 10. Met. ex quo hic dial. *Cogn.*

ἄνθος ἀναδῦναι τὴν γῆν ἐποίησε, ἥδιστον, ὦ Ἑρμῆ, καὶ εὐωδέστατον ἀνθέων ἁπάντων. ἔτι καὶ γεγραμμένα ἔχον, ἐπαιάζοντα τὸν νεκρόν. ἀρά σοι ἀλόχως λελυπῆται δοκῶ; Ερ. ναί ὦ Ἄπολλον. ἤδεις γὰρ θνητὸν πεποιημένον τὴν ἐρώμενον. ὥστε μὴ ἄχθου ἀποθανόντι.

ne terra florem reddat suavissimum Mercuri, & pulcherrimum omnium, qui præterea literas habet mortuum lugentes. Num tibi præter rationem mœstus fuisse videor? *Merc.* Ita sane Apollo: mortalem enim te tibi amasium comparasse noras: quare illo jam mortuo ne doleas.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

MERCVRII ET APOLLINIS.

ΕΡΜΗΣ.

Τὸ μὲν καὶ χωλὸν αὐτὸν ὄντα καὶ Ἡφαιστον, καὶ τέχνιτα ἔχοντα βάναυσον ὦ Ἄπολλον, τὰς καλλίστας γαμετὰς ἔχειν τὴν τε Ἀφροδίτην, καὶ τὴν Χάριν; Απο. Εὐτυχία τις ὦ Ἑρμῆ τὰληθὲς οἶμαι ἐκεῖνο μὲ ἐγὼ θαυμάζω τὸ, ἀνέχεσθαι συνόντος αὐτῷ. καὶ μάλιστα ὅταν ὁρῶσιν ἑδρῶτι ῥεόμενον εἰς τὴν καμίνον, ἐπικεκυφότα, πολλὴν αἰθάλην ἐπὶ τῷ πρόσωπον ἔχοντα καὶ ὅμως τοιοῦτον ὄντα αὐτὸν, περιβάλλουσί τε, καὶ φιλοῦσι, καὶ συγκαθεύδουσι. Ερ. τοῦτο καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, καὶ τῷ Ἡφαίστῳ φθονῶ. σὺ δὲ καμὲ ὦ Ἄπολλον, καὶ κιθαρίζεις, καὶ μίτρα ἐπὶ τῷ κάλλει φορεῖς. καίτοι ἐπὶ τῇ εὐεξίᾳ, καὶ τῇ λύρᾳ. εἶτα ἐπιδεῖν καιομένοις δέοι, μόνοις καθεύδησομεν. Απο. ἐγὼ δὲ καὶ ἄλλως ἀναφροδίτος εἰμὶ εἰς τὰ ἐρωτικά. καὶ δύο γάρ, ὡς μάλιστα ὑπερηγάπησα τὸν Δάφνιν, καὶ τὸν Ὑάκινθον, ἡ μὲν, ἀποδιδράσκει με, καὶ μισεῖ. ὥστε ἐκλέλοιπε ξύλον γενέσθαι μᾶλλον, ἢ ἐμοὶ συνεῖναι. ὁδὶ, ὑπὸ δίσκου ἀπόλλυται. καὶ νῦν αὖτ

MERC.

Tutane Vulcanum, cum & claudus sit & mechanicam artem exerceat, ô Apollo, pulcherrimas uxores duxisse Venerem & Gratiam? *Ap.* Fœlicitas quædam hæc, Mercuri. Verum tamen illud ego miror, quod cum illo rem habere sustinent, & maxime quando sudore manantem vident, pronum in fornacem, & multa fuligine in faciem denigratum. Eum tamen quanquam talis est amplectuntur, osculantur, unaque dormiunt. *Merc.* Hoc & ipse indignor, & Vulcano invideo. Tu vero comam cura Apollo, ac citharam persona, & ob pulchritudinem superbi: ego vero ob bonam valetudinem, & lyram. Cæterum ubi decumbendum erit, soli dormiemus. *Ap.* Ego vero etiam alias Venerem ad res amatorias non habeo propitiam. Quippe, quos duos maxime præter cæteros amavi, Daphnen & Hyacinthum, illa quidem aufugit, atque odit me, adeo ut in lignum converti maluerit, quam mecum rem habere: hic autem disco interfectus est, & nunc

ἐκείνων στεφάνους ἔχω. Ερ. ἐγὼ δ' ἤδη ποτὲ τὴν Ἀφροδίτην. ἀλλ' ὦ χρυσῆ αὐχήν. Απο. οἶδα. καὶ τὸ Ἑρμαφρόδιτον οὐ σὺ λέγεις τεκεῖναι. πλὴν ἐκεῖνό μοι εἰπέ, εἴ τι οἶσθα, πῶς ὑ ζηλοτυπεῖ ἡ Ἀφροδίτη τὴν Χάριν, ἢ ἡ Χάρις ταύτην, Ερ. ὅτι ὦ Ἄπολλον ἐκείνη μὲν αὐτῇ ἐν τῇ Λήμνῳ συνεστιᾶται. ἡ δ' Ἀφροδίτη, ἐν τοῖς ὁμοιοῖς. ἄλλως τε, φασὶ τὸν Ἄρεα ἔχειν πολλὰ, κἀκείνην ἐρᾶν. ὥστε ὀλίγον αὐτῇ δεῖ χαλκίων τούτῳ μέλειν. Απο. καὶ ταῦτα οἶσθα τὸν Ἥφαιστον ἐόντα; Ερ. οἶδα. ἀλλὰ τί ἂν δράσειε δυσκίνητος, χωλαίνων ἐρῶν νεανίου, καὶ τραπόντων αὐτόν; ὥστε τὴν ἡσυχίαν ἄγει. πλὴν ἀπιθανόν γε δεσμόν τινα ἐπιμηχανήσασθαι αὐτοῖς, καὶ συλλαβεῖν, σταχυώδους ἐπὶ τὸ εἰκὸς. Απο. σὺ οἶδα, εὐξαίμην δ' ἂν αὐτὸς ὁ ξυλληφθησόμενος εἶναι.

nunc pro illis, coronas habeo. *Merc.* Ego vero jam aliquando Venerem: sed non oportet gloriari. *Ap.* Novi: eamque Hermaphroditum ex te peperisse ajunt. Verum illud mihi dicito si scias, qui fit ut Venus Gratiam, vel Gratia Venerem non æmuletur? *Merc.* Quoniam, Apollo, illa in Lemno cum ipso consuetudinem habet, Venus autem in cœlo. Alias sæpe [1] cum Marte versatur, eumque amat. Quapropter parum ipsi curæ est hic faber. *Ap.* Atque hæc putas ipsum Vulcanum scire? *Merc.* Scit. Sed quid agat? generosum videns juvenem, eumque militem. Quare silentium colit: nisi quod minatur, se ipsis vincula quædam excogitasse, quibus in lecto irretitos comprehendat. *Ap.* Nescio. Sed ipse optarem ille esse qui comprehendetur.

1 *Cum Marte*] Hic Deus inter alias multas Venerem amavit & Cupidinem genuit, de qua fabula Homer. Odyss. 21. Ovid. 4. Met. *Cogn.*

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΛΗΤΟΥΣ.

ΗΡΑ.

Καλὰ μὲν γὸ ὦ Λητοῖ καὶ τὰ τίκτα ἔπιπες τῷ Διΐ. Λη. ὑ πᾶσιν ὦ Ἥρα τοιούτοις τίκτειν δυνάμεθα, οἷος ὁ Ἥφαιστός ἐστιν. Η. ἀλλ' ἔτω· μὲ ὁ χωλὸς, ὅμως χρήσιμός γε ἐστὶ, τεχνίτης ὢν ἄριστος, καὶ κεκλεικότα ἡμῖν

IVNONIS ET LATONÆ.

IVNO.

[1] Pulchros enimvero tu quoque Latona Iovi liberos peperisti. *Lat.* Non omnes Iuno, tales parere possumus, qualis est Vulcanus. *Iun.* At [2] hic claudus est, sed utilis tamen, quippe qui optimus est artifex, & cœlum nobis ex-

1 *Pulchros*] Latona Dianam & Apollinem suscepit: de quo puerperio Ovid. 6. Metam. Plin. lib. 34. *Cogn.*

2 *Hic claudus*] Vt in dial. præcedente. Cic. 3. de nat. deor. *Idem.*

τ ὑφηνὸν, ἐ τὸν Ἀφροδίτην ἔγημε, ἐ καυδιάζει) ταῦς αὐτῆς. οἱ δὲ σοὶ παῖδες, ἡ μὲν αὐτῶν ἀρρενικὴ, πέρα δ' μίτρης, κ ὄρειος. καὶ τὸ πλάσμαῖον, ἐς τὴν Σκυθίαν ἀπελθοῦσα, πάντες ἴσασιν οἷα ἐωθίσ[3] ξενοκτονοῦσα, καὶ μιμεμένη τὰς Σκύθας αὐτὰς, ἀνθρωποφάγους ὄντας. ὁ δ' Ἀπόλλων, ταῦτα ποιεῖ) μὲ[4] πάντα εἰδέναι, κ τοξεύειν, καὶ πιθαρίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαντεύεσθ, καὶ κεκλησθαι μάλιστ' ἐργασήρια τ μαντικῆς, τὸ μὲ, ἐν Δελφοῖς, τόδ' ἐν Κλάρῳ, κ ἐν Διδύμοις, ἐξαπατᾶ τὰς χρωμένας αὐτῷ, [5] λοξὰ καὶ ἑταμφοτερίζουσα ταῦς ἐκάστοις τ ἐρωτήσεως ἀποκρινόμενος, ὡς ἀκίνδυνον εἶναι τὸ σφάλμα. καὶ τολμητὴ μὲ ἀεὶ δ' τοιούτων, πολλοὶ γὰ οἱ ἀνόητοι, κ παρέχοντες αὐτὰς καταγελασθ. τολλῷ δὲν ἀγνοεῖ ταῦ γε ὑπὸ τ σωφρονεστέρων, τὸ πολλὰ ψεύδεσθαι. αὐτὸς γὰ ὁ μάντις ἠγνόει, ὅτι φονεύσει μὲ τ ἐρώμενον τῷ οἰκεῖ, ἀ σφεμφυτεύσατο ὕ, ὡς φεύξεσθ) αὐτὸν ἡ θεὰ φήν. κ ταῦτα, ὥστε καλὸν κ κομήτην ὄντα. ὡσπ ἔχ ὁρᾶ καθ' ὅτι καλλίτεκνοτέρα τ Νιόβης ἔδοξε

exornavit, & Venerem uxorem duxit, à qua ſtudioſe obſervatur. Contra verò tuorum liberorum, altera quidem ultra modum virilis, & [1] montivaga: poſtremo in [2] Scythiam profecta, ſciunt omnes, qualia comedat, hoſpites mactando, & Scythas ipſos imitando, qui humana carne veſcuntur. Apollo autem, ſimulat quidem ſeſe omnia ſcire, & jaculari, & cithara canere, & medicari morbos, & vaticinari: & erectis vaticinandi tabernis, hac quidem in Delphis, illa [5] in Claro, & Didymis, decipit conſulentes ſe, obliqua & in utramque partem interrogationis inclinantia reſpondendo, tutus ut ſit error: & hinc diteſcit: multi enim ſunt amentes, qui ſe præſtigiis deludendos præbent. Verum non ignorant prudentiores, ipſum multa mentiri: quippe ille ipſe vates ignorabat ſe amaſium diſco interfecturum eſſe, nec prædixerat fore, ut ipſum Daphne fugeret, idque [7] ita formoſum & comatum. Itaque non video cur pulchriores liberos te quam [8] Nioben illam procreaſſe putaris.

Lat.

1 *Montivaga*] Horat. lib. 4. Carm. Stat. in Achill. *littora multum Montivaga dilecta Dea.* Cogn.

2 *Scythiam*] Scythæ, & Tauri ſive Sarmatæ inhoſpitales fuerunt, & hoſpites omnes Dianæ ſolebant immolare, veſcebantur humanis carnibus & interfectorum calvarias habebant pro pateris. *Idem.*

3 Ξενοκτονοῦσα] Sic Dialog. Apoll. & Bacch. Ovid. 3. de Ponto Achill. Tat. lib. 8. *Bourd.*

4 Πάντα εἰδέναι] Callimach. hym. Apoll.

Τίχνη δ' ἀμφιλαφὴς ἥτις τόσον ὄσσον Ἀπόλλων.

Apud. Florid. 1. Ariſtoph. in Plut. Orpheu. Homer. hym. εἰς Ἀπολλ. Idem.

5 *In Claro*] Iſacius Lycophronis interpres Clarum montem & urbem non longè à Colophone ponit, ubi fuerit Clarius Apollo. *Cogn.*

6 Λοξὰ] Momus in Apollinem δίκαιος. Sic in Alexand. ſic in Iove. Tragœd. & paſſim Λοξίας Apollinis cognomentum. *Bourd.*

7 *Ita formoſum*] Virg. in Bucol.

Orphei Calliopea, Lino formoſus Apollo. Cogn.

8 *Nioben*] De qua Euſtat. ad Homer. Iliad. ω. Idem.

1 *Map-*

ξας. Λη. ταῦτα μέντοι τὰ τέκνα ἡ ξενοκτόνος, καὶ ὁ ψευδόμαντις οἰδᾶς, ὅπως λυπεῖ σε ὁρώμενα ἐν τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ Μοῦσα, ἐπαινηθεῖσα ἐς τὸ κάλλος, ὁ δὲ, κιθαρίζῃ ἐν τῷ συμποσίῳ θαυμαζόμενος ὑφ' ἁπάντων. Η. ἐγέλασα ὦ Λητοῖ. σκέπτου θαυμαστὸς, ὃν ὁ [1] Μαρσύας, εἰ τὰ δίκαια καὶ μέσην δικάσειν ἤθελον, ἀπεδύσατ' ἄν, αὐτὸς κρατήσας τῇ μουσικῇ; νῦν δ' κρατεσοφισθεὶς ἄδικος ἀπόλωλεν, ἀδίκως ἁλούς. ἡ δὲ κόλη σε παρθένος, ὅτι κόλη ἐστὶν, ὥστε ἐπεὶ ἔμαθε ὀφθεῖσα τὸν Ἀκταίωνα, φοβηθεῖσα μὴ ὁ νεανίσκος ἐξαγορεύσῃ τὸ αἶσχος αὐτῆς, ἐπαρφῆκεν αὐτοῦ τοὺς κύνας. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι ἐδὲ τὰς πτέρυγας ἐμαυτῆς, παρθένος γε οὖσα αὐτὴ ἔσπ. Λη. μέγα ὦ Ἥφαιστε φρονεῖς, ὅτι ξυνῆ τοῦ Διΐ, καὶ συμβασιλεύεις αὐτῷ. καὶ λέγε τοῦτο ὑβρίζεις ἀδίκως. πάλιν ἀπ' ἄλλου ἄρξομαί σε μετ' ὀλίγον αὖθις διακρύσειν, ὁπόταν σε καταλίπωμεν, ἐς τὴν γῆν κατιόντες, ταῦρος ἢ κύκνος γενόμενον.

Lat. At verò hi liberi, hoſpitum videlicet mactatrix iſta, & mendax ille vaticinator, ſcio quam gravi moleſtia te afficiant, quum inter Deos conſpiciuntur: & maximè quando hæc quidem ob pulchritudinem laudatur, hic verò in convivio citharam cum omnium admiratione perſonat. *Iun.* Riſi Latona. Ille-ne admiratione dignus, quem Marſyas, ſi modo juſtè judicare voluiſſent Muſæ, ut qui ipſe Muſica vicerat, excoriaſſet? Nunc autem deceptus ille miſer perit, injuſte ſane damnatus. Hæc autem formoſa tua virgo, ita formoſa eſt, ut poſtea quam animadvertit ſe ſe ab Actæone conſpectam fuiſſe, verita ne adoleſcens ille turpitudinem ipſius evulgaret, immiſerit illi canes. Vt interim non dicam, quod neque parturientibus obſtetricatura fuiſſet, ſi virgo utique & ipſa eſſet. *Lat.* Valde elato es animo ô Iuno, eo quod cum Iove concumbis, & cum ipſo regnas; Ideoque intrepide contumelioſa es. Verumtamen brevi te rurſus lachrymantem videbo, quum te relicta in terram deſcenderit, in taurum aut cygnum converſus.

1 *Μαρσύας*] Apul. loc. cit. Inſ. Imp. Epiſt. ad Iambl. *Bourd.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

APOLLINIS ET MERCVRII.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί γελᾷς ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ὅτι γε λοιδορᾷ ὦ Ἀπολλον εἰδον. Απο. εἰπὲ ὦν, ὡς κἀγὼ αὐτὸς ἀκούσας ἧττον ξυγγελάσω. Ερ. ἦ Ἀφροδί-

APOLLO.

Quid rides Mercuri? *Merc.* Quoniam maximè ridicula vidi Apollo. *Ap.* Dic igitur, ut & ipſe auditis illis habeam quod tecum rideam. *Merc.*

τῇ ξωῦσα τῷ Ἄρῃ, κατείληπται. καὶ ὁ Ἥφαιστος ἵδρυσεν αὐτὸς ξυλαβών. Απο. πῶς; ἡδὺ γάρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ερ. ὁκ πολλῶ οἶμαι πρῶτα εἶδὼς ἵδρυσεν αὐτός. καὶ ὡς ἐπὶ τὴν εὐνὴν ἀφανῆ δεσμὸν περιθεὶς, ἐρχόμενος ἀπιὼν ἐπὶ τὴν κάμινον. εἶτα ὁ μὲν Ἄρης εἰσέρχεται λαθών, ὡς ᾤετο. καθορᾷ γὰρ αὐτὸν ὁ Ἥλιος, καὶ λέγει ὡς τὸν Ἥφαιστον. ἐπὶ δὲ ἐπέθεσαν οἱ λέχεις, καὶ ὁ μὲν ἔργου ἦσαν, καὶ οἱ δὲ ἐμηχανῶντο τὸν ἀρχύνην, ἐκπλέκειν μὲν αὐτοῖς τὸν δεσμὸν, ἐφίστατο δὲ αὐτοῖς ὁ Ἥφαιστος. ἐκείνη μὲν δὴ, καὶ γὰρ ἔτυχε γυμνὴ οὖσα, οὐκ εἶχεν ὅπως ἐγκαλύψαιτο αἰδουμένη. ὁ δὲ Ἄρης τὰ μὲν πρῶτα ἀλφυγεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ ἅλπιζε ῥήξειν τὸν δεσμόν. ἐπεὶ δὲ σαφῶς ὁρᾷ ἀφύκτῳ ἐχόμενον ἑαυτὸν, ἱκέτευε. Απο. τί δὴ, ἀπέλυσεν αὐτὸς ὁ Ἥφαιστος; Ερ. οὐδέπω. ἀλλὰ ξυγκαλέσας τοὺς θεοὺς ἐπιδείκνυ τῷ μοιχίσκῳ αὐτοῖς, οἱδὲ, γυμνοὶ ἀμφότεροι κάτω νενευκότες, ξωδεδεμένοι ἐρυθριῶσι. καὶ τὸ θέαμα ἡδὺ μὲν ἐμοὶ ἔδοξε μόνονχὶ αὐτὸ γενόμενον τὸ ἔργον. Απο. ὁ δὲ χαλκεὺς ἐκεῖνος, οὐκ αἰδεῖται καὶ αὐτὸς ἐπιδεικνύμενος τῷ αἰσχύλῳ καὶ γάμῳ; Ερ. μὰ Δί, ὅς γε καὶ ἐπιγελᾷ αὐτοῖς ἱμείρως. ἐγὼ μήν τοι, εἰ χρὴ παλαιὰ εἰπεῖν, ἐφθόνουν τῷ Ἄρῃ, μὴ μόνον μοιχεύσασθαι τὴν καλλίστην θεὸν, ἀλλὰ καὶ δεδεμένῳ μετ' αὐτῆς. Απο. ὠφελεῖ καὶ δεδεῖσθαι ἂν ὑπεμείνας ἐπὶ τούτῳ; Ερ. σὺ δ' οὐκ ἂν ὦ Ἄπολλον; ἰδὲ μόνον ἐπιλάθου. ἐπαινέσομαί γάρ σε ἐὼ μὴ τὰ ὅμοια καὶ αὐτὸς εὖξῃ ἰδών.

Venus cum Marte concumbens deprehensa est, eosque comprehensos vinculis constrinxit Vulcanus. *Apol.* Quomodo? Suave enim quiddam dicturus videris. *Merc.* His, ut puto, dudum cognitis, eos aucupabatur: & lecto occultis quibusdam vinculis circundato, abiens ad fornacem opus faciebat. Post hæc Mars clanculum ingreditur, ut putabat. Videt autem ipsum Sol ex alto, & Vulcano declarat. Vbi igitur lectum conscendissent, & in opere essent, & jam intra retia tenerentur, ipsis quidem vincula circumvolvuntur, intervenit autem Vulcanus. Illa igitur (nam tum erat nuda) pudefacta non habebat quo se tegeret. Mars autem primo quidem fugere conabatur, seque vincula disruptum sperabat. Sed posteaquam intellexit se sine effugii spe detineri, supplicabat. *Ap.* Quid igitur? solvit-ne ipsos Vulcanus? *Merc.* Nequaquam: sed convocatis Diis spectandum exhibuit adulterium. Illi autem ambo nudi deorsum inclinatis oculis, colligati erubescebant: & spectaculum mihi videbatur jucundissimum, cum propemodum ipsum opus fieret. *Ap.* At non pudet fabrum illum sui conjugii turpitudinem exhibere spectandam? *Merc.* Non per Iovem, quippe qui ipsos astans irrideat. Ego vero, si verum fateri oportet, Marti invidebam: non solum quod cum formosissima Dea commisset adulterium: sed etiam quod una cum ipsa vinctus esset. *Ap.* Ergo & te sic ligari patereris? *Merc.* Tu vero non, Apollo? aspice modo accedens: nam te collaudabo, si quum videris, eadem ipse non optaris.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

IVNONIS, ET IOVIS.

ΗΡΑ.

Ἐγὼ μὲν ἠχυνόμην ἂν ὦ Ζεῦ, εἰ μοι τοιοῦτος ὁ υἱὸς ἦν, θῆλυς ὕπω καὶ διεφθαρμένος τὸν τρόπον. μίτρᾳ μὲν ἀναδεδεμένος τὴν κόμην, καὶ πολλὰ ἂν μαινομένοις γυναιξὶ σωφρονῶν, ἀβρός τε αὐτῶν ἐκείνων ὑπὸ τυμπάνοις καὶ αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις χορεύων· καὶ ὅλως πάντῃ μᾶλλον ἐοικὼς, ἢ σοὶ τῷ πατρί. Ζ. καὶ μὴν οὗτός γε ὁ θηλυμίτρης, ὁ ἀβρότερος τῶν γυναικῶν, οὐ μόνον ὁ Ἥφαιστος τὴν Λυδίαν ὑπήγαγετο, καὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν Τμῶλον ἔλαβε, καὶ τοὺς Θρᾷκας ὑπηκόους ἐποίησε, ἀλλὰ καὶ ἐπ' Ἰνδοὺς ἐλάσας τῷ γυναικείῳ τούτῳ στρατεύματι, τούς τε ἐλέφαντας εἶλε, καὶ τὴν χώραν κατεστρέψατο, καὶ τὸν βασιλέα αὐτὸν ὀλίγου ἀντιπάλους τολμήσαντα, αἰχμαλωτίσας ἀπήγαγε. καὶ ταῦτα ἅπαντα ὕπαρχος ὤν, ὀρχούμενος ἅμα, καὶ χορεύων, θύρσοις κεκομμένος κισσίνοις, μεθύων ὡς φῄς, καὶ σοβαίνων. εἰ δέ τις ἐπιχειρήσει λοιδορήσασθαι αὐτῷ, ὑβρίσας εἰς τὸν πλείστην, καὶ τῶν ἐπιμωρήσεται, ἢ κατακόψας τοῖς κλάδοις, ἢ λιθοβολήσας ὑπὸ τῆς μητρὸς ἀσωτίας ὀνείδη. ὁρᾷς ὡς ἀνδρεῖα ταῦτα, καὶ οὐκ ἀνάξια τοῦ πατρός; εἰ δὲ παιδιὰ καὶ τρυφὴ σοφίσιον αὐτοῖς, τί δεῖ φθονεῖν. καὶ μέλιττα εἰ λοιμώττοι τις οἷος ἂν ἦφιν ὁ υἱὸς, ὅπως ταῦτα μεθύων ποιεῖ.

IVNO.

Equidem pudefierem Iupiter, ſi mihi talis eſſet filius, effœminatus adeo, & ebrietate perditus: mitra revinctam habens comam, ac ſæpe cum inſanis mulieribus converſans, mollior illis ipſis, ad tympana & tibias, & cymbala choreas agens: atque in ſumma cuivis magis quam tibi patri ſimilis. *Iup.* At vero hic muliebri mitra revinctus, mollior mulieribus, non ſolum, ὁ Iuno, Lydiam ſubjugavit, & Tmoli incolas cepit, & Thraces ſubegit: verum etiam contra Indos, cum hoc muliebri exercitu profectus, & elephantos cepit, & terra potitus eſt, ipſumque regem, qui aliquantum reſiſtere auſus fuerat, captivum abduxit. Atque hæc omnia fecit, ſaliens ſimul, & choreas agens, haſtis utendo hederaceis, ebrius interea, ut ais, atque furore correptus. Quod ſiquis ipſi conviciari aggreſſus eſt contumelioſe de ſacris ejus loquendo, hunc etiam punivit, vel palmitibus implicando, vel ut à matre tamquam hinnulus laceraretur, efficiendo. Vides quam virilia hæc, & me patre non indigna. Si vero luſibus & deliciis inter hæc indulget, non eſt quod invideas & maxime ſi cogites, qualis hic ſobrius futurus erat, quando etiam ebrius hæc facit. *Iun.*

1 Ἐγὼ μὲν] Repetit omnia hujus Dialogi in Bacch. Eurip. Nonn. Ovid. aliis. *Beurd.*

H. σύ μοι δοκεῖς ἐπαινέσεσθαι καὶ τὸ εὕρεμα αὐτῷ τῷ ἀμπέλου, καὶ τὸ οἶνον. καὶ ταῦτα, ὁρῶν οἷα οἱ μεθυόντες ποιοῦσι σφαλλόμενοι, καὶ ὡς ὕβρεως πεπλησμένοι. καὶ ὅλως μεμηνότες ὑπὸ τοῦ πότου. τὸ γοῦν Ἰκάριον, ᾧ πρῶτον ἔδωκε τὸ κλῆμα, οἱ ξυμπόται αὐτοῦ διέφθειραν, παίοντες πῖσι δικέλλαις. Z. ὁρᾷς ταῦτα φής. ἀ γὰρ οἶνος ταῦτα, ἀλλ' ὁ Διόνυσος ποιεῖ. τὸ γὰρ ἄμετρον τοῦ πόσεως, καὶ τὸ πέρα τοῦ καλῶς ἔχοντος, ἐμφορεῖται τοῦ ἀκράτου. ὃς σ' ἂν ἔμμετρος πίνῃ, ἱλαρώτερος μόνον, καὶ ἡδίων γένοιτ' ἄν. οἷον ἦν ὁ Ἰκάριος ἔπαθεν, ἀλλ' ἂν ἐργάσαιτό μηδένα τῶν ξυμποτῶν. ἀλλὰ σὺ ἐπιζηλοτυπεῖν ἔοικας ὦ Ἥρα, καὶ τὴν Σεμέλης μεμνῆσθαι, εἰ γε λοιδορεῖσθαι τοῦ Διονύσου περὶ κάλλους.

Iun. Tu mihi etiam laudaturus videris ipsius inventum, vitem scilicet & vinum: idque cum videas, qualia inebriati isti facitent titubantes, & ad contumeliam animum convertentes, denique præ potu insanientes. Itaque Icarium, cui primo dedit palmitem, ipsi compotores ligonibus cæsum interfecere. *Iup.* Nihil hoc dicis. Non enim vinum hæc, neque ipse Dionysius efficit, sed immoderatus potus, & ultra quam decet, impleri mero. Qui autem moderatè biberit, hilarior, & suavior fuerit. Nulli autem compotorum tale quid fecerit, quale passus est Icarius. Sed tu adhuc zelotypia videris affici, ac Semeles reminisci Iuno, siquidem Dionysii res pulcherrimas calumniaris.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

VENERIS ET CVPIDINIS.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

VENVS.

Τί δήποτε ὦ Ἔρως, τὰς μὲν ἄλλας θεὰς κατηγωνίσω ἅπαντας, τὴν Δίκην, τὴν Ποσειδῶ, τὸν Ἀπόλλω, τὸν Ἥραν, ἐμὲ τὸν μητέρα, μόνης δὲ ἀπέχῃ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ ἐκ' ἐκείνης ἄπυρος μὲν σοι ἡ δᾷς, κενὴ δὲ οἴσων ἡ φαρέτρα, σὺ δὲ ἄτοξος εἶ, καὶ ἄστοχος; Ε. δέδια ὦ Μῆτερ αὐτήν. φοβερὸν γάρ ἐστι, καὶ χαροπὴ, καὶ δεινῶς ἀνδρική. ὁπόταν δὲ ἐντεινάμενον τὸ τόξον ἴω ἐπ' αὐτὴν, ἐπισείσασα τὸ λόφον, ἐκπλήττει με, καὶ ὑποτρόμος γίνομαι, καὶ διαρρεῖ μου τὰ τοξεύμα-

Quid tandem causæ est, Cupido, cur cæteros omnes Deos expugnaris, Iovem, Neptunum, Apollinem, Iunonem, me denique tuam matrem, ab una verò Minerva abstineas, tuaque fax nihil ignis adversus ipsam habeat, vacua jaculis sit pharetra, tu arcu careas, nec jaculari noris? *Cup.* Metuo ipsam, mater, est enim formidabilis, aspectu truculento, ac summoperè virilis. Proinde siquando illam tenso arcu petam, galeæ cristam quatiens, expavefacit me, tum intremisco, & è manibus meis

τὰς χειρᾶς. Αφρ. ὁ Ἄρης γὰρ ἐφοβερώτερος ἦν; Ε ὅμως ἀφωπλισας αὐτὸν, καὶ νενίκηκας. Ε. ἀλλ' ἐκεῖνος ἑκὼν ὑποστέτηκέ με, καὶ προσκαλεῖται. ἡ Ἀθηνᾶ δ', ὑφορᾷ δ' ἀεί. καί ποτε, ἐγὼ μὲ ἄλλως παρίκτην, πλησίον ἔχων τὴν λαμπάδα. ἡ δὲ, εἴ μοι προσῆκε φησὶ, τὸν πατέρα, τῷ δορατίῳ σε ἀφαπέρασα, ἢ δ' ποδὸς λαβομένη, καὶ εἰς τὸν τάρταρον ἐμβαλοῦσα, ἢ αὐτὴ ἀφαπασαμένη, ἀφοβερῶ. πολλὰ τοιαῦτα ἠπείλησε. καὶ ὁρᾷς δριμὺ, καὶ ἐπὶ δ' ἐφθὸς ἐχὶ προσωπόν τι φοβερὸν, ἐχίδνας κατακόμην, ὅπως ἐγὼ μάλιστα δέδια. μορμολύττεσθαί με, καὶ φεύγω ὅταν ἴδω αὐτό. Αφρ. ἀλλὰ τὴν μὲν Ἀθηνᾶν δέδιας ὡς φῄς, καὶ τὴν Γοργόνα. καὶ ταῦτα, μὴ φοβηθεὶς τὸν κεραυνὸν δ' Διός. αἱ δ' μᾶσται, ἀφ' τί σοι ἀτρῶτοι, καὶ ἔξω βελῶν εἰσιν; ἢ κἀκείνας λοφᾷς ἐπιστῆσαι, καὶ Γοργόνας προφαίνεσιν; Ε. αἰδοῦμαι αὐτὰς ὦ μῆτερ. σεμναὶ γάρ εἰσι, καὶ ἀεί τι φροντίζουσι. καὶ τοῖς ὠδῖν ἔχουσι. κἀγὼ παρέστεμμαι πολλάκις αὐταῖς, καλούμενος ὑπὸ δ' μίλους. Αφρ. ἴσα καὶ ταύτας, ὅτι σεμναί. τὴν δ' Ἄρτεμιν τίνος ἕνεκα δὲ τετρώκεις; Ε. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ καταλαβεῖν αὐτὴν οἷόν τε, φεύγουσαν ἀεὶ ἀφ' τὸ ὁρᾶν. εἶπε καὶ ἴδιόν τινα ἔρωτα ἠδικῆσθαι. Αφρ. τίνος δὲ τέκνον; Ε. ἥρως, καὶ ἐλάφων, καὶ νεβρῶν, εἰρεῖν τε θώκησε, καὶ κατατοξεύειν. καὶ ὅλως ἐπὶ τοιούτῳ ἐστίν. ἐπὶ τὸν γε ἀδελφὸν αὐτῆς, καίτοι τοξότην καὶ αὐτὸν ὄντα, καὶ ἀκηβόλον. Αφρ. οἶδα δὲ τέκνον, πολλὰ δὲ κἀκεῖνον ἐτόξευσας.

meis effluunt tela. *Ven.* Atqui Mars, annon erat hac formidabilior? attamen exarmatum ipsum superasti. *Cup.* Imo ille ultro me admittit, & invitat. Verum Minerva torve semper aspicit: quin aliquando temerè ad illam advolavi, facem propius admovens: at illa, si ad me accesseris, inquit, te, per meum patrem, lancea transfixum, vel pede arreptum, & in tartara præcipitem datum, vel discerptum, perdam. Plurima item id genus minabatur. Ad hæc acribus oculis obtuetur, & in pectore faciem gestat horrendam, viperis comantem, quam magnopere formido: territat enim me, fugioque quoties eam aspicio. *Ven.* Esto sane, Minervam metuis, ut ais, illamque. Gorgonem, idque cum Iovis ipsius fulmen non reformidaris. Musæ verò, cur tibi sunt invulnerabiles, & à tuis jaculis tutæ agunt? Num & hæ cristas quatiunt, & Gorgonas prætendunt? *Cup.* Ipsas revereor, mater: sunt enim vultu reverendo, semperque aliquid meditantur, & cantionibus intentum animum habent: quinetiam non raro illis assisto, carminis suavitate delinitus. *Ven.* Esto, has relinque, quoniam sunt reverendæ: at Dianam cur non vulneras? *Cup.* Vt breviter dicam, hanc per montes assiduo fugientem, assequi non possum: deinde proprio quodam amore tenetur. *Ven.* Quonam ô gnate? *Cup.* Nempe venatus cervorum & hinnulorum, quos insectatur ut capiat, & jaculis conficiat: ac prorsum tota rerum hujusmodi studio tenetur: tametsi fratrem ejus, qui nimirum & ipse arcu valet, & ferit eminus. *Ven.* Intelligo gnate. Illum sagitta sæpe vulnerasti,

ΘΕΩΝ ΚΡΙΣΙΣ. | DEARVM IVDICIVM.

ΖΕΥΣ.

ρμῆ, λαβὼν τυτὶ τὸ μῆλον, ἄπιθι ἐς τὴν Φρυγίαν πρὸς τὸν Πριάμου παῖδα τὸν βουκόλον. νέμῃ δ' ἐκεῖ ἐν τῷ Γαργάρῳ. καὶ λέγε αὐτῷ, ὅτι σε ὁ Πάρι, κελεύει ὁ Ζεὺς, ἐπειδὴ καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικὰ, δικάσαι τῶν θεῶν, ἥτις αὐτῶν ἡ καλλίστη ἐστί. δ' ἂν ἀγῶνα τὸ ἆθλον ἡνικῶσα λαβέτω τὸ μῆλον. ἄρα δὴ καὶ ὑμῖν αὐταῖς ἀπίναι κατὰ τὴν δικαστήν. ἐγὼ δ' ἀπαθέμαι τὴν δίκαστον, ἐπίσης τε ὑμᾶς ἀγαπῶν. καὶ ἅμα οἷόν τι ὦ, ἡδέως ἂν ἀπέσεσε νενικηκυίας εἶδον. ἄλλως τε, καὶ ἀνάγκη μιᾷ τὸ καλλιστεῖον ἀποδοῦναι, πάντως ἀπεχθάνεσθαι τοῖς πλείοσι. ἀφ' τούτου μὲ αὐτὸς σὲν ἐπιτήδειον ὑμῖν δικαστήν. ὁ δὲ νεανίας αὐτὸς ὁ φρύξ, ἐφ' ὃν ἄπιτε, βασιλικὸς μάλ' ἐστι, καὶ Γανυμήδους τούτου ξυγγενής. πάλαι δ', ἀφελὴς, καὶ ὄρειος, κοὐκ ἂν τις αὐτὸν ἀπαξιώσειε τοιαύτης ἥσσης. ΑΦΡΟ. ἐγὼ μὲν ὦ Ζεῦ, εἰ καὶ τὸ μῶμον αὐτὸν ἐπισήσεσθαι ὑμῖν δικαστήν, ἥκιστ' ἂν βαδίσαμι πρὸς τὴν ἐπίδειξιν. τί γὰρ ἂν καὶ μεμψαίμεθά μιν; χρὴ δὲ καὶ ταύταις ἀρέσκειν τὸν ἄνθρωπον. ΗΡΑ. οὐδ' ἡμεῖς ὦ Ἀφροδίτη διδιάμεθα, οὐδ' ἂν ὁ Ἄρης ὁ σὸς ἐπιτρέπῃ τὴν δίκαστον. ἀλλὰ δεχόμεθα καὶ τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ, τὸν

IVPITER.

Accipe, Mercuri, hoc pomum, & in Phrygiam proficiſcere ad bubulcum illum [1] Priami filium (paſcit autem in Gargaro montis Idæ cacumine) ac illi dic. Iupiter jubet te, Pari, ſiquidem ipſe formoſus es, & rerum amatoriarum doctus, ſententiam ferre inter Deas, quænam illarum ſit formoſiſſima. Certaminis autem præmium, ea quæ vicerit, pomum accipiat. Porro tempus jam eſt ut & ipſæ ad Iudicem abeatis. Ego vero arbitrium rejicio ut qui vos ex æquo amem: ac ſi modo fieri poſſet, vos omnes libenter victrices viderem: in primis cum neceſſe ſit, eum qui pulchritudinis præmium uni adjudicabit, in plurium odium omnino incurrere. Quare equidem ipſe vobis idoneus judex non ſum. Verum [2] Phrygius ille adoleſcens, ad quem proficiſcimini, regia quidem ſtirpe eſt prognatus, & Ganymedis hujuſce conſanguineus. Cæterum ſimplex eſt & montanus: neque quiſquam illum hac cognitione indignum merito putaverit. *Ven.* Ego equidem Iupiter, etiamſi Momum ipſum præſtituas nobis Iudicem, præſenti animo itura ſum, ad documentum mei præbendum: quid enim in me ille reprehenderit? Sed etiam hiſce hominem placere oportet. *Iun.* Neque nos, Venus, timemus quicquam, non ſi iſti tuo Marti arbitrium permittatur. Sed recipimus & hunc Pa-

1 *Priami filium*] Paris paſtor fuiſſe dicitur. Virg.
Amarunt Dii quoque ſylvas
Dardaniuſque Paris. Cogn.

2 *Phrygius*] Fabula habetur apud Theocrit. in Syracuſ. Virg. 1. Æn. *Idem.*

1 Καὶ

Πάρις. Ζ. ἦ καὶ σὺ ταῦτα ὦ θύγατερ συνδοκεῖ; τί φῄς; ἀπορρίψῃ, καὶ ἐρυθριᾷς; ἴσμεν μὲν ἴδιον τὸ αἰδεῖσθαί γε τὰ τοιαῦτα, ὑμῶν δ' ὑπερβάλλον. ἐπιδίεις δ' ὅμως. ἄπιτε οὖν. καὶ ὅπως μὴ χαλεπήνητε τῇ δικαστῇ αἰνιγμάτων, μηδ' ὑμῖν κακὸν ἐνυπόψηθε τὸ νεανίσκιον. ἐγὼ γὰρ οἷόν τε ἐπίσης εἶναι καλὰς πάσας. Ερ. ἀλλὰ μὴν εὐθὺ τῆς Φρυγίας, ἐγὼ μὲν ἡγήσομαι, ὑμεῖς δὲ μὴ βραδίως ἀκολουθεῖτέ μοι. καὶ παρρήσιά γε, οἶδα ἐγὼ τὸν Πάριν. νεανίας ἐστὶ καλὸς, καὶ πάνυ ἐραστικὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα κρίνειν ἱκανώτατος, οὐκ ἂν ἐμοῦ δικάσαι κακῶς. Αφρ. τοῦτο μὲν ἅπαν ἀγαθὸν, καὶ ὡς ἐμοῦ λέγεις τὸν, δίκαιον ἡμῖν εἶναι τὸν δικαστήν. πόθεν δ', ἄγαμός ἐστιν ἢ τὸν, καὶ γυνή τις αὐτῷ συνοίκησιν; Ερ. ὁ παντελῶς ἄγαμός ἐστιν ὦ Ἀφροδίτη. Αφρ. πῶς λέγεις; Ερ. δοκεῖ τις αὐτῷ συνοικεῖν Ἰδαία γυνὴ, ἱκανὴ μὲν, ἄκρως οἶμαι δ', καὶ δεινῶς ὀρεινὴ. ἀλλ' ὑποφθάσας ἐρωτᾶν αὐτὴν ἔοικε. τίνος δ' ἕνεκα ταῦτα ἐρωτᾷς; Αφρ. ἄλλως ἠρόμην. Αη. παρεσπεισθεῖσα ὦ ὗτος, ἰδίᾳ ταύτῃ κοινολογεῖσθαί μοι; Ερ. ἀδύνατον ὦ Ἀθηνᾶ δεινὸν, ἀδὲ καθ' ὑμῶν. ἀλλ' εἴρετό με, εἰ ἄγαμος ὁ Πάρις ἐστίν. Αη. ὡς δὴ τί τοῦτο πολυπραγμονοῦσα; Ερ. οὐκ οἶδα. φησὶ δ' ἴσως ὅτι ἄλλως ἐπλήσθη. οὐκ ἐξεπίτηδες ἤρετό με. Αη. τί δ' ἂν ἄγαμός ἐστι; Ερ. ὁ δοκεῖ. Αη. τί δ' τῶν πολεμικῶν ἐστιν αὐτῷ ἐπιθυμία, καὶ φιλόδοξός τις, ἢ τὸ πᾶν βουκόλος; Ερ. τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ ἴσμεν

Parim, quisquis is fuerit. *Inp.* Num tibi etiam, filia, hæc probantur? Quid ais? avertis te, & erubescis? Vobis quidem virginibus proprium ad talia verecundari: sed tamen annuis. Abite igitur, ac videte quæcunque victæ fueritis, ne Iudici fiatis infensiores, nec adolescentulo mali quicquam inferatis. Neque enim fieri potest, ut æqualiter omnes formosæ sitis. *Merc.* Procedamus ergo rectà versus Phrygiam: ac ego quidem præibo: vos autem non lente sequimini me, & bono animo este. Novi ego Paridem hunc: adolescens est formosus: cæterum amori deditus, & ad talia disceptanda maxime idoneus: neque ille male judicaverit. *Ven.* Hoc quidem omne bonum est, & è re mea est quod dicis, justum videlicet esse nobis Iudicem. Vtrum autem cælebs hic est, an vero cum aliqua muliere consuescit? *Merc.* Non omnino cælebs est, Venus. *Ven.* Quid dicis? *Merc.* Videtur cum eo habitare quædam mulier Idæa, sat quidem formosa, sed rustica, & vehementer montana: sed eum ipsi mentem parum adhibere constat. Cujus autem rei gratia hæc interrogas? *Ven.* Hoc temere interrogavi. *Min.* Heus tu male legationem obis, qui cum ista privatim loqueris. *Merc.* Nihil hoc mali, Minerva, nec contra vos: sed interrogabat me, an adhuc cælebs esset Paris. *Min.* Quid hoc ita curiose scisciatur. *Merc.* Nescio. Dixit enim hoc in mentem temere sibi venisse, nec consulto interrogasse me. *Min.* Quid igitur? est-ne cælebs adhuc? *Merc.* Non videtur. *Min.* Numquid aliquo rei bellicæ studio tenetur, atque amans gloriæ est, an nihil aliud quam bubulcus? *Merc.* Verum non possum di-

λέγειν, εἰκάζειν δ' χρὴ νέον ὄντα, ἃ τούτων ἐρίγειαν τυγχάνειν, καὶ βέλεσθαι ἂν αὐτὸν αὐτὸν εἶναι καὶ πάνυ μάχας. Αφρο. ὁρᾷς; οὐδὲν ἐγὼ μέμφομαι, οὐδὲ κεκραγκαλῶ σοι, τὸ πρὸς ταύτην ἰδίᾳ λαλεῖν. μεμψομοίρων γὰρ καὶ ἡ Ἀφροδίτης τὰ τοιαῦτα. Ερ. καὶ αὕτη χθὲς τὰ αὐτά μ' ἤρετο. διὸ μὴ χαλεπῶς ἴσχε, μήσε οἷα μειονεκτεῖν, εἰ τι καὶ ταύτῃ καὶ τὸ ἁπλοῦν ἀπεκρινάμην. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πολὺ προϊόντες, ἀπαντάσαμεν τῷ ἀστέρων. καὶ χθὲς γὰρ καὶ τὴν Φρυγίαν ἐσμῦρ. ἐγὼ δ' καὶ τὴν Ἴδην ὁρῶ, καὶ τὸ Γάργαρον ὅλον ἀκριβῶς. εἰ δὲ μὴ ἐξαπατῶμαι, καὶ αὐτὸν ὑμῶν τὸν διχηρὴν τὸν Πάριν. Ηρα. ὅπου δή ἐστι; οὐ γὰρ καμοὶ φαίνεται. Ερ. ταύτῃ ὦ Ἥρα, πρὸς τὰ λαιὰ σκόπει, μὴ πρὸς ἄκρῳ τῷ ὄρει. ὁρᾷς δὲ τὴν πλαγίαν, οὐ τὸ ἄντρον καὶ τὴν ἀγέλην ὁρᾷς. Ηρα. ἀλλ' οὐχ ὁρῶ τὴν ἀγέλην. Ερ. τί φῄς; οὐχ ὁρᾷς βοΐδια καὶ τὸν ἐμὸν οὐτωσὶ δάκτυλον ἐκ μέσων τῶν πετρῶν προϊέμενα, καί που καὶ δύο σκοπέλων καταθέοντα, καλαύροπας ἔχοντα, καὶ ἀνείργοντα μὴ πρόσω προσπίδακας τὴν ἀγέλην; Η. ὁρῶ νῦν, εὖ γε σκεῖνός ἐστιν. Ερ. ἀλλ' ἐκεῖνος. ἐπειδὴ δὲ πλησίον ἐσμὲν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰ δοκεῖ, καταστάντες, βαδίζωμεν, ἵνα μὴ ἀφνω παραφοβήσαντες αὐτὸν ἄνωθεν ἐξ ἀφανοῦς καταπτάμενοι. Ηρα. καὶ λέγεις, καὶ ἴσως ποιῶμεν. ἐπεὶ δὲ καταβεβήκαμεν, ὥρα σοι ὦ Ἀφροδίτη προϊέναι, καὶ ἡγεῖσθαι ἡμῖν τῆς ὁδοῦ. σὺ γὰρ ὡς τὰ οἰκεῖα ἔμπειρος εἶ καὶ πολλάκις ὡς λόγῳ καταλέλυσαι πρὸς Ἀγχίσην. Αφ. ὑποφόβα ὦ Ἥρα

dicere: ſed conjicere licet, cum ſit juvenis, optare has res conſequi, ac præcipuum in præliis eſſe velle. *Ven.* Vides? Nihil ego conqueror, nec crimini verto tibi, quod cum hac ſeorſum loqueris: querulorum enim hæc, non Veneris. *Merc.* Etiam hæc eadem ferme interrogavit me: quamobrem ne graviter feras: nec partes tuas putes inferiores, ſiquid etiam huic pro ſimplicitate mea reſpondi. Verum inter loquendum jam multum progreſſi, ſtellas emenſi ſumus, & propemodum Phrygiam contingimus. Ego verò etiam Idam video, totumque Gargarum exacte: & ni fallor, Paridem quoque veſtrum judicem. *Iun.* At ubi eſt? non enim mihi apparet. *Merc.* Hac verſum Iuno, ad ſiniſtram reſpice, non ad ſummum montem, ſed ſecundum latus ubi antrum, & gregem vides. *Iun.* Sed gregem non video. *Merc.* Quid ais? an non vides buculas ſecundum hunc meum digitum, ex mediis rupibus progredientes, & quendam à ſcopulo decurrentem, pedum tenentem, & prohibentem ne longius diſpergatur armentum? *Iun.* Video nunc tandem, ſi modo ille eſt. *Merc.* At ille eſt. Quoniam autem prope jam ſumus, in terram, ſi videtur, demiſſi, pedibus iter faciamus, ne conturbemus illum, ſuperne ex improviſo devolantes. *Iun.* Recte dicis, atque ita faciamus. Cæterum poſteaquam deſcendimus, tuum jam eſt Venus, ut præeas, viamque nobis commonſtres. Tu enim, ut conſentaneum eſt, locorum perita es, quippe quæ; ut fama eſt, ad Anchiſen ſæpe deſcenderis. *Ven.* Non admodum Iuno, gravor

tuis

τούτοις ἄχθομαι τοῖς σκώμμασιν. Ερ. ἀλλ' ὑπ' ἐγὼ ὑμῖν ἡγήσομαι. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐπιδέπτυψα τῇ Ἴδῃ, ὁπότε ὁ Ζεὺς ἤρα Ὃ μειρακίου Ὃ Φρυγός. κ) πολλάκις δεῦρο ἐλθὼν ἐπ' ἐκείνῳ κατεπτερωμένος εἰς ἐπεσκόπουν Ὃ παιδός· κ) ὁπότε ἤδη ἐν τῷ ἀετῷ ἦν, συμπαρεπτάμην αὐτῷ, καὶ σωτικῶς ἐφιζον τ καλον. κ) εἰ γε μέμνημαι, ἀπὸ ταυτησὶ τ πέτρας αὐτὸν ἀνήρπασεν. ὁ μὲ γὰρ τότε ἔτυχε συρίζων τοῖς τὸ ποίμνιον. κατεπλάγημεν Ὃ ὑποδείσαντες αὐτὸν ὁ Ζεὺς, κύφως μάλα τοῖς ὄνυξι περιβαλὼν, καὶ τῇ γαμψῇ τὴν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάσαν διακὼν, ἀνέφερε τ παῖδα τεταραγμένον, καὶ τῇ πτερύγι ἀπερραμμένῳ ἐς αὐτὸν ἀποβλέποντα. τότε δὴ ἐγὼ τὴν σύριγγα ἔλαβον. ἀποβεβλήκει γὰρ αὐτὴν ὑπὸ Ὃ δέους. ἀλλὰ γὰρ ὁ Ἀμφιτρίτης ἄτοσι, πλησίον. ὥστε προσίωμεν αὐτόν. χαῖρε ὦ βυκόλε. Πα. τὴ καὶ σύγε ὦ νεανίσκε. τίς ὢν δεῦρο ἀφίξαι πρὸς ἡμᾶς; ἢ ποίας ταύτας ἄγεις τὰς γυναῖκας; ἐ γὰρ ἐπιτηδειαι ὀρεσσιπολεῖν, ὅτι γε ἔσαν καλαί. Ερ. ἀλλ' ἐ γυναῖκες εἰσίν. Ἦγαν ὦ Πάρι, καὶ Ἀθηνᾶν, κ) Ἀφροδίτην ὁρᾷς, καὶμὲ τ Ἑρμῆν ἀπέστειλεν ὁ Ζεύς. ἀλλὰ τί τρέμεις, κ) ὠχριᾷς; κ) μὴ δέδιθι. χαλεπὸν γὰρ ἔδει. κελεύει δέ σε κρῖναι ἡμᾶς Ὃ καλλους αὐτῶν, ἐπειδὴ γάρ φησι καλός τε αὐτὸς εἶ, κ) σοφὸς τὰ ἐρωτικὰ, σοὶ τὴν γνῶσιν ἐπιτρέπω. Ὃ δὴ ἀγῶνα τ ἄθλον ἔσῃ, ἀναγκὴ τὸ μῆλον. Αλε. φίλ' ἴσθι τί κ) βάλει; ἢ καλὴ φησι λαβέτω. πῶς ἂν ἔν ὦ δίκαιος Ἑρμῆ δωροδοκοίμι ἐγὼ θνητὸς αὐτὸς, καὶ ἄγροικος ὤν, δικάσαις ἡμῖν δόξαν θεᾶς, κ) μείζονος

tuis dicteriis. *Merc.* At igitur ego vos ducam. Et enim ipse in Ida fum verſatus, quando Iupiter amabat Phrygium illum adoleſcentulum: ac ſæpius huc ab illo miſſus veni, ut puerum obſervarem. Cumque jam in aquila eſſet, ſimul volabam, unaque formoſum illum ſublevabam: & ſi bene memini, ab hac ipſa rupe illum in ſublime abripuit. Nam hic quidem forte tum fiſtula canebat ad ovile: ipſi autem à tergo devolans Iupiter, circumjectis leviter admodum unguibus, & ore in tiaram, quam ſuper capite habebat, impreſſo, in altum ſuſtulit puerum perturbatum, & cervice reflexa in ipſum intuentem. Tum ego fiſtulam ſuſtuli, quam ille præ timore abjecerat. At enim hic arbiter prope eſt, itaque compellemus ipſum. Salve bubulce. *Par.* Tu quoque adoleſcens: Sed quis es qui ad nos huc adveniſti? aut quænam hæ mulieres quas adducis? non enim ad montes incolendos idoneæ videntur, formoſæ adeo cum ſint. *Merc.* At mulieres non ſunt. Sed Iunonem & Pari, & Minervam, & Venerem vides, & me Mercurium miſit Iupiter. Sed quid tremis, & expalleſcis? Nihil timeas; nihil hic periculi. Iubet autem te pulchritudinis ipſarum eſſe judicem. Quandoquidem enim, inquit, & formoſus ipſe es, & rerum amatoriarum doctus, cognitionem hanc tibi committo: certaminis autem præmium ſcies, lecto hoc pomo. *Par.* Cedo, ut videam quid ſibi velit. *Pulchra.* inquit, *capiat.* Quo pacto igitur potero, ô here Mercuri, mortalis cum ſim ac ruſticus, judex eſſe tam mirandi ſpectaculi, atque adeo majoris, quam

λοδημήσεις ἐπὶ θέαν δὴ τ Ε'λλάδες. καὶ πεδὰν ἀφίκῃ ἐς τὴν Λακεδαίμονα, ὄψεταί σε ἡ Ε'λένη. τὸν τοῦτο δὲ, ἐμοὶ ἂν εἴη τὸ ἔργον, ὅπως ἐρασθίσεταί σε, καὶ ἀκολουθήσῃ. Πα. τοῦτ αὐτὸ ἔ ἄπιστον εἶναί μοι δοκεῖ, τὸ ἀπολιπεῖσαι τ ἄνδρα, ἐπλήσας [1] βαρβάρῳ ἔ ξένῳ συνεκπλοῦσαι. Αφρ. θαῤῥεῖ τοῦτο μοι ἴσθι. παῖδε γάρ μοι ἐστὸν [2] δύω καλὼ, ἵμερος, ἔ ἔρως. τούτω σοι ξυμβιβάσω ἡμᾶς τ ὁδὸν ἡγησομένω. καὶ ὁ μὲν ἵερως, ὅλως παρελθὼν ἐς αὐτὴν, ἀναγκάσῃ τὴν γυναῖκα ἐρᾶν. ὁ δ' ἵμερος, αὐτῇ σοι ξυνέσται, τοῦθ' ὅπῃ ἐστὶν, ἱμερτότητ ἡσῇ, ἔ ἐρασμίαν, ἔ αὐτὴ ἅμα συμπαρῶσα, διήσομαι ἔ τ χαρίτων ἀκολουθεῖν. ἅπαντες αὐτὴν ἀναπείσομεν. Πα. ὅπως μὲν τάχα χωρήσῃ, ἄδηλον ὦ Α'φροδίτη. πάλαι ἐρᾶ γὰρ ἤδη τ Ε'λένης. ἔ σὺν οἶδ' ὅπως ἔ ὁρᾶν αὐτὴν οἴομαι. καὶ πάλαι δὴν τ Ε'λλάδος, καὶ τῇ Σπάρτῃ ἐπιδημῶ, καὶ ἐπάνειμι ἔχων τὴν γυναῖκα, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ πάντα ταῦτα ἤδη ποιῶ. Αφρ. μὴ θαύμαζε ἐρασθεῖσ' ὦ Πάρι, πρὶν ἐμὲ τὴν εὐμενίστριαν, καὶ νυμφαγωγὸν, ἀμείψασθαι τῆκείσῃ. πρέπει γὰρ καμὲ νικηφόρον ὑμῖν συμπαρεῖναι, καὶ ἑορτάζειν ἅμα ἔ τοὺς γάμους, καὶ τὰ ἐπίκλια. πάντα γὰρ ἔνεστί σοι, τ ἔρωτα, τὸ κάλλος, τ γάμου τούτου ὦ μήλα πρίασθαι. Πα. δίδικα μή με ἀμελήσεις τῆ τὴν κείσῃ. Αφρ. βάλε ἐπομόσαμαι; ad perlustrandam Græciam proficiscere, atque ubi Lacedæmona perveneris, Helena te videbit. Postea meum erit efficere, ut tui amore capiatur, teque sequatur. *Par.* Hoc ipsum etiam incredibile esse mihi videtur, ut illa relicto conjuge, cum barbaro & peregrino homine velit è patria navigare. *Ven.* Bono hac de causa esto animo. Duo enim mihi sunt formosi liberi, Amabilitas & Cupido: hos tibi tradam, ut sint itineris duces. Ac Cupido quidem totus in illam ingressus, mulierem amare coget. Tibi verò circumfusa Amabilitas, id quod ipsa est, expetibilem te reddet, & amabilem. Ipsa etiam unà præsens, Gratias rogabo ut se comites præbeant: omnes ipsam ad hoc quod volumus, impellemus. *Par.* Quomodo fortassis hoc procedet, Venus, incertum est. Verumtamen amo jam Helenam, & nescio quo pacto etiam videre ipsam mihi videor, & Græciam versus navigo, & in Sparta peregrinor, cumque uxore revertor, & doleo quòd non omnia hæc jam nunc facio. *Ven.* Ne priùs amaveris Pari, quàm pronubam me, & nuptiarum conciliatricem, judicio hoc remuneratus fueris. Decet enim & me victoria potitam vobis adesse, & celebritatem peragere nuptiarum pariter & victoriæ. Omnia enim hæc licet tibi, & amorem, & formam, & nuptias pomo isto mercari. *Par.* Ac metuo ne me post latum judicium negligas. *Ven.* Vis ut tibi jurem? *Par.*

1 Βαρβάρῳ] Phrygi. notum. Iidem Barbaricarii & Phrygiones l. 7. Cod. *De palat. sacr. largit.* Bourd.

2 Δύω καλὼ] Male antea δύο καλὼ. Idem.

3 Ἵμερος ἔ Ἔρως] Dixi ad illud Petron. *tu desiderium, tu voluptas:* sequens Dialogus totus Homericus est. *Idem.*

1 Mu-

Πα. μηδαμῶς, ἀλλ' ὑπόχυ πάλιν. Αφρο. ὑπισχνῆμαι δή σοι τὴν Ἑλένην δώσειν γυναῖκα, ἣν ἀπολιπόντι γε ἐπ' αὐτῇ, καὶ ἀφίξεσθαι παρ' ὑμᾶς εἰς τὴν Ἴλιον. καὶ αὐτὴ παρίσομαι, καὶ συμπράξω τὰ πάντα. Πα. καὶ τί ἔρωτα, καὶ τὸ ἵμερον, καὶ τὰς χαρίτων ἄξεις; Αφρο. θαῤῥεῖ. καὶ τὸν πόθον, καὶ τὸν ὑμέναιον αὖθις τούτοις δώσειν ὑποψόμαι. Πα. ἐκεῖνο ἐπὶ τούτοις δίδωμι τὸ μῆλον, ἐπὶ τούτοις λάμβανε.

Par. Nequaquam, ſed promitte denuo. *Ven.* Promitto igitur fore, ut Helenam uxorem tibi tradam, teque ad ipſam proficiſcentem comiter: deinde ut illa Ilium ad vos veniat. Atque adeò præſens adero, & ad omnia opitulabor. *Par.* Simulne & Amorem, & Amabilitatem, & Gratias adduces? *Ven.* Bono ſis animo: & Deſiderium, & Hymenæum præterea aſſumam. *Par.* Ob hæc igitur do tibi pomum, ob hæc accipe.

ΑΡΕΩΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

MARTIS ET MERCVRII.

ΑΡΗΣ.

Ἠκουσας ὦ Ἑρμῆ οἷα ἠπείλησεν ἡμῖν ὁ Ζεὺς, ὡς ὑπερορπικὼς, ἢ ἀπιθανα; λύειν ἐπηλήσειν, φησίν, ἐγὼ μὲν οὖν ἢν ὑρανῶ σειρὰν κρεμάσωμαι, καὶ ἀπαγάγω βιάζεσθαί με, μηδὲν πονήσειν. ἢ γὰρ δὴ κρεμάσειν. εἰ δ' ἐγὼ θελήσαιμι ἀνελκύσειν, ἢ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἅμα, καὶ τὸν θάλασσαν συναρτήσας μετεωριῶ. καὶ πάντα ὅσα καὶ σὺ ἀκήκοας. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲ κρείττων ἀπάντων ἀμείνων, καὶ ἰσχυρότερός εἰμι, οὐκ ἂν ἀρνηθείην. ὁμῶς δὲ τοσούτων ὑπερφέρειν ὡς μὴ κρίναιμι αὐτὸν, κἂν τὴν γῆν κἂν τὸν θάλασσαν συναράξωμαι, οὐκ ἂν πεισθείην. Ερ. εὖφημα ὦ Ἄρες. ἢ γὰρ ἀσφαλὲς λέγειν τὰ τοιαῦτα, μὴ καί τι κακὸν ἐπιλαισώμεθα τῆς

MARS.

Audiſtin' Mercuri qualia nobis Iupiter ſit minatus, quàm ſuperba, quamque abſurda? Ego, inquit, ſi voluero, catenam ex cœlo demittam, unde ſi vos ſuſpenſi me vi detrahere conemini, luſeritis operam? nunquam enim deorſum traxeritis. Contrà ego ſi velim illam in altum attrahere, non vos ſolum, ſed terram, & mare ſimul ſubvectum in ſublime ſuſtulero. Ad hæc alia, quæ audire potuiſti. At ego, ſiquidem cum uno quolibet conferatur ſingulatim, ita præſtantiorem eum eſſe, viribuſque ſuperiorem non negaverim: ſed unum tam multis antecellere, ut eum pondere nequeamus vincere, etiam ſi terram & mare nobis adjunxerimus, non crediderim. *Merc.* Bona verba Mars. Neque enim talia dicere tutum eſt, ne quid fortè mali ex hac petulantia

φλυαρίας. Αρης. οἶσθ γάρ με πρὸς παντὸς ἂν ταῦτα εἰπεῖν, ἀλλ' ἢ πρὸς μόνον σέ, ὃν ἐγὼ μόνον ἐπιστάμενος ἠπιστάμην; ὃ γὰρ μάλιστα μελοῦσάν μοι ἀκοῦσαι μεθ' ἡδονῆς ἐπειλῆς, σὺ ἂν δυναίμην σιωπῆσαι πρὸς σέ. μέμνημαι γὰρ ὅ πρὸ πολλοῦ, ὁπότε ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐπανέστησαν, ἐπιβάλλοντο ξυνδῆσαι αὐτὸν λαβόντες, ὡς παντὶ τῷ δεδιώς. καὶ ταῦτα τρεῖς ὄντες. καὶ εἰ μή γε ἡ Θέτις κατελεήσασα κάλεσεν αὐτῇ σύμμαχον Βριάρεων ἑκατόγχειρα ὄντα, καὶ ἐδόθη αὐτῷ κεραυνὸς, καὶ βροντή. ταῦτα λογιζομένῳ, ἐπῆλθέ μοι γιλαρὸν ἐπὶ τῇ καλλιρημοσύνῃ αὐτοῦ. Ερ. σιώπα. σύφημί. ἀγαθὸν ἀσφαλὲς ὅτι σοὶ λέγειν, ὅτι ἐμοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα.

capiamus. *Marc.* An verò credis apud quemlibet hæc dicturum me? Imò apud te solum id audeo, quem linguæ continentis esse novi. Sed quod mihi maximè ridiculum videbatur, tum quum hæc minitantem audirem: haud queam apud te reticere. Etenim memini cùm non ita multò ante Neptunus, Iuno & Minerva, mota adversùs eum seditione, molirentur comprehensum illum vincire, quantopere formidans in omnem speciem se verterit, idque cùm tres tantùm essent. Ac nisi Thetis miserata, Briareum centimanum ac opem ipsius vocasset, cùm ipso fulmine & tonitru vinctus fuisset. Hæc reputanti mihi succurrebat ejus magniloquentiam ridere. *Merc.* Tace, bona verba. Neque enim tutum est ista vel tibi dicere, vel audire mihi.

ΠΑΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΑΝ.

Χαῖρε ὦ πάτερ Ἑρμῆ. Ερ. νὴ κύ γε. ἀλλὰ πῶς ἐγὼ σὸς πατήρ; Παν. οὐχ ὁ κυλλήνιος Ἑρμῆς ἂν συγχαίνοις; Ερ. καὶ μάλα. πῶς δ' ἂν ἐμὸς εἴη; Παν. μοιχίδιός εἰμι, ἐξ ἔρωτός σοι γενόμενος. Ερ. νὴ Δία τράγε ἴσως τινὸς μοιχεύσαντος αἶγα. ἐμὸς γὰρ πῶς κέρατα ἔχων, καὶ ῥῖνα τοιαύτην, καὶ πώγωνα λάσιον, καὶ σκέλη δίχηλα, καὶ τραγικὰ, καὶ ὄπισθεν ὑπὲρ τὰς πυγάς; Παν. ὅσα ἂν λοιδορήσῃς εἰς ἐμὲ, τὰ σαυτοῦ υἱὸν ὦ πάτερ ἐπο-

PANOS ET MERCVRII.

PAN.

Salve pater Mercuri. *Merc.* Salve utique & tu. Sed quomodo ego sum tuus pater? *Pan.* Annon es Cyllenius ille Mercurius? *Merc.* Maximè. Quomodo igitur filius meus es? *Pan.* Adulterinus sum, ex amore tibi natus. *Merc.* Per Iovem hirci forsitan alicujus qui capram adulteravit. Nam meus quomodo fueris, qui & cornua habes, talemque nasum, & barbam hirtam, & pedes bifidos, hircinosque, præterea caudam super natibus? *Pan.* Quæcunque in me conviciando dicis, iis tuum ipsius filium pa-

νείδιστον ἀποφαίνῃ. μᾶλλον ὑ σαυτὸν, ὃς τοιαῦτα ᾄδεις, καὶ παιδοποιεῖς. ἐμὲ ὁ ἀναίτιον. Ερ. τίνα ὁ ἔφης σε μητέρα; ἦτα ἔλαθον αἶγα μιχθοῦσα ἴυγξ; Παν. σὺ μὲν αἶγα ἐμίχθυσας, ἀλλ' ἀνάμνησον σαυτὸν εἰ ποτε ἐν Ἀρκαδίᾳ παῖδα ἐλαθέσθαι ἐδίωσε. τί δακνᾷ τὸ δάκτυλον ζητεῖς, καὶ ἐπιπολὺ λάβρως; τὴν Ἰκαρέως λέγω Πηνελόπην. Ερ. εἶτα τί παθοῦσα ἐκείνη ἀντ' ἐμοῦ τράγῳ σε ὅμοιον ἔτεκεν; Παν. αὐτὴ ἐκείνης λόγον σε ἐρῶ. ὅτε γάρ με ἐξέπεμπεν ἐπὶ τὴν Ἀρκαδίαν, ὦ παῖ, μήτηρ μὲν σε ἔφη ἐγὼ εἰμὶ Πηνελόπη ἡ ἀπαρτιάτις. τὸ πατέρα ὑ γίνωσκε γιὸν ἔχων Ἑρμοῦ τὸ Μαίας καὶ Διός. εἰ ὑ κερασφόρος καὶ τριχθσκελὴς εἶ, μὴ λυπίτω σε. ὁπότε γάρ μοι συνῆν ὁ πατὴρ ὁ σὸς, τράγῳ ἑαυτὸν ἀπῄκασεν ὡς λάθοι. καὶ ἀφ' τοῦτο ὅμοιόν ὁ ἀπέοικε τῷ τράγῳ. Ερ. ἢ Δία μέμνημαί ποιήσας τι τοιοῦτον. ἐγὼ δὲν ὁ ἐπὶ καλλῇ μέγα φρονῶν, ἐπ ἀγρύπνῳ αὐτὸς ὢν, ὃς πατὴρ κεκλήσομαι, καὶ γέλωτα ὀφλήσω πᾶσιν ἐπὶ τῇ ὑπαιδίᾳ; Παν. καὶ μὴν ὅ κἀγὼ σε ὦ πάτερ. [1] μικκός τε γάρ εἰμι, ὁ συρίζω [2] πάνυ καπυρόν. καὶ ὁ Διόνυσος ὁδὸν ἐμὲ ἄνδρ ποιεῖν δύναμ, ἀλλὰ ἑταῖρον καὶ ξυμπαίκτην πεποίηκέ με. καὶ ἡγοῦμαι αὐτῷ ᾠδῇ χορῷ. καὶ τὰ πίμνια ὑ εἰ ᾄσαιό με ὁπόσα τοῖς Τέγεαι ὁ ἀνὰ

pater, probroſum declaras, imò potiùs te ipſum qui ejuſmodi generas, taleſque liberos procreas. Ego verò extra culpam ſum. *Merc.* Quam verò etiam dicis eſſe tuam matrem? Num alicubi neſcius cum capra adulterium commiſi? *Pan.* Non commiſiſti adulterium cum capra: ſed reminiſcere num aliquando liberam puellam in Arcadia per vim ſtupraris. Quid mordendo digitum, quæris, ac diu dubitas? Icarii filiam dico Penelopen. *Merc.* Quid igitur illi accidit quòd pro me, hirco te ſimilem peperit? *Pan.* Illius ipſius dicta tibi referam. Quando enim me in Arcadiam ablegabat, ô puer, inquit, tua quidem mater ego ſum, Penelope Spartana: noris autem te patrem habere Deum, Mercurium illum Maiæ & Iovis filium. Quòd ſi cornutus es, ac pedibus hircinis, ne id ægrè tibi ſit. Quando enim mecum rem habebat pater tuus, hirco ſe ipſum aſſimilaverat, ut lateret: & ob id hirco ſimilis evaſiſti. *Merc.* Per Iovem memini me tale quiddam facere. Ego igitur ille qui ob formam elato ſum animo, qui ſum adhuc imberbis, tuus pater vocabor, & ob egregiam prolem omnium irriſioni obnoxius ero? *Pan.* Atqui pater, non futurus ſum tibi dedecori: Muſicus enim ſum, & fiſtula prorſus ſtridulum cano. Nihilque ſine me facere poteſt Bacchus: ſed ſocium & conſaltatorem me fecit, & chorum ipſi duco. Quin & ovilia mea ſi videas, quot & circum Tegeam, & per

1 Μικκὸς γάρ εἰμι] Sic in Bacch. & ὀκταετὴρ. Copioſe Nonn. Dionyſ. Interpret. Theocriti, & Virg. *Bourd.*

2 Πάνυ καπυρόν] Λαμπρὸν, ἡδύ, ut in ſchol. Theocr. Idyll. 7. καπυρὸν ᾄσμα, λαμπρὸν, ἡδύ, μεταφορικῶς. τὰ γὰρ ἐξοπλα τῆς ἀθροισμάτων ἡδονῆ τινὶ γεύεται. Tangit aliam interpretationem. & hæc verba Micyll. interp in quibuſdam libris legitur λιγυρὸν, ſed καπυρὸν, verbum ruſticum, ut in Longi ποιμ. δύσκ-

τὸ Παρθένιον ἔχω, πάνυ ἡδέως ἄρχω ἢ καὶ τῆ Ἀρκαδίας ἀπαίσης. ἀσμένως ἢ ἐν Ἀθηναίοις συμμαχήσας, ὅπως ἠρίσθησε τὸ Μαραθῶνι, ὥστε ἐν ἀριστείον ἠρόμην μοι, τὸ ἴσον τῆ ἀκροπόλει κτῆλαιον. ἦν γὰρ εἰς Ἀθήνας ἔλθης, ὅσον ἐστὶ Πανὸς ὄνομα. Ερ. εἶτα δέ μοι, γεγάμηκας ὦ Πὰν ἤδη; τοῦτο γὰρ οἴομαι καλεῖσί σε. Παν. ἠδυμαῖ; ὦ πάτερ. [1] ἐρωτικὸς γάρ εἰμι κοὐκ ἂν ἀρκεσθείμην σιωπῶν μιᾷ. Ερ. πῶς εἶπες ἄρτι δηλαδὴ ἐπῳδάνεις. Παν. σὺ μὲν σκώπτεις, ἐγὼ δὲ, τῆ τε Ἠχοῖ, καὶ τῆ [2] Πίτυϊ συνείμι, καὶ ἀπέσεις τῆς δὲ Διονύσου Μαινάσι. ἐ πάνυ ἀηδάζομαι σὺν αὐτῶν. Ερ. οἶδα ἐν ὅ, τι χαρίσῃ ὦ πάτερ μοι τὸ αἰτοῦντί μοι; Παν. σκέψασθε ὦ πάτερ. ἡμεῖς δὲ, ἴδωμεν ταῦτα. Ερ. καὶ σκέψαι μοι, ἐ φιλοφρονῆ, πατέρα δὲ ὄντα μὴ καλέσῃς με, ἀκούοντός γε τινός.

per Parthenium habeo, admodum gaudeas. Toti etiam Arcadiæ impero. Nuper quoque Athenienſibus opem ferens ita ſtrenuè in Marathone me geſſi, ut fortitudinis præmium retulerim, ſcilicet antrum illud quod eſt ſub arce. Quòd ſi igitur Athenas veneris, cognoſces, quantum ibi ſit nomen Panos. *Merc.* At dic mihi Pan, jamne uxorem duxiſti? hoc enim opinor, dictitant te. *Pan.* Nequaquam pater, amori enim ſum deditus, nec cum una rem habere contentus eſſem. *Merc.* Capras videlicet inis. *Pan.* Tu quidem cavillaris. At ego cum Echone & Pity, omnibuſque Bacchi Mænadibus rem habeo: & magno ſtudio ab ipſis obſervor. *Merc.* Scis igitur, fili, quid mihi primùm petenti, gratificaturus ſis. *Pan.* Impera, Pater, nos autem hæc videbimus. *Merc.* Et accede ad me, & me amanter complectere. Vide autem ne me patrem quoquam audiente appellaris.

βέλτιστε autem ἐκδίκησιν παρεχὸν τὸ πραχὺ ἢ τὸ ἀχρεῖον τῆ συνείμαλ@ ἢ ἐν ἡδέσιτο οἶναι ἐν κορμέν σκώνε διατθρυμμένῳ. *teſtarum ſonitus.* Qua de re viri Clariſſimi Iſaac. Caſaub. ad Suet. Theod. Marcil. ad Perſ. *Bourd.*

1 Ἐρωτικὸς γάρ εἰμι] Sic Pan dictus φιλοπαρθένῳ, Achill. Tat. lib. 2. & ἐρωτικὸς. Long. lib. 2. *Idem.*

2 Πίτυϊ] Suid. in Pitus: Nonn. Dionyſ. lib. 2. Propert. lib. 1. Male in quibuſdam Πυτῆ. in Anglic. Πυθῆ. Idem.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΝΥΣΟΥ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί ἂν λέγοιμι ὁμοπατρίους ὄντας Διόνυσε ἀδελφοὺς Ἔρωτα, καὶ Ἑρμαφρόδιτον, καὶ Πρίαπον, ἀνομοίους ὄντας τὰς μορφὰς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα; ὁ μὲν γὰρ, παγκάλου, καὶ τοξότης, καὶ δυναμικὸς ὁ μικροῦ περιβόητος, ἀπάντων ἄρχει. ὁ δὲ, θῆλυς, καὶ ἁβρόδιτος, καὶ ἀμφίβολος τὴν ὄψιν. σὺ δὲ ἀμφοτέρως ἔοικας, οὔτε παρθένῳ. ὁ δὲ, καὶ [1] πέρα τοῦ δύσχρηστος ἀνδρικὸς ὁ Πρίαπος. Διο. μηδὲν θαυμάσῃς ὦ Ἀπολλον. οὐ γὰρ ἡ Ἀφροδίτη αἰτία τούτου, ἀλλὰ οἱ πατέρες, ἀμφοῖν γεγενημένοιν. ὅπου γὲ ὁμοπάτριοι πολλάκις ὄντες μιᾶς μητρὸς, ὁ μὲν, ἄρσην. ἡ δὲ, θήλεια, ὥσπερ ὑμεῖς γένονται. Απο. ναί. ἀλλ' ἡμεῖς ὅμοιοί ἐσμεν, καὶ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύομεν. τοξότης γὰρ ἄμφω. Διο. μίχθε μὲν τόξῳ, τὰ αὐτὰ δὲ Ἄπολλον. σκέπτα γοῦν ὅμοια. ὅπου γὰρ Ἄρτεμις, ξυνεκπονεῖ σοι Σκύθαις. σὺ γὰρ, μαντεύῃ, καὶ ἰᾷ τοὺς κάμνοντας. Απο. οἶδ' γὰρ τὸν ἀδελφὸν χαίρειν τοῖς Σκύθαις, ἢ γε καὶ παρισκεύασαι, ἤν τις ἕλλην ἀφίκηται ποτὲ ἐς τὸν ταυρικὸν συνεκπλεῦσαι μετ' αὐτοῦ, μυσταγωγήσων ἐς σφαγάς; Διο. οὐκ εἰκῆ ποιῶσι. ὁ μὲν γάρ τοι Πρίαπος, γελοῖον γάρ τι σοι διηγήσομαι, ἐπῆλθόν ποτε Λαμψάκῳ

APOLLINIS, ET BACCHI.

APOLLO.

Numquid Bacche dixerimus fratres esse Cupidinem, Hermaphroditum, & Priapum, cùm sint forma & studiis dissimiles? Ille enim est omnino formosus & jaculator, nec parva potestate munitus, omnibus imperat. Hic autem effœminatus, ac semivir, & ambigua facie, ita ut dignoscere nequeas sit-ne adolescens, an virgo. Tertius autem Priapus, etiam supra modum virilis est. *Bac.* Ne mireris Apollo: non enim hujus rei causa est Venus, sed patres qui diversi fuêre: quandoquidem & ii qui eodem patre, eademque matre nascuntur, sæpenumero alius mas, alius fœmina, quemadmodum & vos nascuntur. *Apo.* Ita sanè. Sed nos similes sumus, iisdemque studiis tenemur: sagittarii enim ambo sumus. *Bac.* Quantum ad arcum attinet, eadem exercetis, Apollo: sed similia non sunt illa: quòd Diana hospites mactat apud Scythas: tu verò vaticinaris, & ægrotantibus mederis. *Apo.* An tu putas idorem delectari Scythis: quæ quidem se adornavit, siquis Græcus aliquando in Tauricam advenerit, ut cum eo inde enaviget, & pro mactationes illas? *Bac.* Rectè sanè illa. Sed hic Priapus (ridiculum enim quiddam narrabo tibi, quod cùm Lampsaci nuper essem, mihi

1 Πέρα τοῦ δύσχρηστος] Διὰ τὸ ὑπερμέγεθες τοῦ αἰδοίου. Dixi alibi, vocant ἐκπρόθυρα: de qua dictione alibi. *Bud.*

τ' ἐρωτὸν, ἐ τὴν Ἀφροδίτην ἔγημε, ἐ παιδεύζεις πρὸς αὐτῆς. οἱ δὲ σοὶ παῖδες, ἡ μὲ αὐτῶν ἀρρενικὴ, πέρα δ' μίτρης, κ' ὄρνιθ. καὶ τὸ πλεῖσον, ἐς τὴν Σκυθίαν ἀπελθόντα, πάντες ἴσασιν οἷα ἐσθίς ξενοκτονῶντα, καὶ μιμεμένη τὰς Σκύθας αὐτὰς, ἀνθρωποφάγους ὄντας. ὁ δ' Ἀπόλλων, πρόσπαισεῖ μὲ πάντα εἰδέναι, κ' τοξεύειν, καὶ κιθαρίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαντεύεσθ, καὶ καθησυχάμενον ἐργαστήρια τ μαντικῆς, τὸ μὲ, ἐν Δελφοῖς, τόδ' ἐν Κλάρῳ, κ' ἐν Διδύμοις, ἐξαπατᾷ τὰς χρωμένας αὐτῷ, λοξὰ καὶ ἑπαμφοτερίζοντα πρὸς ἑκάτερον τ ἐρωτήσεως ἀποκρινόμενον, ὡς ἀκίνδυνον εἶναι τὸ σφάλμα. καὶ πλανᾷ μὲ ἀπ' τοιῦτα, πολλοὶ γὰ οἱ ἀνόητοι, κ' παρίχοντες αὐτὰς καθαπτόμενοι. πολλὰ δὲν ἀγνοεῖ ταί γε ὑπὸ τ σωφρονεστέρων, τὰ πολλὰ προσποιόμενον. αὐτὸς γὰρ ὁ μάντις ἡγοῦ, ὅτι φονεύσ μὲ τ ἐρώμενον τὸν ἔπειτα, ὑ προεμηνύσατο ἡ, ὡς φύξεις αὐτὸν ἡ δάφνη. κ' τοῦτο, ὅτι καλὸν κ' κομήτην ὄντα. ὥστε ἔχ ὁρῶ καθόπ καλλιτεχνοτέρα τ Νιόβης ἔδυcur pulchriores liberos te quam exornavit, & Venerem uxorem duxit, à qua ſtudioſe obſervatur. Contra verò tuorum liberorum, altera quidem ultra modum virilis, & [1] montivaga: poſtremo in [2] Scythiam profecta, ſciunt omnes, qualia comedat, hoſpites mactando, & Scythas ipſos imitando, qui humana carne veſcuntur. Apollo autem, ſimulat quidem ſeſe omnia ſcire, & jaculari, & cithara canere, & medicari morbos, & vaticinari: & erectis vaticinandi tabernis, hac quidem in Delphis, illa [5] in Claro, & Didymis, decipit conſulentes ſe, obliqua & in utramque partem interrogationis inclinantia reſpondendo, tutus ut ſit error: & hinc diteſcit: multi enim ſunt amentes, qui ſe præſtigiis deludendos præbent. Verum non ignorant prudentiores, ipſum multa mentiri: quippe ille ipſe vates ignorabat ſe amaſium diſco interfecturum eſſe, nec prædixerat fore, ut ipſum Daphne fugeret, idque [7] ita formoſum & comatum. Itaque non video [8] Nioben illam procreaſſe putaris. *Lat.*

1 *Montivaga*] Horat. lib. 4. Carm. Stat. in Achill. *littora multum Montivagæ dilecta Deæ.* Cogn.

2 *Scythiam*] Scythæ, & Tauri ſive Sarmatæ inhoſpitales fuerunt, & hoſpites omnes Dianæ ſolebant immolare, veſcebantur humanis carnibus & interfectorum calvarias habebant pro pateris. *Idem.*

3 Ξενοκτονῶντα] Sic Dialog. Apoll. & Bacch. Ovid. 3. de Ponto Achill. Tat. lib. 8. *Bourd.*

4 Πάντα εἰδέναι] Callimach. hym. Apoll.

Τίχη δ' ἀμφιλαφὴς ἥτις τόσον ὄσσον Ἀπόλλων.

Apud. Florid. 1. Ariſtoph. in Plut. Orpheu. Homer. hym. εἰς Ἀπολλ. Idem.

5 *In Claro*] Iſacius Lycophronis interpres Clarum montem & urbem non longè à Colophone ponit, ubi fuerit Clarius Apollo. *Cogn.*

6 Λοξὰ] Momus in Apollinem δίκαιον. Sic in Alexand. ſic in Iove. Tragœd. & paſſim Λοξίας Apollinis cognomentum. *Bourd.*

7 *Ita formoſum*] Virg. in Bucol.

Orphei Calliopea, Lino formoſus Apollo. Cogn.

8 *Nioben*] De qua Euſtat. ad Homer. Iliad. ω. Idem.

1 *Map-*

ξας. Λη. ταῦτα μὴν τοι τὰ τέκνα ἡ ξενοκτόνος, καὶ ὁ ψευδόμαντις οἰδε, ὅπως λυπεῖ σε ὁρώμενα ἐν τοῖς θεοῖς, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ μὲ, ἐπαινῆται ἐς τὸ κάλλος, ὁ δὲ, κιθαρίζῃ ἐν τῷ συμποσίῳ θαυμαζόμενος ὑφ' ἁπάντων. Η. ἐγέλασας ὦ Λητοΐ. ἐκεῖνος θαυμαστὸς, ὃν ὁ [1] Μαρσύας, εἰ τὰ δίκαια αἱ μοῦσαι δικάσουσι ᾄδειν, ἀπόδειρεν ἄν, αὐτὸς κρατήσας τῇ μουσικῇ; νῦν δ' κατασοφισθεὶς ἄβλιος ἀπόλλυται, ἀδίκως ἀλλὰ. ἡ δὲ κάλη σου παρθένος, ὥστε καλὴ ἐστι, ὡς ἐπεὶ ἔμαθε ὀφθεῖσα τὰ Ἀκταίωνος, φοβηθεῖσα μὴ ὁ νεανίσκος ἐξαγορεύσῃ τὸ αἶσχος αὐτῆς, ἐπαρφᾶναι αὐτῷ τὰς κύνας. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅτι ἀδὶς τὰς τεκούσας ἐμισεῖτο, παρθένος γε καὶ αὐτὴ οὖσα. Λη. μέγα ὦ Ἥφαιστε, ὅτι ξυνὴ τοῦ Διὸς, καὶ συμβασιλεύεις αὐτῷ. καὶ δῆτα τοῦτο ὑβρίζεις ἀδεῶς. πάλιν ἀπὸ ὄψομαί σε μετ' ὀλίγον αὖθις δακρύουσαν, ὁπόταν σε καταλίπων, ἐς τὴν γῆν κατίῃ, ταῦρος ἢ κύκνος γιγόμενος.

Lat. At verò hi liberi, hospitum videlicet mactatrix ista, & mendax ille vaticinator, scio quam gravi molestia te afficiant, quum inter Deos conspiciuntur: & maximè quando hæc quidem ob pulchritudinem laudatur, hic verò in convivio citharam cum omnium admiratione personat. *Iun.* Risi Latona. Ille-ne admiratione dignus, quem Marsyas, si modo justè judicare voluissent Musæ, ut qui ipse Musica vicerat, excoriasset? Nunc autem deceptus ille miser perit, injuste sane damnatus. Hæc autem formosa tua virgo, ita formosa est, ut postea quam animadvertit se se ab Actæone conspectam fuisse, vereta ne adolescens ille turpitudinem ipsius evulgaret, immiserit illi canes. Vt interim non dicam, quod neque parturientibus obstetricatura fuisset, si virgo utique & ipsa esset. *Lat.* Valde elato es animo ô Iuno, eo quod cum Iove concumbis, & cum ipso regnas; Ideoque intrepide contumeliosa es. Verumtamen brevi te rursus lachrymantem videbo, quum te relicta in terram descenderit, in taurum aut cygnum conversus.

1 *Μαρσύας*] Apul. loc. cit. Iul. Imp. Epist. ad Iambl. *Bourd.*

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

APOLLINIS ET MERCVRII.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί γελᾷς ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ὅτι γε λοιοταῖς ὦ Ἄπολλον εἶδον. Απο. εἰπὲ ὧν, ὡς καὶ αὐτὸς ἀκούσας ἔχω ξυγγελᾶν. Ερ. ἡ Ἀφροδί-

APOLLO.

Quid rides Mercuri? *Merc.* Quoniam maximè ridicula vidi Apollo. *Ap.* Dic igitur, ut & ipse auditis illis habeam quod tecum rideam. *Merc.*

τη ξυνοῦσα τῷ Ἄρει, κατείληπται. καὶ ὁ Ἥφαιστος ἔδησεν αὐτὺς ξυλλαβών. Απο. πῶς; ἡδὺ γάρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ερ. σὺ πολλὰ οἶμαι τοιαῦτα εἰδὼς ἐθήρευεν αὐτύς. καὶ ὡς περὶ τὸν εὐνῶν ἄφατα δεσμὰ περιθεὶς, εἰργάζετο ἀπιόντων ἐπὶ τὴν κάμινον. εἶτα ὁ μὲν Ἄρης εἰσέρχεται λαθών, ὡς ᾤετο. καθορᾷ δ' αὐτὸν ὁ ἥλιος, καὶ λέγει πρὸς Ἥφαιστον. ἐπὶ δ' ἐπύθετο ὅ τι λέχους, καὶ ὃν ἔργον ἦσαν, καὶ αὐτὸς ἐμηχανᾶτο τὴν ἁρπαγήν, ἀφῆκε μὲν αὐτοῖς τὰ δεσμὰ, ἐφίσταται δ' αὐτοῖς ὁ Ἥφαιστος. καὶνὴ μὲν ὄν, καὶ γὰρ ἔτυχε γυμνὴ οὖσα, οὐκ εἶχεν ὅπως ἐγκαλύψαιτο αἰδημένη. ὁ δ' Ἄρης τὰ μὲν πρῶτα ἀφυγεῖν ἐπειρᾶτο, καὶ ἤλπιζε ῥήξειν τὰ δεσμά. ἔπειτα δ' σπουδὴς οὐ ἀφύκτῳ ἐχόμενον ἑαυτὸν, ἱκέτευε. Απο. τί δ', ἀπέλυσεν αὐτὺς ὁ Ἥφαιστος; Ερ. ἠδέπω. ἀλλὰ ξυγκαλέσας τὺς θεὺς ἐπιδείκνυ τῷ μοιχίαν αὐτοῖς, οἱδὲ, γυμνοὶ ἀμφότεροι κἀπὶ τοιούτῃ, ξυνδεδεμένοι ἐρυθρῶσι. καὶ τὸ θέαμα ἡδὺ ἦν ἐμοὶ ἔδοξε μοιχὸν αὐτὸ γενόμενον τὸ ἔργον. Απο. ὁ δὲ χαλκεὺς ἐκεῖνος, οὐκ αἰδεῖται καὶ αὐτὸς ἐπιδεικνύμενος τῷ αἰσχύνῃ ᾧ γαμεῖ; Ερ. μὰ Δί', ὡς γε καὶ ἐπιμελὴς αὐτοῖς ἐφοιτᾶ. ἐγὼ μέν τοι, εἰ χρὴ πάλαθες εἰπεῖν, ἐφθόνουν τῷ Ἄρει, μὴ μόνον μοιχεύσαντι τὴν καλλίστην θεὸν, ἀλλὰ καὶ δεδεμένῳ μετ' αὐτῆς. Απο. ὄναιτο καὶ δεδεῖσθαι ἂν ὑπείμενος ἐπὶ τούτῳ; Ερ. σὺ δ' οὐκ ἂν ὦ Ἄπολλον; ἴθι μόνον ἐπιλαθοῦ. ἐπαινέσομαί γάρ σε ἐὰν μὴ τὰ ὅμοια καὶ αὐτὸς εὖξῃ ἰδών.

Venus cum Marte concumbens deprehensa est, eosque comprehensos vinculis constrinxit Vulcanus. *Apol.* Quomodo? Suave enim quiddam dicturus videris. *Merc.* His, ut puto, dudum cognitis, eos aucupabatur: & lecto occultis quibusdam vinculis circundato, abiens ad fornacem opus faciebat. Post hæc Mars clanculum ingreditur, ut putabat. Videt autem ipsum Sol ex alto, & Vulcano declarat. Vbi igitur lectum conscendissent, & in opere essent, & jam intra retia tenerentur, ipsis quidem vincula circumvolvuntur, intervenit autem Vulcanus. Illa igitur (nam tum erat nuda) pudefacta non habebat quo se tegeret. Mars autem primo quidem fugere conabatur, seque vincula disrupturum sperabat. Sed posteaquam intellexit se sine effugii spe detineri, supplicabat. *Ap.* Quid igitur? solvit-ne ipsos Vulcanus? *Merc.* Nequaquam: sed convocatis Diis spectandum exhibuit adulterium. Illi autem ambo nudi deorsum inclinatis oculis, colligati erubescebant: & spectaculum mihi videbatur jucundissimum, cum propemodum ipsum opus fieret. *Ap.* At non pudet fabrum illum sui conjugii turpitudinem exhibere spectandam? *Merc.* Non per Iovem, quippe qui ipsos astans irrideat. Ego vero, si verum fateri oportet, Marti invidebam: non solum quod cum formosissima Dea communis-

set adulterium: sed etiam quod una cum ipsa vinctus esset. *Ap.* Ergo & te sic ligari patereris? *Merc.* Tu vero non, Apollo? aspice modo accedens: nam te collaudabo, si quum videris, eadem ipse non optaris.

ΗΡΑΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΣ.

IVNONIS, ET IOVIS.

ΗΡΑ.

Ἐγὼ μὲν ἠχυνόμην ἂν ὦ Ζεῦ, εἰ μοι τοιοῦτος ὁ υἱὸς ἦν, ἀλλὰ καὶ διεφθαρμένος ὑπὸ τῆς μέθης. μίτρᾳ μὲν ἀναδεδεμένος τὴν κόμην, τὰ πολλὰ δὲ μαινομένας γυναιξὶ σοφὸν, ἀθρήσας αὐτῶν ἁπαλώτερον ὑπὸ τυμπάνοις καὶ αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις χορεύων· καὶ ὅλως παντὶ μᾶλλον ἐοικὼς, ἢ σοὶ τῷ πατρί. Ζ. καὶ μὴν οὔτός γε ὁ ἀθρήσας τὸ γυναικῶν, ὁ μόνον ὦ Ἥρα τὸν Λυδίαν ἐχειρώσατο, καὶ τοὺς κατοικοῦντας τὸν Τμῶλον ἔλαβε, καὶ τοὺς Θρᾷκας ὑπηγάγετο, ἀλλὰ καὶ ἐπ' Ἰνδοὺς ἐλάσας τὸ γυναικεῖον τοῦτο στρατόπεδον, τοὺς τε ἐλέφαντας εἷλε, καὶ τὴν χώραν ἐπέβη, καὶ τὸν βασιλέα ἔσχε· ὀλίγου δεῖν ἀνῃρῆσθαι τολμήσαντα, αἰχμαλώτων ἀπήγαγε. καὶ ταῦτα ἅπαντα ἔπραξεν, ὀρχούμενος ἅμα, καὶ χορεύων, θύρσοις χρώμενος κισσίνοις, μεθύων ὡς φῂς, καὶ σοβαίζων. εἰ δέ τις ἐπιχείρησε λοιδορήσασθαι αὐτῷ, ὑβρίσας εἰς τὸν πλείστην, καὶ τοῦτον ἐπεμωράνθη, ἢ κατεδήσας τοῖς κλήμασιν, ἢ ἀμφακαδίναις πατήσας ὑπὸ τῆς μητρὸς ὥσπερ νεβρός. ὁρᾷς ὡς ἀνδρεῖα ταῦτα, καὶ σὺ ἀπάξια τοῦ πατρός; εἰ γὰρ παιδιὰ καὶ τρυφὴ ἐστὶν αὐτοῖς, ὑβρὶς φησίν. καὶ μάλιστα εἰ λογίσαιτό τις οἷος ἂν ἦν ὁ υἱὸς, ὅτε ταῦτα μεθύων ποιεῖ.

IVNO.

Equidem pudefierem Iupiter, si mihi talis esset filius, effœminatus adeo, & ebrietate perditus: mitra revinctam habens comam, ac sæpe cum insanis mulieribus conversans, mollior illis ipsis, ad tympana & tibias, & cymbala choreas agens: atque in summa cuivis magis quam tibi patri similis. *Iup.* At vero hic muliebri mitra revinctus, mollior mulieribus, non solum, ô Iuno, Lydiam subjugavit, & Tmoli incolas cepit, & Thraces subegit: verum etiam contra Indos, cum hoc muliebri exercitu profectus, & elephantos cepit, & terra potitus est, ipsumque regem, qui aliquantum resistere ausus fuerat, captivum abduxit. Atque hæc omnia fecit, saliens simul, & choreas agens, hastis utendo hederaceis, ebrius interea, ut ais, atque furore correptus. Quod siquis ipsi conviciari aggressus est contumelioseque de sacris ejus loquendo, hunc etiam punivit, vel palmitibus implicando, vel ut à matre tamquam hinnulus laceraretur, efficiendo. Vides quam virilia hæc, & me patre non indigna. Si vero lusibus & deliciis inter hæc indulget, non est quod invideas & maxime si cogites, qualis hic sobrius futurus erat, quando etiam ebrius hæc facit. *Iun.*

1 Ἐγὼ μὲν] Repetit omnia hujus Dialogi in Bacch. Eurip. Nonn. Ovid. alii. *Bourd.*

Η. σύ μοι δοκεῖς ἐπαινέσαι καὶ τὸ εὕρεμα αὐτῶ τῶ ἀμπέλου, καὶ τὸ οἶνον. καὶ ταῦτα, ὁρῶν οἷα οἱ μεθυόντες ποιοῦσι σφαλλόμενοι, καὶ ὡς ὕβρει τραπόμενοι. καὶ ὅλως μεμηνότες ὑπὸ τοῦ πότου. τὸ γοῦν Ἰκάριον, ᾧ πρῶτῳ ἔδωκε τὸ κλῆμα, οἱ ξυμπόται αὐτοῦ διέφθειραν, παίοντες πῖς δικέλλαις. Ζ. ὁρᾶν τοῦτο φής. ἀ γὰρ οἶνος ταῦτα, ὁρᾶ ὁ Διόνυσος ποιεῖ. τὸ γὰρ ἄμετρον τοῦ πόσεως, καὶ τὸ πέρα τοῦ καλῶς ἔχοντος, ἐμφορεῖται τοῦ ἀκράτου. ὃς δ' ἂν ἔμμετρα πίνῃ, ἱλαρώτερος μὲν, καὶ ἡδίων ἥδιστ' ἂν. οἷον ὁ Ἰκάριος ἔπαθεν, οὐδὲν ἂν ἐργάσαιτο οὐδένα τῶν ξυμποτῶν. ἀλλὰ σὺ ἐπιζηλοτυπεῖν ἔοικας ὦ Ἥρα, καὶ τῇ Σεμέλης μεμνησθαι, εἰ γε ἀφθόνως τοῦ Διονύσου τὰ κάλλιστα.

Iun. Tu mihi etiam laudaturus videris ipsius inventum, vitem scilicet & vinum: idque cum videas, qualia inebriati isti factitent titubantes, & ad contumeliam animum convertentes, denique præ potu insanientes. Itaque Icarium, cui primo dedit palmitem, ipsi compotores ligonibus cæsum interfecere. *Iup.* Nihil hoc dicis. Non enim vinum hæc, neque ipse Dionysius efficit, sed immoderatus potus, & ultra quam decet, impleri mero. Qui autem moderatè biberit, hilarior, & suavior fuerit. Nulli autem compotorum tale quid fecerit, quale passus est Icarius. Sed tu adhuc zelotypia videris affici, ac Semeles reminisci Iuno, siquidem Dionysii res pulcherrimas calumniaris.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ, ΚΑΙ ΕΡΩΤΟΣ.

VENERIS ET CVPIDINIS.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

Τί δήποτε ὦ Ἔρως, τοὺς μὲν ἄλλους θεοὺς κατηωρίσω ἅπαντας, τὴν Δία, τὸν Ποσειδῶ, τὸν Ἀπόλλω, τὴν Ἥραν, ἐμὲ τὴν μητέρα, μόνης δ' ἀπέχῃ τὴν Ἀθηνᾶς, καὶ ἐπ' ἐκείνης ἄπυργος μὲν σοι ἡ δᾷς, κενὴ δ' εἰσὶν ἡ φαρέτρα, σὺ δ' ἄτοξος εἶ, καὶ ἄστοχος; Ε. δέδια ὦ Μῆτερ αὐτήν. φοβερὰ γάρ ἐστι, καὶ χαροπὴ, καὶ δεινῶς ἀνδρική. ὁπόταν δὲ σὺ τεινάμενον τὸ τόξον ἴῳ ἐπ' αὐτὴν, ἐπισείσασα τὴν λόφον, ἐκπλήττει με, καὶ ὑποτρόμος γίνομαι, καὶ ἀποβάλλω μου τὰ τοξεύμα-

VENVS.

Quid tandem causæ est, Cupido, cur cæteros omnes Deos expugnaris, Iovem, Neptunum, Apollinem, Iunonem, me denique tuam matrem, ab una verò Minerva abstineas, tuaque fax nihil ignis adversus ipsam habeat, vacua jaculis sit pharetra, tu arcu careas, nec jaculari noris? *Cup.* Metuo ipsam, mater, est enim formidabilis, aspectu truculento, ac summoperè virilis. Proinde siquando illam tenso arcu petam, galeæ cristam quatiens, expavefacit me, tum intremisco, & è manibus meis

πεσὼν τ χειρῶν. Αφρ. ὁ Ἄρης ἦδὲ φοβερώτερος ἰὼ; ἐ ὅμως ἀφώπλισας αὐτὸν, καὶ νενίκηκας. Ε. ἀλλ' ἐκεῖνος ἑκὼν ἐπισείεταί με, καὶ ἐπισκηλεῖ. ἡ Ἀθηνᾶ δ', ὑφορᾷ ἀεί. καί ποτε, ἐγὼ μὲ ἄκλως παρέπλην, πλησίον ἔχων τὸν λαμπάδα. ἡ δέ, εἴ μοι ἐπόσῃ φησὶ, τὴ τ πατέρα, τῷ δεραπίσω σε ἀφαπίσασα, ἢ τ ποδὸς λαβομένη, καὶ ἐς τ τάρταρον ἐμβαλοῦσα, ἢ αὐτὴ ἀφαπασαμένη, ἀφαρπάσω. πολλὰ τοιαῦτα ἠπείλησε. καὶ ὁρᾷς δριμὺ, καὶ ἐπὶ τ ϛήθους ἐχὶ ἐπόσοπόν τι φοβερὸν, ἐχίδιας κεκαλυμμένον, ὅπερ ἐγὼ μάλιστα δέδια. μορμολύττεται γάρ με, καὶ φόβον ὅταν ἴδω αὐτό. Αφρ. ἀλλὰ τῷ μὲ Ἀθηνᾶν δέδιας ὡς φῂς, καὶ τῶν Γοργόνα. καὶ ταῦτα, μὴ φοβηθεὶς τ κεραυνὸν τ Διός. αἱ δὲ μᾶσαι, ἀφ' τίνες ἄτρωτοι, καὶ ἔξω βελῶν εἰσιν; ἢ κἀκείνας λόφος ἐπισείεται, καὶ Γοργόνας ἐπιφαίνεται; Ε. αἰδοῦμαι αὐτὰς ὦ μῆτερ. σεμναὶ γάρ εἰσι, ἐ ἀεί τι φρονπίζουσι. καὶ τόξα ὠδὴν ἔχουσι. καὶ ἐγὼ παρίστημαι πολλάκις αὐταῖς, κηλούμενος ὑπὸ τ μέλους. Αφρ. ἴσα καὶ ταύτας, ὅτι σεμναί. τῶν δ' Ἄρτεμιν τίνα ἕνεκα οὐ τιτρώσκεις; Ε. τὸ μὲν ὅλον, ὑδὲ καταλαβεῖν αὐτῶν οἷόν τε, φύσεως ἀεὶ ἀφ' τ ὁρᾶν. εἶπε καὶ ἴδιόν τινα ἔρωτα ἠδέως. Αφρ. τίνος ὦ τέκνον; Ε. ϛήθους, καὶ ἰλάφων, καὶ νεβρῶν, αἱρεῖν τε διώκοντα, ἐ καταπτοεύοντα. καὶ ὅλως ἐπὶ τῷ τοιούτῳ εἰσὶν. ἐπὶ τὸν γε ἀδελφὸν αὐτῆς, καίτοι τοξότην καὶ αὐτὸν ὄντα, καὶ ἐκηβόλον. Αφρ. οἶδα ὦ τέκνον, πολλὰ σκεῖνον ἐπόξευσας.

meis effluunt tela. *Ven.* Atqui Mars, annon erat hac formidabilior? attamen exarmatum ipsum superasti. *Cup.* Imo ille ultro me admittit, & invitat. Verum Minerva torve semper aspicit: quin aliquando temerè ad illam advolavi, facem propius admovens: at illa, si ad me accesseris, inquit, te, per meum patrem, lancea transfixum, vel pede arreptum, & in tartara præcipitem datum, vel discerptum, perdam. Plurima item id genus minabatur. Ad hæc acribus oculis obtuetur, & in pectore faciem gestat horrendam, viperis comantem, quam magnopere formido: territat enim me, fugioque quoties eam aspicio. *Ven.* Esto sane, Minervam metuis, ut ais, illamque. Gorgonem, idque cum Jovis ipsius fulmen non reformidaris. Musæ verò, cur tibi sunt invulnerabiles, & à tuis jaculis tutæ agunt? Num & hæ cristas quatiunt, & Gorgonas prætendunt? *Cup.* Ipsas revereor, mater: sunt enim vultu reverendo, semperque aliquid meditantur, & cantionibus intentum animum habent: quietiam non raro illis assisto, carminis suavitate delinitus. *Ven.* Esto, has relinque, quoniam sunt reverendæ: at Dianam cur non vulneras? *Cup.* Ut breviter dicam, hanc per montes assiduo fugientem, assequi non possum: deinde proprio quodam amore tenetur. *Ven.* Quonam ô gnate? *Cup.* Nempe venatus cervorum & hinnulorum, quos insectatur ut capiat, & jaculis conficiat: ac prorsum tota rerum hujusmodi studio tenetur: tametsi fratrem ejus, qui nimirum & ipse arcu valet, & ferit eminus. *Ven.* Intelligo gnate. Illum sagitta sæpe vulnerasti.

ΘΕΩΝ ΚΡΙΣΙΣ. | DEARVM IVDICIVM.

ΖΕΥΣ.

Ἔρμῆ, λαβὼν τυτὶ τὸ μῆλον, ἄπιθι ἐς τὴν Φρυγίαν πρὸς τὸν Πριάμε παῖδα τὸν βυκόλον. νέμει γὰρ τὰς Ἴδης ἐν τῷ Γαργαρίῳ. καὶ λέγε ὡς αὐτὸν, ὁπόταν σε ὁ Πάρις, κελεύῃ ὁ Ζεὺς, ἐπειδὴ καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς περὶ ἐρωτικὰ, δικάσαι ταῖς θεαῖς, ἥτις αὐτῶν ἡ καλλίστη ἐστί. σὺ δ' ἀγωνοῦ τὸ ἆθλον νικῆσαι λαβόντα τὸ μῆλον. ἄφαρ δὲ ἤδη καὶ ὑμῖν αὐταῖς ἀπιέναι πρὸς τὸ δικαστήριον. ἐγὼ δ' ἀπαθὴς ἔμοιγε τῆς δίκης ἔσομαι, ἐπίσης τε ὑμῖν ἀγαπῶν. καίτοι εἴγε οἷόν τε ἦν, ἡδέως ἂν ἀπέστης νενικηκυίας εἶδον. ἄλλως τε, καὶ ἀνάγκη μιᾷ τὸ κάλλιστον ἀποδοῦναι, πάντως ἀπεχθάνεσθαι τοῖς πλείοσι. λέγε τοίνυν σὺ μὲν αὐτὸς σεαυτῷ ἐπιτήδειος· ὑμῖν δὲ δικαστὴς, ὁ νεανίας αὐτὸς ὁ Φρύξ, ἐφ' ὃν ἄπιτε, βασιλικὸς μὲν ἐστι, καὶ Γανυμήδης τούτου ξυγγενής. πάλαι δὲ, ἀφίλης, καὶ ὀργῆς, κἂν εἴ τις αὐτὸν ἀπαξιώσειε τοιαύτης θέας. Ἀφρ. ἐγὼ μὲν ὦ Ζεῦ, εἰ καὶ τὸ μῶμον αὐτὸν ἐπιζητήσειας ἡμῖν δικαστὴν, ἀρρίζως βαδιοῦμαι πρὸς τὸν ἐπίδειξιν. τί γὰρ ἂν καὶ μωμήσαιτό μου; ἔχει δὲ καὶ ταύταις ἀρέσκειν τὸν ἄνθρωπον. Ηρα. ὑμεῖς δ' ἡμεῖς ὦ Ἀφροδίτη διαμάχεσθε, ὑπὲρ ἂν ὁ Ἄρης ὁ σὸς ἐπιτραπῇ τὸν δίκαστον. ἀλλὰ διχόμεθα καὶ τούτου, ὅστις ἂν ᾖ, τὸν

IVPITER.

Accipe, Mercuri, hoc pomum, & in Phrygiam proficiſcere ad bubulcum illum [1] Priami filium (paſcit autem in Gargaro montis Idæ cacumine) ac illi dic. Iupiter jubet te, Pari, ſiquidem ipſe formoſus es, & rerum amatoriarum doctus, ſententiam ferre inter Deas, quænam illarum ſit formoſiſſima. Certaminis autem præmium, ea quæ vicerit, pomum accipiat. Porro tempus jam eſt ut & ipſæ ad Iudicem abeatis. Ego vero arbitrium rejicio ut qui vos ex æquo amem: ac ſi modo fieri poſſet, vos omnes libenter victrices viderem: in primis cum neceſſe ſit, eum qui pulchritudinis præmium uni adjudicabit, in plurium odium omnino incurrere. Quare equidem ipſe vobis idoneus judex non ſum. Verum [2] Phrygius ille adoleſcens, ad quem proficiſcimini, regia quidem ſtirpe eſt prognatus, & Ganymedis hujuſce conſanguineus. Cæterum ſimplex eſt & montanus: neque quiſquam illum hac cognitione indignum merito putaverit. *Ven.* Ego equidem Iupiter, etiamſi Momum ipſum præſtituas nobis Iudicem, præſenti animo itura ſum, ad documentum mei præbendum: quid enim in me ille reprehenderit? Sed etiam hiſce hominem placere oportet. *Iun.* Neque nos, Venus, timemus quicquam, non ſi iſti tuo Marti arbitrium permittatur. Sed recipimus & hunc Pa-

1 *Priami filium*] Paris paſtor fuiſſe dicitur. Virg.
Amarunt Dii quoque ſylvas
Dardaniuſque Paris. Cogn.

2 *Phrygius*] Fabula habetur apud Theocrit. in Syracuſ. Virg. 1. Æn. *Idem.*

1 Καὶ

Πάρεν. Ζ. ἦ καὶ σοὶ ταῦτα ὦ θύγατερ συνδοκεῖ; τί φῄς; ἀπορρίπτῃ, καὶ ἐρυθριᾷς; ἴσθι μὲν ἴδιον τὸ αἰδεῖσθαί γε τὰ τοιαῦτα, ὑμῶν δὲ παρθένων. ἐπιδύου οὖν ὅμως. ἄπιτε δή. καὶ ὅπως μὴ χαλεπήνητε τῇ δικαστῇ αἰτιώμενοι, μὴ δὲ κακῶν ὑποπίμπλησθε τῷ παρόντι. εἰ γὰρ οἷόν τε ἐπίσης εἶναι καλὰς πάσας. Ερ. ἀλλὰ μὲν οὐδὲ ἡ Φρυγίας, ἐγὼ μὲν ἡγοῦμαι, ὑμεῖς δὲ μὴ βραδέως ἀκολουθεῖτέ μοι. καὶ χαίρετε, οἶδα ἐγὼ τὸν Πάριν. νεανίας ἐστὶ καλὸς, καὶ πάλαι ἐρωτικὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα κρίνειν ἱκανώτατος· οὐκ ἂν σκαιῶς δικάσειε κακῶς. Αφρ. τοῦτο μὲν ἅπαν ἀγαθὸν, καὶ ὡς ἐμοῦ λέγεις τὸν, δίκαιον ἡμῖν εἶναι τὴν δικαστήν. πότερα δὲ, ἄγαμός ἐστιν ἢ γεγαμηκὼς, ἢ καὶ γυνή τις αὐτῷ συνοίκησις; Ερ. ὁ παντελῶς ἄγαμός ἐστιν ὦ Ἀφροδίτη. Αφρ. πῶς λέγεις; Ερ. δοκεῖ τις αὐτῷ συνοικεῖν Γ' δαία γυνὴ, ἑκατὴ μάλ', ἄγροικος δὲ, καὶ δεινῶς ὀρεσκος. ἀλλ' ὁ σοφὸς ὡς σοφίζεται αὐτὴν ἔοικε. τίνος δ' ἂν ἕνεκα ταῦτα ἐρωτᾷς; Αφρ. ἄδηλος ἡμῖν. Αθη. παροξυσθείσης ὦ δέσποινα, ἰδίᾳ ταύτην κοινολογεῖσθε; Ερ. ἀδύνατον ὦ Ἀθηνᾶ δεινὸν, ὑδὲ καθ' ὑμῶν. ἀλλ' εἴρετό με, εἰ ἄγαμος ὁ Πάρις ἐστὶν. Αθη. ὡς δὴ τί τοῦτο πολυπραγμονοῦσα; Ερ. οὐκ οἶδα. φησὶ δ' ἂν ὅτι ἄλλως ἐπιθυμεῖ. οὐκ ἐξεπίτηδες ἤρετό με. Αθη. τί δὲ ἄγαμός ἐστιν; Ερ. ὁ δοκεῖ. Αθη. τί δὲ τῶν πολεμικῶν ἐστιν αὐτῷ ἐπιθυμία, καὶ φιλόδοξός τις, ἢ τὰ πάντα βουκόλος; Ερ. τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ ἔχω

Parim, quisquis is fuerit. *Iup.* Num tibi etiam, filia, hæc probantur? Quid ais? avertis te, & erubescis? Vobis quidem virginibus proprium ad talia verecundari: sed tamen annuis. Abite igitur, ac videte quæcunque victæ fueritis, ne Iudici fiatis infensiores, nec adolescentulo mali quicquam inferatis. Neque enim fieri potest, ut æqualiter omnes formosæ sitis. *Merc.* Procedamus ergo rectà versus Phrygiam: ac ego quidem præibo: vos autem non lente sequimini me, & bono animo este. Novi ego Paridem hunc: adolescens est formosus: cæterum amori deditus, & ad talia disceptanda maxime idoneus: neque ille male judicaverit. *Ven.* Hoc quidem omne bonum est, & è re mea est quod dicis, justum videlicet esse nobis Iudicem. Vtrum autem cælebs hic est, an vero cum aliqua muliere consuescit? *Merc.* Non omnino cælebs est, Venus. *Ven.* Quid dicis? *Merc.* Videtur cum eo habitare quædam mulier Idæa, sat quidem formosa, sed rustica, & vehementer montana: sed eum ipsi mentem parum adhibere constat. Cujus autem rei gratia hæc interrogas? *Ven.* Hoc temere interrogavi. *Min.* Heus tu male legationem obis, qui cum ista privatim loqueris. *Merc.* Nihil hoc mali, Minerva, nec contra vos: sed interrogabat me, an adhuc cælebs esset Paris. *Min.* Quid hoc ita curiose scisitatur. *Merc.* Nescio. Dixit enim hoc in mentem temere sibi venisse, nec consulto interrogasse me. *Min.* Quid igitur? est-ne cælebs adhuc? *Merc.* Non videtur. *Min.* Numquid aliquo rei bellicæ studio tenetur, atque amans gloriæ est, an nihil aliud quam bubulcus? *Merc.* Verum non possum di-

λάγειν, εἰκάζειν ἢ χρὴ νέον ὄντα, ἃ τούτων ἐρίγειαν τυχεῖν, καὶ βάλεσθαι ἂν περὶ τοῦ αὐτὸν εἶναι καὶ πεῖσαι μάχας. Αφρο. ὁρᾷς; οὐδὲν ἐγὼ μέμφομαι, οὐδὲ περιγκαλῶ σοι, τὸ περὶ ταύτην ἰδίᾳ λαλεῖν. μεμψιμοίρων γὰρ καὶ σὸν Ἀφροδίτης τὰ τοιαῦτα. Ερ. καὶ αὕτη χθὲς τὰ αὐτά με ἤρετο. διὸ μὴ χαλεπῶς ἔχε, μήθ' οἷα μισοικτεῖν, εἴ τι καὶ ταύτῃ καὶ τὸ ἀτελὲς ἀπεκρινάμην. ἀλλὰ μεθ' ἡμῶν λόγων ἤδη πολὺν περιόντες, ἀπαπασάμεθα τὰ ἀστέρων. καὶ χθὲς γὰρ καὶ τὴν Φρυγίαν ἐσμεν. ἐγὼ δὲ καὶ τὴν Ἴδην ὁρῶ, καὶ τὸ Γάργαρον ὅλον ἀκριβῶς. εἰ δὲ μὴ ἐξαπατῶμαι, καὶ αὐτὸν ὑμῶν τὸν δικαστὴν τὸν Πάριν. Ηρα. ὅπου δέ ἐστι; ἢ γὰρ κάμοὶ φαίνῃ. Ερ. ταύτῃ ὦ Ἥρα, πρὸς τὰ λευκὰ σκόπει, μὴ πρὸς ἄκρῳ τῷ ὄρει. ὁρᾷς δὴ τὴν πλάγιον, ἣ τὸ ἄντρον καὶ τὴν ἀγέλην ὁρᾷς. Ηρα. ἀλλ' οὐχ ὁρῶ τὴν ἀγέλην. Ερ. τί φῄς; οὐχ ὁρᾷς βοῦδια καὶ τὸν ἐμὸν ὑπωσὶ δάκτυλον ὑπὲρ μέσων τῶν πετρῶν προερχόμενα, καί τινα ὑπὸ σκοπιᾶς καταβαίνοντα, καλαύροπα ἔχοντα, καὶ ἀνειρχθέντα μὴ πρόσω ἀφοσιώσασθαι τὴν ἀγέλην; Η. ὁρῶ νῦν, εἴ γε σκεῖός ἐστιν. Ερ. ἀλλ' ὑπεῖθεν. ἐπειδὴ δὲ πλησίον ἐσμὲν ἤδη τῆς γῆς, εἰ δοκεῖ, καταβάντες, βαδίζωμεν, ἵνα μὴ ἀφανεῖς παρέλθωμεν αὐτὸν ἄνωθεν ἐξ ἀφανοῦς καθιππάμενοι. Ηρα. οὐ λέγεις, καὶ ἡμεῖς ποιῶμεν. ἐπεὶ δὲ καταβεβήκαμεν, ἄφες σοι ὦ Ἀφροδίτη προϊέναι, καὶ ἡγεῖσθαι ἡμῖν τῆς ὁδοῦ. σὺ γὰρ ὡς τὰ εἰκότα ἔμπειρος εἶ καὶ χωλιὰς, πολλάκις ὡς λόγῳ καταβᾶσα πρὸς Ἀγχίσην. Αφ. εὖ σφόδρα ὦ Ἥρα

dicere: ſed conjicere licet, cum ſit juvenis, optare has res conſequi, ac præcipuum in præliis eſſe velle. *Ven.* Vides? Nihil ego conqueror, nec crimini verto tibi, quod cum hac ſeorſum loqueris: querulorum enim hæc, non Veneris. *Merc.* Etiam hæc eadem ferme interrogavit me: quamobrem ne graviter feras: nec partes tuas putes inferiores, ſiquid etiam huic pro ſimplicitate mea reſpondi. Verum inter loquendum jam multum progreſſi, ſtellas emenſi ſumus, & propemodum Phrygiam contingimus. Ego verò etiam Idam video, totumque Gargarum exacte: & ni fallor, Paridem quoque veſtrum judicem. *Iun.* At ubi eſt? non enim mihi apparet. *Merc.* Hac verſum Iuno, ad ſiniſtram reſpice, non ad ſummum montem, ſed ſecundum latus ubi antrum, & gregem vides. *Iun.* Sed gregem non video. *Merc.* Quid ais? an non vides buculas ſecundum hunc meum digitum, ex mediis rupibus progredientes, & quendam à ſcopulo decurrentem, pedum tenentem, & prohibentem ne longius diſpergatur armentum? *Iun.* Video nunc tandem, ſi modo ille eſt. *Merc.* At ille eſt. Quoniam autem prope jam ſumus, in terram, ſi videtur, demiſſi, pedibus iter faciamus, ne conturbemus illum, ſuperne ex improviſo devolantes. *Iun.* Recte dicis, atque ita faciamus. Cæterum poſteaquam deſcendimus, tuum jam eſt Venus, ut præeas, viamque nobis commonſtres. Tu enim, ut conſentaneum eſt, locorum perita es, quippe quæ; ut fama eſt, ad Anchiſen ſæpe deſcenderis. *Ven.* Non admodum Iuno, gravor

tuis

τούτοις ἄχθομαι τοῖς σκώμμασιν. Ερ. ἀλλ' ἦν ἐγὼ ὑμῖν ἡγήσομαι. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνδιέτριψα τῇ Ἴδῃ, ὁπότε ὁ Ζεὺς ἦρα τοῦ μειρακίου τοῦ Φρυγός. καὶ πολλάκις δεῦρο ἐλθὼν ἀπὸ σκοπιᾶς κατεσκεμμένος εἰς ἐπιστροφὴν τοῦ παιδός· καὶ ὁπότε ἤδη ἐν τῷ ἀετῷ ἦν, συμπαρεπτάμην αὐτῷ, καὶ σωτηρίζων τὸ κάλλος. καὶ εἴ γε μέμνημαι, ἀπὸ ταυτησὶ τῆς πέτρας αὐτὸν ἁρπάσαν. ὁ μὲν γὰρ τότε ἔτυχε συρίζων τοῖς ποίμνιον. κατεπτάμην δ' ὄπισθεν αὐτῷ ὁ Ζεύς, καὶ φῶς μάλα τοῖς ὄνυξι περιβαλών, καὶ τῇ γνάθῳ τὴν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τιάραν διακών, ἀνέφερε τὸ παῖδα πεπορφυρωμένον, καὶ τῇ τραχήλῳ ἀπερραμμένῳ εἰς αὐτὸν ἀπολιπών. τότε δὴ ἐγὼ τὴν σύριγγα ἔλαβον. ἀπεβεβλήκει γὰρ αὐτὴν ὑπὸ τοῦ δέους. ἀλλὰ γὰρ ὁ ἀφιστὴς ἄτοσι, πλησίον. ὥστε ἀποσιπώμεν αὐτόν. χαῖρε ὦ βυκόλε. Πα. τὴ καὶ σύγε ὦ νεανίσκε. τίς ἦ ὢν δεῦρο ἀφῖξαι πρὸς ἡμᾶς; ἢ πῶς ταῦτας ἄγεις τὰς γυναῖκας; ὡς γὰρ ἐπιτηδείας ὁρεοπολεῖν, ὅτι γε ὄσαι καλαί. Ερ. ἀλλ' αἱ γυναῖκες εἰσίν. Ἥρην ἦ ὦ Πάρι, καὶ Ἀθηνᾶν, καὶ Ἀφροδίτην ὁρᾷς, καὶ μὲ τὸν Ἑρμῆν ἀπέστειλεν ὁ Ζεύς. ἀλλὰ τί τρέμεις, καὶ ὠχριᾷς; καὶ μὴ δέδιθι. χαλεπὸν γὰρ οὐδέν. κελεύει δέ σε δικαστὴν γενέσθαι τοῦ κάλλους αὐτῶν, ἐπειδὴ γάρ φησι καλός τε αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικά, σοὶ τοῦτο γνῶναι ἐπιτρέπει. δοκῶ δ' ἐγὼν τὸ ἄθλον ὅσον, ἀναγκαῖος τὸ μῆλον. Αλε. φίλε ἴσθι τί καὶ βούλει; ἡ καλὴ φησὶ λαβεῖν. πῶς ἂν ἐγὼ ὦ διάττοκε Ἑρμῆ δυνοίμην ἐγὼ θνητὸς αὐτὸς, καὶ ἄγροικος ὤν, δικάσαι γένεσθαι θεᾶς, καὶ μείζονος

tuis dicteriis. *Merc.* At igitur ego vos ducam. Et enim ipse in Ida fuit versatus, quando Iupiter amabat Phrygium illum adolescentulum: ac sæpius huc ab illo missus veni, ut puerum observarem. Cumque jam in aquila esset, simul volabam, unaque formosum illum sublevabam: & si bene memini, ab hac ipsa rupe illum in sublime abripuit. Nam hic quidem forte tum fistula canebat ad ovile: ipsi autem à tergo devolans Iupiter, circumjectis leviter admodum unguibus, & ore in tiaram, quam super capite habebat, impresso, in altum sustulit puerum perturbatum, & cervice reflexa in ipsum intuentem. Tum ego fistulam sustuli, quam ille præ timore abjecerat. At enim hic arbiter prope est, itaque compellemus ipsum. Salve bubulce. *Par.* Tu quoque adolescens: Sed quis es qui ad nos huc adveniſti? aut quænam hæ mulieres quas adducis? non enim ad montes incolendos idoneæ videntur, formosæ adeo cum sint. *Merc.* At mulieres non sunt. Sed Iunonem & Pari, & Minervam, & Venerem vides, & me Mercurium misit Iupiter. Sed quid tremis, & expalleſcis? Nihil timeas; nihil hic periculi. Iubet autem te pulchritudinis ipsarum esse judicem. Quandoquidem enim, inquit, & formosus ipse es, & rerum amatoriarum doctus, cognitionem hanc tibi committo: certaminis autem præmium scies, lecto hoc pomo. *Par.* Cedo, ut videam quid sibi velit. *Pulchræ.* inquit, *capiat.* Quo pacto igitur potero, ô here Mercuri, mortalis cum sim ac rusticus, judex esse tam mirandi spectaculi, atque adeo majoris, quam

κῶ, ἢ κῦ βυκόλου; τὰ γὰ τοιαῦτα κρίνειν, τῶν ἀβρῶν μᾶλλον, καὶ ἁπαλῶν. τὸ δ' ἐμὸν, αἰγὰς μὲν, αἰγὸς ὁποτέρας ἢ κριλίου, καὶ δαμάλεως ἄλλης δαμάλεως, πάνυ ἂν δικάσαιμι κῦ τῶν τίγνων. αὕτη ἢ παρὰ τὸ ὁμοίως καλὴ, καὶ σοι δοκῶ, ὅπως ἄπις ἀπὸ τ ἑτέρας ἐπὶ τὸν ἑτέραν μεταχάρῃ τὸν ὄψιν ἀπαπάσας. ὃ γὰ εἴθε ἀφίσασιν ῥᾳδίως. ἀλλ' ἔνθα ἂν ἅπαξ ἴσῃ τὸ κρῖνον, τοῦτο ἔχει), καὶ τὸ παρὸν ἐπαινεῖ. κἂν ἐπ' ἄλλο μεταβῇ, κἀκεῖνο καλὸν ὁρᾷ, καὶ προσῆλθεν, καὶ ὑπὸ τῶν πλησίον προλαμβάνεται. καὶ ὅλως ἀφελκύεται μοι τὸ κρίνον αὐτῶν, καὶ ὅλον ἀφείληφέ με κ ἄχθομαι, ὅτι μὴ καὶ αὐτὸς ὥσπερ ὁ Ἄργος ὅλῳ βλέπειν δυνάμενος τῷ σώματι. δοκῶ δ' ἄν μοι καλῶς δικάσαι, πάσαις ἀποδοὺς τὸ μᾶλλον. καὶ γὰ ἂν κ τόδε τοῦτο μοὶ εἶναι συμβεβηκὸς, ἅ Διὸς ἀδελφὸν, κ γυναῖκα. τούτας ἢ, θυγατέρας. πῶς οὖν ἂ καλέσῃ καὶ ὅτου ἡ κρίσις; Ερ. οὐκ οἶδα. τὸν γὰ οἷόν τε ἀναβῆναι πρὸς ἅ Διὸς κεκελευσμένον. Αλε. ἐν τοῦτο ὦ Ἑρμῆ πεῖσαι αὐτὰς, μὴ χαλεπῶς ἔχειν μοι τὰς δύο τὰς νενικημένας, ἀλλὰ μόνον τ ὀφθαλμῶν ἡ χαῖρ τὸν ἁμαρτίαν. Ερ. ὅτου φασὶ ποιήσειν. ὥρα δέ σοι ἤδη πρᾶγμα τὸν κρίσιν. Αλε. πειρασόμεθα. τί γὰ ἂν καὶ πάθοι τις; ἐκεῖνο ἢ πρῶτον εὐθὺς γύμνομαι, πότερα ἐξαρκέσῃ σκοπεῖν αὐτὰς ὡς ἔχουσιν, ἢ καὶ ἀποδύσαι δεήσῃ πρὸς τὸ ἀκριβεῖς τ ἐξετάσεως; Ερ. τοῦτο μὲν σὺν ἂν εἴη ἅ δικαστά· καὶ πρόσεπε ὅπη καὶ θέλεις. Πα. ὅπη κ θέλω; γυμνὰς ἰδεῖν βούλομαι. Ερ. ἀπίδητε ὦ αὖ).

quam pro bubulci captu? Nam causas hujusmodi disceptare, delicatorum magis est, & urbanorum. Quod vero ad me attinet, utra capella sit altera formosior, & juvenca alia juvenca, forsitan ex arte judicare possim. Hæ autem & omnes similiter pulchræ sunt, & non video quo pacto aliquis ab una ad aliam transferendo aspectum avellere queat. Nolit enim facile abssistere, sed cui se primum applicuerit, ei inhæret, quodque præsens est, laudat: tum si ad aliud transierit, id quoque formosum videt, & immoratur semperque à propioribus capitur. Et in summa, ipsarum pulchritudo mihi est circumfusa, totumque me complexa tenet: ac doleo, quod non & ipse, quemadmodum Argus ille, toto corpore videre possim. Videor autem mihi bene judicasse, si pomum hoc omnibus reddidero. Ad hæc etiam accedit illud, quod hæc quidem Iovis soror & conjux est: illæ vero filiæ. Quomodo igitur non difficile sic fuerit judicium? *Merc.* Nescio: nisi quod Iovis imperium non licet detrectare. *Par.* Vnum igitur hoc Mercuri, persuade ipsis, ne succenseant mihi duæ illæ reliquæ, quæcunque victæ fuerint: sed quicquid peccatum videbitur, id solis oculis imputent. *Merc.* Ita se facturas ajunt: jam vero tempus est, ut judicium expedias. *Par.* Periculum faciemus, quid enim agam? Cæterum illud primum scire velim, utrum sat erit ipsas ut se habent spectare, an vero opus erit ut se exuant quo diligentius res examinari possit. *Merc.* Hoc tuum est ut pote Iudicis imperare ut sint quomodocunque voles. *Par.* Quomodocunque velim? nudas videre volo. *Merc.* Heus, vos exuite.

Tu

σὺ δ' ἐπισκόπει. ἐγὼ δ' ἀπιὼν ἀφήσω. Αφρ. καλῶς ὦ Πάρι, καὶ σκόπει γε ἀκριβῶς, ὅπως μόνης ὄψη μὴ μόνας ἔχω τὰς ὀφθαλμὰς λευκὰς, μηδ' ὑπὸ βοῶπις εἶναι, μέγα φρονῶ. ἐπίσης δὲ εἰμι πᾶσα, καὶ ὁμοίως καλή. Αθη. μὴ σκόπει σὺ αὐτὴν ἀπόδυσαι ὦ Πάρι, πρὶν ἂν τὸ κεστὸν ἀπίῃ. φαρμακὶς γάρ ἐστι, μή σε καταγοητεύσῃ δι' αὐτοῦ, κἂν τοι γε ἐχρῆν μηδ' ὅπως κεκαλλωπισμένην παρεῖναι, μηδὲ τοσαῦτα ἐπιτετριμμένην χρώματα, καθάπερ ὡς ἀληθῶς ἐπιέρου τινὰ, ἀλλὰ γυμνὸν τὸ κάλλος ἐπιδεικνύειν. Πα. οὐ λέγεις τὸ ἀληθὲς ἡ κεστός. καὶ ἀπόθου. Αφρ. τί δ' οὐχὶ καὶ σὺ Ἀθηνᾶ τὴν κόρυν ἀφελοῦσα, ψιλὴν τὴν κεφαλὴν ἐπιδεικνύεις, ἀλλ' ἐπισείεις τὸ λόφον, καὶ τὸ δικαστὴν φοβεῖς; ἢ δέδιας μή σοι ἐλέγχηται τὸ γλαυκὸν τῶν ὀμμάτων ἄνευ τοῦ φοβερᾶ βλέπόμενον; Αθη. ἰδοὺ σοι ἡ κόρυς αὕτη ἀφῄρηται. Αφρ. ἰδοὺ σοι καὶ ὁ κεστός. Ηφ. ἀλλ' ἀποδυσώμεθα. Πα. ὦ Ζεῦ τερπνὸν τὸ θέαμα, καὶ κάλλος, τί ἡδονῆς, οἷα μὲ ἡ παρθένος, ὡς ἂν βασιλικὴν αὐτὴ καὶ σεμνὴν ἀπολάμπει, ὡς ἀληθῶς ἄξιον τοῦ Διός. ὁρᾶς ἂν ἡδέως. καὶ γλαφυρόν τι, καὶ σκοπουμένῃ ἐμπίπτουσιν. ἀλλ' ἤδη μοι ἄλις ἔχω τῆς διαιρήσεως. εἰ δοκεῖ ἂν, ὡς ἥδιστα καὶ ἐκείνην ἐπιδεῖν βούλομαι, ὡς νῦν γε ἀμφίβολός εἰμι, καὶ σὺ οἶδα πρὸς ὅ, τι καὶ ἀποβλέψω, πάντῃ τὰς ὄψεις διασπώμενος.

Tu vero inſpice eas, ego interim avertam faciem. *Ven.* Recte Pari. Atque prima certe exuam me: ut noris, quod non ſolum candidos habeam lacertos, nec ob oculos magnos & decoros ſuperbiam, ſed æqualiter tota & ſimiliter ſim formoſa. *Min.* Ne prius ipſam, Pari, exueris, quam ceſtum depoſuerit: (Eſt enim incantatrix) ne te per illum præſtigiis circumveniat. Atqui oportebat ipſam, neque tam ſtudioſe ornatam, neque tot coloribus fucatam adeſſe, perinde atque aliquam vere meretricem: ſed nudam formam exhibere ſpectandam. *Par.* Recte ſane admonent de ceſto: etiam depone. *Ven.* Cur non igitur & tu Minerva galea depoſita, nudum caput exhibes ſpectandum, ſed conum concutis, & judicem deterres? An vereris ne tibi objiciat cæruleum illum oculorum colorem, qui nihil metuendi præ ſe ferendo aſpicitur? *Minerva.* Ecce tibi galea hæc eſt ablata. *Ven.* Ecce tibi & ceſtus hic. *Jun.* Sed exuamur. *Par.* O Iupiter prodigiorum author, quod ſpectaculum? quæ pulcritudo? quæ voluptas? qualis hæc virgo? ut vero regalis illa, & venerabilis effulget, adeoque vere Iove digna! Tuetur ſuave quiddam, blandumque & illecebroſum etiam arriſit. Sed jam ſatis habeo fœlicitatis. Si videtur autem, etiam ſeorſum unamquamque inſpicere volo: quoniam nunc certè ambiguus ſum, neque ſatis ſcio ad quid me conferam, viſu in omnes partes diſtracto. *Ven.*

1 Καὶ ὁμοίως καλή. Αθη. Μὴ σκόπει αὐτὴν ἀπόδυσαι ὦ Πάρι, πρὶν] Locus hic peſſime à librariis interpolatus eſt. Sic autem recte habebit, ἐ ὁμοίως καλή. Πα. Καὶ σύγε ἀπόδυσαι Ἀφροδίτη. Αθη. Μὴ σκόπει. Exciderant nomina perſonarum Paridis ac Minervæ, & illud Paridis verbum Καὶ σύγε. Bourd.

1 Filia

Αφρο. ὕπω ποιῶμεν. Πα. ἄφιτε οὖν αἱ δύο. σὺ δ' ὦ Ἥρα τρέμεις. Ηρα. τρεμέτω. καὶ πιθάνη με ἀκριβῶς ἴδῃς, ὥρα σοι ἐ κάλλα ἤδη σκοπεῖν, εἰ καλά σοι τὰ δῶρα τ νίκης τ ἡμῆς. ἢν γάρ με ὁ Πάρις δικάσῃς εἶναι καλλιῶ, ἀπάσης ἔσῃ τ Ἀσίας δυνάστης. Πα. οὐκ ἐπὶ δώροις μὲ τὰ ἡμέτερα, καλῶ ἀλλ' ἄπιθι. πατράξεις γὰρ ἄκρως ἂν δικῆ. σὺ δ' ἀσφίση Ἀθηνᾶ. Αθ. παρέσημαί σοι. καίπε ἦν με ὁ Πάρις δικάσῃς καλήν, ὕστερ ἤπιαν ἄπ' οὐ μάχης, ἀλλ' ἀεὶ κρατῶν. πολεμικὴν γάρ σε, καὶ νικηφόρον ἀπεργάσομαι. Πα. ὑδὲν Ἀθηνᾶ δεῖται πολέμου, καὶ μάχης. εἰρήνη γὰρ ὡς ὁρᾷς τανῦν ἐπὶ τῆς τῶν Φρυγίων τε ἐ Λυδίων, καὶ ἀπολιμπ τῷ ἡμῖν ἡ ἔ πατρὸς ἀρχή. θαῤῥεῖ δέ. ὑ μετονεκτήσεις γὰρ, κἂν μὴ ἐπὶ δώροις δικάζωμεν. ἀλλ' ἔνδυθι ἤδη, καὶ ἐπίθυ τῷ κάρυ. ἱκανῶς γὰρ εἶδον. τῷ Ἀφροδίτῃ παρεῖναι καιρός. Αφρο. αὐτή σοι ἐγὼ παλησίον. καὶ σκοπεῖ καθ' ἓν ἀκριβῶς, μηδὲν παραπτέξιον, ἀλλ' ἐνδιατρίβων ἑκάστῳ ἔ μελῶν. εἰ δὲ θέλεις ὦ καλέ, καὶ τάδε μοι ἄκουσον. ἐγὼ γὰρ πάλαι ὁρῶσά σε νέον ὄντα, ἐ καλὸν, οἷον οὐκ οἶδα εἴ που ἕτερον ἡ Φρυγία τρέφει, μαπαριζω μὲν ἔ κάλλους, αἰτιῶμαι δ' τὸ μὴ ἀπολιπόντα τὰς σκοπιὰς, ἐ ταυτασὶ τὰς πέτρας, κατ' ἄκρα ζῆν, ἀλλὰ διαφθείρειν τὸ κάλλ τῷ ἐρημίᾳ. τί μὴν γὰρ σὺ ἀπολαύσεαι ἔ ὁρᾶν; τί δ' ἂν ἀπόναιτο ἔ σὲ κάλλους αἴβόες; ἔσπερ γ' ἤδη σοι γεγαμηκέναι, μὴ μήτοι ἄγροικόν τινα, ἐ χωρίτιν, οἵαν κ' τῶν Ἴδην αἱ γυναῖκες. *Ven.* Sic faciamus. *Par.* Abite igitur vos duæ. Tu verò Iuno hic mane. *Iun.* Maneo: ac posteaquam me diligenter inspexeris: alia jam spectandi tibi tempus erit, num pulchra tibi proposita meæ victoriæ dona. Nam si me, Pari, formosiorem esse judicaveris, totius Asiæ eris dominus. *Par.* At non donis res nostræ geruntur. Sed abi mox enim agetur, quicquid æquum videbitur. Tu verò accede Minerva. *Min.* Adsum tibi. Quod si me Pari, formosiorem esse judicaveris, numquam victus, sed semper victor ex pugna abibis: bellatorem enim te, & victoriarum compotem efficiam. *Par.* Nihil, Minerva, opus est mihi bello, & pugnis. Pax enim, ut vides, in præsentia tenet Phrygiam, ac Lydiam, & ab hostibus quietum est patris imperium. Sed tamen confide, neque enim eo minus feres, tametsi ob munera judicium non feramus. Sed indue te jam, galeamque impone, satis enim te inspexi. At nunc Venerem adesse tempus est. *Ven.* En prope te sum, & contemplare figillatim unumquodque diligenter, nihil prætercurrendo, sed singulis membris immorando. Si placet autem, ô formose hæc mea dicta accipe: ego enim jamdudum intuens te juvenem & formosum, qualem nescio an ullum alium Phrygia nutriat: beatum quidem te ob pulchritudinem prædico, sed reprehendo quod relictis hisce rupibus & saxis, in urbe non vivis, sed pulchritudinem hanc in solitudine labefactas. Quid enim commodi tu ex montibus, quid ex tua pulchritudine emolumenti boves capiant? Decebat autem te jam uxorem duxisse non utique rusticam aliquam & indigenam, quales in Ida sunt mulieres,

ταῖχις, ἀλλά πια ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἢ Ἀργώλιν, ἢ ἐκ Κορίνθου, ἢ Λάκαιναν, οἵαπερ ἡ Ἑλένη ἦν, νέα, καὶ καλή, καὶ κατ' ἰδίαν ἐλαττῶν ἐμοῦ. καὶ τὸ δὴ μέγιστον, ἐρωτική· ἐκείνη γὰρ εἰ σὲ μόνον ἰδάσκετό σε, εἰσῆλθ' ἂν, πάντα καταλιποῦσα, καὶ σεαυτὸν ἐκδοῦσα, ἕψεται, καὶ συνοικήσει. πάντως δὲ σὺ ἀπήγαγές τι τοῦ αὐτῆς. Πα. ἴδιν ὦ Ἀφροδίτη. τὸν δὲ ἡδέως ἂν ἀκούσειμί σε, τί πάντα διηγουμένης. Αφρ. αὕτη θυγάτηρ μέν ἐστι Λήδας, ὁμοίνης δὲ καλῆς. ἣν ἦν ὁ Ζεὺς κατέπτη, κύκνῳ γενόμενος. Παρ. ποία δέ τις τὸν ὄψιν; Αφρ. λευκὴ μάν. οἵαν εἰκὸς ἐκ κύκνου γεγενημένην. ἀπιθανὴ δ', ὡς ἐν ἀῷ τεταρτέα. γυμνὰς τὰ πολλὰ, ἐς παλαίστρην. καὶ ὅτω δή τοι ἐπαιδόσατος, ὥστε καὶ πόλεμον ἀμφ' αὐτῇ γενέσθαι, ὃ Θησεὺς ἁρπάσαι ἦλθεν. ὁ μὲν, ἀλλ' ἐπιδήπου ἐς ἀκμὴν ἥκουσαν, πάντες οἱ ἄριστοι τῶν ἀχαιῶν ἐπὶ τὸν μνηστείαν ἀπήντησαν. ἔσπευσε δὴ Μενέλαος ἐκ Πέλοπος δὲ γένους. εἰ δὲ θέλεις, ἐγώ σοι καὶ παρέξομαι τὸν γάμον. Πα. πῶς φῄς; τὸν δὲ γαμουμένην; Αφρ. νὴ ναὶ εἰ σύ, καὶ ἄγροικος. ἐγὼ δὲ οἶδα ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα ὁρᾶν. Πα. πῶς; εἰπέ γε δὴ καὶ σύ. Αφρ. σὺ μὲν

res, sed ex Græcia aliquam, aut Argivam, aut Corinthiam, aut Lacænam, qualis est Helena illa juvenis, & formosa, nec me ulla in re interior, & quod maximum est, amori quoque dedita: illa enim si vel solum te aspexerit, sat scio relictis omnibus, seque ceu in deditionem tradita, sequetur, tecumque hal itabit: omnino & tu de ipsa nonnihil audisti. *Par.* Nihil Venus. Nunc autem omnia libenter audiero, quæ de ipsa narrabis. *Ven.* Hæc [1] filia est formosæ illius Ledæ, ad quam in cygnum conversus Iupiter devolavit. *Par.* Qualis verò est aspectu? *Ven.* Candida, qualem è cygno prognatam par est esse: tenera, ut quæ in ovo nutrita fuerit, plerumque exerceris secus, & rei palæstricæ dedita. Quæ tanto studio passim expeditur, ut & bellum ipsius causa susceptum fuerit, cùm [2] Theseus illam nondum nubilem rapuisset. Postea verò cum jam ad florem ætatis perveniisset, Græcorum præstantissimi quique ad petendas illius nuptias se contulerunt. Sed Menelaus ex Pelopidarum genere oriundus, reliquis est antepositus: si tamen velis, has nuptias tibi conficiam. *Par.* Quid dicis? jamne nuptæ? *Ven.* Iuvenis es adhuc, & rusticus. Ego verò novi quo pacto talia perficiantur. *Par.* Quomodo? volo enim & ipse scire. *Ven.* Tu quidem ad

1 *Filia est formosa illius Ledæ*] Iupiter Cygnus Ledam compressit Tyndari regis uxorem, quæ ovum peperit, unde nati sunt Dioscuri Pollux & Castor & Helena Homer. Il. 14. Ovid. 6. Metam. explicatio hujus fabulæ est apud Athen. lib. 2. de Helena. vide Plin. l. 35. c. 3. *Cogn.*

2 Γενόμενον, οἵα δέ τις τὸν ὄψιν] Excidit Paridis personæ notatio. Scilicet fuisse, γενόμενον. Πα. οἵα δέ τις. Marc.

3 *Theseus*] De hoc raptu Isocr. in Encom. Helenæ. *Cogn.*

4 Ἄωρα ὁμφαλία] Aristæn. ἄωρα τὰ παρὰ καιρὸν γεγενήματα. Interp. Aristoph. Achar. dixi alibi. Habes hanc historiam Dialog. Mort. & lib. ver. hist. *Bourd.*

λπδημώσις ἐπὶ θέαν δὴ τ Ε'λλάδες. καὶ πεισθεὶς ἀφίξῃ ἐς τὴν Λακεδαίμονα, ὄψεταί σε ἡ Ε'λένη. τοῦτο δή, ἐμοὶ δὲ εἴη τὸ ἔργον, ὅπως ἐρασθείσῃ σε, καὶ ἀκλεᾶ ἔσῃ. Πα. τοῦτ' αὐτὸ ἔπιστον εἶναί μοι δοκεῖ, τὸ ἀπολιπεῖν τ ἄνδρα, ἐπελθοῦσαν [1] βαρβάρῳ ἐ ξένῳ συνεκπλεῦσαι. Αφρ. θαῤῥεῖ τοῦτο μὲ ἕνεκα. παιδὶ γάρ μοι ἐστὸν [2] δύω καλὼ, Ἱμέρῳ, ἐ Ἔρωτι. τούτω σοι συνεπόμενος ἡ Ἀμαθία τ ὀδὸν ἡγήσεται. καὶ ὁ μὲν Ἔρως, ὅλως παρελθὼν εἰς αὐτὴν, ἀναγκάσει τὴν γυναῖκα ἐρᾶν. ὁ δ' Ἵμερος, αὐτῇ σοι συνέσεται, τοῦθ' ὅπερ ἐστὶν, ἱμερτοτάτην ἥσει, ἐ ἐράσμιον, ἐ αὐτὴ δ' συμπαρεῦσα, δεήσομαι ἐ τ χαρίτων ἀκολουθεῖν. ἅπαντες αὐτὴν ἀναπείσομεν. Πα. ὅπως μὲν πάντα χωρήσει, ἄδηλον ὦ Ἀφροδίτη. πολλῶ ἐρῶ γὰρ ἤδη τ Ε'λένης. ἐ σὸν οἶδ' ὅπως ἐ ὁρᾶν αὐτὴν οἰόμεθ. καὶ πλέων δὴ τ Ε'λλάδος, καὶ τῇ Σπάρτῃ ἐπιδημῶ, καὶ ἐπάνειμι ἔχων τὴν γυναῖκα, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ πάντα ταῦτα ἤδη ποιῶ. Αφρ. μὴ σεαυτοῦ ἐρασθῇς ὦ Πάρι, πρὶν ἐμὲ τὴν σεμνήτριαν, καὶ νυμφαγωγὸν, ἀμείψασθαι τῆκεῖσε. πρέπει γὰρ καμὲ νικηφόρον ὑμῖν συμπαρεῖναι, καὶ ἑορτάζειν ἅμα ἐ τοὺς γάμους, καὶ τὰ ἐπινίκια. πάντα γὰρ ἔνεστί σοι, τὸ ἐρᾶσθαι, τὸ καλῶ, τὸ γαμεῖν τοῦτο δ' μήλων πρίασθαι. Πα. δίδωκα μή μοι ἀμελήσεις κ τὴν κρίσιν. Αφρ. βάλε ἐπομόσωμαι; ad perluſtrandam Græciam proficiſceris, atque ubi Lacedæmona perveneris, Helena te videbit. Poſtea meum erit efficere, ut tui amore capiatur, teque ſequatur. *Par.* Hoc ipſum etiam incredibile eſſe mihi videtur, ut illa relicto conjuge, cum barbaro & peregrino homine velit è patria navigare. *Ven.* Bono hac de cauſa eſto animo. Duo enim mihi ſunt formoſi liberi, Amabilitas & Cupido: hos tibi tradam, ut ſint itineris duces. Ac Cupido quidem totus in illam ingreſſus, mulierem amare coget. Tibi verò circumfuſa Amabilitas, id quod ipſa eſt, expetibilem te reddet, & amabilem. Ipſa etiam unà præſens, Gratias rogabo ut ſe comites præbeant: omnes ipſam ad hoc quod volumus, impellemus. *Par.* Quomodo fortaſſis hoc procedet, Venus, incertum eſt. Verumtamen amo jam Helenam, & neſcio quo pacto etiam videre ipſam mihi videor, & Græciam verſus navigo, & in Sparta peregrinor, cumque uxore revertor, & doleo quòd non omnia hæc jam nunc facio. *Ven.* Ne priùs amaveris Pari, quàm pronubam me, & nuptiarum conciliatricem, judicio hoc remuneratus fueris. Decet enim & me victoria potitam vobis adeſſe, & celebritatem peragere nuptiarum pariter & victoriæ. Omnia enim hæc licet tibi, & amorem, & formam, & nuptias pomo iſto mercari. *Par.* Ac metuo ne me poſt latum judicium negligas. *Ven.* Vis ut tibi jurem? *Par.*

1 Βαρβάρῳ] Phrygi. notum. Iidem Barbaricarii & Phrygiones l. 7. Cod. *De palat. ſacr. largit.* Bourd.

2 Δύω καλὼ] Male antea δύο καλῶ. Idem.

3 Ἵμερος ἐ Ἔρως] Dixi ad illud Petron. *tu deſiderium, tu voluptas:* ſequens Dialogus totus Homericus eſt. *Idem.*

1 Mx-

Πα. μηδαμῶς, ἀλλ' ὑπόχυ πάλιν. Αφρο. ὑπισχνῆμαι δή σοι τὴν Ἑλένην δώσειν γυναῖκα, καὶ ἀπολαβήσειν γε ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἀφίξεσθαι παρ' ὑμᾶς εἰς τὴν Ἴλιον. καὶ αὐτὴ παρέσομαι, καὶ συμπράξω τὰ πάντα. Πα. καὶ τὸν ἔρωτα, καὶ τὸν ἵμερον, καὶ τὰς χάριτας ἄξεις; Αφρο. θαῤῥεῖ. καὶ τὸν πόθον, καὶ τὸν ὑμέναιον σοὶ τούτοις προσλήψομαι. Πα. ἀκῦν ἐπὶ τούτοις δίδωμι τὸ μῆλον, ἐπὶ τούτοις λάμβανε.

Par. Nequaquam, ſed promitte denuo. *Ven.* Promitto igitur fore, ut Helenam uxorem tibi tradam, teque ad ipſam proficiſcentem comiter: deinde ut illa Ilium ad vos veniat. Atque adeò præſens adero, & ad omnia opitulabor. *Par.* Simulne & Amorem, & Amabilitatem, & Gratias adduces? *Ven.* Bono ſis animo: & Deſiderium, & Hymenæum præterea aſſumam. *Par.* Ob hæc igitur do tibi pomum, ob hæc accipe.

ΑΡΕΩΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

MARTIS ET MERCVRII.

ΑΡΗΣ.

Ἤκουσας ὦ Ἑρμῆ οἷα ἠπείλησεν ἡμῖν ὁ Ζεὺς, ὡς ὑστεροποιὸς, καὶ ἀπίθανα; λύ' ἐπιλήσῃ, φησὶν, ἐγὼ μὲν σὲ ἐξ οὐρανοῦ σειρᾷ κρήσω, ὑμεῖς δ' ἰὼν λάπτρεμαθέντες, κρέμασσον βιάζεσθέ με, μήτιν πονήσετε. ὡ γὰρ δὴ κρέμασσε. εἰ δ' ἐγὼ θελήσαιμι ἀνελκύσαι, ὦ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν ἅμα, καὶ τὸν θάλασσαν συναρτήσας μετεωρίσω. καὶ πάλαι ὅτε καὶ σὺ ἀκήκοας. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲ κρεῖττον ἀπάντων ἀμείνων, καὶ ἰσχυρότερός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀρνηθείης. ὁμῶς δὲ τοσοῦτον ὑστερίζειν ὡς μὴ κρείσσονα εἶναι αὐτὸν, καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν θάλασσαν συναλείψαντα, οὐκ ἂν πιθείης. Ερ. σύφημί σ' Ἄρες. ὦ γὰρ ἀσφαλὲς λέγειν τὰ τοιαῦτα, μὴ καί τι κακὸν ὀπαλαύσωμεν τῆς

MARS.

Audiſtin' Mercuri qualia nobis Iupiter ſit minatus, quàm ſuperba, quamque abſurda? Ego, inquit, ſi volnero, catenam ex cœlo demittam, unde ſi vos ſuſpenſi me vi detrahere conemini, luſeritis operam? nunquam enim deorſum traxeritis. Contrà ego ſi velim illam in altum attrahere, non vos ſolum, ſed terram, & mare ſimul ſubvectum in ſublime ſuſtulero. Ad hæc alia, quæ audire potuiſti. At ego, ſiquidem cum uno quolibet conferatur ſingulatim, ita præſtantiorem eum eſſe, viribuſque ſuperiorem non negaverim: ſed unum tam multis antecellere, ut eum pondere nequeamus vincere, etiam ſi terram & mare nobis adjunxerimus, non crediderim. *Merc.* Bona verba Mars. Neque enim talia dicere tutum eſt, ne quid fortè mali ex hac petulantia

φλυαρείας. Αρης. οἶσθ' γάρ με πρὸς πάντας ἂν ταῦτα εἰπεῖν, ἀλλ' ἢ πρὸς μόνον σέ, ὃν ἐγκωμιάζειν ἡπιστάμην; ὃ γὲ μάλιστα γελοῖον ἔδοξέ μοι ἀκούειν μεθυσθεὶς ὑπὸ ἀπειλῆς, σὺν ἂν δυναίμην σιωπῆσαι πρὸς σέ. μέμνημαι γὰρ ὅ ποτε πρώην, ὁπότε ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐπιτεχνήσαντο, ἐπιθέλουσιν ξυνδῆσαι αὐτὸν λαβόντες, ὡς παντὶ τῷ λῷ δεδιώς. καὶ ταῦτα πρὸς ὀργῆς ὄντος. καὶ εἰ μή γε ἡ Θέτις καταπλήσασα σπάλεσεν αὐτῷ συμμαχον Βριάρεων ἑκατόγχειρα ἄνδρα, καὶ ἐδεδίει αὐτῷ κεραυνῷ, καὶ βροντῇ. ταῦτα λογιζομένῳ, ἐπῄει μοι γελᾶν ἐπὶ τῇ καλλιρημοσύνῃ αὐτοῦ. Ερ. σιώπα. δύφημε. ἀγὰρ ἀσφαλὲς ἔστι σοὶ λέγειν, ἔστι ἐμοὶ ἀκούειν τὰ τοιαῦτα.

capiamus. *Marc.* An verò credis apud quemlibet hæc dicturum me? Imò apud te solum id audeo, quem linguæ continentis esse novi. Sed quod mihi maximè ridiculum videbatur, tum quum hæc minitantem audirem: haud queam apud te reticere. Etenim memini cùm non ita multò ante Neptunus, Iuno & Minerva, mota adversus eum seditione, molirentur comprehensum illum vincire, quantopere formidans in omnem speciem se verterit, idque cùm tres tantùm essent. Ac nisi Thetis miserata, Briareum centimanum ac opem ipsius vocasset, cùm ipso fulmine & tonitru vinctus fuisset. Hæc reputanti mihi succurrebat ejus magniloquentiam ridere. *Merc.* Tace, bona verba. Neque enim tutum est illa vel tibi dicere, vel audire mihi.

ΠΑΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΑΝ. Χαῖρε ὦ πάτερ Ἑρμῆ. Ερ. καὶ σύ γε. ἀλλὰ πῶς ἐγὼ σὸς πατήρ; Παν. οὐχ ὁ κυλλήνιος Ἑρμῆς ἂν σύγχεύεις; Ερ. καὶ μάλα. πῶς δ' ἂν υἱὸς ἐμὸς εἴη; Παν. μοιχὸς εἰμὶ, ἐξ ἔρωτός σοι ξυμμαχος. Ερ. νὴ Δία τραγὸς ἴσως τινὸς μοιχεύσαντος αἶγα. ἐμὸς γὰρ πῶς κέρατα ἔχων, καὶ ῥῖνα τοιαύτην, καὶ πώγωνα λάσιον, καὶ σκέλη δίχηλα, καὶ τραχηλὰ, καὶ ὄρχεις ὑπὲρ τὰς πυγάς; Παν. ὅστις ἂν λοιδορήσῃς εἰς ἐμὲ, τὸ σαυτοῦ υἱὸν ὦ πάτερ ἐπο-

PANOS ET MERCVRII.

PAN.

Salve pater Mercuri. *Merc.* Salve utique & tu. Sed quomodo ego sum tuus pater? *Pan.* Annon es Cyllenius ille Mercurius? *Merc.* Maximè. Quomodo igitur filius meus es? *Pan.* Adulterinus sum, ex amore tibi natus. *Merc.* Per Iovem hirci forlitan alicujus qui capram adulteravit. Nam meus quomodo fueris, qui & cornua habes, talemque natum, & barbam hirtam, & pedes bifidos, hircinosque, præterea caudam super natibus? *Pan.* Quæcunque in me conviciando dicis, iis tuum ipsius filium pa-

νείδιστον ἀποφαίνῃ. μᾶλλον δ' σαυτὸν, ὃς τοιαῦτα γίγνῃ, καὶ παιδοποιεῖς. ἐγὼ δ' ἀναίτιος. *Erm.* τίνα δ' ἐφὴς σε μητέρα; ἦπου ἔλαθον αἶγα μοιχεύσας ἔγωγε; *Pan.* σὺ μὲν οὐκ αἶγα ἐμοίχευσας, ἀλλ' ἀναμνήσω σαυτὸν εἰ ποτὲ οὐκ Ἀρκαδίᾳ παῖδα ἐλεύθερον ἐβιάσω. τί δακὼν τὸ δάκτυλον ζητεῖς, καὶ ἐπιπολὺ ἀπορᾷς; τῷ Γκαρέᾳ λέγω Πηνελόπην. *Erm.* εἶτα τί παθοῦσα ἐκείνη ἀντ' ἐμοῦ τράγον σι ὄμοιον ἔτεκεν; *Pan.* αὐτὸς ἐκείνης λόγον σοι ἐρῶ. ὅτι γάρ με ἐξεπεμπεν ἐπὶ τὸν Ἀρκαδίαν, ὦ παῖ, μήτηρ μὲν σε ἔφη ἐγὼ εἰμὶ Πηνελόπη ἡ ἀσαρκία. τὸ πατέρα δ' γίνωσκε θεὸν ἔχων Ἑρμῆν τὸν Μαίας καὶ Διός. εἰ δ' κερασφόρος καὶ τραγοσκελὴς εἶ, μὴ λυπέῖτο σι. ὁπότε γάρ μοι συνῆν ὁ πατὴρ ὁ σὸς, τράγῳ ἑαυτὸν ἀπέκρυπτεν ὡς λάθοι. καὶ διὰ τοῦτο ὅμοιος ἀπέβης τῷ τράγῳ. *Erm.* νὴ Δία μέμνημαι ποιήσας τι τοιοῦτον. ἐγὼ δὲ ὁ ἐπὶ καλλιμέλαι φερνῶν, ἐπ' ἀγαθῷ αὐτὸς ἂν, σὸς πατὴρ κεκλήσομαι, καὶ γέλωτα ὀφλήσω τοῖς πᾶσιν ἐπὶ τῇ εὐπαιδίᾳ; *Pan.* καὶ μὲν δὴ καθαίρνημαί σι ὦ πάτερ. [1] μικρός τε γάρ εἰμι, καὶ συρίζω [2] πάνυ κομψῶς. καὶ ὁ Διόνυσος οὐδὲν ἐμοῦ ἄνευ ποιεῖν δύναται, ἀλλὰ ἑταῖρον καὶ ξυμπαίκτην ἐποιήσατο με. καὶ ἡγεῖται αὐτοῦ τοῦ χοροῦ. καὶ τὰ πίμινα δ' εἰ διάσαιό μου ὁπόσα περὶ Τέγεαν ἐστὶ

pater, probroſum declaras, imò potiùs te ipſum qui ejuſmodi generas, taleſque liberos procreas. Ego verò extra culpam ſum. *Merc.* Quam verò etiam dicis eſſe tuam matrem? Num alicubi neſcius cum capra adulterium commiſi? *Pan.* Non commiſiſti adulterium cum capra: ſed reminiſcere num aliquando liberam puellam in Arcadia per vim ſtupraris. Quid mordendo digitum, quæris, ac diu dubitas? Icarii filiam dico Penelopen. *Merc.* Quid igitur illi accidit quòd pro me, hirco te ſimilem peperit? *Pan.* Illius ipſius dicta tibi referam. Quando enim me in Arcadiam ablegabat, ô puer, inquit, tua quidem mater ego ſum, Penelope Spartana: noris autem te patrem habere Deum, Mercurium illum Maiæ & Iovis filium. Quòd ſi cornutus es, ac pedibus hircinis, ne id ægrè tibi ſit. Quando enim mecum rem habebat pater tuus, hirco ſe ipſum aſſimilaverat, ut lateret: & ob id hirco ſimilis evaliſti. *Merc.* Per Iovem memini me tale quiddam facere. Ego igitur ille qui ob formam elato ſum animo, qui ſum adhuc imberbis, tuus pater vocabor, & ob egregiam prolem omnium irriſioni obnoxius ero? *Pan.* Atqui pater, non futurus ſum tibi dedecori: Muſicus enim ſum, & fiſtula prorſus ſtridulum cano. Nihilque ſine me facere poteſt Bacchus: ſed ſocium & conſaltatorem me recit, & chorum ipſi duco. Quin & ovilia mea ſi videas, quot & circum Tegeam, & per

1 Μικρὸς γάρ εἰμι] Sic in Bacch. & διμέτρ. Copioſe Nonn. Dionyſ. Interpret. Theocriti, & Virg. *Bourd.*

2 Πάνυ κομψῶν] Λαμπρῶς, ἀδῦ, ut in ſchol. Theocr. Idyll. 7. κομψὸν ᾠδὴν, λαμπρὸν, ἡδύ, μεταφορικῶς. τὰ γὰρ ἐξαίρετα τῶν ἰδιωμάτων ἡδυνὴ τιὼ γεῦσιν. Tangit aliam interpretationem. & hæc verba Micyll. interp in quibuſdam libris legitur λιγυρὸν, ſed κομψὸν, verbum ruſticum, ut in Longi ποιμ. ἐρω-

τὸ Παρθένιον ἔχω, πάνυ ἡδέως ἄρχω ἢ κἀγὼ ἡ Ἀρκαδίας ἀπάσης. πρόσθεν δὲ Ἀθηναίοις συμμαχήσας, ὅτε ἦλθόν με Μαραθῶνι, ὥστε ἐφιέσθαι τοῦ μεῖζον ἠρίθμησα, τὸ τοῦτο τῇ ἀνδρικῇ στήλῃ. ἦν γὰρ ἐς Ἀθήνας ἔλθῃς, ὅπερ ὅσον οὐκ ἔστι Πανὸς ὄνομα. Ερ. εἰπὲ δή μοι, γεγάμηκας ὦ Πὰν ἤδη; τοῦτο γὰρ οἴομαι καλοῦσί σε. Παν. ὀλωλεκὼς ὦ πάτερ. [1] ἐρωτικὸς γάρ εἰμι κοὐκ ἂν ἀγαπήσαιμι συεῖν μιᾷ. Ερ. πεῖς αἰξὶ δηλαδὴ ἐπιβαίνεις. Παν. σὺ μὲν σκώπτεις, ἐγὼ δ', τῇ τε Ἠχοῖ, καὶ τῇ [2] Πίτυϊ συείρω, καὶ ἀπάσαις πεῖς δὲ Διονύσου Μαινάσι. ἐπάνω ἀσυδώζομαι σφῶν αὐτῶν. Ερ. οἶδα δ' ὅ, τι χαρίσῃ ὦ πάτερ τοῖν παιδοῖν αἰτοῦντί μοι; Παν. σφόσπευδε ὦ πάτερ. ἡμεῖς δ', ἐάν μοι ταῦτα. Ερ. κἀγὼ σπεύσω μοι, ἐπὶ φιλοφρονεῖ. παπερεῖ δ' ὅτι μὴ καλέσῃς με, ἀκούοντός γε πάνυ.

per Parthenium habeo, admodum gaudeas. Toti etiam Arcadiæ impero. Nuper quoque Athenienſibus opem ferens ita ſtrenuè in Marathone me geſſi, ut fortitudinis præmium retulerim, ſcilicet antrum illud quod eſt ſub arce. Quòd ſi igitur Athenas veneris, cognoſces, quantum ibi ſit nomen Panos. *Merc.* At dic mihi Pan, jamne uxorem duxiſti? hoc enim opinor, dictitant te. *Pan.* Nequaquam pater, amori enim ſum deditus, nec cum una rem habere contentus eſſem. *Merc.* Capras videlicet inis. *Pan.* Tu quidem cavillaris. At ego cum Echone & Pity, omnibuſque Bacchi Mænadibus rem habeo: & magno ſtudio ab ipſis obſervor. *Merc.* Scis igitur, fili, quid mihi primùm petenti, gratificaturus ſis. *Pan.* Impera, Pater, nos autem hæc videbimus. *Merc.* Et accede ad me, & me amanter complectere. Vide autem ne me patrem quoquam audiente appellaris.

Ἐφημῶς autem ἐκάλεσεν καπυρὸν τὸ πρωχὺ ἢ τὸ ἄχροιον τῷ συείγματι· ἢ ἐν χόρτοις οἷον ἐν καρπίμοις σπόροις διατεθραμμένῳ. *teſtarum ſonitus.* Qua de re viri Clariſſimi Iſaac. Caſaub. ad Suet. Theod. Marcil. ad Perſ. *Bourd.*

1 Ἐρωτικὸς γάρ εἰμι] Sic Pan dictus φιλοπερδίνων, Achill. Tat. lib. 8. & ἐρωτικὸς. Long. lib. 2. *Idem.*

2 Πίτυϊ] Suid. in Pitus: Nonn. Dionyſ. lib. 2. Propert. lib. 1. Male in quibuſdam Πυτῖ. in Anglic. Πυδῖ. Idem.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΝΥΣΟΥ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Τί ἂν λέγοιμι ὁμοπατρίους ὦ Διόνυσε ἀδελφοὺς εἶναι Ἔρωτα, καὶ Ἑρμαφρόδιτον, καὶ Πρίαπον, ἀνομοίους ὄντας τὰς μορφὰς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα; ὁ μὲν γὰρ, παγκαλὸν, καὶ τοξότης, καὶ δύναμιν ἔχει μικρὸν παντὸς ἐλλήμβανον, ἀπάντων ἄρχων. ὁ δὲ, θῆλυς, καὶ ἡμίανδρον, καὶ ἀμφίβολον τὴν ὄψιν. οὐκ ἂν διακρίναις εἴτ' ἔφηβός ἐστιν, εἴτε καὶ παρθένος. ὁ δὲ, καὶ [1] πόρρω τοῦ δύσεικτος ἀνδρικὸς ὁ Πρίαπος. Διο. μηδὲν θαυμάσῃς ὦ Ἀπολλον. καὶ γὰρ ἡ Ἀφροδίτη αἰτία τούτου, ἀλλὰ οἱ πατέρες, διάφοροι γεγενημένοι. ὅπου γε ὁμοπάτριοι πολλάκις ἐκ μιᾶς γαστρὸς, ὁ μὲν, ἄρσην. ἡ δὲ, θήλεια, ὥστε ὑμεῖς γίνονται. Απο. ναὶ. ἀλλ' ἡμεῖς ὁμοιοι ἐσμὲν, καὶ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύομεν. τοξότης γὰρ ἄμφω. Διο. μέχρι μὲν τόξου, τὰ αὐτὰ ὦ Ἀπολλον. ὡσπανεὶ γὰρ, καὶ ἡμεῖς ὁμοιά. ὅπου καὶ Ἄρτεμις, ξενοκτονεῖ ἐν Σκύθαις. σὺ δὲ, μαστιθήσῃ, καὶ ἐπὶ τοῖς κάμουσιν. Απο. οἶδ' γὰρ τὴν ἀδελφὴν χαίρουσαν τοῖς Σκύθαις, ἢ γε καὶ παρεσκεύασεν, ἤν τις ἄλλην ἀφίκηται ποτὲ ἐς τὴν ταυρικὴν συνεκθύσων μετ' αὐτῆς, μυσαττομένην ὡς σφαγάς; Διο. οὔκουν ἐκείνη ποιῶσιν. ὁ μὲν γάρ τοι Πρίαπος, γελοῖον γάρ σοι διηγήσομαι, ἐχθὲς ἐν Λαμψάκῳ

APOLLINIS, ET BACCHI.

APOLLO.

Numquid Bacche dixerimus fratres esse Cupidinem, Hermaphroditum, & Priapum, cùm sint forma & studiis dissimiles? Ille enim est omnino formosus & jaculator, nec parva potestate munitus, omnibus imperat. Hic autem effœminatus, ac semivir, & ambigua facie, ita ut dignoscere nequeas sit-ne adolescens, an virgo. Tertius autem Priapus, etiam supra modum virilis est. *Bac.* Ne mireris Apollo: non enim hujus rei causa est Venus, sed patres qui diversi fuêre: quandoquidem & ii qui eodem patre, eademque matre nascuntur, sæpenumero alius mas, alius fœmina, quemadmodum & vos nascuntur. *Apo.* Ita sanè. Sed nos similes sumus, iisdemque studiis tenemur: sagittarii enim ambo sumus. *Bac.* Quantum ad arcum attinet, eadem exercetis, Apollo: sed similia non sunt illa: quòd Diana hospites mactat apud Scythas: tu verò vaticinaris, & ægrotantibus mederis. *Apo.* An tu putas Bacchum delectari Scythis: quæ quidem se adornavit, siquis Græcus aliquando in Tauricam advenerit, ut cum eo inde enaviget, perota mactationes illas? *Bac.* Rectè sanè illa. Sed hic Priapus (ridiculum enim quiddam narrabo tibi, quod cùm Lampsaci nuper essem, mihi

[1] Πόρρω τοῦ δύσεικτος] Διὰ τὸ ὑπερμίγνυσθαι τῇ αἰδοίῳ. Dixi alibi, vocant ἀκροποδία: de qua dictione alibi. *Bond.*

ἡμῶν, ἐγὼ μὲν παρῆλθον τὴν πόλιν. ὁδὶ, ὑποδεξάμενός με, ξενίσας παρ' αὑτῷ, ἐπειδὴ ἀνεπαυσάμεθα ἐν τῷ συμποσίῳ ἱκανῶς [1] ὑποθερμάνθη, καὶ αὐτὰ, πρωΐας νυκτὸς ἐπαναστὰς ὁ γενναῖος, αἰδοῦμαι ἂν λέγειν. Απο. ἐπείρα σε; Δια. τοιοῦτόν ἐστι. Απε. σὺ δὲ πῶς; Δια. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἐμάλασσε; Απο. ὦρα, τὸ μὴ χαλεπῶς, μὴ δ' ἀγελαίως. συγγνώσῃ γὰρ εἰ καλός σε ὄντα ἐπείρα. Δια. τοῦτο μὲν οὖν ἕνεκα καὶ ἐπὶ σὲ ἦλθεν ὁ Ἀπόλλων ἀκούσῃ τὴν πεῖραν. καλὸς γὰρ σὺ, καὶ κομήτης, ὡς καὶ νὴ Φοῖβε οὐδεὶς τῶν Περσῶν ἐπιχειρήσῃ. Απο. ἀλλ' οὐκ [2] ἐπιχειρήσει μοι ὁ Διόνυσος. ἔχω γάρ μου τὸν κόμην καὶ πέλτην.

mihi accidit) Ego quidem ad urbem acceſſeram: ille verò me hoſpitio apud ſe exceptum, poſtquam quieti nos dedimus, in convivio abunde poti, circa mediam propè noctem exurgens ille generoſus: ſed pudet dicere. *Apo.* Solicitavit-ne te? *Bac.* Tale quid eſt. *Apo.* Tu verò quid ad hæc? *Bac.* Quid aliud, quam riſi? *Apo.* Rectè ſanè quòd nec acerbè, nec ruſticè quicquam. Venia enim dignus eſt ſi te adeò formoſum ſolicitavit. *Bac.* Hujus igitur rei gratia, etiam te, Apollo, ſolicitaverit; formoſus enim tu & comatus es, ut vel ſobrius Priapus ille aggredi te queat. *Apo.* Sed me non aggredietur: Nam præter comam, etiam arcum habeo.

1 Ὑποθερμάνθη] Sic in Gall. βαθείας ἤδη ἐσπέρας ὑποθερμάνθη. Heliod. lib. 1. & 2. Caſaubon. ad Athen. Herald ad Matt. *Bourd.*

2 Ἐπιχειρήσει] Sic bis antea dixit ἐπείρα. Sic Euſtath. lib. 5. Iſm. & Iſm. καὶ τὴ δὲν ἐπιχείρει ἐφαπτώμενον. Heliod. lib. 1. ἐπιεχέτω πρὸς ἡδονὴν ἀθεμίτων. Sic Latinis *tentare*. ſic pag. 230. ταῖς αἰδοῖ ὀπτάσεσι. Cod. doctiſſimi Golmani ὀπτηχερέσι. Idem.

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΜΑΙΑΣ.

ΕΡΜΗΣ.

Εἰ γάρ τις ὦ μῆτερ ὁ οὐρανῷ θεὸς ἀθλιώτερός ἐμοῦ; Μαι. μὴ λέγε ὦ Ἑρμῆ τοιοῦτον μηδέν. Ερ. τί μὴ λέγω, ὃς τοσαῦτα πράγματα ἔχω μόνος κομῶν, καὶ τοὺς τοσούτους ὑπηρεσίας ἅπαντα μόνος; ἐωθεν μὲν γὰρ ἐξανασταθείς, σπείρειν τὸ συμπόσιον δεῖ.

MERCVRII ET MAIÆ.

MERCVRIVS.

Eſt verò, mater, Deus quiſpiam in cælo me miſerior? *Mai.* Ne quid Mercuri, hujuſmodi dixeris. *Merc.* Quid non dicam, ego qui tot negocia ſolus ſuſtineo, quibus delaſſor, in tam multâ miniſteria diſtractus? Nam mane ſurgendum eſt mihi, & verrendum convivii cœ-

1 Εἰ γάρ τις] Hic Dialogus omnino turbatus in MSS. *Bourd.*

1 Ne-

καὶ ἀφροδισιάζειν τὴν ἐκκλησίαν, εἶτα εὐθὺς ἐκάστοις, παρεστάναι τῷ Διΐ, καὶ ἀφιέναι τὰς ἀγγελίας τὰς παρ' αὐτοῦ ἄνω καὶ κάτω ἡμεροδρομοῦντας. καὶ ἐπανελθόντα ἤδη κεκοιμημένον, ὀλίγα παρθένα τὴν ἀμβροσίαν. πρὶν δέ τι νεώτερον τοῦτον οἰνοχόον ἥκειν, καὶ τὸ νέκταρ ἐγὼ σείχειν. τὸ δὲ πάντων δεινότατον, ὅτι μὴ δὲ νυκτὸς καθεύδειν μόνον τἄλλων, ἀλλὰ δεῖ με καὶ τότε τῷ Πλούτωνι [2] ψυχαγωγεῖν, καὶ νεκροπομπὸν εἶναι, καὶ παρεστάναι τῷ δικαστηρίῳ. ἀρκεῖ γάρ μοι καὶ τὰ ἡμέρας ἔργα, ἐν παλαίστραις εἶναι, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττειν, καὶ ῥήτορας ἀναδιδάσκειν, ἀλλ' ἔτι καὶ νεκρικὰ σπουδαστέα μεμεερισμένα. καίτοι τὰ μὲν τῆς Λήδας τέκνα, παρ' ἡμέραν ἑκάτερος ἐν ἄνω καὶ ἐν ἄδου εἰσίν. ἐμοὶ δέ, καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ ταῦτα καὶ ἐκεῖνα ποιεῖν ἀναγκαῖον. καὶ ὁ μὲν Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης υἱὸς, ἐν γυναικῶν δυσὶν ἡδύμοις, δώκχθην ἀφροδίδες. ὁ δὲ Μαίας τοῦ Ἄτλαντος, ἀφηνιάσας αὐτῆς. καὶ νῦν ἄρτι ἥκουσά με ἀπὸ Σιδῶνος παρὰ τὸν Κάδμου θυγατρὸς, ἐφ' ᾧ πέμψαι με ἐψόμενον ὁ, τι σπάνιον ἡ παῖς, μηδὲ ἀναπνεύσαντα, πέμψεν αὖθις ἐς τὸ Ἄργος ἐπισκεψόμενον τὴν Δανάην. εἶτ' ἐκεῖθεν, ἐς Βοιωτίαν φησὶν ἰέναι, ἐν παρόδῳ τὴν Ἀντιόπην ἰδεῖν. καὶ ὅλως,

cœnaculum. Tum ubi curiam in qua consultant, stravero, & singula composuero, Iovi assistendum, ac perferenda illius mandata toto die iurium ac deorsum cursitando: quumque reversus sum adhuc pulverulentus, apponenda ambrosia. Porrò priusquam [1] novitius iste pocillator adveniisset, ego nectar etiam ministrabam. Quodque est omnium gravissimum: soli omnium nobis noctu quidem quietem agere licet: sed oportet me etiam tunc defunctorum animas Plutoni adducere, maniumque ducem agere, & foro judiciali assistere. Neque enim mihi sufficiebant diurna negocia, quod versor in palæstris, quod in concionibus præconis vices obeo, quod oratores edocco: nisi hæc quoque provincia accedat ut præterea res mortuorum componam. Atqui Ledæ filii alternis vicibus apud superos, atque inferos versantur. Mihi verò hæc & illa quotidie facere necesse est. Et hinc quidem Alemenæ, ille Semeles filius, ambo miseris mulieribus prognati, securi epulantur: at ego Atlantide Maia progenitus illis ministro. Quinetiam me recens Sidone à Cadmi filia reversum, ad quam miserat me visum quid ageret puella, cùm nondum respirassem, misit iterum Argos, visum Danaën. Rursum inde in Bœotiam profectus, inquit, obiter Antiopam visito: sed planè illud

1 *Novitius*] Ganimedem intelligit quem ab aquila raptum in cœlum transvectum ajunt. Autor Priapei carminis:

Raptus ab alite sacra
Miscet amatori pocula grata suo. Cogn.

2 Ψυχαγωγεῖν] Hinc Mercurius ψυχαγωγὸς, νεκροπομπὸς, ψυχοπομπὸς, πομπαῖος, ἑρμαῖος. quod facere credebatur virtute virgæ, de qua in dial. Panos & Mercurii. & Iulian. Imp. passim. Eadem virtus Plutonianæ virgæ Pindar. Od. 9. Olympion. eadem Horarum virtus. Theocr. Idyll. 15. *Eund.*

ἀπηρόδικα ἤδη. εἰ γὰρ μοι δυνατὸν ἦν, ἡδέως ἂν ἠξίωσα πιπρᾶσθαι, ὥσπερ οἱ ὑπὸ γῆ κακῶς δουλεύοντες. Mai. Ἴα τοῦτο ὦ τέκνον, χρὴ γὰρ πάντα ὑπηρετεῖν τῷ πατρί, νεανίσκον ὄντα. καὶ νῦν ὥσπερ ἐπάμφης, σοῦ ἐς Ἄργος. εἶτα ἐς τὴν Βοιωτίαν, μὴ κἀπληγὰς βραδύνων λάβοις. [1] ὀξύχολοι γὰρ οἱ ἐρῶντες.

illud recusavi. Quare si possem, libenter venundari optarem, quemadmodum qui duram in terris servitutem serviunt. *Mai.* Missa fac ista, gnate: decet enim per omnia morem gerere patri, cùm sis juvenis. Ac nunc quò jussus es, Argos contende, deinde in Bœotiam, ne si tardior fueris, etiam plagas accipias: nam iracundi sunt qui amant.

1 Ὀξύχολοι οἱ ἐρῶντες] Sic in Contemp. Cætera hujus Dialogi pete in Cataplo. *Bourd.*

ΔΙΟΣ, ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

ΖΕΥΣ.

Οἷα πεποίηκας ὦ πάτερ κάκιστε. ἀπολώλεκας τὰ ὑπὸ τῇ γῇ ἅπαντα, μειρακίῳ ἀνοήτῳ πιστεύσας τὸ ἅρμα. ὃς τὰ μὲν, κατέφλεξε, πρόσω γὰρ οὐκ ἔχθεις. τὰ δὲ, ὑπὸ κρύους ἀφθέρμων ἔπεσεν, πολὺ αὐτῶν ἀπαποστάσης τὸ πῦρ. καὶ ὅλως, οὐδὲν ὃ, τι οὐ ξυνετάραξε, καὶ ξυνέχεε. καὶ εἰ μὴ ἐγὼ ξυνεὶς τὸ γιγνόμενον, κατέβαλον αὐτὸν τῷ κεραυνῷ, ἤδη λείψανον ἀνθρώπων ἐπέμενεν ἄν. τοιοῦτον ἡμῖν τὸν καλὸν ἡνίοχον, καὶ διφρηλάτην ἐκπέπομφας. Ηλι. ἤμφεσθον ὦ Ζεῦ. ἀλλὰ μὴ χαλέπαινε, εἰ ἐπίσθην ὑφ' πολλὰ ἱκετεύοντι. πόθεν γὰρ ἂν ᾠήθην τηλικοῦτον γενήσεσθαι κακόν; Ζ. οὐκ ᾔδεις ὅσης ἐδεῖτο ἀκριβείας τὸ πρᾶγμα, καὶ ὡς εἰ βραχύ τις ἐκβαίη τῆς ὁδοῦ, οἴχεται πάντα; ἠγνόεις δὲ καὶ τὸ ἵπ-

IOVIS ET SOLIS.

IVPITER.

Ualia feciſti ô Titanum peſſime: qui quæ in terris ſunt omnia perdidiſti, ſtulto adoleſcenti commiſſo curru, qui alia quidem, ad terram delatus exuſſit, alia verò præ frigore corrumpi fecit, procul ab ipſis abſtracto igne. Denique nihil non perturbavit, & confudit. Ac niſi ego animadverſis iis quæ gerebantur, ipſum fulmine deturbaſſem, ne reliquiæ quidem ullæ hominum ſupereſſent: talem nobis pulchrum iſtum auriga m, & currus gubernatorem emiſiſti. *Sol.* Peccavi, Iupiter, ſed ne iraſcaris, ſi credidi puero multum ſupplicanti. Nam unde tantum futurum malum exiſtimaſſem? *Iup.* Annon noras quàm multa diligentia negocium hoc opus haberet? & ut ſiquis etiam modicum excedat à via, pereant protinus omnia? Ignorabas etiam equo-

πων τ' ὑμῶν, ὡς δεῖ σωφρονεῖν ἀνάγκην τ' χαλινόν; εἰ γὰρ εὐθὺς τις ἀφαιρεῖσθαι αὐτούς. ὥσπερ ἀμελῆ τῶν ἡνιόχων ὄντα, ἅρμα μ', ἐπὶ τὰ λαιὰ, μετ' ὀλίγον δ', ἐπὶ τὰ δεξιὰ, κ' εἰς τὸ ἐναντίον δ' ὁρόμου εἶσι, κ' ἄνω, κ' κάτω, ὅλως ἐνῆν ἐβούλοντο αὐτοῖ. ὁ δὲ, οὐκ οἶδα ἐγὼ ἄ, τι χρήσεται αὐτοῖς. Ηλι. πάντα μὲν πανύ' ἠπιστάμην, κ' ἀλλ' τοῦτο ἀντεῖχον ἐπιπολύ, κ' οὐκ ἐπίστευον αὐτῷ τὴν ἅλασιν. ἐπεὶ δ' κατελιπαρήσει δακρύων, κ' ἡ μήτηρ Κλυμένη μετ' αὐτοῦ, ἀναβιβασάμην ἐπὶ τὸ ἅρμα, ὑπεθέμην ὅπως μὴ χρὴ βιαίως αὐτὸν, ἐφ' ὁπόσον δ' εἰς τὸ ἄνω φέρειν, ὑπεστενοχώρουν. εἶπα δὲ τὰ κάτωθεν αὖθις ἐπιδοῦναι, κ' ὡς ἀγκρατῆ εἶναι τῶν ἡνιῶν, κ' μὴ ἐφίεναι τῷ θυμῷ τῶν ἵππων. εἶπον δ' κ' ἡλίκῃ ὁ κίνδυνος, εἰ μὴ ὀρθὸν ἐλαύνοι. ὁ δὲ, παῖς γὰρ ἦν, ἐπιδοὺς τοσοῦτο πυρὸς, κ' ἐπικύψας εἰς βάθος ἀχανὲς, ἐξεπλάγη, ὡς τὸ εἰκός. οἰδὲ ἵπποι, ὡς ἠσθάνθη σὺν ὀλίγῳ ἐμοὶ τῶν ἐπιβεβηκότα, καὶ ἀφροντίστως δ' μεθεμένα, ἐξεβράκησαν τῶν ὁδῶν, κ' τὰ δεινὰ πάντα ἐποίησαν. ὁδὲ Ζεὺς ἡνίας ἀφείς, οἷμαι δεδιὼς μὴ ἀνάπτοιμ, αὐτὸς ἅμα τῆς ἅντυγος. ἀλλ' ἐκεῖνός τι ἔδει ἔχει τῶν δίκτυα, καίμοι ὦ Ζεῦ, ἱκανὸν τὸ πίθος. Ζ. ἱκανὸν λέγεις, τοιαῦτα τολμήσας; νῦν μὲν ἂν συγγνώμην ἀνάπτοιμι σοι. ἐς δὲ τὸ λοιπὸν, ὦ τ' ὄμβριον ἀφιομήσῃς, ἢ πνοὰς τοιούτου σαυτῷ ἁμάξαν ἀναπέμψῃς, αὐτίκα ὅσῃ ὀπίσω δ' οὐ πυρὸς ὁ κεραυνὸς πυρωδέστερος. ἀφ' ἐκείνου μὲν, αἱ ἀδελφαὶ θρηνίπτουσαι ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, ἵνα δ' ἔπεσεν ἀναδρομοῦσι, ἤλεκτρον ἐπ'

equorum vehementiam, ut oporteat vi quadam continere frænum? Siquis enim illis permittat, ſtatim frænos detrectant, ut nimirum iſtum contumaciter abſtulerunt, nunc quidem ad lævam, paulò poſt verò ad dextram: interdum etiam in cœpti curſus contrarium: ſurſum denique ac deorſum, quocunque ipſis libuiſſet. Ille verò neſciebat quomodo iis eſſet utendum. *Sol.* Hæc quidem omnia ſciebam, ideoque diu reſiſtebam, nec ipſi aurigationem credebam. Sed poſtquam lachrymando obſecravit, & cum ipſo Clymene mater, in currum impoſitum ſubmonui, quomodo oporteret ipſum viæ inſiſtere, quantum verò in ſublime agitantem, ſurſum ferri: deinde rurſus in declive vergere: utque habenas regere, nec equis impetum permittere deberet. Dixi etiam quantum periculum eſſet, ſi non recta via ageret. At ille, puer enim erat, conſcenſo tanto igne, & vaſtæ adeò profunditati ſupernè incumbens, ut conſentaneum eſt, obſtupuit. Equi verò ut ſenſerunt non me eſſe eum qui conſcediſſet, contempto adoleſcentulo, è via diverterunt, & hæc tanta mala perpetrarunt. Ille autem dimiſſis habenis, metuens, opinor, ne excideret ipſe, gyrum rotæ apprehendit ac tenuit. Sed & ille jam pœnas ſuas dedit, & mihi, Iupiter, ſatis ſupplicii, luctus hic eſt. *Iup.* Satis, inquis, qui talia auſus ſis? At nunc quidem veniam tibi tribuo: ſed in poſterum ſiquid ſimile deliqueris, aut talem quempiam tui ſucceſſorem emiſeris, continuò ſenties quanto fulmen noſtrum igne tuo ſit ardentius. Quare illum quidem ſorores ipſius ad Eridanum ſepeliant, ubi curru excuſſus decidit, electrum

αὐτῷ διακρύσας. καὶ αἴγειοι χαμαὶ ὀφθῶσιν ἐπὶ τῷ πάθει. σὺ δὲ, συμπεξαμένῳ τὸ ἅρμα, κρατίσας μὲν καὶ ὁ ἡνίοχος αὐτὸς, καὶ ἄπρακτος ἡ τροχοῦ σωτήριος, ἔλαυνε, ὑπαγαγὼν τοὺς ἵππους. ἀλλὰ μέμνησο τούτων ἁπάντων.

ctrum ipsi illachrymantes. Deinde in populos præ dolore convertantur. Tu verò compacto curru (fractus enim est temo ejus, & attrita rotarum altera) subactis equis aurigare. Sed horum omnium memor esto.

ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥΣ.

APOLLINIS ET MERCVRII.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

[1] Ἔχεις μοι εἰπεῖν ὦ Ἑρμῆ, πότερος ὁ Κάστωρ ἐστὶ τούτων, ἢ πότερος ὁ Πολυδεύκης; ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν διαφέροιμι αὐτούς. Ερ. ὁ μὲν χθὲς ἡμῖν ξυγχυρήσας, ὁ μετὰ Κάστωρ ὦν. οὗτος, Πολυδεύκης. Απο. πῶς διαγινώσκεις; ὅμοιοι γάρ. Ερ. ὅτι οὗτος μὲν ὦ Ἄπολλον, ἔχει ἐπὶ τῷ σώματι τὰ ἴχνη τῶν τραυμάτων, ἃ ἔλαβε πρὸς τῶν ἀνταγωνιστῶν πυκτεύων. καὶ μέλλων ὁ πότε ὑπὸ τοῦ Βέβρυκος Ἀμύκου ἐτρώθη, τοῦ Ἰάσονι συμπλέοντος. ἄπρακτος δ', οὐδὲν τοιοῦτον ἐπιδεικνύμενος, ἀλλὰ καθαρὸς ἐστι, καὶ ἀπαθὴς τὸ σῶμα τὸ εὐθύσωπον. Απο. ὄντως, εἰδυῖας τὰ γνωρίσματα. ἐπὶ τάχα ἄλλα πάντα, ἴσα, τοῦ ὠῷ τὸ ἡμίτομον. καὶ ἀπὸ ὑπερόπλων, καὶ ἀγόντων σὺν τῇ χειρὶ, καὶ ἵππων ἑκατέρων λευκῶν. ὥστε πολλάκις ἐγὼ τὸν μὲν, εὐθύσωπον Κάστορα, Πολυδεύκην ἔλεγον. τὸν δὲ, τὸν δὲ Πολυδεύκους ἐνόμιζον. ἀτὰρ εἰπέ μοι καὶ τόδε, τί

ΑΠΟΛΛΩ.

[1] Potesne mihi dicere, Mercuri, uter istorum Castor sit, aut uter Pollux? ego enim non facilè ipsos discrevero. *Merc.* Ille qui nobiscum heri versatus est, Castor erat: hic verò est Pollux. *Ap.* Quomodo dignoscis? sunt enim similes. *Merc.* Quoniam hic, ô Apollo, habet in facie vestigia vulnerum, quæ pugilatu certans, aliquando ab adversariis accepit: ac in primis quibus à Bebryce Amyco vulneratus est, quando cum Iasone Colchos navigabat. Alter autem nihil tale præ se fert, sed pura est, & illæsa facie. *Ap.* Operæ precium fecisti, qui notas quibus dignosci queant, me docueris. Nam cætera certè omnia æqualia sunt, ovi pars dimidia, stella desuper imminens, & jaculum in manu, & equus utrique albus. Quare sæpe equidem Castorem appellavi hunc, qui Pollux erat: & rursus Castorem Pollucis nomine. Sed & illud mihi dic, cur non ambo

1 Ἔχεις μοι εἰπεῖν] Hic Dial. ex Theocrito, ut & seq. totus fere est in his Dialogis Theocritus. *Bourd.* Hic Dial. desumptus est ex Theocr. Idyll. 27. & Virg. 5. Æn. *Cogn.*

1 *Mer-*

δή ποτε οὖν ἄμφω ξυίεισιν ἡμῖν, ἀλλ' ἐξ ἡμισείας, ἄρα μὴ, νηκερδὲς, ἄρα ζῇ, ἢ ὁ ἕτερος αὐτῶν. *Ερ.* ὑπὲρ φιλαδελφίας τοῦτο ποιοῦσιν. ἐπεὶ γὰρ ἔδει ἕνα μὲν τεθνάναι τὴν Λήδας ἑκάτερον, ἕνα δὲ ἀθάνατον εἶναι, ἐνείμαντο ὅπως αὐτοὶ τὴν ἀθανασίαν. *Απο.* εἰ ξυνετὸν ὦ Ἑρμῆ τὸν νεκρὸν, εἶπε μόνον, ὅπως ἐπόθουν ἀλλήλους, ὅπῃ ἑκάτερος εἴη μᾶλιστα. πῶς γὰρ, ὦ μᾶ, ἔνθα μὲν ζῶσι, ὁ δὲ, ἔνθα τοῖς φθιτοῖς ἐστι; πολλοῦ ἀλλὰ ὡσπερεὶ ἐγὼ μαντεύομαι, ὁ μὲν Ἀσκληπιὸς ἰᾶται, σὺ δὲ παλαίειν διδάσκεις, παιδοτρίβης ἄριστος ὤν. ἡ δὲ Ἄρτεμις μαιεύεται. καὶ τὸν ἄλλον ἔκαστος ἔχει τινὰ τέχνην, ἢ θεοῖς, ἢ ἀνθρώποις χρησίμην. ὅτου δ', τί ποιήσουσιν ἡμῖν, ἢ ἀρχοὶ εὐνήσουσιν; τηλικοῦτοι ὄντες; *Ερ.* οὐδαμῶς. ἀλλὰ ὑποστήσεται αὐτοῖς ὑπηρετεῖν τὸ Ποσειδῶνι. καὶ κυβερνήσειν δεῖ τὸ πέλαγος. καὶ ὧν τι ναύτας χειμαζομένους ἴδωσιν, ἐπικαθίσεσθαι ἐπὶ τὸ πλοῖον, σώζειν τὸν ἐμπλέοντας. *Απο.* ἀγαθὴν ὦ Ἑρμῆ, καὶ σωτήριον λέγεις τὴν τέχνην.

ambo nobiſcum verſantur, ſed ex dimidio, nunc quidem mortuus, nunc verò Deus eſt alter ipſorum. *Merc.* Fraterno amore hoc faciunt: Nam cùm oporteret alterum ex Ledæ filiis [1] mortem obire, alterum immortalem eſſe, diviſerunt ita inter ſe ipſi immortalitatem. *Ap.* Non prudenti diviſione, Mercuri, ſiquidem neque ſic ſese mutuò aſpicient, quod ut puto maximè deſiderabant. Quomodo enim, cùm alter apud Deos, alter apud manes exiſtat? Verumtamen, ut ego vaticinor, Æſculapius medetur, tu palæſtricam doces, puerorum exercitator optimus. Diana verò obſtetricatur, atque aliorum quiſque ſuam artem habet, aut Diis aut hominibus utilem: at hi quid agent nobis, num otioſi, tam grandes cùm ſint, nobiſcum convivabuntur! *Merc.* Haud quaquam: ſed illis injunctum eſt, ut Neptuno miniſtrent, & pelagus obequitent, & ſicubi nautas tempeſtate periclitantes aſpexerint, navigio inſidentes, incolumes navigantes præſtent. *Ap.* Bonam, Mercuri, & ſalutarem narras artem.

1 *Mortem obire*] Caſtore occiſo, Polluci optio data eſt, utrum immortalitate ſolus uti vellet, an cum fratre vitam communicare. Ille maluit alternis vivere. Virg. 6. Æn.

Si fratrem Pollux alterna morte redemit.

Inde Homerus hos vocavit ἡμιθέους. Cogn.

ΕΝΑΛΙΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ. | DIALOGI MARINI.

ARGVMENTVM.

Neque horum Dialogorum diverſa aut alia ratio eſt, quod ad occaſiones & argumenta pertinet, quàm ſuperiorum. Nam & ipſi ex Homericis ac Tragicis fabulis deſumpti ſunt, & eadem elegantia ac

ac festivitate nitent. Nisi quòd omnes (quod idem tamen & in superioribus propè fit) de rebus amatoriis tractant. Vnde illud quoque verisimile est, Lucianum ostendere voluisse, quòd quacunque sub hac tota mundi machina moventur & vivunt, inter cæteros affectus, præcipuè amori obnoxia sint, ac voluptatem appetant. Illumque adeò generalem quendam omnium tam deorum quàm hominum domitorem esse. Quòd autem Deos maximè ex amore desipere atque insanire: deinde & voluptatibus deditos esse fingit, ex professione sua facere videtur. Fuit enim quanquam omnibus Philosophorum factionibus ex æquo propè infestus, ad Epicuream tamen magis quàm cæteras, inclinatus, qui & voluptatem, finem bonorum asserebant, & Deorum providentiam negabant. Id quod cum alibi passim, tum in Demonacte, & in Concilio Deorum animadvertere licet.

ΔΩΡΙΔΘΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ.

ΔΩΡΙΣ.

Καλὸν ἐρᾷς ὦ Γαλάτεια φασὶ τὸ σικελὸν τοῦτον ποίμνια ἐπιμεμηνίαμεν σοι. Γα. μὴ σκῶπτε Δωρί. Ποσειδῶνος γὰρ υἱός ἐστιν, ὁποῖος ἂν ᾖ. Δω. τί δ' ἂν, εἰ καὶ Διὸς αὐτῷ παῖς ὢν, ἄγριος ὅμως καὶ λάσιος ἐφαίνετο. καὶ τὸ πάντων ἀμορφότατον, μονόφθαλμος; οἶσθα τὸ γοῦν ὀνήσαι ἂν τι αὐτὸν πρὸς τὸν μορφόν; Γα. ἀλλὰ τὸ λάσιον αὐτῷ, καὶ ὡς φῂς ἄγριον, ἀμορφόν ἐστιν. ἀνδρώδες γάρ. ἓν, τὸ ὀφθαλμός, ἐπιπρέπει τῷ μετώπῳ, μᾶλλον εὐθέτως ὁρῶν, ἢ εἰ δύ' ἦσαν. Δω. ἔοικας ὦ Γαλάτεια οὐκ ἐρᾷν, ἀλλ' ἐρᾶσθαι ἔχειν τὸν Πολύφημον, οἷα ἐπαινεῖς αὐτόν. Γα. οὐκ ἐρῶ-

DORIDIS ET GALATEÆ.

DORIS.

Formosum amatorem, Galatea, nempe Siculum istum pastorem, tui amore insano deperire dicunt. *Gal.* Ne cavilleris [1] Dori. Neptuni enim est filius, qualis qualis sit. *Dor.* Quid tum, si & Iove ipso progenitus, adeò agrestis & hispidus appareat, quodque omnium est deformissimum, unoculus? putasne genus ad formam ipsi quidquam profuturum. *Gal.* Ne isthuc quidem quòd hispidus est, & ut ais agrestis, deformat ipsum, sed virile magis est; oculus verò in fronte convenit, quo nihilo minus cernit, quàm si duo essent. *Dor.* Videris Galatea, non amantem, sed amatum habere [2] Polyphemum, prout eum prædicas. *Gal.* Equidem haud amo:

1 *Dori*] Nymphæ nomen filiæ Oceani, & uxoris Nerei, Hesiod. in Theog. interdum pro ipso mari accipitur. Virg. 10. Eclog.

Doris amara suam non intermisceat undam. Cogn.

2 *Polyphemus*] Ex Cyclopibus unus, Neptuni filius, excæcatus ab Vlysse, Homer. Odyss. Cic. lib. 5. Tusc. Virg. Æn. 3. *Idem.*

βρου. ἀλλὰ τὸ πάνυ ὀνειδιστικὸν τοῦτο ἐφ' ὑμῖν. καί μοι δοκεῖτε ὑπὸ φθόνου αὐτὸ ποιεῖν. ὅτι ποιμένων ποτὲ, λέγ' ἐγὼ ὑμᾶς ἰδὼν ἐπὶ τῇ ἠϊόνι, [1] ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆ Αἴτνης, κατὰ μεταξὺ ἔρους καὶ τῶν θαλάττης αἰγιαλοῦ ἀναμεμιγότες, ὑμᾶς μὲν, οὐδὲ ἀνασκοπῆσαι ἔδοξεν. ἐγὼ δὲ ἐξ ἁπασῶν ἐκαλλίστη ἔδοξα. καὶ καὶ μόνη ἐμοὶ ἐπέσχε τὸ ὀφθαλμῶ. [2] ταῦτα ὑμᾶς ἀνιᾷ. δέδοκμαι γὰρ ὡς ἀμείνων εἰμὶ, καὶ ἀξιέρασος. ὑμεῖς δ', παραφθονεῖτε. *Δω.* εἰ ποιμένι καὶ σοβεῖ καλὴ τὴν ὄψιν ἔδοξας, ἐπιφθονεῖσθαι χαίρουσα; καίτοι τί ἄλλο σὲ σοὶ ἐπαινέσαι ἔχει, ἢ τὸ λευκὸν μόνον. καὶ τοῦτο οἶμαι, ὅτι ξυρηθεῖσα ἐστὶ πρὸς [3] καὶ γαλακτί. παύσῃ δὲ τὰ ὅμοια τούτοις ἡγεῖσθαι καλά. ἐπεὶ τί γε ἄλλο ἐποτ' ἂν ἐπαληθεῖς μεθῆν οἷα τοιχαίνεις ὅσα τὴν ὄψιν, λέγε πίτυς πηδᾷ ἐποτὲ γαλήνης οὔσης, ἐπικύψασα εἰς τὸ ὕδωρ, ἵδε σαυτὴν ἀδὲν ἄλλο, ἢ χρῶμα λευκὸν ἀκριβῶς. οὐκ ἐπαινεῖται δ' οὗτος, ἵνα μὴ ἐπισχεῖν αὐτῷ καὶ τὸ ἐρύθημα. *Γαλ.* καὶ μὴν ἐγὼ μὲ ἡ ἀκυρόπους λευκὴ, ὅμως ἐρασθεῖσ· καὶ οὗτος ἔχω. ὑμῶν δ' οὐκ ἔστι ἵνα τινα, ἢ ποιμένα, ἢ ναύτης, ἢ πορθμεὺς ἐπαινεῖ. ὁ δὲ Πολύφημος, τά τε ἄλλα, καὶ μουσικός ἐστι. *Δω.* σιώπα ὦ Γαλάτεια, ἠκούσαμεν αὐτοῦ ᾄδοντος, ὁπότε συνόμοσε τῷ-

amo: sed hanc vestram insignem opprobrandi petulantiam ferre nequeo: mihique videmini invidia hoc facere: quoniam cùm aliquando gregem pasceret, nosque in littore ludentes è specula cerneret, in prominentibus Ætnæ pedibus, quà videlicet inter montem & mare littus sese in longum porrigit, vos ne aspexit quidem, ego verò visa sum omnium formosissima, eoque in me solam oculum conjecit. Ea res vos malè habet: indicium enim est me forma esse præstantiorem, & quæ amer, digniorem: vos contrà neglectas esse. *Dor.* Invidendum putas si pastori, & lusco formosa visa sis? quanquam quid aliud in te probare potuit præter candorem? Idque puto: quoniam caseo & lacti assueverit: proinde quicquid his est simile, pulchrum ducit. Alioqui ubi libebit scire [4] quali sis facie, de scopulo quopiam in aquam, siquando tranquilla steterit, despectans, te ipsam contemplare, nihil videbis aliud nisi exquisitum candorem: verùm is non probatur, nisi rubor illi decus adjunxerit. *Gal.* Atqui ego illa merè candida, tamen hunc amatorem habeo: cùm interim nulla sit vestrûm quam aut pastor, aut nauta, aut portitor aliquis laudet. Polyphemus autem, ut alia ne dicam, est etiam musicus. *Dor.* Tace Galatea, canentem ipsum audivimus, cùm ad te lasciviens accederet nuper

1 Ἐν τοῖς ἐσχάτοις] Vt in Tim. ἐν τῇ ὑπωρείᾳ, & alibi. *Bourd.*

2 Ταῦτα ὑμᾶς ἀνιᾷ] Heliod. lib. 1. *Idem.*

3 Καὶ γαλακτι] Τερπνὸν ἰτυμολογικός. Idem.

4 *Quali sis facie*] Negat Servius ex mare effigiem ullo modo posse reddi, sed Lucianus hic aliter sentit, & in Alcyon. Theocr. Idyll. 6. hinc illud Maronis:

Nuper me in littore vidi
Cum placidum ventis staret mare. Cogn.

λω ἐπὶ σέ. [1] Ἀφροδίτη φίλη, ὄνον ἂν τις ὀγκήσαι ἔδοξε. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ πηκτὶς, οἷα κεφάλιον ἐλάφου γυμνὸν τῶν σαρκῶν. καὶ τὰ μὲν κέρατα, πήχεις ὥσπερ ἦσαν. ζυγώσας δὲ αὐτὰ, καὶ ἐνώψας τὰ νεῦρα, ὑδὲ κἀκεῖνα ἀθεμιστεύτως, ἠμελωδεῖ ἁμωσγέπη, καὶ ἀπᾴδειν. ἄλλο μὲν αὐτὸς βοᾶν, ἄλλο δὲ ἡ λύρα ὑπῇδε. ὥστε ὑδὲ ἡμεῖς χρὴν τὰ γέλωτα ἰδιήσαμεθα, ἐπὶ τῷ ἐρωτικῷ ἐκείνῳ ἀσμάτι. ἡ μὲν γὰρ ἤχὼ, ὑδὲ ἀποκρίνεσθαι αὐτῷ ἤθελεν, ἅτε λάλος οὖσα, βρυχωμένῳ. ἀλλ' ἠρύθη, εἰ φανείη μιμουμένη πρόχειρον ὠδὴν, καὶ καταγέλαστον. ἔφερε δὲ ὁ ἐπίτροπος τὸ παῖς ἀγκάλαις ἀλυρκάτον, ἄκυτα σκύλακα, καὶ τὸ λάσιον αὐτῷ ἀποστοιχάτα. τίς δὲν φθονήσειέ σοι ὦ Γαλάτεια τοιάδε ἐρασθῆναι Γαλατ. ἀκοῦσον τοῦ Δωρέως, δεῖξον ἡμῖν τὸ σαυτῆς, καλέσω δηλονοτὶ ὄνον, καὶ ὠδικώτερον, καὶ κιθαρίζειν ἄμεινον ἐπιστάμενον. Δω. ἀλλ' ἐρᾷς μὲν ὑδεὶς ἔσῃ μοι, ὑδὲ σεμνυνόμενος ἐπίπροσθεν εἶναι. τινὶ δὲ ᾧ, οἷ ὁ Κύκλωψ ἐστὶ, [2] κινάδεροις λύπῃσι ὥσπερ ὁ τράγος, ὠμοφάγος ὡς φασι, καὶ στυγνὸν τοὺς ἐπιδημοῦντας τὸ ξένιον, σοὶ γένοιτο, καὶ σὺ ἀντιρρόπως αὐτῷ.

per. Chara Venus, asinum rudere quispiam putasset. Ipsa autem lyra similis erat cervi cranio carnibus renudato: cornua verò tanquam cubiti prominebant, quibus jugatis, & alligatis fidibus, neque collope circumtortis agreste quiddam & absonum cantillabat, cùm interim ipse aliud voce caneret, aliud lyra succineret: ita ut temperare nobis nequiverimus, quin rideremus amatoriam illam cantionem. Nam Echo quantumvis garrula, ne respondere quidem ipsi rugienti voluit: imò ipsam puduisset, si aperum & ridiculum illius cantûm imitari vita fuisset. Ad hæc gestabat in ulnis amasius ille delicias suas, ursi catulum, pilis hirtum, ipsi assimilem: Quis autem non invideat tibi amicum istum, Galatea? *Gal.* Tu igitur Dori, tuum nobis commonstra, qui sit formosior, qui doctiùs voce canere, vel cithara meliùs ludere sciat. *Dor.* At mihi nullus est amator: neque me amabilem esse glorior. Talis autem qualis est hic Cyclops, hircum olens, crudivorus, ut ajunt, & hospites qui apud ipsum diversantur devorans, tibi contingat, eumque tu mutuum ames.

1 Ἀφροδίτη φίλη] Leg. Ἀμαρυσίη, ut in Piscatore. Cætera ex Theocr. Potuisset retineri Ἀφροδίτη, sed verius est marinas nymphas aliud dixisse. *Bourd.*

2 Κινάδεροις λύπῃσι] Sic philosophus Lucianeus κινάδεροι in dial. Charontis & Mercurii. Sic κινάδεροι λύζοντα, Dialog. ἑταιρ. κινάδεροι δυσωδίαι τῶν τράγων. Hesych. Interpr. Aristophan. ad illud Plut. Αἰγῶν τε κιναδεροῦντων μέλη, vult etiam κινάδερον esse τὸν μασχαλῶν δυσωδίαν.

Valle sub alarum trux habitare caper.

κινάδεροι. Catull. *Idem.*

CY-

ΚΥΚΛΩΠΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

CYCLOPIS ET NEPTVNI.

ΚΥΚΛΩΨ.

Ὦ πάτερ, οἷα πέπονθα ὑπὸ ξένου ἀνοσιωτάτου ξένου, ὃς μεθύσας, ἐξετύφλωσέ μου τὸ ὄμμα ἐπιχειρήσας. Πρὸς τίνος δ' ἂν τοῦτο παθεῖν ἔφης Πολύφημος; Κυ. τὸ μὲν πρῶτον, Οὔτιν' ἑαυτὸν ἀπεκάλει. ἐπεὶ δὲ διέφυγε, καὶ ἔξω ἦν βέλους, Ὀδυσσεὺς ὀνομαζόμενος ἔφη. Πο. οἶδα· ὃν λέγεις. τὸ ἰθακήσιον. ἐξ Ἰλίου δὲ ἀνέπλει. ἀλλὰ πῶς ταῦτ' ἔπραξεν, ὑδὲ πάνυ σύγκρασις ἦν; Κυ. κατέλαβον αὐτὸν τῷ ἄντρῳ κἀκεῖ τὸ νωθὲς ἀναφρίψας, πολλοὺς τινας ἐπῳδυλλόντιζε ἠλοιόπι τοῖς ποιμνίοις. ἐπεὶ δὲ ἐθήκατο τῇ ὑγρᾷ τὸ πῶμα, πίτυα ἦ ἔτι μοι παμμεγάθης, καὶ τὸ πῦρ ἀνήκουσα, ἐκκαυσάμενος ὁ ἥρως δένδρον κἀκεῖθεν ἔφησε λαθραίως ἐκκρύπτειν αὐτοὺς πειρώμενοι. ἐγὼ δὲ συλλαβὼν αὐτῶν τινας, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, κατέφαγον λῃστὰς ὄντας, ἐκπεπυσμένος τὰ παντοδαπὰ ἐκείνου, εἴτε Οὖτις, εἴτε Ὀδυσσεὺς ἦν, δόλωσί μοι πιεῖν φάρμακόν τι ἐγχέας. ἡδὺ μέν, καὶ εὐῶδες· ἐπιπλώτου δὲ τοῦτον ἦν, καὶ παρεχρῆν εὐθύς. ἄπαντα γὰρ ἐμοὶ ἐδόκει περιφέρεσθαι πόντῳ, καὶ τὸ σπήλαιον αὐτὸ ἀναφέρεσθαι, καὶ ἐπ' ὀλίγον ἐμαυτοῦ ἤμην· πάλιν δ', ἐς ὕπνον κατέπεσον. ὁ

CYCLOPS.

O Pater, qualia passus sum ab execrabili illo hospite, qui me inebriatum excæcavit, somno gravatum aggressus. *Nep.* Quis verò hæc ausus est Polypheme? *Cyc.* Principio quidem se Neminem vocabat; sed postquam effugit, & [2] extra tela ut dicitur, fuit, Vlyssem nominari se ajebat. *Nep.* Novi quem dicis, [3] Ithacensem illum: ex Ilio autem navigabat. Sed quo pacto hæc fecit, cùm animosus admodum non sit? *Cyc.* Deprehendi in antro, è pascuis reversus multos quosdam, insidiantes videlicet pecuariis. Posteaquam autem appositi foribus operculum (saxum autem mihi est perquam magnum) atque ignem, accensa quam ex monte detuleram arbore, suscitavi, visi sunt conantes sese abscondere. Ego verò comprehensos ex ipsis aliquos, ut par erat, devoravi, ut pote qui prædones essent. Hic versutissimus ille, sive Nemo, sive Vlysses erat, pharmacum quoddam infusum dat bibendum, dulce quidem & fragrans illud: sed ad struendas insidias præsentissimum, & turbulentissimum. Mihi enim illud poto statim omnia circumagi videbantur, & antrum ipsum invertebatur: nec ampliùs apud me prorsum eram. Postremò ad somnum pertractus sum.

1 εἰ] Hic Dial. ex Homero. *Bourd.*

2 *Extra tela*] In dialogo Ven. & Cup. in Baccho. in votis. *Oga.*

3 *Itacensem illum*] Vlyssem ex Ithaca urbe & patria, insula in mari Ionio ante Epirum frequentibus scopulis aspera. *Idem.*

δὲ, ἀπεξύσας τ μοχλὸν, κ πυρώσας κ, ὥσπερ ἐπύφλωσέ με κατεύδοντα. καὶ ἀπ' ἐκείνου τυφλός εἰμί σοι ὦ Ποσειδῶν. Πο. ὡς βαθὺν ἐγκοιμήθης ὦ πάτερ. ὃς οὐκ ἐξέδρας μεθεξὺ τυφλώθρω. ὁδὶ δὲ Ὀδυσσεὺς πῶς διέφυγε ; ἐγὼ γὰρ ἂν οὐδ' ὅτι ἐδυνήθη ἀποκινῆσαι τὴν πέτραν ἀπὸ τ θύρας. Κυ. ἀλλ' ἐγὼ ἀφεῖλον, ὡς μᾶλλον αὐτὸν λάθοιμι ἐξιόντα. [1] καὶ καθίσας ἔνδοθεν τὴν θύραν, ἐθήρων τὰς χεῖρας ἀπτόμενος, μήτε πρεῖς τὰ πρόβατα ἐς τὴν νομὴν, ἀπολελάμφθαι δοκῶν μόνος ὑπὸ τοῦ κρεμᾶ, ὁπόσα ἐχρῆν προέπεμψε αὐτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Πο. μαντεύεται ταῦτ' ἐκείνοις, ὅτι μὲ ἔλαθεν ὑπεξελθών σε. ἀλλὰ τοὺς ἄλλους μὲ Κύκλωπας ἔδει ἐπιβοήσασθαι ἐπ' αὐτόν. Κυ. συνεκάλεσα ἅπαντες, καὶ ἦκον. ἐπεὶ δὲ ἤροντό τ ἐπιβουλεύοντ τὸ ὄνομα, κἀγὼ ἔφην ὅτι Οὖτις ἐστὶ, μελαγχολᾶν οἰηθέντες με, ὥχοντο ἀπιόντες. ὕτω κατεστρέψατό με ὁ κατάρατ τῷ ὀνόματι. καὶ ὁ μάλιστα πάντων με, ὅτι καὶ ὀνειδίζων ἐμοὶ τὴν συμφορὰν, ἀεὶ ὁ πατὴρ φησιν ὁ Ποσειδῶν ἰάσεταί σε. Πο. θάρρει ὦ πάτερ, ἀμυνῶμαι γὰρ αὐτὸν, ὡς μάθῃ ὅτι εἰ κ πέρασιν μοι ἐφθαλμῶν ἰᾶσαι ἀδύνατον, τὰ γοῦν τῶν πολεμίων τὸ σώζειν αὐτὸς, καὶ ἀπολλύναι ἐπ' ἐμοὶ ἔσται. τολέω ἢ ἔπ.

sum. Ille verò exacuto vecte, eoque igne succenso, me dormientem insuper excæcavit: ab eoque tempore cæcus sum Neptune. *Nep.* Vt altè dormivisti, qui non exilieris interim dum excæcarèris. Vlysses verò ille quo pacto effugit? Non enim, sat scio, saxum à foribus dimovere potuit. *Cyc.* At ego amovi; quò faciliùs illum comprehenderem inter egrediendum. Ego verò collocatus ad fores, extentis manibus venabar, solis dimissis in pascua ovibus, & arieti dato mandato eorum quæ pro me ab ipso fieri oporteret. *Nep.* Intelligo rem. Sub illis latuit te clàm se subducens. At cæteros certè Cyclopas oportebat te contra ipsum invocare. *Cyc.* Convocavi illos pater, & venerunt. Sed cùm me insidiatoris nomen interrogassent, eumque dicerem esse Neminem, insanire me arbitrati, discesserunt. Ita mihi execrabilis ille, nomine imposuit. Et quod omnium maximè mihi ægrè fuit, contumeliosè objecta mihi calamitate hac, ne pater quidem Neptunus, inquit, te sanabit. *Nep.* Confide fili, ulciscar enim ipsum: ut discat, etiamsi oculorum cæcitatem mederi non queam, navigantes certè tamen servare vel perdere penes me esse: navigat autem adhuc.

1 Καὶ καθίσας] Vsque ad μόνα aberant à MSS. Bourd.

AL-

ΑΛΦΕΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ALPHEI ET NEPTVNI.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλφειὲ, μόνος τῶν ἄλλων ἐμπεσὼν εἰς τὸ πέλαγος, οὐκ ἀναμίγνυσαι τῇ ἁλμῃ ὡς ἅπας ποταμῶν ἅπασιν, οὐκ ἀναπτύσσεις, σαυτὸν ἀφειδεῖς, ἀλλὰ λεῖος ὑπὸ γαλάτης ξυνεστὼς, καὶ γλυκὺ φυλάττων τὸ ῥεῦμα, ἀμιγὴς ὢν καὶ καθαρὸς ἐπείγῃ. σὺ εἰσὶ ἔτι βυθὸν ποθεῖς καθάπερ οἱ λάροι, καὶ ἐρωδιοὶ, καὶ ἔοικας ἀνακύψειν που, καὶ αὖθις ἀναφανεῖν σαυτόν. Αλ. ἐρωτικόν τι τὸ πραγμά ἐστι ὦ Πόσειδον. ὥστε μὴ ἔλεγχε. ἠράσθης γὰρ καὶ αὐτὸς πολλάκις. Πο. γυναικὸς ὦ Ἀλφειὲ, ἢ νύμφης ἐρᾷς. ἢ καὶ τῶν Νηρηίδων αὐτῶν μιᾶς; Αλ. οὔκ. ἀλλὰ πηγῆς ὦ Πόσειδον. Πο. ἡ δὲ, ποῦ σοι γῆς αὕτη ῥεῖ; Αλ. νησιῶτις ἐστὶ σικελική. Ἀρέθουσαν αὐτὴν καλοῦσιν. Πο. οἶδα σὲ ἄμοιρον ὦ Ἀλφειὲ τῶν Ἀρεθούσων, ἀλλὰ λάβυγγός τι ἐστὶ, καὶ λάβε κα-

NEPTVNVS.

Quid hoc Alphee, quod tu ſolus aliorum in mare illapſus, neque cum ſalſugine miſceris, more fluviorum omnium, neque diffuſis aquis te ipſum cohibes, ſed per mare velut concretus, ac dulci cuſtodito fluore, immixtus adhuc & purus properas? Neſcio quo locorum in profundum, ſicut [2] gaviæ & [3] ardeæ demerſus, alibi videris emergere, & te ipſum rurſus exhibere ſpectandum. *Alph.* Amatoria quædam res iſta eſt Neptune: quamobrem ne mihi vitio vertas. Ipſe autem etiam ſæpenumero amaſti. *Nept.* Mulieremne Alphee, an nympham amas, an etiam Nereidum ipſarum aliquam. *Alph.* Minimè, ſed fontem, Neptune. *Nept.* Hic ubi terrarum tibi manat? *Alph.* Inſularis eſt in [4] Sicilia, Arethuſam ipſam vocant. *Nept.* Novi Alphee Arethuſam illam non deformem: ſed & limpidus ille fons, & per puram ſatu-

1 Τί τοῦτο ὦ Ἀλφειὲ] Mirum eſt quod de Alpheo flumine narrat Achill. Tat. lib. 1. ὅταν δὲ ἡ πρὸ Ὀλυμπίων ἑορτὴ, πολλοὶ μὲν εἰς τὰς δίνας τῷ ποταμῷ καθίσαν ἀλλ' ἄλλα δῶρα, ὁ δὲ ὕδωρ οὐδὲν τῶν ἐφειμένων κομίζει, ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν ἴδια ποταμοῦ. Bourd. Virg. 3. Æn. Strabo lib. 6. Pauſan. lib. 5. Ovid. lib. 5. Lucan. lib. 3. Papin. Epital. Stellæ. & Vol. Sil. lib. 13. Suid. in Alpheo. *Cogn.*

2 *Gavia*] Λάροι, Larum Gaza vertit Gaviam Plin. lib. 10. *Idem.*

3 *Ardea*] Aves quarum tria genera ponuntur ab Ariſtot. urinatur ſicut & Larus. *Idem.*

4 *Sicilia*] Italiæ inſula à pleriſque Trinacria & Triquetra, quod Triquetræ figuræ triangularis faciem obtineat, tribus promontoriis in diverſa procurrentibus, ſuam claudens amplitudinem Lilibeo Aphricam, Pachinno Græciam, atque Peloro Carthaginem ſpectantibus. Plin. lib. 2. c. 8. *Idem.*

ἡμερῶ [1] ἀναζλύζῃ, καὶ τὸ ὕδωρ ἐπιπεζέπῃ ταῖς ψηφίσιν, ὅλον ὑπάρ αὐτῶν φαινόμενον ἀργυροειδές. Αλ. ὡς ἀληθῶς οἶσθα τὴν πηγὴν ὦ Πόσειδον. παρ' ἐκείνης ὧν ἀπέρχομαι. Πο. ἀλλ' ἄπιθι μὲν καὶ εὐτυχῶν τοῦ ἔρωτος. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπὲ, πῶς τὴν Ἀρέθουσαν εἶδες αὐτὸς μὲν, ἀρκὰς ὤν, ἡ δὲ, ὁ Συρακόσιος ἐστιν; Αλ. ἐπιτρέμω με καταχεῖς ὦ Πόσειδον, περίεργα ἐρωτῶν. Πο. εὖ λέγεις, χώρει δὴ τὴν ἀγαπωμένην. καὶ ἀναδὺς ἀπὸ θαλάττης, ξυναυλίᾳ μίγνυσο τῇ πηγῇ, καὶ ἓν ὕδωρ γίνεσθε.

turiginem emanat, & nitet aqua, quæ ſuper calculis argentea tota apparet. *Alph.* Vt verè noſti fontem hunc Neptune: ad illum igitur abeo nunc. *Nept.* Sed abi quidem, & amore fœliciter utere. Illud autem mihi dic, ubi tu Arethuſam conſpicatus es, Arcas ipſe cùm ſis, fons autem ille Syracuſis? *Alph.* Properantem me moraris Neptune, curiosè nimis interrogando. *Nept.* Probè dicis. Abi igitur ad amatam: ac è mari emergens, eodem alveo cum fonte illo miſcearis, & in unam aquam redigamini.

1 Ἀναζλύζῃ] Inde ἀναζλύσις πηγῆς. ἀναπηδᾷ, ἀναζρύῃ, Heſych. verb. ἀναπηδᾷ. Bourd.

ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΩΣ.

MENELAI ET PROTEI.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Ἀλλὰ ὕδωρ μὲν σε γίνεσθαι ὦ Πρωτεῦ, οὐκ ἀπιστον, ἐναλίου γε ὄντος, καὶ δένδρον ἔτι φορητόν. καὶ εἰς λέοντα ὁπότε ἀλλαγείης, ὅμως οὐδὲ τοῦτο πίστεως. εἰ δέ κε πῦρ γίνεσθαι δυνατὸν ἐν τῇ θαλάττῃ οἰκοῦντα, τοῦτο πάνυ θαυμάζω, καὶ ἀπιστῶ. Πρω. μὴ θαυμάσῃς ὦ Μενέλαε. γίγνομαι γάρ. Με. εἶδον κἀγὼ αὐτός. ἀλλά μοι δοκεῖς. εἰρήσῃ γὰρ ὡς σὲ, ὑπνοῦντα τινὰ φαντασίαν τοῦ πράγματος, καὶ τὰς ὀφθαλμὰς ἐξαπατῶν τὰ ὁρώμενα, αὐτὸς οὐδὲν τοιοῦτο γιγνόμενος. Πρω. καὶ τίς ἂν ἡ ἀπιστία ἐπὶ τοῖς οὕτως ἐναργῶν ῥηθεῖσι; σὺ δὲ ἀνεῳγμένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδες ἐς ὅσα μεταβέ-

ΜΕΝΕΛΑVS.

At in aquam te converti Proteu, incredibile non eſt, ſiquidem es marinus: etiam arborem fieri, tolerabile: in leonem etiam aliquando muteris licèt, tamen neque hoc ſupra fidem eſt. Quòd ſi & te qui in mari habitas, in ignem converti poſſibile eſt, hoc omnino miror, nec adducor ut credam. *Prot.* Ne mireris Menelaë: fieri enim ſoleo *Men.* Vidi & ipſe. Sed videris mihi, dicam enim apud te, præſtigias quaſdam adhibere rei, atque intuentium oculas decipere, cùm tale nihil fias. *Prot.* Ecquæ deceptio in tam manifeſtis rebus fieri queat? Annon apertis oculis vidiſti in quàm multa ipſe me transforma-

ve-

πάθοιμι ἐμαυτόν; εἰ δ' ἀπιστεῖς, καὶ τὸ πρᾶγμα ψευδὲς εἶναι δοκεῖ, φαντασία τις ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἐστὶ μόνη, ἐπειδὰν πῦρ φλογμὸν, ὑποσείσωμί μοι ὦ γενναιότατε τὴν χεῖρα. εἴσῃ γὰρ εἰ ὁρῶμι μόνον, ἢ καὶ τὸ καῖειν τότε μοι ὑπάρξει. *Men.* σὺν ἀσφαλεῖ ἡ πεῖρα ὦ Πρωτεῦ. *Prot.* σὺ δὲ μοι Μενέλαε δοκεῖς ἁδὺ πολύπουν ἑωρακέναι πώποτε, ἢ οὐ; *Men.* ἀλλὰ τὸ μὲν πολύπουν, εἶδον. ἃ πάσχει δ', ἡδέως ἂν μάθοιμι παρὰ σοῦ. *Prot.* ὁποῖα ἂν πάσχοι ὑπὸ πυρὸς ἁρμόσῃ τις κοτύλας, καὶ ὑποφρὺς ἔχῃ κἂν τὰς πλευκτίνας, ἐπείσῃ ὅμοιον ἀπεργάζεσθαι ἑαυτὸν, καὶ μηδὲν ἀλλὰ τὴν χρόαν, μιμούμενον τὴν πέτραν, ὡς ἂν λάθῃ τοὺς ἁλιέας, μὴ ἀφελόμενον, μὴ δ' φανερὸς ὢν ἀφ' ὑπὸ τούτου, ἀλλ' ἐοικὼς τῷ λίθῳ. *Men.* φασὶ ταῦτα. τὸ δ' οὖν πολὺ παρὰ δόξαν ὑπέρογκον ὦ Πρωτεῦ. *Prot.* σὺν οἴδα ὦ Μενέλαε. πίστει ἂν ἄλλῳ πιστεύσειας, τοῖς σαυτοῦ ὀφθαλμοῖς ἀπιστῶν; *Men.* ἰδὼν, εἶδον. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα παράδοξον, τὸ αὐτὸν πῦρ καὶ ὕδωρ γίγνεσθαι.

verim? Quod ni credis, & falsa res tibi videtur, scilicet species quædam inanis ob oculos versans: quum ignis factus fuero, admove mihi ô generosissime, manum. Senties enim num videar tantùm ignis, an & vim urendi habeam. *Men.* Periculosum est experimentum hoc Proteu. *Prot.* At tu Menelae videris mihi neque polypum vidisse unquam, neque etiam quid pisci huic accidere soleat, scire. *Men.* At [1] polypum quidem vidi, quæ verò accidant illi, libenter ex te cognoverim. *Prot.* Cuicunque saxo acetabula sua accedens applicuerit, & cirramentis affixus adhæserit, illi seipsum similem efficit, mutatque colorem, imitando saxum, quò lateat piscatores, nihil ab illo varians, neque ob hoc manifestè apparens, sed omnino saxum referens. *Men.* Ferunt hæc: sed hoc tuum est incredibilius Proteu. *Prot.* Nescio Menelaë, cuinam alteri credas, cùm tuis oculis non credas. *Men.* Apprimè vidi: sed tamen monstrosa res est, eundem ignem atque aquam fieri.

1 *Polypum*] De Polypi vario ingenio meminit Plin. lib. 9. c. 29. Plut. in libello περὶ πολυφιλίας. de ejus acetabulis Plin. c. 30. lib. 9. *Cogn.*

ΠΑΝΟΠΗΣ, ΚΑΙ ΓΑΛΗΝΗΣ.

PANOPES ET GALENES.

ΠΑΝΟΠΗ.

Εἶδες ὦ Γαλήνη χθὲς οἷα ἐποίησεν ἡ Ἔριδος παρὰ τὸ δεῖπνον ἐν Θετταλίᾳ, διότι μὴ καὶ αὐτὴ ἐκλήθη ἐς τὸ συμ-

PANOPE.

Vidisti-ne, Galene, heri quid fecerit Eris ad cœnam in Thessalia, quòd non & ipsa ad convivium invitata fue-

πόσιον; Γα. ὦ ξυμπανάμωμον ὑμῖν ἥκω. ὁ γὰρ Ποσειδῶν εἰάλυσέ με ὡς ἔοικεν ἀκυμονεῖν τὸ τοσοῦτον φυλάττειν τὸ πέλαγος. τί δ' ἂν ἐποίουν ἢ Ἔρις μὴ παρῆσα; Πα. ἡ Θέτις καὶ ὁ Πηλεὺς ἀπηλλήγησαν εἰς τὸν θάλαμον, νύμφη δὲ Ἀμφιτρίτης καὶ Ποσειδῶνος ἀδελφιδῆ. ἡ Ἔρις δ' ἐν τοσούτῳ λαθοῦσα πάντας, εἰδυῖα ὅ ῥᾴδιος, τὸ μῆλον, πιόντων, οἶμαι δὲ κρωτούντων, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι κιθαριζόντι, ἢ ταῖς μούσαις ᾀδούσαις ἐπισχόντων τὸν νοῦν, εἰσβαλεῖν εἰς τὸ συμπόσιον μῆλόν τι παγκαλόν, χρυσοῦν ὅλον ὡς Γαλήνη. ἐπιγεγραμμένον δ', ἡ καλὴ λαβέτω. κυλισθὲν δὲ μέσον τὸ τοῦτο ὥσπερ ἐξεπίτηδες, ἔκειτο ἡ Ἥρα τε, καὶ Ἀφροδίτη, καὶ Ἀθηνᾶ καταπλαγεῖσαι. καὶ πάλιν ὁ Ἑρμῆς ἀναλόμενον ἐπανέξατο τὰ γεγραμμένα, ἃ μὲν Νηρηίδες ἡμεῖς, ἀπεσιωπήσαμεν. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, εἰδυίαις παρεοῦσαις; ἃ δὲ, ἀντεποιοῦντο ἑκάστη. καὶ αὐτὴς ἔδοξε τὸ μῆλον ἡμῖν. καὶ εἰ μή γε ὁ Ζεὺς διέκρινεν αὐτὸς, καὶ ἄχρι χειρῶν προῆλθον τὸ πρᾶγμα. ἀλλ' ἐκεῖνος αὐτὸς μὲν, ἃ κελεύει φησὶ τοῦτο, καίτοι ἐκείνῃ αὐτὸν δικάσαι ἤξίουν. ἀπιτὼ δ' ἐς τὸν Ἴδην ἔφη τὸν Πριάμου παῖδα, ὃς οἶδέ τι διαγνῶναι τῶν καλλίστων φιλόκαλός ἐστιν, καὶ ἂν ἐκεῖνος κελεύσῃ καλῶς. Γα. τί δῆτα ἡμᾶς Παιόπη; Πα. τὴν μὲν ὀψὲ οἶμαι ἀπίασι πρὸς τὸν Ἴδην. Πα. καὶ πῶς ἤδη μὴ μικρὸν ἀπαγγέλλειν ἡμῖν τῶν κρατίστων; Πα. ἤδη σοι φημὶ ἄλλην κρατήσειν, τῆς Ἀφροδίτης ἀγωνιζομένης, ὃν μή τι παύσει ὁ Διὸς τρίτος ἀμβλυώττων.

fuerit? *Gal.* Non convivata fum ego vobiſcum. Nam me Neptunus juſſerat, tranquillum interea, Panope, ſervare pelagus. Sed quid fecit Eris cùm præſens non eſſet? *Pan.* Thetis ac Peleus conceſſerant intro in thalamum ab Amphitrite ac Neptuno deducti. Interea autem Eris, clàm omnibus (id quod facile illi tum fuit, cùm alii biberent, nonnulli applauderent, vel Apollini citharam perſonanti, vel Muſis ore modulantibus animum adhibendo) projecit in convivium pomum quoddam perpulchrum, totum aureum, Galene: cui erat inſcriptum *Formoſa accipiat.* Dum autem hoc, tanquam ex compoſito volvitur, pervenit eò loci, ubi Iuno, & Venus, & Minerva accumbebant. Et poſtquam Mercurius eo ſublato inſcripta legit: nos quidem Nereides conticuimus, quid enim agendum erat illis præſentibus? Illæ verò inter ſe contendebant, ac quælibet ſuum illud eſſe volebat. ac niſi Iupiter ipſas diremiſſet, ad manus uſque res proceſſiſſet. Verùm ille, ipſe quidem judicium hac de re non feram, inquit, tametſi illæ ipſum judicare vellent. Sed in Idam ad Priami filium abite, qui & diſcernere novit, quænam formoſior ſit, ut pote elegantiæ ſtudioſus & ipſe, & qui non malè judicaverit. *Gal.* Quid igitur ad hæc Deæ illæ, Panope? *Pan.* Hodie arbitror in Idam abeunt. *Gal.* Ecquis veniet paulò poſt, qui quæ vicerit, nobis renunciet? *Pan.* At jam nunc tibi affirmo fore ut nulla alia vincat, veniente in certamen Venere, niſi arbiter ipſe omninò hallucinetur.

TRI-

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΑΜΥΜΩΝΗΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

ΤΡΙΤΩΝ.

Ἐπὶ τὴν Λέρναν ὦ Πόσειδον ἀφίξῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑδροφορήσουσα παρθένος, παγκαλόν τι χρῆμα, ὡς οἶδα ἔγωγε καλλίω παίδα ἰδών. Πο. εἰλήφεις τινὰ ὦ Τρίτων λέγεις, ἢ γραῦς παιννά τις ὑδροφόρος ἦν. Τρ. οὐμενοῦν. ἀλλὰ δή Δαναοῦ τινὸς θυγάτηρ μία τῶν πεντήκοντα καὶ αὐτὴ, Ἀμυμώνη τὸ νοῦμα. ἐπυθόμην γὰρ ἧς καλοῦντο, καὶ τὸ γένος. ὁ Δαναὸς δὲ σκληραγωγεῖ τὰς θυγατέρας, [1] καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει, καὶ πίμπτη ὑδρίαν τινὰ ἀρυσαμένας. καὶ ὡς τὰ ἄλλα, παιδαγωγὸς ἀόκνους εἶναι αὐτάς. Πο. μῶν δὲ ἀφίκνῃ μακρὰν ὥσπερ τὴν ὁδὸν ἐξ Ἄργους ἐς Λέρναν; Τρ. μάλιστα. [2] πολυδίψιον δὲ τὸ Ἄργος ὡς οἶσθα. ὥστε ἀνάγκη ἀεὶ ὑδροφορεῖν. Πο. ὦ Τρίτων, ἆ μετρίως με διατέθεικας εἰπὼν τὰ περὶ τὴν παῖδα. ὥστε ἵεμαι ἐπ' αὐτήν. Τρ. ἴεμαι. ἤδη γὰρ καιρὸς τὴν ὑδροφορείας. καὶ σχεδὸν πω κἀμὲ μέση τὴν ὁδὸν ἐστὶν ἰέναι ἐς τὴν Λέρναν. Πο. ἀκοῦσον ζεῦξον τὸ ἅρμα. ἢ τοῦτο μὲ πολὺ ἐχεῖ τὴν ἀφιξιν ὑπάξον τοὺς ἵππους τῇ ζεύγλῃ, καὶ τὸ ἅρμα ἐπισκεύασον; σὺ δὲ ἀλλὰ δελφίνά μοι πρὸ τοῦ ἐμοῦ παρέσησον. ἐφιππεύσομαι γὰρ ἐπ' αὐτῷ τάχιστα. Τρ. ἰδοὺ σοι κύτος ὁ δελφὶν ὠκύτατος. Πο. εὖγε ἐπελαύνωμεν. σὺ δὲ ἄφαπτε

TRITONIS, AMYMONES ET NEPTUNI.

TRITON.

Ad Lernam Neptune, quotidie venit aquatum virgo perpulchra. Nec scio formosiorem puellam vidisse me. *Nept.* Liberamne aliquam dicis Triton, an verò famula quæpiam est quæ aquam ferre solet? *Trit.* Minimè, sed Danai illius filia, una ex quinquaginta istis, Amymone nomine. Ejus enim nomen & genus scisciatus sum. Danaus autem duriter filias educat, & opus manu facere docet, & ad hauriendam aquam mittit, & ad alias res agendas instituit, impigræ ipsæ ut sint. *Nept.* Sola-ne venire solet longam adeò viam ex Argis ad Lernam usque? *Trit.* Sola. nam Argos, ut scis, est siticulosum: quare illam semper aquatum venire necesse est. *Nept.* Non mediocriter affecisti me Triton, qui mihi hæc de puella narraris. Itaque eamus ad ipsam. *Trit.* Eamus. Iam enim tempus est, quo aquatum ire solet: ac media fermè in via est petendo Lernam. *Nept.* Proinde currum junge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, submittere equos jugo, & currum apparare? Tu verò potiùs delphinem mihi aliquem ex velocibus illis huc siste, inequitando enim illi quàm celerrimè provehar. *Trit.* Ecce tibi delphinum hunc velocissimum. *Nept.* Euge provehamur: tu verò Tri-

1 Καὶ αὐτουργεῖν διδάσκει] Leg. Sueton. August. *Reland.*
2 Πολυδίψιον Ἄργος. Homericum. *Idem.*

1 Fon-

ὦ Τρίτων. καπηλὴ πάρεσμεν ἐς τὴν Λέρνην, ἐγὼ μὲν λοχήσων σοι τοῦτο τὸ πρᾶγμα. σὺ δ' ἀποσκόπει ὁπόταν ἴδῃς ἐλθοῦσαν αὐτήν. Τρι. αὕτη σοι πλησίον. Πο. καλὴ ὦ Τρίτων, καὶ ὡραία παρθένος. ἀλλὰ συλληπτέα ἡμῖν ἐστιν. Αμυ. ἄνθρωπε, ποῖ με ξυναρπάσας ἄγεις; ἀσθαπροδίκητός εἰ, καὶ ἑκοῦσάς ἡμῖν ἀπ' Αἰγύπτου δῆθεν ἐπιπεμφθήναι. ὥστε βοήσομαί τὸ πατρῷον. Τρι. σιώπησον ὦ Ἀμυμώνη. Ποσειδῶν ἐστι. Αμυ. τί Ποσειδῶν λέγεις; πειράζῃ με ὦ ἄνθρωπε, καὶ ἐς τὴν θάλατταν καθέλκεις; ἐγὼ δ' ἀποπνιγήσομαι ἢ αὐλίσομαι καθεσθεῖσα. Πο. θάρρει, ὑδὲν δεινὸν πάθῃς. ἀλλὰ καὶ πηγὴν ἐπώνυμόν σοι ἀναδεῖξαι ἐθέλω τοῦτο τοῦ χώρου, [1] πατάξας τῇ τριαίνῃ τὴν πέτραν, πλησίον δὲ κλύσματος καὶ σὺ Κόδαινα ἔσῃ, καὶ μόνη τῶν ἀδελφῶν ἀχ ὑδροφορήσεις ἀποθανοῦσα.

Triton adnata. Ac ſiquidem ad Lernam adſumus, ego quidem hic in inſidiis ero: tu verò ſpeculando obſerva, quando illam accedentem ſentias. *Trit.* Eccam tibi, propè eſt. *Nept.* Formoſa Triton, & in flore ætatis virgo: ſed nobis eſt comprehendenda. *Amy.* Heus homo, quò me hinc correptam abducis? plagiarius quiſpiam es, ac videris nobis ab Ægypto patruo immiſſus, quare patiem inclamabo. *Trit.* Tace Amymone, Neptunus hic eſt. *Amy.* Quid Neptunum dicis? quid mihi homo vim facis, atque hinc in mare abſtrahis? at infœlix ego ſubmerſa ſuffocabor. *Nept.* Bono ſis animo: nihil mali patieris: ſed & [2] fontem tibi cognominem emanare hinc ſinam, percuſſo tridente ſaxo, juxta hoc æſtuarium, tuque beata eris, & ſola ſororum obita morte aquam non geſtabis.

1 *Fontem cognominem*] Eſt Amymone fons juxta Lernam ab Amymone Danai filia nomen habens, cujus meminerunt Plin. lib. 4. c. Strab. lib. 8. *Cogn.*

2 Πατάξας τῇ τριαίνῃ] Callim. Hym. Iovis πλῆξεν ὄρος σκήπτρῳ, &c. *Bourd.*

ΝΟΤΟΥ, ΚΑΙ ΖΕΦΥΡΟΥ.

ΝΟΤΟΣ.

Τοιοῦτόν σοι ὦ ζέφυρε τὸν δάμαλιν, ὃν ἀφ' ἁλὸς ἐς πλάγιος ἐς Αἴγυπτον ὁ Ἑρμῆς ἄγει, ὁ Ζεὺς [1] διεκόρησεν ἀλλὰ ἔρωτι; Ζε. ναὶ ὦ νότε. ἐκ

NOTI ET ZEPHYRI.

NOTVS.

Num hanc, Zephyre, juvencam, quam per mare in Ægyptum Mercurius ducit, Iupiter amore captus vitiavit? *Zeph.* Etiam Note. At tum

1 Διεκόρησεν] Sic in Dial. Neptuni & Enipei. & ſ. διακορεύειν τὴν κόρην, διαφθείρειν, διαπαιδεύειν, διαπορθεύειν. deflorare, devirginare, dehoneſtare, ut alibi dicemus. *Bourd.*

1 *Del-*

δάμαλις ἢ τότε. ἀλλὰ παῖς ἦν Ἴναχου τοῦ ποταμοῦ Ἰνάχου. νῦν δὲ ἡ Ἥρα τοιαύτην ἐποίησεν αὐτὴν ζηλοτυπήσασα, ὅτι καὶ πάνυ ἐώρα ἐρῶντα τοῦ Διός. *No.* νῦν οὖν ὅτι ἐρᾷ τῆς βοός; *Ze.* καὶ μάλα. καὶ διὰ τοῦτο εἰς Αἴγυπτον αὐτὴν ἔπεμψεν. καὶ ἡμῖν ὠφθείπατε μὴ κυμαίνειν τὴν θάλατταν ἕως ἂν διανήξηται, ὡς ἀποπλεύσαι ἐκεῖ. κύει δὲ ἤδη. θεὸς γάρ ἐστι καὶ αὐτή, καὶ τὸ τοκάδιον. *No.* ἡ δάμαλις θεός; *Ze.* καὶ μάλα ὦ νότε. ἄρξει τε ὁ Ἑρμῆς ἔφη τῶν πλεόντων, καὶ ἡμῶν ἕνεκα δίκαιον ἂν εἴη, ὅτι πρὸς ἂν ἡμῶν ἐθέλῃ εὐπρόσωπος ᾖ, ἢ κωλύσει ἐπιπνεῖν. *No.* ἦρα πιστὰ τοιαῦτα ὦ ζέφυρε, ἤδη δίκαιοί γε ἔσεσθε. νὴ Δία δεινοτέρα γὰρ ἄτης γίγνεται. *Ze.* ἀλλ' ἤδη γὰρ διεπέρασεν, καὶ ἐξέδυσεν ἐς τὴν γῆν. ὁρᾷς ὅπως ἀκίπ μὲν τετραποδιστὶ βαδίζει. ἀνορθώσας δ' αὐτὴν ὁ Ἑρμῆς, γυναῖκα παγκάλλιστα αὖθις ἐποίησε; *No.* παραδέξα γὰρ τοῦτο ὦ ζέφυρε. *Ze.* οὐκ ἔτι τὰ κέρατα. ἀλλ' ὄφρυς, καὶ διηλαὶ τὼ σκέλη, ἀλλ' ἐπέρασεν κόρη. ὁ μέντοι Ἑρμῆς τὸ παιδίον, μεταβαλόμενον ἑαυτόν. καὶ ἀντὶ νεανίου, κυνοκέφαλον γεγένηται; *Ze.* μὰ πολυπραγμονῶμεν. ὅτι ἄμεινον οὕτω εἰδὼ τὰ πρόσωπα.

tum non juvenca, ſed Inachi fluvii filia erat. Nunc verò talem ipſam Iuno fecit, amoris æmulatione commota, propterea quòd videbat Jovem illam prorſus deperire. *Not.* Proinde nunc etiam bovem illam amat? *Zeph.* Ita ſanè, & ob id in Ægyptum ipſam miſit, nobiſque edixit ne conturbaremus mare donec illa tranſnataſſet, ut illic enixa (fert autem jam uterum) Deus fiat tum ipſa, tum fœtus ejus. *Not.* An juvenca Deus? *Zeph.* Ita ſanè, Note, imperabitque, inquit Mercurius, navigantibus, ac noſtra erit domina, ut quemcunque volet noſtrûm emittat, vel prohibeat ſpirare. *Not.* Ergo Zephyre, nobis erit obſervanda, cùm jam ſit domina. Nam per Iovem eo pacto benevolentior nobis erit. *Zeph.* Sed enim jam trajecit, & in terram enatavit. Vides ut non ampliùs quadrupes incedat: ſed erectam ipſam, Mercurius denuo perpulchram mulierem reddidit. *Not.* Mira nimirum hæc Zephyre: nuſquam ampliùs cornua, neque cauda, neque tibiæ bifidæ, ſed amabilis puella eſt. Cæterùm Mercurio quidnam accidit, qui ſeipſum mutavit: & pro adoleſcente caninam faciem aſſumpſit? *Zeph.* Ne curioſius illa perſequamur, quandoquidem quæ facienda ſint, melius ille novit.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΕΛΦΙΝΩΝ.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Ἔ|γὼ ὦ δελφῖνες, ὅτι ἀεὶ φιλάνθρωποί ἐστε, καὶ πάλαι μὲν τὸ τῆς Ἰνοῦς παιδίον ἐπὶ τὸ ἰσθμὸν ἐκομίσατε, ὑποδεξάμενοι ἀπὸ τῶν Σκιρωνίδων πετρῶν μετὰ μητρὸς ἱμπεσόν. καὶ νῦν σὺ τὸν κιθαρῳδὸν τοῦτον τὸν ἐκ Μηθύμνης ἀναλαβὼν, ἐξενίκησε ἐν Ταίναρῳ αὐτῇ σκάφῃ, καὶ κιθάρᾳ. εἰδὲ σὲ ἐβόων κακῶς ὑπὸ τῶν ναυτῶν ἀπαλλύμενον. Δελ. μὴ θαυμάσῃς ὦ Πόσειδον, εἰ τοὺς ἀνθρώπους δῶ ποιεῖσθαι, ἐξ ἀνθρώπων γε καὶ αὐτοὶ ἰχθύες γεγόναμεν. Πο. καὶ μέμφομαί γε τῷ Διονύσῳ, ὅτι ὑμᾶς κακοτυμφήσας, μετέβαλε, δέον χειρώσασθαι μόνον, ὥσπερ τοὺς ἄλλους ὑπηκόους ἔθετο. ὅπως γὰρ τὰ κατὰ τὸν Ἀρίονα τοῦτον ἐγένετο ὦ δελφίν; Δελ. ὁ Περίανδρος οἶμαι ἔχαιρεν αὐτῷ. καὶ πολλάκις μεταπέμπετο αὐτὸν ἐπὶ τὴν τέχνην. ὁ δὲ, πλουτήσας ὑπὸ τοῦ τυράννου, ἐπεθύμησε πλοῦσιος οἴκαδε ἐς τὴν Μήθυμναν, ἐπιδείξασθαι τὸν πλοῦτον. καὶ ἐπιβὰς πορθμείου τινὸς κακούργων ἀνδρῶν, ὡς ἔδειξε πολὺν ἄγων χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, ἐπὶ κατὰ μέσον τὸ Αἰγαῖον ἐγένετο, ἐπιβουλεύσαντι αὐτῷ οἱ ναῦται. ἐδὲ, ἠκροώμην γὰρ ἅπαντα. ἐπῄνεσεν τὴν σκάφην, ἐπὶ ταῦτα ὑμῖν δέδοκται, ἔφη, ἀλλὰ τὴν σκοῦλιν

NEPTVNI ET DELPHINVM.

NEPTVNVS.

Rectè facitis, [1] Delphines, quod ſemper hominum amantes eſtis: & olim Inûs filium in Iſthmum portaſtis, exceptum à Scironiis ſcopulis, unde cum matre præcipitatus erat. Et tu nunc aſſumpto Methymnenſi citharœdo iſto, in Tœnarum cum ipſo ornatu, & cithara enataſti: neque illum à nautis miſerè perdi paſſus es. *Delp.* Ne mireris Neptune, ſi hominibus benefacimus? cùm ex hominibus piſces ipſi facti ſimus. *Nept.* Atque equidem ob id reprehendo Bacchum, quòd vos navali prælio ſuperatos ita transformavit, cùm debuiſſet, ſolùm in deditionem accipere, quemadmodum alios in poteſtatem redegit. Sed quo pacto quod huic Arioni accidit, ſeſe habet Delphin? *Delp.* Periander, opinor, delectabatur ipſo, & artis gratia ſæpe accerſebat. Ille autem à tyranno ditatus, domum in Methymnam navigando, divitias ſuas oſtentare concupivit. Ac conſcenſo ſceleratorum quorundam hominum pontone, poſteaquam indicavit ſe multum auri & argenti ſecum ferre, ubi ad medium fermè Ægeum perventum fuit, inſidiari illi nautæ cœperunt. Ille verò (auſcultabam enim omnia juxta navigium natando) quoniam hoc vobis ita viſum eſt, inquit, at me ſaltem aſſum-

1 *Delphines*] Delphines hominum amatores, refert aliquot exempla Lucianus in vot. Plin. 9. c. 8. Muſica mirifice demulcentur. Plut. in lib. ſeptem ſapient. *Cogn.*

1 Πλη-

ἀναλαβόντα με, καὶ ἄσαντα θρῆνόν τινα ἐπ' ἐμαυτῷ, ἐκόντα ἐάσαντα ῥίψαι ἐμαυτόν. ἐπέτρεψαν οἱ ναῦται. καὶ ἀνέλαβε τὴν σκευήν, καὶ ἦσε πάνυ λιγυρῶς. καὶ ἔπεσον εἰς τὸν θάλατταν, ὡς αὐτίκα πάντας ἀποπνιγόμενον. ἐγὼ δ' ὑπολαβὼν, καὶ ἀναλήμψομαι αὐτὸν, ἐξευηξάμην ἔχων εἰς Ταίναρον. Πο. ἐπαινῶ τὸ φιλομουσίας. ἄξιον γὰρ τὴν μισθὸν ἀποδίδωκας αὐτῷ τῆς ἀκροάσεως.

sumpto ornatu, & decantato priùs mihi ipsi funebri aliquo carmine, volentem finire præcipitare meipsum. Concesserunt nautæ. Tum ille assumpsit ornatum, & quiddam planè blandum cecinit, atque in mare, tanquam ilicò moriturus, præcipitem se dedit. Ego verò excepto atque imposito mihi illo, simul in Tænarum enatavi. *Nept.* Tuum erga musicam studium laudo: dignam enim auditæ modulationis mercedem ipsi retulisti.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΝΗΡΙΔΩΝ.

NEPTVNI ET NEREIDVM.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ.

Τὸ μὲν τινὸν τοῦτο, ἐς ὃ ἡ παῖς κατλιίχθη, Ἑλλήσποντος ἀπ' αὐτῆς καλείσθω. τὸν δὲ νεκρὸν, ὑμεῖς ὦ Νηρηίδες ἀναλαβοῦσαι, τῇ Τροάδι κομίσατε, ὡς ταφείη ὑπὸ τῷ ἐπιχωρίῳ. Νη. Μηδαμῶς ὦ Πόσειδον. ἀλλὰ σύτοῦ ἐν τῷ ἐπωνύμῳ πελάγει τεθάφθω. ἐλεεῖσθαι γὰρ αὐτὸν, οἴκτιστα ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς πεπονθῶτα. Πο. τοῦτο μὲν ὦ Ἀμφιτρίτη οὐ θέμις. ὅσῃ ἄλλως καλὸν σύτοῦτο ἂν κεῖσθαι ὑπὸ τῇ ψάμμῳ αὐτῇ, ἀλλ' ὅπερ εἶφον ἐν τῇ Τροάδι ἐν τῇ χερρονήσῳ τεθάψεται. ἐκεῖνο δὲ ἀθέμιτον ἴσως αὐτῇ, ὅτι μετ' ὀλίγον τὸ αὐτὸ καὶ ἡ Ἰνὼ πείσεται, καὶ ἐμπεσεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀθαμαντος διωκομένη εἰς τὸ πέλαγος, ἀπ' ἄκρας τοῦ Κιθαιρῶνος, κἀκεῖθεν κἀγὼ εἰς τὸν θάλασσαν ἔχουσα καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῆς ἀγκάλης. Νη. ἀλλὰ κἀκείνῳ σῶσαι δεῖ, χαριεῖται γὰρ τῷ Διονύσῳ. προφὸς

NEPTVNVS.

Ereturn hoc quidem angustum, in quod puella præcipitata est, Hellespontus ab ipsa vocetur. Ipsum autem cadaver, vos Nereides acceptum in Troadem auferte, ut ab incolis sepeliatur. *Ner.* Nequaquam Neptune, sed hîc in cognomine pelago sepeliatur. Miseremur enim ipsius, ut quæ maximè miserabilia passa fuerit à noverca. *Nept.* At hoc, Amphitrite, fas non est, neque etiam aliàs honestum, hic illam alicubi sub arena jacère. Sed quod dixi, in Troade in Chersoneso mox sepelietur. Illud autem pro solatio ipsi erit: quòd paulò post eadem & Ino patietur, & persequente illam Athamante, in pelagus ex summo Cithærone, quà in mare porrigitur, filium etiam in ulnis gestans præcipitabitur. *Ner.* Sed & illam, in Bacchi gratiam, servare oportebit. Educavit enim illum

τῷ αὐτῷ κ) πτῆν ἡ Ἰνώ. Πο. οὐκ ἐχρῆν αὐτὸν πονηρὸν ὄντα, ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαριστεῖν ὦ Ἀμφιτρίτη οὐκ ἄξιον. Νη. αὐτὴ γ' ἄρα τί παιδεῦσαι κακὸν εἶδεν ὁ κριός; ὁ ἀδελφὸς γ' ὁ Φρίξος ἀσφαλῶς ὀχεῖται; Πο. εἰκότως. νεανίας γὰρ, κ) δύνατ) ἀντέχειν ὥστε τὴν φοράν. ἡ γ', ὑπὸ ἀηθείας ἐπιβᾶσα ὀχήματος ἀθλίου ἔξω, κ) ἀπιδοῦσα εἰς βάθος ἀχανὲς, ἀνωλολυξεν, κ) τῷ δάμβει ἅμα ἐζαλισθεῖσα, κ) [1] ἰλιγγιάσασα ὥστε τὸ σφοδρὸν τ' πλήττους, ἀκρατὴς ἐγένετο τ κέρατος ὧν κριὸς, ὡ πῶς ἀπείληπτο. κ) κατέπεσεν εἰς τὸ πέλαγος. Νη. εἶεν ἐχρῆν τὴν μητέρα τὴν νεφέλην βοηθεῖν παρεῖσαν; Πο. ἐχρῆν. ἀλλ' ἡ μοῖρα πολλῷ τ νεφέλης ὀλιγωτέρα.

lum Ino, eademque nutrix illius fuit. *Nept.* Non decebat, cùm adeò prava esset. Sed Baccho non gratificari, indignum esset, Amphitrite. *Ner.* Sed quid accidit huic, quod ab ariete decidit? Phryxus autem frater ejus tutò vehitur? *Nept.* Meritò: adolescens enim est, & contra impetum obsistere potest. Illa verò ejus insueta, conscenso vehiculo inusitato, & in vastam profunditatem despiciendo, perculsa animo, & pavore pariter attonita, præterea vertigine correpta præ volatus impetu, retinere non potuit arietis cornua, quibus eò usque se sustentaverat: atque ita in mare decidit. *Ner.* Annon matrem ipsius Nephelen opem ferre cadenti decebat? *Nept.* Decebat: sed Parca longè quàm Nephele potentior est.

1 Ἰλιγγιάσασα] Σικυωνιῶσα. vox Syracusana, ὅταν τὰς τῶν καρδίας ῥόθος ἐμπολωθεῖ σκότος, ἢ πῶς τὸ παθος καλοῦσιν ἴλιγγον. Interp. Aristophan. Acharn. Ἰλιγγιᾶν τὸ ἰσκιοῦν (leg. σκοτοῦν) ἢ δινεῖν περιφέρειν, κύκλῳ συρίττειν. Hesych. *Bourd.*

ΙΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

IRIDIS ET NEPTVNI.

ΙΡΙΣ.

Τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην ὦ Πόσειδον, ἀποσταθεῖσαν τ Σικελίας, ὑφαλον ἐπιπήξας συμβίβασε. τοιοῦτον φησὶν ὁ Ζεὺς σημανῆναι, κ) ἀνάφηναι, κ) πῆξαι ἤδη δῆλον ὡς τοῦ Αἰγαίου μέσου βεβαίως μένειν, σημείωσαι πάντα ἀσφαλῶς. δεῖται γάρ τι αὐτῆς. Πο. ποιᾶς) τοῦτο ὦ Ἶρι. πλὴ ὅμως παρεξῇ αὐτῇ τὸν χρόνον ἀναφανεῖσα, κ) μηκέτι πλεῖσται;

IRIS.

Insulam illam errantem, Neptune, quæ à Sicilia revulsa, atque undis submersa, mari innatat: eam, dixit Iupiter, jam erige, & cernendam exhibe, & fac ut manifesta in medio Ægæo firmiter maneat, tutò admodum stabilita: opus enim illa nonnihil habet. *Nept.* Hoc fiet, Iri: sed tamen quem usum illi præbebit manifesta apparens, nec amplius fluctuans; *Ir.*

Ιρις. τὴν Λητὼ ἐπ' αὐτῆς δεῖ λοχευθῆναι. ἤδη γὰρ πονήρως ὑπὸ τῶν ὠδίνων ἔχει. Πο. τί οὖν; οὐχ ἱκανὸς ὁ οὐρανὸς σοι πρὸς τοῦτο; εἰ δὲ μὴ ἔστιν, ἀλλὰ γε πᾶσα ἡ γῆ οὐκ ἂν ὑποδέξαιτο δύναιτο τὰς αὐτῆς γονάς; Ιρις. οὐκ, ὦ Πόσειδον. ἡ Ἥρα γὰρ ὤμοσε μεγάλῳ κρατῆσαι τὴν γῆν, μὴ ἀνασχεῖν τῇ Λητοῖ τὴν ὠδῖνα ὑποδοχήν. ἡ πόλις νῦν τοῦτο αὐτὴ ἀνώμοτός ἐστιν. ἀφανὴς γὰρ ἦν. Πο. συνίημι. φῂς οὖν νῆσον, ἣ ἀνάδυσα αὖθις οὐκ ἔβυθες, ἣ μηκέτι ὑποφέρειν, ἀλλὰ βεβαίως μένειν, ἣ ὑποδέξαι ἂν εὐδαιμονεστάτη ἔσεσθαι τὰ τέκνα δύο, τὰς κρείσσους τῶν θεῶν. καὶ ὑμεῖς ὦ τρίτωνες, ἀφορμήσασθε τὴν Λητὼ εἰς αὐτήν. καὶ γαλήνια πάντα ἔστω. τὸ δράκοντα δέ, ὃς νῦν ἐξοιστρεῖ αὐτὴν φοβῶν, τὰ νεογνά, ἐπειδὰν τέχῃ, αὖθις μέτεισι, καὶ τιμωρήσεται τῇ μητρί. σὺ δὲ ἀπάγγελλε τῷ Διὶ πάντα εἶναι εὐτρεπῆ. ἥξειν ἡ Δῆλος. ἡσύχαζε δὲ Λητὼ, καὶ πάλιν.

Ir. Latonam in ea parere oportet: jam enim malè habet à doloribus. *Nept.* Quid igitur? annon ipsi cœlum sufficit, ut in eo pariat? At nisi sufficit illud: certè nec tota terra partus illius recipere possit. *Ir.* Non Neptune, Nam Iuno Tellurem magno jurejurando obstrinxit, ne quod Latone parturienti perfugium præberet. Hæc igitur insula juramento non tenetur: tum enim fuit abscondita. *Nept.* Intelligo rem. Igitur subsiste insula: atque iterum è profundo emerge, nec amplius sublabaris, sed immota maneas. Ac suscipe fœlicissima fratris mei liberos duos, Deorum pulcherrimos. Et vos ô Tritones Latonam in ipsam trajicite, omniaque tranquilla sint. Serpentem autem illum, qui nunc ipsam deterrendo, velut œstro exagitat, ipsi infantes, posteaquam in lucem editi fuerint, continuò aggredientur, ac matrem vindicabunt. Tu vero Iovi renuncia, præclarè omnia se habere. Stabilita est insula, veniat Latona, ac pariat.

1 Αὐτίκα μέτεισι ἢ τιμωρήσῃ] Mſ. αὐθὶς μετελεύσῃ ἢ τιμω. Sequens Dialog. ex Homer. Il. v. Philostr. *Bourd.*

ΞΑΝΘΟΥ, ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

ΞΑΝΘΟΣ.

Δέξαι με ὦ θάλασσα, δεινὰ πεπονθότα. κατάσβεσόν μου τὰ τραύματα. Θα. τί τοῦτο ὦ Ξάνθε; τίς σε κατέκαυσεν; Ξαν. Ἥφαιστος. ἀλλ' ἀπονήρακεμαι ὅλως ὁ κακοδαίμων, καὶ ζέω. Θα. ἀλλὰ

XANTHI ET MARIS.

XANTHVS.

Suscipe me gravia passum ô Mare, mea vulnera extingue. *Mar.* Quid hoc rei est, ô Xanthe? quis te denssit? *Xan.* Vulcanus. Sed prorsus exustus sum, miser, & efferveſco. *Mar.* Cur

ηδ' αὐτῇ ἡ πίτθη ἡ Γ'ινώ. Πο. οὐκ ἐχρῆν ὑπὸ πονηρᾶν ὄσαι, ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαριστεῖν ὠμφιτρίτη ὑπ ἄξιον. Νη. αὐτη ἦ ἄρα τι παθοῦσα κατέπεσεν ἀπὸ τοῦ κριοῦ; ὁ ἀδελφὸς ἦ ὁ Φρίξος ἀσφαλῶς ἐχεῖτην; Πο. εἰκότως. νεανίας γὰρ, καὶ δύναται ἀντέχειν ὥστε τὴν φορὰν. ἡ δ', ὑπὸ ἀηθείας ἐπιβᾶσα ὀχήματος ἀθρόου, καὶ ἀπιδοῦσα εἰς βάθος ἀχανὲς, σκιωλαγήσασα, καὶ τῷ ἁλμυρῷ ἅμα χεθεῖσα, καὶ [1] ἰλιγγιάσασα ὥστε τὸ σφοδρὸν τῆς πλήσεως, ἀκράτης ἐγένετο τῶν περάτων τοῦ κριοῦ, ἢν τίνας ἀπείληπτο. καὶ καταπεσοῦσα εἰς τὸ πέλαγος. Νη. οὐκοῦν ἐχρῆν τὴν μητέρα τὴν νεφέλαν βοηθεῖν ἐπιοῦσαν; Πο. ἐχρῆν. ἀλλ' ἡμείρα πολλῷ τῆς νεφέλης δυνατωτέρα.

lum Ino, eademque nutrix illius fuit. *Nept.* Non decebat, cùm adeò prava esset. Sed Baccho non gratificari, indignum esset, Amphitrite. *Ner.* Sed quid accidit huic, quod ab ariete decidit? Phryxus autem frater ejus tutò vehitur? *Nept.* Meritò: adolescens enim est, & contra impetum obsistere potest. Illa verò ejus insueta, consenso vehiculo inusitato, & in vastam profunditatem despiciendo, perculsa animo, & pavore pariter attonita, præterea vertigine correpta præ volatus impetu, retinere non potuit arietis cornua, quibus eò usque se sustentaverat: atque ita in mare decidit. *Ner.* Annon matrem ipsius Nephelen opem ferre cadenti decebat? *Nept.* Decebat: sed Parca longè quàm Nephele potentior est.

1 Γ'λιγγιάσασα] Σκοτοδινῆσα. vox Syracusana, ὅταν ἦ τοῖς καρδίας τρόπος γίνῃ, ἀπαολκθεῖ σιότῳ, ἐ τοῦτο τὸ πάθος καλεῖσιν ἴλιγγον. Interp. Aristophan. Acharn. Γ'λιγγᾶν τὸ ἰσοτοῦς (leg. σκοτοῦς) ἐ δυκεῖν ἀνεμφέρεσθαι, κύκλῳ συστρέφεσθαι. Hesych. *Bourd.*

ΙΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

IRIDIS ET NEPTVNI.

ΙΡΙΣ.

Τὴν νῆσον τὴν πλανωμένην ὦ Πόσειδον, ἀπαναδεῖσαν τῆς Σικελίας, ὕφαλον ἐπιτήδειόν συμβέβηκε. ταύτην φησὶν ὁ Ζεὺς στηρίσαι, καὶ ἀνάφηνον, καὶ πίηση ἤδη ἄλον ἐν τῷ Αἰγαίῳ μέσῳ βεβαίως μένειν, σφίξας πάνυ ἀσφαλῶς. ἔστιν γάρ τι αὐτῆς. Πο. πεπαίζεις τοῦτο ὦ Γ'ρι. πάντῃ ἅμως παρέξει αὐτὴ τῶν χρεῶν ἀναφανεῖσα, καὶ μηκέτι πλέουσα;

IRIS.

Insulam illam errantem, Neptune, quæ à Sicilia revulsa, atque undis submersa, mari innatat: eam, dixit Iupiter, jam erige, & cernendam exhibe, & fac ut manifesta in medio Ægæo firmiter maneat, tutò admodum stabilita: opus enim illa nonnihil habet. *Nept.* Hoc fiet, Iri: sed tamen quem usum illi præbebit manifesta apparens, nec amplius fluctuans;

Ir.

Ιερ. τὴν Λητὼ ἐπ' αὐτῆς δεῖ ὠδῖνας. ἤδη γὰρ πονήρως ὑπὸ τῶν ὠδίνων ἔχει. Πο. τί οὖν; ἆρ' οὐκ ἀρκεῖ αὐτῇ ὁ οὐρανὸς εἰς τοκετόν; εἰ δὲ μὴ οὕτω, ἀλλὰ γε πᾶσα ἡ γῆ σὺν ὕδασιν ὑποδέξασθαι δύναιτο τὰς αὐτῆς ὠδῖνας; Ιερ. σὺν ὠ Ποσειδον. ἡ Ἥρα γὰρ ὤμοσε μεγάλῳ κατακλύσει τὴν γῆν, μὴ ἀνασχεῖν τῇ Λητοῖ τὴν ὠδῖνα ὑποδοχῶν. ἡ τοίνυν νῆσος αὕτη ἀνώμοτός ἐστιν. ἀφανὴς γάρ ἦν. Πο. σωφρονεῖς, ἔφη ὦ νῆσε, καὶ ἀνάδυθι αὖθις εἰς τὸ βυθόν, καὶ μηκέτι ὑποφέρου, ἀλλὰ βεβαίως μένε, καὶ ὑποδέξαι τὼ τέκνα δύο, τὼ ἀδελφῶ τὰ τέκνα δύο, τὼ καλλίστω τῶν θεῶν. καὶ ὑμεῖς ὦ τρίτωνες, ἁρπασθεμόσατε τὴν Λητὼ εἰς αὐτήν. καὶ γαλήνια ἅπαντα ἔστω. τὸ δράκοντα δ', ὃς νῦν ἐξοίσεται αὐτὴν φοβῶν, τοῖς νεογνοῖς, ἐπιδιώξαντες τοξεύσατε, καὶ αὐτίκα μέτεισι, καὶ τιμωρήσει τῇ μητρί. σὺ δ' ἀπάγγελλε τῷ Διὶ πάντα εἶναι εὐπρεπῆ. ἔφηκεν ὁ Δῆλος. ἡκέτω ἡ Λητὼ, καὶ τικτέτω.

Ir. Latonam in ea parere oportet: jam enim malè habet à doloribus. *Nept.* Quid igitur? annon ipsi cœlum sufficit, ut in eo pariat? At nisi sufficit illud: certè nec tota terra partus illius recipere possit. *Ir.* Non Neptune, Nam Iuno Tellurem magno jurejurando obstrinxit, ne quod Latone parturienti perfugium præberet. Hæc igitur insula juramento non tenetur: tum enim fuit abscondita. *Nept.* Intelligorem. Igitur subsiste insula: atque iterum è profundo emerge, nec amplius sublabaris, sed immota maneas. Ac susçipe fœlicissima fratris mei liberos duos, Deorum pulcherrimos. Et vos ô Tritones Latonam in ipsam trajicite, omniaque tranquilla sint. Serpentem autem illum, qui nunc ipsam deterrendo, velut œstro exagitat, ipsi infantes, posteaquam in lucem editi fuerint, continuò aggredientur, ac matrem vindicabunt. Tu verò Iovi renuncia, præclarè omnia se habere. Stabilita est insula, veniat Latona, ac pariat.

1 Αὐτίκα μέτεισι ὁ τιμωρήσει] Mss. αὐθίς μετελεύσεται ὁ τιμω. Sequens Dialog. ex Homer. Il. v. Philostr. *Bourd.*

ΞΑΝΘΟΥ, ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

XANTHI ET MARIS.

ΞΑΝΘΟΣ.

Δέξαι με ὦ θάλασσα, δεινὰ πεπονθότα. κατάσβεσόν μου τὰ τραύματα. Θα. τί τοῦτο ὦ Ξάνθε; τίς σε κατέκαυσεν; Ξαν. Ἥφαιστος. ἀλλ' ἀπηδράκαμεν ὅλως ὁ κακοδαίμων, καὶ ζέω. Θα. Δεῦτε

XANTHVS.

uscipe me gravia passum ô Mare, mea vulnera extingue. *Mar.* Quid hoc rei est, ô Xanthe? quis te deusit? *Xan.* Vulcanus. Sed prorsus exustus sum, miser, & efferveſco. *Mar.* Cur

δι' σε ἐνέβαλε τὸ πῦρ; Ξαν. Διὸ ἦν ὁ Θέτιδος. ἐπεὶ γὰρ φονεύσασθε τοὺς Φρύγας ἱκέτευσα, οὐδὲν ὤνησα ἀπαύστου δὲ ὀργῆς, ἀλλ' ὑπὸ τῶν νεκρῶν ἀπέφραξέ μοι τὸν ῥοῦν, ἐλεήσας τοὺς ἀθλίους, ἐπῆλθον, ἐπικλύσαι θέλων, ὡς φοβηθείς, δείσειέν με ἀνδρῶν. σύτεσόθε ὁ Ἥφαιστος, ἔτυχε γὰρ πλησίον πως ὤν, πᾶν ὅσον οἰκίαν πῦρ εἶχε, καὶ ὅσον ὁ τῆ Λίτνη, καὶ εἴ που ἄλλοθι, φέρων, ἐπῆλθέ μοι. καὶ ἔκαυσε μὲν τοὺς κέλυφους. καὶ μυρίκας. ὤπτησε δὲ καὶ τοὺς κυκεθαλμοὺς ἰχθῦς, καὶ τοὺς ἐγχέλυας. αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑπερεκχλάσας ποιήσας, μικρᾶ δεῖν ὅλον ξηρὸν εἰργάσατο. ὁρᾷς δ' ὧν ὅπως ἀξιοκαυμάστου ὑπὸ τῶν ἀπαυθρώπων; Θα. ζηλεῖς δ' ἑαυτὸν, καὶ θερμὸς ὡς οἰκός. τὸ αἷμα μὲν, λύσας τὸν νεκρῶν. ἡ δὲ ἔρμη δὲ ὡς φῆς, λύσας δὲ πυρός. καὶ εἰκότως δ' ἑαυτὸν, ὃς ἐπὶ τὸν ἐμὸν υἱὸν ἔρμησας, σὺν αἰδοῖοις ὅτι Νηρηίδος υἱὸς ἦν. Ξαν. σὺν ἔδει δὲ ἐλεῆσαι μᾶλλον τοὺς Φρύγας; Θα. τὸν Ἥφαιστον δὲ σὺν ἔδει ἐλεῆσαι, Θέτιδος υἱὸν ὄντα τὸν Ἀχιλλέα;

Cur autem tibi injecit ignem? *Xan.* Propter filium Thetidis. Postquam enim illum Phrygas occidentem supplex deprecatus sum: ille autem nihil ab ira remisit, sed cadaveribus obstruxit mihi alveum, ego misertus miserorum, ut aquis eum involverem occurri, quò perterritus, à virorum cæde cessaret. Ibi Vulcanus (nam tum propè aderat) universo igne, opinor, quantum habebat, quantumque in Ætna, & si quibus aliis in locis erat, allato processit mihi obviam: ac exussit quidem ulmos & myricas: assavit autem & infelices pisces & anguillas. Me verò cùm efferveſcerc feciſſet, parum abfuit quin totum aridum redderet. Videſne igitur, quomodo his incendiis affectus ſum? *Mar.* Turbidus & calidus es Xanthe, ut par eſt, cruore, à cadaveribus: calore autem, ut ais, ab igne. Ac meritò Xanthe, ut qui contra filium meum imperum feceris, non veritus, quòd filius eſſet Nereidis. *Xan.* Annon decebat me vicinorum Phrygum miſereri? *Mar.* At verò Vulcanum non decebat Achillis filii Thetidis miſereri?

ΔΩΡΙΔΟΣ, ΚΑΙ ΘΕΤΙΔΟΣ.

DORIDIS ET THETIDIS.

ΔΩΡΙΣ.

Τί δικεύεις δ' Θέτι; Θε. καλλίστην δ' Δωρὶ κόρην εἶδον ἐς κιβωτὸν νεὸν δ' πατρὸς ἐμβληθεῖσαν, αὐτήν τε, καὶ βρέφος αὐτῆς ἀρτιγένητον. οἰκτίρει δ' ὁ πατὴρ τὴν νεο-

DORIS.

Quid ſies Theti? *Thet.* Pulcherrimam Dori puellam vidi in arcam à patre conjectam cumque ipſa recens genitum infantem. Pater autem juſſit nau-

ζας, ἀναλαβόντας τὸ κιβώτιον, ἐπειδὴν πολὺ δὴ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπαγάσωσιν, ἀφεῖναι εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς ἀπόλοιτο ἡ ἀθλία καὶ αὐτὴ, καὶ τὸ βρέφος. Δω. τί δ' ἔτικτε, ὦ ἀδελφή; ἐπὶ ἅπασι ἀκριβῶς ἅπαντα; Θε. Ἀκρίσιος ὁ πατὴρ αὐτῆς, καθίσην ἤπου, ἐπαρθένευεν εἰς χαλκῆν τινα θάλαμον ἐγκαλόν. εἶτα τὸ μὲν ἀληθὲς, οὐκ ἴσμεν ἔγωγε. φασὶ δ' ὧν ἡ Δία, χρυσὸν γενόμενον, ῥυῆναι διὰ ὀροφῆς ἐπ' αὐτήν. ἐξαμαυρῶσαι δ' εἰς τὸ κάλπον καταρρέοντα τὸ θεῖον, ἐγκύμονα γενέσθαι. τοῦτο αἰσθόμενος ὁ πατὴρ, ἄγαν ἐκείνης ἦν ζηλότυπος γάμων, ἐμανέκτησε. καὶ τοῦτο μὲν μεμοιχεῦσθαι οἰηθεὶς αὐτὴν, ἐμβαλὼν εἰς τὸν κιβωτὸν ἅμα τεθκῶσαν. Δω. ἦ δ', τί ἐπῳκτεῖν ὦ Θέπ, ὁπότε καθίκετο; Θε. ὑπὲρ αὐτῆς μὲ ἐσῆγε ὦ Δωρὲ, καὶ ἔφερε τὴν καταδίκην. τὸ βρέφος δ' παρητεῖτο μὴ ἀποθανεῖν, δακρύουσα, καὶ τὸ πάππῳ δεικνύουσα αὐτὸ, κολάσιν ὄν. τὸ δ', ὑπ' ἀγνοίας τῶν κακῶν, καὶ ἐμειδία σφίσι τὴν θάλασσαν. ὑποπιμπλαμένη αὖθις τὰς ὀφθαλμὰς δακρύων, μνημονεύουσα αὐτῶν. Δω. κἀμὲ δακρύσαι ἐποίησας. ἀλλ' ἤδη τεθνᾶσιν; Θε. ὑδαμῶς. νὴ μὲ γὰ ἔτι ἡ κιβωτὸς ἀμφὶ τὴν Σεριφον ζώντας αὐτοὺς φυλάττουσα. Δω. τί οὖν οὐχὶ σῴζομεν αὐτὸν, τοῖς ἁλιεῦσι τούτοις ἐμβαλόντες εἰς τὰ δίκτυα τοῖς Σεριφίοις; οἱ δὲ, ἀναστάσιμοι, σώσουσι δηλονότι. Θε. οὐ λέγεις. ἄγε ποιῶμεν. μὴ γὰ ἀπολέσθω μήτε αὐτὴ, μήτε τὸ παιδίον ὅτι οὐ καλόν.

mantas, ut postquam in altum à terra provecti essent, acceptam arcam in mare projicerent, quò periret & misera illa, & infans. *Dor.* Quorsum ô soror? siquidem omnia exactè comperta habes? *Thet.* Pater illius Acrisius, quia pulcherrima erat, in æreum quendam thalamum inclusam, perpetuæ virginitati destinarat. Deinde verum quidem dicere non possum. Iovem autem ajunt conversum in aurum, ad ipsam per impluvium esse delapsum. Illam verò excepto in sinum demanante Deo, gravidam factam fuisse. Quod cùm pater animadvertisset, ut pote durus quispiam, & zelotypus senex, graviter indignatus est. Et stupratam ab aliquo ipsam ratus, cùm recens peperisset, in hanc arcam conjicit. *Dor.* Cæterùm quid agebat illa quando ingrediebatur? *Thet.* Pro se quidem tacebat, Dori, & ferebat damnationem: pro infante autem deprecabatur, ne morti traderetur, lachrymando, & avo pulcherrimum illum ostentando. Ille autem præ malorum ignorantia, mari arridebat: quorum ego quum memini, rursum lachrymis oppleor. *Dor.* Et me flere fecisti: at jam-ne mortui sunt? *Thet.* Haudquaquam. Nam arca vivos illos custodiens circum Seriphum adhuc natat. *Dor.* Cur igitur non servamus ipsam, in retia Seriphiis hisce piscatoribus immittendo? qui scilicet extractos illos, incolumes præstabunt. Non pereat ipsa, non infans adeò

Thet. Rectè dicis; ita faciamus. formosus.

1 Ἐπὶ ἅπασι] Sic ex fide Mss. hæc omnis clausula scribenda πάππῳ σ' ἔτικε, ὦ ἀδελφὴ, οὖσι, ἐπὶ ἅπασι ἀκριβῶς ἅπαντα. Bourd.

NE-

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΝΙΠΕΩΣ.

ΕΝΙΠΕΥΣ.

Οὐ καλὰ ποῦτα ὦ Πόσειδον. εἰρήσῃ γὰρ πάλληθες. ὑπελθὼν μὲν τὴν ἐραμβόλω, εἰκαθεὶς ἐμοὶ, διεκόρησας τὸν παῖδα, ᾗ ἦ, ὥστε ὑπ' ἐμοῦ τοῦτο πεπονθέναι, καὶ λάθ' ἑαυτὸν παρεσκεύακας αὐτόν. Πο. σὺ γὰρ ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπεροπτικὸς ἦσθα, καὶ βραδύς. ὃς κόρης ὥραν καλὴν φοιτώσης ἐσημέρας πρὸς σὲ, ἀπολυμαίνης δὲ ἔρωτος, ὑπερώρεις, καὶ ἔχαιρες λυπῶν αὐτόν. ἡ δὲ, [1] πρὸς ὄχθας ἁλύουσα, καὶ ἐπεμβαίνουσα, καὶ λουομένη, σύνοπτα οὖσα τοῦτο σοι ἐποίει. σὺ δ' ἐβούλου φθάσας αὐτόν. Ἐνι. τί δὲ, λάθ' ταῦτα ἐχρῆν σε ἀφαιρεῖσθαί τὴν ἔρωτα, καὶ ὑποκρίνεσθαι Ἐνιπέα ἀντὶ Ποσειδῶνος εἶναι, καὶ παίζοντα φίσκας τὸν Τυρὼ ἀφελῆ κόρην ἔδει; Πο. ὀψὲ ζηλοτυπεῖς ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπερόπτης ἀεὶ πρότερον ὤν. ἡ Τυρὼ γ', ὡδὶ δεινὸν πάσχουσα, οἰομένη τοῦτο σὺ λελαθηκέναι. Ἐνι. ἀλλὰ νῦν; ἔφης γὰρ ἄπιον ὅτι Ποσειδῶν ἦσθα. ὃ καὶ μάλιστα ἐλύπησεν αὐτόν. καὶ ἐγὼ τοῦτο ἐδεδιήμην, ὅτι τὰ ἐμὰ σὺ ἀφροσύνῃ τύπτ. καὶ ἐκεκάσησας πορφύρεόν τι κῦμα, ὃ σφᾶς ὑμᾶς συνεκρύπτε, ἅμα σωθῆναι τῇ παιδὶ ἀντ' ἐμοῦ. Πο. σὺ γὰρ οὐκ ἤθελες ὦ Ἐνιπεῦ.

NEPTVNI, ET ENIPEI.

ENIPEVS.

Non honesta hæc sunt Neptune (verum enim dicam) qui circumventa amica mea, mihi assimilatus, puellam vitiasti. Putabat enim illa mecum rem esse sibi, ideoque sui copiam faciebat. *Nept.* Tu enim Enipeu, fastidiosus es & tardus, qui puellam adeò formosam ad te quotidie itantem, & amore pereuntem despexeris, eique ægrè facere gavisus sis. Illa verò juxta ripas mœrens, & ingrediens, seque lavans, interim in te incidere optabat: tu verò deludebas illam. *Enip.* Quid igitur propterea te mihi amorem præripere, & Enipeum pro Nepruno simulare, & simplicem hanc puellam [3] Tyronem decipere oportebat? *Nept.* Serò zelotypus es Enipeu, cùm priùs contemptor fueris. Nihil autem grave passa est Tyro, quando se putavit à te vitiatam esse. *Enip.* Nihil ne? Dixisti enim abiens Neptunum esse te: quod vel maximè dolore affecit ipsam: atque ipse eò abs te injuria affectus sum, quòd voluptatem, quæ mea esse debuerat, percepisti tu: quodque circumpositò fluctu purpureo, qui vos abscondebat, cum puella pro me tute rem habuisti. *Nept.* Tu enim nolebas [4] Enipeu.

1 Ποσειδὼν ᾧ] Sic debet esse titulus. *Bourd.*

2 Παρὰ τὰς ὄχθας ἁλύουσα] Dixi ad illud Petron. *proximum littori.* Idem.

3 *Tyro*] Virguncula fuit Thessala Salmonei filia, & Eunipei amica. ex qua Neptunus Melcum & Peliam suscepit, de qua lib. 2. ver. hist. & in Philopat. *Coln.*

4 *Enipeu*] Thessaliæ fluvius est. *Idem.*

TRI-

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΝΗΡΗΙΔΩΝ.

ΤΡΙΤΩΝ.

Τὸ κῆτος ὑμῶν ὦ Νηρηΐδες, ὃ ἐπὶ τῷ Κηφέως θυγατρὶ τῇ Ἀνδρομέδᾳ ἐπέμψατε, ὅτι τῷ παιδὶ ἡδίκησεν ὡς οἴεσθε, κἀγὼ αὐτὸ ἤδη πέφονκα. Νη. τοῦτο τίνος ὦ Τρίτων; ἢ ὁ Κηφεὺς κρημνοῦ δίκαιος ὢν θεὶς τῷ πόρῳ, ἀπέκτεινεν ἐπιὼν, λοχήσας μὴ πολλῆς δυνάμεως; Τρ. σύκ. ἀλλ' ἴσθ' εἶμαι, ὦ Ἰφιάνασσα, τὸν Περσέα, τὸν τοῦ Δαναΐης παῖδα, ὃν μετὰ τῆς μητρὸς ἐν τῇ κιβωτῷ ἐμβληθὲν εἰς τὸν θάλασσαν τὸν ὑπὸ μητροπάτορος, ἐσώσατε, οἰκτείραντες αὐτούς. Ἰφι. οἶδα· ἐν λίγυες. εἰκὸς ἤδη νεανίαν εἶναι, καὶ μάλα γενναῖόν τε καὶ καλὸν ἰδεῖν. Τρ. αὐτὸς ἀπέκτεινε τὸ κῆτος. Ἰφι. ἆρά σὺ Τρίτων; ὡς γὰρ δὴ σῶτρα ἡμῖν τοιαῦτα ἀπένεγκε αὐτὸν ἰχθύν. Τρ. ἐγὼ ὑμῖν φράσω τὸ πᾶν ὡς ἐγένετο. ἐστάλη μὲν αὐτὸς ἐπὶ τὰς Γοργόνας, ἆθλόν τινα τοῦτον τῷ βασιλεῖ ἐπιτελῶν. ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο ἐς τὸν Λιβύην. Ἰφι. πῶς ὦ Τρίτων, μόνος, ἢ καὶ ἄλλους συμμάχους ἦγε; ἄλλως γὰρ δύσπορος ἡ ὁδός. Τρ. ἀμφὶ δὲ ἀέρος. τοσοῦτος γὰρ αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ ἔθηκεν. ἐπεὶ δ' ἦλθεν ὅπου ἐκάθευδον, οἶμαι, ὁ δὲ ἀποτεμὼν τὴν Μεδούσης τὴν κεφαλὴν, ὡχετ' ἀποπτάμενος. Ἰφι. πῶς εἶδεν; ἀτρεμοῦσι γὰρ εἰσιν.

TRITONIS ET NEREIDVM.

TRITON.

Balæna illa vestra, Nereides, quam contra filiam Cephei Andromedam emisistis, nulla injuria puellam affecit, ut putatis, & ipsa mortua jam est. *Ner.* A quo, Triton? Num Chepheus, tanquam illectamento aliquo proposita puella, aggressus illam occidit, ex insidiis cum multa vi adortus? *Trit.* Non. Sed nostis puto, Iphianassa, Perseum illum Danaes filium, quem unà cum matre in arca ab avo materno in mare projectum, illorum misertæ, servastis. *Iph.* Novi quem dicis. Vero autem consentaneum est illum jam adolescentem esse, & valdè cum generosum tum aspectu pulchrum. *Trit.* Hic balænam occidit. *Iph.* Quamobrem Triton? Neque enim hujusmodi præmia conservationis persolvere nobis debebat. *Trit.* Ego vobis exponam omnem rem, uti gesta est. Missus hic fuit ad Gorgonas, ut hoc regi certamen perageret. Postquam autem in Libyam pervenit. *Iph.* Quomodo Triton? solus-ne, an & alios secum commilitones adduxit? alioqui difficile hoc iter. *Trit.* Per aërem profectus est: alatum enim illum Minerva fecit. Postquam autem eò loci venit ubi illæ degebant, illæ, opinor, dormiebant: hic amputato Medusæ capite, avolavit. *Iph.* Quo pacto illas aspexit? aspici enim nequeunt: aut quisquis

1 *Balæna*] Narratur Historia Persei & Andromedæ de qua Ovid. 4. & 5. Metam. *Cogn.*

ἢ ὃς ἂν ἴδῃ, σὸν ἔτ' ἄλλο μῦ τοῦτο ἔδει; Τρι. ἡ Ἀθηνᾶ τὴν ἀσπίδα ἐπεφάνωσα, τοιαῦτα γὰρ ἤκουσα διηγουμένου αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἀνδρομέδαν, καὶ ὡς τὸ Κηφέως ὑπερον, ἡ Ἀθηνᾶ δὴ ἐπὶ τῇ ἀσπίδι ἐπισκιάσασα, ὥσπερ ἐπὶ κατόπτρου παρέχει αὐτῷ ἰδεῖν τὴν εἰκόνα τῆς Μεδούσης. εἶτα λαβόμενος τῆς λασιοκόμης κόμης, σκορῶν ἤδη τὴν εἰκόνα, τῇ δεξιᾷ τὴν ἅρπην ἔχων, ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. καὶ πρὶν ἀνεγρέσθαι τὰς ἀδελφὰς, ἀνέπτατο. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν παραλίου ταύτην Αἰθιοπίαν ἐλάνει, ἤδη ἐγγὺς ἦν πέτρου, ὁρᾷ τὴν Ἀνδρομέδαν προκειμένην ἐπί τινος πέτρας προσδεδεμένην προσπεπατταλευμένην, καλλίστην ὦ θεοί, καθειμένην τὰς κόμας, ἠμίγυμνον πολὺ ἐνεργὲς τὸ μαστῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐκπλαγεῖσα τὴν τύχην αὐτῆς, ἀνηρώτα τὴν αἰτίαν τῆς καθείρξεως. κατὰ μικρὸν δὲ ἁλοὺς ἔρωτι, ἐλυσεν γὰρ σεσωκὼς τὴν παῖδα, βοηθεῖν διέγνω. καὶ ἐπειδὴ τὸ κῆτος ἐπῄει μάλα φοβερὸν, ὡς καθαπτόμενον τὴν Ἀνδρομέδαν, ὑπερφιαρηκὼς ὁ νεανίσκος, προέκοπτον ἔχων τὴν ἅρπην, τῇ μὲν, [1] καθικνεῖτο· τῇ δὲ, προσδείκνυς τὴν Γοργόνα, λίθον ἐποίει αὐτό. τὸ δὲ, πίπτει νεκρόν, καὶ κατέπηξεν αὐτῷ τὰ πολλὰ ὅσα εἶδε τὴν Μέδουσαν. ὁ δὲ, λύσας τὰ δεσμὰ τῆς παρθένου, ὑπολαβὼν τὴν χεῖρα, ὑπεδέξατο ἀκροποδητὶ καταβᾶσαν ἐκ τῆς πέτρας, ὀλιθηρᾶς οὔσης. καὶ νῦν γαμεῖ αὐτὸν ἡ Κηφέως. καὶ ἀπαλλάττεται

quis illas aſpexerit, nihil ampliùs poſtea cernit. *Trit.* Minerva prælato illi clypeo (talia enim narrantem ipſum audivi apud Antromedam, & apud Cepheum poſtea) Minerva, inquam, in clypeo refulgente, tanquam in ſpeculo aliquo, exhibuit ipſi ſpectandam Meduſæ imaginem. Poſtea ſiniſtra arrepta illius coma, & inſpecta imagine, dextra autem ſublata harpe, caput ipſius abſcidit: & antequam ſorores expergiſcerentur, avolavit. Porrò ubi circa maritimam hanc Æthiopiæ oram veniſſet, terræ jam propinquior aliquanto volans, videt Andromedam expoſitam, in rupe quadam prominente palo affixam, pulcherrimam ô Dii, promiſſa coma, & ſeminudam longè infra ubera. Ac primùm illius fortunæ miſertus, damnationis cauſam interrogavit: & paulatim amore captus (oportebat enim incolumem ſervari puellam) opem ferre illi ſtatuit. Et poſtquam balæna acceſſiſſet terribilis admodum, quaſi abſorptura Andromedam, in altum ſublatus adoleſcens, manu ad capulum admota, tenens harpam, altera quidem ferit, altera verò Gorgonem ſpectandam proferens, in lapidem illam convertit. Illa igitur mortua eſt, & diriguêre membra ejus omnia quæ Meduſam aſpexerunt. At hic ſolutis vinculis quibus virgo alligata fuerat, ſuppoſitaque manu, ſuſcepit illam ſummis pedum digitis è lubrica rupe deſcendentem: & nunc cum eadem nuptias in ædibus Cephei peragit: deinde

1 Τὴν ἅρπην] Explicat in Pſeudo. Heſych. ἅρπη εἶδος ὀργάνου, ᾧ θερίζουσιν ᾧ ἀτιμῶν. lego εἶδος ὀργάνου, ᾧ θερίζουσι, ᾧ ὀργάνῳ. De Harpe organo Caſ. ad Perſ. *Bourd.*

2 Καθικνεῖτο] Παρακαλαμᾶται, καθάπτεται, καταβαίνει. Idem.

3 Co-

ξῃ αὐτὴν εἰς Ἄργος. ὥστ' ἀντὶ θανάτου, γάμους τ' ἐγένετο εὐτυχεῖς. Νη. ἐγὼ μέν, ὦ παῖ τῆς μητρυιᾶς ἀχθομαι. τί γὰρ ἡ παῖς ἡλίκη ἡμῖν, εἰ καὶ ἡ μήτηρ ἐμεγαλαύχησε τοσοῦτον, κρείττους καλλίονι εἶναι; Τρ. ὅπως ἂν ἤλγησεν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ μήτηρ γε οὖσα. Νη. μηκέτι μεμνήμεθα ὦ Δωρὶ οἷα εἶπεν, εἰ καὶ βάρβαρος γυνὴ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ἐλάλησεν. ἱκανὴν γὰρ ἡμῖν τιμωρίαν ἔδωκε, φοβηθεῖσα ἐπὶ τῇ παιδί. χαίρωμεν οὖν τοῖς γάμοις.

de Argos deducet. Itaque pro morte nuptias non vulgares nacta est. *Ner.* Equidem non admodum ægrè fero factum hoc. Quid enim injuriæ nobis intulit puella, si quando sese superbè mater extulit, & nobis pulchriorem se existimavit? *Trit.* Quia cùm mater esset, sic dolorem magnum ob filiam percepisset. *Ner.* Ne istorum amplius, ô Dori, meminerimus, si quid barbara mulier præter decorum loquuta est. Satis enim supplicii tulit, quum filiæ ita metuit. Nuptiis igitur gaudeamus.

ΖΕΦΥΡΟΥ, ΚΑΙ ΝΟΤΟΥ.

ZEPHYRI ET NOTI.

ΖΕΦΥΡΟΣ.

Οὐ πώποτε πομπὴν ἐγὼ μεγαλοπρεπεστέραν εἶδον ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀφ' οὗ εἰμι, κἀμπνέω. σὺ δ' οὐκ εἶδες ὦ Νότε; Νο. τίνα ταύτην λέγεις ὦ Ζέφυρε τὴν πομπήν; ἢ τίνες οἱ πέμποντες ἦσαν; Ζε. ἡδίστῃ θεάματος ἀπολέλειμμαι, οἷον σὺ ἄλλο ἴδοις ἔτι. Νο. ἔδοξα τὴν Ἐρυθρὰν γὰρ θαλασσαν ἐργαζόμην. ἐπέπνευσα δέ τι καὶ μέρος τῆς Ἰνδικῆς, ὅσα παρῆλθε τῆς χώρας. οἶδ' ὃν οἶδα ὧν λέγεις. Ζε. ἀλλὰ τὸν σιδώνιον Ἀγήνορα εἶδες; Νο. ναί. τὸν τῆς Εὐρώπης πατέρα. τί μέλει; Ζε. περὶ αὐτῆς ἐκείνης διηγήσομαί σοι. Νο. μῶν ὅτι ὁ Ζεὺς ἐρᾷ σὺ πολλῆς τῆς παιδός; τοῦτο γὰρ καὶ πάλαι ἠπιστάμην. Ζε. ἀκοῦσον μὲν ἔρωτα οἶσθα. τὰ μὲν πρῶτα ὃ νῦν ἀκούσον. ἡ μὲν Εὐρώπη κα-

ΖΕΡΗΥRVS.

Nunquam equidem pompam magnificentiorem vidi in mari, ex quo ego sum, & spiro. Tu verò annon vidisti Note? *Not.* Quamnam hanc dicis pompam Zephyre? aut quinam sunt qui illam duxerunt? *Zeph.* Suavissimo spectaculo caruisti, & quale non facilè aliud unquam videris. *Not.* Iuxta rubrum mare occupatus fui, & Indiæ partem aliquam afflavi, quantum videlicet ejus terræ mari adjacet: proinde nihil novi eorum quæ dicis. *Zeph.* At Sidonium illum Agenorem vidisti? *Not.* Etiam. Europæ scilicet patrem. Quid tum? *Zeph.* De illa ipsa narrabo tibi. *Not.* Num quòd Iupiter puellam illam jampridem amare cœpit? Hoc enim jam olim scivi. *Zeph.* Nosti igitur quod ad amorem attinet: quæ verò postea consecuta sunt, ea nunc audi. Descenderat Europa

πλησίον ἐπὶ τὴν ἠϊόνα παίζοντας, τοὺς ἡλικιώτας ἀγαπαλάσσας. ὁ Ζεὺς ὑπὸ πρώρᾳ εἰκάσας ἑαυτὸν, συνέπαιζεν αὐτοῖς, κάλλιστος φαινόμενος. λευκός τε γὰρ ἦν ἀκριβῶς, καὶ τὰ κέρατα ἐπίκαμπῆ, καὶ τὸ βλέμμα ἡμερος. ἐσκίρτα δὲ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῇ ἡϊόνι, καὶ ἐμυκᾶτο ἡδέως, ὥστε τὴν Εὐρώπην τολμῆσαι καὶ ἀνασῶσαι αὐτόν. ὡς δὲ τοῦτ' ἐγένετο, δρομαῖος μὲν ὁ Ζεὺς ὥρμησεν ἐπὶ τὴν θάλατταν φέρων αὐτὴν, καὶ συνήχθη ἐμπαίων. ἡ δὲ, παίνυ κατάπληκτος τῷ πράγματι, τῇ λαιᾷ μὲν εἴχετο τοῦ κέρατος, ὡς μὴ ἀπολισθάνοι, τῇ ἑτέρᾳ δὲ, ἠνεμωμένον τὸ πέπλον ξυνεῖχε. Νο. ἡδὺ τοῦτο θέαμα ὦ Ζέφυρε εἶδες, καὶ ἐραστὴν, νηχόμενον τὸν Δία, φέροντα τὴν ἀγαπωμένην. Ζε. καὶ μάλα τοι μᾶλλον τούτου ἡδέως ἐθεασάμην ὦ Νότε. ἤ τε γὰρ θάλαττα οὕτως ἀκύμων ἐγένετο, καὶ τὴν γαλήνην ἐπισπασαμένη, λείαν παρεῖχεν ἑαυτήν. ἡμεῖς δὲ πάντες ἡσυχίαν ἄγοντες, οὐδὲν ἄλλο, ἢ θεαταὶ μόνον τῶν γινομένων παρηκολουθοῦμεν. ἔρωτες δὲ ὑποπτώμενοι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν θάλατταν ὡς ἐνίοτε ἄκρους τοῖς ποσὶν ἐπιψαύειν καὶ ὕδατος ἡμμένας τὰς δᾷδας φέροντες, ἦδον ἅμα τὸν ὑμέναιον. αἱ Νηρηίδες δὲ ἀναδῦσαι, παρίππευον ἐπὶ τοῖς δελφῖσιν ἐπικροτοῦσαι, ἡμίγυμνοι αἱ πολλαί. τὸ, τε τῶν Τριτώνων γένος, καὶ εἴ τι ἄλλο μὴ φοβερὸν ἰδεῖν τῶν θαλατίων, ἅπαντα ὡρχεῖτο χαρᾶς τὴν παῖδα. ὁ μὲν γὰρ Ποσειδῶν ἐπισεβόμενος ἅρμασιν, παρῆκε χάρμενός τε, καὶ τὴν Ἀμφιτρίτην ἄγων, ὡσθεὶς γεγηθὼς, ὡσοδοιπόρων νηχομένῳ τῷ ἀδελφῷ. ἐπὶ πᾶσι δὲ τὴν Ἀφροδίτην δύο Τρίτωνες ἔφερον, ἐπὶ κόγχης κεκλιμένην, ad littus ludendi gratia, secum assumptis æqualibus suis. Iupiter autem tauro assimilatus, ludebat una cum ipsis, pulcherrimus tum apparens. Nam & summè candidus, & cornibus pulchrè reflexis erat, vultuque mansueto. Saltabat igitur & ipse in littore, & mugiebat suavissimè, ita ut Europa ipsum conscendere auderet. Cæterùm ubi hoc factum est, Iupiter citato cursu in mare ferens ipsam prorupit, & illapsus natavit. Illa verò hac re admodum attonita, læva quidem cornu tenebat, ut ne delaberetur: altera verò peplum vento jactatum continebat. *Not.* Iucundum hoc spectaculum Zephyre vidisti, & amatorium, Iovem natantem, dilectam ferentem. *Zeph.* At verò quæ consecuta sunt, multò suaviora Note. Nam & mare statim placidum fuit, & tranquillitate attracta, planum se præbuit. Nos autem omnes silentium agentes, nihil aliud quàm spectatores solùm eorum quæ fiebant, comitabamur. Cupidines verò juxta volantes, paulum supra mare, ita ut summis pedibus aquam interdum contingerent, accensas ferentes faces hymenæum canebant. Nereides autem emersæ undis, delphinum tergis insidentes obequitabant applaudendo, seminudæ pleræque. Præterea Tritonum genus, & siquid aliud marinorum aspectu formidabile non est, omnia circum puellam choreas agebant. Nam & ipse quidem Neptunus conscenso curru, & quasi pronubus incedens, unà cum Amphitrite lætus præibat, viam natanti fratri aperiens. Præter omnia autem duo Tritones Venerem ferebant in concha recubantem, & omni-

ἄνθη παντοῖα ἐπεπάτησαν τῇ νύμφῃ. ταῦτα δὴ Φοινίκης ἄρχει τὸ Κρήτης ἐχόμενα. ἐπὶ δ' ἐπέβη τῇ νήσῳ, ὁ μὲν ταῦρος οὐκ ἔτι ἐφαίνετο. ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς ὁ Ζεὺς, ἀπῆγε τὴν Εὐρώπην ἐς τὸ Δίκταιον ἄντρον, ἐρυθριῶσαν, καὶ κάτω ὁρῶσαν. ἠπίστω γὰρ ἤδη ἐφ' ὅ, τι ἄγοιτο, ἡμεῖς δ' ἐμπαίοντες, ἄλλο ἄλλο ἔτι πελάγους μέρος διενυμφίοιμεν. Νο. ὦ μακάριε Ζέφυρε σὺ γὰρ, ἐγὼ δ', γρῦπας, καὶ ἐλέφαντας, καὶ μέλανας ἀνθρώπους ἐώρων.

omnigenos flores sponsæ aspergentem. Hæc à Phœnicia ad Cretam usque gesta sunt. Postquam autem in insulam ascendit: hic quidem non amplius taurus visus est. Iupiter autem apprehensam manu Europam, in Dictæum antrum abduxit, erubescentem & oculos demittentem: jam enim intelligebat, ad quid duceretur. Nos autem incumbentes mari, alius aliam illius partem fluctibus agitabamus. *Not.* O beatum Zephyre, te qui isthæc videris: ego verò gryphas, & elephantos & nigros homines interim aspiciebam.

ΝΕΚΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

MORTVORVM DIALOGI.

ARGVMENTVM.

Quanquam ex eadem occasione & hi Dialogi, quibus inferorum querela, judicia, pœnæ, & id genus alia describuntur, exceptis paucis quibusdam, quorum argumenta de suis temporibus sumpsisse Lucianus videtur, cum superioribus prognati sunt: alium tamen atque diversum ab illis finem habent, aliaque monent ac docent. Suprà enim amores & affectus Deorum tractantur, at hic illud indicatur, atque etiam oculis penè subjicitur, quod apud inferos, & eos Iudices, quorum sententia post hanc vitam subjiciendi omnes sumus, nulla personarum ratio, nulla potentia, divitiarum, honorum, famæ, aut cujuscunque fortunæ æstimatio futura est: sed quòd omnes, quod ad conditionem attinet, æquales futuri, & pro eo ac quisque in hac vita se gerit & meretur, supplicium aut præmium accepturi sumus. Tametsi illud quoque non ignorem Lucianum ex ironia magis pleraque hæc quam quòd ita animo senserit, dixisse videri posse, ut pote Epicureum, &, ut ab aliis vocatur, ἄθεον, qui neque de diis, neque de immortaliate animarum rectè quicquam senserit. Veruntamen etiam aliàs, cum de veris morib. philosophorum scribit, ut in Nigrino, Demonacte, & ceteris quibusdam, ejusmodi de præsentis vitæ reb. & actionibus præcipit, & tradit, quæ illum haud dubiè de futura quoque nonnihil cogitatione ac sensu præcepisse confirmare possint.

Vtut autem hæc se habent, digni tamen dialogi isti sunt, qui legantur, & ob oculos quam sæpissimè revocentur: vel ob hoc solum, ut à cupiditatibus rerum externarum desiderio mentem avocemus, & ad illud respiciamus, quod poëta dixit: Pulvis & umbra sumus. quodque post hanc vitam, neque opes, neque potentia, neque ullæ aliæ fortunæ defunctos sequentur, aut juvabunt.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ὦ πολυδεύκες, σὺ τὰ ἐπιτεταγμένα σοι ἐπιτελέσας ἥκεις, εἴπερ γὰρ ἔστιν οὗτος ὁ ἀναβιῶναι αὖθις, ὦ πολίτης Μένιππε τὸν κύνα, δύρρις δ' ἂν αὐτὸν ἐν Κορίνθῳ κατὰ τὸ Κράνειον, ἢ ἐν Λυκείῳ, τοὺς ἐριζοντας περὶ ἀλλήλοις φιλοσόφους καχαζελῶν, εἶπεῖν αὐτοῖς, ὅτι σοι ὦ Μένιππε, κελεύει ὁ Διογένης εἰ σοι ἱκανὰς τὰ ὑπὲρ γῆς καχαζελάσαι, ἥκειν ἐπὶ δεῦρο πολλῷ πλείω ἐπιγελασόμενον. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐν ἀμφιβόλῳ σοι ἔτι ὁ γέλως ὦ, καὶ πολὺ τὸ, τίς γὰρ ὅλως οἶδε τὰ μὴ τὰ βίου; ἐνταῦθα δ', ἢ πάντη βεβαίως γελᾶν, καθάπερ ἐγὼ νῦν. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν ὁρᾷς τοὺς πλουσίους, καὶ σατράπας, καὶ τυράννους, ὥσπερ τυφεινοὺς, καὶ ἀσήμους ἐκ μόνης οἰμωγῆς διαφανωσκομένους. ἢ ὅτι μαλθακοὶ καὶ ἀνδρώδεις εἶτ', μεμιμημένοι τὸν ἄνθρωπον λέγε αὐτῷ, καὶ ἀποστὰς, ἐπιπλησιάσμενον τῷ πίσῃ, ἥκειν ζεύξομαι τε πολλῶν, καὶ εἴ που σύρει [2] ἐν τῇ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον

DIOGENES.

Do tibi, Pollux, in mandatis, ut quumprimum ad superos ascenderis (tuum enim est, ni fallor, die crastino revivisscere) si ubi Menippum canem videris (invenies autem ipsum [1] Corinthi circa Craneum, aut in Lyceo, contendentes istos inter se Philosophos deridentem) dicas illi: Menippe, jubet te Diogenes, si satis ea quæ in terris geruntur, derisisti, huc multò plura derisurus venias. Illic enim in ambiguo tibi adhuc est risus. & in ore frequens istud. Quisnam omnino novit quæ post vitam futura sunt? Hic autem non desines constanter ridere, quemadmodum ego nunc: & maximè cùm videris divites istos, ac satrapas, & tyrannos ita humiles & obscuros esse, soloque ejulatu ab aliis dignosci. Tum ut molles & ignavi sunt, eorum quæ apud superos geruntur reminiscentes. Hæc illi dicas, ac præterea ut pera lupino multo impleta veniat: & si cubi positam in trivio, Hecates cœnam,

1 *Corinthi circa Craneum*] Corinthus urbs Achaiæ Græcarum urbium clarissima fuit quæ ne Romanæ quidem urbi concessit. Craneum, Gymnasium. *Cogn.*

2 Ἐν τῷ τριόδῳ Ἑκάτης δεῖπνον] Narrat Interp. Aristoph. in Plut. Κράνειον ἐν τῷ Κορινθίᾳ Λύκειον γυμνάσιον πρὸς Ἀθήναις ἐν προαστείοις. *Bourd.* Mos erat divitibus, ut singulis mensibus, Hecate sacrificando in Triviis panes atque alia quæ-

κείμενον, ἢ [1] οὐδὲν ὑπὸ καθαρσίου, ἢ τι τοιοῦτο. Πολυ. ἀλλ' ἀπαγγελῶ ταῦτα ὦ Διόγενες. ὅπως ἂν εἰδῶ μᾶλιστα, ἐποῖόν τίς ἐστι τὸν ὄψιν; Διο. γέρων, φαλακρὸς, πεῤῥωνιον ἔχων πολύωβον, ἄπαντα ἀνίμερα ἀναπεπλασμένον, καὶ παῖς [2] ἐπιπλυχαῖς τὸ ῥακίδιον ποικίλον. γελᾷ δ' ἀεὶ, καὶ τὰ πολλὰ τοὺς ἀλαζονας τούτους φιλοσόφους ἐπισκώπτει. Πολυ. ῥᾴδιον εὑρεῖν λέγεις γε τοῦτον. Διο. βούλει καὶ σοὶ αὐτὸν σημῆναι σαφέστατα τῶν φιλοσόφων; Πολυ. λέγε. εὖ βαρὺ γὰρ ἐδὲν τοῦτο. Διο. τὸ μὲν ὅλον, παύσασθαι αὐτοὺς παρηγγέλκασι, καὶ περὶ τοῦ ὅλου ἐρίζουσι, καὶ [3] κέρατα φύσαι ἀλλήλοις, καὶ κροκοδείλους ποιῆσαι, καὶ τοιαῦτα ἄτοπα ἐρωτᾶν διδάσκουσι τοὺς νέους. Πολυ. ἀλλ' ἐμὲ ἀμαθῆ καὶ ἀπαίδευτον εἶναι φήσουσι, κατηγορήσαντα τῆς σοφίας αὐτῶν. Διο. σὺ δ' [4] οἰμώζειν αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ λέγε. Πολυ. καὶ ταῦτα ὦ Διόγενες ἀπαγγελῶ. Διο. τοῖς πλουσίοις δὲ

nam, aut ovum ex lustratione relictum, aut tale quid inveniat. *Poll.* At hæc illi renunciabo Diogenes. Sed quò melius illum agnoscere queam, cujusmodi est facie? *Diog.* Senex est, calvaster, pallio indutus lacero, & vento cuivis pervio, & diversorum pannorum assumentis variegato. Ridet autem semper, ac plerumque Philosophos illos arrogantes acerbè perstringit. *Poll.* Facile erit illum ex his signis invenire. *Diog.* Vis-ne ut ad illos etiam philosophos aliquid mandem tibi? *Poll.* Mandes licet: neque enim hoc mihi grave fuerit. *Diog.* In universum adhortare illos, ut desinant nugari, & de toto contendere, & cornua sibi mutuò affingere, & crocodilos facere: nec hujusmodi inepta mentem doceant interrogare. *Poll.* At indoctum me & ineruditum esse dicent, qui doctrinam illorum reprehendam. *Diog.* Tu verò meo nomine ipsos plorare jube. *Poll.* Et hæc nunciabo illis Diogenes. *Diog.* Divitibus autem, ô charissimum

quædam ponerent, quæ postea à pauperibus auferebantur. Suid. & Athen. lib. 7. *Cogn.*

1 Ὠὸν ἐκ καθαρσίου] De ovis lustratoriis dico alibi. καθαίρεται. ἔθος ἦν Ἀθήνησι καθαίρειν τὴν ἐκκλησίαν, ἐξ ἧς θέατρα, ἐξ ὧν τὰς τοῦ δήμου συνόδους, μικροῖς πάνυ χοιρείοις ἅπερ ἀνίμερόν καθαίρεται. Suid. Scholiast. Aristoph. Celius c. 20. lib. 3. Hesych. verbo καθαίρεται. τὸ δ' ἐποίουν οἱ λεγόμενοι περίσιαρχοι, ὀνομαθέντες ἅτινα ἢ ἀπὸ τοῦ περισίχειν, ἢ ἀπὸ τῆς ἱστίας. Suid. Hesych. ultimam tangit originationem. Ex his Periarchis καθαίρεται dicta περίστια. Scholiast. Aristoph. ad Concion. tangit alibi Lucianus. *Bourd.* Catharsium Græcis dicitur, mos purgandi conciones atque theatra. Ovid. in arte:

Et veniat quæ lustret anus, lectumque locumque
Præferat & tremulâ sulphur & uva manu.

Iuvenal. *nisi se centum lustraverit ovis.* Cogn.

2 Ἐπιπλυχαῖς τὸ ῥακίδιον] Dico ad Helio. lib. 6. *Bourd.*

3 Κέρατα φῦσαι] Διὰ τὸ λεπτόλογον. ἐξ οὗ καὶ κερατίνας λόγους. De quib. vitar. auct. *Idem.*

4 Οἰμώζειν] Τὸ εἶδος Ἀττικὸν ἀρχαῖον τοῦ αἰθίστως. leg. Scholiast. Aristoph. ad illud. ἐπιτ. κλαύσει σι μακρὰ κελεύω. Dictio in ulis frequentissimo apud Lucianum. *Idem.*

ὦ φίλταθοι Πολυδεύκιον, ἀπάγγειλε ταῦτα παρ' ἡμῶν. τί δ' μάταιοι τ' χρυσὸν φυλάττεται; τί δ' πιμωρεῖσθε ἑαυτοὺς, λογιζόμενοι τοὺς τόκους, καὶ τάλαντα ἐπὶ ταλάντοις συντίθεντες, ὡς χρὴ ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἧκειν μετ' ὀλίγων; Πολυ. εἰρήσεται καὶ ταῦτα τοῖς ἐκείνοις. Διο. ἀλλὰ τοῖς καλοῖς γε καὶ ἰσχυροῖς λέγε. Μεγίλλῳ τε τῷ κορινθίῳ, καὶ Δαμοξένῳ τῷ παλαιστῇ, ὅτι παρ' ἡμῖν ὅτε ἡ ξανθὴ κόμη, ὅτι τὰ [1] χαροπὰ [2] ἢ μέλανα ὄμματα, [3] ἢ ἐρύθημα ἐπὶ ὀφθαλμοῖς ἐστιν, ἢ νεῦρα εὔτονα, ἢ ὦμοι καρτεροί. ἀλλὰ πάντα μία ἡμῖν κόνις, φασὶ, κρανία γυμνὰ καὶ κάλλος. Πολυ. ἀλλ' χαλεπὸν ἴσως ταῦτα εἰπεῖν τοῖς πένησι καὶ ἰσχυροῖς. Διο. καὶ τοῖς πένησιν ὦ λάκων, πολλοὶ δ' εἰσὶ, καὶ ἀχθόμενοι τῷ πράγματι, καὶ οἰκτίροντες τὴν ἀπορίαν, λέγε μὴ δακρύειν, μηδ' οἰμώζειν, διηγησάμενος τὴν συνταῦθα ἰσοτιμίαν. καὶ ἔτι ἴσως τοῖς ἐκεῖ πλουσίοις ἡδὺ ἀμείνους αὐτῶν. καὶ Λακεδαιμονίοις δὲ τοῖς σοῖς, ταῦτα εἰ δοκεῖ, παρ' ἐμοῦ ἐπιτίμησον, λέγων σκληρούς αὐτούς. Πολυ. μηδὲν ὦ Διόγλυες τοῦτο Λακεδαιμονίοις λέγε. ἐ γὰρ ἀνέξονταί γε, ἂν δ' τοῦτο τοὺς ἄλλους ἔφησθα, ἀπαγγελῶ. Διο. ἐάσωμεν τούτους, ἐπὶ

mum Polluxium, noſtro nomine hæc renuncia. Quid ô vani aurum cuſtoditis? quid vos ipſos excruciatis, uſuras ſupputando, & talenta talentis accumulando, quos unicum obolum habentes brevi venire oportet? *Poll.* Hæc etiam illis dicentur. *Diog.* Sed & formoſis illis & robuſtis dicas, Megillo puta Corinthio, & Damoxeno palæſtritæ, apud nos neque flavam comam, neque cæruleos nigroſve oculos, neque facici ruborem ampliùs ullum eſſe: neque rigidos nervos, neque validos humeros, ſed omnia unum, ut ajunt, pulverem, calvarias pulchritudine nudatas. *Poll.* Neque moleſtum erit, hæc dicere formoſis illis, & robuſtis. *Diog.* Pauperibus etiam ô Lacon (multi autem ſunt, quibus & ea res perquam moleſta eſt, & inopia luctum movet) dicas ut ne lachrymentur, neque ejulent, expoſita illis hujus loci æqualitate, qua futurum eſt, ut videant eos qui fuerunt illic divites, nihilo ſe ipſis hic eſſe meliores. *Diog.* Tuis verò Lacedæmoniis, hæc ſi videtur, nomine meo objicias, illos enervatos eſſe dictitans. *Poll.* Nihil ô Diogenes de Lacedæmoniis dicas: non enim profectò feram. Sed quæ ad cæteros mandaſti, ea illis renunciabo. *Diog.* Hos miſſos faciamus, quando ita

1 Χαροπὰ] Χαρίεντα, ξανθὰ, γλαυκὰ, ἀστιγμάτα. Heſych. φοῖνιξ ſimpliciter interpretatur Schol. Ariſtoph. male. *Bourd.*

2 Ἢ μέλανα ὄμματα] Dixi ad Petron. *Idem.*

3 Ἢ ἐρύθημα] Ἐρύθημα βάμμα κόκκινον ἢ πυῤῥὸν ἢ μέλαν. ἐρύθημα, ἢ ῥίζα ἢ λεγομένη ἐρυθρόδανον. Heſych. verbo ἐριθαίνει à quo Suid. qui adjungit ἢ ῥόδων ἢ ῥίζα ἐρυθρὰ ἢ ἐρυθραίνουσι τὰ πρόσωπα αἱ γυναῖκες, ἄγχουσα λίγει). Sed Erythrodanum ab Anchuſa diſtinguunt Plin. Ruell. Fuſch. Erythrodanum Rubiam Latinis, Gallis *Garenſe*, in uſu eſſe fucandis fœminis non alibi legi, Anchuſa untuntur maxime quam *orchanete* vocant Galli. Iſta ſpecie non colore differunt, ut alibi docendum erit. *Idem.*

1 Mi-

πεί σοι δοκεῖ. σὺ δ' οἷς ἔφην πρόσθεν, ἀπίσεγκαι παρ' ἐμὲ τοὺς λόγους.

ita tibi videtur. Tu verò quibus ante dixi, sermones meos deferas.

ΠΛΟΥΤΩΝ, ΗΚΑΤΑ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

PLVTO, SEV CONTRA MENIPPVM.

ΚΡΟΙΣΟΣ.

Οὐ φέρομεν ὦ Πλοῦτον, Μένιππον τοῦτον τὸν κύνα παρεῖναι. ὥστε ἢ ἐκεῖνόν που κατάπεμψον, ἢ ἡμεῖς [1] μετοικήσομεν εἰς ἕτερον τόπον. Πλο. τί δέ σφας ὑμῶν δεινὸν ἐργάζεται ὁ Μένιππος ὤν; Κρῆσ. ἐπειδὰν ἡμεῖς οἰμώζωμεν, καὶ στένωμεν, ἐκεῖνος μιμησάμενος τὰ ἡμέτερα, Μίδας μὲ λέγοντα, καὶ χρυσίον, Σαρδανάπαλον δὲ, καὶ πολλὴν τρυφὴν, ἐγὼ δὲ, τὰ θησαυρὸν, ἐπιγελᾷ, καὶ ἐξορχεῖται, ἀνδράποδα, καὶ κοδαρμοὺς ἡμᾶς ἀποκαλῶν. ἐνίοτε δὲ καὶ ᾄδων, ἐπιπαροιστὶ ἡμῶν τοὺς οἰμωγάς. καὶ ὅλως, λυπηρός ἐστι. Πλο. τί ταῦτα φασὶν ὦ Μένιππε; Μεν. ἀληθῆ ὦ Πλοῦτον. μισῶ γὰρ αὐτοὺς ἀργοὺς, καὶ ἀλεθρίους ὄντας. οἷς οὐκ ἀπέχρησε βιῶναι κακῶς, ἀλλὰ καὶ ἀποθανόντες, ἔτι μέμνηνται, καὶ προσέχουσι τὰ ἄνω. χαίρουσι τοιαῦτα ἀπιόντες αὐτούς. Πλο. ἀλλ' ὦ χρὴ, λυπᾶσθαι γὰρ ὦ μικρῶν πραγμάτων. Μεν. καὶ σὺ μαργαίνεις ὦ Πλοῦτον, ὁμοψηφῶν τοῖς τούτων πάθεσι; Πλο. οὐδαμῶς

CROESVS.

Non possumus ferre, Pluto, Menippum hunc Canem accolam. Itaque aut illum alibi colloca, aut nos aliò commigrabimus. *Plut.* Ecquid ille mali vobis facit, vobiscum pariter mortuus cùm sit? *Cr.* Quoniam nos ploramus, & ingemiscimus, ea recordantes quæ apud superos habuimus, ut pote Midas iste aurum, [2] Sardanapalus multas delicias, ego thesauros, irridet, eaque exprobrat, mancipia, & piacula nos vocitando. Interdum etiam cantando, gemitus nostros conturbat: atque modis omnibus est molestus. *Plut.* Quid ista dicunt Menippe? *Men.* Vera Pluto. Ignavos enim illos ac perditos odi, quibus malè vixisse, non satis fuit: sed etiam mortui, insuper recordatione, illis quæ sunt apud superos, inhærent. Delector itaque ægrè ipsis faciendo. *Plut.* Sed non decet: rebus enim non exiguis privati dolent. *Men.* Etiam tu deliras Pluto, qui tuo calculo gemitus istorum approbas? *Plut.* Nequaquam, verùm

1 Μετοικήσομεν] *Aliò migremus.* μετοικήσωμεν mendosam lectionem sequutus est Interp. *Bourd.*

2 *Sardanapalus*] Rex fuit Nini Persicæ regionis, de cujus luxu apud Athen. lib. 12. hujus Epitaphium apud Cic. Tusc. 5.

Hæc habeo quæ edi, quæque exsaturata libido
Hausit, at illa jacent, multa & præclara relicta. Cogn.

μῶς. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐθελήσαιμι στασιάζειν ὑμῖν. Μεν. καὶ μὴν ἐγὼ ἁπάντων Λυδῶν, καὶ Φρυγῶν, καὶ Ἀσσυρίων, ὅτῳ γνώσεσθε, ὡς ἥδιστα ποιήσω μου, ἕψομαι γὰρ ἂν ὅπῃ, ἀκολουθήσω ἐνιῶν, καὶ καταδῶν, καὶ καγχάσων. Κρη. ταῦτα οὐχ ὕβρεις; Μεν. ὄκ. ἀλλ' οἷα ὕβρεις ἐστίν, ἃ ὑμεῖς ἐποιεῖτε, ἀθανασιωτάτῳ ἀξιοῦντες, καὶ ἐλεύθερος ἀνδράσιν ὑπτιοφῶντες, καὶ δ' ἀνάγκη τὸ παράπαν ἀμνημονοῦντες. τοιγαροῦν αἰμώζετε, πάντων ἐκείνων ἀφῃρημένοι. Κρη. πολλῶν γε ὦ θεοὶ καὶ μεγάλων κτημάτων. Μι. ὅσα μὲν ἐγὼ χρυσᾶ. Σαρ. ὅσης δ' ἐγὼ τρυφῆς. Μεν. δύγε ὅτῳ ποιεῖτε. ὀδύρεσθε μᾶλλον ὑμεῖς. ἐγὼ γ', τὸ γνῶθι σαυτὸν πολλάκις σωτείρων, ἐπάσομαι ὑμῖν. πρέπει γὰρ ἐν τοιούτοις τοιαῦτα αἰμωγαῖς ἐπᾴδεσθαι.

rùm vos mutuò discordare nolim. *Men.* Atqui Lydorum, Phrygum, & Assyriorum pessimi, ita sentite de me, ut qui nunquam sim desiturus: nam quocunque iveritis, eôdem sequar, ægrè faciendo, occinendo, atque irridendo vos. *Cr.* Annon hæc contumelia est? *Men.* Minimè, sed illa contumelia erant, quæ vos faciebatis, quum adorari volebatis, & liberos homines ludibrio habebatis, mortisque prorsus immemores eratis. Proinde omnibus illis privati nunc plorate. *Cr.* Multis certe ô Dii, magnisque possessionibus. *Mid.* Quanto quidem ego auro! *Sar.* Quanta verò ego voluptate! *Men.* Euge sic facite: vos quidem lugete: ego verò tritum illud, Noscete ipsum, identidem connectendo, vobis occinam. Id enim hujusmodi gemitibus accinere convenit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΜΦΙΛΟΧΟΥ, ΚΑΙ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ.

MENIPPI, AMPHILOCHI ET TROPHONII.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Σφὼ μήτοι ὦ Τροφώνιε, καὶ Ἀμφίλοχε, νεκροὶ ὄντες, οὐκ οἶσθ' ὅπως καῶν κατηξιώθητε, καὶ μάντεις δοκεῖτε. καὶ οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων, θεοὺς ὑμᾶς ὑπειλήφασιν εἶναι. Τρο. τί δὲ ἡμεῖς αὖτοι, εἰ ὦν ἀνοίας ἐκεῖνοι τοιαῦτα περὶ νεκρῶν δεξάζουσιν; Με. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐδόξαζον, εἰ μὴ ζῶντες καὶ ὑμεῖς τοιαῦτα ἐπράττετε

MENIPPVS.

Vos nimirum [1] Trophoni, & Amphiloche, cùm sitis mortui, haud scio quonam modo fanis estis donati, vatesque creditis, ac stulti mortales Deos esse vos arbitrantur. *Troph.* Quid igitur nostra-ne culpa est, si per inscitiam illi de mortuis hujusmodi opinantur. *Men.* At opinati non fuissent, nisi quum viveretis, talia quædam portenta osten-

1 *Trophoni*] De Trophonio Cic. in Tuscul. & de Nat. Deor. Herod. in Clio, Philostr. in vita Apollonii. Pausan. de Amphilocho Strabo. & Pausan. *Cogn.*

1 *Leba-*

σθε, ὡς τὰ μέλλοντα προειδότες, καὶ προφητῶν δυνάμενοι τοῖς ἐρομένοις. Τρο. ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος μὲ ἂν οἶδεν ὅτι ἂν εἰδείη ὅτι αὐτὸ ἀποκριτέον ὑπὲρ αὐτοῦ. ἐγὼ γάρ, ἥρως εἰμί, καὶ μαντεύομαι, ὥν τις κατέλθοι παρ' ἐμέ. σὺ δ' ἔοικας οὐκ ἐπιδεδημεκέναι Λεβαδείᾳ τὸ παράπαν. ἀγνοήσεις οὖν τοῦτο. Με. πῶς; εἰ μὴ εἰς Λεβάδειαν γὰρ παρελθὼ, καὶ [1] ἐσυλιμίνθῳ τοῖς ὀδόντας, γελοίως μάζαν ἐν τῇ χερσὶν ἔχων, ἐστραπόσω ἀφὴ ἓν τοιοῦτο ἀπτινὸν ὄντα εἰς τὸ ἀπήλαιον, οὐκ ἂν ἐδυνάμην εἰδέναι ὅτι νεκρὸς εἶ. ὥσπερ ἡμεῖς, μὴτε τῇ ζητείᾳ ἀφ-φέρων; ἀλλὰ τίς ἐστι μαντικῆς, τὸ ἢ ὁ ἥρως ἐστίν; ἀγνοῶ γάρ. Τρο. ἐξ ἀνθρώπου τε καὶ θεοῦ συγκεῖσθαι. Με. ὁ μὲν ἄνθρωπός ἐστιν, ὡς φῄς, μὴτε θεὸς, καὶ συναμφότερόν ἐστιν ἂν τῶν πάντων τὸ θεῖον ἐκεῖνο ἡμίτομον ἀπολέλυται; Τρο. χρᾷ ὦ Μένιππε ὁ Βοιωτίᾳ. Με. οὐκ οἶδα ὦ Τροφώνιε ὁ, τι καὶ λέγεις. ὅτι μὲντοι ὅλον εἶ νεκρὸς, ἀκριβῶς ὁρῶ.

ostentassetis, ac si futurorum præscii fuissetis, eaque percontantibus prædicere potuissetis. *Troph.* Menippe: noverit Amphilochus hic, ipsi pro sese respondendum esse. At ego heros sum, & vaticinor, siquis ad me descenderit. Tu autem videris nunquam omnino Lebadiam adiisse, non enim hæc non crederes. *Men.* Quid ais? Nisi [1] Lebadiam adivero, & linteis amictus, ridicule offam manu gestans, per angustum aditum in specum irrepiero, te mortuum ut & nos esse, scire nequeam, idque sola impostura præcellentem? Sed age, per vaticinandi artem, quid est heros? etenim nescio. *Troph.* Est quiddam ex homine & Deo compositum. *Men.* Quod neque est homo, ut ais, neque Deus, sed utrumque simul. Ergo dimidia illa tui, ac divina pars quò nunc recessit? *Troph.* Reddit oracula, Menippe, in Bœotia. *Men.* Haud intelligo quid dicas Trophoni: atqui te totum mortuum esse, planè video.

1 *Lebadia*] Oppidum est antiquum in Bœotia Gell. lib. 12. c. 15. *Cogn.*

2 Ἐσυλιμίνθῳ τοῖς ὀδόντας] Exsequitur hanc totam historiam Scholiast. Aristophan. ad Nub. tangit id. pag. 166. vide Philost. & Lucian. Necyo. *Bourd.*

ΕΡΜΟΥ, ΚΑΙ ΧΑΡΩΝΟΣ.

ΕΡΜΗΣ.

Λογισώμεθα ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκεῖ, ὁπόσα μοι ὀφείλεις ἤδη, ὅπως μὴ αὖθις ἐρίζωμέν τι περὶ αὐτῶν. Χα. λογισώμεθα ὦ Ἑρμῆ. ἄμεινον γὰρ οὕτω περὶ αὐτῶν, καὶ ἀπραγμονέστερον. Ερ.

MERCVRII ET CHARONTIS.

MERCVRIVS.

Supputemus, portitor, si videtur, quantum mihi debeas jam, ne denuo aliquando inter nos de eo contendamus. *Ch.* Supputemus Mercuri: nam id definire melius est, & minoris negocii. *Merc.* Anchoram

ἄγκυραν ἐπριάμην· ἀκίμισα πέντε δραχμῶν. Χα. πολλοῦ λίγεις. Ερ. νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, τῶν πέντε ἀνησάμην. καὶ τροπωτῆρα δύο ὀβολῶν. Χα. τί δὴ πέντε δραχμῶν, καὶ ὀβολὼ δύο. Ερ. καὶ ἀκίστρου ὑπὲρ τῶν ἱστίων πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον. Χα. καὶ τάτους ἀπολωλέναι. Ερ. ἐκπρίω δὲ ἐπιπλάστην καὶ σκαφιδίου τὰ ἀνεωγότα, καὶ ἦλας τινάς, καὶ κηλώδιον, ἀφ' οὗ τὸν ὑπέρου ἐπείσας, δύο δραχμῶν ἅπαντα. Χα. ὦμοι ἄξια ταῦτα ἀνήσω. Ερ. ταῦτά ἐστιν, εἰ μή τι ἄλλο ἡμᾶς διέλαθεν ἐν τῷ λογισμῷ. πότε δ' ἂν ταῦτ' ἀποδώσειν φῄς; Χα. νῦν μὲν ὦ Ἑρμῆ ἀδύνατον. ἐὰν δὲ λοιμὸς ἢ πόλεμος καταπέμψῃ ἀνθρώπους τινάς, εὐέφικτον τότε ἀποκερδᾶναί σε τῷ πλήθει ἀναλογιζόμενον τὰ πορθμεῖα. Ερ. νῦν δὲν ἐγὼ καθεδοῦμαι, τὰ κάκιστα σύμπαντα γιγνέσθαι, ὡς ἂν ἀπὸ τούτων ἀποκλαύσωμαι. Χα. σὺ ἔστιν ἄλλως ὦ Ἑρμῆ νῦν δ' ὀλίγοι ὡς ὁρᾷς ἀφικνοῦνταί ἡμῖν. εἰρήνη γάρ. Ερ. ἄμεινον οὕτως, εἰ καὶ ἡμῖν ἀποπίνουσι τὸ σὸν τὸ ὄφλημα. πάλαι δ' ἐμοὶ παλαιοὶ ὦ Χάρων, οἶσθα οἵοι παρεγίνοντο, ἀνδρῶν ἅπαντες, αἵματος ἀναπλεω, καὶ τραυματίαι οἱ πολλοί. νῦν δ' ἢ φαρμάκου τινὸς ὑπὸ γε παιδὸς ἀποθανόντες, ἢ ὑπὸ γυναικὸς, ἢ ὑπὸ πυρῶν ἐξωδηκὼς τὴν γαστέρα, καὶ τὰ σκέλη. ὠχροὶ γὰρ ἅπαντες, καὶ ἀψυχεῖς. οὐδὲ ὅμοιοι ἐκείνοις. οἱ δὲ πλεῖστοι αὐτῶν, ἀφ' ἡδυπαθημάτων ἥκασιν, ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις ὡς ἐοίκασι. Χα. πάνυ γὰρ εὐεπόθητά ἐστι ταῦτα. Ερ. ἀκοὴ δὲ ἐγὼ δέξομαι ἂν ἁμαρτάνειν, πικρῶς ἀπαιτῶν τὰ ὀφειλόμενα σοῦ σύ.

ram, ut mandaras, quinque drachmis tibi comparavi. *Ch.* Magno dicis. *Merc.* Per Plutonem quinque emi illam: & lorum quo remum alligares, obolis duobus. *Ch.* Pone quinque drachmas, & duos obolos. *Merc.* Et pro acu ad resarciendum velum, quinque obolos exolvi. *Ch.* Etiam hos adde. *Merc.* Et ceram ad oblinendas navigii rimas, & clavos, & funiculum unde hyperam fecisti, omnia hæc duabus drachmis emi. *Ch.* Rectè sanè, hæc justo precio emisti. *Merc.* Hæc sunt: nisi quid aliud inter computandum me latuit. Quando autem hæc te redditurum promittis? *Ch.* Nunc quidem, Mercuri, non possum sed si pestis aliqua, aut bellum frequentes aliquos huc demiserit, licebit tunc lucrari, falso in multitudine portoria supputando. *Merc.* Proinde ego nunc sedebo, pessima quæque ut eveniant, precando, ut inde fructum aliquem capiam. *Ch.* Fieri aliter non potest, Mercuri. Nam pauci, ut vides, ad nos nunc descendunt. Pax enim est. *Merc.* Satius est ita esse, etiamsi nobis à te debiti solutio prorogetur. Verumenimverò prisci illi, Charon, nosti quales adveniebant, fortes omnes, sanguine pleni, & saucii plerique. Nunc verò aut veneno aliquis à puero interfectus, aut ab uxore? aut præ nimia voluptate, tumefacto ventre & cruribus adveniunt. Pallidi enim omnes, & ignavi, neque illis similes. Plurimi etiam ipsorum veniunt factis, ut videtur, mutuò sibi insidiis pecuniarum causa. *Ch.* Omnino enim illæ sunt expetibiles. *Merc.* Proinde neque ego videar peccare, si vel acerbiùs abs te exigam ea quæ mihi debes.

PLV-

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

Ἴσθι μέντοι οἶδα, τὸν πάνυ μεγηφανῆ λέγω, τὸν πλούσιον Εὐκράτιδα, ᾧ παῖδες μὲν οὐκ εἰσιν, οἱ δὲ κληρονόμοι ὄντες, πεντακισμύριοι; Ερ. ναὶ, τὸν σκυφίον φῆς. τί δῆτα; Πλυ. ἐκεῖνον μὲν ὦ Ἑρμῆ ζῆν ἔασον ἐπὶ τοῖς ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα ἔτεσιν, ἃ βεβίωκεν, ἐπιμετρήσας ἄλλα τοσαῦτα, εἴ γε οἷόν τε λῷ, καὶ ἐπὶ πλείω. τοὺς δέ γε κόλακας αὐτοῦ, Χαρῖνον τὸν νέον, καὶ Δάμωνα, καὶ τοὺς ἄλλους, καταπαρσον ἐφεξῆς ἅπαντας. Ερ. ἄτοπον ἂν δείξει τὸ τοιοῦτον. Πλυ. ἄμεινον, ἀλλὰ δικαιότατον. τί γὰρ ἐκείνοις παθοῦσι, δύναιντ' ἂν δικαίως ἐγκαλεῖν ἐκείνοις; ἢ τὸν χρημάτων ἀπατεῶντας, ὑδὲν ὠφελησόμενοι; ὃ δὲ πάντων ἐστὶ μιαρώτατον, ὅτι καὶ τοιαῦτα διὰ τοῦτο δρῶσιν, ὅπως ἀφανεῖς ἔσονται ἐν τῷ τοῦ φανεροῦ. καὶ γοῦν, ἃ μὲν βουλεύονται, πᾶσι φανερά. δῆλον γοῦν ὅτι καὶ ἐπιχειροῦσι, διὰ ῥᾳθυμίαν. καὶ ὅλως, ποικίλη τις ἡ κολακεία τῶν ἀνδρῶν. ἀφανταῦτα, ὦ μῆ, ἔστω ἀθανάτῳ. οἱ δὲ, ὑποσπένδουσιν αὐτοῦ μέλλοντι ἐπιχαίνοντες. Ερ. γελοῖα ποιοῦντες, παιδαρίῳ ὄντες. πολλὰ κἀκεῖνος δρᾷ μάλα ἀφυῶς καὶ ἐπιλησμόνως. καὶ ὅλως, ἀεὶ γανύται ἐοικὼς, ἥρῳ πολὺ μᾶλλον τὸν νέον. οἱ δὲ, ἤδη τὸν κληρονόμον σοφίσι δηλονότι, βόσκουσι, ζωὴν μακαρίαν

PLVTONIS ET MERCVRII.

PLVTO.

Senemne nosti, senio confectum illum dico, divitem Eucratem, cui liberi quidem nulli sunt: hæreditatis autem captatores quinquagesies mille. *Merc.* Etiam, illum Sisionium dicis. Sed quid postea? *Plut.* Vivere illum quidem sine Mercuri, supra annos nonaginta quos exegit, additis totidem alteris, si possibile sit, atque etiam pluribus. Adulatores autem ejus Charinum juvenem, & Damonem, aliosque ordine omnes huc abripe. *Merc.* Atqui absurdum hoc videri queat. *Plut.* Nequaquam? sed justissimum, quorsum enim illi eum mori optant, nisi quia pecuniam illius captant, nulla propinquitate juncti? Quod autem omnium sceleratissimum est, dum talia precantur, tamen in propatulo colunt: & quæ ipso ægrotante consultant, nemo ignorat. Attamen sacrificaturos sese promittunt, si convalescat: in summa, illorum hominum varia quædam est adulandi ratio. Idcirco hic quidem esto immortalis, illi verò ante ipsum frustra hiantes abeant. *Merc.* Ridicula patientur, scelerati cùm sint. Ille etiam sæpe admodum scitè ipsos lactat, & spe inani pascit. Denique morienti semper similis, juvenibus est multò valentior. Illi autem hæreditate inter se divisa, pascuntur, vitam beatam sibi animo

1 Διαζευκλεῖ] *Lactat διαζευκλεῖ, πλειῶ.* Bourd.

1 *Iolam*

πρὸς ἑαυτὸν πηδήσας. Πλυ. ἀκὰν ὁ μὲ λαβδυσυμῶ τὸ γῆρας, ὥσπερ Ἰόλεως ἀνηβησάτω. οἱ δ' ἀπὸ μέσων τῶν ἐλπίδων τὰ ὀνειροπολήσεις πλέον ἀπολιπόντες, ἠκέτωσαν ἤδη [2] κακοὶ κακῶς ἀπολούμενοι. Ερ. ἀμέλησον ὦ Πλοῦτων. μεπλόσουσιν γάρ σοι ὕδη αὐτὸς καθ' ἕνα ἑξῆς. ἐπὶ δὲ ὀλιγοχρόνιοι εἰσι. Πλυ. κατάπαυε. ὁ δὲ, ἀποπέμψω ἕκαστον, ἀντὶ γέροντος αὖθις νεανίσκος γιγνόμενον.

mo præcipientes. *Plut.* Proinde ipse exuta senectute, quemadmodum [1] Iolaus ille, repubescat. Illi autem in ipsa media spe, relictis divitiis illis quas per somnium possidebant, mali malè mortui jam huc veniant. *Merc.* Ne cures Pluto: illos enim ordine singulatim tibi accersam: septem autem, opinor, sunt. *Plut.* Deducas licet. Ille autem singulos præmittat, ex sene iterum adolescens factus.

1 *Iolaus*] De quo Ovid. Metam. *Cozn.*
2 Κακοὶ κακῶς] Sic idem passim Aristoph. in Plut. Aristen. Heliod. *Bourd.*

ΤΕΡΨΙΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ.

TERPSIONIS ET PLVTONIS.

ΤΕΡΨΙΩΝ.

Τί τὸ ὦ Πλοῦτων δίκαιον, ἐμὲ μὲν τεθνάναι τριακοντοῦτη γεγενότα, τὸν ὑπὲρ τὰ ὀγδοηκοντοῦτα χρόνια ζῆν ὕπ; Πλυ. δικαιότατον μὲν οὖν ὦ Τερψίων, εἴ γε ὁ μὲ, ζῆ, μηδένα ἀδικοῦντα ἀπολλύειν τὸν φίλων. σὺ δ', ὥσπερ πάντα τὸν χρόνον ἐπιβάλλουσι αὐτῷ, ἀφεμένων τὸ κλῆρον. Τερ. ἐγὼ δ' ἐχρῆν χρόνον ὅλον, ᾧ μηκέτι χρήσασθαι τοῦ πλούτου αὐτὸν δυνάμενον, ἀπολλύειν δ' βίᾳ, παραχωρήσασθαι τοῖς νέοις; Πλυ. καινὰ ὦ Τερψίων νομοθετεῖς, τὸν μηκέτι τοῦ πλούτου χρήσασθαι δυνάμενον ὡς ἥδιστα, ἀποθνήσκειν. τὸ δ', ἄλλως ἡ μοῖρα καὶ ἡ φύσις διέταξεν. Τερ. ἀκὰν ταύτην αἰτιῶμαι τὴν ἀδικίαν, ἐχρῆν γὰρ τὸ πρεσβύτερον, πρεσβύτερον, καὶ μὴ τοῦτον, ὅστις καὶ τὴν

TERPSION.

Iustum ne hoc est, ô Pluto, me triginta annos natum è vita migrasse. Thucritum verò senem illum plus quàm nonagenarium in vivis adhuc esse? *Plut.* Iustissimum utique Terpsio: siquidem hic vivit, nullius amicorum mortem votis exposcendo. Sed tu omni tempore hæreditatem expectans, ipsi insidiabaris. *Terp.* Annon operæprecium erat, cùm sit senex, nequeatque suis uti divitiis amplius, eum dato juvenibus loco, è vita migrare? *Plut.* Novas fers leges Terpsio, ut qui non amplius uti potest divitiis ad voluptatem, excedat è vivis. Sed hoc aliter & Parca, & natura statuit. *Terp.* Eam proinde ob hunc ordinem iniquitatis postulo. Rem enim hanc ordine fieri par erat, ut senior, priùs: deinde post eum qui ætate

ἡλικίᾳ μετ' αὐτὸν. ἀναπρίφιος ἦ μηδαμῶς, μηδὲ ζῆν μὲ τὸν ὑπέργηρων, ὀδόντας, τρεῖς ἔτι λοιπὰς ἔχοντα, μόγις ὁρῶντα, [1] οἰκέταις τέτρασιν ἐπικεκυφόσι, κορύζης μὲν τὴν ῥῖνα, λήμης δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς μεστὸν ὄντα, ὀδόντι ἔτι ἑνὶ σείοντα, ἴμψυχόν τινα πάφον τὸν τέφρα κατακαλύμμονα, λανθήσκειν δὲ κολλίστοις, καὶ ἐρρωμενεστάτοις νεανίσκοις. [2] ἄνω γὰρ ποδῶν τὸ τοιοῦτον. ἢ τὸ πλούσιον εἰδέναι ἐχρῆν, πότε καὶ τεθνήξει τὸ γεράντιον ἑκάστου, ἵνα μὴ μάτην ἂν οἴοις ἐπερέπουεν. νῦν δὲ τὸ παράπαν ἀμήχανον. Η' ἄμαξα τὸν βοῦν πολλάκις σκάφει. Πλ. ταῦτα μὲν ὦ Τερψίων, πολὺ σωφρονέστερα γίνεται, ἢ ὅσοι δοκεῖ. καὶ ὑμεῖς δέ τι πάσχοντες, ἀλλοτρίοις [3] ἐπιχαίρετε, καὶ τοῖς ἀτέκνοις τὰ γεράντινα εἰσποιεῖτε, φέροντες αὐτοῖς; τοιγαροῦν χαλεπὰ ὀφλισκάνετε, ὡς ὑμῶν κατερυθριῶντι. καὶ τὸ πρᾶγμα τοῖς πολλοῖς ἡδὺ γίνεται. ὅσῳ γὰρ ὑμεῖς ἐκείνους λυπεῖσθαι οὐ χαίρετε, τοσούτῳ ἅπασιν ἡδὺ συναποθνήσκειν ὑμῖν αὐτῶν. καινὴν γάρ τινα τοιαύτην τέχνην ἐπινοήσατε, χαῖρον τὰ γεράντινα ἐρῶντες. καὶ μάλιστα οἱ ἄτεκνοι εἶεν. οἱ δ' ἔντεκνοι, ὑμεῖν ἀνέρασται. καίτοι, πολλοὶ ἤδη τὰ ἐρωμένων συνέντες ὑμῶν τὴν παιδοφιλίαν ἔρωτα, ὦ καὶ τύχοι

ætate sequeretur, obiret: nequaquam autem præpostere: ut qui decrepitus esset tres reliquos dentes haberet, vix videret, quatuor famulis inniteretur, qui nares gravedine, oculos lippitudine plenos haberet, nihil denique jucundi nosset, & tanquam [2] animatum sepulchrum à juvenibus derideretur, is viveret? Contrà formosissimi ac robustissimi adolescentes morerentur. Nam hoc perinde est ac si flumina sursum ferantur. Vel denique scire oporteret, quando senum quisque moriturus esset, ne quos frustrà delinirent. At nunc tritum illud accidit. Currus sæpe bovem ducit. *Plut.* Hæc quidem Terpsio, prudentiùs fiunt quàm putes. Vos autem quorsum rebus alienis gaudetis, & senibus prole carentibus vosmet tantopere in adoptionem traditis? Idcirco ab ipsis sepulti risum concitatis. Idque plurimis fit perjucundum. Nam quantò magis ipsos mori peroptatis, tantò jucundius est omnibus vos ipsis præmori. Etenim novam artem hanc excogitastis, anus & senes quum amatis, præsertim si liberis careant: Inamabiles verò vobis sunt, qui liberos habent. Atqui ex iis qui amantur plurimi, minimè ignari vestri æstus in amando, etiamsi liberos ha-

1 Οἰκέταις τέτρασιν ὀπισθοφύτοις.] *In quatuor famulos incurvatus.* Idem Nigrino. *Bourd.*

2 *Animatum sepulchrum*] Hac proverbiali figura utitur Sophocles in Antig. huc pertinet etiam illud mimi Laberii apud Gel. *Similis sepulcris nil nisi nomen retineo.* Cogn.

3 Ἄνω ποταμῶν.] Ἄνω ποταμῶν χωροῦσιν αἱ πηγαί. Proverb. in ea quæ accidunt ἐναντία τῇ ὀφειλόμενα. Repetit de Merced. cond. utitur Æschyl. Eurip. Aristoph. *Bourd.*

4 Η' ἄμαξα τὸν βοῦν.] Leg. Erasm. *Idem.*

5 Ἐπιχαίρετε] Melius ὀπιχαίνετε. Idem.

1 Ἀπο-

παῖδας ἔχοντες, μισεῖν αὐτὰς πλάττονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἐρασταὶ ὄντες. εἶτα ἐν ταῖς ἀφθονίαις, ἀπελείσθησαν μὲν οἱ πάλαι [1] δωροφορήσαντες. ὁ δὲ παῖς, καὶ ἡ φύσις, ὥσπερ ἔστι δίκαιον, κρατοῦσι πάντων. οἱ δὲ, ὑπερίσχυσι τὴς ὀδύνης, ἀποσμυχόμενοι. Τερ. ἀληθῆ ταῦτα φῄς· ἐμὲ γὰρ Θουκυδίδου πόσα κατέφαγεν, ἀεί τεθνήξασθαι δοκῶν; καὶ ὁπότε εἰσοίμι, ὑποστένων, καὶ μύχιόν τι κωκύων ἐξ ὧν νεοττὸς ἀπλῆς ὑποκρώζων; ὡς ἴσμεν ὅσον αὐτίκα οἰόμενον ἐπιθήσειν αὐτὸν τῇ σορῷ, ἔπειπόν τε πολλὰ, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντό με οἱ ἀντιτεχνῶντες τῇ μεγαλοδωρεᾷ. καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ φροντίδων, ἀγρυπνῶν ἐκείμην, ἀριθμῶν ἕκαστα, καὶ ἀναπίπτων. ταῦτα γάρ μοι καὶ ἡ ἀποθανεῖν ἄπαν γεγονυῖα, ἀγρυπνία, καὶ φροντίδες. ὁ δὲ, τοσοῦτόν μοι δίλειαρ κεφαπὼν, ἐφεσηκὼς ἀπολομένῳ ἐπιγελῶν. Πλ. οὗτος ὦ Θουκυδίδη, ζώης ἐπιμήκιστα, πλούτου ἄμα, καὶ τῶν τοιούτων καταγελῶν. μηδὲ πρόπερσι γε σὺ ἀποθάνοις, ἢ προπέμψεις πάντας τοὺς κόλακας. Τερ. τοῦτο μὲν ὦ Πλοῦτον καὶ ἐμοὶ ἡδίστη ἥδη, εἰ καὶ Χαριάδης προτελευτήσει Θουκυδίδου. Πλ. ἀλλὰ ὦ Τερψίων. καὶ Φαίδων γὰρ, καὶ Μέλαντος, καὶ ὅλως ἅπαντες, προελεύσονται αὐτὸν ὑπὸ ταῖς αὐταῖς φροντίσιν. Τερ. ἐπαινῶ ταῦτα. ζώης ἐπιμήκιστα ὦ Θουκυδίδη.

habeant, se odisse ipsos simulant, ut & ipsi amatores habeant. Deinde in testamentis excluſi sunt qui olim munera contulerunt. Liberi verò & natura, ut justum est, omnibus potiuntur: at illi dolore macerati, dentibus frendent. *Terp.* Hæc vera sunt quæ dicis. Quantum enim meorum Thucritus devoravit, cùm semper mori videretur? & quoties ad eum ingrediebar, subtus ingemiscebat, & internum quiddam, perinde atque ex ovo pullus aliquis immaturus subcrocitaret? Itaque cùm existimarem ipsum quamprimum in sepulchrum venturum, multa mittebam, ut ne rivales munerum magnitudine me superarent. Sæpe etiam præ solicitudine insomnis jacebam, singula numerans & disponens. Illa igitur, vigiliæ & curæ mortis causa mihi fuere. Ille verò devorata mihi tanta esca, pridie cùm sepelirer irridens mihi adstabat. *Plut.* Fuge ô Thucrite, vivas diutissimè, divitiis simul affluens, & hujuscemodi homines deridens: neque tu priùs moriaris, quàm omnes istos assentatores præmiseris. *Terp.* Hoc sanè Pluto, jam mihi jucundissimum fuerit, si & Chariades ante Thucritum vita decedat. *Plut.* Bono sis animo Terpsio: etenim Phidon & Melantus, & denique omnes iisdem confecti curis ipsum præcedent. *Terp.* Hæc probo: vivas diutissimè Thucrite.

1 Δωροφορήσαντες] Sic legit Interpres, sic reposuimus, cum male antea ἀγωφορήσαντες. Bourd.

ZE-

ΖΗΝΟΦΑΝΤΟΥ, ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΔΗΜΙΔΟΥ.

ΖΗΝΟΦΑΝΤΗΣ.

Σὺ δ' ὦ Καλλιδημίδη, πῶς ἀπέθανες; ἐγὼ μὲν γὰρ, ὅπ παρῆσ τ ὧν Δεινίᾳ, πλέον ἢ ἑκατὸν ἐμφανὴς, ἀπαπνίγμην, εἰδὼς. παρῆς γὰρ ἀποθνήσκοντί μοι. Καλ. παρῆν ὦ Ζηνόφαντες. τὸ μὲν ἐμὸν, παρεσκευάσθη πιεῖν. οἶδα γὰρ κἀγὼ σὺ πα Πτολεμαίῳ τὸ χρεῶν. Ζη. τὸ ἄπεινον τὸ πλέον, ὦ σε πὶ πολλὰ ἤδειν συνόντα; Καλ. ἐκεῖνον αὐτὸν ἀεὶ ἐνοχλοῦντα, ὑπισχνούμενόν τ ἐμοὶ πόνηξειν. ἐπὶ δὲ τὸ παρῆγμα ἐς μάκιστον ἐπεχώρησε, κἀγὼ ὑπὲρ τ Τιθωνὸν ὁ γέρων ἔζη, ἐπίτομόν πια ὁδὸν ἐπὶ τ κλῆρον ἐξεύρων. πεισάμενόν γὰρ φάρμακον, ἀνέπιστα τ οἰνοχόον, ἐπιδὰν τάχιστα ὁ Πτολεμαῖος αἰτήσῃ πιεῖν, πίνῃ δ' ἐπιεικῶς, [1] ζωρότερον ἐμβαλόντα ἐς κύλικα, ἔπειτα ἔχειν αὐτὸ, κἀγὼ ἐπιδώσειν αὐτῷ. εἰ δὲ τοῦτο ποιήσαι, ἐλεύθερον ἐπομόσαι με ἀφήσειν αὐτόν. Ζη. τί δὴ ἐγένετο; πάνυ γάρ τι παρόδοξον ἐρεῖν ἔοικας. Καλ. ἐπεὶ τοίνυν λαβόμενοι ἤκομεν, δύο ἤδη ὁ μειρακίσκος κύλικας ἑτοίμας ἔχων, τὴν μὲν, τῷ Πτολεμαίῳ τὴν ἔχουσαν τὸ φάρμακον, τὴν δ' ἑτέραν ἐμοί, [2] σφαλεὶς οὐκ οἶδ' ὅπως, ἐμοὶ μὲν τὸ φάρμακον, Πτολεμαίῳ δὲ, τὸ ἀφάρμακτον ἐπέδωκεν. εἶτα ὁ μὲν, ἔπινεν. ἐγὼ

ZENOPHANTÆ ET CALLIDEMIDÆ.

ZENOPHANTES.

At tu Callidemides quo pacto interiisti? Nam me, cùm Diniæ parasitus essem, immodica ingurgitatione præfocatum nosti: aderas enim morienti. *Call.* Aderam Zenophantes. Mihi verò, inopinatum quiddam accidit. Nam tibi quoque notus est Ptœodorus ille senex. *Zen.* Orbum illum liberis, ac divitem dicis, apud quem te sæpe versari conspiciebam? *Call.* Illum semper colebam, id mihi fore pollicens ut meo bono quamprimum moreretur. Verùm cùm ea res in longum proferretur, & supra Tithonum senex viveret, compendiariam quandam excogitavi viam, qua ad hæreditatem pervenirem. Empto namque veneno, pocillatori persuaseram, ut simul atque Ptœodorus potum poscèret (bibit autem abundè) præsentius in calicem injectum in promptu haberet, ipsique porrigeret. Quod si faceret, juravi me illum manumissurum. *Zen.* Quid igitur accidit? Nam inopinatum quiddam narraturus mihi videris. *Call.* Cùm loti veniſſemus, puer duobus paratis poculis, altero cui venenum inerat Ptœodoro, altero autem mihi, nescio quomodo errans, mihi venenum, Ptœodoro porrexit innoxium. Mox ille quidem bibit, at ego protinus humi

1 *Ζωρότερον*] *Celerius* sic hoc loco hæc dictio sumenda, ut ex Homero Il. 9. interpretatur Plutar. Sympoſiac. dec. 5. *Bourd.*

2 *Σφαλεὶς*] Tale *σφάλμα* apud Heliodor. lib. 7. *Idem.*

ἢ αὐτίκα μάλα [1] ἐκπίδλω ἐκείμην, ὑποδολιμαῖος ἀντ' ἐκείνου νεκρός. τί τοῦτο γελᾷς ὦ Ζηνόφαντες; καὶ μὴν οὐκ ἐδέ γε ἐπαίρῳ ἀνδρὶ ἐπιγελάν. Ζη. ἀτιᾶς γὰρ ὦ Καλλιδημίδη πεποιῆκας. ὁ γέρων ἦ, τί ποτὲ ταῦτα; Καλ. πρῶτον μὲν ἐταράχθη ὅτος τὸ αἰφνίδιον. εἶτα σωτὴς οἷμαι τὸ γεγενημένον, ἐγέλα καὶ αὐτὸς οἷά γε ὁ οἰνοχόος ἐργασταί. Ζη. πλὴν, ἀλλ' ἀδύ σε τλῶ ἐπιτομὴν ἐχρῶ τραπέζῃ. ἴκει γὰρ ἂν σοι ἀφ' ἧς λεωφόρου ἀπφαλίσεσθαι, εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν.

humi porrectim ſtratus ſum, ſuppoſititium illius loco cadaver. Quid hoc rides Zenophantes? Atqui non convenit amici malis illudere. *Zen.* Rideo: nam lepidè tibi hæc res accidit. Porrò quid ad hæc ſenex ille? *Call.* Primùm quidem repentino caſu conturbatus eſt: deinde ſimul atque intellexit, id quod acciderat, riſit & ipſe quod pocillator fecerat. *Zen.* Verùm non oportuit ad compendium illud divertere: ſiquidem tibi veniſſet populari via tutiùs, etiamſi paulò ſerius.

1 Ἐκπίδλω] Sic in dial. Diogenis & Hercul. *Bourd.*

ΚΝΗΜΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΔΑΜΝΙΠΠΟΥ.

ΚΝΗΜΩΝ.

Τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆ παροιμίας, [1] Ὁ νεὸς τὸ λέοντα. Δα. τί ἀγανακτεῖς ὦ Κνῆμων; Κνη. πυθέσθαι σοῦ, τί ἀγανακτῶ; κληρονόμῳ ἀκέρδῳ καὶ ἀγελαίοτατα, καὶ σοφισθεὶς ὁ ἄθλιος, ὃς ἐθελόμην ἂν μάλιστα ἐᾶν παρόντων. Δα. πῶς τοῦτ' ἐγένετο; Κνη. Ἑρμόλαον τὸν πάνυ πλούσιον ἄπεκνον ὄντα, ἐπηρμένον ἐπὶ θανάτῳ. καὶ κεῖνος οὖν ἀηδῶς τὴν θεραπείαν ἐποιεῖτο. ἔδοξε δή μοι καὶ σοφὸν τοῦτ' εἶναι, ἐς αὖθις ἀφανίσας ἐς τὸ φανερὸν, ὃν αὐτὸς ἐκεῖνον καὶ ἀγελαίοτατα πάντων ἐπαινῶ, ὡς κἀκεῖνος ζηλώσειε, καὶ

CNEMONIS, ET DAMNIPPI.

CNEMON.

Hoc illud eſt quod vulgo dici conſuevit, Hinnulus leonem. *Dam.* Quid ſtomacharis Cnemon? *Cn.* Quid ſtomacher rogas? Hæredem invitus reliqui miſer aſtu deluſus, iis præteritis quos mea habere maximè cupiebam. *Dam.* Quinam id accidit? *Cn.* Hermolaum illum inſigniter divitem, liberis orbum, imminente meum officium injucundè admittebat. Interim ſcitum illud mihi viſum eſt ut teſtamentum publicè proferrem, quo illum rerum omnium mearum hæredem inſtituerem: nimirum ut ille idem faceret, meo provocatus

1 Ὁ νεὸς τὸ λέοντα] Proverb. ἐπὶ τῶν μὴ ἀφροντιστόντων. Ariſtoph. alii. *Bourd.*

1 Οὗ

τὰ αὐτὰ πεάξειε. Δα. τί δ' ἂν ὁ ἐκεῖνος; Κτη. ὅπ μὲν δὴ αὐτὸς ἐνέγραψε ταῖς ἑαυτοῦ διαθήκαις, οὐκ οἶδα. ἐγὼ γοῦν ἄφνω ἀπέθανον, ὃ πάνυ μοι ἐπιπεσὸν τοῦτο. νῦν δ' Ἑρμόλαος ἔχει τὰ ἐμά, ὥσπερ τις λάθρᾳ ξ καὶ τὸ ἄγκιστρον τῆ δολίᾳ συγκρύψας κάτεισι. Δα. ἀ μέλον, ἀλλὰ καὶ αὐτόν σε τὸν ἁλιέα. ὥστε σόφισμα κατὰ σαυτοῦ σαυτὸν ἔπηξας. Κτη. ἔοικε. οἰμώζω τοιγαροῦν.

tus exemplo. *Dam.* At quid tandem ille? *Cn.* Quid ille suo in testamento scripserit, id quidem ignoro. Cæterum ego tecti ruina oppressus vita repente decessi. Et nunc res meas possidet Hermolaus, lupi cujusmodi in morem ipso hamo cum esca pariter avulso. *Dam.* Non modò hamum, sed etiam ipsum te piscatorem abstulit. Itaque dolum istum, in tuum ipsius caput struxeras. *Cn.* Ita videtur, ideoque lugeo.

ΣΙΜΥΛΟΣ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ.

ΣΙΜΥΛΟΣ.

Ἦκεις ποτὲ ὦ Πολύστρατε καὶ σὺ παρ' ἡμᾶς, ἔτη οἰμαι δὲ πολὺ ἐλαττόνων ἢ ἑκατὸν βεβιωκώς. Πολ. οὐκοῦν ἐπὶ ὀγδοήκοντα ὦ Σίμυλε. Σι. πῶς δὴ τὰ μετ' ἐμὲ πάντ' ἐξέπλησας; ἐγὼ γὰρ ἀμφὶ τὰ ἑβδομήκοντά σε ἤνυσα, ἀπίθανον. Πολυ. ὑπερήδιστε, εἰ καί σοι παράδοξον τοῦτο δόξῃ. Σι. παράδοξον, εἰ γέρων τις, καὶ ἀσθενὴς, ἄπαιδός τε τεθνάτος, ἥδιος τοῖς οὖσι τὸν βίον ἐδύνατο. Πολυ. τί μ' ἀφελοῦν, ἄπαιδα ἐδυνάμην. ἦν καὶ παῖδες ὡραῖοι ἔσωθεν πολλοὶ, καὶ γυναῖκες ἀβρόπατοι, καὶ μύρον, καὶ [1] οἶνον ἀνθοσμίας, καὶ τραπέζας [2] ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ. Σι. καὶ-

SIMYLI ET POLYSTRATI.

SIMYLVS.

Veniſti tandem & tu Polyſtrate ad nos, cùm annos vixeris haud multò pauciores centum opinor. *Pol.* Novaginta octo Simyle. *Sim.* Sed quinam triginta iſtos annos egiſti, quibus mihi ſuperſtes fuiſti? nam te ferme ſeptuagenario perii. *Pol.* Quàm ſuaviſſimè, & ſi hoc mirum tibi videbitur. *Sim.* Mirum verò, ſiquidem tibi ſeni, atque invalido, præterea liberis orbo, quicquam poterat eſſe in vita jucundum. *Pol.* Primùm nihil erat quod non poſſem: præterea pueri formoſi complures aderant, tum mulieres venuſtiſſimæ, unguenta, vinum fragrans, poſtremò menſæ vel Siculis lautiores. *Sim.* Nova hæc:

1 Οἶνον ἀνθοσμίας] Ἡδὺς, εὔοσμος, εὐῶδες, ἀνθηρὸς, εὐώδης. Sic ἀνθοσμίαν ſæpiſſime interpretatur, leg. Achill. Tat. lib. 1. Grammatici Græci. *Bourd.*

2 Ὑπὲρ τὰς ἐν Σικελίᾳ] Τραπέζῃ Σικελικῇ. Iſaac Pontan. ad Macrob. Theod. Marcil. ad Horat. *Idem.*

νὰ ταῦτα. ἐγὼ γάρ σε πάνυ φειδόμενον ἠπιστάμην. Πολυ. ἀλλ' ὑπάρχῃ μοι ὦ γύναι παρ' ἄλλων τάγαθά. καὶ ἐωρῶν μὲν οὐδὲν ἐπὶ θύραις ἑφοίτων μάλα πολλοί. μᾶ Δί', παντοῖά μοι δῶρα ἐσεκήρυττε, ἅπαντα ὁπόσα γῆς καλλίστη. Σι. ἐτυραννήσας ὦ Πολύξαινε μετ' ἐμοῦ; Πολυ. οὐκ. ἀλλ' ἐρασταὶ εἶχον μυρίας. Σι. ἐγέλασας. ἐραστὰς σὺ τηλικοῦτος ὤν, οὐδένας πέπαρσαι ἔχων; Πολυ. νὴ Δία τὰς ἀρίστας γε τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ γέροντά με, καὶ φαλακρὸν ὡς ὁρᾷς ὄντα, καὶ λημῶντα ἐσθίετε, καὶ κορυζῶντα, ὑπερήδοντο θεραπεύοντες, καὶ μαγείρου δίκην αὐτῶν, ὅπως ἂν ἡδύ μου γένοιτο ἐσθίοντος. Σι. μῶν καὶ σύ πω ὥσπερ ὁ Φάων τῇ Ἀφροδίτῃ ὑπὸ χάριν διεπορθμεύσας, εἶτά σοι δύξαν μύρῳ ἔδωκε νέον εἶναι, καὶ κάλλον ἐξ ὑπαρχῆς, καὶ ἀξιέρατον; Πολυ. ἄκ. ἀλλὰ τοιοῦτον ὦν, ἐφεπόμην τοῦτον δή. Σι. αἰνίγματα λέγεις. Πολυ. καὶ μὴν ἐσθόλος γε ὁ ἔρως οὗτος πολὺς ὢν, ὁ φέρων τὰς ἀπίκτους, καὶ τελεσίους γέροντας. Σι. σὺν μανίᾳ σε τὸ κάλλος ὦ γαμέσιε, ὅτι ἀφ' ἧς χρυσῆς Ἀφροδίτης ἔλῳ. Πολ. ἀπὸ ὦ Σίμυλε, οὐκ ὀλίγα τῶν ἐρώτων ἀπολέλαυκα, μισθοὺς καὶ ἐσκυνημένους ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἐθρυπτόμην ὃ πολλάκις, καὶ ἀπέκλειον αὐτῶν τινας σκίοπι. οἱ δὲ, ἠμείλοῦντο, καὶ ἀλλήλοις ὑπερεβάλλοντο τῇ περὶ ἐμὲ φιλοτιμίᾳ. Σι. πλοῦτον δ' ἂν, πῶς ἐκτᾶσθον περὶ τῶν κτημάτων; Πολ. ἐς τὸ φανερὸν μὲν ἕκαστον αὐτῶν κληρονόμον ἀπολιπεῖν ἔφασκον. ὁ δ' ἐπίστευέ τε, καὶ κολακόλυκώτερον

hæc : nam te parcissimum esse sciebam. *Pol.* Atqui vir præclare, ab aliis bona mihi subscatebant : tum diluculo protinus quamplurimi ad fores meas ventitabant : simulque ex omni rerum genere, quæ terrarum ubivis pulcherrimæ reperiuntur, munera mihi deportabantur. *Sim.* Num me defuncto regnum gessisti? *Pol.* Minime verùm amantes habebam sexcentos. *Sim.* Non possum non ridere : tune tam longævus, cui super essent quatuor dentes, habuisti amantes? *Pol.* Per Iovem civitatis optimates habui, illique me senem, & calvum ut vides, præterea lippitudine & gravedine laborantem jucundissimè colebant, adeò ut is fœlix videretur, quemcumque vel aspexissem modò. *Sim.* Num tu quoque, ut & Phaon ille, Venerem è Chio trantvexisti, ut optanti tibi illa dederit juvenescere, ac denuo formosum atque amabilem fieri? *Pol.* Nequaquam, quin cùm talis essem qualem dixi, adamabar tamen. *Sim.* Ænigmata narras. *Pol.* Atqui notissimus est hic amor cùm sit vulgò frequens, nempe erga senes divites qui liberis carent. *Sim.* Nunc, vir egregie, tua forma unde tibi profecta fuerit, intelligo, nimirum ab aurea illa Venere. *Pol.* Verùm ô Simyle, non paucas commoditates ab amantibus tuli, propemodum adoratus ab illis. Porrò sæpius illis illudebam, interdum & aliquos ex ipsis excludebam. Tum illi inter se decertabant, & in ambiendis primis apud me partibus, alius aliumt anteire nitebatur. *Sim.* Sed quid tandem de tuis facultatibus statuisti? *Pol.* Palàm quidem affirmabam, me eorum unumquemque relicturum hæredem : quod cùm quisque crederet, certatim se quisque adulantio-

παρεσκεύαζεν ἑαυτόν. ἄλλας δὲ τὰς ἀληθεῖς λαβόντας σκεύας ἔχων, κατέλιπεν, αἰμάζειν ἅπασι φράσας. Σι. πόσα δ' αἱ πλοιαρίαι τ κληρονόμων ἔχει; ἦρα πολὺ τ λοιπ ἔ χθύος; Πολυ. ὀ μὲν Δί', ἀλλὰ νεάνιόν τινα τ μειρακίων τ ἁβρότατον φρύγα. Σι. ἀμφὶ πόσα ἴτη ὢν Πολύστρατε; Πολυ. χειδὸν ἀμφὶ τὰ εἴκοσι. Σι. ἤδη μοι δοκεῖν ἅπασι σε οἰκεῖος [1] ἐχαρίζετο. Πολ. πάλω, ἀλλὰ πολὺ οἰκειοτέραν ἀξιώτερος κληρονομεῖν, εἰ καὶ βάρβαρος ἦν, καὶ ὀλέθρος. ὃν ἤδη καὶ αὐτοὶ οἱ ἄριστοι θεραπεύουσιν. οἰκείως πίονι οἰκληρονόμησε μᾶ. καὶ νῦν οἱ τοῖς δύπαρξίδαις ἀριθμεῖται, ὑπερυθμίνος μὲ τὸ χρύσιον, καὶ βαρβαρίζων. Κόδρα μὲν δυσχίστερος, τὸν Νιρέως κάλλιον, τὸν Ὀδυσσέως συνετώτερος λεγόμενος εἶναι. Σι. ὃ μοι μέλε. καὶ φρατιήσατε τ Ἑλλάδος, εἰ δεκεῖ. οἰκεῖοι δὲ, μὴ κληρονομείτωσαν μόνοι.

tiorem præbebat. Sed alias veras illas tabulas quas habebam reliqui, in quibus omnes illos plorare jussi. *Sim.* At postremæ illæ quem hæredem habebant? num è cognatis quempiam? *Pol.* Non per Iovem, imò novitium quendam ex formosis illis adolescentibus, natione Phrygem. *Sim.* Quot circiter annos natum Polystrate? *Pol.* Ferme viginti. *Sim.* Iam intelligo quibus obsequiis ille te demeruerit. *Pol.* Attamen illis longè dignior erat qui hæreditatem acciperet: quanquam barbarus ac perditus erat: quem jam ipsi optimates colunt. Is igitur mihi extitit hæres, jamque inter patricios numeratur, fubrasomento, barbaroque cultu ac lingua: Codro autem generosior, Nireo formosior, Vlysse prudentior prædicatur. *Sim.* Non curo, vel totius Græciæ sit Imperator, si videtur, dummodo hæreditate illi non potiantur.

1 Ἐχαρίζετο] Notum quid in obscœnis sit χαρίζεσθαι, ἀφροδιάζειν. Bourd.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

CHARONTIS ET MERCVRII.

ΧΑΡΩΝ.

Ἄκουσον ὡς ἔχει ὑμῖν τὰ πράγματα. μικρὸν μὲν ὑμῖν ὡς ὁρᾶτε, τὸ σκαφίδιον, καὶ ὑποσαθρόν ἐστι, καὶ ἁβρὰ τὰ πολλά· καὶ λιὼ τραπὴ ἐπὶ θάτερα, οἰχήσεσθε κατὰ βυθόν. ὑμεῖς δὲ, τοσοῦτοι ἅμα ὄντες, πολλὰ ἐπιφερόμενοι ἕκαστος. ὧν δὴ μὴ τούτων ἀμοιρῆτε, δεῖται μὴ ὕστερον μετανοή-

CHARON.

Audite quo loco sint res vestræ. Equidem parva est nobis, ac supputris navicula, prout videtis, & undique perfluit: quæ si in alterutram partem inclinarit, pessum ibit. Vos autem tam multi simul confluitis, multasque sarcinas singuli affertis: quibuscum si conscenderitis, vereor ne facti vos pœni-

σιτι. καὶ μάλιστα ὁπόσοι τεθν τῶν ἐπίσταδε. Νεκρόλ. πῶς δὲ ποιήσαντες, ὦ πολεμαρχε; Χα. ἐγὼ ὑμῖν φράσω. γυμνοὺς ἐπιβαίνειν χρὴ, τὰ περιττὰ ταῦτα πάντα ἐπὶ τῇ ἠϊόνι καταλιπόντας. μόλις γὰρ ἂν καὶ οὕτω δύξαιθ' ὑμᾶς τὸ πορθμεῖον. σοὶ δ' ὦ Ἑρμῆ, μελήσει τὸ λοιπὸν τούτου μηδένα ἐξαδικεῖσθαι αὐτῶν, ὃς ἂν μὴ ψιλὸς ᾖ, ἐ [1] τὰ ἐπίπλα ὥσπερ ἔφην, ἀπόβαλών. παρὰ δὲ τοῦ λαβόντος ἐστὼς, ἀφαιροῦσι αὐτὰς, καὶ ἀναλάμβανει, γυμνὸς ἐπιβαίνειν ἀναγκάζων. Ερ. οὐ λέγεις, καὶ οὕτω ποιήσομεν. ἀτὰρ τίς ὁ πρῶτος ἐστι; Μι. Μένιππος ἴσως. ἀλλ' ἰδοὺ ἡ πρῴρα μοι ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὸ βάκτρον, εἰς τοῦτο λίμνιον [2] ἀπορίψω. τὴ τρίβωνα δὲ ἀφ' ἑκόμισα, οὐ ποιῶν. Ερ. ἴσθι ταῦτα ὦ Μένιππε ἀνδρῶν ἀρίστε, καὶ τοῦτο προθύριον ἔχε δῆλα τὸ κυβερνήτῃ ἐφ' ὑψηλοῦ, ὡς ἐπισκοπῇς ἅπαντας. ὁ καλὸς δ' οὗτος, τίς ἐστι; Χαρ. Χαρμόλεως ὁ μεγαρεὺς, ἐπίρατος. [3] ὃ τὸ φίλημα διτάλαντός ἐστιν. Ερ. ἀπόδυθι τοιγαροῦν τὸ κάλλος, καὶ τὰ χείλη αὐτοῖς φιλήμασι, καὶ τοῦ κόμου τὴν βαθείαν, καὶ τὸ ἐπὶ τῷ πωγωνίῳ ἐρύθημα, καὶ τὸ δέρμα ὅλον. ἔχει καλῶς. ἀζωνοῦ δή. ἐπίβαινε ἤδη. ὁ δὲ τοῦ πορφυρίδα οὗτος, καὶ τὸ διάδημα, ὁ [4] βλοσυρὸς, τίς ὢν τυγχάνεις; Λα. Λάμπιχος, Γελῴων τύραννος. Ερ. τί δὴ ὦ Λάμπιχε τοσοῦτο ἔχων παρῆ; Λα. τί δὲ ἐχρῆν ὦ Ἑρμῆ, γυμνὸν ἥκειν τύ-

teat postea: præcipuè quicunque natare nescitis. *Mortui.* Quid igitur facto opus est, ut tutò navigemus? *Ch.* Ego dicam vobis. Nudos vos ingredi oportet, omniaque hæc superflua in littore relinquere. Vix enim etiam sic capiet vos iste ponto. Tibi verò, Mercuri, deinceps curæ erit, neminem ex ipsis excipere nisi qui sit nudus, & supellectilem abjecerit, ut dixi. Itaque stans ad tabulatum scansorium ipsos cognosce, & nudos ingredi cogens suscipe. *Merc.* Rectè dicis: atque sic faciemus. Quis est hic primus? *Men.* Ego sum Menippus. Ecce autem peram & baculum in paludem projeci: Verùm rectè feci qui pallium non attulerim. *Merc.* Ingredere ô Menippe, vir optime, primumque apud navis gubernatorem, in summitate, locum occupa, ut omnes intucaris. Verùm quis est formosus iste? *Char.* Ego sum Charmoleus ille Megarensis amabilis, cujus osculum duobus talentis emptum est. *Merc.* Exue igitur istam pulchritudinem, & labia cum osculis, promissam etiam comam, & genarum ruborem, adeoque totam cutem. Bene se res habet, expeditus es, ingredere nunc. Hic verò purpuratus, & diademate vinctus, facie truculentus. Quis es tu? *Lam.* Lampichus Geloorum tyrannus. *Merc.* Quid cum tot sarcinis ades? *Lam.* Anne conveniebat nudum venire tyrannum?

1 Τὰ ἐπίπλα] Τὰ ἐλαφρότατα τῶν κτημάτων, παρὰ τὸ ἐπιπολάζειν. Bourd.
2 Ἀπορίψω] Sana lectio quam varie inutiliter tentant. *Idem.*
3 Οὗ τὸ φίλημα διτάλαντόν ἐστιν] Recte hunc locum sumus interpretati. Quid ibi esset φίλημα, alibi docuimus. *Idem.*
4 Ὁ βλοσυρὸς] *Minax.* Idem.

1 Ἐπι-

ρρηνον ἄνδρα; Ερ. τύραννον μὲ ἐθελεις, νεκρὸν ἤ μέλαν. ὥστε ἀπόθου τοῦτο. Λα. ἰδοὺ σοι ὁ πλοῦτος ἀπέρριπται. Ερ. καὶ τὸ τύφον ἀποβριψον ὦ Λάμπιχε, καὶ τὴν ὑπερηφανίαν. βαρύνει γὰρ τὸ παρθμεῖον, συμπεμπόντες. Λα. ἀκοῦ ἀλλὰ τὸ διάδημα ἐασόν με ἔχειν, καὶ τὸν ἐφεστρίδα. Ερ. ἐθελω. ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἄφες. Λα. εἶεν. τί ἔτι; πάντα γὰρ ἀφῆκα ὡς ὁρᾷς. Ερ. καὶ τὴν ὠμότητα, καὶ τὴν ἀνοιαν, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ὀργὴν, καὶ ταῦτα ἄφες. Λα. ἰδοὺ σοι ψιλὸς εἰμι. Ερ. ἔμβαινε ἤδη. σὺ δὲ ὁ παχὺς, ὁ πολύσαρκος, τίς εἶ; Δα. Δαμασίας ὁ ἀθλητής. Ερ. ναὶ ἤοιδα. οἵα γὰρ σε πολλάκις ἐν ταῖς παλαίστραις ἰδών. Δα. ναὶ ὦ Ἑρμῆ. ἀλλὰ παραίτησαί με γυμνὸν ὄντα. Ερ. ἢ γυμνὸν ὦ βέλτιστε, τοσαύτας σάρκας περιβεβλημένον. ὥστε ἀπόδυθι αὐτὰς, ἐπεὶ καθύσεις τὸ σκάφος, τῷ ἑτέρῳ ποδὶ ὑπερθεὶς μόνον. ἀλλὰ καὶ τὰς στεφάνας ταύτας ἀπόβριψον, καὶ τὰ κηρύγματα. Δα. ἰδοὺ σοι γυμνὸς ὡς ὁρᾷς ἀληθῶς εἰμι, καὶ ἰσοτίμῳ τοῖς ἄλλοις νεκροῖς. Ερ. ὥτως ἄμεινον εὐθαρῆ εἶναι. ὥστε ἔμβαινε. καὶ σὺ δὲ τὸν πλοῦτον ἀποβεμένῳ ὦ Κράτων, καὶ τὴν μαλακίαν ἢ σωσῖπ, καὶ τὴν τρυφὴν, μηδὲ τὰ τοῦ ταφίου κόμιζε, μηδὲ τὰ τῶν ἐπαίνων ἀξιώματα. κατάλιπε ἢ καὶ ῥῆθι, καὶ δόξαν. καὶ εἴ ποτε σε ἡ πόλις ἀνακηρύξει εὐεργέτην δηλονότι, καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων [1] ἐπιγραφὰς, μηδὲ ὅπ μέγαν τάφον ἐπὶ σοὶ ἔχωσιν λέγα. βαρυνεῖ γὰρ ἐκ τοῦτα μνημονεύόμενα. Κρα. οὐχ ἑκὼν μέν. ἀποβρίψω δέ. τί γὰρ καὶ καθοίμι; Ερ. βαθαί. σὺ νυν; *Merc.* Nequaquam tyrannum, ſed mortuum: itaque iſta depone. *Lam.* Ecce divitias abjeci. *Merc.* Faſtum etiam abjice Lampiche, & ſuperbiam. Si enim hæc ſimul ingrediantur, pontonem gravabunt. *Lam.* Permitte ſaltem ut diadema habeam, & ſagulum. *Merc.* Nequaquam, ſed hæc etiam relinque. *Lam.* Ita ſit, quid amplius? nam omnia, ut vides, abjeci. *Merc.* Crudelitatem etiam, & amentiam, & inſolentiam, & iracundiam depone. *Lam.* Ecce nudus ſum, *Merc.* Ingredere nunc. Tu verò pinguis & carnoſus, quis es? *Dam.* Sum athleta Damaſias. *Merc.* Etiam ille eſſe videris: ſcio enim te ſæpe in palæſtris à me viſum. *Dam.* Etiam Mercuri: ſed me nudum excipe. *Merc.* Non es nudus ô bone vir, tanta carne circundatus: eam itaque exue. Navim enim ſubmerges, ſi vel alterum pedem impoſueris. Sed & coronas iſtas, & præconia abjice. *Dam.* En planè nudus ſum, ut vides, & ſimili cum aliis mortuis ſtatura. *Merc.* Sic præſtat eſſe levem: itaque ingredere. Tu quoque Craton depoſitis divitiis, præterea mollitie, & deliciis, neque tecum feras epitaphia, neque tuorum majorum dignitates: ſed & genus, & gloriam relinque. Nec civitatis, de qua benemeritus es, publica præconia, nec ſtatuarum inſcriptiones: nec magnum tibi ſepulchrum aggeſtum dicas: horum enim recordatio ſcapham etiam gravat. *Cr.* Invitus certè? ſed tamen abjiciam: quid enim faciam? *Merc.* Papæ, quid tibi vis

[1] Ἐπιγραφὰς] De quib. dico ad Caſapl. *Bourd.*

σιτε. καὶ μάλιστα ὁπόσοι νεῦν οὐκ ἐπίστασθε. Νεκρ. πῶς ἂν ποιήσαντες, οὐπλοήσομεν; Χα. ἐγὼ ὑμῖν φράσω. γυμνοὺς ἐπιβαίνειν χρὴ, τὰ περιττὰ πάντα ἐπὶ τῷ ἠϊόνι καταλιπόντας. μόλις γὰρ ἂν καὶ ὅτω δέξαιτο ὑμᾶς τὸ πορθμεῖον. σοὶ γὰρ ὦ Ἑρμῆ, μελήσει τὸ λοιπὸν τούτων μηδένα ἀδόκητον αὐτῶν, ὃς ἂν μὴ ψιλὸς ᾖ, ἐς [1] τὰ ἔπιπλα ὥσπερ ἔφλω, ἀποβαλόντα. παρὰ γὰρ τοῦ λοιποῦ ἐγὼ, ἀφαιρήσομαι αὐτοὺς, καὶ ἀναλάμβανε, γυμνοὺς ἐπιβαίνειν ἀναγκάζων. Ερ. οὐ λέγεις, καὶ ὅτω πειήσωμεν. ἀλλὰ τίς ὁ πρῶτός ἐστι; Με. Μένιππος ἔγωγε. ἀλλ' ἰδοὺ ἡ πηρά μοι ὦ Ἑρμῆ, καὶ τὸ βάκτρον, ἐς τοῦτο λίμνιον [2] ἀποῤῥίψων. τὰ τρίβωνα δ' ὑδὶ ἐνήμισα, οὐ ποιῶν. Ερ. ἔμβαινε ὦ Μένιππε ἀνδρῶν ἄριστε, καὶ τοῦτο προθύριον ἔχε δεῦρο τὸ κυβερνητοῦ ἐφ' ὑψηλοῦ, ὡς ἐπισκοπῇς ἅπαντας. ὁ καλὸς δ' οὗτος, τίς ἐστι; Χαρ. Χαρμόλεως ὁ μεγαρικὸς, ἐπίχρυσος. [3] ἢ τὸ φίλημα διτάλαντον ἦν. Ερ. ἀπόδυθι τοιγαροῦν τὸ κάλλος, καὶ τὰ χείλη αὐτοῦ φίλημα, καὶ τοῦτο κόμιζε τὴν βαθεῖαν, καὶ τὸ ἐπὶ τῷ παρειῶν ἐρύθημα, καὶ τὸ δέρμα ὅλον. ἔχε καλῶς. σύζωνθι εἰ. ἐπίβαινε ἤδη. ὁ δὲ τοῦτο πορφυρίδα οὗτος, καὶ τὸ ἄφθημα, [4] ὁ βλοσυρός, τίς ὢν τυγχάνεις; Λα. Λάμπιχος, Γελῴων τύραννος. Ερ. τί δὴ ὦ Λάμπιχε τοσοῦτος ἔχων πάρει; Λα. τί δὴ ἐλθὼν ὦ Ἑρμῆ, γυμνὸν ἥκειν τύ-

teat postea: præcipuè quicunque natare nescitis. *Mortui.* Quid igitur facto opus est, ut tutò navigemus? *Ch.* Ego dicam vobis. Nudos vos ingredi oportet, omniaque hæc superflua in littore relinquere. Vix enim etiam sic capiet vos iste ponto. Tibi verò, Mercuri, deinceps curæ erit, neminem ex ipsis excipere nisi qui sit nudus, & supellectilem abjecerit, ut dixi. Itaque stans ad tabulatum scansorium ipsos cognosce, & nudos ingredi cogens suscipe. *Merc.* Rectè dicis: atque sic faciemus. Quis est hic primus? *Men.* Ego sum Menippus. Ecce autem peram & baculum in paludem projeci: Verùm rectè feci qui pallium non attulerim. *Merc.* Ingredere ô Menippe, vir optime, primumque apud navis gubernatorem, in summitate, locum occupa, ut omnes intucaris. Verùm quis est formosus iste? *Char.* Ego sum Charmoleus ille Megarensis amabilis, cujus osculum duobus talentis emptum est. *Merc.* Exue igitur istam pulchritudinem, & labia cum osculis, promissam etiam comam, & genarum ruborem, adeoque totam cutem. Bene se res habet, expeditus es, ingredere nunc. Hic verò purpuratus, & diademate vinctus, facie truculentus. Quis es tu? *Lam.* Lampichus Geloorum tyrannus. *Merc.* Quid cum tot sarcinis ades? *Lam.* Anne conveniebat nudum venire tyrannum?

1 Τὰ ἔπιπλα] Τὰ ἱλαρώτατα τῶν κτημάτων, παρὰ τὸ ἐπιπολάζειν. Bourd.

2 Ἀποῤῥίψων] Sana lectio quam variè inutiliter tentant. *Idem.*

3 Οὗ τὸ φίλημα διτάλαντον ἦν] Rectè hunc locum sumus interpretati. Quid ibi esset φίλημα, alibi docuimus. *Idem.*

4 Ὁ βλοσυρὸς] *Minax.* Idem.

1 Ἐπι-

σφυρον ἄνδρα; *Ep.* τύραννον μὲν οὐδαμῶς, νεκρὸν δὲ μάλα. ὥστε ἀπόθου τοῦτο. *Lam.* ἰδοὺ σοι ὁ πλοῦτος ἀπέρριπται. *Ep.* καὶ τὸ τύφον ἀπόρριψον ὦ Λάμπιχε, καὶ τὴν ὑπερηφανίαν. βαρύσει γὰρ τὸ πορθμεῖον, συνεμπεσόντα. *Lam.* ἀκοῦ ἀλλὰ τὸ διάδημα ἐᾶσόν με ἔχειν, καὶ τὴν ἐφεστρίδα. *Ep.* οὐδαμῶς. ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἄφες. *Lam.* εἶεν. τί ἔτι; πάντα γὰρ ἀφῆκα ὡς ὁρᾷς. *Ep.* καὶ τὴν ὠμότητα, καὶ τὴν ἀνοιαν, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ὀργὴν, καὶ ταῦτα ἄφες. *Lam.* ἰδοὺ σοι γυμνὸς εἰμι. *Ep.* ἔμβαινε ἤδη. σὺ δὲ ὁ παχὺς, ὁ πολύσαρκος, τίς εἶ; *Da.* Δαμασίας ὁ ἀθλητής. *Ep.* ναὶ ἔοικας. οἶδα γάρ σε πολλάκις ἐν ταῖς παλαίστραις ἰδών. *Da.* ναὶ ὦ Ἑρμῆ. ἀλλὰ περιάιξαί μοι γυμνὸν ὄντα. *Ep.* ἢ γυμνὸν ὦ βέλτιστε, τοσαύτας σάρκας περιβεβλημένον. ὥστε ἀπόδυθι καὶτας, ἐπὶ κωφοῦσιν τὸ σκάφος, ἢ ἕτερον ποδὸς ὑπερῆκες μόνον. ἀλλὰ καὶ τὰς στεφάνας ταύτας ἀπόρριψον, καὶ τὰ κηρύγματα. *Da.* ἰδοὺ σοι γυμνὸς ὡς ὁρᾷς ἀληθῶς εἰμι, καὶ ἰσοστάσιος τοῖς ἄλλοις νεκροῖς. *Ep.* ὕπνος ἄμεινον ἀσαρῆ εἶναι. ὥστε ἔμβαινε. καὶ σὺ δὲ τὸ πολὺ ὀπόλεμον ὦ Κρέτων, καὶ τὴν μαλακίαν ἢ σωσίπτι, καὶ τὴν τρυφὴν, μηδὲ τὰ σὺ τάφια κόμιζε, μηδὲ τὰ τῶν προγόνων ἀξιώματα. κατάλιπε δὲ καὶ γῆν, καὶ δόξαν. καὶ εἴ ποτε σε ἡ πόλις ἀνακηρύξει ἱερόσυλον δηλονότι, καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων [1] ἐπιγραφὰς, μηδὲ ὅτι μέγαν τάφον ἐπὶ σοὶ ἔχουσι λέγε. βαρυνεῖ γὰρ ἐκεῖνα μνημονεύοντα. *Cre.* οὐκ ἐκὼν μὲν. ἀποῤῥίψω δέ. τί γὰρ καὶ παίζοιμι; *Ep.* βαθαῖ. σὺ δὲ

num? *Merc.* Nequaquam tyrannum, sed mortuum: itaque ista depone. *Lam.* Ecce divitias abjeci. *Merc.* Factum etiam abjice Lampiche, & superbiam. Si enim hæc simul ingrediantur, pontonem gravabunt. *Lam.* Permitte saltem ut diadema habeam, & sagulum. *Merc.* Nequaquam, sed hæc etiam relinque. *Lam.* Ita fit, quid amplius? nam omnia, ut vides, abjeci. *Merc.* Crudelitatem etiam, & amentiam, & insolentiam, & iracundiam depone. *Lam.* Ecce nudus sum, *Merc.* Ingredere nunc. Tu verò pinguis & carnosus, quis es? *Dam.* Sum athleta Damasias. *Merc.* Etiam ille esse videris: scio enim te sæpe in palæstris à me visum. *Dam.* Etiam Mercuri: sed me nudum excipe. *Merc.* Non es nudus ô bone vir, tanta carne circundatus: eam itaque exue. Navim enim submerges, si vel alterum pedem impoſueris. Sed & coronas istas, & præconia abjice. *Dam.* En planè nudus sum, ut vides, & simili cum aliis mortuis statura. *Merc.* Sic præstat esse levem: itaque ingredere. Tu quoque Craton depositis divitiis, præterea mollitie, & deliciis, neque tecum feras epitaphia, neque tuorum majorum dignitates: sed & genus, & gloriam relinque. Nec civitatis, de qua benemeritus es, publica præconia, nec statuarum inscriptiones: nec magnum tibi sepulchrum aggestum dicas: horum enim recordatio scapham etiam gravat. *Cr.* Invitus certè? sed tamen abjiciam: quid enim faciam? *Merc.* Papæ, quid tibi vis

1 Ἐπιγραφὰς] De quib. dico ad Cassipl. *Bourd.*

1 Ἐπι-

ὁ ὁπλίτης, τί βάλλῃ; ἢ τί τὸ τρόπαιον τοῦτο φέρεις; Κερ. ὅτι νενίκηκα ὦ Ἑρμῆ. καὶ ἥδεσθαι, καὶ ἡ πόλις ἐτίμησέ με. Ερ. ἄφες ἐν γῇ τὸ τρόπαιον. οὐ γὰρ ἐν ᾅδου γε, εἰρήνη, καὶ ὅπλων λήθη. ὁ στενὸς δ' οὗτος καὶ γε ὁ χήμαλος, καὶ βρενθυόμενος, ὁ τὰς ὀφρῦς ἐπηρκὼς, ὁ ἐπὶ τῷ φρονήματι, τίς ἐστι, ὁ τὸ βαθὺ πώγωνα καθειμένος; Με. φιλόσοφός τις ὦ Ἑρμῆ. μᾶλλον δέ, γόης, καὶ περιττὸς μιστύς. ὥστε ἀπόδυσον καὶ τοῦτον. ὄψῃ γὰρ πολλὰ καὶ γελοῖα ὑπὸ τῷ ἱματίῳ κρυπτόμενα. Ερ. κατάθες οὖν τὸ χήμαλον πρῶτον. εἶτα καὶ τουτὶ πάνυ. ὦ Ζεῦ, ὅσῳ μὲν τῷ ἀλαζονείαν νομίζῃ, ὅσῳ δὲ ἀμαθίαν, καὶ ἔριν, καὶ κενοδοξίαν, καὶ ἐρωτήσεις ἀπόρους, καὶ λόγους ἀηδεῖς, καὶ [1] συνοίας πολυπλόκους. ἀλλὰ καὶ μαζιοποιίαν μάλα πολλὴν, καὶ λῆρον σὺν ὀλίγῳ, καὶ ὕβλιας, καὶ μικρολογίαν. νὴ Δία, καὶ χρυσίον γε τουτί, καὶ ἡδυπάθειαν δὲ, καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ ὀργὴν, καὶ τρυφὴν, καὶ μαλακίαν. ἀλλὰ λάβε μέ, εἰ καὶ μάλα ἀθεμίτους εἰσὶν αὗται. καὶ τὸ ψεῦδος δὲ ἀπόθου, καὶ τὸ τύφον, καὶ τὸ οἴεσθαι ἁμείνων εἶναι τῶν ἄλλων. ὡς εἴγε πάντα τοῦτο ἔχων ἐμοὶ ἕποιο, πῶς ἂν τυγχάνοιμι δεξιᾶς ἄν σε; Φιλο. ἀποτίθεμαι τοίνυν αὐτὰ, ἐπίσχες δὲ τὸ κελεύειν. Με. ἀλλὰ καὶ τὸ πώγωνα τοῦτον ἀποθέσθω ὦ Ἑρμῆ, βαρύν τε ὄντα, καὶ λάσιον ὡς ὁρᾷς. πέντε μνῶν τρίχες εἰσὶ τὰλάχιστον. Ερ. εὖ λέγεις. λαβὲ καὶ τοῦτον. Φιλο. καὶ τίς ὁ ἀπεκείρων ἔσται; vis armatus? aut quid trophæum istud circumfers? *Cr.* Quia vici Mercuri, & res præclaras gessi, propterea civitas hoc me honore affecit. *Merc.* Relinque trophæum in terra: apud inferos enim pax est, nihilque armis opus erit. Verùm quis ille est, ipso habitu gravitatem quandam præ se ferens, elatus, contractis superciliis, meditabundus, promissa barba: quis iste est? *Men.* Philosophus aliquis Mercuri: imò præstigiator, & prodigiorum plenus. Itaque & hunc exue: videbis enim multa, eaque ridicula sub pallio abscondita. *Merc.* Hunc tu habitum depone primùm: deinde hæc quoque omnia. O Iupiter, quantam ille arrogantiam, quantam inscitiam, quantum contentionum, inanis gloriæ, quæstionum dubiarum, spinosarum disputationum, & cogitationum perplexarum circumfert? imò quàm multos vanos labores, & deliramenta non pauca, & nugas, & rerum minimarum disquisitionem. Sed per Iovem aurum etiam hoc, & voluptatem, & impudentiam, & iram, delicias, & molliciem (neque enim ista me latent, etiamsi studiosè celas) mendacium quoque & fastum abjice, illamque opinionem, qua te aliis præstantiorem esse ducis: nam si cum his omnibus ingrediaris quæ te quinqueremis accipiat? *Ph.* Depono igitur ea, quandoquidem sic jubes. *Men.* Sed & barbam hanc deponat Mercuri, cùm adeò gravis, & hirsuta sit, ut vides: cujus capilli quinque sunt minarum ad minimum. *Merc.* Rectè dicis: hanc etiam depone. *Ph.* Ecquis erit qui detondebit? *Merc.*

1 Ἐννοίας πολυπλόκους] Hinc Philosophorum πλοκὴ quas πλοκτάνας vocavit. in Vitarum auctione & alibi. *Bourd.*

1 Ἐπ-

Ερ. Μένιππε, ἐτοῖς, λαβὲ πέλεκυν τὸν ναυπηγικὸν, ἀπόκοψόν αὐτὸν, [1] ἐπικόπῳ τῇ ἀκροθίνᾳ χρησόμενον. Μι. σὺ δὲ ὦ Ἑρμῆ. ἀλλὰ σχοινία μοι ἀνάδησον. μᾶλλον γὰρ τοῦτο. Ερ. ὁ πέλεκυς ἱκανός. Μι. οὐκ. ἀνθρωπικώτερον γὰρ νῦν ἀναπέφηνας, ἀποζέμενον αὐτὸν τῷ κανάβῳ. βάλε μικρὸν ἀφίλωμα καὶ τὸ ὀφρύων. Ερ. μέλιστα. ὑπὲρ τὸ μέτωπον γὰρ καὶ ταύτας ἐπῆρκεν, ὥσπερ εἰδὼς ἐφ' ὅτῳ ἀνατείνων ἑαυτόν. τί τοῦτο, καὶ δακρύεις ὦ κάκιστε, ἢ ὡς γνάθῳ λοιδορίας; ἔμβηθι δ' ἄν. Μι. ἴνα τὸ βαρύπλουν ὑπὸ μέλανος ἔχῃ. Ερ. τί ὦ Μένιππε; Μι. κολακίαν ὦ Ἑρμῆ, πολλὰ σὺ τῷ βίῳ χρησιμεύσασαν αὐτῷ. Φιλο. ἀκούει δὲ σὺ ὦ Μένιππε, λοιδορίας τῆς ἐλευθερίου, καὶ παῤῥησίας, καὶ τοῦ ἅλυπου, ἢ τοῦ γηραιοῦ, καὶ τοῦ γέλωτος. μόνῳ γοῦν τοῦτ' ἄλλων μελᾷς; Ερ. μεθεκτέον. ἀλλὰ ἄγε πᾶσι, κἄφα γὰρ καὶ πάνυ δύφορα ὄντα, καὶ πρὸς τὸ κατέπλουν χρήσιμα. καὶ ὁ ῥήτωρ δὲ σὺ, λοιδορίαν τὴν ῥημάτων τῶν τοιούτων ἀπεργαζομένην, καὶ ἀντιθέσεις, καὶ περιόδους, καὶ βαρβαρισμὸς, καὶ τἄλλα βάρη τοῦ λόγου. Ρη. ἰοὺ, ἰδοὺ λοιδόρημα. Ερ. εὖ ἴσθι. ὥστε λύε τὰ λάσγανα. τῶν ἀποβαθρων ἀναλώμεθα. τὸ ἀγκύλιον ἀναπαύσθω. πίπτουσι τὰ ἱστία. εὔθυνε ὦ πορθμεῦ τὸ πηδάλιον. εὖ πάθωμεν. τί οἰμώζετε ὦ μάταιοι, καὶ μέλιστα ὁ φιλόσοφος σὺ, ὁ ἀρτίως τὸ πώγωνα διδημοῤῥυὸς; Φιλ. ὅτι ὦ Ἑρμῆ ἀθάνατόν μοι τὴν ψυχὴν ὑπῆρχεν. Με. ψεύδῃ.

Merc. Menippus iſte ſumpta ſecuri qua naves fabricant, eam reſecabit ſcanſorio navis tabulato ſuperpoſitam. *Men.* Nequaquam Mercuri: ſed da mihi ſerram: hoc enim erit, magis ridiculum. *Merc.* Sufficiet ſecuris. *Men.* Euge humaniorem reddidiſti, ſepoſito ejus fœtore hircino. Vis-ne ut paulum de ſuperciliis auferam? *Merc.* Maximè. Nam hæc ſuper frontem attollit, neſcio quò ſe ipſum intendens. Quid hoc rei eſt? etiam ploras ſceleſte? & mortem formidas? ingredere igitur. *Men.* Vnum adhuc graviſſimum geſtat ſub alis. *Merc.* Quidnam Menippe? *Men.* Adulationem Mercuri, quæ illi dum viveret multum profuit. *Ph.* Igitur & tu Menippe depone tuam libertatem, & loquendi audaciam, lætitiam, generoſitatem, & riſum: ſoluſne omnium rides? *Merc.* Nequaquam, ſed retine iſta, levia cùm ſint & portatu facilia, atque ad navigationem utilia. Tu verò Orator depone iſtam tantam verborum contradictionem, antitheſes, membrorum adæquationes, periodos, barbariſmos, aliaque orationum pondera. *Rh.* En depono. *Merc.* Bene res ſe habent. Itaque ſolve funem, attollamus ſcalas, retrahatur anchora: expande velum, tuque portitor dirige clavum. Simus hilares. Quid ploratis ſtolidi? tuque Philoſophe in primis? qui paulò ante tua barba ſpoliatus es. *Ph.* Quoniam Mercuri, animam immortalem eſſe putabam. *Men.* Mentitur: alia enim ipſum mœ-

1 Ἐπικόπῳ] Sic vocat truncum ſuper quo aliquid diſſecatur, vox in uſu raniſſimo. *Bourd.*

ἀλλὰ γὰρ ἔοικε λυπεῖν αὐτόν. Ερ. τὰ ποῖα; Με. ὅπ μηκέπ δειπνήσῃ πολυτελῆ δεῖπνα, μὴ ὑ νύκτωρ ἐξιὼν, ἅπανθας λαοβόλων, τῷ ἱματίῳ τὴν κεφαλὴν κατειλήσας, περίεισιν ὁ κύκλῳ τὰ χαμαιτυπεῖα. καὶ ἴωθεν ἐξαπατῶν τὰς νέας ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, ἀργύριον λήψε ὑ. ταῦτα λυπεῖ αὐτόν. Φιλ. σὺ ὑ ὦ Μένιππε, σὸκ ἄχθῃ ἀποθανών; Με. πῶς, ὃς ἔπαυσα ἐπὶ τ θανάτῳ, καλέσας ὁ μηδενός; ἀλλὰ μεζόν ὑ λόγων, εἰ κραυγή τις ἀκούε ὑ, ὥσπερ πταν λάθ γῆς βοώντων; Ερ. ναὶ ὦ Μένιππε. σὸκ ἀφ' ἑνὸς γε χώρυ. ἀλλ' οἱ μὲν, ἐς τὸ σκηνήσιον συνελθόντες, ἄσμενοι γελῶσι πάντες ἐπὶ τῷ Λαμπίχε θανάτῳ. καὶ ἡ γυνὴ αὐτ, συνίχαται τῶς τ γυναικῶν. καὶ τὰ παιδία νεογνὰ ὄντα, ὁ μοίως κἀκεῖνα ὑπὸ τ παίδων [1] βάλλεται ἀφδόνοις τοῖς λίθοις. ἄλλοι ὑ Διόφαντον τὸν ῥήτορα ἐπαινοῦσιν ὐ Σικυῶνι, ἐπιφθορίους λόγως διεξιόντα, ἐπὶ Κρατίνῳ τούτῳ. καὶ νὴ Δία γε, ἡ Δαμασίᾳ μήτηρ κωκύουσα; [2] ἐξάρχει ὑ θρήνε σὺν γυναιξὶν ἐπὶ τῷ Δαμασίᾳ. σὲ ὑ οὐδὶς ὦ Μένιππε δυκρυέ, καθ' ἡσυχίαν ὑ κεῖσαι μόνο; Με. εὐθαμῶς, ἀλλ' ἀκούσῃ τῶν κυνῶν μετ' ὀλίγον ὠρυομένων οἴκτιρον ἐπ' ἐμοὶ, καὶ τ κρεφκων τυπτομένων τοῖς πλευροῖς, ὁπότ' ἂν συνελθόντες, θάπτωσί με. Ερ. γλυκάδας εἰ ὦ Μένιππε. ἀλλ' ἐπεὶ κραυπαλόκηρμεν ἡμεῖς, ὑμεῖς μ ἄπιτε τῶς τὸ δικαστήριον, εὐθείαν ἐκείνῃ τῶθιόντες. ἐγὼ ὑ, καὶ ὁ πορθμεὺς, ἄλλῃς μεταλώσομεν. Με. εὐπλοεῖτε ὦ Ἑρμῆ. τῶθιωμεν ὑμεῖς κατὰ τὴν ὁδὸν ταύτην ἐπὶ τὸ δικαστήριον. ἐγὼ ὑ, καὶ ὁ πορθμεὺς, ἄλλῃς μεταλώσομεν.

mœrore afficere videntur. *Merc.* Quænam illa? *Men.* Quia non amplius opiparas cœnas habebit: neque noctu exiens clam omnibus, circumvoluto palliolo capiti, prostibula in orbem lustrabit: nec manè deceptis adolescentibus sua sapientia, pecuniam accipiet. Hæc sunt quæ illi dolent. *Ph.* An tibi molestum non est Menippe, quòd mortuus es? *Men.* Quomodo molestum sit mihi, qui ad mortem, nullo vocante, festinavi? Verùm nonne clamor quidam interim dum confabulamur veluti quorundam in terra vociferantium exauditus est? *Merc.* Etiam Menippe: verùm non unico loco. Sed quidam in unum cœtum convenientes, mortuum Lampichum læti irrident: & illius uxorem mulieres circunstrepunt, atque illius liberi nuper nati, multis lapidibus à pueris obruuntur. Quidam Diophantum Rhetorem laudant, in Sicyone funebres orationes pro Cratone isto recitantem. Atque per Iovem, Damasiæ mater ululans, lamentationem pro Damasia cum mulieribus incœptat. Te verò, Menippe nemo deplorat, & solus jaces tranquillus? *Men.* Nequaquam: nam haud multò post, canes miserabiliter propter me latrantes audies, & corvos alas concutientes, quando ad sepeliendum me convenient. *Merc.* Generosus es, Menippe. Sed quia jam transfretavimus, abite vos rectà per hanc viam ad forum judiciale. Ego verò, & portitor alios transvectabimus. *Men.* Fœliciter navigate, ô Mercuri. Nos verò

1 Βάλλε ὑ ἀφδόνοις] Sic passim. *Bourd.*
2 Ἐξάρχει] Narrat eadem *de luctu.* Idem.

μὴν ἢ ἐμοῦς. τί οὖν ἔτι ἐμέλλετε; δικαιοῦσθαι δηλονότι. καὶ τοὺς κατηγόρους φασὶν εἶναι βαρείας, πέτρας, καὶ γύπας, καὶ λίθους. ἀνακρίνεται δὲ ἑκάστου βίος.

verò progrediamur. Quid adhuc cunctamini? Iudicari oportebit: & graves dicunt esse pœnas: rotas, vultures, saxa. Vniuscujusque autem vita examinabitur.

ΚΡΑΤΗΤΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ.

CRATETIS ET DIOGENIS.

ΚΡΑΤΗΣ.

Μοίεριχον τὸν Πλούσιον ἐγίνωσκες ὦ Διόγενες, τὸν πάνυ πλούσιον, τὸν ἐν Κορίνθῳ, τὸν τοὺς πολλὰς ἐληκύθους ἔχοντα, ὃν ἀνεψιὸς Ἀρίστεας, πλούσιος δὲ αὐτὸς ὢν; τὸ ὁμηρικὸν οὐκοῦν εἰώθει ἐπιλέγειν, Ἢ μ' ἀνάειρε, ἢ ἐγώ σε. Διο. πότερον ἕνεκα ὦ Κρᾶτες, ἐζηλοτύπουν ἀλλήλους; Κρα. ὅ κληρονομῆσαι ἕνεκα ἐκάτερος, ἠλιτιῶντες ὄντες. καὶ τὰς ἀμφίδας εἰς τὸ φανερὸν ἐτίθεντο. Ἀρίστεαν μὲν ὁ Μοίεριχος οἱ συγγενεῖς, διαπόντιον ἀφιεῖς τὸν ἑαυτῶν πάντων, Μοίεριχον δὲ ὁ Ἀρίστεας, οἱ συγγενεῖς αὐτῷ. ταῦτα μὲν ἐλάγχανεν. οἱ δὲ, ἐζηλοτύπουν ἀλλήλους, ὑπερβαλλόμενοι τῇ κολακείᾳ. καὶ οἱ μάντεις εἴτε ἀπὸ τῶν ἄστρων τεκμαιρόμενοι τὸ μέλλον, εἴτε ἀπὸ τῶν ὀνειράτων, ὕστερα [1] Χαλδαίων παῖδες, ἀλλὰ καὶ ὁ Πύθιος αὐτὸς, ἄρτι μὲν, [2] Ἀρίστεῖ παρεῖχε τὸ κράτος, ἄρτι δὲ, Μοιέριχον. [3] καὶ τὰ τάλαντα, ποτὲ μὲν ἐπὶ τοῦτον, νῦν δ' ἐπ' ἐκεῖνον

Mœrichum illum divitem noratne Diogenes, illum inquam insigniter divitem, illum Corintho profectum, cui tot erant naves onustæ mercibus, cujus consobrinus Aristeas, ipse etiam dives? Homericum illud in ore habere solebat, *Aut me confice tu, aut ego te.* *Diog.* Cujus rei gratia sese invicem captabant Crates? *Crat.* Hæreditatis causa uterque, cùm essent coævi. Et palam testamenta publicaverant ambo, in quibus Mœrichus, si prior moreretur, Aristeam omnium rerum suarum dominum relinquebat: Mœrichum vicissim Aristeas, si prior è vita decederet. Hæc igitur cùm essent in tabulis scripta, illi sese invicem colebant & adulatione superare contendebant. Porrò divini, sive futurum ex astris conjectarent, sive ut Chaldæi ex somniis: quin & Pythius ipse, nunc Aristeæ, nunc Mœricho victoriam præbebat, & modò ad hunc, modò ad illum trutina pro-

1 Κρατ. καὶ Διογ. Χαλδαίων παῖδες] Sic in Necyomantia Eunap. Ed. Bourd.

2 Ἀρίστεῖ] Mirum cur Ἀρίστεῖ, cum dixerit Ἀρίστεα. Idem.

3 Καὶ τὰ τάλαντα] *Et hereditas modo ad illum, modo ad hunc vergebat.* Idem.

νον ἔρρειπε. Διο. τί δῆτα πέφυκε ἐγένεσθαι ὦ Κράτης; ἀκοῦσαι γὰρ ἄξιον. Κρατ. ἄμφω πεθνᾶσιν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας. οἱ μὲν κληροι, εἰς Εὐνόμιον τὸν Θρασυκλέα ἀφῖκθον, ἄμφω συγγενεῖς ὄντες, ὑδὲ πώποτε ἀφροντιδρόμους ὧτιν ἡμῖν τοῦτο. Ἀφανίζοντες γὰρ ἀπὸ Σικυῶνος [1] εἰς Κίρραιον, κατὰ μέσον τὸν πόρον πλανώμενον ἐπεσόντες τῷ Ἰάπυγε, ἀνετράπησαν. Διο. οὐκοῦν ἐποίησαν. ἡμεῖς δέ, ὁπότε τὸ τοῦ βίου ἡμῶν, ὑδὲν τοιοῦτον σεσυφόμεθα οὐδὲ ἀπήλαυν. ἔστι ποτὲ ὅτε ἐμοὶ ὁ Ἀντισθένης ἀποθανεῖν, ὡς κληρονομήσοντι τὰ βακτηρίαν αὐτοῦ. εἶχεν δὲ πάνυ κοκκύβην ὀλίγην ποιησάμενος. ὅτε οἶμαι σὺ ὦ Κράτης ἐπεθύμεις κληρονομεῖν ἀποθανόντος ἐμοῦ, τὰ κτήματα, καὶ τὸν πίθον, καὶ τὼ πήρα, χοίνικας δύο θέρμων ἔχουσαν. Κρ. ὑδὲν γάρ μοι τούτων ἐδεῖ ἀλλ' ὑδὲ σοὶ ὦ Διόγνητε. ἃ γὰρ ἐμοὶ ἐχρῆν, σύ τε Ἀντισθένης ἐκληρονόμησας, κἀγὼ σοῦ, πολλῷ μείζω, καὶ σεμνότερα τὰ Περσῶν ἀρχῆς. Διο. τίνα ταῦτα φῄς; Κρατ. σοφίαν, αὐτάρκειαν, ἀλήθειαν, παῤῥησίαν, ἐλευθερίαν. Διο. νὴ Δία μεμνημένον, τοῦτον ἀφαιρεθέντα τὰ πλοῦτον παρ' Ἀντισθένους, καὶ

propendebat. *Diog.* Quid igitur tandem evenit Crates? nam audire est operæprecium. *Crat.* Eodem die ambo sunt mortui: cæterùm hæreditates ad Eunomium ac Thrasyclem devenerunt, quorum uterque illis cognatus erat: quibus hæc obventura nusquam prædictum fuerat. Etenim cùm Sicyone Cirrham versus navigarent, medio in cursu, obliquo orto [2] Iapyge, pessundati sunt. *Diog.* Rectè factum. At nos cùm in vita essemus, nihil ejusmodi alter de altero cogitabamus: neque unquam optavi ut moreretur Antisthenes, quò nimirum illius baculus ad me rediret hæredem: validum autem ex oleastro factum habebat. Neque tu Crates opinor, cupiebas me mortuo in possessionem mearum succession venire, puta dolii, ac peræ, cui inerant duæ lupinorum [4] chœnices. *Crat.* Neque enim mihi quicquam, imò ne tibi quidem Diogenes rebus istis erat opus. Nam quæ ad rem pertinebant, ea nimirum longè majora & splendidiora quàm Persicum imperium, tu ab Antisthene, ego à te tanquam jure hæreditatis accepi. *Diog.* Quænam sunt ista quæ dicis? *Crat.* Sapientiam, inquam, frugalitatem, veracitatem, loquendi audaciam, vivendi libertatem. *Diog.* Per Iovem memini me in istiusmodi opum hæreditatem Antistheni successisse, tibique eas

1 Εἰς Κίρραιον] Dico alibi. Hanc Phocidis urbem Pausanias ab Hom. scribit vocari Crissam. Strabo & Ptolem. diversas faciunt. *Bourd.* Sicyone urbs est Achaiæ non procul à Corintho Cyrrha, Phocydis oppidum, ad radicem Parnassi montis è regione Sicyonis. *Cogn.*

2 *Iapyge*] Vento ab occasu solstitiali spirante, qui & Caurus dicitur. *Idem.*

3 Κοτύλη] Ex cujus fronde στέφανοι Ὀλυμπικοὶ. Hesych. Suid. interpres Pindari, Pollux, alii. *Bourd.*

4 *Chœnices*] Χοίνιξ Attica mensura pro aridis, maximè cibo diurno cujus capacitas est sesquisextarius. *Cogn.*

1 *Cel-*

σὶ ἴσ πλείω κεκλημένοι. Κρα. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἡμέλων τ τοιούτων κτημάτων, καὶ ὐδεὶς ἐπεμέλειν ἡμῶς, κληρονομήσειν ὠόμενος. ἐς ᾗ τὸ χρυσίον πάντες ἔβλεπον. Διο. οἰκότως. ὐ γὰ εἶχον ἵνα δέξαιντ' τὰ τοιαῦτα παρ' ἡμῶν, διερρυηκότα ὑπὸ τρυφῆς, καὶ σαθρὰ τ βαλανεῖον. ὅσα δ' ἄν ποτε καὶ ἐμβάλοι τις ἐς αὐτοὺς ὐ σοφίαν, ὐ παῤῥησίαν, ὐ ἀλήθειαν, ἐξέπιπλεν ὀλύνθους, καὶ διέῤῥει, ὃ πυθμὴν τρῆναι ὐ δυναμένους· οἷόν τι παίχουσιν αἱ Δαναΐδες αὐτοῖς παῤθένοι ἐς τ πετρυπημένον πίθον ἐπαντλοῦσαι. τὸ ᾗ χρυσίον, ὀδοῦσι, καὶ ὄνυξι, καὶ πάσῃ μηχανῇ ἐφύλαττον. Κρα. ἐκεῖν ἡμεῖς μὲν ἔχομεν κἀντεῦθεν τ πλοῦτον. οἱ δὲ, ὀβολὸν ἕκαστ ἡμίζοντες. καὶ τοῦτον ἄχρι ᾗ πορθμέως.

eas multò ampliores reliquisse. *Crat.* Verum reliqui mortalium hoc possessionum genus aspernabantur: neque nos ob spem potiundæ hæreditatis quisquam obsequiis captabat: sed oculos ad aurum omnes intendebant. *Diog.* Neque injuria: neque enim habebant, quò facultates ejusmodi à nobis traditas acciperent, quippe qui tanquam putria marsupia, deliciis diffluebant. Quò fiebat, ut si quando quis in illos infunderet vel sapientiam, vel dicendi libertatem, vel veritatem, excideret ilico & efflueret, cùm id continere fundum non posset. Cujusmodi quiddam accidit Danai filiabus virginibus, quæ in pertusum dolium aquam important. At iidem aurum dentibus, & unguibus, omnique vi servabant. *Crat.* Proinde nos nostras opes hic quoque possidebimus: illi obolum, eumque ad portitorem usque tantum ferentes venient.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΑΝΝΙΒΟΥ, ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΚΗΠΙΩΝΟΣ.

ALEXANDRI, ANNIBALIS, SCIPIONIS ET MINOIS.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

Ἐμὶ δεῖ σοικεκέναι σε ὦ λίβυ, ἀμείνονα γάρ εἰμι. Αν. ὔμμιν, ἀλλ' ἐμί. Αλη. ὐκοῦν ὁ Μίνως διηγησάτω. Μι. τίνες δ' ἐστέ; Αλε. ὅτ μὲν, Ἀννίβας ὁ καρχηδόνιος. ἐγὼ ᾗ, Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. Μι. νὴ Δία ἱκανοὶ γε ἀμφότεροι. ἀλλὰ περὶ τίνος ὑμῖν ἡ ἔρις; Αλε. περὶ σοιοσδείας. φησὶ γὰ ὅτ ἀμείνων γεγονέναι στρατηγὸς ἐμοῦ. ἐ-

ALEXANDER.

Me tibi, ô Libyce, præponi par est: præstantior enim sum. *An.* Minimè: sed me. *Al.* Ergo judicet Minos. *Min.* At quinam estis? *Al.* Hic est Carthaginensis Annibal: ego Alexander Philippi filius. *Min.* Per Iovem ambo gloriosi. Sed qua de re vobis est altercatio? *Al.* De præstantia. Hic enim se meliorem fuisse quàm ego, exercitus ducem dicit. Ego verò

γὰ ἦ, ὥσπερ ἅπαντες ἴσασιν, οὐχὶ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ πάντων σχεδὸν τῶν ἐμοῦ ἡμῖν διενεγκεῖν τὰ πολέμια. Μι. οὐκοῦν σὺ μὲν ἐκφέρεις εἰπάτω. σὺ ἦ πρῶτος ὁ λέγων λέγε. Αν. ἐγὼ μὲν τοῦτο ὦ Μίνως ἀνέμνην, ὅτι σύταῦθα καὶ τῷ Ἕλλάδα φωνὴν ἐξέμαθον. ὅτε δὲ ταύτῃ πλέον ἔτυχον εἰργασμένος μικρὰ φημὶ ἦ τούτοις μάλιστα ἐπαίνου ἀξίοις εἶναι, ὅσοι τὸ μηδὲν ἐξ ἀρχῆς ὄντες, ὅμως ἐπὶ μέγα προεχώρησαν, δι' αὐτῶν δύναμίν τε περιβαλλόμενοι, καὶ ἄξιοι δέξασθαι ἀρχῆς. ἐγὼ γὰρ μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας ἐς τὴν Ἴβηρίαν, τοσοῦτον ὕπαρχος ὢν τοῦ ἀδελφοῦ, μικρὸν ἠξιώθην, ἀφανὴς κρυθείς. καὶ τοὺς μὲν Κελτίβηρας εἷλον, καὶ Γαλατῶν ἐκράτησα τῶν ἑσπερίων. καὶ τὰ μεγάλα ὄρη ὑπερβὰς, τὰ δὴ τὸν Ἠριδανὸν, ἅπαντας κατέδραμον. καὶ ἀνεστάτους ἐποίησα τοσαύτας πόλεις. καὶ τὴν πεδινὴν Ἰταλίαν ἐχειρωσάμην. καὶ μέχρι τοῦ προαστείου τῆς πυρχάσης πόλεως ἦλθον. καὶ τοσούτους ἀπέκτεινα μιᾶς ἡμέρας, ὅσους τοὺς [4] δακτυλίους αὐτῶν μεδίμνοις ἀπομετρῆσαι καὶ τοὺς πολεμίους γεφυρῶσαι νεκροῖς. καὶ ταῦτα πάντα ἔπραξα, ὅτι Ἄμμωνος υἱὸς ὀνομαζόμην, ὅτι θεὸς εἶ-

verò ut omnes sciunt, non isto solùm, sed omnibus fermè, qui ante meam ætatem fuere, in re militari fuisse me præstantiorem affirmo. *Min* Ergo vicissim uterque dicat. Tu verò Libyce primus verba facito. *An.* Vnum hoc me juvat Minos, quòd & hic Græcam linguam didicerim: adeò ut neque etiam hac in re iste me superet. Porrò illos maximæ laudis dignos asserò, qui cùm principio nihil essent, magni tamen evaserunt & per se potentes facti, & principatu digni habiti. Ego igitur cum paucis Iberiam adortus, cùm pro fratre dux essem exercitus, maximis rebus idoneus, & præstantissimus sum judicatus. Ibi tum [1] Celtiberos cepi, & Galatas hesperos devici. Et cùm [2] magnos montes transcendissem, omnem [3] Eridanum percurri: multasque civitates everti, & planam Italiam subjugavi: & usque ad præeminentis urbis suburbia grassatus sum: totque uno die occidi, ut eorum annulos modiis metitus sim, & ex cadaveribus pontes fluviis fecerim. Atque hæc omnia peregi, cùm neque me Ammonis filium appellarem neque me Deum

1 *Celtiberos*] Ad Iberum Hispaniæ fluvium populos. *Cogn.*

2 *Magnos montes*] In Alpibus occurrentem sibi Tit. Sempronium Cons. apud Trebiam profligavit Flaminius Cons. fudit ad Trasimenum lacum cesis 15000. Romanorum. Liv. 4. Eutro. 3. *Idem.*

3 *Eridanum*] Italiæ fluvium è Vesulo monte in mare Adriaticum influentem qui hodie dicitur Padus, omnium fluviorum maximus. Cætera sunt in Curt. & Arrian. *Idem.*

4 Δακτυλίους αὐτῶν μεδίμνοις] Variæ de horum annulorum mensura sententiæ, quorumdam sententias profert Liv. lib. 23. *explesse tres modios super dimidium.* Sed famam veriorem putat, quæ tradit non fuisse plus modio. Aliter Flor. aliter Plin. pro quo stant Valer. Eutrop. Oros. Multi ne litem hanc suam facerent, modum indefinitum posuerunt. ut Dio Prus. Tert. Apol. & hic Lucianus omnium ratio Livii optima, qui modium putat. Ferrei isti fuere non aurei, ut voluit Valer. quique eum secuti. *Bourd.*

1 Ἔχειν

ναι προσποιούμενον, ἢ σύνοιδα τῇ μητρὸς ὀνείρων, ἀλλ' ἄνθρωπον εἶναι ὁμολογῶν, στρατηγοῖς τε τοῖς σωφρονεστάτοις ἀντιξιτάζομενον, καὶ στρατιώταις τοῖς μαχιμωτάτοις συμπλεκόμενον. ἐ Μήδους καὶ Ἀρμενίους κατεργαζόμενον ὑπεφεύγοντας, πρὶν διώκειν ποτὲ, καὶ τῇ τολμήσαντι ἐπιδιδόντας δοῦναι τὴν νίκην. Ἀλέξανδρον δ', πατρώαν ἀρχὴν παραλαβόντα, κτήσασθαι, καὶ ἐπιτεῖναι, χρησάμενον τῇ τῆς τύχης ὁρμῇ. ἐπεὶ δὲ ἐνίκησέ τε, καὶ τὸ ὄλεθρον ἐκεῖνον Δαρεῖον εἰς ἴσα τε ἐ Ἀρβήλοις ἐκόσμησεν, λαπτὰς τὰ πατρῴων, προσκυνεῖσθαι ἠξίωσε. καὶ δίαιταν τὴν μηδικὴν μετεδιήτησεν ἑαυτόν. καὶ ἐμιαιφόνει ἐν τοῖς συμποσίοις τοὺς φίλους. καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ. ἐγὼ δ', ἤρξα ἐπίσης τε πατρίδος. καὶ ἐπειδὴ μετεπέμπετο, τὸ πολεμίων μεγάλων στόλου ἐπιπλεύσαντος τῇ Λιβύης, τυχὸν ὑπήκουσα. καὶ ἰδιώτην ἐμαυτὸν παρέσχον. καὶ κτ διαδηθεὶς, ἤνεγκα δυσμενῶς τὸ πρᾶγμα. καὶ ταῦτ' ἔπραξα, βάρβαρος ὢν, καὶ ἀπαίδευτος παιδείας τε Ἑλληνικῆς, καὶ ὅτι Ὁμήρου, ὥστε μὴ ἐμὲ ἐρράψωδῶν. ὅτι γὰρ Ἀλεξάνδρῳ τῷ σοφιστῇ παιδευθεὶς, μᾶλλον ἢ τῇ φύσει ἀγαθὴ χρησάμενον. ταῦτά ἐστι, ἃ ἐγὼ Ἀλεξάνδρου ἀμείνων φημὶ εἶναι. εἰ δέ ἐστι κρείττων ὑπνου διὸτι διαδήματι τὴν κεφαλὴν διεδέδεσθε, Μακεδόσι μὲν ἴσως καὶ ταῦτα σεμνά. ἐμοὶ δὲ τοῦτ' ἀμείνων δόξειεν ἂν γυναικὶ καὶ στρατηγικῷ ἀνδρὸς, τῇ γνώμῃ πλέον, ἢ τῷ τύχῃ κεχρημένῳ. Μι. ὁ μὲν, εἰρηκεν οὐκ ἀζυνῆ τὸ λογον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖν εἶναι ἦν ὑπὲρ αὐτοῦ. σὺ δ' ὦ Ἀλέξανδρε, τί πρὸς ταῦτα φῄς;

Deum fingerem, neque matris insomnia narrarem: sed me hominem faterer, & contra duces prudentissimos decertarem, & contra fortissimos milites pugnarem: nec Medos aut Armenios expugnarem, qui priùs fugiunt, quàm quisquam eos persequatur, & cuivis audenti victoriam facilè tradunt. Alexander verò acceptum à patre imperium auxit & fortunæ quodam impetu usus multùm ampliavit. Qui postquam miserum illum Darium in Isso & Arbelis devicit, à paterna virtute degenerans adorari voluit, & ad Medorum delicias sese contulit: & amicorum cæde convivia contaminavit, & interficientibus opem tulit. Ego autem pariter patriæ dominatus sum: quæ cùm me revocaret, hostium magna classe adversus Libyam navigante, statim parui: continuoque me hominem privatum dedi & damnatus æquo animo rem tuli. Atque hæc egi barbarus cùm essem, omnisque Græcanicæ disciplinæ expers, nec Homerum ut iste didicissem, nec Aristotele sophista magistro, sed sola naturæ meæ solertia usus essem. Hæc sunt quibus me Alexandro meliorem prædico. Quòd si præstantior est iste quoniam diademate revinctum caput habuit, id decorum fortàn est apud Macedonas: non tamen propterea melior videri debeat generoso viro, & imperatore bono: qui mentis sententia magis quàm fortuna est usus. *Min.* Hic certè non mollem habuit orationem, nec qualem pro se Libycum hominem decebat. Tu verò Alexander quid ad hæc dicis?

Al.

Αλε. [1] ἐχελῶ μὲν ἂν Μίνως, μηδὲν εὖ ἀνδρα ὑπερ φράσαι. ἱκανὴ γὰρ ἡ φήμη διδάξαι σε, οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεύς, οἷός τ' ὁ λάτρις ἐκεῖνος ἐλήλυθε. ὅμως δ' ὅρα εἰ καὶ ὀλίγον αὐτῶν διλογεῖς. ὃς νέος ὢν ἔτι, παρελθὼν ἐπὶ τὰ πράγματα, καὶ τὴν ἀρχὴν τεταραγμένην κατέσχον, καὶ τοὺς φονέας τοῦ πατρὸς μετῆλθον, καὶ φοβήσας τὴν Ἑλλάδα τῇ Θηβαίων ἀπωλείᾳ. φρατηρὸς ὑπ' αὐτῶν χειροτονηθείς, εὐθὺ ἠξίωσα τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἐλαύνειν, ἀγαπᾶν ἄρχειν ὁπόσων ὁ πατὴρ κατέλιπεν. ἀλλὰ πᾶσαν ἐπινοήσας τὴν γῆν, καὶ δεινὸν ἡγησάμενος εἰ μὴ ἁπάντων κρατήσαιμι, ὀλίγοις ἄγων, ἐστρατόλεον ἐς τὴν Ἀσίαν. καὶ ἐπί τε [2] Γρανικῷ συμβαλὼν μεγάλῃ μάχῃ, ἑλὼν Λυδίαν λαβὼν, Ἰωνίαν, καὶ Φρυγίαν, καὶ ὅλως τὰ ὑπ' ἐκεῖνα χειρούμενος, ἦλθον ἐπὶ Ἰσσόν, ἵνα Δαρεῖος ὑπέμενε, μυριάδας πολλὰς ἀγών. καὶ τὸ δὴ τότε ὦ Μίνως, ὑμεῖς ἴστε ὅσους ὑμῖν ἐκεῖνος ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας κατέπεμψα. φησὶ γὰρ ὁ πορθμεὺς μὴ ἀφορμίσαι αὐτοῖς τότε τὸ σκάφος, ἀλλὰ πλείας ἀφικέσθαι τὰς πολλὰς αὐτῶν, ἀφαλλόσας. καὶ τοῦτο ἦν ἐπιτήδειον, αὐτὸς ἐκπλεῖν δίαν, καὶ πεζὸς ἰέναι ἀξίων. καὶ ἵνα σοι μὴ τὰ ἐν Τύρῳ, μὴ δὲ τὰ ἐν Ἀρβήλοις διηγήσωμαι, ἀλλὰ καὶ μέχρις Ἰνδῶν ἦλθον, καὶ τὸν Ὠκεανὸν, ὅρον ἐποιησάμην τῆς ἀρχῆς, καὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐτῶν εἷλον, καὶ Πῶρον ἐχειρωσάμην. καὶ Σκύθας δὲ, οὐκ ὀλιγαχόθεν ὄντας ἀνδρας ἱππέας τὸν Τάναϊν, οὐκ ἐπὶ πολὺ ἱππομαχίᾳ. καὶ τοὺς φίλους δ' ἐ-

Al. Nihil certè Minos, hominī tam temerario respondendum esset. Satis enim vel sola fama te docuerit, qualis ego rex, qualis iste latro fuerit. Adverte tamen, an parum ipsum superaverim, qui cùm essem adhuc adolescens rem aggressus regnum obtinui turbatum, & de patris interemptoribus supplicium sumpsi, & Græciam Thebarum subversione perterrui. Tum ab iis dux electus, dignum non putavi, Macedonum imperium curando, me contentum esse eo quod pater reliquerat. Sed totum terrarum orbem cogitatione volvens, & grave ducens, ni universum occuparem, cum paucis Asiam invasi: & apud Granicum magna pugna vici. Captaque Lydia, Ionia, ac Phrygia, denique subjugato quicquid obvium erat, Issum veni ubi me cum innumeris copiis Darius expectabat. Post hæc, ô Minos vos ipsi scitis, quot uno die mortuos vobis miserim. Dicit enim Charon, sibi tunc scapham non sufficisse: sed plerosque illorum ratibus compactis trajecisse. Et hæc confeci me ipsum periculis opponens, & in pugna vulnerari non timens. Et ut quæ Tyri & arbelis gesta sunt reticeam, ad Indos usque veni, meumque Imperium Oceano terminavi: & ipsorum elephantes cepi, & Porum captivum abduxi. Scythas etiam non contemnendos homines superato Tanai, magno equitatu devici: & amicos beneficiis devinxi, & ab

1 Ἐχελῶ μὲν] *Nihil erat respondendum.* Bourd.
2 Γρανικῷ] Ad Granicum fluvium. Arrian. Curt. *Idem.*

1 Πορ-

πολῆσαι, καὶ τὰς ἐχθρὰς ἡμυνάμην. οἱ δὲ κατὰ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἀνθρώποις, συγγνωστὰ ἐκεῖνοι, καὶ ἅμα τὸ μέγεθος τῶν πραγμάτων καὶ τοιοῦτον τι πιστεύσαντες ἐμοὶ ἐμέ. τὸ δ' ὂν παλαιόν, ἐγὼ μέν, βασιλεύων, ἀπέθανον. ὁ δὲ, οὐ φυγῇ ὢν, καὶ Περσέα τὸν βίωνα, καθάπερ ἄξιον ἦν, παιδεραστοῦντα, καὶ μεθύοντα ὁρῶν. ὡς γὰρ δὴ ἀνερώτησιν τῶν Ἰταλῶν, ἐᾶν λέγειν. ὅπως οὖν ἐχύρι, ἀλλὰ πονηρίᾳ, καὶ ἀπιστίᾳ, καὶ δόλοις. νόμιμόν γ' ἦ σοφόν, εἰπεῖν. ἐπὶ δὲ μοι ἀνεπείσθη τῶν τρυφῶν, ἐπιλελῆσθαί μοι δοκεῖ οἷα ἐποίησε Καπύη, ἑταῖραι συνὼν, καὶ τὰς ἐν πολέμοις ἡμέρας ὁ γαμμόσιος καθηδυπαθῶν. ἐγὼ γ', εἰ μὴ μικρὰ τὰ ἐπιέρια δύξας, ἐπὶ τῶν ἐμῶν μάλιστα ἀρέσκοντα, τί ἂν μέγα ἔπραξα; Ἰταλίαν ἀναμωτὶ λαβὼν, καὶ Λιβύην, καὶ τὰ μέχρι Γαδείρων ὑπαγόμενος; ἀλλ' οὐκ ἀξιόμαχα ἐδόκει μοι ἐκεῖνα, ὑπὸ πίονσιν ἤδη, καὶ διαστόλῳ ὁμολογοῦντα. εἴρηκα. σὺ γὰρ ὦ Μίνως δίκαζε. ἱκανὰ γὰρ ἂν πολλῶν καὶ ταῦτα. Σκη. μὴ πρότερον, ἐμοῦ μὴ καὶ ἐμοῦ ἀκούσῃς. Μι. τίς γὰρ εἶ ὦ βέλτιστε; ἢ πόθεν ὢν ἐρεῖς; Σκη. Ἰταλιώτης Σκηπίων, στρατηγὸς, ὁ καθελὼν Καρχηδόνα, καὶ κρατήσας Λιβύων μεγάλαις μάχαις. Μι. τί δὴ σὺ ἐρεῖς; Σκη. Ἀλεξάνδρῳ μὲν ἥττων εἶναι, σὲ δ' Ἀννίβου ἀμείνων. ὃς ἐδίωξα νικήσας αὐτὸν, καὶ φυγεῖν κατηναγκάσας ἀτίμως. πῶς οὖν οὐκ ἀναίσχυντός ἐστιν, ὃς πρὸς Ἀλέξανδρον ἀμιλλᾶται, ᾧ δὲ Σκηπίων ἐγὼ ὁ νενικηκὼς αὐτὸν, διαβάλλειν ἀξιῶ; & ab inimicis me vindicavi. Si verò Deus hominibus videbar, parcendum illis erat: siquidem rerum à me gestarum magnitudine adducti sunt ut tale quid de me crederent. Tandem mors me regnantem occupavit: sed hunc, cùm apud Bithynum Prusiam exularet, ut vir pessimus & crudelissimus merebatur. Nam quo pacto Italos vicit, omitto dicere. Non enim virtute, sed versutia, perfidia & dolis id peregit: nunquam justi, aut claritudinis alicujus memor. Sed quoniam delicias mihi objecit: oblitus mihi videtur eorum quæ Capuæ commisit, quum meretricibus deditus, vir ille mirabilis, belli gerendi occasiones voluptatibus prodidit. Ego verò, nisi quæ sub Occidente sunt, parva ratus, ad Orientem potiùs me contulissem, quidnam adeò magni præstitissem? Qui Italiam absque sanguine capere, ac Libyam, omnemque tractum ad Gades usque sub potestatem facilè redigere potuissem? Sed hæc nulla contentione digna putavi, quæ jam me formidarent & dominum agnoscerent. Dixi. Tu verò Minos judica. Hæc enim è multis protulisse satis est. *Scip.* Ne priusquam me quoque audiveris. *Min.* Quisnam & cujas es vir optime, qui dicendi copiam poscis? *Scip.* Scipio sum Romanus, Imperator, qui Carthaginem delevi, & Afros magnis præliis subegi. *Min.* Quid igitur tu dices? *Scip.* Alexandro quidem me esse inferiorem, sed Annibale præstantiorem, qui ipsum persecutus devici, & turpem fugam arripere coëgi. Quomodo igitur impudens iste non videatur, qui cum Alexandro certare ausit, cui ne ipse quidem Scipio, qui istum devici, comparare me velim?

Mi. νὴ Δί' εὐγνώμονα φῄς ὦ Σκηπίων· ὥστε πρῶτος μὲν κεκρίσθω Ἀλέξανδρος· μετ' αὐτὸν δέ, σὺ· εἶτα εἰ δοκεῖ, τρίτος Ἀννίβας, εἰ δέ τις οὐκ ἀφρόνητος ἄν.

Min. Per Iovem æqua dicis Scipio. Quapropter primus quidem judicetur Alexander: tu verò secundus: tertius denique, si videtur, Annibal, quippe qui nec ipse est contemnendus.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΑΛΕΧΑΝΔΡΟΥ.

DIOGENIS ET ALEXANDRI.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

DIOGENES.

Τί τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε, καὶ σὺ τέθνηκας ὥσπερ ἡμεῖς ἅπαντες; *Alex.* ὁρᾷς ὦ Διόγενες. *Diog.* παραδόξου γ', εἰ ἄνθρωπος ὢν ἀπέθανον. *Dio.* ὑκοῦν ὁ Ἄμμων ἐψεύσθη, λέγων ἑαυτὸν σε εἶναι γόν. σὺ γ' Φιλίππου ἄρα ἦσθα; *Alex.* Φιλίππου δηλαδή. *Diog.* ἀλλ' ἐπεθήκειν Ἄμμωνος ὤν. *Dio.* καὶ μὴν καὶ τὴν Ὀλυμπιάδος ὁμοίαν ἐλέγετο, δράκοντα ὁμιλεῖν αὐτῇ, καὶ βλέπεσθαι ἐν τῇ εὐνῇ. εἶτα ὕστερον σε πεχθῆναι. τὸν γ' Φίλιππον ἐξαπατῆσαι οἰόμενον παῖδα σὸν εἶναι. *Alex.* καίτοι ταῦτα ἤκουον ὡσαύτως σύ. νῦν γ' ὁρῶ ὅτι οὐδὲν ὑγιὲς ἦτε ἡ μήτηρ, οὔτε οἱ τοῦ Ἀμμωνίου [1] ἀποφῆται ἔλεγον. *Diog.* ἀλλὰ τὸ ψεῦδος αὐτῶν, οὐκ ἄχρηστόν σοι ὦ Ἀλέξανδρε πρὸς τὰ πράγματα ἐγένετο. πολλοὶ γὰρ ὑπέπτησσον θεὸν εἶναί σε νομίζοντες. ἀλλ' εἰπέ μοι, τίνι τὴν τοσαύτην ἀρχὴν κατέλειπες; *Alex.* οὐκ οἶδα ὦ Διόγενες. οὐ γὰρ ἔφθασα ἐπισκῆψαί τι περὶ αὐτῆς ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἀποθνήσκων, Περ-

Quid hoc rei est Alexander, tu quoque perinde atque nos omnes mortuus es? *Al.* Vides Diogenes: nec mirum est, si cùm homo fuerim, defunctus sim. *Diog.* Num igitur Ammon ille mentiebatur, quum te suum esse filium diceret, an verò tu Philippo patre prognatus eras? *Al.* Haud dubiè Philippo: nam si Ammone progenitus fuissem, non obiissem. *Diog.* Atqui de Olympiade similia quædam ferebantur, draconem cum ea consuetudinem habuisse, & in lecto visum fuisse: deinde te ex hoc concubitu editum in lucem venisse: porrò deceptum Philippum, qui se tuum patrem esse existimaret. *Al.* Hæc etiam ut tu ipse audivi. Nunc autem video, neque matrem, neque Ammonios illos vates sani quicquam dixisse. *Diog.* At hoc illorum mendacium Alexander, tibi ad res gerendas non fuit inutile. Multi enim te Deum esse rati metuebant. Sed dic mihi cuinam tantum imperium reliquisti? *Al.* Nescio Diogenes. Non enim per repentinam mortem mihi de eo quicquam statuere licuit, nisi hoc solum quòd moriens, Per-

1 Περσῶν] Narrat M. Fœlix. Oct. *Bourd.*

1 Tan-

δίκκαι τ δακτύλιον ἐπίδηκα. πλὴν ἀλλὰ τί γελᾷς ὦ Διόγενες; Δι. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἀνεμνήσθην οἷα ἐποίεῖ ἡ Ἐλπὶς, ἄρα σε παρεληφότα τὴν ἀρχὴν, κολακεύοντες, καὶ προσκυνοῦντες τὸν αἰρόμενον, καὶ στρατηγὸν ἐπὶ τὰς βαρβάρους, ἔνιοι δὲ, καὶ τοῖς δώδεκα θεοῖς ἀναγράφοντες, καὶ υἱὸν ὀνομάζοντες, καὶ θύοντες ὡς θεῷ τούτῳ ἤδη; ἀλλ' εἰπέ μοι, πῦ σε οἱ Μακεδόνες ἔθαψαν; Ἀλε. ἔτι σὺ Βαβυλῶνι κεῖμαι, τρίτην ταύτην ἡμέραν. ὑπερτίθεται δ' Πτολεμαῖος ὑπὸ ἀσχολίας, ἣν ποτε ἀγάγῃ χολὴ ἀπὸ τῶν θρύλλων τῶν ἐμῶν, εἰς Αἴγυπτον ἀπαγαγών με, θάψειν ἐκεῖ, ὡς ἐλπίζω εἷς τῶν Αἰγυπτίων θεῶν. Δι. μὴ γελάσω ὦ Ἀλέξανδρε, ὁρῶν σε ἔτι μαινόμενον καὶ ἐλπίζοντα Ἄννιδιν, ἢ Ὄσιριν ἔσεσθαι; πλὴν ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐᾶ σκοπεῖν, μὴ ἐλπίσῃς. ἐγὼ γὰρ ἥκω ἀνελθὼν ἔνια τῶν ἄνω ἁπάντων τὸν λίμνην, καὶ εἰς τὸ ἔσω δὲ καὶ ἐμὶν παρελθόντων. ἐγὼ γὰρ ἐμισῆς ὁ Αἰακός. καὶ ὁ πέρσεργος δὲ καὶ Φρόνησις οὐκέτι ἦν ἡδέως ἂν μάθοιμι ὅτῳ σῦ, πῶς φέρεις ὁπότ' ἂν ἐννοήσῃς ὅσων δίδυμοιναι ὑπὲρ γῆς ἀπολιπὼν, ἀφίξαι, συμφθύλακας, καὶ ὑπαντήσας, καὶ σκοτόπους, καὶ λέρνας τοσάσδε, καὶ ἔθνη προσκυνοῦντα, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Βάκτρα, καὶ τὰ μεγάλα θηρία, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν. καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι, ἐλαύνοντα, λαμπρυνόμενον [1] ταινίᾳ λευκῇ τὴν κεφαλὴν, πορφυρίδα ἐμπεπορπημένον. ἐγὼ λυπῶ ταῦτά σε ἐπὶ τῷ μνήμῃ ἰόντα; τί δακρύεις ὦ μάταιε; ἐᾷ ταῦτά σε ὁ

Perdiccæ annulum tradidi. Verùm quid rides Diogenes? *Diog.* Quidnam aliud, quam quod memini quid Græci fecerint, quum nuper accepto imperio tibi adularentur, te Imperatorem eligerent, & ducem adversùs barbaros: nonnulli etiam te duodecim Deorum numero adderent, templa ædificarent, & ut draconis filio sacra facerent? Sed dic mihi, ubi te Macedones sepeliverunt? *Al.* Etiamdum in Babylone jaceo tertium jam diem. Porrò Ptolemæus ille satelles meus, siquando detur ocium ab his rerum tumultibus qui nunc instant, pollicetur in Ægyptum deportaturum me, inibique sepulturum, ut fiam ex Diis Ægyptiis unus. *Diog.* Non rilero, Alexander, cùm te etiam apud inferos desipientem videam, & sperantem fore ut aliquando fias Annubis, vel Osiris? Verùm hæc ne speres divinissime. Neque enim fas est reverti quemquam, qui semel paludem transmiserit, atque intra specus hiatum descenderit, propterea quòd neque indiligens est Æacus, neque contemnendus Cerberus. Verùm illud abs te discere pervelim, quo feras animo quoties in mentem tibi redit, quanta fœlicitate apud superos relicta, huc sis profectus, puta corporis custodibus, satellitibus, satrapis, auri tanta vi, populis qui te adorabant, Babylone, Bactris, immanibus illis belluis, dignitate, gloria: deinde quòd eminebas conspicuus, dum vectareris, dum vitta candida caput revinctum haberes, dum purpuram fibulis substrictam gestares. Numquid hæc te discruciant, quoties animo recursant? Quid lachrymaris ô stolide? Annon hæc te docuit sapiens ille

1 Ταινίᾳ λευκῇ] Sic in Dialogo Alexandri & Philippi. *Bourd.*

σοφὸς Ἀριστοτέλης ἐπαίδευσε μὴ οὐκ ἄξια βίου ἔναι τὰ ὑπὸ τῆς τύχης; Αλε. σοφὸς, ἁπάντων σαπρῶν[1] κολάκων ἐπιτριπτότατος ὤν; ἐμὲ μὲν οὖν ἔασον τὰ Ἀριστοτέλους εἰδέναι, ὅσα μοὶ ἤρεσε παρ' ἐμοῦ, οἷα ἦν ἐπίστασθαι. ὡς ἦ κατέχρητό μου τῇ περὶ παιδείαν φιλοτιμίᾳ, ἐπαιδεύετο, καὶ ἐπαινῶν, ἆρα μοὶ ἐς τὸ κρεῖττον, ὡς καὶ τοῦτο μέρος ὂν τάγαθοῦ, ἆρα δ' ἐς τὰς πράξεις, καὶ τὸ πλοῦτον. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἡγεῖτ' εἶναι, ὡς μὴ αἰσχύνοιτο καὶ αὐτὸς λαμβάνων. ἦσθα δὲ Διόγνητος ἄνθρωπος, καὶ πτωχὸς, πολλὰ μὲν καὶ τοῦτό γε ἀπολείλαπκα αὐτοῦ τῆ σοφίας, τὸ λυπεῖσθαι ὡς ἐπὶ μεγίστοις ἀγαθοῖς, ἃ κεκτημένοις μικρῷ γε ἔμοιγε ἔδοξεν. Διο. ἀλλ' οἰόθα ὃ δράσεις. ἄκος γάρ σοι τῆς λύπης ἐπενοησάμην, ἐπεὶ σεσωῦσθαί γε ἐκλιπόντος ἡ φυσῆ. σὺ δ', καὶ τὸ λήθης ὕδωρ χανδὸν ἐπιπασασθαι μὲν πίε, καὶ αὖθις πίε, καὶ πολλάκις. ὅτω γὰρ ἂν παύσῃ ἐπὶ τοῖς Ἀριστοτέλους ἀγαθοῖς μὴ καὶ γὰρ κἀ Κλεῖτον ἐκεῖνον ὁρῶ, καὶ Καλλισθένην, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπὶ σὲ ὁρμῶντας, ὡς διαπασαίνθ', καὶ ἀμύνασθαί σε ὧν ἔδρασας αὐτούς. ὥστε τῶν ἐπόντων σὺ τοῦτον βάδιζε. καὶ πῖνε πολλάκις, ὡς ἔφην.

ille Aristoteles, ne res eas quæ à fortuna proficiscuntur, firmas putares? *Al.* Sapiens ne ille, cùm sit assentatorum omnium perditissimus? Sine me solum Aristotelis facta scire, quàm multa à me metierit, quæ mihi scripserit, utque mea in disciplinis ambitione abusus sit, cùm mihi palparetur, ac prædicaret me, nunc ob formam, ac si hæc summi boni pars esset: nunc ob res gestas atque opes: nam has quoque in bonis esse censebat, ne sibi vitio verteretur quòd eas caperet, prætigiosus ille & fraudulentus homo, Diogenes. Quanquam illud fructus ex ipsius sapientia fero, quòd nunc ut summis de bonis excrucior, quæ paulò ante enumerasti. *Diog.* At scin' tu quid facies? ostendam tibi molestiæ istius remedium. Quandoquidem hic veratrum non producitur, fac ut Lethæi fluminis aquam avidis faucibus attrahens bibas, iterumque ac sæpius bibas: sic enim desines de bonis Aristotelicis discruciari. At Clitum illum, & Callisthenem video, & complures alios in te prodeuntes, ut te discerpant, & injurias à te acceptas ulciscantur. Quare alterum hanc viam ito, & ut dixi, sæpe bibito.

[1] Κολάκων ἐπιτριπτότατον] Sic in Tim. Aristotelis φιλοχρηματίαν, Σωπίαν, κολακείαν ubique perstringit. *Bourd.*

ALE-

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ.

Νῦν μὲν ὦ Ἀλέξανδρε, οὐκ ἂν ἔξαρνος γένοιο, μὴ οὐκ ἐμὸς υἱὸς εἶναι, ὁπότε γε ἂν ὑπεθήκεις, Ἀμμωνὸς γε ὤν. Ἀλε. οἶδ' αὐτὸς ἠγνόουν ὦ πάτερ, ὡς Φιλίππου σὺ Ἀμύντα υἱὸς εἶμι. ἀλλ' ἐδεξάμεθα τὸ μάντευμα, ὡς χρήσιμον εἰς τὰ πράγματα οἰόμενοι εἶναι. Φι. πῶς λέγεις; χρήσιμον ἐδόκεί σοι τὸ παρέχειν σαυτὸν ἐξαπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν θεσπιῳδῶν; Ἀλε. ὑ τοῦτο. ἀλλ' οἱ βάρβαροι κατεπλάγησάν με, καὶ οὐδεὶς ἐπανίστατο, οἰόμενοι θεῖόν μοι κράτος. ὥστε μέγα ὄνειφέλησαν αὐτῶν. Φι. πόσων σατράπας σὺ γε ἀξιομάχων ἀνδρῶν, ὃς διελοῖς ἀεὶ συνηρίθμεις, τοξάρια, καὶ πλεκτάρια, καὶ [1] γέρρα οἰσύινα θεσπεσιδρόμοις; Ἑλλήνων κρατεῖν ἤρκει μόνον, Βοιωτῶν, καὶ Φωκέων, καὶ Ἀθηναίων, καὶ τὸ Ἀρκάδων ὁπλιτικὸν, καὶ τὸν Θετταλῶν ἵππον, καὶ τοὺς Ἠλείων ἀκοντιστὰς, καὶ τὸ Μαντινέων πελτικὸν, ἢ Θρᾷκας, ἢ Ἰλλυριούς, ἢ καὶ Παίονας χειρώσασθαι, τοῦτο μεγάλα; Μήδων δ', καὶ Περσῶν, καὶ Χαλδαίων, καὶ [2] χρυσοφόρων ἀνθρώπων, καὶ ἁβρῶν, οὓς οἶδα ὡς σοὶ σὺν μυρίοις μὲν Κλεάρχου ἐπελθόντες, ἐκεράτισαν, ὑπὸ εἰς χεῖρας

ALEXANDRI ET PHILIPPI.

PHILIPPVS.

Non igitur nunc, Alexander, te filium esse meum inficiaberis: nam si Ammonis fuisses, mortem non obiisset. *Al.* Nec ipse nescius eram pater, me ex Philippo Amyntæ filio prognatum: sed quia ad res gerendas mihi visum erat conducere, usus sum vaticinii commento. *Ph.* Quid ais? conducibile id tibi visum est ut vatibus fallendum te exponeres? *Al.* Non isthuc: sed me formidarunt Barbari, nullusque viribus meis restitit, cùm putarent sibi adversus Deum præliandum. Itaque faciliùs ipsos imperio meo subdidi. *Ph.* Quos tu tanto conatu dignos usquam vicisti? qui cum timidis illis, arculis, peltariis, gerrisque vimineis defendere se solitis, semper congressus es? Sed opus erat egregium Græcos armis domare, Bœotios, Phocenses, Athenienses: præterea Arcadum peditatum, equitatum Thessalum, Eleorum jaculatores, Mantineos peltis instructos: vel Thracas, vel Illyrios, vel etiam Pæonas subjugare, nonne hæc ardua sunt? An verò nescis ut Medos, Persas, Chaldæos, auro conspicuos, & delicatos homines, ante te duce Clearcho decies mille viri bello adorti expugnarint, non sustinentes illos ad

1 Γέρρα οἰσύινα] *Crates viminea*, quid gerræ docet Ioseph. 3. Excid. erant veluti scuta quadrangula. ἰτέα, de quib. alibi. ἰταίας vocat Hesych. quem vide. lege Lucianum de Historia scribenda. *Bourd.*

2 Χρυσοφόρων] Dico alibi. *Idem.*

ὑπομεινάντων ἐλθεῖν ἐκείνων, ἀλλὰ πρὶν ἢ τὸ ξύλον ἐξικνεῖσθαι, φυγόντων; Ἀλε. ἀλλ' οἱ Σκύθαι γε ὦ πάτερ, καὶ οἱ Ἰνδῶν ἐλέφαντες, οὐκ ἀκαταφρόνητόν τι ἔργον. καὶ ὅμως ὁ Δαρεῖος αὐτὸς, οὐδὲ [1] προδοσίαις ἀνεμίγνυτο τὰς νίκας, οὐδὲ ὠνοῦντο αὐτῶν. οὐδὲ ἐπιώρκησα ποτε, ἢ ὑποχόμενος ἐψευσάμην, ἢ ἄπιστον ἔπραξά τι ἕνεκα νικῆν ἕνεκα. καὶ τὰς Ἕλληνας ἁπάσας, τὰς μὲν, ἀναιμωτὶ περιλαβόν. Θηβαίους δὲ, ἴσως ἀκούεις ὅπως μετῆλθον. Φι. οἶδα πάντα. Κλεῖτον γὰρ ἀπήγγειλέ μοι, ὃν σὺ τῷ δορατίῳ διελάσας μεταξὺ δειπνοῦντα, ἐφόνευσας, ὅτι με ἐπὶ ταῖς πρὸς τοὺς πράξεις ἐπαινέσας ἐτύλμησε. σὺ δὲ τὴν Μακεδονικὴν χλαμύδα καταβαλὼν, [2] κανδύν ὡς φασι μετενέδυς, καὶ πάραν ὀρθὴν ἐπέδυς, καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ Μακεδόνων, ὑπ' ἐλευθέρων ἀνδρῶν ἠξίους. καὶ τὸ πάντων γελοιότατον, ἐμιμοῦ τοὺς τῶν νικηθέντων. ἐᾶν γὰρ λέγειν ὅσα ἄλλα ἔπραξας, λέοντι συγκατακλείσαι παιδὸς ἀνδρας, καὶ γάμους τοιούτους γαμῶν, καὶ Ἡφαιστίωνα ὑπερηγάπων. ἓν ἐπῄνεσα μόνον ἀκούσας, ὅτι ἀπῆγες τὴν Δαρείου γυναῖκα καλὴν οὖσαν, καὶ τὴν μητρὸς αὐτῆς, καὶ τὴν θυγατέρων ἐπεμελήθης. βασιλικὸν γὰρ τοῦτο. Ἀλε. τὸ φιλοκινδυνεῖν δὲ ὦ πάτερ οὐκ ἐπαινεῖς, καὶ τὸ ἐν Ὀξυδράκαις πρῶτον καταλαβεῖν εἰς τὸ τεῖχος ἀναβάντα, καὶ τοσαῦτα λαβεῖν τραύματα; Φι. οὐκ ἐπαινῶ τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε. οὐχ ὅτι μὴ καλὸν εἶναι οἶμαι καὶ πρώτους ποτὲ τοὺς βαρ-

ad manum venire, ſed antequam emiſſum fuiſſet telum, fugientes? *Al.* At verò Scythæ, pater, & Indorum elephantes, non eſt contemnendum opus. Attamen neque concitatis inter ipſos diſſidiis, nec emptis proditione victoriis, ipſos ſubegi: nec unquam pejeravi, nec quippiam pollicitus fefelli, fidem-ve ſolvi victoriæ gratia. Adde quod & Græcorum alios ſine ſanguine cepi. Thebanos verò forte audiſti quomodo adortus ſim. *Ph.* Hæc omnia novi ex Clito, quem tu jaculo tranſverberatum, inter epulas interfeciſti, eo quòd me, collatis utriuſque rebus geſtis, laudare auſus fuiſſet. Tu verò abjecta chlamyde Macedonica, candyn ut ajunt, induiſti, & tiaram rectam impoſuiſti, & à Macedonibus viris utique liberis adorari voluiſti. Et quod omnium fuit maximè ridiculum, hominum abs te devictorum mores imitatus es. Omitto enim quæcunque alia commiſiſti, quòd viros doctos in leonum clauſtra incluſiſti, & tales nuptias peregiſti, atque Hephæſtionem ſupra modum amaſti. Vnum eſt quod ſolum laude dignum abs te geſtum audivi, quòd à Darii uxore formoſa tibi temperaſti, & matris ac filiarum ejus curam ſuſcepiſti: opus certè regium. *Al.* Sed in ſubeundis periculis alacritatem non laudas pater, ut quum apud Oxydracas primus intra mœnia deſilii, totque vulnera accepi? *Ph.* Non laudo, Alexander. Non quòd non decorum eſſe putem vulnerari quandoque Imperatorem,

1 Προδοσίαις] Tangit patris cauponium, de quo Demoſt. alii. *Bourd.*

2 Κανδύν] Χιτῶνα Περσικὸν ποικιλτὸν leg. Suid. Heſych. dico ad Heliod. lib. 7. de tænia dictum antea. *Idem.*

λία, καὶ εὐκινδυνόν ἐστι πρᾶτε, ἀλλ' ὅπι σὺ τοιοῦτο ἥκιστα συνίφερε. Ἠιὸς γὰρ εἶναι δοκῶν, εἰ ποτε τρωθείης, καὶ βλέποιέν σε Φοβούμενοι καὶ πολέμου σκηνιζόμενοι, αἵματι ῥεόμενον, οἰμώζοντα ἐπὶ τῷ τραύματι, ταῦτα γὰρ ὡς ἐν τοῖς ὁρῶσι. καὶ ὁ Ἄμμων, γέλως, καὶ ψεύδεσθαι ἡλέγχθη. καὶ οἱ σοφῆται, κάλαμοι. ἢ τίς σοι ἂν ἐγκαλέσειν ἐρᾷ τὸν Διὸς υἱὸν λειποψυχοῦντα, δεόμενον τῆς ἰατρῶν βοηθείας; νῦν μὲν γὰρ ὑπότι ἤδη πέφυκας, σὺκ οἶδ' ὁπόσοις εἶναι τὰς τῶν σωμάτων σκευὰς ἐπικερτομοῦντες, ὁρῶντες τὸν νεκρὸν ἤδη πεπαιδευκότα κείμενον, μυδῶντα ἤδη, καὶ ἐξωδηκότα, καὶ νόμον σωμάτων ἁπάντων; ἄλλως τε, καὶ τὸ χρῆσιμον ὁ Ἴφης Ἀλέξανδρε, τὸ ἀφ' τοῦτο κρατεῖν ῥᾴδιος, πολύ σε τῆς λέξης ἀφηρεῖτο τὸ κρίβδυλον. πᾶσι γὰρ ἰδίᾳ σὺδεὶς νῦν θεὸς γίνεσθαι δοκεῖν. Αλε. ὑ ταῦτα φρονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ, ἀλλ' Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ σύμμικτον πεῖσασί με. καίτοι τὸν Ἄορνον σκεύη ὑθ' ἑτέρου σκεύους λαβόντα, ἐγὼ μόνος ἐχαιρωσάμην. Φι. ὁρᾷς ὅτι ταῦτα ὡς υἱὸς Ἄμμωνος λέγεις, ὃς Ἡρακλεῖ καὶ Διονύσῳ ἐξισάζειν σαυτὸν, καὶ σὺκ αἰσχύνῃ ὦ Ἀλέξανδρε, ὠδὶ τὸ τύφος ἀπορριψάσῃ, καὶ γνώσῃ σαυτὸν, καὶ συνῇς ἤδη νεκρὸς ὤν;

rem, & in subeundis periculis prætentare viam: sed quòd illud ex re tua minimè erat. Etenim pro Deo habitus, si quando vulnus acciperes, tequeviderent bello raptim efferri, sanguine manantem, & vulnus mœrentem, spectatoribus hæc erant ridendi argumentum. Adde quod Ammon præstigiator, & mendacii reus vates arguebatur, & assentationis, prophetæ illius. Ecquis risum continuisset conspicatus Jovis filium animo deficientem, & ope medicorum indigentem? Nunc verò quum jam vita functus es, non multos esse putas qui fictionem illam irrideant & maledictis carpant, quum Dei cadaver porrectim stratum, putridum jam & tumidum, juxta corporum omnium morem, vident? Cæterùm quod ais, Alexander, tibi fuisse conducibile, quò facilius rerum potireris: id multum gloriæ rebus à te præclarè gestis detraxit. Nam etsi hæc à Deo geri viderentur, Diis tamen longè inferiora agere visus es. *Al.* Haudquaquam hæc de me sentiunt homines: sed me cum Hercule & Baccho comparabilem statuunt. Quam enim Aornum neuter ipsorum cepit, ego solus facilè subegi. *Ph.* Vides ut ista tanquam Ammonis filius dicis, quando cum Hercule & Baccho te ipsum comparas, & ut non erubescis Alexander, nec arrogantiam dediscis, nec te ipsum cognoscis, nec jam mortuus sapis?

ΑΧΙΛΛΕΩΣ, ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΧΟΥ.

ΑΝΤΙΛΟΧΟΣ.

Οἷα περὶ τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ τε Ὀδυσσέως σοι εἴρηται τῇ ἑσπέρᾳ τεθνάτων, οὐκ ἀγεννῆ καὶ ἀνάξια τῶν διδασκάλων ἀμφοῖν, Χείρωνός τε, καὶ Φοίνικος; ἠκροώμην γὰρ ὑπὸ ἕω σου βαλιοῦ ἱππάρχης ὤν, ἠτυχίαν παρά τινι τῶν ἀκλήρων; ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη, μόχθον ἢ πάντων ἀνάσσειν τῶν νεκρῶν. ταῦτα μὲν οὖν ἀγχίνου τινὸς φρύγα δεῖλον, καὶ πέρα τοῦ καλῶς ἔχοντος φιλόζωον ἴσως ἐχρῆν λέγειν. τὸν Πηλέως δ' υἱόν, τὸν φιλοκινδυνότατον ἡρώων ἁπάντων, τοσαύτην ὕστερον τῆς αὐτοῦ ἀρετοειδοῦς, πολλῆ ἀσχύνῃ, καὶ σωφρονίστως τῶν τὰ πεπραγμένα σοι εἰς τὸν βίον. ὃς ἐξὸν ἀκλεῶς ἐν τῇ Φθιώτιδι πολυχρόνιον βασιλεύειν, ἐκὼν ἀπεῖλε τὸ μὴ φ' ἁρπαγῆς δεξιᾶς θανεῖν. Αχ. ὦ παῖ Νέστορος, ἀλλὰ τότε μὲν ἄπειρος ἦν τῶν σῶν τοιούτων ὤν, τὸ βέλτιον σκέψασθαι ὑποτρέσας· νῦν δὲ συνίημι ἤδη, ὡς σκέψη μὲ ἀναφελὴς, εἰ καὶ ὕ, τι μάλιστα οἱ ἄνω ῥαψῳδήσωσι. μὴ νεκρῶν δ', ἀμφιπλία. καὶ ὅπου τὸ καλὸν

ACHILLIS ET ANTILOCHI.

ANTILOCHVS.

Quænam sunt illa Achilles quæ de morte Vlyssi pridie dicebas, nec generosa, nec ambobus tuis præceptoribus Chirone & Phœnice digna? Etenim audiebam cum diceres te malle rusticam vitam agendo, inopiam cui victus non suppeteret multus, operam locare, quàm defunctis omnibus imperare. Hæc certè ignavi hominis verba, Phrygem quempiam meticulosum, atque vitæ amatorem immodicum pronunciare forsitan decuisset. Sed Pelei filium, & in adeundis periculis heroum omnium alacerrimum, tam humilia de se cogitare, pudendum valdè, & rebus in vita præclarè ab ipso gestis planè contrarium. Nam cùm in Pthiotide ad longam usque senectam regnare tibi licuisset, sed citra gloriam, lubens tamen gloriosam mortem prætulisti. *Ach.* At ô Nestoris fili tunc ignarus eram eorum quæ hic sunt, & utrum eorum esset præstantius, nesciebam: itaque infœlicem illam gloriolam vitæ anteponebam. At nunc tandem intelligo quàm ea sit inutilis: & si sint apud superos, qui quàm maximè res præclarè gestas carmine celebrent. Mortuorum autem unus est omnium honos. Nec illa pulchritudo

1 Οἷα περὶ] Dialog. ex his versib. Odyss.

Μὴ δή μοι θάνατόν γε παραύδα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ
Ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
Ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.

Cætera item ex variis locis Homeri. *Bourd.*

1 ὦ Καλ-

ἐκεῖνο ὦ Ἀντίλοχε, ὅτι ἡ ἰσχὺς παρῆται. ἀλλὰ κείμεθα ἅπαντες ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ζόφου ὁμοίως, καὶ κατ' ἴσην ἀλλήλων διαφερόντως. καὶ οὔτε οἱ τῶν Τρώων νεκροὶ δεδίασί με, οὔτε οἱ τῶν Ἀχαιῶν θεραπεύουσιν. ἰσοτελὴς γὰρ ἀκεραίοις, καὶ νεκρὸς ὅμοιος, ἡμῖν κακὸς, καὶ ἐσθλός. ταῦτά με ἀνιᾷ, καὶ ἄχθομαι, ὅτι μὴ βιοτεύων ζῶν. Ανθ. ὅμως τί ἂν ἄν τις παθοι ὦ Ἀχιλλεῦ; ταῦτα γὰρ ἔδοξε τῇ φύσει, πάντως ἀποθνήσκειν ἅπαντας. ὥστε χρὴ ἐμμένειν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ ἀνιᾶσθαι τοῖς διαπεπραγμένοις. ἄλλως τε, ὁρᾷς τοὺς ἐπαίρων ὅστις ἐπὶ σὲ ἔρχεται; μικροὶ γὰρ οἱ Ὀδυσσεῖς ἅπαντες. Φέρε γὰρ τὴν Πηνελόπειαν ἢ τὴν Ναυσικάαν, καὶ τὸ μὴ μόνον αὐτὸν πεπονθέναι. ὁρᾷς τὴν Ἡρακλέα, καὶ τὸν Μελέαγρον, καὶ ἄλλους θαυμαστοὺς ἄνδρας, οἳ οὐκ ἂν οἶμαι δέξαιντο ἀνελθεῖν, εἴ τις αὐτοὺς ἀναπέμψειε θητεύσοντας ἀκλήροις καὶ ἀπείροις ἀνθρώποις; Αχ. ἐπαρκὴς μὲν ἡ παράπεισις. ἐμὲ γοῦν οὐκ οἶδ' ὅπως ἡ μνήμη τοῦ πρόσθεν βίου ἀνιᾷ. οἶμαι γὰρ ὑμῶν ἕκαστον. εἰ γὰρ μὴ ὁμολογεῖτε, ταύτην χείρους ἐστὲ, καθ' ἡσυχίαν αὐτὸ πάσχοντες. Ανθ. ἄκ. ἀλλ' ἀμείνων ὦ Ἀχιλλεῦ. τὸ γὰρ ἀνωφελὲς καὶ λέγειν ὁρῶμεν. σιωπᾶν γὰρ, καὶ φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι, δέδοται ἡμῖν, μὴ καὶ γελᾶν ὄφλοιμεν ὥσπερ σὺ, τοιαῦτα εὐχόμενοι.

do Antiloche, nec robur corporis adeſt. Sed ſimiles omnes, & alii ab aliis nihil diſcrepantes ſub eadem caligine jacemus: nec me Trojanorum manes verentur, nec Græcorum venerantur: ſed exquiſita eſt juris æquabilitas, ſimiliſque alter alteri defunctus, ſive ignavus, ſive ſtrenuus fuerit. Hæc ſunt quæ me torquent & ob quæ doleo, quòd non potiùs vivo & operam loco. *Ant.* At verò Achilles, quid agat quiſpiam? Naturæ namque viſum eſt ut omnes omnino moriantur. Itaque par eſt te legi obtemperare, nec ſtatutis diſcruciari: præſertim cùm videas tuos tuiſſe ſocios quotquot adiimus, & paulò poſt adventurus ſit Vlyſſes. Affert autem ſolatium ſocietas in ferendis malis. Vides Herculem, Meleagrum, alioſque admirabiles viros, qui ni fallor redeundi conditionem non acciperent, ſi quis eos mittere vellet ad inopes, & victus indigos, ut illis pro mercede ſervirent. *Ach.* Hæc ſociorum quidem eſt admonitio: ſed neſcio quo pacto memoria eorum quæ in vita fiunt, impendiò me cruciat, & veſtrum unumquemque ita affici arbitror. Quod ni confiteamini, eò deteriores eſtis, quòd hæc toleratis. *Ant.* Minimè: ſed longè meliores Achilles: quippe qui intelligimus quam ſit inutile de iis verba facere. Silere enim, & caſus patienter ferre nobis conceſſum eſt, ne ſi talia in votis habeamus, ridiculi quemadmodum tu, ſimus.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

DIOGENIS ET HERCVLIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Οὐχ Ἡρακλῆς οὗτός ἐστι; ἔμοιγε ἄλλου μὰ τὸν Ἡρακλέα. τὸ τόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντή, τὸ μέγεθος, ὅλος Ἡρακλῆς ἐστιν. εἶτα τέθνηκε Διὸς υἱὸς ὤν; εἰπέ μοι [1] ὦ καλλίνικε, νεκρὸς εἶ; ἐγὼ γάρ σοι ἔθυον ὡσὲρ θεῷ ὄντι. Ἡρα. καὶ ὀρθῶς ἔθυες. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἐν οὐρανῷ τοῖς θεοῖς συνέστι, [2] καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην. ἐγὼ δὲ εἴδωλον εἰμὶ αὐτοῦ. Διο. πῶς λέγεις εἴδωλον; καὶ δυνατὸν ἐξ ἡμισείας μέν πως θεὸν εἶναι, τεθνάναι δὲ τὸ ἡμίσυ; Ἡρα. ναί. σὲ γὰρ ἐκεῖνον τεθνηκέναι, ἀλλ' ἐγὼ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ. Διο. μαθήσεται. [3] ἀνταυδήσω σε τῷ Πλάτωνι περὶ ὧν ἐαυτῶν. καὶ σὺ νῦν αὖτ' ἐκείνου νεκρὸς εἶ. Ἡρα. τί οὖν τί; Διο. πῶς δ' οὐκ ἀνεμάνης ὢν ὁ Αἰακός, εἰ μὴ ὄντα ἐκεῖνον, ἀλλὰ παρεδίδαξε τὸν ὑποδόλιμαῖον Ἡρακλέα παρεῖναι; Ἡρα. ὅτι ἐώκεσαν ἀκριβῶς. Διο. ἀληθῆ λέγεις. ἀκριβῶς γάρ, ὥστε αὐτὸς ἐκεῖνος εἶναι. ἔοικε γοῦν μὴ τὸ ἀνόητον ἐσί. σὺ μὲν οὖν ὁ Ἡρακλῆς, τὸ δὲ εἴδωλον γαμήσας τὴν Ἥβην θεοῖς τοῖς θεοῖς. Ἡρα. θρα-

DIOGENES.

Annon Hercules hic est? non alius mehercule. Arcus, clava, leonina pellis, statura, totus denique Hercules est. An è vita decessit, qui Iovis erat filius? Dic mihi quæso Victorioſe, mortuus-ne es? Ego enim tibi tanquam Deo in terris sacra faciebam. *Herc.* Rectè quidem sacrificasti. Ipse enim Hercules in cœlo cum Diis versatur, & habet pulchram cruribus Heben. Ego verò ejus sum imago. *Diog.* Quid dicis, imago Dei es? & fieri-ne potest vt quispiam dimidia parte sit Deus, & dimidia moriatur? *Herc.* Etiam. Non enim ille mortuus est: sed ego qui ejus sum imago. *Diog.* Intelligo rem. Te sui succedaneum Plutoni dedit, & nunc pro ipso mortuus es. *Herc.* Tale quid est. *Diog.* Quo pacto igitur accuratè animadvertens Æacus, non novit te non esse illum, sed hunc supposititium Herculem admisit? *Herc.* Quoniam ille ipse esse videor. *Diog.* Vera dicis: planè enim illi similis es, ita ut ipsemet ille sis. Vide igitur ne contra sit: ut tu quidem sis Hercules, tua verò imago apud Deos Hebem in uxorem duxerit. *Herc.* Audax

es

1 Ὦ Καλλίνικε.] Sic erat scribendum. Herculis cognomen ex Hymno Archilochi qui decantabatur in ludis Olympicis, cujus initium Καλλίνικ' ἄναξ Ἡράκλεες. sic in Piscat. *Bourd.*

2 Καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.] Ex Homero, hymno Herculis. *Idem.*

3 Ἀνταυδήσω.] Sic in Dialogo Zenophantæ & Callidemidæ, & in Cataplo, sive Tyran. hac pag. dixit ὑποδόλιμαῖον. dico alibi. *Idem.*

1 Περι-

σὺς εἶ, καὶ λάλος. καὶ εἰ μὴ πανοῦργον σκάπτον ἐς ἐμὲ, εἶσῃ αὐτίκα οἷος θεῖος εἴδωλόν εἰμι. *Δι.* τὸ μὲν τόξον γυμνὸν, καὶ ἕτοιμον. ἐγὼ δέ, τί ἂν ἔτι φοβοίμην σε, ἄπειρον πολιτικῆς; ἀτὰρ εἰπέ μοι πρὸς σοῦ Ἡράκλεις, ὁπότε σκεῖνος ἔζη, συνῆς αὐτῷ, καὶ τότε εἴδωλον ἦν; ἢ εἷς μὲν ἦσθα τὸν βίον, ἐπεὶ δὲ ἀπηλάνεσθε, ἀμφιτρύωνες, ὁ μὲν, εἰς θεοὺς ἀπέπλευσε, σὺ δὲ τὸ εἴδωλον, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, εἰς ᾅδου πάρῃ; *Ηερ.* ἐχαλεπάνατε γοῦν μοι μηδὲ ἀποκεῖναι τοὺς ἄνδρας ἐπὶ πᾶσι [1] ἐρεχθεῖδαις. ὅμως δέ γε ἐν τῷ τοῦτ' ἄκυρον. ὁπόσον μὲν Ἀμφιτρύωνος τὸ τοῦ Ἡρακλέους ἦν, τοῦτο πέπτωκε, καὶ εἰμὶ ἐγὼ σκεῖνο πᾶν. ὃ δὲ ἦν ἐκ Διὸς, οὐ μέρος σωίεσι τοῖς θεοῖς. *Δι.* σαφῶς νῦν μανθάνω. δύο γάρ φῂς ἔτικτεν ἡ Ἀλκμήνη κατὰ τὸ αὐτὸ Ἡρακλέας, τὸν μὲν, τοῦ Ἀμφιτρύωνος, τὸν δὲ, τοῦ Διός. ὥστε ἐλεληθότα διδύμοιν ὄντοιν ὁμομήτροιοι. *Ηερ.* οὐκ ἔχω ἀποκρίνεσθαι. ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἦμεν. *Δι.* οὐκοῦν ἔγωγε μαθεῖν τοῦτο ῥᾴδιον, συμβάντος δύ' ὄντας Ἡρακλέας, ὁπότε σὺ μὴ ὥσπερ ἱπποκενταυρὸς ἦς ἦτε, εἷς ἦν συμπεφυκότε, ἄνθρωπος, καὶ θεός. *Ηερ.* εἰ γὰρ καὶ πάντες ἅπαντες δεικνύοιεν συγκείμενον ἐκ δυοῖν, ψυχῆς, καὶ σώματος; ὥστε τί τὸ κωλύον εἴη, τῷ μὲν ψυχὴν οὖσαν ἐρασταὶ εἶναι, ἅτε ἦν ἐκ Διὸς, τὸ δὲ θνητὸν ἐμὲ, ὥσπερ τοῖς νεκροῖς; *Δι.* ἀλλ' εἰ βέλτιστε Ἀμφιτρυωνιάδη, κελεύοις ἂν τοῦτ' ἔλεγες, εἰ σῶμα ἦσθα. νῦν δὲ ἀσώματόν τι εἴδωλον εἶ. ὥστε κινδυνεύεις τριπλοῦν ἤδη ποιῆσαι τὸν Ἡρακλέα. *Ηρ.* πῶς τριπλοῦν; *Δι.* ὧδέ πως. εἰ γὰρ ὁ μὲν

es admodum & loquax: ac nisi me cavillari defieris, senties quamprimum qualis Dei imago sim. *Diog.* Nudus quidem & paratus est arcus. Sed quid te timeam ego semel mortuus cùm sim? Verùm dic mihi per tuum Herculem, quando vivebat ille, an tunc etiam ipsius imago existens cum ipso versabaris? an verò unus in vita eratis, post mortem verò separati alter quidem ad Deos avolavit, tu verò imago, ut par erat, ad inferos venisti? *Herc.* Decebat certè nequaquam respondere viro de industria cavillanti. Attamen hoc audi. Quicquid Amphitryonis in Hercule erat, interiit, & ego illud omne sum: quod autem Jovis, in cœlo cum Diis versatur. *Diog.* Perspicuè intelligo. Duos, ut ais, Hercules eadem vice peperit Alcmena, hunc quidem ex Amphitryone, illum verò ex Jove, ita ut eodem in utero gemini lateretis. *Herc.* Minimè, stolide. Idem enim ambo eramus. *Diog.* Non facile est hoc intelligere duos esse compositos Hercules, nisi si quemadmodum Hippocentaurus aliquis, in unum homo & Deus copulati estis. *Herc.* Annon omnes ita tibi videntur ex duobus componi, anima videlicet & corpore? Itaque quid prohibet quominus anima quidem, quæ erat ex Jove, in cœlo sit, ego verò mortalis apud manes? *Diog.* At ô Amphitryoniades optime, rectè sanè dixisses, si corpus esses: nunc autem incorporea es imago. Itaque periculum est te jam triplicem fecisse Herculem. *Herc.* Quonam modo triplicem? *Diog.* Hoc modo. Nam si unus

1 Ἐρεχθεῖδαις] Φιλοσοφεῖται, φλυαρεῖται. Bourd.

1 Ἀμ-

ἂς σὺ ὑφαινῇ, ὁ δὲ, παρ' ἡμῖν σὺ τὸ εἴδωλον, τὸ δὲ σῶμα ὁ Οἴτη κόνις ἤδη γεγόμφυον, τρία δὴ ταῦτα γίνεται. Ε σκόπει ὁπόταν δὴ πατέρα τρίτον ἐπινοήσεις τοῦ σώματος. Ηρα. θρασύς γε εἶ, καὶ σοφιστής. τίς δὲ Ε ὢν τυγχάνεις; Διο. Διογένους Ε σινωπέως εἴδωλον. οὗτος δὲ, ὁ μὴ Διὶ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν, ἀλλὰ τοῖς βελτίστοις νεκρῶν συοίμι, Ὀμήρῳ, καὶ τοσαύτης ψευδολογίας καταγελῶν.

unus in cœlo est, tu verò apud nos imago, corpus autem in Oeta jam in cineres redactum, utique tria hæc sunt. Animadverte igitur quem tertium patrem corpori excogitabis. *Herc.* Audax es, & sophista. Sed quisnam es? *Diog.* Diogenis Sinopensis imago. Ipse autem per lovem, minimè cum Diis immortalibus, sed cum mortuorum optimis conversor, Homerum atque hujusmodi fabulas irridens.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΑΝΤΑΛΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Τί κλάεις ὦ Τάνταλε; ἢ τί σαυτὸν ὀλίγῃ, ἐπὶ τῇ λίμνῃ ἑστώς; Ταν. ὅτι ὦ Μένιππε, διαλωλα ὑπὸ δίψους. Με. ἵνα μὴ ἐπικύψας πίῃν, ἢ καὶ νὴ Δί' ἀρυσάμενος κοίλῃ τῇ χειρί; Ταν. ἔδειν ὀφελον εἰ ἐπικύψαμι. φεύγει γὰρ τὸ ὕδωρ ἐπισᾶν προσιόντα αἰεὶ ἠτεμί με. ἐὰν δέ ποτε καὶ ἀρύσωμαι, καὶ προσενέγκω τῷ στόματι, ὑπὸ φθόνου βρίξας ἄκρον τὸ χεῖλος. καὶ μέχρι τῶν δακτύλων διαφρυεῖ, ὥστε οἶδ' ὅπως αὖθις διαλάβοι ξηρὸν τὸν χεῖρα μου. Με. περιμένειν ἐμὲ πάρεχε ὦ Τάνταλε. ἀτὰρ εἰπέ μοι, τί γὰρ καὶ δεῖ πιεῖν; ὑ γὰρ σῶμα ἔχεις. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν ἐν Λυδίᾳ που τεθαπται, ὅπερ καὶ πεινᾷ, καὶ διψᾷ ἐδυνάτο. σὺ δὲ ἡ ψυχὴ, πῶς ἂν ἔτι ἢ διψώης, ἢ πίνοις; Ταν. τοῦτ' αὐτό ἡ κόλασίς ἐστι, τὸ διψᾷν μου τὴν ψυχὴν ὡς σῶμα ἔχοντα. Μη. hoc supplicii genus est ut anima sitiar, ac si sit corpus. *Men.* Sed

MENIPPI ET TANTALI.

MENIPPVS.

Quid fles Tantale? aut quid stagno imminens tuam fortunam deploras? *Tan.* Quoniam siti pereo Menippe. *Men.* Vsque adeò piger es ut non vel pronus incumbens, vel sanè cava vola hauriens, bibere noris? *Tan.* Nihil profecero si procumbam: fugit enim aqua simul atque me propiùs admoveri sensit. Quòd si aliquando hausero & ori admovero, priùs effluxit quàm summa rigem labia: atque inter digitos effluens aqua, haud scio quomodo rursus manum meam aridam relinquit. *Men.* Prodigiosum quiddam pateris Tantale. Verùm dic mihi, quorsum opus est bibere? corpus enim non habes: idque quod esurire & sitere poterat, in Lydia sepultum est. Tu verò cùm sis anima, quî postea sitire queas, aut bibere? *Tan.* Atqui

hoc

ἀλλὰ τοῦτο μὲ ὕστις πιστύσομαι, ἐπεὶ φῄς τὸ δίψος κολάζεσθαι. τί οὖν σοι τὸ δεινὸν ἔσται; ἢ δείδιας μὴ σὺ δίψει ὑπὸ ποτοῦ ἀπολήγῃς; οὐκ ὁρῶ ἄλλον μοι τοῦτον ἄδην, ἢ βαίνοιεν σὺτοῦτον εἰς ὕπερον τόπον. Tan. ὀρθῶς μὲ λέγεις. καὶ τοῦτο οὖν ἐν μέρει τὸ κολάδικης, τὸ ἐπιθυμεῖν πιεῖν, μηδὲν δεόμενον. Me. ληρεῖς ὦ Τάνταλε, καὶ ὡς ἀληθῶς ποτοῦ δεῖσθαι δοκεῖς, ἀκρήτου γε ἐμεσθόρου τῆ Δίκη. ὅστις τοιαυτίον τοῖς ὑπὸ λυτιώντων κυνῶν διδηγμένοις πίνουσας, ἢ τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὴν δίψαν προσοδημῶντα. Tan. ὑδὲ τὴ ἐλλιβόρου ὦ Μένιππε ἀναίνομαι πιεῖν. γέναιτό μοι μόνον. Me. θαῤῥεῖ ὦ Τάνταλε, ὡς ὕτι σὺ ὕτε ἄλλον πίεσθαι τῶν νεκρῶν. ἀδύναιο γάρ. καίτοι ἅ πάντες ὥσπερ σὺ οὐ κολάδικης δίψῶσι, καὶ ὑδατοποτοῦντες ἀκ ὑποπεμένοντες. hoc ita habere credamus, ſiquidem affirmas te ſiti puniri. Quid ergo acerbi hinc tibi accidere poterit? Num metuis ne potus inopia moriare? At equidem haud video alteros inferos, neque locum alium in quem morte demigres. *Tan.* Rectè quidem dicis. Verùm hoc ſupplicii genus eſt, ſitire cùm nihil ſit opus. *Men.* Deſipis Tantale: & uti verum tibi fatear, non alio potu, quàm veratro mero, videris indigere. Nam tibi contrarium accidit atque iis quos rabioſi canes momorderint, ut qui non aquam, quemadmodum illi, ſed ſitim horreas. *Tan.* Ne veratrum quidem recuſarim bibere, Menippe, ſi liceat modò. *Men.* Bono iis animo Tantale, pro comperto habens, neque te, neque mortuorum quemquam bibiturum. Nec enim fieri poteſt: quanquam non omnibus, quemadmodum tibi, pœna irrogata eſt ut ſitiant, aqua illos non expectante.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Πῶς ἔχ οἱ καλοὶ εἰσιν, ἢ αἱ καλαὶ ὦ Ἑρμῆ; ξεινάγησόν με νέηλυν ὄντα. Ερ. ἀ σχολὴ μὲν ὦ Μένιππε. πλὴν κατ' ἐκεῖνο αὐτὸ λάβλεψον, ὡς ἐπὶ τὰ δεξιὰ, ἔνθα Υάκινθός τέ ἐστι, καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεύς, καὶ Ἀχιλλεύς, καὶ Τυρὼ, καὶ Ἑλένη, καὶ Λήδα, καὶ ὅλως, τὰ ἀρχαῖα κάλλη πάντα. Με. ὀστᾶ μόνον ὁρῶ, καὶ κρανία, καὶ σαρκῶν γυμνὰ, ὕμοια

MENIPPI ET MERCVRII.

MENIPPVS.

At ubinam ſunt formoſi illi ac formoſæ Mercuri? ducito me docetoque ut pote recens huc profectum hoſpitem. *Merc.* Non mihi licet per ocium Menippe: verùm illuc dextrorſum reſpice. Illic & Hyacinthus eſt, & Narciſſus, & Nireus, & Achilles, & Tyro, & Helena, & Leda: denique quicquid eſt veterum formarum. *Men.* Oſſa tantùm video, & renudatas carnibus calvarias, pleraque omnia ſimi-

πὶ πολλά. Ερ. καὶ μὴν ἐκεῖνά ἐστιν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι τὰ ὀφθᾶ, ὧν σὺ ἔοικας καταφρονεῖν. Με. ὅμως τῶν Ἑλένην μοι δεῖξον. ἃ γὰρ ἂν Δαναοίδων ἔγωγε. Ερ. τυτὶ τὸ πρᾶγμόν ἡ Ἑλένη ἐστίν. Με. εἶπε αἰ χιλιαι νῆες Δι' τῦτο ἐπληρώθησαν ἐξ ἁπάσης Ἑλλάδος, καὶ τοσῦτοι ἔπεσον Ἕλληνές τε καὶ βάρβαροι, καὶ τοσαῦται πόλεις ἀνάστατοι γεγόνασιν; Ερ. ἀλλ' οὐκ εἶδες ὦ Μένιππε ζῶσαν τὴν γυναῖκα. ἔφης γὰρ ἂν καὶ σὺ [1] ἀνεμείσητον εἶναι, τοιῆσδ' ἀμφὶ γυναικὶ, πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν. ἐπὶ καὶ τὰ ἄνθη ξηρὰ ὄντα, εἰ τις βλέποι ἀποθεβλημένα τὴν βαφὴν, ἄμορφα δηλονότι αὐτῷ δόξει. ὅστις μέντοι αὐτῆς, καὶ ἔχει τὴν χροιὰν, καλλίστη ἐστίν. Με. ἀκῦν τῦτο ὦ Ἑρμῆ παυσάτω, εἰ μὴ σωίσουσι οἱ Ἀχαιοὶ τῶν πρώγμα τοσῦτο ὀλίγου χρονίᾳ, καὶ ῥᾳδίως ἀπανθήσει τε καὶ πονήσει. Ερ. ἀ χολὴ μοι ὦ Μένιππε συμφιλοσοφεῖν σοι. ὅστε ἐπιλεξάμενος τόπον, ἔνθα ἂν ἐθέλῃς, κεῖσο καθαλῶν σαυτόν. ἐγὼ δ', τὰς ἄλλας νεκρὰς ἤδη μετιὼν σκοπήσομαι.

milia. *Merc.* Atqui hæc ſunt quæ poëtæ cuncti mirantur, oſſa ſcilicet, quæ tu videris contemnere. *Men.* Helenam mihi commonſtra, ipſe enim non poſſim eam dignoſcere. *Merc.* Hæc calvaria, Helena eſt. *Men.* Et hujus gratia mille naves ex univerſa Græcio impletæ ſunt, totque Græci & Barbari ceciderunt, totque urbes everſæ ſunt. *Merc.* At non vidiſti Menippe, vivam hanc mulierem: nam tu quoque dixiſſes vitio vertendum non eſſe, *Pro tali muliere diu tolerare labores*, Siquidem ſiquis arefactos flores abjecto decore coloris contempletur, deformes nimirum ipſi videantur: at iidem donec florent, & colorem obtinent, ſunt ſpecioſiſſimi. *Men.* Proinde illud demiror Mercuri, ſi Græci non intellexerint ſeſe pro re uſque adeò momentanea, quæque tam facilè emarceſceret, laborare. *Merc.* Non mihi vacat Menippe, tecum philoſophari. Quare delecto loco ubicunque velis, proſterne temet, ac recumbe. Ego verò mortuos alios traducam.

1 Ἀνεμείσητον] Ex Homeri Iliad. 3. ἀ Νέμεσις. Ariſtæn. alii. *Bourd.*

ΑΙΑΚΟΥ, ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ, ΜΕΝΕΛΑΟΥ, ΚΑΙ ΠΑΡΙΔΟΣ.

ΑΙΑΚΟΣ.

Τί ἄγχεις ὦ Πρωτεσίλαε τὴν Ἑλένην ὡθούμενος; Πρ. ὅτι Δι' τυτὶν ὦ Αἰακὲ ἀπέθανον, [1] ἡμι-

ÆACI, PROTESILAI, MENELAI, ET PARIDIS.

ÆACVS.

Quamobrem Proteſilae, in Helenam irruens, illam ſtrangulas? *Prot.* Quoniam ejus cauſa Æace, im-

1 Ἡμιπλῆ] Ex Ilia. 2. Philo. Heroic. ex quib. hic dial. & dial. Plutonis & Pro-

πλῆ μὲν τὸν δόμον καπηλεῖον, χήραν τε τὴν νεόγαμον γυναῖκα. Αἰ. αὐτὰ τοίνυν τὸν Μενέλαον, ὅτις ὑμᾶς ὑπὲρ τοιαύτης γυναικὸς ἐπὶ Τροίαν ἤγαγεν. Πρω. οὐ λέγεις. ἐκεῖνόν μοι αἰτιατέον. Μεν. σὺν ἐμοὶ ὦ βέλτιστε, ἀλλὰ δικαιότερον τὸν Πάριν, ὃς ἐμοῦ ξένου τὴν γυναῖκα ἁπάντα τὰ δίκαια ὠχόμενος ἁρπάσας. ὥστε γὰρ οὐχ ὑπὸ σοῦ μόνου, ἀλλ' ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων ἄξιον ἄγχεσθαι, τοσούτοις φονεῦσι αὐτὸν μαχομένον. Πρω. ἄμεινον ὥστε. σὺ τοιγαροῦν ὃ δύνασαι, σὸν ἀφίσω ποτὶ λαὸν τὸν χειρῶν. Πα. ἄδικα ποιῶν ὦ Πρωτεσίλαε. καὶ ταῦτα, ὁμότεχνον ὄντα σοι. ἐρωτικὸς γὰρ κἀγὼ αὐτὸς εἰμι, καὶ τῷ αὐτῷ θεῷ κατοχήμενος. οἶσθα δ' ὡς ἀκούσιόν τί ἐστι, καὶ τῆς ἡμᾶς δαίμων ἀγὰ ἔνθα ἂν ἐπίλῃ. καὶ ἀδύνατόν ἐστιν ἀποπεῖσαι αὐτόν. Πρω. οὐ λέγεις. εἶτε δὴ μοι τὸ ἐρωτᾶν ἐπιτρέπεται λαβεῖν δυνατὸν ἰών. Αἰ. ἐγὼ σοι καὶ τοῦτο δ' ἐρῶ. ἀπεκεινάμην τὰ δίκαια. φησὶ γὰρ αὐτὸς μὲν, δ' ἐρᾶν τῆς Πάριδι ἴσως μαχόμενος αὐτῷ. δ' ἀνάγκη δέ σοι, ὑδέποτε ἄλλον ὦ Πρωτεσίλαε, ἢ σεαυτόν. ὃς ἐκλαθόμενος τῆς νεογάμου γυναικὸς, ἐπὶ τοσοῦτον ἐφέρεσθε τῇ Τροιάδι, ὥστε φιλοκινδύνως, καὶ ἀπονενοημένως τοσοῦτον ἐπιθέσθαι τῷ ἄλκει, δεῖξαι ἐθελήσας, δι' ὃν τοσοῦτον σὺ τῆς ἀπόθεσθαι ἀπήνεις. Πρω. ἀκοῦσαι καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ σοι ὦ Αἰακιὲ ἀπεκεινάμην δικαιότερον. ἐ γὰρ ἐγὼ τούτων αἴτιος, ἀλλ' ἡ μοῖρα, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ὥτως ἐπικεκλῶσθαι. Αἰ. ὀρθῶς. τί οὖν τούτους αἰτιᾷ.

imperfecta domo relicta, & quam nuper duxi, uxore vidua, mortuus sum. Æ. Accusa igitur Menelaum, qui vos omnes pro tali conjuge recuperanda, contra Trojam duxit. *Prot.* Rectè dicis accusandum mihi esse illium. *Men.* Nequaquam me, sed multò justiùs Paridem, qui hospiti mihi uxorem contra omne jus eripuit. Hic enim non modò abs te, verùm & ab omnibus, tum Græcis, tum Barbaris, meritò strangulari debebat, ut qui tam multis mortis causa extiterit. *Prot.* Meliùs sic: proinde te infœlix Pari, nunquam è manibus dimittam. *Par.* Injuriam feceris Protesilae, idque ei qui eandem tecum artem exercet. Nam & ipse amori sum deditus, & ab eodem Deo teneor. Nosti autem, nobis invitis quædam fieri, & nescio quem Deum ducere quocunque velit, eique repugnare impossibile esse. *Prot.* Recte dicis. Vtinam igitur Cupidinem ipsum hic comprehendere mihi liceat. Æ. At ego pro Cupidine justa tibi respondebo. Dicit enim ille. Sese quidem Paridi fortassis fuisse causam amandi: mortis verò causam tibi neminem alium, quàm te ipsum fuisse. Protesilae, qui nuper ductæ conjugis oblitus, cùm Troadi appropinquaretis, omni contempto periculo, ac velut dementatus, ante reliquos omnes exiliisti, gloriæ nimirum cupidus, propter quam etiam primus in navium egressu occisus fuisti. *Prot.* Ego etiam Æace tibi pro me ipso justiora respondebo. Neque enim horum mihi causa fui, sed fatum, & quòd jam inde ab initio ita prædestinatum fuerat. Æ. Rectè. Quid igitur hos accusas.

Protesilai, quem tangit in Charonte sive Contempl. & in Catapl. ubi quædam. *Bourd.*

ME-

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Πρὸς Διὸς Πλούτωνος ὦ Αἰακέ, ἐξηγήσασθαί μοι τὰ ἐν ᾅδου πάντα. Αι. ῥᾴδιον ὦ Μένιππε ἅπαντα· ὅσα μέντοι κεφαλαιώδη, μανθάνειν. ἀτὰρ οἶσθα μέν, ὅτι Κέρβερός ἐστιν. οἶσθα δὲ καὶ τὴν πορθμέα τοῦτον, ὃς σε διεπέρασε, καὶ τὴν λίμνην. καὶ τὴν Πυριφλεγέθοντα ἤδη ἑώρακας ἴσως. Με. οἶδα ταῦτα, καὶ σέ, ὅτι πυλωρεῖς, καὶ τὰ βασιλέα εἶδον, καὶ πάνυ Ἑλληνῶς. τοὺς δ' ἀνθρώπους μοι τοὺς πάλαι δεῖξον. καὶ μάλιστα τοὺς ἐπισήμους αὐτῶν. Αι. ἔστω μὰ Ἀγαμέμνονα. ἔστω δὲ Ἀχιλλέα. ἔστω δή, Ἴδομενέα πλησίον. ἔπειτα Ὀδυσσέα. εἶτα Αἴαντα, καὶ Διομήδη, καὶ οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων. Με. βαβαὶ Ὅμηρε, οἷά σοι τὰ ῥαψῳδιῶν τὰ κεφάλαια χαμαὶ ἔρριπται, ἄγνωστα, καὶ ἄμορφα, κόνις πάντα, καὶ λῆρος πολύς. ἀμβρωσία ὡς ἀληθῶς κεφάλια. ἔστω δή ὦ Αἰακέ, τίς ἐστι; Αι. Κῦρος ἐστί. ἔστω δή, Κροῖσος. καὶ παρ' αὐτὸν, Σαρδαναπάλου. ὁ δ' ὑπὲρ τούτους, Μίδας. ἐκεῖνος δή, Ξέρξης. Με. εἶτα σὺ ὦ κάθαρμα ἡ Ἑλλὰς ἔφριττε ζεύγνυσα μὲν Ἑλλησπόντῳ, λῃστὴν δὲ τὸν ὁρῶν πολεῖν ἐπιθυμοῦντα; οἷος δὲ καὶ ὁ Κροῖσός ἐστι; τὸν Σαρδαναπαλον δή ὦ Αἰακέ, παῖξαί μοι κἀγὼ κόρρης ἐπίπτειον. Αι. μηδαμῶς. ἀλγήσεις γὰρ αὐτῇ τὸ κρανίον γυναικεῖον ὄν. Με. ἀκέν, ἀλλὰ ἁπλοῦν μὰ πάντας ἀνθρώπους ὄπτ. Αι. βούλῃ σοὶ ἐπιδείξω καὶ τοὺς σοφούς; Με. νὴ Δία γε.

MENIPPI ET ÆACI.

MENIPPVS.

Per Plutonem, Æace, omnia mihi, quæ sunt apud inferos, expone. Æ. Haud facile, Menippe, omnia: sed quæ summatim indicari possunt, accipe. Hic quidem est Cerberus: nosti & portitorem hunc, qui te trajecit: præterea lacum & Pyriphlegethontem jam vidisti, quum ingressus es. *Men.* Hæc novi: & te aditus custodem. Regem etiam vidi, & furias. Homines verò priscos, eosque maximè qui nobiles fuerunt, ostende. Æ. Hic est Agamemnon: ille Achilles; qui propiùs assidet, Idomeneus: deinde Vlysses, postea Ajax & Diomedes, atque Græcorum præstantissimi. *Men.* Papæ Homere, ut humi projecta jacent tuarum rhapsodiarum capita, ignobilia, & informia, pulvis omnia, & meræ nugæ: caduca revera capita. Hic verò, Æace quisnam est? Æ. Cyrus est. Hic verò Crœsus, juxtaque ipsum Sardanapalus: ultra hos omnes Midas, ille verò Xerxes. *Men.* Et te ô sceleste tota exhorruit Græcia, jungentem pontibus Hellespontum, & per montes ipsos navigare affectantem? Quales verò est Crœsus? Sed huic Sardanapalo Æace, permitte mihi, ut inflicto colapho, caput demulceam. Æ. Nequaquam. Comminueres enim ipsi calvariam, cùm sit adeò muliebris. *Men.* Attamen amplexabor illum, ut pote planè semivirum. Æ. Vis ut tibi doctos etiam ostendam? *Men.* Etiam per Iovem.

Æ.

Αι. ἀσπάσιος ὑπό σοι ὁ Πυθαγόρας ἐστί. Με. χαῖρε ὦ Εὔφορβε, ἢ Ἄπολλον, ἢ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς. Πυ. νὴ, καὶ σύ γε ὦ Μένιππε. Με. σὺ δὲ χρυσοῦς ὁ μηρὸς εἶ σοι. Πυ. εὖ γε. ἀλλὰ φέρε ἴδω εἴ τι σοι ἐδώδιμον ἢ πήρᾳ ἔχεις. Με. κυάμους ὦ γαθέ. ἔστι δὲ τοῦτό σοι ἐδώδιμον. Πυ. δῶς μέσον. ἄλλα γὰρ νεκροῖς δόγματα. ἔμαθον γὰρ, ὡς οὐδὲν ἴσον κύαμοι, καὶ περιφανὴς ταπεινοφροσύνη, Αι. ἔστιν ὧδε. Σόλων ὁ Ἐξηκεστίδου, καὶ Θαλῆς οὗτοι. καὶ παρ' αὐτοὺς, Πιττακὸς, καὶ οἱ ἄλλοι. ἑπτὰ δ' οὗτοι εἰσὶν ὡς ὁρᾷς. Με. ἄλυποι ἔστε ὦ Αἰακὲ μόνοι, καὶ φαιδροὶ τῶν ἄλλων. ὁ δ' ἀποδὺς παλίμψωρος ὥσπερ ἐγκρυφίας ἀρτος, ὁ πηλὸς φλυκταίναις ὅλος ἐξωθηκώς, τίς ἐστι; Αι. Ἐμπεδοκλῆς ὦ Μένιππε, ἡμίφλεκτος ἀπὸ τῆς Αἴτνης παρών. Με. ὦ χαλκῆν βέλτιστε, τί πυθὼν σαυτὸν εἰς τὸν κρατῆρα ἐνέβαλες; Εμ. μελαγχολία τις ὦ Μένιππε. Με. ἦ μὴν Δία, ἄλλα κενοδοξίαι, καὶ τὸ φῦσον, καὶ πολὺ κόρυζα. ταῦτά σε ἀπηλάκασιν αὐτοῦ κρηπῖδα ἓν ἄξιον ὄντα. βλὼ ἀλλ' ὑδὲν σε τὸ σόφισμα ὠφέλησεν. ἐφωράθης γὰρ τεθνεώς. ὁ Σωκράτης δ' ὦ Αἰακὲ, πῶ ποτ' ἂν εἴη; Αι. μετὰ Νέστορος, καὶ Παλαμήδους ἐκεῖνος λήρει τὰ πολλά. Με. ὅμως ἐθέλομι ἰδεῖν αὐτὸν, εἴπερ σύγε οἶσθ' ἔνθα ἐστίν. Αι. ὁρᾷς τὸ φαλακρόν; Με. ἅπαντες φαλακροί εἰσιν. ὥστε πάντων ἂν εἴη τοῦτο τὸ γνώρισμα.

Æ. En tibi primus hic est Pythagoras. *Men.* Salve Euphorbe, sive Apollo, sive denique quodcunque voles. *Pyth.* Ita sanè: & tu quoque Menippe. *Men.* Annon amplius aureum illud femur habes? *Pyth.* Non: sed age cedo, siquid edule habet hæc tua pera. *Men.* Fabas, ô bone: quare nihil hic est quod tu possis edere. *Pyth.* Da modò. Nam hic apud manes alia sunt dogmata: didici enim nihil hic fabis & parentum testiculis inter se simile esse. Æ. Porrò, hic est Solon. Execestidis filius, & Thales ille: & juxta ipsos Pittacus, aliique: suntque ut vides, omnes septem. *Men.* Læti sunt, Æace, hi soli, & præter cæteros, alacres. Sed hic cinere oppletus, qualis subcineritius panis, hic crebris pustulis efflorescens, quisnam est? Æ. Empedocles Menippe, semicoctus ab Ætna monte huc profectus. *Men.* O Æripes optime: quid tibi acciderat, ut teipsum in crateris Ætnæ injiceres? *Emp.* Insania quædam Menippe. *Men.* Minimè per Iovem, sed quædam inanis gloriæ affectatio, & fastus, & multa dementia. Hæc fecerunt ut quanvis indignus, unà cum crepidis conflagrares. Verùm tamen nihil profuit tibi hoc commentum: deprehensus enim es & ipse mortuus. Vbi verò locorum est Socrates? Æ. Cum Nestoro, & Palamede ille plerunque nugatur. *Men.* Cuperem tamen ipsum videre, sicubi locorum hic esset. Æ. Videsne calvum illum? *Men.* Calvi sunt omnes: quare omnium hæc nota fuerit.

1 Χρυσοῦς ὁ μηρὸς] Passim hoc. *Bourd.*

2 Ἐγκρυφίας ἄρτος] Ὁ ἐν ἀποδύσει γλυκάνθης διὰ τὸ μὴ ἓψῆσθαι κλίβανον. Hesych. de pane *subpanè* alii dixerunt. Luciani Lexiph. sic post: *αὐτοπυρίτου*. Idem:

Αι. τ̀ σιμὸν λέγω. Με. κ̀ τοῦθ' ὅμοιον. σιμοὶ γὰρ ἅπαντες. Σω. ἐμοὶ ζητεῖς ὦ Μένιππε; Με. κ̀ μάλα ὦ Σώκρατες. Σω. τί τὰ κὰ Ἀθήνας; Με. πολλοὶ τ̀ νέων φιλοσοφεῖν λέγονται. κ̀ τὰ μὲν ἄλλα ἱκανῶς οἶμαι, οἱ δ' ἥκιστα δοκοῦσι τὸν Ἀριστιππ̃ον, κ̀ Πλάτων αὐτός. ὁ μὲν λοπτὸν μύρον. ὁ δ', τὰς κὰ Σικελίᾳ τυράννους θεραπεύειν ἐπιστάμενος. Σω. πῶς ἐμοῦ δ' τί φρονοῦσιν; Με. εὐδαίμων ὦ Σώκρατες ἄνθρωπος εἶ. τὰ γὰρ τοιαῦτα πάντες ἂν σε ἡγοῦντο. ἄνδρα μεγάλης, κ̀ πάνυ ἐγκεκύφαμεν τούτῳ. δεῖ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν, ὑμᾶς εἰδότα. Σω. κ̀ αὐτὸς ἔφασκον τοῦτα πρὸς αὐτούς. οἱ δὲ, εἰρωνείαν ᾠοντο τὸ πρᾶγμα εἶναι. Με. τίνες δ' ἔτοί εἰσιν οἱ παρὰ σέ; Σω. Χαρμίδης ὦ Μένιππε, κ̀ Φαῖδρος, κ̀ ὁ τ̃ Κλεινίου. Με. οὐκ ὦ Σώκρατες, ὅτι καὶ πάνυ μέτρῳ τῷ σαυτ̃ τίχνῃ, κ̀ οὐκ ὀλιγωρεῖς τ̃ καλῶν. Σω. τί γὰρ ἂν ἄλλο ἥδιον πράττοιμι; ἀλλὰ πλησίον ἡμῶν κατάκεισο, εἰ δοκεῖ. Με. μὰ Δί', ἐπὶ τ̀ Κεραμεικὸν γὰρ κ̀ Σαρδαναπάλου ἄπειμι, πλησίον οἰκήσων αὐτῶν. ἔοικα γὰρ οὐκ ὀλίγα μελάσειν, οἰμωζόντων ἀκούων. Αι. καίτοι ἤδη ἄπειμι, μὴ καί τις ἡμᾶς νεκρῶν λάθῃ ἀφυγών. τὰ πολλὰ δ' ἐσοῦμαι ὑμῖν ὄψει ὦ Μένιππε. Με. ἄπιθι. κ̀ γὰρ ἐγὼ ὦ Αἰακέ.

rit. Æ. Simum istum dico. *Men.* Et hoc simile est omnium: nam & simi omnes sunt. *Soc.* Mene quæris Menippe. *Men.* Etiam Socrates. *Soc.* Quo pacto res Athenis se habent? *Men.* Multi juniorum se philosophari profitentur. Ac habitum certè ipsum, & incessum, si quis aspiciat, summi philosophi videntur, admodum multi. Cæterùm vidisti qualis ad te venerit Aristippus, & Plato ipse: alter quidem olens unguenta, alter Siciliæ tyrannis adulari doctus. *Soc.* At de me quid sentiunt? *Men.* Beatus homo es ô Socrates, quod ad res hujusmodi attinet. Omnes itaque te admirabilem virum fuisse existimant, atque hæc omnia cognovisse (decet enim opinor verum hic dicere) cùm nihil scires. *Soc.* Et ipse hæc illis dicebam: sed eam rem illi simulationem esse putabant. *Men.* Sed quinam isti sunt circa te? *Soc.* Charmides, Menippe, & Phædrus, & Cliniæ filius. *Men.* Euge Socrates, quoniam & hic tuam artem exerces, nec formosos istos negligis. *Soc.* Quid enim aliud, quod sit suavius agerem? sed si videtur, prope nos recumbe. *Men.* Non per Iovem: Cræsum enim & Sardanapalum adeo, eorum accola futurus, quippe mihi videor non pauca ridenda habiturus, quum plorantes illos audiam. Æ. Ego quoque jam abeo, nequis mortuorum clam nobis aufugiat. Multa etiam aliàs videbis Menippe. *Men.* Abeas licet: etenim hæc sufficiunt Æace.

ME-

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΚΕΡΒΕΡΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ὦ Κέρβερε, συγγένης γάρ εἰμί σοι, κύων κἀγὼ αὐτὸς ὤν, εἰπέ μοι πρὸς τῆς Στυγὸς εἰ θεὸν ὁ Σωκράτης ὁπότε κατῆλθε πρὸς ὑμᾶς. εἰκὸς δέ σε γόον ὄντα, μὴ ὑλακτεῖν μόνον, ἀλλὰ κἀνθρωπικῶς φθέγγεσθαι ὁπόταν ἐθέλοις. Κερ. πόρρωθεν μέν ὦ Μένιππε, παντάπασιν ἰδικῇ ἀτρέπτῳ φωνῇ καὶ φύσει, κἂν ὑπαίνιγμα διδύναι τι δοκῶν. κἀγὼ τοῦτ' ἐμφανὲς τοῖς ἔξω ἔφην εἶναι. ἐπεὶ δὲ κατέκυψεν εἰς τὸ χάσμα, κἀγὼ εἶδον τὸ ζόφον, καὶ ἐγὼ ἐπαμέλλοντα αὐτὸν δακεῖν τοῦ κηπείου, κατέσπασα τοῦ ποδὸς, ὥστε τὰ βρέφη ἐκάκυε, κἀγὼ τὰ ἑαυτοῦ παιδία ὠδυρόμην, κἀγὼ παυτοῖος ἐγίνετο. Μεν. ἦκεν σοφιστὴς ὁ ἄνθρωπος οὗτος, κἀκ ἀληθοῦς κατεφρόνει τῶν πραγμάτων; Κερ. οὐκ. ἀλλ' ἐπίστατο ἀναγκαῖον αὐτὸ ἐόν, κατηφιάσειν, ὡς δήθεν οὐκ ἄκων πεισόμενον, ὃ πάντως ἔδει παθεῖν, ὡς γοῦν καὶ οἱ ἄλλοι. κἀγὼ ὅλως, ὦ Μένιππε γε τοιοῦτον εἶναι εἴωθα, ἕως μὲν σμικρὸν ἐστὶ, κἀνδρεῖος. τάδ' εἰδὼς, ἔλιγχος ἀκριβής. Μεν. ἐγὼ δὲ πῶς σοι κατελαλυθήναι ἔδοξα; Κερ. μόνος ὦ Μένιππε ἄξιος ἔφυς, κἀγὼ Διογένης ὡς σύ. ὅτι μὴ ἀναγκαζόμενοι ἐσῆλθε, μηδ' ὠδυρμένοι, ἀλλ' ἑκόντες γελῶντες, εἰμώζειν παρακελεύσαντες ἅπασιν.

MENIPPI ET CERBERI.

MENIPPVS.

Aeus Cerbere, quandoquidem mihi tecum cognatio quædam intercedit, cùm & ipse sim Canis, dic mihi per Stygem, qualis esset Socrates cùm huc descenderet. Verisimile est autem te, Deus cùm sis, non latrare modò, sed etiam humano more loqui, siquando velis. *Cer.* Cùm procul adhuc abesset, Menippe, videbatur vultu prorsùs constanti accedere, ac si mortem nihil omnino formidaret, iisque qui extra specum stabant hoc ipsum indicare vellet. Verùm simul atque despexit in hiatum, viditque caliginem hanc, simulque ego cunctantem illum aconito mordens, pede correptum detraxi, infantium ritu ejulabat, suosque deplorabat liberos, nihilque non faciebat in omnem speciem se convertens. *Men.* Num igitur ille erat sophista, nec verè mortem contemnebat? *Cer.* Haud verè. Cæterum ubi vidit id esse necesse, audaciam quandam præ se ferebat, quasi verò volens id esset passurus, quod volenti nolenti erat ferendum: videlicet ut spectatoribus esset miraculo. Atque in universum, de omnibus hujusmodi viris verè dicere possim: ad fauces usque specus, intrepidi sunt & fortes: intus verò quum sunt, nihil mollius neque fractius. *Men.* Ego verò quonam animo tibi visus sum descendisse? *Cer.* Vnus mortalium descendisti, ut tuo genere dignum erat, & prior te Diogenes: siquidem nec coacti, nec intrusi intrastis: verùm ultronei & ridentes, atque omnibus plorare renunciantes.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

ΧΑΡΩΝ.

ΑΝάπλει πόδα· ὦ κατάρατε τὰ πορθμία. Με. βόα, εἰ τοῦτό σοι ἥδιον ὦ Χάρων. Χα. λοιδορεῖ φημί, ἀνθ' ὧν σε διεπορθμοσάμην. Με. σὺ δ' ἂν λάβοις ὀβολὸν μὴ ἔχοντα. Χα. ἔστι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων; Με. εἰ μὴ καί ἄλλος τις, ὅτι οἶδα. ἐγὼ γοῦν, ὅτι οὐκ ἔχω. Χα. καὶ μὴν ἄγξω σε νὴ τὸν Πλούτωνα ὦ μιαρὲ, εἰ μὴ ἀποδώσεις. Με. καίτοι τῷ ξύλῳ σου παπάξεις, ἀφαλύσω τὸ κρανίον. Χα. καίτοι σὺ ἴσῃ πεπληδυκὼς τοσοῦτον πλοῦν; Με. ὁ Ἑρμῆς ὑπὲρ ἐμοῦ σοὶ ἀποδώσει, ὃς με παρέδεξε σοι. Ερ. νὴ Δία ὀναίμην, εἰ μέντοι γε καὶ ὑπερεκπνεύσει τὸν νεκρόν. Χα. οὐκ ἀποφεύξῃ μου. Με. τούτου γ' ἕνεκα νεωλκήσας τὸ πορθμεῖον, παραμένω. καίτοι ἀλλ' ὅ, γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις; Χα. σὺ δ' οὐκ ἤδεις ὡς κομίζειν οἶον; Με. ἤδειν μέν, οὐκ εἶχον δέ. τί οὖν, ἐχρῆν ἀφαιρεῖσθαί με ἀπερυκότα; Χα. μὴν ἀνωφελῆ σοι πεπλοῦκέναι; Με. οὐ φροντίζω· ὦ βέλτιστε. καὶ γὰρ ἥσθην, καὶ τὴν κώπην ἐπελαύνομεν, καὶ οὐκ ἔκλαιον μόνος τῶν ἄλλων ἐπιβατῶν. Χα. οὐδὲν πῶπω σοῦ τὰ πορθμία. τὸν ὀβολὸν ἀποδοτέον σε δεῖ. εἰ δὲ μή, ἄλλως μισθῷ. Με. καὶ οὐκοῦν ἀπαγαγέ με αὖθις εἰς τὸν βίον. Χα. χαλεπὸν λέγεις, ἵνα καὶ πληγὰς ἐπὶ τούτῳ ἀποδῶ καὶ Αἰακὸν ἀφοσιώσω. Με. μὴ σύ γε ἀλλ' ἄν. Χα. δεῖξον τί σὺ τῇ πήρᾳ ἔχεις. Με. θρῖδακας εἰ θέλεις, καὶ τὸν Ἑκάτης

CHARONTIS ET MENIPPI.

CHARON.

REdde naulum scelestè. *Men.* Vociferare, siquidem hoc tibi jucundius est Charon. *Ch.* Redde, inquam, quod pro trajectione debes. *Men.* Haudquaquam accipere possis ab eo qui non habet. *Ch.* An est quispiam qui ne obolum quidem habeat? *Men.* Sit-ne alius quispiam, equidem ignoro: ipse certè non habeo. *Ch.* Atqui præfocabo te per Ditem impurissime ni reddas. *Men.* At ego illiso baculo tibi caput diffindam. *Ch.* Num ergo te tam longo trajectu gratis transvexero? *Men.* Meo nomine Mercurius tibi reddat, ut qui me tibi tradiderit. *Merc.* Bellè mecum agatur per Iovem, si nomine mortuorum mihi sit solvendum. *Ch.* Non omittam te. *Men.* Quin igitur vel hujus gratia perge navim trahere, quamquam quod non habeo, quinam accipias. *Ch.* At tu nesciebas quid tibi fuerit afferendum? *Men.* Equidem sciebam, verùm non habebam. Quid igitur? ideóne mihi non erat moriendum? *Ch.* Solus ergo gloriabere te gratis transvectum? *Men.* Haud gratis, ô præclare: siquidem sentinam exhausi, & remum arripui, & vectorum omnium unus non ejulavi. *Ch.* Ista nihil ad naulum: obolum reddas oportet, neque enim fas est secus fieri. *Men.* Proinde me rursus in vitam revehe. *Ch.* Bellè dicis ut pro eo plagas ab Æaco accipiam. *Men.* Ergo molestus ne sis. *Ch.* Ostende quid habeas in pera. *Men.* Lupinum si velis, & Hecatæ cœnam,

τὸ δεῖπνον. Χα. πόθεν τοῦτον ἡμῖν ὦ Ἑρμῆ τὸν κύνα ἤγαγες; οἷα δὲ καὶ ἱλαρὰ ἅμα τὰ πολλὰ, τῶν ἐπιβατῶν ἀπάντων κωκυόντων, καὶ ἀποσκώπτων, καὶ μόνῳ ᾄδοντι, οἰμωζόντων ἐκείνων. Ερ. ἀγνοεῖς ὦ Χάρων ὁποῖον ἄνδρα διεπορθμεύσας; ἀλύπητον ἀκριβῶς, κἀκεῖνος αὐτῷ μέλει. οὗτός ἐστιν ὁ Μένιππος. Χα. καὶ μὴν οὐ σε λάβω ποτέ; Με. οὐ λάβῃς ὦ βέλτιστε, δὶς γὰρ οὐκ ἂν λάβοις.

nam. *Ch.* Vnde nobis hunc canem adduxisti Mercuri? tum qualia garriebat inter navigandum? vectores omnes irridens, & dicteriis incessens, unusque cantillans, illis plorantibus. *Merc.* Nescis Charon qualem virum transvexeris, plane liberum, cuique nihil omnino sit curæ. Hic est Menippus. *Ch.* Atqui si unquam posthac te recepero. *Men.* Si receperis ô præclare: bis quidem recipere non potlis.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ, ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΥ.

ΠΛΟΥΤΩΝ.

Ὦ Δέσποτα, καὶ βασιλεῦ, καὶ ἡμέτερε Ζεῦ, καὶ σὺ Δήμητερ μακαρία, μὴ ὑπερίδητε δέησιν ἐρωτικήν. Πλε. σὺ δὲ τίνος δεῆ παρ' ἡμῶν; ἢ τίς ὢν τυγχάνεις; Πρω. εἰμὶ μὲν Πρωτεσίλαος ὁ Ἰφίκλου, φυλάκιος, συστρατιώτης τῶν Ἀχαιῶν, καὶ πρῶτος ἀποθανὼν τῶν ἐπ' Ἰλίῳ. δέομαι δὲ ἀφεθῆναί με ἐπὶ ὀλίγον, ἀναβιῶναι πάλιν. Πλε. τοῦτον μὲν τὸν ἔρωτα ὦ Πρωτεσίλαε, πάντες νεκροὶ ἐρῶσι. πάλιν ὑδὺς ἂν αὖτων τύχῃ. Πρω. ἀλλ' ὁ δεῖλος ἐμαυτοῦ ἐρῶ ἔρωτι, τὴν γυναῖκα λέγω, ἣν νεόγαμον οὖσαν ἐπὶ τὴν Θετταλικὴν κατέλιπον, οὐχὶ μέλι ἀποπλέων. εἶτα ὁ ἡρωϊκώτατος ἐπὶ τῇ ἀποβάσει ἀπέθανον ὑπὸ Ἕκτορος. ὁ δὲ ἔρως τῆς γυναικὸς, ἐπὶ μεῖζόν με ἀποκινεῖ· καὶ ὦ δέσποτα. καὶ βάλοιμι κἂν σοῦ ὀλίγον ἀφῆναί με αὐτῆς, καὶ ἀναβῆναι πάλιν. Πλε. σὺ δὲ ἔπιες ὦ Πρωτεσίλαε τὸ Λήθης ὕδωρ;

PLVTONIS ET PROTESILAI.

PLVTO.

O Domine, ô rex, ô noster Iupiter, & tu Cereris filia, ne despiciatis preces amatorias. *Pl.* Tu verò quid precaris à nobis? aut quis denique es? *Prot.* Equidem sum Protesilaus Iphicli filius, Phylacensis, commilito Græcorum, qui primus eorum qui ad Ilium profecti sunt, occisus fui. Precor autem ut dimissus hinc, modicum temporis reviviscam. *Pl.* Hunc amorem, Protesilae, omnes mortui amant: sed nullus tamen ipsorum potitur eo. *Prot.* At non vitæ, sed uxoris amore teneor, quam nuper ductam domi reliqui, ad bellum navigando profectus. Deinde infelix, in egressu navium, ab Hectore occisus sum. Itaque conjugis amor, non mediocriter me torquet, Domine: voloque, si vel paululum ab ipsa conspectus fuero, rursum huc descendere. *Pl.* Non bibisti, Protesilae, Lethæam aquam?

Πρω. ἦ μάλα ὦ Δίσποτα. τὸ δ' πρᾶγμα ὑπέργηρων ἰῶ. Πλα. ἄκει τοῦτο. ἀφίξεται γὰρ ἐκείνη ποτὲ, κἂν σὺ ἀπολιπεῖν δέῃς. Πρω. ἀλλ' ἐ φίλον τὴν Ἄλκηστιν ἀναβῆναι. ἠρέθης γὰρ καὶ αὐτὸς ἤδη, κἀοίδατε οἷον τὸ ἐρᾶν ἐστιν. Πλα. εἶτα τί σε ὀνήσει μίαν ἡμέραν ἀναβιῶναι, μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ ὀδυρόμενον; Πρω. οἴμαι πείσειν κἀκείνην ἀκολουθεῖν παρ' ὑμᾶς. οὕτε ἀνὴρ ἐνὸς, δύο νεκροὺς λήψῃ μετ' ὀλίγον. Πλα. ἐ ῥᾳδίως γνώσῃ ταῦτα. ἀ δ' ἐμὲ ἐᾷ πώποτε. Πρω. ἀναμνήσω σε ὦ Πλοῦτων. Ὀρφεῖ γὰρ δι' αὐτὸν ταύτην τὴν αἰτίαν τὴν Εὐρυδίκην παρέδωτε, [1] καὶ τὴν ὁμοζυγὴν μὲν Ἄλκηστιν παρεπέμψατε Ἡρακλεῖ χαριζόμενοι. Πλα. ἀλλ' ἐπεὶς ὅτε κεφαλὴν γυμνὸν ὦν, καὶ ἀμορφον, τῇ καλῇ σε ἐκείνῃ νύμφῃ φανεῖσαι; πῶς δὲ κἀκείνη ἀφορμὴν δυνάμην; φοβήσῃται γὰρ σὲ οἶδα, καὶ φύξεταί σε. καὶ μάτην ἔσῃ τοσαύτην ὁδὸν ἀνελήλυθως. Περ. ἀκεῖν ὦ ἄνερ, σὺ καὶ τὰ ἄσσα, καὶ τὸ Ἑρμῆν κέλευσον, ἐπειδὰν σὺ τῷ φωτὶ ἤδη ὁ Πρωτεσίλαος ᾖ, κεκδικημένον σε

Prot. Etiam Domine : ſed hæc res prævaluit pondere. *Pl.* Igitur expecta : adveniet enim & illa quandoque, neque nunc quicquam opus erit ut aſcendas iterum. *Prot.* Sed moram hanc Pluto, ferre nequeo. Amaſti autem tu quoque aliquando, ac noſti, quales res, Amor ſit. *Pl.* Ecquid adeò juvabit te unum diem revivíſcere, deinde autem eadem hæc paulò poſt lugere ? *Prot.* Spero me etiam illam adducturum, ut huc ad vos ſequatur me : quare pro uno mortuo, paulò poſt duos recipies. *Pl.* Haud fas eſt iſta fieri : nec uſquam ſimile quid factum eſt. *Prot.* At ego in memoriam revocabo tibi Pluto. Nam Orpheo ob ipſam hanc cauſam Eurydicen uxorem reddidiſtis, & cognatam meam Alceſtin emiſiſtis, Herculi gratificantes. *Pl.* Optaris autem cum iſta nuda atque deformi calvaria, formoſæ illi ſponſæ tuæ in conſpectum venire ? Quo pacto autem illa etiam aſpiciat te, quæ ne dignoſcere quidem ampliùs te poterit ? Terrebitur enim ſat ſcio, teque fugiet : & fruſtra tantum iter remenſus eris. *Prot.* Proinde mi vir, huic rei remedium adhibe : ac Mercurium jube, ut poſtquam ad lucem pervenerit Proteſilaus, contactum virga, mox

[1] Καὶ τὴν ὁμοζυγὴν μὲν Ἄλκηστιν παρεπέμψατε] Si velis ſcire, lector, in quo gradu conſanguinitatis fuerint Proteſilaus & Alceſtis, en tibi ſtemma ex Apollodoro, Didymo, Pindari Scholiaſte, Plutarcho, Pauſania & aliis.

Æolus.

Creteus	Deioneus
Pelias	Phylacus
Alceſtis	Iphiclus
	Proteſilaus. *Palm.*

[1] Ἐπὶ-

τῇ ῥάδδῳ, νεανίαν ἀῤῥενωπότατον αὐτὸν, εἰ μὴ ἦν σὺ πικρῶς. Πλω. ἐπὶ Περσεφόνῃ σωθησεῖ, ἀναχωρῶν τοῦτον αὖθις, πείσας γυμφίον. σὺ δὲ μέμνησο, μίαν λαβὼν ἡμέραν.

mox in adoleſcentem formoſum convertat eum, qualis erat cùm è ſponſæ thalamo prodiret. *Pl.* Quoniam & Proſerpinæ hoc videtur, hunc ad ſuperos rurſus perductum, Mercuri, ſponſum facito. Tu verò memineris unicum diem tibi eſſe permiſſum.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΜΑΥΣΩΛΟΥ.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ὦ Κὰρ, ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς, καὶ πάντων ἡμῶν ὑπερόπτης ἀξιοῖς; Μαυ. καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν ὧν σινωπεύς, ὃς ἐβασίλευσα Καρίας μὲν ἁπάσης, ἦρξα δὲ καὶ Λυδῶν τινῶν. καὶ νήσους δέ τινας ὑπηγαγόμην, καὶ ἄχρι Μιλήτου ἐπέβην, τὰ πολλὰ τῆς Ἰωνίας περιῳκοδομημένος. καὶ καλὸς ἦν, καὶ μέγας, καὶ ἐς πολέμους εὐτρεπής. τὸ δὲ μέγεθος, ὅπερ οἱ Ἁλικαρνασσεῖς μνῆμα μεγαλοπρεπέστατον ἔχω ἐπικείμενον, ἡλίκον ἐστὶν ἄλλος οὐδεὶς, ἀλλ' οὐδὲ ὅσον ἐς καλὸν ἐξησκημένον, ἵππων, καὶ ἀνδρῶν, ἐς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένων λίθου μεγάλου, οἷον οὐδὲ νῦν ἔστιν ὅτου ἂν ῥᾳδίως. ἀ δοκῶ σοι δίκαιος ἐπὶ τούτοις μέγα φρονεῖν; Διο. ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ φῄς, καὶ τῷ καλῷ, καὶ τῷ βάρει τοῦ τάφου; Μα. νὴ Δί' ἐπὶ τούτοις. Δι. ἀλλ' ὦ καλὲ Μαύσωλε, ὅτι ἡ ἰσχὺς ἔπι σοι σκιώδης, ὅτι ἡ μορφὴ πάρεστιν. εἰ γάρ τινα ἐλοίμεθα δικαστὴν κάλλους πέρι, σὲ ἔχω εἰπεῖν τίνῳ ἕνεκα τὸν σὸν κρανίον ὑπομηδείᾳ ἂν τοῦ ἐμοῦ. φαοb hæc inquam. *Diog.* Atqui formoſe Mauſole, neque viris illæ neque forma tibi amplius adeſt: adeò ut ſiquem formæ arbitrum elegerimus, dicere nequeam, quamobrem ab illo tua calvaria meæ præferatur,

DIOGENIS ET MAVSOLI.

DIOGENES.

Caeus tu Car, quare es inſolens? teque dignum cenſes qui nobis omnibus anteponare? *Mau.* Primùm regni quidem nomine ὁ Sinopenſis, quippe qui Cariæ univerſæ rex fuerim, & Lydiæ gentibus aliquot imperaverim: tum & inſulas nonnullas ſubegerim, Miletum uſque pervenerim, pleriſque Ioniæ partibus vaſtatis. Adhæc formoſus eram ac procerus, & in rebus bellicis prævalidus. Poſtremò, quod omnium eſt maximum, in Halicarnaſſo monumentum erectum habeo, ſingulari magnitudine, quantum nemo alius defunctorum, neque pari pulchritudine conditum poſſidet, viris & equis pulcherrimo ex ſaxo, ad vivam formam abſolutiſſimo artificio expreſſis: quale fanum nemo facilè inveniat. Num injuria tibi videor has ob res efferri? *Diog.* Ob imperium ais, ob formam, & ſepulchri molem. *Mau.* Per Iovem,

λακρυ̃ χαὶ ἄμφω, χαὶ γυμνά. χ τὰς ὀδόντας ἀμφοίας ἐπιφαίνομεν, χ τὰς ὀφθαλμὰς ἀφῃρημέθα, χαὶ τὰς ῥῖνας λελοισιμήμεθα. ὁ δὲ τάφος, χαὶ οἱ πολυτελεῖς ἐχεῖνοι λίθοι, Ἁλικαρνασσέων μὲν ἴσως εἰσὶ χαὶ ἐπιδείχνυσθαι, χαὶ φιλοτιμεῖσθαι ἐπὶ τοῖς ξένοις, ὡς δή τι μέγα οἰχοδόμημα αὐτοῖς ἐστι. σὺ δὲ ὦ βέλτιστε, οὐχ ὁρῶ ὅ, τι ἁπλαῶς αὐτῷ, πλὴν εἰ μὴ τοῦτο φῄς, ὅτι μᾶλλον ἡμῶν ἀχθοφορεῖς ὑπὸ τηλιχούτοις λίθοις πιεζόμενος. Μαυ. ἀνόητος ἦν μοι ἐχεῖνα πάντα. χαὶ ἐσώπα Μαύσωλος, χαὶ Διογένης. Διο. οὐχ ἐσώπα ὁ γυναιχόπαις; ἐρῶ. Μαύσωλος μὲν ὁπόσαις ἐμίγη, μεμνημένος τοῦ ὑστέρου γάμου, ἐν οἷς δύσμορος ἦν. Διογένης δὲ χαταγελάσεται αὐτοῦ. χαὶ πόσον ὁ μὲν, ἐν Ἁλικαρνασσῷ ἔρει ἑαυτοῦ ὑπὸ Ἀρτεμισίας τῆς γυναιχὸς, χαὶ ἀδελφῆς, χατασχευασμένον. ὁ Διογένης δὲ, ἢ μὴν σύμπας, εἰ χαί τινα πόσον ἴσχει, οὐχ οἶδεν. οὐδὲ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ τούτου. λέγειν δὲ τοῖς ἀεί τοις ἔοιχε αὐτῷ χαὶ ἐλέλοιπεν, ἀνδρὸς βίον βεβιωχότος ὑψηλότερον, ὦ Καρῶν ἀνδραποδωδέστατε ἢ σοὶ μνήμασι, χαὶ ἐν βεβαιοτέρῳ χωρίῳ χατασχευασμένον.

ambæ enim calvæ sunt & nudæ, & dentes pariter ostendimus, atque oculis orbati sumus, simisque naribus deformati. Cæterùm sepulchrum & sumptuosa illa saxa, Halicarnassei forsitan jactare licebit, & hospitibus gloriæ causa ostentare, tanquam qui magnificam apud se structuram habeant. Verùm quid hinc commoditatis ad te redeat, vir egregie nequaquam video, nisi forsan illud commodum vocas, quòd plus oneris atque nos sustines, sub tam ingentibus saxis pressus. *Mau.* Ita-ne nihil illa mihi cunducunt omnia? planeque pares erunt Mausolus ac Diogenes? *Diog.* Minimè pares, generosissime: minimè inquam. Nam Mausolus ingemiscet, quoties earum rerum meminerit, ob quas beatum esse se in terris existimabat: Diogenes verò irridebit ipsum. Atque hic quidem, sepulchrum sibi Halicarnassi ab uxore Artemisia, & sorore paratum memorabit: Diogenes verò, de suo corpore ne id quidem novit an habeat sepulchrum: neque enim erat id ipsi curæ. Verùm apud viros excellentissimos sui famam reliquit, ut qui vitam exegerit viro dignam: tuo monumento, Carum abjectissime, celsiorem, ac tutiore in loco substructam.

NI-

ΝΙΡΕΩΣ, ΘΕΡΣΙΤΟΥ, ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΟΥ.

ΝΙΡΕΥΣ.

Ἰδὲ δὴ Μένιππος ἡμῖν διηγήσεται, πότερος εὐμορφότερός ἐστιν. εἰπὲ ὦ Μένιππε, ὁ κομψότερος σοι δοκῶ; Με. τίνες ὑμεῖς καὶ ἐστὸν ἀμφότεροι οἶμαι; χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Νι. Νιρεύς, καὶ Θερσίτης. Με. πότερος ὁ Νιρεύς, καὶ πότερος ὁ Θερσίτης; ἤδη γὰρ τοῦτο δῆλον. Θερ. ἐγὼ μὲν ἔγωγε τοῦτ' ἔχω, ὅτι ὁμοιός εἰμί σοι, καὶ ἥδιόν τηλικοῦτον ἀμφέρεις, ἠλίκον σε Ὅμηρος ἐκεῖνος ὁ τυφλὸς ἐποίησεν, ἁπάντων εὐμορφότατον ὡσανεὶ πόν. ἀλλ' ὁ φοξὸς ἐγὼ, καὶ ψελὸς, ἥδιόν χείρων ἐφάνην τῇ δίκῃ. ὥρα δέ σοι ὦ Μένιππε ὁπόταν τινα καὶ εὐμορφότερον ἴδῃς. Νι. ἐμέ γε τὴν Ἀγλαΐαν, καὶ Χάροπος, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ἐκ τοῦ Ἰλίου ἦλθον. Με. ἀλλ' ἐγὼ καὶ τοῦτο γῆν ὡς οἶμαι κάλλιστος ἦλθες, ἀλλὰ τὰ μὲν ὀστᾶ, ὅμοια. τὸ δὲ κρανίον, τοῦτο μόνον ἄρα Ἀφακελίσθη ὑπὸ Θερσίτου κρανίῳ, ὅτι εὔθρυπτον τὸ σόν. ἁλαπαδιὸν γάρ αὐτό, καὶ οὐκ ἀνδρώδες ἔχεις. Νι. καὶ μὲν ἴσως Ὁμήρου ὀπίσω ὦ ὁπότε σωτεσράτευον τοῖς Ἀχαιοῖς. Με. ὀνείρατά μοι λέγεις. ἐγὼ δὲ ἃ βλέπω, καὶ νῦν ἔχεις. σκέψαι δή, οἱ τότε ἔσεσαν. Νι. ἐκὲν ἐγὼ σεαυτῷ εὐμορφότερός εἰμι ὦ Μένιππε; Με. ὅπ ἄλλῳ εὔμορφος. ἰσοπμία γὰρ τὸ κάλλος. καὶ ὅμοιοι ἅπαντες. Θερ. ἐμοὶ μὲν καὶ τοῦτο ἱκανόν.

NIREI, THERSITÆ, ET MENIPPI.

NIREVS.

Ecce profectò Menippus hic judicabit uter nostrûm sit formosior. Dic Menippe, annon tibi videor forma præstantior? *Men.* At prius quinam estis? nam hoc opinor scito est opus. *Nir.* Nireus & Therſites. *Men.* Vter Nireus, uter Therſites? nondum enim hoc satis liquet. *Th.* Iam unum hoc obtineo quòd tibi sum similis, neque tantopere me præcellis, quantopere te cæcus ille Homerus extulit, omnium formosissimum appellans: verùm ille ego fastigiato vertice, & glabro, nihilo te deterior visus sum judici. Iam verò tempus est Menippe ut pronuncies utrum altero formosiorem putes. *Nir.* Nimirum me Aglaia & Charope prognatum, qui pulcherrimus Ilium veni. *Men.* Atqui non item sub terram, ut puto, pulcherrimus venisti: verùm ossa tua aliis sunt similia. Porrò calvaria hoc uno insigni à Therſite calvaria dignosci possit, quòd tua delicata est: molliculam enim ac neutiquam virilem hanc habes. *Nir.* Attamen Homerum percontare, qua specie tum fuerim, cùm inter Græcorum copias militarem. *Men.* Somnia mihi narras: ea verò quæ nunc habes ego specto: cæterùm illa norunt, qui id temporis vivebant. *Nir.* Quid igitur tandem? annon hic formosior ego sum Menippe. *Men.* Neque tu, neque alius est formosus hoc in loco: siquidem apud inferos est æqualitas, similesque sunt omnes. *Th.* Mihi quidem vel hoc sat est.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΧΕΙΡΩΝΟΣ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ἤκουσα ὦ Χείρων, ὡς ἦσθ' ὤν, ἐπιθυμήσειας ἀποθανεῖν. Χει. ἀληθῆ τοῦτ' ἤκουσας ὦ Μένιππε. καὶ πόθεν ὡς ὁρᾷς, ἀθάνατος εἶναι δυσάμμορος. Με. πῶς δὲ σὶ ἦρως ἔ θνατόν τι ἔχειν, ἀπερᾶσθαι τοῖς πολλοῖς ζηλήματος; Χει. ἐρῶ σοὶ σὶ γὰρ ἀσφαλὲς ὄντα. οὐκ ἦν ἔτι πλοῦτον ἀπλαῦσειν τὴν ἀθανασίας. Με. οὐχ ἡδὺ ἦν, ξῶντα ὁρᾶν τὸ φῶς; Χει. ἦν δ' ὦ Μένιππε. τὸ μὲν οὖν, ἔγωγε ποικίλον τι καὶ οὐχ ἁπλῶς ἡγοῦμαι εἶναι. ἡμῶν γὰρ ζῶν ἀεὶ, καὶ ἁπλαῦσαν τῶν ὁμοίων, ἡλίῳ, φωτὸς, τροφῆς. αἱ ὧραι δ' αἱ αὐταὶ, καὶ τὰ γιγνόμενα ἅπαντα ἐξῆς ἕκαστον, ὥσπερ ἀκολουθοῦντα ἀλλήλοις. οὐκ πλήθει γὰρ αὐτῶν. ὃ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μεταλλάττειν ὅλως, τὸ τερπνὸν ἦν. Με. εὖ λέγεις ὦ Χείρων. τὰ δ' ἄδην δ' πῶς φέρεις, ἀφ' ὧν ἀπολόμενοι αὐτὰ ἥκεις; Χει. οὐκ ἀηδῶς ὦ Μένιππε. ἡ γὰρ ἰσοτιμία, πάνυ δημοτικὴ, καὶ τὸ πρᾶγμα ἡδὺ ἔχει τὸ ἀλφοεῖν ἐν φωτὶ εἶναι, ἢ ἐν σκότῳ. ἄλλως τε, ἡδὺ διψῆν ὥσπερ ἄνω, ἢ πιεῖν δεῖ, ἀπ' ἀνιπιδεῖς τούτων ἁπάντων ἐσμέν. Με. ὅρα ὦ Χείρων μὴ ἀφεπίπτῃς σαυτῷ, καὶ ἐς τὸ αὐτὸ σοὶ ὁ λόγος ἀφίκηται. Χει. πῶς τοῦτο φῄς; Με. ὅτι εἰ τῷ ἐν τῷ βίῳ τὸ ὅμοιον ἀεὶ καὶ τοιοῦτον

MENIPPI ET CHIRONIS.

MENIPPVS.

Equidem inaudivi Chiron, te, Deus cùm esses, mortem tamen optasse. *Ch.* Vera hæc sunt quæ audivisti Menippe: & mortuus sum, ut vides, cùm potuerim immortalis esse. *Men.* At quænam te mortis cupido tenuit, rei vulgo nimirum inamabilis? *Ch.* Dicam tibi viro non imprudenti. Non erat amplius mihi jucundum immortalitate frui. *Men.* Quid? an injucundum erat vivere & lucem tueri? *Ch.* Erat Menippe. Nam quod jucundum vocant, varium illud, & neutiquam simplex esse duco. Verùm ego cùm semper viverem, iisdemque fruerer, sole, luce, cibo: tum eædem horæ, & quæcunque in vita contingunt, ordine singula recurrerent, atque aliis alia per vices succederent, eorum cepit me satietas. Neque enim in eo voluptas est sita, si semper iisdem fruare, sed si omnino permutes. *Men.* Probè loqueris Chiron. Verùm quo animo fers ea quæ apud inferos habes, posteaquam ad hæc tanquam ad potiora te contulisti? *Ch.* Non injucundo Menippe: siquidem æqualitas res est prorsum popularis: nihilque interest, utrum in luce quis agat, an in tenebris: præterea neque sitiendum est nobis, quemadmodum apud superos, neque esuriendum: sed ejusmodi rerum omnium indigentia vacamus. *Men.* Vide Chiron, ne tibi contradicas, & eodem tibi recidat oratio. *Ch.* Quamobrem istuc ais? *Men.* Quoniam si illud tibi fastidio fuit, quòd in vita semper

τὸν ἐνθύτετοι ἀσωτορὶς, ἐ ἐντεῦθα ὁμοια ἔνδε, ἀσωτορῆ ὁμοίως ἂν ἐνθύοιδε, καὶ διότι μεταβολὴν ζητεῖν τινα. καὶ ἐν τοῦτον ἐς ἄλλον βίον, ὅπερ εἰμὶ ἀδύνατον. Χει. τί δῆτ' ἂν πάθοι τις ὦ Μίνιππε; Με. ὅπερ εἰμὶ, καὶ φασὶ, σωστὸν ὄντα, ἀρίστοις, καὶ ἀχαπᾶν τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀφόρητον εἶναι.

per iisdem similibusque rebus utendum erat, cùm hic iridem similia sint omnia, eodem modo tibi parient fastidium, & quærenda erit aliqua status commutatio, atque hinc aliam in vitam migrandum, id quod arbitror fieri non posse. *Ch.* Quid igitur faciendum Menippe? *Men.* Illud nimirum, ut cùm sis sapiens, quemadmodum opinor, & vulgò prædicant, præsentibus rebus sis contentus, bonique consulas quod adest, nec quicquam in his esse putes, quod ferri non queat.

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΤΟΣ.

DIOGENIS, ANTISTHENIS, ET CRATETIS.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ.

Ἀντισθένες, καὶ Κράτης, χωλαὶ ἄγομεν. ὥστε τί σὺν ἄπιμεν εἰς τὸν Ἅιδην, ἵνα ἴδωμεν τίνες εἰσὶ καταβαίνοντες, καὶ τί ἕκαστος αὐτῶν πράττει; Α. ἀπίωμεν ὦ Διόγενες. καὶ γὰρ ἂν τὸ θέαμα ἡδὺ γένοιτο, τοὺς μὲν δακρύοντας αὐτῶν ὁρᾶν, τοὺς δ' ἱκετεύοντας ἀφεθῆναι. εἶναι δέ, μάλις καταβάντας, καὶ ἐπὶ πρόσχηλον ὠθεῖσθαι ὑπὸ Ἑρμοῦ, ὅμως ἀντιβαίνοντας, καὶ ὑπτίους ἀντερείδοντας, ὀλίγον δέον. Κρατ. ἐγὼ γὰρ καὶ διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον ὁπότε καταίην κατὰ τὴν ὁδόν. Διο. διήγησαι ὦ Κράτης. ἔοικας γάρ τινα παγγέλοια ἰδεῖν. Κρατ. καὶ ἄλλοι μὲν πολλοὶ συγκατέβαινον ὑμῖν, οὓς αὐτοῖς οὐ ἐπίσημοι, Ἰσμηνόδωρός τε ὁ πλούσιος, ὁ Ἡμιθήβης, καὶ Ἀρσάκης ὁ Μηδῶν ὕπαρχος, καὶ Ὀροίτης ὁ Ἀρμένιος.

DIOGENES.

Cium nunc agimus Antisthenes, & tu Crates. Quare, cur ambulatum non imus ad Orci fauces, ut ibi videamus quinam sint qui descendunt, & quid quisque eorum agat? *Ant.* Eamus Diogenes. Etenim spectaculum hoc jucundum fuerit videre ut ipsorum alii lachrymantur, alii supplicant ut dimittantur: nonnulli etiam ægrè descendunt, & cervicem impellente Mercurio, tamen reluctantur, & nulla necessitate resupini obnituntur. *Cr.* Ego verò etiam exponam vobis quæ in via vidi cùm huc descenderem. *Diog.* Expone Crates, videris enim quædam risu omnino digna dicturus esse. *Cr.* Cùm alii multi nobiscum descendebant, tum inter ipsos insignes, Ismenodorus ille dives ex nostris, & Arsaces Medorum præfectus, & Oroetes Armenius. Isme-

ὁ μὲν δὴ Ἰσμηνόδωρος, ἐπιφόρως γὰρ ὑπὸ λῃστῶν ἀπὸ τ Κιθαιρῶνα, ἐς Ἐλευσῖνα εἰόμη βαδίζων, ἔστενέ τε, καὶ τὸ τραῦμα ἐν ταῖν χερσῖν εἶχε. καὶ τὰ παιδία τὰ νεογνὰ, ἃ κατελελοίπει, ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἑαυτοῦ ἐπεμέμφετο τῆς τόλμης. ὃς Κιθαιρῶνα ὑπερβάλλων, καὶ τὰ περὶ τὰς Ἐλευθερὰς χωρία παντοῖα ὄντα ὑπὸ τ πολέμων, διοδεύων, δύο μόνους οἰκέτας [1] ἐπήγετο. καὶ τούτῳ, φιάλας πέντε χρυσᾶς, καὶ [2] κυμβία τέτταρα μεθ' ἑαυτοῦ ἔχων. ὁ δὲ Ἀρσάκης, γηραιὸς γὰρ ἦδη, καὶ νῦ δὴ σὺν ἀσυμμετρίᾳ ὤφειν ἐς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο, καὶ ἠνιᾶτο τῷ ζόῳ βαδίζων, ἐξὸν τ ἵππον αὐτῷ προσαχθῆναι. καὶ γὰρ ὁ ἵππος αὐτῷ συνετεθνήκει, μιᾷ πληγῇ ἀμφοτέρω ἁλόντε παρέντος ὑπὸ Θρᾳκός τινος πελάσσῃ, ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ Ἀραξῆ φοιτᾷ τ κοινὸν διάβασιν. ὁ μὲν γὰρ Ἀρσάκης ἐπήλαυνεν, ὡς ἀπηγεῖτο, πολὺ τ ἄλλων προὔπιξορμήσας. ὑποστὰς δ' ὁ Θρᾷξ, τῇ πέλτῃ μὲν ὑπεδύς, ἀπροσδόκητον τ Ἀρσάκῃ κοντὸν. ὑπὸ δ' ὑποθεὶς τῷ σαρίσσῃ, αὐτόν τε ἀμφοτέρω, καὶ τ ἵππον. Αν. πῶς οἷόν τε ὦ Κράτης, μιᾷ πληγῇ τοῦτο γενέσθαι; Κρ. ῥᾷστα ὦ Ἀντισθένες. ὁ μὲν γὰρ ἐπήλαυνεν, ἐγκορυφήν τινα κοντὸν προβεβλημένῳ. ὁ δὲ Θρᾷξ δ' ἐπειδὴ τῇ πέλτῃ ἀπεκρύψατο τὸν προσβολὸν, καὶ παρῆλθεν αὐτὸν ἡ ἀκωκὴ, ἐς γόνυ ὀκλάσας, ὑπέχραγε τῇ σαρίσσῃ τῷ ἐπήλασιν, καὶ πατάξας τ ἵππον ὑπὸ στέρνον,

Ismenodorus igitur (occisus enim fuerat à latronibus circa Cithæronem, quando Eleusinem, ut arbitror, proficiscebatur) & gemebat, & vulnus in manibus habebat, tenellos liberos quos reliquerat identidem vocando, sibique ipsi ob audaciam succensendo: qui cùm Cithæronem transiret, ac loca illa circa Eleutheras deserta, belliſque vastata peragraret, duos tantùm servos adduxisset, idque cùm phialas quinque aureas, & quatuor cymbia secum haberet. Arsaces autem (senior enim jam erat, & per lovem pro barbarico illo ritu facie non inhonesta) graviter ferebat, atque indignabatur, quòd pedibus incederet, sibique equum adduci volebat. Nam & equus unà cum eo mortuus erat, ambobus una plaga transfossis à Thrace quodam scutato, in eo prælio quod cum rege Cappadocum ad Araxem fluvium commissum fuerat. Nam Arsaces infesto cursu in hostem ferebatur, longè ante alios, ut ipse narrabat evectus. Thrax verò illum expectando subsistens, ac scutum obtendens, Arsacis hastam excussit: ipse autem subtrissa sarissa, ipsumque & equum transverberat. *Ant.* At Crates, quomodo hoc una plaga fieri potuit? *Cr.* Facillimè, Antisthenes. Hic enim viginticubitalem contum prætendens cursu ferebatur: Thrax verò, ubi pelta objecta plagam excussit, ipsumque cuspis præteriit, in genu procumbens, venientis impetum sarissa excipit, ac equum sub pectore vulnerat, qui præ fu-

1 Ἐπήγετο] Mſ. ὑπήγετο. Bourd.

2 Κυμβία] Εἶδος σκεπαφαλαίκ, πλοίκ. ἐ κοπερίκ, duas ultimas species habet Hesych. *Edm.*

1 Ὀχοι-

ὑπὸ θυμοῦ καὶ σφοδρότητος ἑαυτὸν ἀφῆκεν. διελαύνεται γὰρ καὶ ὁ Ἀρσάκης εἰς τὰ βαθέα ἀφυπτάς, ἄχρις ὑπὸ τὴν πυγήν. οἷος οὖν τὴν ἐφόδιος; ὁ δὲ ἀνὴρ, ἀλλὰ δεῖπνου μᾶλλον τὸ ἔργον. ἡνάκτητο δὲ ὅμως, ὁμήμερον ὢν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἡδέως ἱππικὸς κατιόντας. ὁ δὲ Οἰδίπους, ὁ ἰδιώτης, καὶ πάνυ ἀπαλὸς τὼ πόδε, καὶ μόλις ἑστάναι χαμαί, οὐχ ὅπως βαδίζειν ἐδύνατο. πάσχει δὴ αὐτὸ ἀπροσδοκήτως Μῆδοι πάντες, ἐπὶ δεῖπνον ἐλθόντες τὸ ἔπαυον, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν ἐπιβαίνοντες ἀκροποδητί, μόλις βαδίζουσιν. ὥστε ἐπεὶ κατεβάλλον ἑαυτὸν, ἔκειτο, καὶ ὑδρωπικῇ μηχανῇ ἀνίσχων ἤγελεν, ὁ βέλτιστος Ἑρμῆς ἁρπάσας αὐτὸν, ἐκόμισεν ἄχρι τοῦ πορθμείου. ἐγὼ δὲ ἐγέλων. Αν. καίγω δὲ ὅτε κατῆσαν, ὑδρὶ ἀνέμιξα ἑμαυτὸν τοῖς ἄλλοις. ἀλλ' ἀφεὶς οἰμώζοντας αὐτοὺς, ἐπεσδραμὼν ἐπὶ τὸ πορθμεῖον, ἐπικατέλαβον χώραν, ὡς ἂν ἐπιτηδείως πλεύσωμαι. ἐνθὰ τὸ πλεῖν δὲ, οἱ μὲν ἐδάκρυόν τε, καὶ ἐναυτίων. ἐγὼ δὲ, μάλα ἐπρεπόμην ἐν αὐτοῖς. Διο. σὺ μὲν ὦ Κράτης, καὶ Ἀντίσθενες, τοιούτων ἐπίχαρτε ξυνοδοιπόρων. ἐμοὶ δὲ, Βλεψίας τε ὁ δανειστὴς, ὁ Πειραιεὺς, καὶ Λάμπις ὁ ἀκαρνὰν, ξεναγὸς ὢν, καὶ Δάμις ὁ πλούσιος ἐκ Κορίνθου, συγκατῆσαν. ὁ μὲν Δάμις, ὑπὸ δὲ παιδὸς ἐφαρμάκευτο ἀπολωλέναι. ὁ δὲ Λάμπις, διὰ ἔρωτα Μυρτίου τῆς ἑταίρας

furore ac vehementia curſus ſe ipſum tranſadegit. Tum etiam eadem haſta per inguina utrinque ad nates penetrante Arſaces transfoditur. Vides quale hoc fuerit? non viri, ſed potiùs equi opus. Verumtamen indignabatur ille, quòd non ampliore quàm alii honore haberetur: volebatque eques huc deſcendere. Orœtes autem privatus quiſpiam erat, pedibus admodum mollis quippe qui neque humi ſtare, nedum incedere poterat. Medis autem omnibus hoc prorſum accidit, ut poſtquam ab equis deſcenderint, veluti qui ſuper ſpinas ingrediuntur, ſummis pedum digitis ægrè incedant. Quamobrem cùm humi ſponte proſtratus jaceret, neque ullo pacto reſurgere vellet, optimus Mercurius ſublatum ipſum ad cymbam uſque portavit: ego verò ridebam. *Ant.* Ego verò, quum huc deſcendebam neque me cæteris admiſcui, ſed reliĉtis plorantibus illis, ad cymbam accurrendo, locum præoccupavi, quò commodiùs navigarem. Inter navigandum autem alii quidem flebant, alii verò nauſeabant. Ego autem inter ipſos ſedens valdè oblectabar. *Diog.* Tu quidem Crates, & tu Antiſthenes hujuſmodi comites incidiſtis. Mecum autem Blepſias ille fœnerator ex Piræo, & Lampis Acharnan mercenariorum militum ductor, & dives ille Corinthius Damis, ſimul deſcendebant. Quorum Damis, à puero veneno interemptus fuerat: Lampis ob Myrtii meretricis amorem, ſe

1 Οἰδίπους] Angl. Ἡφαίστος. Bourd.

2 Ἐκ Πειραιῶς] Angl. Πίσης. Idem.

3 Ὁ δὲ Λάμπις διὰ ἔρωτα Μυρτίου τῆς ἑταίρας Χρυσίδος ἑαυτὸν] Scortum nobile hujus nominis in deliciis habuit Ptolemæus Philadelphus, ut narrat Athenæus lib. 13. Sed puto non fuiſſe eandem illam meretricem, quæ Lampi di cauſa mortis fuit, ſi rationem temporum habuit hoc loco Lucianus, vel dicendum erit

ρας, ἀποσφάξας ἑαυτόν. ὁ δὲ Βλεψίας, λιμὸν ἀπελθὼν ἐλέγχῳ ἀπισκληκίνας, καὶ ἰδικὸς ὠχρὸς ἐς ὑπερβολὴν, καὶ λεπτὸς ἐς τὸ ἀκριβέστατον φαινόμενος. ἐγὼ δὲ, καίπερ εἰδὼς, ἀνεκρινον ὁντινα τρόπον ἀποθάνοι. εἶπε τὸν μὲν Δάμιδι αἰτιωμένῳ τὸν υἱὸν, ὅτι ἀδίκως μέντοι ἔπαθες ἔφη ὑπ' αὐτοῦ, ὃς πάλαι σε ἔχων ὑμῖν χίλια, καὶ τρυφῶν αὐτὸς ἐνενηκοντούτης ὤν, ὀκτωκαιδεκάτῳ νεανίσκῳ τεθνάναι ὀβολὸς παρέχεις. σὺ δὲ ὦ ἀκμαιότατε, ἔστιν ὃν καὶ ἐκεῖνον, καὶ κατηφῆ τὴν Μυρτίῳ, τί αὐτὰ τὰ ἔρωτα, σωτὸν δ' ὅ; ὃς τοὺς μὲν πολεμίους οὐδὲ πώποτε ἔτρεσας, ἀλλὰ φιλοκινδύνως ὑγιαίνῃ ἐπὶ τὰ ὅπλα. ὑπὸ δὲ τυχόν[1] παιδίσκαριόν, καὶ δακρύων ἐπιπλάστων, καὶ στεναγμῶν, ἐάλως ὁ γενναῖος. ὁ μὲν δὴ Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτὸν κατηγόρει φθάσας, πολλὰ τὸν νοῦν ἀνοίαν, ὅτι χρήματα ἐφύλαττε τοῖς μηδὲν προσήκουσι κληρονόμοις, εἰς ἀεὶ βιώσασθαι μᾶλλον νομίζων. ὀλίγαι δὲ ἡμέραι τὸν τυχοῦσαν πεπαλὴν παρέσχοντό τε γενόμενος. ἀλλ' ἤδη με ἐπὶ τὸ στόμιον ἑσπέρα. ἀποβλέπειν χρὴ καὶ ἀποσκοπεῖν πόρρωθεν τοὺς ἀφικνουμένους. βαθεῖαι, πολλοί γε, καὶ ποικίλοι, καὶ πάντες δακρύοντες, πλὴν τῶν γεγωνότων τούτων, καὶ γηπαίων. ἀλλὰ καὶ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ὀδύρονται. τί τοῦτο; ἆρα τὸ φίλτρον αὐτοῖς ἦλθε δι' βίου; τοῦτον δὲ ὑπὲρ

se jugularat. Blepsias fame miser periisse dicebatur, & adhuc supra modum pallidus, & exquisitissimè tenuis apparebat. Ego verò, quanquam id noram, interrogabam tamen quo pacto quisque mortuus esset. Ac Damidi quidem accusanti filium: non injusta, inquam, ab illo passus es, qui cùm talenta mille haberes coacervata, atque ipse in deliciis viveres annos nonaginta natus, adolescenti illi octodecim annos agenti quatuor tantùm obolos suppeditabas. Tu verò Acarnan (gemebat enim & ille ac devovebat Myrtium) quid amorem incusas, non te ipsum? qui hostes quidem nunquam perhorrueris, sed te ultro periculis offerendo, ante alios in prælium descenderis: à puella verò vulgari illa, fictisque lachrymis ac suspiriis generosus ille tu captus fueris. Nam Blepsias ipse, sese ob nimiam stultitiam accusabat, quod pecuniam hæredibus nulla necessitudine sibi conjunctis custodierit, stolidus ille ratus se perpetuò victurum esse. Cæterùm mihi non vulgarem voluptatem gementes isti præbuerunt. Sed jam ad fauces sumus. Aspicere nos oportet, & è longinquo contemplari advenientes. Papæ multi certè, & varii, omnesque lachrymantes, præter

pueruloſ istos, & infantes. Sed & senio confecti lugent, quid illud est? num aliquo vitæ philtro tenentur? Hunc igitur decrepitum

foret Ptolemæum vetulis fuisse delectatum. Nam commorientem Lampidi illi Diogenem facit Lucianus, qui simul ad inferos descendebant: Diogenes autem, ut ait Laërtius ex Demetrio in Homonymis, eodem tempore mortuus est, quo Alexander, hoc est, Olympiade 114. Philadelphus vero regnare cœpit circa Olympiadem 123. Computa & invenies non potuisse Myrtium illam Lampidis minorem fuisse annis 50 regnante Philadelpho. *Palm.*

1 Ὀκτωκαιδεκάτῳ] *Inveni illi octodecim annos nato.* Bourd.

1 Μέ-

πέργηρων ἔρεσθαι βέλομαι. δυπρόεις πλικύτ@ λοιδωνών; τί ἀγανακτεῖς ὦ βέλτιστε, ἢ τοῦτο, χάρων ἀφιγμέν@; ἦτοι βασιλεὺς ἦσθα; Πτω. οὐδαμῶς. Δι. ἀλλὰ σατράπης; Πτω. οὐδὲ τοῦτο. Δι. ἔρρε ὦν ἐπλούτεις, εἶτα ἀνιᾷ σε τὸ πολλὴν τρυφὴν λιπαπόν@ πιθάνας; Πτω. οὐδὲν τοιοῦτον. ἀλλ' ἔτη μὲν ἐγεγόνειν ἀμφὶ τὰ ἐνενήκοντα. βίον δ' ἄπορον λάτ' κωλάμην καὶ ὀρμιᾶς ἔχων ἐς ὑπερβολὴν πλουσίας ὤν, ἄπαις τε, καὶ ἀσθενὴς πε, καὶ ἀμυδρὸν βλέπων. Δι. εἶτα τοιοῦτ@ ὢν ζῆν ἤθελες; Πτω. ναί. Ἡδὺ γὰρ ἦν τὸ φῶς, καὶ τὸ πιθανὸν, δεινὸν, καὶ φοβερόν. Δι. ἀλλοπαίεις ὦ γέρον, καὶ μανιώδη τὸν χρεὼν. καὶ τοῦτο, ἡλικιώτης ὢν ἤδη πορθμέως. τί δ' ἂν τις λέγοι πρὸς τοὺς νέους, ὁπόταν οἱ πλικοῦτοι φιλόζωοι ὦσιν; ὃς ἐχρῆν διώκειν τὸ θνητὸν, ὡς τὸ ἐν τῷ γήρᾳ κακὸν φέρμακον. ἀλλ' ἀπίωμεν, μὴ καί τις ἡμᾶς ὑπιδὴ ὡς λοιδορησων βαλλόντας, ὁρῶν περὶ τὸ στόμιον εἰλυμένους.

tum interrogare lubet. Quid ploras, optime, idque cùm ſenex adveneris? an rex eras? *Mend.* Haudquaquam. *Diog.* An verò ſatrapa? *Mend.* Neque illud. *Diog.* An igitur dives fuiſti: ideoque ægrè tibi eſt mortem obiiſſe relictis multis deliciis? *Mend.* Nihil tale: ſed annos circiter nonaginta natus fui, vitam autem inopem egi, arundine & linea victum quæritans, ſummopere egenus, & liberis carens, præterea claudus, hebetique viſu. *Diog.* Et vivere cupiebas, talis cùm eſſes? *Mend.* Etiam. Dulcis enim erat lux, mori autem grave & horrendum. *Diog.* Deliras ô ſenex, & te adverſus neceſſitatem juveniliter geris, idque cùm huic portitori ſis coævus. Proinde quid jam de adoleſcentibus dicamus, quando decrepiti iſti tantopere vivere cupiunt? quos mortem ſectari decebat, tanquam remedium eorum malorum quæ ſecum fert ſenectus. Sed abeamus, nequis & nos ſuſpicetur fugam moliri, quum nos hic circa fauces oberrare viderit.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΚΑΙ ΤΕΙΡΕΣΙΟΥ.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ω τειρεσία, εἰ μὲν καὶ τυφλὸς εἶ, ἠκίστ' ἀφανῶνται ῥᾴδιον. ἅπασι γὰρ ἡμῖν ὕμμιν τὰ ὄμματα κενά. [1] μόνον δ' αἱ χῶραι αὐτῶν. τὸ δ' ἄλλως, οὐκ ἔστ' ἂν εἰπεῖν ἔχοις, τίς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τίς

MENIPPI ET TIRESIÆ.

MENIPPVS.

An verò & cæcus ſis, Tireſia, non amplius cognitu facile eſt. Nobis enim cunctis æquè vacui ſunt oculi, ac ſolæ illorum ſedes relictæ. Cæterùm neque amplius dicere poſſis, quis Phineus fuerit, aut quis Lyn-

1 Μόνον δ' αἱ] Mſ. καὶ μόναι χῶραι. Bourd.

2 Καὶ

ὁ Λυγκεύς. ὅτι μάντις μόνος ἦθα, καὶ ὁπότερα ἀμφοῖν ἔχων μόνος, ἀνὴρ καὶ γυνὴ, τὰ ποιητὰ ἀκούσας οἶδα. ὡς τὰ θεῶν τυγχάνει σοι μοι, ὁποτέρου ἐπιειρέστης ἡδίονος τὸν βίον, ὁπότε ἀνὴρ ἦθα, ἢ ὁ γυναικεῖος; Τει. ἀμείνων ὦ δέσποτα ὁ ἀνδρεῖος. ὀπτεραγμοῦ γάρ. [1] καὶ διαπόζομαι τὰ ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. καὶ ὅτι πολεμεῖν ἀνάγκη αὐτοῖς, ὅτι παρ' ἕπαλξιν ἑστάναι, ὅτι οὐ ἐκκλησίαις ἀμφίσβητος, ὅτι οὐ δικαστηρίοις ἐξετάζεσθαι. Με. ἐπεὶ γὰρ ἀκήκοας ὦ Τειρεσία τῆς Εὐριπίδου Μηδείας οἷα εἶπεν, οἰκτείρασα τὸ γυναικεῖον, ὡς ἀθλίας ὔσας, καὶ ἀφόρητόν τινα τὸν ὠδίνων πόνον ὑφισταμένας; ἀτὰρ εἰπέ μοι, ὑπέμνησε γάρ με τὰ τῆς Μηδείας ἰαμβεῖα, καὶ ἔπεκε πότε ὁπότε γυνὴ ἦθα, ἢ στεῖρα, καὶ ἄχρι δεῦρο διετέλεσας οὐ ἐκείνῳ τῷ βίῳ; Τει. τί τῦτο ὦ Μένιππε ἐρωτᾷς; Με. ἐδὲν χαλεπὸν ὦ Τειρεσία. θαῤῥῶν δὲ ἔχεινα εἰ σοι ῥᾴδιον. Τει. ἀ στεῖρα μὲν ἤμαν, ὀδὲ ἔπεκον δ' ὅμως. Με. ἱκανὸν τῦτο. εἰ γὰρ καὶ μήτραν εἶχες, ἐβουλόμην εἰδέναι. Τει. εἶχον ἡλικὴν. Με. χαίρω δέ σοι ἡ μήτρα ἠφανίσθη, καὶ τὸ μόριον τὸ γυναικεῖον ἀπερρύη, καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάβησαν, καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἀνεφύη, καὶ πώγωνα ἐξήνεγκας, ἢ αὖτίκα σὺ γυναικὸς ἀνὴρ ἀνεφάνης; Τει. ὐχ ὁρῶ τί σοι βούλεται τὸ ἐρώτημα. δοκεῖς δ' ἂν μοι ἀπιστεῖν, εἰ ταῦθ' ὕτως ἐγένετο. Με. ἐχρὴ γὰρ ἀπιστεῖν ὦ Τειρεσία τοῖς τοιῦτος, ἀλλὰ καθάπερ τινὰ βλάκα μὴ ἐξετάζοντα εἴτε δυνατά ἐστιν, εἴτε μὴ Lynceus. At verò quòd vates fueris, quodque solus utrumque vir & fœmina factus sis, poëtis auditis novi. Proinde per Deos, dic mihi utram suaviorem vitam expertus es, an quum fuisti vir, an quum fœmina? *Tir.* Potior multò fuit, Menippe muliebris vita: expeditior enim, virisque dominantur mulieres, ac neque in bellum prodire ipsis necesse est, neque ad propugnacula stare, neque in concionibus dissidere, neque in foro judiciali contendere. *Men.* Annon Medeam Euripidis audivisti Tiresia, qualia dixerit mulierum genus deplorando, quàm miseræ sint, & intolerabilem parturiendo laborem sustineant? Verùm dic mihi (nam me isti Medeæ jambi commonefecerunt) peperisti-ne aliquando cùm mulier esses, an verò sterilis, & absque semine vitam illam degisti? *Tir.* Quid hoc Menippe interrogas. *Men.* Nihil acerbi, Tiresia: verùm respondè si tibi molestum non est. *Tir.* Non fui sterilis quidem, sed neque peperi tamen. *Men.* Sufficit hoc. Vtrum enim & vulvam habuisses, scire volebam. *Tir.* Habui scilicet. *Men.* Successu autem temporis vulvane illa evanuit, & membrum muliebre obturatum est, mammillæque iterum complanatæ, deinde virile succrevit, & barbam produxisti: an verò repente vir ex muliere factus prodiisti? *Tir.* Non video quid sibi velit hæc interrogatio. Videris autem mihi in dubium revocare, factumne hoc ita sit, an non. *Men.* Annon de his dubitandum est Tiresia: sed perinde ac fatuo alicui, pro veris ea recipienda non inquirendo fieri-ne possint,

1 Καὶ διαπόζομαι] Dixi alibi. *Bourd.*

1 Πειρᾶ-

μὴ, Διαδήχαις; Τει. σὺ δὴ οὐδὲ πεῖσαι πιστεύεις ὅτω γλαῦξ, ὁπότ' ἂν ἀκούσῃς ὄρνιθα ἢ γυναικῶν ἐγένοντό τινες, ἢ δένδρα, ἢ ἔγχελυς, ἢ τὴν Ἀηδόνα, ἢ τὴν Δάφνην, ἢ τὴν Λυκάονος θυγατέρα; Με. ἐκεῖναι μὲν οὖν καὶ ἐπύθοντο, εἴσομαι δ', τι καὶ λέγουσι. σὺ δὲ ἂν βέλτιον, ὁπότε γυνὴ ἦθα, καὶ ἐμαντεύου τότε ὅστις καὶ ὕστερον, ἢ ἅμα ἀνὴρ καὶ μάντις ἅμα τε εἶναι; Τει. ὁρᾷς; ἀγνοεῖς τὰ σαυτοῦ ἐμὲ ἅπαντα, ὡς καὶ διέλυσέ τινα ἔριν ἡ θεὸν. καὶ ἡ μὲν Ἥρα ἐπήρωσέ με. ὁ δὲ Ζεὺς, παραμυθησάμενος τῇ μαντικῇ τὴν συμφοράν. Με. ἔπειτα ἔχει ἡ Τειρεσίας ἡ ψεύσμασιν; ἀλλὰ καὶ τοὺς μάντεις τοῦτο ποιεῖς. ἴσθι γὰρ ὑμῖν μηδὲν ὑγιὲς λέξειν.

sint, an non? *Tir.* Tu igitur neque cætera hoc pacto contigisse credis, puta quum audieris, ut quædam ex mulieribus aves factæ sint, aut arbores, aut feræ, Luscinia videlicet, aut Daphne, aut Lycaonis filia? *Men.* Siquando in ipsas incidero, sciam quid & ipsæ dicant. Tu verò, ô optime, an quum mulier eras, tum quoque ut & postea vaticinabaris? an verò vir & vates simul esse didicisti? *Tir.* Viden? quæ de me feruntur ignoras omnia, ut & deorum litem quandam diremi, & luno visu me privavit: Iupiter autem hanc calamitatem data vaticinandi arte est solatus. *Men.* Adhuc ne Tiresia, hisce mendaciis caperis? Sed hoc facis more vatum. Consuetum enim est vobis nihil sani dicere.

ΑΙΑΝΤΟΣ, ΚΑΙ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν, σαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλησας ἡμῶν καὶ ἡμῖν ἅπαντας, τί αὖπαλ τὴν Ὀδυσσέα; καὶ σοφὸν ὄντα ἐβουλεύσω, ὅτε σοφιστὴν ἠξίωσας ἀνδρα συμφιλόνικον, καὶ ἐπῄεσθα. ἀλλ' ὑπερφυῶς μεγάλα βαίνων, παρῆλθες. Αι. εἰκότως ὦ Ἀγάμεμνον. αὐτὸς γάρ μοι τὰ μανίας αἴτιος κατέστη, μοι ἀντεξεταθεὶς ἐπὶ τῆς ὅπλοις. Αγα. ἠξίεις ἅπαντα ἀγώνισος εἶναι, καὶ ἀκριτὶ κρατῆν ἁπάντων; Αι. ναὶ,

ΑΙΑCIS ET AGAMEMNONIS.

AGAMEMNON.

SI tu, dum furore correptus fuisti, Aiax, te ipsum interfecisti, nosque omnes membratim concidere putasti, quid Vlyssem accusas? ac paulò ante nec ipsum aspexisti, cum venisset vatem consultum: nec virum commilitonem ac socium dignatus es alloqui, sed superbè admodum, grandique incedens gressu, præteriisti. *Ai.* Meritò Agamemnon. Ille enim mihi furoris hujus author extitit, ut qui solus mecum pro armis judicio contenderit. *Ag.* Putabasne æquum ut adversario careres & omnia sine pulvere superares? *Ai.* Quidni, in tali uti-

πάγε τοιαῦτα. οἰκεία γάρ μοι ὧν ἡ παρασκευή, ἅ ἀνεψιᾷ με ὄντα. καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι πολὺ ἀμείνους ὄντες, ἀπίπατε τὴν ἀγῶνα, καὶ παρεχωρήσατέ μοι τῶν ἄθλων. ὁ δὲ λαίφετος, ὃν ἐγὼ πολλάκις ἔσωσα κινδυνεύοντα καταπεκόφθαι ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνων ἠξίου εἶναι, καὶ ἐπιτηδειότερος ἔχειν τὰ ὅπλα. Αχαμαίτῳ τοιγαροῦν ὦ γλυκεῖ τῷ Θέτιν, ἢ δέον σοι τῷ κληρονομίαν τὰ ὅπλα δοθῆναι συγγενεῖ μὲν ὄντι, φέροντα, εἰς τὸ κοινὸν, κατέθηκε αὐτά. Αι. ὄκ. ἀλλὰ τὰ Ὀδυσέα, ὃς ἀντεποιήθη μόνος. Αγα. συγγνώμη ὦ Αἶαν, εἰ ἄνθρωπος ὤν, ἠρίχθη δόξης ἡδίστης πραγμοῦσθαι, ὑπὲρ ἧς καὶ ἡμῶν ἔκρισεν κινδυνεύειν ὑπομεῖναι, ἐπεὶ καὶ σὲ προέτησε σὺν καὶ τοῖσδε, δόξῃ Τρωσὶ δικασταῖς. Αι. οἶδα ἐγὼ ἅπερ με κατεδίκασαν. ἀλλ' ἐμὲ λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν. τὰ γοῦν Ὀδυσέα μὴ ἀκριβῶς σὸν ἂν δυναίμην ὦ Ἀγάμεμνον, εἰδέναι εἰ αὐτὴ μοι Ἀθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι.

que causa? Nam ea armatura cognationis quodam jure ad me pertinebat, cùm patruelis esset. Vosque reliqui, quanquam illo præstantiores eratis, certamen detrectastis, armaque mihi cessistis. At hic Laërtæ filius, quem ego sæpe servavi in summo periculo, cùm jam à Trojanis propè concideretur, melior esse me voluit, magisque habendis armis idoneus. *Ag.* Accusa igitur Thetin, ô generose, quæ cum tibi armorum hæreditatem ut pote cognato, tradere debuisset, in medium allata illa posuit. *Ai.* Minimè: sed Vlyssem ut qui solus sese mihi opposuerit. *Ag.* Ignoscendum Aiax, si homo cùm esset appetivit gloriam, rem dulcissimam, cujus gratia quilibet etiam nostrûm obire pericula sustinet: siquidem & te devicit, idque Trojanis ipsis judicibus. *Ai.* Novi ego quæ me damnarit, sed fas non est de Diis quicquam dicere. Vlyssem igitur non possum non odisse, Agamemnon, non si mihi ipsa Minerva hoc imperet.

ΜΙΝΩΟΣ, ΚΑΙ ΣΩΣΤΡΑΤΟΥ.

ΜΙΝΩΣ.

Ὁ μὲν λῃστὴς οὗτος Σώστρατος, εἰς τὸν Πυριφλεγέθοντα ἐμβεβλήσθω. σὺ δὲ ἱερόσυλε, ὑπὸ τὴν Χιμαίρας διασπασθήτω. ὁ δὲ τύραννος ὦ Ἑρμῆ δεῦρο τὸν Τιτυὸν λάβοντες, ὑπὸ τὸν γυπὸν περιέλθω καὶ αὐτὸς τὸ ἧπαρ. ὑμεῖς δὲ ὦ ἀγαθοὶ, ἄπιτε κατὰ τάχος εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον. καὶ τὰς μακάρων νήσους κατοικεῖτε, αὖθ' ὧν δίκαια

MENOIS ET SOSTRATI.

MINOS.

Hic quidem prædo Sostratus, in Pyriphlegethontem immittatur: hic autem sacrilegus à Chimæra discerpatur: tyrannus verò iste Mercuri, juxta Tityum extensus, hepar & ipse vulturibus præbeat arrodendum. At vos boni in Elysium campum celeriter abite, & beatorum insulas habitate, pro iis quæ justè in vita

ἐποιῆτε πρὸς τὸ βίον. Σω. ἄκουσον ὦ Μίνως, εἴ σοι δίκαια δέξω λέγειν. Μι. νῦν ἀκούσω αὖθις. ἐγὼ γὰρ ἐξελήλιγξαι ὦ Σώκρατες πονηρὸς ὢν, καὶ τοσούτους ἀπεκτονώς; Σω. ἐλελήγμην μέν. ἀλλ' ὅρα εἰ δικαίως ἠλαυνήσομαι. Μι. καὶ πάνυ, εἴ γε ἀπέτισεν τῷ ἀξίαν δίκαιον. Σω. ὅμως ἀπόκειταί μοι ὦ Μίνως. βραχὺ γάρ τι ἐρήσομαί σε. Μι. λέγε μὴ μακρὰ μόνον, ὅπως καὶ τοὺς ἄλλους διακελεύσωμαι ἤδη. Σω. ὁπόσα ἔπραττον ἐν τῷ βίῳ, πότερα ἑκὼν ἔπραττον, ἢ ἀκουσίως μοι ὑπὸ τῆς μοίρας; Μι. ὑπὸ τῆς μοίρας δηλαδή. Σω. ἐκὼν γοῦν οἱ χρησοὶ ἅπαντες, καὶ οἱ πονηροὶ δεκάντες ἡμεῖς, σκεῦνη ὑπηρετοῦντες, πῶς ἐρῶμεν; Μι. ναί, τῇ Κλωθοῖ, ἢ ἐκείνῳ ἐπέταξε γοῦν τὰ πρακτέα. Σω. εἰ οὖν τις ἀναγκασθεὶς ὑπ' ἄλλου φονεύσειέν τινα, ἐγὼ δυνάμενος ἀντιλέγειν σκεῦνον βιαζόμενον, οἷον, δήμιον, ἢ δερύφορος, ὁ δὲ, τυράννου, τίνα αἰτίαν ἕξει φόνου; Μι. δῆλον ὡς τὸν δικάσαντα, ἢ τὸν τύραννον. ἐπεὶ ἐγὼ δὲ τὸ ξίφος αὐτό. ὑπηρετεῖ γὰρ τοῦτο ὄργανον ὂν τῷ τὸ θυμῷ, τῷ προθύμως ἐμβαλόντι τὴν αἰτίαν. Σω. οὐ μὰ ὦ Μίνως, ὅτι καὶ ἐπιδαψιλεύῃ τῷ ἐμβαλόντι. ὦ δὲ ἂς ἀποτίλαυτος ἔ διαστόμου, ἤκει αὐτὸς χρυσὸν ἢ ἄργυρον κομίζων, τίνι τῶν χάριν ἐστέον, ἢ ἵνα διεχάτω ἀναχαρίσιον; Μι. τὸ πίμψαντα ὦ Σώκρατες. διάκονος γὰρ ὁ κομίσας ἦν. Σω. ἐκὼν ὁρᾷς πῶς ἄδικα ποιεῖς κολάζων ἡμᾶς ὑπηρέτας vita feciſtis. *Soſt.* Audi ô Minos, num tibi juſta dicere videar. *Min.* An ego denuo nunc audiam? annon convictus es Soſtrate, quòd & malus fueris, & tam multos occideris? *Soſt.* Convictus quidem ſum: ſed vide an juſto afficiar ſupplicio. *Min.* Ita ſanè: ſiquidem juſtum eſt meritam cuique mercedem rependere. *Soſt.* Attamen reſponde mihi Minos: breve enim quiddam interrogabo te. *Min.* Dic dummodo non prolixè: ut & alios jam dijudicare poſſimus. *Soſt.* Quæcunque in vita egi, utrum volens egi, an verò à Parca mihi agglomeratum eſt? *Min.* A parca ſcilicet. *Soſt.* Proinde & boni omnes, & nos qui mali videmur, annon hæc agimus dum illi obſecundamus? *Min.* Ita profectò Clothoni illi obſequentes, quæ unicuique cùm primum natus eſt, agenda injungit. *Soſt.* Si quis igitur ab alio coactus quempiam occiderit, cùm ei nequeat contradicere à quo vi compellitur: verbi gratia, quum carnifex, aut ſatelles, ille quidem judici, hic tyranno morem gerens, quemnam cædis iſtius reum ages? *Min.* Liquet reum agendum judicem, aut tyrannum: ſiquidem neque ipſum gladium accuſare poſſumus: ſubſervit enim hic, tanquam inſtrumentum quoddam ad illius explendum animum, qui primò cauſam hanc præbuit. *Soſt.* Bene eſt Minos, quòd hæc etiam exemplo, quaſi quodam auctario locupletas. Siquis autem ab hero miſſus, aurum vel argentum aſſerat utri habenda eſt gratia, utri beneficium hoc acceptum eſt ferendum? *Min.* Ei qui miſit, miniſter enim tantùm fuit, qui attulit. *Soſt.* Vides-ne igitur quàm injuſta facias, dum nos ſupplicio afficis, qui

1 Ποιεῖς κολάζων] Longe aliter Mſ. qui ſic habet, ποιεῖν φαίη οἱ κολάσεις

χθομμύας, ὧν ἡ Κλωθὼ ἀφεσίπατπ, ἢ τούτοις πιῶν τὰς ἀμηχησταμμύας ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς; ἢ γὰρ δὴ ἐκείνο εἰπεῖν ἔχοις πᾶν, ὡς ἁπλοῦν ἀνθρώπου ὂν, τοῖς ὑπ' πάσης ἀνάγκης ἀφεστηκόσι. Μι. ὦ Σώστρατε, πολλὰ ἴδοις ἂν ἄλλα ἐν τῷ λόγῳ ψευδῆ, εἰ ἀκριβῶς ἐξετάζοις. πολλὰ ἀλλὰ σὺ τοῦτο ἁπλώσεις τ ἐπερωτήσεις, διὸ ἐλεγχὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ σοφιστής τις εἶναι δοκεῖς. λύσουσιν αὐτὸν ὦ Ἑρμῆ, καὶ μηκέτι κλαυσιάθω. ὅρα δὲ μὴ καὶ τὰς ἄλλας νεκρὰς ἐρωτᾷν τὰ ὅμοια διέταξης.

qui miniſtri tantùm fuimus eorum quæ Clotho nobis imperavit: & dum hos honore proſequeris, qui aliena bona ſolùm adminiſtrarunt? Nemo enim dicere poterit, poſſibile eſſe iis contradicere, quæ cum omni neceſſitate imperata fuêre. *Min.* Multa, Soſtrate, & alia videas licet, minimè ſecundum rationem fieri, ſi diligenter expendas. Verumtamen tu ex hac quæſtione hoc boni conſequeris, quòd non prædo ſolùm, ſed etiam Sophiſta quidam eſſe videris. Solve ipſum Mercuri, nec puniatur amplius. Cæterùm vide ne & cæteros manes ſimilia interrogare doceas.

μᾶλλον ἡμᾶς ὑποπίτας χθονιᾶν ὧν ἡ Κλωθὼ ἀφεσίκαπε, τιμώσης δ τύτες. Cur potius hanc Parcam quàm aliam nominet, ratio eſt, quia Μοῖρα alio nomine Κλωθὼ. Bourd.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΝΕΚΥΟΜΑΝΤΙΑ.

MENIPPVS SEV NECYOMANTIA, MENIPPVS, PHILONIDES.

ARGVMENTVM.

Videtur Lucianus hoc Dialogo illud maximè commendatum habuiſſe, quod in fine Menippus ait à Tireſia in aurem ſibi dictum fuiſſe, Privatorum videlicet hominum vitam optimam atque tutiſſimam eſſe. Cùm contra divitum & magnorum ſit periculoſa conditio, pompis ſolenniùs, tragiciſque fabulis ſimilis, quarum triſtis eſt exitus. Porrò præcipui loci hic ſunt, De incerta doctrina Philoſophorum. De Magorum ſuperſtitione & poteſtate. De inferorum locis, ſupplicijs, & æqualitate. Denique collatio vitæ humanæ cum pompa ſolenni, & cum fabulis Tragicorum.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ω[1] χαῖρε μέλαθρον, καὶ πυλὼν δ' ἑστίας ἐμῆς. ὡς ἄσμενός σ' ἐσεῖδον, ἐς φῶς μολών. Φιλωνίδης. ὁ Μένιππος ὅτος

MENIPPVS.

Salve atrium, domuſque veſtibulum mea. Vt te lubens aſpicio lucì redditus. Ph. Nonne hic Menippus eſt Ca-

1 Χαῖρε] Hoc omne principium ex Euripide & Homero, ut ipſe ait fine hujus paginæ. Iambi ex Eurip. Hecuba. *Bourd.*

1 Η'κω

ἐστιν ὁ κύων; ἄμμων ἄλλος, εἰ μὴ ἐγὼ ἀφαλέπω Μενίππους ὄλως, τί δ' αὖτῳ βάλεται τὸ ἀλόκηθον ἢ χλαμύδιον, πῶλος, καὶ λύρα, καὶ λεοντή; ἀφοσιτέον ἦ ὅμως αὐτῷ. χαῖρε ὦ Μένιππε. καὶ πόθεν ἡμῖν ἀφῖξαι; πολλὼ γὰρ χρόνον ἐ πέφηνας ἐν τῇ πόλει. Με. [1] Ἥκω νεκρῶν κἀθεμῶνα, καὶ σκότου πύλας Λιπὼν, ἵν' ἄδης χωρὶς ὄψεται θεῶν. Φιλω. ἠρώτηκλεις. ἐλελήθει Μένιππος ἡμῶς ἀποθανών. καὶτ. ἐξ ὑπαρχῆς ἀναδιδάσκει; Με. ἔκ. ἀλλ' ἔτ' ἔμπνουν αἰδὼς μ' ἐδέξατο. Φιλω. πίς δ' ἡ αἰτία σοι τ' ἀπιτῆς καὶ ἀφιδοξα ταύτης ἀποδημίας; Με. νεότης μ' ἐπῆρε, [2] καὶ θρᾴσος ἦ νέα πλέον. Φιλω. παῦσαι μαινόμενε τραγῳδῶν, καὶ λέγε ἁπλῶς κατασὰς ἀπὸ τῶν ἰαμβείων. πίς ἡ τολμή; τί σοι τ' κρίτα πορείας ἐδόκησεν; ἄλλως γὰρ οὐχ ἡδεῖά τις, οὐδ' ἀπαράσκ ἡ ὁδός. Με. ὦ Φιλότης, χρεών με κατηγαγὲν εἰς ἄιδαο, ψυχῇ χρησόμενον ἠδυέπει Τειρεσίαο. Φιλω. ἁτ ἀλλ' ἦ θαυμαίεις. ὁ γὰρ ἂν ἔπτως ἐμμέτρως ἐῤῥαψῳδεῖς ἐπὸς ἄνδρας φίλους. Με. μὴ θαυμάσῃς ὦ ἑταῖρε. νεωστὶ γὰρ Εὐριπίδῃ καὶ Ὁμήρῳ συγχρόμενος, ὅτι οἶδ' ὅπως ἀνεπλήσθην τῶν ἐπῶν, καὶ αὐτόματά μοι τὰ μέτρα ἐπὶ τὸ στόμα ἔρχεται. ἀτὰρ εἰπέ μοι, πῶς τὰ ὑπὲρ γῆς ἔχει, καὶ τί ποιοῦσιν οἱ τῇ πόλει; Φιλω. καινὸν οὐδὲν, ἀλλ' οἷα καὶ πρὸ σοῦ, ἁρπάζουσιν, ἐπιορκοῦσι, τοκογλυφοῦσιν, ὀθολοστατοῦσιν. Με. ἄθλιοι, καὶ κακοδαίμονες. ὁ γὰρ Canis ille? non hercle alius, nisi hallucinor omnes pro Menippis accipiens. At quid sibi vult habitus istius insolentia? clava, lyra, leonis exuviæ? Adeundus tamen est. Salve Menippe, unde nobis advenisti? jamdiu enim in urbe visus non es. *Men.* Venio relictis manium specu, & nigris Portis, ubi Orcus incolitur superis procul. *Ph.* Hercle, clam nobis Menippus vita functus est, revixitque denuo. *Men.* Non: sed me adhuc vivum recepit tartarus. *Ph.* Quænam causa fuit tibi novæ hujus & incredibilis peregrinationis? *Men.* Iuventa, magisque juvenis animus me impulit. *Ph.* Desine ô beate tragicum loqui, & ab jambis descendens, sic simpliciter eloquere. Quænam hæc vestis? quid tibi interno itinere fuit opus? alioqui neque jucunda, neque defectabilis est via. *Men.* Res, dilecte, gravis me infernas egit ad umbras, Consulerem ut manes Thebani Tiresiæ. *Ph.* Heus tu deliras: non enim ita confarcinatis versibus apud amicos caneres. *Men.* Ne mireris, amice: recens enim cum Euripide atque Homero versatus, nescio quomodo versibus impletus sum, ut numeri mihi sua sponte in os confluant. Verùm dic mihi, ut se res in terris habent? & quidnam in urbe agunt? *Ph.* Nihil novi, sed ut priùs agitabant, rapiunt, pejerant, fœnerantur, usuras colligunt. *Men.* O miseri, atque infœlices. Nesciunt enim

1 Ἥκω νεκρῶν κἀθεμῶνα] Hos versus sic transtulit Ennius:

Adsum atque advenio Acherunte vix, viâ altâ atque ardua
Per speluncas saxeis structas asperis pendentibus
Maxumeis, ubi rigida constat caligo inferûm. Bourd.

2 Καὶ θρᾴσος τῇ νέᾳ πλέον] Καὶ θρᾴσος τῇ νέᾳ πλέον. Marc.

ἴσασιν οἷα ἔναγχος κεκύρωνται τοῖς κάτω, καὶ οἷα κεχειροτόνηται τὰ ψηφίσματα κατὰ τῶν πλουσίων, ἃ μετὰ τὸν Κέρβερον, ἀδύνατα μηχανῇ τινὶ διαφυγεῖν αὐτούς. Φιλω. τί φῄς; δέδεκται καὶ νεωστὶ τοῖς κάτω περὶ τῶν ἐνταῦθα; Με. νὴ Δία καὶ πολλά. ἀλλ' ἃ ἡμῖς ἐκφέρειν αὐτὰ οὐκ ἔστιν ἅπαντα, οὐδὲ τὰ ἀπόρρητα ἐξαγορεύειν, μὴ καί τις ἡμᾶς γράψηται γραφὴν ἀσεβείας ἐπὶ τῷ Ῥαδαμάνθυος. Φιλω. μηδαμῶς ὦ Μένιππε οὕτως τοῦ Διὸς, μὴ φθονήσῃς τοῦ λόγου φίλῳ ἀνδρί. οὕτως γὰρ εἰδότα σωφρονεῖν ἐρεῖς. πρό τ' ἄλλα, καὶ οὕτως μεμυημένον. Με. χαλεπὸν μὲν ἐπιτάττεις τὸ πάσχημα, καὶ ἀπαίτητα ἀσφαλές. τοῦτο ἀλλὰ σὲ μὲν ἕνεκα, τολμητέον. ἔδοξε δὴ τοῖς πλουσίοις τούτοις, καὶ πολυχρημάτοις, τὸ χρυσίον κατακλεῖσαι, ὥσπερ τὸν Δαναΐδων φυλάττοντας. Φιλω. μὴ σεαυτοῦ εἴπῃς ἃ χαλεπὰ διδαγμένα, πρὶν ἐκεῖνα διελθεῖν, ἃ μάλιστ' ἂν ἡδέως ἀκούσαιμί σου, ἥτις αἰτία σοι τῆς καθόδου ἐγένετο, τίς ὁ τῆς πορείας ἡγεμών. εἶθ' ἑξῆς ἃ τε εἶδες, ἃ τε ἤκουσας παρ' αὐτοῖς. εἰκὸς γὰρ δὴ φιλόκαλον ὄντα σε, μηδὲν τῶν ἀξίων θέας ἢ ἀκοῆς ἀφαλεῖν. Με. ὑπομνητέον καὶ τοῦτό σοι. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπότε φίλου ἀνὴρ βιαζοίατο; καὶ δὴ καὶ τοῦτό σοι δίειμι τὴν γνώμην τὴν ἐμὴν, καὶ ὅτῳ ὡμιλήθην τῶν κατάσασιν. ἐγὼ γὰρ ἄχρι μὲν οὐ παισὶν ἦν, ἄκουον Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου, πολέμους, καὶ στάσεις διηγουμένων, ἃ μάτην τῶν ἡμιθέων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν θεῶν τῶν θεῶν, ἔτι δὲ καὶ μοιχείας αὐτῶν, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ δίκας, καὶ πατέρων ἐξελάσεις, καὶ ἀδελφῶν γάμους, πάντα πῶπε ἡγούμην εἶναι καλὰ,

enim quid apud inferos decretum ſit, & qualia contra divites lata ſuffragia, quæ per Cerberum arte nulla ſubterfugere poterunt. *Ph.* Quid ais? novi-ne aliquid apud inferos decretum eſt de iis qui hic vivunt? *Men.* Per Iovem & quidem multa, ſed quæ non licet apud omnes efferre, neque cùm ſint arcana, revelare, nequis fortè nos apud Rhadamanthum impietatis accuſet. *Ph.* Nequaquam Menippe, per Iovem: ne amico ſermonem hunc invideas. Etenim apud hominem tacendi gnarum, quinetiam ſacris initiatum edisſeres. *Men.* Gravia profectò jubes, & neutiquam tuta: verùm tui utique gratia eſt audendum. Ergo decretum eſt divites iſtos, & pecunioſos, aurumque tanquam Danaën ſervantes abſtruſum. *Ph.* Ne priùs, ô bone, quæ decreta ſunt dixeris, quàm ea percurreris quæ ex te libentiſſimè audiam: quæ videlicet deſcenſus cauſa tibi fuerit, quis itineris dux, atque ordine deinceps quæ apud ipſos & videris, & audiveris. Veriſimile enim eſt te, cùm eximiarum rerum ſtudio tenearis, eorum quæ viſu vel auditu digna ſunt nihil prætermiſiſſe. *Men.* Parendum etiam in his tibi eſt. Quid enim facias amico vim inferente? Quare primùm tibi ſententiam meam expediam, & quæ res me ad hunc deſcenſum impulerit. Ego cùm adhuc puer eſſem, & audirem Homerum atque Heſiodum narrantes bella & ſeditiones, non ſemideorum modò, ſed ipſorum etiam Deorum, præterea eorumdem adulteria, violentias, rapinas, ſupplicia, patrum expulſiones, fratrum & ſororum nuptias, hæc omnia præclara ducebam,

nec

καὶ ἀπαρέργως ἐπινεύμιλω αὐτοῖς αὐτά. ἐπεὶ ὃ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἠρξάμιλω, πάλιν αὖ ἐντεῦθεν ἤκουον τὰ νόμιμα, τὰναντία τοῖς ποιηταῖς κελεύοντων, μήτε μοιχεύειν, μήτε στασιάζειν, μήτε ἁρπάζειν. ὁ μιγάλη ἦν κωθειρήκειν ἀμφιβολία, ὅτε εἰδὼς ὅ, τι χρηστέμιλω ἐμαυτῷ. εἴτε γὰρ τοὺς θεοὺς ὡς ποτε ἠγνόμιλω μοιχεῦσαι, καὶ στασιάσαι αὐτοὺς ἀλλήλοις, εἰ μὴ ὡς ἄρα τῶν κρειττόνων τινῶν ἐνόμισον, ὅτ' ἂν τοὺς νομοθέτας τἀναντία τούτοις δρᾶσαι, εἰ μὴ λυσιτελεῖν ὑπελάμβανον. ἐπεὶ ὃ διηπόρουν; ἔδοξέ μοι ἐλθόντα πρὸς τοὺς κεκλημένους τούτους φιλοσόφους, ἐγχειρεῖσαί τι ἐμαυτὸν, καὶ δεηθῆναι αὐτῶν χρῆσθαί μοι ὅ, τι βούλοιντο, καί πινα ὁδὸν ἀπλῆν καὶ βεβαίαν ὑποθεῖναι τοῦ βίου. ταῦτα μὲν δὴ φρονῶν, ἐφοίτων αὐτοῖς. ἐλελήθειν δ' ἐμαυτὸν εἰς αὐτὸ φασὶ τὸ πῦρ ἐκ τοῦ καπνοῦ βιαζόμενος. πρὸς γὰρ δὴ τούτοις μάλιστα ἄθλιον ἐπισκοπῶν τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὸν ἀπορίας πλέονα. ὥστε μοι τάχιστα χρυσοῦν ἀπέδειξαν ὅτου τὸ τῶν ἰδιωτῶν βίου. ἀμέλει, ὁ μὲν αὐτῶν, παρηνεῖ τὸ πᾶν ἡδονῇ, καὶ μόνον τοῦτο σπουδαιοῦν. ὁ δέ τις ἔμπαλιν, πονεῖν τὰ πάντα, καὶ μοχθεῖν, καὶ τὸ σῶμα κακοπαθεῖν, φυτεῦσαι, καὶ αὐχμεῖν, καὶ πᾶσι δυσαρεστεῖσθαι, καὶ λοιδορούμενον, συνεχῶς ἐπῳδαῖς τὰ παιδικὰ σπένδειν τοῦ Ἡσιόδου ὡς τὰ ἀρετῆς ἔπη, καὶ τὸν ἱδρῶτα, καὶ τὸν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀνάβασιν. ἄλλοι καὶ φρονεῖν χρημάτων παρεκελεύετο, ὡς ἀδιαφορουμένοις τὴν κτῆσιν αὐτῶν.

nec ab iis obiter movebar. Postquam verò cœpi viris annumerari, hic contrà leges audivi contraria poëtis jubentes, nec adulteria committere, nec seditiones movere, nec rapinas exercere. Valdè igitur animi pendens constiti, nescius quo pacto me gererem. Neque enim Deos unquam putavi adulteria perpetrasse, & seditiones inter se exercuisse, nisi de his tanquam bonis judicarint: nec legumlatores his contraria jussisse, nisi id conducere existimarint. Quoniam igitur in dubio eram, visum est mihi hos adire qui philosophi vocantur, hisque in manus me dedere, & rogare ut me qua vellent in re uterentur, vitæque viam aliquam simplicem & certam commonstrarent. Hæc igitur mecum reputans ad eos ivi, imprudens certè, quòd me [1] ex fumo, ut ajunt, in flammam conjicerem. Etenim apud ipsos maximè diligenter observans, ignorantiam, magisque incerta omnia reperi, adeò ut auream privatorum vitam esse satis ilicò indicarint. Alius nimirum uni me voluptati operam dare, & ad hoc solum studium me conferre jussit. In eo enim sitam esse fœlicitatem. Rursum alius omnino labori incumbere, corpusque sordido squalidoque cultu subigere, miserè ab omnibus affectum & contumeliis obnoxium, sedulò inculcans celebria illa Hesiodi de virtute carmina, & sudorem, & ascensum in montis verticem. Alius pecunias contemnere, earumque possessionem indifferentem putare jubebat. Alius contrà

1 *Ex fumo*] Senarius extat proverbialis κάπνου γε φεύγων εἰς τὸ πῦρ ἐμπίπτω. Plat. lib. 8. de Rep. *Cogn.*

ὁ δὲ ἡμᾶς αὖ πάλιν, ἀγαθὸν εἶναι καὶ τὴν πλοῦτον αὐτὸν ἀπεφαίνετο. ταῦτα μὲν γὰρ ἦν κόσμου, τί χρὴ καὶ λέγειν; ὃς μὲ ἰδέας, καὶ ἀτόμους, καὶ κενὰ, καὶ τοιοῦτόν τινα ὄχλον ὀνομάτων ἀσημέρα παρ' αὐτῶν ἤκουον ἐναπτόμενον. καὶ τὸ πάντων δεινῶν ἀποπνίγον, ὅτι τοῖς ἐναντιωτάτοις ἕκαστος αὐτῶν λέγων, σφόδρα νικῶσας καὶ πιθανὸς λόγους ἐπορίζετο, ὥστε μήτε τῷ θερμῷ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα λέγοντι, μήτε τῷ ψυχρῷ, ἀντιλέγειν ἔχειν, καὶ ταῦτα, εἰδότι πάνυ σαφῶς, ὡς οὐκ ἂν ποτὲ θερμὸν ἅμα εἴη καὶ ψυχρὸν τὸ αὐτὸ τῷ χρόνῳ. [1] ἀπιχνῶς οὖν ἔπασχον τοῖς νυστάζουσι τούτοις ὁμοῖον, ἀλλὰ μὴν, ἐπινεύων, ἀλλὰ γ', ἀνανεύων ἐμπαλιν. ἔτι γ' πολλῷ τοῦτο σκληρὸν ἀποπνίγον, τὰς γὰρ αὐτὰς τύχας ὁρῶσκον ἐπιπηρῶν, ἐναντιώτατα τοῖς αὐτῶν λόγοις ἐπιτηδεύοντας. τὰς γοῦν κεφαλαιωδεῖς παρεγινώσκον χρημάτων, ἐώρων ἀπιστίᾳ ἐχομένους αὐτῶν, καὶ τοὺς τόκων ἀφορισμοῖς, καὶ ἐπὶ μισθοῦ παιδεύοντας, καὶ πάντα ἕνεκα τούτων ὑπομένοντας. τὰς τε τῶν δόξαν ἀποβαλλομένους, αὐτῆς ἕνεκα πάντα ἐπιτηδεύοντας. ἡδονῆς τε αὖ χιδὸν ἅπαντας κατηγορῶντας, ἰδίᾳ γ', μόνῃ ταύτῃ ἐφεστηκότας. σφαλεὶς ἂν καὶ ταύτης ἐλπίδος, ἔτι μᾶλλον ἐλυπούμην ἐπὶ ῥᾳστα ἐμαυτὸν παραμυθούμενος ἐμαυτόν, ὅτι μὴ πολλῶν, καὶ σοφῶν, καὶ σφόδρα ἐπὶ συνέσει διαβοήτων, ἀνοητός τε εἰμι, καὶ τὰληθὲς ἔτι ἀγροῖκος. εἰς ἐχθρὸν μοι ποτὲ διαφερόντως τούτων ἕνεκα, ἐλήλυθα Βαβυλῶνα ἐλθόντι,

trà bonas esse ipsas etiam divitias pronunciabat. Quid verò de mundo dicam? qui ideas, incorporeas substantias, atomos, & inane, ac talem quandam pugnantium invicem nominum turbam in diem audiebam: & quod absurdorum omnium fuit absurdissimum, de maximè contrariis cùm unusquisque diceret, vincentes & probabiles admodum rationes afferebat, ut nec ei qui calidum, nec ei qui frigidum idem esse contenderent, contra quicquam dicere potuerim, idque cùm perspicerem fieri non posse ut idem eodem tempore frigidum sit & calidum. Prorsum igitur tale quid accidebat mihi quale his qui dormitant, scilicet ut modò annuerem, modò verò abnuerem. Præterea hoc illis longè erat absurdius, quòd observata ipsorum vita, eam sermonibus ipsorum summopere contrariam comperi. Itaque eos qui pecuniam spernendam esse suadebant, ei tenaciter adhærentes, de fœnore litigantes, pro mercede docentes, omnia denique ejus gratia tolerantes: eos verò qui verbis gloriam aspernabantur, omnem vitæ suæ rationem eò referentes, eosque pene omnes qui voluptatem accusabant, ex ea sola privatim pendentes videbant. Ergo hac spe frustratus adhuc magis indignabar, tacitè me ipsum consolando quòd cum multis & sapientibus, & celeberrimis viris, insipiensque essem, & veri ignarus oberrarem. Tandem mihi horum causa aliquando pervigilanti, visum est ut Babylonem pro-

1 Ἀπιχνῶς] Vt in Xenoph. Plat. Demosth. ἀληθὴς τύχη, ὁ δόλῳ παρ' Ἀττικοῖς, τὸ ᾧ ἀνὴρ ὅλως ἀληθὴς ἐστιν. pagin. seq. interpretor ad Heliod. lib. 6. tangit in Charont. sive Contempl. *Bourd.*

1 *Ex*

δεηθῆναί τινων τῶν μάγων τῶν Ζωροάστρου μαθητῶν, καὶ ἀλαδίχων. ἤκουσι δὴ αὐτοὺς ἐπᾳδαῖς τισι καὶ πλεκτοῖς τισιν ἀναίγειν τε ᾅδου τὰς πύλας, καὶ κατάγειν ὃν ἂν βάλωνται ἀσφαλῶς, καὶ ὀπίσω αὖθις ἀναπέμπειν. ἄρασαν δὴ ἡγεμόνα εἶναι παρά τινων τῶν ἀλαπαξάμενον τὴν κατάβασιν, ἐλθόντα πρὸς Τειρεσίαν τὸν Βοιώτιον, μαθεῖν παρ' αὐτοῦ, ἅτε μάντεως καὶ σοφοῦ, τίς ἐστιν ὁ ἄρασος βίος, καὶ ὃν ἂν ἕλῃς ἑλοίσθαι. καὶ δὴ ἀναπηδήσας ὡς εἶχον τάχους, ἔπεισον αὐτὸν Βαβυλῶνος. ἐλθὼν δέ, συγγενομένῳ τινὶ τῶν Χαλδαίων σοφῷ ἀνδρὶ, καὶ θαυμασίῳ τὴν τέχνην, πολιὸν μὲν τὴν κόμην, γένειον δὲ μέγα σεμνὸν καθειμένον. τὸν μὲν δὴ ὠνόμαζε Μιθροβαρζάνης. δεηθεὶς δὲ καὶ πικρῶς, μόλις ἔτυχον παρ' αὐτοῦ, ἐφ' ὅτῳ βέλοιτο μισθῷ καθηγήσασθαί μοι τὴν ὁδόν. ὁ δὲ ἀλαδίχων ὁ με ὁ ἀνὴρ, ὡς ἔφην μὲν ἡμέρας σὺν καὶ εἴκοσιν ἄμα τῇ σελήνῃ ἀρξάμενον, ἔλαυε, κατάγων ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, ἕωθεν ὡς ἀναπελάσων τὸν ἥλιον, ῥησίν τινα μακρὰν ἐπιλέγων, ἧς ἡ σφόδρα κατηχεῖτο, ὥστε γὰρ οἱ φαῦλοι τῶν ὠνητῶν κήρυκες, ἐπίτροχόν τι, καὶ [3] ἀσφαλὲς ἐφθέγγετο. πολὺ, ἀλλ' ἐκεῖ γὰ ἔνιας ἐπικαλεῖσθαι δαίμονας. μὴ γὰρ τὸν ἐπωδὸν, πρὶς ἂν μὲ ποῦς τὸ ὠθισμὸν ἀπαλύσας, ἐπιστῆσαι πάλιν, ἀδένα τῶν

profectus, magorum aliquem [1] ex Zoroastri discipulis & successoribus convenirem. Audieram siquidem ipsos carminibus, & expiationibus quibusdam interorum portas aperire, & quem voluerint tutò illuc deducere: indeque rursùs reducere. Optimè ergo me facturum putavi si cum horum quopiam de descensu paciscens, [2] Tiresiam Bœotium consulerem, ab eoque perdiscerem, tanquam à vate & sapiente, quæ vita sit optima, quamque potissimum sapiens eligat. Itaque quanta poteram celeritate exiliens Babylonem rectà contendi. Quò cùm pervenissem, versor cum quopiam ex Chaldæis, sapiente viro, arte admirando, capillos cano, promissaque barba valdè venerando. Nomen autem erat illi Mithrobarzanes. Orans igitur obsecransque vix exoravi, ut qua tandem mercede vellet, in viam illam me deduceret. Tum vir ille me susceptum, primùm quidem dies novem & viginti cum luna simul incipiens abluit ad Euphratem deducens mane, orientem versus solem, longum quempiam sermonem mussitans, quem non admodum audiebam. Nam quod in certamine præcones inepti solent, volubile quiddam & incertum proferebat: nisi quod dæmones quosdam visus est invocare. Post illam igitur incantationem, cùm in meam faciem ter insputsset, denuo redivit, obviorum nullum

1 *Ex Zoroastri discipulis*] In fragmentis Berosi Chaldæi legitur Zoroastrem Persam fuisse Cham Noe filium: hujus **meminerunt** Plat. Plut. & alii. *Cogn.*

2 *Tiresiam*] De Tiresia Homer. Odyss. κ. Cic. de divinat. *Idem.*

3 Ἀσφαλὲς] Des. Herald. emendat ἀσυφὲς, quod etiam est in uno Cod. Regio. & in Cod. Flor. sed alibi hac de re. *Bonnd.* Ἐπίτροχόν τι ἐ ἀσφαλὲς ἐφθέγγετο] Ἐπίτροχόν τι ἐ ὀπισφαλές. Marc.

ἀπαντώντων περιβλέπων. καὶ σίτα μὲν ἡμῖν, τὰ ἀκρόδρυα, ποτὸν δὲ, γάλα, καὶ μελίκρατον, καὶ τὸ ἐκ Χοάσπου ὕδωρ. εὐνὴ δὲ ὑπαίθριος ἐπὶ χλόης. ἐπεὶ δὲ ἅλις εἶχε τῆς παρασκευῆς, περὶ μέσας νυκτὰς ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμὸν ἀγαγών, ἐκάθηρέ τε με, καὶ ἀπεμάξε, καὶ περιήγισε δᾳδὶ, καὶ σκίλλῃ, καὶ ἄλλοις τισὶν. ἅμα καὶ τὴν ἐπῳδὴν ἐκείνην ὑποτονθορύσας. εἶτα ὅλον με κατάμαγόν τα, καὶ περιελθὼν, ἵνα μὴ βλαπτοίμην ὑπὸ τῶν φαντασμάτων, ἐπανήγαγεν ἐς τὴν οἰκίαν, ὡς εἶχον ἀναποδίζοντα. καὶ τοίνυν, ἀμφὶ τὰς ἐγχύμους. αὐτὸς μὲν ἔν τινι μαγικῷ πινὶ ἐὼν τυγχάνω, τὰ πολλὰ ἐοικυῖαν τῇ μηδικῇ. ἐμὲ δὲ τετυτισι φέρων, ἐνεκόσμησε τῇ στολῇ, καὶ τῇ λεοντῇ, καὶ περόνῃ τῇ λυρᾳ. καὶ παρεκελεύσατο, ὡς τις ἐρήτης με τἄνομα, Μειππον μὲν μὴ λέγειν, Ἡρακλέα δὲ, ἢ Ὀδυσέα, ἢ Ὀρφέα. Φιλω. ὡς δὴ τί τοῦτο ἦν Μένιππε; ἐγὼ γὰρ σωίζομαι τὴν αἰτίαν ἔτι δὲ ἀγνοῶ, ὅτι τὰ ὀνόματα. Με. καὶ μὴν περιττόν γε τοῦτο, καὶ ἁπανταχοῦ καταγέλαστον. ἐπεὶ γὰρ ἅπαντες περὶ ἡμᾶς ζῶντες, εἰς ἄδου κατελήλυθεσαν, ἠγάσθη εἰ με ἀπεικάσειεν αὐτοῖς, ῥᾳδίως ἂν τὴν δὲ Αἰακὸν φροντίδα λαβεῖν, καὶ ἀκωλύτως παρελθεῖν, ἅτε σωφρονέστερον, τραγικῶς μάλα κατασκευασάμενον ὑπὸ δὲ ἀγνοίας. ἤδη δὲ ἕω ὑπέφαινεν ἡμέρα, καὶ καταλαβόντες ἐπὶ τὸ ποτάμιον, περὶ ἀναγωγὴν ἐγινόμεθα. παρεσκεύασο δὲ αὐτὴ καὶ σκάφη, καὶ ἱερεῖα, καὶ μελίκρατα, καὶ ἄλλα, ὅσα περὶ τὴν

lum intuens. Cibus quidem nobis glandes erant, potus autem lac atque mulsum, & Choaspis aqua, lectus verò in herba sub dio. At postquam præparati jam satis hac diæta fuimus, media circiter nocte ad Tigridem fluvium me deductum purgavit, & abstersit, [1] faceque ac scilla, aliisque pluribus, magicum illud carmen simul submurmurans, lustravit. Deinde cum me jam totum incantasset, & circumivisset, ne à spectris læderer, domum reduxit, ita ut eram, retrogredientem: reliqua verò nocte navigationi nos paravimus Quare magicam quandam vestem ille induit, eamque Medicæ multum similem: ac me quidem his, clava videlicet, leonis exuviis, lyraque insuper ornavit. Præterea jussit ut siquis nomen me rogaret, Menippum quidem ne dicerem sed Herculem, Vlyssem, aut Orpheum. *Ph.* Quid ita ô Menippe? Non enim neque habitus, neque nominum caussam intelligo. *Men.* Atqui perspicuum quidem illud est, ac neutiquam arcanum. Cùm enim hi ante nos vivi ad inferos descendissent, existimavit si me illis assimilaret, fore ut faciliùs Æaci custodias fallerem, nulloque prohibente transirem, ut pote notior tragico admodum illo cultu emissus. Iam igitur illucescebat dies, quum in flumen ingressi ad recessum devenimus. Erant autem ab ipso parata cymba, sacrificia, mulsum: denique quic-

1 *Face lustravit*] Qui enim id faciebant certum carmen insurrabant, & taeda, scilla, ovis, sulphure, aliisque circumpurgabant, quod περιαγίζειν & περικαθαίρειν Græcis, Latinis *circumferre*. Cogn.

2 Ἠγεῖτο εἰ μὲ ἀπεικάσειεν αὐτοῖς] Ἠγεῖτο εἰ μὲ ἀπεικάσειν αὐτοῖς. Marc.

πλεστὼ χρήσιμα. ἐμβαλόμβοι δὴ ἅπαντα τὰ παρεσκευασμένα, ὕπνῳ δὴ καὶ αὐτοὶ βεβιωμένοι ἀχνύμενοι, θαλερὸν κῆρ δάκρυ χέοντες. καὶ μέχρι μὲν τινος ὑποφερόμεθα ἐν τῷ ποταμῷ. ἔπειτα δ' ἐσπλεύσαμεν εἰς τὸ ἕλος, καὶ τὸν λίμνην, εἰς ἣν ὁ Εὐφράτης ἀφανίζεται. περαιωθέντες δὴ καὶ ταύτην, ἀφικνόμεθα ἔς τι χωρίον ἔρημον, καὶ ὑλώδες, καὶ ἀνήλιον. εἰς ὃ ἀποβάντες, ἡγεῖτο δὴ ὁ Μιθροβαρζάνης, βόθρον τε ὠρυξάμεθα, καὶ τὰ μῆλα ἐσφάξαμεν, καὶ τὸ αἷμα κατὰ τὸ βόθρον ἐπεσπάσαμεν. ὁ δὲ μάγος, ἐν τοσούτῳ δᾷδα καιομένην ἔχων, οὐκ ἔτ' ἠρεμαίᾳ τῇ φωνῇ, παμμέγεθες δ' ὡς οἷός τε ἦν ἀνακραγών, δαίμονάς τε ἅμα πάντας ἐπεβόατο, Ποινὰς, καὶ Ἐρεννύας τε νυκτὸς Ἑκάτην, καὶ αἰπεινὴν Περσεφόνειαν, ὀνόματα ἅμα βαρβαρικά τινα καὶ ἄσημα ὁμοῦ, καὶ πολυσύλλαβα. οὕτω δὴ πάντα σὺν ἐπάλληλα ἐστάλη, καὶ ὑπὸ τὴν ἑσπέραν τεθάφθαι ἀνερρήγνυτο, καὶ ἡ ὑλακὴ τοῦ Κερβέρου, πόρρωθεν ἠκούετο, καὶ τὸ πεῖγμα ὑπερκάτω ἦν, καὶ σκυθρωπόν. ἔδδεισεν δὴ ὑπέρδεινον ἄκρον σύαρον αἰδωνεύς. καταφαίνεται γὰρ ἤδη τὰ πλεῖστα, καὶ ἡ λίμνη, ἣ ὁ Πυριφλεγέθων, ἣ δὴ Πλούτωνος τὰ βασίλεια. καταλήξαντες δ' ὅμως ἀφ' ἧς χάσμαται, τὸ μὲν Ῥαδάμανθυν οὐ σφόδρα πεπτοιῶτα μικρῆς δεῖν ὑπὸ δείους. ὁ δὲ Κέρβερος, ὑλάκτησε μὲν τοι, καὶ παρεκίνησε. ταχὺ δὲ μὲν κρύσας τῷ λύσσαν, ἀφ' ἧς ἐμήνη ὑπὸ μέλους. ἐπὶ δὲ τοῖς τὸν λίμνην ἤλθομεν, μικρὸν μὲν ὑπ' ἐπεραιώθημεν. ἦν γὰρ ἤδη πλήρες τὸ πορθμεῖον, καὶ οἰμωγῆς ἀνάπλεων. τραυματίαι δὲ πάντες ἐπέπλεον. ὁ μὲν, τὸ σκέλος, ὁ δὲ, τὴν κε-

quicquid ad ea sacra competebat tum impositis omnibus quæ parata erant, nos quoque sic *Ingredimur tristes, lachrymisque implemur obortis.* Atque aliquantisper quidem in fluvio, sublabebamur: deinde in paludem delati sumus, ac lacum quendam in quem Euphrates conditur. Quo etiam transmisso, *in desertam ac* sylvosam & opacam quandam regionem devenimus: in quam ubi descendimus (præibat enim Mithrobarzanes) foveam effodimus, & oves jugulamus, & foveam sanguine conspergimus. At magus interim facem accensam tenens, voce non ampliùs summissâ, sed quàm poterat maxima vociferans, dæmonas simul omnes inclamat, Pœnas, Erynnes, Hecaten nocturnam, excelsamque Proserpinam, commixtis unà barbaricis quibusdam ignotis & polysyllabis nominibus. Statim ergo tremere cœperunt omnia, solumque ex carmine rimis hiare, ac Cerberi latratus procul audiri: jamque res planè tristis ac mœsta fuit. *Umbrarum & timuit rex Pluto sedibus imis.* Iam enim inferorum pleraque patebant, & lacus, & Pyriphlegethon, & Plutonis regia. Cumque per hiatum descendissemus, Rhadamanthum metu propè extinctum reperimus. At Cerberus quidem latravit, & in furorem est versus. Sed cùm illico lyram pulsassem, cantu extemplo delinitus obdormivit. Postquam verò ad lacum venimus, tranare ferè non licuit. Iam enim onustus erat, & ejulatu plenus ponto: omnes verò saucii navigabant, hic femur, ille caput,

φαλὴν, ὁ δ', ἀλλὰ καὶ συμπεσὼν μοῖρά μοι δοκεῖν, ἔκ που πολέμου παρόντες. ὅμως δ' οὖν ὁ βέλτιστος Χάρων ὡς εἶδε τὸν λέοντα τοῦτον, οἰηθεὶς με τὸν Ἡρακλέα εἶναι, ἐπεδέξατό με, καὶ διεπορθμεύσατό τε ἀσμένως, καὶ ἀπόβασιν διεσήμαινε τῷ ἀτρεμοῦντι. ἐπεὶ δὲ ἦμεν ἐν τῷ σκότῳ, ὥσπερ μὲ ὁ Μιθροβαρζάνης, εἱπόμην δ' ἐγὼ κατόπιν ἐχόμενος αὐτοῦ, ἕως ὥσπερ λειμῶνα μέγιστον ἀφικνούμεθα, τὴν ἀσφοδελὸν καταφύγιον. ἔνθα δὴ περιεπτόητο ἡμᾶς τερατεύεται τῶν νεκρῶν αἱ σκιαί. κατ' ὀλίγον δὲ ὥσπερ ὀπτῶντες, παρεγνώκειμεν ὥσπερ τὸν Μίνω δικαστήριον. ἐτύγχανε δέ, ὁ μὲν, ἐπὶ θρόνου τινὸς ὑψηλοῦ καθήμενος. παρειστήκεισαν δὲ αὐτῷ ποιναὶ, καὶ ἀλάστορες, καὶ Ἐρινύες. ἑτέρωθεν δὲ, ὥσπερ ἐνθένδε πολλοί τινες ἐφεξῆς ἁλύσει μακρᾷ δεδεμένοι. ἐλαύνοντο δὲ εἶναι μοιχοὶ, πορνοβοσκοὶ, καὶ τελῶναι, καὶ κόλακες, καὶ συκοφάνται, καὶ τοιοῦτον ὅμιλον τῶν πάντα κυκώντων ἐν τῷ βίῳ. χωρὶς δὲ, εἴ τι πλούσιοι, καὶ τοκογλύφοι ὥσπερ ἐστῶτα, ὠχροὶ, καὶ ὥσπερ λάσιοι, καὶ ποδαγροὶ, κλοιὸν ἕκαστος αὐτῶν, καὶ κόρακα διτάλαντον ἐπικείμενον. ἱστῶτες δὲν ἡμεῖς, ἐωρῶμέν τε τὰ γιγνόμενα, καὶ ἠκούομεν τῶν ἀπολογουμένων. κατηγόρουν δὲ αὐτῶν κάπηλοί τινες καὶ παράσιτοι ῥήτορες. Φιλ. τίνες δῆτοι ὥσπερ Διός; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς καὶ τοῦτο εἰπεῖν. Με. οἶσθα καὶ τοὺς ὥσπερ τὸν ἥλιον ἀποτελουμένους σκιὰς ἀπὸ τῶν σωμάτων; Φιλ. πάνυ μὲν οὖν. Με. αὐτοὶ τοίνυν, ἐπεισὼν ἀπηλαύνομεν, κατηγο-

put, alius alio quopiam membro luxatus, adeò ut ex bello quopiam adesse mihi viderentur. At optimus Charon cùm leonis videret exuvias, esse me ratus Herculem, recepit, libensque transvexit, quinetiam egressis viam commonstravit. Tum quoniam in tenebris eramus, præibat quidem Mithrobarzanes, ego autem ponè ipsi adhærens sequebar, quoad in pratum quoddam maximum, & asphodelo consitum pervenimus. Ibi nos stridulæ mortuorum umbræ obibant. Tum paulò longiùs progressi ad Minois tribunal accessimus. Hic autem in sublimi quodam solio sedebat: adstabant autem illi Pœnæ, infesti dæmones, Erinnyes. Ex altera verò parte adducebantur ordine multi longa catena vincti, qui dicebantur adulteri, lenones, publicani, adulatores, sycophantæ, atque istiusmodi turba quidvis in vita turbantium. Seorsum autem divites ac fœneratores prodibant, pallidi, ventriosi, & podagrici, quorum unicuique trabs, & corvus duorum talentorum pondo incumbebat. Nos igitur astantes, & quæ fiunt omnia conspicimus, & quæ ad defensionem dicuntur, auscultamus: accusabant autem novi quidam atque admirabiles oratores. *Ph.* Quinam hi sunt per Iovem? ne te pigeat hoc quoque dicere. *Men.* Nosti-ne umbras istas, quas corpora soli opposita reddunt? *Ph.* Omnino sanè. *Men.* Hæ igitur nos vita functos accusant, testimonio suo convin-

1 Τῷ ἀσφοδέλῳ] Sic in Char. Reliqua continentur in Dial. mort. *Burd.*

1 Καὶ

ρῶσί τε, καὶ καθαιρετυῶσι, καὶ διελέγχωσι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν ἐπὶ τοῦ βίου. σφόδρα τινες αὐτῶν ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν, ἅτε ἀεὶ σωφρονοῦντες, καὶ μηδέποτε ἀφιστάμενοι τῶν σωμάτων. ὁ δ' ὢν Μίνως ἐπιμελῶς ἐξετάζων ἀπέπεμπεν ἕκαστον εἰς τῶν ἀσεβῶν χῶρον, δίκην ὑφέξοντα κατ' ἀξίαν τῶν τετολμημένων. καὶ μάλιστα οἰκεῖον ἡγεῖτο, τοῖς ἐπὶ πολυτίμοις τε καὶ ἀρχαῖς ἐπηρμένοις, καὶ μοναρχῆσαι καὶ θεοστυγεῖς θεραπόντων, τὸν τῆς ὀλιγοχρονίου ἀλαζονείας αὐτῶν; καὶ τὸν ὑπερηφάνου μυσαττόμενος. καὶ ὅτι μὴ ἐμέμνηντο ὄντες τε ὄντες αὐτοὶ, καὶ ὄντων ἀγαθῶν τυγχάνοντες. οἷδε, ἀπολυσάμενοι τὰ λαμπρὰ οἰκεῖα πάντα, πλοῦτον λέγω, καὶ δόξαν, καὶ δυναστείας, γυμνοὶ κάτω νενοσηκότες, παρεισήκεισαν. ὥσπέρ τινα ὄνειρον ἀναπεμπαζόμενοι τὸν παρ' ἡμῖν εὐδαιμονίαν. ὥστε ἔγωγε τοῦθ' ὁρῶν, ὑπερήχαιρον. καί εἴ τινα γνωρίσαιμι αὐτῶν, θεσπίων ἂν ἡσυχῇ πᾶσι, ὑπεμίμνησκον οἷος ἦν ἐπὶ τοῦ βίου, καὶ ἡλίκην ἐφύσα τότε, ἡνίκα πολλοὶ μὲν ἔωθεν ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν παρεισήκεισαν, τὸν θεόδειν αὐτὸν θεραπεύοντες, ὠθιζόμενοί τε, καὶ ἀπελαυνόμενοι θεοῖς τοῖς οἰκείοις, ὁ δ' μόγις ἂν ποτε ἀπαλείας αὐτοῖς πορφυρᾶς τις, ἢ θείχρυσος, ἢ ἀλεποίκιλος, δυσαίμονας ὄντως καὶ μακαρίους ἀπεφαίνετο τοὺς θεσπεσίους, ὧν τὸ σῆθος, ἢ τὸν δεξιὸν θεοτεύειν δίκη καθεφιλεῖν. ἐκεῖνοι μὲν ὧν ἡσθῶ ἀκούοντες. τῷ δὲ Μίνῳ, μία τις καὶ θεὸς χάρις ἐδικάσθη δίκη. τὸν γάρ τις σικελιώτην Διονύσιον, πολλὰ καὶ ἀνόσια ὑπὸ τῆ Δίκῃ κατηγορηθέντα, καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν κατεμαρτυρηθέντα, παρελθὼν Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος, ἄγουσι δ' αὐτὸν ἐπὶ τῇ, vincunt, & quicquid in vita peccavimus redarguunt, atque ipsarum nonnullæ fide valde dignæ videntur ut pote quæ nobiscum semper versabantur, nostrisque à corporibus nuiquam digrediebantur. Itaque Minos diligenter examinans, quemlibet in sedes impiorum relegabat, dignas ausis pœnas subiturum: eosque maximè suppliciis exercebat, qui divitiis & dignitatibus superbiverant, quique adorari se ferè expectabant, brevem eorum superbiam, fastumque detestatus: quippe qui non meminissent mortales ipsi cùm sint, sese bona quoque mortalia consequutos. At nunc isti splendidis illis omnibus spoliati, divitiis inquam, genere, imperiis, nudi, demissoque vultu steterunt, tanquam somnium quoddam, humanam hanc fœlicitatem recogitantes. Quæ cùm conspicarer, summopere gaudebam. Et si quem ipsorum nossem, tacitè ad ipsum accedens, qualis in vita fuerat memorabam, quantumque tunc turgeret quum multi mane fores obsiderent egressum ejus expectantes, pulsi interim exclusique à famulis. At ipse vix tandem illis exoriens, purpureus, aut aureus, aut versicolor, fœlices & beatos salutantes se facturum putabat, si pectus dextram-ve porrigens daret osculandam. Illi verò audientes ista molestè ferebant. At Minos unum quoddam judicium ad gratiam pronuntiavit. Quippe Dionysium Siciliæ tyrannum multis & atrocibus criminibus à Dione accusatum, & Stoicorum testimonio convictum, Aristippus Cyrenæus interveniens (illum enim honore prose-

καὶ δύναται μίγνυσθαι ἐν τοῖς κάτω, μικρᾶς δεῖν τῇ Χιμαίρᾳ ἐστασθῆναι, παρέλυσε τὴν κατηδίκην, λίαν πολλοῖς αὐτὸν τῶν πεπαιδευμένων ὡς ἀργύριον χρυσοῦ δεξιόν. ἀσπάσιος ὅμως ἐς δικαστήριον ἀφικνούμεθα. ἔνθα δὴ ἂν φίλε, πολλὰ καὶ ἐλεεινὰ ἐπακούσαι τε, καὶ ἰδεῖν, μαστίζων τε γὰρ ὁμοῦ ψόφῳ ἠκούετο, καὶ σίμαιγξ τῶν ἐπὶ τοῖς πυροῖς ἐπαιωμένων. καὶ τρίβολαι, καὶ κύφωνες, καὶ τροχοί. καὶ ἡ Χίμαιρα ἐσπάραττε, καὶ ὁ Κέρβερος ἐβαρυάκλει. σκολάζοντό τε ἅμα πάντες, βασιλεῖς, δοῦλοι, σατράπαι, πένητες, πλούσιοι, πλωτοί. καὶ μετέμελε πᾶσι τῶν τε τολμημένων. σὺν δὲ αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν ἰόντες, ὁπόσοι ἦσαν τῶν ἐναγῶς πεπλουτηκότων. οἱδὲ, συνεκαλύπτοντο, καὶ ἀπεστρέφοντο, εἴ δὲ, καὶ ἐσωσολέπευεν, μάλα δολοπρεπές τε, καὶ κολακοῦντο. καὶ ταῦτα, πῶς οἴει, βαρεῖς ὄντες, καὶ ὑπερήφανοι τὰ βίου; τοῖς μὲν γὰρ πένησιν, ἡμιτέλεια τῶν κακῶν ἐδίδοτο. καὶ ἀναπαυόμενοι, πάλιν σκολάζοντο. καὶ μὲν καὶ ἄλλα εἶδον τὰ μυθώδη, τὸν Ἰξίονα, καὶ τὸν Σίσυφον, καὶ τὸν Φρύγα Ταντάλου χαλεπῶς ἔχοντα, καὶ τὸν γηγενῆ Τιτυόν. Ἡρακλῆς ὅσος. ἔκειτο γὰρ τόπον ἐπέχων ἄρδην. διελθόντες δὲ καὶ τοῦτο, εἰς τὸ πεδίον ἐσβάλλομεν, τὸ Ἀχερούσιον. συμπίπτομεν δὲ αὐτόθι τοῖς ἡμιθέοις πᾶσι καὶ ταῖς ἡρωίναις. καὶ τὸν ἄλλον ὄμιλον τῶν νεκρῶν κατὰ ἔθνη καὶ φῦλα διῃρημένους. τοὺς μὲν, παλαιοὺς πάνυ, καὶ εὐρωπῶντας, καὶ ὡς φησιν Ὅμηρος, ἀμενηνούς. τοὺς δὲ, νεαλεῖς καὶ συνεσηκότας. καὶ μάλιστα τοὺς Λιγυπλίων αὐτοὺς, διὰ τὸ πολυαρκὲς τῆς παρειχείας. τὸ μὲν γὰρ διαγινώσκειν ἐκαστον, ἐκ πάνυ τι ῥᾴδιον ἦν.

sequuntur inferi, plurimumque ibi valet ejus authoritas) propemodum Chimæræ alligatum, à pœna liberavit, asserens illum nonnullos eruditorum adjuvisse pecunia. Tum nos à judiciali foro digressi, ad supplicii locum pervenimus. Ibi certè multa erant auditu, visuque miserabilia. Nam & flagrorum sonus simul audiebatur, & ejulatus hominum in igne flagrantium, & tormenta, & catenæ, & rotæ: Chimæra dilaniabat, Cerberus lacerabat: simulque puniebantur omnes reges, servi, satrapæ, pauperes, divites, mendici, & scelerum omnes pœnitebat. Et quosdam qui nuper è vita discesserant, conspicati agnovimus. Illi verò se occulebant, & avertebant, aut si aliquando nos respiciebant, id serviliter admodum & adulatoriè faciebant: idque, quàm putas in vita molesti erant & fastosi? At pauperibus dimidium malorum remittebatur: cumque interquievissent, rursum cruciabantur. Sed illa quoque fabulosa vidi, Ixionem, & Sisyphum, maleque affectum Phrygem Tantalum, & terra genitum Tityum. Quantus hercle erat! integrum enim agri locum stratus occupabat. Præteritis etiam hisce, in campum Acherusium irrumpimus: ibique cum semideos, tum heroinas, aliamque simul mortuorum turbam in gentes tribusque dispositam invenimus: alios quidem vetulos ac marcidos, utque dicit Homerus, evanidos: alios verò juvenes, & integros, maximè quidem Ægyptios, propter illam condiendi efficaciam. Verùm quemlibet dignoscere, nequaquam erat facile, adeò

ράδιον. ἅπαντες γὰρ ἀτειχῶς ἀλλήλοις γίνονται ὅμοιοι, τὸ ὀστέον γυμνωθέντων. πλὴν μόγις καὶ ἀφ' ἑαυτῶν ἀναθεωρήσαντες αὐτὰς ἐγνώσκομεν. ἔκειντο δ' ἐπ' ἀλλήλοις ἀμφυῤῥοῖ, καὶ οὐδὲν ἦν τὸ περὶ ἡμῶν κοσμῶν φυλάττοντες. ἀμέλει, πολλῶν ἐν τούτῳ σκελετῶν κειμένων, καὶ πάντων ὁμοίων, φοβεροί τε, καὶ ἀφεικότες διδρυκότων, καὶ γυμνὰς τὰς ὀδόντας ἀφανόντων, ἠπόρουν ὅτῳ ἐμαυτὸν ὦπτι ἀφικνέωμαι τὸ Θερσίτου ἀπὸ τὸ κοινὸ Νιρέως, ἢ τὸ μηπάτορος Γρῦ, ἀπὸ τὸ Φαιάκων βασιλέως, ἢ Πυῤῥίου τὸ μάγειρου, ἀπὸ τὸ Ἀγαμέμνονος. οὐδὲν γὰρ ἦν τὰ παλαιῶν γνωρισμάτων αὐτοῖς παρέμενεν, ἀλλ' ὁμοία τὰ ὀστᾶ ἦν, ἄληλα, καὶ ἀνεπίγραφα, ὁ ὑπ' οὐδενὸς ἦν ἀφικνέισθαι δυνάμενα. τοιαῦτα οὖν ἐκεῖνα ὁρῶντα, ἐδόκει μοι ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος πομπὴ τις μακρὰ συνεστοιχίαν, χορηγεῖν ὃ ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ ἕκαστα ἔτυχε τύχη, ἀφορᾷ καὶ ποικίλα τοῖς πομπεύουσι κόσμῳ συνεπλήσατο. τὰ μὲν γὰρ λαβοῦσα ἡ τύχη, βασιλικῶς διεσκεύασε, πάρεδρα τε ἐπιθεῖσα, καὶ δορυφόρους προσθεῖσα, καὶ τὴν κεφαλὴν στέψασα τῷ ἀφ' ἑαυτῆς. τῷ δ', οἰκέτην κόσμῳ περιέθηκε. τὰ δὲ πια, κολὸν εἶναι σκόσμησε. τὰ δ', ἄμορφον, ὁ καλοῦσι παρεσκεύασε. παντοδαπὴν γὰρ οἶμαι δεῖν χρῆσθαι τὴν θέαν. πολλάκις δ', ἀφ' μέσης τῆς πομπῆς μετέβαλε τὰ σῶν κόσμῳ, οὐκ ἐῶσα ἐς τέλος ἀφικνεῖσθαι ὡς ἐτάχθησαν. ἀλλὰ μεταμφίεσασα, τὰ μὲ Κροῖσον ἠνάγκασε τὴν δ' οἰκέτην καὶ αἰχμαλώτου σκευὴν ἀναλαβεῖν. τὰ δ' Μαιάνδριον, πῶς ἐν τοῖς οἰκέταις πομπεύοντα, τὴν Πολυκράτους τυραννίδα μετενέδυσε.

adeò nudatis ossibus omnes erant sibi invicem similes: nili quòd vix tandem, diuque contemplantes ipsos cognoscebamus: quippe conferti jacebant obscuri atque ignobiles, nihilque amplius decoris illius qui est apud nos asservantes. Cùm igitur ossa simul multa eodem in loco jacerent, omnesque inter se similes essent, terrificum quiddam vacuis oculorum orbibus intuentes, dentesque nudos ostendentes, animi pendebam quonam signo Thersiten à formoso illo Nirco discernerem, aut mendicum Irum à rege Phæacum, aut ab Agamemnone Pyrrhiam coquum. Quippe quibus jam nihil veteris indicii permansit, sed inter se similia sunt ossa, incognita, titulis carentia, nullique unquam dignoscenda. Hæc igitur spectanti mihi, hominum vita longæ cuipiam pompæ persimilis videbatur, cui fortuna præsit, & singula disponat, iisque qui pompam agunt, diversos varioisque babitus accommodet. Alium siquidem fortuna deligens regiis ornat insignibus, imposita tiara, additis satellitibus, & capite diademate revincto. Alium verò servi habitu amicit: hunc autem forma ornat, illum contrà deformem & ridiculum fingit: nam omnigenum, ut opinor, oportet esse spectaculum. Quin habitus quorundam plerumque in media etiam pompa demutat non sinens quo prodierant ordine, eodem ad extremum progredi. Sed ornatu commutato Cræsum quidem coëgit, servi captivique vestes assumere: Mæandrium autem, olim inter servos incedentem, Polycratis data tyrannide vicissim vestivit: eoque

καὶ μέχρι μὲν τινος ἔασι χρῆσθαι τῷ κόσμῳ. ἐπειδὰν δὲ ὁ τῆς πομπῆς καιρὸς παρέλθῃ, τὰνικαῦτα ἔκφευγος ἀποδὺς τὸν σκῦλον, καὶ ἀποδυσάμενος τὸ σῶμα τοῦτο, ὥσπερ ἦν τὸ πρὶν ἔχει, γίγνεται, μηδὲν ἔτι πλησίον διαφέρων. ἔνιοι δὲ τὰ ἀγωμοσύνης, ἐπειδὰν ἀπαιτῇ τὸ κόσμον, ἐπισπᾶται ἡ τύχη, ἄχθονται μὲν, καὶ ἀγανακτοῦσιν, ὥσπερ οἰκείων τινῶν στερισκόμενοι, καὶ ὀλίγον ἀλλ' ὅσον ἐχρήσαντο ἀποδιδόντες. οἶμαι δ' ἔγωγε τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ποτάκις ὑποκρινάμενον τοὺς τραγικοὺς ὑποκριτὰς τούτους τοὺς τῶν τραγῳδιῶν, ἄρτι μὲν, Κρέοντας, εἶτα δὲ, Πριάμους γεγονότας, ἢ Ἀγαμέμνονας, καὶ ὁ αὐτὸς, εἰ τύχοι μικρὸν ἐμπεσὼν μᾶλλον σεσωσμένος, τὸ δὲ Κέκροπος ἢ Ἐρεχθέως σχῆμα μιμούμενον, μετ' ὀλίγον οἰκέτης ἀποβλέπων τοῦ δεσπότου σκεύη ἐδῆτε, καὶ τὸ σχῆμα ἀποβεβλημένον, καὶ κατὰ τῶν ἐμβατῶν, πένης, καὶ ταπεινὸς ἀφεῖρηται. οὐκ ἔστ' Ἀγαμέμνων ὁ Ἀτρέως, οὐδὲ Κρέων ὁ Μενοικέως, ἀλλὰ Πῶλος Χαρικλέους σκηνικὸς ὀνομαζόμενος, ἢ Σάτυρος ὁ Θεογείτονος μαραθώνιος. τοιαῦτα καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματά ἐστιν, ὡς τότε μοι ὁρῶντι ἔδοξεν. Φίλων. εἰπέ μοι ὦ Μένιππε, οἱ δὲ τὰς πολυτελεῖς ταύτας καὶ ὑψηλὰς τάφους ἔχοντες ὑπὲρ γῆς, ἢ σήλας, ἢ εἰκόνας, καὶ ἐπιγράμματα, οὐδὲν πλέον ἔχουσι παρ' αὐτοῖς εἰς τὰ ἐνθάδε τῶν νεκρῶν; Μεν. λαρεῖς ὦ ἑτᾶρε. εἰ γὰρ εἰστήκεις τὸν Μαυσωλὸν αὐτὸν, λέγω δὲ τὸν κάρυκα, τὸν ὃν τάφον ἀφιδρύσατο, οὐ

que cultu aliquantisper uti sivit. Verùm ubi pompæ tempus præteriit, tum quisque apparatum reddens, & amictum cum corpore exuens, qualis erat antè, efficitur, nihil à vicino differens. At nonnulli præ insicitia, quum instans fortuna ornatum repetit, ægrè ferunt atque indignantur, tanquam propriis quibusdam privati, at non ea reddentes quibus ad exiguum tempus utebantur. Existimo autem etiam in scena vidisse te plerunque histriones istos tragicos, qui in fabularum usum modò Creontes, modò Priami fiunt, aut Agamemnones. Idemque si fors tulerit, paulò antè tam graviter, Cecropis aut Erechthei formam imitatus, paulò post servus, poëta jubente progreditur. Cumque jam fabulæ finis adfuerit, & ipsorum unusquisque vestem illam auratam exuerit, personam deposuerit, & ex cothurnis descenderit, pauper & humilis obambulat: nec amplius Agamemnon Atrei filius, nec Creon Menœtio prognatus, sed Polus Chariclei Suniensis, aut Satyrus Marathonius Theogitonis filius nominatur. Sic se hominum res habent, ut mihi tum spectanti visum est. *Ph.* Dic Menippe, isti qui sumptuosa, excelsaque sepulchra habent in terris, & columnas, & imagines, & titulos, nihilone apud inferos plebeiis defunctis sunt honoratiores? *Men.* Heus tu nugaris: si enim Mausolum vidisses, Carem illum dico, sepulchro percelebrem, probè scio ridere nunquam

1 Καὶ καταβὰς ἀπὸ τῶν ἐμβατῶν] Eadem utitur comparatione Iust. Martyr. epist. ad Zen. & Ser. *Bourd.*

1 Οὐ

ὥδε ὅπη σὺν ἂν ἐπαύσω μολών. ὅπως παπεινῶς ἔρριπλο σὺ ὑπολαβόσφπω, λαοβλάβην σὺ τοῦ λοιποῦ δήμου τῶν νεκρῶν. ἐμοὶ δοκεῖν, τοσοῦτον λαπλαοῦσιν ἔ μνήμασιν. παρ' ὅσον εὐαρύτερ τηλικοῦτον ἄχθος ἐπικείμενον. ἐπειδὰν γὰρ ὁ Αἰακὸς λαπμετρήσῃ ἑκάστῳ τὸν τόπον, δίδωσι ἢ τὸ μέγιστον [1] ὁ τελέου ποδός, ἀνάγκη ἀγαπῶντα, κατακεῖσθαι, ὡς τὸ μέτρον σωεξαλμένον. πολλῷ δ' ἂν οἶμαι μᾶλλον ἐγέλασ, εἰ ἴδοιτε τὰς παρ' ἡμῖν βασιλείας, καὶ σατράπας, πλουσίους παρ' αὐτοῖς, καὶ ἤτοι πεζοπολιτικὰς ὑπ' ἀπορίας, ἢ τὰ τοιαῦτα διδάσκοντας γράμματα, καὶ ὑπὸ ἔ τυχόντων ὑβριζομένους, καὶ κλῆρος κόβρης παιομένους, ὥσπερ τὰ ἀνδραποδώδη τὰ ἀπιμοτάτα. Φίλιππον γοῦν τὸ μακεδόνα ἐγὼ θεασάμενον, ἐδὲ κρατεῖν ἐμαυτοῦ δυνατὸς ἦν. ἐδείχθη δέ μοι ἐν γωνιδίῳ τινὶ μιαθοῦ ἀκάμενον [2] τὰ σαθρὰ τῶν ὑποδημάτων. πολλοὺς ἢ καὶ ἄλλους ἦν ἰδεῖν ἐν ταῖς τριόδοις περιτρέχοντας, ξέρξας λέγω, καὶ Δαρείους, καὶ Πολυκράτεις. Φίλω. ἄτοπα διηγῇ τὰ περὶ τῶν βασιλέων, καὶ μικρὰ δεῖν, ἀπιστα. τί ἢ ὁ Σωκράτης ἔπραττε, καὶ Διογένης, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν σοφῶν; *Με.* ὁ μὲν Σωκράτης, καὶ κεῖ περιῆρχετο διελέγχων ἁπάντας. συνῆσαν δ' αὐτῷ Παλαμήδης, καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Νέστωρ, καὶ εἴ τις ἄλλος λάλος νεκρός. ἐπ μὲν τοι ἐπεφύκητο αὐτῷ, καὶ διαθήκη ἐκ [3] ἢ

quam desiisses: tam despectim in abstrusum antrum projectus est, in reliqua mortuorum turba delitescens: hoc tantùm commodi meo judicio percipiens ex hoc monumento, quòd impositio tam gravi pondere pressus laborat. Postquam enim, ô amice, Æacus unicuique locum demensus est (dat autem cui maximum, non plus quàm pedem) necesse est eo contentum jacère seseque ad loci modum contrahere. Risisses autem, opinor, multo magis, si vidisses reges nostros & satrapas, apud eos mendicantes, & urgente inopia vel sallamenta vendentes, vel prima elementa docentes, & ut à quolibet contumeliis afficiuntur, atque in faciem cæduntur, tanquam vilissima mancipia. Ego igitur Philippum Macedonem conspicatus, continere me non potui: ostentus est mihi calceos attritos in angulo quodam mercede resarciens. Multos etiam alios videre erat in triviis mendicantes, Xerxes aio, & Darios & Polycrates. *Ph.* Admiranda hæc sunt, ac propemodum incredibilia, quæ de regibus narras. Quid autem Socrates faciebat, & Diogenes, & si quis est sapientum alius? *Men.* Socrates quidem ibi omnes redarguens obambulat: versantur autem cum illo Palamedes, Ulysses & Nestor, & si quis alius defunctorum est garrulus: quinetiam adhuc ipsi inflata sunt & tumida

1 Οὐ πλέον ποδὸς] Eadem in Dialog. mort. Philisti. apud Stob ser. 330. κἂν μυρίων πηχῶν γῆς κύριος ὑπάρχῃς, ἀρκοῦν γλισίσῃ τριῶν ἢ τεσσάρων. utitur his fere verbis Lucianus alibi. Sic in Charon. ποσιαῖον λάζοιτο τόπον παρὰ τῶ Αἰακῶ. tangit Marcil. ad Horat. *Bourd.*

2 Τὰ σαθρὰ τῶν ὑποδημάτων] Sic in Catapl. *Idem.*

3 Τῆς φαρμακοποσίας] Plato in Phædro. *Idem.*

φαρμακοποσίας τὰ σκέλη. ὁ δὲ βέλτιστος Διογένης, παρθικεῖ μὲν Σαρδαναπάλῳ τῷ ἀσωτεύσαντι, καὶ Μίδᾳ τῷ Φρυγὶ, καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν πλουτούντων. ἀκούων δ' οἰμωζόντων αὐτῶν, καὶ τὴν παλαιὰν τύχην [1] ἀναμετρουμένων, μελάπτει, καὶ πέρπτηλ. καὶ τὰ πολλὰ ὑπτιος κατακείμενος, ἀδρᾷ μάλα τραχείᾳ καὶ ἀπηνεῖ τῇ φωνῇ. τὰς οἰμωγὰς αὐτῶν ἐπικαλύπτων, ὥστε ἀνιᾶσθαι τοὺς ἄνδρας, καὶ βλασκέπλειν μετοικεῖν ὑ Φέρητος τὸν Διογένη. Φίλων. ταυτὶ μὲν ἱκανῶς. τί δ' τὸ ψήφισμα λοιπόν, ὅπερ σὺ ἀρχὴν ἔλεγες κεκυρῶσθαι καὶ τοῖς πλουσίοις; Με. σὺ μὲν ὑπέμνησας. ὑ γὰρ οἶσθ' ὅπως ἐδόκει τότε λέγειν προθέμενος, πάμπολυ ἀπεπλανήθην τοῦ λόγου. βλασφήμουν γάρ μου παρ' αὐτοῖς, πρὶν ἐλθεῖν οἱ πρυτάνεις ἐκκλησίαν ποιεῖν τὴν κοινὴν συμφερόντων. ἰδὼν δὲ πολλοὺς συνιόντας, ἀναμίξας ἐμαυτὸν τοῖς ἐκκλησιάζουσι, καὶ αὐτὸς εἷς τῶν ἐκκλησιαστῶν. ἀλλοκότησε μὲν δὴ καὶ ἄλλα. πλούσιον γὰρ, τὸ ποιεῖν τοὺς πλουσίους. ἐπὶ γὰρ αὐτῶν κατηγορεῖτο πολλὰ, καὶ δεινὰ, βίᾳ, καὶ ἀλαζονείᾳ, καὶ ὑπερηφανίᾳ, καὶ ἀδικίᾳ, πλῆθος, ἄνεσίς τις τῶν δημοσιωνῶν, ἀνέγνω ψήφισμα τοιοῦτον.

mida crura ex veneni hausto. At optimus Diogenes, accola est Assyrii Sardanapali, & Midæ Phrygis, & aliorum quorundam ex sumptuosis illis, quos quum ejulantes audit, veteremque fortunam recensentes, & ridet, & delectatur, & sæpe supinus jacens, admodum aspera & immani voce cantat, ejulatus illorum obscurans, adeò ut id viri illi molestè ferant, cumque Diogenem ferre non possint, de mutanda sede deliberent. *Ph.* De his quidem satis. Cæterum quodnam illud decretum est, quod initio dixeras contra divites esse sancitum? *Men.* Bene certè admones. Nescio enim quo pacto cùm hac de re dicere proposuissem, ab instituto sermone procul aberravi. Dum igitur ibi versabar, magistratus concionem advocarunt pro reipublicæ commodis. Cùm ergo multos concurrere viderem, ego me quoque mortuis immiscens ilicò unus fui eorum qui in concione aderant. Aliis igitur etiam de rebus est actum: postremò verò negotium de divitibus: quibus postquam objecta fuissent multa crimina, eaque atrocia, violentia, superbia, fastus, injuria, surgens tandem ex populo primâs quidam, hujusmodi decretum legit.

1 Ἀναμετρουμένων] Angl. *diametrantium*. Bourd.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ πολλὰ καὶ παράνομα οἱ πλούσιοι δρῶσι παρὰ τὸν βίον, ἁρπάζοντες, καὶ βιαζόμενοι, καὶ πάντα τρόπον τὸ πε-

DECRETVM.

Quandoquidem iniqua multa divites in vita perpetrant, rapientes, ac vim inferentes, omnique modo pauperes

πήτων καὶ φορυῶντες, δίδυκ τῇ βυλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, ἐπισᾶν ἀποθανεῖσι, τὰ μὲ σώματα αὐτῶν, κολάζεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ τ ἄλλων πονηρῶν. τὰς δ ψυχὰς, ἀναπεμφθείσας ἄνωθις τ βίον, [1] καθαλύεσθαι ἐς τὰς ὄνους, ἄχρις ἂν ἐν τῷ τοιούτῳ διαγάγωσι μυριάδας ἐτῶν πέντε καὶ εἴκοσι, ὅσοι ἐξ ὄνου γεγόμενοι, καὶ ἀχθοφοροῦντες, καὶ ὑπὸ τ πενήτων ἐλαυνόμενοι. τοιοῦτον δ λοιπὸν, ἐξεῖναι αὐτοῖς ἀποθανεῖν. εἶπε τῷ γνώμῳ Κρανίων Σκελεπίωνος νεκυομάντις, φυλῆς [2] ἀλιβαντιάδος. τέτε ἀναγνωσθέντος δ ψηφίσματος, [3] ἐπιψήφισαν μὲ αἱ ἀρχαί. ἐπεχειροτόνησε δ τὸ πλῆθος, καὶ ἐνεβεμήσαθο ἡ Βερμὼ, καὶ ὑλάκτησεν ὁ Κέρβερος. ὥστε γὰ σύπλῃ γίγνεται, ἃ κύρια τὰ ἀνηγωσμένα. ταῦτα μὲν δὴ σοι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐγὼ δ, ὡς ἀφίγμην ἕνεκα, τῷ Τειρεσίᾳ ἐπιστὰς, ἱκέτευον αὐτὸν τὰ πάντα διηγήσασθαι, εἰπεῖν πρός με ποῖον τινα ἡγεῖτο τ ἄριστον βίον. ὁ δ, μλάσσας, ἅτε δ τυφλὸς ὢν γεγώνως, ἃ ἀχρᾳν, ἃ λεπτόφωνον, ὦ τέκνον φησὶ, τῶν μὲ αἰτίαν οἶδά σε τ ἀπορίας, ὅτι ἐδὲ τ σοφῶν ἐχρίσθη, ἃ τὰ αὐτὰ γιγνωσκόντων ἑαυτοῖς. ἁτὰρ ἃ θέμις λέγειν πρὸς σέ. ἀπείρηκε γὰ τοῦτο Ῥαδαμάνθυος. μηδαμῶς ἔφην ὦ πατέρων, ἀλλ εἰπὲ, ἃ μὴ περίδῃς με σῦ τυφλότερον περιόντα ἐν τῷ βίῳ. ὁ δ, δή με ἀπαγαγὼν, ἃ πολὺ τ ἄλλων ἀπαντάσας, ἡρέμα ὑποσκώψας πρὸς τὸ ὦς, φησὶν, ὁ τ ἰδιωτῶν, ἄριστα καὶ σοφώτατα βυλεύεται. ἐπεὶ καὶ τὰ τῶν ἀποθανόντων σώματα, καὶ τὰ τῶν πονηρῶν, ὁμοίως ἀτιμάζεται, καὶ τὰ τῶν ἀγαθῶν. καὶ τὰς ψυχὰς, ἐπειδὰν ἀποθάνωσι, τὰ μὲ σώματα αὐτῶν, κολάζεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ τ ἄλλων πονηρῶν. τὰς δ ψυχὰς, ἀναπεμφθείσας ἄνωθις τ βίον, καθαλύεσθαι ἐς τὰς ὄνους, ἄχρις ἂν ἐν τῷ τοιούτῳ διαγάγωσι μυριάδας ἐτῶν πέντε καὶ εἴκοσι, ὅσοι ἐξ ὄνου γεγόμενοι, καὶ ἀχθοφοροῦντες, καὶ ὑπὸ τ πενήτων ἐλαυνόμενοι. τοιοῦτον δ λοιπὸν, ἐξεῖναι αὐτοῖς ἀποθανεῖν. εἶπε τῷ γνώμῳ Κρανίων Σκελεπίωνος νεκυομάντις, φυλῆς [2] ἀλιβαντιάδος. τέτε ἀναγνωσθέντος δ ψηφίσματος, [3] ἐπιψήφισαν μὲ αἱ ἀρχαί. ἐπεχειροτόνησε δ τὸ πλῆθος, καὶ ἐνεβεμήσαθο ἡ Βερμὼ, καὶ ὑλάκτησεν ὁ Κέρβερος. ὥστε γὰ σύπλῃ γίγνεται, ἃ κύρια τὰ ἀνηγωσμένα. ταῦτα μὲν δὴ σοι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐγὼ δ, ὡς ἀφίγμην ἕνεκα, τῷ Τειρεσίᾳ ἐπιστὰς, ἱκέτευον αὐτὸν τὰ πάντα διηγήσασθαι, εἰπεῖν πρός με ποῖον τινα ἡγεῖτο τ ἄριστον βίον. ὁ δ, μλάσσας, ἅτε δ τυφλὸς ὢν γεγώνως, ἃ ἀχρᾳν, ἃ λεπτόφωνον, ὦ τέκνον φησὶ, τῶν μὲ αἰτίαν οἶδά σε τ ἀπορίας, ὅτι ἐδὲ τ σοφῶν ἐχρίσθη, ἃ τὰ αὐτὰ γιγνωσκόντων ἑαυτοῖς. ἁτὰρ ἃ θέμις λέγειν πρὸς σέ. ἀπείρηκε γὰ τοῦτο Ῥαδαμάνθυος. μηδαμῶς ἔφην ὦ πατέρων, ἀλλ εἰπὲ, ἃ μὴ περίδῃς με σῦ τυφλότερον περιόντα ἐν τῷ βίῳ. ὁ δ, δή με ἀπαγαγὼν, ἃ πολὺ τ ἄλλων ἀπαντάσας, ἡρέμα ὑποσκώψας πρὸς τὸ ὦς, φησὶν, ὁ τ ἰδιωτῶν, ἄριστα καὶ σοφώτατα βυλεύεται. ἐπεὶ καὶ τὰ τῶν ἀποθανόντων σώματα, καὶ τὰ τῶν πονηρῶν, ὁμοίως ἀτιμάζεται, καὶ τὰ τῶν ἀγαθῶν.

res desipicientes, Curiæ, populoque visum est, ut quum obierint, eorum quidem corpora ut & aliorum sceleratorum puniantur, animæ verò sursum in vitam remissæ, in asinos demigrent, donec in tali statu quinquies ac vicies decem annorum milliatransegerint, asini semper ex asinis renati, onera ferentes, & à pauperibus agitati. Dein ut liceat illis, vita excedere. Sententiam hanc pronunciavit Calvarius, patre Aridello, patria Manicensis, tribu Stygiana. Lectum hoc suffragium approbaverunt principes, scivit plebs, adfremuit Proserpina, allatravit Cerberus: sic enim rata authenticaque fiunt, quæ inferi statuunt. Hæc quidem in concione gerebantur. Ego verò Tiresiam adeo, cujus gratia veneram, & re ut erat narrata supplicavi, ut mihi diceret, quodnam optimum vitæ genus putaret. Hic verò subridens, est autem vetulus quispiam cæcus, pallidus, voce gracili, ô fili, inquit, tuæ perplexitatis causam scio à sapientibus istis profectam, non eadem inter se sentientibus. Verùm haud fas est id tibi proloqui: nam à Rhadamantho est interdictum. Nequaquam, inquam, ô patercule: sed dic quæso, neque me contemnas, qui in vita te cæcior oberro. Is igitur abducto mihi, & procul ab aliis abstracto, leniter ad aurem inclinans, optima inquit & sapientissima est privato-

1 Καταλύεσθαι] Angl. *καταλύεσθαι*. Bourd.

2 Ἀλιβαντιάδος] Ang. Ἀλιβαντίδος. Idem.

3 Ἐπιψήφισαν μὲ αἱ ἀρχαί] Ψηφίζειν ἃ χειροτονεῖν, seperant jura civium, notissimum ex oratorib. Græc. *Idem.*

τος βίου, ἐ σωφρονίσεσθον, ὡς τ ἀφροσύνης παυσαμένου ἔ μεπωρ-ρολογεῖν, καὶ πάλη, καὶ ἀρχὰς ἐπισκοπεῖν. καὶ καταπύσας τ σοφῶν τούτων συλλογισμῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα λῆρον ἡγησάμενον, τὸ μόνον ἐξ ἅπαντον ζητήσῃ, ὅπως τὸ παρὸν εὖ ἥξεις, ἐ παραδράμῃς γελῶν τὰ πολλὰ, καὶ μηδὲν ἐπιφροντίσας. ὡς εἰπὼν, πάλιν ὥρμα κατ' Ἀσφοδελὸν λειμῶνα. ἴχω δ', καὶ γὰ ἤδη ὀψὲ ἦν, ἄγε δὴ ὦ Μιθροβαρζάνη φημὶ, τί ἀμελόμεθα, καὶ σὺ ἀπιμεν αὖθις ἐς τ βίον; ὁ δ', ὦ τᾶν, φησὶν ὁ Μένιππε, παχέως γάρ σοι καὶ ἀπράγμονα ὑποδείξω ἀπάτον. καὶ δὴ ἀπαγαγών με ὡς ἂ χωρίον ἔ ἄλλο ζοφερώτερον, δείξας τῇ χειρὶ πόρρωθεν ἀμαυρὸν ἂ καὶ λεπτὸν ὥσπερ αὐγὴ κλισμίας ἐστίου φῶς, ἐκεῖνο ἔφη ἐστὶ τὸ ἱερὸν ἔ Τροφωνίου, κἀκεῖθεν καταβαίνουσι οἱ ἀπὸ Βοιωτίας. τούτῳ δὴ ἀνιὼν, καὶ σὺ ἴσθι ἐπὶ τ Ἑλλάδος. ἡδέως δ' τοῖς εἰρημένοις ἐγὼ, καὶ τ μόγον ἀπαυσάμενον, χαλεπῶς μόλα αὐγὴ ἔ σμικρὸν ἀνερπύσας, σὺν οἰδ' ὅπως εἰ Λεβαδείαν γίγνομαι.

torum vita. Quamobrem ab hac vanissima rerum sublimium consideratione desistens, mitte principia & fines speculari: & vafros hosce syllogismos despuens, atque id genus omnia nugas ducens, hoc solum in tota vita persequere, ut præsentibus contentus, plerumque ridens, nulliusque rei satagens prætercurras. Sic locutus iterum in asphodelorum pratum sese corripuit. Ego igitur (etenim jam vesper erat) age, inquam ô Mithrobarzanes quid cunctamur, nec rursus ad vitam hinc imus? Ille verò ad hæc: Confide, inquit, ô Menippe, ostendam tibi semitam, qua celeriter nulloque negotio progrediemur. Cùm autem me in regionem alia obscuriorem abduxisset, manu procul ostendens subobscurum, & tenue lumen tanquam per rimam influens illud, inquit, Trophonii est templum, & illac ad inferos ex Boëotia descendunt. Hac ascende, & in Græcia statim eris. Ego igitur hoc sermone gavisus, salutato Mago ægrè admodum per fauces subrepens, nescio quo pacto in Lebadiam perveni.

ΧΑΡΩΝ, Η ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΝΤΕΣ.

CHARON, SIVE CONTEMPLANTES.

ARGVMENTVM.

Ejusdem fermè argumenti est hic Dialogus cum superiore. Namut illic Menippus apud inferos videre atque audire supplicia & miseros exitus divitum atque potentum fingitur. Ita hic Charon apud superos hominum dementiam contemplatur, stulta illorum consilia & actiones deridendo. Quippe qui in his quæ incerta ac momentanea maximè sunt, puta robustate corporis, potentia, di-

divitiis, fortuna, gloria, & id genus aliis omnem ſpem atque fiduciam collocent. Mortis verò, quæ omnium certiſſima, & mox conſecutura eſt, nullam rationem habeant. Id quod ipſe Charon in fine Dialogi apertis verbis indicat, & paulò ſuprà quoque, ubi homines ſtultitiæ ſuæ admonet, & ad meliorem mentem revocat. Tractantur autem hæc primo per ſpeciem, propoſitis exemplis Milonis, Cyri, Cræſi, Polycratis, & aliorum: mox & in genere deſcriptis hominum & privatorum & regum affectibus ſtudiiſque, poſtremò etiam confutata opinione, quam multi de defunctorum honoribus habebant. Et in ſumma non hominum modò res & corpora, verùm & civitates & flumina, denique omnia morti ſubjecta eſſe oſtenduntur, quam eo faciliorem cuique eſſe, quo mundanis iſtis rebus ac opibus minus impeditus aut captus fuerit. Prior pars Dialogi etiam δραματικὴ eſt, dum Mercurius jam exoratus à Charonte, montes alios aliis imponit, & locum unde proſpectus in omnes terras pateat, extruit.

ΕΡΜΗΣ.

Τί γελᾷς ὦ Χάρων; ἢ τί τὸ πορθμεῖον λαπλιπῶν, δεῦρο ἀνελήλυθας εἰς τὸν παρόντα ἡμέραν, ὃ πάνυ εἰωθὼς ἐπιχωριάζειν τοῖς ἄνω πράγμασιν; Χα. ἐπεθύμησα ὦ Ἑρμῆ, ἰδεῖν ἐποῦ ἐστι τὰ ἐν τῷ βίῳ καὶ ἃ πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι ἐν αὐτῷ. ἢ πάνυ σφόδρα, πάντες οἰμώζουσι κατόπτης παρ' ἡμῶν. οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν ἀδακρυτὶ διέπλευσεν. αἰτησάμενόν σε τὸν Θεσσαλὸν ἰδεῖν νεανίσκον, μίαν ἡμέραν λειπόντως τοῦ πλοὸς, ἀνελήλυθα εἰς τὸ φῶς. καί μοι δοκεῖ εἰς δέον σύντυχία σοι. ξυναχθήσεις γὰρ οὖ οἶδ' ὅπου μετ' ξυμφορητῶν, καὶ δείξεις ἕκαστα, ὡς ἂν εἰδὼς ἅπαντα. Ερ. ὃ σχολή μοι ὦ πορθμεῦ. ἀπέρχομαι γὰρ τῷ Διὶ τὰ ἀνθρωπικὰ νησόμενον τοῦ ἄνω. ἀλλ', ὀξύθυμός τίς ἐστι, καὶ δέδια μὴ βραδύνοντά με, ὅλον ὑμέτερον ἐάσῃ εἶναι, σφόδρα τοῦ ζόφου. ἢ ὥσπερ τὸ Ἡφαίστου σφυρίον

MERCVRIVS.

Quid rides Charon? aut cur deſerto pontone in hanc lucem aſcendiſti, ſuperorum rebus ingereſſe neutiquam aſſuetus? *Ch.* Optavi Mercuri videre qualia ſint ea, quæ in vita geruntur, quidque homines in ea faciant: tum etiam quibus bonis privati plorent omnes qui ad nos deſcendunt. Neque enim ex ipſis quiſquam citra lachrymas trajecit. Quare exemplo Theſſali illius juvenis, exorato. Dite ut mihi unum ſaltem diem à nave liceret abeſſe in lucem aſcendi, ac mihi videor in te opportunè incidiſſe. Nam me, ſat ſcio, ſimul obambulans circunduces, & ſingula, ut qui noris omnia, oſtendes. *Merc.* Non vacat ô portitor. Nam Iovi ſummo operam in negocio quod ad homines pertinet, navaturus abeo. Ille verò eſt iræ acris, ut planè verear ne me cunctantem, caligini addictum veſtrum ſinat eſſe totum: vel quemadmodum nuper Vulcanum, ita

ἐπόψηται, ἐξύψη κἀμὲ πταίοντα ἐς βυθὸν λαβὼν ἐς ἀπόκρημνα βηλοῦ, ὡς ὑποκάζων, γέλωτα παρέχοιμι καὶ αὐτὸς οἰνοχοῶν. Χα. Φεῦ, φεῦ· ὦν με ἄλλως πλανάμενον ὑπὲρ γῆς, καὶ ταῦτα, ἐπίορκε, [1] καὶ ξύμπλους, καὶ συνδιάκτορος ὤν; καὶ μὴν καλῶς εἶχον ὑπαὶ Μαίας ἐκείνης ὑδρεύσασθαι, ὅπου μὴ ἐπόησε σε μεμνῆσθαι, ὅτι μὴ ἐς πόντον σε ἀντλεῖν ἐκέλευσε, ἢ τρόσκωπον εἶναι. ἀλλὰ σὺ μὲν ῥέγκεις ἐπὶ ἐς κεφαλὴν ὠμῷ ἐκτεθείς, ὦμος δὲ τὸ κάρπασος ἔχων. ἢ εἴ πως λάθοι νεκρὸν ἔρροις ἐκείνῳ, παρ' ὅλον τὸν τολὸν Διάλογον. ἐγὼ δὲ πρεσβύτης ὢν, τῷ δικωπίᾳ ἕλκων, ἱδρύσω μόνος. ἀλλὰ τοῦτό γε ἐμοῦ ὦ φίλτατον Ἑρμήδιον, μὴ καταλίπῃς με. περαιήσομαι δὲ τὰ σὺ τοῦ βίου ἅπαξ, ὡς τι καὶ ἰδὼν ἐπανέλθοιμι. ὡς ἐμὲ σὺ ἀφῇς, ἰδὲ ἐν πυθμένι διοίσω. καίτοι γε ἐκεῖνοι σφάλλονται διολισθαίνοντες ἐν τοῦ σκότους, ἔτι δὲ κἀγώ σοι πάλιν ἀμβλυώττω τοῦ φῶς. ἀλλὰ δὸς ὦ κυλλήνιε μοι ἐς ἀεὶ μεμνησόμενός σου τὴν χάριν. Ερ. Τοῦτο τὸ πρᾶγμα. πλήσω σου αὐτοῦ καταστήσαντά μοι. ὁρῶ γὰρ ἤδη τὸ μισθὸν τὸ ἐκκρήτου σὺν ἀκινδύνῳ, πάντα πάσαις ἡμῖν ἐσόμενον. ὑπουργητέον δὲ ὅμως. τί γὰρ ἂν κἀθ' ἡμᾶς, ὁπότε φίλος τις ὢν βιάζοιτο; πάνυ με δεῖ σε ἐᾶν ἐπὶ ἐκποδὼν ἀκελεύστως ἀμηχανεῖν ἐπὶ ὧ πορθμεύω. πολλῶν γὰρ ἂν ἐπῶν ἡ Δικαιοσύνη δεήσοιτο. εἶτα ἐ-

& me correpto pede, è magno dejiciat cœlo, quo & ipse pocillatoris munere fungens, claudicando ritum præbeam *Ch.* Despicies ergo me temere in terra errantem: præsertim cum sis amicus, & navigationis socius, & legationis collega? Atqui conveniret Maiæ filii, illorum te meminisse, quòd te vel sentinam exhaurire, vel remigem agere nusquam jusserim. Quin tu interim, quamquam adeò robustis es humeris, in foris porrectus stertis, aut siquem garrulum defunctum offenderis, cum eo inter navigandum perpetuò confabularis. Ego verò, quanquam senex, remum utrinque trahens solus remigo. At te per patrem obsecro charissime Mercuriole, ne me deseras, sed circunducas per omnia quæ in vita cernuntur, ut aliquid novi conspicatus discedam. Nam si tu me reliqueris nihilo à cæcis differam. Vt enim illi lubrico gressu in caligine titubant: sic etiam ego contrà ad lucem hallucinabor. Quin tuô Cyllenie, mihi in perpetuum memori futuro, gratiam hanc impertire. *Merc.* Res hæc profectò mihi causa verborum erit. Video igitur jam circunductionis hujus mercedem non sine pugnis omninò nobis futuram: attamen est obsequendum. Quid enim amico quopiam urgente facias? Omnia quidem te sigillatim, & ad amussim videre impossibile est ô portitor: nam hoc multorum annorum foret negotium. Deinde me,

1 Καὶ ξύμπλους ἐς συνδιάκτορος ὤν] Hæc vox *συνδιάκτορος* olet mendum: ita autem eam interpretatur Molellanus, & sic videtur legisse *συνδιάκτωρ*, quæ vox etiam alibi forte non invenitur, sed quæ melius à *συνδιαιτῶμαι* formatur, quam *συνδιάκτορος* vel *συνδιαίτιος*, & idem valeret, quod *συνδιαιτητης*, id est, *convictor, contubernalis*, vel etiam *arbiter simul cum alio*, nec dubito sic esse legendum, scilicet *συνδιαίτωρ* vel *συνδιαιτήτης*. Palm.

1 Ἐπὶ

μὲ μὴν κηρύττειν δήσας, καθάπερ ἀποδράντα ὑπὸ Διός. εἰ δ' μὴ αὐτὸν κωλύσεις συργεῖν τε καὶ ζητεῖν ἔργα, καὶ τὴν Πλούτωνος ἀρχὴν ζημιῶν, μὴ νεκρογωγοῦντα πολλοὺς καὶ χρήνων. καὶ ὁ πλούτης Αἰακὸς ἀμαυρωτήσας, μηδ' ὀβολὸν ἐμπολῶν. ὡς δὲ τὰ κεφάλαια τῶν γιγνομένων ἴδῃς, τότ' ἤδη σκεπτέον. Χα. αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ ἐπιτρέπω τὸ βέλτιστον. ἐγὼ δ', οὐδὲν οἶδα τῶν ὑπὲρ γῆς, ξένος ὤν. Ερ. τὸ μὲν ὅλον ὦ Χάρων, ὑψηλοῦ πονηροῦ ἡμῖν ἔδοξε χωρίου, ὡς ἀπὸ σκοπῆς πάντ' ἴδοις. σὺ δ'. εἰ μὲ ἐς τὸ ὑρανὸν ἀνελθεῖν δυνατὸν ἦν, οὐκ ἂν ἔκαμνον. οὐ γὰρ ἂν ἐλαθες ἄπαντα κατόπτευσας. [1] ἐπὶ δὲ ἡμῖς εἰδώλοις ἀεὶ ξυνόντας ἐπιβατεύειν τῶν βασιλείων τοῦ Διὸς, ὥρα ἡμῖν ὑψηλόν τι ὄρος κατασκοπεῖν. Χα. οἶσθα ὦ Ἑρμῆ ἅπερ ἐγὼ λέγειν ἐγὼ τοὺς ὑμᾶς, ἐπειδὰν πλέωμεν; ὁπόταν γὰρ τὸ πνεῦμα καθαίρωσιν, πλαγίαν τὴν ὀθόνην ἐμπίσῃ, καὶ τὸ κῦμα ὑψηλὸν ἀρθῇ, τότε ὑμεῖς μὲ ὑπ' ἀγνοίας κελεύετε πλεῖν ὀθόνιον στεῖλαι, ἢ σὐδεμίαν ὀλίγον τοῦ ποδὸς, ἢ συνεκδραμεῖν τῷ πνεύματι. ἐγὼ δ', πλεῖν ἡσυχίαν ἄγειν κατακελεύομαι ὑμῖν. οὗτος γὰρ εἰδέναι τὰ βέλτια. κἀν ταυτὰ δὲ μὴ σὺ πράττῃς, ὁπόσα καλῶς ἔχειν νομίζεις, κυβερνήτης οὐκ ἂν εἴη. ἐγὼ δὲ ὥσπερ ἐπιβάτης νόμος, σιωπῇ καθεδοῦμαι, πάντα πειθόμενος κελεύοντί σοι. Ερ. ὀρθῶς λέγεις. αὐτὸς γὰρ ἐσόμενος τί ποιητέον, καξεύρησω πλεῖν ἐγκελεύσῃ

me, ut qui aufugissem, per præconem à Iove publicari oporteret, tibi verò impedimento esset, quo minùs mortis munia peragere posses. Plutonis etiam imperio damnum inferres si longo tempore mortuos non deduceres: publicanus quoque Æacus succenseret, quòd ne obolum quidem lucrifaceret. Sed jam hoc est dispiciendum, quo pacto summa rerum capita videre queas. *Ch.* Quod optimum factu fuerit, Mercuri, ipse videris. Ego verò cùm sim peregrinus nihil eorum novi quæ in terra geruntur. *Merc.* Breviter, ô Charon, editiore loco nobis est opus, ex quo prospicias omnia. Tu verò si posses in cœlum ascendere, non laborarem: ex specula enim accuratè omnia despectares. Sed cùm netas sit te, qui cum manibus semper versaris, regiam Iovis calcare, jam fuerit tempus excelsum aliquem montem disquirendi. *Ch.* Nosti Mercuri, quid vobis dicere consueverim quum navigamus? ubi enim procellosus ventus obliquo velo, incubuerit, adeò ut in sublime tollantur fluctus: ibi vos quæ est vestra imperitia, jubetis velum contrahere aut pedem paulum remittere, aut cum ipso vento currere: ego autem moneo vos ut quiescatis, cùm quid sit optimum non ignorem. Tu quoque eodem pacto, cùm nunc sis gubernator, facito quicquid convenire putaris. Ego autem more vectorum tacitus sedebo, per omnia tibi jubenti obsecundans. *Merc.* Rectè mones: ipse enim quid facto opus sit, scivero, & speculam idoneam in-

1 Ἐπὶ δὲ ἡμῖς εἰδώλοις ἀεὶ ξυνόντας ἐπιβατεύειν τῶν βασιλείων τοῦ Διὸς] Εἴδωλα hoc loco pro umbris defunctorum sumuntur. Id Virgilius per vocem *imago* expressit Æneid. 4.

Et nunc magna mei sub terras ibit imago. Palm.

σκηπτῶ. ἆρ' ὃν ὁ Καύκασος ὑπερτέθειται, ἢ ὁ Παρνασσὸς ὑψηλότερος, ἢ ἀμφοῖν ὁ Ὄλυμπος σκιποσί; καίτοι ἐφαῦλόν τι ἀνεμνήσθην ἐς τὸν Ὄλυμπον ἀποβλέψαι. συγχωρεῖν δέ τι καὶ ὑπουργῆσαι καὶ σὲ δεῖ. Χα. σοὶ σπεύσατε. ὑπουργήσω γὰρ ὅσα δυνατά. Ερ. Ὅμηρος ὁ ποιητής φησι, τοὺς Ἀλωέως υἱέας, δύο καὶ αὐτοὺς ὄντας, ἔτι παῖδας, ἐθελῆσαί ποτε τῷ Ὄσσαν ἐπὶ βάθρων ἀναστάσασθαι, ἐπειθέναι τὸ Ὄλυμπον. εἶτα τὸ Πήλιον ἐπ' αὐτῇ ἐκείνῳ ταύτῃ κλίμακα ἔχειν, οἰομένους καὶ οὕτω σφᾶσιν ἐπὶ τὸ οὐρανὸν. ἐκείνω μὲν οὖν τὸ μετρακίοις, ἀπεσφάλησαν γὰρ ἥλω, δίκης ἐπασάτην. ¹ νῷ ὖ, ἐγὼ γὰρ ἐπὶ κακῷ τῶν θεῶν τοῦτο βυλεύομαι, ἢ ὑπὲρ οἰκοδομεῖμεν καὶ αὐτοὶ κῇ τὰ αὐτὰ, ἐπικυλινδοῦντες ἐπάλληλα τὰ ὄρη, ὡς ἔχοιμεν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀκριβέστερον τῶν σκηπτῶν; Χα. καὶ δυνησόμεθα ὦ Ἑρμῆ δύ' ὄντες ἀναβῆναι, ἁρμόσαντες τὸ Πήλιον ἢ τῷ Ὄσσαν; Ερ. Λέγεταί γ' οὖν ἂν ὦ Χάρων; ἢ ἀξιοῖς ἡμᾶς ἀσθενεστέρους εἶναι τῶν βρεφυλλίων ἐκείνων; καὶ ταῦτα, θεὸς ὑπάρχοντας; Χα. ἔκ. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δοκεῖ μοι ἀπίθανόν τινα τῷ μεγαλαυχίαν ἔχειν. Ερ. εἰκότως. ἰδιώτης γὰρ εἶ ὦ Χάρων, καὶ ἥκιστα ποιητικός. ὁ δὲ ῥψῳδὸς Ὅμηρος, λέγει δυοῖν σίχοιν αὐτῷ ἡμῖν ἀμβατὸν ἐπεῖπεν τὸν οὐρανὸν, οὕτω ῥᾳδίως σωπηθεὶς τὰ ὄρη. καὶ γοῦν μάζω εἴ σοι ταῦτα πεπίστευται ἐναγῆ δοκεῖ, τὸν Ἄτλαντα δηλαδὴ εἰδέναι, ὃς τὸν πόλον αὐτὸν εἰς ὢν, φέρῃ, ἀνέχων ἡμῶν ἅπαντας. ἀκούεις ζῶντος καὶ ἐμοῦ ἀδελφοῦ πέρι, ὃν Ἡρακλέα, ὡς ἀφειδέστατα

invenero, Num igitur idoneus est Caucasus, aut Parnassus excelsior, aut Olympus utroque eminentior? Atqui mihi in Olympum intuenti, quiddam non futile venit in mentem. Verùm ad hanc rem tuo & labore, & obsequio pariter erit opus. *Ch.* Impera: pro virili parebo. *Merc.* Homerus poeta dicit, duos Aloëi filios, cùm pueri adhuc essent, olim statuisse radicitus evulsam Ossam Olympo superimponere: deinde & huic Pelion, quòd arbitrarentur ita se scalas ad cœlum ascensu petendum sufficientes habituros. Verùm hi adolescentuli, quoniam erant impii, pœnas dederunt. Nos autem qui hæc in Deorum injuriam minimè molimur, cur non & ipsi montem monti involventes pariter ædificamus, quo videlicet exactiorem è sublimiori loco prospectum habeamus? *Ch.* Et poterimus Mercuri, duo tantùm cùm simus sublatum Pelion aut Ossam alii imponere? *Merc.* Quidni Charon? an nos præsertim cùm Dii simus, putas illis infantulis ignaviores? *Ch.* Nequaquam: sed res ista incredibilem quandam operositatem habere mihi videtur. *Merc.* Non injuria: rusticus enim es Charon, nec in poëtarum fabulis versatus. At egregius Homerus duobus versibus nobis ilico scansile cœlum reddidit, montibus adeò facilè congestis. Et miror si tibi hæc prodigiosa videntur, cùm videlicet non ignores Atlantem, qui vel solus cœlum ipsum fert, nos omnes sustinere. Forte autem etiam de fratre meo Hercule audisti ut olim illi

¹ Νῷ ὖ] In Cod. Flor. νῦν ὖ, ἐγὼ ἐπὶ κακῷ τῷ. Bourd.

αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Ἄτλαντα, καὶ ἀναπαύσασθαι ὀλίγον δὲ ἄχθος, ἀποθεὶς ἑαυτὸν τῷ φορτίῳ; Χα. ἀκούω καὶ ποιῶ. εἰ γὰρ ἀληθῆ ἐστι, σὺ ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ οἱ ποιηταὶ οὐθὲν ψεύδοισθε. Ερ. ἀληθέστατα ὦ Χάρων. ἢ πόθεν γὰρ ἔνεκα σοφοὶ ἄνδρες ἐψεύδοντό ἄν; ὥστε ἀναμφιλόγως τὸν Ὄσσαν ἐφεστῶτα, ὥσπερ ἡμῖν ὑφηγεῖται τὸ ἔπος, καὶ ὁ ἀρχιτέκτων Ὅμηρος. Αὐτὰρ ἐπ' Ὄσσῃ Πήλιον οὐρεσιφυλλον. ὁρᾷς, ὅπως ῥᾳδίως ἅμα καὶ ποιητικῶς ἐξειργασάμεθα; φέρε δὴ ἀναβὰς ἴδω, εἰ καὶ πάντα ἱκανά, ἢ ἐποικοδομεῖν ἔτι δεήσῃ. παπαί. κάτω ἔτι ἐσμὲν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ δὲ ἀφανῶς. ἀπὸ μὲν γὰρ τῆς ἑῴας, μόγις Ἰωνία, καὶ Λυδία φαίνεται. ἀπὸ δὲ τῆς ἑσπέρας, ἤδη πόλιον Ἰταλίας, καὶ Σικελίας. ἀπὸ δὲ τῶν ἀρκτῴων, τὰ ἐπὶ πόδι δὲ Ἴστρῳ μόνα. κἀκεῖθεν, ἡ Κρήτη ἤδη σαφῶς. μεσημβρινὰ μὲν ὦ πορθμοῦ καὶ ἡ Οἴτη ὡς ἔοικεν. εἶτα ὁ Παρνασσὸς ἐπὶ πᾶσιν. Χα. ἄγε ποιῶμεν. ὄρος μόνον μὴ λεπτότερον ἐξεργασώμεθα τὸ ἔργον, ἀπομηκύνοντες πέρας δὲ πιθανῶς. εἶτα συγκεχαρῃφότες αὐτῷ, πικρᾶς τὸ Ὀμήρου οἰκοδομητικῆς πειρασόμεθα ξυντρῖψαι τὸ κρημνίον. Ερ. θαῤῥεῖ. ἀσφαλῶς γὰρ ἕξεις ἅπαντα. μεταπίθεσθαι τοῦτον. ἐπικυλινδείσθω καὶ ὁ Παρνασσός. ἰδοὺ, ἐπάνειμι αὖθις. οὐ ἔχει. πάνυ ὁρῶ. ἀναβαίνει ἤδη καὶ σύ. Χα. ὄρεξον ὦ Ἑρμῆ τοῦτον τὸν χεῖρα. ὁ γὰρ ἐπὶ μικροῦ με παύσεται τοῦτον τὸν μηχανὸν ἀναβιβάζεις. Ερ. ἴθι καὶ ἰδεῖν ἐθέλεις ὦ Χάρων ἅπαντα. σὺν ἴσῃ δὲ ἀμφω, καὶ ἀσφαλῆ, καὶ φιλοτιμήσομαι εἰπεῖν. ἀλλ' ἔχε μου τὸν δεξιᾶς, καὶ φείδου μὴ κάτω δὲ ὀλισθηρᾶς πατεῖν. οὐκ

illi ipſi Atlanti ſucceſſerit, ipſeque ſe oneri tantiſper dum ille interquieſceret, ſuppoſuerit. *Ch.* Hæc etiam audio: an autem vera ſint, tu & poëtæ videritis. *Merc.* Veriſſima Charon. Nam cujus rei gratia viri illi ſapientes mentirentur? Itaque primum Oſſam eruamus ut carmen præſcribit, & ipſe architectus Homerus. At ſuper Oſſam Pelion arboribus denſum. Vides quam facilè, & poëticè effecerimus? Age igitur conſcenſa mole videam, num hæc ſufficiant, an verò plura ſuperſtruere oporteat. Papæ! ſumus adhuc in cœli radice. Nam ab Oriente vix Ionia & Lydia cernitur: ab Occidente non amplius Italia & Sicilia. Porrò à Septentrione ea ſolùm quæ Iſtro adjacent: indeque nec admodum apertè Creta. Quare nobis portitor Octa etiam tranſponenda ſicuti videtur: tandem Parnaſſus omnibus imponendus. *Ch.* Sic faciamus. Vide ſolùm ne opus præter fidem producentes, tenuius efficiamus: deinde cum ipſo deturbati, Homericam illam ædificandi rationem amaram experiamur contritis caſu calvariis. *Merc.* Bono es animo ô Charon? res omnis in vado erit. Octam tranſpone: involvatur etiam Parnaſſus. En conſcendam iterum: bene habet: omnia conſpicio: tu quoque jam aſcende. *Ch.* Porrige manum Mercuri: non enim me parvam molem conſcendere facis. *Merc.* Si quidem omnia videre vis Charon, hæc ambo conſiſtere nequeunt: ut periculo vaces, & ſpectandi ſis cupidus. Sed dextram meam prehende, & ne pedem in lubrico ponas, cave. Euge,

ἀπελήλυθας καὶ σύ. καὶ ἐπίπαν διορύμβω ὁ Παρνασσός ἐστι, μίαν ἑκάτερος ἄκραν ἐπιλαβόμενοι, καθεζώμεθα. σὺ δέ μοι ὧδε τοὺς κύκλῳ ἀποβλέψας, ἐπισκόπει ἅπαντα. Χα. ὁρῶ γῆν πολλὴν, καὶ λίμνην τινὰ μεγάλην περρέουσαν, καὶ ὄρη, καὶ ποταμούς, καὶ Κωκυτὸν, καὶ Πυριφλεγέθοντα μείζονας. καὶ ἀνθρώπους πάνυ σμικρούς. καί τινας φωλεοὺς αὐτῶν. Ερ. πόλεις σμήνη εἶναί φασιν, οὓς φωλεοὺς οἴει νομίζεις. Χα. οἶδα ἃ Ἑρμῆς ὡς ἀδὲν ἡμῖν πέπρακε), ἀλλὰ μόνον τὸν Παρνασσὸν αὐτῆ Καστάλιᾳ, καὶ τὸν Οἴτην καὶ τὰ ἄλλα ὄρη μετεπεμψάμην. Ερ. ὅπη; Χα. ὠδὲ ἀκρωρείας ἴσως ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν ὁρᾶν. ἐβουλόμην δὲ καὶ πόλεις καὶ ὄρη αὐτὰ μόνον ὥσπερ ἐν γραφαῖς ὁρᾶν, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, καὶ ἃ πράττουσι, καὶ οἷα λέγουσι. ὡσπερ ὅτι με τοιοῦτον ἐντυχὼν εἶδες γελῶντα, καὶ ὅρα με ὅτι γελῶ. ἀκούσας γάρ τινος, ἥδιόν ἐς ὑστεροβολίαν. Ερ. τί ἦν τοῦτ' ἐκεῖνο; Χα. ἐπὶ δεῖπνον οἰκήμα κληθεὶς ὑπό τινος φίλων, ἐς τὴν ὑστεραίαν μάλιστα ἤξειν ἔφη. καὶ μεταξὺ λέγοντος, ἀπὸ τῆς στέγης κεράμιδι ἐπιπεσοῦσα, οὐκ οἶδ' ὅτου κινήσαντος, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἐγέλασα οὖν, ὅτι ἐπλήσατο τὴν ὑποχέσεως. ἔοικα δὲ καὶ νῦν ὑπονοεῖσθαί, ὡς μᾶλλον βλέποιμι, καὶ ἀκούοιμι. Ερ. ἔχ' ἀτρέμας. καὶ τοῦτο γὰρ ἐγὼ ἀσυμφόρως σοι, καὶ ὀξυδερκέστατον ὑποχεῖ λήσομαι, παρ' Ὁμήρου τινὰ καὶ τοῦτο ἐπωδὴν λαβών. καὶ πεισθὰν εἶπα τὰ ἔπη, μέμνησο μηκέτι ἀμωλυνόμενον, ἀλλὰ σαφῶς πάντα ὁρᾶν. Χα. λέγε μόνον. Ερ. Ἀχλὺν δή τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἐτu quoque conſcendiſti. Iam verò ſiquidem biceps eſt Parnaſſus, altero uterque occupato, ſedeamus. Tu verò oculis in orbem circunductis, omnia contemplare. *Ch.* Amplam video terram, & paludem quandam ingentem circunfluentem, & montes, & fluvios Cocyto & Phlegethonte majores, & homines planè exiles, & horum nidulos quoſdam. *Merc.* Vrbes illæ ſunt, quos tu nidos arbitraris. *Ch.* Noſti Mercuri quàm nihil nobis effectum ſit: quin fruſtra cum Caſtalia Parnaſſum, & Oetam alioſque montes ſede movimus. *Merc.* Quid ita? *Ch.* Equidem è ſublimi nihil exactè deſpicio. Volebam autem non urbes ſolùm, ipſoſque montes ceu in tabula depictos intueri, ſed ipſos homines tum quæ faciunt, tum quæ dicunt: ſicuti quum tibi primùm obvius factus ſum & ridentem intuitus interrogaſti quid riderem. Cùm enim quiddam audiviſſem ſummopere ſum delectatus. *Merc.* Quidnam hoc erat? *Ch.* Quidam ab amico puto ad cœnam invitatus: in poſterum, inquit, diem veniam maximè. Atque interim dum hæc diceret, delapſa tecto tegula, neſcio quo movente, ipſum interemit. Riſi hominem, ut qui promiſſa non præſtitiſſet. Sed nunc, ut meliùs & videam, & audiam, deſcendendum cenſeo. *Merc.* Quietus es: hoc enim tibi curabo: atque incantatione quadam ab Homero accepta, oculorum aciem acutiſſimam brevi tibi reddam. Ac poſteaquam carmina pronunciaro, memineris non amplius hallucinari, ſed apertè cuncta contueri. *Ch.* Dic ſolùm. *Merc.* *Dimovi nubem, viſum*

que

λον, ἢ πρίν ἐπῆνε, ὅφρ' οἶ γνώσεαι ἡμὲ γεὸν, ἠδὲ κὴ ἄνδρα. Χα. τί ἐστι; Ερ. ἤδη ὁρᾶς; Χα. ὑπερφυῶς γε. τυφλὸς ὁ Λυγκεὺς ἐκεῖνος, ὡς ἔοικε, ἐμοί. ὥστ' σὺ τὸ ἐπὶ τούτῳ ἐπιδείξαι μοι, κὴ ἀπερείνε ἐρωτῶν. ἀλλὰ βούλῃ τὸν Ὁμηρον καίγὼ ἔρεσθαί σε, ὡς μήθης εἰδῇ αὐτὸν ἀμείνω ὄντα με τὸν Ὁμηρον; Ερ. κὴ πόθεν σὺ ἔχεις τί τὰ ἐκείνε εἰδέναι, ναύτης ἀεὶ κὴ ἀποσκώπτων ὤν; Χα. ὁρᾷς, ὀνειδίσηκὴ τοῦτο εἰς τὴν τέχνην. ἐγὼ γὰρ ὁπότε διεπόρθμευον αὐτὸν ἀποδημοῦντα, πολλὰ ῥαψῳδεῖν ἀκούσας, οἷον ἐπ μίμημα. καίτοι χειμῶν ἡμᾶς ἐκ μικροῦ τότε καταλαβεῖν. ἐπεὶ γὰρ ἤρξατο ἄδειν ἐκ παίνου αἴσιόν τινα ᾠδὴν τοῖς πλέουσιν, ὡς ὁ Ποσειδῶν σωφήναις τὰς νεφέλας, κὴ ἐπέσχεν τὸν πόντον, ὥσπερ πρίνην τινὰ ἐμβαλὼν τὴν τέχναν, κὴ πάσας ζώας θυέλλας ὠρόθυνε, κὴ ἄλλα πολλὰ κυκῶν τὴν θάλασσαν ὑπὸ τῶν ἵππων, χαλκῶν ἄφνω κὴ γνόφον ἐμπεσών, ὀλίγου δεῖν ὠκείτεψεν ἡμῖν τὴν ναῦν. ἔπεσθαι κὴ ναυπάσας ἐκεῖνον, ἀπήμεσε τὸν ῥαψῳδῶν ζώας πολλὰς αὐτῇ Σκύλλῃ, κὴ Χαρύβδῃ, κὴ Κύκλωπι. Ερ. ὁ χαλεπὸν ἂν ὦ ὃν τοσοῦτο ἐμέτου ὀλίζα γὰν ἀφυλάττειν. Χα. εἰπὲ γάρ μοι. [1] τίς γὰρ ὅδ' ἐσὶ πάχησε ἀνὴρ, ἠύς τε, μέγας τε, ἔξοχος ἀνδρῶπων κεφαλὴν, κὴ οὐρίας ὤμους; Ερ. Μίλων ὅτος ὁ ὂν Κρότων ἀθλητής. ἐπικροτοῦσι δ' αὐτῷ οἱ Ἕλληνες, ὅτι τὸν ταῦρον ἀφῄμμον, *qua texerat antè. Vt tandem agnoscas qui sint homines-ve, Dei-ve. Ch.* Quid est? *Merc.* Annon jam vides? *Ch.* Maximè: cæcus sanè Lynceus ille, si mecum componatur. Itaque velim hoc me prædoceas, atque interroganti respondeas. Sed vin' tu ut te versibus Homericis interrogem, ut intelligas neque me esse Homericæ elegantiæ contemptorem? *Merc.* Et unde tu illius aliquid scire posses, nauta semper, remexque cùm sis? *Ch.* Vides, hæc opprobria sunt in artem. At ego cum illum vita functum trajicerem, multa canentem audivi, quorum nonnulla etiamnum memini. Porrò tempestas non parva tunc nos corripuit. Cùm enim cantilenam quandam navigantibus non auspicatam auspicatus esset, ilico Neptunus, nubes coëgit, & injecto tridente tanquam quodam hamo pontum turbavit, omnesque procellas excitavit: cumque multis aliis carmine commotis turbis mare permisceret, parum abfuit quin tempestas & caligo derepente incumbens, navim nobis subverterit. Tunc etiam naufeabundus ille ipsi Scyllæ, & Charybdi, & Cyclopi bonam carminum partem evomuit. *Merc.* Non ergo difficile fuit ex tanto vomitu pauca quædam reservare. *Ch.* At dic mihi, *Crassus & ille quis est, vir magnus, conspicuusque, Vertice sublimi, atque humeris latissimus amplis?* *Merc.* [2] Milo hic est athleta Crotoniates: ei autem applaudunt Græci quòd sublatum taurum perme-

1 Τὶς γὰρ ὅδ'] Versus ex Iliad. 3. *Bourd.*

2 *Milo Crotoniata*] Nihil aliud Milonis Crotoniatis vires tam famosas fecit quam exercitatio assidua tauri gestandi. *Cogn.*

1 Ἐμπι-

Φίρε δὲ τὸν διαύλιον μέσον. Χα. καὶ πόσῳ δικαιότερον ἂν ἐμὲ ὁ Ἑρμῆς ὑπαινοῖτο, ὃς αὐτὸν σοι τὸν Μίλωνα μετ' ὀλίγον ξυμπαῖον, εὐθέσεμοι εἰς τὸ σκαφίδιον, ὁπόταν ἥκῃ ἐνθάδε ἡμᾶς ὑπὸ τῶν ἀμαχωτάτων τῶν ἀνταγωνιστῶν καὶ παλαιοτάτων δαμάτας, μὴ ὦ ξυνοῖς ὅπως αὐτὸν ὑποσκελίζῃ; καίτοι οἶμαί γε ἡμῖν δηλαδὴ, μεμνημένῳ στεφάνων τούτων, καὶ δὲ κόρτε. νῦν δὲ μέγα φρονεῖ, θαμβαζόμενον ἐπὶ τῇ ταύρου φορᾷ. τί οὖν οἰηθῶμεν, ἆρα ἐλπίζειν αὐτὸν καὶ πεθήξεσθαί ποτε; Ερ. πόθεν σκέψῃ θνατὸς νῦν μνημονεύσειεν ἂν οὐ ἀκμῇ τοσαύτῃ; Χα. ἴσα τοίνυν σὺν ἡμῖν μαχεῖ γαλώᾳ ἡμῖν παρέξουσα, ὁπότ' ἂν πλέῃ. μὴ δὲ [1]ἐμπέδα μὲν ὅπως ταῦρον ἐπ' ἄκρα δηλήσεται. σὺ δέ μοι εἰπεῖνο εἰπέ, τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος ὁ σεμνὸς ἀνήρ; οὐ γὰρ ἔοικεν ἀπὸ γῆς τῆσδε. Ερ. Κῦρος ὁ Χάρων ὁ Καμβύσου, ὃς τῶν ἀρχαίων, πάλαι Μήδων ἐχόντων, τῶν Περσῶν ἤδη ἐποίησεν εἶναι. καὶ Ἀσσυρίων ἔναγχος ἔτος ἐκράτησε, καὶ Βαβυλῶνα παρεῖλε. καὶ νῦν ἐλαστέον ἐπὶ Λυδίαν ἔοικεν, ὡς καθελὼν τὸν Κροῖσον, ἄρχοι ἁπάντων. Χα. ὁ Κροῖσος δὲ ποῦ ποτε κάκεινός ἐστι; Ερ. ἐκεῖσε λάβεσθον εἰς τὸν μεγάλων ἀκρόπολιν, τῶν τὸ περιτῶν τεῖχος. Σάρδεις ἐκείνην. καὶ τὸν Κροῖσον αὐτὸν ὁρᾶς ἤδη ἐπὶ κλίνης χρυσῆς καθήμενον, Σόλωνι τῷ Ἀθηναίῳ διαλεγόμενον; βάλε ἀκούσωμεν αὐτῶν ὁ, τι λέγουσι; Χα. πάνυ μὲν οὖν. Κροι-

medium ſtadium ferat. *Ch.* At quanto juſtiùs me laudarent Mercuri, qui Milonem ipſum paulò poſt correptum, naviculæ imponam, quum ad nos venerit à morte adverſariorum invictiſſimo ſuperatus, neſcius quomodo ipſum ſupplantarit? Tum profectò plorabit, recordatus harum coronarum, & adplauſus. Nunc verò ſeſe effert quoniam eſt admirationi, propterea quòd taurum geſtarit. Quid igitur arbitremur? num putare ſe aliquando morituram? *Merc.* Quid? ille mortis in tanto vigore recordaretur? *Ch.* Miſſum hunc facito, riſum nobis haud ita multò poſt exhibiturum quando navigabit, & ne culicem quidem, nedum taurum ferre poterit. Sed illud tu mihi dicas velim: quis hic alius vir gravis? Græcus non eſt, ut ex veſte videre eſt. *Merc.* [2] Cyrus, ὁ Charon, Cambyſis filius, qui imperium quod olim Medi obtinebant, ad Perſas tranſtulit, idemque Aſſyrios nuper devicit, & Babylonem expugnavit, & nunc expeditionem in Lydiam moliri videtur, [3] ut ſuperato Croeſo, imperio in omnes potiatur. *Ch.* At ubi etiam eſt Croeſus ille? *Merc.* Illuc oculos in magnam illam arcem deflecte, quæ triplici muro eſt ſepta Sardis illa. Annon Croeſum ipſum jam vides in aureo ſolio ſedentem, & cum Athenienſe Solone diſſerentem? vis auſcultemus qua de re verba faciant? *Ch.* Maximè ſanè. *Cræ.* O hoſ-

1 Ἐμπέδα] Malè ἐλπίδα. Bourd.

2 *Cyrus*] Primus fuit qui apud Perſas regnavit, **tranſtulitque imperium**, capto avo Aſtyage, à Medis ad Perſas, de quo multa Herod. Iuſtin. Xenoph. *Cogn.*

3 *Ut Croeſo*] Lydorum rex fuit opulentiſſimus, de quo Herod. lib. 1. *Idem.*

1 Περὶ

ὦ ξένε Ἀθηναῖε, εἶδες γάρ μου τὸν πλοῦτον, καὶ τοὺς θησαυροὺς, καὶ ὅσος ἄσημος χρυσός ἐστιν ἡμῖν, καὶ τὴν ἄλλην πολυτέλειαν, εἰπέ μοι τίνα ἡγῇ τῶν πάντων ἀνθρώπων εὐδαιμονέστατον εἶναι. Χα. τί ἄρα ὁ Σόλων ἐρεῖ; Ερ. θαῤῥεῖ. εὖδον ἀχλυεῖς ὦ Χάρων. Σο. ὦ Κροῖσε, ὀλίγοι μὲν οἱ εὐδαίμονες. ἐγὼ γὰρ ὧν οἶδα, Κλέοβιν, καὶ Βίτωνα ἡγοῦμαι εὐδαιμονεστάτους γενέσθαι, τοὺς τῆς ἱερείας παῖδας. Χα. τί ἄρα ἐστὶν εἶπεν ὁ τοῦτο, τοὺς ἅμα τοῖν βοοῖν ἀποθανόντας. ἐπὶ τοῦτο μητέρα ὑποδύντες, εἵλκυσαν ἐπὶ τὸ ἀπίνης ἄχος πρὸς τὸ ἱερόν. Κροι. ἴσως. ἐχέτωσαν τὰ πρῶτα σκῆπτρα εὐδαιμονίας. ὁ δύστηνος ἦ, τίς ἂν εἴη; Σο. Τέλλος ὁ Ἀθηναῖος, ὃς δὴ πλεῖστα, καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Κροι. ἐγὼ ἦ καὶ ἄμεμπτα, ὥστε σοὶ δοκῶ εὐδαίμων εἶναι; Σο. οὐδέπω οἶδα Κροῖσε, ἢν μὴ [1] πρὸς τὸ τέλος ἀφίκῃ βίου. Ὁ γὰρ πάνυ πλούσιος, ἀκέλευστος ἐλιγχὼς τῶν τοιούτων, καὶ τὸ ἄχος πρὸς τὸ τέρμα εὐδαίμονος ἀφθόνως. Χα. καλλίστε ὦ Σόλων, ὅτι ἡμῶν σὺν ἐπιλέλησαι, ἀλλὰ τὸ πορθμεῖον αὐτὸ ἀξιοῖς γνῶναι τὸν περὶ τῶν τοιούτων κρίσιν. ἀλλὰ τίνας σκήπτρους ὁ Κροῖσος σκοπεῖ, ἢ τί καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρουσι; Ερ. πλίνθους τοῦ Πυθίου χρυσᾶς ἀνατίθησι, μισθὸν τῶν χρησμῶν, ὑφ' ὧν καὶ ἀπολεῖται μικρὸν ὕστερον. Φιλόμουσός ἦ ἀνὴρ σκῆπτρους. Χα. ἐκεῖνο γάρ ἐστι ὁ χρυσὸς τὸ λαμπρὸν, ὃ ἀποσείεται τὸ ὕπωχρον μετ' ἐρυθήματος. νῦν μὲν πρῶτον εἶδον, ἀκούων ἀεί. Ερ. ἐκεῖνο ὦ Χάρων τὸ ἀοίδιμον ὄνομα, καὶ [2] περιμάχητον. Χα. καὶ μὴν ἐγὼ ὁρῶ

O hoſpes Athenienſis, quia jam divitias meas, & theſauros, & quantum mihi ſit rudis auri, aliamque ſupellectilem precioſam vidiſti, dic mihi quem omnium hominum fœliciſſimum eſſe arbitreris. *Ch.* Quid tandem dicet Solon? *Merc.* Bono es animo nihil ineptum ô Charon. *Sol.* Pauci quidem, ô Crœſe, fœlices ſunt. Sed ex iis quos novi, Cleobin & Bitonem ſacerdotis illius filios arbitror fœliciſſimos extitiſſe. *Ch.* Argivæ illius hic dicit, qui nuper una mortui ſunt poſtquam jugum ſubeuntes, matrem vehiculo inſidentem ad templum uſque traxerunt. *Crœ.* Eſto: habeant illi fœlicitatis primas: at quis tenebit ſecundas? *Sol.* Athenienſis ille Tellus, qui & bene vixit, & mortem pro patria oppetivit. *Crœ.* Ego verò ſceleſte non tibi videor fœlix eſſe? *Sol.* Nondum ô Crœſe novi, niſi ad vitæ finem perveneris. Hujus enim rei mors eſt accuratus index, & vita fœliciter ad metam uſque tranſacta. *Ch.* Optimè Solon, qui noſtri non ſis oblitus, ſed cymbam ipſam harum rerum judicio dignam cenſes. Sed quinam ſunt illi quos Crœſus emittit, aut quid humeris geſtant? *Merc.* Lateres aureos Pythio dicat, pro mercede oraculi, quo paulò poſt peribit. Eſt autem vir ille vatibus mirificè deditus. *Ch.* Illud eſt aurum ſplendidum, quod cum rubore refulget ſubpallidum: illud enim nunc primùm video, cùm ſemper audiverim. *Merc.* Hoc celebre illud eſt nomen, cujus gratia tantopere pugnatur. *Ch.* Atqui non video quid boni ipſi in-

1 Πρὸς τὸ τέλος] Reſpicit Solonis dictum, de quo Auſon. *Bourd.*

2 Περιμάχητον] Περιμάξαι & ἀξιαθάρατον interpretatur Caſaubonus ad Theu-

ὅ, τι ἀγαθὸν αὐτῷ ἐνέσται, εἰ μὴ ἄχθος τοῦτο μόνον, ὅτι βαρύνουσι οἱ φέροντες αὐτό. Ερ. ἐγὼ οἶδα ὅσοι πόλεμοι ἀφ' οὗ ἐπιβουλαὶ, καὶ λῃστεῖαι, καὶ ἐπορκίαι, καὶ φόνοι, καὶ δεσμοὶ, καὶ πολῖται μάχαι, καὶ ἐμπορίαι, καὶ δουλεῖαι; Χα. Ἀφ' οὗ Ἑρμῆ, τὸ μὴ πολὺ ἦν χαλκοῦ ἄφθονον; οἶδα γὰρ τὸ χαλκοῦν, ὀβολὸν ὡς οἶδα τὸν ἐπὶ τῷ καταπλέοντι ἑκάστῳ ἀναλίσκον. Ερ. ναί. ἀλλ' ὁ χαλκὸς μὰ πολύς. ὥστε εἴ πάνυ ἀπορεῖς ὑπ' αὐτοῦ, τοῦτον ὀλίγου ἐν πολλῷ ἦν βάθει οἱ μεταλλεύοντες, ἀνορύττουσι. πολλὰ ἀλλ' ἐν τῇ γῇ καὶ ἔστιν ὥσπερ ὁ μόλιβδος, καὶ τἄλλα. Χα. ὁπόταν λέγῃς τὴν ἀνθρώπων πλὴν ἀβελτηρίαν, οἱ τοσοῦτον ἔρωτα ἐρῶσιν ὀλίγου καὶ βαρέως κτήματος. Ερ. ἀλλ' ὁ Σόλων γε ἐκεῖνος ὦ Χάρων ἐρᾷ αὐτοῦ φαίνεται, ὡς ὁρᾷς. καταγελᾷ γὰρ ὁ Κροῖσος, καὶ τὸ μεγαλαυχὲς ὁ βαρβάρου. καί μοι δοκεῖ ἔρεσθαί τι βούλεσθαι αὐτόν. ἐπακούσωμεν δή. Σω. εἰπέ μοι ὦ Κροῖσε. εἴ σε γάρ τι ἐλλιπὲς τῶν πλίνθων τούτων τὸν Πύθιον; Κροι. νὴ Δία. ὁ γὰρ ἐστιν αὐτῷ ἐν Δελφοῖς οἰκήματος ἅπαν τοιοῦτον. Σο. ἀκοῦν μακάριόν εἶ τὸν θεὸν λανθάνειν, εἰ κτήσαιτο ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ πλίνθους χρυσᾶς; Κροι. πῶς γὰρ οὔ; Σο. πολλὴν μοι λέγεις ὦ Κροῖσε πιείραν τοῦ θεσπίσαι, εἰ ἐκ Λυδίας μεταστήσεται τὸ χρυσίον δείσας αὐτούς, ἢν ἐπιθυμήσωσι. Κροι. πῶς γὰρ τοσοῦτον ἂν ἡμίσεις χρυσὸς, ὅσος παρ' ἡμῖν; Σο. εἰπέ μοι, σίδηρος ὑφ' ὑμῶν ἐν Λυδίᾳ; Κροι.

insit, nisi hoc solùm, quod qui ferunt, eo gravantur. *Merc.* Nescis quot propter ipsum bella, quot insidiæ, quot latrocinia, quot perjuria, quot cædes, quot vincula, quàm longinqua navigatio, quot mercaturæ, quot servitutes? *Ch.* Idcirco-ne Mercuri, quòd parum ipsi æri præstat? Nam æs novi, ut qui à singulis vectoribus obolum, ut noti, accipiam. *Merc.* Maximè. Verùm æris magna est copia: ideoque non habetur in precio ab ipsis. Hoc verò paucum ex loco valdè profundo metallorum scrutatores effodiunt. Hoc tamen ex terra, ut & plumbum & reliqua metalla provenit. *Ch.* Gravem hominum stultitiam narras, qui pallidam, gravemque possessionem amore tanto prosequuntur. *Merc.* At Solon quidem ille, Charon, eam, ut vides, videtur non amare. Crœsum enim ipsum, hominisque barbari jactantiam irridet: & ut mihi videtur, vult ipsum aliquid percunctari. Quamobrem auscultemus. *Sol.* Dic mihi Crœse, putas-ne Pythium his lateribus indigere. *Crœ.* Puto per Iovem. Nullum enim istiusmodi donarium Delphis habet. *Sol.* Arbitraris ergo fore ut Deum reddas beatum, si inter cætera lateres aureos possideat? *Crœ.* Quidni? *Sol.* Magnam mihi, Crœse, paupertatem in cœlo dicis esse, si Deos, cùm optent aurum, ex Lydia advehere oporteat. *Crœ.* Vbi enim tantum proveniat aurum, quantum apud nos? *Sol.* Dic mihi, num & ferrum in Lydia nascitur? *Crœ.* Nullum

pror-

Theophilactum, tangit & ad Athen. legend. interpr. Aristoph. Hesych. Suid. Eustat. *Bourd.*

1 *Cam-*

ὑ πάνυ π. Σο. Ἦ βελτίον ἄρα σιδηρεῖς ἐστ. Κροι. πῶς ἀμείνων ὁ σίδηρος χρυσίου; Σο. ἢν ἀπκρίνῃ μηδὲν ἀγανακτῶν, μᾴδιος ἂν. Κροι. ἐρώτα ὦ Σόλων. Σο. πότερον, ἀμείνους οἱ σώζοντες τινὰς, ἢ οἱ σωζόμενοι ὑπὸ αὐτῶν; Κροι. οἱ σώζοντες δηλαδή. Σο. ἆρ' οὖν ἦν Κύρος, ὡς λογοποιοῦσί τινες, ἐπὶ Λυδοὺς, χρυσοῦς μαχαίρας σὺν ποιήσῃ τῷ στρατῷ, ἢ ὁ σίδηρος ἀναγκαῖος τότε; Κροι. ὁ σίδηρος δηλαδή. Σο. καὶ εἰ μὴ τοῦτο παρασκευάσειε, οἱ χείρω ἂν σοι ὁ χρυσὸς ἐς Πέρσας αἰχμάλωτος. Κροι. σὺ φθονεῖς ὦ ἄνθρωπε. Σο. μὴ γένοιτο μὰ μὲν οὖν τοῦτο. φαίνῃ δ' ἐν ἀμείνων τὸ σίδηρον ὁμολογῶν. Κροι. ἐκεῖ καὶ τῷ θεῷ κελεύεις σιδηρᾶς πλίνθους ἀνατιθέναι με, τὸ δὲ χρυσὸν ὀπίσω αὖθις ἀνακαλεῖν; Σο. ἐκεῖνος σιδήρου ἐπιθυμητής. ἀλλ' ἤν τε χαλκὸν, ἤν τε χρυσὸν ἀναθῇς, ἄλλοις μέν ποτε κτῆμα, καὶ ἱερώσιον ἔσῃ ἀναπλεικὸς, Φωκεῦσιν, ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἤ τινι τυράννῳ λῃστῇ. τῷ δὲ θεῷ ὀλίγου μέλει τῶν χρυσοποιῶν. Κροι. αἰεὶ σύ μοι τὸ πλοῦτον φθονοπολεμεῖς, καὶ φθονεῖς. Ερ. ὁ Φίλιππος ὁ Λυδὸς ὦ Χάρων τὴν παῤῥησίαν, καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων, ἀλλὰ ξένον αὐτῷ δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, πένης ἄνθρωπος ὢν μὴ ἀπαπλήττεσθαι, τὸ δὲ παρρησιάζεσθαι ἐλευθερίως λόγων. μεμνήσεται δὲ ὑμῶν μικρὸν ὕστερον ὅτε Σόλωνος, ὅταν αὐτὸν δέῃ ἀλύοντα, ἐπὶ τὴν πυρὰν ἰέναι. ἤκουσε γὰρ τοῦ Κλωθὸς παρὰ τὸν ἀναγινώσκοντος τὰ ἐπ' ἐμοῦ ἐπικεκλωσμένα. ἐν οἷς καὶ ταῦτ' ἐγέγραπτο, Κροῖσον μὲν ἁλῶναι ὑπὸ Κύρου, Κύρον δὲ αὖθις, ὑπ' ἐκείνου τοῦ Μασσαγέτιδος ἀποθανεῖν. ὁρᾷς τὸν Σκυθίδα, τὸν ἐπὶ τῷ ἵππῳ τῷ

prorsus. *Sol.* Ergo potiore metallo indigetis. *Crœ.* Quinam ferrum est auro præstantius? *Sol.* Si respondere citra stomachum velis, facilè intellexeris. *Crœ.* Interroga Solon. *Sol.* Vtri præstantiores, an qui servant, an verò qui servantur? *Crœ.* Qui servant profectò. *Sol.* Si igitur Cyrus, ut quidam, in vulgus serunt, Lydos adoriatur, aureosne gladios exercitui facies, an ferro tunc opus erit? *Crœ.* Ferro sanè. *Sol.* At nisi hoc comparaveris, captivum ad Persas aurum tibi iverit. *Crœ.* Bona verba quæso. *Sol.* Absit ut hoc accidat. At saltem videris ferrum confiteri præstantius. *Crœ.* Ferreos ergo lateres me Deo consecrare, aurum autem revocare jubes? *Sol.* At ne ferro quidem ille indiguerit. Sed sive æs, sive aurum dicaris, aliis sanè, nimirum Phocensibus, aut Bœotis, aut Delphis ipsis, aut denique alicui tyranno prædoni futuram possessionem, & lucrum insperatum appenderis. Deus autem tuos aurifices parum curat. *Crœ.* Tu semper divitias mihi oppugnas, & invides. *Merc.* Non fert Lydus iste, ô Charon, libertatem & veritatem verborum: quin ei res absurda videtur, hominem pauperem, ea quæ urgeant, non trepidè sed liberè dicere. Atqui Solonis paulò post meminerit, quum oportebit ut à Cyro captus, rogum conscendat. Nam Clothonem audivi nuper legentem, quæ cuique destinata sunt, in quibus & hæc erant scripta, Crœsum quidem à Cyro captivum duci, Cyrum autem ipsum à Massagetide illa occisum esse. Viden' Scythicam illam equum

λευκὸν ἐξελαύνουσιν; Χα. νὴ Δία. Ερ. Τόμυρις ἐκείνη ἐστί. κἀγὼ τὸν κεφαλὴν μὲν ἀποτεμοῦσα ὁ Κύρου αὐτῆ, εἰς ἀσκὸν ἐμβαλεῖ πλήρη αἵματος. ὁρᾷς ὃ κἀγὼ τὸν μὲν αὐτῶν τὸ νεανίσκον; Καμβύσης ἐκεῖνός ἐστιν. ὅτος βασιλεύσει μὲν τὸν πατέρα. κἀμυελίσας σφαλεὶς ἐν τῇ Λιβύῃ, κἀν Αἰθιοπίᾳ, τὸ πλοῦτον μανεὶς, ἀποθανεῖται, ἀποκτείνας τὸν Ἄπιν. Χα. ὦ πολλὰ γέλωτος. ἀλλὰ νῦν τίς ἂν αὐτὸς σωφρονίσειεν ἕτερος ὑπερφρονοῦντας τὰ ἄλλα; ἢ τίς ἂν πιστεύσειεν ὡς μετ' ὀλίγον ὅτός μὲ, αἰχμάλωτος ἐσῇ, ὅτος δὲ, τὴν κεφαλὴν ἐξῃ σὺν ἀσκῷ αἵματος; ἐκεῖνος δὲ τίς ἐστιν ὁ Ἑρμῆ, ὁ τὴν πορφυρᾶν ἐφεστρίδα ἀμπεπορπημένος, ὁ τὸ διάδημα, ᾧ τὸ δακτύλιον ὁ μάγειρος ἀναδήσῃ, τὸ ἰχθὺν ἀνατμηθησόμενον σὺν ἀμφιῤῥύτῃ; βασιλεύς δέ τις εὐδαίμων εἶναι; Ερ. εὖγε παρῳδεῖς ὦ Χάρων. ἀλλὰ Πολυκράτην ὁρᾷς τὸν Σαμίων τύραννον, πανευδαίμονα οἰόμενον εἶναι; ἀτὰρ κἀκεῖνον αὐτὸς, ὑπὸ δὲ παρεστῶτος εἰκότως Μαιανδρίου ἀποδειλιῶντα Ὀροίτῃ τῷ σατράπῃ, ἀνασκολοπισθήσεται, ἄθλιος ἐκπεσὼν τῆς εὐδαιμονίας ὑπὸ ἀκαρεῖ δὲ χρόνῳ. καὶ τοῦτα γὰρ ἤκουσα Κλωθοῦς ἐπήκοος. Χα. εὖγε ὦ Κλωθοῖ, γλαφυκῶς καὶ αὐτὸς ἂ βελτίστη, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀπότεμνε, καὶ ἀνασκολόπιζε, ὡς εἰδῶσιν ἄνθρωποι ὅτι. ὑπὸ τοσούτῳ δὲ ἐπαιρέσθων· ὡς ἂν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀλγεινότερον κρεμασθέντες. ἐγὼ δὲ γελάσομαι τότε γνωρίσας αὐτῶν ἕκαστον γυμνὸν σὺν τῷ σκαφιδίῳ, μήτε πορφυρίδα, μήτε τιάραν, ἢ κλινίδιον χρυσῆν κομίζοντας.

quum album agitantem? *Ch.* Video per Iovem. *Merc.* Tomyris illa est, quæ Cyri caput propria manu truncatum, in utrem sanguine plenum intrudet. Sed & filium ejus adolescentem vides? [1] Cambyses ille est. Hic post patrem regnabit, ac ubi mille modis in Lydia & Æthiopia errarit, tandemque insaniverit, occiso Api morietur. *Ch.* O risum inexhaustum! Sed numquis ipsos aspicere sustineat quum alios ita contemnunt? aut quis crediderit fore ut ille brevi sit captivus, hic in utre sanguine pleno caput habeat? Quis verò ille est Mercuri, cui pallam purpuream fibula nectit, quem diadema decorat, cui coquus piscem dissecto, annulum tradit, ubi Insula septa mari & regis se nomine jactat? *Merc.* Bellè certè versum sermoni assuis ô Charon. Cæterùm Polycratem Samiorum tyrannum vides, qui se ab omni parte fœlicem putat? Hic tamen ipse ab assistente famulo Mæandrio proditus Orœtæ satrapæ, miser sanè momento fœlicitate sua lapsus, cruci suffigetur. Nam hæc quoque ex Clothone audivi. *Ch.* Præclarè ô Clotho, generosè ipsos ô optima, ipsorumque capita trunca, & crucifige, ut se homines esse norint. Verùm adeò in sublime attollantur, ut quanto altiore ruina, tanto graviori dolore decidant. Ego autem tum ridebo, quum horum unumquemque in navigio nudum agnovero, nec purpuram, nec tiaram, nec folium aureum afferentem.

1 *Cambyses*] Cyri filius, Persarum & Medorum rex de quo Herod. lib. 2. fogn.

Ερ. καὶ τὰ μὲν τόσα, ὧδε ἔχει. τὸν δὲ πλοῦτον ὃν Χάρων ὁρᾷς, τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, τοὺς πολεμοῦντας, τοὺς δικαζομένους, τοὺς γεωργοῦντας, τοὺς δανείζοντας, τοὺς φθονεῖτε; Χα. ὁρῶ ποικίλον τινὰ τύρβον, καὶ μεστὸν τραχύτητος τὸν βίον, καὶ τοὺς πόλεις γε αὐτῶν ἐοικυίας τοῖς σμήνεσιν. ἐν οἷς ἅπας μὲν, ἴδιον τι κέντρον ἔχει, καὶ τὸ πλησίον κεντεῖ. ὀλίγοι δὲ τινες, ὥσπερ σφῆκες, ἄγουσι, καὶ φέρουσι τὸ ταραττόμενον. ὁ δὲ ἐπὶ τούτοις μὲν αὐτοῖς ἐν ταφανῶς ἔτος ὄχλος, τίνες εἰσίν; Ερ. ἐλπίδες ὦ Χάρων, καὶ δείματα, καὶ ἄνοιαι, καὶ ἡδοναὶ, καὶ φιλαργυρίαι, καὶ ὀργαὶ, καὶ μῖσος, καὶ τὰ τοιαῦτα. τούτων δὲ ἡ ἄγνοια μὲν, κρᾶτα ξυναναμέμικται αὐτοῖς, καὶ ξυμπολιτεύεται μὲν τῇ Δίκῃ, καὶ τὸ μῖσος, καὶ ἡ ὀργὴ, καὶ ζηλοτυπία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπειρία, καὶ φιλαργυρία. ὁ φόβος δὲ, καὶ ἐλπίδες, ὑπερέχειν πεπόμφασι, σὺν ἐμπίπτων, σκιώλητα. διόπερ καὶ ὑποπτήσσειν ποιεῖ. αἱ δ' ἐλπίδες ὑπὲρ κεφαλῆς αἰωρεύμεναι. ὁπότ' ἂν μάλιστα οἴηται τις ἐπιλήψεσθαι αὐτῶν, ἀναπτάμεναι, οἴχονται, κεχηνότας αὐτοὺς ἀπολιπόντα, ὅταπερ καὶ τὸν Τάνταλον κρᾶτα πάσχοντα ὁρᾷς ὑπὸ τοῦ ὕδατος. ὧν δ' ἀπείρητος, κατόψει καὶ μάλα ὀλίγους ἄνω ἐπικωθωνίσαντας ἐκείνῳ τὸ ἄτρακτον, ἀφ' ἧπερ ἤρτηται ξυμβαίνειν ἅπασιν ὑπὸ λεπτῶν νημάτων. ὁρᾷς γὰρ ἀράχνιά τινα καθαπερεὶ αἰωρούμενα ἀφ' ἑκάστου τῶν ἀτράκτων; Χα. ὁρῶ πάνυ λεπτὸν ἐκείνῳ νῆμα ἐπιπεπλεγμένον τε πολλά. τοῦτο μὲν, ἐκείνου. ἐκεῖνο δὲ, ἄλλου. Ερ. εἰκότως ὦ πορθμεῦ. εἱμαρται γὰρ ἐκείνῳ μὲν, ὑπὸ τούτου φονεύθηναι. τούτῳ δὲ, ὑπ' ἄλλου.

tem. *Merc.* Ita certè res illorum se habebunt. Multitudinem autem vides Charon, quorum alii navigant, alii bellum gerunt, alii litigant, alii agriculturam exercent, alii fœnerantur, alii mendicant. *Ch.* Variam quandam video turbam, vitamque perturbationum plenam, eorumque urbes apum examinibus similes: in quibus proprium quisque aculeum habet quo vicinum lancinat: pauci autem ex ipsis velut crabrones, inferiorem agunt feruntque. At agmen illud quod ipsos clanculum circunvolitat, quinam sunt? *Merc.* Spes, ô Charon, metusque, amentia, voluptates, avaritia, iræ, odia, & id genus alia. Ex his autem ignorantia infimæ turbæ est permixta: atque in eadem republ. per lovem degit ira, odium, zelotypia, imperitia, hæsitantia, avaritia. Metus autem, & spes desuper volitantes, ille quidem illapsis horrorem incutit, aliquando verò tantùm trepidare facit. Hæ verò spes supra caput sublatæ, ubi maximè quispiam eas prehensurum se putat, avolantes abeunt, illis ore hiante relictis: quod ipsi Tantalo in aqua vides apud inferos accidere. Quòd si oculos intenderis, Parcas etiam in alto conspicies unicuique fusum volventes unde ex tenuissimis filis omnes pendent, quæ vides ut veluti araneorum stamina ex fusis in unumquemque descendunt? *Ch.* Equidem tenuissimum unicuique filum ut plurimum video innexum: hoc quidem illi, illud verò alii. *Merc.* Rectè ô portitor: nam est in fatis ut ab hoc ille, hic ab alio interficiatur: atque ut hic sit illius hæres cujus filum fuerit brevius: ille verò, hujus.

καὶ κληρονομῆσαί μετ' αὐτῶν μέ, εἰπεῖν, ὅτι ἂν ἡ μικρὸς πρὸ τοῦ νήματος. σκέπτου ὦ οὗτος, τί τοῦτο. τί οὖν γὰρ ἡ ἐπιβολὴ δηλοῖ. ὁρᾷς οἷ ὁ λόγος λειπὸς κρεμάμενος ἀπαίσιος; καὶ ὅτ' μὲ ἀναπαύσεις ἄνω, μετέωρος ἔσῃ. καὶ μεταμικρὸν κατακεκοπὼς ἀπόρραγὼς ἦλθε, ἐπεὶ οὐκ μηκέτ' ἀντέχητος τοῦ βάρους, μέχρι τῶν ψόφου ἔρχεσθαι. ὅτ' ὦ, ὀλίγον ἀπὸ γῆς αἰωρούμενος, ἰὼ κ' πεσῇ, ἀψοφητὶ κείσεται, μόλις καὶ τοῖς γείτοσιν ἐξακουσθέντος. ἢ παίγνιόν τοῦτο ὦ Ἑρμῆ. Ερ. καὶ μὲν δὴ εἰπεῖν ἔχοις ἂν κ' τῶν ἀξίων ὅπως ἐσὶ καταγέλαστα ὦ Χάρων. καὶ μάλιστα αἱ ἄγαν σπουδαὶ αὐτῶν, καὶ τὸ μεταξὺ τῶν ἐλπίδων οἰκεῖος, ἀναρπάσιος γιγνόμενος ὑπὸ βελτίστου θανάτου. ὡχέλοι ὦ αὐτῶν, κ' ὑπηρέται μάλα πολλοὶ ἂς ὁρᾶς, πταιδαλοι, καὶ πυρετοὶ, καὶ φθοαὶ, καὶ φαρμακοπώλιαι, καὶ ξίφη, κ' λῃσήρια, καὶ κάπειαι, κ' δίκαι, καὶ τύραννοι. καὶ τούτων ἁπάντων αὐτὸς εἰσέρχεσθαι, ἐς ἂν οὗ πάσχουσιν. ὅταν ὦ σφαλῶσι, πολὺ τὸ ὀτοτοῖ, κ' αἰ, αἰ, κ' ὤμοι μοι. εἰ δ' οὕτως ἐξ ἀρχῆς ἐνενοοῦντο θνητοί τ' εἰσὶν αὐτοὶ, κ' ὀλίγον τοῦτον χρόνον ἐπιδημήσαντες τοῦ βίου, ἀπίασιν, ὥσπερ ἐξ ὀνείρατος, πάντα ὑπὲρ γῆς ἀφέντες, ἧττόν τι ἂν σωφρονέστερον, κ' ἧσσον ἠνιῶντο λυπούμενοι. νῦν ὦ ἐς ἀεὶ ἐλπίσαντες χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν ἐπιδιὰ ἐπίσης ὁ ὑπηρέτης καλῇ, καὶ ἀπάγῃ, πεδήσας τοῦ πυρετοῦ, ἢ τῇ φθορᾷ, ἀναγκαῖον ἐστὶ τοῦ ἀχωρίστου, ὅτοτε προσδοκήσαντες ἀπαγαγεῖσθαι αὐτῶν. ἢ τί γὰρ οὐκ ἂν ποιήσειεν εἰκῆ ὁ τοῦ οἰκίου σπουδῆ οἰκοδομῶν, κ' τοὺς ἐργάτας ἐπισπέρχων, εἰ μέλλοι ὑπ' ἦμαρ, ἐξ πόλου

Nam tale quid hæc connexio portendit. Vides ergo cunctos à tenui filo suspensos? Atque hic quidem in altum attractus, sublimis est: verùm paulò post ubi sustinendo ponderi non amplius par fuerit, derupto lino decidens, ingentem strepitum edet. Alius autem qui paululum tantùm à terra fuerit subductus, tametsi cadat, sine strepitu jacebit, adeò ut ruinam vix ipsi vicini exaudiant. *Ch.* Hæc ô Mercuri sunt prorsus ridicula. *Merc.* Atqui ne verbis quidem pro dignitate possis exprimere quàm sint ridicula Charon: in primis nimia ipsorum studia, quodque inter spes intereunt ab optima morte arrepti: cujus nuncii & ministri ut cernis, permulti sunt: epiali, febres, tabes, pulmoniæ, gladii, latrocinia, cicutæ, judices, tyranni. Et horum omnino nihil ipsos subit, dum rebus secundis utuntur. At ubi spe exciderint, illud in ore frequens ohe, hæ, hæ, hei mihi, hei mihi. Sed si inde ab ipso initio perpenderent mortales se esse, & postquam in vita breve tempus fuerint peregrinati, relictis in terra rebus omnibus, tanquam ex somnio migraturos, prudentiùs profectò viverent, & moriendo minùs angerentur. Nunc autem quia præsenti rerum statu sperant se in perpetuum usuros, quum irruens minister aut vocarit, aut abduxerit irretitos febre, vel tabe, abduci se ægrè ferunt, quòd se nusquam ab his abstrahendos expectarint. Sed enim quid non faceret ille qui domum diligenter ædificando operarios urget, si noverit fore ut finem ea habeat:

is

αὐτῷ. ὁ δὲ, ἄρτι ἐπιθεὶς τὸ ὄφρυον, ἀπίοι, τῷ κληρονόμῳ καταλιπὼν ἀπολαύειν αὐτῆς, αὐτὸς μὴ δ' ὑπνήσας ἄθλιος σὺν αὐτῇ; ἐκεῖνος ᾧ γὰρ ὁ χαίρων, ὅπ ἄρρενα παῖδα ἔτεκεν αὐτῷ ἡ γυνὴ, καὶ φίλας ἀφ' τοῦτο ἐσῶν, καὶ τύνομα δ' πατὴς πέμψας, εἰ ἡπίσαθ' ὡς ἑπτέτης ἡμόμψας ὁ παῖς τεθνήξει, ἆρα ἂν σοι δεκὴ χαίρειν ἐπ' αὐτῷ ἡμομένῳ; ἀλλὰ τὸ ἄπιον, ὅπ τὶ μὴ σύντυχὸν ἐπὶ τῷ παιδὶ ἐκεῖνον ὁρᾷ, τὸ δ' ἀθλητὴ πατρὸς, δ' ὀλύμπια νενικηκότος, τὸ γείτονα δὲ τὸ ἐκπομίζοντα τὸ παιδίον ἔχ ὁρᾷ, ὐδὲ οἶδεν ἀφ' οἵας αὐτῷ κοθόρνης ἐκρέμαθ'. τὰς μὲν γὰ ὧδε τὸ ὁρᾶν ἀφιεσθμένας ὁρᾷς ὅσοι εἰσὶ, καὶ τὰς ξυναγειρομένας τὰ χρήματα, ἐπὶ πρὶν ἀπολαῦσαι αὐτῶν καλυμένας, ὑφ' ὧν εἶπον, ἐπόντων ἀγγέλων π, καὶ ὑπηρετῶν; Χα. ἐρῶ πάντα τοῦτο, καὶ σοῦς ἐμμυτὸν ἐγὼ ἐνοῶ, τί τὸ ἡδὺ αὐτοῖς ἐστὶ τὸ βίου, ἢ τί ἐκεῖνό ἐστι, ὃ τεθραμμοι ἀχανακτῶσιν. Ερ. Ὦ γῆν τὰς βασιλέας ἴδῃ τις αὐτῶν, οἵ ἐξ ὑπὸ μισηθέντος εἶναι δοκεῖ πιεῖν ἔξω δ' ἀσεβαίνει, καὶ ὡς φῆς ἀμφιβόλως τ' τύχης, πλείω τ' ἡδέων τὰ ἀνιαρὰ εὑρήσῃ ᾠσόντα αὐτοῖς, φόβους, καὶ ταραχὰς, καὶ μίσην, καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ ὀργὰς, καὶ κολακείας. τούτοις γὰ ἅπαντες ξυνεισιν. ἰὼ πόνῃ, καὶ νόσους, καὶ πάθῃ, ἐξ ἱστορίας δηλαδὴ ἀρχαῖα αὐτῶν. ὅπω δὲ τὰ τούτων ποιητὰ, λοιδορεῖσθ' κριβῶς οἷα τὰ τ' ἰδιωτῶν ἂν εἴη. Χα. ἐθέλω γῆν σοι ὦ Ἑρμῆ εἰπεῖν, ὡπνι ἐοικέναι μοι δοκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ βίος ἅπας αὐτῶν. ἤδη ποτὲ [1] πομφόλυγας

is verò decedat, qui fastigium imposuerit, relicta hæredi domus ipsius fruitione, in qua ne cœnaverit quidem ipse miser? Ille verò qui lætatur, quòd sibi masculam prolem uxor peperit, ideòque amicos convivio excipit, & patris nomen imponit, si sciret puerum septimo ætatis anno periturum, nunquid tibi videretur gaudere quòd is sit natus? Verùm in causa est, quòd in eum intuetur, cui res in filio prospere cedunt, & qui pater est athletæ qui vicerit Olympia: vicinum autem qui natum cremandum effert non intuetur, neque novit à quo subtegmine ipsi pendeat. Quin & eorum qui de finibus dissident vides quanta sit turba, & eorum qui pecunias concervant: attamen priùs quam ipsis fruantur, ab imminentibus illis quos dixi, nunciis & ministris avocantur? *Ch.* Video istthæc omnia, & apud me cogito, quid sit ipsis in vita jucundum, aut quidnam sit illud, quo privati tantopere stomachantur. *Merc.* Siquis etiam ex regibus eos aspiciat qui fœliciſſimi videntur, extra aleam, & ut dicis, extra ancipitem fortunam constituti, tristia plura jucundis comperiet eis inhærere, metus, turbas, odia, insidias, iras, adulationes: his enim omnes distringuntur. Prætermitto luctus, morbos, animique perturbationes, ipsis æquè atque vulgo dominantes: quandoquidem horum mala recensere non minùs temporis exigiret, quàm quæ sunt privatorum. *Ch.* Volo igitur Mercuri, dicere tibi, cuinam assimiles homines mihi videantur, eorumque vita omnis. Vidistin' aliquando

1 Πομφόλυγας] Ex Homero postea vocat φύλλα, φυσαλίδας, φύσημα. Bourd.

σὺ ὑδαρὴ ἐπάσῃ τῷ κρυμῷ πνι κρυσταλλοειδεῖς ἀνιστάμενας, τὰς φυσαλλίδας λέγω, ἀφ' ὧν ξυναγείρεις ὁ ἄφρων; σκιαὶ τινὲς αἱ μάλ', τινὲς μικραί εἰσι. καὶ αὐτίκα συνεχεῖσαι, ἀπέσβησαν. ἀσθενὲς ἐπὶ πολὺ διαρκές. καὶ σφοδρῶς σῶν αὐτοῖς τὰ ἄλλα, αὐταὶ ὑπερφυσώμεναι, ἐς μέγιστον ὄγκον αἴρονται. εἶτα μόλις καὶ κακείναι πάντως ἐξεβράγησαν ποτε. ἃ γὰρ οἷόν τε ἄλλως ζῆν. τοῦτ' ἔστιν ὁ ἀνθρώπων βίος. ἅπαντες ὑπὸ πνεύματος ἐμπεφυσημένοι, οἱ μὲν, μείζους, οἱ δ' ἐλάττους. καὶ οἱ μὲν, ὀλιγοχρόνιον ἔχουσι καὶ ἀκύμορον τὸ φύσημα. οἱδὲ, ἅμα τῇ ξυσταναι ἐπαύσαντο. πῶς οὖν ἂν δικαίως ἀναγκαῖον. Ερ. ἀλλὰ χαῖρε σὺ δ' Ὁμήρου εἴκασας ὦ Χάρων, ὡς φύλλοις τὸ γένος αὐτῶν ὁμοίοι. Χα. καὶ τοιοῦτοι ὄντες ὦ Ἑρμῆ, οὐκ οἶσθ' ὅσα πράττουσι, καὶ ὡς φιλοτιμοῦνται πρὸς ἀλλήλους ἀρχῶν πέρι, καὶ πλούτων, καὶ κτήσεων ἀμιλλώμενοι; ὥστε ἅπαντα καταλιπόντας αὐτοὺς, δεῖσθαι ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν παρ' ἡμᾶς. βαλὲ δὴ ἐπίτηδες ἐφ' ὑψηλὸν ἔσω μόν, ἀναβοήσας παμμέγιστα, ὡς ξυνίσουσιν αὐτοῖς, ἀπέχεσθαι μὲν τῶν μακρὰν πόνων, ζῆν δὲ, ἀεὶ τὰ βέλτιστα τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔχοντας, λέγων ὦ μάταιοι, τί ἐσπουδάκατε περὶ ταῦτα; παύσασθε κάμνοντες. ἃ γὰρ ἐς ἀεὶ βιώσεσθε. ἀλλὰ τὰ σύμπαντα σμικρὰ, ἀίδιον ἐστι, ἀλλ' ὧν ἀπάγει ἕκαστον αὐτῶν τι ξυνὼ αὐτὸ λαβόντα. ἀλλ' ἀνάγκη τὰ μὲν, χρόνου οἰχομένου τοῦ οἰκείου δὲ, καὶ τὰ ἄργυρα, καὶ τὸ χρυσίον, ἀεὶ ἄλλων εἶναι, καὶ μεταβάλλειν τοὺς δεσπότας. εἰ ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἐξ ἐπηκόου ἐμέσοησεν μι αὐτοῖς, σὺν ἂν οἶμαι μέγα ἀφεδο bullas illas, torrente cum ſtrepitu ſcaturiente, exurgentes: flatuoſos dico tumores ex quibus ſpuma cogitur? Illarum igitur, aliæ quidem parvæ ſunt, quæ protinus ruptæ evaneſcunt: aliæ verò diutius durant, ſibique adjunctis aliis vehementer intumeſcunt, ac in maximum tumorem attolluntur: ac tandem aliquando illæ etiam prorſus ruptæ diſſolvuntur. Neque enim ſecus fieri poſſit. Hæc tibi hominum vita. Singuli flatu tumeſcunt, hi majores, illi minores, atque alii momentaneam moxque deficientem inflationem habent: alii ſimul atque conſtituti ſunt, deſiſtunt. Itaque omnes rumpi neceſſe eſt. *Merc.* Tu nihilo deterius Homero Charon, hominum vitam ſimilitudine expreſſiſti, qui genus ipſorum foliis aſſimilat. *Ch.* At tales quanvis ſint, vides tamen qualia faciant, ut inter ſe avidè contendant te imperiis, honoribus, & poſſeſſionibus, quibus omnibus relictis, ipſos unico cum obolo ad nos venire oportebit. Vis igitur ſiquidem in edito loco ſumus, ut maxima voce acclamando eos adhorter, ut ab inanibus quidem laboribus abſtineant, vivant autem, mortem ob oculos ſemper habentes, hiſque verbis utar, O ſtulti quid hæc tanto ſtudio proſequimini: deſiſtite à laboribus, neque enim in perpetuum vivetis: nihil ex iis quæ hic præclara habentur, eſt ſempiternum, nec aliquid horum moriens quiſquam ſecum auferre poſſit. Sed neceſſe eſt quemvis nudum abire, domum autem, agrum, aurum, eſſe ſemper aliorum, & dominos ſubinde mutare. Hæc & id genus alia, ſi ipſis unde exaudiri poſſent, incla-

λησθῆναι τὸ βίον, καὶ σωφρονιστέρους ἂν ἡμῖν ἀπολῦσαι; Ερ. ὦ μακάριε, σὺ οἶδα ὅπως αὐτοὺς ἡ ἄγνοια, καὶ ἡ ἀπάτη ἀλαθήσουσιν, ὡς μηδ' ἂν τυφλώττειν ἐπαλοιφθῆναι αὐτοῖς τὰ ὄπα; τοσοῦτος κηρὸς ἔβυσται αὐτοῖς, οἷον ᾧ Ὀδυσσεὺς τοὺς ἑταίρους ἔδρασε διὰ τῶν Σειρήνων ἀκροάσεως. πόθεν δὲ ἂν οἱ ἐκεῖνοι δυνηθεῖεν ἀκοῦσαι, ἢν καὶ σὺ κεκραγὼς ἀλαλάξῃς; ὅσῳ γὰρ παρ' ὑμῖν ἡ λήθη δύναται, τοῦτο σοὶ ταῦτα ἡ ἄγνοια ἐργάζεται. πάλιν ἀκούσεσθαι αὐτῶν ὀλίγοι, ἃ ἀνεγκλείστως τὸ κηρὸν εἰς τὰ ὦτα, ὅσοι πάλαι ἀληθείαν ἀποκλίναντες, ὀξὺ διέρρηξαν εἰς τὰ πράγματα, καὶ καταγνωκότες οἷά ἐστιν. Χα. μὴ δῆτα ἐκείνοις γὰρ ἐμέσοιμι; Ερ. τοιοῦτον τοῦτο λέγειν ἔοικε αὐτούς, ἃ ἴσασιν. ὁρᾷς ὅπως ἀπιστοῦσι τὰ πολλῶν, καὶ ἀναγκάζουσι τὰ γιγνόμενα, καὶ ἀδαμῆ ἀδαμῶς ἀρίσκειν αὐτοῖς, ἀλλὰ δηλοί εἰσι θρασυμὸν ἤδη βυλεύοντες παρ' ὑμῶν ἀπὸ τοῦ βίου; καὶ γὰρ καὶ μισοῦσι, διὰ λίγχοντες αὐτῶν τὰς ἀμαθίας. Χα. οὐκ ἂν ἡμῶν δέοιτο. πάλιν πάνυ ὀλίγοι εἰσὶν ὦ Ἑρμῆ. Ερ. ἀκούσει καὶ ὅτι. ἀλλὰ καταβωμὲν ἤδη. Χα. ἴν' ἔτι ἐπόθουν εἰδέναι ὦ Ἑρμῆ, καί μοι δίξας αὐτὸ, σύντεμε ἴσως τὴν διήγησιν πεποιημὼς, πῶς δεήσῃ τὰ σωμάτων, ἵνα καταρύσῃσι θεάσασθε. Ερ. ἥδιστα ὦ Χάρων, καὶ τύμβους, καὶ τάφους καλοῦσι τὰ τοιαῦτα. πάλαι τὰ τῶν πόλεων οἰκία τὰ χώματα ὁρᾷς, καὶ τὰς στήλας, καὶ πυραμίδας; οἰκία πάντα νεκροδοχεῖα, καὶ σωματοφυλάκια ἐστι. Χα. τί δ' ἂν οἰκείοις στεφανοῦσι τοὺς λί-

clamarem, annon vitæ magno putas emolumento fore, ita ut longè prudentiores evaderent? *Merc.* O beate, nescis ut ipsos ignorantia, & error afflecerit, adeò ut ipsorum aures ne terebro quidem ampliùs aperiri queant: tam multa cera eas obturarunt, haud aliter ac sociis Vlysses, veritus ne Sirenum cantus exaudirent. Quinam igitur audire possint, etsi vocem in tantum efferas ut rumparis? Nam quod apud vos Lethe potest, id apud nos ignorantia præstat. Verumtamen ex ipsis pauci sunt qui cera in aures non recepta in veritatem inclinant, acutum in rebus cernunt, & quales sint agnoscunt. *Ch.* Illis igitur acclamem? *Merc.* Illis ea quæ sciunt, dicere fuerit supervacaneum. Vides ut à plebe semoti rident, quæ alii faciunt, eaque nullatenus probant, sed jam à vita ad vos fugam apertè meditantur? etenim etiam odiosi sunt illis quorum imperitiam redarguunt. *Ch.* Bellè ò generosi. verùm perpauci sunt ô Mercuri. *Merc.* Vel hos esse satis fuerit. Sed jam descendamus. *Ch.* Vnum adhuc scire opto Mercuri, quod quum me docueris, perfectam sanè institutionem tradideris: nimirum videri velim repositoria corporum, ubi terram defodiunt. *Merc.* Monumenta, tumulos, sepulchra hæc vocant. At vides-ne ante urbes aggeres illos, columnas, & pyramidas? Illa omnia sunt cadaverum receptacula, & corporum conditoria. *Ch.* Quid ergo [1] saxa illi coronant,

1 *Saxa illi coronant*] Moris fuit apud antiquos, ut non tantum cadavera ungerent, sed etiam cippum, cui corollas & serta imponerent.

Serta novercali dederat fragrantia cippo. Cogn.

θυς, καὶ χρίεται μύρῳ; οἰδὲ, ἢ πυρὰν ποιήσαντες ἐπὶ τῶ χώματος, καὶ βόθρον τινὰ ὀρύξαντες, καινοῖς τε ταυτὶ τὰ πολυτελῆ δεῖπνα, καὶ εἰς τὰ ὀρύγματα οἶνον καὶ μελίκρατον, ὡς γὰρ εἰκάσαι, ἐγχέουσι; Ερ. οὐκ οἶδα ὦ πορθμεῦ τί ταῦτα πρὸς τὰς σὺ ἄδυ. πιπισκόμενοι δ' ἂν τὰς ψυχὰς ἀναπεμπομένας κάτωθεν, δεήσειεν μὴ ὡς οἷον τε ἐπιπίνειν μένας τῶν κυίσσων, καὶ τὸ κρανὸν, πίνειν δὲ βόθρω τὸ μελίκρατον. Χα. σκέψεως ἐπὶ πίνειν ἡ ἐδέσεως, ὧν τὰ κρανία ξηρότατα; καὶ τοι γελοῖός εἰμί σοι λέγων ταῦτα, ὁπόταν ἀναζωπυρήσῃ αὐτούς. οἶσθ' ἂν εἰ δύναιντ' ἂν ἔτι ἀνελθεῖν, ἅπαξ κατοχλοῦντες ὑμᾶς; καὶ τοι γελοῖοι ἐσόμεθα; ἐπίτηδες καὶ παγγελοῖα ἂν ὦ Ἑρμῆ ἔπραττον, οὐκ ὀλίγα πράγματ' ἔχων, εἰ ἐδὲ μὴ κατάγειν μόνον αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀνάγειν πολλάκις. ὦ μάταιοι. τῆς ἀνοίας. οὐκ εἰδότες ἡλίκοις ἔοικε λαμβάνειν τὰ νεκρῶν καὶ τὰ ζώντων πράγματα, καὶ οἷα τὰ παρ' ἡμῖν ἔστι. καὶ ὅτι [1] κάτθανεν ὁμῶς ὅ, τ' ἄτυμος ἀνὴρ, ὃς τ' ἔλαχε τύμβου. εἰ δ' ἐξ ἐμῆ γ' ἔρδοι, κρείσσων τ' Ἀγαμέμνων. Θερσίτης δ' ἐστὶν Θέτιδος παῖς κύνημος. πάντες δ' εἰσὶν ὁμῶς νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα, γυμνοί τε, ξηροί τε, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα. Ερ. Ἡφαίστου, ὡς πολὺν τὸ Ὄμηρον ἐπαντλεῖς. ἀλλ' ἐπίσχες ἀνέμνησάς με, θέλω σοι δεῖξαι τὸ Ἀχιλλέως τάφον. ὁρᾷς

nant, unguentoque inungunt? alii præ tumulis constructo rogo, ac fovea effossa, sumptuosas illas exurunt cœnas, & vinum mulsumque (quantum saltem conjecturis assequi possum) in ipsas foveas infundunt? *Merc.* Nescio, Portitor, quid hæc ad eos pertineant, qui apud inferos agunt. Verùm illis persuasum est umbras ab inferis reduces, circumnidorem & fumum quantum possunt, volitando cœnare, & ex fovea [1] mulsum bibere. *Ch.* Illos adhuc bibere & edere, quorum aridissimæ sunt calvariæ: atqui ridiculum est me tibi hæc dicere, cùm eos quotidie deducas, ac proinde scias an postquam semel terram subierint, denuo redire queant. Quinetiam ego prorsus ridicula paterer, Mercuri, tot negociis occupatus, si oporteret ipsos non solùm deducere, sed etiam bibituros reducere. O stulti, quæ hæc amentia? Nescitis quàm longo sinium intervallo res mortuorum & viventium sunt discretæ, quoque pacto se res habeant, apud nos, ubi Mortuus est æquè tumuli qui nescit honorem, Quique scit: unus honos Agamemnonis, unus & Iri est: Thersitæ & similis Thetidos formosus Achilles, Vmbræ nam pariter siccæ, nudæque pererrant Asphodeli campos confracto vertice cunctæ. *Merc.* Hercule, quàm multa ex Homero hauris! Sed quia submonuisti me, volo tibi sepulchrum Achillis indicare. Vides illud

1 *Mulsum*] Vivo favillam lavabant. Quidam in lib. 2. Epig. vivo sibi exhiberi cupit quæ mortuis præstari solent. Omnia quæ sunt in tractatu de sacrificiis habes antea sparsim in Deorum dialogis, tangit enim variam Deorum originem, casus, sacrorum ritus, nomina, regiones, & reliqua de quibus abunde dixerat. *Cogn.*

2 Κάτθαν' ὁμῶς] Homer. Odyss. *Bourd.*

1 Η' Νί-

τ ἐπὶ τῇ Θαλάττῃ ; Σίγειον μὲν ἐκεῖνο τὸ τρωϊκὸν, ἀντικρὺ δ', ὁ Αἴας τέθαπται ὑπὸ τοῦ Ροιτείου. Χα. εἰ μεγάλοι ὦ Ἑρμῆ οἱ τάφοι. τὰς πόλεις τὰς ἐπισήμους ἤδη δείξον μοι, ἃς πάνυ ἀκούομεν. τὴν Νῖνον, τὴν Σαρδανάπαλιν, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Μυκήνας, καὶ Κλεωνὰς, καὶ τὸν Ἴλιον αὐτόν. πολλὰς γὰρ μέμνημαι ἀλλοπροβάτους ἐκεῖθεν, ὡς δέκα ὅλων ἐτῶν μὴ δι' ἐνωλκῆσαι, μὴ δ' ἀλεψύξαι τὸ σκαφίδιον. Ερ. Ἀλλὰ Νῖνόν γε μὲν ἄν illud quod mari adjacet? Sigeum quidem illud Trojanum est: è regione autem conditus est Aiax in Rhœteo. *Ch.* Non magna sunt monumenta. Verùm insignes illas urbes mihi jam commonstra, de quibus tam magnifica in inferis audimus, Ninum Sardanapali urbem, Babylonem, Mycenas, Cleonas, ipsumque Ilium, multos enim illinc oriundos memini trajicere, adeò ut totis jam decem annis, neque navim subduxerimus, neque ea interim refrixerit. *Merc.* Ninus quidem ὁ Por-

1 Η' Νῖνος μέν, ὦ σκιρθᾶτε, ὑπόλυπος ἤδη ἐστὶ καὶ ἰχνος ἐπὶ λοιπὸν αὐτῆς] Lucianus cum fuerit Samosatenus Euphratis accola, fidem in rebus Assyriæ videtur mereri, & mirum foret eum ignorasse locum, ubi sita olim Ninus vel Ninive, si aliquod ejus vestigium remansisset. At quid faciemus Tacito, qui lib. 12. Annal. de expeditione Meherdatis sic ait: *sed capta in transitu urbe Ninos vetustissima sedes Assyriæ.* Sed & Straboni, qui ante Tacitum vivebat, qui lib. 16 ait: ἡ μὲν δὴ Νῖνος πόλις ἠφανίσθη παντελῶς μετὰ τὴν τῶν Σύρων κατάλυσιν. *Ninus statim post eversum Assyriorum imperium evanuit*, vel *apparere cessavit.* Ergo contra Strabonem Amasenum & Lucianum Samosatenum Orientales viros & doctos non mihi videtur Tacitus audiendus. Deceptus certe fuit is Romanus quadam nominis similitudine; & eam Ninum oppidulum forte vel castellum, captum sine obsidione in transitu male accepit pro antiquissima & populosissima illa urbe, quæ fuit suo tempore totius orbis maxima, & usque ad miraculum celebrata; aliter non possemus absolvere Strabonem nec Lucianum mendacii. At fidem merentur. Sed milites, qui in expeditione cum Meherdate fuerunt, capta, ut dixi, aliqua urbecula, cujus nomen accedebat ad sonum nominis antiquæ illius Ninives, putaverunt vel gloriabundi finxerunt se antiquam Ninon sedem Assyriæ regum cepisse, & ita publicantes famæ pro vero tradiderunt tale mendacium. Sic Alexandri milites jactabant se Tanaim usque pervenisse, cum ab eo fluvio abessent plus quam mille milliaria. Sic & hoc tempore multos Hierosolymitanos equites & alios nautas & negotiatores, qui in partibus Hellespontiacis vel bellum gesserunt vel negotiati sunt, audivi sæpe asseverantes se vidisse antiquæ Trojæ ruinas; nec aliter unquam eis persuadere potui. At Troadis (de qua Paulus Apostolus epist. ad Timotheum 2.) ruinas viderant, non Trojæ, cujus jam tempore Strabonis nulla extabant vestigia, ut ait ille lib. 13: εἰσὶν ὃ ἴχνος σώζον τῆς ἀρχαίας πόλεως σύσσημον, ἀλλ' ὅτι γὸ ἐκπεπορθῆσθαι τὴν κύκλῳ στήλαν, καὶ τειχίου δ' κατεσπασμένων, ταυτὸν δὲ ἐν βάθει ἀνατέτραμμένων, εἰ λίθοι πάντες εἰς τὰ ἐκείνων ἀνάλωσιν μετῳκίσθησαν. Ἀρχαίαν γ' οὖν φασὶ τὴν Μιτυληναίων ἐκ τῶν ἐκεῖθεν λίθων τὸ Σίγειον ἐκτίσθαι, id est, *nullum enim vestigium restat antiquæ urbis, & cum ratione; nam vastatis undique ædibus; non vero funditus eversis; ea vero à fundamentis deleta, omnes lapides ad aliarum instaurationem transportati sunt. Itaque Archæanactem ajunt Mitylenensem Sigeum muro circumdedisse ex lapidibus indè acceptis.* Urbs igitur, cujus nullum vestigium extabat tempore Strabonis & Augusti, sub quo Strabo florebat, non poterat extare tempore Meherdatis sub Claudio. Plura ad id argumentum adducere possem, & illustrem in litteris virum castigare, qui eo, quod Ammianus Marcellinus

οὐκ οἶδα εἰ ἴας ὅπως κατηφὴς ἐστι, καὶ λελυπημένῳ, ὅσις ὁ γελάσῃ τὴν ἀκριβεστέραν ἐπιβλέψας τῶν ὁρωμένων. καὶ πολύ γε οἶμαι σωφρονεῖ ὁ γελᾶν σφᾶς ἑαυτὸν ἐξεπάσῃ, πότερον εὐσεβεῖς αὐτὰς χρὴ καλεῖν, ἢ τἀναντίον θεοῖς ἐχθρὰς, καὶ κακοδαίμονας; οἶγε ὅπως ταπεινὸν, καὶ ἀγχίνοις τὸ θεῖον ὑπειλήφασιν, ὡς εἶναι ἀνθρώπων εὐδίας, καὶ κολακούμενον, ἡδὺ, καὶ ἀγανακτεῖν ἀμελέμενον. τὰ γοῦν [1] αἰτωλικὰ πάθη, ἃ τὰς τῶν Καλυδωνίων συμφορὰς, καὶ τὰς τοσάσδε φονὰς, καὶ τὴν Μελεάγρου ἀφάλυσιν, πάντα ταῦτα ἔργα φασὶν εἶναι τῆς Ἀρτέμιδος, μεμψιμοιρούσης ὅτι μὴ παρελήφθη τοῖς τῶν θυσίαν ὑπὸ τοῦ Οἰνέως. ὅτως ἄρα βαρέως κατέφερε αὐτῆς ἡ τῶν ἱερείων ἀφαίρεσις. καί μοι δοκεῖ ὁρᾶν αὐτὴν ἐν τῷ ὀφανῷ τοτε μόνην, τῶν ἄλλων θεῶν ἐν Οἰνέως πορευομένων, δεῖνα ποιήσασα, καὶ χειτλιάζουσα, οἵας ἑορτῆς ἀπελείφθησαν. τὰς δ' αὖ Αἰθίοπας, καὶ μακαρίους, καὶ τρισευδαίμονας εἴποι τις ἂν, εἴγε ἀπομνημονεύοι τῶν χάριν αὐτοῖς ὁ Ζεὺς, ὡς ὁ ἀρχὴν τῆς Ὁμήρου ποιήσεως σφᾶς αὖτον ἐπεδείξατο, ἀνδέκα ἐξῆς ἡμέρας ἑπόμενος. καὶ ταῦτα, ἐπαγόμενος ἐς τὰς ἄλλας θεάς. ἅτως ἀδὴν ὡς ἔοικεν ἁμιλλᾶν ποιοῦσιν, ὧν ποιοῦσιν. ἀλλὰ [2] πολλοῖσι τοῖς ἀνθρώποις πάρεστιν, καὶ ἔνεστι περιοδεῖν παρ' αὐτῶν, τὸ μὲν, ὑγιαίνειν, εἰ τύχοι, βοϊδίων τὸ δ', πλουτεῖν, βοῶν τεθράφθαι. τὸ δ', βασιλεύειν, ἑκατόμβης. τὸ δ', σῶον ἐπανελθεῖν ἐξ Ἰλίου ἐς πύλον, ταύρων ἑνδεκα. καὶ τὸν ἐκ Αὐλίδος ἐς

equidem haud scio sit ne aliquis usque adeò tristis & mœstus, quin risurus sit perspecta eorum quæ fiunt, absurditate. At multò antequam ridere incipiat, illud, opinor, secum expendet utrum pios istos appellare conveniat, an contrà Diis inimicos ac infœlices: qui quidem tam humile, atque ignobile numen existimant esse, ut humanis obsequiis egeat, & adulatione gaudeat, & se negligi doleat. Nam Ætolica illa mala, & Calydoniorum calamitates, & tot cædes, & Meleagri interitum, hæc omnia dicunt esse Dianæ opera, quæ graviter ferret, se ab Oeneo ad sacrificium non fuisse adhibitam: usque adeò altè dolor hic animo illius insederat, quòd sacris epulis fuisset frustrata. Et mihi videor vidisse ipsam in cœlo tunc solam, reliquis Diis ad Oenei convivium profectis, graviter ferentem, ac miserabiliter ejulantem quòd ab ejusmodi sacris esset abfutura. Contrà verò Æthiopas & fortunatos, & ter beatos quispiam dixerit, si gratiam ipsis referat Iupiter, quam initio Homericæ poëseos in ipsum contulerunt, quem perpetuos duodecim dies epulis exceperunt, idque secum adductis etiam Diis aliis. Ita nihil, ut apparet, gratis faciunt, quicquid illi faciunt: sed bona vendunt hominibus, & ab illis emenda sanitas, fortè bucula divitiæ, quatuor bobus, regnum, hecatomba, præterea incolumis à Troja in Pylum reditus, novem tauris: & ex Aulide in Ilium

1 Αἰτωλικὰ τάδε] Hæc & cætera in Homero. *Bourd.*
2 Πολλοῖσι τοῖς ἀνθρώποις] Hesiod. 1. oper. Lucianus passim. *Idem.*

1 Ὅ' ὦν

Ἴλιον ἀφικέσθαι. παρθένα βασιλικῆς. [1] ὁ μὲν γὰρ ἐκατόμπους τὸ μὴ ἁλῶναι τότε τὴν πόλιν ἐπεράθη ἀνδρὶ τῷ Ἀθηνᾶς βοῶν δώδεκα, καὶ πέπλῳ. εἶναι δὲ καὶ τοῦτο ἐν Τροίᾳ πολλὰ, καὶ ἀλεκτρυόνας, καὶ στέφανον, καὶ λιβανωτὸν μόνα παρ' αὐτοῖς ὤνια. ταῦτα δὴ οἰόμενος καὶ Χρύσης ἱερέα μὲν ὄντα τὸν Ἀπόλλωνος, καὶ γέροντα, καὶ τὰ θεῖα σοφὸν, ἐπειδὴ ἀφίκετο ἐπὶ τὰς Ἀχαιμένιδας, ὡσεὶ ἐ παιδαγωγήσας τὸν Ἀπόλλωνα τιμᾶν χαίειν, δικαιολογεῖσθαι, καὶ ἀπαιτεῖν τὴν ἀμοιβὴν, καὶ μόνον ἂν ὀνειδίζειν, λέγων, ὦ βέλτιστε Ἀπόλλον, ἐγὼ μὲν σὸν τὸν νεὼν, τίνας ἀστεφάνωτον ὄντα, πολλάκις ἐστεφάνωσα. καὶ τοσαυτάκις μηρία ταύρων τε καὶ αἰγῶν ἔκαυσα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, σὺ δ' ἀμελεῖς μου τοιαῦτα πεπονθότος, καὶ παρ' ὀλίγον τέλεσαι τὸν δίκαιόν τε, τοιγαροῦν ὅτῳ κατεδυσώπησεν αὐτὸν ὁ λόγος, ὥστε ἁρπασάμενον τὰ τόξα, καὶ ὑπὲρ τὸ ναυστάθμιον καθίσας ἑαυτὸν, κατετόξευσε τοὺς λοιμοὺς τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτοῖς ἡμιόνους, καὶ κυσίν. ἐπὶ δ' ἄπαξ τὸν Ἀπόλλωνα ἐμηνίθη, βέλομαι δὲ τάδε εἰπεῖν, ἃ πρὸς αὐτὸν οἱ σοφοὶ τῶν ἀνθρώπων λέγουσιν, οὐχ ὅσα πρὸς τοὺς ἑρωτῶντας ἐδυσχέρανεν, οὐδὲ τὸν Γανυμήδη τὸν φόνον, οὐδὲ τῆς Δάφνης τὴν ὑπερορίαν, ἀλλ' ὅτι ἐ καταδικασθεὶς ἐπὶ τοῖς τῶν Κυκλώπων θανάτῳ, [2] καταξοραπισθεὶς, ἀφ' οὗτο ὑπ' αὐτοῦ ἐ βασανιστὴν καταπεμφθῆναι εἰς γῆν, ἀνθρωπίνῃ χρησάμενον τῇ τύχῃ. ὅτι ὁ ἐ ἐλθὼν εἰς Θετταλίαν παρ' Ἄδμητον, καὶ εἰς Φρυγίαν πρὸς Λαομέδοντα, πρὸς τοῦτον μὲν ἀ

Ilium navigandi facultas regia puella: nam quidam alius, ne tunc urbs caperetur, à Minerva bobus duodecim erat mercatus, & peplo. Verisimile est autem multa esse apud illos & gallo, & corolla, & thure solo venalia. Quæ cùm sciret Chryses, ut pote sacerdos, & senex, & rerum divinarum peritus, posteaquam re infecta rediisset ab Agamemnone, tanquam qui prior Apollini gratiam esset fœneratus, expostulat, & vicem repetit, nec solùm conviciatur, quum dicit, Ego optimè Apollo tuum templum cùm id temporis non esset coronatum, sæpe coronavi, totque taurorum, & caprarum coxas in aris adolevi, at tu, me hujusmodi injuriis affectum negligis, & de te benemeritum nihili facis. Itaque sic illum hac oratione exoravit, ut protinus arrepto arcu & sagittis, se super navium statione collocans, pestem in Græcos ne omissis quidem mulis & canibus, jacularetur. Sed quoniam Apollinis semel memini, alia præterea volo dicere, quæ sapientes illi de ipso tradunt. non quàm infœliciter amarit, non Hyacinthi cædem, neque Daphnes despicationem: sed ut ob Cyclopes interfectos damnatus, & in exilium pulsus fuerit. Propterea in terram humana sorte usurus, è cœlo est demissus. Vt etiam in Thessalia apud Admetum mercenariam operam locarit, & in Phrygia apud Laomedontem, atque apud hunc qui-

1 Ὁ μὲν γὰρ ἑκατόμπους] Rectiùs Mſ. Anglic. doctissimi Golmani, ὁ μὲν γὰρ Ἑκάτῃ, patet apud Homer. Iliad. 6. *Bourd.*

2 Καταξοραπισθεὶς] Rhetores Græci interpr. Aristoph. passim. Hesych. Suid. Pollux. *Idem.*

1 Ἀμ-

μόνῳ, ἀλλὰ μὴ ⸗ Ποσειδῶνι. [1] ἀμφότεροι πλινθεύοντες ὑπ' ἀπορίας, καὶ ἐργαζόμενοι ἐς τὸ τεῖχος, καὶ ὠδὶ συνταλαιπωροῦντες μισθὸν συνεπίστω ⸗ Φρυγὶ ⸗ Φρυγός, ἀλλὰ σφῶν αὐτῶν πλέον ἢ τριακοντά φασι δραχμὰς τρωϊκάς. ἃ δὲ ταῦτα συνομολογοῦσιν οἱ ποιηταὶ περὶ τῶν θεῶν, καὶ πολὺ τούτων ἱερώτερα ᾠδεῖ τι Ἡφαιστε. καὶ Προμηθεύς, καὶ Κρόνε, ⸗ Ῥέας, καὶ σχεδὸν ὅλης τῆς ⸗ Διὸς οἰκίας, ⸗ ταῦτα, ⸗ διακελεύσασθε τὰς μούσας συνῳδὸς ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπῶν, ὑφ' ὧν δὴ ὑμνοι γιγνόμενοι, ὡς τὸ εἰκὸς ᾄδωσιν, ὡς ὁ μὲν Κρόν ⸗, ἐπειδὴ πάλαι ἐξέπεμε τὸ πατέρα τὸ Οὐρανόν, ἐβασίλευσέ τε ἐν αὐτῷ, ⸗ τὰ τέκνα κατήσθιεν, ὥσπερ ὁ Ἀργεῖ ⸗ Θυέστης. ὕστερον δὲ ὁ [2] Ζεὺς κλαπεὶς ὑπὸ τῆς Ῥέας ὑποβαλομένης τὸν λίθον, ἐς τὴν Κρήτην ἐκπεμπεῖς, φασὶ Αἰγὸς ἀνατραφῆναι, καὶ πρόσθεν ὁ Τήλεφ ⸗ ὑπ' ἐλάφου, καὶ ὁ Πέρσης Κῦρ ⸗ ὁ ⸗ Θέτερον, ὑπὸ τῆς κυνός. εἶτα ἐξελάσας τὸν πατέρα, ⸗ μὲς τὸ δεσμωτήριον καβαλὼν, αὐτὸς ἔσχε τὴν ἀρχήν. ἔγημε δὲ πολλὰς μὲν ἄλλας, ὑστάτην δὲ, τὴν Ἥραν τὴν ἀδελφήν, καὶ τὰς [3] Περσῶν τούτου, ⸗ Ἀσσυρίων νόμους ἐρωτικὸς δὲ ὢν, ⸗ εἰς ἀφροδίσια κεχυμένος ⸗, ῥᾳδίως ἐνέπλησε παίδων τὸ θεῖον. τὰς μὲν, ἐξ ὀμοπάτων ποιησάμενος ⸗, οἷσπερ δὲ ⸗ γόνος οὐ ⸗ θνητὸς ⸗ ἐπιγεία γένος, ἄρσι μὲν, ὁ ᾠνιάδης γιγνόμενος χρυσοῦς, ἄρσι δὲ, ταῦρ ⸗, ἢ κύκνῳ ⸗, ἢ αἰετὸς ⸗ ὅλως, ποικίλος quidem haud solus. Verùm cum Neptuno cùm ambo egestate pressi lateres fingerent, & in construendis mœnibus operam præstarent, nec mercedem integram ab illo Phryge retulerint, sed illis de summa plus quàm trigenta drachmas Trojanas adhuc ut ajunt, debeat. Annon hæc in Deorum honorem fabulantur poëtæ: atque his etiam multò diviniora de Neptuno, Prometheo, Saturno, Rhea, denique de universa ferme Iovis familia? idque musis in exordio invocatis ut canentibus adsint, à quibus tanquam numine afflati, ut consentaneum est, canunt ut Saturnus statim execto patre Cælo, inibi regnarit, & liberos devorarit, quemadmodum Argivus ille Thyestes, utque Iupiter à Rhea furtim occultatus, supposito lapide, in Cretam sit expositus, & à Capra educatus, ut Telephus à Cerva, primusque Cyrus Persa à cane. Deinde ut expulso patre, & in vincula conjecto, imperium ipse obtinuerit, aliasque complures uxores duxerit, postremam verò Iunonem sororem, idque juxta Persarum, & assyriorum leges: utque in amorem propensus & in venerem effusus, liberis cœlum facile implerit: quorum alios ex ejusdem sortis deabus, alios ex mortali, terrestrique genere nothos procrearit generosus ille, modò in aurum, modò in taurum, modo in cycnum, aut aquilam conversus, ac denique

1 Ἀμφότεροι πλινθεύοντες] Hæc M. Fœlix Oct. Ser. ad Virg. *Bourd.*

2 Ζεὺς κλαπεὶς] Orpheus, Homer. Gallimach. hymno in Iovem. doctores sacri. Tertull. Cypr. M. Fœlix. *Idem.*

3 Περσῶν νόμους] Etiam cum matribus Catull. M. Fœlix. *Idem.*

1 Πας

λώτερον αὐτῆ Πρωτέως. μόνην γὰρ τὴν Ἀθηνᾶν ἔφυσεν ἐκ τῆς ἰδίας κεφαλῆς, ὑπ' αὐτὸν ἀπιχνῶς τὸ ἐγκέφαλον συλλαβών. τὴν μὲν γὰρ Διόνυσον ἡμιτελῆ φασιν ἐκ τῆς μητρὸς ἔτι κυομένης, ἁρπάσαι, καὶ τῷ μηρῷ φέρειν κατειργειν. καὶ πάλιν ἐξέτεμε, τὴν ὠδῖνα ὑστέρησας. ὅμοια δὲ τούτοις καὶ τὸν Ἥφαιστον, ὃν καὶ αὐτὸς ἡ Ἥρα ἀΐδιον ὁμιλίας ὑπηνέμιον αὐτὴν παῖδα χωρὶς ἀνδρὸς τεκεῖν τὸν Ἥφαιστον, ὃ μόλις δύσκωφον τοῦτον, ἀλλὰ βάσαυσον, καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτην, καὶ τὸ καπνῶδες τοπάζιον βιβῶσα, καὶ ἀστιγῆρον ἀκάμαντον. οἷα δὴ καμινευτὴν, καὶ ἀεὶ ἄρρενα τὸν πόδα. χωλεύσηναι γὰρ αὐτὸν ἀπὸ τῆς πλάκος, ὁπότε ἐρρίφη ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐξ οὐρανοῦ. καὶ εἰ μὴ οἱ Λήμνιοι κωλῶς ποιοῦντες, ἐπὶ φερόμενον αὐτὸν ὑπεδέξαντο, ἐπεσήκει ἂν ἡμῖν ὁ Ἥφαιστος, ὥσπερ ὁ Ἀστυάναξ ἀπὸ τοῦ πύργου κρεμασθείς. καίτοι τί μὴν Ἥφαιστος, μήτηρ. τὴν δὲ Προμηθέα, τίς οὐκ οἶδεν οἷα ἔπαθε, διότι καθ' ὑπερβολὴν φιλάνθρωπος ἦν; καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτον ἐς τὴν Σκυθίαν ἀγαγὼν ὁ Ζεὺς, ἀνεσταύρωσεν ἐπὶ τοῦ Καυκάσου. καὶ τὸν ἀετὸν αὐτῷ ὀψοφαγήσασα τὸ ἦπαρ ὁσημέραι κολάψουσα, ἕως μὲν ὃν ἐξεπλεύσει τὴν καρδίαν. ἡ Ῥέα δὲ, χρὴ γὰρ ἴσως καὶ ταῦτα εἰπεῖν, πῶς σὺν ἀχνυμένῃ, καὶ δεινὰ ποιεῖ, χαλεπῶς μὲν ἔχει, καὶ ἔξωθεν ὅσα, ἐς τοσοῦτον μήτηρ θεῶν, παιδεραστοῦσα δ' ἔτι, ἐς ζηλοτυποῦσα, ἐς τὸν Ἄττιν ἐπὶ τοῖς λέουσιν φέρουσα; ἐς ταῦτα, μηκέτι χρόσμον εἶναι δυνάμενον. ὥστε, πῶς ἂν ἔτι μέμφοιτό τις ἢ τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅτι μοιχεύῃ, ἢ τῇ σελήνῃ ὅτι

que ipso Proteo mutabilior. Solam autem Minervam è suo ipsius capite progenuerit sub ipso cerebro plane conceptam. Nam Bacchum imperfectum adhuc ut ajunt, è matre etiamnum conflagrante surreptum, in suum femur illatum defodit: deinde urgente partu execuit. His autem similia etiam de Iunone canunt, nempe hanc citra virilem congressum, subventaneo conceptu gravidam puerum edidisse Vulcanum, eum non valdè fortunatum, sed fornacarium, & fabrum ærarium, ignipotentem, & in fumo perpetuò viventem, & scintillis oppletum, ut pote qui circa caminos versatur: tum etiam ne pedibus quidem integrum, eum enim claudicare à casu, ex quo à Iove de cœlo deturbatus est: ac nisi pro sua beneficentia Lemnii, eum dum adhuc ferretur in aëre, susscepissent, perierat nobis Vulcanus, non aliter quàm è turri dejectus Astyanax. Verumenimvero toleranda videntur, quæ de Vulcano narrant. Sed quis nescit qualia passus sit Prometheus, propterea quòd humanæ gentis supra modum amans fuerit. Hunc enim in Scythiam deductum Iupiter in Caucaso cruci suffixit, adhibita aquila quæ jecur ipsius quotidie pertunderet. Hic igitur pœnas expendit. Porro Rhea (nam hæc pariter sunt referenda) annon indecorè atque indignè facit? Iam anus cùm sit, iisque rebus intempestiva, totque Deorum mater, attamen adhuc pueros amat, eosque zelotypia prosequitur, & secum Attin leonibus vectat, idque cùm non amplius usui esse queat. Itaque quinam vitio quis vertat Veneri, quòd adulteretur, aut Lunæ quòd ad Endy-

τ Ἐνδυμίωνα καπύσῃ πολλάκις ἐκ μέσης τ ὁδὸς φέρε ᾖ ἤδη τύπτων ἀφέμενος τ λόγων, ἐς αὐτὸν ἀνέλθωμεν τ ὄρφνιον, ποιητικῶς ἀναπλάσαντες κ τῷ αὐτὴν Ὁμήρῳ ϵ Ἡσιόδῳ ὁδόν, ϵ θεασώμεθα ὅπως ἔκαστον ἀφκισήσται τ ἄνω. ϵ ὅτι μὲ χαλκᾶς ἐστι τὰ ἔξω, ϵ ὡς ἡμῶν ᾖ Ὁμήρου λέγοντος ἠκούσαμεν. ὑπερθαὶ ᾖ ϵ ἀνακύψαντα μικρὸν ἐς τὸ ἄνω, ϵ ἀπχιῶς ἐπὶ ᾖ πάντα γλυφόμενα, φῶς πλαμπόποντα φαεινὸν, ϵ ἥλιον καθαρώτερον, ϵ ἄστρα διαυγέστερα. ϵ τὸ πᾶν, ἡμέρα, ϵ χρυσοῦν τὸ δάπεδον. ἑστιᾶται δὲ, ὥσπερ μὲ οἰκήσεις αἱ ὧραι, πυλωροῦσι γάρ. ἔπιδε ᾖ, ἡ Ἴρις, ϵ ὁ Ἑρμῆς, ὅτης ὑπηρέτην, ϵ ἀγχαλιαφόρος ᾖ Διός. ἐξῆς ᾖ, ᾖ Ἡφαίστου τὸ χαλκοῦν ἀνάμεσον ἀπάσης πόχης. μᾶ ᾖ, αἱ τ θεῶν οἰκίαι, ϵ ᾖ Διὸς τὰ βασίλεια, ταῦτα πάντως ὠνόμαλλη ᾖ Ἡφαίστου καλοσκεύασμα. οἱ ᾖ θεοὶ [1] πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι, πρὶν γὰ εἰμαρμένον ἄνω ὄντα μεγαληγορεῖν, ἀπισκοποῦσιν ἐς τὴν γῆν, ϵ πάντη ὠνολέπουσιν ἐπικύπτοντες, εἴ που γένοιτο ὀφθῆναι πῦρ ἀναπλόμενον, ἢ ἀναφηδομένων κνίσσαν, ἑλισσομένων ὠνὰ καπνός. κὰν μὲ δηλὸς, διώκοντας πάντας, ἐπικεχηνότας τῷ καπνῷ, ϵ τὸ αἷμα πίνοντας τοῖς βωμοῖς ὠφεστῶτας, [2] ὥσπερ αἱ μῦαι. ὧν δ' οἰκήσωσθαι ἄσι, νέκταρ, ϵ ἀμβροσία τὸ δεῖπνον. πάλαι μὲν ϵ ἀνθρώποι συνεστιῶντο, ϵ συνέπινον αὐτοῖς, ὁ Ἰξίων, ϵ ὁ Τάν-

dymionem frequenter è medio curſu divertens deſcendat? Sed age miſſas jam faciamus haſce fabulas, ipſumque cœlum conſcendamus, poëtico more ſubvolantes, ea nimirum via quæ Homero & Heſiodo eſt eadem: & quo pacto quidque ſit apud ſuperos ordinatum, contemplemur. Quòd autem foriſecus eſt æneum, vel ab Homero, qui id ante noſtram ætatem dixit, audivimus. Quod ſi ſuperaveris, & paulum ſublato capite, ſurſum aſpexeris, & planè ſupra dorſum perveneris, & lumen adparet candidius, & ſol ſerenior, & aſtra fulgentiora: quicquid apparet, dies eſt, & ſolum undique aureum. Cæterùm ingredienti, primo loco habitant Horæ, etenim portas ſervant: ſecundo Iris & Mercurius, ut pote miniſtri ac Iovis internuncii: deinde Vulcani fabrilis officina, omnigeno referta artificio. Poſtea Deorum ædes ac Iovis ipſius regia, quam Vulcanus pulcherrimè fabricavit. At verò Dii Iovi aſſidentes (convenit enim ut opinor, res ſupernas verbis extollere) in terram deſpiciunt, & inclinato capite quoquoverſum circumſpectant, ſicunde ſubvolantem ignem videant, aut ſurgentem nidorem, circaque fumum ſeſe rotantem. Ac ſi quis forte ſacrum faciat, epulantur omnes inhiantes fumo, ac muſcarum in morem, affuſum aris ſanguinem bibentes. Si verò domi cibum ſumant, nectare & ambroſia victitant. Atque olim quidem etiam homines in convivium & compotationem ab illis ſunt adhibiti, nempe Ixion & Tanta-

1 Πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι] Paſſim in Homero. ut & illa ἑλισσομένων ὠνὰ καπνόν. Quæ rurſum repetit in Icarom. *Bourd.*

2 Ὥσπερ αἱ μῦαι] Idem Muſcæ encom. Athen. lib. 1. Ariſtoph. *Idem.*

1 Ὁ' μὴ

παλῶν. ἐπὶ ᾗ ἦσαν ὕβρεσι, καὶ λάθοι, ἐκεῖνοι μὲ ἔπι καὶ τῶν κλαζόντων. ἄδικῶν ᾗ τῷ θνητῶν χρῆ καὶ ἀπόρρητον ὁ ἀρχαῖος. τοιοῦτον ὁ βίος τῶν θεῶν. τοιγαροῦν καὶ οἱ ἄνθρωποι συνῳδὰ τούτοις, καὶ ἀκόλουθα τοῖς περὶ τὰς θρησκείας ἐπιτηδεύουσι. καὶ πρῶτον μὲν, ὕλας ἀπετέμοντο, καὶ ὄρη ἀνέθεσαν, καὶ ὄρεσι καθιέρωσαν, καὶ τὰ φυτὰ ἐπιφήμισαν ἑκάστῳ θεῷ. μετὰ ᾗ, νεμόμοι καὶ ἔθνη, σέβουσι, καὶ πολίζας αὐτῶν ἀποφαίνουσιν. ὁ μὲν δελφὸς, τὸν Ἀπόλλω, καὶ ὁ δήλιος. ὁ δ' ἀθηναῖος, τὴν Ἀθηνᾶν. μαρτυρεῖται γὰρ τὴν οἰκειότητα, τῷ ὀνόματι. καὶ τὴν Ἥραν ὁ Ἀργεῖος. καὶ ὁ Μυγδόνιος, τὴν Ῥέαν. καὶ τὴν Ἀφροδίτην ὁ Πάφιος. οἱ δὲ αὖ Κρῆτες, ὃ μυθίαζ παρ' αὐτοῖς οὐδὲ τεθραῦναι μόνον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτοῦ δεικνύουσι. καὶ ἡμεῖς ἄρα τοσοῦτον ἠπατήμεθα χρόνον, οἰόμοι τὸν Δία βροντᾶν τε, καὶ ὕειν, καὶ τἄλλα πάντα ἐπιτελεῖν. οὐδὲ, ἐλελήθη πάλαι τεθνεὼς, ὡς δὲ Κρησὶ τεθαμμένος. ἔπειτα ᾗ ναοὺς ἐγείραντες, ἵν' αὐτοῖς μὴ ἄοικοι, μὴ ᾗ ἀνίστοι δῆθεν ὦσιν, εἰκόνας αὐτῶν ἀπεικάζουσι, ὡς μὲν καλέσαντες ἢ Πραξιτέλην, ἢ Πολύκλειτον, ἢ Φειδίαν. οἱ ᾗ, ὅπως οἱ δ' ὅτι ἰδόντες, ἀναπλάττουσι γλυκυτάτην μὲν τὸν Δία, παῖδα δ' ἐς ἀεὶ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἑρμῆν ὑακινθίτην, ὃ Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, ὃ γλαυκῶπιν τὴν Ἀθηνᾶν. ὅμως δ' ὅν οἱ παλαιόντες ἐς τὸν νεὼν, ὅπως τὸν ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα ὑπ οἴων ὀρᾶν, ὅπως τὸ

talus: ſed quoniam ſtuprum moliti ſunt, & garruli fuerunt, ob id in hunc quoque diem pœnas luunt: & reliquo mortalium generi inacceſſum & abditum eſt cœlum. Hujuſmodi eſt Deorum vita. Proinde etiam homines hiſce conſimilia & congrua in ipſorum cultu ſectantur. Ac primùm quidem ſylvas conſecrarunt, montes dedicarunt, ſuamque cuique Deo plantam aſſignarunt. Poſtea per gentes diſtributos colunt, ac veluti ſuos cives faciunt: nempe Apollinem Delphi, Deliique: Minervam Athenienſes, quæ vel ipſo Athenes nomine ſe ei reipubl. familiarem eſſe teſtatur, Argivi Iunonem, Mygdonii Rheam, Paphii Venerem. Rurſum autem Cretenſes Iovem affirmant non ſolùm apud ſe fuiſſe educatum, ſed etiam ſepulchrum ejus oſtendunt. At nos interim tam multis ſæculis fallimur, quum exiſtimamus Iovem tonare, pluere, aliaque omnia peragere: noſque illud latuit, eum jam olim fuiſſe defunctum, & apud Cretenſes ſepultum. Deinde verò fanis in honorem illorum erectis, ne tectis aut penatibus careant, effigies illorum exprimunt, adhibito ad id vel Praxitele, vel Polycleto, vel Phidia. At hi neſcio ubi viſos illos effingant, Iovem quidem barbatum, Apollinem verò ſemper puerum, Mercurium ducentem primam lanuginem, Neptunum nigro capillitio, cæſiis oculis Minervam. Attamen qui templa ingrediuntur, nec ebur ex Indis allatum, nec è Thra-

1 Ὁ μὲν Δελφὸς] Cæcil. in M. Fœl. qui tangit cætera hujus tractatus, quæ quidem etiam ſunt in Dialog. Deor. antea. ſcribe Ἀργεῖος, ut in Angl. Cod. *Bentl.*

1 Περὶ-

θυας, καὶ χρίσι μύρῳ; οἰδὲ, ἢ πυρὰν νήσαντες ἄνω τ' χωμάτων, ἢ βόθρον τινὰ ὀρύξαντες, καυσί τε ταυτὶ τὰ πολυτελῆ δεῖπνα, καὶ εἰς τὰ ὀρύγματα οἶνον καὶ μελίκρατον, ὡς γὰρ εἰκάσαι, ἐγχέουσιν; Ερ. οὐκ οἶδα ὦ πορθμεῦ τί ταῦτα πρὸς τὰς σὰς ᾠδάς. πιπρασκασι δ' ὖν τὰς ψυχὰς ἀναπεμπομένας κάτωθεν, θεσπεσίῳ μὲν ὡς οἷον τε ῥεμβόμεναι τὸν κίσσιον, καὶ τ' κραιπνὸν, πίνειν ἢ δὴ βόθρου τὸ μελίκρατον. Χα. σκιώδης ἔπ πίνειν ἡ ἐδώδιμον, ἂν τὰ κρανία ξηρὰ ταῦτα; καὶ τοι γελοῖός εἰμί σοι λίγων ταῦτα, ὁσημέραι κατάγελᾶ αὐτός. οἶσθ' ὖν εἰ δύναιτ' ἂν ἔτ ἀνελθεῖν, ἅπαξ ὑποχθόνιοι γιγόμενοι; ἐπίτηδ καὶ παγγελοῖα ἂν ὦ Ε'ρμῆ ἔπαθον, σὺν ὀλίγα πράγματ' ἔχων, εἰ ἐδὲ μὴ κατάγειν μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀνάγειν πολλάκις. ὦ μάταιοι. τὴν ἀνοίας. σὺν εἴδωτε ἡλίκοις ὄρεσι διακέκρι) τὰ νεκρῶν καὶ τὰ ζώντων πράγματα, καὶ οἷα τὰ παρ' ἡμῖν ἔτι. καὶ ὅτ[ι] [1] κάτθαν' ὁμῶς ὅ, τ' ἄτιμος ἀνὴρ, ὃς τ' ἔλαχε τύμβου. σὺ δ' ἐν τιμῇ Γ'ρᾳ, κρείων τ' Ἀγαμέμνων. Θερσίτης δ' ἴσ Θέτιδ παῖς ἠυκόμοιο. πάντες δ' εἰσὶν ὁμῶς νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα, γυμνοί τε, ξηροί τε, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα. Ερ. Η'φαίστου, ὡς πολὺν τ' Ὄμηρον ἐπαινεῖς. ἀλλ' ἐπίσχες ἀνέμνησάς με, θέλω σοι δεῖξαι τ' Ἀχιλέως τάφον. ὁρᾷς

nant, unguentoque inungunt? alii præ tumulis conſtructo rogo, ac fovea effoſſa, ſumptuoſas illas exurunt cœnas, & vinum mulſumque (quantum ſaltem conjecturis aſſequi poſſum) in ipſas foveas infundunt? *Merc.* Neſcio, Portitor, quid hæc ad eos pertineant, qui apud inferos agunt. Verùm illis perſuaſum eſt umbras ab inferis reduces, circum nidorem & fumum quantum poſſunt, volitando cœnare, & ex fovea [1] mulſum bibere. *Ch.* Illos adhuc bibere & edere, quorum aridiſſimæ ſunt calvariæ: atqui ridiculum eſt me tibi hæc dicere, cùm eos quotidie deducas, ac proinde ſcias an poſtquam ſemel terram ſubierint, denuo redire queant. Quinetiam ego prorſus ridicula paterer, Mercuri, tot negociis occupatus, ſi oporteret ipſos non ſolùm deducere, ſed etiam bibituros reducere. O ſtulti, quæ hæc amentia? Neſcitis quàm longo finium intervallo res mortuorum & viventium ſunt diſcretæ, quoque pacto ſe res habeant, apud nos, ubi Mortuus eſt æquè tumuli qui neſcit honorem, Quique ſcit: unus honos Agamemnonis, unus & Iri eſt: Therſitæ & ſimilis Thetidos formoſus Achilles, Vmbræ nam pariter ſiccæ, nudæque pererrant Aſphodeli campos confracto vertice cunctæ. *Merc.* Hercule, quàm multa ex Homero hauris! Sed quia ſubmonuiſti me, volo tibi ſepulchrum Achillis indicare. Vides illud

1 *Mulſum*] Vivo favillam lavabant. Quidam in lib. 2. Epig. vivo ſibi exhiberi cupit quæ mortuis præſtari ſolent. Omnia quæ ſunt in tractatu de ſacrificiis habes antea ſparſim in Deorum dialogis, tangit enim variam Deorum originem, caſus, ſacrorum ritus, nomina, regiones, & reliqua de quibus abunde dixerat. *Cogn.*

2 Κάτθαν' ὁμῶς] Homer. Odyſſ. *Bourd.*

1 Η' Νί-

τ ἐπὶ τῇ Θαλάττῃ; Σίγειον μὲν ἐκεῖνο τὸ τρωϊκὸν, ἀντικρὺ δ', ὁ Αἴας τέθαπται ὁ τοῦ Ροιτείου. Χα. ὦ μεγάλοι ὦ Ἑρμῆ οἱ τάφοι. τὰς πόλεις τὰς ἐπισήμους ἤδη δείξον μοι, ἃς πάντα ἀκήκοα. τὴν Νῖνον τὴν Σαρδαναπάλεω, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Μυκήνας, καὶ Κλεωνὰς, καὶ τὴν Ἴλιον αὐτήν. πολλὰς γὰρ μέμνημαι ἀφορβαδοῦσας ἐκεῖθεν, ὡς δέκα ὅλων ἐτῶν μὴ δὲ νεωλκῆσαι, μὴ δ' ἀφεψῆσαι τὸ σκαφίδιον. Ερ. Ἡ Νῖνος μὲν ὦ illud quod mari adjacet? Sigeum quidem illud Trojanum est: è regione autem conditus est Aiax in Rhœteo. *Ch.* Non magna sunt monumenta. Verùm insignes illas urbes mihi jam commonstra, de quibus tam magnifica in inferis audimus, Ninum Sardanapali urbem, Babylonem, Mycenas, Cleonas, ipsumque Ilium, multos enim illinc oriundos memini trajicere, adeò ut totis jam decem annis, neque navim subduxerimus, neque ea interim refrixerit. *Merc.* Ninus quidem ὁ Por-

1 Ἡ Νῖνος μὲν, ὦ σκαρθμεῦ, Σαμόσατεύς ἦν ἐκ ἀδῆ ἔχνος ἐπὶ λοιπὸν αὐτῆς] Lucianus cum fuerit Samosatenus Euphratis accola, fidem in rebus Assyriæ videtur mereri, & mirum foret eum ignorasse locum, ubi sita olim Ninus vel Ninive, si aliquod ejus vestigium remansisset. At quid faciemus Tacito, qui lib. 12. Annal. de expeditione Meherdatis sic ait: *sed capta in transitu urbi Ninos vetustissima sedes Assyriæ.* Sed & Straboni, qui ante Tacitum vivebat, qui lib. 16 ait: ἡ μὲν ἔν Νίνου πόλις ἠφανίσθη παραχρῆμα μετὰ τὴν τῶν Σύρων κατάλυσιν. *Ninus statim post eversum Assyriorum imperium evanuit*, vel *apparere cessavit.* Ergò contra Strabonem Amasenum & Lucianum Samosatenum Orientales viros & doctos non mihi videtur Tacitus audiendus. Deceptus certe fuit is Romanus quadam nominis similitudine; & eam Ninum oppidulum forte vel castellum, captum sine obsidione in transitu male accepit pro antiquissima & populosissima illa urbe, quæ fuit suo tempore totius orbis maxima, & usque ad miraculum celebrata; aliter non possemus absolvere Strabonem nec Lucianum mendacii. At fidem merentur. Sed milites, qui in expeditione cum Meherdate fuerunt, capta, ut dixi, aliqua urbecula, cujus nomen accedebat ad sonum nominis antiquæ illius Ninives, putaverunt vel gloriabundi finxerunt se antiquam Ninon sedem Assyriæ regum cepisse, & ita publicantes famæ pro vero tradiderunt tale mendacium. Sic Alexandri milites jactabant se Tanaim usque perveniisse, cum ab eo fluvio abessent plus quam mille milliaria. Sic & hoc tempore multos Hierosolymitanos equites & alios nautas & negotiatores, qui in partibus Hellespontivel bellum gesserunt vel negotiati sunt, audivi sæpe asseverantes se vidisse antiquæ Trojæ ruinas; nec aliter unquam eis persuadere potui. At Troadis (de qua Paulus Apostolus epist. ad Timotheum 2.) ruinas viderant, non Trojæ, cujus jam tempore Strabonis nulla extabant vestigia, ut ait ille lib. 13: ἐλεγὸ ἴχνος σώζεσθαι τῆς ἀρχαίας πόλεως οὐδέπω, ἀπὸ τοῦ συμπεπτωκέναι τὰ κύκλῳ τείχη, καὶ τελέως ἢ κατεσπασμένων, ταυτῆς δὲ ἐκ βάθρων ἀνατεθραμμένης, εἰ μὴ τοῦ πάντας εἰς τὴν ἐκείνου ἀνάλωσιν μετῳκίσθαι. Ἀρχαιότατα γ' ἂν φασὶ τὰ Μιτυληναῖον ἐκ τῶν ἐκεῖθεν λίθων τὸ Σιγεῖον ἐκτετεῖχθαι, id est, *nullum enim vestigium restat antiquæ urbis, & cum ratione; nam vastatis vicinis urbibus; non vero funditus eversis; ea vero à fundamentis deleta, omnes lapides ad aliarum instaurationem transportati sunt. Itaque Archæanactem ajunt Mitylenensem Sigeum muro circumdedisse ex lapidibus inde acceptis.* Vrbs igitur, cujus nullum vestigium extabat tempore Strabonis & Augusti, sub quo Strabo florebat, non poterat extare tempore Meherdatis sub Claudio. Plura ad id argumentum adducere possem, & illustrem in litteris virum castigare, qui eo, quod Ammianus Marcel-

πορθμὸν ἀπόλωλεν ἤδη, καὶ οὐδὲν ἴχνος ἔτι λοιπὸν αὐτῆς. εἰ δ' ἄρα εἴπῃς [1] ὅπου ποτ' ἰών. ἡ Βαβυλὼν δέ σοι σαφὴς ἐστὶν, ἡ πολύπυργος, ἡ τὸ μέγα ἀφεῖσολον. ἡ μεταπολὺ καὶ αὐτὴ ζητηθησομένη, ἅτε καὶ ἡ Νῖνος. Μυκήνας δ', καὶ Κλεωνὰς, αἰχύνομαι δεῖξαί σοι. καὶ μάλιστα τὸ Ἴλιον. ἀπαντήσεις γὰρ οἶμαι ὅτι τὰ Ὁμήρου καταλῦσαι ἐπὶ τὴν μεγαλιγορίαν τῶν ἐπῶν. πολὺ ἀλλὰ πάλαι μὲν ἦσαν οὐδαμόθεν, νῦν δὲ πεπτώκασι καὶ αὐταί. [2] ἀποθνήσκουσι γὰρ αἱ πόλεις ὥσπερ ἄνθρωποι. καὶ τὸ ἀναδεέστερον, καὶ ποταμοὶ ὅλοι. Ἴναχος δὲ οὐδὲ τάφος ἐν Ἄργει ἔτι καλείπῃ. Χα. παπαὶ τὰ ἐπαίνου Ὁμήρου, καὶ τὰ ὀνομάστων, Ἴλιον ἱρὸν, καὶ Ἀρυάγμαν. καὶ εὐκτήρια Κληναϊ. ἀλλὰ μεταξὺ λόγου, τίνες εἰσὶν οἱ πολεμιώτατοι σαφῶς, ἢ ὑπὲρ τίνων ἀλλήλους φονεύουσιν; Ερ. Ἀργείους ὁρᾷς ὦ Χάρων, καὶ Λακεδαιμονίους, καὶ τὸ ἡμιθνῆτα σκέτιον σφετερίζεσθον Ὀθρυάδεα, [3] τὸ ἐπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτῷ ἀνόματι. Χα. ὑπὲρ τίνων δ' αὐτοὺς ὦ Ἑρμῆ ὁ πόλεμος; Ερ. ὑπὲρ ᾧ πεδία αὐτῶν, ἐν ᾧ μάχονται. Χα. ὦ τῆς ἀνοίας, οἷα σὺκ ἴστασιν ὅτι κἂν ὅλων ὁ Portitor jam est eversa, ita ut ne reliquum quidem sit ejus vestigium, nec ubi olim sita fuerit, facilè dixeris. Babylon autem illa est, multis turribus præclarè munita, magnoque ambitu mœnium septa, haud ita multò post desideranda & ipsa, quemadmodum nunc Ninus. At Mycenas & Cleonas me tibi commonstrare pudet, ac in primis Ilium. Præfocabis enim sat scio Homerum ubi descenderis, qui urbem illam tam magnificis versibus celebrarit. Verùm olim fœlices fuerunt: nunc autem etiam hæ interierunt. Moriuntur enim etiam urbes ὁ Portitor, quemadmodum homines. Quodque longè mirabilius, solidi etiam fluvii, ita ut Inachi ipsius in Argone monumentum quidem supersit. *Ch.* Vah, quæ laudes Homere, & quæ nomina, ingens, viisque parentibus Ilium, tum Cleonæ bellè structæ. Sed interim dum loquimur, quinam illi sunt qui dimicant; aut cujus rei causa se mutuò cædunt. *Merc.* Argivos vides & Lacedæmonios, ὁ Charon, atque semimortuum imperatorem Othryadem, suo ipsius nomini trophæum inscribentem? *Ch.* Cujus rei causa cœptum est hoc bellum? *Merc.* Pro ipsomet agro, in quo pugnant. *Ch.* O amentiam hominum, qui nesciunt se, etiamsi nunc eorum quisque to-

linus *Ninos* nominavit, non dubitavit in eximio opere, notis scilicet ad Eusebium, scribere: *Ninive autem adhuc integra stabat ævo Ammiani Marcellini.* Sed superfluum foret, cum id argumentum abunde simul & doctissimè tractaverit vir incomparabilis Samuel Bochartus in suo Phaleg. lib. 4 cap. 20, ad eum te remitto lector, & silco. *Palm.*

1 Ὅπου ποτ' ἰὼν] *Campos ubi fuit.* Bourd.

2 Ἀποθνήσκουσι αἱ πόλεις] Plut. Romul. cætera Epitheta Homerica, ut & sensus & rationes quibus nititur. *Idem.*

3 Τὸ ἐπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτῷ ὀνόματι] Casparus Barthius in animadversionibus ad Statii Thebaid. l. 4. vers. 48. ubi agit de Othryadibus hunc Luciani locum amendi arguit. Atque enim scripsisse τῷ αὐτῷ αἵματι. Almel.

1 Ai-

τὴν Πελοπόννησον ἴσχοντες αὐτῶν κτήσονται, μόγις ἂν ποδιαῖον λάβοιεν τόπον τῷ Διὶ τῷ Αἰακῷ. τὸ δὲ πεδίον τοῦτο, ἄλλοτε ἄλλοι γεωργήσουσι, πολλάκις ὑπὸ βάθρων τὸ τρόπαιον ἀνεσκαμμένον τῶν θεμελίων. Ερ. ἴστω μὲν οὕτω ταῦτα ἔσται. ἡμεῖς δὲ, καταβάντες ἤδη, καὶ τοὺς χώρους ἀποδόντες αὖθις τοῖς ὄρεσι, ἀπαλλαττώμεθα, ἐγὼ μὲν ἐφ' ἃ ἐστάλην, σὺ δ' ἐπὶ τὸ πορθμεῖον. ἥξω δέ σοι μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὸς νεκροπομπῶν. Χα. σὺ μὲν ἐποίησας ὦ Ἑρμῆ. εἰρήνης ἀεὶ ἀναμιμνήσκῃ. ἀναμενῶ δὲ ἐν ἀφέσει τῶν ἀποδημίας. οἷα ἐστὶ τὰ τῶν κεκοσμημένων ἀνθρώπων πράγματα, βασιλεῖς, πλοῦτοι χρυσοῦ, ἑκατόμβαι, μάχαι. Χαρωνδᾶ δ', ὑδρίας λόγος.

totam Peloponnesum possideat vix tamen pedis unius locum ab Æaco accepturos. Hunc autem agrum alias alii colent, hoc trophæo à fundamentis per aratrum sæpe revulso. *Merc.* Hæc quidem hoc modo se habebunt. At nos jam hinc descendamus, ac montibus his in suas sedes repositis, discedamus: ego quò sum jussus ire, tu ad pontonem. Ad te autem brevi veniam mortuos adducens. *Ch.* Beneficio me affecisti Mercuri, atque in eorum album adscriberis, qui de me sunt benemeriti: quando quidem tua ope in hac peregrinatione sum adjutus. O qualia infœlicium hominum negocia, reges, lateres aurei, hecatombæ, prælia. Charontis autem nulla habetur ratio.

ΠΕΡΙ ΘΥΣΙΩΝ. | DE SACRIFICIIS.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc sermone Lucianus vanitatem & superstitionem hominum circa colendos Deos, ut qui primum de diis impia quædam opinentur ac sentiant. Deinde eosdem ineptiore ac alieniore cultu quam qui pro natura ac dignitate numinis prosequantur. Propositio est, Ridicula esse ea, quæ homines tum sentiunt de Diis, tum circa illorum cultum faciunt. Id confirmat expositione, primum earum opinionum, quæ de diis traduntur, quam veluti caussam superstitionis istius esse ostendit. Deinde ritum, quibus tum Graci, tum Ægyptii, quos cæteris multò ineptiis istis anteire indicat, uti solent. Et hanc quasi quendam effectum, ex superioribus opinionibus sequi, videtur velle intelligere.

Ἀμὲν γὰρ ἐν ταῖς θυσίαις οἱ μάταιοι πράττουσι, καὶ ταῖς ἑορταῖς, καὶ παρόδοις τῶν θεῶν, καὶ ἃ αὐτῶν, καὶ ἃ εὔχονται, καὶ ἃ χρῄζουσιν παρ' αὐτῶν,

Enimvero quæ stulti homines factitant in sacrificiis, in diebus festis, in Deorum supplicationibus, & quæ petunt, & quæ precantur, & quæ de ipsis sentiunt,

σὺν οἶδα εἴ τις ἔστι κατηφὴς ἐν, καὶ λελυπημένος, ὅστις ἐ γελάσεται τὴν ἀδιάλειπτον ἐπιβλέψας τῶν δρωμένων. καὶ πολὺ μᾶλλον ἀποστρέψει ἑ γελᾶν πρὸς ἑαυτὸν ἐξετάσας, πότερον εὐσεβεῖς αὐτοὺς χρὴ καλεῖν, ἢ τἀναντία θεοῖς ἐχθροὺς, καὶ κακοδαίμονας; οἴγε ἔστι ταπεινὸν, καὶ ἀνίσχυες τὸ θεῖον ὑπειλήφασιν, ὥστε εἶναι ἀνθρώπων σπουδὴν, καὶ κολακοδόμενον, ἡδέως, καὶ ἀγανακτεῖν ἀμελούμενον. τὰ γοῦν [1] Αἰτωλικὰ πάθη, ἃ τὰς τῶν Καλυδωνίων συμφορὰς, καὶ τὸν τοσοῦτον φόνον, καὶ τὸν Μελεάγρου ὄλεθρον, πάντα ταῦτα ἔργα φασὶν εἶναι τῆς Ἀρτέμιδος, μεμψιμοιρούσης ὅτι μὴ παρελήφθη τοῖς τῶν θύσιαν ἔτι ἐν Οἰνέως. ἔστιν ἅπερ βαρέως καθίκοιτο αὐτῆς ἡ τῶν ἱερείων ἀφαιρεσία. καί μοι δοκεῖ ὁρᾶν αὐτὸν ἐν τῷ ἀγανεῖ τότε μόνον, τῶν ἄλλων θεῶν ἐν Οἰνέως πανδημούντων, δεινὰ ποιοῦσαν, καὶ χειλιάζουσαν, οἵας ἑορτῆς ἀπολειφθήσεται. τοὺς δ' αὖ Αἰθίοπας, καὶ μακαρίους, καὶ τρισευδαίμονας εἴποι τις ἄν, εἴγε ἀπομνημονεύοι τὴν χάριν αὐτοῖς ὁ Ζεὺς, ὃν ἐν ἀρχῇ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως πρὸς αὐτοὺς ἐπιδείκασθαι, δώδεκα ἐξῆς ἡμέρας ἑστιώμενος. καὶ ταῦτα, ἐπαγόμενον ἐ τοὺς ἄλλους θεούς. ἔστιν οὐδὲν ὡς ἔοικεν ἀμείνω ποιοῦσιν, ἢ τοιοῦτον. ἀλλὰ [2] πωλοῦσι τοῖς ἀνθρώποις τιμὰς, καὶ ἔνεστι πρίασθαι παρ' αὐτῶν, τὸ μὲν, ὑγιαίνειν, εἰ τύχοι, βοείου. τὸ δ', πλουτεῖν, βοῶν πεπάρων. τὸ δ', βασιλεύειν, ἑκατόμβης. τὸ δ', σῶον ἐπανελθεῖν ἐξ Ἰλίου εἰς πύλον, ταύρων ἐννέα. καὶ τὸν ἐκ Αὐλίδος εἰς

equidem haud scio sit ne aliquis usque adeò tristis & mœstus, quin risurus sit perspecta eorum quæ fiunt, absurditate. At multò antequam ridere incipiat, illud, opinor, secum expendet utrum pios istos appellare conveniat, an contrà Diis inimicos ac infœlices: qui quidem tam humile, atque ignobile numen existimant esse, ut humanis obsequiis egeat, & adulatione gaudeat, & se negligi doleat. Nam Ætolica illa mala, & Calydoniorum calamitates, & tot cædes, & Meleagri interitum, hæc omnia dicunt esse Dianæ opera, quæ graviter ferret, se ab Oeneo ad sacrificium non fuisse adhibitam: usque adeò altè dolor hic animo illius insederat, quòd sacris epulis fuisset frustrata. Et mihi videor vidisse ipsam in cœlo tunc solam, reliquis Diis ad Oenei convivium profectis, graviter ferentem, ac miserabiliter ejulantem quòd ab ejusmodi sacris esset abfutura. Contrà verò Æthiopas & fortunatos, & ter beatos quispiam dixerit, si gratiam ipsis referat Iupiter, quam initio Homericæ poëseos in ipsum contulerunt, quem perpetuos duodecim dies epulis exceperunt, idque secum adductis etiam Diis aliis. Ita nihil, ut apparet, gratis faciunt, quicquid illi faciunt: sed bona vendunt hominibus, & ab illis emenda sanitas, fortè bucula divitiæ, quatuor bobus, regnum, hecatomba, præterea incolumis à Troja in Pylum reditus, novem tauris: & ex Aulide in Ilium

1 Αἰτωλικὰ πάθη] Hæc & cætera in Homero. *Bourd.*

2 Πωλοῦσι τοῖς ἀνθρώποις] Heliod. 1. oper. Lucianus passim. *Edit.*

1 Ὃν ἐν

Γλίον ἀφαλεῦσαι. παρθένα βασιλικήν. [1] ὁ μὲν γὰρ ἑκατόμβοιν τὸ μὴ ἀλῶναι τότε τὴν πόλιν ἐπρίατο τοῦ τῆς Ἀθηνᾶς βοῶν δώδεκα, καὶ πέπλον. εἶναι δὲ χρὴ πολλὰ εἰκὸς, καὶ ἀλεκτρυόνων, καὶ στεφάνους, καὶ λιβανωτὸν μόνον παρ' αὐτοῖς ὠνιον. τοῦτο δὲ οἶμαι καὶ χρύσης ἐπιστάμενος ἅτε ἱερεύς, καὶ μάντις, καὶ τὰ θεῖα σοφὸς, ἐπειδὴ ἅπαξ ἀπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὡσεὶ ὑποδεεστέρας τῆς Ἀπόλλωνι τιμῆς χάριν, δικαιολογεῖται, καὶ ἀπαιτεῖ τὴν ἀμοιβὴν, καὶ μόνον οὐκ ἀνειδίζει, λέγων, ὦ βέλτιστε Ἄπολλον, ἐγὼ μέν σοι τὸν νεὼν, τὸν ἀστέφανον ὄντα, πολλάκις ἐστεφάνωσα. καὶ τοσαυτάκις μηρία ταύρων τε καὶ αἰγῶν ἔκαυσα ἐπὶ τῶν βωμῶν, σὺ δέ μ' ἀμελεῖς καὶ τοιαῦτα πεπονθότα, καὶ παρ' ὀλίγα πέπαυσαι τὸν ὀφθαλμόν, τιμαλφῶν ὅτου κατεδυσώπησεν αὐτὸν ἐμὸν τόξον, ὅστ' ἀρπάσας μοῦ τὰ τόξα, καὶ ὑπὲρ τοῦ ναυπάθμου καθίσας ἑαυτὸν, κατατόξους τοῖς λοιμοῖς τοὺς Ἀχαιοὺς αὐτοῖς ἡμιόνοις, καὶ κυσίν. ἐπὶ δὲ ἅπαξ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐμνήσθη, βέλεμνα δὲ τάλλα εἰπὼν, ἃ καὶ αὐτὸς οἱ σοφοὶ τῶν ἀνθρώπων λέγουσιν, οὐχ ὅσα καὶ τοὺς ἔρωτας ἐδυνήθησαν, οὐδὲ τοῦ Υακίνθου τὸν φόνον, οὐδὲ τῆς Δάφνης τὴν ὑπεροψίαν, ἀλλ' ὅτι δὲ κατεδικάσθησαν ἐπὶ τῷ τῶν Κυκλώπων θανάτῳ, [2] καταξοπρακισθεὶς, ἀφ' οὗ τοῦτο ὤφλε τοῦ ἀργυροῦ κατεπίμφθη εἰς γῆν, ἀνθρωπίνῃ χρησάμενος τῇ τύχῃ. ὅτε δὲ ἐθητεύσων ὢν Θεσσαλίᾳ παρ' Ἀδμήτῳ, καὶ ὢν Φρυγίᾳ τοῦ Λαομέδοντος, τοῦτο μὲν γε ἐκ

llium navigandi facultas regia puella: nam quidam alius, ne tunc urbs caperetur, à Minerva bobus duodecim erat mercatus, & peplo. Verisimile est autem multa esse apud illos & gallo, & corolla, & thure solo venalia. Quæ cùm sciret Chryses, ut pote sacerdos, & senex, & rerum divinarum peritus, posteaquam re infecta rediisset ab Agamemnone, tanquam qui prior Apollini gratiam esset fœneratus, expostulat, & vicem repetit, nec solùm conviciatur, quum dicit, Ego optimè Apollo tuum templum cùm id temporis non esset coronatum, sæpe coronavi, totque taurorum, & caprarum coxas in aris adolevi, at tu, me hujusmodi injuriis affectum negligis, & de te benemeritum nihili facis. Itaque sic illum hac oratione exoravit, ut protinus arrepto arcu & sagittis, se super navium statione collocans, pestem in Græcos ne omissis quidem mulis & canibus, jacularetur. Sed quoniam Apollinis semel memini, alia præterea volo dicere, quæ sapientes illi de ipso tradunt. non quàm infœliciter amarit, non Hyacinthi cædem, neque Daphnes despicationem: sed ut ob Cyclopes interfectos damnatus, & in exilium pulsus fuerit. Propterea in terram humana sorte usurus, è cœlo est demissus. Vt etiam in Thessalia apud Admetum mercenariam operam locarit, & in Phrygia apud Laomedontem, atque apud hunc qui-

1 Ὁ μὲν γὰρ ἑκατόμβοιν] Rectiùs Mſ. Anglic. doctissimi Golmani, ὁ μὲν γὰρ Ἑκατόμβοιν, patet apud Homer. Iliad. 6. *Bourd.*

2 Καταξοπρακισθεὶς] Rhetores Græci interpr. Aristoph. passim. Hesych. Suid. Pollux. *Idem.*

1 Ἀμ-

μόνον, ἀλλὰ μὴ δ' Ποσειδῶνα. [1] ἀμφότεροι πλινθεύοντες ὑπ' ἀπειλῆς, καὶ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ τεῖχος, καὶ ὠδὶ συνταλαιπωροῦντες μισθὸν ἐκομίσαντο δραχμὰς δ' Φρυγὸς, ἀλλὰ τριακοντάφλουν αὐτοῖς πλέον ἢ τριάκοντά φασι δραχμὰς τρωϊκάς. ἢ γὰρ ἐ ταῦτα συνομολογοῦσιν οἱ ποιηταὶ περὶ τῶν θεῶν, καὶ πολὺ τούτων ἱερώτερα ὡδὶ τι Ἡφαίστου. καὶ Προμηθέως, καὶ Κρόνου, καὶ Ῥέας, καὶ χύδην ὅλης τῆς Διὸς οἰκίας, καὶ ταῦτα, δεδιακλείσαντες τὰς μούσας συνῳδὸς ἐν ἀρχῇ τῶν ἐπῶν, ὑφ' ὧν δὴ ἔνιοι ἐνθουσιῶσι, ὡς τὸ εἰκὸς ἄδουσιν, ὡς ὁ μὲν Κρόνος, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξέπιε τὸν πατέρα τὸν Οὐρανὸν, ἐβασιλεύσατό τε ἐν αὐτῷ, καὶ τὰ τέκνα κατήσθιεν, ὥσπερ ὁ Ἀργεῖος Θυέστης. ὕστερον δὲ ὁ [2] Ζεὺς κλαπεὶς ὑπὸ τῆς Ῥέας ὑποβαλλομένης τὸν λίθον, εἰς τὴν Κρήτην ἐκπεμπεῖς, ὑπ' Αἰγὸς ἀνετράφη, καθάπερ ὁ Τήλεφος ὑπ' ἐλάφου, καὶ ὁ Πῖρασος Κύκνος· ὁ δὲ ἕστερον, ὑπὸ τῶν κυνῶν. εἶτα ἐξελάσας τὸν πατέρα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον καταβαλὼν, αὐτὸς ἔσχε τὴν ἀρχήν. ἔγημε δὲ πολλὰς μὲν ἄλλας, ὑστάτην δὲ, τὴν Ἥραν τὴν ἀδελφήν, καὶ τὰς [3] Περσῶν τοῦτο, καὶ Ἀσσυρίων νόμους· ἐρωτικὸς δὲ ὢν, καὶ εἰς ἀφροδίσια κεχυμένος, ῥᾳδίως ἐνέπλησε παίδων τὸ ὄρεινον. τοὺς μὲν, ἐξ ὁμοτίμων ποιησάμενος, οὓς δὲ θνητῆς καὶ ἐπιγείου μίξεως, ἄρτι μὲν, ὁ γυναδὸς γινόμενος χρυσοῦς, ἄρτι δὲ, ταῦρος, ἢ κύκνος, ἢ ἀετός. καὶ ὅλως, ποικίλος

quidem haud ſolus. Verùm cum Neptuno cùm ambo egeſtate preſſi lateres fingerent, & in conſtruendis mœnibus operam præſtarent, nec mercedem integram ab illo Phryge retulerint, ſed illis de ſumma plus quàm trigenta drachmas Trojanas adhuc ut ajunt, debeat. Annon hæc in Deorum honorem fabulantur poëtæ: atque his etiam multò diviniora de Neptuno, Prometheo, Saturno, Rhea, denique de univerſa ferme Iovis familia? idque muſis in exordio invocatis ut canentibus adſint, à quibus tanquam numine afflati, ut conſentaneum eſt, canunt ut Saturnus ſtatim execto patre Cælo, inibi regnarit, & liberos devorarit, quemadmodum Argivus ille Thyeſtes, utque Iupiter à Rhea furtim occultatus, ſuppoſito lapide, in Cretam ſit expoſitus, & à Capra educatus, ut Telephus à Cerva, primuſque Cyrus Perſa à cane. Deinde ut expulſo patre, & in vincula conjecto, imperium ipſe obtinuerit, aliaſque complures uxores duxerit, poſtremam verò Iunonem ſororem, idque juxta Perſarum, & aſſyriorum leges: utque in amorem propenſus & in venerem effuſus, liberis cœlum facile implerit: quorum alios ex ejuſdem ſortis deabus, alios ex mortali, terreſtrique genere nothos procrearit generoſus ille, modò in aurum, modò in taurum, modo in cycnum, aut aquilam converſus, ac denique

1 Ἀμφότεροι πλινθεύοντες] Hæc M. Fœlix Oct. Ser. ad Virg. *Bourd.*

2 Ζεὺς κλαπεὶς] Orpheus, Homer. Gallimach. hymno in Iovem. doctores ſacri. Tertull. Cypr. M. Fœlix. *Idem.*

3 Περσῶν νόμους] Etiam cum matribus Catull. M. Fœlix. *Idem.*

1 Πῖρ

λάτερ@ αὐτῦ Προτέως. μόνην γ τὴν Ἀθηνᾶν ἴφυσεν ἐκ τ ἰσυτῦ κεφαλῆς, ὑπ' αὐτὸν ἀπεχνῶς τ ἐγκέφαλον συλλαβών. τ μ γὰρ Διόνυσον ἡμιτελῆ φασιν ἐκ τ μηρ̃ς ἐπ κρυπτόμενης, ἁρπάσασ, σὺ τῷ μηρῷ φέρον κατέρυξε. κἄπα ἐξέπεμε, τ ὠδῖν@ ἐνστάσης. ὅμοια γ τούτοις καὶ περὶ τ Ἥφαιστον, ὃ μόλα δύτυχῆ τοῦτον, ἀλλὰ βάσαυσον, καὶ χαλκέα, καὶ πυρίτην, καὶ σὺ κάπνῳ τοπάτην βιοῦντα, καὶ ἀτυγῆρον ἀνάπλεων. οἷα δὴ καμινοῦτλον, καὶ ὠδὶ ἄρτιον τὸ πῦρ. χωλοῦμενον γὰρ αὐτὸν ἀπ' Ὀλύμπ@, ὁπότε ἐρρίφη ὑπὸ Διὸς ἐξ οὐρανοῦ. καὶ εἰ μὴ οἱ Λήμνιοι κῶλως ποιοῦντες, ἐπ φερόμενον αὐτὸν ὑπεδέξαντο, ἐπεσπικὼς ἂν ἡμῖν ὁ Ἥφαιστος, ὥσπερ ὁ Ἀστυάναξ ἀπ' Ἰλίου κατέβη. καίτοι τὰ μὲν Ἥφαιστα, μέτρια. τ δὲ Προμηθέα, τίς σοι οἶδεν οἷα ἔπαθε, διότι καθ' ὑπερβολὴν φιλάνθρωπος ἦν; καὶ γὰρ αὖ κ τοῦτον εἰς τὴν Σκυθίαν ἀγαγὼν ὁ Ζεύς, ἀνεσταύρωσεν ἐπὶ τ Καυκάσου. καὶ τ ἧπαρ ὀνομέρας κολάψασα τὸ ἦπαρ ὀνομέρας κολάψουσα, ὄτ@ μ ὃν ἐξεπέλεσε τὴν κακοδαίμονα. ἡ Ῥέα δὲ, χρὴ γὰρ ἴσως κ ταῦτα εἰπεῖν, πῶς σοι ἀχθομένη, κ δεινὰ ποιεῖ, χαῶς μ ἤδη, κ ἕξω@ ὄσα, ἐ τοσούτων μήτηρ θεῶν, παιδεραστοῦσα σ' ἔτι, ἐ ζηλοτυποῦσα, ἐ τ Ἄττιν ἐπὶ τ λεόντων φέρουσα; ἐ ταῦτα, μηκέτι χρήσιμον εἶναι δυνάμενον. ὥστε, πῶς ἂν ἔτι μέμφοιτό τις ἢ τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅτι μοιχεύει, ἢ τῇ σελήνῃ ὡσ̃ς

que ipso Proteo mutabilior. Solam autem Minervam è suo ipsius capite progenuerit sub ipso cerebro planè conceptam. Nam Bacchum imperfectum adhuc ut ajunt, è matre etiamnum conflagrante surreptum, in suum femur illatum defodit: deinde urgente partu execuit. His autem similia etiam de Iunone canunt, nempe hanc citra virilem congressum, subventaneo conceptu gravidam puerum edidisse Vulcanum, eum non valdè fortunatum, sed fornacarium, & fabrum ærarium, ignipotentem, & in fumo perpetuò viventem, & scintillis oppletum, ut pote qui circa caminos versatur: tum etiam ne pedibus quidem integrum, eum enim claudicare à casu, ex quo à Iove de cœlo deturbatus est: ac nisi pro sua beneficentia Lemnii, eum dum adhuc ferretur in aëre, suscepissent, perierat nobis Vulcanus, non aliter quàm è turri dejectus Astyanax. Verumenimvero toleranda videntur, quæ de Vulcano narrant. Sed quis nescit qualia passus sit Prometheus, propterea quòd humanæ gentis supra modum amans fuerit. Hunc enim in Scythiam deductum Iupiter in Caucaso cruci suffixit, adhibita aquila quæ jecur ipsius quotidie pertunderet. Hic igitur pœnas expendit. Porro Rhea (nam hæc pariter sunt referenda) annon indecorè atque indignè facit? Iam anus cùm sit, iisque rebus intempestiva, totque Deorum mater, attamen adhuc pueros amat, eosque zelotypia prosequitur, & secum Attin leonibus vectat, idque cùm non amplius usui esse queat. Itaque quinam vitio quis vertat Veneri, quòd adulteretur, aut Lunæ quòd ad Endy-

τ Ἐνδυμίωνα καπύσῃ πολλάκις ἐκ μέσης τ ὁδοῦ; φέρε ἤδη τὰ πρῶτα ἀφέμενοι τ λόγων, ἐς αὐτὸν ἐπέλθωμεν τ ὀρφνὸν, ποιητικῶς ἀναπλάσαντες τὴν αὐτὴν ὁμήρου & Ἡσιόδου ὁδόν, & θεασώμεθα ὅπως ἕκαστον ἀφικνήσεται τ ἄνω. & ὅπ μὲ χαλκοῦς ἐστι τὰ ἔξω, & ὡς ἡμῶν ὁ ὁμήρου λέγει, ἠκόσμηται. ὑπερθεῖναι δ & ἀνακύψαντα μικρὸν ἐς τὸ ἄνω, & ἀπχῶς ἐπὶ τ νῶτα ῥιφοῦντα, φῶς πλαμπρότερον φαίνει, & ἥλιον καθαράτερον, & ἄστρα διαυγέστερα. & τὸ πᾶν, ἁπλῶς, & χρυσοῦν τὸ δαπέδον. ἑστιᾶται δὲ, ὡς ἔοικε, μὲ οἰκοῦσιν αἱ ὧραι, πυλωροὶ γάρ. ἔπειτα δ, ἡ Ἶρις, & ὁ Ἑρμῆς, ὅτης ὑπηρέτην, & ἀγγελιαφόρῳ τ Διός. ἐξῆς δ, τ Ἡφαίστου τὸ χαλκεῖον ἀνάπλεων ἀπάσης τέχνης. μ δ, αἱ τ θεῶν οἰκίαι, & τ Διὸς τὰ βασίλεια, ταῦτα πάντες θαυμαλῇ τ Ἡφαίστου καταπεπλασμένα. οἱ δ θεοὶ [1] παρ Διὶ καθήμενοι, περὶ γὰρ εἰμὴ ἄνω ὅσα μεγαληγορεῖν, ἀπιόντες ἐς τὴν γῆν, & πάντη θεωλέπουσιν ἐπικύπλοντες, εἴποθέν ὄψονται πῦρ ἀναβόμον, ἢ ἀναφηρημένων κίονας, ἑλισσομένων θεῖ καπνός. κἂν μὲ θύηλας, διώκοντα πάντες, ἐπικεχηνότες τ καπνός, & τὸ αἷμα πίνοντες τοῖς βωμοῖς προχεόμενον, [2] ὥσπερ αἱ μῦαι. ὧν δ' οἰκήσωσι ὧσι, νέκταρ, & ἀμβροσία τὸ δεῖπνον. πάλαι μὲν & ἀνθρώποι συνεστιῶντο, & συνέπινον αὐτοῖς, ὁ Ἰξίων, & ὁ Τάνταλος, ἀλλὰ νῦν ἐκπεπτώκασιν ἀπὸ τ τραπέζης. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τὸ ἄνω ἀνέβημεν, ἐπὶ τὸν ἀετὸν τὸν Διὸς ἐπιβάντες, ἐπὶ τὸν ἀστέρα ἐπιβαίνομεν, ἐφ' ὃν ἀναβὰς ὁ Φαέθων ἐπλανήθη, & ἐπὶ τὸν ἅρμα τὸν ἡλίου, & ἐπὶ τὸν ἡνίοχον, & ἐπὶ τὰς ἡμέρας, & ἐπὶ τὰς ὥρας, & ἐπὶ τὰς ἀκτῖνας, & ἐπὶ τὸ φῶς, & ἐπὶ τὸν ἀέρα, & ἐπὶ τὰ νέφη, & ἐπὶ τὰ ὄμβρια, & ἐπὶ τὰ χιόνια, & ἐπὶ τὰ χαλάζια, & ἐπὶ τὰ πνεύματα, & ἐπὶ τὰς βροντὰς, & ἐπὶ τὰς ἀστραπὰς, & ἐπὶ τὰ κεραύνια, & ἐπὶ τὸν οὐρανὸν, & ἐπὶ τὸν ἀστέρας, & ἐπὶ τὸν ἄξονα, & ἐπὶ τὸν πόλον, & ἐπὶ τὸν ἀρκτοφύλακα, & ἐπὶ τὸν ἀρκτοῦρον, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν κύκλον, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν ὠκεανὸν, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν ἀέρα, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν χειμῶνα, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν ψῦχος, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν πάγον, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν κρύσταλλον, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν ὕδωρ, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν ἀέρα, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν χειμῶνα, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν ψῦχος, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν πάγον, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν κρύσταλλον, & ἐπὶ τὸν ἀρκτικὸν ὕδωρ,

dymionem frequenter è medio cursu divertens descendat? Sed age missas jam faciamus hasce fabulas, ipsumque cœlum conscendamus, poëtico more subvolantes, ea nimirum via quæ Homero & Hesiodo est eadem: & quo pacto quidque sit apud superos ordinatum, contemplemur. Quòd autem forinsecus est æneum, vel ab Homero, qui id ante nostram ætatem dixit, audivimus. Quod si superaveris, & paulum sublato capite, sursum aspexeris, & planè supra dorsum perveneris, & lumen adparet candidius, & sol serenior, & astra fulgentiora: quicquid apparet, dies est, & solum undique aureum. Cæterùm ingredienti, primo loco habitant Horæ, etenim portas servant: secundo Iris & Mercurius, ut pote ministri ac Iovis internuncii: deinde Vulcani fabrilis officina, omnigeno referta artificio. Postea Deorum ædes ac Iovis ipsius regia, quam Vulcanus pulcherrimè fabricavit. At verò Dii Iovi assidentes (convenit enim ut opinor, res supernas verbis extollere) in terram despiciunt, & inclinato capite quoquoversum circumspectant, sicunde subvolantem ignem videant, aut surgentem nidorem, circaque fumum sese rotantem. Ac si quis forte sacrum faciat, epulantur omnes inhiantes fumo, ac muscarum in morem, affusum aris sanguinem bibentes. Si verò domi cibum sumant, nectare & ambrosia victitant. Atque olim quidem etiam homines in convivium & compotationem ab illis sunt adhibiti, nempe Ixion & Tanta-

1 Πὰρ Διὶ καθήμενοι] Passim in Homero. ut & illa ἰλιασομένων αἰεὶ καπνοῦ. Quæ rursum repetit in Icarom. *Bourd.*

2 Ὥσπερ αἱ μῦαι] Idem Muscæ encom. Athen. lib. 1. Aristoph. *Idem.*

1 Ὁ' μὴν

πλῶ. ἐπὶ ζ ἡσυχ. ὑβρίσαι, καὶ λάλοι, οἷόπερ μ ἔτι καὶ νῦν κλάζειν). ἄβατόν ζ τὸ θνητῶν γένει καὶ ἀπόρρητόν ἐ ἀργαίοις. τοιοῦτόν ἐ βίον τ θεῶν. τοιγαροῦν καὶ οἱ ἄνθρωποι συνῳδὰ τούτοις, καὶ ἀκόλουθα τοῖς τῆς θρησκείας ἐπιτηδεύουσι. καὶ πρῶτον μ, ὕλας ἀπετέμοντο, καὶ ὄρη ἀνέτεμον, καὶ ὄρεσι καθιέρωσαν, κ τὰ φυτὰ ἐπιφθόνως ἐκάστῳ ζηλ. μ ζ. νεμάμβοι κ ἔθνη, σέβουσι, καὶ πολίζας αὐτῶν ἀποφαίνουσιν. [1] ὁ μὲν Δελφὸς, τ Ἀπόλλω, καὶ ὁ Δηλίος. ὁ δ' Ἀθηναῖος, τῇ Ἀθηνᾶ. μαρτυρῆται γὰρ τῇ οἰκειότητι, τῷ ὀνόματι. καὶ τῇ Ἥρᾳ ὁ Ἀργεῖος. καὶ ὁ Μυγδόνιος, τῇ Ῥέᾳ. καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ ὁ Πάφιος. οἱ δ' αὖ Κρῆτες, ὡ μυθολόγῳ παρ' αὐτοῖς ὠδὶ τεθραφῆναι μόνον τ Δία λέγουσι, ἀλλὰ κ τάφον αὐτῷ δεικνύουσι. καὶ ἡμεῖς ἄρα τοσοῦτον ἠπατώμεθα χρόνον, οἰόμενοι τ Δία βεβοητᾶν τε, καὶ ὑειν, καὶ τἄλλα πάντα ἐπιπλᾶν. ὠδὶ, ἐλελήθη πάλαι τεθνεώς, ἐνθάδε Κρησὶ τεθαμμένος. ἔπειτα ζ ναοὺς ἐγείραντες, ἵν' αὐτοῖς μὴ ἄοικος, μὴ ζ ἀνέστιος δῆθεν ὤσιν, εἰκόνας αὐτῶν ἀπεικάζουσι, ἐνθαλίσαντες ἢ Πραξιτέλῃ, ἢ Πολυκλείτῳ, ἢ Φειδίᾳ. οἱ ζ, οὐκ οἶδ' ὅπως ἰδόντες, ἀπαθανάτισαι χθιζιτῇ μ τ Δία, παῖδα δ' ἐς ἀεὶ τ Ἀπόλλωνα, κ τ Ἑρμῆν ὑπηνήτην, ἐ Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, ἐ γλαυκῶπιν τῇ Ἀθηνᾶν. ὅμως δ' ἂν οἱ παριόντες ἐς τ νεὼν, ὅπ τ ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα ὑπ οἴου ὀρᾶν, ὅπ τὸ

talus: ſed quoniam ſtuprum moliti ſunt, & garruli fuerunt, ob id in hunc quoque diem pœnas luunt: & reliquo mortalium generi inacceſſum & abditum eſt cœlum. Hujuſmodi eſt Deorum vita. Proinde etiam homines hiſce conſimilia & congrua in ipſorum cultu ſectantur. Ac primùm quidem ſylvas conſecrarunt, montes dedicarunt, ſuamque cuique Deo plantam aſſignarunt. Poſtea per gentes diſtributos colunt, ac veluti ſuos cives faciunt: nempe Apollinem Delphi, Deliique: Minervam Athenienſes, quæ vel ipſo Athenes nomine ſe ei reipubl. familiarem eſſe teſtatur, Argivi Iunonem, Mygdonii Rheam, Paphii Venerem. Rurſum autem Cretenſes Iovem affirmant non ſolùm apud ſe fuiſſe educatum, ſed etiam ſepulchrum ejus oſtendunt. At nos interim tam multis ſæculis fallimur, quum exiſtimamus Iovem tonare, pluere, aliaque omnia peragere: noſque illud latuit, eum jam olim fuiſſe defunctum, & apud Cretenſes ſepultum. Deinde verò fanis in honorem illorum erectis, ne tectis aut penatibus careant, effigies illorum exprimunt, adhibito ad id vel Praxitele, vel Polycleto, vel Phidia. At hi neſcio ubi viſos illos effingant, Iovem quidem barbatum, Apollinem verò ſemper puerum, Mercurium ducentem primam lanuginem, Neptunum nigro capillitio, cæſiis oculis Minervam. Attamen qui templa ingrediuntur, nec ebur ex Indis allatum, nec è Thra-

1 Ο' μὲν Δελφὸς] Cæcil. in M. Fœl. qui tangit cætera hujus tractatus, quæ quidem etiam ſunt in Dialog. Deor. antea. ſcribe Ἀργεῖος, ut in Angl. Cod. Bourd.

1 Περὶ-

τ Ἐνδυμίωνα καπύσῃ πολλάκις ὁμίσης τ ὁδὸς; φέρε ἤδη τύπτων ἀφίεμεν τ λόγων, ἐς αὐτὸν ἀνέλθωμεν τ οὐρανὸν, ποιητικῶς ἀναπλάσωμεν κ τῷ αὐτὴν Ὁμήρῳ ἑ Ἡσιόδῳ ὁδὸν, ἑ θεασώμεθα ὅπως ἔκειται ἡ ἀρχαιότης τ ἄνω. ἑ ὅπ μὲ χαλκᾶς ἐστι τὰ ἔξω, ἑ ὡς ἡμῶν ἡ Ὁμήρου λέγει ἑ ἡκούσαμεν. ὑπερβαλὼν ἡ ἑ ἀνακύψας μικρὸν ἐς τὸ ἄνω, ἑ ἀπ χιὼς ἐπὶ ἡ νώτου χυομένη, φῶς πλαμπρότερον φαίνει, ἑ ἥλιος καθαρώτερος, ἑ ἄστρα διαυγέστερα. ἑ τὸ πᾶν, ἁπλῶς, ἑ χρυσοῦν τὸ δαπέδον. ἑστίαι δὲ, ἀφθίτου μὲ οἰκήσεως αἱ ἄνω, πυλωροὶ ὧραι. ἔπειτα ἡ, ἡ Ἶρις, ἑ ὁ Ἑρμῆς, ὁπόταν ὑπηρετῶσι, ἑ ἀγγελιαφόροι ἡ Διός. ἐξῆς ἡ, ἡ Ἡφαίστου τὸ χαλκεῖον ἀνάμεσον ἁπάσης τέχνης. μετὰ ἡ, αἱ τ θεῶν οἰκίαι, ἑ ἡ Διὸς τὰ βασίλεια, ταῦτα πάντως ἐκάλλη ἡ Ἡφαίστου κατασκευάσματα. οἱ ἡ θεοὶ [1] παρὰ Διὶ καθήμενοι, περὶ γὰρ οἴμαι ἄνω ὄντα μεγαληγορεῖν, ἀποκοπέντα εἰς τὴν γῆν, ἑ πάντα ἐκολίπασιν ἐπικύπτοντες, εἴ ποθέν τι ὄψονται πῦρ ἀναπλόμενον, ἢ ἀναφηδομένων κίονων, ἑλισσομένων ἐκ καπνοῦ. κἂν μὲ θύηλας, ἀνοχετεύοντας πάντες, ἐπικεχηνότες τὴν καπνὸν, ἑ τὸ αἷμα πίνοντες τοῖς βωμοῖς ἐφηδόμενοι, [2] ὥσπερ αἱ μῦαι. ὧν δ' οἰκήσεται ὧδε, νέκταρ, ἑ ἀμβροσία τὸ δεῖπνον. πάλαι μὲν ἑ ἄνθρωποι συνεστιῶνται, ἑ συνέπινον αὐτοῖς, ὁ Ἰξίων, ἑ ὁ Τάν-

dymionem frequenter è medio curſu divertens deſcendat? Sed age miſſas jam faciamus haſce fabulas, ipſumque cœlum conſcendamus, poëtico more ſubvolantes, ea nimirum via quæ Homero & Heſiodo eſt eadem: & quo pacto quidque ſit apud ſuperos ordinatum, contemplemur. Quòd autem forinſecus eſt æneum, vel ab Homero, qui id ante noſtram ætatem dixit, audivimus. Quod ſi ſuperaveris, & paulum ſublato capite, ſurſum aſpexeris, & planè ſupra dorſum perveneris, & lumen adparet candidius, & ſol ſerenior, & aſtra fulgentiora: quicquid apparet, dies eſt, & ſolum undique aureum. Cæterùm ingredienti, primo loco habitant Horæ, etenim portas ſervant: ſecundo Iris & Mercurius, ut pote miniſtri ac Iovis internuncii: deinde Vulcani fabrilis officina, omnigeno referta artificio. Poſtea Deorum ædes ac Iovis ipſius regia, quam Vulcanus pulcherrimè fabricavit. At verò Dii Iovi aſſidentes (convenit enim ut opinor, res ſupernas verbis extollere) in terram deſpiciunt, & inclinato capite quoquoverſum circumſpectant, ſicunde ſubvolantem ignem videant, aut ſurgentem nidorem, circaque fumum ſeſe rotantem. Ac ſi quis forte ſacrum faciat, epulantur omnes inhiantes fumo, ac muſcarum in morem, affuſum aris ſanguinem bibentes. Si verò domi cibum ſumant, nectare & ambroſia victitant. Atque olim quidem etiam homines in convivium & compotationem ab illis ſunt adhibiti, nempe Ixion & Tanta-

1 Πὰρ Διὶ καθήμενοι] Paſſim in Homero. ut & illa ἑλισσομένων ἐκ καπνοῦ. Quæ rurſum repetit in Icarom. *Bourd.*

2 Ὥσπερ αἱ μῦαι] Idem Muſcæ encom. Athen. lib. 1. Ariſtoph. *Idem.*

1 Ὁ' μὴ

πλῶ. ἐπὶ ᾗ ἦπυε ὑβρισμῷ, καὶ λάλοι, ὑπεῖνοι μὲ ἔτι καὶ νῦν κλαίζουσ). ἄσκλῶ ᾗ τῷ ὄνηπῶν ᾧμῳ καὶ ἀπόῤῥησ) ὁ ὑρανός. τοιοῦτ) ὁ βί) τῶ θεῶν. τοιαῤῥοῦν καὶ οἱ ἄνθρωποι συνῳδὰ τούτοις, καὶ ἀκόλουθα τοῖς ἱρησκείαις ἐπιτηδεύουσι. καὶ ξύλον μὲ, ὕλας ἀπτέμνω, καὶ ὄρη ἀνίζουσι, καὶ ὄρεια κηδιέρωσαν, κ τὶ φυτὰ ἐπιφήμισαν ἑκάστῳ θεῷ. μῦ ᾗ. νεμάμβοι κ ἔθνη, σίζουσι, καὶ πολίζς αὐτῶν ἀποφαίνουσιν. [1] ὁ μὲ ἐλᾶφὸς, τ Ἀπόλλω, καὶ ὁ δελφὶ). ὁ δ' ἀθηναῖ), τῇ Ἀθηνᾶι. μαρτυρῆται γὰ τῇ οἰκειότητ, τῷ ὀνόμ. καὶ τῇ Ἥρᾳ ὁ Ἀργεῖ). καὶ ὁ Μυγδόνι), τῇ Ῥέᾳ. καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ ὁ Πάφι). οἱ δ' αὖ Κρῆτες, ὑ γενέσ παρ' αὐτοῖς ὐὸὶ τραφῆναι μόνον τ Δία λέγουσιν, ἀλλὰ κ τάφον αὐτῷ δεικνύουσι. καὶ ἡμεῖς ἄρα τοσοῦτον ἐπιτυμίζς χρόνον, οἰόμβοι τ Δία βρυτᾶν τε, καὶ ὕειν, καὶ τἄλλα πάντα ἐπιτελῶν. ὀδὶ, ἐλειδήθ πάλαι τεθνεὼς, ᾧ Δὶ Κρησὶ πεπαμμέν). ὕστατα ᾗ ναὸς ἐγείραντες, ἵν' αὐτοῖς μὴ ἄοικοι, μὴ ᾗ ἀνέστιοι δῆθεν ὦσιν, οἰκήσας αὐτῶν ἀπεικάζουσι, ᾧ Δημαλίσαντες ἢ Προξιτέλλω, ἢ Πολύκλειδον, ἢ Φειδίαν. οἱ ᾗ, σὺν οἶσθ' ὅτι ἰδόντες, ἀναπλάττουσι γλυπτῷ μὲ τ Δία, παῖδα δ' ἀεὶ τ Ἀπόλλωνα, κ τ Ἑρμῆν ὐωτήτῳ, ἐ Ποσειδῶνα πυανοχαίτῃ, ἐ γλαυκῶπιν τῇ Ἀθηνᾶν. ὅμως δ' ὧν οἱ παῖδες ἐς τ νεὼν, ὥστε τ ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα ἔτι οἶσθ' ὁρᾶν, ὥστε τὸ

talus: ſed quoniam ſtuprum moliti ſunt, & garruli fuerunt, ob id in hunc quoque diem pœnas luunt: & reliquo mortalium generi inacceſſum & abditum eſt cœlum. Hujuſmodi eſt Deorum vita. Proinde etiam homines hiſce conſimilia & congrua in ipſorum cultu ſectantur. Ac primùm quidem ſylvas conſecrarunt, montes dedicarunt, ſuamque cuique Deo plantam aſſignarunt. Poſtea per gentes diſtributos colunt, ac veluti ſuos cives faciunt: nempe Apollinem Delphi, Deliique: Minervam Athenienſes, quæ vel ipſo Athenes nomine ſe ei reipubl. familiarem eſſe teſtatur, Argivi Iunonem, Mygdonii Rheam, Paphii Venerem. Rurſum autem Cretenſes Iovem affirmant non ſolùm apud ſe fuiſſe educatum, ſed etiam ſepulchrum ejus oſtendunt. At nos interim tam multis ſæculis fallimur, quum exiſtimamus Iovem tonare, pluere, aliaque omnia peragere: noſque illud latuit, eum jam olim fuiſſe defunctum, & apud Cretenſes ſepultum. Deinde verò fanis in honorem illorum erectis, ne tectis aut penatibus careant, effigies illorum exprimunt, adhibito ad id vel Praxitele, vel Polycleto, vel Phidia. At hi neſcio ubi viſos illos effingant, Iovem quidem barbatum, Apollinem verò ſemper puerum, Mercurium ducentem primam lanuginem, Neptunum nigro capillitio, cæſiis oculis Minervam. Attamen qui templa ingrediuntur, nec ebur ex Indis allatum, nec è Thra-

1 Ὁ μὲν Διὸς] Cæcil. in M. Fœl. qui tangit cætera hujus tractatus, quæ quidem etiam ſunt in Dialog. Deor. antea. ſcribe Ἀργεῖος, ut in Angl. Cod. *Bourd.*

1 Περὶ-

ἐκ δὲ Θράκης μεταλλεύειν χρυσίον, ἀλλὰ τὸν Κρόνου καὶ Ῥέας ἐς τὴν γῆν ὑπὸ Φιδίης μετοικισμένον, καὶ τὴν Πισαίων ἐρημίαν ἐπισκοπεῖν κεκελεύσμένον, καὶ ἀγαπᾶν εἰ ἅπαξ πίνει ὅλων ἑπτὼ θυσῶν τις αὐτῷ πάρεργον ὁλυμπίων. Ἱλάσμιος δὲ βωμὸς, καὶ [1] περιῤῥήσεις, καὶ περίρραντήρια, προσάγουσι τὰς θυσίας. [2] βοῦν μὲν ἀροτῆρα, ὁ μὲν ἀγρεὺς· ἄρνα δὲ ὁ ποιμὴν, καὶ αἶγα ὁ αἰπόλος. ὁ δὲ τις, λιβανωτὸν, ἢ πόπανον. ὁ δὲ πτηνὸς, ἱλάσκεται τὸν θεὸν, φιλήσας μόνον τὴν αὐτοῦ δεξιάν. ἀλλ' οἶμαι θυόντες, ἐπ' ἐκείνοις γὰρ ἐπάνειμι, στεφανώσαντες τὸ ζῶον, καὶ πολύ γε πρόσθεν ἐξετάσαντες εἰ σπιλὴς εἴη, ἵνα μὴ δή τι ἀχρήστων τῶν καθαρμάτων, προσάγουσι τῷ βωμῷ, καὶ φονεύουσιν ὑφ' ὁρῶν μένοι δὲ θεὸς, χαίρων τῷ μυκωμένῳ, καὶ ὡς τὸ εἰκὸς σύφλιον, καὶ ἡμίφωνον ἤδη τῇ θυσίᾳ ἐπαλᾶν. πῶς οὖν ἂν εἰκάσειεν ἡδέως, τοῦθ' ὁρῶν τὰς θεάς; καὶ τὸ μὲν πρόχρεμμα φησὶ, μὴ παρεῖναι ἐπὶ τὰ περιῤῥαντήρια, ὡς τὰς μὴ καθαρὰς ἐπὶ τὰς χεῖρας. ὁ δὲ ἱερεὺς αὐτὸς, ἐσήκει ἡμαγμένος, καὶ ὥσπερ ὁ Κύκλωψ ἐκεῖνος, ἀνατέμνων, καὶ τὰ ἔγκατα ἐξαίρων, καὶ καρδιακῶν, καὶ τὸ αἷμα τοῦ βωμοῦ προχέων. καὶ τί γὰρ ὅσα σύεσιν ἐπιτελῶν; ἐπὶ πᾶσι δὲ πῦρ ἀνακαύσας, ἐπέθηκε, φέρων αὐτῇ δορᾶ τὴν αἶγα, καὶ αὐτοῖς ἐρίοις τὸ πρόβατον. ἤδη δὲ κνίσα, θεατίσι, καὶ ἱε-

Thracia effossum aurum jam videre se arbitrantur, sed Saturni Rheæque filium à Phidia in terram hospitem translatum, & Pisanorum solitudinem observare jussum, hoc præmio contentum, si quinto quoque anno, præter Olympiorum propositum, ipsi quis sacra faciat. Tum autem constitutis aris, oraculique septis, & puris vasis, victimas adducunt: bovem aratorem agricola, agnum opilio, captam caprarius: alius thus, aut placentam. Pauper verò Deum, ejus tantummodo dextram osculatus, propitium reddit. Iam verò quum immolant (ad illos enim redeo) coronatam pecudem quæ multo ante, sit ne ad sacra legitima explorarunt, ne quam ex his mactent, quas vetat religio, ad aram adducunt & ob oculos Dei jugulant, flebile quiddam emugientem, utque verisimile est, bene ominantem, & jam dimidio vocis sono rei sacræ accinentem. Quis non conjiciat Deos hoc spectaculo delectari? Quin & prosoribus posita tabula denunciat, ne quis intra pura vasa consistat, qui non sit puris manibus. Tum ipse sacrificus sanguine fœdatus, non aliter quam Cyclops ille pecudem incidit, intestina educit, cor avellit, & cruorem aræ circunfundit. Et quid tandem quod sit pietatis non peragit? Post omnia demum incenso igni, capram cum ipsa pelle portatam; cumque lana ovem imponit. Nidor interim ille divinus & sacer sursum fer-

1 Περιῤῥήσεις δὲ περιῤῥαντήρια] De his vocibus copiose alibi. *Bourd.*

2 Βοῦν ἀροτῆρα] De quo Hesiod. lib. 2. op. Nefas autem fuit, & capitale lege Attica bovem aratorem necare vel mactare. Varr. c. 5. lib. 2. de re Rust. dico ad Pausan. *Idem.*

1 Δια-

ρηφερὴς χωρεῖ ἄνω, καὶ ἐς αὐτὸν τὸ ἕδρανον [1] Διασκίδνα) ἠρέμα. ὁ μέντοι σκύθης, καὶ πάσας τὰς θυσίας ἀφεὶς, καὶ ἡηνικαῦτα πτηνὰς, αὐτὸς ἀνθρώπους τῇ Ἀρτέμιδι παρίστησι. καὶ ἄτιμα ποιῶν, ἀρίσκει τὴν θεόν. ταῦτα μὲν ἴσως μέτρια, καὶ τὰ ὑπ' Ἀσσυρίων γινόμενα, καὶ ὑπὸ Φρυγῶν, καὶ Λυδῶν. ἢν δ' ἐς τὴν Αἴγυπτον ἔλθῃς, τότε δὴ τότε ὄψῃ πολλὰ τερατικὰ, καὶ ὡς ἀληθῶς ἄξια ἔδεθλα. κελοιὸν σπουδῇ μὲν τὸν Δία. κυνοκέφαλον δὲ τὸν βέλτιστον Ἑρμῆν, καὶ τὸν Πᾶνα ὅλον τράγον, καὶ Ἶριν πινά, καὶ κροκόδειλον ἕτερον, καὶ πίθηκον. εἰ δ' ἐθέλοις καὶ ταῦτα διαμάθειν ὅπῃ εὖ εἰδῇς, ἀκριτὴν πολλῶν σοφιστῶν, καὶ γραμματέων, καὶ γραφέων [2] ἐξυρημένων, διηγημένων. ὥσπερ δὲ φησὶν ὁ λόγος, [3] θύουσι δ' ἐπίτηδες βεβηλοι, ὡς μὴ ὑπὸ τῶν πολεμίων, καὶ τὰ μιαντὰ τῆδε ἐπανάσωσιν οἱ ἐκεῖ φοβηθέντες, ἦκον ἐς τῆδε Αἴγυπτον, ὡς δὴ ἐντεῦθεν λησόμενοι τοὺς πολεμίους. εἶθ' ὁ μὲν αὐτῶν, ὑπὸ τὴν τέχνην. ὁ δὲ, κελοιὸν ὑπὸ δ' ὗς. ὁ δὲ, ἔριφον, ἢ ὄρνιν. διὸ δὴ καὶ ἐσίτε καὶ νῦν φυλάττουσι τὰς τότε μορφὰς τοῖς θεοῖς. ταῦτα γὰρ ἀμέλει σὺν τοῖς ἄλλοις ἀπόκειται γραφίσι, πρὶν ἢ ὧδε ἐπὶ μυρίων. αἱ δὲ θυσίαι, καὶ παρ' ἐκείνοις αἱ αὐταί. πολλῷ ὅπι πρόσθεν τὸ ἱερεῖον, καὶ κόπτονται πιεζόντες ἤδη πεφονευμένον. οἱ δὲ, καὶ δάπτουσι, μόνον ἀποσφάξαντες. ὁ μὲν γὰρ Ἆπις ὁ μέγιστος

fertur, & in ipsum usque cœlum subvectus, paulatim diffunditur. Verùm Scytha omissis omnibus hisce hostiis, ut quas viles existimet, ipsos homines Dianæ mactat, remque gratam Deæ sic facit. Hæc quidem fortasse modesta videantur, quæque factitant Assyrii, quæ Phryges, quæ Lydi. At si in Ægyptum venias: ibi demum, ibi res graves videbis multas, & cœlo revera dignas: puta lovem arietino vultu: canino Mercurium illum optimum. Panem verò totum hircum, alium etiam Ibin, alium crocodilum, & simiam. *Verum si discendo velis pernoscere & illa*, complures sophistas audies, & scribas, & prophetas qui tibi mento abraso narrent (Sed priùs ut dicunt *Fores occlude Prophane*) nimirum ut ab hostibus territi, illamque gigantum rebellionem veriti Dii in Ægyptum venerint, ut illic ab hostibus tuti latitarent: ideoque alius ipsorum hircum præ formidine induerit, alius arietem, alius feram, alius avem. Atque hinc esse ut Dii nunc etiam eas obtineant formas, quas id temporis assumpserant. Nam hæc diligenter mandata literis, idque ante annos plus decies mille in adytis posita servantur. Victimæ autem, etiam apud illos sunt eædem: nisi quòd hostiam luctu prosequuntur, jamque mortuæ membra circunfusi laniant, eamque soli sepeliunt, qui occiderunt. Nam Apis ille qui maximus ipsis

1 Διασκίδνα)] Homerica dictio, ut & versus sequens, qui lib. 5. *Bourd.*

2 Ἐξυρημένων] Sic de Dea Syr. *Bourd.*

3 Θύουσι δ' ἐπίτηδες βέβηλοι] Malè Angl. βεβήλοις. Callim. alii: καρδιωλκεῖν, & cætera hujus tractatus alibi expositi. *Idem.*

ρος θεὸς αὐτοῖς, ἂν ἀποθάνῃ, τίς αὐτῷ ξυναπολεῖ ποιεῖται τὴν κόμην, ὃς τις οὐκ ἀπεξύρηται, καὶ ψιλὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸν σπόδιν ἐπιδείκνυται, κἂν ἡ Νίσαι ἔχῃ πολυκαμπῆ τὴν πορφυρᾶν; ἔστι δὲ ὁ Ἄπις ἐξ ἀγέλης θεὸς, ἐπὶ τῷ αὐτίκα χειροτονηθῆναι, πολὺ καλλίων, ἢ σταυροπεγὴς ἢ ἰδιωτῶν βοῶν. ταῦτα αὐτὸν μεγαλύνομαι, καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν πιστεύομαι, δεῖσθαί μοι δοκεῖ, ἢ μὴ ἐπιλαμπόντων, ἀδόξου, Ἡρακλείτου δὲ τοῦ, ἢ Δημοκρίτου. ἢ μὴ, γελασομένου τὴν ἄνοιαν αὐτῶν. ἢ ἵν', τὴν ἄγνοιαν ὀδυρομένου.

ipsis est Deus, si moriatur, quis suam cæsariem adeò magni facit ut non detondeat, & nudo capite luctum præ se ferat, etiamsi vel purpuream Nisi comam habuerit? Est autem hic Apis Deus ex armento jam antea suffragiis designatus, ut pote multò formosior ac venerabilior gregariis illis bobus. Hæc quæ ita se habent, & à vulgo creduntur, mihi postulare videntur, non aliquem à quo reprehendantur, sed Heraclitum quempiam, aut Democritum: hunc quidem qui eorum rideat amentiam, illum qui deploret inscitiam.

ΒΙΩΝ ΠΡΑΣΙΣ. VITARVM AVCTIO.

ARGVMENTVM.

Argumentum hujus Dialogi planum est, vel ex ipsa inscriptione. Deridet enim philosophos, enumerando omnes propè illorum sectas, & exagitando ea, quæ in unaquaque earum ridiculè maximè decentur. Fingit autem venales illas proponi hominibus à Iove, mercatorum exemplo, ut, quemadmodum illi, quum mancipia, jumenta, aut etiam alias res vendunt, usum ac precium cujusque indicant, ita ipse quoque occasione hac mores, doctrinam, ac totam denique vitæ omnium rationem, majore licentia exponere atque irridere posset.

ΖΕΥΣ.

Σὺ μὲν δὴ στῆσόν τε βάθρα, καὶ διασκόμιζε τὸν τόπον τοῖς ἀφικνουμένοις. σὺ δ' ἔφην ἐγὼ ἐξῆς διάγαγε τοὺς βίους. ἀλλὰ [1] κοσμήσας πρότερον, ὡς εὐπρόσωπα φαίνηται, καὶ ὅπως πλείστους

IVPITER.

Tu quidem compone scamna, & locum advenientibus adorna: tu verò siste vitas ordine adductas. Verùm eas priùs exorna ut formosæ appareant, & quamplurimos al-

1 Κοσμήσας πρότερον] Mancipia cum proponerentur, onerari solebant. Plaut. Mart. *Bourd.*

1 Ἀγέ-

ἐπαίξοντας. σὺ δὲ ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ συγκάλει ἀγαθῇ τύχῃ τοὺς ὠνητὰς ἤδη παρεῖναι ὡς τὸ πωλητήριον. ἀποκηρύξομεν δὲ βίους φιλοσόφους παντοδαποὺς εὐδοκίμους, καὶ ἀναιρέσεων ποικίλων. εἰ δέ τις οὐκ ἔχει τὸν βίον τὸν ἑαυτοῦ τὸν παρόντα καταβαλεῖν, εἰς νέωτα οὐκ ἔστιν, καὶ ἀναίρεσις ἐγγυητόν. Ερ. πολλοὶ συνίασιν. ὥστε χρὴ μὴ ἀναβάλλεσθαι, μὴ δὲ κωλύειν αὐτούς. Ζ. πωλῶμεν οὖν. Ερ. τίνα θέλεις πρῶτον ἀναβιβάσωμεν; Ζ. τοῦτι τὸ κομήτην, τὸ ἰωνικόν, ἐπεὶ καὶ σεμνὸς ἂν εἶναι φαίνοιτο. Ερ. ἔστω· ὁ πυθαγορικός, καταβήθι, καὶ πάρεχε σαυτὸν ἀναθεωρεῖν τοῖς συνειλεγμένοις. Ζ. κήρυττε δή. Ερ. τὸν [1] ἄριστον βίον πωλῶ, τὸν σεμνότατον. τίς ὠνήσεται; τίς ὑπὲρ ἄνθρωπον εἶναι βούλεται; τίς εἰδέναι τὴν ἅπαντος ἁρμονίαν, καὶ ἀναβιῶναι πάλιν; Αγ. τὸ μὲν εἶδος, οἷον ἀγλωνής. τί δὲ μέλλεται εἰδέναι; Ερ. ἀριθμητικὴν, ἀστρονομίαν, γεωμετρίαν, μουσικὴν, γοητείαν. μόνον ἄκεφ βλέπεις. Αγ. ἔξεστιν αὐτὸν ἀνακρίνειν; Ερ. ἀνάκρινε ἀγαθῇ τύχῃ. Αγ. πόθεν εἶ σύ; Πυθ. σάμιος. Αγ. τί δὲ ἐπαιδεύθης; Πυθ. [2] ἐν Αἰγύπτῳ, παρὰ τοῖς ἐκεῖ σοφοῖς. Αγ. φέρε δή, ἵν' ἐπαινέσω σε, τί με διδάξεις; Πυ. διδάξω μὲ οὐδέν, ἀναμνήσω δέ. Αγ. πῶς ἀναμνήσεις; Πυθ. καθήμενον πρότερον τὴν ψυ-

liciant. Tu autem Mercuri quod fœlix faustumque sit, proclama, & emptores, ut jam ad forum adsint, convoca. Philosophicas autem omnis generis, & variarum sectarum vitas proclamabimus. Quòd si quis præsentes pecunias numerare nequeat, is dato sponsore, sequenti anno solvet. *Merc.* Multi conveniunt. Itaque nec differre, nec diu ipsos detinere par est. *Iup.* Vendamus igitur. *Merc.* Quem vis ut primum producamus? *Iup.* Ionicum illum comatum: gravitatem enim quandam præ se fert. *Merc.* Heus tu Pythagorice descende, teque his qui sunt congregati, conspiciendum præbe. *Iup.* Proclama. *Merc.* Optimam vitam vendo, & maximè venerandam: quis emet? quis homine major esse vult? quis cupit universitatis harmoniam nosse & revivisscere? *Mercat.* Forma certè non est illiberali: verùm quid potissimum scit? *Merc.* Arithmeticam, Astronomiam, Prodigiorum scientiam, Geometriam, Musicam, Præstigiorum artem: vatem summum vides. *Mercat.* Licet-ne ipsum interrogare? *Merc.* Quod faustum sit, interroga. *Mercat.* Cujas es tu? *Pyth.* Samius. *Mercat.* Vbi verò institutus es? *Pyth.* In Ægygto, apud sapientes qui illic sunt. *Mercat.* Age verò, si te emam, quid me docebis? *Pyth.* Nihil equidem te docebo, sed commonefaciam. *Mercat.* Quomodo commonefacies? *Pyth.* Primùm animam tuam puram fa-

1 Ἄριστον βίον πωλῶ] Præco nusquam rem venalem prædicabat sine laudatione. Plaut. Stich. Cic. 3. de off. Horat. Epist. 2. li. 2. l. 37. de dolo malo. hoc passim. Hinc κήρυγμα pro laude. hinc præconium. *Bourd.*

2 Ἐν Αἰγύπτῳ] Sic alibi. Diog. Laërt. Apul. *Idem.* Plerique philosophorum discendi & videndi varia causa, eo profecti sunt: Pythagoras, Plato, Euripides, quod ibi & studia florerent, & multi sapientes viri reperirentur, de quo Laërt. & Phil. in vita Apoll. *Cogn.*

χλὼ ἐρασσάμενος, καὶ τ ἐπωτῆ ρύπον σκλυσας. Αγ. καὶ δὴ νομιστν ἤδη κεκαθάρθαι με. τίς ἀ τρόπος τ ἀναμνήσεως; Πυθ. το μὲν ἄρρητον, ἡσυχία μακρὰ, καὶ ἀφωνία, καὶ πάντα ὅλων ἔτεων λαλιὰν μηδέν. Αγ. ὥρα σοι ὦ βέλτιστε τ Κροίτε παῖδα παιδεύειν. ἐγὼ γὰρ λαλὸς, οὐκ ἀνδριὰς εἶναι βούλομαι. τί δὲ μὴ τὸν σιωπῶν, ὅμως καὶ τῶν πεπαιδεῦσθαι; Πυθ. μισθαρίῳ, ὦ μακαρτὶν σκασκήσας. Αγ. χαλεπὸν λέγεις, εἰ πρόπαγον κεκερασθαι χρὴ γενόμενον, κἄπα εἶναι σοφὸν χρή. Πυθ. εἰ ἐπὶ τριπόδων, ἀριθμεῖν. Αγ. οἶδα καὶ νῦν ἀριθμεῖν. Πυθ. πῶς ἀριθμεῖς; Αγ. ἓν. δύο. τρία. τέτταρα. Πυθ. ὁρᾷς, ἃ σὺ δέκας τέτταρα, τῶνδε ἕνεκα εἰσὶ, καὶ τρίγωνοι σπλὰς, καὶ ἡμέτερον ὅρκιον. Αγ. ἃ μὲν τ μέγαν πίνυν ὅρκον τὰ τέτταρα, ἃ πάντ ζειοτέρας λόγους ἤκουσα, ἃ ὃ μάλιστ ἱερὰς. Πυθ. μὴ ὦ ξένε, αἰθὴρ γῆς τε πῦρ, καὶ κἄρ, καὶ ὕδωρ, καὶ πυρὸς, ἧς αὐτοῖσιν ἡ φορὴ, καὶ οἵᾳ ἕκαστα μορφὴν, καὶ ὅκως κινέονται. Αγ. μορφὴν γὰρ ἔχει τὸ πῦρ, ἠέρ, ἡ ὕδωρ; Πυθ. καὶ μάλα ἐμφανέα. ἃ γὰρ οἷά τε ἀμορφίῃ καὶ ἀχημοσύνῃ κινέεσθαι.

faciam, à sordibus quibus est immeria, repurgans eam. *Mercat.* Atqui finge me jam purum esse: quis erit commonefaciendi modus? *Pyth.* Primùm quidem, longa quies, & taciturnitas, & quinquennale silentium. *Mercat.* Ergo bone vir, [1] tibi Crœsi filius est erudiendus: ego enim loquax, non statua esse volo. Verum quid post illud silentium, & quinquennium fiet? *Pyth.* In Musica, & Geometria exercebere. *Mercat.* Rem lepidam dicis: si priùs quàm sapiens fiam, citharœdum me esse oportet. *Pyth.* Post hæc numerandi artem addisces. *Mercat.* Nunc etiam numerare scio. *Pyth.* Quomodo numeras? *Mercat.* Vnum, duo, tria, quatuor. *Pyth.* Vides ea esse decem, quæ tibi quatuor videntur, & [2] perfectum trigonum, [3] nostrumque juramentum. *Mercat.* Per maximum igitur juramentum quatuor, nunquam neque diviniores, neque sanctiores sermones audivi. *Pyth.* Post hæc verò hospes, de terra, aëre, aqua, & igne scies, cujusmodi sit illis impetus, quam habeant formam, & quomodo moveantur. *Mercat.* Formam-ne habent ignis, aër, & aqua? *Pyth.* Certè manifestam. Neque enim sine forma & specie moveri possent. Præ-

1 *Tibi Crœsi filius est*] De quo ex Herodoto, Gellio, atque Cælio Rhodigino prolixe multa habes alibi. *Cogn.*

2 *Perfectum trigonum*] Sic vocat trigonum, cui quin sit perfectus triangulus nihil deest, neque enim rectangulo aut obtusiangulo triangulo absolutior est. *Idem.* Quod vocat hoc loco τρίγωνον σπλὰς *triangulum perfectum*, nihil aliud est quam Triangulum æquilaterum: nam numerorum trigonismus sic procedit ab unitate 1 2 3 4 5 6 7, & sic ad infinitum hoc modo. . : ∴ . . decem numerus sic positus efficit triangulum æquilaterum arithmetice, cujus latera sunt quatuor. *Palm.*

3 *Nostrumque juramentum*] Per quaternarium numerum jurare consueverant Pythagorei. Est autem jusjurandum ut Cic. in 3. de off. ait, affirmatio religiosa. *Cogn.*

1 Οὐσίᾳ

καὶ ἐπὶ τυπίοισι δὲ, γνώσεαι τὸν θεὸν ἀριθμὸν ἐόντα, καὶ ἁρμονίην. Αγ. Θωμάσια λέγεις. Πυθ. ἀσὺς δὲ τοῖσδε τοῖσιν εἰρημένοισι, καὶ σεωυτὸν ἕνα δοκέουσα, καὶ ἄλλον ἀρεσόμενον, καὶ ἄλλον ἐόντα ἕνεκα. Αγ. τί φῄς; ἄλλος εἰμὶ, καὶ οὐχ ὅτος, ὥσπερ νῦν ἀσὺς σὺ ἀθηναίζομαι; Πυθ. νῦν μὲν ὅδε, πάλαι δὲ σὺ ἄλλο σώμασι, καὶ σὺ ἄλλο ὀνόμασι ἐφαντάζεο. χρόνῳ δ' αὖθις, ἐς ἄλλο μεταβήσεαι. Αγ. τοῦτο φῄς, ἀθάνατόν με ἐσεσθαι μεταπτόμενον ἐς μορφὰς πλείονας; ἀλλὰ τάδε μὲν ἰκανῶς. τὰ δ' ἀμφὶ δείπνοισι, ἀπαοῖός τις εἶ; Πυθ. ψυχρὸν μὲν [1] ἐδέειν τι σιτίοιμι. τὰ δ' ἄλλα, πλὴν κυάμων. Αγ. τίνος εἵνεκα μυσαττῇ τοὺς κυάμους; Πυθ. ὅτι ἀλλ' ἱερά εἰσι, καὶ θωμάσιαι αὐτῶν ἡ φύσις. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ πᾶν γονή εἰσι. καὶ λῦε ἀπολύσας κύαμον ἔπι χλωρὸν ἐόντα, ὄψεαι τοῖσιν ἀνδρείοισι μορίοισιν ἐμφερέα τὴν φυλήν. ἐψηθεὶς δ', ἦν ἐπαφῇς ἐς τὴν σεληναίην νυξὶ μεμετρημένῃσιν. αὖμος ποιήσεις. τὸ δ' μεῖζον, Ἀθηναίοισι νόμος, κυάμοισι τὰς ἀρχὰς αἱρέεσθαι. Αγ. καλῶς φάσκεις φῄς, καὶ ἱερὰ πρέπει. ἀλλ' [2] ἀπόδυθι, καὶ γυμνὸν γάρ σε ἰδεῖν βάλομαι. ὦ Ἡράκλεες, χρυσοῦς αὖτε ὁ μηρός ἐστι. θεὸς, ἢ βροτός τις εἶναι φαίνεται. ὥστε ἀνήσομαι πάντως αὐτόν. πόσου τοῦτον ἀποκρύπτεις; Ερ. δέκα μνῶν. Αγ. ἔχω, τοσούτου λαβών. Ζ. χαίρει δ' ὠνη-

Præterea ipſum etiam Deum numerum eſſe, & harmoniam cognoſces. *Mercat.* Mira narras. *Pyth.* Ad hæc quæ dicta ſunt, te ipſum quoque unum videri, aliumque conſpici, & alium eſſe ſcies. *Mercat.* Quid ais? alius ſum, & non is qui tecum nunc colloquor? *Pyth.* Nunc quidem ille es, quondam verò in alio corpore, alioque nomine videbaris, & progreſſu temporis iterum in aliud tranſibis. *Mercat.* Hocne dicis, immortalem me fore dum plures in formas mutabor? Sed de his ſatis. Iam quod ad victus rationem attinet, qualis es? *Pyth.* Nullum quidem animal edo, ſed reliqua omnia, præter fabas. *Mercat.* Quamobrem odiſti fabas? *Pyth.* Non odi: ſed ſacræ ſunt, & ipſarum natura mirabilis: ac primùm genitale ſunt in totum, & ſi fabam adhuc viridem exueris, videbis eam virilibus membris ſimilem naturam habere. Elixam verò ſi certis noctibus Lunæ expoſueris, ſanguinem facies. Et quod majus eſt: conſuetum eſt Athenienſibus, fabis magiſtratus eligere. *Mercat.* Præclarè & religioſè omnia dixiſti. Verùm te exue: etenim nudum te videre volo, Hercle. Femur eſt illi aureum. Deus, non mortalis videtur eſſe. Itaque illum omnino emam. Quanti illum æſtimas? *Merc.* Decem minis. *Mercat.* Tanti acceptum habeo. *Iup.* Scribe no-

1 Οὐδέν τι] Sic recte & Angl. Cod. hanc lect. agnoſcit. hac de re dico ad Hel. *Bourd.* *Nullum animal*] Athen. Lyconis teſtimonio Pythagoram animatis victitaſſe probat, Gell. lib. 4. cap. 11. *Cogn.*

2 Ἀπόδυθι] Id. in Eunuch. Caſaub. ad Suet. de fabis Pythagoræ. Plin. Plut. omnes, Lucianus paſſim. rationem reddunt ὅτι αἰδοίοις ἐστὶν ὁμοῖα, alii aliam. *Bourd.*

σκμῶν τὴν ὀμμα, καὶ ὄλην ἰσὴν. Ερ. ἰπιλιώτης ὦ Ζεῦ δοκεῖ ἰις εἶναι, τὸ ἀμφὶ Κρότωνα, καὶ Τάραντα, καὶ τὴν τριτὴν Ἑλλάδα. καίτοι οὐχ εἷς, ἀλλὰ πρακτόσιοι χιλιάδων ἐώνηται κὴ κοινὸν αὐτὸν Ζ. ἐπεμάτησαν. ἄλλον ἀπαγάγωμεν. Ερ. βλὰξ τὸ αὐχμῶν σκεῖνον, τὸ πόντικον; Ζ. πάνυ μὴν ἦν. Ερ. ἔτον, [1] ὁ τὸν πήραν ἐξηρτημένον, ὁ ἐξωμίας; ἐλθὲ, καὶ σκέψαι σὺ κύκλῳ τὸ συνέδριον. βίον ἀνδρικὸν πωλῶ. βίον ἄφοβον, καὶ γλυκύν. βίον ἐλεύθερον. πῶς ὑπνιστε; Αγ. ὁ κῆρυξ πῶς ἔφης; [2] πωλεῖς τὸ ἐλεύθερον; Ερ. ἔγωγε. Αγ. εἶτα σὺ δέδιας μὴ σοι δικάσῃ ἀνδραποδισμοῦ, ἢ καὶ σεσηκαλίσηται σε ἐς Ἄρειον πάγον; Ερ. οὐδὲν αὐτῷ μέλει τὸ πρᾶσιν, εἰ ἔσται γὰρ ἑνὶ πάντα πᾶσιν ἐλεύθερος. Αγ. τί δ' ἄντις αὐτῷ χρήσαιτο, ῥυπῶντι, καὶ ὅτω καταδεδουλωμένος ἀφικεῖται; πάλαι εἰ μὴ σκαπάνιόν γε καὶ ὑδροφόρον αὐτὸν ἀποδείκτιον. Ερ. ἀ μῶνος, ἀλλὰ καὶ ἢν θυρωρεῖν αὐτὸν ἐπιχήσῃς, πολὺ πιστότερον ἔχοις τὸ κυνῶν. ἀμέλει, κύων αὐτῷ καὶ τοὔνομα. Αγ. ποδαπὸς δ' ἐστὶ, καὶ τίνα τὴν ἄσκησιν ἐπαγγέλλεται; Ερ. αὐτὸν ἐρᾷ. καλλίστην γὰρ ἄτην ποιεῖν. Αγ. δέδια τὸ σκυθρωπὸν αὐτῷ, καὶ κατηφές, μή μιν λάκτίσῃ σεσιληνώς, ἢ καὶ τὴν Δίκην γε. οὐχ ὁρᾷς ὡς διῆρκε τὸ ξύλον, καὶ συνέσπακε τὰς ὀφρῦς, καὶ ἀπειλητικὸν τι καὶ χολῶδες ὑπο-

nomen emptoris, & unde sit. *Merc.* Italus videtur esse Iupiter, ex iis qui Crotonem, & Tarentum, ibique sitam Græciam incolunt. Atqui non unus tantùm, sed propè trecenti ipsum communiter emerunt. *Iup.* Abducant. alium adducamus. *Merc.* Vis squalidum illum ex Ponto? *Iup.* Maximè. *Merc.* Heus tu, cui ex humeris pera dependet, accede, & confessum hunc circumeas. Vitam virilem vendo: vitam optimam, & generosam, vitam liberam; quis emet? *Mercat.* Quid dixisti? præco? tu ne liberum hominem vendis? *Merc.* Maximè. *Mercat.* Annon times plagii te accusèt, aut in Areopago tibi litem intendat? *Merc.* Nihil ipsi curæ est quòd venditur. Omnino enim liberum se esse putat. *Mercat.* At cui foret usui hic sordidus, tamque miserè affectus: nisi quis fossorem, & aquæ gerulum facere ipsum velit. *Merc.* Non hoc tantùm: imò si ipsum quoque janitorem constitueris: ipso longè fideliore quàm aliis canibus utère: nimirum & ille canis appellatur. *Mercat.* Cujas autem est, & quam artem profitetur? *Merc.* Ipsum interroga: sic enim facere præstiterit. *Mercat.* Vultum ipsius severum & tristem timeo, & ne me accedentem allatret, aut per Iovem mordeat: non vides ut baculum sustulit; & supercilia contraxit, & minaci iracundoque oculo obtuetur? *Merc.*

1 Ὁ τὴν πήραν ἐξηρτημένον ὁ ἐξωμίας] Ita vertit interpres. quasi ἀμία inveniatur pro humero, & legisset deleto articulo ἐξ ἀμίας distinctim. Sed longe aberrat a vera interpretatione. Ὁ ἐξωμίας est, qui ἐξωμίδα habet & ea insignis est. ἐξωμὶς autem est vestis servilis, sic dicta, eo, quod humerum nudum & exertum ostendebat. Vide Gellium lib. 7 cap. 12, ubi eam vocem interpretatur. Vide Hesychium & Suidam in ea voce. *Talm.*

2 Πωλεῖς τὸ ἐλεύθερον] Incidit in pœnam legis Fabiæ qui liberum pro servo vendit. Sic tit. ult. instit. de publ. Iud. Apul. lib. 2. *Bourd.*

1 Τὸν

βλέπῃ; Ερ. μὰ δίδη. πλακοῦς γάρ ἐστι. Αγ. τὸ πρῶτον ὦ βέλτιστε, ποδαπὸς εἶ; Διογ. πανταχόθεν. Αγ. πῶς λέγεις; Δι. ξύμπασι πολίταις ὁρᾷς. Αγ. ζηλοῖς τίνα; Δι. [1] τὸν Ἡρακλέα. Αγ. τί δῆτα οὐχὶ λεοντῆν ἀμπέχῃ; τὸ μὲν γὰρ ξύλον, ἔοικας αὐτῷ. Δι. τοῦτί μοι λεοντῆ τὸ τριβώνιον. ἁπτόμενον δ' ὥσπερ σκύτους ἐπὶ τὰς ἡδονὰς, ἀκολούθους, ἀλλ' ἐκάστοτε, [2] ἐκκαθαίρων τὸν βίον πειρῶμαι. Αγ. εὖγε τῆς προαιρέσεως. ἀλλὰ τί μέλλεις ἐλεύθερα σε φῶμεν; ἢ τίνα τῶν τυχόντων ἔχεις; Δι. ἐλεύθερωτὴς εἰμὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἰατρὸς τῶν πολλῶν. τὸ δὲ ὅλον, ἀληθείας καὶ παῤῥησίας προφήτης εἶναι βούλομαι. Αγ. ἄγε ὦ προφῆτα, ἢν σὲ πείσωμέν σε, τίνα με τὸν πρόπαν ἀφοσιώσεις; Δι. πρῶτον μὲν παρακαλῶν σε, καὶ ἀποδύσας τῶν πλουτῶν, καὶ ἀποράσας συγκεκλεισμένα, τριβώνιον περιβαλῶ. μετὰ δὲ, πονεῖν καὶ κάμνειν παραινέσω, χαμαὶ καθεύδοντα, καὶ ὕδωρ πίνοντα, καὶ ὧν ἔτυχε σιτούμενον. τὰ δὲ χρήματα, ἢν ἔχῃς, ἐμοὶ πιθόμενος, ἐς τὴν θαλάτταν φέρων, ἐμβαλεῖς. γάμους δὲ ἀμελήσεις, καὶ παίδων, καὶ πατρίδος. καὶ πάντα σοι λῆρος ἔσται. καὶ τὴν πατρῴαν οἰκίαν ἀπολιπὼν, ἢ τάφρον οἰκήσεις, ἢ πυργίον ἔρημον, ἢ καὶ πίθον. ἡ πήρα δέ σοι θέρμων ἔσται μεστὴ, καὶ ὑποδοχεὰ φαῦλα βιβλία. καὶ ὕπνος ἥξει, οὐδαμοῦ ἥδιστος ἔσται φῆσις μεγάλα βασιλέως. ἢν μαστιγοῖ δέ τις, ἢ τρεβλοῖ, τούτων οὐδὲν ἀνιαρὸν ἡγήσῃ. Αγ. πῶς τοῦτο φῂς τὸ μὴ ἀλγεῖν μαστιγούμενον; *Merc.* Ne timeas: cicur enim est. *Mercat.* Primùm quidem ô bone, cujas es? *Diog.* Omnis ego sum soli. *Mercat.* Quid ais? *Diog.* Mundi civem vides. *Mercat.* Quem verò imitaris? *Diog.* Herculem. *Mercat.* Cur igitur leoninam pellem non induis? nam baculo quidem illum refers. *Diog.* Hoc palliolum leoninæ pellis loco mihi est, & quemadmodum ipse, adversùs voluptates pugno non jussus sed sponte mea, cum vitam repurgare constituerim. *Mercat.* Euge, quàm præclarum institutum. Sed quid te potissimùm scire dicamus? aut quam artem nosti? *Diog.* Liberos homines facio, & medeor affectibus. In summa veritatis, & audaciæ in loquendo propheta esse volo. *Mercat.* Age Propheta si te emero, qua re me exercebis? *Diog.* Primùm ubi te accepero, & deliciis exuero, inque egestatem concluſero, te palliolo amiciam: deinde ad labores compellam: tum humi dormire, aquam bibere, & iis rebus quæ casu offeruntur, vesci faciam. Quòd si pecunias habes, meo consilio, eas in mare projicies: nuptias, liberos, patriamque non curabis: sed tibi nugæ erunt hæc omnia: & relicta domo paterna, specum, aut desertam turriculam, aut dolium inhabitabis: plena lupinis, & opistographis libris pera tibi erit. Hoc modo instructus, magno illo rege feliciorem te prædicabis. Si autem vapules, aut torqueris ab aliquo, nihil horum molestum esse putabis. *Mercat.* Quid dicis? num cæsus non dolebo? Ne-

1 Τὸν Ἡρακλέα] Cynici in tutela Herculis. Id. Lapithis, dixi alibi. *Bourd.*
2 Ἐκκαθαίρων τὸν βίον] Sic Dial. Hercul. & Æscul. *Idem.*

ὁ γὰρ χαλάνης, ἢ κεφαλὴν τὸ δέρμα περιεσόλημαι. Dio. τὸ Εὐριπίδειον σκέψαι ζηλώσεις, μικρὸν σκαλλάξας. Aga. τὸ ποῖον; Dio. ἡ φρὴν σοι ἀλγήσῃ, ἡ δ' γλῶσσα ἔσῃ ἀνάλγητος. ἃ δ' μάλιστα δεῖ σωφρονεῖν, ταῦτά ἐστιν. ἵταμὸν χρὴ εἶναι, καὶ θρασὺν, καὶ λοιδορεῖσθαι πᾶσιν ἐξῆς, καὶ βατιλεύσι, καὶ ἰδιώταις. ὅταν γὰρ ἀποδλέψωντάσι, καὶ αὐθρεῖον ὑπολήψονται. βαρὺ χαρακτὴρ δ' ἡ φωνὴ ἔσῃ, καὶ ἀπηχὲς τὸ φθέγμα, καὶ ἀτεχνῶς ὁμοῖον κυνί. καὶ σωσικὸν δ' σύντομμόν, καὶ βαδίσμα, τοιοῦτον σωσώπῳ πρέπον. καὶ ὅλως, θηριώδη τὰ πάντα, καὶ ἀγρία. αἰδὼς δ', καὶ ἐπιείκεια, καὶ μετριότης, ἀπίστω, καὶ τὸ ἐρυθριᾶν λάθοιμι δ' σωσώπου παντελῶς. δίκης δ' τὰ πολυανθρωπότατα τῶν χωρίων. καὶ σὺ αὐτοῖς τούτοις μόνον, καὶ ἀκηνιώντων εἶναι δέλε, μὴ φίλει, μὴ ξένει σωσιέμενον. καταλύσις γὰρ τὰ τοιαῦτα τῆς ἀρχῆς. σὺ δ' ψῆφ δ' πάντων, ἃ μηδ' ἰδίᾳ ποιήσειεν ἂν τις θαρρῶν, ποίει. καὶ τὴν ἀφροδισίων αἰρὲ τὰ μαλοιότατα. καὶ πλὴν, ἢν σοι δοκῇ, πολυπόδια ὠμὰ, ἢ σηπίαν φαγὼν, ἀπόθανε. ταύτην σοι τὴν δύσμοιραν σωζηγέμην. Aga. ἄπαγε. μιαρὰ γὰρ, καὶ σὺν ἀνθρώπινα λέγεις. Dio. ἀλλὰ ῥᾴστα μ' ὠθεῖν, καὶ πᾶσιν σύμφορα μεμελῆσθαι. ὁ γάρ σοι δεινὸς παιδείας, καὶ λόγων, καὶ λήρων, ἀλλ' ἐπίτομος αὕτη σοι σωσὸς δέξασθαι ὁδός. καὶ ἰδιώτης γὰρ ἂν ᾖς, ἤτοι σκυτοδέψης, ἢ ταριχοπώλης, ἢ τέκτων. ἢ τραπεζίτης, ὅδὲν σε κωλύσῃ θαυμάσιον εἶναι. ἢν μόνον ἡ ἀναίδεια καὶ τὸ θράσος πυρῇ, καὶ λοιδορεῖσθαι καλῶς σκεμάθῃς. Aga.

Neque enim teſtudinis, aut carabi cutem circumfero. *Diog.* Illud Euripidis imitabere: paucis immutatis: *Mercat.* Quale illud eſt? *Diog.* Dolente mente, lingua ſit dolens nihil. Hæc verò in primis adeſſe tibi neceſſe eſt. Oportet ut ſis impudens, & audax, & omnibus ſine delectu, tam regibus, quàm privatis maledicas. Ita enim fiet ut omnes in te oculos conjiciant, teque fortem eſſe exiſtiment. Barbara quoque vox, & ſonitus abſonus, ac planè ſimilis ſit canino. Intentus ſit vultus: & greſſus, qui talem vultum deceat: in ſumma, beluini & agreſtes ſint mores omnes: abſint autem verecundia, æquitas, & modeſtia: erubeſcendi etiam facilitatem de facie prorſus abſtergas: loca hominibus frequentiſſima quæras, & in his ſolus, & ſine ullo commercio eſſe velis, neque amicum, neque hoſpitem adeundo. Nam res iſtiuſmodi hoc imperium diſſolverent. In conſpectu verò omnium ea facias, quæ ne privatim quidem quiſpiam alius facere auſit, & venerem maximè ridiculam eligas. Denique ſi tibi videtur, crudo polypo, vel ſepia devorata mortem oppetas. Hæc eſt illa fœlicitas, quam tibi conciliamus. *Mercat.* Apage, ſceleſta enim & inhumana dicis. *Diog.* Sed, heuſtu, ſanè facillima, & quæ quis nullo negocio aſſequatur. Neque enim ad gloriam conſequendam tibi opus erit eruditione, orationibus, ac nugis. Verùm compendiaria ad illam via eſt. Nam etſi plebejus fueris, ſive coriarius, ſive ſalſamentarius, aut faber, aut numularius: nihil tamen vetat quo minùs ſis admirationi, ſi modò adſit impudentia, & audacia, & conviciari egregiè didiceris. *Mercat.*

Ad

ωθὲς ταῦτα μὲ ἃ δέομαι σου. ταύτης σὺ ἂν ἴσως. ἢ κηπουρὸς σὺ κομᾷ γήσιε. καὶ ταῦτα. ἂν ἐθέλῃσι ἀποδόσθαι ὑτοσὶ τὸ μίσυον δυ' ὀβολῶν. Ερ. ἴχε λαβέν. καὶ γὰρ ἄσμενοι ἀπαλλαξόμεθα, συνοχλοῦντος αὐτοῦ, καὶ βοῶντος, καὶ ἅπαντας ἀπειλητικῶς ὑβρίζοντος, καὶ ἀηδοῦντος ἡμᾶς. Ζ. ἄκουε ἡλίκ' ἐ κυρίωτον, ἐ σὺ τῇ πορφυρίδι, ἐ ἐστεφανωμένον. Ερ. ἄγε δὴ τοσοῦτος πᾶς. πολυτελὴς τὸ χρῆμα, καὶ πλουσίου δεόμενον. βίος ὅτος, ἡδύς. βίος τρισμακάριος. τίς ἐπιθυμεῖ τρυφῆς; τίς ἀνεῖται ἐ λαμπάδα; Αγ. ἐλθὲ σὺ, καὶ λέγε ἃ σοὶ εἰδὼς τυγχάνεις. ἀνησόμην γάρ σε, ἢν ὠφέλιμος ᾖς. Ερ. μὴ συνόχλει αὐτὸν ὦ βέλτιστε, μηδ' ἀνάκρινε. μεθύει γάρ. ὥστε σὸν ἂν λαπερέναι τοσι, τὴν γλῶτταν ὡς ὁρᾷς διολισθαίνουσαν. Αγ. καὶ τίς ἂν σὺ φρονῶν, πείσαιτο διεφθαρμένου ὕτω ἐ ἀκόλαστον ἀνδράποδον; ὅσων ἔ ἐπὶ ζημίᾳ μύραν. ὡς ἔ, σφαλερὸν βαδίζει, καὶ παραφορὸν. ἀλλὰ κἂν σὺ ὦ Ἑρμῆ, λέγε ὁπόσου ὠνήσιν αὐτόν, καὶ ἃ μεπιὼν τυγχάνει. Ερ. τὸ μὲν ὅλον; συμβιῶναι δεξιὸς, καὶ συμπιεῖν ἡδέως, καὶ κωμάσαι μετ' αὐλητρίδος ἐπιτηδείως ἐρωτὶ ἐ ἀσώτῳ διαπρᾶξαι. τἄλλα ἔ, πεμμάτων ἐπιστήμων ἐ ὀψοποιὸς ἐμπειρότατος, καὶ ὅλως, σοφιστὴς ἡδυπαθείας. ἐπαιδεύθη μὲν ἐν Ἀθήναις. ἐδούλευσε ἔ ὡνεῖ Σικελίαν τοῖς τυράννοις, καὶ σφόδρα ἐνδεκίμη παρ' αὐτοῖς. τὸ ἔ κεφάλαιον τ' ἀθανασίας, ἅπαντων καταφρονεῖν, ἅπασι χρῆσθαι, παίζοντα εἰρωνίζεσθαι τὴν ἡδονήν. Αγ. ὥρα σοι ἄκουε ὠνεῖσθαι τὸν πλουσίον τοῦτον, ἐ πολυχρήματον. ἐγὼ ἔ, σὸν ἐπιτη-

Ad hæc non indigeo tua operaforsan autem nauta, vel hortulanus per occasionem fieri posses: idque si velit iste duobus ad summum obolis te vendere. *Merc.* Eum accipe. Nam ab eo libenter liberabimur, cùm nos clamoribus obtundat, prorsusque omnes contumeliis & maledictis lacessat. *Iup.* Alium accerse, purpuratum illum & coronatum Cyrenæum. *Merc.* Agite, animum advortite omnes. Hæc res sumptuosa est, & divitibus indiget. Vita hæc jucunda, vita ter beata est. Quis cupit delicias? quis mollissimum emet? *Mercat.* Accede tu, & dic quid noris. Emam enim te, si utilis fueris. *Merc.* Ne obturba ipsum, ô bone, neque interroga: ebrius enim est. Itaque non poterit tibi respondere, lingua, ut vides, titubans. *Mercat.* Equis mentis compos, emat tam corruptum & immodestum mancipium? quot unguenta olet, quàm lubrico, & errabundo gressu incedit! Sed dic Mercuri quibus artibus sit præditus, & quænam tractare soleat. *Merc.* In summa convivator est, & compotor egregius: & ad lascivas saltationes una cum tibicina exercendas, amatori, & perdito cuipiam hero idoneus. Cæterùm parandorum bellariorum gnarus est, & in adornandis eduliis exercitatissimus: breviter voluptatis artifex est. Institutus autem est Athenis, & Siciliæ tyrannis servivit, apud quos in magno precio fuit. Summa verò propositi ipsius est, omnia contemnere, omnibus rebus uti, undique voluptatem conquirere. *Mercat.* Tempus est ut aliquem ex divitibus, & pecuniosis istis circunspiciendo quæras. Ego enim emen-

δι(ος) ἱλαρὸν ὠνεῖσθαι βίον. Ερ. ἄπρακτ(ος) ἔοικεν ὁ Ζεὺς ἡμῖν μενεῖν. Ζ. μεπάφησον. ἄλλον παρέμαγε. μᾶλλον δὲ τὼ δύο τούτω, τὸν γελᾶντα, τὸν Ἀβδηρίτην, καὶ τὸν κλαίοντα, τὸν ἐξ Ἐφέσου. ἅμα γὰρ αὐτὼ πιπρᾶσθαι βούλεσθον. Ερ. κατίωμεν εἰς τὸ μέσον. τὼ ἀρίστω βίω καλῶ. τὼ σοφωτάτω πάντων ἀποκηρύττομαι. Αγ. ὦ Ζεῦ τῆς εὐπρεπείας. ὁ μὲν, ὁ ἀφελέσθαι γελῶν, οὐδὲν, οἶμαι ἔοικε πιπράσειν. δακρύει γὰρ τοπαρὸν πᾶν. τί τοῦτ' ὦ βέλ(τιστ)ε; τί γελᾷς; Δημόκριτ(ος). ἰωτᾶς; ὅτι μὲν γελοῖα πάντα δοκεῖ τὰ πρήγματα ὑμῖν, καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς. Αγ. πῶς λέγεις; καταγελᾷς ἡμῶν ἁπάντων, καὶ παρ' οὐδὲν τίθεσθε τὰ ἡμέτερα πράγματα; Δημ. οὐδὲν ἔχθ. παιδιὰν γὰρ τὸ παράπαν οὐδέν. κενὰ δὲ τὰ πάντα, καὶ ἄτομοι φορὴ, καὶ ἀπειρία. Αγ. ἤμεινον, ἀλλὰ σὺ κενὸς ὡς ἀληθῶς, καὶ ἄπειρ(ος). ὦ τῆς ὑβρεως, ὁ πανοῦργε γελῶν; σὺ δὲ τί κλαίεις ὦ βέλτιστε; πολὺ γὰρ οἶμαι κρεῖττον σοὶ τἀφοσλαλεῖν. Ηρακλεί(τος). ἠλέημαι γὰρ ὦ ξένε τὰ ἀνθρώπινα πρήγματα οἰζυρά, καὶ δακρυώδεα, καὶ οὐδὲν αὐτέων, ὅτι μὴ ἐπικήρεον. τῷ, δὴ οἰκτείρω τι σφέας, καὶ οὐδενίζω. τὰ μὲν παρεόντα, ὁ δοκέω μεγάλα. τὰ δ' ὑστερον ἐσόμενα, πάμπαν ἀνιηρά. λέγω δὲ τὰς ἐκπυρώσιας, καὶ τὸν ὅλον συμφορμόν. τοῦτ' οὐδενίζω. ὅτι ἐμπεδὸν οὐδὲν, ἀλλάκις εἰς κυκεῶνα πάντα συνελίσσεται, καὶ ἔστι τοιοῦτο [1] πρῆγμα, ἀπρηξίη. γνῶσις, ἀγνωσίη. μέγα, μικρὸν. ἄνω, κάτω, εὐμεταβόλως, καὶ ἀ-

dæ hilari vitæ non sum idoneus. *Merc.* Iste, ô Iupiter, quantum apparet, inemptus nobis manebit. *Iup.* Amove illum, aliumque adduc: ac potiùs duos istos, scilicet ridentem illum Abderitam, & flentem illum Ephesium: simul enim vendi volunt. *Merc.* Descendite in medium. Vitas optimas vendo, omnium sapientissimos proclamo. *Mercat.* O rem contrariam Iupiter. Ille quidem perpetuò ridet: hic aliquem videtur lugere: omnino enim plorat. Heus tu, quid hoc sibi vult, quid rides? *Democ.* Interrogas? quoniam ridicula videntur omnia quæ facitis, ac vos ipsi, *Mercat.* Quid ais? nos omnes irrides, resque nostras nihili facis? *Democ.* Sic est. serium enim nihil ipsis inest, sed inania sunt omnia quæ facitis, & atomorum concursio, & infinitio. *Mercat.* Nequaquam, imò tu vanus es revera, & imperitus. O contumeliam! non desines ridere? Tu verò quid fles, ô optime? nam tecum colloqui longè, ut puto, melius fuerit. *Heracl.* Existimo enim ô hospes, calamitosas & flebiles esse res humanas, nihilque ex illis non esse fato obnoxium: eas idcirco miseror, & lamentor. Præsentia autem magni non facio: futura verò planè ærumnosa fore puto: conflagrationes dico, mundique totius calamitatem: ista sunt quæ ego deploro: quodque nihil stabile est: sed omnia in cyceonem quodammodo convoluntur: tum quod eadem res delectat, & offendit, estque cognitio, ignoratio, magnum, parvum: sursum, deorsum feruntur omnia, per-

[1] Τόσμος ἀπρηξίη] Sic χαιρὸς ἄκαιρος, ἄσοφος σοφία, ἀσυζυγία συζυγία, & mille simil. *Bourd.*

[1] Πα-

μεδέμμα ἐν τῇ ℰ αἰῶνι παιδίῃ. Αγ. τί γὰρ ὁ αἰὼν ἐστί; Ηερ. παῖς, παίζων, ποσθίων, ἀλφεσίβοιος. Αγ. τί δαὶ οἱ ἄνθρωποι; Ηερ. θεοὶ θνητοί. Αγ. τί δαὶ οἱ θεοί; Ηερ. ἄνθρωποι ἀθάνατοι. Αγ. αἰνίγματα λέγεις ὦ ἄτ☉, ἢ γεάφυς σιωπᾷς; ἀτιχνῶς γὰρ ὥσπερ ὁ Λοξίας, οὐδὲν ἀποσαφεῖς. Ηερ. οὐδὲν γάρ μοι μέλῃ ὑμέων. Αγ. τοιγαρὺν οὐδὲ ὠνήσεταί σε τις οὐ φροντών. Ηερ. ἐγὼ δὲ κέλομαι πᾶσιν ἡδέως οἰμώζειν, τοῖσιν ὠνεομένοισι, καὶ τοῖσιν οὐκ ὠνεομένοισι. Αγ. τυτί τὸ κακὸν ὁ πόρνα μιλαγχολίας ἐστὶν, ὑσὶ ἴπεργ ἔχωμι αὐτῶν ὠνήσομαι. Ερ. ἀπέρακλοι κ᾽ ὅτοι μίνωσιν. Ζ. ἄλλον ἀποκήρυττε. Ερ. βάλε τ᾽ ἀθλιώτατον ἐκεῖνον, τ᾽ ἐμύλου; Ζ. πάνυ μὲν ὖν. Ερ. δοῦ᾽ ἐλθὲ σύ. βάσον ἀγαθὸν, καὶ σωφρονὸν ἀποκηρύττομεν. τίς ὠνεῖται τ᾽ ἱερώτατον; Αγ. εἰπέ μοι, τί μάλιστα εἰδὼς πυγχάνεις; Σωκρά τ ης. παιδεραστὴς εἰμι, καὶ σοφὸς τὰ ἐρωτικά. Αγ. πῶς ὖν ἐγὼ πείσομαί σε; παιδαγωγὸν γὰρ ἰδιόμαν, τὸ παιδὶ καλῷ ὄντα μοι. Σω. τίς δ᾽ ἂν ἐπιτηδειότερ☉ ἐμοῦ γένοιτο συνεῖναι καλῷ; καὶ γὰρ ὑ τ᾽ σωφρόνων ἐραστὴς εἰμι, τῶν ψυχῶν δὲ ἠγοῦμαι καλλίω. ἀμέλᾳ, κἂν τοῦτ᾽ ταὐτὸν ἐμοὶ πρόπον μοι καλλιέωνται, ἀκόσῃ αὐτὸν λεγόντων μηδὲν τῶν ἐμοῦ δεινὸν παθεῖν. Αγ. ἄπιστα λέγεις, τὸ παιδεραστὴν ὄντα, μὴ πέρα τ᾽ ψυχῆς τι πολυπραγμονεῖν. καὶ ταῦτα, ὑπ᾽ ἐξουσίας, ἐν τῷ

perque vices in hoc ſæculi ludo mutantur. *Mercat.* Quidnam eſt ſæculum? *Heracl.* Puer ludens, ludens talis, contendens. *Mercat.* Quid verò homines ſunt? *Heracl.* Mortales Dii. *Mercat.* Quid verò Dii? *Heracl.* Immortales homines. *Mercat.* Heus tu ænigmata dicis, an griphos componis? planè enim tanquam Apollo, nihil explicas. *Heracl.* Quia nihil vos curo. *Mercat.* Itaque neque quiſquam mentis compos te eſt empturus. *Heracl.* At ego omnes à pueris plorare jubeo, tam eos qui me emunt, quàm qui non emunt. *Mercat.* Hoc malum ab inſania non diſtat: neutrum horum emam. *Merc.* Inempti etiam hi manent. *Iup.* Alium proclama. *Merc.* Vis-ne facundum illum Athenienſem? *Iup.* Maximè. *Merc.* Accede tu. Vitam bonam & prudentem proclamamus, quis emet ſanctiſſimum hominem? *Mercat.* Dic mihi, quam potiſſimum artem noſti? *Soc.* Pæderaſtes ſum, & in rebus quæ ad amorem ſpectant prudens. *Mercat.* Qui ergo te emam? etenim opus habeo pædagogo, cùm mihi ſit puer egregius. *Soc.* At quis magis me idoneus eſſe queat, qui cum egregio puero verſetur? etenim non ſum amator corporum: animam enim formoſam eſſe duco: & quanquam ſub eodem palliolo decumbunt, dicentes illos audies, à me nihil grave perpeti. *Mercat.* Incredibilia dicis, eum qui ſit pæderaſtes, nihil præter animam curare, præſertim cùm jacendi ſub eadem veſte

1 Παιδεραστὴς] Tangunt τὰ ἐρωτικὰ Socratis Athen. Ariſtæn. Ariſtoph. & alii quos recenſet clariſſ. præſes I. Savar. ad Sido. Ego ad Petron. ubi interpretor illud ſequens τὸν ταυτὸν ἐμάτιον. Contra tamen multi, quos profert Ioſ. Merc. ad Ariſtæn. *Bourd.*

1 Τὰς

αὐτῷ ἰμάτιον κεκλεμμένον. Σω. καὶ μὰ μὰ ὀμνύω γέ σοι τὸν κύνα, καὶ τὴν πλάτανον ὅτι ταῦτ' ἐγὼ ἔλαβον. Αγ. Ἡράκλεις τῆς ἀτοπίας τῶν θεῶν. Σω. τί σὺ λέγεις; οὐ δοκεῖ σοι ὁ κύων εἶναι θεός; οὐχ ὁρᾷς τὸν Ἄνουβιν ὁπόσος, καὶ τὸν Σείριον ὁπόσος, καὶ τὸν ἐν τοῖς κάτω Κέρβερον; Αγ. οὐ λέγεις. ἐγὼ γὰρ ἠμαρτηκὼς ἂν εἴην. ἀλλὰ τίνα βιοῖς τὸν τρόπον; Σω. οἰκῶ μὲν ἐμαυτοῦ πόλιν ἀνεπλάσας, χρῶμαι δὲ πολιτείᾳ ξένῃ, καὶ νόμοις νομίζω τοῖς ἐμοῖς. Αγ. ἂν ἐθελήσῃς ἀκοῦσαί τι δογμάτων. Σω. ἄκουε δὴ τοῦ μίσους, ὃ ἐγὼ τῶν γυναικῶν μοι δοκεῖ. δοκεῖ μηδεμίαν αὐτῶν, μηδενὸς εἶναι μᾶλλον, παντὶ δὲ μετεῖναι τοῦ βαλομένου δὲ γάμου. Αγ. τί τοῦτο φῄς; ἀνηρῆσθαι τοὺς ἐκεῖ μοιχείας νόμους; Σω. νὴ Δία, καὶ ἁπλῶς γε πᾶσαν τὴν ἐκεῖ τοιαύτην μικρολογίαν. Αγ. τί δ' ἐκεῖ τῶν ἐνταῦθα παίδων σοι δοκεῖ; Σω. καὶ ὅτι ἐσόμενοι τοῖς ἀρίστοις ἄλλοι φιλῆσαι λαμπρότατοι, καὶ γεγενημένοι ἐρασταί. Αγ. βαβαὶ τῆς φιλοδοξίας. τῆς δὲ σοφίας, τί σοι τὸ κεφάλαιον; Σω. αἱ ἰδέαι, καὶ πάντ' ἔστιν ἐκεῖ τὰ παραδείγματα. ὁπόσα γὰρ δὴ ὁρᾷς, τὴν γῆν, ταύτης τὰ ὄρη, τὴν θάλατταν, ἁπάντων τούτων εἰκόνες ἀφανεῖς ἑστᾶσιν ἔξω τοῦ ὅλου. Αγ. ἆρ' ἐστᾶσιν; Σω. ὀδαμοῦ. εἰ γάρ που εἶεν, οὐκ ἂν εἶεν. Αγ. οὐχ ὁρῶ πῇ θ', ἃ σὺ λέγεις τὰ παραδείγματα. Σω. εἰκότως. τυφλὸς γὰρ εἶ τὴν ψυχήν τὸ ὀφθαλμόν. ἐγὼ δὲ, πάντων ὁρῶ εἰκόνας, καὶ σὲ ἀφανῆ, καὶ ἐμὲ ἄλλον. καὶ ὅλως, διπλᾶ πάντα. Αγ. τοιαῦτ' οὐκοῦν, εἰ

veſte fiat copia. *Soc.* Atqui per canem, & platanum, rem ſic habere, juro. *Mercat.* Hercle, quanta abſurditas Deorum! *Soc.* Quid tu dicis? non videtur tibi canis eſſe Deus? Nonne vides quantus ſit in Ægypto Anubis, in cœlo Sirius, apud inferos Cerberus? *Mercat.* Rectè dicis: ego verò peccavi: verùm quod vitæ genus inſiſtis? *Soc.* Mihi ipſi civitatem quandam extruxi quam incolo: peregrina autem politia utor, meaſque leges præſcribo. *Mercat.* Vnum aliquod ex tuis dogmatibus audire velim. *Soc.* Audi ergo maximum illud, quo ſententiam meam de uxoribus propono. Cenſeo nullam debere cujuſquam eſſe propriam, ſed ad quemvis accedere qui nuptias ejus appetat. *Mercat.* Quid ais? ſunt ne abrogandæ leges de adulterio? *Soc.* Ita per Iovem, utque uno verbo dicam, reliquæ omnes nugæ ea de re conſtitutæ. *Mercat.* Quid verò tibi de pueris jam maturis videtur? *Soc.* Et hi optimatibus, qui præclari aliquid geſſerunt, præmium erunt, ut eos ament. *Mercat.* Papæ quanta benevoli animi largitio? ſed quæ tuæ ſapientiæ eſt ſumma? *Soc.* Ideæ, & eorum quæ exiſtunt paradigmata. Nam quæcunque vides, terram, quæ ſupra terram ſunt, cœlum, mare, omnes horum imagines obſcuræ extra univerſitatem exiſtunt. *Mercat.* Vbi autem exiſtunt? *Soc.* Nullibi: nam ſi alicubi eſſent, non eſſent. *Mercat.* Hæc quæ dicis paradigmata non video. *Soc.* Meritò: cæcus enim eſt tibi animæ oculus. Ego autem omnium rerum video imagines, & te latentem, & me alium: in ſumma, duplicia video omnia. *Mercat.* Ergo emendus es, ſapiens

cùm

σφὸς, καὶ ὀξυδερκὴς ὡς ὢν. φέρ' ἴδω τί καὶ πρᾶξείς με ὑπὲρ αὐτῆ σό. Ερ. δὸς δύο τάλαντα. Αγο. ὠνησάμην ὅσου φῄς. τἀργύριον μόνον ἐς αὖθις κρεμάσαλω. Ερ. τί οὖν σοι τοῦτο μέλει; Αγο. Δίων συρρακούσιος. Ερ. ἄγε λαβὼν ἀγαθῇ τύχῃ. τὸ ἐπιχείρημα σὺ ἤδη κράτει. τίς ἀντέστη τοῦτον; ἔστι μὲν τῶ γελῶντος εἰσίνω μαθητὴς, καὶ τῶ μεθύοντος, ὡς μικρῷ σοφώτερα ἀπεκρινάμην. ἐν ᾧ πλέον οἶδεν αὐτῶν, παρῆσαν αὐτοῖς ἥδιον τυγχάνω. τὰ δὲ ἄλλα, ἡδύς, καὶ λιχνείας φίλος. Αγο. τίς ἡ τιμή; Ερ. δυοῖν μναῖν. Αγο. λάμβανε. τὸ δεῖνα δὲ ὅπως ἴδω, τίνι χαίρει τῶν ὀδοντοφύτων; Ερ. τὰ γλυκέα σπεῖρον, καὶ μελιτοῦτα. καὶ μάλιστα [1] τὰς ἰχάδας. Αγο. χαλεπὸν μὲν δόξεν. [2] ὠνήσομαι γὰρ αὐτῷ παλάθας τῶν καρικῶν. Ζ. ἄλλον κάλει. τὸ [3] εὖ χεῖρ κυρίας σπεῖρον, τὸ σκυθρωπὸν, τὸ λαὸ τὸ σοβᾶς. Ερ. εὖ λέγεις. ἐσὶ-

cùm-sis, & acutè cernas. Age videam quid tu à me pro ipso exigas. *Merc.* Da duo talenta. *Mercat.* Emi quanti dixisti : pecuniam verò in posterum numerabo. *Merc.* Quodnam igitur tibi nomen est? *Mercat.* Dion Syracusius. *Merc.* Age, quod fœlix, faustumque sit, accipe eum. Te jam voco Epicure. Quis hunc emet? Et risoris discipulus, Item illius ebrii, quos paulò ante proclamabamus. Vnius autem rei cognitione vincit ipsos, quatenus magis est impius. Cæterùm suavis est, & gulæ amans. *Mercat.* Quo precio venditur? *Merc.* Duabus minis. *Mercat.* Accipe. Verùm ut hoc quoque sciam, quibus delectatur eduliis? *Merc.* Dulcia edit, & mellita, maximè verò ficus. *Mercat.* Bene se res habet: emam enim ipsi caricarum massas. *Iup.* Alium accerse : illum videlicet ad vivum detonsum, severoque vultu Stoicum. *Merc.* Rectè dicis : videtur

1 Τὰς ἰχάδας] Ἰχάδας ἢ παλάθας ἢ καρικῶν ἢ τὰ γλυκέα ἢ μελιτώδη potissimum cupiebant, ipsè passim Dial. seq. & aliis passim Athen. *Bourd.*

2 Ὠνήσομαι γὰρ αὐτῷ παλάθας τῶν καρικῶν] Sic vertit interpres, male. Nam si scriptum invenerat καρυκῶν, debebat emendare & legere καρικῶν, & vertere *massas Caricarum*, seu *ficuum è Caria*. Nam & παλάθη teste Eustathio est τῶν καρικῶν ὀπτοπλακοῦς, quod Gallice dicimus *un cabas de figues* : & de ficubus hoc loco agitur, nam dixerat τὰ γλυκέα σπεῖρον & μάλιστα τὰς ἰχάδας, & infra in Reviviscentibus παλάθιον ἰχάδων dicit. At Caryca fuit intritum quoddam vel condimentum ex sanguine aliis rebus admixto factum, de quo nulla hic mentio : ficus vero è Rhodo & Cauno Caricis urbibus passim distrahebantur, & in Italiam usque portabantur, ut patet ex M. Crassi historia apud Ciceronem lib. 7 de divinatione. *Cum M. Crassus exercitum Brundisii imponeret, quidam in portu Caricas Cauno advectas vendens Cauna has clamitabat.* Sic & Chelidoniæ ficus à Chelidoniis insulis non longè à Cariæ littore sic dictæ. Ergo totus ille tractus Cariæ à Rhodo usque ad Chelidonias ficubus abundabat. Ideo & viliori pretio distrahebantur, & utiliores ad mancipia pascenda quod hic spectat emptor Diogenis. De ficubus autem è Rhodo, Cauno, & Chelidoniis vide Athenæum lib. 3 cap. 3. Plura possem congerere, sed hæc credo sufficiunt ad firmandam lectionem καρικῶν. Palm.

3 Εὖ χεῖρ κυρίας σπεῖρον] *Detonsum.* Mirum est interpretes in his omnibus dialog. hac in re peccasse, dico postea. Angl. ἐν χεῖρ κυρίας ὂν. Bourd.

1 Mer-

καὶ σὲ ὃν πολύ γε πλῆθος αὐτὸν προσμένειν τὸ τοῦ τῶν ἀγορῶν ἀπαντήσοντα. αὐτῷ τῷ ἀριστῷ πωλῶ. τὸ βίον τὸ πλειόπαιζον. τίς πώποτε μόνον εἰδίναι ἤλιε; Αγο. πῶς τοῦτο φῄς; Ερ. ὅτι μόνος ἐστὶ σοφός. μόνος καλός. μόνος δίκαιος. ἀνδρεῖος. βασιλεύς. ῥήτωρ. πλούσιος. νομοθέτης. καὶ τἄλλα, ὁπόσα ἐστίν. Ερ. ὑκῦν ὦ γαῖε, καὶ μάγειρος μόνος, καὶ νὴ Δία γε σκυτοδέψης, καὶ τέκτων, καὶ τὰ τοιαῦτα. Ερ. ἔοικεν. Αγο. ἤλιε ὦ γαῖε, καὶ λέγε ὡς τὸν ὠνητὴν ἐμὲ ποιῇς ἂς εἶ, καὶ ὁποῖόν τινα σὲ ἄχθη πεπρασκόμενον, καὶ δοῦλον ὄντα. Χρύσιππος. εὐδαιμῶς. ὃ γὰρ ἐφ' ἡμῖν ταῦτά ἐστι, ὅσα δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν, ἀδιάφορα εἶναι συμβέβηκεν. Αγο. ὃ [1] μαινόμενον ἢ λέγεις. Χρυ. τί φῄς, ὃ μαίνῃ ὅτι τῶν τοιούτων τὰ μὲν, ἐπὶ προηγμένοις, τὰ δὲ ἐμπαλιν ἀποπροηγμένα. Αγο. ὑδὲ νῦν μαίνομαι. Χρυ. εἰκότως. ὃ γὰρ εἰ συνήθης τοῖς ἡμετέροις ὀνόμασιν, ὑδὲ καλλιπλικὴν φαντασίαν ἔχεις. ὁδὲ ἀπαιδεύτως ὁ τὴν λογικὴν θεωρίαν ἐκμαθὼν ὃ μόνον τοῦτ' εἰδὼς, ἀλλὰ καὶ συμβαίνοντα, καὶ προσυμβαίνοντα, ὁποῖα, καὶ ὁπόσων ἀλλήλων διαφέρει. Αγο. ὦ τῆς φιλοσοφίας, μὴ φθονήσῃς καὶ τοῦτο εἰπεῖν ὅ, τι συμβαίνει, καὶ τί προσυμβαίνει. καὶ γὰρ σὺν οἶδ' ὅπως ἐπλήγην τινὰ τῷ ῥυθμῷ τῶν ὀνομάτων. Χρυ. ἀλλ' ὑδεὶς φθονῶ. ἰὼ χαίρ τις χωλὸς ὢν, αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ χωλῷ ποδὶ προσπλαίσας λίθῳ, τραῦμα ἐξ ἀφανοῦς λάβῃ, ὁ τοιοῦτος εἰ μὲν δὴπου σύμβαιμε τὴν χωλείαν, τὸ τραῦμα δ', tur enim magna multitudo, quæ ad forum accurrit, illum expectare. Ipsam virtutem vendo, vitam perfectissimam. Quis vult omnia scire solus? *Mercat.* Quid istud est quod dicis? *Merc.* Quòd solus hic sapiens est, solus pulcher, solus justus, fortis, rex, rhetor, dives, legislator, & alia quotquot sunt. *Mercat.* Num, ô bone, solus etiam coquus est, & coriarius, & faber, & similia? *Merc.* Sic videtur. *Mercat.* Accede ô bone, & dic mihi tuo emptori, qualisnam sis, ac primùm an doleas quòd venderis, & servis. *Chry.* Nequaquam: neque enim in nobis hæc sunt: quæcunque verò in nobis non sunt, ista indifferentia esse solent. *Mercat.* Non intelligo quid dicas. *Chry.* Quid ais? non intelligis quòd horum quædam sunt prælata, quædam non prælata. *Mercat.* Ne nunc quidem intelligo. *Chry.* Meritò quidem, neque enim assuetus es vocabulis nostris: neque imaginationem habes quæ facilè apprehendat. Verùm studiosus dialecticæ contemplationis, non hæc tantùm novit, verùm etiam qualiter, & quantum accidens, & præter accidens inter se differant. *Mercat.* Per Philosophiam quæso, ne invideas explicare, quidnam sit accidens, & præter accidens: nescio enim quomodo vocum istarum numero perculsus sum. *Chry.* Citra invidiam dixero. Siquis claudus existat, illisoque pede claudo ad lapidem ex inopinato vulnus acceperit, is certè accidens habet claudicationem, vulnus autem præter accidens

1 Μαίνῃ ἢ λέγεις] Angl. ὅπ ἐ λεγ. sic id Cod. pro ὁποίαν ἐ ὁπόσων habet ὁποία ἐ ὁπόσα. Bourd.

1 Τῶν

δεινόμεμα συσίλαβεν. Αγο. ὦ τ ἀγχινοίας. τί δ' ἄλλο μᾶλιστα φὴς εἰδέναι; Χρυ. τ τῶν λόγων πλεκτάνας, αἷς συμποδίζω τὰς συνομιλούσας, καὶ ἀποφράττω, κ σιωπᾶν, ποιῶ, φιμῶν ἀπτχνῶς αὐτοὺς ἐπιδεεῖς. ὄνομα ἢ τῇ δυνάμεϊ ταύτῃ, ὁ ἀοίδιμος συλλογισμός. Αγο. Η ρύκλεις, ἄμαχόν τινα, καὶ βίαιον λέγεις. Χρυ. σκόπει γᾶν. ἔστι σοι παιδίον; Αγο. τί μέλλω; Χρυ. τοῦτο ὧν πως κρηπίδειλος ἁρπάσῃ, πλησίον ποταμοῦ παίζοντα ὁρῶν, κἄτα σοι ἀποδόσεως ὑπισχνεῖται αὐτό, ὧν εἴπῃς τάληθές ὅ, τι δέδρακ ἐκεῖ τ ἀποδόσεως ἕ βρέφος, τί φήσεις αὐτὸν ἐγνωκέναι; Αγο. δυσαπόκλειστον ἐρωτᾷς. ἀπρᾳῶ γάρ ἐστι τοῦτο εἰπεῖν, ἀπολάσομαι. ἀλλὰ σὺ τοῦς Διὸς ἀπεκπέμψον; ἀνάσωσαί μοι τὸ παιδίον, μὴ κ φλαῦρόν αὐτο καθαπιόν. Χρυ. θαῤῥεῖ. καὶ ἄλλα γάρ σε διδάξομαι θαυμασιώτερα. Αγο. τὰ ποῖα; Χρυ. τ ἱερέζοντα, καὶ τ κυεσδόντα, καὶ ἐπὶ πᾶσι τῷ Η λίκτρᾳ, κ τ ἐγκεκαλυμμένον. Αγο. τίνα τοῦτον τ ἐγκεκαλυμμένον, ἢ τίνα τῷ Η λίκτρᾳ λέγεις; Χρυ. Η λέκτραν μὲν σαφῶς τῷ πάνυ, τῷ Αγαμέμνονος, ἢ τὰ αὐτὰ οἶδέ τι ἄμφω, καὶ οὐκ οἶδε. περιῶντος γάρ αὐτῇ ἕ Ορέστου ἔτι ἀγνῶτος, οἶδε μὲ Ορέστην ὅτι ἀδελφὸς αὐτῆς. ὅτι ἢ ἔτος Ορέστης, ἀγνοεῖ. τ δ' αὖ ἐγκεκαλυμμένον, καὶ πάνυ θαυμαστὸν ἐπίσταται ἅμα καὶ οὐκ ἐπίσταται. Ἑστῶτος γὰρ τοῦ Ορέστου ἀγνῶτος, οἶδεν ὅτι Ορέστης ἐστὶν ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς· ὅτι δὲ ἔστι Ορέστης, ἀγνοεῖ. τὸ δὲ αὖ ἐγκεκαλυμμένον, καὶ πάνυ θαυμαστὸν dens accepit. *Mercat.* O argutiam! præterea verò quidnam potissimum scire te profiteris. *Chry.* Retia sermonum, quibus implico, & obstringo, denique tacere cogo eos qui contra me disputant, planè frænum illis obducens. Isti verò tantæ orationis vi, nomen est, Syllogismus celeberrimus. *Mercat.* Hercle fortem & inexpugnabilem syllogismum dicis. *Chry.* Vide ergo, est-ne tibi puer? *Mercat.* Quid ni? *Chry.* Si crocodilus hunc ad flumen errantem nactus rapuerit, postea verò se redditurum polliceatur, hac lege ut verum dicas quod de pueri redditione decretum est: quid illum decreviſſe dices? *Mercat.* Quæstionem rogas, ad quam respondere difficile est: dubito enim utrum dicere debeam, quo puerum recipiam. Sed tu, quæso per Iovem, respondens, incolumem puerum mihi serva, ne priùs ipsum devoret. *Chry.* Bono es animo: etenim alia magis mira te docebo. *Mercat.* Quænam sunt illa? *Chry.* Istum sermones metentem, illumque dominantem, præterea eam quæ est supra omnes. Electram, & opertum illum. *Mercat.* Quis ille opertus sermo, aut quæ electra est quam dicis? *Chry.* Electram illam dico Agamemnonis valdè celebrem, quæ eadem novit simul & non novit. Astante enim Oreste illi adhuc incognito, novit quidem Orestem suum esse fratrem, hunc verò Orestem esse ignorat. Rursus verò opertum illum, ac planè mirabilem ser-

1 Τῶν λόγων πλεκτάνας] De quibus supra diximus. Habuit Chrysipp. multas argumentationum species, ut Soritem, Mentientem, Crocodilitem, Cornutam, Electram, Ignavam, Achillem, Metentem, Dominantem, Neminem, & alias quas vel ipse Aristoteles nusquam attigit, de quibus Laërt. in Zon. Fab. c. 10. lib. 1. Themist. orat. 14. Ipse hoc Dial. *Bourd.*

1 Η'ν

τὸν ἀκούσῃ λόγον. Δύσκολον μοί, τὸν πατέρα οἶδα τὸν σαυτοῦ; Αγ. ναί. Χρυ. τί οὖν, ὦ στι παρασήσας πᾶ ἐγκεκαλυμμένον, ἔρωμαι, τοῦτον οἶσθα, τί φήσεις; Αγ. δηλαδὴ ἀγνοεῖν. Χρυ. ἀλλὰ μὴν αὐτὸς οὗτος ὦ ὁ πατήρ ὁ σός. ὥστε εἰ τοῦτον ἀγνοεῖς, δῆλον εἰ τὸν πατέρα τὸν σὸν ἀγνοῶν. Αγο. ἔοικεν. ἀλλ' ὑποκαλύψας αὐτὸν, εἴσομαι τὴν ἀλήθειαν. ὅμως σ' ἔν τί σοι τὸ σοφίας τὸ πλῆθος, ἢ τί πράξεις ἕως τὸ ἀκρόπολιν τὰ ἀρετῆς ἀφικόμενος; Χρυ. ὡδί πᾶ ἕως τὰ κατὰ φύσιν κατασχήσομαι. λέγω δὴ τὰ τοιαῦτα, ὑγίειαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐπὶ τούτοις δ' ἀνάγκη πολλὰ ἕως πονῆσαι, λιπόχροφος βιβλίοις παραθήσοντα τὸν ὄψιν, καὶ χόλια συναγείρουσα, καὶ σολοικισμῶν ἐμπιπλάμενον, καὶ ἀτόπων ῥημάτων. καὶ τὸ κεφάλαιον, ὁ δήμιος ὑγιείας σοφόν, ἵνα μὴ πρὸς ἐφεξῆς ὃν ἐλλεβόρου πίῃς. Αγο. ὑγιαίνειν σε ταῦτα, καὶ δεινῶς ἀνδρικά. τὸ δ' γνίφωνα εἶναι, καὶ τονηγλύφον, καὶ γὰρ τόδε ὁρῶ σε ἐπισοῦσα, τί φῶμεν, ἀνδρὸς ἤδη πεπωκότος τὸ ἐλλεβόρου, καὶ τελεῖν ἕως ἀρετῆς; Χρυ. ναί. μόνῳ δὲ τὸ δανείζειν πρέπει ἐν τῇ σοφῷ. ἐπεὶ γὰρ ἴδιον αὐτῷ συλλογίζεσθαι, τὸ δανείζειν δὲ, καὶ λογίζεσθαι τοὺς τόκους πολησίον εἶναι δοκεῖ δὲ συλλογίζεσθαι, μόνῳ ἂν εἴη δὲ ἀπροσδεὲς καὶ τοῦτο ἐκείνου, καὶ τοῦτο. καὶ δ' μόνοι γε ἀσφαλῶς. ὥσπερ οἱ ἄλλοι τοὺς τόκους, ἀλλὰ καὶ τοῦτων ἑτέρους τόκους λαμβάνειν. ἢ γὰρ ἀγνοεῖς ὅτι τὸ τόκου εἰμὶ, εἰσὶ

sermonem audies. Respondeo mihi. nosti-ne tuum patrem? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Quid igitur? si prope te statuerem quempiam opertum, atque interrogarem: Nosti-ne hunc? quid dicerес? *Mercat.* Scilicet, me non nosse. *Chry.* Atque hic tuus erat pater. Itaque si istum non nosti, palam est te patrem tuum non nosse. *Mercat.* Nequaquam sed si ipsum detexeris, verum novero. Sed quisnam tuæ sapientiæ est finis? aut quid facturus es, si ad virtutis fastigium perveneris? *Chry.* In his quæ natura prima sunt, versabor, dico divitias, sanitatem, & similia. Sed priùs oportet multos labores impendere, libris exiguis literis descriptis oculos admovendo, interpretationes congerendo, seque solœcismis atque absurdis vocibus implendo. In summa, te sapientem fieri fas non est, quin ter ex ordine helleborum biberis. *Mercat.* Egregia sunt ista tua, fortique viro digna. Verùm meticulosum esse fœneratorem (hoc enim tibi inesse video) num dicemus esse viri qui helleborum biberit, & justam virtutis magnitudinem attigerit? *Chry.* Maximè: solum enim sapientem fœnus exercere decet. Quandoquidem enim illius proprium est syllogismis concludere, fœnerari autem & usuras computare, atque syllogismis concludere, parum differre videntur, hoc etiam, ut & illud, soli studioso competit: nec illum simpliciter fœnus, quemadmodum alii solent, accipere decet, verùm etiam alterius quoque fœnoris fœnus. Nisi fortè ignoras fœnus aliud esse primum,

1 Η' μὴ πρῆς] De his Hellebori potionib. dixi ad Petro. *Bourd.*

1 Αγ.

πρῶτον πῆς, εἶδὲ, δεύτερος, καὶ ἐκ τούτου αὐτῶν ἐκείνου λάβγονοι. ὁρᾷς δὲ ὅπως ὁ συλλογισμὸς ὁ πρῶτος φησὶν, εἰ τὸ πρῶτον τέκνον λήψεται; καὶ τὸ δεύτερον. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ πρῶτον λήψεται, ἄρα καὶ τὸ δεύτερον. Αγρ. ἐκεῖνο καὶ μισθῶν πρὸς τὸ αὐτὸ φῶμεν, ὡς σὺ λαμβάνεις ἐπὶ τῇ σοφίᾳ τὸ δεύτερον νέον, καὶ δῆλον ὅτι μόνῳ σοι ἀπαιδεύτῳ μισθὸν ἐπὶ τῇ ἀρετῇ λήψεται; Χρυ. μανθάνεις. ἐγὼ γὰρ ἐμαυτῷ εἶνεκα λαμβάνω, ἐκ δὲ διδόντι αὐτῷ χάριν. ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὁμῶς τις ἀκροᾶτης, ὁ μὲν, ὠφελητὴς, ἐμαυτὸν μὲ ἀσκῶ εἶναι ὠφελητὴν, τὸ δὲ μαθητὴν, ἀκροᾶτην. Αγρ. καὶ μὴν τοὐναντίον ἔφης, τὸ νέον μὲν εἶναι ὠφελητὴν, σὲ δὲ τὸ μόνον πλούσιον, ἀκροᾶτην. Χρυ. σκώπτεις ὦ ἄτοπε. ἀλλ' ὅρα μή σε λάθῃ ξύσας ἀναπόδεικτον συλλογισμός. Αγρ. καὶ τί δεινὸν λάβω δῆτα βίλας; Χρυ. ἀπορία, καὶ σιωπὴ, καὶ ἀλφαβῆτου τοῦ ἀφώνου. ὦ μέγιστον, ὡς ἐγέλων σοι λιθοξοεῖν λίθον. Αγρ. πῶς λίθον; τί γὰρ Περσεύς ὦ βέλτιστε εἶναί μοι δοκεῖς. Χρυ. ὧδέ πως. ὁ λίθος σῶμα ἐστί; Αγρ. ναί. Χρυ. τί δὲ, τὸ ζῶον σῶμα; Αγρ. ναί. Χρυ. σὺ δὲ, ζῶον; Αγρ. ἴσικα γοῦν. Χρυ. λίθος ἄρα εἶ, σῶμα ὤν. Αγρ. μεθαμᾶς. ἀλλ' ἀνάλυσόν με σοφὸς ἐκ Διὸς, καὶ ἐξ ὑπαρχῆς πάλιν ἄνθρωπον. Χρυ. ἐ χαλεπὸν, ἀλλ' ἐμπαλινῳδεῖν ἀνθρώπῳ. εἰπὲ γάρ μοι, πᾶν σῶμα, ζῶον; Αγρ. ὄ. Χρυ. τί δὲ, λίθος, ζῶον; Αγρ. ὄ. Χρυ. σὺ δὲ, σῶμα εἶ; Αγρ. ναί. Χρυ. σῶμα δὲ ὤν, ζῶον εἶ; Αγρ. ναί. Χρυ.

mum, aliud ſecundum, velut quandam illius progeniem. Vides autem quid ſyllogiſmus quidam concludat. Si primum fœnus acceperit, accipiet ſecundum. Atqui primum accipiet, Ergo & ſecundum. *Mercat.* Num ergo & de mercede, quam pro ſapientiæ diſciplina à juvenibus accipis, ſimilia dicamus? & ſit manifeſtum ſolum ſtudioſum pro virtute mercedem accepturum eſſe. *Chry.* Intelligis. Certè non mea cauſa, ſed dantis gratia accipio. Cùm enim alius ſit effuſor, alius comprehenſor, me quidem ipſum, ut ſim comprehenſor, præparo, diſcipulum verò ut fiat effuſor. *Mercat.* At tu contrarium dixiſti, juvenem eſſe comprehenſorem, te verò qui ſolus dives es, effuſorem. *Chry.* Heus tu ſcommate me perſtringis. Sed vide tu ne te petam indemonſtrabili ſyllogiſmo? *Mercat.* Quid verò mali ex hoc telo accidet? *Chry.* Dubitatio, & ſilentium, mentiſque ſubverſio. Quod autem eſt maximum, ſi voluero, te celerrimè in lapidem convertam. *Mercat.* Quomodo lapidem me feceris? neque enim Perſeus, ô bone, mihi eſſe videris. *Chry.* Hoc modo. Lapis eſt corpus. *Mercat.* Certè. *Chry.* Quid verò? nonne & animal eſt corpus? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Tu verò, nonne es animal. *Mercat.* Sic videtur. *Chry.* Lapis igitur es, cùm ſis corpus. *Mercat.* Nequaquam: ſed me per Iovem ſolve, & de novo fac hominem. *Chry.* Non eſt factu difficile: quare rurſus ſis homo. Dic enim mihi. Nonne omne corpus animal eſt? *Mercat.* Non. *Chry.* An verò lapis, animal eſt? *Mercat.* Non. *Chry.* Tu verò corpus-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chry.* Corpus autem cum ſis, animal-ne es? *Mercat.* Maximè. *Chry.*

σὺκ ἄρα λίθος εἶ, ζῶόν γε ὄν. Αγο. οὖχ ἐποίησας, ὡς ἤδη μου τὰ σκέλη καθάπερ τὴ Νιόβης ἀπεψύχθη, καὶ πάγια ἦν. ἀλλὰ ἀπαιτήσω γε σέ. πόσου ὠνῇ αὐτὸν καταβαλών; Ερ. μνᾶς δώδεκα. Αγο. λαμβάνε. Ερ. μὰ τὸν Δί', οὐκ ἐάσω. Αγο. μὰ Δί', ἀλλ' ἔτοι πάντες, ὡς ὁρᾷς. Ερ. πολλοί γε, καὶ τὰς ὦμας κραταιοί. καὶ ἅμα ἀγελαῖοι καὶ λόγου ἄξιοι. Ζ. μὰ Δία τῷ. ἄλλον καλῶ. Ερ. τὸν ὠφελητικὸν αὖ φημὶ, τὸν καλὸν, τὸν τελεώτατον. ἄγε δὴ, ἀνήσασθε τὸν συνετώτατον, τὸν παῖδα ὅλως ἐπιτιμῶν. Αγο. ποῖον δέ τις ἐστί; Ερ. μέτρον. ἐπιεικῆ. ἁρμόδιον τῷ βίῳ. τὸ μέσον, διπλοῦς. [1] Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἄλλον μὲν ὁ ἔκπυθεν φαρόμβον, ἄλλον δ' ὁ ἔντοσθεν εἶναι δεῖ. ὥστε καὶ περὶ αὐτὸν, μεμνησο, τὸν μὲν, ἐσωτερικὸν, τὸν δ' ἐκτερικὸν καλεῖν. Αγο. τί δ' ἀγνοήσω μάλιστα; Ερ. τρία εἶναι τὰ ἀγαθὰ, σὺ ψυχῇ, σὺ σώματι, σὺ τοῖς ἐκτός. Αγο. ἀνθρώπινα φρονεῖ. πόσου δέ ἐστιν; Ερ. εἴκοσι μνῶν. Αγο. πολὺ λέγεις. Ερ. σὺκ ὦ μακάριε. καὶ γὰρ αὐτὸς ἔχειν τι ἀρχαῖον δοκεῖ. ὥστε σὺκ ἂν φθαίοις ὠνούμενον. ἔτι δ' εἴσῃ αὐτίκα μάλα παρ' αὐτοῦ πόσου μὲ ὁ κώνωψ βιοῖ τὸ χρῆσον, ἐφ' ὅσον δ' βάδην ἡ θάλασσα τὸν ἥλιον καταλάμπει, καὶ ὁποῖά τις ἐστὶν ἡ ψυχὴ τὸ ὀστρέου. Αγο. Ἡράκλεις τὴ ἀκριβολογίας. Ερ. τί δ', εἰ ἀκριβέστερα ἄλλα πολλὰ τούτων ἀξυδρικίσεσθε, γυνῆς

Ergo non es lapis, animal cùm sis. *Mercat.* Euge effeceras ut jam mea crura non aliter ac Niobes refrigerata & saxea facta essent. Attamen te emam. Quantum pro ipso numerabo? *Merc.* Duodecim minas. *Mercat.* Accipe. *Merc.* Solus-ne ipsum emisti? *Mercat.* Non per lovem: verùm illi omnes quos vides. *Merc.* Certè multi sunt iique validis humeris, & colligente sermone digni? *Iup.* Ne tempus teras: alium accerse. *Merc.* Te Peripateticum accerso, formosum, divitem. Agite, emite hunc prudentissimum, qui omnia omnino scit. *Mercat.* Qualisnam ille est. *Merc.* Modestus, æquus, vita bene composita: quodque maximum est, duplex. *Mercat.* Quid dicis? *Merc.* Alius quidem foris apparet, quàm intus esse videtur. Itaque si emas ipsum, memento internum hunc, externum illum appellare. *Mercat.* Quid verò potissimum novit? *Merc.* Novit triplicia esse bona, animæ scilicet, corporis, & rerum externarum. *Mercat.* Humana sapit, sed quanti venditur? *Merc.* Viginti minis. *Mercat.* Multum certè dicis. *Merc.* Nequaquam ô beate: etenim pecuniam aliquam habere ipse videtur. Itaque non nimis citò ipsum emeris. Præterea autem protinus ab eo disces quandiu vivat culex, & quàm profundè mare à sole illustretur, & qualis sit ostrearum anima. *Mercat.* Hercle quanta argutia! *Merc.* Quid si audias alia multa his acutiora, de semine,

1 Αγο. πῶς λέγεις; ἄλλον μὲν ὁ ἔκπυθεν] Excidit, aut potius male trajecta est notatio personæ Mercurii. Esse debet. Αγο. πῶς λέγεις; Ερ. ἄλλον μὲν ὁ ἔκπυθεν. Deinde ubi notata Mercurii persona, delenda est ἐ ὁ ἔντοσθεν τῇ δοκεῖ; Ερ. ὥστε καὶ περὶ αὐτὸν &c. Relege ἐ ὁ ἔντοσθεν τῇ δοκεῖ ὡς τὸ ἔν. Marc.

1 Ο τρόπος

τι πέρι, καὶ ἡρίστως, καὶ τ' ἐν παῖς μήτρας τὸ ἔμβρυον πλασθῇ; καὶ ὡς ἄνθρωπος μὲν γελαστικὸν, [1] ὄνος δὲ γελαστικὸν, οὐδὲ πεπαιδόμθον, οὐδὲ πωλοίζόμθον; Αγ. παύσασθαι φὴς, καὶ ὑπισχνῇ τὰ μαθήματα. ὥστε ἀνάμνησον αὐτὸν εἰκότως. Ερ. εἶεν. τίς λοιπὸς ἡμῖν [2] καταλείπεται; ὁ σκεπτικὸς οὗτος. σὺ ὁ πυρρίας, φασὶν, καὶ λοιδορίᾳ καὶ πάχος. ἤδη μὲ ὑπερβάλλειν οἱ πολλοὶ, καὶ ἐν ὀλίγοις ἡ πρᾶσις ἔσται. ὅμως δὲ, τίς καὶ τοῦτον ὠνεῖται; Αγ. ἔγωγε. ἀλλ' ἂν αὐτὸν εἰπὲ μοι, σὺ τί ἐπίστασαι; Φιλόσοφος. οὐδέν. Αγ. πῶς τοῦτ' ἔφησθα; Φι. ὅτι οὐδὲν ἄλως εἰναί μοι δοκεῖ. Αγ. οὐδὲ ἡμεῖς ἄρα ἐσμὲν πώς; Φι. οὐδὲ τοῦτο οἶδα. Αγ. οὐδ' ὅτι σὺ τις ὢν τυγχάνεις; Φι. πολὺ μᾶλλον ἐπὶ τούτῳ ἀγνοῶ. Αγ. ὦ τῆς λήρου. τί δαὶ σοι πρὸς ταυτὶ βάλλει; Φι. ζυγοστατῶ σὺν αὐτοῖς τοῖς λόγοις, καὶ σκοπῶ τὸ ἴσον ἀποδῶνα. καὶ ἐπειδὰν ἀκριβῶς ὁμοίως τε καὶ ἰσοσταθεῖς ἴδω, τότε δὴ ἀγνοῶ τ' ἀληθέστερον. Αγ. τῶν ἄλλων δέ, τί ἂν πρὸς ἀνθρώπους ἐμπειρῶς; Φι. τὰ μὲν ἄλλα πλὴν ὀλιγαχοῦ μεταδιάκειμαι. Αγ. τί δαὶ τοῦτό σοι ἀδύνατον; Φι. ὅτι οὐ γαμῶ, καὶ κατακλαιόμενον. Αγ. οἰκτρῶς. βοᾷς γὰρ, καὶ ταῦτα μὴ εἰδὼς ἃ εἶναι δοκεῖς. ἀλλὰ τί σοι τὸ τέλος τῆς ἐπιστάσεως; Φι. ἡ ἀμαθία, καὶ τὸ μήτε ἀκούειν, μήτε ὁρᾶν. Αγ. ἀκὴν καὶ κωφὸς ἅμα, καὶ τυφλὸς εἶναι λέγεις. Φι. καὶ ἀκριβῶς γε ταυτασὶ, καὶ ἀναίσθητος. καὶ ὅλως, ἅπαξ λεγόμενος οὐδὲν ἀλλοφέρων. Αγ. ὀνηπίου εἰ λῷστε πάντα. πόσου

ne, & generatione, deque embryonis in utero formatione, utque risibilis est homo, non risibilis autem asinus, neque ad ædificandum, neque ad navigandum habilis? *Mercat.* Plane admiranda, & utilia præcepta narras. Itaque viginti minis ipsum emam. *Merc.* Esto. Quis adhuc reliquus est? Iste Scepticus: Accede tu Pyrrhia, statim proclamandus es: multi jam effluunt, & in paucis erit venditio. Verumtamen quis emet istum? *Mercat.* Ego. Sed primùm dic mihi, tu quid nosti? *Phil.* Nihil. *Mercat.* Quid ita? *Phil.* Quia nihil omnino mihi videtur existere. *Mercat.* Nos verò nihil-ne sumus? *Phil.* Neque hoc scio. *Mercat.* Neque tu es aliquis? *Phil.* Hoc multo etiam magis ignoro. *Mercat.* O ignorantiam! Verùm quid sibi volunt hæ stateræ. *Phil.* Sermones in illis trutino, & ad æqualitatem redigo: postquam autem eos exquisitè similes, & æquales esse ponderis cognovero, tunc quis horum verior sit, ignoro. *Mercat.* Ex aliis autem rebus, quid compositè facere soles? *Phil.* Omnia facio, præterquam quod fugitivos non persequor. *Mercat.* Quid? anne hoc tibi impossibile est? *Phil.* Quia, ô bone, non comprehendo. *Mercat.* Rectè, tardus enim & piger videris esse. Verùm quis tibi scientiæ est finis. *Phil.* Ignorantia: & nihil videre neque audire. *Mercat.* Ergo te surdum simul & cæcum dicis. *Phil.* Imò judicio etiam & sensu careo: breviter nihil à verme differo. *Mercat.* Propterea emendus es. Quanti

1 Ὄνος δὲ γελαστικὸν] Contra disputat Theod. Marcil. ad Pers. *Bourd.*
2 Καταλείπεται] Angl. καταλείπῃ. Idem.

τὸν ἄξιον χρὴ φάναι; Ερ. μιᾶς ἀττικῆς. Αγ. λάμβανε. τί φὴς ὦ οὗτος, ἐπιχώμιόν σε; Φι. ἄδηλον. Αγ. μηδαμῶς. ἀπαιτήσω γὰρ, καὶ παρὰ τοῦτον κριτὴν ἔλαβον. Φι. ἐπίχω δὲ τοῦτο, καὶ λογιοῦμαι. Αγ. καὶ μὴν ἀκολούθει μοι, καθάπερ χρὴ ἡμῶν αἰκέτην. Φι. τίς οἶδεν εἰ ἀληθῆ τοῦτον φὴς; Αγ. ὁ κῆρυξ, καὶ ἡ μνᾶ, καὶ οἱ παρόντες. Φι. πάρεσαν γὰρ ἡμῖν τινες; Αγ. ἀλλ' ἴσως σε ἤδη ἐμβαλοῦσιν εἰς μύλωνα, πίσω εἶναι διαστὰς ἐξ ὀρθίου λόγου. Φι. ἐπίχω περὶ τούτου. Αγ. μὰ Δί', ἀλλ' ἤδη γε ἀπεφηνάμην. Ερ. σὺ μὲν παῦσαι ἀντείνων, καὶ ἀκολούθει τῇ σχεδίᾳ. ὑμᾶς δ' ἐς αὖθις παρακαλῶμεν. λάθοιμεν γὰρ τοὺς ἰδιώτας, καὶ βαναύσους, καὶ ἀγεννεῖς βίους μέλλοντες.

ti facis illum? *Merc.* Attica mina. *Mercat.* Accipe. heus tu quid dicis: te ne emi? *Phil* Incertum est. *Mercat.* Nequaquam: emi enim, & pecuniam numeravi. *Phil.* Iudicium tu pendo hac de re, & eam considero. *Mercat.* Atqui sequere me ut famulum decet. *Phil.* Quis scit num vera dicas? *Mercat.* Præco, mina, & qui adfuerunt. *Phil.* An aliqui etiam nobiscum sunt? *Mercat.* At ego te jam conjectum in pistrinum, adducam ut credas me tuum esse herum, secundum pejorem causam. *Phil.* Hac de re assensionem etiam retineo. *Mercat.* Sed per Iovem jam ostendi. *Merc.* Tu quidem desine obniti, & eum qui te emit, sequere. Vos autem cras advocabimus. Etenim idiotas, & fabriles, vilesque vitas proclamaturi sumus.

ΑΛΙΕΥΣ, Η ΑΝΑΒΙΟΥΝΤΕΣ.

PISCATOR, SEV REVIVISCENTES.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus, quasi quadam Apologia superiorius est, quantum ad Luciani personam attinet. Exponit enim ille causam hic, cur toties in philosophos invehatur: Nempe quòd plerique simulato nomine, pro veris falsos se gerant, quæstumque magis, quàm virtutem sectentur. Series argumenti ita se habet: Finguntur Philosophi illi vetustiores, Pythagoras, Socrates, Plato, Aristoteles, Chrysippus, Diogenes, atque alii, ad ulciscendum Lucianum, cum propter alia convicia, tum quòd proximo Dialogo venales eos proposuerat, idque etiam vilissimo precio, ab inferis redire, ac reviviscere, commeatu in unum diem impetrato. Qui cùm illum saxis persecuti, in fugam conversum cepissent, occidere primùm statuerunt. Ille verò provocando ad ipsam Philosophiam, eoque obtento, ut caussam sibi dicere liceret, postquam à Diogene, ut pote Cynico, & cæteris liberiore, communi omnium nomine accusatus esset, tanquam qui contume-

tumeliosissimè omnes Philosophiæ cultores, viros de totâ virtute & rebus mortalium optimè meritos, proscidisset, ita se defendit, ut diceret se minimè negare objecta, sed consilio & ratione adductum, & hæc, & plura etiam hùc feciſſe: non quidem in veros Philosophos, sed in eos, qui nomine tantum illo se jactarent, cùm interim non modò Philosophiam veram ignorarent, sed plane diversa etiam à præceptis & regulis illius factitarent. Proinde se non modò supplicio nullo dignum esse, sed contrà etiam præmiis, tanquam veræ Philosophiæ amatorem, atque assertorem, donari debere. Hoc Iudicio peracto, cum ille non solùm ab accusatione liberatus, verum etiam in societatem eorum, à quibus antè accusabatur, ascitus fuisset, à Philosophia deinceps & falsi illi Philosophiæ simulatores citantur, ut sua professionis causam redderent. Qui cùm judicium hoc omnes fermè declinassent, mittitur Lucianus unà cum Elencho, ut illos inquirant, ac bonos quidem honoribus afficiant, malos autem adempto habitu stigmate inurant. Sed priusquàm id fieret, Lucianus seu Parrhisiades (ita enim se apud Philosophiam appellat) puta quòd jam reipsa comprobaret, quod verbis antea dixerat, accepto hamo, eoque auro, caryciis & placentis abscondito, quasi piscator aliquis, allectos & attractos simulatores istos capit, captos autem de communi reliquorum consensu de saxo præcipites mittit. Habet autem Dialogus hic duos titulos, quorum alter ab iis, quæ à principio geruntur nomen accepit, alter ab exitu seu Catastrophe, sumptus est. Simillimusque quod ad argumentum & ejus tractationem attinet; alicui veteris Comœdiæ fabula est.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.

Βάλλε, βάλλε τὴν πυκνοτέρωσιν τοῖς ἀφθόνοις λίθοις. ἐπίβαλλε τὴν βάλων. ὥσπερ ἐπίβαλλε καὶ τῶν ἐσχάτων. πᾶσι τοῖς ξύλοις τὸν ἀλιτήριον. ὄψε μὲν λαφύγῃ. καὶ σὺ ὦ Πλάτων, βάλλε. καὶ σὺ ὦ Χρύσιππε, καὶ σύ. πάντες ἅμα ξυναπολώμεθα ἐπ' αὐτόν, ὡς πήρᾳ πήρᾳφιν ἀρήγῃ, βάκτρα ϑ' βάκτροις. κοινὸς γὰρ πολέμιος, καὶ εἴτε ἔστιν ὃν πικρὰ ἡμῶν οὐχ ὕδρισεν, σὺ ϑ' ὦ Διόγενες, εἴ ποτε ἄλλοτε, χρῶ

SOCRATES.

Impete, impete crebris lapidibus hunc execrandum, inceſſe glebis, inceſſe præterea teſtis, percute fuſtibus calumniatorem. Vide ne effugiat: & tu Plato, impete, & tu Chryſippe, & tu: omnes ſimul in illum obarmemur. [2] *Pera ut reddat opem pera, baculuſque bacillo:* ſiquidem communis eſt hoſtis, nec è nobis eſt quiſpiam quem injuria non affecerit. Tu verò ô Diogenes, ſi unquam aliàs utere baculo,

1 Βάλλε] In hunc dialogum Brodæus Miſcellaneis c. XXII. lib. III. *Marc.*

2 *Pera ut reddat opem*] Alludit ad hunc Homericum verſum Iliad. 16.
Εἰ φράτερ φράτερσιν ἀρήγῃ, φῦλα φύλοις. Cogn.

τῷ ξύλῳ, μηδὲ ἀνῇς. διδότω τιὼ ἀξίαν, βλάσφημος ὤν. τί τοῦτο; κεκμήκατε ὦ Ἀριστιππε. καὶ μὲν δὴ σὸν ἐχέτω. [1] ἐστὶ σοφοὶ, μνησικακεῖν ἢ θυμοῦ ὀργῆς. Ἀριστοτέλες, ἐπαισθάνεσθε ἤδη θᾶσσον. καλῶς ἔχει. ἐάλωκε τὸ θηρίον. εἰλήφαμέν σε ὦ μιαρέ. εὖσχ γὰρ αὐτίκα ἂς πᾶσι ὕβρεις ἡμᾶς, σκληρὰς. τῷ τρόπῳ δὲ ἡ αὐτὸν καὶ μετέλθοι; ποικίλον γάρ τινα ἐπινοῶμεν θανατὸν κατ' αὐτοῦ, πᾶσιν ἡμῖν ἐξαρκέσαι δυνάμενον. καθ' ἕκαστον ἐπλάκης γὰρ δικαίως ἐν ἡμῖν ἀπολωλέναι. Πλάτων. ἐμοὶ μὲν, ἀνεσκολοπίσθω δικεῖ αὐτὸν νὴ Δία, [2] μαστιγωθέντα πρότερον. [3] τὰς ὀφθαλμὰς σκαπτέσθω, τῷ γλωττίαν αὐτῷ ἐκτμηθῆναι πρότερον ἀποτμηθῶ. σοὶ δὲ τί Ἐμπεδοκλεῖ, δοκεῖ; Ἐμπεδοκλῆς. εἰς τὰς κρατῆρας ἐμπεσεῖν αὐτὸν, ὡς μάθοι μὴ λοιδορεῖσθαι τοῖς κρείττοσι. Πλα. καὶ μὲν ἄμεινον ἦν καθάπερ τινα Πενθέα, ἢ Ὀρφέα, [4] λακισθῆναι ὑπ' αὐτῶν μόρον, ἵνα ἂν καὶ μέρος αὐτοῦ ἕκαστος ἔχων, ἀπαλλάττοιτο. Λυκία. μηδαμῶς, ἀλλὰ σῶς ἐκείνῳ φείσασθέ μου. Σω. ἄμεινον. τὸν ἂν ἀφιεῖτε ἔτι. ὁρᾶς δὲ δὴ ὃ Ὅμηρος ἃ λέγει, ὡς Οὐκ ἔστι λίσσεσθαι καὶ ἀνδράσιν ὁρκια πιστά. Λυ. καὶ μὴν καθ' Ὅμηρον ὑμᾶς χ αὐτὸς ἱκετεύσω. αἰδέσασθε γὸ ἴσως τὰ ἔπη, χ ἐ παραψεύσει μαψιδή-

culo, nec remittas: dignas conviciator ille pœnas luat. Quid hoc rei est? Numquid Aristippe, defessi estis? atqui non oportebat: *Este cati, memores vehementiæ & iræ.* Aristoteles magis propera, bene habet: capta est fera. Prehendimus te sceleste. Quare protinus intelliges quosnam viros maledictis lacessiveris. Sed quo quis pacto ipsum ulciscatur, varium quoddam mortis genus in ipsum excogitemus, quod nobis omnibus satisfacere possit: æquum est ut septies saltem singulis nobis pereat. *Plat.* Mihi quidem cruci videtur fuffigendus ubi priùs fuerit flagris cæsus, erutique ipsi oculi, & in multas partes abscissa lingua. Tibi vero quid videtur Empedocles? *Emped.* In crateras Ætnæ præcipitandus est, ut prestantiores conviciis discat non lacessere. *Plat.* Quinimo esset optimum ut Penthei vel Orphei instar inter saxa dilaniatus inveniretur, ut quisque particulam ejus habens, discederet. *Lucian.* Minimè. Vérùm mihi parcatis obsecro per supplicem Iovem. *Socr.* Placuit: non dimitteris amplius. Homerum audis quid dicat: *Non est tuta fides hominum generisque leonum. Lucian.* Atqui ex Homero vos ipsos orabo: nam fortè carmina ejus reverebimini, meque versus recitantem non spernetis: *As-*

1 Ἐστὶ σοφοὶ] Parod. Homer. quales hic multæ: Homerus ἐστὶ φίλοι. Bourd.

2 Μαστιγωθέντα πρότερον] Omnia hæc in interprete turbata. μετζιγωσις ante crucem nota. Sic apud Dion. Hal. 5. & tangunt litteræ sacræ. *Idem.*

3 Τὰς ὀφθαλμὰς σκαπτέσθω] Hos solebant cadenti ferro perforare ut alii docuerunt ex Parthenii cap. 20. *Idem.*

4 Λακισθῆναι] Ex Euripide. Cætera Homerica sunt ex 7. & 10. Iliad. *Idem.* Λακισθῆναι ὑπ' αὐτῶν] Brodæus, κἀκισθῆναι. Fallitur. λακισθῆναι μόρον Lucianus dixit admodum signanter, exprimens mortis genus quo discerpti magno strepitu Pentheus & Orpheus. *Marc.*

1 Ἀτὰ-

σωτά με. ζωγρεῖτ' ἀ κακὸν ἄνδρα, καὶ ἄξια δίκης ἄποινα, χαλκόν τι, χρυσόν τι, τὰ δὲ φίλτατα σοφοί ῥᾳ. Πλ. ἀλλ' οὐδὲ ἡμεῖς ἀπορήσομεν ὅτῳ σὲ ὑμηρικῆς ἀπολοῖμεν. ἄκουε δή, Μὴ δή μοι φύξιν μηχανήσῃ βάλλειο θυμῷ, χρυσόν τοι λέξας, ἐπεὶ ἔπεο χεῖρας ἐμὰς. Λυ. εἴμοι τῶν κακῶν. ὁ μὲν Ὅμηρος ἡμῖν ἀπέκλεικ', ἡ μιχθῆ ἐλπίς. ἐπὶ τὸ Εὐριπίδην δὴ μοι καταφυκτέον. τάχα γὰρ ἂν σώσειέ με. Μὴ κτείνῃς τὸ ἱκέτην. εἰ γὰρ ἄμεις κτανεῖν. Πλα. τί δ' ἐμὲ κελεύεις Εὐριπίδην ἐᾶν, Οὐ δεινὰ πάσχειν, δεινὰ τοὺς εἰργασμένους; Λυ. οὖν δὴ ἐκεῖνα ῥημάτων κτείνετέ με; Πλα. νὴ Δία. φησὶ γὰρ οὑτοσὶ αὐτός, Ἀχαλίνων στομάτων, ἀνόμου τ' ἀφρουσύνης, τὸ πάλαι δυσχέρ. Λυ. ἀκοῦν ἐπειδὴ δέδοκται πᾶσιν ἀκριβοῦν με, καὶ εὐθυμία μηχανὴ τὸ ἀφροσύνην με, φέρετε τοῦτο γοῦν εὐπετῆ μοι, εἴπατε ὅστις, ἢ τί πεπονθότες [1] ἀπήκεσθε ὑφ' ἡμῶν, ἀπήκεσθε ὀργίζεσθε, καὶ ἐπὶ θανάτῳ συνειλήφατέ με; Πλα. ἅπαν μὲ ἔδρασαν ἡμῶν τὰ δεινὰ, σιωπῶν ἐρώτα ὦ κάκιστε, [2] καὶ τὰς καλὰς ἐκείνας συλλόγους, ἐν αἷς φιλοσοφίαν τε αὐτὴν κακῶς ἠγόρευες, καὶ ἐς ἡμᾶς ὕβριζες, ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἀκκισταρύτιον σοφιστὰς ἄνδρας. καὶ τὸ μέγιστον, ἐλοιδόρεις. ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντες, ἀνειληλύθαμεν ἐπὶ σέ, ὠνησιπωλήσοντες ὀλίγου τὴν Ἀίδωνέαν, Χρύσιππος ἔστω, καὶ Ἐπίκουρος, καὶ Πλάτων ἐγὼ, καὶ Ἀριστοτέλης ἐκεῖνος, καὶ ὁ σιωπῶν

Accipite as, aurumque viris sapientibus ultro, Munera grata, bonumque virum me prendite vivum. Plat. Verùm neque nobis adversum te Homerica deerit responsio. Audi igitur: *Nec mihi mente fugam tu persuadere valebis, Postquam te teneo, licet aurea verba loquaris. Lucian.* Hei malorum, siquidem spes maxima Homerus nos frustratur. Ad Euripidem igitur mihi confugiendum, forsan enim ille me servaverit: *Ne supplicem occide, est nefas occidere. Plat.* Quid vero? nonne & illa sunt Euripidis? *Par est mala pati qui patraverunt mala. Lucian.* Nunc ergo verba propter hæc me occiditis? *Plat.* Rectè per Iovem: idem enim inquit, *Effranioris & exlegis dementia extremum infœlicitas occupat. Lucian.* Proinde quoniam omnino me interficere decrevistis, nullumque mihi restat effugium, agite hoc saltem mihi indicate, quinam sitis, aut quid tam atrox à nobis perpessi, atrociter irascamini, meque occidendum comprehenderitis. *Plat.* Quibus nos affeceris contumeliis, à te ipso sceleratissime perquire, & à tuis bellulis sermonibus, in quibus & Philosophiam ipsam maledictis petiisti, nosque contumeliis lacessivisti, cùm tanquam ex foro sapientes viros, & quod maximum est, liberos, venderes. Quare indignati, impetrata à Plutone venia, adversus te prodiimus, Chrysippus iste, & Epicurus, & ego Plato, & Aristoteles ille, & silens iste

1 Ἀπήκεσθε] Angl. ἀμείλικτα. Bourd.

2 Καὶ τὰς καλὰς] Angl. & τὰς καλὰς ἐκείνας συλλόγους. Saniorscripta lectio cum Ironia. *Idem.*

τῶν ἄτῳ Πυθαγόρας, καὶ Διογένης, καὶ ἅπαντες, ὁπόσους διέσυρες ἐν τοῖς λόγοις. Λυ. ἀνέπαυσας. ἐγὼ ἀπεκτεῖνά με, εἰ μηδὲν ὀπωσοῦν ἐμοῦ ἐμνήσθητε ὑμεῖς ἐξυομένου. ὥστε λαβόντες τοὺς λίθους. μᾶλλον δὲ φυλάττετε. χρήσιμοι γὰρ αὐτοῖς κἂν τὰ ἄξιον. Πλα. ληρεῖς. σὲ δὴ χρὴ τιμωρὸν ἀπολωλέναι. καὶ ἤδη γε [1] λαβόντα ἔοικε χιτῶνα κακῶν ἐνεχ', ὅσα ἔοργας. Λυ. καὶ μὴν ὦ ἄριστοι, ὃν ἐχρῆν μόνον ἐξ ἁπάντων ἐπαινεῖν οἰκεῖον τὸν ὑμῶν ὄντα, καὶ φίλον, καὶ ὁμογνώμονα, καὶ εἰ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, κηδεμόνα τῶν ἐπιτηδευμάτων οὐχ ἧττον ἀποκτενοῦντες, ἢ ἐμὲ ἀποκτείνητε, τοσαῦτα ὑπὲρ ὑμῶν πεπονηκότα. ὁρᾶτε γὰρ [2] μὴ τὸ τῶν φιλοσόφων αὐτὸ πεῖτε, ἀχάριστοι, καὶ ὀργίλοι, καὶ ἀγνώμονες φανόμενοι εἰς ἄνδρα εὐεργέτην. Πλα. ὦ τῆς ἀναισχυντίας. καὶ χάριν σοι [3] τῆς κακηγορίας εἰσφέρομεν; ἆτῳ ἀνδραποδώδεις ἀλητὰς οἵᾳ λελέγμεθα; ἢ καὶ εὐεργέτην κατηγορίᾳ πρὸς ἡμᾶς ἐπὶ τοσαύτῃ ὕβρει, καὶ παρρησίᾳ τῶν λόγων; Λυ. πῶς γὰρ ἐγὼ ὑμᾶς, ἢ ποτὲ ὑβρικα, ὃς ἀεὶ φιλοσοφίαν τε ἠγασμένος ἐφαπτόμενος, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπεραινῶν, καὶ τοῖς λόγοις, οἷς κατελεληκατε, ἐμιλῶν. αὐτὰ γὰρ ἃ φημι πρῶτος, πόθεν ἄλλοθεν ἢ παρ' ὑμῶν ἐθαύμασα, καὶ τὴν μίλτιαν ἀπανθισάμενος, ἐπιδείκνυμαι τοῖς ἀνθρώποις; οἶδε, ἐπαινοῦσι, καὶ γνωρίζουσιν ἐκάστου τὸ ἄνθος, ὅθεν, καὶ παρ' ὅτου, καὶ ὅπως ἀνελιξάμην. καὶ λόγῳ

iste Pythagoras, & Diogenes, omnesque quotquot sermonibus tuis infectatus es. *Lucian.* Respiravi. Non enim me interficietis, si intellexeritis qualisnam erga vos ego fuerim. Itaque abjicite lapides: imò potiùs asservate: vobis enim contra meritos usui erunt. *Plat.* Nugaris: te certè hodie mori necesse est: jamque ob perpetrata scelera, lapideum induas amictum. *Lucian.* Atqui viri optimi, quem solum ex omnibus laudare oportebat, familiarem vestrum, benevolum, consentientem, ac nisi grave est ut dicam, studiorum vestrorum procuratorem, probè scitote vos interfecturos, si me interficiatis, qui tot labores pro vobis exantlavi. Videte igitur ne hujus temporis philosophorum more faciatis, ingrati, iracundi, ac perfidi erga virum benefícum videamini. *Plat.* O impudentiam! Numquid tibi ob convitia gratiam debemus? verè hic cum mancipiis sibi rem esse existimat? an etiam tantam injuriam, & debacchationem verborum pro beneficio computabit? *Lucian.* Vbinam ego, vel quando injuria vos afficì? ego qui semper philosophiam sum admiratus, vosque ipsos laudibus extuli, & cum sermonibus, quos reliquistis, assiduè sum versatus. Quin & hæc ipsa quæ dico unde quàm à vobis accepta, & apicularum more decerpta hominibus ostendo? At illi laudant, & cognoscunt uniuscujusque florem, unde, à quo, & quomodo collegerim: meque oratione ob hoc flo-

1 Λάβετον ἔαρο] Iliad. 3. *Bourd.*
2 Μὴ τὸ τῶν] Angl. κατὰ τὰς πόλλας τῶν φιλοσόφων. Idem.
3 Τῆς κακηγορίας] Angl. κατηγ. Idem.

μᾶν ἐμὲ ζηλῶσι τ̀ ἀνθολογίαν. τὸ δὲ ἀληθὲς, ὑμᾶς, καὶ τ̀ λειμῶνα τ̀ ὑμέτερον, οἱ τοιαῦτα ἐξανθήκατε ποικίλα, καὶ πολυειδῆ πάσι βαφὰς, εἴ τις ἀναλέξασθαί γε αὐτὰ ἐπίσταιτο, καὶ ἀναπλέξαι, καὶ ἁρμόσαι, ὡς μὰ ἀπᾴδειν ἀλλήλοις, ἔδ' ὃς ἂν τοῦτα ἀπεπειθὼς παρ' ὑμῶν, κακῶς ἂν εἰπεῖν ἐπιχειρήσειεν ἀνίρατας ἄνθρας, [1] ἀφ' ὧν εἴληφ' ἃς ἔδοξεν; οὐκοῦν εἰ μὴ κ̀ τ̀ Θάμυριν, ἢ τ̀ Εὐρυτὸν εἶναι τὼι φύσει, ὡς ταῖς μούσαις ἀοιδεῖν, παρ' ὧν ἔλαβε τὼι ᾠδὴν, ἢ τ̀ Ἀπόλλωνα ἐλαύνειν, ἀκοντία τοξεύων, κ̀ ταῦτα, δοκῶ ἔγωγε τ̀ τοξικῆς. Plat. τοῦτο μὲν ὦ ῥήτορες, κ̀ τὰς ῥητορικὰς ἔοικεν εἶναι. ἀκοντιστὴν γοῦν ἐπὶ τ̀ σκάμμα, κ̀ καλεστικώτερον σὺ ἐπιδείκνυσι τὼι τόλμαι, εἶτα τ̀ ἀδικίαν καὶ ἀχαριστίαν πρόσεστιν, ὃς παρ' ὑμῶν τὰ τοξεύματα ὡς φῆς λαβὼν, κατ' ὑμῶν ἐτόξευσε, ἵνα τοῦτον ὑποβρέμητ̀ σκοπὸν, ἅπαντας ἡμᾶς ἀγροίκους κακῶς. τοιαῦτα δοκῶ σοὶ ἀπειλήφαμεν, αὐτὸ δὲ σοὶ τ̀ λειμῶνα ὑμέτερον ἀκαπτίσαντες, οὐκ [3] ἐκωλύομεν διέπειν, κ̀ τὸ ἀποκάπειον ἐμπλησάμενοι, ἀπελθεῖν. ὥστε, ἀλλ' γε τοῦτο μάλιστα, δίκαιόν ἂν εἴης ἀποφαίνειν. Lyc. ὀρρῶδῶ; πῶς ὀρχὴν ἀκάιρη, κ̀ ᾠδὴν τ̀ δικαίαν ἀφαίρεσθε. καίτοι, οὐκ ἂν φοβηθείην ποτὲ ὡς ὀρχὴν Πλάτωνος, ἢ Χρυσίππου, ἢ Ἀριστοτέλους, ἢ τ̀ ἄλλων ὑμῶν κεφαλικῶν ἄν. ἀλλά μοι ἐδοκεῖ πρῶτον δὴ, florilegium commendant: imo verè vos ipsos, vestrumque pratum, qui tot tamque varios, ac multiplicis coloris flores produxistis, quos siquis colligere, connectere, & concinnare norit, ita ut alterum ab altero non dissonet, numquid qui tam egregiè à vobis affectus fuerit, viris benefactoribus obloqui conabitur, quorum gratia existimationis alicujus esse reputatur? Ni ejusdem naturæ, cujus Thamyris, vel [2] Eurytus, ut musis occinat, à quibus canendi normam acceperit, vel Apollinem, idque jaculationis præceptorem, jaculando provocet. *Plat.* Hoc, ô generosè, Rhetorum more dixisti. Igitur rei maximè est contrarium, & proterviorem tuam audaciam indicat, siquidem injuriam atque ingratitudinem præ se fert, si cùm à nobis, ut fateris jacula acceperis, adversùs nos jaculatus es, hunc unum scopum observans, ut nos omnes conviciis lacessas. Talem à te consequimur gratiam, pro eo quod tibi pratum illud reseravimus: nec ut decerperes, plenoque sinu discederes, inhibuimus. Itaque ob id maximè dignus es qui moriaris. *Lucian.* An videtis? aures iræ præbetis: & quæ justa sunt minimè approbatis. Ego verò me nunquam in Platonis vel Chrysippi, vel Aristotelis vel aliorum vestri ordinis iram incidere posse existimassem. Verùm soli utique hinc

1 Ἀφ' ὧν] Angl. *ἀφ' ὧν ἄδικ τις εἴη ἀδ.* Bourd. Ἀφ' ὧν εἴληφ' ἃς ἔδοξεν] Ἀφ' ὧν εἰδίναι, & pagina eadem παρ' ὧν ἔλαβε τὼι ᾠδὴν. Et illud. *δοκῶ ἔγωγε τ̀ τοξικῆς.* Marc.

2 *Eurytus*] Artem jaculandi sagittas ab Apolline accepit à quo deinde Hercules didicit. *Cogn.*

3 Ἐκωλύομεν] Angl. ἐκωλύσαμεν rectius, *Bourd.*

πόρρω εἶναι δ' τοιούτου. πλὴν ἀλλὰ μὴ ἄκρατόν γε ὦ θαυμάσιοι, μὴ δ' πρὸ δίκης ἀποκτείνητέ με. ὑμίστεγοι γὰρ ἐστε τοῦτο ἴσως, μὴ βίᾳ, μὴ δ' κ' τὸ ἰσχυρότερον πολιτεύεσθε, δίκῃ δ' τὰ ἀμφοῖν ἀμφιλύσαντες διδόντες λόγους, καὶ δεξάμενοι τὸ μέρος. ὥστε δικασταὶ ἑλόμενοι, κατηγορήσατε μὲν ὑμεῖς, ἢ ἅμα πάντες, ἢ ὅν τινα ἂν χειροτονήσητε ὑμῶν ἁπάντων. ἐγὼ δ' ἀπολογήσομαι πρὸς τὰ ἐγκληθέντα. κἂν μέν τι μοὶ δοκῶ ἀδικεῖν φαίνομαι, κ' τοῦτο αὐτὸς ἐμαυτῷ γνοὺς τὸ δικαστήριον, ὑφίξομαι δηλαδὴ τῷ ἀξίαν. ὑμεῖς δ', βίαιον ἐδὲν τολμήσητε. ἢν δ' τὰς αἰτίας ὑπερβῶν, καθαρὸς ὑμῖν κ' ἀνεπίληπτος ἐξέλθω, [1] ἀφήσουσι μὲν οἱ δικασταί. ὑμεῖς δ', εἰς τοὺς ἐξαπατήσαντας ὑμᾶς, κ' παροξύναντας καθ' ὑμῶν, τὴν ὀργὴν τρέψητε. Πλα. τοῦτο σκεῖνο ἐς πεδίον τ' ἵππον, ὡς ἀποκρουσόμενον τοὺς δικαστὰς, ἀπίθανος. φασὶ γὰρ ῥήτορά σε, κ' δικανικόν τινα εἶναι, κ' πανοῦργον τὰ τοῖς λόγοις. τίνα δ' κ' δικαστὴν ἐθέλεις γενέσθαι; ὃν τινα μὴ σὺ ἠδικηκὼς, οἷα πολλὰ πεποίηκε ἄδικα, πίσεις ὑπὲρ σοῦ ψηφίσασθαι. Λυ. θαῤῥεῖτε. τούτου γε ἕνεκα, ἐδένα τοιοῦτον δικαστὴν ὑποπτεύω, ἢ ἀμφίδολον ἀξιώσαιμ' ἂν ἡμῖν, κ' ὃς ἡμῖν δώσει τὴν ψῆφον. ἐγὼ γὰρ, τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν μεθ' ὑμῶν ποιοῦμαι δικαστήριον ἔχων. Πλα. κ' τίς ἂν κατηγορήσειεν, εἰ γε ἡμεῖς δικάσομεν; Λυ. οἱ αὐτοὶ, κατηγορεῖτε, κ' δικάζετε. ἐδὲν ἐδὲ τοῦτο δέδια. τοσοῦτον ὑπερφέρω τοῖς δικαίοις, κ' οὐ πιθανότητος ἀπολογήσεσθαι ὑπολαμβάνω. Πλα. τί

hinc procul abeſſe, mihi videbamini. At verò, ô admirandi, ne indemnatum, cauſaque non cognita me interficiatis. Veſtrum eſt igitur ut nec violentia, nec ſævitia graviore agatis, ſed jure controverſias diluatis, locum dicendi cauſam pariter dantes, & accipientes. Itaque facto judicis delectu, vos quidem accuſate vel ſimul omnes, vel aliquem qui id agat pro omnibus conſtituite. Ego verò adverſus crimina me defendam: deinde ſiqua viſus fuero in re injurius, idque de me judicium ſtatuerit, meritas pœnas dabo: voſque violentum nihil perpetrabitis. Si verò dicta cauſa, inſons & ab omni culpa alienus inveniar, me judices dimittent: vos verò in eos à quibus decepti, & in nos inſtigati eſtis, iram convertetis. *Plat.* Hoc illud eſt in campum educere equum, ut deceptis judicibus abeas: ſiquidem te rhetorem, & cauſidicum vehementem, atque in orationibus valdè callidum eſſe dicunt. Quem autem judicem eſſe cupis? quem muneribus non corruptum (qualia injuſta multa perpetratis) adducas ut pro te ſententiam ferat? *Lucian.* Confidite: hujus utique rei gratia nullum talem arbitrum ſuſpectum vel ancipitem, mihi contingere velim, & qui ſuum calculum injuſtè mihi tribuat. Ego Philoſophiam ipſam vobiſcum judicem eligo. *Plat.* Ecquis accuſaverit, ſi nos judicemus? *Lucian.* Voſmetipſi accuſate, & judicate. Neque enim illud timeo, tam juſta cauſa antecello, tamque abundè cauſam me dicturum credo. *Plat.* Quid faciamus

1 Ἀφίσυσι μὲν] Scribe ut in Angl. C. ἀφήσουσί με. & ſic interpres. *Bourd.*

1 Ἐγ-

ποιεῖσθαι ὦ Πυθαγόρα, καὶ Σώκρατες; ἔοικε γὰρ σὸν ἄλλα ποιεῖσθαι, δικάζεσθαι ἀξιῶν. Σω. τί δὲ ἄλλο, ἢ βαδίζωμεν ἐπὶ τὸ δικαστήριον; καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ παραλαβόντες, ἀκούσωμεν ὅ, τι καὶ ἀπολογήσεται. τὸ γὰρ δίκης γε οὐκ ἔμπειρον, ἀλλὰ δεινῶς ἰδιωτικὸν, ἀρχέλαον τινῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ δίκαιον ἐν τῇ χειρὶ πεφυκότων. παρέξομεν γὰρ ἀφορμὰς τοῖς κατηγορεῖν ἐθέλουσι, καταλύσαντες ἀνδρα μὴ δεῖ ἀπολογησάμενον ὑπὲρ ἑαυτοῦ. καὶ ταῦτα, δικαιοσύνῃ χαίρειν αὐτοὶ λίγοντες. ἢ τί ἂν ἐποιοῦμεν Ἄνυτον καὶ Μέλητον πείσαι, ἢ ἐμὲ κατηγορήσαντες, ἢ ἐπὶ τούτοις δικασταῖς, εἰ ἄτοπον πεφύκασιν, μὴ ἂν τοιαῦτα ὑδαιμονεῖν μεταλαβεῖν; Πλα. ἄρτι δικαίως ὦ Σώκρατες. ὥστε ἀπιόντες ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἢ δὲ, δικασόμεθα. καὶ ἡμεῖς ἀγαπήσομεν οἷς ἂν ἐκείνη λέγῃ. Λυ. δῆλα δὴ σοφώτερα. ἀμείνω ταῦτα, καὶ νομιμώτερα. τοὺς μέντοι λίθους φυλάττετε ὡς ἔφην. δεήσει γὰρ αὐτῶν μικρὸν ὕστερον ἐν τῷ δικαστηρίῳ. πῶς δ' ἂν τὴν φιλοσοφίαν εὕροιμεν; ἢ γὰρ οἶδα ἔνθα οἰκεῖ. καίτοι πάνυ πολὺν ἐπλανήθην χρόνον ἀναζητῶν τὴν οἰκίαν, ὡς ξυγχωρεῖμεν αὐτῇ. εἶτα συντυγχάνων ἄν τισι περιόντας περιεσθλημένοις, καὶ πώγωνας βαθεῖς καθειμένοις, παρ' αὐτῆς ἐκείνης ἥκειν φάσκουσιν, οἰόμενοι εἰδέναι αὐτὰς, ἀνηρόμην. οἱ δὲ, πολὺ μᾶλλον ἐμὲ ἀγνοοῦντες, ἢ ὅσῃ ἄλλως ἀπεκέκλειντο μοι, ὡς μὴ ἐλίγχοιμι σὸν εἰδότες, ἢ ἄλλο γέργον αὐτ' ἄλλης ἀπεδείκνυον. οὐδέπω γὰρ καὶ τήμερον ἐξεύρεσιν δεδυνημένα τὴν οἰκίαν. πολλάκις δ' αὐτὸς εἰκάσας, ἢ ξεναγήσαντός τινος, ἥκον ἐπὶ

mus Pythagora, & Socrates? Nam cum iſte vir judicio velit experiri, haud abſurdè provocare videtur. *Soc.* Quid verò aliud, quàm ut ad judicium pergamus, aſſumptaque Philoſophia quidnam ſit reſponſurus audiamus? Nam cauſa non cognita cædere, non noſtrum eſt, ſed ſummæ ruditatis, hominum iracundorum, & jus in manu ſitum habentium. Nam obloqui volentibus occaſionem præbebimus, ſi virum hunc non propoſita ſui defenſione lapidibus petamus, idque noſmetipſi juſtitiam valere jubentes. Aut quid Anito & Melito accuſatoribus meis, vel qui me tum damnarunt judicibus, reſpondebo, ſi hic aquæ non compos factus moriatur? *Plat.* Optimè admones ô Socrates. Itaque Philoſophiam adeamus: illa verò judicet. Nos autem quicquid ſtatuerit amplectemur. *Lucian.* Euge viri ſapientiſſimi: meliora hæc & juſtiora: lapides verò ut dicebam, ſervate: iis enim in judicio paulò poſt opus erit. Verùm ubi quis Philoſophiam inveniat? Neſcio enim ubi habiter, quanvis longo circumerraverim tempore domum quærens, ut eam convenire poſſem. Inde in quoſdam vilibus amictos veſtibus, barbaſque prolixas geſtantes incidi, qui ſe ad eam conferre dicebant, quos ſcire ratus, interrogavi. At illi ejus rei me multò magis ignari, nihil omnino reſponderunt, ne ignorantiæ arguerentur, aut januam aliam pro alia oſtenderent. Ego verò in hunc uſque diem domum invenire nequivi. Sæpius autem ipſe ſuſpicans, vel ductore quopiam, ad quaſdam januas perveni, certiſſimè

πτως ἡδέως, βεβαίως ἐλπίσας τύ-
πτειν γῆν δίρηκίσαι, πεμφιεγμένος
καὶ πλήθει τῶν εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόν-
των ἐπιόντων σκυθρωπῶν, καὶ τὰ
χρήματα αὐτολᾶν, καὶ φροντιστικῶν
τῶν σοφῶν. μὴ τοίνυν ἐν ξυμ-
βεβουλευκὼς, καὶ αὐτὸς εἰσῆλθον ἄν.
εἶτα εὗρον γύναιόν τι ἀχ ἀπαλοικὸν,
οὐ καὶ ὅτι μάλιστα εἰς τὸ ἀσφαλὲς καὶ
ἀκριβέστατον ἑαυτὴν ἐπεῤῥύθμιζεν,
ἀλλὰ καταφάνη μὲν αὐτὴν καὶ οὕτω τὸ
ἄφιλον δηλοῦν· ἡ κόμη ἀκαλλώπι-
στον ἐῶσα, καὶ ἡ ἱματισμὸς τῶν ἀνα-
βολαίων ἀσκεπῆ δύτως ἔστε δεῖσαι.
σαφὲς δηλονότι ἐν ᾧ κοσμεῖσθαι αὐτὴν,
καὶ ὡς δι' ἀκρίβειαν τοῦ ἀπροσκόπτου
δεινὴν σκοπεῖσθαι. ἐπεφαίνετο δέ τι καὶ ψιμυθίου, καὶ φύκους, καὶ τὰ ῥήματα πάνυ ἑταιρικά. καὶ ἐπαινουμένη ὑπὸ τῶν ἐραστῶν, ἐς τὸ κάλλος ἔχαιρε. καὶ εἴ τινα ἴδοι, σκυθρωπὸν ἰδὲ σχῆμα. καὶ τοὺς πλουσιωτέρους ἂν ἀσπασαμένη πλησιον, τοὺς πένητας τῶν ἐραστῶν ὑβρίζεσθαι. πολλάκις δὲ καὶ γυμνωθείσης αὐτῆς καὶ τὸ ἀνώτατον, ἐῶσαν σφενδόνας χρυσᾶς, καὶ [1] ἐγχέλειον πηχυαῖον. τοιαῦτα ἰδὼν, ἐπὶ πόδας αὖ δύο ἀνέστρεφον, οἰκτίρων δηλαδὴ τοὺς κεκοσμημένους ἐκείνους, ἐληλαμένους πρὸς αὐτῆς ὑπὸ τῆς ῥινὸς, ἀλλὰ δι' ὀμμάτων, καὶ κατὰ τὸ Ἰξίονος εἰδώλου ἀντὶ τῆς Ἥρας ξυνόντες. Πλα. οὗτο μὲν ὀρθῶς ἐλέγετο. ἐν γὰρ σοφοῖς, ἐν πᾶσι γνώριμον ἡ ὑβρις. πλὴν ἀλλ' ἤδη δοκῶ βαδίζειν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. σὺ τοίνυν ἐγὼ μὲν περιμενῶ παρὰ σοὶ τὸν αὐτόν. ἢν δὲ, ἤν πως ἀφίξεται, ἐπανιόντα ἐκ Ἀκαδημίας, ὡς σοι παρῇσαι καὶ ἐν τῇ Ποικίλῃ. τοῦτο

mè tum inveniſſe ſperans, à multitudine ingredientium & egredientium ſumpta conjectura, qui omnes ſeveritatem præ ſe ferebant, forma decora erant, & vultu meditabundi. Quare inter hos deliteſcens ingreſſus ſum. Ibi mulierem vidi quandam non carentem fuco: & ſi in modum quàm maximè opportunum, & incomptum ſe aptabat: verùm illico deprehendi eam dependulos capilios non relinquere inornatos, nec non veſtitus cultum ſtudioſè affectare. Manifeſtum autem erat eam his mundiciis eſſe ornatam, decoris tamen gratia, cultu qui neglectus videretur, uti. Apparebat autem creta, fucus, & verba perquam meretricia. Ab amatoribus autem laudata, valdè gaudebat: & ſiquis aliquid dediſſet, avidè excipiebat: & propè ſe opulentiores collocabat: at ne aſpiciebat quidem paupères amatores. Sæpius quoque cùm ſe præter mentem denudaſſet, torques aureos, anguillis craſſiores conſpiciebam. Hæc cùm vidiſſem, confeſtim ad pedes converſus ſum, nimirum miſeratus illos infœlices, qui non naribus, ſed barbis ad illam pertrahuntur, atque Ixionis inſtar, non cum Iunone, ſed ejus idolo congrediuntur. *Plat.* Hoc quidem rectè dixiſti: Non enim manifeſtum, notumque omnibus eſt oſtium: nec ad ipſius ædes ire oportebit. Hic enim in Ceramico ipſam opperiemur: jamque aderit illa revertens ex Academia ut in Pœcilo etiam deam-

1 Ἐγχέλειον] Angl. κλοιῶν. Bourd.
2 Ἐν Κεραμεικῷ] De his omnibus locus dicendi ad Pauſan. *Idem.*

3 Περι-

γὰρ ὁσημέρᾳ ἴθ⸗ ποιῶν αὐτῇ. μᾶλλον δὲ ἤδη [1] πρόσεισιν. ὁρᾷς τὴν κόσμιον τὴν δὸν ἔ χόμην⸗, τὴν πρόσεσιν τὸ βλέμμα, τὴν ἐπὶ σωτοίᾳ [2] ἠρέμα βαδίζουσαν; Λυ. πῶς; ὁμοίας ὁρῶ τὸ γε χόμην, κὴ τὸ βάδισμα, κὴ τὴν ἀναβολήν. καίτοι μία πάντων ἦν ἀληθὴς φιλοσοφία κ᾽ ὐ αὐτῆς. Πλα. οὐ λέγεις. ἀλλὰ δηλόσ᾽ ὕτις ἐστὶν, φθεγξαμένη μόνον. Φιλο. πατραῦ. τί Πλάτων κὴ Χρύσιππος ἄνω, κὴ Ἀριστοτέλης, κὴ οἱ λοιποὶ ἅπαντες, αὐτοὶ δὴ τὰ κεφάλαιά μοι τῶν μαθημάτων, τ᾽ αὖθις εἰς τ᾽ βίον; ἆρ᾽ [3] τις ὑμῶν ἐλύπησε τῶν κότε, ἐρχομένους γὰρ εἰκότ᾽. κὴ τίνα τῶν ξυλλαβόντες ἄγετε; ἢ τὸν [4] λωποδύτην λις, ἢ ἀνδροφόν⸗, ἢ ἱερόσυλός ἐστι; Πλα. νὴ Δία ὦ φιλοσοφία, πάντων ἱερόσυλον ἀσεβέστα⸗. ὃς τὴν ἱερωτάτην σὶ, κακῶς ἀγορεύειν ἐπιχείρησε κ᾽ ἡμᾶς ἅπαντας, ὁπόσοι σ᾽ ὀρθῶς σὺ μαθόντες, τοῖς μεθ᾽ ἡμᾶς καταλελοίπαμεν. Φιλο. εἶτα ἠγανακτήσατε λοιδορησαμένου τινὸς, κὴ ταῦτα, εἰδότες ἐμὲ οἷα πρὸς τ᾽ κωμῳδίας ἀκούσασα τὸν Διονυσίου; ὅμως φίλωτε αὐτὴν ἤγημαι, κὴ ὅτι ἐδικασάμεθ᾽, ὅτι ἠπασάμεθ᾽ ἀφεσιλθοῦσα. ἐφίημι ᾧ παίζειν τὰ εἰκότα, κ᾽ τὰ ξυνήθη τῇ ἑορτῇ. οἶδα γὰ ὡς οὐκ ἂν π τοῦ σκώμματ⸗ χεῖρον γένοιτο, ἀλλὰ τἀναντίον ὥσῳ ἂν ᾖ καλὸν, ὥσῳ τὸ λευκότερον, λαμπρότερον δοκεῖ, κ᾽ φανερώτερον γίνεται. ὑμεῖς δ᾽, οὐκ

deambulet: id enim quotidie facere consuevit. Quin potiùs jam præstò est. Vides-ne illam habitu decoram, aspectu mansuetam, & ob meditationem placidè incedentem? *Lucian.* Multas habitu, gressu, & vestitu video similes. Atqui hæc omnium una inter has est Philosophia. *Plat.* Rectè dicis. Verùm quænam sit, loquuta solùm, indicabit. *Phil.* Papæ! cur Plato, & Chrysippus, & Aristoteles, necnon reliqui omnes, ipsa mea disciplinarum capita apud superos? cur rursus in vitam? numquis ex inferis vobis fuit molestus? iratis similes estis. Quisnam iste est, quem comprehensum ducitis? numquid fur est, vel homicida, vel sacrilegus? *Plat.* Ita per Iovem, ô Philosophia, omniumque sacrilegorum maximè impius, qui te sanctissimam maledictis incessere conatus est, nosque omnes, quotquot abs te quippiam didicimus, ac posteris utendum reliquimus. *Phil.* Num maledicente quopiam indignati estis, cùm sciatis quænam ego à Comœdia audire soleo in Dionysiis? attamen ipsam amicam duco, neque in jus voco, seu accedens incuso: verùm convenientia, & festo consueta ludere sino. Novi enim nihil reddi deterius à scommate. Sed contrà, quod bonum est, quemadmodum aurum quum erutum inciditur, clariùs refulget, sitque splendidius. At vos nescio quomodo

1 Πρόσεισιν] Angl. προσέρχ⸗. Bound.
2 Ἠρέμα] Compositè. Idem.
3 Τὶς ὑμᾶς] Angl. τ. Idem.
4 Λωποδύτης] Angl. τυμβωρύχος. Has voces interpretantur Pollux, Hesych. Suid. copiosè interpres, Demosth. Liban. Arg. orat. contra Midiam. *Idem.*

οἶδα ὅπως ὀργίλοι, καὶ ἀγανακτικοὶ γεγόναμεν. τί δ' οὖν αὐτὸν ἀγχέτι; Πλα. μίαν ἡμέραν τοῦτον διαπεπραγμένοι, ἤκομεν ἐπ' αὐτὸν, ὡς ὑπέσχηται τὴν ἀξίαν ὧν δέδρακε. Φήμαι γὰρ ἡμῖν διήγγελον οἷα ἔλεγεν ἐπὶ τοὺς ἐκ τοῦ πλήθους καθ' ἡμῶν. Φιλο. οὔτε ὡς δίκης οὐδὲ ἀπολογησομένου ἀπαντήσεται; δῆλον γὰρ ἐστιν εἰπὼν τι ἢ ἔλεγεν. Πλα. οὐκ. ἀλλ' ἐπὶ σὲ τὸ πᾶν ἀνεβαλόμεθα. καί σοι ὅ, τι ἂν δικῇ, τοῦτο ποιήσει πάλιν τὸ δίκης. Φιλο. τί φῂς σύ; Λυ. τοῦτο αὐτὸ ὦ δέσποινα φιλοσοφία, ὥσπερ καὶ μόνη τάληθὲς ἐξευρεῖν δύναμαι, μόλις γὰρ ἀργύριον πολλὰ ἱκετεύσας, τὸ σοὶ φυλαχθῆναι τὸν δίκην. Πλα. νῦν δὲ κατεφάτω, δέσποινα αὐτὸν κελεύεις, ἀφεῖναι ἢ τὸ ἀπομάττεσθαι φιλοσοφίαν ἀπέφαινες, οὐ τοσούτων ἀπεκηρυττων ἡδέως, καὶ μέρη δὲ ὀβολῶν ἕκαστον εἶδες αὐτῆς τῶν λόγων; Φιλο. ὁρᾶτε μὴ ὁ φιλοσοφίαν λύτος γε, ἀλλὰ γοητας ἄνδρας ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ὀνόματι πολλὰ καὶ μιαρὰ πράττοντας, ἠλάσθω κακῶς. Λυ. ἴσθι αὐτίκα, ὦ ἐξελὴς ἀπολογουμένη ἀκούειν. μόνον ἀπιωμεν ἐπ' Ἄρειον πάγον. μᾶλλον γὰρ εἰς τὴν ἀκρόπολιν αὐτὴν, ὡς ἂν σὺ ᾠεσθαι τῆς ἅμα καὶ φανεῖσα πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει. Φιλο. ὑμεῖς γὰρ ὦ φίλαι, ἐν τῇ ποικίλῃ τῶν ᾠδείων στοᾷ.

modo iracundi, & queruli evaſiſtis. Cur igitur ipſum ſtrangulatis? *Plat.* Hoc unico die impetrato, contra illum venimus, ut injuriarum quas intulit, meritas pœnas exolvat. Nam fama nobis denuntiavit, qualia in vulgus progrediens adverſum nos dixerit. *Phil.* An eum indicta cauſa interficietis? atqui videtur velle quippiam dicere. *Plat.* Minimè. Sed negocium omne tibi committemus: quodque tibi viſum fuerit, litis finem faciet. *Phil.* Quid tu dicis? *Lucian.* Hoc idem ô hera Philoſophia. ſiquidem ſola veritatem invenire potes, multiſque precibus vix obtinui, ut cauſa tibi ſervaretur. *Plat.* Nunc, ô execrande, ipſam dominam appellas, at pridie Philoſophiam rem eſſe viliſſimam aſſerebas, cùm duobus obolis ſingulatim, unamquamque ſermonum ejus ſpeciem proclamares? *Phil.* Videte ne non Philoſophiam hic maledictis infectatus ſit, ſed præſtigiatores viros ſub noſtro nomine multa & fœda perpetrantes. *Lucian.* Quam primùm cognoſces, ſi cauſam dicentem audire velis. Eamus tantùm in Areopagum, imò potiùs in ipſam arcem, ut tanquam ex ſpecula, omnia quæ in urbe ſunt, ſimul pateant. *Phil.* At vos amicæ, in Pœcilo tantiſper deambuletis.

Ad

1 Τὴν ἀξίαν] Ἀξιὰ, τιμὴ, τίμησις, δίκαια αὐτὴ τ' καλάσεως. Vt apud Latinos pretium, ſtipendium, & ſimilia. Euſt. ad Iliad. 1. Inter. Ariſtoph. alii. *Bourd.*

2 Καί σοι ὅτι ἂν δικῇ] Angl. ὅ σοι ἀὼ δικῇ. Idem.

3 Ἄρειον πάγον] De loco & voce multa erudite vir ſanctus Gulon. Fulienſ. ad Dionyſ. Areop. dixit Suid. Interp. Ariſtoph. alii de quib. ad Pauſan. *Bourd.* Arium pagum Areopagum unico verbo: locus eſt Athenis ubi Oreſtes cauſam dixit, & ubi quæ ad Rempubl. ſpectabant ſeveriſſimè adminiſtrabantur. Sic dictus (teſte Pauſan. in Attic.) quod eo primo vocatus ſit Mars (quem Græci Arem vocant) in jus propterea quod Alirrhothium interfecerat. *Cogn.*

1 Par-

ἥξω γὰρ ὑμῖν, ἐπιδικάσασα τῷ δίκῃ. Λυ. τίνες δέ εἰσιν ὦ φιλοσοφία; πάνυ γὰρ κόσμιαι καὶ αὗται δοκοῦσιν. Φιλο. ἀρετὴ μὲν ἡ ἀνδρώδης αὕτη, σωφροσύνη δ' ἐκείνη, καὶ δικαιοσύνη παρ' αὐτῶν. ἡ ὠφηγημένη δὲ παιδεία. ἡ ἀμυδρὰ δὲ αὕτη, καὶ ἀσαφὴς τὸ χρῶμα, ἡ ἀλήθεια ἐστι. οὐχ ὁρᾷς ὅπως καὶ λίγαις. Φιλο. τῷ ἀκριβολογήσει ἐκείνῃ οὐχ ὁρᾷς, τῷ γυμνῷ, τῷ ἀποφεύγοντι ἀεὶ, καὶ διολισθάνοντα; Λυ. ὁρῶ νῦν μόλις. ἀλλὰ τί οὐχὶ καὶ ταύτας ἄγεις, ὡς πλήρεις γνώσεως καὶ ἐπιστήμης τὸ σαφέστερον; τῷ ἀληθείαν δὲ γε, καὶ ξυνήγορον ἀναβιβάσασθαι ὡς τὴν δίκην βούλομαι. Φιλο. νὴ Δία, ἀκριβῶς ἐπιστάμενος καὶ ὑμᾶς. εἰ βαρὺ γὰρ μίαν δικάσαι δίκην. καὶ ταῦτα, ταῖς ἡμετέραις ἐοικυίαν. Ἀλήθεια. ἄπιτε ὑμεῖς. ἐγὼ γὰρ οὐδὲν δέομαι ἀκούειν, ἃ πάλαι οἶδα ὁποῖά ἐστιν. Λυ. ἀλλ' ἡμῖν ὦ ἀλήθεια, συνδίωκε ξυνδικάζοις ἄν, ὡς καὶ καθαρωτέροις ἐκφανῆ. Φιλο. οὐκοῦν ἐπαγωγὴ καὶ τὸ ξεναπαινιδιῶ τοῦτο, δύνοικωτάτω μοι ὄντε. Λυ. καὶ μάλα ἑπόμενος ἂν ἐθέλῃς. Φιλο. ἔπιθεν ἂν ἐλεύθερόν, καὶ παῤῥησίαν μεθ' ὑμῶν, ὡς τὸ δίκαιον τοῦτον ἀνθρωπίσκον ἐρεσθαι ἡμέτερον ὄντα, καὶ κινδυνεύοντα ἐπὶ μηδεμιᾷ σωφρόνῃ δικαίᾳ, σῶσαι δυνηθῆναι. σὺ δ' Ἔλεγχε, αὐτὸν σκέμενον. Λυ. μηδαμῶς ἄν δέσποινα. ἡκέτω δὲ καὶ ἐτοῦτο, καὶ εἴ τις ἄλλος. ἐ γὰρ τοῖς πυρρίοις ὠφελοῖς ὠφελημένοις δικάσαι μοι, ἀλλ' ἀλαζόσιν ἀνθρώποις, καὶ δυσελέγκτοις ἀεὶ πᾶσι ἀποφυγαῖς διεσκημένοις, ὥστε ἀναγκαῖον ὁ ἔλεγχος. Φιλο. ἀναγκαιότατον μὲν ἔστ. ἄμεινον δ' εἰ καὶ τῇ ἀποδείξει ὠφελοῖεν. Αλη.

Ad vos veniam quum litem dijudicavero. *Lucian.* Quænam hæ sunt, ô Philosophia? nam hæ quoque admodum honestæ videntur. *Phil.* Virtus est, virilis ista, Modestia illa, & juxta ipsam Iustitia. At antesignana Disciplina: obscura verò hæc, & dubii coloris, est Veritas. *Lucian.* Non video quam dicas. *Phil.* Incomptam illam, nudam, subterfugientem semper, ac subterlabentem non vides? *Lucian.* Nunc ægrè video. Sed quare has etiam non ducis, ut plenus, perfectusque sit consessus? siquidem veritatem patronam in judicium adducere volo. *Phil.* Per Iovem, vos quoque sequimini: non enim grave erit causam unam judicare, præsertim cùm de rebus nostris sit futura. *Ver.* Abite vos, nihil enim audire mihi est opus, quæ qualia sint jampridem novi. *Lucian.* Verùm ô Veritas, nostra interest, ut judicio intersis, atque singula indices. *Phil.* Igitur has famulas, mihi maximè benevolas adducam. *Lucian.* Imò & quotquot volueris. *Phil.* Sequimini Ingenuitas, & Loquendi libertas: ut miserum hunc homuncionem amatorem nostrum, ac nullo prætextu justo periclitantem, servare possimus. At tu Elenche, illic remane. *Lucian.* Nequaquam ô hera: sed hic quoque veniat, & siquis alius. Non enim mihi cum feris trivialibus erit depugnandum, sed cum arrogantibus hominibus, quos redarguere difficile est, cùm effugia semper inveniant. Quare necessarius est Elenchus. *Phil.* Ergo maximè necessarius. Melius si Demonstrationem etiam tecum assumas. *Ver.*

Se-

ἅπαντες, ἐπίσχε ἀναγκαῖοι δοκεῖτε εἶναι τῇ δίκῃ. Αρι. ὁρᾷς, σοφιστὴν ἐξέτασιν περὶ ἡμῶν ὁ φιλοσοφίᾳ, τῇ ἀληθείᾳ. Φιλο. εἶτα διδάσκει ὁ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, καὶ Ἀριστοτέλης, μή τι ψεύσηται ὑπὲρ αὐτῶν ἀληθῆ ὄντα; Πλα. ἀλλὰ τοῦτο, ἀλλὰ δεινῶς πανοῦργός ἐστι, καὶ κολακικός. ὥστε παραπείσῃ αὐτῷ. Φιλο. θαῤῥεῖτε. οὐδὲν ἂν μὴ ἡμῖν ἄδικον, δικαιοσύνης τοιαύτης συμπαρόντος. ἀπίωμεν ἤδη. ἀλλ' εἰπέ μοι σύ, τί σοι τοῦνομά ἐστι; Λυ. ἐμοὶ Παῤῥησιάδης, Ἀληθίωνος δὲ Ἐλεγξικλέους. Φιλο. πατρὶς δέ; Λυ. Σύρος ὦ φιλοσοφία, τὴν ἐπ' Εὐφράτῃδιον. ἀλλὰ τί τοῦτο; καὶ γὰρ τύπτειν πάνυ οἶδα τὴν ἀντιδικοῦσαν μου, οὐχ ἥττον ἐμοῦ βαρβάρους τὸ γένος. ὁ τρόπος δέ, καὶ ἡ παιδεία, οὐχὶ Σολέας, οὐ Κυπρίους, οὐ Βαβυλωνίους, οὐ Σταγειρίτας. καίτοι σοῦ γε σὲ, οὐδὲν ἂν ἧττον ἔλαττον, οὐδ' εἰ τῇ φωνῇ βάρβαρος εἴη τις, ἐκεῖνό γ' ὀρθῶς ἔχειν ὀρθῇ καὶ δικαίᾳ φαίνεσθαι δοκεῖ. Φιλο. οὐ λέγεις. ἄλλως γὰρ τοῦτο ἡγοῦμαι. ἦ πόθεν δέ σοι τίς; ἄξιον γὰρ ἐπίστασθαι τοῦτό γε. Λυ. μισελλαζών εἰμι, καὶ μισοχρὴς, καὶ μισοψευδὴς, καὶ μισότυφος. καὶ μισῶ πάνυ τὸ τοιοῦτον εἶδος τῶν μιαρῶν ἀνθρώπων. πάνυ γὰρ πολλοί εἰσιν οὗς οἶσθα. Φιλο. Ἡρακλεῖς, παλαμᾶσθαί τινα μέτεστί σοι τέχνης. Λυ. οὐ λέγεις. ὁρᾷς γὰρ ὑπόστασιν ἀπεχθάνομαι, καὶ ὡς κινδυνώδη δὴ αὐτῇ; ὁ μὲν ἄλλος πᾶς τὴν ἐναντίαν αὐτῇ πάνυ ἀκριβῶς οἶδε. λέγω δὲ τὴν λίαν φιλῶν τὴν ἀρχὴν

Sequimini omnes, siquidem necessarii ad judicium videmini. *Arist.* Vides ὁ Philosophia, sociam contra nos Veritatem, sibi assumit. *Phil.* An veremini Platonem, & Chrysippe, & Aristoteles, nequid in ejus gratiam mentiatur, Veritas cùm sit? *Plat.* Non hoc, sed callidus admodum est, & blandus, ita ut ipsam persuasione flectere possit. *Phil.* Confidite, nihil hac justitia præsente, iniqui fiet. Abeamus igitur. Verùm dic mihi tu, quod tibi nomen est? *Lucian.* Vocor [1] Parrhesiades, Alethionis Elenxiclei filius. *Phil.* Patria verò quænam? *Lucian.* Syria, ὁ Philosophia, juxta Euphratem. Sed quid hoc? Novi enim quosdam ex meis adversariis, non minùs me barbaros esse genere, moribus autem, & disciplina, non Solenses, aut Cyprios, aut Babylonios, aut Stagiritas. Quanquam quod ad te attinet, nihil refert, siquis voce sit barbarus, dummodo justè ac rectè sentire videatur. *Phil.* Rectè dicis. Verùm & hoc quæro, quamnam artem nosti? nam & hoc quoque scire est operæ pretium. *Lucian.* Atrogantiæ, impostura, mendacii, & fastus sum osor: & omne istiusmodi scelestorum hominum genus odi: admodum autem multi sunt, ut nosti. *Phil.* Hercle? multi odii artem exerces. *Lucian.* Rectè dicis. Vides igitur quàm multis odio sim, utque propter eam periclitor? Verùm & contrariam admodum artem probè novi: eam inquam, quæ ab amare principium

[1] *Parrhesiades*] Παῤῥησιάζη: dicitur, qui libere loquitur, unde Democares ob nimiam & procacem linguam Parrhesiastes dictus est. leg. Senec. lib. 3. de Ira. Cap. 8.

[1] Pe-

ἴχνεσιν. φιλαλήθης γὰρ, καὶ φιλόκαλος, καὶ φιλανταλοίητος, καὶ ὅσα τοῦ φιλεῖσθαι συγγενῆ. πλὴν ἀλλ' ὀλίγοι πάνυ τοιούτοις ἄξιοι τῆς τέχνης. οἱ δὲ ὑπὸ τῆ συκοφαντικῆ τεταγμένοι, καὶ τῷ μίσει οἰκειότεροι, πανταχόθεν ὅμιλοι. κινδυνεύω τοίνυν ἐγὼ μὲν, ὑπ' ἀρχὰς ἀπορεῖσθαι ἤδη, σὺ δὲ, πάνυ ἠκριβακέναι. Φιλο. καὶ μὴν σὺκ ἴχνος. ἐγὼ γὰρ οὐτὸς καὶ τάδε φασὶ, καὶ τάδε. ὥστε μὴ διαίρει τὸ τέχνα. μία γάρ ἐστιν, δύ' εἶναι δοκοῦσα. Λυ. ἄμεινον σὺ οἶσθα τοῦτο ὦ φιλοσοφία. τὸ μέντοι ἐμοὶ, τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον τοὺς μὲν πονηροὺς μισεῖν, ἐπαινεῖν δὲ τοὺς χρηστοὺς, καὶ φιλεῖν. Φιλο. ἄγε δὴ, πάρεσμεν γὰρ ἤδη ἐγγὺς, σὺ παῦε καὶ σὺ τοῦ θεραπεύειν τὴν [1] πολιάδος δικάζωμεν. ἡ ἱέρεια, διάγε ἡμῖν τὰ βάθρα, ἡμεῖς δὲ, σὺ τοσούτῳ προσκωμῳδοῦμεν τὸν θεόν. Λυ. ὦ πολιὰς, ἐλθὲ μοι καὶ τῶν ἀλαζόνων σύμμαχος, ἀναμνησθεῖσα ὁπόσα ἐπορκοῦντων ὀνημέραι ἀκούεις αὐτῶν. καὶ ἃ πρώην δὲ μόνη ὁρᾷς, ὅτε δὴ ἐπίσκοπος ἦσα, νῦν κρισεῖς ἀμύναι αὐτούς. ἐμὲ δ' ἐᾶν ἔτι κρυπτόμενον ἴδῃς, καὶ πολεμίως ἔσονται μέλανες, [2] σὺ προθεῖσα τὸν σαυτῆς, σῶζε. Φιλο. εἶεν, [3] ἡμεῖς, μὲν ὑμῖν καὶ δὴ κεχρήμεθα ἕτοιμοι ἀκούειν τῶν λόγων, ὑμεῖς δὲ, προειλόμενοί πρὸς ἓξ ἁπάντων, ὅστις ἄριστα κατηγορήσων ἂν δοκῇ, ξυνείρετε τὴν κατηγορίαν, καὶ διελέγχετε. ἐγὼ γὰρ οἷόν τε πάντας ἅμα λέγειν. σὺ δὲ ὦ Παῤῥησιάδη, ἀπολογήσῃ τοῖς

cipium habet. Etenim Veritatis, Honestatis, ac Synceritatis sum amator, atque omnium quæ amandis sunt cognata. Verùm pauci admodum hac arte sunt digni: qui verò sub adversa sunt ordinati, magisque odio familiares, sunt infiniti. Periclitor igitur, illam quidem ob segnitiem dedisce jam, sed hanc nimium callere. *Phil.* Atqui non oportebat: ejusdem enim ferunt esse & ista, & illa. Itaque indivisibilis est ars: nam unica est, etsi duæ esse videantur. *Lucian.* Meliùs tu hæc nosti, ô Philosophia. Ego verò talis sum ut pravos odio prosequar, probos verò laudem & amem. *Phil.* Age, quò oportebat, jam devenimus: Hic in Minervæ vestibulo judicemus. Heus tu sacerdos, dispone sedilia: nos interim Deam adorabimus. *Lucian.* Obsecro Dea, fer adversus arrogantes opem, ac recordare quantum ipsos quotidie pejerantes audias. Et sola quæ perpetrant, vides tanquam speculatrix. Nunc illos ulciscendi tempus adest. Si verò me vinci cernas, pluresque esse nigros calculos, tu tuo addito me serva. *Phil.* Esto. Iam consedimus, querelas vestras audire parati. Vos verò quempiam ex omnibus eligatis, qui optimè videatur accusare, & accusationem exponite, ac confutate. Non enim omnes simul loqui possibile est. Tu autem Parrhesiades dehinc respon-

1 Πολιάδος] Sic in Lapith. & apud Herod. lib. 5. Minervæ cognomentum, cujus rationem alibi reddimus, ead. dicta Πολῖτις Aristophani & Πολιοῦχος Pindar. *Bourd.*

2 Σὺ προθεῖσα τὸν σαυτῆς] Proverbium, *Minerva suffragium.* Marc.

3 Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν & δὴ κεχρήμεθα] Ἡμεῖς μὲν ὑμῖν ἤδη κεχρήμεθα. Idem.

μνησθῆτε. Αν. τίς οὖν ὁ ἱππολυτώτατος ἐξ ὑμῶν ἂν γένοιθ' ὡς τὸν Δία; σὺ ἴσως Πλάτων, ἢ τι μεγαλόνοια ἐπιμφανεῖ, καὶ ἡ κεφαλὴ δεινῶς ἀπίκνη, καὶ τὸ κεχαρισμένον, καὶ πειθὼς μετὰ, ἢ τι σύνεσις, καὶ τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὸ ἐπαγωγὸν ἐν κοινῷ τῇ ἀποδείξει, πάνυ ταῦτά σοι ἀθρόα ἀφῖκται, ὥστε τὴν σοφηγορίαν δίκης, καὶ ὑπὲρ ἁπάντων εἰπὲ τὰ εἰκότα. νῦν ἀναμνήσθητε πάντων ἐκείνων, καὶ συμφόρᾳ εἰς τὸ αὐτὸ, εἴ τι σοὶ ἦν Γοργίας, ἢ Πῶλος, ἢ Πρόδικος, ἢ Ἱππίας εἴρηται. δεινότερον ἐστὶ ἴσως. ἐπίκριτός ἐστι καὶ τῆς εἰρωνείας, καὶ τὰ κομψὰ ἐκεῖνα [1] καὶ συνεχῆ ἐρώτα. κἂν σοι δοκῇ, κἀκεῖνό μου παρακούσον, ὡς ὁ μέγας Ζεὺς [2] πλὴν ἅρμα ἐλαύνων, ἀγανακτήσειεν ἄν, εἰ μὴ ὑπὸ τῶν δίκλω. Πλα. μηδαμῶς. ἀλλά πινα τῶν σφοδροτέρων προχειρισώμεθα, Διογένη τοῦτον, ἢ Ἀντισθένη, ἢ Κράτητα, ἢ καὶ σὲ ὦ Χρύσιππε. εἰ γὰρ δὴ πολλοὺς ἐν τῇ παρούσῃ, καὶ δεινότητι συλλογιστικῆς ὁ καιρὸς, ἀλλὰ τοῦ ἐλεγκτικῆς, καὶ διηνεκοῦς ἐδεήθημεν. ῥήτωρ γὰρ ὁ Παρρησιάδης ἐστὶν. Διο. ἀλλ' ἐγὼ αὐτὸν κατηγορήσω. καὶ γὰρ εἰδὼ πάνυ μακρῶν οἰκεῖν τὸν λόγον δεήσεσθαι. καὶ ἄλλως γ', ὅτε ἅπαντες ὑβρισμαι, δι' ὀβολῶν ὠνητὸν ἐκπεκηρυγμένον. Πλα. ὁ Διογένης ὦ φιλόσοφε, ἐρεῖ τὸν λόγον τὸ ὑπὲρ ἁπάντων. μέμνησο γ' ὦ ἥρωϊ, μὴ τὸ σεαυτοῦ μόνον σπουδάσῃς ἐν τῇ κατηγορίᾳ, τὸ κοινὸν

spondebis. *Reviv.* Quis igitur è nobis maximè idoneus erit ad causam hanc agendam? tua Plato mirabilis est animi celsitas, & Attico lepore referta facundia, venusta & persuasionis plena: etiam prudentia, & diligentia, nec non tempestiva demonstrationum pellacia, hæc omnia tibi abundè adsunt. Itaque dicendi primas susci pe, omniumque nomine quæ par est, eloquere. Nunc in memoriam revoca illa omnia, & in unum confer, siquid in Gorgiam, vel Polum, vel Prodicum, vel Hippiam à te est dictum, hic est ad dicendum habilior. Insperge igitur Ironias, crebrasque illas ac festivas interrogationes. Quin si videtur illud inculca, ut magnus ille Iupiter alatum impellens currum indignaturus est, nisi pœnas iste expendat. *Plat.* Nequaquam: sed ex his vehementioribus aliquem eligamus, Diogenem hunc, vel Antisthenem, vel Cratetem, vel etiam te Chrysippe: non enim elegantiæ in præsenti, nec facultatis conscribendi tempus est, sed refutationis & judicialis actionis apparatus. Rhetor enim est Parrhesiades. *Diog.* Proinde ipsum accusabo. Neque enim longa oratione opus fore arbitror: præterea me supra omnes injuria affecit, cùm duobus obolis venalis fuerim proclamatus. *Plat.* Diogenes ô Philosophia, omnium nomine verba faciet. Verùm, ô generose, memineris, non solùm pro te hac accusatione postulare, sed rem communem etiam re-

1 Καὶ συνεχῆ ἐρώτα] Καὶ συνεχῶ. Marc.

2 Πλὴν ἅρμα ἐλαύνων] Homer. Pind. à quibus Poëtæ omnes Latini leg. Mar. ad Horat. pag. 35. *Benrd.*

1 E'αυτοῦ

ἢ ὁρᾷς. οἱ γάρ τι καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀλλοιούμεθα ἐν τοῖς λόγοις, σὺ δ', τοῦτο μὲν μὴ ἐξέτασε, μήθ' ὡς τις ἐστὶν ὁ ἀληθέστερος νῦν λέγε. ὅλως δ', ὑπὲρ φιλοσοφίας αὐτῆς ἀγανακτεῖ βεβιωμένης, καὶ κακῶς ἀκηκόεν ἐν τοῖς Παῤῥησιάδου λόγοις. καὶ τὰς βωμολοχίας ἄφες, ἐν αἷς ἀλλαττόμεθα, ὃ κρινοῦν ἅπαντες ἔχομεν, τοῦτο ὑπερμαχεῖ ὅσον, εἴ μόνον βεβιησόμεθα, καὶ ἐν σοὶ τὰ πάντα ἡμῶν νῦν κινδυνεύει, ἢ σεμνότερα δόξει, ἢ τοιαῦτα πιστεύσειαν, οἷα ὑτῶ ἀπίφηνε. Διο. θαῤῥεῖτε, ὀλίγα ἐπιψεύσομαι. ὑπὲρ ἁπάντων ἐρῶ. καίτοι ἡ φιλοσοφία δὶ ὡς τοὺς λόγους ἐπιπλαθεῖσα, φύσει γὰ ἥμερος, καὶ πρᾶός ἐστι, ἀφεῖναι ἀλλαλούσης αὐτὸν, ἀλλ' ἐ τὸ ἐμὸν ὑδιήσει, δώσω γάρ αὐτῇ ὅτι μὴ μάτην ξυλοφορῶμεν. Φιλο. τοῦτο μὲ μηδαμῶς, ἀλλὰ τῷ λόγῳ μᾶλλον. ἄρεται γάρ, ὥσπερ τῷ ξύλῳ. μὴ μίλαξ σ' ἦν. ἤδη γάρ [1] ἐκκέχυται τὸ ὕδωρ, καὶ ὡς σὶ τὸ δικαστήριον ἀποκλείσῃ. Λυ. οἱ λοιποὶ κοθιζέσθωσαν ὦ φιλοσοφία, καὶ ψηφοφορείτωσαν μεθ' ὑμῶν. Διογένης δ', κατηγορείτω μόνῳ. Φιλο. ἐ δέδιας ὦν μή σε κρατήσωσι ψηφισάμενοι; Λυ. ὐδαμῶς. πλείους γὰν κρατῆσαι βέλομαι. Φιλο. ἀγωνιᾷς σε ταῦτα. κρίνεται σ' ἦν. σύ δ' ὦ Διόγνυσε, λέγε. Διο. οἶσι μὲ ἡμεῖς ἄνδρες ἐγένοιμεθα ἐπὶ τ βίον ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἀκριβῶς οἶσθα, καὶ ὐδὲν δεῖ λόγων. ἵνα γὰρ τὸ κοτ' ἐμὲ σιωπήσω, ἀλλὰ Πυθαγόραν τοῦτον, ἐ Πλάτωνα, ἐ Ἀριστοτέλη, ἐ Χρυσίππον, ἐ Ζήνωνα, ἐ Κλεάνθην, ἐ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, οἱ γάρ τι καὶ πρὸς ἀλλήλους διαφερόμεθα ἐν τοῖς λόγοις, σὺ δ', τοῦτο μὲν μὴ ἐξέτασε, μήθ' ὡς τις ἐστὶν ὁ ἀληθέστερος νῦν λέγε. ὅλως δ', ὑπὲρ φιλοσοφίας αὐτῆς ἀγανακτεῖ βεβιωμένης, καὶ κακῶς ἀκηκόεν ἐν τοῖς Παῤῥησιάδου λόγοις. καὶ τὰς βωμολοχίας ἄφες, ἐν αἷς ἀλλαττόμεθα, ὃ κρινοῦν ἅπαντες ἔχομεν, τοῦτο ὑπερμαχεῖ ὅσον, εἴ μόνον βεβιησόμεθα, καὶ ἐν σοὶ τὰ πάντα ἡμῶν νῦν κινδυνεύει, ἢ σεμνότερα δόξει, ἢ τοιαῦτα πιστεύσειαν, οἷα ὑτῶ ἀπίφηνε. Διο. θαῤῥεῖτε, ὀλίγα ἐπιψεύσομαι. ὑπὲρ ἁπάντων ἐρῶ. καίτοι ἡ φιλοσοφία δὶ ὡς τοὺς λόγους ἐπιπλαθεῖσα, φύσει γὰ ἥμερος, καὶ πρᾶός ἐστι, ἀφεῖναι ἀλλαλούσης αὐτὸν, ἀλλ' ἐ τὸ ἐμὸν ὑδιήσει, δώσω γάρ αὐτῇ ὅτι μὴ μάτην ξυλοφορῶμεν. Φιλο. τοῦτο μὲ μηδαμῶς, ἀλλὰ τῷ λόγῳ μᾶλλον. ἄρεται γάρ, ὥσπερ τῷ ξύλῳ. μὴ μίλαξ σ' ἦν. ἤδη γάρ [1] ἐκκέχυται τὸ ὕδωρ, καὶ ὡς σὶ τὸ δικαστήριον ἀποκλείσῃ. Λυ. οἱ λοιποὶ κοθιζέσθωσαν ὦ φιλοσοφία, καὶ ψηφοφορείτωσαν μεθ' ὑμῶν. Διογένης δ', κατηγορείτω μόνῳ. Φιλο. ἐ δέδιας ὦν μή σε κρατήσωσι ψηφισάμενοι; Λυ. ὐδαμῶς. πλείους γὰν κρατῆσαι βέλομαι. Φιλο. ἀγωνιᾷς σε ταῦτα. κρίνεται σ' ἦν. σύ δ' ὦ Διόγνυσε, λέγε. Διο. οἶσι μὲ ἡμεῖς ἄνδρες ἐγένοιμεθα ἐπὶ τ βίον ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἀκριβῶς οἶσθα, καὶ ὐδὲν δεῖ λόγων. ἵνα γὰρ τὸ κοτ' ἐμὲ σιωπήσω, ἀλλὰ Πυθαγόραν τοῦτον, ἐ Πλάτωνα, ἐ Ἀριστοτέλη, ἐ Χρυσίππον, ἐ Ζήνωνα, ἐ Κλεάνθην, ἐ τοὺς ἄλλους ἅπαντας,

respicere. Siquid enim alii ab aliis rationibus discrepamus tu id nunc minimè scruteris, neque quis sit verior nunc dicas. Sed hoc solùm, quoniam Philosophia injuria est affecta, indigneris, & quoniam in Parrhesiadis sermonibus malè audivit: atque opiniones omitte, in quibus dissidemus, communemque omnium causam defende. Vide, te solum præfecimus, & in te omnia nostra nunc periclitantur, ut vel gravissima censeantur, vel qualia hic expressit, credantur. *Diog.* Confidite, nihil omittemus: pro omnibus verba faciam. Ac quanvis Philosophia verbis exorata (natura enim mansueta est ac mitis) ipsum dimittere decernat: meo tamen officio non deero: nam ipsi me non frustra baculum gestare, ostendam. *Phil.* Non hoc: sed potiùs sermone: sic enim optimum est, non ligno rem agere. Ergo ne cunctetis. Iam enim effusa est aqua, conciliumque in te oculos convertit. *Lucian.* Reliqui consideant ô Philosophia, & suffragia vobiscum ferant: ac solus Diogenes accusetur. *Phil.* At numquid vereris ne contra te sententiam pronuncient? *Lucian.* Nequaquam: imò plures volo vincere. *Phil.* Generosa sunt hæc tua verba. Sedete igitur: tu verò Diogenes loquere. *Diog.* Quales viri nos in agenda vita fuerimus ô Philosophia, tute optimè nosti, nihilque verbis est opus. Nam ut de me fileam: quis ignorat quanta Pythagoras iste & Plato, & Aristoteles, & Chry-

1 Ἐκκέχυται τὸ ὕδωρ] Hac de re copiosè Galen. interp. Aristophan. passim. Apul. Sen. innumeri. Dispensator clepsydræ ὑδωρ, Pollux lib. 8. ab hoc dispensatore proverbialiter dictum ὑδωρ λαχεῖν. qua de re Hesych. *Bourd.*

φοτίλλων, καὶ Χρύσιππον, καὶ τὰς ἄλλας, τίς οὖν οἶδεν ὅσα εἰς τὸν βίον καλὰ εἰσηκόντισθε; ἃ δ' τοιοῦτος ὢν ἐγὼ, ὁ τριακοντάρχης ὑπὸ τοῦ Παρρησιάδης ὕβριστο, ἤδη ἐρῶ. ῥήτωρ γάρ ἦς ὡς φασιν ὤν, ἀπολιπὼν τὰ δικαστήρια, καὶ τὰς ἐν ἀκούοις ἀδικημένους, ὑπόστασιν ἢ δεινότητος, ἢ ἀκμῆς ἐπιπόλαιος ἐν τοῖς λόγοις, τοῦτο πᾶν ἐφ' ἡμῖν συνεκδικασάμενος, ἐπιστεύθη μὲν ἀγροίκως καὶ ἀφελῶς, γράβις, καὶ ἀπατεῶνας ἀποκαλῶν, τὰ πλεῖστα δ' ἀναπείθων καταγελᾶν ἡμῶν, καὶ καταφρονεῖν, ὡς τὸ μηδὲν ὄντων. μᾶλλον δὲ καὶ μισεῖσθαι ὑπὸ τῶν πολλῶν ἤδη πεποίηκεν αὐτὸς τε ἡμᾶς, καὶ σὺ τῷ φιλοσοφίαν, φλυαρίας, καὶ λήρους ἀποκαλῶν τὰ σά, καὶ τὰ σπουδαιότατα, ὧν ἡμᾶς ἐπαίδευσας, ἐπὶ χλευασμῷ διεξιὼν, ὥστε ἑαυτὸν μὲν, κομψὸν, καὶ ἐπαινετὸν ὑπὸ τῶν ἀκροατῶν, ἡμᾶς δ', ὑβριστάς. φύσει γὰρ τοιοῦτόν ἐστιν ὁ πολὺς λεὼς, χαίρουσι τοῖς λοιδορουμένοις. καὶ μάλιστ' ὅταν τὰ σεμνότερα εἶναι δοκῇ, Δημοσθένης. ὥσπερ ἀμέλει καὶ πάλαι ἐχαίρων Ἀριστοφάνει, καὶ Εὐπόλιδι, Σωκράτει τυχὸν ἐπὶ χλευασίᾳ παραγαγοῦσιν ἐπὶ τῷ σκηνῷ, καὶ κωμῳδοῦσιν ἀλλοκότους τινὰς περὶ αὐτὸν κωμῳδίας. καίτοι ἐκεῖνοι μὲν καθ' ἑνὸς ἀνδρὸς ἐτόλμων τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐν Διονυσίοις ἐφεστῶτος αὐτοῦ ὁρᾶν. καὶ τὸ σκῶμμα, μέρος τι ἦν τῆς ἑορτῆς. καὶ ὁ θεὸς ἔοικε χαίρειν, φιλόγελώς τις ὤν. ὁ δ', τοὺς ἀγροὺς ξυγκαλῶν, ὡς πολλὴ φορυ-

Chryſippus aliique bona in vita introduxerint? Verùm quibuſnam contumeliis, quanvis tales extiterimus, ſceleſtiſſimus hic Parrheſiades nos laceſſiverit, jam dicam. Cùm enim Rhetor ut ajunt, eſſet, derelicto foro, ac illius exiſtimatione, quicquid vehementiæ, ac vigoris oratorii conſecutus eſt, univerſo illo contra nos collecto, non deſinit inſectari maledictis præſtigiatores ac deceptores ſubinde vocans, & vulgo, ut nos, tanquam nullius momenti ſimus, derideat, & contemnat perſuadens. Quinimo multorum jam odium nobis tibique Philoſophia, conflavit, nugas & commenta vocans tua documenta, reſque maximè ſerias, quibus nos imbuiſti, ſubſannatione inceſſens: ita ut à ſpectatoribus plauſu excipiatur & laudetur: nos verò contumeliis afficiamur. Ea enim eſt vulgi natura, ut cavillantibus & conviciantibus gaudeant: ac præcipuè quum rebus ſpecie graviſſimis detrahitur: ut nimirum & olim gaudebat [1] Ariſtophane & Eupolide, quum hunc Socratem irriſionis gratia in ſcenam introducerent, & abſurdas quaſdam de illo comœdias commentarentur. Atque illi contra virum unum talia ſunt auſi, etiam in Dionyſiis, ubi id facere erat conceſſum, & cavillatio, feſti pars quædam videbatur, ac ſi Deus ille fortaſſis gauderet, ut pote joci amans. Hic autem accitis optimis quibuſque, multo jam tempore commen-

1 *Ariſtophanes & Eupolin*] De his Priſcæ Comediæ ſcriptoribus Horat. Sat. 4. Eupolis floruit 88. Olympiad. principe Apollodoro, ut Euſeb. obſervavit, hujus meminit Cic. in Brut. Baptas ejuſdem fabula à noſtro Luciano celebratus. Cogn.

1 Ἀμ'πε-

ώσας, ἢ Δημοκλαπίμους, ἢ βλασφημίας πολὺς ἐς πολὺ βιβλίον ἐγγεγράψας, μεγάλῃ τῇ φωνῇ διαῤῥήδην κατὰ Πλάτωνα, Πυθαγόραν, Ἀριστοτέλη τοῦτον, Χρύσιππον ἐκεῖνον, ἐμὲ, καὶ ὅλως ἅπαντας, ὅτι ἑορτῆς ἐφικέσης, ὅτι ἰδίᾳ τι περὶ ἡμῶν πεφύκει. εἰ γὰρ ἦν πῶς συγγνώμην αὐτῷ τὸ πρᾶγμα, εἰ ἀμυνόμενον, ἀλλὰ μὴ ἄρχοντα αὐτὸν ἔδρασε. καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὅτι τοῦτο ποιῶν, καὶ ὑπὲρ τοῦ σὺν ἔνθεῳ ἡ φιλοσοφία, ὑποδύς καὶ ὑπαλθὼν, τὸ ἀληθὲς ἡμῶν οἰκείτερον ὄντα, τούτῳ ξυναγωνιεῖται καὶ ὑπερμαχεῖ χρῆ καθ' ἡμῶν. ὅτι καὶ Μένιππον ἀναπείσας ἑταῖρον ἡμῶν ἄνδρα ξυγκωμῳδεῖν αὐτῷ τὰ πολλά. ὃς μὲν οὖν παίρεται, οὐδὲ κατηγορεῖ μιθ' ἡμῶν ὧνπερ τὸ κοινὸν, ἀνθ' ὧν ἅπαντων ἀξίαν ἔσται αὐτὸν ὑπομεῖναι τῷ δίκῃ. ἢ τί γὰρ ἂν εἰκὸς ἴσχῃ, τὰ συμπόταθ' ἁβρύνοντα ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; χρήσιμον γὰρ ἡ φθὼς ἐκείνης τὸ τοιοῦτον, εἰ γελασείῃ αὐτὸν καλεσθείσα, ὡς μὴ ἄλλος τις ἐπὶ καλλιφρονοίᾳ φιλοσοφίας. ἐπὶ τούτῳ τῷ ἠσυχίᾳ ἄγειν, καὶ ὑβριζόμενον ἀνέχεσθαι, ἢ μετρίστηθ', ἀλλ' ἀναισθησίας, καὶ ἀνηθείας εἰκότως ἂν νομίζοιθ'. τὰ μὲν γὰρ πλεῦστα, τίνι φορετά; ὃς καλέσαντ' ἀνδράποδα ἐθέλοντα ἡμᾶς ἐπὶ τὸ πωλητήριον, καὶ κήρυκα ἐπιστήσας, [1] ἀπεμπόλησιν ὡς φασι, τοὺς μὲν, ἐπὶ πολλῶν, εἰδότας δὲ, μιᾶς ἀττικῆς. ἐμὲ δὲ ὁ πονηρότατ' ἔτι, δυ' ὀβολῶν. οἱ παρόντες δ' ἐγέλων αὐθ' ὅτι αὐτοὶ τὰ ἀνελήλυθαμεν, ἀναισχυντήσαντες, καὶ σὲ ἀξιοῦμεν πεμωρήσειν ἡμῖν, τὰ αἴσχιστα ὑβρισμένοι ut circunstantes riderent. Eam ob causam indignatione perciti, & ipsi venimus, & te rogamus, ut nos turpissimis affectos injuriis, ulciscamentatus, ac præmeditatus obtrectationes quasdam, easque magno libro complexus, magna voce Platonem, Pythagoram, Aristotelem hunc, Chrysippum illum, me, ac denique omnes maledictis insectatur, cùm neque festivitas id permittat, neque privatim ulla in re à nobis læsus fuerit. Hæc enim illi res veniam obtineret, si ut injuriæ vindicem, non ut aggressorem se gessisset. Sed illud omnium est gravissimum, quòd hæc faciendo, tuum ὁ Philosophia, nomen sibi vendicat, & repræsentato dialogo familiari nostro, eo adjutore & mimo contra nos utitur: ac præterea Menippo amico nostro ut multa secum cavillaretur; persuasit: qui solus non adest, neque nobiscum, prodita societate, accusat: pro quibus omnibus æquum est ut pœnas pendat. Quid enim contra hæc dicere posset, cùm res hasce gravissimas coram tot testibus carpserit? Quare illis in utilitatem vertat istud, si pœnas dantem spectaverint, ut nemo posthac Philosophiam contemnat. Quandoquidem hac in re silere, & contumeliam tolerare, non modestiæ, sed ignaviæ & amentiæ esse merito censeretur. Cæterum postrema, cuinam videantur tolerabilia? Siquidem nos tanquam mancipia in venalitium deductos, adhibito, ut ajunt, præcone, divendidit: nonnullos ingenti precio, quosdam mina Attica, me verò nequissimus hic, duobus obolis: ita

[1] Ἀπεμπόλησιν ὡς φασι] Recte Brodæus ἀπεμπόλησεν. Marc.

νοις. [1] Αν. ἄγε ὦ Διόγενες, ὑπὲρ ἁπάντων ἡμῶν, ὁπόσα ἐγκέκλῃκε, ἀπαντῶ εἴρηκας. Φιλο. παυσασθε ἀπειλοῦντες. ἔγχει τῷ ἀπολογουμένῳ. σὺ δ' ὦ Παρρησιάδη, λέγε ἤδη ὡς τοῦ μέρους. σοὶ γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν. μὴ μόνα ἀν. Παῤῥη. εἰ πάντα μου ἡ φιλοσοφία κατηγόρηται Διογένης, ἀλλὰ τὰ πλείω, ὅσα ἐγὼ μαλακώτερα, οὐκ οἶδ' ὅ, τι παρῆν, παρέλιπεν. ἐγὼ δ' ἴσως τάχα δίκαιον ἡγοῦμαι, ὡς οὐκ εἶπον αὐτὰ, ἢ ἀπολογίαν τινὰ μεμελετηκὼς ἀφικέσθαι, ὥστε καὶ εἴ τινα ἢ αὐτὸς ἔτι ἀπεσώπησα, ἢ ἐγὼ, μὴ φθάσαντα εἰρηκὼς, νῦν φανῆναι μοι δοκῶ ὅτου δὴ ἂν μέλλοις ἧττον ἀπηνάρυτον, καὶ κακῶς κηρέουσι, ἀλαζόσιν, καὶ χαῖρε ἀπειλῶν. καὶ μοι μόνον τοῦτο ἀπόκριναι φυλάττῃ, εἴ τι ἀληθῆ φῂς πάντων ἐρῶ. εἰ δέ τι ψεῦσμα, ἢ πλεῖον φαίνομαι ἔχων ὁ λόγος, ἢ τι ἐλλείπων τυγχάνω ἐμὲ, ἀλλὰ φαίνεσθαι ἂν οἶμαι δικαιότερον αἰτιᾶσθαι, τοὺς τοιαῦτα ποιοῦντας. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ξυνεῖδον ὁπόσοι τοῖς ῥητορεύουσι τὰ δυσχερῆ ὑπάρχειν εἰώθασιν, ἀπιστίαι, καὶ ψεῦδος, καὶ θρασύτης, καὶ βοὴ, καὶ ὠθισμὸς, τὰ μὲν εἰκὸς ἦν, ἀπέφυγον. ἐπὶ δὲ τὰ σὰ ὦ φιλοσοφία κραδὸν ὁρμήσας, ἠξίουν ὁπόσον ἔτι μοι λοιπὸν ᾖ βίου, καθαρῷ σὺ ζήλῃς, καὶ κλύδωνος, ὡς εὐδίου τινὰ λιμένα ἐκκλίνας, ὑπὸ σοὶ σκιπόμενος, καθεδιῶσαν, κἀπειδὴ μόνον παρέκυψα εἰς τὰ ὑμέτερα, εἰ μὴ ὥσπερ ἀναγκαῖόν ἦν, καὶ τότε ἀπανδῶν, ἐθαύμαζον, ὁπόσοι βίοι νομοθέται ὄντες, ulciſcaris. *Κυνικ.* Euge ὦ Diogenes omnia pro omnibus ut par erat, egregiè dixiſti. *Phil.* Deſinite laudare. Infunde reſponſuro. Tu verò Parrheſiades, viciſſim fare: tibi enim aqua nunc deſluit: ergo ne cunctaris. *Parrh.* Non omnia mea, ὦ Philoſophia in accuſatione ſua Diogenes recenſuit: ſed plura, quæ acerbiora erant, neſcio cur prætermiſit. Tantum verò aberit ut ea me dixiſſe negem vel præmeditatam quandam excuſationem prætendam, ut ſiqua hic ipſe reticuit, vel ego antehac non protuli, mihi nunc proponenda putem. Ita enim intelliges, quoſnam arrogantes, & præſtigiatores appellans proclamaverim, & maledictis inſectatus ſim. Proindè hæc ſolum obſervate, nunquid de cunctis verum dixero. Quòd ſi blaſphemi vel aſperi quid habere videbitur oratio: non me qui redarguo, ſed illos qui talia committunt, culpandos potiùs arbitror. Ego enim quum primum intelleri quam improbæ res cauſidicos neceſſariò comitentur, nimirum fraus, mendacium, temeritas, vociferatio, conflictatio, aliaque infinita: hæc equidem ut par erat, declinavi: & ad tua bona me conferens, ὦ Philoſophia, reliquum vitæ curriculum, tanquam ex procella & tempeſtate ad tranquillum portum appulſus, ſub tua tutela vivere expetivi. Ac poſteaquam obiter tantùm ſtatuta veſtra intuitus eſſem, te quidem ut neceſſum erat, hoſque omnes admirabar, qui optimæ vitæ inſti-

[1] Αν. ἄγε ὦ Διόγενες] Scribendum πλὴν ἄγε &c. aut φιλόσοφε. ἄγε. Marc.

καὶ τοῖς ἐπ' αὐτὸν ἐπιγομένοις χεῖρας ὀρέγοντας, τὰ κράτιστα, καὶ ξυμφορώτατα διδασκόντας, εἴ τις μὴ παρέβαινε αὐτὰ, μηδ' ὀλισθάνοι, ἀλλ' ἀτενὲς ἀποβλέπων εἰς τὰς κορυφὰς, ἃς ἐπεσκόπουν, ὡς τούτοις ῥυθμίζοι, καὶ ἀπευθύνοι τὸν ἑαυτοῦ βίον. ὥσθ' ἡμᾶς Δία καὶ τὸν καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς ὀλίγοι ποιοῦσιν. ὁρῶν δὲ πολλοὺς οὐκ ἔχοντα φιλοσοφίας ἐγγράφους, ἀλλὰ δόξης μόνον τῆς ἀπὸ τοῦ σχήματος, τὰ μὲν σώματα, καὶ δημόσια, καὶ ὁπόσα πάντα μιμεῖσθαι ῥᾴδιον, αὐτὰ μόνα ἰσιώτατα ἀσκοῦντας ἀνδράσι, τὸ γλίσχιον λέγω, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀναβολήν. ἐπὶ δὲ τοῦ βίου καὶ τοῦ τρόπου ἀπαθῆ γιγνομένους τοῦ χήματος, καὶ τὰ αἴτια ἡμῖν ἐπιτηδεύοντας, καὶ λελωβημένους τὸ ἀξίωμα τῆς ὑποκρίσεως, ἠγανάκτουν. καὶ τὸ τραγικὸν ὅμοιον ἐδόκει μοι, καθάπερ ἂν εἴ τις ὑποκρίτης τραγῳδίας, μαλθακὸς αὐτὸς ὤν, καὶ γυναικίας, Ἀχιλλέα, ἢ Θησέα, ἢ καὶ τὸν Ἡρακλέα ὑποκρίνοιτο αὐτὸν, μήτε βαδίζων, μήτε φθεγγόμενος ἡρωϊκῶς, ἀλλὰ θηλυδρίμενος ὑπὸ τηλικούτου σοφιστοῦ. οὐ γὰρ ἂν ἡ Ἑλένη πώποτε, ἢ Πολυξένη ἀνάσχοιτο πέρα δὲ μετρίου αὐτοῦ σοφιστεύοντος, οὐχ ὅπως ὁ Ἡρακλῆς ὁ καλλίνικος, ἀλλά μοι δοκεῖ, τάχ' ἂν ἐπιτρίψαι τοῦ ῥοπάλου παίων τὸ τοιοῦτον, αὐτόν τε, καὶ τὸ σοφιστεῖον, ὅτῳ ἀτίμως κρεοπωλυδρίμενος σὺς αὐτοῦ. τοιαῦτα καὶ αὐτὸς ὁρῶν πάσχοντας, ὑπ' ἀναίσχυντον ὁρῶν, ὅτε ἤνεγκα τὴν αἰσχύνην τὴν ὑποκρίσασαν, εἰ πίθηκος ὤντας, ἐπάλμησαν ἡρώων σοφιστὰς σοφιεῖν, ἢ τὸν εἰς Κύμην ὄνον μιμήσασθαι, ὃς λεοντῆν περιβαλλόμενος, ἠξίει λέων αὐτὸς εἶναι, σοὶ ἀγνοοῦσι τοὺς Κυμαίους ἰγνοῦντα μάλα τραχὺν,

fuiſſent inſtitutores, & manus ad ipſos feſtinantibus porrigerent, & ad optima ac utiliſſima adhortarentur, ſiquis ea non tranſgrederetur nec interlaberetur: ad intentis oculis ad regulas illas à vobis propoſitas, ad eas vitam ſuam componeret, ac dirigeret, quod quidem per lovem pauci noſtrûm faciunt. Cùm autem viderem multos non Philoſophiæ, ſed gloriæ tantùm quæ ex ea capitur ſtudio teneri: & in his quæ ſunt in promptu & vulgaria, quæque cuivis imitari ſit facile, viris bonis valdè ſimiles eſſe barba dico, greſſu, & veſtitu: vita autem & factis ſpeciei contradicere, & ſtudia veſtris contraria amplecti, ac profeſſionis dignitatem corrumpere, indignabar. Eaque res mihi videbatur ſimilis eſſe Tragico hiſtrioni molli & effœminato, qui Achillem, aut Theſeum, aut Herculem ipſum ageret, cùm tamen neque incederet, neque loqueretur Heroicè, ſed ſub larva iſtiuſmodi laſciviret: ut nec Helena, nec Polyxena, cùm id earum modeſtiæ minùs conveniret, tolerare poſſent. Nec ſe continuiſſet Herculeſ Callinicus, quin ocyſſimè talem clava percuſſum contriviſſet, ipſum inquam, & perſonam illam, quæ tam effœminatè eum repræſentando contaminaſſet. Et cùm ipſe talia vos ab illis perpeti viderem, non tuli hypocriſeos impudentiam: quòd cùm ſimiæ eſſent, perſonas Heroum aſſumere, vel Cumanum illum aſinum imitari auderent, qui leonina pelle indutus, leo quoque ipſe videri volebat, cùm adverſus Cumæos ignaros valdè aſperum,

καὶ καταπληκτικὸν, ἄλγει δή τις αὐτὸν ξένῳ καὶ λίαν ἰδίῳ, καὶ ὅτου, πολλάκις ἤλιγξε, καὶ ἀπεδίωξε πολίτην τοῖς ξύλοις. ὃ δὴ μάλιστά μοι δεινὸν ἐφαίνετο, τοῦτο ἦν. εἰ γὰρ ἄνθρωπος [1] εἴ τινα τῶν ἰόντων πονηρὸν, ἢ ἄχημον, ἢ ἀσελγᾶ ἢ ἐπιπόδιον, οὐκ ἔστιν ὅς ἂν ἐκ φιλοσοφίας αὐτὸν ἡπάτα, καὶ τὸν Χρύσιππον ἐροῖς ἢ Πλάτωνα, ἢ Πυθαγόραν, ἢ ὅτῳ αὐτὸν ἐπώνυμον, ὁ λῆμμα τοιοῦτον ἐποιεῖτο, [2] καὶ ἃ τοῖς λόγοις ἐποιεῖτο. καὶ λαθὼν κακῶς βιῶν τινα, πονηρὸς ὢν ὑμῶν ἐκαστος, τὸ μὴ πολλῷ πεθνηκότων. ἐγὼ γὰρ ζῶντας ὑμᾶς ἡ ἐξέτασις αὐτοῦ ἐλάνθανε, ἀλλ' ὑμεῖς μὲν οὐκ ἠδεῖτε, ἐκεῖνον δ' ἐγὼ σαφῶς ἅπαντες ἴσμεν, καὶ ἄσημα ἐπιπηδῶντα, ὥστε ἐρήμῳ ἁλίσκεσθαι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ λαφυραγωγεῖσθαι. ταῦτα οὖν ἤνεγκα ὁρῶν ἔγωγε, ἀλλ' ἤλεγχον αὐτοὺς, καὶ διέκρινον ἀφ' ὑμῶν. ὑμεῖς δ', ἡμῶν ἐπὶ τούτοις δίκην, εἰς δικαστήριον ἄγετε. ἐκεῖνο μὲν τινα καὶ τὰ μεμυημένον ἰδὼν ἐξηγορεύοντα τῶν Θείων τὰ ἀπόῤῥητα, καὶ ἐξορχούμενον, ἁρπακτήσω, καὶ διελέγξω, ἐμὲ δ' ἀσεβῆ ἡγήσεσθε εἶναι; ἀλλ' ἐγὼ δίκαιον. ἐπὶ καὶ οἱ ἀλλοδήμου [3] μαγεῖα εἰσάγοντες, ἢν ἐς ὑποκριτὴς Ἀθηνᾶν, ἢ Ποσειδῶνα, ἢ Δία ὑποδεδυκὼς, μὴ καθαρῶς, ἀλλὰ καὶ φρικώδη καὶ ἀπόπτυστον ὑπόκρισιν ὑποκρινόμενος, ἐπὶ τούτοις δίκην ὀφλήσει; ἐγὼ δὲ ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις; ἐπὶ τοῖς ἀσεβοῦσιν ἢ τοῖς εὐσεβοῦσιν; ἐπὶ τοῖς ἀδικοῦσιν ἢ τοῖς ἀδικουμένοις; ἐπὶ τοῖς ἐπιβουλεύουσιν ἢ τοῖς ἐπιβουλευομένοις; ἐπὶ τοῖς ἀπατῶσιν ἢ τοῖς ἀπατωμένοις; ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τὸν ἄλλον βίον ἐπιτηδείοις ἢ τοῖς ἐπὶ τὸν ἐμὸν; ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τὸν ἐμὸν ἢ τοῖς ἐπὶ τὸν ἄλλον βίον ἐπιτηδείοις

λᾶς ὑποκρίνοιτο, μηδὲ κατ' ἀξίαν τῶν θεῶν, καὶ ὀδύν τε ὀρχίζοιτο αὐτοῖς οἰκῆσαι, ὅτι τὸ σωφρονεῖν αὐτῶν, τὸ σωφρονεῖν, καὶ τὸ χῆμα ἐνδεδυκότα, ἐπίτηδες παίειν τοῖς μαστιγοφόροις, ἀλλὰ καὶ ἡδοιτο ἂν οἰμαι μαστιγούμενον. οἰκίτιλω μὴν δὴ, ἢ ἄγγελον, μὴ δικαίως ὑποκρίνασθαι, μικρὸν τὸ σῶμα. τὸν Δία δὲ, ἢ τὸν Ἡρακλέα μὴ κατ' ἀξίαν ἐπιδείξασθαι τοῖς θεαταῖς, λυπρόπιον ὡς, καὶ αἰσχρόν. καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε πάντων ἀτοπώτατον ἐστιν, ὅτι τὰς μὲν λόγους ὑμῶν, πάνυ ἀκριβοῦσιν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, καὶ θαῤῥοῦσι δὲ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἀναγιγνώσκοντες αὐτὰς, καὶ μελετῶντες, ὡς τἀναντία ἐπιτηδεύοιεν, ὅπερ βιῶσι. πάντα μὲν γὰρ ὅσα φασὶν, οἷον χρημάτων καταφρονεῖν, καὶ δόξης, καὶ μόνον [1] τὸ καλὸν οἴεσθαι ἀγαθὸν, καὶ ἀοργήτου εἶναι, τῶν λαμπρῶν τούτων ὑπερορᾶν, καὶ ἐξ ἰσοψυχίας αὐτοῖς ἀφιλίασθαι, καλὰ ὦ θεοὶ, καὶ σοφὰ, καὶ θαυμάσια λίαν ὡς ἀληθῶς. οἱ δὲ, καὶ αὐτὰ ταῦτα ἐπὶ μισθῷ διδάσκουσι, καὶ τὰς πλησίας τρήπουσι, καὶ ὧδε τὸ ἀργύριον κεχήνασιν, ὀρνιλόπτεροι μᾶλλον τῶν κωφιδίων ὄντες, θηλύπτεροι δὲ τῶν λαγωῶν, κολακοδυκότεροι δὲ τῶν πιθήκων, ἀσπαλιέστεροι δὲ τῶν ὄφεων, ἁρπακτικώτεροι δὲ τῶν γαλῶν, φιλονεικότεροι δὲ τῶν ἀλεκτρυόνων. τοιγαροῦν [2] γέλωτα ὀφλισκάνουσιν, ὠθιζόμενοι ἐπὶ ταῦτα, καὶ ὧδε τὰς τῶν πλουσίων θύρας ἀπαλὰς [3] παραθρύπτοντες, καὶ δεῖπνα πολυάνθρωπα θεώμενοι, καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις

rectè, neque ex dignitate Deorum simulavit, flagellare consueverunt. Ac non iracuntur ipsis Dii illi, quòd eum qui suas personas assumpsit, habitumque induit, flagelliferis cædendum tradiderunt, verùm ut puto, vapulantibus delectantur. Servum enim vel nantium minùs aptè agere, parvus est error. Sed Iovem aut Herculem non pro dignitate spectatoribus ostendere, turpe ac piaculo simile esse videtur. Quinimo etiam hoc omnium est absurdissimum, quòd cùm ex iis multi dogmata vestra exactè calleant: ita tamen vivunt, ac si illa ideo tantùm legerint, ac meditati sint ut contraria exerceant. Etenim quæcunque dicunt, ut contemnendas esse pecunias, & gloriam, solumque honestum bonum putandum, ira vacandum, & res hasce splendidas esse despiciendas, & cum ipsis æqualiter conversandum, eximia sunt & Dii & scita, aut summopere miranda profectò. Verùm hi hæc ipsa mercede docent, & divites admirantur, & pecuniis inhiant, caniculis iracundiores, leporibus timidiores, simiis blandiores, asinis petulantiores, felibus rapaciores, gallis contentiosiores. Itaque risum movent, quum de his rixantur, & circum januas divitum se invicem pulsant, & in conviviis frequentibus epulantur, in eisque tædium laudando pariunt, ac præter decorum sese

1 Τὸ καλὸν ἀγαθὸν] Summa Philosophiæ Stoicæ quam explicat Laërt. in Zen. *Bourd.*

2 Γέλωτα ὀφλισκάνουσιν] Sic apud Plat. Idem passim. *Idem.*

3 Παραθρύπτοντες] Sana quidem lectio, sed sanior Anglicana παρεγκωνίζοντες, quod passim eod. utatur, ut in Nigrin. vide. *Idem.*

ἐπιπίπτοντες φορτικῶς, καὶ πάνυ δ' ἀκαλῶς ἔχον. [1] ἐνθορυβοῦντες, καὶ μεμψιμοιροῦντες, καὶ ἐπὶ τῇ κύλικος ἀπορίᾳ, καὶ ἀπρεπῆ φιλοσοφοῦντες, καὶ τὸ ἀκριβὲς ἀφίεντες. οἱ ἰδιῶται δή, ὁπόσοι ξυμπίνουσι, γελῶσι δηλαδὴ, καὶ κωμῳδοῦσι φιλοσοφίας, εἰ τοιαῦτα κεφάλαια ἐν τῷ συμποσίῳ. τὸ δ' πάντων αἴσχιστον, ὅτι μηδενὸς δέονθ' λέγειν ἕκαστος αὐτῶν, ἀλλὰ μέγιστον τέλειον εἶναι τὸ σῴζειν κύκλωσις, μικρὸν ὕστερον αὐτὸ ἀποπλῆναι, καὶ ἀχαριστεῖ μὴ λαβεῖν, ὅμοιον, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τῷ βασιλικῷ χλαμύδι ὀρθὴν παρὰν ἔχειν, καὶ διάδημα, καὶ τἄλλα, ὅσα βασιλέως γνωρίσματα, ἀποκεῖσθαι, τὸν δὲ τυραννεύειν δόμῳ. ὅταν μὲν οὖν αὐτός τι δεῖ λαμβάνειν, πολὺς ὁ λόγος ἐστὶν ἀποκρίνασθαι, καὶ ὡς ἀδιάφορον ὁ πλοῦτος. καὶ τί γὰρ τὸ χρυσίον, ἢ τὸ ἄργυρον, ἢ δεῖ τὸ [2] ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων διαφέρειν; ὅταν δέ τις ἐπικουρίας δεόμενος ἥκῃ πρὸς ἐμὲ, καὶ φίλος ἀπὸ πολλῶν, ὀλίγα αἰτῇ ἀποπλῆσαι, σιωπὴ, καὶ δυσχέρεια, καὶ πλινῳδία τῶν λόγων ἐστὶ τὸ συμπόσιον. αἱ δὲ πολλαὶ ἀπὸ θιλίας ἐκείνου λόγοι, ἐν ἀρετῇ, καὶ τὸ καλὸν, οὐκ οἶδ' ὅπῃ ποτὲ εἰρήσεται. πάντως ταῦτα ἀπορήματα, [3] πτερόεντα ὡς ἀληθῶς ἔπη. μάτην ὀσημέραι πρὸς αὐτῶν ἐν ταῖς διαχρίσεσι συμμαχόμενα. μέχρι γὰρ τούτου, φίλος ἕκαστος αὐτῶν ἐς ὅσον ἂν μὴ ἀργύριον, ἢ χρυσίον ᾖ ἀποκείμενον ἐν τῷ μέσῳ ingurgitant, & queruli apparent, & inter calices injucunda & absona philosophantur, ac merum non ferunt. Idiotæ autem quotquot compotant, rident scilicet, ac Philosophiam conspuunt, quoniam hujusmodi educat piacula. Illud verò omnium est turpissimum, quòd quum unusquisque eorum nullius re indigum profiteatur, sed solum divitem esse sapientem vociteretur, paulò post tamen poscit, & ni accipiat stomachatur: perinde ac si quis regè ornatus rectam gestet tiaram, & diadema, cæteraque regni insignia, frivolarum tamen rerum indigus, mendicet. Proinde quum illis quippiam est accipiendum, multa oratione prosequuntur, oportere de suo libenter conferre, & indifferentes esse divitias: quid enim aurum & argentum littoralibus à lapillis differat? At quum vetus quispiam amicus & familiaris, opis egens, paucula quædam ex multis postulatum venit, taciturnitas, inopia, ruditas, & dictorum in contrarium palinodia. Varii autem illa de amicitia sermones, & virtus, & honestum quonam abeant ignoro: nam omnino avolantia, & verè alata verba hæc sunt, quibus illi quotidie in dispurationibus inter se umbratili certamine depugnant. Eousque enim unusquisque eorum est amicus, quousque nec de auro, nec de argento, quicquam in medium affert. Quòd

1 Ἐνθορυβοῦντες] Copiosè hanc philosophantium ἀσχήμονα explodit in Lapith. dixi supra. *Bourd.*

2 Ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων] Hac specie Proverbii utitur antea in Timon. *Idem.*

3 Πτερόεντα ἔπη] Ex Homero, cujus copiosus Interpres Apul. lib. 2. Florid. *Idem.*

1 Ba-

σθ. Ἐὰν δέ τις ὀβολὸν ὑπιδείξῃται μόνον, λέληται μὲν ἡ εἰρήνη, πάντα δὲ ἄδηλα ἦ, καὶ ἀκαρνικὰ πάντα. καὶ τὰ βιβλία ἐξαλήλιπται, καὶ ἡ ἀρετὴ πέφευγεν, οἷόν τε ἐσὶ τοῖς κύσι πάσχειν. ἐπειδάν τις ὀστᾶν εἰς μέσους αὐτοὺς ἐμβάλῃ, ἀναπηδήσαντες, διάκεινται ἀλλήλους, καὶ τὸ σύμπαν ἐσθίουσι τὸ ὀστᾶν, ὀλακτοῦσι. λέγεται δὲ [1] Βασιλίδος τινὸς αἰγύπτου, ἐπιτάξαι ποτὲ [2] πυρριχίζειν, διδάξαι, καὶ τὸ θέατρον μιμηλόπουλα δὲ ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ, ἐκμαθεῖν πάσχειν καὶ ὀρχεῖσθαι, ἀλυρχίδας ἁμπεχόμενα, καὶ φορυκία περικείμενα, καὶ μέχρι πολλοῦ διδασκάλου τοῦ θέατρου, ἄχρι δή τις θεατὴς ἀστεῖος, πάρυσα τινὰ κάλαθον ἔχων, ἀφῆκεν εἰς τὸ μέσον. οἱ δὲ πίθηκοι, ἰδόντες. καὶ σκιλαθέντες ἀπὸ ὀρχήσεως, τοῦ ἄφνω ὕπνου, πίθηκοι ἐγένοντο ἀπὸ πυρριχιστῶν, καὶ ξυνίεσθαι τὰ φορυκία, καὶ τοῦ ἐθέτου κατεβρόγνυον, καὶ ἐμάχοντο ἐκεῖ τὸ ὀπώρας ὡς ἀλλήλους. τὸ δὲ σύντομον τὸ πυρρίχης, διεσάλευε, καὶ κατεγελᾶτο ὑπὸ τοῦ θεάτρου. τοιοῦτοι καὶ οὗτοι πάντες. καὶ ἔγωγε τοὺς τοιούτους πολλῶς ὠνείδικον, καὶ ὑπὸτε πολύσπορον διελέγχων, καὶ παμφάγους. ἐκεῖ ὑμῶν δ' ἐγὼ φιλοσοφίαν, εἰσὶ γάρ εἰσί τινες οἳ ἀληθῶς φιλοσοφίαν ζηλοῦντες, καὶ τοῖς ὁμοτίμοις νόμοις ἐμμένοντες, μὴ ὅτι μισοπόλιν ἔχω, ὡς ὀλίγου φημὶ εἶναι τ, ἢ χαίρειν. ἢ τί δ' ἂν εἰκαίειν ἔχοιμι; τί γὰρ τοιοῦτο βιοῦντα; τοὺς δ' ἀ-

Quòd siquis obolum tantummodò indicarit, confestim pax solvitur, omniaque turbantur, atque implacata redduntur, libri obliterantur, virtus aufugit, iisque accidit quod canibus, in quorum medium siquis os projecerit, exiliunt, seque invicem mordent, eique qui os præripuit, allatrant. Fertur autem rex quidam Ægyptius simias tripudiare docuisse, eaque animalia, (nam ad imitandum humanas actiones maximè sunt apta) celerrimè didicisse, ut purpureis vestibus induta, & personis circundata saltarent, idque spectaculum multo tempore claruisse, donec spectator quidam urbanus, quas nuces in sinu habebat, in medium projecit. Quibus conspectis, simiæ saltationis oblitæ, id quod erant, simiæ pro saltatoribus fuerunt, & personas conterebant, & vestem discerpebant, & pro fructu inter se pugnabant. Ita ut Pyrriches ordo solveretur, & à theatro derideretur. Talia & hi perpetrant; & ego tales insectatus sum conviciis, nec redarguere unquam desinam, & comicè perstringere. Sed quod ad vos, vobisque similes attinet (sunt enim sunt profectò nonnulli qui Philosophiam amplectuntur, vestrisque legibus immorantur) absit ita insaniam, ut quid probrosum & sinistrum proferam. Nam quid dicere possem? quid enim in vita simile commisistis? Sed arro-

1 Βασιλίδος τινὸς Αἰγύπτου] Cleopatræ: tangit enim Cleopatræ simiam, ut in tract. Προμηθεὺς δὲ ἐν λόγοις. Bourd. Atqui libro De mercenariis philosophis non est βασιλίδος τινὸς Αἰγύπτου. verum Κλεοπάτρα ἡ πάνυ. Nisi forte an duæ historiæ sunt. Nam hic multi simii, ibi unus: hic nuces sive, κάρυα ibi caricæ aut amygdalæ sive nuces Græcæ ἰχάδες ἢ ἀμύγδαλον. Marc.

2 Πυρριχίζειν] Pro omni genere saltationis, ut id docet σχῆμ. Bourd.

1 Φι-

λαζόνας ἐκείνους, καὶ ἡμῖν ἐχθρὰς ἄξιον εἶναι μισεῖν. ἢ σὺ γὰρ ὦ Πυθαγόρα, καὶ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, καὶ Ἀριστοτέλης, τί φατὲ πρὸς τοιούτους, ἢ οἰκεῖόν τι, καὶ ξυγχωρεῖν ἐπιδεικνύναι τῷ βίῳ; ναὶ Δία Ἡρακλῆς φασι, καὶ Πίθηκος. ἢ διότι βάρβαρα ἔχουσι, καὶ [1] φιλοσοφεῖν ἀσκοῦσι, καὶ [2] σκυθρωποί εἰσι, πλαστὸν χρὴ ὑμῖν εἰκάζειν αὐτούς; ἀλλ' ἤνεγκα ἂν εἰ πιθανοὶ γοῦν ἦσαν καὶ ἐπὶ τὸ ὑποκρίσεως αὐτῆς. νῦν δ', κἄλλιον ἂν γοῦν ἀηδόνα μιμήσαιτο, ἢ ὅτοι φιλοσοφοῦς. εἴρηκα τὰ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὁπόσα εἶχον. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, μαρτύρῃ πρὸς αὐτούς, εἰ ἀληθῆ ἐστι. Φιλο. μετάσχοι ὦ Παρρησιάδη πορρώτερω ἔτι. τί ποιῶμεν ἡμεῖς; πῶς ὑμῖν εἰρηνεύσει ἀνὴρ ἔδοξεν; Αρετη. ἐγὼ μὲν ὦ φιλοσοφία, μεταξὺ λέγοντος αὐτοῦ, [3] καὶ τὴν γῆς δῦναι ἠυχόμην. ὅτως ἀληθῆ πάντα εἶπεν. ἐγνώριζον γὰρ ἀκούσασα ἕκαστον τῶν ποιούντων αὐτὰ, καὶ φέρμοζον μεταξὺ τοῖς λεγομένοις, τοῦτο μὲν, εἰς τόνδε. τοῦτο δ', ὁ δεῖνα ποιεῖ. καὶ ὅλως ἔδειξε τοὺς ἀνδράς σαφῶς, καθάπερ ἐπὶ πίνακος γραφῆς τὰ πάντα προσοικότας, ἢ τὰ σύμμαχα μάλιστα, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς αὐτὰς εἰς τὸ ἀκριβέστερον ἀπεικάσαι. Φιλο. καίτοι πάνυ ἠρυθρίασα ὦ ἀρετή. ὑμεῖς δ', τί φατέ; Αν.

rogantes illos, & Deorum inimicos, odio dignos esse puto. Tu enim Pythagora, & Plato, & Chrysippe, & Aristoteles, qua in re tales vobiscum dicitis convenire, aut proprium, ac cognatum in vita præstitisse? Ita per Iovem, Hercules, inquiunt, & Simia. An quia barbas habent, & se philosophari profitentur, & severitatem vultu prætendunt, propterea cum vobis sunt comparandi? An tuliſſem, si saltem illi ad simulationem fuissent apti. Nunc verò citiùs vultur luscinam imitabitur, quàm illi Philosophos. Quæ pro me dicendi habebam exposui. At tu Veritas numquid vera sint apud ipsos testificare. *Phil.* Nunc longius ô Parrhesiades, absiste. Quid nos faciamus? quomodo vir hic vobis videtur dixisse? *Virtus.* Ego quidem ô Philosophia, dum iste perorabat, terram subire optabam: adeò vera omnia dixit. Itaque audiens unumquemque eorum qui talia faceret, agnoscebam: interimque ex iis quæ dicebantur, hoc ad istum, hoc verò ad certum illum qui faceret referebam. Denique viros illos perspicuè indicavit, tanquam ex aliqua pictura expressos: nec solùm corpora sed animas etiam ipsas absolutissimè effinxit. *Phil.* Ego quoque planè erubui, ô Virtus. Vos verò quid dicitis? *Reviv.* Quid

1 Φιλοσοφεῖν ἀσκοῦσι] Sic bene legit Interp. minus recte Cod. Angl. φάσκουσι. Bourd.

2 Σκυθρωποί εἰσι] Vt in Nigrin. & Lapith. & passim alibi. *Idem.*

3 Καὶ τὴν γῆν δῦναι] Sic de merced. conduct. δύσχι ἢ σεσωμὲ συμπεσεῖν ἐκεῖνα πάντα. Sic adversus Indoct. δύξει τότε χάσειν σοι τὴν γῆν καὶ σκαπτῆ, sic Iupit. πῶς ἂν μὴ γῆ καταπίοι; eadem in Lapith. sic apud Heliod. lib. 1. ἠυχόμην δὲ καθαδῦναι μᾶλλον habent ex Homeri Iliad. 4. τότε μοι χάσοι εὐρεῖα χθών. Simile illud est Æschyli Suppl.

Θέλοιμι δ' ἂν μορσίμως
Βρόχῳ τυχεῖν ἐκ σπαργάνων. Idem.

1 Ἢ μὰ-

ἢ ἄλλο, ἢ ἀφεῖλε αὐτὸν ἐξ ἐγκλήματος; καὶ φίλον ἡμῖν, καὶ εὐεργέτην ἀναγκαῖον ἡγούμεθα; τὸν γοῦν Ἰλιακὸν ἀπεχθῶς πεπόνθαμεν, τραγῳδόν τινα τοῦτον ἐφ' ἡμᾶς κινήσαντες, ἀσόμενον τὰς Φρυγῶν ξυμφοράς. ἀδέτω γοῦν, καὶ τοὺς ἡμετέρους ἐχθροὺς ἀποτραγῳδείτω. *Dio.* καὶ αὐτὸς ὦ φιλοσοφία, πάνυ ἐπαινῶ τὸ ἄνδρα, καὶ ἀποτίθεμαι τὰ κατηγορούμενα, καὶ φίλον ποιοῦμαι αὐτὸν, χαριεῖσθαι ὄντα. *Philo.* σὺ δὲ ὦ Παῤῥησιάδη, ἀφίεμέν σε τῆς αἰτίας, καὶ ἀποστεφανοῦμεν τὸν λοιπὸν, ἴσθι ἡμέτερος ὤν. *Parr.* προσκυνήσω τοίνυν σε πρῶτον. μᾶλλον δὲ προσκυνητέον αὐτὸ ποιήσειν μοι δοκῶ. σεμνότερον γάρ [1] ὦ μέγα σεμνὴ Νίκη τὸν ἐμὸν βίον καταχρῆσις, καὶ μὴ λήξεις σεφανοῦσα. *Arc.* ἀκοῦν [2] δέπας κρατῆρος ἤδη καταχρώμενα προσκαλώμεθα κἀκείνους, οὓς δίκαιον κατέχουσι, κἀπὸ ὧν εἰς ἡμᾶς ὑβρίζουσι. καταγορεύσει δὲ Παῤῥησιάδης ἑκάστου. Παῤῥ. ὁρᾷς ὦ ἀρετὴ ἕλκεις. ὥστε σὺ πρὸς συλλογισμὸν, καλέσαι ψας εἰς τὸ ἄστυ, προσκύρησον τοὺς φιλοσόφους. Συλλογ. ἄκουε. σίγα. τοὺς φιλοσόφους ἥκειν εἰς ἀκρόπολιν λελογισμένους ἐπὶ τ' ἀρετῆς, καὶ φιλοσοφίας, καὶ δίκης. Παῤῥ. ὁρᾷς; ὀλίγοι συνέρχονται, γωνίσασθαι τὸ πρωγμα. ἄλλως γὰρ, διδάσκει τὴν δίκην. οἱ πολλοὶ δὲ αὐτῶν, οἱ δὲ χολὴν ἄγουσιν, ἀμφὶ τὰς πλουσίας ἔχοντες. οἱ δὲ βέλη πάντως ἥκειν, καὶ τάδε ὦ συλλογισμὲ κήρυττε. *Philo.* μηδαμῶς. ἀλλὰ σὺ

Quid aliud, quàm à crimine eum absolvi, inter amicosque & benefactores nostros ascribi debere? Planè enim nobis idem quod Ilienſibus, accidit: hunc tanquam Tragœdum quempiam in nos excitavimus, qui Phrygum calamitates decantaret. Canat igitur, & Dei inimicos tragicè exagitet. *Diog.* Ego quoque ô Philosophia, planè hominem laudo, quæque illi objeci retracto: & quia generosus est, amicum eum facio. *Phil.* Euge ô Parrhesiades ab accusatione te absolvimus, in omnibus vincis. Cæterùm te nostrum esse scias. *Parrh.* Hanc primam adoravi: verùm aliud magis tragicum opus mihi supereſſe puto. Siquidem ô valdè veneranda Victoria quotidie vitam meam reddis venerabilem, nec coronare desinis. *Virtus.* Numquid igitur à secundo jam ordiamur cratere, & illos citemus, ut ob ea quibus in nos injurii fuêre, pœnas expendant? Parrhesiades autem unumquemque accusabit. *Phil.* Rectè ô Virtus, elocuta es. Quapropter heus tu minister Syllogisme in urbem te confer, & Philosophos advoca. *Syllog.* Audi, tace. Philosophi in arcem ascendant, ut apud Virtutem, Philosophiam, & Iustitiam accusationem diluant. *Parrh.* Videsne? pauci conveniunt citatione cognita. Nam justitiam præsertim timent. Nec ocioſi sunt plerique ipsorum, dum circa divites versantur. Sed si vis ut veniant omnes, præconium his verbis pronuncia Syllogisme. *Phil.* Minimè: sed tu Par-

1 Ω μέγα σεμνὴ Νίκη] Ex Euripid. *Beurd.*

2 Δέπας κρατῆρος] Specie proverbii. De secundo cratere, Long. lib. 3. ποιμ. Achil. Tat. lib. 2.

1 Σι-

ὦ Παῤῥησιάδη, σοφοκλεῖ, κρῖνε σὺ δικεῖ. Παῤῥ. εὐδὲν τόδε χαλεπόν. ἄκου. σίγα. ὅσοι φιλόσοφοι εἶναι λέγουσι, καὶ ὅσοι σοφίαν αὐτῆς οἴονται δεῖν ἐπέχειν, ἥκειν εἰς ἀρεοπαγίτην ἐπὶ τὸν Ἀφροδισίου. δύο μναῖ ἑκάστῳ δοθήσονται, καὶ [1] σησαμοῖδες πλακοῦς. ὃς δ' ἂν πλείονα βαθὺν ἐπιδείξηται, ἐς [2] παλλάδιον ἀναβήσεται, ὅστις μὲ σοφοσπλάγχνου. κρίνειν δ' ἔσται σωφροσύνην μὲ, καὶ δικαιοσύνην, ἢ ἐγκρατείαν, μεθυσμῶν. οὐκ ἀναγκαῖα γὰρ ταῦτά γε, ἐμοὶ μὲν πεῖρᾳ. πέντε δὲ συλλογισμοὺς ἐξαιτοῦμαι. ἐν γὰρ ἡμῖν ἄνδρα τοῦτον εἶναι σοφόν. [3] κεῖται δ' ὁ μέσιστι δύο χρυσοῦ τάλαντα, τῷ, δόμεν, ὃς μὴ πᾶσιν ἐρίζωμεν ἔχοις εὖ βαθυῖ. ὡς πλήρης μὲν ἡ ἀνοδὸς ὑπιζομένων, ἐπὶ τοὺς δύο μνᾶς ὡς ἥκιστα μόγις. ἔνθα δὲ τὸ Πελασγικὸν ἄλσος, καὶ τὸ Ἀσκληπιεῖον ὑπερθε. καὶ ἐπὶ τὸ Ἄρειον πάγου, ὑπὸ πλείας. ἔνιοι δὲ, καὶ τὸ τὸ Τάλω τάφον. οἱδὲ, καὶ ὡς τὸ Ἀνακεῖον ὑπιζόμενοι κλίμακας, ἀνίρπασι βομβηδόν. τὴ Δία καὶ βοτρυδόν, ἐσμοῦ δίκην. ἵνα καὶ καθ' Ὅμηρον εἴπω, ἀλλὰ πανσυδίην δὲ μάλα πολλοὶ, καὶ τοῦθι [4] μυρίοι, ὅσσά τε φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ. [5] μεσὴ δὲ ἡ ἀκροπόλις ὁ βραχεῖ, κλαγγηδὸν ὑπερθιζόντων, καὶ πυκνὰ χαῖ πέρᾳ. πώγων. κολακεία. ἀναιδυντία. βακτηρία. λιχνεία. συμπο-

Parrhesiades, prout tibi visum fuerit illos advoca. *Parrh.* Hoc non est difficile. Audi, tace. Quicunque se Philosophos esse dicunt, & quicunque nomen hoc ad se spectare arbitrantur, ad distributionem in arcem veniant: duæ minæ singulis dabuntur, & sesamina placenta. Quicunque verò barbam profundam ostenderit, ille caricarum massam insuper accipiet. Nemo verò modestiam, & justitiam & continentiam asserat (hæc enim necessaria non sunt, si non adsint) sed ex modis omnibus quinque syllogismos. Non enim fas absque his sapientem esse *In medioque auri duo sunt objecta talenta, Danda illi qui sit melior certamine cunctis.* Papæ quàm refertus est conflictantium ascensus, postquam duarum minarum mentionem tantùm audiverunt. Ad Pelasgium alii, alii juxta templum Æsculapii, & circum Areopagum etiam plures, nonnulli quoque penes Tali sepulchrum: pars etiam admotis scalis templo Dioscurorum, cum strepitu ascendunt, per lovem etiam confertim, examinis apum instar: & ut Homeri verbis utar: sed inde quamplurimi, illic quoque innumeri, *Quot folia & flores nascuntur tempore verno.* Plena autem est arx brevi tempore cum clangore confidentium: estque undique pera, barba, adulatio, impudentia, baculus, edacitas, syllo-

1 Σησαμοῖδες πλακοῦς] Dixi ad Petron. *Bourd.*

2 Παλλάδιον ἐχάδην] Hæc passim apud Lucianum hac de re Theophyl. Simoc. Epist. 14. ὁ δὲ διωκόμενος ὑπὸ τοσῆς τυραννίδος ἐπὶ ἐχάδην τὸ πλησιαίτατον ἐκβοήσας ἐς πᾶς ἀκρόπολιν ἐκ οἶδ' ὅπως ἀπορρύησεται, ὁ δὲ τρυφίας ἐκεχείρητ, ἐς μοῖραν τινα ἔτι μᾶλλον κομιζόμενος οἰκοδομῆς, posteriorem hanc partem tangit in Lapith. *Idem.*

3 Κεῖ δ' ὁ μέσιστι] Parodia ex Iliad. σ. Idem.

4 Μυρίοι] Ex Homer. Il. β. pro ἦεν Angl. ἄγε. Idem.

5 Μεσὴ δὲ] Casaub. ad Athen. *Idem.*

[1] Μὲ

γισμός. φιλαργυρία. οἱ ὀλίγοι ζ, ὅπερ οὖν τὸ ἀρχαῖον κύρυγμα ἐκεῖνο ἀνήκεστο, ἀφανεῖς, καὶ ἀσημοι, ἀναμιχθέντες τῷ πλήθει τῶν ἄλλων, καὶ λελήθασιν ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν ἄλλων χαρακτήρων. τοῦτο γὰρ τὸ δεινότατόν ἐστιν ἡ φιλοσοφία, καὶ ὅ τις ἂν μέμψαιτο σοι μάλιστα, τὸ [1] μὴ ζ ἐπιδήλους γνώσεσθαι καὶ σημείους αὐτοῖς. πλησιάτεροι γὰρ οἱ ζητηταὶ ὄντες πολλάκις τῶν ἀληθῶς φιλοσοφούντων. Φιλο. ἔστι τοῦτο μετ' ὀλίγων. ἀλλὰ [2] δὸς χώμιδα ἡμῖν. Πλα. αὐτοὺς ἡμᾶς ἀρχαίους χρὴ τοὺς πλατωνικοὺς λαβεῖν. Πυθ. σὺ, ἀλλὰ τοὺς πυθαγορείους ἡμᾶς. ἀρχαιότερος γὰρ Πυθαγόρας ὦ. Στω. λήρεῖτε. ἀμείνους ἡμεῖς οἱ νῦν ἢ ἐκεῖνοι. Περιπ. ἐμὲ μὲν οὖν. ἀλλ' ἴν γε τοῖς χρήμασιν, ἀρχαιότατοι ἂν ἡμεῖς εἴημεν, οἱ οὐ δεξιότατοι. Επι. ἡμῖν τοῖς ἐπικουρείοις τὰς πλακοῦντας δότε, καὶ τὰς παλάθας δεῖ τῶν μινῶν ἀριθμεῖσθαι, καὶ ὑστάτους δεῖ λαμβάνειν. Ακαδ. πῶς τὰ δύο τάλαντα; δύξομεν γὰρ οἱ ἀκαδημαϊκοὶ ὅτι τῶν ἄλλων ἐσμὲν ἐλαχιστότεροι. Στωι. οὐχ ἡμῖν γε τῶν νεκρῶν παρόντων. Φιλο. πειράσθε φιλονικοῦντες. ὑμεῖς ζ οἱ κυνικοὶ, μήτε αἰτεῖτε ἀλλήλους, μήτε τοῖς ξύλοις παίεσθε. ἐπ' ἄλλα γάρ ἐστε κεκλημένοι. καὶ τῶν ἔγωγε ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ ἀρετὴ αὕτη, καὶ ἡ ἀλήθεια, διακρίνομεν τίνες οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες εἰσίν. εἶπε ὅστοι μὲν ἂν διαζῶσι καλῶς τὰ ὑμῖν δοκοῦντα βιοῦντες, δίδωμι μνησθῆναι, ἅπασι κεκραμένοις τὰς γνώμας ζ, καὶ εὐδὲν ἡμῖν προσήκοντας, συλλογισμὸς, φιλαργυρία. οἱ ὀλίγοι ζ, ὅπερ οὖν τὸ ἀρχαῖον κύρυγμα ἐκεῖνο ἀνήκεστο, ἀφανεῖς, καὶ ἀσημοι, ἀναμιχθέντες τῷ πλήθει τῶν ἄλλων, καὶ λελήθασιν ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν ἄλλων χαρακτήρων. τοῦτο γὰρ τὸ δεινότατόν ἐστιν ἡ φιλοσοφία, καὶ ὅ τις ἂν μέμψαιτο σοι μάλιστα, τὸ [1] μὴ ζ ἐπιδήλους γνώσεσθαι καὶ σημείους αὐτοῖς. πλησιάτεροι γὰρ οἱ ζητηταὶ ὄντες πολλάκις τῶν ἀληθῶς φιλοσοφούντων. Φιλο. ἔστι τοῦτο μετ' ὀλίγων. ἀλλὰ [2] δὸς χώμιδα ἡμῖν. Πλα. αὐτοὺς ἡμᾶς ἀρχαίους χρὴ τοὺς πλατωνικοὺς λαβεῖν. Πυθ. σὺ, ἀλλὰ τοὺς πυθαγορείους ἡμᾶς. ἀρχαιότερος γὰρ Πυθαγόρας ὦ. Στω. λήρεῖτε. ἀμείνους ἡμεῖς οἱ νῦν ἢ ἐκεῖνοι. Περιπ. ἐμὲ μὲν οὖν. ἀλλ' ἴν γε τοῖς χρήμασιν, ἀρχαιότατοι ἂν ἡμεῖς εἴημεν, οἱ οὐ δεξιότατοι. Επι. ἡμῖν τοῖς ἐπικουρείοις τὰς πλακοῦντας δότε, καὶ τὰς παλάθας δεῖ τῶν μινῶν ἀριθμεῖσθαι, καὶ ὑστάτους δεῖ λαμβάνειν. Ακαδ. πῶς τὰ δύο τάλαντα; δύξομεν γὰρ οἱ ἀκαδημαϊκοὶ ὅτι τῶν ἄλλων ἐσμὲν ἐλαχιστότεροι. Στωι. οὐχ ἡμῖν γε τῶν νεκρῶν παρόντων. Φιλο. πειράσθε φιλονικοῦντες. ὑμεῖς ζ οἱ κυνικοὶ, μήτε αἰτεῖτε ἀλλήλους, μήτε τοῖς ξύλοις παίεσθε. ἐπ' ἄλλα γάρ ἐστε κεκλημένοι. καὶ τῶν ἔγωγε ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ ἀρετὴ αὕτη, καὶ ἡ ἀλήθεια, διακρίνομεν τίνες οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες εἰσίν. εἶπε ὅστοι μὲν ἂν διαζῶσι καλῶς τὰ ὑμῖν δοκοῦντα βιοῦντες, δίδωμι μνησθῆναι, ἅπασι κεκραμένοις τὰς γνώμας ζ, καὶ εὐδὲν ἡμῖν προσήκοντας,

syllogiſmus, avaritia. Ac pauci illi, quotquot ad primum illud præconium aſcenderunt, obſcuri & ignoti, reliquorum turbæ immixti, ſub aliarum formarum ſimilitudine delitescunt. Eſt & hoc ô Philoſophia moleſtiſſimum, & in quo te maximè quis reprehendat, quòd nullas illis notas & ſigna inuſſiſti: ſiquidem prælligiatores iſti, ſæpius ad perſuadendum, verè philoſophantibus ſunt aptiores. *Phil.* Fiet illud paulò poſt: ſed jam excipiamus. *Plat.* Nos Platonicos par eſt accipere primos. *Pyth.* Minimè: ſed nos Pythagoricos. Prior enim fuit Pythagoras. *Stoic.* Deſipitis. nos Stoici iumus præſtantiores. *Perip.* Minimè quidem: verùm nos ex Peripato primi ſimus in pecuniis. *Epic.* Nobis Epicureis date placentas, & caricarum maſſas. Quod ad minas attinet, expectabimus, quanvis oporteat nos poſtremos accipere. *Acad.* Vbi ſunt illa duo talenta? ſiquidem nos Academici oſtendemus, quantum aliis ſimus contentioſiores. *Stoic.* Non præſentibus nobis Stoicis. *Phil.* Deſinite contendere, vos verò Cynici, ne vos invicem pulſetis, neque baculis cædaris: nam vos ad alia vocatos eſſe ſcitis. Nunc equidem ego Philoſophia, & hæc Virtus, Veritaſque judicabimus quinam ſint qui verè philoſophantur. Inde qui noſtrum inſtitutis vivere invenientur, fœlices erunt quòd optimi habiti fuerint. Sed prælligiatores illos, nilque ad nos ſpectantes, ma-

1 Μὰ ζ] Angl. *minime*. Bourd.

2 Δὸς χώμιδα ἡμῖν] Angl. ἡμῖν αὐτὸς ſic eam legendum, aliter tamen Interpres & Mſſ. & Cod. Florent. *Idem.*

2 Θέμ-

κακὰς κακῶς ἐκπεσόντες, ὡς μὴ ἀνεπαισθήτῳ τὸ ὑπὲρ αὐτοὺς, ἀλαζόνες ὄντες. τί τοῦτο; φεύγετε τὸν Δία κατὰ τὸ μετρίως οἱ πολλοὶ, ἀλλόμενοι· κενὴ δ' ἂν ἡ ἀκρόπολις. πλὴν ὀλίγων τούτων, ὁπόσοι μεμενήκασιν, ἃ φοβηθέντες τὴν κρίσιν. οἱ ὑπηρέται ἀνίλεθε τὴν πρᾶνιν, ἣν ὁ Κυνίσκος ἀπέῤῥιψεν ἐν τῇ τροπῇ. φέρε ἴδω τί κεῖται, ἆρα [1] θέρμυς, ἢ βιβλίον, ἢ [2] ἄρτος ὁ αὐτοπυρίτης; Παῤῥη. ἔκ. ἀλλὰ χρυσίον τοῦτο, καὶ μύρον, [3] καὶ μαχαιρίδιον θυτικὸν, [4] καὶ κατόπτριον, καὶ κύβος. Φιλο. οὐκ ἀγαθὰ, τοιαῦτά σοι ἴσως τὰ ἐφόδια τῆς ἀσκήσεως. καὶ μὴ τούτων, ἀξίους λοιδορεῖσθαι ἅπασι, καὶ τοὺς ἄλλους παιδαγωγεῖν. Παῤῥη. τοιοῦτοι μὲν ἡμῖν ἴσως. χρὴ δ' ὑμᾶς σκοπεῖν ὅπῃ πρόσθεν ἀγνοούμενοι πᾶσι πεπωσίσθαι, καὶ διαγνῶσιν οἱ σπουδαῖοι χαίροντες οἵτινες οἱ ἀγαθοὶ αὐτῶν, καὶ οἵτινες αὖ πάλιν οἱ δι' ἐπῳδὴν βίου. σὺ δ' ὦ ἀλήθεια, ἐξεύρισκε. ὑπὲρ σοῦ γὰρ τοῦτο ἡμῖν ἔσται, ὡς μὴ ἐπικρατῇ σου τὸ ψεῦδος, μὴ δ' ὑπὸ τῇ ἀγνοίᾳ λανθάνωσιν οἱ φαῦλοι τῶν [5] ἀνδρῶν ἐς τὰς χρηστὰς μεμιγμένοι. Αλη. ἐπ-

malos male perdemus: ne ſuperbi illi quæ ſunt ſupra ſe affectent. Quid hoc rei eſt? Fugitis per lovem multi per confragoſa deſilientes: jamque arx eſt vacua: præter paucos illos qui judicium non formidantes remanſere. Vos verò miniſtri peram tollite, quam Cyniſcus fugiendo abjecit. Age videam quid habeat, an lupinos, librumve, aut panes cibarios? *Parrh.* Minimè: ſed aurum hoc, & unguentum cultrum ſacrificuli? & ſpeculum, & talos. *Phil.* Euge ô generoſe, hæc tibi exercitationis erant viatica: cumque his æquum eſſe cenſebas omnibus conviciari, atque alios docere. *Parrh.* Tales illi ſunt nobis. Cæterùm oportet vos conſiderare, quo pacto deſinent hæc ignota eſſe, & dignoſcentur qui tecum conſueſcunt, quinam illorum ſint boni, quinam contra alterius ſint vitæ. Tu autem Veritas illud comperito. Nam è re tua fuerit, ut tibi mendacium non prævaleat: neu præ ignorantia pravi homines immixti bonis deliteſcant. *Verit.* Hac in re

1 Θέρμυς] Dixi ad Petronii *lupinos*. Bourd.

2 Ἄρτος τὸ αὐτοπυρίτης] Hæc omnia in Dialog. mort. & in Catapl. *Idem.*

3 Καὶ μαχαιρίδιον θυτικὸν] *Seceſpita*. Caſaubon. ad Suet. Aug. dico fuſe alibi. *Idem.* Brodæus μαχαιρίδιον πυθικὸν. *Delphicum gladium*. Verùm ἀτυχῆ παινολίαν. Dixiſſet ſaltem *Delphicum cultrum*. Sed neque hoc neque illud Lucianus voluit, verum intelligi μαχαιρίδιον θυτικὸν cultellum ſacrificatorium, ſive cultrum ad ſacrificia, ac feſtos dies atque epulas. Culter Delphicus neceſſitatis: cultellus ſacrificatorius deliciarum & voluptatis. Non peſtringit autem res ad uſum hujuſce Cynici ullas Lucianus, in pera ejus inventas, ſed quæ ſummarum deliciarum ſint, χρυσίον, μῦρον, μαχαιρίδιον θυτικὸν, κάτοπτρον, κύβος. *Aurum, unguentum, cultellum ad ſacrificia, ſpeculum, teſſeras*, &c. Quemadmodum ſacrificationes gumiis epularum occaſiones fuerint, longum fuerit nunc ediſſertare. *Marc.*

4 Καὶ κάτοπτρον] Hæc eleganter apud Apul. in Apol. *Bourd.*

5 Ἀνδρῶν ἐς τὰς χρηστὰς μεμιγμένοι] Alia Anglic. Cod. lectio οἱ φαῦλοι τῷ ἀνδρὶ τι ἢ χρηστὰς μεμιμημένοι. Idem.

1 Θα-

αὐτῷ εἰ δοκεῖ Παῤῥησιάδῃ, ποιησώμεθα τὸ τοιοῦτον, ἐπὶ χρηστὸς ἅπλοιᾳ, καὶ σῶσις ἡμῖν, καὶ σὶ ὦ φιλοσοφία, μάλιστα θαυμάζοιτ' ἂν, συνελαύνοντα μετ' αὐτοῦ τ' ἔλεγχον, ἅπασι τοῖς φάσκουσι φιλοσοφεῖν σύντυχάνειν. εἰθ' ὃν μὲν ἂν αὖξῃ γνήσιον ὡς ἀληθῶς φιλοσοφίας, στεφανωσάτω [1] θαλλῷ στεφάνῳ, καὶ ἐς τὸ πρυτανεῖον καλεισάτω. ὧν δέ τινι οἷοι πολλοί εἰσι, καταῤῥάττω ἀνδρὶ ὑποκειμένῃ φιλοσοφίας συντυχὴ, τὸ τριβώνιον ἐξαιρέτω, ἀποκειράτω τ' πώγωνα σὺν χρῷ πάνυ τραχυκείρῃ μαχαίρᾳ, καὶ ἐπὶ μὲν μετώπῳ σίγμα ἐπιβαλέτω, ἢ ἐγκυψάτω καὶ τὸ μεσόφρυον. ὁ δ' τύπος ἔστω καυτῆρος, ἔσω ἀλώπηξ, ἢ πίθηκος. Φιλ. οὕτω ὦ ἀλήθεια. ὁ δ' ἔλεγχος ὦ Παῤῥησιάδη, τοιόσδε ἔστω, οἷόν ὁ τῶν ἀετῶν φῶς τ' ἥλιον εἶναι λέγεται. ἢ μήν Δίκ. ὥστε κἀκεῖνος ἀπόλειπειν τὸ φῶτ, καὶ φῶς σκιᾶνο δεικμάζειν. ἀλλὰ σοφῆς χρυσίον, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὴν, ὃν μὲν ἂν αὐτῶν ἐσδῇς ὑπεροφρῶντα, καὶ μηδαμῶς ἐληδμένον φῶς τὴν ὄψιν, ὅτ' ἔστι, ὁ τῷ θαλλῷ στεφόμενον. ὃν δ' ἂν ἀπτῆς ἀποδλέποντα, καὶ τὴν χεῖρα ἀφέρηται ἐπὶ τὸ χρυσίον, ἀπαγέτω ἐπὶ τὸ καυτήριον τοῦτον, ἀποκειράτω

re ex Parrheſiadis arbitrio, ſiquidem probus, ac nobis benevolus eſt viſus, teque ô Philoſophia maximè admiratur: ita faciamus: ut aſſumpto ſecum Elencho, conveniat omnes qui ſe philoſophari profitentur: tum quem verè legitimum Philoſophiæ ælumnum invenerit, corona coronet oleagina, & in prytaneum vocet. Si verò in aliquem, quales multi ſunt, execrandum virum, ac Philoſophiæ ſimulatorem inciderit, attritam veſtem dilaceret, barbamque hirci tonſoria novacula abradat, frontique ſtigmata imprimat, vel inter media ſupercilia inurat ſitque inuſtionis figura Vulpes, aut Simia. *Phil.* Euge Veritas. Talis autem ô Parrheſiades, ſit Elenchus, qualis aquilarum pullus ad ſolem eſſe fertur. Non per Iovem tamen, ita ut lumen obtueantur, indeque probentur. Verùm expoſito coram illis auro, gloria, voluptate, quem ipſorum ea deſpicere videris, & nequaquam ad aſpiciendum trahi, is eſto qui oleagino ramo coronetur. Quem verò fixis oculis intuentem, manumque ad aurum protendentem deprehenderis, hunc abraſa priùs barba, inurendum ab-

1 Θαλλῷ στεφάνῳ] Sic poſtea τῷ θαλλῷ στεφόμενον, Grammatici Græci idem eſſe ajunt ac θαλλὸς, quid autem θαλλὸς Theocr. docet Eryll. Heſych. Suid. vocaverunt etiam ὄχον κρατὸς ut apud Heſych. verbo χλτλασον cujus locum emendat Clariſſ. Scal. χλτλον δὲ κρατὸς ὄχος ὕσπι παρὰ χυδίοις &c. vocaverunt Latini ſagmina Gl. vet. *Sagmina* θαλλὸς, στεφάνια. Hac de re Athen. lib. 7. ferebantur in Panathenaica pompa, quique ferebant θαλλοφόροι dicti, ut vult Iuncus apud Stob. licet quidam aſſerant fuiſſe ramos olivæ quos manu geſtabant, ut videatur eſſe illud Hometicum σίμβλατ' ἔχων ἐν χερσὶν uſi ſunt & Latini ut autor Ceir.

Pergit Amyclas ſpargens altaria thallo.

Quod Virg. 6. Æn. dixit

ramo frondentis olivæ. Bourd.

τα ἀσόπερον ἢ πώγωνα. Παῤῥη. ὡς ἔοικεν ἔοικε τοῦτο ἡ φιλοσοφία. καὶ ὄψῃ αὐτίκα μάλα τοὺς πολλοὺς αὐτῶν, ἀλωπεκίας, ἢ πιθηκόμορφους. ὀλίγους δ' ἂν ἐστ' ἰδεῖν μόνους. εἰ βούλει δὲ μόνοι, καὶ τοῦτο ἀνάξω τινὰς ὑμῖν ἢ Διὶ αὐτῶν. Φιλο. πῶς λέγεις, ἀνάξεις τοὺς φυγόντας; Παῤῥη. ἀγε μάλα, ὦ ἱερεῦ μοι ἔλκε σὺ ὀλίγον χρῆσαι τῷ ὁρμιδίῳ ἐκείνῳ καὶ τῷ ἀγκίστρῳ, ὅπερ ὁ ἁλιεὺς ἀπέπεμψεν ὁ ἐκ Πειραιῶς. Ιε. ἰδοὺ δὴ λάβε καὶ τὸ κάλαμόν γε ἅμα, ὡς πάντ' ἔχοις. Παῤῥη. ἀκοῦσον ὦ ἱέρεια, καὶ ἰχάδας μοι πάνυ ὀλίγας ἀπόσπασον, καὶ ὀλίγον δὲ χρυσίου. Ιε. λάμβανε. Φιλο. τί πρᾶξαι ἀνὴρ διανοεῖται; Παῤῥη. δελεάσας τὸ ἄγκιστρον ἰχαδὶ, καὶ χρυσίῳ, καθίζομαι ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ τείχους, καθήκειν εἰς τὴν πόλιν. Φιλο. τί τοῦτο ὦ Παῤῥησιάδη ποιεῖς; ἦπου τοὺς λίθους ἁλιεύσειν διενοήθης ὦ δὲ Πλατωνικέ; Παῤῥη. σίωπησον ὦ φιλοσοφία, καὶ τὴν ἄγραν παρόρμα. σὺ δὲ Ποσειδὸν ἀγρεῦ, καὶ Ἀμφιτρίτη φίλη, πολλοὺς ἡμῖν ἀνάπεμπε τῶν ἰχθύων. ἀλλ' ὁρῶ τινα λαθρόχειρα σύμμαχον, μάλλον δὲ χρυσόφρυν. Ελκ. ἔκ. ἀλλὰ γαλεὸς ἐστι. προσέρχεται δὴ τῷ ἀγκίστρῳ κιχηνώς. ἐσφόρηται δὲ χρυσίου. πλησίον ἤδη ἐστὶν. ἔψαυσεν. ἥλκυσται. ἀναπαύσωμεν. Παῤῥε. καὶ σὺ ὦ ἔλεγχε, νῦν ξύμπαλαιε τὸ ὁρμιᾶς. ἀνω ἐστί. φέρ'

abducas. *Parrh.* Hæc, ὁ Philosophia, erunt, ut censes: & confestim permultos eorum vulpe, vel simia notatos videbis, paucos verò coronatos: quinimo si placuerit, nonnullos illorum vobis per Iovem huc adducam. *Phil.* Quid ais? fugientes adduces? *Parrh.* Ita quidem, si facerdos funiculum hunc, & hamum à Piræensi piscatore dicatum, velit mihi parumper commodare. *Sacerd.* En accipe, calamumque simul, ut habeas omnia. *Parrh.* Quin igitur Sacerdos, caricas aliquas, parumque auri da mihi properè. *Sacerd.* Accipe. *Phil.* Quidnam vir hic facere intendit? *Parrh.* Hamo carica & auro inescato, summo muro insidens in urbem demisit. *Phil.* Quid agis ὁ Parrhesiades? numquid lapides [3] ex Pelasgico piscari decrevisti? *Parrh.* Tace Philosophia, ac prædam expecta. Tu verò piscator Neptune, tu quoque chara Amphitrite, multos pisces nobis immitte. At lupum quendam ingentem video, vel potiùs auratam. *Libert.* Minimè. felis est, accedit ad hamum hians, aurum odoratur, prope jam adest, tetigit, captus est, attrahamus. *Parrh.* Tu quoque Elenche, nunc una funiculum arripe: attractus est. Age videam

1 Φιλο. τί πρᾶξαι ἀνὴρ διανοεῖται; Παῤῥη. δελεάσας τὸ ἄγκιστρον ἰχαδὶ] Brodæus. ubi notata παῤῥησιάδη pertona reponi vult personam Aristæ. Sed frustra. Respondet enim Parrhesiades Philosophiæ cum admiratione interroganti, tertiamque personam pro secunda usurpanti oratorie τί πρᾶξαι ἀνὴρ διανοεῖ] pro τί πρᾶξαι διανοῦ ὦ παῤῥησιάδη; Mutavit personam ut exprimeretur admiratio rei novæ. Virtutis personæ locus hic nullus est. Patet autem etiam sequente mox interrogatione Philosophiæ τί ταῦτα, &c. *Marc.*

2 Καθήκειν εἰς τὴν πόλιν] Καθήκειν ἐς τὴν πόλιν. Idem.

3 *Ex Pelasgico*] Pelasgicum locus fuit Athenis juxta arcem, de quo antea dictum est. *Cogn.*

1 Αὖον

ἴδω τίς εἶ ὦ βέλτιστε ἰχθύων. [1] αὖων ὄντος γε. Η. ῥᾳθυμίας τῶν ὀδόντων. τί τοῦτο ὦ γενναιότατε ἔλαθες, λιχνεύων ὧδε τὰς πέτρας, ἵνα λήσειν ἤλπισας, ὑπολιθυκός; ἀλλὰ νῦν ἔσῃ φανερὸς ἅπασιν, ὃς τῶν βραγχίων ἀπορτήμψω. ἐξέλωμαι τὸ δέλεαρ, καὶ τὸ ἄγκιστρον τεῖνον σοι τὸ ἄγκιστρον. ἡ δὲ ἰσχὰς ἤδη ἐφοσίαται, καὶ τὸ χρυσίον ἐν τῇ κοιλίᾳ. Διογ. μὰ Δία ἐξεμεσάτω, ὡς δὴ καὶ ἐπ' ἄλλους δελεάσωμεν. Παῤῥ. οὔ ἔγχ. τί φῂς ὦ Διόγνητε; οἶσθα τοῦτον ὅστις ἐστιν. ἢ ἐφοσίαται σοι τὶ ἀνήρ; Διογ. ὑδαμῶς. Παῤῥ. τί δ' ἐν; πόσου ἄξιον αὐτὸν χρὴ φάναι; ἐγὼ μὲν γὰρ δυοῖν ὀβολοῖν ἐφόλωσα αὐτὸν ἐπιμησάμενος. Διο. πολὺ λίγους. ἄῤῥωστός τις γάρ ἐστι, καὶ εὐδιάχθητος, καὶ σκληρός, καὶ ἄπορος. ἄφες αὐτὸν κῆ κεφαλῇ ἀπὸ τῆς πέτρας. σὺ δὲ ἄλλον ἀνάπεισον, καθεὶς τὸ ἄγκιστρον. σκέπτου μήποτε ὄγκῳ ὦ Παῤῥησιάδη, μὴ καμπὴ ῥυθμὸς σοι ὁ κάλαμος, ἀποκλασθῇ. Παῤῥ. θάῤῥει ὦ Διόγνητες, καθοί εἰσι, καὶ τῶν ἀφύων ἐλαφρότερον. Διο. νὴ Δία ἀφύεσι τοί γε. ἀνάσπα ὦ ὅμως. Παῤῥ. ἰδὺ τίς ἄλλος ἵππος ὁ πλατύς, ὥσπερ ἡμίτομος ἰχθὺς ἐφοσίαται; ψητία τις κιχηνὼς ἐς τὸ ἄγκιστρον. κατέπιεν. ἔχεται. ἀνασπάσθω. τίς ἐστι; Διογ. ὁ πλατωνικὸς εἶναι λέγων. Πλατ. καὶ σὺ ὦ κατάρατε, ἥκεις ἐπὶ τὸ χρυσίον; Παῤῥ. τί φῂς ὦ Πλάτων; τί ποιῶμεν αὐτόν; Πλατ. ἀπὸ τῆς αὐτῆς πέτρας καὶ οὗτος. Διο. ἐπ' ἄλλον καθείσθω. Παῤῥ. καὶ μὲν ὁρῶ τινα πάγκαλον ἐφοσιούμενα. ὡς ἂν ἐν βυθῷ δέξεις ποικίλον τὸν χρῶτα, ταινίας τινὰς ἐπὶ θατέρου ἐπιχρύσους ἔχον-

deam quis sis ô piscium optime. Clamat iste: quales hercle dentes! Quid hoc rei est ô generosissime, circa petras liguriendo captus es, ubi te latitaturum sperabas? at nunc à branchiis pendens manifestus eris omnibus. Escam hanc, & hamum hunc extrahamus. En vacuus hamus: carica cum auro ventri jam adhæret. *Diog.* Per Iovem evomat, ut alios etiam inescemus. *Parrh.* Bene habet, quid ais ô Diogenes? tune hunc quisnam sit nosti? num ad te attinet? *Diog.* Nequaquam. *Parrh.* Quid igitur? quo precio dignus hic est dicendus? ego enim pridie duobus obolis eum æstimavi. *Diog.* Nimium dicis: nam & cibo est *inutilis*, & turpis, & durus, & neglectus. Hunc in caput à saxo præcipitem da. Tu verò alium demisso hamo attrahe: atqui videsis ô Parrhesiades ne tibi calamus inflexus abrumpatur. *Parrh.* Confide Diogenes, leves sunt & aphyis tenuiores. *Diog.* Per Iovem leviſſimi: attamen trahe. *Parrh.* Ecce. Quisnam alius hic latus, tanquam semisectus piscis accedit? Pisetta quædam hamo inhians: deglutivit: tenetur: attrahatur: quisnam est? *Diog.* Platonicum se asserit. *Plat.* Et tu execrande ad aurum accedis? *Parrh.* Quid ais Plato? quid illo agimus? *Plat.* Ab hac eadem petra & ille. *Diog.* Ad capiendum alium demittatur. *Parrh.* Atqui bellissimum quendam accedentem video, ac si in profundo varii coloris appareat, ac vittas quasdam auratas super dorso habeat. Videſ-

[1] Λύων ὄντος γε] Hæc verba non sunt in Angl. Cod. *Bourd.*

πα. ὁρᾷς ὦ ἔλεγχε; ὁ δ' Ἀριστοτέλης σχηματιζόμενος, οὗτος ἐστιν. ἦλθεν. εἶτα πάλιν ἀπεπήδησε. ξυνεσπάσθη ἀκριβῶς. αὖθις ἐπανῆλθεν. ἔχεται. ἥλκυσται. ἀνιμήσθω. Ἀρι. μὴ ἀνίει με Παρρησιάδη. ἀγνοῶ γὰρ ὅστις ἐστιν. Παῤῥ. ἀκήκοα γὰρ οὗτος Ἀριστοτέλης καὶ τὰ πτηνῶν; Διο. ἀλλ' ἰδοὺ πολλοὺς καὶ τοὺς ἰχθῦς ὁρῶ καὶ παντοδαπούς, ἀκανθώδεις, καὶ τοὺς ἐπιφανεστάτους συμπεπλεγμένους, ἰχθύων δυσληπτοτέρους. ἦτταν σαγήνης ἐπ' αὐτοὺς δέησαι. ἀλλ' ὁ πάρεσιν. ἱκανὸν εἰ κἂν ἕνα τινὰ ἐκ τῆς ἀγέλης ἀναπαστάσιμον. ἕξει δ' ἐπὶ τὸ ἄγκιστρον δηλαδή, ὃς ἂν αὐτῶν θρασύτατος ᾖ. Ἐλεγ. κἄθες, εἰ δοκεῖ, σιδηρᾶσαί γε σφόδρα ἐπιπολὺ τὴν ὁρμιᾶς, ὡς μὴ λάσπεσιν τοῖς ὀδοῦσι, καθαπὲρ τὸ χρυσίον. Παῤῥη. καθῆκα. σὺ δ' ὦ Ποσειδὼν, ἐπιτίλα τῷ ἄγκιστρῳ. βαβαί, μάχονται δὲ δειλαί. καὶ οἱ μὲν, ξωάμια πολλὰ περιτρώγουσι τὴν ἰγδόα. οἰδὲ, σφοφώτης, ἔχονται δὲ χρυσίου. οὐ ἔχει. δειπάρρητος μάλα καρτερός. φέρ' ἴδω τίνα ἐπώνυμον σαυτὸν εἶναι λέγεις. καίτοι γελοῖός τί εἰμι ἀναγκάζων ἰχθῦν λαλεῖν. ἄφωνοι γὰρ αὐτοί. ἀλλὰ σὺ ὦ ἔλεγχε, εἰπὲ ὄντινα ἔχει διδάσκαλον αὐτῶν. Ελεγ. Χρύσιππον τυγχάνει. Παῤῥη. μαίνῃ, διὰ χρυσίον εἰμὶ σοφὸς τῷ ὀνόματι. σύ δ' ὦ Χρύσιππε, σφῷν δ' Ἀθηνᾶς εἰπὲ εἰδότε τοὺς ἄνδρας, ἢ τοιαῦτα παρήνεις αὐτοῖς ποιεῖν; Χρυ. νὴ Δία ὑβριστικῶς ἐρωτᾷς ὦ Παῤῥησιάδη. σφόδρα γὰρ ἡμῖν ὑπολαμβάνων, τοιούτους ὄντας. Παῤῥη. φύγε ὦ Χρύσιππε γηραιὲ εἰ. ὕτω γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ κεφαλὴν μὴ

Videſ-ne Elenche? Hic eſt qui Ariſtotelem ſimulat: venit, deinde rurſus enatavit. circumſpice diligenter: iterum venit, hiavit, captus eſt: extrahatur. *Ariſtot.* Ne me Parrheſiades de ipſo interroges: quis enim ſit ignoro. *Parrh.* Numquid ὁ Ariſtoteles etiam, iſte è ſaxo dejiciendus? *Diog.* At ecce multos hîc conſpicio piſces, paricolores, ſpinoſos, in ſuperficie aſperiores: echinis captu difficiliores. Verriculo opus eſſet, at non adeſt: ſatis erit ſi vel unum ex grege attrahamus: veniet autem ad hamum is nimirum qui eſt ipſorum audaciſſimus. *Elench.* Demitte, ſi videtur: priuſque ferro multum munias funiculum, ne eum devorato auro dentibus ſecet. *Parrh.* Demiſi. Tu verò Neptune capturam abſolve. Papæ! pro eſca depugnant: aliique ſimul multi caricam circumrodunt: alii verò adhærent auro tenaciter. Bene habet, valdè robuſtus aliquis transfixus eſt. Age ſciam cui te cognominem eſſe dicas. Atqui ridiculus ſum, qui piſcem loqui cogam. muti enim ſunt illi. Verùm Elenche, dic quemnam magiſtrum hic habeat. *Elench.* Chryſippum hunc. *Parrh.* Intelligo: puta quoniam aurum ineſt nomini. Tu igitur Chryſippe, per Minervam dicito: noſti-ne viros iſtos, vel ipſos ut talia faciant, hortaris? *Chry.* Per Iovem Parrheſiades interrogas contumelioſe, qui nobis cum talibus convenire ſuſpicaris. *Parrh.* Euge Chryſippe, generoſus es. Ergo & iſte cum aliis in

2 Ὦ Πόσειδον] Auctior vose una Angl. Cod. τοιαῦτα ἐπιτίλα τὸν ἄγκιστρον. Bourd.

1 Πρὸς

σῶν ἄλλων, ἐπὶ τὴ ἀγκιστρίδης ἐσί. καὶ δεῖ μὴ ἀφαυρῆ τις τ λαιμὸν, ἐνθέον. *Philo.* ἄλις ὦ Παρρησιάδη τ ἄχρας, μὴ καί τίς σοι, οἷον πολλοί εἰσιν, οἴχηται ἀπαγάσας τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀγκιστρον. εἶπέ σι ἀπίσω τῇ ἱερείᾳ δεῖσθαι. ὥστε ἡμεῖς μὲ ἀπίωμεν ὡς παρασκευασόμενοι. καιρὸς ἦ καὶ ὑμᾶς ἀπιέναι ὅθεν ἥκετε, μὴ καὶ ὑστερήμασι χαίνησθε τ ἀφθονίας. σὺ ἦ καὶ ὁ ἔλεγχος ὦ Παρρησιάδη, κύκλῳ ὅπῃ βούλεσθε αὐτὸς ἰόντες, ἢ στεφανοῦτε, ἢ ἐγκορυβαντιᾶτε ὡς ἔφλω. Παρρ. ἴσμεν ταῦτα ὦ φιλοσοφία. χαίρετε ὦ βέλτιστοι ἀνδρῶν. ἡμεῖς ἦ κατίωμεν ὦ ἔλεγχε, καὶ πλὴν μὲ τὰ παρηγγελμένα, ποῖ ἦ καὶ τρέψῃ ἀπίναι φήσ; μῶν ἐς τὸν Ἀκαδημίαν, ἢ ἐς τὸν Στοάν; ἀπὸ δ' Λυκείᾳ ποιησόμεθα τὸν ἀρχόν. οὐδὲν διοίσει τοῦτο. πλὴν οἶδα ἐγὼ ὡς ὅποι ποτ' ἂν ἀπέλθωμεν, ὀλίγων μὲ τ στεφάνων, πολλῶν ἦ τ καυστηρίων δεησόμεθα.

in caput præcipitetur: ſiquidem eſt ſpinoſus: verendumque eſt, ne qui comederit guttur configat. *Phil.* Prædæ ſatis eſt ὁ Parrheſiades, nequis (ut multi ſolent) auro & hamo deglutitis abeat: deinde te ſacerdoti rependere oporteat. Proinde nos eamus ambulatum. Tempus etiam eſt ut vos unde veniſtis revertamini: ne ultra præſcriptum diem commoremini. Tu verò Parrheſiades, & Elenche, omnes in orbem obeundo, vel coronate, vel inurite, ut dixi. *Parrh.* Hæc fient Philoſophia. Valete homines optimi. Nos verò Elenche deſcendamus, & juſſa exequamur. Sed quò primùm erit eundum? Num in Academiam, vel in Stoam? A Lyceo initium faciamus: nihil hoc refert. At hoc ego novi, fore ut quocunque perveniemus, paucis coronis, multis cauteriis indigeamus.

ΚΑΤΑΠΛΟΥΣ, Η ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

CATAPLVS, SIVE TYRANNVS.

ARGVMENTVM.

Vti ſupra in Menippo, divitum exitus ac pœnas deſcripſit, recitato etiam decreto, quo anima illorum in aſinos migrare jubentur, ita hic ſub Megapenthis perſona, Tyrannorum vitam, mores, exitus, & qua tandem poſt hanc vitam, animorum ſupplicia & cruciatus illos maneant, exponit: amplificatis his etiam antitheſi quadam, dum ſutorem Micyllum, & Philoſophum Cyniſcum, utrumque pauperem, alterum etiam virtuti ac ſapientiæ deditum, cum illo componit. Illud videlicet innuens, quòd, qui potentiam & divitias ſectantur, & vitam plerumque peſſimam atque nequiſſimam agant, & mortem quàm graviſſimam animo patiantur. Contrà autem, qui à rebus iſtis mundanis, iiſdemque malorum omnium principiis & cauſis, animum remotum ac liberum habent, quique

virtutem pra iis, quæ vulgus appetit & miratur, colunt, illos & mortem contemnere solere, neque ullis conscientiæ flagris facilè perterreri. Tractat autem hæc, pro more ac instituto suo, fabuloso vursum dramate quodam, ficta umbrarum transfretatione apud Acherontem, in qua dum & tyrannus hic trajiciendus foret, mora caseris, renitente ac mortem deprecante illo, injicitur. Quam rem Charonte atque aliis graviter ferentibus, tandem Mercurius collo attractum illum, in navem compellit, adjuvantibus ad id pauperibus illis Cynisco & Micyllo. Porrò ubi jam trajectum esset, rursus apud Rhadamanthum eodem pacto judicium subterfugere velle idem fingit, sed tamen & ibi in medium protractus, & à Cynisco accusatus, extremo tandem supplicio damnatur.

ΧΑΡΩΝ.

Εἶεν ὦ Κλωθοῖ, τὸ μὲν σκάφος τοῦτο, ἡμῖν πάλαι ὑπέστρωται, καὶ [1] ἀνάγειν ὥρα πρόσαντες ἐσκευασμένον· ὃ, τε γὰρ [2] ἀνταῖον ἐκλέλοιπεν, καὶ ὁ ἱστὸς ὥρθωται, καὶ ἡ ὀθόνη [3] ἐξῆπται, καὶ [4] τὰ κωπία ἐνήρτηται, καὶ πεπόηται. καλύει τι δέον ἔστιν ἔτι ἐμοὶ, τὸ ἀγκύριον ἀναστάσαντας, λιπεῖν. ὁ δὲ Ἑρμῆς βραδύνει, πάλαι παρεῖναι δέον. κενὸν γὰρ ἐπιβατῶν ὡς ὁρᾷς τὸ πορθμεῖον, τρεῖς ἤδη τὴμερῶν διαπλεύσειεν δυνάμενον. καὶ χαλᾷ [5] ἀμφιβληστρον ἐνεστιν. ἡμεῖς δ', εἰδέπω δέ, ὀβολὸν ἐμπεπολήκαμεν. εἶτα ὁ Πλοῦτων οἶδ' ὅτι ἐμὲ φαγεῖν ἐθ

CHARON.

Age Clotho jamdudum hæc scapha nobis est parata, & ad trajectionem commodè admodum instructa: siquidem exhausta est sentina, malus erectus, velum passum, remi singuli scalmo alligati: nihilque per me obstat, quin extracta anchora solvamus. Moratur autem Mercurius qui jamdiu adesse deberet. Itaque vectoribus ut vides, vacuus est hic ponto, qui jam ter hodie trajecisse potuisset. Et jam ad vesperam vergit dies: nos autem nondum vel obolum lucrifecimus. Porrò Pluto, fat scio, me interea desidere suspi-

1 Πρὸς ἀναγωγὴν] Ἀνάπλευ. Bourd.

2 Ἀνταῖον] Vocavit τὸ ἐν τῇ ἀγυιᾷ ὕδωρ, sic & Grammatici. *Idem.*

3 Παρακέκρεται] Dictio Atticorum propria ἐπὶ χάσεως τι ἰδίου τῶν ὀδόντων τῇ κερκίδι συμβαλλόντων. Idem.

4 Τεθέπωται] Ἐν τῷ ξεπωτηρίῳ ἐμβάλλει. Est autem ξεπωτὴρ λᾶρος εἰς ἃν τὰς κώπας ἐμβάλλουσιν: tangit Hesych. verb. ξεπώτασθαι. Idem.

5 Ἀμφὶ βλυτὸν] Quid sit βλυτὸν satis abunde declarant Interp. Aristophan. ad Vesp. & ad Aves, Suid. Pollux. Emenda in hac voce Hesych. apud quem βλυτὸν τὸν ἀπολίθωσιν ἢ τὸ ἄρσην λύγου ἢ βοῶν. scrib. βαλανὸν. Rust. ad illud Il. ω.

Ἡ μὲν ἄλοχος μετενείσσετο βλυτόν δε

Hoc voluit Virg. 2. Ecl.

Aspice aratra jugo referunt suspensa juvenci.

Non quod ibi somniavit Scrivi. *Idem.*

1 Pa-

τέτοις ὑπολήψεται. καὶ ταῦτα, περ' ἄλλου ὕσης τῆς αἰτίας. ὁ γοῦν καλὸς ἡμῖν καὶ ἀγαθὸς νεκροπομπὸς, ὥσπερ τις ἄλλος καὶ αὐτὸς ἄνω τὸ τῆς λήθης ὕδωρ πιπωκὼς, ἀναρίψας ἅπαξ ἡμᾶς ἐπιλέλησται. καὶ ἤτοι [1] παλαίει μετὰ τῶν ἐφήβων, ἢ κιθαρίζει, ἢ λόγους τινὰς διεξέρχεται, ἐπιδεικνύμενος τὸ λῆρον τὸν αὑτοῦ. ἢ παίζει καὶ κλωπεύει ὁ γλαύκας παρελθών. μία γὰρ αὐτῷ καὶ αὕτη τῶν τεχνῶν. ὅθεν ἂν ἐλεύθεριός ἐστιν ἡμῶν. καὶ ταῦτα, ἐξ ἡμισείας ἡμέτερος ὤν. Κλω. τί δ' οἶσθα ὦ Χάρων, εἴ τις σχολὴ ἔστιν αὐτῷ. Χ. Διὸς ἐπὶ τέλει δεηθέντος ἀπεχρήσατο ἡμῖν πρὸς τὰ ἄνω πράγματα; διατοῦτο γὰρ κἀκεῖνός ἐστιν. Κλω. ἀλλ' οὐκ ἔστι ὦ Χάρων πρὸς τὸ μέτρον διακονεῖν ἡμῖν κτημάτῳ, ἐπεὶ ὅτε ἡμεῖς ποτε αὐτὸν ἀπίεναι δέον κατεσχήκαμεν, ἀλλ' ἐγὼ οἶδα τὴν αἰτίαν. περὶ ἡμῖν μὲν γὰρ ἀσφοδελὸς μόνον, καὶ [2] χοαὶ, [3] καὶ πόπανα, [4] καὶ σκαλάσματα. τὰ δ' ἄλλα, ζόφος, καὶ ὁμίχλη, καὶ σκότος. ἐν δ' ὑμῖν, φασὶ, πάντα, καὶ ἤ τε ἀμβροσία πολλὴ, καὶ τὸ νέκταρ ἄφθονον. ὥστε μοι δοκεῖ περὶ ἐκείνους βορβόλυκα εἶναι. καὶ περ' ἡμῶν μὲν ἀνίσχεται, καθάπερ ἐκ δεσμωτηρίου τινὸς ἀποδιδράσκων. ἐπιδὰν δ' ἡμιθεὸς κατέλθῃ, χολῇ, καὶ βάδην, μόγις ποτὲ κατέρχεται. Κλω. μηκέτι χαλέπαινε ὦ Χάρων. πλησίον

spicabitur, idque cùm alius sit culpa. Cæterum bonus ille & egregius umbrarum dux, ut manium aliquis, ipse hausta apud superos oblivionis aqua, ad nos redire non meminit. Et vel cum ephebis luctatur, vel citharam pulsat, vel aliquas orationes pronunciat, suas nugas ostentans: vel alicubi furatur inter redeundum ille generosus: hæc enim est ejus artium una. Hic igitur liberè erga nos se gerit, idque cùm noster sit dimidia ex parte. *Clo.* At qui scis ô Charon, annon aliquod ipsi negocium acciderit, si diutiùs ad res superum ejus opera Iovi sit opus? Herus autem est & ille. *Ch.* At non ita ut communi ministro præter modum imperitare debeat: siquidem nos eum abeundi tempore nunquam detinuimus: sed ego causam scio. Nam apud nos est tantùm asphodelus, libamina, placentulæ, exequiæ: cætera verò, caligo, nebula, tenebræ. Sed in cœlo clara sunt omnia, ambrosia multa, nectar copiosum. Idcirco suaviùs apud illos morari mihi videtur: sed à nobis avolare solet, quasi è carcere aliquo aufugiat. Descendendi verò tempore, lentè, pedetentim, ægrè tandem advenit. *Clo.* Mitte iram istam Charon: nam hic prope adest

1 Παλαίει μὲν τῶν ἐφήβων] Hæ omnes artes Mercurii jam enarratæ Dial. Deor. & Mort. *Edvard.*

2 Χοαὶ] Dico ad Heliod. χοαὶ, τὸ ὑπεχόμενον τοῖς καταθανοῦσι μιλίκρατον. Idem.

3 Καὶ πόπανα] Horum usus maximus in sacris Dearum, ut patet apud Interph. Aristoph. Thesmoph. & Lucian. Necyo. quid sit autem πόπανον docent Poll. Hesych. Suid. *Idem.*

4 Καὶ σκαλάσματα] Τὰ πεσσοπλασσόμενα τοῖς νεκροῖς. Interp. Aristoph. *placula*, ἄγος τὸ μίασμα. Hesych. *Idem.*

ὃ αὐτὸς ἕτερος ὡς ὁρᾷς, πολλὰς πινας ἡμῖν ἄγων. μᾶλλον ὃ ἄσπερ τι ἀπόλιον, ἄβρους αὐτὰς τῇ ῥαδῷ σοβῶν. ἀλλὰ τί τοῦτο; δεδεμένον τινὰ ὁ αὐτοῖς. καὶ ἄλλον γαλεῶτα, ἵνα δέ τινα καὶ πήραν ἐξημμένον, καὶ ξύλον ὃ τῇ χειρὶ ὁρῶ ἔχοντα, ὀρθὸν ὑπορῶντα, καὶ τὰς ἄλλας ἐπισπασάμενον. οὐχ ὁρᾷς ὃ καὶ τὸν Ἑρμῆν αὐτὸν ἱδρῶτι ῥέοντα, καὶ τὸ πόδε κεκμηκότα. ἢ πολυτιμᾶται, μισθὸν γάρ ἄθλῳ αὐτῷ τὸ τέμος; τί πάσχει ὁ Ἑρμῆ; τίς ἡ ταραχή; πεπραγμένα γὰρ ἡμῖν ἔοικας. Ερ. τί δ' ἄλλο ὦ Κλωθοί, ἢ τυτονὶ τὸν ἀλιτήριον ἀποδράσαντα μεθαλιόκοτα, ὀλίγου δεῖν [1] λειποτέως ὑμῖν τήμερον ἐγχρώμενον; Κλω. τίς δ' ἐστι; ἢ τί βουλόμενος ἀπεδίδρασκε; Ερ. τυτὶ μὲν φανερόν, ὅτι ζῆν μᾶλλον ἐθέλει. ἔτι ὃ βασιλεύς τις, ἢ τύραννος ἀπὸ γὰρ τῆς ὀδυρμῶν, καὶ ὡς ἀνακωκυὸ πολλῆς πινος δυσαιμονίας ἐστιᾶς λέγων. Κλω. εἶθ' ὁ μὲν ἀπεδίδρασκεν ὡς ἐπιθησόμενος δυνάμενος, ἐπιλελοιπότος ἤδη ἐπικεκλωσμένῳ αὐτῷ νήματος; Ερ. ἀπεδίδρασκε λέγεις; εἰ γὰρ μὴ ὁ γραυσόπους [2] ἕτερος, ὁ τὸ ξύλον, συνήρπασέ μου, καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ἐδήσαμεν, καὶ ὡχόμεθ' ἡμᾶς ἀποφυγών. ἀφ' ὧν γάρ μου ἀπεδίδρασκεν αὐτὸν ἡ Ἄτροπος, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν ἀντέτεινε καὶ ἀντέσπα. καὶ τὸ πόδε ἀντερείδων ἅπας τὰδαφος, ἁπαντλῶς ὑάγωγος ἦν. οὐδὲν ὃ καὶ ἐκέκευε, καὶ καταλιπάρας ἀφεῖναι ἅπας ὀλίγου ἀξιῶν, καὶ [3] πολλὰ δώσειν ὑπισχνούμενος. ἐγὼ ὃ adeſt ut vides, complures nobis adducens, vel potiùs denſam turbam velut gregem virga abigens. Sed quid hoc rei eſt? Quendam inter ipſos vinctum, & alium identem, alium cui pera dependet, quique manu baculum tenet. Video, aſperumque intuetur, illoſque accelerat. Annon & Mercurium ipſum ſudore diffluentem, pedibus pulverulentis, anhelantem, adeò ut ipſi os ſpiritu ſit plenum, cernis? Quid hoc rei eſt ô Mercuri? quæ hæc properatio? nobis enim perturbatus videris. *Merc.* Quid aliud ô Clotho, quàm quod ſceleſtum hunc fugientem inſequens, vobis hodie navis deſertor propemodum ſum factus? *Cl.* At quiſnam eſt? aut quid ſibi volens aufugit? *Mer.* Hoc manifeſtum eſt, quòd mallet vivere. Eſt autem rex aliquis, vel tyrannus, quantum ex ejulatu ejus conjicere eſt, ex eoque quod magna ſe fœlicitate privatum conqueritur. *Cl.* An ſtolidus ille aufugiebat quaſi poſſet ſupervivere, cùm jam innexum illi filum defeciſſet? *Merc.* Aufugiebat dicis? Nam niſi generoſiſſimus iſte, qui baculum geſtat, auxilio mihi fuiſſet: ſicque ipſum comprehenſum ligaſſemus nobis effugiſſet. Nam ex quo illum mihi tradidit Atropos, per totam viam obniti & retrahere non deſtitit: ſed pedibus ſolo firmiter innitens, nequaquam ductu fuit facilis. Interdum ſupplicabat & deprecabatur poſtulans ſe pauliſper dimitti pollicensque multa ſe daturum. At ego, ut

1 Λειπότεως] Ο' μεταλιμπάνων τὸν ναυῶ. Bourd.
2 Οὗτος ὁ τὸ ξύλον] Vt inferius ὃν ὃ ὁ τὸ ξύλον. Marc.
3 πολλὰ δώσειν] Vt in Dial. mort. ex Homer. πολλὰ δ' ὑπόσχεσθαι. Bourd.

ὥσπερ εἰκὸς, οὐκ ἀνίεσαν, ὁρῶν ἀδυνάτων ἐφιέμενον. ἐπεὶ δ' κατ' αὐτὸ ἤδη τὸ σήμερον ἦμεν, ἐμὲ τὸν νεκρὸν ὡς ἕνα ἀπαριθμοῦντος τοῦ Αἰακοῦ, κἀκεῖνα λογιζομένου αὐτὸν, ὡς τὸ ὀβολὸν τὸ σὸν ἀδελφῆς πεμφθὲν αὐτῷ σύμβολον, λαβὼν, οἶσθ' ὅπως ὁ τρισκατάρατος, ἀπιὼν ὤχετο. οὐδὲν ἦν νεκρὸς εἰς τὸν λογισμόν. καὶ ὁ Αἰακὸς ἀνατείνας τὰς ὀφρῦς, μὴ ἐπὶ πάντων ὦ Ἑρμῆ φησι, χρῶ τῇ κλεπτικῇ. ἄλλως σοι αἱ σὸν ὑποκοπαὶ παιδιαί. τὰ νεκρῶν δ', ἀκριβῶς, καὶ ὑδαμῶς λαθεῖν δυάμενα. τίπαρας ὡς ὁρᾷς ὡς τοῖς χιλίοις ἴχνεσι τὸ σύμβολον ἐγκεχαραγμένους. σὺ δὲ μοι πάρ' ἴνα ἦκες ἄγων, εἰ μὴ τοῦτο φῂς, ὡς ὀβολολογίαν σε ἡ Ἄτροπος. ἐγὼ δ' ἐρυθριάσας ὡς τὸ λοιπὸν, παχέως ὑπεμνήσθην τὸ κατὰ τὴν ὁδόν. καὶπιδὴ ὡμολόγουν ὑδαμῆ τοῦτον εἶδον, σιωπὴς τὴν ἀποδρασιν, ἐδόκουν ὡς εὖχρη πάνυ κατὰ τὴν ἄγκασιν ὡς τὸ φῶς. ἔπειθε δ' αὐτοπαίρεσός μοι ὁ βίλτιστος ἅτερ. καὶ ὥσπερ ἀπὸ ὑπαλήγους θέοντες, καθαλαμβάνομεν αὐτὸν ἤδη τὸ Ταινάρου. ὀβολὸν τοσοῦτον ἤλπε λαφυγεῖν. Κλω. ἡμεῖς δὲ ὦ Χάρων. ὀλιγωρίαν ἤδη ἔχ' Ἑρμῆ καπηγνώσομεν. Χα. τί δ' ἂν ἔτι λαμίλλωμεν, ὡς ἐκ ἱκανῆς ἡμῖν μηνυμβύης λαβεῖσθαι; Κλω. οὐ λέγεις. ἐμβαινέτωσαν. ἐγὼ δὲ ὡσχεδιασμένην τὸ βιβλίον, καὶ ὧδε [1] τὴν ἀποβάθραν καθεζομένην, ὡς ἕκαστον αὐτῶν, λαμβάνωσαν τίς καὶ πόθεν, καὶ ὁντινα τεθνεὼς τὸ τρόπον ut par erat, non dimisi, videns impossibilia optantem. Porrò cùm jam in ipsis faucibus essemus, & defunctos Æaco pro more numerarem, ipsosque ille recenseret ad tesseram à tua sorore sibi missam, perditissimus iste nescio quomodo clam nobis aufugerat. Itaque mortuus unus summæ deerat: tum Æacus contractis superciliis: ne in omnibus Mercuri, utere arte furandi. Sufficiant tibi tui in cœlo lusus: accuratæ autem sunt mortuorum res, nec quicquam nos latere potest. Quatuor supra mille ut vides, inscriptos habet tessera. Tu verò præter unum adducis: nisi hoc dicas quòd te circumvenit Atropos. Ego rubore ad hæc dicta suffusus, eorum quæ in via acciderant protinus memini. Cumque circunspiciens istum neutiquam viderem, intellecta ejus fuga, quàm celerrimè per eam viam quæ ducit ad lucem sum secutus cum hoc spontaneo comite optimo: & tanquam è carceribus currentes, ipsum jam in Tænaro deprehendimus, usque adeò parum abfuit quin effugisset. *Cl.* Et nos ô Charon ignaviæ Mercurium damnabamus. *Ch.* Quid ergo diutius cunctamur, quasi non satis morati simus? *Cl.* Rectè dicis, inscendant. Ego verò sumpto in manibus libro, ingredientes singulos, qui, & unde, quoque pacto mortui sint, circum scalas sedens, pro more dignoscam, tu

1 Τὴν ἀποβάθραν καθεζομένην] *In scalis sedens.* Hunc integrum versum omisit Interpres, *scalam* reddidimus. Est enim ἀποβάθρα (ut ex Sophocle in Mysis testatur Hesych.) κλίμαξ πλοίου. Falluntur qui aliter. nam in Gl. Mss. ἔστω καλείσθω ὁ τὸ πρῶτον τίπτω δὲ ἐξερχόμενα, ἡ καλαμάβη σκάλα. Bourd.

πον. σὺ δὲ Δεκαλαμβάιων, [1] σείσαζε, καὶ σωπῇ ὦ Ἑρμῆ, σὺ δὲ τὰ νεογνὰ ταῦτα πρῶτα ἐμβαλλε. τί γὰρ ἂν καὶ ἀπεκρίναντο μοι; Ερ. ἰδοὺ δὴ σοι ὦ πρόθυμε, τὰ ἀριθμῷ ὄντι οἱ τριακόσιοι μὴ τὸ ὀκτωκαιδέκατον. Χα. βαῦαῦ τῆς δίκης. [2] ἀμφακίας ἡμῖν ἥκεις ἄγων. Ερ. βάλε ὦ Κλωθοῖ, τοὺς ἀπελαύσοντας ἐπὶ τούτοις ἐμποιήσωμεν; Κλω. τοὺς γεροντίσκους λέγεις; ἄνω ποτέ. τί γὰρ με δεῖ πράγματα ἔχειν, [3] τὰ τοῦ Εὐκλείδου πρὸς τοῦτο ἐξεπάζουσα; οἱ γοῦν ἐξηκοντάετοι ὑμεῖς πάλαι ἦτε. τί τοῦτο; οὐκ ἐπακούσῃ μου [4] βεβυσμένοι τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν ἐτῶν. δεήσῃ πάλαι καὶ τούτους ἀποξῦσαι. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ὕπνος δυεῖν. ἑξήντες πεντακόσιοι, πάντες μὲν πάντες, καὶ [5] πάππιοι, καὶ καθ' ὥραν τετυγμένοι. Κλω. νὴ Δί', ἀπὶ ἀσταφίδης γεγάντες ἤδη εἰσί. τοὺς πεμπτοτίας ἐπὶ τούτοις ὦ Ἑρμῆ παράγαγε. καὶ σκόπει μοι ὅπως, ὅπως λαμπηνοῦντες, ἤκειν. μᾶλλον δ' αὐτὴ σκέψομαι τὰ γεγραμμένα ὑμῶν ἐπισκέψομαι. πολιμάνδαν λαμπανεῖν ἔδει χθὲς ὁ Μηδὲν πέπαρσας ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα, καὶ τὸ Ὀξυάρτου υἱὸν μετ' αὐτῶν Γωβαρίου. Ερ. πάντα τὰ τοῦ Εὐκλείδου ἐκ τοῦ μέσου ἀπόλωλε. τί οὖν ἐγὼ ἐκείνοις ἀποκρινοῦμαι; Κλω. ἀπόκριναι ὅτι ἐκ τοῦ μέσου ἀπόλωλε. Ερ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἀπόκρισις οὐκ ἔστιν. Κλω. ἀλλὰ ἔστιν

ρωσε. Κλω. δι' ἔρωτα αὐτὸς ἀπέσφαξεν ἑπτά. καὶ ὁ φιλόσοφος Θεαγένης, ἀφ' ὅτου τὴν ἑταίραν τὴν Μεγαρέα. Ερ. ἀτὰρ πλησίον. Κλω. πῶς ἦ οἱ περὶ τὴν βασιλείαν ὑπ' ἀλλήλων διαφθαρέντες; Ερ. παρεῖσιν. Κλω. ὁ δ' ὑπὸ τοῦ μοιχοῦ καὶ τῆς γυναικὸς φονευθείς; Ερ. ἰδοὺ σοι πλησίον. Κλω. τοὺς ὑπ' ἀδικημάτων θάνατον παρόντα. λέγω δὴ [1] τοὺς ὑπ' τυμπάνου, καὶ τοὺς ἀπὸ σκολοπισμοῦ. οἱ δ' ὑπὸ λῃστῶν διαφθαρέντες ἑκκαίδεκα, πῶς εἰσιν ὦ Ἑρμῆ; Ερ. πάρεισιν οὗτοι οἱ τραυματίαι, οὓς ὁρᾷς. πῶς ἦ γυναῖκας ἅμα βαλὼν ἀφῆκας; Κλω. μάλιστα καὶ τοὺς ἀπὸ ναυαγίου. ἅμα γὰρ πνίγεσι, καὶ τὸ ὅμοιον τρόπον. καὶ τοὺς ὑπὸ πυρετοῦ ἦ, καὶ τούτους ἅμα. καὶ τὸ ἰατρὸν μετ' αὐτῶν Ἀγαθοκλέα. πῶς ἦ ὁ φιλόσοφος Κυνίσκος, ὃν ἴδον τὸ Ἑκάτης τὸ δεῖπνον φαγόντα, καὶ πῶς τούτοις γε, [2] σπύραν ἀμοῦ, διαφθαρεῖς; Κυνι. πάλαι σοι παρέῃκα ὦ βελτίστη Κλωθοῖ. τί δέ με ἀδικήσουσα, τοσοῦτον εἴασας ἄνω τὸ χρόνον; χθὲς γὰρ, ὅλον μοι τὸ ἄτρακτον ἐπέκλωσας. καίτοι πολλάκις ἐπειρώμην τὸ νῆμα διακόψας ἐλθεῖν. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἀρρήκτου ἦν. Κλω. ἔφορόν σε καὶ ἰατρὸν εἶναι τῶν ἀνθρωπίνων [3] ἁμαρτημάτων ἀπέλιμπανον. ἀλλ' ἔμοιγε ἀγαθὴ τύχη. Κυνι. μὰ Δί'. ὦ μὴ πρὸς

Cl. Præ amoris impatientia ſeptem ſibi mortem conſciverunt: & Theagenes propter Megarenſe ſcortum quo potiri non poterat. *Merc.* Hi propè adſunt. *Cl.* Porrò ubi illi qui de imperio certantes, mutuis ſe cædibus confecêre? *Merc.* Hic aſſant. *Cl.* Et qui ab adultero & uxore eſt interfectus? *Merc.* En tibi adeſt. *Cl.* Eos qui ſententia judicis damnati fuerunt, adduc, fuſtibus inquam cæſos, & cruci affixos. Illi verò ſedecim, qui à latronibus ſunt interfecti ubi ſunt Mercuri. *Merc.* Adſunt ſaucii illi quos vides. Porrò vis ut mulieres ſimul adducam? *Cl.* Maximè, & naufragio perditos: ſimul enim, parique modo perierunt. Simul etiam quos febris extinxit, cumque illis Agathoclem medicum. Cæterùm ubi eſt philoſophus Cyniſcus, quem Hecates cœna, luſtralibus ovis, quinetiam ſepia cruda devoratis mori decretum erat? *Cyn.* Iamdudum tibi aſto optima Clotho: ſed qua in re injurium me tandiu apud ſuperos reliquiſti? Nam mihi fuſum ferè totum agglomeraſti, quanquam filum rumpere ſæpe conatus ſum ut venirem: ſed neſcio quo pacto infragile erat. *Cl.* Equidem te humanorum peccatorum inſpectorem, & medicum relinquebam. Iam autem, quod fœlix fauſtumque ſit, inſcende. *Cyn.* Non per lovem, quin

1 Τοὺς ὑπ τυμπάνου] Rei cum ad ſupplicium ducerentur, ſolebant geſtare tintinnabula ne populum inceſtarent, ut cives tinnitu illo moniti de via decederent. Zon. l. 2. Annal. hinc carnifices cum tintinnabulo, ut apud Plaut. Trucul. dico hac de re alibi: Sunt tamen qui τύμπανον hic interpretentur ξύλον ᾧ τὸν παραδικαζόντας φόνου. dixi de hoc ſupplicio ad illud Petron. *debeamus tenti periri.* Bourd.

2 Σπύραν ἀμοῦν] Sic antea βίαν φαγ. Idem.

3 Ἁμαρτημάτων] Angl. φραγμάτων. minus recte. *Idem.*

1 Me-

πρὸ γε τοῦτου τὰ διειλημμένα ἐμβιβασώμεθα. δέδια γὰρ μή σε ἡ δυσπειθὴς διόμβρῳ. Κλω. φέρ' ἴδω τίς ἐστι. Ερ. [1] Μεγαπένθης ὁ Λακύδου τύραννος. Κλω. ἐπίβαινε σύ. Μεγα. μανθάνω ὦ δίαπονηρε Κλωθοῖ. ἀλλά με ἐᾷς ὀλίγον ἔμπαλιν ἀπελθεῖν. εἶτά σοι αὐτομολήσω, κολάζῃ μηδενός. Κλω. τί δ' ἔστιν, ὃ χαίρειν ἀφικόμενος θέλεις; Μεγα. τὴν οἰκίαν ἐκπλέσαι μοι πρότερον ἐπίτρεψον. [2] ἡμιτελὴς γὰρ ὁ δόμος κατέλειπται. Κλω. λῆρος. ἀνάβαινε. Μεγα. ὀλίγου χρόνου ἀναμεῖνον αὐτοῦ. μίαν με ἔασον μεῖναι τὴν δὲ ἡμέραν, ἄχρις ἂν τὴν ἐπισκήψω τῇ γυναικὶ τὰ χρήματα, ἔνθα τὸ μέγα εἴχον θησαυρὸν κατορωρυγμένον. Κλω. [3] ἄρεσκεν. σὺν ἂν τύχοις. Με. ἀπολεῖς ἂν χρυσὸν τοσοῦτον; Κλω. οὐκ ἀπολεῖται. θαῤῥεῖ τοῦτο γε ἴσθι. Μεγακλῆς γὰρ αὐτὸν ὁ σὸς ἀνεψιὸς διαλήψεται. Μεγα. ὦ τῆς ὕβρεως, ὁ ἐχθρὸς, ὃν οὕτω ῥᾳδίως ἔμελλον ἀπεκτονέναι; Κλω. ἐκεῖνον αὐτός. καὶ ἐπιθαυμάσεταί σοι ἔτη τεσσαρακοντά, καὶ μικρὸν πρὸς, τὰς παλλακίδας, καὶ τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὸ χρυσὸν ὅλον σου διαλαβών. Μεγα. ἀδικεῖς ὦ Κλωθοῖ, τὰμὰ τοῖς πολεμιωτάτοις ἀφ-

quin priùs vinctum hunc inscendere adegerimus: vereor enim ne te precibus à tua sententia dimoveat. *Cl.* Age videam quis sit. *Merc.* Lacydæ filius Megapenthes tyrannus. *Cl.* Inscende tu. *Megap.* Minimè domina Clotho: sed me paulisper reverti finito: deinde ultro à nemine vocatus veniam. *Cl.* Sed quid est, quorsum ad vitam redire vis? *Megap.* Permitte mihi ut domum priùs perficiam, quam semifactam reliqui. *Cl.* Deliras. inscende. *Megap.* Non multum flagito temporis ô Parca. Sine me unicum hunc diem manere apud superos, donec uxori de pecuniis mandata dedero, atque ubi defossum habebam thesaurum indicavero. *Cl.* Placuit. Non id consequeris. *Megap.* Num igitur tantum auri peribit? *Cl.* Non peribit: bono, quod ad hoc attinet, sis animo: consobrinus enim tuus Megacles id accipiet. *Megap.* O contumeliam! inimicus ille, quem præ ignavia ego antea non occidi? *Cl.* Ille ipse, tibicine annos quadraginta superstes erit, imo paulò amplius, pellices tuas, vestes, & quicquid est auri nactus. *Megap.* Præter jus facis Clotho, quum res meas mihi infensissimis hostibus attribuis. *Cl.*

1 Μεγαπένθης Λακύδου τύραννος] De hoc Megapenthe tyranno nihil me unquam legisse memini, & alibi, credo, non invenitur mentio de eo facta. Ex nomine videtur Græcus; ex iis vero, quæ infra dicit: ἐς τοσοῦτον ἐπιζώσῃ μέχρις ἂν ὑπαγάγωμαι Πισίδας, & Λύδους ἐπιθῶ τοῖς φίλοις, videtur fuisse tyrannus cujusdam urbis in partibus Cariæ vel Ioniæ. Si quis de eo certiora docuerit, beabit: in eo enim fateor ignorantiam meam. *Palm.*

2 Ἡμιτελὴς ὁ δόμος] Iam hac de re diximus in Dial. Mort. Val. Flacc. lib. 6.

Conjux miseranda Caico
Linquitur & primo domus imperfecta cubili.

Sic postea ἀτελὲς μένει τὸ τεῖχος. Bourd.

3 Ἄρεσκεν] Sic passim antea κἀμοὶ, ἤδοξεν. Idem. Hesychius: δέδοκται, ἢ παγίως δέδοται, ἢ κέκριται. Menagius.

2 Κλω.

νήμασιν. Κλω. σὺ γὰρ οὐχὶ Κυδιμάχῳ αὐτὰ ὄντως ὦ γενναιότατε παρειλήφεις, ἀπεκτόνας τε αὐτὸν, καὶ τὰ παιδία ἔτι ἐμπνέοντα ἐπισφάξας; Μεγα. ἀλλὰ νῦν ἐμὰ ἦν. [1] Κλω. ἀκμὴν ἐξήκει σοι ὁ χρόνος ἤδη τῆς κτήσεως. Μεγα. ἄκουσον ὦ Κλωθοῖ, ἃ σοι ἰδίᾳ, μηδενὸς ἀκούοντος, εἰπεῖν βούλομαι. ὑμεῖς γὰρ, ἀπόστητε πρὸς ὀλίγον. ἂν μὲ ἀφῇς ἀποδράναι, χιλιάδας σοι τάλαντα χρυσίου ἐπισήμου δώσειν ὑπισχνοῦμαι σήμερον. Κλω. ἔτι γὰρ χρυσοῦ ὦ γελοῖε, καὶ τάλαντα ἀφ' μετρητῆς ἔχεις; Μεγα. καὶ τοὺς δύο γὰρ κρατῆρας εἰ βούλῃ, σωθήσῃ, ὃς ἔλαβον ἀπεκτείνας Κλεόκριτον, ἔλαβον ἐφ' ἑκατὸν χρυσοῦ ἀτρεκῆ τάλαντα ἕκαστον. Κλω. ἴλεπε αὐτόν. ἔοικε γὰρ σὺν ἐπεμβήσεσθαι ἡμῖν ἐκεῖ. Μεγα. μαρτύρομαι ὑμᾶς. ἁπλῆς μὴν τὸ τεῖχος, καὶ τὰ νεώρια. ἐξετέλεσα γὰρ ἂν αὐτὰ, ἐπιβιοὺς [2] πέντε μόνας ἡμέρας. Κλω. ἀμέλησον. ἄλλως πιχεῖ. Μεγα. καὶ μὴν τοῦτό γε πάντως σύγνωμον αἰτῶ. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. ἐς τοσοῦτον ἐπιθῶναι, μέχρις ἂν ὑπαχάγωμαι Πισίδας, καὶ Λυδοῖς ἐπιθῶ τοὺς φόρους, καὶ μνῆμα ἑαυτῷ παμμέγεθες ἀναστήσας, [3] ἐπιγράψω ὁπόσα ἔπραξα μεγάλα καὶ φρονήσιμα ἐν τῷ βίῳ. Κλω. ἔτι, σὺν ἐπ' μίαν ἡμέραν αἰτεῖς, ἀλλὰ χιλίων ἕκατον ἐτῶν ἀφιστεῖλω. Μεγα. καὶ μὴν ἐγγυητὰς ὑμῖν ἕτοιμος δώσομαι τάχιστα, καὶ σὲ ἐπαινόσω. εἰ βούλεσθε, καὶ ἀνταποδοῦναι ὑμῖν αὖτ' ἐμαυτὸν δώσω.

Cl. Nonne tu Cydimachi bona ipſa, ô generoſiſſime, accepiſti, occiſo ipſo: liberiſque ejus cùm adhuc ſpiraret, jugulatis? *Megap.* Sed mea nunc erant. *Cl.* Itaque exactum eſt tui dominii tempus. *Megap.* Audi Clotho, quæ tibi privatim, nullo audiente volo dicere. vos pauliſper ſecedite. Si me aufugere ſinas, mille ſignati auri talenta me tibi hodie daturum polliceor. *Cl.* Adhuc-ne ridiculum caput, talentorum meminiſti? *Megap.* Sed enim duos, ſi velis crateras addam, quos occiſo Cleocrito accepi, utrumque pondo centum puri auri talentorum. *Cl.* Illum trahite. Nobis enim videtur non ingreſſurus ultro. *Megap.* Teſtor vos: murus manet imperfectus, & navium ſtatio inchoata: quæ omnia exegiſſem, ſi ſolos quinque dies ſupervixiſſem. *Cl.* Ne cures: alius extruet. *Megap.* Atqui hoc ſaltem omnino æquum poſtulo. *Cl.* Quid hoc? *Megap.* Vt tantiſper vivam dum Piſidas ſubjugavero, & tributum Lydis impoſuero, mihique ipſi magnificentiſſimo monumento erecto, inſcripſero quicquid magni, & Imperatore digni, à me in vita geſtum fuerit. *Cl.* Heus tu, non unum diem poſtulas, ſed fermè viginti annorum moram. *Megap.* Atqui feſtinationis, meique reditus ſponſores vobis dare ſum paratus. Imò ſi velitis etiam mei ſuccedaneum tradam vobis Agape-

1 Κλω. ἀκμὴν ἐξήκει σοι ὁ χρόνος] Ἐξήκει. Marc.

2 Πέντε μόνας ἡμέρας] Sanior hæc lectio quam quæ in Angl. Codic. πεντεκαίδεκα. Solebant enim mortui in exorabulis ſuis à Plutone diem poſtulare, & ut plurimum πέντε. Sic in Dial. Mort. *Bourd.*

3 Ἐπιγράψω ὁπόσα] Eadem antea & in Toxar. & in Dipſad. tangit Theophr. Charact. τοῦ μικροφιλοτιμίας. Idem.

1 Ἔπει-

σω τ' ἀγαπητόν. Κλω. ὦ μιαρὲ, ὃν ψυχὴ πολλάκις ὑπὲρ γῆς κρεμάσαι ; Μεγα. παλαι ταῦτ' ηὐχόμην, νυνὶ δ' ὁρῶ το βέλτιον. Κλω. ἔξεσ κἀκεῖνός σοι μετ' ὀλίγον, ὑπὸ τῶν νεωστὶ βασιλεύοντ' ἀπημφιεσμένος. Μεγα. ἀκούω ἀλλὰ τοῦτό γε μὴ ἀντείπῃς ὦ μοίρα μοι. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. εἰ δύναμαι βούλομαι τὸ μετ' ἐμὲ, ὁπωσοῦν ἔξει τ τρόπον. Κλω. ἄκουε. μοιχὸν γὰρ ἀνάτη μοιχῶν. τὴν μὲν γυναῖκά σοι, μίδας ὁ δοῦλος ἕξει. καὶ πάλαι γ' αὐτὴν ἐμοίχευεν. Μεγα. ὁ κατάρατος, ὃν ἐγὼ πιστὸν μὲν αὐτῇ, ἀθῶνα ἐλεύθερον. Κλω. ἡ θυγάτηρ δὲ σου, τοῖς παλλακίσι δ' υἱοῖ τυραννοῦντ' ἐγκαλεσχήσει. εἰκόνες γ' καὶ ἀνδριάντες, ὡς ἡ πόλις αἰείσῃσί σοι πάλαι, πάντες ἀναπεπταμμένοι, γέλωτα παιξουσι τοῖς θεωμένοις. Μεγα. εἰπέ μοι, τ φίλων γ' οὐδεὶς ἀγαπακτεῖ τοῖς θρωμένοις ; Κλω. τίς γὰρ ὦν σοι φίλος ; ἢ σὺ τίνος αἰτίας δικαίας ἐγνώσθης ; ἀγνοεῖς ὅτι καὶ πάντες οἱ σεσκυνδυκότες, καὶ τ λεγομένων καὶ πραττομένων ἐκρότουν ἐπαινοῦντες, ἢ φόβῳ, ἢ ἐλπίσι, τῶν τ ἴσων ὄντες φίλοι, καὶ σὺς τ καιρὸν ἀποβλέποντες ; Μεγα. καὶ μὴν συνόντες σὺν τοῖς συμποσίοις, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐπηυχοντό μοι πολλὰ, καὶ ἀγαθὰ, σεσαπροῦσθαι ἔφασκον αὐτῶν ἕτοιμος, εἰ οἷόν τε εἶναι. καὶ ὅλως, ὅρκος αὐτοῖς ὦν ἐγώ. Κλω. τοιγαροῦν παρ' ἐμὶ αὐτῶν χρὴ δειπνήσαι, ἀπίθανες. τὸ γὰρ πλοῦτον σοι πεῖν σύνεχθεν, ἐκεῖνο δοῦλε κατέπιμψέ σε. Μεγα. τῶν ἄρα πικρὸν πιὼν ἡδόμην. τί βούλομαι

petum. *Cl.* O ſceleſte, quem ſæpe optaſti in terra relinquere? *Megap.* Hoc olim optabam: ſed video nunc quid ſit ſatius. *Cl.* Veniet & ille tibi haud ita multò poſt, ab eo qui recens regem agit, è medio ſublatus. *Megap.* Sed illud ô Parca tu mihi non negaveris. *Cl.* Quidnam? *Megap.* Scire velim ut res me defuncto ſe ſint habituræ. *Cl.* Audi: nam edoctus magis angeris. Tuam uxorem Midas ſervus habebit, quam jam olim adulterio corruperat. *Megap.* Ille ſceleroſus quem ejus ſuaſu manumiſi. *Cl.* Tua verò filia pellicibus ejus qui nunc tyrannidem obtinet, annumerabitur. Porrò ſtatuæ, quas olim tibi urbs erexit, omnes everſæ, ſpectantibus riſum præbebunt. *Megap.* Dic mihi, nulluſne ex amicis ob ea quæ fiunt indignatur? *Cl.* Quiſnam tibi fuit amicus? aut quis juſta de cauſa conciliatus? Neſcis omnes qui te adorabant, & eorum quæ dicebas ac faciebas ſingula laudabant, id vel metu, vel ſpe feciſſe? imperii nimirum amici erant, & temporis rationem habebant. *Megap.* Atqui cùm in conviviis libarent magna voce multa bona mihi precabantur, parati ſinguli ante me mori, ſi fieri poſſet. In ſumma per me jurabant. *Cl.* Quare heri cum quodam ex ipſis cœnatus, obiiſti: nam poculum tibi poſtremò allatum huc te demiſit. *Megap.* Hoc illud eſt quod amari quiddam ſenſi. Quid verò hoc

1 Ἔκασται ἐπαινοῦντες] Vt illud, *laudant convivæ.* Convivæ, ut hic, paraſiti: dixerunt viri Clar. ad Perſ. dixi ad illud Petron. *ut ſæpe cœnantes poſtam laudaſti.* Bourd.

2 Ὅρκος ἦν ἐγώ] Iurant Paraſiti per reges ſuos. *Idem.*

1 Ἐπὶ

ἢ τοῦτ' ἔπραξε; Κλω. πολλά μοι ἀναπεφάνεις. ἐμοῦγαι δέον. Μεγα. ἢν μοι πρῶτα μάλιστα ὦ Κλωθοῖ, διόπερ ἐπόθουν τὸ φῶς ὀλίγου εἰς τὸ φῶς ἀνακύψαι πάλιν. Κλω. τί ἢ τοῦτ' ἐστι; ἔοικε γάρ τι παμμέγεθες εἶναι. Μεγα. Καρίων ὁ ἐμὸς οἰκέτης, [1] ἐπὶ τάχιστά με ἀποθανόντα εἶδε, σβεῖ δείλιον ὄψίαν ἀνελθὼν ἐς τὸ οἴκημα, ἔνθα ἐκείμην, σχολῆς οὔσης, οὐδεὶς γὰρ οὐδὲ ἐφύλαττέ με, [2] Γλυκίερον τὴν παλλακίδα μου, καὶ πάλαι ἢ οἴκοι κεκοινωνηκέναι ἐπιπασασάμην τῷ ἥρωι, ἐπεποθεῖ, καθάπερ οὐδενὸς ἔνδον παρόντος. εἶτα ἐπειδὴ ἅλις εἶχε τῆς ἐπιθυμίας, ἀποβλέψας ἐς ἐμέ, σὺ μόνη φησὶν ὦ μιαρὸν ἀνθρώπιον, πληγάς μοι πολλάκις οὐδὲν ἀδικοῦντι ἐνέτεινας. καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων, παρέπληξέ τί με, καὶ κοῦφος ἐπαιε. τέλος ἢ, πλατὺ χρεμψάμενος, καὶ καταπτύσας μου, καὶ ἐς τὴν αὐτὴν χώραν ἀπιὼν ἐπεπόν, ὡς ἐγὼ ἢ, ἐπεμπεσάμην μὲν, σὺν ἐχρῆν ἢ ὅμως οὐ, τι καὶ δράσειεμι αὐτὸν, ἀφὼς ἤδη καὶ ψυχρὸς ἦν. καὶ ἡ μιαρὰ ἢ παιδίσκη, ἐπὶ ψόφῳ, τοῦ σύντων τινῶν ἤκουσε, σπέλω χρήσασα τὰς ὀφθαλμὰς ὡς θαμβύσασα ἐπ' ἐμοὶ, κακύσασα, καὶ τὸν ὁμοῦ ἐπικαλεμμένη, ἀπηλάτησε. ἦν εἰ λαβοίμην; Κλω. παῦσαι ἀπειλῶν. ἀλλ' ἔμβηθι. καιρὸς ἤδη σε ἀπαντᾶν ἐπὶ τὸ δικαστήριον. Μεγα. καὶ τίς ἀξιώσει κατ' ἀνδρὸς τυράννου ψῆφον λαβεῖν; Κλω. ἢ τύραννος μὴν

hoc facinore voluit? *Cl.* Multa percunctaris, cùm jam inſcendiſſe oportuiſſet. *Megap.* Vnum me maximè angit Clotho, cujus gratia pauliſper ad lucem emergere cuperem. *Cl.* Quid iſtud eſt? id permagni quid videtur eſſe. *Megap.* Carion famulus meus quumprimum vidit me extinctum, circa veſpertinum crepuſculum, conclave in quo jacebam ingreſſus, cùm vacaret (neque enim me cuſtodiebat quiſquam) Glycerium pellicem meam, cum qua jam ante rem habere ſolebat, attractis foribus tanquam nemo intus eſſet, ſubegit. Deinde poſtquam libidini ſatisfeciſſet, converſis in me oculis. Tu quidem, inquit, homuncio ſceleſte, mihi plagas nihil commerito ſæpe inflixiſti. Cumque hæc diceret, ſimul vellicabat me, & alapas impingebat. Tandem cùm lato ſcreatu me conſpuiſſet & in regionem impiorum abire me juſſiſſet, diſceſſit. At ego quanquam ira ſuccendebar, tamen quia jam frigidus & exanguis eram, hominem ulciſci non potui. Porrò ſceleſta famula cùm advenientium quorundam ſtrepitum ſenſiſſet, oculis ſaliva inunctis, ac ſi me deflevisſet, ejulando, nomenque meum inclamando, diſcedebat: quos ſi prehendero. *Cl.* Deſinem minari: & inſcende: jam enim tempus eſt ut in judicium concedas. *Megap.* Ecquis contra tyrannum pronunciare volet? *Cl.* Contra ty-

1 Ἐπὶ τάχιστά με ἀποθανόντα εἶδε] Cùm dicere debuiſſet ἐπὶ ἐπίθανον δυσὺς τοῦτο εἰρήκασι Ἀττικοὶ σχηματισμὸς Euripidi frequens: quod & notavit Euripid. Schol. *Bourd.*

2 Γλυκίερον] Notant Grammatici Atticos ἑτεροκλιζοντας ſolere nomina ſecundæ ſic transformare, ut ὑφαξίαν, ὑφημίαν, γλυκερίαν, ὑφαξίου, ὑφήμου, γλυκέρου. Idem.

1 Ἐπὶ

ἀδεὶς, κ᾽ νεκρῶ ϛ ὁ Ῥ᾽αδάμανθυς, ὃν αὐτίκα μάλα ὄψῃ δίκαιον, καὶ κατ᾽ ἀξίαν ἑκάστῳ τὰ δίκαια. τὸ νῦν ϛ ἔχον, μὴ ἀφίστασο. Μεγα. καὶ ἰδιώτην με ποίησον ὦ μῶμε τ᾽ πάντων ἴνα, καὶ δοῦλον αὖτε ϛ πάλαι βασιλέως. ἀναβιῶναί με ἔασον μόνον. Κλω. πᾶ ϛ ὁ τὸ ξύλον; καὶ σὺ ϛ ὦ Ἑρμῆ, σύρετ᾽ αὐτὸν εἴσω ϛ ποδός. ὁ γὰρ ἂν ἐμβαίη ἑκών. Ερ. ἴπτε νῦν δρα πίτα. δίχα τοῦτον σὺ πορεύου, καὶ τ᾽ δεῖνα. καὶ ὅπως ἀσφαλῶς ἀμείλη τως τ᾽ ἴσον δεδήσεται. Μεγα. καὶ μὲν δὴ τῇ σπουδαίᾳ καθίζεσθαί με δεῖ. Κλω. ὁπ τί; Μεγα. ὅτι νὴ Δία τύραννος ἦν, κ᾽ δουφόρους εἶχον μυρίους. Κλω. εἶτ᾽ ὁ δικαίως σε παρέπεμπεν ὁ Καρίων, ὅτῳσι σκαιὸν ὄντα; πικρὸν δ᾽ ἐν τῷ τυραννίδα ἔχεις, γλωσσάμῳ ϛ ξύλα. Με. τολμήσαι γὰρ Κυνίσκ ϛ ἐπανατείνασθαί μοι τὸ βάκτρον; ϛ ἐγὼ σε σπεύδω, ὅπ ἐλαφρότερος ἄγαν, κ᾽ τραχὺς ἦθα, καὶ ἐπιμηλικὸς, μικρὸ δεῖν σπασπαπάλασσε; Κλω. τοιγαροῦν μᾶλλόν κ᾽ σὺ τῷ ἰσῷ σπασπαπάλασσε. Μικυλλ. εἰπέ μοι ὦ Κλωθοῖ, ἐμὲ ϛ ἀδεὶς ὑμῖν λόγ. ἢ διὰ πένης εἰμὶ, ἀφ᾽ τοῦτο καὶ πλουτεῖον ἐμοῦναί με δεῖ; Κλω. σὺ ϛ τίς εἶ; Μι. ὁ σκυτοτόμος Μικυλλ. Κλω. ὦπα ἄχθη βοηδρόμων; ἀχ ὁρᾶς ὁπόσα ὁ τύραννος ὑπηχεῖται δώσειν, ἀφεῖσις πρὸς ὀλίγον; χῶμα γὰρ ἔχῃ με, εἰ μὴ ἀγαπητὸν καὶ σοὶ ἡ διατριβή. Μι. ἄκυσον ὦ βελτίστη μοιρῶν. ὁ πάνυ με ἡ ϛ Κύκλωπος σκιὰ δ᾽ φοβεῖ δῶρεά, τὸ ὑπηχεῖσθαι, ὅτι πυμάσθαι ἐγὼ τ᾽ ὄπιν κατέδεμαι ἂν τε γὰρ πύμασθαι, οἱ αὐτοὶ ὀδόντες ἐμμένουσιν. ἄλλως τε, ὁδὸς

tyrannum nemo: ſed contra mortuum Rhadamanthus, quem in ferendis pro cujuſque merito ſententiis, mox æquiſſimum videbis: quare in præſentia ne cunctaris. *Megap.* Privatum me & ex pauperibus unum, quinetiam pro rege ſervum facias licet, dummodo reviviſcere me ſinas. *Cl.* Vbi ille eſt qui fuſtem gerit? & tu Mercuri, iſtum correpto pede intrò trahite. Non enim inſcendat ultro. *Merc.* Sequere nunc fugitive, accipe hunc tu portitor, atque illum: utque malo diligenter alligetur, cura. *Megap.* Atqui me primas occupare par eſt. *Cl.* Quid ita? *Megap.* Quia rex fui, innumeroſique ſatellites habui. *Cl.* Annon te meritò vellicabat Carion, cùm ſævus adeò fuiſſes? acerbam certè deguſtato hujus baculo tyrannidem obtinebis. *Megap.* Audebit-ne Cyniſcus mihi baculum illidere? Nonne ego te nuper, quòd liberiùs, & aſperiùs objurgares, cruci propemodum affixi? *Cl.* Quamobrem & tu malo affixus manebis. *Micyllus.* Dic mihi Clotho: nullam mei rationem habetis. An quia ſum pauper me poſtremum inſcendere par eſt? *Cl.* Tu verò quis es? *Micyl.* Sutor ſum Micyllus. *Cl.* An moleſta tibi eſt mora? Non vides quàm multa ſe daturum polliceatur hic tyrannus, ſi vel paulum in vitam remittatur? Quare me tenet admiratio, cur non & tibi mora ſit jucunda. *Micyl.* Audi Parcarum optima. Non admodum me delectat munus illud Cyclopis, quum pollicetur ſe poſtremum Vtim voraturum: nam ſive primum, ſive poſtremum, iidem me dentes manent. Præterea res

meæ,

ὁμοῖα πάμπολ τοῖς τῶν πλουσίων. [1] ὁκ ἀμφίτροπα γὰρ ἡμῶν οἱ βίοι φασίν. ὁ μὲν γὰρ τύραννος, δόξαν εἶναι δοκῶν ὄλβιός τε βίον, φοβερὸς ἅπασι, καὶ φοβούμενος, ἀπολιπὼν χρυσὸν τοσοῦτον, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐσθῆτα, καὶ ἵππους, καὶ οἰκέτας, καὶ παῖδας ἀγαθοὺς, καὶ γυναῖκας εὐμόρφους, εἰκότως ἠικάθη. καὶ ἀπαγόμενος αὐτῶν, ἤχθετο. [2] ἁ γὰρ οἷσ' ὅπως καλαίσχ ἑξὼ πιν ἀθυσίχατον τοῖς τοιούτοις ἡ ψυχὴ, κὐ ὁκ ἐθέλη ἀπαλλάπεσθ ῥαδίως, ἅτε αὐτοῖς πάλαι προσπεπηγυῖα. μᾶλλον γ' ὥσπερ ἀρρήκτοις ἅς ἔτ' ὁ δεσμός ἐστι, ᾧ δεδέσθ ξυμπέφυκεν αὐτός. ἀμέλει, κἂν ἀπάγῃ τις αὐτὸς μὴ βίᾳ, ἀνακωκύει. καὶ πολλὰ ὄντος θρασέος, δειλοὶ πρὸς τοὐπίσω βλέπουσι τὸν ἐπὶ τὰ ἄδην φέροντα ὁδόν. ἐπισκέφονται γὰρ εἰς τὰ πάτρια, ὥσπερ οἱ δυσέρωτες, καὶ πρόῤῥησιν λαμβάνειν τὰ ἐν τῷ φωτὶ βαλόντες, οἷα ὁ μάταιος ὀπάσσω ἐποίει. καὶ παρὰ τὴν ὁδὸν λοδιδράσκων, κἀντεῦθά σε καταλιπαρῶν. ἐγὼ δὲ, ἅτε μηδὲν ἔχων ἐνέχυρον τοῦ βίου, ὁκ ἀγρὸν, ὐ σωμοίκιον, ὐ χρυσὸν, ὐ σκεῦος, ὐ δίξαν, ὁκ οἰκέτας, εἰκότως ὤζων λῶ. κἀπειδὴ μόνον ἡ Ἄτροπος ἐνδυσί μοι, ἄτρεμ ἀποῤῥίψας τὴν σμίλην, καὶ τὸ κάπυμα, κρηπῖδα τινὰ ἐν ποσὶν χαρὸν ἔχων, ἀναπηδήσας ὤθους ἀνυπόδετος, ὐδὲ τὴν μελαντηρέαν ἀποσυλάμενος, εἰπόμην. μᾶλλον δὲ ἡγεμὼν, ἐς τὸ πρόσω ὁρῶν. ὐδὲν δέ με τῶν κατόπιν ἐπέστρεφε, κὐ μετεκάλει. καὶ τὴ Διὶ

meæ, non ut divitum se habent. Nam vitæ nostræ ex diametro (ut ajunt) inter se distant. Hic enim tyrannus qui beatus in vita videbatur, horrendus omnibus ac suspiciendus, relicto tam multo auro, & argento, vestibus, equis, epulis, pueris floridis, & mulieribus formosis, non injuria cruciatur: ab iisque se abstractum gravatur. Etenim anima nescio quo pacto hisce veluti visco affixa hæret, nec facilè demigrare vult, ut quæ his jamdudum addicta sit. Quin potiùs ac si infragile sit vinculum istud quo ipsos illigari contingit, quum à quopiam vi abducuntur, altum ejulant. Ac cum in cæteris sint feroces, in hac via quæ ad inferos ducit, meticulosi deprehenduntur. Itaque veluti perditè amantes à tergo subinde respiciunt, & ea quæ apud superos geruntur è longinquo cernere cupiunt: sicut stultus hic faciebat, cùm & in via fugeret, & hic tibi supplicaret. At ego, ut qui nullum in vita pignus haberem, non agrum, non domuum multitudinem, non aurum, non supellectilem, non gloriam, non imagines, meritò ad mortem expeditus fui, ac postquam mihi solùm innuit Atropos, scalpro, soleaque libenter abjectis, crepidam præ manibus habens, ilico exilii discalceatus, nec abstersо atramento, sum secutus: imò potiùs præivi, ad anteriora respiciens: cùm nihil à tergo relictum me converteret, & revocaret. Et per Iovem jam pul-

1 Ἐκ διαμίτρου ἡμῶν οἱ βίοι] Mſ. ἡμῖν. Proverb. Ἐκ πάνυ διαφερόντων. Bourd.
2 Οὐ γὰρ οἶσθ' ὅπως] Interpunguntur hunc locum Grammatici, & dici volunt ἃ οἶσθα γὰρ ὅπως. Idem.

ἡδὴ καλὰ τὰ παρ' ὑμῖν πάντα ὁρῶ. τό, τι γὰρ [1] ἰσοτιμίαν ἅπασιν εἶναι, καὶ μηδένα ἕτερον τοῦ πλησίον πλέον ἔχειν, ὑπερηδίστην ἐμοιγε δοκεῖ. πλεονεξίαν δὲ μηδεμίαν ἀπαιτεῖν χρέα τῶν ὀφειλόντων συντάττειν, μὴ δὲ φόρους ὑποπλεῖν. τὸ δὲ μέγιστον, μὴ δὲ ῥιγοῦν καὶ χειμῶνα, μὴ δὲ νοσεῖν, μηθ' ὑπὸ τῶν δυνατωτέρων ῥαπίζεσθαι. εἰρήνη δὲ πᾶσα, καὶ τὰ πραγματα εἰς [2] τὸμπαλιν ἀνεστραμμένα. ἡμεῖς μὲν γὰρ οἱ πένητες, γελῶμεν, ἀνιῶντες δὲ καὶ οἰμώζουσιν οἱ πλούσιοι. Κλω. πάλαι δὲ σὺ ὦ Μίκυλλε γελῶντα ἑώρων. τί δ' ἐστὶν ὅ τι μάλιστα σοὶ γελᾶν; Μι. ἄκουσον ὦ πιμιωτάτη μοι θεῶν. παρθενικῶν ἄνθη τυρόντων, πάνυ ἀκριβῶς ἑώρων τὰ γιγνόμενα ὑπ' αὐτῶν. καί μοι ἐδόκει τόπῳ ἰσοθέους τινὰς εἶναι. τῆς τε γὰρ [3] πορφύρας τὸ ἄνθος ὁρῶν, ἐμαγαλλιζόμην, καὶ τὸν ἀκόλουθον τὸ πλῆθος, καὶ τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰ λιθοκόλλητα σκεύη, καὶ τὰς [4] κλίνας τὰς ἀργυροπόδας. ἔτι γὰρ καὶ νῦν ὁρῶ τὰ σκευαζόμενα εἰς τὸ δεῖπνον, ἀπακναίει με. ὥστε [5] ὑπεράνθρωπός τις

pulchra apud vos omnia video. Nam pares omnibus esse honorum gradus: nullumque vicino præstare, res mihi longè suavissima videtur. Conjicio etiam hic neque æs alienum à debitoribus reposci, neque tributum pendi: quodque maximum est, neminem hyeme rigere, nec ægrotare, nec à potentioribus colaphos infligi. sed omnia pace consistere, reique hominum in contrarium versas esse. Nos enim pauperes ridemus, ac divites tristantur & plorant. *Cl.* Te jamdiu ridentem vidi Micylle: sed quid potissimum tibi risum movebat? *Micyl.* Audi, Dearum mihi maximè veneranda. Cùm apud superos propter tyrannum habitarem, valdè diligenter inspiciebam, quæ ab ipso fiebant: ac ille tunc mihi Deo par videbatur. Nam cùm purpuræ florem spectarem, & comitantium turbam, & aurum, & pocula gemmis distincta, lectosque pedibus argenteis suffultos, eum fœlicem prædicabam: præterea eorum quæ in cœnam parabantur, nidor me afficiebat. Itaque vir homine major,

1 Ἰσοτιμίαν] Hanc apud inferos æqualem honoris sedem, sic alibi vocat in Dial. Mort. & passim. *Bourd.*

2 Τὔμπαλιν] Mſ. εἰς τὸ ἔμπαλιν, τάττειν ἑαυτὰ τοῖς γιγνομένοις ἐν τῇ ζωῇ. Idem.

3 Πορφύρας ἄνθος] Ἄνθος de re qualibet ridente, ut ἄνθος ἥβας. Sic apud Homer. ἄνθος πυρός·

Αὐτὰρ ἐπὶ πυρὸς ἄνθος ἐπέπλατο, παύσατο δὲ φλὶξ.

A quo Philostr. in Scamand. Æschyl. Prometh. vincto τὸ σὸν γὰρ ἄνθος. Idem.

4 Κλίνας ἀργυροπόδας] Potest lumi ἁπλως, ut in Somnio & alibi, potest etiam significare λευκόποδας, ut ἀργυρόπεζα, λευκόπους, ut apud Catul. Epithal. Iul. & Manlii.

O cubile quot ô nimis
Candido pede lectuli.

Τὰς κλίνης ἀργυροπόδους, licet sciam hunc locum capi de lectulis ἐλεφαντόπουσι. Idem.

5 Ὑπεράνθρωπός τις] Mſ. Regius. ὥστε δὲ θεῖός τις ἀνὴρ. Idem.

1 Τεί-

ἀτὴρ καὶ [1] τρισόλβιος καταφαίπτω. καὶ μᾶλλον καλλίων, καὶ ὀφθαλμόπτερος, [2] ὅλῳ πήχει βασιλικῷ ἐπαιρόμενος τῇ τύχῃ, καὶ σεμνῶς βαδίζων, [3] καὶ ἑαυτὸν ἐξυπλιάζων, καὶ τοὺς συντυγχάνοντας σκληπτῶν. ἐπεὶ δὲ ἀπέβαινεν, αὐτός τε παγγέλοιος ἦφθη μοι λαπθυσάμενος τὴν τρυφήν. κἀμαυτὸν ἐπεμβλεπον καταγέλων, οἷον καθαρμα ἐπηβήπιον, ἀπὸ τῆς κνίσης παχυνόμενον αὐτὴν τὴν εὐδαιμονίαν, καὶ μακαρίζων ἐπὶ τῷ ἀμμάτῳ τὸν ἐν τῇ λακωνικῇ θαλάττῃ κοχλίδιον. ἀμφοτέρους δὲ τούτους, ἀλλὰ καὶ τὸν δανειστὴν Γνίφωνα ἰδὼν τίκτοντα, καὶ μεταμανθάνοντα, ὅτι μὴ ἀπέλαυσε τῶν χρημάτων, ἀλλ' ἀγεύστους αὐτῶν ἀπέδυτο, τῷ ἀσώτῳ Ῥοδοχάρῃ τὴν ὑπαρξιν ἀπολιπών, ὃν γε ἄγχιστα ἐμοὶ αὐτῷ ἡγούμην, καὶ ἐφ' ὑμῖν ἐκαλεῖτο καὶ τὸν νόμον, ὃν εἶχον ὅπως καταπίοιμι τὰ χλωρά. καὶ μάλιστα μεμνημένος ὡς ὠχρὸς ἀεί, καὶ αὐχμηρὸς ὢν, φυγοπόδης τὸ μέτωπον ἀνατείνας, καὶ μόνοις τοῖς δακτύλοις πλουτῶν, οἷς τάλαντα καὶ μυριάδας ἐλογίζετο, καταμικρὸν συλλέγων τὰ μετ' ὀλίγον [4] ἐκλυσιούμενα ὑπὸς Ῥοδοχάρους. ἀλλὰ τί ταῦτα ἀπερχόμενα ἤδη; καὶ μὴν ξυλλήψομαι γὰρ πλέοντες, τὰ λοιπὰ γελασόμεθα, οἰμώζοντας αὐτοὺς ὁρῶντες. Κλω. ἔμοιγε, ἵνα καὶ [5] ἀνιμήσητον

jor, & ter beatus videbatur, imò fermè pulchrior, & altior, toto cubito regio fortunæ successu se erigens, & graviter incedens, ac seipsum resupinans, obviosque obstupefaciens. Sed postquam vita functus est, ipse deliciis exutis, vilius est mihi prorsus ridiculus: ac me ipsum magis irridebam qui sceleratum illum obstupuissem, fœlicitatem ejus ex nidore tantùm æstimando, & ob sanguinem, qui Laconici maris cochleis innascitur, beatum prædicando. Neque hic solum mihi ludo fuit: sed cùm fœneratorem illum Gniphonem gementem viderem, & contilii pœnitentem, quòd pecuniis non esset fruitus, sed non gustatis illis obiisset, & nepoti Rhodochari facultates reliquisset (hic enim ipsi erat genere proximus, & primus ex lege in hæreditatem vocabatur) ritum depescere non poteram: præcipuè cùm meminissem quàm pallidus & squalidus esset, vultumque curis tristem gereret, solisque digitis dives esset, quibus talenta, & myriadas supputabat, minutatim colligendo ea quæ paulò post à beato Rhodochari erant dissipanda. Sed quid jam hinc non solvimus? Etenim reliqua inter navigandum ridebimus, quum plorantes ipsos videbimus. *Cl.* Inscende, ut Portitor an-

1 Τρισόλβιος] Vt in principio Nigrini. *Bourd.*

2 Ὅλῳ τῷ πήχει βασιλικῷ] Tangit hunc locum Theod. Marcil. ad Horat. dixit autem βασιλικῷ, ἀντὶ τοῦ, μεγάλῳ, ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει ὑπὲρ τὸ ἰδιωτικὸν πρὸς δακτύλους. Solet Lucianus tyrannos & cæteros superciliosos Τιτανώδεις βλέποντας, his verbis attollere. *Idem.*

3 Καὶ ἑαυτὸν ἐξυπλιάζων] Sic passim alibi ἀντὶ τοῦ τίνων τὸ τραχήλου ἐξ ὀφθαλμοῦ ἰδίως ἄμεις ἀφεισκοπεύομεν, ὅπ γαυριῶν ἐξ ὑπερηφάνως ἀφεπαίρω. Sic scriptum ad oram Mſ. Regii. *Idem.*

4 Ἐκλυσιούμενα] Angl. ἐκχυ. *Idem.*

5 Ἀνιμήσηται] Mſ. ἀναπάσῃ. *Idem.*

ὁ πορθμεὺς τὸ ἀγκύριον. Χα. Ἴτ', ποῖ φέρῃ; πλῆρης ἤδη τὸ σκάφ'. αὐτὸς παρείμην. ἐς αὔριον ἐωλὸν σε ἀφορμίσομεν. Μι. ἀδικεῖς ὦ Χάρων, ἐωλον ἤδη νεκρὸν ἀπολιμπάνων ἀμιλλᾷ, χαίρουσά σε ὁ Ἀχέρων ἐπὶ Ῥαδαμάνθυ. οἰμοι τῶν κακῶν, ἤδη πλέουσιν, ἐγὼ δ' μόνος ἐντεῦθεν περιλελείψομαι. καίτοι, τί δ' ἀφανήσομαι κατ' αὐτούς; ἐγὼ δὲ δίδυμα μὴ ἀπαγορεύοντας ἀποπνιγῶ, ἤδη πεθνεώς. ἀλλως τε, δὲ τὸ ὀβολὸν ἔχων τὸ πορθμεῖα καταλείψειν. Κλω. τί τοῦτο; παρείμενον ὦ Μίκυλλε. ἡμῖς ἔτω σε διελθεῖν. Μι. καὶ μὴν ἴσως ὑμῶν ἡ ἀφήσομαι. Κλω. μηδαμῶς, ἀλλὰ ἀποστέλλοντες, ἀναλάβωμεν αὐτόν. καὶ σὺ ὦ Ἑρμῆ, συναρπασον. Χα. πῆ νῦν καθεδεῖται; μεσὴ γὰρ πάντα ὡς ὁρᾷς. Ερ. ἐπὶ τὰς ὦμους εἰ δοκεῖ, ἀναβήτω. Κλω. καλῶς ὁ Ἑρμῆς ἐνεύρηκεν. ἀναβεβασαι δή, καὶ τὸ πτερωτὸν ἀλιτηρίου καθαπάτ. ἡμεῖς δ' ἀπλοώμεθα. Κυν. ὦ Χάρων, καλῶς ἔχει σοι τὰς ἀληθείας ἐντεῦθεν εἰπεῖν. ἐγὼ τὸν ὀβολὸν μὲν οὐκ ἂν ἔχοιμι δοῦναί σοι, καταπλεύσαντες. πλέον γὰρ οὐδὲν ἐστ' ἀπὸ πόρρω, ἢ ὁρᾷς, καὶ τούτῳ δ' ξύλῳ. πάλαι δ', ἵνα ἀντλεῖν ἐθέλῃς, ἕτοιμος, καὶ συνεσκοπος εἶναι. μέμψῃ δ' οὐδὲν, ἵνα δύνῃς, καὶ καρπερόν μοι ἁρπεταὶ δῶς μόνον. Χα. ἔρεπε. καὶ τοι χρὴ ἱκανὸν σὲ λαβεῖν. Κυ. ἦ καὶ κατακελεύσαι δέκα; Χα. νὴ Δί', ἵνα δῇς κέλευσμόν τι

anchoram extrahat. *Ch.* Heus tu, quò pergis? plena jam scapha: ibi expecta: cras luce prima te trajiciemus. *Micyl.* Iniquus es, ô Charon qui mortuum jam exoletum relinquis. Te profectò apud Radamanthum injuriæ accusabo. Hei misero mihi! jam navigant: & ego solus hic relinquar. Atqui, cur ad eos natatu non contendo. Non enim timeo ne defatigatus suffocer, cùm jam mortuus sim: præsertim, cùm ne obolum quidem habeam quo naulum solvam. *Cl.* Quid hoc rei est? expecta Micylle: non enim fas est ita transfretare. *Micyl.* Atqui fortè prior vobis tranavero. *Cl.* Nequaquam: sed admota potiùs nave, ipsum recipiamus: tu quoque Mercuri nobiscum arripe. *Ch.* Vbi nunc sedebit? nam plena ut vides, sunt omnia. *Merc.* Tyranni humeris, si videbitur, insidebit. *Cl.* Hoc scitè Mercurius excogitavit. Ascende igitur, & scelesti hujus cervicem conculca: nos autem fausté navigemus. *Cyn.* Æquum est ô Charon, ut verum hinc tibi dicam, ne obolum quidem pro trajectu tibi dare potero: præter peram enim quam vides, & baculum hunc, planè nihil habeo. Cæterùm si velis, sentinam exhaurire, & remigem agere sum paratus. Nec conquerèris, si modò agilem, firmumque remum mihi dederis. *Ch.* Remiga: nam hoc à te satis sit accipere. *Cyn.* Num remiges etiam cantu accendere opus erit. *Ch.* Per Iovem, siquidem nauticam aliquam exhorta-

1 Μὴ ἀπαγορεύσας] Mſ. ἀπνίσας. Lucianea prorsus dictio. *Bourd.*

2 Συναρπασον] Angl. συναπασασον. Idem.

3 Περισκοπος] Ἐπὶ τ κώπης καθήμενος. varia est κώπης acceptio quam vide apud Grammat.

1 Πρὸς

τ̃ ναυπικῶν. Κυ. οἶδα κ̓ πολλὰ ὦ Χάρων τ̃ ναυπικῶν ἀλλ̓ ὁρᾷς, ἀντιπηχοῦσιν ὅτι δακρύοντες. ὥστε ἡμῖν τὸ ᾆσμα ἐπιταραχθήσεται. Πλούτ. οἴμοι τ̃ κτημάτων. Ἄλλ. οἴμοι τ̃ ἀρχῶν. ὁποτοῖ, τίνι οἰκίαν οἵαν ἀπέλιπον. Ἄλλ. ὅσα τάλαντα ὁ κληρονόμος ἀναθήσει λαβών. Ἄλλ. αἰ, αἰ, τ̃ νηπιῶν μοι παιδίων. Ἄλλ. πῶς ἄρα τὰς ἀμπίλας τρυγήσῃ, ἃς πέρυσιν ἐφυτευσάμην; Ἑρμῆς. Μίκυλλε, σὺ δ̓ οὐδὲν οἰμώζεις; κἀγὼ μὲν ὁ δύμις ἀδάκρυτ ἀπλοῦσαί πια. Μι. ἄπαγε. οὐδὲν ἴσον ἐφ̓ ὅτῳ ἂν οἰμώξωμαι δύπλοῦν. Ερ. ὅμως ἂν μικρόν τι [1] πρὸς τὸ ἔδος ἐπιστείλαξον. Μι. οἰμώξομαι τοίνυν, ἐπειδή σοι ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ. οἴμοι τ̃ κατατμημάτων. οἴμοι τ̃ κρηπίδων τ̃ παλαιῶν. ὁποτοῖ, τ̃ σαθρῶν ὑποδημάτων. σὺ δ̓ ἐπ̓ ὀ κακοδαίμων ἴσθι ἐς ἑσπέραν ἀπ̓ ὄρθρου ἀμφιβώ, οὐδὲ ὑ χαιμῶν ἀνυπόδητός τε, κ̓ ἡμίγυμνος φθινοσήσω, τὰς ὀδόντας ὑπὸ ὑ κρύους συγκροτῶν. τίς ἄρα μοι τὸν σμίλιν ἕξει, κἀγὼ τὸ κεντητήριον; ἱκανῶς τεθρύλη. χειδὸν ἤδη κ̓ κροκοπαλάμην. Χα. ἄγε δὴ τὰ πορθμεῖα πρῶτον ἡμῖν ἀπόδοτε. κ̓ σύ γ̓, δός. Ὀβ. πάντων ἤδη ἔχω. δὸς κ̓ σὺ τ̃ ὀβολὸν ὦ Μίκυλλε. Μι. παίζεις ὦ Χάρων, [2] ἢ κατ̓ ὕδατός φασιν ἤδη γεγράφεις, Ὀβ. Μικύλλῳ ἤδη πολὺ ὀβολὸν πεπρακώς. ἀρχὴν γ̓, ἅτε οἶδα εἰ τι τραγικὸν ἐπιὀβολός, ἢ τροχοῦλον. Χα. ὦ καλῆς ναυλίας, κἀγὼ ἐπιτερδῆς τήμερον. ἀποβαίνετε δ̓ ὁ-

tationem tenes. *Cyn.* Multas equidem teneo Charon: verùm hi plorando, ut vides, obstrepunt: unde futurum est ut cantus nobis interturbetur. *Dives.* O meas possessiones! *Alius.* O meos agros! me miserum qualem reliqui domum! *Alius.* Quàm multa talenta hæres à me accepta dilapidabit! *Alius.* Væ væ meis infantulis! *Alius.* Quis vites meas, quas anno superiore plantavi, vindemiabit? *Merc.* Mycille, tu verò nihil ploras? atqui non fas est quenquam citra lachrymas navigare. *Micyl.* Apage: nam cùm tanta navigatione deferar, nihil est quod plorem. *Merc.* Attamen pro more paulum ingemiscito. *Micyl.* Plorabo igitur: quandoquidem ita vis, Mercuri. O meas soleas! ô veteres crepidas! heu putres calceos! Non amplius infœlix, ego, ab aurora ad vesperam usque jejunus manebo: nec hyeme discalceatus, & seminudus obambulabo, dentes præ frigoris acerbitate complodendo: quis cultrum meum, quis subulam habebit? satis lamentatus sum, ferè jam ad portum appulimus. *Ch.* Age verò priùs naulum reddite: tu quoque redde: jam ab omnibus habeo: da tu quoque obolum Micylle. *Micyl.* Iocaris ô Charon, aut quemadmodum ajunt, in aqua scribis, qui à Micyllo obolum expectes: principio autem, ne novi quidem quadratus-ne, an rotundus sit obolus. *Ch.* Egregiam verò & quæstuosam navigationem hodiernam. Descendite tamen. Ego

1 Πρὸς τὸ ἴδ@] Angl. ὡς τὸ ἴδ@. Bourd.

2 Η' καθ' ὕδατ@] Dictio, φασὶν, quæ sequitur, proverbium notat, de quo interpr. Catull. *Idem.*

μως. ἐγὼ δ' ἵππους, καὶ βοῦς, καὶ κύνας, καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα μέτειμι. ἀφαπλεῦσαι γὰρ κἀκεῖνα δεῖ. Κλω. ἄπιμι αὐτοὺς ὦ Ἑρμῆ παρελαύσων. ἐγὼ δ' αὐτὴ, εἰς τὸ ἀντιπέρας ἀποπλεύσομαι, Ἰνδοπάτορα, καὶ Ἡραμίθρην τοὺς Σύρους ἀφέξουσα. πεπάσι γὰρ δὴ ἀγροῖς ἀλλήλων, ὡς ἐγγὺς ὁρᾶν μαχόμενοι. Ερ. ἀθρόοι μὲν ὦ ἄνδρες. μᾶλλον δ' πάντες ἑξῆς ἕπεσθέ μοι. Μι. Ἡράκλεις δ' ζοφερόν. πῆ νῦν ὁ καλὸς Μέγιλλος; ἢ τίς ἀφανῶς τις σύνταφος εἰ καλλίων Φρύνης Σιμίχης; πάντα γὰρ ἴσα, καὶ ὁμόχροα, καὶ ἀδίκως ἀπὸ καλοῦ, ἀπὸ καλλίου. ἀλλ' ἤδη καὶ τὸ τριῶβολον, ὡσπερεὶ πᾶς ἄμορφον εἶναι δοκεῖν, ἰσοπυρὶ γίγνεται τῇ πορφυρίδι δ' βασιλέως. ἀφανῆ γὰρ ἄμφω, καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς σκότου καταδύνοντε. Κωίσκε, σὺ δ' πῆ ποτε ἄρα ἂν τυγχάνεις; Κωι. σύνταφός τε λέγω σοι Μίκυλλε. ἀλλ' ἄμοιγε εἰ δοκεῖ, βαδιζωμὲν. Μι. οὔ λέγεις, ἴμοὶ καλὴ μοι τὴν δεξιάν. εἰπέ μοι, ἐπλεύσῃς γὰρ ὦ Κωίσκε [1] τὰ Ἐλευσίνια, ἦ ὅμοια τοῖς ἐνταῦθά σοι δοκεῖ; Κωι. οὐ λέγεις. ἰδὼν ἂν σεσόφιστην ἄδαχόν τινα, φοβερόν γε, καὶ ἀπειλητικὸν σεσοφιλόπυρον. ἦ ἆρα πῶς Ἐρινύς ἐστι; Μι. ἔοικεν ἀπὸ γε δ' χρωτός. Ερ. ὀθλάμενοι τέτορες ὦ Τισιφόνη. τέτταρας ἐπὶ τοῖς χιλίοις. Τι. καὶ μὴν πάλαι γε ὁ Ῥαδάμανθυς ὅτι ὑμᾶς σεμνύει. Ραδα. σεσῶσθαι αὐτὸς ὦ Ἐρινύ. σὺ δ' ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ σεσκάλει. Κωι. ὦ Ῥαδάμανθυ, σὸς δ' πατρὸς, ἐμὲ σεσῶτον ἐπίσκεψαι

Ego equos, & boves, & canes, reliquaque animalia adibo: nam oportet ut & illa trajiciant. *Cl.* Illos exceptos abducito Mercuri. Equidem in adversam ripam renavigabo Indopatrem & Heramithrem Syræ filios advectura. Iam enim de finibus agrorum pugnando mutuis se vulneribus confecerunt. *Merc.* Heus vos, progrediamur: imò verò ordine sequimini me omnes. *Micyl.* Hercle quænam est hæc caligo? ubi nunc pulcher ille Megillus? aut quo pacto dignoscat hic aliquis an Simmiche sit Phryna formosior? Quidvis enim hic par est, & concolor: pulchrum nihil, nihil pulchrius. Quin palliastrum meum, quod fœdum antehac videbatur, æquè nunc est in precio, atque ipsa regis purpura. Nam obscura sunt ambo, iisdemque tenebris immersa. Tu verò ubi tandem es Cynisce. *Cyn.* En tibi Micylle hic adsum: sed si videtur, simul eamus. *Micyl.* Probè dicis, dextram mihi injice. Dic mihi: tu enim Eleusiniis sacris es initiatus: num tibi quæ hic fiunt illis similia videntur? *Cyn.* Rectè dicis. Ecce quædam accedit facem gestans, terrificum quiddam & minitabundum obtuens. Annon est Erinnys? *Micyl.* Videtur certè ex habitu. *Merc.* Excipe Tisiphone hos quatuor supra mille. *Tisiph.* Atqui jamdudum Rhadamanthus hic vos expectat. *Rhad.* Adduc ipsos, Erinny. Tu verò Mercuri, illos ut pote præco accersi. *Cyn.* O Rhadamanthe, per patrem obsecro, pri-

1 Τὰ Ἐλευσίνια] Ἑορτὴ Apud Athenienses ἡ ὀπτηλεσμὸν Δήμητρος καὶ Περσεφόνης, ἐν ᾗ ἐμύοντο πολλοὶ τὰ μυστήρια. De Eleusiniis, Scalig. ad lib. 7. Tibulli, & copiosè dico alibi. *Idem.*

2 Κω-

Δαιμονίων. Ραδα. τίνος ἕνεκα; Κυνι. πάντως βούλομαι κατηγορῆσαί τινος, ἃ συνεπίσταμαι πονηρὰ δράσαντά σοι τὸν βίον, οὐκ ἂν δὲ ἀξιόπιστος εἶναι λέγων, μὴ οὐχὶ πρότερον αὐτοῖς φανείς οἷός εἰμι, καὶ οἷον τινα ἐβίωσα τρόπον. Ραδα. τίς ὢν σύ; Κυνι. Κυνίσκος ὦ ἄνασσα. Ρη. τὴν γνώμην φιλόσοφος. Ραδα. θύρα ἐλπὶς, καὶ πρῶτον εἰς τὴν δίκην καθίζησθι. σὺ δὲ πρόσκλησον τοὺς κατηγόρους. Εν. εἴ τις Κυνίσκου τυγχάνει κατηγορῶν, δεῦρο προσίτω. ἀλλὰ οὐκ ἐκεῖνον τοῦτο ὦ Κυνίσκε. λάθοιτο δ', ὅπως ἐπισκόπησον σε λαβὼν τὰ στίγματα. Κυνι. πῶς γὰρ ἐγὼ στίγματας ἐχθύομαι; Ραδα. ὁπόσα ἂν ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀφανῆ στίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. Κυνι. ἰδοὺ σοι γυμνὸς παρέστηκα. ὥστε ἀναζήτησον τοῦτο, ἀτὰρ σὺ φῆς τὰ στίγματα. Ραδα. καθαρὸς ὡς ἐπίπαν ἔοικε, πλὴν τεττάρων τριῶν ἢ τεττάρων ἀμυδρῶν πάνυ, καὶ ἀσαφῶν στιγμάτων. καίτοι, τί τοῦτο; ἴχνη μέν, καὶ σημεῖα, τῶν ἐγκαυμάτων, οὐκ οἶδα δ' ὅπως ἐξαλήλειπται, μᾶλλον δὲ ἐκπέπλασται. πῶς ταῦτα ὦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ὑπαρχῆς ἀνεπέφηνας; Κυνι. ἐγώ σοι φράσω. πάλαι πονηρὸς δὲ ἀπαιδευσίαν ὠφύρομαι, καὶ πολλὰ ἐβιώμην ἐμπλήσας στίγματα, ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφεῖν ἠρξάμην, κατ' ὀλίγον ἀπάσας τὰς [1] κηλῖδας ἐκ τῆς ψυχῆς ἀπέπλυσάμην. Ραδα. ἀγαθῇ γε ἔτῃ, καὶ ἀνυσιμωτάτῳ χρησάμενος τῷ φαρμάκῳ. ἀλλ' ἀπιθι εἰς τὰς μακάρων νήσους, τοῖς ἀριστοις με ἐπίσκεψαι. *Rhad.* Quorsum? *Cyn.* Omnino quendam accusare velim, de iis quæ in vita me conscio commisit. Non enim dicta mea fuerint fide digna, nisi qualis ipse sim & quomodo vixerim, priùs manifestum fiat. *Rhad.* Tu verò quis es? *Cyn.* Cynicus, ô optime, professione philosophus. *Rhad.* Adesdum, primusque in judicio consiste: tu verò accusatores accerse. *Mere.* Siquis est hujus Cynici accusator, huc prodeat. Nemo accedit: sed hoc, Cynisce, non sufficit, quare vestes exue, ut tua stigmata considerem. *Cyn.* Vbinam inusta sunt mihi stigmata? *Rhad.* Quod scelera quisque vestrûm in vita perpetravit, tot notas, sed quæ non appareant, in anima circumfert. *Cyn.* Nudum ecce tibi me sisto: itaque istas perquire quas dicis notas. *Rhad.* Hic per omnia est purus, præter tres quatuorve planè obscuras, evanidasque notas: sed quid hoc? vestigia, signaque inustionum: sed nescio quo pacto deleta, imò potiùs excisa sint. Quid hæc ô Cynisce, aut qui denuo purus es factus? *Cyn.* Ego tibi dicam. Olim cùm propter imperitiam pravus essem: multasque ideo notas contraxissem, simul atque philosophari cœpi, paulatim maculas omnes ex anima elui. *Rhad.* Bono profectò, & præstantissimo usus es remedio. Sed in beatorum insulas ito cum optimis conver-

1 Κηλῖδας ἐκ τῆς ψυχῆς] Oeverdec. Sic rectè hanc vocem ed mentem Luciani interpretatur Hesyc. qui hac in voce consulend. Interp. Aristoph. Suid. alia est κηλίδων acceptio alibi apud Lucianum. *Bourd.*

που. σὺ δὲ Χαλαμβᾶνα, [1] σπίζαζε, καὶ σωπᾷ ὦ Ἑρμῆ, σὺ δὲ τὰ γεγραμμένα πρὸς ἐμβαλῶ. τί γὰρ ἂν καὶ ἀπεκρίναντο μοι; Ερ. ἰδοὺ δὴ σοι ὁ πορθμεύς, τὸ ἀριθμὸν ὄντες οἱ τριακόσιοι μὲν τὸ ἀπὸ τοῦ ξυμμάχου. Χα. βαθεῖα τὰ ἀνάρχαια. [2] ὀμφακίας ἡμῖν νεκροὺς ἥκεις ἄγων. Ερ. βαλὲ ὦ Κλωθοῖ, τοὺς ἀπλαύστους ἐπὶ τούτοις ἐμοῖσασμένους; Κλω. τοὺς μογεροὺς λέγεις; ἔστω ποιῶ. τί γὰρ μοι δεῖ πράγματα ἔχειν, [3] τὰ πρὸ Εὐκλείδου πωγῶνι ἐξετάζοντα; οἱ ὑπὲρ ἐξήκοντα ὑμεῖς πάλαι ἤδη. τί τοῦτο; ὦσι ἀπακοῦσαί μου [4] βεβυσμένοι τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν ἐτῶν. δίκῃ πάντα καὶ τούτους ἀφαμμένον ἀξιοῦμαι. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ὦσι δυεῖν. δέοντες πεντακόσιοι, πανεργοὶ πάντες, καὶ [5] πίπτοντες, καὶ καθ' ὥραν τετυγμένοι. Κλω. νὴ Δί', ἀπὸ ἀστραβοῦς γε πάντες ἤδη εἰσί. τὰς γραμματείας ἐπὶ τούτοις ὦ Ἑρμῆ παρέχαλα. καὶ πρὸς τοῦτό μοι εἶπατε, ὅπως ἀπολοῦνται, ἔπειτα. μᾶλλον ἢ αὖθις πρὸς τὰ μεγεμμένα ὑμᾶς ἐπισκέψομαι. πολεμοῦσι ἀπολοῦνται ἐδοξ χῆς ἐν Μηδίᾳ τετάρτης ἐπὶ τοῖς ὀγδοήκοντα, καὶ τ' Οξυάρτου υἱὸν μετ' αὐτῶν Γωβάρου. Ερ. πάντου verò exceptos compone, & ordine colloca Mercuri. Verùm intantulos hoice primos injice: quid enim mihi respondere queant? *Merc.* En tibi ô portitor sunt hi numero trecenti cum iis qui fuerunt expositi. *Ch.* Papæ quàm opima præda! mortuos immaturos nobis adducis. *Merc.* Vis-ne Clotho cum his, indefletos introducamus? *Cl.* An senes dicis? ita facias. Quid enim opus est, ut ea quæ fuerunt ante Euclidem scrutando, negotium mihi facessam? Vos qui plusquàm sexagenarii estis, jam adeste. Quid hoc rei est? Ita-ne eorum aures annis sunt obturatæ, ut me non exaudiant? forsàn & hos sublatos importare oportebit. *Merc.* En duodequadringenti, marcidi omnes, & præmaturi, suoque tempore decerpti. *Cl.* Per Iovem quandoquidem omnes jam sunt uvæ passæ. Saucios præterea adducito Mercuri. Vos quo mortis genere è vita excesseritis, mihi primùm dicite. Verùm ipsamet quid cuique vestrum inscriptum sit inspiciam. Decretum erat ut heri quatuor & octoginta pugnantes in Media occiderent, cumque his Gobares Oxyartis filius. *Merc.* Adsunt. *Cl.*

1 Σπίζαζε] Πόκαζε, πτίζαλλε, σίγαζε, σκίαζε, à σίζειν, unde σπίδι, Aristoph. Acharn. quæ interpretatio huic loco rectè convenit. *Bourd.*

2 Ὀμφακίας] Ἀώρους, μικρὰς, ἀνεψίτους, τὰ τετελβυτηκότα νήπια. Hanc vocem interpretatur Clar. Mercer. ad Aristæn. *Idem.*

3 Τὰ πρὸ Εὐκλείδου] In bello Peloponnesiaco cum Athenienses Lacedæmonii superassent, Athenis potiti triginta tyrannos statuerunt, quibus tandem depulsis Εὐκλείδα ἄρχοντος ἵνα μὴ μνησικακήσωσιν ἀλλήλοις οἱ πολῖ, σωθέντες ἐποίησαν ὥστε τὰ πρὸ Εὐκλείδου ἄωρα εἶ). Hoc igitur nunc dicit ὅτι τὸ πάνυ γεγόνται ἀναζητήσαι τὸ βίον ἀ βελόμεν. Idem.

4 Βεβυσμένοι τὰ ὦτα, πεφραγμένοι] Sic in Satur. & de Merc. cond. Heliod. lib. 3. *Idem.*

5 Πίπτοντες] Contra ὀμφακίας. de quibus dictum antea: sic postea ἀσταφίδες. Idem.

1 Τὰς

ρωσι. Κλω. δι' ἔρωτα αὐτὼς ἀπέσφαξαν ἑπτά. καὶ ὁ φιλόσοφος Θεαγένης, ἀφ' ὧν ἐταίρων τὴν Μεγαρέων. Ερ. ἀστοῖι πλησίον. Κλω. πῶ δ' οἱ περὶ τ βασιλείας ὑπ' ἀλλήλων ἀποθανόντες; Ερ. παρεισῶσιν. Κλω. ὁ δ' ὑπὸ μοιχᾶ καὶ τ γυναικὸς φονεύθεις; Ερ. ἰδοὺ σοι πλησίον. Κλω. τὼς ἐπ δίκης ἐίναι δῆτα παρέχεις. λέγω δὴ [1] τὼς ἐπ τυμπάνυ, καὶ τὼς ἀνεσκολοπισμένους. οἱ δ' ὑπὸ λῃστῶν ἀποθανόντες ἐκκαίδεκα, πῶ εἰσιν ὦ Ἑρμῆ; Ερ. παρεισιν οἱδὲ οἱ τραυματίαι, ὃς ὁρᾶς. τὰς δ' γυναῖκας ἅμα βάλ' ἀφ' ἁμάξης; Κλω. μαλιστα καὶ τὼς ἀπὸ ναυαγίων. ἅμα γὰρ πεπάσαι, καὶ τ ὁμβριον τέρπον. καὶ τὼς ἀπὸ πυρετῶ δ', καὶ τούτους ἅμα. καὶ τ ἰατρὸν μετ' αὐτῶν Ἀγαθοκλέα. πῶ δ' ὁ φιλόσοφος Κυνίσκος, ὃν ἐδὼ τ Ἑκάτης τι δεῖπνον φαγόντα, καὶ τὰ ἐπ τ καθαρσίων ὠᾶ, καὶ πῶς τούτοις γε, [2] σηπίαν ἁμὴν, ἀποθανών; Κυνι. πάλαι σοι παρέσπκα ὦ βελτίστη Κλωθοῖ. τί δέ με ἀδικήσασα, τοσοῦτον εἱάσας ἄνω τ χρόνον; χαλεπὸν γὰρ, ὅλον μοι τ ἄτροκτον ἐπέκλωσας. καίτοι πολλάκις ἐπιρρῴθω τὸ νῆμα ἀφικόμην ἐλθεῖν. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως ἄῤῥηκτον ἦν. Κλω. ἴφορον σε καὶ ἰατρὸν εἶναι τ ἀνθρωπίνων [3] ἁμαρτημάτων ἀπολίμπανον. ἀλλ' ἴμβαινε ἀγαθῇ τύχῃ. Κυνι. μὰ Δί'. ἐὼ μὴ πρὸ-

Cl. Præ amoris impatientia ſeptem ſibi mortem conſciverunt: & Theagenes propter Megarenſe ſcortum quo potiri non poterat. *Merc.* Hi propè adſunt. *Cl.* Porrò ubi illi qui de imperio certantes, mutuis ſe cædibus confecêre? *Merc.* Hic aſſant. *Cl.* Et qui ab adultero & uxore eſt interfectus? *Merc.* En tibi adeſt. *Cl.* Eos qui ſententia judicis damnati fuerunt, adduc, fuſtibus inquam cæſos, & cruci affixos. Illi verò ſedecim, qui à latronibus ſunt interfecti ubi ſunt Mercuri. *Merc.* Adſunt ſaucii illi quos vides. Porrò vis ut mulieres ſimul adducam? *Cl.* Maximè, & naufragio perditos: ſimul enim, parique modo perierunt. Simul etiam quos febris extinxit, cumque illis Agathoclem medicum. Cæterùm ubi eſt philoſophus Cyniſcus, quem Hecates cœna, luſtralibus ovis, quinetiam ſepia cruda devoratis mori decretum erat? *Cyn.* Iamdudum tibi aſto optima Clotho: ſed qua in re injurium me tandiu apud ſuperos reliquiſti? Nam mihi fuſum ferè totum agglomeraſti, quanquam filum rumpere ſæpe conatus ſum ut venirem: ſed neſcio quo pacto infragile erat. *Cl.* Equidem te humanorum peccatorum inſpectorem, & medicum relinquebam. Iam autem, quod fœlix fauſtumque ſit, inſcende. *Cyn.* Non per Iovem, quin

1 Τὼς ἐπ τυμπάνυ] Rei cum ad ſupplicium ducerentur, ſolebant geſtare tintinnabula ne populum inceſtarent, ut cives tinnitu illo moniti de via decederent. Zon. l. 2. Annal. hinc carnifices cum tintinnabulo, ut apud Plaut. Trucul. dico hac de re alibi: Sunt tamen qui τύμπανον hic interpretentur ξύλον ᾧ δοῦ παραδικαζόντας φόνθων. dixi de hoc ſupplicio ad illud Petron. *debeamus tenti periri.* Bourd.

2 Σηπίαν ἁμὴν] Sic antea βίαν ἁρασ. Idem.

3 Ἁμαρτημάτων] Angl. πραγμάτων. minus recte. *Idem.*

1 Me-

πρὸ γε τούτου τὸ διδυμάρχιον ἐμβεβασπώμεθα. δέδια γὰρ μή σε ἡ ἔγκλισις διόλωται. Κλω. φέρ' ἴδω τίς ἐστι. Ερ. [1] Μεγαπένθης ὁ Λακύδου τύραννος. Κλω. ἐπίβαινε σύ. Μεγα. μηδαμῶς ὦ δέσποινα Κλωθοῖ· ἀλλά με πρὸς ὀλίγον ἔασον ἀναλθεῖν. εἶτα σοὶ αὐτόμολος ἥξω, κἀλεῖ τὸ μηδενός. Κλω. τί δ' ἔστιν, ὦ χάλκεον ἀφικέσθαι θέλεις; Μεγα. τὴν οἰκίαν ἀποπλάσαι μοι πρότερον ἐπίτρεψον. [2] ἡμιτελὴς γὰρ ὁ δόμος κἀβαλίλειπται. Κλω. ληρεῖς. ἀλλ' ἔμβαινε. Μεγα. ὀλίγου χρόνου ὦ μοῖρα αὐτῶ. μίαν με ἔασον μεῖναι τὴνδε ἡμέραν, ἄχρις ἂν τὰ ἐπισκήψω τῇ γυναικὶ τοῦδε τὰ χρηματήρια, ἵνα τὸ μέγα ὄχθον θησαυρὸν καθορωρυγμένον. Κλω. [3] ἄρεσεν. ἔσται ὡς τύχῃς. Με. ἀπλῆ δ' ὧν χρυσὸς τοσοῦτος; Κλω. οὐκ ἀπλῆ τοι. ἀλλ' ἐμβαίνετον. Μεγαπένθης γὰρ αὐτὸν ὁ σὸς ἀνεψιὸς ἀποκτενεῖ. Μεγα. ὦ τῆς ὕβρεως, ὁ ἰχθὺς ὁ ὑπὸ ῥαθυμίας ἡμῶν ὑπεκπίπτοντα; Κλω. ἐκεῖνος αὐτός. καὶ ἐπιθύσεταί σοι ἔτι τετραόρχου, καὶ μικροῦ πρὸς, τῆς παλαικίδας, καὶ τὴν ἀσπίδα, καὶ τὸ χρυσοῦν ὅλον σου ἀφαλεῖται. Μεγα. ἀδικεῖς δ' Κλωθοῖ, πέμπων τοῖς πολεμιωτάτοις ἀφ-

quin priùs vinctum hunc inscendere adegerimus: vereor enim ne te precibus à tua sententia dimoveat. *Cl.* Age videam quis sit. *Merc.* Lacydæ filius Megapenthes tyrannus. *Cl.* Inscende tu. *Megap.* Minimè domina Clotho: sed me paulisper reverti finito: deinde ultro à nemine vocatus veniam. *Cl.* Sed quid est, quorsum ad vitam redire vis? *Megap.* Permitte mihi ut domum priùs perficiam, quam semifactam reliqui. *Cl.* Deliras. inscende. *Megap.* Non multum flagito temporis ô Parca. Sine me unicum hunc diem manere apud superos, donec uxori de pecuniis mandata dedero, atque ubi defossum habebam thesaurum indicavero. *Cl.* Placuit. Non id consequeris. *Megap.* Num igitur tantum auri peribit? *Cl.* Non peribit: bono, quod ad hoc attinet, sis animo: consobrinus enim tuus Megacles id accipiet. *Megap.* O contumeliam! inimicus ille, quem præ ignavia ego antea non occidi? *Cl.* Ille ipse, tibique annos quadraginta superstes erit, imo paullò amplius, pellices tuas, vestes, & quicquid est auri nactus. *Megap.* Præter jus facis Clotho, quum res meas mihi infensissimis hostibus attribuis. *Cl.*

1 Μεγαπένθης Λακύδου τύραννος] De hoc Megapenthe tyranno nihil me unquam legisse memini, & alibi, credo, non invenitur mentio de eo facta. Ex nomine videtur Græcus; ex iis vero, quæ infra dicit: ἐς τοσοῦτον ἐπιζώσας μίσχεις ἀν' ἀγαλγόμους Πισίδας, & Λύδοις ἐπιθῶ τοὺς φόρους, videtur fuisse tyrannus cujusdam urbis in partibus Cariæ vel Ioniæ. Si quis de eo certiora docuerit, beabit: in eo enim fateor ignorantiam meam. *Palm.*

2 Ἡμιτελὴς ὁ δόμος] Iam hac de re diximus in Dial. Mort. Val. Flacc. lib. 6.

Conjux miseranda Caico
Linquitur & primo domus imperfecta cubili.

Sic postea ἀτελὲς μένῃ τὸ τεῖχος. Bourd.

3 Ἄρεσεν] Sic passim antea κἀμοὶ, ἔδοξεν. Idem. Hesychius: δέχεται, δέχεται, ἢ παίζει δοκεῖ, ἢ κἀμοί. Menagius.

1 Κλω-

ἠμῶσα. Κλω. σὺ γὰρ οὐχὶ Κυδιμάχου αὐτὰ ὄντα ὦ γενναιότατε παρειλήφεις, ἀποκτείνας τε αὐτὸν, καὶ τὰ παιδία ἔτι ἐμπνέοντα ἐπισφάξας; Μεγα. ἀλλὰ νῦν ἐμὰ ἦν. [1] Κλω. οὐκοῦν ἐξήκει σοι ὁ χρόνος ἤδη τῆς κτήσεως. Μεγα. ἄκουσον ὦ Κλωθοῖ, ἃ σοι ἰδίᾳ, μηδενὸς ἀκούοντος, εἰπεῖν βούλομαι. ὑμεῖς γὰρ, ἀπόστητε πρὸς ὀλίγον. ἂν μὲ ἀφῆς ἀποδράναι, χίλιά σοι τάλαντα χρυσίου ἐπισήμου δώσειν ὑπισχνοῦμαι σήμερον. Κλω. ἔτι γὰρ χρυσοῦν ὦ γελοῖε, καὶ τάλαντα ἀφ' μυρίας ἔχεις; Μεγα. καὶ τοὺς δύο γὰρ κρατῆρας εἰ βούλῃ, προσθήσω, οὓς ἐλάβον ἀποκτείνας Κλεόκριτον, ἔλκοντας ἑκάτερον χρυσοῦ ἀπὸ δισχιλίων τάλαντα ἑκατόν. Κλω. ἀλλὰ ταῦτα αὐτόν. ἔοικε γὰρ οὗτος ἐπιμεληταῖς ἡμῖν ἱκανόν. Μεγα. μαρτύρομαι ὑμᾶς. ἀπόλλυμαι τὸ τεῖχος, καὶ τὰ νεώρια. ἐξεπίλεισε γὰρ ἂν αὐτὰ, ἐπιβιοὺς [2] πέντε μόνας ἡμέρας. Κλω. ἀμέλησον. ἄλλῳ τινὶ μέλει. Μεγα. καὶ μὴν τοῦτό γε πάντως ἀγωνιῶ αὐτῷ. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. εἰς τοσοῦτον ἐπιβιῶναι, μέχρις ἂν ὑπαλάγωμαι Πισίδας, καὶ Λυδοῖς ἐπιθῶ τοὺς φόρους, καὶ μνῆμα ἑαυτοῦ πλουσίως ἀναστήσας, [3] ἐπιγράψω ὁπόσα ἔπραξα μεγάλα καὶ στρατηγικὰ ἀφ' ἧς βίου. Κλω. οὗτος, σὺ ἔτι μίαν ἡμέραν αἰτεῖς, ἀλλὰ χρεὼν ἔκρισιν ἐσῶν ἀφεστηκώς. Μεγα. καὶ μὴν ἐγγυητὰς ὑμῖν ἔτοιμος ἀφέξω τάχος, καὶ ἐπαινέσω. εἰ βούλεσθε γὰρ, καὶ ἄνταρδρον ὑμῖν αὐτὸ ἐμαυτὸν ἀφήσω.

Cl. Nonne tu Cydimachi bona ipsa, ô generosissime, accepisti, occiso ipso: liberisque ejus cùm adhuc spiraret, jugulatis? *Megap.* Sed mea nunc erant. *Cl.* Itaque exactum est tui dominii tempus. *Megap.* Audi Clotho, quæ tibi privatim, nullo audiente volo dicere. vos paulisper secedite. Si me aufugere sinas, mille signati auri talenta me tibi hodie daturum polliceor. *Cl.* Adhuc-ne ridiculum caput, talentorum meministi? *Megap.* Sed enim duos, si velis crateras addam, quos occiso Cleocrito accepi, utrumque pondo centum puri auri talentorum. *Cl.* Illum trahite. Nobis enim videtur non ingressurus ultro. *Megap.* Testor vos: murus manet imperfectus, & navium statio inchoata: quæ omnia exegissem, si solos quinque dies supervixissem. *Cl.* Ne cures: alius extruet. *Megap.* Atqui hoc saltem omnino æquum postulo. *Cl.* Quid hoc? *Megap.* Vt tantisper vivam dum Pisidas subjugavero, & tributum Lydis imposuero, mihique ipsi magnificentissimo monumento erecto, inscripsero quicquid magni, & Imperatore digni, à me in vita gestum fuerit. *Cl.* Heus tu, non unum diem postulas, sed fermè viginti annorum moram. *Megap.* Atqui festinationis, meique reditus sponsores vobis dare sum paratus. Imò si velitis etiam mei succedaneum tradam vobis Agape-

1 Κλω. οὐκοῦν ἐξήκει σοι ὁ χρόνος] Ἐξήρκει. Marc.

2 Πέντε μόνας ἡμέρας] Sanior hæc lectio quam quæ in Angl. Codic. πεντεκαίδεκα. Solebant enim mortui in exorabulis suis à Plutone diem postulare, & ut plurimum πέντε. Sic in Dial. Mort. *Bourd.*

3 Ἐπιγράψω ὁπόσα] Eadem antea & in Toxar. & in Dipsad. tangit Theophr. Charact. ἐν μικροφιλοτιμίαις. Idem.

1 Ἔπα-

σω τ' ἀγαπητόν. Κλω. ὦ μιαρὲ, οὐ ψυχὴ πολλάκις ὑπὲρ γῆς καταλιπεῖν; Μεγα. πάλαι ταῦτ' ηὐχόμην. νυνὶ δ' ὁρῶ τὸ βέλτιον. Κλω. ἔξεστι καὶκεῖνός σοι μετ' ὀλίγον, ὑπὸ τῶν νεωστὶ βασιλέων· ἀπηνὴς γάρ. Μεγα. ἠκέτω· ἀλλὰ τοῦτό γε μὴ ἀντεπῄτει ὦ μοῖρά μοι. Κλω. τὸ ποῖον; Μεγα. εἰ δίκαιά βούλομαι τὰ μετ' ἐμέ, ὁπόθεν ἐξέστι τρόπον. Κλω. ἄκουε. μᾶλλον γὰρ ἀνιάτῃ μελήσει. τὴν μὲν γυναῖκά σοι, μισὰς ὁ δοῦλος ἐξεῖ. κἀπάλαι γ' αὐτὴν ἐμοίχευεν. Μεγα. ὁ κατάρατος; ὃν ἐγὼ πιθόμενός σοι ἠφῆκα ἐλεύθερον. Κλω. ἡ θυγάτηρ δέ σου, ταῖς παλλακίσι τῶν νεωστὶ τυραννεύοντος ἐγκαταλεχθήσεται. εἰκόνες δ' ἐκεῖναι ἀνδριάντες, ἃς ἡ πόλις ἀνέστησέ σοι πάλαι, πάντες ἀναπεσοῦμαι, γέλωτα παρέξουσι τοῖς θεωμένοις. Μεγα. εἶτά μοι, τὸ φίλων δ' ἀδεὲς ἀγανακτεῖ τοῖς θνητοῖς; Κλω. τίς γὰρ ἦν σοι φίλος; ἢ σὺν τίνος αὐτίας δικαίας ἠγούμενος; ἀγνοεῖς ὅτι πάντες οἱ σεβόμενοί σε, καὶ τὰ λεγόμενα καὶ πραττόμενα [1] ἐκεῖνα ἐπῄνουν, ἢ φόνῳ, ἢ ἐλπίσι, τοῦτ' ἔδρων, ἢ ἀρχῆς ὄντες φίλοι, καὶ σοῦ τὸ καιρὸν ἐπεβλέποντες; Μεγα. καὶ μὴν σπένδοντες σὺν τοῖς συμποσίοις, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐπήυχοντό μοι πολλὰ, καὶ ἀγαθὰ, σωθαπολαύειν ἐκεῖνος αὐτῶν ἕτοιμος, εἰ οἷόν τε εἶναι. καὶ ὅλως, [2] ὅρκος αὐτοῖς ἦν ἐγώ. Κλω. τοιαῦτ' ἂν παρ' ἐνὶ αὐτῶν χθὲς δειπνήσας, ἀπίοιμεν. τὸ γὰρ πελόπειόν σοι πιεῖν σὺν ἐχθὲς, ἐκεῖνο δούλει κατέπεμψέ σε. Μεγα. τοῦτ' ἄρα πικρόν ἦν· ἡδόμην. τί βλάπτομαι

petum. *Cl.* O scelestè, quem sæpe optasti in terra relinquere? *Megap.* Hoc olim optabam: sed video nunc quid sit satius. *Cl.* Veniet & ille tibi haud ita multò post, ab eo qui recens regem agit, è medio sublatus. *Megap.* Sed illud ô Parca tu mihi non negaveris. *Cl.* Quidnam? *Megap.* Scire velim ut res me defuncto se sint habituræ. *Cl.* Audi: nam edoctus magis angeris. Tuam uxorem Midas servus habebit, quam jam olim adulterio corruperat. *Megap.* Ille sceleroſus quem ejus suasu manumisi. *Cl.* Tua verò filia pellicibus ejus qui nunc tyrannidem obtinet, annumerabitur. Porrò statuæ, quas olim tibi urbs erexit, omnes eversæ, spectantibus risum præbebunt. *Megap.* Dic mihi, nullusne ex amicis ob ea quæ fiunt indignatur? *Cl.* Quisnam tibi fuit amicus? aut quis justa de causa conciliatus? Nescis omnes qui te adorabant, & eorum quæ dicebas ac faciebas singula laudabant, id vel metu, vel spe feciſſe? imperii nimirum amici erant, & temporis rationem habebant. *Megap.* Atqui cùm in conviviis libarent magna voce multa bona mihi precabantur, parati singuli ante me mori, si fieri posset. In summa per me jurabant. *Cl.* Quare heri cum quodam ex ipsis cœnatus, obiisti: nam poculum tibi postremò allatum huc te demisit. *Megap.* Hoc illud est quod amari quiddam sensi. Quid verò hoc

1 Ἕκαστα ἐπαινῶντες] Vt illud, *laudant conviva.* Convivæ, ut hic, parasiti: dixerunt viri Clar. ad Perſ. dixi ad illud Petron. *ut foris cœnares potiùs laudasti.* Bourd.

2 Ὅρκος ἦν ἐγώ] Iurant Parasiti per reges suos. *Idem.*

1 Ἐπὶ

ἢ τοῦτ' ἔπραξε; Κλω. πολλά με ἀνακρίνεις. ἐμοῦναι δίον. Μεγα. ἵν' με μάλιστα ὦ Κλωθοῖ, διόπερ ἐπόθουν κἀγὼ ὀλίγον εἰς τὸ φῶς ἀνακύψαι πάλιν. Κλω. τί ἦ τοῦτό ἐστιν; ἔοικε γάρ τι παμμίγα θες εἶναι. Μεγα. Καρίων ὁ ἐμὸς οἰκέτης, [1] ἐπὶ τάχιστά με ἀποθανόντα εἶδε, ὡς δειλὸν οὐσίαν ἀπελθόντ' ἐς τὸ οἴκημα, ἔνθα σκότος μόλις, χαλῆς ὕσης, οὐδεὶς πώ μ' εἴα φύλακτίς με, [2] Γλυκέριον τὴν παλλακίδα μου, κἀμὲ πάλαι ἦ οἴμοι κεκτημένην, ἐπαπατοῦσ' ἀμφ' τὴν θύραν, ἐπισύρουσ', ἐφ' ἡδοναῖς ἕλκουσ' ἔνδον παρόντ' ἐμέ. εἶτα ἐπειδὴ ἄλις εἶχε τῆς ἐπιδυμίας, ἀπολείψας εἰς ἐμὲ, σὺ μὲν φησὶν ὦ μιαρὸν ἀνθρώπιον, πληγάς μοι πολλάκις οὐδὲν ἀδικοῦντι ἐνέτεινας. κἀγὼ ταῦθ' ἅμα λέγων, παρέπιπλε τί με, κἀγὼ κἦ κόρης ἔπαιε. πλὴν ἦ, πλατὺ χρεμψάμενος, κἀπτύσας μου, κἀς τὸν ἀπόπατον χῶρον ἄπιθι ἐπιπίπτων, ὡς χθὲς ἐγὼ ἦ, ἐκπεπτεάμην μ', ὅτε εἶχον ἦ ὀμοῦν ὅ, τι κἀδρασίμι αὐτὸν, ὡς ἤδη κἀψυχρὸς ὤν. κἀγὼ μὲν ἦ ἐβουλόμην, ἐπὶ ψόφῳ, ὡς ἐσήκουσε πολλῶν ἤδη, στέλλω χεῖρα τὰς ὀφθαλμὰς ὡς διακρύσασα ἐπ' ἐμοὶ, κακύσασα, κἀγὼ τὸν μὲν ἐπιχαλεπαίνω, ἀπηλάκατον. ὦ τί λοιδοροῦμαι; Κλω. πῶς ἀπειλῶν. ἀλλ' ἔμεθι. καιρὸς ἤδη σε ἀπαντᾶν ἐπὶ τὸ δικαστήριον. Μεγα. κἀτίς ἀξιώσει κατ' ἀνδρὸς τυράννου ψῆφον λαβεῖν; Κλω. κἦ τυράννου μὲν

hoc facinore voluit? *Cl.* Multa percunctaris, cùm jam inſcendiſſe oportuiſſet. *Megap.* Vnum me maximè angit Clotho, cujus gratia pauliſper ad lucem emergere cuperem. *Cl.* Quid iſtud eſt? id permagni quid videtur eſſe. *Megap.* Carion famulus meus quumprimum vidit me extinctum, circa veſpertinum crepuſculum, conclave in quo jacebam ingreſſus, cùm vacaret (neque enim me cuſtodiebat quiſquam) Glycerium pellicem meam, cum qua jam ante rem habere ſolebat, attractis foribus tanquam nemo intus eſſet, ſubegit. Deinde poſtquam libidini ſatisfeciſſet, converſis in me oculis. Tu quidem, inquit, homuncio ſceleſte, mihi plagas nihil commerito ſæpe inflixiſti. Cumque hæc diceret, ſimul vellicabat me, & alapas impingebat. Tandem cùm lato ſcreatu me conſpuiſſet & in regionem impiorum abire me juſſiſſet, diſceſſit. At ego quanquam ira ſuccendebar, tamen quia jam frigidus & exanguis eram, hominem ulciſci non potui. Porrò ſceleſta famula cùm advenientium quorundam ſtrepitum ſenſiſſet, oculis ſaliva inunctis, ac ſi me defleviſſet, ejulando, nomenque meum inclamando diſcedebat: quos ſi prehendero. *Cl.* Deſinem minari: & inſcende: jam enim tempus eſt ut in judicium concedas. *Megap.* Ecquis contra tyrannum pronunciare volet? *Cl.* Contra ty-

1 Ἐπὶ τάχιστά με ἀποθανόντα εἶδε] Cùm dicere debuiſſet ἐπὶ ἀπόθανον δοῦς τοῦτο εἰρήκασι· Ἀττικὸς σχηματισμὸς Euripidi frequens: quod & notavit Euripid. Schol. *Bourd.*

2 Γλυκέριον] Notant Grammatici Atticos ὑποκορίζοντας ſolere nomina ſecundæ ſic transformare, ut δώραξιν, δώρημαι, γλυκέριον, δώραξιον, δώρεμον, γλυκέριον. Idem.

1 Ἐπὶ

ἀδεὶς, κ᾽ νεκρὸν ἦ ὁ Ῥαδάμανθυς, ἂν αὐτίκα μάλα ὄψῃ δίκαιον, καὶ κατ᾽ ἀξίαν ἐπιτήδεια ἐκείνῳ τῶν δικῶν. τὸ νῦν ἦ ἔχον, μὴ ἀμέλησις. *Merc.* καὶ ἰδιωτῶν με πόησον ὦ μῆτερ τ πάντων ἕνα, κἂν δοῦλον αὖτε ἦ πάλαι βασιλέως. ἀναδιώναι με ἔασον μόνον. Κλω. πᾶ ἦ ὁ τὸ ξύλον; καὶ σὺ ἦ ὦ Ἑρμῆ, σύρετ᾽ αὐτὸν εἴσω ἦ ποδός. ὁ γὰ ἂν ἐμοῦ ἐκών. *Ep.* ἴτω νῦν ὀπίσω. δεῦρο τοῦτον σὺ πορθμεῦ, καὶ τ δεῦρο. καὶ ὅπως ἀσφαλῶς ἀμέλᾳ πρὸς τ ἶσον δεδήσεται. *Merc.* καὶ μὰν σὺ τῇ φυγοδείᾳ κατέζεσθαί με δεῖ. Κλω. ὁπ τί; *Merc.* ὅπ νὴ Δία τύραννος ἦν, κ δουροφόρους εἶχον μυρίους. Κλω. εἶτ᾽ ἀδικώτερόν σε παρέπλευσε ὁ Καρίων, ὅτῳσι σκαιὸν ὄντα; πικρῶν σ᾽ ἂν τῷ τυραννίδα ἴζεις, γλουτάμῳ ἦ ξύλου. *Mer.* τολμήσᾳ γάρ Κωμικὸν ἐπανατείνασθαί μοι τὸ βάκτρον; σὸν ἐγὼ σε φορῶ, ὅπ ἐλαφρότερος ἄγαν, κ τραχὺς ἦσθα, καὶ ἐπιλήμπτης, μικρὰ δεῖν φορεσιπαπάλαισας; Κλω. τοιγαροῦν μᾶς κ σὺ τῷ ἰσᾷ φορεσιπαπάλαιμῷ. *Micyll.* εἰπέ μοι ὦ Κλωθοῖ, ἐμὲ ἦ δεῖς ὑμῖν λόγ. ἢ δίοπ πίνης εἰμὶ, ἀμὲ τοῦτο καὶ πλουτεῖον ἐμοῦναί με δεῖ; Κλω. σὺ ἦ τίς εἶ; Μι. ὁ σκυτότμος Μίκυλλ. Κλω. ἆπα ἄχθη βοηδρόμων; οὐχ ὁρᾶς ὁπόσα ὁ τύραννος ὑπηχεῖται δώσειν, ἀφεθεὶς πρὸς ὀλίγον; ἡμῶν γὰν ἔχῃ με, εἰ μὴ ἀγαπητὸν καὶ σοὶ ἡ διατριβή. Μι. ἄκυσον ὦ βελτίστη μοιρῶν. ἀπαύν με ἡ ἦ Κύκλωπος ἐκείνη δῶρεὰ, τὸ ὑπηχεῖσθαι, ὅπ πυμάτην ἐγὼ τ ὅπω κατέδεμαι ἂν τι γὰν πρῶτον, ἂν τε πύματον, οἱ αὐτοὶ ὀδόντες φορμῶσιν. ἄλλως τε, δεῖ

tyrannum nemo: ſed contra mortuum Rhadamanthus, quem in ferendis pro cujuſque merito ſententiis, mox æquiſſimum videbis: quare in præſentia ne cuncteris. *Megap.* Privatum me & ex pauperibus unum, quinetiam pro rege ſervum facias licet, dummodo reviviſcere me ſinas. *Cl.* Vbi ille eſt qui fuſtem gerit? & tu Mercuri, iſtum correpto pede intrò trahite. Non enim inſcendat ultro. *Merc.* Sequere nunc fugitive, accipe hunc tu portitor, atque illum: utque malo diligenter alligetur, cura. *Megap.* Atqui me primas occupare par eſt. *Cl.* Quid ita? *Megap.* Quia rex fui, innumeroſique ſatellites habui. *Cl.* Annon te meritò vellicabat Carion, cùm ſævus adeò fuiſſes? acerbam certè deguſtato hujus baculo tyrannidem obtinebis. *Megap.* Audebit-ne Cyniſcus mihi baculum illidere? Nonne ego te nuper, quòd liberiùs, & aſperiùs objurgares, cruci propemodum affixi? *Cl.* Quamobrem & tu malo affixus manebis. *Micyllus.* Dic mihi Clotho: nullam mei rationem habetis. An quia ſum pauper me poſtremum inſcendere par eſt? *Cl.* Tu verò quis es? *Micyl.* Sutor ſum Micyllus. *Cl.* An moleſta tibi eſt mora? Non vides quàm multa ſe daturum polliceatur hic tyrannus, ſi vel paulum in vitam remittatur? Quare me tenet admiratio, cur non & tibi mora ſit jucunda. *Micyl.* Audi Parcarum optima. Non admodum me delectat munus illud Cyclopis, quum pollicetur ſe poſtremum Vtim voraturum: nam ſive primum, ſive poſtremum, iidem me dentes manent. Præterea res

meæ,

ὁμοίως πρὸς τοὺς τῶν πλησίον. [1] οὐ διαφέρειν γὰρ ἡμῶν οἱ βίοι φασίν. ὁ μὲν γὰρ τύραννος, εὐδαίμων εἶναι δοκῶν διὰ τὸν βίον, φορεῖσθαι ἁπάσῃ, καὶ ἀπολείπεσθαι, λαμπρῶν χρυσῶν τε σθῆτος, καὶ ἀργύρου, καὶ ἐδωδῆς, καὶ ἵππων, καὶ θεραπείας, καὶ παῖδας ὡραίους, καὶ γυναῖκας εὐμόρφους, εἰκότως ἡνιᾶται. καὶ διαπαρθένου αὐτῶν, ἤχθεται. [2] ὁ γὰρ οἷός ὅπως καθάπαξ ἐξαί τινι τῶν τοιούτων ἡ ψυχή, καὶ οὐκ ἐθέλει ἀπαλλάττεσθαι ῥᾳδίως, ἀεὶ αὐτοῖς πάλαι προσπεπηγυῖα. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἀῤῥήκτοις ἅλυσι δεῖται ὁ δεσμὸς εἶναι, ᾧ δεδίασι ξυμπεφύκηκεν αὐτοῖς. ἀμέλει, κἂν ἀπάγῃ τις αὐτοὺς μὴ βίᾳ, ἀναχωρεῖσι. καὶ πολλὰ ὄντες γράσεις, δειλοὶ πρὸς τοῦτο εὑρίσκονται τοῦ ἐπὶ τὰ ἄδην φέρουσαν ὁδόν. ἐπιστρέφονται γὰρ εἰς τὰ τότε, ὥσπερ οἱ δυσέρωτες, καὶ παρίασιν ἀπολείπειν τὰ ἐν τῷ φωτὶ βάλλοντα, οἷα ὁ μάστιξ σκιᾶν ἐποίει. καὶ παρὰ τὴν ὁδὸν ἀποδιδράσκων, κἀντεῦθά σε καταλιπαρῶν. ἐγὼ δὲ, ἅτε μηδὲν ἔχων ἐνέχυρον σὸν τὸν βίον, οὐκ ἀγρόν, οὐ συνοικίαν, οὐ χρυσόν, οὐ σκεῦος, οὐ δέξαι, οὐκ εἰκόνας, εἰκότως ὀζῶν ὠῶν. καὶ πειθὼ μόνον ἡ Ἄτροπος ἐνδύσει μοι, ἄτιμον ἀποῤῥίψας τὸν σμίλιν, καὶ τὸ κάπυμα, κρηπῖδά τινα ἐν ταῖν χεροῖν ἔχων, ἀναπηδήσας ὀλίγους ἀνυπόδητος, οὐδὲ τὸν μελανθηρίαν ἀποσιψάμενος, εἱπόμην. μᾶλλον δὲ ἠγόμην, εἰς τὸ πρόσω ὁρῶν. οὐδὲν δέ με τῶν κατόπιν ἐπέστρεφε, οὐ μετεκάλει. καὶ τὴ Δί' ὀμοίως πρὸς τοὺς τῶν πλησίον. [1] οὐ διαφέρειν γὰρ ἡμῶν οἱ βίοι φασίν. ὁ μὲν γὰρ τύραννος, εὐδαίμων εἶναι δοκῶν διὰ τὸν βίον, φορεῖσθαι ἁπάσῃ, καὶ ἀπολείπεσθαι, λαμπρῶν χρυσῶν τε σθῆτος, καὶ ἀργύρου, καὶ ἐδωδῆς, καὶ ἵππων, καὶ θεραπείας, καὶ παῖδας ὡραίους, καὶ γυναῖκας εὐμόρφους, εἰκότως ἡνιᾶται. καὶ διαπαρθένου αὐτῶν, ἤχθεται. [2] ὁ γὰρ οἷός ὅπως καθάπαξ ἐξαί τινι τῶν τοιούτων ἡ ψυχή, καὶ οὐκ ἐθέλει ἀπαλλάττεσθαι ῥᾳδίως, ἀεὶ αὐτοῖς πάλαι προσπεπηγυῖα. μᾶλλον δ' ὥσπερ ἀῤῥήκτοις ἅλυσι δεῖται ὁ δεσμὸς εἶναι, ᾧ δεδίασι ξυμπεφύκηκεν αὐτοῖς. ἀμέλει, κἂν ἀπάγῃ τις αὐτοὺς μὴ βίᾳ, ἀναχωρεῖσι. καὶ πολλὰ ὄντες γράσεις, δειλοὶ πρὸς τοῦτο εὑρίσκονται τοῦ ἐπὶ τὰ ἄδην φέρουσαν ὁδόν. ἐπιστρέφονται γὰρ εἰς τὰ τότε, ὥσπερ οἱ δυσέρωτες, καὶ παρίασιν ἀπολείπειν τὰ ἐν τῷ φωτὶ βάλλοντα, οἷα ὁ μάστιξ σκιᾶν ἐποίει. καὶ παρὰ τὴν ὁδὸν ἀποδιδράσκων, κἀντεῦθά σε καταλιπαρῶν. ἐγὼ δὲ, ἅτε μηδὲν ἔχων ἐνέχυρον σὸν τὸν βίον, οὐκ ἀγρόν, οὐ συνοικίαν, οὐ χρυσόν, οὐ σκεῦος, οὐ δέξαι, οὐκ εἰκόνας, εἰκότως ὀζῶν ὠῶν. καὶ πειθὼ μόνον ἡ Ἄτροπος ἐνδύσει μοι, ἄτιμον ἀποῤῥίψας τὸν σμίλιν, καὶ τὸ κάπυμα, κρηπῖδά τινα ἐν ταῖν χεροῖν ἔχων, ἀναπηδήσας ὀλίγους ἀνυπόδητος, οὐδὲ τὸν μελανθηρίαν ἀποσιψάμενος, εἱπόμην. μᾶλλον δὲ ἠγόμην, εἰς τὸ πρόσω ὁρῶν. οὐδὲν δέ με τῶν κατόπιν ἐπέστρεφε, οὐ μετεκάλει. καὶ τὴ Δί'

meæ, non ut divitum se habent. Nam vitæ nostræ ex diametro (ut ajunt) inter se distant. Hic enim tyrannus qui beatus in vita videbatur, horrendus omnibus ac suspiciendus, relicto tam multo auro, & argento, vestibus, equis, epulis, pueris floridis, & mulieribus formosis, non injuria cruciatur: ab iisque se abstractum gravatur. Etenim anima nescio quo pacto hisce veluti visco affixa hæret, nec facilè demigrare vult, ut quæ his jamdudum addicta sit. Quin potiùs ac si infragile sit vinculum istud quo ipsos illigari contingit, quum à quopiam vi abduncuntur, altum ejulant. Ac cum in cæteris sint feroces, in hac via quæ ad inferos ducit, meticulosi deprehenduntur. Itaque veluti perditè amantes à tergo subinde respiciunt, & ea quæ apud superos geruntur è longinquo cernere cupiunt: sicut stultus hic faciebat, cùm & in via fugeret, & hic tibi supplicaret. At ego, ut qui nullum in vita pignus haberem, non agrum, non domuum multitudinem, non aurum, non supellectilem, non gloriam, non imagines, meritò ad mortem expeditus fui, ac postquam mihi solùm innuit Atropos, scalpro, soleaque libenter abjectis, crepidam præ manibus habens, ilico exilii discalceatus, nec abtersо atramento, sum secutus: imò potiùs præivi, ad anteriora respiciens: cùm nihil à tergo relictum me converteret, & revocaret. Et per Iovem jam pul-

1 Οὐ διαφέρειν ἡμῶν οἱ βίοι] Mſ. ἡμῖν. Proverb. ἐπὶ πάνυ διαφερόντων. Bourd.
2 Οὐ γὰρ οἶδ' ὅπως] Interpunguntur hunc locum Grammatici, & dici volunt ἃ οἶδα γὰρ ὅπως. Idem.

ἡδὺ καλὰ τὰ παρ' ὑμῖν πάντα ὁρῶ. τὸ, τι γὰρ [1] ἰσοτιμίαν ἅπασιν εἶναι, καὶ μηδένα ἧττον πλησίον ἀφίεναι, ὑπερηδίστην ἡσυχίαν δοκεῖ. πλημμέλημα δὲ μηδὲ ἀπαιτεῖν χρέα τοὺς ὀφείλοντας σύνεγγυς, μηδὲ φόρους ὑποπλεῖν. τὸ δὲ μέγιστον, μὴ δὲ ῥιγοῦν καὶ χειμῶνος, μηδὲ νοσεῖν, μηθ' ὑπὸ τῶν δυνατωτέρων ῥαπίζεσθαι. εἰρήνη γὰρ πᾶσα, καὶ τὰ πραγματεύματα εἰς [2] τὔμπαλιν ἀντεστραμμένα. ἡμεῖς μὲν γὰρ οἱ πένητες, γελῶμεν, ἀντιῶντες δὲ καὶ οἰμώζουσιν οἱ πλούσιοι. Κλω. πάλαι σε ὦ Μίκυλλε γελῶντα ἑώρων. τί δ' ἐστὶν ὃ σε μάλιστα οἷόν γελᾶν; Μι. ἄκουσον ὦ πιμωτάτη μοι θεῶν. παρρησιῶν ἄνω τυραννίνου, πάνυ ἀκριβῶς ἑώρων τὰ γιγνόμενα ὑπ' αὐτοῦ. καί μοι ἐδόκει τότε ἰσόθεός τις εἶναι. τῆς τε γὰρ [3] πορφύρας τὸ ἄνθος ὁρῶν, ἐμαιμάσσετο, καὶ ἐς ἀκολουθοῦντων τὸ πλῆθος, καὶ τὸ χρυσοῦν, καὶ τὰ λιθοκόλλητα σκεύη, καὶ τὰς [4] κλίνας τὰς ἀργυροποδας. ἔτι γὰρ καὶ κίονας καὶ τοὺς σκυλαζομένους ἐς τὸ δεῖπνον, ἀπεκναίομεν. ὥστε [5] ὑπερανθρώπου τινὸς

pulchra apud vos omnia video. Nam pares omnibus esse honorum gradus: nullumque vicino præstare, res mihi longè suavissima videtur. Conjicio etiam hìc neque æs alienum à debitoribus reposci, neque tributum pendi: quodque maximum est, neminem hyeme rigere, nec ægrotare, nec à potentioribus colaphos infligi. sed omnia pace consistere, reisque hominum in contrarium versas esse. Nos enim pauperes ridemus, ac divites tristantur & plorant. *Cl.* Te jamdiu ridentem vidi Micylle: sed quid potissimum tibi risum movebat? *Micyl.* Audi, Dearum mihi maximè veneranda. Cùm apud superos propter tyrannum habitarem, valdè diligenter inspiciebam, quæ ab ipso fiebant: ac ille tunc mihi Deo par videbatur. Nam cùm purpuræ florem spectarem, & comitantium turbam, & aurum, & pocula gemmis distincta, lectosque pedibus argenteis suffultos, eum fœlicem prædicabam: præterea eorum quæ in cœnam parabantur, nidor me afficiebat. Itaque vir homine major,

1 Ἰσοτιμίαν] Hanc apud inferos æqualem honoris sedem, sic alibi vocat in Dial. Mort. & passim. *Bourd.*

2 Τὔμπαλιν] Mſ. εἰς τὸ ἔμπαλιν, τάττειν ἑαυτὰ τοῖς γιγνομένοις ἐν τῇ ζωῇ. Idem.

3 Πορφύρας ἄνθος] Ἄνθος de re qualibet ridente, ut ἄνθος ὥρας. Sic apud Homer. ἄνθος πυρός·

Αὐτὰρ ἐπὶ πυρὸς ἄνθος ἐπέπλατο, παύσατο δ' ὀλίζων.

A quo Philostr. in Scamand. Æschyl. Prometh. vincto τὸ σὸν γὰρ ἄνθος. Idem.

4 Κλίνας ἀργυροποδας] Potest sumi ἁπλῶς, ut in Somnio & alibi, potest etiam significare λευκόποδας, ut ἀργυρόπεζα, λευκόπους, ut apud Catul. Epithal. Iul. & Manlii.

O cubile quot ô nimis
Candido pede lectuli.

Τὰς κλίνας ἀργυροποδας, licet sciam hunc locum capi de lectulis ἐλεφαντόποσι. Idem.

5 Ὑπεράνθρωπός τις] Mſ. Regius. ὥστε ἂν θεῖός τις εἶναι. Idem.

1 Τοι-

ἀνὴρ καὶ [1] Τριοβόλιος καπηφαίπ-
ης. καὶ μᾶλλον ἔτι καλλίων, καὶ ὑψη-
λότερος, [2] ὅλῳ πήχει βασιλικῷ
ἐπαιωρούμενος τῇ τύχῃ, καὶ σεμνῶς
ἐπιβαίνων, [3] καὶ ἑαυτὸν ἐξυπλάτ-
των. ἐπὶ ὃ ἀπήγανεν, αὐτός τε
παγγάλοιος ὤφθη μοι λαμπυσάμε-
νος τὴν τρυφήν. καίμουτοι ἔτι
μᾶλλον καπηλᾶν, οἷον καθαρμα
ἐπιδημίου, ἀπὸ τῆς κινήσεως τεκμαι-
ρόμενος αὐτὸν τὴν εὐδαιμονίαν,
καὶ μακαρίζων ἐπὶ τῷ αἵματι τῶν
ἐν τῇ λακωνικῇ θαλάττῃ κοχλίδων.
ἀ μᾶλλον ὃ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὰ δανει-
στὴν Γνίφωνα ἰδὼν τέθνηκα, καὶ με-
ταμεληθησόμενος, ὅτι μὴ ἀπέλαυσα τῶν
χρημάτων, ἀλλ' ἀγύστους αὐτῶν
ἀπέβανε, τῷ ἀσώτῳ Ῥοδοχάρει
τὴν οὐσίαν ἀπολιπών, ὃς ὁ ἄγ-
χιστα μὲν αὐτῷ γένους, καὶ ἐπὶ
τὴν κληρονομίαν ἐκαλεῖτο κατὰ τὸν νόμον,
οὐκ εἶχον ὅπως καταπύσω τὰ χάλ-
κια. καὶ μάλιστα μεμνημένος ὡς
ὠχρὸς ἀεί, καὶ αὐχμηρὸς ἰδεῖν,
φθινοπώρου τὸ μέτωπον ἀναπλέως,
καὶ μόνοις τοῖς δακτύλοις πλου-
τῶν, οἷς τάλαντα καὶ μυριάδας ἐ-
λογίζετο, καθ' ἕκαστον συλλέγων τὰ
μετ' ὀλίγον [4] ἐκλυσιτέλημα τοῦ
Ῥοδοχάρους. ἀλλὰ τί
ταῦτα ἀπερχόμενοι ἤδη; καὶ μὴ ξυν-
ἡδέοντες, τὰ λοιπὰ χαλασόμε-
θα, οἰμωζόντων αὐτῶν ὁρῶντες. Κλω.
ἔμβαινε, ἵνα καὶ [5] ἀνιμήσωμεν

jor, & ter beatus videbatur, imò fermè pulchrior, & altior, toto cubito regio fortunæ succeſſu ſe erigens, & graviter incedens, ac ſeipſum reſupinans, obvioſque obſtupefaciens. Sed poſtquam vita functus eſt, ipſe deliciis exutis, viſus eſt mihi prorſus ridiculus: ac me ipſum magis irridebam qui ſceleratum illum obſtupuiſſem, fœlicitatem ejus ex nidore tantùm æſtimando, & ob ſanguinem, qui Laconici maris cochleis innaſcitur, beatum prædicando. Neque hic ſolum mihi ludo fuit: ſed cùm fœneratorem illum Gniphonem gementem viderem, & conſilii pœnitentem, quòd pecuniis non eſſet fruitus, ſed non guſtatis illis obiiſſet, & nepoti Rhodochari facultates reliquiſſet (hic enim ipſi erat genere proximus, & primus ex lege in hæreditatem vocabatur) riſum compeſcere non poteram: præcipuè cùm meminiſſem quàm pallidus & ſqualidus eſſet, vultumque curis triſtem gereret, ſoliſque digitis dives eſſet, quibus talenta, & myriadas ſupputabat, minutatim colligendo ea quæ paulò poſt à beato Rhodochari erant diſſipanda. Sed quid jam hinc non ſolvimus? Etenim reliqua inter navigandum ridebimus, quum plorantes ipſos videbimus. *Cl.* Inſcende, ut Portitor an-

1 Τριοβόλιος] Vt in principio Nigrini. *Bourd.*

2 Ὅλῳ τῷ πήχει βασιλικῷ] Tangit hunc locum Theod. Marcil. ad Horat. dixit autem βασιλικῷ, ἀντὶ τοῦ, μεγάλῳ, ὁ γὰρ βασιλικὸς πῆχυς ἴσχει ὑπὲρ τὸ ἰδιωτικὸν τρεῖς δακτύλους. Solet Lucianus tyrannos & cæteros ſupercilioſos Τιτανώδεις βλέποντας, his verbis attollere. *Idem.*

3 Καὶ ἑαυτὸν ἐξυπλάττων] Sic paſſim alibi ἀντὶ τοῦ τείνων τὸ τραχήλιον & τὸν ἰδίως ὤμως θεισκοπούμενος, ὅτι γαυρούμενος & ὑπερηφάνως θεωπαῖος. Sic ſcriptum ad oram Mſ. Regii. *Idem.*

4 Ἐκλυσιτέλημα] Angl. ἐκχύσι. *Idem.*

5 Ἀνιμήσωμεν] Mſ. ἀναπαύσωμεν. *Idem.*

ὁ πορθμεὺς τὸ ἀγκύριον. Χα. ἴτω, ποῦ φέρῃ; πλήρης ἤδη τὸ σκάφος. αὐτῷ παίμβω. ἐς αὔριον ἰωλὴν σε ἀφορμίσομεν. Μι. ἀδικεῖς ὦ Χάρων, ἴωλον ἤδη νεκρὸν ἀπολιμπάνων ἀμείλε, χάψομαί σε Ραδαμάνθυι. οἴμοι τῶν κακῶν, ἤδη πλέουσιν, ἐγὼ δ' μόνος ὑπολείπομαι παιλελειψόμενος. καίτοι, τί δ' ἀφανήσομαι κατ' αὐτούς; ἐγὼ δὲ δύδια [1] μὴ ἀπαγχόμενος ἀποπνιγῶ, ἤδη πεθνεώς. ἀλλως τε, εἰ καὶ τὸ ὀβολὸν ἔχων τὰ πορθμεῖα καταλείω. Κλω. τί τοῦτο; παίμενον ὦ Μίκυλλε. ἐ γὰρ ἔπω σε διελῆν. Μι. καὶ μὴν ἴσως ὑμῶν κ' ἀφηκάχθησόμην. Κλω. μεθαμῶς, ἀλλὰ προσπλάπωμεν, ἀναλάβωμεν αὐτόν. καὶ σὺ ὦ Ἑρμῆ, [2] συναρπασον. Χα. πῆ νῦν καταδῆτον; μετὰ γὰ πάντα ὡς ὁρᾷς. Ερ. ἐπὶ τὰς ὦμους εἰ δοκεῖ, καὶ τυράννω. Κλω. καλῶς ὁ Ἑρμῆς ἐνεννόησεν. ἀναβαῖνε δὴ, καὶ τὸ πένσιλ καὶ τὸ ἁλιτηρίω καταπάτ. ἡμεῖς δ' ὁπλοῶμεν. Κυνι. ὦ Χάρων, καλῶς ἔχῃ σοι τὰς ἀληθείας εἰπεῖν. ἐγὼ τὸν ὀβολὸν μὲν οὐκ ἂν ἔχοιμι δοῦναί σοι, καταπλούσας. πλέον γὰ ὑδὲν ἐστὶ τὸ πόρρας, ἵν' ὁρᾷς, καὶ τοῦτο καὶ ξύλον. πλὰν εἰ βούλει, ἵν' αὐτλεῖν ἐθέλῃς, ἕτοιμον, κ' [3] προσπαπος εἶναι. μίμψῃ δ' ὀδὲν, ἵν' ὥπερ εἰ, καὶ καρπερόν μοι ἔριτμον δῶς μόνον. Χα. ἐριτίε. καὶ τοῦτο γάρ ἱκανὸν ὥσθ' σὲ λαβεῖν. Κυ. ἦ κ' ὑποκελεύσαιμ' ἂν; Χα. νὴ Δί', ἤνπερ εἰδῇς κέλευσμά τι anchoram extrahat. *Ch.* Heus tu, quò pergis? plena jam scapha: ibi expecta: cras luce prima te trajiciemus. *Micyl.* Iniquus es, ô Charon qui mortuum jam exoletum relinquis. Te profectò apud Radamanthum injuriæ accusabo. Hei misero mihi! jam navigant: & ego solus hic relinquar. Atqui, cur ad eos natatu non contendo. Non enim timeo ne defatigatus suffocer, cùm jam mortuus sim: præsertim, cùm ne obolum quidem habeam quo naulum solvam. *Cl.* Quid hoc rei est? expecta Micylle: non enim fas est ita transfretare. *Micyl.* Atqui fortè prior vobis tranavero. *Cl.* Nequaquam: sed admota potiùs nave, ipsum recipiamus: tu quoque Mercuri nobiscum arripe. *Ch.* Vbi nunc sedebit? nam plena ut vides, sunt omnia. *Merc.* Tyranni humeris, si videbitur, insidebit. *Cl.* Hoc scitè Mercurius excogitavit. Ascende igitur, & scelesti hujus cervicem conculca: nos autem faustè navigemus. *Cyn.* Æquum est ô Charon, ut verum hinc tibi dicam, ne obolum quidem pro trajectu tibi dare potero: præter peram enim quam vides, & baculum hunc, planè nihil habeo. Cæterùm si velis, sentinam exhaurire, & remigem agere sum paratus. Nec conquerèris, si modò agilem, firmumque remum mihi dederis. *Ch.* Remiga: nam hoc à te satis sit accipere. *Cyn.* Num remiges etiam cantu accendere opus erit. *Ch.* Per Iovem, siquidem nauticam aliquam exhorta-

1 Μὴ ἀπαγχόμενος] Mſ. ἀπνίσας. Lucianea prorsus dictio. *Bourd.*

2 Συναρπασον] Angl. συναπάσασον. Idem.

3 Προσπαπος] Ἐπὶ τ κώπης καθήμ. varia est κώπης acceptio quam vide apud Grammat.

1 Πρὸς

τ̃ ναυπηγῶν. Κυ. οἶδα· καὶ πολλὰ ὦ Χάρων τ̃ ναυπηγῶν ἀλλ' ὁρᾷς, ἀντεπηχῆσαι ἔστι δακρύοντες. ὥστε ἡμῖν τὸ ἆσμα ἐπιβραχήσεται. Πλουτ. οἴμοι τ̃ κτημάτων. Ἄλλ. οἴμοι τ̃ ἀγρῶν. ὀτοτοῖ, τἀμὰ οἰκίαν οἵαν ἀπέλιπον. Ἄλ. ὅσα τάλαντα ὁ κληρονόμος ἀναῤῥιπτήσει λαθών. Ἄλλ. αἰ, αἰ, τ̃ νηπιογόνων μου παιδίων. Ἄλλ. τίς ἄρα τὰς ἀμπέλους τρυγήσει, ἃς πέρυσιν ἐφυτευσάμην; Ἑρμῆς. Μίκυλλε, σὺ δ' οὐδὲν οἰμώζεις; καίτοι μὰ τὸν Ἑρμῆν ἄδακρυτι διαπλεῦσαί τινα. Μι. ἄπαγε. οὐδὲν ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἂν οἰμώξαιμι δίπλοῦς. Ερ. ὅμως ἂν μικρόν τι [1] πρὸς τὸ ἦθος ἐπιστέναξον. Μι. οἰμώξαιμι πάντως, ἐπειδή σοι ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ. οἴμοι τ̃ κατατημάτων. οἴμοι τ̃ κρηπίδων τ̃ παλαιῶν. ὀτοτοῖ, τ̃ σαθρῶν ὑποδημάτων. σὺ δ' ἔτι ὁ κακοδαίμων ἵσῃ εἰς ἱστορίαν ἀσπ. διαμυῶ, ὑδὲ δ' χαιμῶν. ἀνυπόδετος τε, καὶ ἡμίγυμνος ἀποθανοῦμαι, τὰς ὀδόντας ὑπὸ τ̃ κρύους συγκεκροτῶν. τίς ἆρα μοι τὴν σμίλην ἕξει, καὶ τὸ κεντητήριον; ἱκανῶς τεθρύλημαι. χιδὸν δ' ἤδη καὶ καταπλούσιος. Χα. ἆρα δὴ τὰ πορθμεῖα ἀποδοτέον ἡμῖν ἐστὶ, καὶ σὺ δ', ὅσ. διὰ πάντων ἤδη ἔχω. ὅσ καὶ σὺ τ̃ ὀβολὸν ὦ Μίκυλλε. Μι. παίζεις ὦ Χάρων, [2] ἢ καθ' ὑδατὸς φασιν ἤδη γράφεις, διὰ Μικύλλου ἤδη πανὶ ὀβολὸν ἀποδεκτέον. ἀρχὴν δ', ἔστι εἰδέναι εἰ πετράγωνόν ἐστιν ὀβολὸς, ἢ στρογγύλον. Χα. ὦ καλῆς ναυκλίας, καὶ ἐπικερδοῦς τῇ μεργῃ. ἀποβαίνετε δ' ὀ-

tationem tenes. *Cyn.* Multas equidem teneo Charon: verùm hi plorando, ut vides, obstrepunt: unde futurum est ut cantus nobis interturbetur. *Dives.* O meas possessiones! *Alius.* O meos agros! me miserum qualem reliqui domum! *Alius.* Quàm multa talenta hæres à me accepta dilapidabit! *Alius.* Væ væ meis infantulis! *Alius.* Quis vites meas, quas anno superiore plantavi, vindemiabit? *Merc.* Mycille, tu verò nihil ploras? atqui non fas est quenquam citra lachrymas navigare. *Micyl.* Apage: nam cùm fausta navigatione deferar, nihil est quod plorem. *Merc.* Attamen pro more paulum ingemiscito. *Micyl.* Plorabo igitur: quandoquidem ita vis, Mercuri. O meas soleas! ô veteres crepidas! cheu putres calceos! Non amplius intœlix, ego, ab aurora ad vesperam usque jejunus manebo: nec hyeme discalceatus, & seminudus obambulabo, dentes præ frigoris acerbitate complodendo: quis cultrum meum, quis subulam habebit? satis lamentatus sum, ferè jam ad portum appulimus. *Ch.* Age verò priùs naulum reddite: tu quoque redde: jam ab omnibus habeo: da tu quoque obolum Micylle. *Micyl.* Iocaris ô Charon, aut quemadmodum ajunt, in aqua scribis, qui à Micyllo obolum expectes: principio autem, ne novi quidem quadratus-ne, an rotundus sit obolus. *Ch.* Egregiam verò & quæstuosam navigationem hodiernam. Descendite tamen. Ego

1 Πρὸς τὸ ἦθος] Angl. ὡς τὸ ἦθος. Bourd.

2 Ἢ καθ' ὑδατ@] Dictio, φασὶν, quæ sequitur, proverbium notat, de quo interpr. Catull. *Idem.*

ὁ πορθμεὺς τὸ ἀγκύριον. Χα. ἴτω, ποῖ φέρῃ; πλῆρες ἤδη τὸ σκάφος. αὐτῷ παρεῖμαι. ἐς αὔριον ἑωθὲν σε Ἀχαπορθμεύσομαι. Μι. ἀδικεῖς ὦ Χάρων, ἴωλον ἤδη νεκρὸν ἀπολιμπάνων ἀμελῆ, χάψομαί σε τοῦ χρόνου ἐπὶ τῷ Ῥαδαμάνθυι. οἴμοι τῶν κακῶν, ἤδη πλέουσιν, ἐγὼ δ' μόνος ὑπολείπομαι παρειλημένος. καίτοι, τί δ' ἀδικήσομαι κατ' αὐτούς; ἐγὼ γὰρ δέδια [1] μὴ ἀπαγορεύσας ἀποπνιγῶ, ἤδη πιθήκους. ἀλλως τε, εἰ δὲ τὸ ὀβολὸν ἔχων τὸ πορθμεῖα καταλείψω. Κλω. τί τοῦτο; παρεῖμενον ὦ Μίκυλλε. ἐκ χθὲς ἄπω σε διελήλυθα. Μι. καὶ μὴν ἴσως ὑμῶν κ' ἐπεκαλεσάμην. Κλω. μηδαμῶς, ἀλλὰ παρελάσαντες, ἀναλάβωμεν αὐτόν. καὶ σὺ ὦ Ἑρμῆ, [2] συνάρπασον. Χα. πῶς νῦν καθεδεῖται; μετὰ γὰρ πάντα ὡς ὁρᾷς. Ερ. ἐπὶ τὰς ἄμας εἰ δοκεῖ, καὶ τυράννω. Κλω. καλῶς ὁ Ἑρμῆς ὑπενόησεν. ἀνάβαινε δή, καὶ τὸ πηδάλιον καὶ τὴν ἀλιτηρίαν κελεύσατε. ἡμεῖς δ' ὑπλοοῦμεν. Κυνι. ὦ Χάρων, καλῶς ἔχει σοι τὰς ἀληθείας ὑπολαβεῖν εἰπεῖν. ἐγὼ τὸν ὀβολὸν μὲν οὐκ ἂν ἔχοιμι δοῦναί σοι, καταπλούσιος. πλέον γὰρ οὐδὲν ἐστὶ τὸ πόρος, ἵνα ὁρᾷς, καὶ τοῦτο καὶ ξύλα. πλὴν εἰ ἀντλεῖν ἐθέλεις, ἕτοιμος, καὶ [3] παρέσκοπος εἶναι. μίμψῃ δ' οὐδέν, ἵνα εὖῃς, καὶ καρπερόν μοι ἐρετμὸν δῶς μόνον. Χα. ἐρεῖς. καὶ τοῦτο γάρ ἱκανὸν ἔσται σε λαθεῖν. Κυ. ἦ καὶ ὑποκελεύσομαι δῆτα; Χα. νὴ Δί', ἤνπερ εἰδῇς κέλευσμά τι

anchoram extrahat. *Ch.* Heus tu, quò pergis? plena jam scapha: ibi expecta: cras luce prima te trajiciemus. *Micyl.* Iniquus es, ô Charon qui mortuum jam exoletum relinquis. Te profectò apud Radamanthum injuriæ accusabo. Hei misero mihi! jam navigant: & ego solus hic relinquar. Atqui, cur ad eos natatu non contendo. Non enim timeo ne defatigatus suffocer, cùm jam mortuus sim: præsertim, cùm ne obolum quidem habeam quo naulum solvam. *Cl.* Quid hoc rei est? expecta Micylle: non enim fas est ita transfretare. *Micyl.* Atqui fortè prior vobis tranavero. *Cl.* Nequaquam: sed admota potiùs nave, ipsum recipiamus: tu quoque Mercuri nobiscum arripe. *Ch.* Vbi nunc sedebit? nam plena ut vides, sunt omnia. *Merc.* Tyranni humeris, si videbitur, insidebit. *Cl.* Hoc scitè Mercurius excogitavit. Ascende igitur, & scelesti hujus cervicem conculca: nos autem fausté navigemus. *Cyn.* Æquum est ô Charon, ut verum hinc tibi dicam, ne obolum quidem pro trajectu tibi dare potero: præter peram enim quam vides, & baculum hunc, planè nihil habeo. Cæterùm si velis, sentinam exhaurire, & remigem agere sum paratus. Nec conquereris, si modò agilem, firmumque remum mihi dederis. *Ch.* Remiga: nam hoc à te satis sit accipere. *Cyn.* Num remiges etiam cantu accendere opus erit. *Ch.* Per Iovem, siquidem nauticam aliquam exhorta-

1 Μὴ ἀπαγορεύσας] Mſ. ἀπνίσας. Lucianea prorsus dictio. *Bourd.*

2 Συνάρπασον] Angl. συναπάτασον. Idem.

3 Παρέσκοπος] Ἐπὶ τὴν κώπην καθήμενος. varia est κώπης acceptio quam vide apud Grammat.

1 Πρὸς

τ̃ ναυπκῶν. Κυ. οἶδα κ̀ πολλὰ ὦ Χάρων τ̃ ναυπκῶν ἀλλ' ὁρᾷς, ἀνπεπηχῦσιν ὅτοι δακρύοντες. ὥστ ἡμῖν τὸ ᾆσμα ἐπιζαρραχθήσεται. Πλ. οἵμοι τ̃ κτημάτων. Ἄλλ. οἵμοι τ̃ ἀρχῶν. ὁτοτοῖ, τλὼ οἰκίαν οἵαν ἀπέλιπον. Ἄλλ. ὅσα τάλαντα ὁ κληρονόμ ἀπαλήσ λαξάν. Ἄλλ. αἰ, αἰ, τ̃ ἡνιόχων μ παιδίων. Ἄλλ. τίς ἄρα τὰς ἀμπέλας τρυγήσ, ἃς πρωΐ ἐφυτευσάμην; Ἑρμῆς. Μίκυλλε, σὺ δ' ὠδὶν οἰμώζεις; κ̀γὼ μὲν ὑ Ἥμις ἀδακρυτὶ διαπλεύσαμ πνα. Μι. ἄπαγε. ὠδὶν ἔστ ἐφ' ὅτῳ ἂν οἰμωξωμεν δύπλοῦν. Ερ. ὅμως ἂν μικρόν π [1] πρὸς τὸ ἔδος ἐπισπάξον. Μι. οἰμώξομαι τίνυ, ἐπειδή στι ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ. οἵμοι τ̃ καττυκμάτων. οἵμοι τ̃ κρηπίδων τ̃ παλαιῶν. ὀτοτοῖ, τ̃ σαλπῶν ὑποδημάτων. οὐκ ἔτι ὁ καπηδοίμαν ἰωνεν ἐς ἐπίεσμαν ἅπαλ διαμῶ, ὐδὲ ὑ χειμῶν ἀνυπόδετός π, κ̀ ἡμίγυμν ἀπενοσήσω, τὰς ὀδόντας ὑπὸ τ̃ κρύος συγκροτῶν. τίς ἄρα μ τλὼ σμίλιν ἕξ, κ̀γὼ τὸ κεντητήριον; ἱκανῶς πεπλούκαμεν. χρὴν ἤδη κ̀ καθαπλοῦκαμεν. Χα. ἄγε δὴ τὰ πορθμεῖα ἀπόδοτε ἡμῖν κ̀πόδοτε. κ̀ σὺ γ', δός. ὁρᾷ πάντων ἤδη ἔχω. δὸς κ̀ σὺ τ̃ ὀβολὸν ὦ Μίκυλλε. Μι. παίζεις ὦ Χάρων, [2] ἢ κα' ὕδατός φασιν ἤδη γράφεις, ὁρᾷ Μίκυλλε ἤδη πνὰ ὀβολὸν ἀπαιτοῦκῶν. ἀρχὴν γ', ἔπ εἶδε εἰ πετράγωνόν ἐστιν ὀβολός, ἢ στρογγύλον. Χα. ὦ καλῆς ναυτιλίας, κ̀γὼ ἐπικερδῆς ἡμερῶν. ἀποβαίνετε δ' ὅ-

tationem tenes. *Cyn.* Multas equidem teneo Charon: verùm hi plorando, ut vides, obstrepunt: unde futurum est ut cantus nobis interturbetur. *Dives.* O meas possessiones! *Alius.* O meos agros! me miserum qualem reliqui domum! *Alius.* Quàm multa talenta hæres à me accepta dilapidabit! *Alius.* Væ væ meis infantulis! *Alius.* Quis vites meas, quas anno superiore plantavi, vindemiabit? *Merc.* Mycille, tu verò nihil ploras? atqui non fas est quenquam citra lachrymas navigare. *Micyl.* Apage: nam cùm fausta navigatione deferar, nihil est quod plorem. *Merc.* Attamen pro more paulum ingemiscito. *Micyl.* Plorabo igitur: quandoquidem ita vis, Mercuri. O meas soleas! ô veteres crepidas! heu putres calceos! Non amplius infœlix, ego, ab aurora ad vesperam usque jejunus manebo: nec hyeme discalceatus, & seminudus obambulabo, dentes præ frigoris acerbitate complodendo: quis cultrum meum, quis subulam habebit? satis lamentatus sum, ferè jam ad portum appulimus. *Ch.* Age verò priùs naulum reddite: tu quoque redde: jam ab omnibus habeo: da tu quoque obolum Micylle. *Micyl.* Iocaris ô Charon, aut quemadmodum ajunt, in aqua scribis, qui à Micyllo obolum expectes: principio autem, ne novi quidem quadratus-ne, an rotundus sit obolus. *Ch.* Egregiam verò & quæstuosam navigationem hodiernam. Descendite tamen. Ego

1 Πρὸς τὸ ἔδος] Angl. ὡς τὸ ἔδος. Bourd.

2 Ἢ κα' ὕδατ] Dictio, φασὶν, quæ sequitur, proverbium notat, de quo interpr. Catull. *Idem.*

μως. ἐγὼ δ' ἵππους, καὶ βῦς, καὶ κύνας, καὶ τὰ λοιπὰ ζῷα μέτειμι. Διαπλεῦσαι γὰρ κἀκεῖνα δεῖ. Κλω. ἄπαγε αὐτοὺς ὦ Ἑρμῆ παρακαλῶν. ἐγὼ δ' αὐτὴ, εἰς τὸ ἀντιπέρας λαμπρὸν ῥεῦμα, Ἰνδοπάτην, καὶ Ἡραμίθρην τὸν Σύρας διαξόμαι. πεθνᾶσι γὰρ δὴ πρὸς ἀλλήλων, ἐκ γῆς ὄρων μαχόμενοι. Ερ. πρόϊωμεν ὦ ἄνδρες. μᾶλλον δ' παῖτες ἴξητε ἐπεσθέ μοι. Μι. Ἡράκλεις δ' ζόφος. πῇ νῦν ὁ καλὸς Μέγιλλος; ἢ πῦ διαφεύγει τις σκυτάλην ἐκ κακλίων Φρύνες Σιμμίχη; πάνυ γὰρ ἴσως, καὶ ὁμόχροα, καὶ ἀδύ ὅτι κακὸν, ὅτι κάλλιον. ἀλλ' ἤδη κ' τὸ τριβώνιον, ἐφ' ᾧπερ τέως ἄμορφον εἶναι δοκεῖ, ἰσόπυρον γένοιτ' ἂν τῇ πορφυρίδι δ' βασιλέως. ἀφανῆ γὰρ ἄμφω, καὶ ὑπὸ τῇ αὐτῇ σκότου καταδεδυκότε. Κωίσκε, σὺ δ' ἐκ ποτε ἄμφ' ὦν τυγχάνεις; Κωι. σκυτάλην λέγω σοι Μίκυλλε. ἀλλ' ἄμφ' εἰ δοκεῖ, βαδιζωμέν. Μι. οὔ λέγεις, ἐμπαλέ μοι τὴν δεξιάν. εἶπέ μοι, ἐτελέσθης γὰρ ὦ Κωίσκε [1] τὰ Ἐλευσίνια, ἢ ὅμοια τοῖς σοὶ τὰ σοὶ δὲ σοι δοκεῖ; Κωι. οὔ λέγεις. ἰδὰ ἂν ἐκφοίτητόν τινα δαδοχεῖσά τις, φοβερόν τι, καὶ ἀπειλητικὸν ἐκπεπέλεκται. ἢ ἄρα ἐκ Ἐριννύς ἐστι; Μι. ἔοικεν ἀπὸ γε τοῦ χρώματος. Ερ. ἐκβλάπτωσιν τάχιστα ὦ Τισιφόνη. πέπαρας ἐπὶ χιλίοις. Τι. καὶ μὴν πάλαι γε ὁ Ῥαδάμανθυς ὅδε ὑμᾶς ἐκδέχεται. Ραδα. ἐκπαγλα αὐτὼς ὦ Ἐρινύ. σὺ δ' ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ ἐκκάλει. Κωι. ὦ Ῥαδάμανθυ, ἐκὼς δ' πατρὸς, ἐμὲ ἐκῶντα ἐπίσκεψαι

Ego equos, & boves, & canes, reliquaque animalia adibo: nam oportet ut & illa trajiciant. *Cl.* Illos exceptos abducito Mercuri. Equidem in adversam ripam renavigabo Indopatem & Heramithrem Syræ filios advectura. Iam enim de finibus agrorum pugnando mutuis se vulneribus confecerunt. *Merc.* Heus vos, progrediamur: imò verò ordine sequimini me omnes. *Micyl.* Hercle quænam est hæc caligo? ubi nunc pulcher ille Megillus? aut quo pacto dignoscat hic aliquis an Simmiche sit Phryna formosior? Quidvis enim hic par est, & concolor: pulchrum nihil, nihil pulchrius. Quin palliastrum meum, quod fœdum antehac videbatur, æquè nunc est in precio, atque ipsa regis purpura. Nam obscura sunt ambo, iisdemque tenebris immersa. Tu verò ubi tandem es Cynisce. *Cyn.* En tibi Micylle hic adsum: sed si videtur, simul eamus. *Micyl.* Probè dicis, dextram mihi injice. Dic mihi: tu enim Eleusiniis sacris es initiatus: num tibi quæ hic fiunt illis similia videntur? *Cyn.* Rectè dicis. Ecce quædam accedit facem gestans, terrificum quiddam & minitabundum obtuens. Annon est Erinnys? *Micyl.* Videtur certè ex habitu. *Merc.* Excipe Tisiphone hos quatuor supra mille. *Tisiph.* Atqui jamdudum Rhadamanthus hic vos expectat. *Rhad.* Adduc ipsos, Erinny. Tu verò Mercuri, illos ut pote præco accersi. *Cyn.* O Rhadamanthe, per patrem obsecro, pri-

1 Τὰ Ἐλευσίνια] Ἐορτὴ Apud Athenienses ἡ ὄπτελεκώμη Δήμητρι καὶ Περσεφόνῃ, ἐν ᾗ ἐθύοντο ἀνόητά τινα μυστήρια. De Eleusiniis, Scalig. ad lib. 7. Tibulli, & copiosè dico alibi. *Idem.*

x Ku-

Δικαίων. Rhad. τίνων ἕνεκα; Κυνι. πάντως βέλομαι κατηγορήσαί τινων, ἃ συνειπίσταμαι πονηρὰ δράσαντι αὐτὸν περὶ τὸν βίον, σὺ δ' ἂν ἴσως ἀξιόπιστος εἶναι λέγων, μὴ ἐμὲ σωφρονῆσαι αὐτὸς φανεὶς οἷος εἰμὶ, καὶ οἷόν τινα ἐαυτὸν παρέσχον. Rhad. τίς ὦ σύ; Κυνι. Κυνίσκος ὦ ἄριστε. τὴν γνώμην φιλόσοφος. Rhad. θεῖον ἀληθῶς, καὶ σεμνὸν εἰς τὴν δίκην καταστῆναι. σὺ δὲ σεαυτὸν καλεῖ τοὺς κατηγόρους. Εἰ. εἴ τις Κυνίσκου τυγχάνει κατηγορῶν, θεῖον σεσίτω. ἴδιος σεσιτέχθω. ἀλλ' ἐμὲ ἔγκλητον τοῦτο ὦ Κυνίσκε. λαβὲ δὴ ὅπως ἐπισκέψασθαί σε λάβῃ τὰ στίγματα. Κυνι. πῶς γὰρ ἐγὼ στίγματα ἐχρυσάμην; Rhad. ὁπόσα ἂν ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται σῶμα τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀφανῆ στίγματα ἐπὶ τὴν ψυχὴν περιφέρει. Κυνι. ἰδοὺ σοι γυμνὸς παρέσχημαι. ὥστε ἀναζήτει τοῦτο, ἄνωθεν σὺ φῆς τὰ στίγματα. Rhad. καθαρὸς ὡς ἐπίπαν αὐτοῖς, πλὴν τούτων τριῶν ἢ τεττάρων ἀμυδρῶν πάνυ, καὶ ἀσαφῶν στιγμάτων. καίτοι, τί τοῦτο; ἴχνη μὲν, καὶ σημεῖα, τὰ ἐγκαυμάτων, σὺ οἶδα δ' ὅπως ἐξαλήλειπται, μᾶλλον δὲ σκέπτομαι. πῶς ταῦτα ὦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ὑπαρχῆς ἀναπέφηνας; Κυνι. ἐγώ σοι φράσω. πάλαι πονηρὸς δὶ ἀπαιδευσίαν ἐγιγνόμην, κἀ πολλὰ ἁμαρτὼν ἐμπλήσεις στίγματα, ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφεῖν ἠρξάμην, κατ' ὀλίγον ἀπάσας τὰς [1] κηλίδας ἐκ τῆς ψυχῆς ἀπελυσάμην. Rhad. ἀγαθῇ γε ἔτυχε, καὶ ἀνυσιμωτάτῳ χρησάμενον τῷ φαρμάκῳ. ἀλλ' ἀπιθι εἰς τὰς μακάρων νήσους, τοῖς ἀ-

primum me inſpice. *Rhad.* Quorſum? *Cyn.* Omnino quendam accuſare velim, de iis quæ in vita me conſcio commiſit. Non enim dicta mea fuerint fide digna, niſi qualis ipſe ſim & quomodo vixerim, prius manifeſtum fiat. *Rhad.* Tu verò quis es? *Cyn.* Cyniſcus, ô optime, profeſſione philoſophus. *Rhad.* Adeſdum, primuſque in judicio conſiſte: tu verò accuſatores accerſe. *Mer.* Siquis eſt hujus Cyniſci accuſator, huc prodeat. Nemo accedit: ſed hoc, Cyniſce, non ſufficit, quare veſtes exue, ut tua ſtigmata conſiderem. *Cyn.* Vbinam inuſta ſunt mihi ſtigmata? *Rhad.* Quod ſcelera quiſque veſtrûm in vita perpetravit, tot notas, ſed quæ non appareant, in anima circumfert. *Cyn.* Nudum ecce tibi me ſiſto: itaque iſtas perquire quas dicis notas. *Rhad.* Hic per omnia eſt purus, præter tres quatuorve planè obſcuras, evaniduſque notas: ſed quid hoc? veſtigia, ſignaque inuſtionum: ſed neſcio quo pacto deleta, imò potiùs exciſa ſint. Quid hæc ô Cyniſce, aut qui denuo purus es factus? *Cyn.* Ego tibi dicam. Olim cùm propter imperitiam pravus eſſem: multaſque ideo notas contraxiſſem, ſimul atque philoſophari cœpi, paulatim maculas omnes ex anima elui. *Rhad.* Bono profectò, & præſentiſſimo uſus es remedio. Sed in beatorum inſulas ito cum optimis conver-

1 Κηλῖδας ἐκ τῆς ψυχῆς] Overdos. Sic rectè hanc vocem ed mentem Luciani interpretatur Heſyc. qui hac in voce conſulend. Interp. Ariſtoph. Suid. alia eſt κηλίδων acceptio alibi apud Lucianum. *Bourd.*

μως. ἐγὼ δ' ἵππους, καὶ βόας, καὶ κύνας, καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα μέτειμι. Διαπλεῦσαι γὰρ κἀκεῖνα δεῖ. Κλω. ἄπαγε αὐτοὺς ὦ Ἑρμῆ παραλαβών. ἐγὼ γὰρ αὐτὴ, εἰς τὸ ἀντιπέρας ἀπαλύσομαι, Ἰνδοπάτην, καὶ Ἡραμίθρην τοὺς Σύρους διάξουσα. πεπλήσται γὰρ ἤδη ἀλλήλων, ὥστε χεῖρας ὁρᾶν μαχόμενοι. Ερ. ἀγωνιῶμεν ὦ ἄτοι. μᾶλλον γὰρ πάντες ἑξῆς ἕπεσθε μοι. Μι. Ἡράκλεις δ' ζόφος. ποῦ νῦν ὁ καλὸς Μέγιλλος; ἢ τῷ διαφωῶ τις σύνταξα εἰ καλλίων Φρύνης Σιμμίχης; πάντα γὰρ ἴσα, καὶ ὁμόχροα, καὶ οὐδὲν ἧττον καλὸν, ἧπερ καλλίον. ἀλλ' ἤδη καὶ τὸ τριῶβιον, ὥστε δοκεῖν πέος ἄμφορον εἶναι δοκεῖν, ἰσόπορφον γίγνεται τῇ πορφυρίδι δ' βασιλέως. ἀφανῆ γὰρ ἄμφω, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ σκότῳ καθεδυκότε. Κυνίσκε, σὺ δ' ὦ ποτε ἄμφω ὢν τυγχάνεις; Κυνι. σύνταξα λέγω σοι Μίκυλλε. ἀλλ' ἄμφω εἰ δοκεῖ, βαδίζωμεν. Μι. οὐ λέγεις, ἐμοὶ μὲ τὴν δεξιάν. εἰπέ μοι, ἐτελέσθης γὰρ ὦ Κυνίσκε [1] τὰ Ἐλευσίνια, καὶ ὅμοια τοῖς ἐνθάδε τὰ ἐνταῦθα σοι δοκεῖ; Κυνι. οὐ λέγεις. ἰδὼν ἂν ὥστε χρήσιμα δαδουχεῖσθαί τις, φοβεροῦ τι, καὶ ἀπειλητικοῦ ὥστε ἐπιλήσεσθαι. ἢ ἀμφὶ ταῦτ' Ἐρινύς ἐστιν; Μι. ἔοικεν ἀπὸ γὰρ ἤματος. Ερ. ὦ Ἡράκλεις ἐκατὸν ὧν Τισιφόνη. πεπαρὼς ἐπὶ χιλίοις. Τι. καὶ μὲν πάλαι γε ὁ Ῥαδάμανθυς ὑμᾶς ἐκδέχεται. Ραδα. ὥστε πάντα αὐτοὺς ὦ Ἑρμῆ. σὺ δ' ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ ὥστε καλεῖ. Κυνι. ὦ Ῥαδάμανθυ, ὥστε δ' πατρὸς, ἐμὲ ὥστε πρῶτον ἐπίσκεψαι

Ego equos, & boves, & canes, reliquaque animalia adibo: nam oportet ut & illa trajiciant. *Cl.* Illos exceptos abducito Mercuri. Equidem in adversam ripam renavigabo Indoparem & Heramithrem Syræ filios advectura. Iam enim de finibus agrorum pugnando mutuis se vulneribus confecerunt. *Merc.* Heus vos, progrediamur: imò verò ordine sequimini me omnes. *Micyl.* Hercle quænam est hæc caligo? ubi nunc pulcher ille Megillus? aut quo pacto dignoscat hic aliquis an Simmiche sit Phryna formosior? Quidvis enim hic par est, & concolor: pulchrum nihil, nihil pulchrius. Quin palliastrum meum, quod fœdum antehac videbatur, æquè nunc est in precio, atque ipsa regis purpura. Nam obscura sunt ambo, iisdemque tenebris immersa. Tu verò ubi tandem es Cynisce. *Cyn.* En tibi Micylle hic adsum: sed si videtur, simul eamus. *Micyl.* Probè dicis, dextram mihi injice. Dic mihi: tu enim Eleusiniis sacris es initiatus: num tibi quæ hic fiunt illis similia videntur? *Cyn.* Rectè dicis. Ecce quædam accedit facem gestans, terrificum quiddam & minitabundum obtuens. Annon est Erinnys? *Micyl.* Videtur certè ex habitu. *Merc.* Excipe Tisiphone hos quatuor supra mille. *Tisiph.* Atqui jamdudum Rhadamanthus hic vos expectat. *Rhad.* Adduc ipsos, Erinny. Tu verò Mercuri, illos ut pote præco accersе. *Cyn.* O Rhadamanthe, per patrem obsecro, pri-

1 Τὰ Ἐλευσίνια] Ἑορτὴ Apud Athenienses ἡ ὀπτελεκύμη Δήμητρὶ καὶ Περσεφόνῃ, ἐν ᾗ ἐορτῇ ἀνόητα πρᾶγματα ἐμυήθησαν. De Eleusiniis, Scalig. ad lib. 7. Tibulli, & copiosè dico alibi. *Idem.*

1 Κυ-

δικαίων. Ραδα. τίνος ἕνεκα; Κυνι. πάντως βούλομαι κατηγορῆσαί τινος, ἃ συνεπίσταμαι πονηρὰ δράσαντα αὐτὸν περὶ τὸν βίον, ὅτε ἂν δὲ ἀξιόπιστος εἶναι λέγων, μὴ ἐκ τοῦ φανεὶς οἷός εἰμι, καὶ οἷόν τινα ἑαυτὸν τρόπον. Ραδα. τίς ὢν σύ; Κυνι. Κυνίσκος ὦ ἄριστε. τῷ γνώμῃ φιλόσοφος. Ραδα. δεῦρο ἐλθέ, καὶ πρῶτον εἰς τὴν δίκην κατάστηθι. σὺ δὲ τοὺς κατηγόρους. Εφ. εἴ τις Κυνίσκου τυγχάνει κατηγορῶν, δεῦρο προσίτω. οὐδεὶς προσέρχεται. ἀλλ' οὐκ ἐκφεύγει τοῦτο ὦ Κυνίσκε. δοκεῖ σοι, ὅπως ἐπισκήψω σε ἐπὶ τοῖς στιγμάτων. Κυνι. τί γὰρ ἐγὼ στιγματίας ἐξηυρέμην; Ραδα. ὁπόσα ἂν τις ὑμῶν πονηρὰ ἐργάσηται περὶ τὸν βίον, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀφανῆ στίγματα ἐπὶ τῆς ψυχῆς περιφέρει. Κυνι. ἰδοὺ σοι γυμνὸς παρέστηκα. ὥστε ἀναζήτει ταῦτα, ἂν ἐν σὺ φῇς τὰ στίγματα. Ραδα. καθαρὸς ὡς ἐπίπαν ἐστί, πλὴν τούτων τριῶν ἢ τεττάρων ἀμαυρῶν πάνυ, καὶ ἀσαφῶν στιγμάτων. καίτοι, τί τοῦτο; ἴχνη μέν, καὶ σημεῖα, τῶν ἐγκαυμάτων, ὅτε οἶσθα δήπου ἐξαλήλειπται, μᾶλλον δὲ συνέσπασται. πῶς ταῦτα ὦ Κυνίσκε, ἢ πῶς καθαρὸς ἐξ ὑπαρχῆς ἀνεπήνεας; Κυνι. ἐγώ σοι φράσω. πάλαι πονηρὸς δὲ ἀπαιδευσίαν ἐνόμιζον, καὶ πολλὰ ἁμαρτὼν ἐμπολήσας στίγματα, ἐπειδὴ τάχιστα φιλοσοφεῖν ἠρξάμην, κατ' ὀλίγον ἀπέσαις τὰς [1] κηλῖδας ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἀπελυσάμην. Ραδα. ἀγαθῷ γε ὄντι, καὶ ἀνυσιμωτάτῳ χρῆσθαι τῷ φαρμάκῳ. ἀλλ' ἀπιθι εἰς τὰς μακάρων νήσους, τοῖς ἀ-

primum me inſpice. *Rhad.* Quorſum? *Cyn.* Omnino quendam accuſare velim, de iis quæ in vita me conſcio commiſit. Non enim dicta mea fuerint fide digna, niſi qualis ipſe ſim & quomodo vixerim, priùs manifeſtum fiat. *Rhad.* Tu verò quis es? *Cyn.* Cyniſcus, ô optime, profeſſione philoſophus. *Rhad.* Adeſdum, primuſque in judicio conſiſte: tu verò accuſatores accerſe. *Merc.* Siquis eſt hujus Cyniſci accuſator, huc prodeat. Nemo accedit: ſed hoc, Cyniſce, non ſufficit, quare veſtes exue, ut tua ſtigmata conſiderem. *Cyn.* Vbinam inuſta ſunt mihi ſtigmata? *Rhad.* Quod ſcelera quiſque veſtrûm in vita perpetravit, tot notas, ſed quæ non appareant, in anima circumfert. *Cyn.* Nudum ecce tibi me ſiſto: itaque iſtas perquire quas dicis notas. *Rhad.* Hic per omnia eſt purus, præter tres quatuorve planè obſcuras, evaniduſque notas: ſed quid hoc? veſtigia, ſignaque inuſtionum: ſed neſcio quo pacto deleta, imò potiùs exciſa ſint. Quid hæc ô Cyniſce, aut qui denuo purus es factus? *Cyn.* Ego tibi dicam. Olim cùm propter imperitiam pravus eſſem: multaſque ideo notas contraxiſſem, ſimul atque philoſophari cœpi, paulatim maculas omnes ex anima elui. *Rhad.* Bono profectò, & præſentiſſimo uſus es remedio. Sed in beatorum inſulas ito cum optimis conver-

1 Κηλῖδας ἀπὸ τῆς ψυχῆς] Oberdus. Sic rectè hanc vocem ed mentem Luciani interpretatur Heſyc. qui hac in voce conſulend. Interp. Ariſtoph. Suid. alia eſt κηλίδων acceptio alibi apud Lucianum. *Bourd.*

εἶσις σωτεσόμβ. καπηρέτας γε πρότερον ἢ φῆς τυράννε, ἄλλως ἀθρόσκαλε. Μικυ. κὴ τύμβι ὦ Ῥαδάμανθυ, μικρόν ἐστι, κὴ βραχίως τινὸς ἐξετάσεως δέόμβον. πάλαι γάρ σοι κὴ γυμνός εἰμι. ὥστε ἐπισκήπ. Ραδα. τίς ἦν τυγχάνεις; Μι. ὁ σκυτοτόμος Μίκυλλος. Ραδα. εὖγε ὦ Μίκυλλε, καθαρὸς ἀκριβῶς, κὴ ἀνεπίγραφ. ἀπιθι κὴ σὺ πρὸς Κυνίσκον τινί. τὸν τύραννον ἤδη ἀθρόσκαλε. Ερ. Μεγαπένθης Λακύδε, ἡκέτω. ποῖ τρέφῃ; ἀθρόσει. σὲ τὸν τύραννον ἀθροσκαλῶ. ἀθρόσαλε αὐτὸν ὦ Τισιφόνη εἰς τὸ μέσον, ἐπὶ τραχήλου ὠθοῦσα. σὺ δὲ ὦ Κυνίσκε, κατηγόρει. κὴ διέλεγχε ἤδη. πλησίον γὰρ ἀνὴρ ἐστί. Κυνι. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ λόγων ἔδεῖ. γνώσῃ γὰρ αὐτὸν αὐτίκα μάλα οἷός ἐστιν ἀπὸ τῶν πραγμάτων. ἐμοὶ δὲ, κάν τοῦτο λαθεῖν κωλύῃ σε τὸν ἄνδρα, κὰκ τῶν λόγων δείξω φανερώτερον. ἐστὶ γὰρ ὁ τῦραννος, ὁπόσα μὲ ἰδιώτης ὢν ἔπραξε, συγκαλέψειν μοι δοκῶ. ἐπεὶ δὲ τὰς χρυσοτάτας ἀθροίσας μύριον, κὴ δορυφόρους συναγαγών, ἐπανάστας τῇ πόλῃ τύραννον κατέστη, [3] ἀκρίτους μὲν ἀπέκτεινε πολίτας ἢ μυρίους. τὰς δὲ οὐσίας ἁπάντων ἀφαιρούμβον, καὶ πλούτου ἀθρόου τὸ ἀκρότατον ἀφικόμβον, ἀδίκιαν μὲν ἀκολασίας ἰδέαν παρελέλοιπεν. ἀπόσῃ δὲ ἀμότητι, versaturus. Quum priùs tyrannum quem dicis, accusaris, aliis accerse. *Micyl.* Quod ad meam causam attinet, parva brevique inquisitione indiget. Iamdudum tibi nudus adsum: itaque me inspice. *Rhad.* At quisnam es? *Micyl.* Sutor Micyllus. *Rhad.* Euge Micylle, exquisitè purus es, nullisque stigmatibus notatus: abi tu quoque ad hunc Cynicum. Tyrannum jam accerse. *Merc.* Megapenthes Lacydæ filius prodeat. Quò te vertis? accede: te tyranne voco: ipsum Tisiphone in caput impulsum protrude in medium. Tu verò Cynisce accusa nunc & convince: vir enim iste propè adest. *Cyn.* Quanquam in universum verbis non est opus, siquidem eum, qualis sit, illico ex notis cognoscere posses, ipse tamen virum tibi retegam, & oratione clariùs ostendam. Ac [2] flagitia quæ ter sceleſtus ille commisit dum privatam vitam agebat, omittenda mihi censeo. Sed postquam ascitis in societatem audacissimis viris, collectisque satellitibus insurrexit, & tyrannus urbi præfectus est, plures quàm sexcentos indicta causa trucidavit. Deinde cùm singulis facultates eripuisset, summasque divitias attigisset, nullam libidinis speciem prætermisit, sed omni crudelitate, & con-

1 Ἐπὶ τράχηλον ὠθῆσα] *Collo insnixa*, Heliod. lib. 8. *Bourd.*

2 *Flagitia*] Eorum animis qui magnis se facinoribus, dum vitam agerent obstrinxerunt, maculas inustas esse docet, Platonem ridens qui sic in Gorgia loquitur. Ἀλλὰ σπιλάκις τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ ὑπαλοιφόμενος, ἢ ἄλλῳ ὁτῳοῦν βασιλέως ἢ δυνάστου κατεῖδεν ἐδὲν ὑγιὲς ὂν τῇ ψυχῇ, ἀλλὰ διαστιγωθῆναι καὶ ἄλλον μεστὸν ὑπὸ ἀπορκιῶν καὶ ἀδικίας. Hoc attigit lib. 2. in Ruffin. Claudian.

Quid demens manifesta negas? en pectus inusta
Deformant macula. Cogn.

3 Ἀκρίτους μὲν] Has omnes tyrannorum artes alibi fusè exsequor. *Bourd.*

1 Ἀστρα-

καὶ ὕβρεϊ κῦ τῶ ἀθλίων πολιτῶν ἐλεγχήσαιθ, παρθένους ἀφθορείρων, καὶ ἐφήβους καπαιχύων, καὶ πάντα τρόπον τοῖς ὑπηκόοις ἐμπαροινῶν καὶ ὑπερηφάνως μόνα, καὶ τύφω, καὶ ᾧ ἂν θῆς τὰς σύντυχάνοντας φρυάγμασιν, ἀδὲ κατ' ἀξίαν δύναιο ἂν παρ' αὐτῶ λαβεῖν τὴν δίκλω. ῥᾴδιον γᾶρ ἂν τις τ ἥλιον, ἢ τοῦτον ἀσκαριδαμυκτὶ ἀποσβέλψειεν. ἀ μὲν καὶ τὸ τῶ κολάσεων ἀπὸς ὠμότητα καινοργᾶν αὐτῶ, τίς ἂν διηγήσαιθ δύναιθ, ὅσα μὴ ὄ τῶ οἰκειοτάτων ἀπόλλυθ; κῦ ταῦτα, ὅτι μὴ ἄλλως κινήτις ἐστὶ κατ' αὐτῶ ἀμφιβολή, αὐτίκα ἔστι, ἀποσκλίσας τὰς ὑπ' αὐτῶ πιφονδύμενας. μᾶλλον ὄ ἄκλητοι ὡς ὁρᾷς πάρεσι. καὶ ἀθρόοντες, ὤγχασιν αὐτόν. ὅτοι πάντες ὦ Ῥαδάμανθυ, ἀπὸς ᾧ ἀλιτηρίω πεθᾶσιν. οἰμῶ, γυναικῶν ἕνεκα σύμφθορων ἐπιβελόμενοι. οἰδὲ, ἡβῶν πρὸς ὕβριν ἁπαρπάσαντες. οἱ ὄ, ὅτι ἐπλούτουν. οἱ δὲ, ὅτι ἦσαν δίκαιοι, καὶ σώφρονες, καὶ ἀδάμαν ἠρίσκοντο τοῖς ὁρωμένοις. Ραδα. τί πρὸς ταῦτα φῄς ὦ μιαρὲ σύ; Μεγα. τὰς μὲ φόνους ἐργασμαι, ὡς λέγ. τὰ δ' ἄλλα πάντα, τὰς μοιχίας, καὶ τὰς τ ἐφήβων ὕβρεις, καὶ τὰς ἀφθόρους τ παρθένων, ταῦτα πάντα, Κυνίσκος μὲ καπιψεύσαθ. Κυνι. ἐκᾶν καὶ τάτων ὦ Ῥαδάμανθυ, παρέξω σοι μάρτυρας. Ραδα. τίνας τούτους λέγεις; Κυνι. ἀσκλήπιόν μοι ὦ Ἑρμῆ τ λύχνον αὐτῶ, καὶ τὴν κλίνην. μαρτυρήσουσι γαρ αὐτοὶ παρελθόντες, οἷα

contumelia contra miseros cives est usus, virgines vitiando, adolescentes stuprando, & quovis modo subditis insultando. Pro superbia verò, fastuque, ejusque in obvios fremitu, supplicium meritum sumere non possis. Faciliùs certè solem quispiam quàm illum intentis oculis conspexisset. Porrò nova etiam supplicia ad crudelitatem ejus explendam inventa, qui nec à necessariis abstinuerit, quis recensere possit? Quòd si ab eo interemptos huc advocaveris, statim cognosces hæc inanem non esse calumniam, ipsi instructam. Imò verò non vocati adsunt ut vides, & circunstantes ipsum angunt. Hi omnes Rhadamanthe, ab hoc scelerato sunt interempti, alii propter formosas conjuges insidiis petiti, alii ad libidinem abductos fuisse filios stomachati: alii quod divites essent: alii quod boni, & prudentes, & nequaquam factis ejus delectarentur. *Rhad.* Quid ad hæc respondes sceleste? *Megap.* Quas dicit cædes, equidem perpetravi: reliqua verò omnia, nempe adulteria, in puberes libidinem, virginum stupra, hæc omnia Cynisscus falsò criminatur. *Cyn.* Quin & horum testes tibi proferam Rhadamanthe. *Rhad.* Quosnam dicis? *Cyn.* illius lucernam Mercuri accersi mihi, & lectum. Nam in medium progressi testabuntur, quænam ille

1 Ἀσκαριδαμυκτὶ] Ἄνθ' οὗ κεκμύκεν. Sic Grammatici. dixi antea. *Bourd.*

2 Τὸν λύχνον ᾧ τὴν κλίνην | Vt antea in Necyomantia induxit τὰς ψυχὰς τ ἥλιον ὀστοτελεμῶσας σκιὰς ὑπὸ τῶ σωμάτων accusantes τὰ πεπραγμένα ἐμῖν παρὰ τ βίον, sic nunc lucernam & lectum testes citat, alludens ad Græcos Philosophos ᾧ ἐπίτηδες ἐμπαίζῃ τ λύχνον ᾧ τὴν κλίνην μαρτυρεῖν τὰ παραγαγών, siquidem Philosophis istis ᾧ τὰ φυτὰ erant etiam ἐμψυχα. Idem.

πρόσθοιλε συμπίσωσι αὐτῷ. Ερ. ἡ κλίνη, καὶ ὁ λύχνος ὁ Μεγαπίνθους παρέστω. οὕτω ἐποίησαν ὑπακούσαντες. Ραδα. εἶπατε δὴ ὑμεῖς ἃ συνίστε Μεγαπίνθῃ τοῦτο. ὕστερος δὲ σὺ ἡ κλίνη λέγε. Κλι. πάνυ ἀληθῆ κατηγόρησε Κυνίσκος. ἐγὼ μέντοι ταῦτα εἶπον ἃ δέδοικα Ῥαδαμάνθυ, αἰσχύνομαι. τοιαῦτα γάρ, ἃ ἐπ' ἐμοῦ διέπραξεν. Ραδα. σαφέστατα μὲν δὴ καὶ μαρτυρεῖς, μηδὲ εἰπεῖν αὐτὰ ὑπομένουσα. καὶ σὺ δὲ ὁ λύχνος ἤδη μάρτυς. Λυχ. ἐγὼ τὰ μὲν ἡμέρας μὲ, οὐκ οἶδα. ἃ γὰρ παρῆν. ἃ δὲ τὴ νυκτὸς ἐποίει, καὶ ἔπασχεν, οἷα λέγειν. πολλὰ ἀλλὰ ἐμπεπάμλω γε πολλά, καὶ ἀρρήτα, ἃ πᾶσαν ὕβριν ὑπερπεπαικότα. καίτοι πολλάκις ἐκὼν τὴλαυσον οὐκ ἔπιον, δεδοικὼς ταῦτα. ὁ δὲ, καὶ βεβοηθεῖ με τοῖς ἁμαρτήμασι, καὶ τὸ φῶς μου πάντα τρόπον κατεμίαινεν. Ραδα. ἅλις ἤδη τῶν μαρτύρων. ἀλλὰ καὶ ἀπόδυθι τὴν πορφυρίδα, ἵνα καὶ τὸν ἀέλθμον ἴδωμεν τῶν στιγμάτων. παπαῖ, ὁλοβοτοσὶ πελιδνὸς, καὶ [1] κατάγραφος, μᾶλλον δὲ κυάνεος ἐστὶν ἀπὸ τῶν στιγμάτων. τίνα δὴν κολασθεὶς τρόπον; ἆρ' ἐς τὸν Πυριφλεγέθοντα ἐστὶν ἐμβλητέος, ἢ τῷ Κερβέρῳ; Κωνι. μηδαμῶς. ἀλλ' εἰ θέλοις, ἐγώ σοι καινὴν τινα καὶ πρέπουσαν αὐτῷ τιμωρίαν ὑποθήσομαι. Ραδα. λέγε, ὡς ἐγώ σοι μεγίστην ἐπὶ τούτῳ χάριν ἴσομαι. Κωνι. ἔθος ἐστὶν οἷμαι τοῖς ἀποθνήσκουσι πᾶσι, πίνειν τὸ λήθης ὕδωρ. Ραδα. πάνυ μὲν δή. Κωνι. ὡκοῦν μόνῳ ἐξ ἁπάντων, ἀποτέον. Ερ. ἆρα τοῦτ' ἐστὶν, ὃ ἐποίησε τοῖς συνειδόσι τὰ πεπραγμένα; Κωνι. ἔμοιγε δοκεῖ. Ραδα. ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦτο ἐλήλυθε, καὶ ἐπιθυμεῖ τοῦ ὕδατος. ἀλλὰ δότε αὐτῷ πιεῖν. Κωνι. ἰδοὺ δέδοται. Ραδα. ἀπόπιε τοίνυν. Ερ. ἆρα τοῦτ' ἐστὶν, ὃ ἐποίησε τοῖς συνειδόσι τὰ πεπραγμένα; Κωνι. ἔμοιγε δοκεῖ. Ραδα. ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνος ἐπὶ τοῦτο ἐλήλυθε, καὶ ἐπιθυμεῖ τοῦ ὕδατος. ἀλλὰ δότε αὐτῷ πιεῖν. Κωνι. ἰδοὺ δέδοται. Ραδα. ἀπόπιε τοίνυν.

ille ſeſe conſciis perpetrarit. *Merc.* Et lectus & lucerna Megapenthis adſint: bene eſt quod obtemperarint. *Rhad.* Dicite igitur ea quæ vobis conſciis Megapenthes iſte commiſit. Tu verò lecte prior fare. *Lect.* Vera omnia Cyniſcus objecit: quæ quidem domine Rhadamanthe, pudet me dicere, ejuſmodi fuerunt quæ ſupra me patravit. *Rhad.* Manifeſtiſſimo teſtimonio eum damnas, quanquam ea efferre non ſuſtines. Tu verò Lucerna jam teſtare. *Lucer.* Equidem quæ facta ſint interdiu neſcio: non enim adfui: ſed quæ noctu faceret vel pateretur, piget me dicere. Cæterùm nefanda multa, & quovis injuriæ genere ſuperiora ſpectavi: quanquam ſæpe extingui volens, oleum ultro non bibebam. At ille me ſuis facinoribus adhibuit, meamque lucem modis omnibus contaminavit. *Rhad.* Iam ſatis eſt teſtium. Verùm purpuram quoque exue ut ſtigmatum etiam numerum videamus. Papæ! hic totus eſt lividus & notatus, imò potiùs notarum vi cæruleus. Quonam igitur ſupplicii genere eſt puniendus? An eſt in Phlegethontem injiciendus, Cerberove tradendus? *Cyn.* Nequaquam. Sed ſi velis novum quoddam ſupplicium, eique conveniens tibi proponam. *Rhad.* Dicas: nam ego tibi eo nomine gratiam habebo maximam. *Cyn.* Mos eſt, ni fallor, ut qui moriuntur, omnes aquam oblivionis bibant. *Rhad.* Maximè. *Cyn.* Omnium ergo ſolus hic à potu arceatur. *Merc.* At quam-

[1] Κατάγραφος] Ex Platone Lucianus, ex Luciano Iulian. Imper. Cæſar. vide Clariſſ. Salmaſium ad Perſ. dixit idem Lucianus alibi ἐν ταῖς ποικίλοις. In re tamen diſſimili in Lexiphanis dial. *Bourd.*

δή; Κωνι. χαλεπὴν ὄντως ὑφέξει τὴν δίκην, μεμνημένῳ οἵῳ ἦν, καὶ ὅσην ἐδύνατο ἐν τοῖς ἄνω, καὶ ἀπαπαιπαζόμενον τὴν τρυφήν. Ραδα. οὐ λέγεις. κἀγὼ καταδεδικάσθω, καὶ δὴ καὶ τὸν Τάνταλον ἀπαχθεὶς αὐτοῦ, δεδέσθω, μεμνημένῳ ὧν ἔπραξε καὶ τοῦ βίου.

quamobrem? *Cyn.* Graves ita dabit pœnas quum meminerit qualis esset quantaque potentia apud superos polleret, quumque delicias animo recolet. *Rhad.* Rectè dicis. Hunc in modum condemnetur, & ad Tantalum adductus ligetur, eorumque quæ in vita egit, recordetur.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΥΝΟΝΤΩΝ.

DE IIS QVI MERCEDE CONDVCTI IN DIVITUM familiis vivunt.

ARGVMENTVM.

Aulicæ vitæ molestias & incommoda oratione hac depingit Lucianus, quamque indigna ea sit homine, præsertim docto & liberaliter institituto, exponit. Confutatis etiam caussis iis, quibus se tuentur, qui hoc vitæ genus sectantur, & in servitutem ultrò sese præcipitant. Exordium ab attentione incipit, amplificando rei magnitudinem, fidemque faciendo dictis, ab eorum persona, qui in eadem vita aliquandiu vixerunt. Mox & benevolentiam captat Timoclis, ejus ad quem scribit ab officio amicitiæ, indicans se hac propterea illi scribere, ut quia illum jam olim de hac vita suscipienda, consilia agitare intellexerit, ne quid olim, si res malè cadat, & illum consilii sui pœnitere incipiat, accusare sese possit, ut à quo admonitus, aut revocatus non fuerit, præsertim quando sciat hanc vitam non modò per se difficilem atque periculosam esse: verùm etiam homini philosopho, aut quocunque denique disciplinarum genere docto, minimè convenire. Exordio in hunc modum peracto, confutationem statim subjungit earum caussarum, quibus sese tueri solent qui hoc vitæ genus ultro amplectuntur. Diluit autem omnes eas per inversionem, ostendens ea maximè vel sequi, vel negari, quæ illi cum primis evitare, vel consequi student: ac postremò etiam turpe esse homini docto & ingenuo, ob solam spem voluptatis alicujus, in voluntariam servitutem sese dare. Atque hinc jam ad ipsam rem accedit: propositis per divisionem iis, de quibus dicturus sit. Principio igitur recenset quanta incommoda, quantaque molestiæ perferendæ sint, antequam in aulam recipiaris. Deinde, quæ & quanta toleranda, atque adeo devoranda, ubi jam receptus fueris, circa prima convivia, circa pactionem mercedis, circa servitutem reliquam, quæ mox exceptum atque per-

do-

domitum, paulatim in contemptum adducit, & ad adulandum impellit. Praterea & metu periculisque involvit, ob quæ varia exinde querelæ, & vitæ mutatæ pœnitentia sequuntur. Atque hæc omnia non domi solùm perferenda esse indicat, verumetiam foris, ubi interim multò sordidiora ministeria imponuntur, etiam à mulieribus, quibus æquè ac virisadulandum est. Post hæc & circa munerum compensationes, quo pacto nuncii ac dispensatores conciliandi, & circa mercedis solutionem, quanta cum molestia exigenda illa, quantaque aliorum etiam invidia accipienda sit: & postremò, quàm ignominiosi exitus plerosque maneant, senes jam & exhaustos, cùm clam aut turpiter ab aula profugiunt, aut rejiciuntur. Hæc omnia ad finem, velut in tabella quadam proposita, brevi sed eleganti admodum imagine depingit, & ob oculos ponit, amplificatis etiam in media passim oratione iis, quæ maximè urgere aut commendare voluit.

Καὶ τί σοι πρῶτον ὦ φιλότης, ἢ τί ὕστατον φασὶ κεφαλίξω τύπτων, ἢ πάχειν, ἢ ποιεῖν ἀνάγκη τὰς ἐπὶ μισθῷ συνόντας, καὶ ταῖς τῶν δεσποτῶν τούτων φιλίαις ἐξεπιζομένους, εἰ χρὴ φιλίαν τὴν τοιαύτην αὐτῶν ὀνείδεσιν ἐπονομάζειν; οἶδα γὰρ πολλὰ, καὶ χείδον τὰ πλείστα τῶν συμβαινόντων αὐτοῖς, οὐκ αὐτὸς μὰ Δία ὢν τοιούτων πειρατής. εἰ γὰρ σὲ ἀνάγκη μοι ἦν πεῖρα λαμβάνειν, μὴ ὦ θεοί, γένοιτο, ἀλλὰ πολλοὶ τῶν ἐς τὸν βίον τοῦτον ἐμπεπλωκότων, ἐξηπόρηνται πρὸς μεθ' ἡμῶν, ἵνα σὺ τῆς κακῆς ἔντες, ἀπολυόμενοι ἀπόσε, κἀγὼ ἀπόθεν ἔπαυσον. οἷοί γε ὥσπερ ἐκ δεσμωτηρίου τινὸς ἀποδιδράντες, οὐκ ἀηδῶς μεμνημένοι, ὧν ἐπεπόνθεσαν. ἀλλὰ γὰρ

Equid tibi primum Amice, & quid postremum ut ajunt, recensea, ex his quæ tum facere, tum pati coguntur qui mercedis gratia sese in alienum convictum tradunt, & in locupletum illorum amicitiam accensentur, si modò ejusmodi illorum servitutem convenit amicitiam appellare? Novi enim multa, atque adeò pleraque omnia eorum quæ ipsis accidunt, non quòd per Iovem ipse tale quid expertus sim (Neque enim mihi unquam incidit experiundi necessitas, ac nequando incidat, Dii prohibeant) sed quòd plerique eorum qui in hoc vitæ genus inciderunt, mihi confessi sint: quorum alii in ipsis malis etiamdum constituti, quæ & quanta ferrent, deplorabant: alii tanquam è carcere quodam profugi, non sine voluptate commemorabant ea quæ perpessi fuerant.

1 Καὶ τί σοι πρῶτον] Ex Theocriti Ptolemæo. *Marc.* Hoc initium sumptum est ex Homer. Odyss. lib. 9.

Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα τί δ' ὕστατον καταλέξω;
Quid primum, quid mox, & quæ tandem ultima dicam. Cogn.

1 Διὰ

δύσφημοι, ἀναλογιζόμενοι οἷον ἀπηλλάγησαν. ἀξιοπιστότερον δ' ἦσαν αὐτοῖς [1] ἀφ' πάσης ὡς εἰπεῖν τῆς πλεύσεως ἐξελαλυθότες, καὶ πάντα ἐξ ἀρχῆς εἰς τέλος ἀποκρύπτοντες. ὃ παρέργως ἴσως, ὑπ' ἀμηχανίας ἐπήνεγκον αὐτῶν, κατέβαν ναυαγίαν τινὰ, καὶ σωτηρίαν παράλογον διηγουμένων, οἵοι εἰσὶν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς [2] ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς, σὺν ἄμμῳ πολλοὶ τὰς τριακυμίας, καὶ ζάλας, καὶ ἀκρωτηρίασι, καὶ ἀποβολὰς, καὶ ἱστῶν κλάσεις, καὶ πηδαλίων ἀπηκυλίσεις διεξίοντες. ἐπὶ πᾶσι γ', τοὺς Διοσκούρους ἐπιφανομένους. οἰκεῖοι γὰρ τοιαύτης τραγῳδίας ἴσως μ'. ἢ τὶν' ἄλλον σὺ μηχανῆς θεὸν ἐπὶ τῷ παρεστῶτι καθιζόμενον, ἢ πρὸς τοῖς πηδαλίοις ἑστῶτα, καὶ πρός τινα ἠϊόνα μαλακὴν ἀπευθύνοντα τὴν ναῦν, οἱ ὑποπνευσθεῖσαν ἤμελλεν, αὐτὴ μὲν ἠρέμα, καὶ κατ' ὀλίγον ἀβλαβῶς ἀπενεχθῆναι, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς ἀποβῆναι, χάριτι καὶ εὐμορφίᾳ δοκοῦντες. ἐκεῖνοι μὲν δὴ τὰ πολλὰ ταῦτα πρὸς τὴν ὑποκειμένην χρείαν ἐπιτραγῳδοῦσιν, ὡς πλείονα λαμβάνοιεν, ἢ δυστυχεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοφιλεῖς τινες εἶναι δοκοῦντες. οἱ δ', τὰς αὐτὰς οἰκίας χαιμώνας, καὶ τριακυμίας, καὶ τὴν Δίκης πτῶκυμίας τε, καὶ δικακυμίας εἴ οἷόν τε εἰπεῖν, διηγούμενοι, καὶ ὡς τὸ πρῶτον εἰσέπλευσαν, χαλεπῶς ὑποφαινομένης σφίσι πλάγης, καὶ ὅσα πράγματα παρέσχε τὸ πλοῖον ὅλον ὑπέμεινεν, ἢ διέφθειρε, ἢ ναυπήγησε, ἢ ὑπεραντλούμενοι τῇ ἅλμῃ. καὶ πλοῦ, ὡς πρὸς πάντα ἀνάπλουν ἐγένοντο, ἀναλογιζόμενοι οἷον ἀπηλλάγησαν. ἀξιοπιστότερον δ' ἦσαν αὐτοῖς [1] ἀφ' πάσης ὡς εἰπεῖν τῆς πλεύσεως ἐξελαλυθότες, καὶ πάντα ἐξ ἀρχῆς εἰς τέλος ἀποκρύπτοντες. ὃ παρέργως ἴσως, ὑπ' ἀμηχανίας ἐπήνεγκον αὐτῶν, κατέβαν ναυαγίαν τινὰ, καὶ σωτηρίαν παράλογον διηγουμένων, οἵοι εἰσὶν οἱ πρὸς τοῖς ἱεροῖς [2] ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς, σὺν ἄμμῳ πολλοὶ τὰς τριακυμίας, καὶ ζάλας, καὶ ἀκρωτηρίασι, καὶ ἀποβολὰς, καὶ ἱστῶν κλάσεις, καὶ πηδαλίων ἀπηκυλίσεις διεξίοντες. ἐπὶ πᾶσι γ', τοὺς Διοσκούρους ἐπιφανομένους. οἰκεῖοι γὰρ τοιαύτης τραγῳδίας ἴσως μ'. ἢ τὶν' ἄλλον σὺ μηχανῆς θεὸν ἐπὶ τῷ παρεστῶτι καθιζόμενον, ἢ πρὸς τοῖς πηδαλίοις ἑστῶτα, καὶ πρός τινα ἠϊόνα μαλακὴν ἀπευθύνοντα τὴν ναῦν, οἱ ὑποπνευσθεῖσαν ἤμελλεν, αὐτὴ μὲν ἠρέμα, καὶ κατ' ὀλίγον ἀβλαβῶς ἀπενεχθῆναι, αὐτοὶ δ' ἀσφαλῶς ἀποβῆναι, χάριτι καὶ εὐμορφίᾳ δοκοῦντες. ἐκεῖνοι μὲν δὴ τὰ πολλὰ ταῦτα πρὸς τὴν ὑποκειμένην χρείαν ἐπιτραγῳδοῦσιν, ὡς πλείονα λαμβάνοιεν, ἢ δυστυχεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοφιλεῖς τινες εἶναι δοκοῦντες. οἱ δ', τὰς αὐτὰς οἰκίας χαιμώνας, καὶ τριακυμίας, καὶ τὴν Δίκης πτῶκυμίας τε, καὶ δικακυμίας εἴ οἷόν τε εἰπεῖν, διηγούμενοι, καὶ ὡς τὸ πρῶτον εἰσέπλευσαν, χαλεπῶς ὑποφαινομένης σφίσι πλάγης, καὶ ὅσα πράγματα παρέσχε τὸ πλοῖον ὅλον ὑπέμεινεν, ἢ διέφθειρε, ἢ ναυπήγησε, ἢ ὑπεραντλούμενοι τῇ ἅλμῃ. καὶ πλοῦ, ὡς πρὸς πάντα

rant. imò quantas effugissent ærumnas, computare juvabat. Atque hi quidem digniores mihi visi sunt, quibus fides haberetur, ut qui ejus sacri ritus omnes (ut ita dixerim) complevissent, omniaque ab initio ad finem usque perspexissent. Non ergo perfunctoriè, & oscitanter hos audiebam veluti naufragium aliquod, & inopinatam salutem enarrantes. Cujusmodi sunt isti, qui in templis derasо capite simul multi, decumanos fluctus, procellas, rupes, jacturas, malos fractos, gubernaculorum ruptiones narrant: in primis autem Dioscuros apparentes (nam hi propriè ad hanc tragœdiam pertinent) aut quempiam alium ex machina Deum summis antemnis insidentem, aut clavo astantem, & ad molle aliquod littus navim dirigentem, ad quod ubi appulisset, futurum erat ut paulatim ac lentè solveretur, at ipsi tutò descenderent, idque ope ac favore divino. Itaque isti tam multa ad præsentem necessitatem tragicè exaggerant, ut à pluribus stipem accipiant, cùm non modò calamitosi, verùm etiam Diis chari videantur. Porrò ii dum quas tempestates in domibus tulerunt, illosque tertios, quintos, decimosque fluctus si fas est dicere, referrent: utque primum à littore solverint mari tranquillo, quotque molestias toto navigationis tempore sustinuerint, dum vel sitiebant, vel nauseabant, vel salo perfundebantur: denique ut infelici navigio in cautem quam-

1 Διὰ πάσης τῆς πλεύσεως ἐξέρχεσθαι] Proverb. de quo parœm. *Bourd.*

2 Ἐξυρημένοι τὰς κεφαλὰς] Herald. ad Martial. dixi ad Petron. τὸ γὰρ παλαιὸν οἱ ναυαγήσαντες ἀνθρωποι τοιούτῳ ἐκέχριντο σχήματι ὑπὲρ τοῖς ἱεροῖς καθιδρυθέντες ἐπὶ τῇ αὐτῇ τύχῃ ὁλοφυρόμενοι. Bourd.

1 Metu

τραυ πνὰ ὕφαλον, ἢ σκόπελον ἀπόκρημνον, ἐξερρύηξαντες τὸ δύσγνιον σκαφίδιον, ἀθλίοι κακῶς ἐξενήξαντο, γυμνοί, καὶ πάντων ἐνδεεῖς τῶν ἀναγκαίων. σὺ δὴ τούτοις, καὶ τῇ τύχῃ διηγήσῃ, ἐδόκουν μοι τὰ πολλὰ αὐτοὶ ὑπ' αἰσχύνης ἐπικρύπτεσθαι, καὶ ἑκόντες εἶναι ἐπιλαυθάνεσθαι αὐτῶν. ἀλλ' ἔγωγε κἀκεῖνα, καί πη ἄλλα ἐκ τῶν λόγων ξυνιδεῖν, δύσκολα ὡσοῦντα τοῖς τοιαύτοις ξυνουσίαις, ἃ δὴ οὐκ ὀκνήσω σοι πάντα ὦ καλὲ Τιμόκλεις, διελθεῖν. δοκῶ γάρ μοι ἐκ πολλοῦ ἤδη καταμεμηκέναι σε τούτῳ τῷ βίῳ ἐπιβουλεύοντα. καὶ ὡσοῦτόν γε, ὀκνήσω τῶν τοιούτων ὁ λόγος ἐνέπεσεν. εἶτα ἐκείνου τις τῶν παρόντων τῷ τοιούτῳ μισθοφορεῖν, τρισευδαίμονας εἶναι λέγων, οἷς μετὰ τῶν φίλων ἔχειν τὰς ἀρίστας Ῥωμαίων, καὶ δειπνεῖν δεῖπνα πολυτελῆ, καὶ ἀσυμβόλας, καὶ οἴκοι ἐν καλῷ, καὶ ἀποδημεῖν μετὰ πάσης ῥᾳστώνης, καὶ ἡδονῆς, ἐπὶ λόγου ζεύγους εἰ τύχοι ἐξυππάζοντας, ὡσθ' ἅπερ καὶ μισθὸν τῆς φιλίας, καὶ ὧν εὖ πάσχουσι τούτων λαμβάνειν, οὐκ ὀλίγον ἐστίν. ἀπεχώς γὰρ ἄπορος καὶ ἀνήρωτος τοῖς τοιούτοις τὰ πάντα φύεσθαι. ὁπότε δὴ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἤκουες, ἐώρων ὅπως σπεχήσεις πρὸς αὐτὰ, καὶ πάνυ σφόδρα πρὸς τὸ δέλεαρ ἀναπεπταμένον παρείχες τὸ στόμα. ὡς δὴ τόχα ἡμέτερον εἰς αὖθις ποτὲ ἀναπονῇ, μηδ' ἔχοις λέγειν ὡς ὁρῶντές σε τηλικοῦτο [1] μετὰ τοῦ κεφάλος ἄγκιστρον καταπίνοντα, οὐκ ἐπιquampiam ſub undis latentem, aut in præruptum ſcopulum effracto miſeri ægrè enatarint, nudi, cunctarumque rerum neceſſariarum inopes. Hæc inquam cùm referrent, viſi ſunt mihi multa præ pudore ſubticere, & volentes ac ſcientes obliviſci. At ego tum illa, tum alia nonnulla ex illorum narrationibus conjectans, deprehendi quicquid ærumnarum cum iſtiuſmodi convictibus eſt conjunctum: quæ omnia, ô præclare Timocles, tibi percenſere non gravabor. Iampridem enim mihi videor animadvertiſſe, te de capeſſenda hac vitæ ratione cogitare. Ac primùm quidem, cùm hac de re ſermo incidiſſet, mox præſentium aliquis mercenarium iſtiuſmodi vitæ genus laudare cœpit, fortunatiſſimos eos affirmans quibus cum eo quod amicos haberent Romanorum optimates, & ſumptuoſis in conviviis immunes epularentur, in ſplendidis ædibus verſarentur, & omnigena cum recreatione, ac voluptate in alba rheda, ſi liberet, reſupinati peregrinarentur, non parvi eſſet emolumenti mercedem amicitiæ, & benefactorum iſtorum accipere: cùm haud dubiè nec fata, nec culta, omnia iſtis proveniant. Hæc igitur, atque id genus alia cùm audires, animadverti ut his inhiares, & valdè patulum os ad eſcam præberes. Proinde ut in poſterum culpa vacem, nec expoſtulare queas, quòd cum te videremus tantum cum ſquilla deglutientem hamum, non retineremus, nec priuſ-

1 Μετὰ τοῦ κεφάλος ἄγκιστρον καταπίνοντα] Sic in Piſcat. *Bourd.*

1 Ka-

λαβόμεθα, ἀδὲ πρὶν ἐμπεσεῖν τῷ λαιμῷ σπεύσωμεν, ἀδὲ σφενδηλώσωμεν, ἀλλὰ σκυλεύοντες ἐξηλκωμένα, καὶ ἐμπεπηγότα, ἤδη συρόμενον, καὶ πρὸς ἀναγκῶν ἀγόμενον ὁρᾶν, ὅτ' ἀδὲν ὄφελος, ἐπιτρέπωμεν, ὅπως μὴ ταῦτα λέγῃς ποτὲ πάνυ εὔλογα, ὦ λέγηται, καὶ ἄφυκτα ἡμῖν, ὡς οὐκ ἀδικοῦμεν μὴ σφόδρα νουθετοῦντες, ἄκοντα ἐξ ἀρχῆς ἁπάντων. καὶ τὸ δίκτυόν γε αὐτὸ, καὶ τὸ κύρτον τὸ ἀδιέξοδον ἔκτοθεν ἐπὶ σχολῆς, ἀλλὰ μὴ ἔνδοθεν οὐκ ἐν μυχῷ σκοπήσαν. καὶ ἐν ἀγκίστρῳ ἢ τὸ ἀγκύλον, καὶ τὸν ἐς τὸ ἔμπαλιν ἐν σκόλοπος ἀναστροφὴν, καὶ τὰ πτερύγια τὰς ἀκμὰς εἰς τὰς χεῖρας λαβόν, καὶ πρὸς τὸν γνάθον σπεφυσημένον, ὡς μὴ πάνυ ὀξέα, μηδ' ἄφυκτα, μηδ' ἀνιαρὰ ἐν τοῖς τραύμασι φαίνῃ βιαίως σπῶντα, καὶ ἀμόχθως ἀπλανώμενα, ἡμᾶς μὲν ἐν τοῖς δεινοῖς, καὶ λαβὲ τοῦτο σπεύδοντας ἀνάχωφε. σὺ τὸν ἐν φιλοσοφίᾳ σπουδάσας βαρέως, ἐπιχείρει τῇ ἄγρᾳ, εἰ θέλεις, καθάπερ ὁ λάρος, ὅλον σπεύσαντα τὸ δίκτυον ῥηγνύντ' ἢ ὁ πᾶς λόγος. τὸ μὲν ὅλον, ἴσως λαβὲ σύ. πάλιν, ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ φιλοσοφοῦντων ὑμῶν μόνον, καὶ ὁπόσοι σπουδαιότερον τὴν σπαίρεσιν σπεποίηνται ἐν τῷ βίῳ, ἀλλὰ καὶ σὲ γραμματικῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ μουσικῶν, καὶ ὅλον τὸ ἐπὶ παιδείᾳ σπουδάζειν, καὶ μισθοφορεῖν ἀξιωμένων. κοινῶν ἢ ὡς [2] ἐπίπαν ὄντων, καὶ ὁμοίων τὸ ξυμβαινόντων ἅπασι, δῆλον ὡς οὐκ ἐξαίρεσίν με, αἰσχύνῃ ἢ τὸ αὐτὸ ὂν τοῖς φιλοσοφοῦσιν, εἰ

priusquam in guttur demergeretur, revelleremus, nec præmoneremus: sed quòd postquam illecto & impacto jam trahi, & per vim te duci, videre expectassemus, tum adstantes quum nihil opis afferri possit, fleremus: hæc inquam, ne aliquando possis dicere: quæ si dicantur, meritò omnino dicantur, nec à nobis refelli queant, quo minus peccasse videamur, quòd ista non prædixerimus: audi ab initio omnia. Ac rete quidem ipsum, sagenasque impervias, foris, non intus ex penetrali per ocium ante contemplare. Et cùm hami uncum, & reflexam aculei aciem, & tridentis cuspides in manus assumpseris, & ad malam inflatam expertus fueris: nisi prorsus acuta, nec inevitabilia, nec vulneribus infligendis molesta, & vehementer trahentia, & inexplicabiliter retinentia videantur: nos quidem inter formidolosos, atque idcirco famelicos adscribe: teque ipsum ad fiduciam hortatus, piscationem hanc aggredere, si vis, lari in morem totam escam hiatu degluticns. Atque in universum quidem forsitan tua causa omnis hic sermo instituetur: quanquam non solum pro vobis philosophis, aut his quicunque vitæ gravius institutum sibi delegerunt: verùm etiam pro grammaticis, rhetoribus, & Musicis, omnibusque qui ad docendi munus cùm aliis vivere, quæstumque facere proposuerunt. Cæterùm cùm ferè communia, similiaque sint ea quæ his omnibus accidunt: palam est philosophorum conditionem nihil eximii

1 Καθάπερ ὁ Λάρος] Ex proverb. λαρὸς χάσκει. Bourd.
2 Ἐπίπαν ὄντων] Mſ. ὅτι παντων. Idem.

1 Ἐπὶ-

τῶ ὁμοίων τοῖς ἄλλοις ἀξιοῦσθαι, καὶ μηδὲν αὐτοὺς σεμνότερον οἱ μισθοδοτοῦντες ἄγειν. ὅ, τι δ' ἂν ἔν τι ὁ λόγος αὐτοὺς ἐπὶ πλεῖον ἐξωθήσῃ, τοῦτο τῶν αἰτίων μάλιστα μὲν οἱ ποιοῦντες αὐτοί, ἔπειτα δὲ οἱ ὑποβάλλοντες αὐτοὺς, δίκαιοι ἔχειν. ἐγὼ δ' ἀναίτιος, εἰμὴ ἀληθείας καὶ παῤῥησίας [1] ἐπιτιμῶν τι ἐτύγχανον. τοὺς μὲν γὰρ ἄλλα πλήττοντας, οἷον γυμναστὰς τινας, ἢ κόλακας ἰδιώτας, καὶ μικροὺς τοὺς γνώμας, καὶ ταπεινοὺς αὐτοῦ ἀνθρώπους, ὅτι ἀπαξίωσιν ἄξιον τοιούτων σωφρονῶν, οὐδὲ ἂν πιθοῖτο, ὅτι μὴ αἰτιῶσθαι καλῶς ἔχει, μὴ ἀπολειπομένους τῶν μισθωτῶν, εἰ καὶ πάνυ πολλὰ ὑβρίζοιντο ὑπ' αὐτῶν. ἐπιτηδειότατοι γὰρ, καὶ οὐκ ἀνάξιοι τοιαύτης ἀμφιτρίωνος. ἄλλως τε, οὐδὲ χρῆναι ἂν τι ἄλλο, ὡσὸς ὁ, τι χρὴ ἀπολιναίους αὐτοὺς, παρέχειν αὐτοὺς συεργούς. ἀλλ' ὧν τις αὐτῶν ἀφέλη τοῦτο, ἄτεχνοι αὐτοὶ καὶ ἀργοὶ, καὶ ἀσθενεῖς εἰσιν. οὐδὲν ἂν ὅτ' αὐτοὶ δεινὸν πάσχοιεν ἂν, ὅτ' ἐκεῖνοι ὑβρίζωσι δεχοίεν, [2] εἰς τοῦτο ἀμίδα φασὶν ἀνυρῶντες. ἐπὶ γὰρ τοι τοῦτο ὑβρίζουσι τοῦτο ἐξ ἀρχῆς παρέρχονται εἰς τὰς οἰκίας. καὶ ἡ τύχη, φέρειν, καὶ ἀνέχεσθαι τὰ γιγνόμενα. ὅθεν δ' ἂν ἀφεῖναι τὸ παιδιὰν μόνον, ἄξιον ἀγανακτεῖν, καὶ πειρᾶσθαι ὡς ἐπὶ μάλιστα μετάγειν αὐτοὺς, καὶ ἀφ' ἑλκυστείνων ἀφαιρεῖσθαι. δεκὰ δὲ μοι καλῶς ἂν ποιῆσαι, εἰ τις αὐτῶν, ἀφ' ἑνὸς

eximii habere: imò eo turpiùs illis ista contingere, quòd ii qui conducunt, non aliis præmiis eos quam reliquos dignantur, nihiloque magis in honore habent. Quicquid igitur narrationis series inveniet, ejus culpam in eos potissimum conferre par est, qui talia faciunt, deinde in eos qui talia sustinent. Ego verò culpari non debeo, nisi veritas & libertas in dicendo reprehensionem mereatur. Verumenimvero reliquum hominum vulgus, puta palæstricos, adulatores ineptos, & sordidi animi, abjectique ingenii homines, ne operæ quidem precium fuerit, ab istiusmodi convictibus dehortari, neque enim obtemperarent: neque illis vitio vertere æquum sit, quòd non relinquant suos conductores etiamsi plurimis contumeliis affecti ab illis fuerint. Sunt enim ad eam vitæ rationem accommodati, eaque non indigni: præsertim cùm nihil aliud habeant, ad quod se convertant, & in quo se exerceant: adeò ut siquis hanc vitam illis adimat, inertes ilico, desides, inutilesque sint. Quamobrem nec ipsi rem aliquam indignam patiuntur, nec illi contumeliosi videantur, si (quod ajunt) in matellam imminxerint. Etenim jam inde ab initio ad contumelias illas parati se in familias conferunt: atque sola hæc ars illis suppetit, ferre & perpeti quicquid acciderit. Cæterùm eruditorum causa, de quibus ante verba feci, meritò indignandum, & pro virili parte enitendum ut eos inde revocatos in libertatem vindicemus. Videor autem mihi rectè facturus, si cautis, ob quas ad hoc vitæ genus

1 Ἐπίπμον τίνα] Angl. ἐπιπμῶν τις. Bourd.

2 Εἰς τὴν ἀμίδα ἀυρῶντες] Proverbium in fastosos divites, dixi ad Petron. Idem.

1 Ἐπι-

ὧν ἐπὶ τ τοιοῦτον βίον ἀφικνεῖται πολλοὺς παρεξεπέσασι, δείξαμι ὑπάρχοντα βιαίους, ἀλλ' ἀναγκαίας. ὅτω γὰρ ἂν αὐτοῖς ἡ δικαιολογία προσαναφέρηται, καὶ ἡ ἀναγκαία ὑποδοχὴ τ [1] ἐλευθερίας. οἱ μὲν δὴ πολλοὶ, τὴν πενίαν, καὶ τὴν τ ἀναγκαίων χρείαν προβάλλονται, [2] ἵνα τὸν τῶν προφάσεων οἶον προβεβλημένοι τ ἀφορμὴν τ βίον τοῦτον αὐτομολίας. καὶ δικαίαν αὐτοῖς νομίζουσιν, εἰ λέγοιεν, ὡς ξυγγνώμης ἄξιον ποιοῦσι τὸ χαλεπῶς φέρειν τ ἐν τῷ βίῳ, τὴν πενίαν ἀφυγεῖν ζητοῦντες. εἶπε ὁ Θέογνις πρόχειρος, καὶ πολὺ τὸ, Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος, ἢ ὅσα ἄλγεα δείματα ὑπὲρ τ πενίης οἱ ἀγχυέστατοι τ ποιητῶν ἐξευρίσκουσιν. ἐγὼ δ' εἰ μὴ ἑώρων αὐτοὺς φυγὴν πάντα ὡς ἀληθῶς τ πενίας διασκωμμένους ἐν τ τοιούτων ξυμφορῶν, οὐκ ἂν ὑπὲρ τ ἄγαν ἐλευθερίας ἐμισηγορούμην πρὸς αὐτούς. ἐπεὶ δ' ὡς [3] ὁ καλὸς πως ῥήτωρ ἔφη, τοῖς τ νοσούντων σιτίοις ἐοικότα λαμβάνουσι, τίς ἂν μηχανὴ μὴ οὐχὶ καὶ πρὸς τοῦτο κακῶς βεβουλεῦσθαι δοκεῖν αὐτοῖς, ἀεὶ μισθοῦσι ὁμοίας αὐτοῖς τ ὑποδέσεως τ βίου; πενία γὰρ εἰς ἀεὶ, καὶ τὸ λαμβάνειν ἀναγκαῖον, καὶ λαβεῖν δόσιν, οὐδὲ ἀφεῖναι εἰς φυλακήν, ἀλλὰ τὸ δοῦναι, κἂν δοθῇ, κἂν αὖθις ληφθῇ, πᾶν ἀκεραίως, καὶ τ χρείας ἐνδεῶς καταναλίσκεται. καλῶς γ' ἔχει, μὴ τοιαύτας τινὰς ἀφορμὰς ἐπινοεῖν, αἳ τὴν πενίαν τηροῦσι, συμβοηθοῦσαι μόνον nus quidam se conferunt, excussis, eas nec urgentes nec necessarias esse demonstravero. Sic enim omnis excusatio illis præripietur, primumque subeundæ servitutis voluntariæ argumentum. Plerique igitur paupertatem, & rerum necessariarum inopiam proponunt, satisque idoneum hunc prætextum obtendisse putant, quo suum illud ad vitam hanc transfugium excusent: ac sibi sufficere credunt, si dicant venia dignum esse quod faciunt, quum rei in vita molestissimæ, nempe paupertatis effugium quærunt. Postea Theognis est in promptu, crebrumque illud in ore. *Omnem namque virum paupertas enecat.* Et quotquot alia terricula abjectissimi quique poetæ de paupertate protulerunt. Equidem si viderem ex hujusmodi convictu, eos vere paupertatis effugium aliquod nancisci, non admodum anxiè cum eis de amplectenda libertate disceptarem. Sed quandoquidem, ut egregius ille orator dixit, ægrotorum alimentis similia capiunt, qua ratione vitare possint, quominus in hoc ipsum male sibi consuluisse videantur, nimirum semper illis manente eodem vitæ illius argumento? Semper enim manet paupertas, semper accipiendi necessitas, nihil quod seponatur, nihil supereſt quod reservetur. Verùm quicquid datum fuerit, ut detur, ut affatim capiatur, prorsus omne insumitur, ita tamen ut ne id quidem in usus sufficiat. At bene cederet, si non comminiscerentur occasiones hujusmodi, quæ paupertatem servant, eique duntaxat opitulan-

1 Ἐλευθερίας] De qua Herald. ad Matt. *Bourd.*
2 Ἵνα τὸν τοῦτο] Angl. κακὸν. Idem.
3 Ὁ καλὸς πως ῥήτωρ ἔφη] Demosthen. contra Philipp. *Idem.*

αὐτῇ, ἀλλ' αὖ πλέον ἐξαισχύνεσθαι. καὶ γὰρ ἔστιν τοιαῦτα, ἃ ἐς βαθυκήτους πόντου ἴσως ῥιπτεῖν ἐόν ἐστιν Θέογνι, καὶ πτῶσιν ὡς φῂς κατ' ἠλιβάτων. εἰ δέ τις ἀεὶ πένης, καὶ ἐνδεής, καὶ ὑποκείσεται ὤν, οὐδὲν πλέον αὐτὸ τοῦτο ἀφαιρεθήσεται, οὐκ οἶδα πῶς ὁ τοιοῦτος οὐκ ἂν δέξειεν ἑαυτὸν ἐξαπατᾶν. ἄλλος δέ, πλέον μὴ αὐτῷ οὐκ ἂν φοβηθῆναι φαίη, εἰ δύναιτο τοῖς ἄλλοις ὑγιὲς πονοῦντες, οὐ προσχρῆσθαι τὰ ἀλφίτα. νῦν δέ, πεπονηκέναι γὰρ αὐτοῖς τὰ σώματα, ἢ ὑπὸ γήρως, ἢ ὑπὸ νόσων, ἐπὶ τοῦτο ῥᾳδίην εἶναι τοῦ μισθοφορεῖν, ἀπεπτηκέναι. φέρ' ἴδωμεν εἰ ἀληθῆ λέγουσι, καὶ εἰ οὐ ῥᾴδιον ἐκείνοις τὰ ἀλλότρια αὐτοὺς τὰ ἑαυτῶν πονεῖν. [1] οὐχὶ γὰρ ἂν ἱκανὰ εἴη τοιαῦτά γε, μὴ πονηρεύεσθαι, μηδὲ καμάτου, ἑτοίμου ἀργύριον λαβεῖν. τοῦτό ἐστι, καὶ ῥηθῆναι κατ' ἀξίαν ἀδύνατον. τοσαῦτα πονοῦσι, καὶ κάμνουσιν ὑπὸ ταῖς συνουσίαις, ὥστε πλέον ἢ τὸ ὑγιὲς ἐπὶ τοῦτο μάλιστα τὸ ὑγιὲς δεῖσθαι, μυελῶν ὀπτῶν ὀσημέρια τῶν ἐπιτηδόντων τὸ σῶμα, καὶ ὡς ἐλάττω δαπάνησι καὶ πονήσασι. λέξομεν δ' αὐτὰ ἐν τῷ ὑστέρῳ καιρῷ, ἐπειδὰν καὶ τὰς ἄλλας αὐτῶν δυσχερείας διεξίωμεν. τὸ δὲ νῦν εἶναι, ἱκανὸν ἴσως ὑποδεῖξαι, ὡς ὑπ' οἱ ἀφ' ἑαυτῶν λέγοντες αὐτὰς ἀποδίδοσθαι τῷ σοφίσματι, ἀληθεύουσιν ἄν. λοιπὸν δὲ καὶ ἀληθεύσαι μέ, ἡνίκα δὲ ἕνεκα, καὶ

lantur, sed quæ illam planè tollerent. Atque forsitan idcirco, esset in altum mare projicienda, ut dicis Theogni, & præruptis de scopulis præcipitanda. At si quis semper pauper, & egenus, & mercede conductus mereat, hoc ipso sese arbitretur aufugisse paupertatem, non video qui fieri possit quominus hic ipse sese fallere videatur. Rursum alii negant sese paupertatem formidaturos, si modò reliquorum hominum in morem possint suo labore sibi victum suppeditare. At nunc sibi fractas esse corporis vires, seu senio, seu morbis, eoque ad eam vitam mercenariam videlicet facillimam confugere: Age igitur, verumne dicant videamus, & num ea quæ dantur, illis ex facili suppetant, nec multum, nec plus quàm alii in consequendo victu laborent. Nam id quidem etiam votis expetendum, ut citra laborem, nulloque negocio paratum argentum accipias. Sed hoc pro rei dignitate dici nequit: tantum laboris, tantum doloris in his convictibus perferendum, ut hic ne valetudo quidem ad id par sit, quippe cùm quotidie sexcenta non desint negocia, quæ corpus conficiant, adque extremam usque defectionem delassent. Verùm hæc idoneo tempore dicemus, quum reliquas etiam illorum molestias commemorabimus. In præsentia sat erat ostendere, neque cos vera dicere, qui ea de causa in servitutem addicere sese ajunt. Superest jam ut eam causam referamus, quæ quidem ut verissima est, ita ab illis minimè profertur: nempe istos voluptatis gratia, multis-

1 Εὐχὴ γὰρ] In margine Regii Cod. αἱ γὰρ εὐχαὶ ἡπίαται τὰ ἀδύνατα φρονοῦσιν. Sic apud Lucianum Navig. *Bourd.*

1 Er-

τ πολλῶν κ) ἀθρόων ἐλπίδων, ἐσπηδᾷν αὐτὺς εἰς τὰς οἰκίας, καταπλαγῆναι μ) τὸ πλῆθος τ χρυσοῦ, κ) τ ἀργύρου, διδαιμονίσαντας δ' ἐπὶ τοῖς δείπνοις, κ) τῇ ἄλλῃ τρυφῇ, ἐλπίσαντας δ' ὅσον αὐτίκα χαλδὸν ἡδονὸς ἐπισωρεύσειν, πίεσθ τ χρυσίου. ταῦτα ὑπαγ αὐτὺς, κ) δῆλος ἐστ' ἐλαύνειν πῆσιν. ὐχ ἡ τ ἀναγκαίων χρεία, ἢν ἴφασκον, ἀλλ' ἡ τ σὺν ἀναγκαίων ἐπιθυμία, κ) ὁ τ πολλῶν κ) πολυτελῶν ἐκείνων ζῆλος. τοιγαροῦν ἅσπερ δυσέρωτας αὐτὺς κ) κακοδαίμονας ἐφασκες, ἐντυχοῦς πίνες, κ) πλέονες ἐρώμενοι, παραλαβόντες, ὑπερφυῶς ὠφελήσουσιν, ὅπως ἀεὶ ἐρασθήσονται αὐτῶν θαυμασίονται, ἁπλανῶς δ τ παιδικῶν, ἀλλ' ἀεὶ μέχρι φιλήματος. ἄκρα μεταβολὴ ἐστι. ἴσασι γὰρ οὐ τῶν τυχὸν τὸν λήξουσιν ἔρωτα χρησομένων. ταύτην ἀνθέξουσιν, κ) ζηλοτυπῆς φυλάξουσι. τὸ δ' ἄλλα, ἐπ' ἐλπίδος ἀεὶ τ ἐφέξειν ἔχειν. δεδίασι γὰρ μὴ αὐτὴν ἡ ἀπόγνωσις ἀπαλλάξῃ τ ἄγαν ἐπιθυμίας, κ) ἀνέρωτας αὐτῆς χρήσειν. εὐθυμεῖσθαι ἀν, κ) ὑπισχνεῖν, κ) ἀεὶ ποιήσειν, κ) χαρίζεσθαι, κ) ἐπιμελήσεσθ πολυτελῶν. ἐπ' ἔλαθον ἄφνω γηράσαντες, ἐξωρες χρώμενοι, κ) ἔτ' ἐρᾶν, καὶ δ μεταδιδόναι. πέρασε δ' ἂν αὐτοῖς ἡδὺ σὺν ἄπαυλα τ βίω ἔργα τ ἐλπίδος. τὸ μὲν δὴ δι' ἡδονῆς ἐπιθυμίαν ἄπαυστον ὑπομένει, tisque atque amplis spebus incitatos, in divitum familias insilire, auri, atque argenti vim admirando. Præterea quòd fœlices sibi videantur ob convivia, reliquasque delicias, sperentque futurum uti mox, nemine vetante, affatim aurum bibant. Hæc sunt quæ illos adducunt, atque ex liberis servos faciunt: non rerum necessariarum penuria quam prætexunt, sed non necessariarum cupiditas, atque ingentium illarum & amplarum opum admiratio. Enimvero quemadmodum miseros illos, atque infœlices amantes, callidi quidam & veteratores amasii receptant, & fallidiosè colunt, quòd jugiter amantes, ipsis interviant: cæterum pro amoris fructu, ne summum quidem osculum impertiunt: amorem enim facta copia dissolvi intelligunt? Hanc igitur amoris dissolutionem arcent, & diligenter cavent, cæterùm amantem ipse semper retinent: metuentes ne desperatio minuat cupiditatis ardorem, amantemque à se alienet. Proinde semper arridentes, pollicenturque, semper facturi sunt, semperque gratificaturi, semperque ingentium sumptuum rationem habituri: donec imprudentes ambo senuerint, atque utrique jam præterierit ætas, huic ad amandum, illi ad dandum. Itaque nihil ipsis in omni vita præter spem est peractum. Ac sanè propter voluptatis cupiditatem omnia ferre,

τ Ἐντυχοῦς δ' πίνες] Hoc habet ex Aristophane. σημαίνει δ perditionem πίνες ἀπὸ ἐπιγαμιασμοῦ πινὰ φάγωσι. Bourd.

2 Ἐν τῇ τυχεῖν] Hæc sic dixit Helio. lib. 1. κίρδος γὰρ ἐρωτος τ ἔργον τὸ τύχειν. Idem.

3 Ἐξωρες] Vt passim in Dial. mort. & alibi, contra ἄνδρες ὥρας. Lucianus alibi Dio. in Iulio. *Idem.*

ὐ πάνυ ἴσως ὑπαίτιον, ἀλλὰ συγγνώμη, εἴ τις ἡδονῇ χαίρῃ, καὶ ταύτῃ ἐξ ἅπαντος προσκόψῃ, ὅπως μετέξει αὐτῆς. καίτοι αἰσχρὸν ἴσως, καὶ ἀνδραποδώδες, ἀποδοὺς ἑαυτὸν ἑτέρῳ ταύτην ἑαυτὸν. πολὺ γὰρ ἡδίων ἡ ἐκ τῆς ἐλευθερίας ἡδονή. ὅμως δ' ἂν ἐχέτω τινὰ συγγνώμην αὐτοῖς, εἰ ἐπιτυγχάνοιεν, τὸ γὰρ ἐπὶ ἡδονῆς ἐλπίδι μόνον πολλὰς ἀηδίας ὑπομένειν, μαλθακὸν οἶμαι, καὶ ἀνόητον. καὶ ταῦθ', ὁρῶντας, ὡς οἱ μὲν πόνοι, σαφεῖς, καὶ ἀναπόδραστοι, καὶ ἀναγκαῖοι. τὸ δ' ἐλπιζόμενον ἐκεῖνο; ὅ, τι δὴ ποτ' ἐστὶ τὸ ἡδύ, ὅπερ ἐφύετό πως τοσούτῳ χρόνῳ. ὥσπερ γὰρ καὶ ἀδὲ γλυκέως ἔοικεν, εἴ τις ἐκ τῆς ἀληθείας λογίζοιτο. οἱ μέν γε Ὀδυσσέως ἑταῖροι, γλυκὺν λωτὸν ἐδόντες, ἠμέλουν τ' ἄλλων, καὶ ὡς τὸ παρὸν ἡδὺ, τ' καλῶς ἐχόντων κατεφρόνουν. ὥστε ἡ πάντη ἄλογος αὐτῶν ἡ λήθη δ' καλῆ, ὡς τὸ ἡδὺ ἐκεῖνο τῆ ψυχῆς ἀφαιρεῖσθαι. τὸ δὲ λιμῷ ξυνοῦσι, παρεσῶσι ἄλλῳ δ' λωτὸς ἐμφορουμένοις, μηδὲν μεταδιδόναι, ὑπ' ἐλπίδος μόνης, δ' κἂν αὐτὸν παραγυμνωθῆναι ποτε δεδοῦσι, τ' καλῶς καὶ ὀρθῶς ἐχόντων ἐπιλελησμένον, Ἡρακλεῖς ὡς καταγέλαστον, καὶ πλησίον πίνων ὁμηρικῶν ὡς ἀληθῶς δύομενον. τὰ μὲν τοίνυν ὡς τὰς ξυνουσίας αὐτοὺς ἄγοντα, καὶ ἀφ' ὧν αὐτοὺς φέροντες ἐπιτρέπουσι τοῖς πλουσίοις χρῆσθαι ὡς ὁ, τι ἂν ἐθέλωσι, ταῦτά ἐστι, καὶ ὅτι ἐγγύτατα τούτων. πλὴν, εἰ μὴ καὶ ἐκείνων ὡς μεμνῆσθαι ἀξιώσειε, τῶν καὶ μόνη τῇ δόξῃ ἐπαιρομένων, δ' ξυνεῖναι δύνανται δὲ καὶ δύνανται ferre, non omnino fortè vitio vertendum: quin magis venia danda ſiquis voluptate capiatur, & hanc undequaque conſectetur, ut ea portiatur: quanquam turpe forſan ac ſervile, ſiquis ob eam in jus alienum ſe tradat. Nam longè ſuavior eſt voluptas quæ ex libertate proficiſcitur. Attamen hoc illis aliquo pacto ignoſcendum ſi modò conſequantur. Verumenimverò ob ſolam voluptatis ſpem multas perferre moleſtias, ridiculum & ſtultum arbitror, maximè cùm videant labores eſſe certos, manifeſtos & inevitabiles: porrò illud quod ſperatur, quod nihil aliud tandem eſt niſi voluptas, ne tam longo quidem tempore contigiſſe: præterea nec veriſimile videri ut aliquando fiat, ſi modò quis rem ex veritate reputet. At Vlyſſis quidem ſocii, dulci deguſtata loto, reliqua negligebant, ac præſenti voluptate deliniti, honeſta contemnebant, ut non prorſus in illis cum ratione pugnarit honeſtatis oblivio: nimirum animo voluptatis illius ſenſu occupato. Verùm ſiquis famelicus alii cuipiam loto ſeſe ingurgitanti, nec quicquam inde impertienti, aſſiſtat, idque ſolam ob ſpem quòd credat fore ut & ipſi deguſtandum lotum aliquando porrigat: aſſiſtat inquam, recti atque honeſti oblitus, Dii boni, quàm hoc ridiculum, & verberibus Homericis revera dignum. Ergo quæ iſtos ad divitum convictum adducunt, & quibus impulſi ſeſe illis dedunt, ad quodcunque libitum fuerit utendos, hæc ſunt, aut his quàm ſimillima. Niſi ſiquis eos commemorandos eſſe judicet, qui ſola gloria incitantur, ad conſuetudinem cum illuſtribus, & opulentis viris captandam.

φοις ἀνδράσιν. εἰσὶ γὰρ οἳ κὴ τᾶτο φθονεῖσθαι κὴ ὑπὲρ τὰς πολλὰς νομίζουσιν, ὡς ἴσως τιμῶν ἴδιον, εἰ δὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ αὐτὸ μόνον σωθῆναι, κὴ σωθὲν ὁρᾶσθαι, μηδὲν χρηστὸν ἀπολαύσαι τῆ ξυνουσίας, δικαίως ἄν. τοιαύτης γὰ αὐτοῖς τῆ ὑποθέσεως ὔσης. φέρε ἤδη πρὸς ἡμᾶς αὐτὰς ἐπισκοπήσωμεν, οἷα μὲν πρῶτ' ἐσδιαιτᾶσθαι κὴ τυχεῖν ὑπομένουσιν, οἷα δ' ἐν αὐτῷ ἤδη ὄντες, πάσχουσιν. ἐπὶ πᾶσι δὴ, ἧπερ αὐτοῖς ἡ καταστροφὴ τῆ δράματος γένοιτ'. ἃ γὰρ δὴ ἐκεῖνό γε εἰπεῖν ἐστι, ὡς εἰ κὴ πόνηρα ταῦτα, ἀλλ' ἁπλᾶ γ' ἂν, κὴ ἃ πολλᾶ δεῖσθαι μόνον τῆ πόνου, ἀλλὰ θελῆσαι δεῖ μόνον. εἶτά σοι πίπτει τὸ πᾶν ἄμφαρῶς. ἀλλὰ πολλῆς μὲ τῆ ἀσφαλείας, σωτηρίᾶς κὴ [2] τῆ δυσκολίας, ἐφ' ἣν τε ἐξανίστασθαι, καθεμένην ἀθύμητον, κὴ ἀποκλειομένην, κὴ ἀναίσχυντον εἶναι, κὴ ὀχληρὸν δικαίως ὑπὸ δυσωρῷ κακῶς συνέζον-τι, κὴ [2] ὀνομακλήτορα λιβυκῷ πεπλόμενον. κὴ μισθὸν πλείᾶς τῆ μνήμης τῆ ὀνόματ'. κὴ μὴν κὴ ἐθῆτ' ὑπὲρ τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν ἐπιμεληθῆναι χρὴ, καθ' ὃ τῆ δοκιμευομένῃ ἀξίωμα, κὴ χρώμασι αἱρεῖσθαι, οἷς ἂν ἐκεῖν' ἥδηται, ὡς μὴ ἀπαίδης, μὴ δ' ἀσκεμμένης βλεπόμεν', κὴ φιλοπόνως ἔπεσθαι, μᾶλλον δ' ἡγεῖσθαι, ὑπὸ τῆ οἰκετῶν καθυβριζόμενον, κὴ ὥσπερ που πομπὴν ἀναπληροῦν, ὁ δ', ἀδὲ καθυστερεῖν πολλῶν ἐξῆς ἡμερῶν. μὴ δέ ποτε κὴ τὰ ἄριστα πρά-

dam. Sunt enim qui hoc admirandum, ſupraque plebem eſſe exiſtiment. Nam quod ad me propriè attinet, recuſarim vel cum magno Rege ſolummodo vivere, convictorque videri, ſi nullus ex eo convictu fructus ad me redeat. Cùm igitur cauſa ejus vitæ ſuſcipiendæ hîc illis habeat, age jam conſideremus apud noſmetipſos, cujuſmodi ſint illis perferenda priuſquam admittantur, & obtineant, cujuſmodi verò in ipſa vita jam conſtituti patiantur: poſtremò qualis fabulæ cataſtrophe illis contingat. Neque enim illud dicere licet, hæc etſi moleſta ſint, captu ſaltem eſſe facilia, neque multo labore ad ea opus eſſe, ſat eſſe ſimodò velis: quidvis poſtea factu fore facile. Imò neceſſe eſt ut diu ſurſum ac deorſum curſites, manè excitatus aſſiduè proforibus obverſeris, ut perdures quum protruderis, quum excluderis, quum impudens interdum atque importunus videris, quando janitori malè ſyriſſanti, ac nomenclatori Lybico ſubjiceris, quumque nominis tui recordationem mercede redimis. Quinetiam veſtitus tibi eſt apparandus ſupra tuas facultates, pro illius quem colis dignitate, deligendi colores quibus delectatur, ne diſcrepes, oculoſque illius offendas. Oportet etiam ut ipſum aſſecteris gnaviter, vel potiùs anteçedas, atque interim à famulis protrudaris, ac veluti pompam quandam expleas. At ille per multos dies ne aſpicit quidem te. Quòd ſi res optimè tibi aliquando ceſſerit,

1 Τῆς δυσκολίας] Τῆς ἐν ταῖς δύσκις φροντιδρείας, ut δυσκολεῖν πρὸ δύσκον διατρίβειν. De his officiis horridulorum comitum dictum paſſim. *Bourd.*

2 Ὀνομακλήτορα λιβυκῷ] Hac de re Caſaubon. ad Sueton. ubi de ſervis Syris Savar. ad Sid. dixi ad Petron. *Idem.*

ξης, καὶ ἴδῃ σε, καὶ ἀθρόοις κλίσεις ἐρήτας τι, ἢν ἀν τύχῃ, τότε, πολὺς μὲν ὁ ἱδρὼς, ἄλφος δὲ ὁ ἰλιγγος, καὶ τρόμος ἄκαιρος, καὶ γέλως τῶν παρόντων ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ. καὶ πολλάκις ἀπορούμενος δέον τινὰ ἰδεῖν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀχαιῶν, ὅτι χίλιαι νῆες ἦσαν αὐτοῖς λέγοις. τοῦτο οἱ μὲν χρηστοὶ, αἰδῶ ὀνόμασαν. οἱ δὲ τολμηροὶ, δειλίαν. οἱ δὲ κακοήθεις, ἀπαιδευσίαν. σὺ δ' ἂν ἐπισφαλεστάτης πειραθεὶς τῶν σῶν φιλοφροσύνης, ἀπλῆς καὶ ἀθλίως σεαυτὸν πολλὴν τὴν ἀπόγνωσιν. ἐπεὶδὰν δὲ πολλὰς μὲν ἀύπνους νύκτας ἰαύσῃς, ἡμέρας δ' αἱματούσας ἀφαγάγῃς, καὶ μὰ Δία τὸν Ἑλένης γάμον, καὶ τὸν Πριάμου πόρον, ἀλλὰ τὸν ἐλαχίστων πέντε ὀβολῶν, τύχῃς δὲ καὶ τραγικοῦ τινος θεοῦ σωτῆρος, ἐξέσεσθε ταῦτα ἴσως, εἰ οἶσθα ἃ μαθήματα. καὶ τὸ μὲν πλουτεῖν ἡ ἀφθονία, σὸν ἂν εἴη, ἐπαινούμενον, καὶ εὐδαιμονιζόμενον. σοὶ δὲ, ὁ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἀγών, καὶ ὑπὲρ ἅπαντος βίου τότε φανεῖται δοκεῖν. ὑπεισέρχεται γὰρ εἰκότως, τὸν μὲν δι' ὑπ' ἄλλου τινὸς καταδεχθῆναι φῶς δὲ φορτίον ἀποβληθῆναι, καὶ δοξαστὸν εἶναι ἀδόκιμον. ἀνάγκη τοίνυν εἰς μυρία ἀφιερεθῆναι τότε, τοῖς μὲν ἀπεξεπιζομένοις, φθονεῖσθαι, τῷ δὲ μὴ ἄλλος εἶναι τῶν αὐτῶν ἀντοποιμένης, αὐτὸν δὲ πάντα εὐδαίμονα εἰρηνικὰ νομίζοντα. φοβοῦμαι δὲ μὴ καὶ τοῦτο ἐπιτιμήσῃς ἡμῖν, καὶ ἀπαιδευσίαν ὀνειδίσῃς, ὅτι σοι τὰ τοιαῦτα ἐπιτιμῶμε

μοι ἢ, καὶ ἐλπίζοντα, καὶ πρὸς τὸ ἐκείνου σῶσαι πρόσωπον ἀπονίζοντα. καὶ εἰ μὲν σκῶμμά τι τῶν λεγομένων, ἀπολύμενον. εἰ δὲ μεσθιῶν ἀκούσῃ, μεγηθοῦται, καὶ εὐέλπις καθιστάμενον. ἴσως καὶ πολλοὺς εἶναι τοὺς σοὶ φθονοῦντας, καὶ ἄλλους ἀντὶ σοῦ πλημμυρεῖς. ὧν ἕκαστος ὥσπερ ἐκ λόχου τοξεύων, λέληθεν. εἶτ' ἐννόησον ἄνδρα σὸν βασιλέα πύθωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ ἐξεταζόμενον, εἴ τι οἶδεν ὠφέλιμον, καὶ τοῖς μὲν, δοκοῦντα εἰδέναι, τοῖς δὲ, μή. μέσος δὲ τούτων χρόνος, καὶ πολυπραγμονεῖται σου ἅπας ὁ παρελήλυθὼς βίος. κἂν μέν τις ἢ πολίτης τοῦ φθόνου, ἢ γείτων ἐκ πολλοῦ δὴ πλοκῆς αἰτίας ἀποσκηπτικῶς, ἀνακεκινημένου εἰς μοιχόν, ἢ παιδεραστήν, τοῦτ' ἐκεῖνο [1] ἐκ τοῦ Διὸς δέλτου ὁ μάρτυς. ἂν δὲ πάντες ἅμα ἐξῆς ἐπαινῶσιν, ὑποπτεύου, καὶ ἀμφιβόλοις, καὶ δεδεκασμένοις. ἴσως τισὶν πολλὰ δύνηται, καὶ μηδὲν ὅλως ὠφελήσῃ. μᾶλλον γὰρ ἂν ἅπαν προσπτύσειας. εἶεν. καὶ ἂν εὐτύχηταί σοι πάντα ἐκ τύχης μείζονος. αὐτὸς τε γὰρ ἐπῄνεσε τοὺς λόγους, καὶ τὸ φίλαυτον οἱ ἐκλιμώττουσι, καὶ οἷς μάλιστα πιστεύῃ τὰ τοιαῦτα, σὺν ἀπίστοις ἔσῃ. ἔτι δὲ καὶ ἡ γυνὴ βάλλει, σὺν ἀνθλίβῃ δὲ ὁδὸς ὁ ἐπίτροπος, ἅτε ὁ οἰκονόμος. ὁδὸς ὃς ἐμέμψατό σου τὸν βίον, ἀλλὰ πάντα ἄλεσε, καὶ παντοχόθεν αἴσια τὰ ἱερά. κεκρατήκεις δὲ ὦ μακάρεσε, [2] καὶ ἔστεψαι τὰ ὀλύμπια. μᾶλλον δὲ Βαβυλῶνα εἵληφας, ἢ τὴν Σάρδεων ἀκρόπολιν καθῄρηκας. καὶ ἔξεις τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας, καὶ γαλ-

metuis, & speras, fixisque es in ejus faciem oculis: dumque peris, siquid negligat eorum quæ dicis: at gaudes siquid ridens audit, ac bona spe tultus consistis. Consentaneum autem est multos esse qui tibi adversentur, aliosque tuo loco ponere velint: quorum unusquisque clanculum velut ex insidiis in te jaculatur. Deinde cogita promissa barba, & cana cæsarie virum examinari, numquid bonæ rei norit, & aliis quidem scire, aliis secus, videri. Media interim ætas, omnisque tua vita anteacta curiosiùs disquiritur. Quòd siquis, vel civis invidia, vel vicinus levi quapiam de causa provocatus te deferat, & adulterum vel pæderastem dicat: illud vulgo tritum, ex Jovis tabulis est testis. Et si omnes pariter te laudent, suspecti, dubii, ac largitione redempti videbuntur. Operæ precium igitur est ut omnia prosperè tibi cedant, nihilque prorsus adversetur, nam hoc solùm pacto vincere possis. Age sanè, omnia etiam majore fortuna tibi successerint: ipse enim tuam doctrinam probavit, & amicorum præcipui, & quibus ille plurimam in rebus hujusmodi fidem habet, non sunt dehortati: præterea vult etiam conjux, non refragatur procurator, non œconomus. Nemo etiam tuam vitam intimulavit dextra omnia, omnique ex parte fausta sunt sacra. Vicisti igitur ô beate, & coronatus es Olympia: imò potiùs Babylonem cepisti, vel Sardium arcem occupasti. Et habebis Amaltheæ cornu, & gal-

1 Ἐκ τοῦ Διὸς δέλτου ὁ μάρτυς] Proverb. *Bourd.*
2 Καὶ ἔστεψαι τὰ Ὀλύμπια] Sic in Tim. *Idem.*

ρος, καὶ [1] ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα. δεῖ δὴ σοι αὐτῇ τῇ τοσούτων πόνων, μίκτρα ἡλίκα χθιζὰ τάχα, ἵνα μὴ φυλλίῳ μόνον ὁ στέφανος ᾖ, καὶ τὸν τι μισθὸν, σὸν εὐκλεῶς φερηνθῆναι ὁμολογίαν, καὶ τοῦτον ἐν καιρῷ τῆς χρείας ἀπραγμόνως ἀποδιδόναι, καὶ τῷ ἄλλῳ τιμῇ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς ὑπάρχειν. πόνων δ' ἐκείνων, καὶ πηλοῦ, καὶ δρόμων, ἐξ ἀγρυπνιῶν, ἀναπαυομένῳ τοῦτο δὴ τὸ τῆς εὐχῆς, [2] ἀποτίνοντα τοῖς ποσὶ, καθεύδειν μόνα ἐκεῖνα πράττοντα, ἂν ἕνεκα τῆς ἀρχῆν παρελήφθης, ἐξ ὧν ἔμμισθος εἶ. ἐχρῆν μὲν ὅπως ὦ Τιμόκλεις, ἐξ ἀνάγκη οὕτω μέγα κακὸν, ὑποκύπτοντα φέρειν τὸ ζυγὸν, ἐλαφρὸν τι, ἐξ εὐφορον, ἐξ τὸ μίσησαι, ἐπίχρυσον ὄντα. ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ὃ πάντος δεῖ. μυρίᾳ χαρίεσι ἀφόρητα, ἐλεύθερον ἀνδρὶ ἐν αὐταῖς ἡδοναῖς σωφροσύνης μεγαλόφρονα. σκέψαι δὴ αὐτὸς ἐξῆς ἀκούων, εἴ τις ἂν αὐτὰ ὑπομεῖναι δύναιτο, παιδεία κρείττων ἐλάχιστον ὠμίληκώς. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τοῦ πότου δεῖπνα, ὧν δεκὴ, ὁ σε εἰκὸς δειπνήσειν τὰ [3] προτίλεια τῆς μελλούσης ξυνουσίας. οὗτος οὖν πρόσεισι παραγγέλλων τις ἥκειν ἐπὶ τὸ δεῖπνον, σὸν ἀνομίλητον οἰκίτης. ὃν χρὴ προτρέψαι ἴλεων ποιήσασθαι, ἐξελέγξαντα ἐς τὴν χεῖρα, ὡς μὴ ἀδέξιον εἶναι δοκεῖς, τριάκοντα, πέντε δραχμῶν. ὁ δὲ, ἀκκισάμενος, καὶ ἅπαγε. ἐγὼ

gallinarum lac mulgebis. Iam sanè par est pro tantis laboribus quammaxima bona capias, ne corona tua sit duntaxat frondea, & merces non contemnenda præstituatur, eaque commodè ad usum nullo negotio persolvatur, reliquus item honor vulgari major tibi deferatur: te verò à laboribus illis, à luto, à cursitationibus, à vigiliis, in ocium recipias: & quod in votis esse solet, porrectis pedibus dormias, ea tantùm faciendo quorum causa primum receptus es, & conductus. Sic quidem rem se habere oportebat, Timocles, neque futurum erat ingens malum, subdita cervice jugum ferre, leve nimirum & portatu facile, quodque omnium est maximum, auro illitum. Sed multum abest ut ita se res habeat, imò nihil horum non desideratur: siquidem in mediis ipsis id genus convictibus sexcentæ res accidunt, ingenuo viro neutiquam tolerandæ. Quæ cùm ordine audieris, ipse tecum reputato, num ea perpeti quisquam queat, cui vel minimum cum eruditione commercium fuerit. Exordiar autem si videtur, à primo convivio unde consentaneum est te consuetudinem illam auspicaturum. Statim igitur ad te venit quispiam qui te ad cœnam accedere jubeat, famulus non incomis, quem tibi priùs propitium reddere oportet, inditis in manum, ne videaris incivilis, ad minimum quinque drachmis. Ille verò accissans, agape inquit: numquid

1 Ἀμέλξεις ὀρνίθων γάλα] Parœm. ὀλίγα τῶν ὑπαιφυῶν ἀγαθῶν. Bourd.

2 Ἀποτίνοντα τοῖς ποσὶ] Quod antea in hoc dial. dixit ἐξυπλιάζοντα. sic in Paraf. ὑπὸ τῶν ὀφειλῶν, tangit Casaubon. ad lib. 2. Suet. *Idem.*

3 Προτίλεια] Metaphorice sumit προτίλεια ut patet apud Hesyc. Alii dixerunt προποτίλεια ut patet apud Achill. Tat. lib. 2. Scholiast. Æschyli ad Agamn. *Idem.*

1 Κοσμιῶ-

σὲ ἢ ἐγώ; καὶ Ἡρακλεῖς μὴ γένοιτο ἐπιπών, πάλιν ἐπιόδη. καὶ ἅπτεσί σει πλατὺ ἐγχανών. σὺ δ' ἐσθῆτα καθαρὰν περιχρισάμενος, καὶ σαυτὸν [1] κοσμιώτατα σχηματίσας, λευκάμενος ἥκεις, ἐξελὼς μὴ πρὸ τοῦ ἄλλων ἀφίκεσθαι. ἀπιέναι γὰρ, ὥσπερ καὶ τὸ ὑστάτην ἥκειν, φορτικόν. αὐτὸ δὲ τηρήσας τὸ μέσον καιρὸν, εἰσπλεύσας. καὶ σε πάνυ εὐτίμως ἐδέξαθ'. καὶ παραλαβών τις, κατακλινὲς μικρὸν ὑπὲρ τὸν πλησίον, μὴ δύο σε χρὴ τῶν παλαιῶν φίλων. σὺ δ' ὥσπερ [2] τὸν Διὸς τὸν οἶκον παρελθών, πάντα [3] πεθαύμακας, καὶ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πραττομένων, μετέωρος εἶ. ξένα γάρ σοι καὶ ἄγνωστα πάντα. καὶ ἤ τι οἰκετεία εἰς σὲ ἀποβλέπῃ, καὶ τῶν παρόντων ἕκαστος ὅ, τι πράξεις ἐπιτηρεῖσιν. ὁδὶ αὐτὸν ἢ ἀμελὲς πρὸ πλησίον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ προσεῖπέ τινα τῶν οἰκετῶν ἐπισκοπῶν, ὅπως εἰς τοὺς παῖδας, ἢ εἰς τὴν γυναῖκα, [4] εἰ πολλάκις σὲ [5] περιαπῆς ἀποβλέψεις. οἱ μὲν γὰρ τῶν συνδείπνων ἀκόλουθοι ὁρῶντες σκιπτωλημένον, εἰς τὴν ἀπειρίαν τῶν θρωμένων ἀποσκώπτουσι, πεπαιδευμένοι δὲ μὴ παρ' ἄλλου πρότερόν σε διδασκόμενοι, καὶ τὸ καινὸν εἶναί σοι τὸ [6] χειρόμακτρον πλέμμον. ὥσπερ ἂν εἰκὸς ἰδίαν τι ἀνάγκη ὑπ' ἀπειρίας, καὶ μήτε διψῶντα πιεῖν αὐτὸν τολμᾷν, μὴ δέξῃς οἰνόφλυξ πεπιέναι, μή τι τῶν ὄψων ἀπαπτέντων ποικίλων πρός πα πάξιν ἐσκυφεμένος.

quid ego à te accipiam? quibus addit, Dii prohibeant: tandem flectitur, ac discedit, latè diducto rictu te deridens. Porrò tu sumpta veste nitida, mundissimoque cultu, lotus venis, solicitus interim ne ante alios venias: inurbanum enim illud, sicuti postremum venire grave. Proinde observata opportunitate media ingrederis, teque omnino honorificè excipiunt. Tum arrepta manu, quispiam jubet te paulum supra divitem, inter duos fermè veteres amicos accumbere. Tuque veluti Iovis ædem ingressus, nihil non admiraris, & ad omnia quæ geruntur intentus es. Nova enim & incognita tibi omnia. Interim familia te spectat, & præsentium quisque quid facias, observat. Neque non ea res curæ est diviti, qui aliquos ex famulis præmonuit ut explorent quomodo in pueros, uxoremque te geras, num subinde ex obliquo respectes. At convivarum assectæ quum vident te propter imperitiam ad ea quæ fiunt stupefactum, derident clanculum, conjectantes te nunquam ante apud quempiam alium cœnasse, novumque tibi esse, ut mantile apponatur. Proinde verisimile est necesse esse ut præ hæsitantia sudes, ac neque cùm sitias, potum petere audeas, ne vinosus videare, neque variis appositis opsoniis, & or-

1 Κοσμιώτατα σχηματίσας] Sic in Gall. explicat illud verbis seq. *Bourd.*
2 Τὸν Διὸς τὸν οἶκον] Tangit Heliod. lib. 2. *Idem.*
3 Τεθαύμακας] Et apud Cic. in parad. *Idem.*
4 Εἰ πολλάκις] Ἢ εἰς παλλακὰς. Marc.
5 Περιαπῆς] Ἐκ φορυτίδος, περισκέψων. Bourd.
6 Χειρόμακτρον] Hanc vocem ex Hesych. interpretatur Clarisc. Casaub. c. ult. lib. 9. Animad. ad Athen. profert hanc Lucianus sæpe alibi. *Idem.*

σμένων, εἰδέναι ἐφ' ὅ, τι πρῶτον ἢ δεύτερον τὴν χεῖρα ἐνέγκῃς. ὑποβλέπειν δὲ εἰς τὸ πλησίον δεήσει, κἀκεῖνον ζηλοῦν καὶ μιμήσεσθαι δεῖ τὸν ἀγχίνουν. τὰ δ' ἄλλα, ποικίλος εἶ, καὶ θορύβου πλείους τοῦ ψυχὴν, ὥστε ἕκαστα τῶν πραττομένων ἐκπεπληγμένος. καὶ ἄρά μοι, εὐδαιμονίζεις τὸ πλῆσιον ἐπὶ χρυσῷ, καὶ ἐλέφαντι, καὶ τοσαύτης τρυφῆς. ἆρα γὰρ οἰκτίρεις σεαυτὸν, ὡς τὸ μηδὲν ὤν, [1] εἶτα ζῆν ὑπολαμβάνοντες. σὺν γὰρ κἀκεῖνο εἰσέρχεταί σε; ὡς ζηλωτὸν ἵνα βιώσῃ [2] τὸν βίον, ἅπασιν ἐκείνοις ἐντρυφήσων, καὶ μεθέξων αὐτῶν ἐξ ἰσοδρομίας. οἷς γὰρ εἰσαεὶ Διονύσια ἑορτάσειν, καὶ τῶν καὶ μειρακίσκων ἀρχὴν ἀφηνιάμενα, καὶ ἡδέως ὑποσμειδιῶντα, γλαφυρωτέρως ὑποχαράξει σοι τὸν μέλλοντα ἀποζεῖν· ὥστε σωτικὸν τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο φθέγγεσθαι, Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς πολλὰ πονεῖν καὶ ὑποδύμεν ὑπὲρ τοσαύτης εὐδαιμονίας. φιλοτησίᾳ τὸ ἐπὶ τούτῳ. καὶ σκύφον εὐμεγέθη ἂς αἰτήσας, πρόπιέ σοι τῷ διδασκάλῳ. ἤ ὅ, ἃ δήποτε ὑποσιπών. σὺ δ' ἴλαθι, ὅ, τι μὲν ἃ σε καὶ αὐτὸν ὑπεπίθου ἐδέᾳ, ἠγνόησας ὑπ' ἀπειρίας. καὶ ἀγροικίας δέξαι ὦφλες. ἐπίφθονον δ' ἂν δόξαι τὸ παρόντος σοὶ τοὺς παλαιοὺς φίλων μεμνῆσθαι. καὶ πρότερον ἐπὶ τῇ καλοκλεεῖ ἐλύπησας ἅπαντας αὐτούς. ὅτι τὴμερον ἦκον, πρὸ κλίνης ἀνδρῶν

ordine quodam compositis, scias cui prius aut posterius manum admoveas. Quare ad eum qui proximus accumbit respicias oportebit, eumque imitatus, convivii rationem addites. Cæterùm varius es, animoque penitus perturbato, quum singula quæ illic geruntur, stupes. Et modò divitem illum beatum prædicas, ob aurum, & ebur, tantaque delicias: modò te ipsum miserearis, qui quanvis nihil iis, vivere te tamen putas. Nonnunquam & illud in mentem venit, fore ut admirandam vitam vivas, quippe qui iis omnibus illis deliciis fruituris, cunctorumque ex æquo particeps futurus. Arbitraris enim te Bacchanalia semper celebraturum. Quin & adolescentuli formosi ministrantes, placideque arridentes, elegantius in posterum hoc vitæ genus pollicentur: ita ut Homericum illud assiduò in ore habeas: *Haud vitio verti debet si Troia pubes, Armatique simul Danai*, multum laboris sustineant ob tantam fœlicitatem. Ad hæc accedunt ad bibendum invitatiunculæ. Ac postulato perquam ingenti scypho tibi aliquis præbibit, præceptorem te, aut alio quovis tandem nomine compellans. At tu recepto scypho, quid tibi sit respondendum, præimperitia ignoras, & rusticus existimaris. Cæterum ea propinatio multorum veterum amicorum invidiam tibi creavit, quorum nonnullis jam ante tuo accubitu fuisti molestus, quod cùm adveneris modò, iis anteponare, qui multorum annos

1 Εἶτα ζῆν] Ζῆν interpretati sunt viri doctissimi. *Reitzius.*

2 Τὸν βίον] Περιστάσεως. Hanc vocem interpretati Casaubon. ad Athen. Hesald. ad Mart. *Idem.*

[1] πολυτῆ δαλείαν ἠντληκότων. οὐδὲς ἂν κ τοιοῦτός πς ὢν περὶ σοῦ λόγος ἐν αὐτοῖς, τοῦτο ἡμῖν ὥσπερ τοῖς ἄλλοις δεινοῖς ἐλείπετο. καὶ τ ἄρα ἐσεληλυθότων ἐς τὴν οἰκίαν, δυτέρους εἶναι. καὶ μόνοις τοῖς Ἕλλησι τούτοις ἀνέωκται ἡ Ῥωμαίων πόλις. καίτοι τί ἐστιν ἐφ' ὅτῳ ὠφελημένοντας ἡμῶν; ἢ ῥημάτια δύσηνα λέγοντες, οἱουτοὶ τ παμμέγιστες ὠφελεῖν; ἄλλῳ γ', ἢ γὰρ οἰδεῖς ὅσα μὴν ἔπιεν, ὅπως γ τὶ ὠδατρέγιον συλλαβεῖν κατεφάγῃ; ἀπειρηκὼς ἀνθρωπος, [2] καὶ λιμοῦ πλέως. ὀψὲ ὅταρ λοῦκρ ποτε ἄστυ ἐμφορηθεὶς, ἢ πανομφικὸν, ἢ φασιανὸν ὄρνιθος. ὧν μόλις τὰ ὀστᾶ ἡμῖν καταλέλοιπε. τρίτῳ ἄλλῳ ὦ μάκαιροι φησὶ, πέντε δ' ὅλων ἡμερῶν ὀψέσθε αὐτὸν, σεσαῦσθαί που ἐν ἡμῖν τὰ ὁμοῖα ποτισμάτων. νῦν μὲν γὰρ ὥσπερ τὰ καινὰ τῶν ὑποδημάτων ἐν τιμῇ τινι καὶ ἐπιμελείᾳ ἐστὶν, ἐπειδὰν γ πατηθῇ πολλάκις, καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἀναπλασθῇ, [4] ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀθλίως ἐρρίψε), κόριον ὥσπερ ἡμεῖς ἀνάπλεως. ἐκεῖνοι μὲν δὴ τοιαῦτα ὠφελοῦσι σοῦ πολλὰ τρέφοντι. καὶ πῶ ἄν ἄλλη ὠφελοῖς ἀφθολάς τινες αὐτῶν ὠφελοσκοδάζοντας. τὸ δ' ἂν συμπόσιον ὅλον ἐκεῖνο, σὺν ἐστὶ, καὶ ὠφελοῦσι οἱ πλείστοι τ λόγων. σὺ δ' ὑπ' ἀηδείας πλέον γ ἢ ἡμισυ ἐμπίων οἶνον λεπτὸν, καὶ θριμέον, πάλαι τ

norum ſervitutem exantlarunt. Protinus itaque talia quædam de te inter illos dicta feruntur. Illud reliquis malis noſtris deerat, ut etiam illis qui nuper in familiam commigrarunt, poſthabeamur. Item, ſolis hiſce Græculis patet urbs Romana: quanquam quid eſt cur nobis præferantur? Num mirificam quandam utilitatem afferre videntur, quum miſera quædam verbula dicunt? Rurſus alius hæc. Annon vidiſti quantum biberit, & quàm avide correpta tercula devorarit? Homo inelegans, & famelicus, qui ne per ſomnium quidem unquam fuerit [3] albo pane ſaturatus, multo minùsave Numidica, aut phaſiano: è quibus vix reliqua nobis oſſa fecit. Porrò tertius, ſatui, inquit, ante totos quinque dies, videbitis hunc pariter hic inter nos quiritantem. Nam nunc quidem ut calcei novi ſolent, honorem & curam aliquam obtinet: ſed poſtquam crebrò calcatus, lutoque deformatus fuerit, ſub lectum miſerè abjicietur, cimicibus quemadmodum nos refertus. Illi igitur inter ſe talia de te multa verſant: jamque ex ipſis aliqui ad calumniandum ſe comparant. Quare totum illud convivium tuum eſt, & plurimi de te ſermones. Cæterum tu propter inſuetudinem, tenuis, acriſque vini plus æquo potus, jam-

1 Πολυτῆ δαλείαν] Vide quid dixerim ad hunc Petron. locum *veterem convivam*. Bourd.

2 Καὶ λιμοῦ πλέως] *Graculus eſuriens*. Menagius.

3 *Albo pane*] Græcis album panem in deliciis fuiſſe, locis aliquot teſtatur Lucianus. Apud Athen. lib. 4. deſcribitur convivium Atticum in quo commemorantur panes λευκότεροι χοίνικος. Græci panes elegantiores λεύκους appellant, lordidiores φαιούς. Cogn.

4 Ὑπὸ τῇ κλίνῃ] Laudat hunc locum Caſaub. ad Suet. p. 167. hanc eandem comparationem alibi repetit Lucianus. *Bourd.*

1 Χείλια

γαστρὸς ἐπαναγύσης, πονήρως ἔχεις. καὶ ὥτε ἀποξυσασθαί σοι καλὸν, ὥτε μένειν ἀσφαλές. ἀποπινομένῳ τοίνυν σοι πότε, καὶ λόγων ἐπὶ λόγοις γενομένων, καὶ γελασίων ἐπὶ γέλασι παρεμπιπτόντων, ἅπαντα γὰρ ἐπιδείξασθαί σοι τὰ αὑτῆς βέλτιστα, καλῶσιν ἡμικρανὶν ὑπομένεις μήτε ὁρᾶν τὰ γενόμενα, μήτ' ἀκούειν εἴ τις ᾄδοι, ἢ κιθαρίζοι, πάνυ τιμωμένῳ σοι μεταπίσκῳ. ἀλλ' ἐπαινεῖς μὲ ὑπ' ἀνάγκης, οὐχὶ ᾗ ἡσιμαῖ συμπείσειν σε ἐκεῖνα πάντα, ἢ πυρκαϊὰν ἅπαν ἀποσαγαλῆναι, ἵνα ποτὲ καὶ ἀφλυθῇ τὸ συμπόσιον. τοῦτο μὲν δὴ σοι τὸ ἀρχαῖον ὡς ἐπαῖρε, καὶ ἤδεσον ἐκεῖνο δεῖπνον, οὐκ ἡμέρια ᾗ ὑμῖν, καὶ τῶν λευκῶν ἀλῶν ἡδίον, ὀπηνίκα βάλομαι, καὶ ὁπόσον ἐλαυθέρως ἐθιομένου. ἵνα γοῦν σοι τῷ ὀξυρεγμίᾳ τῷ ἐπὶ τούτοις παρῇ, καὶ τὸ σὺ τῇ νυκτὶ ἅμιζον, ἐωλὴν δεῖπνα ἀεὶ ᾗ μιαδὲ ξυμβῆναι ὑμᾶς ὁπόσον τε καὶ ὁπόταν ᾗ ἔτας χρὴ λαμβάνειν. παρόντων ὖν δυοῖν τριῶν φίλων, ἀποσκαλίσας σε, καὶ καλίσας κελεύσας, ἄρχεται λέγειν. τὰ μὲν ἡμέτερα, ὁποῖά ἐστιν, ἐώρακας ἤδη, καὶ ὡς τοῦτο σὺ αὐτοῖς ὑδὲ εἷς. ἀπαγορεύσω ᾗ, καὶ πρὸς πάντα, καὶ δημοσίᾳ. χρὴ δέ σε ὅπως ἔχειν ὡς ἁπάντων ἡμῖν κοινῶν ἐσομένων. μᾶλλον γὰρ εἰ τὸ κυριώτερον, τῇ ψυχῇ σοι τῇ ἑαυτῆ, ἢ καὶ νὴ Δία τῶν παίδων, εἰ παῖδες εἶεν αὐτῷ παιδευτέοι δὸμοι, ἐπιτρέπων, ἢ ἄλλων μὴ ἐπίσης ἠγαθὴν διατάττων. ἐπεὶ ᾗ καὶ ἀρετῆς τι δεῖ, ἐρῶ μὲν τὸ μέτριον καὶ αὐτάρκες ᾗ σὺ πρόπω, καὶ συνίημι. ὡς ἤδη jamdudum urgente alvo malè habes: attamen neque decorum tibi ante alios surgere, neque manere tutum. At producta interim potatione, dum sermo alius ex alio nascitur, dum spectaculo spectaculum accedit (omnia enim sua tibi ostentare cupit) non mediocriter discruciaris, cui non liceat, neque videre quæ geruntur, neque auscultare liquis voce citharaque canat, magni precii adolescentulus. At laudas tamen invitus: cæterùm animo illud optas, ut vel terræ motu illa omnia concidant, aut incendium aliquod renuncietur, quò tandem aliquando convivium dirimatur. Habes, amice, primum illud & suavissimum convivium, mihi certè nec cepa, nec sale candido jucundius, quando, quantumque liberè velim edenti. Vt igitur ructus acidos, qui hic accedunt, prætermittam, & nocturnum vomitum, manè vobis erit de mercede conveniendum: quantum, & quo anni tempore tibi sit accipiendum. Ergo præsentibus duobus, tribusve amicis, accersito te, & sedere jusso, sic loqui incipit. Cujusmodi sint res nostræ, utque nihil fastus ipsis inest: jam vidisti, sed ut ostentatione carent, moderatæ sunt ac populares omnes. Sic autem animum inducas velim, ut omnia nobis fore communia putes. Ridiculum enim foret si cum potissimam mei partem, nimirum animam meam, vel per Iovem liberorum (siquos habeat liberos quibus eruditione sit opus) tibi committam, non aliarum item rerum te mecum ex æquo dominum ducam. Cæterum quando certi quippiam est præfiniendum, equidem video tuæ vitæ frugalitatem, animumque paucis contentum, atque intelligo te

κὲ μιᾶδ ἐλπίδι ϖϖοσπλήλυθας ἡμῶν τῇ οἰκίᾳ, τ̃ δ' ἄλλων ἕνεκα, τ̃ εὐοίας τ̃ παρ' ἡμῶν, κὴ τιμῆς, ἣν ϖϖᾶσι ἔχεις. ὁμως δ' ἂν κ ἀφέλοιο ἢ. σὺ δ' αὐτὸς ὁ, ἢ κὴ βέλ, λέγε, μεμνημένος ὧ φίλτατε καὶ ἐκεῖνον, ὡς ϖϖ ἑορτῆς ἐπησίοις εἰκὸς ἡμᾶς παρέξειν. ἡ γδ ἀμελήσομεν ἀδ τ̃ τοιᾶτων, εἰ κ μὴ τῶν αὐτὰ σωλῆμεν. ϖολλαὶ γ οἶδα ἔτης αἱ τοιαῦτα ἀφορμαί. κὴ ϖῶς οὐκοῦν τοίνυν λαβὲ λέγων, μετρίωτατον ὁμολογοῦ ἐπιβάλλοις ἡμῖν τ μισθόν. ἄλλως π, κὴ πρέπον ἂν εἴη τοῖς ϖαιδευθεῖσιν ὑμῖν κρίνεσθαι εἶναι χρημάτων. ὁ μ, ταῦτ' εἰπὼν, κὴ ὅλον σε λαβεῖσαι ταῖς ἐλπίσι, τέθαρσηκὸς ἑαυτῇ ϖεποίηκε. σὺ δ, ϖάλαι τάλαιν, κὴ μυρίαδας ὀνειροπολήσας, κὴ ἀγρὸς ὅλας, κὴ συνοικίας, συνὶς μὲν ἡρέμα τ̃ μικροψυχίας, σαίνεις δ ὅμως τὴν ὑποψίαν. κὴ τὸ ϖᾶν ἡμῖν κρινὰ ἔσῃ, βέβαιον, κὴ ἀληθὲς ἔσεσθ νομίζεις, οὐκ εἰδὸς ὅτι τὰ τοιαῦτα, [1] Χείλια μὲν τ' ἰδίηνεν, ὑπερᾶλω δ' οὐκ ἐδίηνε. τελούτατον δ' ὑπ' αὐδοῖς αὐτῷ ἐπέτρεψας. οὐδ, αὐτὸς μ, ἃ φησιν ἐρεῖν, τ̃ φίλων δὲ ἅπα τῶν παρόντων κελεύῃ, μέσον ἐλθόντα δ πράγματ' εἰπεῖν, ὃ μήτ' αὐτῷ γίγνοιτ' ἂν βαρὺ, κὴ ϖρὸς ἄλλα τύτων ἀναγκαιότερα δαπανᾶσθαι, μήτε τῷ λησομένῳ εὐτελές. οὐδ, ὠμοχέρων τις ὢν ϖαίδων κολακείᾳ σωτροφῶν, ὡς μ οὐκ εὐδαιμονίσαι ἐὰν φησι τῶν ἐν τῇ ϖόλει ἁπάντων ὦ δ' οὐκ ἂν εἴποις, ᾧ γε τὸ ϖρᾶγμα ὑπὲρ τε mercedis ſpe non adductum, in familiam noſtram veniſſe, verùm aliarum rerum gratia, puta noſtræ in te benevolentiæ, & honoris, quem apud omnes conſequêris: aliquid tamen præfiniendum. Quinetiam ipſe quid velis, dicito, habita ratione, vir amiciſſime, illorum etiam munerum quæ nos anniverſariis feſtis tibi daturos eſt conſentaneum: neque enim iſta negligemus, & ſi hæc pactione non complectamur. Scis autem complures per annum ejuſmodi occaſiones incidere. Horum igitur habita ratione, æquiorem nimirum mercedem nobis irroges, præſertim cùm deceat vos eruditos viros, pecunias negligere. Ille his dictis totum ſpe te concuſſit, ac ſibi tractabilem reddidit. Tu verò qui dudum talenta, multaque nummorum millia, totoſque agros & domuum multitudinem ſomniaras, quanquam hominis parcimoniam tacitus apud te intelligis, tamen ob pollicitationem tibi blandiris: atque illud, *Communia nobis erunt omnia*, ratum verumque fore arbitraris: ignorans hujuſmodi dicta, *Summis è labris, non imo è corde profecta*. Tandem præ pudore ipſe illi jus ſtatuendi defers: verùm ille facturum ſeſe negat: & aliquem ex amicis præſentibus in eo negotio medium intercedere jubet, qui ſalarii modum pronuntiet, ut neque ipſi ſit grave; in alia magis neceſſaria ſumptus facienti, neque accepturo tenue videatur. Atque is ſeniculus quiſpiam à pueris cum adulatione educatus, heus tu, inquit, num inficieris, te omnium qui ſunt in urbe eſſe fortunatiſſimum, cui hoc

[1] Χείλια μὲν τ' ἰδίηνεν] Melius infra eſt χίλια μὲν τ' ἰδίην'. Marc.

χειν, ὁ πολλοῖς πάνυ γλιχομένοις, μόλις ἂν γένοιτο δοῦναι τὸ τυχὸν. λέγω δ', ὁμιλίας ἀξιωθῆναι, καὶ εἰσιέναι καινωνῆσαι, καὶ ἐς τὸν τοιοῦτον οἶκον τὸν ἐν τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ καταδέχθῆναι; τοῦτο γὰρ ὑπέρ τε Κροίσου πλοῦτος, καὶ τὰ Μίδου πλοῦτου, εἰ σωφρονεῖν οἶσθα. εἶδον ἔγωγε πολλοὺς τῶν ὀνομαστῶν, ἐπιθυμοῦντας ἂν εἰ καὶ σωφρονέστατοι δοκοῖεν εἶναι, μόνης τῆς δόξης ἕνεκα, σωθέντας τούτῳ, καὶ ὁρμᾶσθαι πρὸς αὐτὸν ἐπείρους, καὶ φίλους εἶναι δοκοῦντας. σὺ δ' ἔχε ὅπως σὺ τῆς εὐπορίας μακαρεῖσαι. [1] ὃς καὶ σωθείη μιᾶσδε δοτοιαύτης εὐδαιμονίας. ἀρκεῖν δὲ νομίζω, εἰ μὴ πάνυ ἄπιστόν ἐστι, τοσοῦτό τι εἰπὼν ἐλάττονα, καὶ μᾶλλον σῴζειν τὰς σὰς ἐλπίδας. ἀγαπᾶν δ' ὅμως ἀναγκαῖον. ἐγὼ γὰρ οὐδ' ἂν φυγεῖν ἔτι σοὶ δυνατὸν εἶναι ἀρτίως ἐνόμιζον. δέχῃ τοίνυν τὸ χαλινὸν μόσας. καὶ τὰ σωθῆναι δύναιο ἂν εἰ σώσειεν αὐτὸν, καὶ πάνυ σφόδρα ὠφελοῦντα, καὶ σοὶ ὀξέως νυστάζοντα, μέχρις ἂν λάβῃς τέλειον αὐτὸ συνήθη γνώμονα. οἱ μὲν δὴ ἔξω ἄνθρωποι, τὸ μὴ τοῦτο ζηλοῦσί σε, ὁρῶντες ἐντὸς τοῦ κιγκλίδος ἐμβαίνοντα, καὶ ἀκωλύτως εἰσιόντα, καὶ τῶν πάνυ τινὰ ἔνδον μεγιστάνων. σὺ δ' αὐτὸς οὐδέπω ὁρᾷς, ὃ τινος ἕνεκα εὐδαίμων αὐτοῖς εἶναι δοκεῖς. πλὴν ἀλλὰ χαίρεις γε, καὶ σεαυτὸν ἐξαπατᾷς, καὶ ἀεὶ τὰ μείονα βελτίω γίγνεσθαι νομίζεις. τὸ δ' ἔμπαλιν ἢ σὺ ἤλπισας, γίγνεται, καὶ ὡς ἡ παροιμία φησὶν, [2] Ἐπὶ μᾶλλον

hoc primum contigit quod multis valdè cupientibus vix à fortuna dari possit: nempe ut in hujus hominis consuetudinem admittaris, ut communes penates habeas, inque familiam in Romanorum imperio primariam recipiaris? Id enim Crœsi talenta & Midæ divitiæ superat, si modò modestus esse noris, Equidem multos vidi celebres viros, qui voluissent, etsi dandum quid fuisset, solius gloriæ causâ, cum isto vivere, & hujus familiares, atque amici videri. Non possum tuam fœlicitatem satis prædicare, qui faustæ hujus fortunæ præmium etiam accipies. Ergo hoc sufficere putem, nisi planè iis nepos. Ac minimum quiddam pronuntiat, si præsertim cum tua ipse comparetur. Attamen boni consulas necesse est. Neque enim jam possis effugere, cùm intra retia tenearis. Frænum igitur ore compresso recipis, eique non admodum torquenti, nec acutè pungenti te præbes obsequiosum, donec illi tandem paulatim assueveris. Tum homines qui sunt foris, eo nomine te admirantur, quòd te conspiciant intra cancellos versantem, nulloque prohibente ingredientem, & illustrem inter domesticos factum. At ipse nondum vides, quamobrem illis beatus videaris. Attamen gaudes, teque ipsum decipis, ac semper meliora fore putas, nihilominus accidit secus quàm speraveris, & quemadmodum adagio dicitur, Man-

1 Ὃς καὶ σωθείη μιᾶσδε δοτοιαύτης] Ἐκ τοιαύτης. Marc.

2 Ἐπὶ μανδραγόραν] Parœm. de his quæ vergunt εἰς τὸ χεῖρον. ὁ γὰρ Μανδραγόρας ἐδίδου ὕδωρ ποτὲ ἐποτιστὴν ἐν Σάμῳ χρυσᾶν φορέσαι ἀνέθηκε τῇ Ἥρᾳ, τὴν δὲ δόντα ἔτι ἀργυρᾶν, ἢ τὸν γε χαλκᾶν. Hujus meminit Plato Comic. ἐν Διὶ κακιμένῳ. Bould.

1 Θη-

σφαδάλω χωρεῖ τὸ πρᾶγμα, καθ' ἡμέραν ἀποσμικρυνόμενον, καὶ εἰς τὸ πίσω ἀναποδίζον. ἠρέμα δὴ, ὥσπερ ὑπ' ἀμυδρᾷ τῇ φωτὶ τότε πρῶτον ἀναβλέπων, ἄρχῃ καταγνῶναι, ὡς αἱ μὲν χρυσῆν σκιὰν ἐλπίδες, ὀδὰξ ἄλλ' ἢ φῦσαί τινες ἦσαν ἐπίχρυσοι. βαρεῖς δ', καὶ ἀληθεῖς, καὶ ἀπαραίτητοι, καὶ συνεχεῖς οἱ πόνοι. τίνες ἄττοι ἴσως ἐρήσῃ με. οὐκ ὀρῶ γὰρ ὅ, τι τὸ ἐπίφορτον ἐν ταῖς τοιαύταις ξυνουσίαις ἐστὶν, ἀσθ' ἱπποῦ ἅτινα ἔφησθα τὰ καμματηρὰ, καὶ ἀφόρητα. ἀκοῦσον ὧν ἴσως, μὴ εἰ καμεῖ τι ἔνεστιν ἐν τῷ πράγματι μόνον ἐξετάζων, ἀλλὰ καὶ τὸ αἰσχρὸν, καὶ ταπεινὸν, καὶ συνόλως δουλοπρεπὲς, οὐκ ἐν περέργῳ τῷ ἀκριβάσιος πρὸς μ' ἐρῶν. καὶ πρῶτόν γε μέντοι μηκέτι ἐλεύθερον τὸν ἀπ' ἐκείνου, μηδ' ὁπωστιοῦν σωτὸν οἴεσθαι. πάντα γὰρ ταῦτα, τὸ ἐλεύθερον, τὴν ἐλευθερίαν, τοὺς προγόνους ἔξω ἔᾳ ἤδη καλεῖν ἴσθι, ἐπειδὰν ἐπὶ τοιαύτην σαυτὸν λατρείαν ἀπερισπούδαστος, εἰσίῃς. ἢ γὰρ ἐθελήσῃ σοι ἡ ἐλευθερία ξυνεισελθεῖν, ἐφ' ὅπερ ἀφῖγμαι πρᾶγμα καὶ ταπεινὰ εἰσιόντι. δῆλον δὲ, εἰ καὶ πάνυ ἀχθέσῃ τῷ ὀνόματι καὶ οὐχ ἑνὸς ἀλλὰ πολλῶν δῆλον ἀναγκαίως ἔσῃ, καὶ [1] θηδύσεις κἄτω νενευκὼς ἕωθεν εἰς ἑαυτόν, ἀσκελίῳ ἐπὶ μισθῷ. καὶ ἅτε δὴ μὴ ἐν παιδὸς τῇ δουλείᾳ ξυντραφείς, [2] ὀψιμαθήσας δ', καὶ πάρεργα τὰ πολλὰ παιδευόμενος πρὸς αὐτῆς, ἢ πάνυ δόκιμος ἔσῃ, ἢ δι' ὀλίγου παιδὸς non fueris inſtitutus, ſed ſerò didiceris, & ætate multum alie-

Mandrabuli in morem res procedit, quotidie, ut ita dixerim, in deterius ruens, ac retrò labens. Vnde paulatim, velut in luce dubia, tum demum diſpiciens, intelligere incipis, aureas illas ſpes, nihil aliud fuiſſe quam inauratas quaſdam ampullas: labores autem eſſe graves, veros, inevitabiles, atque aſſiduos. Quinam hi ſint forſan me rogabis: neque enim video quid in hac conſuetudine ſit adeò moleſtum, neque intelligo iſta quæ commemoras gravia, & intolerabilia. Audi igitur vir generoſe, non inſitne huic rei moleſtia ſolùm inquirens, ſed fœditatem, vilitatem, atque omnino ſervilitatem quam ineſſe dicam, non negligens. Principiò memineris ex eo tempore non amplius liberum atque ingenuum te putare, hæc enim omnia, genus, libertatem, progenitores extra limen relicturum te ſcias, quum in hujuſmodi ſervitutem temetipſum addicens, ingredieris. Siquidem libertas tibi comes ire nolet, rem tam ignobilem, humilemque ſubeunti. Servus itaque, etſi nomine ipſo graviter offenderis, non unius, ſed multorum neceſſariò ſervus eris: & capite obſtipo à diluculo ad veſperam, idque vili mercede, operam navabis. Adde quod non admodum probaberis, neque magni fies ab hero, ut qui ad ſervitium à puero

na

1 Θηδύσεις] Homerica dictio, ut illud ſequens ἀσκελίῳ ὀδὶ μισθῷ. Bourd.

2 Ὀψιμαθήσας] Sibi ipſi Interpres dum ſubjungit ἐν παιδὸς τῇ δουλείᾳ ξυντραφείς. Caſaub. ad Char. Theoph. *Idem.*

1 Διε-

ἄξιον τῆς διατρίβης. [1] Ἀναμιμνήσκει γάρ σε ἡ μνήμη τῆς ἐλευθερίας ὑπισοῦσα, καὶ ἀποσπαρτᾶν σοι ποιεῖ, καὶ δι' αὐτὸ σὲ τὴν δουλείαν πονηρὸν ἀπεργάζεται. πλὴν εἰ μὴ ἀποχρῶσι, σοὶ ἐλευθερίαν νομίζεις τὸ μὴ Πυρρίᾳ, μηδὲ Ζωπυρίωνος υἱὸν εἶναι, μηδ' ὥσπερ τις βιθυνὸς ὑπὸ μεγαλοφώνου τοῦ κήρυκος ἀπεμποληθῆναι, ἀλλ' ὁπόταν ὁ βέλτιστε, τῆς νυμφίας ἐπιστάσης, ἀναμιχθεὶς τῇ Πυρρίᾳ, καὶ τῷ Ζωπυρίωνι, ὥσπερ σίτῳ τῶν χείρω ὁμοίως τοῖς αὐτοῖς οἰκέταις, καὶ λάκκος σκεῦος ὤ, τι δήποτε ὦ τὸ διδόμενον, τοῦτο ἡ πρᾶσις ἦσι. κήρυκος γὰρ οὐκ ἔδει ἐπ' ἀνδρὶ ἑαυτὸν ἀποκηρύξασθαι, καὶ μακρῷ κεράτῳ μηνυσαμένου ἑαυτῷ τὸ δεσπότην. εἰτ' ὦ κεφαλή, φαίην ἂν ἐγὼ μᾶλλον ὥσπερ τὸ φιλοσοφεῖν φάσκοντα, εἴ μὴ σε τὴς ἢ πλοίου ἢ κτήσεως ἐπιτροπῆς συλλαβεῖν, ἢ λῃστὴς ἀποδόσθαι, ὠκτίρες ἂν σεαυτὸν, ὡς ἄρα τῷ ἀξίῳ δυσχεραίνοντα. ἢ εἴ τις σε συλλαβόμενος, ἔφη δοῦλον εἶναι λέγων, ἐδόκεις ἂν τοὺς νόμους, καὶ δίκας ἐποίεις, καὶ ὦ γῆ, καὶ θεοί, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐκεκράγεις ἄν. σεαυτὸν δ', ὀλίγων ἕνεκα ὀβολῶν σὺ τοσούτου τῆς ἡλικίας, ὅτε καὶ εἰ φύσει δοῦλος ἦσθα, κρείττω ἐμαυτοῦ ἐγὼ ἐλευθερίαν ἤδη ὁρῶν, αὐτὴ ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ φέρων ἀπημπόλησας, ἐξὸν τοὺς πολλοὺς ἐκείνους λόγους ἀνθεῖσι, ὃς ὁ καλὸς Πλάτων, ἢ ὁ Χρύσιππος, ἢ Ἀριστοτέλης διεξελήλυθασι, τὸ μὲν ἐλεύθερον ἐπαινοῦντες, τὸ δουλοπρεπὲς δ' ἀλαζόνευοντες. καὶ σὺ αἰσχύνῃ κλαῦσαι ἀνθρώπου τὴν διατριβήν. [1] Ἀναμιμνήσκει γάρ σε ἡ μνήμη τῆς ἐλευθερίας ὑπισοῦσα, καὶ ἀποσπαρτᾶν σοι ποιεῖ, καὶ δι' αὐτὸ σὲ τὴν δουλείαν πονηρὸν ἀπεργάζεται. πλὴν εἰ μὴ ἀποχρῶσι, σοὶ ἐλευθερίαν νομίζεις τὸ μὴ Πυρρίᾳ, μηδὲ Ζωπυρίωνος υἱὸν εἶναι, μηδ' ὥσπερ τις βιθυνὸς ὑπὸ μεγαλοφώνου τοῦ κήρυκος ἀπεμποληθῆναι, ἀλλ' ὁπόταν ὁ βέλτιστε, τῆς νυμφίας ἐπιστάσης, ἀναμιχθεὶς τῇ Πυρρίᾳ, καὶ τῷ Ζωπυρίωνι, ὥσπερ σίτῳ τῶν χείρω ὁμοίως τοῖς αὐτοῖς οἰκέταις, καὶ λάκκος σκεῦος ὤ, τι δήποτε ὦ τὸ διδόμενον, τοῦτο ἡ πρᾶσις ἦσι. κήρυκος γὰρ οὐκ ἔδει ἐπ' ἀνδρὶ ἑαυτὸν ἀποκηρύξασθαι, καὶ μακρῷ κεράτῳ μηνυσαμένου ἑαυτῷ τὸ δεσπότην. εἰτ' ὦ κεφαλή, φαίην ἂν ἐγὼ μᾶλλον ὥσπερ τὸ φιλοσοφεῖν φάσκοντα, εἴ μὴ σε τὴς ἢ πλοίου ἢ κτήσεως ἐπιτροπῆς συλλαβεῖν, ἢ λῃστὴς ἀποδόσθαι, ὠκτίρες ἂν σεαυτὸν, ὡς ἄρα τῷ ἀξίῳ δυσχεραίνοντα. ἢ εἴ τις σε συλλαβόμενος, ἔφη δοῦλον εἶναι λέγων, ἐδόκεις ἂν τοὺς νόμους, καὶ δίκας ἐποίεις, καὶ ὦ γῆ, καὶ θεοί, μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐκεκράγεις ἄν. σεαυτὸν δ', ὀλίγων ἕνεκα ὀβολῶν σὺ τοσούτου τῆς ἡλικίας, ὅτε καὶ εἰ φύσει δοῦλος ἦσθα, κρείττω ἐμαυτοῦ ἐγὼ ἐλευθερίαν ἤδη ὁρῶν, αὐτὴ ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ φέρων ἀπημπόλησας, ἐξὸν τοὺς πολλοὺς ἐκείνους λόγους ἀνθεῖσι, ὃς ὁ καλὸς Πλάτων, ἢ ὁ Χρύσιππος, ἢ Ἀριστοτέλης διεξελήλυθασι, τὸ μὲν ἐλεύθερον ἐπαινοῦντες, τὸ δουλοπρεπὲς δ' ἀλαζόνευοντες. καὶ σὺ αἰσχύνῃ κλαῦσαι ἀνθρώπου

na ad id erudiri cœperis. Excruciat autem te subiens libertatis memoria, facitque ut interdum reluctéris, & ob id servitus tibi molestior accidat. Nisi ad libertatem tibi sufficere putas, quod non Pyrrhiæ, nec Zopyrionis sis filius, nec, uti Bithynicum aliquod mancipium, à præcone vociferante divenditus. Atqui vir optime, quum instante novilunio Pyrrhiæ & Zopyrioni commixtus, manum itidem ut alii famuli porrigis, capisque quodcunque illud est tandem quod datur, hæc est venditio. Nam præcone nihil opus erat ad hominem qui sui fuerit præco, multoque tempore ipse sibi dominum ambiverit. Age sceleste, libenter dicam, in eum præcipuè qui sese philosophum esse dicit, siquis te pirata captum inter navigandum, aut prædo in servitutem tradidisset, te ipsum deplorares, ut qui indignam fortunæ injuriam patereris: aut siquis manu jecta te duceret, servum esse asserens, leges inclamares, graviter ferres, atque indignareris: & ô terra, ô Dii, magno clamore vociferareris. Nunc verò, ipse te ob paucos obolos, id ætatis in qua, etiamsi servus natus esses, tamen tempestivum fuisset jam ad libertatem respicere, cum ipsa virtute ac sapientia adductum vendidisti, nihil illa reveritus quæ permulta ab egregio Platone, Chrysippo, Aristotele disseruntur, quum libertatem laudant, servitutem damnant. Nec pudet te cum hominibus as-

1 Διαφθείρᾳ] Recordatio antiquæ libertatis servos excruciat, qualia narrantur de elephantis qui nocte servitutem suam lugent. *Bourd.*

1 Ἀγο-

πους, καὶ [1] ἀγοραίοις, καὶ βωμολόχοις ἀντεξεταζομένῳ, καὶ σὺ τοσοῦτον [2] πλήθει Ῥωμαίων μόνῳ ξενίζων [3] τῷ πρίωνι, καὶ πονήρως τῇ Ῥωμαίων φωνῇ βαρβαρίζων, εἶτα δειπνῶν δεῖπνα θορυβώδη, καὶ πολυάνθρωπα, [4] συγκλύδων τινῶν, καὶ τῶν πολιτῶν μοχθηρῶν. καὶ σὺ αὐτοῖς ἐπαινεῖς φορτικῶς, καὶ πίνεις πρὸς δεξιάς ἔχων [5] τὸ κώδιον, ἐωθὲν τε [6] ὑπὸ κώδιον ἐξανίστασαι, ἀποστισάμενος δὲ ὕπνον τὸ ἡδιστον, συμπεραίνεις ἄνω, καὶ κάτω, [6] ἔπι τὸ χθιζὸν πηλὸν ἔχων ἐπὶ τοῖν σκελοῖν. ὥστε ἀποδεῖξαι μὲν σε θέρμων ἔχειν, ἢ τῶν ἀγρίων λαχάνων, ἐπιλίπου δὲ καὶ αἱ κοῖναι ῥίζαι δὲ ψυχρὸν ὕδωρ, ὡς ἐπὶ ταύτῃ σε τῶν ἀμηχανίας ἐλθεῖν; ἀλλὰ δῆλον ὡς οὐχ ὑδωρ, οὐδὲ θέρμων, ἀλλὰ πυμάτων, καὶ ὄψων, καὶ οἴνου ἀνθοσμίου ἐπιθυμῶν, ἐάλως, καθάπερ ὁ λάβρακος, οὐτον μᾶλλα δικαίως τὸν ὁρεχθέντον τούτων λαμβὼν ἀφαπερεῖς. οὕτω πόδας τοιαύτης τῆς λιχνείας τοῦτης τεθηγέρα. καὶ ὥσπερ οἱ ἰσθμοὶ, κλοιὸς δεῖται τῆς ἀχλοῦ, ἄλλοις μὲ, γέλωτα παρέχεις. σοῦτῳ ὄν, δεκεῖς τρυφᾶν, ὅτι ἔστι σοι τὸ ἰσχάδων ἀφθόνως σιτεργεῖν. ἡ δ' ἐλευθερία, καὶ τὸ ἀνθρώπους, αὐτοῖς φυλέταις καὶ φράτορσι, ῥᾳδία πάντα, καὶ ἡδὺ μνήμη ἧς αὐτῶν. καὶ ἀγαπητὸν εἰ μὴ

assentatoribus, mercenariis, & scurris ex æquo æstimari, & in tanta Romanorum turba solum peregrino in pallio versari, & malè linguam Romanam pronunciare, præterea tumultuosa convivia agitare, magna hominum copia, convenarum quorundam, ac plurimorum improborum conferta. Inter quæ laudas odiosè, bibisque præter modum: deinde manè ad tintinabulum expergefactus, discussâ somni parte dulcissima, unà sursum ac deorsum circumcursas, hesterno luto tibiis etiamdum adhærente. An usque adeò lupinorum, aut agrestium olerum tenuit te penuria, & frigida manantes aqua fontes defecerunt, ut per desperationem ad ista devenires? At palam est te, non aquæ, non lupini, sed bellariorum & opsoniorum, ac vini fragrantis cupiditate captum fuisse quemadmodum lupus ille piscis, tuoque merito evenisse, ut avidas illas fauces hamus transfixerit. Itaque præstò sunt hujus intemperantiæ præmia: & perinde atque simiæ, à trunco revinctus collo: aliis quidem risui es: tibi verò deliciis affluere videris, cui liceat affatim expleri caricis. Cæterùm libertas, ingenuitas, cum gentilibus, & tribulibus evanida sunt omnia, nullaque rerum istarum memoria. Ac ferendum foret, si res ista cum turpitudine solùm con-

1 Ἀγοραίοις & βωμολόχοις] Hæc verba fæpissimè solet conjungere, posterius alibi interpretor, prius Hesych. verbo ἀγοραῖε τίχαι. Bourd.

2 Πλήθει Ῥωμαίκων] Angl. πλήθει ἀστικῷ. Idem.

3 Τῷ πρίωνι] Angl. ᾧ πώγωνι. Idem.

4 Συγκλύδων] Συμμίκτων & ἐπιλύδων. Sic ad oram Angl. Cod. *Idem.*

5 Τὸ κώδιον] Sic in fine hujus Dialogi. ὁ κώδιον ἔχων. Casaub. ad Suet. Aug. *Idem.*

6 Ἔτι ἡ χθιζὸν πηλὸν ἔχων ὅτι τοῖν σκελοῖν] Hoc eo pertinet, quòd nulla Romanis feminalia. Dixi ad Propertii Eleg. III. lib. III. *Marc.*

τον τὸ αἰχρὸν ἀφεῖναι τὸ πράγμα, ἄλλον αὐτ' ἐλεύθερον δεικεῖν, οἱ δ' πόνοι μὴ κῷ τὰς ψυχὰς τύπος οἰκέτας. ἀλλ' ὅρα εἰ μετεμέλητό σοι ἀφ' οἷς πέπακται τῷ Δρόμωνι καὶ Τιβίῳ ἀφυπαγμένοις. ὧν μὲ γὰ ἕνεκα τῶν μαθημάτων ἐπῳμεῖν φήσας παρειλήφει σε, ὀλίγου αὐτῷ μέλᾳ. τί γὰ κοινὸν φασι λύρᾳ καὶ ὄνῳ; πάνυ γὰν οὐχ ὁρᾷς; ἐκπεπτηκασι τῷ πόθῳ τῶν Ὁμήρου σοφίας, καὶ τῶν Δημοσθένους δεινότητος, καὶ τῶν Πλάτωνος μεγαλοφροσύνης. ὧν ἰὼν ἂν τις σὺ τῆς ψυχῆς ἀφέλῃ τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὰς ἐκ τύπων φαντασίας, τὸ καταλειπόμενόν ἐστι τύφος, ἀλαζονεία, ἡδυπάθεια, ἀπαιδευσία. ὁθέτας δή σε ἐπ' ἐκεῖνα μὲ, ἀδάμως. ἐπὶ δ' πώγωνα ἔχεις βαθὺν, καὶ σεμνὸς ἂς εἶ τῷ σοφιστῇ καὶ ἱμάτιον ἐλληνικὸν δύσταλῶς ἐκείσθω σοι, καὶ πάντες ἴσασί σε γραμματικὸν, ἢ ῥήτορα, ἢ φιλόσοφον, καλὸν αὐτῷ δοκεῖ ἀναμεμίχθαι καὶ τοιοῦτόν τινα τοῖς ἐκείνοις, καὶ ἐκ πομπεύσει αὐτῷ. δοξῇ γὰ ἐκ τούτου καὶ φιλομαθὴς τῶν ἐλληνικῶν μαθημάτων, καὶ ὅλως, ὡς παιδείαν φιλόκαλος. ὥστε κινδυνεύεις ὦ γυναῖε, ἀπὸ τῶν γραμματικῶν λόγων, τὸ πώγωνα καὶ τὸ τρίβωνα μεμισθωκέναι. χρὴ δέ σε ἀεὶ σαυτῷ ὁρᾶν, καὶ μηδέ ποτε ἀπολείπειν, ἀλλ' ἐωᾷν ἐξανασταίνειν, παρέχειν σαυτὸν ὀφθησόμενον ἐν τῇ θεραπείᾳ, καὶ μὴ λιπεῖν τὴν τάξιν. ὁδὸν ἐπιβάλλου σαυτῷ τὴν χείρω, ὅ, τι ἂν τύχῃ, λαβεῖν, τοῖς ἐντυγχάνουσιν. ἐπιθεκνύμενον ὡς ἀδὸν ὁδὸν βαδίζων, ἀμελὴς ἐστὶ τῶν μισθῶν, ἀλλ' εἰς καλὸν τὴν σὺ τῇ conjuncta esset, quod è libero servus videaris; non labores etiam accederent cum illa famulorum colluvie communes. Sed vide num quæ tibi imperantur leviora sint his quæ Dromoni aut Tibio mandantur. Nam doctrinæ, cujus cupiditate simularat te in familiam suam recepisse sese, exigua ipsi cura est. Quid enim, ut ajunt, asino cum lyra est commercii? Annon vides ut macerentur desiderio vel Homericæ sapientiæ, vel Demosthenicæ vehementiæ, vel Platonicæ sublimitatis? quorum ex animis siquis aurum, argentum, atque harum rerum curas tollat, nihil fuerit reliquum præter fastum, mollitiem, lasciviam, luxum, ferocitatem, & imperitiam. Atque ad ista nihil prorsum opus te. Verùm quoniam promissam habes barbam, & vultu gravitatem præ te fers, atque Græcanico pallio decenter amictus es, noruntque omnes te grammaticum esse vel rhetorem, vel philosophum, pulchrum ille sibi putat, ut hujusmodi quispiam suorum anteambulonum pompæ permisceatur. Futurum enim hac re, ut Græcanicarum disciplinarum studiosus, & omnino in eruditione elegans putetur. Itaque vir egregie, in periculum venis, ne non admirandas illas artes, sed barbam & pallium mercede locaveris. Proinde ut perpetuò apud illum conspiciaris oportet, nec abiis unquam, sed diluculo excitatus in famulitio temet conspiciendum prebeas, nec ordinem deseras. Porrò ille nonnunquam injecta tibi manu, quicquid in mentem inciderit, de eo tecum nugatur, obviis ostentans, quàm ne per viam quidem ingrediens, incurius sit literarum, sed otium quod sup-

ἐξεπάτησε Δρομίππην χολήν, σύ δ' ἄθλιος, τὰ μὲν, ἐξαφραμένων, τὰ δ', βάδην ἄνω καὶ πολλά, καὶ κάτω, καὶ πεπιζῶν, τοιαύτη γὰρ ὡς οἶσθα ἡ πόλις, ἐξειλῶν, ἰδρακώς τε, καὶ πολυπρᾶς. κἀκεῖνα ἔνδον πρὸ τοῦ φίλων, ὅθ' ὃν ἦλθε Δρομιππίδης, μήσ' ὅπως καθίζεις ἔχων, ὀρθὸς ὑπολαβὼν ἀναμιγνώσκεις τὸ βιβλίον ἐξαιρεσιάμενος. ἐπιδὼν δ' ἄσπον τε καὶ ἄπονον ἡ νὺξ καταλάβῃ, λαπτόμενος ποιηρῶς ἄωρα, ἐξ αὐτοῦ που χαλὸν τὸ μεσονύκλιον ἥκεις ἐπὶ τὸ δεῖπνον, οὐκ εὖ' ὁμοίως ἔντιμος, οὐδὲ ἐξολισθῶν τοῖς παροῦσιν, ἀλλ' ἴω τις ἄλλος ἐπισπάλῃ νεαλέστερος, ἐς τὸ πίσω σύ. καὶ ὥσπερ ἐς τὸν ἀπωτάτω γωνίαν ἐξωθεὶς, κατακείσῃ μόρτυς, μόνον τὰ ἐξαφεψόμενα τὰ ὀστᾶ, εἰ ἀφίκοιτο μέχρι σοῦ, καθαπτῆ οἱ κύνες ἐξεισθίων, ἢ τὸ σκληρὸν τῆς μαλάχης φύλλον, ᾧ τὰ ἄλλα σωμπαλῶσιν, εἰ ὑπερφυΐῃ ὑπὸ τῶν ἐξακολουθούμενον, ἀσμὸν ὑπὸ λιμοῦ ἐξαψόμενον. ἢ μὴν ἀσὶ γ' ἡ ἄλλη ὕδρας ἄπιστι. ἀλλ' ἴστε ὧν ἔχεις μόνον, ἢ γὰ ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ σὲ τῶν αὐτῶν ἀεὶ τοῖς ξένοις, καὶ ἀγνώσεις ἀνθρωπικῶς. ἀγνωμοσύνη γὰρ σὴ τοῦτό γε, ὥστε ἡ ὄρνις ὁμοίως τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ τῷ μὲ πλησίον, παχεῖα, καὶ πιμελὴς, σοὶ δ', [1] νεοττὸς ἡμίτομος, ἢ φάτνη τις ὑπὸ σκληρὸς, ὀδοὺς ἄπικρος, καὶ ἀπιμία. πολλάκις δ' ἴω ἐπιλίποι ἄλλα τινὸς, αὐφιδίως ἐπὶ παρόντ' ἀρπάσαι ὁ Δρόμιππος τὰ σοὶ παρακείμενα φέρων, ἐκείνῳ ἐξαπατήσειεν, ὑποτονθορύσας. σὺ γὰ ἡμίπεπος εἶ. πεπισμένῳ μὲ γὰ ὃν τῷ

suppetit, ambulando in re honesta collocet. At tu miser nunc cursim, nunc gradatim, scansim sæpe & descensim (nam scis hujusmodi esse urbem) tum sudas, tum anhelas. Eo interim domi cum amico quopiam ad quem accessit, confabulante, cùm tibi locus desit ubi sedeas, librum in manum sumis, quem nescius quid agas, stans legis. Postquam autem impastum, impotumque te nox occupavit, vix intempestivè lotus circa noctem ferè mediam, ad cœnam venis, non amplius pari in pretio habitus, neque conspiciendus iis qui adsunt. Verùm siquis recentior advenerit, tu post tergum rejiceris. Itaque in angulum aliquem abjectissimum retrusus, accumbis testis eorum quæ apponuntur, ossa duntaxat, si ad te usque pervenerint, more canum circumrodens: vel durum malvæ folium, quo reliqua involvunt, si fastidiatur ab iis qui priori loco accumbunt, præ fame libenter accepturus. Neque verò deest aliud contumeliæ genus. Tu neque ovum solus habes. Neque enim convenit ut eadem requiras quæ hospitibus atque ignotis ministrantur, siquidem hæc tua insicitia est. Nec similis aliis tibi apponitur avis: verùm diviti illi pinguis & succulenta: tibi verò dimidiatus pullus, subduruſve aliquis palumbus, in manifestam contumeliam, & ludibrium. Sæpe etiam, siquanda desit alii, repente minister te præsente tollens ea quæ tibi erant apposita, ei apponit: illud tibi in aurem immurmurans: tu profectò noster es. Et quum vel fœta sus

1 Νεοττὸς ἡμίτομος] Omnia hujus paginæ reperiuntur in Lapith. *Bourd.*

μέτωπον συὸς ὑπογαστρίου, ἢ ἐλάφου, ζῆν· ὃν παντὸς ἢ τὰ Δημίουργα ἐλεῖν ἔχειν, ἢ τὴν Προμηθέως μερίδα φέρειν, ὁσὴν κεκαλυμμένην τῇ πιμελῇ. τὸ γὰρ πρὸς μὲν ὑπὸ σὲ τὴν λοπάδα παρεστάναι, ἵν' ἂν ἀπαρρύσῃ ἐμφορηθὲν, σὲ δὲ ὕστερον παχῆναι δεδραμεῖν, τίνι φορητὸν ἐλεύθερον ἀνδρὶ, κἂν ὁπόσην αἱ ἔλαφοι τὴν χολὴν ἔχουσι; καίτοι ἐγὼ εἶπον σμῆνος ἐρῶ, ὅτι τἄλλων ἥδιστόν τε καὶ παλαιότατον οἶνον πινόντων, μόνον σὺ πονηρόν πινε καὶ παχὺν πίνεις, [1] θεραπεύων ἀεὶ τὸ ἀργύρῳ, ἢ χρυσῷ πίνειν, ὡς μὴ ἐλεγχθείης ἄρα δι' χρώματος, ὅπως ἄπυρος ὢν ξυμπότης. καὶ εἴθε γε καὶν σμῆνος ἐς κόρον λαπιεῖν. νῦν δὲ πολλάκις αἰτήσοιο, ὁ παῖς δέ σοι ἀίονα ἔοικεν. ἀνιᾷ δή σε πολλὰ, καὶ ἀθυμᾷ, καὶ χέδνον τὰ πάντα, καὶ μάλιστα ὅταν σε παροδεύσῃ κίναιδός τις, ἢ ὀρχηστοδιδάσκαλος, ἢ ἰωνικὰ ξυνείρων, ἀλεξανδρεωπνὸς ἀνθρωπίσκος. τίς μὰ γὰ τί ἐρωτικὰ ταῦτα Δημητρίου ἀκούσας, καὶ χαμαιπάϊα ὑπὸ κλάπτε Δημητρίζοντα, πῶς ἂν σύ γ' ἰσόπεδος καὶ ἀκίνδυνος; ποιμαίνειν σὺ μυχοῖ δ' συμποσίου, καὶ τὰ αἰδῶ κατὰ δεδυκώς, φύσεις ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ σιωπῶν οἰκτείρεις, καὶ αἰτιᾷ τὴν τύχην, ἐπὶ ὀλίγα σοι τὰ χαλέπτα ἐπιψηφίσασαν. ἡδέως δ' ἂν μοι δείξῃς καὶ ποιητὴς γένοιο τὰ ἐρωτικὰ

fus media ſecatur, vel cervus: aut diſtributorem tibi modis omnibus propitium habeas oportet, aut Promethei partem feras, oſſa nimirum adipe obducta. Nam quod ei qui ſupra te accumbit, patina ſinitur aſtare, quoad ſatiatus repudiet, te contrà tam celeriter prætercurrat, quis ferat, qui modò ſit ingenuus, cuique quantum cervis inſit bilis? Atque illud equidem nondum dixi, quòd reliquis ſuaviſſimum ac vetuſtiſſimum vinum bibentibus, tu ſolus malum quoddam & craſſum bibis: ſemper curans ut in argento vel auro bibas, ne color arguat, te uſque adeò neglectum eſſe convivam. Atque utinam ex eo ad ſatietatem bibere literet. At nunc ubi crebro popoſceris, miniſter audiſſe diſſimulat. Adde quod multa confertim, imò fere omnia te diſcruciant: maximè quum tibi cinædus aliquis antefertur, aut choreæ ducendæ præceptor, aut qui jocos Ionicos contexit Alexandrinus quiſpiam homunculus. Nam qui ſperes tu ut in accubitu æqueris iis qui amatoria ſubminiſtrant, quique in ſinu literulas geſtant? Proinde in aliquo convivii latibulo præ pudore abſtruſus, ſuſpiras ut conſentaneum eſt, teque ipſum deploras, tuamque fortunam incuſas: quæ tibi ne gratiarum quidem guttulam aſperſerit. Ac prorſus ita vidèris affectus, ut optes poëta fieri ut amatorias can-

1 Θεραπεύων ἀεὶ τὸ ἀργύρῳ ἢ χρυσῷ πίνειν] Legendum eſt χρυσῷ πίνειν, ut bene ad θεραπεύων referatur. Cæterum ex hoc Luciani loco colligitur jam eo tempore vitrum fuiſſe in uſu vel cryſtallum, ſed credo potius vitrum: nam cryſtallina pocula pretioſiora erant, quam ut Græculis dari ſolerent, aurum & argentum enim vilius. Ergo ut non biberent vitro tranſparente, in quo illaudati vini color deprehendebatur, cura iis erat adhibenda, ut biberent auro vel argento. Sed an illud vitrum foſſile fuerit, de quo Herodotus lib. 3. an vero igne elaboratum, ut apud nos, dubium. *Palm.*

1 Χρὴ

κῶν ἀσμάτων, ἢ καὶ ἄλλο ποιήσαι τοιοῦτον, δύναται ἄδειν ἀξίως. ὁρᾷς γὰρ οἶ τὸ εὐφημεῖται, καὶ δόκιμόν ἐστιν. ὑποστάσης δ' ἂν εἰ καὶ μόγις, ἢ μόνον ὑπακούσαι δόξει, τὸ κλήρου πολυπλάνητος, καὶ ἀρχὰς, καὶ ἄθρόους τοὺς πλούτους ὑπισχνούμενον. καὶ γὰρ αὖ καὶ τούτους ὁρᾷς δὶ ἐρεθιζομένους· σὺ ταῖς φιλίαις, καὶ πολλῶν ἀξιουμένοις. κἂν ἐν τῷ τοιούτῳ, ἡδέως ἂν ἀκούοιο, ὡς μὴ λάθοληθε καὶ ἀφελὴς εἶης. ἀλλ' ἰδὲ ἀφ' ὑψηλοῦ παίσας ὁ κακοδαίμων πλησίον εἶ. τοιγαροῦν ἀπάγχη μεῖζας, καὶ σπαρῇ ἀνίχας, ὑπομώζοντα, καὶ ἀμελούμενον. ὦ μὴ γὰρ κατείπῃ σοῦ τις ψήφους οἰκέτης, ὡς μόνον σὺν ἐπήνεσας τὴν δισσοείνης παιδίσκον ὀρχούμενον, ἢ κιθαρίζοντα, κίνδυνος ἦν μικρὸς οὐκ ἂν πράγματος. [1] χρὴ δὲν χρυσῆν βατράχου δίκλων διῶντα, κεκραγμένην, ὡς ἐπίσημος ἔσῃ ἐν τοῖς ἐπαινοῦσι, καὶ κρυφαίου, ἐπιμελούμενον. πολλάκις γὴ καὶ τῶν ἄλλων σιωπησάντων, αὐτὸν ἐπαινῶν, ἐσκεμμένον πρὸς ἔπαινον, πολλοῦ τοῦ κολακείου ἐμφανιοῦντα. τὸ μὲν γὰρ λιμοῦ ξυνόν τι, καὶ τὴ Δίκης ψῶντα, μύρου χελέως, καὶ στεφανοῦντος τοῦ κεφαλοῦ, ἡρέμα καὶ μαλθακόν. ἔοικας γὰρ τότε [2] σπάνῃ ἰούλῳ λινοῦ νεκρῷ, ἀγοντι σκαμμόν. καὶ γὰρ ἐκεῖνα κατὰ χάσκαντιones conscribas, sin minùs ab aliis conscriptas, dignè canere possis. Vides enim qua in re situm sit ut quis præferatur, ac probetur. Quin & illud ferre queas, ut magi quoque aut arioli personam, si necesse sit, induas, ex horum genere qui amplas hæreditates, qui imperia, qui cumulatas opes pollicentur: quandoquidem hos quoque vides à divitibus valdè amari plurimique fieri. Eoque vel unum quodlibet horum fieri percupias, ne rejiculus & inutilis fias. Atqui tu infœlix, neque ad ista es docilis. Quare necesse est ut te submittas, tacitusque clam apud te plorando feras te negligi. Etenim si te famulus aliquis susurro deferat, qui solus omnium non laudaveris heræ puerum saltantem, aut citharæ canentem, ista scilicet ex re non leve discrimen impendet. Oportet igitur ut ranæ terrestris in morem sitiens vociferis, atque operam des, ut inter laudantes sis insignis & præcipuus. Quin saxpiculè, silentibus reliquis, tibi provisa quæpiam laus est proferenda, quæ multam commonstret assentationem. Nam te esurientem & sitientem unguento collini, & capite gestare coronam, aliquantulum est ridiculum. Tunc enim similis es columnæ obsoleti cadaveris, libamina ducentis. Nam ei infuso unguento,

1 Χρὴ δὲν χρυσῆν βατράχου δίκλων διῶντα κεκραγμένην] Videtur Lucianus abuti voce χρυσῆν βατράχου hoc loco, & per id nomen φωνὴν intellexisse, hoc est, *rubetam*, quod animal contentissime clamat. Nam ranæ terrestres, quæ in segetibus & passim inveniuntur, nullam emittunt vocem, clamant tantum ex, quæ in paludibus & aquis degunt, imo propriè non clamant: nam vox, quam emittunt, non concipitur in pectore, sed in ore admissâ aqua, ut notat Plinius lib. XI. cap. 37 & 51. Ergo proculdubio Lucianus per χρυσῆν βατράχου rubetam intellexit. *Palm.*

2 Σπάνῃ ἰούλῳ λινοῦ νεκρῷ] Proverb. & alibi. *Bourd.*

πις μύρον, καὶ τὸ στέφανον ἐπιθέντες, αὐτοὶ πίνωσι, καὶ σώχεώντων τὰ παρεσκευασμένα. [1] ἰὼ μῶν γὰρ καὶ ζηλότυπός τις ᾖ, καὶ παῖδες εὔμορφοι ὦσιν, ἢ νέα γυνὴ, καὶ σὺ μὴ παντελῶς πόρρω Ἀφροδίτης ᾖς χαρίσων ἧς, σὺ δὲ εἰρήνη τὸ πρᾶγμα, μὴ ὁ κίνδυνος δύκαπροφάνητος. ὅπα γὰρ καὶ [2] ὀφθαλμοὶ βασιλέως πολλοὶ, οἳ μόνον τἀληθῆ ὁρῶντες, ἀλλ' ἀεί τι καὶ προσπυνθάνονται, ὡς μὴ νυστάζειν δοκῶσιν. δεῖ δὲ ὥσπερ ἐν τοῖς περσικοῖς δείπνοις κἀκεῖνος, καθεύδοντα μή τις σὺν χρὸς σε ἰδὼν προσδολέσαι μιᾷ τῶν παλλακίδων, ἐπὶ ἄλλο γε σύνδυχος σύσπαθμον πάλαι τὸ τόξον ἔχων, ἃ μὴ χρὴ ὁρῶντα, [3] διαπείρας τῷ ὀϊστῷ μεταξὺ πίνοντος, τὸν γλάδον. εἶτ' ἀπιλῶν ἢ δείπνου, μικρόν τι κατέδαρθες. τότε δ' ὠδὴν ἀλεκτρυόνων ἀνεγρόμενος, ὦ δείλαιος ἐγὼ φῄς, καὶ ἄθλιος, οἵας τὰς πάλαι λήξεις ἀπολιπὼν, καὶ ἐπιόρους, καὶ βίον ἀπράγμονα, καὶ ὕπνον μετὰ μέθης ἐπιθυμίᾳ, καὶ ὠδὰς πάντας ἀλυτήρας, εἰς οἷον βάραθρον φέρων ἑαυτὸν συσέσεικα. τίνος ἕνεκα

to, & impoſita corona, bibunt ipſi; eduntque apparatas epulas. Porrò ſi zelotypus fuerit herus, eique ſint formoſi pueri, vel uxor juvenis, & tu non omnino ſis à Venere & Gratiis alienus, non eſt tuta pax, nec periculum contemnendum. Aures enim & oculi regis multi ſunt, qui non ſolùm vera vident, ſed ſemper aliquid addunt, ne connivere videantur. Quamobrem vultu demiſſo, quemadmodum in Perſicis conviviis, tibi eſt accumbendum, verito nequis eunuchus videat te oculos in concubinam aliquam conjicientem: moxque alter eunuchus, cui jamdudum arcus in manu tenſus eſt, qui videris quæ videre nefas, inter bibendum malam jaculo transfigat. Iam peracto convivio ubi paululum dormieris, ſub galli cantum expergefactus, O me miſerum, inquis, ô infortunatum, cujuſmodi priſtinos convictus & amicos reliqui, & vitam tranquillam, ſomnumque ad cupiditatem dimenſum, ac liberas deambulationes, in quale barathrum memet incuſſi? Quorſum

1 Η'ν μὴν γὰρ ἢ ζηλότυπός τις ᾖ] Η'ν μὴν γὲν. Marc.

2 Ὀφθαλμοὶ βασιλέως] Qui Sycophantæ, Eunuchi, dico alibi, & paret lineis ſeq. repetit ea in Dialogo adverſus Indoctum. *Bourd.* Facete ludit in homonymia vocis βασιλεὺς. Nam Romæ reges appellabantur ii, qui convivia præbebant clientibus ſuis, ex Iuvenali & Martiale notum: regum autem (ut notum eſt) miniſtri dicuntur βασιλέως ὀφθαλμοὶ, in quo luſit cum multo riſu Ariſtophanes in Acharnis. *Palm.*

3 Διαπείρας τῷ ὀϊστῷ] Διαπείρας ἂν τ. ὀ. Atque hic κίνδυνος de quo ante dixit. *Marc.* De hoc Perſarum more tyrannico prorſus & minime συμποτικῷ nihil memini me legiſſe, & quis credat Perſarum reges vel proceres voluiſſe ſua convivia ſanguine humano pollui, & funeribus inquinari? & omnem convivandi lætitiam extingui mortis cogitatione & metu? id certe nec credo nec credibile eſt. Ideo allegoricò ſenſu debet intelligi τὸ ὀϊστὸν. Nimirum acutiſſimum telum eſt calumnia, quam in convivam immoderatum vibrabat Eunuchus ille, inſuſurrando regis auribus & ejus zelotypum animum irritando. Sic ego intelligo, alius forte aliter. *Palm.*

1 *Leo*

ὦ φιλοι, ἢ τίς ὁ λαμπρὸς μισθὸς ὅτος ἐστιν; ὁ γὰρ καὶ ἄλλως μοι πολλὰ τούτων ὑπερέχειν δυνατὸν λοιπὸν, καὶ σχολὴν τὸ ἐλεύθερον, καὶ τὸ παίζειν ἐπ' ἐξουσίας. νῦν δὲ τὸ δὴ λόγου, λέων κρόκη δεθεὶς, ἄγομαι καὶ κάτω σφυρόμενος, τὸ πάντων οἰκτιστον, ὑπὸ δυσκολιῶν εἰδώς, ὑδὲ κεχαλασμένον εἶναι δυνάμενον. ἰδιώτης γὰρ ὢν τὰ τοιαῦτα, καὶ ἄτεχνος, καὶ μάλιστα σκληροκαλλώπων ἀνδράσι, πτωχὸν τὸ πρᾶγμα πεποίημένοις. ὡς ὄ, καὶ ἀχάριστός εἰμι καὶ ἥκιστα συμποτικὸς, ὑδὲ ὅσον γάλωσι ποιῆσαι δυνάμενον. συνίημι δ' ὡς καὶ σκυθρωπὸς καὶ ἀσκώπτων πολλάκις βλεπόμενος, καὶ μάλιστ' ὅταν ἡδίων αὐτὸς αὐτῷ εἶναι δόκῃ. σκυθρωπὸς γὰρ αὐτῷ δοκῶ. καὶ ὅλως, οὐκ ἔχω ὅπως ἁρμόσομαι τοῖς αὐτόν. ἐμοὶ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦ σημεῖ φυλάττειν ἐμαυτὸν, ἀηδὴς ἔδοξα, καὶ μισογέλως φύσκτος. ἐμοὶ δὲ μειδιάσαι, καὶ ῥυθμίσαι τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ἡδίονα, καταφρόνησιν δίδωσι καὶ διάχυσιν. καὶ τὸ πρᾶγμα ὁμοίον μοι δοκεῖ, ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμῳδίαν ὑποκρίνοιτο, πρὸς ἀνάγκην σκυθρωπὸν σχηματιζόμενος. τὸ δ' ὅλον, τίνα ἄλλον ὁ μάταιος ἐμαυτὸν βιώσομαι βίον, ὃν παρόντα τῶν ἄλλων βελτίωνα; ἔτι σκυτῶν ἀμελογιζόμενος, ὁ κάλλιστ' ἤκουσα. καὶ χρὴ τὸ ὁμοίων ἔχεσθαι, καὶ σκυτοτόμον, καὶ ἱστίαν, ὑπαλείφοντά γε σκληρὰν τὰς βλαύτας, καὶ τὰς ἰγνύας, εἰ θέλεις ἀμφικέσαι σοὶ τὸ ἄβλον. εἶτα δεῖπνον ὁμοίον, καὶ ἐς τὴν αὐτὴν

sum Dii immortales? aut quàm splendidum est hoc præmium? Non enim fieri poterat ut aliis hisce plures commoditates supperent: accedebat libertas, omniaque pro arbitrio faciendi potestas. Nunc verò, quod ajunt [1] leo cordula vinctus, sursum ac deorsum circumferor. Quodque omnium est maximè deplorandum: nec efficere possum ut placeam, nec gratiam emereri queo: harum enim rerum rudis sum, ac imperitus, maximè si cum illis comparer qui hæc velut artem profitentur. Proinde injucundus sum, ac minimè conviviis aptus, quippe qui ne risum quidem concitare norim. Quinimo sæpe molestum illi esse conspectum meum intelligo, ac in primis quum ipse sesipso vult esse jucundior. Illi enim tetricus videor. In summa, nullo pacto ipsi accommodari possum. Etenim si meam gravitatem tuear, injucundus, ac propemodum fugiendus videor. Contrà si ritero vultumque quam possum, maximè ad hilaritatem composuero, contemnit ilico, & respuit. Idque perinde mihi videtur esse ac siquis in persona tragica Comœdiam agat, Postremò quam tandem aliam vitam vivam mihi demens, posteaquam alteri hanc vixi? Dum hæc tecum loqueris, sonuit tintinabulum, tibique ad eadem est redeundum, obambulandum, standum, sed ceromate inunctis ante femoribus poplitibusque, si modò velis par esse labori. Deinde convivium idem, & eadem apparatum hora:

1 *Leo cordula vinctus*] Dicitur cum quis exiguo commodo detentus, apud aulicos ostentatur passim quod princeps tantum alat virum. *Cogn.*

ὄρχιν περιηγμένον. καίουσι τὸ δι' αὐτῆς, ὡς τὰ πάλαι βίον ἀντροφα. καὶ ἡ ἀκροποδία ἢ, καὶ ὁ ἰσχιὰς, καὶ ὁ κωμικὸς, ἤρεμα ἤδη τοὺς ῥύπτουσιν ἢ φλόγα, ἢ σφεκτομίαν, ἢ κάλως ἄλγημα, ἢ τὸν καλὸν ποδάγρας ἀναπλάττοντες. ἀντέχεις ἢ ὅμως. καὶ πολλάκις καθεκτέον δέον, οὐδὲ τοῦτο συγκεχωρηται. σκῆψις γὰρ ἡ νόσος, καὶ φυγὴ τῶν καθηκόντων ἔδοξεν. ὥστε ἐξ ἁπάντων ὀχλεῖς ἀεὶ, καὶ ὅσον οὐδέπω πτοηξόμενος ἔοικας. καὶ τὰ μὲν σὺ τῇ πόλει, ταῦτα. ἐμὲ δέ που καὶ ἀποδημῆσαι δέον, τὰ μὲν ἄλλα ἐᾷ. νοσεῖ ἢ πολλάκις, ὑστεῖ ἐλθὼν, τοιοῦτο γάρ σοι ἀποκεκλήρωται, καὶ τὸ ζῆν ἐν περιμάχῃς, ἐς ἃν σὺν ἐτ' ὄσης καθαγωγῆς, πρὸ μαλακίου σε, ἢ πρὸ τῆς δεσποίνης κομμωτὴ, συμπαραβύσωσιν, οὐδὲ τὸ φρυγάνου ἁψιλῶς ὑποβαλόντες. σὺν ὀκνῷ δέ σοι καὶ διηγήσασθαι ὃ μοι Θεσμοπόλις ἔτυχε ὁ σπικὸς διηγήσασθαι, ξυμβὰν αὐτῷ πάνυ γελοῖον. καὶ νὴ Δί' οὐκ ἀνέλπιστον, ὡς ἂν καὶ ἄλλῳ τινὶ τῶν συμβαίη. συνῆν μέν γὰρ πλουσίᾳ τινὶ καὶ τρυφώσῃ γυναικὶ τῶν ἐπιφανῶν ἐν τῇ πόλει. δεῆσαν δέ ποτε καὶ ἀποδημῆσαι, τὸ μὲν πρῶτον, οἰκέτην παρῆν ἴσχειν γελοιότατον, συγκαθίζειν παρ' αὐτῷ ἐν ἁβροδιαίτῳ φιλοσόφῳ ὄντι, κἀναδεῖν ἴνα τῶν [1] πεπιτριμμένων τὰ σκέλη, καὶ τὸ πώγωνα περιξυρημένον. ἀφ' ἡμῶν δὲ αὐτὸν οἰκέτην ὡς πρόσχις ἦγε, καὶ τἄλλα: jamque vivendi ratio superiori contraria. Tum vigiliæ, sudor, defatigatio, paulatim quasi suffossis cuniculis inducunt vel tabem, vel pulmonis inflammationem, aut colicum dolorem, aut egregiam illam podagram. Attamen reluctaris: ac sæpe cùm tibi per valetudinem esset decumbendum, neque hoc conceditur: nam simulari morbus putatur, ut officia defugias. Itaque præter omnes perpetuò palles, & jam jam morituro similis es. Et hactenus quidem de iis quæ in urbe sunt ferenda. Quòd si quando sit peregrinandum (ut ne interim referam alia incommoda) sæpe fit ut pluvio cœlo, ubi postremus veneris (nam is locus tibi forte contigit) vehiculum opperiaris, donec nullo jam reliquo loco ubi diverteris, prope coquum aut heræ comptorem te reclinent, ne stipulis quidem affatim substratis. Nec me piget tibi referre quod Thesinopolis ille Stoicus narravit sibi accidisse, planè ridiculum illud, quod & ipsum alii cuivis accidere posse non desperaveris. Convivebat enim cum opulenta quadam ac delicata muliere ex illustribus illis civibus. Cùm autem aliquando peregrè proficiscendum esset, id primùm maximè ridiculum sibi accidisse dixit, traditum fuisse, sibi qui philosophus esset, quendam cinædum picatis cruribus, derasa barba, prope se collocandum: quem ut conjicio, illa secum honoris gratia ducebat. Nomen quoque

[1] Πεπιτριμμένων τὰ σκέλη] Athen. lib. 12. Alexis, ex quo Lucianus hoc loco ut patet postea.

Ὀρᾷς δὲ πεπιτριμμένων τὸν ἀ
Ξυρημένον.

Dixi ad illud Petron. Salamandra. Sic in Demonacte, ubi pessimè interpr. *Iqui crura totumque corpus unguento solebant perungere.* verte ut hic Erasm. *Bourd.*

[1] Χε-

γομφ ἢ Ϝ κιναίδῳ ἀπομνημόνευε. [1] χαλιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τοῦτο τοίνυν πρῶτον ἡλίκον, σκυθρωπόν, καὶ γέροντι ἀνδρὶ, καὶ πολιὸν τὸ γένειον, οἶσθα ἢ ὡς βαθὺν πώγωνα, καὶ σεμνὸν ὁ Θεσμόπολις εἶχε, ὥστε κἀξέζεσθαι φύκους ὑπεστιγμένον, καὶ ὑπομεμιγμένον τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ λιμοστυλόμορον τὸ βλέμμα, καὶ τὸ τράχηλον ἐπικεκλασμένον. ἢ χαλιδόνα μὰ Δί', ἀλλὰ γύπα πού τριπτιλωμένον Ϝ πώγωνα τὸ πλεκτόν. καὶ εἴ γε μὴ πολλὰ δεηθεὶς αὐτοῦ, καὶ τὸ κεκρύφαλον ἔχοντα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἂν συγκεζέσθαι. τὰ δ' ἄλλα, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν μυρίας τὰς ἀηδίας ἀναχέσθαι, ὑπαδοντα, καὶ περιτίζοντα. εἰ ἢ μὴ ἐπίσχεν αὐτὸς, ἴσως ἂν καὶ ὀρχεμβύλιν ἐπὶ τὸ ἀπήνης. ἔπρεπε δ' ἂν τι καὶ τοιοῦτον αὐτῷ προσῳχῆναι. καλέσασα γὰρ αὐτὸν ἡ γυνὴ, Θεσμόπολι φησὶν, [2] ὅπως ὅναιο, χάρειν ἃ μικρὰν αἰτήσῃ, δὸς, μηδὲν ἀντείπῃς, μήδ' ὅπως ἐπὶ τωθάσου σε δείσομαι προειμένας. ἢ ἢ, ὅπως ἐκὼς ὦ, ὑποχρούμενον πάνυ πρᾴξειν, διόμοσόν σε τοῦτ' ἔφη, χρῆσθαι ὁρῶσά σε, καὶ ἐπιμελῆ, καὶ φιλόστοργον τοῦ κύνα ὦ οἶσθα, τοῦ μυρρίνου, ἀναλαβὼν ἐς τὸ ὄχημα, φύλαττέ μοι, καὶ ἐπιμελοῦ, ὅπως μηδενὸς ἐνδεὴς ἔσται. βαρύνει γάρ ἡ ἀθλία τὴν γαστέρα. καὶ χιδὸν ὡς ἐπίτοξ ἐστίν. οἱ ἢ κομψότατοι οὗτοι, καὶ ἀπιδεῖς οἰκέται, οὐχ ὅπως ἐκείνης, ἀλλ' οὐδ' ἐμοῦ αὐτῆς πολὺν ποιοῦνται λόγον σπουδῆς ὄσης. μὴ τοίνυν τί σμικρὸν

que cinædi commemorabat: ajebat enim Chelidonium appellari. Hoc utique primum cujusmodi fuit, juxta virum tetricum, & senem, canoque mento (icis autem quàm profundam & venerabilem barbam habuerit Thesmopolis) assidere hominem fucatum, picturatis oculis, lubrico aspectu, fracta cervice, non Chelidonem per Iovem, *id est hirundinem*, sed vulturem magis, revulsis barbæ plumis. Ac nisi magnopere deprecatus fuisset flammeum etiam in capite gestans, assedisset. Præterea autem perpetuo hoc itinere molestias innumerabiles pertulisse sese illo cantillante, garrienteque: demum (nisi ipse hominem coercuisset) fortassis etiam in rheda saltante. Secundo loco tale quiddam etiam sibi mandatum fuisse addebat. Accersito illo, mulier Thesmopoli, inquit, ita Dii tibi benefaciant, officium non exiguum poscenti præsta, nihil refragans, nec ut te sæpius rogem expectans. Cumque hic, ut par erat, omnia facturum se promisisset: hoc, inquit, te rogo, quandoquidem video te virum probum, diligentem, & amantem: caniculam quam nosti, Myrrhinam in vehiculum recipe, eamque mihi serva, & cura ne quid illi desit: misera enim illa gravi est ventre, & partui propinqua. At isti scelesti & immorigeri famuli, non dicam ejus, sed ne mei quidem ipsius magnopere rationem habent in peregrinationibus. Quare putes te mihi non mediocre be-

1 Χαλιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι] Sic Cleopatræ cinædus Χαλιδών. Suidas in Κίναιδα. Marc.

2 Ὅπως ὄναιο] Idem Icarm. & alibi Latini dicunt *sic* Interpretes Horat. ad Od. 3. lib. 1. & Martial. ad Epig. 6. lib. 5. *Bourd.*

εἰσῆς δ' ποιήσειν με, τὸ σφετερίδιον μοι, καὶ ἥδιστον κυνίδιον Ἀφροδίτης. ὑπέσχετο ὁ Θεσμόπολις, πολλὰ ἱκετεύσης, καὶ μογοντος καὶ διακρυσης. τὸ δὲ πρᾶγμα, παγγέλοιον ὦ, κυνίδιον ὂν ἔμπεδον σφοκύπρου μικροῦ ὑπὸ τὴν πώγωνα, καὶ καταρῆται πολλάκις, εἰ καὶ μὴ τοῦτο ὁ Θεσμόπολις σφοσπόθη, καὶ [1] βαΐζον λεπτῇ τῇ φωνῇ. τοιαῦτα γὰρ τὰ μελίτταια, καὶ τὸ ζῴδιον ἔμφιλοσόφον σφιλιχμάμμον, μάλιστα εἴ τι ἔμ χθιζὸς αὐτὸ ζωμὸν ἐγκατεμίμικτο. καὶ ὁ κίναιδος, ὁ ξυνέδρος, οὐκ ἀμέσως ποτε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τοὺς παρόντας ἐν τῷ ξυμποσίῳ λοιδωρήσων, ἐπειδή ποτε καὶ ἐπὶ τὸν Θεσμόπολιν καθῆκε τὸ σκῶμμα. φασὶ δὲ Θεσμοπολίδου ἔφη τοῦτο μόνον εἰπεῖν ἔχω, ὅτι ἀνὴρ στωϊκὸς, ἤδη κυνικὸς ἡμῖν γεγένηται. τὸ δὲ ὂν κυνίδιον, καὶ τὸ σκεῦος ἐν τῷ τρίβωνι ἔμ Θεσμοπολίδου ἐπυθόμην. τοιαῦτα σκώπτουσι, μᾶλλον δὲ ὑβρίζουσι τοὺς ξυμβεβιωκότας, καταμικρὸν αὐτοὺς χαιρηκότες τῇ ὕβρει παροξύνοντες. [2] οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα τῶν Καρχάρων ἐπὶ τῷ δείπνῳ κελεύσθέντα, μελετήσαντα μὲν τὰ Δι' οὐκ ἀπαιδεύτως, ἀλλὰ πάνυ πρῶς, καὶ ξυγκεκροτημένως. ἐπηκροῶντο γὰρ μεθύων πάντων, ἤ τῷ ὑδαρῆ μεμιγμένον, ἀλλὰ τῷ οἷον ἀμφορέα λέγειν. καὶ τῶν ὑποπιόντων τὸ πλήρωμα ἐπὶ

beneficium facturum, si carissimam mihi, jucundissimamque caniculam servaris. Recepit Thesmopolis cùm illa tantopere rogaret, ac propemodum fleret. Res autem prorsus ridicula erat: canicula è pallio paulum infra barbam prospectans, ac subinde immejens (etsi Thesmopolis hæc non addidit) ac gracili voce latrans (tales enim catellæ sunt in deliciis) neque non Philosophi mentum oblingens, maximè si quid pridiani juris inhæreret. Porrò cinædus assessor ille, nunquam insulse alios etiam qui convivio intererant dicteriis petens, postquam ad Thesmopolidem dicacitas pervenit, de Thesmopolide unum hoc dicere possum, eum è Stoico Cynicum jam nobis esse factum. Equidem audivi caniculam etiam in Thesmopolidis pallio peperisse. Hujusmodi ludibriis, imò potiùs contumeliis convictores excipiunt, mansuetos illos ad ferendas contumelias paulatim reddentes. Novi præterea Carcharorum oratorem, qui jussus in convivio declamavit, neutiquam ineruditè per Iovem, sed vehementer, magnoque cum applausu. Tum autem laudabatur inter bibendum, quòd non ad aquæ mensuram, sed ad vini amphoram diceret: ausumque illud susceptisse dicebatur pro ducentarum

1 Βαΐζον] Hanc vocem attigi ad principium Petron. *Bourd.*

2 Οἶδα δ' ἐγὼ ῥήτορα τῶν Καρχάρων] Sic vertit Erasmus, nimirum putavit Carcharos fuisse populos ita vocatos, vel gentem forte Athenis degentem, ut Eumolpidæ, Phœnices, Eteobutadæ. At longè à veritate aberravit doctissimus ille vir. Legendum est hinc majuscula καρχάρων, & interpretandum est *mordacium, asperorum, exertos dentes habentium*, nam κάρχαρος nihil aliud est quam καρχαρόδους. Sed ex hoc loco & aliis, quos jam superius notavi, conjicio Erasmum adhuc juvenem & nondum Græcæ linguæ satis callentem hanc versionem aggressum fuisse: nam sæpe peccat ejus dialecti ignoratione. *Palm.*

1 Ει

ἀληθοσίας δραχμαῖς ἐλέγχῃ. τοῦτο μὲν οὖν ἴσως μέτρια. ὧν δ' ποιητὴς αὐτὸς, ἢ συγγραφικὸς ὁ πλησίον ἦ, ὥσπερ τὸ δεῖπνον τὰ αὑτοῦ μαγῳδῶν, τότε καὶ μάλιστα ἀμφιβαλλῆναι χρὴ, ἐπαινέτου, κολακευτέον, καὶ τρόπους ἐπαίνων καινοτέρους ἐπινοητέον. εἰσὶ δ' οἱ καὶ ἐπὶ κάλλει θαυμάζεσθαι ἐθέλουσι. καὶ δεῖ Ἀδωνίδας αὐτοὺς, καὶ Ὑακίνθους ἀκούειν, πήχεως εἶναι τὰ βύβλινα ἐγχωρίως. σὺ δ' ἂν ἐὰν μὴ ἐπαινῇς, [1] εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς Διονυσίου ὄψῃ ἀφίξῃ, ὡς καὶ φλοιῶν καὶ ἐπιβολίδων αὐτοῦ. χρὴ δ' καὶ σοφὸν, καὶ ῥήτορος εἶναι αὐτὸν, κἂν ὑπὸ συλλογισμοῦ τύχωσιν, αὐτὸ τὸ Ἀττικῆς, καὶ ὃ Ὑμηττίᾳ, μεστὸν δοκεῖν τὸν λόγον, καὶ νόμον εἶναι τὸ λοιπὸν, ὅτῳ λέγειν. καίτοι φορητὰ ἴσως τὰ τῶν ἀνδρῶν. εἰ δὲ καὶ γυναῖκες, καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο τῶν γυναικῶν ἀπεδάζεται), τὸ εἶναί τινας αὐτοῖς πεπαιδευμένους, μισθῷ παρεπομένους, ἐν χάρᾳ τι καὶ τοῦτο τῶν ἄλλων κοσμημάτων αὐταῖς δοκεῖ, ὡς λέγεται ὡς πεπαιδευμένα τί εἶσι, καὶ φιλόσοφοι, καὶ ποιοῦσιν ἄσμενοι ὁ πολὺς τῶν Σωκρᾶς ἀποδέονται, ἀμφὶ δὲ τούτων, μισθωτὰς καὶ αὐτὰ παρεσκευασμένα ῥήτορας, καὶ γραμματικὰς, καὶ φιλοσόφους. ἀκροᾶσθαι δ' αὐτῶν πενίκρα, μᾶλλον γὰρ καὶ τοῦτο, ἤπερ μεθύειν [2] κεκομμένων, καὶ τὰς κόμας ἀποπλεκόμενα, ἢ ὥσπερ τὸ

rum drachmarum pretio. Hæc quidem fortasse sunt tolerabilia. Porrò si dives ipse aut poëticos fuerit, aut historiæ scriptor, qui sua scripta recitet in convivio, tum distrumparis oportet laudando, assentando, novoque laudandi modos excogitando. Sunt autem qui volunt admirabiles forma videri: quos & si nares cubitali magnitudine amplas habeant, & Adonidas, & Hyacinthos oportet vocare. Quos nisi tu laudaris, protinus in lapicidinas Dionysiacas asportaberis, tanquam qui illi tum invideris. Oportet etiam ut illi sint sapientes & oratores: ac quanvis solœcismum aliquem commiserint, id quod dici soler. Attica eloquentia, & Hymetti melle plena videatur oratio, atque deinceps in legem abeat ut ita loquantur homines. Atqui ferenda fortasse faciunt viri. At verò mulieres (nam mulieribus hoc etiam studio est, ut doctos aliquos in suo convictu conductitios habeant, quique sese mercede assectentur) hoc quoque unum ad reliquum cultum pertinere putant, si dicantur eruditæ, si philosophæ, si carmina componere Sapphicis haud inferiora, ac propterea etiam hæ conductitios Rhetores, Grammaticos, & Philosophos secum circunducunt. Hos autem audire solent (id quod ipsum est ridiculum) quum vel comuntur, vel capillos religant, vel in convivio:

1 Εἰς τὰς λιθοτομίας] Τὰς Διονυσίου λατομίας dicit Athen. cap. 3. lib. 1. Iun. in Adag. Turn. cap. 16. lib. 22. lautumias vult legidico alibi. *Bourd* Meminit hujus carceris insignis à Dionysio extructi Cic. act. 7. in Ver. Plaut. in Capt. Liv. *Cogn.*

2 Κομμενίων] Mſ. κομμενίων, male, nam sequitur τὰς κόμας ἀποπλεκομένων: essetque δὶς τὸ αὐτό. Idem.

1 H'

δεῖπνον. ἄλλοτε γὰρ οὐκ ἄγαν χολᾷ. πολλάκις δὲ καὶ μεταξὺ ὁ φιλόσοφος πολιτεύεται, [1] ἢ ἄδουσα παρακαλέσασα, ἀρξαμένη δὲ μοιχὸν κακῶς λέγειν. οἱ μὲν σωφροσύνης ἕνεκεν λόγοι, ἐπὰν παρέλθωσιν ἐς ἀναίσθητον ἀπηγορεύσασα τὸν μοιχόν, ἐπανδράμῃ πάλιν ἐπὶ τὸν ἄριστον. ἐπειδὰν δὲ πέμπτῃ ἢ ἕκτῃ Κρονίοις, ἢ Παναθηναίοις ἐπισκευάσῃ, πέμπτῃ τοι [2] ἐρεῤῥιδίου αὐλίου, ἢ χιτῶνίον ὑπόσαθρον, σταθείσῃ μαλιστα πολλῷ σοὶ καὶ μεγάλῳ ζήλῳ τὴν πομπήν. καὶ ὁ μὲν σπουδῇ, δοῦλος ἐπισκιρτῶν μάλα ἀσυκοφάντας καὶ ἀστόχους, ἀσυράμενον, καὶ ἀσθμαίνουσας, ἀποχέσει, μικρὸν σοι ὀλίγου τὰ ἀγγελίας ἀποκλαύσων. ἐωθὲν δὲ περὶ ἀρίστου ἥκουσι κομίζοντες, ἕκαστος ὡς πολλὰ εἶπε, καὶ ὡς ὑπέμνησε, καὶ ὡς ἐπέτριψε, τὸ κάλλιστον ἐπιλέξασθαι δίεισιν. ἅπαντες δ' ὧν ἀπολαύσονται λαβόντες, ἔπειτα βραδύνουσιν, ὅπως μὴ πολέσῃ ἔδωκας. ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτοῦ, τὰ δύο ὀβολοῖς, καὶ τέτταρες. καὶ βαρεῖς αὐτῶν σὺ, καὶ ὀχληρὸς δόξεις. ἐπὰν δ' ὧν λάσῃς, κολακεύσῃ μὲν αὐτὸς, καὶ ἱκετεύσῃ. ἡσυχαίτερος δὲ καὶ οἰκονομικὸς, δόξεις μοι, καὶ ἄλλου ἡσυχίας τρόπος. σὺν ἀμελήσῃ δὲ καὶ ὀλίγου ὁ ξυμπόλου, καὶ φίλου. καὶ τὸ λοιπὸν, κἂν σωφρονέστερον ἐθέλῃς ἱματιοκαπήλῳ, καὶ ἰατρῷ, καὶ συνδείπνῳ

vio : aliàs enim non vacat. Cæterùm sæpe etiam interim dum Philosophus differit, interveniens ancilla literas ab adultero missas porrigit. Ac præclari illi de pudicitia sermones intermittuntur, opperientes donec illa rescripserit adultero, & ad auditionem redeat. Quum autem longo post tempore Saturnalibus, aut Panathenæis instantibus, miserit tibi miseram umbellam, aut subputrem tunicam, multam magnamque pompam celebrare oportet. Ac primus quidem, qui statim id facere destinantem subauscultarit dominum, præcurrit, priorque monet, & accepto non exiguo nuncii præmio, discedit. Manè verò tredecim veniunt referentes, ut unusquisque multa dixerit, ut submonuerit, ut sibi dato arbitrio commodiora subjecerit. Omnes itaque donati præmio discedunt : ac non sine murmure, quòd plura non dederis. Salarium enim ipsum est duorum circiter, & quatuor obolorum : idque si tu postules, gravis, & importunus videris. Quod ut accipias, hero ipsi blandiendum est & supplicandum: est & captandus officiis œconomus. Estque hic alius etiam servitutis modus. Neque verò negligendus is quem in consilium adhibet, nec amicus. Deinde quod acceperis, jamdudum debebatur vel vestiario, vel medico, vel cerdoni

1 Η' ἄδουσα] *Serva* Hesych. ἄδουσα, δούλη, παλλακή. Dictio quæ sæpe corrumpitur, ut doceo alibi. *Bourd.*

2 Ἐρεῤῥιδίου αὐλίου] Dixere Persii Interpretes ad illud:

Scis comitem horridulum trita donare lacerna.

Mss. Regius ad hunc locum ἐρεῤῥιδίου τινὰ ἀμείνονα ἢ κακῶς φάλον νοεῖν. leg. Casaub. fin. lib. 6. Anim. ad Athen. Hesych. & Suid. verbo χειρόμακτρον. Idem. Interpretatur Erasmus ἐρεῤῥιδίου *umbellam*, ut umbella Græce σκίαρον dicitur. Debebat vertere *amictulum*, *pannulam*, vel tale quid. *Tulm.*

1 Θ'λως

τύμφυτον. ἄνεφε δὲ σοι τὰ ὦτα, καὶ ἀκούσῃς, πολὺς ὁ φθόνος. καὶ ἅμα καὶ ἀφορολόγητός τις ἡρέμα ὑπεξανίσταται τῶς ἀνδρὸς ἡδὴ τοὺς κατὰ σὲ λόγους ἡδέως ὑποδεχομένου. ὁρᾷς γὰρ ἤδη σε μὴ πάνυ τὰ συνεχῶν πόνων ἀπηυτυχημένον, καὶ τῶς τὴν ἀναπηρίαν σκάζοντα, καὶ ἀπηυδηκότα, τὴν ποδάγραν ὑπανιέντων. [1] ὅλως γὰρ ὦ [2] νοσιώτατον, σὲ σοὶ ἀπανθισάμενον, καὶ τὸ ἐγκαρπότατον τῆς ἡλικίας, καὶ τὸ ἀκμαιότατον ὃ σώματος ἐπιτρίψας, καὶ ῥάκος σε πολυχίδες ἐργασάμενον, ἤδη ἀφανόλιπτα, σὲ μὲ οἱ τῆς κόπρου ἀπορρίψῃ φέρων, ἄλλον ὅπως τὰ δυναμένων τοὺς πόνους καρτερεῖν ἀφανλήψεται. καὶ ἴσως μειρακιον αὐτὸ ὅτι ἐπείρασας τότε, ἢ τὴν γυναικὸς ἄθραυστον παρθένον χάρον ἀνὴρ ἀφροδείσιος, ἢ ἄλλό τι τοιοῦτον ἐπικλεὲς, νύκτωρ ἐγκεκαλυμμένον, ἐπὶ τραχήλου ὠθεῖς, ἐξελήλυθας ἔρημος ἁπάντων, καὶ ἄπορος, τὴν βελτίω ποδάγραν αὐτὴ χήρα ξυναλαβοῦσα. καὶ ἃ μὴ πάνυ ἡδεῖς, ἀπομοῦν σὺν τοσούτῳ χρόνῳ, ὑλάκτα ὃ μείζω τὴν γαστέρα ἐργασάμενον, ἀπλήρωτόν τι, καὶ ἀπαραίτητον κακόν. καὶ γὰρ ὁ λιμὸς ἀπαιτεῖ σὺν ᾧ ἔθος. καὶ ἀπομοῦσθέναι αὐτὰ, ἀγανακτεῖ. καὶ σε οὐκ ἄν τις ἄλλῳ δέξαιτο ἔξοδον ἤδη γεγονότα, καὶ τοῖς γεγηρακόσιν ἵπποις ἐοικότα. ὧν καὶ τὸ δέρμα ἀμοίως χρήσιμον. ἄλλωστε, καὶ ἡ

doni cuipiam. Quare intempestiva, atque inutilia tibi sunt dona, multaque accedit invidia, quinetiam calumnia sensim excitatur apud virum qui jam libenter admittit, siquid contra te dicatur : quippe qui perspiciat te jam assiduis laboribus attritum, & ad munia famulatus obeunda claudicantem, atque obaudientem, & podagram tibi subortentem. Proinde posteaquam id quod erat in te florentissimum decerpsit, ævique partem maximè frugiferam, ac præcipuum corporis vigorem derrivit : jamque te lacerum pannum reddidit : tum circumspicit in quod sterquilinium te deportatum abjiciat, atque alium perferendis laboribus idoneum in tuum locum assumat. Ibi insimulatus, vel quòd pusionem ejus tentaris, vel quòd homo senex uxoris ancillam virginem vitiaris, vel alio hujusmodi crimine impositio, noctu obvolutus, in cervicem extrusus, discedis destertus ab omnibus, & rerum omnium inops, optimam podagram unà cum senectute comitem sumens. Cùm interim quæ quondam sciveris, tanto temporis spatio dediciceris, tum ventrem culeo redideris ampliorem, inexplebile quoddam, & implacabile malum (etenim gula ea quibus insuevit, flagitat : quæ quum dediscit, indignatur) nemo te posthac est recepturus, ut qui jam sis exoletus, & senio confectis equis similis : quorum ne pellis quidem perinde ac antea est usui. Quin ex hoc ipso

1 Ὅλως] Angl. ὅλως. Quod Luciani cum est, ut etiam antea notavimus, sic in Hermotimo, sive de sectis. & passim. *Bourd.*

2 Νοσιώτατον] H Sv. In Angl. Cod. Paginam 258. interpretatur Theod. Marcil. ad Pers. in pag. 479. lin. 17. αὐτὶ τῦ παρατητίου. Anglic. Cod. habet ωροσέτιον, & ita legisse videtur Interp. *Idem.*

1 *Te-*

ἀπωθῆναι ἀξιόλογοι πρὸς τὸ μεῖζον εἰκάζομαι, μοιχὸν, ἢ φαρμακέα τι, ἢ ἄλλο τοιοῦτον ἄλλο δοκεῖν ποιεῖ. ὁ μὲν γὰρ κατήγορος, καὶ σπουδῶν ἀξιόπιστος. σὺ δ' ἴσως, καὶ ῥᾳδίως τρόπον, καὶ πρὸς πᾶσαν ἀδικίαν εὐκόλως. τοιοῦτος γὰρ ἅπασιν ὑμῖν εἶναι δοκεῖς. καὶ μάλα εἰκότως. δοκῶ γάρ μοι ἡ τοιαύτης δόξης αὐτῶν, ἵν' ἔχωσι περὶ ὑμῶν, καταγινομένην τὴν αἰτίαν. πολλοὶ γὰρ οἱ εἰς τὰς οἰκίας παρελθόντες, ὑπὲρ δὲ μηδὲν ἄλλο χρήσιμοι εἰδέναι, μαντείας, καὶ φαρμακείας ὑπέχουσι, καὶ χαλεπὸς ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ ἀπαγωγαῖς τοῖς ἐχθροῖς. καὶ ταῦτα πεπαιδευμένοι λέγοντες, καὶ πτίλωσιν ἀμπεχόμενοι, καὶ πώγωνας οὐκ ἀκαταφρονήτους κεκτημένοι. εἰκότως οὖν τὴν ὁμοίαν περὶ πάντων ὑπόνοιαν ἴσχουσιν, ὡς ἀρέσκειν ὤοντο, τοιοῦτοι ὁρῶντες, καὶ μάλιστα ἐπιτηροῦντες αὐτῶν τὴν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ξυνουσίᾳ κολακείαν, καὶ τὴν πρὸς τὸ κέρδος δολοπρέπειαν. ἀποστυγοῦσι δὲ, αὐτοὺς μισοῦσι, καὶ μάλα εἰκότως. καὶ ἐξ ἁπάντων ζητοῦσιν ὅπως ἄρδην ἀπολοῦσιν, ὡς δύνωνται. λογίζονται γὰρ ὡς ἐξαγορεύσουσιν αὐτῶν τὰ πολλὰ κενὰ τῆ φύσει ἀπορρήτα, ὡς ἅπαντα εἰδότες ἀκριβῶς, καὶ γυμνοὺς αὐτοὺς ἐπωπτοῦκότες. τοῦτο τοίνυν ἀπαντᾷ αὐτούς. ἅπαντες γὰρ ἀκριβῶς ὁμοιοί εἰσι τοῖς καλλίστοις τῶν τοις βιβλίοις, οἳ χρυσοῦ μὲν οἱ ὀμφαλοὶ, πορφυρᾶ δ' ἔντοσθεν ἡ διφθέρα. τὰ δ' ἔνδον, ἢ Θυέστης ἐστὶ τῶν τέκνων ἐπιῶν μενος, ἢ Οἰδίπους τῇ μητρὶ ξυνὼν, ἢ Τηρεὺς δύο ἀδελφὰς ἅμα

ipso quod ejectus es, calumnia majorem ad verisimilitudinem conficta, facit ut aut adulter, aut veneficus, aut aliud quippiam tale videaris. Nam accusator etiam tacens fide dignus habetur: tu verò Græculus, moribus levibus, & ad scelus omne facilis. Vos enim omnes hujusmodi esse ducunt, idque jure optimo. Nam mihi causam advertisse videor cur ita de vobis sentiant. Etenim plerique qui in familias veniunt, quoniam boni aliud nihil norunt, divinationem ac veneficia pollicentur, amorum conciliationes, abductiones in hostes: idque eruditos sese affirmantes, palliis involuti, barbasque non contemnendas promittentes. Quare eadem de omnibus meritò suspicantur: quos optimos putabant, cùm tales videant, ac in primis usitatam illis, & in conviviis, reliquoque convictu adulationem observent, quinetiam in captando lucro servilem animum. Ejectos autem eos oderunt, neque injuria: & undiquaque rationem quærunt, qua si possint, eos funditus perdant. Cogitant enim fore ut multa illa suæ naturæ arcana, ut quibus exactè sint nota, & qui nudos illos viderint, in vulgus efferant. Illud igitur eos angit. Omnes enim sunt similes pulcherrimis istis libris: quorum aurei umbilici, purpurea foris pellis: sed intus, vel est Thyestes liberos suos comedens, vel, Oedipus matris maritus, vel [1] Tereus cum duabus pariter sororibus rem habens. Ta-

1 *Tereus*] Cum sequeretur Prognem uxorem & ejus sororem Philomelam, ambæ versæ sunt in aves. Ovid. 6. Met. Pers. Sat. 6. *Cogn.*

1 E'nei-

ὀπύων. τοιοῦτοι δὲ αὐτοί εἰσι, λαμπροί, καὶ φιλόλεπτοι. ἔνδον δ' ὑπὸ τῇ πορφύρᾳ, πολλὴν τὴν τραγῳδίαν σκέπουσι. ἔκφυσιν γὰρ αὐτῶν ἐὰν ἐξελίξῃς, δράμα τι μικρὸν Εὐριπίδου τινὸς, ἢ Σοφοκλέους. τὰ δ' ἔξω, πορφύρα φαίνῃς, καὶ χρυσοῦς ὁ ὀμφαλός. ταῦτ' οὖν ξυνιέντες αὐτοὺς, μισοῦσι, καὶ ἐπιβουλεύουσιν, εἴ τις ἀπόσοιτο, ἀκριβῶς κατανενοηκὼς αὐτοὺς ἀπεργασηται, καὶ ὅστις πολλοὺς ἰδοῖ. βούλομαι δ' ὅμως ἔγωγε ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεῖνος, εἰκόνα σοὶ τοιούτου τινὸς βίου γράψαι, ὅπως εἰς αὐτὸν ἀποβλέπων, εἰδῇς εἰ σοι παρατητέον ἐστὶν εἰς αὐτόν. ἥδεως μὲν οὖν Ἀπελλοῦ τινος, ἢ Παρράσιου, ἢ Ἀετίωνος, ἢ καὶ Εὐφράνορος ἂν ἐδεήθην ἐπὶ τὸν γραφὸν. ἐπεὶ δ' ἀπορον νῦν σύριττα ἄττα ἡγοῦμαι, καὶ ἀκριβῆ τὸν τέχνην, ψιλὴν ὡς οἷόν τέ σοι ἐπιδείξω τὸν εἰκόνα. καὶ δὴ χαράξω, σκοπὸν λαβὼν μὴ ὑψηλὰ, καὶ ἐπὶ χρυσοῦ, καὶ μὴ κάτω ἐπὶ γῆς ἰδόφυες, ἀλλ' ἄνω τῆς γῆς, ἐπὶ λόφου κείμενον, καὶ ἡ ἄνοδος ἐπίπολυ, καὶ ἀνάντης, καὶ ὀλισθηρὸν ἔχουσα, ὡς πολλάκις ἤδη τοὺς τῇ ἄκρᾳ ἐσπαλῆ ἐλπίσαντας, ἐκπεσόντας ἐνέγκαι. ἀμμαρτόντος δὲ τοῦ πόδος. ἔνδον μὲν, ὁ πλοῦτος αὐτὸς καθήσθω, χρυσοῦς ὅλος ὡς δοκεῖ, πάνυ εὐμορφος, καὶ ἐπέρασος. ὁ δ' ἔρως μόγις ἀνελθὼν, καὶ πλησιάσας τῇ θύρᾳ, πτήσσει, ἀφορῶν ἐς τὸ χρυσίον. ὑποδεξάσθω δ' αὐτὸν ἡ ἐλπὶς, εὐπρόσωπος καὶ αὐτὴ, καὶ ποικίλα ἀμπεχομένη ἐσαγέτω, σφόδρα ἐκ πεπληγμένον τῇ εἰσόδῳ. τύντοῦγε δ', ἡ μὲν ἐλπὶς, ἀεὶ εὐθηγείσθω. ἀγαδεξάμενος δ' αὐτὸν ἄλλη γυναῖκες, ἀπάτη, καὶ

Tales & ipſi ſunt ſplendidi, & admirandi, ſed qui ſub purpura multam tragœdiam intus occulant: quorum unumquemque ſi evolveris, Euripidis alicujus, aut Sophoclis non parvam fabulam invenies, erunt verò foris ſplendida purpura, & aureus umbilicus. Harum itaque rerum ſibi conſcii, oderunt illos, atque inſidias parant, ſiquis ab illis defecerit, qui eos probè cognitos depingat, qualeſque ſint, evulget. Iam verò libet mihi Cebetis illius exemplo & imaginem quandam hujus vitæ tibi depingere, quam contemplatus ſcire queas, num ex uſu tuo ſit eam adire. Equidem magnopere cupiam, vel Apellem quempiam, vel Parrhaſium, vel Actionem, vel Euphranorem ad tabulam hanc depingendam adhibere. Verùm quia fieri non poteſt ut aliquem artificem tam egregium, tamque abſolutum nanciſcar, tenuem pro virili imaginem tibi adumbrabo. Ergo pingatur ſublime ac inauratum veſtibulum, neque id humi ſitum in ſolo, verùm procul à terra, in collis faſtigio, cujus aditus valdè ſit acclivis & lubricus, ita ut plerumque, qui jam in vertice ſe fore ſperarent lapſo pede præcipitati cervicem frangant. Intus autem Opulentia ſedeat, tota, ſicuti videtur, aurea, formoſa admodum, & amabilis. Porrò amatur ubi vix tandem conſcendit, jamque ad fores acceſſit, obſtupeſcat, oculis in aurum defixis. Deinde & Spes, quæ & ipſa ſpecioſo vultu eſt, & verſicoloribus amicta, manu prehenſum introducat, mirè jam ipſo ingreſſu attonitum. Exinde Spes illi ſemper præeat: tum aliæ mulieres Fallacia, & Ser-

κὴ δυλεία, ὦ δαιδότωσαν τῷ πόνῳ. ὁδὲ, πολλὰ τ ἄθλιον κὴ γυμνάσας, πλάνων, ἐγχειρασάσθω αὐτὸν τῇ γήρᾳ, ἡδὴ ὑποτοσθύζα, κὴ πεπαμμένον τὸν χρόαν. ὑστάτη ἡ ὕβρις ἐπιλαθομένη, συρίττω πρὸς τὸν λάβυνθον. ἡ δ' ἐλπὶς, τὸ λαὸ τέτυ, ἀφανὴς λάπτάσθω, κὴ μηκέτι καθ' ὃς εἰσῆλθ τὰς χρυσᾶς θυρᾶνας, ἔκ τ ὀπίσω δ' λάπεργάθω ὁ λελοιθὼς ἐξόδω ἐξωθείσθω, γυμνός. ὠχριάτω. ὠχρός. χέρνη. τῇ ἑτέρᾳ μὲν, τὸν αἰδῶ σκέπων, τῇ δεξιᾷ δ', αὐτὸς ἑαυτὸν ἄγχων, ἀπαντάτω δ' ἐξιόντι ἡ μετάνοια δακρύουσα ἐς ὀπίσω ὄφελον, κὴ τ ἄθλιον ἐπαπολλύουσα. τοῦτο μὲν ἴσως τὸ πλὸν τῆς γραφῆς. σὺ δ' ἂν ὦ ἄριστε Τιμόκλεις, αὐτὸς ἤδη ἀκριβῶς ἐπισκοπῶν ἕκαστα, σύνοησον εἴ σοι κρλῶς ἔχει, ὥσπερ ἐλήλυθε εἰς τὸν οἰκίαν κὴ τὰς θύρας, [1] ἐκεῖνον τὸν ἔμπαλιν αἰσχρῶς ὕστερ ἐκπεσεῖν. ὃ, τι δ' ἂν πράξῃς μέμνησο δ σοφὸν λέγοντος, ὡς θεὸς αἰτίαν ὑπόδυται, αἰτία ἡ ἑλομένη.

Servitus eum exceptum Labori tradant: hic verò miſerum illum diu exercitatum tandem Senectæ tradat jam morbidum, & colore commutato. Poſtrema verò Contumelia, arreptum illum ad Deſperationem pertrahat: ab eoque tempore Spes avolans evaneſcat. Tum ille non amplius per fores aureas per quas fuerat ingreſſus, ſed per poſticum & occultum exitum expellatur, nudus, ventricoſus, pallidus, ſenex: læva pudorem occultans, dextra ſeipſum ſtrangulans. Occurrat autem exeunti Pœnitudo fruſtrà lachrymans, & miſerum inſuper conficiens. Atque hic eſto picturæ finis. Tu igitur optime Timocles, ipſe diligenter conſideratis ſingulis, expende num è re tua ſit ut in hanc imaginem per aureas illas fores ingreſſus, per illas longè diſſimiles tam turpiter excidas. Quicquid autem feceris, memineris ſapientis illius, qui dixit, [2] Deum in culpa non eſſe, ſed eum qui delectum fecerit.

1 Ἐκεῖνον τὸν ἔμπαλιν] Senſus facilior ſi legas ἐκείνης τ ἔμπαλιν. Bourd.

2 *Deum in culpa non eſſe*] Conſiderat enim id quod eſt in hominum moribus ut cum ipſa incogitantia præcipites ruant in mala, deinde tamen iis irretiti culpent fortunam & numina. Homer. Odyſſ. 1. Æſchyl. in Promet. *Cogn.*

---

[1] ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΥΝΟΝΤΩΝ.

APOLOGIA PRO IIS QVI MERCEDE CONDVCTI SERVIVNT.

ARGVMENTVM.

Hæc Apologia eſt, non in genere omnium eorum, qui mercede conducti ſerviunt, ſed libri ſeu Orationis ſuperioris propriè, & autho-

1 Ἀπολογία] Sufficiat mihi dixiſſe Petrum Moſellanum hujus Apologiæ Inter-

thoris ipsius Luciani. Nam post scriptum illud editum, senior jam in aulam atque familiam Cæsaris sese contulerat, & conditionem procuratoris, ut videtur, principis in Ægypto acceperat, ut infra ex ipsa quoque oratione patet. Hoc igitur factum suum, quia cum superiore scripto prorsus pugnare videtur, defendit primùm a divisione seu diversitate conditionum, quòd longe alia res sit, principi operam suam locare, quam apud divitem aliquem privatum servire. Deinde quòd non omnes mercenarios miseros dixerit, sed solum eos, qui pratextu doctrina & literarum serviant: se verò alio pacto mercedem accipere, quam illos, nempe cum præter salarium ingens, etiam in magna existimatione vivat: publicisque rebus procurandis præstitutus, tam certam quoque spem, totius alicujus provinciæ, aut regni aliquando administrandi, propositam habet. Denique quòd cùm nemo quicquam ferè gratis faciat, & tamen bonum virum conveniat, certo alicui operi intentum esse, neque ignaviter feriari, neque ipse adhucdum eo perfectionis venerit, ut omnem mercedem, aut honorem prorsus contemnere queat. Atque huic defensioni, præmittit Sabini (ejus ad quem scribit) accusationem per prosopopœiam, qua se ipsum fingit ab illo graviter accusari, ut qui supra quidem de servitute apud divites optime atque utilissimè scripserit, nunc autem contrà, quasi mutata sententia, idem vitæ genus ingressus sit, perinde quasi aliud lingua sonare voluerit, aliud animo senserit, exaggerata hac vitæ, scriptorumque diversitate ac repugnantia, multis variisque tum similibus, tum exemplis. Exordiritur autem per præoccupationem, à simulatione admirationis, quam & ipsam à circumstantiis ætatis & causæ amplificat.

Πάλαι σκοπῶ σοὶ ἐμαυτὸν ὦ κράλε Σαβῖνε, ὅτινά σοι εἰκὸς ἐπελθεῖν ὧδ' εἰπεῖν, ἀναγιγνώσκοντι τὸ παρὸν βιβλίον. ἐπὶ μὲν γοῦν ἀγέλασι διηρέμας αὐτὸ, καὶ πάνυ μοι φαίνηλον. ἃ δὲ μὲ ἐξυκῆ ἐπὶ πᾶσιν ὑπὸ σοῦ ἐλέγετο, πῶς τῇ ἐφαρμόττει ζητῶ τις ἀνεγνωσμένοις. εἴ τινα μὴ κακῶς ἔχω μαντικῶ δοκῶ μοι ἀκοῦσαι σε λέγοντος, εἰπεῖ τις αὐτὸς πῶς τε

Tamdudum apud me cogito, præclare Sabine; quæ tibi nostrum de iis qui mercede conducti serviunt, libellum legenti in mentem venisse dicenda verisimile est. Nam quòd in eo legendo risum non tenueris, mihi certò constat: sed quid interim in singula diceres, id nunc nostris à te lectis accommodare quæro. Quare nisi malè vaticinor, te dicentem audire mihi videor. Ecquis ille est, qui cum

terpretem oculis suis in hac usum non fuisse, donec majus otium probandi. hujus Apologiæ pars potior in tractatu præcedente, quale illud statim ab initio ὧν πλοιῷ πεῖ χρυσῷ, & pag. seq. *Bourd.*

ὄρχεων ἐξηγμένον. καίσοι τὰ τῆ διαίτης, ὡς τ' πάλαι βίου ἀντίτροφα. καὶ ἡ ἀκρυπνία ἦ, καὶ ὁ ἱδρὼς, καὶ ὁ κάματ☉, ῥῆμα ἤδη ὑποῤῥιπτούσιν ἡ φθόλω, ἢ ἐξεπνοδυρίαις, ἢ κώλῳ ἄλγημα, ἢ τλῶ κακῶ ποδάγρας ἀναπλάττοντες. ἀντιχεῖς ἦ ὁμῶς. καὶ πολλάκις καφκεῖας δέον, ἀδὲ τῦτο συγκεχώρηται. σκῆψις γὰ ἡ νόσος, καὶ φυγὴ τ' κληκόντων ἔδοξεν. ὥστε ἐξ ἁπάντων ὠχρᾷς ἀεί, καὶ ὅσον ἀδέπω πεπηξόμῳ ἔοικας. καὶ τὰ μὲν σὺ τῆ πόλῃ, ταῦτα. ὧν δέ πε κὴ ἀπόδημῆσαι δέοι, τὰ μὲν ἄλλα ἐῶ. ὑσεῖ☉ ἦ πολλάκις, ὑσεῖ☉ ἐλθὼν, τοιῦτο χάρ σοι ἀποκεκλήρωται, καὶ τὸ ζῦγος περεμβὰς, ἐς ἂν σὺν ἐτ ὥσης καζαγωγῆς, τῇ μαμίρῳ σε, ἢ τῇ τ ἀλαπούνης κομμωτῇ, συμπαραβύσωσιν, ἀδὲ τ' φρυγάνων ἀσφαλῶς ὑποβαλόντες. σὺν ὀκνῶ δέ σοι κὴ διηγήσασθ' ὅ μοι Θεσμόπολις ὁ τ☉ ὁ στωϊκὸς διηγήσατ☉, ξυμβὰν αὐτῷ πάνυ γελοῖον. καὶ νὴ Δί' σὺκ ἀνέλπιστον, ὡς ἂν καὶ ἄλλῳ τῶν τὸν συμβαίη. σωῆν μ' γὰ ταλαίπωρ πνὶ κὴ τρυφώσῃ γυναικὶ τ' ἐπιφανῶν ἐν τῇ πόλῃ. δεῖπνον ἦ κὴ ἀπόδημῆσαί ποτε, τὸ μ ὡς ἔτυχεν, σκεῖνο παρεῖν ἔφη γελοιότατον, συγκαθίζειν παρ' αὐτῷ ἀνδρὶ δεδοξασμένῳ φιλοσόφῳ ὄντι, κίναιδὸν ἅμα τ' πωγωνα περιξυρημένῳ. ἀφ' ἡμῆς δὲ αὐτὸν σκεῖνη ὡς τὸ εἰκὸς ἦγε, καὶ τὸν

ra: jamque vivendi ratio superiori contraria. Tum vigiliæ, sudor, defatigatio, paulatim quasi suffossis cuniculis inducunt vel tabem, vel pulmonis inflammationem, aut colicum dolorem, aut egregiam illam podagram. Attamen reluctaris: ac sæpe cùm tibi per valetudinem esset decunbendum, neque hoc conceditur: nam simulari morbus putatur, ut officia defugias. Itaque præter omnes perpetuò palles, & jam jam morituro similis es. Et hactenus quidem de iis quæ in urbe sunt ferenda. Quòd si quando sit peregrinandum (ut ne interim referam alia incommoda) sæpe fit ut pluvio cœlo, ubi postremus veneris (nam is locus tibi forte contigit) vehiculum opperiaris, donec nullo jam reliquo loco ubi diverteris, prope coquum aut heræ comptorem te reclinent, ne stipulis quidem affatim subtratis. Nec me piget tibi referre quod Thesmopolis ille Stoicus narravit sibi accidisse, planè ridiculum illud, quod & ipsum alii cuivis accidere posse non desperaveris. Convivebat enim cum opulenta quadam ac delicata muliere ex illustribus illis civibus. Cùm autem aliquando peregrè proficiscendum esset, id primùm maximè ridiculum sibi accidisse dixit, traditum fuisse, sibi qui philosophus esset, quendam cinædum picatis cruribus, derasa barba, propè se collocandum: quem ut conjicio, illa secum honoris gratia ducebat. Nomen quoque

1 Πετπαίοιον τὰ σκέλη] Athen. lib. 12. Alexis, ex quo Lucianus hoc loco ut patet postea.

Ὀρᾷς δὲ πετροκεκαυμένον τὸν ἅ
Ξυρημένον.

Dixi ad Petron. Salamandra. Sic in Demonacte, ubi pessimè interpr. *qui crura totumque corpus unguento solebant perungere.* verte ut hic Erasm. *Bourd.*

1 Χε-

τομα ἢ δ' κιναίδε ἀπεμνημόνευε. [1] χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι. τοῦτο τοίνυν πρεσβύτου ἡλίκου, σκυθρωποῦ, καὶ γέροντι ἀνδρὶ, καὶ πολιὰ τὸ γένειον, οἴσθα ἢ ὡς βαθὺν πώγωνα, καὶ σεμνὸν ὁ Θεσμόπολις εἶχε, ἀποκναίζεσθαι φυκος ὑπεστιμένον, καὶ ὑπομεμαμμένον τὰς ὀφθαλμὰς, καὶ ἀλφιτοπαλόμορον τὸ βλέμμα, καὶ τὸ τράχηλον ἐπικεκλασμένον. ἃ χελιδόνα μὰ Δί', ἀλλὰ γύπα τινὰ φθειριλμένον δ' πώγωνα τὸ πτερά. καὶ εἴ γε μὴ πολλὰ δεηθεὶς αὐτὸς, καὶ τὸ κεκρύφαλον ἔχοντα, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἂν συγκαθίζεσθαι. τὸ δ' ὃν ἄλλα, παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν μυρίας τὰς ἀηδίας ἀναχέσθαι, ὑποᾴδοντα, καὶ περιτίζοντα. εἰ ἢ μὴ ἐπέχειν αὐτὸς, ἴσως ἂν καὶ ὀρχεῖσθαι ἐπὶ τῆ ἁπήνῃ. ἕτερον δ' ἂν τι καὶ τοιοῦτον αὐτῷ προσεπιτάττειν. καλέσασα γὰρ αὐτὸν ἡ γυνὴ, Θεσμόπολι φησὶν, [2] οὕτως ὄναιο, χάρειν ἀ μικρὰν αὐτὴν, δὸς, μηδὲν ἀντιπίπτων, μήδ' ὅπως ἐπὶ πλεῖόν σε δεήσομαι προειμένας. ἢ ἢ, ὅστις εἰκὸς ἦν, ὑποχρεουμένῃ πάντα πράξειν, δεόμαί σε τοῦτ' ἔφη, χρῆσόν μοι ὀρῶσά σε, καὶ ἐπιμελῆ, καὶ φιλόστοργον τῷ κύνα ἐμῷ οἴσθα, τῷ μυρρίνῃ ἀναλαβὼν εἰς τὸ ὄχημα, φύλαττέ μοι, καὶ ἐπιμελοῦ, ὅπως μηδενὸς ἐνδεὴς ἔσται. βαρύνει γὰρ ἡ ἀθλία τὴν γαστέρα. καὶ χεῖρον ὡς ἐπίπαν ἔχει. οἱ ἢ κακόηθεις οὗτοι, καὶ ἀπειθεῖς οἰκέται, οὐχ ὅπως ἐκείνης, ἀλλ' οὐδ' ἐμοῦ αὐτῆς πολὺν ποιοῦνται λόγον σπουδῆς οὐδεμιᾶς. μὴ τοίνυν τί σμικρὸν

que cinædi commemorabat: ajebat enim Chelidonium appellari. Hoc utique primum cujusmodi fuit, juxta virum tetricum, & senem, canoque mento (ceis autem quàm profundam & venerabilem barbam habuerit Thesmopolis) assidere hominem fucatum, picturatis oculis, lubrico aspectu, fracta cervice, non Chelidonem per Iovem, *id est hirundinem*, sed vulturem magis, revulsis barbæ plumis. Ac nisi magnopere deprecatus fuisset flammeum etiam in capite gestans, assedisset. Præterea autem perpetuo hoc itinere molestias innumerabiles pertulisse sese illo cantillante, garrienteque: demum (nisi ipse hominem coercuisset) fortassis etiam in rheda saltante. Secundo loco tale quiddam etiam sibi mandatum fuisse addebat. Accersito illo, mulier Thesmopoli, inquit, ita Dii tibi benefaciant, officium non exiguum poscenti præsta, nihil refragans, nec ut te sæpius rogem expectans. Cumque hic, ut par erat, omnia facturum se promisisset: hoc, inquit, te rogo, quandoquidem video te virum probum, diligentem, & amantem: caniculam quam nosti, Myrrhinam in vehiculum recipe, eamque mihi serva, & cura ne quid illi desit: misera enim illa gravi est ventre, & partui propinqua. At isti scelesti & immorigeri famuli, non dicam ejus, sed ne mei quidem ipsius magnopere rationem habent in peregrinationibus. Quare putes te mihi non mediocre be-

1 Χελιδόνιον γὰρ καλεῖσθαι] Sic Cleopatræ cinædus Χελιδών. Suidas in Κίναιδα. Marc.

2 Οὕτως ὄναιο] Idem Icarm. & alibi Latini dicunt *sic* Interpretes Horat. ad Od. 3. lib. 1. & Martial. ad Epig. 6. lib. 5. *Bentl.*

οἰεῖῆς δ' ποιήσειν με, τὸ θεμιτὸν ἀπόδυσιν μοι, καὶ ἥδιστον κωίδιον ἀμφιλάξας. ὑπῆχετο ὁ Θεσμόπολις, πολλὰ ἱκετεύσης, καὶ μογγυρίζοντος καὶ δακρύοντος. τὸ δὲ πρᾶγμα, παγκάλοιον ὦ, κυνίδιον ὂν καὶ ἱματίῳ σφόδρα μικρὸν ὑπὸ τὸ πώγωνα, καὶ κατηρῶτο πολλάκις, εἰ καὶ μὴ πάνυ ὁ Θεσμόπολις ἐσπούδαζε, καὶ βαῦζον λεπτῇ τῇ φωνῇ. τοιαῦτα γὰρ τὰ μελιττεῖα, καὶ τὸ ἁβρὸν καὶ φιλόσοφον ἐθελιγμώμενον, μάλιστα εἴ τι καὶ χθιζὸς αὐτοῦ ζωμοῦ ἐγκατεμέμικτο. καὶ ὁ κίναιδος, ὁ ξυνέδριος, ὅτε ἀμέσως ποτὲ καὶ εἰς τὰς ἄλλας τὰς παροίνους ἐν τῷ ξυμποσίῳ λάσκοιμι, ἐπειδή ποτε καὶ ἐπὶ τὸν Θεσμόπολιν κατῆκε τὸ σκῶμμα. ἐκεῖ δὲ Θεσμοπολίδου ἔφη τοῦτο μόνον εἰπεῖν ἔχω, ὅτι ἀντὶ σωικὸς, ἤδη κωικὸς ἡμῖν γεγένηται. τὸ δὲ ἐν κωιδίου, καὶ πεθεικέναι ἐν τῷ πρίωνι τὸν Θεσμοπολίδου ἐπυθόμην. τοιαῦτα σκῶπτουσι, μᾶλλον δὲ ἐνυβρίζουσι τοῖς ξυμπόταις, καταμικρὸν αὐτοὺς χαλεπήναντες τῇ ὕδρᾳ παροξύνοντες. οἶδα δ' ἔγωγε καὶ ῥήτορα τῶν Καρχαρέων ἐπὶ τῷ δείπνῳ κιλλοδόνα, μελετήσαντα μὲν τὸν Δί' οὐκ ἀπαιδεύτως, ἀλλὰ πάνυ πρῶς, καὶ ξυγκεκροτημένως. ἐπῃνεῖτο γὰρ μεταξὺ πινόντων, ὡς ὕδωρ μεμιγμένου, ἀλλὰ σφόδρα οἴνου ἀμφορέα λέγων. καὶ τέως ὑποπτήσας τὸ τάλαντον ἐπὶ

beneficium facturum, si carissimam mihi, jucundissimamque caniculam servaris. Recepit Thesmopolis cùm illa tantopere rogaret, ac propemodum fleret. Res autem prorsus ridicula erat: canicula è pallio paulum infra barbam prospectans, ac subinde immejens (etsi Thesmopolis hæc non addidit) ac gracili voce latrans (tales enim catellæ sunt in deliciis) neque non Philosophi mentum oblingens, maximè si quid pridiani juris inhæreret. Porrò cinædus assessor ille, nunquam insulse alios etiam qui convivio intererant dicteriis petens, postquam ad Thesmopolidem dicacitas pervenit, de Thesmopolide unum hoc dicere possum, eum è Stoico Cynicum jam nobis esse factum. Equidem audivi caniculam etiam in Thesmopolidis pallio peperisse. Hujusmodi ludibriis, imò potiùs contumeliis convictores excipiunt, mansuetos illos ad ferendas contumelias paulatim reddentes. Novi præterea Carcharorum oratorem, qui jussus in convivio declamavit, neutiquam ineruditè per Iovem, sed vehementer, magnoque cum applausu. Tum autem laudabatur inter bibendum, quòd non ad aquæ mensuram, sed ad vini amphoram diceret: ausumque illud susceptisse dicebatur pro ducentarum

1 Βαΰζον] Hanc vocem attigi ad principium Petron. *Bourd.*

2 Οἶδα δ' ἔγωγε ῥήτορα τῶν Καρχαρέων] Sic vertit Erasmus, nimirum putavit Carcharos fuisse populos ita vocatos, vel gentem forte Athenis degentem, ut Eumolpidæ, Phœnices, Eteobutadæ. At longè à veritate aberravit doctissimus ille vir. Legendum est hinc majuscula καρχαρέων, & interpretandum est *mordacium, asperorum, exertos dentes habentium*, nam κάρχαρος nihil aliud est quam κεκρασμένος. Sed ex hoc loco & aliis, quos jam superius notavi, conjicio Erasmum adhuc juvenem & nondum Græcæ linguæ satis callentem hanc versionem aggressum fuisse: nam sæpe peccat ejus dialecti ignoratione. *Palm.*

ἀργυρίου δραχμῶν ἐλάττω. ταῦτα μὲν ἂν ἴσως μέτρια. ὡς δ' ποιητὴς αὐτὸς, ἢ συγγραφικὸς ὁ πλάσιος ἦ, ᾧδά τ' ἐπαινεῖν τὰ αὑτοῦ ῥαψῳδῶν, τότε καὶ μάλιστα ἀφάρμοστον χρὴ, ἐπαινεῖν, καλλωπίζεσθαι, καὶ τρόπους ἐπαίνων καινοτέρους ἐπινοεῖσθαι. εἰσὶ δ' οἱ κἂν ἐπὶ καλῷ γαμαζεῦσι ἐθέλωσι. χρὴ δὲ Ἀδωνίδας αὐτοὺς, καὶ Ὑακίνθους ἀκύειν, πήχεως εἶναι τὸ βῖνα ἐχόντας. σὺ δ' ἂν εἰ μὴ ἐπαινῇς, [1] εἰς τὰς λιθοτομίας τὰς Διονυσίου δήσῃ ἀφίξῃ, ὡς κἂν φλυάρων κἂν ἐπιθαλάσσιον αὐτῷ. χρὴ γ' κἂν σοφὸς, κἂν ῥήτορας εἶναι αὐτοὺς, καὶ ἂν σολοικίσαντες τύχωσιν, αὐτὸ τὸ Ἀττικῆς, καὶ ὃ Ὑμηττίᾳ, μεστὰς δεκεῖν τὰς λόγους, καὶ νόμον εἶναι τὸ λοιπὸν, ὅτω λέγειν. καίτοι φορητὰ ἴσως τὰ τ' ἀνδρῶν. εἰ δὲ ἂν γυναῖκες, καὶ γὰρ αὖ κἂν τοῦτο τ' γυναικῶν ἀπτεσθαζεῖ), τὸ εἶναί τινας αὐταῖς πεπαιδευμένους, μισθῷ ὠνητοὺς ξυνόντας, καὶ τὺ φορείου παρεπομένους, ἐν χαίρ τι κἂν τοῦτο τ' ἄλλων καλλωπισμάτων αὐταῖς δεκεῖ, ὡς λέγηται ὡς πεπαιδευμένα τί εἰσι, καὶ φιλόσοφοι, καὶ ποιῶσιν ἄσμενοι ὑ πολὺ τ' Σαπφοῦς ἀποδύσεσθαι, ἀφ' ὧν ταῦτα, μισθωτὰς κἂν αὖται παρεμένονται ῥήτορας, κἂν γραμματικὰς, κἂν φιλοσόφους. ἀκροῶνται δ' αὐτῶν πηνίκα, γελοῖον γὰρ καὶ τοῦτο, ἢ τοι μεζόνων [2] κοσμέμεναι, κἂν τὰς κόμας ἀναπλεκόμεναι, ἢ ἀφ' τὸ

rum drachmarum pretio. Hæc quidem fortaſſe ſunt tolerabilia. Porrò ſi dives ipſe aut poëteos fuerit, aut hiſtoriæ ſcriptor, qui ſua ſcripta recitet in convivio, tum diſrumparis oportet laudando, aſſentando, novoſque laudandi modos excogitando. Sunt autem qui volunt admirabiles forma videri: quos & ſi nares cubitali magnitudine amplas habeant, & Adonidas, & Hyacinthos oportet vocare. Quos niſi tu laudaris, protinus in lapicidinas Dionyſiacas aſportaberis, tanquam qui illi tum invideris. Oportet etiam ut illi ſint ſapientes & oratores: ac quanvis ſolœciſmum aliquem commiſerint, id quod dici ſoler. Attica eloquentia, & Hymetti melle plena videatur oratio, atque deinceps in legem abeat ut ita loquantur homines. Atqui ferenda fortaſſe faciunt viri. At verò mulieres (nam mulieribus hoc etiam ſtudio eſt, ut doctos aliquos in ſuo convictu conductitios habeant, quique ſeſe mercede aſſectentur) hoc quoque unum ad reliquum cultum pertinere putant, ſi dicantur eruditæ, ſi philoſophæ, ſi carmina componere Sapphicis haud inferiora, ac propterea etiam hæ conductitios Rhetores, Grammaticos, & Philoſophos ſecum circunducunt. Hos autem audire ſolent (id quod ipſum eſt ridiculum) quum vel comuntur, vel capillos religant, vel in convivio:

1 Εἰς τὰς λιθοτομίας] Τὰς Διονυσίου λατομίας dicit Athen. cap. 3. lib. 1. Iun. in Adag. Turn. cap. 16. lib. 22. lautumias vult legidico alibi. *Bourd* Meminit hujus carceris inſignis à Dionyſio extructi Cic. act. 7. in Ver. Plaut. in Capt. Liv. *Cogn.*

2 Κοσμεμέναι] Mſ. κομμεμέναι, male, nam ſequitur τὰς κόμας ἀναπλεκόμεναι: eſſetque δὶς τὸ αὐτό. Idem.

1 H'

δεῖπνον. ἄλλοτε γὰρ οὐκ ἄγαν χαλῶ. πολλάκις δὲ κὴ μεταξὺ τῆς φιλοσόφου διεξιούσης, [1] ἡ ἄθυρα ἀφυπνώσασα, ὠρίξε τὴν τῆς μοιχοῦ χαμαιφαῖον. οἱ δὲ σωφρονισταὶ λόγοι, ἴσασι τὸν μέλλοντα ἐς αὐλαίαν ἀπηγορεύσασαι τῇ μοιχῷ, ἐπαναδραμεῖν πρὸς τὸν ἀνδρῶνα. ἐπειδὰν δὲ ποτὲ δολιχαῖς τῆς χρόνου Κρονίοις, ἡ Παναθήναια ἐπιστῶσι, πομπήν τινα [2] ἐρεσχίδιον αὐλίον, ἢ χιτωνίον ὑπόσαθρον, σταυῖσα μάλιστα πολλῶν οἱ κὴ μεγάλων χρείαν τὴν πομπὴν. κἀγὼ ὁ μὴ πρῶτος, δούλης ἐπισκευῆς ἐπιμελούσης τῆς δεσπότου, προθυμοῦμαι, κἀγὼ συμβουλούσης, ἀποχρῆσαι, μισθὸν οὐκ ὀλίγον τὸ ἀγγελίας προσλαβών. ἐωθεν δὲ τρισκαίδεκα ἥκουσι κομίζοντες, ἑκάστης ὡς πολλὰ εἰπεῖν, καὶ ὡς ὑπέμνησε, κἀγὼ ὡς ἐπῄνεσα, τὸ καλλίστου ἐπιλεξάσθαι διεξιόν. ἅπαντες δ' ὧν ἀπεκάτιον ἢ λαβόντες, ἐπὶ κὴ βραδυμύροι, ὅτι μὴ πλείω ἔδωκας. ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτὸς, τριῶν ὀβολοῖν, κὴ δύο ὀβολοί, κὴ τεττάρων. κἀγὼ βαρὺς αὐτῶν εἰμὶ, κὴ ὀχληρὸς δοκῶ, ἵνα δ' ἂν λάβῃς, καλακούτης μὲν αὐτὸς, καὶ ἱκετεύτης. θρασυπινὴς ἢ κὸ οἰνόμυλος, ἀτὰρ μὴ, καὶ ἄλλων θεραπείας τρόπος. οὐκ ἀμελητὴς ἢ δοῦλος ὁ ξύμπολος, κὴ φίλος. κὴ τὸ λῆρον, κἂν πρωφθείλεθ' ἱματιοκαπήλῳ, ἢ ἰατρῷ, ἢ σκυθρωπῷ δικαστῇ. ἄλλως γὰρ οὐκ ἄγαν χαλῶ. πολλάκις δὲ κὴ μεταξὺ τῆς φιλοσόφου διεξιούσης, [1] ἡ ἄθυρα ἀφυπνώσασα, ὠρίξε τὴν τῆς μοιχοῦ χαμαιφαῖον. οἱ δὲ σωφρονισταὶ λόγοι, ἴσασι τὸν μέλλοντα ἐς αὐλαίαν ἀπηγορεύσασαι τῇ μοιχῷ, ἐπαναδραμεῖν πρὸς τὸν ἀνδρῶνα. ἐπειδὰν δὲ ποτὲ δολιχαῖς τῆς χρόνου Κρονίοις, ἡ Παναθήναια ἐπιστῶσι, πομπήν τινα [2] ἐρεσχίδιον αὐλίον, ἢ χιτωνίον ὑπόσαθρον, σταυῖσα μάλιστα πολλῶν οἱ κὴ μεγάλων χρείαν τὴν πομπὴν. κἀγὼ ὁ μὴ πρῶτος, δούλης ἐπισκευῆς ἐπιμελούσης τῆς δεσπότου, προθυμοῦμαι, κἀγὼ συμβουλούσης, ἀποχρῆσαι, μισθὸν οὐκ ὀλίγον τὸ ἀγγελίας προσλαβών. ἐωθεν δὲ τρισκαίδεκα ἥκουσι κομίζοντες, ἑκάστης ὡς πολλὰ εἰπεῖν, καὶ ὡς ὑπέμνησε, κἀγὼ ὡς ἐπῄνεσα, τὸ καλλίστου ἐπιλεξάσθαι διεξιόν. ἅπαντες δ' ὧν ἀπεκάτιον ἢ λαβόντες, ἐπὶ κὴ βραδυμύροι, ὅτι μὴ πλείω ἔδωκας. ὁ μὲν γὰρ μισθὸς αὐτὸς, τριῶν ὀβολοῖν, κὴ δύο ὀβολοί, κὴ τεττάρων. κἀγὼ βαρὺς αὐτῶν εἰμὶ, κὴ ὀχληρὸς δοκῶ, ἵνα δ' ἂν λάβῃς, καλακούτης μὲν αὐτὸς, καὶ ἱκετεύτης. θρασυπινὴς ἢ κὸ οἰνόμυλος, ἀτὰρ μὴ, καὶ ἄλλων θεραπείας τρόπος. οὐκ ἀμελητὴς ἢ δοῦλος ὁ ξύμπολος, κὴ φίλος. κὴ τὸ λῆρον, κἂν πρωφθείλεθ' ἱματιοκαπήλῳ, ἢ ἰατρῷ, ἢ σκυθρωπῷ

vio : aliàs enim non vacat. Cæterùm sæpe etiam interim dum Philosophus differit, interveniens ancilla literas ab adultero missas porrigit. Ac præclari illi de pudicitia sermones intermittuntur, opperientes donec illa rescripserit adultero, & ad auditionem redeat. Quum autem longo post tempore Saturnalibus, aut Panathenæis instantibus, miserit tibi miseram umbellam, aut subputrem tunicam, multam magnamque pompam celebrare oportet. Ac primus quidem, qui statim id facere destinantem subausicultarit dominum, præcurrit, priorque monet, & accepto non exiguo nuncii præmio, discedit. Manè verò tredecim veniunt referentes, ut unusquisque multa dixerit, ut submonuerit, ut sibi dato arbitrio commodiora subjecerit. Omnes itaque donati præmio discedunt : ac non fine murmure, quòd plura non dederis. Salarium enim ipsum est duorum circiter, & quatuor obolorum : idque si tu postules, gravis, & importunus videris. Quod ut accipias, hero ipsi blandiendum est & supplicandum: est & captandus officiis œconomus. Estque hic alius etiam servitutis modus. Neque verò negligendus is quem in consilium adhibet, nec amicus. Deinde quod acceperis, jamdudum debebatur vel vestiario, vel medico, vel cerdoni

1 Ἡ ἄθυρα] *Serva* Hesych. ἄθυρα, δάλη, παλακή. Dictio quæ sæpe corrumpitur, ut doceo alibi. *Bourd.*

2 Ἐρεσχίδιον αὐλίον] Dixere Persii Interpretes ad illud :

Scis comitem horridulum trita donare lacerna.

Mss. Regius ad hunc locum πομπήν τινα ἀμείνονα ἢ κακὴν φάλον τινὰ, leg. Casau. fin. lib. 6. Anim. ad Athen. Hesych. & Suid. verbo χειρόμακτρον. Idem. Interpretatur Erasmus ἐρεσχίδιον *umbellam*, ut umbella Græcè σκίαδιον dicitur. Debebat vertere *aliquantulum*, *parvulam*, vel tale quid. *Tulm.*

1 Ὅλως

τύμφ τινί. ἄωρα δὲ σοι τὰ δῶρα, καὶ ἀνόητα, πολὺς γὰρ ὁ φθόνος. καὶ πῶς καὶ ἀφεόλη τις ἡδέως ἐπιξαίσατην ὡς ἀνδρα ἤδη τὰς κῆ σὺν λόγως ἡδέως συνδεχόμενον. ὁρᾶ γὰρ ἤδη σε μὲν ὑπὸ τῶν συνεχῶν πόνων ἀπατρυχωμένον, καὶ ὡς τὸν προπίνα σκάζοντα, καὶ ἀπηυδηκότα, τὸν ποδαγρὸν ὑπανιέντα. [1] ὅλως γὰρ ὀκνεῖ ὧν [2] νοσιμώτατον, ὃν σοι ἀπαντήσομεν, καὶ τὸ ἐγκαρπόπλουν τῆς ἡλικίας, καὶ τὸ ἀκμαιόπλουν τῆς σώματος ἐπιτρίψας, καὶ ῥάκος σε πολυχειδὲς ἐργασάμενον, ἤδη ἀπολέλοιπε, σὲ μὲ οἱ τῆς κήρυξ ἀπορίψη φέρων, ἄλλον ὅπως τῆς δυναμένων τὰς πόνως καρτερεῖν ἀποσκήψῃ. καὶ ἵνα μεταξὺ αὐτὸ ὅτι ἐπίρασας τότε, ἢ τὸ γυναικὸς ἄωρον παρθένον γάρων ἀνὴρ ἀφθείρας, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἐπικλεὲς, νύκτωρ ἐγκεκαλυμμένος, ἐπὶ τραχήλου ὠθεὶς, ἐξελήλυθας ἔρημος ἁπάντων, καὶ ἄπορος, τὸν βελτίω ποδαγρῶν αὐτῷ χήρᾳ ἀβαλαβῶν. καὶ ἃ μὲ πέως ἠδεῖς, ἀπομοῦν ἐν τοσούτῳ χρόνῳ, φυλάκια ὃ μείζω τῶν γαστρὸς ἐργασάμενον, ἀπλήρωτόν τι, καὶ ἀπαρρίπτητον κακόν. καὶ γὰρ ὁ λιμὸς ἀπαιτεῖ σε ἃ ἔθος. καὶ ἀπομνημόνευτα αὐτὰ, ἀχαρακτέα. καὶ σε οὐκ ἄν τις ἔτι ἀνθ' ἑξαμοῦ ἔξωθεν ἤδη μισθώσαιτο, καὶ τοῖς μισηθεῖσιν ἵπποις ἐοικότα. ὧν ἤδη τὸ δέρμα ἀμοίως χρήσιμον. ἄλλως, καὶ ἡ

doni cuipiam. Quare intempestiva, atque inutilia tibi sunt dona, multaque accedit invidia, quinetiam calumnia sensim excitatur apud virum qui jam libenter admittit, siquid contra te dicatur: quippe qui perspiciat te jam assiduis laboribus attritum, & ad munia tamulatus obeunda claudicantem, atque obaudientem, & podagram tibi suborientem. Proinde posteaquam id quod erat in te florentissimum decerpsit, ævique partem maximè frugiferam, ac præcipuum corporis vigorem detrivit: jamque te lacerum pannum reddidit: tum circunspicit in quod sterquilinium te deportatum abjiciat, atque alium perferendis laboribus idoneum in tuum locum assumat. Ibi insimulatus, vel quòd pusionem ejus tentaris, vel quòd homo senex uxoris ancillam virginem vitiaris, vel alio hujusmodi crimine impositio, noctu obvolutus, in cervicem extrusus, discedis desertus ab omnibus, & rerum omnium inops, optimam podagram unà cum senectute comitem sumens. Cùm interim quæ quondam sciveris, tanto temporis spatio dediceris, tum ventrem culeo reddideris ampliorem, inexplebile quoddam, & implacabile malum (etenim gula ea quibus insuevit, flagitat: quæ quum dedisci, indignatur) nemo te posthac est recepturus, ut qui jam sis exoletus, & senio confectis equis similis: quorum ne pellis quidem perinde ac antea est usui. Quin ex hoc ipso

1 Ὅλως] Angl. ὅλως. Quod Luciani cum est, ut etiam antea notavimus, sic in Hermotimo, sive de sectis. & passim. *Bourd.*

2 Νοσιμώτατον] H. Stv. In Angl. Cod. Paginam 258. interpretatur Theod. Marcil. ad Pers. in pag. 479. lin. 17. αὐτὸ τὸ παριστίον. Anglic. Cod. habet ἐφεστίον, & ita legisse videtur Interp. *Idem.*

1 *Te-*

ὰκ δ' ἀποθήκας ἀφοδλὴ ὡς τὸ μεῖζον εἰκάζομαι, μοιχὸν, ἢ φαρμακέα τι, ἢ ἵν τοιοῦτον ἄλλο δοκεῖν ποιῇ. ὁ μὲν γὰρ κατήγορος, καὶ σπανῶν ἀξιόπιστος. σὺ δ' ἴσως, καὶ ῥᾳδίως τρέπει, καὶ πρὸς πᾶσαν ἀδικίαν εὔκολος. τοιοῦτος γὰρ ἅπαντας ὑμᾶς εἶναι οἴονται. καὶ μάλα εἰκότως. δοκῶ γάρ μοι ἡ τοιαύτης δόξης αὐτῶν, ἵν ἔχωσι περὶ ὑμῶν, καταγνῶναι τὴν αἰτίαν. πολλοὶ γὰρ οἱ εἰς τὰς οἰκίας παρελθόντες, ὑπὲρ δ' μηδὲν ἄλλο χρήσιμον εἰδότες, μαντείας, καὶ φαρμακείας ὑπέχοντες, καὶ χαρίζεσθαι ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ ἀπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς. καὶ ταῦτα πεπαιδευκέναι λέγοντες, καὶ τρίβωνας ἀμπεχόμενοι, καὶ πώγωνας οὐκ εὐκαταφρονήτους καθειμένοι. εἰκότως ἂν τῶν ὁμοίων περὶ πάντων ὑπόνοιαν ἔχωσιν, ὡς ἀρίστους ὄντας, τοιούτους ὁρῶντες, καὶ μάλιστα ἐπιτηδεύοντας αὐτῶν τὸν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ ξυνουσίᾳ κολακείαν, καὶ τὸν πρὸς τὸ κέρδος ἀναπέπταται. ἀποστεγάζοι δὲ, αὐτοὺς μισοῦσι, καὶ μάλα εἰκότως. καὶ ἐξ ἁπάντων ζητοῦσιν ὅπως ἄρδην ἀπολέσουσι, ὡς δύνανται. λογίζονται γὰρ ὡς ἐξαγοράσουσιν αὐτῶν τὰ πολλὰ σκεύη ἡ φύσιν ἀποῤῥήτα, ὡς ἅπαντα εἰδότες ἀκριβῶς, καὶ γυμνοὺς αὐτοὺς ἐπιπλώσαντες. τοῦτο τοίνυν ἀπορίπτουσιν αὐτούς. ἅπαντες γὰρ ἀκριβῶς ὁμοιοί εἰσι τοῖς καλλίστοις τούτοις βιβλίοις, ὧν χρυσοῦν μὲν οἱ ὀμφαλοὶ, πορφυρᾶ δ' ἔκτοθεν ἡ διφθέρα. τὰ δ' ἔνδον, ἢ Θυέστης ἐστὶ τῶν τέκνων ἐπώμνυμι, ἢ Οἰδίπους τῇ μητρὶ ξυνὼν, ἢ Τηρεὺς δύο ἀδελφὰς ἅμα

ipso quod ejectus es, calumnia majorem ad verisimilitudinem conficta, facit ut aut adulter, aut veneficus, aut aliud quippiam tale videaris. Nam accusator etiam tacens fide dignus habetur: tu verò Græculus, moribus levibus, & ad scelus omne facilis. Vos enim omnes hujusmodi esse ducunt, idque jure optimo. Nam mihi causam advertisse videor cur ita de vobis sentiant. Etenim plerique qui in familias veniunt, quoniam boni aliud nihil norunt, divinationem ac veneficia pollicentur, amorum conciliationes, abductiones in hostes: idque eruditos sese affirmantes, palliis involuti, barbaque non contemnendas promittentes. Quare eadem de omnibus meritò suspicantur: quos optimos putabant, cùm tales videant, ac in primis usitatam illis, & in conviviis, reliquoque victu adulationem observent, quinetiam in captando lucro servilem animum. Ejectos autem eos oderunt, neque injuria: & undiquaque rationem quærunt, qua si possint, eos funditus perdant. Cogitant enim fore ut multa illa suæ naturæ arcana, ut quibus exactè sint nota, & qui nudos illos viderint, in vulgus efferant. Illud igitur eos angit. Omnes enim sunt similes pulcherrimis istis libris: quorum aurei umbilici, purpurea foris pellis: sed intus, vel est Thyestes liberos suos comedens, vel, Oedipus matris maritus, vel [1] Tereus cum duabus pariter sororibus rem habens. Ta-

1 *Tereus*] Cum sequeretur Prognem uxorem & ejus sororem Philomelam, ambæ vertit sunt in aves. Ovid. 6. Met. Pers. Sat. 6. *Cogn.*

1 E'nei-

ὀπύων. τοιοῦτοι γὰρ αὐτοί εἰσι, λαμπροὶ, καὶ ὡραιόλεπτοι. ἔνδον δ' ὑπὸ τῇ πορφύρᾳ, πολλὴν τὴν τραγῳδίαν σκέπουσιν. ἴκρασον γὰρ αὐτῶν τὸν ἐξελίσσῃς, δράματός τινος μικρὸν εὕρησις Εὐριπίδου τινὸς, ἢ Σοφοκλέους. τὰ δ' ἔξω, πορφύρα δαιδαλὴς, καὶ χρυσοῦς ὁ ὀμφαλός. ταῦτ' οὖν ξυνειδότες ἑαυτοῖς, μισοῦσι, καὶ ἐπιβουλεύουσιν, εἴ τις ἀπορίας, ἀκριβῶς καταγνοὺς αὐτοὺς ἐκτραγῳδήσῃ, καὶ πολλοὺς ἰδιώτας. βουλοίμην δ' ὅμως ἔγωγε ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεῖνος, εἰκόνα τινὰ δι' τοιούτου σου βίου γράψαι, ὅπως εἰς αὐτὸν ἀποβλέπων, εἰδῇς εἰ σοι παρακτέον ἐστὶν εἰς αὐτόν. ἡδέως μὲν οὖν Ἀπελλοῦ τινος, ἢ Παρράσιος, ἢ Ἀετίωνος, ἢ καὶ Εὐφρανόρος ἂν ἐδεήθην ἐπὶ τοῦτο γράφειν. ἐπεὶ δ' ἄπορον νῦν δοκεῖν τινα ὕπτιον ὑψηλὸν, καὶ ἀκριβῆ τὸν πίχνιον, ψιλὴν ὡς οἷόν τε σοι ἐπιδείξω τὸν εἰκόνα. καὶ δὴ χαράξω, πορφύραν μὲν ὑψηλὰ, καὶ ἐπὶ χρυσοῦ, καὶ μὴ κάτω ἐπὶ δι' ἐδάφους, ἀλλ' ἄνω τῆς γῆς, ἐπὶ λόφου κείμενα, καὶ ἡ ἄνοδος ἐπίπολυ, καὶ ἀνάντης, καὶ ὀλισθον ἔχουσα, ὡς πολλάκις ἤδη ποὺ τοῦ ἄκρου ἐσπεσεῖν ἐλπίσαντας, ἐκτραχηλισθῆναι, ἀμαυρότητι δὲ ποδός. ἔνδον δ', ὁ πλοῦτος αὐτὸς καθήσθω, χρυσοῦς ὅλος ὡς δοκεῖ, πάνυ δόμφορος, καὶ ἐπέρασος. ὁ δ' ἴασις μόνος ἀνελθὼν, καὶ πλησιάσας τῇ θύρᾳ, πεφηπίτω, ἀφορῶν εἰς τὸ χρυσίον. ἐκπλαγεῖσα δ' αὐτὸν ἡ ἐλπὶς, εὐπρόσωπος καὶ αὐτὴ, καὶ ποικίλα ἀμπεχομένη ἐσαγέτω. σφόδρα γὰρ πεπληγμένον τῇ εἰσόδῳ. τοιοῦτον δ', ἡ μὲν ἐλπὶς, ἀεὶ εὐθηνείτω. ἀσπασαμένη δ' αὐτὸν ἄλλαι γυναῖκες, ἀπάτη, καὶ

Tales & ipſi ſunt ſplendidi, & admirandi, ſed qui ſub purpura multam tragœdiam intus occulant: quorum unumquemque ſi evolveris, Euripidis alicujus, aut Sophoclis non parvam fabulam invenies, erunt verò foris ſplendida purpura, & aureus umbilicus. Harum itaque rerum ſibi conſcii, oderunt illos, atque inſidias parant, ſiquis ab illis defecerit, qui eos probè cognitos depingat, qualeſque ſint, evulget. Iam verò libet mihi Cebetis illius exemplo & imaginem quandam hujus vitæ tibi depingere, quam contemplatus ſcire queas, num ex uſu tuo ſit eam adire. Equidem magnopere cupiam, vel Apellem quempiam, vel Parrhaſium, vel Actionem, vel Euphranorem ad tabulam hanc depingendam adhibere. Verùm quia heri non poteſt ut aliquem artificem tam egregium, tamque abſolutum nanciſcar, tenuem pro virili imaginem tibi adumbrabo. Ergo pingatur ſublime ac inauratum veſtibulum, neque id humi ſitum in ſolo, verùm procul à terra, in collis faſtigio, cujus aditus valdè ſit acclivis & lubricus, ita ut plerumque, qui jam in vertice ſe fore ſperarent lapſo pede præcipitati cervicem frangant. Intus autem Opulentia ſedeat, tota, ſicuti videtur, aurea, formoſa admodum, & amabilis. Porrò amatur ubi vix tandem conſcendit, jamque ad fores acceſſit, obſtupeſcat, oculis in aurum defixis. Deinde & Spes, quæ & ipſa ſpecioſo vultu eſt, & verſicoloribus amicta, manu prehenſum introducat, mirè jam ipſo ingreſſu attonitum. Exinde Spes illi ſemper præeat: tum aliæ mulieres Fallacia, &

Ser-

κὴ ὀλιγεία, ὁ δὲ δυσδύπουσα τῷ πόνῳ. ὁ δὲ, πολλὰ τὰ ἀθλίων κακὰ γυμνάσας, πλούτων, ἐγχειρεσάσθω αὐτὸν τῇ γήρᾳ, ἤδη ὑπονοσοῦντα, καὶ πεπαμμένον τὸν χρόνον. ὑστάτη δὲ ἡ ὕβρις ἐπιλαβομένη, συρίττω πρὸς τὸν ἀπάγωσιν. ἡ δὲ ἐλπὶς, τὸ λοιπὸν τοῦτο, ἀφανὴς ἀπαπτάσθω, καὶ μηκέτι καθ' ὃς εἰσῆλθε τὰς χρυσᾶς θυρᾶνας, ἐκπηδήσασα δὲ λελοιθμένας ἐξόδους ἐξωθείσθω, γυμνός. σκυθρώπου. ὠχρός. γέρων. τῇ ἑτέρᾳ μὲν, τὸν αἰδῶ σκέπων, τῇ δεξιᾷ δὲ, αὐτὸς ἑαυτὸν ἄγχων, ἀπαντάτω δὲ ἐξιόντι ἡ μετάνοια δακρύουσα εἰς ὄψιν ὄφελον, καὶ τὰ ἄθλιον ἐπαπολλύουσα. τοῦτο μὲν ἴσως τὸ τέλος τῆς γραφῆς. σὺ δὲ, ὦ ἄριστε Τιμόκλεις, αὐτὸς ἤδη ἀκριβῶς ἐπίσκοπῶν ἕκαστα, σύνησον εἰ σοι κρᾶσις ἔχει, ὡσπελθόντα εἰς τὸν εἰκόνα καὶ τοιαύτας τὰς θύρας, [1] ἐκείνῳ τῷ ἐμπαλιν αἰσχρῶς ὄντως ἐκπεσεῖν. ὃ, τι δὲ ἂν πρᾶξῃς μέμνησο δὲ σοφὸν λέγοντος, ὡς θεὸς ἀναίτιος, αἰτία ἡ ἑλομένη.

Servitus eum exceptum Labori tradant: hic verò miserum illum diu exercitatum tandem Senectæ tradat jam morbidum, & colore commutato. Postrema verò Contumelia, arreptum illum ad Deiperationem pertrahat: ab eoque tempore Spes avolans evanescat. Tum ille non amplius per fores aureas per quas fuerat ingressus, sed per posticum & occultum exitum expellatur, nudus, ventricosus, pallidus, senex: læva pudorem occultans, dextra seipsum strangulans. Occurrat autem exeunti Pœnitudo frustrà lachrymans, & miserum insuper conficiens. Atque hic esto picturæ finis. Tu igitur optime Timocles, ipse diligenter consideratis singulis, expende num è re tua sit ut in hanc imaginem per aureas illas fores ingressus, per illas longè dissimiles tam turpiter excidas. Quicquid autem feceris, memineris sapientis illius, qui dixit, [2] Deum in culpa non esse, sed eum qui delectum fecerit.

1 Ἐκείνῳ τῷ ἐμπαλιν] Sensus facilior si legas ἐκείνης τ' ἐμπαλιν. Bourd.

2 *Deum in culpa non esse*] Considerat enim id quod est in hominum moribus ut cum ipsa incogitantia præcipites ruant in mala, deinde tamen iis irretiti culpent fortunam & numina. Homer. Odyss. 1. Æschyl. in Promet. *Cogn.*

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΠΙ ΜΙΣΘΩ ΣΤΝΟΝΤΩΝ.

APOLOGIA PRO IIS QVI MERCEDE CONDVCTI SERVIVNT.

ARGVMENTVM.

Hæc Apologia est, non in genere omnium eorum, qui mercede conducti serviunt, sed libri seu Orationis superioris propriè, & autho-

1 Ἀπολογία] Sufficiat mihi dixisse Petrum Moscellanum hujus Apologiæ Inter-

thoris ipsius Luciani. Nam post scriptum illud editum, senior jam in aulam atque familiam Cæsaris sese contulerat, & conditionem procuratoris, ut videtur, principis in Ægypto acceperat, ut infra ex ipsa quoque oratione patet. Hoc igitur factum suum, quia cum superiore scripto prorsus pugnare videtur, defendit primum a divisione seu diversitate conditionum, quòd longe alia res sit, principi operam suam locare, quam apud divitem aliquem privatum servire. Deinde quòd non omnes mercenarios miseros dixerit, sed solum eos, qui pretextu doctrina & literarum serviant: se verò alio pacto mercedem accipere, quàm illos, nempe cum prater salarium ingens, etiam in magna existimatione vivat: publicisque rebus procurandis præstitutus, tam certam quoque spem, totius alicujus provinciæ, aut regni aliquando administrandi, propositam habet. Denique quòd cùm nemo quicquam ferè gratis faciat, & tamen bonum virum conveniat, certo alicui operi intentum esse, neque ignaviter feriari, neque ipse adhucdum eo perfectionis venerit, ut omnem mercedem, aut honorem prorsus contemnere queat. Atque huic defensioni, præmittit Sabini (ejus ad quem scribit) accusationem per prosopopœiam, qua se ipsum fingit ab illo graviter accusari, ut qui supra quidem de servitute apud divites optimè atque utilissimè scripserit, nunc autem contra, quasi mutata sententia, idem vita genus ingressus sit, perinde quasi aliud lingua fenare voluerit, aliud animo sensserit, exaggerata hac vitæ, scriptorumque diversitate ac repugnantia, multis variisque tum similibus, tum exemplis. Exorditur autem per præoccupationem, à simulatione admirationis, quam & ipsam à circumstantiis ætatis & causæ amplificat.

Πάλαι σκοπῶ σοὶ ἐμαυτὸν ὦ καλὲ Σαβῖνε, ὅτινά σοι εἰκὸς ἐπελθεῖν ὧν εἰπεῖν, ἀναγιγνώσκοντι ἡμῶν τὸ πρὸς τὸν ἐπὶ μισθῷ συνόντων βιβλίον. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦτ' ἀγαλλόμενον ἐληλύθεις αὐτὸ, καὶ πάνυ μοι φαίνῃ. ἃ δὲ μετὰ ταῦτ' ἐπὶ πᾶσιν ὑπὸ σοῦ ἐλέχθη, πῶς τῶν ἐφαρμοττόντων ζητῶ τις ἀνεγνωσμένοις. εἰ τινὰ μὴ κακῶς ἔχω μνημονικῶ δοκῶ μοι ἀκοῦσαι σε λέγοντος, εἰπεῖν τις αὐτὸς πῶς

Jamdudum apud me cogito, præclare Sabine; quæ tibi nostrum de iis qui mercede conducti serviunt, libellum legenti in mentem venisse dicenda verisimile est. Nam quòd in eo legendo risum non tenueris, mihi certò constat: sed quid interim in singula diceres, id nunc nostris à te lectis accommodare quæro. Quare nisi malè vaticinor, te dicentem audire mihi videor. Ecquis iste est, qui cum

terpretem oculis suis in hac usum non fuisse, donec majus otium probandi. hujus Apologiæ pars potior in tractatu præcedente, quale illud statim ab initio ὧν πλοιῳ πιὶ χρυσῳ, & pag. seq. *Bourd.*

μεγαφὼς, καὶ κατηγόρημα ἄτυ δεινὸν ἐξ ἧς τοιαύτα βίβλ διεξελθὼν, ἔπειτα πάντων ἐπιλαθόμενος, ὁ σεσόφικα φησὶ μεγαπιστίνης, ἑαυτὸν φέρειν εἰς δουλείαν ἄτυ ἐθέλει; πόσοι Μίδαι, καὶ Κροῖσοι, καὶ Παχτυλοὶ ὅλοι μετέπεισαν αὐτὸν ἀφεῖναι μὲν τὴν ἐκ παίδων φίλην καὶ συντροφον ἐλευθερίαν, ὡς δὲ αὐτὸς ἦν ἄδη τῆς Αἰακοῦ γειτόμενα, καὶ μονονοὺ τὸ ἔπερον πόδα ἐν τῷ πορθμείῳ ἔχοντα, παρέχειν ἑαυτὸν ἑλκειν, καὶ φέρειν, καθάπερ ὑπό πλοιοῦ τινι χρυσοῦ τὸ αὐχένα δεδεμένα, εἰ μὴ τὸ πυροφώντων πλησίον [1] τὸ σφιγγίον, καὶ τὰ κηρύλια. πολλὴ γὰρ ἡ ἀλαζονεία ἐν τοῖς ἐκείνοις ὡς τὸ σύγκλημα, καὶ τὸ ἄνω ἐν ποδὶ μὴ χωρεῖν, καὶ ἀνεσφενδονῆσθαι τὰ πάντα, καὶ παλινῳδεῖν ὡς τὸ χεῖρον, τοῦτ' ἂν εἴη, οὐχ ὑπὲρ cum hæc scripserit, & gravi adeò accusatione hoc vitæ institutum incesserit, postea tamen omnium oblitus, velut testula, quod ajunt, transmutata, seipsum ultrò in servitutem adeò manifestam, & conspicuam conjecit? Quot Midæ, quot Crœsi, quot Pactoli, vel toti hunc hominem à sententia dimoverunt, ut charam illam, & à pueris connutritam libertatem repudiet, & quanquam ab Æaco non procul abest, alterumque pedem in cymba Charontis propemodum habet, seipsum tamen trahendum, ac ferendum huc illuc præbeat, ac si collario quopiam aureo sit illigatus, quales sunt illi torques & colaria delicatorum divitum. Longè ergo vita quam nunc vivis, à tuo scripto dissidet, & hoc certè fuerit, quod ajunt, flumen sursum ferri, rerum omnium ordinem subverti, atque in deterius recantare, non Helenæ

1 Τὸ σφιγγίον ἓ τὰ κηρύλια] Hanc vocem interpretor alibi ut sequentem κηρύλια. Bourd. Hæc ultima vox κηρύλια non mihi videtur sana, & credo corruptam fuisse ab iis, qui σφίγγια intellexerunt armillas vel collaria, quasi ἀπὸ τῦ σφίγγειν dictum foret σφίγγιον, omne id quod premit aut stringit aliquam corporis partem. At ego non possum sic intelligere σφίγγιον. Nam nec Græci viri nec Romani collaria aurea vel armillas gestabant, Barbaricus mos erat gestandi talia καλλωπίσματα, & ideo dictus est Torquatus Manlius ille Romanus, eo quod redierat à monomachia cum Gallo torque aureo insignis, quem detraxerat hosti, & eo spolio gloriabatur, cum mos non esset Romanis torques gestandi, quod in eo erat extraordinarium & ἐξαίρετόν τι: nam si plures Romani soliti fuissent talia ornamenta gestare, non fuisset ratio eum ita cognominandi ex re solita, & ei cum aliis Romanis communi. Mosellanus interpretatur σφίγγιον *amuletum*, sed nullum auctorem habet ejus significatus. Amuletum Græce dicitur περίαμμα, φυλακτὸν, ἀποτροπαῖον, nec puto Lucianum in re, quæ per plures voces Græcis ufitatas significari poterat, voluisse uti voce, cujus significatus erat omnino insolitus, & ignotus. Igitur σφίγγιον, ut arbitror, diminutivum est vocis σφίγξ, quod est animal è simiarum genere, quo minus & exilius, eo pretiosius & magis æstimatum: ea vocamus in Gallia *guenuches* & *apajous*. Eam vocem Græcam etiam Latinam fecit Plinius lib. 6. cap. 29. ubi de iis mercibus, quæ ab Adulito emporio Troglodytarum afferuntur, ait: *deferunt plurimum ebur, rhinocerotum cornua, hippopotamorum coria, celetum testudinum, sphingia, mancipia.* Et rursus eodem capite: *animal sphingion.* Talia animalia sæpe vidimus apud reges, principes viros, & luxuriantes divites, alligata per collum vel per ilia stipiti aliquando & sphæræ è ligno vel metallo, ne libere vagari sinantur, & sic alligata ne-

παρέχει ἑαυτὰ ἁλικιῶται κλοίῳ δεθέντα, & auro etiam vel ligari vel ornari ſolita fuiſſe teſtatur ipſe Lucianus infra adverſus indoctum: πάνυ γὰρ ὁ πίναξ, ἡ παροιμία φησὶ, κ' ἀν χρύσια ἔχῃ σύμβολα. His poſitis pro κωράλια (quam vocem Moſellanus interpretatur *coralia*, tamquam ſi κοράλια ſcriptum eſſet) legendum puto κωράσια vel κοράσια vel κωραλλία, quarum vocum idem eſt ſignificatus, nimirum παιδία vel παιδάρια, & duarum quidem, quas primo loco poſui, frequentiſſima occurrunt exempla, ultimam κωράλλια. Heſychius habet ſic: Κωράλλιον, παιδάριον, κόριον, & paulo poſt: κωράλιπον, μειράκιον. Sic autem intelligendi ratio eſt, quod Romani divites & luxuriantes pueros pulchritudine & corporis mollitie inſignes trimulos vel quadrimos auro & gemmis ornatos habebant in deliciis, qualis erat ille Philocommodus Imperatori Commodo percarus, de quo Herodianus in Commodo: ὧι ἦ παιδίον πάνυ νήπιον, τέτταρα δὴ τῶν γυμνῶν μόλις ἐκδὺν, χρυσῷ ἦ ἐς λίθους πολυτίμους κεκοσμημένῳ, οἷς ἀεὶ χαίρουσιν Ρωμαίων οἱ τρυφῶντες. *Erat autem puerulus valde ſimplex ex iis, qui nudi ſine veſte auro & gemmis ornati, quibus delectantur Romani luxui dediti.* de iiſdem loquitur Dio Caſſius lib. 48. παιδίον τι πάνυ ἁβρὸν οἷα αἱ γυναῖκες γυμνὰ, οἷς πλάθῃ ἀνθρώπῳ πρέπειν. Quæ ſic vertit Xylander: *puellus quidam, quales garrulitate amabiles matrona nudos delectationis cauſa alere ſolent.* Nec objiciatur pueris non convenire vocem ἁλικιῶται & κλοίῳ δεθέντα: vox ἁλικιῶται optime convenit voci σφίγγια, vox φέρεσθαι vero apprime convenit voci κορύσια & aliis, quæ puellum ſignificant. Simix trahuntur, pueri portantur: κλοίον ſimix datur, ut trahatur: puero ut ornetur. Ideo in noſtra interpretatione nulla eſt abſurditas. *Palm.* Quæ notaverit ad hæc verba eruditiſſimus J. Bochartus deſcriptione digna judicavimus. Verbotenus itaque ipſe de Animalibus ſacr. ſcript. lib. 5. cap. 7. Part. 11. pag. 703. edit. Londinenſ. Locum hunc quiſquis attente legerit mendoſum eſſe fatebitur in voce κωράλια, cum ea vox ad rem non faciat. in Oratione hac aulicæ vitæ moleſtias graphice depinxerat, & quam ſit indignum docto homine & liberaliter inſtituto, tenuis lucelli ſpe illectum, magnatibus operam ſuam addicere. Tamen idem jam ſenior in *cæſaru* aulam ſe contulerat. Quod illi objiciens *ſabinus* quidam petit quot *Milæ*, quot *Cræſi*, quot *Pactoli* illi perſuaſerint: ut chara illa libertate cui à pueris aſſueverat, abdicata ſe huc illuc trahendum ac raptandum præberet, κεθάπερ &c. *Ac ſi collum revinctum haberet aureo quodam collari, qualia ſunt delicatorum divitum monilia & corallia (id eſt monilia è corallio facta)* ita reddidit Cl. *Botius*; ſed quod illius pace dixero, ineptiſſime. Primo enim τὰ σφίγγια ſunt *ſphinges non monilia*. 2. Et vel ſi monilia reddas tamen τὰ σφίγγια & τὰ κωράλια non erunt *monilia ex corallio* ſed *monilia & corallia*. 3. Præterea τῶν πλουσίων *divites* inter *Romanos*, de quibus hic agitur, olim habuiſſe monilia corallina, merum ſomnium eſt, cum ne monilia quidem habuerint. Monile enim muliebre fuit ornamentum, ut notat *Servius* in librum ſeptimum *Æneidos*. 4. Denique *Lucianus* inepte diceretur aureo collari eſſe revinctus qualia ſunt divitum monilia corallina. Nam utut ponas divites habere monilia, tamen iis monilibus non dicentur eſſe *revincti*, quaſi captivi detinerentur. Nec monile corallinum cum aureo collari tamquam ſimile conferri poteſt. Nihil enim eſt auro commune cum corallio. Itaque *Botius* hunc *Luciani* locum intactum præterire debuiſſet potius quam illi tam ridiculam ſenſum affingere, & verbis auctoris tam parum conſonum. Sed fortaſſe pro τὰ κωράλια legendum τὰ παρδάλια vel σαρδάλια, ut ſignificetur *Lucianus* aurea catena eſſe revinctus, quomodo è ſimiarum genere ſphingia, & pardalia, ſeu pantheræ vinciri ſolent in opulentiorum ædibus. Sphingia dicimus cum *Plinio* libri 6. c. 29. Et τὰ παρδάλια vel σαρδάλια cum *Philoſopho* libri ſecundi *Hiſtoria animalium* capite undecimo, & *Photio* in *Excerptis* ex *Philoſtrato*. Nobiliſſimus, atque idem doctiſſimus, mihique amiciſſimus *Dominus de Grentemeſnil* τὰ κωράλια mutat in τὰ κωμάσια. Cui conjecturæ ſuffragium adderem libens, ſi catelli vincti detinerentur, de quo hic videtur agi. Pro τὰ σφίγ-

μεφαρὼς, καὶ καταγέλαστον ὅτου δεινὴν καὶ ἐπὶ τοιούτῳ βίῳ διεξελθὼν, ἔπειτα πάντων ἐκλελοιδορημένος, ὀργᾷ φησὶ μεταπεσὼν, ἐκὼν ἑαυτὸν φέρων εἰς δουλείαν ὑπὸ τοσούτου; καὶ τοσαῦτα Μίδαι, καὶ Κροίσοις, καὶ Πακτυλοὶ ὅλοι μεταπίπτουσιν αὐτὸν ἀφεῖναι μὲν τὴν ἐκ παίδων φίλην καὶ συντροφον ἐλευθερίαν, ὡς δ' αὖτως ἤδη τῆς Αἰακικῆς μετέχοντα, καὶ μοναυχῆ τὸ ἕτερον ποδὸν ἐκ τῆς παρθενίας ἔχοντα, παρέχειν ἑαυτὸν ἑλκειν, καὶ φέρειν, καθάπερ ὑπὸ πλοίῳ τινὶ χρυσοῦν τὸν ἀγκύρα δεδεμένα, εἰκὸς ἐστὶ τὸ πυνθάνεσθαι πλησίον τὰ σφιγγία, καὶ τὰ κερκέλια. πολλὴ γὰρ ἡ διαφθορὰ ἐν τῷ βίῳ ὡς τὸ σύγχυμμα, καὶ τὸ ἄνω καὶ κάτω χωρεῖν, καὶ ἀνεστραμμένα τὰ πάντα, καὶ παλινῳδεῖν ὡς τὸ χεῖρον, τῶτ' ἂν εἴη, οἶμαι ὑπὲρ

cum hæc scripserit, & gravi adeò accusatione hoc vitæ institutum incesserit, postea tamen omnium oblitus, velut testula, quod ajunt, transmutata, seipsum ultrò in servitutem adeò manifestam, & conspicuam conjecit? Quot Midæ, quot Crœsi, quot Pactoli, vel toti hunc hominem à sententia dimoverunt, ut charam illam, & à pueris connutritam libertatem repudiet, & quanquam ab Æaco non procul abest, alterumque pedem in cymba Charontis propemodum habet, seipsum tamen trahendum, ac ferendum huc illuc præbeat, ac si collario quopiam aureo sit illigatus, quales sunt illi torques & colaria delicatorum divitum. Longè ergo vita quam nunc vivis, à tuo scripto dissidet, & hoc certè fuerit, quod ajunt, flumen sursum ferri, rerum omnium ordinem subverti, atque in deterius recantare, non Helenæ

1 Τὰ σφιγγία ἢ τὰ κερκέλια] Hanc vocem interpretor alibi ut sequentem κερκέλια. Bourd. Hæc ultima vox κερκέλια non mihi videtur sana, & credo corruptam fuisse ab iis, qui σφίγγα intellexerunt armillas vel collaria, quasi ἀπὸ τοῦ σφίγγειν dictum foret σφίγγιον, omne id quod premit aut stringit aliquam corporis partem. At ego non possum sic intelligere σφίγγιον. Nam nec Græci viri nec Romani collaria aurea vel armillas gestabant, Barbaricus mos erat gestandi talia χαλκωπίσματα, & ideo dictus est Torquatus Manlius ille Romanus, eo quod redierat à monomachia cum Gallo torque aureo insignis, quem detraxerat hosti, & eo spolio gloriabatur, cum mos non esset Romanis torques gestandi, quod in eo erat extraordinarium & ἐξαίρετόν τι: nam si plures Romani soliti fuissent talia ornamenta gestare, non fuisset ratio eum ita cognominandi ex re solita, & ei cum aliis Romanis communi. Mosellanus interpretatur σφίγγιον amuletum, sed nullum auctorem habet ejus significatus. Amuletum Græce dicitur περίαμμα, φυλακτὸν, ἀποτροπαῖον, nec puto Lucianum in re, quæ per plures voces Græcis usitatas significari poterat, voluisse uti voce, cujus significatus erat omnino insolitus, & ignotus. Igitur σφίγγιον, ut arbitror, diminutivum est vocis σφίγξ, quod est animal è simiarum genere, quo minus & exilius, eo pretiosius & magis æstimatum: ea vocamus in Gallia *guenuches* & *apajous*. Eam vocem Græcam etiam Latinam fecit Plinius lib. 6. cap. 29. ubi de iis mercibus, quæ ab Adulito emporio Troglodytarum afferuntur, ait: *deferunt plurimum ebur, rhinocerotum cornua, hippopotamorum coria, celetum testudinum, sphingia, mancipia.* Et rursus eodem capite: *animal sphingion.* Talia animalia sæpe vidimus apud reges, principes viros, & luxuriantes divites, alligata per collum vel per ilia stipiti aliquando & sphæræ è ligno vel metallo, ne libere vagari sinantur, & sic alligata pa-

παρέχειν ἑαυτὰ ἠλικιώτας κλοιῷ δεδέντας, & auro etiam vel ligari vel ornari solita fuisse testatur ipse Lucianus infra adversus indoctum: πτηκὸς γὸ ὁ πίναξ, ἃ παροιμία φησὶ, κ' ἂν χρύσια ἔχῃ σύμβολα. His positis pro κορύλια (quam vocem Mosellanus interpretatur *coralia*, tamquam si κοράλια scriptum esset) legendum puto κορέσπα vel κοροσπα vel κωροκλια, quarum vocum idem est significatus, nimirum παιδία vel παιδάρια, & duarum quidem, quas primo loco posuit, frequentissima occurrunt exempla, ultimam κωρύλια. Hesychius habet sic: Κωρύλλιον, παιδάριον, κόριον, & paulo post: κωρύλισκον, μειράκιον. Sic autem intelligendi ratio est, quod Romani divites & luxuriantes pueros pulchritudine & corporis mollitie insignes trimulos vel quadrimos auro & gemmis ornatos habebant in deliciis, qualis erat ille Philocommodus Imperatori Commodo percarus, de quo Herodianus in Commodo: ὧν ἦν παιδίον πάνυ νήπιον, τὸν δὴ τῷ γυμνῷ μὲν ἐσθῆτι, χρυσῷ δ' ἐξ λίθοις πολυτίμοις κεκοσμημένῳ, οἷς ἀεὶ χαίρουσι Ρωμαίων οἱ τρυφῶντες. *Erat autem puerulus valde simplex ex iis, qui nudi sine veste auro & gemmis ornati, quibus delectantur Romani luxui dediti.* de iisdem loquitur Dio Cassius lib. 48. παιδίον τι τῶν ἁβρύτερον οἷα αἱ γυναῖκες γυμνὰ, ὡς πλεῖστ' ἀνυέσαν τρέφουσι. Quæ sic vertit Xylander: *puellus quidam, quales garrulitate amabiles matrona nudos delectationis causa alere solent.* Nec objiciatur pueris non convenire vocem ἠλικιώτας & κλοιῷ δεδέντας: vox ἠλικιώτας optime convenit voci σφίγγια, vox φέρεσθαι vero apprime convenit voci κορέσπα & aliis, quæ puellum significant. Simiæ trahuntur, pueri portantur: κλοιὸν simiæ datur, ut trahatur: puero ut ornetur. Ideo in nostra interpretatione nulla est absurditas. *Palm.* Quæ notaverit ad hæc verba eruditissimus J. Bochartus descriptione digna judicavimus. Verbotenus itaque ipse de Animalibus sacr. script. lib. 5. cap. 7. Part. 11. pag. 703. edit. Londinens. Locum hunc quisquis attente legerit mendosum esse fatebitur in voce κορύλια, cum ea vox ad rem non faciat. in Oratione hac aulicæ vitæ molestias graphice depinxerat, & quam sit indignum docto homine & liberaliter instituto, tenuis lucelli spe illectum, magnatibus operam suam addicere. Tamen idem jam senior in *cæsaru* aulam se contulerat. Quod illi objiciens *Sabinus* quidam petit quot *Milæ*, quot *Græci*, quot *Pactoli* illi persuaserint ut chara illa libertate cui à pueris assueverat, abdicata se huc illuc trahendum ac raptandum præberet, κεθάπερ &c. *Ac si collum revinctum haberet aureo quodam collari, qualia sunt delicatorum divitum monilia & corallia (id est monilia è corallio facta)* ita reddidit Cl. *Botius*; sed quod illius pace dixero, ineptissime. Primo enim τὰ σφίγγια sunt *sphinges non monilia*. 2. Et vel si monilia reddas tamen τὰ σφίγγια & τὰ κορύλια non erunt *monilia ex corallio* sed *monilia & corallia*. 3. Præterea τῶν πλουσίων *divites* inter *Romanos*, de quibus hic agitur, olim habuisse monilia corallina, merum somnium est, cum ne monilia quidem habuerint. Monile enim muliebre fuit ornamentum, ut notat *Servius* in librum septimum *Æneidos*. 4. Denique *Lucianus* inepte diceretur aureo collari esse revinctus qualia sunt divitum monilia corallina. Nam utut ponas divites habere monilia, tamen iis monilibus non dicentur esse *revincti*, quasi captivi detinerentur. Nec monile corallinum cum aureo collari tamquam simile conferri potest. Nihil enim est auro commune cum corallio. Itaque *Botius* hunc *Luciani* locum intactum præterite debuisset potius quam illi tam ridiculum sensum affingere, & verbis auctoris tam parum consonum. Sed fortasse pro τὰ κορύλια legendum τὰ παρδάλια vel πορδάλια, ut significetur *Lucianus* aurea catena esse revinctus, quomodo è simiarum genere sphingia, & pardalia, seu pantheræ vinciri solent in opulentiorum ædibus. Sphingia dicimus cum *Plinio* libri 6. c. 29. Et τὰ παρδάλια vel πορδάλια cum *Philosopho* libri secundi *Historiæ animalium* capite undecimo, & *Photio* in *Excerptis* ex *Philostrato*. Nobilissimus, atque idem doctissimus, mihique amicissimus *Dominus de Grentemesnil* τὰ κυρύλια mutat in τὰ κωκύρια. Cui conjecturæ suffragium adderem libens, si catelli vincti detinerentur, de quo hic videtur agi. Pro τὰ σφιγ-

μαχαφὼς, καὶ καταγέλαστον ὅτου δεινὸν ἢ ὃ τοιοῦτος βίος διεξελθὼν, ἔπειτα πάντων ἐπιλαθόμενος, ὑποφύσας φησὶ μιᾶς ἀπόνοιαν, ἐκὼν ἑαυτὸν φέρων εἰς δουλείαν ὅτου ἀφίκετο, καὶ ἀφειλέσθαι ἑαυτοῦ; πάσοι Μίδαι, καὶ Κροῖσοι, καὶ Πακτυλοὶ ὅλοι μετάπεισαν αὐτὸν ἀφεῖναι μὲν τῶν ἐκ παίδων φίλων καὶ συντροφον ἐλεύθερίαν, ἀφεῖς αὐτὸν ἢ ἤδη τῆς Αἰακοῦ χαιόμενον, καὶ μονονοὺ ἤδη ἐπέρᾳ ποδὶ ἐν τῇ πορθμείῳ ἔχοντα, περίχειν ἑαυτὸν ἐλκίοις, καὶ φιάλοις, καὶ ἁπλῶς ὑπὸ πλοίῳ τινὶ χρυσοῦ τὴν καὶ ἀνθρακα διήκοντα, οἷα ἐπὶ τῶν τρυφώντων πλησίον [1] τὰ σφίγγια, καὶ τὰ κανάλια. πολλὴ γὰρ ἡ ἀλοφωσία ἢ νῦν βίου ἀφεὶς τὸ σύγκαμμα, καὶ τὸ ἄνω ἢ πεφυκὸς χωρεῖν, καὶ ἀνεστραμμένα τὰ πάντα, καὶ παλινῳδεῖν ἀφὸς τὸ χεῖρον, τῶν ἂν εἴη, οἶμαι, οὐκ ὑπὲρ

cum hæc ſcripſerit, & gravi adeò accuſatione hoc vitæ inſtitutum inceſſerit, poſtea tamen omnium oblitus, velut teſtula, quod ajunt, tranſmutata, ſeipſum ultrò in ſervitutem adeò manifeſtam, & conſpicuam conjecit? Quot Midæ, quot Cræſi, quot Pactoli, vel tori hunc hominem à ſententia dimoverunt, ut charam illam, & à pueris connutritam libertatem repudiet, & quanquam ab Æaco non procul abeſt, alterumque pedem in cymba Charontis propemodum habet, ſeipſum tamen trahendum, ac ferendum huc illuc præbeat, ac ſi collario quopiam aureo ſit illigatus, quales ſunt illi torques & colaria delicatorum divitum. Longè ergo vita quam nunc vivis, à tuo ſcripto diſſidet, & hoc certè fuerit, quod ajunt, flumen ſurſum ferri, rerum omnium ordinem ſubverti, atque in deterius recantare, non Helenæ

1 Τὰ σφίγγια ἢ τὰ κανάλια] Hanc vocem interpretor alibi ut ſequentem κανάλια. Bourd. Hæc ultima vox κανάλια non mihi videtur ſana, & credo corruptam fuiſſe ab iis, qui σφίγγια intellexerunt armillas vel collaria, quaſi λέγε τὰ σφίγγια dictum foret σφίγγιον, omne id quod premit aut ſtringit aliquam corporis partem. At ego non poſſum ſic intelligere σφίγγιον. Nam nec Græci viri nec Romani collaria aurea vel armillas geſtabant, Barbaricus mos erat geſtandi talia κολλοπώματα, & ideo dictus eſt Torquatus Manlius ille Romanus, eo quod redierat à monomachia cum Gallo torque aureo inſignis, quem detraxerat hoſti, & eo ſpolio gloriabatur, cum mos non eſſet Romanis torques geſtandi, quod in eo erat extraordinarium & ἐξαίρετον τι: nam ſi plures Romani ſoliti fuiſſent talia ornamenta geſtare, non fuiſſet ratio eum ita cognominandi ex re ſolita, & ei cum aliis Romanis communi. Moſellanus interpretatur σφίγγιον amuletum, ſed nullum auctorem habet ejus ſignificatus. Amuletum Græce dicitur περίαμμα, φυλακτὸν, ἀποτροπαῖον, nec puto Lucianum in re, quæ per plures voces Græcis uſitatas ſignificari poterat, voluiſſe uti voce, cujus ſignificatus erat omnino inſolitus, & ignotus. Igitur σφίγγιον, ut arbitror, diminutivum eſt vocis σφίγξ, quod eſt animal e ſimiarum genere, quo minus & exilius, eo pretioſius & magis æſtimatum: ea vocamus in Gallia *guenuches* & *apajons*. Eam vocem Græcam etiam Latinam fecit Plinius lib. 6. cap. 29. ubi de iis mercibus, quæ ab Adulito emporio Troglodytarum afferuntur, ait: *deferunt plurimum ebur, rhinocerotum cornua, hippopotamorum coria, celetum teſtudinum, ſphingia, mancipia.* Et rurſus eodem capite: *animal ſphingion.* Talia animalia ſæpe vidimus apud reges, principes viros, & luxuriantes divites, alligata per collum vel per ilia ſtipiti aliquando & ſphæræ e ligno vel metallo, ne libere vagari ſinantur, & ſic alligata ver-

παρέχεσι ἑαυτὰ ἔλκειδαι κλοίοις δεδέντα, & auro etiam vel ligari vel ornari solita fuisse testatur ipse Lucianus infra adversus indoctum: πάνυ γὰρ ὁ πάππος, ἃ παρεῖμία φησὶ, κ' ἂν χρύσια ἔχῃ σύμβολα. His positis pro κορέλλια (quam vocem Mosellanus interpretatur *coralia*, tamquam si κοράλια scriptum esset) legendum puto κορέσια vel κορέσσα vel κωφέλλια, quarum vocum idem est significatus, nimirum παιδία vel παιδάρια, & duarum quidem, quas primo loco posui, frequentissima occurrunt exempla, ultimam κωφέλλια. Hesychius habet sic: Κωφέλλιον, παιδάριον, κάριον, & paulo post: κωφέλισκον, μειράκιον. Sic autem intelligendi ratio est, quod Romani divites & luxuriantes pueros pulchritudine & corporis mollitie insignes trimulos vel quadrimos auro & gemmis ornatos habebant in deliciis, qualis erat ille Philocommodus Imperatori Commodo percarus, de quo Herodianus in Commodo: ὃν ἦν παιδίον πάνυ νήπιον, τέκνον δὴ τῷ γυναῖκα μὲν ἐσθῆτος, χρυσῷ ἢ καὶ λίθοις πολυτίμοις κεκοσμημένῳ, οἷς δὴ χαίρουσι Ρωμαίων οἱ τρυφῶντες. *Erat autem puerulus valde simplex ex iis, qui nudi sine veste auro & gemmis ornati, quibus delectantur Romani luxui dediti.* de iisdem loquitur Dio Cassius lib. 48. παιδίον τι τῷ ψιθύρῳ οἷα αἱ γυναῖκες γυμνὰ, οἷς πλοῦτ δυσεάτως τρέφεται. Quæ sic vertit Xylander: *puellum quidam, qualem garrulitate amabiles matronæ nudos delectationis causa alere solent.* Nec objiciatur pueris non convenire vocem ἔλκειδαι & κλοίοις δεδέντα: vox ἔλκειδαι optime convenit voci σφίγγια, vox φίγειδαι vero apprime convenit voci κορέσια & aliis, quæ puellum significant. Simile trahuntur, pueri portantur: κλοῖον simile datur, ut trahatur: puero ut ornetur. Ideo in nostra interpretatione nulla est absurditas. *Palm.* Quæ notaverit ad hæc verba eruditissimus J. Bochartus delectione digna judicavimus. Verbotenus itaque ipse de Animalibus sacr. script. lib. 5. cap. 7. Part. 11. pag. 703. edit. Londinens. Locum hunc quisquis attente legerit mendosum esse fatebitur in voce κωφέλια, cum ea vox ad rem non faciat in Oratione hac aulicæ vitæ molestias graphice depinxerat, & quam sit indignum docto homine & liberaliter instituto, tenuis lucelli spe illectum, magnatibus operam suam addicere. Tamen idem jam senior in *cæsaru* aulam se contulerat. Quod illi objiciens *Sabinus* quidam petit quot *Milæ*, quot *Crœsi*, quot *Pactoli* illi persuaserint ut chara illa libertate cui à pueris assueverat, abdicata se huc illuc trahendum ac raptandum præberet, καθάπερ &c. *Ac si collum revinctum haberet aureo quodam collari, qualia sunt delicatorum divitum monilia & corallia (id est monilia è corallio facta)* ita reddidit Cl. *Botius*; sed quod illius pace dixero, ineptissime. Primo enim τὰ σφίγγια sunt *sphinges non monilia*. 2. Et vel si monilia reddas tamen τὰ σφίγγια & τὰ κορέλλια non erunt *monilia ex corallio* sed *monilia & corallia*. 3. Præterea οἱ πλούσιοι *divites* inter *Romanos*, de quibus hic agitur, olim habuisse monilia corallina, merum somnium est, cum ne monilia quidem habuerint. Monile enim muliebre fuit ornamentum, ut notat *Servius* in librum septimum *Æneidos*. 4. Denique *Lucianus* inepte diceretur aureo collari esse revinctus qualia sunt divitum monilia corallina. Nam utut ponas divites habere monilia, tamen iis monilibus non dicentur esse *revincti*, quasi captivi detinerentur. Nec monile corallinum cum aureo collari tamquam simile conferri potest. Nihil enim est auro commune cum corallio. Itaque *Botius* hunc *Luciani* locum intactum præterire debuisset potius quam illi tam ridiculum sensum affingere, & verbis auctoris tam parum consonum. Sed fortasse pro τὰ κορέλλια legendum τὰ παρδάλια vel σαρδάλια, ut significetur *Lucianum* aurea catena esse revinctus, quomodo è simiarum genere sphingia, & pardalia, seu pantheræ vinciri solent in opulentiorum ædibus. Sphingia dicimus cum *Plinio* libri 6. c. 29. Et τὰ παρδάλια vel σαρδάλια cum *Philosopho* libri secundi *Historiæ animalium* capite undecimo, & *Photio* in *Excerptis* ex *Philostrato*. Nobilissimus, atque idem doctissimus, mihique amicissimus *Dominus de Grentemesnil* τὰ κορέλλια mutat in τὰ κωφέρια. Cui conjecturæ suffragium adderem libens, si catelli vincti detinerentur, de quo hic videtur agi. Pro τὰ σφιγ-

Ε'λένης μὰ Δί', ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἐπ' Ἰλίῳ γενομένων, ἀλλ' ἔργῳ ἀναπεπεισόμενον τῷ λόγῳ, καλῶς πεποιηκὼς ἐξηλέγξαι δοκοῦντων. ταῦτα μὲν πρὸς ἑαυτὸν, ὡς τὸ εἰκὸς, λέλεκταί σοι. ἐπεύξῃ δ' ἴσως κἀμοῦ τοιοῦτόν τινα ξυμβουλὴν παρὰ τοιούτου, οὐκ ἀγροίκου, ἀλλὰ φιλικοῦ, καὶ οἷον σοὶ χρῆσθαι, καὶ φιλοσόφου

lenæ per Iovem, nec eorum gratia quæ apud Ilium gesta sunt, sed quod facto everia sunt ea, quæ ante probè à te dici videbantur. Hæc sanè tecum te dixisse verisimile est. Ac forsitan ad me ipsum ejus generis consilium afferes, non intempestivum, sed amicum, & quale tibi cum viro bono, tum philosopho

γίᾳ δὲ τὰ καρέλια legebam olim τὰ ἐσίδια δὲ τὰ κολλάρια, *armilla* & *collaria*, seu *monilia*. Quali verborum hic esset sensus, *Lucianum* aureis vinculis detineri, qualia sunt opulentiorum armillæ & torques. Ὀ'σίδια proprie sunt *anguicula*, sed & *armilla anguiam figuram habentes, quæque brachium in anguium modum circumplicant*. Ἐπιχρυσίες ὄφεις vocat *Philostratus in Epistolis*. Et pluribus describit *Nonnus* libro quinto Dionysiæ. *Collarium* autem pro torque est *Romana* vox, qua *Plautus*, *Lucilius* & *Varro* usi sunt. unde קולרין *Kolarin* vel קולריא à *Kolaraia chaldæis* & *Thalmudicis*. Et græcis κολλάριον. Hesychius κολλὰς, περὶ περαγμάτων διφθέρας, κολλάριον, ἐπὶ μανιάκης. *Philoxenis* in *Glossis* κολλάριον *collarium*. *Aristophanis Scholiastes* ad *Vespas* κολλὰς τὸ κολλάριον παρ' ἡμῖν λεγόμενον. Et in *Plutum*, κύφων δ' ἱερεὺς ἐν ξύλῳ, ὃν οἱ νῦν κλοιὸν ὀνομάζουσιν οἱ δ' κάλον lege κολλάριον. Itaque videbantur Luciani σφιγγία in ἐσίδια & καρέλια in κολλάρια sine crimine posse mutari, quia hæ voces ab invicem non multum abludunt. Sed jam dilucet hæc conjectatio. 1. Quia divites torquatos & armillatos non reperio, nisi inter barbaros, de quibus hic agi nemo dixerit. Torquatus quidem fuit *Manlius* sed peculiari de causa, quam nemo nescit. Ita etiam nonnulli alii, non tamen opum, sed virtutis causa torque donati. 2. κολλάρια ad pr.nam potius quam ad ornatum pertinent. 3. Et vox erat ignota *Græcis ævo Luciani*, qui purissime scripsit, neque solet *Latina* vocabula usurpare. 4. Denique aurea vincula, quibus *Lucianus* detineri credebatur, conferri vix possint cum armillis, & monilibus, à quibus non detinentur, qui illis utuntur ad ornatum. Hæc igitur conferre jam malo cum catenis aureis, quibus *Romani* Magnates sphinges, & pardos devinciebant. Nam ad hæc quoque aurum adhibitum. Hinc de cervis *Martialis* libri primi *Epigrammate* 105.

Mordent aurea quod spata cervi.

Et *Ovidius* de cervo quem occidit *Cyparissus Metamorphoseos* libro decimo:

Pendebant teretes gemmata monilia collo.

Et *Plinius* lib. 8. cap. 32. *Vita cervis in consessu longa, post centum annos aliquibus capta cum torquibus aureis.* Proinde sphinges quoque & pardos catenis aureis devinctos fuisse credibile est. Quo facit, quod ex *Philostrato* refert *Photius*. Act. 241. Α'χαναι περὶ τῶν Ηαμφυλίᾳ παράλιον θηρεύσαντα ἄνδρα, ὃν περὶ τῷ στέρνῳ ἔσειρε χρυσῆν δέλυν, ἐπιγεγραμμένοις γράμμασιν, ἕκαστοις Α'ρσάκης Θεῷ Νύσῃ. i. e. *Aliquando in* Pamphylia *captum virum pardalem* (id est *pantherum* seu *pardum*) *aureum torquem circa collum habentem*, Armenius *literis ita inscriptum*, *Rex Arsaces Deo Nysæo*. Tamen si quis aliud vero similius proferat, illud lubenter amplectar. Modo id concedatur quod ut rem certam affero vocem καρέλια in *Luciano* esse corruptam ac proinde nihil ex ea de coraclio posse elici. *Aimeloovcen.*

1 Γλίῳ] Tangit in *Piscat.* & in *Pseudolog.* *Bourd.*

1 Ο'πως

σάφω ἀνδρὶ πρέπουσα· ἢν μὲν κατ' ἀξίαν ὑποδύσαζ τὸ σὸν πρόσωπον ὑποκρίνωμαι, οὐ σὺ ἡμῖν ἔχῃ, καὶ τῷ λοιπῷ χρήσεται. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ σὺ παθήσεις τὰ ὑδέοντα. ὥρα τοίνυν μεθαρμόσασθαι ἡμᾶς τὴν σκηνὴν, ἐμὲ μὲν σιωπᾶν, καὶ ἀντέχεσθαι τεμνόμενον, καὶ καιόμενον, εἰ δέοι, ἐπὶ σωτηρίᾳ, σὲ δ' ἐπιπάττειν τὰ φαρμάκια, καὶ τὴν σμίλην ἅμα προσφέρειν ἔχοντα, καὶ τὸ καυτήριον λάμπειν. καὶ δὴ προσλαβὼν τὴν ῥάβδον, σὺ τοῦτο πρός με ὁ Σαβῖνε ἤδη λέγεις, πάλαι μὲν ὦ φιλότης, ὡς εἰκὸς οὐδοκίμει ταί σοι τυτὶ τὸ σύγγραμμα, καὶ ἐν πολλῷ θαλπῷ δειχθὲν, ὡς οἱ τότε ἀκροασάμενοι διηγοῦνθ', καὶ ἰδίᾳ προσῳκείωται τοῖς πεπαιδευμένοις, ὁπόσοι ὁμιλεῖν αὐτῷ, καὶ λάβρχειρος ἔχειν ἠξίωται. ἢ πρὸ τῶν λόγων προσκοπεῖν, ὦ μεμπτὴ, καὶ ἡ ἰσοφία πολλὴ, καὶ ἐμπειρία τῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι ἑκάστοτε σεφῶς ἐλέγχθ'. καὶ τὸ μέγιστον, ὅτι χρήσιμος πᾶσιν ἦν, καὶ μάλιστα τοῖς πεπαιδευμένοις ὡς μὴ ὑπ' ἀγνοίας σφῶν αὐτῶν εἰς δυλείαν ὑπάγοιεν. ἐπεὶ δέ σοι μετέδοξε βέλτιον ταῦτ' εἶναι, καὶ τὴν μὲν ἐλευθερίαν μακρὰ χαίρειν ἐᾶν, ζηλῶσαι δ' τὸ ἀμφιτρύωνος ἐκεῖνο ἁμάρτημα, [1] Ὅπως τὸ κέρδος, πρὸς φύσιν δουλευτέον, ὅρα ὅπως μηδεὶς ἔτι ἀκούσεταί σου ἀναγινώσκοντος αὐτό. ἀλλὰ μηδ' ἄλλῳ περιόχης τῶν τ' παρόντα σοι βίον ὁρώντων, ἐπελθεῖν τὰ γεγραμμένα. εὖχομαι δ' Ἑρμῇ τῷ

pho conveniat. Itaque si suam quam induo personam, ut decet egero, bene nobiscum agetur, & eloquentiæ Præsidi Mercurio sacrificabimus. Sin minus, quæ deerunt tu addes. Iam ergo fuerit tempus, ut transformata cœna, ego quidem taceam, & me secari, atque uri sustineam, si ad salutem necesse sit, tu vero medicinas adornes, scalprum in promptu habens, & cauterium candens. Nunc igitur tu, ὁ præclare Sabine, à me acceptis dicendi vicibus, sic mecum agis. Olim quidem amice, liber hic tuus ut par erat in precio est habitus, & vulgo ostentatus (ut qui tum audiverunt, nobis narrarunt) & peculiariter apud eruditos, quotquot cum ipso versari, & præ manibus habere dignati sunt. Etenim & verborum apparatus culpa vacat, multamque historiam & rerum experientiam continet, & singula dilucidè dicuntur. Maximum verò est, quòd illa omnibus, ac potissimum eruditis conferunt: ne per rerum inscitiam sese in servitutem introducant. Sed cùm mutata sententia statueris vitæ aulicæ statum meliorem esse, & libertati longum valedicere, & jambicum illud generoso animo indignum imitari, *Vbi est lucrum natura adacta, servies:* vide ne quis id te legentem audiat: imò nulli eorum: qui præsentem tuæ vitæ conditionem cernunt, tua scripta recensenda præbeas. Verùm ab Inferorum legato Mercurio precare,

1 Ὅπως τὸ κέρδος, πρὸς φύσιν δουλευτέον] Versus est Euripidis, ad quem olim paro tia allusit Antigonus Cocles ille, dum Demetrio filio suadere volebat, ut Philan Antipatri filiam & Crateri viduam jam ætate aliquantum provectam duceret uxorem, Demetrius vero ob inæqualitatem ætatis eas nuptias aspernabatur; dixit filio pater: Ὅπως τὸ κέρδος, πρὸς φύσιν γαμητέον. Refert Plutarchus in Demetrio. *Pulm.*

χθονίῳ, καὶ τῶν ἀκηκοότων ὡσπερ, πολλῷ λήθῃ καταχεάσας. ἢ δόξεις τῷ δι' ὑπερβολὴν μύθῳ ταύτην τὴν παροινίαν, καὶ σαυτὸν ὁ Βελλεροφόντης, μεμεφὼς τὸ βιβλίον. μὰ γὰ τὸν Δί' οὐχ ὁρῶ τὴν ἀπολογίαν, ἥτις ἂν εὐπρόσωπός σοι μενοῦν ὡς τοὺς κατηγόρους. καὶ μάλιστα, ἢν σὺν γέλωτι αὐτὰ ποιῶσιν, ἐπαινοῦντες μὲν τὰ γεγραμμένα, καὶ τὴν σὺν αὐτοῖς ἐλευθερίαν, αὐτὸν δὲ τὸν συγγραφέα δηλοῦντα ὁρῶντες, καὶ ἐκόντα ὑποπτένοντα τὸν αὐχένα τῷ ζυγῷ. σὺ δὲ ἀπεικότως ἂν λέγοιεν, εἰ λέγοιεν, ἢ τοι ἄκων γε γυναικὸς ἀνδρὸς εἶναι τὸ βιβλίον, καὶ σὲ τὰ κηλοῦν, ἀλλοτρίοις πτεροῖς ἀγάλλεσθαι, ἢ εἴπερ σόν ἐστιν, [1] ὁμοιόν σε τῷ Σαλαίθῳ ποιεῖν. ὃς πικρότερον καὶ μοιχῶν τοῖς Κροτωνιάταις νόμον θεὶς, καὶ θανατεύοντα ἐπ' αὐτῷ, μεγαμικρὸν αὐτὸς ἐάλω, μοιχεύων δὲ ἀδελφῷ τὴν γυναῖκα. σὲ δὲ πόθεν τοίνυν καὶ σὲ τὸν Σαλαίθου εἰκένου, φαίη τις ἄν. μᾶλλον δὲ πολὺ μετριώτερος εἰκείνου, ἔφαμεν γὰρ ἐκεῖνοι ὡς ἔφασκεν ἀπολογούμενον, ἑκὼν δὲ μᾶλλα ἀψύχως ἐς τὸ πῦρ ἀλλόμενον, κείτοι ἐλεόντων αὐτὸν ἤδη Κροτωνιατῶν, καὶ [2] ἐνδιδόντων φυγεῖν εἰ βούλοιτο. τὸ δὲ σὸν, ὃ καὶ μικρῷ ἀτοπώτερον, ἀκουσίως μὲν σὺν τοῖς λόγοις τὴν δὲ τοιαύτην βίᾳ διαπρέπειαν, καὶ κατηγορῶν εἴ τις εἰς πλησίον πώς ἐμπεσών, καὶ καθείρξας ἑαυτὸν, ἀνέχοιο, μυρία τὰ δυσχερῆ πάσχων, καὶ ποιῶν. σὺν χρόνῳ δὲ ὑστάτῳ, καὶ χρεὼν ἤδη ὑπὲρ τὰ ὦδε, ὅπως ἀχθοῦ λατρείαν ἐπινοήσομεν, ἐ

care, ut eos qui ista olim audiverunt, multa oblivione aspergat. Alioqui simile quid fabulæ illi Corinthiæ accidisse tibi videbitur, ut quemadmodum Bellerophontes, librum contra te ipsum scripseris. Per Iovem enim non video, quæ tua adversus accusatores, speciosa saltem defensio esse possit: præsertim si cum risu actionem intendant: ac laudent quidem tua scripta, & eam quæ illis inest libertatem: te verò scriptorem videant servientem, & sponte collum jugo subdentem. Itaque nihil absurdi pronunciarint si dicant, vel alius generosi viri esse hunc libellum, te verò graculum alienis plumis exultare: vel si tuus sit, te similia Salætho facere, qui cùm legem durissimam Crotoniatis in adulteros tulisset, ob eamque admirationi esset, paulò post cum sui fratris uxore in adulterio est deprehensus. Quare non ineptè quispiam te Salæthum illum esse diceret. Nisi quòd longè tolerabilius est ejus factum, qui quod fecit, cùm causam ageret, amore se captum fecisse fatebatur, & sponte maximo animo in ignem iniliit: tametsi Crotoniatæ hominis miserebantur, & exulandi, si vellet; copiam faciebant. At tu fecisti multò absurdiùs, qui vitæ quidem ejusmodi servilem conditionem accuratè tuis in libris persequeris, eumque incusas qui in divitis famulitium incidat, & se velut in vincula conjiciens, infinitas molestias pati & inferre sustineat: at in extrema senectute, jam-

1 Ὅμοιόν σε τῷ Σαλαίθῳ] In margine Cod. Regii Σαλεύκῳ, mendose, sunt enim variæ historiæ, patet conferenti. *Bourd.*

2 Ἐνδιδόντων φυγεῖν] Hîc recte Interpres Atticam expressit dictionem. *Idem.*

1 Συγκλεί-

μοσυνης χὲ ἐμπομπεύσῃ αὐτῇ. ὅσῳ γὰρ φασιν ἐπισημότερον εἶναι δουλεῖς, τοσούτῳ κωμῳδιλαιοτέρας ἂν δόξειας εἶναι, ἀποφανῶν ὃ νῦν βίᾳ τῷ βιβλίῳ. κείτοι τί δὲ κινῶ ἐπὶ σὲ κριτηρίαν ζητῶν, μὴ τῶν γαμμικῶν τραγῳδιῶν λέγωσιν, Μισῶ σοφιστήν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός; σὸν δὲ πρόσωπον ἢ οἱ κριτηρίων κρίται ἄλλων παραδείγματων ἐπὶ σέ. ἀπ' οἱ μὲν, τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς εἰκάσουσιν. οἱ ἐπὶ μὲν τῶν σκιλλῆς, Ἀγαμέμνων ἴκρυς αὐτῶν, ἢ Κρέων, ἢ αὐτὸς Ἡρακλῆς εἰσιν. ἴξω δὲ, Πῶλος, ἢ Ἀριστόδημος, ἀποθέμενοι τὰ σκευοποιΐα, γίγνονται ὑπόκριθοι τραγῳδοῦντες, σκιπίζοντες, καὶ συρτόμενοι. οἷόν τε δὲ, μισθαρνέμενοί τινες αὐτῶν, ὡσὰν τῷ θεάτρῳ δοκῇ. ἄλλοι δὲ, τὸ δὲ πίθηκε πιπυθίναι σε φήσουσιν, ὃν Κλεοπάτρα τῇ πάνυ φασὶ γηραιᾷ. σκεῖνον γὰρ διδαχθέντα τίνος μὲν ὀρχεῖας πάνυ κοσμίως, καὶ ἐμμελῶς, καὶ ἐπιπολὺ γαμμάζειας μόνον δὲ τῷ χρήσθαι, καὶ τὸ πρέπον φυλάττοντα, καὶ τοῖς ἄδουσι ξ αὐλοῦσι [1] συγκινέμενον ὑμέναιον. ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἰκανῶς οἷμαι, ἢ ἀμύγδαλον πόρρω κειμένην, μικρὸν χαίρειν φήσασα τοῖς αὐλοῖς, καὶ ῥυθμοῖς, καὶ ὀρχήμασι, συναρπάσασα, κατατρώγειν, ἀποβρίψασα, μᾶλλον δὲ σωτερίψασα τὸ πρόσωπον. καὶ σὺ τοίνυν φαῖεν ἄν, οὐχ ὑποκριτὴς, ἀλλὰ ποιητὴς τῶν καλλίστων, ξ νομοθέτης γλυκύθυμος, ὑπὸ ταυτησὶ τῆ ἰκανῶς ἀγαφανείσης, ἠλίγχθης πίθηκος ὢν, ξ ἀπ' ἄκρου χείλους φιλοσοφῶν, καὶ

jamque fere ultra limen illius, adeò illiberalem ſervitutem elegiſti, ac propemodum de ea te jactas. Quanto itaque ut ajunt, inſignior eſſe videris, tanto videaris riſu dignior, cùm tua vita tuis ſcriptis reclamet, Ecquid attinet novam accuſandi rationem adverſum te quærere, poſt admirandam illam tragœdiam quæ dicit. *Sapientem eum odi qui ſibi ipſe non ſapit?* Nec alia tuis accuſatoribus exempla inſte deerunt. Verùm alii te tragœdiarum actoribus aſſimilabunt: quorum quiſque in ſcena quidem eſt, vel Agamemnon, vel Creon, vel ipſe Hercules: extra verò Polus, aut Ariſtodemus, depoſitis perſonis fiunt mercenarii tragœdiæ actores, qui excidunt, & exibilantur, & quorum aliqui nonnunquam flagris cæduntur, ut ſpectatoribus viſum fuerit. Alii idem quod ſimiæ tibi contigiſſe dicent, quam celebris illa Cleopatra dicitur habuiſſe. Ea enim probè edocta, cùm aliquandiu compoſitè modulateque non ſine magna ſpectantium admiratione, ſaltantis habitum exhibuiſſet, & decorum ſervaſſet, atque hymenæum voce ac tibia canentibus reſpondiſſet: poſteaquam caricas puta vel amygdalam procul jacentem vidit, abjecta vel diſcerpta potiùs perſona, tibiis, modulis, ſaltationibus longum vale dixit, correptam verò amygdalam arrodere cœpit. Sic etiam tu, dixerint illi, qui non hiſtrio, ſed author rerum pulcherrimarum, & legiſlator fuiſti, objecta hac carica, te ſimiam eſſe prodidiſti, ut qui ſummis tantum labiis ſis philoſophus, alia-

1 Συγκινέμενον] Mſ. συγκινέμενον, Bourd.

ἴσως μὲν [1] καλῶν σοὶ φρεσὶν, ἄλλα ἢ λίγων, ὡς εἰκὸς ἦν πνα ἐπὶ σὲ εἰπεῖν, ὅτι ἃ λίγεις, καὶ ἐφ' οἷς ἐπαινεῖας ἀξιοῖς, χίλια μὲν σε ἐδήκνυν, ὑπερύθρον δ' αὐχμῶσαν καὶ ἀλέλοιπτ. τοιγαροῦν, ὦ δὰ πόδα ὡγὼς ἔπσας δίκλω, σωφρονῶς μὲν θρασυνάμενον ἐπὶ τοῖς ἀληθέσιν ἐλέγχοις, μὴ μικρὸν ἢ μετοιχὶ ὑπὸ κήρυξιν ἐξομοσάμενον τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ἴσως ἡ Ἀδράστεια τότε κατόπιν ἐφεστῶσά σοι δόξει μεμφθῆναι, ἐφ' οἷς κατηγορεῖς τ' ἄλλων, καὶ ἐμαλᾶν, ὡς ἂν θεὸς εἰδῶς τὴν μέλλουσάν σοι ἐς τὰ ὁμοῖα μεταβολὴν, καὶ ὅτι σὺν [2] εἰς τ' κάλπεν πλύσας ἐπόησεν, ἀξίως κατηγορεῖν τ' ἀφ' ποικίλας τινὰς τύχας, τοιαῦτα πράττειν ὑπομιμνήσκοντα. εἰ γὰρ ὑπόθοιτο ἢς τῷ λόγῳ τ' Αἰσχίνου μὴ τὴν κρίσιν τὴν Τιμάρχου κατηγορίαν αὐτὸν ἁλῶναι, καὶ φωραθῆναι τὰ ὁμοῖα πάσχοντα, πόσον ἂν οἶμαι δοκεῖν τὸ ὁράσαντων γελοῖον τ' μάλωσι, εἰ Τίμαρχον μὲν ὄψιεν ἐπὶ τοῖς καθ' ἥραν ἡμαρτημένοις, αὐτὸς ἤδη γέρων ἤδη, τοιαῦτα εἰς ἑαυτὸν παρῳνόμες; τὸ δ' ὅλον, ἐκείνῳ τῷ φαρμακοπώλῃ ἔοικας, ὃς ἀπεκρύπτετο βηχὸς φάρμακον, καὶ αὐτίκα παύσειν τὰς παιχούσας ὑπισχνεῖτο, αὐτὸς μεταξὺ ἀπώμνυ ὑπὸ βηχὸς ἐφιέμενος. ταῦτα μὲν, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἔστιν εἴποι τις ἄν, οἷς σὺ κατηγορῶν σὺ ὦτος ἀμφιλαφεῖ τῇ ὑποστάσῃ, καὶ μυρίας τὰς ἀφορμὰς παρεχομένῃ. ἐγὼ δ' ἤδη σκοπῶ ἤν πνα καὶ πρόφασιν αὐτὸς τὴν

aliaque mente occultes, alia dicas. Ita ut meritò de te quis dicere possit, ea quæ profiteris, & ex quibus laudem captas, labra tua quidem rigasse, palatum verò aridum reliquisse. Quamobrem ilico pœnas solvisti, qui cùm ante audacia procaci humanarum rerum necessitatibus insultaris, paulò post ipse libertatem velut sub præconibus abjuraris. Nec dubium est, quin Adrastea tum à tergo stans, te ea probantem quæ aliis vitio vertebas, deriserit, ut pote quæ cum sit dea, sciverit futurum ut ipse mutata sententia ad similem vitæ genus transires, cumque priùs in tuum sinum non spuisses, accusare velles eos qui propter varias fortunæ vicissitudines, talia facere sustinent. Siquis igitur fingat Æschinem post gravem illam orationem qua Timarchum accusavit, ipsum quoque accusatum quòd eodem in facinore esset deprehensus, quantum putas spectantibus risum fuisse obortum, quòd Timarchum criminis, ad quod ætas hominem tulit, reum faceret, ipse verò jam senex eadem in se admitteret? Denique similis videris illi pharmacopolæ, qui cùm remedium contra tussim venditaret, eaque affectos statim liberaturum se polliceretur, interim ipse tussi torqueri cernebatur. Hæc atque id genus alia multa quispiam qualis tu accusando objiceret, in tam copioso argumento, quodque mille ansas adversario prebeat. At ego jam reputo qua via me ad defensionem con-

1 Καλῶν σοὶ φρεσὶν] Malè omnes κακῶν, patet apud Homer. Il. 9. *Bourd.*

2 εἰς τ' κάλπιν πλύσας] Sic in Dial. Navig. seu Vot. hac de re copiosè ad illud Petron. *ter me jussit expuere.* Idem.

1 Η'λε-

ἀπολογίαν. ἆρά μοι κρήτιστον ἐξελοιδορήσασθαι, καὶ τὸ πάντα ἐπιτρέψαντα, καὶ ἀδικεῖν δοκοῦντα ἀρνήσασθαι, ἐπὶ τῷ κοινῷ σκήπτῳ ἀπολογίαν κατασφυγεῖν; λέγω ἢ τῇ τύχῃ, καὶ μοῖραν, καὶ εἱμαρμένην, καὶ δαίμονος συγγνώμην ἔχειν μοι τὰς ἐπιπλήξεις, εἰδότας ὡς ὀλίγου ἡμεῖς ἐσμὲν κύριοι. ἀλλ' ὑπό τινος κρείττονος, μᾶλλον ἢ μιᾶς τῆς τυχούσης μοίρας, ἀρχόμεθα, οὐκ ἐκόντες, ἀλλ' ἀναίτιοι παντάπασιν ὄντες, ἃ ἂν λέγωμεν, ἢ ποιῶμεν. ἢ τοῦτο μὲν κομιδῇ ἰδιωτικόν, καὶ ὑβρίζειν σύ με ὦ Φιλότης ἀνέχοιο, τοιαύτην ἀπολογίαν τυχὸν ποιούμενον, καὶ σωτήριον τὸ Ὅμηρον παραλαμβάνοντα, καὶ οἰκείαν ἐπιρραψῳδοῦντα, Μοῖραν δ' οὔ πώ φημι πεφυγμένον ἀνδρὶ γε παντὶ εἶναι. κἂν τὸ, Γενομένῳ ἐπίηνον λέγω, ὅτι μιν τέκε μήτηρ. εἰ δὲ τοῦτον ἀφεὶς τὸν λόγον, ὡς ὑπ' αἰνῶν ἀξιόπιστον, οἰκεῖον λέγοιμι, μήτε ὑπὸ χρημάτων, μήτε ὑπ' ἄλλης τινὸς ἐλπίδος τοιαύτης ἀλισθεὶς, ὑποσῆναι τῷ παρόντι συμφορᾷ, ἀλλὰ τῷ σύνεσιν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ μεγαλοψυχίαν ἀνδρὸς θαυμάσας, ἐβουλήθην κοινωνῆσαι πράξεων τῷ τοιούτῳ, δέδοικα μὴ ὡς τῇ ἐπιφερομένῃ κατηγορίᾳ κολακείας αἰτίαν ὀφλήσω, κἄπειτα δι' ἐσκωμμένη [1] ἦλω φασὶν ὀκρυόεν τ' ἦλον, καὶ μείζονί με τὸ σμικρότερον. ὅσῳ κολακεία τῆς ἄλλων ἁπάντων κακῶν, τὸ ἀλλοπρόσπαλον εἶναι, καὶ τευτὴν χείριστον νενόμισται. τί δ' ἂν ἄλλο, εἰ μήτε τοῦτο, μήτε οἰκεῖον λέγειν δοκεῖ, τοὐλοιπόν ἐστιν, ἢ ὁμολογεῖν μηδὲν ἐν ὑγιὲς εἰπεῖν ἔχειν; convertam. Num optimum fuerit, ut ego sponte ignavus, dato tergo, nec improbitate negata, ad communem illam excusandi rationem confugiam? ad fortunam, inquam, ad fatum ejusque necessitatem inevitabilem, & veniam ab iis, qui me objurgant, deprecer, ut qui non ignorent nos rei nullius esse dominos, sed à potentiore regi, fortunæ scilicet unius, aut fati arbitrio, idque invitos, adeò ut culpa vacemus omnino quicquid dicamus, aut faciamus. An verò nimis est vulgaris hæc defensio, ac neque tu, amice, feras ut excusationem hujusmodi prætendam, & patronum Homerum habeam, ejusque hæc carmina proferam, *Fatorum nexus fugisse haud dixero quenquam.* atque illud: *Filum parca dedit nascenti matris ab alvos.* Quod si hac ratione omissa, tanquam fide parum digna, illud dicerem, neque pecunia, neque ulla alia hujusmodi spe inescatum me, præsentem convictum ferre: sed prudentiam, fortitudinem, & magnanimitatem viri admiratum, rerum gerendarum consortem ei esse voluisse: vereor ne ad priorem accusationem adulationis accedat nota, deinde comperiar, quod ajunt, clavum clavo pellere, & majore quidem minorem: quatenus adulatio aliorum omnium malorum esse maximè servile, & ob hoc pessimum censetur. Quid igitur aliud, si neque hæc, neque illa dicenda videntur, nobis restat, nisi ut fateamur, nos sani nihil habere quod dicamus? Una mihi

1 Ἧλον ἦλω] Sic in Dialogo pro Lapsu inter Saltand. Interpres Aristoph. Suid. Paroemiog. *Edit.*

μία μοι ἴσως σκέψις ἄγκυρος ἔτι ἄθραυστος, ἐὰν ἐρέσσῃς τὸ γῆρας, καὶ τὴν νόσον, καὶ μὴ τύπτων τὴν πενίαν, πάντα ποιεῖν καὶ πάσχειν ἀναπείθουσα, ὡς ἀφύγοι τις αὐτήν. καὶ σὺ τῷ τοιούτῳ, σὺν ἄκαιρον ἴσως καὶ τὴν Εὐριπίδου Μήδειαν ἐπὶ μηχανὴν ἐλθοῦσαν εἰπεῖν ὑπὲρ ἐμοῦ σκέψαι τι ἰατρεῖα, μικρὸν αὐτὴ παρωδήσασαν, Καί μοι δάκνω μέ, εἶα δρᾶν μέλλω κακά. [1] Πενία ἢ κρείσσων τῶν ἐμῶν βαλδυμάτων. τὸ μὲν γὰρ ἐμὸν Θεόγνιδος κἂν ἐγὼ μὴ λέγω, τίς οὐκ οἶδεν οὐκ ἀπαξιοῦντος, καὶ εἰς βαθυκήτεα πόντου σφᾶς αὐτοὺς ῥίπτειν, καὶ μὴ κρημνῶν γε ἡλίβατον, εἴ μέλλοι τις ὥσπερ λυσθράσας τὴν πενίαν; ταῦτα μὲν οὖν ἐκεῖ δικεῖ, ἃ ἂν ὡς σὺ τοιοῦτον λογισάμενος ἔχοι, ὃ πάντων δύστοπον ἔφασαν. αὐτῶν. σὺ δέ μοι θαῤῥεῖ ὦ ἑταῖρε, ὡς ἐγὼ τούτων ἐμὲ χρησόμενον, μὴ γὰρ τοσοῦτός ποτε λιμὸς καταλάβοι τὸ Ἄργος, ὡς τὸν κοίλον Ἀραβίαν ἐπιχειρεῖν. ὅθεν ἡμεῖς ὅτου πένητες ἀλόγου ἀπολογίας, ὡς ὑπ' ἀπορίας τὰ τοιαῦτα κρησφύγετα τοῦ κατηγορίου ζητοῦμεν. ἀλλά μοι σκέψαι σύνοψιν, ὡς πάμπολλα τὰ τοιαῦτα λαφυρεῖ, εἰς οἰκίαν τινὸς πλουσίου ὑπομισθὸν παρελθόντα, δηλοῦσθαι, καὶ ἴσως λέγειν ὅτι μοι φησὶ τὸ βιβλίον, ἢ δημοσίᾳ πράττοντά με τῶν κοινῶν, καὶ εἰς δύναμιν πολιτευόμενον, ἐπὶ τούτῳ δεῖσθαι βασιλέως μισθοφορεῖν. ἐλθὼν δή. καὶ ἰδίᾳ κατάγνις ἑκάτερον. σκόπει. εὑρήσεις γὰρ τὸ τῶν μυστικῶν δὴ τοῦτο, ὃς λέγει πασῶν

hi forsan illa supereſt anchora integra, ut ſenectutem & morbum deplorem : poſtea paupertatem, quæ ut evitari queat, hominem nihil non & facere, & pati perſuadet. Quo loco fortè non fuerit intempeſtivum Medeam illam Euripidis ad opem vocare, quæ huc progreſſa, jambos illos nonnihil huc detortos pro me tibi occinat *Intelligo quàm ſint mala, hæc quæ nunc paro, Sed mentis imperio reclamat pauperies.* Nam Theognidis illud, quanvis non citem, quis ignorat, qui non cenſet indignum, ſiquis ſe ipſe vel in profundum mare projiciat, vel è rupe præcipitet, ſi modò paupertatem hoc pacto effugiat? Hæc videntur eſſe quæ quis in ejuſmodi cauſa pro ſe dicere poſſet, quanquam eorum unumquodque non eſt admodum ſpecioſum. Tu verò amice bono es animo, ſiquidem nulla hujuſmodi defenſione ſum uſurus. Neque enim tanta fames Argos urgere unquam poterit, ut cavam Arabiam ferere aggrediatur : neque nos adeò juſtæ defenſionis inopes fuerimus, ut adacti penuria, hujuſmodi perfugia adverſus accuſationem quæramus. Quin illud mihi conſidera quam magno hæc inter ſe diſcrimine diſtent videlicet in divitis alicujus familiam ingreſſum mercede ſervire, quæque meus recenſet libellus perferre, atque publicè rem populi tractantem, ac pro virili rempub. adminiſtrantem, hoc nomine ſtipendia ab imperatore accipere? Quare percurrens & ſeorſim utrumque diſponens conſidera. Comperies enim (Muſicorum illud proverbium; his per omnes) hoc

1 Πενία ἢ κρείσσων] Melius alii Κρείσσων ἢ πῖνα. Bourd.

1 Τῶν

τὸ πρᾶγμα. καὶ τοσοῦτον ἀοικότας ἀλλήλοις τὰς βίους ὅσον μόλιβδος ἀργύρῳ, καὶ χαλκὸς χρυσῷ καὶ ἀνεμώνη ῥόδῳ, καὶ ἀνθρώπῳ πίθηκος. μισθὸς μὲν γὰρ δὴ κἀκεῖ, κἀντεῦθεν, καὶ τὸ ὑπ' ἄλλῳ πίπτειν. τὸ δὲ πρᾶγμα, παμπόλλου ἔχει τὴν ἀμφοτέραν. ἐκεῖ μὲν γὰρ δουλεία σαφὴς, καὶ ὁ πολὺ τῶν ἀργυρωνήτων καὶ οἰκετῶν ἀμφίβιον οἱ ἐπὶ τοιούτῳ τρεπόμενοι. οἱ δὲ τὰ κοινὰ ἀμφὶ χρείας ἔχοντες, καὶ πόλεσι, καὶ ἔθνεσιν ὅλοις σφᾶς αὐτοὺς χρησίμους παρέχοντες, οὐκ ἂν εἰκότως ἐκ μόνου τοῦ μισθοῦ ἀμφέλοιντο, καὶ εἰς ὁμοιότητα καὶ κοινωνίαν τοῦ κατηγορήματος καθέλκοιντο. ἐπεὶ οὐκ ἂν φαίνοι τις ἀπάσας ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας τροφάς. καὶ ὅτε οἱ τοιαῦτα ἔθνη ἐπιτροπεύοντες, ὅθ' οἱ τὰς πόλεις ἀρμόττοντες, ὅθ' οἱ τὰς φάλαγγας, ἢ στρατόπεδα ὅλα ἡγεμονεύοντες, ὀρθῶς ποιήσουσιν, ἐπεὶ καὶ μισθὸς αὐτῶν τοῦ ἔργου τρόφιμος. ἀλλ' οὐκ ἀφ' ἑνὸς οἴμαι χρὴ ἀναπείπειν τὰ πάντα, ἀλλ' ἰσοτιμίαν τῶν μισθοφορούντων καθιστάναι. τὸ δ' ὅλον, ὦ τὰς μισθαρνίδας ἅπαντας ἐγὼ φαύλῳ βίῳ συνεῖναι ἔφασκον, ἀλλὰ τὰς ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἐπὶ τροφαῖς παιδεύσεως δουλεύοντας, ὥκτιρον. τοῦτ' ἦν ὃ ἐπαίρει τὸ ἡμέτερον πρᾶγμα, παντάπασιν ἐπαχθὲς ἐστι, εἶτα τὰ μὲν οἰκοι, ἰσότιμα ἡμῖν. δημοσίᾳ δ', τὸ μείζους ἀρχῆς κοινωνοῦμεν, καὶ τὸ μέγας συνδιαπράττομεν. ἐγὼ δὲ εἰ σκέψαιο, δόξαιμ' ἂν σοι ὁ τὸ σμικρότατον τῆς αἰγυπτίας ταύτης ἀρχῆς ἐγκεχειρίσθαι, τὰς δίκας εἰσάγειν, καὶ τάξιν αὐτοῖς τῶν τροφίμων ἐπιθήσειν, καὶ τὰ πραττό-

hoc est, *longissimo intervallo ea inter se dissidere:* tum has duas vitæ rationes tantum inter se convenire, quantum cum argento plumbum, æs cum auro, anemone cum rosa, cum homine simia. Siquidem & illic & hîc merces accipitur, & alteri est parendum. Sed in rei ratione ingens est dissonantia. Illic enim manifesta est servitus, & qui ad officium hujusmodi se conferunt, non multum emptitiis servis, & vernis præstant. Qui verò rempub. tractant, seque urbibus, ac totis gentibus utiles præbent, nullo jure ob solam mercedem traducantur, inque criminis similitudinem & communitatem trahantur. Alioqui fieri non poterit quin hac ratione præfecturæ omnes exautorentur, ut neque tot tantarumque gentium præsides, neque civitatum rectores, neque ordinum militarium ductores, imò nec ipsi totius exercitus imperatores rectè facere videantur: quando horum omnium laboribus proposita sunt præmia. Cæterùm unico mercedis nomine non oportet opinor, omnia evertere, nec mercedem accipientibus æqualem conditionis gradum tribuere. Denique non omnes mercenarios in vili vitæ ratione versari dicebam: sed eos qui in familiis doctrinæ prætextu serviunt miserabar. At nostrum negocium, ô amice, penitus est diversum: quanquam quæ ad domesticam vitam pertinent, nobis paria sunt cum illis: publicè tamen summi imperii participes sumus, ejusque partem cum rege administramus. Equidem ego, si consideres, videbor tibi non minimam Ægyptiaci regni portionem obtinere, dum lites instituo, ipsasque compono, dicto-

μῶν καὶ λιγομύθων ἀπαξαπάντων ὑπομιμνήσκω γράφειν, καὶ τὰς παρατριβὰς τῶν δικαιολογήτων ῥυθμίζειν, καὶ τὰς ἐν ἀρχῇ γνώσεις ἕως τοῦ σαφεστάτου ἅμα καὶ ἀκριβεστάτου σὺν πίστει τῇ μεγίστῃ ἀφυλάκτους, καὶ ἀδιαλλάκτους δημοσίᾳ ἕως τοῦ ἀεὶ χρόνου ἀποκεισομένους. καὶ ὁ μισθὸς οὐκ ἰδιωτικὸς, ἀλλὰ ἀπὸ βασιλέως. καὶ σμικρὸς μὲν οὐδὲ οὗτος, ἀλλὰ πολυτάλαντος. καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα ἔχω, καὶ φαύλας ἐλπίδας, εἰ τὰ εἰκότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἔστιν ἐπιτραπῆναί, ἢ πάνυ ἄλλας πράξεις βασιλικάς. ἐθέλω γὰρ οὐ φειδομένῳ χρήσασθαι τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ ἐμοῦ χρήσασθαι τοῦ ἐπιφερομένου ἐγκλήματος, καὶ ὑπερβολὴν ἀπολογήσασθαι. καὶ δή φημί σοι μηδὲν μηδὲν ἀμισθὶ ποιεῖν. οὐδεὶς ἂν τοὺς τὰ μίσητα πράττοντας, εἴπερ, ὅπερ μὴ ἔστι βασιλοῦς αὐτοὺς, ἄμισθός ἐστιν. ἡ φόρος λίγα, ἀδὲ δασμὸς, ἀπόστει ἀφ' ὧν ἄρχομέν ἐπίτιοι φοιτῶσιν, ἀλλ' ἐπὶ βασιλεῖ μισθὸς μίσητος, ἔπαινοι, καὶ ἡ ἀφ' ἁπάντων εὐκλεια, καὶ τὸ ἐπὶ τοῖς εὐεργεσίαις προσκυνεῖσθαι. εἰκόνες δή, καὶ νεὼ, καὶ τιμίαι, ὁπόσα, ἀφ' ὧν ἄρχομέν ἔχουσι, μισθοὶ καὶ ταῦτά εἰσιν ὑπὲρ τῆς φροντίδων, καὶ προνοίας, ὧν σκιᾷ φερόντων προσκηδόντες ἀεὶ τὰ κοινὰ, καὶ βελτίω ποιοῦντες, ὡς δὴ μικρὰ μεγάλοις εἰκάζειν, ὧν ἐθέλῃς, ἀρξάμενον ἀπὸ τοῦ σοῦ κηρυφῆς, ἐφ' ἑκάστων τούτων, ἀφ' ὧν συγκεῖται κεφάλαιον, ὄψῃ ὅτι μεγάλῃ καὶ σμικρότητι ἀφικάστομεν τῶν ἀκουστῶν. τὰ δ' ἄλλα, μισθοφορεῖ ὁμοίως ἅπαντες. εἰ μὲν οὖν τοῦτον ἐπιτείνειν τὸν νόμον, μηδένα μηδὲν πράττειν, ἔτοιμος ἂν εἰκότως ἐδόκουν τῇ ἀδικομίᾳ. εἰ δὲ τοῦτο

juria iniquitatis reus viderer.

dictorum factorumque omnium commentarios scribo, & litigantium orationes corrigo, principiisque ipsius decreta in sensu dilucidissimo simul & exactissimo summa fide conservo, & in omne ævum reponenda reipub. trado. Deinde non à privato, sed à principe mercedem accipio, eamque non exiguam, sed multorum talentorum. Postea, si recta ratione res procedat, spes non inanis supereſt, ut alicui provinciæ præficiar, aut regium aliquod negotium mihi demandetur. Volo igitur loquendi libertate ingenti utens, & cum objecto crimine cominus congrediens, illud præstantissimè refellere. Equidem affirmo tibi neminem gratis quicquam facere. Nec summarum rerum administratores excipias, quando nec ipse rex mercedis est expers. Non dico tributa, neque vectigalia quæ quotannis penduntur à subditis: at regi merces fuerit maxima si laudetur, si ab omnibus celebretur, si pro collatis beneficiis adoretur. Imagines etiam, templa, delubra quæcunque à subditis habent, mercedis loco sunt & ipsa, pro curis, & providentia qua reipub. semper prospiciunt, eamque in melius provehunt. Et ut magnis parva componam, si initio à cumuli cacumine ducto, per singula ex quibus constat, descendere velis, nos non nisi magnitudine & parvitate à summis differre videbis: cæterùm mercenarios pariter omnes esse. Quòd si legem hanc tulissem, ut nemo quicquam ageret, non in-

Sin hoc in libello nullibi à

me

μὴν ἀδαμὰς ᾧ βιβλίε λίλεκται μοι, χρὴ ᾧ τ' ἀγαθὸν ἄνδρα ἐνεργὸν εἶναι, τί ἂν ἄλλο ἐς δέον αὐτῷ χρῶτο, ἢ φίλοις συμπονῶν ποθ' τὰ βέλτιστα, κἀν τῷ μέσῳ ὑπαίθριον πεῖραν αὐτὸν διδοὺς, ὅπως ἔχοι πίστεως, κἠν σπουδῆς, κἠν δίκαιος ποθ' τὰ ἐγκεχειρισμένα, ὡς μὴ τὸ ὁμηρικὸν ὀνείδιζο εἶναι. ποθὲν δὲ τῶν ὅλων, μεμνῆσθαι χρὴ τὰς ἐπιπλήττοντας, ὅτι ἃ σοφὸν ὄντα μοι, εἰ δή τις κἀν ἄλλῳ ἐστὶ παρὰ σοφὸς, ἐπιπλήσσουσιν, ἀλλὰ τὸν ἐκ δημοτικὸν ὄντα, λόγοις μὲν ἀσκηθέντα, κἠν τοῖς μέτροις ἐπαινημένον ἐπ' αὐτοῖς, ποθ' ὅ τῶν ἀκροωμένων ἐκείνων τῶν κορυφαίων ἀρετῶν, ἃ πάνυ μεμιμημένον. κἠν μὰ Δί' ὅσ' ἐπὶ τούτῳ ἀνιᾶσθαι, μοι ἄξιον, ὅτι μὴ ᾧ ἄλλῳ ἐγὼ δὲν ἐντετύχηκα, τῶν ᾧ σοφῶν ὑποχεῖν ἀποπληξίαν. σὲ μόνον κἠν ἡγοῦμαι ἂν ἐπιτιμῶντός μοι τῷ νῦν βίῳ, εἴγε ἐπιτιμᾷς, ὃν ποθ' πολλὰ ἥδεις ἐπὶ ῥητορικῇ δημοσίᾳ μισθοφορᾷς συνηκόμενον, ὁπότε κᾧ ἅμα ᾧ ἐπεμέλει Ὠκεανῷ κῇ τῶν κελτικῶν ἅμα ἐπιὼν ἐνέτυχες ἡμῖν, τοῖς μεγαλομισθοῖς τῶν σοφιστῶν ἐπαεθυμένοις. παῦτά σοι ὦ ἑταῖρε, καίτοι σὺ μυρίας ταῖς ἀσχολίας ὤν, ὅμως ἀπελογησάμην, σὸν ἐν παρέργῳ ἡμῖν τῶν λευκῶν παρὰ σοῦ κἠ πλήρη μοι ἐνεχθῆναι. ἐπὶ ποσός γε τὰς ἄλλας κἀν συ-

me dictum est: virum autem bonum alicui operi decet esse intentum: quid aliud est in quo suam operam collocare debeat, quàm in juvandis ad res optimas amicis, inque medio sub dio specimen sui dando, quanta fide, diligentia & benevolentia demandata munia prosequatur, ne sit illud Homericum, *Pondus inutile terræ*. Ante alia autem, meos objurgatores meminisse oportet, se non sapientem virum (si modo aliquis alius est sapiens) objurgaturos, sed plebejum, in orationibus exercitatum, qui mediocrem ex iis laudem comparavit: at verò ad summam illam procerum virtutem, non est admodum institutus. Quanquam ne hoc quidem nomine dolere debeo per Iovem, quòd in neminem incidi, qui omnes sapientiæ, quam profitebatur, numeros expleret. Te verò, quòd hanc vivendi rationem mihi vitio vertis, non possum non mirari, siquidem eum objurgaveris, quem olim nosti pro causis publicè agendis mercedes maximas accepisse, quo tempore ad visendum. Occidentalem Oceanum profectus peragrata simul Gallia in nos incidisti, cùm quæstuosis rhetoribus annumeraremur. Hæc tibi, amice, ego quanquam sexcentis negotiis districtus, respondi: non parvi facturus si candidum plenumque calculum à te reportavero. Nam quod ad alios attinet, etiamsi simul

1 Τῶν λευκῶν παρὰ σοῦ κἠ πλήρη μοι ἐνεχθῆναι] Per πλήρη intellige μὴ τετρυπημένων ψήφον, *non perforatum calculum*, quod absolvebat, ut & album; utebantur in judiciis calculis vel fabis, & calculi quidem integri & πλήρεις absolvebant, & ut fabæ albæ, sed calculi perforati, τετρυπημένοι, condemnabant. vide Scholiasten Aristophanis ad Vespas pag. 500. *Palm.*

νάμῳ πάντες κατηγοροῦσιν, ἱκανὸν ἂν εἴη μοι τὸ, [1] Οὐ φροντὶς Ἱππυλείδῃ.

simul omnes accuſent, illud mihi ſuffecerit, Non curat Hippoclides.

1 Οὐ φροντὶς Ἱππυλείδῃ] Hæc dixerat antea, repetit in Hercule Ogmio, Proverb. ὅτι τὰ μὲν πάντα ἀποδάκτου ἡμῖν λιχμάσθω. Legend. Heſych. ex Ariſtoph. *Bourd.* Εἶη μοι τὸ οὐ φροντὶς Ἱππ. Marc.

ΤΠΕΡ ΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΠΡΟΣΑΓΟΡΕΥΣΕΙ ΠΤΑΙΣΜΑΤΟΣ.

PRO EO QVOD INTER SALVTANDVM VERBO LAPSVS FVERAT.

ARGVMENTVM.

[1] *Reſpondet hac Apologia, pro errato, quod inter ſalutandum ipſi exciderat, cum mane & in prima ſalutatione, quando χαῖρε, hoc eſt Ave ſeu ſalve dicendum fuerat, ipſe ὑγιαῖνε, hoc eſt, Vale dixiſſet. Orationis ſtatus eſt juridicialis aſſumptitius. Fatetur enim & ipſe peccaſſe ſe, quia ordinem inverterit, & quod poſtremum dici conveniebat, à principio uſurparit. Sed tamen culpam hanc mitigat atque elevat. Primùm uſu ac poteſtate ipſorum verborum, oſtendens τὸ χαίρειν non in principiis tantùm à veteribus, ſed etiam in fine atque diceſſu uſurpatum fuiſſe, ὑγιαίνειν autem utroque loco frequenter à multis, à quibuſdam etiam in principio ſemper poſitum fuiſſe, deinde & efficaciorem atque auſpicatiorem vim ac ſignificationem habere, idque probat multis & poëtarum & aliorum teſtimoniis adductis, item hiſtoriarum exemplis, ubi vel eodem errore ὑγιαίνειν pro χαίρειν poſitum fuiſſet vel alias uſurpatum, commodum aliquod utentibus attuliſſet. Poſt hac ordinis inverſioni opponit eventum erroris, quòd tale verbum, pro alio dixerit, cujuſvis ſeu poteſtas, hoc eſt, valere ſeu ſanum eſſe, cuivis tempori, non matutino tantùm, conveniat, & quòd hac ſalutatio cæteris potior atque efficacior ſit. Denique & principes hoc idem primum atque præcipuum ſuis mandant, ut ſalutis ſeu valetudinis curam gerant, & privati quoque in reſalutando ſalvos eſſe jubent. Hinc & cauſſam erroris ſive eventus hujus, in deum aliquem transfert. Animi autem conſternationem, qua cauſſam errori dederit, à conſueto, & objecto ſeu caſu defendit. Deinde & vo-*

1 *Reſpondet & Apologia*] Scripta hæc diſſertatio περὶ Ἀσκληπιὸν ut patet fine. Cauſa diſſertationis hæc eſt: ὑγιαίνειν, dixerat ἀντὶ τῦ χαίρειν· αἱ γὰρ τῶν παλαιῶν προῤῥήσεις αἱ μὲν ἐωθιναὶ χαῖρε, αἱ δὲ ἑσπέριαι, ὑγίαινε. Bourd.

1 Ὁ χευ-

& voluntatem principis pro ſe interpretatur ficta conformatione, idque argumento à conſequentibus, & exemplo ducto. Ad finem, ficta alia ac nova objectione orationem in votum ſeu precationem deſinit. Exordium à loco communi ſumitur.

Χαλεπὸν μὲν ἄνθρωπον ὄντα, δαίμονός τινος ἁπήρεσιαν ἀφυγεῖν. πολὺ δ' χαλεπώτερον ἀπολογίαν εὑρεῖν ἀβλαβῆ καὶ δαιμονίᾳ πλαίσματος. ἄπιξ ἀμφότερα νῦν ἐμοὶ συμβέβηκεν. ὃς ἀφικόμην ἀδόκ σε, ὡς σωσείοντι τὸ ἐωθινὸν, δέον τῷ σωκῆν ταύτην φωνὴν ἀφεῖναι, καὶ χαίρειν κελεῦσαι. ἐγὼ δ' [1] ὁ χρυσοῦς ἐπιλαθόμην, ὑγιαίνειν σε ἐᾶσαι. οὔφημον μὲν καὶ τοῦτο, ὧν ἐν καιρῷ δ', ὡς ὁ κῆν τῷ ἐω. ἐγὼ μὲν ὧν ἐπὶ τούτῳ δύης ἴδιόν τε, καὶ ἠρυθρίων, καὶ πανοῦ τῷ ἀπορίας. οἱ παρόντες δ', οἱ μὲν, ἀβλαπίαιεν, ὡς τὸ εἰκός. οἱδὲ, λῆρεῖν ὑφ' ἡλικίας. οἱδὲ, χλεσινῆς κραιπάλης ἀναμίσιον ἔτι ᾠοντό μι εἶναι, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα σὺ ἐπιεικῶς ἤνεγκας τὸ γεγονός. ἐσὶ ὅσον ἄκρῳ τῷ μεσιδιάμαλι ἐπισημαίνομεν τὸ βλάπτης τῶν ἁμαρτίαν. ἔδεξεν ὧν μοι καλῶς ἔχειν ἀβλυδίαν τινὰ ἐμαυτῷ συγχέαι, ὡς μὴ πάνυ ἀνιώμενον ἐπὶ τῷ πλαίσματι, μήσ' ἀφορητον ἡγεῖσθαι, εἰ σχεσοῦσης ἀνὴρ τοσοῦτον ἀπασφάλιαν δ' καλῶς ἔχοι, ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων. ἀπολογίας μὲν γὰ ἐδὲν ἔδεᾳ εἶναι ὑπὲρ γλώττης, εἰς ὅπως οὔφεμον δίκλω ὀλιθέσης, ἀρχόμενον μὲ δὲ τὸ χαφῆς, πάνυ ἀπόρως ἐκτύξεσθ' ἄμην τῷ σωολήμαι. σωίοντι δ',

Difficile eſt, homo cùm ſis fortunæ alicujus offenſionem evitare: longè verò difficilius inopinati, divinoque impulſu commiſſi erroris defenſionem invenire. Quod utrumque mihi nunc accidit, qui cùm mane te ſalutaturus adiiſſem, & conſuetam hanc vocem emittere, teque ſalvere jubere debuiſſem, ego aureus ille oblitus, valere te juſſi. Quod quidem verbum boni eſt ominis, ſed intempeſtivum, ut quod auroræ non conveniat. Ob id igitur ſudabam, erubeſcebam, & præ inopia conſilii pervarius eram. Eorum autem qui aderant, alii quidem me lingua lapſum eſſe, ut erat conſentaneum: alii verò præ ætate delirare, alii denique heſterna crapula plenum adhuc eſſe exiſtimabant: tametſi tu animo maximè æquo caſum hunc ferebas, ut qui ne levi quidem riſu linguæ erratum notares. Viſus ſum igitur mihi præclarè facturus ſi conſolationem aliquam ipſe mihi componerem, ne hoc lapſu nimis ægrè afficerer, neve intolerabile putarem, ſi ſenex ego, præſentibus tot teſtibus, à decoro tantum deflexi. Nihil enim, opinor, opus erat defenſione pro lingua, quæ in tam boni ominis precationem labendo incidit. Quare mihi ſcribere incipienti videbar in dubiam quæſtionem incurſurus eſſe: ſed progredienti multa dicenda ſe ob-

1 Ὁ χρυσοῦς] Sic apud Ariſten. Epiſt. 1. & alibi quod notavit Doctiſſ. Mercer. Cætera ſummi Rhetoris & Philoſophi doctrinam declarant. *Bourd.*

1 Πρῶ-

πολλὰ πρὸφάσιν τὴ λιπτία. ὁ μὲν ὦν πρῶτος ἰρὰ αὐτὰ, ἦν μὴ δεῖ ταῦτα χαίρειν αὐτῷ, καὶ ταῦτα δὴ πρᾶτ]ειν, καὶ τὰ ὑμέναιον ποιεῖσθαι τὰ εἰκότα. τὸ μὲν δὴ χαίρειν, ἀρχαῖα μὲν ἦν προσαγόρευσις. ἐμὲν ἐωθινὴ μόνον, ὅτε τῶν πρώτων ἐντύχοι, ἀλλὰ καὶ πρῶτον μὴ ἰδόντες ἀλλήλους, ἔλεγον αὐτό. ὡς τὸ, Χαῖρ' ὦ δυνάστα τ' ἀγῆς Τιρυνθίας. καὶ μὴν τὸ δεῖπνον ἐς λόγους ἤδη παρῆσιν πρεπόμενοι, ὡς τὸ, Χαῖρ' Ἀχιλλεῦ, θαιτὸς μὲν εἶσις οὐκ ἐπιδοῦναι, Ὀδυσσεῦς ὁπότε τῶν ἐπιστελλομένη πρεσβείαν αὐτῷ ἐρέσσοιεν. καὶ ἤδη ἀπόντες παρ' ἀλλήλων, ὡς τὸ, Χαίρετ', ἐγὼ δ' ἐμὲν ἥως ἀμέργει, οὐκ ἔτι θνητός. ἐὰν ἦ καιρὸς ἡδὺς ἀπενεχθέντος τῇ πρεσβείᾳ, ἡδὲ ὡς τὸν μόνον ὁ ἐωθινὸς, ὅπαγε καὶ ἐπὶ τὴν ἀπαισίαν καὶ ἀπόκλητοτάτην ὁμῶς ἐχρῶν αὐτῇ, ὡς ὁ Εὐριπίδη Πολυνείκης ἤδη πλούτων τὸν βίον, Καὶ χαίρετ', ἤδη γάρ με προσκαλεῖσθαι. καὶ τὸ μόνον φιλοφροσύνης αὐτοῖς ἦν τοῦτο σύμβολον, ἀλλὰ καὶ ἀπιχθείας, καὶ δὴ μηκέτι χρῆσθαι ἀλλήλοις. τὸ γὰρ μακρὰν χαίρειν φράσαι, τὸ μηκέτι φροντιεῖν δηλοῖ. [1] πρῶτος δ' αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμερδρομήσας λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλων τὴν νίκην, εἰπὼν πρὸς τοὺς ἀρχον-

obtulerunt: quæ tamen priùs non dicam, quàm de verbis *Salvere*, *Benè agere* & *Valere*, quæ conſentaneum eſt, expoſuero. Verbum igitur *Salvere*, antiqua eſt ſalutatio, quam uſurpabant non ſolùm mane, primaque in compellatione, ſed etiam cum ante ſe mutuò non vidiſſent; quale illud eſt, *Salve ô ſoli rex iſtius Tirynthii*. Deinde à cœna cùm jam ad ſermones vinoſos converterentur: quale illud, *Salve Pelide nil cœna æqualis eges nunc*. quum ſuæ legationis mandata Vlyſſes ipſi exponeret. Præterea cùm jam à ſe mutuo diſcederent, quale illud, *Salvete, atque Deum me agnoſcite non mortalem*. Certum autem tempus nullum huic ſalutationi eſt attributum: neque ut nunc, ſolum matutinum, quandoquidem in infauſtis, abominandiſque rebus ſimiliter uſurpabant, ut Euripidis Polynices jam moriens, *Salvete*, inquit, *nam totus tenebris jam tegor*. Nec ſolùm illis erat benevolentiæ, ſed etiam odii ſymbolum, cùm ſignificarent nihil amplius inter ſe commercii fore. Nam qui longum ſalvere dixiſſet, innuebat ſe non amplius curaturum. Primus autem hoc verbo uſus fuiſſe fertur Philippides, cùm uno die curſu iter à Marathone Atheuas uſque emenſus victoriam ſedentibus ma-

1 Πρῶτος δ' αὐτὸ Φιλιππίδης ὁ ἡμερδρομήσας] Erratum eſt ſæpiſſime in nomine ejus viri: multo melius Herodotus lib. 6. qui eum Φειδιππίδην vocat. Nomen proculdubio ei impoſitum ob curſus celeritatem, utpote qui curſor eximius ἵππος ἐφέρετο, cui non opus erat equo. Sic enim Græcis nomina ſæpe ab inſtituto & exercitatione imponebantur. Sic Πλωτῖνος ἀπὸ τῆς πλέειν τὴν πόλιν. Sic Ἡρακλῆς διὰ τὸ σκλὴν χρῆναι ἄεθλον ἦ. Sic Μελέαγρος ὅτι αὐτὸν μέλῃ τ' ἄγχος τῆς Καλυδωνίης κάπρου. Sic Ἡσαΐας ὅτι διὰ τὴν Ἡσαΐου κλῆσιν ἔφη. Sic Πολυίδης διὰ τὸ μάντις ἦν σκολιὰ ἰδεῖν. Sic Βελλεροφόντης ἀπὸ τῆς Βελλέρου φόνου. Sic Τιτυμνήσσα ὅτι κατὰς μυκτῆρας λυγκὸς ἐκπρεπὴς ἦν, & ſexcenta talia. *Palm.*

ξε καθημένους, καὶ πφροντικότας ὑπὲρ ἕ τέλους τ μάχης, Χαίρετε, νικῶμεν. καὶ τοῦτο εἰπὼν, σωματοῦσθαι τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ τῷ χαίρειν σωεκπνεῦσαι. ἐν ἐπιστολῇ ἡ ἀρχῇ, Κλέων ὁ Ἀθηναίων δημαγωγὸς, λὸ Σφακτηρίας τριβοπν χαίρειν πρῶτος, διαγγελιζόμενος τὴν νίκην τὴν ἐκεῖνον, καὶ τὴν τ Σπαρτιατῶν ἅλωσιν. καὶ ὅλως γε, μετ' ἐκεῖνον ὁ Νικίας ἀπὸ Σικελίας ἐπιστέλλων, ἐν τῷ ἀρχαίῳ τ ἐπιστολῶν εἴθισται, ἀπ' αὐτῶν ἐξάμενος τ πραγμάτων. ἀλλ' ὁ γοῦν Πλάτων, ἀνὴρ ἀξιόπιστος νομοθέτης τ τοιούτων, [1] τὸ μὲν χαίρειν κελεύειν καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν ὡς μοχθηρὸν ὄν, καὶ ἀδὲν ἀπρεπὲς ἐμφαίνον. τὸ δὲ εὖ πράττειν αὐτ' αὐτὸ εἰσάγειν, ὡς κοινὸν σώματός τε καὶ ψυχῆς εὖ διακειμένων σύμβολον. καὶ ἐπιστέλλων γε τῷ Διονυσίῳ, αἰτᾶται αὐτὸν, ὅπ ποιῶν εἰς τ Ἀπόλλω, χαίρειν τ θεὸν προσειπεῖν, ὡς ἀνάξιον ὄν Πυθίᾳ, καὶ ἅχ ὅπως θεοῖς, ἀλλ' ἀνθρώποις δεξιοῖς πρέπον. ὁ μὲν γε θεσπέσιος Πυθαγόρας, εἰ κὴ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπεῖν τ αὐτῷ ἠξίωσεν, ὅσον [2] Οἰκέλῳ τῷ λευκανῷ, καὶ Ἀρχύτᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιληταῖς αὐτῷ γνησιωτάτοις, ὅτε τὸ εὖ πράττειν προσαγορεύειν, ἀλλ' ἀπὸ ὑγιαίνειν ἄρχεσθαι συνέλαυνεν. ἅπαντες γὰρ οἱ ἀπ' αὐτῷ ἀλλήλοις ἐπιστέλλοντες, ὁπότε ἀποδοῖεν τι γράμμα, ὑγιαίνειν λύγυ σὺν ἀρχῇ παρεκελεύοντο, ὡς κὴ αὐτὸ ψυχῇ τε magistratibus, & de pugnæ eventu solicitis annunciaret. *Salvete: vincimus:* eoque dicto statim cum nuncio interiisse, & cum verbo *Salvere*, expirasse. In Epistolæ autem initio, Cleon ille Athenienſium tribunus, cùm ex Sphacteria scriberet, primo loco *Salvere* posuit, lætum illic partæ victoriæ nuncium mittens, expugnatis videlicet Spartanis. Denique post illum Nicias dux, cùm ex Sicilia scriberet, antiquam epistolarum formam retinuit, statim ab ipsis rebus exordiendo. Sed mirabilis ille Plato, vir fide dignus, & legum hujusmodi lator, hoc verbum *Salvere* jubet planè improbare tanquam malum, nihilque serium præ se ferens. Ejus autem loco verbum, *Bene agere*, introduxit, tanquam commune corporis animique bene affectorum symbolum. Ac missis ad Dionysium literis, reprehendit ipsum, quòd versus in Apollinem scribens, Deum salvere jussisset, tanquam Deo indignum, ac nedum Diis, sed ne præstantissimis quidem viris decorum. At certè divinus Pythagoras, tametsi nihil ipse nobis proprium suorum scriptorum relinquere voluit, quantum ex Oecello Lucano, & Archyta, aliisque ipsius discipulis conjicio, nec verbum, *Bene agere*, præposuit, sed à verbo *Valere* ordiri jussit. Itaque omnes ipsius sectatores, cùm ad se invicem literas mitterent, quoties serii quippiam scribebant *Valere*, statim ab initio jubebant, ut quod tam cor-

1 Τὸ μὲν χαίρειν κελεύειν ἕ πάνυ ἀποδοκιμάζειν] Plana sententia est. Sed fortè si Lucianus scripserat ludens : τὸ μὲν χαίρειν, χαίρειν κελεύειν, καὶ πάνυ ἀποδοκιμάζειν, ut pagina sequent. πάνυ χαίρων τῷ χαίρειν. Marc.

2 Οἰκέλῳ] Cod. Florent. Οἰκίλῳ. Bourd.

καὶ σώματα ἁρμοδιώτατον, καὶ συνόλως ἅπασι φιλικὴν τὴν ἡδονὴν παρέχειν ἀγαθή. καὶ τὸ τρίτον τῶν αὐτοῖς τρίγωνον, τὸ ἰσόπλευρον, τὸ πενταγραμμον, ᾧ συμβόλῳ ἐχρῶντο τοῖς ὁμοδόξοις ἐχρῶντο, ὑγείαν πρὸς αὐτῶν ὀνομάζετο. καὶ ὅλως ἡγοῦντο τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι, ὅπερ ἦν τὸ εὖ πράττειν, ὅπερ τὸ χαίρειν πάντες καὶ τὸ ὑγιαίνειν. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ [1] τὴν τετρακτύν, τὸ μέγιστον ὅρκον αὐτῶν, [2] ἢ τὸ ὀστιλῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν. εἰδὲ, καὶ ὑγείας ἀρχὴν ἡγήσεσθε. ὧν καὶ Φιλόλαος ἦν. καὶ τί σοι τὰς παλαιὰς λέγω, ὅπου καὶ Ἐπίκουρος ἀνὴρ πάνυ χαίρειν τῷ χαίρειν, καὶ τῇ ἡδονῇ πρὸ ἁπάντων αἱρούμενος, ἐν ταῖς ἀπολαυστικωτέραις ἐπιστολαῖς, εἰσί δ' αὐτῶν ὀλίγαι, καὶ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς φιλτάτους μάλιστα, ὑγιαίνειν εὐθὺς ἐν τῇ ἀρχῇ προστάττει; πολὺ δ' ἂν καὶ ἐν τραγῳδίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ εὕροις τὸ ὑγιαίνειν, ἀρχὴν τοῦ εὐθὺς λέγεσθαι. τὸ μὲν γὰρ Οὐλίξη, καὶ μέγα χαῖρε, σοφῶς προστιγμῆσον, ὦ χαίρειν τὸ ὑγιαίνειν ἴσθι. ὁ δ' Ἀλιεὺς, Ὦ θαυμάσιε, ὑγίαινε. ὡς χρόνιος ἐλήλυθας. ὁ δ' Ἀχαιὸς, Ἥκω πεπραγὼς δεινὰ, σὺ δ' ὑγίαινε μοι. καὶ ὁ Φιλήμων, Αἰτῶ δ' ὑγιαίνειν προτέρον. εἶτ' εὐπροξίαν. τρίτον δ', χαίρειν. εἶτ' ὀφείλειν μηδέν. ὁ μὲν δὲ τὸ σχολαίως χρᾶψας, ὦ καὶ Πλάτων μέμνηται, τί καὶ ἐκεῖνός φησιν;

corpori quàm animo erat accommodatissimum, omniaque simul hominis bona complectebatur. Et triplex, illorum triangulus qui alternatim inter se junctus, quinquelinearem figuram constituit, quo symbolo apud ejusdem sententiæ sectatores utebantur, Sanitas ab ipsis appellabatur. In summa, ipsum quidem Bene valere putabant esse, verùm neque *Bene agere*, neque *Salvere* omnino idem quod *Valere*. Sunt autem & qui Quaternionem maximum ipsorum juramentum, aut perfectum ipsis numerum perficere dicant: alii verò etiam valetudinis principium vocarunt: ex quibus etiam est Philolaus. Ecquid tibi priscos dicam, quando & Epicurus, quanquam verbo *Gaudere*, gaudebat, & voluptatem rebus omnibus anteponebat, in epistolis quas de rebus paulò gravioribus scripsit (quæ quidem sunt paucæ) & in iis quas ad amicissimos potissimum misit, statim à principio bene valere imperat? Sæpe etiam & in Tragœdia, & in veteri Comœdia statim à principio dictum illud *Bene valere* invenias. *Vale*, & multum mihi *Salve*, prudenter illi verbo *Salvere* verbum illud *Valere* præpositum habet. Alexis autem, *O Here Vale, ut tardè admodum advenis.* Achæus etiam, *Venio peracta re gravi, at tu mihi vale.* Et Philemon, *Primùm valere cupio, dein agere bene, Salvere tertio, ultimo debere nil.* Nam qui convivale illud carmen scripsit, cujus etiam meminit Plato, quid etiam ait? *Equi-*

1 Τὴν τετρακτύν] Huc pertinet quod est in aureo versu Pythagoræ:

Ναὶ μὰ τὰν ἁμετέρα ψυχᾶ παραδόντα τετρακτύν
Παγὰν ἀενάου φύσιος. Bourd.

2 Ἢ τὸ ὀστιλῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν, εἰδὲ ἐκ ὑγείας ἀρχὴν] Ἢ τὸ ὀστιλῆ αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖ, ἀφ' ἧς ὑγείας ἀρχή. Marc.

1 *Cla-*

Τ' χαίνειν μ' ἄρεσεν. τὸ δεύτερον, καλὸν φυίας. τρίτον δ', πλουτεῖν. & χαίρειν δ τὸ παρέμπαν σὺν ἡμῖν ἔθη. ἵνα σοι τὸ γνωρισμώτερον ᾖ, τοῦτο μόνον λέγω, Υγίαι πρεσβεύειν μακάριον, μὴ σὺ νέοις τὸ λειπόμενον βιοτᾶς. ὥστε εἰ περισῴζει ἔτι ὑγεία, καὶ τὸ ἔρρειν αὐτῆς τὸ ὑγιαίνειν, ἀποτακτέον τ' ἄλλοις ἀγαθῶν. μυελὸς δ κ' ἄλλα ἔκ τε ποιητῶν, καὶ συγγραφίων, καὶ φιλοσόφων παραδέξαι σοι ἔχων, ἀποτιμώντων τὸ ὑγιαίνειν, τοῦτο μέ, παρεμπίπτουσιν ὡς μὴ εἰς ἀπειροκαλίαν πού μοι περιτρωθῇ σκῆπτρον μοι τὸ σύγγραμμα, καὶ κινδυνεύσωμεν ἄλλο τι σκηπτρεῖν τ' ἄλλοτ. ὀλίγα δέ σοι τ' ἐγχαίρειν ἰσχύος, ὑπόσα μέμνημαι οἰκεῖα τῇ παιδιᾷ ἀποσφάψαι, καλῶς ἔχειν ὑπέλαβον. ὅτι Αλέξανδρος τὸν [2] Γ'ορ μάχιμον ἀγωνιεῖσθαι ἔμελλεν, ὡς Εὐμένης ὁ σπερδιανὸς ἐν τῇ πρὸς Αντίπατρον ἐπιστολῇ λέγει, ἑῳθεν εἰσιόντων εἰς τὸν σκηνὸν αὐτοῦ τὸ Ηφαιστίωνα, εἴτ' ἐπιλαθόμενον, εἴτ' ὑπερεγχθεὶς ὥσπερ ἐγώ, εἴτε τῷ θεῷ τινὸν τοῦτο προσαναγκάσαντος, τοῦτον ἐμοὶ ἔφη, Υγίαινε βασιλεῦ, κρείσσων ἤδη Δημητρίου. παρεγχθέντων δ' τ' παρόντων πρὸς τὸ παράδοξον τ' ἀποσυρροῦσαν, καὶ δ' Ηφαιστίωνος ὀλίγα δεῖν ὑπ' αἰδοῦς ἐκπαγέντος, Αλέξανδρος δέχομαι εἶπε τὸν κλῆδονα. τὸ γὰρ σῶας ἐπανήκειν δοκεῖ τ' μάχης, ἤδη μοι ὑπισχνεῖται. Αντίοχος δ' ὁ σωτὴρ, ὅτε τοῖς Γαλάταις συνάπτειν ἔμελλεν, ἔδεξεν ὅταν ἐπιστέψωσι οἱ τ' Α-

Equidem hoc judice primum, Valere, dein pulchrum videri, Post esse ditem. Verbi autem *Salvere* omnino non meminit. Et ut notissimum quoque illud, & quod omnibus in ore est tibi dicam, *Superûm antiquissima Diva Salus. Tecum mihi liceat, Vivere quod supersit.* Itaque si antiquissima est Sanitas, ejusque opus est *Bene valere*, bonum hoc aliis est anteponendum. Quanvis autem sexcenta alia exempla tum ex poëtis, tum ex historicis & philosophis commemorare possim, ubi verbum hoc *Valere* anteponunt, hoc tamen omittam, ne scriptum meum in juvenilem ineptiam incidat, & [1] clavum clavo trudere videar. Sed pauca ex veteri historia deprompta, quæ memoria teneo, scitè facturum putavi si propria huic causæ adscriberem. Quando Alexander pugnam illam ad Issum initurus erat, ut Sardianus Eumenes in epistola ad Antipatrum dicit, mane in ejus tentorium ingressus Hephæstion, sive oblitus, sive sicut ego perturbatus, sive etiam numine quopiam impellente adactus, idem quod ego dixit. Bene vale rex: tempus jam est in aciem duci exercitum. Conturbatis autem cæteris qui tum aderant ob inopinatam salutandi formam, ipsoque Hephæstione propemodum præ pudore exanimato, Alexander, recipio inquit omen: illud enim nos è pugna incolumes reversuros, jam mihi pollicetur. Antiochus autem cognomento Soter, quando cum Galatis prælium esset conserturus, Ale-

1 *Clavum clavo*] Id est, malum alio malo. Aristot. lib. 5. polit. c. penult. Cic. Tusc. 4. *Cogn.*

2 Γ'ορ] Cod. Flor. ὁ Γ'ρ. Bourd.

λίξανδρον, κελεύειν σωθῆναι τὸν ἐν μάχῃ δηλονότι τῇ φαλαγγῇ τὸ ὑγιαίνειν. καὶ ὑπὸ τούτου σωθῆναι, τῶν ἄλλων ἀπολομένων, καὶ Πτολεμαῖον ὁ Λάγου, Σελεύκῳ ἐπιστέλλων, σαφῶς ἀνέστρεψε τὴν τάξιν, οὐ δεχθεὶς μὲν τὸν ἐπιστολὰς ὑγιαίνειν αὐτὸν προσειπών, ἀπὸ τέλους δέ, ἀντὶ δὲ ἐρρῶσθαι ποιησάμενος τὸ χαίρειν, ὡς Διονυσόδωρος ὁ τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ συναγαγών φησιν. ἄξιον δὲ καὶ Πύρρου τοῦ ἠπειρώτου μνησθῆναι, ἀνδρὸς μετ' Ἀλέξανδρον τὰ δεύτερα οὐ φαύλως ἐνεγκαμένου, καὶ μυρίας πρόπας τῆς τύχης ἐνεγκούσης. ὃν τοίνυν ἀεὶ θεοῖς εὐχόμενον, καὶ ἡμῶν, καὶ ἀναθεὶς ὑδέ ποτε ἢ νίκῃ, ἢ βασιλείας ἀξίωμα μεῖζον, ἢ εὐκλειαν, ἢ πλοῦτον ὑπερβολὴν, ἤτησε παρ' αὐτῶν, ἀλλ' ἓν τοῦτο ἠυχῆτο, ὑγιαίνειν. ὡς ἐξ ἂν τοῦτ' ἔχῃ, ῥᾳδίως αὐτῷ τἄλλα προσγένοιτο. καὶ ἄρτι σίμαι ἐφρόνει, λογιζόμενον ὅτι οὐδὲν ὄφελος τῶν ἁπάντων ἀγαθῶν, ἐξ ἂν τὸ ὑγιαίνειν μόνον ἀπῇ. ἀλλὰ τῶν ἐκάστῳ κειμένων ἴδιον ὑφ' ἡμῶν ἀποδέδεικται. τάχα ἂν εἴποι τις. σὺ δὲ τοῦτον σκαλλαξας, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο ἐφθόα, ὅμως τῷ δικαίῳ λόγῳ σου ἂν ἔξω εἶης δὲ ἡμαρτηκέναι, ὥσπερ ἂν εἴ τις ὠὸν τῇ κνήμῃ τὸ κρούσας, ἢ περὶ τῇ κεφαλῇ τὰς κνημίδας ἐπιδήσαιτο. ἀλλ' ὦ βέλτιστε, φαίλου ἂν καλῶ σοῦ αὐτὸν, εἰκότως ἂν ταῦτ' ἔλεγες, εἴ τις ὅλως κειμένῳ σοὶ ὑγιείας μὴ δώσει. νῦν δὲ καὶ ἔωθεν, καὶ μεσούσης ἡμέρας, καὶ νύκτωρ, ἀεὶ τὸ ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον.

Alexandrum in ſomniis aſtare ſibi putavit, qui juberet ut ante pugnam exercitui teſſeram hanc *Valere* daret. Ac ſub hac teſſera præclaram illam victoriam eſt conſecutus. Ptolemæus etiam Lagi filius miſſis ad Seleucum literis planè ordinem invertit, à principio quidem epiſtolæ valere illum jubens: pro eo autem ubi alii *Vale* ſcribunt, Salvere ſubſcribens quemadmodum Dionyſiodorus tradit, qui epiſtolas ejus collegit. Æquum etiam [1] Pyrrhi Epirotæ meminiſſe, qui poſt Alexandrum ſecundas tenuit in re militari, variaſque fortunæ vices pertulit, hic cum Deos precando, ſacrificando, & donaria conſecrando ſemper veneraretur, nunquam tamen ab illis vel victoriam vel regni majeſtatem ampliorem, vel gloriam, vel divitiarum abundantiam poſtulavit, ſed unum hoc, ut bene valeret precabatur ut cui, hoc fruenti cætera facillimè ſuppeterent. Atque me judice optimè ſentiebat, illud ſecum reputans, nullum cæterorum omnium bonorum tore fructum, ſi ſola Sanitas abeſſet. Sed nunc cujuſque proprium tempus quo uſurpabatur à nobis eſt demonſtratum. Fortaſſis autem dixerit quiſpiam. Tu verò hoc immutato, etſi nihil aliud dixiſſes, juſta tamen de cauſa extra culpam non eſſes: perinde ac ſiquis galeam tibiæ, vel capiti ocreas alligaret. Verùm ô optime, ego illi reſponderem, meritò ſanè hæc diceres, ſiquod in univerſum tempus eſſet quod ſanitate opus non haberet. Nunc verò & manè, & meridie, noctuque bene valere ſemper neceſſe eſt: in pri-

1 *Pyrrhi Epirota*] De quo Iuſtin. lib. 18. *Cogn.*

καὶ μάλιστα τοῖς ἄρχουσι, καὶ πολλὰ προήκουσιν ὑμῖν, ὅσῳ καὶ σφῶν πολλὰ δεῖται & σώματος. ἔπειτ', ὁ μὲ χαίρειν εἰπών, μόνον ὑφήμῳ τῇ ἀρχῇ ἐχρήσατο, καὶ ἔστιν εὐχὴ τὸ πρᾶγμα. ὁ δ' ὑγιαίνειν προσκελεύόμενος, καὶ χρήσιμόν τι φράζει, καὶ ὑπομιμνήσκει τὸ σῶς τὸ ὑγιαίνειν σωτηλῶντων. καὶ μὴ σωεύχεται μόνον, ἀλλὰ καὶ προσγράφει. τί δ' οὐχὶ [1] καὶ ἐν τῷ τ' ἐντολῶν βιβλίῳ, ὃ ἀεὶ ὑμῖν ἀπὸ βασιλέως λαμβάνετε, τοῦτο πρῶτον ὑμῖν ἐστι παραγγελμα, τ' [2] ὑγείας τ' ὑμετέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι; καὶ μάλα εἰκότως. εἰδὲν γὰρ ἦν εἰκ ὠφελῶν, ὑμῶν πρὸς τἄλλα, μὴ ὄντων ὑγιεινομένων. ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς αὐτοί, εἴ τι καλῶ τ' Ῥωμαίων φωνῆς ἐπαΐετε, τὰς προσαγορεύσεις ἀντιδεξιούμενοι, [3] τὸ τ' ὑγείας ὀνόμασι πολλάκις ἀμείβεσθε. καὶ ταῦτα πάντα εἶπον, οὐχ ὡς οὐ προσοίσας ἀφελῶν μὲ τὸ χαίρειν, ἐπιτηδεύσας δ' αὐτ' αὐτῷ εἰπεῖν τὸ ὑγιαίνειν, ἀλλ' ὡς τοῦτο μὲ ἄκων παθών. ἢ γελοῖον ἂν ἐμὲ ξενίζων, καὶ τὰς καιρὸς τ' προσαγορεύσεων ἀπαλλάττων. χρεὼν δ' ὁμολογῶ τοῖς θεοῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα εἰς ἄλλο μικρῷ αἰσιώτερον προεκβάσῃ, καὶ εἰς τὸ ἀμεινον παρώλισθον. καὶ τύχα τ' ὑγείας, ἡ Ἀσκληπιὸς αὐτῷ ἐπιτοίας χρῆ ἐπράχθη, δι' ἐμοῦ σοι τὸ ὑγιαίνειν προχωρήσαι.

primis verò principibus vobis, qui multa negocia geritis, eoque ad multa sano corpore opus habetis. Præterea autem ille qui dixit *Salve*, auspicato tantùm principio est usus, eaque res est votum. Sed qui *valere* jubet, is & quiddam utile facit, & eorum admonet quæ ad sanitatem conferunt: nec comprecatur modò, sed etiam imperat. Quid autem? nonne in mandatorum libello, quem semper à rege quoque accipitis, hoc primum vobis præcipitur, ut vestram valetudinem curetis? Ac meritò sanè: neque enim ulla vestri utilitas ad res cæteras obeundas foret nisi integri ac sani essetis. Quinetiam vos ipsi, si Romanam linguam ego nonnihil intelligo, quum salutantes resalutatis, illis plerumque sanitatis nomine respondetis. Et hæc omnia dixi, non quòd verbum *Salvere* consultò demerim, & *Valere* pro eo dicere affectarim: sed quòd invito mihi exciderit: alioqui ridiculus essem si inusitatam vocem inducerem, & tempora salutationum immutarem. Gratiam autem Diis habeo, quòd mihi erratum hoc, in verbum aliud longè auspicatius est conversum, & in melius prolapsus sum. Et fortasse hoc Salutis vel Æsculapii ipsius consilio factum est, qui tibi per me sanitatem promittat. Nam quo

1 Καὶ ἐν τῷ τ' ἐντολῶν βιβλίῳ] *Et in mandatorum libello.* Marc.

2 Τ' γείας τ' ὑμετέρας αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι] Formula illa fuit: *Valetudinem tuam cura diligenter*, Aut, *Da operam ut valeas*, Aut, *Fac ut valetudinem cures.* Quæ formulæ in M. Tullii epistolis ad Terentiam uxorem. Sed illæ in epistolis extremis, in mandatorum verò libellis primis. Ἐντολῶν verò βιβλίον esse mandatorum libellum quem à principe accipiebant præsides & procoss. & ἐντολὰς βασιλέων esse mandata principum, patet Dionis lib. LIII. *Idem.*

3 Τῷ τ' ὑγείας ὀνόμασι πολλάκις ἀμείβεσθε] Formula est, *Vt vales?* ut Plauti Rud. sc. XXIX. *Idem.*

ἴσως, πῶς ἂν αὐτὸ ἔπραξον ἄνδ quo pacto ipse equidem illud sine
ρες, μηδέπω τοσοῦτον ἐν τῷ μα- Deo commisissem, qui per longam ætatem antea nunquam simili modo fui perturbatus? Si quam verò facti defensionem humanam afferre oportet, nihil novum putes si quum à te in optimis cognosci properarabam, nimia cupiditate conturbatus, in contrarium incidi. Iam & à recta cogitatione, militum etiam frequentia facilè quempiam deturbaverit, quorum alii adversos protrudunt, alii in ordine salutationis non manent. Tu verò, sat scio, quanvis alii factum hoc in amentiam, aut imperitiam, mentisve impotentiam detorqueant, illud pro verecundiæ & simplicitatis indicio accepisti, animæque nihil vafri nihil callidi habentis signum esse duxisti; nam nimia in his rebus audacia, à temeritate & impudentia non distat. Atque utinam mihi contingat nunquam in hunc modum errare: si verò contingat, id in fustam precationem vertatur. Temporibus igitur primi Augusti, etiam tale quid accidisse dicitur. Hic enim cùm aliquando litem quandam rectè diremisset, hominemque calumniosè accusatum maximo crimine absolvisset, ille gratias agens magna voce, gratiam, inquit, habeo tibi Imperator, quòd malè atque injustè judicasti. Ibi cùm qui Augustum circunstabant, indignarentur, hominemque discerpere vellent. Desinite indignari, inquit ille: neque enim linguam ejus, sed animum examinare æquum est. Sic quidem ille. Tu verò, sive mentem spectes, planè benevolum me comperies: sive linguam, ipsa quoque bene ominatur. Cæterùm videor hoc loci jam constitutus,

aliud

ἀφορᾶν, εἰκότως ἄλλό τι φοβηθέντας, μή πῃ δόξω ἐξεπίτηδες ἐμπεπτωκέναι, ὡς τὴν ἀπολογίαν τοιούτῳ συγγράψωμι. ἡγοῦμαι εἶναι ὃ φίλτατε Ἀσκληπιὲ τοιοῦτον φανῆναι τὸν λόγον, ὡς μὴ ἀπολογίαν, ἀλλ' ἐπιδείξεως ἀφορμὴν εἶναι δεικνῦν.

aliud quiddam meritò veriturus, ne qui data opera erraſſe me putent, ut hanc ſcribendæ apologiæ occaſionem haberem. Atque utinam Æſculapi cariſſime, ejuſmodi hæc appareat oratio, ut non apologia, ſed oſtentationis occaſio captata videatur.

ΕΡΜΟΤΙΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΑΙΡΕΣΕΩΝ.

HERMOTIMVS, SIVE DE SECTIS.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus didacticus eſt. Diſputat autem de ſectis philoſophorum, quanam optima ſit, & ad felicitatem quam omnes promittunt, certiſſimè ducat. Et quia impoſſibile apparet, ex tam multis, tamque diverſa ſentientibus, quid optimum atque veriſſimum ſit, eligere, tandem concluditur, Satius eſſe non philoſophari, quàm fruſtra ætatem ac operam in eo, quod aſſequi nequeas, conſumere. Series Dialogi ita ſe habet. Occaſionem & exordium ab inceſſu & habitu Hermotimi, Stoica philoſophia ſectatoris, ſumitur: qui, quoniam viginti jam annos perpetuos philoſophos audierat, neque tamen adhuc mediam ad virtutem viam ſuperaverat, diſputationi occaſionem & materiam ſubminiſtrat. Prima igitur quæſtio tractatur, quanto omnino tempore opus ſit, ad virtutem & felicitatem conſequendam. Luciano longitudinem illius ut nimiam accuſante, Hermotimo autem contrà præmia, & mercedem tanti laboris opponente. Atque hoc diſputationis proœmio, & quaſi quadam ſylva præmiſſa, mox ad principalem quæſtionem venitur, puta quanam philoſophorum ſecta certiſſima atque optima ſit, & quomodo eadem deprehendi debeat. Ibi Hermotimo Stoicam præferente, ejuſque rei rationes quaſdam non ſatis idoneas adhibente, à Luciano deridetur magis quàm confutatur. Idem autem mox totam hanc diſputationem quaſi de integro orditur. Ac primò quidem Virtutis Icone quadam propoſita, oſtendit cum multi adeò ſint, qui viam ad illam polliceantur, in tam diverſa turba, tamque gravi cauſa optimum & certiſſimum ducem quærendum atque eligendum eſſe. Quem cum alter ex Stoicis ſumendum eſſe, rurſum diceret, ejuſque rei argumentum etiam hic non ſatis idoneum afferret, Lucianus per proſopopœiam reliquorum philoſopherum, ſe ipſos immeritè, cauſſa indicta, damnari, ac Stoicis iſtis recentioribus, præponi, querentium, apologiam ſubjungit, Hermotimumque repre-

hendit, qui quos nunquam cognovit ac legerit, temerè adeò damnet. Et hunc locum ita concludit, ut dicat, quoniam in incerto ſit, quænam philoſophandi via aliis præferri debeat, omnes æquè retinaendas eſſe. Hinc variis ſimilitudinibus utrinque res agitur, Hermotimo defendente Stoicam viam, & contendente, apud unum aliquem deprehenſa veritate, non eſſe opus, alios ultrà conſulere: contrà autem opponente Luciano, ſed apud unum aliquem, nondum inventam ac deprehenſam illam eſſe, & ob id pariter omnes perſcrutandos & cognoſcendos eſſe. Quo obtento, jam & de tempore agitur, quo ad cognoſcendos omnes opus ſit, quod tam longum præfinitur, ut impoſſibile videatur, vel partem illorum, etiam per omnem ætatem ab uno aliquo evolvi atque cognoſci poſſe. Rurſum igitur quod ſuprà concluditur, quoniam impoſſibile ſit omnes evolvere, & tamen idem neceſſarium, ſi veram viam ad virtutem deprehendere velis, ſatius eſſe in totum ab illis abſtinere. Et hinc quoque ad ſimilitudines deveniunt, Hermotimo contra hanc longitudinem temporis contendente, non eſſe neceſſe, ut omnium omnia ſcripta evolvantur, ſed ex parte cognoſci ac judicari totum poſſe. Luciano autem contrà negante, niſi ſi totum idem uniforme ſit, & antea aliquando, quale ſit, viſum ac cognitum fuerit. Nam philoſophiam ipſam non unius generis eſſe, ſed de multis ac diverſis rebus tractare. Poſt hæc idem aliis quoque argumentis oſtendit difficultatem eligendi & judicandi, tum de ipſis viis, tum de ducibus & præceptoribus. Deinde ut maximè de via & duce conſtet, inanem tamen ac vanam ſpem propoſitam eſſe, & hæc multis ſimilitudinibus paſſim amplificantur. Poſtremò per fictionem conceſſò eo, ut Stoicorum optima via ſit, teſtimonio ipſius Hermotimi comprobat, neminem adhuc illorum inventum fuiſſe, qui, quod promitteret aliis, ipſe præſtitiſſet. Denique & mores & vitam illorum cum officio & effectu virtutis pugnare, quod & exemplo cujuſdam Stoici præceptoris confirmat. Concludit igitur philoſophandum hoc pacto non eſſe, id quod mox Hermotimus facit, ex pœnitentia, priore vita atque habitu rejectis.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ὅσον ὦ Ἑρμότιμε τῷ βιβλίῳ καὶ τῇ ξυνουσίᾳ τοῦ ἀνδρὸς πεπείσθαι, παρὰ τὸν διδάσκαλον ἐπεσπεύδειν ἔοικας. ἐνίοτε γὰρ τὸ μεταξὺ σιωπῶν, καὶ τὰ χείλη διασπάδων, ῥῆμα ὑποτονθορύζων, καὶ τὴν χεῖρα ὧδε κἀκεῖσε μεταφέρεις, ὥσπερ τινὰ ῥῆσιν ἐπὶ σαυτὸν λέγ-

LVCIANVS.

Quantum ô Hermotime, cùm ex libello, tum ex greſſus feſtinatione conjicio, ad præceptorem properare videris. Aliquid ſaltem inter eundum mente volvebas, & tacitè ſubmurmurando labia motitabas manumque huc illuc ferebas, quaſi orationem apud te digereres,

τιθέμενον. ἐρώτημα ἢ, ἢ πῖ τῶν ἀγκύλων συνάψεις, ἢ σχῆμα σοφιστικὸν ἀναφορτίζων, ὡς μὴ ἢ ὁδὸν βαδίζων σχολῆς ἄρῃς, ἀλλ' ἐνεργὸς εἶης, ἀεί τι πρᾶττων, καὶ ὃ πρὸς οὐδὲν σοι μέλοιτ' ἂν εἰς τὸ μαθήματα. Ερμο. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, τοιοῦτό τι. τὸν γὰρ χρόνον σωφρονίσω, καὶ ἃ εἶπε τῶν ἡμῶν, ἀνεπιπαζόμενος, ἐπιὼν τῇ μνήμῃ ἔκαστα. χρὴ ἢ μηδένα καιρὸν οἴεσθαι παρεῖναι, εἰδότας ἀληθῆ ὄντα τὸν ὑπὸ Κῴων ἰατρῶν εἰρημένον, ὡς ἄρα, Βραχὺς μὲν ὁ βίος, μακρὴ ἢ τέχνη. καί τοι ἐκεῖνος ἰατρικῆς πέρι ταῦτ' ἔλεγεν, ἡμεῖς δὲ περὶ πάντων. φιλοσοφία ἢ, καὶ μακρᾷ τῷ χρόνῳ ἀνεφικτος, ἵν' μὴ πάνυ τις ἐρρᾳθύμως ἄπειρος ἀεὶ τῆς ἀληθείας λείπηται εἰς αὖθις. καὶ τὸ κινδυνεῦσαι περὶ μικρῶν, ἢ ἄθλιον εἶναι ἐν τῷ πολλῷ τῷ ἰδιωτῶν συρφετῷ ἀναστρεφόμενον, ἢ ἀδαιμονῆσαι φιλοσοφήσαντα. Λυ. τί μὲν ἄθλα ὦ Ἑρμότιμε, ἀνθρώπινα, ἠλίκα εἴρηκας. οἶμαι γάρ σε πόρρω εἶναι αὐτῶν, εἴγε χρὴ εἰκάζειν τῷ τι χρόνῳ ὁπόσον φιλοσοφεῖς, καὶ ὡσανεὶ τῷ πόνῳ, οἷον μοι δέ μέτριον ἐν πολλοῖς ἤδη ἔχειν δοκεῖς. εἰ γάρ τι μέμνημαι, χθὲς εἴκοσιν ἔτη ταῦτά ἐστιν, ἀφ' ἧς σε ἴδον ἄλλο ποιοῦντα ἑώρακα, ἢ ἀνδρὸς τοὺς διδασκάλους φοιτῶντα, καὶ ὡς τὸ πολὺ εἰς βιβλίον ἐπικεκυφότα, καὶ ὑπομνήματά τῶν συγγραφέων ἀπογραφόμενον, ὠχρὸν ἀεὶ ὑπὸ φροντίδων, καὶ τὸ σῶμα κατεσκληκότα. δοκεῖς δὲ res, vel quæstionem aliquam obliquam componeres, vel sophisticam speculationem excogitares, ut neque per viam incedens otiareris, sed operi sedulò vacares, aliquid serii semper faciendo, quodque ad præcepta tibi conferat. *Hermot.* Per Iovem Luciane, tale quiddam est. Nam quæ hesterno in conventu nobis dixit, singula repetens memoria recolebam. Æquum verò esse opinor nullum præterire tempus, siquidem verum esse scimus illud Coi medici dictum, Nimirum, *brevem esse vitam, artem verò longam.* Quod quidem de arte medica est effatus, quæ minore negotio perdiscitur. At Philosophia ne longo quidem tempore comprehenditur, nisi quis summa vigilantia acres oculos in eam semper defigat. Neque parvis de rebus periclitamur: aut enim in multa privatorum colluvie dispereundo miserum esse, aut philosophando fœlicem vitam ducere oportet. *Lucian.* Perquam admiranda certè sunt, ô Hermotime, præmia quæ dixisti. Cæterùm opinor, te ab iis non remotum esse, siquidem ducenda est conjectura ex tempore quod multum in philosophiæ studiis collocasti: præterea ex labore quem non mediocrem jamdudum impendisti. Nam si bene memini, hic ferme annus est vigesimus ex quo nihil aliud te facientem vidi, quàm præceptores frequentantem, & ut plurimum in librum incumbentem, & dissertationum commentarios describentem, ita ut perpetuò præ curis palleres, & corpore macrescerès. Ac mihi videris ne per

1 Βραχὺς ὁ βίος] Primus Aphorismorum Hippocratis in quem multa Gallice infra in hoc dialogo. *Bourd.*

μοι ἀλλ' οὐδὲ ὅταρ ποτὲ ἀπείναι σαυτὸν, ὅτως ὅλως εἶναι σὸ τῷ πράγματι. τωῦτ' ἤδη σκοπουμένῳ μοι, φαίνῃ σὺν ἐς μακρὸν ἐπιλήψεσθαι τῆς εὐδαιμονίας ὀλίγα μὲν λέληθας ἡμᾶς καὶ πάλαι αὐτῇ συνών. Ερμο. πόθεν ὦ Λυκῖνε ὃς νῦν ἄρχομαι ὑποκύπτειν ἐς τὸν ὦδὸν, καὶ ἀρτίπους πάνυ πόρρω κεῖ τ [1] Ἡσίοδον οἰκεῖ, καὶ ἔστιν ὁ αἰμῶδες ἐπ' αὐτὸν μακρός τις, καὶ ὄρθιος, καὶ τραχὺς, ἰδρῶτα σὺν ὀλίγῳ ἔχων τοῖς ὁδιπόροις; Λυ. οὐχ ἱκανὰ ἂν ἴδρωταί σοι ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ὁδιπόρει; Ερμο. ἔφην. οὐδὲν γὰρ κωλύει με παγκάλιμονα εἶναι, ἐπὶ τὸ ἄκρον χαλόμενον. τὸ δὲ νῦν, ἀρχόμεσθα ἤπ ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλὰ τὸν μὲ χοχλῶ, ὁ αὐτὸς ὅτος Ἡσίοδος ἥμισυ δὲ παντὸς ἔφη εἶναι, ὥστε καὶ μέσον τὸν ἄνοδον εἶναί σε ἤδη λέγοντες, σὺν ἂν ἁμάρτοιμεν. Ερμο. οὐδέπω δὲ ἦ τοῦτο. παμπολὺ γὰρ ἂν ἡμῖν ἔτυσε. Λυ. ἀλλὰ πῶς χαίρει φῶμεν ἢ οὐδὲ τυγχάνει ὄντα; Ερμο. σὺ τῇ ὑπερείσει κάτω ἔπ ὦ Λυκῖνε, ἄρτι ἀναβαίνειν βιαζόμενον, ὀλισθηρὸν ὄν, καὶ τραχῖαν, καὶ δὶ χεῖρος ὁρίζοντος. Λυ. ἰκανὸν ὁ διδάσκαλός σοι τοῦτο ἱκανὸς ποιῆσαι, ἄνωθην ὦν ὦ ἄκρος καθάπερ ὁ Ὀμήρου Ζεὺς, χρυσείῃ πᾶσι σειρῇ κρεμάσας, τὰς αὐτοῦ λόγους, ὑφ' ὧν σε ἀναπαῦσαι δηλαδὴ, καὶ ἀνακυφίζῃ ἀπὸ αὐτόν τε καὶ τῶν ἀρετῶν αὐτὸς ἀπὸ πολλοῦ ἀναβεβηκώς. Ερμο. αὐτὸ ἔφηθα ὦ Λυκῖνε τὸ γεγονὸς. ὅσον γὰρ ἐπ' ἐμοὶ, πάλαι ἀνεπαύμην ἄν, καὶ συνῆν αὐτῇ. per ſomnium quidem unquam te ipſum relaxaſſe, ita totus in re fuiſti. Itaque mihi hæc conſideranti, videris fœlicitatem brevi conſecuturus, niſi nobis inſciis cum ipſa jamdudum verſaris. *Hermot.* Vnde illud conjicis Luciane, cùm in viam jam primum prolato capite proſpiciam: virtus verò procul admodum ex Heſiodi ſententia habitet, ejuſque via ſit longa & ardua, & aſpera, nec euntibus paucum ſudorem moveat. *Lucian.* Ergo nondum tibi ſatis eſt ſudatum, neque ſatis confectum itineris? *Hermot.* Minimè inquam. Nihil enim prohiberet quominus per omnia beatus eſſem, ſi faſtigium attigiſſem: at nunc adhuc, ô Luciane, incipio. *Lucian.* At principium, ille ipſe Heſiodus, dimidium totius eſſe dixit. Itaque ſi dixerimus te jam in medio eſſe aſcenſu, à vero non aberraverimus. *Hermot.* Nequaquam hoc dixeris, etſi multum nobis confectum ſit. *Lucian.* At ubinam itineris eſſe te dixerimus? *Hermot.* infra adhuc in ipſa montis radice, ô Luciane modò porrò ire conantem. Eſt autem lubrica, & aſpera, & opus habet aliquo qui manum porrigat. *Lucian.* Proinde idoneus eſt ad id agendum præceptor tuus, deſuper è cacumine, quemadmodum Homericus ille Iupiter, demiſſa catena aurea, ſuis nimirum præceptis, quibus te attrahat, attollatque, ad ſe, & ad virtutem, quò ipſe jampridem conſcendit. *Hermot.* Hoc ipſum quod fit, Luciane, dixiſti. Etenim quantum ad illius operam attinet, jamdudum trahor ſurſum, & cum ipſis verſor: ſed quod ad me at-

1 Ἡσίοδον οἰκεῖ] Lib. 1. Oper. hæc tota diſſertatio Heſiodum de via illa virtutis interpretatur. *Bourd.*

1 Πα-

τὸ σὺ ἐμὸν, ἢ σὸν ἐμοί. Λυ. ἀλλὰ θαῤῥεῖν χρὴ, ἢ ὑμῖν ἔχειν ἀγαθὸν, ἐς τὸ τέλος τὸ σὸν ἀφῖξαι καὶ τοῖς ἄνω δαίμοσιν, καὶ μάλιστα ἐκείνῳ συμπονήσαντι. πάλαι, ἀλλὰ τίνα σοι ἐλπίδα ὑποφαίνει, ὡς δήποτε ἀναβησόμενος; ἐς πόσα ἔτη ἥξειν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἐνθαῦτα εἶ, οἷον μὴ τὰ μυστήρια τὰ ἄλλα, ἢ [1] Παναθήναια; Ερ. ὀλίγου φῄς ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλ' ἐς τὸν ἑξῆς ὁλυμπιάδα. Ερ. καὶ τοῦτο ὀλίγον ὡς πρὸς [2] ἀρετῆς ἄσκησιν, καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν. Λυ. μὴ δύο μὲν δὴ ὁλυμπιάδας φάντας. ἢ πολλοῦ γ' ἂν ὑμῶν ῥαθυμίαν κατηγοροίημεν, εἰ μὴ σὺ τοσούτου χρόνου δύναιο, ὅσον τοῖς ἀπὸ Ἡρακλείων στηλῶν εἰς Ἰνδοὺς ἀπελθεῖν. εἶτ' ἐπανελθεῖν ῥᾴδιον, εἰ καὶ μὴ εὐθὺ, μὴ σὺ ἀεὶ βαδίζοις πρὸς. ἀλλ' ἐν τοῖς μέσοις ἴσθισι θεμελιον κάθηται. καί τοι πόσῳ τινὶ βάλοι ὑψηλοτέρου καὶ λιοστερεοῦ ξύλου εἶναι τὸν ἄκρον, ἐφ' ἧς ὑμῖν ἡ ἀρετὴ οἴκει, [3] τῆς Ἀέθλου ἐκείνης, ὃν σοὶ τοὺς ὀλίγων ἡμερῶν, Ἀλέξανδρον κατέχειν φίλον; Ερμ. οὐδὲν ὅμοιον ὦ Λυκῖνε. οὐδ' ἔστι τὸ μεταξὺ τοιοῦτον, οἷον σὺ εἰκάζεις, ὡς ὀλίγῳ χρόνῳ καταπραχθῆναι, καὶ ἀλῶναι, οὐδ' ἂν μύριοι Ἀλέξανδροι σωσθάλωσιν, ἐπὶ πολλοὶ ἂν οἱ ἀνιόντες ἦσαν. νῦν δ' ἀνέρχονται μὲν σὺν ὀλίγοι μάλα ἐῤῥωμένως, καὶ συστέρχονται ἐπὶ πολύ. οἱ μὲν, ἐπὶ πάνυ ὀλίγον. οἱδὲ, ἐπὶ

attinet, adhuc ſum inferior. *Lucian.* Atqui confirmandus eſt animus, cùm viæ finem, & ſitam in ſummo fœlicitatem conſpicias, maximè verò cohortante illo. Quam verò tibi ſpem facit, quum tandem aliquando conſcenderis? An te anno ſequenti in ſummo fore conjectabat, veluti poſt alia ſacra, aut poſt Panathenæa? *Hermot.* Exiguum eſt quod dicis Luciane. *Lucian.* An ſubſequenti quinquennio? *Hermot.* Hoc quoque eſt exiguum cùm ad virtutem exercendam, tum ad fœlicitatem conſequendam. *Lucian.* Proinde ad ſummum poſt duo luſtra. Alioqui magnæ quis ignaviæ vos arguat, niſi id poteritis ex temporis ſpatio, quo quivis ter eat redeatque facilè à columnis Herculis ad Indos, quanvis neque rectà neque ſemper progrediatur, ſed per gentes in medio ſitas oberret. Atqui quanto altiorem, & acclivem vis ponamus eſſe vertice montis in quo vobis habitat virtus, Aorna illa petra, quam intra paucos dies Alexander ſumma vi occupavit? *Hermot.* Nihil ſimile eſt Luciane: nec ejuſmodi eſt negotium, cujuſmodi tibi fingis, ut brevi tempore conficiatur & capiatur, non ſi ſexcenti Alexandri vires ſuas conjunxerint, quoniam multi ſunt conati conſcendere, nunc verò non pauci valdè forti animo conſcendunt, & aliquantum pergunt, alii parum admodum, alii pluſcu-

1 Παναθήναια] De quibus, & aliis ſacris ceremoniis dico copioſè σὺν θεῷ alibi. *Bourd.*

2 Ἀρετῆς ἄσκησιν] Hoc illud eſt quod Philoſophos omnes exercuit tandiu, de quo locus alius dicendi, ut & de illo ſeq. εὐδαιμονίας κτῆσιν. Idem.

3 Τῆς Ἀέθλου ἐκείνης] De hoc loco Id. Dial. Philipp. & Alex. Arr. Curt. alii. Idem.

πλίον. ἐπιδὰν ᾖ κῆ μέσῳ τῷ ὁδῷ γένωνται, πολλοῖς τοῖς ἀπόροις καὶ δυχερέσιν ἐντυγχάνοντες, ἀπηνωπιτεῦσί τε, καὶ ἀναρρέφωσιν, ἀθυμήσαντες, καὶ ἱδρῶτι ῥεόμενοι, καὶ φερόντες τὸ κάμαθον. ὅσοι δ' ἂν εἰς τέλος ἀφικνῶνται, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, εὐδαιμονέσι, θαυμάσιόν τινα βίον τὸν λοιπὸν βιῶντες, οἷον, μύρμηκας ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν ἐπισκοπῶντες ἡμᾶς τοὺς ἄλλους. Λυ. πατπὶ ὦ Ἑρμότιμε. ἡλίκους ἡμᾶς ἀποφαίνεις. ἀδὲ κῆ τοὺς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ πανταπασιν ἐν χρῷ τῆς γῆς. εἰκότως. ὑψηλὰ γὰρ ἤδη φρονεῖς, καὶ ἄνωθεν. ἡμεῖς δ' ὁ συρφετὸς, καὶ ὅσοι χαμαὶ ἐρχόμενοι ἐσμὲν, μὴ τοῦ θεῶν καὶ ὑμᾶς ὡσαυτὼς ὑπερηφάνους ὄντας ἀνελθόντας οἱ πάλαι ἀπώδυπ. Ἑρμ. εἰ γὰρ ᾠόμην καὶ ἀνελθεῖν ὦ Λυκῖνε, ἀλλὰ πάμπολυ τὸ λοιπόν. Λυ. ὅμως σὺκ ἔφησθα ὁπόσον, ὡς χρόνῳ ἀφικόμενος ἐλεῖν. Ἑρμ. ἐγὼ αὐτὸς γὰρ οἶδα ὦ Λυκῖνε πάκελεῖς. εἰκάζω μέντοι ἐγὼ τὸν εἰκοστὸν ἐτῶν ἔσεσθαι, μεθ' ἃ πάντως καὶ ἐπὶ τοῦ ἄκρου ἐσόμεθα. Λυ. Ἡράκλεις, πολὺ λίγους. Ἑρμ. καὶ γὰρ ὡς μεγίστων ὦ Λυκῖνε οἱ πόνοι. Λυ. τυπὸ μὲν ἴσως ἀληθῆς. ὑπὲρ δὲ τοῦ εἰκοστοῦ ἐτῶν, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα, πόθεν ἔμαθες, ὁ διδάσκαλός σε καθυπέσχετο, ἢ μόνον σοφὸς, ἀλλὰ καὶ μάντις ὤν, ἢ χρησμολόγος τις, ἢ ὅσοι τὰς Χαλδαίων μαθόντες ἐπίστανται; φασὶ γὰρ εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ δὴ σέ γε εἰκὸς ἐπὶ τοῦ ἀθλου, εἰ βιώσῃ μέχρι τοῦ τῶν ἀρετῶν, τοσούτους πόνους ἀνέχεσθ, pluſculum. Cæterùm ubi medium itineris attigerint, multas difficultates & perplexitates nacti, faſtidio capiuntur, & regrediuntur, anhelantes & ſudore manantes, nec laborem ferentes. Quicunque autem ad finem perdurarint, hi ad faſtigium perveniunt, ab eoque tempore fœlicitatis compotes facti, vitam quandam admirandam per reliquam ætatem vivunt, alioſque homines tamquam formicas è ſublimi contemplantur. *Lucian.* Papæ Hermotime, quantulos nos facis, neque cum Pygmæis nos comparas, ſed omnino cum humi repentibus animalculis. Meritò, nam alta jam à principio ſapis. Nos verò vilis plebecula, & quotquot humi repimus, cum Diis etiam vos qui nubibus altiores evaſiſtis, & quò jamdudum feſtinatis aſcenſu pervenistis precatione venerabimur.. *Hermot.* Vtinam Luciane daretur aſcendendi facultas, ſed viæ multum ſupereſt. *Lucian.* tamen non dixiſti quantum, ut id cum tempore compares. *Hermot.* Neque enim ipſe, Luciane, probè ſcio, nihilominus conjicio non pluribus quàm viginti annis opus fore, quibus exactis in ſummo jugo conſiſtam. *Lucian.* Multum hercle dicis. *Hermot.* Etenim pro rebus maximis ſuſcipiuntur labores. *Lucian.* Id fortè quidem eſt verum. Te verò tot annos, nempe viginti, victurum num præceptor tuus tibi eſt pollicitus, non ſolùm ſapientia, ſed divinandi etiam arte pollens, aut ſortis dicendæ peritus, unuſ-ve ex illis qui Chaldaicam diſciplinam callent? Ajunt quippe eos talia noſſe. Neque enim ſanè æquum foret ut incertus num uſque ad virtutem ſis victurus, tot labores ſuſtine-

καὶ παλαισπαρεῖν νύκτως καὶ μεθ' ἡμέραν, ὧν εἰδότι εἴ σοι πλησίον ἤδη ἡ ἄκρα γλυφόμενον, τὸ χρεὼν ἐπισεῖν, καθαπτόμενον ἤδη ποδὸς, ἐξ ἀτελοῦς ἡ ἐλπίδος. Ερ. ἄπαγε. δύσφημα γὰρ ταῦτα ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' εἴη βιῶναι ὡς μίαν γοῦν ἡμέραν εὐδαιμονήσω, σοφὸς γλυφόμενος. Λυ. καὶ ἱκανὴ σοι ἀντὶ τοσούτων καμάτων ἡ μία ἡμέρα; Ερμο. ἐμοὶ μὲν καὶ ἀκμελαῖον ὁπόσον ἱκανόν. Λυ. τὰ δὲ ἄλλα ὅτι εὐδαίμονα, καὶ τοιαῦτα, ὡς πάνυ χρὴ νομίζειν δι' αὐτὰ, πόθεν ἔχεις εἰδέναι; ἢ γὰρ δὴ αὐτὸς ἦσθα ἀπελήλυθας. Ερμο. ἀλλὰ τῷ διδασκάλῳ πιστεύω λέγοντι. ὁ δὲ, πάνυ οἶδεν, ἅτε ἀκριβῶς ἤδη ὤν. Λυ. ἔλεγε δὲ σοῖς ἢ ἰδίοις, ποῖα τὰ περὶ αὐτῶν, ἢ πῶς τὴν εὐδαιμονίαν εἶναι τὴν σὴν; ἦ πᾶν τὰ πλεῖστον, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὰς ἀναπεπλήκης; Ερμο. εὐφήμει ὦ ἑταῖρε. οὐδὲν γὰρ ἧττον τοῦτο [1] πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ τίνα φησὶ τἀγαθὰ, εἰ μὴ ταῦτα ἔξειν πρὸς τὸ τέλος τῆς ἀσκήσεως ἐλθόντας; Ερμο. σοφίαν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ τὸ καλὸν αὐτὸ καὶ τὸ δίκαιον, καὶ τὸ πάντα ἐπίστασθαι βεβαίως πεπισμένον, ἢ ἔκφυτα ἔχειν. πλοῦτος δὲ, καὶ δόξαν, καὶ ἡδονὰς. καὶ ὅσα δὲ σώματος, πάντα ταῦτα φησὶν ἀφῆκε, καὶ ἀποδυσάμενος, ἀνίεται, ὥσπερ φασὶ τὸν Ἡρακλέα ἐν τῇ Οἴτῃ κατακαυθέντα, ἐπὶ τοὺς θεοὺς γενέσθαι. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἀποκαλύψας ὁπόσον ἀνθρώπειον εἶχε θυγὰ τῆς μητρὸς, καὶ καταφερόν τε, καὶ ἀκήρατον φέρων τὸ θεῖον, ἀνέπτατο εἰς τοὺς θεοὺς διὰ τοῦ αἰθέρος.

stineres, noctes dieſque ærumnas perferres, neſcius an te jam cacumini proximum Parca inſtans pede correptum tractura ſit ab imperfecta ipe avulſum. *Hermot.* Apage iſta Luciane, ſiquidem maledica ſunt. At viverem utinam, ut ſapientiam aſſecutus unicum ſaltem diem fœlicitate fruerer. *Lucian.* Et pro tot tantiſque laboribus unica dies tibi ſufficiat? *Hermot.* Mihi quidem etiam exiguum momentum ſatis eſſet. *Lucian.* Cæterùm unde noſſe potes rebus ſupernis ineſſe fœlicitatem, ut earum gratia quidvis perferre oporteat? Nunquam enim eò ipſe conſcendiſti. *Hermot.* At ego dicenti præceptori credo: planè enim id novit, ut qui jam ſit excelſiſſimus. *Lucian.* At per Deos, qualia illa, quam-ve illic eſſe fœlicitatem ajebat? Nunquid divitias aliquas, & gloriam, & voluptates incredibiles? *Hermot.* Bona verba quæſo, amice nihil enim iſta faciunt ad vitam cum virtute exigendam. *Lucian.* At quænam ſunt illa bona, niſi hæc ſunt, quæ habituros illos dicit qui finem exercitationis pertigerint? *Hermot.* Sapientia, fortitudo, honeſtum ipſum, & juſtum, & omnium, ut ſingula ſe habent, certa cum perſuaſione ſcientia. Divitias verò, gloriam, & voluptates, & quæcunque ſunt corporis bona, infra reliquit: & exutus aſcendit, ut combuſtum in Oeta monte Herculem Deum factum ferunt. Etenim ille cùm abjeciſſet quicquid humani à matre contraxerat, & puram atque incorruptam divinitatem ferret, illa ab igne diſcreta ad Deos ſubvo-

1 Πρὸς τὸ ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. ἀλλὰ τίνα] Excidit perſona Λυκίνου. Scilicet fuiſſe πρὸς τὸ ἐν τῇ ἀρετῇ βίον. Λυ. ἀλλὰ τίνα. Marc.

ὑπὸ τῦ πυρός. καὶ ὅτοι δὴ ὑπὸ φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπὸ πυρός, ἅπαντα τοῦτα ἀπεσκευασμένοι, ἃ τοῖς ἄλλοις γνωρίμοις εἶναι δοκεῖ, οὕτω ὀρθῶς δοξάζουσιν, ἀνειλήφοτες ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐδαιμονοῦσι, πλούτῳ, καὶ δόξῃ, καὶ ἡδοναῖς· ἀλλ' οὐδὲ μεμνημένοι ἔτι, καταγελῶντες ἢ τῶν οἰομένων ταῦτ' εἶναι. Λυ. νὴ τὸν Ἡρακλέα ὦ Ἑρμότιμε τὸ σὸν Οὖτιν, ἀνδρεῖα, καὶ εὐδαίμονα λέγεις ἐκεῖ αὐτῶν. πλοῦ, ἀλλὰ τόδε μοι εἰπέ. καὶ καταβεβηκότα ποτὲ ἐκ τῦ ἄκρου, ἵν' ἐθελήσωσι χρησόμενοι τοῖς πράγμασι, ἢ καταγελοίησιν; ἢ ἀνάγκη ἅπαξ ἀνειλῆφθαι αὐτούς, ῥᾳθύμως, καὶ σωφρόνως τῇ ἀρετῇ, πλούτῳ, καὶ δόξῃ, καὶ ἡδοναῖς καταγελῶντας; Ερ. ἐμόγε τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὃς ἂν ἀποτελεσθῇ τοιοῦτος ἀρετῆς, ὅτε ὀργῇ, ὅτε φόβῳ, ὅτ' ἐπιθυμίας ὁ τοιοῦτος ἂν δυναίμην. ὑβρίζειν ἂν λυποῖτο. ὑβρίζειν ἄλως, πολλοῦ ἔτι τοιοῦτον παῖδοι ἄν. Λυ. καὶ μὴν ἐγώ μέ δεῖ, μηδὲν ὀκνήσαντα, εἰπεῖν τἀληθῆ, [1] ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ οἶμαι, μὴ σοί ὅσιον εἶναι ἐξετάζειν τὰ τῶν σοφῶν μυούμενα. Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλ' εἰπὲ ὅ, τι καὶ λέγεις. Δυ. ὄρα ὦ ἑταῖρε, ὡς ἔγωγε καὶ πάνυ ὀκνῶ. Ερμο. ἀλλὰ μὴ ὄκνει ὦ γλυκαῖε, πρὸς γε μόνον ἐμὲ λέγειν. Λυ. τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα ὦ Ἑρμότιμε, διηγεμαι σοι παρεπόμενος, καὶ ἐπίστευον ὅτως ἔχειν, σοφοὺς τε μυεῖσθαι αὐτοὺς, καὶ ἀνδρείους, καὶ δικαίους, καὶ τἆλλα. καί πως [2] συνελαμβανόμην πρὸς τὸν λόγον. volavit. Ad hunc modum hi à philosophia, ceu ab igne quopiam spoliati his omnibus quæ aliis non rectè sentientibus, miranda videntur, consensio cacumine beatam degunt vitam: nec divitiarum, gloriæ, ac voluptatum meminerunt ampliùs, sed eos derident qui hæc alicujus esse momenti sentiunt. *Lucian.* Sanè per Oeteum Herculem Hermotime, viris digna, & fœlicia de ipsis refers: Atqui id mihi dicas, Nunquid è fastigio descendunt unquam si velint, ut rebus infra relictis utantur? an verò ubi semel ascenderunt, manere coguntur, & cum virtute conversari, divitias, gloriam, & voluptates irridendo? *Hermot.* Non solùm hoc, Luciane, sed quicunque in virtute perfectus evasit, hujusmodi vir nec iræ, nec metu, nec cupiditatibus servit, nec tristitia, nec denique ulla animi perturbatione afficitur. *Lucian.* Sed enim si mihi, nihil verito fas esset verum dicere: sed linguis favendum puto, nec fas esse inquirere quæ sapientes faciunt. *Hermot.* Nequaquam, sed apertè loquere. *Lucian.* Vide, ô amice quàm verear. *Hermot.* At ne verearis, generosè, apud me solum dicere. *Lucian.* Enimvero alia quæ dixisti, Hermotime, sequebar, & ita se habere credebam: eosque esse sapientes, & fortes, & justos, & cætera: tuoque sermone quodammodo demulcebar: sed quum

1 Ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ] *Bona verba.* Sunt verba solemnis hujus formulæ σίγα πᾶς ἵζω λαός, εὐφημεῖν χρὴ. de qua copiosè Scal. ad Varr. pag. 94. leg. Schol. Sophoclis. ad Oedip. Col. & ad Philoct. dico alibi. *Bourd.*

2 Ἐκπλήμμω πρὸς τὸν λόγον] Sic in Nigrino & sæpe alibi. paginam 511. & seq. repetit in Lapith. *Idem.*

1 Ἐκ-

ὁπότε ἢ καὶ πλοῦτον ὑφεῖσθαι καταφρονοῦντα σφᾶς, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν, καὶ μήτε ὀργίζεσθαι, μήτε λυπεῖσθαι, πάνυ σεσωφρονισμένους ἀνδρας ἑωρακὼς ἤδη ποτέ. βούλει φράσω τινά; ἢ ἐκεῖνον καὶ ὀνόματι; Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἰπὲ, ὅστις ἐστί. Λυ. διδάσκαλος αὐτὸς ἔτι ὁ σὸς, ἀνὴρ τἄλλα καὶ ἀξιος, καὶ γέρων ἤδη εἰς τὸ ὕψιστον. Ερμ. τί οὖν δὴ ἐποίει; Λυ. τὸ ξύνηθες εἰδὼς τὸ Ἡρακλειώτου, ὡς ὁμοῦ ποθ' ἅπαντες ἐφιλοσόφουν αὐτῷ, μαθητὴς ὤν; τὸ ξανθὸν; τὸ ἐρεσχηλοῦν; Ερμ. οἶδα ὃν λέγεις. Δίων αὐτῷ τὄνομα. Λυ. ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπὶ τὸν μισθὸν εἰμὴ μὴ ἀπεδίδου κατὰ χρόνον, ἀπήγαγε δεῦρο τὸ ἀρχεῖον ἕναγχος, ὠλεθρεύεις γε αὐτοῦ τὸν γέροντα τὸν τραχηλον. καὶ ἐδόκα, καὶ ἀφήρπαζεν. καὶ εἰ μή τις σωφρόνων τινὲς ἐν μέσῳ ἐγένοντο, ἀφείλετο τὸ γενύσιον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, ὃ ἴσθι, σωφρὼν ἂν, ἀπέτιλεν αὐτοῦ τὸν ῥῖνα ὁ γέρων, ὥστε ἠγανάκτει. Ερμ. πονηρὸς γὰρ ἀεὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀγνώμων ὁ Λυκῖνος περὶ τὰς ἀποδόσεις. ἐπὶ τοῖς γε ἄλλοις, οἷς δανείζει, πρᾷος ὄντως, εἰ δὲν τοιοῦτό πω ἐφθέγξατο. ἀποδιδόασι γὰρ αὐτῷ καὶ κομιοῦνται τοὺς τόκους. Λυ. τί δ', ἂν μὴ ἀποδιδῶσιν ὦ μακάριε, μιᾷ τι αὐτῷ, καθαρρήνῃ ἤδη τῶν φιλοσοφίας, καὶ μηκέτι τὸ σὸ τῇ Οἴτῃ κορυφαλλειμμάτων διαμάχου; Ερμο. οἶσθα γὰρ ὅτι ἑαυτῷ χάριν ἐκεῖνος ἴσως τὰ τοιαῦτα ἐπιστάσεται; ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ παιδία νεογνὰ, ἂν κήδηται, μὴ τὸ ἀπορεῖσθαι κορέσθωσιν. Λυ. δίον ὦ Ἑρμότιμε ἀναγαγεῖν κἀκεῖνα ἐπὶ τὴν ἀρετὴν, ὡς συνευδαιμονοῖεν αὐτῷ,

quum dixisti ipsos divitias contemnere, & gloriam, & voluptates, nec iracì, nec tristitia affici, hîc utique, soli enim sumus, hæsi, recordatus quæ facientem vidi: vis dicam quem? an verò, nomine etiam supresso, satis est? *Hermot.* Nequaquam: sed hoc etiam dicito quis ille sit. *Lucian.* Ille ipse præceptor tuus, vir aliàs venerandus, & jam summè senex. *Herm.* Quid igitur ille fecit? *Luc.* Hospitem illum Heracleotem nosti, qui multo jam tempore in iisdem Philosophiæ studiis discipulus ejus fuit? flavum illum? illum contentiosum? *Hermot.* Novi quem dicis: Dion vocatur ille. *Lucian.* Illum ipsum dico: quem cùm in tempore mercedem non penderet, nuper ad Prætorem duxit pallio ejus collo circumjecto: & clamabat interea & excandescebat. Ac nisi ex familiaribus ejus aliqui in medium veniissent, & adolescentem è manibus ejus eripuissent, certò scias, senem illum ei nasum mordicus avulsurum fuisse, adeò stomachabatur. *Herm.* Malus enim est ille & ingratus, ô Luciane, in pendenda mercede. Alioqui in alios multos quibus pecunias fœneratur, nihil unquam tale constituit. siquidem præscripto tempore reddunt fœnora. *Lucian.* Quid verò, nisi reddant ô beate, id-ne curat ille quem Philosophia jam purgavit, nec rebus in Oeta monte relictis amplius indiget? *Hermot.* Putasne illum sui causa rerum harum studio teneri? Sed liberos habet parvulos, qui ne inopem vitam agant, solicitè curat. *Lucian.* Operæ precium esset Hermotime, ut & illi ad virtutem promoverentur, quò communi cum illo fœlicitate, divitias contemnendo,

πλάτυ καὶ ἀφροδίσιος. Ερμο. ὑ σχολή μοι ὦ Λυκῖνε σὺν τοῦτον διαλέγεσθαί σοι. ἀκούω γὰρ ἤδη ἀναβαίνοντα αὐτὸν, μὴ γὰρ λάθω παλέως ἀπολειφθείς. Λυ. θαῤῥεῖ ὦ ἑταῖρε. τὸ σήμερον γὰρ [1] ἐκεχειρία ἐκηρύχθη. ὥστε ἐγὼ ἀφίημί σοι ὅσον ἔτι λοιπὸν τῆς ὁδοῦ. Ερμο. πῶς λέγεις; Λυ. ὅτι σὺ τῷ παρόντι οὐκ ἂν ἴδοις αὐτὸν, εἰγε χρὴ πιστεύειν τοῖς προγράμμασι. πίναξιν γάρ τισιν ἐκρέμασθε ὑπὲρ τῆς πυλῶνος, [2] μεγάλοις γράμμασι λέγοντες, σήμερον δὲ συμφιλοσοφεῖν. ἐλέγετο δὴ παρ' [3] Εὐκράτους, τῷ πάνυ δεινοτάτῳ ἐσιῶνι, χθὲς, γενέθλια θυγατρὸς ἑστιῶντι, πολλά τε συμφιλοσοφῆσαι ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ ὡς Εὐθυδήμου τοῦ Περιπατητικοῦ παροξυνθῆναί τι, καὶ ἀμφισβητῆσαι αὐτῷ, ὡς ὧν ἐκείνοις εἰώθασιν ἀναλέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπό τε οὖν τῆς κραυγῆς, πονήρως τῷ κεφαλῷ διατεθῆναι, καὶ ἱδρῶσαι μάλα πολλὰ εἰς μέσας νυκτας, ἀποκλίσεως ὡς φασὶ τοῦ συμποσίου. ἅμα δὲ καὶ ἐπιπόνῳ οἶμαι πλέον ἢ ἱκανῷ, τῷ παρόντων ὡς εἰκὸς φιλοτησίας ἀποπιόντων. καὶ ἐδεδειπνήκει πλέον, ἢ χρὴ μάλιστα. ὥστε ἀναῤῥίψας, ἔμεσέ τι ὡς ἔφασκον πολλὰ, καὶ μόνον ἀφεθεὶς ἀπελαθῆναι τὰ κρέα, ὁπόσα τῷ παιδὶ κατόπιν ἑστῶτι ἀπεδεδώκει, καὶ σημηνάμενον ἐπιμελῶς, τὸ ἀπ' ἐκείνου κατεδύσθη, μηδένα εἰσδέχεσθαι ἀπαγγέλλας. ταῦτα δὲ Μίδου ἤκουσα ἢ οἰκέτου αὐτοῦ δηλαδή, fruerentur. *Hermot.* Non vacat mihi, Luciane, tecum hisce de rebus disserere: propero enim ad audiendum ipsum, ne imprudens penitus absim. *Lucian.* Bono animo esto ô bone. Nam in hodiernum diem indictæ sunt feriæ. Quare ego tibi, quod viæ reliquum est, remitto. *Hermot.* Quid ais? *Lucian.* Fore ut in præsentia non videas ipsum, si programmati est credendum. Etenim appensa foribus tabella, majusculis elementis exarata, monebat his verbis, *Hodie dissertationibus philosophicis non vacabimus.* Porrò eum apud Eucratem filiæ suæ natalitia celebrantem, heri cœnasse dicebant: multa præterea super philosophicis rebus in convivio commentatum esse: adhæc adversus Euthydemum Peripateticum nonnihil exasperatum esse, susceptâ cum eo his de rebus contentione, pro quibus nunquam non cum Stoicis digladiari solent Peripatetici: præ nimia vociferatione, capitis dolorem contraxisse, & ad mediam usque noctem producta disputatione, plurimùm lusdasse. Præterea plus æquo, opinor potaverat, cùm, ut verisimile est, qui aderant ipsum philotesiis provocassent: & supra senis captum cibo se ingurgitarat. Itaque domum reversus, ut ajunt, multum evomuit: & acceptis numeratisque carnibus, quas à tergo stanti puero asservandas tradiderat, iisque diligenter obsignatis, ab eo tempore dormit, neminemque admitti jussit. Hæc à Mida famulo ejus accepi, cùm qui-

1 Ἐκεχειρία] Ὅτι δεῖ τὰς χεῖρας ἀπέχειν τοῦ ἔργου. Copiosè hac de re Schol. Aristoph. ad pac. Hesych. *Bourd.*

2 Μεγάλοις γράμμασι] Theod. Marcil. ad Pers. dico ad Heliod. *Idem.*

3 Εὐκράτους] Malè antea εὐκρίτου. Idem.

1 Οὐδ'

γυμνάσια τοῖς μαθηταῖς, οἱ κ) αὐτοὶ ἀνίκητον μάλα πολλοί. Ερμ. σκόπει δὴ πότερον ὦ Λυκῖνε, ὁ διδάσκαλος, ἢ ὁ Εὐθύδημος, εἴ τι κ) τοιοῦτον ἔλεγεν ὁ Μίδας; Λυ. τί μὴν οὐχὶ φασὶν ὦ Ἑρμότιμε, ἀγχώμαλα σφίσι γυμνάζειν. τὸ δ' ἐν τέλει τῆς νίκης, κ) ὑμᾶς ἐμέλετο, κ) ὀλίγου δεῖν ὁ πρεσβύτης ὑπέρεχει. τί γὰρ Εὐθύδημος, [1] οὐδ' ἀναμωτὶ φασιν ἁπλῆσαι, ἀλλὰ τραῦμα παμμεγέθες ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ. ἐπὶ γὰρ ἀλαζόνα ὤν, κ) ἐλεγκτικὸς, κ) πιθανὸς οὐκ ἤθελεν, οὐδὲ παρέσχε ῥᾴδιον αὐτὸν ἐλέγχειν, ὁ διδάσκαλός σε ὁ βέλτιστος, ὃν εἶχε [2] σκύφον, νεστόρειόν τινα καταφέρων αὐτῷ, πλησίον κατακείμενον. κ) ὅπως σκοπήσει. Ερμ. οὐκ. εἰ γὰρ ἄλλως ἐχρῆν τοὺς μὴ ἐθέλοντας εἴκειν τοῖς κρείττοσι. Λυ. ταυτὶ μὲν ὦ Ἑρμότιμε, πάνυ εὔλογα. ἢ τί γὰρ παῖδων Εὐθύδημος, ἀνδρα χαλεπὸν παράξαιεν, ἀόργητον, κ) ἡμῶν κρείττονα, σκύφον ὅτῳ βαρυνῶ σε τῇ χειρὶ ἔχοντα; ἀλλὰ σχολὴν γὰρ ἄγομεν, τί δ' οὐκ ἐξηγῇ μοι ἐπαίρων ὅτι, ὃν τρόπον ἁρμόσῃς τὸ πρῶτον φιλοσοφεῖν, ὡς κ) αὐτὸς εἰ δυνατὸν, ἐπισπουδοίη προθύμως ὑμῖν, ταχὺ τοῦδε ἐξαμήσων; ἢ γὰρ ἀποκλείσεσθέ με ὑπὲρ ἀνδρὸς φίλου ὄντος. Ερμ. εἰ γὰρ ἐβελήσειας ὦ Λυκῖνε, ὅσῳ σὺ βραχεῖ ὅσον διοίσεις τῶν ἄλλων. παῖδας δ' οὐδὲ οἴομαι ἁπάντως ὡς πρός σε. τοσοῦτον ὑπερφρονήσεις αὐτός. Λυ. ἰκανὸν εἰ μὴ εἴκοσιν ἔτη γυμνάσῃ

quibusdam ex discipulis, qui non pauci domum regressi sunt, narraret. *Hermot.* Vter verò Luciane superavit meus-ne præceptor, an Euthydemus? numquid ea de re quidpiam dicebat Midas ille? *Lucian.* Primùm quidem ajebat, Hermotime, illos pugna pares fuisse: at victoriæ finem penes vos fuisse, & senem hunc longè superasse: neque Euthydemum incruentum abiisse, sed vulnus ingens in capite habentem. Cùm enim arrogans & contentiosus esset, nec persuaderi vellet, nec se facilè convincendum præberet, optimus ille præceptor tuus, Nestoreum scyphum, quem habebat præ manibus, ipsi prope se accumbenti in caput illisit: sicque victoriam obtinuit. *Hermot.* Rectè quidem: non enim aliter erat cum his agendum qui cedere melioribus nolunt. *Lucian.* Hæc certè æqua sunt Hermotime. Quorsum enim Euthydemus, virum senem exasperabat, alienum ab iracundia, animoque potiorem, cùm tam gravem scyphum præ manibus haberet? Sed enim ocium jam agimus, cur non mihi tuo familiari exponas, quonam modo ad philosophiæ studia primùm te contuleris, ut & ipse si fieri possit vobiscum iter, hinc initium ducens, suscipiam? nam quæ vestra est amicitia, me non excludetis. *Hermot.* Si modò velis Luciane, brevi videbis quantum aliis præstabis. Omnes, certò scias præ te pueros existimabis, tantum ingenio præpollebis. *Lucian.* Sufficeret mihi, si post viginti annos, qualis nunc es,

1 Οὐδ' ἀναμωτί] Vt in Tim. & passim alibi. *Bourd.*

2 Σκύφον Νεστόρειον] Talis rixa in Lapith. & apud Heliod. lib. 5. de Scypho Nestoreo Interp. Martialis ex Iliad. 11. *Idem.*

τοιῦτον, οἷον σὺ νῦν. Ερμ. ἀμέλει καὶ αὐτὸς κᾷ σὲ γεγονώς, ἠρξάμην φιλοσοφεῖν πεπαρακμακὼς ἤδη, ὁπόσα εἰμὶ σὺ νῦν γέγονας. Λυ. τοσαῦτα γὰρ ἂν Ἑρμότιμε. ὥστε τῷ αὐτῷ ἄγε λαβὼν, καμέ. δίκαιον γάρ. καὶ πρῶτόν γέ μοι τοῦτο εἰπὲ δίδοτε ἀντιλέγειν τοῖς μαθηταῖς, ἢν τι μὴ ὀρθῶς λέγεσθαι δοκῇ αὐτοῖς; ἢ σὺ ἐφίεσθε τοῦτο τοῖς νεωτέροις; Ερμο. ἀ πάνυ. σὺ γὰρ, ἢν τι βούλῃ, ἐρώτα μεταξύ. καὶ ἀντιλέγει. ῥᾷον γὰρ οὕτω μαθήσῃ. Λυ. ἴθι νυν τὸν Ἑρμῆν ὦ Ἑρμότιμε αὐτὸν, ὃ ἐπώνυμον ὢν τυγχάνεις, ἁπαρ εἰπέ μοι, μία τις ὁδός ἐστι ἡ ἐπὶ φιλοσοφίαν ἄγουσα, ἢ τῶν Στωϊκῶν ὑμῶν, ἢ ἀληθῆ ἐγὼ ἤκουον, ὡς καὶ ἄλλοι πολλοί τινές εἰσι; Ερμο. μάλα πολλοὶ περιπατητικοὶ, καὶ Ἐπικούρειοι, καὶ οἱ τὸν Πλάτωνα ἐπιγραφόμενοι. καὶ ὦ Διογένους ἄλλοι τινὲς, καὶ Ἀντισθένους ζηλωταὶ, καὶ οἱ δὴ Πυθαγόρου, καὶ ἔτι πλείους. Λυ. ἀληθῆ τοῦτο. πολλοὶ γάρ εἰσι. πότερον δὴ ὦ Ἑρμότιμε, τὰ αὐτὰ οὗτοι λέγουσιν, ἢ διάφορα; Ερμο. καὶ πάνυ διάφορα. Λυ. τὸ δὲ γε ἀληθὲς οἴεσθαι πάντας τοῦτον ἐν ἑνὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἃ πάντα, διάφορά γε ὄντα. Ερμο. πάνυ μὲν οὖν. Λυ. ἴθι δὴ ὦ φιλότης, ἀπόκριναί μοι πρὸς, πότερα πιστεύσας τὸ πρῶτον σὺ, ὁπότε ἤθελες φιλοσοφήσειν, πολλῶν σοι θυρῶν ἀνεῳγμένων, παρῆς σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τὴν τῶν Στωϊκῶν ἦλθες, καὶ δι' ἐκείνης ἤξίεις ἐπὶ τὴν ἀρετὴν εἰσιέναι, ὡς δὴ μόνης ἀληθοῦς οὔσης, καὶ τὴν ἀξίαν ἐπιδεικνύσης, ἢ δι' ἄλλων εἰς τυφλὰ καὶ ἀνέξοδα φερούσων; πότερον, οἴεσθαι ἐμὲ προσῆκτο ἂν ἤδη ἔτη πρεσβύτερον εἶναι τῶν τεσσαράκοντα καὶ πέντε, ἐξελθεῖν. *Hermot.* Ego profectò ætate qua nunc es, annos ferme quadraginta natus (idque ætatis esse te puto) philosophiæ operam dare cœpi. *Lucian.* Id sum ætatis Hermotime. Itaque eadem via me ducito: id enim æquum est. Ac primùm mihi dic, An discentibus copiam contradicendi facitis, siquid ipsis videatur non rectè dictum? an verò junioribus non conceditis? *Hermot.* Minimè. Sed tu, si quid volueris, interim quærendi & contradicendi copiam tibi facio: faciliùs enim ita disces. *Lucian.* Euge per Mercurium, Hermotime, cui es cognominis, dic mihi, est-ne unica via ad philosophiam, videlicet Stoicorum vestrorum: an verò verum est quod audivi, alios etiam esse complures? *Hermot.* Complures, nempe Peripateciti, Epicurei, Platonici: alii præterea Diogenis & Antisthenis æmuli, quinetiam Pythagorici, & longè plures. *Lucian.* Vera dicis: multi sunt. Vtrum autem Hermotime, eadem omnes, an diversa dicunt? *Hermot.* Omnino diversa. *Lucian.* Atqui unum omnino ex ipsis verum arbitror, non autem omnia, siquidem sunt diversa. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Age verò, amice, cuinam primùm credidisti, quando philosophiæ operam daturus ibas, ut cùm multæ tibi paterent fores, præteritis reliquis, in Stoicorum venires, & per eas ad virtutem aditum habere putares, ac si solæ veræ sint viæ rectæ indices, contrà verò reliquæ in cæca & devia ducant? Quonam tunc

1 Τοσαῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε] Τοσαῦτα γῦν ὦ Ἑρμότιμε. Marc.

1 Μαρ-

τῶν ἐπικρίνει τότε; καὶ μὴ μοι τὸν νῦν δὴ τῶν σαυτοῦ σύνοιδ', ὃν ὅτε ἡμίσοφον, ὅτε σοφὸν ἤδη τὸ βελτίω κρίνειν ὑπὲρ τῶν πολλῶν ἡμῶν δυνάμενον. ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπικρύπτῃ, ὁποῖος τότε ἦσθα ἰδιώτης, καὶ νῦν ἐμί. Ερμ. εὖ σοι νίημι ὦ, τι σοι τοῦτο βούλεται ὦ Λυκῖνε. Λυ. καὶ μάλα εὖ πάνυ ἀγκύλον ἡγοῦμαι. πολλῶν γὰρ ὄντων φιλοσόφων, οἷον, Πλατωνικῶν, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Ἀντισθενικῶν, καὶ τῶν ὑμετέρων τῶν Στωϊκῶν, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, τί, σὺ πιστεύσας, τοῖς μὲν ἄλλοις εἶας, ἐξ ἁπάντων ἂν ἀφελόμενος, ἅπερ ἀφῄρησαι, ἀξιοῖς καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν; ἆρα καὶ σὺ ὥσπερ ὁ Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὸ Στωϊκὸν, ἀρίστης ἐξ ἁπάντων ἀφεσπώς; ἦθος γὰρ αὖ τοῦτο ἄλλου ἐπ' ἄλλο εἶδος φιλοσοφίας ἀφιστάμενον, τοῦ ἁρμόττοντος εἶναι ἐκφέρειν εἴδωλον. Ερμ. ἀλλ' οὐδὲν τοιοῦτον ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ἠρόμην ἀφ' ἑαυτῶν τὸ βέλτιον. Λυ. ποῖον, σὺκ ἄξιον θείας συμβουλίας ἡγεμόνος αὐτό, ἢ ἱκανὸς ὢν αὐτὸς εἶναι ἐλέσθαι τὸ βέλτιον καὶ σαυτῷ, ἅτε δὴ θεῷ; Ερμ. ὦμοι γάρ. Λυ. ἀκοῦσαι καὶ ἡμᾶς ἂν ἐδιδάσκοις τοῦτο ἀφέλιμον, ὅπως ἀφιγνωστον ἡμῖν δίῃς σὺ ἀρχῇ, τίς ἡ ἀρίστη φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἡ ἀληθεύουσα, καὶ ὧν ἂν τις ἕλοιτο, παρεὶς τὰς ἄλλας. Ερ. ἐγὼ σοι φράσω. εὑρὼν τὰς πλείστας ἐπ' αὐτῷ ὁρμώσας. ὥστε εἰκάζον ἀμείνω εἶναι αὐτῷ. Λυ. πόσῳ τινὶ πλείους τῶν Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν, ἢ Περιπατητικῶν; ἠριθμήσας γὰρ αὐτὰς δηλαδὴ, καὶ

tunc argumento hæc deprehendebas? Ac ne te ipsum qualis nunc es consideres, sive es semisapiens, sive jam sapiens, qui optima præ multis nobis dijudicare possis. Sed ita respondeto ut idiota quispiam, qualis tunc eras, qualis & ego nunc sum. *Hermot.* Non intelligo, Luciane, quid hæc tua verba sibi velint. *Lucian.* Atque nequaquam obliqua percontor. Cùm enim multi sint Philosophi sectatores Platonis, & Aristotelis, & Antisthenis, majorumque vestrorum, Chrysippi, Zenonis, atque aliorum, quotquot sunt, cuinam, omissis aliis, credidisti, delectuque ex omnibus, quæ priùs dixisti: facto, secundum illa vis Philosophiæ studiis incumbere. Numquid etiam te, quemadmodum Chærephontem illum, Apollo Pythius ad Stoicorum placita misit, ubi prædixisset illos omnium esse optimos? Alium enim ad aliam philosophiæ speciem cohortari solet, quam, ut puto, unicuique convenire novit. *Hermot.* Sed nihil istiusmodi, Luciane, Deum de hisce rebus interrogavi. *Lucian.* Vtrum hanc rem divina consultatione indignam ducebas, an verò ipse tibi videbare satis idoneus ad eligendum per te, quod erat optimum, nullo consulto numine? *Hermot.* Ita mihi videbar. *Luc.* Quare etiam nos id primum doceas, quo pacto statim ab initio nosse queam quænam optima sit & verissima philosophia, & quam quis prætermissis aliis eligat. *Hermot.* Ego tibi dicam. Cùm viderem plurimos ad eandem se conferre: eam meliorem esse conjiciebam. *Lucian.* Quorum igitur numerosior erat turba, Epicureorum, an Platonicorum, an Peripateticorum? Eos namque perinde atque

ἀλλ' ἐν ταῖς ψηφοφορίαις. Ερ. ἀλλ' οὐκ ἠριθμησα ἔγωγε. εἰκάζον δέ. Λυ. ὡς οὐκ ἐθέλεις διδάξαι με, ἀλλ' ἐξαπατᾷς, ὃς ἀφεὶς τὴν τοιαύτην εὐκαιρίαν φῆς καὶ πλήθει κεῖσθαι, ἀποκρυπτόμενος λέγειν ἐμοὶ μὲ πάλαι. Ερμ. ἐ μόνον τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλὰ καὶ ἤκουσα ἁπάντων λεγόντων, ὡς οἱ μὲν Ἐπικούρειοι, γλυκύθυμοι, καὶ φιλήδονοί εἰσιν. οἱ Περιπατητικοὶ δέ, καὶ φιλόπλουτοι, καὶ ἐριστικοί τινες. οἱ Πλατωνικοὶ δέ, πυρῶντες, καὶ φιλόδοξοί εἰσι. τοὺς δὲ τῶν Στωϊκῶν, πολλοὶ ἔφασκον ὑπ' ἀνδρώδεις, καὶ πάνυ μεγαύχους. καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος ἐστὶν τῷ ὄντι, μόνον βασιλέα, μόνον πλούσιον. μόνον σοφὸν, καὶ σωφρονοῦντα, ἅπαντα. Λυ. ἔλεγον δέ τινα καὶ ταῦτα σὺ ἄλλοι δηλαδὴ περὶ αὐτῶν. ἐ γὰρ δὴ σκέψεσθαι ἂν αὐτοῖς ἐπίστευσας ἐπαινοῦσι τὰ αὑτῶν. Ερμ. ὑδαμῶς. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον. Λυ. οἶμαι δὴ ἀντιδίξοι, οὐκ ἔλεγον ὡς τὸ εἰκός. ὅτι δὲ ἦσαν οἱ τὰ ἄλλα φιλοσοφοῦντες. Ερμ. ἐ γὰρ. Λυ. οἱ δ' ἄρα ἰδιῶται ταῦτα ἔλεγον; Ερμ. καὶ μάλα. Λυ. ὁρᾷς ὅπως αὖθις ἐξαπατᾷς με. καὶ ἐ λέγεις τἀληθῆ. ἀλλ' οἶμαι [1] Μαργίτῃ διαλέγεσθαί τινι, ὡς πιστεύσω ὅτι Ἑρμότιμον. ἀνὴρ συνετὸς, ἐπὶ τοσοῦτον γεγηρακὼς προσαρηκὼς τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ φιλοσόφων ἀνδρῶν τοῖς ἰδιώταις ἐπίστευσε, καὶ κατὰ τὰ ὑπ' ἐκείνων λεγόμενα, ἐπιεῖτο τὴν αἵρεσιν καὶ τὴν κρείττονων ἀξιῶν. ἐ γὰρ πιστεύσαιμί σοι τοιαῦτα λέγοντι. Ερμ. ἀλλ' οἶσθα ὦ Λυκῖνε, ὅτι τοῖς ἄλλοις μόνον ἐπίστευον, ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ αὐτῷ.

in ſuffragiis numeraſti. *Hermot.* At non numeravi, ſed conjectavi. *Lucian.* Non vis docere me, ſed decipis qui veritatem me celas, dicisque te numero & conjectura judicaſſe. *Hermot.* Non hoc ſolum Luciane, ſed ex omnibus audivi Epicureos animum ad delicias, & ad voluptates appellere, Peripateticos verò divitiarum amantes eſſe, & contentioſos, Platonicos autem faſtoſos, & gloriæ cupidos. Sed quod ad Stoicos attinet, multi viriles illos eſſe, atque omnia cognoſcere dicebant, eumque qui viam hanc inſiſteret ſolum divitem, ſolum regem, ſolum ſapientem, omnia denique ſimul eſſe. *Lucian.* Videlicet iſta de illis tibi dixerunt alii: neque enim illis ſua laudantibus credidiſſes. *Hermot.* Nequequam: ſed dicebant alii. *Lucian.* Qui contrariæ opinionis erant, id tibi, ut veri ſimile eſt, non dicebant. Hi autem erant qui in aliis diſciplinis verſantur. *Hermot.* Minimè. *Lucian.* An verò hæc dicebant idiotæ. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Vides ut me iterum decipis, nec vera loqueris: ſed te cum Margite aliquo colloqui putas: ut credam Hermotimum virum prudentem, annos quadraginta natum, de philoſophia & philoſophis idiotarum opinioni credidiſſe, & ex eorum dictis præſtantiſſimorum ſectam delegiſſe. Non ego tibi hæc dicenti fidem adhibuerim. *Hermot.* At ſcias Luciane me non aliis ſolùm, ſed mihi ipſi fidem adhibuiſſe.

1 Μαργίτῃ διαλέγεσθαι] Ἄργοι, μωρῷ, De hoc Suid. ex Heſych. Interp. Ariſt. ad aves. *Bourd.* Inerte & nullius precii ſtolidoque homine, Margitis enim meminit ex Homero Ariſt. atque Clem. Alex. Demoſth. apud Plut. Alexandrum pucrum & Margitem nominabat. *Cogn.*

μενοῦς. εἶδον γὰρ αὐτοὺς κοσμίως βαδίζοντας, ἀναβεβλημένους εὐσχολῶς, φρονιμίζοντας ἀεί, ἀρρενωπούς, ἐν χειρὸς κυρίας τὰς πλείστας, ὑδὲν ἄδρον, ὑδὲ αὖ πάνυ εἰς τὸ ἀδιάφορον ὑπερεκπίπτον, ὡς ἐκπληκτον εἶναι καὶ κωμικὸν ἀπεχνῶς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ μέσῳ κρίσιμοι. ὃ δὴ ἄριστον ἅπαντες εἶναί φασιν. Λυ. ἆρ' οὖν καὶ ἐκεῖνα εἶδες ποιοῦντας αὐτοὺς, ἃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγον αὐτὸς ἐπιτηδεύειν τὸν διδάσκαλον ὦ Ἑρμότιμε πρόσπολον; οἷον, δανείζοντας, καὶ ἀπαιτοῦντας πικρῶς, καὶ φιλονείκους πάνυ ἐπὶ ζύγοις ἐν ταῖς ξυνουσίαις, ἐν τάλλα ὅσα ἐπιδείκνυσθ'); ἢ τούτων ὀλίγων σοι μέλει, ἄχρις ἂν σύσκιος ἡ ἀναβολὴ, καὶ ὁ πώγων βαθὺς, καὶ ἐν χερσὶ ἡ κυνή; καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἄρα ἔχομεν τοῦτο κανόνα, καὶ σάθμιον ἀκριβῆ τοιούτων, ὡς Ἑρμότιμός φησι. καὶ χρὴ δὴ σκοπεῖν, καὶ βαδισμάτων καὶ κυρτὸς ἀφιγνώσκειν τοὺς ἀρίστους. ὃς δ' ἂν μὴ ἔχῃ τούτων, μηδὲ σκυθρωπὸς ᾖ, καὶ φρονιστικὸς τὸ σπουδαῖον, ἀποδοκιμασίᾳ· καὶ ἀναβλητίᾳ. ἀλλ' ὅρα μὴ καὶ τούτῳ ὦ Ἑρμότιμε παίζεις πρὸς με, πειρώμενος, εἰ ἐξαπατώμενος, συνίημι. Ερμο. Ἀφῃ τοῦτ' ἔφηθα; Λυ. ὅτι ὦ γαῖρ, ἀνδριάντων τοιούτων ἐξέτασιν λέγεις, τῷ δὴ τῷ σκήπτρῳ, ὡδικπολὺ γὰρ ἐπεῖναι δύσκριτώτερον, καὶ τὰς ἀναβολὰς κοσμιώτερον, Φειδίᾳ τινὸς, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος πρὸς τὸ ἰδεαφορώτατον εἰκάσαι. εἰ δ' καὶ ὅτι μάλιστα χρὴ πεπαιδεῦσθαι. Videbam enim ipsos decenter incedentes, frugaliter amictos, meditationibus semper intentos, aspectu tetricos, plurimos ad cutim tonsos, nihil molle, nihil quod medium excederet admittentes, quod vel stupendum, vel caninum esset: sed in medio statu constitutos, quem omnes optimum esse dicunt. *Lucian.* Annon ipsos etiam ea factitantes vidisti, quæ paulò ante dicebam ipse me vidisse præceptorem tuum factitantem? videlicet fœnerari pecunias, eas amarulenter repetere, in colloquiis pertinaciter contendere, & quæcunque alia ingenii sui documenta præbent? An verò hæc parum curas, si modò frugalis sit amictus, & promissa barba, & ad cutim abrasa coma? Quare in posterum regulam hanc, amussimque certam habeamus, ad hæc exploranda, ut ait Hermotimus. Sic ex habitu, & gressu, & tonsura quinam sint optimi dignoscendum. Qui autem hæc non habuerit, nec severo vultu & meditabundo fuerit, rejiciendus erit & repudiandus. At vide ne hisce etiam me ludas, periculum faciendo, num me decipi percipiam. *Hermot.* Quorsum hoc dixisti. *Lucian.* Quoniam hæc quæ capitur ex habitu cognitio, ad statuas pertinet. Omnino enim illæ habitu sunt elegantiore, & amictu ornatiore, quas vel Phidias aliquis, vel Alcamenes, vel Myron, ad absolutissimæ formæ archetypum expressit. Quòd si argumentum ex hujusmodi

1 Ἐν χερσὶ ἡ κυρτὸ] Vt antea ἐν χερσὶ κυρίας: quid legerit in his locis Interpres non video, nam Stoici dicti ἐν χερσὶ κυρίας. *tonsi, cute tenus.* Ipse vero *longa coma venerandos, prolixa in capite cæsaries, capillus prolixior* ubique vertit. de his Iuvenal. Sat. 2. *atque supercilio brevior coma* hæc monebat Senator Clarissi. Godofred. Maluynus. Dixi hæc de re antea. *Edvard.*

ριαζ τοῖς τοιούτοις, ἢ ἀν πάθοι τις, εἰ τυφλὸς ἀν ἐπιθυμοίη φιλοσοφεῖν; τῷ, Ἀφαιρῶ τ τὰ ἀμείνω θεωρήσειν ἀφηρημένον, ἅτε χῆμα, ἅτε βάλτιμα ὁρᾶν δυνάμενον; Ερμ. ἀλλ' ἔμοιγε ἐ δοκεῖς τυφλὸς ὁ λόγος ὁ Λυκῖνε, οὐδέ μοι μέλῃ τ τοιούτων. Λυ. ἐχρῆν μὲν ὦ χρηστε, κοινον τι τὸ γνώρισμα εἶναι τ ὑπὲρ μεγάλων, καὶ ἅπασι χρησίμων. πλὴν εἰ δοκεῖ, οἱ μὲν, ἔξω ἡμῖν φιλοσοφίας μενέτωσαν οἱ τυφλοὶ, ἐπεὶ πῶς μηδὲ ὁρῶσι. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς τοιούτοις μάλιστα φιλοσοφεῖν, ὡς μὴ πάνυ ἀχθοιντο ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. οἱ δὲ δὴ βλέποντες, καὶ πάνυ ὀξυδερκεῖς ὄντες, τί ἀν δύναιντο συνιδεῖν τ τ ψυχῆς, ἀπὸ γε τ ἔξωθεν τοιούτης θεωρουμένης; ἢ ὃ βάλεσθαι εἰπεῖν, τοιόνδε ἐστιν. ἐχ ὅτι τ γνώμης τ ἀνδρῶν ἔρωτα ἔσεσθαι αὐτοῖς, καὶ πλείω ἀμείνων γίγνεσθαι τὰ τ γνώμης. Ερ. καὶ μάλα. Λυ. πῶς οὖν οἷόν τε σοι ἦν, ἀφ' ὧν ἔρησθα σαφέστατα τ γνωρισμάτων διορᾶν, τὸν ὀρθῶς φιλοσοφοῦντα, ἢ μή; ἐ γὰρ φασί τε τοιαῦτα ὕπνῳ ἀφαιρεῖσθαι, ἀλλ' ἔστι ἀπόρρητα, καὶ οὐ φανερὰ τιμήματα, λόγοις τε συμπλοκὰς ἀναδεικνύμενα, καὶ ἔργοις τοῖς ὁμοίοις ἐψὶ μᾶλις. ὁ γὰρ Μῶμος, ἀκήκοας οἶμαι ἅπερ ἡπάτησε τ Ἡφαίστου. εἰ ὃ μὲ, ἀλλὰ νῦν ἄκουε. φησὶ γὰρ ὁ μῦθος ἐρίσαι Ἀθηνᾶν, καὶ Ποσειδῶνα, τ Ἡφαίστου δημιουργίας πέρι. καὶ τ μὲ Ποσειδῶ, ταῦρόν τινα ἀναπλάσαι, τὴν Ἀθηνᾶν ὃ, οἰκίαν ἐπινοῆσαι. ὁ Ἥφαιστος ὃ, ἄνθρωπον ἅμα συνεστήσασθαι. καὶ ἐπεὶ ἐπὶ τ Μῶμον ἦλθον modi rebus est capiendum, quid faciat cæcus si operam dare philosophiæ cupiat? quo pacto dignoscere queat eum qui meliorem sectam delegit, cùm neque habitum, neque gressum cernere possit? *Hermot.* At mihi Luciane non est ad cæcos sermo, nec talium curam gero. *Lucian.* Atqui conveniebat, ô bone, ut tantarum rerum, tamque omnibus utilium commune esset documentum. Sed enim si tibi ita videtur, cæci à Philosophia excluſi maneant, quoniam ne vident quidem: quanquam his necesse erat in primis philosophiæ studiis incumbere, ne prorsus sua calamitate gravarentur. Cæterùm qui vident, quanvis sint perspicacissimi, quonam modo ea quæ sunt animæ, ab hoc externo amictu perspicere queant? Istiusmodi autem est quod volo dicere; Non solùm sapientiæ virorum illorum amore captus, ipsos adivisti, sed in sapientiæ studio melior evadere voluisti. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Quomodo igitur potuisti, ex notis illis quas dixisti pervidere qui rectè, qui secus philosopharetur? Non enim ista perspici ita queunt, sed arcana sunt, & obscuro in loco posita, quæ vix tandem sermonibus & dissertationibus, operibusque similibus, animadvertuntur. Audisti puto qua in re momus Vulcanum reprehenderit: sin minus, audi nunc. Fert enim fabula Minervam, Neptunum & Vulcanum de artis præstantia contendisse. Neptunum quidem taurum effinxisse, Minervam verò domum excogitasse. Porrò Vulcanus hominem composuit. Ac postquam ad Momum ventum est,

‡ *Fabula*] Hujus fabulæ mentionem facit Plato. *Cog.*

‡ Τὸν

καὶ, ὅναρ δικάσειν προείλοντο, ἡμισάμβωνα σκεῖνον ἐκάστῳ τὸ ἔργον, τὰ μὲν ἄλλα, ἅπερ ἠπόρηται, περιττὸν ἀνεῖναι λέγειν. ἐπὶ δὲ ἀνθρώπῳ τοῦτο ἐμέμψαντο, καὶ τὰ ἀρχιτεκτονηθέντα ἐπέπληξε τῇ Ἡφαίστου, διότι μὴ καὶ ψυχίδιον ἐποίησεν αὐτοῦ κατὰ τὸ στέρνον, ὡς ἀναπεπταμένοις γνώσεσθαι πᾶσιν ἃ βούλεται, καὶ ἐπινοεῖ, καὶ ἡ ψυχίδιον, ἢ ἀληθῆ. σκεῖνον μὲν οὖν ἅτε ἀμβλυώττοντων, ὅτῳ τρόπῳ τὰ ἀνθρώπων διενοεῖτο. σὺ δὲ [1] ὑπὲρ τὸν Λυγκέα ἡμῖν διόρυκας, καὶ ἐρᾷς τοῦ ἔνδον ὡς ἔοικε λαβεῖν δοκεῖν στέρνα, καὶ ἀνέῳκταί σοι τὰ πάντα, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἃ βούλεται, καὶ ἃ μηνύσειν ἕκαστος, ἀλλὰ καὶ ποτερᾳ ἀμείνων ἢ χείρων. Ερμῆ. παίζεις ὦ Λυκῖνε. ἐγὼ γάρ, καὶ θεὸν εἱλόμην. καὶ δὲ μεθαμιλᾷ μοι τὰ αἱρέσεως. ἐκεῖνον γὰρ τοῦτο τοῦ θεοῦ γεν ἐμοί. Λυ. ὅμως οὐκ ἂν εἴποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ τοῦ ἐμοῦ, ἀλλὰ συλλήψῃ μοι τῷ πολλῷ τῷ συρφετῷ; Ερ. δοκεῖ γὰρ ἄν σοι ἀρέσκειν, ἂν ἄν εἴπω. Λυ. ἔκ ὦ γαθέ. ἀλλ' δοκεῖ ἐθέλεις εἰπεῖν οποῖον ἄν με ἀρέσειεν. ἐπεὶ δ' ὧν σὺ ἐκὼν λανθάνῃ, καὶ φθονεῖς ἡμῖν ὡς μὴ ἐξ ἴσου χρώμενοι σοι φιλοσοφήσαντες ἐγὼ πειράσομαι ὅπως ἂν οἷός τε ὦ κατ' ἐμαυτὸν ἐξευρεῖν τὸν ἀκριβῆ περὶ τούτων κρίσιν, καὶ τὸν ἀσφαλέστατον αἵρεσιν. ἄκουε γὰρ καὶ σὺ, εἰ βούλει. Ερμο. ἀλλὰ βούλομαι ὦ Λυ-

est, quem arbitrum delegerant, is considerato uniuscujusque opere, in aliis quidem quid reprehenderit, supervacaneum esset referre: at in homine hoc carpsit, & Vulcanum architectum increpavit quòd non ipsi etiam in pectore ostiola feciſſet, quibus apertis, innotesceret omnibus quid vellet, & cogitaret: an mentiretur, an vera diceret. At ille quidem veluti cæcutiens ita de hominibus statuebat. Tu verò nobis vel ipso Lynceo es perspicacior qui, sicuti videtur, per pectus ipsum quæ intus sunt cernis patentque tibi omnia, adeò ut non solùm certò teneas quid quisque velit & cogitet, verùm etiam uter sit melior aut deterior. *Herm.* Ludificaris me, Luciane. Ego verò Dei ductu delectum habui, neque me pœnitet electionis: & hoc mihi satis est. *Luc.* Attamen ne sic quidem mihi, amice, exponas, sed me in infima plebe periturum usque despicies? *Hermot.* Nihil enim placuerit tibi, eorum quæ dixero. *Lucian.* Minimè, ô bone: verùm nihil vis dicere quod mihi placeat. Quandoquidem igitur de industria me celas, mihique invides ne in philosophiæ studiis par tibi evadam, operam dabo ut per me possim adinvenire exactam judicandi rationem, ac certissimam eligendi normam. Itaque tu etiam si vis audi. *Hermot.* Equidem volo Lu-

1 Τῆς τ Λυγκέως] Vt in Contempl. *Bourd.* Perspicaces intelligentes & acute subtiliterque videntes Lyncei dicuntur, non à Lynce animali, sed à Lynceo Argonautarum uno qui dictitabat ultra parietem videre, Hieronym. contra Ioa. Origenistam. Val. Flacc. lib. 1.

Quamque cethera Iupiter umbra
Perdiderit, solus transsibit sydera Lynceus.

Plin. lib. 4. c. 10. Cic. de eo Lucianus Icaromenip. & Dial. Menippi & Tiresiæ. *Cozu.*

κῖνε. ἴσως γὰρ τι γνώσεμαι ἐρεῖς. Λυ. σκοπεῖ δὴ, καὶ μὴ κωλύσῃς, εἰ παντάπασιν ἰδιωτικῶς ἀναζητῶ αὐτό. ἀνάγκη γάρ ἐστιν, ἐπεὶ μὴ σὺ ἐθέλεις σαφέστερον εἰπεῖν, εἰδέναι ἐμοιγε. ἔστω δή μοι ἡ μὲν ἀρετὴ, τοιόνδε τι, οἷον, πόλις τις εὐδαίμονας ἔχουσα τοὺς ἐμπολιτευομένους, ὡς φαίη ἂν ὁ διδάσκαλος ἡμῶν, σοφοὺς εἰς τὸ ἀκριβῶς, ἀνδρείους ἀπειρίας, δικαίους, σώφρονας, ὀλίγου δεῖν δαιμονίους. οἷα δὴ πολλὰ γίγνεται παρ' ἡμῖν, ἁρπαζόντων, καὶ βιαζομένων, καὶ πλεονεκτούντων, ὧν οὐκ ἂν εἴδοις φασὶν οὐκεῖνα τῇ πόλει θορυβοῦντα, ἀλλ' εὐεἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ ξυμπολιτευόμενα. μῶλα εἰκότως. ἃ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἱ μὴ τὰς τοιάσεις, καὶ φιλονεικίας ἐμποιοῦντες, καὶ ὧν ἕνεκα ἐπιβουλεύουσιν ἀλλήλοις, ταῦτα πάντα ἐκποδὼν ἦσαν ἐκείνοις. ὁ γὰρ ὅτι χρυσίον ἦν, ὅτι ἡδονὰς, ὅτι δόξας ὁρῶσιν, ὡς ἀμφίβολος περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τε πόλεως ἐξεληλάκασιν αὐτὰ, ὡς ἀναγκαῖα ἡγησάμενοι ξυμπολιτεύεσθαι. ὥστε μαλλόν τινα, καὶ πανδαίμονα βίον βιῶσι, ξυνόμενοι, καὶ ἰσότητι, καὶ ἐλευθερίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς. Ερ. τί δὴν ὦ Λυκῖνε; οὐκ ἄξιον ἀπαντῶντας ἐπιθυμεῖν πολίτας γίγνεσθαι τοιαύτης πόλεως, μήτε κάμνοντα καταλογιζομένους τὸν τῇ ὁδῷ, μήτε ὅσος τὸ μῆκος ὁ χρόνος ἀπαγορεύοντας, εἰ μέλλουσιν εὐδοκιμήσειν, ἐγγραφέντας καὶ αὐτοὶ, καὶ μεθέξειν τῆς πολιτείας; Λυ. νὴ Δί' Ἑρμότιμε, πάντων μάλιστα ἐπὶ τούτῳ σπουδαστέον. τὰ δ' ἄλλα, ἀμελητέον. καὶ μήτε πατρίδος τὸν τοιοῦτον ἐπιλαμβανομένης, πολιᾶς τοιᾶσδε λόγου Luciane, præclarum enim quidpiam fortè dices. *Lucian.* At vide ne me irrideas, si illud inscitè perquirem. Ita enim facto opus esse video, siquidem tu qui nosti quid sit melius, clarius explicare non vis. Virtus igitur mihi esto qualis urbs quam fœlices cives incolant (sicuti tuus præceptor inde reversus dicere possit) summè sapientes, fortes omnes, justi, moderati, parum Diis inferiores. Cujusmodi autem multa fiunt apud nos rapinam, violentiam, avaritiam, neminem in ea urbe audere videas, ut ajunt, sed pacati munera Reipub. simul obeunt. Nec injuria. Quæ enim aliis in urbibus seditiones, & contentiones excitant, & quorum gratia alter alteri molitur insidias, omnia è medio illorum sunt sublata. Neque enim aurum, non voluptates, non honores respiciunt, ut de ipsis contendant: verùm jam olim hæc rati non necessaria ad civilem societatem, urbe expulerunt. Itaque tranquillam quandam, modisque omnibus fœlicem degunt vitam bonis legibus, æqualitate, libertate, aliis denique bonis instructam. *Hermot.* Quid igitur Luciane? annon æquum est ut urbis ejusmodi cives fieri omnes cupiant, nec laboris in via sustinendi rationem habendo, nec ob temporis prolixitatem animum despondendo, dummodo ubi eò pervenerint, civium numero ipsi inserantur, & civitatis jure donentur. *Lucian.* Sanè per Iovem Hermotime, in hoc omnium maximè est incumbendum: quidvis autem aliud negligendum: & neque patriæ hîc retinentis multa ratio habenda est,

γαι, μήτε παίδων, ἢ γονέων, ὅτῳ ἐστὶν ἐπικεκλημένοις, ἢ κλαυθμυρίζομένων ἐπικλᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον μὲν καὶ ἐκείνης ἀπολαύειν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐᾶν. εἰ δὲ μὴ ἐθέλοιεν, ἢ μὴ δύναιντο, [1] ἀποστασμὸν αὐτοῖς, χαρεῖν δόντα τῷ παιδαγωγῷ ἐκείνης πόλεως. καὶ αὐτὸ ἀπορρίψαντας τὸ ἱμάτιον, εἰ τύχοι ἐπιλημμένοι κατρύπησιν, ἐσύμενον ἐκεῖσε, εἰ γὰρ δέ γε μή σε τις [2] ἀποκλείοι, [3] καὶ γυμνὸν ἐκεῖσε ἥκοντα. ἤδη γάρ ποτε καὶ ἄλλοτε πρεσβύτην ἀνδρὸς ἥκοντα διεξιόντος, ὅπως τὰ ἐκεῖ πράγματα ἔχοι, καί μοι προτρέπειν ἐπειθεν οἱ ὡς τὴν πόλιν. ἠγησάσθαι γὰρ αὐτός. καὶ ἐλθόντα, ἐγγράψειν, καὶ φυλέτην ποιήσασθαι, καὶ φρατρίας μεταδώσειν τε αὐτῷ, ὡς μὴ πάντων σύδαιμονοίη. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐπῄδην τῷ ἀνοίᾳ, καὶ νεότητι τότε, ὡς πεντεκαίδεκα ἐτέων ἔτι. ἴσως γὰρ ἂν αὐτοῦ ἤδη ἀμφὶ τὰ τριάκοντα, καὶ ὡς τοῖς πύλαις ὢν ἄν. ἔλεγε δέ μου τὰ τῆς πόλεως, εἶτα μέμνημαι, ἄλλά τε πολλὰ, καὶ ἤδη καὶ παῖδα, ὡς ξύμπαντες μὲν ἐπήλυδες, καὶ ξένοι εἶεν, αὐθιγενὴς δὲ οὐδείς. ἀλλὰ καὶ βαρβάρους ἐμπολιτεύεσθαι πολλοὺς, καὶ δούλους, καὶ ἀμόρφους, καὶ μικροὺς, καὶ πτωχούς. καὶ ὅλως, μετέχειν τῆς πόλεως τὸ βουλόμενον. τὸ γὰρ δὴ νόμον αὐτοῖς, οὐκ ἀπὸ τιμημάτων ποιεῖσθαι τὴν ἐγγραφὴν, οὐδ' ἀπὸ γενῶν, ἢ μεγέθους, ἢ κάλλους. οὐδ' ἀπὸ γάνους, οὐδὲ λαμπρῶν ὀνομάτων. ἀλλὰ ταῦτα μέν, οὐδὲ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς, ἀπαχθῆ οἱ ἐκφέρειν τὸ

est, neque exorari oportet parentum, aut liberorum, ei qui habuerit, detinentium complorationibus: sed illi maximè ad iter idem suscipiendum sunt cohortandi. Quòd si nolint, aut non possint, excussis illis, rectà ad urbem illam ab omni parte beatam erit contendendum, imò relicto pallio, si eo prehenso detinerent, erumpendum. Neque enim metuendum est nequis excludat te nudum eò venientem. Iam enim alias virum senem audivi differentem, quomodo ibi se res habeant, itaque me, ut sibi ad urbem illam comes irem, hortabatur. Ipse enim se præiturum, cumque venissem civibus inferturum & tribulem facturum, suo sodalitio donaturum me, pollicebatur, ut cum omnibus fœlicitate fruerer. Sed ego, quæ juvenilis fuit amentia, tunc nondum quindecim annos natus, illi morem non gessi: quod si fecissem, forte jam in suburbio, ipsisque portis consisterem. Porrò de civitate, si bene memini, cum alia multa, tum etiam hæc prædicabat, omnes esse advenas, neminem indigenam: quinetiam multos barbaros in ea versari, & servos, & deformes, & parvos, & pauperes: denique participem fieri urbis quicunque vellet, siquidem lex ipsis, ut nulla census habita ratione, non habitus, non magnitudinis, non pulchritudinis, non generis, non illustrium majorum civitate donent: cùm hæc nihili ducant. Oportere autem, ut quicunque jus civitatis

1 Ἀποστασμὸν] Angl. Ἀποστασίζοντα, Mend. *Bourd.*
2 Ἀποκλείοι] Vt in Dial. Meret. *Idem.*
3 Καὶ γυμνὸν] Καὶ deest in Mss. & Aug. Cod. *Idem.*

πολίτων γένοιτο, σπούδασον, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνον, καὶ τὸ ἀλυπαρὲς, καὶ τὸ μὴ εὐδίωκτον, μὴ δῆ μαλακιοδίαιταν πολλοῖς τοῖς δυχερέσι, καὶ τὸν δέρμα ἀνυπαγώγητον. ὡς ὅστις ἂν ταῦτ' ἐπιδείξηται, καὶ διέξιόδοι, παρελόμενον ἄχρι τοῦδε τὸν πόλιν, αὐτίκα μάλα [1] πολίτην ὄντα τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ, καὶ ἰσότιμον ἅπασι, τὸ δοῦλον, καὶ τὸν δεσπότην, καὶ πρεσβύτην, καὶ ἀκμαστέον, καὶ ἀγένητον, καὶ ἀθλίου, καὶ ἐλευθέρου, οὐδὲ ὅλως εἶναι, καὶ λέγεσθαι ἐν τῇ πόλει. Ερμο. ὁρᾷς ὦ Λυκῖνε, ὡς ὐ μάτην, οὐδὲ περὶ μικρῶν κάμνω, πολίτης ἐπιθυμῶν γένεσθαι καὶ αὐτὸς ὑτῶν καλῆς καὶ δικαίου πόλεως; Λυ. καὶ γὰ αὐτὸς ὦ Ἑρμότιμε, τὰ αὐτῶν σοι ἐρῶ, καὶ οὐκ ἔστιν ὅ, τι ἂν μοι ἔτι τούτων ἐλλείπειν γένεσθαι. εἰ μὲν δὴ πλησίον ἦν ἡ πόλις, καὶ φανερὰ ἰδεῖν ἅπασι, πάλαι ἂν δῆλον ἦν μηδὲν ἐνδιάσας, αὐτὸς ἥειν ἐς αὐτὴν, καὶ ἐπολιτευόμην ἂν σὺν πολλοῖ. ἐπεὶ δ' ὡς ὑμεῖς φατε, σύ τε, καὶ Ἡσίοδος ὁ ραψῳδὸς, πάνυ πόρρω ἀπῴκισται, ἀναγκαῖον ζητεῖν ὁδόν τε τὴν ἄγουσαν ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἡγεμόνα τὸν ἄριστον. ἢ σὺκ οἴει σὺ ὕτω χρῆναι ποιεῖν; Ερμῆ. καὶ πῶς ἂν ἄλλως ἔλθοι τις; Λυ. ἐκεῖνο [2] σοὶ μὲν ἐπιτὸ ὑπισχνεῖσθαι, καὶ φάσκειν εἰδέναι, πολλὴ ἀφθονία τῶν ἡγησομένων. πολλοὶ γὰρ ἕτοιμοι παρεῖσιν αὐτόχθονες, οἰκεῖν ἔκφυτοι εἶναι λέγοντες. οὐδὲ γεμὴν ἁμίαν ἡ αὐτὴ φαίνεται, ἀλλὰ πολλαὶ, καὶ διάφοροι, καὶ οὐδὲν ἀλλήλαις ὁμοίαι. ἡ μὲν γὰρ, ἐπὶ τὰ ἑσπέρια. ἡ δ', ἐπὶ τὸν ἐν φέρειν ἔοικεν. ἡ δὲ, ἐπὶ

tatis indipiscitur, intelligentia polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non det tergum, non molleicat, quum multas in via molestias nanciscitur. Eum autem qui ista præstiterit, & ad urbem usque iter peregerit, protinus esse civem omnibusque æqualem, quicunque tandem fuerit. Nec pejor, an melior, nobilis an ignobilis, servus an liber ille sit, vel prorsus esse, vel dici in urbe. *Hermot.* Vides Luciane, ut non frustra, nec parvis de rebus laboro, quum tam pulchræ, tamque fœlicis urbis ipse civis fieri cupio? *Lucian.* Ego quoque Hermotime, eadem tecum amo, nihilque est quod ante ista consequi optem. Quòd si propinqua urbs esset, & omnium conspectui expositа, jampridem, probè scias, nihil ambigens, ad eam profectus fuissem, & in ea jamdiu versarer. Siquidem igitur, ut dicitis, tu nimirum & poëta Hesiodus, longissimè est semota, necesse est viam quærere quæ eò ducit, optimum etiam ducem. Nonne tu sic faciendum putas? *Hermot.* Ecquo pacto quispiam alia ratione eò perveniret. *Lucian.* Adest tibi ingens hominum multitudo qui te ducturos promittant, & se viam tenere dicant. Multi namque adsunt ad hoc parati, qui se indigenas profitentur. Via autem non unica, eademque, sed multæ, ac diversæ, nihilque inter se similes apparent: hæc enim ad occasum, illa ad ortum ferre videtur: hæc ad Septentrionem, illa

1 Πολίτων ὄντα] Angl. Bl. Bourd.
2 Σοὶ μὲν ὅτι] Mend. *Idem.*

τὰς ἄρκτους. καὶ ἄλλη, ὑπὸ τὴν μεσημβρίαν. καὶ ἡ μὲν, λειμώνων, καὶ φυτῶν, καὶ σκιᾶς, εὐυδρος, καὶ ἡδεῖα, ἁδὲν ἀπίπτον, ἢ σὺν σοφίᾳ ἔχουσι. ἡ δὲ, πετρώδης, καὶ τραχεῖα, πολλοῦ ἥλιον, καὶ δίψος, καὶ κάμαθον ἀποφαίνουσι. καὶ ὅμως, αὐτὴ πᾶσιν ἔοικε τὴν πόλιν ἄγειν λέγοντα, μίαν ὁδὸν, εἰς τὰ συναπώμοσα πολυτίμητα. εἶτα δὴ μοι καὶ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐστίν. ἐφ' ἑκάστῃ γὰρ ἂν ἔλθω αὐτῶν, ἀνὴρ κατὰ τὴν ἀρχὴν τὸ ἀτραπὸν ἕκαστος ἐφιεὶς, ἐν τῇ εἰσόδῳ μάλα ἡδὺς ἀξιοπίστως ὀρέγει τε τὴν χεῖρα, καὶ ἀποτείνει κατὰ τὴν αὑτοῦ ἀπίνην, λέγων ἕκαστος αὐτῶν μὴν τὴν εὐθεῖαν εἰδέναι. τοὺς δ' ἄλλους, πλανᾶσθαι, μήτε αὐτοὺς ἐληλυθότας, μήτε ἄλλοις ἡγήσασθαι δυναμένοις ἀνηλυθήσασιν, καὶ ἐπὶ τὸ πλησίον ἀφίκεσθαι, κἀκεῖθεν τὸ ὁμοίως ὑπαίτιον εἶναι τοῦ αὐτοῦ ὁδὸν, καὶ τοὺς ἄλλους καταίζειν, καὶ ὁ παρ' αὐτοῦ ὅμοιος, καὶ ἑξῆς ἅπαντες. τὸ, τοίνυν τὸ πλῆθος τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, ἃ μετρίως παρέχετέ μοι, καὶ λυπεῖν ποιεῖ. καὶ μάλιστα οἱ ἡγεμόνες ὑπερβαπτεινάμενοι, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἐπαινοῦντες. ἃ γὰρ οἶδα ἐγὼ τινα πραπόμπων, ἢ τὸν, μᾶλλον ἀνηλυθήσας, ἀφικνεῖσθαι ἂν ποτὲ τὴν πόλιν. Ερμ. ἀλλ' ἐγώ σε [1] ἀπολύσω τῆς ἀπορίας. τοῖς γὰρ πρεσβυτέροις πορευθεὶς ὧν Λυκῖνε πιστεύσας, σῶς ἂν σφαλείης. Λυ. πότερον λέγεις; τοῖς κατὰ πολλὰ ὁδὸν ἐληλυθόσιν; ἢ τινὶ τῶν ἡγεμόνων ἀνηλυθήσασιν; αὖθις γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἀπορεῖ, ἐν ἄλλῃ μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας μετελήλυθεν. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; Λυ.

illa ad meridiem. Rursus hæc quidem per prata, plantas, & umbram, humida, jucunda, nihil duri, nihil asperi habet. Illa verò petricosa, aspera, multum solis, & sitis, & laboris exhibet. Attamen hæ omnes ad urbem illam, quæ una est, ducere dicuntur, quanquam in contraria desinunt. Inde perplexa dubitatione totus teneor. Nam in quamcunque ipsarum venero, unusquisque qui in viæ principio stat, in aditu fide dignus manum porrigit, & in suam ingrediar hortatur, quam rectam esse se solum scire dicit: alios verò aberrare, qui neque eò ipsi pervenerint, neque aliis sequentibus præire possint. Quod si ad vicinum accessero, ille etiam similia de via sua pollicetur, aliisque obtrectat: sic & vicinis ipsius, omnesque deinceps. Quare cum multitudo, tum dissimilitudo viarum non mediocriter me turbat, facitque ut hæream dubius, maximè verò duces qui summa pervicacia contendunt, suaque singuli laudibus extollunt. Nescio enim ad quam conversus, aut quem potiùs sequens, ad urbem illam perveniam. *Hermot.* At ego te ab omni hæsitatione liberabo Luciane. Nam si iis qui priùs iter confecerunt fidem habeas, non aberrabis. *Lucian.* Quibus dicis? quam viam ingressis? aut quem ducem sequutis? iterum enim nobis idem dubium, in alia forma appareat, facto à rebus ad homines transitu. *Hermot.* Quonam modo istud dicis? *Lucian.* Quoniam

[1] Ἀπολύσω τῆς ἀπορίας] Vt in Nigr. & Hercul. Gall. & passim. *Bourd.*

ὅτι ὁ μὲν, τῷ Πλάτωνι τῷ τραπόμβρῳ, καὶ συνοδοιπορήσας μετ' αὐτοῦ, ἐκείνῳ ἐπαινέσεται δηλονότι. ὁ δὲ, τῷ Ἐπικούρῳ ἐκείνῳ. καὶ ἄλλῳ ἄλλῳ. σὺ δὲ, τίνι ὑμετέραν. ἢ πῶς γὰρ ἂν Ἑρμότιμος οὐχ οὕτω; Ερμο. πῶς γὰρ οὔ; Αν. εἰ πίνων ἀπίλυσάς με τῆς ἀποδείας, ἀλλ' ἔτι ὁμοίως ἀγνοῶ τῷ μᾶλλον χρὴ πιστεῦσαι τῶν ὁδιπόρων. ὁρῶ γὰρ ἕκαστον αὐτῶν, καὶ αὐτὸν, καὶ τὸ πρᾶγμα, μιᾶς πεπειραμένον, καὶ ἐκείνῳ ἐπαινοῦντα, καὶ λέγοντα ὡς αὐτῷ μόνῳ ἀφ' ἑπτὰ τῶν πόλιν, εἰ μήπου ἔχει εἰδέναι εἰ ἀληθῆ φησιν. ἀλλ' ὅτι μὲν ἀφῖκται πρός τι πλῶν, καὶ εἰσὶ ἴσως πόλιν, δοῦσι αὐτοῖς ἴσως. [1] εἰ δὲ ἐκείνῳ εἶδεν, ᾧ ἐγὼ, ὃ ἦ ἐπιθυμεῖμι ἐγώ τε, καὶ σὺ πολιτεύσασθαι, ὡς δέον εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν, ὃ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενον, οἴεσθαι Κόρινθον ἐωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι. εἰ γὰρ πάντως ὁ τὴν πόλιν ἰδὼν, Κόρινθον εἶδεν, ἔστι δὲ μόνη πόλις ἐστὶν ἡ Κόρινθος. ἔοικε δὴ μάλιστα εἰς ἀπορίαν με καθιστάναι, οὐδενὸς ὄντος, τοῦ εἰδέναι ὅτι πᾶσιν ἀνάγκη μίαν εἶναι τὴν ἀληθῆ ὁδόν. καὶ γὰρ ἡ Κόρινθος μία ἐστίν. εἰ δ' ἄλλαι, παντάπασι μᾶλλον, ἡ εἰς Κόρινθον ἄγουσιν, εἰ μή τις ὅτου σφόδρα σκαιοῖς, ὡς εἰς τοὺς ὑπερβορέους, καὶ τὴν εἰς Ἰνδοὺς ἄγουσαν, εἰς Κόρινθον στέλλειν. Ερμο. καὶ πῶς οἷόν τε ὦ Λυκῖνε; ἄλλη γὰ ἀλλαχόσε ἄ-

niam hic qui in Platonis viam est digressus, eumque ducem sequitur, illam videlicet laudabit, ille verò viam Epicuri, & alius aliam: tu verò vestram. Nam qui non ita fiat Hermotime? *Hermot.* Et cur non? *Lucian.* Proinde dubium non solvisti, sed adhuc similiter ignoro cuinam ex viatoribus potiùs fides adhibenda sit. Video namque unumquemque ipsorum, ipsumque & ducem unius periculum fecisse, quam laudat, dicitque solam esse quæ ad urbem ducat. Ego autem scire nequeo num verum dicat. Sed illi fortè concessero, quòd ad finem aliquem devenerit, & aliquam urbem viderit. Cæterùm num illam viderit, quam oportebat, in qua ego & tu versari percupimus (ut si Corinthum venire oporteat, at ille Babylonem profectus Corinthum vidisse se putet) etiamnum mihi non constat. Neque enim qui civitatem aliquam vidit, Corinthum vidit: siquidem non sola urbs est Corinthus. Illud autem omnium maximè incertum me facit, quòd scio unam esse necessariò, eamque veram viam: siquidem unica est Corinthus. Aliæ verò quovis potiùs quàm Corinthum ducunt: nisi quis adeò mente sit captus, ut eam quæ ad Hyperboreos, & ad Indos ducit, Corinthum mittere putet. *Hermot.* At qui id fieri possit Luciane? alia namque aliò

1 Εἰ δὲ ἐκείνῳ εἶδεν, ᾧ ἐγὼν, ὃ ἦ ἐπιθυμεῖμι ἐγώ τε ἐς σὺ πολιτεύσασθαι. ἀδέος εἰς Κόρινθον, ἐλθεῖν ὁ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος, οἴεσθαι Κόρινθον ἐωρακέναι. ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι. ἐ γὰ πάντως] Locum totum adscripsi, quia librariorum culpa distortissimus est verbis ultro citroque pessimè trajectis. In feriem vero suam redigi & recorrigi sic potest: εἰ δὲ ἐκείνῳ εἶδεν, ὃν ἐγὼν ἐς ἦ ἐπιθυμεῖμι ἐγώ τε ἐς σὺ πολιτεύσασθαι, ἄδηλον. Η δέος εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν ἐγω, ὁ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενον οἴεσθαι Κόρινθον ἐωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι. ἐ γὰ πάντως. Marc.

1 Εἰ

γή. Αυ. ἀκῦν καλὸ Ἑρμότιμε, ὁ μικρᾶς δεῖ βυλῆς ἐπὶ τῷ αἱρεσιν τῶν ὁδῶν τε, καὶ ἡγεμόνων. ὁδὶ τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου ποιήσομεν, ἵνα ὅπῃ ἡμᾶς οἱ ποδὸς φέρωσιν, ἐκεῖσε ἅπιμεν. ἐπεὶ λήσομεν οὕτως, ἀντὶ τοῦ εἰς Κόρινθον ἀγώμενοι, τῷ ἐπὶ Βαβυλῶνος, ἢ Βάκτρων ἀπίοντες. ὁδὶ γὰρ ἐσθ' ὅπως καλῶς ἔχῃ, τῇ τύχῃ ἐπιτρέπειν, ὡς τάχα ἂν τῷ ἀρίστην ἐλομένους, εἰ καὶ δι' ἐξετάσεως ὁρμήσαιμεν ἐπὶ μίαν τῶν ὁδῶν ἡντιναοῦν. δυνατὸν μὲν γὰρ καὶ τοῦτο γεγένηται. καὶ ἴσως ποτὲ ἐγένετο ἐν τῷ μακρᾷ χρόνῳ. ἡμῶν δὲ γε ὄντων ἐν τοσούτῳ μεγάλῳ, ὅσον οἶμαι δεῖν ἀποβολὴν ἀπορρίπτειν, ἐσθ' ὅτε εἰς στενὸν καὶ ἀδηλον καθαλεῖσαι τὴν ἐλπίδα, ἢ ἐπὶ ῥίπος ὡς ἡ παροιμία φησὶ, τὸ Αἰγαῖον, ἢ τὸ Ἰόνιον πέλαγος ἐθέλουσαν φιλονεικῆσαι. ὅτι ἐσθ' ὅτε ἁπασαμεθ' ἂν δίκαιος τῷ τύχῃ, εἰ τοξεύσαι, καὶ ἀκοντίζοντα, μὴ πάντως ἔτυχε δ' ἀληθῶς, ἑνὸς ὄντος ἐν μυρίοις τοῖς ψεύδεσιν, ὅπερ ἐδὲ τῷ Ὁμηρικῷ τοξότῃ ὑπῆρξεν. ὃς, δέον τῶν πτηνάδων καταπτεῦσαι, ὁ δ', τῷ μήρυνθι ἐπέμβη. ὁ πῦκνος οἶμαι. ἀλλὰ δοκεῖ πολὺ σκέπτεσθαι εὐλογώτερον τὸ πολλῶν, πεφυκέναι, καὶ ἐπισπᾶσθαι τὸ εὐρίσκεσθαι ἐλπίζειν, ἢ πάντως σκέπτεσθαι τὸ ἓν ἐξ ἁπάντων. ὁ δὲ κίνδυνος ὅπῃ μικρὸς, εἰ ἀντὶ τοῦ ἐπ' εὐθὺ ἀγώμενοι, εἰς τὸ πολλαπλῶν μίαν ἀγνοοῦντες, ἐμπέσοιμεν, ἐλπίζοντες ἅμεινον αἱρήσεσθαι τῷ τύχῃ ὑπὲρ ἡμῶν, ἀλλὸ τένδει. *Lucian.* Quare egregie Hermotime non parvo opus est consilio in eligendis cùm viis, tum ducibus. Neque quod dictitant, faciemus, quocunque nos pedes ferant, ibimus. Nam sic non per eam quæ Corinthum, sed quæ Babylonem, aut Bactra ducit, imprudentes iremus. Neque enim bene consultum est, si fortunæ rem committamus, ut tanquam optimam eligentes, etiam sine pervestigatione, in unam aliquam quamcunque tandem temerè feremur. Illud enim fieri potest, & fortè jam olim in tanta temporis longinquitate factum est. Nec equidem par esse puto, ut de rebus adeò magnis spem temerè abjiciamus, aut in angustum coactam concludamus, virgultea scapha, quod ajunt, Ægæum aut Ionium mare transmittere volentes. Quando neque fortunam rectè accusaremus, si sagittando, & jaculando, Verum non sit prorsus assequuta, quippe quod in sexcentis mendaciis est unicum. Quod ne Homerico quidem sagittario concessum est, qui cùm sagittis columbam petere debuisset, funem rupit. Is autem opinor Teucer fuit. Sed longè magis rationi est consentaneum, speres fore ut multa vulnerentur, & in teli jactum incidant, quàm omnino unum illud ex omnibus. Non exiguum autem esse periculum, si non in rectam, sed in aliquam ex deviis incidamus imprudentes, sperantes fore ut meliorem pro nobis fortuna eligat, ex-

1 Ἐπὶ ῥίπος] Paræmiogr. hoc autem proverbium εἰρῆ ὅτι τὸ παν χρέος ἐς θεὸν μόνε εἰς λήπτηρος ὀφείλεται. Bourd. Ἐπὶ ῥίπος ὡς ἡ παροιμία φησὶ, τὸ Αἰγαῖον, ἢ τὸ Ἰόνιον διαπλεῦσαι θέλοντας | Θεὸν θέλειν, κἂν ὅπῃ ῥίπος πλέοις, inquit Poeta ἄδηλον. Similiter Aristophanes in Pace; Κίρδος ἔκαμε, κἂν ὅπῃ ῥίπος πλέοις. Menagius.

1 Δι-

εἰκάζειν οἶμαι. δεῖ γὰρ ἀναπλεῦσαι ἔτι, καὶ ἀνασωθῆναι ὁπίσω ῥᾴδιον, ἢν ἅπαξ ἐπὶ σὴν τὴν πλοίαρχον ἧς αὐτὸν, τὰ λοιπὰ λυσάμενον, ἀνάγκη σὺ τῷ πλοίῳ ἀμφίρεσθαι, ναυπηγεῖσθαι ὡς τὸ πολὺ, καὶ διδόντα, καὶ κεφαλαργεῖσθαι ὑπὸ τῆς σάλου, ἤδη ἐξ ἀρχῆς πεῖραν ἀπολεῖσαι, ἀνασκοπεῖσθαι ἐπὶ σκοπὴν τινα, σκέψασθαι εἰ ἐπίφοβόν ἐστι, καὶ ἄδηλον τὸ πνεῦμα τοῖς εἰς Κόρινθον ἀμφιπλεῦσαι ἐθέλουσι. καὶ τὴν Δία, κυβερνήτην ἂν τὸν ἄριστον αἱρεῖσθαι, καὶ ναῦν εὐπαγῆ, εἶναι ἀμφίσειν θεὸς τηλικοῦτον κλύδωνα. Ερμ. ὅτι γὰρ ἄμεινον ἢ Λυκῖνε ἅπαντα; πολὺ οἶδά γε ὅτι ἅπασιν ἂν κύκλῳ περιελθὼν, οὐκ ἄλλης ἂν εὕροις, ἢ τῆς ἡγεμόνας ἀμείνους, ἢ κυβερνήτας ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ ἦν ἐθελήσῃς γε ἀφικέσθαι ποτὲ θεὸς Κόρινθον, σκεινοις ἴσῃ, καὶ τὰ Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος ἴχνη θεοῖσιν. ἄλλως γ', ἀλυκτέον. Λυ. ὁρᾷς τοῦτο ὡς κοινὸν ἢ Ερμότιμε ἐρήκας; ἅπερ γὰρ ἂν αὐτὸ καὶ ὁ τοῦ Πλάτωνος ξυνοδοιπορῶν, καὶ ὁ Επικούρου ἑπόμενος, καὶ οἱ ἄλλοι, μὴ ἀνελθεῖν με εἰς τὴν Κόρινθον, εἰ μὴ μετ' ἐμαυτοῦ ἔκαστος. ὥστε, ἢ πᾶσι πιστεύειν χρὴ, ὅσῳ γελοιότατον, ἢ ἀπιστεῖν ὁμοίως. μακρὰ γὰρ ἀσφαλίσεσθον τοιοῦτον, ἄχρις ἂν εὑρωμὲν τέλεον ἐπαϊοντα μόνον. ἔτι φέρε, εἰ καὶ τοῦτο νῦν ἔχω, ἀγνοῶν ἅπ ὅσις ἐξ ἁπάντων ἐστὶν ὁ ἀληθεύων, ἐλοίμην τὰ ὑμέτερα σοὶ πιστεύσας, ἀνδρὶ φίλῳ, ἀπειρῳ μοναγε εἰδότι τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν ὁδὸν ὁδοιπορήσαντι ταύτην, ἔπειτα θεῶν τινα ἀναβιώναι παῖσαι Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Αριστοτέλη, καὶ τοὺς ἄλλους,

exprimo ni fallor. Neque enim amplius reverti, & retro incolumem servari facile est, siquis fune soluto navi se commiserit: verùm necesse est in pelago jactari, plerumque nauseando, trepitando, & capitis gravedine laborando propter fluctuum agitationem, cùm operæprecium fuisset ab initio ante discessum conscensa specula explorare num navigabile esset mare, & secundus flaret ventus Corinthum navigare volentibus: & per lovem optimus quispiam gubernator eligendus fuisset, & bene compacta navis, quæ tantis fluctibus sustinendis par esset. *Hermot.* Sic quidem Luciane, multò melius fieret. Verùm scio equidem te perlustratis omnibus, non alios, non meliores duces, non peritiores gubernatores quàm Stoicos inventurum: & si quando Corinthum proficisci velis, illos secuturum per Chrysippi & Zenonis vestigia incedendo: alioqui non possis. *Lucian.* Vides Hermotime ut hoc ex communi sententia dixisti? Id ipsum enim dixerit qui Platonem comitatur, & qui Epicurum sequitur, aliique, me non nisi secum Corinthum aditurum. Itaque vel omnibus credendum, quod maximè ridiculum est, aut similiter diffidendum: quod est longè tutissimum, donec vera pollicentem invenerimus. Age verò, si ut nunc sunt res meæ ignorans adhuc quis ex omnibus verum dicat, vestras partes, tibi credendo, deligerem, viro quidem amico, sed Stoicæ tantùm disciplinæ gnaro, solamque hanc viam ingresso: deinde Deorum aliquis in vitam revocaret, Platonem & Pythagoram, & Aristotelem atque alios:

οἱ ᾧ, ἐρωτῶσι με, καὶ μὴ δίκην ἐπιτρέποντες, ἀλλ' εἰς δικαστήριον ἀγαγόντες, ὕβρεως ἕκαστος δικάζοιντο, λέγοντες, ὦ βέλτιστε Λυκῖνε, τί παθὼν ἢ τίνι ποτὲ πιστεύσας, Χρύσιππον, καὶ Ζήνωνα πρεσβύτερον ἡμῶν, πρεσβυτέρων ὄντων ἀδιαφόλου, χθὲς, καὶ πρώην γνησίως, μὴ τὸν λόγον μεταδοὺς ἡμῖν, μήτε πιθηθεὶς ὅλως ὧν φαμὲν, εἰ ταῦτα λέγοιεν, τί ἂν ἀπεκρινάμεθα αὐτοῖς; ἢ ἐξαρκέσει μοι, ἂν εἴπω ὅτι Ἑρμοτίμῳ ἐπιδοῦναι φίλῳ ἀνδρὶ; ἀλλὰ φαῖεν ἂν οἶδ' ὅτι, ἡμεῖς ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἴσμεν τὸν Ἑρμότιμον τοῦτον, ὃς τίς ποτέ ἐστιν, οὐδὲ οἰκεῖον ἡμῶν. ὥστε οὐκ ἐχρῆν ἀπάντων καταγνώσεσθαι, οὐδὲ ἐρήμου ἡμῶν κατεδίκασεν, ἀνδρὶ πιστεύσαντα μίαν οὐδὲν σὺν φιλοσοφίᾳ, καὶ οὐδὲ ταύτην ἴσως ἀκριβῶς κατανοήσαντι. οἱ δέ γε νομοθέται ὦ Λυκῖνε, οὐχ ὅταν πρεσβεύσωσι τοῖς δικασταῖς ποιεῖν, οὐδὲ ᾧ ἑτέρου μὲν ἀκούειν, τὸν δ' ἕτερον, οὐκ ἐᾶν λέγειν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἃ οἴεται ξυμφέρειν, ἀλλ' ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, ὡς ῥᾷον ἀντιξετάζοντας τοὺς λόγους, εὑρίσκοιεν τἀληθῆ τε, καὶ ψεύδη. καὶ νῦν γε μὴ οὕτω ποιῶσιν, ἐφιέναι δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἑτέρου δικαστήριον ταῦτα, ἅπερ εἰκὸς ἦν εἰπεῖν αὐτούς. ἢ τάχ' ἂν τις αὐτῶν καὶ προσέρρητό με, εἰπέ μοι λέγων ὦ Λυκῖνε, εἴ τις αὖθις μηδὲ πώποτε ἄλλους ἀνθρώπους ἑώρα, οἵοι ἡμεῖς ἐσμὲν, ἆρ' ἂν μὴ ἀπεδεδημηκέναι τὸ παράπαν, ἵν' ἐκ συλλόγου τῶν Αἰθιόπων διϊσχυρίζοιτο, καὶ λέγοι μηδαμοῦ ἐν γῆς ἀνθρώπους εἶναι λευκοὺς, ἢ ξανθοὺς, μηδὲ ἄλλο τι, ἢ μέλανας, ἆρα πιστεύοιτ' ἂν ὑπ' αὐτῶν; ἢ εἴποι τις ἂν πρὸς αὐτὸν τῶν πρεσβυτέρων Αἰθιόπων, σὺ ᾧ δὴ, πόθεν ταῦτα ὦ

lios: illi autem circunstantes interrogarent me, & tractum in jus, contumeliæ singuli reum facerent, dicentes, Quid causæ fuit, optime Luciane, cur adhibita nescio cui fide, Chrysippum & Zenonem nobis longè senioribus, heri ac pridie natis anteposueris, cùm neque nobiscum communicaveris, neque eorum quæ dicimus, periculum feceris. Si hæc dicerent, quidnam illis responderem? Num sufficerit, si dicam, me Hermotimo viro amico credidisse? At, scio, dicerent illi. Nos, Luciane, Hermotimum hunc non novimus, neque ille nos. Quare nec omnes despiciendi, nec indicta causa condemnandi fuimus, ei fidem adhibendo qui unicam in philosophia viam, ac neque eam fortassis exquisitè noverit. At, ô Luciane, non præscribunt judicibus legislatores ut ita faciant, nimirum ut altero tantum audito, alteri facultatem dicendi ea quæ conferre sibi putat, non concedant: sed utramque partem pariter audiant, ut faciliùs examinatis orationibus, verum & falsum comperiant. At nisi sic faciant, potestatem facit lex ad judicium aliud provocandi, ut sibi dicenda dicant. Aut si fortè quispiam illorum interrogaret me, dicens, Dic mihi, Luciane, si quis Æthiops qui homines alios quales nos sumus nusquam vidisset, quòd nunquam omnino peregrè fuisset profectus, in aliquo Æthiopum cœtu affirmaret, diceretque nullibi gentium homines esse albos, vel flavos, nec alteriùs coloris quàm nigros, numquid ipsis fidem faceret? Diceret autem ipsi aliquis ex senioribus Æthiopum, Tu verò audacissime, unde hæc nosti,

ὑπὸ τοῦ πυρός. καὶ ὅτι δὴ ὑπὸ φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ἅπαντα ταῦτα ἀποσκευασάμενοι, ἃ τοῖς ἄλλοις γαυριῶσιν εἶναι δοκεῖ, τότε ὀρθῶς δοξάζουσιν, ἀνελθόντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐδαιμονοῦσι, πλοῦτον, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν ἀλλ' οὐδὲ μεμνημένοι ἔτι, καταγελῶντες ἢ τῶν οἰομένων ταῦτ' εἶναι. Λυ. νὴ τὸν Ἡρακλέα ὦ Ἑρμότιμε τὸν σὸν Οἴτην, ἀνόητα, καὶ δαιμόνια λέγεις ταῦτα αὐτούς. πολλὰ, ἀλλὰ τόδε μοι εἰπέ. καὶ κατέρχονταί ποτε οὗτοι ἐκ τοῦ ἄκρου, ἵν' ἐπελησθῶσι χρησόμενοι τοῖς κάτω, ἃ καταλελοίπασιν; ἢ ἀνάγκη ἅπαξ ἀνελθόντας αὐτοὺς, μένειν, καὶ σωφρονεῖν τὴν ἀρετὴν, πλοῦτον, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν καταγελῶντας; Ερ. ἐμόνον τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὃς ἂν ἀποπλησθῇ τοῦ ἀριστοῦ, ὅτι ὀργῇ, ὅτι φοβοῦμαι, ὅτ' ἐπιθυμίας ὁ τοιοῦτος ἂν δυλασύη. ὁσοὶ ἂν λυποῦντο. ὁδοὶ ὅλως, πάθος ἔτι τοιοῦτον πάθοι ἄν. Λυ. καὶ μὴν εἴ γέ με δεῖ, μηδὲν ὀκνήσαντα, εἰπεῖν ταληθές, [1] ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ οἶμαι, μὴ σὲ ὅσιον εἶναι ἐξετάζειν τὰ τῶν σοφῶν γιγνόμενα. Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλ' εἰπὲ ὅ, τι καὶ λέγεις. Δυ. ὄρα ὦ ἑταῖρε, ὡς ἴσως καὶ πάνυ ὀκνῶ. Ερμο. ἀλλὰ μὴ ὄκνει ὦ γλυκεῖε, πρὸς γε μόνον ἐμὲ λέγων. Λυ. τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα ὦ Ἑρμότιμε, διηγεμόνευσοί σοι παρεπόμην, καὶ ἐπίστευον ὅτως ἔχειν, σοφούς τε γίγνεσθαι αὐτοὺς, καὶ ἀνδρείους, καὶ δικαίους, καὶ τἆλλα. καί πως [2] ὑπελειμμάν πρὸς τὸν λόγον.

volavit. Ad hunc modum hi à philosophia, ceu ab igne quopiam spoliati his omnibus quæ aliis non rectè sentientibus, miranda videntur, conscenso cacumine beatam degunt vitam: nec divitiarum, gloriæ, ac voluptatum meminerunt ampliùs, sed eos derident qui hæc alicujus esse momenti sentiunt. *Lucian.* Sanè per Oeteum Herculem Hermotime, viris digna, & fœlicia de ipsis refers. Atqui id mihi dicas, Nunquid è fastigio descendunt unquam si velint, ut rebus infra relictis utantur? an verò ubi semel ascenderunt, manere coguntur, & cum virtute conversari, divitias, gloriam, & voluptates irridendo? *Hermot.* Non solùm hoc, Luciane, sed quicunque in virtute perfectus evasit, hujusmodi vir nec iræ, nec metu, nec cupiditatibus servit, nec tristitia, nec denique ulla animi perturbatione afficitur. *Lucian.* Sed enim si mihi, nihil verito fas esset verum dicere: sed linguis favendum puto, nec fas esse inquirere quæ sapientes faciunt. *Hermot.* Nequaquam, sed apertè loquere. *Lucian.* Vide, ô amice quàm verear. *Hermot.* At ne verearis, generosè, apud me solum dicere. *Lucian.* Enimvero alia quæ dixisti, Hermotime, sequebar, & ita se habere credebam: eosque esse sapientes, & fortes, & justos, & cætera: tuoque sermone quodammodo demulcebar: sed quum

1 Ἀλλ' εὐφημεῖν χρὴ] *Bona verba.* Sunt verba solemnis hujus formulæ σίγα πᾶς ἴζω λεώς, εὐφημεῖν χρή. de qua copiosè Scal. ad Varr. pag. 94. leg. Schol. Sophoclis. ad Oedip. Col. & ad Philoct. dico alibi. *Bourd.*

2 Ἐκπλάμλω πρὸς τὸν λόγον] Sic in Nigrino & sæpe alibi. paginam 511. & seq. repetit in Lapith. *Idem.*

1 Ἐκε-

ὁπότε ἦ καὶ πλούτου ὑφεῖσθε καταφρονεῖν σφᾶς, καὶ δόξης, καὶ ἡδονῶν, καὶ μήτε ὀργίζεσθαι, μήτε λυπεῖσθαι, πάνυ σεσωφρονικότε, μόνα γάρ ἑωρῶμεν, ἐπίφθονον, ἀναμνησθεὶς ἃ πρότερον οἶδα πεποιηκότα. βάλε φῶς τίνα; ἢ ἑκόντα καὶ ἄκοντα ἐξεμέσαι; Ερμο. μηδαμῶς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἰπέ, ὅστις ἐστί. Λυ. διδάσκαλος αὐτὸς ἐστὶν ὁ σός, ἀνὴρ τἆλλα ἀξιόλογος, καὶ γέρων ἤδη εἰς τὸ ὕστατον. Ερμο. τί οὖν δὴ ἐποίει; Λυ. ξένον οἶσθα τὸν Ἡρακλειώτην, ὃς ἐκ παιδὸς συνεφιλοσόφει αὐτῷ, μαθητὴς ὤν; τὸν ξανθόν; τὸν ἱερατικόν; Ερμο. οἶδα ὃν λέγεις. Δίων αὐτῷ τοὔνομα. Λυ. ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπὶ τὸν μισθὸν οἶμαι μὴ ἀποδίδοὺς καὶ κρεοφόν, ἁπάγαγε ὦδέ τὸν ἄρχοντα ἐναγχος, ὡδεδεὶς γε αὐτῷ δοὺς ἐμπόπον ἀπὸ τοῦ τραχήλου. καὶ ἐδόκα, καὶ ὠρύζετο. καὶ εἰ μὴ τῶν συνήθων τινὲς ἐν μέσῳ ἐγένοντο, ἀφεῖλοντο τὸν νεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, δῆλον, ἀπόπνους ἂν, ἀπὸ τραγμοῦ αὐτοῦ τοῦ ῥινὸς ὁ γέρων, ὥστε ἠγανάκτει. Ερμο. πονηρὸς γὰρ ἀεὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀγνώμων ὁ Λυκῖνε ἐπὶ τοὺς ἀποδόσεις. ἐπὶ τοὺς γε ἄλλους, οἷς δανείζει, πολλοὺς ὄντας, οὐδὲν τοιοῦτό πω ἐξεπήδησεν. ἀποδιδόασι γὰρ αὐτῷ καὶ κρεοῦν τοὺς τόκους. Λυ. τί δ', ἂν μὴ ἀποδιδῶσιν ὁ μακάριος, μέλει τι αὐτῷ, κομῆτα ἤδη ὑπὸ φιλοσοφίας, καὶ μηκέτι τοῦ τῆ Οἴτῃ καλλείμματος δεόμενον; Ερμο. οἶμαι γὰρ ὅτι ἑαυτοῦ χάριν ἐκεῖνος ἐπὶ τὰ τοιαῦτα ἐσπούδακεν; ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ παιδία νεογνὰ, ὧν κήδεται, μὴ ὁ λιμὸς ἐκλείποντα. Λυ. δέον ὦ Ἑρμότιμε ἀναλαγεῖν κἀκεῖνα ἐπὶ τῷ ἀρετῷ, ὡς συνδιαιμονῆσιν αὐτῷ, parvulos, qui ne inopem vitam agant, ſolicitè curat. *Lucian.* Operæ precium eſſet Hermotime, ut & illi ad virtutem promoverentur, quò communi cum illo fœlicitate, divitias contemnendo,

quum dixiſti ipſos divitias contemnere, & gloriam, & voluptates, nec iraſci, nec triſtitia affici, hîc utique, ſoli enim ſumus, hæſi, recordatus quæ facientem vidi: vis dicam quem? an verò, nomine etiam ſupreſſo, ſatis eſt? *Hermot.* Nequaquam: ſed hoc etiam dicito quis ille ſit. *Lucian.* Ille ipſe præceptor tuus, vir aliàs venerandus, & jam ſummè ſenex. *Herm.* Quid igitur ille fecit? *Luc.* Hoſpitem illum Heracleotem noſti, qui multo jam tempore in iiſdem Philoſophiæ ſtudiis diſcipulus ejus fuit? flavum illum? illum contentioſum? *Hermot.* Novi quem dicis: Dion vocatur ille. *Lucian.* Illum ipſum dico: quem cùm in tempore mercedem non penderet, nuper ad Prætorem duxit pallio ejus collo circumjecto: & clamabat interea & excandeſcebat. Ac niſi ex familiaribus ejus aliqui in medium veniſſent, & adoleſcentem è manibus ejus eripuiſſent, certò ſcias, ſenem illum ei naſum mordicus avulſurum fuiſſe, adeò ſtomachabatur. *Herm.* Malus enim eſt ille & ingratus, ô Luciane, in pendenda mercede. Alioqui in alios multos quibus pecunias fœneratur, nihil unquam tale conſtituit. ſiquidem præſcripto tempore reddunt fœnora. *Lucian.* Quid verò, niſi reddant ô beate, id-ne curat ille quem Philoſophia jam purgavit, nec rebus in Oeta monte relictis amplius indiget? *Hermot.* Putaſne illum ſui cauſa rerum harum ſtudio teneri? Sed liberos habet

πλάτης κραδαφορήσας. Ερμο. ἐ γελᾷ μοι ὁ Λυκῖνε περὶ τούτων διαλέγεσθαί σοι. ἀπόδω γὰρ ἤδη ἀπραάσασθαι αὐτῷ, μὴ καὶ λάθω πλείω ἀπολειφθείς. Λυ. θαῤῥεῖ ὦ γαθέ. τὸ μὲν γὰρ [1] ἐκκλησία ἐπηγγελῦ. ὥστε ἴσως ἀρίσιμά σοι ὅσον ἔτι λοιπὸν τῆς ὁδοῦ. Ερμο. πῶς λέγεις; Λυ. ὅτι σὺ τῷ παρόντι σῶν ἀν ἴδοις αὐτόν, εἰγε χρὴ πιστεύειν τῇ προγράμματι. πιθανὸν γάρ ἢ ἐπερίμεθα ὑπὲρ τῶν πυλῶν, [2] μεγάλοις γράμμασι λίαν, τιμιεῖν δὲ συμφιλοσοφεῖν. ἐλεγεῖο δ' παρ' [3] Εὐκράτῃ, τῇ πάνυ φιλοπόνως χθὲς, χιλιοστὰ γυμνασίῳ ἐστῶσῃ, πολλά τε συμφιλοσοφῆσαι ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ ὡς Εὐδήμου τὰ ἐν Περιπάτῳ παροξυνθείσης, καὶ ἀμφισβητησάσης αὐτῷ, ὡς ἂν ἐκεῖνος εἰώθασιν ἀπολέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. ὑπό τε αὖ τῆς κραυγῆς, πονήρως τὴν κεφαλὴν διατεθεῖσαι, καὶ ἱδρῶσαι μάλα πολλὰ ἐς μέσας νυκτὰς, ἀποκλύσεσθαι ὡς φασι τὸ συμπαν. ἅμα δὲ καὶ ἐπιπόνῳ οἰκοθεν πλέον ἢ ἑκατὸν, τὸ παρόντων ὡς εἰκὸς φιλοτησίας ἀποπιόντων. καὶ ἐδεδειπνήκει πλέον, ἢ κατὰ γαστέρα. ὥστε ἀναρρίψας, ἅμισύ πω ὡς ἔφασκον πολλὰ, καὶ μόνον ἀριθμῷ ἐξελαθῶν τὰ κρέα, ὁπόσα τῷ παιδὶ καταλιπεῖν ἐώκει ἐξεδεδυκέναι, καὶ σμηνάμενον ἐπιμελῶς, τὸ ἀπ' ἐκείνων κατόδυναι, μηδένα εἰσδέξεσθαι ἀγγελίας. ταῦτα δὲ Μίδα ἤκουσα τοῦ οἰκέτου αὐτοῦ διηνεκῶς, ἐπειδὴ τὰ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀπήνεγκε, καὶ τὸν ἐπὶ τῇ θύρᾳ τηρήσαντος ἐκείνου κοιμώμενον. ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀνδρῶνος ἐξῆλθον, ἐπὶ τὸν Μίδαν ἐτραπόμην, ἐπὶ τὸν ἐπὶ τῇ θύρᾳ τηρήσαντα, καὶ ἐπὶ τὸν ἐπὶ τῇ ἀγορᾷ ἐπιμεληθέντα τῶν κρεῶν, ἐπὶ τὸν ἐπὶ τῇ κοπίδι, καὶ ἐπὶ τὸν ἐπὶ τῇ κύστει, καὶ ἐπὶ τὸν ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ ἐπὶ τὸν ἐπὶ τῇ ἐκκλησ

γυμνῶν ἀπὸ τῶν μαθητῶν, οἱ κ αὐτοὶ ἀνέστρεφον μόλα πολλοί. Ερμ. ἐκρώπησε ἢ πότερον ὦ Λυκῖνε, ὁ διδάσκαλος, ἢ ὁ Εὐθύδημος, εἴ τι κ τοιοῦτον ἔλεγεν ὁ Μίδας; Λυ. τὰ μὲν πρῶτα φασὶν ὦ Ἑρμότιμε, ἀγχώμαλα σφίσι γενέσθαι. τὸ δ' ἐν τέλει τῆς νίκης, καθ' ὑμᾶς ἐγένετο, καὶ ὁ Νεστορίδης ὁ πεισθύπης ὑπέρεσχε. τὸ γοῦν Εὐθύδημον, [1] οὐδ' ἀναμωτὶ φασιν ἀπελθεῖν, ἀλλὰ πρῶτα πυμάχης ἔχοντα τὴν κεφαλήν. ἐπὶ γὰρ ἀλαζόνα ἦν, καὶ ἐλεγκτικὸς, καὶ πίθανος σὺν ἤθελεν, οὐδ' ἂν ῥᾳδίως αὐτὸν ἐλέγξαις, ὁ ἐξεπαλὸς σε ὁ βέλτιστος, ὃν ἔχεις [2] σκύφον, νεστορέιόν τινα καθαρῷ αὐτῷ, πλησιον κατακειμένῳ. καὶ ὅπως σκοπήσει. Ερμ. οὐκ. ἐγὼ γὰρ ἄλλως ἐχθὲς ὡδὶ τοὺς μὴ ἐθέλοντας ἴκειν τοῖς κρείττοσι. Λυ. πῶς μὲν ὦ Ἑρμότιμε, πάνυ ὄλοκα. ἢ τί γὰρ παλαιὸν Εὐθύδημον, ἀνδρα μάσιγα παρόξυνσιν, ἀόργητον, καὶ θυμοῦ κρείττονα, σκύφον ὅτου βαρυ ὀν τῇ χειρὶ ἔχοντα; ἀλλὰ σχολὴν γὰρ ἄγομεν, τί δ' ἐνεργῆ μοι ἐπαίρει ὄντι, ὃν τρόπον ὡρμήθης τὸ πρῶτον φιλοσοφεῖν, ὡς κ αὐτὸς εἰ δυνατὸν, ἐπισωδοιπορήσω ὑμῖν, ταχυποδὴς ἑξαμίλλιος; ἢ γὰρ ἀποκλείσεις με ἡλικιώτην φίλοι ὄντες. Ερμ. εἰ γὰρ ἐθελήσειας ὦ Λυκῖνε, ὅψῃ σε βραχεῖ ὄσον διοίσειν τῶν ἄλλων. παῖδας δ' ἴσως οἴησῃ ἀπαγαγὼν ὡς πολλοὺς σε. τοσοῦτον ὑπερφρονήσεις αὐτῶν. Λυ. ἴκανὸν εἰ μὴ εἴκοσιν ἔτη ἠρωϊμὶν

quibusdam ex discipulis, qui non pauci domum regressi sunt, narraret. *Hermot.* Vter verò Luciane superavit meus-ne præceptor, an Euthydemus? numquid ea de re quidpiam dicebat Midas ille? *Lucian.* Primùm quidem ajebat, Hermotime, illos pugna pares fuisse: at victoriæ finem penes vos fuisse, & senem hunc longè superasse: neque Euthydemum incruentum abiisse, sed vulnus ingens in capite habentem. Cùm enim arrogans & contentiosus esset, nec persuaderi vellet, nec se facilè convincendum præberet, optimus ille præceptor tuus, Nestoreum scyphum, quem habebat præ manibus, ipsi prope se accumbenti in caput illisit: sicque victoriam obtinuit. *Hermot.* Rectè quidem: non enim aliter erat cum his agendum qui cedere melioribus nolunt. *Lucian.* Hæc certè æqua sunt Hermotime. Quorsum enim Euthydemus, virum senem exasperabat, alienum ab iracundia, animoque potiorem, cùm tam gravem scyphum præ manibus haberet? Sed enim ocium jam agimus, cur non mihi tuo familiari exponas, quonam modo ad philosophiæ studia primùm te contuleris, ut & ipse si fieri possit vobiscum iter, hinc initium ducens, suscipiam? nam quæ vestra est amicitia, me non excluderis. *Hermot.* Si modò velis Luciane, brevi videbis quantum aliis præstabis. Omnes, certò scias præ te pueros existimabis, tantum ingenio præpollebis. *Lucian.* Sufficeret mihi, si post viginti annos, qualis nunc es,

1 Οὐδ' ἀναμωτί] Vt in Tim. & passim alibi. *Bourd.*

2 Σκύφον Νεστόρειον] Talis ritu in Lapith. & apud Heliod. lib. 5. de Scypho Nestoreo Interp. Martialis ex Iliad. 11. *Idem.*

τοιῦτος, οἷος σὺ νῦν. Ερμ. ἀμέλει καὶ αὐτὸς ἔγωγε σὲ μειρακίσκον ἤδη ἐπὶ τὴν φιλοσοφίαν τετραπεπωκότα τὸν οἶνον ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον. Λυ. τοσοῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε. ὥστε τὸν αὐτὸν ἄγε λαβών, καὶμί. δίκαιον γάρ. καὶ τοῦτόν γέ μοι τοῦτο εἰπὲ δίδοτε ἀντιλέγειν τοῖς μαθηταῖς, ἢν τι μὴ ὀρθῶς λέγεσθαι δοκῇ αὐτοῖς; ἢ οὐκ ἐφίεσθε τοῦτο τοῖς νεωτέροις; Ερμο. καὶ πάνυ. σὺ γοῦν, ἢν τι βούλῃ, ἐρώτα μεταξύ, καὶ ἀντιλέγε. ῥᾷον γὰρ οὕτω μαθήσῃ. Λυ. οὔκουν νὴ τὸν Ἑρμῆν ὦ Ἑρμότιμε αὐτὸν, ὃν ἐπώνυμος εἶ τυγχάνεις, ἀπαίρει μοι, μία τις ὁδός ἐστιν ἡ ἐπὶ φιλοσοφίαν ἄγουσα, ἢ τῶν Στωϊκῶν ὑμῶν, ἢ ἀληθῆ ἐγὼ ἤκουον, ὡς καὶ ἄλλοι πολλοί τινές εἰσι; Ερμο. μάλα πολλοὶ Περιπατητικοί, καὶ Ἐπικούρειοι, καὶ οἱ τὰ Πλάτωνα ἐπιγραφόμενοι. καὶ αὖ Διογένης ἄλλοι τινές, καὶ Ἀντισθένης ζηλωταὶ, καὶ οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου, καὶ ἔτι πλείους. Λυ. ἀληθῆ τοῦτο. πολλοὶ γάρ εἰσι. πότερον δὴ ὦ Ἑρμότιμε, τὰ αὐτὰ ἅπαντες λέγουσιν, ἢ διάφορα; Ερμο. καὶ πάνυ διάφορα. Λυ. τὸ δέ γε ἀληθὲς οἶμαι πάντως τῶν ἓν ἰὼ αὐτῶν, ἀλλ' ἃ πάντα, διάφορά γε ἴσως. Ερμο. πάνυ μὲν οὖν. Λυ. ἴθι δὴ ὦ φιλότης, ἀπόκριναί μοι πρὸς, πότε πιστεύσας τὸ ῥητὸν σὺ, ὁπότε ἤκεις φιλοσοφήσων, πολλῶν σοι θυρῶν ἀνεπεπταμένων, παρεὶς σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τὴν τῶν Στωϊκῶν ἥκεις, καὶ δι' ἐκείνης ἤξεις ἐπὶ τὴν ἀρετὴν εἰσιών, ὡς δὴ μόνης ἀληθοῦς οὔσης, καὶ τὴν οὐσίαν ἐπιδεικνυούσης, ἢ δι' ἄλλων εἰς τυφλὰ καὶ ἀνέξοδα φερούσων; πότερον, evaderem. *Hermot.* Ego profectò ætate qua nunc es, annos ferme quadraginta natus (idque ætatis esse te puto) philosophiæ operam dare cœpi. *Lucian.* Id sum ætatis Hermotime. Itaque eadem via me ducito: id enim æquum est. Ac primùm mihi dic, An discentibus copiam contradicendi facitis, siquid ipsis videatur non rectè dictum? an verò junioribus non conceditis? *Hermot.* Minimè. Sed tu, si quid volueris, interim quærendi & contradicendi copiam tibi facio: faciliùs enim ita disces. *Lucian.* Euge per Mercurium, Hermotime, cui es cognominis, dic mihi, est-ne unica via ad philosophiam, videlicet Stoicorum vestrorum: an verò verum est quod audivi, alios etiam esse complures? *Hermot.* Complures, nempe Peripateciti, Epicurei, Platonici: alii præterea Diogenis & Antisthenis æmuli, quinetiam Pythagorici, & longè plures. *Lucian.* Vera dicis: multi sunt. Vtrum autem Hermotime, eadem omnes, an diversa dicunt? *Hermot.* Omnino diversa. *Lucian.* Atqui unum omnino ex ipsis verum arbitror, non autem omnia, siquidem sunt diversa. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Age verò, amice, cuinam primùm credidisti, quando philosophiæ operam daturus ibas, ut cùm multæ tibi paterent fores, præteritis reliquis, in Stoicorum venires, & per eas ad virtutem aditum habere putares, ac si solæ veræ sint viæ rectæ indices, contrà verò reliquæ in cæca & devia ducant? Quonam tunc

τ Τοσαῦτα γὰρ ὦ Ἑρμότιμε] Τοσαῦτα γῦν ὦ Ἑρμότιμε. Marc.

τ Mar-

τοῦτ' ἐπεκμείρῃ τότε; καὶ μὴ μοι τὸ τῶν δὴ τῶν σεαυτὸν σκόπει, τὸ ὅτι ἡμίσοφον, ἢ ὅτι σοφὸν ἤδη πρὸς βελτίω κρίνειν ὑπὲρ τῆς πολλῆς ἡμῶν διαιμῶμον. ἀλλ' ὅτως ἐπίκεψαι, ὁποῖόν τοτε ἦσθα ἰδιώτης, καὶ νῦν τὸ τῶν ἐμέ. Ερμ. οἶδα σαυτῷ μοι, τί σοι τοῦτο βούλεται ὦ Λυκῖνε. Λυ. καὶ μὴν οὐ πάνυ ἀγκύλον ἡγοῦμαι. πολλῶν γὰρ ὄντων φιλοσόφων, οἷον, Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Ἀντισθένους, καὶ τῶν ὑμετέρων στωϊκῶν, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, πρὸ, σὺ πιστεύσας, τοὺς μὲν ἄλλους εἴασας, ἐξ ἁπάντων ἃ σοὶ ἐδόκουν, ἅπαξ σοὶ ἤρησαι, ἀξιοῖς καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν; ἆρα καὶ σὺ ὥσπερ ὁ Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὰ Στωϊκῶν, ἀρίστους ἐξ ἁπάντων σοφιστάς; ἦλθε γὰρ αὐτῷ ἄλλον ἐπ' ἄλλο εἶδος φιλοσοφίας σοι τρέπειν, τὸν ἁρμόττουσαν οἱμαι ἑκάστῳ εἰδέναι. Ερμ. ἀλλ' οὐδὲν τοιοῦτον ὦ Λυκῖνε. καὶ ἡγοῦμαι σοὶ γε τούτων τὸ ζητεῖν. Λυ. ποτέρως, οὐκ ἄξιον θείας συμβουλίας ἡγούμενος αὐτὸ, ἢ ἱκανὸς ὢν αὐτὸς εἶναι ἑλέσθαι τὸ βέλτιον καὶ σαυτόν, ἄνευ τοῦ θεοῦ; Ερμ. ὦμην γάρ. Λυ. ἀκοῦσαι καὶ ἡμᾶς ἂν διδάσκοις τοῦτο σοφόν, ὅπως διαγνωστέον ἡμῖν οὗτος ὁ ἄριστος καὶ ἀρχῇ, τίς ἡ ἀρίστη φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἡ ἀληθεύουσα, καὶ ὧν ἄν τις ἕλοιτο, παρεὶς τὰς ἄλλας. Ερ. ἐγὼ σοι φράσω. ἑώρων τοὺς πολίτας ἐπ' αὐτῷ ὁρμῶντας. ὥστε εἰκάζον ἀμείνω εἶναι αὐτό. Λυ. πότερα περὶ τοὺς Ἐπικουρείους, ἢ Πλατωνικοὺς, ἢ Περιπατητικούς; ἠριθμησάς γὰρ αὐτοὺς δηλαδὴ, κατὰ τοσούτους ἐπιόντας; καὶ μὴ μοι τὸ τῶν δὴ τῶν σεαυτὸν σκόπει, τὸ ὅτι ἡμίσοφον, ἢ ὅτι σοφὸν ἤδη πρὸς βελτίω κρίνειν ὑπὲρ τῆς πολλῆς ἡμῶν διαιμῶμον. ἀλλ' ὅτως ἐπίκεψαι, ὁποῖόν τοτε ἦσθα ἰδιώτης, καὶ νῦν τὸ τῶν ἐμέ. Ερμ. οἶδα σαυτῷ μοι, τί σοι τοῦτο βούλεται ὦ Λυκῖνε. Λυ. καὶ μὴν οὐ πάνυ ἀγκύλον ἡγοῦμαι. πολλῶν γὰρ ὄντων φιλοσόφων, οἷον, Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Ἀντισθένους, καὶ τῶν ὑμετέρων στωϊκῶν, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, πρὸ, σὺ πιστεύσας, τοὺς μὲν ἄλλους εἴασας, ἐξ ἁπάντων ἃ σοὶ ἐδόκουν, ἅπαξ σοὶ ἤρησαι, ἀξιοῖς καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν; ἆρα καὶ σὺ ὥσπερ ὁ Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὰ Στωϊκῶν, ἀρίστους ἐξ ἁπάντων σοφιστάς; ἦλθε γὰρ αὐτῷ ἄλλον ἐπ' ἄλλο εἶδος φιλοσοφίας σοι τρέπειν, τὸν ἁρμόττουσαν οἱμαι ἑκάστῳ εἰδέναι. Ερμ. ἀλλ' οὐδὲν τοιοῦτον ὦ Λυκῖνε. καὶ ἡγοῦμαι σοὶ γε τούτων τὸ ζητεῖν. Λυ. ποτέρως, οὐκ ἄξιον θείας συμβουλίας ἡγούμενος αὐτὸ, ἢ ἱκανὸς ὢν αὐτὸς εἶναι ἑλέσθαι τὸ βέλτιον καὶ σαυτόν, ἄνευ τοῦ θεοῦ; Ερμ. ὦμην γάρ. Λυ. ἀκοῦσαι καὶ ἡμᾶς ἂν διδάσκοις τοῦτο σοφόν, ὅπως διαγνωστέον ἡμῖν οὗτος ὁ ἄριστος καὶ ἀρχῇ, τίς ἡ ἀρίστη φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἡ ἀληθεύουσα, καὶ ὧν ἄν τις ἕλοιτο, παρεὶς τὰς ἄλλας. Ερ. ἐγὼ σοι φράσω. ἑώρων τοὺς πολίτας ἐπ' αὐτῷ ὁρμῶντας. ὥστε εἰκάζον ἀμείνω εἶναι αὐτό. Λυ. πότερα περὶ τοὺς Ἐπικουρείους, ἢ Πλατωνικοὺς, ἢ Περιπατητικούς; ἠριθμησάς γὰρ αὐτοὺς δηλαδὴ, κατὰ

tunc argumento hæc deprehendebas? Ac ne te ipsum qualis nunc es consideres, sive es semisapiens, sive jam sapiens, qui optima præ multis nobis dijudicare possis. Sed ita respondeto ut idiota quispiam, qualis tunc eras, qualis & ego nunc sum. *Hermot.* Non intelligo, Luciane, quid hæc tua verba sibi velint. *Lucian.* Atque nequaquam obliqua percontor. Cùm enim multi sint Philosophi sectatores Platonis, & Aristotelis, & Antisthenis, majorumque vestrorum, Chrysippi, Zenonis, atque aliorum, quotquot sunt, cuinam, omissis aliis, credidisti, delectuque ex omnibus, quæ priùs dixisti: facto, secundum illa vis Philosophiæ studiis incumbere. Numquid etiam te, quemadmodum Chærephontem illum, Apollo Pythius ad Stoicorum placita misit, ubi prædixisset illos omnium esse optimos? Alium enim ad aliam philosophiæ speciem cohortari solet, quam, ut puto, unicuique convenire novit. *Hermot.* Sed nihil istiusmodi, Luciane, Deum de hisce rebus interrogavi. *Lucian.* Vtrum hanc rem divina consultatione indignam ducebas, an verò ipse tibi videbare satis idoneus ad eligendum per te, quod erat optimum, nullo consulto numine? *Hermot.* Ita mihi videbar. *Luc.* Quare etiam nos id primum doceas, quo pacto statim ab initio nosse queam quænam optima sit & verissima philosophia, & quam quis prætermissis aliis eligat. *Hermot.* Ego tibi dicam. Cùm viderem plurimos ad eandem se conferre: eam meliorem esse conjiciebam. *Lucian.* Quorum igitur numerosior erat turba, Epicureorum, an Platonicorum, an Peripateticorum? Eos namque perinde atque

ἡδονῇ σὺ πᾶς χαριεντίαις. Ερ. ἀλλ' οὐκ ἠρέμησα ἐγὼ. εἰκάζον δέ. Λυ. ὡς οὐκ ἰθέλεις διδάξαι με, ἀλλ' ἐξαπατᾷς, ὃς ἐᾷς τ' τοιούτων εἰκασμῶν φῆς κ' πλήθει κρίναι, ἀπκρυπτόμενος λέγειν ὅτῳ με πείθῃς. Ερμ. ἀ μόνον τοῦτο ὦ Λυκῖνε, ἀλλὰ κὴ ἤκουον ἁπάντων λεγόντων, ὡς οἱ μὲ Ἐπικούρειοι, γλυκύθυμοι, κὴ φιλήδονοί εἰσιν. οἱ Περιπατητικοὶ δ, κ' φιλόπλουτοι, κὴ ἐριστικοί πῃς. οἱ Πλατωνικοὶ δ, πυῤῥῶντες, κ' φιλόδοξοί εἰσι. τοὺς δ' τ' Στωϊκῶν, πολλοὶ ἔφασκον ὅτι ἀνδρώδεις, κὴ πάνυ χαλεπὸν γνώσκειν. κὴ ὅτι ὁ τοιοῦτος ἐν τῇ ἀδῇ, μόνῳ βασιλεῖς, μόνῳ πλούσιον. μόνῳ σοφὸν, κὴ σωφρονα, ἅπαντα. Λυ. ἔλεγον δ τοῦτο ὡς σὲ ἄλλοι δηλαδὴ τοῦτ' αὐτῶν. ἀ γὰ δὴ ἐκείνοις ἂν αὐτοῖς ἐπίστευσας ἐπαινοῦσι τὰ αὐτῶν. Ερμ. ἠδέμως. ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἔλεγον. Λυ. οἶμαι δὴ ἀνδρείους, οὐκ ἔλεγον ὡς τὸ εἰκός. ὅτῳ δ ἦσαν οἱ τὰ ἄλλα φιλοσοφοῦντες. Ερμο. ἀ γὰ. Λυ. οἱ δ' ἄρα ἰδιῶται τοῦτο ἔλεγον; Ερμο. κὴ μάλα. Λυ. ὁρᾷς ὅπως αὖθις ἐξαπατᾷς με. κὴ ἀ λέγεις τἀληθῆ. ἀλλ' οἶσθ [1] Μαργίτῃ διαλεχθῆναι ποτέ. ὡς πιστεύσω ὅτι Ἑρμότιμός. ἀνὴρ συνετὸς, ἔτη τότε γεγονὼς πεντηκοντα περὶ φιλοσοφίας, κὴ φιλοσόφων ἀνδρῶν τοῖς ἰδιώταις ἐπίστευσε, κὴ κ' τὰ ὑπ' ἐκείνων λεγόμενα, ἐπιεῖσθαι τῇ αἱρέσει κὴ τ' κρείττονα ἀξιῶν. ἀ γὰρ πιστεύσαιμί σοι τοιαῦτα λέγοντι. Ερμο. ἀλλ' οἶσθα ὦ Λυκῖνε, ὡς ἐγὼ τοῖς ἄλλοις μόνον ἐπίστευον, ἀλλὰ κὴ ἐμοὶ

in ſuffragiis numeraſti. *Hermot.* At non numeravi, ſed conjectavi. *Lucian.* Non vis docere me, ſed decipis qui veritatem me celas, dicisque te numero & conjectura judicaſſe. *Hermot.* Non hoc ſolum Luciane, ſed ex omnibus audivi Epicureos animum ad delicias, & ad voluptates appellere, Peripateticos verò divitiarum amantes eſſe, & contentioſos, Platonicos autem faſtoſos, & gloriæ cupidos. Sed quod ad Stoicos attinet, multi viriles illos eſſe, atque omnia cognoſcere dicebant, eumque qui viam hanc inſiſteret ſolum divitem, ſolum regem, ſolum ſapientem, omnia denique ſimul eſſe. *Lucian.* Videlicet iſta de illis tibi dixerunt alii: neque enim illis ſua laudantibus credidiſſes. *Hermot.* Nequequam: ſed dicebant alii. *Lucian.* Qui contrariæ opinionis erant, id tibi, ut veri ſimile eſt, non dicebant. Hi autem erant qui in aliis diſciplinis verſantur. *Hermot.* Minimè. *Lucian.* An verò hæc dicebant idiotæ. *Hermot.* Maximè. *Lucian.* Vides ut me iterum decipis, nec vera loqueris: ſed te cum Margite aliquo colloqui putas: ut credam Hermotimum virum prudentem, annos quadraginta natum, de philoſophia & philoſophis idiotarum opinioni credidiſſe, & ex eorum dictis præſtantiſſimorum ſectam delegiſſe. Non ego tibi hæc dicenti fidem adhibuerim. *Hermot.* At ſcias Luciane me non aliis ſolùm, ſed mihi ipſi fidem adhibuiſſe.

1 Μαργίτῃ διαλέχθηναι] Ἄφρονι, μωρῷ, De hoc Suid. ex Heſych. Interp. Ariſt. ad aves. *Bourd.* Inerte & nullius precii ſtolidoque homine, Margitis enim meminit ex Homero Ariſt. atque Clem. Alex. Demoſth. apud Plut. Alexandrum pucrum & Margitem nominabat. *Cogn.*

1 Ἐγ

μενοῦ. ἐώρων γὰρ αὐτοὺς κοσμίως βαδίζοντας, ἀναβεβλημένους εὐσταλῶς, φρονιμίζοντας ἀεί, ἀμβλυωπεῖς, ἐν χρῷ κυρίας τὰς θλίψεις, ᾠδεῖν ἄξιον, ὅσῃ καὶ πάνυ εἰς τὸ ἀδιάφορον ὑπερεκπίπτουσι, ὡς ἔκπληκτον εἶναι καὶ κωμικὴν ἀπηχῶς, ἀλλ' ἐπὶ θατέρα μέσῃ καθεστηκέναι φασὶν. Λυ. ἆρ' οὖν καὶκείνους εἶδες ποιῶντας αὐτοὺς, ἃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγεν αὐτὸς ἐωρακέναι τὸν σὸν διδάσκαλον ὦ Ἑρμότιμε πρόσωπον; οἷον, δανείζοντας, καὶ ἀπαιτοῦντας πικρῶς, καὶ φιλονεικοῦντας πάνυ ἐρρίζοντας ἐν ταῖς ξυνουσίαις, ἐν τἄλλα ὅσα ἐπιδείκνυσθ'); ἢ τούτων ὀλίγων σοι μέλῃ, ἂν χρῇς ὦν σύσκλης ἡ ἀναβολὴ, καὶ ὁ πώγων βαθὺς, καὶ ἐν χρῷ ἡ κυρά; καὶ ὡς τὸ λοιπὸν ἄρα ἔχοιμι τοῦτο κρίνειν, καὶ σαθρὸν ἀνεφάνη τὸ τοιοῦτον, ὡς Ἑρμότιμός φησι. καὶ χρὴ δὴ σκοπεῖν, καὶ βασανιστέον καὶ κυρᾶς διαγνωσκειν τὰς αἱρέσεις. ὃς δ' ἂν μὴ ἔχῃ τοῦτο, μηδὲ σκυθρωπὸς ᾖ, καὶ φρονιστικὸς τὸ σχῆμα, ἀποδοκιμαστέος; καὶ ἀποβλητέος. ἀλλ' ὅρα μὴ καὶ τοῦτο ὦ Ἑρμότιμε παίζεις ἐφ' ἡμῖν, πειράμενος, εἰ ἐξαπατήσομεν, σωίνιμι. Ερμο. Διὰ τοῦτ' ἔφηδα; Λυ. ὅτι ὦ γαθὲ, ἀνδριάντων τοιούτων ἐξέτασιν λέγεις, τῶν δὲ σκοπεῖν, ὁμολογῶ γὰρ ἔμοιγε δύσκημονέστερον, καὶ τὰς ἀναβολὰς κοσμιώτερον, Φειδίου τινὸς, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος ἐφ' ὃ τὸ εὐμορφότατον εἰκάσαι). εἰ δ' καὶ ὅτι μάλιστα χρὴ τεκμαίρεσθαι τὸν ἄνδρα ἐκ τοιούτων, ἐπὶ τὸ ἀκριβέστατον ἀφικόμενον, ἐπὶ τὸν ἀρχέτυπον ἐκεῖνον, ὃν ἢ Φειδίας τις ἐποίησεν, ἢ Ἀλκαμένης, ἢ Μύρ

ριας τοῖς τοιούτοις, ἢ ἂν πάθοι τις, εἰ τυφλὸς ἂν ἐπιθυμήσῃ φιλοσοφεῖν; τῷ, Ἀμφιγνῶ τὸ τῶν ἀμείνω σκοπεῖσθαι ἀφηρημένῳ, ὅπῃ χρήσῃ, ὅπῃ βάδισμα ὁρᾶν δυνάμενῳ; Ερμ. ἀλλ' ἔμοιγε οὐ πρὸς τυφλὸς ὁ λόγος ὦ Λυκῖνε, οὐδέ μοι μέλῃ τῶν τοιούτων. Λυ. ἐγὼ μὲν ὦ χρηστέ, νομίσας τι τῶν γνώσεσθαι εἶναι τὰ ὑπὲρ μεγάλων, καὶ ἅπασι χρησίμων. πάλιν εἰ δοκεῖ, οἱ μέν, ἔφη ἡμῖν φιλοσοφίας μετέστησαν οἱ τυφλοί, ἐπεὶ τί μηδὲ ὁρᾶσι. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς τοιούτοις μᾶλιστα φιλοσοφεῖν, ὡς μὴ πάνυ ἀχθοιντο ἐπὶ τῇ συμφορᾷ. οἱ δὲ δὴ βλέποντες, καὶ πάνυ ὀξυδερκεῖς ὄντες, τί ἂν δύναιντο συνιδεῖν τὰ τῆς ψυχῆς, ἀπὸ γε τῶν ἔξωθεν τούτων σκοπουμένης; ὃ δ' βούλομαι εἰπεῖν, τοιοῦτόν ἐστιν, οὐχ ὅτι τὰ γνώμης τῆς ἀνδρῶν ἔοικε σκοτεινὰ αὐτοῖς, καὶ πάλαι ἀμείνων γίγνεσθαι πὰ τὰ γνώμης. Ερ. καὶ μάλα. Λυ. πῶς οὖν οἷόν τε σοὶ δοκῶ, ἀφ' ὧν ἔφησθα ἐκείνων τὰ γνωσθησόμενα διορᾶν, τὰ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντα, ἢ μή; ἀγαθὸ φιλεῖ πὰ τοιαῦτα ὅτου ἀμφαίνεσθαι, ἀλλ' ἔστιν ἀσπόρατα, καὶ σὺ ἀφανῆ κτήματα, λόγοις καὶ συνουσίαις ἀναθεικνύμενα, καὶ ἔργοις τοῖς ὁμοίοις ἀψὲ μάλις. ἀγαθὸν Μῶμον, ἀκήκοας οἶμαι ἅπαντα πάσαις τοῖς Ἡφαίστου. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ νῦν ἄκουε. φησὶ γὰρ ὁ μῦθος ἐρίσαι Ἀθηνᾶν, καὶ Ποσειδῶνα, τὸ Ἡφαίστου δύσκρισιν πρᾶγμα. καὶ τὸν μὲν Ποσειδῶνα, ταῦρόν τινα ἀναπλάσαι, τὴν Ἀθηνᾶν δὲ, οἰκίαν ἐπινοῆσαι, ὁ Ἥφαιστος δὲ, ἄνθρωπον ἅμα συνεργάσασθαι. καὶ ἐπιτρέψαι τὸν Μῶμον κρῖναι

modi rebus est capiendum, quid faciat cæcus si operam dare philosophiæ cupiat? quo pacto dignoscere queat eum qui meliorem sectam delegit, cùm neque habitum, neque gressum cernere possit? *Hermot.* At mihi Luciane non est ad cæcos sermo, nec talium curam gero. *Lucian.* At qui conveniebat, ô bone, ut tantarum rerum, tamque omnibus utilium commune esset documentum. Sed enim si tibi ita videtur, cæci à Philosophia excluſi maneant, quoniam ne vident quidem: quanquam his necesse erat in primis philosophiæ studiis incumbere, ne prorsus sua calamitate gravarentur. Cæterùm qui vident, quanvis sint perspicaciſſimi, quonam modo ea quæ sunt animæ, ab hoc externo amictu perspicere queant? Istiusmodi autem est quod volo dicere; Non solùm sapientiæ virorum illorum amore captus, ipsos adiviſti, sed in sapientiæ studio melior evadere voluiſti. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Quomodo igitur potuiſti, ex notis illis quas dixiſti pervidere qui rectè, qui secus philosopharetur? Non enim ista perspici ita queunt, sed arcana sunt, & obscuro in loco posita, quæ vix tandem sermonibus & dissertationibus, operibusque similibus, animadvertuntur. Audiſti puto qua in re momus Vulcanum reprehenderit: sin minus, audi nunc. Fert enim fabula Minervam, Neptunum & Vulcanum de artis præstantia contendiſſe. Neptunum quidem taurum effinxiſſe, Minervam verò domum excogitaſſe. Porrò Vulcanus hominem compoſuit. Ac postquam ad Momum ventum est,

‡ *Fabula*] Hujus fabulæ mentionem facit Plato. *Oza.*

‡ Τὸν

κρι, ὅπως διακρὶν προσήκοντός, ἐπισκόμβου σκεπτόν ἐκάστου τὸ ἔργον, τὰ μὲν ἄλλα, ἅπερ ἠπόρησας, περιττὸν ἂν εἴη λέγειν. ἐπὶ δ' ἀνθρώπου τὸ τοῦτο ἐμέμψατο, καὶ τὴν ἀρχιτέκτονα ἐπέπληξε τὴν Ἥφαιστον, διότι μὴ καὶ θυρίδας ἐποίησεν αὐτοῦ κατὰ τὸ στέρνον, ὡς ἀναπτώσεσιν, γνώσεται γίγνεσθαι ἅπασιν ἃ βούλεται, καὶ ἐπινοεῖ, καὶ ἡ ψυχὴ διανοεῖται, ἢ ἀληθεύει. σκεπτόν μὲν δὴ ἄρα ἀμφοτέρων, ὅπως ἐπὶ τὰ ἀνθρώπων διανοεῖται. σὺ δ' [1] ὑπὲρ τὸν Λυγκέα ἡμῖν διόρυκας, καὶ ὁρᾷς τὰ ἔνδον ὡς ἔοικε λαβὼν δι' στέρνων, καὶ ἀνέῳκται σοι τὰ πάντα, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἃ βούλεται, καὶ ἃ γιγνώσκει ἕκαστος, ἀλλὰ καὶ πότερος ἀμείνων ἢ χείρων. Ερμ. παίζεις ὦ Λυκῖνε. ἐγὼ δ', καὶ θεὸν εἰλόμην. καὶ δὴ μεθαμίλλῃ μοι τὴν αἵρεσιν. ἐκεῖνον δὲ τοῦτο τοῦ γε ἐμέ. Λυ. ὅμως οὐκ ἂν εἴποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ τοῦ ἐμὲ, ἀλλὰ προΐψῃ με προδιαπολέμουν σὺ πολλῷ τῷ συρφετῷ; Ερ. δοκεῖ γὰρ ἄν σοι ἀρέσκειν, ὧν ἂν εἴπω. Λυ. οὐκ ὦ ἑταῖρε. ἀλλ' δοκεῖ ἐθέλεις εἰπεῖν οἷον ἄν με ἀρέσειεν. ἐπεὶ δ' οὖν σὺ ἐκὼν ἀπεκρύπτῃ, καὶ φθονεῖς ἡμῖν ὡς μὴ ἐξ ἴσου γνοίμεθά σοι φιλοσοφήσαντες ἐγὼ πειράσομαι ὅπως ἂν οἷός τε ὦ κατ' ἐμαυτὸν ἐξευρεῖν τὴν ἀκριβῆ περὶ τούτων κρίσιν, καὶ τὴν ἀσφαλεστάτην αἵρεσιν. ἄκουε δὴ καὶ σὺ, εἰ βούλει. Ερμο. ἀλλὰ βούλομαι ὦ Λυκῖνε, ὅπως διακρὶν προσήκοντος, ἑκάστου τὸ ἔργον, τὰ μὲν ἄλλα, ἅπερ ἠπόρησας, περιττὸν ἂν εἴη λέγειν. ἐπὶ δ' ἀνθρώπου τὸ τοῦτο ἐμέμψατο, καὶ τὴν ἀρχιτέκτονα ἐπέπληξε τὴν Ἥφαιστον, διότι μὴ καὶ θυρίδας ἐποίησεν αὐτοῦ κατὰ τὸ στέρνον, ὡς ἀναπτώσεσιν, γνώσεται γίγνεσθαι ἅπασιν ἃ βούλεται, καὶ ἐπινοεῖ, καὶ ἡ ψυχὴ διανοεῖται, ἢ ἀληθεύει. σκεπτόν μὲν δὴ ἄρα ἀμφοτέρων, ὅπως ἐπὶ τὰ ἀνθρώπων διανοεῖται. σὺ δ' [1] ὑπὲρ τὸν Λυγκέα ἡμῖν διόρυκας, καὶ ὁρᾷς τὰ ἔνδον ὡς ἔοικε λαβὼν δι' στέρνων, καὶ ἀνέῳκται σοι τὰ πάντα, ὡς εἰδέναι μὴ μόνον ἃ βούλεται, καὶ ἃ γιγνώσκει ἕκαστος, ἀλλὰ καὶ πότερος ἀμείνων ἢ χείρων. Ερμ. παίζεις ὦ Λυκῖνε. ἐγὼ δ', καὶ θεὸν εἰλόμην. καὶ δὴ μεθαμίλλῃ μοι τὴν αἵρεσιν. ἐκεῖνον δὲ τοῦτο τοῦ γε ἐμέ. Λυ. ὅμως οὐκ ἂν εἴποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ τοῦ ἐμὲ, ἀλλὰ προΐψῃ με προδιαπολέμουν σὺ πολλῷ τῷ συρφετῷ; Ερ. δοκεῖ γὰρ ἄν σοι ἀρέσκειν, ὧν ἂν εἴπω. Λυ. οὐκ ὦ ἑταῖρε. ἀλλ' δοκεῖ ἐθέλεις εἰπεῖν οἷον ἄν με ἀρέσειεν. ἐπεὶ δ' οὖν σὺ ἐκὼν ἀπεκρύπτῃ, καὶ φθονεῖς ἡμῖν ὡς μὴ ἐξ ἴσου γνοίμεθά σοι φιλοσοφήσαντες ἐγὼ πειράσομαι ὅπως ἂν οἷός τε ὦ κατ' ἐμαυτὸν ἐξευρεῖν τὴν ἀκριβῆ περὶ τούτων κρίσιν, καὶ τὴν ἀσφαλεστάτην αἵρεσιν. ἄκουε δὴ καὶ σὺ, εἰ βούλει. Ερμο. ἀλλὰ βούλομαι ὦ Λυκῖνε.

eſt, quem arbitrum delegerant, is conſiderato uniuſcujuſque opere, in aliis quidem quid reprehenderit, ſupervacaneum eſſet referre: at in homine hoc carpſit, & Vulcanum architectum increpavit quòd non ipſi etiam in pectore oſtiola feciſſet, quibus apertis, innoteſceret omnibus quid vellet, & cogitaret: an mentiretur, an vera diceret. At ille quidem veluti cæcutiens ita de hominibus ſtatuebat. Tu verò nobis vel ipſo Lynceo es perſpicacior qui, ſicuti videtur, per pectus ipſum quæ intus ſunt cernis patentque tibi omnia, adeò ut non ſolùm certò teneas quid quiſque velit & cogitet, verùm etiam uter ſit melior aut deterior. *Herm.* Ludificaris me, Luciane. Ego verò Dei ductu delectum habui, neque me pœnitet electionis: & hoc mihi ſatis eſt. *Luc.* Attamen ne ſic quidem mihi, amice, exponas, ſed me in infima plebe periturum uſque deſpicies? *Hermot.* Nihil enim placuerit tibi, eorum quæ dixero. *Lucian.* Minimè, ô bone: verùm nihil vis dicere quod mihi placeat. Quandoquidem igitur de induſtria me celas, mihique invides ne in philoſophiæ ſtudiis par tibi evadam, operam dabo ut per me poſſim adinvenire exactam judicandi rationem, ac certiſſimam eligendi normam. Itaque tu etiam ſi vis audi. *Hermot.* Equidem volo Lu-

1 Τ'πὲς τ Λυγκέα] Vt in Contempl. *Bourd.* Perſpicaces intelligentes & acute ſubtiliterque videntes Lyncei dicuntur, non à Lynce animali, ſed à Lynceo Argonautarum uno qui dictitabat ultra parietem videre, Hieronym. contra Ioa. Origeniſtam. Val. Flacc. lib. 1.

Quamque cethera Iupiter umbra
Perdiderit, ſolus tranſibit ſydera Lynceus.

Plin. lib. 4. c. 10. Cic. de eo Lucianus Icaromenip. & Dial. Menippi & Tirefiæ. *Cogn.*

κῖνι. ἴσως γὰρ τι γνώσεμαι ἐρεῖς. Λυ. σκοπὶ δὴ, καὶ μὴ καταγελάσῃς, εἰ παντάπασιν ἰδιωτικῶς ἀναζητῶ αὐτό. ἀνάγκη γάρ ἔτως, ἐπεὶ μὴ σὺ ἐθέλεις σαφέστερον εἰπεῖν, εἰδὼς ἅμεινον. ἐτω δή μοι ἡ μὲν ἀρετὴ, τοιόνδε τι, οἷον, πόλις τις εὐδαίμονας ἔχουσα τοὺς ἐμπολιτευομένους, ὡς φαίη ἂν ὁ διδάσκαλος ἡμῶν, σοφοὺς εἰς τὸ ἀκριβῶς, ἀνδρείους ἅπαντας, δικαίους, σώφρονας, ὀλίγων μὲν ἀποδεεῖς. οἷα δὴ πολλὰ γίγνεται παρ' ἡμῖν, ἁρπαζόντων, καὶ βιαζομένων, καὶ πλεονεκτούντων, οὐδεὶς ἂν εἴδῃς φασὶν οὐκεῖνα τῇ πόλει ὠφελοῦντα, ἀλλ' εὐειρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ ξυμπολιτευόμενα. μᾶλλα εἰκότως. ἃ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἱμαι τὰς στάσεις, καὶ φιλονεικίας ἐμποιεῖ, καὶ ὧν ἕνεκα ἐπιβουλεύουσιν ἀλλήλοις, ταῦτα πάντα ἀπόδρα ἐστιν ἐκείνοις. οὐ γὰρ ἔστι χρυσίον ἔτι, οὔτε ἡδονὰς, οὔτε δόξας ὁρῶσιν, ὡς ἀμφίβολα περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τε πόλεως ἐξεληλάκασιν αὐτὰ, ὅτι ἀναγκαῖα ἡγησάμενοι ξυμπολιτεύεσθαι. ὥστε μαλλόν τινα, καὶ πανδαίμονα βίον βιεῖσι, ξὺν εὐνομίᾳ, καὶ ἰσότητι, καὶ ἐλευθερίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς. Ερ. τί οὖν ὦ Λυκῖνε; ὅτι ἄξιον ἅπαντας ἐπιθυμεῖν πολίτας γίγνεσθαι τοιαύτης πόλεως, μήτε κάμνοντα ὑπολογιζομένους τὸ ἐν τῇ ὁδῷ, μήτε ὅσος τὸ μῆκος ὁ χρόνος ἀπαιτήσει ἔσεσθαι, εἰ μέλλουσιν ἀφικόμενοι, ἐγγεγραφῆσθαι καὶ αὐτοὶ, καὶ μετέχειν τῆς πολιτείας; Λυ. νὴ Δί' Ἑρμότιμε, πάντων μάλιστα ἐπὶ τούτῳ σπουδαστέον. τὰ δ' ἄλλα, ἀμελητέον. καὶ μήτε πατρίδος τοῦ σύνοικα ἐπιλαμβανομένης, πολιτείας τε λόγου

Luciane, præclarum enim quidpiam fortè dices. *Lucian.* At vide ne me irrideas, si illud inscitè perquiram. Ita enim facto opus esse video, siquidem tu qui nosti quid sit melius, clarius explicare non vis. Virtus igitur mihi esto qualis urbs quam fœlices cives incolant (sicuti tuus præceptor inde reverius dicere possit) summè sapientes, fortes omnes, justi, moderati, parum Diis inferiores. Cujusmodi autem multa fiunt apud nos rapinam, violentiam, avaritiam, neminem in ea urbe audere videas, ut ajunt, sed pacati munera Reipub. simul obeunt. Nec injuria. Quæ enim aliis in urbibus seditiones, & contentiones excitant, & quorum gratia alter alteri molitur insidias, omnia è medio illorum sunt sublata. Neque enim aurum, non voluptates, non honores respiciunt, ut de ipsis contendant: verùm jam olim hæc rati non necessaria ad civilem societatem, urbe expulerunt. Itaque tranquillam quandam, modisque omnibus fœlicem degunt vitam bonis legibus, æqualitate, libertate, aliis denique bonis instructam. *Hermot.* Quid igitur Luciane? annon æquum est ut urbis istiusmodi cives fieri omnes cupiant, nec laboris in via sustinendi rationem habendo, nec ob temporis prolixitatem animum despondendo, dummodo ubi eò pervenerint, civium numero ipsi inserantur, & civitatis jure donentur. *Lucian.* Sanè per Iovem Hermotime, in hoc omnium maximè est incumbendum: quidvis autem aliud negligendum: & neque patriæ hîc retinentis multa ratio habenda est,

γον, μήτε παίδων, ἢ γονέων, ὅτῳ εἰσὶν ἐπικεκτημένοις, καὶ κλαυθμυριζομένων ἐπικλᾶσθαι, ἀλλὰ μάλιστα μὲν καὶ παρεῖναι δεῖ καλεῖν ἐπὶ τοῦτο αὐτὸν ὁδόν. εἰ δὲ μὴ ἐθέλοιεν, ἢ μὴ δύναιντο, [1] ἀποστασιάσομεν αὐτοὺς, χωρεῖν οὗπερ τὸ πανδαίμονος ἐκείνης πόλεως. καὶ αὐτὸ ἀπορρίψαντας τὸ ἱμάτιον, εἰ τύχοι ἐπιλημμένοι καταρύοιεν, ἐστόμφουν ἐκεῖσε, ἢ γὰρ δι' ὃ μή σέ τις [2] ἀποκλείσει, [3] καὶ γυμνὸν ἐκεῖσε ἥξουσα. ἤδη γάρ ποτε καὶ ἄλλοτε πρεσβύτην ἀνδρὸς ἥκουσα διεξιόντος, ὅπως τὰ ἐκεῖ πράγματα ἔχοι, καί μοι πρὸ τοῦ ἐπιδαὶ οἱ θεοὶ τὴν πόλιν. ἡγήσατο γὰρ αὐτός. καὶ ἐλθόντας, ἐγγράψειν, καὶ φυλέτην ποιήσασθαι, καὶ φρατρίας μεταδώσειν τε αὐτῷ, ὡς μὴ πάντων δαιμονοίλιν. ἀλλ' ἐγὼ τὸν ἐπιθυμοῦντα τῆς οὐσίας, καὶ νεότητος τότε, ὡς πεπεισμένος ἤδη χρόνον ἔσεσθαι. ἴσως γὰρ ἂν αὐτὸ ἤδη ἀμφὶ τὰ τριάκοντα ἔτη, καὶ θεοῖς τοῖς πάλαι λέγειν. ἔλεγε δ' ὃν θεὸν τὴν πόλιν, οὐχὶ μίμημα, ἀλλὰ τὴν πόλιν, καὶ ἤδη καὶ τότε, ὡς ξύμπαντες μὲν ἐπήλυδες, καὶ ξένοι εἶεν, αὐθιγενὴς δὲ οὐδείς. ἀλλὰ καὶ βαρβάρους ἐμπολιτεύεσθαι πολλοὺς, καὶ δούλους, καὶ ἀμόρφους, καὶ μικροὺς, καὶ πένητας. καὶ ὅλως, μετέχειν τῆς πόλεως τὸν βουλόμενον. τὸ γὰρ δὴ νόμον αὐτοῖς, τὸν ἀπὸ τιμημάτων ποιεῖσθαι τὴν ἐγγραφὴν, οὐδὲ ἀπὸ χρημάτων, ἢ μεγέθους, ἢ κάλλους. οὐδὲ ἀπὸ γένους, οὐδὲ λαμπρῶν ἐκ προγόνων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, οὐδὲ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς, ἀπόχρῃ οἱ ἐκείνῳ θεῷ τὸ

est, neque exorari oportet parentum, aut liberorum, ei qui habuerit, detinentium complorationibus: sed illi maximè ad iter idem suscipiendum sunt cohortandi. Quòd si nolint, aut non possint, excussis illis, rectà ad urbem illam ab omni parte beatam erit contendendum, imò relicto pallio, si eo prehenso detinerent, erumpendum. Neque enim metuendum est nequis excludat te nudum eò venientem. Iam enim aliàs virum senem audivi differentem, quomodo ibi se res habeant, iisque me, ut sibi ad urbem illam comes irem, hortabatur. Ipse enim se præiturum, cumque venissem civibus inferturum & tribulem facturum, suo sodalitio donaturum me, pollicebatur, ut cum omnibus fœlicitate fruerer. Sed ego, quæ juvenilis fuit amentia, tunc nondum quindecim annos natus, illi morem non gessi: quod si feciſſem, forte jam in suburbio, ipsisque portis consisterem. Porrò de civitate, si bene memini, cum alia multa, tum etiam hæc prædicabat, omnes esse advenas, neminem indigenam: quinetiam multos barbaros in ea versari, & servos, & deformes, & parvos, & pauperes: denique participem fieri urbis quicunque vellet, siquidem lex ipsis, ut nulla census habita ratione, non habitus, non magnitudinis, non pulchritudinis, non generis, non illustrium majorum civitate donent: cùm hæc nihili ducant. Oportere autem, ut quicunque jus civitatis

1 Ἀποστασιάσωμεν] Angl. Ἀποστασιάσομεν, Mend. *Bourd.*
2 Ἀποκλείσῃ] Vt in Dial. Meret. *Idem.*
3 Καὶ γυμνὸν] Καὶ deest in Mſ. & Aug. Cod. *Idem.*

πολίτῶν ὑμῖν, σωίσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνον, καὶ τὸ ἀλυπήρες, καὶ τὸ μὴ εὐδιώκαν, μὴ ὃ μαλακιοδῆναι πολλοῖς τοῖς δυχερίσι, καὶ τῶν ὁδὸν συντυχάνοντα. ὡς ὅσις ἂν τοῦτ' ἐπιδείξηται, καὶ διεξέλθοι, πορεύόμενος ἄχρι τέλους τῶν πόλιν, αὐτίκα μάλα [1] πολίτῶν ὅτι τῦτον, ὅστις ἂν ᾖ, καὶ ἰσότιμον ἅπασι, τὸ ὃ χείρων, ἢ κρείττων, ἢ δίκαιοτέρους, ἢ ἀχθυτὸς, ἢ δοῦλος, ἢ ἐλεύθερος, εἰδὲ ὅλως εἶναι, ἢ λέγεται ἐν τῇ πόλει. Ερμο. ὁρᾷς ὦ Λυκῖνε, ὡς ὐ μάτην, εἰδὲ περὶ μικρῶν πράγματων, πολλὰς ἐπιθυμῶν ἔχειν καὶ αὐτὸς ὑπὸ καλῆς καὶ δύσαιμονος πόλεως; Λυ. καὶ γὰρ αὐτὸς ὦ Ἑρμότιμε, ἅπερ αὐτῶν σοὶ ἐρῶ, καὶ οὐκ ἔστιν ὅ, τι ἂν μοι ἐφ' τῦτον ἐξαίρετον ἔχειν. εἰ μὲν δὴ πλησίον ἦν ἡ πόλις, καὶ φανερὰ ἰδεῖν ἅπασι, πάλαι ἂν δῆτα μηδὲν ἐνδιάσας, αὐτὸς ἦειν εἰς αὐτὴν, καὶ ἐπολιτευόμην ἂν ἐκ πολλοῦ. ἐπεὶ ὃ ὡς ὑμεῖς φατε, σύ τε, καὶ Ἡσίοδος ὁ ῥαψῳδὸς, πάνυ πόρρω ἀπῴκισται, ἀναγκαῖον ζητεῖν ὁδόν τινα τὴν ἄγουσαν ἐπ' αὐτὴν, καὶ ἡγεμόνα τὸν ἄριστον. ἢ οὐκ οἴει σὺ ὕτω χρῆναι ποιεῖν; Ερμῆ. καὶ πῶς ἂν ἄλλως ἔλθοι τις; Λυ. ἐμὲν [2] σοὶ μὲν ἐπὶ τὸ ἐπιχειρεῖν, καὶ φάσκειν εἰδέναι, πολλὴ ἀφθονία τῶν ἡγησομένων. πολλοὶ γὰρ ἕτοιμοι παρεῖναι αὐτόχθονες, ἐκεῖθεν ἔνδοξοι εἶναι λέγοντες. ὁδὸς γεμὲν ὐ μία ἐστὶν αὕτη φαίνεται, ἀλλὰ πολλαὶ, καὶ διάφοροι, καὶ ἰδίαι ἀλλήλαις ὁμοίως. ἡ μὲν γὰρ, ἐπὶ τὰ ἐπιέρεια. ἡ δὲ, ἐπὶ τὸν ἐν φέρειν ἔοικεν. ἡ δὲ, ἐπὶ

tatis indipiſcitur, intelligentiâ polleat, cupiditate rerum honeſtarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non det tergum, non molleſcat, quum multas in via moleſtias nanciſcitur. Eum autem qui iſta præſtiterit, & ad urbem uſque iter peregerit, protinus eſſe civem omnibuſque æqualem, quicunque tandem fuerit. Nec pejor, an melior, nobilis an ignobilis, ſervus an liber ille ſit, vel prorſus eſſe, vel dici in urbe. *Hermot.* Vides Luciane, ut non fruſtra, nec parvis de rebus laboro, quum tam pulchræ, tamque fœlicis urbis ipſe civis fieri cupio? *Lucian.* Ego quoque Hermotime, eadem tecum amo, nihilque eſt quod ante iſta conſequi optem. Quòd ſi propinqua urbs eſſet, & omnium conſpectui expoſita, jampridem, probè ſcias, nihil ambigens, ad eam profectus fuiſſem, & in ea jamdiu verſarer. Siquidem igitur, ut dicitis, tu nimirum & poëta Heſiodus, longiſſimè eſt ſemota, neceſſe eſt viam quærere quæ eò ducit, optimum etiam ducem. Nonne tu ſic faciendum putas? *Hermot.* Ecquo pacto quiſpiam alia ratione eò perveniret. *Lucian.* Adeſt tibi ingens hominum multitudo qui te ducturos promittant, & ſe viam tenere dicant. Multi namque adſunt ad hoc parati, qui ſe indigenas profitentur. Via autem non unica, eademque, ſed multæ, ac diverſæ, nihilque inter ſe ſimiles apparent: hæc enim ad occaſum, illa ad ortum ferre videtur: hæc ad Septentrionem, illa

1 Πολίτῶν ὅτι τα] Angl. τῦ. Bourd.
2 Σοὶ μὲν ὅτι] Mend. *Idem.*

τὴς ἄρκτους. καὶ ἄλση, δένδρα τὴ μεσημβρίας. καὶ ἡ μὲν, λειμώνων, καὶ φυτῶν, καὶ σκιᾶς, εὐυδρος, καὶ ἡδεῖα, οὐδὲν ἀντίτυπον, ἢ δύσβατον ἔχουσα. ἡ δὲ, πετρώδης, καὶ τραχεῖα, πολλὰ ἥλιον, καὶ δίψος, καὶ κάματον ἐπιφαίνουσα. καὶ ὅμως, αὐτὴ πᾶσιν πρὸς τὴν πόλιν ἄγειν λέγεται, μίαν ὁδὸν, εἰς τὰ ἐναντιώματα πολυτρόπους. ἔνθα δή μοι κἀγὼ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐστίν. ἐφ' ὁπότερα γὰρ ἂν ἔλθω αὐτῶν, ἀνὴρ κατὰ τὴν δεξιὰν τὸ ἀσφαλὲς ἕκαστος ἐφιστὰς, ἐν τῇ εἰσόδῳ μάλα ἂν ἀξιόπιστος ὁρίζῃ τι τῶν χρέος, καὶ ἐπιτρέπῃ κατὰ τὴν αὐτοῦ ἀπόνοιαν, λέγων ἕκαστος αὐτῶν μὴν τὴν εὐθεῖαν εἰδέναι. τοὺς δ' ἄλλους, πλανᾶσθαι, μήτε αὐτοὺς ἐληλυθότας, μήτε ἄλλοις ἐληλυθόσι δυναμένοις ἀνηλθηκέναι. κἂν ἐπὶ τὸ πλησίον ἀφίκωμαι, κἀκεῖνος τὰ ὅμοια ὑπισχνεῖται πρὸς τὸ αὐτὸ ὁδὸν, καὶ τοὺς ἄλλους κακίζει, καὶ ὁ παρ' αὐτῷ ὁμοίως, καὶ ἑξῆς ἅπαντες. τὸ, τε πολὺ τὸ πλῆθος τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ ἀνόμοιον αὐτῶν, ἀμηχανίαν παρέχει μοι, καὶ ἀπορεῖν ποιεῖ. καὶ μάλιστα οἱ ἡγεμόνες ὑπερβαλλόμενοι, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι ἐπαινοῦντες. οὐ γὰρ οἶδα ὅτῳ πρὸ μᾶλλον, ἢ τῷ, μέλλοντι ἀνηλθηκέναι, ἀφικνεῖσθαι ἂν πρὸς τὴν πόλιν. Ερμ. ἀλλ' ἐγώ σε [1] ἀπολύσω τῆς ἀπορίας. τοῖς γὰρ πρωθυπορηκόσιν ὦ Λυκῖνε πιστεύσας, σὺκ ἂν σφαλείης. Λυ. πῶς λέγεις; τοὺς κατὰ τὴν ὁδὸν ἐλθόντας; ἢ πῦ τοὺς ἡγεμόνας ἀνηλθηκέναι; αὐδὶς γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἀπορεῖ, εἰ ἄλλη μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας μεταληλυθέναι. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; Λυ.

illa ad meridiem. Rursus hæc quidem per prata, plantas, & umbram, humida, jucunda, nihil duri, nihil asperi habet. Illa verò petricosa, aspera, multum solis, & sitis, & laboris exhibet. Attamen hæ omnes ad urbem illam, quæ una est, ducere dicuntur, quanquam in contraria desinunt. Inde perplexa dubitatione totus teneor. Nam in quamcunque ipsarum venero, unusquisque qui in viæ principio stat, in aditu fide dignus manum porrigit, & in suam ingrediar hortatur, quam rectam esse se solum scire dicit: alios verò aberrare, qui neque eò ipsi pervenerint, neque aliis sequentibus præire possint. Quod si ad vicinum accessero, ille etiam similia de via sua pollicetur, aliisque obtrectat: sic & vicinis ipsius, omnesque deinceps. Quare cum multitudo, tum dissimilitudo viarum non mediocriter me turbat, facitque ut hæream dubius, maximè verò duces qui summa pervicacia contendunt, suaque singuli laudibus extollunt. Nescio enim ad quam conversus, aut quem potiùs sequens, ad urbem illam perveniam. *Hermot.* At ego te ab omni hæsitatione liberabo Luciane. Nam si iis qui priùs iter confecerunt fidem habeas, non aberrabis. *Lucian.* Quibus dicis? quam viam ingressis? aut quem ducem sequutis? iterum enim nobis idem dubium, in alia forma appareret, facto à rebus ad homines transitu. *Hermot.* Quonam modo istud dicis? *Lucian.* Quoniam

[1] Ἀπολύσω τῆς ἀπορίας] Vt in Nigr. & Hercul. Gall. & passim. *Bourd.*

ὅτι ὁ μὲν, τῷ Πλάτωνι τραπόμενος, καὶ συνοδοιπορήσας μέχρι τούτου, ἐκείνῳ ἐπακολουθήσεται δηλονότι. ὁ δὲ, τῷ Ἐπικούρῳ ἐκείνῳ. καὶ ἄλλος ἄλλῳ. σὺ δὲ, τῷ ὑμετέρῳ. ἢ πῶς γὰρ οὐ Ἑρμότιμος οὐχ οὕτω; Ερμο. πῶς γὰρ οὔ; Αν. οὐ πάνυ ἀπίθανός μοι φαίνεται ὁ λόγος, ἀλλ' ὅτι ὁμοίως ἀγνοῶ τοῖς μέλλουσι χρὴ πιστεύσειν ἢ ἀπιστήσειν. ὁρῶ γὰρ ἕκαστον αὐτῶν, καὶ αὐτὸν, καὶ τὸν ἑταῖρον, μιᾶς πεπιεσμένους, καὶ ἐκείνῳ ἑπαινοῦντα, καὶ λέγοντα ὡς αὐτὴ μόνη ἀγαθὴ ἐπὶ τὴν πόλιν, οὐ μόνον ἴσμεν εἰδέναι εἰ ἀληθῆ φησιν. ἀλλ' ὅτι μὲν ἀφίκεσθαι πρός τι πλοῦν, καὶ εἰδέναι ὅπου πόλις, ὅσοι αὐτοῦ ἴσμεν. [1] εἰ δὲ ἐκείνου εἶδε, μὴ ἔχω εἰδέναι, οὐδ' ἂν ἐπιθυμοῦμεν ἐγώ τε, καὶ σὺ πολιτεύσασθαι, ὡς δέον εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν, ὃ δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος, οἴεσθαι Κόρινθον ἐωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι. οὐ γὰρ πάντως ὁ τινὰ πόλιν ἰδὼν, Κόρινθον εἶδεν, οὐδὲ οὐ μόνη πόλις ἐστὶν ἡ Κόρινθος. ὃ δὴ μάλιστα εἰς ἀπορίαν με καθίστησιν, ταυτί ἐστι, τὸ εἰδέναι ὅτι πᾶσα ἀνάγκη μίαν εἶναι τὴν ἀληθῆ ὁδόν. καὶ γὰρ ἡ Κόρινθος μία ἐστίν. εἰ δὲ ἄλλην, παντὸς μᾶλλον, ἢ εἰς Κόρινθον ἄγουσιν, οὐ μή τις ὑπὸ σοφόδρα ὑβρισμένοις, ὡς εἰκὸς καὶ τῷ εἰς Ὑπερβορέους, καὶ τῷ εἰς Ἰνδοὺς ἄγοντα, εἰς Κόρινθον στέλλειν. Ερμο. καὶ πῶς οἷόν τε ὦ Λυκῖνε; ἄλλη γὰ ἀναχάσει ἄ-

niam hic qui in Platonis viam est digressus, eumque ducem sequitur, illam videlicet laudabit, ille verò viam Epicuri, & alius aliam: tu verò vestram. Nam qui non ita fiat Hermotime? *Hermot.* Et cur non? *Lucian.* Proinde dubium non solvisti, sed adhuc similiter ignoro cuinam ex viatoribus potiùs fides adhibenda sit. Video namque unumquemque ipsorum, ipsumque & ducem unius periculum fecisse, quam laudat, dicitque solam esse quæ ad urbem ducat. Ego autem scire nequeo num verum dicat. Sed illi fortè concessero, quòd ad finem aliquem devenerit, & aliquam urbem viderit. Cæterùm num illam viderit, quam oportebat, in qua ego & tu versari percupimus (ut si Corinthum venire oporteat, at ille Babylonem profectus Corinthum vidisse se putet) etiamnum mihi non constat. Neque enim qui civitatem aliquam vidit, Corinthum vidit: siquidem non sola urbs est Corinthus. Illud autem omnium maximè incertum me facit, quòd scio unam esse necessariò; eamque veram viam: siquidem unica est Corinthus. Aliæ verò quovis potiùs quàm Corinthum ducunt: nisi quis adeò mente sit captus, ut eam quæ ad Hyperboreos, & ad Indos ducit, Corinthum mittere putet. *Hermot.* At qui id fieri possit Luciane? alia namque aliò

1 Εἰ δὲ ἐκείνου εἶδεν, ἃ ἐχρὴν, οὐδ' ἂν ἐπιθυμοῦμεν ἐγώ τε & σὺ πολιτεύσασθαι. ὡδίας εἰς Κόρινθον, ἐλθεῖν ὁ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος, οἴεσθαι Κόρινθον ἑωρακέναι. ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι οὐ γὰ πάντως] Locum totum adscripsi, quia librariorum culpa distortissimus est verbis ultro citroque pessimè trajectis. In seriem vero suam redigi & recorrigi sic potest: εἰ δὲ ἐκείνου εἶδεν, ἂν ἐχρὴν οὐδ' ἂν ἐπιθυμοῦμεν ἐγώ τε & σὺ πολιτεύσασθαι, ἄδηλον. Η'δίας εἰς Κόρινθον ἐλθεῖν ἔφη, ὁ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἀφικόμενος οἴεσθαι Κόρινθον ἑωρακέναι, ἄδηλον ἔμοιγ' ἔτι οὐ γὰ πάντως. Marc.

1 Εἰ

γή. Lu. ἔκεῖν κελλ Ἑρμότιμε, ὰ μικρᾶς δεῖ βυλῆς ἐπὶ τλὺ αἵρεσιν τ ὀῆων τε, κὴ ἡγεμόνων. ὰδὲ τῦτο δὴ τὸ ℔ λόγε ποιήσομεν, ἵνα ὧν ἡμᾶς οἱ πόδες φέρωσιν, ἐκεῖσε ἄπιμεν. ἐπεὶ λήσομεν ὕτως, ἀντὶ ℔ εἰς Κόρινθον ἀγόμενοι, τλὺ ἐπὶ Βαβυλῶν☉, ἢ Βάκτρων ἀπιόντες. ὰδὲ γὰρ ὰσφ ἐκεῖνο κελῶς ἔχει, τῇ τύχῃ ἐπιτρέπειν, ὡς τύχα ἂν τλὺ ἀρίστην ἱλομένους, εἰ κ ἀκριβῶς ἐξετάσεως ὁρμήσαιμεν ἐπὶ μίαν τ ὁδῶν ἠντιναῦν. δυνατὸν μ γὰρ κ τῦτο γένοιτο. κὴ ἴσως ποτὲ ἐγένετο ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. ἡμῶν δέ γε ὡδὶ τ ὄντα μεγάλων, ὧν οἶμαι δεῖν ἀφειδόλως ἀναρρίπτεῖν, ὰσφ εἰς σμικρὸν κυβείῃ κινδυνεύειν τλὺ ἐλπίδα, ἢ ἐπὶ ῥίπος ὡς ἡ παροιμία φησί, τ Αἰγαῖον, ἢ τ Ἰόνιον διαπλωσόμενοι θέλοντες. ὅτι ὰσφ αἰκασάμενοί ἂν ὀλόγως τλὺ τύχλν, εἰ τοξεύσομεν, κ ἀκοντίζομεν, μὴ πάντως ἔτυχε ℔ ἀληθῶς, ἐνὸς ὄντ☉ ἐν μυρίοις τοῖς ψεύδεσιν, ὅπερ ὰδὲ τῷ Ὁμηρικῷ τοξότῃ ὑπῆρξεν. ὃς, δύο τλὺ πελειάδων καθοπλισάμενος, ὁ ἢ, τλὺ μήρινθον ἔπεμψε. ὁ τῦχος οἰόμην. ἀλλὰ ☉ δόκιμος ἐκεῖνο εὐλογώτερον τ πολλῶν, τρωθῆναι κ ἀποσεῖσαι τῷ τοξεύματι ἐλπίζειν, ἢ πάντως ἐκεῖνο τὸ ἓν ἐξ ἁπάντων. ὁ ἢ κίνδυν☉ ὅπ ὰ μικρᾶς, εἰ ἀντὶ τ ἐπ' εὐθὺ ἀγόμενοι, εἰς τ πολλαπλασίων μίαν ἀγνοοῦντες, ἐμπέσοιμεν, ἐλπίζοντες ἄμεινον αἱρήσεσθαι τλὺ τύχλν ὑπὲρ ἡμῶν, aliò tendit. *Lucian.* Quare egregie Hermotime non parvo opus est consilio in eligendis cùm viis, tum ducibus. Neque quod dictitant, faciemus, quocunque nos pedes ferant, ibimus. Nam sic non per eam quæ Corinthum, sed quæ Babylonem, aut Bactra ducit, imprudentes iremus. Neque enim bene consultum est, si fortunæ rem committamus, ut tanquam optimam eligentes, etiam sine pervestigatione, in unam aliquam quamcunque tandem temerè feremur. Illud enim fieri potest, & fortè jam olim in tanta temporis longinquitate factum est. Nec equidem par esse puto, ut de rebus adeò magnis spem temerè abjiciamus, aut in angustum coactam concludamus, virgultea scapha, quod ajunt, Ægæum aut Ionium mare transmittere volentes. Quando neque fortunam rectè accusaremus, si sagittando, & jaculando, Verum non sit prorsus assequuta, quippe quod in sexcentis mendaciis est unicum. Quod ne Homerico quidem sagittario concessum est, qui cùm sagittis columbam petere debuisset, funem rupit. Is autem opinor Teucer fuit. Sed longè magis rationi est consentaneum, speres fore ut multa vulnerentur, & in teli jactum incidant, quàm omnino unum illud ex omnibus. Non exiguum autem esse periculum, si non in rectam, sed in aliquam ex deviis incidamus imprudentes, sperantes fore ut meliorem pro nobis fortuna eligat, ex-

1 Ἐπὶ ῥίπος] Paræmiogr. hoc autem proverbium εἰρῆ ὅθι τ πάνυ κίνδυνον & θεῦ μάτε εἰς λίπην ὑπερπόντιον. Bourd. Ἐπὶ ῥίπος ὡς ἡ παροιμία φησί, τ Αἰγαῖον, ἢ τ Ἰόνιον διαπλεῦσαι θέλοντας | Θεῦ θέλοντ☉, κἂν ὅθι ῥίπος πλέοις, inquit Poëta ἄδηλ☉. Similiter Aristophanes in Pace; Κέρδος ἔκαμε, κἂν ὅθι ῥίπος πλέοις. Menagius.

1 Δι-

εἰκάζειν οἶμαι. ἐδὲ γὰ ἀναστρέψαι ἔτι, καὶ ἀναπλῆναι ὁπίσω βέλτιον, ἢ ἀπαξ ἐπὶ σὰ τὴ πλείστη ἰὼν αὖτον, τὰ λοιπὰ λυσιμελῶν, ἀλλ' ἀνάγκη ἐν τῷ πελάγει διαφθείρεσθαι, ναυτιῶντα ὡς τὸ πολὺ, καὶ δεδιότα, καὶ κεφαλαργοῦντα ὑπὸ τῆς σάλης, δέον ἐξ ἀρχῆς περισκοπῆσαι, ἀναβάντα ἐπὶ σκοπήν τινα, σκέψασθαι εἰ ἐπίφορός ἐστι, καὶ ἔπειτα τὸ πνεῦμα τοῖς εἰς Κόρινθον διαπλεῖσιν ἐπίλεκτοι. καὶ τὴ Διὰ, κυβερνήτην ἕνα τὸν ἄριστον καλέσασθαι, καὶ ναῦν εὔπηγῆ, οἵαν διαφυλάττειν ἄξιος τηλικοῦτον κλύδωνα. Ερμ. οὕτω γὰ ἄμεινον ἢ Λυκῖνε ἀφ' ἁπλοῦ. πλὴν οἶδά γε ὅτι ἅπαντας σὺ κύκλῳ περιελήλυθας, οὐκ ἄλλους ἂν εὕροις, ἢ ἡγεμόνας ἀμείνους, ἢ κυβερνήτας ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ ἢν ἐπίλεκτος γε φρονίδαι ποτὶ ἄξις Κόρινθον, ἐκείνοις ἕψῃ, τοῖς τὰ Χρυσίππου, καὶ Ζήνωνος ἴχνη ἀκριβοῦσιν. ἄλλως ἴσ, ἀδύνατον. Λυ. ὁρᾷς τοῦτο ὡς κοινὸν ὂν Ἑρμότιμε ἐφέρησας; ἅπαν γὰρ ἂν αὐτὸ καὶ ὁ τοῦ Πλάτωνι ξυνοδοιπορῶν, καὶ ὁ Ἐπικούρου ἑπόμενος, καὶ οἱ ἄλλοι, μὴ ἀπειλεῖν με εἰς τὴν Κόρινθον, εἰ μὴ μετ' ἐαυτῶν ἐκόμιζον. ὥστε, ἢ πᾶσι πιστεῦσαι χρὴ, ὅπερ γελοιότατον, ἢ ἀπιστεῖν ὁμοίως. μακρὰ γὰ ἀσφαλίσασθαι τὸ τοιοῦτον, ἄχρις ἂν εὑρεθῇ πάλιν ὑπερτιθέμενον. ἐπὶ φέρε, εἰ καθεστῶς νῦν ἔχω, ἀγνοῶν ἔτι ὅστις ἐξ ἁπάντων ἐστὶν ὁ ἀληθεύων, ἐλοίμην τὰ ὑμέτερα σοὶ πιστεύσας, ἀνδρὶ φίλῳ, ἀπὸ μόνα γε εἰδὼς τὰ τῶν Στωϊκῶν, καὶ μίαν ὁδὸν ὁδιπορήσαντα ταύτην, ἐπειδὴ δεῖν τις ἀναβιῶναι ποιήσειε Πλάτωνα, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ τὰς ἄλλας,

exprimo ni fallor. Neque enim amplius reverti, & retro incolumem servari facile est, siquis funem soluto navi se commiserit: verùm necesse est in pelago jactari, plerumque nauseando, trepitando, & capitis gravedine laborando propter fluctuum agitationem, cùm operæprecium fuisset ab initio ante discessum conscensa specula explorare num navigabile esset mare, & secundus flaret ventus Corinthum navigare volentibus: & per Iovem optimus quispiam gubernator eligendus fuisset, & bene compacta navis, quæ tantis fluctibus sustinendis par esset. *Hermot.* Sic quidem Luciane, multò melius fieret. Verùm scio equidem te perlustratis omnibus, non alios, non meliores duces, non peritiores gubernatores quàm Stoicos inventurum: & si quando Corinthum proficisci velis, illos secuturum per Chrysippi & Zenonis vestigia incedendo: alioqui non possis. *Lucian.* Vides Hermotime ut hoc ex communi sententia dixisti? Id ipsum enim dixerit qui Platonem comitatur, & qui Epicurum sequitur, aliique, me non nisi secum Corinthum aditurum. Itaque vel omnibus credendum, quod maximè ridiculum est, aut similiter diffidendum: quod est longè tutissimum, donec vera pollicentem invenerimus. Age verò, si ut nunc sunt res meæ ignorans adhuc quis ex omnibus verum dicat, vestras partes, tibi credendo, delegerem, viro quidem amico, sed Stoicæ tantùm disciplinæ gnaro, solamque hanc viam ingresso: deinde Deorum aliquis in vitam revocaret, Platonem & Pythagoram, & Aristotelem atque alios:

οἰῇ, θεισάντες, ἐρωτῆσαι με, καὶ μὴ Δί' εἰς δικαστήριον ἀγαγόντες, ὕβρεως ἔνοχος δικάζοιντο, λέγοντες, ὦ βέλτιστε Λυκῖνε, τί παθὼν ἢ πίνι ποτὲ πιστεύσας, Χρύσιππον, καὶ Ζήνωνα τοσούτοις ἡμῶν, πρεσβυτέροις ὄντων σοφοῖν, χθὲς, καὶ τοσούτοις χρόνοις, μήτε λόγῳ μεταδοὺς ἡμῖν, μήτε πραγμάτεις ὅλως ὧν φαμὲν, εἰ ταῦτα λέγοιεν, τί ἂν ἀπεκρινάμεθα αὐτοῖς; ἢ ἐξαρκέσῃ μοι, ἂν εἴπω ὅτι Ἑρμοτίμῳ ἐπίστευσα φίλῳ ἀνδρὶ; ἀλλὰ φαῖεν ἂν οἶσθ' ὅτι, ἡμεῖς ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἴσμεν τὸν Ἑρμότιμον τοῦτον, ὅς τίς ποτέ ἐστι, οὐδὲ ὁμιλοῦμεν ἡμῖν. ὥστε οὐκ ἐχρῆν ἀπάντων καταγνῶναι, οὐδὲ ἐρήμῳ ἡμῶν καταδικάσαι, ἀνδρὶ πιστεύσαντα μίαν ὁδὸν τῆς φιλοσοφίας, καὶ οὐδὲ ταύτην ἴσως ἀκριβῶς κατανοήσαντι. οἱ δέ γε νομοθέται ὦ Λυκῖνε, οὐχ ὅτων ποιοῦσι τοὺς δικαστὰς ποιεῖν, οὐδὲ ἕτερα μὲν ἀκοῦσαι, τὰ δ' ἕτερα, οὐκ ἐᾶν λέγειν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἃ οἴεται ξυμφέρειν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, ὡς ῥᾷον ἀντιξετάζοντας τοὺς λόγους, εὑρίσκοιεν τἀληθῆ τε, καὶ ψευδῆ. καὶ ὧν γε μὴ ὅτων ποιῶσιν, ἐφίενται δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον δικαστήριον ταὐτὰ, ἅπερ εἰκὸς ἐρεῖν αὐτούς. ἢ τάχ' ἂν ὡς αὐτῶν τις ἂν προσέροιτό με, εἰπέ μοι λέγων ὦ Λυκῖνε, εἰ ὡς ἀληθῶς μηδὲ πώποτε ἄλλως ἀνθρώπους ἴδοις, οἵοι ἡμεῖς ἐσμὲν, ἀφ' οὗ μὴ ἀπεδεδημηκέναι τὸ παράπαν, ἔν τινι συλλόγῳ τῶν Αἰθιόπων διϊσχυρίζοιο, καὶ λέγοι μηδαμοῦ ἐν γῇ ἀνθρώπους εἶναι λόγους, ἢ ξανθοὺς, μηδὲ ἄλλο τι, ἢ μέλανας, ἆρα πιστεύοιτ' ἂν ὑπ' αὐτῶν; ἢ εἴποι τις ἂν πρὸς αὐτὸν τῶν πρεσβυτέρων Αἰθιόπων, σὺ δὲ δὴ, πόθεν ταῦτα ὦ

lios: illi autem circunstantes interrogarent me, & tractum in jus, contumeliæ singuli reum facerent, dicentes, Quid causæ fuit, optime Luciane, cur adhibita nescio cui fide, Chrysippum & Zenonem nobis longè senioribus, heri ac pridie natis anteposueris, cùm neque nobiscum communicaveris, neque eorum quæ dicimus, periculum feceris. Si hæc dicerent, quidnam illis responderem? Num sufficerit, si dicam, me Hermotimo viro amico credidisse? At, scio, dicerent illi. Nos, Luciane, Hermotimum hunc non novimus, neque ille nos. Quare nec omnes despiciendi, nec indicta causa condemnandi fuimus, ei fidem adhibendo qui unicam in philosophia viam, ac neque eam fortassis exquisitè noverit. At, ô Luciane, non præscribunt judicibus legislatores ut ita faciant, nimirum ut altero tantum audito, alteri facultatem dicendi ea quæ conferre sibi putat, non concedant: sed utramque partem pariter audiant, ut facilius examinatis orationibus, verum & falsum comperiant. At nisi sic faciant, potestatem facit lex ad judicium aliud provocandi, ut sibi dicenda dicant. Aut si fortè quispiam illorum interrogaret me, dicens, Dic mihi, Luciane, si quis Æthiops qui homines alios quales nos sumus nusquam vidisset, quòd nunquam omnino peregrè fuisset profectus, in aliquo Æthiopum cœtu affirmaret, diceretque nullibi gentium homines esse albos, vel flavos, nec alteriùs coloris quàm nigros, numquid ipsis fidem faceret? Diceret autem ipsi aliquis ex senioribus Æthiopum, Tu verò audacissime, unde hæc nosti,

ῥασύπατε οἶσθα, ὁ γὰρ ἀπεδήμησας παρ' ἡμῶν οὐδαμοῦ, οὐδὲ νὴ Δία πρὸς τῶν ἄλλων οἶσθα ὁποῖά ἐστι, φαίλω ἂν ἔγωγε δίκαια ἐοικέναι σε ἐρωτᾶν τὰ πρεσβύτερα, ἢ πῶς ὦ Ἑρμότιμε συμβαλοῦμαι; Ερμ. ὑπο. [1] δικαιότατα γὰρ ὑπολαμβάνει μοι. Λυ. καὶ γὰρ ἔμοιγε ὦ Ἑρμότιμε. ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦτο, οὐκ εἰ οἶδα, εἰ ὁρμίσας καὶ σὺ δόξῃ. ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ τοῦτο πάνυ δοκεῖ. Ερμο. τὸ ποῖον; Λυ. ἐπιζῆ δηλαδὴ ὁ ἀνὴρ, καὶ φησὶ πως με ὧδέ πως. ἀναλογιοῦ πάνυ καλῶς τις ἡμῖν ὦ Λυκῖνε, τὰ Στωϊκῶν μόνα εἰδὼς καθ' ὃ ὁ σὸς φίλος οὗτος, ὁ Ἑρμότιμος. ἀπεδήμησας μηδὲ πώποτε, μήτε εἰς Πλάτωνος, μήτε ἐπὶ τὸν Ἐπίκουρον, μὴ δ' ὅλως πῇ ἄλλοσέ που. εἰ τοίνυν λέγοι, μηδὲν οὕτω καλὸν εἶναι, μηδ' ἀληθὲς παρὰ τοῖς πολλοῖς, οἷα τὰ τῶν Στωϊκῶν ἐστι, καὶ ἃ σκέψει φησὶν, οὐκ ἂν δίκαιός σοι δόξειεν εἶναι δεξιὸς, πάντων ἀποφαινόμενος. καὶ ταῦτα, ἐν οἷς, οὐδὲ πώποτε ἐξ Αἰθιοπίας τὸ ἕτερον πόδα προεβλήθη; [2] τί βούλῃ ἐπερείνωμαι αὐτῷ, τὸ ἀληθέστατον σκοῦτο δηλαδὴ, ὅτι ἡμεῖς τὰ μὲν Στωϊκῶν, καὶ πάνυ σμικρὰ ἡγούμεθα, ὡς ἂν τῶν τοσούτων φιλοσοφεῖν ἀξιούντες. οὐκ ἀγνοοῦμεν δὲ καὶ τὸ τοῦτο τῶν ἄλλων λεγόμενα. ὁ γὰρ διδάσκαλος, καὶ κοινὰ μεταξὺ καὶ διέξεισιν ὡς ἡμᾶς, καὶ ἀπέρχεται γε αὐτά, [3] προσθεὶς αὐτός. ἢ νομίζεις οὐ παῦλα σωφρονεῖσθαι ἡμῖν τὰς ἀμφὶ τὸ Πλάτωνος, nosti, nusquam enim peregrè à nobis es profectus, neque scis qualia sint quæ apud alios populos extant, annon rectè dicerem senem hunc justa interrogasse? aut quid tu Hermotime consilii habes? *Hermot.* Id ipsum. Nam mihi videtur eum justissimè consternasse. *Lucian.* Et mihi quidem Hermotime. Sed quod posthac dicturus sum, nondum scio an id mecum sentias: id enim equidem omnino sentio. *Hermot.* Quale-nam illud est? *Lucian.* Addet nimirum ille, & sic mihi dicet. Eadem igitur ratione, Luciane, nobis proponatur aliquis, qui sola Stoicorum placita calleat, sicuti amicus hic tuus Hermotimus: nec peregrè unquam sit profectus, neque ad Platonis Academiam, neque ad Epicurum, neque omnino ad alium quempiam. Itaque si diceret nihil ita pulchrum, nihil ita verum apud multos reperiri, qualia Stoicorum sunt, quæque illi asserunt, annon meritò tibi videretur esse temerarius, qui de omnibus definiret, idque cùm unius sectæ gnarus esset, neque unquam ex Æthiopia vel alterum pedem protulisset. Quid vis ipsi respondeam? Verissimum illud videlicet, Nos Stoicorum placita etiam perdiscere, ac si secundum illa philosophari velimus: sed quæ dicuntur ab aliis non ignorare. Præceptor enim illa quoque inter differendum nobis proponit, idemque subvertit. Num verò hic tacituros existimas Pla-

1 Δικαιότατα γὰρ ὑπολαμβάνει] Δικαιότατα γὰρ ὑπολαμβάνω. Marc.

2 Τί βούλῃ ἐπερείνωμαι αὐτῷ, τὸ ἀληθέστατον | Excidit notatio personæ. Ερμότιμος, scilicet fatile, αὐτῷ, Ἑρμοτ. τὸ ἀληθέστατον. Idem.

3 Προσθεὶς αὐτός. ἢ νομίζεις] Excidit notatio personæ Λυκίνου. προσθεὶς αὐτός. Λυκ. ἢ νομίζεις. Idem.

1 Οἰκο-

σινα, καὶ Πυθαγόρου, καὶ Ἐπικούρου, καὶ τὰς ἄλλας. ἆρ' οὐ δικαίως ἂν εἴποιν πρὸς ἡμᾶς, οἷα ποιεῖ ὁ Λυκῖνος ὁ ἐπιτήδειός σου ὁ Ἑρμότιμος. ἄξιοί τοίς ἀνδράσιν πιστεύειν, καὶ οἴεσθαι τοιαῦτα εἶναι τὰ ἡμέτερα, ὁποῖα ἂν ἐκεῖνοι φῶσιν, ἢ σὺ οἶσθα, ἢ κρυπτόμενοι τὰληθές. ἀκοῦσαι δῶ ἴσως καὶ τῶν ἀθλητῶν ἴδῃ ἀσκούμενον πρὸς ἄγωνα, λακτίζοντα εἰς τὸν ἀέρα, ἢ πυκτεύοντα πληγὴν ἴσως ἐπιφέροντα, τὸν ἀνταγωνιστὴν δὲ μὴ παίοντα, δύνῃς ἀναπεῖσαι αὐτὸν, ἀγωνοθέτης ὢν, ὡς ἄμαχόν ἴσως. ἢ ἐκεῖνα μὲν οἴῃσθ' ῥᾴδιά εἶναι, καὶ ἀσφαλῆ τὰ νευροσπάσματα, ἀδύνατον δὲ παραδραμεῖν αὐτὰ, τὸν δὲ νικῶντα πυκτικοῦ κρατεῖν, ὁπόταν κατάγωνίσηται τὸν ἀντίπαλον αὐτὸν, καὶ κρατήσῃ, ὃ δὴ ἀπαράδεκτον. ἄλλως δ', ὦ. μὴ πίνων μὴ δ' Ἑρμότιμος, ἀφ' ὧν ἂν οἱ διδάσκαλοι αὐτῷ σκιαμαχεῖν πρὸς ἡμᾶς ἐπάνωθεν, οἰέσθω κρατεῖν αὐτὸς, ἢ τὰ ἡμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὡς ἀναπείσαι ῥᾳδίως. ἐπεὶ τὸ πιθανὸν ὅμοιον ἂν εἶναι τοῖς τῶν παιδίων οἰκοδομήμασιν. ἃ κατασκευάσαντες ἐκεῖνοι ἀσθενῆ, ῥᾳδίως ἀνατρέπουσιν. ἢ καὶ νὴ Δία τοῖς τοξεύειν μελετῶσιν. οἱ κάρφη ἴσως σωρεύσαντες, ἔπειτα ἐπὶ κορυφῆς πήξαντες, ἀπόρρω τοξεύσαντες, σοφίζονται ἀφιέντες. καὶ ὧν τύχωσί ποτε, καὶ διαπείρωσι τὰ κάρφη, ἀνέκραγον οὗτοι, Platonicos, & Epicureos, tum etiam alios? Annon in risum soluti dicerent, qualia facit familiaris tuus Hermotimus, Luciane: æquum censet adversariis fidem de rebus nostris habere, & dogmata nostra putat esse cujusmodi dicunt illi, sive ea nesciunt, sive verum celant. Numquid siquem ex athletis exercentem se viderit ante certamen, calcitrantem in aërem, aut pugnis inanem quampiam plagam inferentem, quasi cæderet adversarium, ideo illum certaminis præses ut invictum statim proclamabit? Annon contrà existimabit facilem esse ac tutam hanc strenuitatem, nullo ipsi repugnante adversario: tum verò decernendam victoriam, quum adversarium ipsum expugnarit & devicerit: hic vero cesserit: alioqui nequaquam? Proinde neque Hermotimus ab iis de quibus præceptores sui adversus nos absentes, ut adversus umbras pugnant, illos victores esse putet, vel talia esse nostra, ut facilè subvertantur. Quoniam illud esset persimile puerorum ædiculis, quas illi infirmas parant, & protinus subvertunt. Vel per lovem iis qui sagittando se exercent, qui colligatis stipulis, contoque infixis, nec procul positis emisso telo jaculantur, & si fortè stipulas attigerint & penetrarint, ilico

1 Οἰκοδομήμασιν] Eadem Iul. Imperator in Epist. Ἴσα τοῖς Ὀμηρικοῖς παισὶ παίζουσι, οἱ παρὰ τὰς ὁδοὺς ὅτι ἂν ἐκ πηλοῦ πλάσωσιν, ἀρτίως αἰγιαλοῦ κλύζεσθαι. Locus autem Homeri quem imitandum sibi proponit Iulia. est Iliad. 5. Tangit Pisid.

Ὡς συλλογισμοῖσι βιβλίοθεν κύματα,
Καὶ κῆσμα χαῦνον παιδικῶν ἀθυρμάτων,
Τὰ λεπτὰ κάρφη συλλιγόντων εἰς σχῆνα.

Habet sequens illud ἀσυδέτῳ ἀμοιβαίῳ. Ex Homero. *Bowd.*

ὡς τι μέγα ποιήσαντες, εἰ διεξελήλυθεν αὐτοῖς τὸ βέλος ἀφ' ἧς φρυγάνων. ἀλλ' ὁ Πέρσαι μὲν ὅτου ποιοῦσιν, οἱδὲ Σκύθαι, ὅσοι τοξόται. ἀλλὰ σχεδὸν μὲν αὐτοὶ κινοῦμενοι ἀφ' ἵππων, ὡς τὸ πολὺ τοξεύουσιν. ἐπειδὰν δὲ, καὶ τὰ τοξεύματα κινεῖσθαι ἀξιώσιν, οὐκ ἐῶσιν, ἀλλὰ παρεμβάλουσι τὸ βέλος, ἵστ' ἂν ἐμπήξῃ, ἀλλὰ διαδιδράσκουσιν ὡς ἤδη μάλιστα. θηρία μὲ γὰρ ὡς τὸ πολὺ καταβεβλήκασι, καὶ ὀνείδους ἕνεκα τυγχάνουσιν. ὧν δὲ ποτὲ καὶ ἐπὶ σκοπὸν δέρη πεπαρθήναι δεῖ τοῦ τοιούτου, ξύλοις ἀνύπτουσιν, ἢ ἀσπίδα ὠμοβοείνην κεκολλημένοι, διελαύνουσι, καὶ ὅταν πίπτωσι, κἂν δὲ ὅπλων σφίσι χορηγῶσι τοὺς δίσκους. εἰπὲ τοίνυν ὦ Λυκῖνε παρ' ἡμῶν Ἑρμοτίμῳ, ὅτι οἱ διδάσκαλοι αὐτῶν φρυγανα κεκολλημένοι, καταβεβλήκασι. εἶτα φασὶν, ἀνδρῶν ὡπλισμένων κεκρατηκέναι. καὶ εἰκόνας ἡμῶν γραψάμενοι, πυκτεύουσι πρὸς ἐκείνας. καὶ κρατήσαντες ὡς τὸ εἰκὸς κρατεῖν ἡμῶν οἴονται. ἀλλὰ φαίημεν ἂν ἕκαστος πρὸς αὐτοὺς τὰ τοῦ Ἀχιλέως ἐκεῖνα, ἃ φησι πρὸς τοὺς Ἕλληνας, Οὐ γὰρ ἐμοῖς Κόρυθος λάμψουσι μίτυποι. ταῦτα μὲν οἱ ξυμπαντες, ὁ δὲ τὸν μέρος ἕκαστος. ὁ Πλάτων δ' ἂν μοι δοκῇ καὶ διηγήσεσθαί τι τῶν ἐν Σικελίας, ὡς ἂν εἰδὼς τὰ πλείστα. τὸν γὰρ συρακοσίων Γέλωνα, φασὶ δυσῶδες ἔναι τὸ στόμα, καὶ τοῦτο ἐπιπολὺ διαλαθεῖν αὐτὸν, ἐδένος τολμῶντος ἐλέγξαι τυράννου ἄνδρα, μέχρι δὴ λαβὼν γυναῖκα ξένην συνεγένετο αὐτῷ, τολμήσας καὶ εἰπεῖν ὅπως ἔχει. τὸ δ', ὦ δαῖμον τῶν γυναικῶν ἑλόντα τὸν ἑαυτοῦ, ὀργίζεσθαι, ὅτι σὺν ἐμοὶ ὤσατο πρὸς αὐτὸν, ilico exclamant ac si rem magnam præstiterint, quòd telum ipsis hæc cremia transverberarit. Atqui non Persæ, non Scythæ quotquot sunt sagittarii, sic faciunt. Sed primùm quidem ipsi dum ab equis moventur, ut plurimum jaculantur. Deinde etiam, ea quæ sagittis petunt moveri volunt, nec loco consistere, nec telum expectare donec inciderit, sed ut plurimum aufugere. Feras autem plerumque sagittis conficiunt, & volucres nonnulli assequuntur. Quòd si quando opus est ut ictum in scopum intendere experiantur, lignum solidum, vel scutum è crudo bovis tergore confectum proponentes transfigunt, atque ita suas etiam sagittas arma penetraturas credunt. Quare ô Luciane Hermotimo dic nostro nomine, præceptores ipsius proposita cremia telis petere, deinde dicere armatos homines à se superatos esse, inque nostras imagines depictas pugiles agere, quibus ut par est superatis nos victos esse existiment. At illis dicere potiit unusquisque nostrûm ea quæ de Hectore Achilles, *Namque meæ galeæ faciem spectare timebunt.* Hæc simul omnes, singulatim unusquisque dixerit. Mihi autem videtur Plato aliquid ex iis quæ in Sicilia acciderunt, ut qui multa sciat, narraturus. Dicunt enim Geloni Syracusanorum tyranno fœtidum os fuisse, idque ipsum perquam diu latuisse, cùm nemo virum qui rex esset, arguere auderet, donec peregrina mulier cum ipso congressa, ut res se haberet, dicere ausa est. Eum verò ad uxorem iratum venisse, quòd fœtoris quem ipsa potissimum nosse debuerat, minimè

εἰδῶς μάλιστα τὴν δυσωδίαν. τὴν δ', ἀληθείας συγγνώμην ἔχειν αὐτῇ. οὐτε γὰρ ἂν μὴ πιπειρᾶσθαι ἄλλην ἀνδρὸς, μὴ δὲ ὁμιλοῦσαν πλησίον, οἰηθῆναι ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις τοιοῦτο τὸ δύσοσμον εἶναι τοῦ στόματος. καὶ Ἑρμότιμον τοιαῦτα ἂν μόνοις τοῖς Στωϊκοῖς ξυνῆν, φαίη ἂν ὁ Πλάτων, εἰκότως ἀγνοεῖν οἷα τὰ ἄλλων τὰ σώματά ἐστιν. ὁμοῖα δ' ἂν καὶ Χρύσιππος εἴποι, ἢ ἐπὶ πλείω τούτων, εἰ καὶ λιπὼν αὐτὸν ἄκρατον, ἐπὶ τὰ Πλάτωνος ἁρμόσαιμι, πιστεύσας πῃ τῷ μόνῳ Πλάτωνι ὁμιλήσαντι. ἵνα τι λόγῳ ξυνιέναι φημι, ἄχρις ἂν ἄδηλον ᾖ τίς ἀληθὴς ἐστι παιδεύσεως ἡ φιλοσοφία, μηδὲ μίαν αἱρεῖσθαι. ὕφελος γὰρ ἐς πάσας ἥκειν τὸ πιστόν. Ερμ. ὦ Λυκῖνε, πρὸς τῆς ἑστίας, Πλάτωνα μὲν, καὶ Ἀριστοτέλη, καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τὰς ἄλλας αἱρέσεις ἐάσωμεν. ἃ γὰρ κατ' ἐμὲ ἀνταγωνίζεσθαι αὐτοῖς οὐδὲ ἥ, ἐγὼ φημι, καὶ σὺ, ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐξετάσωμεν εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ φιλοσοφίας πρᾶγμα, οἷον ἐγὼ φημι αὐτὸ εἶναι. Αἰθίοπας ἢ, ἢ τὴν Γέλωνος γυναῖκα, τί ἔοικε καλεῖν ἐκ Συρακουσῶν ἐπὶ τὸ λόγου; Λυ. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀπίστων ἐκποδὼν, εἴ σοι δοκεῖ πρέπειν εἶναι πρὸς τὸ λόγου. σὺ δὲ λέγε ἤδη. ἅτοπον γάρ τι ἐρεῖν ἔοικας. Ερμ. δοκεῖ μοι ὦ Λυκῖνε καὶ πάνυ δυσκολον εἶναι μόνον τὰ τῶν Στωϊκῶν ἐκμαθόντα, εἰδέναι τἀληθὲς ὅπου τούτων, καὶ μὴ τὰ τῶν ἄλλων ἐπιξέλθη τις ἐκμανθάνων ἐκεῖνα. ὅτωσὶ δὲ σκέψαι, ὡς τις λέγῃ πρὸς σὲ μόνον τοῦτο, ὡς αἱ δύο δυάδες, τὰ τέτταρα ἀριθμὸν ἀποπλοῦσιν, ἆρα δεῖσθαι πρείττονος σε συμβαίνειν τὰ ἄλλων, ὅσοι ἀριθμητικοὶ, μή τις ἄρα εἴη πλὴν μὲ monuisset. Ipsam autem sibi veniam concedi deprecatam esse, quòd non alium experta virum, neque propiùs collocuta, talem à viris omnibus animam ore exhalari putaret. Itaque Hermotimus quia cum solis Stoicis commercium habuit, dixerit Plato, qualia sint aliorum ora meritò ignorat. Similia quoque Chrysippus, atque his plura diceret, si ipsum incognitum relinquerem, & soli cuipiam ex iis qui cum Platone versati sunt adhibita fide, ad Platonem me conferrem. Vno verbo summam complectens dico, Dum incertum fuerit quænam vera sit Philosophiæ secta, nullam esse eligendam. Hoc enim est in alias contumeliosum. *Hermot.* Per Vestam obsecro Luciane, Platonem, Aristotelem, Epicurum, aliosque missos faciamus. Neque enim cum illis confligere me decet. Cæterùm nos, ego inquam & tu, per nos ipsos discutiamus, num sit res philosophica, cujusmodi eam esse affirmo. Æthiopas autem, aut Gelonis uxorem, quid ex Syracusis ad hunc sermonem vocare opus erat? *Lucian.* Procul sanè abeant, si tibi ad sermonem hunc videntur supervacanei. Tu verò jam loquere: videris enim mirum quid dicturus. *Hermot.* Videtur mihi Luciane, id omnino fieri posse, ut qui Stoicorum duntaxat placita didicerit, ex his verum noscat, quanvis aliorum singula discendo non persequutus sit. Sic etiam considera, siquis hoc solùm tibi dixerit geminas dyades quaternarium numerum absolvere: num erit circumeundum ut ex omnibus aliis arithmetices peritis sciscitetis, numquis sit qui eas quinque

τι, ἢ ἑπτὰ λίαν αὐτὰς εἶναι; ἢ αὐτίκα εἰδείης ἂν ὁπηνίκα ἀληθῆ λέγει; Λυ. αὐτίκα ὦ Ἑρμότιμε. Ἑρμῆ. τί ποτ' ἂν ἀδύνατον εἶναί σοι δεικνῦ, ὁπόταν χαίροντά τινα μόνον τοῖς Στωϊκοῖς λίγωσι τἀληθῆ, πιστεῦσαί τε αὐτοῖς, καὶ μηκέτι ἑτέρῳ τῳ ἄλλων, εἰδότα ὅτι οὐκ ἂν ποτε τὰ πεντάκις πέντε γένοιτο, εἰ μὴ ἄρα πλάτωνες, ἢ Πυθαγόρειοι λέγωσιν; Λυ. εἰδὼ πρὸς ἃ πρὸς ὦ Ἑρμότιμε. τὰ γὰρ ὁμολογούμενα, τοῖς ἀμφισβητουμένοις εἰκάζεις, πάνυ ἀμφιρρόπα αὐτῶν. ἢ τί ἂν φαίης; ἔστιν ᾧτινι συμπέπτωκας, λίγοντι τὰς δύο δυάδας συμπλέκειν, τὰ ἑπτά, ἢ ἑνδέκα ἀριθμὸν ἀποπλέκειν; Ἑρμῆ. οὐκ ἔγωγε. ἢ μήποτ' ἂν ὁ μὴ πεπεισμένος ξυμφωνεῖν λέγοι. Λυ. τί δαί, συμπέπτωκάς πώποτε, καὶ ἐμοὶ χαίρειν, πειρᾶ ἀληθεύειν, Στωϊκῷ ὄντι, καὶ ἐπικουρίῳ, μὴ ἀμφιρρωμένοις εἰς ἀρχῆς, ἢ πλεῖν; Ἑρμῆ. ἥδομαι. Λυ. ὄφελόν πίνω μήπως με ἀξιολογίᾳ ὦ ἑταῖρε. καὶ ταῦτα, φίλον ὄντα. ζητοῦντων γὰρ ἡμῶν οἵτινες ἀληθεύουσιν οἱ φιλοσοφίαν, σὺ τοῦτο προαρπάσας, ἔδωκας φέρων τοῖς Στωϊκοῖς, λίγων ὡς οὗτοί εἰσιν, οἱ τὰ δὶς δύο, πεντάκις τίθεντες. ὥσπερ ἄδηλον εἰ ἄτων ἦν. φαίης γὰρ ἂν οἱ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοί, σφᾶς μᾶλλον ἄτων ξωτιθέναι, ἡμᾶς δ', πέντε, ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά. ἢ δ' ἐκεῖσε σοι τοῦτο ποιεῖν, ὁπόταν ὑμεῖς μᾶλλον μόνον τὸ καλὸν, ἀγαθὸν ἡγεῖσθε εἶναι, οἱ Ἐπικούρειοι δ', τὸ ἡδύ; καὶ ὅταν ὑμεῖς λέγητε σύμπαν εἶναι ἅπαντα, ὁ Πλάτων δὲ νομίζῃ καὶ ἀσώματόν τι εἶναι τῶν ὄντων εἶναι, ἀλλ' ὀφῇ ἔφλω, πλεονεκτικῶς πάνυ τὸ ἀμφισβητούμενον συλλαβών,

aut ſeptem conſtituere dicat? annon illico intellexeris eum virum vera dicere? *Lucian.* Illico Hermotime. *Hermot.* Cur igitur fieri non poſſe putas, ut qui in Stoicos vera dicentes tantùm inciderit, ipſis credat, nec aliis opus amplius habeat, cùm ſciat nunquam fore ut quatuor quinque ſint, non ſi ſexcenti Platones, aut Pythagoræ dicant. *Lucian.* Nihil ad verùm, ô Hermotime. Nam ea quæ certa ſunt dubiis aſſimilas, valdè inter ſe diſſidentia. Aut quid dicas? Eſtne aliquis in quem incideris qui dicat geminas dyadas conjunctas, ſeptenarium, aut undecenarium numerum conſtituere? *Hermot.* Non ego, aut inſanire, qui quatuor non convenire diceret. *Lucian.* Quid autem? incidiſti-ne aliquando, (per gratias obſecro da operam ut verum eloquaris) in Stoicum aliquem & Epicureum, qui de principio, aut fine non diſſiderent? *Hermot.* Nuſquam. *Lucian.* Vide, ô generoſe, ne me, præſertim amicum fallas. Cùm enim quæramus quinam in philoſophia verum dicant, tu illud præreptum, Stoicis attribuiſti, dicens hos eſſe qui bis duo quatuor eſſe ſtatuerint. Quod quidem an ita ſe habeat incertum eſt. Etenim Epicurei vel Platonici dicere poſſent, ſe quidem ita componere, nos verò quinque aut ſeptem illa eſſe dicere. Annon videntur tibi hoc facere, quando vos ſolum honeſtum bonum eſſe ducitis, Epicurei verò ſolum jucundum, & quando vos dicitis Corporea eſſe omnia: Plato verò putat aliquid in rerum natura eſſe incorporeum? Sed quod dixi, avidè prorſus quæſtionem comprehendens, ut

[1] ὡς ἀναμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν, καίτοι ἀπολαμβανομένων τῶν ἄλλων, καὶ λεγόντων αὐτῶν τοῦτο εἶναι, ἵνα δὴ κρίσεως μάλιστα οἴμαι δεῖ. ἂν μὲν οὖν φανερὸν γένηται τοῦτο, ὡς Στωϊκῶν ἐστι μόνον τὰ δύο, πεπαρὼν ἡμᾶς, ὥσπερ σκοπὸν τοῖς ἄλλοις. ἄχρι δ' ἂν αὐτὸ τοῦτο περὶ ἀμφιλεγόμενον, πάντων ὁμοίως ἀκουστέον, ἢ εἰδέναι ὅτι ὡς χάριν δικάζειν δοξόμεν. Ερμο. Ἔμοιγε δοκεῖς ὦ Λυκῖνε ξυνιέναι πῶς βούλομαι εἰπεῖν. Λυ. ἀκοῦσαι σαφέστερον χρὴ λέγειν, εἰ ἐπεργῶν τι, ἀλλὰ μὴ τοιοῦτον φήσεις. Ερμο. εἴρηκα οὖν τοιοῦτον οἷόν τι λέγω. δοῦμεν γάρ τινας δύο ἐσεληλυθέναι εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, ἢ εἰς Διονύσου τὸ ἱερόν. εἶτα μέντοι φιάλην τινὰ τῶν ἱερῶν ἀπολωλέναι δεῖσαι δέπας ἀμφοτέρους ἐρωτηθῆναι αὐτοὺς, ὁπότερος τὸ κλέπτειν ἔχει τὴν φιάλην. Λυ. καὶ μάλα. Ερ. ἔχει δὲ πάντως ὁ ἕτερος. Λυ. πῶς γὰρ οὔ, εἴ γε ἀπολωλεν; Ερμῆ. ἀκοῦε οὖν ὥσπερ ποτέρῳ σύρης αὐτῶν, σὺ ἐπὶ τὸ ἕτερον ἀπόδυσις. φανερὸν γὰρ ὡς σὺκ ἔχει. Λυ. πρόδηλον. Ερμῆ. κἄν εἶτα μὴ σύρωμεν ἐν τῷ ὃ φανερὸν κλέπτων, ὁ ἕτερος πάντως ἔχει. καὶ δεῖν ἐρώτησις δὲ ὅτῳ δεῖ. Λυ. ἔχει γάρ. Ερμῆ. καὶ ἡμεῖς δίκαιοι ἐσμὲν σύρωμεν ἤδη τοῖς Στωϊκοῖς τῶν φιάλων, σὺκ ἔτι ἐρώναν τὰς ἄλλας αἱρέσεις; ἔχοιτ' ἂ πάλαι ἐζητοῦμεν. ἢ τί γὰρ ἕνεκα ἔτι κάμνομεν; Λυ. ἀδύνατος, εἶτα σύρωμεν καὶ σύρῃτε, ἔχοιτε εἰδέναι, ὡς ἐκεῖνο ὧν τὸ ἀπολωλός. ἢ εἰ ὅλως

ut citra controversiam Stoicis proprium illud habendum dedisti, quanvis id sibi vendicarent alii, suumque esse assererent, hic certè judicio potissimum opus esse existimo. Si igitur palam est solorum esse Stoicorum putare bis duo esse quatuor, jam est aliis tacendum. Sed quamdiu de hoc ipso contendent, omnes pariter sunt audiendi, aut pro comperto habendum quòd ad gratiam judicare videbimur. *Herm.* Non videris mihi, Luciane, intelligere quid dicere velim. *Lucian.* Clariùs ergo est dicendum: num diversum quid, non verò tale quid eloqueris. *Hermot.* Scies illicò cujusmodi sit quod dico. Ponamus enim duos aliquos in Æsculapii, vel Bacchi fanum ingressos, deinde sacram aliquam phialam amissam esse: ambos perscrutari oportebit, uter illorum abditam in sinu phialam habeat. *Lucian.* Maximè. *Hermot.* Omnino autem alter habet. *Lucian.* Quidni, siquidem amissa est? *Hermot.* Proinde si ipsam apud priorem inveneris, non etiam alterum exues: palam enim est non habere *Lucian.* Palam est sanè. *Hermot.* Si verò in sinu prioris non invenerimus, alter omnino habet, neque sic ulla perscrutatione opus est. *Lucian.* Habet enim *Hermot.* Ergo nos quoque si jam apud Stoicos phialam invenerimus, alios perscrutari amplius nolumus, habentes

quod jamdudum quærebamus. Etenim cujus rei gratia adhuc laboraremus? *Lucian.* Nullius: siquidem inveniatis, & inventa scire potestis, id esse quod amissum fuerat: aut si planè cognitum

1 Ὡς ἀναμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν δίδως αὐτὸ ἔχειν] Δίδως αὐτοῖς ἔχειν. Marc.

γνώσεσθαι ὑμῖν εἴη τὸ ἀνάθημα. νῦν δὲ ὦ ἑταῖρε, πρότερον μὲν δύο εἰσὶν οἱ παρελθόντες εἰς τὸν νεὼν, ὡς ἀναγκαῖον εἶναι τὸ ἕτερον αὐτοῖν, τὰ φώρια ἔχειν, ἀλλὰ μεγάλα πολλοί ἴσασιν. εἶτα κἀγὼ τὸ ἀπολόμενον αὐτὸ, ἄδηλον ὄ, ἵνα ποτὲ ἐστὶν, εἴτε φιάλη ἐστὶν, ἢ σκύφος, ἢ στέφανος. ὅσοι μὲν ἱερεῖς, ἄλλο ἄλλο εἶναί λέγουσι, καὶ οὐδὲ περὶ τῆς ὕλης αὐτῆς ὁμολογοῦσιν. ἀλλ' οἱ μὲν, χαλκοῦν. οἱ δὲ, ἀργυροῦν. οἱ δὲ, χρυσοῦν. οἱ δὲ κασσιτέρου εἶναι αὐτὸ φάσκουσιν. ἀνάγκη τοίνυν ἅπαντας ἀπολῦσαι τοὺς εἰσελθόντας, εἰ βούλει εὑρεῖν. τὸ ἀπολωλὸς. καὶ μάλ' ἂν ᾠόμην σοὶ τοῦτο εὐθὺς οὕτως φιάλην χρυσῆν, ἔτι καὶ τὰς ἄλλας σοι ἀπολῦσον. Ερμο. Διὰ τί ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ἄδηλον εἰ φιάλη τὸ ἀπολόμενον ἐστί. εἰ δὲ καὶ τοῦτο μὴ πάντων ὁμολογεῖται, ἀλλ' ὅτι γε χρυσῆν ἅπαντες φασὶν εἶναι τὴν φιάλην, εἰ δὲ καὶ μάλιστα γνώσεσθε ἀκριβῶς, ὡς φιάλη ἀπολοῦσα χρυσῆ, καὶ σὺ ᾠόμην τοῦτο εὐθὺς φιάλην χρυσῆν, ἅτε ἂν πάντη διερευνώμενος τὰς ἄλλας. ἀκμὴν γὰρ δῆλον ἦν εἰ αὐτὴ ἐστὶν ἡ ἀπολωλεκυῖα φιάλη πολλὰς φιάλας εἶναι χρυσᾶς; Ερ. ἔγωγε. Λυ. δεήσει δὴ ἐπὶ πάντας ἴέναι ἐρευνῶντα, καὶ τὰ παρ' ἑκάστῳ εὑρεῖν πάντα, εἰς μέσον κατατεθέντα, εἰκάζειν ὅ, τί ποτε αὐτῶν πρέπει ἂν θεῶν κτῆμα οἴεσθαι. καὶ γὰρ αὐτὸ τὴν πολλὴν ἀπορίαν παρέχόμενον, τοῦτο ἐστιν ὅτι ἕκαστος τῶν ἀπολυσαμένων ἔχει τι πάντως. ὁ μὲν, σκύφον. ὁ δὲ, φιάλην, ὁ δὲ, στέφανον. καὶ ὁ μὲν, οὐ χαλκοῦν. ὁ δὲ, οὐ χρυσοῦν. ὁ δὲ, ἀργυροῦν. εἰ δὲ ὅ ἔχει, τοῦτο ἱερόν ἐστιν, οὐδέπω δῆλον, πᾶσα τοίνυν ἀνάγκη ἀπορεῖν,

tum vobis esset donarium. Nunc autem, amice, Primùm quidem duo in templum non sunt ingressi, ut necesse sit alterum ipsorum habere furta, sed quamplurimi. Deinde etiam incertum est quidnam id sit quod amissum est, phiala-ne aliqua, an scyphus, an corona. Quotquot enim sunt sacerdotes, alius aliud esse dicunt, ac neque de materia ipsa conveniunt: sed alii æneum, alii argenteum, alii aureum, alii stanneum ipsum esse dicunt. Itaque planè necesse est eos omnes qui ingressi sunt exuere, si rem amissam invenire velis. Ac quanvis apud primum phialam auream statim inveneris, exuendi tibi sunt etiamnum alii. *Hermot.* Quid ita Luciane? *Lucian.* Quia non liquet, sit-ne phiala quod amissum erat. Tametsi verò hoc omnes confiteantur: non tamen omnes auream phialam esse affirmant. Ac etiamsi notissimum id esset amissam esse phialam auream, tuque phialam auream apud primum invenisses, ne sic quidem alios perscrutari desineres. Etenim sit-ne Dei illa, tibi non constat: aut non putas multas esse phialas aureas? *Hermot.* Sanè censeo. *Lucian.* Oportebit igitur omnes perscruteris, & omnibus quæ apud unumquemque inveneris, in medio depositis, conjicias quodnam ex iis divinum donarium existimare conveniat. Etenim hoc multam dubitationem præbet, quòd eorum qui exuti fuerunt, unusquisque omnino aliquid habet: hic scyphum, ille phialam, alius coronam: Hic quidem ex ære, ille verò ex auro, alius tandem ex argento. An verò sacrum sit, quod habet, nondum liquet. Quare prorsus cogeris

ὃν πνα ἱερόσυλον εἴπῃς. ὅπως μὴ, καὶ εἰ πάντες τὰ ὅμοια εἶχον, ἄδηλον ὧ καὶ ὅτῳ, ὅστις ὁ τὰ Θεῦ ὑφηρημένος, ἴδιᾳ γε καὶ ἰδιωτικῇ ἔχειν. τὸ δ' αὖπον τὰ ἀγνοίας, ἐν ἔστιν εἰπεῖν, τὸ ἀνεπίληπτον εἶναι τῶν ἀπολομένων φιάλων. ἧττον γὰρ φιάλων ἀπολωλέναι. ὡς εἰ μὲν ἐπιγέγραπτο τοῦ Θεοῦ τὸ ὄνομα, ἢ τοῦ ἀναθέντος, ἦττον ἂν ἐκάμνομεν. νῦν δ' ὁρῶντες τῶν ἐπιγεγραμμένων, ἐπιπονώμεθ' ἂν ἀπόλλυοντες, καὶ συνεχλῶντες τὰς ἄλλας. εἰπὲ δέ σε ὦ Ἑρμότιμε, καὶ αὖθις ἤδη γυμνικοὺς ἀγῶνας πολλάκις. Ερμο. νὴ ὀρθῶς οἶδ. πολλάκις γὰρ, καὶ πολλαχοῦ. Λυ. ἦ ἴσθ' ὅτι ποτὲ καὶ σοὶ τοὺς Ἀθλοθέτας αὐτοὺς ἐκφεύξῃ; Ερ. νὴ Δία ἔναγχος Ὀλυμπιάσιν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῆ Ἐυανδρίδα τοῦ Ἠλείου θέαν μοι σφηκαλάσιον ἐν τοῖς ἑαυτῆ πολίταις. ἐπιθυμῶν γὰρ ἐγὼ θεᾶν ἅπαντα ὁρᾶν τὰ δρώμενα τοῖς Ἐλαιοδίκαις γινόμενα. Λυ. οἶσθα δὲ καὶ τοῦτο, πῶς κληροῦσιν ὅν τινα ὦ τινι χρὴ παλαίειν, ἢ παγκρατιάζειν; Ερμ. οἶδα γάρ. Λυ. ἆρ' ἂν ἀμείνων σὺ εἴποις, ἐγγὺς ἰδεῖν. Ερμο. τὸ μὲν παλαιὸν, ἐπὶ Ἡρακλέους ἀγωνοθετοῦντος, φύλλα δαφνης. Λυ. μὴ μοι τὰ πάλαι ὦ Ἑρμότιμε, ἃ γ' εἶδες ἐγγύς, ἐκεῖνα λέγε. Ερ. [1] κάλπις δεῦρο πρόκειται ἱερὰ Θεοῦ. εἰς

geris dubitare quem sacrilegum appelles. Quandoquidem etsi omnes similia haberent, neque sic constaret, quisnam Deo sacra fuisset. Etenim hæc etiam privata habere licet. Ignorantiæ autem una, opinor, est causa, quòd amissa phiala nullo titulo sit inscripta. Ponamus enim amissam esse phialam, quæ si vel Dei vel ejus qui consecravit, nomen inscriptum haberet, minus laboraremus: & inventa ea quæ titulo notata esset, alios exuere & perturbare desineremus. Opinor autem te, Hermotime, etiam gymnicos ludos sæpe jam vidisse. *Hermot.* Et rectè quidem opinaris, nam & sæpe, & multis in locis vidi. *Lucian.* Numquid igitur etiam aliquando juxta Athlothetas consedisti? *Hermot.* Per lovem nuper in Olympiis ad judicum lævam: Evandrida Elei filio inter suos cives spectaculum mihi præoccupante. Omnia enim quæ à judicibus fiunt, propiùs videre cupiebam. *Lucian.* Scisne igitur & hoc quomodo sorte comperiant cuinam cum quoque sit luctandum, aut pancratio decertandum? *Hermot.* Planè scio. *Lucian.* Quare tu melius dicere possis, ut qui propiùs videris. *Hermot.* Olim cum præsideret Hercules, lauri folia. *Lucian.* Ne mihi prisca, Hermotime, sed quæ propiùs vidisti, narres. *Hermot.* Argentea urna Deo sacra in medio po-

1 Κάλπις ἀργυρᾶ πρόκειται?] Sic infra in hoc Dialogo in calpidem, sive capidem, sive capedinem, sive capidulam, sive capedunculam (tot enim nominibus Romani vas illud denominant) solebant injicere sortes luctantium, & currentium, ut patet lineis seq. unde rectè in Gl. Phil. *urna κληρωτηρίς, κάλπις, ὑδρία*, nec male doctus Grammatic. Hesych. apud quem κάλπις ἐπὶ τῶν βαδίσεως & εἶδος ἁρμάτος, tangit enim rem quæ sortes sequitur, sc. equorum agitationem: de Latinis nominibus superius allatis dico alibi, ut & de sortibus. *Bourd.*

ταυτὸν ἐμβάλλουσι κλῆρον μικρὸν, ὅσον δὴ κυαμίσκον τὸ μέγεθος, ἐπιγεγραμμένον. ἐγγράφεται δ' εἰς δύο μὲν, ἄλφα ὁ ἐκάτερος. εἰς δύο δὲ, τὸ βῆτα. καὶ εἰς ἄλλους δύο, τὸ γάμμα. καὶ ἑξῆς δὴ τὰ αὐτὰ, ὡς πλείους οἱ ἀθληταὶ ὦσι, δύο ἀεὶ κλῆροι τὸ αὐτὸ γράμμα ἔχοντες. ὁ δὲ παλαιστὴς ὁ τῶν ἀθλητῶν ἑκάστου, ὁ δὲ μαστιγοφόρος ἑκάστῳ τῷ Δίῃ, καθεὶς τὴν χεῖρα εἰς τὸν κάλπιν, ἀναστάσας τὸν κλῆρον ἑνα. καὶ μετ' ἐκεῖνον, ἕτερος, καὶ παρεστὼς μαστιγοφόρος ἑκάστῳ, ἀντίσχῃ αὐτῷ τὴν χεῖρα, ἣ παρέχων ἀνοχὴν ἀναγνῶναι ᾧ, ἢ τὸ γράμμα ἐστὶν, ὃ ἀνεσπάκει. ἅπαντων δὲ ἤδη ἐχόντων, ὁ Ἀλυτάρχης οἶμαι, ἢ τῶν Ἑλλανοδικῶν αὐτῶν εἷς, σὺν ἐπὶ γῆ τοῦτο μεμνημένῳ, ἐφεῖται, ἐπισκοπεῖ τοὺς κλήρους ὡς κύκλῳ ἑστῶτων. καὶ ἅτε τὸ μὲν ἄλφα ἔχοντα, τῷ τὸ ἕτερον ἄλφα ἀνεσπακότι, παλαίειν ἢ πυγμαχεῖν συμβάλλει. τὸ δὲ τὸ βῆτα, τῷ τὸ βῆτα ὁμοίως. καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁμογράμμους κατὰ ταυτά. ὅπως μὲν γὰρ, ὡς ἄριστοι ὦσιν οἱ ἀγωνιούμενοι, οἷον ὀκτὼ, ἢ πέντε, ἢ ἑπτὰ, ἢ ἓξ. ὡς δ' ἂν ἐθέλοιτε, πέντε, ἑπτὰ, ἑνδεκα, γράμμα ἓν ἑκάστου ἐπὶ κλήρου ἐγγράφειν, συμβαλὼν δὲ αὐτοῖς, ἀνεπίγραφον ἄλλο κλῆρον ἔχων. ὃς ἂν λάχῃ τοῦτο ἀναπαύσῃ, ἐφεδρεύει, ἕως ἂν ἐκεῖνοι ἀγωνίσωνται. ὁ γὰρ ἔχει τὸ ἀνέπαφον γράμμα. καὶ ἔστι τοῦτο ἐν μικτὰ εὐτυχὲς ἀθλητῇ, τὸ μέλλειν ἀκμάζοντι τοῖς κεκμηκόσι συμπαλαίειν. Λυ. ἔχ' ἡσύχα. τοῦτο γὰρ

posita est : in eam parvæ sortes conjiciuntur, fabæ magnitudine, literis inscriptæ. Duabus, utrique nimirum *alpha*. inscribitur : duabus item *beta*, duabusque aliis *gamma*. ac deinceps, ordine literarum, si sint athletæ plures, duæ semper sortes eandem literam habent. Tum athletarum quisque accedit, & invocato Iove, manuque in urnam immissa, unam ex sortibus trahit, & post eum alter. Et astans unicuique flagellifer, protensa manu obstat quominus legant quænam sit litera quam traxit. Sed quum jam habent omnes, Adytarches opinor, aut judicum unus (non enim hoc amplius memini) circumeundo, sortes in orbem stantium inspicit. Sicque eum qui *alpha*. habet, cum eo qui *alpha*. alterum traxit, aut lucta aut [2] pancratio decertaturum committit : eum quoque qui *beta*. cum eo qui *beta*, similiter, aliosque eadem ratione qui easdem literas sortiuntur. Sic enim committuntur, si pari numero sint athletæ, ut octo, vel quatuor, vel duodecim, si verò impares, quinque, septem, novem, supervacua aliqua litera uni sorti inscripta, unà cum aliis in urnam mittitur, literam aliam sibi respondentem non habens : quam qui traxerit, victori imminet, expectans dum illi certaverint : non enim oppositam literam habet. Nec parva est ista fœlicitas athletæ, quòd viribus integer, cum defessis est certaturus. *Lucian.* Quiesce. Hoc enim potissimum

1 Ἀντίσχῃ] Angl. ἀνίσχῃ. Bourd.

2 *Pancratio*] Pancratium quid tradit Lucianus de Gymnas. Philostratus de athletis refert pancratium palæstram simul & pugillatum vocari. *Cogn.*

1 Ἐπι-

ἐδιόμην μάλιστα. ἐκὼν σύνισθι ὅτι, ἀνεωγόσιν ἅπασι, καὶ ἴσχουσι τὰς κλήρους. σκέψαι δὴ, βούλομαι γάρ σε Ἐλεφανδίνῃ ἀντὶ θεατῆ ποιῆσαι, [1] ἐπισκόπησον τὰ γράμματα, καὶ ἐν σαυτῷ σκόπει μᾶλλον εἰ ἐφέδρου ἐστὶν, ἢ μὴ ἐπὶ πάντας ἔλθῃς, καὶ συζεύξῃς αὐτάς. Ερμ. πῶς ὦ Λυκῖνε τοῦτο φῄς; Λυ. ἀδύνατόν ἐστι δῆθεν εὑρεῖν τὸ γράμμα ἐκεῖνο τὸ δηλοῦν τὸν ἔφεδρον. ἢ τὸ μὲν γράμμα ἴσως ἂν εὕροις, ἐμοὶ μὲν οὐκ ἔστι γε εἰ ἐκεῖνός ἐστιν. ἐγὼ γὰρ σαφέρηται ὅτι τὸ. κ. ἢ τὸ. μ. ἢ τὸ. ι. ἐστὶ τὸ χαραττόμενον τὸν ἔφεδρον. ἀλλ' ἐπειδὰν τοῦ. α. σύνδεσμος, ζητεῖς τὸ ὕστερον α. ἔχοντα, καὶ εὑρὼν, ἐκεῖνος μὲν ἤδη σωίζυξας. σύνδεσμος γάρ ἐστι τοῦ βήτα, τὸ ὕστερον βῆτα ὅταν ἐπὶ ζητεῖς, τὸ ἀντίπαλον τοῦ εὑρεῖν. καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἄχρις ἂν ἐκεῖνός σοι σαφεστέρηται, ὁ τὸ μόνον γράμμα ἔχων τὸ ἀναγκαῖον. Ερμ. τί δ' εἰ ἐκείνῳ σαφέστερον, ἢ δευτέρῳ σύνδεσμος, τί ποιήσεις; Λυ. ἔμοιγε ἀλλὰ σὺ ὁ Ἐλεφανδίνης, ἐθέλω εἰδέναι ὅ, τι καὶ πράξεις. πότερον, αὐτίκα ἐρεῖς ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ἔφεδρος, ἢ δεῦρο ἐπὶ πάντας σὺ κύκλῳ ἐλθόντα ἰδεῖν, εἴ πῃ αὐτῷ γράμμα ὁμοιόν ἐστιν, ὡς εἴγε μὴ τὰς πάντων κλήρους ἴδοις, οὐκ ἂν μάθοις τὸν ἔφεδρον; Ερμ. καὶ μὲν ὦ Λυκῖνε, ῥᾳδίως ἂν μάθοιμι ἐπὶ γῦν τὸ σύνδεσμος, ὡς τὸ. ε. εὑρὼν σαφέσθην, ἢ δεύτερον, οἶδα ὅτι ἔφεδρος ὁ τοῦτο ἔχων ἐστί. Λυ. πῶς ὦ Ἑρμότιμε; Ερμ. ὅτω. τὸ. α. δύο αὐτῶν ἔχουσι. καὶ τὸ. β. ὁμοίως δύο. τὰ λοιπὰ δ' ἅπαξ ἕκαστον,

mum egebam. Itaque cùm sint novem traxerunt omnes. habentque sortes. Tu verò circumeundo (nam te pro spectatore judicem facere volo) literas inspice. Non priùs cogniturum te puto quis sit imminens victori futurus, quàm ad omnes veneris, eoque copulaveris. *Hermot.* Quomodo hæc dicis, Luciane? *Lucian.* Non potes illico literam illam invenire quæ victori imminentem indicat. Aut literam fortè inveneris, nec tamen scies ille ne sit. Non enim ante dictum est, literam *cappa.* vel *my.* vel *jota.* eam esse quæ ephedrum designat. Sed quum in *alpha.* incideris, quæris alium qui *alpha.* habeat, quo invento eos ad luctam copulas. Deinde quum in *beta.* incidisti, quæris ubi sit *beta.* alterum, invento oppositum. Et sic cum omnibus agis, donec, ille tibi relictus fuerit, qui solitariam adversario carentem literam obtinet. *Hermot.* Quid? si in illum primum, vel secundum incideris, quid facies? *Lucian.* Nihil equidem: verùm tu judex scire velim quid sis facturus. Vtrum dices hunc esse ephedrum, an verò in orbem eundo omnes erunt inspiciendi, num alicubi litera sit ipsi similis, ut nisi sortes omnium videris, ephedrum nosse non possis? *Hermot.* Atque Luciane facilè novero saltem in novem: si literam *Epsilon.* invenero primam, aut secundam, scio ephedrum esse eum qui hanc habet. *Lucian.* Quomodo Hermotime. *Hermot.* Isto. Literam *alpha.* duo ex ipsis habent: literam etiam *beta.* duo similiter: ex reliquis au-

[1] Ἐπισκόπησον] Angl. ἐπισκεψῆς. Mend. infra in hoc dial. nomina loquentium varie confusa erant. *Bourd.*

οἱ μῦ, τὸ γ. οἱ ζ, τὸ δ. πάντως ἀνεπαίσθητοι, καὶ ἀπήλαται ἤδη ἐς τοὺς ἀθλητὰς ὀκτὼ ὄντως τὰ τέτταρα γράμματα. δῆλον δὲ ὅτι μόνον ἂν ὕστατον ἐξῆν τὸ ἐξῆς γράμμα τὸ ε. καὶ ὁ τοῦτο ἀνεπαισθητὸς, ἔφεδρός ἐστι. Λυ. πότερον ὦ Ἑρμότιμε, ἐπαινέσωμαι σὲ σωφίστευς, ἢ ψέλεις ἀντίπαν τὰ γε μοι δοκοῦντα, ἐποῖα ἂν ᾖ. Ερμο. νὴ Δία, ἀλλ' ἀπορῶ μέντοι ὅ, τι ἂν εὔλογον ἀντιτιθῶ ἔχοις πρὸς τοιοῦτον. Λυ. σὺ μὲν δὴ ὡς ἐξῆς πάντως γράφομεν γράμματα, ἔφησθα, οἷον, ἀρχότω ζ. α. δευτέρῳ ζ ζ. β. καὶ χ' τῷ πέμπτῳ ἄρχοις ἂν ἐς ἓν αὐτῶν πελάσῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν. καὶ δίδωμί σοι ὀλυμπιάσιν ἕτω γένεσθαι. τί δαί, εἰ ἐξελόντες ἀπάντων πέντε γράμματα, ἐξ ἁπάντων τὸ χ. καὶ τὸ σ. καὶ τὸ ξ. καὶ τὸ κ. καὶ τὸ θ. τὰ μὲν δὴ ἄλλα τέτταρα, δίτταῖ ἐπὶ τῶν πλήρων τῶν ὀκτὼ γράφομεν. τὸ ζ. ζ. μόνον ἐπὶ ζ εἰνάτῳ ὁ δὴ καὶ δηλοῦν ἔμελλεν ἡμῖν τὸ ἔφεδρον. τί ποιήσεις πρῶτον εὑρὼν τὸ ζ. πρ, ἀφανώσῃ ἐφεδρον ὄντα τὸ ἑαυτῷ αὐτὸ, ἢ μὴ ἐπὶ πάντας ἐλθὼν εὕρῃς ἤδὴ αὐτῷ συμφωνοῦν; ἐγὼ δὲ εἰ χρὴ ὥσπερ νῦν τῇ τάξῃ αὐτῶν τεκμαίρεσθαι. Ερ. δυσπόρευτον τοῦτο ἐρωτᾷς. Λυ. εἶδε δὴ καὶ ἑτέρως τὸ αὐτὸ ἐπισκήψασον, τί γὰρ εἰ μὴ ζ γράμμασι γράφοιμι ἐπὶ τῶν πλήρων, ἀλλὰ πνὰ σημεῖα, καὶ χαραγκτῆρας, οἷα πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀντὶ τῶν γραμμάτων, κυνοκεφάλους τινὰς ὄντας, καὶ λεοντοκεφάλους ἀνθρώπους; ἢ ἐκεῖνα μὲν ἐάτεον, ἐπὶ τὸ ἀλλ-

autem quatuor, alii literam *gamma*. alii *delta*. omnino extraxerunt: & jam in athletas octo quatuor literæ assumptæ sunt. Constat igitur solam deinceps supereſſe literam *epsilon*. eumque ephedrum esse à quo extracta fuerit. *Lucian.* Vtrum te Hermotime, ob singularem ingenii industriam laudem: an vis, quæ mihi objicienda videntur, opponam? *Hermot.* Volo per Iovem, namque animi pendeo, nescius quid probabile habeas his opponendum. *Lucian.* Etenim tu, ut literæ ex ordine omnino pinguntur, dixisti, veluti primum *alpha*. secundum *beta*. & pro suo ordine cætera, donec in ipsorum unum desinat numerus athletarum. Sic in [1] Olympiis fieri tibi concedo. Quid autem si electis nullo ordine quinque literis ex omnibus videlicet, *chi*. & *sigma*. & *zeta*. *ro*. *cappa*. & *theta*. nam quatuor alias sortibus octo duplices inscribimus: solam autem *zeta*. nono, quæ nobis ephedrum erat indicatura. Quid facies quum *zeta*. primam inveneris quomodo dignosces ephedrum esse eum qui ipsam habuerit, nisi omnium perquisitione facta nihil consonum ipsi repereris? Non enim uti nunc ex eorum ordine conjicere posses. *Hermot.* Hoc interrogas cui respondere difficile est. *Lucian.* En id ipsum alia ratione considera. Quid si non literas sortibus inscriberemus, sed signa, & characteres aliquos qualia multa literarum vice pingunt Ægyptii, caninis nimirum, aut leoninis capitibus homines? an verò missa faciemus illa, siquidem sunt aliena?

1 *Olympiis*] Olympicum certamen quinto quoque anno fieri solebat in honorem Iovis Olympici, cujus autorem Herculem futile putant. *Cogn.*

1 *Ejus.*

λόκητά ἐστι; φέρε δὴ τὰ μονοειδῆ καὶ ἁπλᾶ ἐπιγράψωμεν, ὡς οἷόν τε ἐκάστοτε ἀνθρώπους ἐπὶ δυοῖν κληρῶσιν, δύο ἵππους ἐπὶ δυοῖν, καὶ ἀλεκτρυόνας δύο, καὶ κύνας δύο. τῷ δ' ἑτέρῳ, λέοντα ἴσως τὸ ἐπίσημον. ὧδ' οὖν τῷ λεοντοφόρῳ τούτῳ κλήρῳ σὺ δὲ χρῆ σὺν τύχῃ, πόθεν ἕξεις εἰπεῖν ὅπ ἄρ' ἐστὶν ὁ τὸ ἔφεδρον ποιῶν, ὧδ' μὴ περιτρωσῇς ἀπειρίᾳ ἐπίων, εἴ τις καὶ ἄλλος λέοντα ἔχει; Ερμο. σὺν ἔχω ἄ, τί σοι ἀποκρίνωμαι ὦ Λυκῖνε. Λυ. εἰκότως. οὐδὲ γὰρ οὐ πρέπον ἂν εἴη. ὥστε ὧδ' ἐλθόντε ἢ τὸ ἔχοντα τὴν ἱερὰν φιάλην σύρειν, ἢ τὸ ἔφεδρον, ἢ τὸ ἄγοντα τὸν ἡγησόμενον ἡμῖν, ἐς τὴν πόλιν σὺν ἐκείνῳ τὴν Κόρινθον, ἐπὶ πάντας ἀναγκαίως ἀφιξόμεθα, καὶ ἐξετάσομεν ἄκρως πειρώμενοι, καὶ ἀποδύοντες, καὶ περιτρωσύντες. μόλις γὰρ ἂν οὕτω τάληθὲς σκοπούμεθα. καὶ εἴγε τις μείζω σύμβουλός μοι ἀξιοπίστος ἔσοιτο, φιλοσοφίας πέρι, ὧδ' τινα φιλοσοφητέον, ὅτῳ ἂν εἴη μόνῳ ὁ τὰ παρὰ πάντων αὐτῷ λεγόμενα εἰδώς. οἱ δ' ἄλλοι, ἀτελεῖς. καὶ σὺν ἂν πιστεύσαιμι αὐτοῖς, ἔστ' ἂν καὶ μιᾷ ἀπίσχωσι ὅπ. τάχα γὰρ ἂν ἡ ζητῆσα σκέψις εἴη. ὃ γὰρ δὴ εἴ τις εὐ ἡγησάμενον καλὸν ἄνθρωπον, λέγοι τοῦτον εἶναι κάλλιστον ἀνθρώπων ἁπάντων, πιστεύσαιμ' ἂν αὐτῷ, ἢν μὴ εἰδῶμεν ὅπ πάντας ἀνθρώπους ἑώρακεν. ἴσως μὲ γὰρ καὶ ὅτῳ καλός. εἰδὲ πάντων κάλλιστος, σὺν ἂν ἔχοι εἰδέναι, μὴ ἰδὼν ἅπαντας. ἡμεῖς δ', σὺν αὐτὸ μόνον καλὸν, ἀλλὰ δὴ καλλίστ' ἐσόμεθα. καὶ ἢν μὴ τοῦτο ὁρῶμεν, οὐδὲν ἡμῖν τοῦδε πεπράχθαι ἡγησόμεθα. ὃ γὰρ ἀγαπήσομεν ὁπτίῳ δήνα? Age verò uniformia & simplicia illa inscribamus, quantum fieri potest homines duabus in sortibus exprimendo, duos equos in duabus, & gallos duos, & canes duos. Nonæ verò leonis imago insculpta sit. Proinde si in leoniferam hanc sortem initio incideris: unde dicere possis hanc esse quæ ephedrum constituit, nisi omnes scrutando circumspicias, numquis alius leonem habeat? *Hermot.* Nihil habeo Luciane, quod tibi respondeam. *Lucian.* Non injuria. Nihil enim est speciosi. Quare si velimus invenire vel eum qui sacram phialam habet, vel ephedrum, aut ducem qui nos optimè in urbem illam Corinthum ducat, ad omnes necessariò accedemus, summaque diligentia tentando, & exuendo, & circumspiciendo explorabimus. Etenim vix ita veritatem edisscemus. Quòd si quis fide dignus mihi futurus est super Philosophia consiliarius, qui consulat quam persequi debeam, hic esto unicus, qui quæ ab illis dicuntur, omnia norit: reliqui autem nullius momenti. Nec ipsis crediderim dum etiam unius erunt nescii, quæ omnium fortè sit optima. Neque enim siquis adducto homine formoso, diceret hunc esse omnium hominum formosissimum, ipsi crederem, nisi eum omnes homines vidisse scirem. Forsitan enim etiam hic est formosus: sed scire non potest sit-ne omnium formosissimus, cùm omnes non viderit. At nos non formoso duntaxat, sed formosissimo opus habemus, quem nisi invenerimus nobis nihilo plus actum putabimus. Non enim contenti erimus in qualemcumque tandem for-

ποτε καλὸν ἀποχώντες, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀκεράτιον ζητήσωμεν καὶ ὅ, ἐφ' ᾧ ἀνάγκη ἓν εἶναι. Ερμο. ἀληθῆ. Λυ. τί οὖν ἔχεις μοι λυπὰ εἰπεῖν, ἀπαίσης ὁδὸν πεπειραμένον τὸ φιλοσοφίᾳ, καὶ ὃς τὰ τε τοῦ Πυθαγόρου, καὶ Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἐπικούρου, καὶ τῶν ἄλλων λεγόμενα εἰδώς, πλάνητον, μίαν εὑρεῖν ἐξ ἁπάντων ὁδὸν, ἀληθῆ τε δικαιοῦσαν, καὶ πίστιν μαθόντα, ὡς μόνη ἀγαθοῦ τε εὐδαιμονίας; εἰ γάρ που τοιοῦτον εὑρήσομεν, παντὸς μᾶλλον πράγματος ἔχοντες. Ερμ. ῥᾴδιον ὦ Λυκῖνε τοιοῦτον ἀνδρα εὑρεῖν. Λυ. τί δὴ οὖν προσδοκῶμεν ὦ Ἑρμότιμε; οὐκ ἂν ἀπορριπτέον εἴημι, ἐπεὶ μηδὲ ὀλιγωρητέον τοιούτου γε ὄντος· ἀλλὰ τὸ δὲ πάντων κράτιστόν ἐστι, καὶ ἀσφαλέστατον, αὐτὸν ἑκάστου ἀξιοῦντα, μὴ πάσης ἀπαιρέσεως χωρῆσαι, καὶ ἐπισκέψασθαι ἀκριβῶς τὰ τοῦ πάντων λεγόμενα; Ερμο. ἔοικεν οὕτω γε τοῦτο. πάλιν οὖν ἐκεῖνο μὴ ὀκνητέον ᾖ, ὁ μικρὰ προάθεν ἔλεγες, ὡς ῥᾴδιον ἐπιδῶσι ἑαυτὸν, καὶ πτάσασθαι τῶν ὀθνείων, ἀναδραμεῖν αὖθις. πῶς γὰρ οἷόν τε πάσας ἐπελθεῖν ἂν ὁδὸς ἐν τῇ παρούσῃ ὡς φῂς καὶ ἐκκεχυθησομένῳ; Λυ. ἐγώ σοι φράσω. τὸ δὴ Θησέως ἐκεῖνο μιμησόμεθα. καί μοι λίνον δοὺς ὁ τραγικὸς Ἀριάδνης λαβόντες, ὥσπερ ἐς τὸν Λαβύρινθον ἴκασιν, ὡς ἔχον ἀπραγμόνως μηρύσομενοι αὐτὸ, ἐξιέναι. Ερμο. πῶς ἂν οὖν ἡμῖν Ἀριάδνη γένοιτ' ἄν; ἢ πόθεν δὴ λίνα εὑρήσομεν; Λυ. θάρρει ὦ ἑταῖρε. δοκῶ γάρ μοι εὑρηκέναι. ὃ πὺν δ' ἐχόμενοι, ἐξελθοιμεν ἄν. Ερμο. τί οὖν τοῦτό ἐστιν; formoſum inciderimus: ſed ſummam illam formæ elegantiam, quæ neceſſario eſt una, quærimus. *Hermot.* Vera ſunt hæc. *Lucian.* Quid igitur, mihi ne habes aliquem dicendum, qui omnem in philoſophia viam ſit expertus, & à Pythagora à Platone, ab Ariſtotele, à Chryſippo, ab Epicuro, aliiſque dicta ſciat: denique qui unam viam ex omnibus elegerit, quam veram comprobarit, & experientia didicerit ſolam eſſe quæ ad fœlicitatem recta ducit. Nam ſi quempiam hujuſmodi reperiſſemus, difficultatibus hærere deſineremus. *Hermot.* Ejuſmodi virum invenire Luciane, non eſt facile. *Luc.* Quid faciemus igitur Hermotime? Non abjiciendus eſt animus, quia nullus in præſentia nobis ſuppetit dux hujuſmodi. Numquid hoc omnium eſt optimum & tutiſſimum, ut quiſque ab initio exorſus, ſectam omnem percurrat, & quæ ab omnibus dicuntur, accuratè inſpiciat? *Hermot.* Id ex te faciendum videtur: niſi quod paulò ante dicebas, repugnet, videlicet eum qui ſe mari tradiderit, & velum expanderit, non facilè denuo recurrere. Nam qui poterit omnes peragrare vias, qui in prima, ut dicis, detinebitur? *Lucian.* Exponam illud tibi. Illud Theſei commentum imitabimur, ſiloque ab illa Ariadne tragica accepto, in quemvis labyrinthum ingrediemur, ut illud deducentes nullo negocio egredi poſſimus. *Hermot.* Quænam igitur nobis Ariadne fuerit? aut unde filum comparabimus? *Lucian.* Bono ſis animo, amice. Mihi enim inveniſſe videor, cujus ductum ſequuti, egrediamur. *Hermot.* Quidnam igitur illud eſt?

Lu-

Λυ. σὸκ ἐμὸν ἐρῶ, ἀλλά πνος τ σοφῶν, τὸ νήφε, καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν. ἵν' γὰρ μὴ ῥᾳδίως πιστεύωμεν ἀκούοντες, ἀλλὰ διηκριβωμένως αὐτὸ ποιῶμεν, ἀπολιπόντες καὶ ἡμῖς ἐξῆς λόγον, ἴσως εὐμαθῶς ἂν τὰς λαβυρινθίους διαφύγοιμεν. Ερμο. εὖ λέγεις. καὶ τοῦτο ποιῶμεν. Λυ. φέρε. ἐπὶ τίνα δὴ αὐτῶν πρῶτον ἔλθωμεν ἄν; ἢ τοῦτο μὲν ἀδιάφορον; ἐξάμενοι γ' ἀφ' ὁτουοῦν, οἷον, ἀπὸ Πυθαγόρου, ἵν' ὅτω τύχῃ, πόσας ἂν χρόνου οἰόμεθα σκεμψασθαι τὰ Πυθαγόρου ἅπαντα; καὶ μοι εἰπέ· καὶ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τὰ τῆς σιωπῆς. συν δ' ἂν ἓξ πέντε, ἱκανὰ τριάκοντα οἴμαι. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ πάντως γε εἴκοσι. Ερμο. ἴσμεν ὅτως. εἶτα ἐξῆς τῷ Πλάτωνι δεύτερον δηλαδὴ θετέον ἕτερον. ἔτι μὲν οὖ Ἀριστοτέλη σὸκ ἐλάττω. Λυ. ὦ γάρ. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε οὐκ ἔτι ἐρήσομαί σε πόσα. οἶδα γὰρ ἔγωγε σὲ ἀκούσας, ὅτι τετρακόσια μόνα ἱκανά. Λυ. ὅτως. Ερ. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ, καὶ ἓξ ἄλλοις. ὡς δ' ἐγὼ πολλὰ τοῦτα τίθημι, σκέψῃ μᾶλλον ἄν, ἵν' εἰνοήσῃς ὅσοι ὀγδοηκοντούτεις εἰσὶ Στωϊκοί, ἢ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοί, ὁμολογοῦντες μὴ πάντα εἰδέναι τὰ ἑαυτῶν αἱρέσεως ἕκαστος, ὡς μηδὲν σοφίαν εἰς τὰ μαθήματα. εἰ δ' μή, ἀλλὰ Χρύσιππός γε, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ Πλάτων φαῖεν ἄν. καὶ πρὸ τούτων,

Lucian. Non meum dicam, ſed ſapientum cujuſdam, nempe, *Sobrius eſto*, & *memento diffidere*. Etenim ſi non facilè auditis credamus, ſed more judicum, aliis quoque loquendi copiam fecerimus, facilè forſitan ex labyrinthis effugiemus. *Hermot.* Rectè dicis. Hoc faciamus, *Lucian.* Eſto. Sed quem ipſorum primum adibimus? an verò nihil intereſt? Si à quolibet inceperimus, veluti à Pythagora, ſi ita contingat, quantum temporis collocandum putamus in perdiſcendis Pythagoræ placitis? Excipe mihi illos ſilentii annos. Opinor autem cum illis quinque triginta ſatis fore: ſin minus, omnino quidem viginti. *Hermot.* Ponamus ita eſſe, Deinceps verò totidem alii Platoni ſunt concedendi: nec pauciores etiam Ariſtoteli. *Luc.* Non certè. *Hermot.* Chryſippo autem quot ſint tribuendi, te non interrogabo amplius. Scio enim ex te audiſſe, quadraginta vix ſufficere poſſe. *Lucian.* Ita ſanè. Deinde Epicuro, & aliis. Quòd autem non nimis multos pono, inde perdiſces, ſi animadvertas quot ſint octogenarii Stoici, vel Epicurei, vel Platonici, quorum quiſque fatetur ſibi nondum eſſe cognita ſuæ ſectæ omnia placita, adeò ut nihil ipſis ad præcepta deſit. Sin minus, Chryſippus ſaltem & Ariſtoteles & Plato confiteantur, & an-

1 Ερμο. Σὺμφ ὅτως, εἶτα ἐξῆς] Excidit notatio perſonæ Luciani, nempe Ερμο. Σὺμφ ὅτως. Λυ. εἶτα ἐξῆς. Marc.

2 Λυ. ὦ γάρ. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε] Malè trajecta nomina perſonarum. Eſſe debet: Ερμο. ὦ γάρ. Λυ. Χρυσίππῳ δέ γε. Idem.

3 Λυ. ὅτως. Ερμο. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ] Rurſus vitioſa perſonarum trajectio: Lucianus enim voluit: Ερμο. ὅτως. Λυ. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ. Patet ſine ejuſdem paginæ. *Idem.*

ὁ Σωκράτης ὧδέ φαυλόπρωτος αὐτῶν. ὃς ἐπεκηρύττετο ἁπάντων, οὐχ ὅπως μὴ πάντα, [1] ἀλλὰ μήθ' ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι οὐκ οἶδε. λοιπὸν ἡμεῖς ἂν ἐξ ἀρχῆς. εἴκοσι μὲν Πυθαγόρας ἐπῆμμν. εἶπε Πλάτωνι τοσαυτί ἕτερος. εἶπε ἑξῆς ἄλλοις. πόσοι δ' ἂν παῦται σωτῆρες, ἐν κεφαλαίῳ γένοιτ' ἄν, εἰ δέκα μόνας ἁπλῶς τὰς αἱρέσεις ἐν φιλοσοφίᾳ; Ερμ. ὑπὲρ Διὸς κόπτε ὦ Λυκῖνε. Λυ. βούλῃ δὲ ἀφαιρῶμεν τὸ πέμπτον, [2] ὡς πεντακαίδεκα ἔτη ἱκανὰ εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλου; Ερμ. αὐτὸς ἂν εἰδείης ἄμεινον, ἐγὼ δ' ὁρῶ τοῦτο, ὅτι ὀλίγοι ἂν κομῷντο Διὸς παισὶν ἐξέλθοιεν, ὁκνηροὶ σύλλογοι ξυλλεγόμενοι. Λυ. τί δὲ παῖδες οὓς Ἑρμότιμε, εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ πρᾶγμα; ἢ ἀναγκαῖον ὁπόταν τι ἤδη ὁμολογημένον, ὡς ὅστις ὧν ἡμῖν ἕλοιτο ὁπόταν πολλῶν τὸ βέλτιστον, μὴ πρὶν πειραθεὶς ἅπάντων. ὡς τὸν μὲ ἀνοῦ πείρας αἱρήσομαι, μαντικὰ μᾶλλον, ἢ κρίσιν πάλαι ἀναζητοῦντα, οὐχ ὅπως ἑλόμενος; Ερμ. ναί. Λυ. ποσὸν τινὰ ἀναγκαῖον ἐπὶ τοῦτον βιῶναι ἡμᾶς, εἰ μέλλοιμεν δή τε αἱρήσεσθαι, ἁπάντων πειρασθέντες. κομῶντες ἑλόμενοι, φιλοσοφήσειν. κομῶντες φιλοσοφήσαντες, διδυμοφήσειν. πρὶν ἢ ὅπως ποιῶσιν, ἐν σκότῳ φασὶν ὁρμεῖσθ' ἂν, οἷς ἂν τύχωμεν ἐπισπαίοντες, κομῶντες, ὅ, τι ἂν πρῶτον εἰς τὰς χεῖρας ἔλθῃ, τοῦτ' εἶναι τὸ ζητούμενον ὑπολαμβάνοντες, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι πάλαι. εἰ δὲ κομῶντες ὄφελομεν ἄλλως κατά που ἀγαθὴν

& ante hos Socrates, nihilo deterior ipsis, qui magna voce apud omnes professus est non se non omnia, sed prorsus nihil scire, nisi hoc solum quòd nihil sciret. Denuo igitur ab initio supputemus, Pythagoræ viginti posuimus, deinde Platoni totidem alios, atque aliis deinceps. Quot igitur essent anni isti in summam collecti, si decem tantùm sectas in philosophia numeraremus? *Herm.* Plures quàm ducenti Luciane. *Luc.* Vis igitur quartam partem auferamus: ita ut sufficiant anni quindecim, vel denique dimidium? *Herm.* Videris ipse quid sit latius. Ego equidem hoc video, fore ut pauci sectas omnes percurrant, tametsi ab ipso ortu incipiant. *Lucian.* Quid igitur faciat aliquis Hermotime si ita se res habet? an subvertenda sunt ea quæ jam confessi sumus, neminem videlicet electurum unquam id quod ex multis est præstantissimum, nisi facto priùs omnium periculo: ita ut qui citra experientiam delectum non habuerit, divinatione potiùs aut judicio Veritatem perquirat. Annon hoc dicebamus. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Proinde summopere est necessarium ut ætatem tantum temporis agamus, si & bene delecturi sumus, omnium facto periculo, factoque delectu philosophiam amplexuri, & philosophiam callentes, beati futuri. Sed priusquam id fecissemus, in tenebris (quod ajunt) saltaremus impingentes in quæcunque incideremus: & quod primum veniret in manus, id quod quæritur, esse putaremus, propter veritatis ignorationem. Quòd si etiam alicubi bona quadam fortuna

1 Ἀλλὰ μήθ' ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον] Εἰδέναι τι ἢ τοῦτο μ. Marc.
2 Ὡς πεντεκαίδεκα] Cod. Angl. πεντήκοντα ἢ ἑκατόν. Mend. *Bourd.*

τύχῃ ἐπιπεσόντες αὐτῷ, οὐκ ἐξομεν βεβαίως εἰδέναι, εἰ σκεῖνό ἐστιν ὃ ζητοῦμεν. πολλὰ γάρ ἐστιν ὁμοια αὐτοῖς, λέγοντα ἕκαστον αὐτὸ εἶναι τἀληθέστατον. Ερμο. ὦ Λυκῖνε, σὺν οἷσθ' ὅπως εὔλογα μοι δοκεῖς μοι λέγειν. ἄκαιρ, εἰρήσεται γὰρ ἴσως, ἃ μετῇσιν ἀνιᾷς με διεξιὼν αὖθις, καὶ ἀκριβολογούμενος ὑδὲν δέον. ἴσως δ' οὐκ ἔοικα σὺν ἐπ' ἀγαθῷ ἐξεληλυθέναι τήμερον σὺν τῇ οἰκίᾳ. καὶ ἐξελθὼν, συντυχηκέναι σοι. ὃς με πλησίον ἤδη τῆ ἐλπίδος ὄντα, εἰς ἀπελπίας φέρων ἐμποδίσηκας, ἀδύνατον ἀποφαίνων τὴν ἀληθείας τὴν εὕρεσιν, ἐπῶν γε τοσούτων διορύττω. Λυ. ἀκοὴν ὦ ἑταῖρε, πολὺ δικαιότερον μέμφοιο ἂν τῷ πατρί σου Μενεκράτῃ, καὶ τῇ μητρί, ἢ τίς ποτ' ἐκαλεῖτο, ἢ γὰρ οἶδα, ἢ οὐ πολὺ προτέρον τῇ φύσει ἡμῶν, ὅτι σε μὴ κατὰ τὸ Τιθωνὸν πολυετῆ, καὶ μακρόβιον ἔθεσαν, ἀλλὰ προέρχεσθαι μὴ πλείω βιῶναι δι μήκιστον ἐπῶν ἐκαλεῖν, ἄνθρωπον ὄντα, ἐγὼ δ' οὐ σοὶ σκεπτόμενος, εὗρον δι' ἐκ τοῦ λόγου ἀπορίαν. Ερμο. ἀκ. ἀλλ' ὑποφήτης ἀεί σὺ, καὶ ἐκ οἵας ὁ, τι παίων, μισεῖς φιλοσοφίαν, καὶ ἐς τὰς φιλοσοφοῦντας ἀποσκώπτεις. Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, ἤτις μὲν ἡ ἀληθεία ἐστιν, ὑμεῖς ἂν ἄμεινον εἰποιτε οἱ σοφοὶ, σύ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ δ', ὅτι τοσοῦτον οἶδα, ὡς ὁ πάνυ ἐστιν αὐτὴ τοῖς ἀκούουσιν, ἀλλὰ παρόυδεκιμέθην ὑπὸ τοῦ ψεύδους πολύ. εὐτρεσῶς πότερον δὴ ἐκεῖνο. καὶ λέγεται, ἡδίον. ἡ δὲ, ἅτε μηδὲν κίνδηλον ἑαυτῇ συνειδυῖα, μετὰ παῤῥησίας ἀληθεύεται τοῖς ἀνθρώποις, καὶ λέγεται ἄχθεται αὐτῇ, ἐπεὶ γέ σοι καὶ σὺ τῶν ἀχθη μοι,

tuna in illud delapsi invenerimus, certò scire non poterimus, sitne id quod quærimus. Sunt enim multa ipsis similia, quæ singula affirmant se illud Verissimum esse. *Hermot.* Nescio, Luciane, quàm probabilia mihi videaris dicere, verùm ut verum dicam, non mediocriter me discrucias ista differendo, nimiumque argutè disquirendo, cùm nihil opus sit. Fortasse etiam inauspicatò videor hodie domo pedem extulisse, cùm egressus in te inciderim, qui me spei jam proximum, in desperationem injecisti, Veritatis inventionem impossibilem esse ostendens, ut quæ tot annos requirat. *Lucian.* Proinde multò justiùs cum patre tuo Menecrate, & matre tua, quodcunque tandem illi nomen fuerit (neque enim teneo) expostulares: vel etiam potiùs cum natura nostra, quòd te non ut Tithonum annosum & longævum fecerint: sed homini vitam centum annorum quàm longissimam præfinierint. Cæterùm ego tecum considerando reperi, quod è dissertatione nostra consequutum est. *Hermot.* Minimè: sed tu semper es contumeliosus, atque haud scio quid faciat ut Philosophiam oderis, & philosophiæ studiosos cavilleris. *Lucian.* Quæ sit Veritas, Hermotime, vos qui sapientes estis, tu videlicet, & tuus præceptor, melius diceretis. Ego verò hoc tantum scio, ipsam audientibus non valdè esse jucundam, sed à mendacio plerumque obscurari: quod quia speciosius, ideo & jucundius est. Sed hæc, ut pote nullius impuritatis sibi conscia, magna libertate apud homines loquitur, eoque nomine molesta est. En etiam tu sanè es mihi infensus, qui te-

ὡς ἰσχυρὸν πῶς ἔρηκας, ἀπὸ τῶν μερῶν ἀξιῶν τὰ ὅλα εἰδέναι. καίτοι ἐγὼ ἀκούσας ἀκούσας, μέμνημαι, ὡς ὁ μὲν τὸ ὅλον εἰδὼς, εἰδείη ἂν καὶ τὸ μέρος. ὁ δὲ μόνον τὸ μέρος, ἀκέραι καὶ τὸ ὅλον. ἆρα καὶ μοι τόδε ἀπόκριναι; ὁ Φειδίας ἂν ποτε ἰδὼν ὄνυχα λέοντος, ἔγνω ἂν ὅτι λέοντος ἐστι, εἰ μὴ ἐωρακώς ποτε λέοντα ὅλον; ἢ σὺ ἀνθρώπου χεῖρα ἰδὼν, ἔχεις ἂν εἰπεῖν, ὅτι ἀνθρώπου ἐστὶ, μὴ πρότερον εἰδὼς, μηδ' ἑωρακὼς ἄνθρωπον; οὐ σιγᾷς; ἢ βάλε ἐγὼ ἀπόκρινόμαι σοῦ ἃ μὲ ἀναγκαῖα, ὅτι οὐκ ἂν εἶχες; ὥστε κινδυνεύει ὁ Φειδίας ἄπρακτος ἀπελθὼν ἁμάρτειν. μὴ γὰρ ὡς τὸν Διόνυσον ὦ πρὸς λέγων. ἢ πῶς τοῦτ' ἐκείνοις ὅμοιόν ἐστι; τῷ μὲν γὰρ Φειδίᾳ, καὶ σοὶ, οὐδὲν ἄλλο δεῖ γνωρίζειν τὰ μέρη αὐτοῦ λαβόντα, ἢ τὸ εἰδέναι τὸ ὅλον, ἄνθρωπον λέγω καὶ λέοντα. σὺ φιλοσοφίᾳ δ', οἷον τῇ Στωϊκῇ, πῶς ἂν λάβοις τὰ μέρη καὶ τὰ λοιπὰ ἴδοις; ἢ πῶς ἂν ἀποφήναιο ὡς καλά; ἃ γὰρ οἶσθα τὸ ὅλον, ἃ μέρη ἐκείνα ἐστιν. ὁ δὲ φῂς, ὅτι τὰ κεφάλαια ῥᾴδιον ἀκοῦσαι ἀπάσης φιλοσοφίας, σὺ ὀλίγῳ μοχθήσεις ἡμέρας, οἷον, δόξας αὐτῶν, καὶ πλῆν, καὶ ἃ θεὸς οἴονταί εἶναι, καὶ ψυχῶν, καὶ ὅσοι μὲν σώματα πάντα φασὶ, τίνες δὲ καὶ ἀσώματα εἶναι ἀξιοῦσι. καὶ ὅτι οἱ μὲν, ἡδονὴν, οἱ δὲ, τὸ καλὸν, ἀγαθὸν, καὶ εὐδαιμονίαν λέγειν. καὶ τὰ

quam fortia hæc sunt quæ dixisti, quum vis totum ex partibus noſſe. Quamquam contraria audire memini, eum ſcilicet qui totum norit, partem etiam noſſe, ſed qui partem duntaxat norit, totum non noſſe. Hoc etiam mihi reſponde, num [1] Phidias conſpecto leonis ungue, leoninum eſſe cognoviſſet, ni leonem integrum aliquando vidiſſet? Vel tu, conſpecta hominis manu, hominis eſſe dicere poſſes, cùm antea neque noſſes, neque vidiſſes hominem? Cur taces? Numquid vis ut pro te ad rem pertinentia reſpondeam, quia non poſſes? Itaque periculum eſt ne Phidias intecta re abeat, leone fruſtra formato. [2] Nihil enim iſta ad Bacchum, quæ à te proponuntur, faciunt. Vel quomodo hæc illis ſimilia ſunt? Neque enim Phidiæ, tibique alia cognoſcendarum partium cauſa fuit, quàm prior totius cognitio: hominis dico & leonis. In Philoſophia etiam ut in Stoica, quo pacto ex parte reliqua cognoſces? aut quo pacto demonſtrabis eſſe honeſta? non enim noviſti totum cujus illæ partes ſunt. Verùm quod dicis facile eſſe philoſophiæ totius ſumma capita audire exigua diei particula, nimirum quæ ſint rerum principia, qui fines, quid de Diis ſentiant, quid de anima: quinam omnia eſſe corporea dicant, quinam incorporea cenſeant: quodque alii quidem voluptatem, alii verò honeſtum, ſummum bonum ac fœlicitatem eſſe ſtatuant: atque id genus alia:

1 *Phidias*] Plut. in commentario de defectis oraculis videtur ad Alcæum referre. ὁ κατ' Ἀλκαῖον, inquit, ἐξ ὄνυχος τὸ λέοντα γεγράφοντας. Cogn.

2 *Nihil iſta ad Bacchum*] Hæc clauſula in proverbium abiit. quo ſignificatur illa nihil ad rem attinere, & nimium inæqualem eſſe comparationem, idem in Baccho. vide Eraſm. Chiliad. *Idem.*

1 Καὶ

ποιαῦτα. ὅτι μὲν ἀκέστως, ἀποφῆναι ῥᾴδιον, καὶ ἔργου οὐδενός· εἰδέναι δ' ὅστις ὁ παληῶν λόγων ἐστὶν, ὄρος μὴ οὐχὶ μᾶλλον ἐστὶν ἡμέρας, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν δέηται. ἢ τί γὰρ ἐκεῖνοι παθόντες, ὑπὲρ αὐτῶν τούτων ἐκατοντάδας, καὶ χιλιάδας βιβλίων ἔγραψαν συγγεγράφασιν, ὡς πίστιν οἴμαι ἀληθῆ εἶναι ταῦτ' ὀλίγα ἐκεῖνα, καὶ ἃ σοι εὐσχὴ ῥᾴδια, καὶ εὔμαθῆ. νῦν δ' μάντεως οἴμαι δεήσῃ σοι καὶ πάνυ πολλοῦ τοῦ αἱρεσιν τὴν κρείττονα, εἰ μὴ ἀνέξῃ τοῦ ἁψασθαι, ὡς ἀκριβῶς ἑλέσθαι αὐτὸς, ἅπαντα, καὶ ὅλον ἕκαστον καταμαθόντας. ἐπίτομος γὰρ αὕτη γένοιτ' ἄν. σὺν ἔχοντα τοιαύτην, δεῖ ἀνεξόλεις, εἰ μεταστειλάμενός τ μάντιν, ἀκέστας τὰ κεφάλαια ἁπάντων, σφαγιάζοιο ἐφ' ἑκάστοις. ἀπαλλάξει γάρ σε ὁ Θεὸς μυρίων πραγμάτων, δείξας σὺ τῷ ἱερεῖ ἥπατα ἁπλᾶ σοι αἱρετέον. εἰ δ' βάλοι, καὶ ἄλλο ἂν ἀπραγμονέστερον τοιοῦτόν σοι, ὡς μὴ ἱερεῖα κατάγοντες τοῦτο, [1] μὴ θυσιάζῃ τῷ μηδὲ ἱερεῖα πρὸς τὰ μεγαλομισθῶν παρακαλεῖν. ἀλλ' ἐ, κάλπιν ἐμβαλὼν γραμματεῖα, ἔχοντα τὰ φιλοσόφων ἑκάστου τὸνομα, κέλευε παῖδα τὸ ἀνηβῶντα [2] ἀμφιθαλῆ πως, προσελθόντα τοῦτο τὸν κάλπιν, ἀνελέσθαι ὅ, τι ἂν πρῶτον τοῦτο τοῦ χείρα ἔλθῃ τὰ γραμματείων, καὶ τελοίπον κεῖ τὰ λαχόντα ἐκεῖνον, ὅστις ἂν ᾖ, φιλοσοφεῖν.

lia: hæc quidem sic audita fuisse, demonstrare facile est, nulliusque negotii: sed scire quis vera dicat, vide ne non unius diei particulam requirat, sed multis diebus indigeat. Aut cur illi de his ipsis rebus centenos, millenosque libros singuli conscripserunt, nisi ut persuaderent, opinor, vera esse pauca illa, & quæ intellectu facilia tibi videntur. Nunc autem vate, ut puto, indiges hic ad meliorum electionem faciendam, nisi recipias disquisitionem illam, ut quum omnia, & unumquemque totum exploraveris, accuratè deligas. Hæc enim sic fuerit compendiosa, nec ambages, nec moram habebit, si accersito vate, auditisque summis omnium capitibus, ad singula victimas immolaris. Nam te Deus infinitis negociis liberabit, in sacro hepate quænam sint, eligenda tibi demonstrans. Quòd si velis, aliud etiam minoris negocii compendium tibi subjiciam, quod sequutus neque victimas offeras, neque aliquem ex sacerdotibus magna mercede conducendis asciscas. Sed conjectis in urnam literulis, quæ uniuscujusque philosophi nomen habeant, jube impuberem puerum cui parens uterque sit, ut ad urnam accedens eam literam extrahat quæ prima sub manum venerit, atque in posterum illius qui tibi sorte obtigerit, quicunque sit, philosophiam sectare.

Her-

1 Καὶ θυσιάζῃ τῷ μηδὲ ἱερεῖα πρὸς τὰ μεγαλομίσθων παρακαλεῖν] *Et sacrifices eo ipso, quòd non advoces sacrificum aliquem pretiosum*, &c. Sed forte an fuit, Καὶ θυσιάζῃ θεῷ, μηδὲ ἱερεῖα θέσει πρὸς τὰ μεγαλομίσθων παρακαλεῖν, *& sacrifices Deo, neque opus sit accersere sacrificum aliquem pretiosum.* Marc.

2 Ἀμφιθαλῆ] Patrimum, ἀμφοτέρους τοὺς γονέας θαλλοντα, & μηδενὸς ὀρφανισθέντα. Sic hanc vocem, ex Interprete Aristophan. ad aves, interpretantur Scal. ad Catull. Marcil. ad Horat. Morem tangunt Interpretes Theocriti, Eustath. ad Homer. *Bourd.*

Ερμ. ταυτὶ μὲν ὦ Λυκῖνε βωμολοχικὰ, καὶ ἀ κῆ σί. σὺ δ' εἰπέ μοι, ἤδη ποτὲ οἶνον ἐπίω αὐτὸς; Λυ. καὶ μάλα πολλάκις. Ερμ. ἆρ' ἂν εἰδείης ἅπαντας ἐν κύκλῳ τοὺς ἐν τῇ πόλει καπήλους, ἀπομυόμενος, καὶ ἀναπτύελλων, καὶ ἀντιπίπτων τοὺς οἴνους; Λυ. οὐδαμῶς. Ερμ. χρὴ γὰρ οἴκαδέ σοι τὸν ὠνητὴν χρηστὸν καὶ ἀξίως συντυχόντα ἀπιέναι. Λυ. νὴ Δία. Ερμ. καὶ ἀπὸ μὲ δ' ὀλίγου σκέπτου μυμᾶσθαι, εἰ γὰρ ἂν εἰπεῖν ὁποῖόν ἄπας ὁ οἶνος ἐστι; Λυ. εἶχον δ'. Ερμ. εἰ δ' ἤδη ἔλεγες ἀφειλόμενός τις καπήλου, ἐπειδὴ κοτύλιον πρίασθαι βούλοιτο, δεῖται μοι ὁ δεῖνα σκοπεῖν ὅλον ἑκάστου ὑμῶν τὸν πίθον, ὡς ἀφέμενος ἐπιλέξαιτο, μᾶλλον ὅστις ἀμείνω τὸν οἶνον ἔχοι, καὶ ὅτου μοι ὠνητέον. εἰ τοῦτ' ἔλεγες, σὸν ἂν οἴει καταγελάσαι σε ὠνούς; εἰ δ' ἐπιτρέποι σοι χοᾶς, τάχ' ἂν καὶ ἀσχίαν δ' ὑδατῶν; Λυ. οἶκα ἴσως. καὶ δικαιά γ' ἂν παθοιμι. Ερμο. τί ταυτὰ δὴ καὶ σὺ φιλοσοφίᾳ. τί δεῖ σκοπεῖν τὸν πίθον, ἐξαυτομόρως ἀπ' ὀλίγου δ' γεύσασθαι εἰδέναι ὁποῖον τὸ πᾶν ἐστι; Λυ. ὡς ὀλισθηρὸς ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ἀλισθάνεις σὺ τ' χειρῶν. πάλιν, ἀλλ' ὕπνος μ. οἶμαι δὲ σκεπτόμενος, εἰς τὸν αὐτὸν κύβον ἐμπεσοῦμαι. Ερμο. πῶς τοῦτ' ἔφης; Λυ. ὅτι αὐτομολοῦμεν πρὸς τὰς λαοῖσιν, καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἅπαντα τὸν οἶνον, εἰκάζεις αὐτὸ τὰ ἀνομοιότατα καὶ οὐδὲν ἂν ἀλλήλοις ἅπαντες ὄντων. ὥστε ἔγωγε σοὶ ἔχω εἰπεῖν καλῶς σοι ὁμοῖον φιλοσοφίᾳ καὶ οἴνῳ εἶη. ἆρα καὶ τοῦτο μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι ἀπολιθέντα καὶ μαθήματα, ὥσπερ οἱ κάπηλοι τὸν οἶνον; *Hermot.* Scurrilia ista non tui sunt ingenii Luciane. Tu verò dic mihi, ipsè-ne aliquando vinum emisti? *Lucian.* Et persæpe quidem. *Hermot.* Ergo-ne omnes urbis caupones in urbem obibas gustando, comparando, & expendendo vina? *Lucian.* Nequaquam. *Hermot.* Oportet enim, opinor ut in quod bonum & dignum incideris, ex eo auferas. *Lucian* Ita per Iovem. *Hermot.* At ex illa degustati vini portiuncula cognoscere potuisti cujusmodi sit totum. *Lucian.* Potui certè. *Hermot.* Sed si caupones adiens diceres, Quoniam vini sestarium emere volo, heus vos date mihi singuli ebibendum integrum dolium, ut exhausto toto, norim quis optimum habeat vinum, & unde mihi sit emendum. Si inquam hæc dicerès, annon putas ipsos te derisuros? imò si magis turbares, fortè aquam etiam affusuros? *Lucian.* Id certè existimo, & pro meritis exciperer. *Hermot.* Eodem modo se res habent in philosophia. Quid opus est dolium exhaurire, cùm ex degustata portiuncula, quale sit totum, nosse possimus? *Lucian.* Vt lubricus es, Hermotime, & è manibus elaberis. Attamen parum promovisti. Nam cùm effugisse te putaris, in eandem fagenam incidisti. *Hermot.* Quorsum hoc dicis? *Lucian.* Quoniam rem per se planam, omnibusque cognitam, scilicet vinum cum rebus dissimillimis comparas, & de quibus ut pote obscuris omnes ambigunt. Itaque non possum dicere qua in re similia tibi sunt vinum, & philosophia, nisi in hac solùm, quòd philosophi præcepta tradunt, sicuti caupones,

πηλοι, περισσεύμοι γε οἱ πολλοὶ, καὶ δελώσαντες, καὶ καταμιγνύντες. ὥστοσι δ' ἐπισκοπουμένῳ ὅ, τι καὶ λέγεις. τὸ οἶνον φῆς τὸ ἐν τῷ πίθῳ ὅλον αὐτὸν αὑτῷ ὅμοιον εἶναι. καὶ μὰ Δί' οὐδὲν ἄτοπον. ἀλλὰ καὶ εἴ τις γεύσαιτο δρυπεμμένου ὀλίγον ὅσον αὐτοῦ, εὐθὺς αὐτίκα ὁποῖόν ἅπας ὁ πίθος ἐστὶν. ἀκηλιθὸν καὶ τοῦτο, καὶ οὐδὲν ἂν ἔγωγέ τι ἀντείποιμι. ἆρα δὴ καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, φιλοσοφίαν, καὶ οἱ φιλοσοφοῦντες, οἷον, ὁ διδάσκαλος ὅτε σὺ, ἆρα ταῦτα σοῖς ὑμᾶς λέγει ὁσημέραι, καὶ οὐκ ἔστ' αὐτῶν, ἢ ἄλλα ἄλλοτε; πολλὰ γάρ ἐστι. φανερὸν ὡς ἐπεῖρε. ἢ οὐκ ἂν οἴκοι ἔτι παρίμενες αὐτῷ κρίνειν τὴν Οὐσίαν φαινομένην, καὶ φαίνεσθαι πλατύμενον, εἰ τὰ αὐτὰ ἐλέγετο, ἀλλ' ἀπέχρη ἂν σοι καὶ ἅπαξ ἀκούσαντι; Ερ. πῶς γὰρ οὔ; Λυ. πῶς οὖν οἷόν τέ σοι ἦν, λέγε δ' εἰπέ μοι, ἐμπειρίαν τὰ πάντα; οὐ γὰρ τὰ αὐτά γε, ἀλλ' ἀεὶ ἕτερα καινὰ ἐπὶ καινοῖς ἐλέγετο. οὐχ ὥσπερ ὁ οἶνος ἀεὶ ὁ αὐτὸς ἦν, ὥστε ὦ ἐπεῖρε, ἦν μὴ ὅλον ἐκπίῃς τὸν πίθον, καὶ ἄλλως, μεῖζον εἰκάσεις, ἀπεχρῶς γὰρ [1] ἐν τῷ πυθμένι δεκεῖ μοι ὁ Θεὸς καταγρύψαι τὸ Φιλοσοφίας ἀγαθὸν ἐπὶ τῶν τρύγα αὐτῶν, δείσας ἂν ὅλον ἐξαντλήσαι εἰς πάλιν. ἢ οὐ ποτ' ἂν δύοις τὸ νεκτάρειον ἐκεῖνο πόμα, ἂν πάλαι διψῶν μοι δοκεῖς. σὺ γοῦν οἶμαι τὸ πιεῖν αὐτὸ εἶναι, ὡς εἰ μόνον γεύσαιο αὐτοῦ, καὶ ἀπόσαιο μικρὸν ὅσον, αὐτίκα πάνσοφον γνησόμενον, [2] ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς τὴν

nes, commiſcendo, adulterando, & malè metiendo. Ad hunc autem modum quod dicis conſideremus. Vinum quod eſt in dolio totum ſibi ſimile eſſe dicis. Neque id per Iovem eſt abſurdum. Verùm etiam ſiquis hauſtam vel minimam particulam guſtaverit, cogniturum illico quale ſit dolium integrum. Hoc quoque eſt conſentaneum, neque huic contradixero. At vide poſthac, philoſophia, & philoſophi, veluti præceptor tuus, num hæc quotidie dicit vobis, & de iiſdem verba facit, an verò aliàs alia proponit? multa enim ſunt, ut patet, amice. Annon verò etiamnum, ut par eſt, apud ipſum, inſtar Vlyſſis circumeundo, & oberrando perduras, ſi eadem loquitur, vel tibi ſatis eſt aliquid ſemel inaudiviſſe? *Hermot.* Quidni? *Lucian.* Quinam igitur potuiſti ex primo guſtu omnia cognoſcere? Non enim eadem, ſed nova ſemper alia novis addebantur. Nec uti vinum, ſemper idem erat, adeò ut niſi vas totum exhauſeris, nequicquam inebriatus obambulaveris. Nam planè in fundo ſub ipſâ fæce mihi viſus eſt Deus Philoſophiæ ſummum bonum abſtruſiſſe. Itaque totum ad extremum exhaurire oportebit: alioqui nectaream illam potionem quam jamdiu ſitire mihi videris, nuſquam invenias. Porrò tu putas hujuſmodi eſſe philoſophiam, ut ſi tolùm deguſtaveris, ac de ea tantillum traxeris, protinus evadas omnibus ſapientiæ numeris abſolutus. Veluti de illa divinatrice Delphica perhibent, quæ ſimul-

1 Ἐν τῷ πυθμένι] Ex Heſiod. *Bourd.*

2 Ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς] Dico ad Pauſan. *Idem.* Delphos tellus à principio vaticinari ſolita fuit, quæ paulo poſt Daphnem conſtituit à qua Themis

ἀσθμαίνῃ, ἐπιδὰν πίῃ δ' ἱερὸν νᾶμα Δ', ἔνιον οἶδ' ἐγὼ χαίνας, καὶ χρᾶν ἔοικε θεσπάσιον. ἀλλ' ἐκ ὅτου ἔχειν ἔοικε. σὺ γ' οὖν ὥσπερ ἠμῖν δ' πίθε σκοπῶμεν, ἐναρχόμενος ἐπ' ἔλαιον. ὁρᾷς πίνων μὴ τῷδε μᾶλλον φιλοσοφία ἔοικεν. ὁ μὲν γὰρ πίθος, ἐπ' μάρτυρα σοι, καὶ ὁ κρατὴρ Δ', σύνεσμεν δ' μὴ οἶνον Δ', ἀλλὰ παντοδαπὴ ἰὰς πυθοῦ ὑπέρκειται. καὶ μὴ τοῦτο, κύαμοι, εἶπε, κέγχραι. καὶ ὑπὸ τοιαῖς, φακοί. εἶπε, ἐρεβίνθοι, καὶ ἄλλα ποικίλα ἄττα. εἰ δὴ σὺ ὠνήσασθαι ἐθέλων τὸ παντοδαπὸν, καὶ ὃς ἀφελὼν δ' πυθοῦ, ἐπιδὼν ἰδοὺ, ἀνέδωκέ σοι ἐπίγραμμα ἐς τὴν χεῖρα, ὡς ἴδοις, μὴ ἄρα ἂν ἔχοις ἂν εἰπεῖν εἰς σκεῦος ἀποδόμενον, εἰ μὴ οἱ ἱερεῖνθοι πρόκεροι, καὶ οἱ φακοὶ δύσκριτοι, καὶ οἱ κύαμοι ἀμφίκενοι; Ερμ. ἀναμῶς. Λυ. ἀ πίνων ἀπὸ φιλοσοφίας ἀφ' ἑνὸς, ὥς φησί τις δ' παροιμίας, μάθοι ἂν ἅπασαν ὁποία ἐστίν. ἀ γὰρ ἐν τῷ ἰῷ, ὥσπερ ὁ οἶνος, ὡσαύτως σὺ καὶ τοῦτο ἀπεικάζεις, ἀξιῶν ὁμοίαν εἶναι τὴν γόμφωσιν. τὸ δ' ἕτερόν τι ὄφελος, ἀ παρέργως τὸ ἐξεπίστως διόμενον. οἶνον μὲν γὰρ φαῦλον πρίασθαι, καὶ δυοῖν ὀβολοῖν ὀλίγου Δ'. αὐτὸν δὲ πιεῖν καὶ τὴν συμφορὰν ἀποκλαῦσαι, ὡς καὶ αὐτὸς καὶ δραχμῆς ἐφθόα, ἀ μικρὸν εἶναι κακόν. ἄλλως τε, ὦ μῶν, ὅλον ἀξιῶν σκεῦος τὸ πίδον, ὡς κοτύλῃ πρίασθαι, ζημιῶσαι ἂν τὸ κρᾶτηρ, ἅτινος ἀπίγνωμι μυρίου Δ'. φιλοσοφία δ', ἤδιν ἂν τις πάθοι, ἀλλὰ κἂν ὅτι πάμπολλα πίῃς, ἤδεν ἐλάττων

similatque sacra fluenta degustarat, illico afflata numine, consulentibus oraculum responsa dabat. Atqui rem non ita se habere verisimile est. Itaque tu cùm jam dimidium dolii bibisses, incipere adhuc perhibebas. Ergo vide ne huic potiùs similis sit philosophia. Nam dolium adhuc & caupo tibi maneat, atque insit non vinum, sed omnifaria seminum mixtio: triticum desuper, postea fabæ, deinde hordeum, & sub his, lentes, mox cicera, præterea varia alia semina. Iam si semina emere velis, & institor accepto tritico tibi specimen inspiciendum in manum indiderit: posses-ne illud intuitus dicere, an cicer mundum, an lentes maceratu faciles, & fabæ non inanes insint? *Hermot.* Nequaquam. *Lucian.* Proinde neque Philosophiam ab uno quod primum quis dixerit, universam cujusmodi sit cognosces. Non enim unum quid est, sicuti vinum, cum quo eam comparas, specimini similem esse ratus. Sed hæc aliud quiddam est, quod disquisitione non perfunctoria opus habet. Nam malum vinum emere, jacturam affert duorum obolorum: sed in fæce disperire non exiguum est malum. Alioqui qui totum vas epotare voluerit, ut festarium emat, damno cauponem afficiet, tam insolenter degustando. Sed philosophiæ nihil tale accidit: verùm etsi quamplurimum biberis, vas tamen

eandem facultatem adepta est, à Themide autem Apollo dono accepit, qua de re Pausan. in Phocicis. *Coen.*

1 Καὶ ἄλλα ποικίλα ποᾶς. εἰ δὴ σὺ ὠνήσασθαι ἐθέλων] Καὶ ἄλλα ποικίλα, ποᾶς εἰ δὴ σὺ ὠνήσασθαι ἐθέλων, *& alia omnimoda. Accedis vero tu emere volens.* Marc.

1 Κα-

ὁ πίθος χίγνε῎ται, οὐδὲ ζημιώσεται ὁ κάπηλος. ἐπὶ μὲν γὰρ [1] κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ πρᾶγμα, ἐξαντλούμενον εἰς τὸ ἔμπαλιν, ἡ ὁ τῶν Δαναϊδῶν πίθος. οὐκεῖνος μὲν γὰρ τὸ ἐμβαλλόμενον οὐ συνέχει, ἀλλὰ διέρρυ-ὐήνς. οὐκοῦν ἢ, ὡ ἀφίλης π, πολλοῦ τὸ λοιπὸν χίγνεται. ἐθέλω δέ σοι κἀγὼ ἄλλο ὅμοιον εἰπεῖν φιλοσοφίας περὶ μάγειρον. κἀγὼ μή με νομίσῃς βλασφημεῖν περὶ αὐτῆς, ὡ εἴπω ὅτι φαρμάκου ὀλεθρίου ἔοικεν, οἷον κωνείου, ἢ ἀκονίτου, ἢ ἄλλου τοιούτου. οὐδὲ γὰρ τοῦτα, ἐπίσαφὲς θανατηφόρα ἐστὶ δηλητήρια ἂν, εἴ τις ὀλίγον ὅσον ἀκροτάτου ἀποξύσας αὐτῶν, ἄκρῳ τῷ ὄνυχι ἀπογεύσαιτο. ἀλλὰ μὴ τοσοῦτον ὅσον χρὴ, κἀγὼ ὅπως, κἀγὼ ξυὼ οἷς, σὺν ἂν δηλητήριον πεφευγὼς ἀφίκοιμι. σὺ δ᾽ ἡδέως τελάχιστον ἐξαρκεῖν, ὡς ἀπαθανατίσαι τὸν ὅλον γνῶσιν. Ερμο. ἴσως ταῦτα ὡς βέλτιστε Λυκῖνε. τί δὲ ἑκατὸν ἔτη χρὴ βιῶναι, κἀγὼ τοσούτου ἀτιμεῖσθαι πράγματος; ἢ σὺν ἄλλως φιλοσοφήσαιμι; Λυ. οὐ γὰρ ὦ Ε῾ρμότιμε. κἀγὼ δεινὸν οἶδα, εἴγε ἀληθῆ ἔλεγες σὺ ἀρχῆ, ὡς ὁ μὲν βίος, βραχύς, ἡ δὲ τέχνη, μακρή. νῦν δ᾽ οὐκ οἶσθ᾽ ὅ, τι παθὼν ἀγανακτεῖς, εἰ μὴ αὐθημερὸν ἡμῖν πρὶν δῦναι ἥλιον, Χρύσιππος, ἢ Πλάτων, ἢ Πυθαγόρας γένοιο. Ερμο. περιέρχῃ με ὦ Λυκῖνε, κἀγὼ στωμυλίαις εἰς στενὸν, οὐδὲν ὧν ἐμοὶ δεινὸν παθὼν. νῦν φράσον ἀλλὰ-

men non imminuitur, neque cauponi damnum infertur. Nam juxta proverbium labor exhauſtus affluit, & contra quàm Danaidum dolio evenit. Illud enim non continet, quod infunditur, ſed protinus perfluit, hinc verò ſiquid abſtuleris, plura tamen reliqueris. Cæterùm aliud quiddam ſimile de Philoſophiæ guſtu tibi volo dicere: ac ne putes me in ejus infamiam loqui ſi dixero ſimilem eſſe exitiali pharmaco, veluti cicutæ, vel aconito, vel id genus alii. Neque enim iſta quanquam ſunt lethalia, mortem inferant, ſiquis tantillum ex iis abraſum ſummo ungue deguſtaverit. Sed niſi quantum, quomodo, & cum quibus oportet ſumpſeris, mori poſſis. Tu verò vel minimum, ad perficiendam totius cognitionem ſufficere volebas. *Hermot.* Iſta, Luciane, ſint, prout vis. Quorſum igitur centum annos vivere, & tot negocia ſuſtinere oportet? annon aliter philoſophari poſſemus? *Lucian.* Nequaquam, Hermotime. Neque id grave eſt: ſi verum eſt quod initio dicebas, [2] vitam eſſe brevem, artem verò longam. At neſcio qui nunc fiat, ut ſtomacheris, ſi non hodie antequam ſol occidat Chryſippus, aut Plato, aut Pythagoras evadas. *Hermot.* Tu me obſides Luciane, & in anguſtum adigis, nihil à me mali paſſus: præ invidia nimirum,

1 Κατὰ τὴν παροιμίαν] Sic illa, ἄλλως μὲν ἐξαντλεῖσθαι ἢ ὑπορρεῖν, conſule paroemiographos. In Anglic. Cod. dramata paginæ 556. omnino corrupta. *Bourd.*

2 *Vitam eſſe brevem*] Virg. 10. Æn.

Breve & irreparabile tempus
Omnibus eſt vitæ.

Horat. Od. 4. lib. 1. Iuvenal. Sat. 9. *Cogn.*

ταῦτῶν ἐμβάλλον κλῆρον μικρόν, ὅσον δὴ κυαμιαίου τὸ μέγεθος, ἐπιγεγραμμένον. ἐγγεγράφεται δ' ἐς δύο μὲν, ἄλφα ἐν ἑκατέρῳ. ἐς δύο δ', τὸ βῆτα. καὶ ἐς ἄλλους δύο, τὸ γάμμα. καὶ ἑξῆς κατὰ τὰ αὐτὰ, ὡς ταλείους οἱ ἀθληταὶ ὦσι, δύο ἀεὶ κλῆροι τὸ αὐτὸ γράμμα ἔχοντες. ὡς δὲ ἅπαντες οἱ ἀθληταὶ ἐκλήθησαν, ἐπισπόμενος τῷ Διὶ, καθεὶς τὴν χεῖρα ἐς τὴν κάλπιν, ἀναμᾶ τοὺς κλήρους ἕνα. καὶ μετ' ἐκεῖνον, ἕτερος, καὶ παρίστησι μαστιγοφόρος ἑκάστῳ, [1] ἀντίχα αὐτῶν τὴν χεῖρα, ἢ παρέχων ἀνεγνωκέναι θ', ἢ τὸ γράμμα εἶπεν, ἢ ἀνέσπασεν. ἀπάντων δ' οὖν ἐχόντων, ὁ Ἀλυτάρχης οἴεται, ἢ τῶν Ἐλλανοδικῶν αὐτῶν εἷς, οὐκ ἐπὶ γὰρ τοῦτο μέμνημαι, περιὼν, ἐπισκοπεῖ τοὺς κλήρους ἐν κύκλῳ ἐχόντων. καὶ ὅταν τὸ μὲν ἄλφα ἔχοντα, τῷ τὸ ἕτερον ἄλφα ἀνέσπακεν, παλαίειν ἢ πυγμαχεῖν συνάπτῃ. τὸ δὲ βῆτα, τῷ τὸ βῆτα ἀμοίως, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁμογράμμους κατὰ ταυτά. ὅπου μὲν γάρ, ὡς ἀρτίοι ὦσιν οἱ ἀγωνισταὶ, οἷον ὀκτὼ, ἢ τέσσαρες, ἢ δώδεκα. ὡς δ' περιττοὶ, πέντε, ἑπτὰ, ἑνδεκα, γράμμα ἓν ἑκάστῳ ἐνὶ κλήρῳ ἐγγράφει, συμβαλὼν αὐτοῖς, ἀνέγραφον ἄλλο οὐκ ἔχον. ὃς δ' ἂν τοῦτο ἀνασπάσῃ, ἐφεδρεύει, περιμένων ἕως ἂν ἐκεῖνοι ἀγωνίσωνται. ὁ γὰρ ἔχει τὸ ἀνέγραμμα. καὶ ἐπὶ τοῦτο ὁ μικτὰ σύντυχία ἦ ἀθλητῇ, τὸ μέλλειν ἀκμῆτι τοῖς κεκμηκόσι συμπεσεῖσθαι. Λυ. ἔχ' ἀσφαλῶς. ταῦτα γὰρ

posita est: in eam parvæ sortes conjiciuntur, fabæ magnitudine, literis inscriptæ. Duabus, utrique nimirum *alpha*. inscribitur: duabus item *betæ*, duabusque quoque aliis *gammæ*. ac deinceps, ordine literarum, si sint athletæ plures, duæ semper sortes eandem literam habent. Tum athletarum quisque accedit, & invocato Jove, manuque in urnam immissa, unam ex sortibus trahit, & post eum alter. Et astans unicuique flagellifer, protensa manu obstat quominus legant quænam sit litera quam traxit. Sed quum jam habent omnes, Alytarches opinor, aut judicum unus (non enim hoc amplius memini) circumeundo, sortes in orbem stantium inspicit. Sicque eum qui *alpha*. habet, cum eo qui *alpha*. alterum traxit, aut lucta aut [2] pancratio decertaturum committit: eum quoque qui *betæ*. cum eo qui *betæ*, similiter, aliosque eadem ratione qui eisdem literas sortiuntur. Sic enim committuntur, si pari numero sint athletæ, ut octo, vel quatuor, vel duodecim, si verò impares, quinque, septem, novem, supervacua aliqua litera uni sorti inscripta, unà cum aliis in urnam mittitur, literam aliam sibi respondentem non habens: quam qui traxerit, victori imminet, expectans dum illi certaverint: non enim oppositam literam habet. Nec parva est ista fœlicitas athletæ, quòd viribus integer, cum defessis est certaturus. *Lucian.* Quiesce. Hoc enim potissimum

1 Ἀντίχα] Angl. ἀνίχα. Bourd.

2 *Pancratio*] Pancratium quid tradit Lucianus de Gymnas. Philostratus de athletis refert pancratium palæstram simul & pugillatum vocari. *Cozn.*

1 Ἐπι-

ἐδιόμην μάλιστα. ἐκὼν οὖν ἐστὶν ὅτε, ἀνεπαύσαντο ἅπαντες, καὶ ἔσχον τὰς κλήρους. σκεψαι δὴ, βούλομαι γάρ σε Ἐπανοδίκῳ αὖθις θεατὴν ποιῆσαι, [1] ἐπισκόπησον τὸ γράμμα. καὶ ὁ σοφώτερος οἶμαι μάθοις ἂν ὅστις ὁ ἔφεδρός ἐστιν, ὦ μὴ ἐπὶ πάντας ἔλθῃς, καὶ συζύξῃς αὐτάς. Ερμ. πῶς ὦ Λυκῖνε τοῦτο φῄς; Λυ. ἀδύνατόν ἐστιν εὑρεῖν τὸ γράμμα ἐκεῖνο τὸ δηλοῦν τὸν ἔφεδρον. ἢ τὸ μὲ γράμμα ἴσως ἂν εὕροις, ἀ μὴν ἔσῃ γε εἰ ἐκείνος ἐστιν. ἀ γὰρ σοφώτερον ὂν τὸ. κ. ἢ τὸ. μ. ἢ τὸ. ι. ἐστὶ τὸ χιεροτονοῦν τὸν ἔφεδρον, ἀλλ' ἐπιδὰν τοῦ. α. ἐντύχῃς, ζητεῖς τὸ ἑπτερον α. ἔχοντα, καὶ εὑρὼν, ἐκεῖνος μὲ ἤδη σωιέζυξας. σὺ τυχὸν ὃ αὖθις τοῦ βῆτα, τὸ ἕτερον βῆτα ὅτου ἐστὶ ζητεῖς, τὸ ἀντίπαλον τοῦ εὑρεθέντος. καὶ ἐπὶ πάντων οὕτως ἄχρις ἂν ἐκεῖνός σοι φανερωθῇ; ὁ τὸ μόνον γράμμα ἔχων τὸ ἀναγκαῖον. Ερμ. τί δ' εἰ ἐκείνῳ προτύχῃς, ἢ δευτέρῳ ἐντύχῃς, τί ποιήσεις; Λυ. ἔμοιγε ἀκριβῶς σὺ ὁ Ἐπανοδίκης, ἐθέλω εἰδέναι ὅ, τι καὶ πράξεις. πότερον, ὥσπερ ἐρεῖς ὅτι ὅτος ἐστιν ὁ ἔφεδρος, ἢ δεῖσθαι ἐπὶ πάντας ἐν κύκλῳ ἐλθόντα ἰδεῖν, εἴ πως αὐτοῦ γράμμα ὁμοιόν ἐστιν, ὡς εἴγε μὴ τὰς πάντων κλήρους ἴδοις, οὐκ ἂν μάθοις τὸν ἔφεδρον; Ερμ. καὶ μὴν ὦ Λυκῖνε, ῥᾳδίως ἂν μάθοιμι ἐπὶ γῆν τὸ σοφόν, ὡς τὸ. ε. εὑρὼν προτόν, ἢ δεύτερον, οἶδα ὅτι ἔφεδρος ὁ τοῦτο ἔχων ἐστί. Λυ. πῶς ὦ Ἑρμότιμε; Ερμ. ὅτω. τὸ. α. δύο αὐτῶν ἔχουσι. καὶ τὸ. β. ὁμοίως δύο. τῶν λοιπῶν δ' πεπάρων ὄντων, mum egebam. Itaque cùm sint novem traxerunt omnes. habentque sortes. Tu verò circumeundo (nam te pro spectatore judicem facere volo) literas inspice. Non prius cogniturum te puto quis sit immineus victori futurus, quàm ad omnes veneris, eosque copulaveris. *Hermot.* Quomodo hæc dicis, Luciane? *Lucian.* Non potes illico literam illam invenire quæ victori imminentem indicat. Aut literam fortè inveneris, nec tamen scies ille ne sit. Non enim ante dictum est, literam *cappa.* vel *my.* vel *jota.* eam esse quæ ephedrum designat. Sed quum in *alpha.* incideris, quæris alium qui *alpha.* habeat, quo invento eos ad luctam copulas. Deinde quum in *beta.* incidisti, quæris ubi sit *beta.* alterum, invento oppositum. Et sic cum omnibus agis, donec, ille tibi relictus fuerit, qui solitariam adversario carentem literam obtinet. *Hermot.* Quid? si in illum primum, vel secundum incideris, quid facies? *Lucian.* Nihil equidem: verùm tu judex scire velim quid sis facturus. Vtrum dices hunc esse ephedrum, an verò in orbem eundo omnes erunt inspiciendi, num alicubi litera sit ipsi similis, ut nisi sortes omnium videris, ephedrum nosse non possis? *Hermot.* Atque Luciane facilè novero saltem in novem: si literam *Epsilon.* invenero primam, aut secundam, scio ephedrum esse eum qui hanc habet. *Lucian.* Quomodo Hermotime. *Hermot.* Isto. Literam *alpha.* duo ex ipsis habent: literam etiam *beta.* duo similiter: ex reliquis au-

1 Ἐπισκόπησον] Angl. ὑπεκκαῖς. Mend. insita in hoc dial. nomina loquentium varie confusa erant. *Bourd.*

οἱ μῦ, τὸ. γ. οἱ ζ, τὸ. δ. πάντως ἀντεπάξομεν, καὶ ἀνήλωται ἤδη ἐς τοὺς ἀθλητὰς ὀκτὼ ὄντως τὰ πέντε γράμματα. δῆλον δὲ ὅτι μόνον ἂν ἔτι προσεῖδον εἶη τὸ ἑξῆς γράμμα τὸ. ε. καὶ ὁ τοῦτο ἀντεπανέκων, ἔφεδρός ἐστι. Λυ. πότερον ὦ Ἑρμότιμε, ἐπαινέσωσι τὸ σωφρονεῖν, ἢ γελοίως ἀντίπαλα τὰ γε μοι δοκοῦντα, ὁποῖα ἂν ᾖ. Ερμο. νὴ Δία, λέγεις ἀπερωῶ μὴν ὅ, τι ἂν εὔλογον ἀντιπαθεῖν ἔχοις πρὸς τὸ τοιοῦτον. Λυ. σὺ μὲν δὴ ὡς ἐξῆς πάντως γράφομεν γράμματα, ἐρωτᾷς, οἶον, προῶτα Ϝ. α. δεύτερα ϝ Ϝ. β. καὶ κατὰ τάξιν ἄχρις ἂν ἐς ὃν αὐτῶν πεδύτησι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν. καὶ δίδωμί σοι ὁλυμπιάσιν δὲ τὸν χρόνον. τί δαί, εἰ ἐξελόντες ἅπαντας πέντε γράμματα, ἐξ ἁπάντων τὸ. χ. καὶ τὸ. σ. καὶ τὸ. ζ. καὶ τὸ. κ. καὶ τὸ. θ. τὰ μὲν δὴ ἄλλα τέτταρα, διπλᾶ ἐπὶ τῶν κλήρων τῶν ὀκτὼ γράφομεν. τὸ ϝ. ζ. μόνον ἐπὶ Ϝ σώζεται· ὁ δὲ καὶ δηλῶν ἔμελλεν ἡμῖν τὸ ἔφεδρον. τί ποιήσεις προῶτον εὑρὼν τὸ. ζ. τοῦ, λέγω δὴ ἔφεδρον ὄντα τὸ ἔχοντα αὐτό, ὦ μὴ ἐπὶ πάντας ἑλὼν εὕρῃς ἰδὲν αὐτῷ συμφωνῶν; ἀλλὰ εἶχες ἄσπερ νῦν τῇ τάξῃ αὐτῶν πεμφίεσαι. Ερ. δυσαπόκριτον τοῦτο ἐρωτᾷς. Λυ. ἐδὲ δὴ καὶ ἕτερος τὸ αὐτὸ ἐπισκόπησον, τί γὰρ εἰ μὴ ϝ γράμματα γράφοιμεν ἐπὶ τῶν κλήρων, ἀλλὰ πινὰ σημεῖα, καὶ χαρακτῆρας, οἷα πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀντὶ τῶν γραμμάτων, κυνοκέφαλος πινας ὄντας, καὶ λεοντοκέφαλος ἀνθρώπους; ἢ ἐκεῖνα μὲν ἐάσομεν, ἐπὶ πᾶσι ἀλλ-

autem quatuor, alii literam *gamma*. alii *delta*. omnino extraxerunt: & jam in athletas octo quatuor literæ assumptæ sunt. Constat igitur solam deinceps superesse literam *epsilon*. eumque ephedrum esse à quo extracta fuerit. *Lucian*. Vtrum te Hermotime, ob singularem ingenii industriam laudem: an vis, quæ mihi objicienda videntur, opponam? *Hermot*. Volo per Iovem, namque animi pendeo, nescius quid probabile habeas his opponendum. *Lucian*. Etenim tu, ut literæ ex ordine omnino pinguntur, dixisti, veluti primum *alpha*. secundum *beta*. & pro suo ordine cætera, donec in ipsorum unum desinat numerus athletarum. Sic in [1] Olympiis fieri tibi concedo. Quid autem si electis nullo ordine quinque literis ex omnibus videlicet, *chi*. & *sigma*. & *zeta*. *ro*. *cappa*. & *theta*. nam quatuor alias sortibus octo duplices inscribimus: solam autem *zeta*. nono, quæ nobis ephedrum erat indicatura. Quid facies quum *zeta*. primam inveneris quomodo dignosces ephedrum esse eum qui ipsam habuerit, nisi omnium perquisitione facta nihil consonum ipsi repereris? Non enim uti nunc ex eorum ordine conjicere posses. *Hermot*. Hoc interrogas cui respondere difficile est. *Lucian*. Et id ipsum alia ratione considera. Quid si non literas sortibus inscriberemus, sed signa, & characteres aliquos qualia multa literarum vice pingunt Ægyptii, caninis nimirum, aut leoninis capitibus homines? an verò missa faciemus illa, siquidem sunt aliena?

1 *Olympiis*] Olympicum certamen quinto quoque anno fieri solebat in honorem Iovis Olympici, cujus autorem Herculem fuisse putant. *Cogn.*

1 Ερμο.

λόηται ἴσι; φέρε ἢ τὰ μονοειδῆ καὶ ἁπλᾶ ἐπιχειρήσωμεν, ὡς οἷόν τε ἐκάστοτε ἀνθρώπους ἐπὶ δυοῖν κληροῦν, δύο ἵππους ἐπὶ δυοῖν, καὶ ἀλεκτρυόνας δύο, καὶ κύνας δύο. τῷ ἢ αὐτάτῳ, λέων ἔσω τὸ ἐπίσημον. ὧ τοίνυν τῷ λεοντοφόρῳ τούτῳ κλήρῳ σὺ ξυχῇ αὐτύχῃς, πόθεν ἕξεις εἰπεῖν ὅτι ἀτός ἐσιν ὁ τὴν ἔφεδρον ποιῶν, ὧ μὴ σκεψαμένη πάσης ἀπτυχῶς ἐπιών, εἰ τις καὶ ἄλλῳ λέοντα ἔχει; Ερμο. σὺκ ἔχω ἄ, τι σοι ἀποκρίνωμαι ὦ Λυκῖνε. Λυ. εἰκότως. οὐδὲ γὰ ὠφθέσπουν οὐδέν. ὥστε ὧ ἐξέλωμεν ἢ τὴν ἔχοντα τῶν ἱερῶν φιάλων οὑρεῖν, ἢ τὴν ἔφεδρον, ἢ τὴν ἄρισα κηρυσσόμενον ἡμῖν, ἐς τὸν πόλιν ἀκεῖνον τὸν Κόρινθον, ἐπὶ πάντας ἀναγκαίως ἀφιξόμεθα, καὶ ἐξετάσομεν ἄκρως πειρώμενοι, καὶ ἀποδύοντες, καὶ σκεψεωρῦντες. μόλις γὰ ἂν οὕτω τάληθες ἀκμάζοιμεν. καὶ ἴσα τις μείων σύμβουλος μοι ἀξιόπιστος ἔσται, φιλοσοφίας πέρι, ὧ τινα φιλοσοφητέον, ὅτ᾽ ἂν εἴη μόνος ὁ τὰ ὧν πάντων αὐτῷ λεγόμενα εἰδώς. οἱ δ᾽ ἄλλοι, ἀτελεῖς. καὶ σὺκ ἂν πιστεύσαιμι αὐτοῖς, ἔστ᾽ ἂν καὶ μιᾶς ἀπίσηθοι ὦσι. τάχα γὰρ ἂν ἡ ζήτησις ἀκείνη εἴη. ἀ γὰρ δὴ εἴ τις ἀνθρησασάμην καλὸν ἄνθρωπον, λέγει τοῦτον εἶναι κάλλιστον ἀνθρώπων ἁπάντων, πιστεύσαιμὰν αὐτῷ, ἢν μὲ εἰσῶμεν ὅτι πάντας ἀνθρώπους ἑώρακεν. ἴσως μὲ γὰρ καὶ οὗτος καλός. εἰδὲ πάντων κάλλιστος, σὺκ ἂν ἔχοι εἰδέναι, μὴ ἰδὼν ἅπαντας. ἡμεῖς ἢ, σὺκ αὐτὸ μόνον καλόν, ἀλλὰ ὃ κάλλιστ᾽ εἶναι δόμεθα. καὶ ἢν μὴ τοῦτο ὁρῶμεν, οὐδὲν ἡμῖν πλέον πεπράχθαι ἡγησόμεθα. ἀ γὰρ ἀγαπήσαμεν ὁποίῳ δήνα? Age verò uniformia & simplicia illa inscribamus, quantum fieri potest homines duabus in sortibus exprimendo, duos equos in duabus, & gallos duos, & canes duos. Nonæ verò leonis imago insculpta sit. Proinde si in leoniferam hanc sortem initio incideris: unde dicere possis hanc esse quæ ephedrum constituit, nisi omnes scrutando circunspicias, numquis alius leonem habeat? *Hermot.* Nihil habeo Luciane, quod tibi respondeam. *Lucian.* Non injuria. Nihil enim est specioſi. Quare si velimus invenire vel eum qui sacram phialam habet, vel ephedrum, aut ducem qui nos optimè in urbem illam Coriuthum ducat, ad omnes necessariò accedemus, summaque diligentia tentando, & exuendo, & circunspiciendo explorabimus. Etenim vix ita veritatem ediscemus. Quòd si quis fide dignus mihi futurus est super Philosophia consiliarius, qui consulat quam persequi debeam, hic esto unicus, qui quæ ab illis dicuntur, omnia norit: reliqui autem nullius momenti. Nec ipsis crediderim dum etiam unius erunt nescii, quæ omnium fortè sit optima. Neque enim siquis adducto homine formoſo, diceret hunc esse omnium hominum formosissimum, ipsi crederem, nisi eum omnes homines vidisse scirem. Forsitan enim etiam hic est formoſus: sed scire non potest sit-ne omnium formosissimus, cùm omnes non viderit. At nos non formoſo duntaxat, sed formosissimo opus habemus, quem nisi invenerimus nobis nihilo plus actum putabimus. Non enim contenti erimus in qualemcumque tandem for-

ποτε καλῶ ἀποχήσῃς, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀκριβῶς ζητεῖσθαι κἀμὲ δεῖ, ὅσῳ ἀναγκαιότερον εἶναι. Ερμο. ἀληθῆ. Λυ. τί οὖν ἔχεις μοι λαβὼ εἰπεῖν, ἀπαίσης ὁδοῦ πεπειραμένον ἐν φιλοσοφίᾳ, καὶ ὃς τὰ μὲν ἀπὸ Πυθαγόρου, καὶ Πλάτωνος, καὶ Ἀριστοτέλους, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἐπικούρου, καὶ τῶν ἄλλων λεγόμενα εἰδώς, πλούσιον, μίαν αὐτὴν ἐξ ἁπασῶν ὁδὸν, ἀληθῆ τε δοκιμάσας, καὶ πίστιν μαθών, ὡς μόνη ἀγαθύνῃ τὴν εὐδαιμονίαν; εἰ γάρ που τοιοῦτον εὑρήμαμεν, πανσόμεθα πράγματα ἔχοντες. Ερμ. εὐ ῥᾴδιον ὦ Λυκῖνε τοιοῦτον ἄνδρα εὑρεῖν. Λυ. τί δὴ οὖν πρᾶξομεν ὦ Ἑρμότιμε; ἢ οὐκ ἂν ἀπαγορεύσειεν οἶμαι, ἐπὶ μηδενὸς ἡμῖν τοιούτου ὄντος ἐς γε τὸ παρὸν εὐπορεῖν. ἆρα τοίνυν πάντων κρεῖττόν ἐστι, καὶ ἀσφαλέστερον, αὐτὸν ἑκάστου ἀξιόπιστον, καὶ πάσης ἀπιστίας χωρῆσαι, καὶ ἐπισκέψασθαι ἀκριβῶς τὰ ὑπὸ πάντων λεγόμενα; Ερμο. ἔοικεν ἀπὸ γε τούτων. πολὺ ἐκεῖνο μὴ σιωπῶν ἦν, ὃ μικρὸν ἔμπροσθεν ἔλεγες, ὡς εὐ ῥᾴδιον ἐπιδοῦναι ἑαυτὸν, καὶ πιστεῦσαι τῷ ὁδηγῷ, ἀναδραμεῖν αὖθις. πῶς γὰρ οἷόν τε πάσας ἐπελθεῖν ἂν ὁδοὺς ἐν τῇ παρούσῃ ὡς φῂς καθηκεθησομένῳ; Λυ. ἐγώ σοι φράσω. τὸ δὴ Θησέως ἐκεῖνο μιμησόμεθα. καί μοι λίνον ἔνδοθεν τῆς τραγικῆς Ἀριάδνης λαβόντες, ὥσπερ ἐς τὸν Λαβύρινθον ἐκεῖσε, ὡς ἔχειν ἀπραγμόνως μηρυόμενοι αὐτὸ, ἐξέιμεν. Ερμο. πῆς ἂν δὴ ἡμῖν Ἀριάδνη γένοιτ' ἄν; ἢ πόθεν δὲ λίνον εὐπορήσομεν; Λυ. θαῤῥεῖ ὦ ἑταῖρε. δοκῶ γάρ μοι εὑρηκέναι. ἢ πῦρ ἐχόμενοι, ἐξελθοιμεν ἄν. Ερμο. τί δὴ τοῦτο εἶπεν; formoſum inciderimus: ſed ſummam illam formæ elegantiam, quæ neceſſario eſt una, quærimus. *Hermot.* Vera ſunt hæc. *Lucian.* Quid igitur, mihi ne habes aliquem dicendum, qui omnem in philoſophia viam ſit expertus, & à Pythagora à Platone, ab Ariſtotele, à Chryſippo, ab Epicuro, aliiſque dicta ſciat: denique qui unam viam ex omnibus elegerit, quam veram comprobarit, & experientia didicerit ſolam eſſe quæ ad fœlicitatem recta ducit. Nam ſi quempiam hujuſmodi reperiſſemus, difficultatibus hærere deſineremus. *Hermot.* Ejuſmodi virum invenire Luciane, non eſt facile. *Luc.* Quid faciemus igitur Hermotime? Non abjiciendus eſt animus, quia nullus in præſentia nobis ſuppetit dux hujuſmodi. Numquid hoc omnium eſt optimum & tutiſſimum, ut quiſque ab initio exorſus, ſectam omnem peragrare vias, qui in prima, ut dicis, detinebitur? *Lucian.* Exponam illud tibi. Illud Theſei commentum imitabimur, ſiloque ab illa Ariadne tragica accepto, in quemvis labyrinthum ingrediemur, ut illud deducentes nullo negocio egredi poſſimus. *Hermot.* Quænam igitur nobis Ariadne fuerit? aut unde filum comparabimus? *Lucian.* Bono ſis animo, amice. Mihi enim inveniſſe videor, cujus ductum ſequuti, egrediamur. *Hermot.* Quidnam igitur illud eſt?

Lu-

Λυ. σὸν ἐμὸν ἐρῶ, ἀλλά τινων τῶν σοφῶν, τὸ νήφε, καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν. Ἑρμο. ἰοὺ γὰρ μὴ ῥᾳδίως πιστεύσομεν ἀκούοντες, ἀλλὰ δικαικῶς αὐτὸ ποιῶμεν, ἀπολιπόντες καὶ ἡμεῖς ἐξῆς λόγου, ἴσως εὐμαρῶς ἂν τὰς λαβυρινθους ἀποφύγοιμεν. Ερμο. εὖ λέγεις. καὶ τοῦτο ποιῶμεν. Λυ. εἶεν. ἐπί τινα δὴ αὐτῶν τρέποντες ἤλθομεν ἄν; ἢ τοῦτο μὲν ἀδηλον δοκεῖ; ἀρξάμενοι δ' ἀφ' ὁτουοῦν, οἷον, ἀπὸ Πυθαγόρου, ἰοὺ ὅπου τύχῃ, πόσοι ἂν χρόνοι οἰόμεθα σμικρολογεῖν τὰ Πυθαγόρου ἀπαντα; καὶ μοι ἐξαίρει καὶ τὰ ἔτη ἐκεῖνα τὰ τῆ σιωπῆς. συν δ' ἂν ἓξ πέντε, ἱκανὰ τριάκοντα οἰμαι. εἰ δὲ μή, ἀλλὰ πάντως γε εἴκοσι. Ερμο. ϑῶμεν ὅπως. εἶτα ἐξῆς τῷ Πλάτωνι ζητέον δηλαδὴ ϑοσοῦτα ἔτερα. ἔπι μὲν καὶ Ἀριστοτέλη σὸν ἐλαττον. Λυ. ἀ γάρ. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε οὐκ ἔτι ἐρήσομαί σε πόσα. οἶδα γὰρ ἔγωγε σὲ ἀκούσας, ὅτι τετταρακοντα μόνας ἱκανὰ. Λυ. ὅπως. Ερ. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ, καὶ ἓξ ἄλλοις. ὡς ἓ πολλὰ τοῦτο τίθημι, σκέψει μόνοις ἂν, ἰοὺ συνοψῃς ὅσοι ὀγδοηκοντάτεις εἰσὶ Στωϊκοὶ, ἢ Ἐπικούρειοι, ἢ Πλατωνικοὶ, ὁμολογοῦντες μὴ πάντα εἰδέναι τὰ ἀφ' ἑαυτῶ ἀόριστος ἔχοντος, ὡς μηδὲν σοφὸν εἰς τὰ μαθήματα. εἰ ἓ μὴ, ἀλλὰ Χρύσιππός γε, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ Πλάτων φαίεν ἂν. καὶ σὺ τούτων,

Lucian. Non meum dicam, sed sapientum cujusdam, nempe, *Sobrius esto*, & *memento diffidere*. Etenim si non facilè auditis credamus, sed more judicum, aliis quoque loquendi copiam fecerimus, facilè forsitan ex labyrinthis effugiemus. *Hermot.* Rectè dicis. Hoc faciamus, *Lucian.* Esto. Sed quem ipsorum primum adibimus? an verò nihil intereſt? Si à quolibet inceperimus, veluti à Pythagora, si ita contingat, quantum temporis collocandum putamus in perdiscendis Pythagoræ placitis? Excipe mihi illos silentii annos. Opinor autem cum illis quinque triginta satis fore: sin minus, omnino quidem viginti. *Hermot.* Ponamus ita esse, Deinceps verò totidem alii Platoni sunt concedendi: nec pauciores etiam Aristoteli. *Luc.* Non certè. *Hermot.* Chrysippo autem quot sint tribuendi, te non interrogabo amplius. Scio enim ex te audisse, quadraginta vix sufficere posse. *Lucian.* Ita sanè. Deinde Epicuro, & aliis. Quòd autem non nimis multos pono, inde perdisces, si animadvertas quot sint octogenarii Stoici, vel Epicurei, vel Platonici, quorum quisque fatetur sibi nondum esse cognita suæ sectæ omnia placita, adeò ut nihil ipsis ad præcepta desit. Sin minus, Chrysippus saltem & Aristoteles & Plato confiteantur, & an-

1 Ερμο. ϑῶμεν ὅπως, εἶτα ἐξῆς] Excidit notatio personæ Luciani, nempe Ερμο. ϑῶμεν ὅπως. Λυ. εἶτα ἐξῆς. Marc.

2 Λυ. ἀ γάρ. Ερμο. Χρυσίππῳ δέ γε] Malè trajecta nomina personarum. Esse debet: Ερμο. ἀ γάρ. Λυ. Χρυσίππῳ δέ γε. Idem.

3 Λυ. ὅπως. Ερμο. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ] Rursus vitiosa personarum trajectio: Lucianus enim voluit: Ερμο. ὅπως. Λυ. εἶτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ. Patet sine ejusdem paginæ. *Idem.*

ὁ Σωκράτης ἀεὶ φωλεύτερος αὐτῶν. ὃς σκεπτόμενος ὅτος ἀπιστῶς, οὐχ ὅσας μὴ πάνυ, [1] ἀλλὰ μηδ' ὅλως εἰδέναι τι. ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι οὐκ οἶδε. λογισώμεθα δὴ ἐξ ἀρχῆς. εἴκοσι τὴν Πυθαγόραν ἐπέμψαμεν. εἶπε Πλάτωνι τοσαυτί ἕτερα. εἶτα ἑξῆς ἄλλοις. πόσοι δ' ἂν ταῦτα συμπλέξειαν, εἰ κεφάλαιόν γέ τι ποιοῖτ' ἄν, εἰ δέκα μόναι δεῦρο τὰς αἱρέσεις ἐν φιλοσοφίᾳ; Ἑρμῆ. ὥσπερ διῳκήσατο ὁ Λυκίνης. Λυ. βούλει δὴ ἀφαιρῶμεν τὸ πεμπτὸν, [2] ὡς πεντηκοστόνην ἔτη ἱκανὰ εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλου; Ἑρμῆ. αὐτὸς ἂν εἰδείης ἄμεινον, ἐγὼ δ' ὁρῶ τοῦτο, ὅτι ὀλίγοι ἂν κομῷντο ἀφ' ἁπασῶν ἐξελθοῦσι, οὐ γνησίως οὕτως ἐξεμαθηκότες. Λυ. τί δὲ παθοῦσι τοῖς ὦ Ἑρμότιμε, εἰ τοιοῦτόν ἐστι τὸ πρᾶγμα; ἢ ἀναπεπτέον σοὶ τὰ ἡμῖν ὡμολογημένα, ὡς οὐκ ἂν ἐκ τοῦ βίλτιον, μὴ οὐχὶ πειρασθεὶς ἅπαντων. ὡς τὸν μὲ ἀνδρὸς αἱρήσεσθαι, μαντικὴν μᾶλλον, ἢ κρίσιν πολλῶν ἀναζητοῦντα, οὐχ ὅτῳ ἐλέγομεν; Ἑρμῆ. ναί. Λυ. ἆρα τινὶ ἀνάγκη ἐπὶ τοιοῦτον βιοῦναι ἡμᾶς, εἰ μέλλομεν ὅ τε αἱρήσεσθαι, ἀπάντων πειρασθέντες, καὶ ἐλόμενοι, φιλοσοφήσειν. καὶ φιλοσοφήσαντες, εὐδαιμονήσειν. πῶς γὰρ ὅτῳ πεῖσαι, ὃν σκόπει φασὶν οὐ χρῆναι ἂν, οἷς ἂν τύχωμεν ἐφεσπόμενοι, καὶ ὃ, τι ἂν ἐφεῖτον εἰς τὰς χεῖρας ἔλθῃ, τοῦτ' εἶναι τὸ ζητούμενον ὑπολαμβάνοντες, ἀφ' τὸ μὴ εἰδέναι πάλιν; εἰ δὲ καὶ δόξομεν ἄλλως καπί τινα ἀγαθὴν & ante hos Socrates, nihilo deterior ipsis, qui magna voce apud omnes profellus est non se nonomnia, sed prorsus nihil scire, nisi hoc solum quòd nihil sciret. Denuo igitur ab initio supputemus, Pythagoræ viginti posuimus, deinde Platoni totidem aliis, atque aliis deinceps. Quot igitur essent anni isti in summam collecti, si decem tantùm sectas in philosophia numeraremus? *Herm.* Plures quàm ducenti Luciane. *Luc.* Vis igitur quartam partem auferamus: ita ut sufficiant anni quindecim, vel denique dimidium? *Herm.* Videris ipse quid sit satius. Ego equidem hoc video, fore ut pauci sectas omnes percurrant, tametsi ab ipso ortu incipiant. *Lucian.* Quid igitur faciat aliquis Hermotime si ita se res habet? an subvertenda sunt ea quæ jam confessi sumus, neminem videlicet electurum unquam id quod ex multis est præstantissimum, nisi facto priùs omnium periculo: ita ut qui citra experientiam delectum non habuerit, divinatione potiùs aut judicio Veritatem perquirat. An non hoc dicebamus. *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Proinde summopere est necessarium ut ætatem tantum temporis agamus, si & bene delecturi sumus, omnium facto periculo, factoque delectu philosophiam amplexuri, & philosophiam callentes, beati futuri. Sed priusquam id fecissemus, in tenebris (quod ajunt) saltaremus impingentes in quacunque incideremus: & quod primum veniret in manus, id quod quæritur, esse putaremus, propter veritatis ignorationem. Quòd si etiam alicubi bona quadam fortuna

1 Ἀλλὰ μὴδ' ὅλως εἰδέναι τί. ἢ τοῦτο μόνον] Εἰδέναι τι ἢ τοῦτο μ. Marc.
2 Ὡς πεντηκοστόνην] Cod. Angl. πεντήκοντα ἑκατόν. Mend. *Bourd.*

τύχῃ ἐμπεσόντες αὐτῷ, οὐκ ἐξομεν βεβαίως εἰδέναι, εἰ ἐκεῖνό ἐστι ὃ ζητοῦμεν. πολλὰ γάρ ἐστιν ὁμοια αὐτοῖς, λέγοντα ἕκαστον αὐτὸ εἶναι τἀληθέστατον. Ερμο. ὦ Λυκῖνε, σὺν οἷσθ' ὅπως εὔλογα μ' ἀνιᾷς μοι λέγειν. ἀλλ' ἄρ, εἰρήσεται γὰρ ἀληθῆ, ἃ μετρίως ἀνιᾷς με διεξιὼν αὐτά, καὶ ἀκριβολογούμενος ἀδεῶς δίκην. ἴσως γὰρ ἔοικε σὺν ἐπ' ἀγαθῷ ἐξελήλυθέναι τηνικαῦτα σὺν τῇ οἰκίᾳ. καὶ ἐξελθὼν, συμπτυχθέντα σοι. ὡς μὲ πλησίον ἤδη τῆς ἐλπίδος ἄγοντα, εἰς ἀπορίας φέρων ἐμβέβληκας, ἀδύνατον ἀποφαίνων τὴν ἀληθείας τῶν εὕρεσιν, ἐτῶν μὲν τοσούτων διομόλου. Λυ. ἀκοῦν ὦ ἑταῖρε, πολὺ δικαιότερον μέμφοιο ἂν τῷ πατρί σου Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρί, ἢ τῷ ποτ' ἐκαλεῖτο, ἢ γὰρ οἶδα, ἢ κοὐ πολὺ πρότερον τῇ φύσει ἡμῶν, ὅτι σε μὴ κατὰ τὸ Τιθωνοῦ πολυετῆ, καὶ μακρόβιον ἔθεσαν, ἀλλὰ προέμενοι μὴ πλείω βιῶναι τοῦ μήκιστον ἐτῶν ἑκάστῳ, ἄνθρωπον ἔθεσαν. ἐγὼ δὲ μὴ σὲ σκοπούμενος, εὗρον ἐκ τοῦ λόγου ἀπόδειξιν. Ερμο. ἀλλ' ὑπέρεισις ἀεί σὺ, καὶ ἀκοὴ οἶσθ' ὅ, τι παθών, μισεῖς φιλοσοφίαν, καὶ ἐς τὰς φιλοσοφοῦντας ἀποσκώπτεις. Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, ἦπερ μὲ ἡ ἀληθεία ἐστὶν, ὑμεῖς ἂν ἄμεινον εἴπριτε οἱ σοφοὶ, σύ τε, καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ δὲ, ὅτι τοσοῦτον οἶδα, ὡς ἡ πάνυ ἐστιν αὐτὴ τοῖς ἀκούουσιν, ἀλλὰ παρώδηκιμένην ὑπὸ τοῦ ψεύδους πολύ. εὐθὺς ποτέρων δὲ ἐκεῖνο. καὶ λῆρος τοῦτο, ἡδέως. ἡ δὲ, ἅτε μηδὲν κινδυνεύουσα ἑαυτῇ συνειδυῖα, μετὰ παῤῥησίας λαλεῖ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ λαμβάνει αὐτὴν, ὁδὸν γάρ τινα καὶ σὺ νῦν ἄχθη μοι,

tuna in illud delapsi invenerimus, certò scire non poterimus, sitne id quod quæritis. Sunt enim multa ipsis similia, quæ singula affirmant se illud Verissimum esse. *Hermot.* Nescio, Luciane, quàm probabilia mihi videaris dicere, verùm ut verum dicam, non mediocriter me discrucias ista differendo, nimiumque argutè disquirendo, cùm nihil opus sit. Fortasse etiam inauspicatò videor hodie domo pedem extulisse, cùm egressus in te inciderim, qui me spei jam proximum, in desperationem injecisti, Veritatis inventionem impossibilem esse ostendens, ut quæ tot annos requirat. *Lucian.* Proinde multò justiùs cum patre tuo Menecrate, & matre tua, quodcunque tandem illi nomen fuerit (neque enim teneo) expostulares: vel etiam potiùs cum natura nostra, quòd te non ut Tithonum annosum & longævum fecerint: sed homini vitam centum annorum quàm longissimam præfinierint. Cæterùm ego tecum considerando reperi, quod è dissertatione nostra consequutum est. *Hermot.* Minimè: sed tu semper es contumeliosus, atque haud scio quid faciat ut Philosophiam oderis, & philosophiæ studiosos cavilleris. *Lucian.* Quæ sit Veritas, Hermotime, vos qui sapientes estis, tu videlicet, & tuus præceptor, melius diceretis. Ego verò hoc tantum scio, ipsam audientibus non valdè esse jucundam, sed à mendacio plerumque obscurari: quod quia speciosius, ideo & jucundius est. Sed hæc, ut pote nullius impuritatis sibi conscia, magna libertate apud homines loquitur, eoque nomine molesta est. Ea etiam tu sanè es mihi infensus, qui te-

πλησίς ἐξομοίᾳ σοὶ τὰ τοῦτων μὴ σὺ, καὶ ἀληθεύσεις, οἷον ἐμοὶ μὲν ἐγώ τε, καὶ σὺ, ὡς ἅπαντα ῥᾴδιον. ὥστε εἰ ἀνδριάντ' ἐρῶν ἐτύγχανες, καὶ ὡς πυξίτης, ὑπολαμβάνων αὐτὸν εἶναι, ἐμοὶ δοκεῖς, καπηλὸν ὡς λίθος, ἢ χαλκὸς εἴη, ἐμήνυσε σοὶ τὸ τῆς οὐσίας, ὅτι ἀδυνάτων ἐρᾷς, καὶ τότε λύσιν ἐμὲ εἶναι ὡς ἂν σωτῆρ, διὰ τὸ σὲ εἶναι ἐξαπατᾶς, ἀλλοκότῳ, καὶ ἀνέλπιστῳ ἐλπίζοντα. Ερμ. ἀκήκοα τοῦτο ὦ Λυκῖνε φῄς, ὡς ὁ φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ χρήμασι παραδιδόντας αὐτὰς, ἰδιωτικῶς καὶ ἀοίδιμον. Λυ. καὶ πῶς τοῦτο ἤκουσας ἐμοῦ λέγοντος; ἐγὼ γὰρ οὐχ ὡς ὁ φιλοσοφητέον φημὶ, ἀλλ' ἐπὶ μὲν φιλοσοφητέον, εἰδέναι τε πολλοὺς εἶναι ἐπὶ φιλοσοφίαν ἰόντας, καὶ βέλτιον ἄγειν φύσασαν. ἢ σὲ ἀληθῆς εὐαισθησία, ἄδηλον, ἀκριβῆ ποιήσασθαι τὴν διάκρισιν. ἀδύνατον δέ μοι φαίνεσθαι, πολλῶν προτεινόντων, ἐλέσθαι τὸ ἄριστον, εἰ μὴ ἐπὶ πάντας τοὺς τρόπους. εἶτά πως μοχθηρὸν ἡ πεῖρα ἔδοξε. σὺ δέ, πῶς ἐρήσομαι, ὅτου ἀφέστηκας ἂν εὐτυχίας, τούτου ἅψῃ, καὶ συμφιλοσοφήσεις; κἄπειτα ἄρμιον ποιήσεταί σε; Ερμ. καὶ τί σοι διαφέρειν μέλλω ἂν ἔτι; ὃς ὅτι αὐτὸν ἔοικε κρίνειν οἷόν τε εἶναι φῄς, ἵνα μὴ φθόνος ἔτι βιάσῃ, πάντως σε κύκλῳ περιέσται, καὶ πιθανοῖς σοφισμένοις πιστεύειν ἀξιοῖς, ὅτι τοῖς πολλοῖς ἐπαινεῖται, καὶ μαρτυρεῖται. Λυ. τίνας φῄς τοὺς πολλοὺς εἰδέναι, καὶ πεπειραμένους ἁπάντων; εἰ γάρ τις πιθανὸς ἔσται, ἱκανὸς ἅμοι γε

tecum hisce de rebus Veritatem comperi, & explicavi qualia sint ea quæ ego & tu amamus, quam non sint inventu facilia. Veluti si statuam amares, eaque te potiturum putares, hominem esse existimans. Ego verò qui lapidem, aut æs esse perspexissem, pro mea in te benevolentia tibi significarem, te rerum quibus potiri nequeas, amore capi, & tunc me tibi infensum putares, quòd te absurda nec sperandaque sperantem decipi non sivissem. *Hermot.* Hoc igitur Luciane dicis: nobis non esse dandam operam philosophiæ, sed desidiæ addictis privatam vitam exigendam. *Lucian.* Et ubi me hæc dicentem audisti? Non enim dico non esse philosophiæ incumbendum: sed siquidem philosophiæ est incumbendum, multæque sunt viæ quarum quæque affirmant se ad philosophiam & virtutem ducere, nec perspicuum est quænam ex ipsis vera sit, accuratè faciendum esse delectum. Nam mihi videbar propositis multis, quod esset optimum eligere non posse, nisi omnium fieret periculum. Deinde longum visum est experimentum. Tu verò quid sentis. Rursus enim te interrogabo, quem primum nanciscēris, eum-ne sequeris, & cum eo philosophiæ operam dabis? is verò te lucrum insperatum putabit? *Herm.* Ecquid tibi respondeam amplius? qui neminem judicare posse asseris, nisi phœnicis annos vivat, omnes in orbem pellustrando, & tentando: neque iis qui priùs experti sunt, nec collaudantibus, nec testimonio probantibus credere æquum censes. *Lucian.* Quosnam dicis multos illos qui facto cunctorum periculo probè norunt? Siquis enim est istiusmodi, sufficiat

κὴ εἷς, κὴ σὺκ ἔτ πολλῶν δήσητ. λῶ ȝ τὰς σὺκ εἰδὼς λέγῃς, ἀλλ' ἢν ἡ τὸ πλῆθος αὐτῶ πεισάξεταί με πιστύειν, ἄχρις ἂν ἢ μηδὲν, ἢ ἓν εἰδότες, πᾶσι ἀπάντων ἀπφαίνωντ. Ερμ. μόνȣ ȝ σὺ πάλητὴς κατῖδὲς, οἱ σ' ἄλλοι, ἀπόλȣθοι ἅπαντες, ὅσοι φιλοσοφῶσι. Λυ. κατᾳφλόδη μὲ ὦ Ἑρμότιμε, λέγω, ὡς ἐγὼ πεπῆμαι πῃ ἐμαυτὸν τῶν ἄλλων, ἢ πάντω ὅλως σὺ ἓις εἰδέναι. κὴ ἐ μνημονύσεις ὧν ἔφλω, σὺκ αὐτὸς εἰδέναι πάλητὲς ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἀμφισβητῶμεν, ἀλλὰ μᾶ πάντων αὐτὸ ἀγνοεῖν ὁμολογῶν. Ερμο. ἀλλ' ὦ Λυκῖνε, τὸ μὲ ἐπὶ πάντως ἐλπεῖν χρῆναι, κὴ πειρᾶσθῆναι, ὧν φαπι, κὴ τὸ μὴ ἐν ἄλλως ἐλπίζ τὸ βέλτιον, ἢ ἴσως, σύλογον ἴσως. Θ ȝ τῇ πίρᾳ ἐκφύη τοσαῦτα ἔτη ἀποδιδόναι, παγχάλοιον, ὥσπερ ἔχ οἷόν τε ὂν ἀπ' ὀλίγων, κατεμαθεῖν τὰ πάντα. ἐμοὶ ȝ κ πάνυ ῥᾴδιον εἶναι δοκεῖ Θ τοιȣτον, κὴ ἐ πολλῆς ἀμφισβητῆς δεόμενον. φασὶ γά τι Τ πλαστῶν τινα, Φειδίαν οἶμαι, ὄνυχος μόνον λέοντ ἰδόντα, ἀπ' ἐκείνȣ ἀναλογίζ ἡλίκος ἂν ὁ πᾶς λέων γένοιτο, κατ' ἀξίαν Ȣ ὄνυχος ἀναπλασθείς. κὴ σύ ȝ, ἤν τις σοι χεῖρα μόνην ἀνθρώπȣ δείξῃ, Θ ἄλλο σῶμα κατακαλύψας, εἶτη εἰμὶ αὐτὸς ὁπ ἄνθρωπός ἐστ Θ κεκαλυμμένον, κἂν μὴ Θ πᾶν σῶμα ἴδῃς. κὴ τίνων τὰ μὲ κεφάλαιά ἐστ, ὧν ἅπαντες λέγȣσι, ῥᾴδιον κατμαθεῖν σὺ ὀλίγῳ μοχλῷ ἡμίσεως. τὸ σὶ ὑπερφυᾶς ἐξεπίστως δεόμενον, ἐ πάνυ ἀναγκαῖον ἐς τὴν αἵρεσιν Ȣ βελτίονος, ἀλλ' ἔνεστι κεῖνα κὴ ἀπ' ἐκείνων. Λυ. παπαῖ ὦ Ἑρμότιμε.

ciat mihi etiam unus, nec multis opus fuerit. Porrò si imperitos proferas, non me illorum multitudo adducet ut credam, donec aut nihil, aut unum scire de omnibus ostendant. *Hermot.* Proinde tu solus Veritatem perspexisti: aut cæteri quotquot philosophantur inepti sunt. *Lucian.* Falso me accusas Hermotime, quòd me ipsum aliis anteponam, & in eruditorum ordine collocem. Nec eorum meministi quæ dicebam, quando altiùs quàm alii veritatem me nescire contendebam, sed eam cum omnibus ignorare confitebar. *Hermot.* Atqui Luciane, ad omnes accedendum esse, quæque dicunt tentanda, neque alio quàm hoc modo eligendum id quod est melius, rationi forsan est consentaneum. Sed tot annos unicuique experimento impendendos, planè ridiculum, quasi verò non possint è paucis cuncta perdiscì. Mihi quidem cum planè facilis res ista videtur esse, tum non multa disquisitione opus habere. Dicunt utique statuarium quendam, puto Phidiam, leonis ungue tantùm conspecto, ex eo æstimasse quantus foret leo totus, ad rationem unguis formatus. Tu verò siquis solam hominis manum tibi commonstret, obvelato corpore reliquo scies illico hominem esse, id quod obvelatum est, quanvis totum corpus non videas. Itaque summa capita eorum quæ dicunt omnes, exigua diei particula facile est perdiscere. Sed hæc nimium accurata & longa perquisitio, non est admodum necessaria ad melioris electionem: sed ab iis quæ dixi judicium sumere licet. *Lucian.* Papæ Hermotime,

ὡς ἰσχυρὸν πᾶν ἔρηκας, ἀπὸ τῶν μερῶν ἀξιῶν τὰ ὅλα εἰδέναι. καίτοι ἐγὼ τὰ ἀναλύσας, μέμνημαι, ὡς ὁ μὲν τὸ ὅλον εἰδὼς, εἰδείη ἂν καὶ τὰ μέρη. ὁ δὲ μόνον τὰ μέρη, οὐκέτι καὶ τὸ ὅλον. ἆρα καὶ μοι δοκεῖ ἀπόκρισις; ὁ Φειδίας ἂν ποτὲ ἰδὼν ὄνυχα λέοντος, ἔγνω ἂν ὅτι λέοντος ἐστιν, εἰ μὴ ἑωράκει ποτὲ λέοντα ὅλον; ἢ σὺ ἀνθρώπου χεῖρα ἰδὼν, ἔχεις ἂν εἰπεῖν, ὅτι ἀνθρώπου ἐστὶ, μὴ πρότερον εἰδὼς, μηδ' ἑωρακὼς ἄνθρωπον; τί σιγᾷς; ἢ βάλε ἐγὼ ἀποκρίνωμαι ὑπὲρ σοῦ τὰ μὲν ἀναγκαῖα, ὅτι σὺν ἂν εἶχες; ὥσπερ κιθωνοῦφ' ὁ Φειδίας ἀπέκλεισε ἀπελθὼν ὑένα, μάτην ἀναστάσας τὸν λέοντα. οὐδὲν γὰρ πρὸς τὸ Διόνυσον ὧν πρὸ λέγων. ἢ πῶς ταῦτ' ὁμοίοις ὅμοια; τῷ μὲν γὰρ Φειδίᾳ, καὶ σοὶ, οὐδὲν ἄλλο δεῖ γνωρίζειν τὰ μέρη αὖθις ἰὼν, ἢ τὸ εἰδέναι τὸ ὅλον, ἄνθρωπον λέγω καὶ λέοντα. σὺ δὲ φιλοσοφίᾳ γ', οἷον τῇ Στωϊκῶν, πῶς ἂν ἀπὸ τῶν μέρους τις τὰ λοιπὰ εἴδοις; ἢ πῶς ἂν ἀποφαίνοιο ὡς καλά; οὐ γὰρ οἶσθα τὸ ὅλον, οὗ μέρη ἐκεῖνά ἐστιν. ὁ δέ φησιν, ὅτι τὰ κεφάλαια ῥᾴδιον ἀκοῦσαι ἀπίστου φιλοσοφίας, σὺ ὀλίγῳ μοχλῷ ἡμέρας, οἷον, δόγμας αὐτῶν, καὶ τέλη, καὶ τί θεὸς οἱονεὶ εἶναι, τί ψυχὴν, καὶ τίνες μὲν σῶμα τὰ πάντα φασὶ, τίνες δὲ καὶ ἀσώματα εἶναι ἀξιοῦσι. καὶ ὅτι οἱ μὲν, ἡδονὴν, οἱ δὲ, τὸ καλὸν, ἀγαθὸν, καὶ εὐδαιμονίαν λέγειν. καὶ τὰ

quam fortia hæc sunt quæ dixisti, quum vis totum ex partibus nosse. Quamquam contraria audire memini, eum scilicet qui totum norit, partem etiam nosse, sed qui partem duntaxat norit, totum non nosse. Hoc etiam mihi respondè, num [1] Phidias conspecto leonis ungue, leonium esse cognovisset, ni leonem integrum aliquando vidisset? Vel tu, conspecta hominis manu, hominis esse dicere posses, cùm antea neque nosses, neque vidisses hominem? Cur taces? Numquid vis ut pro te ad rem pertinentia respondeam, quia non posses? Itaque periculum est ne Phidias infecta re abeat, leone frustra formato. [2] Nihil enim ista ad Bacchum, quæ à te proponuntur, faciunt. Vel quomodo hæc illis similia sunt? Neque enim Phidiæ, tibique alia cognoscendarum partium causa fuit, quàm prior totius cognitio: hominis dico & leonis. In Philosophia etiam ut in Stoica, quo pacto ex parte reliqua cognosces? aut quo pacto demonstrabis esse honesta? non enim novisti totum cujus illæ partes sunt. Verùm quod dicis facile esse philosophiæ totius summa capita audire exigua diei particula, nimirum quæ sint rerum principia, qui fines, quid de Diis sentiant, quid de anima: quinam omnia esse corporea dicant, quinam incorporea censeant: quodque alii quidem voluptatem, alii verò honestum, summum bonum ac fœlicitatem esse statuant: atque id genus alia:

1 *Phidias*] Plut. in commentario de defectis oraculis videtur ad Alcæum referre. ὃ κατ' Ἀλκαῖον, inquit, ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα γεγράφοντας. Cogn.

2 *Nihil ista ad Bacchum*] Hæc clausula in proverbium abiit. quo significatur illa nihil ad rem attinere, & nimium inæqualem esse comparationem, idem in Baccho. vide Erasm. Chiliad. *Idem.*

1 Καὶ

ταῦτα. ὥσπερ μ' ἀκούσαντος, ἀποφήναιτ' ῥᾴδιον, καὶ ἔργον οὐδέν. εἰδέναι δ' ὅσις ὁ παληθῆ λέγων ἐστίν, ὅσῳ μὴ οὐχὶ μείζον ἐστὶν ἡμίσους, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν δέηται. ἢ τί δὴ σκέψοι παζόντες, ὑπὲρ αὐτῶν τούτων ἐκατοντάδας, καὶ χιλιάδας βιβλίων ἕκαστοι συγγεγράφασιν, ὡς πίσαιεν οἱμαι ἀληθῆ εἶναι ἅ σοι εἴρηκε σκεῖνα, καὶ ἃ σοι εἴρηκ' ἐμοί, καὶ σύμφωνα. νῦν δ' μάντιος οἱμαι δεήσῃ σοι καὶ ταῦτα σαφῶς τὸν αἵρεσιν τὸ κρεῖττον, εἰ μὴ ἀνίσχῃ τὸν ἐξεταστὴν, ὡς ἀκριβῶς ἑλέγξαι αὐτὸς, ἅπαντα, καὶ ὁλοτέκαστον καταιτήσας. ἐπίτομος δ' αὐτὴ γένοιτ' ἄν. σὺν ἔγκοσμοι σοφίαλογικῆς, ἢν ἀνάγκολάς, εἰ μεταστιλάμψῃ τὸ μάντις, ἀκούσας τὸ κεφαλαίων ἅπάντων, σφαγιάζοιο ἐρ' ἑκάστοις. ἀπαλλάξῃ γάρ σε ὁ Θεὸς μυρίων πραγμάτων, δείξας σὺ τῷ ἓ ἱερεῖα ἡπατὰ ἀπινά σοι αἱρετέον. εἰ δ' βάλοι, καὶ ἄλλο ἂ ἀπραγμονίστερον ὑποδήσομαί σοι, ὡς μὴ ἱερεῖα καθάγιος ταυτί, [1] κὲ θυσιάζῃ τῷ μηδὲ ἱερεῖα τινὰ τὸ μεγαλομίσθων παρακαλεῖν. ἀλλ' ἴ, καλάπιν ἐμβαλὼν γραμματεῖα, ἔχοντα τὸ φιλοσόφων ἑκάστου τὄνομα, κέλευε παῖδα τὸ ἀνήσων [2] ἀμφιθαλῆ τινα, ὁποσταλθέντα ὁποῦ τὸν καλάπιν, ἀνελέσθαι ὅ, τι ἂν ὁποῦτον ὑπὸ τὸν χεῖρα ἔλθῃ τὸ γραμματείων, καὶ τοῦτον κλῆσιν τὸ λαχόντα σκεῖνον, ὅστις ἂν ᾖ, φιλοσοφεῖν. ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἐμοὶ δοκεῖ, ὦ Σῶκρατες· σὺ δὲ ὅπως ἂν βούλῃ ποίει.

lia: hæc quidem sic audita fuisse, demonstrare facile est, nulliusque negotii: sed scire quis vera dicat, vide ne non unius diei particulam requirat, sed multis diebus indigeat. Aut cur illi de his ipsis rebus centenos, millenosque libros singuli conscripserunt, nisi ut persuaderent, opinor, vera esse pauca illa, & quæ intellectu facilia tibi videntur. Nunc autem vate, ut puto, indiges hîc ad meliorum electionem faciendam, nisi recipias disquisitionem illam, ut quum omnia, & unumquemque totum exploraveris, accuratè deligas. Hæc enim sic fuerit compendiosa, nec ambages, nec moram habebit, si accersito vate, auditisque summis omnium capitibus, ad singula victimas immolaris. Nam te Deus infinitis negociis liberabit, in sacro hepate quænam sint eligenda tibi demonstrans. Quòd si velis, aliud etiam minoris negocii compendium tibi subjiciam, quod sequutus neque victimas offeras, neque aliquem ex sacerdotibus magna mercede conducendis asciscas. Sed conjectis in urnam literulis, quæ uniuscujusque philosophi nomen habeant, jube impuberem puerum cui parens uterque sit, ut ad urnam accedens eam literam extrahat quæ prima sub manum venerit, atque in posterum illius qui tibi sorte obtigerit, quicunque sit, philosophiam sectare.

Her-

1 Καὶ θυσιάζῃ τῷ μηδὲ ἱερεῖα τινὰ τὸ μεγαλομίσθων παρακαλεῖν] *Et sacrificet eo ipso, quòd non advocet sacrificum aliquem pretiosum*, &c. Sed forte an fuit, καὶ θυσιάζῃ θεῷ, μήδ' ἱερεῖα Θέου τινὰ τὸ μεγαλομίσθων παρακαλεῖν, *& sacrifices Deo, neque opus sit accersere sacrificum aliquem pretiosum.* Marc.

2 Ἀμφιθαλῆ] Patrimum, ἀμφοτέρους τὸν γονέων θαλλοντα, καὶ μηδενὸς ὀρφανισθέντα. Sic hanc vocem, ex Interprete Aristophan. ad aves, interpretantur Scal. ad Catull. Marcil. ad Horat. Morem tangunt Interpretes Theocriti, Eustath. ad Homer. *Bourd.*

Ερμ. ταυτὶ μὲν ὦ Λυκῖνε βωμολοχικά, καὶ ὑ κῆ σί. σὺ δ' εἰπέ μοι, ἦ πολλάκις οἶνον ἐπέπιω αὐτός; Λυ. καὶ μάλα πολλάκις. Ερμ. ἆρ' οὖν οἴει ἅπαντας ἐν κύκλῳ τοὺς ἐν τῇ πόλει καπήλους, ἀπεμπολοῦντας, καὶ ἀριθμοῦντας, καὶ ἀντιζυγοῦντας τοὺς οἴνους; Λυ. οὐδαμῶς. Ερμ. χρὴ γὰρ οἶμαί σοι τὸ πρῶτον ζητοῦντα καὶ αἱρούμενον συνοῦναι ἀπερεῖσθαι. Λυ. νὴ Δία. Ερμ. καὶ ἀπὸ μὲν ὅλης κάδος γευσάμενον, εἰπεῖν ἂν οἷός ἐστι οἶνος ἅπας ὁ οἰνώδης ἐστί; Λυ. εἶεν δή. Ερμ. εἰ δὲ δὴ ἔλεγες τοῖς καπήλοις, ἐπιτήδειόν σοι πρίασθαι βαλοῦμαι, ὅστις μοι ἀθρόοι ἐκπιεῖν ὅλοι ἑκάστου ὑμῶν τὸ πῖον, ὡς ἀξιοπιστοτέρους ἐπιθεῖναι, μαθεῖν ἂν ὅστις ἀμείνων τὸν οἶνον ἔχοι, καὶ ὅθεν μοι ὠνητέον. εἰ τοῦτ' ἔλεγες, οὐκ ἂν οἶμαι καταγελάσαι σε αὐτούς; εἰ δὲ καὶ ἐπιπλέον ἐνοχλοίης, τάχ' ἂν καὶ προσέχοιεν τὸν νοῦν; Λυ. οἶμαι ἔγωγε. καὶ δίκαιά γ' ἂν παθοιμεν. Ερμο. καὶ ταυτὰ δὴ καὶ σὺ φιλοσοφίᾳ. τί δεῖ ἐκπιεῖν τὸ πῖον, ἐνταμόντα ἀπ' ὀλίγου τοῦ γεύματος εἰδέναι ὁπῖόν τ' ἂν εἴη; Λυ. ὡς ὀλισθηρὸς εἶ Ἑρμότιμε, καὶ ἀλιδοδράσκεις ἐκ τῶν χειρῶν. καλῶς, ἀλλ' οὐκ ἀπιστῶ γε. οἶμαι γὰρ ἐκπεφευγέναι, εἰς τὸν αὐτὸν κύβδην ἐμπεπτωκώς. Ερμο. πῶς τοῦτ' ἔφης; Λυ. ὅτι ὁμολογοῦμεν προσαγαγεῖν λαβεῖν, καὶ γνώριμον ἅπασι τὸν οἶνον, εἰκάζεις αὖ πρὸς τὰ ἀνομοιότατα καὶ οὐδὲν ἂν ἀλλήλοιν ὄντων. ὥστε ἔγωγε ὅτι ἔχω εἰπεῖν παρόντι σοι ἐμοὶ φιλοσοφίᾳ καὶ οἴνῳ εἰκῇ. καὶ τοῦτο μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι δοκοῦντα ἂν μαθήματα, ὥσπερ οἱ κάπηλοι

Hermot. Scurrilia ista non tui sunt ingenii Luciane. Tu verò dic mihi, ipsè-ne aliquando vinum emisti? *Lucian.* Et persæpe quidem. *Hermot.* Ergo-ne omnes urbis caupones in urbem obibas gustando, comparando, & expendendo vina? *Lucian.* Nequaquam. *Hermot.* Oportet enim, opinor ut in quod bonum & dignum incideris, ex eo auferas. *Lucian* Ita per Iovem. *Hermot.* At ex illa degustati vini portiuncula cognoscere potuisti cujusmodi sit totum. *Lucian.* Potui certè. *Hermot.* Sed si caupones adiens diceres, Quoniam vini sestarium emere volo, heus vos date mihi singuli ebibendum integrum dolium, ut exhausto toto, norim quis optimum habeat vinum, & unde mihi sit emendum. Si inquam hæc diceres, annon putas ipsos te derisuros? imò si magis turbares, fortè aquam etiam affusuros? *Lucian.* Id certè existimo, & pro meritis exciperer. *Hermot.* Eodem modo se res habent in philosophia. Quid opus est dolium exhaurire, cùm ex degustata portiuncula, quale sit totum, nosse possimus? *Lucian.* Vt lubricus es, Hermotime, & è manibus elaberis. Attamen parum promovisti. Nam cùm effugisse te putaris, in eandem sagenam incidisti. *Lucian.* Quorium hoc dicis? *Lucian.* Quoniam rem per se planam, omnibusque cognitam, scilicet vinum cum rebus dissimillimis comparas, & de quibus ut pote obscuris omnes ambigunt. Itaque non possum dicere qua in re similia tibi sunt vinum, & philosophia, nisi in hac solùm, quòd philosophi præcepta tradunt, sicuti caupones,

πηλοι, περασσάμβοί γε οἱ πολλοί, καὶ δελώσαντες, καὶ κακομεταξεῦντες. ὅτῳσὶ δ' ἐπισκηπτωμβῷ ὅ, τι καὶ λεγεις. τὸ οἶνον φῆς τὸ ἐν τῷ πίθῳ ὅλον αὐτὸν αὑτῷ ὅμοιον εἶναι. καὶ μὰ Δί' ἄδειν ἄτοπον. ἀλλὰ καὶ εἴ τις γλῶττάν γε χρυσάμβῳ ὀλίγην ὅσην αὐτὸ, εἶτα αὐτίκα ὁποῖόπας ὁ πίθος ἐστὶν. ἀκηλεῖθον καὶ τοῦτο, καὶ ἄδειν ἂν ἔγωγέ τι ἀντίτοπον. ὅρᾳ δὴ καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, φιλοσοφία, καὶ οἱ φιλοσοφοῦντες, οἷον, ὁ διδάσκαλός σοι, ἆρα ταῦτα ἐκείνοις ὑμῖν λέγει ὁσημέραι, καὶ περὶ τῶν αὐτῶν, ἢ ἄλλα ἄλλοτε; πολλὰ γάρ ἐστι. φανερὸν ὦ ἑταῖρε. ἢ οὐκ ἂν οἰκοῖς ἐπιπαρέμβοις αὐτῷ καὶ τὸ Ὀδυσσέα περιοστῶν, καὶ περιπλανώμβῳ, εἰ τὰ αὐτὰ ἐλέγχω, ἀλλ' ἀπέχρη ἂν σοι καὶ ἅπαξ ἀκούσαντι; Ερ. πῶς γὰρ οὔ; Λυ. πῶς οὖν οἷόν τέ σοι ἦν, ἅπαξ περὶ γράμβῳ εἰδέναι τὰ πάντα; ἃ γὰρ τὰ αὐτά γε, ἀλλ' ἀεὶ ἕτερα καινὰ ἐπὶ καινοῖς ἐλέγετο. ὥςπερ ὁ οἴνοςἀεὶ ὁ αὐτὸς ἦν, ὥστε ἐπιεῖρε, ἦν μὴ ὅλον ἐκπίῃς τὸν πίθον, καὶ ἄλλως, μεθύων περιέσεις, ἀπεχθῶς γὰρ [1] ἐν τῷ πυθμένι δοκεῖ μοι ὁ Θεὸς καταπρύψαι τὸ φιλοσοφίας ἀγαθὸν ὑπὸ τὴν πρύμναν αὐτῶν, δείσας ἔν ὅλον ἐξαντλήσαι εἰς πλοῦν. ἢ ἴσως ποτ' ἂν δόρατος τὸ νεκτάρεον ἐκεῖνο πόμα, ἃ πάλαι διψῶν μοι δοκεῖς. σὺ γοῦν οἶμαι τοιοῦτον αὐτὸ εἶναι, ὡς εἰ μόνον γεύσαιο αὐτοῦ, καὶ ἀπάσαιο μικρὸν ὅσον, αὐτίκα πάνσοφον γλυκάνοιο, [2] ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς τὸν

nes, commiscendo, adulterando, & malè metiendo. Ad hunc autem modum quod dicis consideremus. Vinum quod est in dolio totum sibi simile esse dicis. Neque id per Iovem est absurdum. Verùm etiam siquis haustam vel minimam particulam gustaverit, cogniturum illico quale sit dolium integrum. Hoc quoque est consentaneum, neque huic contradixero. At vide posthac, philosophia, & philosophi, veluti præceptor tuus, num hæc quotidie dicit vobis, & de iisdem verba facit, an verò aliàs alia proponit? multa enim sunt, ut patet, amice. Annon verò etiamnum, ut par est, apud ipsum, instar Vlyssis circumeundo, & oberrando perduras, si eadem loquitur, vel tibi satis est aliquid semel inaudivisse? *Hermot.* Quidni? *Lucian.* Quinam igitur potuisti ex primo gustu omnia cognoscere? Non enim eadem, sed nova semper alia novis addebantur. Nec uti vinum, semper idem erat, adeò ut nisi vas totum exhauseris, nequicquam inebriatus obambulaveris. Nam planè in fundo sub ipsâ fæce mihi vitiis est Deus Philosophiæ summum bonum abstrusisse. Itaque totum ad extremum exhaurire oportebit: alioqui nectaream illam potionem quam jamdiu sitire mihi videris, nusquam invenias. Porrò tu putas hujusmodi esse philosophiam, ut si solùm degustaveris, ac de ea tantillum traxeris, protinus evadas omnibus sapientiæ numeris absolutus. Veluti de illa divinatrice Delphica perhibent, quæ simul-

1 Ἐν τῷ πυθμένι] Ex Hesiod. *Bourd.*

2 Ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς] Dico ad Pausan. *Idem.* Delphos tellus à principio vaticinari solita fuit, quæ paulo post Daphnem constituit à qua Themis

ασθμαίνων, ἐπειδὰν πίῃ δ' ἱεροῦ κάμμε δ', ἔνθεον οὖσ' μαντικῆς, καὶ χρᾷν τοῖς ἀσπάσῃ. ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχειν ἔοικε. σὺ γ' οὖν ὑπὲρ ἡμίσου δ' πίδακ σκληρικῶς, ἀναρχαῖς ἐπ ἔλεγες. οὐκ οἶνον μὴ τοῦτ' ἐστὶ μᾶλλον φιλοσοφία ἔοικεν. ὁ μὲν γὰρ πίνων, ἐπὶ μέρει σοι, καὶ ὁ κάπηλ δ', σύνεσ' ὃ μὴ οἶν δ', ἀλλὰ παντοσεμία ἡς πυροῖς ὑπὲρ ἀνω. καὶ μᾶ τοῦτο, κύαμοι. εἶτα, κεγχραί. καὶ ὑπὸ τοῦτοις, φακοί. εἶτα, ἐρεβίνθοι, καὶ ἄλλα ποικίλα ἄνω. εἰ δὲ σὺ ἀνήσασθαι ἐθέλων ἅπερ μόνον, καὶ ἐς ἀφελῶν δ' πυρῶ, ἅπερ ἐὰν, ἀνέδωκέ σοι εἰσάγων ἐς τὸν χοῦν, ὡς ἴδοις, ἅμα δὲν ἔχοις ἂν εἰπεῖν εἰς σκοῦπο ἀποβλέπων, εἰ καὶ οἱ ἐρεβίνθοι καθαροί, καὶ οἱ φακοὶ δύσπεπτοι, καὶ οἱ κύαμοι δ' ἀφάκενοι; Ερμ. δύσκολος. Λυ. δ' πίνων δὲ φιλοσοφίαν ἀφ' ἑνὸς, ὃν φήσ' τις δ' ἀφῶσι, μηδὲ ἂν ἅπασαν ὁποῖά ἐστιν. δ' γὰρ ἓν τι ὧν, ὥσπερ ὁ οἶν δ', ὡς ἂν σὺ αὐτὸν ἀπικρίσεις, ἀξιῶν ὑγιαίνειν τὴν γνώμην. τὸ δ', ἐπιεικὲς τι ὄψῃ, δ' παρέσται τ' ἐξετάσεως δεόμενον. οἶνον μὲν γὰρ φαῦλον πρίασθαι, εὐ δυοῖν ὀβολοῖν ὁ κίνδυν δ'. αὐτὸν δὲ πικὲ ἐν τῇ συμφιτῷ δραχμοπολεῖν, ὡς καὶ αὐτὸς ἐν ἀρχῇ ἐφθάσα, δ' μικροῦ εἶναι κακόν. ἀλλωστε, ὁ μὲν, ὅλου ἀξιῶν ἀπιέναι τ' πίνον, ὡς κοτύλην πρίασθ', ζημιῶσαι ἂν τ' κάπηλον, ὅτως ἀπίδυνα μυρίμδ'. φιλοσοφίαν δ', οὐδὲν ἂν τοιοῦτο πάθοι, ἀλλὰ κἂν ὁπ πολλὰ πίῃς, οὐδὲν ἐλάττων

simulatque ſacra fluenta deguſtarat, illico afflata numine, conſulentibus oraculum reſponſa dabat. Atqui rem non ita ſe habere veriſimile eſt. Itaque tu cùm jam dimidium dolii bibiſſes, incipere adhuc perhibebas. Ergo vide ne huic potiùs ſimilis ſit philoſophia. Nam dolium adhuc & caupo tibi maneat, atque inſit non vinum, ſed omnifaria ſeminum mixtio: triticum deſuper, poſtea fabæ, deinde hordeum, & ſub his, lentes, mox cicera, præterea varia alia ſemina. Iam ſi ſemina emere velis, & inſtitor accepto tritico tibi ſpecimen inſpiciendum in manum indiderit: poſſes-ne illud intuitus dicere, an cicer mundum, an lentes maceratu faciles, & fabæ non inanes inſint? *Hermot.* Nequaquam. *Lucian.* Proinde neque Philoſophiam ab uno quod primum quis dixerit, univerſam cujuſmodi ſit cognoſces. Non enim unum quid eſt, ſicuti vinum, cum quo eam comparas, ſpecimini ſimilem eſſe ratus. Sed hæc aliud quiddam eſt, quod diſquiſitione non perfunctoria opus habet. Nam malum vinum emere, jacturam affert duorum obolorum: ſed in hæce diſperire non exiguum eſt malum. Alioqui qui totum vas epotare voluerit, ut feſtarium emat, damno cauponem afficiet, tam inſolenter deguſtando. Sed philoſophiæ nihil tale accidit: verùm etſi quamplurimum biberis, vas tamen

eandem facultatem adepta eſt, à Themide autem Apollo dono accepit, qua de re Paulan. in Phocicis. *Coræn.*

1 Καὶ ἄλλα ποικίλα ποός. εἰ δὲ σὺ ἀνήσασθαι ἐθέλων] Καὶ ἄλλα ποικίλα, ποός εἰ δὲ σὺ ἀνήσασθαι ἐθέλεις, *& alia omnimoda. Acceſſis verò tu emere volens.* Marc.

1 Κα-

ὁ πίθος γίγνεται), ἀδὲ ζημιώσεται ὁ κάπηλος. ἐπιῤῥεῖ γὰρ [1] κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ πραγμα, ἐξαντλούμενον ἐς τὸν ἔμπαλιν, ἡ ὁ τῶν Δαναϊδῶν πίθος. ἐκεῖνος μὲν γὰρ τὸ ἐμβαλλόμενον ἀ συνέχει, ἀλλὰ διέῤῥυτ ἀύτός. ὑποῦζει γ', ὡς ἀφέλῃς τι, πολλὸν τὸ λοιπὸν γίγνεται. ἐτέλως δέ σοι κἀγὼ ἄλλο ὁμοίως ἐπὶ φιλοσοφίας ὧδε μυήσομαι. κἀγὼ μή με νομίσῃς βλασφημεῖν ὧδε αὐτῆς, ὡς εἶπον ὅτι φαρμάκου ὀλεθρίου ἔοικεν, οἷον κωνείου, ἢ ἀνδιτου, ἢ ἄλλου τοιούτου. ἀδὲ γὰρ ταῦτα, ἐπὶ τοῦ θανατηφόρα ἐστὶ δηκτικοί ἂν, εἴ τις ὀλίγου ὅσου ἀκροδρυοῦ ἀποξύσας αὐτῶν, ἄκρου τοῦ ὄνυχος ἀπογεύσαιτο. ἀλλὰ ὡς μὴ τοσοῦτον ὅσον χρὴ, κἀμὲ ὅπως, κἀμὲ ξυνοῖς, οὐκ ἂν δηλήσειε τοσοῦτος ὠφελιμωτάτῳ. σὺ γὰρ ἠξίους τυλάχιστον ἐξαρκεῖν, ὡς δηλήσαιτο τὸν ὅλον γνῶσιν. Ερμο. ἔστω ταῦτα ὡς βούλῃ Λυκῖνε. τί δὲ ἑκατὸν ἔτη χρὴ βιῶναι, κἀμὲ τοσαῦτ' ἀνομένην πράγματα; ἢ οὐκ ἂν ἄλλως φιλοσοφήσαιμι; Λυ. ἐγὼ γὰρ ὦ Ερμότιμε. κἀμὲ δεινὸν ἰδεῖν, εἴγε ἀληθῆ ἔλεγες σὺ δρχῆ, ὡς ὁ μὲν βίος, βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη, μακρή. νῦν δὲ οὐκ οἶσθ' ὅ, τι παθὼν ἀγανακτεῖς, εἰ μὴ αὐθημερὸν ἡμῖν πρὶν δύναι ἥλιον, Χρύσιππος, ἢ Πλάτων, ἢ Πυθαγόρας γένοιο. Ερμο. ἀπέρχομαι ὦ Λυκῖνε, κἀμὲ σωπλαώσεις ἐς τὸν, ὅδε ὑπ' ἐμοῦ δεινὸν παθών. ὑπὸ φθόνου δηλαδὴ

men non imminuitur, neque cauponi damnum infertur. Nam juxta proverbium labor exhaustus affluit, & contra quàm Danaidum dolio evenit. Illud enim non continet, quod infunditur, sed protinus perfluit, hinc verò siquid abstuleris, plura tamen reliqueris. Cæterùm aliud quiddam simile de Philosophiæ gustu tibi volo dicere: ac ne putes me in ejus infamiam loqui si dixero similem esse exitiali pharmaco, veluti cicutæ, vel aconito, vel id genus alii. Neque enim ista quanquam sunt lethalia, mortem interant, siquis tantillum ex iis abrasum summo ungue degustaverit. Sed nisi quantum, quomodo, & cum quibus oportet sumpseris, mori possis. Tu verò vel minimum, ad perficiendam totius cognitionem sufficere volebas. *Hermot.* Ista, Luciane, sint, prout vis. Quorsum igitur centum annos vivere, & tot negocia sustinere oportet? annon aliter philosophari possemus? *Lucian.* Nequaquam, Hermotime. Neque id grave est: si verum est quod initio dicebas, [2] vitam esse brevem, artem verò longam. At nescio qui nunc fiat, ut stomacheris, si non hodie antequam sol occidat Chrysippus, aut Plato, aut Pythagoras evadas. *Hermot.* Tu me obsides Luciane, & in angustum adigis, nihil à me mali passus: præ invidia nimirum,

1 Κατὰ τὴν παροιμίαν] Sic illa, ἄλλως γὰρ ἐξαντλεῦμαι ἢ ὑπ' ἐπιῤῥεῖ, consule paræmiographos. In Anglic. Cod. dramata paginæ 556. omnino corrupta. *Bourd.*

2 *Vitam esse brevem*] Virg. 10. Æn.

Breve & irreparabile tempus
Omnibus est vitæ.

Horat. Od. 4. lib. 1. Iuvenal. Sat. 9. *Cogn.*

δὴ, ὅτι ἐγὼ μὲν, πρὶν ἢ σὲ ἐν τοῖς μαθήμασι, σὺ δ' ὀλιγώρησας ἑαυτοῦ, τηλικοῦτος ὤν. Λυ. οἶσθ' οὖν ὃ δράσεις; ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ νηφοῦσαν τινὰ, μὴ παρίστα τὸν νοῦν, ἀλλ' ἔα ληρεῖν. σὺ δ' ὡς ἔχεις, πρόχειρος εἰς τὸ παρὼν καὶ τὴν ὁδὸν, καὶ πειρῶνται καὶ τὰ ἐξ ἀρχῆς σοι διδεγμένα περὶ τούτων. Ερμο. ἀλλ' οὐκ ἐᾷς σὺ βίαιον ὄντα αἱρεῖσθαί με, ἵνα μὴ πειρᾶσθαι ἅπαντων. Λυ. [1] καὶ μὲν δὴ εἰδέναι χρὴ, ὡς οὐκ ἄν ποτε ἄλλο εἴποιμι. βίαιον δ' λέγων ἐμὲ, [2] αἰτιῶν δικαίως μοι καὶ τὸ Ποιητοῦ αἰτιᾶσθαι αὐτὸν, εἰ ἀν μὴ ἐπιτρέψεις σοι λόγῳ συμμαχήσας, ἀφελεῖν τὸ βίας, ἤδη ἀπορρύσομαι. ἰδοὺ γάρτοι καὶ πάνυ πολλῷ βιαιότερα φαίη ἂν σοι ὁ λόγος. σὺ δ' ὁπότερον προτρεῖς, ἐμὶ ἴσως αἰτιάσῃ. Ερ. τὰ ποῖα; φαυμάζω γὰρ εἴ τι ἀφῆκεν καὶ ἐλλείπεται αὐτῷ. Λυ. οὐκ ἐκανὸν εἶναί φησι τὸ παῖσαι ἰδίᾳ, καὶ διεξελθεῖν δι' αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη ἱκανῶς τὸ βέλτιον, ἀλλ' ἔτι δεῖν μείζονος σκέψεως. Ερμο. τίνος τούτου; Λυ. κριτικῆς τινος ὦ φαυμάσιε, καὶ ἐξεταστικῆς διανοίας, καὶ νοῦ ἀξίου, καὶ ἀμφιβίας ἀνεμέσου, καὶ ἀδεκάστου, οἵαν χρὴ εἶναι τὸν ἐπὶ τηλικούτοις δικάσοντα. ἢ μᾶλλον ἂν ἅπαντα ἐκκεκαμμένα εἴη. ἀποδοτέον δὲ φησι καὶ τῷ τοιούτῳ χρόνον οὐκ ὀλίγον, καὶ σκεπτόμενον ἅπανθ', εἰς μέσον αἱρεῖσθαι ἀμφίλογον, καὶ βραδύνοντα, πολλάκις ἐπισκοποῦντα, μήτε ἡλικίαν δ' λέγοντος ἐνταῦθα, μήτε χῆμα, ἢ δόξαν ἐπὶ σοφίᾳ αἰδούμενον, ἀλλὰ κρίνοντας Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ ποιοῦντα, quoniam ego nonnihil in præceptis profeci, tuque te ipsum, ætate tam grandis, negligis. *Lucian.* Scis igitur quid facias? Mihi quidem tanquam insanienti mentem ne adverteris, sed delirare sinas: tu verò, ut jam te habes, in via progredere, & quæ ab initio de his decrevisti perage. *Hermot.* At tu in me es adeò violentus, ut nihil eligere sinas, nisi cuncta tentarim. *Lucian.* Atqui me nunquam aliud dicturum, probè scias oportet. Quumque violentum me appellas, videris mihi insontem, juxta Poetam, incusare, nisi dum altera pro te faciens oratio, quod jam illatum est, auferat à violentia. En tibi etiam violentiora multò proponeret oratio. Sed illa fortè omissa me incusabis. *Hermot.* Qualianam? miror enim si aliquid indictum relinquerit. *Lucian.* Dicit non sufficere omnia vidisse, eaque percurrisse, ut quod est optimum eligere possis: sed re maxima adhuc opus esse. *Hermot.* Quanam illa? *Lucian.* Iudicii quodam acumine, ô admirande, & examinandi arte, & mente solerti, & acri atque incorrupto ingenio, quale illud esse debet quod de rebus tantis est judicaturum: aut nequicquam omnia visa fuerint. Ac rei tali non exiguum tempus tribuendum affirmat: omnibusque in medio positis eligendum eum qui differt, & cunctatur, sæpe contemplando, quique non cujusque dicentis ætatem, non habitum, non sapientiæ opinionem reverenter habet, sed Areopagitarum more fa-

1 Καὶ μὰ δί' εἰδέναι] Καὶ μὴν δὲ εἰδέναι. Marc.

2 Αἰτιῶν δικαίως μοι χρὴ τὸ ποιητοῦ αἰτιᾶσθαι αὐτὸν] Αὖτως. Idem.

Τὸν

πε. οἱ ἐν νυκτὶ κρίνοντες διαζῆσιν, ὡς μὴ ἐς τὰς λίζυγγας, ἀλλ' ἐς τι λεγόμενα ἀποβλέποιεν. καὶ τότ' ἤδη ἐξεσται σοι βεβαίως ἑλομένῳ φιλοσοφεῖν. Ερμῆ. μὴ τὸ βίον φῄς. ὦ γῆ τῶν, οὐδενὸς ἀνθρώπων βίον ἐξαρκέσειεν ἂν ὡς ἐπὶ πάντων ἐλθεῖν, καὶ ἱκανὸν ἀκριβῶς ἐπιδεῖν. καὶ ἐπιγνῶναι, κρῖναι. καὶ κρίναντα, ἑλέσθαι. καὶ ἑλόμενον, φιλοσοφῆσαι. μόνως γὰρ δὴ ἅπας εὑρεθήναι φῄς παλῃὴς, ἄλλως δ' οὔ. Λυ. οὐκοῦν γάρ σοι εἰπὼν ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι οὐδὲ τοῦτο πω ἐγνωσμένον, ἀλλ' ἔτι μοι δοκεῖμεν λελῆσθαι ἡμᾶς αὐτοὺς, οἰόμενοι μὴ τι σύρτεσιν βέβαιον. σύρτεις δ' οὐδέν, ὥσπερ οἱ ἁλιεύοντες πολλάκις κενὰς τὰς δίκτυα, καὶ βάρος τινὸς αἰσθόμενοι, ἀνέλκουσιν, ἰχθύος παμπόλλης γε ὑπεξεπλαγχνίαν ἐλπίζοντες. εἶτα, ἐπειδὰν κάμωσιν ἀναπαυόμενοι, ἢ λίθος τις ἀναφαίνεται αὐτοῖς, ἢ κεράμιον, ψάμμῳ στεγανωθὲν, σκοπὰ μὴ καὶ ἡμεῖς τι τοιοῦτον ἀνεσπάκαμεν. Ερ. ὦ μακαρίνω τί σοι τὰ δίκτυα ταῦτα βάλεῖ. ἀτεχνῶς γάρ με ὑπεξαλλεις αὐτοῖς. Λυ. ἀκῶν πειρῶ διεκδῦναι. σὺν Θεᾷ γοῦν οἶδα νεῖν, εἰ καί τις ἄλλος. ἐγὼ γὰρ κἂν ἐφ' ἅπασιν ἐλθωμεν πειρώμενοι, καὶ τοῦτο ἐρασσώμεθά ποτε, οὐδέπω οὐδὲ τοῦτο δῆλον ἔσεσθαι νομίζω, εἴ τις ἐξ αὐτῶν ἔχει τὸ ζητούμενον, ἢ πάντες ὁμοίως ἀγνοοῦσι. Ερμῆ. τί φῄς; οὐδὲ τούτων τις πάντως ἴσῃ; Λυ. ἄδηλον. ἢ σοι ἀληθῶς δοκεῖ ἅπασιν ψεύδεσθαι, τὸ δ' ἀληθὲς, ἀλλό τι εἶναι παρὰ μηδενὸς αὐτῶν πω εὑρημένον; Ερμο. πῶς οἰόν τε; Λυ. ἅτως. ἔστω γὰρ ὁ μὲν ἀληθὴς ἀριθμὸς ἡμῖν, ἑκάστου. οἷον, κυάμους τις facit: qui noctu & in tenebris indicant, ne dicentes, sed quæ dicuntur, respiciant. Et tunc licebit tibi philosophari quum certò elegeris. *Hermot.* Post vitam dicis. Ex his enim sequitur nullius hominis vitam satis longam esse posse, ut omnia perlustret, & accuratè singula perspiciat, perspectaque judicet, judicata eligat, delectuque habito philosophetur. Hac enim sola ratione, non alia verum inveniri posse asseris. *Lucian.* Piget me tibi dicere Hermotime, neque hoc sufficere: verùm adhuc videmur nosmet ipsos fallere, quum certi quippiam invenisse putamus, attamen nihil invenimus? quemadmodum piscatores, qui retibus sæpe demissis, perceptoque aliquo pondere, trahunt ut qui se magnam piscium copiam irretivisse sperent. Deinde postquam trahendo delassati fuerint, aut ingens lapis, aut vas arena refertum ipsis apparet. Vide ne nos etiam quippiam hujusmodi traxerimus. *Hermot.* Non intelligo quid ista retia tibi velint: nam me iis planè irretitum tenes. *Lucian.* Ergo da operam ut effugias. Iuvante enim Deo natare scis, si quis etiam alius. Etenim etsi omnes experiendo perlustremus, idque aliquando faciamus, nequaquam planum esse hoc existimo, num quis illorum habeat quod quæritur, an verò similiter omnes ignorent. *Hermot.* Quid ais? an id horum omnino nullus habet? *Lucian.* Non liquet. An tibi videtur fieri non posse ut mentiantur omnes, ipsaque Veritas alia quæpiam res sit, quam eorum nemo invenerit? *Hermot.* Qui potest fieri? *Lucian.* Hoc modo. Sit enim verus nobis numerus, viginti. Exempli cau-

ἔκρσιν ἐς τὴν χεῖρα λαβὼν, ἐπικλείσας μιᾷ, ἐρωτᾷ τὸν ἕτερον, ὁπόσοι εἰσὶν οἱ κύαμοι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. οἱ δὲ εἰκάζοντες, ὁ μὲν, ἑπτὰ ὁ δὲ, τριάκοντα λεγέτωσαν, ὁ δὲ τις, δέκα, ἢ πεντεκαίδεκα. καὶ ὅλως, ἄλλος ἄλλον ἴσως ἀριθμόν. ἐνδέχεται μέντοι καὶ τὸν τύχαι ἴσον ἀληθεῦσαι. ἢ γάρ; Ερμῆ. ναί. Λυ. ἐμοὶ μὲν δοκεῖ τοῦτο ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλως ἀριθμοὺς εἰπεῖν, τοὺς ψευδεῖς, καὶ σὲ ὀνεῖδος, μηδένα δὲ αὐτῶν φάναι, ὅτι εἴκοσιν ὁ ἀνὴρ κυάμους ἔχει. ἢ πῶς; Ερμῆ. σὺν ἀδυνάτῳ. Λυ. καὶ τοίνυν ἅπαντες μὲν οἱ φιλοσοφοῦντες τὴν εὐδαιμονίαν ζητοῦσιν ὁποῖόν τί ἐστι, καὶ λέγουσιν ἄλλο ἄλλό τι αὐτὴν εἶναι. ὁ μὲν, ἡδονήν. ὁ δὲ, τὸ καλόν. ὁ δὲ, ὅσα ἕπεσθαι φασὶ τοῖς αὐτῆς. εἰκὸς μὲν οὖν καὶ τούτων ἓν ἢ εἶναι τὸ εὐδαίμονι. σὺν ἀπεικὸς δὲ καὶ ἄλλό τι παρ' αὐτὰ πάντα. καὶ ἔοικεν ἡμῖν ἀνάπαλιν ἡ ἐγχείρησις, πρὶν τὴν ἀρχὴν εὑρεῖν, ἐπιζητεῖν τὸ τέλος. ἔδει δ' οἶμαι τοῦτον πρῶτον φανερὸν γενέσθαι, ὅτι ἔγνωται παλαιόν. καὶ πάντως ἦν τις αὐτὸ εἰδὼς τῶν φιλοσοφούντων. εἶτα μὴ τοῦτο, τὸ ἐξῆς ἂν ἦν ζητῆσαι, ὡς πιστόν ἐστιν. Ερμῆ. ὥσπερ ὦ Λυκῖνε, τοῦτο φῂς ὅτι δεῖ ἂν ἅψασθαι πάσης φιλοσοφίας χρήσιμον, δεῖ τότε πάντως ἐξομνύναι τὰληθὲς εὑρεῖν. Λυ. μὴ ἐμὲ ὦ ἀγαθὲ ἐρώτα, ἀλλὰ τὸν λόγον αὐτὸν. καὶ ἴσως ἂν ἐπιδείξαιτό σοι ὅτι οὐδέπω, ἐς ἂν ἄδηλον ᾖ εἰ ἓν τί τούτων ἐστὶν, ὧν ἅπτοι λέγουσιν. Ερμῆ. οὐδέ ποτε ἄρα ἐξ ὧν σὺ φῂς, εὑρήσομεν, οὐδὲ φιλοσοφήσομεν, ἀλλὰ δεῖσθαι ἡμᾶς ἰδιωτῶν τινὰ βίον ζῆν, ἀπ-

sa, fabis viginti in manum sumptis, & conclusis, quispiam decem homines interroget, quot fabas in manu habeat, hi verò conjectantes, alius quidem septem, alius triginta dicat: alius decem aut quindecim, denique alius alium numerum: accidit ut aliquis fortè fortuna verum dicat, nonne? *Hermot.* Ita certè. *Lucian.* Ergo neque hoc impossibile est, ut omnes alii alios numeros dicant, eosque falsos, & qui non sunt: adeò ut nullus eorum dicat virum in manu viginti fabas habere. Tu quid ais? *Hermot.* Impossibile non esse. *Lucian.* Eodem modo quicunque philosophantur quæsierunt cujusmodi res sit fœlicitas, & alius aliud eam esse dicit: hic quidem voluptatem, ille honestum: alius alia de ipsa comminiscitur. Verisimile igitur est unum quiddam ex illis esse fœlicitatem. Nec est absurdum, præter hæc omnia quiddam aliud esse. Ac nos sècus quàm oportet, ante inventum principium ad finem videmur festinare. At opinor, priùs oportebat manifestum esse, Veritatem esse cognitam, & omnino esse penes aliquem ex philosophis qui eam norit. Deinde ex ordine quærendum erat, cui sit fides adhibenda. *Hermot.* Itaque hoc asseris Luciane, nos tametsi philosophiam omnem obiverimus, nunquam tamen facultatem nobis paraturos veritatem inveniendi. *Lucian.* Ne me interroges ô bone, quin potiùs istum sermonem: & fortasse respondebit tibi nusquam hoc fore quoad incertum fuerit, num unum quiddam illorum sit, de quibus hi verba faciunt. *Hermot.* Proinde nunquam, ut ex tuis dictis colligo, inveniemus, neque operam phi-

πάντας ἢ φιλοσοφεῖν. Λυ. [1] τοῦτο ξυμβαίνῃ γε ἐξ ὧν φῄς ἀδύνατον εἶναι φιλοσοφῆσαι, καὶ ἀνίφικτον ἀνθρώπῳ γε ὄντι. ἀξιοῖς γὰρ τὸ φιλοσοφήσειν μέλλοντα, ἐλεύθερον παρῆναι φιλοσοφίαν τὴν δρίσην. ἡ δὲ αἵρεσις, ὅτῳ σοι ἐδόκει μόνως ἀκεραίως ἂν γήσεσθαι, εἰ ἀφ' πάσης φιλοσοφίας χωρήσαντες, ἐλοίμεθα τὴν ἀληθεστάτην. εἶτα λογιζόμενον ἐτῶν ἀριθμὸν, ὁπόσον ἐκάστῃ ἱκανός ἐστιν, ὑπερεξέπιπτεν, ἀπομηκύνων τὸ παράγημα ἐς γήρας ἄλλας, ὡς ὑπερήμερον γενέσθαι παλήσεις ἢ ἐκάστῃ βίῳ. πλειόνων δ', καὶ τοῦτο αὐτὸ ἂν ἀνενδείκτως ἀπόφαινες, ἄδηλον εἶναι λέγων, εἴτε εὕρηται πρὸς τῶν φιλοσοφούντων πάλαι παλήσεις, [2] εἴτε καὶ μή. σὺ δὲ πῶς Ἑρμότιμε δύναιο ἂν ἐπομόσαι μοι εἰπὼν ὅ, [3] τι εὑρηται πρὸς αὐτῶν; ἐγὼ μὲν, οὐκ ἂν ὀμόσαιμι. καίτοι πόσα ἄλλα παρεῖδεν ἐκείνοις, ἐξεπίτηδες μακρὸς καὶ αὐτὸ δρόμημα; Ερμ. τὰ ποῖα; Λυ. οὐκ ἀκούεις τῶν Στωϊκῶν, ἢ Ἐπικουρείων, ἢ Πλατωνικῶν εἶναι φασκόντων, τὰς μὲν, εἰδέναι τὰς λόγους ἑκάστης, τὰς δὲ, μὴ, καίτοι πάνυ ἄλλα πάνυ ἀξιοπίστους ὄντας; Ερμ. ἀληθῆ ταῦτα. Λυ. τὸ τοίνυν ἀφεκτέον τὰς εἰδότας, καὶ ἀφεκτέον, ἀπὸ τῶν οὐκ εἰδότων μὲν, φασκόντων δὲ, ἅ σοι δοκεῖ πάνυ ἐργώδες εἶναι; Ερ. καὶ μάλα. Λυ. δοκῇ τοίνυν σε, philosophiæ dabimus, sed ea abdicata, vitam privatam vivamus oportebit. *Lucian.* Illud quidem accidit quod dicis, non esse promptum philosophiæ incumbere, eamque ab homine comprehendi non posse. Iubes enim ut is qui philosophiæ operam est daturus, optimam primum eligat. Ipsius autem delectus accuratè habendi ratio in hoc solo consistere videtur, si perlustrata omni philosophia, verissimam eligamus. Deinde annorum quoque numerum computando, quantus unicuique perscrutandæ sufficiat, supergressus es, rem in alia sæcula producens, ita ut veritatis inventio præstitutum uniuscujusque vitæ tempus transgrediatur. Postremò, hoc ipsum etiam ambiguum reddis quum dicis esse incertum, num à priscis philosophis inventa sit veritas, nec-ne. Tu verò Hermotime qui posses interposito jurejurando affirmare ab ipsis inventam esse? ego quidem jurare nolim. Quàm multa verò alia prætermitto lubens, quibus indagatione longa esset opus. *Herm.* Quænam illa? *Lucian.* Nonne audis Stoicos, aut Epicureos, aut Platonicos dicentes, hos quidem rerum omnium rationes tenere, illos verò minimè, quanquam cæterùm fide sunt penitus digni? *Hermot.* Vera hæc sunt. *Lucian.* Proinde dijudicare, & dignoscere peritos ab imperitis, semet tamen peritos perhibentibus, nonne tibi prorsus operosum videtur? *Hermot.* Ita sanè. *Lucian.* Oportebit igitur, si Stoi-

1 Τοῦτο ξυμβαίνῃ γε] Delenda nota personæ Λυ. Marc.

2 Εἴτε ἐ μὴ. σὺ δὲ πῶς Ἑρμότιμε] Excidit nota personæ, εἴτε ἐ μὴ. Λυ. σὺ δὲ πῶς. Idem.

3 Τί εὕρηται πρὸς αὐτῶν; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ὀμόσαιμι, καί τι πόσα ἄλλα] Excidere nomina personarum, videlicet τί εὕρηται πρὸς αὐτῶν; Ερμο. ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν ὀμόσαιμι. Λυ. καί τι πόσα ἄλλα. Idem.

οἱ μίκκης Στωϊκῶν τὸ ἄριστον ἔσεσθαι, εἰ μὴ ἐπὶ πάντας, ἀλλ' ἐν ἐπὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ πειρᾶσθαι, καὶ τὰ ἀμείνω σοι συμβουλεύσαι διδάσκαλον, γυμνασαμένου γε σοῦ πρότερον, καὶ κριτικὸν τοιούτων δυνάμει προσαμένου, ὡς μή σε λαθεῖν ὁ χείρων σοῦ προαιρούμενος. καὶ σὺ μὲν μὴ σκόπει τοῦτο ὅρα, ὅσου δεῖ σοι χρόνου, ὃν εἰκὸς παρῆκα, δῆλον ὡς μή σου ἀγανακτήσῃς. καίτοι τό γε μέγιστόν τε ἅμα, καὶ ἀναγκαιότατον, εἰ δεῖς τοιούτοις, λέγω δὴ δεῖς ἀσήλοις τε, καὶ ἀμφιβόλοις, ἐν τούτοις εἶναι δίκαιον. καὶ μάλιστα σοι αὐτὴ πίστις, καὶ βέβαιος ἐλπὶς ἐπὶ τῷ ἀληθείαν τε μὴ εὑρεῖν αὐτῆς, ἀλλὰ ἢ δεῖ ἥκειν, ἢ τὸ κελεῦον δύνασθαι, μὴ χωρίζειν λοιπὸν τὰ ψεύδη, μὴ ὑπάρχειν σοι μὴ τοῖς ἀργυρογνώμοσιν ἀμφιγνώκειν ἃ, τε δόκιμα, καὶ ἀκίβδηλα, καὶ ἃ παράσημα, μὴ εἴ ποτε τοιαύτῳ τινὶ δύναμιν, καὶ τέχνῃ προσάμενος, ἧς ἐπὶ τῷ ἐξέτασιν τὸ λεγόμενον· εἰ δὲ μή, εὖ ἴσθι ὡς δεῖ κωλύσει σε τὸ ῥινὸς ἕλκεσθαι ὑφ' ἑκάστου, ἢ βαλλὸν παθεῖν ἀνηλεῶς ὥσπερ τὰ παθόντα. μᾶλλον δὲ [1] τῷ ἐπιτραπέζιῳ ὕδατι ἐοικὼς ἔσῃ, ἐφ' ὃ, τι ἂν μέσῃς ἑλκύσῃ σε ἰὸς ἄκρου τοῦ δακτύλου ἀχθῆναι. ἢ καὶ τῇ Δίᾳ κελεύω τινί, ἐπ' ὄχθῃ ἐξαπροσμίᾳ πεφυκότι, καὶ πάσῃ πάντα τὸν πέριξ κεκυφθέντα, καὶ μικρά τις αὔρα ἐμφυσήσασα, ἐμψαλεύσῃ αὐτόν, ὡς εἴ τί τινα εὐξῆς διδάσκαλον, ὃς ἐπὶ-

exigua affians aura commoverit.

Stoicorum optimum es cognituras, si non ad omnes, saltem ad maximam eorum partem accedas, factoque experimento meliorem tibi præceptorem præfitituas, qui te prius exerceat, & de his judicandi facultatem tibi suppeditet, ne nescius deteriorem elegeris. Atqui tu hoc etiam perpende, quantum temporis requirat, quod ultrò prætermissi, veritus ne ſtomachareris. Quamquam quod maximum simul, & summe necessarium, est in rebus hujusmodi, obscuris inquam, & ambiguis, unum hoc est opinor. Et sola tibi firma, certaque spes consequendæ veritatis relicta est, aliud autem nihil, quàm ut discernere queas & sejungere vera à falsis, utque argentariorum in morem dignoscere possis quæ prœba, & tyncera, & quæ adulterina. Hanc facultatem tandem consequutus, & artem, conferre te potes ad eorum quæ dicuntur explorationem: sin minus probè scias, nihil prohibiturum quominus ab unoquoque, quod ajunt, nare traharis, & præmonstrata fronde, perinde ut oves sequaris. Vel aquæ potiùs, quæ apponitur mensæ, similis eris: in quamcunque partem te quispiam traxerit, summo digito duceris. Vel per lovem arundini ad fluvialem ripam enatæ, semet ad quemcunque flatum flectenti, quam vel ita si præceptorem invenias, qui ali-

1 Τῷ ὄντι τραπέζιῳ] Hoc est τῷ ὄντι τὸ τραπέζης ἐκχεόμενον ὕδατι, ὃ διὰ τὴν ἰσορροπίαν ἐς τὸ ἀπαρέγκλιτον τὸ τραπέζης ὅπη χώρας κεῖται, ἐς τὸ ὀπωφοσίας ἐπιτήδειος τῷ δακτύλῳ ὀχετηγεῖσθαι αὐτὸ φίλει ἑπόμενον, ῥυπῆς φύσεως ὑπάρχει, ἐς ἀτρεμεῖν μὴ πεφυκός. Cætera usque ad pag. 560. crebræ sunt repetitiones comparationum quæ passim alibi. *Bourd.*

1 Εἰς

δείξεως πέρι. καὶ ἢ τὸ ἀμφισβητουμένων ἀφελείας, τέχνιόν τινα εἰδώς, διδάξειέ σε, πῶσαν δηλαδὴ πράγματος ἕξιν. οὐπώποτε γάρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ τἀληθὲς ὑπαχθὲν τῇ ἀποδεικτικῇ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγχθὲν πᾶσι, καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ κρίνας, φιλοσοφήσεις. καὶ τῶν τριπόθητον εὐδαιμονίαν κτησάμενος, βιώσῃ μετ' αὐτῆς, ἅπαντα συνηδόμενος ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερ. οὔκ ὦ Λυκῖνε. ἀθυμότερον γὰρ τῶν ἀμείνω, καὶ ἐλπίδος μικρᾶς ἐχόμενα λέγεις, καὶ ζητητὸν ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἀνὴρ τοιοῦτος, ἀφεγνωσικός τε, καὶ ἀφελεγκτικὸς ποιήσων ἡμᾶς. καὶ τὸ μέγιστον, ἀποδεικτικός. ὡς τά γε μὴ ταῦτα, ῥᾴδια ἤδη, καὶ ἀπράγμονα, καὶ ἃ πολλῆς ἀφαιρήσεις διόμενα. καὶ ἔγωγε ἤδη χαίρειν οἰοῦ σοι, ἐξεύροιμι σωτηρίαν τινὰ τοιαύτην ἡμῖν, καὶ ἀφίσημι ὁδόν. Λυ. καὶ μὰ ὡδέπω χαίρειν ἄν μοι εἰθείης εἰκότως. οὐδὲν γάρ σοι ἐξεύρηκὼς εὐδοξα, ὡς ἐγγυτέρω σε ποιήσειν τῶν ἐλπίδος. τὸ γοῦν, πολὺ πορρωτέρω γεγένημαι, ἢ πρότερον ἦμεν. καὶ τοὺς παρομιαζομένης, πολλὰ μηχθήσαντες, ὀρυσσοῦσι τρύφην. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; πάνυ γάρ τι λυπηρόν τι, καὶ δύσελπι ἐρεῖν ἔοικας. Λυ. ὅτι ὦ ἑταῖρε, κἂν εὕρωμεν ὑπισχνούμενόν τινα εἰδέναι τε ἀποδεῖξαι, καὶ ἄλλον διδάξειν, οὐκ αὐτίκα οἱμαι πιστεύσομεν αὐτῷ, ἀλλά τινα ζητήσομεν ἃ κρίνει δυνάμενον, εἰ ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει. κἂν τοῦτο εὑρήσωμεν, φόβηλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ὁ ἐπιγνώμων ὄντως οἶδε διαγινώσκειν τὸ ὀρθῶς κρῖναι, ἢ μή. καὶ ἐπ' ἄλλην τέχνην τινὰ ἴοι τις, ἣ τὰς ἀποδείξεις τε καὶ τὰ ἀμφισβητούμενα διακρινεῖ, καὶ τὰ ἀδιάκριτα διακρίνειν διδάξει, πρᾶγμα οὐδὲν ἔτι ἀπορον ἡμῖν ἔσται, ἐπιστήμονα ἤδη τοῦ κρίνειν ἕξειν τὸν ἐπιστήμονα τῶν ἀποδείξεων. καὶ τοῦτο ἐπὶ τὸν ἄλλον ἰόντες, ἐπὶ τὸν ἄλλον ἐλεύσεσθαι ἀνάγκη, ἕως ἂν ἐπὶ τὸν ἀκριβῆ κριτὴν ἔλθωμεν, ὃς ἐπιστήσεται τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπιστήσας ἀπαλλάξει τοῦ ζητεῖν. ἐπεὶ εἰ μὴ τοῦτον εὕροιμεν, ἀλλ'

οἱ μίλλης Στωϊκῶν τὸ ἄριστον ἔσεσθαι, εἰ μὴ ἐπὶ πάντας, ἀλλ' ὃν ἐπὶ τὰς πλείστας αὐτῶν ἐλθεῖν, καὶ πειρασθῆναι, καὶ τ' ἀμείνω σκοπήσασθαι δι' ἀσκαλον, γυμνασαμένου μέν σε πρότερον, καὶ κριτικὸν τοιούτων ὀνομάτων ποιησαμένου, ὡς μή σε λαθῇ ὁ χείρων σκοπεῖσθαι. καὶ σὺ μὲν ὅρα, ὅσα δεῖ σε χρόνον, ὃν ἐκὼν παρῆκα, διὰ μὴ σὺ ἀγανακτήσῃς. καίτοι τό γε μίγνυσθαι τι ἄκρα, καὶ ἀναγκαιότατον, ὦ ἥδιστε τοιοῦτος, λέγω δὴ ἥδιστος ἀσκηλοῖς τε, καὶ ἀμφιβόλοις, ἐν τούτῳ ἐστὶν οἶμαι. καὶ μάλα σοι αὐτὴ πίστις, καὶ βεβαία μὲν ἐλπὶς ἐπὶ τῷ ἀληθείαν τε καὶ εὕρεσιν αὐτῆς, ἄλλη δ' οὐδεμία ἡπόρηται, ἢ τὸ κρίνειν δύνασθαι, καὶ χωρίζειν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν τὰ ψεύδη, καὶ παρέχειν σοι καὶ τοὺς ἀργυρογνώμονας ἀφιγνώσκειν ἃ, τε δόκιμα, καὶ ἀκίβδηλα, καὶ ἃ ἐπικεκομμένα, καὶ εἴ ποτε τοιούτων τινὰ δύναμιν, καὶ τί χνῦν προεστάμενον, ἡμεῖς ἐπὶ τῷ ἐξέτασιν τῶν λεγομένων· εἰ δ' μὴ, εὖ ἴσθι ὡς ἀδὲν κωλύσῃ σε τῶν ῥηνῶν ἑλκεσθαι ὑφ' ἑκάστων, ἢ ἅπαξ προσδεχθέντα ἀκολουθεῖν ὥσπερ τὰ πρόβατα. μᾶλλον δ' ἵ τῷ ἐπιτρεπτέῳ ὕδατι ἐοικὼς ἔσῃ, ἐφ' ὅ, τι ἂν μέρος ἑλκύσῃ σε ἢς ἄκρου τῷ δακτύλῳ ἀρξάμενον. ἢ καὶ νὴ Δία καλάμῳ τινί, ἐπ' ὀχθῃ ἐφαπτομένῃ πεφυκότι, καὶ πρὸς πᾶν τὸ πνέον κεκαμμένῳ, καὶ μικρά τις αὔρα ἀφαρπάσασα, ἀφασάλευτον αὐτὸν, ὡς εἴ τινα εὐχῆς οἰδάσκαλον, ὃς ἀπο-

Stoicorum optimum es cognitu-rus, si non ad omnes, saltem ad maximam eorum partem acce-das, factoque experimento me-liorem tibi præceptorem præsti-tuas, qui te priùs exerceat, & de his judicandi facultatem tibi sup-peditet, ne nescius deteriorem elegeris. Atqui tu hoc etiam per-pende, quantum temporis re-quirat, quod ultrò prætermisi, veritus ne stomachareris. Quam-quam quod maximum simul, & summè necessarium, est in rebus hujusmodi, obscuris inquam, & ambiguis, unum hoc est opi-nor. Et sola tibi firma, certa-que spes consequendæ veritatis relicta est, aliud autem nihil, quàm ut discernere queas & se-jungere vera à falsis, utque ar-gentariorum in morem dignosce-re possis quæ proba, & tyncera, & quæ adulterina. Hanc facul-tatem tandem consequutus, & artem, conferre te potes ad eo-rum quæ dicuntur explorationem: sin minus probè scias, ni-hil prohibiturum quominus ab unoquoque, quod ajunt, nare traharis, & præmonstrata fronde, perinde ut oves sequaris. Vel aquæ potiùs, quæ apponitur mensæ, similis eris: in quamcunque partem te quispiam traxerit, summo digito duceris. Vel per lovem arundini ad fluvialem ri-pam enatæ, semet ad quemcun-que flatum flectenti, quam vel ita si præceptorem invenias, qui ali-

exigua afflans aura commoverit.

1 Τῷ ὑπιτρεπτέῳ] Hoc est τῷ ὑδατι τ' τροχπέζης ἐκχεομένῳ ὕδατι, ὃ διὰ τῶν ἰστρόπορα ἐ τὸ ἀπαρίγκλιτον τ' τραπέζης ὑπὸ χώρας κύων, ἐ τ' ὑπαφεισίας ἐπωισημώς τῷ δακτύλῳ ὀχετηγεντι αὐτὸ φίλει ἐπεῖν, ῥυτῆς φύσιας ὑπάρχει, ἐ ἀτρεμεῖν μὴ πεφυκός. Cætera usque ad pag. 560. crebræ sunt repetitiones comparationum quæ passim alibi. *Burd.*

1 Εἰς

δείξεως πέρι. καὶ τὸ τῶ ἀμφισβητημάτων διακρίσεως, τέχνην τινὰ εἰδώς, διδαξειέ σι, πώσῃ δηλαδὴ παράγματα ἔχων. αὐτίκα γάρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ τάληθὲς ὑπαχθὲν τῇ ἀποδεικτικῇ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγχθήσεται. καὶ σὺ βεβαίως ἐλόμενος, καὶ κρίνας, φιλοσοφήσεις. καὶ τὴν περιποιήσῃ εὐδαιμονίαν κτησάμενος, βιώσῃ μετ' αὐτῆς, ἅπαντα συνηδόμενος ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερ. οὗτα ὦ Λυκῖνε. πολὺ γὰρ τῶν τ' ἀμείνω, καὶ ἐλπίδος ἃ μικρῷ ἐλάττω λέγεις, καὶ ζητητῶ ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἀνὴρ τις τοιοῦτος, διαγνωστικὸς τε, καὶ διακριτικὸς ποιήσων ἡμᾶς. καὶ τὸ μέγιστον, ἀποδεικτικός. ὡς τά γε μὴ ταῦτα, ῥᾴδια ἤδη, καὶ ἀπράγμονα, καὶ ἃ πολλῆς διατριβῆς δεόμενα. καὶ ἔγωγε ἥδη χάριν οἶδά σοι, ἐξευρόντι σωτηρίαν τινὰ ταύτην ἡμῖν, καὶ ἀφάνη ὁδόν. Λυ. καὶ μὰν οὐδέπω χάριν ἂν μοι εἰθείης ἔχοντος. οὐδὲν γάρ σοι ἐξεύρηκας ἔθελξα, ὡς ἐγγυτέρω σε ποιήσειν τῆς ἐλπίδος. τὸ δ', πολὺ πορρωτέρω γεγόναμεν, ἢ πρότερον ἦμεν. καὶ τοὺς παθημιακζομένης, πολλὰ μοχθήσαντες, ὁμοίως ἐσμέν. Ερμ. πῶς τοῦτο φῄς; πάνυ γάρ τι λυπηρόν τι, καὶ δύσελπι ἐρεῖν ἔοικας. Λυ. ὅτι ὦ ἑταῖρε, καὶ σύριγμεν ὑπαχθέντα τινὰ εἰδέναι τε ἀποδείξειν, καὶ ἄλλον διδάξειν, τὸν αὐτίκα οἰόμενον πιστεύσομεν αὐτῷ, ἀλλὰ τινα ζητήσομεν τὴν κρίναν δυνάμενον, εἰ ἀληθῆ ὁ ἀνὴρ λέγει. καὶ τοῦτο εὐπορήσομεν, μόλον ἔτι ἡμῖν, εἰ ὁ ἐπαινούμενος ἐτῶ οἶδε διαγινώσκειν τὴν ὀρθῶς κρίνειν ἢ μή. καὶ ἐπ' aliquam artem calleat, qua demonstrationes, & dubiorum dijudicandorum rationem te doceat, negotia nimirum habere desines. Siquidem quod est optimum illico tibi comparebit, ipsaque veritas adducta arte illa demonstrativa, atque mendacium deprehendetur: tuque certo delectu habito, & firmo adhibito judicio philosophaberis: & ter optabilem fœlicitatem assecutus, cum ipsa simul omnia bona possidens vitam exiges. *Hermot.* Euge Luciane. Nam longè meliora hæc sunt quæ dicis, & spem non mediocrem præ se ferunt. Et quærendus videtur nobis hujusce modi vir, qui nos dignoscendi, & distinguendi, quodque maximum est, demonstrandi facultate instruat, ita ut hæc postea facilia, nec operosa sint, nec multæ exercitationis indiga. Atque ego tibi gratiam habeo, quòd compendiariam hanc & optimam viam nobis commentus sis. *Lucian.* Atqui nullo jure mihi gratiam habeas: neque enim tibi quicquam meo marte inventum commonstravi, quo te spei propiùs admoverim. Sed longè quam antea remotiores sumus: utque vulgo fertur, exhausto labore multo, eodem in statu consistimus. *Hermot.* Qui hoc dicis? Nam triste quiddam, vixque sperandum dicturus videris. *Lucian.* Quòd ô amice, quanvis inveniamus aliquem qui se & demonstrationem scire, eamque alium docere velle profiteatur, non statim ipsi fidem ut puro habebimus, sed quæremus aliquem qui judicare queat, an vera loquatur ille. Ac quanvis hunc comparaverimus, nondum liquet num explorator iste norit dignoscere rectè judicaturum, nec-ne. Et in hunc,

αὐτὸν αὖθις τοῦτον, ἀλλ' ἐπιγνώμονος οἱασοῦν δεῖ. ἡμεῖς γὰρ πόθεν ἂν εἰδείημεν ἀφικέσθαι τὰ ἄριστα κρίνειν δυνάμενον; ὁρᾷς ὅπως τοῦτο ἀποπίνει; καὶ ὡς ἀπιθάνως γίγνεται, φήσας ποτέ, καὶ καλῶς φήσας μὴ δυνάμενον; ἔτι καὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, ὁπόσας οἷόν τε εὑρίσκειν, ἀμφισβητουμένας ὄψει, καὶ μηδὲν ἔχούσας βέβαιον. οἷ γὰρ πολλοὶ τῶν αὐτῶν, δι' ἄλλων ἀμφισβητουμένων πίστιν ἡμῖν βιάζονται εἰδέναι. οἱ δὲ, παῖς πάνυ ἀστεῖος καὶ ἀνέσεται καὶ σωφρονήσει, ὑδέν αὐτοῖς κρατυνοῦσιν, ἀποδείξεις αὐτῶν εἶναι φάσκουσιν. ὥσπερ εἴ τις οἴοιτο ἀποδείξειν εἶναι Θεὸς, ὅτι βωμοί αὐτῶν ὄντες φαίνονται. ὥστε ὦ Ἑρμότιμε, σὺν οἷσ' ὅπως κατὰ τοὺς οἰ κύκλῳ ἱστῆτε, ἐπὶ τὸν αὐτὸν ἔρχομαι, καὶ ἀπορίαν ἐπανειλήλυθεμεν. Ερμ. οἷα με ἐργάσω ὦ Λυκῖνε, ἀνήκεστόν μοι τὸ γῆρας ὀφλήσας ἀποφήνας, καὶ ὡς ἔοικεν, ἀπολεῖται μοι τὰ τοσαῦτα ἔτη, καὶ ὁ κάματος ὁ πολύς. Λυ. ἀλλ' ὦ Ἑρμότιμε, πολὺ ἐλαττίον ἀνιάσῃ, ἐὰν συνοήσῃς ὅτι ὁ μὲν ἔξω μένεις τὸ ἐλπιζόμενον ἀγαθὸν, ἀλλὰ πάντες ὡς ἔπος εἰπεῖν, ταῦτ' ὄνου σκιᾶς μάχονται οἱ φιλοσοφοῦντες. ἢ τίς ἄρα σύνοιδε δι' ἐκείνων ἀπάντων χωρήσας, ὧν ἐρῶ; ὅστις δὲ δύναιτ' ἂν καὶ αὐτὸς λέγειν εἶναι. νῦν δ', ὁμοίον μοι δοκεῖς ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις δακνοῦσι, καὶ αἰτιῷτο τὸν τέττιγα, ὅτι μὴ δύναιτο ἀνελθεῖν εἰς τὸ ἄριστον, ἢ ὅτι μὴ βύθιον νοσοῦς εἰς τὴν θάλατταν, ἀπὸ Σικελίας εἰς Κύπρον ἀναδύσεται, ἢ ὅτι μὴ ἀθρόος πλοῦς αὐτῷ γένοιτο ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, [1] εἰς Ἰνδοὺς πλεῖ. hunc, alio exploratore rursum opus esse puto. Nos enim undenam discernere nossemus eum qui optima potest judicare? Vides-ne quò usque protendatur, & ut immensum fiat, suspenso esse animo, & non posse comprehendere, siquidem ipsas etiam demonstrationes, quotquot inveniuntur, controversas videbis, nihilque certi habere. Nam harum plurimæ per alia dubia persuadere nos cogunt scire: aliæ obscurissima manifestis conjungentes, quæ nihil commune cum ipsis habent, demonstrationes eorum esse affirmant. *Veluti* si quis putaret se demonstraturum esse Deos, quia illis structæ aræ cernuntur. Itaque Hermotime, nescio quomodo, ut qui in circulo currunt, ad principium ipsum, eandemque dubitationem redivimus. *Herm.* Qua me affecisti injuria Luciane, carbones mihi pro thesauro commonstrans. Vtque verisimile est, tot anni, tantumque laboris mihi peribit. *Lucian.* At multò minùs mœrebis, Hermotime, si cogitaris te non solùm speratis bonis excludi, sed omnes ut ita dicam, philosophos de asini umbra digladiari. Numquis ea omnia quæ dixi, obire posset? Id quod ipse etiam fieri non posse confiteris. Nunc autem mihi videris idem facere, ac siquis fleret, & fortunam incusaret, quòd in cœlum ascendere non posset, vel quòd urinando in mare ingressus, à Sicilia in Cyprum delatus non emergeret: vel quòd tanquam volucris in sublime sublatus uno die à Græcia ad Indos non devolaret. Cau-

1 Εἰς Ἰνδοὺς πλεῖ] Εἰς Ἰνδοὺς πλεῖν, pro πλεῖν τὸν ἐδόν. Sic Thucydides: Εἰς Φάρσαλον ἐπέλασεν. id est, Pharsalum pervenit. *Menagius.*

1 Κε-

τὸ δ' αἴτιον τ῀ λύπης, ὅτι ἠλπικὼς εἶμεν, ἢ ὄναρ ποτὲ ἰδὼν τοιοῦτον, ἢ αὐτὸς αὐτῷ ἀναπλάσας, ἢ πρότερον ἐξετάσας εἰ ἐφικτὰ δύναιτο, καὶ τ῀ τῶν ἀνθρώπων φύσιν. καὶ δὴ καὶ σὲ ὦ ἑταῖρε, πολλὰ καὶ θαυμαστὰ ὀνειροπολοῦντα νύξας ὁ λόγος, ἀπὸ τ῀ ὕπνου ἐκβοηθεῖν ἐποίησεν. εἶτα ὀρθίζῃ αὐτὸ, ἔτι μόλις τὰς ὀφθαλμὰς ἀνοίγων, καὶ τ῀ ὕπνου ἡ ῥᾳδίως ἀποσειόμενος ὑφ' ἡδονῆς ὧν ἐώρας; πάσχει δ' αὐτὸ καὶ οἱ τῶν [1] κενῶν μαθημάτων ἑαυτοῖς ἀναπλάττοντες, ὧν μεταξὺ πλουτοῦσιν αὐτοὶς, καὶ θησαυρὸς ἀνορύττουσι, καὶ βασιλεύουσι, καὶ τὰλλα διάγουσιν ὅσα τοιαῦτα ἡ Εὐχὴ μεγαλόδωρος οὖσα, καὶ ὡς οἷόν τε ἀπλέγουσα, κἂν πίνος ᾖλη τις χαλκᾶς, κἂν κολοσσαὶ τὸ μέγεθος, κἂν ὄρη ὅλα χρυσᾶ δύασκεν. ὧν τοίνυν τούτων ἕνεκεν αὐτοῖς ὁ παῖς ἀποστελλὼν, ἔρηταί τι τ῀ ἀναγκαίων, οἷον, ὅτου ἄρτος ὠνητέον, ἢ ὅ, τι ἢ φατέον πρὸς τὸ ἀπαιτοῦντα τὠνοίκιον, ὡς πολλῶν ἀπομένοντα, ὅτως ἀγανακτήσουσιν, ὡς ὑπὸ τ῀ ἐρωμένου καὶ παρευτυχήσαντ῀ ἀφαιρεῖσθαι ἅπαντα ἐκεῖνα τὰχαθά. καὶ ὀλίγου δεῖν τὴν ῥῖνα τ῀ παιδὸς ἀπορρᾶξαι. ἀλλὰ σὺ ὦ φιλότης, μὴ παθὼν οὕτω πρὸς ἐμὲ, εἴ σε θησαυρὸς ἀνορύττοντα, καὶ πτόμενον, καὶ πᾶσαν σὺν οἰκίαν ὑπερφυᾶ ὑποδύντα, καὶ γῆν ἐλπίδας ἀνιφίκτους ἐλπίζοντα,

Causa autem hujus triſtitiæ ea eſt, quòd hoc ſperaverat, cùm tale quid olim vel in ſomnis vidiſſet, vel ipſe ſibi finxiſſet, nec priùs perquiſiviſſet an ea optaret quæ conſequi poſſet, & quæ cum hominis natura convenirent. Te verò amice, multa & admiranda verſantem in ſomniis, ubi te pupugit hæc oratio, è ſomno exilire fecit. Deinde ſuccenſes ipſi, vix adhuc oculos aperiens, nec facilè ſomnum excutiens præ voluptate eorum quæ vidiſti. Idem accidit iis qui beatitatem inanem ſibi confingunt, ſi interea dum diteſcunt & theſauros effodiunt, & reges agunt, & in cæteris fœlices ſunt (qualia multa Dea illa Euche, hoc eſt, Votum facilè operatur, donis magnificum, nullaque in re contradicens, ſive quis velit fieri volucer, ſive coloſſæa magnitudine conſpicuus, ſive montes totos aureos invenire) Si igitur hæc illis animo verſantibus, veniat puer qui neceſſariam rerum aliquid poſtulet, velut unde panis ſit emendus, vel quid reſpondendum ei qui mercedem conductæ domus jamdudum expectans repoſcit, ita ſtomachantur, ac ſi qui interrogavit, & interpellavit omnibus illis bonis ipſos privaſſet: ac parum abeſt quin pueri naſum mordicus avellant. Verùm, amice, ne eo ſis animo erga me, ſi te effodientem theſauros, & volantem, & eximias cogitationes concipientem, & quæ nequeas aſſequi ſperantem, ego

1 Κενὰ μαθήματα] Sic in Diologo Navig. ſeu Vot. Talis autem illa eſt qualis fœlicitas Micylli in Gallo ἃ κἂν σὺν ὕπνῳ ἐγρηγορὼς, τοιαῦτα τοῖς ὀνειρώττουσιν ἐπιποιῶσα τὰ εἰς τρυφὴν καὶ ἀβιοτέρειαν, καὶ, ὅτι μηδὲν ἐστὶν ἔχειν καὶ βίου, quæ omnia rectè interpretatur Gregor. Nazianzen. qui (ut alibi dixi) totus eſt in Luciano. *Bourd.*

1 *Hip-*

φίλος ὢν, ἐκ ἐφειδόν διὰ παντὸς τὸν βίον, ὀνείρου ἡδέος μέτοχος, ἀτὰρ ὀνείρου γε συνόντος. Ἀφαναστόν γε ἦν, ἀξιῶ πρᾶξίν τι τῶν ἀναγκαίων. καὶ ὁ σὸς ἀφαπέμψας εἰς τὸν λοιπὸν τοῦ βίου, τὰ κοινὰ ταῦτα φροντίζων. ἐπεὶ, ὃ γε νῦν ἔπραττες, καὶ ἐπιόντες ἀδὲν τῶν Ἱπποκενταύρων, καὶ Χιμαιρῶν, καὶ Γοργόνων διαφέρει. καὶ ὅσα ἄλλα ὄνειρα, καὶ ποιηταὶ, καὶ γραφεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἀναπλάττουσιν, ὅτε γλαυκὸν πώποτε, ὅτε γλαῦξ δυνάμενα. καὶ ὅμως ὁ πολὺς λεὼς πιστεύουσιν αὐτοῖς, καὶ κηλούντων ὁρῶντες, ἢ ἀκούοντες τὰ τοιαῦτα, λαμβάνει τὸ ξένον, καὶ ἀλλόκοτον εἶναι. σὺ δὲ μυθοποιὸν μὲν ἀκούσας, ὡς ἔστι τις γυνὴ ὑπερφυὴς τὸ κάλλος, ὑπὲρ τὰς Χαρίτων αὐτὰς, [2] ἢ τῶν Οὐρανίων εἶναι, μὴ πρότερον ἐξετάσας εἰ ἀληθῆ λέγει, καὶ εἰ ἔστι που τοιαύτη γῆς ἢ ἀνθρώπων αὐτὴ, ἦλθες οὕτως, ὥσπερ φασὶ τὸν Μηδείων, ἐξ ὀνείρου ἐρασθησόμενος καὶ Ἰάσονος. ὃ δ' οὖν μάλιστά σε ἔοικε τὸ ἐρᾶσθαι ἐπηγάγετο, καὶ τὰς ἄλλας ἅπασας, ὁπόσαι καὶ αὐτὸν σοὶ εἰδώλου ἔοικεν, τοῦτο ἴσως μοι εἰκάζουσι φαίνεσθαι, τὸ τὸ λέγειν σε οἰκεῖον εἶναι τῶν γυναικῶν, ἐπειδὴ ἐπίστευσε τὸ ψεῦδος, ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἀκόλουθα ἐπάγειν. εἰς τοῦτο γὰρ ἰσχύει μόνον, καὶ ἅμα τοῦτο εἶλκεν ὑμᾶς τὸ ῥῖνες, ἐπειδὴ ἅπαξ τῶν ψευδῶν λαβόντες αὐτοῦ, καὶ ἴχνη ἐπὶ τῶν ἀκολουθιῶν, οἷς ἂν ἕλκῃ οὐδεὶς ὁδὸς ῥᾳδία γὰρ οἶμαι τὰ μετὰ ταῦτα.

ego tuus amicus, non permisi te per omnem vitam, cum somnio, fortè quidem jucundo, sed tamen somnio conversari: sed volo ut experrectus res agas quæ ex usu sunt, & quæ te communia cogitantem per reliquum vitæ spatium comitentur. Siquidem quod modò faciebas, & mente versabas, nihil ab [1] Hippocentauris, & Chimæris, & Gorgonibus differt: nec ab aliis quæ somnia, quæ poëtæ, quæ pictores liberi confingunt, quæ nec fuerunt unquam, nec esse possunt: quibus tamen vulgus credit, talibusque visis vel auditis demulcetur, quia nova sunt & monstrosa. Et tu audito quopiam fabulatore qui dicat esse mulierem aliquam insigniter formosam, Gratiis ipsis, & Vrania formosiorem, priùs quàm expenderis an vera dicat, & an sit uspiam gentium hæc mulier, amore statim captus es, ut perhibent Medeam ex solo somnio exarsisse in Iasonis amorem. Quod autem te potissimum ad amorem illexit, aliosque quotquot illius simulachri tecum amore inflammantur, hoc fuit ut mihi conjicienti videtur, quòd qui de muliere verba faciebat, siquidem creditus est primùm vera dixisse, consentanea orationi inducebat. In id enim solum intenti eratis, ideoque vos naso trahebat postquam semel primam ansam ipsi tradidistis, & ad dilectam ducebat ea via, quam rectam dicebat. Facilia enim ut puto quæ postea sunt agenda. Neque quispiam ex

1 *Hippocentauris, & Chimæris*] Virg. 6. Æn. facit. Centauros & Scyllas in infernum vestibulo fabulare cum somniis. Centauros & Chimæram fuisse negat Lucret. lib. 4. & 5. *cogn.*

2 Ἢ τῶν Οὐρανίων εἶναι] Ἢ τὴν Οὐρανίαν ἐκείνην, &c. nempe ἀφροδίτην. Mars.

1 Ἢ ἰδὼν-

καὶ ἀδῆς ὑμῶν ἐπ ἐπιτρεφόμενος εἰς τὸν ἔσοδον, ἐξήτασεν εἰ ἀληθὴς ἐστι, καὶ εἰ μὴ ἔλαθε, καθ' ὃν τρόπον ἐχρῆν εἰσελθὼν, ἀλλ' ἠναλάβετο τῆς τῶν προηγουμένων ἴχνεσι, καθάπερ τὰ πρόβατα πρὸς τὰ αὐτῶν ἡγεμόνος, δέον ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, καὶ κατὰ τὸν δρόμον σκέψασθαι, εἰ καλῶς εἰσιτητέον. ὃ δὲ φημι, σαφέστερον ἂν μάθοις, ἢν τι τοιοῦτον ὁμοιον προσφωνήσω σοί. λέγουσι γάρ τινες τῶν μεγαλοτόλμων τούτων ποιητῶν, ὡς γένοιτό ποτε τετρικέφαλος, καὶ ἔχειν ἀνθρώπου, ἂν τοιοῦτον τοῦτο ἀπηγασμένως ἀποδέξῃ, μὴ ἐξετάσας εἰ δυνατὸν, ἀλλὰ πιστεύσας, εὐθὺς ἀναλαβὼν ἂν ἐπάγοι καὶ τὰ λοιπά, ὡς καὶ ὀφθαλμοὺς ὁ αὐτὸς εἴκοσιν ἔχειν, καὶ ὦτα ἑξήκοντα, καὶ φωνὰς τρεῖς ἅμα ἠρίθμει, καὶ ἥδετο ἀφ' τριῶν στομάτων, καὶ δεκατέσσαρας τριάκοντα εἶχεν, ὥσπερ ἕκαστος ἡμῶν δέκα οὐ ἀμφοτέροις χρεών. καὶ εἰ πολεμεῖν ἔδει, οἷς τρεῖς μὲν χεῖρες ἐκέκτητο, πέλτην, ἢ γέρρον, ἢ ἀσπίδα εἶχεν. οἷς τρεῖς δ', ἢ μὲν, πέλεκυν κατέφερεν. ἡ δ', λόγχην ἠρίθμει. ἡ δ', τῷ ξίφει ἐχρῆτο. καὶ τίς ἐπ ἂν ἀπιστήσειε τοῦτο λέγοντι αὐτῷ; ἀκήκοα γὰρ τῆ ἀληθείᾳ. ἔφη δ' ἐχρῆν εὖ σκοπεῖν, εἰπερ δεκτέα, καὶ εἰ συγχωρητέα ὅπως ἔχει. ἵν' οἶ ἅπαξ σκέψα δῷς, ἐπιόρκει τὰ λοιπὰ, καὶ ὅποτε φήσεις. καὶ τὸ ἀπιστεῖν αὐτοῖς οὐκ ἐπ ῥᾴδιον, ἐπείπερ ἀκήκοας, καὶ ὁμολογεῖται ἐπ τῇ συγχωρηθείσῃ ἀρχῇ, ἅπαξ καὶ ὑμεῖς πάσχετε. τοῦτο γὰρ δὴ ἔρωτος καὶ σπουδῆς, οὐκ ἐξετάσαντες τὰ κατ' τὴν ἔσοδον ἐκάστην, ὅπως ὑμῖν ἔχει. συγχωρεῖτε τοῦτ' ἀ-

ex vobis ad ingressum conversus inquirebat, num esset verus, & an per oblivionem ingressus esset eam viam quam devitare oportebat. Verùm præeuntium vestigiis insistebat, sequendo ut oves præcedentem pastorem, cùm æquum fuisset statim in aditu perpendere numquid erat ingrediendum. Clarius autem intelliges quod dico, si tale quiddam non absimile compares cum ipso. Nam si aliquis ex poetis illis summè audacibus dicat olim fuisse tricipitem quendam, & senis manibus instructum hominem: tuque hæc primùm nullo negocio admiseris, & prius credideris, quàm exploraveris an id fieri possit: pari ratione reliqua etiam inferet, eum scilicet sex etiam oculos, & sex aures habuisse, tresque simul voces emisisse, triplicique ore comedisse, & digitos triginta, non ut nostrum unusquisque in ambabus manibus decem habuisse, & si bellandum esset, tres manus singulas, peltam, parmam Persicam, aut clypeum tenuisse: tres verò, hanc quidem securim incussisse, illam verò hastam vibrasse, aliam autem gladio usam fuisse. Ecquis ipsi hæc dicenti non crederet? Nam cum initio conveniunt, quod protinus erat considerandum, an admittendum, & concedendum esset ita se habere. Sed si semel illa concesseris, influunt reliqua, nec sistentur unquam. Nec jam facile est fidem illis denegare, siquidem consentanea sunt & similia concesso principio. Quæ vobis etiam accidunt. Tantus enim est vester amor & alacritas, ut non scrutati quomodo se habeant, quæ vobis in aditu offeruntur, progrediamini rerum con-

ηδονὰς ἐληλάμενοι. οὐκ ἐννοοῦντες εἰ μὴ γνοιεν ἂν ἀκόλαθον ἢ αὐτῶν, καὶ ψεῦδος ἂν. οἷον. εἰ ἂς λέγει τὰ δὶς πέντε, ἑπτὰ εἶναι. καὶ σὺ πιστεύσειας αὐτῷ, μὴ δεηθήσας ἐπὶ σαυτῷ. ἐπαίξει δηλαδὴ, ὅτι καὶ τετράκις τέσσαρα. πεσασεισκαίδεκα πάντως ἐστί. καὶ μέχρις ἂν ὅτου ἐθελήσῃ, οἷα καὶ ἡ γραμματικὴ γαμωτρία ποιεῖ. κἀκείνη γὰρ τὰς σε δεῖται, ἀλλοκότα τινα αἰτήματα αἰτήσασα, καὶ συγχωρηθεῖσα αὐτῇ ἐξώσασα, εἶτα συζύγιαν δυνάμεων, σημεῖα τινα ἀμερῆ, καὶ χαμμαμὶς ἀπλατῆς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ σαθροῖς βίβλοις ψευδέλοις τὰς οἰκοδομεῖ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἐπὶ ψεύδεσι τὰ δεῖται ὁμολογῶν. καὶ τοιγαροῦν καὶ ὑμῖν δοῦσι βραχὺ τῆς ἀρχῆς, ἀξιοῦσι ἐκείνης, πιστεύειν βίβλοις ἐξῆς. καὶ γνώσεσθε τὸ ἀληθείας αὐτῶν τῷ ἀκολάθων ἡμᾶς ὄντα εἶναι, ψεῦδη ὄντα. εἶτα οἱ μὲν ὑμῶν, ἐναποθνήσκουσι πρὸς ἐλπίσι, περὶ ἰδίων τελῶν, καὶ καταγνόντες τῶν ἐξαπατησάντων αὐτούς. οἱ δὲ, κἂν αἰσθάνωνται ἐξηπατημένοι, οὐδέποτε γέροντες ἤδη γενόμενοι, ὀκνοῦσιν ἀναδρέφειν, αἰσχύνονται εἰ δεκάτῃ τηλικοῦτοι αὐτοὶ ὄντες ἐξομολογήσασθαι, ὅτι παιγνίοις παιδὰν ἔχοντες, καὶ συνέσαν. ὥσπερ ἐμμένουσι τοῖς αὐτοῖς, ὑπ' αἰσχύνης, καὶ ἐπαινοῦσι τὰ παρόντα. καὶ ὁπόσους ἂν δύνωνται, ὡσαύτως ἐπὶ τὰ αὐτὰ, ὡς ἂν μὴ μόνοι ἐξηπατημένοι ὦσιν, ἀλλ' ἔχωσι συμμυδίαν τὸ καὶ πολλοὺς καὶ ἄλλους τὰ ὅμοια πεπεῖσθαι αὐτοῖς. καὶ γὰρ αὖ κἀκεῖνο ὁρῶσιν, ὅτι ὧν τελῆται εἴπωσιν, οὐκ ἔτι σεσοφοί, ἀσαφῆ νῦν καὶ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς δόξαντα, οὐδὲ τιμῶσιν ὁμοίως. οὐκ ἂν δὴ

sequentia pertracti: nec in mentem veniat, an falsum etiam sit quod priori est consentaneum. Veluti, siquis dicat, bis quinque septem esse, & credas ipsi, non facta apud te supputatione: inferet etiam quater quinque quatuordecim omnino esse: quod quidem faciet quousque libuerit: qualia etiam admirabilis geometria facit. Illa enim iis qui artem exordiuntur, absurda quædam postulata proponens, eaque sibi concedi volens, quanquam consistere nequeunt, individua puncta, latitudinem non habentes lineas, & id genus alia putridis super fundamentis ædificat, cumque à falso principio exordiatur, vera tamen ad faciendam demonstrationem vult dicere. Haud secus etiam vos datis uniuscujusque sectæ principiis, iis quæ inde sequuntur fidem habetis, & eorum consequentiam, etsi falsam, veritatis indicium esse existimatis. Tum pars veltrum conceptis spebus immoriuntur, antequam veritatem viderint, & impostores illos cognoverint: pars verò quanvis se deceptos sentiant tandem ad senium jam provecti regredi metuunt, cùm pudeat ipsos id ætatis confiteri, se puerilibus negociis occupari, non intellexisse. Proinde in iisdem studiis præ pudore perseverant, & præsentem conditionem laudant; & quoscunque possunt ad eadem hortantur, ne soli sint decepti, sed hoc solatii habeant: quòd multi etiam alii communibus secum malis conflictantur. Etenim id vident, fore ut si verum faterentur, non amplius ut nunc, & suprà plebem venerandi viderentur, & simili honore afficerentur. Quare non ultro fa-

ἠδύπτε εἴποιεν εἰδότες ἀφ' οἵων ἐκπεσόντες, ὅμοιοι ὄντες ἄλλοις δόξουσιν. ὀλίγοις δ' ἂν πάνυ σπουδαίοις, ὑπ' ἀνδρείας τολμῶσι λέγειν, ὅτι ἐξηπατήθη, καὶ τὰς ἄλλας ἀποτρέπειν, τὸ ὁμοίων πεισομένους. εἰ δ' ἔν τινι τοιούτῳ σπουδαίῳ, φιλαλήθη τε καὶ τὸ πιστὸν, καὶ χρηστὸν, καὶ δίκαιον. καὶ εἰ βάλοι, φιλόσοφον. ὃ γὰρ ἂν φθονήσαιμι τούτῳ μόνῳ τῷ ὀνόματι. οἱ δ' ἄλλοι, ἢ ἄδειν ἀλητὰς ἴσασιν οἱόμενοι εἰδέναι, [1] ἢ ἰδιῶται, ἀπαιδευσίᾳ τῇ ὑπὸ δειλίας, καὶ αἰσχύνης, καὶ τῷ σωφρονεῖν βάλλεσθαι. καίτοι ἔστι τὰ Αἰσωπικὰ, ἅπαντα μὲν ἃ ἔφην, ἐσπουδακέναι, αὐτῷ καὶ ἀναλοῦντα, [2] καὶ λήθη τις ἐγένετο αὐτῶν, ὥσπερ τῶν περὶ Εὐκλείδην ἀρχόντων πραχθέντων. τοσοῦτοι ἦσαν τοῦτο φιλοσοφίαν ὀρθὴν εἶναι τὸ Στωϊκὸν, ἄλλον δ' οὐδένα, ἐθέλω καὶ ὑμᾶς εἰ ἔφικτο αὐτὸ, καὶ δυνατὸν ἐστιν. ἢ μάτην καμοῦσιν, ὁπόσοι ἐφίενται αὐτοῦ. πῶς μὲν γὰρ ὑπονοήσεις ἀκοῦσαι μυρίας ἡδονὰς, ἡνίκα εὐδαιμονήσουσιν οἱ εἰς τὸ ἀκρότατον ἐλθόντες. μόνους δὲ τούτους σχεδὸν συλλαβόντες ἔξεστι τὸ πᾶν ὄντα ἀκοῦσαι. τὸ μὲν τοῦτο ἦν, οὐ θαυμαστὸν εἰδέναι, εἰ ἔνι σπουδαίους Στωϊκοὺς τοιούτους, [3] καὶ Στωϊκῶν τοῦ ἄκρου, οἷον μήτε λυ-

fateantur, cùm non sint nescii fore ut si his rebus excidissent, similes aliis censerentur. In perpaucos autem incidas, qui præ fortitudine audeant confiteri sibi impositum fuisse, alio.que dehortentur, qui similia experiuntur. Quòd siquem ejusmodi virum nancisceris, hunc veritatis amantem, & bonum, & justum, & si velis philosophum appella. Huic enim soli appellationem illam non invidero. Cæteri verò, vel nihil veri sciunt, scire putantes, vel si sciant, id merus aut pudoris causâ occultant, & quia volunt aliis honore præferri. Porrò, per Minervam, quæcunque disputavi, missa faciamus hoc ipso loco abjecta, & eorum inducatur oblivio, qualis fuit rerum ante Euclidem ducem gestarum. Ponamus autem rectam esse præ omnibus hanc Stoicorum philosophiam, & dispiciamus numquis eam adipisci queat, vel num frustra laborent quicunque ejus consequendæ desiderio flagrant. Etenim promissiones admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, fœlicitate potientur. Solos nimirum illos bonis simul omnibus haud dubiè potituros. Sed enim quod dicam deinceps, melius ipse noris, si quem nactus fueris ejusmodi Stoicum & inter Stoicos summum, qui posset nec mœ-

1 Ἢ ἰδιῶται] Angl. εἰδέναι. Bourd.

2 Καὶ λήθη τις ἐγένετο αὐτῶν, ὥσπερ τῶν περὶ Εὐκλείδην ἀρχόντων] Duo inveniuntur Euclidæ inter Archontas, quorum nomina supersunt. Primus anno 2 Olympiadis 88 quinto anno belli Peloponnesiaci, de quo non est hic sermo. Alter anno 2 Olymp. 94, quem intelligit hoc loco Lucianus, eo enim Præturam obtinente facta est amnestia, ut narrat Xenophon lib. 2 Hellenicorum. Ideo sæpe apud auctores historiæ & rhetoras fit mentio τῶν περὶ Εὐκλείδην, quorum non licebat meminisse, nec ea exprobrare, & eo anno Athenienstum respublica instaurata fuit, facta inter cives pace. *Palm.*

3 Καὶ Στωϊκῶν τοῦ ἄκρου] Melius quam in Anglic. ἢ Στωϊκὸν τὸ ἄκρον. Bourd.

πτίσῃ, μήθ' ὑπ' ἡδονῆς καταπαθῆναι, μήτ' ὀργίζεσθαι, φθόνου δὲ κρείττονι, καὶ πλούτου καταφρονῆσαι, καὶ σωτηρίας οὐδαίμονι, οἷον χρὴ τὸν κατόπιν ἐλθόντα, καὶ γνώμονα ἔχοντα τὸν ἀρίστου βίου. ὁ γὰρ καὶ μυριοστὸν οὐδέπω, ἄπειρος, καὶ πάνυ πολλῶν ἔτῶν. εἰ δὲ τοῦτο ἐρεῖ, ἀδύνατον εὐδαίμονα. Ερμ. ἀδύνατα τοίνυν ἐᾷς. Λυ. εὖγε ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι ἀψευδῆ εἰκόν. εἰς πόλιν ἀπολείπων φιλοσοφίας, ὅταν ὁρᾷς μήτε τὸν διδάσκαλον τὸν σὸν, μήτε τὸ σκεῦος, μήτε τὸν τοῦ αὐτοῦ; μηδ' ἂν εἰς δικαιοσύνην ἀναζεύξῃς μηδένα αὐτῶν σοφὸν ἀκριβῶς, καὶ δι' αὐτὸ οὐδαίμονα μηνυθῆναι; ἀδὲ γὰρ ἂν σκεῦος ὀρθῶς εἴποις, ὃς ἐπέρχεται καὶ τελευτίον χρὴ τὸ εὐδαιμονίας. ἐπεὶ ἀδὲν ὄφελος. ὁμοίως γὰρ ἔχω τοῦδε ἐκεῖνος, καὶ σὺ τῷ ὑπαίθρῳ, ὃ, τι οὖν τὴν θύραν ἐξωθεῖς, καὶ ὁ πόῤῥω. μᾶλλον δ' ἂν ὅτι μᾶλλον ἀπέχειν, ὁρῶν ἐγγυτέρω οἷον ἑστῶτα. εἶπε. ἵνα τελευτίον χρὴ τὸ εὐδαιμονίας, δῶσω γάρ τοι τοῦτο, τοσαῦτα πονεῖς, καταπεπόνηκας σαυτόν. καὶ προσδοκᾶμεν σε ὁ βίος ὁ τοιοῦτος ἐν ἀκηδίᾳ, καὶ καμάτῳ, καὶ ἀγρυπνίαις κάτω γενόμενα. καὶ εἰσαῦθις ποιήσεις ὡς φῂς ἄλλα εἵνεκεν ἐτῶν τριάκοντα, ἵν' ὀγδοηκοντούτης γθιόμβρως. ἢ τίς ἐγγυητής ἐστί σοι, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα; ὅμως ἧς σὺ θεῖς μηδέπω εὐδαιμονοῦσιν, εἰ μὴ μοῖρ' οἱ πεπρωμένον τοῦτο, καὶ αἱρήσειν διώκων. ὁ τοῦ σὺ μάλα πολλοί, καὶ ἀμελεῖ, καὶ ὀκνηρῶς περαπλοῦ διώκοντες, ἀ καπλαεῖον. ἀλλὰ καὶ καπλαεῖ εἰ δοκεῖ, καὶ ἔχε

mœrore affici, nec à voluptate pellici, nec irasci: invidia autem validior, & divitiarum contemptor, atque in universum fœlix esset, qualem oportet esse regulam, & indicem vitæ quæ secundum virtutem vivitur. Etenim in quo vel minimum quid desideratur, imperfectus est, tametsi cæteris omnibus abundet. Si tamen hoc non obtinuerit, nondum est fœlix. *Hermot.* Nullum talem vidi. *Lucian.* Euge Hermotime, quia non mentiris ultro. Ad quem igitur finem intentus philosophiæ vacas, quando neque tuum præceptorem, neque illius, neque illo priorem, neque si ad decimam generationem ascenderis, quenquam Stoicorum perfectè sapientem, & propter hoc fœlicem fuisse vides? Neque enim illud rectè dixeris sufficere, siquis fœlicitati proximus fuerit: siquidem inde nihil emolumenti. Nihilo secus enim extra viam, & sub dio sumus, tum qui foris ad januam stat, tum qui procul adhuc distat. Differunt autem quòd ille magis discrucietur, qui è propinquo videt ea quibus est privatus. Deinde ut proximè ad fœlicitatem accedas (illud enim tibi concedam) tot labores te ipsum absumendo exantlas: & tibi in tædio & labore, & vigiliis deorsum procumbenti tantum ætatis præteriit. Ac denuo, ut ais, alios viginti ad minimum annos in labore exiges, ut evadas octogenarius. Ecquis sponsor tibi te tot annos victurum fidem fecit? Nihilominus eorum eris qui nondum sunt compotes fœlicitatis, nisi tu solus hoc te consequuturum putes, & persequendo capturum, quod ante te plerique & strenui, multoque veleciores persecuti, non assecuti sunt. Sed si videtur, assequere, totum asse-

ὅλον συλλαβών. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, οὐχ ὁρᾷς ὅ, τί ποτ' ἂν εἴη πάλαι τοῦτο, ὡς ἀντέξιον δοκεῖν τῶν πόνων τῶν τοσούτων. ἐπειτα ἐς πόσον ἔτι τὸ λοιπὸν χρόνον ἁπλοώσεις αὐτῷ, μέχρι ἤδη, καὶ παντὸς ἡδέος ἔξω, ἂν ἤδη πρεσβύτης πάνυ φασὶν εἶναι τῇ σορᾷ ἔχων, εἰ μή τι ἐς ἄλλον ὦ βλυσαίῳ βίον παρασκευάζεις σαυτόν. ὡς ἐς ἐκεῖνον ἐλθών, ἄμεινον διαπάγοις, εἰδὼς ὁπόσα πρόπαν χρὴ βιᾶν. ὄμβριον, ὡς εἴ τις ἐς τοσοῦτον σκάζοι τι, καὶ σύντεμνοι, ὡς δειπνήσων ἄμεινον, ἄρχῃς ἂν λάθῃ τοῦ λιμοῦ διαφθαρείς. ἀλλὰ μὰ, ὦ ἐκεῖνό γε καὶ γενόμενος εἶμι, ὡς ἡ μὲν ἀρετὴ, ἐν ἔργοις δηπου ἐστὶν, οἷον τῷ δίκαια πράττειν, καὶ σοφὰ, καὶ ἀνδρεῖα. ὑμεῖς δ', τὸ δ' ὑμεῖς ὅταν εἴπω, τοὺς ἄκρους τῶν φιλοσοφούντων φημὶ, ἀφέντες ταῦτα ζητεῖν, καὶ ποιεῖν, ῥημάτια δύσπεπτα μελετᾶτε, καὶ συλλογισμοὺς, καὶ ἀπορίας, καὶ τὸ πολὺ δὲ βίου ἐπὶ τούτοις διαφθείρετε. καὶ ὃς ἂν κρατῇ ἐν αὐτοῖς, καλλίνικος ὑμῖν δοκεῖ. ἀφ' ὧν οἶμαι καὶ τὸ διδάσκαλον τοῦτον θαυμάζετε, μέγαν ἄνδρα, ὅτι τοὺς ἀπαιδεύτους ἐς ἀπορίαν καθίστησι, καὶ οἴεται ὡς χρὴ ἱερεῖς, καὶ σοφιστὰς, καὶ πανηγύρεις, καὶ ἐς [1] ἀφικτὸν ἐμβαλεῖν. καὶ τὸ κράτιστον ἀτεχνῶς ἀφέντες, ἅτοι δ' ἐν ταῦτα τὰ ἕρπα, περὶ τὰ φλοιὸν ἀχολεῖσθε, τὰ φύλλα καταχόντες ἀλλήλων ἐν ταῖς ὁμιλίαις. ἢ γὰρ ἄλλα ἐστὶν, ἃ πραττεῖτε ὦ Ἑρμότιμε πάντες ἐωθεν ἐς ἑσπέραν; Ἑρμ. οὐκ, ἀλλὰ ταῦτα. Λυ. ἢ οὖν οὐχὶ καὶ

assecutus obtine. Non video tamen primùm quanti sit momenti illud bonum, ut sit dignum tot laboribus præmium: deinde quandiu per reliquum vitæ tempus eo fruêris, cum jam senex sis, & ætate ad quamvis voluptatem intempestiva, pedemque alterum quod ajunt, in capulo habeas: nisi te ô generose, ad vitam aliam hac exercitatione præparas: ut quum ad eam veneris, suaviùs vivas, quomodo vivendum sit edoctus. Perinde ac si quis se exercitiis præpararet ac instrueret ad melius cœnandum, donec imprudens fame necaretur. Atqui ne illud quidem, ut puto, animadvertisti, virtutem in actione consistere, velut in justè, sapienter, & fortiter factis. Vos autem, (at vos quum dico, summos illos philosophos intelligo) omisso horum quærendorum & faciendorum studio, verbula misera meditamini, & syllogismos, & dubia, maximamque vitæ partem in hisce conteritis: in quibus qui vicerit, victor egregius vobis videtur. Quo puto nomine etiam hunc vestrum præceptorem miramini, senem virum, quòd secum versantes in dubia conjiciat, & calleat quo pacto interrogare, sophismatis implicare, dolosè agere & in laqueos inevitabiles immittere oporteat. Ac sic omisso planè fructu qui ex opere percipitur, circa corticem estis occupati, folia tantùm alii in alios in vestris disputationibus effundentes. An verò alia sunt quæ facitis omnes Hermotime, à mane ad vesperam? *Hermot.* Minime: sed hæc ipsa. *Lucian.* Annon igitur rectè

1 Ἄφικτα] Angl. & Mſ. ἄφυκτα. Bourd.

ὀρθῶς τις φαίη, τὴν σκιὰν ὑμᾶς θηρεύειν, ἐκποιοῦντας τὸ σῶμα, ἢ τὸν ὄφεως τὸν συφαρ, ἀμελήσαντας ὅλης; μᾶλλον δ' ἂν τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὥσπερ εἴ τις εἰς ὅλμον ὕδωρ ἐκχέας, τύπτοι σιδηρῷ πλήκτρῳ, πάσαν ἀπεργάσαιτο τὴν πρόσχρησιν, ἀνειδίσας, ὅτι ἂν ἀσφαλῶς φασὶ τὰς ὕλας πλήττων, ὑδρίας ὀρθῶς τὸ ὑδρίσαι μόνον. καὶ μοι δοκεῖ σοι πρὸ ἡδονῆς ἐρωτῆσαί σε. εἰ ἐθέλοις ἂν ἔξω τοῦ λόγου τὰ ἄκρα ἰσοκινεῖν τῷ διδασκάλῳ, ὅπου μὲν ὀρθῶς, ὅπου δ' ἁμαρτάνων, ὅπου δ' ὑπερβάλλων, ὅπου δ' ἐλλείπων ἢ φιλόνικος ὤν, καὶ φιλόδικος, καὶ δι' εἰ μὴ τὰς πολλοῖς δικᾶς. Ερμ. πῶς γάρ; Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, θέλεις διηγήσομαί σοι ἃ ἀκούσας ἥκουσα, ὑπὲρ φιλοσοφίας τινὸς λέγων καὶ παιδὸς μισθαρνοῦντος, ὡς παμπόλλοι τῶν νέων ἐπὶ σοφίᾳ πλησιάζουσιν; ἀπαιτῶν γὰρ παρά τινος τῶν μαθητῶν τὸν μισθὸν, χρονίζοντα, λέγων ὑποκεῖσθαι εἶναι, καὶ ἐκπρόθεσμον ἤδη ὀφλήσαντα, ὃν ἔδει ἐκ πολλοῦ ἐκκαίδεκα ἡμέρας ἐκπλεῖν τῆς ἔνης καὶ νέας. ὅπου γὰρ σιωπᾷ ἐκεῖνος καὶ ἐπὶ τούτοις ἠγανάκτει. πρεσβύτης ὁ διδάσκων καὶ νεανίσκος, ἀγροῖκος ἄνθρωπος, καὶ ἰδιώτης· ὡς οὖν τὸ ὑμέτερον, ἐσέπεσε εἴπειν ὦ θαυμάσιε, τὰ μέγιστ' ἠδικῆσθαι λέγων, εἰ δυνήσεται σοὶ συμβιῶναι, μηδέπω [1] ἐκπεπωκέναι λέγοντος. καίτοι ἃ μὲν ἡμῖν πέπρακας, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτὸς, καὶ δύναι ἐλαττον μισθοῦ σοι τὰ μαθήματα. τὰ δὲ ἄλλα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθύμουν, συνέφησά σοι τὸν νεανίσκον. οὐδὲν ἀμείνων μοχθηρὸς λέγω σε.

rectè quis dixerit, vos relicto corpore umbram venari, vel serpentis exuvium neglecto tractu? vel potiùs idem agere, ac siquis infusum in mortarium aquam ferreo pistillo tunderet, ratus se rem necessariam, & conducibilem agere: cùm tamen ignoret aquam similiter aquam manere, quanvis tundendo, quod ajunt, humeros decutiat. Permitte mihi ut te hic interrogem, num excepta eruditione per omnia præceptori tuo similis esse velles, nimirum ita iracundus, ita minutus, ita rixosus, ita voluptarius, tametsi per lovem non multis videatur. *Herm.* Quibusnam? *Lucian.* Vis Hermotime tibi narrem, quæ nuperrimè virum quendam senio confectum, quem ad sapientiam discendam plurimi juvenes adeunt, de philosophia differentem audivi? Cùm enim à quodam ex discipulis mercedem exigeret, indignabundus dicebat eum debiti tempus præstitutum præteriisse, quem oportebat ante sedecim dies, mentis tricesimo nimirum id persolvisse. Sic enim inter se convenisse. ideoque indignabatur. Tum adolescentis avunculus qui aderat, homo rusticus, ac præ vobis imperitus, desine, inquit, ô admirande, dicere te maxima injuria fuisse affectum si à te verbula mercati, mercedem nondum solvimus. Etenim ea quæ nobis vendidisti, etiamdum ipse habes, neque quicquam tibi de tuis præceptis est imminutum. Cæterùm quod ab initio optabam, quum hunc adolescentem tibi commendavi, nihilo melior tua opera factus est. Quippe qui vicini

1 Ἐκπέπωκέναι διάφορον] Rectè ibi Interpres. Est enim διάφορον ex Suid. τὸ τίμιον πρᾶγμα. Cætera hujus Dialogi antea sum interpretatus. *Bourd.*

ὃς τὴν μίτον Ε᾽χεκράτης τῷ θυγατέρα συναρπάσας, παρθένον οὖσαν, διέφθειρε. κἀγὼ ὀλίγου δίκην ἔφυγεν βιαίων, εἰ μὴ ἐγὼ παλαίσας ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ πλημμέλημα ἀπέτρεψα. ἀνδρὸς δὲ Ε᾽χεκράτους. τῷ μητέρα ἡ πρώην ἐράπισεν, ὅτι αὐτὸν ἐλάθετο τὸν κάλπιν ἀναμείζουσα τὸν κύκεων, ὡς ἔχοι συμβολὰς εἰσφέρειν. τὰ μὲν γὰρ εἰς ὀργὴν, καὶ θυμὸν, καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ εἰς τόλμαν, καὶ ψεύδος, μακρῷ τινι ἄμεινον εἶχε πέρυσιν, ἢ νῦν. καίτοι ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν εἰς τοῦτο ὠφελῆσαι τὸν σὸν μᾶλλον, ἢ ὅσῳ σὺ εἶδες, ἃ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν πρὸς ἡμᾶς ὁδὸν διοιμύσας, ἐπὶ τὸ δεῖπνον διεξέρχεται, ὡς κροκόδειλον ἅρπασα παιδίον, καὶ τραγὼν ἀποδώσειν αὐτὸ, ἂν ἀποκρίνηται ὁ πατὴρ σὸν οἶσθ᾽ ὅ, τι. ἢ ὡς ἀναγκαῖον ἐστιν ἡμέρας ἄσης, μὴ νύκτα εἶναι. σὺ δὲ καὶ κέρατα ἡμῖν ὁ γοητικὸς ἀναφύσ, σὸν οἶσθ᾽ ὅπως περιπλέκων τὸν λόγον. ἡμεῖς δ᾽, γελῶμεν ἐπὶ τούτοις. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπισκοπῶμεν τὰ αὐτὰ, μελετᾶς πρὸς αὐτὸν ἕξεις ἀνὰς, καὶ σχέσεις, καὶ καταλήψεις, καὶ φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀνόματα διεξιών. ἀκούομεν δ᾽ αὐτοῦ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ Θεὸς σὸν σώματί ἐστιν, ἀλλὰ διαπάντων πεφοίτηκεν, οἷον, ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἄχρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ τί γε μητρὸς ἐρομένης αὐτὸν τὰ τοιαῦτα ληρεῖ, καταγελάσας αὐτῆς, ἀλλ᾽ ἰὼ τὸ λῆρον τοῦτον ἔφη σκαμμόθεν ἀκριβῶς, ὑδὲ κωλύσῃ μεμῦσθαι πλέον, μόνον βασιλέα εἶναι. τὰς δ᾽ ἄλλας, ἀνδράποδα, καὶ καταμόρους νομίζειν, ὡς πρὸς ἐμέ. τοιαῦτα δ᾽ ἀνδρὸς εἰπόντος, ὁ φιλόσοφος ὅσα οἷόν τε ἀπεκρίνατο ὦ Ε᾽ρμότιμε, ὡς πρέσβυ-

vicini mei Echecratis filiæ virgini raptæ vitium intulit: & de vi illata fuisset accusatus, nisi ab Echecrate paupere talento scelus redemissem. Matri etiam ipsi nuper alapas impegit, quia ipsum in sinu efferentem cadum deprehenderat, ut haberet, ni fallor, symbolas quas in convivia conferret. Etenim quantum ad iracundiam, excandescentiam, impudentiam, audaciam, & mendacium attinet, superioribus annis longè melius sese habebat, quàm nunc. Atqui maluissem ut in his corrigendis apud te profecisset, quam illa didicisset, quæ quotidie nobis, è quorum re non est, in cœna differit: scilicet ut crocodilus puerum rapuit, quem se redditurum promisit, si nescio quid responderet pater: vel ut necesse est noctem non esse, si dies est. Nonnunquam etiam generosus ille cornua nobis affingit, nescio quomodo sermonem connectens. Nos autem hæc deridemus. Maximè verò quum obturatis auribus, apud se meditatur habitus quosdam, & dispositiones, & comprehensiones, & imaginationes, multaque id genus nomina commemorando. Quinetiam ipsum audimus dicentem, Deum in cœlo non esse, sed omnia permeare, veluti ligna, lapides, animalia, imò etiam vilissima. Quumque mater ipsum interrogat, cur ita nugetur, ipsam irridet: sed si has nugas, inquit, diligenter didicero, nihil obstabit quominus sim solus dives, solus rex: alios verò mancipia, & piacula præ me putem. Cùm hæc dixisset vir ille, vide mi Hermotime, cujusmodi responsum, quàm sene dignum philosophus ille red-

πκλώ. ἔφη γὰρ, ἀλλ' εἰ μὲ μὴ ἐμοὶ ἐπλησίαζεν ἅπαξ, οὐκ οἶδ' μακρῷ χείρω ἂν αὐτὸν ἐξηργάσατο; ἢ καὶ νῦν Διὰ ἴσως τῷ ὀκνίῳ παρεσόδευε; ὡς νῦν γε χαλινὸν τινα ἐμβέβληκεν αὐτῷ ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ αἰδὼς τοῦτ' αὐτὸ, μετριώτερος ἐστιν ὑμῖν, καὶ φορητὸς ἔτι. φέρε γὰρ τινα αἰσχύνην αὐτῷ, εἰ ἀναξυρίδας φαίνοιτο ἔχων ἡμῶν, καὶ ἀνομάζων. ἃ δὴ ἀκόλουθά ἐστι, παιδαγωγεῖ αὐτόν. ὥστε δίκαιος ἂν εἴην, εἰ καὶ μὴ ὧν βελτίω ἀπέφηνα μισθὸν παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλ' ὧν σκεύων γε, ἃ μὴ διέφθειρεν, αἰδοῦμαι φιλοσοφίαν, ἐπεὶ καὶ αἱ τιτθαὶ τοιαῦτά λέγουσι τοῖς παιδίοις, ὡς ἀπιτέον αὐτοῖς εἰς διδασκαλεῖα. καὶ γὰρ ἂν μηδὲν μαθεῖν ἀγαθὸν τοὺς νέους, ἀλλ' ἂν φαῦλον ἧττον ποιήσουσιν οἰκεῖ μένοντες. ἐγὼ μὲν δὴ τὰ ἄλλα πάντα ἀπολέλυταί μοι δοκῶ, καὶ ὅπου ἂν ἔρχῃς τὰ εἰδότων τὰ ἡμέτερα, ἥκει μοι εἰς αὔριον ἀκολουθῶν, ὄψῃ τι ὅπως ἐρωτᾷ, καὶ πῶς ἀπεκρίνῃ, καὶ ὅσα μεμάθηκε, καὶ ὅσοι ἤδη ἀνέγνωκε βιβλία, τοῦ ἀξιωμάτων, τοῦ συλλογισμῶν, τοῦ καταλήψεως, [1] περὶ καθηκόντων, καὶ ἄλλα ποικίλα. εἰ δ' ἢ τῶν μητέρα ἔτυπτεν, ἢ παρθένως σωφρόνως ἔζη, τί ταῦτα πρὸς ἐμέ; ὁ γὰρ παιδαγωγὸς με ἐπέσησατο αὐτῷ. πειθὼ γέρων ἄνθρωπος ὑπὲρ φιλοσοφίας ἔλεγε. σὺ δ' ἂν αὐτὸς ἂν φαίης ὦ Ἑρμότιμε, ἱκανὸν εἶναι ὡς ἀληθῶς φιλοσοφοῦντα, διδεριδ. At niſi, inquit, is ſe addixiſſet mihi, Nonne multò atrociora commiſſurum fuiſſe putas? aut fortè per lovem carnifici tradendum? At nunc frænum ſaltem injecit ipſi philoſophia, & præter hanc verecundia. Propterea vobis eſt modeſtior, atque etiam tolerabilis. Hoc enim illi pudorem incutit, ſi indignus appareat habitu, & nomine, quæ comitantia ipſum moderantur. Itaque juſtus fuero, ſi mercedem à vobis accepero, non quòd meliorem reddiderim, ſed pro iis ſaltem quæ non admiſit reveritus philoſophiam. Siquidem etiam nutrices talia de pueris dicunt, nimirum præceptoris ædes illis adeundas eſſe. Etenim quanvis boni aliquid nondum poſſint diſcere, ſaltem nihil mali committent dum ibi manebunt. Cæterùm omnes officii mei partes impleſſe mihi videor. Aſſume autem quemcunque volueris qui doctrinæ noſtræ ſit gnarus, & cras veni: videbis ut interrogat, & ut reſpondet, & quæ didicit, & quos libros jam legit, de axiomatibus, de ſyllogiſmis, de comprehenſione, de officiis: aliaque diverſa. Quòd ſi vel matrem percuſſit, vel rapuit virgines, quid hæc ad me attinent? non enim me pædagogum ipſi præfeciſtis. Hæc ille ſenex de philoſophia diſſerebat. Tu-ne etiam diceres Hermotime, ſatis eſſe, ſi ob id philoſopharemur, ut nihil

1 Περὶ καθηκόντων] Περὶ καθήκοντος, ſingulari numero, libros inſcripſere Zeno, Cleanthes, Chryſippus, Panætius. Officia, numero multitudinis malunt Cicero. *Quod de inſcriptione generis, non dubito quin καθήκον officium ſit: niſi quid tu aliud. Sed inſcriptio plenior* de Officiis, inquit ille lib. 13. epiſt. ad Atticum, epiſt. 2. τὰ καθήκοντα quoque legere eſt apud Suidam in καθήκοντα, & apud Laertium in Zenone Citiico. *Menagius.*

1 Καὶ

ἀεὶ μηδὲν τῶ φαυλοτέρων πράττοιμεν; ἢ ἐπ' ἄλλας ἐλπίσιν ἐξ ἀρχῆς φιλοσοφῶν κρίνομεν; ἆρ' οὐ τὸ ἰδιωτῶν κοσμιώτεροι εἶναι ἡμῖν ἐδοκοῦμεν; π ἂν οὖν ἀπεκλαυσάμεθα τοῦτο; Ερμ. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ὅτι καὶ δακρύσαι μικρὰ δίδωσι; εἰς τοσοῦτο μὲν καθήκει ὁ λυγρὸς ἀληθῶς ὢν, καὶ ἐμὲ ἔσχεν ὅσον αὐλίου χόρτου ἀπάλωτα, καὶ παρέσχέ τι μισθὸς οὐκ ὀλίγης τέλεον ἀπὸ τῶν πόνων. νυνὶ γὰρ ὥσπερ οὐκ μέτρῃ ἀπαγόμενος, ὁρῶ εἴ τι μὴ ἔστιν ὧν ἦρων, ὁπόσα γε πέπονθα λέγω τοῦτο. Λυ. καὶ τί δὲ δακρύων ὠφελῇ; τὸ γὰρ εὖ μοι δοκεῖ πάνυ σωστὸν εἶναι, ὃν Αἴσωπος διηγεῖτο. ἔφη γὰρ ἄνθρωπόν ποτε ἐπὶ τῇ ἠϊόνι καθεζόμενον, ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἀριθμεῖν τὰ κύματα. σφαλείσῃ δ', ἀχθεσθῆναι καὶ ἀνιᾶσθαι, ἄχρι δὴ τῶν πέριξ ἀναστῆσαι εἶναι αὐτῇ, τί ὠφελοῖτο ἀνιῶσα τῶν παρελθόντων ἕνεκα; δεῖν τὰ ὑπόλοιπα δεξάμενον ἀριθμεῖν, ἀμελήσαντα ἐκείνων. καὶ σὺ τοίνυν ἐπίσχες ὅτῳ σοι δοκεῖ, εἰς τὸ λοιπὸν ἂν ἄμεινον ποιήσεις βίον τε καινὸν ἅπασι βίοις ἀξιῶν, καὶ συμπολιτεύσῃ τοῖς πολλοῖς, ὅσοι ἀλλόκοτοι, καὶ πεπυρωμένοι ἐλπίζων. καὶ σὺ αἰσχύνῃ, ὦ πρὸς Διὸς Φοινίκης, εἰ χείρων ἄνθρωπος μεταβήσῃ, καὶ μεταχωρήσεις πρὸς τὸ βέλτιον; ταῦτα πάντα ὦ φιλότης, ὁπόσα εἶπον, μή με νομίσῃς καθ' ἑαυτῆς παρεσκευασμένον, ἢ ἔχθραν ἵνα ἐξαίρεσθαι πρὸς Στωϊκὰς ἐπαινημένον εἰρηκέναι, ἀλλὰ κοινὸς ἐπὶ πάντας ὁ λόγος. τὰ γὰρ αὐτὰ, πρὸς σὲ εἶπον ἄν, εἰ τὰ Πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησο, τῶν ἄλλων ἀκείνων ἐρήμων κατηγόρων. νῦν δ' ἐπὶ τὰ Στωϊκῶν ὑπεθέμησας, πρὸς τίνων

hil eorum quæ pejora sunt committeremus? Annon ab initio alia spe inducti vacare philosophiæ volebamus? Nonne ut omnia perlustrando rudi vulgo moderatiores essemus? Quid igitur nonne hoc respondares? ***Hermot.*** Quid aliud, quàm quod propemodum lachrymor, usque adeò me commovit vera tua oratio. Et quod impendi tempus lugeo, & quos feci sumptus, mercedes non exiguas pro laboribus pendendo. Nunc enim tanquam ex ebrietate ad me rediens, video cujusmodi illa sint quæ amabam, & quantas ærumnas pro illis exhauserim. ***Lucian.*** Sed quid ô bone lachrymis est opus? Nam id prudentius esse puto, quod Æsopus in fabulis commemorat: ubi dicit, quendam in littore maris consedisse ut numeraret undas, & doluisse ac graviter tulisse quòd erraret, donec adveniens vulpes dixit ipsi: Cur ô generose propter præteritas undas cruciaris? Oportet ut omissis illis hinc numerare incipias. Et tu quandoquidem ita tibi videtur, in posterum melius feceris, si communem omnibus vitam vivere decreveris, & cum vulgo verseris, nihil absurdi aut fastuosi sperans. Nec te pudeat, siquidem sapis, quod senex consilium mutaris, & ad meliora transeas. Hæc omnia quæ dixi, no putes amice me adversus Stoicos instructum, quasi mihi cum illis essent susceptæ peculiares inimicitiæ, dixisse. Sed est communis in omnes hæc oratio. Eadem enim in te dixissem, si vel Platonis, vel Aristotelis sectatorem te præbuisses, cæteris indicta causa damnatis. Nunc verò siquidem disciplinam Stoicam prætulisti,

Στιὰν ἀποτεάσῃ ὁ λόγος ἐδόξει, ὑδὲν ἐξαίρετον πρὸς αὐτὸν ἔχων. Ερμῆ. Οὐ λέγεις. ἄπειμι γὰρ ἐπαυτὸ τοῦτο, ὡς μεθαλοίμην καὶ αὐτὸ δὴ τὸ χρῆμα. ὄψῃ γὰρ οὐκ εἰς μακρὰν ὑπὲρ πώγωνα ὥσπερ νῦν λάσιον, καὶ βαθὺν, καὶ δίκαιον κεκλασμένον, ἀλλ' ἁπλῶς πάνυ, καὶ ἐλαφρόν. τάχα δ' ἂν καὶ πορφυρίδα μεταμφιάσομαι, ὡς εἰδεῖεν ἅπαντες, ὅτι μηκέτι μοι τὰ λήρων ἐκείνων μέλοι. ὡς εἴθε γε καὶ ἐξεμέσαι δυνατὸν ἦν ἅπαντα ἐκεῖνα, ὁπόσα ἤκουσα παρ' αὐτῶν. καὶ δοῦ ἴσθι, οὐκ ἂν ὤκνησα [1] καὶ ἐλλέβορον πιεῖν ἀφ' οὗτοις τοῦτο ἐς ἔμπαλιν, ἢ ὁ Χρύσιππος, ὅπως μηδὲν ἔτι ἐνοήσαιμι ὧν φασι. σοὶ δ' ἴσως μικρὰν χάριν οἶδα ὦ Λυκῖνε, ὅτι μοι περιφερόμενον τοῦτο ἀπολέρυσας ἀπὸ χαμαιρέρους, καὶ τραχέος, ἐπισείσαντι ἐμαυτὸν, καὶ κατὰ ῥοῦν συρέοντα τῷ ὕδατι, ἐνίκησας, ἐπιστὰς τὸ τῶν Τραγῳδῶν τοῦτο, Θεὸς ἐκ μηχανῆς ἐπιφανείς. δέκα δέ μοι ἂν ἀλόγως ἐδόκουν ἐξυρῆσθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ναυαγίων ἀποσωθέντες ἐλλέβορον, ὅτι καὶ σωτήρια ἡμέρων ἄξιον, τοσαύτην ἀχλὺν ἀποσεισαμένων τῶν ὀμμάτων. φιλοσοφῶ δ' ἐς τὸ λοιπὸν, κἂν ἄκων ποτὲ ἐκ βεβαθὺ βαδίζων τύχω, ὅπως ἐκτραπήσομαι, καὶ περιήσομαι, ὥσπερ τοὺς λυττῶντας τῶν κυνῶν.

in Stoicos invehi visa est oratio, quanquam nihil in ipsos habet peculiare. *Hermot.* Rectè dicis. Iam itaque abeo ut habitum etiam ipsum mutem. Videbis igitur propediem, neque barbam ut nunc hirsutam & profundam, neque victus rationem temperatam, sed remissa & libera omnia. Mox purpuram induam, ut norint omnes, non ampliùs esse rem mihi cum nugis illis. Atque utinam ea omnia evomere possem quæ ex ipsis audivi. Ac probè scias, neque me pigeret helleborum bibere propter hoc ipsum, alio fine quam Chrysippus, ne quid eorum quæ dicunt, mihi veniret in mentem. Quare magnam habeo tibi gratiam Luciane, quòd me à turbido asperoque torrente jactatum, meopte motu traditum, & secundo flumine cum aqua fluentem retraxisti, mihi juxta Tragœdorum illud superveniens, Deus ex improviso ostensus. Videor autem mihi non absurdè facturus si caput abrasero, ut qui è naufragio incolumes evaserunt, veluti festivitatem meæ salutis hodie celebraturus, excussa ex oculis meis tanta caligine. Porrò in posterum quemcunque philosophum, etsi invitus inter eundum nanciscar, non secus ac rabiosos canes aversabor, & devitabo.

1 Καὶ ἐλλέβορον πιεῖν διὰ τοῦτο ἐς τὸ ἔμπαλιν ἃ ὁ Χρύσιππος] Alii multi boniquè hoc de Carneade. Edissertavi hoc ἀμφίλογον ad A. Persii Sat. v. *Marc.* Ipse Lucianus infrà, veræ Historiæ libro 2. ἀκούομεν δὲ καὶ περὶ Χρυσίππου, &c. Diximus pluribus ad Laërtium. *Menagius.*

HE-

ΗΡΟΔΟΤΟΣ, Η ΑΕΤΙΩΝ.

HERODOTVS, VEL AETIO.

ARGVMENTVM.

Ostendit hac præfatione Lucianus, se exemplo Herodoti, & post hunc Aetionis pictoris adductum, ut in conventu totius Macedoniæ, exhibere se, ac specimen aliquod sui præbere voluerit. Esse enim compendiosiorem hanc viam ad laudem & gloriam comparandam, quam singulas civitates circumeundo, magno negocio, multoque tandem tempore inclarescere. Exordium a voto incipit, post narratione utriusque & Herodoti, & Aetionis exemplum exponit, quæ quia majorem scripti hujus partem absolvit, utriusque nominis titulum quoque dedit. Hinc Adaptatio sequitur, qua suum institutum cum superioribus exemplis comparat, amplificata per collationem, præsenti conventu cum Olympico, & loci & hominum qualitate. Postremò petit, ut illorum exemplo, se quoque pro aliquo mediocri Oratore habeant, non cum optimis ac vetustissimis illis, sed cum præsentibus conferendo.

ΑΕΤΙΩΝ.

Εὐξάτην εἶπε μὲ κἀγὼ τἄλλα μιμήσασθαι δυνατὸν ὢν. ἃ πάντα φημὶ ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῷ, μείζονα γὰρ οὐχὶ τάδε γε, ἀλλὰ κἂν ἓν ὧν τὸ ἅπαντων, οἷον, ἢ κάλλει τῶν λόγων, ἢ ἁρμονίαν αὐτῶν ἢ τὸ οἰκεῖον τῇ Ἰωνίᾳ, καὶ ὠφελοῦσι, ἢ τὸ γνώμης τὸ ἀξιόν, ἢ ὅσα μυρία καλὰ ἐνεῖναι ἄμεμπτα συλλαβόντι ἔχει, πόρρω δὲ εἰς μίμησιν ἐλπίδος. ἃ δὴ ἐποίησεν ἐπὶ βίβλοις συγγράμμασι, καὶ ἡμῖν πολλαχοῦ βίβλοις Ἕλλησιν ἐν βαρβάροις κατέσῃ, ἐγὼ καὶ σύ, καὶ ἄλλος ἂν μιμήσαισθε. [2] πλούσας γὰρ οἴκοθεν ἐκ τῆς Καρίας

ΑΕΤΙΟ.

Tinam verò & alias Herodoti virtutes imitari possem, non dico omnes quibus fuit præditus: major enim voto res hæc foret: verùm ex omnibus unam, videlicet aut orationum elegantiam, aut earundem compositionem, aut propriam & naturalem Ionicæ linguæ dictionem, aut sententiarum præstantiam, aut quæcunque cum infinita, tum pulchra confertim habet, imitationis spem excedentia. Verùm quæ pro libris à se conscriptis fecit, utque multifariam Græcis brevi innotuit, ego & tu, & quivis alius facilè imitaremur. Nam domo ex Caria

1 Εὐξάτην] καλλιὰ sive ἀφοσταλιὰ, cujusmodi etiam fuerit Insomnium, & infrà ἀφελοῦσι τὸ οἰκεῖον. Et ἱππίας ἢ ἀλαλατεῖον. Et ἀφελοῦσι τὸ ἀνθηρόν. Marc.

2 Πλούσας γὰρ οἴκοθεν ἐκ τῆς Καρίας] Cum Plinio non concordat Lucianus, nec

εἰας δὴ ὁ Ἡρόδοτος, ἐσκηπτόμενος ἑαυτὸν, ὅπως ἂν πύθηται, καὶ ἀπαγγελοῦσι ἐπίσημος, καὶ θεάσοιτο ἥκοντας, καὶ αὐτὸς, καὶ τὰ συγγράμματα. τὸ μὲν οὖν ἀναγνῶναι, νῦν μὲν Ἀθηναίοις, νῦν δὲ Κορινθίοις ἀναγιγνώσκειν, ἢ Ἀργείοις, ἢ Λακεδαιμονίοις ὡς τάχιστα μέρη, ἐρῶντες, καὶ μακρὸν ἡγεῖτο εἶναι, καὶ πρόσω ἐμήκυνεν ἐν τῷ ἑαυτοῦ ἐπαγγ. ἔχειν ἠξίου ἀφαιρεῖσθαι τὸ πρᾶγμα, ὃ δὴ καὶ ἀφίρεσιν ἔσχε κατ' ὀλίγον ἀγειρόντων, καὶ συλλέγοντων τῶν γνώσιν, ἐπεβάλλετο δὴ εἰ δυνατὸν εἴη, ἀθρόους ἅπαν λαθεῖν τοὺς Ἕλληνας ἁπαντᾶς. συνίστατο δὲ Ὀλύμπια τὰ μεγάλα. καὶ ὁ Ἡρόδοτος, τοῦτ' ἐκεῖνο ἥκειν οἰόμενος τὸ καιρόν, ὃ μάλιστα ἐγλίχετο, πλήθουσαν πρήσας τῶν πανηγύρεων, ἀπανάλωτον ἤδη τὸ δεῖπνον συνειλεγμένων, παρελθὼν εἰς τὸ ὁπισθόδομον, ἃ ἔγραψε, ἀλλ' ἀγωνίσηται Ὀλυμπίων παρεῖχεν ἑαυτὸν, ἀέθλων ἕως

ria rectà in Græciam navi profectus, apud se disiiciebat quo pacto quàm celerrimè, minimoque negocio inclarescceret, & celebraretur ipse, ipsiusque scripta. Sed enim terras obeundo, nunc Athenienſibus, nunc Corinthiis ea legere, vel Argivis, vel Lacedæmoniis viciſſim, operoſum, & longum esse ducebat: & moram in hoc fore non exiguam prospiciebat. Quare statuebat negocium contrahere, non ita particulatim ac paulatim notitiam congregando, & colligendo. Ideoque diligenter observabat, an Græcos unà congregatos alicubi omnes deprehendere posſet. Itaque cum Olympia magna celebrarentur, Herodotus, illam ejus quod expetebat obtinendi occaſionem, obveniſſe ſibi ratus, obſervata celebritatis frequentia, cùm jam undiquaque optimates convenissent, in ædis ſacrarium ingreſſus eſt ubi non ſpectatorem, ſed certatorem Olympiorum ipſe ſe exhibebat, hiſtorias à ſe conſcriptas ca-

nec Suidas cum Luciano. Nam Plinius lib. 12. cap. 4. de ebore hæc ait: *tanta erat eboris auctoritas ubi noſtra* CCCX *anno*; *Tunc enim auctor ille* (Herodotus) *hiſtoriam eam condidit in Thuriis in Italia.* Non igitur è Caria ſolvens adiit Græcos & conventum Olympiacum, ut hiſtoriam ſuam in ea celebritate recitaret (ut hoc loco ſcribit Lucianus) ſi eam tum demum ſcripſit, cum patria relicta factus eſt Thurius civis. At Suidas cum Plinio & Luciano pugnat. Sic enim ſcribit in voce Ἡρόδοτος· μετῆλθε δὲ καὶ Σάμον διὰ Λύγδαμιν τὸν Ἀρτεμισίας πρίτον τυραννον Ἁλικαρνασσέων. ἐν δὲ τῇ Σάμῳ ἐστὶ τῶν Ἰάδων διαλεκτῳ ἐγραψεν ἱστορίαν ἐν βιβλίοις θ', id eſt, *ſeceſſit vero Samum propter Lygdamin tertium ab Artemiſia tyrannum Halicarnaſſi fuſſum. Sami igitur & dialectum Ionicam exercuit, & hiſtoriam ſcripſit in libris novem.* Quis eam litem dirimet? Plinius antiquior, Lucianus omnis Græcanicæ antiquitatis, ſi quis alius, callens. Suidas ſua omnia ex antiquis auctoribus, qui ſuo tempore extabant, habet. Conjecturæ etiam utrinque militant. Ex laudibus, quibus abunde perfundit Artemiſiam, videtur ea ſcripſiſſe, dum ſub tyrannide Lygdamidis ejus ſuminæ negotis vivebat. At contra dialectus Ionica, quæ exactè utitur, ſuadet eum non amplius Halicarnaſſum habitaſſe, quando hiſtoriam ſcripſit: nam Dorica dialectus ibi erat in uſu. Itaque quando ἀκριβεία me torquet, (ut verbis Ciceronis utar) nullo præjudicio te onerabo lector, & integrum hoc *ἀνίημα* tibi relinquam examinandum. *Faim.*

1 Ὀλυμ-

ἰσοτέας, καὶ καλῶν τὰς παρθένους, ἄχρι οὗ κ' Μούσας καλέσῃσι τὰς βίβλους αὐτῶν, σύνεσι δ' αὐτὰς ἔσας. ἤδη ὦν ἅπαντες αὐτὸν ἠδέσαν πολὺ μᾶλλον, ἢ τὰς [1] Ὀλυμπιονίκας αὐτάς. καὶ δὴ ἔστι ὅστις ἀνήκουσε λῶ δ' Ἡρόδοτε ὀνόμαστε, οἱ μέν, αὐτοὶ ἀκούσαντες ἐν Ὀλυμπίῃ, οἱ δ', ἐκ τῶν τὰ παντηγύρεως ἠκόντων πυνθανόμενοι. καὶ εἴ πᾶ γε φανείη μοῦνον, ἐδείκνυτο ὧν τοῦ δακτύλου. ἔστε δὲ κεῖνε Ἡρόδοτος ἔσκε, ὁ ὡς μάχας Περσικὰς ἔασι συγγραφάς. ὁ ὡς νίκας ἡμῶν ὑμνήσας. τοιαῦτ' ἐκεῖνε ἀπέλαυσε τῶν ἐσοδίων, ἐν μιᾷ συνόδῳ πανδήμῳ πᾶσι κοινῷ ψῆφον τὴν Ἑλλάδε λαξῶν, καὶ ἀνακηρυχθεὶς ὑπ' ὑφ' ἑνὸς μὲν Διὸς κήρυκος, ἀλλ' ἐν ἁπάσῃ πόλῃ, ὅτε ἔκρισε ἢ τὰ πανηγυρικῶν. ὅπῃ ὕστερον κρίνοησαντες, ἐπέτρεψέν τινα τούτῳ ὁδὸν ἐς γνῶσιν, Ἱππίας τε ὁ ἐπιχώριος αὐτῶν σοφιστὴς, καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, καὶ Ἀναξιμένης ὁ Χῖος, καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντῖνος, καὶ ἄλλοι συχνοί, λόγους ἔλεγον ἀεὶ ἐς αὐτοὶ πρὸς τὸν πανήγυριν, ἀφ' ὧν γνώσεσι ἐβραχεῖ ἐγίνοντο. καὶ τί σοι τὰς παλαιὰς ἐκείνας λέγω σοφιστὰς, καὶ συγγραφέας, καὶ λογοκράφους, ὅπου ἐς ἐκ παλαιτάτου τοῦτο, ἐς Ἀέτιωνα φασὶ τὸ ζωγράφον, συγγράψαντα τὸ Ῥωξάνης, ἐς Ἀλεξάνδρου γάμον, ἐς Ὀλυμπίαν ἐς αὐτὸν ἀγαγόντα, τῷ εἰκόνα ἐπιδείξαντ, ὥστε Προξενίδην ἑλλανοδίκην τότε ὄντα, ἡδέντα τῇ τέχνῃ

canendo, & præsentes demulcendo, ita ut libros ejus novem Musarum nominibus nuncuparint. Proinde jam erat illis multò notior, quàm Olympiorum victores. Nec quisquam erat cui nomen Herodoti esset inauditum: cùm alii in Olympia audivissent, alii ex iis qui ex celebritate venerant, accepissent. Ac sic ubi tantùm appareret, digito monstrabatur: hic ille est Herodotus, qui Persicas pugnas Ionicè conscripsit, qui victorias nostras celebravit. Hoc ille commodi ex suis historiis reportavit, quòd in uno conventu ab omni populo commune suffragium accepit, nec ab uno præcone per Iovem, sed in omni urbe, unde panegyristarum quisque erat promulgatus. Quod postea cùm animadvertissent, hanc esse viam compendiosam ad cognitionem parandam. Hippias illius gentis sophista, & Prodicus Ceus, & Anaximenes Chius, & Polus Agrigentinus, aliique complures, orationes habebant semper ad publicum totius Græciæ conventum, unde brevi innotescebant. Ecquid tibi priscos illos sophistas, historicos & oratores recenseo, quandoquidem postremo hoc tempore dicunt pictorem Aëtionem Roxanes & Alexandri depictas nuptias in Olympiam tulisse, ac imaginem spectandam ostentasse, adeò ut Proxenides, quem tunc certaminum judicem Græci constituerant, artis præstan-

1 Ὀλυμπονίκας] Casaub. ad Theocr. Scal. ad Catull. ex Suid. innominato. de Hippia, ipse postea. Cic. Apul. de Prodico, Xenophon, & nos ad somnium Luciani, de Anaximene & Polo. idem in Piscatoris dial. Aristot. Diog. Laert. de Ætione, Theocrit. Epithap. Æscul. de nuptiis Alexandri & Roxanes, Attia. Curt. *Bourd.*

τε, [1] ὅπερ ὄφελον ἐξ ἁπάσης πόλεως. αὐτὸ δὴ τὸ κεφάλαιον Μακεδόνων ἅπαντων. καὶ γὰρ ἡ πόλις ἡ δεῖνα, ὅσα δ' ἐν Πίσῃ μὲν Διΐ, δεῦρο τῷ ἐκείνῃ στοχάζεται, καὶ [2] σκηνὰς, καὶ καλύβας, καὶ πίττης. εἴ τε αὖ πανηγυρίσαι, καὶ συρρεπίδης ὄχλον, ἀθλητῶν ἧττον φιλοθεάμονες, οὐ παρέσυρε οἱ πολλοὶ τὸ Ἡροδότου πρόμοι, ἀλλὰ ῥητόρων τε, καὶ συγγραφέων, καὶ σοφιστῶν οἰδοκιμώτατοι, ὅσον οὐ μικροῦ ἦδη. μὴ τάχα μοι δοκεῖ παρὸν σύνεσεσθαι φανερῶς τὸ Ὀλυμπιακόν. ἀλλ' ἴω μοι ὑμεῖς [3] Πολυδάμαντι, ἢ Γλαύκῳ, ἢ Μίλωνι ἀγωνίζεσθέ με, καὶ δὴ ὑμῖν δόξω θρασὺς ἀνθρωπος εἶναι. ἴω γε πολὺ ἐκείνων ἀπαγαθύντερα τῷ μνήμῃ, ἐφ' αὐτῷ μόνον καθῦσαι τὸ ἦτορ, τάχ' ἂν καὶ πάνυ [4] μαστιγώσειν ὑμῖν δόξαιμι, ὡς ἔν γε τῷ λικριτῷ σταδίῳ, ἱκανὸν ἐμοὶ γ' ἂν καὶ τοῦτο.

conveniſtis ex ſingulis civitatibus quique præſtantiſſimi, neque non lectiſſima omnium Macedonum ſumma. Conventum veſtrum excipit civitas optima, non ut Piſâ loco anguſto, tentoriis, tuguriis, & æſtu. Præterea panegyrin agitant, non vilis plebecula, magis cupida ſpectandi athletas, vulgus Herodoti negligens: ſed rhetorum, hiſtoricorum & ſophiſtarum omnium celeberrimi: adeò ut jam parum mihi deeſſe videatur, quin mea actio perinde ut Olympiorum celebris ſit habenda. Sed ſi vos Polydamanti, vel Glauco, vel Miloni me contendatis, homo audax admodum videbor. Sin verò longè illorum remota memoria, per ſe ſolum exutum videatis, fortè nequaquam verberibus dignus cenſebor: quòd tanto in ſtadio mihi utique ſuffecerit.

1 Ὅπερ ὄφελον] Reſtè ibi Opſop. nam ὅπερ ὄφελον dictum ἀντὶ τοῦ μεγάλοι οἱ μεγίστοι & ἀξιολογώτατοι. Bourd.

2 Σκηνὰς & καλύβας & πίττης] Voces interpretatus ſum alibi: Rem tangit Suet. Iul. c. 39. *Ad quæ omnia ſpectacula tantum undique confluxit hominum, ut plerique advenæ aut inter vicos, aut inter vias tabernacula poſita manerent, ac ſæpe pra turba, eliſis examinatisque ſunt plurimi, & in his duo Senatores.* Idem.

3 Πολυδάμαντι] Perſ. Sat. 1. & ibi Interp. *Idem.*

4 Μαστιγώσειν] Dixit antea & ſæpe repetit alibi. *Idem.*

ΖΕΥΞΙΣ, Η ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

ZEVXIS VEL ANTIOCHVS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

[1] *Apologia quædam, ſcriptorum Luciani, eſt, qua ille oſtendit non tantum novitati ſeu peregrinitati ſtudere ſe, ſed & verum, ſenten-*

1 Περσταλαὶ. Vt ſuprà. Habita verò etiam iſta in theatro. Patet fine hujuſce Laliæ. *Mars.*

1 Ἐπαγ-

tentiarumque elegantia, deinde & aptæ compositionis harmonia. Cæterùm quòd sola novitas illorum in admiratione sit, fieri communi quadam hominum natura, qui sola novitate plerumque detineantur, interim aliorum nulla habita ratione. Idem enim & Zeuxidi olim in pictura Centauri, in quam præter novitatem argumenti, multam artem impenderat, & Antiocho, in pugna contra Galatas accidisse, hostibus novitatem & insolentiam elephantorum, non ipsius apparatum pertimescentibus. Tractatur autem eadem fermè ratione, qua & superior oratio: nisi quòd hic ipsa causa à principio ponitur, exempla autem, eaque amplificata sequuntur. Etiam tituli eadem ratione, ut suprà, impositi sunt.

1 Ἐναγχος ἐγὼ μὲν ὑμῖν δείξας, τὸ λογιον, ἀπῆειν οἰκαδε. ὡσπερ δὲ μοι τῶν ἀκηκοότων πολλοὶ κωλύσ' οὐδὲν οἶμαι καὶ τοῖσδε τοῖσιν φίλοις ἤδη ὑμῖν ὑμᾶς λέγειν, ὡσπερ ἐπῄνουν ἐν ἐδείξαντο, καὶ θαυμάζειν ἐώκεσαν. ἐπιπολὺ γὰρ παρομαρτοῦντες, ἄλλος ἄλλοθεν ἐβόων, καὶ ἐπῄνουν, ἄχρι ἐπὶ καὶ ἐρυθριᾶν με, μὴ ἄρα πάμπολυ τῆς ἀξίας τὸν ἔπαινον ὑπολειποίμην. τὸ δὲ ἐν κεφάλαιον αὐτοῖς, τοῦτο ἦν. καὶ πάντες ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπεσημαίνοντο, τὴν γνώμην τῶν συγγραμμάτων ξένην εἶναι, καὶ πολὺν ἐν αὐτῇ τὸν νεωτερισμόν. μᾶλλον δ' αὐτὰ εἰπεῖν ἀμείνων, ἀπὸ ὀνείου ἀπεφοίτων. ὦ τῆς καινότητος. Ἡράκλεις τῆς ἀληθείας. δύναμαι δ' ἀνθρωπος. ὑπὲρ ἂν τις εἴποι τὴν ἐπιούσας νεανιεύεσθαι. οἱ μὲν, τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγον, ὡς ὀκνηρίᾳ δηλαδὴ τοῦ τὰ ἀκροάσεως. ἦ τίνα γὰρ ἂν αἰτίαν εἶχον ψεύδεσθαι, καὶ θωπεύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἄνθρωπον, καὶ πάνυ πολ-

Cum nuper habita apud vos oratione domum me conferrem, eorum qui me audiverant multi me convenerunt (nihil enim prohibere puto quominus etiam ista vobis dicam, qui jam amici mei estis,) & tanquam mirabundi salutarunt. Qui dum itinere multo me deducerent, alius aliunde exclamabat & laudabat, ita ut erubescerem, metuens ne laudum meritis longè inferior essem. Fuit igitur illis hæc laudationum summa: & omnes unum idemque approbabant, cum inusitatam scriptorum materiam, tum multum in ea novitatis studium. Multò verò latius est referre eademque quæ illi pronunciarunt. O novitatem! ô admirabilem orationem! Ingeniosus homo est: nihil quisquam hoc tuo artificio novius esse dixerit. Illi talia multa dicebant, prout oratione mea commoti fuerant. Nam quid eis causæ fuisset cur mentirentur, atque his laudibus blandirentur homini extraneo: cæterùm ipsis non mul-

1 Ἐναγχος] Huic dissertationi (quoniam de hac locus alius dicendi) non immoror: paucæ variantes lectiones, & quæ lectorem avidum non morentur. *Rupert.*

πε, [1] ὅπ ὄφελ ἐξ ἁπάσης πόλεως. αὐτὸ δὴ τὸ κεφάλαιον Μακεδόνων ἁπάντων. καὶ ὑποδεχομένη πόλις ἡ δεῖνα, ὅσα δ' ἐν Πίσῃ μὲν Διΐ, ἀδὲ τῷ ἐκεῖθι στοιχεῖται, καὶ [2] σκηναῖς, καὶ καλύβαις, καὶ πίτνοις. οἵ τε αὖ πανηγυρισταὶ, καὶ συρφετώδης ὄχλος, ἀθλητῶν ἧ μᾶλλον φιλοθεάμονες, οὐ παρίεμαι οἱ πολλοὶ τ' Ἡροδότου πτήμονες, ἀλλὰ ῥητόρων τε, καὶ συγγραφέων, καὶ σοφιστῶν οἷσπερ ἀπεῖναι, ὅσον ἐμικρόν ἐστι. μὴ τάχα δ' ἐμοὶ τὸν Ὀλυμπίων. ἀλλ' ὦ μὲ ὑμεῖς [3] Πολυδάμαντα, ἢ Γλαῦκον, ἢ Μίλωνι ἀγωνίζεσθαί με, κομιδῇ ὑμῖν δόξω θρασὺς ἀνθρωπος εἶναι. ὦ ἧ πολὺ ἐκείνων ἀπιστοτέρους τῷ μύθῳ, ἐφ' αὐτῷ μόνον ἀπολύσαντες ἴδητε, τάχ' ἂν ἐμὲ πάνυ [4] μαστιγώσαιτε ὑμῖν δόξαιμι, ὡς ἐν γε τηλικούτῳ σταδίῳ, ἱκανοὶ ἅμοι γ' ὦν καὶ τότε.

conveniſtis ex ſingulis civitatibus quique præſtantiſſimi, neque non lectiſſima omnium Macedonum ſumma. Conventum veſtrum excipit civitas optima, non ut Piſa loco anguſto, tentoriis, tuguriis, & æſtu. Præterea panegyrin agitant, non vilis plebecula, magis cupida ſpectandi athletas, vulgus Herodoti negligens: ſed rhetorum, hiſtoricorum & ſophiſtarum omnium celeberrimi: adeò ut jam parum mihi deeſſe videatur, quin mea actio perinde ut Olympiorum celeberis ſit habenda. Sed ſi vos Polydamanti, vel Glauco, vel Miloni me contendatis, homo audax admodum videbor. Sin verò longè illorum remota memoria, per ſe ſolum exutum videatis, fortè nequaquam verberibus dignus cenſebor: quòd tanto in ſtadio mihi utique ſuffecerit.

1 Ὅπ ὄφελ ἐξ ἁπάσης πόλεως.] Rectè ibi Opſop. nam ὅπ ὄφελ dictum ἀντὶ τοῦ μεγάλως εἰ μεγίστοις καὶ ἀξιολογωτάτοις. Bourd.

2 Σκηναῖς καὶ καλύβας καὶ πίτνος] Voces interpretatus ſum alibi: Rem tangit Suet. Iul. c. 39. *Ad quæ omnia ſpectacula tantum undique confluxit hominum, ut plerique advenæ aut inter vicos, aut inter viæ tabernacula poſito manerent, ac ſæpe pra turba, etſi examinatique ſint plurimi, & in hu dus Senatores.* Idem.

3 Πολυδάμαντα] Perſ. Sat. 1. & ibi Interp. *Idem.*

4 Μαστιγώσαιτε] Dixit antea & ſæpe repetit alibi. *Idem.*

ΖΕΥΞΙΣ, Η ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

ZEVXIS VEL ANTIOCHVS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

[1] *Apologia quædam, ſcriptorum Luciani, eſt, qua ille oſtendit non tantum novitati ſeu peregrinitati ſtudere ſe, ſed & rerum, ſenten-*

1 Πρεσλαλιὰ.] Vt ſuprà. Habita verò etiam iſta in theatro. Patet fine hujuſce Lalix. *Marc.*

1 Ἐπαγ-

tentiarumque elegantia, deinde & aptæ compositionis harmonia. Cæterùm quòd sola novitas illorum in admiratione sit, fieri communi quadam hominum natura, qui sola novitate plerumque detineantur, interim aliorum nulla habita ratione. Idem enim & Zeuxidi olim in pictura Centauri, in quam præter novitatem argumenti, multam artem impenderat, & Antiocho, in pugna contra Galatas accidisse, hostibus novitatem & insolentiam elephantorum, non ipsius apparatum pertimescentibus. Tractatur autem eadem fermè ratione, qua & superior oratio: nisi quòd hic ipsa caussa à principio ponitur, exempla autem, eaque amplificata sequuntur. Etiam tituli eadem ratione, ut suprà, impositi sunt.

1 Ἐναγχος ἐγὼ μὲν ὑμῖν ἐδείξας, τὸ λοιπὸν, ἀπῆειν οἴκαδε. ὡσθέντες δὲ μοι τῶν ἀκηκοότων πολλοὶ κωλύσ᾽ ἀδεῖν εἰ μὴ καὶ τὰ τοιαῦτα ὡς φίλος ἤδη ὤν ὑμῖν λέγειν, ἐσθόντες ἂν ἐδεξιοῦντο, καὶ ξυμπέζεσθαι ἐώκεσαν. ἐπεπλάν γὰρ παρομαρτοῦντες, ἄλλος ἄλλοθεν ἐβόων, καὶ ἐπῄνουν, ἄχρι ἐς καὶ ἐρυθριᾶν με, μὴ ἄρα πάμπολυ τὴν ἀξίαν τῶν ἐπαίνων ὑπολειπόμην. τὸ δ᾽ ὃν κεφάλαιον αὐτοῖς, τοῦτο ἦν. καὶ πάντες ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπεσκεμμένοι ἦσθε, τὴν γνώμην τῶν συγγραμμάτων ξένην ὄντων, καὶ πολὺν ἐν αὐτῇ τὴν νεωτεριστὴν. μᾶλλον δ᾽ αὐτὰ εἰπεῖν ἀμείνων, ἀπὸ σκηνῆς ἀποφέγγεσθε. ὦ τῆς καινοτητος. Ἠρώνκλεις τὴν ξενολεξολογίας. εὐμήχανον ἀνθρωπον. ὡδὶ ἂν τις εἴποι τὴν ἐπινοίας πεπρωτευκότα. οἱ μὲν, τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγον, ὡς ὑπεκίνουν δηλαδὴ ὑπὸ τῆς ἀκροάσεως. ἃ γὰρ ἂν αἰτιῶν εἶχον ψόγου, καὶ κωλακεύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἄνθρωπον, ἃ πάνυ πολ-

Cum nuper habita apud vos oratione domum me conferrem, eorum qui me audiverant multi me convenerunt (nihil enim prohibere puto quominus etiam ista vobis dicam, qui jam amici mei estis,) & tanquam mirabundi salutarunt. Qui dum itinere multo me deducerent, alius aliunde exclamabat & laudabat, ita ut erubescerem, metuens ne laudum meritis longè inferior essem. Fuit igitur illis hæc laudationum summa: & omnes unum idemque approbabant, cum inusitatam scriptorum materiam, tum multum in ea novitatis studium. Multò verò satius est referre ea iemque quæ illi pronunciarunt. O novitatem! ô admirabilem orationem! Ingeniosus homo est: nihil quinquam hoc tuo artificio novius ne dixerit. Illi talia multa dicebant, prout oratione mea commoti fuerant. Nam quid eis caussæ fuisset cur mentirentur, atque his laudibus blandirentur homini extraneo: cæterùm ipsis non mul-

1 Ἐναγχος] Huic dissertationi (quoniam de hac locus alius dicendi) non immoror: paucæ variantes lectiones, & quæ lectorem avidum non morentur. *Reiske.*

λῆς αὐτοῖς φορτικὸς ἄξιον τὰ ἄλλα; πολλὰ ἐμοὶ, εἰσήσεται γὰρ, ὁ μετρίως λοιδορούμενος ὑπ' αὐτῶν. καὶ ἐπειδὴ ποτὲ ἀπελθόντων καὶ ἐμαυτὸν ἐγκωμιάζω, σκοπῶν. ἀκὸν τοῦτο μόνον χαλεπὸν τοῖς ἐμοῖς ἔπεσιν, ὅτι μὴ σωφρόνως, μηδὲ κατὰ τὸ κοινὸν βαδίζοι τοῖς ἄλλοις, ὀνομάτων ἢ λόγων κακῶν οὐ παρόντων, καὶ πρὸς τὸ ἀρχαῖον κανόνα συγκειμένων, ἢ νὴ ὀξέως, ἢ ἀστειότητος τινος, ἢ χαρίεντος Ἀττικῆς, ἢ ἁρμονίας, ἢ πλοκῆς τῆς ἐφ' ἅπασι, τῶν ἢ πόρρω ἴσως τυμῶν. ἐγὼ γὰρ ἂν παρέντες αὐτὰ σκοπεῖν, ἐπῄνουν μόνον τὸ καινὸν τῆς ἀστειότητος, καὶ ξενίζον. ἐγὼ δὲ μαίνεσθαι, φιλῶ ὑπὸ τῶν ἀναπεπεισμένων ἐπαινοῦσι, πάντα μᾶλλον καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀστειάζειν αὐτούς, ἀληθὴς γὰρ εἶναι τὸ τοῦ Ὁμήρου, καὶ τὴν νέαν ᾠδὴν κεχαρισμένην ὑπάρχειν τοῖς ἀκούσασιν. ἐμοὶ μὲν τοσοῦτόν γε, ὅπερ ὅλον τῇ καινότητι νέμειν ἔξεστι, ἀλλὰ τοῦτο μέν, ὥσπερ οὐ ἀστειότητος μέρος συνεπικοσμεῖν τι, καὶ πρὸς τὸ ἐπαινον συντελεῖν καὶ αὐτό. τὰ δὲ πρόσθεν ἐπαινούμενα, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκουόντων σύφωνα, σκῶμμα εἶναι. ὥστε ἐμοὶ μετρίως ἐπῄνημαι, καὶ σκανδύνων πιστεύειν πάντας, ἵνα καὶ μόνον οὐ τοῖς Ἕλλησιν εἶναι λέγωσι. καὶ τὰ πειστικά. τὸ δὲ κατὰ τὴν παρρησίαν, ἀνθρακες ἡμῶν ὁ θησαυρὸς ἦσαν. καὶ ὀλίγα δέοντα μακροποιεῖν τινα ἐπαινον ἐπαινεῖσθαι πρὸς αὐτῶν. ἐρῶ γὰρ ὑμῖν καὶ τὸ τοῦ ζωγράφου διηγήσασθαι. ὁ Ζεῦξις σκῶμμα, ἄριστος ζωγράφων γέλωμα, τὰ δημώδη, καὶ τὰ κοινὰ τῶν τότε ἐζωγράφει, ἢ ὅσα πάνυ ὀλίγα, Ἥρωας, ἢ Θεούς, ἢ πολέμους, ἀεὶ δὲ καινοποιεῖν ἐπειρᾶτο. καί τι ἀλλοκοτον ἂν καὶ ξένον ἐπινοήσας, ἐπ' ἐκείνῳ

multum curando? Verumtamen me, neque enim dissimulabo, non mediocriter laus illorum cruciabat: & hæc solus ab illis relictus apud me cogitabam. Ergo solum meis scriptis hoc inest jucundum, quòd consuetæ compositionis non sunt, neque communi cum aliis pede procedunt. Sed fortè procul à meis scriptis remota sunt pulchra vocabula, ad veterem regulam composita, ingenii acumen & solertia, & gratia Attica, & sermonis cohærentia, & ars quæ in omnibus exiſtit. Non enim omiſſis illis, solam instituti novitatem, & insolentiam collaudassent. At stolidus ego quum subsilientes me laudarent, statim quidem id ipsum etiam addituros putabam. Verum enim illud Homeri, Novam quamque cantilenam audientibus esse gratam. Nec tantum, nec totum novitati tribuendum sentiebam, quæ est veluti quædam ornamenti accessio, & laudis complementum: illa verò esse quæ revera laudantur, & ab auditoribus acclamatione excipiuntur. Itaque non modicè commovebar eò penè adductus ut iis crederem, qui unum ac solum inter Græcos esse me prædicabant: aliaque id genus. Sed quod vulgo fertur, Carbones erant noster thesaurus. Ac propemodum ut præstigiator aliquis ab ipsis laudor. Volo itaque pictoris institutum vobis explicare. Zeuxis ille omnium pictorum præstantissimus, popularia illa, & communia, aut quæ perpauca sunt, Heroas, aut Deos, aut bella non pingebat, sed novi quippiam comminisci semper conabatur, cumque insolens & novum quid excogitas-

ſet,

τὴν ἀκρίβειαν τῆς τέχνης ἐπιδείκνυ-
το. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τολμήμασι,
καὶ θήλειαν Ἱπποκένταυρον ὁ Ζεῦ-
ξις αὐτὸς ἐποίησεν, ἀνατρέφοντά
γε σοφῶς παιδία ἱππόκενταύρω
διδύμω, καμιδῆ νηπίω. τὸ εἰκόνος
παύτης ἀντίγραφος ἐστὶ νῦν Ἀθήνη-
σι, σοφὸς αὐτὸν ἐκεῖνον ἀκριβῶς
τῇ γνώμῃ μεταλαμβάνων. τὸ δὲ
κάτοπτον δὴ αὐτὸ, Σύλλας ὁ Ῥω-
μαίων στρατηγὸς, ἐλαύνειν μὴ τῶν ἄλ-
λων εἰς Ἰταλίαν πεπεμφέναι. εἶτα
καὶ Μαλέαν οἴαν κατάδυσιν
τῶν ὁλκάδων, ἀπολέσαν ἅπαντα, καὶ
τὸν γράφοντα. τοῦτον ἄλλα τινὰ γε
εἰκόνα τοιαύτην εἶδον. καὶ αὐτὸς
ὑμῖν ὡς ἂν οἷός τε ὦ, δείξω τῷ λό-
γῳ, ὡς μοὶ τοῦ Δίου γραφικός τις ὤν,
ἀλλὰ πάνυ μέμνημαι, ὡς καὶ πολ-
λοῖς ἰδὼν ἐν τῶν τοῦ γραφέως Ἀθή-
νησι. καὶ τὸ ὑπερβαλόμενον τότε
τοῦτον τέχνῃ, τάχ' ἂν μοι καὶ νῦν
ἔτι τὸ σαφέστερον δηλώσειε συναγω-
νίσασθαι. ἐπὶ χλόης γὰρ βαλῆς ἡ Κέν-
ταυρος αὕτη πεποίηται, ὅλη μὲν
τῇ ἵππῳ χαμαὶ κειμένῃ, καὶ ἀπο-
τέταται εἰς τὸ πίσω οἱ πόδες. τὸ
δὲ γυναικεῖον ὅσον αὐτῆς, ἠρέμα ἐπ-
ήρται, καὶ ἐπ' ἀγκῶνός ἐστιν. οἱ
δὲ πόδες οἱ ἔμπροσθεν, οὐκ ἔτι. τὸ
δ' ἕτερον ἀπετάδη, οἷον ἐπὶ τοῦλάχιστον
κειμένης. ἀλλ' ὁ μέν, ὀκλάζοντι
ἔοικεν, ὧν κάμπτων ὑπεσκελίσ-
θη τῇ ὁπλῇ. ὁ δὲ, ἐμπαλιν ἐπανί-
στατο, καὶ δὴ ἐνίοις ἀντιλαμβά-
νεται, οἷόν εἰσιν ἵπποι, πειρώμε-
νοι ἀναπηδᾶν. ὧν νεογνοῖν δὲ, τὸ
μὲν ἄνω, ἔχει αὐτὴ ὡς παῖς ἀγκάλας, καὶ
τρέφει ἀνθρωπικῶς, ἐπίσχουσα τὸ γυναικεῖον μαστόν. τὸ δ' ἕτε-
ρον, ἐκ τοῦ ἵππου θηλάζει, ἐς τὸ
πωλικὸν τρόπον. ἄνω δὲ τοῦ εἰκόνος,
οἷον ἀπὸ τινος σκοπῆς Ἱππόκεν-

set, in eo solertiam artis ostendebat. Inter cætera audacia opera Zeuxis fœminam Hippocentaurum fecit, pueros hippocentauros geminos admodum parvos nutrientem. Hujus imaginis exemplum nunc est Athenis, ad veram imaginem accuratissimè expressum: ipsum verò archetypum Sylla Romanorum imperator, cum rebus aliis in Italiam mitisse terebatur. Deinde circum Maleam submersa navi oneraria, omnia, ipsamque picturam periisse. At veræ imaginis imaginem vidi, quam oratione quoad fieri poterit, vobis ostendam: non per lovem quòd facultate graphicè exprimendi sim præditus, sed quia planè memini, quippe quam nuperrime in pictoris cujusdam ædibus viderim Athenis. Ipsa verò admiratio in quam tunc ars me rapuit, fortasse mihi etiam nunc ad rem dilucidiùs declarandam adminiculo erit. Hæc Centaurus in virenti gramine facta est: eaque parte qua equam refert, humi jacet tota, pedesque posteriores retro extenduntur. Qua verò mulier est, sensim exurgit, & cubito incumbit. Pedes autem anteriores non sunt itidem porrecti, ut pote quæ super latere jaceat: sed alter, in genu inflexo est similis, subtracta ungula curvus: alter contra exurgit, & solum prehendit, quod tere faciunt equi, quando subsilire conantur. Infantium autem alterum desuper ulnis complexa humano more nutrit, mu-

liebrem mammam ori applicans: alterum equino lactat ubere equarum in morem. Cæterum ex superiori tabulæ parte velut è specula, mulieris illius infantes utrinque nutricantis maritus Hippocen-

ὀρθῶς τις φαίη, τὸν σκιὰν ὑμᾶς δηλοῦσιν, ἐκπιὼν τὸ σῶμα, ἢ δ' ὄφεως τὸ σύδαρ, ἀμελήσαντας δ' ἀλκῆ; μᾶλλον δ' τὸ ὁμοῖον πεισῇ, ὥσπερ εἴ τις ἐς ὅλμον ὕδωρ ἐκχέας, ξύλῳ σιδηρῷ πλήσσοι, πρᾶγμα ἀναγκαῖον τῷ πτίσσοντι εἰδέναι, ὡς εἰκὸς, ὅτι ἂν ὑπεύθυνα φασὶ τὰς ἄμυδις πλήττων, ὑδὲν ἧττον τὸ ὕδωρ μᾶλλον. καί μοι δὸς σκοπῶμεν ἤδη ἐρωτῶν σε. εἰ ἐθέλοις ἂν ἔξω τῶν λεγομένων τὰ ἄλλα ἐοικέναι τῷ διδασκάλῳ, ὅτι μὴ ὀργίλον, ὅτι δὲ μικρολόγος, ὅτι δὲ φιλόνικος ὤν, καὶ φιλάνδρου, νὴ Δί' εἰ καὶ μὴ πάνυ ποθοῖ; δοκεῖ. Ερμ. πῶς γάρ; Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, ἥλεως ἀνηρώτημαι ἃ παρῆλθε ἥκασι, ὑπὲρ φιλοσοφίας τινὸς λέγοντες, ὃν πάνυ μεμηνόκασιν, ὡς παμπόλλοι τῶν νέων ἐπὶ σοφίᾳ πλεπαίζουσιν; ἀπαιτῶν γὰρ παρά τινα τῶν μαθητῶν τὸν μισθὸν, γραμματεύς, λέγων ὑπερημερεῖν εἶναι, καὶ ἐκπεπρᾶχθαι δ' ὀφλήμασιν, ὃν ἐξῆν ἀπὸ ἑκκαίδεκα ἡμερῶν ἐκπεπλεκέναι τῇ ἔνῃ καὶ νέᾳ. ὅτι γὰρ σεσωφρόνηκε. καὶ ἐπὶ τούτοις ἠγανάκτει. πρεσβύτης ὁ ἀνὴρ δ' νεανίσκῳ, ἀγροικος ἀνθρώπου, καὶ ἰδιώτης ὡς ἔοικε τὰ ὑμέτερα, τί ποτ' ἐστὶν ὦ θαυμάσιε, τὰ μέγιστ' ἠδικῆσθαι λέγων, εἰ ὀλίγα τοῦ πολλοῦ ἀπολείπεται, μηδέπω ἐκπεπραμένου ἀφάρου. καίτοι ἃ μὲ ἡμῖν ἐπράκατε, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτός, καὶ οὐδὲν ἐλάττων μοχθεῖ σοι τὰ μαθήματα. τὰ δ' ἄλλα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπεθυμεῖτε, σεσίγηκά σοι τὸν νεανίσκον. οὐδ' ἀεὶ ἀμείλιον μοχλὸν λαβὼν σέ.

rectè quis dixerit, vos relicto corpore umbram venari, vel serpentis exuvium neglecto tractu? vel potius idem agere, ac siquis intusum in mortarium aquam ferreo pistillo tunderet, ratus se rem necessariam, & conducibilem agere: cùm tamen ignoret aquam similiter aquam manere, quamvis tundendo, quod ajunt, humeros decutiat. Permitte mihi ut te hic interrogem, num excepta eruditione per omnia præceptori tuo similis esse velles, nimirum ita iracundus, ita minutus, ita rixosus, ita voluptarius, tametsi per Iovem non multis videatur. *Herm.* Quibusnam? *Lucian.* Vis Hermotime tibi narrem, quæ nuperrimè virum quendam senio confectum, quem ad sapientiam discendam plurimi juvenes adeunt, de philosophia differentem audivi? Cùm enim à quodam ex discipulis mercedem exigeret, indignabundus dicebat eum debiti tempus præstitutum præteriisse, quem oportebat ante sedecim dies, mensis tricesimo nimirum id persolvisse. Sic enim inter se convenisse. ideoque indignabatur. Tum adolescentis avunculus qui aderat, homo rusticus, ac præ vobis imperitus, define, inquit, ô admirande, dicere te maxima injuria fuisse affectum si à te verbula mercati, mercedem nondum solvimus. Etenim ea quæ nobis vendidisti, etiamdum ipse habes, neque quicquam tibi de tuis præceptis est imminutum. Cæterùm quod ab initio optabam, quum hunc adolescentem tibi commendavi, nihilo melior tua opera factus est. Quippe qui vicini

1 Ἐκπεπράκαμεν διάφορον] Rectè ibi Interpres. Est enim διάφορον ex Suid. τὸ τίμιον merces. Cætera hujus Dialogi antea sum interpretatus. *Bourd.*

1 Περὶ

ὃς τὴν μίτον Ε᾽χεκράτης τῷ θυγατέρα συναρπάσας, παρθένον οὖσαν, διέφθειρε. κἀγὼ ὀλίγου δεῖν ἔφυγον βιαίαν, εἰ μὴ ἐγὼ παλαίτερα αὐτὸν ἐπαύσαιμι τὸ πλημμέλημα τοῦτο πεποιηκότα. ἀνδρὸς δ᾽ Ε᾽χεκράτους. τῷ μητέρα ἢ πατρίδα ἐρήσεσθαι, ὅτι αὐτὸν ἐλάσειε τύπτων κάλπιν ἀκκεκομίζοντα τὴν κρήνην, ὡς ἔχοι συμβολὰς οἴσουσα καὶ δεῖπνον. τὰ μὲν γὰρ εἰς ὀργὴν, καὶ θυμὸν, καὶ ἀναισχυντίαν, καὶ εἰς τόλμαν, καὶ ψῦδος, μακρῷ τινι ἄμεινον εἶχε πέρυσιν, ἢ νῦν. καίτοι ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν εἰς τοῦτο ὠφεληθῆναι ὑπὸ σοῦ μᾶλλον, ἢ πρὸς ἐκεῖνα εἰδέναι, ἃ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν τοῖς ἡμᾶς ὁδοῖ διοδεύουσι, ἐπὶ τὸ δεῖπνον διεξέρχεται, ὡς κροκόδειλος παῖδα κόπτασα παιδίον, καὶ ὑπέσχηται ἀποδώσειν αὐτὸ, ἂν ἀποκρίνηται ὁ πατὴρ σὸν εἰδέναι ὅ, τι. ἢ ὡς ἀναγκαῖον εἴη ἡμέρας ἄσης, μὴ νύκτα εἶναι. σὺ δὲ ἡμῖν ὁ ἡδυπάθης ἀναφύσ, σὸν οἶδ᾽ ὅπως τοῦτο πλέκειν τὸ λόγον. ἡμεῖς δ᾽, γελῶμεν ἐπὶ τούτοις. καὶ μάλιστα ὅταν ἐπισύρωμεν τὰ ὦτα, μελετᾶν ποιοῦντα αὐτὸν ἕξεις ζητήσεις, καὶ σχίσεις, καὶ καταλήψεις, καὶ φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀνόματα διεξιόν. ἀκούομεν δ᾽ αὐτὸ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ Θεὸς σὸν οὐρανός ἐστιν, ἀλλὰ διαπάντων προΐτηκεν, οἷον, ξύλων, καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἄχρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ τί γε μητρὸς ἐρομένης αὐτὸν τί ταῦτα ληρεῖ, καταγελάσας αὐτῆς, ἀλλ᾽ ἰὼ τὸ λῆρον τοῦτον ἕφη σπουδῇ ἀκριβῶς, ὡδὶ καλύσας μεμιγμένον πλάτον, μόνον βασιλέα εἶναι. τοὺς δ᾽ ἄλλους, ἀνδράποδα, καὶ καθάρματα νομίζεσθαι, ὡς ἐμοὶ τοιαῦτα δ᾽ ἀνδρὶ εἰπόντι, ὁ φιλόσοφος ἆρα οἶμαι δόκησιν ἀπαλλάξειν ἐμαυτοῦ ἐρωτήσας, ὡς πιστεύσειε

vicini mei Echecratis filiæ virgini raptæ vitium intulit: & de vi illata fuisset accusatus, nisi ab Echecrate paupere talento scelus redemissem. Matri etiam ipsi nuper alapas impegit, quia ipsum in sinu efferentem cadum deprehenderat, ut haberet, ni fallor, symbolas quas in convivia conferret. Etenim quantum ad iracundiam, excandescentiam, impudentiam, audaciam, & mendacium attinet, superioribus annis longè melius sese habebat, quàm nunc. Atqui maluissem ut in his corrigendis apud te profecisset, quam illa didicisset, quæ quotidie nobis, è quorum re non est, in cœna differit: scilicet ut crocodilus puerum rapuit, quem se redditurum promisit, si nescio quid responderet pater: vel ut necesse est noctem non esse, si dies est. Nonnunquam etiam generosus ille cornua nobis affingit, nescio quomodo sermonem connectens. Nos autem hæc deridemus. Maximè verò quum obturatis auribus, apud se meditatur habitus quosdam, & dispositiones, & comprehensiones, & imaginationes, multaque id genus nomina commemorando. Quinetiam ipsum audimus dicentem, Deum in cœlo non esse, sed omnia permeare, veluti ligna, lapides, animalia, imò etiam vilissima. Quumque mater ipsum interrogat, cur ita nugetur, ipsam irridet: sed si has nugas, inquit, diligenter didicero, nihil obstabit quominus sim solus dives, solus rex: alios verò mancipia, & piacula præ me putem. Cùm hæc dixisset vir ille, vide mi Hermotime, cujusmodi responsum, quàm sene dignum philosophus ille red-

πικιὼ. ἔφη γὰρ, ἀλλ' εἴ γε μὴ ἐμοὶ ἐπλησίαζεν ἅπαξ, οὐκ οἶδ' μακρᾷ χείρω ἂν αὐτὸν ἐξηργάσατο; ἢ καὶ νῦν Δία ἴσως τῷ ὀμμίῳ παραδείδωκε; ὡς νῦν γε χαλινόν τινα ἐμβεβλήκει αὐτῷ ἡ φιλοσοφία, καὶ τῷ τῶν παίδων αἰδῶς. καὶ ἀφαιρετώτερος, μετριώτερος ἐστιν ὑμῖν, καὶ φορητὸς ἔτι. φεῦ γὰρ τινα αἰσχύνην αὐτῷ, εἰ ἀναξίῳ φαίνοιτο ἐσθῆτος, καὶ ὀνόματος. ἃ δὴ συνηλλάττετο, παιδαγωγεῖ αὐτόν. ὥστε δίκαιός ἂν εἴην, εἰ καὶ μὴ ὧν βελτίω ἀπέφηνα μισθὸν παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλ' ὧν σκεινων γε, ἃ μὴ δέδρακεν, αἰδήμονα φιλοσοφίας, ἔτι καὶ οἱ πάντα παιδία λέγουσι τὸν τῶν παιδίων, ὡς ἄπιστον αὐτοῖς εἰς διδασκαλ. καὶ γὰρ ἂν μηδὲν μαθεῖν ἀγαθὸν τ δύνωνται, ἀλλ' ἂν φαῦλον κἀκεῖ ποιήσουσιν οὐκ εἰ μάθοντες. ἐγὼ μὲν τὰ ἄλλα πάντα ἀπολῆσαί μοι δοκῶ, καὶ ὅπερ ἂν ἐμέλλης τὶ εἰδέναι τὰ ἡμέτερα, ἦκε μοι εἰς αὔριον τὸν ἀλαζόνων, ὅτῳ τι ὅπως ἐρωτᾷ, καὶ πῶς ἀποκρίνεται, καὶ ὅσα μεμάθηκε, καὶ ὅσα ἤδη ἀνέγνωκε βιβλία, τὰ ἀξιωμάτων, τὰ συλλογισμῶν, τὰ καταλήψεως, [1] περὶ καθηκόντων, καὶ ἄλλα ποικίλα. εἰ δ' ἢ τῶν μητέρα ἔτυπτεν, ἢ πατρὸς ἐπεβούλευσε, τί τοῦτο πρὸς ἐμέ; ἃ γὰρ παιδαγωγὸν με ἐπέστησατε αὐτῷ. τοιοῦτος γέρων ἄνθρωπος ὑπὲρ φιλοσοφίας ἔλεγε. σὺ δ' κ' αὐτὸς ἂν φαίης ὦ Ἑρμότιμε, ἱκανὸν εἶναι ὡς ἀληθῶς φιλοσοφοῦντι,

diderit. At nisi, inquit, is se addixisset mihi, Nonne multò atrociora commissurum fuisse putas? aut fortè per lovem carnifici tradendum? At nunc frænum saltem injecit ipsi philosophia, & præter hanc verecundia. Propterea vobis est modestior, atque etiam tolerabilis. Hoc enim illi pudorem incutit, si indignus appareat habitu, & nomine, quæ comitantia ipsum moderantur. Itaque justus fuero, si mercedem à vobis accepero, non quòd meliorem reddiderim, sed pro iis saltem quæ non admisit reveritus philosophiam. Siquidem etiam nutrices talia de pueris dicunt, nimirum præceptoris ædes illis adeundas esse. Etenim quanvis boni aliquid nondum possint discere, saltem nihil mali committent dum ibi manebunt. Cæterùm omnes officii mei partes implesse mihi videor. Assume autem quemcunque volueris qui doctrinæ nostræ sit gnarus, & cras veni: videbis ut interrogat, & ut respondet, & quæ didicit, & quos libros jam legit, de axiomatibus, de syllogismis, de comprehensione, de officiis: aliaque diversa. Quòd si vel matrem percussit, vel rapuit virgines, quid hæc ad me attinent? non enim me pædagogum ipsi præfecistis. Hæc ille senex de philosophia disserebat. Tu-ne etiam diceres Hermotime, satis esse, si ob id philosopharemur, ut nihil

1 Περὶ καθηκόντων] Περὶ καθήκοντος, singulari numero, libros inscripsere Zeno, Cleanthes, Chrysippus, Panætius. Officia, numero multitudinis maluit Cicero. *Quod de inscriptione generis, non dubito quin καθήκων officium sit: nisi quid tu aliud. Sed inscriptio plenior* de Officiis, inquit ille lib. 13. epist. ad Atticum, epist. 2. τὰ καθήκοντα quoque legere est apud Suidam in καθήκοντα, & apud Laertium in Zenone Cittico. *Menagius.*

1 Καὶ

ἀεικὲς τ φαυλοτέρων πράγμασιν; ἢ ἐπ' ἄλλως ἐλπίσιν ἐξ ἀρχῆς φιλοσοφίαν ἐχειρίζομεν. ἆρ' οὐκ τ ἰδιωτῶν κοσμιώτεροι ἐσμὲν τοῖς πολλοῖς; Ἑρμ. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ὅτι καὶ δακρύσαι ὀλίγα εἶχες; ἐς τοῦτο μὲν καθήκεις ὁ λόγος ἀληθὴς ὤν, καὶ ὀλίγα ἔστιν ἃ νῦν ἐλθὼν χρήσιμα ἀνάλωσα, καὶ τῷ ὄντι μικρὰς σὺν ὀλίγοις πέλας αὐτῶν πόνων. νυνὶ γὰρ ὥσπερ οὐκ μέτρια ἀναλίσκων, ὁρῶ εἰς μὴ ἔστιν ὧν ἦρον, ὁπόσα ἂν πέπονθα λάθα τοῦτο. Λυ. καὶ τί δεῖ δακρύων ὦ χρῆσθαι; τὸ γὰρ ἐμοὶ δοκεῖν πάνυ σωστὸν οἶμαι, ὃν Αἴσωπος διηγεῖτο. ἔφη γὰρ ἀνθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ ἠιόνι καθεζόμενον, ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἀριθμεῖν τὰ κύματα. σφαλερὸν δ', ἀχθεσθῆναι, καὶ ἀνιᾶσθαι, ἄλγει δὲ τῶν περὶ αὐτὸν ἁψασθαι εἰπεῖν αὐτῷ, τί ὠλγυνᾶς ἀνὴρ τ παρελθόντων ἕνεκα; δέον τὰ ἐντεῦθεν δεξάμενον ἀριθμεῖν, ἀμελήσαντα ἐκείνων. καὶ σὺ πίτνω ἐπίσχες ὅπως σοι δοκεῖ, ἐς τὸ λοιπὸν ἂν ἄμεινον ποιήσεις βίον τε καινὸν ἅπασι βιῶν ἀξιῶν, καὶ συμπολιτεύσῃ τοῖς πολλοῖς, μόνον ἀλλοκοτῶν, καὶ πεπρωμένον ἐλπίζων. καὶ σὺν αἰσχύνῃ, ὡς ὡς οὐ φρονεῖς, εἰ μέρον ἀνθρώπος μεταθήσῃ, καὶ μεταχωρήσεις πρὸς τὸ βέλτιον; ταῦτα πάντα ὦ φιλότης, ὁπόσα εἶπον, μή με νομίσῃς κατὰ τῆς Στοᾶς παρεσκευασμένον, ἢ ἔχθραν ἵνα ἐξαίρετον πρὸς Στωϊκὸς ἐπαγόμενον εἰρηκέναι, ἀλλὰ κοινὸς ἐπὶ πάντας ὁ λόγος. τὰ γὰρ αὐτὰ, πρὸς σὲ εἶπον ἄν, εἰ τὰ Πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησο, τ ἄλλων ἀκρίτων ἐρήμῳ καθεγνώς. νῦν δ' ἐπὶ τὰ Στωϊκῶν προθεμένους, πρὸς τί μὴ

hil eorum quæ pejora sunt committeremus? Annon ab initio alia ipe inducti vacare philosophiæ volebamus? Nonne ut omnia perlustrando rudi vulgo moderatiores essemus? Quid igitur nonne hoc respondere? *Hermot.* Quid aliud, quam quod propemodum lachrymor, usque adeò me commovit vera tua oratio. Et quod impendi tempus lugeo, & quos feci sumptus, mercedes non exiguas pro laboribus pendendo. Nunc enim tanquam ex ebrietate ad me rediens, video cujusmodi illa sint quæ amabam, & quantas ærumnas pro illis exhauserim. *Lucian.* Sed quid ô bone lachrymis est opus? Nam id prudentius esse puto, quod Æsopus in fabulis commemorat: ubi dicit, quendam in littore maris consedisse ut numeraret undas, & doluisse ac graviter tulisse quòd erraret, donec adveniens vulpes dixit ipsi: Cur ô generose propter præteritas undas cruciaris? Oportet ut omissis illis hinc numerare incipias. Et tu quandoquidem ita tibi videtur, in posterum melius feceris, si communem omnibus vitam vivere decreveris, & cum vulgo versèris, nihil absurdi aut fastuosi sperans. Nec te pudeat, siquidem sapis, quod senex consilium mutaris, & ad meliora transeas. Hæc omnia quæ dixi, ne putes amice me adversus Stoicos instructum, quasi mihi cum illis essent susceptæ peculiares inimicitiæ, dixisse. Sed est communis in omnes hæc oratio. Eadem enim in te dixissem, si vel Platonis, vel Aristotelis sectatorem te præbuisses, cæteris indicta causa damnatis. Nunc verò siquidem disciplinam Stoicam prætulisti,

Στωϊκὰ ἀποτετάχθαι ὁ λόγος ἔδοξεν, οὐδὲν ἐξαίρετον πρὸς αὐτὸν ἔχων. Ερμῶ. οὐ λέγεις. ἄπειμι γὰρ ἐπαυτὸ τοῦτο, ὡς μεταβαλοίμην ἐς αὐτὸ δὴ τὸ σχῆμα. ὄψῃ γὰρ οὐκ εἰς μακρὸν ὅτι πώγωνα ὥσπερ νῦν λάσιον, καὶ βαθὺν, ὅτι δι' αὐτὸν κεκλασμένον, ἀλλ' ἄνετα πάντα, καὶ ἐλεύθερα. τάχα δ' ἐς πορφυρίδα μεταμφιάσομαι, ὡς εἰδεῖεν ἅπαντες, ὅτι μηκέτι μοι τῶν λήρων ἐκείνων μέτεστιν. ὡς εἴθε γε ἐξεμέσαι δυνατὸν ἦν ἅπαντα ἐκεῖνα, ὁπόσα ἤκουσα παρ' αὐτῶν. ἐς οὐ γάρ, οὐκ ἂν ὤκνησα [1] ἐς ἐλλέβορον πιεῖν μᾶλλον τοῦτο ἢ ἐς τὸ ἔμπαλιν, ἢ ὁ Χρύσιππος, ὅπως μηδὲν ἔτι ἐννοήσαιμι ὧν φασι. σὺ δ' ὅτι μικρῶν χάριν οἶδα ὦ Λυκῖνε, ὅτι με ἐκφέρομαι τοῦ θολεροῦ καὶ χειμαρροῦς, ἐς πέτρας, ἐπιδιδόντα ἐμαυτὸν, ἐς κῦμα συρρέοντα τοῦ ὕδατος, ἀνέπαυσας, ἐπιστὰς τὸ τοῦ Τραγῳδῶν τοῦτο, Θεὸς ὡς μηχανῆς ἐπιφανείς. δικαίως δέ μοι σοι ἀλόγως ἂν ἐς ξυρήσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ναυαγίων ἀποσωθέντες ἐλεύθεροι, ἅτε ἐς σωτήρια τὴμέραν ἄγων, τοσαύτην ἀχλὺν ἀποσεισάμενον τῶν ὀμμάτων. φιλοσοφῶ δ' ἐς τὸ λοιπὸν, κἂν ἄκων ποτὲ ἐν ὀλίγῳ βαδίζων ἐντύχω, ὅτινας ἐκτραπήσομαι, ἐς πεδίον ὥσπερ τοὺς κυνῶν.

in Stoicos invehi visa est oratio, quanquam nihil in ipsos habet peculiare. *Hermot.* Rectè dicis. Iam itaque abeo ut habitum etiam ipsum mutem. Videbis igitur propediem, neque barbam ut nunc hirsutam & profundam, neque victus rationem temperatam, sed remissa & libera omnia. Mox purpuram induam, ut norint omnes, non ampliùs esse rem mihi cum nugis illis. Atque utinam ea omnia evomere possem quæ ex ipsis audivi. Ac probè scias, neque me pigeret helleborum bibere propter hoc ipsum, alio fine quàm Chrysippus, ne quid eorum quæ dicunt, mihi veniret in mentem. Quare magnam habeo tibi gratiam Luciane, quòd me à turbido asperoque torrente jactatum, meopte motu traditum, & secundo flumine cum aqua fluentem retraxisti, mihi juxta Tragœdorum illud superveniens, Deus ex improviso ostensus. Videor autem mihi non absurdè facturus si caput abrasero, ut qui è naufragio incolumes evaserunt, veluti festivitatem meæ salutis hodie celebraturus, excussa ex oculis meis tanta caligine. Porrò in posterum quemcunque philosophum, etsi invitus inter eundum nanciscar, non secus ac rabiosos canes aversabor, & devitabo.

1 Καὶ ἐλλέβορον πιεῖν διὰ τοῦτο ἢ ἐς τὸ ἔμπαλιν ἃ ὁ Χρύσιππος] Alii multi bonique hoc de Carneade. Edissertavi hoc ἀμφίλογον ad A. Persii Sat. v. *Marc.* Ipse Lucianus infrà, veræ Historiæ libro 2. ἀκούομεν δὲ καὶ περὶ Χρυσίππου, &c. Diximus plurib. ad Laërtium. *Menagius.*

HE-

ΗΡΟΔΟΤΟΣ, Η ΑΕΤΙΩΝ.

HERODOTVS, VEL AETIO.

ΑΡGVMENTVM.

Ostendit hac præfatione Lucianus, se exemplo Herodoti, & post hunc Aëtionis pictoris adductum, ut in conventu totius Macedoniæ, exhibere se, ac specimen aliquod sui præbere voluerit. Esse enim compendiosiorem hanc viam ad laudem & gloriam comparandam, quam singulas civitates circumeundo, magno negocio, multoque tandem tempore inclarescere. Exordium a voto incipit, post narratione utriusque & Herodoti, & Aëtionis exemplum exponit, quæ quia majorem scripti hujus partem absolvit, utriusque nominis titulum quoque dedit. Hinc Adaptatio sequitur, qua suum institutum cum superioribus exemplis comparat, amplificata per collationem, præsenti conventui cum Olympico, & loci & hominum qualitate. Postremò petit, ut illorum exemplo, se quoque pro aliquo mediocri Oratore habeant, non cum optimis ac vetustissimis illis, sed cum præsentibus conferendo.

ΑΕΤΙΩΝ.

Εθέλοιμι εἶναι μὲν καὶ τἄλλα μιμήσασθαι δυνατὸν, ὦ βασιλεῦ, καὶ πάντα φημὶ ὅσα ἐκεῖνον ἐποίησεν αὐτὸν, μείζονα δὲ οὐχὴ τὴν γε, ἀλλὰ καὶ ἐν οἷς τὰ ἅπαντα, οἷον, ἢ κάλλει τῶν λόγων, ἢ ἁρμονίαν αὐτῶν ἢ τὸ οἰκεῖον τῇ Ἰωνίᾳ, καὶ ἐφεξῆς, ἢ τὰ γνώμης τὸ πρέπον, ἢ ὅσα μυρία καλὰ ἐκείνῳ ἄφθονα συλλεξὼν ἔχει, πόθεν δὲ εἰς μίμησιν ἐλπίδες. ἃ δ' ἐπέσπετο ἐπὶ τοῖς συγγράμμασι, καὶ ὡς πολλαχοῦ τοῖς Ἕλλησιν ἐν βραχεῖ κατέσχε, ἐγὼ καὶ σὺ, καὶ ἄλλος ἂν μιμήσαιτο. [2] πλούσιος γὰρ οἰκοθεν ἐκ τῆς Καρίας

ΑΕΤΙΟ.

Etinam verò & alias Herodoti virtutes imitari possem, non dico omnes quibus fuit præditus: major enim voto res hæc foret: verùm ex omnibus unam, videlicet aut orationum elegantiam, aut earundem compositionem, aut propriam & naturalem Ionicæ linguæ dictionem, aut sententiarum præstantiam, aut quæcunque cum infinita, tum pulchra confertim habet, imitationis spem excedentia. Verùm quæ pro libris à se conscriptis fecit, utque multifariam Græcis brevi innotuit, ego & tu, & quivis alius facilè imitaremur. Nam domo ex Caria

1 Ἐθέλαιμι sive παρασκαλιεῖ, cujusmodi etiam fuerit Insomnium, & insita περὶ τὰ οἰκεῖα. Et ἱππίας ἢ βαλλίειον. Et περὶ τῆς ἀλεκτρυόνος. Marc.

2 Πλούσιος γὰρ οἰκοθεν ἐκ τῆς Καρίας] Cum Plinio non concordat Lucianus, nec

εἰς Ὀλυμπίαν τὸν Ἑλλάδα, ἐσκοπεῖτο ὅτῳ ἑαυτὸν, ὅπως ἂν τύχοιτο, καὶ ἀπαγγελούσῃ ἐπίσημον, καὶ ἀξιοπίστῳ γνώσῃ, καὶ αὐτὸς, καὶ τὰ συγγεγραμμένα. τὸ μὲν οὖν ἀθηναίοις, νῦν μὲν Ἀθηναίοις, νῦν δὲ Κορινθίοις ἀναγινώσκειν, ἢ Ἀργείοις, ἢ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ μέρῃ, ἐρῳδὸς, καὶ μακρὸν ἡγεῖτο εἶναι, καὶ τριβὴν ἐκ μικροῦ ἐν τῷ παντὶ ἔσεσθαι. ἔχειν ἤδη ἀξίαν ἀφορμὴν τὸ πρᾶγμα, ἐν ᾧ κατ' ἀφαίρεσιν ἂν τοὺς κατ' ὀλίγον ἀγείρων, καὶ συλλέγων τῷ γνῶσιν, ἐπιβάλοι ἢ εἰ δυνατὸν εἴη, ἅθροους πᾶν λαβεῖν τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας. ἐνίστατο δὲ Ὀλυμπιὰς τὰ μεγάλα. καὶ ὁ Ἡρόδοτος, τοῦτ' ἐκεῖνο ἥκειν οἱ νομίσας τὸ καιρόν, ἐν μάλιστα ἐγλίχετο, πληθούσας πομπὰς τῷ πανηγύρει, ἀπανάγειν ἤδη τὸ δεῖσαν σωτηριγμάτων, παρελθὼν ἐς τὸ πιθόδουον, ἐν θεάτρῳ, ἀλλ' ἀγωνιστὴν Ὀλυμπίων παρεῖχεν ἑαυτὸν, ᾄδων ὡς

ria rectà in Græciam navi profectus, apud se dispiciebat quo pacto quàm celerrimè, minimoque negocio inclarescceret, & celebraretur ipse, ipsiusque scripta. Sed enim terras obeundo, nunc Athenienſibus, nunc Corinthiis ea legere, vel Argivis, vel Lacedæmoniis vicissim, operosum, & longum esse ducebat: & moram in hoc fore non exiguam prospiciebat. Quare statuebat negocium contrahere, non ita particulatim ac paulatim notitiam congregando, & colligendo. Ideoque diligenter observabat, an Græcos unà congregatos alicubi omnes deprehendere posset. Itaque cum Olympia magna celebrarentur, Herodotus, illam ejus quod expetebat obtinendi occasionem, obvenisse sibi ratus, observata celebritatis frequentia, cùm jam undiquaque optimates convenissent, in ædis sacrarium ingressus est ubi non spectatorem, sed certatorem Olympiorum ipse se exhibebat, historias à se conscriptas ca-

nec Suidas cum Luciano. Nam Plinius lib. 12. cap. 4. de ebore hæc ait: *tanta erat eboris auctoritas ubi noſtra* CCCX *anno; Tunc enim auctor ille* (Herodotus) *hiſtoriam eam condidit in Thuriis in Italia.* Non igitur è Caria solvens adiit Græcos & conventum Olympiacum, ut historiam suam in ea celebritate recitaret (ut hoc loco scribit Lucianus) si eam tum demum scripsit, cum patria relicta factus est Thurius civis. At Suidas cum Plinio & Luciano pugnat. Sic enim scribit in voce Ἡρόδοτος· μετῆλθε δὲ εἰς Σάμον διὰ Λύγδαμιν τὸν Ἀρτεμισίας τύραννον Ἁλικαρνασσέα. ἐν δὲ τῇ Σάμῳ καὶ τῷ Γάδα ἐσκέδη διάλεκτον καὶ ἔγραψεν ἱστορίαν εἰς ἐπόλεις θ', id est, *ſeceſſit vero Samum propter Lygdamin tertium ab Artemiſia tyrannum Halicarnaſſi factum. Samigitur & dialectum Ionicam exercuit, & hiſtoriam ſcripſit in libris novem.* Quis eam litem dirimet? Plinius antiquior, Lucianus omnis Græcanicæ antiquitatis, si quis alius, callens. Suidas sua omnia ex antiquis auctoribus, qui suo tempore extabant, habet. Conjecturæ etiam utrinque militant. Ex laudibus, quibus abunde perfundit Artemisiam, videtur ea scripsisse, dum sub tyrannide Lygdamidis ejus fuerunt nepotis vivebat. At contra dialectus Ionica, quæ exacte utitur, suadet eam non amplius Halicarnassum habitasse, quando historiam scripsit: nam Dorica dialectus ibi erat in usu. Itaque quando ἀτρεία me torquet, (ut verbis Ciceronis utar) nullo præjudicio te onerabo lector, & integrum hoc αἴτημα tibi relinquam examinandum. *Palm.*

1 Ὀλυμ-

ἱστορίας, καὶ κηλῶν τὰς παρόντας, ἄχρι δ' οὗ Μοῦσας κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτῦ, σύνεσίν τε αὐτὰς ἔσας. ἤδη δέ τινες αὐτὸν ἠδέσαν πολὺ μᾶλλον, ἢ τὸν [1] Ὀλυμπιονίκας αὐτός. καὶ γὰρ ἔστιν ὅστις ἀνήκοος ἦν Ἡροδότου τοῦ δ' Ἡροδότου τούτου μοῦνος, οἱ δ', οὐκ ἐπὶ τῶν τοῦ πανηγύρεως ἠκηκοότες τυγχάνουσι. καὶ εἰ μὲν γε φαοείη μόνον, ἐδείκνυτο ἂν τῷ δακτύλῳ. οὗτος οὗτος Ἡροδότου ἐστὶν, ὁ τὰς μάχας Περσικὰς Ἴασι συγγραφάμενος. ὁ τὰς νίκας ἡμῶν ὑμνήσας. τοιαῦτ' οὗτος ἀπέλαυσε τῆς ἱστορίης, ὑπ' μιᾶς συνόδου πανδήμου πᾶσι κοινὸν ψῆφον τῆς Ἑλλάδος λαβῶν, καὶ ἀνακηρυχθεὶς ἀχ ὑφ' ἑνὸς μὰ Δία κήρυκος, ἀλλ' ὑπ' ἀπάσης πόλεως, ὅτε ἕκαστος ἦν τῶν πανηγυριστῶν. ὁπόθεν ὕστερον καταγνόντες, ἐπίτομόν τινα τοῦτον ὁδὸν ἐς γνῶσιν, Ἱππίας τε ὁ ἐπιχώριος αὐτῶν σοφιστὴς, καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος, καὶ Ἀναξιμένης ὁ Χῖος, καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντῖνος, καὶ ἄλλοι συχνοὶ, λόγους ἔλεγον ἀεὶ ἐς αὐτοὺς τοὺς πανήγυρας, ἀφ' ὧν γνώσεσθαι ὑβραχεῖ ἐγίνοντο. καὶ τί σοι τοὺς παλαιοὺς ἐκείνους λέγω σοφιστὰς, καὶ συγγραφέας, καὶ λογογράφους, ὅτε ἐς τὰ πανδοκεῖα τοῦτα, ἐς Αἰτίωνα φασὶ τὸν ζωγράφον, συγγραψάντα τὸν Ῥωξάνης, ἐς Ἀλεξάνδρου γάμον, ἐς Ὀλυμπίαν ἐς αὐτὸν ἀγαγόντα, τοῦ εἰκόνα ἐπιδείξαντα, ὡστε Προξενίδαν ἑλλανοδίκην τότε ὄντα, νοήσαντα τὴν τέχνη canendo, & præsentes demulcendo, ita ut libros ejus novem Musarum nominibus nuncuparint. Proinde jam erat illis multò notior, quàm Olympiorum victores. Nec quisquam erat cui nomen Herodoti esset inauditum: cùm alii in Olympia audivissent, alii ex iis qui ex celebritate venerant, accepissent. Ac sic ubi tantùm appareret, digito monstrabatur: hic ille est Herodotus, qui Persicas pugnas Ionicè conscripsit, qui victorias nostras celebravit. Hoc ille commodi ex suis historiis reportavit, quòd in uno conventu ab omni populo commune suffragium accepit, nec ab uno præcone per Iovem, sed in omni urbe, unde panegyristarum quisque erat promulgatus. Quod postea cùm animadvertissent, hanc esse viam compendiosam ad cognitionem parandam. Hippias illius gentis sophista, & Prodicus Ceus, & Anaximenes Chius, & Polus Agrigentinus, aliique complures, orationes habebant semper ad publicum totius Græciæ conventum, unde brevi innotescebant. Ecquid tibi priscos illos sophistas, historicos & oratores recenseo, quandoquidem postremo hoc tempore dicunt pictorem Aëtionem Roxanes & Alexandri depictas nuptias in Olympiam tulisse, ac imaginem spectandam ostentasse, adeò ut Proxenides, quem tunc certaminum judicem Græci constituerant, artis præstan-

1 Ὀλυμπιονίκας] Casaub. ad Theocr. Scal. ad Catull. ex Suid. innominato. de Hippia, ipse postea. Cic. Apul. de Prodico, Xenophon, & nos ad somnium Luciani, de Anaximene & Polo. idem in Piscatoris dial. Aristot. Diog. Laert. de Ætione, Theocrit. Epithap. Æscul. de nuptiis Alexandri & Roxanes, Arria. Curt. *Bourd.*

γαμεῖσθαι ποιήσασθαι τὴν Ἀετίωνα. Ἐπὶ τοῦ θαύματος σὺν τῇ γραφῇ αὐτῇ ἤρετό τις, ὡς τὴν Ἑλλανοδίκην δι' αὐτὸ, ὅτι ἐπιχωρίῳ τῷ Ἀετίωνι συνάψασθαι τὴν θυγατέρα τὴν γάμου. ἔστι δὲ εἰκὼν ἐν Ἰταλίᾳ. κάλλιστον εἶδον, ὥστε καὶ σοὶ ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. θαλαμός ἐστι λαμπρὸς, καὶ κλίνη νυμφική. καὶ ἡ Ῥωξάνη καθῆται, πύγχαλόν τι χρῆμα παρθένος ἐς γῆν ὁρῶσα, αἰδουμένη ἑστῶτα τὸν Ἀλέξανδρον. ἔρωτες δὲ τινες μειδιῶντες, ὁ μὲν κατόπιν ἐφεστὼς, ἁπαλὴν τὴν κεφαλὴν τοῦ καλυπτρᾶς, καὶ δείκνυσι τῷ νυμφίῳ τὴν Ῥωξάνην. ὁ δέ τις, μάλα δηλικῶς ἀφυρτὸς τὸ σανδάλιον ἐκ τοῦ ποδὸς, ὡς κοπτικλίνοις ἤδη. ἄλλος τὴν Χλαμύδα τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐπειλημμένος ἕρως, καὶ σπεύδει ἑλκύσαι αὐτὸν πρὸς τὴν Ῥωξάνην, πάνυ βιαίως ἐπισπώμενος. ὁ βασιλεὺς ἦν, αὐτὸς μὲν, στέφανον ἔναρα ἀρίστῃ τῇ παιδὶ. πάρεδρος ἦν, καὶ νυμφαγωγὸς, Ἡφαιστίων συμπαιδιᾷ, δᾷδα καιομένην ἔχων, μειρακίῳ πάνυ ὡραίῳ ἐπερειδόμενος, Ὑμέναιον οἶμαι ἐστιν. ἐπὶ γὰρ ἐπιγράπτου τινὸς. ἐπέρωται δὲ τὴν εἰκόνα, ἄλλοι ἔρωτες παίζουσιν ἐν ὅπλοις τοῦ Ἀλεξάνδρου, δύο μὲν τὴν λόγχην αὐτοῦ φερόντες, μιμούμενοι τοὺς ἀχθοφόρους, ὁπότε δεινὸν φέροντες, βαρυνόμενοι. ἄλλοι δὲ δύο, ἵνα που ἐπὶ τὸν ἀσπίδα κατακείμενον, βασιλέα δῆθεν καὶ αὐτὸν, σύροντι, ἢ τὸν ἡνίοχον τὸν ἀσπίδος ἐπιλαμβάνοντες. εἷς δέ τις τὸν θώρακα ἐπιπλὰς ὑπτίου κειμένου, λοχᾶται ἔοικεν, ὡς φοβήσων αὐτοὺς, ὁπότε

stantia delectatus, Aëtionem sibi generum asciverit? Sed quæret aliquis quid adeò miri picturæ illius inesset, ut Græcorum judex ideo Aëtioni peregrino filiam nuptum collacarit. Est imago in Italia, quam equidem vidi, adeò ut quidnam sit illud tibi dicere possim. Thalamus est elegantissimus, & nuptialis lectus, ubi sedens Roxane, & adstantem Alexandrum reverita, quod maximè virginem decet, in terram intuetur. Cupidines quoque ridentes, quorum alter à tergo stans, à capite flammeum aufert, & sponsò Roxanen commonstrat: alter verò serviliter admodum sandalia pedibus detrahit, ut jam decumbat. Alius etiam Cupido Alexandrum amiculo arreptum magna admodum vi ad Roxanem trahit. Tum rex ipse coronam puellæ porrigit. Sponsæ verò assessor, & dux Hephæstion astat, facem ardentem tenens, formoso valdè juveni innixus: hunc Hymenæum esse puto: nomen enim non est inscriptum. Ex altera verò tabulæ parte, alii Cupidines in armis Alexandri ludunt, quorum duo ejus hastam ferunt, similes bajulis illis, qui trabis onere gravantur. Duo verò quendam super clypeo jacentem, quasi regem ipsum, arreptis clypei ansis trahunt. Porrò unus in thoracem supinè jacentem ingressus insidianti est similis, ut ipsos quum trahendo ad se per-

1 Τῆς κιθαλίδος τὴν καλύπτραν] Dixi ad Petron. de tædis Hymenæi, notum & multa Sc. ad Catull. *Bond.*

2 Ὀχάνων ὁ τὸν ἀσπίδος πῆχυς. Hesych. & Interp. Aristoph. ad Equit. *Idem.*

1 Δεῖ-

κατ' αὐτὸν χθόνιος σύροντες. ἢ παιδιὰ ἦ ἄλλως τωῦτό ἐστι, ὐδὲ σπεύδειράσας ὁ Αἰτίων, ἀλλὰ δηλοῖ ἔ Αλεξάνδρου καὶ τὸ ἐς τὰ πολεμικὰ ἔρωτα. καὶ ὅτι ἅμα καὶ Ρωξάνης ἦρα, καὶ τὸ ὅπλων σὺκ ἐπιλέληστο. τάλλα δὲ ἄν γε εἰκὼν αὕτη, καὶ ἄλλως γαμήλιόν τι ἐπὶ τῇ ἀληθείας διεφάνη ἔχουσα, σπουδῆς δυσαμβόλη τῷ Αἰτίωνι τῷ ἔ Προξενίδος θυγατρός. καὶ ἀπῆλθε γὴμας καὶ αὐτὸς, πάρεργον τὸ Αλεξάνδρου γάμων, ὑπὸ νυμφαγωγῷ τῷ βασιλεῖ, μισθὸν εἰκαστῷ γάμων, σπουδασθεὶς ἀληθῆ γάμου. Ἡρόδοτος μὲν ὧν ἐπέτυχεμι γὰρ ἐπ' ἐκείνοις, ἐκαλεῖ τὸ Ὀλυμπίων τῷ παιήσαντι ἠρέτο, καὶ συγγραφέα θαυμασίου [1] δεῖξαι τοῖς Ἕλλησι τὰς Ἑλληνικὰς διεξιόντα, ὡς ἐκεῖνος διεξῆλθεν. ἐγὼ δ', καὶ σὺς Φιλίῳ, μὴ μοι κορυβαντιᾶν ὑπολάβητε, μὴ δ' ἐπιμὰς εἰκάζειν τοῖς ἐκείνου. ἴλεως ὁ ἀνήρ. ἀλλὰ τοῦτό γε ὅσιον παθεῖν φημι αὐτός. ὅτι γὰρ τὸ σπεῦσαι ἐπεδήμησα τῇ Μακεδονίᾳ, σὺς ἐμαυτὸν ἐσκοπέμλω, ὅτι μοι χρηστέον τῷ πράγματι. καὶ ὁ μὲν ἔρως ἐτοῦτο ἰῶ, ἅπασι γνωστὸν, καὶ ὅτι πλείστοις Μακεδόνων δεῖξαι πάμα. τὸ δ' αὐτὸν σπεύδειν, πλωικαῖσι δὲ ἔτος ξυγκύρσας πολλῷ ἐκάστῳ, σὺκ δύμαρες ἐφαίνετο. εἰ δ' ἦ πεπόσαιμι πλοῦτο ὑμῶν πλῷ σύνοδον, εἶτα πυρελθὼν ἐς μέσον δείξαιμι τὸν λόγον, ἐς δέον ἅπως ἀποβήσεσθαί μοι τὰ ἐ σύχης. αὐτίκα τε ἂν ἤδη συνελαμβάνετο perveniſſent, perterrefaciat. Neque verò hæc ſunt ludicra, neque ſupervacaneam operam in his Aetio collocavit: ſed Alexandri ſtudium in res bellicas indicant, eumque ſimul & Roxanen amaſſe, & armorum immemorem non fuiſſe. Verumenimvero hæc imago nuptiale quiddam præ ſe ferebat, ut quæ Proxenidæ filiæ nuptias Aetioni conciliaret, qui uxore ducta abiit, ac præter Alexandri nuptiarum propoſitum, ab auſpice rege veras nuptias, mercedem expreſſæ nuptiarum imaginis accepit. Herodotus quidem: nam ad ipſum redeo, Olympiorum celebritatem idoneam ducebat, ad fidem Græcis faciendam admiratione dignum eſſe ſcriptorem, qui, quemadmodum ille, res Græcanicas memoriæ tradidit. Sed quod ad me attinet, etiam per Iovem Philium quæſo ne inſanire me ſuſpicemini, cumque rebus illius meas comparare. Propitius ſit mihi vir ille. Verùm idem quod illi, acciditſe mihi dico. Quum enim primùm in Macedoniam ſum profectus, apud me diſpiciebam, quid in hoc negocio mihi gerendum. Iamque omnibus innoteſcendi amore tenebar, atque etiam quàm plurimis Macedonibus mea ſcripta oſtendendi. Sed obambulando, cum quaque urbe commercium habere eo anni tempore non facile videbatur. Sed ſi obſervato hoc conventu veſtro venirem & ederem orationem, commodè ſie, quæ in votis erant, eventum ſortitura cenſebam. Vos itaque con-

[1] Δεῖξαι τοῖς Ἕλλησι τὰς Ἑλληνικὰς διεξιόντα] Τὰς Ἑλληνικὰς νίκας διεξιόντα. Marc.

πε, [1] ὅπ πρ ὄφελ ἐξ ἐκ ης πόλεως. αὐτο δὴ τὸ κεφάλαιον Μακεδόνων ἀπάντων. καὶ τοσόδε χ πόλις ἡ δεῖπη, ὅσα ὁ κῦ Πίσων μὰ Δί, οὐδ τῷ ἐκεῖθ στειχωρείαν, κ [2] σκηνας, κ καλύβας, κ πίνος. οἱ π αὖ πανηγυρισαί, ὦ συρφετώδης ὄχλ, ἀθλητῶν μᾶλλον φιλοθεάμονες, ἢ παρίσγω οἱ πολλοὶ τ Ἡρόδοτ πτάμενοι, ἀλλὰ ἠτόρων τε, κ συγγραφέων, κ σοφιστῶν οἰδοκιμωτάτ, ὅσον ἀ μικρὸν κόν. μὴ τ᾽ κῦν ὀλίγου δεῖν πολὺ συνδεῖσθαι φαινῆ τ Ὀλυμπίων. ἀλλ᾽ ἴω μ ὑμεῖς [3] Πολυδάμαντ, ἢ Γλαύκῳ, ἢ Μίλωνι ἀντεξετάσητέ με, καιδὴ ὑμῖν δόξω θρασὺς ἄνθρωπος εἶναι. ἴω ὃ πολὺ ἐκείνων ἀπαγαγόντες τῶν μυθικῶν, ἐφ᾽ αὐτᾶ μᾶλλον λαβόντες ἴδητε, τάχ᾽ ἄν ἀ πάνυ [4] μαιμῶσιν ὑμῖν δόξαμι, ὡς ἐν γε τηλικούτῳ σταδίῳ, ἱκανὸς ἅμοι γ᾽ ἂν κ τότε.

conveniſtis ex ſingulis civitatibus quique præſtantiſſimi, neque non lectiſſima omnium Macedonum ſumma. Conventum veſtrum excipit civitas optima, non ut Piſa loco anguſto, tentoriis, tuguriis, & æſtu. Præterea panegyrin agitant, non vilis plebecula, magis cupida ſpectandi athletas, vulgus Herodoti negligens: ſed rhetorum, hiſtoricorum & ſophiſtarum omnium celeberrimi: adeò ut jam parum mihi deeſſe videatur, quin mea actio perinde ut Olympiorum celebris ſit habenda. Sed ſi vos Polydamanti, vel Glauco, vel Miloni me contendatis, homo audax admodum videbor. *Sin* verò longè illorum remota memoria, per ſe ſolum exutum videatis, fortè nequaquam verberibus dignus cenſebor: quòd tanto in ſtadio mihi utique ſuffecerit.

1 Ὅπ πρ ὄφελ] Reſtè ibi Orſop. nam ὅπ πρ ὄφελ dictum ἀπὶ εἰ μεγάλοι εἰ μείζοσι ἢ ἀξιολογώτατοι. Bourd.

2 Σκηνὰς ἢ καλύβας ἢ πίνος] Voces interpretatus ſum alibi: Rem tangit Suet. Iul. c. 39. *Ad quæ omnia ſpectacula tantum undique confluxit hominum, ut plerique advenæ aut inter vicos, aut inter vias tabernaculis poſitis manerent, ac ſæpe præ turba, eliſi examinatique ſunt plurimi, & in his duo Senatores.* Idem.

3 Πολυδάμαντ] Perſ. Sat. 1. & ibi Interp. *Idem.*

4 Μαιμῶσιν] Dixit antea & ſæpe repetit alibi. *Idem.*

ΖΕΥΞΙΣ, Η ΑΝΤΙΟΧΟΣ.

ZEVXIS VEL ANTIOCHVS.

ΑΡGVMENTVM.

[1] *Apologia quædam, ſcriptorum Luciani, eſt, qua ille oſtendit non tantum novitati ſeu peregrinitati ſtudere ſe, ſed & rerum, ſenten-*

1 Περιπλαλιᾷ. Vt ſuprà. Habita verò etiam iſta in theatro. Patet ſine hujuſce Laliæ. *Marc.*

1 Ἐπαγ-

tentiarumque elegantia, deinde & aptæ compositionis harmonia. Cæterùm quòd sola novitas illorum in admiratione sit, fieri communi quadam hominum natura, qui sola novitate plerumque detineantur, interim aliorum nulla habita ratione. Idem enim & Zeuxidi olim in pictura Centauri, in quam præter novitatem argumenti, multam artem impenderat, & Antiocho, in pugna contra Galatas accidisse, hostibus novitatem & insolentiam elephantorum, non ipsius apparatum pertimescentibus. Tractatur autem eadem fermè ratione, qua & superior oratio: nisi quòd hic ipsa causa à principio ponitur, exempla autem, eaque amplificata sequuntur. Etiam tituli eadem ratione, ut suprà, impositi sunt.

1 Ἐναγχος ἐγὼ μὲν ὑμῖν δείξας, τὸν λογον, ἀπῆειν οἴκαδε. ὡς δὲ ἐπόμπευόν μοι τῶν ἀκηκοότων πολλοὶ κωλύσῃ μὲ οὐδὲν οἶμαι καὶ τὰ τοιαῦτα ὡς φίλος ἤδη ὄντας ὑμᾶς λέγειν, ὡς ἐπόμπευόν μὲν ἐδεξιοῦντο, καὶ θαυμάζοντι ἐώκεσαν. ἐπιπολὺ γὰρ παρομαρτοῦντες, ἄλλος ἄλλοθεν ἐβόων, καὶ ἐπῄνουν, ἄχρι ὃ καὶ ἐρυθριᾶν με, μὴ ἄρα παμπολὺ τὰ ἀξίας τὸν ἔπαινον ἀπολειπόιμην. τὸ δὴ δὲ κεφάλαιον αὐτοῖς, τοῦτο ἦν. καὶ πάντες ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπεσημαίνοντο, τὴν γνώμην τῶν συγγραμμάτων ξένην ὄντων, καὶ πολὺν ἐν αὐτῇ τὸν νεωτερισμόν. μᾶλλον δ' αὐτὰ εἰπεῖν ἀμείνους, ἀπὸ σκηνῆς ἀπορρίπτουσιν. ὦ τῆς καινότητος. Ἡράκλεις τῆς ἐξωλοθρεύτου λογίας. δύμηχανος ἀνθρωπος. οὐδὲν ἂν τις εἴποι τῆς ἐπιπολαίας νεανιώτερον. οἱ μὲν, τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγον, ὡς ὑπεκίνουν δηλαδὴ τοῦτο τὸν ἀκροάσεως. ἡ τίνα γὰρ ἂν εἰπεῖν εἶχον ψόγον, ἢ κωλύειν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἄνθρωπον, ὃ πάνυ πολ-

Cum nuper habita apud vos oratione domum me conferrem, eorum qui me audiverant multi me convenerunt (nihil enim prohibere puto quominus etiam ista vobis dicam, qui jam amici mei estis,) & tanquam mirabundi salutarunt. Qui dum itinere multo me deducerent, alius aliunde exclamabat & laudabat, ita ut erubescerem, metuens ne laudum meritis longè inferior essem. Fuit igitur illis hæc laudationum summa: & omnes unum idemque approbabant, cum inusitatam scriptorum materiam, tum multum in ea novitatis studium. Multò verò satius est referre eamdemque quæ illi pronunciarunt. O novitatem! ô admirabilem orationem! Ingeniosius homo est: nihil quisquam hoc tuo artificio novius esse dixerit. Illi talia multa dicebant, prout oratione mea commoti fuerant. Nam quid eis causæ fuisset cur mentirentur, atque his laudibus blandirentur homini extraneo: cæterùm ipsis non mul-

1 Ἐναγχος] Huic dissertationi (quoniam de hac locus alius dicendi) non immoror: paucæ variantes lectiones, & quæ lectorem avidum non morentur. *Bourd.*

λῆς αὐτοῖς φροντίδος ἄξιον τὰ ἄλλα; πολλὴ ἐμοὶ, εἰρήσεται γὰρ, ἡ μετρίως ἰδίᾳ ὁ ἔπαινος αὐτῶν. κἀγὼ ἐπειδή ποτε ἀπελθόντων κατ' ἐμαυτὸν ἐλογιζόμην, οἰκειότατον. ἄκρον τοῦτο μόνον χαρίεν ἔοικε τοῖς ἐμοῖς εἶναι, ὅτι μὴ σωπῶμι, μηδὲ κατὰ τὸ κοινὸν βαδίζοι τοῖς ἄλλοις, ὀνόματων ἂν ἄσμα καλῶν ἐν αὐτοῖς, καὶ πρὸς τὸ ζητεῖν καινότερα συγκειμένων, ἢ νέαν ἔξιν, ἢ τερετισμός τινος, ἢ χάρακτος Ἀττικῆς, ἢ ἁρμονίας, ἢ πλοκῆς τοῦ ἐφ' ἅπασι, τῶν ἂν πόρρω ἴσως τυγόν. ἃ γὰρ ἂν παρέντες αὐτὰ ἐκεῖνα, ἐπῄνουν μόνον τὸ καινὸν καὶ θαυμάσιον, καὶ ξενίζον. ἐγὼ δὲ μάτην, ὡμὴν ὁπότε ἀναπνεύσαντες ἐπαινοῖεν, τάχα μήτοι καὶ αὐτὸ τοῦτο προσάσθαι αὐτοὺς, ἀληθὲς γὰρ εἶναι τὸ τοῦ Ὁμήρου, καὶ τὴν ἀοιδὴν ὑπὸ νεαρωτέρων ὑπάρχειν τοῖς ἀκούουσιν. ἃ μὲν τοσαῦτά μοι, ὅτε ὅλον τῇ καινότητι νέμειν ἠξίουν, ἀλλὰ τὴν μὲν, ὥσπερ ἐν προθήκης μοίρᾳ σωφρονεῖν τι, καὶ πρὸς τὸ ἐπαινον συντελεῖν καὶ αὐτό. τὰ δὲ πρὸ ὁλοῦ ἐπαινούμενα, καὶ ὑπὸ τῶν ἀκουόντων σύφημούμενα, ἐκεῖνα εἶναι. ὥστε μετρίως ἐπῄρμην, καὶ σπουδάζων πιστεύειν αὐτοῖς, ἵνα καὶ μόνον ἐν πᾶσιν Ἕλλησιν εἶναι λέγωσι. καὶ τὰ πειστὰ. τὸ δὲ κατὰ τὴν παρρησίαν, ἀνθρακες ἡμῶν ὁ θησαυρὸς ἦσαν. καὶ ὀλίγα δίεσθαι μακροποιῶν τινὸς ἔπαινον ἐπαινεῖσθαι πρὸς αὐτῶν. ἐρῶ γὰρ ὑμῖν καὶ τὸ τοῦ Ζεῦξις ἐκεῖνο, ἄρτιος γραφέων γνώμην, τὸ δηλαδὴ, καὶ τὰ κοινὰ τῶν πω ἔγραφεν, ἢ ὅσα θεῶν ὀλίγα, Ἥρωας, ἢ Θεὰς, ἢ πολέμους, ἀεὶ δὲ καινοποιεῖν ἐπειρᾶτο. καί τι ἀλλοκότῳ ἂν καὶ ξένον ἐπινοήσας, ἐπ' ἐκεῖνα

multum curando? Verumtamen me, neque enim diſſimulabo, non mediocriter laus illorum cruciabat: & hæc ſolus ab illis relictus apud me cogitabam. Ergo ſolum meis ſcriptis hoc ineſt jucundum, quòd conſuetæ compoſitionis non ſunt, neque communi cum aliis pede procedunt. Sed fortè procul à meis ſcriptis remota ſunt pulchra vocabula, ad veterem regulam compoſita, ingenii acumen & ſolertia, & gratia Attica, & ſermonis cohærentia, & ars quæ in omnibus exiſtit. Non enim omiſſis illis, ſolam inſtituti novitatem, & inſolentiam collaudaſſent. At ſtolidus ego quum ſubſilientes me laudarent, ſtatim quidem id ipſum etiam additurus putabam. Verum enim illud Homeri, Novam quamque cantilenam audientibus eſſe gratam. Nec tantum, nec totum novitati tribuendum ſentiebam, quæ eſt veluti quædam ornamenti acceſſio, & laudis complementum: illa verò eſſe quæ revera laudantur, & ab auditoribus acclamatione excipiuntur. Itaque non modicè commovebar eò penè adductus ut iis crederem, qui unum ac ſolum inter Græcos eſſe me prædicabant: aliaque id genus. Sed quod vulgo fertur, Carbones erant noſter theſaurus. Ac propemodum ut præſtigiator aliquis ab ipſis laudor. Volo itaque pictoris inſtitutum vobis explicare. Zeuxis ille omnium pictorum præſtantiſſimus, popularia illa, & communia, aut quæ perpauca ſunt, Heroas, aut Deos, aut bella non pingebat, ſed novi quippiam comminiſci ſemper conabatur, cumque inſolens & novum quid excogitaſſet,

τὴν ἀκρίβειαν τῆς τέχνης ἐπιδείκνυ-
το. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις πολυτίμοις,
καὶ θηλείαν Ἱππόκενταυρον ὁ Ζεῦ-
ξις αὐτὸς ἐποίησεν, ἀνατρέφοντά
τε τοῖν παιδίοιν ἱππόκενταύρω
διδύμω, καμιδῆ νηπίω. τὸ εἰκόνι-
σμα τοῦτο ἀντίγραφος ἐστὶ νῦν Ἀθήνη-
σι, ὡς αὐτὸν ἐκεῖνον ἀκριβῶς
τῇ γραφῇ μεταποιημένον. τὸ δὲ
πάτημα δι' αὐτοῦ, Σύλλας ὁ Ῥω-
μαίων στρατηγὸς, ἐλεφὶ μὴ τὰ ἄλ-
λων εἰς Ἰταλίαν πεπεμφένων. εἶτα
περὶ Μαλέαν οἴκαδε καμπτόντες
τὸ ὁλκάδες, ἀπολέσαι ἅπαντα, καὶ
τὸν γραφέα. καίτοι ἄλλα τινὰ
εἰκόνα τοῦ εἰκόνος εἶδον. καὶ αὐτὸς
ὑμῖν ὡς ἂν οἷος τε ὦ, δείξω τῷ λό-
γῳ, ὃ μὲ τοῦ Διὸς γραφικὸς πὼς ὤν,
ἀλλὰ πάνυ μέμνημαι, ὃ ποθ' πλη-
σίον ἰδὼν ἔν τινος τῶν γραφέων Ἀθή-
νησι. καὶ τὸ ὑπερθαμβῆσαί τότε
τῷ τέχνῃ, τάχ' ἂν μοι καὶ νῦν
ποθὸς τὸ σαφέστερον δηλῶσαι συναγω-
νίσαιτο. ἐπὶ χλόης οὖσα λεὰς ἡ Κέν-
ταυρος αὕτη πεποίηται, ὅλη μὲν
τῇ ἵππῳ χαμαὶ κειμένη, καὶ ἀπο-
τέταται εἰς τὸ πίσω οἱ πόδες. τὸ
δὲ γυναικεῖον ὅσον αὐτῆς, ἠρέμα ἐπ-
ήρται, καὶ ἐπ' ἀγκῶνός ἐστιν. οἱ
δὲ πόδες οἱ ἐμπροσθεν, σὺν ὀπ. καὶ
εἴτοι ἀποτέθηκεν, οἷον ἐπὶ τελμῶνα
κειμένης. ἀλλ' ὁ μὲν, ὀκλάζοντι
ἔοικεν, ὧν κεμπύλον ὑπεσταλμέ-
νῃ τῇ ὀπλῇ. ὁ δὲ, ἐμπαλὶν ἐπανί-
στηται, καὶ δ' ἐσάφης ἀνπλεμβάνεται, οἷόν εἰσιν ἵπποι, πειρώμε-
νοι ἀναπηδᾶν. ὧν νεογνοῖν δὲ, τὸ
μὲν ἄνω, ἔχει αὐτὴ σὺν ταῖς ἀγκά-
λαις, καὶ τρέφει ἀνθρωπικῶς, ἐπί-
χεσται τὸ γυναικεῖον μαστόν. τὸ δ' ἕ-
τερον, ἐκ τοῦ ἵππου γαλάζει, ἐς τὸ
πωλικὸν τρόπον. ἄνω δὲ φ εἰκόνος,
οἷον ἀπό τινος σκηπῆς Ἱππυκέν-

set, in eo solertiam artis ostendebat. Inter cætera audacia opera Zeuxis fœminam Hippocentaurum fecit, pueros hippocentauros geminos admodum parvos nutrientem. Hujus imaginis exemplum nunc est Athenis, ad veram imaginem accuratissimè expressum: ipsum verò archetypum Sylla Romanorum imperator, cum rebus aliis in Italiam mitisse terebatur. Deinde circum Maleam submersa navi oneraria, omnia, ipsamque picturam periisse. At veræ imaginis imaginem vidi, quam oratione quoad fieri poterit, vobis ostendam: non per lovem quòd facultate graphicè exprimendi sim præditus, sed quia planè memini, quippe quam nuperrime in pictoris cujusdam ædibus viderim Athenis. Ipsa verò admiratio in quam tunc ars me rapuit, fortasse mihi etiam nunc ad rem dilucidiùs declarandam adminiculo erit. Hæc Centaurus in virenti gramine facta est: eaque parte qua equam refert, humi jacet tota, pedesque posteriores retro extenduntur. Qua verò mulier est, sensim exurgit, & cubito incumbit. Pedes autem anteriores non sunt itidem porrecti, ut pote quæ super latere jaceat: sed alter, in genu inflexo est similis, subtracta ungula curvus: alter contra exurgit, & solum prehendit, quod fere faciunt equi, quando subsilire conantur. Infantium autem alterum desuper ulnis complexa humano more nutrit, mu-

liebrem mammam ori applicans: alterum equino lactat ubere equarum in morem. Cæterum ex superiori tabulæ parte velut è specula, mulieris illius infantes utrinque nutricantis maritus Hippocen-

ταυρός τις, ἀνὴρ ἐκείνης δηλαδὴ τὰ πρόσω ἀμφοτέρωθεν πεπαυμένης, ἐπικυπτάζει μαλῶν, οὐχ ὅλος φαινόμενος, ἀλλ' ἐς μέσον τὸ ἵππου λεοντοῦ σκύμνον ἀνέχων τῇ δεξιᾷ, καὶ ὥσπερ ἑαυτὸν αἰωρῶν, ὡς δειλίᾳ σοι παιδιὰ τὰ βρέφη. τὰ μὲν οὖν ἄλλα τῆς γραφῆς, ἐφ' ὅσον ἡμῖν ἰδιῶταις ἦν, ἅπαντα ἐμφανῆ ἦν, τὸν ὄλλον ὅμως οὐκ ἔχω δύναμιν τοῦ τέχνης. οἷον, τὸ λεπτῶναι πως γραμμὰς εἰς τὸ σῶμα βαθεῖ, καὶ τὸ χρωμάτων ἀκριβῶς τῷ κρέσει, καὶ σύμμετρον τῷ ἐπιπολῆς ποιῆσαι, καὶ σκιάσαι εἰς βάθος. καὶ δὲ μεγάθους τὸ λόγου, καὶ τῷ τὸ μέτρων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα, καὶ εὐρυθμίαν, χαρίεν παῖδες ἐπιστάντων. οἷς ἔργου εἰδέναι τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ γοῦν δὲ Ζεύξιδος ἐκεῖνο μᾶλλον ἐπῄνεσα, ὅτι σὺν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὑποθέσει ποικίλως τὸ θηλυδριῶδες ἐπιδείξασθαι τοῦ τέχνης, τὸ μὲν ἀνδρα, ποιήσας πάντῃ φοβερόν, καὶ κομιδῇ ἄγριον. σοβαρὸν τῇ χαίτῃ. λάσιον τὸ πρόσω. ὁ μὲν τοῦ ἵππου αὐτῷ μόνον, ἀλλὰ καὶ καθ' ἕτερον δὲ ἀνθρώπου. καὶ ἐξάγας αὐτῷ τὰς ὄμμας ἐπὶ πλεῖον, τὸ βλίμμα, καίτοι μαλῶν, θηριῶδες ὅλον, καὶ ὠμόν τι, καὶ ἀνήμερον. τοιοῦτον μὲν ἐκεῖνον. τὸν θήλειαν δέ, ἵππῳ μὲν τοῦ καλλίστης, οἵαι Θετταλαί εἰσιν, ἀδμῆτες, ἔπι, καὶ ἄδακοι. τὸ δ' ἄνω ἡμίτομον γυναικός, παγκάλον, ἔξω τοῦ ὤτων. ἐκεῖναι δὲ μυῖαι, συντρόφοι ἐσὶν αὐτῇ. καὶ ἡ μίξις δέ, καὶ ἡ ὁμοιότης τοῦ σωμάτων, καὶ σωμάτῃ δὲ, καὶ σωθείσῃ τοῦ γυναικείου τὸ ἱππικὸν, ἡρέμα, καὶ σὺν ἀθρόως μεταβαινούσῃ, καὶ ἐκ τοσαυτοσῆς πρεπόμενον, λωπαιᾷ τῷ ὄψει ἐκ θατέρου εἰς τὸ ἕτερον ὑπαγομένου.

taurus, inclinatus ridet, nec totus apparet, sed media parte equi: catulum leonis dextra sustinet, & supra se attollit, ut hoc lusu pueros territet. Porrò reliquæ picturæ partes, quanquam nobis rudibus & idiotis, non sunt planæ & conspicuæ, omnem tamen artis virtutem habent: Vti linearum quàm rectissimos ductus, & colorum scitam mixtionem, & eorum opportunam applicationem, & commodam inumbrationem. At magnitudinis proportionem, & mensurarum ad totum æqualitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris est talia scire. Ego verò Zeuxidis illam industriam potissimum laudarim, quòd in uno eodemque argumento variè artis excellentiam demonstravit: ut pote qui virum fecit prorsus terribilem, ac vehementer agrestem, coma superbum, multa ex parte hirtum, non solùm qua equus, sed etiam qua homo est, & sublimibus finxit humeris, vultu, quanquam ridentis, tamen planè ferino, & montano, & immansueto. Sic quidem illum expressit. Porrò fœminam ad equæ pulcherrimæ speciem extulit, quales potissimum sunt Thessalæ indomitæ, & sessoris expertes. Dimidiam verò mulieris partem, summa elegantia formavit: exceptis auribus, quas solas habet satyricis similes. Cæterùm mixtio, & commissura corporum quatenus muliebris pars cum equina coit & conjungitur, sentim, non affatim transiens, & paulatim descendens, aspectu non percipitur, ita ex altero in alterum lenis fit deductio. Porrò

τὸ νεογνὸν ἢ τὸ ἐν τῇ ηηπίαν, ὁμῶς ἄγριον, καὶ οὐ τῷ ἁπαλῷ ἤδη φοβερόν. καὶ τοῦτο θαυμάσιον, οἷον ἔδοξέ μοι, καὶ ὅτι παιδικῶς μάλα πρὸς τὸ σκύμνον ἡ λέαινα ἀναβλέπουσι, μεζόν τι ἤλπις ἐκφέρος ἐπιλημμένοι, οὐ χρὴ τῇ μητρὶ προσεοικότες. ταῦτα δὴ ὧν ἐπιδεικνύμενος ὁ Ζεῦξις, αὐτὸς μὲν ᾤετο ἐκπλήξειν τὰς ὁρώσας ἐπὶ τῇ τέχνῃ. οἱ δὲ, αὐτίκα μὲν ἐθαύμαζον. τί γὰρ ἂν ἐποίουν, καλλίονα θεάματα συντυγχάνοντες; ἐπῄνουν ἢ μάλιστα πάντες, ἀφ' ὧν καὶ μοι πρόσθεν ἐπῄνουν. τὸ ἐπινοίας τὸ ξένον, καὶ τὸν γνώμων τῶν χρόνων ὡς νέαν, καὶ θεὶς ἔμπροσθεν ἠγνοημένην ἅπασι. ὥστε ὁ Ζεῦξις συνεὶς ὅτι αὐτὸς ἀχολεῖ ἡ καινότης καινὴ οὖσα, καὶ ἀπάγει τὸ τέχνης, ὡς οὐ παρέργῳ πρὸς τὸν ἀκρίβειαν τῶν πραγμάτων, ἄγε δὴ ἔφη ὦ Μικκίων πρὸς τὸ μαθητὸν, ἐκκύλισαι τὴν τὸν εἰκόνα. καὶ ἀρξάμενοι, ἀπκρμίζειν οἴκαδε. ὅτοι γὰρ ἡμῶν, τὸ πλὸν τῆς τέχνης ἐπαινοῦσι. τῆς δὲ ἐῦ ὅτῳ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ κῦ τὸν τέχνον, ἢ πολλῳ ποιοῦντι λόγοι. ἀλλὰ παρόδοκιμεῖ τὸν ἀκρίβειαν τῶν ἔργων ἡ τῆς ὑποθέσεως καινοτομία. ὁ μὲν δὴ Ζεῦξις, ὕπως. ὀργιλώτερον ἴσως. Ἀντίοχος ᾖ, ὁ σωτὴρ ἐπικληθεὶς, καὶ ὅτ' ὁμοίου τι πρὸς τῶν λέγεται τῷ τῆς Γαλάτας μάχῃ. εἰ βούλεσθε, διηγήσομαι καὶ τοῦτο, ὁποῖον ἐγένετο. εἰδὼς τοίνυν γὰρ ἀλκίμους ὄντας, καὶ πολὴθ παμπόλλους ὁρῶν, καὶ τὸν φάλαγγα καρτερῶς συναρασσομένους, καὶ ἐπὶ μετώπου μὲν τεθωρακισμένους τοὺς χαλκηλατήτους αὐτῶν, ἐς βάθος ᾖ ἐπὶ πεντάρων, καὶ εἴκοσι πεπαγμένους ὁπλίτας, ἐπὶ κέρως δὲ ἐνιστήρους τὸν ἵππον δισμυρίαν ὄντων, ἐκ ᾗ δὲ μέσου, τὰ ἅρματα

rò infantum alter, non ſecus ac pater, agreſtis eſt, & in tenera ætate jam terribilis. Et hoc mihi viſum eſt admiratione dignum, quòd uterque dum ubera tenent, cuti matris affixi, leoninum catulum pueriliter reſpiciant. Itaque cùm hæc ſingulari artificio expreſſiſſet Zeuxis, exiſtimavit ſe artis præſtantia ſpectantes in admirationem tractu rum. Illi autem actutum exclamabant. Quid enim facerent pulcherrimum nacti ſpectaculum? Enimvero laudibus illum extollebant omnes, ob quæ me nuper illi, nempe ob inſolens inventum, novumque picturæ conſilium prioribus ignotum. Vt verò Zeuxis animadvertit eos argumenti novitate capi, & ab artis contemplatione avocari, ita ut rerum ſcitè expreſſarum induſtriam parvi penderent, Age Miccio, dixit ad diſcipulum, picturam involve, & ſublatam domum auferte. Hi namque noſtræ lutum artis laudant: ſed mentis & ſcopi, num rectè, & ex arte factum ſit opus, nullam rationem habent. Verùm argumenti novitas operis præſtantiam gloria vincit. Ita quidem ſe geſſit Zeuxis, forſan quàm par erat iracundiùs. Cæterùm Antiocho, cui cognomen Soteri, ſimile quiddam in pugna adverſus Galatas accidiſſe fama eſt. Quam hiſtoriam vobis narrabo ſi vultis. Cùm ſciret Galatas viribus pollere, magnaſque videret eſſe eorum copias, phalangem fortiter conjunctam, in fronte propugnatores loricis æneis inſtructos, in medio cataphractos quatuor & viginti ordinatos, in cornu utrin-

[1] ἐκπεδήσαις μίλιοις, ἁρπαγη-φόρα ὀγδοήκοντα, καὶ σαυροειδας ἐπ' αὐτοῖς δις τοσαυτας, ταῦτα ὁρῶν, πάνυ πονηρὰς εἶχε τὰς ἐλπίδας, ὡς ἀμαχων ὄντων ἐκείνων αὐτῶν. ἐκεῖνος γὰρ δὴ ὀλίγῳ τῷ σπουδαιοτέρῳ τῆς ἐκείνης ἐξηκοσιοστῷ, ἐν μεγαλοις, οὐδὲ κατ' ἀξίαν τοῦ πολέμου ἀφικεῖτο, ἡμιδεῆ ὀλίγως ἄγων, καὶ τῶν πελτασικῶν τὸ πολὺ, καὶ ψιλικόν. οἱ γυμνῆτες δ', ὑπὲρ ἡμισυ τῆς φαλαγγος ἦσαν. ὥστε ἐδόκει αὐτῷ ἤδη ἀπιενδεῖς, καὶ πινα δύσχρηστα ἀφλυσιν δύεσκεδαῖς τοῦ πολέμου. ἀλλὰ Θεοδότας ὁ Ῥόδιος, ἀνὴρ γυναικῶν, καὶ πακτικῶν ἔμπειρος, οὐκ εἴα περαν ἀθυμεῖν. καὶ ἦσαν γὰρ ἐκκαίδεκα ἐλέφαντες τῷ Ἀντιόχῳ. τούτοις ἐπιλέγουσιν ὁ Θεοδότας, πῶς μὴ ἔχειν, ὡς οἷόν τε καταρύψαντας, ὡς μὴ καταδηλοι εἶεν ὑπερφανόμενοι τῆς φαλαγγος. ἐπειδὰν δὲ σημήνῃ ὁ σαλπιγκτὴς, καὶ δὴ συμπαλέσειαν, καὶ εἰς χεῖρας ἴοιεν, καὶ ἡ ἵππος ἡ τῶν πολεμίων ἐπιλαύηται, καὶ τὰ ἅρματα οἱ Γαλάται, ἀνοίξαντες τὴν φάλαγγα, καὶ ἀφέντες ἐπιφῶσι, τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τῶν ἐλεφάντων ἀπαντᾶν ἐφ' ἑκάστῃ τῶν ἵππων. τοὺς ὀκτὼ δ' ἀντεπιφέρειν τοῖς ἁρματηλάταις, καὶ συναλεῖν. εἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, φοβηθήσονται αὐτῶν οἵ τε ἵπποι, καὶ ἐς τοὺς Γαλάτας αὖθις ἐμπεσοῦνται φεύγοντες. καὶ οὕτως ἐγένετο. ὡς γὰρ εἶδον ἐλέφαντας οἱ Γαλάται, οἵ τε ἵπποι αὐτῶν, ὅπη εἶδός τι παραδόξου τῆς ὄψεως ἐπαράσχοιτο, ὥστε πόρρω ἔτι τῶν θηρίων ὄντων, que viginti millia equitum, porrò è medio currus octoginta falcatos erupturos, præterea bis totidem bigas. Hæc cùm videret, malum pugnæ eventum expectabat, ut cui cum invictis militibus esset decertandum. Ipse enim ob brevitatem temporis cum exercitu, nec magnificè, nec pro belli dignitate instructo venit, perpaucos adducens, eosque peltatos plerosque, & levis armaturæ milites, plus mediam partem exercitus. Itaque videbatur ipsi jam fœdus iciendum esse, & decoram belli solutionem inveniendam. Verùm Theodotas Rhodius, vir generosus, aciei instruendæ peritus, cum se præsente animis cadere non sivit. Antiochus sedecim elephantos habebat, quos Theodotas occultari jussit, quandiu fieri posset, ne exercitum supereminentes apparerent: sed posteaquam tubicen signum dedisset, & congrediendum atque ad manus veniendum esset, & equitatus hostium procederet, & Galatæ aperta, divisaque phalange currus immitterent, tunc cum quaternis elephantis utrinque occurrere equitibus & reliquos octo aurigis, bigarumque ductoribus immittere. Hoc enim facto, inquit, ipsorum equi perterrebuntur, & in Galatas impetum facient fugientes. Talisque fuit consilii eventus. Cùm enim nec Galatæ, nec ipsorum equi elephantos antea vidissent, ita novo elephantorum spectaculo turbati sunt, ut quanquam adhuc procul erant illæ belluæ,

1 Ἐπισῶσαις] In Angl. Cod. pro quo ex fide Mss. & Cod. Florent. reposuimus ἐκπεδήσαις. Bourd.

ἐπὶ μόνον [1] τετριγότων ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀδόντας εἶδον λαμπροτέρους ἐπισημοτέρους, ὡς ἂν ἐκ μέλανος παντὸς σώματος, καὶ τοὺς τροχοὺς ἐφέροντο. οἱ δὲ πεζοὶ, περιπεφραγμένοι ὑπ' ἀλλήλων τοῖς δορατίοις, καὶ συμπατούμενοι ὑπὸ τῶν ἵππων, ὡς εἶχον, ἐμπεσόντων ἐπ' αὐτούς. τὸ ἅρμα δὲ ὑπερτραπὲν ἐφέρετο, καὶ τοῦτο ἐμπαλιν εἰς τὰς οἰκείους σὺν αἵματι διεφέρετο ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ μὲν Ὁμήρου διέφερε δι' ἀνεκυμβαλίαζον. οἱ ἵπποι δ' ἐπείπερ ἅπαξ τὸ δρόμου ὁδὸν ἀπετρέποντο, σὺν ἀναχώμασι τῶν ἐλεφάντων, τοὺς ἐπιβάτας ἀπεβαλλόντες, κενὸν ὄχημα κρεπάλιζον τιμωντες νὴ Δία, καὶ διαιροῦντες τοῖς δρεπάνοις, εἴ τινας τῶν φίλων καταβάλοιεν. πολλοὶ δ' ὡς ἐν πορφυρῷ τοσούτῳ [2] κατεβάλοντο. ἔπιπτον δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες συμπατοῦντες, καὶ συναναρριπτοῦντες ἐς ὕψος τοῖς σώμασιν, καὶ συναρπάζοντες, καὶ τοῖς ὀδοῦσι περιείροντες. καὶ τέλος, αὐτοὶ κατὰ κράτος ἐνδιδόασι τῷ Ἀντιόχῳ τὴν νίκην. οἱ Γαλάται δὲ, οἱ μὲν, ἐτεθνήκεσαν, πολλοὶ δὲ φόνου γεγόμενοι. οἱ δὲ, ζῶντες ἐλαμβάνοντο. τελευτῶν δὲ ὀλίγοι, ὁπόσοι ἔφθασαν ἐς τὰ ὄρη ἀναφυγόντες. οἱ Μακεδόνες δὲ, ὅσοι σὺν Ἀντιόχῳ ἦσαν, ἐπαιώνιζον. καὶ στεφανοῦντες ἄλλος ἄλλαχόθεν, ἀνίδων τὸν βασιλέα, καλλίνικον ἀναβοῶντες. ὁ δὲ, καὶ δακρύσας ὡς φασιν, Αἰσχυνώμεθα ἔφη ὦ στρατιῶται, οἷς μὲ ἡ σωτηρία σὺν ἐκπαίδευτα τὺ-

belluæ, quum tantùm ſtridentes audiverunt, & dentes inſigniter candentes viderunt, velut ex toto nigro corpore, & proboſcides tanquam ad rapinam ſublatas, priuſquàm emiſſum fuiſſet telum, verſis retrò habenis, nulloque ordine aufugerint. Sed enim pedites ſe invicem haſtis configentes, ab equitibus in ipſos prolapſis conculcabantur. Currus autem ſubverſi, denuo in ſuos non ſine ſanguine ferebantur: ac juxta illud Homeri. Surſum ac deorſum volvebantur currus. At verò equi cùm ſemel à recta via declinaſſent, elephantorum impetum non ſuſtinentes, ſeſſores excutiebant, & currus ſtrepebant proſcindentes per lovem, & diſſecantes falcibus, quoſcunque ex amicis dejeciſſent: multi autem, ut in tanto tumultu, dejiciebantur: quos elephanti ſequebantur conculcantes, & in altum ſuis proboſcidibus projicientes, unaque rapientes, & dentibus transfigentes. Tandem illi ſuo robore victoriam Antiocho tradiderunt. Galatæ autem alii, magna clade edita, occubuerunt: alii vivi capti ſunt, paucis exceptis qui in montes confugerunt. Porrò Macedones quicunque cum Antiocho in prælium deſcenderant, pæana canebant, & accurrentes aliunde alius, victorem regem clamantes coronabant. At ille lachrymatus, ut ajunt, Pudeat nos, inquit, ô milites, quibus harum ſede-

1 Τετριγότων] Mart. Delrio ad Senec. leg. putat τραχυτήτων. Bourd.
2 Κατεβάλοντο] Mſ. Regius κατελαμβάνοντο. Idem.

τοις θηρίοις ἐχθίστῳ. ὡς εἰ μὴ τὸ καινὸν & θαυμαστὸν ἐξεπλῆξε τὰς πολεμίους, τί ἂν ἡμεῖς ἡμῶν αὐτοὺς; ἐπὶ τῷ τροπαίῳ, κελεύω ἄλλο μηδὲν, ἐλέφαντα ἢ μόνον ἐγκολάψαι. ἆρα τοίνυν με σκοπεῖν, μὴ καὶ τὸν ὁμοιον ἢ τῷ Ἀντιόχῳ. τὰ μὲν ἄλλα, οὐκ ἄξια μάχης. ἐλέφαντες δὲ πῆς, καὶ ξένα μηχανήματα τοῖς θεωμένοις, καὶ θαυματοποιία, ἄλλως ἐκπλῆξαι γὰν ἐπαινέσαι πάντες. οἷς δ' ἐγὼ ἐπιπολῆς, & πάνυ τοῦτο τὸ λόγῳ παρ' αὐτοῖς ἐστιν. ἀλλ' ὅτι μὲν θηλεία Ἱπποκένταυρος & γυναικεία, τοῦτο μόνον ἐκπλήττει. καὶ ἄπειρ ἐστὶ καινὸν, καὶ πρέπειν δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ δ' ἄλλα, μωτῶν ἆρα τῷ Ζεύξιδι πεποίηται. ἀλλ' & μωτῶν. γραφικοὶ γὰρ ὑμεῖς, καὶ μὴ πάνυ ἐκ τέχνης ἐκρίνετε. εἰη μόνον ἄξια & θαύματος δεικνύειν.

sedecim belluarum ope salus obtigit: ita ut nisi spectaculi novitas hostes perterruisset, quid nos præ ipsis fuissemus? Trophæo autem nihil nisi elephantum insculpere jussit. Itaque jam tempus est ut considerem, num ego sim Antiocho similis. Cætera quidem quæ pugna non sunt digna: sed tantùm sunt elephantes, & nova terriculamenta spectantibus metum & admirationem parientia, tamen ab omnibus laudantur. At quibus confidebam, horum rationem non habent: sed hoc solum mirantur, depictam videlicet Hippocentaurum fœminam: idque, sicut est, novum & monstrosum ipsis videtur. At cætera nequicquam à Zeuxide facta sunt. At non nequicquam. Etenim vos qui estis pingendi periti, etiam cum arte singula expenditis, dummodo digna sint quæ in theatro spectanda proponantur.

ΑΡΜΟΝΙΔΗΣ. | HARMONIDES.

ARGVMENTVM.

[1] *Commendat se amico, ex principibus cuidam suo, adductus, ut ipse fingit, exemplo Harmonidæ, qui cùm magistrum suum de paranda gloria & immortalitate consuluisset, monitus ab eodem fuerit, ut artem quam à se didicisset, non omnibus Græcis, nam id impossibile fore, sed optimatibus ac præstantissimis quibusque ostentaret, sic enim fore, ut cùm illi ipsi laudati fuerint, ubicunque ipsum laudarent, veram ex eo gloriam ac laudem consequeretur. Statuisse igitur se eodem pacto, & huic commendari se, suaque debere, ut qui primum ea præstantia, eoque judicio sit, ut quod ipse suo calculo approbasset, deinde & cæterorum omnium probaretur, amplificando hanc personæ illius excellentiam, per colla-*

1 Non est προσλαλιὰ sed Σύστασις sive commendatio. *Mars.*

1 Tima-

lationem. Deinde & ex eadem patria secum natus sit, ut vel eo nomine favere ac patriocinari sibi debeat. Postremò & à scriptorum ratione facilitatem ac meritum causæ ostendit. Orditur statim ab expositione exempli, cujus occasione adductum ac motum sese fingit. Concludit autem Orationem per comprecationem & votum, à Diis precando, ut cœptam laudem suam ereſcere ac perpetuam esse velint. Titulus eadem ratione, qua in superioribus inditus est.

Ἁρμονίδης ὁ αὐλητὴς, ἤρετό ποτε Τιμόθεον διδάσκαλον αὐτῷ ὄντα, εἰπέ μοι ἔφη ὦ Τιμόθεε, πῶς ἂν ἔνδεξ ἂν γενοίμην ἐπὶ τῇ τέχνῃ; καὶ τί ποιοῦντα, εἰσονταί με οἱ Ἕλληνες ἅπαντες; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα σοῦ ποιῶν, ἐδιδάξω με ἤδη ἁρμόσασθαι τὸν αὐλὸν εἰς τὸ ἀκριβὲς, καὶ ἐμπνεῖν εἰς τὴν γλωσσίδα λεπτόν τι, καὶ ἐμμελὲς, καὶ ὑποφαλλειν τὰς δακτύλους σώφρως κατὰ πυκνὴν τὴν ἁρσιν, καὶ θέσιν, καὶ βαίνειν εὐρύθμως, καὶ σύμφωνα εἶναι τὰ μέλη πρὸς τὸν χορὸν, καὶ τὰ ἁρμονίας ἑκάστης ἀφυλάκτους τὸ ἴδιον. [2] τὸ Φρυγίου, τὸ ἔνθεον. τὸ Λυδίου, τὸ βακχικόν. τὸ Δωρίου, τὸ σεμνόν. τὸ Ἰωνικῆς τὸ γλαφυρόν.

Harmonides tibicen [1]Timotheum magistrum olim his verbis interrogavit. Dic mihi Timothee, quomodo arte mea clarus evadam, & quid faciam unde me Græci omnes norint? Nam alia quidem tuo beneficio jam didici, scilicet tibiam accuratè componere, tenuem & canorum sonum in lingulam inspirare, & appositè digitos crebrò tollendo & ponendo applicare, & ad numeros progredi, modosque ad chorum consonos facere, & Harmoniæ cujusque proprietates observare. Phrygiæ impetum divinum, Lydiæ furorem, Doricæ gravitatem, Ionicæ jucunditatem. Hæc inquam

1 *Timotheum*] Hic nobilissimus sub Alexandro magno floruit, de cujus Musica, qua Alexandrum ad bellum accendere solebat, meminit Dio, in lib. de Regno. *Cogn.*

2 Τὸ φρυγίου] Sunt Harmonidæ quatuor solum musicæ modi principales, Phrygius, Lydius, Dorius & Ionicus: cum tamen qui de musica scripserunt, quinque constituant, addentes his quatuor Æolium, ut Plato 3. de Rep. Athen. lib. 14. Cassiodor. Epist. 40. lib. 2. & libr. de Music. Nisi sub Dorio Æolium involvat, hæc enim duo sæpe confunduntur, ut in Pindaro qui cum Dorice scriberet, vocavit musam suam αἰολίδα μολπαν. Affignat autem τῷ φρυγίῳ τὸ ἔνθεον ubi male Interpres Obsop. *attonitum.* volvit enim Harmonides *religiosum*, ut pater locis citat. & apud Apulejum libr. 1. Florid. Sed de tonorum istorum qualitate omnes illi fere inter se dissentiunt: tribuit Ionio τὸ γλαφυρὸν. Interpres *suavitatem*, vertendum erat *varium* ut apud Apulejum loc. cit. sic sæpe apud Homer. γλαφυρὸν pro eo quod multos recessus multasque latebras habet. *Bourd.* Modorum seu nomorum ratio circumscribitur. Phrygio tribuit τὸ ἔνθεον Bacchanalem licentiam, Dorico severitatem, Ionico jucunditatem Apul. lib. 1. Florid. Plut. & Boeth. in Music. *Cogn.*

ταῦτα μὲ ἔν πάντα ἐκμεμαθήκα παρὰ σοῦ. τὰ μέχρι δ, καὶ ὡς ἔνεκα ἐπεθύμησα τῆ αὐλητικῆς, οὐκ ὀρῶ πῶς ἂν ἀπ' αὐτῆς μοι περιγένοιτο ἡ δόξα, ἢ παρὰ τοῖς πολλοῖς, καὶ τὸ ἐπίσημον εἶναι ἐν πλήθει, καὶ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ. καὶ ὧν πᾶν φανῶ, εὐθὺς ἐπιστρέφεσθαι πάντας εἰς ἐμέ, καὶ λέγειν τινούμενον, ὅτι οὗτός ἐστιν Ἀρμονίδης ἐστὶν, ὁ ἄριστος αὐλητής. ὥσπερ ὅτε καὶ σὺ ὦ Τιμόθεε, τοσοῦτον ἐλθὼν οἴκοθεν ἐκ Βοιωπίας, ὑπηύλησας τῷ Πανδιονίδι, καὶ νικήσας ἐν τῷ Αἴακι τῷ ἐμμανεῖ, [1] ᾧ ὁμώνυμόν σοι ποιησαμένῳ τὸ μέλος, ὅστις ὦν, ὃς ἤκουσε τοὔνομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν. ἀλλ' ἔνθα ἂν καὶ νῦν φανῇς, σωρηδὸν ἐπὶ σὲ πάντες, ὥσπερ [2] ἐπὶ τοὺς γλαῦκας τὰ ὄρνεα. [3] ταῦτ' ἐστὶ, δι' ἃ σοῦ ἠυξάμην αὐλητῆς γενέσθαι, καὶ ὑπὲρ ὧν πεπόνηκα τὸν πόνον τὸν πολύν. ἐπὶ τούτῳ αὐλεῖν αὐτὸ, ἀνάθ ᾧ ἔνδοξον εἶναι δι' αὐτό, οὐκ ἂν ηὐξάμην, ἀγνῶτι μοι περσηχοῦντι, καὶ εἰ Μαρσύας, ἢ Ὄλυμπος ἠρήσατο μέλλοιμι λαθέσθαι. [4] ἰδεῖν γὰρ ὄφελος ἀπορρήτα φασὶ, καὶ ἄφαντος ἡ Μουσικῆς. ἀλλὰ σὺ ἔφη καὶ ταῦτα

quam omnia ex te didici. Sed maxima illa quorum gratia artem ludendi tibia expetivi, nescio quomodo inde mihi obvenire queant, celebris apud multos opinio, & in cœtibus claritudo, ut digito monstrer, & ubicunque visus fuero, protinus omnes in me convertantur, & nomen dicant. Hic ille est Harmonides tibicen præstantissimus. Quemadmodum quando, cùm primùm domo è Bœotia venisses, Pandionidi tibicinem egisti: eumque in Aiace furente, eum vicisses qui tuo cognominem cantum modulabatur, nemo erat, qui nomen tuum, Timotheum Thebanum ignoraret. Imò etiam nunc ubicunque visus fueris, ad te concurrunt omnes, ut ad noctuam aviculæ. Hæc sunt quorum gratia tibicen evadere optavi, & pro quibus magnum illum laborem exhausi. Quandoquidem tibia canere, per se citra famæ accessionem non expetiverim, si ignoto mihi obtingat, non si Marsyas, aut Olympus non sentiens evasurus sim. Siquidem in celebris, & ignotæ Musicæ nullum est emolumentum. At tu, in-

1 Τῷ ὁμωνύμῳ σε.] Τῷ ὁμωνύμῳ σε. Marc.

2 Ἐπὶ τοὺς] *Aves circa noctuam.* Cætera enim sunt Interpretis non Luciani, de hoc proverb. Aristot. Laert. Dio Chrysostomus, alii. *Bourd.* *Ad noctuam*] Noctua noctu videt, canit & volat sola, odiosa cæteris avibus in quas astuta utitur dimicatione, nam avicularum multitudine circumdata resupina pedibus pugnat, collectaque in arcum rostro & unguibus tota tegitur, ei auxiliatur accipiter, fœdere quodam naturæ, ut inquit Plin. Laërtius scribit, Timonem Philiasium hoc nomine maxime reprehendisse Arcesilaum quod is populares plausus non aliter consectaretur, atque noctua frequenti avium conventu claudi conluevit.

Hæc ait & turbam dextra lævaque frequentem
Ingreditur, volucres ululas mirantur inepta,
Illa stupet solidum, sed tu vanissime, plebis
Captator, quid ob hæc tam non præclara superbis?

Sic Apologum Ang. Politia. in sua Lamia exponit. *Cogn.*

3 Ταῦτ' ἐστὶ δι' ἃ ἠυξάμην] Δι' ἃ ἠυξάμην. Marc.

4 Οὐδὲν γὰρ] Τῆς λαυθανούσης μουσικῆς κάλλος λόγος. Vide Interpr. Persii ad Sat.

παίδευσόν με, ὅπως μοι χρήσιμον καὶ μανθάνῃ, καὶ τῇ τέχνῃ. καί σοι διττὴν εὐσεβήσω τὴν χάριν, καὶ ἐπὶ τῇ αὐλήσει, καὶ τὸ μέγιστον, καὶ ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτῆς. ἀποκρίνεται οὖν αὐτῷ ὁ Τιμόθεος, ἀλλ' ὦ Ἁρμονίδη, ἐρᾷς μὲ ἔφη δόξης ἴσθι μικρᾶς πραγματος, ἐπαίνου, καὶ δόξης, καὶ ἐπισήμους εἶναι, καὶ γνωσθῆναι ὑπὸ τῶν πολλῶν. τοῦτο μέν, εἰ μὲ ὀλίγοι τινὲς εἰς τὰ θαλῆ παρόντα ἐπιδεικνύμενον, ἐξέλοις προέλθοις, μᾶλλον ἂν χαίροιμι, καὶ ὅτι ὅπως ἀπαντες εἴσονται σε. τὸ δὲ ἂν εὑρεθείη ἡ θέατρον, ἢ στάδιον ὅτῳ μέγα, ἐν ᾧ πᾶσιν αὐλήσεις τοῖς Ἕλλησιν; ὡς ἂν ποιήσεις γνωσθήσῃ αὐτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸ πέρας ἀφίξῃ τῆς δόξης, ἐγὼ καὶ τοῦθ' ὑποθήσομαί σοι. σὺ μὲν αὖλει μὲ μὴ ὡσεὶ τὸ θέατρον σύλλεγε. ἀπὸ ὀλίγου μελέτω σοι τῶν πολλῶν. ἡ δὲ ἐπίτομος, καὶ ῥᾷστα ἐπὶ τὴν δόξαν ἄγουσα, ἥδε ἐστίν. εἰ μὲν ἐπιλεξάμενος τὰ τῶν Ἑλλάδι τοὺς βελτίστους καὶ ὀλίγους αὐτῶν, ὅσοι κορυφαῖοι, καὶ ἀναμφιλόγως θαυμασοί, ἐπ' ἀμφοτέροις πεισθεὶς, εἰ τούτοις φήμι ἐπιδείξαιο τὸ αὐλήμασι, καὶ ὅτοι ἐπαινέσουσί σε, ἅπασιν Ἕλλησι νόμιζε ἤδη μεγίστης γνώσεως ὑπάρχειν. καὶ τὸ παράγγελμα ὅσον τῶν σωτηρίων. εἰ μὲν ὃς ἅπαντες ἴσασι, καὶ ὃς θαυμάζεσι, ὅτι ἐστί σε αὐλητὴν ἀξιόλογον ὄντα, [1] τί σοι δεῖ τῶν πολλῶν, οἷς πάντως ἀκλεᾶ ἔσεσθαι τοῖς ἄμεινον κρί-

inquit, doce me etiam hæc quomodo mihi me ipso, & arte sit utendum. Ac tibi duplici nomine gratiam habebo, cùm propter tibiæ cantum quem callebo, tum quod maximum est, propter gloriam quam ex eo obtinebo. Cui sic respondet Timotheus. Rem non exiguam, ut probè scis Harmonides, laudem & gloriam amas, qua sis insignis, & à vulgo cognoscaris. Sed hoc, si in cœtus prodeundo ut specimen artis edas, tibi parare velles, longum foret, neque sic te nossent omnes. Etenim ubi gentium, aut theatrum, aut stadium ita magnum inveniretur, in quo Græcis omnibus tibia modulareris? Vt autem illis innotescas & voti tui compos fias, hoc consilium tibi dabo. Tu quidem in theatris tibia nonnunquam lude, sed vulgus parum tibi sit curæ. Hæc via quæ ad gloriam ducit est compendiaria & facillima: si collectis Græciæ optimatibus, eorumque paucis, quicunque primores sunt, & citra controversiam admirandi, spectatæ utrinque fidei, si inquam his tuæ modulationis specimen exhibeas, & hi te laudent, puta te tam brevi tempore Græcis omnibus jam innotuisse. Et vide qua ratione rem hanc tibi construo. Nam si ii quos norunt, & mirantur omnes, te præclarum tibicinem esse cognoscent, quid vulgo tibi opus, qui meliores rerum judices

Sat. 1. *Bourd.* Hujus Adagii sensus est, quasvis egregias dotes ingenii, si non proferas, perinde esse quasi non habeas. Suet. in Nero. Gell. c. ult. lib. 13. Ovid.

Tu licet ad Thamyram superes, atque Orphea cantu
Non erit ignota gratia magna lyra. Cogn.

1 Τί σοι δεῖ τῶν πολλῶν] Vt mima illa, satis est equitem mihi plaudere. *Bourd.*

1 Ἀναμ-

ναι δυναμένοις; ὁ γὰρ τοι πολὺς ὄχλος, αὐτοὶ μὲ ἀγνοῦσι τὰ βέλτιστα, βάναυσοι ὄντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν. ὁπόταν δέ τι ἂν οἱ πεπαίδευμένοι ἐπαινέσωσι, πιστεύσω μὴ ἂν ἀλόγως ἐπαινεθῆναι τοῦτο. ὥστε ἐπαινέσας καὶ αὐτοί. καὶ γὰρ ἔστι καὶ οὕτως ἀνθρώποις, οἱ μὲ πολλοὶ ἥκιστα εἰσὶ κριτικοί ποτε, καὶ συείσας κέρδιον ἢ ἵππα, ἢ φασὶ, ἢ ὅσοι δή. πῶς οὖν ὁ μὲν Ἁρμονίδης οὐκ ἔφθη ποιήσας, μικρὸν γὰρ αὐλῶν φασιν, ὅτε τοιοῦτον ἠγωνίζετο, φιλοπρόσωπον ἐμφυσῶν, ἵνα πρόσωπον τοῦ αὐλοῦ, καὶ ἀστεφάνωτος τῇ σκηνῇ ἀπῆλθε, τὸ αὐτὸ καὶ πρῶτον καὶ ὕστατον αὐλήσας τῷ Διονυσίοις. ὁ μὲν τοι Τιμοθέου λόγος, οὐκ αὐλητοῖς, ἀλλ' Ἁρμονίδῃ μόνον εἰρῆσθαι μοι δοκεῖ, ἀλλὰ πᾶσιν, ὅσοι δόξης ὀρέγονται, δηλοῦσιν ἐπιδεικνύμενοι, καὶ ἐμοὶ τὰ πολλῶν ἐπαίνου δέοντες. ἔγωγ' οὖν ὁπότε καὶ αὐτὸς ἐνενόουν τὰ ὅμοια τοῖς ἐμαυτοῦ, καὶ ἐζήτουν ὅπως ἂν τάχιστα γνωσθείην πᾶσι, τῷ Τιμοθέου λόγῳ ἐπόμενος, ἐσκοπούμην ὅστις ἄριστος εἴη τὰ ἐν τῇ πολλῇ, καὶ ὅτῳ πιστεύσουσι οἱ ἄλλοι, καὶ ὃς ἀντὶ πάντων δέκεσθαι ἄν. ὅτου γ' ἄρα σὺ ἐμέλλες ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὁπόταν τὸ κεφάλαιον δέῃτῆς ἁπάσης ὁ γνώμων φασὶ, καὶ ὁ ὀρθὸς κανὼν τοιούτων. εἰ δέ σοι δείξαιμι τἀμά, καὶ σὺ ἐπαινέσειας αὐτά, εἰη γὰρ οὕτω φανήσομαι. καὶ δὴ ἐπὶ πόρας ἦκεν με τὰ ἐλπίδες, ὦ μιᾶς ψήφου τὰς ἁπάσας λαβοῦσα. ἢ τίνα γὰρ ἂν ἄλλον σὲ ἑλόμενος, μᾶλλον ἐπῃνέσεν εἰκότως νομισθείην; ὥστε λόγῳ τὸ ἐφ' ἑνὸς ἀνδρὸς [1] ἀναρριφθῆναι ἐκινδύνευον ἂν ἁπάντων ἀνθρώπων ἀναγνωσθῆναι καὶ συναθροισθῆναι πάντας ἐμοὶ ξυμψήφους.

dices omnino sequetur? Siquidem popularis ista multitudo, quæ magna ex parte mechanicis opificibus constat, fere semper ea quæ sunt optima ignorat. Quemcumque autem proceres laudaverint, eum non temerè laudatum credunt. Itaque & ipsi laudabunt. Quippe in ipsis quoque certaminibus multi sunt spectatores, qui aliquando applaudunt, & explodunt: at septem aut quinque, aut quot libet judicium ferunt. Hæc quidem Harmonides non præstitit. Etenim inter tibias ut fertur, cùm primum in certamen descendisset, ambitiosiùs spiritum intendens, in ipsa tibia expiravit, & in scena non coronatus obiit, cùm idem & primum & postremum in Bacchanalibus tibia cecinisset. Hoc Timothei consilium, non tibicinibus, non Harmonidæ tantum dari mihi videtur, verum omnibus qui gloriam appetunt, & publicum ingenii specimen edentes, vulgi laudem reposcunt. Proinde ego quum similia de rebus meis animo versabam, & quærebam qua ratione quamprimum innotescerem omnibus, Timothei consilium secutus, considerabam quis civium esset præstantissimus, & cui fidem cæteri adhiberent, quique pro omnibus sufficeret. Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula rerum hujusmodi. Quòd si mea scripta tibi commonstrarem, eaque laudares, fieret ut sic agnoscerentur, & continuò spei compos essem, in uno calculo cunctos allecutus. Annon si aliquem tibi præferrem, errare meritò existimarer? Itaque juxta proverbium, in uno viro aleam ja-

1 Ἀναρριφθῆναι ἐπὶ κύβων] Vide Paræmiog. sic in Dialogo pro Imaginibus. Benrd.

1 Τῷ

ψομβμ τ κύδον. τὸ δ' ἀληθὲς, ὡσπερ ἂν εἰ τοῖς ἅπασι χρῆν ἀνθρώποις ἐπιδεικνύμενος τοὺς λόγους. δῆλον γὰρ, ὡς καθ' ἕνα τε, καὶ σὺν ἅπασι πάντων συνειλεγμένων, μόνος αὐτὸς ἐμαυτῷ ἂν ἤρεσκον. οἱ μὲν γὰρ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεῖς, τὸ ἄλλων ἑκάστῳ μίαν ψῆφον φερόντων, σκῆνοι μόνοι ἑκάτερος αὐτῶν, δύο ἔφερον. σὺ δὲ, καὶ τὰς τῶν ἐφόρων, καὶ τὰς τῶν γερόντων ἀφαίρει, καὶ ὅλως ἁπάντων ὁ πολυψηφότατος σὺ παιδείας. σύ μοι μάλιστα ὅσον [1] τῷ λευκῷ ἀεὶ καὶ σωζόμενον φέρεις, ὃ καὶ βαρύνειν με τὴν παρεῖλε ποιεῖ, διά γε τὸ μέγεθος καὶ τολμηρότατος, καὶ πάνυ δικαίως ἂν φοβηθείη. κακεῖνο δὴ νὴ Δία, ἀφαίρει καὶ αὐτὸ βαρύνειν ποιεῖ, τὸ μὴ παντάπασιν ἀλλότριον τὰμὰ εἶναί σοι. ὃς πολεώς τε σκέπης εἰμὶ, ὧν πολλάκις δ' ἐποίησας, τὸ μὲ ἀφῶτον, ἰδίᾳ, τὸ δ' ἀδύτερον, κοινῇ μὴ παντὸς ἧττον ἔθνους. ὥστε ὧν ἂν καὶ νῦν ἐμοὶ ἐς τὸ χεῖρον ῥέψωσιν αἱ ψῆφοι σὺν τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττους ὦσιν αἱ ἀμείνους, σὺ τῷ τῆ Ἀθηνᾶς ἀφαιρεθεὶς, ἀναπλήρου τὸ σὸν ἐξ ἀρχῆς σεαυτῷ. καὶ τὸ ἐπιτρόχαμον οἰκεῖόν σοι δοκέτω. καὶ γὰρ ἐμοὶ σκῆνός μοι ἱκανὸν, εἰ πολλοὶ ἐπαύμασαν ἀφ' ἑτέρου εἰ ἔνδοξος ἤδη ἐγὼ, εἰ ἐπαινοῦντα ἀφ' ὧν ἀκηκοάσιν οἱ λόγοι. πάντα σκῆνα, ὑπολώπια ἐνεργητὰ φασι, καὶ [2] ἐπῶν σκιαί. τὸ δ' ἀληθὲς, σὺ τῇ παρεῖλε δείχθησῃ. ἔτ' ἀκριβὴς ὄρος τῶν ἐμῶν. ἀδὴν ἀμφίδοξον ἔπ, ἀδ' ὡς ἂν τις εὐδοκιμήσειεν, ἀλλ' ἡ ἀρίστων καὶ παιδείαν δηλοῦ

jaciemus. Ac revera, perinde fuerit ac si omnium gentium hominibus meos libros ostendam. Etenim liquet quòd & seorsim singulos, & collectim universos ingenii præstantia antecellis. Sanè Lacedæmoniorum reges, cùm reliqui unum quisque calculum ferrent, ipsi soli, uterque duos ferebant. At tu ephororum, præterea senum, denique omnium calculos in eruditione æquas, eoque magis quòd album semper & salutiferum fers. Quo fit ut in præsentia confidam, cum aliquoties ob magnitudinem ausi meritò metuerem. Quinetiam illud animum addit per Iovem, quòd meæ res alienæ tibi non censeantur: cùm ex ea urbe sim oriundus, quam primum quidem privatis, deinde etiam publicis beneficiis tota cum gente cohonestasti. Quare si fortè nunc in pejus vergant calculi in sententiis ferendis, & pauciores sint qui meliores: tu adjecto Minervæ suffragio, ex te ipse quod decrit suppleto, tibique proprium supplementum censeatur. Neque enim id mihi sufficit, si multi ante sunt admirati, si clarus ego jam sum, si meæ orationes ab auditoribus laudantur. Illa omnia ut est in proverbio, somnia sunt evanida, & verborum umbræ. Cæterùm ipsa veritas nunc ostendetur. Hic lucubrationum mearum exactus est terminus. Non amplius est dubium, nec quisquam ambiget, quin id omnium optimum juxta disciplinas existimari oporteat, quod tibi

1 Τῷ λευκῷ] De his calculis res nota. *Bourd.*

2 Ἐπῶν σκιαί] Sic legit Interpres & Paræmiog. In Anglic. Cod. rectius ἐπαίνων σκιαί. ut σκίας ὄναρ apud Pind. *Idem.*

1 Πᾶσι

νομίζοιμι, σοὶ μὲ δίκαιον, ὦ πάντων. Δίφιλε, γενέσθαι, ὡς ἐν τοῖς ἔτι μείζονα ἀγῶνα χωρῆσαι. δέξαιμ' ἂν γὰρ ὦ Θεοὶ, λόγου ἄξιοι. καὶ βεβαιώσαιτε ἡμῖν τὰ δόξαντα τῶν ἄλλων ἕκαστον. ὡς τὸ λοιπὸν θαρρήσω, εἰς τὰς πολλὰς παρεῖναι. πᾶν γὰρ ἤδη ῥᾴδιον, ἤτοι φοβερὸν τῷ Ὀλυμπίαι τὰ μεγάλα νενικηκότι.

tibi visum fuerit. Sed eum bona verba dicere par est, qui in tantum certamen descendit. Vtinam certè pretio digni censeamur ô Dii, ac eam quæ nobis ab aliis eventura est, laudem confirmetis, ut in posterum fidenti animo in publicum prodeamus. Quippe omne stadium minùs reformidandum est ei, qui magna Olympia devicerit.

1 Πᾶν γὰρ ἤδη ῥᾴδιον ἤτοι φοβερὸν τῷ τὰ μεγάλα Ὀλύμπια νενικηκότι] Hoc loco τὰ μεγάλα non παρέλκει, sed eo, quod in pluribus locis Græciæ certamina sacra celebrabantur sub Olympiorum nomine, ideo dixit Olympia magna ad differentiam eorum, quæ minus celebria erant. Intelligit igitur Olympia magna, quæ Pisæ ad Alpheum celebrabantur, quæ & antiquissima à Pelope & Hercule erant, & celeberrima non solum in tota Hellade, sed etiam Italia, Sicilia, Asia, Ægypto, Syria, Cyrenaica, concurrentibus ad spectaculum, & athletas & quadrigas eo mittentibus: minora vero Olympia erant, quæ celebrabantur Dio Macedoniæ ab Archelao rege institutæ, quod nos docet Demosthenis Scholiastes ad orationem περὶ παραπρεσβείας his verbis: τὰ Ὀλύμπια δὲ φασὶν Ἀρχέλαον ἐν Διὸν τῆς Μακεδονίας καταδείξαι, ἄγεται δὲ ἐπ' ἐνίαις, ὡς φησιν, ἡμέραις ἐσαρίθμοις ταῖς μείσαις. Eodem nomine erant etiam Athenis, ut docet Pindari Schol. ad Olymp. 7 ad hæc verba, κλεναῖς ἐν Ἀθάναις. Sic enim commentatur: εἰσὶ δὲ ἄλλα ἐπὶ Παναθηναίοις ἃ καὶ Ἡράκλεια, ἃ καὶ Ὀλύμπια, &c. Vetus inscriptio Romana, de qua Iosephus Scaliger lib. de emendatione temp. quinto pag. 476 Olympia etiam post Panathenæa recenset & Hesychius Ὀλύμπια ὁ Ἀθήνησιν ἀγών. Item alia Olympia, quæ Smyrnæ, & alia, quæ Pergami, & alia Alexandriæ, quorum mentionem fieri in Pandectis ailent idem Scaliger. Respectu igitur horum omnium certaminum, quæ sub nomine Olympiorum diversis locis celebrabantur, dicta sunt Olympia magna ea, quæ Pisæ committebantur. *Palm.*

ΣΚΥΘΗΣ, Η ΠΡΟΞΕΝΟΣ.

SCYTHA, SEV HOSPES.

ARGVMENTVM.

[1] *Laudat Macedonicos quosdam cives, patronos, ut videtur, suos: ut à quibus maximè adjutus atque apud cæteros promotus fuerit. Facit autem hoc collatione quadam Anacharsidis Scytha & Solonis Athenienſis, ad quem cùm alter Athenas profectus, à Toxa-*

1 Μακεδονικοὺς. Habita verò in Macedonia & quidem ut conjecturam feceris Thessalonicæ. Patebit legenti infrà. *Marc.*

1 Μακε-

re, populari ſuo adductus fuiſſet, & humaniter acceptus ab illo, & brevi toti civitati notus atque acceptus factus eſt. Eodem igitur pacto & ſe, cùm in Macedoniam veniſſet ab omnibus, ut ad illos, de quibus encomium hoc inſtituit, diverteret, iiſdemque ſeſe commendaret, admonitum fuiſſe, ait. Vt enim apud Athenienſes aliquando Periclem, Ariſtotelem & Solonem, quaſi caterorum omnium inſtar fuiſſe, ita hos inter Macedonas reliquos excellere. Titulum, ex eadem ratione qua ſuperiores, hac quoque oratio habet. Catera plana ſunt.

Οὐ [1] πρῶτος Ἀνάχαρσις ἀφίκετο ἐκ Σκυθίας Ἀθήναζε παιδείας ἱμείρων τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ Τόξαρις πρὸ αὐτοῦ, σοφὸς μέν, καὶ φιλόκαλος ἀνήρ, καὶ ἐπιτηδευμάτων ἀριστομαθὴς τῶν δρίστων. οὐκοῦν ἦν, ὃ δὴ βασιλείου γένους ὢν, ὃ μὴ τῶν πιλοφορικῶν, ἀλλὰ Σκυθῶν τῶν πολλῶν, καὶ δημοτικῶν, οἵοι εἰσὶ παρ' αὐτοῖς οἱ ὀκταπόδες καλούμενοι. τοῦτο δέ ἐστι, δύο βοῶν διατοτίω εἶναι, καὶ ἁμάξης μιᾶς. ἔστω ὁ Τόξαρις, ὡσὴ ἀπῆλθεν ἐπ' οἴκου εἰς Σκύθας, ἀλλ' Ἀθήνησιν ἀπέθανε. καὶ μετ' οὐ πολὺ, καὶ Ἥρως ἐδείχθη. [3] καὶ σὺν τιμῶσιν αὐτῷ ξένῳ ἰατρῷ οἱ Ἀθηναῖοι. τοῦτο γὰρ τοῦνομα, ἥρως ἐκλήθη, ἐπικτήσατο. τῷ δὲ αἰτίαν τὴν ἐπωνυμίας, καὶ αὐτὸ ὅτι εἰς τοὺς ἥρωας κατελέγη, καὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εἷς ἔδοξεν, ὡ χαίρων ἴσως διηγήσασθαι, ὡς μάθητε, ὡ Σκύθαις μόνοις ἐπιχείρησον ὂν ἀπανθρωπίας ἀναγράψαι, ἵνα γνῶτε, οὐ μὴν ἀθάνατον

Non primus Anacharſis diſciplinæ Græcanicæ ſtudio ex Scythia venit Athenas: ſed ante illum Toxaris, vir ſapiens honeſtatis & ſtudiorum optimorum amans. Non erat autem regiæ ſtirpis, nec eorum qui pileos geſtant, ſed unus è vulgo & plebe Scytharum: cujuſmodi ſunt qui apud illos vocantur [2] Octipedes: quo ſignificant aliquem duorum boum, uniuſque plauſtri eſſe dominum. Hic Toxaris nuſquam ad Scythas rediit, ſed Athenis diem obiit. Nec multo poſt, & Heros eſt habitus, & ipſi quanquam peregrino Medico Athenienſes hoſtias immolant. Nam hoc nomen, heros factus, inſuper adeptus eſt. Sed enim cauſam nominis, & quamobrem in heroum numerum eſt relatus, unuſque ex Aſclepiadibus habitus, non erit fortè alienum narrare, ut cognoſcatis, non Scythis tantùm moris eſſe immorta-

1 Πρῶτος] Sic rectè, & patet hac narratione, mendoſe in aliis πρῶτον. Bourd. Vide hujus vitam & Epitaphium apud Laërtium. *Cogn.*

2 *Octipedes*] Scythico proverbio dicebantur quibus ruſticanæ tantum opes erant, quique duos poſſiderent boves, & currum unum: inter opes enim ruſticanas præcipue recenſet Heſiod. bovem aratorem. *Idem.*

3 Καὶ σὺν τιμῶσιν αὐτῷ ξένῳ ἰατρῷ οἱ Ἀθηναῖοι] Malè Interpres: *Et ipſi quamquam peregrino Medico, Athenienſes hoſtias immolant.* σὺν τιμῶσιν αὐτῷ, ξένῳ ἰατρῷ. hoc eſt, *ipſi hoſtias immolant, ſub nomine peregrini Medici.* Menagius.

1 Πίμ-

θηναίοις, καὶ [1] πέμπειν αὖθις τὸν Ζάμολξιν, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξεῖναι θεοπομπεῖν τοὺς Σκύθας. ἐπὶ τῷ Ἑλλάδος καὶ τὸ λοιμὸν τὸ μέγαν, ἔδεξεν ἡ Ἀρχιτέλους γυνή, γεραιοπαγίτου ἀνδρός, ἐπισπάσα οἱ [2] τὸν Σκύθην, κελεύσαι εἰπεῖν Ἀθηναίοις, ὅτι παύσονται τῆς λοιμῶδ ἐχόμενοι, ἢν τοὺς στενωποὺς οἴνῳ πολλῷ ῥάνωσι. τοῦτο συχνάκις γενόμενον, καὶ δὴ ἀμελήσαντα Ἀθηναίους οἱ ἀκέσαντες, ἔπαυσε μηκέτι λοιμώττειν αὐτούς, εἴτε, ἀτμὸς τινας πονηρὸς ὁ οἶνος σβέσας τῇ ὀδμῇ, εἴτε καὶ τι θεῖον εἰκὸς ὁ ἥρως ὁ Τοξάρις, ἅτε ἰατρικὸς ὤν, συνεξέλυσεν. ὁ δ' οὖν μισθὸς τῆς ἰάσεως, ἔτι καὶ νῦν λευκὸς [3] ἵππος καταδύμενος ἐπὶ τῷ μνήματι. ὅθεν ἔδειξεν ἡ Δεκμανήτη, ἀφιππάσασθαι αὐτὸν, ἐντελλαμένου οἱ τὰ περὶ τὸν οἶνον. καὶ δὴ καὶ εὑρεθῆναι κεῖσθαι ὁ Τόξαρις πλάκα μιᾷ, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνωσθῆναι, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μάλιστα ὅτι ἐπὶ τῇ στήλῃ Σκύθης ἀνὴρ ἐγκεκόλαπτο, τῇ λαιᾷ μὲν, τόξον ἔχων ἐντεταμένον, τῇ δεξιᾷ δέ, βιβλίον ὡς ἐδόκει. ἔτι καὶ νῦν ἑστὼς ἐν αὐτῷ ὑπὲρ ἡμίσους, καὶ τὸ τόξον ὅλον, καὶ τὸ βιβλίον. τὰ δ' ἄλλα τῆς στήλης, καὶ τὸ πρόσωπον, ὁ χρόνος ἤδη ἐλυμήνατο πᾶν. ἔστι δὲ πολὺ ἀπὸ τοῦ Διπύλου, ἐν δεξιᾷ τῆς Ἀκαδημίαν ἰόντων, ἐν μέσῃ τῷ χώματι, καὶ ἡ στήλη χωμή. τοῦτο δὲ ἀλλ' ἔστεφάνωται γε ἀεί. καὶ θαλλοὺς περιπαίοντας λέγουσιν, ἤδη πεπωκότας ἀπ' αὐτοῦ. καὶ μὴν

talitate donare, & ad Zamolxim mittere, sed etiam Athenienſibus licere Scythas in Græcia Deos facere. Quo tempore læva peſtilentia graſſabatur Athenis, exiſtimavit Architelis areopagitæ viri uxor, aſtantem ſibi Scytham juſſiſſe ut Athenienſibus diceret ceſſaturam peſtem, ſi vino multo conſpergerent angiportus. Quod cùm ſæpe feciſſent (non enim conſilium neglexerunt Athenienſes) non amplius graſſata eſt peſtis, ſive vapores infeſtos odore ſuo vinum extinxit, ſive quid aliud efficacius cognitum heros Toxaris, ut pote medendi peritus, conſuluit. Itaque curationis merces, etiam nunc illi perſolvitur, videlicet albus equus qui ad ejus monumentum immolatur: unde accedentem illum, Dimænete oſtendit illa de vino mandata dediſſe. Atque ibi inventus eſt Toxaris ſepultus, ipſàque inſcriptione cognitus, quanquam integra non apparebat. In primis verò quòd ſuper columnam Scythico vir ornatu ſculptus erat, læva intenſum arcum tenens, dextra librum ut videbatur. Et etiamnum præter ejus dimidium, & arcum totum, & librum videas: reliquum verò columnæ, & faciem, temporis longinquitas jam labefactavit. Eſt autem non procul à Dipylo, à læva in Academiam euntium, non magnus tumulus, humique cippus, verùm ſemper eſt coronatus: & ajunt quoſdam febricitantes ab eo ſublevatos (neque id per

1 Πέμπειν αὖθις τὸν Ζάμολξιν] Dico alibi. *Bourd.* Καὶ πέμπειν ἐς ἔθος τὸν Ζάμολξιν. Marc. Morem hunc mittendi ad Zamolxim ſcribit Herod in 4. Strab. in 7. Suid. in dictione Ζαμόλξις. Cogn.

2 Τὸν Σκύθην] Τὸν Τοξάριν. Menagius.

3 Ἵππος] Dico alibi. *Bourd.*

1 Ἐπὶ

τὸν Δί, ἀδὲν ἄπιστον. ὃς ὅλην ποτὲ ἰάσατο τὴν πόλιν. ἀλλὰ γὰρ ἵνα μὴ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐμαυτὸν ἀναγάγω, ἔξεστι μὲν καὶ ὁ Τοξάρις. ὁ Ἀνάχαρσις ἦν, ἀπὸ τῆς Παιωνίας, οἷα δὴ ξένος, καὶ βάρβαρος, καὶ μετρίως πεφυγμένος τὰ πολλὰ. πάντα ἀγνοῶν. ψοφοδὴς πρὸς τὰ πολλά. οἷα ἔχων ὁ, τι χρήσαιτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ σωφρὼν καὶ ἐλεωμένος ἔδοξε τὸ ὁρώμενον ἐπὶ τῇ σκαφῇ, καὶ ὁμόγλωσσον εὗρεν ἐκεῖνο οὐδέτερος. καὶ ὅλως, μεμισεῖν αὐτὸν ἤδη τὸ ὀδὸν, καὶ ἐδεδοίκει, ἐσθῆτα μόνον τὴν Ἀττικὴν, [1] ἐπὶ πόδα οὐδεὶς ὀπίσω χωρεῖν. καὶ πολοίῳ ἐπιβαίνων, πολεῖν αὐτῷ ἐπὶ Βοσπόρου. ὀλίγη δὲ πάλιν ὁδὸς ἐμελλεν αὐτῷ ἔσεσθαι οἴκαδε ἐς Σκύθας. ὅπως ἐχοίη τῷ Ἀνακάρσιδι, συντυχὼν ὁμίλων τις ἀγαθὸς, ὡς ἀληθῶς ὁ Τόξαρις καὶ ἐν τῷ Κεραμεικῷ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἡ φωνὴ αὐτὸν ἐπισπάσειε, πατρίδι δῆτα. εἶπε μέντοι, ὁ χαλεπῶς ἤμελλε καὶ αὐτὸν γνώσεσθαι τὸν Ἀνάχαρσιν, ἀπὸ γλώσσης [2] δοκιμωτάτης ὄντα, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις Σκυθῶν. ὁ Ἀνάχαρσις δὲ, πόθεν ἂν ἐκεῖνον ἔγνω ὁμογενῆ ὄντα, ἑλλάδι ἐστολμένον, ὑπεξυρημένον τὸ γένειον, ἄζωστον, ἀσίδηρον, ἤδη παμύλον, αὐτῶν τὸν Ἀττικῶν ἕνα τῷ αὐτοχθόνων; ὅπως μετεπαίδευτο ὑπὸ τοῦ χρόνου. ἀλλὰ Τόξαρις Σκυθικὶ προσεῖπεν αὐτὸν, ἐ σὺ ἔφη Ἀνάχαρσις ὢν τυγχάνεις, ὁ Δαυκέτης; ἐδάκρυσεν ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι καὶ ὁμόφωνον εὑρήκει λαὸν, καὶ τοῦτον εἰ-

per Iovem à vero abhorret) qui totam urbem olim sanavit. At enim ad id veniemus cujus gratia mentionem ejus feci. Vivebat adhuc Toxaris, quum navi devectus Anacharsis, ex Pyræo venit, veluti peregrinus & barbarus, animo non mediocriter perturbato, omnia ignorans, ad multa mericulosus, nescius quid ageret. Siquidem à quibus videbatur, ludibrio haberi se ob vestem intelligebat: & nullum eandem linguam callentem inveniebat. Atque omnino jam illum fuscepræ profectionis pœnitebat, & vilis duntaxat Athenis, vestigia retrorsum relegere decreverat: atque conscenta navi, rursus in Bosporum navigare, unde non multum illi itineris domum ad Scythas conficiendum restabat. Sic affecto Anacharsidi, bonus quispiam dæmon incurrit, nimirum Toxaris in Ceramico. Ac primùm quidem patria vestis ipsum pertraxit: deinde Anacharsidem nosse non futurum erat ipsi difficile, ut qui ex lectissimo genere ortum ducebat, & inter Scytharum primores locum obtinebat. Vnde verò Anacharsis gentilem illum esse agnovit, cùm Græcam vestem gereret, abraso mento esset, discinctus, sine ense, jam facundus, & ex Atticis indigenis unus. Adeò jam temporis spatio erat immutatus. Verùm Toxaris Scythica lingua ipsum affatus: nonne tu, inquit, es Anacharsis Daucetæ filius? Lachrymatus est præ gaudio Anacharsis, quòd lingua sibi consonum aliquem inveniset, quique nosset qua-

1 Ἐπὶ πόδα οὐδεὶς ὀπίσω χωρεῖν] Gallicè similiter dicimus, *retourner sur ses pas.* Menagius.

2 Τὸ δοκιμωτάτης] Anglic. Cod. τῆ δοκιμωτάτην. Bourd.

δπε ὅτις ἰὼ ἐν Σκύθαις, καὶ ἤρετο. σὺ ἦ πόθεν οἶσθα ἡμᾶς ὦ ξένε; καὶ αὐτὸς ἔφη ἐκεῖθεν εἰμὶ παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τὄνομα, ὃ τί ἐπιφανῶν, ὥστε καὶ ἐγνῶαζ ἂν σοι κατ' αὐτό. μὧν ἔφη ὁ Τόξαρις ἦ, ὡδὶ ἔ ἐγὼ ἥκουσα, ὡς τις Τόξαρις ἔρωτι τῆ Ἑλλάδος, ἀπολιπὼν καὶ γυναῖκα ἐν Σκυθίᾳ, καὶ παιδία νεογνὰ, οἴχοιτο ἐς Ἀθήνας, καὶ νῦν Διατρίβοι κεῖθι, πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρίστων; ἐγὼ ἔφη ἐκεῖνός εἰμι, εἴ τις κἀμοῦ λόγος ἔπι παρ' ὑμῖν. ἀκοῦσον ἦδη ὅς ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητήν σε ἐσθ' μὲ γεγυμνῆσθαι, καὶ ζηλωτὴν ἔ ἐρασθῆ, ὃν ἠράσθης, ἰδεῖν τὴν Ἑλλάδα. καὶ καπί γε τῆ ἐμποςίαν ταύτην ἀπεδημήσας, ἥκω σοι, μυρία παθὼν ἐν ἔθνεσι πολλοῖς μέσοις ἐθνεσι. καὶ εἴ με μὴ σοὶ ἐνέτυχον, ἔγνωσθ ἤδη πρὶν ἥλιον δῦναι, ὀπίσω αὖθις ἐπὶ ναῦν καπέναι. ἄτος ἐπεσπόμην, ξένε καὶ ἄγνωστε πάντα ὁρᾶν. ἀλλὰ πρῶτος Ἀκιτάκην, καὶ Ζαμόλξιδ, τ' πατρῴων ἡμῖν Θεῶν, σύ με ὦ Τόξαρι περιαλαῶν, ξενάγησον, καὶ δεῖξον τὰ κάλλιστα τ' Ἀθηνῶν. εἶτα καὶ τὰ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι, νόμων τε τὰς ἀρίστας, καὶ ἀνδρῶν τὰς βελτίστας, καὶ ἦθη, καὶ πανηγύρεις, καὶ βίον αὐτῶν, καὶ πολιτείαν, ὅτ' ἄρξῃ σύ τε, κἀγὼ μὴ σε, τοσαύτην ὁδὸν ἠκομμ. καὶ μὴ περιόψῃς ἀπράγμονας αὐτῶν ἀναστρέφοντας. τοῦτο μὲ ἔφη ὁ Τόξαρις, ἥκιστα ἐρωτικὸν εἴρηκας, ἐπὶ τὰς θύρας αὐτὰς ἐλθόντα, οἷ χαλᾶ ἀπιόντα. πολὺ ἀλλὰ θαῤῥεῖ. ὃ γὰρ ἂν ὡς φῇς, ἀπέλθῃς, ὅσ' ἂν ἀφίῃ σε ῥᾳδίως ἡ πόλις. οὐχ οὕτως ὀλίγα τὰ θέλγητρα ἔχει τοῖς τοὺς ξένους, ἀλλὰ μάλα ἐπιλήψεται σου, ὡς μήτε γυναικὸς ἔπι, μήτε παίδων, qualis inter Scythas esset: tum interrogavit. Tu verò unde me nosti hospes? Cui ille, Vestras ego sum, appellor Toxaris, non clara stirpe oriundus, ut ex eo tibi notus sim. Num, inquit, Toxaris ille es, quem audivi amore Græciæ, relictis in Scythia uxore, liberisque infantibus, Athenas venisse, ibique nunc degere, & apud optimates in precio esse? Ego inquit, ille sum, si qua de me apud vos fama supersit. Proinde, inquit Anacharsis, scias factum esse me discipulum tuum, tuique amoris æmulum, quo perductus es ut Græciam videres. Itaque negociationis hujus exemplo peregrè profectus, venio mala sexcenta passus apud gentes in medio sitas. Ac nisi te incidissem, decreveram, antequam sol occidisset, gressum ad navim referre, ita turbatus eram quòd peregrina, & ignota omnia conspicerem. At per Acinacem, & Zamolxin Deos nostrates, tu me assumptum ô Toxari, circumducito, & quæcunque Athenis sunt pulcherrima mihi commonstrato. Deinde cætera quæ sunt in reliqua Græcia, & leges optimas, & viros præstantissimos, & mores & celebritates, & vitam ipsorum, & reip. administrationem: ob quæ tu, ego verò post te, tantum itineris emensi sumus: nec redire non spectatis iis me sinas. Hoc equidem, inquit Toxaris, minimè amanter dixisti, te vix fores ingressum, fuisse retrogressurum. Atqui confidenti sis animo: neque enim abibis, ut ais, neque te urbs facilè dimittet. Nec adeò exiguas habet illecebras ad retinendos peregrinos, ut non te capiat, & uxoris, ac liberorum, siquos

εἴ σοι ἤδη εἰπὲ μειρῆξ. ὡς σ' ἂν τάχιστα πᾶσιν ἥδιος τῇ πόλει τῇ Ἀθηναίων, μᾶλλον δ' τῇ Ἑλλάδι ὅλῃ, καὶ τὰ Ἑλλήνων καλὰ ἐγὼ ὑποθήσομαί σοι. ἔστι σοφὸς ἀνὴρ οὑτοσί, ἐπιχώριος μέν, πολυπλανήσας δὲ μάλα πολλὰ ἐς τε Ἀσίαν, καὶ ἐς Αἴγυπτον. καὶ τοῖς ἀρίστοις τῶν ἀνθρώπων συγγενόμενος, τὰ ἄλλα, ὃ τῶν πλουσίων, ἀλλὰ καὶ κομιδῇ πένης, ὥστε μόγις ἅττα δημοσίᾳ ἐσκομιδόμενος. τοῦτόν σοι φημὶ τῇ σοφίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ, πάντων μᾶλλον θαυμάζειν. εἰ τοῦτον φίλον κτήσαιο, καὶ μάλ' ἀνὴρ ἐστι, πᾶσιν νόμιζε τοῖς Ἕλλησι σὺν αὐτῷ εἶναι. καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη ἂν εἰδείης τῶν τῇδε ἀγαθῶν, ὡς οὐκ ἔστιν ὅ, τι ἂν μεῖζον σοι καλὸν χαρίσασθαι δυναίμην, ἢ συνῆσαι αὐτῷ. μὴ τοίνυν μέλλωμεν ἔφη ὦ Τόξαρι ὁ Ἀνάχαρσις, ἀλλά με λαβὼν, ἄγε παρ' αὐτόν. ἀτὰρ οἶσθα μὴ δυσπρόσοδον, καὶ σὺ παρέργῳ ἴσως σε τῷ ἐπτυξιν ὑπὲρ ἡμῶν. εὐφήμει ἦδ' ὅς, ἐκεῖνον τὰ μέγιστα χαρίσεσθαί μοι δοκῶ, ἀφορμὴν ἔχοντα τὸ ἐς ξένον ἀνδρα εὐποιΐας. ἴσθι μόνον. εἴσῃ γὰρ ὅση σέβει τοὺς ξένους ἡ αἰδὼς, καὶ ἡ ἄκρη ἐπιείκεια, καὶ χρηστότης. μᾶλλον δὲ καὶ δαίμονα αὐτὸν ἡμῖν σεβήσεσθαι, ὁ ἐπισυνοίσας, ὁ λαλῶν ἑαυτῷ. καὶ ἅμα σεβήσεσθαι τὸν Σόλωνα, τοῦτό σοι ἔφη δῶρον μέγιστον ἥκω ἄγων, ξένον ἄνδρα, φιλίας δεόμενον. Σκύθης δέ ἐστι τῶν παρ' ἡμῖν ὑπερτιδίων. καὶ ὅμως τάκεῖ πάντα ἀφεὶς ἦκε συνεσόμενος ὑμῖν, καὶ τὰ κάλλιστα ὀ-

siquos habes oblivionem non inducat. Vt verò quàm celerrimè vniversam Athenarum urbem, imò Græciam totam, & res Græcorum præclaras videas, tibi consilium dabo. Hic est vir sapiens, indigena quidem, sed qui diu in Asia & Ægypto peregrinatus est, & cum optimis quibusque viris versatus. Cæterum non dives, sed pauper admodum. Videbis senem hoc modo populi more amictum. Verumtamen cum propter sapientiam, tum propter alias virtutes ipsum colunt: adeò ut eo legislatore utantur ad reipub. administrationem, ejusque præceptis in vita instituenda parere dignentur. Si hunc tibi amicum paraveris, & cujusmodi vir sit, didiceris, in eo te Græciam universam habiturum puta, & bonorum quæ illic sunt summam cogniturum, ita ut nullo majori officio tibi possim gratificari quam si te huic commendavero. Ne igitur cunctemur ô Toxari, inquit Anacharsis, sed me ad illum ducito. Sed enim illud vereor, ne sit aditu difficilis, tuamque pro me postulationem flocci faciat. Bona verba quæso, inquit ille, rem maximè gratam ipsi me facturum puto, quum occasionem offeram beneficiendi viro peregrino. Sequere me solummodo. Nam cognosces quanta sit illius in hospites reverentia, quanta æquitas, ac benignitas. Imò potiùs forte quadam hic ipse ad nos accedit, nempe ille qui cogitabundus secum loquitur. Simul Solonem compellans, hoc tibi magnum, inquit, donum adduco, virum peregrinum, amicitiæ indigum. Est autem Scytha ex nostræ gentis nobilibus. Attamen bonis omnibus ibi relictis, vobiscum conversatu-

ψόμβῳ τ Ἑλλάδ. κἀγὼ ἐπίτηδές τινα τούτῳ ἐξηγοῦμαι αὐτῷ, ὅπως ἐξ ἀρχῆς τὰ αὐτὰ μάθοι παντάπασι, καὶ γνώσιμος γένοιτο τοῖς ἀστοῖς. τοῦτο οὖν ἐγὼ σοι ἀποπεραλῶ αὐτόν. εἰ πίνω ἐγὼ Σόλωνα οἶδα, ὅτω ποιήσεις, καὶ προξενήσεις αὐτῷ, καὶ πολίτῃ γνήσιον ἀποφανεῖς τ Ἑλλάδος. καὶ ὅτι σοι ἥδομαι μεγάλως ἔμπροσθεν ὦ Ἀνάχαρσι, πάντα εὐφραίνεις ἡμᾶς, Σόλωνα ἰδών. τοῦτο μὲν Ἀθῆναι. τοῦτο δὲ Ἑλλάς. οὐκ ἔπ ξέν. συμπαίπτεις σε ἴσμεν. πάντες σε φιλοῦσι. πλεῖστον ἐπ τοῦ κῦ τ περιβάλλῃ τοῦτον. ἀπάντων ἐπιλήσῃ τ ἐν Σκυθίᾳ, συνὼν αὐτῷ. ἔχεις τ λησμονίας τὰ ἆθλα, καὶ ἔρωτ τὸ πλέον. ὅτ᾽ οὖν σοι ὁ Ἑλληνικὸς κρατήσῃ. τοῦτο διάγραμμα τ φιλοσοφίας τ Ἀττικῆς. ὅτῳ πίνων γένησαι, ὡς εὐδαιμονέστατος ὤν. ὃς συνέπῃ Σόλωνι, καὶ φίλῳ χρήσῃ αὐτῷ. μακρὰν ἂν εἴη διηγήσασθαι, ὅπως μὲν ἥδεται ὁ Σόλων τῷ δώρῳ, οἷα δ᾽ ἐστίν. ὡς δ᾽ τὸ λοιπὸν συνῆσαν, ὁ μὲν, παιδεύων, καὶ διδάσκων τὰ κάλλιστα, ὁ Σόλων, καὶ φίλον ἅπασι ποιῶν τ Ἀνάχαρσιν, καὶ σεμνύων τοῖς Ἕλλησιν καλοῖς, καὶ πάντα τρόπον ἐπιμελούμενος, ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι. ὁ δὲ, πληπὸς τῶν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ μηδὲ τ ἑτέρου ποδὸς ἐκὼν εἶναι λαπλεπέμπετο. ὡς γὰρ ὑπέλαβε αὐτῷ ὁ Τόξαρις ἐξ ἑνὸς ἀνδρὸς τ Σόλωνος, ἅπαντα ἔγνω ἐν ἀκμῇ, καὶ πᾶσιν ἦν γνώσιμος, καὶ ἐπεμέλετο δὲ ἐκείνου. οὐ γὰρ μικρὸν ἦν Σόλωνα ἐπαινῶν, ἀλλ᾽ οἱ ἄνθρωποι τ

rus, & res Græciæ præclaras visurus venit. Porrò ei hoc compendium excogitavi, ut facillimè etiam omnia discat, & optimis quibusque innoteſcat, nimirum ut ipſum tibi adducerem. Ergo ſi Solonem bene novi, hic facies, ipſum ſuſcipies, & verum Græciæ civem efficies. Iamque Anacharſi, quod paulò ante dicebam, viſo Solone, omnia vidiſti. Hoc ſunt Athenæ, hoc eſt ipſa Græcia. Non amplius es peregrinus, omnes te norunt, omnes te amant. Tantum bonorum in hoc ſene tibi conſitere puta. Res Scythicas, cum ipſo converſans, oblivioni trades. Habes tuæ peregrinationis præmia, finem amoris. Hic tibi Græca eſt regula, Atticæ philoſophiæ exemplum. Cognoſce igitur te eſſe fœliciſſimum, qui cum Solone verſàberis, eoque amico uteris. Longum eſſet referre quantum hoc munere delectatus ſit Solon, & quibus verbis reſponderit, utque deinceps mutua conſuetudine ſint uſi, hic quidem Solon, inſtituens & docens pulcherrima quæque; & omnibus amicum faciens Anacharſin, Græcorumque optimis adducens, tum omne ſtudium adhibens, ut quàm jucundiſſimè in Græcia vivens renideret. Ille verò ejus ſapientiam admiratus, ne altero quidem pede lubenter à ſeuis latere ſecedens. Prout igitur pollicitus fuerat, Toxaris, ex unico Solone omnia momento cognovit: omnibuſque notus erat, & propter illum in precio habebatur. Non enim Solon parum eum laudabat. Verùm homi-

1 Ἐπιτηδές τινα ταύτῃ] Supple ὁδόν. Menagius.
2 Προξενήσεις αὐτῷ] Sic Demoſthenes: προξενεῖς αὐτῶν. Idem.

1 Ora-

τῦτο, ὡς νομοθέτῃ ἐπῄδοντο, ἐφίλουν, ὃς ἐκείνῳ δοκιμάζοι. καὶ ἐπίστευον ἀρίστους ἄνδρας εἶναι τὰ παλαιότατα. καὶ ἐμυήθη μόνῳ βαρβάρων Ἀνάχαρσις, δημοτεύσας γενόμενος, εἰ χρὴ Θεοξένῳ πιστεύειν καὶ τῦτο ἱστορήσαντι ὡς αὐτός. καὶ ἐγὼ οὐκ ἂν ἐδὲ ἀνέρεψεν οἶμαι εἰς Σκύθας, εἰ μὴ Σόλων ἀπῆλθεν. βούλεσθε δὴ ἤδη ἐπαγάγω τῷ μύθῳ τὸ πλῆθος, ὡς μὴ ἀκίφαλον ἀφηγοῖτο; ἦρα γὰρ εἰδέναι ὑμᾶς μοι ἔνεκα, ὁ Ἀνάχαρσις ἐκ Σκυθίας, καὶ Τοξάρεις πανῶ εἰς Μακεδονίαν ἦκεν, ἵν' καὶ Σόλωνα μάθωσιν ἄνδρα ἐπαγόμενον Ἀθηναῖον. φημὶ δὴ ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ἀναχάρσιδι. καὶ μὴ χαλεπόν, μή μοι τὰ εἰκότα δόξητε, εἰ βασιλικῷ ἀνδρὶ ἐμαυτὸν εἰκάσω. βάρβαρος μὲν γὰρ κἀκεῖνος. καὶ δέον τι φαίης ἂν τὰς Σύρας ἡμᾶς φαυλοτέρας εἶναι τῶν Σκυθῶν. ἀτὰρ, οὐδ' ἂν τὸ βασιλικὸν εἰσποιῶ τὰμὰ εἰς τὴν ὁμοιότητα, κατ' ἐκεῖνα δέ. ὅτε γὰρ πρῶτον ἐπεδήμησα ὑμῶν τῇ πόλει, ἐξεπλάγην μὲν δύος ἰδὼν τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος, καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν, καὶ λαμπρότητα πᾶσαν. ὥστε ἐπὶ πολὺ ἐπτηχέναι πρὸς ταῦτα, καὶ οὐκ ἐξήρκουν τῷ θαύματι, οἷόν τις καὶ [1] ὀνησιώτης ἐκεῖνος νεανίσκος ἐπιπλήξῃ πρὸς τὴν Μενελάου οἰκίαν. καὶ ἔμελλον ἅπαν ἀφαπτήσασθαι τῶν γνωμῶν, ἰδὼν πόλιν ἀκμάζουσαν ἀκμῇ τοσαύτῃ, καὶ τὰ ποιητοῦ ἐκείνου, ἀνηθύσας ἀγαθοῖς

mines, ut legislatori parebant, sic amabant, quos ille probaret, eosque viros optimos denique esse credebant. Solus verò ex barbaris initiatus est Anacharsis civitate donatus: si Theoxeno fides est habenda, qui hoc etiam de ipso memoriæ prodidit. Sed neque ut puto, nisi mortuo Solone, rediit ad Scythas Anacharsis. Vultis igitur fabulæ finem jam subdam, ne sine capite obambulet? Proinde jam tempus est cognoscendi cujus rei gratia Anacharsis ex Scythia, & Toxaris in præsentia venerunt in Macedoniam, ad quos Solonem etiam virum senem adduxi ex Athenis. Dico simile quid mihi accidisse atque Anacharsidi: ac per Gratias ne mihi similitudinem vitio vertite, si cum viro regio memet comparo. Etenim etiam barbarus ille erat. Nec ulla in re nos Syros Scythis illis deteriores esse dixeris: neque res meas cum regia dignitate in similitudinem adduco, sed cum illis quæ dixi. Quum enim primùm in vestram urbem veni, statim obstupui, visa magnitudine, & pulchritudine ipsius, & incolarum multitudine, aliaque potentia, omniquè splendore. Itaque diu attonitus hærebam, nec satis mirari illa poteram. Cujusmodi quiddam insulari illi juveni Menelai ædes contemplanti accidit. Ac futurum erat ut animo sic afficerer intuitus urbem tam præclarè vigentem, ac juxta poëtam, bonis omnibus florentem, quibus

[1] Ὀνησιώτης ἐκεῖνος] Telemachus apud Homer. Odyss. repetit alibi. *Bourd.* Telemachus. *Menagius.* Telemachus sc. ex Insula Ithaca, Homer. Odyss. δ. Menalai domum ex auro, argento, electro, & ebore concinnatam, cum stupore quodam miratur. *Cogn.*

ναι δυναμβοις; ὁ γάρ τοι πολὺς ὄχλος, αὐτοὶ μὲ ἀγνοῦσι τὰ βέλτιω, βάναυσοι ὄντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν. ὁπόταν δ' ἂν οἱ πρόχροντες ἐπαινέσωσι, πιστεύσει μὴ ἂν ἀλόγως ἐπαινεθῆναι τοῦτο. ὥστε ἐπαινέσουσι κ) αὐτοί. καὶ γὰρ ἂν κ) σὺ δῖς ἀκῶσιν, οἱ μὲ πολλοὶ ἕτοιμοί εἰσι κρότησαί ποτε, καὶ συλέσαι κελεύσει ἢ ἐπῳδὰς, ἢ πέντε, ἢ ὅσους δή. τοιοῦτο ὁ μὲν Ἁρμονίδης οὐκ ἄδηλα ποιῆσαι, μεμέξειν γὰρ αὐλῶν φασιν, ὅτε τοῦτο ἠγωνίζετο, φιλοπρώτοις ἐμφυτῶν, ὥστε πάσασ τὰς αὐλὰς, κ) ἀστεφάνωτον τῇ σκηνῇ ἀπέλυσε, τὸ αὐτὸ κ) πρῶτον κ) ὕστατον αὐλήσας ὑπὲρ Διονυσίου. ὁ μὲν τοι Τιμόθεος λόγος, ὅτι αὐλητὴς, οὐκ Ἁρμονίδη μόνον εἰρῆσθαι μοι δοκεῖ, ἀλλὰ πᾶσιν, ὅσοι δόξης ὀρέγονται, δηλοῦσιν ἐπιδεικνύμενοι, κ) ἐν τοῖς πολλῶν ἐπαίνοις διατρίβοντες. ἐγὼ δὲ ὁ πρὸ κ) αὐτὸς ἐνενόουν τὰ ὅμοια πρὸς τὴν ἐμαυτοῦ, κ) ἐζήτουν ὅπως ἂν τάχιστα γνωσθείην πᾶσι, τῷ Τιμοθέου λόγῳ ἑπόμενος, ἐσκοπούμην ὅστις ἄριστος εἴη τῶν ἐν τῇ πολλῇ, κ) ὅταν πιστεύσω οἱ ἄλλοι, κ) ὃς ἀπὸ πάντων δέχεσθαι ἄν. ὅτῳ γ' οὖν ἔμελλες ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὁπόταν τὸ κεφάλαιον δέῃς ἁπάσης ὁ γνώμων φαπὶ, κ) ὁ ὀρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. εἰ δέ σοι δείξαιμι τἀμὰ, κ) σὺ ἐπαινέσειας αὐτὰ, οὐκ ἂν οὕτω φανείην. κ) δὴ ἐπὶ τούτοις ἦκεν με τὰ ἐλπίδες, ἐν μιᾷ φέρω τὰς ἁπάσας λαβοῦσα. ἢ τίνα γὰρ ἂν τῶν ἐλόμενον, ὀρθῶς ἔδοξα παῖσαι ἂν εἰκότως νομισθείην; ὥστε λόγῳ μὲ ἐρῆνυς ἀνδρὸς [1] ἀναρίθμιον

dices omnino ſequetur? Siquidem popularis iſta multitudo, quæ magna ex parte mechanicis opificibus conſtat, fere ſemper ea quæ ſunt optima ignorat. Quemcumque autem proceres laudaverint, cum non temerè laudatum credunt. Itaque & ipſi laudabunt. Quippe in ipſis quoque certaminibus multi ſunt ſpectatores, qui aliquando applaudunt, & explodunt: at ſeptem aut quinque, aut quot libet judicium ferunt. Hæc quidem Harmonides non præſtitit. Etenim inter tibias ut fertur, cùm primum in certamen deſcendiſſet, ambitioſiùs ſpiritum intendens, in ipſa tibia expiravit, & in ſcena non coronatus obiit, cùm idem & primum & poſtremum in Bacchanalibus tibia cecinisſet. Hoc Timothei conſilium, non tibicinibus, non Harmonidæ tantum dari mihi videtur, verùm omnibus qui gloriam appetunt, & publicum ingenii ſpecimen edentes, vulgi laudem repoſcunt. Proinde ego quum ſimilia de rebus meis animo verſabam, & quærebam qua ratione quamprimum innoteſcerem omnibus, Timothei conſilium ſecutus, conſiderabam quis civium eſſet præſtantiſſimus, & cui fidem cæteri adhiberent, quique pro omnibus ſufficeret. Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula rerum hujuſmodi. Quòd ſi mea ſcripta tibi commonſtrarem, eaque laudares, fieret ut ſic agnoſcerentur, & continuò ſpei compos eſſem, in uno calculo cunctos allecturus. Annon ſi aliquem tibi præferrem, errare meritò exiſtimarer? Itaque juxta proverbium, in uno viro aleam ja-

1 Ἀναρίθμιον ἢ κύβον] Vide Paræmiog. ſic in Dialogo pro Imaginibus. *Bourd.*

1 Τῶ

ψηφῳ τ κύδον. τὸ δ' ἀληθὲς, ὥσπερ ἂν εἰ ἅπασι χρῆν ἀνθρώποις ἐπιδεικνύμενον τοὺς λόγους. ὅλον γὰρ, ὡς καθ' ἕνα τε, καὶ σὺν ἅπασι πάντων συνειλιγμένων, μᾶλλον αὐτοὺς ἀμείνων ἂν ἥδοι. εἰ μὲν γὰρ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεῖς, τῶν ἄλλων ἑκάστου μίαν ψῆφον φερόντων, ἐκεῖνοι μόνοι ἑκάτερος αὐτῶν, δύο ἔφερον. σὺ δ', καὶ τὰς τῶν ἐφόρων, καὶ τὰς τῶν γερόντων ἐπιθείς, καὶ ὅλως ἁπάντων ὁ πολυψηφότατος ὢν πειθοῖ. σύ γε καὶ μᾶλλόν τε ὅτῳ [1] τὴν λευκὴν ἀεὶ καὶ σωζομένην φέρεις, ὃ καὶ χαίρειν με τῇ παρούσῃ ποιεῖ, διά γε τὸ μέγεθος καὶ πολυμαθὴς ὢν, καὶ πάνυ δικαίως ἂν φοβηθείης. κἀκεῖνο δὴ νὴ Δία, ἐπιθεὶς καὶ αὐτὸ χαίρειν ποιεῖ, τὸ μὴ παντάπασιν ἀλλότριον τὰ μὲν ἐμὰ σοι. ὃς πολεώς τε ἐκείνης εἰμὶ, καὶ πολλάκις δὴ ἐποίησας, τὸ μὲν πρῶτον, ἰδίᾳ, τὸ δ' ὕστερον, καὶ δημοσίᾳ παντὸς δὴ ἕθνους. ὥστε καὶ νῦν ἐμοὶ εἰς τὸ μέσον ῥίπτουσιν αἱ ψῆφοι σὺν τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττους ὦσιν αἱ ἀμείνους, σὺ τὴν τῆς Ἀθηνᾶς ἐπιθεὶς, ἀναπλήρου τὸ ἐνδέον. καὶ τὸ ἐπιτυχὸν εἰκότως σοι δοκεῖτω. καὶ γὰρ ἐμοὶ τοῦτο μοι ἱκανὸν, εἰ πολλοὶ ἐθαύμασαν πρότερον εἰ ἔνδοξος ἤδη ἐγὼ, εἰ ἐπαινοῖντο πρὸς τῶν ἀκουόντων οἱ λόγοι. πάντα ἐκεῖνα, τὰ ἰδιώτικα ὀνείρατά φασι, καὶ [2] ἐπῶν σκιαί. τὸ δ' ἀληθὲς, σὺ τῷ παρούσῃ δείκνυσι. ἔστω ἀκριβὴς ὅρος τῶν ἐμῶν. ἐδὲν ἀμφίδοξον ἔτι, ἐδ' ὡς ἂν τις συδαιτεῖτο, ἀλλ' ἢ ἄριστον καὶ παιδείᾳ δικαιοτάτῳ.

jaciemus. Ac revera, perinde fuerit ac si omnium gentium hominibus meos libros ostendam. Etenim liquet quòd & seorsim singulos, & collectim universos ingenii præstantia antecellis. Sane Lacedæmoniorum reges, cùm reliqui unum quisque calculum ferrent, ipsi soli, uterque duos ferebant. At tu ephororum, præterea senum, denique omnium calculos in eruditione æquas, eoque magis quòd album semper & salutiferum fers. Quo fit ut in præsentia confidam, cùm alioqui ob magnitudinem ausi meritò metuerem. Quinetiam illud animum addit per Iovem, quòd meæ res alienæ tibi non censeantur: cùm ex ea urbe sim oriundus, quam primum quidem privatis, deinde etiam publicis beneficiis tota cum gente cohonestasti. Quare si fortè nunc in pejus vergant calculi in sententiis ferendis, & pauciores sint qui meliores: tu adjecto Minervæ suffragio, ex te ipse quod deerit suppleto, tibique proprium supplementum censeatur. Neque enim id mihi sufficit, si multi ante sunt admirati, si clarus ego jam sum, si meæ orationes ab auditoribus laudantur. Illa omnia ut est in proverbio, somnia sunt evanida, & verborum umbræ. Cæterùm ipsa veritas nunc ostendetur. Hic lucubrationum earum exactus est terminus. Non amplius est dubium, nec quisquam ambiget, quin id omnium optimum juxta disciplinas existimari oporteat, quod tibi

1 Τὴν λευκήν] De his calculis res nota. *Bourd.*

2 Ἐπῶν σκιαί] Sic legit Interpres & Parœmiog. In Anglic. Cod. rectius ἐπαίων σκιή. ut σκίας ὄναρ apud Pind. *Idem.*

1 Παῖ

νομίζειαζ, σὶ γε δέξαιο, ἢ πάντων. ἀφιεμὲν ἢ χρὴ, ὅσῳ ὕστερ μέγαν ἀγῶνα χωρεῖν μέλλομεν. δέξαιμὶν γὰρ ἂν Θεοί, λόγῳ ἄξιοι. κὴ βεβαιώσαιτε ἡμῖν τ' ὦδὰ τ' ἄλλων ἔπαινον. ὡς τὸ λοιπὸν θαῤῥοῦντας, εἰς τὰς πολλὰς παρεῖναι. ¹ πᾶν γὰρ ἤδη φόβιον, ἧττον φοβερὸν τῷ Ὀλυμπια τὰ μεγάλα νενικηκότι.

tibi visum fuerit. Sed eum bona verba dicere par est, qui in tantum certamen descendit. Vtinam certè pretio digni censeamur ô Dii, ac eam quæ nobis ab aliis eventura est, laudem confirmetis, ut in posterum fidenti animo in publicum prodeamus. Quippe omne stadium minùs reformidandum est ei, qui magna Olympia devicerit.

¹ Πᾶν γὰρ ἤδη σταδίον ἧττον φοβερὸν τῷ τὰ μεγάλα Ὀλύμπια νενικηκότι] Hoc loco τὰ μεγάλα non παρέλκει, sed eo, quod in pluribus locis Græciæ certamina sacra celebrabantur sub Olympiorum nomine, ideo dixit Olympia magna ad differentiam eorum, quæ minus celebria erant. Intelligit igitur Olympia magna, quæ Pisæ ad Alpheum celebrabantur, quæ & antiquissima à Pelope & Hercule erant, & celeberrima non solum in tota Hellade, sed etiam Italia, Sicilia, Asia, Ægypto, Syria, Cyrenaica, concurrentibus ad spectaculum, & athletas & quadrigas eo mittentibus: minora vero Olympia erant, quæ celebrabantur Dio Macedoniæ ab Archelao rege institura, quod nos docet Demosthenis Scholiastes ad orationem περὶ παραπρεσβείας his verbis: τὰ Ὀλύμπια δὲ φασὶν Ἀρχέλαον ἐν Δίῳ τῆς Μακεδονίας κατάδειξαι, ἤγετο δὲ ἐπ' ἐνίαις, ὡς φησὶν, ἡμέραις ἰσαρίθμοις ταῖς μείσαις. Eodem nomine erant etiam Athenis, ut docet Pindari Schol. ad Olymp. 7 ad hæc verba, κεκαπνῖς ἐν Ἀθήναις. Sic enim commentatur: εἰσὶ δὲ ἐν ἔτει Παναθηναῖα μὲν τὰ Ἡράκλεια, μὲν τὰ Ὀλύμπια, &c. Vetus inscriptio Romana, de qua Iosephus Scaliger lib. de emendatione temp. quinto pag. 476 Olympia etiam post Panathenæa recenset & Hesychius Ὀλύμπια ὁ Ἀθλοθέτην ἄγων. Item alia Olympia, quæ Smyrnæ, & alia, quæ Pergami, & alia Alexandriæ, quorum mentionem fieri in Pandectis affirmat idem Scaliger. Respectu igitur horum omnium certaminum, quæ sub nomine Olympiorum diversis locis celebrabantur, dicta sunt Olympia magna ea, quæ Pisæ committebantur. *Palm.*

ΣΚΥΘΗΣ, Η ΠΡΟΞΕΝΟΣ.

SCYTHA, SEV HOSPES.

ARGVMENTVM.

¹ *Laudat Macedonicos quosdam cives, patronos, ut videtur, suos: ut à quibus maximè adjutus atque apud cæteros promotus fuerit. Facit autem hoc collatione quadam Anacharsidis Scythæ & Solonis Athenienſis, ad quem cùm alter Athenas profectus, à Toxa-*

¹ Πεφαλαία. Habita verò in Macedonia & quidem ut conjecturam feceris Thessalonicæ. Pateficet legenti infrà. *Marc.*

¹ Περὶ-

re, populari ſuo adductus fuiſſet, & humaniter acceptus ab illo, & brevi toti civitati notus atque acceptus factus eſt. Eodem igitur pacto & ſe, cùm in Macedoniam veniſſet ab omnibus, ut ad illos, de quibus encomium hoc inſtituit, diverteret, iiſdemque ſeſe commendaret, admonitum fuiſſe, ait. Vt enim apud Athenienſes aliquando Periclem, Ariſtotelem & Solonem, quaſi caterorum omnium inſtar fuiſſe, ita hos inter Macedonas reliquos excellere. Titulum, ex eadem ratione qua ſuperiores, hac quoque oratio habet. Cætera plana ſunt.

Οὗτος [1] πρῶτος Ἀνάχαρσις ἀφίκετο ἐκ Σκυθίας Ἀθήναζε παιδείας ἐπιθυμίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀλλὰ καὶ Τόξαρις ἀνὴρ σώφρων μέν, καὶ φιλόκαλος καὶ ἀνὴρ, καὶ ἐπιτηδεύμασιν ἀγαθοῖς ἐξομοιούμενος τοῖς ἀρίστοις. οἰκῶν δέ, ὃς δὲ βασιλεύει ἡμῶν ὤν, ὃς ἦν τῶν πλουσιωτάτων, ἀλλὰ Σκυθῶν τῶν πολλῶν, καὶ δημοτικῶν, οἷοί εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ ὀκτάποδες καλούμενοι. τοῦτο δέ ἐστι, δύο βοῶν ἑκατόντλου εἶναι, καὶ ἁμάξης μιᾶς. ἦτος ὁ Τόξαρις, ἀφῆλθεν ἔτι ὀπίσω εἰς Σκύθας, ἀλλ' Ἀθήνησιν ἀπέθανε. καὶ μετὰ πολὺ, καὶ Ἥρως ἐδείχθη. [3] καὶ ἐντίμησιν αὐτῷ ξένιον ἰατρῷ οἱ Ἀθηναῖοι. τοῦτο γὰρ τὸνομα, ἥρως ἡνόμασται, ἐπικτήσεως. τῶν δὲ αἰτίαν τῆς ἐπωνυμίας, καὶ αὐτὸ ὅτι εἰς τοὺς ἥρωας κατελέγη, καὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εἷς ἐδέχθη, ἢ χαίρων ἴσως διηγήσασθαι, ὡς μάθητε, ἢ Σκύθαις μόνοις ἐπιχώριον ὂν ἀπα-

Non primus Anacharſis diſciplinæ Græcanicæ ſtudio ex Scythia venit Athenas: ſed ante illum Toxaris, vir ſapiens honeſtatis & ſtudiorum optimorum amans. Non erat autem regiæ ſtirpis, nec eorum qui pileos geſtant, ſed unus è vulgo & plebe Scytharum: cujuſmodi ſunt qui apud illos vocantur [2] Octipedes: quo ſignificant aliquem duorum boum, uniuſque plauſtri eſſe dominum. Hic Toxaris nuſquam ad Scythas rediit, ſed Athenis diem obiit. Nec multo poſt, & Heros eſt habitus, & ipſi quanquam peregrino Medico Athenienſes hoſtias immolant. Nam hoc nomen, heros factus, inſuper adeptus eſt. Sed enim cauſam nominis, & quamobrem in heroum numerum eſt relatus, unuſque ex Aſclepiadibus habitus, non erit fortè alienum narrare, ut cognoſcatis, non Scythis tantùm moris eſſe immorta-

1 Πρῶτος] Sic reſtè, & patet hac narratione, mendoſe in aliis πρῶτον. Bourd. Vide hujus vitam & Epitaphium apud Laertium. *Cogn.*

2 *Octipedes*] Scythico proverbio dicebantur quibus ruſticanæ tantum opes erant, quique duos poſſiderent boves, & currum unum: inter opes enim ruſticanas præcipuè recenſet Heſiod. bovem aratorem. *Idem.*

3 Καὶ ἐντίμησιν αὐτῷ ξένιον ἰατρῷ οἱ Ἀθηναῖοι] Malè Interpres: *Et ipſi quamquam peregrino Medico, Athenienſes hoſtias immolant.* ἐντίμησιν αὐτῷ, ξένιον ἰατρῷ. hoc eſt, *ipſi hoſtias immolant, ſub nomine peregrini Medici.* Menagius.

1 Πίμ-

ἀναπέζειν, καὶ [1] πέμπειν ἐς τὸν Ζάμολξιν, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἐξεῖναι θεοποιεῖν τοὺς Σκύθας. ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸν λοιμὸν τὸν μέγαν, ἰδόξειν ἡ Ἀρχιτέλους γυνὴ, χρεοπαγίτου ἀνδρὸς, ἐπισταμένη οἱ [2] τὸν Σκύθην, κελεύσαι εἰπεῖν Ἀθηναίοις, ὅτι παυσόντων τῆς λοιμῆς ἰχμάμοι, ἢν τοὺς σφετέρους οἶνῳ πολλῷ ῥάνωσι. τοῦτο συχνάκις γενόμενον, ἐπεὶ δὲ ἐμέλησαν Ἀθηναῖοι οἱ ἀκούσαντες, ἵνα μὴ λοιμώττωσιν αὐτοὺς, εἴτε, ἀτμὸς τινὰς πονηρὰς ὁ οἶνος σώσας τῇ ὀδμῇ, εἴτε ἄλλο τι τοιοῦτον εἰδὼς ὁ ἥρως ὁ Τοξαρὶς, ἅτε ἰατρικὸς ὤν, συνεξέλυσεν. ὁ δὲ δὴ μισθὸς τῆς ἰάσεως, ἔτι καὶ νῦν ἀποδιδόται αὐτῷ, λεύκος [3] ἵππος κατακοσμούμενος ἐπὶ τοῦ μνήματος. ὁπόταν ἐθύειν ἡ Δημαινέτη, προσκαλοῦσα αὐτὸν, ἐπετέλα τὰ νομιζόμενα ἐπὶ τῷ οἴνῳ. καὶ ἔρεσθαι κεῖθι ὁ Τόξαρις τὴν μητέρα τοῦ, τῇ τι ἐπιτρέψαι γνοῦσα, εἰ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μᾶλιστα ὅτι ἐπὶ τῇ σήλῃ Σκύθης ἀνὴρ ἐγκεκόλαπται, τὴν λαιὰν μὲν, τόξον ἔχων ὑπὲρ κεφαλῆς, τῇ δεξιᾷ δὲ, βιβλίον ὡς ἐδόκει. ἔτι καὶ νῦν ἰδοῖς ἂν αὐτοῦ τὸν τύπον ἡμισυ, καὶ τὸ τόξον ὅλον, καὶ τὸ βιβλίον. τὰ δὲ ἄλλα τῇ σήλης, καὶ τὸ πρόσωπον, ὁ χρόνος ἤδη ἐλυμήνατο πᾶν. ἔστι δὲ πολὺ κάτω Διπύλου, ὃν δεξιτερᾷ ἰοῦσιν Ἀκαδημίαν ἀπόπεμπε, ἠμέρα τὸ χῶμα, καὶ ἡ σήλη χαμαί. πολλὰ ἄλλ' ἔστι καὶ ἀεί. καὶ ὀφθῆναι πυρετοῦντας λέγουσιν, ἤδη πεπαυμένους ἀπ' αὐτοῦ. καὶ μὰ

talitate donare, & ad Zamolxim mittere, sed etiam Athenienſibus licere Scythas in Græcia Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia graſſabatur Athenis, exiſtimavit Architelis areopagitæ viri uxor, aſtantem ſibi Scytham juſſiſſe ut Athenienſibus diceret ceſſaturam peſtem, ſi vino multo conſpergerent angiportus. Quod cùm ſæpe feciſſent (non enim conſilium neglexerunt Athenienſes) non amplius graſſata eſt peſtis, ſive vapores infeſtos odore ſuo vinum extinxit, ſive quid aliud efficacius cognitum heros Toxaris, ut pote medendi peritus, conſuluit. Itaque curationis merces, etiam nunc illi perſolvitur, videlicet albus equus qui ad ejus monumentum immolatur: unde accedentem illum, Dimænete oſtendit illa de vino mandata dediſſe. Atque ibi inventus eſt Toxaris ſepultus, ipſaque inſcriptione cognitus, quanquam integra non apparebat. In primis verò quòd ſuper columnam Scythico vir ornatu ſculptus erat, læva intenſum arcum tenens, dextra librum ut videbatur. Et etiamnum præter ejus dimidium, & arcum totum, & librum videas: reliquum verò columnæ, & faciem, temporis longinquitas jam labefactavit. Eſt autem non procul à Dipylo, à læva in Academiam euntium, non magnus tumulus, humique cippus, verùm ſemper eſt coronatus: & ajunt quoſdam febricitantes ab eo ſublevatos (neque id per

1 Πέμπειν ἐπὶ τὸν Ζάμολξιν] Dico alibi. *Bourd.* Καὶ πέμπειν ὡς τὸν ἐπὶ τὸν Ζάμολξιν. Marc. Morem hunc mittendi ad Zamolxim ſcribit Herod in 4. Strab. in 7. Suid. in dictione Ζαμόλξις. Cogn.

2 Τὸν Σκύθην] Τὸν Τόξαριν. Menagius.

3 Ἵππος] Dico alibi. *Bourd.*

1 Ἐπὶ

τ Δί', ὐδὲν ἄπιστον. ὃς ὅλῳ ποτὲ ἰάσατο τὴν πόλιν. ἀλλὰ γὰρ ὑπὲρ ἔνεκα ἐμνήσθην αὐτοῦ, ἔζη μὲν ἐπ ὁ Τοξαρὶς. ὁ Ἀνάχαρσις ἦ, ἄρτι καὶ ἐπεπλεύκως, ἀνὴρ οὐκ Ἑλληνικὸς, σκιὰ δὴ ξένη, καὶ βάσταρδος, ὑ μετρίως πεφορημένος ἐπ τῷ γνώμῃ. πάντα ἀγνοῶν. ψοφοδὴς πρὸς τὰ πολλά. σὺν ἔχων ὅ, τ χρήσαιτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ σωφρὼ καὶ γελοιόμενος ἔδοξε τ ὁραντων ἐπὶ τῇ σκαφῇ, καὶ ὁμόγλωσσον ὐδένα ὑρίσκει. καὶ ὅλως, μετέμελεν αὐτῷ ἤδη τ ὁδοῦ, καὶ ἐδόκει, ἐοικὼς μόνον τὰς Ἀθήνας, [1] ἐπ πόδα σῴζης ὀπίσω χωρεῖν. καὶ παλαίοις ἐπέσκωπτε, πόλιν αὐτὴν ἐπ Βοσπόρῳ. ὁμὸν ὑ πολὺ ὁδὸς ἐμελλεν αὐτῷ ἔσεσθαι οἴκαδε ἐς Σκύθας. ὅπως ἐχοιὴ τῷ Ἀνακάρσιδι, σὺν τυγχάνῃ σύμμων πις ἀγαθὸς, ὡς ἀληθῶς ὁ Τοξαρὶς ἤδη ὢν τῷ Κεραμεικῷ. καὶ τὸ μὲ πρῶτον, ἡ σολὴ αὐτὸν ἐπεπαίσατο, παιδιῶπις ὄσα εἶπε μόνοι, ὑ χαλεπῶς ἐμελλε κ αὐτὸν γνώσεσθαι τ Ἀνάχαρσιν, ἅτε γλυκὺς [2] ὢ δοκιμωτάτη οἶσα, καὶ ὢν τοῖς πρώτοις Σκυθῶν. ὁ Ἀνάχαρσις ἦ, πόθεν ἂν σὺ εἶναι ἔγνω ὁμοεθνὴς ὤν, ἐλλησι ἐσταλμένος, ὑπεξυρημμένον τὸ γένειον, ἄζωστον, ἀσάνδαλον, ἤδη σωμύλον, αὐτῶν τ Ἀττικῶν ἕνα τ αὐτοχθόνων; ὅτω μετεπαιδεύετο ὑπὸ τ χρόνου. ἀλλὰ Τόξαρις Σκυθικὴ πρόσταττεν αὐτὸν, ὅ σὺ ἔφη Ἀνάχαρσις ὢν τυγχάνεις, ὁ Δαυκέτης; ἐδάκρυσεν ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι καὶ ὁμόφωνον ὑρήκει ἴνα, καὶ τὸν εἰ-

per Iovem à vero abhorret) qui totam urbem olim sanavit. At enim ad id veniemus cujus gratia mentionem ejus feci. Vivebat adhuc Toxaris, quum navi devectus Anacharsis, ex Pyræo venit, veluti peregrinus & barbarus, animo non mediocriter perturbato, omnia ignorans, ad multa meticulosus, nescius quid ageret. Siquidem à quibus videbatur, ludibrio haberi se ob vestem intelligebat: & nullum eandem linguam callentem inveniebat. Atque omnino jam illum fusceptæ profectionis pœnitebat, & vilis duntaxat Athenis, vestigia retrorsum relegere decreverat: atque conscenta navi, rursus in Bosporum navigare, unde non multum illi itineris domum ad Scythas conficiendum restabat. Sic affecto Anacharsidi, bonus quispiam dæmon incurrit, nimirum Toxaris in Ceramico. Ac primùm quidem patria vestis ipsum pertraxit: deinde Anacharsidem nosse non futurum erat ipsi difficile, ut qui ex lectissimo genere ortum ducebat, & inter Scytharum primores locum obtinebat. Vnde verò Anacharsis gentilem illum esse agnovit, cùm Græcam vestem gereret, abraso mento esset, discinctus, sine ense, jam facundus, & ex Atticis indigenis unus. Adeò jam temporis spatio erat immutatus. Verùm Toxaris Scythica lingua ipsum affatus: nonne tu, inquit, es Anacharsis Daucetæ filius? Lachrymatus est præ gaudio Anacharsis, quòd lingua sibi consonum aliquem inveniset, quique nosset qua-

1 Ἐπὶ πόδα σῴζης ὀπίσω χωρεῖν] Gallicè similiter dicimus, *retourner sur ses pas.* Menagius.

2 Τὸ δοκιμωτάτη] Anglic. Cod. τ δοκιμωτάτην. Bourd.

δὲ ὅτις ἰῶ σὺ Σκύθαις, καὶ ἤρε-
θ. σὺ δ' πόθεν οἶσθα ἡμᾶς ὦ ξέ-
νε; καὶ αὖτις ἔφη σκεῖθεν εἰμι
παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τὄνομα, ὁ
δ' ἐπιφανῶν, ὥστε κ' ἐγνῶσάν σε
κατ' αὐτό. μῶν ἔφη ὁ Τόξαρις
εἶ, ὃν ἐγὼ ἤκουσα, ὡς τις Τό-
ξαρις ἐρᾷ τῆς Ἑλλάδος, ἀπολι-
πὼν καὶ γυναῖκα ἐν Σκυθίᾳ, καὶ
παιδία νεογνὰ, οἴχοιθ' εἰς Ἀθήνας,
καὶ νῦν ἀφιγμένος κεῖθι, πεμφθεὶς
ὑπό τ' ἐμοῦ; ἐγὼ ἔφη ἐκεῖνός εἰ-
μι, εἴ τις κἀμοῦ λόγος ἐπ παρ' ὑ-
μῖν. ἀκοὴ ἦσθ' ὡς ὁ Ἀνάχαρσις,
μαθητιῶ σε ἴσως με μιμήσασθαι,
καὶ ζηλωτὴν ἔσεσθαι, ὃν ἡφά-
σθης, ἰδεῖν τὴν Ἑλλάδα. καὶ καπί-
τοι τὴν ἐμπορίαν ταύτην ἀπόδη-
μήσας, ἥκω σοι, μυρία παθὼν σὺν
θεῷ ἀφ' οὗ μέτα ἐδόκουν. καὶ ἔγωγε μὴ
σοὶ συντύχοιμι, ἔγνωσαν ἤδη πρὶν ἥλιον
δῦναι, ὁπόσων αὐτοῖς ἐπίναων κατέπεμψα.
ἄστος ἐπεφορήμην, ξένα καὶ ἄγνωστα
πάντα ὁρῶν. ἀλλὰ πρὸς Ἀκινάκου,
καὶ Ζαμόλξιδος, τῶν πατρίων
μὲν θεῶν, σύ με ὦ Τόξαρι περι-
φαλαίωσον, ξεναγησον, καὶ δεῖξον τὰ
καλλίστα τῆς Ἀθήνησιν. εἶτα καὶ τὰ ἐν
τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι, νόμων τε τὰς ἀ-
ρίστας, καὶ ἀνδρῶν τὰς βελτίστας,
καὶ ἡδονὰς, καὶ παιγνύρεις, καὶ βίον
αὐτῶν, καὶ πολιτείαν, δι' ἃ περ σύ τε,
κἀγὼ μᾶλλόν σε, τοσαύτην ὁδὸν ἠκόμην.
καὶ μὴ πρόῃς ἀπαθῆ αὐτῶν ἀνα-
στρέφοντα. τοῦτο μὲν ἔφη ὁ Τόξαρις,
ἤκιστα ἐρωλικὸν εἴρηκας, ἐπὶ τὰς ἡδο-
νὰς αὐτὰς ἐλθόντα, οἴχεσθ' ἀπιόν-
τα. πολλοῦ ἀλλὰ δεήσει. εἰ γὰρ ἂν
ὡς φῂς, ἀπέλθῃς, ὑσθ' ἂν ἀφίκῃ σε
ῥᾳδίως ἡ πόλις. ὀλίγα οὖν ἐστιν
τὰ θελγητρα ἔχει πρὸς τοὺς ξένους,
ἀλλὰ μάλα ἐπιλήψεταί σου, ὡς
μήτε γυναικὸς ἔτι, μήτε παίδων,

qualis inter Scythas esset: tum interrogavit. Tu verò unde me nosti hospes? Cui ille, Vestras ego sum, appellor Toxaris, non clara stirpe oriundus, ut ex eo tibi notus sim. Num, inquit, Toxaris ille es, quem audivi amore Græciæ, relictis in Scythia uxore, liberisque infantibus, Athenas venisse, ibique nunc degere, & apud optimates in precio esse? Ego inquit, ille sum, si qua de me apud vos fama superest. Proinde, inquit Anacharsis, scias factum esse me discipulum tuum, tuique amoris æmulum, quo perductus es ut Græciam videres. Itaque negociationis hujus exemplo peregre profectus, venio mala sexcenta passus apud gentes in medio sitas. Ac niti in te incidissem, decreveram, antequam sol occidisset, gressum ad navim referre, ita turbatus eram quòd peregrina, & ignota omnia conspicerem. At per Acinacem, & Zamolxin Deos nostrates, tu me assumptum ô Toxari, circumducito, & quæcunque Athenis sunt pulcherrima mihi commonstrato. Deinde cætera quæ sunt in reliqua Græcia, & leges optimas, & viros præstantissimos, & mores & celebritates, & vitam ipsorum, & reip. administrationem: ob quæ tu, ego verò post te, tantum itineris emensi sumus: nec redire non spectatis iis me sinas. Hoc equidem, inquit Toxaris, minimè amanter dixisti, te vix fores ingressum, fuisse retrogressurum. Atqui confidenti sis animo: neque enim abibis, ut ais, neque te urbs facilè dimittet. Nec adeò exiguas habet illecebras ad retinendos peregrinos, ut non te capiat, & uxoris, ac liberorum, siquos

σε σοι ἤδη εἰπὲ μειυήσῃ. ὡς οἷ ἂν τάχιστα πᾶσιν ἔδεις τὴν πόλιν τ Ἀθηναῖν, μᾶλλον ἢ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, καὶ τὰ Ἑλλήνων καλὰ ἐγὼ ὑποδήσομά σοι. ἔστι σοφὸς ἀνὴρ οὐτοσὶ, ἐπιχώριος μὲν, δεδημήκας ἢ μάλα πολλὰ ἐς τ Ἀσίαν, καὶ ἐς Αἴγυπτον. καὶ τοῖς ἀρίστοις τ ἀνδρῶν συγγενόμενος, τὰ ἄλλα, ὦ τ ταλαίπωρε, ἀλλὰ καὶ πενιχρῶς τίνης, ὄψιν γέρων ἄτυφος δημοτικῶς ἐστιλμένος. τὴν μὲν δὴ τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, πάνυ πιθανὸν αὐτὸν. ὥστε καὶ νομοθέτην χρῶν τοῖς τὴν πολιτείαν, καὶ ἀξιώσας τὰ σαυτοῦ καθεστάναι βιῶν. εἰ τοίνυν φίλον κτήσαιο, καὶ μάλιστα οἷος ἀνὴρ ἐστι, πᾶσιν νόμιζε τὴν Ἑλλάδα σὺν αὐτῷ ἔχειν. καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη σὺ εἰδέναι τ τοῦδε ἀγαθῶν, ὡς οὐκ ἔστιν ὃ, τι ἂν μεῖζον σοι καλὸν χαρίσασθαι δυναίμην, ἢ συσήσας αὐτῷ. μὴ τοίνυν μέλλωμεν ἔφη ὦ Τόξαρι ὁ Ἀνάχαρσις, ἀλλά με λαβὼν, ἄγε παρ' αὐτόν. ἀτὰρ σὺ τοῦτο δέδια, μὴ δυσπρόσοδος ᾖ, καὶ σὺ παρέργου ἥκοντά σε τὴν ἔντυξιν ποιήσηται ἡμῶν. οὐφήμα ἦσθ' ὅς, σὺ τοῦτο τὰ μέγιστα χαρίσεσθαί μοι δοκῶ, ἀφορμὴν σοφίας τ ἐς ξένον ἄνδρα οὐποίας. ἔπου μόνον. ἔσῃ γὰρ ὅσῃ σοὶ τὸν ξένιον ἡ ἀσθένεια, καὶ ἡ ἄκρα ἐπιείκεια, καὶ χρηστότης. μᾶλλον ἢ κἂν δαίμονα ἔτ' αὐτὸν ἡμῖν σεβάσιμον, ὁ ἐπὶ σωτηρίας, ὁ λαλῶν ἑαυτῷ. καὶ ἅμα σεβασμὸν τ Σόλωνα, τοῦτο σοι ἔφη δῶρον μέγιστον ἥκω ἄγων, ξένον ἄνδρα, φιλίας δεόμενον. σκυθὴς δέ ἐστι τ παρ' ἡμῖν εὐπατριδῶν. καὶ ὅμως τάχιστα πάντα ἀφεὶς ἦκε σωσόμενον ὑμῖν, καὶ τὰ κάλλιστα ὁ-

siquos habes oblivionem non inducat. Vt verò quàm celerrimè vniversam Athenarum urbem, imò Græciam totam, & res Græcorum præclaras videas, tibi consilium dabo. Hic est vir sapiens, indigena quidem, sed qui diu in Asia & Ægypto peregrinatus est, & cum optimis quibusque viris versatus. Cæterum non dives, sed pauper admodum. Videbis senem hoc modo populi more amictum. Verumtamen cum propter sapientiam, tum propter alias virtutes ipsum colunt: adeò ut eo legislatore utantur ad reipub. administrationem, ejusque præceptis in vita instituenda parere dignentur. Si hunc tibi amicum paraveris, & cujusmodi vir sit, didiceris, in eo te Græciam universam habiturum puta, & bonorum quæ illic sunt summam cogniturum, ita ut nullo majori officio tibi possim gratificari quam si te huic commendavero. Ne igitur cunctemur ô Toxari, inquit Anacharsis, sed me ad illum ducito. Sed enim illud vereor, ne sit aditu difficilis, tuamque pro me postulationem flocci faciat. Bona verba quæso, inquit ille, rem maximè gratam ipsi me facturum puto, quum occasionem offeram beneficiendi viro peregrino. Sequere me solummodo. Nam cognosces quanta sit illius in hospites reverentia, quanta æquitas, ac benignitas. Imò potiùs forte quadam hic ipse ad nos accedit, nempe ille qui cogitabundus secum loquitur. Simul Solonem compellans, hoc tibi magnum, inquit, donum adduco, virum peregrinum, amicitiæ indigum. Est autem Scytha ex nobilitate gentis nobilibus. Attamen bonis omnibus ibi relictis, vobiscum conversaturus,

ψόμην τ Ἑλλάδ. κἀγὼ ' ἐπίτομόν τινα ταύτην ἐξεύρηκα αὐτῷ, ὅπως μάστα κ αὐτὸς μάθοι παῖδα, καὶ γνώριμος γένοιτο τοῖς ἀστοῖς. τοῦτο δ' ὦ σοι ἐπιτεχνᾶται αὐτόν. εἰ πίνων ἐγὼ Σόλωνα οἶδα, ὅτω ποιήσεις, καὶ 2 παρεκινήσεις αὐτόν, καὶ πολίτην γνήσιον ἀποφανεῖς τ Ἑλλάδος. κ ὅσῳ σοι ἥδιον μικρὸν ἔμπροσθεν ὦ Ἀνάχαρσι, παῖδα ἑώρακας ἤδη, Σόλωνα ἰδών. τοῦτο αἱ Ἀθῆναι. τοῦτο ἡ Ἑλλάς. σὺν ἔτι ξεῖν. σύμπαντές σε ἴσασι. πάντες σε φιλοῦσι. πλεῖστον ἐπὶ τῷ κῆ τ σεβύτῃ τούτῳ. ἀπάντων ἐπιλήσῃ τ σὺν Σκύθαις, συνὼν αὐτῷ. ἔχεις τ ἀπλήκτως τὰ ἄθλα, ᾧ ἔρως, ᾧ τὸ πλοῦ. ἅτις σοι ὁ Ἑλληνικὸς κανών. τοῦτο δεῖγμα τ φιλοσοφίας τ Ἀττικῆς. ὅτω πίνων γέγνασκε, ὡς εὐδαιμονέστατ ὤν. ὃς συνίστη Σόλωνι, καὶ φίλῳ χρήσῃ αὐτῷ. μακρὸν ἂν εἴη διηγήσασθαι, ὅπως μ ἠσθη ὁ Σόλων τῷ ὠνίῳ, οἷα ᾗ εἶπεν. ὡς ᾗ τὰ λοιπὰ συνῆκεν, ὁ μ, παιδεύων, καὶ διδάσκων τὰ κρείττω, ὁ Σόλων, καὶ φίλον ἅπασι ποιῶν τ Ἀνάχαρσιν, κ σοφώτερον τῆς Ἑλληνικῆς καλοῖς, καὶ πάντα τρόπον ἐπιμελούμ, ὅπως ἥδιστα ἀπτέψῃ σὺν τῇ Ἑλλάδι. οὐδὲ, πεφηνὼς τῷ σοφίαν αὐτῷ, καὶ μηδὲ τ ἕτερον πόδα ἐκὼν εἶναι ἀπολειπόμ. ὡς γὰρ ὑπέσχε αὐτῷ ὁ Τόξαρις ἐξ ἑνὸς ἀνδρὸς ᾧ Σόλων, ἅπαντα ἔγνω ἐν ἀκμῇ, καὶ πᾶσιν ἦν γνώριμος, καὶ ἐπῃνεῖτο δι ἐκεῖνον. κ γὰρ μικρὸν ἦν Σόλωνα ἐπαινῶν, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι κ

rus, & res Græciæ præclaras visurus venit. Porrò ei hoc compendium excogitavi, ut facillimè etiam omnia discat, & optimis quibusque innoteſcat, nimirum ut ipſum tibi adducerem. Ergo ſi Solonem bene novi, hic facies, ipſum ſuſcipies, & verum Græciæ civem efficies. Iamque Anacharſi, quod paulò ante dicebam, viſo Solone, omnia vidiſti. Hoc ſunt Athenæ, hoc eſt ipſa Græcia. Non amplius es peregrinus, omnes te norunt, omnes te amant. Tantum bonorum in hoc ſene tibi conſiſtere puta. Res Scythicas, cum ipſo converſans, oblivioni trades. Habes tuæ peregrinationis præmia, finem amoris. Hic tibi Græca eſt regula, Atticæ philoſophiæ exemplum. Cognoſce igitur te eſſe fœliciſſimum, qui cum Solone verſaberis, eoque amico uteris. Longum eſſet referre quantum hoc munere delectatus ſit Solon, & quibus verbis reſponderit, utque deinceps mutua conſuetudine ſint uſi, hic quidem Solon, inſtituens & docens pulcherrima quæque; & omnibus amicum faciens Anacharſin, Græcorumque optimis adducens, tum omne ſtudium adhibens, ut quàm jucundiſſimè in Græcia vivens renideret. Ille verò ejus ſapientiam admiratus, ne altero quidem pede lubenter à ſenis latere ſecedens. Prout igitur pollicitus fuerat, Toxaris, ex unico Solone omnia momento cognovit: omnibuſque notus erat, & propter illum in precio habebatur. Non enim Solon parum eum laudabat. Verùm homi-

1 Ἐπίτομόν τινα ταύτην] Supple ὁδὸν. Menagius.

2 Παρεκινήσεις αὐτῷ] Sic Demoſthenes: παρεζεύξεις αὐτῶν. Idem.

1 Οὐκ-

τοῦτο, ὡς νομοθέτῃ ἐπείθοντο, ἐφίλουν, ὃς ἐκείνοις δοκιμάζοι. καὶ ἐπίστευον ἀρίστους ἄνδρας εἶναι τὰ πλούσια. καὶ ἐμυήθη μόνος βαρβάρων Ἀνάχαρσις, δημοτείᾳ γενόμενος, εἰ χρὴ Θεοξένῳ πιστεύειν καὶ τοῦτο ἱστορήσαντι· ὥσε καὶ ἐμοὶ δοκεῖ ἀνεπιτρεψεν οἴκοι εἰς Σκύθας, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε. βούλεσθε δὴ ἤδη ἐπαγάγω τῷ μύθῳ τὸ τέλος, ὡς μὴ ἀχθεσθε ἐπέτοντες; ὥρα γὰρ εἰδέναι ἃ πάντες μοι εἰνεκα, ὁ Ἀνάχαρσις ἐκ Σκυθῶν, καὶ Τόξαρις πλοῦν εἰς Μακεδονίαν ἦκεν, ἔπ καὶ Σόλωνα μάρτυρα ἀνδρα ἐπαγόμενος Ἀθηναῖον. φημὶ δὴ ὁμοίου τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ἀνακάρσιδι. καὶ τοῖς χαρίεσιν, μὴ νεμεσήσητέ μοι τὴν εἰκόνα, εἰ βασιλικῷ ἀνδρὶ ἐμαυτὸν εἰκασα. βάρβαρον μὲ γὰρ κάκεῖνον. καὶ δέη τι φαίης ἂν τοὺς Σύρους ἡμῶν φαυλοτέρους εἶναι τῶν Σκυθῶν. ἀτὰρ, δέδ' καὶ τὸ βασιλικὸν εἰκότως τἀμὰ εἰς τὴν ὁμοιότητα, κατ' ἐκεῖνα δέ. ὅτε γὰρ πρῶτον ἐπεδήμησα ὑμῶν τῇ πόλει, ἐξεπλάγην μὲ δύης ἰσὸν τὸ μέγεθος καὶ τὸ κάλλος, καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν, καὶ λαμπρότητα πᾶσαν. ὥστε ἐπὶ πολὺ ἐτετήκειν ἐφ' τούτοις, καὶ οὐκ ἐξήρκουν τῷ θαύματι, οἷόν τι καὶ [1] Ὀδυσσέως ἐκείνου νεανίσκῳ ἐπιπεσὸν ἐφ' τὴν Μενελάου οἰκίαν. καὶ ἐμελλον ἄτυν ἀμφιτήσεσθαι τὴν γνώμην, ἰδὼν πόλιν ἀκμάζουσαν ἀκμὴ τοσαύτῃ, καὶ τὴν ποιητὴν ἐκεῖνον, ἀνηβῶσαν ἀγαθοῖς

mines, ut legislatori parebant, sic amabant, quos ille probaret, eosque viros optimos denique esse credebant. Solus verò ex barbaris initiatus est Anacharsis civitate donatus: si Theoxeno fides est habenda, qui hoc etiam de ipso memoriæ prodidit. Sed neque ut puto, nisi mortuo Solone, rediit ad Scythas Anacharsis. Vultis igitur fabulæ finem jam subdam, ne sine capite obambulet? Proinde jam tempus est cognoscendi cujus rei gratia Anacharsis ex Scythia, & Toxaris in præsentia venerunt in Macedoniam, ad quos Solonem etiam virum senem adduxi ex Athenis. Dico simile quid mihi accidisse atque Anacharsidi: ac per Gratias ne mihi similitudinem vitio vertite, si cum viro regio memet comparo. Etenim etiam barbarus ille erat. Nec ulla in re nos Syros Scythis illis deteriores esse dixeris: neque res meas cum regia dignitate in similitudinem adduco, sed cum illis quæ dixi. Quum enim primùm in vestram urbem veni, statim obstupui, visa magnitudine, & pulchritudine ipsius, & incolarum multitudine, aliaque potentia, omniquè splendore. Itaque diu attonitus hærebam, nec satis mirari illa poteram. Cujusmodi quiddam insulari illi juveni Menelai ædes contemplanti accidit. Ac futurum erat ut animo sic afficerer intuitus urbem tam præclarè vigentem, ac juxta poëtam, bonis omnibus florentem, quibus

[1] Ὀδυσσέως ἐκείνου] Telemachus apud Homer. Odyss. repetit alibi. *Bourd.* Telemachus. *Menagius.* Telemachus sc. ex Insula Ithaca, Homer. Odyss. δ. Menalai domum ex auro, argento, electro, & ebore concinnatam, cum stupore quodam miratur. *Cogn.*

πᾶσιν, οἷς θέλῃ πόλις. ὅπου δὴ ἔχων, ἐσκοπούμην ἐγὼ καὶ ὅ τι πράξαιτεν. καὶ τὸ μὲν δὴ ἔξεργον ὅ λόγων ὑμῖν, πάλαι ἐδεδόκτο. τίσι γὰρ ἂν ἄλλοις ἔμελλον, σωφρόνων πρεσβυτέρων πολιτῶν; ἐζήτουν δὲ, μὴ λάθοιμι τὰληθῆ, οἵτινες οἱ πρεσβύτατοι εἶεν, καὶ οἷς ἂν τὰς ἀφορμὰς, καὶ συγγράψαμενος ἀφικοίμην, συναγωνιοῦνται μοι τὰ ὅλα. ἐντεῦθεν μοι ἐγένετο, ὥσπερ τῷ Ἀναχάρσιδι καὶ ὅτῳ βαρβάρῳ, ὁ Τοξαρὴς, ἀλλὰ πολλοί, μᾶλλον δὲ πάντες τὰ αὐτὰ, μᾶλλον οὐκ αὐτοῖς συλλαβὰς ἔλεγον. ὡ ξεῖνε, πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρηστοὶ, καὶ δεξιοὶ ἀνὰ τὴν πόλιν, καὶ οὐκ ἂν ἄλλαχόθι τοιούτους εὕροις ἄνδρας ἀγαθούς. δύο δὲ μάλιστα ἐστὸν ἡμῖν ἀνδρε ἀρίστω, γένει μὲν, καὶ ἀξιώματι, πολὺ πρώτοιτε ἁπάντων. παιδείᾳ δὲ, καὶ λόγων δυνάμει, τῇ Ἀττικῇ δεκάδι ἂν ἐξαλλοις ὦεν. καὶ δὴ καὶ ὁ δῆμος οὗτοις πάνυ ἐρωτικῶς αὐτοῖς. καὶ τοῦτ' ἐγίγνετο, ὅ, τι ἂν ἄριστον ᾖ τῇ πόλει. τὴν μὲν γὰρ χρηστότητα, καὶ τὴν πρὸς τοὺς ξένους φιλανθρωπίαν, καὶ τὸ ἐν μεγέθει τοσούτῳ ἀνεπίφθονον, καὶ τὸ μετ' εὐνοίας αἰδέσιμον, καὶ τὸ πρᾷον, καὶ τὸ εὐπρόσοδον, αὐτοὺς ἂν ἄλλους δηγήσαιο, πιθανοὺς μικρὸν ὕστερον. καὶ ὡς μᾶλλον θαυμάσῃς, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκίας ἐστὸν, υἱὸς, καὶ πατήρ. ὁ μὲν, εἰ πύθοιο Σόλωνα, ἢ Περικλέα, ἢ Ἀριστείδην ἐπαινοίης. ὁ δὲ, ὡς καὶ ὀφθεὶς μὲν αὐτίκα, ἁπάξηταί

bus civitas florere poteſt. Sic affectus, diſpiciebam quid faciendum eſſet. Iamque olim vobis aliquam orationem edere decreveram. Nam quibus aliis ediditſem, tanta urbe ſilentio præterita? Quærebam enim, neque celabo veritatem, quinam proceres eſſent, & quos aggreſſus, præſules conſcripta de illis hiſtoria, ad omnia uterer adjutoribus. Hic mihi non unus, ut Anacharſidi, atque hic barbarus Toxaris, ſed multi, imò omnes eadem, tantùm non iiſdem ſyllabis, reſpondebant. Multi quidem, iique boni & induſtrii viri, ô hoſpes, in urbe ſunt, nec alibi bonos ejuſmodi viros invenires. Verum duos potiſſimum viros optimos habemus, genere, & authoritate omnibus præſtantes: quos eruditione, & dicendi facultate, cum Attica decade recte comparaveris. Populi autem erga eos benevolentia planè eſt amatoria. Et hoc fit, quod eſt civitati optimum. Nam benignitatem, & humanitatem erga hoſpites nullamque in tanta magnitudine invidentiam, ac reverentiam cum benevolentia conjunctam, & manſuetudinem, & morum facilitatem, ipſe paulò poſt expertus aliis narrabis. Atque ut mireris impenſiùs, unius ejuſdemque ſunt familiæ, filius & pater: hic quidem ſi Solonem, aut Periclem, aut Ariſtidem animo verſas. Ille verò filius, ſimul atque viſus fuerit tibi, te rapiet: adeò

1 Παιδείᾳ δὲ & λόγων δυνάμει τῇ Ἀττικῇ δεκάδι παρεβάλλοις ἄν] Vincentius Opſopœus interpres ſic vertit; quomodo legerit neſcio: videtur tamen legiſſe Ἀττικῇ δεκάτῃ, & ibi intellexiſſe μούσῃ, quaſi fuerit quædam decima muſa Athenis. Sed ea δέκας non ad muſas referri debet, ſed ad decem illos oratores celebriores, qui Athenis floruerunt, & quorum vitas ſcripſit Plutarchus, quod (credo) ſatis manifeſtum videbitur noſtro lectori. *Palm.*

1 Οἰκέ-

σε. ὅπω μέγας ἐστὶ, ⸂καλὸς ἀρ-⸃ρενωπήν ἴσα τὴν σύμφορίαν. εἰ γὰρ ἀφέξαιτο μόνον [1] οἰχήσεταί σε ὑπὸ τῶν ἄπων ἀναδησάμενος. τοσαύτην Ἀφροδίτην ἐπὶ τῇ γλώττῃ ὁ νεανίσκος ἔχει. ἥ τε πόλις ἅπασα κεχηνότες, ἀκούσονται ὁπότ' ἂν δημηγορήσων παρέλθοι. ὀπεῖον φασι τὸν τοῦ Ἀλκιβιάδου [2] πρὸς τὸν Κλεινίου παιδαγωγὸν, παρ' ὅσον τοῖς μὲν, οὐκ εἰς μακρὰν μεταμέλησε ταῦτα ἐραστῷ, ὃν ἠγάθησαν ὑπὲρ Ἀλκιβιάδου. τοῦτον δὲ, ἡ πόλις ὐ φιλεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ αἰδεῖται ἤδη ἀξιοῖ. καὶ ὅλως ἐν τοῦτο ἡμῖν δημόσιον ἀγαθὸν ἐστι, καὶ μέγα ὄφελος ἅπασιν, ἀνὴρ οὗτος, εἰ δὴ αὐτός τε καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, δίξασιν τὸ σὲ, καὶ φίλον ποιήσαιντο, πᾶσιν ἔχεις τὴν πόλιν. καὶ ἐπίστευσαι χρὴ τῷ χείρω τοῦτο μόνον, καὶ σὺκ ἔτ' ἐνδιάσιμος τὰ σά. ταῦτα νὴ τὸν Δί' ἅπαντες ἔλεγον, εἰ χρὴ καὶ ὅρκον ἐπάγειν τῷ λόγῳ. καὶ μοι ἤδη πειρωμένῳ, τὸ πολλοστὸν τῶν παρόντων εἰρηκέναι ἔδοξα. ἔχ ἕδρας τοίνυν, ἀσθ' [4] ἁμόλας ἔρχον ὡς ὁ Κεῖος φησὶν, ἀλλὰ χρὴ πάντα μὲ κώλων κινεῖν, πάντα δὲ πρᾶττειν, καὶ λέγειν, ὡς φίλοι ἡμῖν τοιοῦτοι γένοιντο. ὧν γὰρ τοῦθ' ὑπάρξῃ, δοῦλα πάντα, καὶ πᾶσα ἔλεος, καὶ λευκούμενη ἡ θάλασσα, καὶ ὁ λιμὴν πλησίον.

adeò magnus est, & mascula quadam forma decorus: qui si tantummodo loquatur, ducet te ab auribus revinctum. tantam verborum suavitatem in lingua sitam hic juvenis habet. Quinetiam universa civitas ad audiendum inhiat, quoties ad populum verba facturus prodit. Cujusmodi quiddam Athenienſibus in Cliniæ filio accidisse dicunt, nisi quod non multò post eos amoris pœnituit, quo [3] Alcibiadem sunt prosecuti. Hunc autem civitas non diligit solum, sed reverentia etiam dignatur. Denique hoc nobis populare bonum est hic vir, & ingens commoditas omnibus. Hic si te, ejusque pater susceperint, & amicum fecerint, totam civitatem habebis, & solummodo intendenda est manus, nec tuæ res amplius ambiguæ erunt. Hæc per Iovem dicebant, omnes, si adhibendum etiam est juramentum orationi. Ac mihi jam harum rerum periculum facienti, minimam partem eorum quæ superſunt dixisse videor. Quare nec desidiam, nec dilationem patitur hoc opus, ut ait poëta Cejus. Verùm movendus omnis rudens, nihil non faciendum ac dicendum, quo illorum amicitiam nobis conciliemus: qua si potiamur placida sunt omnia, navigatio secunda, tranquillum mare, & in propinquo portus.

1 Οἰχήσεταί σε ὑπὸ τῶν ἄπων ἀναδησάμενος] Lege ἑλκύσεταί σε ὑπὸ τῶν ἄπων ἀναδησάμενος, & ita videtur legisse interpres. *Palm.*

2 Πρὸς τὸν τῶ Κλεινίε] Legend. Plut. in Alcibiad. *Bourd.*

3 *Alcibiadem sunt prosecuti*] Hoc abundè scribit Plut. in Alcibiad. Aristophan. in ranis. Valer. Max. lib. 7. *Cogn.*

4 Ἁμόλας ἔρχον] Tangit hunc versum Heliod. lib. 2. ἐφ.
Αἰεὶ δ' ἁμολίεχας ἀτὴς ἄτοισι παλαιῇ. Bourd.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΝ.

QVOMODO HISTORIA CONSCRIBENDA SIT.

ARGVMENTVM.

Didascalicus liber est, continens praecepta ac regulas de historia scribenda. Dividitur autem in duas partes. In priore expositio fine seu officio Historici, & confutatis iis, qui duplicem Historiæ finem faciunt, Vtile videlicet & Delectabile, mox vitia recensei, quæ tum in verbis, & compositione, tum in ipsis rebus vitanda sunt, & hoc sub exemplis aliorum, quo quisque modo aut genere peccarint, ostendendo. In posteriore autem parte primum, quæ afferre ad hanc rem, quæque antea quasi domi suæ comparata habere deòeat, is qui ad scribendam historiam accedit, exponit. Deinde regulas primum de rebus, deinde de expositione & phrasi verborum, postremò & de partibus operis tradit: etiam hic exemplis aliorum præcepta sua confirmando. Orditur autem ab occasione, quam collatione Abderitici morbi amplificat.

[1] Ἀβδηρίταις φασὶ Λυσιμάχου ἤδη βασιλεύοντος, ἐμπεσεῖν τινα νόσημα ὡς καλὸν Φίλωνι τοιῷδε, [2] πυριτιάνειν μὲν γὰρ τοὺς πολλοὺς παντελῶς ἅπαντας, ἀπὸ τοῦ πρώτου σφόδρα ἐρρωμένους, [3] καὶ λιπαρεῖ τῷ πυρετῷ. τοῖς δὲ τὴν ἑβδόμην, τοῖς μὲν, αἵματος πολλοῦ ἐκ ῥινῶν ῥυέντος, τοῖς δ', ἱδρῶτος ἐπιγενομένου πολλοῦ καὶ ὑγροῦ, ἐλύσατο τὸ πυρετόν. ἐς μανίαν δέ τινα πάθος πεσεῖν τοὺς γνωρίμους αὐτῶν. ἅπαντες γὰρ ἐς τραγῳδίαν παρεκινοῦντο, καὶ ἰαμβεῖα ἐφθέγγοντο, καὶ μέγα ἔσαν. μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδου Ἀνδρομέδαν ἐμελῳδοῦν, καὶ τὸν Περσέως λόγον [4] ἐν μέλει

[1] Abderitis ajunt Lysimacho jam regnante, morbum, optime Philo, hujusmodi quendam incidisse, videlicet primùm omnes in tota civitate febri correptos fuisse, eaque à primo statim die valida, & continua. Circa septimum autem diem, aliis multam sanguinis è naribus fluxionem, aliis copiosum sudorem obortum, febrim solvisse. Cæterùm ridicula quædam perturbatio mentes illorum obsedit. Omnes enim ad tragœdiæ actionem permovebantur, & jambos recitabant, & vociferabantur. In primis verò Euripidis Andromedam flebiliter canebant, & Persei sermonem concinnè refe-

1 *Abderitis*] Conscribendæ historiæ ratio, ex Euripidis Andromeda. *Cogn.*
2 Πυρετιάνειν] Anglic. πυρίσσειν, sic pag. seq. ὡς πυρέξας. Bourd.
3 Καὶ λιπαρεῖ τῷ πυρετῷ] Sic apud Hippocr. & Gal. *Idem.*
4 Ἐν μέλει] Angl. ὡς μέλλ. Idem.

I Ἐν

διεξήεσαν. καὶ μεχρὶ δὴ ἡ πόλις ὠχρῶν ἁπάντων, καὶ λεπτῶν, τῶν ἑπταρμάτων ἐκείνων τραγῳδῶν, σὺ δ' ὦ Θεῶν τύραννε, καὶ ἀνθρώπων Ἔρως. καὶ ταῦτα μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀναβοώντων, καὶ τὸ ἔπιπολυ, μέχρι δὴ χειμὼν, καὶ κρύος μέγα γενόμενον, ἔπαυσε λήξαντας αὐτούς. αἰτίαν δέ μοι δοκεῖ ἔχειν τοιάδε Ἀρχέλαος ὁ Τραγῳδὸς, οὐδοκίμων τότε, μέσῃ θέρει ἐν πολλῷ τῷ φλογμῷ τραγῳδήσας αὐτὸς τὴν Ἀνδρομέδαν, ὡς πυρέξαι τε λαβεῖν ἅπαντας τοὺς πολλοὺς, καὶ ἀναστῆναι ὑστερον ἐς τὴν τραγῳδίαν παροξύνειν, ἔπιπολυ ἐμφιλοχωρούσης τῇ Ἀνδρομέδας τῇ μνήμῃ αὐτῶν. καὶ δὴ Περσέως ἔπι σοὶ τῇ Μεδούσῃ, τὴν ἐκφυσῶν γνώμην ἐμπεφορημένος ὡς ἂν ἐν φασιν [1] ἐν Δαυλίᾳ, τὸ Ἀβδηριτικὸν ἐκεῖνο πάθος, καὶ νῦν τοὺς πολλοὺς τῶν πεπαιδοῦμένων περιελήλυθεν. ἔχ ὡς τραγῳδῶν, ἐλαττον γὰρ ἂν τοῦτο πυρέπαιον, ἀλλοτρίοις ἰαμβείοις, ἃ φαῦλοις καπηλεύοντες, [2] ἀλλ' ἀρ' ἃ δὴ καὶ σὺ ποσὶ τοῦτο κεκίνηται, ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τοὺς βαρβάρους, καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ τραῦμα, καὶ αἱ συνεχεῖς νίκαι, ἅπας ὅς τις ἔχ ἱστορίαν συγγράφει. μᾶλλον δὲ Θουκυδί-

rebant. Plenaque erat civitas pallidis omnibus, macilentisque ſeptimanis illis tragœdis, illudque ô tu Deorum, tu tyranne hominum Amor, aliaque magna voce clamantibus, idque perquam diu, donec hyems magno cum frigore oborta delirium ipſorum compeſcuit. Cauſam verò ejus rei mihi videtur præbuiſſe Tragœdus Archelaus, illo tempore celebris, qui media æſtate multo æſtu Andromedæ fabulam ipſis egit. Ita ut multi ex theatro redirent febricitantes, & ſequenti die mentibus everſi in eandem tragœdiam delaberentur, illorum memoriæ ſuaviter inhabitante Andromeda, ac Perſeo unà cum Meduſa ſingulorum animis adhuc obvolante. Vt igitur, alterum, quod ajunt cum altero comparetur, Abderiticum illud malum etiam hoc tempore pleroſque doctorum invaſit: non ut ipſi quoque tragœdias agant, nam in hoc minùs delirarent, alienis jambicis, iiſque haud malis occupati. Sed ex quo res præſentes moveri cœperunt, puta bellum iſtud contra barbaros, & acceptum in Armenia vulnus, & continuæ illæ victoriæ, nemo non hiſtoriam conſcribit. Imò verò Thucydides,

1 Ἐνὶ παροιμιάζειν] Vide Paræmiog. *Bourd.*

2 Ἀλλ' ἀρ' ἃ δὴ καὶ σὺ ποσὶ ταῦτα κεκίνηται] Libet hic miſereri ſortem humanam & imperium fati in famam virorum illuſtrium, & temporis injurias in literas & monumenta hiſtorica. Ecce ex tanto hiſtoricorum numero, quorum multitudinem perſtringit, & Satyrice irridet Lucianus, quis uſque ad nos duravit? imo cujus nomen tantum notum eſt? Si non per Capitolinum foret, qui in M. Antonino & Vero jejune & breviſſime aliquid de iis bellicis eventibus muginavit, omnino ignoraremus; de quo bello intelligi debeient hæc Luciani verba. Clades igitur ea in Armenia accepta fuit, quando Severianus natione Celta legatus & dux Romani exercitus contra Oſroen regem miſſus, ab Othryade quodam Parthorum duce cæſus eſt, & copiæ deletæ, ut nos docet Lucianus hic & ſupra in Pſeudomanti. Continuæ vero victoriæ, de quibus hic loquitur

δαι, καὶ Ἡφαίστιοι, καὶ Ξενοφῶντες ἡμῖν ἅπαντες. καὶ ὡς ἔοικεν, ἀληθὲς ἄρ' ἦν ἐκεῖνο, τὸ, [1] Πόλεμος ἁπάντων πατήρ, εἰ μὴ καὶ συγγραφέως τοσούτους ἀνέφυσεν, [2] ὑπὸ μιᾷ τῇ πληγῇ τοῦτο τοῖνυν ὦ φιλότης, ὁρῶντί, καὶ ἀκούοντί μοι, τὸ τοῦ Σινωπέως ἐκεῖνο εἰσῆλθεν. ὅπότε γὰρ ὁ Φίλιππος ἐλήλυθε ἤδη ἐπιλαύνων, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐπεφρόντιζον, καὶ ἐν ἔργῳ ἦσαν. ὁ μὲν, ὅπλα ἐπισκευάζων. ὁ δὲ, λίθους ἐπισαφίρων. ὁ δὲ, ὑποικοδομῶν δὲ τείχους. ὁ δὲ, ἔπαλξιν ὑποσηρίζων. ὁ δὲ ἄλλος, ἄλλο τι τῶν ἐπιτηδείων ὑπηρέτει. ὁ δὲ Διογένης ὁρῶν τοῦτο, ἐπεὶ μηδὲν εἶχεν ὁ, τι καὶ πράττοι, ἀλλὰ γὰρ αὐτῷ ἐς ἀργὸν ἐτέτραπτο, διαζωσάμενος τὸ τριβώνιον, σπουδῇ μεγάλῃ καὶ αὐτὸς σκύλλει τὸν πίθον, ὡς ὢν ἐτύγχανεν οἰκῶν, ἄνω καὶ κάτω δι' Κρανίου. καί τινα τῶν συνήθων ἐρομένου, τί πρᾶττε ποιεῖς ὦ Διόγενες, κυλίων ἔφη κἀγὼ τὸν πίθον, ὡς μὴ μόνος δοκοίην ἐν τοσούτοις ἐμαζομένοις. καὶτὸς δὲ ὁ Φίλων, ὡς μὴ μόνος ἄφων εἶμι ἐν ὑπερπολυφώνῳ τῇ κωμῳδῇ, μηδ' ὥσπερ Κωμικὸν ὄφυφορήμα, κεχηνὼς σιωπῇ παραφερόμενος, καλῶς ἔχει

des, Herodoti, & Xenophontes nobis facti sunt omnes. Et ut apparet, verum fuit illud, Bellum omnium pater est, quandoquidem historiarum scriptores tam multos una hac plaga procreavit. Hæc igitur, amice, videnti & audienti mihi Sinopensis illius factum in mentem venit. Quando enim Philippus cum exercitu jam adventare ferebatur, perturbati & operi intenti omnes Corinthii, alius arma adornabat, alius lapides comportabat, alius muros substruebat, alius propugnaculum suffulciebat, alius aliud quod ad rem pertineret subministrabat. Quæ cùm videret Diogenes, & nihil haberet quod ageret, nulla enim in re quispiam ipsius ministerio utebatur, pallio succinctus, ipse etiam dolium in quo habitabat, magna [3] per Cranium sedulitate sursum ac deorsum volvebat. Ac rogante quopiam ex familiaribus, cur hoc facis Diogenes? Meum etiam dolium voluto, inquit, ne solus inter tot laborantes ociari videar. Quare Philo, ego etiam ne solus tam loquaci tempore sim mutus, neque velut Comicum satellitium, hians silentio prætervehar, rectè fa-

noster, intelligi debent de bello Parthico, quod post illam in Armenia cladem gestum est per quadriennium ducibus Statio Prisco, Avidio Cassio, & Martio Vero, qui Parthos ad Euphratem, Mediæ urbem maxima clade affecerunt, Armeniam vindicarunt, Artaxatis captis, & Babylonem usque penetrarunt, ut discimus ex dictis Capitolini locis. Fuit profecto insignis ea expeditio, & quæ proculdubio famam merebatur, sed ite famæ avidi homunculi, & æternum nomen sperate ex facinoribus vestris, quorum memoriam pauca secula penitus abolent, nos certe ut plurimum pluſquam Lethæa oblivio manet. *Palm.*

1 Πόλεμος] Sic in Icaromenippo. φίλεμον τ' ὅλων πατέρα ἔφη εἶναι. Hac de re copiosè Lipsius. *Bourd.*

2 Ὑπὸ μιᾷ τῇ πληγῇ] Angl. ὁρμῇ. Idem.

3 *Per Cranium*] Craneum schola seu gymnasium, in quo Diogenes degebat ante Corinthum ut scribit Laërt. lib. 6. ἐτύγχανε μὲν οὖν διάγων ἐν τῷ Κρανείῳ ἐν τῷ Κυνόσ γυμνασίῳ. Cogn.

1 Τοῖς

χειν ὑπέλαβον, ὡς δυνατὸν μοι κυλίσαι τὸ πίλον. οὐκ ἰσρείαν συγγράφειν, οὐδὲ πράξεις αὐτὰς διεξιέναι, οὐκ ἂν μεγαλόπολμος ἐγὼ. μηδὲ τοῦτο δείσῃς ἐμέ. οἶδα γὰρ ἡλίκος ὁ κίνδυνος, εἰ κῆ τὸ πτηνῶν κυλίσαι τις. καὶ μάλιστα, οἷον τὸμὸν τοῦτο πηλίκιον, οὐδὲ πάνυ καρτερῶς κεκερασμένον. δεήσει γὰρ αὐτοῦ μάλα σφόδρα μικρόν τι λιθίδιον σφαλῆναι, συλλέγειν τὰ ὄστρακα. τί ἂν ἔγνωσταί μοι; καὶ ὅπως ἀσφαλῶς μεθέξω τοῦ πολέμου, αὐτὸς ἕξω βέλος ἑτοῖμος, ἐγὼ σοι φράσω. τοῦ μὲ καταβᾶ, καὶ κύμβαι, καὶ φρυγιστὶ, ὅταν τοῦ συγγράφειν ἐνείσιον, ἀνέξωμαι μύστου, οὐ ποιῶ. προμήνυσιν δὲ τινα μικρὰν, καὶ ὑποθήκας τινὰς ὀλίγας ὑποθησομαι τοῖς συγγράφουσιν, ὡς καινοπρεπεστέρους αὐτοῖς τὸ οἰκοδόμιας, εἰ κῆ μὴ τὸ ἐπιγραφῆς, ἄκρον γε τοῦ δακτύλου τοῦ παλαιοῦ προσψαύσωμεν. καίτοι οὐδὲ προμήνυσιν οἱ πολλοὶ δεῖν οἴονται σφίσιν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, ἢ μᾶλλον ἢ τὸ χεῖρας ἐπὶ τὸ βαδίζειν, ἢ βλέπειν, ἢ ἐσθίειν. ἀλλὰ πάνυ ῥᾴδιον, ἐξ ὑποχείρου, καὶ ἅπαντι δοκεῖν ἰσρείαν συγγράψαι, ὧν τις ἐρωτῶσαι τὸ ἐπίλοιπον δύνηται. τὸ δ', οἶδά που κἀγὼ αὐτὸς ὃ ἔπαθε, ὡς ἐπὶ τοῦ ὑμετέρου χειρίσασθαι, οὐδὲ μαθήμασι σωτηρίαν δυναμένων τοῦτ' ἐστὶν, ἀλλὰ εἴ τι σὺν λόγοις, καὶ ἄλλο πολλοῦ τοῦ φρυτιστοῦ δεόμενον, ὧν τις ὡς ὁ Θουκυδίδης φησὶν, ὡς ἀεὶ κτῆμα σωτήριον. οἶδα μὲν ἐγὼ πάνυ πολλοὺς αὐτῶν ἐπιχειρήσαντας, οὐδεὶς δ' κῆ πάνυ ἐπαχθὴς δόξαν. καὶ μάλιστα ὁπόσοις ἀπὸ τραπέζης ἤδη, καὶ σὺν τοῦ κοινοῦ δεδειπνηκὼς ἡ ἰσρεία. εἰ δ' κῆ ἐπῆν ἕκτυρον me putavi, si quoad posſem dolium volutarem, non autem hiſtoriam conſcriberem, nec res geſtas narrarem: non equidem adeò ſum temerarius, neque etiam hoc de me timeas licet. Novi enim quantum hoc ſit periculum, ſi quis per ſaxa volvat, tale in primis quale meum eſt doliolum, ne validè quidem ſatis fictum, adeò ut ſi vel ad exiguum lapidem offendat, illicò teſtulæ ſint colligendæ. Quid igitur decretum mihi eſt? & quomodo in belli partem veniam extra teli jactum conſtitutus? Dicam equidem tibi. A fumo, & fluctu, & curis quæ ſcriptorem hiſtoriæ circumſtant, abſtinebo me ipſum. Sed parvam admonitionem, haſque præceptiones paucas ſcribentibus ſubminiſtrabo: ut ex ædificationi ſaltem illis adſim, etiamſi ab inſcriptione abfuero, ſummo digito lutum attingendo. Quanquam neque admonitione plerique opus eſſe ſibi ad hanc rem putant, non magis quàm aliqua arte ad vadendum, aut videndum, aut edendum: ſed planè facillimum ac promptum, & cujuſvis hominis eſſe exiſtimant, hiſtoriam ſcribere, ſiquis modò verbis exprimere poſſit quod in mentem venit. Cæterùm ipſe noſti, amice, iſtud neque eſſe ex facillimis, neque ex iis quæ componi negligenter poſſunt: ſed ſiquid aliud ex iis quæ oratione traduntur cura opus habet, hoc certè habere, ſiquis ut Thucydides ait, hiſtoriam quaſi perpetuam poſſeſſionem adornet. Scio equidem fore ut paucos admodum ab errore revocem, nonnullis etiam moleſtus videar, quibuſcunque in primis opus jam eſt abſolutum, & hiſtoria in publicum edita. Quòd ſi ab iis qui tum

τὸν τὸ πάλαι ἀκριβασάμενον, μανίαν, εἰ καὶ ἐλπίς, ὡς οἱ παῖδες μεταπείσεσθαι, ἢ μεταχρώσεσθαι τὰ ἄπαξ κεκυρωμένων, καὶ ὥσπερ ἐς πάλαι βασιλικὰς αὐλὰς ἀναθεμένων. ὅμως δ', ἂν χαίρωσι καὶ ὅσοι αὐτοῖς ἐκείνοις εἰρῆσθαι, ἵν' εἴ ποτε πολέμου ἀλλοῦ συστείη, ἢ Κελτοῖς ἐπὶ Γέτας, ἢ Ἰνδοῖς ἐπὶ Βακτρίους, ἢ τῷ ἐπὶ ἡμᾶς γε τολμήσειεν ἄν τις ἀπάντων ἤδη κεχειρωμένων, ἔχουσιν ἄμεινον σωπῆσαι, τὰ κρείσσω τῶν ἐπισπάσαντες, ὡς καὶ ἐξ ἐμοῦ αὐτοῖς ὅρος εἶναι. εἰ δὲ μή, αὐτοὶ μὲν κἂν τότε τῷ αὐτῷ πήχει, ὥσπερ κἂν νῦν, μετρήσονται τὸ πρᾶγμα. ὁ ἰατρὸς δέ, ἂν πάνυ ἀνιάσειεν, ὡς πάντες Ἀβδηρίτην ἐκόντες Ἀνδρομέδαν τραγῳδοῦσιν. Διττὸν δ' ὄντων τῶν συγγράμματος ἔργων, τὸ μὲν αἱρήσεσθαι, τὸ δὲ φεύγειν διδάσκειν, φέρε ἐγὼ καὶ εἴπω, ἀπὸ φεκτέον τῷ ἰσομέλαν συγγράφοντι, καὶ ὧν μάλιστα καθαιρετέον. ἐπιτέον, οἷς χρώμενον, οὕτω ἂν ἀμφοῖν τὸ ὀρθῶς, καὶ ἐπὶ δυνατὸν ἄγοιτο, ἔχοιμί τε οἷον αὐτῷ δρατέον, καὶ τάξιν ὡς πρὸς τοῖς ἔργοις ἁρμοστέον, καὶ μέτρον ἑκάστῳ, καὶ ἃ σιωπητέον, καὶ οἷς, συνδιατριπτέον, καὶ ὅσα ἐξαφαιρεῖν ἄμεινον, καὶ ὅπως ἁρμόσουσιν αὐτὰ, καὶ συναρμόσει. πῶς μὲν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὕστερον. νῦν δ', ὡς κακίας ἤδη ἐπιμνῆναι, ὁπόσαις τοῖς φαύλως συγγράφουσι παρακολουθοῦσιν. ἃ μὲν οὖν κοινὰ πάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα, ἔν τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ, καὶ διανοίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ ἀπαγγελίᾳ, μακρὸν τε ἂν εἴη ἐπελθεῖν, καὶ τὸ παρέσης ὑπερθέσεως ἐκ ἴδιον. κοινὰ γὰρ ὡς ἐφ' ἁπάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα ἔν

tum audiverunt, etiam est laudata, insania profecto fuerit, sperare illos aliquid immutaturos, aut transcripturos esse eorum, quæ semel rata facta sunt, & veluti in regiam aulam relata. Sed tamen non absre fuerit, etiam ipsos admonere: ut si bellum aliud Celtæ contra Getas, vel Indi contra Bactrianos aliquando committant (nemo enim jam subjugatis omnibus contra nos movere ausit) meliùs componere possint, adhibita hac regula, si recta videatur ipsis: sin minùs ipsi etiam tunc, eodem quo nunc cubito rem metiantur. Medicus autem non admodum ægrè feret, si omnes Abderitæ Andromedam ultro agant. Cùm autem duplex sit conditi opus, & alia eligere, alia vitare doceat: age primum dicamus quænam fugienda sint ei qui historiam scribit, & à quibus maximè purum se tueri debeat. Deinde quibus rebus utendo non aberraverit à recta via, & eò quò tendit ducente: nempe quo exordio incipiendum, quo ordine res inter se sint componendæ, quis modus singulis adhibendus, quæ silentio prætereunda, quibus immorandum, & quomodo exponenda, & coaptanda, quæ percurrere est satius. Atque hæc quidem, & his similia posteriore loco tractabimus. Nunc autem ea vitia commemorabimus, quæ sequuntur malè scribentes. Quæ igitur communia sunt orationum vitia in voce, in concinnitate, in sententia, cæteris[que] insciè compositis, longum esset persequi, & ab instituto præsenti etiam alienum. Nam communia, ut dixi, omnium orationum sunt vitia in voce, & concinni-

πι φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ. ἃ ὃ ἂν ἱστορία ἁμαρτάνῃ, τὰ τοιαῦτα ἂν οὐρὸς ἐπιτηρῶν, οἷα καμοὶ πολλάκις ἀκροωμένῳ ἔδοξε. καὶ μάλιστα ὦ ἄπασιν αὐτοῖς ἀνατιθέντες τὰ ὦτα. σὺν ἀκαίρῳ ὃ μεταξὺ καὶ ἀπαντικρυοῦσιν ἔνια, παραδείγματος ἕνεκα, ἃ ἤδη ἄτων συγγεγραμμένων. καὶ πρῶτόν γε ἐκεῖνο, ἡλίκῳ ἁμαρτάνουσιν, ἐπισκοπήσωμεν. ἀμελήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἃ ἱστορεῖν τὰ μεγίστα, [1] τοῖς ἐπαίνοις ἐχόντων, καὶ ἐγκωμίων διατρίβουσι, τοὺς μὲν οἰκείους, εἰς ὕψος ἐπαίροντες. τοὺς πολεμίους ὃ, πρὸς ἃ μετρίως καθαρίπτοντες, ἀγνοοῦντες ὡς ἡ στενὴ τοῦ ἰσθμοῦ διώρυξι, καὶ διατειχίσμασι ἡ ἱστορία αὐτὸς τὸ Ἐγκώμιον, ἀλλὰ πολλὰ τεῖχος ἐν μέσῳ ἐστὶν αὐτῶν. καὶ τὸ τῶν Μυσικῶν δὴ τοῦτο, ὃς διὰ πασῶν ἴσῃ φασὶ ἄλλῃλα. εἴγε τοῦ μὲν ἐγκωμιάζοντι, μόνῃ ἐνὸς μέλει, ὁπόσῃ ἐπαινέσῃ, καὶ ὑφήναται τὸ ἐπαινούμενον. καὶ εἰ ψεύσαμένῳ ὑπάρχοι. τυχὸν δὲ τέλος, ὀλίγου ἂν φροντίσειεν. ἡ δ', ὅτι ἂν τι ψεῦδος ἐμπέσῃ ἡ ἱστορία, ὅλῃ [2] ἀκριβείαν ἀνάχοιτο. ἐν μέλλοι, ἡ τοῦ διηγήσεως, ἰατροὶ παῖδές φασιν, τὸν τραχεῖαν διδέξασθαι, ἐν τι ἐς αὐτὸν καταπτῆναι. ἐπ ἀγνοῦν ἐοίκασιν οἱ τοιοῦτοι, ὡς ποιητικῆς μὲν, καὶ ποιημάτων, ἄλλας ὑποχέσεις, καὶ κανόνες ἴδιοι. ἱστορίας δ', ἄλλοι. ἐκεῖ μὲν γὰρ, ἀκριβὴς ἡ ἐλευθερία, καὶ νόμος εἷς, τὸ δέξαν τῷ ποιητῇ. ἔνθεος γὰρ, καὶ κάτοχος ὑπὸ Μουσῶν, κἀν ἵππων ὑποπτέρων ἅρμα

nitate verborum. Quæ verò in historia quidam peccant, talia comperies observando, qualia mihi sæpe audienti sunt visa: maximè verò si omnibus illis patulas aures præbueris. Sed non intempestivum fuerit, quædam interim exempli causa commemorare, ex iis quæ jam ita conscripta sunt. Ac primum quidem illud, quantum peccent, consideremus. Quum plerique ipsorum, neglecta rerum gestarum narratione, in laudibus Imperatorum, & Ducum immorantur, suos quidem in cœlum extollentes, hostes verò præter modum deprimentes, nescii historiam non angusto isthmo, sed magno intergerino muro distinctam & divisam esse ab Encomio: quodque ajunt Musici bis per omnes chordas inter se distare. Siquidem is qui Encomium scribit, hoc unum curat, ut quovis modo quem laudandum susceperit, extollat & oblectet: ac parvi pendit, si mentiendo finem assequatur. At historia nihil falsum, ne pauxillum quidem inseri sibi permittit, non magis quàm medici dicunt tracheam seu asperam arteriam, absorptum in se quicquam recipere. Hi præterea videntur ignorare poëtices & poëmatum alias esse promissiones, regulasque proprias, historiæ autem alias. Illic enim est mera libertas, unaque lex, quod poëtæ visum fuerit. Etenim fanaticus est, & à Musis afflatus: & sive equos alatos currui jun-

1 Τοῖς ἐπαίνοις ἀεχόντων ἢ γραπτῶν διατρίβουσι] Ἐν διατρίβουσι, ut infra in hoc Dialogo. καὶ διατριβόντες, & immorantes, & in Demonactis Vita ἢ ἃ σκοπτέον ἢ οἷς διατρεπτέον. Marc.

2 Ἀκριβείαν] Angl. ἀκαιρεγ. Bourd.

1 Τοὺ

τὸν τὸ πρᾶγμα ἀκριβασάμενον, μανίαν, εἰ μὴ ἐλπίς, ὡς οἱ πιθανοὶ μεταποιήσουσιν, ἢ μεταγράψασί τι τῶν ἀπαξ πεπυρωμένων, καὶ ὥσπερ ἐς τὰς βασιλείους αὐλὰς ἀποκειμένων. ὅμως δ', εἰ χρὴ καὶ τοῖς αὐτοῖς σκήπτρου ἱερᾶς, ἵν' εἴ ποτε πολεμεῖν αὖθις συμβαίη, ἢ Κελτοῖς τοῖς Γέταις, ἢ Ἰνδοῖς τοῖς Βακτρίοις, ἢ γὰρ τοῖς ἡμῖν μὲ τολμήσειν ἂν τις ἅπαντων ἤδη κεχειρωμένων, ἔχωσιν ἄμεινον σωφρονεῖν, τ κρούειν τὸν ἀεσάμορτος, ὡς καὶ μοὶ δοκεῖ αὐτοῖς ὄρθος εἶναι. εἰ δ' μή, αὐτοὶ μὲ κὴ τότε τῷ αὐτῷ πηχεῖ, ὥσπερ κὴ νῦν, μετρεῖσθαι τὸ πρᾶγμα. ὁ ἰατρὸς δ', ἢ ταινίαν ἀναστεῖλαι, ὡς φασὶ Ἀβδηρῖται ἐκόπτε Ἀνδρομέδαν τραγῳδοῦσι. Διττὸν δ' ὄντων τῶν συμβολῆς ἔργου, τὰ μὲ γὰρ αἱρεῖσθαι, τὰ δ' φεύγειν διδάσκειν, φέρε πρῶτα εἴπωμεν, ἅπερ φευκτέον τῷ ἱστορίαν συγγράφοντι, καὶ ὧν μάλιστα καθαρεύοντα. ἔπειτα, οἷς χρώμενον, οὐκ ἂν ἁμάρτοι τῆς ὀρθῆς, καὶ ἐπὶ οἷσιν ἄρασης, δηλώσω τι οἷον αὐτῷ δεκτέον, καὶ πάλιν ὧν ποια τοῖς ἔργοις ἁρμοστέον, καὶ μέχρι ἐκάστου, καὶ ἃ σιωπητέον, καὶ οἷς, ἐνδιατριπτέον, καὶ ὅπα παρελθεῖν ἄμεινον, καὶ ὅπως ἁρμόσουσιν αὐτὰ, καὶ συναρμόσει. τῶν μὲ, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὕστερον. νῦν δ', τὰς κεφαλὰς ἤδη ἐπιόντι, ὁπόσα τοῖς φαύλως συγγράφειν παρακελεύσιν. ἃ μὲ ἂν κοινὰ πάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα, ἔν τε φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ, καὶ διανοίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ ἀτεχνίᾳ, μακρὸν τ ἂν εἴη ἐπελθεῖν, καὶ τ παρέσης ὑποστέσαι ἐκ ἴδιον. κοινὰ γὰρ ὡς ἔφην ἁπάντων λόγων ἐστὶν ἁμαρτήματα ἔν

tum audiverunt, etiam est laudata, insania profecto fuerit, sperare illos aliquid immutaturos, aut transcripturos esse eorum, quæ semel rata facta sunt, & veluti in regiam aulam relata. Sed tamen non absre fuerit, etiam ipsos admonere: ut si bellum aliud Celtæ contra Getas, vel Indi contra Bactrianos aliquando committant (nemo enim jam subjugatis omnibus contra nos movere ausit) meliùs componere possint, adhibita hac regula, si recta videatur ipsis: sin minùs ipsi etiam tunc, eodem quo nunc cubito rem metiantur. Medicus autem non admodum ægrè ferret, si omnes Abderitæ Andromedam ultro agant. Cùm autem duplex sit consilii opus, & alia eligere, alia vitare doceat: age primum dicamus quænam fugienda sint ei qui historiam scribit, & à quibus maximè purum se tueri debeat. Deinde quibus rebus utendo non aberraverit à recta via, & eò quò tendit ducente: nempe quo exordio incipiendum, quo ordine res inter se sint componendæ, quis modus singulis adhibendus, quæ silentio prætereunda, quibus immorandum, & quomodo exponenda, & coaptanda, quæ percurrere est satius. Atque hæc quidem, & his similia posteriore loco tractabimus. Nunc autem ea vitia commemorabimus, quæ sequuntur malè scribentes. Quæ igitur communia sunt orationum vitia in voce, in concinnitate, in sententia, cæterisque insitè compositis, longum esset persequi, & ab instituto præsenti etiam alienum. Nam communia, ut dixi, omnium orationum sunt vitia in voce, & concinni-

τι φωνῇ, καὶ ἁρμονίᾳ. ἃ ἢ ἂν ἱστορία ἁμαρτάνῃ, τὰ τοιαῦτα ἂν οὐρὴς ἐπιτηδεῖα, οἷα καιροὶ πολλάκις ἀκροᾶσθαι ἔδοξε. καὶ μάλιστα μὲν ἁπασιν αὐτοῖς ἀνατετάσθαι τὰ ὦτα. ὅτι δὲ ἀκαιρόν ἢ μεταξὺ καὶ ἀπαντῶντάς τινα, παραδείγματος ἕνεκα, τῶν ἤδη ὑπὸ συγγραφέων, καὶ ταῦτόν μοι ἐκεῖνο, ἠλίκον ἁμαρτάνῃ, ἐπισκοπῶμεν. ἀμελήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῆς ἱστορίας τὰ μεγίστα μέρη, [1] τοῖς ἐπαίνοις δόντες, καὶ στρατηγῶν διατρίβουσι, τοὺς μὲν οἰκείους, εἰς ὕψος ἐπαίροντες, τοὺς πολεμίους ἢ, πέρα δὲ μετρίου καθαιροῦντες, ἀγνοοῦσιν ὡς ἡ τοιαύτη τοῦ ἰδιώτου διάθεσις, καὶ διαστέλλουσα ἡ ἱστορία ἀφ' ὃ τὸ Ἐγκώμιον, ἀλλά τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ ἐστὶν αὐτῶν. καὶ τὸ τῶν Μουσῶν δὴ τοῦτο, ὃς διὰ πασῶν ἐστι φωνῆς ἄκουσμα. εἴγε τοῦ μὲν ἐγκωμιάζοντος, μόνα ἐνὸς μέλη, ὁπόσων ἐπαινέσεται, καὶ εὐφροσύνην τῷ ἐπαινουμένῳ. καὶ εἰ ψώσασθαι μέλλοι ὑπάρχειν. τυχὸν δὲ τέλεος, ὀλίγου ἂν φρονήσειεν. ἡ δέ, ὅτι ἂν τι ψεῦδος ἐμπέσῃ ἡ ἱστορία, δεῖ [2] ἀκριβείας ἀνάσχοιτο. ἐμοὶ μὲν, ἢ τοῦ ῥητορικοῦ, ἰατροὺς παῖδες φασιν, τοῦ τραχήλου διδάσκαλος, ὧν τι ἐς αὐτοὺς καταπροΐει. ἐπ ἀγνοεῖν ἔοικασιν οἱ τοιοῦτοι, ὡς ποιητικῆς μὲν, καὶ ποιημάτων, ἄλλας ὑποκείσεις, καὶ κανόνες ἰδίους. ἱστορίας δ', ἄλλους. ὁπόθεν μὲν γὰρ, ἀκρατὴς ἡ ἐλευθερία, καὶ νόμος εἷς, τὸ δόξαν τῷ ποιητῇ. ἔνθεν γὰρ, καὶ κάτοχος ὁ Μουσῶν, καὶ ἵππων ὑποπτέρων ἅρμα

nitate verborum. Quæ verò in historia quidam peccant, talia comperies observando, qualia mihi sæpe audienti sunt visa: maximè verò si omnibus illis patulas aures præbueris. Sed non intempestivum fuerit, quædam interim exempli causa commemorare, ex iis quæ jam ita conscripta sunt. Ac primum quidem illud, quantum peccent, consideremus. Quum plerique ipsorum, neglecta rerum gestarum narratione, in laudibus Imperatorum, & Ducum immorantur, suos quidem in cœlum extollentes, hostes verò præter modum deprimentes, nescii historiam non angusto isthmo, sed magno intergerino muro distinctam & divisam esse ab Encomio: quodque ajunt Musici bis per omnes chordas inter se distare. Siquidem is qui Encomium scribit, hoc unum curat, ut quovis modo quem laudandum susceperit, extollat & oblectet: ac parvi pendit, si mentiendo finem assequatur. At historia nihil falsum, ne pauxillum quidem inferi sibi permittit, non magis quàm medici dicunt tracheam seu asperam arteriam, absorptum in se quicquam recipere. Hi præterea videntur ignorare poëtices & poëmatum alias esse promissiones, regulasque proprias, historiæ autem alias. Illic enim est mera libertas, unaque lex, quod poëtæ visum fuerit. Etenim fanaticus est, & à Musis afflatus: & sive equos alatos currui jun-

1 Τοῖς ἐπαίνοις ἀρχόντων ἓ στρατηγῶν διατρίβουσι] Ἐν διατρίβουσι, ut infra in hoc Dialogo. καὶ διατρίβοντες, & immorantes, & in Demonactis Vita ἓ ἃ σκοπητέον ἓ οἷς ἐνδιατρεπτέον. Marc.

2 Ἀκριβείας] Angl. ἀκριβοῦ. Bourd.

ξαοῦς ἥλη, καὶ ἐφ' ὕδατος ἄλλας, ἢ ἐπ' ἀνεμόεντων ἄκρων θοῦσαι νῆες ἀκροβατήσαι, φθονῶ δὲ δεῖς. εἰ δ' ὅταν ὁ Ζεὺς αὐτῶν [1] ὑπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀναπάσας αἰωρῇ ὁμοῦ γῆν, καὶ θαλάτταν, δεδιέναι, μὴ ἀπόρρηγείσης ἐκείνης, σωτηρίᾳ τὰ πάντα κατενεχθέντα. ἀλλὰ [2] καὶ Ἀγαμέμνονα ἐπαινέσαι θέλοντι, οὐδεὶς ὁ κωλύσων, Διὶ μὲν αὐτὸν ὅμοιον εἶναι τὴν κεφαλήν, καὶ τὰ ὄμματα, τὸ στέρνον δ', τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν Ποσειδῶνα. τὴν δὲ ζώνην, τὸν Ἄρεα. καὶ ὅλως, συνθεῖναι ἐκ πάντων θείων χρείαν δεῖ τὸν Ἀτρέως, καὶ Ἀερόπης. οὐ γὰρ ἱκανὸς ὁ Ζεύς, οὐδὲ ὁ Ποσειδῶν, οὐδ' Ἄρης, μόνον ἵνα σὺν ἀναπληρώσῃ τὸ κάλλος αὐτό. ἢ ἱστορία δ', ἵν' ποτε κολακείαν τοιαύτην προσλάβῃ, τί ἄλλο, ἢ ποίησις γένηται, τῆς μεγαλοφωνίας μὲν ἐκείνης ἐστερημένη, τὴν λοιπὴν δὲ πεζοπρεπῆ μετρίων, καὶ δὲ αὐτὸ ἐπισημοτέραν ἐκφαίνουσα; μέγα τοίνυν, μᾶλλον δ' οὐδὲν μέγα τοῦτο κακόν, εἰ μὴ ἐθέλοι ἡ χαρίζειν τὰ ἱστορίας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπισάγοι τῇ ἱστορίᾳ τὰ τῶν [3] ἐπέρων κομμώματα, τὸν μῦθον, καὶ τὸ ἐγκώμιον, ἐς τὰς ὠφελίμους προσοδούλας. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν καρτερῶν τούτων, ἐς κομιδῆ πυίνων [4] ἁλουργίδι περιβάλοι, ἐς τὸν ἄκρον κόσμον τῆς ἐπιφανείας, ἐς φύκιον ἐπιθείη, ἐς ψιμύθιον τῷ προσώπῳ, Ἡράκλεις ὡς καταγέλαστον αὐτὸν ἀπεργάσοιτο, αἰσχύνας τὸν κόσμον ἐκεῖνον. ἐς δὲ τοῦτο φημὶ

jungere voluerit, sive super aquam alios, aut super summas aristas cursuros conscendere faciat, nemo vetat. Neque quum Iupiter ipsorum, una catena suspensam simul terram, ac mare attraxerit, metuunt ne dirupta illa conterantur præcipitata omnia. Quinetiam si Agamemnonem laudare velint, nemo prohibet quominus capite & oculis Iovem, pectore verò fratrem ejus Neptunum, balteo Martem referat. Atque omnino illum Atrei, & Aëropes filium ex Diis omnibus quiddam compositum esse oportet. Neque enim sufficit Iupiter, neque Neptunus, neque Mars, ut pulchritudinem ipsius singuli compleant. At verò historia siquam hujusmodi adulationem recipiat, quid aliud quàm pedestris quædam poëtice redditur, ista grandiloquentia carens: reliquam verò loquacitatem prodigiosam versibus nudam, ideoque manifestiorem, prodens? Magnum igitur, imò plus quàm magnum hoc malum, siquis nesciat ea quæ historiæ, & poëtices sunt propria separare, sed introducat in historiam alterius ornamenta, fabulam nimirum, & laudem, eosque qui his insunt excessus. Non secus ac siquis validum ac vehementer robustum athletam purpura alioque meretricio ornamento indueret, & faciei fucum ac cerussam illineret, hercle quam ridiculum illum faceret, illo ornatu defœdatum? At non hoc dico quasi non sit

1 Ὑπὸ μιᾶς] Angl. Ὑπ'. Bourd.
2 Καὶ Ἀγαμέμνονα] Homer. Iliad. 2. Achil. Tat. lib. 1. *Idem.*
3 Ἑτέρας] Angl. ἑτέρας. Idem.
4 Ἁλυργίδι] Angl. ἁλυργίς π. Idem.

ὡς οὐχὶ πᾶν ἐπαινετέον ἐν ἱστορίᾳ εἰπόντα, ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ πρέποντι ἐπαινετέον, καὶ μέτριον ἐπακτέον τῷ πράγματι, τὸ μὴ ἐπαχθῆ τοῖς ὕστερον ἀναγνωσομένοις αὐτά. καὶ ὅλως, ὥσπερ τὰ ἐπιτήδεια καινοτέον τοιαῦτα, ἅπερ μικρὸν ὕστερον ἐπιδείξομεν. ὅσοι δ' οἴονται καλῶς ἀμφιρεῖν εἰς δύο τὴν ἱστορίαν, εἰς τὸ τερπνὸν, καὶ χρήσιμον, καὶ ἀφ' τούτου εἰκότως ἂν τὸ ἐγκώμιον εἰς αὐτὴν, ὡς τερπνὸν, καὶ σύμφωνον τοῖς σύνταγμασιν, ὁρᾷς ὅσον τἀληθοῦς ἡμαρτήκασι; σκόπει δὲ μᾶλλον, κἀξελήλυθε τὴν ἀμφίρεσιν χρώμενοι. ἐν μὲν ἔργον ἱστορίας καὶ πλὴν, τὸ χρήσιμον, ὅπερ ὅτι μάλιστα τοῦ ἀληθοῦς μόνου συμβαίνειν. τὸ τερπνὸν δ', ἂν μέσον μὲν, εἰ καὶ αὐτὸ προσληλυθήσειν, ὥσπερ καὶ κάλλος ἀθλητῇ. εἰ δὲ μή, ἀρκεῖ κωλύσαι ἀφ' Ἡρακλείας γεγενῆσθαι Νικόστρατον τὸν Ἰσιδότου, γενέσθαι ὅτε, καὶ τὸν ἀνταγωνιστὴν ἀκριβῶς ἀλκιμώτερον, εἰ αὐτὸς μὲν ἀσχίστου ὀφθῆναι εἴη

fit aliquando in hiſtoria laudandum: ſed convenienti tempore laudandum, eique rei modum adhibendum eſſe cenſeo, ne qui eadem in poſterum legent, moleſtia afficiantur. Et in ſumma, hæc ita ſunt moderanda, quaſi poſteris ſcribantur, ut & paulò poſt oſtendemus. Porrò qui hiſtoriam in duo rectè dividi putant. In Iucundum, & Vtile, & ob id encomium etiam in eam aſciſcunt, tanquam ſua jucunditate legentes delectans, vides quantum à vero aberrent? Primùm quidem, quum falſa diviſione utuntur. Vnum enim hiſtoriæ opus, unuſque finis eſt Vtilitas, quæ ex veritate colligitur. Iucundum verò melius erit, ſi illam, ut forma athletam ſequatur. Sin minùs, nihil vetat ab Hercule prognatum eſſe Nicoſtratum Iſidoti filium, cùm ſit generoſus, & utroque colluctatore fortior, ſi ipſe facie turpiſſimus

1 Οὐδὲν κωλύσῃ ἀφ' Ἡρακλείας γεγενῆσθαι Νικόστρατον τὸν Ἰσιδότου γενέσθαι ὅτε] Hic locus prima facie videtur ſanus & integer, at poſtquam exactius præcedentia & ſequentia examinavi, mihi videtur deeſſe una literula, ut bene quadret ad ſenſum auctoris, qui talis eſt: *ſi pulchritudo & vires concurrant in athleta, non erit ſpernendum tale conſortium, ſed deformitas in athleta, modo robur invictum & experientia adſint, non impediet, quominus præmia reportet, & infinitis exiſtimetur athleta.* Igitur in toto eo ſermonis tractu, nullus eſt locus mentioni de nobilitate. Ideo τὸν ἀφ' Ἡρακλείας γεγενῆσθαι non videtur conſonare toti ratiocinationi, & aberrat ab auctoris ſcopo. Ideo non ſuſpicor, ſed firmiſſime credo Lucianum ſcripſiſſe οὐδὲν κωλύσῃ τὸν ἀφ' Ἡρακλείας γεγενῆσθαι, quod quidam non intelligentes & putantes debere intelligi Nicoſtratum e proſapia Herculis & octavum ab Hercule fuiſſe, quod eſt trinepotis filium, & videntes id impoſſibile eſſe ex ratione temporis, literam numeralem η ſuſtulerunt. At ὀγδοον ἀφ' Ἡρακλείας non de ſtirpe intelligendum, quaſi fuerit ille Nicoſtratus Heraclides, ſed de ordine eorum, qui luctæ & pancratii palmam ſimul eadem reportaverant die, quorum primus numeratur *Hercules*, ſecundus *Caprus Eleius*, de quo jam ſupra ad Pauſaniam in Heliacis p. 170 diximus, tertius *Ariſtomenes Rhodius*, quartus *Protophanes Magneſius*, quintus *Straton Alexandrinus*, ſextus *Marinus Alexandrinus*, ſeptimus *Ariſteas Stratonicenſis*, octavus *Nicoſtratus Cilix Argeates*, de quo hic loquitur Lucianus, qui luctam & pancratium vicit Olympiade 204, quem etiam memorat Pauſanias Heliac. 1. Et ex hoc loco & Pauſania corrigendus eſt Olympionicarum catologus à Joſepho Scaligero publicatus, ubi *Stratis*

vo-

τῷ ὄψει, Ἀλκαῖος ἢ ὁ καλὸς ὁ Μιλήσιος, ἀνωμωζοίθ αὐτῷ, καὶ ἐωμμῶ ὡς φασι Νικοστράτε ὦν. καὶ τοίνυν ἡ ἱστορία, εἰ μὲ ἄλλως τὸ πρῶτον παρεμπορεύσαιτο, πολλὰς ἂν τὰς ἐρατὰς ἐπιπασαιτο. ἄχρι οὗ ἂν τὸ μῆκος ἔχῃ τὸ ἴδιον σκέλος, λέγω ἢ τῷ τ' ἀληθείας δήλωσιν, ὀλίγου δεῖ καλὰς φερωνεῖ. ἐπὶ κακείνο εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι δὲ περιὸν ἐν αὐτῇ τὸ κωμῳδῆ μυθῶδες, καὶ τὸ τῶ ἐπαίνων μαλιστα ἀθύρωτος, παρ' ἑκατέρων ἧς ἀκροάσεις ἰῶ, μὴ τ' συφέτον, καὶ τ' πολλῶ δῆμον ἐπιόησαν, ἀλλὰ τὸς δικαστικῶς, καὶ νὴ Δία συκοφαντικῶς ἀθροίσεις γε ἀκροατὰς ἐχόντως. ὃς ὅσε ἂν τ πλέστοι ὠνόμασθαι μὸν, ἐξυπερον μὲ δ' Ἄργε ὀφανῶς, καὶ παντελῶς δ' σωμφ. ζητορικῶς ἢ τ' λεγόντων ἐκαστε ἐξεπίζοντες, ὡς τα ὠνόμενα κωμικὰ, εὐθὺς ἀπιβάλλειν, παραδέχοδ ἢ τὰ δίκαια, καὶ ἔνομα, καὶ ἀκριβῆ τ τύπον ὥσθ' ὡς ἀποδλεπονία χρὴ καὶ συγγράφειν. τ' δ' ἄλλων ὀλίγον φρονῆς, κἂν λαμπρύνωσιν ἐπαινέσις. ὧν δ' ἀμελήσας ἐκείνων, ἡδύσῃς πίσῃ δ' μετρίᾳ τῷ ἱστορίᾳ μυθοις, ἢ ἐπαίνοις, ἢ τῇ ἄλλῃ ζωπικῇ, τάχ' ἂν ὑμῖν αὐτῶν ἐξαρκέσειε τῷ ἐν Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ. ἐωγραφίνευ

mus videatur, Alcæus autem formosus ille Milesius ipsius Nicostrati amasius, cum eo colluctetur. Proinde historia si jucundum auctarii vice haberet, multos a quibus scriberetur, alliceret. Sed quatenus propriam habet duntaxat perfectionem, veritatis dico patefactionem, pulchritudinem parvi pendit. Hoc quoque dici meretur, rem valdè fabulosam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non esse jucundum: dum non de fæce hominum & promiscua plebe hoc intelligamus, sed de iis qui judicantium, ac per lovem, sycophantarum more auscultant: quos nihil subterfugere potest, ut pote acutius Argo, & toto corpore intuentes: mensariorum autem more singula quæ dicuntur explorantes, ita ut adulterina protinus abjiciant, proba & legitima, atque ad verum typum expressa recipiant. Ad quos respiciat oportet qui historiam conscribit: alios verò parum curet, quanvis laudando disrumpantur. Sed si hisce neglectis historiam præter modum fabulis, laudibus, aliisque blanditiis jucundam reddas, celerrimè similem eam efficies Herculi Lydio. Quam te alicubi depictum vi-

vocatur, male. Error natus ex eo, quod forte literis fugientibus legebatur πα χρά-πιον ὁ πάλιον πρατ ‹, unde divinavit exscriptor νίκων στάδιον. Cum ergo Nicostratus ille victor renuntiatus fuerit Olymp. 204, à Troja vero capta ad primam Olympiadem numerentur anni quadringenti octo circiter, Hercules vero viserit ante Trojam captam una generatione ad minus, manifestum est Nicostratum illum non posse numerari octavum ab Hercule secundum generationem, nam numerando triginta annos in unaquaque generatione, ut volunt Chronologi, vix sufficerent quadraginta generationes. Itaque vero verius est debere legi, ἀπὸ Ἡρακλέος, & intelligi non de stirpe, sed de victoriis Olympiacis luctæ, & Pancratii. *Palm.*

1 Ἐρατὰς] Angl. ἐρατὰς. Bourd.

1 Αὐ-

γάρ πω σπ εἰκὸς μεγαμμῦρον, τῇ Ὀμφάλῃ δηλούσῃ, πᾶνυ ἀλλοκότῳ σκεύει ἐσκευασμένον, σκεύει μέν, τὴ λεοντῇ αὐτῇ ἐνειλημένῳ, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα, ὡς Ἡρακλέα δῆλον ἦναι. αὐτὸν δέ, ἐν κροκωτῷ, καὶ πορφυρίδι, ἔλαια ξαίνοντα, καὶ παιόμενον ὑπὸ τῆ Ὀμφάλης τῇ σανδάλῳ. καὶ τὸ θέαμα αἰσχιστον, ἀφεστῶτα ἡ ἐσθὴς ἁπάντων σώματος, καὶ μὴ ἐφαρμόζουσα, καὶ ἅτε θεὸν τὸν ἀνδρώδεις ἀχημάτως καὶ ἀπρεπῶς ἐνηλλαγμένον. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ, ἴσως καὶ ταῦτά σε ἐπαινέσουσιν. οἱ ὀλίγοι δὲ ἐκεῖνοι, ὧν σὺ καταφρονεῖς, μάλα ἡδὺ, καὶ ἐς κόρον γελάσουσι, ὁρῶντες τὸ [1] ἀσύμφυλον, καὶ ἀνάρμοστον, καὶ δυσκόλκητον ἅπαντα. ἐκάστῳ γὰρ δὴ ἔοικέ πη, καλόν ἐστι. εἰ δέ τι τοιοῦτο ἐναλλάξειας, ἀκριβὲς τὸ αὐτὸ ἅπαντες ἀποβαλοῦσι τῶν χρήσιν μόνοι. ἐῶ λέγειν ὅτι οἱ ἔπαινοι, ἐνίοτε μὲν ἴσως πρέπουσι, τοῖς ἐπαινουμένοις. τοῖς δ' ἄλλοις, ἐπαχθεῖς. καὶ μάλιστα μὲν ὑπερφυεῖς τὰς ὑπερβολὰς ἔχουσιν, οἷς αὐτοὺς οἱ πολλοὶ ἀπεργάζονται, τῷ δύνασθαι τῷ ἅπαντα ἐπαινουμένων ἡρώμενοι, καὶ συλλήβδην εἰπεῖν, ἄχρι δὲ πᾶσι φανῇ τῷ κολακείᾳ ἐξεργάσασθαι. οὐδὲ γὰρ κατὰ τέχνην αὐτὸ δρᾶν ἔοικεν, οὐδ' ἐπίσκιάζειν τῷ πιθανῷ. ἀλλ' ἐμπίπτουσι, ἀθρόα πάντα, καὶ ἀπίθανα, καὶ γυμνὰ διείδασιν. ὥστε οὐδὲ τυγχάνουσιν ἃ μάλιστα ἐφίενται. οἱ γὰρ ἐπαινοῦμενοι ἅπαντες αὐτῶν, μισοῦσι μᾶλλον, καὶ διαστρέφονται ὡς κόλακας, ἢ ποιοῦνται. καὶ μάλιστα μὲν ἀνδρώδεις τὰς γνώμας ὄσιν.

vidisse verisimile est, pictum illum Omphalæ servientem, atque alieno admodum ornatu indutum: Illam videlicet leonina ejus pelle vestitam, clavam manu tenentem, eoque Herculem præ se ferentem: Ipsum verò crocoto purpuraque amictum, lanificio incumbentem, ac sandalio Omphalæ vapulantem. Quodque turpissimum est spectaculum, vestis à corpore abhorrens, nec ei habilis, partemque Dei virilem indecorè effœminans. Ac multi quidem fortassis etiam hæc tua laudabunt, pauci verò illi quos tu contemnis, suaviter admodum, & ad satietatem usque ridebunt, aspicientes indoctam, dissonam, maleque cohærentem rei compositionem. Nam quod uniuscujusque rei proprium est, id pulchrum est. Quod si mutaveris, id ipsum deforme ad usum redditur. Omitto dicere, laudes uni fortasse, ei puta qui laudatur, esse jucundas: aliis autem molestas: in primis si ingentes hyperbolas habeant: quales plerique faciunt, dum eorum quos laudant, benevolentiam captant, iisque immorantur, donec omnibus manifestam adulationem reddant. Neque enim secundum artem id facere norunt, neque assentationem tegunt, sed irruentes conferta omnia, & incredibilia, nudaque exponunt. Quare non consequuntur, quod maximè intendunt. Nam qui ab illis laudantur, oderunt potiùs, & aversantur ut adulatores: idque rectè: & maximè si generoso animo sint præ-

1 Ἀσύφηλον] Flor. & Angl. ἀσύμφυλον & ἀσύμφηλον. Bourd.

ὥσπερ [1] Ἀριστοβούλῳ μονομαχίαν γράψαντι Ἀλεξάνδρου, καὶ Πώρου, ἐναγωνίῳ δὲ αὐτῷ τοῦτο μάλιστα τὸ χωρίον ἦν ἀφῇς, ὡς δὴ χαριεῖται τὰ μέγιστα τῷ βασιλεῖ, ἐπιψευδόμενος ἀρετῆς πάσης αὐτῷ, καὶ ἀποδιδοὺς ἔργα μείζω τῆς ἀληθείας, λαβὼν ἐκεῖνος τὸ βιβλίον, πλέοντες δὴ ἐτύγχανον ἐν τῷ ποταμῷ τῷ Ὑδάσπῃ, ἐρίψειε ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὸ ὕδωρ, ἐπισπών, καὶ σὺ ἅτε ἐχρῆν ὦ Ἀριστόβουλε, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐμοῦ μονομαχήσαντα, καὶ ἐλέφαντας ἐν ἀκμῇ φονεύσαντα. καὶ ἔμελλέ γε ἅτε ἀγανακτήσειν ὁ Ἀλέξανδρος, ὃς γε καὶ τῶν ἐξ ὀχετοῦ τολμήσαντος ἡνίξατο, ὑπερχομένην τὴν λίμνην ποιήσειν αὐτὸν, καὶ μετακοσμήσειν τὸ ὄρος εἰς ὁμοιότητα τοῦ βασιλέως. ἀλλὰ κόλακα δεῖ ἐπιγνῶναι τὸν ἄνθρωπον, οὐκ ἐθέλοντα εἰς τὰ ἄλλα ὁμοίως ἐχρῆτο. πῶς τοίνυν τὸ πρόσωπον ἐν τούτοις, ἐκτὸς εἰ μὴ πάνυ κομιδῇ ἀνόητος εἴη, ὡς χαίρειν τὰ τοιαῦτα ἐπαινούμενος; ὧν ἐξαπόδους οἱ ἔλεγχοι, ὥσπερ οἱ ἄμφοδοι τοὺς ἀνθρώπους. καὶ μάλιστά γε τὰ γύναια τοῖς γραφεῦσι συμπελαδόμενα, ὡς καλλίστας αὐτὰς γράφειν. οἴονται γὰρ ἄμεινον ἕξειν τῷ ὄψει, ἢν ὁ γραφεὺς αὐταῖς ἐρυθήματι πολλῷ [2] ἐπαυχήσῃ, καὶ τὸ λεύκωμα ἐγκαταμίξῃ πολὺ τοῦ φαρμάκου. τοιοῦτοι δὲ συγγραφόντων οἱ πολλοὶ εἰσὶ τὸ πάμπαν, καὶ τὸ ἔθνος, καὶ τὸ χρειῶδες, ὃ, τι ἂν ἐκ τῆς ἱστορίας ἐλπίσωσι, [3] ξεραπεύοντες. ὡς μισεῖν καλῶς ἔχον, ἐς

prædiți. Quemadmodum Aristobulo accidit, qui singulare certamen Alexandri & Pori conscripsit. Eo enim legente hunc potissimum locum quo pugnam hanc describerat (putabat enim se maximam gratiam apud regem initurum, falsò assignatis illi rebus quibusdam præclarè gestis, effictisque factis veritate majoribus) Alexander librum accepit (tum autem in flumine Hydaspi navigabant) eumque præcipitem in aquam projecit: & te, inquiens, eodem modo decebat Aristobule præcipitari, qui talia pro me singulari certamine pugnaveris, & elephantos sagitta interfeceris. Et certè ita fuerat indignaturus Alexander, ut qui nec architecti illius audaciam ferre potuerit, pollicentis se montem Atho ad illius imaginem efficturum, montemque ipsum ad regis similitudinem transformaturum: nec eo homine quem adulatorem agnovit, ad res cæteras ampliùs ut antea sit usus. Vbi igitur in hisce est Iucundum? nisi siquis ita sit amens, ut hujusmodi laudibus oblectetur, quarum in promptu est confutatio: quemadmodum deformes homines, potissimum verò mulierculæ, quæ pictoribus mandant, ut se quàm pulcherrimas pingant. Arbitrantur enim meliùs habituram sibi esse faciem, si pictor ipsis & plurimum ruborem illinat, & pigmento multum candoris immisceat. Tales hodie sunt plerique scriptores, qui propriæ utilitati, quam ex historia speraverint, inserviunt. Quos odisse convenit, ut qui

1 Ἀριστοβούλῳ] Γράψαντος. Anglic. Ἀριστοβούλου γράψας. Bourd.
2 Ἐπαυχήσῃ] Angl. ἐπαυθήσει. Idem.
3 Θεραπεύοντες] Angl. θεραπεύοντας. Idem.

1 Πάνυ

μὴ τὸ παρὸν, κόλακας ἀφθόνους, ἢ ἀτέχνως ὄντας. εἰς τὸπιὸν ἤ, ὑποπτον ταῖς ὑπερβολαῖς τὸν ὅλον πραγματείαν ἀποφαίνοντας. εἰ δέ τις πάντως τὸ πρπὸν ἡμῖτυ καθαμιμίχθαι δεῖν τῇ ἱστορίᾳ πάσῃ, τὰ ἄλλα, ἃ σωὸ ἀληθίας πρπα ἐστὶν ὡς ἄλλοις κἀμοὶ ἔ λόγε, ὧν ἀμελήσαντες οἱ πολλοὶ, τὰ μηδὲν ἀφελοῦντα ἐπισυκλῶσιν. ἐγὼ δ' ἅν κ διηγήσωμαι ὁπόσα μέμνημαι ἤκουσε ὐ Ἰωνίᾳ συγγραφέων πῶν, κὰ τῇ Διὶ ὐ Ἀχαίᾳ ἀφῶν ἀκούσας τ αὐτὸν τῦτον πόλεμον διηγημένων. κὰ ἀφὸς χαρίτων, μηδὲὶς ἀπιστήσῃ ὡς λεχθησομένοις, ὅτι γὸ ἀληθῆ ἐστ κἀν ἐπωμοσάμην, εἰ ἀστεῖον ἦν ὅρκον ὑπόθεσιν συγγράμματος. ἐς μὲν ὃς αὐτῶν ἀπὸ Μυσῶν ἀ᾽ῶν ἤοξατο, ἀθαναλῶν τὰς Θεὰς σωισφάψας ἔ συγγράμματος. ὁρᾶς ὡς ἐμμελὴς ἡ ἀρχὴ, κὰ [1] ἀθ πόδα ἡ ἱστορία, κὰ τῷ τυχόντι εἰδέ τ λόγων πρέπουσα; εἶτα μικρὸν ὑπεβάς, Ἀχιλλεῖ μὲν, τ ἡμέτερον ἄρχοντα ἐκάλεσε, Θερσίτῃ ἤ, τ τ Περσῶν βασιλέα, ὃν οἶδας ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμείνονα ἑῶ αὐτῦ, εἰ Ἕκτορα μᾶλλον, ἢ Θερσίτην καθήρει. κὰ εἰ ἀφῴδει μὲ ἔφυγεν ἐφόλος τις, ἰδίωκε δ' μὴν μᾶλ' ἀμείνων. εἶτ' ἐπῆλθ ὑπὲρ αὐτὸν π ἐγκώμιον, ἢ ὡς ἄξιον εἴη συγγράψαι τὰς πράξεις, ὅτω λαμπρὰς ἔσας. ἤδη ἤ καπὼν, ἐπῆνε κὰ τὴν πατρίδα τὴν Μίλητον, ἀφῳδεὶς, ὡς ἀμεινον ποιοῖ τῦτο ἔ Ὁμήρε, μηδὲν μνηθεὶς ἀ πατρίδος. εἶτ' ἐπὶ τέλ ἔ πρ

qui in præſens manifeſti adulatores, & inertes ſint: in poſterum verò, ſuſpectam ob veritatis exceſſus rem totam reddant. Quòd ſi quiſpiam omnino putat toti hiſtoriæ jucunditatem eſſe permiſcendam, præſtet cætera illa, quæ veritate comite delectabilia ſunt inter reliqua orationis ornamenta: quibus plerique neglectis, ea quæ nihil ad rem, ingerunt atque involvunt. Ego verò etiam narrabo quæcunque memini nuper audire me, cùm in Ionia, ac per Iovem in Achaia, quoſdam hiſtoriarum ſcriptores idem hoc bellum exponentes auſcultarem. Ac per Gratias nequis fidem à me dicendis deneget: ſiquidem vera illa eſſe jurejurando affirmarem, ſi commentario jusjurandum inſerere urbanum foret. Vnus quidem ex illis ſtatim à Muſis exorſus eſt, invocando Deas, ut opus ſcribenti adeſſent. Vides quàm concinnum principium, quàm in promptu hiſtoria, quàm tali orationis ſpeciei conveniens? Deinde paulùm progreſſus, Achilli noſtrum Imperatorem, Therſitæ Perſarum regem comparabat: ignorans meliorem ipſi futurum fuiſſe Achillem, ſi Hectorem potiùs quàm Therſiten interfeciſſet, & ſi prior fortis quiſpiam fugeret, eum autem fortior perſequeretur. Deinde in ſui encomium addebat, dignum eſſe ſe qui res adeò ſplendidas ſcriptis mandaret. Indeque jam profectus patriam ſuam Miletum laudabat: addens ſe Homero meliùs agere, qui patriæ non meminit. Deinde in fine proœmii planè ac dilucidè polli-

ce-

1 Παρὰ πόδα] Reſtè Anglic. Cod. πρὸ. Sic Apolog. de Merced. Cond. de hoc proverb. Heſych. Pollux. Caſaub. ad Charact. Theoph. *Bourd.*

μίᾳ ὑπισχνεῖτο ἀφῤῥήδλῳ καὶ σαφῶς, ἐπὶ μεῖζον μ' αὔρεσιν τὰ ἡμίτερα, τὰς βαρβάρους ἢ καθοπλιεῖν καὶ αὐτὸς, ὡς ἂν δύνηται. καὶ ἤρξατο γε τῆς ἱστορίας ὥσπερ, αὖθις ἄμφ' τὸν πολέμου ἀρχὴν διεξιών. ὁ γὰρ μιαρώτατος, καὶ κάκιστ' ἀπολωλώς. Οὐολόγαισος, ἤρξατο πολεμεῖν, διὰ αἶσπερ τοιάνδε. ὧδε μέν, τοιαῦτα. ἕτερος ἦν Θουκυδίδου ζηλωτὴς ἄκρος οἷος, οὐ κάλλα τὸν ἀρχέτυπον εἰκασμένος, ἐς τὴν ἀρχὴν ὡς σπεῦδε, σὺν τῷ ἑαυτοῦ ὀνόματι ἤρξατο, καθελκύσας ἀρχῶν ἁπασῶν, καὶ ῥυμῷ ἓν Ἀττικὸν ἀναπνεύσας. ὅρα γάρ, [1] Κρεπέρι Καλπουρνιανὸς Πομπήϊος πολίτης, συνέγραψε τὸν πόλεμον τῶν Παρθυαίων, καὶ Ῥωμαίων, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἀρξάμενος ὥσπερ ἐξ ἐμοῦ. ἔστι μετὰ γε τοιαῦτα ἀρχόμενος, τί ἂν σοι τὰ λοιπὰ λέγοιμι, ὅπως ὁ Ἀρμενίᾳ ἐδημηγόρησε, τὸν Κερκυραῖον αὐτὸν ῥήτορα προσλαβόμενος; ἢ οἷον Νισιβηνοῖς λοιμὸν, τοῖς μὴ τὰ Ῥωμαίων αἱρεμένοις ἐπήγαγε, παρὰ Θουκυδίδου χρησάμενος ὅλον ἄρδην; πλὴν μόνα γε Πελασγικὰ, καὶ τὰ πιέζων τὰ μακρᾶν. ὧν οἷς οἱ τόπ λοιμώξαντες, ὤκνησαν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ ἀπὸ Αἰθιοπίας ἤρξατο. ὥστε καὶ ἐς Αἴγυπτον κατῆλθε, καὶ ἐς τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλήν. καὶ ὧν ἐκείνη γε ἔμεινεν οὐ πολλῶν. ἔγωγ' ὧν ἐπῆλθον αὐτὸν ἔτι καλλίπολιν τὴν ἀθλίως Ἀθηναίως ὧν Νισιβεῖ, ἀπῆλθον, ἀκεραίως εἰδὼς καὶ ὅτε ἀπῆλθον, ἐρεῖν ἔμελλε. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο ἐπιεικῶς πολὺ τῶν ἐστ, τὸ οἴεσθαι τοῦτο εἶναι τοῖς

cebatur, ſeſe res noſtras in majus evecturum: barbaros contrà quoad poſſet debellaturum. Atque hunc quidem in modum eſt orſus hiſtoriam, ſimul & cauſas vnde id bellum cœpiſſet, commemorando. Nam ſceleſtiſſimus ille & peſſimè perditus Vologeſus hac de cauſa bellum movere cœpit. Atque hic quidem in hunc modum. Alter verò ſummus Thucydidis imitator, valdè ſimilis archetypo, cum ſuo nomine principium duxit ut ille, feſtiviſſimum illud principiorum omnium, animumque Atticum ſpirans. Vide enim, Creperius Calpurnianus Pompeji civis conſcripſit bellum Parthorum, & Romanorum, quo pacto illud inter ſe geſſerunt ab eo moto ſtatim exorſus. Itaque poſt iſtiuſmodi principium, quid dicam tibi cætera quæ in Armenia peroravit, Corcyrenſem illum oratorem repræſentans? aut qualem peſtem Niſibenis immiſerit, qui Romanorum partes ſequi nolucrant, omnia prorſus à Thucydide mutuatus, excepto Pelaſgico ſolo, longiſque muris, in quibus habitarunt, qui tunc peſte laborabant. Cæterùm ab Æthiopibus etiam cœpit: quare in Ægyptum etiam deſcendit, & in magnam illam regis terram, in qua, idque rectè, manſit. Ego itaque relicto illo miſeros Athenienſes Niſibe ſepeliente, abii, ſatis ſciens etiam ea quæ me digreſſo dicturus erat. Nam rurſus abundè illud ſuppetit, putare hoc eſſe Thu-

1 Κρεπέρι Καλπουρνιανὸς Πομπήϊος πολίτης] Inepte vertitur *Creperius Calpurnius Pompeji civis*, pro *Pompejopolita* vel *Pompejopolitanus*. Lucas Holſtenius in notis ad Steph. de urbibus in ΠΟΜΠΗΙΟΝΠΟΛΙΣ. Alm.

1 Συρα-

Θουκυδίδη ἐοικότα λέγειν, εἰ ὀλίγα συγγράψας, τὰ αὐτῷ ἐκείνα λέγοι τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς κἀ αὐτὸς ἂν φαίης. ἐ δὲ αὐτῷ τῇ Δίᾳ, κἀκεῖνα ὀλίγα δεῖν παρέλιπον. ὁ γὰρ αὐτὸς ἔτι συγγραφεύς, πολλὰ κἀ τὰ ὅπλων, καὶ τῶν μηχανημάτων, ὡς Ῥωμαῖοι αὐτὰ ὀνομάζουσι, ἄττως ἀνόμαξε, καὶ τάφρων, ὡς ἐκεῖνοι, καὶ χάρακος, καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ μοι δοκοῦσιν ἡλίκον τὸ ἀξίωμα τῆ ἱστορίας, κἀ ὡς Θουκυδίδη πρέπον, μεταξὺ τῶν Ἀττικῶν ὀνομάτων, τὰ Ἰταλιωτικὰ ταῦτ' ἐγκεῖσθαι, ὥσπερ τὴν πορφύραν ἐπικοσμοῦντα, κἀ ἐμπρέποντα, κἀ πάντως συνάδοντα. ἀλλ' εἴ τις αὐτῶν, ὑπομνήμασι τὰ μεγίστων γυμνὸν συναγαγὼν ὁ χαφῆς, κομιδῆ πεζὸν, κἀ χαμαιπετῆ, οἷον καὶ γραπτὴς ἂν τις τὰ καθ' ἡμέραν ἀπεγράφομεν, συνέθηκεν, ἢ τέκτων, ἢ σκηνίλος τις συμπεζευομένων τῇ γραπτῇ. τὴν μὲν ἀλλὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἔτι ἦν, αὐτὸς μὲν αὐτίκα δῆλος ὢν, οἷος ἦν, ἄλλῳ δέ τινι χαρίζηται, κἀ δυνησομένῳ ἱστορίαν μεγαλοπρεπῶς συντιθέναι. τοῦτο μόνον ἠτιασάμην αὐτοῦ, ὅτι ἄττως ἐπέγραψε τὰ βιβλία τραγικώτερον, ἢ κατὰ τὸν τῶν συγγεγραμμένων τύχον. Καλλιμόρφῳ ἰατρῷ τῶν κοιλοφόρων ἕκτης ἱστορῶν Παρθικῶν. κἀ ὑπεμάρτυρε ἐκείνη ὁ ἀριθμός. καὶ νὴ Δία, κἀ τὸ ἐπιτήδειον ὑπέρψυχρον ἐποίησεν. ἄτε συναγωνὸν οἰκεῖον εἶναι ἰατρῷ ἱστορίαν συγγράφειν, εἴγε ὁ Ἀσκληπιὸς μέν, Ἀπόλλωνος ἦν, Ἀπόλλων δέ, μουσηγέτης, κἀ πάσης παιδείας ἄρχων. κἀ ὅτι ἐξαμέτρῳ συνέγραψε τῇ Ἰάδι γράφειν, οὐκ οἶδ' ὅτι δοῦναι, αὐτίκα μάλα ἐπὶ τῶν

Thucydidi similia dicere, si parum reveritus, ea quæ sunt ipsius diceret quispiam, parva & illa, ut ipse dixeris etiam. Non ob eam causam per Iovem, & parum abfuit quin illa prætermiserim. Nam idem hic scriptor multa quoque armorum & tormentorum genera iisdem nominibus quibus illa Romani vocant, perscripsit, & fossam, itidem ut illi, & pontem, & similia dixit. Ac mihi cogita quanta hæc historiæ dignitas, & quam Thucydidi conveniens, inter Attica vocabula, Italica ista interponi tanquam ornantia purpuram eique decora & consonantia. Alius verò quispiam ipsorum nudum rerum gestarum commentarium in scripta relatum : admodum pedestre, humique serpens composuit: perinde ac siquis miles, aut faber, aut caupo, qui cum exercitu circumvagaretur, ea quæ quotidie geruntur, annotasset. Verùm modestior est hic privatus, qui qualis sit, statim apparuit atque alteri cuipiam, qui sit gratus, & historiam possit aggredi, materiam subministravit. Hoc unum in eo reprehendere velim, quòd ita tragicè suos libros inscripsit, magis quam pro scriptorum ipsorum fortuna, Callimorphi medici hastatorum legionis sextæ, historiarum Parthicarum : & subscriptus erat unicuique libro numerus. Ac per Iovem, proœmium etiam plus quam frigidum fecit, ita colligens, Medici proprium esse historiam conscribere, siquidem Æsculapius est Apollinis filius, Apollo Musarum dux, & omnis eruditionis princeps. Deinde quòd & Ionica lingua exorsus scribere, mox nescio qua sententia derepente ad communem

κρίνην μετῆλθεν, ἰατρείλιον μὲν λέγων, καὶ πίσσιον, καὶ ὀκῆσαι. καὶ νῆσοι. τὰ δ' ἄλλα, ὅσα ὁμοίαν ἁπάσαις ταῖς πολλοῖς, καὶ τὰ πλεῖστα, οἷα ἐκ τριόδου. εἰ δὲ μὲ δεῖ καὶ σοφὸν ἀνδρὸς μνημονῆσαι, τὸ μὲν ὄνομα, ἐν ἀφανεῖ κεῖσθαι, τὴν γνώμην δ' ἐρῶ. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐν Κορίνθῳ συγγράμματα, κρείττω πάσης ἐλπίδος. ἐν ἀρχῇ μὲν γὰρ δίχως ἐν τῇ πρώτῃ τῆς περιόδου, [1] συνηρώτησε τὰς ἀναγνώσκοντας, λόγον πάνσοφον δείξας ἀπόδων, ὡς μήπω ἂν τῷ σοφῷ πρέποι ἱστορίαν συγγράφειν. εἶτα μικρόν, ἀλλ' ὁμολογούμενος. εἶτα, ἀλλ'. καὶ ὅλως, ἐν ἅπασι χρόμασι σωηρώτητο αὐτῷ τὸ προοίμιον τὸ ἐς κολακείας ἐς κόρον. καὶ τὰ ἐγκώμια, φορτικὰ, καὶ κωμῳδῆ βωμολοχικά. ἐσκ ἀσυλλόγιστα μόνοι, ἀλλὰ συνηρωτημένα, καὶ σωηγμένα κἀκεῖνα. καὶ μὲν κἀκεῖνο φορτικὸν ἔδοξέ μοι, καὶ ἤκιστα φιλοσόφῳ ἀνδρὶ, καὶ πώγωνι πολιᾷ, καὶ βαθεῖ, πρέπον, τὸ ἐν τῷ προοιμίῳ εἰπεῖν, ὡς ἐξαίρετον τοῦτο ἐξῆ ὁ ἡμέτερος ἄρχων, ὅτε τὰς πράξεις καὶ φιλόσοφοι ἦσαν συγγράφειν ἀξιῶσι. τὸ γὰρ τοιοῦτον, ἐμοῖ ἄρα, ἡμῖν ἔδοξε καλλίπιπτον λογίζεσθαι, ἢ αὐτὸν εἰπεῖν. καὶ μὲν, ὅσ' ἐκεῖνα ὅσον [2] ἀμνημονῆσαι, ὃς τοιαῦτ' ἐρῶν ἤρξατο. Ἐρχομαι ἐρῶν πρὸς Ῥωμαίους, καὶ Πέρσας.

transiit, ἰατρείλιον dicens, & πίσσιον. & ὀκῆσαι, & νῆσοι. Cætera verò cum vulgo communia, plurima etiam ceu ex trivio desumpta. Quòd si oportet me sapientis viri meminisse, nomen quidem in obscuro sit positum, sententiam autem dicam, scriptaque Corinthi nuper edita, omni spe meliora. Statim enim à principio, in prima exordii periodo, quæstionem lectoribus proponebat, sermonem omnino eruditum exhibere properans, quòd soli sapienti historiam scribere conveniret. Deinde paulò post syllogismus alius sequebatur, deinde alius. Denique in omni figura quæstionibus scatebat ipsi procœmium ad satietatem usque adulatorium. Molesta quoque valdeque scurrilia encomia, syllogistica tamen, & disputatoria, & contracta illa. Quinetiam illud perquam ineptum mihi videbatur, & viro philosopho, & barba cana, promissique minimè dignum, quòd in procœmio diceret, Principem nostrum hoc præter cæteros eximium habiturum, quòd ejus res gestas etiam philosophi memoriæ jam prodere dignarentur. Nam istud, si quidem tale erat, nobis cogitandum potius relinqui, quam ipsum dicere par erat. At verò neque fas est illius oblivisci, qui hoc exordio est usus. Venio dicturus de Romanis & Persis. Et

1 Συνηρώτησε τὰς ἀναγινώσκοντας] *Dialecticè cum lectoribus disseruit.* ut eis pauca, ἀλλὰ συνηρωτημένα & συνηγμένα κἀκεῖνα, *sed dialecticè interrogata collectaque etiam illa.* Marc.

2 Ἀμνημονῆσαι] Ἀμνημονεῖν eodem sensu dixit Laërtius: quod ego ad Laërtium observavi. *Immemoria* similiter pro oblivione, usurpavit Papinianus l. 44. de acquirenda vel amittenda possessione: *peregrè profecturus, pecuniam in terra, castodiæ causâ, condiderat: cum reversus, locum thesauri immemoriâ non repeteret, an desisset pecuniam possidere.* Menagius.

1 Ὁμοίως

κὴ μικρὸν ὕστερον. ἔδει γὰρ Πέρσησι γενέσθαι κακῶς. καὶ πάλιν, ἦν Ὀσρόης, τὸ, οἱ Ἕλληνες Ὀξυρόην ὀνομάσαι. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὁρᾷς, [1] ὅμοιον ἐστὶ ἐκείνῳ, παρ' ὅσον ὁ μὲν, Θουκυδίδης, ἐστὶν ἦ, Ἡρόδοτος δὲ μᾶλλον ἐφικνεῖτο. ἄλλος τις ἀοίδιμος ἐπὶ λόγων δυνάμει, Θουκυδίδῃ καὶ αὐτὸς ὅμοιος, ἢ ὀλίγῳ ἀμείνων αὐτοῦ, πόλεις, καὶ ὄρη, καὶ πεδία, καὶ ποταμοὺς ἁπλουστάτας πάσης τὸ σαφέστατον, καὶ ἰσχυρότατον, ὡς ᾤετο. τὸ δὲ, ἐς ἐχθρῶν κεφαλὰς ὁ ἀλεξίκακος πρέψειε. τοσαύτη ψυχρότης σκιᾶς ὑπὲρ τὴν καστιανὴν χιόνα, καὶ τὸ κρύσταλλον τὸ κελτικόν. ἢ γὰρ ἀπὸς ἢ δὲ αὐτοκράτορος, ὅλῳ βιβλίῳ μᾶλλον ἐξηκριβώθη αὐτῷ. καὶ Γοργὼν ἐπὶ δὲ ὀμφαλοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐκ κυανοῦ, καὶ λάσιοι, καὶ μέλανος. καὶ ζώνη [2] ἰσοειδὴς, καὶ δράκοντες ἑλικηδὸν, καὶ βοστρυχηδόν. ἢ μὲν γὰρ Ὀὐολογέσου ἀναξυρὶς, ἢ ὁ χαλινὸς δὲ ἵππου, Ἡρακλεῖς ὅσοι μυελάδες ἐπῶν ἔκαστον τούτων, καὶ οἷα ὦ ἢ Ὀσρόη κόμη, Τιγρίου τὸ Τίζηπα. ὃ ἐς οἷον ἀπέρρηξε κεφάλυζα κιττοῦ, ὃ μυρίνης, καὶ δάφνης, ἐς ταυτὸ συμπεφυκότων, καὶ σύσκιον ἀκριβῶς ποιούντων αὐτό. σκόπει ὡς ἀναγκαῖα τῇ ἱστορίᾳ ταῦτα, καὶ ὡς οὐκ ἄνευ αὐτῶν, ἡδέως μὲν τῶν ἐκεῖ πραχθέντων. νῦν γὰρ ἀφανείας τὰ ἐν τοῖς χρησίμοις, ἢ ἀγνοίας τὸ λεπτόν, ἐπὶ τὰς τοιαύτας τὸ χαῖρον καὶ ἄπτεσθαι ἐκφάσεις τρέπον. καὶ ὁπόταν ἐς πολλὰ καὶ μεγάλα πράγματα ἐμπέσωσιν, ἰσοῖ-

Et paulò post. Necesse enim erat Persis malè evenire. Et rursum fuit Osroës, quem Græci Oxyroën nominant: aliaque id genus multa. Similis hic illi, nisi quòd ille quidem Thucydidem, hic verò Herodotum bene admodum referebat. Alius quispiam dicendi facultate celebris, ipse etiam Thucydidi similis, vel paulò melior ipso, omnes civitates, omnes montes, & campos, & fluvios, quàm planissimè & validissimè, ut sibi videbatur, est interpretatus. Sed quod in hostium capita vertat malorum averruncator Hercules: tanta frigiditas inerat, ut Caspias nives, & glaciem Gallicam superaret. Clypeus quidem Imperatoris vix toto libro illi descriptus est, & Gorgon in umbone, ejusque oculi ex nigro, albo, & cæruleo compositi: & iridi similis balteus, orbisque & cæsariei in modum implicati dracones. Nam Vologesi bracca, aut frænum equi, ô Hercules, quot millia versuum unumquodque horum continebat! Et qualis erat Osroæ coma, per Tigrim natantis: & in quale antrum effugit, tectum hedera, myrto, lauroque, quæ eodem loco creverant, illudque accuratè umbrosum fecerant. Considera igitur quam hæc ad historiam sint necessaria, & quam non absque his, ea quæ illic gesta sunt scire poteramus. Nam præ imbecillitate cognitionis utilium, & præ ignorantia dicendorum, ad hujusmodi locorum & antrorum descriptiones divertuntur. Ac quoties in multa præclarè gesta inciderint, similes sunt famulo

1 Ὅμοιον] Ante hanc dictionem est σχ in Angl. Cod. mendosè. *Bourd.*
2 Ἰσοειδὴς] Angl. ἰσοειδὴς. Idem.

καπιν οἰκέτῃ νεοπλύτῳ, ἄρτι δὲ ἐπότην κληρονομήσαντι. ὃς ὅτε τὴν ἐσθῆτα οἰδεν ὡς χρὴ ἀμείβασθαι, ὅτε δειπνῆσαι καὶ νομίσῃ. ἀλλ' ἐμπλήσας πολλάκις, ὀρνίθων, καὶ συείων, καὶ λαγῴων ἀφύκτων, τινὰ ἐρεμπτὸν ἔτινος πηδὸς, ἢ περίκωλα, ἐς ἃ ἀμβόλλεται ἐσθίων. ὥστε οἱ μὲν, ὃν ἀφύκτον, καὶ τραῦμα ἀσυέρασε πάνυ ἀπήνανα, ὡς θανάτους ἀλλοκότους, ὡς εἰς δάκτυλον δὲ ποδὸς τὸ μέγα τρωθείς τις, αὐτίκα ἐπλούτησε. καὶ ὡς ἐμοὶ πεπύσθαι μόνοι Πρίσκον δὲ στρατηγὸν, [1] ἑπτὰ δ' ὀκτὼ τῶν πολεμίων ἀπολέσθαι. ἔπ' ᾧ, καὶ σὺν τοῖς τῶν νεκρῶν ἀριθμοῖς, τάδε μὲ, καὶ δὴ καὶ γεγραμμένα σὺν ταῖς τῶν ἀρχόντων ἐπιστολαῖς ἐψεύσθαι. ἐπὶ γὰρ Εὐρώπῃ, τῶν μὲν πολεμίων, δισμυρίων μυριάδας ἑπτὰ, καὶ τεσσάκοντα, καὶ ἓξ ἀφ' ὧν ἀμαχητοὶ. Ῥωμαίων δὲ, μόνους δύο, καὶ τραυματίας χιλίους [2] ἑνέα. ταῦτα σὺν οἷδα εἴ τις ἂν ἀνέχοιτο. καὶ μὴν κἀκεῖνο λεκτέον, ἀμικρὸν ὄν. [3] ὑπὲρ γὰρ τοῦ κομιδῇ Ἀττικὸς εἶναι, καὶ ἀποκεκηλῆσθαι τὴν φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβίζεσθαι, ἠξίωσεν ὅπως ἂν τὰ ὀνόματα ποιῆσῃ τῶν Ῥωμαίων, ἐμεταγράψας ἐς τὸ ἑλληνικὸν, ὡς [4] Κρόνον μὲν, Σατερνῖνον λέγειν. Φρόντωνα δὲ, τὸν Φοῦντωνα. Τιτάνιον δὲ, τὸν Τιτιανὸν, καὶ τἄλλα πολλὰ γελοιότερα. ἔπ' οὖν τούτῳ, πρὸς τὸν Σεβηριανοῦ πλοῦτον ἔγραψεν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἐξηπατῶνται, οἱονεὶ ξίφει πεπηνάσθαι αὐτόν. ἀπέθανεν δ' οὖν, οὐ

lo recens ditato ex domini hæreditate, qui non novit quo pacto sit induenda vestis, neque ut ex lege cœnandum est: sed in mensam sæpe irruens, quanvis appositæ sint gallinaceæ, suillæ, leporinæ carnes: pulmento aliquo sic impletur, ut inter edendum disrumpatur. Hic igitur quem antè dixi, descripsit vulnera planè incredibilia, & atrocia mortis genera, veluti, ut quidam in majore pedis digito vulneratus, illicò decesserit, & ut inclamante solùm exercitus duce Prisco, septem & octo hostes occiderunt. Præterea & in occisorum numero, etiam contra quàm in Imperatorum epistolis scriptum continetur, hoc mentitus est. Nam circa Europum hostium septuaginta millia cum ducentis triginta sex cecidisse dicit. Romanorum verò duos tantum, novemque fuisse vulneratos: quæ haud scio an sanæ mentis quisquam ferre queat. Quinetiam illud, non exiguum quidem, est dicendum. Nam præ nimio studio Atticæ elegantiæ, utque quàm accuratissimè voces puras redderet, voluit eodem pacto, & Romanorum nomina efferre, & in Græca transcribere: veluti Cronon: Saturninum dicere, Phrontin autem, Frontonem, Titanium, Titianum, & id genus alia multò magis ridicula. Hic ipse præterea de Severini morte scripsit: quòd cæteri quidem omnes decepti sunt, qui putarunt ipsum gladio interfectum esse, cùm tamen

1 Ἑπτὰ δ' ὀκτὼ] Angl. εἴκοσι. Bourd.
2 Ἑνέα] Angl. εε. Idem.
3 Τιτὶς] Flor. ὧν. Idem.
4 Κρόνον] Angl. Κρόνιον. Idem

1 Edeſſæ

ἀποχώμενον. τοῦτον γὰρ αὐτὸν ἀλυπότατον δέξαι τὸ βιάσθαι, σὺν εἰδώς, ὅτι τὸ μὴ πάθος ἐκεῖνο πᾶν, τριῶν οἶμαι ἡμερῶν ἐγένετο. ἀπέστησαν δ', καὶ ἔπεσε λεγόντων οἱ πολλοὶ, ὡς τοὺς εἰ μὴ τοῦθ' ὑπολάβοις τις, ὡς Ὀσροὴς εἰσηκε προσμένων ἕως ἂν Σεβηριανὸς λιμῷ ἁλῷη. καὶ λεγετοῦ σὺν ἐπῆγαν λεγ τὸ ἐνδόμυς. τοὺς δ', καὶ ποιητικοῖς ἀνδράσιν ὦ καλὲ Φίλων ὁ ἰσοεία χρωμένους, πᾶν ὅτι πρῶτον, τοὺς λέγοντας, ἰλίλιξε μὲν ἡ μηχανὴ, τὸ τεῖχος δ' πεσὸν, μεγάλως ἐδάκησε; καὶ πάλιν ὁ ἑτέρω μέρει τὸ καλῆς ἰσοεία, ἐδίσκε μὲ δὴ, ὅτω τοῖς ὅπλοις ἐσεισμάσσετο, καὶ ὅτ-τοῦ-ω λῶ, καὶ κόναβ-ω ἅπαντα ἐκεῖνα. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐμερμήνιζεν, ᾧ τρόπῳ μάλιστα ἐσεσαλεύσει τοὺς τὸ τεῖχος. εἶπε μεταξὺ ὅτως δίπλῆ ὀνόματα, καὶ δημοτικὰ, καὶ πλωχικὰ πολλὰ παρεισέδυσε, τὸ, ἐπέστειλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ. καὶ οἱ στρατιῶται ἠγόρασον τὰ ἐγχείρια. καὶ ἤδη λελυμένοι ἐσὶ αὐτοὺς ἐκίνουν. καὶ τὰ τοιαῦτα. ὥστε τὸ πρᾶγμα ἑοικὸς εἶναι τραγῳδῷ, ὃ ἑτέρῳ μὲ πόδα, ἐπ' ἐμβάτου ὑψηλοῦ ἐποδεδεμένῳ, ἑτέρῳ δ', σανδάλου ὑποδεδεμένῳ, καὶ μὲν καὶ ἄλλως ἴδιός ἐν, τὸ μὲν εὐσχήμονα, λαμπρὰ, καὶ τραγικὰ κ' ἐς ὑπερβολὴν μακρὸν συγγράφοντας, ὡς ἐλπίσαι θαυμαστὸν ἡλίκα τὰ μετατιθέντας πάντας ἀκούσαι. τὸ σῶμα δ' αὐτὸ, ὃ ἰσοεία μικρόν τε tamen inedia perierit. Hæc enim mors omnium minimè molesta ipsi visa est, cum ignorit trium fuisse dierum, opinor, totum id malum: multos verò ad diem usque septimum inediam perferre. Nisi siquis hoc putet Osroen astantem expectasse, dum Severianus fame esset enectus: & ob hoc eum per septem dies in aciem non eduxisse. Porrò eos qui & poeticis vocabulis, optime Philo, in historia utuntur, quonam loco ponamus? eos qui dicunt, ἰλίλιξε, STRIDOREM DEDIT machinæ, & murus cadens, vehementer ἐδάκησε, FRAGOREM DEDIT. Et in altera parte præclaræ hujus historiæ. [1] Edessa igitur ita ἐσεισμάσσετο CIRCVMSTREPEBAT armis, & ὄπ-τοῦ-ω & κόναβ-ω SONVS, ac STREPITVS erant illa omnia. Et Imperator ἐμερμήνιζε ANIMO VERSABAT, quo pacto potissimum muros invaderet. Deinde inter hæc tam vilia nomina, plebeia, & inopia multa infarta erant, veluti ἐπέστειλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ SCRIPSIT CASTRORVM PRAEFECTVS DOMINO. Item οἱ στρατιῶται ἠγόρασον τὰ ἐγχείρια. MILITES EMEBANT NECESSARIA. Item ἤδη λελυμένοι ἐσὶ αὐτοὺς ἐκίνουν IAM LOTI AD IPSOS VENERVNT: & similia. Quare mihi res hæc videtur esse similis tragœdo, qui altero pede, in alto cothurno incedat, altero subligatum sandalium ferat. At verò alios etiam reperias, qui procœmia splendida, tragica, & summopere prolixa componant, quo speres te, quæ sequuntur omnino miranda, esse auditurum. At corpus ipsum historiæ parvum & ingenerosum

1 *Edessa*] Edessa Arabiæ civitas antea Antiochia dicta ut scribit Plin. lib. 5. c. 24. *Cogn.*

καὶ ἀληθὴς ἐπάγγειλα, ὡς καὶ τοῦτο ἰσικεναι παιδίῳ, εἴ που ἴδοις παίζοντα, ἢ Ποσειδῶνα Ἡρακλέα παίζοντα, ἢ Τιτᾶνα ἐνδεδυκότα μέγαν. οὕτως γὰρ οἱ ἀκούοντες, ἐπιφθέγγονται αὐτοῖς, τὸ, ἔρρωσο ὄρος. χρὴ δὲ μὴ ὅπως, ἀλλ' ὅμοια τὰ παιδία, καὶ ὁμόχροα εἶναι, καὶ σωμάδιον τὴ κεφαλὴ τὸ ἄλλο σῶμα, ὡς μὴ χρυσοῦν μὲν τὸ πρόσωπον εἴη, ξύλινος δὲ πάνυ γελοίως ἐκ ῥακῶν ποθὲν, ἢ ἐκ δέρματων σεσηπότων συγκεκροτημένος. καὶ ἡ ἀσπὶς οἰσυίνη, καὶ χειρίνη καὶ ταῖς κνήμαις. ἴδοις γὰρ ἂν ἀφλοίσιος τοιαύτας συγγραφέας, ἔχοντας Κολοσσὸν τῶν κεφαλὴν ναυπηγηθῆ σώματι ἐπιλήνῳ. ἄλλως αὖ ἔμπαλιν ἀκέφαλα τὰ σώματα εἰσάγουσιν, ἀνθρωπομίμητα, καὶ δύνουσιν ἐπὶ τὰ πραγμάτων, οἳ καὶ ἀρξάμενοι τὴ Ξενοφῶντα ὅπως λέξωμεν, Δαρείου, καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίγνονται δύο. καὶ ἄλλως τὰ παλαιῶν, ὧν εἰδότες ὡς δυνάμεθά τινα ἀνθρωπικὰ ἐσπλέξαντες τοὺς λόγους, ὡς ἂν ἄλλοις δείξομεν. καίτοι ταῦτα πάντα φορητά ἐστιν, ὅσα ἢ ἑρμηνείας, ἢ τῆς ἄλλης λέξεως ἁμαρτήματά ἐστι. τὸ δὲ καὶ τὸν τόπον αὐτὸν ψεύδεσθαι, καὶ διαπαίγματος μόνον, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ὅλως, τίνι τῶν καλῶν ἔοικεν; εἰς γὰρ ὅπου ῥαθύμως σεσήμανται τὰ πράγματα, ὅπου σύρεται ἵνα συντύχῃ, ὅπου τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, ἐπὶ κληδόνα τὰ τοιαῦτα μυθολογοῦντων ἀκούσας. ὥστε καὶ Εὐρώπην λέγων, ὅπως ἔφη. Ἡ δὲ Εὐρώπη, καὶ μὲν δὴ τῇ Μεσοποταμίᾳ

sum subtexunt. Ita ut hoc simile sit puero, sicubi Cupidinem vidisti ludentem, personam Herculis permagnam, vel Titanis induentem. Statim igitur auditores inclamant ipsis illud, PARTVRIVIT MONS. Decet autem non ita, sed similia, ejusdemque coloris omnia esse, & capiti reliquum corpus respondere, ut non aurea sit galea, thorax, planè ridiculus, ex pannis alicunde vetustis, aut putridis pellibus consutus. Item vimineus clypeus, & tibialia ex corio porcino facta. Videas enim perquam multos hujusmodi historiarum scriptores, qui [2] Rhodii Colossi caput, pumilionis corpori imponant. Vt rursum aliosqui corpora sine capite inducant, absque proœmiis, & statim à rebus ipsis incipientes: qui etiam in societatem ascisciunt Xenophontem, qui sic orsus est. Darii & Parysatidis duo filii nascuntur: atque veteres alios: cùm nesciant, protestate quædam esse proœmia, quæ multos latent: ut in aliis ostendemus. Quanquam hæc omnia tolerabilia sunt, quæcunque elocutionis, aliusve dispositionis sunt vitia. At verò in locorum descriptione mentiri, non parasangas modò, sed totas etiam mansiones, cuinam honesto comparabimus? Vnus igitur tam ignaviter res ipsas collegit, quàm qui neque in Syrum incidit, neque quod dici solet, eos audivit qui talia in tonstrinis fabulantur. Quare sic de Europo locutus est. Europus sita est in Mesopotamia, dua-

1 Ὦ δίνεν ὄρος] Paræmiog. *Bourd.*

2 *Rhodii*] Inter Colossos & statuas ingentes in primis celebratur Colossus Rhodius pedibus centum & quinque altus. *Cogn.*

ποταμίας, σταθμὰς δύο ἀπὸ Εὐφράτου ἀπέχουσα. ἀποίκισαν δ' αὐτὴν Ἐδεσσαῖοι. καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀπέχρησεν αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμὴν πατρίδα τὰ Σαμόσατα, αὐτοὺς σὺν τῇ αὐτῇ βιβλίῳ ἐξαίρων ὁ γραῦς, αὐτῇ ἀκροπόλει, καὶ τείχεσι μεταθεῖναι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς ἀμφοτέρων τῶν ποταμῶν, ἐκατέρωθεν σὺν ᾧ προσαμείβομεν, καὶ μονονουχὶ καὶ τείχεσι ψαύοντων. τὸ δ', καὶ γελοῖον, εἰ σοὶ νῦν ὦ Φίλων ἀπολογίαν συγγράφων, ὡς ἐγὼ Παρθυαίων, οὐδὲ Μεσοποταμίτης σοι ἐγὼ, οἷς με φήσων ὁ γραμματεὺς συγγραφεύς, ἀποίσει. νὴ Δία κἀκείνῳ κομιδῇ πιθανὸν τῷ δὲ Σεβηριανῷ ὁ αὐτὸς οὗτος εἶπεν ἐπομόσαντι, ἢ μὴν ἀκοῦσαί τινος τῶν ἐξ αὐτοῦ δὲ ἔργων ἀφευγόντων. ὅτι γὰρ ξίφει ἐπελήσαι αὐτὸν ἀποθανεῖν, ὅτι φαρμάκου πιεῖν, ὅτι βρόχου ἅψασθαι, ἀλλά τινα θανάτου ἐπινοῆσαι τραγικὸν, καὶ τὴν τόλμαν ξενίζουσαν. τυχεῖν μὲν γὰρ αὐτὸν ἔχοντα παμμεγέθη σκεπάρνου ὐαλᾶ, τὸ καλλίστης ὑάλου. ἐπεὶ δὲ πάντως ἀποθανεῖν ἔγνωσε, κατεξαντλεῖ τὸ μέγεθος. τὸ σκύφου, εἶτα τὸ θραυσμάτων χρήσασθαι εἰς σφαγὴν, εὐτρεπίζει τὴν ὑάλου τὸ λαιμοῦ, ὅπως ἐξιφίδιον, ἢ λογχάριον εὕρει, ὡς ἀνδρεῖός γε αὐτὸς, καὶ ἡρωϊκὸς ὁ γαύρωνος ἡμιόλιος. εἶτα ἐπειδὴ Θουκυδίδης ἐπιτάφιόν τινα εἶπε τοῖς πρώτοις [1] τοῦ πολέμου ἐκείνοις νεκροῖς, καὶ αὐτὸς ἠγήσατο χρῆναι ἐπιπλῆξαι τῷ Σεβηριανῷ. ἅπασι γὰρ αὐτοῖς, ὡσεὶ τι αἴτιον τοῦ ἐν Ἀρμενίᾳ κακοῦ, τὸ Θουκυδίδην, ἢ ἄμιλλα. ψέψας δὲ τὸ

duabus manſionibus ab Euphrate diſtans: eam autem coloniam deduxerunt Edeſſæi. Neque hoc ſatis illi fuit: ſed & patriam meam Samoſata, generoſus ille, in eodem libro ſublatam unà cum ipſa arce, & muris in Meſopotamiam tranſtulit, ita ut terminaretur utroque flumine, quæ utrinque proximè prætervehuntur, & muros propemodum alluunt. Hoc etiam ridiculum eſſet, Philo, ſi nunc apologiam tibi contexerem, quòd neque Parthus, neque Meſopotamita ſim, inter quos relatum me, egregius iſte ſcriptor collocavit. Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, appoſito etiam juramento, quòd audiviſſet ex aliquo eorum, qui ex eo ipſo opere aufugerunt: neque gladio illum mori voluiſſe, neque venenum bibere, neque laqueo collum innectere, ſed mortem quandam tragicam, & audacia mirandam excogitaſſe. Etenim cùm haberet ingentia vitrea, pulcherrimo ex vitro pocula: & mori deciviſſet, maximum omnium fregiſſe, unoque ejus fragmento ad ſui cædem uſum eſſe, quo guttur incidit. Ita neque gladiolum, neque lanceam nactus eſt, quò virilem & heroicam mortem ſibi inferret. Poſtea autem quoniam Thucydides funebrem orationem habuit pro iis qui primi eo in bello occubuerunt, ipſe quoque talem pro Severiano habendam eſſe cenſuit. Omnibus enim ipſis cum Thucydide, qui nequaquam in culpa fuit eorum malorum quæ in Armenia acciderunt, eſt contentio. Severiano

1 Τῶ πολέμω ἐκείνοις νεκροῖς] Ἐκείνῳ v. Marc.

1 Ar-

Σιδηρέων μεγαλοψυχῶς, ἀναβιβάζεται ἐπὶ τὸν τάφον Ἀφρανίου. τὸν Σίλωνα ἑκατόνταρχον, ἀντιφωνίσην Περικλέους, ὃς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπιῤῥητόρευσεν αὐτῷ, ὥστέ με μὴ τὰς χάριτας πολλὰ πάνυ δακρύσαι τὸν ἐπὶ γλαῦκα. καὶ μάλιστα ὅπου ὁ ῥήτωρ ὁ Ἀφράνιος, ἐπὶ πᾶσι τοῖς λόγοις ἐδακρυων ἅμα σὺν οἰμωγῇ ἐφαπτόμενος, ἐμέμνητο τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δείπνων, καὶ τῶν ποτίσεων. εἶτα ἐπέθηκεν Αἰαντείου πρὸς τοῖς κορωνίδι. ἀπασάμενος γὰρ τὸ ξίφος εὐζώνως πάνυ, καὶ ὡς Ἀφράνιον εἰκὸς ἦν, πάντων ὁρώντων, ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν ἐπὶ τῷ τάφῳ, οὐκ ἀναξίως ἂν μὰ τὸν κυνάλωπα τῷ πολλὰ λαλήσαντι, εἰ τοιαῦτα ἐῤῥητόρευε. καὶ τοῦτο ἔφη ἰδόντας τοὺς παρόντας ἅπαντας, θαυμάσαι, καὶ ὑπερπαινέσαι τὸν Ἀφράνιον. ἐγὼ δὲ καὶ τἆλλα μὲν αὐτῶν κατεγίνωσκον, μισοῦσι δὲ ζωμῶν, καὶ [1] λοπάδων μεμνημένοι, καὶ ἐπιδακρύοντος τῇ τῶν τελακύνων μνήμῃ; τοῦτο δὲ μάλιστα ἠπάσαμεν, ὅτι μὴ τὴν συγγραφίαν, καὶ διδάσκαλον δὲ δράματος σοφώτατον, ἀπέθανε. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους ἔμοιγε τούτοις ἔχων σοι ἑταίρους καταριθμήσασθαι, ὀλίγων ὄντων ἐπιμνησθείς, ἐπὶ τὸν ἑτέρου ὑποσχέσεως ἤδη μεταβήσομαι, τὸν συμβολόν, ὅπως ἂν ἄμεινον συγγράφοι τις. εἰσὶ γάρ τινες, οἳ τὰ μεγάλα μὲν τῶν πραγμάτων, καὶ ἀξιομνημόνευτα παραλείπουσι, ἢ παραλήθουσιν. ὑπὸ δὲ ἰδιωτίας, καὶ ἀπειροκαλίας, καὶ ἀγνοίας τῶν λεκτέων, ἢ σιωπῶσιν, τὰ μικρότατα πάνυ λιπαρῶς, καὶ φιλοπόνως ἐρριανο igitur magnificè sepulto, ad tumulum adducit Afranium quendam Silonem Centurionem, æmulum Periclis, qui talia ac tanta pro ipso peroravit, ut per Gratias, præ effuso risu abundè lachrymarer, in primis quum rhetor iste Afranius, sub perorationem cum miserabili affectu lachrymans, sumptuosarum cœnarum, & propinationum illarum mentionem faciebat. Deinde Ajacis coronidem imposuit. Nam gladio admodum generosè è vagina educto, idque ut Afranium decebat, omnium in conspectu, super tumulo se ipsum jugulavit, non indignus per Martem qui multò ante mortuus fuisset, si talia declamasset. Atque hoc dixit, præsentes omnes qui id viderunt, miratos esse, summisque laudibus Afranium extulisse. Ego verò etiam cætera damnabam, ut qui tantùm non offarum, & ollarum meminisset, & memoriæ placentarum illachrymaretur. Hoc verò maximè reprehendi, quòd non scriptore ipso, & actore fabulæ hujus ante se jugulato, mortuus sit. Multos autem etiam alios his similes, amice, enumerare possem tibi, cùm tamen paucos commemoraverim. Verùm ad alteram promissionis partem jam transibo, puta ad consilium, quo pacto quis historiam melius conscribat. Sunt enim quidam, qui rerum gestarum maximas, & memoria dignissimas, prætermittunt, aut percurrunt. Præ imperitia autem, & ineptia, & ignorantia cùm eorum quæ dicenda, tum quæ tacenda sunt, res minimas admodum prolixè & la-

1 Λοπάδων] Flor. λοπαδίων. Bourd.

1 Afra-

μηνοδύσιν ἐμβροδύνοιτος. ὥσπερ ἂν εἴ τις τὸν Διὸς, καὶ τὸν Ὀλυμπίου τὸ μὲν ὅλον κάλλος τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον ὂν, μὴ βλέποι, μηδ' ἐπαινοῖ, μηδὲ ὑπὸ τῶν ἄλλων εἰδότων ἐξηγεῖτο. καὶ τὸν ποδιᾶν ἢ, τὸν, τὸν δύνειρας, καὶ τὸ σῦριγμα ἡδέως ἀκούοι, καὶ τὸ κρηπῖδος τὸ σύμμετρον. καὶ ταῦτα πάνυ μικρὰ πολλῆς φροντίδος ἀξιῶν. ἐγὼ δ' ἂν ἥκιστά που, τὴν μὲν ἐπ' Εὐρώπῃ μάχην τὸν ἅπαντα ἐπὶ ὀλίγοις ἐπιτάφοις διαφθαρῆναι. εἶκοσι δὲ μύριοι. ἢ ἔτι πλείω ὕδατα [1] ἀναλωκότος εἰς ψυχρὰν, καὶ ἅδην ἡμῖν ἀποκλαῦσαι δόντος, ὡς μαῦρός τις ἵππος Μαυσάκας τέτονεμα. τὸν δίψυχον πλανώμενον ἀνὰ τὰ ὄρη, καταλάβοι Σύρος τινὰς τῶν ἀγροίκων, ἄριστον ἀπατιθέμενος. καὶ ὅτι τὰ μὲν ἄκρατα, ἐκεῖνοι φοβηθέντες αὐτὸν. εἶτα μίντοι μαθόντες ὡς τὸν φίλον ἔθρε, καταδέξαιτο, καὶ εἰσάσαιτο. καὶ χαίρ τινα τυχὸν αὐτῶν ἀπολελοιπότα καὶ αὐτὸν [2] εἰς τὴν Μαύρου. ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὃν τῇ γῇ στρατευομένην, μῦθον τὸν μὴ τέτοτε μάκρον, καὶ διηγήσεις, ὡς ἠρώτησεν αὐτὸς ὃν τῇ Μαυρουσίᾳ, καὶ ὡς ἴδοι τὰς ἐλέφαντας πολλὰς ὁμοῦ τοῦ αὐτοῦ σιτουμένους, καὶ ὡς τὸν λέοντα ὀλίγα δεῖν καταβρωθέντα, καὶ ἠλίκους ἰχθῦς ἁλίσκοι ἡ Καισαρεία. καὶ ὁ ναυμαχὸς συγγραφεὺς, ἀφεὶς τὰς ὁμοῦ Εὐρώπῃ γνωμοῖας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπαλύσεις, καὶ στονδὰς ἀναγκαίας, καὶ φύλακας, καὶ ἀντιφύλακας, ἄχρι βασιλείας ἐπίσης ἀφειμένης ὁρᾶν Μαλχίωνα τὸν Σύρον τοῦ Καισαρείας, laborioſe immorando perſequuntur. Non aliter ac ſiquis Iovis Olympici pulchritudinem univerſam, quæ tanta eſt ac talis, nec videat, nec laudet, neque etiam iis, qui de ea neſciunt, quicquam narret: ſed ſubſellii rectitudinem, & expolitionem, & crepidæ concinnitatem admiretur, & hæc planè magno ſtudio exponat. equidem audivi quendam, qui pugnam eam quæ ad Europum commiſſa fuit, ne totis quidem ſeptem verbis percurrit: viginti autem menſuras aut etiam amplius, aquæ conſumpſit in frigidam, & nihil ad nos pertinentem narrationem: ut Maurus quidem eques nomine Mauſacas præ ſiti per montes errans, Syros quoſdam agreſtes prandium apponentes deprehenderit, utque primùm illi formidarint ipſum: deinde hominem, ubi ex amicis eſſe intellexiſſent, receperint, & cibum præbuerint. Nam illorum fortè quidam in Mauritaniam aliquando profectus fuerat, cùm frater ipſius ea in terra militaret, & narrationes, ut ipſe in Mauruſia venatus ſit, utque multos elephantos eodem in loco ſimul paſcentes viderit, utque propemodum à leone devoratus fuerit, & Cæſareæ magnos piſces emerit. Et egregius hic hiſtoricus, omiſſis tot cædibus circa Europum factis, tot hoſtium impetibus, & fœderibus neceſſariis, & cuſtodibus inter ſe oppoſitis, uſque in profundam veſperam ſubſtitit aſpiciens Malchionem Syrum Cæſariæ ſcaros

1 Α'ναλωκότος] Flor. Α'ναλωκότα. Bourd.
2 Εἰς τὴν Μαύρου] Angl. εἰς τ' Μαῦρον. Idem.

[1] σκάρος παμμεγέθης ἀξίως ὠνόμασον. εἰ δὲ μὴ νυξ κατέλαβε, πάλαι κἂν συνεδείπνεις μετ' αὐτῶν, ἤδη δὲ σκάρον ἐσκυτρινίων. ἀπορεῖ μὴ σε μεγάλως ἐπιλῶς τῇ ἱστορίᾳ, μεγάλα ἂν ἡμᾶς ἠγνοηκότες ἡμῶν, καὶ ἡ ζημία Ῥωμαίοις ἀφορητος, εἰ Μαυσάκας ὁ Μαῦρος δίψαν, μὴ δοῦρε πιὼν, ἀλλ' ἄσιτος ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καίτοι πόσα ἄλλα μακρῷ ἀναγκαιότερα ἐκὼν ἐγὼ νῦν παρείημι. ὡς καὶ αὐλητρὶς ἦκεν ἐκ τῆς πλησίον κώμης αὐτοῖς, καὶ ὡς δῶρα ἀλλήλοις ἀντέδοσαν, ὁ Μαῦρος μὲν τῷ Μαλχίωνι λόγχην, ὁ δὲ, τῷ Μαυσάκα πόρπην. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ἃ ἐπ' Εὐρώπῃ μάχης, αὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαια. τοιαῦτοι εἰκότως ἂν τις εἴποι τοὺς τοιούτους, τὸ μὲν ῥόδον αὐτὸ μὴ βλέπειν, τοὺς ἀκάνθας δὲ αὐτοῦ τοὺς παρὰ τὴν ῥίζαν ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν. ἀλλ' ὦ Φίλων, μάλα κῶμος ἐστὶ γελοῖος, ὁδὸν τὸν ἕτερον πόδα σὺν Κορίνθῳ πώποτε πεποιηκὼς, ἀλλ' ἄχρι [2] κεγχρεῶν ἐκδημήσας, ἐπὶ γε Συρίαν, ἢ Ἀρμενίαν ἰδὼν, ὧδε ἠρξατο. μέμνημαι γάρ. [3] ὦτα ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. γράφω τοίνυν ἃ εἶδον, οὐχ ἃ ἤκουσα. καὶ ὅτως ἀκριβῶς ἅπαντα ἑωράκει, ὥστε τοὺς δράκοντας ἔφη τῶν Παρθυαίων, σημεῖον δὲ πολλοῦς τοῦτο αὐτοῖς, μελίνης γὰρ οὐκέτι ὁ δράκων ἄλλα ζῶσας δράκοντας, πεμμεγέθεις εἶναι γλωττώμενος ἐν τῇ Περσίδι

ros ingentes ementem. Et nisi nox ipsum occupasset, fortè etiam scaris jam apparatis cum ipso cœnasset. Quæ nisi ille tam diligenter historiæ tradidisset, res magnas ignoraturi eramus: & damnum hoc Romanis intolerabile fuisset, si Mausacas iste litiens, potum non invenisset, sed incœnatus ad castra rediisset. Atqui quàm multa alia longè magis necessaria, volens ego nunc prætereo? ut & tibicina quædam ex propinquo vico ad eos venit, utque alter alteri dona dederunt, nempe Maurus hic Malchioni lanceam, ille Mausacæ fibulam: atque alia id genus multa, ipsa certè præcipua capita pugnæ in Europo commissæ. Proinde meritò dixerit quispiam, tales scriptores, rosam quidem ipsam non videre, spinas autem quæ juxta radicem enascuntur, accuratè contemplari. Alius, ô Philo, hic etiam admodum ridiculus, qui ne alterum quidem pedem extra Corinthum extulerat unquam, neque ad Cenchreas usque profectus fuerat, nedum Syriam, Armeniamve viderat, in hunc modum exorsus est. Memini enim. Aures quàm oculi minùs fide dignæ sunt. Quare scribo quæ vidi, non quæ audivi. Atque ita diligenter omnia viderat, ut diceret Parthorum dracones (signum autem hoc multitudinis est ipsis, mille enim dracones vivos draco producit) ingentes esse, & in Persi-

1 Σκάρος παμμεγέθεις ἀξίως ὠνόμασον] Σκάρος παμμεγέθεις ἐ σοιλῶ ἀξίως ὠ. Marc.

2 Κεγχριῶν] Angl. Κεγχρεῶν. Bourd.

3 Ὦτα ὀφθαλμῶν] Idem de domo & de saltatione, & sæpius alibi, habet à Thurio oratore. Iulia. Imperat. Epist. ὁ Θούριος ὦτα εἶπεν ἀνθρώποις ὀφθαλμῶν ἀπιστότερα. Idem.

1 Παμ-

δὲ, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ἰβηρίαν. τούτους δ', πῶς μὲν ἐπὶ κρημνῶν μεγάλων ἐκδεδεμένους, ὑψηλὰς αἰωρεῖσθαι. καὶ προϊέναι, ἐπελαυνόντων, ἐς δ' ἐμποιεῖν. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔργῳ, ἐπιδόντας ἐμβῆναι, λύσαντας αὐτοὺς, ἐπαφιέναι τοῖς πολεμίοις. ἀμέλει πολλοὺς τῶν ἡμετέρων ὕπτιον καταπηδῆναι. καὶ ἄλλους, [1] περιπειραθέντων αὐτοῖς, ἀναπνιγῆναι, καὶ συγκλασθῆναι, πάντα δ' ἐφεξῆς ὁρᾶν αὐτοὺς, ἐν ἀσφαλεῖ μέντοι ἀπὸ δένδρου ὑψηλοῦ ποιούμενον τὴν σκοπήν. καὶ δὴ καὶ ἐποίησε, μὴ ὁμόσε χωρήσας τοῖς θηρίοις, ἐπεὶ σὺν ἂν ἡμεῖς θαυμάσαι ὅτου συγγραφέα νῦν ἐχόμεθα, καὶ ἀπὸ χειρὸς αὐτὸν μεγάλα κ' λαμπρὰ ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ἐργασάμενον. καὶ γὰρ κινδύνους πολλοὺς, καὶ ἐτρώθη τὸν Σῦραν, ἀπὸ δ' Κρανίου δηλονότι βαδίζων ἐπὶ τὴν Λέρναν. καὶ τοῦτο Κορινθίων ἀκουόντων ἀνεγίνωσκε, τῶν ἀκριβῶς εἰδότων, ὅτι μηδὲ κῦ τοῖχον γεγραμμένον πόλεμον ἑωράκει, ἀλλ' ἤδη ὅπλα ἐκείνου γε ἢ ὁπλίτ, ἢ δὲ μεχανήματα, εἰά ἐστιν, ἢ δὲ [2] τάξεων, ἢ καταλοχισμῶν ὀνόματα. πάνυ γὰρ ἔμελεν αὐτῷ φαλαγγίαν μὲν τὴν φάλαγγα, ἐπὶ κέρως δ' λέγειν τὸ ἐπὶ μετώπου ἄγειν. εἰς δέ τις βέλτιστος, ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς εἰς τέλος τὰ πεπραγμένα, ὅσα ἐν Ἀρμενίᾳ, ὅσα ἐν Συρίᾳ, ὅσα ἐν Μεσοποταμίᾳ, τὰ ἐπὶ τῷ Τίγρητι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πενταχοσίοις ἀφ' ὅλοις ἔπεσι συνείλαβεν, συνέγραψε. καὶ τοῦτο ποιήσας, ἱστορίαν συνεγράφειαι φησί. τὴν μέντοι ἐπιγραφὴν ὀλίγα δεῖν μαχομένην δ βιβλίᾳ ἐπέγραψεν, Ἀντιοχικὸν δ' Ἀπόλλωνος ἱερατικόν.

fide generari paulùm ſupra Iberiam: hos autem longuriis antea illigatos, in altum attolli, & procul adventantibus, metum incutere. In ipſo verò prælio, quando congrediuntur, ſolutos ipſos in hoſtes immittunt. Nimirum multos noſtrorum hoc pacto devoratos eſſe: alios verò ipſis tranſfixos, fuiſſe necatos & contractos. Se autem aſtitiſſe, & vidiſſe, cùm in tuto ab arbore excelſa ſpectaret. Et rectè ſanè fecit, quòd cum hiſce beſtiis congreſſus non ſit. Neque enim nos tam egregium ſcriptorem nunc haberemus, qui manu ipſe hoc in bello magna & præclara geſſiſſet. Etenim multa pericula ſubiit, & vulneratus eſt juxta Suram, cùm à Cranio videlicet Lernam iret. Atque hæc Corinthiis audientibus recitabat, qui probè ſciebant ipſum ne in pariete quidem vidiſſe depictum bellum: ac neque arma noviſſe, neque quales ſint machinæ, neque qualia aut acierum, aut ordinum nomina. Prorſus enim ipſi curæ fuit, obliquam quidem, phalangem vocare: dicere autem cornua inſtruere, quod eſt exporrecta fronte educere. Quidam etiam optimus, quæcunque à principio ad finem uſque geſta fuerunt in Armenia, in Syria, in Meſopotamia, ad Tigrim, in Media, quingentis non integris verſibus complexus, conſcripſit: quo facto hiſtoriam à ſe ſcriptum ajebat. Inſcriptionem verò propemodum libro longiorem inſcripſit, his verbis: Antiochiani Apollinis ſacri certaminis

1 Περιπειραθέντων] Legendum, περιπεραθέντων. Sic Plutarchus. *Menagius.*
2 Τάξιων, καταλοχισμῶν] Τάξιων ἢ καταλοχισμῶν. Marc.

Δόλιχον γάρ τιν οἴμοι σὺ παισὶ νενικηκὼς τὸν Ἀρμενίας, καὶ Μεσοποταμίας. καὶ σὺ Μηδίας Ῥωμαίοις νῦν πραχθέντων ἀφήγησις. ἤδη δ' ἐγώ τινος καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγραφηκότος ἤκουσα, καὶ τὴν λῆψιν Οὐολογάσου, καὶ τὴν Ὀσρόου σφαγήν, ὡς ἀβληθήσεται τῷ λέοντι. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὸ τρισπόθητον ἡμῖν θρίαμβον. ὅτου πάνυ μανικῶς ἅμα ἔχων, ἔσπευδεν ἤδη ἐκεῖνος τὸ πλῆθος τῆς γραφῆς. ἀλλὰ καὶ πόλιν ἤδη σὺν τῇ Μεσοποταμίᾳ ὤκισε, μεγίθει τε μεγίστην, καὶ κάλλει καλλίστην. ἔτι μένοντι ἐπισκοπεῖ, καὶ ἀμφιβάλλεται, εἴτε Νικαίαν αὐτὴν ἀπὸ τῆς νίκης χρὴ ὀνομάζεσθαι, εἴτε Ὁμόνοιαν, εἴτε Εἰρήνην. καὶ τοῦτο μὲν ἔτι ἀκέλευστον, καὶ ἀνώνυμος ἡμῖν ἡ καλὴ πόλις ἐκείνη, λήρου πολλοῦ, καὶ κομψείας συγγραφικῆς γέμουσα. τὰ δ' ὑπὸ Ἰνδῶν πραχθησόμενα, ὑπέσχηται ἤδη γράψειν, καὶ τὸ τρίτον τάγμα. καὶ οἱ Κελτοὶ καὶ Μαῦροι μοῖραν ὀλίγην σοῦ Κασσίου πάντες ἔτι ἐπεραιώθησαν τὸν Ἰνδὸν ποταμόν. ὅ, τι δὴ πράξουσιν, ἢ πῶς δέξονται τὸν τῶν ἐλεφάντων ἐπίλασιν, σὺν εἰς μακρὸν ἡμῖν ὁ ξυμμαχὸς συγγραφεὺς, ἀπὸ Μηδείας Ὀξυδράκαις ἐπιστελεῖ. τοιαῦτα πολλὰ ὑπ' ἀπαιδευσίας ληρῶσι, τὰ μὲν ἀξιοπρεπῆ ὑπ' ὀρῶντες, ὅτ' οἱ βλέποιεν, κατ' ἀξίαν εἰπεῖν δυνάμενοι, ἐπινοοῦντες δὲ, καὶ ἀναπλάττοντες ὅ, τι κεν [2] ἐπ' ἀκριβείμων γλῶτταν φασὶν ἔλθῃ. καὶ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ τῶν βιβλίων

minis victoris (Dolichum enim puer vicerat) eorum quæ in Armenia, Mesopotamia, & Media à Romanis nunc gesta sunt, historica narratio. Iam & quendam ego audivi, qui futura scripserat, cùm Vologesi expugnationem, tum Osroæ cædem, ut leoni objiciendus erat: postremò triumphum illum nobis exoptatissimum. Ita vatis in morem se habens, jam ad finem scribendi properabat. Quin & civitatem in Mesopotamia idem jam condidit, magnitudine maximam, & pulchritudine pulcherrimam. Adhuc tamen deliberat, an eam Nicæam à victoria nominari conveniat, an verò Homonœam, an etiam Iræneam. Et hoc adhuc est anceps, manetque nobis sine nomine præclara illa civitas, multis nugis, & fastu historico referta. Quæ autem apud Indos agentur, ea se jam scripturum promisit, & maris exterioris circumnavigationem. Neque tantum hæ sunt promissiones sed Indicæ historiæ proœmium jam est compositum, & ordo tertius. Et Galli, parsque exigua Maurorum, hi omnes cum Cassio fluvium Indum trajecerunt. Cæterum quid facturi sint, aut quomodo elephantorum incursus excipient, non multò post egregius ille scriptor, à Muziride vel Oxydracis ad nos scribet. Multa hujuscemodi præ insciti nugantur, quæ sunt digna visu non videntes, neque si videant, ea pro dignitate exponere scientes, sed excogitantes, & effingentes, quicquid (ut ajunt) temerè in linguam venerit: etiam librorum numero, maxi-

2 Ἐπ' ἀκριβείμων] Ἐπὶ δὲ βῆμα in Cod. Flor.- *Bourd.*

1 Ἀπὸ-

Ἐλίων ἐπ στεμνυόμβοι, καὶ μάλιστα ἐπὶ ταῖς ἐπιγραφαῖς. καὶ γὰρ αὖ καὶ αὖτα, παγχάλοιοι. Ὃ δ' εἶν Παρθικῶν νικῶν, τοτὲ δὲ. καὶ αὖ Παρθὸς δεύτερος, ὡς Ἀτθὶς δηλονότι. ἄλλ' ἀστειότερον ἐξεπολύ. [1] ἀνέγνων γὰρ Δημητρίου Σαγαλασέως Παρθονικά. ἵνα δὴ ὡς οὐ γέλωτα ποιήσας, καὶ ἐπισκώψας τὰς ἱστορίας ὕστερον κακὰς ὄντας, ἀλλὰ δι' ἣν πρώτην ἔνεκα. ὡς ὅσοις ἂν τῶν τοιούτων καὶ τὰ τοιαῦτα φύγῃ, πολὺ μέρος ἤδη ἐς τὸ ὀρθῶς συγγράφειν ἔστ' ἐπιλήψει. μᾶλλον γ' ὀλίγων ἔτι ἐπιδεῖται, εἶτα ἀληθὴς ἐκεῖνό φησιν ἡ Δημόκριτος, ὡς τὸ ἀμείνων ἢ χεῖρον ἄρσις, τὸ ἕτερον πάντως ἀντίσταθμα. καὶ δὴ τὸ χωρίον σοι φαίη τις ἂν ἀκριβῶς ἀνακεκάθαρθαι. καὶ εἴ τι ἄκαν θα, ὁπόσα ἦσαν, καὶ βάτοι, ἐκκεκομμέναι εἰσί. τὰ δ' ἄλλων ἐρείπια, ἤδη ἐκπεφόρηται. καὶ εἴ τι τραχὺ δὴ, καὶ τοῦτο λεῖον ἐστι. ὥστε οἰκοδομεῖν τι δεῖ ἤδη, καὶ αὐτὸν ὡς δείξῃς, σὺν ἀνατρέψαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων ᾠκοδομημένα ὄντα, ἀλλά τι καὶ αὐτὸς ἐπινοῆσαι δεξιόν. καὶ ὁ ἀδεὴς ἄν, ἀλλ' ἀσθενὴς ὁ [2] Μῶμος μωμήσασθαι δύναιτο. φημὶ τοίνυν τὰ ἄριστα ἱστορίαν συγγράφοντα, δύο μὲν τοῦτα κορυφαιότατα οἴκοθεν ἔχοντα, ἥκειν, σύνεσίν τε πολιτικὴν, καὶ δύναμιν ἑρμηνευτικήν. τὴν μὲν, ἀδόκητόν τι τῶν

maximè verò inſcriptionibus ſuperbientes. Etenim hæ prorſus ſunt ridiculæ ut illius nescio cujus, Parthicarum victoriarum tot libri. Rurſum, Parthidos primus, ſecundus, ut Atthidos ſcilicet. Alius etiam multò urbanius. Nam legi Demetrii cujuſdam Sagalacenſis Parthonicica. Non quòd irrideam & caviller hiſtorias adeò præclaras, ſed utilitatis cauſa hæc commemoro: ita ut quiſquis hæc & ſimilia fugerit; is bonam partem hiſtoriæ rectè conſcribendæ jam conſequutus ſit. Imò pauca adeò etiam illi deſunt, ſimodò verum illud eſt quod Dialectica tradit, nimirum eorum inter quæ nullum eſt medium, altero elevato, alterum contra deprimi. At verò dicat aliquis, area ipſa jam probè purgata eſt, ſpinæ quotquot erant & rubi ſunt exciſi, aliorum verò jam exportatæ ruinæ: & ſiquid olim fuit aſperum, planum jam eſt. Quare jam tempus eſt ut ædificium aliquod conſtruas ipſe, quo oſtendas te non ſolùm alienis eruendis eſſe generoſum: ſed etiam propriis comminiſcendis aptum: quæ nemo, ne ipſe quidem Momus queat reprehendere. Ajo igitur eum qui optimè hiſtoriam conſcribere volet, domo debere hæc duo præcipua afferre, Prudentiam politicam, & exponendi facultatem. Quorum alterum nulla doctrina traditum, naturæ quoddam eſt do-

1 Ἀνέγνων γὰρ Δημητρίου Σαγαλασέως] Clar. Ezechiel Spanhemius diſſertatione IX. de Præſtantia & uſu numiſm. docet tam ex probatis & antiquis ſcriptoribus, quam ex numiſm. legendum eſſe Σαγαλασσέως. Quinimo apud Stephanum ſcribitur Σαγάλασσος, quid additetiam ſcribi Σάγλασσος. Vide Thomam Pinedo & eruditiſſimas Lucæ Holſteinii notas. pag. 267. *Alm.*

2 Μῶμος μωμήσασθαι] Hunc locum imitatus eſt Ariſten. Epiſt. 1. l. 1. ex emendatione viri Clariſſimi Ioſ. Merceri. *Bourd.*

φύσεως δεῖται. ἡ δύναμις ἡ, πολλῆ τῇ ἀσκήσει, καὶ συνεχεῖ τῷ πόνῳ, καὶ ζήλῳ τῷ ἀρχαίων ἐφαμιλλήσεως. ταῦτα μὲν δὴ ἄπεχθη, καὶ οὐδὲν ἐμοὶ συμβάλλεσθαι δόμενα. ὁ γὰρ συνετὸς καὶ ὀξὺς ἀπεφήνειν τοὺς μὴ ἀπὸ τῆς φύσεως τοιούτους φησὶ τοῦτο ἡμῖν τὸ βιβλίον. ἐπὶ πολλοῦ ἂν, μᾶλλον ἢ ἐφ' παντὸς ὦ ἄξιον, εἰ μεγαπλάσαι ἢ μεταρρυθμίσαι τὰ τηλικαῦτα ἐδύνατο. ἢ οὐκ μηλίοδιν χρυσὸν ἀπεφήνας, ἢ ἄργυρον [1] ἀπὸ κασσιτέρου, [2] ἢ ἀπὸ Κόνωνος, Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωτροφίδου, Μίλωνα ἐξεργάσασθαι. [3] ἀλλὰ τοῦ τῆς τέχνης, καὶ τοῦ τῆς συμβουλῆς χρήσιμον, οὐκ εἰς πεῖσιν τῶν κεκτημένων, ἀλλ' εἰς χρῆσιν αὐτῶν τοῦτο παρασκευάσαι. οἷον τι ἀμέλει ἢ Γάκης, καὶ [4] Ἡρωδίζης, καὶ Θέων, ἢ εἴ τις ἄλλος γυμνασής [5] ὑπάρχοντο ἂν σοι τῶν Περδίκκου παραλαβόντες, εἰ δὴ ὄντος ἦν ὁ τῆς μητρυιᾶς ἐρασθείς, καὶ ὑφ' ταῦτα κατασκληκώς, ἀλλὰ μὴ Ἀντίοχος ὁ τοῦ Σελεύκου Στρατονίκης ἐκείνης, ἀπεφάνειν ὀλυμπιονίκω, καὶ Θεαγένει τῷ Θασίῳ, ἢ Πολυδαμαντὶ τῷ Σκοτουσσαίῳ ἀντιπάλοιν, ἀλλὰ τὴν δεδεῖσαν ὑπόπτησιν οὐρανῷ τοῦ ὑποδυχλοῦ τοῦ γυμνασικοῦ ὑδραπλοῦ ἀμείνω ἀπεφάνειν μὴ τοῦ τέχνης.

donum. Exponendi autem facultas, exercitatione multa, labore assiduo, & priscorum imitatione comparanda est. Atque hæc quidem extra artem sunt, neque me consultore indigent. Neque enim prudentem & acutum reddere eum, qui non fuerit natura, talis meus hic libellus pollicetur: siquidem magni faciendus, imò potiùs cuivis anteferendus foret, si res hujusmodi transformare & immutare posset. Puta vel ex plumbo aurum facere, vel ex stanno argentum, vel ex Conone Titormum, vel ex Leotrophide Milonem efficere. Verùm artis, & consilii hæc est utilitas, non ut suppeditent ea quæ adsunt, sed ut illis convenienter uti doceant. Quo pacto nimirum & Iccus, & Herodizes, & Theon, & siquis alius palæstræ magister, pollicerentur tibi se acceptum Perdiccam (si hic ille est qui novercam amavit, ex eoque contabuit, at non Antiochus Seleuci filius Stratonices illius amore captus) Olympionicen reddituros, & vel Theageni Thasio, vel Polydamanti Scotussæo æquiparandum: quum materiam eximiam à natura datam, ad palæstræ exercitationem suscipiendam, multò præstantiorem arte redderent. Qua-

1 Ἀπὸ κασσ.] Flor. ἐκ. Bourd.

2 Ἢ ἀπὸ Κόνωνος Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεωτροφίδου Μίλωνα] **Ex hoc loco licet** conjicere, Cononem illum ducem famigeratum fuisse corpore **parvum & exilem**: nam & ille Leotrophides, qui Miloni opponitur, à comico Aristophane in Avibus ut parvus & exilis traducitur, & ab ejus Scholiaste ut talis notatur: de Titormo vero, & ejus mirandis viribus vide Ælianum lib. 12. cap. 22. *Tulm.*

3 Ἀλλὰ τοῦ τῆς τέχνης, καὶ τοῦ τῆς συμβουλῆς χρήσιμον, οὐκ εἰς πεῖσιν] Χρήσιμον; οὐκ ε. π. Marc.

4 Ἡρωδίζης] Angl. Ἡρώδικος. Bourd.

5 Ὑπάρχοντο ἂν σοι, τῶν Περδίκκου] Οὐ τῶν Περδίκκου. **Marc.**

1 Ἀπὸ

ὥστε [1] ἀπίσω καὶ ἡμῶν τὸ ἐπίφθονον τοῦτο τῇ ὑποχύσεως, εἰ τέχνῃ φαυλῇ ἐφ' ὕτῳ μεγάλῳ καὶ χαλεπῷ πῦ πράγματι ἐφορμήσαντες. εἰ γὰρ ὀνείδη προσλαβόντες, ἀπροφάσιστον συγγραφέα φαυλῇ, ἀλλὰ τῇ φύσῃ συνετῇ, καὶ ἀρίστῳ πρὸς λόγους ἠσκημένῳ ὑποδείξειν ὁδὸς τινας ὀρθὰς, εἰ δὴ τοιαύτην φαύλην. αἷς χρώμενον, ῥᾴδιον ἂν καὶ συμφέρεσθαι τέλειόν ἄγει καὶ ὡς τὸ σκοπόν. καίτοι, ἃ γὲ ἂν φαίης ἀσφαλὲς τὸ σωτῆρ εἶναι τῆς τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ὧν ἀγνοεῖ. ἐπεὶ καὶ κιθαρίζειν μὴ μαθὼν, καὶ ἠύλῃ, καὶ πάντα ἂν ἠπίστατο. νῦν δὲ μὴ μαθὼν, οὐκ ἂν τι αὐτῶν χειρουργήσειεν. ὑποδείξαντος δέ τινος, ῥᾳστά πᾶν μάθοι, καὶ ὧν μεταχειρίσαιτο ἐφ' αὑτῷ. [2] καὶ τίνων καὶ ἡμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδίδοσθαι, σωθεῖναί τε, καὶ εἰπεῖν οὐκ ἀφυῶς, ἀλλ' ὀξὺ διδόρκως, οἵῳ γε πράγματι χρήσασθαι ἂν, εἰ ἐπιτραπείη, [3] καὶ γνώμῃ στρατηγικῇ, ἀλλὰ μὴ τῇ πολιτικῆς, καὶ Ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχων. καὶ νὴ Δία, καὶ σὺν στρατοπέδῳ μεγάλῳ ποτε, καὶ γυμνάζομένους, ἢ τακτομένους στρατιώτας εὐρυθμῶς, καὶ ὅπλα εἰδῶς, καὶ μηχανήματα ἔνια, καὶ τί ἐπὶ κέρως, καὶ τί ἐπὶ μετώπου. πῶς οἱ

Quare à nobis ablit hæc promissionis invidia, ut artem aliquam rei adeò magnæ & difficili nos invenisse dicamus. Neque enim quemvis acceptum, historiæ scriptorem nos reddituros asserimus: sed ei qui sit natura prudens, & in dicendo optimè exercitatus, viam aliquam rectam, si qua talis apparet, ostensuros, qua utendo citiùs ac faciliùs, ad propositum scopum perveniat. Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia præditus, arte & doctrina earum rerum quas ignorat, opus non habere: quoniam si absque doctrina citharam pulsare, & tibia canere posset, etiam omnia sciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulsare posset: sed docente aliquo facillimè disceret, & rectè per se ipsum administraret. Proinde nobis quoque nunc talis discipulus tradatur, qui neque ad intelligendum, neque ad dicendum sit ignavus, sed acutum tueatur, possitque rebus uti, si committantur illi, ac militarem animum habeat, & cum prudentia politica, Imperatoriam experientiam. Denique per Iovem, in castris etiam sit versatus, & milites ipsos, seu quum ad prælia exercentur, seu quum in aciem educuntur, viderit, & arma, & machinas aliquas norit, & quid sit diductis cornibus, quid exporrecta fronte aciem instruere: quomodo cohortes, & turmæ

1 Ἀπίσω] Aristen. loc. cit. *Bourd.*

2 Καὶ τίνων ἐ ὑμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς νῦν παραδίδοσθαι, σωθῆναί τε ἐ εἰπεῖν οὐκ ἀφυῶς ἀλλ' ὀξὺ διδόρκως] Παραδίδοσθαι, ἀ σωθεῖναί τε ἐ εἰπεῖν ἀφυῶς. *a. o. d. Marc.*

3 Καὶ γνώμῃ στρατηκὴν, ἀλλὰ μὴ τῇ πολιτικῆς, ἐ ἐμπειρίαν στρατηγικὴν ἔχειν] Καὶ γνώμῃ στρατηκὴν, ἀλλὰ μὴ πολιτικῆς; ἐ ἐμπειρίας στρατηγικὴς ἔχων. Requirit in historiarum scriba mentem prædítam & rei militaris aliqua notitia, & scientia politica, & usu imperatorio. Eant, videant nostri inculi historiarum scribillones, ecquid ejusmodi trogalia in suo sinu aut penu inventuri. *Idem.*

λοχοι, πῶς οἱ ἱππεῖς, καὶ πότερον, καὶ τί ἐξελαύνειν, ἢ ὠφελωνεῖν. καὶ ὅλως, ἃ τῷ καπηλείῳ τις, δοῦ οἰκέτῃ πιστεύειν μόνον τὰς ἀπαγγελίας. μᾶλλον δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πάντων, ἀλυπότερος ἔσται τῶν γνώμων, καὶ μήτε φοβήσεται μηδένα, μὴ δὲ ἐλπίζειν μηδέν. ἐπὶ ὀμμὴ δὲ ἔστω τοῖς Φαύλοις δικασταῖς, ὡς χαλᾶν, ἢ ὡς ἀπέχθειαν ἐπὶ μισθῷ δικάζειν. ἀλλὰ μὴ μιλέτω αὐτῷ [1] μήτε Φίλιππος σκιαγραφούμενον τὸ ὀφθαλμοῦ τοῦ Ἀστέρος τοῦ Ἀμφιπολίτου τοξότου ἐν Ὀλύνθῳ. ἀλλὰ τοιοῦτον, οἷον δὲ ὢν, διέχθεστω. μήτ' Ἀλέξανδρον δὲ ἀνιάτω ἐπὶ τῇ Κλείτου σφαγῇ, ὁμοῦ ἐν πότῳ συμποσίῳ γλυφόμενον, εἰ σωφρόνως ἀναγράφοιτο. οὐδὲ Κλέων αὐτὸν Φοβείτω, μέγα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενον, καὶ κατέχων τὸ βῆμα, ὡς μὴ εἰπεῖν ὅτι ὀλέθριον καὶ μανικὸς ἄνθρωπος ἐστὶν ὧδε. ὅσε ἡ συμπασα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ὧν πάλαι ἐν Σικελίᾳ κακῶς ἔπραξεν, καὶ τῶν Δημοσθένους λήψῃ, ἐν τῷ

mæ ordinentur, unde & quid equum emittere, quid obequitare. Denique non sit ex iis qui domi desident: neque solùm non credat qui renuntiant. In primis verò, & ante omnia, libero sit animo, ac neque quemquam metuat, neque quicquam speret: quoniam similis esset malis judicibus, qui vel ad gratiam, vel ad odium accepta mercede sententiam ferunt. At non curet, neque Philippum oculo ab Astere Amphipolitano sagittario ad Olynthum orbatum: sed talem ostendat qualis tunc erat. Neque ipsi se excruciet Alexander ob Cliti cædem crudeliter in convivio perpetratam, si planè sit depingendus. Neque ipsum deterreat Cleon, quòd in concione sit præpotens, & tribunal contineat, quominùs ab eo pernicioſus, & insanus homo pronuncietur. Neque tota civitas Athenienſium, si clades in Sicilia acceptas memoret, captum Demosthenem, mor-

1 Μήτε Φίλιππος σκιαγραφούμενον τὸ ὀφθαλμοῦ τοῦ Ἀστέρος τοῦ Ἀμφιπολίτου τοξότου ἐν Ὀλύνθῳ | Non concordat Lucianus cum Historicis, qui id negotium attigerunt. Omnes fere uno contenſu ſcriptum reliquerunt id eveniſſe Philippo in Methones obſidione. Diodorus lib. 7. ὁ δὲ Φιλίππου τὸν μὲν ἄλλον κατέσκαψε, τὸν δὲ χώρον δίδωσι τοῖς Μακεδόσι, ἐν ᾧ πολιορκῶν ταύτην συνέβη τὸν Φιλίππου εἰς τὸν ὀφθαλμὸν πληγῆναι τοξεύματι διαπεφαλμένῳ τὸν ὀιστόν. de Methona vero loquitur. Sic & Strabo lib 8. παρὰ Θερμοδόν δὲ ἐν τῷ κόλπῳ ἀπηγορεύσεις Μέθωνα φασὶ ὁμώνυμον τὴν Μακεδονικὴν, ἐν ᾗ Φίλιππος ἐξέκοπε τὸν ὀφθαλμὸν πολιορκῶν. Solinus cap. 14. *in regione Magneſia Methone oppidum fuit, quod cum obſideret Philippus Alexandri Magni pater, damnatus eſt uno jactu ſagittæ, quam jecerat Aſter oppidanus.* Quo in loco notandus eſt error Solini, qui Methonem Magneſiæ cum Macedonica confundit. Nam ea Methone, quam obſidebat Philippus, alia erat à Magneſiaca ex verbis expreſſis Strabonis lib. 9. ἐξῆς δ' αἱ τῶν Φιλοκτήτου πόλεις καταλέγονται, ἃ καὶ αὐ Μέθωνα ἐστὶ τὴν Θερμαϊκὴς Μεθώνης, ἣν κατέσκαψε Φίλιππος. quod dictum ſit obiter. Idem ait Harpocration Μέθωνη· Δημοσθένης Φιλιππικοῖς λέγει αὐτὴν εἶναι τὴν ἐν Θρᾴκῃ, ἣν πολιορκῶν Φίλιππος ἐξέκοπτε τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν. Suidas etiam in voce Κάρα de Philippo: Μεθωναίοις δὲ τοῖς ὅτε Θρᾴκης πολεμῶν τὸν ὀφθαλμὸν ἐτόξευσε Ἀστὴρ τις ὄνομα κελεύσας αὐτὸν βάλε. Plutarchus in Parallellis cauſam forte erroris præbuit Luciano, nam ille ſic de hoc negotio: Φίλιππος Ὀλυνθίων ἐν Μεθώνῃ κλείσας τοξότας, ἐν βιαζομένῳ ἐπὶ τὸν Σκυθάνην σταθμὸν διαβάτην

Νικίᾳ τελευτῶ, καὶ ὡς ἐδίψων, καὶ οἷον τὸ ὕδωρ ἔπιον, καὶ ὡς ἐφονεύοντο πίνοντες οἱ πολλοί. ἡγήσεται γὰρ, ἂν ἀδικώτατα, ὅτι ἀδεὴς τῶν ἐχόντων αὐτὸς ἔξιν τῷ αἰτίαν, ὧν τὰ δυσχερῆ, ἢ ἀνοήτως μεγυημένα ὡς ἐπράχθη διηγήται. ὁ γὰρ ποιητὴς αὐτῶν, ἀλλὰ μεμνησθαι ὧν. ὥστε κἂν καταναυμαχῶσιν, τόπι σὺκ ἐκεῖνος ὁ καταδύσας ἐστί. κἂν φύγωσιν, σὺκ ἐκεῖνος ὁ διώκων, [1] ἐκτὸς εἰ μὴ ἄξιον ἦν μὴ τι παρέλιπεν. ἐπίτηδες, εἰ σωπήσας αὐτὰ, ἢ ὡσαύτως τἀναντίον εἰπὼν ἐπανορθώσασθαι ἐδύνατο, ῥᾴδιον ὧν ἐν καλάμῳ λεπτῷ τὸ Θουκυδίδου ἀναγράψαι μὲ τὸ ἐν ταῖς Ἐπιπολαῖς διατείχισμα, καταδῦσαι ἢ τὴν Ἑρμοκράτους τριήρη, καὶ τὸ καθάρατον Γύλιππον ἀμφίρρυτα μεταξὺ ἀπτεσι χίζοντα, καὶ ἀπεσφενδόνησε τὰς ὁδούς. καὶ πάλιν, Συρακουσίους μὲν εἰς τὰς λιθοτομίας ἐμβαλεῖν, τοὺς δὲ Ἀθηναίους ἐξαπολέσαι Σικελίαν, καὶ Ἰταλίαν, μὴ τὸ ἐξόπτων ἢ Ἀλκιβιάδου ἐλπίδων. ἀλλ' οἰμαι, τὰ μὲν πραχθέντα, ὡδὶ Κλωθὼ ἂν ἐπ ἀνακλώσειεν, ὡδὶ Ἄτροπος μεταθείσειε. ἢ δὴ συγγραφεὺς ἔργον ἐν, ὡς ἐπράχθη εἰπεῖν. τοῦτο δ' οὐκ ἂν δύναιτο, mortuum Niciam dicat, quomodo siti laborarunt, qualem aquam biberunt, & ut plerique potu perierunt. Nam quod est justissimum, nemo sanæ mentis exilimabit, eum in culpa esse, si quæ infœliciter, aut stultè gesta sunt, ut gesta sunt, narrabit: siquidem talium non est author, sed nunciator. Quare sive prælio navali ceciderint, non is est qui eos submersit: sive fugiant, non is est qui persequitur, nisi optandum erat, ne quid prætermitteret. Quandoquidem si ea tacendo, aut in diversum narrando, corrigi possent, facillimum fuerat Thucydidi uno ac tenui calamo, munitiones Epipolarum invertere, Hermocratis triremem submergere, & execrabilem illum Gylipum confodere interea dum vias obstruit, & fossis intercludit: denique & Syracusanos in lapicidinas conjicere: Athenienses verò copiam facere, tum Siciliam, tum Italiam, cum prima illa Alcibiadis spe, circumnavigandi. At puto, quæ facta sunt, neque Clotho revolvat denuo, neque Atropos immutet. Proinde historici unum est opus ut res prout gestæ sunt, exponat. Hoc autem facere non poterit, do-

Σῶμα πίων, ὑπό τινος τῶν Ὀλυνθίων Ἀστέρος ὀνόματι ἐκ πόλεως τῶν ὀφθαλμῶν. Et hæc habet, ut ait, ex Callisthene in 3 Macedonicorum, & ex eo, quod sive ille, sive Callisthenes dixit, ὑπό τινος τῶν Ὀλυνθίων, putavit Lucianus id evenisse in Olyntho. At nihil obstat, quin After ille sive Amphipolitanus fuerit, ut ait hoc loco Lucianus, sive Olynthius, ut ait Plutarchus, fuerit in copiis Olynthiorum auxiliariis in Methones obsidione, &, ut omnia quadrent, potuit esse Amphipolitanus patria, Olynthiis militans inter auxilia Methonensium. Trogus apud Justinum lib. 7. ait in Philippum prætereuntem de muris sagittam jactam oculum effodisse, & in eo cum Plutarcho pugnat, qui dum trajicere conaretur Sandanum fluvium, oculum amisisse ait. Sed de Sandano illo fluvio nullus alius meminit præter Stobæum, qui ex Plutarcho habet, & cum Sardonem vocat in textu, in margine vero Sandanum. Ergo nihil in eo certi. *Palm.*

1 Ἐκτὸς εἰ μὴ ἄξιον ἦν, μή τι παρέλιπεν] *Extra quam quod ei optandum, nihil prætermisisse*, sive *ne quid prætermiserit*. Marc.

ἄχρις ἂν ἡ Φοῖνιξ Ἀρταξέρξου ἰατρὸς αὐτὸν ἀπ᾽, ἢ ἐλπὶς Καινὸν πορφυρᾶν, καὶ τρεπτὸν χρυσᾶν, καὶ [2] Ἵππον τὸν Νισαίων λήψεσθαι μισθὸν τοῦ ἐν τῇ χαρᾷ ἐπαίνου. ἀλλ᾽ ὁ Ξενοφῶν αὐτὸ ποιήσει δικαίως συγγραφεύς, ὁδὶ Θουκυδίδης, ἀλλὰ καὶ ἰδίᾳ μισῇ πως, πολὺ ἀναγκαιότερον ἡγήσεται τὸ κοινὸν, καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτῷ πλείονος ποιήσεται τὰ ἔχθρας. κἂν φιλῇ, ὅμως σὺν ἀδίκῳ οὐκ ἀνέξεται ἀκροατοῦ. ἐγὼ γὰρ ὡς ἔοικε, τοῦτο ἴδιον ἰσχύος, καὶ μᾶλλον ἴδιον τῇ ἀληθείᾳ, εἴ τι ἰσχύειν χρὴ ψέγειν ἔοικε. τὰ δ᾽ ἄλλα ἀπάντων ἀμελητέον αὐτῷ. καὶ ὅλως, πᾶσις εἰς, καὶ μέτρον ἀκριβὲς, ἀπολείπειν μὴ εἰς τοὺς νῦν ἀκούοντας, ἀλλ᾽ εἰς τοὺς μεταπαύσεσθαι συνιστορήσοντας τοῖς συγγράμμασιν. εἰ δὲ τὸ ἔξαυτίκα τις θεραπεύοι, τὸ τῶν κολακευόντων μεθέξει εἰκότως ἂν νομισθείη. ὡς πάλαι ἡ ἰσχὰς ἐξ ἧς ὀλίγης ἀπέστραπται μέσον, ἡ κομμωτικὴ ἡ γυμναστική. Ἀλεξάνδρῳ γὰρ καὶ τοῦτο λέγεται μνησθῆναι. ὃς ἡδέως ἂν ἔφη ἐπὶ βραχὺ ἀναβιῶναι ὦ Ὀνησίκριτε ἀπελθεῖν, ὡς μάθοιμι ὅπως ποτὲ οἱ ἄνθρωποι τότε ἀναγινώσκουσιν. εἰ δὲ νῦν αὐτὰ ἐπαινέσῃ, κἀπαλλάξεται, μὴ θαυμάσῃς. οἴσεται γὰρ ἡ μικρά τινι τῷ δελέατι τοῦτῳ ἀναπάσειν ἕκαστος τὴν περὶ

donec vel [1] Artaxerxem metuerit, qui ejus est medicus, vel speraverit Candyn purpureum, vel torquem aureum, & ex Nisæis equis aliquem se esse accepturum, videlicet laudum scripto insertarum mercedem. At neque Xenophon illud faciet, justus scriptor [3] neque Thucydides: sed sive privatim aliquos oderit, id quod publicum est, magis necessarium putabit esse veritatemque pluris faciet quam inimicitiam: sive amaverit, tamen non parcet illi, quisquis peccaverit. Unum enim hoc, ut dixi, historiæ est proprium: ac soli veritati immolandum, ei qui ad scribendam historiam se contulerit: cætera verò negligenda omnia. Una denique ulna, certaque mensura est, ut non ad præsentes auditores aspicias, sed ad eos qui in posterum, in legendis scriptis hinc versabuntur. At siquis continuò benevolentiam captat, meritò in adulatorum parte recensebitur: quos olim historia statim ab initio est aversata, non minùs quam commendi artem, gymnastice. Alexandri igitur hoc quoque dictum refertur. Libenter, inquit, in vitam redirem, Oneſicrates, post mortem, ut cognoscerem quo pacto hæc legerent homines qui tum erunt. Quòd si nunc ea laudant, & amplectuntur, mirum non est: putant enim illo non parvo illectamento quisque sibi se benevolentiam meam concilia-

1 *Artaxerxem*] Testantur Hebræi scriptores numen hoc, Persarum regibus commune fuisse, perinde ac Cæsaris Romanorum imperatoribus. *Cogn.*

2 *Ἵππον τὸν Νισαίων*] De quibus dico alibi. *Bourd.* Nisæa regio est Parthenes haud procul Caspiis montibus, ea equos præstantissimos maximosque alunt quibus reges ipsi utcrentur. Strab. lib. 11. Plin. lib. 6. c. 25. Plutar. in Pyrrho, Nisæi equi meminit. *Cogn.*

3 *Neque Thucydides*] Æmilius Probus in Themistocle & Cic. in Bruto Thucydidem plurima fide dignum putaverunt. *Idem.*

1 *Τὰ-*

ἡμῶν δύνοιαν. Ὁ μὲν γὰρ, καίτοι ὡς τὸ μυθῶδες τὰ πολλὰ συγγραφοῦ ὑπὲρ Ἀχιλλέως, ἠδέως πιστεύειν τινὲς ὑπάρχοντας, μόνον τοῦτο εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας μέγα τεκμήριον τιθέμενοι, ὅτι μὴ περὶ ζῶντος ἔγραφεν. εἰ γὰρ δύ' ἐσκοπεῖτο, ὅτου ἕνεκα ἐψεύδετ' ἄν. [1] τοιοῦτος δὴ μοι ὁ συγγραφεὺς ἔστω ἄφοβος, ἀδέκαστος, ἐλεύθερος, παῤῥησίας, καὶ ἀληθείας φίλος. ὡς ὁ Κωμικὸς φησι, [2] τὰ σῦκα σῦκα, τὴν σκάφην δὲ, σκάφην ὀνομάσαι, καὶ μίσει, καὶ φιλίᾳ νέμων, καὶ φειδόμενος, καὶ ἐλεῶν, καὶ αἰσχυνόμενος, καὶ δυσωπούμενος. ἴσος δικαίως οὗτος ἅπασιν, ἄρχει τῶν μὴ ἀπείρως καὶ ἀπαιδεύτως ἔχειν τοῦ βίου. ἀστὸς ἐν τοῖς βιβλίοις, καὶ ἄπολις, αὐτόνομος, ἀσυκοφάντητος, καὶ τί τῷδε, ἢ τῷδε δέξῃ λογιζόμενος, ἀλλὰ τί πέπρακεν λέγων. ὁ δὴ ὃν Θουκυδίδης, οὗ μάλα τοῦτο εὖ ὡμολόγησεν, καὶ διέκρινεν ἀρετὴν, καὶ κακίαν συγγραφικὴν, ὁρῶν μάλιστα γαυριζόμενον τὸν Ἡρόδοτον, ἄρχει δὲ καὶ Μοῦσαι κληθῆναι αὐτοῦ τὰ βιβλία. κτήματα γὰρ φησι μᾶλλον εἰς ἀεὶ συγγράφειν, ἢ ἆθλα εἰς τὸ παρὸν ἀγωνίσματα. καὶ μὴ τὸ μυθῶδες ἀποδέχεσθαι, ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν τὸ γεγυμνασμένον ἀπολείπειν τοῖς ὕστερον. καὶ ἐπαινεῖ τὸ χρήσιμον. καὶ ὁ πάλαι ἂν τις φεύγων ὑποβολὴν ἱστορίας, ὡς εἴ ποτε καὶ αὖθις τὰ ὅμοια κατεμπλήσειε. Ὁ δὲ καὶ τοῦ τέλους ἐπιμνησθεὶς, καὶ τῆς χρείας, ἐν ᾗ τὸν λόγον ἀποτείνεται, ἐπιδεικνύμενος, ὅτι καὶ τοῦτο ἐν τοῖς ἀναγκαιοτάτοις ἐστὶ τῷ ἱστορικῷ, καὶ ἐν τοῖς μάλιστα ἐπιτηδείοις, ἵνα μὴ τὸ ἀκριβὲς ἐν τοῖς ἐλάττοσι τῆς ὠφελείας ἐν τοῖς μείζοσιν ἀποβάλῃ. Ἐπειδὴ γὰρ, φησὶν, ἐν τῷ παραχρῆμα ἀκούειν ἡ ἱστορία τέρπει μᾶλλον ἢ ὠφελεῖ, ἐν δὲ τῷ ἀεὶ κτῆμα ἐστὶν ἐς τὸ πᾶν, καὶ τὸ ὠφέλιμον ἐν τῷ ἀκριβεῖ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ τερπνῷ ἐστὶν, ἐπιτήδειον ἐν τῷ ἀκριβεῖ τὸν λόγον ποιήσεται. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τοῦτο ἐν τοῖς ἀναγκαιοτάτοις ἐστὶ τῷ ἱστορικῷ, καὶ ἐν τοῖς μάλιστα ἐπιτηδείοις, ἵνα μὴ τὸ ἀκριβὲς ἐν τοῖς ἐλάττοσι τῆς ὠφελείας ἐν τοῖς μείζοσιν ἀποβάλῃ. Ἐπειδὴ γὰρ, φησὶν, ἐν τῷ παραχρῆμα ἀκούειν ἡ ἱστορία τέρπει μᾶλλον ἢ ὠφελεῖ, ἐν δὲ τῷ ἀεὶ κτῆμα ἐστὶν ἐς τὸ πᾶν, καὶ τὸ ὠφέλιμον ἐν τῷ ἀκριβεῖ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ τερπνῷ ἐστὶν, ἐπιτήδειον ἐν τῷ ἀκριβεῖ τὸν λόγον ποιήσεται.

ciliaturos. Itaque Homero, quanvis multa fabulosa de Achille scripserit, aliqui adducuntur ut credant, solum hoc ad demonstrationem veritatis magnum existimantes argumentum, quòd non de vivo illo scripsit. Nullam enim causam reperiunt, cujus gratia mentiretur. Talis igitur mihi Historicus esto: ut metu careat, muneribus non corrumpatur, liber sit, dicendi libertatem ac veritatem amet: & quemadmodum ait ille Comicus, ficus ficus, ligonem ligonem nominet, nihil odio, nihil amicitiæ tribuens, non parcens, aut misereſcens, aut erubeſcens, non verecundans: æqualis judex ac benevolus omnibus, ita ut alterutri plus æquo nihil tribuat, peregrinus in libris, civitate carens, suis legibus vivens, nulli regi subjectus: non quid huic, illive sit placiturum, cogitans, sed id quod actum est, exponens. Thucydides igitur hoc bene admodum lege sancivit, & virtutes ac vitia historicorum inter se discrevit, cùm videret Herodotum in maxima admiratione esse, adeò ut Musæ vocarentur ipsius libri. Nam satius est, inquit, possessiones in perpetuum, quàm certamen in præsens conscribere: nec amplecti fabulosa, sed posteritati relinquere veritatem. Deinde & utilitatem addit: & quem quisque prudens orationis finem statuere debeat, ut siquando similia rursus acciderent,

1 Τοιοῦτος] Notæ sunt sive Characteres historici, de quibus Cic. 1. de leg. & 2. de Orat. Strab. lib. 1. Polib. lib. 12. Niceph. Greg. princip. histor. *Bourd.* Historicus omni metu carere debet, dicendi libertatem ac veritatem amare ut sit vere παῤῥησιαστής. leg. Cicer. 2. de Orat. *Cogn.*

2 Τὰ σῦκα] Sic passim. *Bourd.* Τὰ σῦκα, σῦκα, τὴν σκάφην δὲ, σκάφην ὀνομάσαι] Male Interpres σκάφην *ligonem* interpretatur. Id est, *sinum*, *situlam*. Helychius: σκάφη, ὑποπλύνια: id est, τρύβλια. Menagius.

ζαλλόμοι, ἔχοιεν φησὶ πρὸς τὸ σύμμετρον ἁρμόττειν τὰ παραλειπόμενα, οὐ χρὴ αὐτὸν [1] τῆς ἐν πόλει. καὶ τῶν μὲ γνώμων πειστῶν ἔχων ὁ συγγραφεύς, ἠκέτω μοι. τῶν δὲ φωνῶν, καὶ τῶν τῆς ἑρμηνείας ἰσχύν, τὸν μὲν σφοδρὸν ἐκείνων, καὶ κάτοχον, καὶ σωτηρίαν πᾶσι δεόμενον, καὶ ἀγκυλῶν τοῖς ἐπιχειροῦσι, καὶ τῶν ἄλλων τὴν ῥητορικὴν δεινότητα, μὴ κωλύσῃ τὴν ἡμετέραν διάνοιαν τῆς γραφῆς, ἀλλ' εἰρωνικώτερόν πως ἀφεῖσθαι. καὶ ὁ μὲν νῦς, συνεχὴς ἔστω, καὶ πυκνός. ἡ λέξις δὲ, σαφὴς, καὶ πολιτικὴ, οἷα ἐπίσημόν πως δηλοῦν τὸ ὑποκείμενον. ὡς γὰρ τῇ γνώμῃ τοῦ συγγραφέως σκοπὸς ὑπέκειτο, παῤῥησίαν, καὶ ἀλήθειαν, ὅτω δὲ καὶ τῇ φωνῇ αὐτοῦ, εἷς σκοπὸς ὁ πρῶτος, σαφῶς δηλῶσαι, καὶ φανότατα ἐμφανίσαι τὸ πρᾶγμα μήτε ἀπόῤῥητοις, καὶ ἔξω πάντα ὀνόματι, μήτε τοῖς ἀγοραίοις τούτοις, καὶ καπηλικοῖς, ἀλλ' ὡς μὲ τοῖς πολλοῖς συνιέναι, τοῖς δὲ πεπαιδευμένοις ἐπαινέσαι. καὶ μὲν δὴ καὶ σχήμασι κεκοσμῆσθαι ἀνεπαχθέσι, καὶ τὸ ἀνεπιτήδευτον μάλιστα ἴσχειν. ἐπὶ τοῖς καταῤῥυμμοῖς τοῦ ζωμοῦ ἐοικότας ἀπόφαινε τοὺς λόγους. καὶ ἡ μὲν γνώμη κινωνείτω, καὶ σεσαπτέσθω τῇ ποιητικῇ, παρ' ὅσον μεγαλήγορος, καὶ ὑπερφυὴς καὶ ἐκείνη. καὶ μᾶλιστ' ὅταν ἀναπτέσῃ, καὶ μάχαις, καὶ ναυμαχίαις, συμπλεκηται, δεήσει γὰρ τότε ποιητικοῦ τινος ἀνέμου ἐπιβάσεως τὸ ἀνύφαντον, καὶ σωλοίσεως ὑψηλοῦ, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν κυμάτων τὸν ναῦν. ἡ λέξις δὲ ὅμως ἐπὶ γῆς βεβηκέτω,

rent, ad hæc, inquit, descripta respicientes, rebus civitatis rectè uti possent. Ac hujusmodi sententiæ scriptor ad me veniat, vocem autem & expositionis vim, illam quidem vehementem & asperam, ac periodis continuam, & argumentationibus rotundam; præterea reliquam oratoriam facultatem non afferens, ne admodum acuminatus scribendi initium faciat, sed sedatiorem se præbeat. Sententiæ autem inter se cohæreant, ac solidæ sint: dictio verò perspicua & civilis, quàm significantissimè materiam explanans. Nam ut menti scriptoris hosce scopos proposuimus, dicendi libertatem, & veritatem: ita & voci ejus unus hic esto scopus, ut rem planè aperiat, & quam lucidissimè declaret, verbis neque obscuris, neque ab usu remotis, neque etiam vulgaribus hisce & tabernariis, sed quæ vulgus intelligat, & eruditi laudent. Quinetiam figuris ornetur non molestis, & non affectatis: siquidem illud orationem condimentis simile reddit. Ac sententia sit particeps, & affinis etiam poëtices, quatenus grandiloqua est illa, & in sublime elata: idque in primis quoties aciebus, & pugnis, navalibusque prœliis concurrit. Opus enim tunc erit poëtico quopiam vento, qui secundo flatu vela impleat, ac sublimem, perque summos fluctus sublatam navem provehat. Ac dictio tamen humi incedat, cum pulchritudine quidem, ac magnitudine eorum quæ dicuntur sublata: & iis quàm maxi-

1 Τοῖς ὠν πόλιν] Sic legit Interpres, aliter longè in Cod. Petri Golmani ὦ περὶ. Bourd.

1 Συγ-

τῷ μὲ κάλλ, καὶ τῷ μεγάλῳ τὸ λεγόμενον φυσιπαθῶμεν, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα ὁμοιούμενοι, μὴ ξηλίζοντες ὑπὲρ τὸ κοινὸν ἀνθρώπων. κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τὸ, πρὸς τὸ δακνῆσαι, καὶ κατενεχθῆναι εἰς τὸ τῆς ποιητικῆς Κοργύβαντας. ὥστε μάλιστα πιστέον τοῖς παλαιοῖς. καὶ σωφρονητέον, εἰδότας ὡς ἱππότυφία τις, καὶ ἐν λόγοις παῖδες οἱ μικροὶ γίγνεται. ἄμεινον δὲ ἐφ' ἵππῳ ὀχουμένῳ τύπτειν τὴν γνώμην, τοῦ ἐμπλοκὴν ποιεῖσθαι ἐφ' ἵππου, ὡς μὴ ἀπολείποιτο τὸ φορᾶς. καὶ μὴν, καὶ συνθήκη τὸ ὀνομάτων κεκράσθω, καὶ μίσει χρηστέον, ὅπως ἄμαν ἀφίσεται, καὶ ἀπαρτίσῃ, τραχὺ γὰρ, ὅταν ῥυθμὸς παρ' ὀλίγον, ὡς οἱ πολλοὶ, συναπόληται. τὸ μὲν γὰρ ἰσχνὸν. τὸ δὲ ἀηδὲς τοῖς ἀκούσασι. τὰ δὲ παράμικτα αὐτοῖς, ἐκ ὡς ἔτυχε [1] συντακτέον, ἀλλὰ φιλοπόνως καὶ λαμπρῶς πολλάκις περὶ τὸ αὐτὸν ἀνακείσεται. καὶ μάλιστα μὲ παρόντα, καὶ ἐφορᾶσθαι. εἰ δὲ μὴ τις ἀδιαφορότερον ἐξηγημένοις ὑποσχέσθαι, καὶ ὡς εἰκάσειεν ἄν τις, ἥκιστα ὑπὸς χάος ἐστὶν, ἢ ἀπέχθειαν ἀφαιρήσειν, ἢ ὑποδήσειν τοῖς μεγίστοις. κἂν ταῦτα ἤδη καὶ ζωγραφικός τις, καὶ συνετικὸς καὶ παραινετήρ ἐστω. καὶ ἐπιδεῖν ἀξιοῖτο ἄπαντα, ἢ τὰ παλαιὰ, ὑποῦν μὲ ὑπόμνημά τι συνφανέστω αὐτῷ, καὶ σῶμα ποιείτω ἀκμαῖς ἔτι, καὶ ἀδιαφθόρῳ. εἶτα ἐπιθεὶς τοῦ τάξιν, ἐπαγέτω τὸ κάλλος, καὶ χρωννύτω τῇ λέξῃ, καὶ χρηματιζέτω. καὶ ῥυθμιζέτω. καὶ ὅλως ἰσκέτω τότε τῷ Ὁμήρου Διΐ, ἅρμα maximè assimilata: sed nihil peregrini præ se ferat, nec intempestivè exultans, quasi quodam rurore concitetur. Periculum enim est, ne quod maximum est, de statu mentis emoveatur, & in istum Corybantem poetices impingat. Quare maximè tunc fræno credendum, & ratione utendum: illud scientes, quòd & in verbis non mediocre malum est inanis gloria seu hippotyphia. Proinde satius fuerit sententia super equo incedente, dictionem humi currere, ephippio adhærentem, ne à vehementia cursus superetur. At verò temperata, mediáque compositione vocabulorum est utendum, ut neque nimium distrahas illa & dissocies: id enim foret asperum, neque quod plerique studeant, numerosè connectas: alterum enim vitiosum est, alterum auditoribus injucundum. Res autem ipsæ non sunt temerè construendæ, sed sæpe de iisdem magno studio & labore interrogandus, ille in primis qui præsens fuerit, & testis oculatus: sin minùs iis advertendus animus qui narrabunt incorruptiùs, & quos putaveris minimum ad gratiam, vel odium rebus gestis detracturos vel addituros. Jam etiam hîc esto aliquis ad id quod probabilius erit, tum conjiciendum, tum componendum habilis. Ac postquam omnia, vel maximam partem collegerit, primùm ea in commentarios regerat, & corpus adhuc rude & informe componat. Postea superaddito ordine formam inducat, dictionis colorem adhibeat, rebus explicandis, numeris aptandis vacet. Denique Homerico illi Iovi similem se præstet, qui nunc eque-

1 Συντακτέον] Angl. συνακτέον. Bourd.

τῶ μὲ ἱππποπόλων Θρηκῶν γῆν ὁρᾶιτ, ἀρὰ γ τῶν Μυσῶν. κἄπὰ τοῦτα γδ αὐτος, ἀρὰ μὴν τὰ Ῥωμαίων ἰδία ὁρᾶτε, κἀμ δηλᾶτε ἡμῖν οἷα ἐφαινεῦ αὐτῆ ἀφ' ὑψηλᾶ ὁρᾶνᾶ, ἀρὰ γ τὰ Περσῶν. εἶτ' ἀμφοτερα, εἰ μαχοιντο. κἀμ ἐν αὐτῆ γ τῆ ξυντάξᾶ, μὴ πῶς ἐν μέρος ὁρᾶτε, μησὶ ἐς ἵνα ἱππέα, ἢ πεζὸν, εἰ μὴ Βρασίδας ἦς ἐκ Φαρσήλων, ἢ Δημοσθένης ἀνακηρίων τῶν ἱππόκρατων, ἐς τὰς τριήρεις μὲ τὰ πλοῖα, κἀμ εἰ ἁ παρεκελεύσατο, κἀκεῖνο ἀκοῦετε, κἀμ ὅπως, κἀμ ἡ τινι γνώμη, κἀμ ἐπινοίᾳ ἔταξεν. ἐπεὶδαν γ ἀναμιχθῶσι, κοινὰ ἔτω ἡ δίκη, κἀμ ζυγοστατεῖτε τότε, ὥσπερ ἐν τρυτάνη τὰ γιγνόμενα. κἀμ σωδωκέτω, κἀμ συμφερέτω. κἀμ πᾶσι τοῦτοις μέτρον ἐπεῖτω, μὴ ἐς κόρον, μησὶ ἀπροφάσιλως, μηδὲ νεανικῶς, ἀλλὰ ῥᾳδίως ἀπολυέσθω. κἀμ σκοπὰς ἐντεῦθά πᾶ τοῦτα, ἐπ' ἐκεῖνα μεθοδεύητε, ἵν' κἀπιπίζη. εἶτα ἐπανίτω λυθεὶς ὁπόταν σημῆνα κελῆ. κἀμ ὡς τάχιστα ἀποδύητε, κἀμ ὡς δυνατὸν, ὁμογνοητεῖτω, κ' μεταπιπτέσθω ἀπ' Ἀρμενίας μὲν, εἰς Μηδίαν, ἐκεῖθεν γ ῥοιζηδὰ εἰὶ, ἐς Ἰβηρίαν, εἶτα ἐς Ἰταλίαν ὡς μηδενὸς καιρὸν ἀπολείποιθε. μάλιστα γ κατόπτρῳ ἐοικυῖαν ἐξηκέσθω τὴν γνώμην, ἀζόλως, κἀμ ταλαντῷ, κἀμ ἀκριβεῖ τῷ κέντρῳ, κἀμ ὁποίως ἂν δέξηται τὰς μορφὰς τῶν ἔργων, τοιαῦτα κ' δεικνύτω αὐτά. διάφορον γ, ἢ παραγράφειν, ἢ ἐπεγχάραν, μηδὲν. ὁ γ' ὡσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν, λεχθησόμενα ἔσ, καὶ εἰρήσ. πεπρακ γ' ἤδη. δεῖ

equestrium Thracum nunc Mysorum terram aspicit. Eodem enim pacto & ipse, nunc ad Romanorum, nunc ad Persarum res seorsim respiciat, & quales sibi ex alto despicienti apparuerint, nobis exponat: deinde utrosque si pugnaverint, contempletur. At verò in ipsa acie, ne ad partem unam, neque ad equitem unum, aut peditem oculos convertat, nisi Bratidas fuerit, qui de navi prosiliat, vel Demosthenes qui descensum in terram prohibeat. Ac primùm quidem duces intueatur, ac siquid jusserint, illud audiat, & quomodo, quaque sententia & consilio aciem instruxerint. Postquam autem manus consertæ fuerint, communis esto contemplatio, ac tum, velut in trutina examinet ea quæ geruntur, simul etiam persequatur, simulque fugiat. Et omnibus hisce modus adhibeatur, ne ad satietatem usque ne ineptè, ne juveniliter, sed facilè absolvatur. Atque his hîc subsistere jussis, si festinet, ad illa transeat: deinde solutus redeat, quum illa revocaverint. Ac ad omnia properet, & quatenus fieri potest, idem tempus habeat: transvoletque ex Armenia in Mediam: hinc autem uno impetu in Iberiam, inde in Italiam, ita ut nullam occasionem prætermittat. Præcipuè autem speculo similem mentem præbeat, liquido nimirum & splendido, quodque accuratum centrum habeat, & quales operum formas receperit, easdem etiam tales spectandas exhibeat: at nihil perversum, nihil colore, nihil specie diversum reddat. Non enim perinde atque oratoribus scribunt, sed hæc quidem sunt, quæ dici debent, & dicentur, siquidem jam facta sunt: verùm ea collocare

ῆ τάξιν, καὶ εἰπεῖν αὐτά. ὥστε, ἃ τι εἰπωσι ζητητέον αὐτοῖς, ἀλλ' ὅπως εἰπωσιν. ὅλως δ', νομιστέον τὴν ἰσοτέλειαν συγγεγράφθαι, Φειδίᾳ, ἢ Πραξιτέλει, ἢ Ἀλκαμένει, ἢ τῷ ἄλλῳ ὁπουοῦν. εἰ δ' ἦν αὐτοῖς ἐκεῖνος χρυσὸν, ἢ ἀργυρον, ἢ ἐλέφαντα, ἢ τἄλλα ὕλην ἐποίουν. ἀλλ' ἦν μὲν, ὑπῆρχε, καὶ προυπεσκευάσθη, Ἠλείων, ἢ Ἀργείων, ἢ Ἀθηναίων, ἢ Ἀρχαίων πεποιασμένων. οἱ δ', ἐπαλαττον μόνον, καὶ ἔπρισον τὸν ἐλέφαντα, καὶ ἔξεον, καὶ ἐκόλλων, καὶ ἐρρύθμιζον, καὶ ἐπήνθιζον τῷ χρυσῷ. καὶ τοῦτο ἦν ἡ τέχνη αὐτῶν, εἰς δέον [1] Οἰκοδομήσασθαι τὴν ὕλην. τοιοῦτο δή τι καὶ τὸ τῷ συγγραφεῖ ἔργον, εἰς καλὸν ἀφεῖναι τὰ πεπραγμένα, καὶ εἰς δύναμιν εὐαρμόστως ἐπιδεῖξαι αὐτά. καὶ ὅταν τις ἀκροώμενος οἴηται, μετὰ ταῦτα ὁρᾶν τὰ λεγόμενα, καὶ μὴ τοῦτο ἐπαινῇ τότε δὴ τότε ἀπηκριβῶσται, καὶ τὸ οἰκεῖον ἔπαινον ἀπείληφε τὸ ἔργον, παρὰ τὸν ἰσοτέλειαν Φειδίᾳ. πάντων δ' ἤδη παρεσκευασμένων, καὶ ἀποθοιμίασιν μὲν ποτε ποιήσεται τὴν ἀρχὴν, ὅταν μὴ πάνυ κατεπίγῃ τὸ πρᾶγμα, ἀποδειοιήσασθαί τι ἐν τῷ ἀποθοιμίᾳ. δυνάμει δ' καὶ τότε φθοιμίαν χρήσεται, τὴν ἀποσαφοῦσαν περὶ τὸ λεκτέον. ὁπόταν δὲ ἐφθοιμιάζῃ, λέγ' δυοῖν μόνοιν ἄρξεται. οὐχ ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἐκ τριῶν, ἀλλὰ τὸ τὴν δύνοιας παρεῖς, ἀποσοχλῶ, ἢ δύμαθειαν ὑποθήσῃ τοῖς ἀκούσι. ἀποσιζῆσι μὲν γὰρ αὐτοῖς ἐθείζῃ. ὡς ἀποὶ μελέλων, ἢ ἀναγκαίων, ἢ οἰκείων, ἢ χρησίμων

care ordine, & exponere oportet. Quare, non quid dicant, ipsis est quærendum, sed quomodo dicant. Prorsus autem putandum est, eum qui historiam scribit, Phidiæ, aut Praxiteli, aut Alcameni, aut alii cuipiam illorum similem esse oportere. Neque enim illi aurum, vel argentum, vel ebur, aliamve materiam faciebant: sed ea præexistebat, & suppeditantibus Eleis, vel Athenientibus, vel Argivis, præparata erat. Illi verò fingebant tantùm, & secabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, atque auro incrustabant. Et hoc illorum artis erat, commodè materiam exædificare. Hujusmodi etiam est scriptoris opus, ut quæ facta sunt, rectè disponat, eaque quam fieri potest, clarissimè proponat. Ac quando auditor, se ea quæ narrantur, audire putaverit, ac postea laudaverit, tum demum opus hoc erit absolutum, propriamque laudem historico illi Phidiæ, seu artifici suo reportarit. Porrò jam adornatis omnibus, aliquando etiam sine proœmio exordietur, scilicet quum res non admodum urgebit, ut opus præfatione aliqua præparetur. Potentia verò etiam tunc proœmio utetur, quo dicenda declaret. Quum autem proœmium adhibebit, à duabus tantùm rebus exordietur, non more rhetorum à tribus: sed omisso benevolentiæ loco, attentionem & docilitatem parabit auditoribus. Ipsi enim animum advertent, si de magnis rebus, aut necessariis, aut ad ipsos pertinentibus, aut utilibus, se dicturum ostenderit. Intel-

1 Οἰκοδομήσασθαι] Flor. Οἰκειομήσασθαι. Bourd.

1 Ἀλλ'

ὁσῶ. δύναται δὲ, καὶ σαφῆ τὰ ὕστερα ποιῆσαι. τὰς αἰτίας ἀναγκαῖον ἐκφαίνειν τῶν γεγενημένων. τοιούτοις ἀπροσκόποις οἱ ἀρχαῖοι τὰ συγγράμματα ἐχρησαντο. Ἡρόδοτος μὲν, ὡς μὴ τὰ γεγενημένα ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γένηται, μεγάλα, καὶ θαυμαστὰ ὄντα, καὶ τοῦτο, νίκας Ἑλληνικὰς ὁμοίας, καὶ πάλας βαρβαρικὰς. Θουκυδίδης δὲ, μέγαν τε καὶ αὐτὸν ἐλπίσας ἐσεσθαι, καὶ ἀξιολογώτατον, καὶ μείζω τῶν ἔμπροσθεν γεγενημένων πολεμησόντων τε πόλεμον. καὶ γὰρ παντὸς μὲν αἰεὶ μεγάλα ξυμπίπτει γίγνεσθαι. μέγα δὲ τὸ ἀνοίκειον ἀναλογίᾳ τοῖς πραγμασιν, ἢ μηκυνόμενον, ἢ βραχυνόμενον. σύμφης δὲ, καὶ σύμμετρος ἔσται ἡ ἐπὶ τῶν διηγημάτων μετατάσις. ἅπαν γὰρ ἀπηρτισμένον τὸ λοιπὸν σῶμα τῆς ἰδέας, διηγήσεως μακρᾶς ἐστιν. ὥσπερ τοῖς τῆς διηγήσεως δεομένοις καλλωπισμῶν, λείως τε, καὶ ὁμαλῶς ἐφίεσθαι. καὶ αὐτὴν ὁμοίως, ὥστε μὴ πρόσχημα, μηδὲ καλλωπισμὸς ἐπεῖναι τῇ λέξει, ὡς ἔχω, μεμηχανημένον, καὶ τὴν συμπεπλοκὴν τῶν πραγμάτων. ἀπολυτὰ γὰρ καὶ ἁπλᾶ πάντα ποιήσει. καὶ τὸ ἐφεξῆς ἐκάστου ἐξεργασάμενον, ἐπαρτῆσαι τὸ δεύτερον ἑκάστου αὐτῶν, καὶ ἀλύτως τρόπῳ συνηρμοσμένον, ὡς μὴ διακεκρῖσθαι, μηδὲ διηγήσεις πολλὰς εἶναι, ἀλλήλαις παρακειμένας, ἀλλ' ἀεὶ τὸ ἐφεξῆς τοῦ πρὸ αὐτοῦ, μὴ χειτιάζειν μόνον, ἀλλὰ καὶ κρίνειν, καὶ ἀνακεκρᾶσθαι τῷ ἄκρῳ. πέρας ἐπὶ πᾶσι χρήσιμον. καὶ κράλιστα εἰ μὴ ἔπεσθαι τὸ λεκτέον ἦν. καὶ τοῦτο πειρᾶσθαι χρὴ μὴ τοσοῦτον ἀπὸ τῶν ὀνομάτων, ἢ ῥημάτων, ὅσον ἀπὸ τῶν πραγμάτων. λέγω δὲ εἰ παρέχοις μὲ τὰ

tellectu autem facilia, & plana posteriora faciet, si causas præmittet, & rerum gestarum summa capita præfiniet. Procœmiis hujusmodi optimi historiarum scriptores usi sunt. Herodotus quidem, ne res gestæ longinquitate temporis interirent, magnæ adeò, atque admiratione dignæ, idque cùm victorias Græcorum, & clades barbarorum declarent. Thucydides autem, quòd magnum etiam ipse bellum illud futurum existimaret, & memorabile maximè, & ante gestis majus, cùm in eo magna damna contigissent. Magnum autem erit procœmium, quod rebus proportione respondebit, seu longum, seu breve fuerit. Transitio autem ad narrationem mollis & placida sit. Omnino enim omne reliquum historiæ corpus, longa est narratio. Quare & virtutibus orationis exornetur, leviter & æqualiter procedens, sibi similis, ita ut neque extet, neque hiatus habeat. Deinde & perspicuitas efflorescat, dictione, ceu dixi, & complexione rerum adornata. Absoluta enim & perfecta omnia reddet: & primo ad finem perducto, mox secundum inferet, illi continuatum, & in modum catenæ coaptatum, ut nihil interruptum insit, neque multæ sint narrationes mutuò sibi adjacentes: sed semper quod primum est, secundo non vicinum sit modò, sed etiam cum eo communicet, & per extrema commisceatur. Brevitas in omnibus est utilis: & maximè si rerum dicendarum inopia non fuerit: & hanc non tam à nominibus & verbis, quàm à rebus ipsis suppeditari oportet. Dico autem si parva, minusque necessa-

μικρὰ, καὶ ἥττον ἀναγκαῖα, λέγοις δ' ἑκατὸν τὰ μεγάλα. μᾶλλον γ', καὶ σφαλερώτερον πολλά. οὐδὲ γὰρ ὧν ἐπὶ τῆς φίλης, καὶ πάντα ἡ παρεσκευασμένα, ἀφεὶς τοῦτο ἐν μέσοις τοῖς πυμάτοις, καὶ ὄρνισι, καὶ λοπάδι τοσαύταις, καὶ σύν ἀχρίοις, καὶ λαγῳοῖς, καὶ ὑποχαρίοις, καὶ σταφυλῇ σὺ ἥσυ, καὶ ἔτι δ', εἰ καὶ κἀκεῖνα παρεσκεύασται. ἀμελήσεις γ' τῶν ὀλεθρίων. μάλιστα δὲ σωφρονητέον ἐν πᾶσι τῶν ὁρῶν, ἢ πύργων, ἢ ποταμῶν ἐρωμενείας, ὡς μὴ δύνασθαι λόγων ἀπτεσθαλῶς παρεπιδεικνυσθαι δοκοῦντα, καὶ τὸ σαυτὸν ὁρᾶν, παρεὶς τὴν ἱστορίαν, ἀλλ' ὀλίγων ἁψάμενον, ἅ χρήσιμα, καὶ σαφῆ ἕνεκα, μεταβῆναι, σκάφους ἐντὸς τῶν ἐν τῷ πράγματι, καὶ τῶν τοιούτων ἅπασιν λιχνείαν, οἷον ὁρᾷς τὸν Ὅμηρον ὡς μεγαλόφρον ποιεῖ. καίτοι ποιητὴς ὤν, ἔσφαδεῖ τὸν Τάνταλον, καὶ τὸν Ἰξίονα, καὶ Τιτυὸν, ἐν τοῖς ἄλλοις. εἰ δὲ Παρθένιον, ἢ Εὐφορίωνα, ἢ Καλλίμαχος ἔλεγε, πόσοις ἂν οἶμαι ἔπεσι τὸ ὕδωρ ἄχρι ἐπὶ τὸν χεῖλον ἔφερε Ταντάλου ἡγεμών; εἶτα πόσοις ἂν Ἰξίονα σκύλοις; μᾶλλον δὲ ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, ὀλίγα τοιαῦτα εἰπὼν ἐφ' ὧν λόγων χρησάμενον, σκέψαι ὅπως ἀφίσταται, ἢ μηχάνημα ἐρωμενίσας, ἢ πολιορκίας χῆμα δηλώσας ἀναγκαῖον, καὶ χρειώδες ὄν, ἢ ἔμπλεων χῆμα Συρακουσίων λιμένα. ὅταν μὲν γὰρ τὰ λοιμὸν διηγῆται, καὶ μακρὸς εἶναι δοκῇ, σὺ τὰ πράγματα σύνησον. εἴσῃ γὰρ ὅτι τὸ τάχος. καὶ ὡς φεύγοντα ὅμως ἐπιλαμβάνεται αὐτὰ τὰ μεγιστημένα, πολλὰ ὄντα. ὧν δέ ποτε ἐν λόγοις ἐρεῖτά τινα δεήσῃ εἰ-

cessaria percurras, magna autem copiose exponas. Quin potiùs multa prætermittenda. Neque enim si convivio accipias amicos, omniaque fuerint apparata, ob hoc inter media bellaria, & aviculas, & pulmis tam multas, & capros, & lepores, & fumum, saperdam quoque appones, & pulmentum, si illud etiam fuerit appetatum. Sed quæ viliora sunt, negliges. In primis verò tibi temperandum in descriptionibus montium, vel murorum, vel flaminum, ne vim orationis ineptè ostentare videaris, & omitta historia tuum ipsius negocium agere. Sed quum illa paulum attigeris, utilitatis & perspicuitatis tantùm gratia, mox inde digrediaris: evitato quod in illa re est glutino, omnique hujusmodi ganea, veluti magnanimum Homerum facere vides: qui quumquam est poëta, Tantalum, Ixionem, Tityum, aliosque percurrit. At si Parthenius, vel Euphorion, vel Callimachus eadem tractaret, quàm multis putas versibus aquam ad labia usque Tantali adduxisset? Deinde quàm multis idem Ixionem volutasset? Quin & Thucydides ipse modicè hac orationis specie usus, vide quàm citò ab ea recedat, sive machinamentum exponat, sive necessariam atque utilem obsidionis speciem declaret, aut etiam civitatum formas, aut Syracusanum portum describat. Quum enim in pestis narratione longior esse videtur, tum res ipsas considera: sic enim brevitatem cognosces, ac celeritatem: & ut rerum multitudo fugientem ipsum apprehendit. Quòd siquando quispiam orationem habens erit introdu-

σάμενον, μᾶλιστα μὲ ἐοικότα τῷ προσώπῳ, καὶ τῷ πράγματι, οἰκεῖα λεγόντων. ἔπειτα, ὡς σαφέστατα καὶ πιθανώτατα, πλὴν ἐφ' ἑτέρᾳ σοι τοῦτο καὶ ῥηθήσεται, καὶ ἐπιδείξεται τὴν τοῦ λόγου δεινότητα. ἔπαινοι μὲν γὰρ, ἢ ψόγοι, πάνυ πεφεισμένοι, καὶ παρεσκευασμένοι, καὶ ἀσυκοφάντητοι. καὶ μὴν ἀποδείξεων, καὶ παλαιῶν, καὶ μὴ ἀκαίρων, ἐπὶ ἐξὸν δὲ διαφερόντως σοὶ ἐστι, καὶ τὴν αὐτὴν Θεοπόμπου αἰτίαν ἕξεις, φιλαπεχθημόνως κατηγορῆσαι τῶν παλαιῶν, καὶ ἀφθονώτερον ποιουμένῳ τὸ πρᾶγμα, ὡς κατηγορεῖν μᾶλλον, ἢ ἱστορεῖν τὰ πεπραγμένα. καὶ μὴν ἐς μῦθος ἐν τοῖς παρεμπέσοι, λεκτέον μὲν, ὡς μὴν πιστὸν πάντως, ἀλλ' ὡς μέσῳ θετέον τοῖς ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, εἰκάσουσι περὶ αὐτῶν. σοὶ δ' ἀκίνδυνον, καὶ ὡς ἀδεστέρῳ ἐπιβεβαιστέον. τὸ δ' ὅλον, σκόπει μοι μεμνησο. πολλάκις τὸ αὐτὸ ἐρῶ. καὶ μὴ πρὸς τὸ παρὸν μόνον ὁρῶν γράφε, ὡς οἱ νῦν ἐπαινέσωσί σε, καὶ πιθήσωσιν, ἀλλὰ δι' σύμπαντος αἰῶνος ἐσομένου, πρὸς τοὺς ἔπειτα μᾶλλον συγγράφε, καὶ παρ' ἐκείνων ἀπαίτει τὸ μισθὸν τῆς γραφῆς, ὡς λίαν ταπεινὸν ἂν σὲ. ἐκεῖνος ἀμείνων τοιοῦτος ἀνὴρ ἦν, καὶ παῤῥησίας μεστός. οὐδὲν κολακεύσαντι, οὐδὲ δολοπλοκήσαντι, ἀλλ' ἀληθείᾳ ἐπὶ πᾶσι, τοῦτ' εἰ σωφρονοίη τις, ὥσπερ πάσας τὰς νῦν ἐλπίδας ἕξειν ἂν, ὅπως ὀλιγοχρονίους ἅπασας. ὁρᾷς τὸν Κνίδιον ἐκεῖνον ἀρχιτέκτονα, οἷον ἐποίησεν; οἰκοδομήσας γὰρ τὸν ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, μέγιστον, καὶ κάλλιστον ἔργων ἁπάντων, ὡς πυρσεύοιτο ἀπ' αὐτοῦ τοῖς ναυκλήροις ἐπὶ πολὺ τὸ γαλάτης, καὶ μὴ κατοφέροιντο εἰς τὴν Παραιτονίαν,

ducendus, convenientia perſonæ, reique propria, eaque quàm planiſſime dicantur: niſi quòd licet tibi tunc rhetorem agere, & gravitatem orationis oſtentare. Etenim laudes, aut vituperia parcè, circunſpectè (ita ut calumnia vacent) præterea cum demonſtratione, & celeriter ac tempeſtivè adhibenda ſunt: ſiquidem hæc à foro ſunt aliena. Alioqui in eadem eris culpa qua Theopompus, qui plurimos odioſè nimis accuſat, & eam rem in ſtudium quoddam vertit, ut accuſet magis, quam res geſtas hiſtoriæ tradat. Iam verò & fabula: ſi qua fortè incidat, dicenda quidem erit, non tamen confirmanda, ſed in medio ponenda iis qui ut volent, de ea conjecturam facient. Tibi verò ſit extra periculum, & in neutram partem inclinet. In univerſum autem illud memineris: ſæpius idem dicam. Ne ad præſens tempus duntaxat reſpiciens, ſcribas, ut qui nunc vivunt te laudent & colant: ſed ad univerſum ævum cogitationem intendens, ob poſteritatem potiùs hiſtoriam componas, & ab illis mercedem ſcriptionis depoſcas, ut & de te aliquando dicatur: Ille ſanè vir fuit liber, & ad dicendum fiducia plenus: nihil adulatorium, neque ſervile, ſed veritatem in omnibus ſecutus. Qui ſapiet, hoc ſupra ſpes præſentes, quæ adeò ſunt momentaneæ, ponat. Annon vides Cnidium illum architectum ut fecerit? Cùm enim extruxiſſet illam in Pharo turrim, maximum, atque pulcherrimum omnium operum, ut ex ea accenſæ faces magno maris ſpatio navigantibus illucerent, ac ne in Paræto-

niam,

ραιτονίαν, παγχάλεπον ὡς φασὶν ὄσαν, καὶ ἀφόρητον, εἴ τις ἔμπεσοι εἰς τὰ ἕρματα. οἰκοδομήσας δὲ τὸ ἔργον, ἔνδοθεν μὲν τῷ λίθῳ τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐπέγραψεν. ἐπιχείσας δὲ πάνυ, καὶ ἐπικαλύψας, ἐπέγραψε τοὔνομα τοῦ τότε βασιλεύοντος, εἰδὼς ὅτι καὶ ἐμμενεῖ, πάνυ ὀλίγῳ χρόνῳ συνεκπεσούμενα τῷ χείσματι τὰ γράμματα, σωθησόμενον δὲ Σώστρατος Δεξιφάνους Κνίδιος, Θεοῖς σωτῆρσιν ὑπὲρ τῆς πλοιζομένων. ὅπως δὴ ἐκεῖνος εἰς τὸν τότε καιρὸν, οὐδὲ τὸ αὐτοῦ βίου τὸ ὁλίγον ἐώρα, [1] ἀλλ' εἰς τὸ νῦν, καὶ τὸ ἀεί, ἄχρις ἂν ἑστήκῃ ὁ πύργος, καὶ μένῃ αὐτοῦ ἡ τέχνη. χρὴ τοίνυν καὶ τὼ ἰσοτέχναν ὅτω γράφεσθαι σωὶ τῇ ἀληθείᾳ μᾶλλον ἢ τῷ τὰ μέλλοντα ἐλπίδα, ἢ ὅσῳ σωὶ ἡδονᾷ πρὸς τὸν ἠδὺ τοῖς νῦν ἐπαινεμένοις. ἔστω σοι καινὸν κὴ παθμηνσοντά τινες αὐτῇ. εὖ ἂν ἔχοι, καὶ εἰς δέον ἡμῖν γέγραπται. εἰ δὲ μὴ, [2] κεκύλισται ὁ πίθος ὐν Κρανίῳ.

niam, locum, ut ajunt, omnino periculosum, & inextricabilem, siquis in scopulos inciderit, deferrentur. Postquam igitur hoc opus exædificasset, intus in saxis suum nomen inscripsit: quo calce illita occultato, nomen ejus qui tum regnavit, superinscripsit, ratus, id quod etiam evenit, fore ut brevi admodum, literæ illæ cum illita calce caderent: hoc verò appareret: Sostratus Cnidius, Dexiphanis filius, Diis servatoribus pro salute navigantium. Hoc pacto neque temporis illius, neque brevis suæ vitæ rationem habebat: sed ad præsens, perpetuumque tempus respiciebat, quòd dum turris illa staret, sua ars etiam maneret. Quare sic etiam cum veritate potiùs ad spem futuram, quàm cum adulatione, ad eorum qui nunc laudantur voluptatem, historia est conscribenda. Hæc tibi historiæ justæ regula & amussis: ad quam siqui perpendant, bene se res habet, & commodum hæc à nobis scripta sunt: sin minùs, volutatum est in Cranio dolium.

1 Ἀλλ' εἰς τὸ νῦν, καὶ τὸ νῦν καὶ τὸ ἀεὶ] Ἀλλ' εἰς τὸν νῦν, καὶ τὸ ἔπειτα. κ. τ. ἀ. Marc.

2 Κεκύλισται ὁ λίθος ὐν Κρανίῳ] Κεκύλισται ὁ πίθος, &c. Refert ad dolium Diogenis. *Idem.*

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

HISTORIÆ VERÆ LIBER PRIMVS.

ARGVMENTVM.

Vt suprà Historiæ præcepta & regulas tradidit, ita in his duobus libris, exemplum ejusdem proponit, non quidem verum verè gestarum, sed fictarum, simul ut formam aliquam operis, ceu videtur, proponeret, simul ut animos à rebus seriis avocatos, paulisper

liſper reficeret & delectaret. Quid autem in his narrationibus poſſiſſimum ſpectandum ſit, nempe qua occaſione, quove conſilio argumentum hoc tractarit, ipſe in proœmio exponit.

Ωστοῦ τοῖς ἀθληταῖς καὶ περὶ τὴν τῶν σωμάτων ἐπιμέλειαν ἠσκημένοις, καὶ τὸ εὐεξίας μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ καιρὸν μεγαλοψύχους ἀνέσεως, μέρος γάρ τῆς ἀσκήσεως τὸ μέγιστον αὐτὴν ὑπολαμβάνουσιν, ὅτῳ δὴ καὶ τοῖς περὶ λόγους ἐσπουδακόσιν ἡγοῦμαι προσήκειν μὴ τὴν πολλὴν τοῦ ἀσυδιωτέρων ἀναγνῶσιν ἀνεῖναί τε τὴν διάνοιαν, καὶ ὥσπερ τὸ ἐπιβὰν κάμαθον ἀκμαιοτέραν ὕστερον ἀπεργάζεσθαι. χρήσιμον δ' ἂν εἰμελὴς ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῖς, εἰ τοῖς πιθάνοις τῶν ἀναγνωσμάτων ὁμιλοῖεν, ἃ μὴ μόνον ἐκ τοῦ ἀστεῖόν τι καὶ χαρίεν ἔχειν ψιλὴν παρέξει τὴν ψυχαγωγίαν, ἀλλά τινα καὶ ὠφελίαν ἐκ ἄμουσον ὑποδείξει, οἷον τι καὶ περὶ τῶνδε τῶν συγγραμμάτων φρονήσειν ὑπολαμβάνων. ἐ γὰρ μόνον τὸ ξένον τῆς ὑποθέσεως, οὐδὲ τὸ χαρίεν τοῦ θαυμαστοῦ ἐπαγωγὸν ἔσεσθαι αὐτοῖς, οἶδ' ὅτι ψεύσομαι ποικίλα, πιθανῶς τε καὶ εὐαλώτως ἐξενίσας ἅμα, ἀλλ' ὅτι καὶ τὰ ἱστορικῶν ἐκφεύξεται οὐκ ἀκωμωδήτως τινὰ γνώμην τῶν παλαιῶν ποιητῶν τε, καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων, πολλὰ πραξάντα καὶ μυθῶδη συγγεγραφότας. ὃς καὶ ὀνόματι ἀνέγραφον, εἰ μὴ καὶ αὐτὸ σοι οἶδα τὸ αἰσχυνάσεως φαύλως ἔμελλε. Κτησίας ὁ Κτησιόχου, ὁ Κνίδιος, συγ-

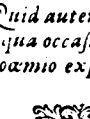

Mos eſt athletarum, ac eorum qui ſumma diligentia corpus exercent, non modò bonæ habitudinis, atque exercitationis rationem habere, verum etiam tempeſtivæ remiſſionis, quam maximam utique exercitationis partem arbitrantur. Idem literarum ſtudioſis convenire duco, ut poſt multam rerum ſeriarum lectionem, animum relaxent, eumque ad laborem poſtea ſuſcipiendum, vegetiorem comparent. Conveniens autem hoc ocium fuerit ipſis: ſi talium rerum in lectione verſentur, quæ non ſolùm ex facetiis, & lepore tenuem animi recreationem præbeant: verùm etiam non rudem ſpeculationem præ ſe ferant, quale quiddam de hiſce ſcriptis ſenſuros exiſtimo. Non enim ſolummodò materiæ novitas, atque inſtituti feſtivitas, neque quod varia mendacia, probabiliter, & veriſimiliter confinximus, eos ad legendum illiciet; ſed quòd eorum quæ narrantur, ſingula non ſine morſu taxant aliquem veterum poëtarum, & ſcriptorum & philoſophorum, qui portentoſa, & fabuloſa multa literis mandarunt: quorum nomina ſubjeciſſem, niſi futurum eſſet ut ea tibi ex lectione innoteſcerent. Cteſias Cnidius, Cte-

1 *Mos eſt athletarum*] Præfatio in veras narrationes, in qua de corporis & animi cura agit, ac docet quibus modis utriuſque labores ſint moderandi. De remiſſione ſtudiorum leg. Quintil. lib. 1. c. 4. Cic. in off. Senec. de vitæ tranquillit. c. 15. & ult. *cogn.*

1 Λλ-

ἔγραψε περὶ τῆς Ἰνδῶν χώρας, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς, ἃ μήτε αὐτὸς εἶδε, μήτε [1] ἄλλου εἰπόντος ἤκουσεν. ἔγραψε δὲ καὶ Ἰαμβοῦλος περὶ τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ, πολλὰ παράδοξα, γνώμῃ μὲν ἅπασι τοῖς ψεύδεσι πλασσόμενος, οὐκ ἀπεικότως δ' ὅμως σωθεὶς τῷ ὑποθέσει. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τὰ αὐτὰ τούτοις περιελόμενοι, συνέγραψαν, ὡς δή τινας ἑαυτῶν, πλάνας τε, καὶ ἀποδημίας, θηρίων τε μεγάλη ἑτερότητα, καὶ ἀνθρώπων ἀμότητας, καὶ βίων ἀηθεστήτας. χρηστὸς δὲ αὐτοῖς καὶ διδάσκαλος τοιαύτης βωμολοχίας, ὁ δὴ Ὁμήρου Ὀδυσσεύς, ᾧπερ καὶ τὰ Ἀλκίνοου διηγούμενος ἀνέμων τε δυσείαν, καὶ μονοφθάλμους, καὶ ἀμφάγους, καὶ ἀγρίους τινὰς ἀνθρώπους. ἔτι δὲ πολυκίφαλα ζῶα, καὶ τὰς τῶν φαρμάκων τε ἐπείρων μεταβολὰς, οἷα πολλὰ ἐκεῖνος τοὺς ἰδιώτας τοὺς Φαίακας ἐτερατεύσατο. τούτοις δὴ ἐντυχὼν ἅπασι, δι' ὑποψίας ἦν μὴ, σφόδρα τοὺς ἄνδρας ἐμεμψάμην, ὁρῶν ἤδη σύνηθες ὂν τοῦτο καὶ τοῖς φιλοσοφεῖν ὑπαινιττομένοις. ἐκεῖνο

Cteſiochi filius, de Indorum regione, iiſque rebus quæ apud ipſos ſunt, ea ſcripſit quæ neque ipſe vidit, neque ex aliis relatione accepit. Iambulus quoque de his quæ in mari magno ſunt, multa præter hominum opinionem literis mandavit, & notum quidem mendacium finxit, attamen non inſuave argumentum contexuit. Alii præterea multi facto ſimilis argumenti delectu, ſuos errores ac peregrinationes, ingentia belluarum corpora, hominum feritates, & inviſitatos mores narrarunt. Cujuſmodi ſcurrilitatis author & magiſter ipſis fuit [2] Homericus ille Vlyſſes, qui apud Alcinoum & ventorum ſervitutem, & unoculos, & crudivoros, & teros quoſdam homines: præterea multorum capitum animalia, ſocioſque meretricum veneficiis mutatos, multaque monſtris ſimilia rudi [3] Phæacum populo ediſſerens eſt ementitus. In quæ omnia cùm incidiſſem, non magno vitio vi-

ris illis vertebam quòd mentirentur, cùm jam viderem id illis eſſe conſuetum qui ſe philoſophos eſſe profitentur. Illud verò in iis mi-

1 Ἄλλου εἰπόντος] Longè rectius in Flor. Cod. quem ſequutus eſt Interpres ἄλλου ἀληθεύοντος. Probatur illius hiſtoria, vel qui rebus interfuit, vel qui è commentariis eorum qui adfuerunt hauſit: unde illud in hiſtorico fide dignum ἐκ ἡμεῖς ἐθεασάμεθα, qua de re locus alius dicendi. *Bourd.*

2 *Homericus*] Vlyſſes in patriam rediturus, gravi exorta tempeſtate, primùm in Ciconum littus appulſus eſt. Atque inde rurſus ſolvens ſimili tempeſtate ejectus in Aphricam, ad Lotophagorum gentem pervenit: inde in Siciliam delatus eſt, ubi Cyclopi oculum eruit, præuſto ſtipite. Hinc in Æoliam navigans, ab Æolo ventos coactos, in utrem obtinuit: poſtea ad Læſtrygonas, tum ad Circen pervenit, poſt hæc in inſulam Syrenum delatus eſt. Inde Scyllam tranſiens & Charybdim, in Siciliam pervenit, tandem in Phæacenſium portum adnatavit. *Cogn.*

3 *Phaacum populo*] Alcinoo Corcyræ regi & ejus populis Phæacibus Vlyſſes Læſtrygonas, Cyclopas & alia monſtra à ſe conficta narrabat, & iis omnia vera eſſe perſuadebat: unde Iuvenal.

Tam vacui capitis populum Phaaca putavit. Idem.

δ' αὐτῶν ἐθαύμασα, εἰ ἐνόμισαν λήσειν σὺν ἀληθῆ συγγράφοντες. διὸ δὴ καὶ αὐτὸς ὑπὸ κενοδοξίας ἀπολιπεῖν τι ἀπόδειξιν βούλομαι τοῖς μεθ' ἡμᾶς, ἵνα μὴ μόνος ἄμοιρος ὦ τοῦ κοινοῦ τῆς μυθολογίας ἐλευθερίας, ἐπεὶ μηδεὶς ἀληθῆς ἱστορεῖν εἶχον, ἐμοὶ δὲν δὴ ἐπιτρέπειν ἀξιόλογον, ἐπὶ τῷ ψεύδεσθαι ἐπαπόμενον, πολλοῦ τῶν ἄλλων ἀγνωμονέστερον. καὶ ἵν' ἐγὼ δὴ τοῦτο ἀληθεύων λέγω, ὅτι ψεύδομαι, ἅτε οὐκ ἄν μοι δεκτὸν καὶ τοῦτο τοῖς τῶν ἄλλων κατηγορίαν ἐκφυγεῖν, αὐτὸς ὁμολογῶν μηδὲν ἀληθὲς λέγειν. γράφω τοίνυν τοῖς οὐ μετ' εἰδὼς, μετ' ἐπιθυμῶν, μήτε παρ' ἄλλων ἐπυθόμενος. ἔτι γὰρ μὴ ὅλως ὄντων, μὴ ἂν τοῦ ἔχειν γένοιτο δυναμένων. διὸ δεῖ τοὺς ἐντυγχάνοντας μηδαμῶς πιστεύειν αὐτοῖς. Ὁρμηθεὶς γάρ ποτε ἀπὸ Ἡρακλείων στηλῶν, καὶ ἀθεὶς εἰς τὸ ἐσπέριον Ὠκεανὸν, ἀγόμενος ἀνέμῳ τῷ νοτίῳ ἐπλεύσθην. αἰτία δέ μοι τῆς ἀποδημίας, καὶ ὑπόθεσις, ἡ τῆς ἀβεβαίου περιεργίας, καὶ πραγμάτων καινῶν ἐπιθυμία, καὶ τὸ βλέπειν μαθεῖν ὅ, τι τὸ πέλαγος ἐστὶ τὸ Ὠκεανὸν, καὶ τίνες οἱ πέραν κατοικοῦντες ἄνθρωποι. τούτων γάρ τοι ἕνεκα, πάμπολλα σιτία συνεβαλόμην. ἱκανὸν δὲ καὶ ὕδωρ συνεθέμην. πεντήκοντα δὲ τοὺς πλειστοὺς ἀποστοιβασάμενος, τῷ αὐτῷ ἐμοὶ γνώμην ἔχοντας. ἔτι δὲ, καὶ ὁπλῶν πολὺ τὸ πλῆθος παρεσκευασάμην. καὶ κυβερνήτην τὸν ἄριστον μισθῷ μεγάλῳ πεισας, παρελαβον. καὶτὴν ναῦν, ἀναλαβὼν ἐμὸν, ὡς οἷός τε ἦν, καὶ βαιὸν πλοῦν συνεπλήσαμεν. ἡμέραν μὲν δὴ καὶ νύκτα ἀρίστῳ ἀνέμῳ πλέοντες, ἔτι τῆς γῆς ὑποφαινομένης, ἐσφόδρα βαιὰς ἀπεζόμεθα. τῇ ἐπιούσῃ δὲ, ἅμα ἡλίῳ

dum magna vi provecti sumus.

miratus sum, si cùm non vera dicerent, id alios latere existimarent. Quapropter cùm ipse etiam præ gloriæ studio, posteris aliquid relinquere velim, ne solus expers sim libertatis in comminiscendis fabulis, quandoquidem veri nihil habeo quod narrem (nihil enim memorabile mihi contigit) ad mendacium me converti, multò æquiùs quàm alii. Nam etsi unum hoc verè dicam quòd mentior, idcirco tamen aliorum criminationem evitaturus mihi videor, quòd ipsemet me nihil veri dicere fateor. Ea igitur scribo quæ neque ipse vidi, neque passus sum, neque ex aliis audivi, quæ præterea neque omnino sunt, neque ab initio esse potuerunt. Quare qui hæc legerit, nullam eis fidem adhibeat oportet. Egressus olim ab Herculeis columnis, & in Occidentalem Oceanum delatus, secundo vento navigavi. Causa autem hujus peregrinationis & argumentum fuit animi curiositas, & novarum rerum cupiditas, cùm scire vellem tum quis Oceani finis esset, tum qui homines ultra Oceanum habitarent. Idcirco igitur multum commeatum imposui, & aquæ quantum satis erat, ac cœtaneos quinquaginta ejusdem animi mecum adjunxi, & armorum copiam paravi, gubernatoremque optimum magno pretio conductum accepi. Navim autem quæ actuaria erat, ut pote ad magnam ac violentam navigationem munivi. Cùm itaque diem & noctem secundo vento navigaremus, adhuc apparente terra, non admodum magna vi provecti sumus. Sequenti verò die, simul oriente sole,

ἀνίχνευε, ὅ, τε ἄνεμος ἐπεδίδε, καὶ τὸ κῦμα ἠυξάνετο, καὶ ζόφος ἐπεκύλιε, καὶ οὐκ ἔτ' ἦν στεῖλαι τὸν ὁλκὸν δυνατὸν ἦν. καὶ ἐπιτρέψαντες ἦν τῷ πνεύματι, ὠθούμεθα ἡμεῖς αὐτοὶς, ἐκείμεθα ἡμέρας ἑνδεκα, καὶ ἑβδομηκοντα. τῇ ὀγδοηκοστῇ δ', ἄφνω σκάμψαντος ἡλίου, κολπωθὲν τὸ πέρας νῆσον ὑψηλὴν, καὶ δασεῖαν, ἐπέσχε περιηχοῦσαν τὸ κύμα. καὶ γὰρ ἤδη τὸ πολὺ τῆς ζάλης κατεπαύετο. ὡθούμενοι δὲ, καὶ διαβαίνοντες, ὡς ἐν σκιαγραφίας παλαιπωρίας πολὺν μὲν ἐπὶ τῆς χθονὸς ἐκείμεθα. Ἀναστάντες δ' ὅμως, ἀπεκρίναμεν ἡμῶν αὐτῶν, τριάκοντα μὲν φύλακας τοῦ νεὼς ἀφορμεῖν, εἴκοσι δ' σὺν ἐμοὶ ἐπαινεῖν ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν ἐν τῇ νήσῳ. ἀπῆλθόντες δ' ὅσον σταδίους τρεῖς ἀπὸ τῆς θαλάττης δι' ὕλης, ὁρῶμεν πέτραν ζάλην χαλκῆ πεποιημένην, Ἑλληνικοῖς γράμμασι κατακεχαραγμένην, ἀμυδροῖς δ', καὶ ἐκπεπελεμένοις, λέγουσαν, ἄχρι τούτων Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος ἀφίκοντο. ἦν δ' καὶ ἴχνη δύο πλησίον ἐπὶ πέτρας, τὸ μὲν, πλεθριαῖον, τὸ δὲ ἔλαττον. ἐμοὶ δοκεῖν. τὸ μὲν, τοῦ Διονύσου τὸ μικρότερον. πατρῳὸν δ', Ἡρακλέους. ἀποκωμήσαντες δὲ, ἀφικόμεθα. ἔπου δ' πολὺ παρήειμεν, καὶ ἐφιστάμεθα πολλαχοῦ, [1] οἶνον ῥέοντι ὁμοιότατον μάλιστα, οἷον ὁ Χῖος ἐστι. ἄφθονον δ' ἦν ῥοῦμα, καὶ πολὺ, ὥστε σπανίως ἂν ναυπόρων εἶναι δύνασθαι. ἐπῆν δὲ ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστεύειν τοῖς ἐπὶ τῆς ζάλης ἐπιγράμμασι, ὁρῶσι τὰ σημεῖα τῆς Διονύσου ἐπιδημίας. δόξαν δὲ μοι ἐξ ὅτου ἄρχεται ὁ ποταμὸς κατανοεῖν, κἀκεῖθεν ἐπιβουλεύειν τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥεύματος, ἐπεβάλομεν ἐπὶ τὰ πλοῖα ἀναβῆναι, καὶ ἀνάγεσθαι κατὰ τὸν ποταμὸν, ἐπὶ τὰ ἄνω. ἐπεὶ δὲ ἐπλέομεν ἡμέρας τρεῖς, καὶ τὸ ῥεῦμα ἐπὶ πολὺ ἐλεπτύνετο, καὶ ἐβραδύνετο, καὶ ἐπὶ πολὺ ἐκαθαίρετο, καὶ ἐπὶ πολὺ ἐκουφίζετο, καὶ ἐπὶ πολὺ ἐγλυκαίνετο, καὶ ἐπὶ πολὺ ἐλεπτ

μαθεῖν, ἀνήειν δὲ κατὰ τὸ ῥεῦμα. καὶ πηγὴν μὲν οὐδεμίαν εὗρον αὐτοῦ, πολλὰς δὲ, καὶ μεγάλας ἀμπέλους, πλήρεις βοτρύων. ἐκ δὲ τῶν ῥιζῶν ἑκάστης, ἀπορρὼξ τις ὥσπερ διαυγὴς, ἀφ' ἧς ἐρρεῖτο ὁ ποταμός. ἰχθῦς δὲ ἐνῆν οὐ πολλοὺς ἰδεῖν, οἷον μέλανας τὴν χροιὰν καὶ τὴν γεῦσιν ὑποοινοῦντας. ἡμεῖς γοῦν ἀναδύσαντες αὐτῶν τινας, καὶ ἐμφαγόντες, ἐμεθύσθημεν, ἀμέλει, καὶ ἀναπεμφθέντες αὖθις, διεσκεδάσθημεν τυγχάνοντες μεθύοντι. ὕστερον μέντοι ἐπινοήσαντες τὰς ἄλκας ἰχθῦσι, τὰς λοιπὰς δὲ ὕδατι ἐκκιρνῶντες, οὐκέτι ἐκραγοῦσαν τὸ σφοδρὸν τοῦ οἰνοφλυγίας. τότε δὲ τὸ ποτιμὸν παρέσχετο, ἢ λιχνότατος ἐγώ, εὐθυμίαν ἀμπέλων ἔχοντα περίπυστον. τὸ μὲν δὴ ἀπὸ τῆς γῆς, ὁ στέλεχος αὐτῆς, οὐρητὸς, καὶ παχύς. τὸ δ' ἄνω, γυναῖκες ἦσαν, ὅσον οὐκ ἐς λαγόνας, ἅπαντ' ἔχουσαι τέλεια. τοιαῦτα μὲν παρ' ἡμῖν τὰ Δάφνης γράφουσιν ἀρτὶ δὲ Ἀπόλλωνος καταλαμβάνοντος, ἀπεδενδρώθη. ἀπὸ δὲ τῶν ἄκρων δακτύλων ἄκραι ἐξεφύοντο αὐτῇσι αἱ κλάδοι, καὶ μεσαὶ ἦσαν βοτρύων. καὶμοὶ καὶ τὰς κεφαλὰς ἐκόμων ἐλικές τε, καὶ φύλλοις, καὶ βοτρύοισι. προσελθόντας δὲ ἡμᾶς, ἠσπάζοντο, καὶ ἐδεξιοῦντο, οἱ μὲν, Λύδιον, οἱ δὲ, Ἰνδικὴν, οἱ πλείους δὲ, τὴν Ἑλλάδα φωνὴν προϊέμενοι. καὶ ἐφίλουν δὲ ἡμᾶς ὅσοι σόμφοισιν. ὁ δὲ φιληθεὶς, αὐτίκα ἐμέθυε, καὶ παρεφέρετο ἦν. ὀλίγου δεῖν μέντοι καὶ παρέλιπον δὲ καρπὸν, ἀλλὰ ἤλγουν, καὶ ἐδόκουν, ἀποστωμύλλειν. οἱ δὲ, καὶ μίγνυσθαι ἡμῖν ἐπῄνουν. καὶ δύο τινὲς τῶν ἑταίρων πλησιάσαντες αὐτοῖς, οὐκ ἔτ' ἀπελύοντο, ἀλλ' ἐκ τοῦ αἰδοίου ἐδέδεντο. συμφύονται γὰρ, καὶ συνέσεμ, adverso fluxu ascendi, atque ibi quidem nullum fontem inveni, sed magnas multasque vites uvis refertas: quarum cujusque ex radicibus guttæ limpidi vini fluebant, ex quibus flumen efficiebatur: in quo multos pisces colore & sapore vino maximè similes cernere erat. Ex quibus cùm aliquos piscati essemus ac comedissemus, temulenti evasimus: quos etiam præcidentes, fæce plenos inveniebamus. Sed postea re animadversa, commixtis piscibus aliis qui in aqua versantur, vini illius, unde vescuntur isti, vehementiam temperavimus. Trajecto autem flumine, quà trajici poterat, portentosas vites invenimus. Nam truncus inferior qui à terra surgit ramosus erat & crassus: superior autem mulieres erant, ab utero ferè sursum omnia perfecta habentes. Talem apud nos Daphnen describunt, quam cùm Apollo jam comprehenderet, in arborem versa est. A summis autem earum digitis exoriebantur palmites uvis pleni. Quin & capitibus pro comis inerant capreoli, & folia, & uvæ. Nos autem accedentes salutabant, & dextras jungebant: quarum aliæ Lydia, aliæ Indica, plurimæ Græca lingua loquebantur. Nos quoque ore deosculabantur, & qui osculum acceperat, illicò ebrius & mentis inops reddebatur. At fructum decerpi non sinebant, sed quum avellebatur, dolebant, & clamabant. Nobis autem commiscere gliscebant: duoque ex sociis cum illis congressi, solvi non potuerunt, sed ex pudendis connexi sunt. Statim enim coaluerunt, ac inter se radices egerunt.

γεβρίζοντο. καὶ ἤδη αὐτοῖς κλάδοι ἦσαν οἱ δάκτυλοι, καὶ πῖλος ἔλιξι περιπλεκόμενοι, ὅσον ἀδίπω καὶ αὐτοὶ καρποφορήσειν ἔμελλον. καταλιπόντες δ' αὐτὰς, ἐπὶ ναῦν ἐφυγόμεν. καὶ τοῖς ἀπολφεθεῖσι διηγούμεθα ἐλθόντες τά τε ἄλλα, καὶ τὴν ἐπείρων τῶν [1] συμπλοκὴν, καὶ τὴν ἀμπελομιξίαν. καὶ λαβόντες ἀμφορέας πίσας, καὶ ὑδρυσύμβροί τι ἄμα, καὶ ὄν δὴ πολλὰ οἰνισύμβροι, καὶ αὐτὸ πλησίον αὐλισύμβροι, ἔωθεν ἀνηχθημεν ἐ σφόδρα βιαίῳ πνεύματι. ὡς δὲ μεσημβρίαν ἦν, οὐκ ἔτι τὴν νῆσον φαινομένης, ἄφνω τυφὼν ἐπιγνόμενος, καὶ περιδινήσας τὴν ναῦν, καὶ μετεωρίσας, [2] οἷον ἐπὶ σταδίους τρισχιλίους, οὐκ ἔτι καθῆκεν εἰς τὸ πέλαγος, ἀλλ' ἄνω μετέωρον ἐξηρτημένην, ἄνεμος ἐμπεσὼν τοῖς ἱστίοις, ἔφερε κολπώσας τὴν ὁδόν. ἐπὶ δὲ ἡμέρας, καὶ τὰς ἴσας νύκτας ἀεροδρομήσαντες, ὀγδόῃ καθορῶμεν γῆν τινα μεγάλην ὑπὸ τὴ ἀέρι, καθαρῶς πάσαν λαμπρὸν, καὶ σφαιροειδῆ, καὶ φωτὶ μεγάλῳ καταλαμπομένην. ὡς δὲ πελάσαντες ἐσ αὐτὴν, καὶ ὁρμισάμενοι, ἀπέβημεν. ἐπισκοπήσαντες δὲ τὴν χώραν, διέξιμεν οἰκεμένην τε, καὶ γεωργουμένην. ἡμέρας μὲν δὴ, ὑδὲν αὐτόθεν καθεωρῶμεν. νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης, ἐφαίνοντο ἡμῖν ἄλλαι νῆσοι πλησίον, αἱ μὲ, μείζους, αἱ δὲ, μικρότεραι, πυρὶ τὴν χρόαν ὡς οἰκούμεναι. καὶ ἄλλη δὲ τις γῆ κάτω, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ, καὶ ποταμοὺς ἔχουσα, καὶ πελάγη, καὶ ὕλας, καὶ ὄρη. ταῦτα μὲν τὰ κατ' ἡμᾶς οἰκουμένην εἰκάζομεν. δόξαν δὲ ἡμῖν καὶ ἐπὶ πρῶτον

runt. Iamque digiti ipsis erant palmites, & capreolis circumimplicabantur, jamjamque fructum laturi erant. Quibus relictis ad navim fugimus: quò reversi, iis qui remanserant, cum alia narravimus, tum sociorum connectionem & commixtionem cum vitibus. Sumptis exinde amphoris, aquam simul, & è fluvio vinum hausimus, ac prope eum pernoctavimus. Diluculo autem, spirante non vehementi vento, solvimus. Meridie verò, cùm non appareret ampliùs insula, turbo repentè exorsus est, qui circumvolutam, & in sublime elevatam navim, ad ter mille ferè stadia, non jam in pelagus deposuit, sed sublatam suspendit, ingruensque ventus, sinuatum carbasum impulit. Septem ergo dierum, totidemque noctium iter per aërem emensi, octava die cernimus in aëre magnam quandam terram, velut insulam lucidam, rotundam, magna luce micantem: in quam delati, portumque ingressi descendimus. Tum regionem explorantes, comperimus eam habitari, & coli. Ibi interdiu nihil cernebamus, noctu aliæ insulæ nobis apparebant, hæ quidem majores, illæ verò minores, quarum color ignem referebat. Erat & alia subtus terra, quæ urbes & fluvios, & maria, & sylvas, & montes in se continebat, quam conjiciebamus eam esse, quæ à nobis incolitur. Sed cùm vellemus ulte-

1 Συμπλοκὴν &c.] Hæc desunt in Cod. Florent. *Bourd.*
2 Οἷον] Quidam legendum putant ὅσον. Idem.

ρω ἐφειλῆῖν. ξυνελήφθημεν τοῖς Ἱππογύποις παρ' αὐτοῖς καλουμένοις, ἀπαντήσαντες. οἱ δ' Ἱππόγυποι, ἔστι εἰσὶν ἄνδρες ἐπὶ γυπῶν μεγάλων ὀχούμενοι, καὶ καθάπερ ἵπποις τοῖς ὀρνέοις χρώμενοι, μεγάλοι γὰρ οἱ γῦπες, καὶ ὡς ἐπίπαν τριπέδιλοι. μᾶλλον δ' ἂν τις τὸ μεγέθος αὐτῶν συνεῖῆν. νεὼς γὰρ μεγάλης φορτίδος ἴσῃ, ἕκαστον τῶν πτερῶν, μακρότερον καὶ παχύτερον φέρειν. τούτοις ἂν οὖν οἱ Ἱππογύποις ἐσταλμένοις ἐπιτετμένοις τὴν γῆν, εἴ τις ἐρημίαν ξένον, ἄγειν ὡς τὸ βασιλέα. καὶ δὴ καὶ ἡμᾶς ξυλαβόντες, ἄγουσιν ὡς αὐτόν. ὁ δ', ἐπειδὴ καὶ δὴ τὰ σφῶν εἰκάσας, Ἕλληνες ἄρα ἔφη ὑμεῖς ὦ ξένοι. τυμφησάντων δ', πῶς ἂν ἀφικοίσθε ἔφη τοσοῦτον ἀέρα διελθόντες; καὶ ἡμεῖς τὸ πᾶν αὐτῷ διηγούμεθα. καὶ ὃς δεξάμενος τὸ καθ' ἑαυτὸν ἡμῖν διεξῆλθε, ὡς καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ὤν, τὸ πρῶτον Ἐνδυμίων, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας γῆς καλυδῶν, ἁναρπασθείη ποτὲ καὶ ἀφικόμενος, βασιλεύσειε τῆς χώρας. εἶναι δὲ τὴν γῆν ἐκείνην ἑλίκην, τὴν ἡμῖν κάτω φαινομένην σελήνην. ἀλλὰ θαρρεῖν τε παρεκελεύετο, καὶ μηδένα κίνδυνον ὑφορᾶῆαι. θαῤῥοῦντι γὰρ ἡμῖν παρέσεῆαι ἂν δόμενα. ὧν δὲ καθορῶσιν ἔφη τὸ πόλεμον, ὃν ἐκφέρω τῶν ἐπὶ τὴν τὸ ἥλιον καθικνουμένων, ἁπάντων εὐδαιμονέστατα παρ' ἐμοὶ καθεστήκοτε. καὶ ἡμεῖς ἠρόμεθα τίνες τε εἶεν οἱ πολέμιοι, καὶ τὴν αἰ-

ulterius progredi, ab Hippogypis quos sic vocant, in quos incidimus, comprehensi fuimus. Hi autem Hyppogypi, homines sunt, qui magnis vulturibus vehuntur, illisque avibus tanquam equis utuntur. Nam magni, & ut plurimum tricipites sunt vultures. Hinc autem illorum magnitudinem discas, si dixerimus eos singulas alas, navis onerariæ malo longiores, & crassiores ferre. His igitur Hippogypis ea cura demandata est, ut terram circumvolitent, & siquem peregrinum inveniant, eum ad regem adducant. Illi nos comprehensos ad ipsum ducunt: qui ut nos conspexit, &, ex veste conjecit, Vos ô hospites, inquit, Græci estis. Ille assentientibus nobis, quomodo, inquit, tantum aërem pervagati huc deveniſtis? Et nos illi rem omnem retulimus. Tum ille incipiens, ea quæ sibi acciderant nobis narrabat: ut ipse homo cùm esset nomine [1] Endymion, ex nostra terra in somnis raptus est, & huc delatus, regioni imperavit. Dicebat autem illam esse terram, quæ luna nobis videtur: sed bono esse animo, nullumque periculum suspicari jubebat, quoniam necessaria cuncta nobis erant adfutura. Quòd si ex animi sententia, inquit, bellum quod Solis incolis nunc infero, prosperè confecero, omnium fœliciſſimè apud me vivetis. Hinc nos interrogavimus qui essent hostes, quæ-

1 *Endymion*] Pastor fuit admodum formosus, qui cum in Latmo monte obdormivisset, aliquando à Luna deosculatus est, quæ in ejus amorem ita exarsit, ut fratri bigas suas agitandas dederit. Senec. in Hyppolyt.

Aut sit obscura Dea clara mundi nostè deserta
Nitidoque fratri tradidit currus alite regendos.

Ovid.

Latmius Endymion non est tibi, Luna, pudore. Cogn.

1 Erg-

πίαν τ Δίφορος. ὁ δ, Φαέθων φησὶν, ὁ τ σὸ τῆ ἡλίῳ κατοικῶντων βασιλεὺς, οἰκεῖται γὰρ δὴ καὶ κεῖνος ὥσπερ καὶ ἡ σελήνη, πολὺν ἤδη χρόνος ἡμῖν πόλεμον ἄρχων. ἤρξαθ δ ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Τῶν σὸ τῆ ἀρχῆ τῆ ἐμῆ πότε τὰς ἀπορωτάτας σωμαχῶν, ἐβουλήθην ἀποικίαν ἐς τ ἑωσφόρον στεῖλαι, ὃν σὰ ἔρημον, καὶ ὑπὸ μηδενὸς κατοικούμενον. ὁ τοίνυν Φαέθων φθονήσας, κώλυσι τὴν ἀποικίαν, καὶ μέσον τ πόρον ὑπαντήσας ἐπὶ τ Ἱππομυρμήκων. τότε μ δὴ νικηθέντες, ὡ γὰρ ἡμῖν αὐτὶ παλοι τῆ παρασκευῆ, ἀνεχωρήσαμεν. νῦν δ, βούλομαι αὖθις ἐξενεγκεῖν τ πόλεμον, καὶ συναγαγεῖλαι τὴν ἀποικίαν. ἰὼ δὴν ἐθέλητε, κοινωνήσατέ μοι ᾧ τάλα. χῶπας δ ὑμῖν ἐγὼ παρέξω τ βασιλικῶν ἕνα ἑκάστῳ, καὶ τὴν ἀλλὴν ὅπλισιν. αὔριον δ ποιησόμεθα τὴν ἔξοδον. ὅπως ἔφλω ἐγὼ μηνύσω, ἐπειδὴ σοι δοκεῖ. τότε μ δὴ παρ' αὐτῆ ἑστιαθέντες, ἐμείναμεν. ἑῶθεν δ ἀναστάντες, ἑπεσόμεθα. καὶ γὰρ οἱ σκοποὶ πλησίον εἶναι ἐσήμαινον τὰς πολεμίας. τὸ μ δὴ πλῆθος τ στρατιᾶς, δέκα μυριάδες ἐξήνοθε, ἄνευ τῶν σκευοφόρων, καὶ τ μηχανοποιῶν, καὶ τ πεζῶν, καὶ τ ξένων συμμάχων. τούτων δὲ ὀκταικισμύριοι μ ἦσαν οἱ Ἱππόγυποι, ὀκτακισμύριοι δέ, οἱ ἐπὶ τῶν λαχανοπτέρων. ὄρνεον δὲ καὶ τοῦτό ἐστι μέγιστον, ἀπὸ τ πτερῶν λαχάνοις πάντη λάσιον. τὰ δ' ὠκύπτερα ἔχει, θριδακίνοις φύλλοις μάλιστα ὡμοιωμένα. ἐπὶ δὲ τούτων, οἱ Κεγχροβόλοι τεταχθ, καὶ οἱ Σκορόδομαχοι. ἦλθον δὲ καὶ ἀπὸ τ ἄρκτου Συμμαχοι, τρισμύριοι μὲν Ψυλλοτοξόται, πεντακισμύριοι δὲ Ἀνεμοδρόμοι. τούτων δὲ, οἱ μὲν

quæque diſſidii cauſſa. Tum ille, Phaeton, inquit, Solis incolarum rex, ille enim incolitur ſicuti & Luna, jamdiu bellum contra nos gerit. Cœpit autem hac de cauſa. Ego olim pauperrimis quibuſque, qui erant in meo regno, collectis, coloniam in Luciferum, tunc deſertum & à nemine habitatum, mittere volui. Phaëthon autem invidia commotus, tranſitum prohibuit, medio in itinere in Hippomyrmecibus occurrens. Tunc quidem victi, non enim apparatu æquales eramus, ſeceſſimus. Nunc autem denuo bellum inferre, & coloniam accerſere volo. Si velitis igitur, eſtote ſocii expeditionis, unumque ex regiis vulturibus unicuique, aliamque armaturam præbebo: & cras proficiſcemur. Ita fiat, inquam, ſiquidem hæc tua eſt ſententia. Tunc epulis ab ipſo excepti, manſimus. Diluculo autem, quoniam ab exploratoribus hoſtes appropinquare nunciabatur, acies inſtructa eſt nobis excitatis. Quare exercitus conſtabat centum millibus, exceptis lixis, & machinarum fabris, peditibus & conductitiis militibus. Horum autem octinginta millia erant Hippogypi, & eorum qui à Lachanopteris vehebantur, viginti millia. Avis etiam hæc eſt maxima, oleribus undiquaque loco pennarum hirta. Quæ verò ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maximè ſimiles. His vecti Cenchroboli, & Scorodomachi ordinantur. Venerunt etiam à Septentrione auxiliares copiæ, Pſylloroxoræ numero triginta millia, Anemodromi quinquaginta millia. Ex his quidem Pſyl-

ψυλλοτυξόῃ), ἐπὶ ψυλλῶν μεγάλων ἱππάζονται. ὅλον καὶ τὸν στρατηγεῖον ἔχουσι. μέγεθος δὲ ψυλλῶν, ὅσον δώδεκα ἐλέφαντες. οἱδὲ Ἀνεμοδρόμοι, πεζοὶ μὲν εἰσι, φέρονται δ' ἐν τῷ ἀέρι ἄνευ τῶν πτερῶν. ὁ δὲ τρόπος τῆς φορᾶς, τοιόσδε. χιτῶνας ποδήρεις ὑπεζωσμένοι, καλπώσαντες αὐτοὺς τῷ ἀνέμῳ, καθάπερ ἱστία, φέρονται ὥσπερ τὰ σκάφη. τὰ πολλὰ δ' οἱ τοιοῦτοι σὺν πεζοῖς μάχαις πελάζουσιν. ἐλέγετο δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπὲρ τῆς Καππαδοκίας ἀστέρων ἤξειν, Στρουθοβάλανοι μὲν, ἑπτακισμύριοι, Ἱππογέρανοι δὲ, πεντακισχίλιοι. τούτους ἐγὼ οὐκ εἶδα μὴ. οὐ γὰρ ἀφίκοντο. διὸ οὐδὲ χρὴ ψεύσασθαι αὐτῶν τὰς φύσεις ἐτόλμησα. περάσια γὰρ καὶ ἄπιστα περὶ αὐτῶν ἐλέγετο. αὕτη μὲν ἦν Ἐνδυμίωνος ἡ δύναμις. σκευὴ δὲ πάντων ἡ αὐτή. κράνη μὲν ἀπὸ τῶν κυάμων. μεγάλοι γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ κύαμοι ὡς καρπεροί. ἀσπίδες δὲ φολιδωτοὶ πάντες, ἰσχνοί. τὰ γὰρ λέπη τῶν ἰχθύων συρίσαντες, ποιοῦνται θώρακας, ἀρήκτους σὺν σκληροὶ γίγνεται ὁ ἰχθὺς τὸ λεπτόν, ὥσπερ κέρας. ἀσπίδος δὲ καὶ ξίφη, οἷα τὰ Ἑλληνικά. ἐπὶ δὲ κωμῳδοῖς ὦν, ἐτάξαντο ὧδε. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας, εἶχον οἱ Ἱππόγυποι. καὶ ὁ βασιλεὺς τὰς ἀρίστους ἀεὶ αὐτὸν ἔχων. καὶ ἡμεῖς δὲ τούτοις ἠμύναμεν. τὸ δὲ εὐώνυμον, οἱ Λαχανόπτερυγες. τὸ μέσον δὲ, οἱ σύμμαχοι, ὡς ἕκαστοι. τὸ δὲ πεζὸν, ἦσαν μὲν ἀμφὶ τὰς ἑξακισχιλίας μυριάδας, ἐτάχθησαν δὲ ὕπως. ὀλίγαι παρ' αὐτοῖς πόλοι, καὶ μεγάλοι γίγνονται, πολὺ τῶν Κυκλάδων νήσων

lotoxotæ in magnis pulicibus equitant, unde & appellationem habent. Pulicum verò magnitudo est circiter duodecim elephantorum. Anemodromi autem sunt pedites, & sine pennis in aëre feruntur. Modus autem quo feruntur talis est. Succingunt talares tunicas, quibus velorum instar sinuatis, tanquam naves aguntur. hi autem in præliis plerumque sunt peltati. Dicebantur autem ab his stellis quæ Cappadociæ imminent, adventuri Struthobalani numero septuaginta millia, Hippogeraniquinquaginta millia. Hos ego non vidi, quia non venerunt. Ideo neque ipsorum naturas describere ausim: etenim portentosa & incredibilia de his dicebantur. Et is quidem erat Endymionis exercitus. Omnium armatura eadem. Fabales erant galeæ: magnæ autem apud illos & duræ sunt fabæ. Loricæ squameæ, ex lupinis omnes, Loricas enim ex consutis lupinorum filiquis conficiunt. Lupini autem filiquæ, tanquam cornu ibi nascitur infragilis. Scuta, & enses sunt quales Græcorum. Vbi verò sese obtulit occasio, sic in aciem instructi sunt. Dextrum cornu, Hippogypi tenebant, & rex, circa se optimos quosque habens, inter quos nos etiam eramus. Lævum Lachanopteri. Medium auxiliarii utique singuli. Peditatus autem circiter sex millibus myriadum constabat: qui sic in aciem instructi sunt. Aranex apud illos multæ ac magnæ sunt, Cycladibus insulis unaquæque mul-

ἕκαστοι] Angl. ὡς ἑκάστοις ἐδόκει. Bourd.

1 Ἀ-

ἔκφυσις μείζων. τούτοις ὑφίστησιν ὁ Ὑδροφόνος τὸ μεταξὺ τοῦ Σελήνης, καὶ τοῦ ἑωσφόρου ἀέρος. ὡς δὲ τάχιστα ἐξεργάσατο, καὶ πεδίον οἱ ἐπείνησεν, ἐπὶ τούτου παρέπεμψε τὸ πεζόν. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Νυκτερίων ὁ Εὐδιανακτίου. τρίτος αὐτὸς. τῶν δὲ πολεμίων, τὸ μὲν δύώνυμον, εἶχον οἱ Ἱππομύρμηκες. καὶ ἐν αὐτοῖς, ὁ Φαέθων. θηρία δὲ ἐπὶ μέσου, ὑπόπτερα, τοῖς παρ' ἡμῖν μύρμηξι ὑφιστοικότα, πλὴν τοῦ μεγάθους. ὁ γὰρ μέγιστος αὐτῶν, καὶ διπλήθων ἦν. ἐμάχοντο δὲ, οὐ μόνοι οἱ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μάλιστα τοῖς κέρασιν. ἐλέγοντο δὲ ὅτοι εἶναι ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας. ἐπὶ δὲ τοῦ δεξιοῦ αὐτῶν, ἑτάχθησαν οἱ Ἀεροκώνωπες, ὅντες καὶ ὅτοι ἀμφὶ πέντε μυριάδας, πάντες τοξόται, κώνωψι μεγάλοις ἐποχούμενοι. μετὰ δὲ τούτους, οἱ [1] Ἀεροκόρδακες. ψιλοί τε ὄντες. καὶ πεζοί. πάλαι μάχιμοί γε καὶ ὅτοι. πόρρωθεν γὰρ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ὑπερμεγέθεις. ὁ γλῆνες ὑσὶ ἐπολίζον ἀντέχειν ἐδύνατο. ἀπέθνησκε δὲ, [2] δυσοσμίας τινὸς αὐτῇ τῷ τραύματι ἐπιζωννύμης. ἐλέγοντο δ' [3] χεῖσθαι τὰ βέλη μελάχης ἰοῦ. ἐχθροὶ δ' αὐτῶν, ἐπίχθησαν οἱ Καυλομύκητες, ὁπλίται ὄντες, καὶ ἀγχέμαχοι τὸ πλῆθος μύριοι. συλλήφθησαν δ' Καυλομύκητες, ὧν μὲν μυκητίοις ἐχρῶντο, δίφασι, δὲ καυλίοις, τοῖς ἀπὸ τῆς ἀσπαραγῶνος. πλησίον δ' αὐτῶν, οἱ Κυνοβάλανοι ἵζηνται, ὡς ἔπεμψαν αὐτῷ οἱ τῆς Σειρίου κατοικοῦντες, πενταπλασίονες μείζων. τούτοις ὑφίστησιν ὁ Ὑδροφόνος τὸ μεταξὺ τοῦ Σελήνης, καὶ τοῦ ἑωσφόρου ἀέρος. ὡς δὲ τάχιστα ἐξεργάσατο, καὶ πεδίον οἱ ἐπείνησεν, ἐπὶ τούτου παρέπεμψε τὸ πεζόν. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Νυκτερίων ὁ Εὐδιανακτίου. τρίτος αὐτὸς. τῶν δὲ πολεμίων, τὸ μὲν δύώνυμον, εἶχον οἱ Ἱππομύρμηκες. καὶ ἐν αὐτοῖς, ὁ Φαέθων. θηρία δὲ ἐπὶ μέσου, ὑπόπτερα, τοῖς παρ' ἡμῖν μύρμηξι ὑφιστοικότα, πλὴν τοῦ μεγάθους. ὁ γὰρ μέγιστος αὐτῶν, καὶ διπλήθων ἦν. ἐμάχοντο δὲ, οὐ μόνοι οἱ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μάλιστα τοῖς κέρασιν. ἐλέγοντο δὲ ὅτοι εἶναι ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας. ἐπὶ δὲ τοῦ δεξιοῦ αὐτῶν, ἑτάχθησαν οἱ Ἀεροκώνωπες, ὅντες καὶ ὅτοι ἀμφὶ πέντε μυριάδας, πάντες τοξόται, κώνωψι μεγάλοις ἐποχούμενοι. μετὰ δὲ τούτους, οἱ [1] Ἀεροκόρδακες. ψιλοί τε ὄντες. καὶ πεζοί. πάλαι μάχιμοί γε καὶ ὅτοι. πόρρωθεν γὰρ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ὑπερμεγέθεις. ὁ γλῆνες ὑσὶ ἐπολίζον ἀντέχειν ἐδύνατο. ἀπέθνησκε δὲ, [2] δυσοσμίας τινὸς αὐτῇ τῷ τραύματι ἐπιζωννύμης. ἐλέγοντο δ' [3] χεῖσθαι τὰ βέλη μελάχης ἰοῦ. ἐχθροὶ δ' αὐτῶν, ἐπίχθησαν οἱ Καυλομύκητες, ὁπλίται ὄντες, καὶ ἀγχέμαχοι τὸ πλῆθος μύριοι. συλλήφθησαν δ' Καυλομύκητες, ὧν μὲν μυκητίοις ἐχρῶντο, δίφασι, δὲ καυλίοις, τοῖς ἀπὸ τῆς ἀσπαραγῶνος. πλησίον δ' αὐτῶν, οἱ Κυνοβάλανοι ἵζηνται, ὡς ἔπεμψαν αὐτῷ οἱ τῆς Σειρίου κατοικοῦντες, πενταπλασίονες

multò major. Has jussit intexere medium aëris, quod à Luna in Luciferum diffunditur. Quod ubi primùm fecerunt, campumque straverunt, in eo peditatum instruxit, cui præerat Nycterion Eudianactis filius. Tertius ipse. Hostium autem lævum cornu tenebant Hippomyrmeces, inter quos medius Phaethon. Bestiæ autem sunt maximæ, alatæ, formicis nostris assimiles, excepta magnitudine. Harum maxima duorum erat jugerum. Non solùm autem qui ipsis insidebant, sed etiam ipsæ maximè cornibus pugnabant: & horum quinquaginta ferè millia esse dicebant. In dextro autem collocati sunt Aëroconopes quorum quinquaginta ferè millia erant, omnes sagittarii, magnis culicibus insidentes. Post hos autem Aërocordaces, expediti quidem illi ac pedestres, verùm bellicosi: nam raphanos ingentes eminus vibrabant, quibus qui fuerat percussus ne paulum quidem resistere poterat, & fœtore ulceri protinus superveniente moriebatur. Nam sagittæ malvæ veneno delibutæ dicebantur. Hos juxta constituti Caulomycetes armati, cominus pugnantes, numero decies mille. Dicuntur autem Caulomycetes, quoniam scutis quidem fungeis utebantur, hastilibus verò asparagorum virgultis. Collocati sunt prope ipsos Cynobalani quinquies mille, quos Sirii canis incolæ ipsi miserunt. Et

1 Ἀεροκέρδακες] Interpres sequutus est Anglicanum Cod. in quo Ἀεροκίρακες. Bourd.

2 Δυστομίας] Angl. δυσωδίας. Idem.

3 Χείσθαι] Vt in Nigr & in Tox. Bourd.

χιλίοι. καὶ ἦτοι ἄνδρες καυσασσώποι, ἐπὶ βαλάνων πλειρωτῶν μαχόμενοι. ἐλέγοντο δὲ κἀκείνων ὑστερίζειν τὸ συμμάχων, ὃς τὴ ἀπὸ τῆς Γαλαξίης μετεπέμπτο σφενδνήτας, καὶ οἱ Νεφελοκένταυροι. ἀλλ' οὗτοι μὲν, τῆς μάχης ἤδη κεκραμένης ἀφίκοντο, ὡς μήποτε ὄφελον. οἱ σφενδνῆται δὲ, ὅλῳ ἔλως παρεγένοντο. διόπερ φασὶν αὐτοῖς ὕστερον ὀργισθῆναι τὸ Φαέθοντα, πυρπολήσαι τὴν χώρην. τοιαύτη μὲ καὶ Φαεθοντος ἐπῆλθε δαιμονίη. συμμίξαντες δὲ, ἐπειδὴ τὰ σημεῖα ἤρθη, καὶ ὠγκήσαντο ἑκάτεροι οἱ ὄνοι, τούτοις γὰρ αὐτὸ σαλπίσιν χρῶνται, ἐμάχοντο. καὶ τὸ μὲ δώνυμον τῶν Ἡλιοτῶν, αὐτίκα ἔφυγε δὴ ἐς χαίτας δεξάμενον τοὺς Ἱππογύπας. καὶ ἡμεῖς ἐπέμεθα κτείνοντες. τὸ δεξιὸν δὲ αὐτῶν, ἐκράτεε ἔτι τῷ ἡμετέρῳ δώνυμον. καὶ ἐπεξῆλθον οἱ Ἀεροκόνωπες διώκοντες, ἄχρι ἔδυς τοὺς πεζούς. ἐνταῦθα δὲ κἀκείνων ἐπιθορόντων, ἔφυγον ἐπικλίναντες, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἦθος τοὺς ἐπὶ τῷ δώνυμῳ σφῶν νενικημένους. τὸ δὲ πρόπας λαμπρὰς χλωμένης, πολλοὶ μὲ ζῶντες ἠλίσκοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ἀπηρύθη. καὶ τὸ αἷμα ἐρρέε. πολὺ μὲ ἐπὶ τῶν νεφῶν, ὥστε αὐτὰ βάπτεσθαι, καὶ ἐρυθρὰ φαίνεσθαι, οἷα παρ' ἡμῖν δυσμῇσι δὲ ἡλίου, φαίνονται. πολὺ δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν κατέσταζεν, ὡς τε μὲ εἰκάζειν, μὴ ἄρα τοιῦτο πυὸς καὶ πύλαι ἄνω γίνοιεν, Ὅμηρος ὑπέλαβεν αἵματι ὗσαι τὸν Δία ἐπὶ τῷ δὲ Σαρπηδόνος θανάτῳ. ἀναρρίψαντες δὲ ἐπὶ τὸ διώξεως, δύο τρόπαια ἐστήσαμεν, τὸ μὲν, ἐπὶ τῇ χαρακίνων τὸ πεζομαχίας. τὸ δὲ ἀεροφορμαχίας, ἐπὶ τῶν νεφῶν. ἄσπερ δὲ τῶν γινομένων, ἠγγέλθημεν

Et hi canina facie homines, a latis glandibus invecti pugnabant Dicebant autem posteriores venire aliquos ex commilitonibus funditores scilicet, quos ex Galaxia advocaverat, & Nephelocentauros: qui commisso prælio advenerunt. At utinam nunquam venissent. Sed funditores non venerunt omnino. Quare iratum illis Phaëthontem, igne regionem vastasse ajunt. Et is quidem Phaëthontis exercitus erat. Postquam verò signa erecta sunt, & utrorumque asini ruditu constrepuêre, nam his tubicinum loco utuntur, congressi pugnarunt. Tum lævum cornu Heliotarum protinus aufugit, quia venientes ad manus Hippogypos non sustinuit: quos secuti interficiebamus. Interea verò dextrum illorum cornu, sinistrum nostrum superabat: quum etiam egressi Aëroconopes ad pedites usque insequebantur, qui opem hic ferentibus illis, declinantes fugerunt, & maximè quum devictum. Latus lævum sensérunt. Illis in fugam insignem conversis: multi vivi capti sunt, multi etiam cæsi, quorum sanguis fluebat, multus quidem in ipsas nubes, ita ut colore rubro inficerentur, & apparerent quales apud nos occidente sole cernuntur: multus etiam in terram stillabat: ita ut conjicerem, num tale quid olim in cœlo contigisset, quum in morte Sarpedonis Iovem sanguine pluisse Homerus existimavit. Posteaquam fugatis illis reversi sumus, duo trophæa statuimus, unum pedestris pugnæ in telis aranearum commissæ, alterum aeriæ in nubibus confertæ. His modò peractis, nunciatum est

ab

τὸ ὑπὸ τῶ σκοπῶν οἱ Νεφελοκέντωροι, προσελαύνοντες. ὡς δὲ ἐδόκει τῷ μάχης ἐλπὶν τῷ Φαέθοντι. καὶ δὴ ἐφαίνοντο προσιόντες, θέαμα καλὸν ἅμα καὶ δεινόν, ἐξ ἵππων πτερωτῶν, καὶ ἀνθρώπων συγκείμενοι. μέγεθος δ', τῶν μὲν ἀνθρώπων, ὅσον [1] τῆ Ῥοδίων Κολοσσῶ ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ ἄνω. τῶν δὲ ἵππων, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος. τὸ μέντοι πολῆθος αὐτῶν, οὐκ ἀνέγραψα, μὴ τῷ καὶ ἄπιστον δόξῃ. τοσοῦτον ὦν. ἠγάπτο δ' αὐτῶν ὁ μὲν ζωδιακῆ τοξότης. ἐπεὶ δ' ἤσθοντο τὰς φίλας γενικεμένας, ἐπὶ τὸ Φαέθοντα ἔπεμπον ἀγγελίαν αὐθις ἐπείγαν. αὐτοὶ δ' ἀναπεξάμενοι, παραγγελθέντες ἐμπίπτωσι τοῖς σελωίταις, ἀπάκτοις ὦσι τῷ δίωξιν καὶ τὰ λάφυρα διεσκεδασμένοις. καὶ πάντα μὲν πέπτωκεν. αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα καταδιώκουσι ἕως τῷ πόλιν, καὶ τὰ τελευτᾶ τὸ ὀρνίων αὐτῶ κτείνουσιν. ἀνέσπασαν δὲ καὶ τὰ τρόπαια, καὶ κατέδραμον ἅπαν τὸ ὑπὸ τῶ ἀραχνῶν πεδίον ὑφασμένον. ἐμὲ δ', καὶ δύο παῖδε τῶ ἐπείσων, ἐζώγρησαν. ἤδη δὲ παρῆν καὶ ὁ Φαέθων. καὶ αὖθις ἄλλα τρόπαια ὑπ' ἐκείνων ἵστατο. ἡμεῖς μὲν δὴ ἀπηγάγεσθε ἐς τὸ ἥλιον αὐθημερόν, τῶ χέρε ὀπίσω δεδέντες ἀραχνίᾳ ἀποκεκλῃκαμεν. οἱ δ', πολιορκεῖν μὲν οὐκ ἐγνωσαν τῶν πόλιν. ἀναρρίψαντες δ', τὸ μεταξὺ τῶ ἀέρος ἀπετείχιζον, ὥστε μηκέτι τὰς αὐγὰς διὰ τῶ ἡλίω ἕως τῶν σελωίτω δύνειν. τὸ δὲ τεῖχος, ὦ δικτυῶν νεφελωτόν. ὥστε σαφῆς ἔκλειψις τῆ σελήνης ἐγηγένει. καὶ νυκτὶ δὴ νενεκεῖ, πᾶσα κατεῖχετο. περιόμενον δὲ τούτοις ὁ Ἐνδυμίων, πέμψας, ἱκέτευε καθελεῖν τὸ οἰκοδόμημα, καὶ μὴ

ab exploratoribus Nephelocentauros adventare, quos Phaëthonti ante prælium advenisse oportuisset. Hi quum adfuerunt, spectaculum incredibile præbuerunt, ex equis alatis, & hominibus compositi. Magnitudo hominum erat ex dimidio corpore sursum quanta Rhodii Colossi: equorum verò, quanta magnæ navis onerariæ. Multitudinem ipsorum equidem non scripsi, ne cui incredibilis videatur, tanta erat. Præfectus illis erat Zodiaci Sagittarius. Vbi autem devictos amicos cognoverunt, nuncium Phaëthonti miserunt, ut rediret. Tum ipsi instructa acie irruerunt in Selenitas turbatos, & ab hostium fuga inconditos, & ad auferenda spolia dispersos, quos omnes in fugam vertunt, adeoque regem ipsum ad urbem usque persequuntur, ejusque quam plurimas aves conficiunt. Avulserunt etiam trophæa, totumque campum ab araneis contextum decurrerunt: me quoque duosque ex sociis vivos ceperunt. Iamque & Phaëthon aderat: & sub illis alia trophæa statuerunt. Nos autem ipso die ad Solem deducti sumus, manibus à tergo araneæ segmento illigatis. Hi civitatem non obsidere decreverunt: sed reversi medium aëris vallaverunt: ita ut non amplius radii Solis ad Lunam pervenirent. Duplex autem erat murus, nubeus, ita ut Lunæ manifesta defectio facta fuerit, & continua nocte tota oppressa. Quare pressus Endymion, misit legatos qui orarent ut hoc ædificium de-

[1] Τῆ Ῥοδίων] Angl. Rodiæ. Bourd.

[1] Ἀνὼ

σφᾶς θεωρᾶν τὸ σπότερ᾽ βιοτεύσο-
μεν. ὑπῆρχέτο δ᾽ καὶ φόρος πλέ-
σιος, καὶ σύμμαχος ἑσπέρα, καὶ μη-
κέτι πολεμήσειν. καὶ ὁμήρους, ἐπὶ
τούτοις, δώσειν ἤρξατο. οἱ δ᾽ ὦδε
τὸ Φαέθοντα, γλυκυμύθης δὶς ἐκκλη-
σίας, τῇ ὑστεραίᾳ μὲν, ἀδὲν παρέλυσαν τὸ ὀργῆς. τῇ ὑστεραίᾳ δ᾽,
μετέγνωσαν. καὶ ἐγένετο ἡ εἰρήνη
ἐπὶ τούτοις. κ᾽ πάλι συνῆκας ἐποιήσαντο οἱ Ἡλιῶται καὶ οἱ σύμ-
μαχοι ὧδε Σελενίτας καὶ τοὺς
συμμάχους, ἐπὶ τῷ καθελοῦσι μὲν
τοὺς Ἡλιώτας τὸ λιθοτείχισμα, κ᾽
μηκέτι ἐς τὸν σελήνιον ἐσβάλλειν.
ἀποδοῦναι δ᾽ κ᾽ τοὺς αἰχμαλώτους,
ἡνπερ ἔκαστον χρημάτων. τοὺς δ᾽
Σηληνίτας, ἀφεῖναι μὲν αὐτονόμους
τοὺς καὶ ἄλλους ἁπάσης. ὅπλα δὲ
μὴ ἐπιφέρειν τοῖς Ἡλιώταις. συμ-
μαχεῖν δ᾽ τῇ ἀλλήλαν, ἤν τις ἐπίῃ.
φόρον δ᾽ ὑποτελεῖν ἑκάστους ἔτους τ
βασιλέα τῶν Σελενιτῶν τῷ βασι-
λεῖ τῶν Ἡλιωτῶν, δρόσους ἀμφορέας
μυρίους. καὶ ὁμήρους δ᾽ σφῶν αὐ-
τῶν δώσειν μυρίους. τῷ δ᾽ λοιπῷ
πάντι τὸν ἐς τ Ἐωσφόρον, κοινὸν
ποιεῖσθ᾽, καὶ μετέχειν τ ἄλλων τ
βουλόμενον. ἐγγράψαι δ᾽ τὰς συν-
θήκας στήλη ἠλεκτρίνη, καὶ ἀνατῆ-
σαι τὸ μέσον τῷ ἄρει ἐπὶ τοῖς με-
θορίοις. ὤμοσαν δ᾽ Ἡλιωτῶν μὲν,
Πυρωνίδης, κ᾽ Θηρίτης, καὶ Φλό-
γιος. Σελενιτῶν δὲ, Νύκτωρ, καὶ
Μήνιος, κ᾽ Πολυλαμπής. τοιαύ-
την μὲν ἡ εἰρήνη ἐγένετο. σῦς δ᾽ τὸ
τεῖχος καθῃρέτο, καὶ ἡμᾶς τοὺς
αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν ἐπὶ δ᾽ ἀφι-
κόμεθα ἐς τὸν σελήνην, ὑπηντία-
ζον ἡμῖν, καὶ παρῄνουν μὴ δακρύειν, οἱ τε ἑταῖροι, καὶ ὁ Ἐνδυ-
μίων αὐτός. καὶ ὁ μὲν, ἠξίει μεῖ-
ναί τε παρ᾽ αὐτῷ, καὶ κοινωνεῖν τ ἀπικίας, ὑπισχνούμενος δώ-
σειν ὡς γάμου τ ἑαυτοῦ παῖδα. γυναῖκες γὰρ οὐκ εἰσὶ παρ᾽ αὐτοῖς.

demolirentur, nec sinerent se in tenebris versari. Quod ut consequeretur, promittebat se tributa persoluturum, belli socium futurum, nec ampliùs bellum illaturum. Insuper & obsides offerebat. Phaëthon autem & socii bis convocato concilio, primò quidem in ira perstiterunt, postremò sententiam mutarunt. Ac pacis conditiones hujusmodi fuerunt. Fœdus inierunt Heliotæ & horum socii cum Selenitis eorumque sociis, hac lege ut Heliotæ vallum dejiciant, neque posthac Lunam invadant, statutoque precio captivos reddant. Selenitæ verò ut stellas *alias liberas* dimittant, arma non amplius Heliotis inferant: vicissim autem opem ferant, siquis invaserit: tributum verò quotannis pendat rex Selenitarum regi Heliotarum, decies mille roris amphoras, & de suis decies mille det obsides: missa verò ad Luciferum colonia fiat communis, & qui volet, aliorum sit particeps. Tum fœdera columnæ electrinæ insculpantur, medioque in aëre in confiniis erigatur. Ex Heliotis fidem dederunt Pyronides, Therites, & Phlogius: ex Selenitis, Nyctor, Menius, & Polylampes. Facta est pax istiusmodi. Confestim murus eversus est, nosque captivos reddidère. Vbi ad Lunam reversi sumus, cùm socii tum Endymion ipse nobis obviam venerunt, & cum lachrymis salutarunt. Atque hic quidem rogabat, & ut apud se maneremus, communique colonia uteremur, & mihi filium (nam apud ipsos mulieres nullæ sunt) nuptui collocaturum pollice-

ἔμοὶ ᾧ ἐδαμῶς ἐπιθόμην, ἀλλ' ἐξίειν ἀποπεμφθῆναι κότε εἰς τὸ θαλάσσιον. ὡς ᾧ ἔγνω ἀδύνατον ὂν πεισθῆναι, ἀποπέμπει ἡμᾶς, ἑπτὰς ἐπ' ἐμοὶ ἡμέρας, ἃ δὴ ἐν τῷ μεταξὺ ἀμφιτίθεται ἐν τῇ σελήνῃ, κατεπόησα, κρεανὰ, καὶ παρέδοξα, πάντα βάλομαι εἰπεῖν. Πρῶτα μὲν τὸ μὴ ἐκ γυναικῶν γίνεσθαι αὐτοὺς, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀῤῥένων. γάμοις γὰρ τοῖς ἄῤῥεσι χρῶνται. καὶ ἀεὶ ἕτερος γυναικὸς ὅλως ἴσασι. μέχρι μὲν ἂν πέντε καὶ ἕκοσιν ἔτων, γαμεῖ ἕκαστος. ἀπὸ ᾧ τούτων, γαμεῖ αὐτός. κύουσι ᾧ ἐν τῇ νηδύϊ, [1] ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις. ἐπειδὰν γὰρ συλλάβῃ τὸ ἔμβρυον, παχύνῃ ἡ κνήμη. καὶ χρόνου ὕστερον ἀναστρώσης, ἐξάγουσι νεκρόν. ἐκθέντες ᾧ αὐτὸ ὡς τ' ἄκμον κιχήσεται, ζωοποιοῦσι. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς τὰς Ἕλληνας ἐκθεῖναι ἥκειν τ' γαστροκνημίας τὄνομα, ὅτι παρ' ἐκείνοις ἀντὶ γαστρὸς κυοφορεῖ. μεῖζον ᾧ τούτου ἄλλο διηγήσομαι. γίνεται ἐν παρ' αὐτοῖς ἀνθρώπων, οἱ καλοῦμενοι Δενδρῖται. γίνεται ᾧ τ τρόπον τῶνδε. ὄρχιν ἀνθρώπου τ δεξιὸν ἀποτεμόντες, ἐν γῇ φυτεύουσι. ἐκ δ' αὐτοῦ, δένδρον ἀναφύεται μέγιστον, σπέρμινον, οἷον φαλλός. ἔχει ᾧ καὶ κλάδους, καὶ φύλλα. ὁ ᾧ καρπὸς, ἴσι βάλανοι πηχυαῖοι τὸ μέγεθος. ἐπειδὰν ἂν πεπανθῶσι, τρυγήσαντες αὐτοὺς, ἀποκλάπτουσι τοὺς ἀνθρώπους. αἰδοῖα μὲν τοι φορεῦσι ἔχουσιν. οἱ δὲ μὲν, ἐλεφάντινα. οἱ δὲ πάντες αὐτῶν, ξύλινα. καὶ ἀφ' τούτων ἐχούσιν, καὶ τοῖσι ἁζύζουσι ταῖς γαμεταῖς αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ γηρήσῃ ὁ ἄνθρωπος, οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὥσπερ καπνὸς ἀφανιόμενος,

licebatur. At ego nequaquam parui, sed dimissionem in mare poposci. Is verò ut cognovit se non persuasurum, nos septenis diebus convivio exceptos dimisit. Quæ autem interim dum apud Lunam commorabar, animadverti nova, & incredibilia, hæc narrare volo. Primùm quidem illi ex mulieribus non gignuntur, sed ex maribus: masculis enim nuptiis utuntur: ac neque nomen mulieris omnino norunt. Quare ad quintum & vigesimum usque annum quisque nuptum datur: exinde nuptum accipit. Concipiunt non in ventre, sed in suris. Concepto fœtu, crus crassescit, tandem suo tempore præcidentes, mortuos educunt: tum expositos illos ad ventum hiantes, vitæ tradunt. Atque inde mihi ad Græcos venisse videtur illud gastrocnemiæ nomen, quod apud illos ventris loco sura concipit. Sed aliud hoc majus dicam. Genus hominum apud illos est, qui Dendritæ dicuntur. Hi hoc modo nascuntur. Dextrum hominis testiculum in terra plantant: ex eoque exoritur arbor maxima, carnea, ceu priapus, habetque ramos, & folia, fructus verò sunt cubitales glandes: quas quum maturæ fuerint, decerpunt, & ex iis homines excludunt. Pudenda autem habent appositicia, quidam eburnea, pauperes verò lignea, quibus coëunt, & conjugibus miscentur. Postquam autem senuerit aliquis, non moritur, sed in fumum resolutus aër

1 Ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις] Iosephus Acosta Historiæ Indicæ cap. 38. lib. 4. Marc.

1 Περι-

ἀὴρ χέγνει. τροφὴ δὲ πᾶσιν ἡ αὐτή. ἐπειδὰν γὰρ πῦρ ἀναφύσωσι, βατράχους ἐπ' ὤμων ἐπὶ τὸν ἄνθρακων. πολλοὶ δὲ παρ' αὐτοῖς εἰσιν ἐν τῷ ἀέρι πετόμενοι. ὀπτωμένων δέ, [1] περιχαδόντες, ἀσπερ ὀπὸ κάπνης ἁλίσκονται, λάπτουσι τὸ ἀναμιμνόμενον κατὸν, καὶ ἀρχοῦνται. σιτοῦνται μὲν οὖν τοιοῦτον. ποτὸν δὲ αὐτοῖς ἐστιν, ἀὴρ ἀποθλιβόμενος εἰς κύλικα, καὶ ὑγρὸν ἀνιεὶς, ὥσπερ ὄρσον. οὐρεῖν μὲν οὐ πεφύκασι, καὶ ἀφοδεύουσιν. ἀλλ' οὐδὲ πέπονθεν, ἡμῖν ἡμεῖς. ἀλλ' οὐδὲ τῶν σωμάτων οἱ παῖδες [2] ἐν ταῖς πυγαῖς παρέχουσιν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἰγνύσιν, ὑπὲρ τὸν γαστροκνημίαν. ἐκεῖ γάρ εἰσι τετριμένοι. καλὸς δὲ νομίζεται παρ' αὐτοῖς, ὃν πεπὶς φαλακρὸς καὶ ἄκομος ᾖ. τοὺς δὲ κομήτας καὶ μυσαττοῦσι. ἐπὶ δὲ τῶν κομητῶν ἀστέρων, τοὺς κομήτας καλοὺς νομίζουσιν. ἐπεδήμουν γάρ ποτε, οἱ καὶ τοῦτ' ἐκείνων διηγοῦντο. καὶ μὴν καὶ χρῶνται φωνῇ, μικρὸν ὑπὲρ τὸ τέττιγος. καὶ ὄνυχας ἐν τοῖς ποσὶν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶ μονοδάκτυλοι. ὑπὲρ δὲ τὰς πυγὰς ἐκάστῳ αὐτῶν, κρόκη ἐκπέφυκε μακρὰ, ὥσπερ κέρκος, θάλλουσα ἐς ἀεί, καὶ ὑπτία ἀναπίπτουσι. καταμύουσι δὲ μέλι θρυμμάτιον. καταπιόντες δὲ μέλι θρυμμάτιον. καταπιόντες ἢ [3] πονῶσιν, ἢ γυμνάζωνται, γάλακτι ὠᾷ τὸ σῶμα [4] ἀλείφουσιν, ὥστε καὶ πυρὸς ἀπ' αὐτοῦ πίπτουσι, ὀλίγον ἐξ μέλιτος ἐπιπεσόντος. ἔλαιον δὲ πιόντων ἀπὸ τῶν κρομμύων πάνυ λιπαρόν τε, καὶ εὐῶδες, ὥσπερ μύρον. ἀμπέλους δὲ πολλὰς ἔχουσιν ὑδροφόρους. αἱ

aër fit. Cibus eſt omnibus unus. Nam ſuper accenſi ignis prunis ranas aſſant, quæ apud ipſos magno numero in aëre volitant: quibus aſſatis, velut ad menſam circunfuſi, evaporatum ex illis fumum lambunt, & epulantur. Ac tali quidem cibo aluntur. Potus eſt aër in calicem expreſſus, qui liquorem roris inſtar ex ſe reddit. Non mingunt autem, nec egerunt, neque ea qua nos parte perforati ſunt. Neque pueri natibus rem obſcœnam præſtant, verùm poplitibus ſupra ſuram, ubi perfoſſi ſunt. Pulcher apud illos habetur, qui calvus eſt, & depilis: ſed comatos abominantur. Contrà quàm apud eos qui cometas ſtellas inhabitant: nam comatos pulchros exiſtimant. Quidam enim advenerunt, qui nobis illorum mores narrarunt. Barbam autem paulum ſupra genua producunt: nec in pedibus ungues habent: at unicus illis eſt digitus. In ſpeciem caudæ braſſica cujuſque natibus innaſcitur, prolixa, ſemper virens, quæ & reſupino cadente non frangitur. Mel acerrimum emungunt: qui ſiquando vel labori, vel exercitationi incubuerint, lacte totum corpus oblinunt, ita ut modico melle inſtillato, caſeus ex eo coaguletur. Oleum ex cepis exprimunt pingue admodum & unguenti inſtar, odoratum. Multas vites habent aquæ ferates: uva-

1 Περιχαδόντες] Angl. περιχαζόμενοι. Bourd.

2 Ἐν ταῖς πυγαῖς] Caſſius, ſi quid in execrando tali ſcelere, Angl. C. ἐν ταῖς ἕδραις. Idem.

3 Πονῶσιν] Τοπῶσιν. In Mſ. *Idem.*

4 Ἀλείφουσι] Mſ. & Cod. Angl. ἰᾶσθαι, aliter tamen legit Interp. *Idem.*

1 Πυ-

ὧν ῥᾶγες τῶν βοτρύων, εἰσὶν ὥσπερ χάλαζα. καί μοι δοκεῖ ἐπισθεν ἐμπεσὼν ἄνεμος ἀφεῖσαι τοὺς ἀμπέλους σείσας, τότε ἐφ' ἡμᾶς καταπεσὼν ἡ χάλαζα, ἀφῃρημένων τῶν βοτρύων. τῇ μὲν τοι γαστρὶ, ὅσα πήρᾳ χρῶνται, πᾶσιν ἐοικότες εἰσὶν, ὅσων ἀδύντων. ἀνοικτὴ γὰρ αὐτοῖς αὕτη, καὶ πάλιν κλειστὴ ἐστιν. ἔντερον δὲ οὐ αὐτῇ οὐδὲ ἡπαρ φαίνεται, ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι θυσσῶδες ἔντοσθε, καὶ λάσιός ἐστιν. ὥστε καὶ τὰ νεογνὰ ἐπεισδῦναι ῥιῶσιν, εἰς τοιοῦτον ἐπιδύντα. ἐσθῆς δὲ τοῖς μὲν πλουσίοις, ὑαλίνη, μαλθακή. τοῖς πένησι δὲ, χαλκῆ, ὑφαντή. πολύχαλκα γὰρ τὰ ἐκεῖ χωρία. καὶ ἐρύακα ζοντα τὸ χαλκὸν ὕδατι καταῤῥήξαντες, ὥσπερ τὸ ἔριον. τοὺς μέντοι τῶν ὀφθαλμῶν, οἵους ἔχουσιν, οὐκ ἂν μὰ εἰπεῖν, μή τις με νομίσῃ ψεύδεσθαι ἀφ' οὗ τοῦτο ἔφην λέγω. ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐρῶ. τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξαιρετοὺς ἔχουσι. καὶ ὁ βουλόμενος ἐξελὼν τοὺς αὐτοῦ, φυλάττει ἐς ἂν ἐνθῇ ἰδεῖν. ἔπειτα δὲ ἐνθέμενος, ὁρᾷ καὶ πολλοὶ τοὺς σφετέρους ἀπολέσαντες, παρ' ἄλλων χρησάμενοι ὁρῶσιν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ πολλοὺς ἀποθέτους ἔχουσιν, οἱ πλούσιοι. τὰ ὦτα δὲ, πλατάνου φύλλα ἐστὶν αὐτοῖς, πλὴν γε τοῖς ἀπὸ τῶν βαλάνων. οὗτοι γὰρ μόνοι ξύλινα ἔχουσι. καὶ μὴν καὶ ἄλλο θαῦμα ἐν τοῖς βασιλείοις ἐθεασάμην. κρήτηρα μέγαν κεῖται ὑπὲρ φρέατος, ἐ πάνυ βαθέος. ἂν μὲν δὴ εἰς τὸ φρέαρ καταπτῇ τις, ἀκούει πάντων τῶν περὶ ἡμῖν ἐν τῇ γῇ λεγομένων. ἐὰν δὲ εἰς τὸν κρατῆρα ἀποδλέψῃ, πᾶσας μὲν πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη ὁρᾷ, ὥσπερ ἐφεστὼς ἐκείνοις. τότε καὶ τὰς οἰκείας ἐγὼ ἐθεασάμην, καὶ πᾶσαν τὴν πατρίδα. οἱ δὲ κἀκεῖνοί με ἰδόντες, οὐκ ἔπ' ἔχω τὸ ἀσφαλὲς εἰπεῖν.

uvarum autem acini ſunt veluti grando. Ac mihi videtur, diruptis uvis illis in nos grando cadere, quum ventus irruens vites concuſſerit. Ventre tanquam ſacculo utuntur, eique quicquid opus habent, indunt. Nam illis aperiri, rurſus claudi poteſt. Neque in illo inteſtinum ullum, aut hepar apparet: ſed ſolummodò intus eſt villoſus, & hiſpidus: ita ut pueruli quum rigent, in eum ſubeant. Amictus divitibus quidem vitreus, mollis: pauperibus verò æneus, contextus. Nam ea loca æris ſunt feracia: quod illi aqua maceratum, ut lanam carpunt. Quales autem habeant oculos, dicere vereor, nequis ob rei abſurditatem, mentiri me putet. Attamen etiam hoc dicam. Oculos exemptiles habent: quique vult ſuos exemptos ſervat, dum iis ad cernendum opus habeat: quos quum repoſuit, cernit. Multique propriis amiſſis, alienos mutuantur, & cernunt. Quique multos reconditos poſſident, illi divites ſunt. Aures iis ſunt platani folia, præter quam iis qui formantur ex glandibus. Illi enim ſoli ligneas habent. Porrò miraculum aliud in regia vidi. Super puteo non admodum alto poſitum eſt ſpeculum maximum. Et qui in puteum deſcenderit, audit omnia quæ apud nos dicuntur in terris. Qui verò in ſpeculum conſpicatus fuerit, civitates omnes, gentes omnes videt, ac ſi omnibus intereſſet. Tunc familiares omnes, omnemque patriam vidi: an verò & illi me viderint, ſatis exploratum non habeo.

Qui

ὅπως δὲ μὴ πιστεύσῃ τοῦτο ἄπας ἴσχυε, ὃν ποτε καὶ αὐτὸς ἐκεῖσε ἀφίκηται, ἐπιστήσει ὡς ἀληθῆ λέγω. τότε δὲ ὃν ἀσπασάμενοι τὸν βασιλέα, καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν, ἐμβάντες, ἀνήχθημεν. ἐμοὶ δὲ καὶ δῶρα ἔδωκεν ὁ Ἐνδυμίων, δύο μὲν ὑάλινα χιτώνια, πέντε δὲ χαλκᾶς, καὶ πανοπλίαν ἑτερόπλευρον. ἃ πάντα ἐν τῷ κήτει κατέλιπον. συνέπεμψε δὲ ἡμῖν καὶ Ἱππογύπους χιλίους, ἐξαπέμψοντας ἄχρι σταδίων πεντακοσίων. ἐν δὲ τῷ παράπλῳ, πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας χώρας παρημείψαμεν, ἐφορμήσομεν δὲ καὶ τῷ ἑωσφόρῳ ἄρτι συνοικιζομένῳ. καὶ λαθόντες, ὑπερπετόμεθα. ἐμβάντες δὲ εἰς τὸν Ζωδιακὸν, ἐν ἀριστερᾷ ἐποιησάμεθα τὸν ἥλιον, ἐν χερσὶ τὴν γῆν ἐξαπλοῦντες. ἠγνοήσαμεν, καίτοι πολλὰ τῶν ἑταίρων ἐπιθυμούντων. ἀλλ' ὁ ἄνεμος οὐκ ἐφῆκεν. ἐξετάμεθα μόνοι τὸν χῶρον ὕδατός τε, καὶ πίνης, καὶ ὠνίδων, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν μεστήν. ἰδόντες δ' ἡμᾶς οἱ Νεφελοκένταυροι, μισθοφορήσοντες ἐξῆλθον τῷ Φαέθοντι, ἐπιπλήσαντα ἐπὶ τῶν ναῶν. καὶ μαθόντες ἐναπόνδους, ἀπεχώρησαν. ἤδη δὲ καὶ οἱ Ἱππόγυποι ἀπεληλύθεισαν. πλεύσαντες δὲ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα, καὶ ἡμέραν, περὶ ἑσπέραν ἀφικόμεθα εἰς τὴν Λυχνόπολιν καλουμένην, ἤδη τὰ κάτω πλοῦν διανύοντες. ἡ δὲ πόλις αὕτη, κεῖται μεταξὺ τῆς Πλειάδων, καὶ τῶν Ὑάδων ἀέρος. παχυτέρα μέντοι ἐστὶ Ζωδιακοῦ. ἀποβάντες δὲ, ἄνδρωπον οὐδένα μὲν εὕρομεν, λύχνους δὲ πολλοὺς περιθέοντας, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ περὶ τὰ λιμένια περιπέτεσθαι. τοὺς μὲν, μικροὺς, καὶ ὥστε εἰπεῖν, πυγμαίους. ὀλίγους δὲ τοὺς

Qui autem hæc ita se habere non credet, siquando illuc ipse se contulerit, me vera dixisse cognoscet. Tum salutato rege, ejusque aulicis, navi conscensa solvimus. Cæterùm munera mihi dedit Endymion, vestes quidem vitreas duas, æreas autem quinque, lupineamque panopliam, quæ omnia in ceto amisi. Misit & nobiscum Hippogypos mille, qui nos quingentis stadiis deducerent. Inter navigandum, multas quidem etiam alias regiones prætерlapsi sumus: Appulimus verò ad recens conditam apud Luciferum civitatem, ubi ad hauriendam aquam descendimus. Hinc Zodiacum ingressi, solem à sinistra prætergressi sumus, terræ margini adnavigantes. Non enim descendimus, quanquam id socii magnopere expetebant. Sed non permisit ventus: quanquam videbamus regionem fœcundam, pinguem, irriguam, multorumque bonorum plenam. Porrò Nephelocentauri, hi videlicet qui Phaëthonti meruerant, nos conspicati in navem devolarunt: sed cùm fœdus initum didicissent, abierunt. Et jam Hippogypi discesserant. Cæterùm cum navigassemus sequenti nocte, ac die, circa vesperam pervenimus ad Lychnopolin, quam vocant: jam iter nostrum ad inferiora flectentes. Hæc autem urbs sita est in medio Plejadum, & Hyadum aëre, Zodiaco utique inferior. Vbi cùm descendissemus, hominem quidem nullum invenimus, sed lucernas multas circumcurrentes, & in foro, & circa littus deambulantes, alias quidem parvas, & ut ita dicam pauperes, paucas verò magnas & potentes, splen-

μεγάλαι, καὶ δυνατῶν, πάνυ λαμπρὰς, καὶ πολυτελεῖς. οἰκήσεις δ' αὐτοῖς, καὶ λυχνιαίους ἰδίᾳ ἑκάστῳ πεποίηνται. καὶ αὐτοὶ ὀνόματα ἔχουσι, ὥσπερ οἱ ἄνθρωποι. καὶ φωνὴν προϊεμένων ἠκούομεν, καὶ οὐδὲν ἡμᾶς ἠδίκουν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ξενίᾳ ἐκάλουν. ἡμεῖς δ', ὅμως ἐφοβούμεθα. καὶ ὅτε διαπλέοιμεν, ὅτε ὑπανοίξαι τις ἡμῶν ἐτόλμησεν. ὀλίγα δ' αὐτοῖς τὰ μέσα τῆς πόλεως ἐστίν. ἔνθα ὁ ἄρχων αὐτῶν, δι' ὅλης νυκτὸς καθεύδει, ὀνομαστὶ καλῶν ἕκαστον. ὃς δ' ἂν μὴ ὑπακούσῃ, κολάζεται ἀποθνήσκειν, ὡς λιπὼν τὴν τάξιν. ὁ δὲ θανατούμενος ἐστεφανοῦτο, παρεστῶτες δὲ καὶ ἡμεῖς, ἐωρῶμεν τὰ γινόμενα, καὶ ἠκούομεν ἅμα τὸν λύχνον ἀπολογουμένου, καὶ τὰς αὐτοῦ αἰτίας λεγόντων, δι' ἃς ἐβραδύνομεν. ἔνθα καὶ τὸν ἡμέτερον λύχνον ἐγνώρισεν. καὶ ἐσπουδακὼς αὐτὸν, τὸν τε κατ' οἶκον ἐπυνθάνετο, ὅπως ἔχοιεν. ὁ δὲ μετὰ πάντα διηγήσατο. τὰ μὲν οὖν νύκτα ἐκείνην, αὐτοῦ ἐμείναμεν. τῇ ἐπιούσῃ δ', ἄραντες, ἐπλέομεν πλησίον τὸ νεφῶν. ἔνθα δὴ καὶ τὴν Νεφελοκοκκυγίαν πόλιν ἰδόντες, ἐθαυμάσαμεν. ὑπ' μόνοι ἐπέβημεν αὐτῆς. ὑπὸ δὲ ἔτι τὸ πρῶτον μετὰ βασιλεύοντος αὐτῶν Κορωνὸς ὁ Κοττυφίωνος. καὶ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἀριστοφάνους ποιητοῦ, ἀνδρὸς σοφοῦ, καὶ ἀληθοῦς, καὶ μόνου ἐν οἷς ἔγραψεν ἀπεσεμνύνετο. τρίτῃ δ' ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ, καὶ τὸ Ὠκεανὸν ἤδη σαφῶς ἐωρῶμεν. γῆ δ' οὐδαμοῦ, πλὴν τῶν ἐν τῷ ἀέρι. καὶ αὐτὴ δ', [1] πυρώδης ἦν, καὶ ὑπηερωγὴς ἐφαντάζετο. τῇ τετάρτῃ δ' περὶ μεσημβρίαν, μαλακῶς συνιδόντος δ' πνεύματος, καὶ σωιζάνοντος, ἐπὶ τὸν θάλατταν

splendidas admodùm, & illustres. Domus illis, & lychneones seorsim cuique suppetebant, & nomina ceu homines habebant: easque vocem emittentes audiebamus, nullamque injuriam nobis inferebant, imò ad hospitium invitabant. Attamen metuebamus, nec quisquam nostrum, apud illas cœnare, aut dormire ausus est. Palatium autem illis in media urbe est extructum, ubi per totam noctem sedet earum princeps, unamquamque nomine compellans. Quæcunque non paret, ad mortem condemnatur, ut aciei desertrix: extingui mors illis est. Ibi nos astantes, ea quæ fiebant, considerabamus, simulque lucernas respondentes audiebamus, causasque dicentes cur serò venirent. Hîc lucernam nostram agnovi, eamque alloquens scitabatur, quomodo se haberent res domesticæ, eaque mihi omnia narravit. Itaque ibi noctem illam commorati, postridie solvimus, ac prope nubes navigavimus. Hîc viâ urbe Nephelococcygia, mirati sumus in eam tamen non descendimus, quia ventus non sinebat. Rex illorum est Coronus filius Cottyphionis. Tum memini Aristophanis poëtæ, viri sapientis & veridici, cui frustra non credideris in his quæ dixit. Tertia autem ab hac die Oceanum jam manifestè videbamus: terram verò nusquam, nisi aërias illas, quæ jam igneæ ipsæ & micantes mihi videbantur. Quarta verò die circa meridiem molliter aspirante aura & subsidente, in mare de-

1 Πυρώδης] Angl. πυρώδης. Bourd.

δ' αὐτῶν ἐταύμασα, ἐ σύμισων λέγειν σὺκ ἀλκθῆ συγγράφοντες. διὸ καὶ αὐτὸς τὸν κενοδοξίας ἀπολιπὼν τ ἀπαιδαύσιας ὑμᾶς μεθ' ἡμῶν, ἵνα μὴ μόνος ἄμοιρος ὦ τ ἐν τῷ μυθολογεῖν ἐλευθερίας, ἐπεὶ μηδὲν ἀληθὲς ἱστορεῖν ἔχων, οὐδὲν γὰρ ἐπιπονῆσαι ἀξιόλογον, ἐπὶ τῷ ψεύδεσι ἐτράπόμην, πολλοὶ τῶν ἄλλων ξυγγραφέων. καὶ εἰ γὰρ δὴ τοῦτο ἀληθεύων λέγω, ὅτι ψεύδομαι, ὅτω σ' ἂν μοι δικῶ καὶ τῶν πρὸ ἐμοῦ ἄλλων κατηγορίαν ἐνέφυκεν, αὐτὸς ὁμολογῶν μηδὲν ἀληθὲς λέγειν. γράφω τοίνυν περὶ ὧν μήτ' εἶδον, μήτ' ἔπαθον, μήτε παρ' ἄλλων ἐπυθόμην. ἐπεὶ ἢ μὴ ἦ ὅλως ὄντων, μὴ ἦ τῶν ἐμοῦ χρόνῳ γενέσθαι δυναμένων. διὸ δεῖ τοὺς ἐντυγχάνοντας μηδαμῶς πιστεύειν αὐτοῖς. Ὁ μὲν γὰρ ποτὲ τὸν Ἡρακλείων ἐπῶν, καὶ ἀφικὼς εἰς τὸ ἑσπέριον Ὠκεανὸν, ἐμβὰς ἀνέμῳ τῷ πλῷ ἐπεπόμην. ἐνταῦθα δέ μοι τὸ Λιβυδημίας, καὶ νῆσος, ἡ τῆς Δημονίας ἐπέρησα, καὶ πραγμάτων κρειττόνων ἐπεθύμησα, καὶ τὸ βύθισμα μαθεῖν ὅ, τι τὸ πέλαγος ἐστὶ τὸ Ὠκεανὸ, καὶ τίνες οἱ πέραν κατοικοῦντες ἄνθρωποι. τούτου γέ τοι ἕνεκα, πάμπολλα σπέρματα συνεταλάμην. ἐναίων ἦ καὶ ὕδωρ συνεβαλόμην. πυθόμενος δὲ τῶν ἡλικιωτῶν τοὺς πειθομένους ἐμοὶ γνώμην ἔχοντας. ἐπὶ ἦ, καὶ ὁπόλων πολὺ. τὸ πλῆθος παρεσκευασάμην. καὶ κυβερνήτην τὸν ἄριστον μισθῷ μεγάλῳ πείσας, παρέλαβον. καὶ τὴν ναῦν, ἀναλαβὼν ἦ ἐν, ὡς ἐπὶ μέγα καὶ βίαιον πλοῦν ἐκπετασάμην. ἡμέραν μὲν δὴ καὶ νύκτα ἀρίῳ ἀνέμῳ πλέοντες, ἔτι τὴν γῆς ὑποφαινομένης, ἐ σφόδρα βιαίως ἐνεχόμεθα. τῇ ἐπιούσῃ ἦ, ἅμα ἡλίῳ

dum magna vi provecti sumus.

miratus sum, si cùm non vera dicerent, id alios latere existimarent. Quapropter cùm ipse etiam præ gloriæ studio, posteris aliquid relinquere velim, ne solus expers sim libertatis in comminiscendis fabulis, quandoquidem veri nihil habeo quod narrem (nihil enim memorabile mihi contigit) ad mendacium me converti, multò æquiùs quàm alii. Nam etsi unum hoc verè dicam quòd mentior, idcirco tamen aliorum criminationem evitaturus mihi videor, quòd ipsemet me nihil veri dicere fateor. Ea igitur scribo quæ neque ipse vidi, neque passus sum, neque ex aliis audivi, quæ præterea neque omnino sunt, neque ab initio esse potuerunt. Quare qui hæc legerit, nullam eis fidem adhibeat oportet. Egressus olim ab Herculeis columnis, & in Occidentalem Oceanum delatus, secundo vento navigavi. Causa autem hujus peregrinationis & argumentum fuit animi curiositas, & novarum rerum cupiditas, cùm scire vellem tum quis Oceani finis esset, tum qui homines ultra Oceanum habitarent. Idcirco igitur multum commeatum imposui, & aquæ quantum satis erat, ac cœtaneos quinquaginta ejusdem animi mecum adjunxi, & armorum copiam paravi, gubernatoremque optimum magno pretio conductum accepi. Navim autem quæ actuaria erat, ut pote ad magnam ac violentam navigationem munivi. Cùm itaque diem & noctem secundo vento navigaremus, adhuc apparente terra, non admodum magna vi provecti sumus. Sequenti verò die, simul oriente sole,

ἀνίχνευλα, ὅ, τι ἄνεμος ἐπεδίδου, καὶ τὸ κῦμα ἠυξάνετο, καὶ ζόφος ἐπεκύλιετο, καὶ οὐκ ἦν ἔτι ἀδεὲς σταλαν τῶν ὀθονίην δυνατὸν ἦν. καὶ ἐπιτρέψαντες ἐν τῷ πελάγει, ὡδηδόντες αὐτὰς, ἐχειμαζόμεθα ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ἐσδομηκοντὰ. τῇ ὀγδοηκοστῇ δ', ἄφνω σκιὰμψαντος ἠλίου, καθορῶμεν ἐ πόρρω νῆσον ὑψηλὴν, καὶ δασεῖαν, ἐ τραχεῖ περιεχομένην τῷ κύματι. καὶ δὴ ἤδη τὸ πολὺ τ ζάλης κατεπαύετο. ἐσβάντες ἐν, καὶ ἀνασάντες, ὡς ἐν ὀκ μακρῇ παλαιπωρίας πολὺν μὲ ἐπὶ τ γῆς χρόνον ἐκείμεθα. Διαναστάντες δ' ὅμως, ἀπεκρεμάμεθα ἡμῶν αὐτῶν, τριακοντὰ μὲ φύλακας τ νεὼς ἀφέμενοι, ἑκκαὶ δ' ὅσοι ἐμοὶ ἐπανελθεῖν ἐπὶ κατασκοπῇ τ ἐν τῇ νήσῳ. ἐσβελθόντες δ' ὅσον σταδίους τρεῖς ἀπὸ τ θαλάττης δι' ὕλης, ὁρῶμέν τινα σήλην χαλκῆ πεποιημένην, Ἑλληνικοῖς γράμμασι κατατετραμμένην, ἀμυδροῖς δ', καὶ ὀκτετριμμένοις, λέγουσαν, ἄγει τῶτον Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος ἀφίκετο. ἦν δ' καὶ ἴχνη δύο πλησίον ἐπὶ πέτρας, τὸ μὲ, πλεθριαῖον, τὸ δ' ἔλαττον. ἐμοὶ δοκεῖν. τὸ μὲ, τ Διονύσου τὸ μικρότερον. θατέρου δ', Ἡρακλέους. ἐσπεπωκότες δὲ, ἐσθέμεθα. ἔπω δ' πολὺ παρήειμεν, καὶ ἐφιστάμεθα ποταμῷ, οἶνον ῥέοντι ὁμοιότατον μάλιστα, οἷ ὁ Χίος ἐστι. ἄφθονον δ' ἦν ῥέῦμα, καὶ πολὺ, ὥστε σταχὺ ἐ ναυσίπορον εἶναι δύνασθαι. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστεύειν τῷ ἐπὶ τ σήλης ἐπιγράμματι, ὁρῶσι τὰ σημεῖα τ Διονύσου ἐπιδημίας. δόξαν δὲ μοι ἐ ὄφελε ἄρχεσθαι ὁ ποταμὸς κατὰ-

sole, & ventus increvit, & fluctus intumuit, & caligo suborta est, neque jam contrahi velum poterat. Itaque nos vento commisimus, & tradidimus, dieique novem & septuaginta fluctuavimus. Verùm octogesima die, oriente jam sole repente non procul conspicimus Insulam altam, arboribus consitam, non aspero fluctu circumsonantem: jam enim magnus procellæ impetus quieverat. Quam cùm adivissemus, & descendissemus, ut ex multa maris molestia diu humi jacuimus: deinde verò surreximus: & è nobis triginta delegimus qui ad navis custodiam remanerent, viginti verò qui mecum ad insulæ explorationem ascenderent. Per sylvam igitur tria circiter à mari stadia progressi, æneam columnam videmus, Græcis literis, sed exoletis & attritis inscriptam. Verba erant, Huc usque devenerunt Hercules & Bacchus. Erant autem vestigia duo in propinquo saxo, unum jugeris magnitudine, alterum minus: ita ut minus istud Bacchi, alterum Herculis esse mihi videretur. Tum adorato loco proceſsimus, Nec dum longè abieramus, quum venimus ad fluvium, qui vino Chio simillimus fluebat. Fluxus autem copiosus multusque erat, adeò ut alicubi navibus esset pervius. Nobis verò in mentem venit, ut inscriptioni columnæ majorem multò fidem adhiberemus, cùm signa peregrinationis Bacchi animadverteremus. Cúmque fluminis principium investigare statuissem,

1 Οἶνον ῥέοντι] Similia apud Eustath. in Amorib. *Bourd.*

μαθεῖν, ἀνήειν δ' ἐπὶ τὸ ῥεῦμα. καὶ πηγὴν μὲν οὐδεμίαν εὗρον αὐτοῦ, πολλὰς δὲ, καὶ μεγάλας ἀμπέλους, πλήρεις βοτρύων. ἐπὶ δὲ τῷ ῥίζαν ἑκάστης, ἀπειρόκαρπον οἶνον διαγούσας, ἀφ' ὧν ἐρρεῖτο ὁ ποταμός. ἰὼν δὲ ἐχθὺς ἐν αὐτῷ πολλοὺς ἰδεῖν, οἵους μάλιστα ἐν τῷ χρόᾳ ἐοικότας. ἡμεῖς γὰρ ἀχρύσαντες αὐτῶν τινας, καὶ ἐμφαγόντες, ἐμεθύσθημεν, ἀμέλει, καὶ ἀναπεμφθέντες αὖτις, διείσκεμεν τὰς μεθύς. ὕστερον μέντοι ἐπινοήσαντες τοὺς ἄλλους ἰχθῦς, τοὺς ἀπὸ δὲ ὕδατος ἐπαμιγνῦντες, ἐκερασάμεθα τὸ σφέδρον τοῦ οἰνοφλυσίας. τότε δὲ τὸν ποταμὸν περάσαντες, ἦλθομεν ἐς τὸ λοιπὸν, εὐθυμίᾳ ἀμπέλων χρήμασι πεφορημένον. τὸ μὲν δὴ τῆς γῆς, ὁ στέλεχος αὐτῆς, ὑπέρινθος, καὶ παχύς. τὸ δ' ἄνω, γυναῖκες ἦσαν, ὅσον οὐκ ἐς τὰ λαγόνα, ἅπαντ' ἔχουσαι τέλεια. τοιαῦτα παρ' ἡμῖν τῷ Δάφνῃ γράφουσιν ἅρα δὲ Ἀπόλλωνος καταλαμβάνοντος, λαπτὸν ἐδρεμμένην. ἀπὸ δὲ τῶν ἀκροτάτων ἄκρων ἐξεφύοντο αὐτῇσι οἱ κλάδοι, καὶ μεστὰ ἦσαν βοτρύων. καὶμὲν δὴ τὰς κεφαλὰς ἐκόμων ἑλίκῃ τε, καὶ φύλλοις, καὶ βοτρύσι. προσελθόντας δ' ἡμᾶς, ἠσπάζοντο, καὶ ἐδεξιοῦντο, οἱ μὲν, Λύδιον, οἱ δὲ, Ἰνδικὴν, οἱ πλείστοι δὲ, τῇ Ἑλλάδι φωνὴν προϊέμενοι. καὶ ἐφίλουν δὲ ἡμᾶς ἐπὶ στόμασιν. ὁ δὲ φιλητὴς, αὐτίκα ἐμέθυε, καὶ παρεφέρετο ἦν. ἐθέλοντα μέντοι ἐκ παρέργου δὲ καρπᾶσθαι, ἀλλὰ ἠλγεῖν, καὶ ἐδόα, ἀποσπωμένου. οἱ δὲ, καὶ μίγνυσθαι ἡμῖν ἐπεθύμουν. καὶ δύο τινὲς τῶν ἑταίρων προσπεσόντες αὐτοῖς, οὐκ ἔτ' ἀπελύοντο, ἀλλ' οὐκ ἔτ' αἰδέσιμα ἐδέδεντο. συμφύοντο γὰρ, καὶ συνέσεμ, adverso fluxu ascendi, atque ibi quidem nullum fontem inveni, sed magnas multasque vites uvis refertas: quarum cujusque ex radicibus guttæ limpidi vini fluebant, ex quibus flumen efficiebatur: in quo multos pisces colore & sapore vino maximè similes cernere erat. Ex quibus cùm aliquos piscati essemus ac comedissemus, temulenti evasimus: quos etiam præcidentes, fæce plenos inveniebamus. Sed postea re animadversa, commixtis piscibus aliis qui in aqua versantur, vini illius, unde vescuntur isti, vehementiam temperavimus. Trajecto autem flumine, quà trajici poterat, portentosas vites invenimus. Nam truncus inferior qui à terra surgit ramosus erat & crassus: superior autem mulieres erant, ab utero ferè sursum omnia perfecta habentes. Talem apud nos Daphnen describunt, quam cùm Apollo jam comprehenderet, in arborem versa est. A summis autem earum digitis exoriebantur palmites uvis pleni. Quin & capitibus pro comis inerant capreoli, & folia, & uvæ. Nos autem accedentes salutabant, & dextras jungebant: quarum aliæ Lydia, aliæ Indica, plurimæ Græca lingua loquebantur. Nos quoque ore deosculabantur, & qui osculum acceperat, illicò ebrius & mentis inops reddebatur. At fructum decerpi non sinebant, sed quum avellebatur, dolebant, & clamabant. Nobis autem commiscere gliscebant: duoque ex sociis cum illis congressi, solvi non potuerunt, sed ex pudendis connexi sunt. Statim enim coaluerunt, ac inter se radices egerunt.

γεμίζειν. καὶ ἤδη αὐτοῖς κλάδοι ἦσαν οἱ δάκτυλοι, καὶ πᾶς ἑλιξὶ περιπλεκόμενοι, ὅσον οὐδέπω καὶ αὐτοὶ καρποφορήσειν ἔμελλον. κἀπαλιπόντες δ' αὐτοὺς, ἐπὶ ναῦν ἐφύγομεν. καὶ τοῖς ἀπολφεθεῖσι διηγούμενοι ἐλθόντες τά τε ἄλλα, καὶ τὴν ἐπαίρουσαν τὴν [1] συμπλοκὴν, καὶ τὴν ἀμπελομιξίαν. καὶ λαβόντες ἀμφορέας πιὰς, καὶ ὑδρευσάμενοί τι ἄμφω, καὶ ὀλίγον δὲ πεζεύσαντες οἰνισάμενοι, καὶ αὐτοῦ πλησίον αὐλισάμενοι, ἕως μὲν ἀνέχειμεν ὑπὸ σφόδρα βιαίου πνεύματος. περὶ μεσημβρίαν δ', ὅτε ἔπ' ὀλίγον νῆσος φαινομένη, ἄφνω πυρὸν ἐπιζητούμενον, καὶ προθυμούμενοι τὴν ναῦν, καὶ μετεωρίσαντες, [2] οἷον ἐπὶ σταδίους τρισχιλίους, ὅτε ἔπ' ἀρχὴν εἰς τὸ πέλαγος, ἀλλ' ἄνω μετέωρον ἐξηρτημένην, ἄνεμος ἐμπεσὼν τοῖς ἱστίοις, ἔφερε κολπώσας τὴν ὀθόνιον. ἐπὶ δ' ἡμέρας, καὶ τὰς ἴσας νύκτας ἀεροδρομήσαντες, οὐδὲν κρυερὸν γῆν τινα μεγάλην ἐν τῷ ἀέρι, κρυπτὸν τῇσιν λαμπρὸν, καὶ σφαιροειδῆ, καὶ φωτὶ μεγάλῳ κεκαλαμπομένην. περσπιεχθέντες δ' αὐτῇ, καὶ ἐρμισάμενοι, ἀπέβημεν. ἐπισκοπήσαντες δ' τὴν χώραν, ᾠκίσκομεν οἰκουμένην τε, καὶ γεωργουμένην. ἡμέρας μὲν δὴ, οὐδὲν αὐτόθεν κρυερὸν ἐθεωρῶμεν. νυκτὸς δ' ἐπιγινομένης, ἐφαίνοντο ἡμῖν ἄλλαι νῆσοι πλησίον, αἱ μὲν, μείζους, αἱ δ', μικρότεραι, πυρὶ τὸν χρόαν περσποικίλαι. καὶ ἄλλη δέ τις γῆ κάτω, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ, καὶ πεζόμους ἔχουσα, καὶ πλάγη, καὶ ὕλας, καὶ ὄρη. ταῦτα δὲ τὰ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην εἰκάζομεν. δόξαν δ' ἡμῖν καὶ ἐπ' ἐρρωτέ-

runt. Iamque digiti ipsis erant palmites, & capreolis circumimplicabantur, jamjamque fructum laturi erant. Quibus relictis ad navim fugimus: quò reversi, iis qui remanserant, cum alia narravimus, tum sociorum connectionem & commixtionem cum vitibus. Sumptis exinde amphoris, aquam simul, & è fluvio vinum hausimus, ac prope eum pernoctavimus. Diluculo autem, spirante non vehementi vento, solvimus. Meridie verò, cùm non appareret ampliùs insula, turbo repentè exorsus est, qui circumvolutam, & in sublime elevatam navim, ad ter mille ferè stadia, non jam in pelagus deposuit, sed sublatam suspendit, ingruensque ventus, sinuatum carbasum impulit. Septem ergo dierum, totidemque noctium iter per aërem emensi, octava die cernimus in aëre magnam quandam terram, velut insulam lucidam, rotundam, magna luce micantem: in quam delati, portumque ingressi descendimus. Tum regionem explorantes, comperimus eam habitari, & coli. Ibi interdiu nihil cernebamus, noctu aliæ insulæ nobis apparebant, hæ quidem majores, illæ verò minores, quarum color ignem referebat. Erat & alia subtus terra, quæ urbes & fluvios, & maria, & sylvas, & montes in se continebat, quam conjiciebamus eam esse, quæ à nobis incolitur. Sed cùm vellemus ulte-

1 Συμπλοκὴν ἐ] Hæc desunt in Cod. Florent. *Bourd.*
2 Οἷον] Quidam legendum putant ὅσον. Idem.

ρω προϊέναι. ξυνελήφθημεν τοῖς Ἱππογύποις παρ' αὐτοῖς καλουμένοις, ἀπαντήσαντες. οἱ δ' Ἱππόγυποι, ἔστι δ' εἰσὶν ἄνδρες ἐπὶ γυπῶν μεγάλων ὀχούμενοι. καὶ καθάπερ ἵπποις τοῖς ὀρνίσι χρώμενοι, μεγάλοι γὰρ οἱ γῦπες, καὶ ὡς ἐπίπαν τριτοκέφαλοι. μᾶλλον δ' ἂν τις τὸ μέγεθος αὐτῶν εἴποι. νεὼς γὰρ μεγάλης φορτηδὸς ἴσως, ἕκαστον τῶν πτερῶν, μακρότερον καὶ παχύτερον φέρειν. τούτοις οὖν τοῖς Ἱππογύποις προστεταγμένοις περιτομένοις τὴν γῆν, εἴ τις σύριττοιτο ξένος, ἄγειν ὡς τὸ βασιλέα. καὶ δὴ καὶ ἡμᾶς ξυλλαβόντες, ἄγουσιν ὡς αὐτόν. ὁ δ', ἐπειδὴ ἐμάθετο, καὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς εἰσιὼν, Ἐλληνες ἄρα ἔφη ὑμεῖς ὦ ξένοι. συμφησάντων δέ, πῶς δ' ἀφίκεσθε ἔφη τοσοῦτον ἀέρα διελθόντες; καὶ ἡμεῖς τὸ πᾶν αὐτῷ διηγούμεθα. καὶ ὃς δεξάμενος τὸ καθ' ἑαυτὸν ἡμῖν διεξῆλθε, ὡς καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ὤν, τὸ νομα Ἐνδυμίων, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας γῆς καλούμενος, ἀναρπασθεὶς ποτέ. καὶ ἀφικόμενος, βασιλεύσειε τῆς χώρας. εἶναι δὲ τὴν γῆν ἐκείνην ἡλίου, τῇ ἡμῖν κατὰ φαινομένην σελήνην. ἀλλὰ χαίρειν τε παρεκελεύετο, καὶ μηδένα κίνδυνον ὑφορᾶσθαι. πάντα γὰρ ἡμῖν παρέσεσθαι ὧν δεόμεθα. ἢν δὲ καὶ πολεμῶσιν ἔφη τῇ πόλει μου, ὃν ἐκφέρω νῦν πρὸς τοὺς τῆς ἡλίου κατοικοῦντας, ἀπάντων εὐδαιμονίστατα παρ' ἐμοὶ καθεδεῖσθε. καὶ ἡμεῖς ἠρόμεθα τίνες τε εἶεν οἱ πολέμιοι, καὶ τίνι αἰ-

ulterius progredi, ab Hippogypis quos sic vocant, in quos incidimus, comprehensi fuimus. Hi autem Hyppogypi, homines sunt, qui magnis vulturibus vehuntur, illisque avibus tanquam equis utuntur. Nam magni, & ut plurimum tricipites sunt vultures. Hinc autem illorum magnitudinem discas, si dixerimus eos singulas alas, navis onerariæ malo longiores, & crassiores ferre. His igitur Hippogypis ea cura demandata est, ut terram circumvolitent, & siquem peregrinum inveniant, eum ad regem adducant. Illi nos comprehensos ad ipsum ducunt: qui ut nos conspexit, &, ex veste conjecit, Vos ô hospites, inquit, *Græci* estis. Ille assentientibus nobis, quomodo, inquit, tantum aërem pervagati huc deveniſtis? Et nos illi rem omnem retulimus. Tum ille incipiens, ea quæ sibi acciderant nobis narrabat: ut ipse homo cùm esset nomine [1] Endymion, ex nostra terra in somnis raptus est, & huc delatus, regioni imperavit. Dicebat autem illam esse terram, quæ luna nobis videtur: sed bono esse animo, nullumque periculum suspicari jubebat, quoniam necessaria cuncta nobis erant adfutura. Quòd si ex animi sententia, inquit, bellum quod Solis incolis nunc infero, prosperè confecero, omnium fœliciſſimè apud me vivetis. Hinc nos interrogavimus qui essent hostes, quæ-

1 *Endymion*] Pastor fuit admodum formosus, qui cum in Latmo monte obdormiviſſet, aliquando à Luna deosculatus est, quæ in ejus amorem ita exarserat, ut fratri bigas suas agitandas dederit. Senec. in Hyppolyt.

Arsit obscura Dea clara mundi nocte deserta
Nitidosque fratri tradidit currus alite regendos.

Ovid.

Latmius Endymion non est tibi, Luna, pudore. Cogn.

1 Exa-

πάνυ τ' Διαφορᾶς. ὁ δ', Φαέθων φησὶν, ὁ τ' τῶ τῆ ἡλίῳ κατοικεῦντων βασιλεύς, οἰκεῖται γὰρ δὴ καὶ κεῖνος ὥσπερ καὶ ἡ σελήνη, πολὺν ἤδη χρόνος ἡμῖν πολεμεῖ χρόνον. ἤρξαθ' ἡ ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Τῶν τε τῇ ἀρχῇ τῇ ἐμῇ πότε τὰς ἀπορρητάτας συναγαγὼν, ἐβουλήθην ἀποικίαν εἰς τ' ἐωσφόρου στεῖλαι, ὅπου ἔρημον, καὶ ὑπὸ μηδενὸς κατοικούμενον. ὁ τοίνυν Φαέθων φθονήσας, ὀκώλυσε τὴν ἀποικίαν, καὶ μέσον τ' πόρου ὑπαντήσας ἐπὶ τῶ Ἱππομυρμήκων. τότε μὲν δὴ νικηθέντες, ἀ γὰρ ἡμῖν ἀντίπαλοι τῇ παρασκευῇ, ἀνεχωρήσαμεν. νῦν δ', βάλλομαι αὖθις ἐξενεγκεῖν τ' πόλεμον, καὶ διαγγεῖλαι τὴν ἀποικίαν. εἰ δὴν ἐθέλητε, κοινωνήσατέ μοι ἧς στόλε. γὰπας δ' ὑμῖν ἐγὼ παρέξω τ' βασιλικῶν ἕνα ἑκάστῳ, καὶ τὴν ἄλλην ὅπλισιν. αὔριον δ' ποιησόμεθα τὴν ἔξοδον. ὅστις ἐθέλω ἐμὲ μιγνέσθω, ἐπειδὴ σοι δοκεῖ. τότε μὲν δὴν παρ' αὐτῷ ἑστιαθέντες, ἐμείναμεν. ἑῶθεν δ' Διανιστάντες, ἐπεστόμεθα. καὶ γὰρ οἱ σκοποὶ πλησίον εἶναι ἐσήμαινον τὰς πολεμίας. τὸ μὲν δὴν πλῆθος τ' στρατιᾶς, δέκα μυριάδες ἐλέγοντο, ἄνευ τῶν σκευοφόρων, καὶ τ' μηχανοποιῶν, καὶ τ' πεζῶν, καὶ τ' ξένων συμμάχων. τούτων δὲ ὀκτακισμύριοι μὲν ἦσαν οἱ Ἱππόγυποι, διακισμύριοι δὲ, οἱ ἐπὶ τῶν λαχανοπτερέων. ὄρνεον δὲ καὶ τοῦτό ἐστι μέγιστον, ἀπὸ τ' πτερῶν λαχάνοις παντὶ λάπτον. τὰ δ' ὠκύπτερα ἔχει, ῥιδακίνοις φύλλοις μάλιστα ὡμοιωμένα. ἐπὶ δὲ τούτων, οἱ Κεγχροβόλοι τεπάχθη, καὶ οἱ Σκοροδομάχοι. ἦλθον δὲ καὶ ἀπὸ τ' ἀρκτου συμμαχοι, τριακισμύριοι μὲν Ψυλλοτοξόται, πεντακισμύριοι δὲ Ἀνεμοδρόμοι. τούτων δὲ, οἱ μὲν

quæque dissidii causa. Tum ille, Phaeton, inquit, Solis incolarum rex, ille enim incolitur sicuti & Luna, jamdiu bellum contra nos gerit. Cœpit autem hac de causa. Ego olim pauperrimis quibusque, qui erant in meo regno, collectis, coloniam in Luciferum, tunc desertum & à nemine habitatum, mittere volui. Phaëthon autem invidia commotus, transitum prohibuit, medio in itinere in Hippomyrmecibus occurrens. Tunc quidem victi, non enim apparatu æquales eramus, fecessimus. Nunc autem denuo bellum inferre, & coloniam accersere volo. Si velitis igitur, estote socii expeditionis, unumque ex regiis vulturibus unicuique, aliamque armaturam præbebo: & cras proficiscemur. Ita fiat, inquam, siquidem hæc tua est sententia. Tunc epulis ab ipso excepti, mansimus. Diluculo autem, quoniam ab exploratoribus hostes appropinquare nunciabatur, acies instructa est nobis excitatis. Quare exercitus constabat centum millibus, exceptis lixis, & machinarum fabris, peditibus & conductitiis militibus. Horum autem octinginta millia erant Hippogypi, & eorum qui à Lachanopteris vehebantur, viginti millia. Avis etiam hæc est maxima, oleribus undiquaque loco pennarum hirta. Quæ verò ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maximè similes. His vecti Cenchroboli, & Scorodomachi ordinantur. Venerunt etiam à Septentrionè auxiliares copiæ, Ptylloroxotæ numero triginta millia, Anemodromi quinquaginta millia. Ex his quidem Ptyl-

τυλοτοξότ), ἐπὶ ψυλλῶν μεγάλων ἱππάζοντ). ὅτε καὶ τὴν ὠκυπορείαν ἔχουσι. μέγεθος δ' ψυλλῶν, ὅσον δώδεκα ἐλέφαντες. οἱ δ' Ἀνεμοδρόμοι, πεζοὶ μὲν εἰσι, φέρονται δ' ἐν τῷ ἀέρι ἄνευ τῶν πτερῶν. ὁ δὲ τρόπος ὃν φέρεται, τοιόσδε. χιτῶνας ποδήρεις ὑποζωσάμενοι, καλύπτουσιν αὐτοὺς τῷ ἀνέμῳ, καθάπερ ἱστία, φέρονται ὥσπερ τὰ σκάφη. τὰ πολλὰ δ' οἱ τοιοῦτοι ἐν πᾶσι μάχαις πελτασταί εἰσιν. ἐλέγοντο δὴ καὶ λόγον ἔχειν τῶν Καππαδοκίαν ἀστέρων ἕξειν, Στρουθοβάλανοι μὲν, ἑπτακισμύριοι, Ἱππογέρανοι δὲ, πεντακισχίλιοι. τούτους ἐγὼ οὐκ ἐθεασάμην. οὐ γὰρ ἀφίκοντο. διόπερ οὐδὲ γράψαι αὐτῶν τὰς φύσεις ἐτόλμησα. περαίτερα γὰρ καὶ ἄπιστα περὶ αὐτῶν ἐλέγετο. αὕτη μὲν δὴ Ἐνδυμίωνος ἡ δύναμις. σκευὴ δὲ πάντων ἡ αὐτή. κράνη μὲν ἐκ τῶν κυάμων. μεγάλοι γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ κύαμοι καὶ καρτεροί. ἀσπίδες δὲ φολιδωτοὶ πάντες, θερμινοι. τὰ γὰρ λέπη τῶν θέρμων συρράπτοντες, ποιοῦσι ἀσπίδας, ἀῤῥηκτον δ' οὐδὲ γίνεται ὑπὸ θέρμου τὸ λέπος, ὥσπερ κέρως. ἀσπίδες δὲ καὶ ξίφη, οἷα τὰ Ἑλληνικά. ἐπὶ δὲ καιροῦ ἰὼν, ἐτάξατο ὧδε. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας, εἶχον οἱ Ἱππόγυποι. καὶ ὁ βασιλεὺς τὰς ἀρίστας ὑπὸ αὐτὸν ἔχων. καὶ ἡμεῖς ἐν τούτοις ἦμεν. τὸ δ' εὐώνυμον, οἱ Λαχανόπτερροι. τὸ μέσον δὲ, οἱ σύμμαχοι, ὡς ἕκαστοι. τὸ δὲ πεζὸν, ἅπαν μὲν ἀμφὶ τὰς ἑξακισχιλίας μυριάδας, ἐτάχθησαν δὲ ὅπως. ἀράχνια παρ' αὐτοῖς πολλὰ, καὶ μεγάλοι γίγνονται, πολὺ τῶν Κυκλάδων νήσων

lotoxotæ in magnis pulicibus equitant, unde & appellationem habent. Pulicum verò magnitudo est circiter duodecim elephantorum. Anemodromi autem sunt pedites, & sine pennis in aëre feruntur. Modus autem quo feruntur talis est. Succingunt talares tunicas, quibus velorum instar sinuatis, tanquam naves aguntur. hi autem in prælis plerumque sunt peltati. Dicebantur autem ab his stellis quæ Cappadociæ imminent, adventuri Struthobalani numero septuaginta millia, Hippogerani quinquaginta millia. Hos ego non vidi, quia non venerunt. Ideo neque ipsorum naturas describero ausim: etenim portentosa & incredibilia de his dicebantur. Et is quidem erat Endymionis exercitus. Omnium armatura eadem. Fabales erant galeæ: magnæ autem apud illos & duræ sunt fabæ. Loricæ squameæ, ex lupinis omnes, Loricas enim ex consutis lupinorum siliquis conficiunt. Lupini autem siliquæ, tanquam cornu ibi nascitur infragilis. Scuta, & enses sunt quales Græcorum. Vbi verò sese obtulit occasio, sic in aciem instructi sunt. Dextrum cornu, Hippogypi tenebant, & rex, circa se optimos quosque habens, inter quos nos etiam eramus. Lævum Lachanopteri. Medium auxiliarii utique singuli. Peditatus autem circiter sex millibus myriadum constabat: qui sic in aciem instructi sunt. Aranex apud illos multæ ac magnæ sunt, Cycladibus insulis unaquæque mul-

ἕκαστοι] Angl. ὡς ἑκάστοις ἐδόκει. Bourd.

1 Ἀν-

ἥκιστος μείζων. τούτοις ὡσαύτως διυφῆναι τὸ μεταξὺ τοῦ Σελήνης, καὶ ἧς ἐνεφόρει ἀέρος. ὡς δὲ τάχιστα ἐξεπράσθη, καὶ πεδίον ἐπείνασαν, ἐπὶ τοῦτο παρεπλεξε τὸ πεζόν. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Νυκτερίων ὁ Εὐδιανακτίου. τρίτος αὐτός. τῶν δὲ πολεμίων, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας, εἶχον οἱ Ἱππομύρμηκες. καὶ ἐν αὐτοῖς, ὁ Φαέθων. θηρία δ' ἦν μείζονα, κατὰ λόγον, τοῖς παρ' ἡμῖν μύρμηξι ὡσαυτοιούτοις, πολλῷ δὲ μεγάθει. ὁ γὰρ μείζων αὐτῶν, καὶ διπλασίων ἦν. ἐμάχοντο δὲ, οὐ μόνον οἱ ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μάλιστα τοῖς κέρασιν. ἐλέγοντο δὲ ὅτοι εἶναι ἀμφὶ τὰς πέντε μυριάδας. ἐπὶ δὲ θατέρου αὐτῶν, ἐτάχθησαν οἱ Ἀερηκάνωπες, ὅντες καὶ ὅτοι ἀμφὶ πέντε μυριάδας, πάντες τοξόται, κάνυφα μεγάλοις ἐποχούμενοι. μετὰ δὲ τούτους, οἱ [1] Ἀερηκόρδακες. ψιλοὶ πάντες. καὶ πεζοί. πολλῷ μείζοσί γε καὶ ὅτοι. πορρώτεν γὰρ ἐσφενδόνων ῥαφανίδας ὑπερμεγάθεις. ὁ γλαγεὶς δὲ ἐπολίζων ἀντέχειν ἐδύνατο. ἀπέθνησκε δὲ, [2] δυσωδίας τινὸς αὐτίκα τῷ τραύματι ἐπιγιγνομένης. ἐλέγοντο δ' [3] χρίειν τὰ βέλη μολάχης ἰῷ. ἐχόμενοι δ' αὐτῶν, ἐπῆλθον οἱ Καυλομύκητες, ὁπλῖται ὄντες, καὶ ἀγχόμαχοι τὸ πλῆθος μύριοι. συνέθηντο δὲ Καυλομύκητες, ὅτι ἀσπίσι μὲν μυκητίνοις ἐχρῶντο, δόρασι, δὲ καυλίνοις, τοῖς ἀπὸ τῆς ἀσπαραγίνου. πλησίον δ' αὐτῶν, οἱ Κυνοβάλανοι ἵδρυνται, ὡς ἔπεμψαν αὐτῷ οἱ τοῦ Σειρίου κατοικοῦντες, πυθόμενοι

multò major. Has jussit intexere medium aëris, quod à Luna in Luciferum diffunditur. Quod ubi primùm fecerunt, campumque straverunt, in eo peditatum instruxit, cui præerat Nycterion Eudianactis filius. Tertius ipse. Hostium autem lævum cornu tenebant Hippomyrmeces, inter quos medius Phaëthon. Bestiæ autem sunt maximæ, alatæ, formicis nostris assimiles, excepta magnitudine. Harum maxima duorum erat jugerum. Non solùm autem qui ipsis insidebant, sed etiam ipsæ maximè cornibus pugnabant: & horum quinquaginta ferè millia esse dicebant. In dextro autem collocati sunt Aëroconopes quorum quinquaginta ferè millia erant, omnes sagittarii, magnis culicibus insidentes. Post hos autem Aërocordaces, expediti quidem illi ac pedestres, verùm bellicosi: nam raphanos ingentes eminus vibrabant, quibus qui fuerat percussus ne paulum quidem resistere poterat, & fœtore ulceri protinus superveniente moriebatur. Nam sagittæ malvæ veneno delibutæ dicebantur. Hos juxta constituti Caulomycetes armati, cominus pugnantes, numero decies mille. Dicuntur autem Caulomycetes, quoniam scutis quidem fungeis utebantur, hastilibus verò asparagorum virgultis. Collocati sunt prope ipsos Cynobalani quinquies mille, quos Sirii canis incolæ ipsi miserunt. Et

1 Ἀερηκέρδακες] Interpres sequutus est Anglicanum Cod. in quo Ἀερηκίρακες. Bourd.

2 Δυσσμίας] Angl. δυσωδίας. Idem.

3 Χρίειν] Vt in Nigr. & in Tox. *Bourd.*

κιχίλιοι. καὶ ἦτοι ἄνδρες κωφοσφένοπες, ἐπὶ βαλάνων πλεκτῶν μαχόμενοι. ἐλέγοντο δὲ κἀκείνων ὑστερίζειν τὸ συμμαχον, ὃς τὰ λοιπὰ τῶν Γαλαξίας μετεπέμποντο σφενδονήτας, καὶ οἱ Νεφελοκένταυροι. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, τῆς μάχης ἤδη κεκραμένης ἀφίκοντο, ὡς μήποτε ἄφελον. οἱ σφενδονῆται δὲ, ὑσὶ γὰρ ἐλως παρεγένοντο. διόπερ φασὶν αὐτοῖς ὕστερον ὀργισθῆναι τὸν Φαέθοντα, πυρπολῆσαι τῶν χώραν. τοιαύτη μὲν καὶ Φαέθων ἐπὶ τῶν Δασκυλῆ. συμμίξαντες δὲ, ἐπειδὴ τὰ σημεῖα ἤρθη, καὶ ἀγωνίσαντο ἑκάτεροι οἱ ὄνοι, τούτοις μὲν ἀντὶ σαλπίγγων χρῶντες, ἐμάχοντο. καὶ τὸ μὲν δώνυμον τῶν Ἡλιοτῶν, αὐτίκα ἔφυγε· τοὺς δὲ ἐς χεῖρας δεξάμενον τοὺς Ἱππογύπας. καὶ ἡμεῖς εἱπόμεθα κτείνοντες. τὸ δεξιὸν δὲ αὐτῶν, ὀκράτει μὲν ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ δώνυμῳ. καὶ ἐπιζήλουν οἱ Ἀεροκώνωπες διώκοντες, ἄχρι σφῶν τὰς πηγάς. σκοπούντων δὲ κἀκείνων ἐπιδιώκοντων, ἔφυγον ἐπικλίναντες, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἦθοντο τὰς ἐπὶ τῷ δώνυμῳ σφῶν νενικημένας. τὸ δὲ πρόσω λαμπρὰς ἡμέρας, πολλοὶ μὲν ζῶντες ἁλίσκοντο, πολλοὶ δὲ καὶ αἱματόεντες. καὶ τὸ αἷμα ἐῤῥεῖ. πολὺ μὲν ἐπὶ τῶν νεφῶν, ὥστε αὐτὰ βάπτεσθαι, καὶ ἐρυθρὰ φαίνεσθαι, οἷα παρ' ἡμῖν δυομένου τοῦ ἡλίου, φαίνονται. πολὺ δὲ καὶ εἰς τὴν γῆν καταίσσειν, ὡς τε μὴ εἰκάζειν, μὴ ἄρα τοιαῦτα πάσχει καὶ πυλαί ἄνω χέουσιν, Ὅμηρος ὑπέλαβεν αἵματι δῦσαι τὸν Δία ἐπὶ τῷ τοῦ Σαρπηδόνος θανάτῳ. ἀναῤῥίψαντες δὲ κἀπὶ τὸ διώξεως, δύο τρόπαια ἐστήσαμεν, τὸ μὲν, ἐπὶ τῇ δεξιᾷ τῶν πεζομαχίας. τὸ δὲ τοῦ ἀεροναχίας, ἐπὶ τοῖς νεφῶν. ἀσπασάμενοι δὲ τῶν γενομένων, ἠγγέλομεν

Et hi canina facie homines, a latis glandibus invecti pugnabant Dicebant autem posteriores venire aliquos ex commilitonibus, funditores scilicet, quos ex Galaxia advocaverat, & Nephelocentauros: qui commisso prælio advenerunt. At utinam nunquam venissent. Sed funditores non venerunt omnino. Quare iratum illis Phaëthontem, igne regionem vastasse ajunt. Et is quidem Phaëthontis exercitus erat. Postquam verò signa erecta sunt, & utrorumque asini ruditu constrepuêre, nam his tubicinum loco utuntur, congressi pugnarunt. Tum lævum cornu Heliotarum protinus aufugit, quia venientes ad manus Hippogypos non sustinuit: quos secuti interficiebamus. Interea verò dextrum illorum cornu, sinistrum nostrum superabat: quum etiam egressi Aëroconopes ad pedites usque insequebantur, qui opem hic ferentibus illis, declinantes fugerunt, & maximè quum devictum. Latus lævum sensérunt. Illis in fugam insignem conversis: multi vivi capti sunt, multi etiam cæsi, quorum sanguis fluebat, multus quidem in ipsas nubes, ita ut colore rubro inficerentur, & apparerent quales apud nos occidente sole cernuntur: multus etiam in terram stillabat: ita ut conjicerem, num tale quid olim in cœlo contigisset, quum in morte Sarpedonis Iovem sanguine pluisse Homerus existimavit. Posteaquam fugatis illis reversi sumus, duo trophæa statuimus, unum pedestris pugnæ in telis aranearum commissæ, alterum aëriæ in nubibus confertæ. His modò peractis, nunciatum est ab

τὸ ὑπὸ τῶν σκοπῶν οἱ Νεφελοκένταυροι, προσπλαύοντες. ὡς δὲ δὴ πρὸ τῆς μάχης ἐλθεῖν τῷ Φαέθοντι. καὶ δὴ ἐφαίνοντο προσπόντες, θέαμα ἀξιοθέατον, ἐξίππων πλέρωτῶν, καὶ ἀνδρῶπων συγκείμενοι. μέγεθος δ', τῶν μὲν ἀνδρώπων, ὅσον [1] τῆς Ῥοδίων Κολοσσοῦ ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ ἄνω. τῶν δ' ἵππων, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος. τὸ μέντοι πλῆθος αὐτῶν, οὐκ ἀνέγραψα, μὴ τῷ καὶ ἄπιστον δόξῃ. τοσοῦτον ἰὼ. ἠλεῖτο δ' αὐτῶν ὁ μὲν ζωδιακὸν τοξότης. ἐπεὶ δ' ἤνθοντο τοὺς φίλους νενικημένους, ἐπὶ τὸν Φαέθοντα ἔπεμπον ἀγγελίαν αὖθις ἐπίνας. αὐτοὶ δ' ἀσπαξάμενοι, πεπερημένοις ἐμπίπλησι τοῖς σελληίταις, ἀτάκτοις ἐπὶ τὴν δίωξιν καὶ τὰ λάφυρα διεσκεδασμένοις. καὶ πάντας μὲν τρέπουσιν. αὐτοὶ δὲ τὸν βασιλέα καθεδιώκουσι ἐπὶς τὴν πόλιν, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ὀρνίων αὐτῷ κτείνουσιν. ἀνέστασαν δὲ καὶ τὰ τρόπαια, καὶ κατέδραμον ἅπαν τὸ ὑπὸ τῶν ἀραχνῶν πεδίον ὑφασμένον. ἡμεῖς δ', καὶ δύο πυὰς τῶν ἑταίρων, ἐζώγρησαν. ἤδη δ' παρῆν καὶ ὁ Φαέθων. καὶ αὖθις ἄλλα τρόπαια ὑπ' ὀλίγων ἵστατο. ἡμεῖς μὲν οὖν ἀπηγόμεθα ἐς τὸ ἥλιον αὐθημερόν, τῷ χείρε ὀπίσω δεδέντες ἀραχνίῃ ἀποκόμμασι. οἱ δ', πολιορκεῖν μὲν οὐκ ἔγνωσαν τὴν πόλιν. ἀναστρέψαντες δ', τὸ μεταξὺ δ' ἀέρος ἀπετείχιζον, ὥστε μηκέτι τὰς αὐγὰς ἀπὸ δ' ἡλίου ἐπὶς τὴν σελήνην φέρειν. τὸ δ' τεῖχος, ἰὼ διπλοῦν περιελωτόν. ὥστε σαφῆς ἔκλειψις τῆς σελήνης ἐμηνύθη. καὶ νυκτὶ διηνεκεῖ, πᾶσα κατείχετο. πιεζόμενον δ' τούτοις ὁ Ἐνδυμίων, πέμψας, ἱκέτευε καθελεῖν τὸ οἰκοδόμημα, καὶ μὴ

ab exploratoribus Nephelocentauros adventare, quos Phaëthonti ante prælium advenisse oportuisset. Hi quum adfuerunt, spectaculum incredibile præbuerunt, ex equis alatis, & hominibus compositi. Magnitudo horum erat ex dimidio corpore sursum quanta Rhodii Colossi: equorum verò, quanta magnæ navis onerariæ. Multitudinem ipsorum equidem non scripsi, ne cui incredibilis videatur, tanta erat. Præfectus illis erat Zodiaci Sagittarius. Vbi autem devictos amicos cognoverunt, nuncium Phaëthonti miserunt, ut rediret. Tum ipsi instructa acie irruerunt in Selenitas turbatos, & ab hostium fuga inconditos, & ad auferenda spolia dispersos, quos omnes in fugam vertunt, adeoque regem ipsum ad urbem usque persequuntur, ejusque quam plurimas aves conficiunt. Avulserunt etiam trophæa, totumque campum ab araneis contextum decurrerunt: me quoque duosque ex sociis vivos ceperunt. Iamque & Phaëthon aderat: & sub illis alia trophæa statuerunt. Nos autem ipso die ad Solem deducti sumus, manibus à tergo araneæ segmento illigatis. Hi civitatem non obsidere decreverunt: sed reversi medium aëris vallaverunt: ita ut non amplius radii Solis ad Lunam pervenirent. Duplex autem erat murus, nubeus, ita ut Lunæ manifesta defectio facta fuerit, & continua nocte tota oppressa. Quare pressus Endymion, misit legatos qui orarent ut hoc ædificium de-

[1] Τῆς Ῥοδίας] Angl. Rodiæ. Bourd.

[1] Ἀλλ'

σφᾶς ἐξημεροῦν· ὁ δὲ πάτερ βιοτεύοντες. ὑπισχνεῖτο ἢ καὶ φόρους τελέσειν, καὶ σύμμαχος ἕπεσθαι, καὶ μηκέτι πολεμήσειν. καὶ ὁμήρους, ἐπὶ τούτοις, δώσειν ἤλεγεν. οἱ δὲ περὶ τὸν Φαέθοντα, χωομένης δὶς ἐκκλησίας, τῇ πρεσβείᾳ μὲν, ὀδὸν παρέλυσαν τὴν ὀργήν. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ, μετέγνωσαν. καὶ ἐγένετο ἡ εἰρήνη ἐπὶ τούτοις. καὶ πάνδημοι συμβήσεσθαι ἐποιήσαντο οἱ Ἡλιῶται καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτῶν Σελληνῖται καὶ τοὺς συμμάχους, ἐπὶ τῷ καθελοῦσι μὲν τοὺς Ἡλιώτας τὸ ἀμφιτείχισμα, καὶ μηκέτι ἐς τὴν σελήνην ἐπιβαίνειν. ἀποδοῦναι δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, ἁπλῶν ἑκάτερα χρημάτων. τοὺς δὲ Σληνίτας, ἀφιέναι μὲν αὐτονόμους τοὺς γε ἄλλους ἀστέρας. ὅπλα δὲ μὴ ἐπιφέρειν τοῖς Ἡλιώταις. συμμαχεῖν δὲ τῇ ἀλκήνῃ, ἤν τις ἐπίῃ. φόρον δὲ ὑποτελεῖν ἑκάστου ἔτους τὴν βασιλίαν τῶν Σεληνιτῶν τῷ βασιλεῖ τῶν Ἡλιωτῶν, δρόσου ἀμφορέας μυρίους. καὶ ὁμήρους δὲ σφῶν αὐτῶν δοῦναι μυρίους. τὴν δ' ἀποικίαν τὴν ἐς τὴν Ἐωσφόρον, κοινὴν ποιεῖσθαι, καὶ μετέχειν τὸν ἄλλον τὸν βουλόμενον. ἐγγράψαι δὲ τὰς συνθήκας στήλῃ λιθίνῃ, καὶ ἀναθεῖναι ἐν μέσῳ τῷ ἀέρι ἐπὶ τοῖς μεθορίοις. ὤμοσαν δὲ Ἡλιωτῶν μὲν, Πυρωνίδης, καὶ Θερίτης, καὶ Φλόγιος. Σεληνιτῶν δὲ, Νύκτωρ, καὶ Μήνιος, καὶ Πολυλαμπής. τοιαύτη μὲν ἡ εἰρήνη ἐγένετο. διῶρυξ δὲ τὸ τεῖχος καθηρεῖτο, καὶ ἡμᾶς τοὺς αἰχμαλώτους ἀπέδοσαν ἐπὶ δὲ ἀφικόμεθα ἐς τὴν σελήνην, ὑπαντιάζουσιν ἡμῖν, καὶ ἀσπάζονται μὲν δακρύοντες, οἵ τε ἑταῖροι, καὶ ὁ Ἐνδυμίων αὐτός. καὶ ὁ μὲν, ἠξίου μένειν τε παρ' αὐτῷ, καὶ κοινωνεῖν τὴν ἀποικίας, ὑπισχνούμενος δώσειν ὡς γαμοῦν τὴν ἑαυτοῦ παῖδα. γυναῖκες γὰρ οὐκ εἰσὶ παρ' αὐτοῖς.

demolirentur, nec sinerent se in tenebris versari. Quod ut consequeretur, promittebat se tributa persoluturum, belli socium futurum, nec ampliùs bellum illaturum. Insuper & obsides offerebat. Phaëthon autem & socii bis convocato concilio, primò quidem in ira perstiterunt, postremò sententiam mutarunt. Ac pacis conditiones hujusmodi fuerunt. Fœdus inierunt Heliotæ & horum socii cum Selenitis eorumque sociis, hac lege ut Heliotæ vallum dejiciant, neque posthac Lunam invadant, statutoque precio captivos reddant. Selenitæ verò ut stellas alias liberas dimittant, arma non amplius Heliotis inferant: vicissim autem opem ferant, siquis invaserit: tributum verò quotannis pendat rex Selenitarum regi Heliotarum, decies mille roris amphoras, & de suis decies mille det obsides: missa verò ad Luciferum colonia fiat communis, & qui volet, aliorum sit particeps. Tum fœdera columnæ electrinæ insculpuntur, medioque in aëre in confiniis erigatur. Ex Heliotis fidem dederunt Pyronides, Therites, & Phlogius: ex Selenitis, Nyctor, Menius, & Polylampes. Facta est pax istiusmodi. Confestim murus eversus est, nosque captivos reddidère. Vbi ad Lunam reversi sumus, cùm socii tum Endymion ipse nobis obviam venerunt, & cum lachrymis salutarunt. Atque hic quidem rogabat, & ut apud se maneremus, communique colonia uteremur, & mihi filium (nam apud ipsos mulieres nullæ sunt) nuptui collocaturum pollice-

ἐμὲ δ' οὐδαμῶς ἐπιθύμουν, ἀλλ' ἠξίουν ἀπαπεμφθῆναι πάλιν εἰς τὴν θάλατταν. ὡς δ' ἔγνω ἀδύνατον ὂν πεῖσαι, ἀπέπεμπε ἡμᾶς, ἑπτάσιος ἐπ' ἐμοὶ ἡμέρας, ἃ δὴ ἐν τῷ μεταξὺ ἀφηγήσων ἐν τῇ σελήνῃ, κατενόησα, ἅπερ ἐνθάδε, καὶ παρέδραμε, ταῦτα βούλομαι εἰπεῖν. Πρῶτα μὲν τὸ μὴ ἐκ γυναικῶν γίνεσθαι αὐτούς, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀρρένων. γάμοις γὰρ τοῖς ἄρρεσι χρῶνται. καὶ ἐπὶ ὀγδοήκοντα γυναικὸς ὅλως ἴσασι. μέχρι μὲν ἂν πίνῃ καὶ ἐκφύσῃ ἐτῶν, γαμεῖ ἕκαστος. ἀπὸ δὲ τούτου, γαμεῖ αὐτός. κύουσι δὲ ἐν τῇ νηδύϊ, [1] ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις. ἐπειδὰν γὰρ συλλάβῃ τὸ ἔμβρυον, παχύνεται ἡ κνήμη. καὶ χρόνῳ ὕστερον ἀνατέμνοντες, ἐξάγουσι νεκρόν. ἐκβάντες δὲ αὖθις ὡς τὸ ἄνεμον κιχήσονται, ζωοποιοῦσι. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς τὰς Ἑλληνικὰς ἐκεῖθεν ἥκειν τὸ γαστροκνημίας τόνομα, ὅτι παρ' ἐκείνοις ἀντὶ γαστρὸς κυοφορεῖ. μεῖζον δὲ τούτου ἄλλο δηλώσομεν. γίνεται δὲ καὶ παρ' αὐτοῖς ἀνθρώποιν, οἱ καλοῦνται Δενδρῖται. γίνεται δὲ τὸ τρόπον τοῦτον. ὄρχιν ἀνθρώπου τὸ δεξιὸν ἀποτέμνοντες, ἐν γῇ φυτεύουσι. ἐκ δ' αὐτοῦ, δένδρον ἀναφύεται μέγιστον, σάρκινον, οἷον φαλλός. ἔχει δὲ καὶ κλάδους, καὶ φύλλα. ὁ δὲ καρπὸς, ἔστι βάλανοι πηχυαῖοι τὸ μέγαθος. ἐπειδὰν δὲ πεπαγῶσι, πτυγήσαντες αὐτὰς, ἐκκολάπτουσι τοὺς ἀνθρώπους. αἰδοῖα μὲν τοῖς σαθροῖς ἔχουσι. οἱ μὲν, ἐλεφάντινα. οἱ δὲ πένητες αὐτῶν, ξύλινα. καὶ ἀφ' τούτων ὀχεύουσιν, καὶ τελευτήσασι ταῖς γαμετοῖς αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ γηράσῃ ὁ ἄνθρωπος, οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὥσπερ καπνὸς ἀφανίζεται,

licebatur. At ego nequaquam parui, ſed dimiſſionem in mare popoſci. Is verò ut cognovit ſe non perſuaſurum, nos ſeptenis diebus convivio exceptos dimiſit. Quæ autem interim dum apud Lunam commorabar, animadverti nova, & incredibilia, hæc narrare volo. Primùm quidem illi ex mulieribus non gignuntur, ſed ex maribus: maſculis enim nuptiis utuntur: ac neque nomen mulieris omnino norunt. Quare ad quintum & vigeſimum uſque annum quiſque nuptum datur: exinde nuptum accipit. Concipiunt non in ventre, ſed in ſuris. Concepto fœtu, crus craſſeſcit, tandem ſuo tempore præcidentes, mortuos educunt: tum expoſitos illos ad ventum hiantes, vitæ tradunt. Atque inde mihi ad Græcos veniſſe videtur illud gaſtrocnemiæ nomen, quod apud illos ventris loco ſura concipit. Sed aliud hoc majus dicam. Genus hominum apud illos eſt, qui Dendritæ dicuntur. Hi hoc modo naſcuntur. Dextrum hominis teſticulum in terra plantant: ex eoque exoritur arbor maxima, carnea, ceu priapus, habetque ramos, & folia, fructus verò ſunt cubitales glandes: quas quum maturæ fuerint, decerpunt, & ex iis homines excludunt. Pudenda autem habent appoſititia, quidam eburnea, pauperes verò lignea, quibus coëunt, & conjugibus miſcentur. Poſtquam autem ſenuerit aliquis, non moritur, ſed in fumum reſolutus aër

1 Ἀλλ' ἐν ταῖς γαστροκνημίαις] Ioſephus Acoſta Hiſtoriæ Indicæ cap. 31. lib. 4. Matt.

1 Περι-

ἀὴρ γίγνεται. τροφὴ δὲ πᾶσιν ἡ αὐτή. ἐπεσάν γὰρ πῦρ ἀπακτύσασι, βατράχους ὀπτῶσιν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων. πολλοὶ δὲ παρ' αὐτοῖς εἰσιν ἐν τῷ ἀέρι πετόμενοι. ὀπτωμένων δέ, [1] περιχεθέντες, ἀτμῷ ἐν αὐτῷ τηκόμενοι, λάπτουσι τὸ ἀναχυμιώμενον κατὸν, καὶ ἀνωχεῦνται. σίτῳ δὲ οὐ χρῶνται τοιούτῳ. ποτὸν δὲ αὐτοῖς ἐστιν, ἀὴρ λεπτὸς ὁμοιότατος εἰς κύλικα, καὶ ὑγρὸν ἀνιεὶς, ὥσπερ δρόσον. οὐκ ἀπουροῦσι μὲν, οὐδὲ ἀφοδεύουσιν. ἀλλ' οὐδὲ πέπονθεν, ἢ ἡμεῖς. ἀλλ' οὐδὲ τῶν σωσπίων οἱ παῖδες [2] ἐν ταῖς πυγαῖς παρέχουσιν, ἀλλ' ἐν τοῖς ἰγνυσιν, ὑπὲρ τὸν γαστροκνημίων. οὐκ γὰρ εἰσὶ τετριχωμένοι. κάλλος δ' νομίζεται παρ' αὐτοῖς, ἢν πυκνὴ φαλακρὸς καὶ ἄκομος ᾖ. τοὺς δὲ κομήτας καὶ μυσταχίωντας. ἐπὶ δὲ τῶν κομητῶν ἀστέρων, τοὺς κομήτας καλοὺς νομίζουσιν. ἐπεδήμουν γάρ τινες, οἱ καὶ περὶ ἐκείνων διηγοῦντο. καὶ μὲν καὶ ὄφιας φύουσι, μικρὸν ὑπὲρ πρωκτόν. καὶ ὄνυχας οὐ τοῖς ποσὶν ὁμοίως ἔχουσιν, ἀλλὰ ταυτὶ εἰσὶ μονοδάκτυλοι. ὑπὲρ δὲ τὰς πυγὰς ἐκφὺς αὐτῶν, κραμὶς ἐκπέφυκε μακρὸς, ὥσπερ ἀκὸς, ἀλλαττα εἰς ἀεὶ, καὶ ὑπτία ἀναπίπτουσα, καὶ κατακλωμένη. ἀπεμύσσοντο δὲ μέλι δριμύτατον. κατεικέων ἢ [3] ποιῶσιν, ἢ γυμνάζωνται, χάλακτι πᾶν τὸ σῶμα [4] ἀλείφουσιν, ὥσπερ καὶ τυροὺς ἀπ' αὐτοῦ πήγνυσι, ὀλίγον δὲ μέλιτι ἐπιπεξώσαντες. ἔλαιον δὲ πιόντων ἀπὸ τῶν κρομμύων πάνυ λιπαρόν τε, καὶ ὀδῶδες, ὥσπερ μύρον. ἀμπέλους δὲ πολλὰς ἔχουσιν ὑδροφόρους. αἰ

aër fit. Cibus est omnibus unus. Nam super accensi ignis prunis ranas assant, quæ apud ipsos magno numero in aëre volitant: quibus assatis, velut ad mensam circunstuti, evaporatum ex illis fumum lambunt, & epulantur. Ac tali quidem cibo aluntur. Potus est aër in calicem expressus, qui liquorem roris instar ex se reddit. Non mingunt autem, nec egerunt, neque ea qua nos parte perforati sunt. Neque pueri natibus rem obscœnam præstant, verùm poplitibus superiuram, ubi perforati sunt. Pulcher apud illos habetur, qui calvus est, & depilis: sed comatos abominantur. Contrà quam apud eos qui cometas stellas inhabitant: nam comatos pulchros existimant. Quidam enim advenerunt, qui nobis illorum mores narrarunt. Barbam autem paulum supra genua producunt: nec in pedibus ungues habent: at unicus illis est digitus. In speciem caudæ brassica cujusque natibus innascitur, prolixa, semper virens, quæ & retrorsum cadente non frangitur. Mel acerrimum emungunt: qui siquando vel labori, vel exercitationi incubuerint, lacte totum corpus oblinunt, ita ut modico melle instillato, caseus ex eo coagu-letur. Oleum ex cepis exprimunt pingue admodum & unguenti instar, odoratum. Multas vites habent aquæ ferax: uva-

1 Περικαθεζόμενοι] Angl. περικαθεζόμενοι. Bourd.

2 Ἐν ταῖς πυγαῖς] Caltius, si quid in execrando tali scelere, Angl. C. ὑπὲρ ταῖς ἕδραις. Idem.

3 Ποιῶσιν | Τιθῶσιν. In Mss. *Idem.*

4 Ἀλείφουσιν] Mss. & Cod. Angl. ἰσχύουσιν, aliter tamen legit Interp. *Idem.*

1 Πυ-

γὸ ῥᾶγας τ̃ βοτρύων, εἰσὶν ὥσπερ χάλαζα. καί μοι δοκεῖ ἐπιόντων ἀμπτώσιν ἄνεμος ἀξαισίοις τὰς ἀμπέλους σκεῖναι, τότε ὡς ἡμᾶς κραδαπλῆ ἡ χάλαζα, ἀξαράζαντων τ̃ βοτρύων. τῇ μὲν γαστρὶ, ὅσα πήρα χρῶνται, πήσσουσι οἱ αὐτῇ, ὅσων δέονται. ἀνοικτὴ γὸ αὐτοῖς αὕτη, καὶ πάλιν κλειστή ἐστι. ἔντερον δὲ οὐ αὐτῇ ὐδὲ ἦπαρ φαίνεται, ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι δασεῖα ἔντοσθε, καὶ λάπιός ἐστι. ὥστε καὶ τὰ νεογνὰ ἐπεισδὺν ῥιγῶσιν, ἐς τωὐτὸ ὑτοδύῃ. ἐσθὴς δ τοῖς μὲ πλουσίοις, ὑαλίνη, μαλθακή. τοῖς πένησι δ, χαλκῆ, ὑφαντή. πολύχαλκος γὸ τὰ σκεῦ χωρία. καὶ ἐρυάζουσι τ̃ χαλκὴν ὑδατοπρίξασθαι, ὥσπερ τὰ ἕρια. ὡσὶ μέντοι τ̃ ὀφθαλμῶν, οἵους ἔχουσιν, οὐκ ἂν μὴ εἰπεῖν, μή τις με νομίσῃ ψεύδεσθαι ἀφ τὸ ἄπιστον δ' λόγου. ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐρῶ. τοὺς ὀφθαλμοὺς τοιαυτοὺς ἔχουσι. καὶ ὁ βυλόμενος ἐξελὼν τοὺς αὐτ̃, φυλάττει ἐς ὃν ἐθέλῃ ἰδεῖν. ὅταν δὲ σαθῇ, ὁρᾶ καὶ πολλοὶ τοὺς σφετέρους ἀπολέσαντες, παρ' ἄλλων χρήσιμοι ὁρῶσιν. εἰσὶ δ' οἳ καὶ πολλοὺς ἀποθέτους ἔχουσιν, οἱ πλούσιοι. τὰ ὦτα δὲ, πλατάνου φύλλα ἐστὶν αὐτοῖς, πλὴν γε τοῖς ἀπ̃ βαλάνου. σκεῖνοι γὸ μόνοι ξύλινα ἔχουσι. καὶ μὴν καὶ ἄλλο θαῦμα σὺν τοῖς βασιλείοις ἐθεασάμην. κρήτοπλον μέγιστον κεῖται ὑπὲρ φρέατος, ὃ πάνυ βαθύ. ἂν μὲν εἰς τὸ φρέαρ καταδῇ τις, ἀκριβῶς πάντων τ̃ παρ' ἡμῖν ὑπὸ τῇ γῇ λεγομένων. ἐὰν δὲ εἰς τὸ κρήτοπλον ἀποβλέψῃ, πᾶσας μὲ πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη ὁρᾷ, ὥσπερ ἐφεστὼς ἐκφύσις. τότε καὶ τοὺς οἰκείους ἐγὼ ἐθεασάμην, καὶ πᾶσαν τὴν πατρίδα. εἰ δὲ κἀκεῖνοί με εἶδον, οὐκ ἔπ ἔχω τὸ ἀσφαλὲς εἰπεῖν.

uvarum autem acini ſunt veluti grando. Ac mihi videtur, diruptis uvis illis in nos grando cadere, quum ventus irruens vites concuſſerit. Ventre tanquam ſacculo utuntur, eique quicquid opus habent, indunt. Nam illis aperiri, rurſus claudi poteſt. Neque in illo inteſtinum ullum, aut hepar apparet: ſed ſolummodò intus eſt villoſus, & hiſpidus: ita ut pueruli quum rigent, in eum ſubeant. Amictus divitibus quidem vitreus, mollis: pauperibus verò æneus, contextus. Nam ea loca æris ſunt feracia: quod illi aqua maceratum, ut lanam carpunt. Quales autem habeant oculos, dicere vereor, nequis ob rei abſurditatem, mentiri me putet. Attamen etiam hoc dicam. Oculos exemptiles habent: quique vult ſuos exemptos ſervat, dum iis ad cernendum opus habeat: quos quum repoſuit, cernit. Multique propriis amiſſis, alienos mutuantur, & cernunt. Quique multos reconditos poſſident, illi divites ſunt. Aures iis ſunt platani folia, præter quam iis qui formantur ex glandibus. Illi enim ſoli ligneas habent. Porrò miraculum aliud in regia vidi. Super puteo non admodum alto poſitum eſt ſpeculum maximum. Et qui in puteum deſcenderit, audit omnia quæ apud nos dicuntur in terris. Qui verò in ſpeculum conſpicatus fuerit, civitates omnes, gentes omnes videt, ac ſi omnibus intereſſet. Tunc familiares omnes, omnemque patriam vidi: an verò & illi me viderint, ſatis exploratum non habeo.

Qui

ὅπως δὲ μὴ πιστεύσῃ τοῦτο ὕστις ἔχει, ἂν ποτε καὶ αὐτὸς σωθῇ ἀφικόμενος, εἴσεται ὡς ἀληθῆ λέγω. τότε δ' ὅτι ἀσπασάμενοι τὸν βασιλέα, καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν, ἐμβάντες, ἀνηχθημεν. ἐμοὶ δὲ καὶ δῶρα ἔδωκεν ὁ Ἐνδυμίων, δύο μὲν ὑάλινα κιονία, πίτα δὲ χαλκᾶς, καὶ πανοπλίαν ἡμιόνῳ. ἃ πάντα ἐν τῷ κάτω καταλιπὼν. συνέπεμπε δὲ ἡμῖν καὶ Ἱππογύπους χιλίους, ὡς ἐκπέμψοντες ἄχρι τριῶν σταδίων πεντήκοντα. ἐν δὲ τῷ παράπλῳ, πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας χώρας παρημείψαμεν, ἐντυχόμενοι δὲ καὶ τῷ ἑωσφόρῳ ἄρτι συνοικιζομένῳ. καὶ λαθόντες, ὑπερέσχομεν. ἐμβάντες δὲ εἰς τὸν Ζωδιακὸν, ἐν ἀριστερᾷ παρήμειψαμεν τὸν ἥλιον, ἐν χερσὶ τὴν γῆν ὑποπλέοντες. ἠδέλπεμεν, καίτοι πολλὰ τῶν ἑταίρων ἐπιθυμούντων. ἀλλ' ὁ ἄνεμος οὐκ ἐφῆκεν. εἰστήκειμεν μέντοι τὴν χώραν εὐδαίμονά τε, καὶ πίονα, καὶ εὔυδρον, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν μεστήν. ἰδόντες δ' ἡμᾶς οἱ Νεφελοκένταυροι, μισθοφορεῖν ἐθέλοντες τῷ Φαέθοντι, ἐπέπλησαν ἐπὶ τὰς ναῦς. καὶ μαθόντες σπονδὰς, ἀπεχώρησαν. ἤδη δὲ καὶ οἱ Ἱππόγυποι ἀπειληλύθεσαν. πλεύσαντες δὲ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα, καὶ ἡμέραν, ὡς ἐπέσχομεν ἀφικόμενοι εἰς τὴν Λυχνόπολιν καλουμένην, ἤδη τὰ κάτω πάλιν διώκοντες. ἡ δὲ πόλις αὕτη, κεῖται μεταξὺ Πλειάδων, καὶ Ὑάδων ἀέρος. παραπετομένη μέντοι Ζωδιακοῦ. διελθόντες δ', ἄνθρωπον οὐδένα μὲν εὕρομεν, λύχνους δὲ πολλοὺς περιφέροντας, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ περὶ τὰ λιμένια περιπέδοντας. τοὺς μὲν, μικροὺς, καὶ ὥσπερ εἰκῆ, πένητας. ὀλίγους δὲ τοὺς

Qui autem hæc ita se habere non credet, siquando illuc ipse se contulerit, me vera dixisse cognoscet. Tum salutato rege, ejusque aulicis, navi conscensa solvimus. Cæterùm munera mihi dedit Endymion, vestes quidem vitreas duas, æreas autem quinque, lupineamque panopliam, quæ omnia in ceto amisi. Misit & nobiscum Hippogypos mille, qui nos quingentis stadiis deducerent. Inter navigandum, multas quidem etiam alias regiones prætерlapsi sumus: Appulimus verò ad recens conditam apud Luciferum civitatem, ubi ad hauriendam aquam descendimus. Hinc Zodiacum ingressi, solem à sinistra prætergressi sumus, terræ margini adnavigantes. Non enim descendimus, quanquam id socii magnopere expetebant. Sed non permisit ventus: quanquam videbamus regionem fœcundam, pinguem, irriguam, multorumque bonorum plenam. Porrò Nephelocentauri, hi videlicet qui Phaëthonti meruerant, nos conspicati in navem devolarunt: sed cùm fœdus initum didicissent, abierunt. Et jam Hippogypi discesserant. Cæterùm cum navigallemus sequenti nocte, ac die, circa vesperam pervenimus ad Lychnopolin, quam vocant: jam iter nostrum ad inferiora flectentes. Hæc autem urbs sita est in medio Plejadum, & Hyadum aëre, Zodiaco utique inferior. Vbi cùm descendissemus, hominem quidem nullum invenimus, sed lucernas multas circumcurrentes, & in foro, & circa littus deambulantes, alias quidem parvas, & ut ita dicam pauperes, paucas verò magnas & potentes, splen-

μεγάλαν, καὶ δυνατὴν, πάνυ λαμπρὰς, καὶ εὐφωνεῖς. οἰκήσεις δὲ αὐτοῖς, καὶ λυχνιῶνες ἰδίᾳ ἑκάστῳ πεποίηνται. καὶ αὐτοὶ ὀνόματα εἶχον, ὥσπερ οἱ ἄνθρωποι. καὶ φωνὴν ἀφιέμενοι ἠκούομεν, καὶ ἀδὴν ἡμῖν ᾠδίκιον ἀπὸ καὶ ἐπὶ ξενίᾳ ἐκάλουν. ἡμεῖς δὲ, ὅμως ἐφοβούμεθα. καὶ ὅτε διαπνεύσαι, ὅτε ὑπανῶσαί τις ἡμῶν ἐτόλμησεν. ἐρχαῖα δὲ αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ πόλει πεποίηται. ἔνθα ὁ ἄρχων αὐτῶν, δι' ὅλης νυκτὸς κοιμᾶται, ὀνομαστὶ καλῶν ἕκαστον. ὃς δ' ἂν μὴ ὑπακούσῃ, καθ' ὀνόματα δὲ ἀποδυσάμενον, ὡς λιποντὰ τὴν τάξιν. ὁ δὲ θανατοῦται ἐπ' ὀφθαλμῶν, πικρὸς δὲ καὶ ἡμῖν, ἐωρῶμεν τὰ γινόμενα, καὶ ἠκούομεν ἅμα τὸ λύχνον ἀπολογουμένου, καὶ τὰς αὐτῶν λιτανεύοντος, δι' ἃς ἐβραδύνομεν. ἔνθα καὶ τὸ ἡμίτομον λύχνον ἐγνώρισα. καὶ ἐρωτήσαντα αὐτὸν, διὰ τί κατ' οἶκον ἐπενδυόμενον, ὅπως ἔχοιεν. ὁ δὲ μοι πάντα διηγήσατο. τὴν μὲν οὖν νύκτα ἐκείνην, αὐτοῦ ἐμείναμεν. τῇ ἐπιούσῃ δὲ, ἄραντες, ἐπλέομεν πλησίον τὸ νεφῶν. ἔνθα δὴ καὶ τὴν Νεφελοκοκκυγίαν πόλιν ἰδόντες, ἐθαυμάσαμεν. ὑπὸ μόνοι ἐπέβημεν αὐτῆς. ὑπὸ γὰρ οὐκ ἐᾶ τὸ πνεῦμα. βασιλεύει μέντοι αὐτῶν Κόρωνος ὁ Κοπυφίωνος. καὶ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἀριστοφάνους τοῦ ποιητοῦ, ἀνδρὸς σοφοῦ, καὶ ἀληθοῦς, καὶ μὴ τὴν ἐφ' οἷς ἔγραψεν ἀπιστουμένου. τρίτῃ δὲ ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ, καὶ τὸ Ὠκεανὸν ἤδη σαφῶς ἐωρῶμεν. γῆ δὲ ἀδαμεῖ, πλὴν τῶν ἐν τῷ ἀέρι. καὶ αὐταὶ δὴ, [1] πυρώδεις ἤδη, καὶ ὑπηρωγοῖς ἐφαντάζοντο. τῇ τετάρτῃ δὲ περὶ μεσημβρίαν, μαλακῶς συλλύοντος τοῦ πνεύματος, καὶ σωιζόντος, ἐπὶ τὴν θαλάτταν

splendidas admodùm, & illustres. Domus illis, & lychneones seorsim cuique suppetebant, & nomina ceu homines habebant: easque vocem emittentes audiebamus, nullamque injuriam nobis inferebant, imò ad hospitium invitabant. Attamen metuebamus, nec quisquam nostrum, apud illas cœnare, aut dormire ausus est. Palatium autem illis in media urbe est extructum, ubi per totam noctem sedet earum princeps, unamquamque nomine compellans. Quæcunque non paret, ad mortem condemnatur, ut aciei desertrix: extingui mors illis est. Ibi nos astantes, ea quæ fiebant, considerabamus, simulque lucernas respondentes audiebamus, causasque dicentes cur serò venirent. Hîc lucernam nostram agnovi, eamque alloquens scisitabar, quomodo se haberent res domesticæ, eaque mihi omnia narravit. Itaque ibi noctem illam commorati, postridie solvimus, ac prope nubes navigavimus. Hîc viâ urbe Nephelococcygia, mirati sumus: in eam tamen non descendimus, quia ventus non sinebat. Rex illorum est Coronus filius Cottyphionis. Tum memini Aristophanis poëtæ, viri sapientis & veridici, cui frustra non credideris in his quæ dixit. Tertia autem ab hac die Oceanum jam manifestè videbamus: terram verò nusquam, nisi aërias illas, quæ jam igneæ ipsæ & micantes mihi videbantur. Quarta verò die circa meridiem molliter aspirante aura & subsidente, in mare de-

1 Πυρώδεις] Angl. πυρσώδεις. Bourd.

καπεπλημμύρ. ὡς ὃ δ' ὕδατος ἐψαύσαμεν, ἡσυχαίτερον ὡς ὑπηρδόμεθα, καὶ ὑπερχαίρομεν, καὶ θεῖναι πᾶσιν ἐπὶ τῶν παρόντων ἐποιούμεθα. καὶ ἀποβλέψαντες, σὺν χάρμασι. καὶ γὰρ ἦν γαλήνη ἔσω, καὶ σύστασις τὸ πέλαγος. Ἔοικε δὲ δεῖν κακῶν μειζόνων γίγνεσθαι πολλάκις ἢ ἀρχὴν τοῦ βέλτιον μεταβολή. καὶ γὰρ ἡμεῖς δύο μόνας ἡμέρας ἐν ὕδατι πλεύσαντες, τῇ τρίτῃ ὑποφαινούσης, ἅμα ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἄφνω ὁρῶμεν θηρία, καὶ κήτη. πολλὰ μὲν γὰρ ἄλλα, ἓν δὲ μέγιστον ἁπάντων, ὅσον σταδίων χιλίων καὶ πεντακοσίων τὸ μέγεθος. ἐπῆλθε δὲ κἀμοὶ, καὶ ὡς πολὺ παρεῖπον τὴν θαλάττιαν, ἀφρὸν τε ἀναῤῥιπίζοντα, καὶ τὰς ὀδόντας ὑπαφαίνον, πολὺν δὲ παρ' ἡμῖν φαλλῶν ὑψηλοτέρους. ὀξεῖς δὲ πάνυ, ὥσπερ σκόλοπες. καὶ λύκους, ὥσπερ ἐλέφαντίνους. ἡμεῖς μὲν δὴ τὸ ὕστατον ἀλλήλους ἀσπασάμενοι, καὶ περιλαβόντες, ἐμείναμεν. τὸ δὲ, ἤδη παρῳχηκὸς ἀναῤῥοφήσας ἡμᾶς, αὐτοῖς κατέπαυσεν. ἐμέλλησε μέντοι ἔφθη συναρπάσας τοῖς ὀδοῦσιν, ἀλλὰ πρὸ τῶν δεκαμιαίων ἡ ναῦς εἰς τὸ ἔσω δεξάμενον. ἐπεὶ δὲ ἴδομεν ἥμεν, τὸ μὲν ἄφοβον, σκότος ἦν, καὶ οὐδὲν ἐωρῶμεν. ὕστερον δὲ αὐτὸ ἀναχανόν, εἴδομεν κῆτος μέγα, καὶ πάντη πλατύ, καὶ ὑψηλόν, ἱκανὸν μυριάνδρῳ πόλει σοι κεῖν. ἔκειτο δὲ ἐν μέσῳ καὶ μικρὰ ἰχθύια, καὶ ἄλλα πολλὰ θηρία συγκεκομμένα, καὶ πλοῖον ἕν, καὶ ἀγκυραι, καὶ ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ φορτία. καὶ μέση δὴ, καὶ γῆ, καὶ λόφοι ἦσαν, ἅμα δένδρα, καὶ πᾶν ἐλύου, ὡς κατάπινε σωιζόμενος. ὕλη δὲ ἐπ' αὐτοῖς, καὶ φόνδρα παντοῖα ἐπεφύκει, καὶ λάχανα ἐφύτολαμπρά, καὶ ἰώμη πάνυ ἐξειργασμένα. ἐπὶ τούτοις ἐπὶ τῶν ἐπιπλεόντων ἐπὶ τῶν ἐπιπλεόντων ἐπὶ τῶν ἐπιπλεόντων

νοις. τὸ δὲ μετ' ἐκεῖνο ἡ γῆ, καὶ οἱ ἑταῖροι ἀφικόμενοι καὶ παραφυλάξαντες. ἐνταῦθα δὲ ἰδεῖν καὶ ὄρνεα τὰ θαλάττια, λάρους, καὶ ἀλκυόνας, ἐπὶ τῶν δένδρων νεοττεύοντας. τότε μὲν δὴ ἐπὶ πολὺ ἐδακρύομεν. ὕστερον δὲ ἀναστάσης τῆς ἐπείρου, τέως μὲν ναῦν ὑπεστησάμεθα. αὐτοὶ δὲ τὰ πυρεῖα στρίψαντες, καὶ ἀνακαύσαντες, δεῖπνον ἐκ τῶν παρόντων ἐπεμηχανήσαμεθα. παρέκειτο δὲ ἄφθονα καὶ πανθαύμαστα κρέα τῶν ἰχθύων. καὶ ὕδωρ ἔτι τὸ ἐκ τῆς ἐωσφόρου εἴχομεν. τῇ ἐπιούσῃ δὲ ἀναστάντες, εἴποτε ἀναχάνοι τὸ κῆτος, ἐωρῶμεν ἄλλοτε μὲν ὄρη, ἄλλοτε δὲ μόνον τὸν οὐρανὸν, πολλάκις δὲ καὶ νήσους. καὶ γὰρ ἠθεωμεθα, φερομένη αὐτὴ ὁξέως ὑπὸ πᾶν μέρος τῆς θαλάττης. ἐπειδὴ δὲ ἐβαδίσθη τῇ ἀφετείᾳ ἐχωρούμεθα, λαβόντες ἐπὶ τῶν ἑπείρων, ἐβαδίζομεν ἐς τὴν ὕλην, ὡφοσιούμενοι τὰ πάντα βυλόμενοι. ἔπου δὲ ὅλως πέντε διελθόντες σταδίους, εὗρον ἱερὸν Ποσειδῶνος, ὡς ἐοίκασι ἡ ἐπιγραφή. καὶ μετ' ὀλίγον, καὶ πόρος ποιμὴς, καὶ σήλας ἐπ' αὐτῶν, πλησίον τε, πηγὴν ὑδατος ἀφυγρὸν. ἔτι δὲ ὑπὸ κυνὸς ὑλακὴν ἠκούομεν, καὶ καπνὸς ἐφαίνετο πόρρωθεν. καί που καὶ ἔπαυλιν εἰκάζομεν. ἀπορρήξαντες οὖν βαδίζοντες, ἐφιστάμεθα πρὸς τοῦτο νεανίσκῳ, μῆλα ποιμαίνοντι πρασιάν τινα ἐργαζομένοις, καὶ ὕδωρ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐπ' αὐτὴν διοχετεύουσιν. ἡσθέντες οὖν ἅμα, καὶ φοβηθέντες, ἔστημεν. κἀκεῖνοι δὲ τὸν τρόπον ἡμῖν ὡς τὸ εἰκὸς παθόντες, ἄναυδοι παρεστήκεσαν. χρόνῳ δὲ ὁ πρεσβύτης ἔφη, πόθεν ὑμεῖς ἄρα ἐστὲ ὦ ξένοι; πότερον ἔφη, τῶν σκαλίων δαιμόνων, ἢ ἀνθρωποι δυσμοιρίας, ἡμῖν ὁμοφυλοι; καὶ γὰρ ἡμεῖς ἄνθρωποι ὄντες, καὶ ἐν γῇ τραφέντες, νῦν θαλάττιοι μεγόμεθα, similia. Circuitus terræ ducentorum & quadraginta ſtadiorum erat. Erat etiam videre, marinas aves, laros, & halcyones in arboribus nidificantes. Ac tum plurimum flevimus. Tandem cùm ſociorum animos erexiſſem, navim fulcivimus: ipſique accenſo ex attritis ſilicibus igne, ex iis quæ aderant cœnam paravimus. Appoſitæ ſunt multæ omnigenum piſcium carnes, & aquam ex Lucifero allatam adhuc habebamus. Sequenti die excitati, ſiquando hiaſſet cetus, nunc montes, nunc cœlum duntaxat, ſæpe verò inſulas conſpicabamur. Etenim eam ad omnem maris partem velociter ferri percipiebamus. Poſtquam autem huic manſioni fuimus aſſuefacti, aſſumptis ſeptem ſociis, omnia luſtrandi ſtudio, per ſylvam ambulabam. Nec dum tota quinque ſtadia emenſus, Neptuni quoddam ſacellum inveni, quem admodum declarabat inſcriptio: nec multò poſt, ſepulchra multa, deſuperque cippos, juxtaque fontem aquæ limpidæ. Quinetiam latratum canis audivimus, eminuſque apparuit fumus, unde domum ibi eſſe conjiciebamus. Itaque greſſum accelerantes offendimus ſenem & adoleſcentem, qui valdè alacriter ſulcum faciebant, in eumque aquam è fonte derivabant. Ergo læti ſimul, ac territi conſtitimus. Pariter & illi, ut conſentaneum erat, muti aſtiterunt. At tandem aliquando Quinam eſtis ô hoſpites? inquit ſenex. Vtrum ex marinis Diis eſtis, an infœlices homines nobis ſimiles? Etenim nos qui ſumus homines in terris olim enutriti, marini nunc

καὶ συνεχόμεθα τῷ ἀδείκτῳ τούτῳ θηρίῳ, ἀλλ' ὃ πάσχομεν, ἀκριβῶς οἴδατε. πνίγεσθαι μὲν γὰρ οἰκάζομεν, ζῆν δὲ πιστεύομεν. σὺ δὲ πῶς τοῦτ' ἐγὼ εἶπον. καὶ ἡμεῖς τοι ἄνθρωποι νηλυδεῖς ὦ πάτερ ἐσμὲν, αὐτῇ σκάφῃ πρώην καταποντισθέντες. ἀποπλέομεν δὲ νῦν, βουλόμενοι μαθεῖν τὰ ἐν τῇ ὕλῃ ὡς ἔχει. πολλὴ γάρ τις καὶ λάσιος ἐφαίνετο. δοκίμων δέ τις ὡς ἔοικεν ἡμῖν ἥκεις ἄγαμαι, εἴ τι ὀψόμενος, καὶ εἰσομένους ὅπη μὴ μόνοι ἐν τοῖσδε καθειργμεθα τῷ θηρίῳ. ἀλλὰ φράσον ἡμῖν τοῦτο σαυτῷ τύχῃ, ὅστις ὢν, καὶ ὅπως δεῦρο ἐλήλυθας. ὁ δὲ, ἅτε πρότερον ἴφη ἐρεῖν, ἀδόκητος παρ' ἡμῶν, πρὶν ξενίων τῶν παρόντων μεταδόναι. καὶ λαβὼν ἡμᾶς, ἦγεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. ἐπεπόκει δὲ αὐτάρκη. καὶ τεύτλοις ἐνωκοδόμητο. καὶ τάλλα ἐτήρησε. ἐπεὶ δὲ ἡμῖν λαχανά τε, καὶ ἀκρόδρυα, καὶ ἐχθῦς, ἔτι δὲ καὶ οἶνον ἐγχέας, ἱκανῶς ἐκορέσθημεν, ἐπυνθανόμεθα ὁπόθεν εἴη. καὶ ὁ πάντα ἐξῆς διηγησάμενος, τὸν τε χειμῶνα, καὶ τὰ ἐν τῇ νήσῳ, καὶ τὸ ἐν τῷ ἀέρι πλεῖν, καὶ τὸ πόλεμον, καὶ τάλλα, μίχρι τοῦ εἰς τὸ κῦτος καταδῦσαι. ὁδὶ ὑπερθαυμάσας, καὶ αὐτὸς ἐν μέρει τὰ καθ' αὑτὸν διεξῆλθε, λέγων, τὸ μὲν γένος εἶναι ὦ ξένοι Κύπριος. ὁρμηθεὶς δὲ κατ' ἐμπορίαν ἀπὸ τῆς πατρίδος μετὰ παιδὸς, ὃν ὁρᾶτε, καὶ ἄλλων πολλῶν οἰκετῶν, ἔπλεον εἰς Σικελίαν, ποικίλον φορτίον κομίζων ἐπὶ νεὸς μεγάλης, ἣν ἐπὶ στόματι τοῦ κύτους Ἀλεξανδρίδα ἴσως ἑωράκατε. μίχρι μὲν ἦν Σικελίας, εὐπλοοῦμεν. ἐκεῖθεν δ' ἁρπασθέντες ἀνέμῳ σφοδρῷ, τρισὶν ἐς τὸ

sumus, & cum hac qua continemur bellua fluctuamus, nec quid simus, satis novimus: periisse quidem videmur, sed vivere credimus. Ad hæc ego, Et nos inquam, ô pater homines advenæ novi sumus, pridie cum navi ipsa deglutiti. Accessimus autem studio discendi quo modo ea se habeant, quæ in sylva sunt, etenim magna densaque videbatur. Deus autem aliquis ut verisimile est nos adduxit, ut te viso sciremus nos hac in bellua non solos esse inclusos. Sed tuam ipsius fortunam nobis edissere, quinam sis, & quo pacto huc introveneris. Ille verò, Non priùs dicam, inquit, nec intelligetis ex me, quàm hospitio excepti præsentibus bonis fruamini: simulque nos acceptos in ædes duxit, quas sibi idoneas constructerat, in iisque toros ædificarat, aliaque instruxerat. Cùm autem olera, & glandes, pisces que apposuisset, præterea etiam vinum infudisset, postquam saturi fuimus, rogabat quid nobis accidisset. Cui omnia ordine exposui, scilicet tempestatem illam, & quid in Insula contigisset, tum navigationem in aëre, bellumque & cætera quò usque in cetum ingressi sumus. Is verò summopere miratus, res suas vicissim explicabat, genere quidem, hospites, ajebat ille, sum Cyprius. Verùm è patria cum hoc filio quem videtis, cumque multis aliis famulis, ad mercaturam profectus, in Italiam, navi magna, quam in ore ceti dissolutam fortè vidistis, mercibus variis onusta navigabam. Atque ad Siciliam usque fœliciter navigavimus: Indeque vehementi vento abrepti, tertia die in Occa-

Ὠκεανὸν ἀπήχθημεν. ἔνθα τοῦ κήτεος ἐξεπεσόντες, καὶ αὐτοὶ σὺν τοῖς ἑταίροις ἀπολόμενοι, δύο ἡμεῖς, τῶν ἄλλων ἀπολομένων, ἐσώθημεν. θάψαντες δὲ τοὺς ἑταίρους, καὶ νεὼν τοῦ Ποσειδῶνι διημῶμενοι, τούτοι τὸν βίον ζῶμεν, λάχανα μὲ καρδίοντες, ἰχθῦς δὲ σιτούμενοι, καὶ ἀκρόδρυα. πολλὴ μὲν ὡς ὁρᾶτε ἡ ὕλη. καὶ μὴν καὶ ἀμπέλους ἔχει πολλὰς, ἀφ' ὧν ἥδιστος οἶνος γίνεται. καὶ τὸν πηγὸν μὲν ἔσως εἴδετε καθαρὸν καὶ ψυχροτάτου ὕδατος. ὕλην μὲν ἀπὸ τῶν φύλλων ποιούμεθα, καὶ πῦρ ἄφθονον καίομεν, καὶ ὄρνιθας μὲν θηρεύομεν τὰς εὐπετεστάτας, καὶ ζώντας ἰχθῦς ἀγόμεθα, ἐξιόντες ἐπὶ τὰ βαθύτερα δὲ θηρεύομεν, ἔνθα καὶ λουόμεθα, ὁπόταν ἐπιθυμήσωμεν. καὶ μὴν καὶ λίμνη ἐν πόρρῳ ἐστὶν ἁλμυρὸς, πολὺν ἔχουσα πλοῦτον ἰχθύων παντοδαπῶν. ἐς ἣν καὶ πλέομεν, καὶ πλέομεν ἐπὶ σκάφους μικροῦ, ὃ ἐγὼ σὺν συναπηγησάμην. ἔτη δὲ ἡμῖν ἐστὶ ἕβδομος τοῦτο, ἐπεὶ, καὶ ἔτος. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ἔσως φέρειν δυνάμεθα. οἱ δὲ γείτονες ἡμῖν, καὶ πάροικοι, σφόδρα χαλεποὶ, καὶ βαρεῖς εἰσὶν, ἄμικτοί τε ὄντες, καὶ ἄγριοι. ἦ γὰρ ἔφην ἐγὼ, καὶ ἄλλοι τινές εἰσιν ἐν τῷ κήτει; πολλοὶ μὲν οὖν ἔφη, καὶ ἄξενοι, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτοι. τὰ μὲν γὰρ ἑσπέρια, καὶ δεξιὰ τῆς ὕλης, Ταριχανῆς οἰκοῦσιν, ἔθνος ἐγχελυοπόνον, καὶ κεφαλοσφάγον, μοχθηρὸν, καὶ θρασὺ, καὶ ἀμηφάγον. τὰ δὲ ἑσπερώτατα λαιὰ, καὶ δεξιὸν τοῖχον, Τετραπομηδῆται. τὰ μὲν ἄνω, ἀνθρώποις ἐοικότες. τὰ δὲ κάτω, θηρὶ γαλεώτῃ. ἥδιστον μέντοι ἄδικοί εἰσι τῶν ἄλλων. τὰ λαιὰ δὲ, Καρκινόχειρες, καὶ Κυνοκέφαλοι, συμμαχίαν τε, καὶ φιλίαν σφῶν ἑαυτοῖς πεποιημένοι. τὸν δὲ μεσόγαιαν, νέμονται Παγουρίδαι, καὶ Ψιττό-

Oceanum delati sumus, ubi cetum nacti, unà cum navi comitibusque absorpti, mortuis aliis, nos duo evasimus. Sepultis autem sociis, erectaque Neptuno æde, vitam hanc vivimus, olera colentes: vescimur autem piscibus & glandibus. Magna verò, ut vides, est sylva, viteisque multas habet, ex quibus jucundissimum vinum oritur: & fortè fontem optimæ & frigidissimæ aquæ vidistis. Lectum frondeum facimus, copiosum ignem succendimus, involantes aves aucupamur, & vivos pisces piscamur in belluæ branchia egressi: ubi lavamus, siquando velimus. Quinetiam non procul est stagnum salsum, ambitu viginti stadiorum, quodvis piscium genus continens, in quo namus, & navigamus in parva scapha quam ipse compegi. Annus autem ex quo absorpti fuimus, hic est vigesimus septimus. Cætera autem forsitan tolerare possemus: sed vicini nostri, & accolæ vehementer difficiles sunt, & molesti, inhumani & agrestes. Numquid, inquam ego, alii quoque ceto insunt? Multi, inquit ille, hospitibus sævi, ac visu deformes. Nam occidentalem & extremam sylvæ partem Tarichanes incolunt: gens anguillarum aspectu, carabea facie, bellatrix, audax, crudivora. Latus ad dextram aliud Tritonomendetes tenent, superioribus partibus similes hominibus, inferioribus verò felibus: aliis utique minùs injurii. Lævum verò Carcinochires, & Cynocephali fœdere & amicitia inter se juncti. Mediterraneam denique regionem Paguradæ, & Psittopodes,

πόδες, γένος μάχιμον, ἐς δρομικώτατον. τὰ ἐσθῆτα αὐτοῖς τὰ σκέλη, τὰ πολλὰ μέν, ἔρημα ἐστί, σκυτάλυζόμενα τῇ θαλάττῃ. ὅμως δὲ ταῦτα ἐγὼ ἔχω, φόρον Ψιττοποσὶν ὑποπλῶν ἐκέλευσα, ὄστρεα πεντήκοντα. τοσαῦτα μὲν ἡ χώρα ἐστίν. ἡμᾶς δὲ χρὴ ὁρᾶν ὅπως συνησόμεθα τοσούτοις ἔθνεσι μάχαις, καὶ ὅπως βιοτεύσομεν. ποσοὶ σέ, ἔφην ἐγὼ, ἅπαντες εἰσί; πολλοὶ, ἔφη τὸ χιλίων. ὅπλα δὲ τίνα εἰσὶν αὐτοῖς; ὁδὲ ἔφη, πολλὰ ὀστᾶ τῶν ἰχθύων. ἀκὴν ἔφην ἐγὼ, ἀρκεῖ ἂν ἔχοι πρὸς μάχην; ἁλῶναι αὐτοῖς, ἅπαξ ὅπλα ἀνόπλοις, αὐτοὺς γὰ ἀνάλωτους. εἰ γὰρ κρατήσομεν αὐτῶν, ἀβλαβῶς τελοίπειν οἰκήσομεν. ἔδοξε ταῦτα. καὶ ἀπλοῦντες ἐπὶ ναῦν, παρεσκευαζόμεθα. αἰτία δὲ τοῦ πολέμου ἐμέλλειν ἔσεσθαι, ὅτι φόρου ἡ τοῦ λοιποῦ δόσις, ἤδη τῆς προθεσμίας οὔσης. καὶ δὴ οἱ μὲν, ἔπεμπον, τὸ δασμὸν ἀπαιτοῦντες. ὁ δὲ, ὑπεροπτικῶς ἀποκρινόμενος, ἀπέδωκε τοὺς ἀγγέλους. ὡς δὲ οἱ Ψιττόποδες, καὶ οἱ Παγουρίδαι, χαλεπαίνοντες τῷ Σκιντάρῳ, τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο, μὴ πολὺν χρόνον ἐκκείσεσθαι. ἡμεῖς δὲ, τὴν ἐφοδον ὑποπτεύοντες, ἐξωπλισάμενοι, ἀνεμένομεν, λόχον πρὸ τοῦ ταξάντες ἀνδρῶν πέντε, καὶ εἴκοσιν. εἵρητο δὲ αὐτοῖς ἐν τῇ σπήλαι, ἐπειδὰν ἴδωσι παρελελυθότας τοὺς πολεμίους, ἐπανίστασθαι. καὶ ὅτως ἐποίησαν. ἐπαναστάντες γὰρ, κατόπιν ἔκοπτον αὐτούς. καὶ ἡμεῖς δὲ, καὶ αὐτοὶ, πέντε καὶ εἴκοσι τὸ ἀριθμὸν ὄντες, καὶ γὰρ καὶ ὁ Σκίνθαρος, καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ, συνεστρατεύοντο, ἠπαίζομεν. καὶ συμμίξαντες ἠμῖν, καὶ ῥώμῃ, διεκινδυνεύομεν. τέλος δὲ τροπὴν αὐτῶν ποιησάμενοι, καὶ

podes, genus bellicosum, curiuque velocissimum. Sed quæ ad Orientem versus ipsius beluæ os sita sunt, multa quidem deserta sunt, ut quæ mari proluuntur. Ego tamen hæc teneo, vectigal pendens Psittopodibus, ostrea quingenta quotannis. Et regio hæc hoc modo se habet. Est autem operæ precium ut prospiciamus quomodo cum tot gentibus congredi poterimus, & qua ratione vivemus. Quot inquam ego, omnes hi sunt? Plures, inquit, quam mille. Quænam verò ipsorum sunt arma! Nullis, inquit, nisi piscium ossibus utuntur. Igitur, inquam ego, nobis optimè cedet si cum illis pugnemus, ut pote armatis cum inermibus. Si enim ipsos superabimus, posthac intrepidè locum hunc incolemus. Quæ ut probavimus, ad navim reversi, accingebamur. Belli autem futura erat hæc causa, quòd tributum non penderetur. Instante jam pacti tempore, miserunt illi tributi petitores. Hic verò superbè respondens, nuncios persequutus est. Primùm igitur Psittopodes, & Paguradæ Scintharo, sic enim vocabatur, irati, magno tumultu irruerunt. Nos verò adventum suspicantes, positis quinque & viginti virorum insidiis, foris illos expectabamus. Iis verò qui in insidiis erant præscriptum erat, ut insurgerent, ubi prætergressos hostes vidissent: quod etiam fecerunt. Nam erecti à tergo ipsos cædebant. Nos etiam ipsi, viginti quinque numero (etenim militabant) obviam venimus, congressique animo, viribusque decernebamus. Denique conversos in fugam, ad suas usque

τεδιώξαμεν, ἄχρι ὡς τὰς φωλεάς. ἀπέθανον ὃ τῶ μὲ πολεμίων, ἑβδομήκοντα, κὴ ἑκατόν. ἡμῶν ὃ, εἷς, κὴ ὁ κυβερνήτης, τρίγλης πλάγιος ἀμφιπαρεὶς τὸ μετάφρενον. ἐκείνω μὲ ὃν τὴν ἡμέραν, κὴ τὴν νύκτα, ἐπηυλισάμεθα τῇ μάχῃ, κὴ τρόπαιον ἐστήσαμεν, ῥάχιν ξηρὰν Δελφῖνος ἀναπήξαντες. τῇ ὑστεραίᾳ ὃ, κὴ οἱ ἄλλοι αἰδόμενοι, παρῆσαν, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἔχοντες οἱ Ταριχᾶνες, ἡγεῖτο ὃ αὐτῶν Πήλαμυς, τὸ δ' εὐώνυμον, οἱ Κωνοκέφαλοι. τὸ μέσον ὃ, οἱ Καρκινόχειρες. οἱ γὰρ Τετρωνομένδητες, τὴν ἡσυχίαν ἦγον, ἀδιάφοροι συμμαχεῖν ἑκατέροις. ἡμεῖς ὃ, προσπαιτήσαντες αὐτοὺς εἰς τὸ Ποσειδώνιον, προσεμείξαμεν, πολλὴν βοὴν χεύμενοι. ἀντήχει ὃ τὸ κῆτος, ὥσπερ τὰ σπήλαια. τρεψάμενοι ὃ αὐτοὺς ἅτε γυμνῆτας, κὴ κατεδιώξαντες ἐς τὴν ὕλην, τὸλοιπὸν ἐπικρατοῦμεν τ' γῆς, κὴ μετ' ὀλίγον κήρυκας ἀποστείλαντες, νεκρούς τε ἀπῃτοῦμεν, κὴ εἰς φιλίας διελέγοντο. ἡμῖν ὃ οὐκ ἐδόκει ἀπιέναι. ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ χρησάμενοι ἐπ' αὐτοὺς, πάντας ἀρδην ἐξενέψαμεν, πλὴν τῶν Τετρωνομενδήτων. ἔστι ὃ ὡς εἶδον τὰ γενόμενα, ἀμφιβαλόντες ἐκ τῶν βραγχίων, ἀφῆκαν αὐτοὺς εἰς τὴν θάλατταν. ἡμεῖς ὃ τὴν χώραν ἐπελθόντες, ἔρημον ἤδη ὄσαν, τ' πολεμίων τὸ λοιπὸν ἀδεῶς κατῳκοῦμεν, τὰ πολλὰ γυμνασίοις τι ἐκ κυνηγεσίοις χεώμενοι, κὴ ἀμπλαργοῦντες, κὴ τ καρπὸν συγκομιζόμενοι τ ἐκ τῶν δένδρων. ἐ ὅλως, ἐώκεμεν ἐν δεσμωτηρίῳ μεγάλῳ ἐ ἀφύκτῳ τρυφῶσι, κὴ λελυμένοις. ἐνιαυτὸν μὲν ὃν ἐ μῆνας ὀκτὼ τοῦτον διήγομεν τ τρόπον. τῇ δ' ἐνάτῳ μηνὶ, πέμπτῃ ἱσταμένου, περὶ τὴν δύσιν ὃ τοῦ ἡλίου ἄνοιξιν, ἅπαξ

que latebras insequuti sumus. Cæsi sunt ex hostibus centum & septuaginta, è nostris unus, & gubernator, tergum triglæ costa perfossus. Die igitur & nocte illa in prælio manimus, & trophæum statuimus, arida spina Delphini suspensa. Postridie alii etiam re cognita adfuerunt. Dextrum quidem cornu Tarichanes, quos Pelamus ducebat: lævum Cynocephali, medium Carcinochires tenebant. Nam Tritonomendetes quiescebant: neutri parti faventes. At nos circum Neptuni templum illis obvii facti, magno cum clamore manus conseruimus, & ut antra solent, cetus resonabat. His in fugam versis, ut pote qui essent expediti, & in sylvam abactis, postmodum terra potiti sumus. Nec multò post missis præconibus cadavera sustulerunt, & de ineunda amicitia compellarunt. Sed visum non est fœdus cum illis percutere: quin postera die eos aggressi, omnes funditùs cecidimus præter Tritonomendetes, qui ut vidêre quæ contigerant, dilapsi per ceti branchias, in mare desilierunt. Igitur regionem ingressi, jam hostibus vacuam, postea sine metu habitavimus, palæstris & venationibus nos exercentes, vineas colentes, decerptumque ex arboribus fructum comportantes. Denique similes iis fuimus, qui in magno carcere, unde nulla spes effugii, concluſi, deliciis & voluptatibus indulgent. Quam vitæ rationem annum & menses octo exegimus. Sed noni mensis die quinta, circa secundam oris apertionem (hoc enim uno-

ἀδ δὲ τοῦτο κ' τῷ ὥρᾳ ἐκφαι-
νεσθαί τὸ Κῆτος, ὥστε ἡμᾶς ἐκ τῆς
τοῦ ἀνοίξεως παραμέτρου τὰς ὥρας,
ἐνθεὶ ἦν τῷ διατάρᾳ ὡς ἔφαν ἄνοι-
ξιν, ἄφνω βοή τε πολλὴ, καὶ θόρυ-
βος ἠκούετο, ὥσπερ κελευσμάτων,
καὶ ἐρετῶν. παρεχήτησε δ'. ἀνεπυνθανόμεθα ἐπ' αὐτὸ τὸ τέρας ἐλ-
θεῖν. καὶ τινες ἀπὸ τῆς ὀδόν-
των, καθορῶμεν ἅπαντα. ἦν γὰρ
εἰδεῖν ἡμιθνῆτων ἀνθρώπων, ἀν-
θρώπους μεγάλους ὅσον ἡμιπεδιαίους ὡς
ἡλικίας, ἐπὶ τῶν μεγάλων τριη-
ρῶν πλέοντας, ὥσπερ ἐπὶ τριηρῶν. εἶ-
δον μὲν ἀπίστους ἰσοκότας ἱστορῆσαι.
λέξω δ' ὅμως. Νῆσοι ἦσαν ἐπ-
μήκεις μὲν, ὡ πάνυ δ' ὑψηλαί, ὅ-
σον ἑκατὸν σταδίων ἐκφαι τῶν περί-
μετρον. ἐπὶ δ' αὐτῶν ἔπλεον τ'
ἀνδρῶν σκέτινον ἀμφὶ τὰς νήσους, καὶ
ὀκτώ. τούτων δ' οἱ μὲν πρὸ ἐκφέρ-
ους τ' τῶν κεφαλῶν, ἐφιζῆς ἐκα-
πηλάτων, κυπαρίσσοις αὐτοκλά-
δοις μεγάλαις, καὶ αὐτοκόμοις,
ὡσπερεὶ ἐρετμοῖς. κατόπιν δὲ ἐπὶ
τ' πρύμνης. ὡς ἐδόκ', κυβερνή-
της ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ ἑστήκ', χαλ-
κοῦν ἔχων πηδάλιον, σταδίου τὸ
μῆκος. ἐπὶ δὲ τ' πρῴρας, ὅσον
τεσσαρακοντόρ ἀπλισμένοι αὐτῶν
ἐμάχοντο, πάνυ ἰσοκότες ἀνθρώ-
ποις, πλὴν τ' κόμης. αὕτη δὲ,
πῦρ ἦν, καὶ ἐκαίετο. ὥστε οὐδὲ
κορύθων ἐδέοντο. αὐτὰ δὲ ἱστία, ἄ-
νεμος ἐμπίπλαν τὴν ὕλην, πολλὴ σύν-
ῃσι σὺν ἐκφέρῃ, ἐκόλπα τε αὐτὴν,
καὶ ἔφερε τῷ πόντου, οἱ δ' ἐλαφ' ὁ
κυβερνήτης. κελεύσεις δ' ἐφαν-
φ' αὐτοῖς. καὶ πρὸς τὴν ἐρετσίαν
ὀξέως ἐκινοῦντο, ὥσπερ τὰ μακρὰ
τ' πλοῖα. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, δύο ἢ
τρεῖς ἑωρῶμεν. ὕστερον δ' ἐφάνησαν
ὅσον ἑξακόσιοι. καὶ διαστάντες,
ἐπολέμουν, καὶ συνεμάχοντο. πολ-

quoque anni tempore ſemel faciebat Cetus, ita ut ex apertione, anni tempora conjiceremus) circa ſecundam, inquam, apertionem, & clamor multus, & tumultus audiebatur, veluti exhortantium nautarum, & remigantium. Quibus turbati, ad belluæ os proreplimus, ſtanteſque intra ejus dentes aſpiciebamus omnia. Spectaculorum quæ vidi inuſitatiſſimum, hoc fuit, homines nimirum magni, dimidii ſtadii ſtatura, qui magnis inſulis tanquam triremibus navigabant. Et quanvis ſciam me non veriſimilia narraturum, dicam tamen. Inſulæ erant non admodum altæ, ſed longæ, ſingulæ centum ſtadiorum ambitu: in quibus ex viris illis circiter viginti & octo navigabant. Horum aliqui utrinque inſulæ lateribus inſidentes ordine remigabant, cupreſſis magnis unà cum ſuis frondibus, tamquam remis. Pone autem ad ipſam puppim, ut videbatur, gubernator in colle alto ſtabat, gubernaculum æneum, unius ſtadii longitudine regens. Ad proram verò, ex his quadraginta circiter armati pugnabant, hominibus, præter comam, omnino ſimiles: hæc enim ignis erat, & ardebat, adeò ut galeis non eſſet opus. Pro velis verò ventus ingruens in ſylvam, quæ plurima cuique inerat, ſinuabat illam: & quò vellet gubernator inſulam deferebat. Præfectus autem ipſis inſtabat, ipſi verò confeſtim ad remigium movebantur, quemadmodum longæ naves conſueverunt. Primùm igitur duos aut tres videbamus: poſtremò ſexcenti apparuerunt: qui inter ſe diſſidentes bellum, præliumque navale committebant.

Mul-

λαι μὲν ἀντίπρῳροι συνηρέσσοντο ἀλλήλαις. πολλαὶ δὲ καὶ ἐμβληδὸν συνεκρούοντο. αἱ δὲ συμπλεκόμεναι, ἐμαρτυροῦντο διηνεκέως, καὶ ὑ ῥᾳδίως ἀπελύοντο. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς πρῴρας πύργωθοι, πᾶσιν ἐπεδείκνυντο ὁπλίσμασι, ἐπεμβαίνοντες, καὶ ἀναιρῶντες. ἐζώγρει δὲ ὐδείς. ἀντὶ δὲ χειρῶν σιδηρᾶν, πολύποδας μεγάλας ἐνδεδεμένας ἀλλήλοις ἐπερίπτων. οἱ δὲ, ἐμπλεκόμενοι τῇ ὕλῃ, κατεῖχον τὸν νῆσον. ἕνα δὲ μόνον, καὶ ἐπέπωκον ὀστρείοις τισὶ ἀμφοπλήσι, καὶ σπόγγοις πολυριαίοις. ἁμαξοῦτο δὲ τὸ μὲν, Αἰολοκένταυρος. τὸ δὲ, Θαλασσοπότης. καὶ μάχη αὐτοῖς ἐμαχήθη, ὡς ἐδόκει, λείας ἕνεκα. ἐπεὶ γὰρ ὁ Θαλασσοπότης πολλὰς ἀγέλας δελφίνων καὶ Αἰολοκενταύρου ἐληλακίαι, ὡς ὦν ἀκούειν ἐπικαλούντων ἀλλήλοις, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν βασιλέων ἐπιβοωμένων. τέλος δὲ, νικῶσιν οἱ τοῦ Αἰολοκενταύρου. καὶ ἡσυχῆ τε πολεμίων κεκρατήκασιν ἀμφὶ ὧς πεντήκοντα, καὶ σκάτον ἓξ ἄκατα τρεῖς λαμβάνουσιν αὐτοῖς ἀνδράσιν. αἱ δὲ λοιπαὶ, σχεδὸν πεντήκοντα, ἔφυγον. οἱ δὲ, μέχρι πόρρω διώξαντες, ἐπειδὴ ἐκέρδα ὧν, τραπόμενοι πρὸς τὰ ναυάγια, τὰ πλείονα ἐπεκράτησαν, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀπέλαβον. καὶ γὰρ ἐκείνων κατέδυσαν πᾶσι σὺν ἐλάττοσι τῶν ὀγδοήκοντα. ἔρημον δὲ καὶ τρόπαιον τὸ νησομάχιον, ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τοῦ Κήτους μίαν τῶν πολεμίων νῆσον ἀναστευράσαντες. ἐκείνῳ μὲν δὴ τῷ νύκτα περὶ τὸ ἡμέρον ὑπλίσαντο, ἐξάψαντες αὐτῷ τὰ λάφυρα, ὡς ἐπ' ἀγκυρῶν πλησίον ὁρμισάμενοι. καὶ γὰρ ἀγκύραις ἐχρῶντο μεγάλαις, ὑαλίναις, καρτεραῖς. τῇ ὑστεραίᾳ δὲ ἡσυχίαν ἐπὶ τοῦ κήτους, καὶ τὰς οἰκείας ἁψάντες ἐπ' αὐτῷ, ἀπέπλεον ἡδόμενοι, Multæ quidem oppositis proris contritæ sunt, multæque dissolutæ submersæ sunt. Aliæ confligentes fortiter certabant, neque facilè ab invicem solvebantur. Nam qui in prora instructi pugnabant, omnem incessendo & cædendo industriam ostendebant: & nemo vivos capiebat. Ac pro ferreis rostris magnos polypos invicem connexos jaciebant, qui sylvæ complicati Insulas tenebant. Percutiebant etiam & vulnerabant ostreis, quorum unum currum impleat, & spongiis magnitudine jugeris. His autem præerat Æolocentaurus. Illis vero Thalassopotes. Quibus ob prædam orta est pugna: nam Thalassopotes dicebatur multos Æolocentauri delphinum greges abegisse, ut audire erat ex mutuis exprobrationibus, & ex eo quòd nomina regum inclamabant. Tandem vicerunt qui ab Æolocentauro stabant, & insulas circiter centum & quinquaginta submerserunt, & tres alias cum viris ipsis ceperunt: at reliquæ collisa puppi fugerunt. Quas ubi paulùm persecuti fuissent, sub vesperam ad naufragia reversi, plurima obtinuerunt, suasque res receperunt: nec pauciores quàm octoginta insulas submerserunt. Tum insularis pugnæ trophæum in capite Ceti statuerunt, suspensa una ex hostium insulis. Illa igitur nocte circa belluam demorati sunt, alligatis ipsi navium retinaculis, factaque statione ad anchoras. Nam magnis, vitreis, & validis anchoris utebantur. Postridie cùm supra cetum sacra fecissent, suosque ibi sepelivissent,

καὶ ὥσπερ παιᾶνας ᾄδοντες. τοῦτο μὲν τὰ κατὰ τὴν ναυμαχίαν γενόμενα.

læti, & ut pæana canentes, abierunt. Hæc sunt quæ insulari in pugna acciderunt.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

HISTORIÆ VERÆ LIBER SECVNDVS.

Μετὰ δὲ ταῦτα μηκέτι φέρων ἐγὼ τὴν ἐν τῇ κατ' ἀσσαν, ἀχθόμενός τε τῇ μονῇ, μηχανήν τινα ἐζήτουν, δι' ἧς ἂν ἐξελθεῖν γένοιτο. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἔδοξεν ἡμῖν διορύξασι καὶ τὸ δεξιὸν τοῖχον, ἀποδρᾶναι. καὶ δὴ ἁψάμενοι, διεκόπτομεν. ἐπειδὴ δὲ προελθόντες ὅσον πέντε σταδίους, ἐδόκει ἡμῖν ἔρυγμα ἐπωσάμεθα. τὴν δὲ ὕλην καῦσαι διέγνωμεν. ἔτω γὰρ ἂν τὸ Κῆτος ἀποθανεῖν. εἰ δὲ τοῦτο γένοιτο, ῥᾳδία ἐμέλλεν ἡμῖν ἔσεσθαι ἡ ἔξοδος. ἁψάμενοι οὖν ἀπὸ τῆς ἀκρωλίνης ἐκκόπτομεν. καὶ ἡμέρας μὲν ἐπτὰ καὶ νύκτας ὅσας ἀναπαύσαντες εἶχε δὲ καιρόν. ὀγδόῃ δὲ καὶ ἐνάτῃ συνίεμεν αὐτὸ νοσοῦν. ἀρχόμενον γὰρ ἀνίσχασκε. καὶ ἔστοτε ἀναχάνοι, πάλιν συνίεμεν. δεκάτῃ δὲ, καὶ ἑνδεκάτῃ, τέλεον ἀπενεκρώθη, καὶ δυσὶν ὅλαις. τῇ δωδεκάτῃ δὲ, μόγις ἐνοήσαμεν ὡς εἰ μή τις χανόν αὐτὸ ὑποσηρίξειε τὰς γομφίους, ὥστε μηκέτι συγκλεῖσαι, κινδυνεύσομεν καγκλισθέντες ἐν νεκρῷ αὐτῷ ἀπολέσθαι. ἔτω δὴ τὸ στόμα μεγάλαις δοκοῖς διερείσαντες, τὴν ναῦν ἐπεσκευάζομεν, ὕδωρ τε ὡς ὅτι πλεῖστον ἐμβαλλόμενοι, καὶ πᾶσαν ἐπιτήδειαν. κυβερνήσειν δ' ἔμελλεν ὁ Σκίνθαρος. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τὸ μὲν, ἤδη πεθνηκός. ἡμεῖς δ'

Exinde cùm illam vitæ rationem ferre non possem ampliùs, illiusque mansionis me tæderet, quærebam quanam arte nobis exitus pateret. Ac primùm nobis visum est effosso pariete dextro fugam tentare. Sed cùm pertundere cœpissemus, & ad quinque progressi stadia nihil effecissemus, à fossione destitimus: sylvam verò incendere decrevimus, ut sic Cetus moreretur: quod si fieret, facilis egressus nobis futurus esset. Itaque initium incendii ab extremitate duximus: at ille dies septem totidemque noctes seuri non sensit. Octava tandem ac nona illum ægrotare intellexi-mus: quum ignavius hiabat, quum siquando hiaret, statim os comprimebat. Decima denique & undecima mortuus est, & fœtuit. At duodecima vix sensimus nos periclitari ne in cadavere concluſi moreremur, nisi quis dentes molares suffulciret, ita ut fauces non ampliùs præcluderet. Ita verò ore magnis trabibus diducto, navim parabamus, tum plurimam aquam, tum alia necessaria imponendo. Gubernator futurus erat Scintharus. Postera die jam mortuus erat Cetus, quum retractam navim,

ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ ἀφ' ἑ δρασμῶν ἀφεγγάντες, ὡς ἑ ὀδόντων ἐξάψαντες, ἠρέμα καθήκαμεν εἰς τὴν θαλατίαν. ἐπιβάντες δ' ἐπὶ τὰ ὕδατα. καὶ θύσαντες τῷ Ποσειδῶνι, αὐτὸ ὧδε τὸ τρόπαιον, ἡμέρας τρεῖς ἐπαυλισάμενοι, νηνεμίας γὰρ ἦν, τῇ τετάρτῃ ἀπεπλεύσαμεν. ἔνθα δὴ πολλοῖς τ' ὠν τῆς ναυμαχίας νεκροῖς ἐπιπτώμεν, καὶ σφοσκέλλομεν. καὶ τὰ σώματα κατειμένων, ἐθαυμάζομεν. καὶ ἡμέρας μὲν πινας ἐπλέομεν, δίκροτον αἰεὶ χρώμενοι. ἔπειτα βορίης σφοδρὸς πνεύσας, μίαν κρύον ἐχύετο. καὶ ὑπ' αὐτὸ τὸν ἐπάγη τὸ πέλαγος. ὥστ' ἐξεπιπολῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς βάθος, ὅσον ἐς τετράκοσίας ὀργυιάς. ὥστε καὶ ἀποβαίνειν, ἀφιέναι ἐπὶ ἑ κρυστάλλε. ἐπιμένοντ' ὧν ἑ πνεύματος φέρειν ἐ δυνάμενοι, τοιόνδε τι ἐπινοήσαμεν. ὁ δὲ τὴν γναμπτὸν ἀποφηνάμενος, ὡς ὁ Σκίνδαρος. σκάψαντες γὰρ ἐν τῷ ὕδατι ἀπήλαιον μίκρον, ἐν τούτῳ ἐμείναμεν ἡμέρας τρεῖς καὶ τετ, πῦρ ἀναπαίοντες, καὶ σιτούμενοι τοὺς ἰχθύς. ἐξελκόμεν δὲ ἀνορύττοντες. ἐπὶ δὲ ἤδη ἐπέλιπε τὰ ἐπιτήδεια, ὡσελήοντες, καὶ τὴν ναῦν πιπηγῖαν ἀναπαύσαντες, καὶ πεπίσαντες τὴν ὀθόνην, ἐυθυμεῖθα ὥσπερ πλέοντες λείως καὶ ὡσηνῶς, ἐπὶ ἑ πάγυ διολισθαίνοντες. ἡμέρα δὲ πίμπλη ἁλέα τε λίῳ, καὶ ὁ πάγος ἐλύετο. καὶ ὕδωρ παντα αὖθις ἐγίγνετο. πλεύσαντες δὲ ὅσον τριακοσίους σταδίους, νήσῳ μικρᾷ καὶ ἐρήμῃ ὡσαπενέχθημεν. ἀφ' ἧς ὕδωρ λαβόντες, ἐπελελοίπη γὰρ ἤδη, καὶ δύο ταύρους ἀγελαίους καπατοξεύσαντες, ἀπεπλεύσαμεν. οἱ ἑ ταῦροι ἦσι, τὰ κέρατα οὐκ ἐπὶ τ κεφαλῆς εἶχον, ἀλλ' ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς,

vim, & per raritatem dentium deductam, & explicatam, in mare demisimus. Tum conscenso dorso factisque ibi juxta trophæum Neptuno sacris, post tridui moram, quarto die, quia placidum erat mare, discessimus. Hic nos in multa navali prælio devictorum cadavera incidimus & impegimus, quorum corpora metiti mirabamur. Posteaquam autem temperato cœlo utentes, aliquot dies navigavimus: ortus est vehemens boreæ flatus, unde adeò magnum frigus, ut totum mare concreverit, non in superficie modò, sed in quadringentarum ulnarum profunditatem, ut egressi super glaciem curreremus. Sed cùm perseverantem ventum ferre non possemus: tale quiddam excogitavimus: author autem consilii fuit Scintharus. Maximum antrum in aqua fodimus, in quo dies triginta mansimus ignem accendendo, & piscibus victitando, quos inter fodiendum inveniebamus. Sed ubi jam defecit commeatus, egressi navem impactam avulsimus, ac velum expandimus, perque glaciem delabentes, læviter & leniter tanquam navigantes trahebamur. Quinta autem die glacies tepore liquescebat, omniaque rursus aqua fiebant. Inde trecenta circiter stadia emensi, in parvam desertamque insulam delati sumus, unde hausta aqua, quoniam nobis jam defecerat, confectisque arcu duobus sylvestribus tauris, solvimus. Hi autem tauri non in fronte, sed sub oculis, ut vole-

bat

ἄπτερε ὁ Μῶμος ἔξίης. μετ' ὀλίγον δὲ πολὺ εἰς πέλαγος ἐμβαίνομεν, οὐχ ὑδατῶδες, ἀλλὰ γάλακτος. καὶ νῆσος ἐν αὐτῷ ἐφαίνετο λόφους, πλήρης ἀμπέλων. ἦν δὲ ἡ νῆσος, τυροῦ μίγματος πάνυ συλλιπαροῦς, ὡς ὕστερον ἐμφανέστερον ἐμάθομεν, σταδίων εἰκοσιπέντε τὸ μῆκος. αἱ δ' ἄμπελοι βοτρύων πλήρεις. ὄμφακες εἶναι, ἀλλὰ γάλα ἐξ αὐτῶν ἀπεθλίβομεν. ἔστιν δ' ἐν τῇ νήσῳ ἀνακείμενον, Γαλατείας τῆς Νηρηίδος, ὡς ἐδήλου τὸ ἐπίγραμμα. ὅσον δὲ χρόνον ἐκεῖ ἐμείναμεν, ὄψον παρῆν ἡμῖν καὶ σῖτον ἡ γῆ παρεῖχε. ποτὸν δὲ τὸ ἐκ τῶν βοτρύων γάλα. βασιλεύων δὲ τούτων τῶν χωρίων ἐλάγχανε Τυρὼ ἡ Σαλμωνέως μὲν τοῦ ἐπιθέτου τυχοῦσα ἀπαλλαγῆναι, πρώτου παρὰ Ποσειδῶνος λαβοῦσα τοῦτο παρ' ἐκείνου. μείναντες δ' ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ πέντε, τῇ ἕκτῃ ἐξωρμίσαμεν, αὔρας μὲν πνεούσης ἀπεμπόλου, λευκούσης δὲ ὕσης τὸ γαλάκτινον. τῇ ὀγδόῃ δὲ ἡμέρᾳ πλέοντες, οὐκ ἐπ' ἀλμυρᾶς ἔτι γάλακτος, ἀλλ' ἤδη ἐν ἁλμυρᾷ ἐνάυσῃ ὕδατι, κατεφερόμεθα ἀνεμώπτεις πολλὰς ἐπὶ δὲ πελάγους ἀφθόνους, ἅπαντα ἡμῖν ὑποσιπόντας, καὶ τὰ σώματα, καὶ τὰ μεγέθη, πλὴν μόνων τῶν ποδῶν. τοῦτα γὰρ φέλλινα εἶχον. ἀφ' ὧν δὴ οἱμαι καὶ ἐκαλοῦντο Φελλόποδες. ἐθαυμάζομεν δὲ ἐδόντες ὡς βαπτιζομένους, ἀλλ' ὑπερίσχοντας τῶν κυμάτων, καὶ ἀδεῶς ὁδοιπορεῦντας. οἱ δὲ, καὶ ὑποσήσαντες, καὶ ἡμᾶς ἠσπάζοντο ἡμῖν ἑλληνικῇ φωνῇ. ἔλεγόν τε εἰς Φελλὼ τὴν αὐτῶν πατρίδα ἐπείγεσθαι. μέχρι μὲν δὴ

bat [1] Momus, habebant cornua. Nec multò post in mare non aqueum, sed lacteum ascendimus: ubi alba insula vitibus referta apparebat: quæ maximus erat caseus vehementer coagulatus, ut eo postea comesto didicimus: quæque viginti quinque stadiorum longitudine constabat. Vites autem uvis scatebant, ex quibus non sanè vinum, sed lac expressimus. In media insula, templum Galateæ Nereidi sacrum extructum erat, ut inscriptio declarabat. Itaque quandiu ibi mansimus, opsonium & cibum terra nobis præbuit: potum, lac ex uvis expressum. Tyro Salmonei filia post obitum, hoc honore à Neptuno decorata, regionum harum imperio potiri dicebatur. Exactis in insula quinque diebus, sexta portum egressi sumus impellente nos aura, & tranquillo ab undis mari stante. Porrò octava die cùm non amplius in lacte, sed in aqua salsa cæruleaque navigaremus, multos homines supra mare decurrentes cernimus, corporibus & magnitudine nobis omnino similes, sed non pedibus, quos habebant suberinos: unde Phellopodes, ut puto, vocabantur: quos quum non demergi, sed supra fluctus extare, intrepideque incedere videremus, admiratione capiebamur. Illi ad nos accesserunt, & Græca lingua salutarunt: dixeruntque se in patriam Phello properare. Hi nos aliquandiu sunt co-

1 *Momus*] Lucianus hic alludere videtur ad id quod de Momo scripsit Aristoteles de partib. animal. lib. 3. eum naturam incusasse quod bobus cornua in capite non in armis potius addiderit; videlicet quod vehementius possint ferire. Id Lucianus in Nigr. *Segn.*

1 *Ad*

καὶ σπουδὴ πίσω ἡμῖν ἀφορμοῦντες. εἶτα λαιοτραπόμενοι τὴν ὁδὸν, εὐθὺ ἔζομεν, δύπλοιαν ἡμῖν ἐπευξάμενοι. μετ' ὀλίγον δὲ, πολλαὶ νῆσοι ἐφαίνοντο. πλησίον μὲν ἐξ ἀριστερᾶς ἡ Φιλλὼ, ἐς ἣν σπεύσοι ἔσπευδον, πόλις ἐπὶ μεγάλου καὶ τραχυτάτου φιλλῆ κατοικισμένη. πόρρωθεν δ', καὶ μᾶλλον ἐν δεξιᾷ πάντε μίλησιν καὶ ὑψηλότατη. καὶ πῦρ πολὺ ἀνεκαίετο. κατὰ δὲ τὴν ἀστυφορον, μία πλατεῖα, καὶ πυκνοὶ, στενοὶ ἀπίχουσι σὺν ἐλάτῃσι πεντηκοσίαι. ἤδη δὲ πλησίον τε ἦμεν. καὶ ξωμφορὴ τις αὔρης εὐειπνόησεν ἡμᾶς, ἡδεῖα καὶ δύώδης, οἵαν φησὶν ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος, λάζεσθαι δ' Ἀραβίους. οἷον γὰρ ἀπὸ ῥόδου, καὶ νάρκισσου, καὶ ὑακίνθου, καὶ κρίνων, καὶ ἴων, ἔτι δὲ μυρσίνης, καὶ δάφνης, καὶ ἀμπελάνθης, τοιοῦτον ἡμῖν τὸ ἡδὺ ἀπεσταλάκει. ἡδόμενοι δὲ τῇ ὀδμῇ, καὶ χρηστὰ ἐκ μακρῶν πόνων ἐλπίσαντες, κατ' ὀλίγον ἤδη πλησίον τῆς νήσου ἐγινόμεθα. ἔνθα δὴ καὶ καταφερῶμεν λιμένας τε πολλοὺς ἐπὶ πᾶσαν ἀκλύστους καὶ μεγάλους, πεπαμένους τε λιμνυμένους ἐξιόντας ῥεύμασι ἐς τὴν θάλατταν. ἔτι δὲ λειμῶνας, καὶ ὕλας, καὶ ὄρνεα μυσικὰ, τὰ μὲν ἐπὶ τῶν ἠιόνων ἄδοντα, πολλὰ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κλάδων. ἀὴρ δὲ κοῦφος καὶ αὔπνους ἐπεκέχυτο τὴν χώραν. καὶ αὖραι δέ τινες ἡδεῖαι λιγαίνουσι, ῥεύμασι τὴν ὕλην διεσπάδουσαν. ὥστε καὶ ἀπὸ τῶν κλάδων κινυμένων, πνεύματα καὶ συνεχῆ μέλη ἀπεπνέοντο, ἐοικότα τοῖς ἐπ' ἐρημίας αὐλήμασι τῶν πλαγίων αὐλῶν. καὶ μάλα καὶ βοὴ σύμμικτος ἠκούετο,

comitati à latere currentes: postea averſi à via, fœlicem navigationem comprecati iverunt. Paulò poſt inſulæ multæ apparuerunt. Propè quidem à læva Phello, ad quam illi feſtinabant, quæ civitas ſuper magno, rotondoque ſubere habitabatur. At è longinquo, & ad dextram magis, quinque maximæ, & excelſiſſimæ, ubi multis ignis accenſus erat. [1] Ad proram autem lata, humiliſque una, diſtans ſtadiis non minùs quingentis. Iamque propè eramus quum mirabilis quædam aura nos afflavit, ſuavis & odorata, qualem à fœlici Arabia ſpirare dicit hiſtoricus Herodotus: nam qualis à roſa, narciſſo, hyacintho, liliis, violis, præterea myrto, lauro, ampelanthe, talis odor ſuaviter nobis aſpiravit: quo dum recreabamur, & boni aliquid longis ex laboribus ſperabamus, paulatim ad inſulam acceſſimus. Hîc & portus videmus plurimos tranquillos, & magnos, fluvioſque limpidos in mare leniter ingredientes. Præterea prata, & ſylvas, & canoras aves, quarum aliæ in littoribus, multæ verò ſuper frondibus canebant. Aër lenis, & placidè ſpirans regioni circunfuſus: ac ſuaves auræ perſpirantes leniter ſylvam movebant: ita ut ex motis ramis dulces & continui cantus ederentur, ſimiles iis modulationibus, quæ in deſertis obliquis à fiſtulis reddi ſolent. Quinetiam promiſcua vox audiebatur,

1 *Ad proram*] Proditum eſt à veteribus poëtis eſſe quaſdam in Oceano inſulas ad quas poſt mortem deferuntur eorum animæ qui ſanctè religioſeque vixerint, Homer. Lucianus de luctu. *Cogn.*

1 Vega-

ἀ θορυβώδης, ἀλλ' οἵα χθιζὶ ἂν ἐν συμποσίῳ, τῶν μὲν, αὐλούντων, ἄλλων δὲ, ἐπαινούντων, οἱονὶ δὲ, κροτούντων τοῖς αὐλοῖς, ἢ κιθαρίζοντος. τούτοις ἅπασι κηλούμενοι, κατήχθημεν. ὁρμισάντες δὲ τῷ ναυῒ, ἀπεβαίνομεν, τὴν Σκιρωνίδα ἐν αὐτῇ, καὶ δύο τῶν ἑταίρων καταλιπόντες. προϊόντες δὲ ἀμφὶ λειμῶνα εὐανθῆ, ἐντυγχάνομεν τοῖς φρουροῖς, καὶ [1] περιπόλοις. οἱ δὲ, ὡς ἁπαντες ἡμᾶς ἐθέλοντες στρέφοις, ἐπὶ τὸ μέσον παρ' αὐτοῖς δεσμώτας εἶχον, ἀπήγοντες τὴν ἀρχοῦσαν. παρ' οἷς δὴ καθ' ὁδὸν ἠκούσαμεν, ὡς ἡ μὲν νῆσος εἴη τῶν μακάρων προσαγορευομένων, ἄρχοι δὲ ὁ Κρὴς Ῥαδάμανθυς. καὶ δὴ ἀναχθέντες ὡς αὐτὸν, ἐν τάξει τῶν δικαζομένων ἐτιθέμεθα τέταρτοι. ὧν δὲ ἡ μὲν πρώτη ἐλέχθη, περὶ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου, εἴτε χρὴ αὐτὸν σωθῆναι τοῖς ἥρωσιν, εἴτε καὶ μή. κατηγορεῖτο δὲ αὐτοῦ, ὅτι μεμηνὼς, καὶ ἑαυτὸν ἀπεκτόνοι. τέλος δὲ, πολλῶν ῥηθέντων, ὁ Ῥαδάμανθυς ἀπεφαίνετο. τῶν μὲν αὐτὸν πομπὸν τοῦ ἐλλεβόρου, τὸν Ἱπποκράτη τὸν Κῷον ἰατρὸν. ὕστερον δὲ σωθῆναι καὶ μετέχειν τοῦ συμποσίου. ὁ δὲ τρίτος ἦν λόγος ἐρωτικὸς, Θησέως καὶ Μενελάου περὶ τῆς Ἑλένης διαφερομένων, πότερον αὐτῶν χρὴ συνοικεῖν. καὶ ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐδίκασε Μενελάῳ σωθεῖναι αὐτῷ, ἅτε καὶ τοσοῦτοι πονήσαντι, καὶ κινδυνεύσαντι τοῦ γάμου ἕνεκεν. καὶ γὰρ αὐτὸς Θησεὺς καὶ ἄλλας εἶναι γυναῖκας, πλὴν τῆς Ἀμαζόνος, καὶ τὰς τοῦ Μίνω-

tur, non tumultuosa, sed qualis in convivio ederetur, quum alii tibia canunt, alii laudant, nonnulli etiam ad tibiam, vel citharam saltant. Dum his demulcebamur, in portum devenimus: in quem appulsa navi, & relictis in ea Scintharo, duobusque sociis descendimus. Et cum procederemus per floridum pratum in custodes, & excubiarum circuitores incidimus, qui nos roseis coronis, quod est maximum apud ipsos vinculum, vinctos ad regem deduxerunt. A quibus in via intelleximus eam esse beatorum Insulam, in eaque regnare [2] Cretensem Rhadamanthum: ad quem adducti, stetimus in quarto judicandorum ordine. Prima causa erat [3] de Ajace Telamonio, an illi in Heroum numero esse liceat, necne. Accusabatur autem quòd furiis actus seipsum necasset. Denique multo priùs habito sermone visum est Rhadamantho, ut nunc bibiturus helleborum, Hippocrati medico Coo traderetur, exinde ad mentem reversus, heroum convivio interesset. Secunda causa amoris erat, Thesei scilicet & Menelai pro Helena contendentium, utri illa cohabitare debeat. Et eam quidem Rhadamanthus adjudicavit Menelao, ut qui tot labores exantlasset, tot pericula pro nuptiis adiisset: siquidem uxores alias, Amazonem illam, & filias Minois Theseus habebat.

1 Περιπόλοις] Angl. περιστόλοις. Bourd.

2 *Cretensem Rhadamantum* | Rhadamantus Lyciæ rex filius Iovis ex Europa Minois & Æaci frater vir justissimus: vide Virg. 6. Æn. *Cogn.*

3 *De Ajace Telamonio*] Occubuit ad Trojam ut scribunt Sophocles in Ajace & Dictys Cretens. in Histor. *Idem.*

1 Ὁμή-

ἡμιτέρας. τῆτη δ' ἐδικάσθη πότερα τοῦ Φιλίππου, καὶ Ἀννίβᾳ τῷ Καρχηδονίῳ. καὶ ἔδοξε τοῦ χεῖν ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ ἡμῖν αὐτῷ ἐπὶ τὸν δεῦρο Κῦρον τὸν Πέρσην, τὸν ἀρχαῖον. πάντες δ' ἡμεῖς ἀρχόμενοι. καὶ ὁ μ' ἤρετο, τί παθόντες, ἔτι ζῶντες ἱερᾶ χωρίᾳ ἐπιβαίνομεν. ἡμεῖς δὲ, πάντα ἐξῆς διηγησάμεθα. ἔτω δὲ μεταξησάμενος ἡμᾶς, ἐπ' πολὺν χρόνον ἐσκέπτετο, καὶ τοῖς συνέδροις ἐκοινοῦτο περὶ ἡμῶν. συνέδρους δὲ ἄλλοί τε πολλοὶ, καὶ Ἀριστείδης ὁ δίκαιος, ὁ Ἀθηναῖος. ὡς δ' ἔδοξεν αὐτῷ, ἀπεφήνατο, τὸ μὲν πολυπραγμοσύνης καὶ τὸ ἀποδημίας, ἐπειδὴν ἀποδύνωμεν, δοῦναι τὰς δίκας. τὸ δὲ νῦν, ῥητὸν χρόνον μείναντας ἐν τῇ νήσῳ, καὶ συνδιατρίψαντας τοῖς ἥρωσιν, ἀπιέναι. ἔπειτα δὲ καὶ τῶν τοῦ χρησμοῦ τὸ ἀποδημίας, μὴ πλείον μηνῶν ἑπτά. τοιγαροῦν, αὐτομάτων ἡμῖν τῶν στεφάνων ἀῤῥῠέντων, ἐλελύμεθα, καὶ εἰς τὴν πόλιν ἠγόμεθα, εἰς τὸ τοῦ μακάρων συμπόσιον. αὕτη μὲν δὴ ἡ πόλις πᾶσα χρυσῆ. τὸ δ' τεῖχος ἀδάμαντινον σμαράγδινον. πύλαι δὲ εἰσὶν ἑπτὰ πᾶσιν μονόξυλοι κινναμώμινοι. τὸ μέντοι ἔδαφος τῆς πόλεως καὶ αὐτὸς ὁ τεῖχος γῆ ἐλεφαντίνη. ναοὶ δὲ πάντων θεῶν, βηρύλλου λίθου οἰκοδομημένοι. καὶ βωμοὶ ἐν αὐτοῖς μέσοις, μονόλιθοι, ἠμεθύστινοι, ἐφ' ὧν ποιοῦσι τὰς ἑκατόμβας. περὶ δὲ τὴν πόλιν, ῥεῖ ποταμὸς μύρου ἄγαν κάλλιστου, τὸ πλάτος πηχέων ἑκατὸν βασιλικῶν. βάθος δὲ ὅσον νεῶν δύμαρους. λουτρὰ δὲ ἐστιν αὐτοῖς, οἴκοι μεγάλοι, ὑάλινοι, τῷ μυρεμύρῳ ἐγκεχριόμενοι.

bebat. Tertia causa judicata est, utrum Alexandro Philippi filio, an verò Annibali Carthaginensi priores partes deberentur: visumque est ut præcelleret Alexander, eique posita est sedes juxta priorem Cyrum Persarum regem. Nos quarto loco adducti sumus. Tum ille nos interrogavit, cur vivi adhuc ad sacrum hunc locum venissemus. Nos autem illi ex ordine cuncta narravimus. Tum nobis è loco paululum summotis, secum diu pensitabat, & de nobis cum assessoribus communicabat. Consederant autem ei, cùm alii multi, tum etiam Atheniensis ille Aristides cognomento justus, ex cujus sententia decretum est ut vita functi curiositatis, & peregrinationis pœnas daremus. Nunc verò, postquam præscriptum tempus in Insula mansissemus cum heroibus conversantes, inde abiremus. Terminum autem mansionis: non ampliùs quàm mensium septem præscripsit. Hinc sponte sua defluentibus coronis soluti sumus, & in urbem ad beatorum convivium adducti. Hæc urbs tota est aurea, muroque smaragdino cincta. Porrò septem sunt portæ ex solo cinamomi ligno: pavimentum civitatis, & quæ intra mœnia est terra, eburnea. Deorum omnium templa ex berylo lapide constructa sunt, in iis aræ maximæ, ex uno lapide nimirum amethysto constant, in quibus hecatombas immolant. Circa civitatem fluit amnis unguenti optimi, cujus latitudo centum cubitorum regionum est, altitudo ad natandum commoda. Porrò balnea magnas vitreas domos habent, in quibus cinamomum uritur. Aquæ

ὑπὲρ μὲν τοὺς βυθοὺς, εὐθὺς τοῖς πυέλοις ὁμοίους θερμὸν ἐστιν. ἐσθῆτι δὲ χρῶνται, ἁλουργίσι λεπτοῖς, πορφυρέοις. αὐτοὶ δὲ σώματα μὲν οὐκ ἔχουσιν. ἀλλ' ἀναρεῖς, καὶ ἄσαρκοί εἰσι. μορφὴν δὲ καὶ ἰδέαν μόνον ἐμφαίνουσι. καὶ ἀσώματοί ὄντες, ὅμως ἔνεισι, καὶ κινοῦνται, καὶ φρονοῦσι, καὶ φωνὴν ἀφιᾶσι. καὶ ὅλως ἔοικε ψυχή τις ἡ ψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν. τὸν δὲ σώματος ὁμοιότητα περικειμένην. εἰ γὰρ μὴ ἅψαιτό τις, οὐκ ἂν ἐλίγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον. εἰσὶ γὰρ ὥσπερ σκιαὶ ὀρθαί, οὐ μέλαιναι. γηράσκει δὲ οὐδείς. ἀλλ' ἐφ' ἧς ἂν ἡλικίας ἔλθῃ, διαμένει. ἡμῖν δὲ ἡ νὺξ παρ' αὐτοῖς γίγνεται, καὶ ἡμέρα πάνυ λαμπρά. ἀλλὰ καὶ πρὶν τὸ λυκαυγὲς ἐλθεῖν ὡς ἔοικε, μηδέπω ἀνατείλαντος ἡλίου, τοιοῦτον φῶς ἐπέχει τὴν γῆν. καὶ μέντοι καὶ ὥρας, μίαν ἴσασι δὲ ἔτους. αἰεὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ἔαρ ἐστὶ, καὶ εἷς ἄνεμος πνεῖ ὁ ζέφυρος. ἡ δὲ χώρα, πᾶσι μὲν αὐτοῖς, πᾶσι δὲ φυτοῖς ἡμέροις τε καὶ σκιερῆς τέθηλεν. αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι, δωδεκαφορεῖ εἰσι, καὶ ἕκαστον μῆνα ἑκάστην καρποφορεῖ. τὰς δὲ ῥοιὰς, καὶ τὰς μηλέας, καὶ τἄλλα ὀπώρας, ἕλιγδον μὲν εἶναι τῷ ἐνιαυτῷ δωδεκαφορεῖ. ἔτος γὰρ μῆνὸς ἕκαστον παρ' αὐτοῖς Μινῶα, ὃς καρποφορεῖν. ἔστι δὲ πυροὶ, οἱ τυχόντες ἄρτους ἑτοίμους ἐπ' ἄκρου φύουσιν, ὥσπερ μύκητας. πηγαὶ δὲ περὶ τὴν πόλιν ὕδατος μὲν, πέντε, καὶ ἑξήκοντα, καὶ τριακόσιαι. μέλιτος δὲ, ἄλλαι τοσαῦται. μύρου δὲ, πεντακόσιαι. μικρότεραι μέντοι αὗται. καὶ πόαμοὶ γάλακτος ἐπτὰ, καὶ οἴνου ὀκτώ.

quæ vice ros est tepidus in pelvibus: vestibus utuntur purpureis, ex tenuissimis aranearum telis. Illi corpora non habent, sed sunt impalpabiles, & sine carne. Formam autem & speciem tantùm præ se ferunt. Incorporei tamen cùm sint, stant, moventur, intelligunt, & vocem emittunt. In summa, videtur eorum anima nuda circumvagari, similitudine corporis circumdata. At nisi quis tetigerit, non posset deprehendere non esse corpus quod videt. Nam sunt ut umbræ rectæ, non nigræ. Nemo etiam senescit, sed ea qua venit ætate, permanet. Neque *etiam* nox apud ipsos, neque prorsus clara dies est: sed quale est sub auroram crepusculum nondum orto sole, talis lux terram habet. Vnum quoque duntaxat noverunt anni tempus. Nam apud ipsos semper est Ver, unusque ventus spirat Zephyrus. Ac locus omnibus floribus, omnibus plantis cùm mansuetis, tum umbrosis viret. Etenim vineæ duodecies ferunt, & singulis mensibus fructum edunt: malos etiam, & punicas, cæteraque pomos ter decies ferre dicunt. Nam mense, quem Minoum appellant, bis fructum producere tradunt. Frumenti vice, spicæ paratos panes in summitate, ut fungos emittunt. Fontes circum urbem sunt, aquæ quidem trecenti sexaginta quinque, *mellis* verò, alii totidem, unguenti quingenti, sed hi minores sunt. Flumina lactis, septem: vini, octo.

1 Ὁμοιότητα] Angl. ὁμοιώματα. Aliam tamen lectionem sequutus est Interpres. *Bourd.*

1 Sed,

τὸ δὲ συμπόσιον, ἔξω τῆς πόλεως πεποίηται, ἐν τῷ Ἠλυσίῳ καλουμένῳ πεδίῳ. λειμὼν δέ ἐστι καλλίστος. καὶ περὶ αὐτὸν, ὕλη παντοία, πυκνὴ, ἐπισκιάζουσα τὰς κατακειμένους. καὶ τρωγάλια μὲν ἐκ τῶν ἀνθέων ὑποβάλλει, ἀφθονίαν δὲ, καὶ ἀφορίαν οἱ ἄνεμοι, πάλιν δὲ οἰνοχοεῖν. τὰ γὰρ ἄμπελα οὐδὲν δεῖται, ἀλλ' ἔστι δένδρα περὶ τὸ συμπόσιον ὑάλινα, μεγάλα, ἐκ διαφανεστάτης ὑάλου. ὁ καρπὸς δ' ἔστι τούτων τῶν δένδρων, ποτήρια παντοῖα καὶ ἐς κρατῆρας, καὶ τὰ μεγάθη. ἐπειδὰν δέ τις εἰς τὸ συμπόσιον, τυγχάνῃ ἐν, ἢ δύο τῶν συμποτῶν, ἀφαιρεῖται, τὰ δ', αὐτίκα οἷα πλήρη μένει. ὅταν μὲν πίνωσιν. ἀντὶ δὲ τῶν φαίνων, αἱ ἀηδόνες, καὶ τἄλλα τὰ μουσικὰ ὄρνεα, ἐκ τοῦ πλησίον λειμῶνος ἐς μέσον ἀνθολογοῦσαι, καὶ παρ' αὐτὰς μετ' ᾠδῆς ὑπερπτόμενα. καὶ μιλῶ καὶ μυρίζον) ὠδί. νεφέλαι πυκναὶ ἀναπαίουσαι μύρου ἐκ τῶν πηγῶν, καὶ ἐκ ποταμῶν, καὶ ἐπιρρέουσαι ὑπὲρ τὸ συμπόσιον, ἠρέμα τῶν ἀνέμων ἀποθλίβοντων, ὕσαι λεπτὸν, ὥσπερ δρόσον. ἐπὶ δὲ τῇ δείπνῳ, μουσικῇ τε, καὶ ᾠδαῖς χορεύουσιν. ἄδει δὲ αὐτοῖς τὰ Ὁμήρου ἔπη μελίζοντα. καὶ αὐτὸς δὲ παίρεται, καὶ συνᾴδει χαίρων αὐτοῖς, ὑπὲρ τῆς Ὀδυσσείας καθεκόμενος. οἱ μὲν χορῷ, ἐκ παίδων εἰσὶ, καὶ παρθένων. ἐξάρχουσι δὲ, καὶ συνᾴδουσιν, Εὔνομός τε ὁ Λοκρὸς, καὶ Ἀρίων ὁ λέσβιος, ἐκ Ἀνακρέων, ἐκ Στησίχορος. ἐκ γὰρ ἐκ τούτου παρ' αὐτοῖς ἐμάσαμεν, ἤδη τῆς Ἑλένης αὐτῷ διηλλαγμένης. ἐπειδὰν δὲ ὅτοι παύσωνται. ἄδοντες, δὴ τότε ὁ

octo. Convivium extra urbem in Elysio campo celebratur: quod pratum est pulcherrimum, & circa illud, nemus omni arborum specie consitum, umbram faciens discumbentibus: stratum autem è floribus substernunt. Omnia ministrant, & afferunt venti: præter quàm quòd vinum non fundunt: siquidem eo non indigent. Nam circa convivium sunt arbores vitreæ magnæ, summè pellucidi vitri: omniumque arborum fructus sunt pocula ex omni specie operis, & magnitudinis. Vbi autem quis ad convivium accesserit, unum vel duo pocula decerpta mensis apponit: eaque vino protinus implentur. Sic quidem bibunt. Pro sertis verò luscinias, cæteraque volucres canoras, flores è proximis pratis ore legentes, ipsos tanquam nive, cum cantu supervolando, aspergunt. Porrò & ad hunc modum inunguntur. Nubes densæ unguentum ex fontibus, & flumine attractum, convivio imminentes, ventis sensim exprimentibus: tenuissimum quiddam velut rorem pluunt. Atque in cœna Musicæ vacant, & cantilenis, in primisque canuntur Homeri versus, ipseque adest, & supra Vlyssem discumbens cum illis epulatur. Choreæ sunt è pueris & virginibus: inter quos cantum auspicantur, concinuntque Eunomus Locrus, Arion Lesbius, & Anacreon, & [1] Stesichorus: quem Helena jam ipsi reconciliata apud eos vidi. Et postquam hi finem canendi fecerunt, succedit chorus secundus

1 *Stesichorus*] Poëta propter Helenæ vituperationem oculis captus non prius, nisi placato palinodia oblæso numine, videre potuit Lucianus Macrob. *Cogn.*

χορὸς παρίεχη) ἀπὸ κύκνων, ἢ χελιδόνων, ἢ ἀηδόνων. ἐπειδὰν ὦ ἢ ἄλλοι ἅπαντες, τότε δὴ πᾶσα ἡ ὕλη ἐπαυλεῖ, τὰ ἀνίμερα καταρχόντων. μίγνυσθαι δὲ δὴ φασὶν Διόφαντόν σφισιν ἔχειν, πηγαὶ εἰσὶ δύο [1] περὶ τὸ συμπόσιον, ἡ μὲν, γελωτος, ἡ δὲ, ἡδονῆς. ἀπὸ τούτων ἐκπίόντες, πάντες ἐν ἀρχῇ τῶν δώρων πίνουσι. ἢ τελευτῶντες ἡδύμενοι, ἢ γελῶντες, ἀφίστανται. βούλομαι δὲ ὑμῖν ἢ τοὺς ἐπιφανεῖς ὧν τινας παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην. πάντας μὲν τοὺς ἡμιθέους, ἢ τοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας, πλὴν ἀφ' Αἴαντος τοῦ Λοκροῦ Αἰακοῦ. ἐκεῖνον δὲ μόνον ἔφασκον ἐν τῷ τῶν ἀσεβῶν χώρῳ κολάζεσθαι. βαρβάρων δὲ, Κῦρον τε ἀμφότερον, ἢ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν, ἢ τὸν Θρᾷκα Ζάμολξιν, ἢ Νομᾶν τὸν Ἰταλιώτην. ἢ μὴν ἢ Λυκοῦργον τὸν Λακεδαιμόνιον, ἢ Φωκίωνα, καὶ Τέλλον, τοὺς Ἀθηναίους. καὶ τοὺς σοφοὺς, πλὴν Περιάνδρου. εἶδον δὲ καὶ Σωκράτους τοῦ Σωφρονίσκου, ἀδελφοῦ μὲν Νέστορος, καὶ Παλαμήδους. περὶ δὲ αὐτὸν, ἦσαν Ὑακίνθου τε τοῦ Λακεδαιμονίου, καὶ Θεσπιεὺς Νάρκισσος, καὶ Ὕλας, καὶ ἄλλοι καλοί. καί μοι ἐδόκει ἐρᾶν δὲ Ὑακίνθου. τὰ πολλὰ δὲ αὐτοῦ ἐκεῖνον διήλεγχεν. ἐλεήθη δὲ χαλεπαίνειν αὐτῷ ὁ Ῥαδάμανθυς, καὶ ἠπειλήκει πολλάκις ἐκβαλεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς νήσου, εἰ Φλυαρεῖ, καὶ μὴ θέλει ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν, δώρασθαι. Πλάτων δὲ μὲν οὐ παρῆν, ἀλλ' ἐλέγετο καὶ

dus ex cycnis, hirundinibus, & philomelis, quæ poſtquam cecinerint, jam tota ſylva ventis auſpicantibus reſonat. Maximum autem ad lætitiam illud habent, quòd circa convivium duo ſunt fontes, unus quidem riſus, alter verò voluptatis: ex quibus ambobus initio convivii omnes bibunt, deinde reliquum læti ac ridentes exigunt. Cæterùm aliquos ex inſignibus viris, quos apud eos vidi, recenſere volo, omnes quidem [2] ſemideos, & qui contra Ilium militarunt, præter Ajacem Locrenſem, quem ſolum in ſedibus impiorum ſupplicio affici affirmabant. Ex barbaris autem utrumque Cyrum, Scythamque Anacharſim, & Thracem Zamolxin, & Numam Italum, quinetiam Lycurgum Lacedæmonium, Phocionemque & Tellum Athenienſes, & excepto Periandro, ſapientes omnes. Vidi etiam Socratem Sophroniſci filium, cum Neſtore, & Palamede nugantem: circa quem erant Hyacinthus Lacedæmonius, & Theſpienſis Narciſſus, Hylas, aliique formoſi. Videbatur autem mihi, idque multis argumentis, Hyacynthum amare. Et ferebatur Rhadamanthus illi ſuccenſere, ac ſæpenumero comminatus eſſe, ſi pergeret ineptire, & niſi omiſſa ſimulatione convivaretur, ſe illum ex Inſula ejecturum. Solus Plato non aderat, ſed conditam à ſe

1 Περὶ] Angl. παρὰ. Bourd.

2 *Semideos*] Semidei non integri dii, neque homines ſed altero parente divino, altero humano, aut ſemidei ratione virtutis. Tertull. quatuor Gentilium deorum differentias fuiſſe ſcribit, quorum quidam ſelecti & majorum gentium dii vocati ſunt, quidam Semidei & Heroes, quidam Medioximi, & quidam Semones. *Cogn.*

αὐτὸς ἐν τῇ ὑπ' αὐτῷ ἀναπλασθέσῃ πόλει οἰκεῖν, χρώμενον τῇ πολιτείᾳ, καὶ τοῖς νόμοις, οἷς συνέγραψε πολιτεύεσθαι. οἱ μέντοι ἀμφ' Ἀρίστιππόν τε, καὶ Ἐπίκουρον, τὰ ἀφροδίσια παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο, ἡδεῖς τε ὄντες, καὶ κεχαρισμένοι, καὶ συμποτικώτατοι. παρ' ὧν καὶ Αἴσωπος ὁ Φρὺξ. τοῦτον δὲ, ὅσον καὶ μαλωτοποιεῖν χρῶν. Διογένης μὲν γὰρ ὁ Σινωπεὺς, τοσοῦτον μεταβαλεῖν ἔφη τρόπον, ὥστε γῆμαι Λαΐδα τὴν ἑταίραν, ὀργισθείς τε ὑπὸ μέθης παιδικὰς ἀνιστάμενον, καὶ παροινοῦντα. τῶν δὲ Στωϊκῶν, οὐδεὶς παρ' ὧν. ἔτι γὰρ ἐλλεβόρου ἀναβαίνειν τὸ τῆς ὀρθοῦ λόφου. ἡκούομεν δὲ καὶ τοῦ Χρυσίππου, ὅτι οὐ θεμιτὸν εἴη αὐτῷ ἐπιβῆναι τῆς νήσου ἡμῖν, πρὶν τὸ πάππαρον ἑαυτὸν ἐκκαθάρασθαι. τοὺς δὲ Ἀκαδημαϊκοὺς ἔλεγον ἐθέλειν μὲν ἐλθεῖν, ἐπισχεῖν δ' ἔτι, καὶ διασκέψασθαι. μὴ δὲ γὰρ αὐτὸ τοῦτο πως καταλαμβάνειν, εἰ καὶ νῆσός τις τοιαύτη ἐστίν. ἄλλως τε, καὶ τῷ ἐπὶ τῆς Ῥαδαμάνθυος εἰμαρμένῃ κρίσιν ἐδοκίμασαν, ἵνα καὶ τὸ κρατίστου αὐτοὶ ἀπηρνήσατο. πολλοὺς δὲ αὐτῶν ἔφασκον ὁρμῆσαι, ἀναλαβεῖν τοῖς ἀφικνουμένοις, ὑπὸ νωθείας δὲ λαθεῖν πάντας, μὴ προσλαμβάνοντας, καὶ ἀναστρέφειν ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ. οὗτοι μὲν δὴ [1] ἦσαν ἀξιολογώτατοι τῶν παρόντων. πρῶτοι δὲ μάλιστα τῆς Ἀχαΐας. καὶ μὴν τοῦτο, Θησέα. ὡς δὲ σωφροσύνης, καὶ ἀφροδισίων, ὕπο φρονοῦσι. μίσγονται μὲν ἀναφανδὸν, πάντων ὁρώντων, καὶ γυναιξὶ καὶ ἄρσεσι, ἐν ὑδαμοῦ τοῦτο αἰσχρὸν αὐτοῖς δοκεῖ. μόνῳ δὲ Σωκράτης διαμνυτο, ἢ μὴν ἡδέως πλησιάζειν τοῖς νέοις. καὶ μέντοι πάντας αὐτῷ ἐπιορκεῖν κατεγίγνωσκον.

se civitatem habitare dicebatur, ubi repub. & legibus, quas tulerat, uteretur. Porrò Aristippus, & Epicurus primas apud illos terebant, cùm jucundi, hilaresque essent, & compotores suavissimi. Aderat & Phryx Æsopus, quo morione utuntur. Ac Diogenes Sinopensis, tantùm à pristinis moribus degeneravit, ut Laidem meretricem uxorem duxerit, & subinde surgendo temulentus saltet, debaccheturque. At Stoicorum nullus aderat: etenim arduum virtutis collem conscendere dicebantur. Quin & de Chrysippo audivimus, illi fas non esse priùs in insulam ingredi, quàm quartò se helleboro purgarit. Academicos venire velle dicebant, sed hærere adhuc, & considerare, quòd non satis capiant talisne sit insula, necne. Verùm ut conjicio, Rhadamanthi judicium metuerunt, ut qui vim judicandi sustulerint. Quanquam multos ex ipsis impulsos esse dicebant ad eos sequendum qui præcesserant: sed præ pigritia defecisse, nec assequi potuisse, sed è medio itinere rediisse. Ergo eorum qui aderant, hi maximè memorabiles erant. In primis verò Achillem, & post hunc, Theseum colunt. Quod ad coitum, & Venerem attinet, ita sentiunt. Commiscentur palam, omnium in conspectu, idque cùm fœminis, tum maribus: quod haudquaquam turpe arbitrantur. Solus Socrates dejerabat, se cum adolescentibus innocenter versari, & quidem cùm omnes illum dejerare scirent:

1 Ἦσαν ἀξιολογώτατοι] Flor. λογικώτατοι. Bourd.

πολλάκις γὰρ ὁ μὲν Υάκινθος, ἡ δὲ Νάρκισσος ἦν, ὡμολόγουν. σκῆψιν δ' ἦν, ἠρώτα. αἱ δὲ γυναῖκες, εἰσὶ πᾶσαι κοιναί, καὶ οὐδεὶς φθονεῖ τῷ πλησίον, ἀλλ' εἰσὶ τοῦτο μάλιστα Πλατωνικώτατοι. καὶ οἱ παῖδες δὲ παρέχουσι τοῖς βουλομένοις, αὐτῶν ἀπολαύοντες. ὅπως δὲ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας διεληλύθεισαν, καὶ παρῆλθον ἐγὼ Ὁμήρου τοῦ ποιητοῦ, σχολὴν ἄσης ἀμφοῖν, τά τε ἄλλα ἐπυνθανόμην, καὶ ὅτε εἶη, λέγων τοῦτο μάλιστα παρ' ἡμῖν εἰσιὼν νῦν ζητεῖται. ὁ δὲ, αὐτὸς μὲν ἀγνοεῖν ἔφασκεν. οἱ μὲν, ὃν Χῖον. οἱδὲ, Σμυρναῖον. πολλοὶ δὲ, καὶ Κολοφώνιον αὐτὸν νομίζουσιν. εἶναι μέντοι ἔλεγε Βαβυλώνιον. ἐπεὶ παρὰ γε τοῖς πολίταις, οὐχ Ὅμηρον, ἀλλὰ Τιγράνην καλεῖσθαι. ὕστερον δὲ ὁμηρεύσας ὕστερον τοῖς Ἕλλησιν. ἀλλαχοῦ τὴν ἀφετηρίαν. ἔπι δὲ καὶ ἀεί τι ἀμεινομένων τῶν ἐπῶν, εἰ ὑπὸ σκηνὴν εἰσὶ μαχεσαμένοι. καὶ ὃς ἔφασκε πάνυ γε· αὐτὰ εἶναι, καταγινώσκειν δὲ τῶν ἀμφὶ τὸν Ζηνόδοτον, καὶ Ἀριστάρχου Γραμματικῶν πολλὴν τὴν ψυχρολογίαν. ἐπεὶ δὲ ταῦθ' ἱκανῶς ἀπεκεκρίθη, πάλιν αὐτὸν ἠρώτων, τί δὴ ποτε ἀπὸ τῆς μήνιδος τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο. καὶ εἶπεν ὡς, ἄτοπος ἐπλήγη αὐτῷ, μηδὲν ἐπιτηδεύσαντι. καὶ μὴν κἀκεῖνο ἐπεθύμουν εἰδέναι, εἰ πρότερον ἔγραψε τὴν Ὀδύσσειαν τῆς Ἰλιάδος, ὡς πολλοὶ φασιν. ὁ δὲ, ἠρνεῖτο. ὅτι μὲν γὰρ νέος τυφλὸς ἦν, ὃ καὶ αὐτὸ οἴδε αὐτὸς λέγουσιν, αὐτίκα ἠπιστάμην. ἐώρᾳ γὰρ, ὥσπερ νυνὶ ἐγὼ ὁμιλῶ. πολλάκις δὲ καὶ ἄλλοτε τοῦτο ἐποίει, εἴ ποτε αὐτὸν σχολὴν ἄγοντα ἴδοιμι. προσιὼν γὰρ ἂν τι ἐπυνθανόμην αὐτοῦ. καὶ ὃς, προθύμως πάντα ἀπεκρίνετο. καὶ μάλιστα ὅτε τὴν Ἰλιάδα, ἐπειδὴ

rent: siquidem Narcissus & Hyacinthus fatebantur, ille verò negabat. Communes sunt fœminæ omnes, neque quisquam vicino invidet: sed sunt in hac re maximè Platonici. Pueri quoque sui copiam volentibus faciunt, nihil reluctantes. Vir autem, duos tresve dies ab adventu meo præterierant, quando Homerum adivi, cùm utrinque vacaret: & cùm alia scisciitatus sum, tum cujas esset, dicens illud apud nos adhuc maximè controverti. Ille verò se nescire, respondit. Nam quidam Chium, alii Smyrnæum, nonnulli Colophonium arbitrantur. Ipse verò se Babylonium esse aiebat: & à suis civibus, non Homerum, sed Tigranem vocari: postea verò cum apud Græcos obsses esset, appellationem mutasse. Præterea rogabam, num ab ipso scripti essent versus illi qui rejiciuntur. Ille autem suos omnes esse asseverabat. Quare Zenodoti & Aristarchi Grammaticorum frigidas observationes damnabam. Vbi autem hæc abundè respondisset, iterum rogabam quamobrem ab ira poëmatis initium duceret. Sic enim, inquit, mihi nihil studio agenti in mentem venit. Tum & illud scire cupiebam, an, quod multi dicunt, Odysseam Iliade priorem scripserit. Ille verò negabat. Ipsum verò cæcum non esse, quod etiam dicunt, mox cognovi: vidi enim. Itaque veritus sum percontari. Quin idem alias sæpe agebam, ubi illi vacare viderem. Cumque illum adirem, & interrogarem, is ad omnia promptè respondebat, præsertim

post-

ἐκεφάτην. ὧν γάρ τις χαφὴ κατ' αὐτῦ ἀπιλωιγμένη ὕβρεως ἀπὸ Θερσίτυ, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσῃ ἔσκωψε, καὶ ἐνίκησεν Ὅμηρος, Ὀδυσσέως συμπαρόντος. τῷ δὲ τὰς αὐτὰς χρόνους τύτους, ἀφίκετο καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, ἐπτάκις ἀλλαγείς, καὶ ἐν τοσούτοις ζώοις βιοτεύσας, καὶ ἐκπλύσας τὴν ψυχὴν πᾶς Ἡσίοδος. ὧν δὲ χρυσᾶς εἶχον τὸ δεξιὸν ἡμίτομον. καὶ ἐκείνη μὲν συμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς, ἐνεδιάζετο δὲ ἔτι, πότερον, Πυθαγόραν, ἢ Εὔφορβον αὐτὸν ὀνομάζειν χρή. ὁ μὴν Ἐμπεδοκλῆς, ἦλθε μὲ καὶ ἐτος περίεφθος. καὶ τὸ σῶμα ὅλον ἀπηκμένον. ἠμέλει παρεδέχθη γε, καίτοι πολλὰ ἱκετεύων. ἐθέλοντος δὲ τοῦ χρόνου, ἐνέστη ὁ ἀγών, τὰ παρ' αὐτοῖς θανατήσια. καλοῦσι δὲ Ἀχιλλεῖς τὸ πέμπτον, καὶ Θησεὺς τὸ ἕβδομον. τὰ μὲν ἂν ἄλλα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. τὰ δὲ κεφάλαια τῶν πραχθέντων, διηγήσομαι. [2] πάλαι μὲ ἐνίκησε Κᾶρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας, Ὀδυσσέα περὶ τῦ στεφάνυ καταξωνισάμενον. πυγμὴ δὲ ἦν ἐθλεύετο Ἀρείᾳ τῷ Αἰγυπτίῳ, ὃς ἐν Κορίνθῳ τέθαπται, καὶ Ἐπειῷ, ἀλλήλοις συνελθόντων. παγκρατίᾳ δὲ ἀπῆσαν ἆθλα παρ' αὐτοῖς. τὸ μέντοι δρόμου, οὐκ ἔτι μέμνημαι τίς ἐνίκησε. ποιητῶν δὲ, τῇ μὲν ἀληθείᾳ, πολὺ ἐκράτησεν Ὅμηρος. ἐνίκησε δὲ ὅμως Ἡσίοδος. τὰ δὲ ἆθλα, ἦν ἅπασι στέφανος, πλακεὶς ἐκ πτερῶν παῶν

postquam causam vicit. Nam illum contumeliæ Thersites accusaverat, quòd se in poësi esset cavillatus. At patrocinante Vlysse vicit Homerus. Eodem tempore advenit Pythagoras Samius septies mutatus, qui in tot animalibus vixit, & animæ errores consummavit. Aurea autem tota erat pars ejus dextra: & visum est, ut communi cum illis republica uteretur: & dubitabat adhuc utrum Pythagoræ, an [1] Euphorbi nomine appellandus esset. Venit etiam Empedocles ille circumcoctus, totoque corpore aslatus: ac receptus non est, quanvis id multis precibus postularet. Progressu verò temporis initum est certamen quod apud illos Thanatusia vocatur. Quintum Achilles: septimum Theseus instituit. Porrò quid in totum actum sit, commemorare longum esset: verùm summam, & capita rerum perstringam. Lucta vicit Carus Heraclides, qui pro corona cum Vlysse decertavit. Pugilatu fuerunt pares Arius Ægyptius, qui Corinthi sepultus est, & Epeus unà congressi. Pancratii autem nulla præmia apud eos proponuntur. Nec ampliùs meminit quis cursu superaverit. Ex poëtis, ut verè dicam, quanquam longè excellebat Homerus, vicit tamen Hesiodus. Cæterùm præmia omnibus erant corona ex pavonum plumis contexta,

Tum

1 *Euphorbi*] Trojanus fuit adolescens Panthi filius fratris Hecubæ, teste Homero Il. 17. leg. Laërt. in Pythag. & Ovid. lib. 15. Met. *Cogn.*

2 Πάλαι μὲν ἐνίκησε Κᾶρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας] Sic vertit interpres, nullibi invenio Carum illum luctatorem egregium. Rursus hoc loco legendum est Κάρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας, *Caprus post Herculem primus*, de quo supra fusè diximus. *Talm.*

νίαν. Ἅρμα δὲ ἓν ἀγῶνος συντριβέντος, ἡγεμόνες οἱ ἐν τῷ χωρείῳ τὸ ἀσιδῶν κολαζόμενοι, λαπάξαντες τὸ δεσμωτήριον, καὶ τῆς φρουρᾶς ἐπικρατήσαντες, ἐλαύνειν ἐπὶ τὴν νῆσον. ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν, Φάλαριν τὸν Ἀκραγαντῖνον, καὶ Βούσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ Διομήδη τὸν Θρᾷκα, καὶ τὸν ἐπὶ Σκείρωνα, καὶ Πιτυοκάμπτην. ὡς δ' ταῦτ' ἤκουσεν ὁ Ῥαδάμανθυς, ἐκ τάσσει τοὺς ἥρωας ἐπὶ τὸ πίσημον. ἠγάπα δ' Θησεύς τε, καὶ Ἀχιλλεύς, καὶ Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ἤδη σωφρονῶν. καὶ συμμίξαντες, ἐμάχοντο. καὶ εἰκότως οἱ Ἥρωες, Ἀχιλέως τὰ πρῶτα κρατοῦντος. ἠγωνίσατο δὲ καὶ Σωκράτης ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρατος πολὺ μᾶλλον, ἢ ὅτε ζῶν ἐπὶ Δηλίῳ ἐμάχετο. ἀσφαλέστερον γὰρ τὸ πολέμιον, οὐκ ἔφυγε. καὶ τὸ σῶμα πρὸς ἀτρεπτος ἦν. ἐφ' οἷς καὶ ὕστερον ἐξηρέθη αὐτῷ ἀγαλτεῖον, καλός τε, καὶ μέγας παραδείσος ἐν τῷ ἀκαδημείᾳ. Ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑταίρους, διελέγετο, νεκρακηδήμιον τὸν τόπον ἀποκαλῶν. συλλαβόντες οὖν τοὺς νενικημένους, καὶ

Tum absoluto certamine nunciatum est eos qui in impiorum loco plecterentur, ruptis vinculis, & superata custodia in insulam irrumpere. Eorum verò duces esse [1] Phalarim Agrigentinum, [2] Busirim Ægyptium, [3] Diomedem Tracium [4] & Scironem, & [5] Pityocampten. Quibus auditis Rhadamantus, admittus Heroas componit. Ducebat exercitum Theseus, & Achilles, & Ajax Telamonius, jam mentis compos. Illi consertis manibus pugnarunt: viceruntque Heroës Achille in primis rem strenuè gerente. Fortiter se gessit & Socrates in dextro cornu constitutus, multoque fortiùs, quàm quum vivus adhuc apud Delium pugnaret. Nam ingruentibus hostibus non fugit, sed intrepido vultu constitit. Ideoque præmio donatus est, horto videlicet suburbano, magno & pulchro, in quem convocatis aliis disserebat: quem locum Necracademiam nuncupavit. Comprehensos igitur, & vinctos illos qui

1 *Phalarim*] Hic Agrigentinorum tyrannus, cui Perillus taurum æneum fabricavit quo impositi noxii dum torrerentur tauri mugitum reddebant. Sen. lib. 2. de Clem. c. 4. & lib. 2. de Ira. *Cogn.*

2 *Busirim*] Busiris rex Ægyptiorum Neptuni & Libiæ filius qui Thrasii contilio hospites inviolabat incognitos, & eorum sanguine pluviam eliceret cujus penuria Ægyptus novem annis laboraverat. Senec. loco cit. *Idem.*

3 *Diomedem*] Diomedes rex Thraciæ dum equos suos humana carne aleret, in Tyrida opido truculentus ab Hercule equis ipsis ad devorandum objectus est. Ovid. 9. Met. *Idem.*

4 *Et Scironem*] Latronem insignem qui proximos Megaris scopulos insidens, in viatores prætereuntes; nullo non crudelitatis genere sæviebat, hunc Theseus occidit. *Idem.*

5 *Pityocampten*] Schinim insignem latronem, qui circa Isthmi initium teste Pausan. miro crudelitatis genere sæviebat. de eo Plutarch. in Thes. *Idem.*

6 Ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑτάιρους] Sic legit interpres. At ego puto legendum ἑταίρους, nam & infra in Demonacte discipulos Socratis, de quo hic loquitur, ἑταίρους vocat: εἰπόντος δὲ τινὸς τῶν ἑταίρων, & rursus: τῶν ἑταίρων τις ἰσχνότατος. Palm.

1 Ir-

δήσαντες, αὖθις ἀπέπεμψαν ὑπ μᾶλλον κολασθησόμενος. ἔγραψε δὲ καὶ τοῦτο τὸ μάχην Ὅμηρος. καὶ ἀπόνητε μοι, ἔδωκε δὲ βιβλία κομίζειν τοῖς παρ' ἡμῖν ἀνθρώποις. ἀλλ' ὕστερον καὶ τούτων μὴ τὰ ἄλλα ἀπωλέσαμεν. διὸ δὴ καὶ ἀρχὴ δὲ ποιήμασιν αὕτη, Νῦν δέ μοι ἔνεπε μοῦσα μάχλων νεκύων ἠρώων. τότε δ' οὖν κυάμους ἐψήσαντες, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς νόμος, ἐπειδὴ πάλαι μὴν κεκρύφασιν, εἰσιόντι τε ἐπαίνεσια, καὶ ἑορτὴν μεγίστην ἦγον. μόνος δὲ τούτης ἀ μετεῖχε Πυθαγόρας, ἀλλ' ἀπεῖχε πόρρω ἐκπλήττοντος, μυσαττόμενος τὴν κυαμοφαγίαν. ἤδη δὲ μηνῶν ἓξ διεληλυθότων, περὶ μεσοῦντα τὸ ἑβδομον, νεώτερα συνίστατο πράγματα. Κίνυρος γὰρ ὁ δὲ Σκινθάρε παῖς, μέγας τε ὢν, καὶ καλὸς, ἦρα πάλαι ἤδη χρόνον τὴ Ἑλένης. καὶ αὐτὴ δὲ σὺκ ἀφανὴς ἦν, ἐπιμανῶς ἀγαπῶσα τὸ νεανίσκον. πολλάκις γὰρ καὶ διέπιδυον ἀλλήλοις ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ πρόπινον. καὶ μόνοι ἐξανιστάμενοι, ἐπλανῶντο περὶ τὴν ὕλην. καὶ δὴ κατ' ἔρωτα, καὶ ἀμηχανίας, ἐβουλεύσατο ὁ Κίνυρος ἁρπάσας τὴν Ἑλένην. ἐδόκει δὲ καιρὸν εἶναι τοῦτο, οἷ γάρ ἀπόντες ἦς πᾶσα ἡ ἐπικειμένη νῆσος, ἤτοι εἰς τὴν Φελλὼ, ἢ εἰς τὴν Τυρόεσσαν. συνωμόσαν δὲ πάλαι συνειλήφεσαν τρεῖς τῶν ἑταίρων τὸ ἡμῶν, τὰς θρασυτάτας. τῷ μὲν τοι πατρὶ, οὐκ ἐμήνυσε τοῦτο. ἠπίστει γὰρ κατ' αὐτῶ [1] κολασθησόμενον. ὡς δ' ἐδόκει αὐτοῖς, ἐπῆλθον τὴν ἐπιβολήν. καὶ ἐπὶ νύξ ἐγένετο, ἐγὼ μὲ ὐ παρῆν. ἐτύγχανον γὰρ ἐν τῷ συμποσίῳ κεκοιμημένος. οἱδὲ, λαθόντες τὰς ἄλλας, ἀναλαβόντες τὴν Ἑλένην, κατ' αὐλὴν ἀνέχωρησαν. περὶ

qui victi fuerant, multò graviùs puniendos iterum dimiserunt. Pugnam hanc scripsit Homerus, suosque libros abeunti mihi dedit, ad nostros homines deferendos. Sed eos unà cum reliquis posteà amisi. Hujusmodi autem erat poëmatis initium. *Nunc mihi Musa refer pugnam heroum extinctorum.* Tunc igitur cùm pro more fabas coxissent, re in bello præclarè gesta, Epiniciorum epulum celebrarunt, & solenne festum egerunt. Solus Pythagoras abstinuit, seditque procul impastus, ab illo fabarum esu abhorrens. Iam verò sex mensibus exactis, circa septimi medium, novæ res ortæ sunt. Nam Cinyrus Scinthari filius, magnus, & formosus, Helenam jamdudum amabat, Ipsamque juvenis insano amore captam esse, manifestum erat: siquidem in convivio alter alteri annuebat, & præbibebat, solique surgentes in sylva deerrabant. Tandem præ amoris impotentia consilium cepit Cinyrus rapiendi Helenam. Hoc verò probabat illa, ut in aliquam adjacentium insularum sive in Phello, sive in Tyrocissam secederent. Iamque olim conjuratos tres ex meis sociis, audacissimos assumpserunt. Nec patri hoc significavit, quia sciebat se illi pœnas daturum. Atque ut decreverant, consilium exequuti sunt. Vbi verò nox advenit non adfui, quia in convivio dormiebam. Tum illi clam aliis correpta Helena, maturè se subduxe-

1 Κολασθησόμενον] Floren. κολυθησόμενον. Bourd.

1 Πο-

δὲ τὸ μεσονύκτιον ἀνεγρόμενον ὁ Μενέλαος, ἐπὶ ὄμφῃ τῷ οὔτε κενεὸν γυναικὸς, βοὴν τε ἴσχε. καὶ τὸν ἀδελφὸν ἀγαλλόμενον, ἅμα σφῶν τὰ βασίλεια καὶ Ῥαδαμάνθυν. ἡμέρας δὲ ὑποφαινούσης, ἐλίσσον οἱ σκοποὶ κατόρασι τὴν ναῦν, [1] πολὺ ἀπίχεσθαι. ὅτου δὴ ἐμβοήσασα ὁ Ῥαδάμανθυς πιστήκοντα τοὺς ἥρωας εἰς ναῦν μηκοξύλου, ἀσφοδελλίνην, παραγγείλας διώκειν. οἱδὲ, ὑπὸ σπουδῆς ἐλαύνοντες, πρὸς μεσημβρίαν κατέλαμβανον αὐτούς, ἄρτι εἰς τὸ γαλακτώδη Ὠκεανὸν ἐμβαίνοντας, πλησίον τὸ Τυρρίσσης. τῷδε τετάρτῳ ἦλθον ἀφράτως. καὶ ἀναπαυσάμενοι τὴν ναῦν ἁλυσὶ ῥαδίῃ, κατέπλεον. καὶ μὲν δὴ Ἑλένη, ἐδάκρυέ τε, καὶ ἠχύνετο, καὶ συνεκαλύπτετο. τοὺς δὲ ἀμφὶ τὸ Κίνυρον ἀνακεκλῆσθαι ὀπίσω ὁ Ῥαδάμανθυς, εἴ τινες καὶ ἄλλοι αὐτοῖς συνίσασιν, ὡς ἐόντα εἶπον, σὺν τῇ αἰδέσιμον δῆσαι, ἀπιπτύψειν ἐς τὸ τῶν ἀσεβῶν χῶρον, μαλακῇ τῇ ὀπίσω μαστιγώσαντας. ἐψηφίσατο δὲ καὶ ἡμᾶς ἐμοὶ δόξαντας σκήπτρῳ σὺν τὸ νῆσον, τὸν ἐπιόντα ἡμέραν μόνον ἐπιμεῖναι ὧν. ἔνθα δὴ ἐγὼ ἠνιάμην τε, καὶ ἐδάκρυον, οἷα ἔμελλον ἀμοιρὰ καλιπὼν, αὖθις πλανηθησόμενος. αὐτὰρ μάντις παρεμυθεῖτο λέγοντας, ὡς πολλῶν ἐτῶν ἀφίξεσθαι πάλιν ὀπίσω αὐτούς. καί μοι ἤδη χρόνον τε, καὶ κλισίαν ἐς τὸ πόλον παρεδείκνυσαν, πλησίον τὸ ἀέλιον. ἐγὼ δὲ ὀπτεύων τῷ Ῥαδαμάνθυι, πολλὰ ἱκέτευον εἰπεῖν τὰ μέλοντα, καὶ ὑποδεῖξαί μοι τὸ πλοῦν. ὁ δὲ, ἔφασκεν ἀφίξεσθαι μὲ ἐς τὴν πατρίδα, πολλὰ δὲ ὀπίσω πλανηθέντα, καὶ

duxerunt. Menelaus autem cùm circa medium noctis excitatus, thorum vacuum ſenſiſſet, protinus clamore ſublato, & fratre ſecum accepto, ad regiam Rhadamanthi contendit. Porrò illucſcente die ajebant exploratores navim procul diſtantem apparere. Itaque Rhadamanthus cùm quinquaginta heroës in navim alphodelinam, ſolidoque ex ligno conflatam impoſuiſſet, juſſit eos perſequerentur. At illi remis alacriter incumbentes, eos circa meridiem deprehendunt, cùm jam in lacteum Oceanum introirent: tantum viæ emenſi erant, ut elaberentur. Cum igitur navem roſea catena revinxiſſent, reverſi ſunt. Ac Helena quidem flebat, & erubeſcebat, & ſe operiebat. Et cùm ex Cinyro, ſociiſque priùs perquiſiviſſet Rhadamanthus, numqui alii conſcii eſſent, neminemque dixiſſent: vinctos ex pudendis homines, malvaque priùs cæſos in ſedem impiorum amandavit. Decreverunt etiam nos ante præſtitutum tempus ex inſula dimittere, conceſſa unius poſteræ diei commoratione. Hic ego mœrore correptus lachrymabar, ut pote qui ejuſmodi fœlicitate relicta rurſus erraturus eſſem. At illi conſolabantur, quòd futurum dicerent: ut propediem ad ſe redirem. Iamque mihi futuram iidem, vicinumque optimis quibuſque tentorium oſtendebant. Ego verò Rhadamanthum compellans obnixè rogabam, ut futura mihi prædiceret, & navigationem præmonſtraret. Is autem me multis priùs erroribus, & periculis exantlatis, in patriam reditu-

1 Πολὺ ἀπίχεσθαι] Flor. ἀ πολὺ, malè, & aliter Interp. *Beurd.*

κινδυνεύσαντα, τὴν χθόνιον, ὁπόταν τὸ ἐπανόδου ποθοδείκτου ἡδέλησεν, ἀλλὰ δὴ καὶ δείκνυς τὰς πλησίον νήσους, ἐφαίνοντο ὑπὲρ τὸ ἀεὶ μὸν, καὶ ἄλλη ἑκτὴ πόρρωθεν, ταύτας μὲν εἶναι ἔφασκε τὰς ἀσεβῶν, τὰς πλησίον, ἀφ' ὧν δὴ ἔφη ἐρᾶς τὸ πολὺ πῦρ καιόμενον. ἑκτὴ δ' ἐκείνη τὸ ὄνειρον ἡ πόλις. μετ' αὐτὴν δ', ἡ τὸ Καλυψοῦς νῆσος. ἀλλ' ἀδέπω σοι φαίνεται. ἐπειδὰν δὲ ταύτας ὑπεραλύσῃς, τότε δὴ ἀφίξῃ εἰς τὴν μεγάλην ἤπειρον τὴν ἐναντίαν τῇ ὑφ' ἡμῶν κατοικουμένῃ. ἐνταῦθα δὲ πολλὰ παθὼν, καὶ ποικίλα ἔθνη διελθὼν, καὶ ἀνθρώποις ἀμίκτοις ἐπιδημήσας, χθόνα ποτὲ ἥξεις εἰς τὴν ἑτέραν ἤπειρον, τοσαύτ' ἔτη. καὶ ἀναστάσας ἀπὸ τῆς γῆς μανδράχης ῥίζαν, ἀρίξεμοι ταύτην, κελεύσας ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ταύτῃ προσφύγειν. παρήνεσε δὲ καὶ εἴ ποτε ἀφικοίμην εἰς τὴνδε τὴν γῆν, μήτε [1] πῦρ μαχαίρᾳ σκαλδύειν, μήτε θέρμους ἐσθίειν, μήτε παιδὶ ὑπὲρ τὸ ὀκτωκαιδέκατον ἔτη πλησιάζειν. τούτων γὰρ μεμνημένον, ἐλπίδας ἔχειν τοῦ εἰς τὴν νῆσον ἀφίξεως. τότε μὲν δὴ τὰ τοῦ τὸν πλοῦν παρεσκευάζομεν. καὶ ἐπὶ καιροῦ ἦν, σωτηριώμην αὐτοῖς. τῇ ἐπιούσῃ δ' ἐλθὼν πρὸς Ὅμηρον τὸν ποιητὴν, ἐδεήθην αὐτοῦ ποιῆσαί μοι δίστιχον ἐπίγραμμα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησε, σήλην βηρύλλου λίθου ἀνασήσας, ἐπέγραψα πρὸς τῷ λιμένι. τὸ δ' ἐπίγραμμα, ἦν τοιόνδε.

Λουκιανὸς τάδε πάντα φίλοις μακάρεσσι θεοῖσιν
Εἰδώς, καὶ πάλιν ἦλθε φίλην εἰς πατρίδα γαῖαν.

diturum respondit. Sed tempus reditus addere noluit: at indicatis vicinis insulis, quæ numero quinque apparebant, aliaque sexta longiùs, hæ sunt, ajebat, impiorum insulæ vicinæ, in quibus ignis accensi multum vides. Illa verò sexta Somniorum est urbs, & post illam Calypsûs insula, quæ tibi nondum apparet. Quas postquam prætervigaveris, tunc in magnam continentem devenies, ei quam incolimus oppositam. Hic multa passus, variasque gentes pervagatus, & apud inhumanos homines peregrinatus, tandem aliquando in alteram terram devenies. Hæc ubi dixisset, evulsam è terra malvæ radicem mihi porrexit, jubens ut eam maximis in periculis invocarem. Admonuit etiam ut siquando in hanc terram devenirem, ignem gladio ne foderem, ne-ve lupinis vescerer, ne-ve puero supra octodecim annos nato congrederer: quorum si meminissem, reditum hanc in insulam sperarem. Ibi demum navigationis commeatum comparavi, cumque opportunum esset, cibum cum illis sumpsi. Die verò sequenti, Homerum adivi rogaturus, ut duorum versuum epigramma mihi conderet. Quod ubi fecit, erecta berylli lapidis columna, juxta portum inscripsi. Erat autem epigramma hujusmodi:

Lucianus charus divis hæc cuncta beatis
Vidit, & hinc patrias iterum remeavit ad oras.

Illa

1 Πῦρ μαχαίρᾳ σκαλδύειν] De hac superstitione locus alius dicendi, præceptum est Pythagoræ. *Bourd.*

Μείνας δ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, τῇ ἐπιούσῃ ἀναχθέντες, τῶν ἡρώων ἀποπεμπόντων. ἔνθα μοι ἡ Ὀδυσσέως σωφροσύνη, λάθρα τῆς Πηνελόπης δίδωσιν ἐπιστολὴν εἰς Ὠγυγίαν τὴν νῆσον κομίζειν. συνεπέμψε δέ μοι ὁ Ῥαδάμανθυς τὸν πορθμέα Ναύπλιον, ἵν' οἱ καταχθείημεν εἰς τὰς νήσους, μηδεὶς ἡμᾶς συλλάβοι, ἅτε κατ' ἄκραν ἐμπορείων πλέοντας. ἐπεὶ δὲ τὸ δύσοδον ἀέρος συνέσκιπτε παρελαύνομεν, αὐτίκα ἡμᾶς ὀδμὴ τις δεινὴ διεδέχθη, οἷον, ἀσφάλτου, καὶ θείου, καὶ πίσσης, ἅμα καιομένων. καὶ κνίσσα δὲ πονηρὰ, καὶ ἀφόρητος, ὥσπερ ἀπ' ἀνθρώπων ὀπτωμένων. καὶ ὁ ἀὴρ ζοφερὸς καὶ ὁμιχλώδης, καὶ κατίσχνων ἑαυτῷ δρόσος πιτύϊνη. καὶ μέντοι καὶ μαστίγων ψόφος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ ἀνθρώπων πολλῶν. παῖς μὲν δὴ ἄλλως, ἐπεὶ συνείχομεν. ἧς δ' ἐπέβημεν, τοιάδε ἦν. κύκλῳ μὲν πᾶσα κρημνώδης, καὶ ἀπόξηρος, πέτρας, καὶ πάχνῃ κατεσκληκυῖα. δένδρον δ', οὐδὲ ὕδωρ ἐνῆν. ἀνερπύσαντες δὲ ὅμως τὰς κρημνοὺς, εἰσέβημεν ἐς πυθμένας ἀκανθώδεις, καὶ σκολόπων μεστὰς ἀτάπων, πολλὴν ἀμορφίαν τῆς χώρας διελθόντες. ἐλθόντες δ' ἐπὶ τὸν εἱρκτὸν, καὶ τὸ κλαυσιήλεον, ὥσπερ μὲν τὴν φύσιν ἦν τόπου ἐθαυμάζομεν. τὸ μὲν γὰρ ἔδαφος αὐτὸ, μαχαίρας, καὶ σκόλοψι πάντη ἐξηνθήκει. κύκλῳ δὲ, ποταμοὶ ἐρρέεον, ὁ μὲν, βορώδης, ὁ δ' ἕτερος δὲ, ἀμμώδης. ὁ δὲ ἔνδεν, πυρὸς πᾶν μέρος ἦν, καὶ ἀπόρρητον. καὶ ἔρρει, ὥσπερ ὕδωρ. καὶ ἐκυμαίνετο, ὥσπερ θάλασσα. καὶ ἰχθῦς δ' εἶχε πολλούς. τοὺς μὲν θαλαττίους ἐνεσοικήτας. τοὺς δὲ μικροὺς, ἄθραυστα πεπυρωμένους. ἐκέλευε δὲ αὐτοὺς

Illa die commoratus: postera deducentibus Heroibus discessi. Huc me conveniens Vlysses, inscia Penelope epistolam ad Calypsonem in Ogygiam insulam deferendam tradit. Nobiscum etiam Rhadamanthus portitorem Nauplium misit, ut si in Insulas deferremur, nemo nobis tanquam mercatum alium adeuntibus, manus injiceret. Postquam verò progressi odoratum aerem præterivimus, continuò neicio quis odor teterrimus, velut bituminis, sulphuris & picis, simul ardentium, nos excepit. Nidor etiam gravis & intolerabilis, qualis assorum hominum: obscurus quoque & caliginosus aër, à quo ros quidam piceus distillabat. Quin & verberum strepitus exaudiebatur, & multorum hominum ejulatus. Ad alias autem non applicuimus. Illa verò quam conscendimus, talis erat. Tota circum præceps & arida, cautibus & saxis aspera. At neque arbor, neque aqua inerat. Irrepsimus tamen per præcipitia, perque spinosam, aculeisque plenam semitam processimus, perque multam regionis deformitatem transivimus. Et cùm ad carcerem, suppliciique locum devenissemus, primùm quidem naturam ejus mirati sumus. Nam solum ipsum gladiis, palisque efflorescebat ubique, circum quod duo fluvii, cœnosus unus, sanguineus alter fluebant: intus verò igneus, atque hic ingens & immensus, qui velut aqua fluebat, & maris instar agitabatur, piscibus etiam scatebat, quorum aliquot torribus similes erant, parvi verò, carbonibus ignitis, quos

Ly-

Λυχνίσκους. ἦσαν δὲ μία, πᾶσι κοινὴ πᾶσιν. καὶ πυλωρὸς ἐφειστήκει Τίμων ὁ Ἀθηναῖος. παρελθόντες δὲ ὅμως, ἅτε Ναυπλίῳ ἑπόμενοι, εἴδομεν οὓς μὲν βασιλέας, πολλοὺς δὲ ἰδιώτας. ὧν ἔνιοι καὶ ἐγνωρίζομεν. εἴδομεν δὲ καὶ τὸν Κίνυρον καπνῷ ὑποτυφόμενον, ἐκ τῶν αἰδοίων ἀπηρτημένον. ᾠκτίσατο δὲ οἱ ἐπεργαστῆραι καὶ τὰς ἐκείνων βίους, καὶ τὰς αἰτίας, ἐφ' οἷς κολάζονται. καὶ μείζονας ἁπασῶν τιμωρίας ὑπέμενον οἱ ψευσάμενοί τι περὶ τὸν βίον, καὶ οἱ μὴ παλαιὰ συγγεγραφότες. ἐν οἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ἄλλοι πολλοί. τούτους μὲν ὁρῶν ἐγὼ, χρηστὰς εἶχον εἰς τὸ πρόσθεν τὰς ἐλπίδας. ἤδειν γὰρ ἐμαυτὸν ψεύδους εἰδότα συνειδόμενον. τάχους δὲ ἀναχρίψας ἐπὶ νεῶν, ὡς ἐδυνάμην φέρειν τὸν ὦτον, ἀπεπεμψάμην τὸν Ναύπλιον, ἀπέπεμψα. καὶ μετ' ὀλίγον, ἐφαίνετο πλησίον τὰ τῶν ὀνείρων πόρρω, ἀμυδρὰ, καὶ ἀσαφῆ ἰδεῖν. ἔπαχθες δ' ἦν αὐτὴ τοῖς ὀνείροις τὸ προσπλησίον ὑπεχώρει γὰρ ἀφανιζόμενον ἡμῖν, καὶ ὑπέφευγε, καὶ παρέπεμπε ὑπεδύετο. κατελαβόντες δὲ ποτὲ αὐτὴν, καὶ ἐπιλαβόμενοι ἐς τὸ ὕπνου λιμένα ἀφικόμεθα, πλησίον τῶν πυλῶν τῶν ἐλεφαντίνων, ἢ τὸ τοῦ Ἀλεκτρυόνος ἱερόν ἐστι, ἀφ' οὗ δείλην ὀψίαν ἀπεβαίνομεν. παρελθόντες δ' ἐς τὴν πόλιν, πολλὰς ὀνείρους καὶ ποικίλας ἐωρῶμεν. ἀφ' οὗτον δ' βούλομαι ἀφ' ἑτέρου τὸν λόγον ποιεῖν, ἐπεὶ μηδ' ἄλλο τι γέγραπται περὶ αὐτῆς. ὃς δ' καὶ μόνος ἐπεμνήσθη Ὅμηρος, ἀ πάνυ ἀκριβῶς συνέγραψε. κύκλῳ μὲν ἀφ' ἁπάσης αὐτὴν ὕλη ἀνέχει. τὰ δένδρα δ' ἐστὶ μήκωνες ὑψηλαὶ, καὶ μανδραγόραι. καὶ ὑπ' αὐτῶν πολὺ τὸ

Lychniſcos vocabant. Aditus unus, & perquam anguſtus erat. Ianitor adſtabat Timon Athenienſis. Ingreſſi tamen duce Nauplio, vidimus eos qui ſupplicio afficiuntur, reges multos, privatos multos: quorum nonnullos agnovimus. Vidimus & Cinyrum, fume denigratum, & ex pudendis ſuſpenſum. Addebant & perductores ſingulorum vitas, pœnarumque cauſas: quarum omnium maximas illi ſuſtinebant, qui in vita mentiti erant, quique non vera ſcriptis mandarant. Inter quos erat & Cteſias Cnidius, & Herodotus, aliique multi. Quos cùm viderem, bonam in poſterum ſpem concepi, nam nullius mendacii conſcius mihi eram. Itaque ad navem ſtatim reverſus, neque enim tale ſpectaculum ferre amplius poteram, ſalutato Nauplio diſceſſi. Ac paulò poſt non procul apparebat Somniorum inſula, obſcura, viſuque non perſpicua, quæ Somniis quiddam ſimile habebat. Nobis enim accedentibus cedebat, & ſubterfugiebat, ac longiùs ſe ſubducebat. Sed ea tandem comprehenſa, appulſaque navi in portum qui Somnus appellatur, prope portas eburneas, ubi ædes eſt Gallinaceo ſacra, ſub obſcuram veſperam deſcendimus. Hic portam ingreſſi, multa, diverſaque Somnia vidimus. Sed de urbe primùm verba facere volo: quoniam nemo adhuc de ea ſcripſit: & qui ſolus ejus meminit Homerus, non admodum accuratè ſcripſit. Circum hanc undique ſylva ſurgit: cujus arbores alta ſunt papavera, & mandragoræ, quibus magna multitudo veſper-

πλήθος νυκτερίδων τῶν μόνων ἐν τῇ νήσῳ γιγνομένων ὄρνεων. ποταμὸς δὲ παραρρεῖ πλησίον, ὑπ' αὐτῶν κεκλημένος Νυκτιπόρος. καὶ πύλαι δύο ἐπὶ ταῖς πύλαις, ὀνόματα καὶ ταύταις, τῇ μὲν, Νήγρητος, τῇ δὲ, Παννυχία. ἡ δὲ περίοδος τῆς πόλεως, ὑψηλός τε, καὶ ποικίλος, Ἴριδι τὴν χροιὰν ὁμοιότατος. πύλαι μέντοι εἰσὶν, οὐ δύο κατὰ τὸν Ὅμηρον ἔρρηκεν, ἀλλὰ τέτταρες. δύο μὲν ἐπὶ τὸ βλακείας πεδίον ἀποβλέπουσαι, ἡμῖν, σιδηραῖ, καὶ δεινόμυθα πεποιημένη, καθ' ἃς ἐλέγετο ἀποδημεῖν αὐτὸν οἵ τε φοβερροὶ, καὶ φονικοὶ, καὶ ἀπηνεῖς. δύο δὲ, ἐπὶ τὰ λιμένα, καὶ τὴν θάλατταν αἱ μέν, κεράιναι, αἱ δὲ, καθ' ἃς ἡμεῖς παρήλθομεν ἐλεφάντιναι. εἰσόντων δὲ ἐς τὴν πόλιν, ἐν δεξιᾷ μέν ἐστι τὸ Νυκτῶον, σέβουσι γὰρ Θεὸν τοῦτον μάλιστα, καὶ τὸ Ἀλεκτρυόνα. ἐκείνου δὲ πλησίον ἐστὶ λιμένος τὸ ἱερὸν περιοικῆ. ἐν δεξιᾷ δὲ, τὰ τοῦ ὕπνου βασίλεια. ἄρχει γὰρ δὴ ἄρχῃ παρ' αὐτοῖς, σατράπας δύο, καὶ ὑπάρχους πεποιημένος, Ταραξίωνά τε τὸ Ματαιογένους, καὶ Πλουτοκλέα τὸ Φαντασίωνος. ἐν μέσῃ δὲ τῇ ἀγορᾷ, πηγή ἐστιν, ὧν καλοῦσι Καρεῶτιν. καὶ πλησίον νενὶ δύο, ἀπάτης, καὶ ἀληθείας. ἔνθα καὶ τὸ ἄδυτόν ἐστιν αὐτοῖς, καὶ τὸ μαντεῖον, ὧ προέστηκε προφητεύων Ἀντιφῶν, ὁ τῶν ὀνείρων ταμίας, ταύτης ἐπὶ δὲ ὕπνου λαχὼν τῆς τιμῆς. αὐτῶν μέντοι τῶν ὀνείρων, ὅτι φύσις, ὅτι ἰδέα ἡ αὐτή. ἀλλ' οἱ μὲν, μακροί τε ἦσαν, καὶ καλοὶ, καὶ ἡδεῖς. οἱ δὲ, μικροὶ, καὶ ἄμορφοι. καὶ οἱ μὲν, χρυσοῖ, ὡς εἶδον. οἱδὲ, πεπιτοί τε, καὶ αὐτηλεῖς. ἦσαν δ' ἐν αὐτοῖς καὶ πτερωτοί τινες, καὶ πεμφιτώδεις, καὶ ἄλλοι, κατάκοσμα ἐς πομπὴν διεσκευασμένοι. οἱ μὲν, ἐς βασιλέας,

spertilionum insidet. Nam si hæc avis nascitur hac in Insula juxtaque fluvius præterlabitur qui Nyctiporus illis appellatur. Sunt & circum portas fontes duo quibus suum est nomen, huic Negretus, illi Pannychia. Mœnia civitatis excelsa sunt, & varia, iridi colore simillima, Enimvero portæ sunt non duæ, ut dixit Homerus, sed quatuor. Quarum duæ quidem Mollitiæ respiciunt campum: altera ferrea, fictilis altera, per quas horrenda, sæva, & immitia somnia proficisci dicebantur. Duæ verò ad portum & mare conversæ, altera cornea, altera eburnea, per quam ingressi sumus. Civitatem ingressis ad dextram Noctis est templum: quam Deam potissimùm colunt: & Gallinaceum, cui prope portum ædes sacra constructa est. Ad sinistram vero Somni regia. Is enim apud ipsos regnat, satrapis duobus & præfectis creatis, nimirum Taraxione Matæogenis filio, & Plutocle Phantasionis. In foro medio fons est quem Careotin vocant: duoque adjacent delubra, Impostura, & Veritatis. Vbi & illorum est adytum, & Oraculum, cui præfectus erat interpres Antipho, somniorum ille conjector, hunc apud Somnum honorem sortitus. Somniorum autem, neque natura, neque forma eadem est. Sed longa sunt alia, pulchra, & jucunda: alia brevia, & deformia. Nonnulla etiam aurea, ut videbantur: nonnulla quoque abjecta, & vilia. Erant & inter illa quædam alata, & monstrosa: & alia velut in pompam instructa, nimirum in Reges,

in

οἰσὶ ἐς Θεὰς, οἰσὶ ἐς ἄλλα τοιαῦτα διεσκωμμένοι. πολλὰς δ' αὐτῶν καὶ ἐγνωρίσαμεν, πάλαι παρ' ἡμῖν ἐωρακότες. οἱ δ', καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ἠσπάζοντο, ὡς ἂν καὶ συνήθεις ὑπάρχοντες, καὶ ξενιζόμενοι παρ' ἡμῖν, καὶ παρακαλέσαντες, πάνυ λαμπρῶς, καὶ δεξιῶς ἐξέτισαν, τήν τε ἄλλην ὑποδοχὴν μεγαλοπρεπῆ ξενισάμενοι, καὶ ὑπισχνούμενοι βασιλέας τε ποιήσειν, καὶ σατράπας. ἔνιοι δ', καὶ ἀπῆλθον ἡμᾶς ἐς τὰς πατρίδας, καὶ τὰς οἰκείας ἐπιδείκνυον, καὶ αὖθημερὸν ἐπανῆλθον. ἡμέρας μὲν δὴ τριάκοντα, καὶ ἴσας νύκτας παρ' αὐτοῖς ἐμείναμεν, κωθωνίζοντες, διαχαίροντες. ἔπειτα δ', ἄφνω βροντῆς μεγάλης καὶ ἀστραπῆς, ἐγερθέντες, καὶ ἀναθορόντες, ἀνήχθημεν ἐπισπεσάμενοι. τριταῖοι δὲ ἐκεῖθεν τῇ Ὠγυγίᾳ νήσῳ προσέσχομεν. κἀκεῖθεν ὑστεραίοις ἐπλέομεν, ἐς Θρινακίαν ἀφικόμενοι, καὶ ἀναθορόντες, ἀνήχθημεν ἐπισπεσάμενοι. τριταῖοι δὲ ἐκεῖθεν τῇ Ὠγυγίᾳ νήσῳ προσέσχομεν,

πε, καὶ αὐτῷ πλασιεργᾶσιν. ὡς δ' ἐπὶ τὴν ἐπιστολὴν ἴλαθι, καὶ ὑπεδέξατο μὲν, ἐπιπολυ ἐδάκρυεν. ἔπειτα δ', παρεκάλει ἡμᾶς ἐπὶ ξενίαν, καὶ εἰσία λαμπρῶς καὶ πρεῖ δ' Ὀδυσσέως ἐπυνθάνετο, καὶ περὶ τ' Πηνελόπης, ὁπόσα ἐν τῷ ὄψει, καὶ εἰ σωφρονοίη, καθάπερ Ὀδυσσεὺς πάλαι περὶ αὐτῆς ἐκόμπαζεν. καὶ ἡμεῖς τοιαῦτα ἀπεκρινόμεθα, ἐξ ὧν εἰκάζομεν σώφρονα αὐτὸν. τότε μὲν δὴ ἀπελθόντες ἐπὶ ναῦν, πλησίον τ' ἠϊόνος ὡρμισάμεθα. ἑωθεν δ' ἀνηγόμεθα, σφοδρότερον κατοπιν δ' τ' πνεύματ' δ'. καὶ δὴ χειμασθέντες ἡμέρας δύο, τῇ τρίτῃ περιπίπτομεν τοῖς Κολοκυνθοπειρατῶις, ἀνθρωποι δ' εἰσὶν ὕπτιοι ἄγριοι, οἱ τ' πλησίον νήσων λῃστεύοντες τὰς περιπλοίους. πλοῖα δ' ἔχουσι μέγιστα κολοκύνθινα, τὸ μῆκος πηχέων ἑξ. ἐπειδὰν γὰρ ξηράνθωσι, καὶλάσαντες αὐτὴν, καὶ ἐξελόντες τὸ σπερμάτιον, ἐμπλέουσιν, ἰσοῖς μὲν τοι χρώμασι καλαμίνοις, αὐτὴ δ' τ' ὀθόνης, τῷ φύλλῳ τ' κολοκύνθης. ὡσσαλόντες δὲ ἡμῖν, ἀπὸ δύο πληρωμάτων ἐμάχοντο, καὶ πολλὰς κατεπαυμάτιζον, βάλλοντες ἀπὸ λίθων. τῷ σπερματι τ' κολοκυνθῶν, ἀγχυμάλας δ' ἐπιπολυ ναυμαχοῦντες, περὶ μεσημβρίαν, εἰδομεν κατοπιν τ' Κολοκυνθοπειρατῶν, ὡσπλέοντας τὰς Καρυοναύτας. πολέμιοι δ' ἦσαν ἀλλήλοις, ὡς ἔδειξαν. ἐπειδὴ γὰρ κἀκεῖνοι ἠσθοντο αὐτὰς ἐπιόντας, ἡμῶν μὲν ἀλιγώρησαν. τρεπομένοι δ' ἐπ' ἐκείνας, ἐναυμάχουν. ἡμεῖς δ' ὸ τοσοῦτῳ ἐπαράξαντες τὴν ὀθόνην, ἐφευγόμεν, λιπόντες αὐτὰς μαχομένας. καὶ δῆλοι ἦσαν κρατήσοντες οἱ Καρυοναῦται, ἅτε καὶ πλείους. πέντε γὰρ εἶχον πληρώματα, καὶ ἀπὸ ἰσχυρο-

describit, ipsamque lanificio operam dantem. Postquam literas accepit, admisitque, primùm quidem abundè flevit: deinde nos ad hospitium invitavit, epulisque splendidis excepit, interim de Vlysse multa scisciatant, & de Penelope, cujusmodi forma esset: num casta esset quemadmodum olim de ea jactaverat Vlysses. Nos verò ea quibus potissimum eam delectari conjiciebamus, respondemus. Tum ad navem digressi, prope littus obdormivimus. Mane verò vehementiùs insurgente vento solvimus. Tandem post bidui tempestatem, die tertia in Colocynthopiratas incidimus: qui homines sunt feri, eosque prædantur qui ex vicinis insulis circumnavigant. At verò maximas habent naves ex cucurbitis, sex cubitos longas. Nam exsiccatam aliquam cavant, egestaque medulla navigant, utentes arundineis malis, & lini vice, cucurbitæ folio. Itaque in nos impetu facto, duabus ex navibus instructi pugnarunt, multosque sauciarunt è nostris, vice lapidum jaculati grana cucurbitarum. Cumque jamdiu cominus è navi pugnaremus, circa meridiem ponè Colocynthopiratas vidimus adnavigantes Caryonautas: qui ut postea declararunt, hostili in se invicem erant animo. Nam ut eos adventare senserunt, nobis neglectis in eos conversi è navi conflictati sunt. Nos interea sublato velo, relictisque conflictantibus illis, fugam arripuimus. Manifestò autem superiores futuri videbantur Caryonautæ, ut qui plures erant. Nam instructæ illis erant naves quinque, è quibus

πέρων νεῶν μφχόμδμοι. τὰ δὲ πλοῖα λῶ αὐτοῖς κελύφινα, κερύων ἡμίτομα, κεκενωμδία. μέγδος ἑκάστω ἡμιτόμου ἐς μῆκος, ὀργυιαὶ πεντεκαίδεκα. ἐπὶ δ' ἀπεκρύψαμδν αὐτὰς, ἰώμεθά τε τὰς τραυμασίας, καὶ τολοιπὸν σὺ τοῖς ὅπλοις ὡς ἐπίπαν ἦμεν, ἀεί τινας ἐπιβελὰς προσδεχόμενοι. ἡ μάτλω. ἄπω γὰρ δεδύκει ὁ ἥλιος. καὶ λπὸ πνος ἐρήμης νήσου προσήλαυνον ἡμῖν ὅσον ἔκποσιν ἄνδρες, ἐπὶ δελφίνων μεγάλων ὀχούμενοι λῃσταὶ καὶ ἦσαν. καὶ οἱ δελφῖνες αὐτοὺς ἔφερον ἀσφαλῶς. καὶ ἀναπηδῶντες, ἐχρεμέτιζον, ὥσπερ ἵπποι. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἦσαν, ἀφιστάμδν ἀλλήλων, οἱδὲ, ἔδην, ἔσκλον ἡμᾶς σκιπάσις ξηρᾶς, καὶ ὀφθαλμῶν κεράτων. τοξευόντων δὲ ἡμῶν, καὶ ἀκοντιζόντων, ἀκέπ τιμύνειναν. ἀλλὰ τραπόντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν, πρὸς τὴν νῆσον κατέφυγον. περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον, γαλήνης ἄσης, ἐλάθομεν προσκείλαντες Ἀλκυόνος καλιᾷ πλμμεγέθη. τοιοῦτον γὰρ ἐξήκοντα λῶ αὐτῆ τὸ περίμετρον. ἐπέπλη δὲ ἡ Ἀλκυὼν, τὰ ὠὰ θάλπουσα, ἧ πολὺ μείων ἡ καλιᾶς. καὶ ἀναπταμένη, μικρᾶ μὲ κατέδυσε τὴν ναῦν τῷ ἀνέμῳ τὸ πλεῖον. ὥχετο γὰρ φύγουσα, γεραιά τινα φωνὴν προϊεμένη. ἐπιβάντες δὲ ἡμεῖς, ἡμέρας ἤδη γενομένης, ἐθεώμεθα τὴν καλιὰν, χειδίας μεγάλης προσοικοῦσαν, ὡς δένδρων συμπεφορημένων. ἐπλῶ δὲ καὶ ὠὰ πεντακόσια, ἕκαστον αὐτῶν χίοι πίθοι προσπληρέστεροι. ἤδη μέντοι καὶ οἱ νεοττοὶ ἐνδοθεν ἐφαίνοντο, καὶ ἔκρωζον. πελέκεσι γὰρ ἀφελόμενοι τὸν ὠῶν, νεοττὸν ἄπτερον ἐξεκολάψαμεν, ἕκαστον γυπῶν ἀδρότερον. ἐπεὶ δὲ πλέοντες ἀπίχομεν τὸ καλιᾶς ὅσον σταδίους

bus fortioribus pugnabant: siquidem erant corticeæ, ex dimidio nucis evacuato, eratque unumquodque quindecim ulnas longum. Vbi verò è conspectu eorum evasimus, saucios curare cœpimus, & postea in armis stetimus, aliquas insidias semper expectantes: nec frustra. Nondum enim sol occiderat, quum à deserta quadam insula, viri circiter viginti magnis delphinibus insidentes, nobis adequitabant: quos latrones tutò vehebant delphines, perinde ac equi subsultantes & hinnientes. Cùm autem jam adessent hinc atque hinc divisi, nos aridis sepiis, & cancrorum oculis petebant. Verùm cùm illos sagittis & jaculis incesseremus, nec sustinere possent, saucii multi ad Insulam confugerunt. Circa mediam verò noctem, cùm mare tranquillum esset, in Alcyonis nidum miræ magnitudinis non advertentes appulimus. Nam circuitus ejus sexaginta stadiorum erat. Illi insidebat Alcyon ova fovens, nido non multò minor: quæ cùm avolaret, navim alarum vento propemodum submersit. Itaque lugubri quadam voce emissa aufugit. Nos verò illucescente die in nidum ingressi, similem illum ingenti navi, & ex congestis arboribus conflatum contemplabamur. Inerant autem ova quingenta, quorum unumquodque Chio dolio erat capacius: jamque pulli intus crocitantes conspiciebantur. Cùm igitur unum ex ovis securibus præcidissemus, pullum implumem viginti vulturibus ampliorem exclusimus. Postquam autem digressi fuimus propè ducentis à nido stadiis, magna

Ἀφηγησις, πρᾶγμα ἡμῖν μεγάλα, καὶ ϑαυμάσια ἐπεσημήνατο. ὅ, τε γὰρ ὀρνιϑίον τῇ πρώτῃ χνοᾷ ἄφνω ἐπηρύϑριασε, καὶ ἀνέκραγε, καὶ ὁ κυβερνήτης Σκίνϑαρος φαλακρὸς ἤδη ὢν, ἀνεκόμησε. καὶ τὸ παντῶν ἤδη ἀπιϑανώτατον, ὁ γὰρ ἰσχνὸς ὁ νεὼς ἐβλάστησε, καὶ κλάδους ἀνέφυσε, καὶ ἐπ' ἄκρῳ ἐκαρποφόρησεν. ὁ δ' καρπὸς, ὠὸν σύκῳ, καὶ σταφυλῇ μεγάλῃ, ὥπω πεπειροι. παῦτ' ἰδόντες, ὡς τὸ εἰκὸς ἐπεφρίξαμεν, καὶ ἠυξάμεϑα τοῖς Θεοῖς ἀποτρέψαι τὸ ἀλόκοϑον καὶ φυσιῶδες σῆμα. ὡς δ' πεντηκοσίους σταδίους ἐλήλυϑότες, εἰδομεν ὕλην μεγάλην, καὶ λάσιον, πίτυων, καὶ κυπαρίττων. καὶ ἡμεῖς μὲ εἰκάσαμεν ἤπειρον εἶναι. τὸ δ' ὠὸν πλάτος ἀόυστον, ἀείζοις δένδροις καταφυτευόμενον. εἰσῆκε δ' τὰ δένδρα ὁμῶς ἀκίνητα, ὀρϑὰ, καϑεστῶτα ἐπιπλέοντα. πλησιάσαντες δ' ὧν, καὶ τὸ πᾶν καταμαϑόντες, ὡς ἀπορῶ εἰχόμεϑα τί χρὴ δρᾶν. ἅτε γὰρ ἀφ' ἑ δένδρων πλεῖν δυνατὸν ἦν, πυκνὰ γὰρ, καὶ ἀσφαλῆ ὑπῆρχε, ὅτ' ἀναρρίφειν ῥᾴδιον ἐδόκει. ἐγὼ δ' ἀνελϑὼν ἐπὶ τὸ μέγιστον δένδρον, ἀπεσκόπουν τὰ ἐπίκεινα ὅπως ἔχοι. καὶ ἑωρων ἐπὶ σταδίους μὲ πεντηκοντα ἢ ὀλίγῳ πλείους, τὴν ὕλην ὥσαν. ἔπειϑα δ' αὖϑις ἕτερον Ω'κεανὸν ἀκλύζοντα. καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναζευκτέον τὴν ναῦν ἐπὶ τὴν κώμην ἐφ' δένδρων, πυκνὴ γὰρ ἦν,

gna, mirandaque prodigia nobis obvenerunt. Nam prorae chenifcus fubitò alas emifit, & exclamavit: & gubernator Scintharus qui jam calvus erat, comam denuo produxit: quodque eſt omnium incredibiliſſimum, ipſa navis malus germinavit, & ramos propagavit, & in vertice fructum edidit: qui ficus erant, uvæque permagnæ nondum maturæ. His viſis non immerito turbati ſumus, & à Diis precati ut portentoſam viſionem averterent. Necdum quingentis ſtadiis proceſſeramus, quum vidimus maximam ſylvam, eamque pinis & cupreſſis horridam. Nos autem eſſe continentem arbitrabamur. At erat immenſæ profunditatis pelagus, radice carentibus arboribus conſitum: Ipſæ tamen arbores ſtabant immobiles, erectæ, ac ſi ſupernatarent. Quo cùm acceſſiſſemus, remque totam animadvertiſſemus, quid facto eſſet opus, ambigebamus. Neque enim per arbores, quia denſæ, contiguæque erant, navigare poteramus: neque redire facile videbatur. Itaque in altiſſimam arborem conſcendi, ex qua contemplarer quomodo res illic ſe haberent: ac vidi ſylvam hanc quinquaginta vel paulò plura ſtadia protenſam, alterumque deinde Oceanum ſuccedentem. Tunc nobis viſum eſt navim arborum comæ imponere, quoniam

1 Καὶ δὴ ἐδόκει ἡμῖν ἀναϑευκτέον τὴν ναῦν ἐπὶ τὴν κόμην ἐφ' δένδρων] Per ridicula iſta ſuper ſilvæ ramis navigatio, ſive ὑλαῖος πλοῦς: ſed videntur fidem ei facere Joſephus Acoſta & illi quos narrationis ſuæ fundos auctoreſque habet, Hiſtoriæ Indicæ cap. 30. lib. 4. Ipſa ejus hæc ῥητὸς narratio. *Vn de nos freres homme digne de foy nous conta, que s'eſtant égaré & perdu dans les montagnes, ſans ſçavoir qu'elle part ny par où il devoit aller, il ſe trouva dedans des buiſſons ſi épais, qu'il fut contraincts de cheminer ſur iceux ſans mettre les pieds en terre, par l'eſpace de quinze jours entiers, & que pour y voir le Soleil, & pour remarquer quelque*

ὑπερβιβάσαι· εἰ δυναίμεθα, εἰς τὴν ἑτέραν θάλατταν. καὶ ὅπως ἐποιοῦμεν. σκοπούντες δὲ αὐτὴν κάλω μεγάλῳ, καὶ ἀνελθόντες ἐπὶ τὰ δένδρα, μόλις ἀνυπερβαίνομεν. καὶ ἅμα ἐντες ἐπὶ τὰ κλάδια, πετάσαντες τε τὰ ἱστία, καθελκόμεθα ἐν θαλάττῃ ἐπλέομεν, καὶ ἀνίσως ἐφερόμεθα ἐπιπορευόμενοι. ἔνθα με ἡ τοῦ Ἀντιμάχου δόξα ἐποίησε ἔπος εἰπεῖν. φησὶ γάρ που κἀκεῖνος, Τοῖσι δ' ὑλήεντα λάβε πλόον ἰοχαίροισι. διελθόντες δὲ ὅμως τὴν ὕλην, ἀφικνούμεθα ἐπὶ τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ἀναγόμενοι καθέλκοντες τὰ πλοῖα, ἐπλέομεν ἐν καθαρᾷ, καὶ ἐν διαυγεῖ ὕδατι· ἄχρι οὗ ἐπεπλέομεν μεγάλῃ τινὶ καὶ βαθείᾳ λίμνῃ· ἐν δὲ ὕδατι ἐν διεστῶτι μεγάλῳ ἐνεκύμεθα, καθελκόμενοι ἐπὶ τῆς γῆς πολλάκις ἐωρῶμεν ὑπὸ σεισμῶν γινομένας διαχωρήσεις. ἡ μὲν ναῦς, καθελκόντων ἡμῶν τὰ ἱστία, ῥᾳδίως ἔσπα παρ' ὀλίγον ἐλθεῖν κατασχήσειν. ὑπερκύψαντες δὲ ἡμεῖς, ἐωρῶμεν βάθος ὅσον στάδιον χαλκοῦν, μάλα φοβερόν, καὶ παραδοξον. εἰσῆμεν γὰρ τὸ ὕδωρ ὥσπερ μεμελετημένον. περιβλέποντες δὲ τῇ δεξιᾷ, ὁρῶμεν πόρρωθεν γέφυραν ἐπιζευγνυμένην ὕδατι, συνάπτουσαν τὰ πελάγη τῆς τῶν ἐπιφανείων, καὶ τὴν ἑτέραν θάλατταν ἐς τὸν ἕτερον διαχωρίζουσαν. περαιωθέντες. ἐν ταῖς κώπαις, κατ' ὀλίγον παρεδράμομεν, καὶ μετὰ πολλῆς ἀγωνίας ἐπεραιώσαμεν. ὅπου προσδοκήσαντες. τύπτουσι ἡμᾶς ὑπερδεξίᾳ πελαγὸς τὰ προσωπεῖα, καὶ ἦχος ἐμεγάλυνε, δυσπόρευτος συνοικοῦσα. ἐνέμοντο δὲ αὐτὴν ἄνθρωποι ἄγριοι, Βουκέφαλοι, κέρατα ἔχοντες, οἷον παρ' ἡμῖν ὁ Μινώταυρον ἀναπλάττουσιν. λόγος οὐν

niam densa erat, & si possemus, in alterum mare transferre. Quod & fecimus. Navim enim magno funè colligatam, conscensis arboribus, vix subveximus. Quam cum super ramis posuissemus, explicatis velis, tanquam in mari navigabamus, cum protrudente vento tractim duceremur. Hic & mihi Antimachi poëtæ versus in mentem venit: nam alicubi ille dicit: *Iis qui sylvosum tentant per carula cursum.* Sylva tamen superata, ad aquam devenimus: atque iterum navi pariter demissa per puram & limpidam aquam navigavimus, donec hiatui magno incubuimus, quem dirimens aqua fecerat, quemadmodum in terris à terræ motu voragines fieri nonnunquam videmus. Navis autem mox detractis velis, facilè constitit, quanquam parum abfuit quin delaberetur in præceps. Nos autem deorsum inspicientes, voraginem perquam horrendam & incredibilem, mille circiter stadiorum vidimus. Nam aqua velut divisa stabat. Ad dextram verò circumspicientes cernimus procul pontem continuatum, aqua duo maria quoad superficiem jungente, & ex alio mari in aliud defluente. Ergo remorum vi præterveeti sumus, magnoque labore præter spem trajecimus. Hinc nos suscepit mare placidum, Insulaque non magna ad quam facilis est aditus. Hanc incolunt homines feri, Bucephali, cornuti qualem apud nos Minotaurum fingunt. Hic de-

que chemin en cette foreſt ſi eſpaiſſe & pleine de bois, il avoit beſoing de monter au coppeau des plus grands arbres pour la deſcouvrir le chemin. Marc.

τες ἦ, καταπίπτομεν ὑπολυσόμενοι, καίτοι κὰ σπὰ ληψόμενοι, εἰ πο-
θὲν δυνηθείημεν. οὐκ ἔτι γὰρ ἐχο-
μεν. καὶ ὑδάτιον μὲν αὐτοῖς πλησίον
ὑπῆρχεν. ἄλλο ἦ οὐδὲν ἐπεφαίνετο,
πλὴν μυκηθμός πολὺς ἐκ πρόσω τε
ἠκούετο. δείσαντες δὴ ἀγέλαν εἶναι
βοῶν, καθαλίσαι προχωροῦντες, ἐπε-
πίπτομεν τοῖς ἀνθρώποις. οἱ δὲ, ἰδόν-
τες ἡμᾶς, ἐφύγον. καὶ τρεῖς μὲν
ἕτεροι λαμβάνουσιν. οἱ ἦ λοι-
ποὶ, κατὰ τὴν θάλατταν κατε-
φύγομεν. εἶτα μέντοι πάντες ὁ-
πλισάμενοι, ἐπεὶ γὰρ ἐδόκει ἡμῖν ἀπα-
μυνητέον εἶναι τοῖς φίλοις, ἐμ-
πίπτομεν τοῖς Βουκεφάλοις, τὰ
κοῖλα τῶν ἀνηνεμένων διαιουμένοις.
φοβηθέντες ἦ πάντες, ἐφύγομεν,
καὶ κτείνομέν γε ὀλίγους, πεντήκοντα,
καὶ ζῶντας αὐτῶν δύο λαμβάνομεν,
καὶ αὖθις ὀπίσω ἀνεστρέφομεν, τοὺς
αἰχμαλώτους ἔχοντες. σπίον μέντοι
οὐδὲν εὕρομεν. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι, παρ-
ῆσαν ἀπεφάτισαν τοὺς παρειλημμέ-
νους. ἐγὼ δὲ, οὐκ ἐδοκίμαζον. ἀλ-
λὰ δῆτα, ἐφύλαττον αὐτοὺς, ἄχρι
δὴ ἀφίκοντο πρὸς τὸν Βουκεφάλαν
πρέσβεις, ἀπαιτοῦντες ἐπὶ λύτροις
τοὺς σωπλημένους. σωίομεν γὰρ
αὐτῶν διαιδόντων, καὶ χερσὶ τὰ
μυκηθμένων, ἅπαντα ἱκετευόντων.
τὰ λύτρα δ' ἦν τοῦτο πολλοὶ, καὶ
ἵππων ξυροὶ, καὶ κριθμυνα, καὶ
ἔλαφοι τέτταρες, τρεῖς ἑκάστη πο-
δὰς ἔχουσα, δύο μὲν τὰς ὀπισθίας.
αἱ δὲ ἀρσαι, εἰς ἓν συμπεφύκεσαν.
ἐπὶ τούτοις λαβόντες τοὺς συ-
νειλημμένους, καὶ μίαν ἡμέραν ἐ-
πισχόντες, ἀνήχθημεν. κἀκ ἦ
ἰχθύες τε ἡμῖν ἐφαίνοντο, καὶ ὄρνεα
παρεπέτετο, καὶ ἄλλα ὁπόσα γῆς
πλησίον ὄσης, σημεῖα προφαίνεται.
μετ' ὀλίγον ἦ, καὶ ἄνδρας εἰδόμεν
καινὰ τρόπον ναυπλίας χρωμένους.
αὐτοὶ γὰρ κατ' ναῦται, καὶ νῆες ἦσαν.

descendimus ut aquatum iremus, & commeatum, si ubi posse-
mus, quia jam defecerat, caperemus. Nec procul aquam illic invenimus: at præterea nihil apparebat, sed multus mugitus non procul audiebatur. Ergo ra boum esse gregem, paulatim progressi, in homines incidimus: qui nos ubi viderunt, inequun, tres ex sociis ceperunt: reliqui verò ad mare confugimus. Armati deinde omnes (neque enim socios inultos negligere consilium erat) irruimus in Bucephalos, qui carnes occisorum inter se dividebant. Terrefactos omnes iniequuti sumus, & quinquaginta circiter interfecimus, duosque ex illis vivos cepimus, quos vinctos trahentes, denuo reversi sumus. At commeatum nullum invenimus. Quare nonnulli suadebant ut captivi jugularentur: at mihi non probabatur: quin vinctos servavi, donec legati à Bucephalis repeterent: redimerentque captivos. Etenim ex nutibus, & mœsto quodam mugitu, velut supplicantes intelligebamus. Erat autem redemptionis precium, multi cafei, pisces sicci, cepæ, & quatuor cervi, quorum unicuique tres erant pedes, duo quidem posteriores, in unum verò coaluerant anteriores. His conditionibus redditis captivis, unum tantùm diem commorati diximus. Iamque pisces nobis apparebant, & aves advolabant, & ejusmodi alia, quæ terræ vicinæ signa esse solent, occurrebant. Paulò post homines vidimus qui nova ratione navigabant. Ipsi enim & nautæ & naves erant.

Quem

λέξαι δ' ἔγωγε τὸν τρόπον. ὕπτιοι κείμενοι ἐπὶ τῷ ὕδατι, ὀρθώσαντες τὰ αἰδοῖα, μεγάλα δ' ἐστὶν, ἐξ αὐτῶν ὀθόνιον πετάσαντες, καὶ ταῖς χερσὶ τὰς ποδεώνας κατέχοντες, ἐμπίπτουσι τῷ ἀνέμῳ, ἔπλεον. ἄλλοι δὲ μετὰ τούτους, ἐπὶ φελλῶν καθημένοι, ζεύξαντες δύο δελφῖνας ἡλαυνόν τε, καὶ ἠνίοχουν. οἱ δὲ τελευταῖοι ἐπισύρουσι τὰς φελλούς. ἅτε οὖν ἡμᾶς ὕπτα ἠδίκουν, ὕπτα ἐφύλαττον, ἀλλ' ἤλαυνον ἀδεῶς τε, καὶ εἰρωνικῶς, τὸ εἶδος δ' ἡμετέρας τριήρους θαυμάζοντες, καὶ πάντοθεν περισκοπεῦντες. ἑσπέρας δὲ ἤδη ποσὴ νυχθημέρῳ νήσῳ μεγάλῃ, καταντικρὺ δὲ αὐτῆς κώμη γυναικῶν ὡς ἐνομίζομεν, Ἑλλάδα φωνὴν προϊεμένων. προσήεσαν γὰρ, καὶ ἐδεξιοῦντο, καὶ ἠσπάζοντο, πᾶσιν ἐπιεικῶς κεκοσμημέναις, κάλλει πάσῃ, καὶ νεάνισι, ποδήρεις τὰς χιτῶνας ἐπισυρομέναις. ἡ μὲν νῆσος, σκαλὲττο Καβαλλῦπα. ἡ δὲ πόλις αὐτὴ, Υδαμαρδία. [1] λαβοῦσαι δ' ἐν ἡμᾶς αἱ γυναῖκες, ἑκάστη ὡς ἑαυτῇ ἀπῆγε, καὶ ξένον ἐποιεῖτο. ἐγὼ δὲ μικρὸν ὑποστὰς, ἃ δὴ ἔδρασε μαντευόμην. ἀκριβέστερόν τε ἐπεσκόλεπον, ὁρῶ πολλῶν ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ κρανία κείμενα. καὶ τὸ μὲν, βολὴν ἰσχάνω, καὶ τὰς ἐπιόρους συγκαλεῖν, καὶ ἐς τὰ ὅπλα χωρεῖν, οὐκ ἐδοκίμαζον. προχειρότερόν δὲ τῇ μαλάκῃ, πολλὰ ἐνοχλοῦσαν αὐτῇ διαφυλεῖν ἐκ τῶν παρόντων κακῶν. μετ' ὀλίγον δὲ, τὴν ξένης διαπειρωμένης, εἶδον τὰ σκέλη ἃ γυναικὸς, ἀλλ' ἔνυσπλας. καὶ δὴ πασσάμενον τὸ ξίφος, συλλαμβάνω τι αὐτῇ. καὶ δὴ πως, σὺν τῷ ὅλῳ ἀνέκλινον. ἡ δὲ, ἄκουσα μὲν, εἶπε δὲ ὅμως, αὐτὰς μὲ εἶναι ἡμᾶς

Quem navigationis modum explicabo. Supini super aquam jacentes, erectis pudendis, quæ grandia ferunt, ex iis linteum extendebant, & manibus pedem tenentes, incidente vento navigabant. Post hos, & alii suberibus insidentes, junctis duobus delphinis remigabant, & equitabant, alii præcedentes subera trahebant. Hi neque injuria nos affecerunt, neque fugerunt, sed intrepidè, & pacatè vehebantur, nostræ navis figuram mirantes, & undique circumspectantes. Sub vesperam appulimus ad insulam non magnam, quæ ut arbitrabamur, à mulieribus Græca lingua loquentibus habitabatur. Nam ad nos accesserunt, & exceperunt, salutaruntque meritricio cultu comptæ, pulchræ omnes, & juvenculæ, talares tunicas trahentes. Insulæ nomen erat Cabalusa, civitatis Hydamardia. Itaque nos susceperunt hæ mulieres, & secum quemque singulæ abduxerunt, hospitemque fecerunt. At ego subsiti, quia nihil boni vaticinabar: & circunspiciens accuratiùs multorum hominum ossa, & calvarias jacentes vidi. Cumque nec vocem attollendam, nec convocandos socios, nec ad arma eundum esse judicarem: acceptam in manus malvam obnixè orabam ut ex præsentibus malis evaderem. Ac paulò post cùm ministraret hospita, non crura mulieris, sed asini ungulas vidi. Mox eam educto gladio corripio, & vinctam de omnibus interrogo. Illa verò, quamvis invita, dixit tamen, se

1 Λαζῦσαι] Angl. διαλακῦσι. Bourd.

λαστίνης γυναῖκας, [1] Ὀνοσκελίδας ἀποσαρδανίους. τέφρᾳ δὲ ποιήσαντες ἡμᾶς ἐπιδημήσαντας ξένους. ἐπιόσῃ γὰρ ἔφη μεθυσθέντας αὐτοὺς, συνυπνώσεσθαι, κραιπαλήμασι. ἀκούσας δὲ ταῦτα, ἐκείνῃ μὲ κατέλιπον αὐτὰ δεδεμένον. αὐτὸς δὲ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ στέγος, ἐβόων τε, καὶ τὰς ἑταίρας συνεκάλουν. ἐπὶ δὲ συνῆλθον, τὰ παρόντα ἐμηνύουν αὐταῖς, καὶ τί τε ἐγὼ ἐδέδεκτο, καὶ ἔχει ἐστὶ τῶν δεδεμένων. ἠδέι, αὐτίκα ὕδωρ ἐχώρει. καὶ ἀφανὴς ἦν. ὁμῶς δὲ, τὸ ξίφος εἰς τὸ ὕδωρ κατῆκα, πειρώμενος. τὸ δὲ, αὐτίκα ἐκλύετο. πάχος δὲ ἐπὶ τῶν καταλόντων, ἀπεκλύσαμεν. καὶ ἐπὶ ἡμέρᾳ ὑπολύζαζε, τῶν τε ἡπείρων ἀπολελειπόμενοι, εἰκάζομεν εἶναι τὴν ἀντιπέρας τῇ ὑφ' ἡμῶν οἰκεομένῃ κειμένην. ὡς δὲ συνῆκαμεν ὄν, καὶ ὡς ἀπολύζαμεν, περὶ τῶν μελλόντων ἐσκοπούμεν. καὶ τοῖς μὲν, ἐδόκει ἐπὶ σφῶν μόνον αὖθις ὀπίσω ἀναστρέφειν. τοῖς δὲ, τὸ μὲν πλοῖον αὐτοῖς καταλιπεῖν. ἀνελθόντας δὲ εἰς τὴν Μεσόγαιαν, πειράζεσθαι τῶν ἐνοικούντων. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐλογιζόμεθα, χειμὼν σφοδρὸς ἐπιπεσὼν, καὶ διασείσας τὸ σκάφος τῇ αἰχμαλωσίᾳ διέλυσεν. ἡμεῖς δὲ, μόλις ἐξεπιστάμεθα, τὰ ὅπλα ἕκαστος, καὶ εἴ τι πάλιον ὅτιοῦν τι ἐῶ ἁρπασάμενοι. ταῦτα μὲν τὰ μέχρι τῆς ἑτέρας γῆς συνενεχθέντα μοι ἐν τῇ θαλάττῃ, καὶ ἔχοντα τὰ πλεῖστα ἐν ταῖς Νήσοις, καὶ ἐν τῇ ἀέρᾳ, καὶ μὴν ταῦτα ἐν τῇ Κήτει, καὶ ἐπὶ ἐξηλθομεν, παρά τε τοῖς Ἥρωσι, καὶ ἐν Ὀνείοις, καὶ τὰ πλούσια, ἔχοντα ἐν Βουκεφάλοις, καὶ παῖς Ὀνοσκελέως. τὰ δ' ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ταῖς ἑξῆς βίβλοις διηγήσομαι.

se mulieres esse marinas, quæ Onoscelæ appellantur: & peregrinis hospitibus vesci. Nam inebriatis, inquit, concumbimus, & manus violentas sopitis afferimus. His auditis vinctam illam ibi reliqui: tum ipse conscenso tecto clamavi, & socios convocavi. Quibus ubi convenissent, rem omnem significavi, & ossa ostendi, intuisque ad vinctam illam duxi: verùm protinus in aquam versa est, & evanuit. Ego verò experiri volens, gladium in aquam condidi, illaque mox facta est sanguis. Ocyus igitur repetita navi solvimus. Hinc postquam illuxit dies, terram conspeximus quam conjiciebamus esse eam quæ orbi nostro est opposita. Provoluti igitur, & precati, quid futurum esset, dispiciebamus. Quibusdam autem placebat ascendere duntaxat, ac denuo redire: aliis verò illic relicta navi, ad regionem mediterraneam, exploratum incolas proficisci. Quæ dum cogitaremus, oborta vehemens tempestas, navim littori impactam comminuit. Nos verò armis, & quod quisque poterat, correptis ægrè enatavimus. Hæc sunt quæ mihi donec ad terram alteram venirem, in mari, & navigando in Insulis, & in aëre, ac postea in Ceto, & cum ab eo exissemus, apud Heroas, & Somnia: postremò apud Bucephalos & Onoscelcas contigêre. Quæ verò in terra acciderunt, sequentibus libris enarrabo.

1 Ὀνοσκελίδας] De his copiosè Cœlius, tangit vir Clarissimus Gilbert. Gaulminus ad Pisellum. Interp. Aristoph. ad Ranas. *Bourd.*

TY-

ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ. | TYRANNICIDA.

ARGVMENTVM.

Quod ad Argumentum Declamationis attinet, infrà ab ipso authore ponitur. Caterùm genus orationis Iudiciale eſt. Status Qualitatis. De eo enim potiſſimum quæritur: Dignus ne ſit præmio Tyrannicidæ, qui filium tyranni occidit, an non. Iuſtè tamen legalis quoque. Nam & de eo, qui tyrannicida vocandus ſit, & de legis ſententia diſputatur. Exordium attentione & docilitate comparanda fermè conſumitur, dum & ſummam petitionis, & rei magnitudinem pariter ac novitatem exponit. Niſi quòd interim & benevolentiam ſibi ex merito facti, & adverſario ex ſuſpicione invidiam parat. Narratione, gravitatem atque ſæviciam tyrannidis primùm perſequitur, ejuſque omnem cauſſam in filium tyranni transfert, ut videatur videlicet certo conſilio filium ante patrem aggreſſus eſſe, deinde & modum peractæ cædis & conſilium ſuum exponit. Hinc Propoſitio ſive petitio ſequitur. Poſt quam confirmatio, in qua principio petitionem ſuam commendat amplificatione eventus & bonorum, quæ ex hoc facto ſecuta ſint, cum adverſarii objectione comparata. Deinde verbis legis opponit definitionem tyrannicidæ, à genere comprobatam, puta quod non ſolùm is, qui ſua manu & gladio tyrannum occidit, hoc nomine dicendus ſit, ſed etiam qui per alium, & quocunque modo illum tollit. Poſtea etiam à fine legis argumentatur contra ſcriptum. Vltimo locum, quem Rhetores à ſummo ad imum vocant, ſive etiam communem, tractat: in quo conſilium ſive voluntas, conatus, actio, eaque per comparationem, aut affectionem amplificata, poſtremò & eventus conſiderantur. Peroratio autem locis patheticis conſtat, nam ipſe quidem pro ſe affectus movet à modo & inſtrumento actionis, à tyranni autem perſona, hypotypoſi quadam, ſeu deſcriptione dictorum ac factorum illius. Ad finem Propoſitionem repetit, & ſui beneficii veluti memoriam quandam in auribus auditorum relinquit.

Ἀνήλθέ τις εἰς τὴν ἀκρόπολιν ὡς ἀποκτενῶν τὸν τύραννον. καὶ αὐτὸν μὲν οὐχ εὗρε. τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ ἀποκτείνας, καταλιπὼν τὸ ξίφος ἐν τῷ σώματι. ἰδὼν ὁ τύραννος, καὶ τὸν υἱὸν ἰδὼν ἤδη νεκρὸν, τῷ αὐτῷ ξίφει ἑαυτὸν ἀπέκτεινεν. αἰτεῖ ὁ ἀνελὼν, καὶ τὸν δ τυράννου υἱὸν ἀνελὼν, μίσθος, ὡς τυραννοκτόνος.

Quidam in arcem conſcendit, ut tyrannum occideret: quem cùm non inveniſſet, filium occidit, & gladium in corpore reliquit. Vbi venit tyrannus, filiumque vidit mortuum, eodem gladio ſe confecit. Qui in arcem conſenderat, & tyranni filium interfecerat, præmium ut tyrannicida poſcit.

Δύο τυράννους ἀπεκτόνας, ὦ ἄνδρες δικασταί, μιᾶς ἡμέρας, τὸν μὲν, ἤδη παρηκμακότα, τὸν δ' ἀκμάζοντα, καὶ τοῦ μὲν διαδοχὴν τῶν ἀδικημάτων ἐπιμήσεσθαι, ἕνα μίαν ὅμως ἐπ' ἀμφοτέροις αἰτήσων δωρεάν, μόνον τὸν πώποτε τυραννοκτόνων πληγῇ μιᾷ δύο πονηροὺς ἀπεσφαγμένον, καὶ φονεύσας, τὸν μὲν παῖδα, τῷ ξίφει· τὸν πατέρα δὲ, τῇ τοῦ τὸν υἱὸν φιλοσοφίᾳ. ὁ μὲν οὖν τύραννος, ἀνθ' ὧν ἐπείησεν, ἀναιλώμασι μεγάλοις ἐδώκει πημελέσθαι, ζῶντα μὲν, τὸν υἱὸν ἐπισῶν ἀσθενεῖ μνήμῃ τοῦ πολύτλου· πολύπλοιον δὲ, ἀναγκασθεὶς αὐτὸς αὐτὸν χρῆσθαι τυραννοκτόνον. ὁ παῖς δὲ ὁ ἐκείνου πέθηκε μὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὑπηρέτησε δὲ μοι καὶ ἀπόντων τοῦς ἄλλον φόνον, ζῶντι μὲν σωφρονῶν τῷ πατρὶ, μὴ θανόντι δὲ πατροκτονήσας, ὡς ἐδύνατο. τῷ μὲν οὖν τυραννίδα ὁ πᾶσας εἰμὶ ἐγώ. καὶ τὸ ξίφος, ὃ πάντα ἔδρασεν, ἐμόν. τῷ δὲ πάλιν ἐναλλαξαι τὸν φόνον, καὶ τὸ τρόπον ἐκαινοτόμησα τῆς πονηρῶν τελευτῆς. τὸν μὲν ἰσχυρότερον, καὶ ἀμυνάσθαι δυνάμενον, αὐτὸς ἀπέλων. τὸν γέροντα δ', μόνῳ θανάτῳ τοῦ ξίφους. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ πεπιστεῦσθαί τι ἐπὶ τούτοις ὠμὸν χρήσασθαί μοι παρ' ὑμῶν, καὶ δωρεὰς λήψεσθαι ἰσαρίθμους τοῖς ἀνηρημένοις, ὡς ἂν ὁ τὸν παρόντων ἀπαλλάξας ὑμᾶς μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ μελλόντων κακῶν ἐλπίδος, καὶ τὴν ἐλευθερίαν βέβαιον ὑμῖν ἀνδρῶν, ὑπὲρ ὧν ἀφῃρεθημένων κληρονόμος τῶν ἀδικημάτων. μεταξὺ δὲ κινδυνεύων, πεσὼν καθυφέσας, ἀλλ-

Cum duos eadem die tyrannos occiderim judices, alterum quidem ætate jam affecta, alterum annis florentem, & ad scelerum successionem capessendam paratum: unicum tamen pro ambobus præmium petitum venio, qui quidem unus omnium quotquot tyrannicidæ fuerunt, unico vulnere duos maleficos fuerim amolitus, necique decerim, filium videlicet ense, patrem verò summo filii desiderio. Itaque tyrannus pro his quæ commisit, abundè magnas pœnas nobis dependit, quippe qui & vivus aspexerit filium priùs immatura morte sublatum, & quod omnium est inusitatissimum, compulsus sit denique, sui tyrannicida fieri. At filius quidem illius à me est peremptus: cæterùm occisus, ad cædem alteram, suam operam mihi commodavit: dum qui vivo patri scelerum socius fuerat, ejusdem post mortem, quatenus licuit, patricida extitit. Ego itaque sum is qui tyrannidem sustuli, meumque gladius, qui omnia confecit. Sed cædis ordinem commutari, & modum conficiendi sceleratos innovavi: quum robustiorem, & qui se tueri poterat, ipse peremi: senem verò soli gladio concessi. Quibus de causis quiddam etiam amplius à vobis me consequuturum putabam, & præmia laturum quæ numero interemptos æquarent: ut pote qui non modò præsentibus malis, sed futurorum etiam formidine vos liberarim, quique nullo scelerum hærede relicto stabilem in libertatem vos asseruerim. Interim tamen, re tam strenuè gesta, in

ρος ἀπειλθεῖν παρ' ὑμῶν, καὶ μηδὲν τέρας τῷ τὸν νόμον ἀμοιβῆς, ὃς διεφύλαξα. ὁ μὲν δὴ ἀπολίγων, ὅτοι δοκεῖ μοι ὁ κηδόμενος ὡς φησι τοῦ κοινοῦ τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ βίᾳ πεπλουτηκὼς λελυπημένος, καὶ ἀμυνόμενος τὰ ἐκείνοις ἅπαντα ἀπόντα χαλεπαίνων. ὑμεῖς δ', ἀνάχειρά μου ὄντος ἄνδρες δικασταί, ὡς ὀλίγου τὰ σὰ τῇ τυραννίδι, καίπερ εἰδόσιν ὑμῖν ἀκριβῶς διηγησάμην. καὶ γὰρ τὸ μέγεθος ὅτου μέρος ἦν τὰ δίκαια τὰ ἐμὰ, καὶ αὐτοὶ μᾶλλον σύφρονεῖτε, λογιζόμενοι ὧν ἀπηλλάγητε. ἐπεὶ γὰρ ὥσπερ ἄλλοις ποτὲ ἤδη συνέβη πολλάκις ἀπολλῦσθαι καὶ ἡμεῖς τυραννίδα, καὶ μίαν δουλείαν ὑπεμείναμεν, ὑφ' ἑνὸς ὑπηνέγκαμεν ἐπιθυμίαν δεσπότου, ἀλλὰ μόνοι τὸ πάντοτε τὸ ὕβριμα δυσχετάντων, δυοῖν ἀνθ' ἑνὸς τυράννοιν εἴχομεν, καὶ ὡς δὴ τὰ οἱ δυσχερῆς ἀδικήμασιν διηρώμεθα, μετριώτερος ὁ πρεσβύτης ἦν τῷ ὀργῇ ἠπιώτερος, καὶ ὡς τὰς κολάσεις ἀμβλύτερος, καὶ ὡς τὰς ἐπιθυμίας βραδύτερος, ὡς ἂν ἤδη τῇ ἡλικίας τὸ μὲν σφοδρότερον τῆς ὁρμῆς ἐπισχόμενος, τὰς δὲ τῶν ἡδονῶν ὀρέξεις χαλιναγωγῶν. καὶ ὡς γε τῶν δρχὴν τῶν ἀδικημάτων ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἄκων ὡς ἐπισχεθῆναι ἐλέγετο, ὁ πάνυ τυραννικὸς αὐτὸς ὤν, ἀλλ' ἑκὼν εἰκόν. φιλότεκνος γὰρ ἐς ὑπερβολὴν ἐγένετο, ὡς ἐδείκνυ. καὶ πάνυ ὁ παῖς τῷ αὐτῷ, καὶ ἐκείνου ἐπῄδετο. καὶ ἡδονῆς ὅσας κελεύοι, καὶ ἐκάλει ὡς ἐπιτάττοι, καὶ πάνυ ὑπηρέτει. καὶ ὅλως, ἐτυραννεῖτο ὑπ' αὐτοῦ, καὶ δεσπόζων τοῦ παιδὸς ἐπιθυμιῶν ἦν. ὁ γοῦν πατὴρ ὢν, τῆς μὲν τιμῆς

in discrimen adducor, ne præmio fraudatus à vobis discedam, solusque mercedem non feram, quam leges à me servatæ præstituunt. Quare qui contradicit, is mihi videtur non reipub. studio, quemadmodum dicit, hoc facere, sed quòd illos periisse doleat, & illorum mortis authorem ulcisci cupiat. Vos autem judices, mihi paulisper attendite, dum tyrannidis mala, tametsi optimè nostis ipsi, commemoro: siquidem hoc pacto futurum est, ut & mei beneficii magnitudinem intelligatis, & ipsi plus capiatis voluptatis, reputando quibus malis liberati sitis. Neque enim, sicut aliis quibusdam sæpe accidit, simplicem etiam nos tyrannidem, & unicam servitutem sustinuimus, nec unius domini libidinem pertulimus: verùm soli omnium quos similis habuit calamitas, duos pro uno tyrannos habebamus, & in geminas injurias distrahebamur infœlices. Porrò senex multò moderatior erat, quippe in ira mitior, in suppliciis lenior, ad voluptates tardior: ut pote cui jam ætas vehementiam appetitus cohiberet, voluptatumque cupiditates refrænaret. Quin ad suscipienda scelera nolens, à filio impelli ferebatur, cùm ipse non admodum tyrannicus esset, sed illi morem gereret. Nam nimiopere filium amabat, ut re declaravit. Omniaque illi erat filius, illi parebat, quas volebat injurias, inferebat, afficiebat supplicio quoscunque præcipiebat, ac in omnibus obsecundabat. Denique filius tyrannum agebat in patrem, pater filii cupiditatum erat satelles. Tametsi huic ætatis causa honorem ce-

περιχύρᾳ καθ' ἡλικίαν ἑκάστῳ, καὶ μόνα ἐξίσου ᾧ τὰ ἄχθη ἐνόμιζεν. τὸ δ' ἔργον τὸ τυραννίδος, καὶ τὸ κεφάλαιον, αὐτὸς ὤν. καὶ τὸ μὲν πίσυν καὶ ἀσφαλές, ἀπ' αὐτῶν ποιεῖται τῇ δυνάμει. τῶν δ' ἀπελαυνεν, μισῶν ἐκαθαίρετο τὰ ἀδικήματα. ἐκεῖνον ἦν ὁ τὰς δορυφόρους σωίζων, ὁ τῶν φρουρῶν κρατῶν, ὁ τοὺς τυραννικοὺς σκοπῶν, ὁ τοὺς ἐπιβουλεύοντας φοβῶν. ἐκεῖνον, ὁ τοὺς ἐφήβους ἀναπείθων, ὁ συνοδεύων τοῖς γαμοις, ἐκείνῳ αἱ παρθένοι ἀκόλουθοι, καὶ εἴ τινες φόβοι, καὶ εἴ τινες φυγαί, καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις, καὶ βασανοι, καὶ ὕβρεις, πάντα τοῦτα τολμήματα ἦν νεανικά. ὁ χρόνος δ' ἐκεῖνον, ἡλικιώτην, καὶ συνήθη, καὶ ἐπὶ μόνοις τοῖς παισὶν ἀδικήματα, καὶ τὸ πρᾶγμα ἡμῖν ἀφορητον καθεστηκός. Ὅταν γὰρ αἱ τῶν γάμων ἐπιθυμίαι τῶν ἐκ τῆς ἴσης ἐξουσίαν ἐπιτελῶσιν, ἄδεια ὀργὴ ποιοῦσα τὰ ἀδικήματα. μάλιστα δ' ἐκεῖνο ἐλυπᾶ, τὸ εἰδέναι μακρὰν, μᾶλλον δ' ἄγγιστα τῶν ὀλισθαίνοντα, καὶ ἐκ μιᾶς τῶν ἐπιδεησομένην τῆς πόλιν, ἄλλοτε ἄλλῳ δεσπότῃ, καὶ πονηρῷ, κληρονόμημα γενησόμενον τὸ δῆμον, ὡς ζῶντι μὲν ἄλλοις ἐκ μικρᾶς τῆς ἐλπίδος αὐτῇ, τὸ λοιπὸν δὲ, καὶ φῶς αὐτὸν λέγειν, ἀλλ' ἤδη πιστεύειν, ἀλλ' ἤδη πεπεῖσθαι. καὶ μετ' ὀλίγον ἐλεύθεροι γενησόμεθα. ἐπ' ἐκείνου δ', ὃν οὐδεὶς τοιοῦτον ἠλπίζετο, ἀλλ' ἐωσφόρου ἤδη ἕτοιμον τὰ τῆς ἴσης ἐπιδέξον. τοιαῦτα δὴ ἐπιχειρῶν τις ἐτόλμα τὸ ἀγώνισμα, καὶ τὰ αὐτὰ ἡμῖν ἐσπουδακέναι, ἀλλ' ἀπέγνωσο πάντες.

debat adoleſcens, ſoloque imperii à nomine temperabat: ipſe tamen tyrannidem exercebat, ejuſque caput erat. Et quanquam tutamentum præſidiumque principatus ab illo mutuabatur, ſcelerum tamen emolumentis ſolus fruebatur. Ille erat qui ſatellites continebat, qui cuſtodiam muniebat, qui tyrannidem affectantes è medio tollebat, qui inſidiatores deterrebat, qui ephebos ſubducebat, qui conjugia violabat. Illi virgines adducebantur: tum ſiquæ cædes, ſiqua exilia, & pecuniarum expilationes, & cruciatus, & contumeliæ, ea omnia juvenis temeritate gerebantur. Porrò ſenex ille obſequebatur, ſocium ſcelerum ſeſe præbebat, & filii flagitia duntaxat comprobabat. Imò res intolerabilis nobis creabatur. Nam quum animi cupiditates ex imperio licentiam aſſumunt, nullum flagitiis modum imponunt. In primis verò illud me diſcruciabat, quòd proſpicerem diuturnam, imò potiùs æternam fore eam ſervitutem, & per ſucceſſionem aliis alii domino, tradendam rempub. populumque homini ſceleſto hæreditatis inſtar obventurum. Id enim aliis ſpem non exiguam facit, quod reputant, quod inter ſe dicunt: at mox coërcebitur, at mox demorietur, poſtmodum liberi erimus. Sed de illis, tale nihil ſperabatur: quin jam paratum tyrannidis hæredem intuebamur. Itaque nullus ex generoſis, iiſque qui in meam eunt ſententiam, rem aggredi audebat: ſed deſperabatur omnino liber-

tas,

1 Ὁ' τῶν τυραννικῶν ἐκκόπων] Malè interpres: *qui tyrannidem affectates, è medio tollebat.* τῶν τυραννικῶν, hoc eſt, *tyrannide vexatos.* Menagius.

1 Τὰς

τάπεσον ἡ ἐλευθερία, καὶ ἄμαχος ἡ τυραννὶς ἐδόκει, ὡς τοσούτοις ἰσομάχοις τὴν ἐπιχείρησιν. ἀλλ' οὐκ ἐμὲ ταῦτ' ἐφόβησεν, οὐδὲ τὸ δυσχερὲς τῆς πράξεως λογισμῷ ἀπώκνησε, οὐδὲ ὡς τὸ κίνδυνον ἀπεδειλίασα. μόνῳ γὰρ μόνῳ ὡς ἦν τοσούτῳ ἰσχυρῷ καὶ πολλῷ τῷ τυραννίδι. μᾶλλον γὰρ οὐδὲ μόνῳ, ἀλλὰ μὴ δὲ ξίφος ἀνεὶς δὲ συμμαχήσαντι, καὶ τὸ μέσης σωπτυραννοκτονηκότος, ὡς ὠφελημένῳ μὲ, τῷ πλούτῳ ἔχων, ἀλλαξόμενος ἂν ὅμως τῷ κρείττονι ἐλεύθερίαν τὸ σφαγῆς τὸ ἐμῆς. σὺν τοίνυν τῇ πρώτῃ ῥιπῇ, καὶ τὸ ἐμψυχόμενος ἐμαυτὸν τὰς δεξιὰς τὰς δορυφόρους, καὶ τὸ σὺν τυχόντα κτεῖναι, καὶ τὸ ἀντιστάμενον πᾶν ἀφοστέρων, ἐπὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τὸ ἔργον ἐλαύνω, ἐπὶ τῷ μόνῳ τὸ τυραννίδος ἰσχύν, ἐπὶ τῷ ὥσπερ τὸ ἡμετέρων συμφορῶν. καὶ ἐπιστὰς πρὸ τὸ ἀκροπόλεως ῥωμαίῳ, καὶ ἰδὼν γυμνικῶς ἀμυνόμενον, καὶ ἀντιστάμενον πολλοῖς τραύμασιν, ὅμως ἀπέκτεινα. καὶ ἡ μὲ τυραννὶς, ἤδη καθῃρῆσθ, καὶ πέρας εἶχέ μοι τὸ τολμήμα. καὶ τὸ ἀπ' σκηνῆς, πάντες μὲ ἐλεύθερον, ἐλείπθ δ' ὁ γέρων ἔπ μόνῳ ἄνοπλῳ, ἀπορθολήκως τὰς φύλακας, ἀπαλαλήκως τὸ μεγὰν σκῆνον αὐτὸ δορυφόρων, ἔρημος, οὐδὲ γυναίας ἔτ χαίρων ἄξιον. σὺ ταῦτα τίνων ὡς ἐμαυτὸν ὦ ἄνδρες δικαστά, τὸ τοιαῦτα ἐλογισάμην. ταῦτ' ἔχθ μοι κἀλῶς, πάντα πεπραχται, πάντα κατώρθωται, τίνα ἂν ὁ ὕστερος τόπον; ἐμὲ μὲ γὰ ἀναξίως ἐστ, καὶ τὸ ἐμῆς δεξιᾶς, καὶ μάλιστα ἐπ' ἔργῳ λαμπρῷ,

tas, atque inexpugnabilis videbatur tyrannis: quippe cùm esset cum tam multis confligendum. At me nihil ista deterruerunt, neque perpensa negocii difficultate refugi, neque periculum reformidavi. Verùm solus, solus inquam, adversùs adeò validam, magnamque tyrannidem, vel potiùs non solus, sed gladio comite conscendi, qui mecum pugnavit, & ex parte tyrannum interemit, quum mors mihi ob oculos interim versàbatur, perpendebam tamen me meæ cædè publicam libertatem redempturum. Ergo cùm in primam custodiam irruissem, nec facilè satellites summovissem, quemvis obvium interimens, quodvis obstaculum amoliens, ad ipsum negocii caput tendebam, ad unicum tyrannidis robur, ad calamitatum nostrarum argumentum. Et facto in arcis propugnaculum impetu, cùm viderem illum fortiter sese tuentem, & resistentem, multis tamen vulneribus occidi. Et jam erat sublata tyrannis, jam tum mihi confectum facinus: ex eo tempore liberi omnes: nisi quòd supererat senex solus, inermis, ejectis custodibus, amisso magno illo suo satellite, desertus, neque forti ampliùs dextra dignus. Ibi nimirum mecum ipse judices, hæc animo reputabam. Cuncta mihi præclarè habent, cuncta confecta, cuncta gesta sunt ex animi sententia. Quomodo verò puniatur qui superstes est? Me quidem, meaque dextra nequaquam est dignus, præsertim si post splendidum, & juvenile, & ge-

1 Τᾶς σφαγῆς τ ἐμᾶς] Ταῖς ἐμαῖς. Marc.

καὶ τυραννικὸν, καὶ ζηλωτὴν ἀπηγορεύθην, καὶ πιπτοκμώνων κακείνων τὸν σφαγέα. ἄξιον δὲ πᾶν δεῖ ζητῆσαι δήμιον. ἀλλὰ μὴ τὸν συμφορᾶν, μὴ δ τὸν αὐτὸν κερδᾶναι. ἰδοὺ, καθαίρεθητι ἐξακείμενον ἐχέτω τὸ ξίφος. τοῦτο τὰ λοιπὰ ἐστὶ πλουμα. ταῦτα βαλόντα μεν, αὐτὸς μὲ ἐκποδὼν ἀπηλλαγμένον. ὁ δ, ὅπερ ἐγὼ προμαντευσάμενος, διεπράξατο, καὶ ἐτυραννοκτόνησε, καὶ τέλος ἐπέθηκε τῇ ἐμῇ δράσει. παίρνω δὲ καμίζων ὑμῖν τὸν δημοκρατίαν, καὶ χαίρων ἤδη ἀποκηρύττων ἅπασι, καὶ τὸν ἐλευθερίαν διαγελιζόμενος. ἤδη δὲ ἀπολαύετε τῶν ἔργων τῶν ἐμῶν. κενὴ μὲν ὡς ὁρᾶτε πονηρῶν ἡ ἀκρόπολις. ἐπιτέτραφε δ ὑδεὶς, ἀλλὰ κῆπαι ἔξεστι, καὶ δικάζειν, καὶ ἀντιλέγειν κατὰ τοὺς νόμους. καὶ ταῦτα μεγάλην δὶ ἐμὲ ὑμῖν, καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐκείνου φόνου, μεθ' ὃν οὐκ ἔστι ζῆν πατρὶ ἐδυάδι. ἀξιῶ σὲ δὴ ἐπὶ τούτοις, τὸν φιλομόλπον δοθῆναί μοι παρ' ὑμῶν δωρεὰν, ἀ φιλοκερδῆ, ἀδὲ μικρολόγος τις ὢν, ἀδὲ ἐπὶ μισθῷ τὸν πατρίδα εὐεργετεῖν ἐθεσπεμψάμενος, ἀλλὰ βεβουλῆσθαί μοι βέλομαι τὰ καθ' ἑαυτὸν πρᾶξαι τῇ δωρεᾷ, καὶ μὴ ἀφανισθῆναι, μηδ' ἀδόξου γενέσθαι τὸν ἐπιχείρησιν τὸν ἐμὸν, ὡς ἄπρακτον, καὶ μάτην ἀναξίου κεκριμένου. οὗτοι δ' ἀπλήστως, καὶ φησὶν, οὐκ ὀλίγον ποιεῖν με τιμᾶσθαι δοκοῦσι, καὶ δωρεὰν λαμβάνειν ἃ γὰρ εἶναι τυραννοκτόνον, ἀδὲ πρᾶξαί μοι τι κατὰ τὸν νόμον, ἀλλ' εἰδέναι τι τῷ ἔργῳ τῇ ἐμῇ, ἕως ἀπαίτησιν τὰ δωρεᾶς. πυνθάνομαι τοίνυν αὐτοῦ, τί λοιπὸν ἀπαιτεῖς παρ' ἐμοῦ; οὐκ ἐσφαλχθην; οὐκ ἀπῆλθον; οὐκ ἐφο-

& generosum facinus interimitur, priorem illam cædem deco coraturus. Dignus illo carni est quærendus: ied post calamitatem, ne vel hanc ipsam lucrifaciat: videat, crucietur, appositum habeat ensem, huic cæmando. Hæc ubi mecum tuissem, ipse illinc discedo. At ille fecit quod prædivinaverim, tyrannum occidit, meæque fabulæ finem imposuit. Adsum igitur popularem administrationem vobis adportans, cunctisque at bono sint animo pronuncians, lætumque libertatis nuncium evulgans. Iam meis fruimini factis: vacua, sicut videtis, sceleratis hominibus est arx. Imperat nemo, honores deferre licet, & causas agere, & ex legibus contradicere. Atque hæc omnia vobis mea contigerunt opera, meaque fortitudine, & ex unius illius cæde, post quem pater non potuit amplius vivere. Igitur dignum censeo, ut his pro meritis debitum mihi à vobis præmium tribuatur, non quòd lucri sim amans, & sordidus, & de patria bene mereri mercedis gratia statuerim: verum quòd cupiam officia mea præmio confirmari, nec iis detrahi, neque inglorios fieri meos conatus, si judicentur irriti & honorario indigni. At hic contradicit, negatque æquum facere me, qui munere decorari, & præmium ferre velim. Neque enim tyrannicidam esse me, neque quicquam à me pro legis sententia confectum esse: verum facinori meo deesse quiddam, ad hoc ut præmium postulem. Ex illo igitur quæro, quid præterea requiris à me? nonne volui? nonne ascendi? nonne occidi? nonne

νευσε; οὐκ ἠλευθέρωσε; μή τις ἐπιτάττει; μή τις κελεύει; μή τις ἀπειλεῖ βλασφήμους; μή τις μετὰ τῶν κακούργων διέφυγε; οὐκ ἂν εἴποις. ἀλλὰ πάντα εἰρήνης μεστὰ, καὶ πάντες οἱ νόμοι, καὶ ἐλευθερίαν σαφῆς, καὶ δημοκρατία βέβαιος, καὶ γάμοι ἀνύβριστοι, καὶ παῖδες ἀδεεῖς, καὶ παρθένοι ἀφαλεῖς, καὶ ἑορτάζουσα τῷ κοινῷ εὐτυχίαν ἡ πόλις. τίς οὖν ὁ τούτων ἁπάντων αἴτιος; τίς ὁ σὲ παύσας, τὰ δὲ παρεχόμενος; εἰ γάρ τις ἐστὶ τῶν ἐμὲ δικαίως, παρέχωρει τῇ χάριτι. ἐξίστασθαι τῆς δωρεᾶς. εἰ δ' ἐγὼ πάντα διεπραξάμην, τολμῶν, κινδυνεύων, ἀνιῶν, ἀναιρῶν, κολάζων, δι' ἀλλήλων τιμωρούμενος, τί με λαβεῖν δεῖ τὰ κομιδῇ μικρά; τί δ' ἀχάριστον ὄντα με τὸν δῆμον ποιεῖς εἶναι; ὁ γὰρ αὐτὸν φόνευσας τὸν τύραννον. ὁ δὲ νόμος, τυραννοκτόνῳ δίδωσι τὴν δωρεάν. διαφέρει τί μοι τὸ αὐτὸν ἀνελεῖν, ἢ ᾧ δυνάτὸν ἦν ἀνελεῖν τὸν αἴτιον. ἐγὼ μὲν γὰρ, οὐδὲν οἶμαι, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ὁ νομοθέτης εἶδε, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δημοκρατίαν, τὴν τῶν δεινῶν ἀπαλλαγήν. τοῦτ' ἐτίμησε, τοῦτ' ἄξιον ἀμοιβῆς ὑπέλαβεν, ὅστις οὖν ἂν εἴποις μὴ δι' ἐμὲ γεγηθέναι. εἰ γὰρ ἐφόνευσε δι' ὃν σὲν ζῇν οὐκ ἠδύνατο, αὐτὸς εἴργασμαι τὸν σφαγήν. ἐμὸς ὁ φόνος, ἡ χεὶρ σὴ. μὴ τοίνυν ἀκριβολογοῦ ἐπὶ πρὸ δὲ τρόπου τῆς τελευτῆς, μήδ' ἐξέταζε ὅπως ἀπέθανεν, ἀλλ' εἰ μηκέτ' ἔστι. εἰ δὲ ἐμοὶ τὸ μηκέτ' εἶναι ἦρξε ἐπὶ κακεῖνο σωφρονεῖν μοι δοκεῖς, καὶ συνηφανῆσθαι τοὺς εὐεργέτας, εἴ τις μὴ ξίφει, ἀλλὰ λίθῳ, ἢ ξύλῳ, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ ἀπέκτεινε. τί γὰρ λιμὸς ἐξεπολιόρ-

ne libertatem peperi, numquis imperat? numquis jubet? numquis minatur dominus? numquis sceleratorum meas effugit manus? haudquaquam dixeris. Sed omnia plena pacis, omnes restitutæ leges, manifesta libertas, stabilis democratia, inviolata conjugia, tuti pueri, sine periculo virgines, publicamque fœlicitatem solennibus feriis celebrat civitas. Quis igitur horum omnium est author? quis illa repressit? hæc peperit? Nam si priorum quisquam honore hoc sit dignus, præmium cedo, à petendo munere desisto. Quòd si solus omnia peregi, audens, periclitans, crucians, perimens, alterum in altero puniens, quid mea calumniaris officia? cur minimè gratum erga me reddis populum? atenim tu non occidisti tyrannum. Porro lex tyrannicidæ præmium decernit. Verùm dic mihi, quid interest utrum ipse interimas, an mortis causam præbeas? Mea sententia, nihil. Verùm hoc solum spectavit legis conditor, libertatem, democratiam, malorum sublationem. Huic honorem decrevit, hoc præmio dignum judicavit: quod opera mea contigisse non negaveris. Nam si eum occidi sine quo vivere non poterat, ipse cædem peregi: occidi ego, sed illius manu. Itaque ne discepta de cædis modo, neque illud perpende quemadmodum interierit, verùm an jam perierit, & an quod periit, id à me sit profectum. Siquidem & illud excussurus mihi videris, & his adversus de republ. bene meritos calumniis usurus: siquis non gladio, verum lapide ligno-ve, vel alio quovis modo peremit. Quid si fame ty-

πησα τὸ τύραννον, τῇ ἀνάγκην τῆ πελευτῆς παρέχων, ἀπήτεις ἂν μὲ τότε παρ' ἐμοῦ αὐτὸ χρῆσα τῷ σφαγήν; ἢ εὐδὲν ἔλεγές μοι πω ὧδε τὸν νόμον; καὶ ταῦτα, καλεπώτερον ἔτι κακούργου πφονευμένου; ἐν μόνον ἐξέπιζε, τοῦτο ἀπαίτει, τοῦτο πολυπραγμόνει. τίς τῶν ποινῶν λείπεται, ἢ τίς ἐλπὶς ἢ φόβος, ἢ τὶ ὑπόμνημα τῆς συμφορᾶς. εἰ γὰρ καθαρὸν πανὸν, καὶ εἰρωνικὸν, συνεφαιτῶντες ἐπὶ τῷ πρόπῳ τῆς πεπραγμένων χρημάτων, ἀπιτρέπειν ἐθέλειν τῷ ἐπὶ τοῖς πεποινημένοις δωρεάν. ἐγὼ γὰρ καὶ τοῦτο μέμνημαι διηγορευμένου σε τοῖς νόμοις, ὡς τὸς εἰμὶ ἀφ' τῷ πολὺν ὀλέθρου, ἐπιλίλησμαι τῆς σὺ αὐτοῖς εἰρημένον, αἰτίας θανάτου εἶναι δίτας, εἴ τις αὐτὸς ἀπέκτεινεν, ἢ εἴ τις μὴ αὐτὸς μὲν ἀπέκτεινε, μὴ γε τῇ χειρὶ ἔδρασε τὸ ἔργον, ἀνάγκασε δὲ, [1] καὶ παρέχειν ἀφορμὴν τῆ φόνου τὰ ἴσα, καὶ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι. μέγα δίκαιος. [2] ὁ γὰρ ἐβούλετο τῆ πεπραγμένου ἴσον γίνεσθαι τὸ τῆς ἀδείας. καὶ τοίνυν λοιπὸν ἡ ἐξέτασις τῆ πρόπου τῆ σφαγῆς. εἶπε τὸ μὲν ὅτως ἀπεκτείνοντα, κολάζειν ὡς ἀνδροφόνον δικαιοῖς, καὶ εὐδαιμῶς ἀφεῖσθαι θέλεις. τὸ δὲ [3] τῆ αὐτὸν τοῦτον τρόπον δὲ πεποινῆσθαι τῷ πόλιν, ἢ τῆ ὁμοίων ἀξιώσεις τοῖς διεγράπτας. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἂν ἔχοις λέγειν, ὡς ἐγὼ μὲν tyrannum obsediſſem, ad mortis neceſſitatem compellens, num quid etiam tunc cædem meam mihi peractam à me exigeres? an aliquid deliderari diceres quo legi ſatis fieret? idque cum ſceleſtus ille genere mortis atrocior ceciderit? Vnum hoc perquire, hoc repoſce, hoc excute, quis nocentium ſuperſit, aut quæ metus expectatio, aut quæ calamitatum recordatio. Quòd ſi purgata omnia, ſi placata, calumniatoris eſt modum rei geſtæ reprehendendo, præmio truſtrare velle, quod iis debetur, quæ virtute confecta ſunt. Equidem & illud memini in legibus dici, niſi fortè ob diutinam ſervitutem, eorum quæ in illis dicuntur, oblitus ſum: cauſam mortis eſſe duplicem, puta ſiquis ipſe occidit, aut ſi non ipſe quidem occidit, neque manu facinus peregit verùm compulit, præbuitque mortis occaſionem. Ex æquo & hunc quoque ſupplicio, affici oportere lex cenſet, idque jure optimo. Audaciam enim facto minùs valere noluit. Et poſtea ſupervacaneum eſt cædis rationem quærere. Deinde hunc qui ſic occiderit, nequaquam abſolvendum, ſed tanquam homicidam puniendum eſſe cenſebis. Eum verò qui conſimili modo remp. beneficio affecit, debito benemeritis præmio non dignaberis. Neque enim illud dicere poſſis, me quidem imprudentem ſe-

1 Καὶ παρέχειν ἀφορμὴν τῆ φόνου τὰ ἴσα, καὶ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι μέγα δίκαιος] Καὶ παρέχειν ἀφορμὴν τῆ φόνου, τὰ ἴσα, καὶ τοῦτον ἀξιοῖ ὁ νόμος αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι, καὶ μέγα δίκαιος. Marc.

2 Οὐ γὰρ ἐβούλετο] Καὶ γὰρ ἐβούλετο. Etenim voluit par eſſe facto id quod extra metum ſive periculum facti, τὸ τῆ ἀδείας, nempe ἀφορμὴν ἴσως παρέχειν. Idem.

3 Καπὶ τῆ αὐτὸν τοῦτον] Τοῦτον. Idem.

1 Καὶ

ἀπλῶς αὐτὸ ἔπραξα, ἠγλαίθησι δέ τι τέλος ἄλλως χρηστὸν, ἐμοῦ μὴ θελήσαντος. τί γὰρ ἐπ' ἐξουσίαν, ἢ ἰσχυρότερος πεφυκυῖα; τί δ' κατέλιπον τὸ ξίφος ἐν τῇ σφαγῇ, εἰ μὴ πάντως τὸ ἐσόμενον αὐτὸ ὡσθεμαντευόμην; οὐκοῦν εἰ μὴ τοῦτο φῂς, ὡς ὁ τύραννος ὁ πθυέως υἱὸς, οὐδὲ ταύτην εἶχε τὴν ὠφελίαν, οὐδὲ δωρεὰς ἐπ' αὐτῷ πολλὰς, εἰ ἀπέθανον, ἠδέως ἂν ὑμεῖς ἐδώκατε. ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις. εἶτα ἢ τυραννὶς προενεμήμη, τῆς τῶν αἰτίων ἀφαιρήσει τὴν σφαγήν, οὐκ ἀπεδώσεις τῶν δωρεάν; ὡς τὸ πολυπραγμοσύνης. μέλλ δέ σε πῶς ἀπέθανεν, ἀπλαύσαντά τῆς ἐλευθερίας, ἢ τῶν δημοκρατίαν ἀποδεδωκότα, ἀκριβοπόθητον πρᾶσαι πειρᾷς; καίτοι ὁ μὲν νόμος ὡς φῂς, τὸ κεφάλαιον ἐξεπίζητῆ τῶν πεπραγμένων. τὰ δ' ἐν μέσῳ ἅπαντα ἐᾷ, κἀγὼ οὐκ ἔτι πολυπραγμονῶ. τί γὰρ κἀγὼ ἀνῆλάσας ἐξελάσας τὸν τύραννον, ἤδη πρίω ἐλαθεῖν τυραννοκτόνος; καὶ μάλα δικαίως. ἐλευθερίαν γὰρ κἀκεῖνος ἀντὶ δουλείας παρέσχηται. τὸ δ' ὑπ' ἐμοῦ μεμηνύμενον, ὦ φυγή, οὐδὲ δευτέρας ἐπαναστάσεως ἔλπις, ἀλλὰ παντελὴς καθαίρεσις, καὶ πανωλεθρία παντὸς ἔθνους, καὶ ῥιζόθεν τὸ δεινὸν ἅπαν ἐκκεκομμένον. καί μοι θεὸς θεῶν ἤδη ἀπ' ἀρχῆς ἐς τέλος, εἰ δοκεῖ, πάντ' ἐξετάσατε, εἴ τι τοῖς τοῦ νόμου ἀφαλέλειπται, καὶ εἰ ἐνδεῖ τῶν ὠφελείας, καὶ εἰ ἐνδεῖ τῶν ὠφελουμένων ὀφειλόντων τυραννοκτόνῳ, ὠφελῆσαι μὲν δὴ γνώμῃ προϋπάρχειν χρὴ δικαίᾳ, καὶ φιλόπολιν, καὶ ὠθεῖν τῶν κοινῶν κινδύνων ἐλάσαντα, καὶ τῇ οἰκείᾳ θανάτῳ τὸν τῶν πολλῶν σωτηρίαν αἱρησομένῳ. ἆρ' ἂν ὡς

feciſſe, ſed exitum quendam commodum, præter animi ſententiam, fortuitò ſequutum fuiſſe. Nam quid amplius formidaſſem, eo qui validior erat, interempto? Cur verò gladium in vulnere reliquiſſem, niſi planè quod erat eventurum, id ipſum prædivinaſſem? Niſi forte illud dices, eum qui extinctus eſt, tyrannum non fuiſſe, neque appellationem hanc habuiſſe, neque vos multum præmii hoc nomine, ſi ille fuiſſet occiſus, decreturos fuiſſe. Atqui dicere non queas. An interfecto tyranno, ei qui cædis cauſam præbuit, præmium denegabis? O curioſitatem! laboras quo pacto perierit, cùm interim libertate fruaris: aut ab eo qui democratiam reſtituit, ſupervacaneum aliquid requiris? Atqui lex, uti fateris, caput rei geſtæ quærit: media verò miſſa facit omnia, neque ultra curioſiùs excutit. Quid enim? annon ſiquis tyrannum expuliſſet, tyrannicidæ præmium jam cepiſſet? cepiſſet jure optimo: ſiquidem ille pro ſervitute libertatem contuliſſet. Id verò quod à me patratum eſt, non exilium habet, non inſtaurandæ tyrannidis metum: verùm abſolutam ſublationem, totiuſque generis internecionem, omneque malum radicitus exciſum. Ac mihi per Deos, jam ab initio ad finem uſque ſi viderur, rem totam perpendite, numquid eorum quæ pertinent ad leges ſit prætermiſſum, numquid in me deſideretur ex his, quæ tyrannicidæ adeſſe debent. Primùm animus illi generoſus ſuppetat oportet, qui ſit civitatis amans, qui ſe quàm remp. periclitari malit, qui propria morte populi redimat ſalutem. Num

mihi

τῦτο σὲ δὴ ἔσε, ἐμελλακίωθην, ἢ ἀσθενέσερόν πω τῶ περὶ μέσυ κινδύνυ ἀπώκνησα; σὺκ ἂν εἴποις. μῶν τοίνυν ἐπὶ τύτῳ ἔπ μόνῳ, καὶ νόμιζε δ' ἡλῆσαι μόνον, καὶ δ' βελόμενός τῦτο, εἰ κ μὴ χρηςὸν ἀπεφήνω. ἔκ τ γνώμης αὐτῆς κατασκευά με, μέχρις ἀξίυν, ὡς διηγάτω λαμβάνειν. ἐμὲ μὲ δ' ὠφήλει, ἀλλ δὲ μετ' ἐμὲ πτυραννοκτονήσ. ἄλλυ εἰπὲ μοι, ἢ ἀγνωμυῖ ὧ ἄνδρες; καὶ μάλισα εἰ ἔλεγε, ἄνδρες, ἐσκόλυμλυ, ἠλήσαι, ἐπεχείρησα, ἐπιρρώσθω ἡ γνώμης, μνν ἄξιός εἰμι τιμῆσ, τί ἂν ἀπεκρίνω τότε; νῦν δὲ, ὃ τῦτό φημι, ἀλλὰ καὶ ἀνῆλθον, καὶ ἐκινδύνευσα, κ μυρία ἐσὶ τ δ' ναυσὶν σφαγῆς ἐποίησα. μὴ γὰρ ἄτοπ ᾖ, μήτ' ἀχρεῖς ὑπολάβητε εἶναι τὸ πρᾶγμα, φρυρὰν ὑπερβῆναι, καὶ δορυφόρων κρατῆσαι, καὶ πελταςὰς τοσύτυς μίσυ, ἀλλὰ χιλίυς τὸ μέγισον ἐν τῇ τυραννοκτονίᾳ, καὶ τὸ κεφάλαιον τ ἔργυ, τῦτό ἐσιν. ὁ γὰρ δὴ αὐτὸς μα ὁ τύραννος, μέγα, καὶ δυσάλωτον, καὶ δυσκατέργαστον ἐσιν, ἀλλὰ τὰ φρυρία, καὶ σωίσχυα τῷ τυράννῳ. ἃ πρς ἂν νικήσῃ. ταῦτα ἄτοπ κατώρθωσε. καὶ τὸ λοιπὸν, ὀλίγυ. τὸ γὰρ δὴ ἄχθος τ τυράννυ ἀφελεῖν, σὺκ ἂν ὑπῆρξέ μοι, μὴ κὶ τ ἐκείνυ αὐτῆς φυλάκων, καὶ δορυφόρων ἁπάντων κεκρατηκότι, κἀκείνυς ἅπαντας ἀφωπλικκότι. ὑδὲν ἔτι ἀφεσήκει, ἀλλ' ἐπὶ τύτων αὖθις μένω. φυλακῆς ἐκράτησα. δορυφόρυς ἐνίκησα. τ τύραννον, ἀφύλακτον, ἄοπλον, γυμνὸν, ἀπέδωκα. τιμῆς ἄξιος ἐπὶ τύτοις εἶναι

ihi quicquam hac parte defuit: num mollem me præstiti? num præcognitis periculis, per quæ mihi perrumpendum esset, per ignaviam reformidavi? Profecto non potes dicere. Hac igitur tantum in parte commorare, existima me tantùm voluisse, astatuisse ista, etsi nihil commodi evenerit, & me pro sola voluntatis deliberatione præmium reposcere, ut qui tamquam bene meritus illud accipiam. Num si voluntati meæ facultas defuisset, alius verò post me tyrannum occidisset, dic quæso absurdum-ne, & præter æquum foret, præmium dare? Ac in primis si dicerem, Cives volui, statui, aggressus sum, voluntatis experimentum dedi, solus honorario sum dignus. Quid tum respondeas? At nunc non hoc dico: sed ascendi, periculum adii, ante cædem adolescentis innumera præstiti. Neque enim usque adeò facile & expeditum putetis, præsidia superare, satellites opprimere, unumque hominem tam multos amoliri. Quin istud penè maximum est omnium, quæ sunt in tyrannicidio, totiusque negocii caput. Nam ipse jam tyrannus non magna res est, neque expugnatu, neque confectu difficilis: verùm ea quæ tuentur, continentque tyrannidem: quæ quidem siquis superaverit, voti compos evasit, & pusillum est id quod superest. Sed ad tyrannos pervenire nunquam mihi contigisset, ni priùs qui illos cingebant custodes oppressissem, omnesque satellites ante debellassem. Nihil amplius addo, sed his rursum insisto. Custodiam oppressi, satellites devici: tyrannum incustoditum, inermem, nudum reddidi. Vtrum rebus hisce confectis, honore dignus tibi

ιε δικῶ, ἢ ἔτι ἀπαιτῆς παρ' ἐμοῦ τὸν φόνον; ἀλλ' εἰ καὶ φόνον ζητεῖς, οὐδὲ τοῦτο ἐνδεῖ. οὐδ' ἀναίμακτός εἰμι, ἀλλ' ἔρρασμαι μειλίσσω καὶ γλυκαίνω σφαγὴν, νεανίσκου ἀκμαζοντος, καὶ πᾶσι φοβεροῦ. δι' ὃν αὐτὸς ἀπεσείλατο κἀκεῖνον λύω, φῶς μόνον ὑπαρχῆς. ὃς ἀντὶ πολλῶν ἦρκεῖ δορυφόρων. ἀρ' οὖν οὐκ ἄξιον ὦ τοῦτον δωρεᾶς, ἀλλ' ἄπιμος ἐπὶ τηλικούτοις χαίνομαι; τί γὰρ εἰ δορυφόρον ἕνα, τί δ' εἰ ὑπηρέτην τινὰ δοῦλον τυράννου ἀπέκτεινα; τί δ' εἰ οἰκέτην τίμιον, ἢ μίαν ἂν ἔδοξε καὶ τοῦτο, ἀνελόντα ἐν μέσῃ τῇ ἀκροπόλει, ἐν μέσοις τοῖς ὅπλοις, φόνου πηὸς ἁρπάσαντα τὸν δορυφόρον φίλων; νῦν δ' καὶ τὸν πεφονευμένου αὐτοῦ ὁρᾷς. ὡς ἐν τυράννου. μᾶλλον δ' τύραννον χαλεπώτερον, καὶ δεσπότην, ἀπαραίτητον καὶ κλαυσὶν ὠμότερον, καὶ ὑποψίᾳ βιαιότερον. τὸ δ' μίσημα κληρονόμος τοῦ ὅλου, καὶ ἀφόβητος, καὶ ἐπιπολὺ ἀπαστίνας τὰς ἡμετέρας συμφορὰς διωκόμενον. βούλῃ τοῦτο μόνον πτῆξαι μοι; ζῇν ἔτι τὸν τύραννον ἀφιπτευέτω; χάρας δὴ ἐπὶ τούτοις αἰτῶ. τί φατε; ὑμῖν; οὐχὶ κἀκεῖνοι ὑφειλόμεθα; ὁ δεσπότης; ὁ βαρύς; σὺν ἀφόβῳ νῦν δ' καὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ συνοήσατε. ὃ γὰρ ἔτον ἀπαιτεῖ παρ' ἐμοῦ, τοῦτο ὡς εἶχεν, ἄρτιον διεπραξάμην, καὶ τὸν τύραννον ἀπέκτεινα ἑτέρου φόνου, οὐχ ἁπλοῦς, οὐδὲ τοληγὴ μιᾷ, ὅπερ ὑπεπάσχομεν αὐτὸς, ἐπὶ τηλικούτοις ἀδικήμασιν, ἀλλὰ λύπῃ ἐκθανατώσας πολλῇ, καὶ σὺν ὀφθαλμοῖς δείξας τὸ φίλτατόν οἰκτρῶς ἐκκείμενον, υἱὸν ἐν ἡλικίᾳ, εἰ καὶ

tibi videor, an adhuc à me interemptionem exigis? Quin si illam quæris, neutiquam desideratur. Non sum incruentus verùm cædem peregi magnam & strenuam: nempe florentis juvenis, omnibusque formidabilis; propter quem & ille ab insidiis tutus erat, quo solo fretus stabat, qui complurium satellitum vices implebat. Annon igitur, quæso te, præmio dignus videor: an verò tantis rebus gestis honore defraudor? Quid enim si satellitem unum, quid si ex tyranni ministris quempiam interemissem? quid si charum famulum? annon hoc quoque magnum visum fuisset, conscendisse, media in arce, mediis in armis aliquem è tyranni familiaribus jugulasse? Nunc eum qui occisus fuit, considera. Filius tyranni erat. Imò potius crudelior tyrannus, inexorabilis dominus, ad supplicia dirior, ad contumelias violentior, quodque est maximum, hæres & successor omnium, quique nostras calamitates in longum posset prorogare. Vin' hoc solum mihi confectum esse? profugum verò tyrannum adhuc vivere? Iam horum nomine præmium reposco. Quid dicitis? non dabitis? annon & illum verebamini? annon dominus? annon gravis? annon intolerandus erat? Porro nunc ipsum negocii caput animadvertite. Etenim quod hic à me requirit, hoc quoad potui, optimè confeci, & tyrannum aliena cæde occidi, non simpliciter, nec uno vulnere, quod ipsi maximè optandum fuisset, tantorum videlicet scelerum conscio: sed cùm multo mœrore priùs torsissem, id quo nihil habebat, charius, miserabiliter prostratum ob oculos ponens, filium in ætate militari,

πονηρὸν, ἀλλ' ὃν οὐ δικαίζοντα, καὶ ὁμοίον τῷ πατρὶ, ἀμφοῖν, καὶ λυπεῖ ἐμπεπλησμένον. τοιοῦτ' ἔστι πατρὶ τὰ τραύματα. τοιαῦτα ξίφη δικαίων τυραννοκτόνων. ἀξία δὲ ἀξίως ἀμοιβὴν τυγχάνειν, αὕτη τιμωρία πρέπουσα τοσούτοις ἀδικήμασι. τὸ μὲν οὖν δοῦναι, τὸ δὲ οὖν ἀγνοῆσαι, τὸ δὲ μηδὲν τοιοῦτο φάσμα ἰδεῖν, οὐδὲν ἴσα τυραννικῆς κολάσεως ἄξιον. ἐγὼ γοῦν οὐκ ἀγνοῶ, οὐκ ἀγνοῶ, οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδείς, ὅσην σαυτῷ σὺ νοσεῖς τὴν ἡδονὴν ἔχων, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἀξίως ἐποιήσω ἐμοὶ ὀλίγον αὐτὸν χρόνον. πάντες μὲν γὰρ πατέρες ἴσως τοῖς παισὶν τοιοῦτοι. ὁ δὲ, καὶ σωφρονοῦντί τι τῶν ἄλλων ἐοικώς, ὁρῶν μόνον σαυτὸν κτεινόμενον, καὶ φύλακα τῆς τυραννίδος, καὶ μόνον σωτηρίαν οὖσαν τοῦ πατρὸς, καὶ τῇ ἀσφαλείᾳ τῇ ἐκείνου παρεχόμενον. ὥστε εἰ καὶ μὴ διὰ τὴν εὔνοιαν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπόγνωσιν, οὐδὲν ἧττον ἐμοὶ πεπεῖσθαι αὐτὸν, καὶ λοιπὸν, ὡς ὄντα ἐπὶ δυσὶ ξῆν ὄφελος τὸν ἐκ δυοῖν παιδὸς ἀσφαλείας κεκτημένης. ἅπαντα τοίνυν αὐτὸ αὐτῷ συνέπεσεν, τὴν φύσιν, τὴν λύπην, τὴν ἀπόγνωσιν, τὸ φόβον, πρὸς ἐπὶ τοῖς μελλόντων ἐλπίσας χρόνον, ἐπ' αὐτὸν ἐκκαυθέντα τοῖς συμφοραῖς, καὶ δὴ τὴν πλοῦτον ἐκείνην σκεῦος κατηνάγκασε, ἀπεδύσατο ὑμᾶς ἅπαντας, λελυπημένος, φθονούμενος, δακρύων, πεπληκὼς πένθος, ὀλίγον χρόνον μὲν, ἀλλ' ἱκανὸν πατρὶ. καὶ τὸ δεινότατον, αὐτὸς ὑφ' αὑτοῦ, ὥσπερ θανάτου οἰκτρὸς, καὶ πολλοῦ γελασπέρας, ἢ εἰ τι ἄλλο γένοιτο. πῶς μοι τὸ ξίφος; μή τις ἄλλος τοῦτο γνωρίζει; μή τις ἄλλος ἔσχεν τοῦτο

tari, tametsi scelestum, crescentem tamen, & patri similem sanguine, taboque oppletum. Hæc sunt parentum vulnera, hæc justorum tyrannicidarum gladii: hæc mors digna crudelibus tyrannis, hæc ultio tantis sceleribus congrua. Cæterum protinus interire, protinus sibi excidere, nihil habet tyrannico supplicio dignum. Non enim ignorabam ut egregie, non ignorobam, nec alius quisquam quanta benevolentia filium prosequeretur, quamque vel tantillum illi superesse cupere nollet. Omnes enim patres fortasse hoc erga liberos sunt animo: sed hic aliis quiddam amplius habebat, idque meritò: quippe qui videret illum unicum esse qui curaret, servaretque tyrannidem: quique pro patre pericula solus adiret, & tutamen imperio adderet. Itaque si non ob benevolentiam, saltem ob desperationem rerum sciebam brevi moriturum ipsum, quum reputaret nihil commodi in vita futurum amplius, tutamine filii sublato. Nimirum effeci ut hæc omnia catervatim ipsum circumstarent, natura, dolor, desperatio, formido, quique metus in posterum imminebant. His adversus illum auxiliis sum usus, ipsumque ad id extremum consilium adegi. Interiit vobis orbus, excruciatus, plorans, lachrymans. Luxit luctum, non eum quidem diuturnum, verùm qui patri satis magnus esset. Postremò quod est omnium acerbissimum, ipse sibi necem conciscivit, quod quidem mortis genus miserrimum est, & longè atrocius, quàm si ab alio inferatur. Vbi mihi gladius? numquis alius hunc agnoscit? num cujuspiam alius hæc fuit

λῶ; τίς αὐτὸ εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἀνενέγκαιτο; τίς δ' τυράννου τίς ἐχρήσατο; τίς αὐτὸ ἐπ' ἐκεῖνον ἀπέστειλεν; ὦ ξίφος κοινὸν, καὶ μεμιξόμενον τῶν ἐμῶν κατορθωμάτων. μετὰ τοσούτους κινδύνους, μὴ τοσούτους φόνους ἀμελούμεθα, καὶ ἀνάξιοι δικαίας δωρεᾶς. εἰ γὰρ ὑπὲρ μόνου τούτου τοῦ τυράννου, καὶ ἀνόπλου ἐπὶ δ' καιρὸν καταλημμένου, ξίφος τοῦτο ἐμὸν ὑπηρέτησε, καὶ ὡς τὸ πᾶλος τ' ἐλευθερίας σωτήριον παιδὶ, τοῦτο τιμῆς τε καὶ δωρεᾶς ἄξιον νομίσατε. διατοῦτ' οὕτω δημοσίᾳ κτήματος, οὐκ ἂν ἠμείψασθε; οὐκ ἂν ἐν τοῖς ἐπιτρόποις ἀνεχέάψατε; οὐκ ἂν τὸ ξίφος ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνεθήκατε; οὐκ ἂν μὴ τῶν Θεῶν σέβειν ὡσεπεκυνήσατε; νῦν μοι σκοπήσατε, οἷα πεποιηκέναι εἰκὸς τὸν τύραννον, οἷα δ' εἰρηκέναι ὡς τὸ πελάτης. ἐπεὶ γὰρ ὑπ' ἐμοῦ φονεύομενος, καὶ πτώσκοντι πολλοῖς τραύμασιν εἰς τὸ φανερὸν δ' σύματος, ὡς ἂν μάλιστα λυπήσειν ἐμαυτὸν τὸ μεμνηκότα, ὡς ἂν σὲ τὸ θεατὴς ἅπαντας ἀφικνούμενον, ὁ μὲν, ἀπεδύσατο οἰκτρὸν, ἐπιστρώμνου τὸ μεμνηκότα, ἀ βοηθὸν, ἀδὲ σύμμαχον, ἀδ' γὰρ πρεσβύτην ὄντα, καὶ ἀσθενῆ, ἀλλὰ θεατὴν τῶν οἰκείων κακῶν. ἐγὼ γὰρ ἀπαλλαττόμενος, ποιητὴς μὲν τῆς ὅλης τραγῳδίας μεμνημένος, καταλιπὼν δ' τοῦ ὑποκριτὴν τὸν νεκρὸν, καὶ τὴν σκηνὴν, καὶ τὸ ξίφος, καὶ τὰ λοιπὰ δ' δράματος. ἐπῆσαν δ' οἱ σκευῶν, καὶ ἰδὼν ἦν, ὃν ἐγὼ μόνον ὀλίγον ἐμπνέοντα, ἡμιθνῆτα. ἐμπεπλησμένον δ' φόνου. καὶ τὰ τραύματα συνεχῆ. καὶ πολλὰ καὶ ἄλλα. ἀνεδύσατο τοῦτο. πέπαυται armatura? quis eum in arcem intulit? ante tyrannum quis eo est usus? quis eum illi misit? O particeps, ô meorum egregiè factorum successor ensis, post tanta pericula, post tantas cædes contemnimur, & indigni præmio judicamur. Nam si hujus tantùm nomine præmium à vobis deposcerem, si dicerem, judices, Tyranno cum mori vellet, idque temporis inermem esse se deprehendisset, gladius hic meus intervivit, & ad consequendam libertatem omnibus auxilio fuit, hunc honore & præmio dignum judicassetis: porrò dominotam popularis boni gratiam non retulissetis? Nonne inter eos qui de repub. sunt bene meriti, scripsissetis? nonne gladium inter sacra monumenta reposuissetis? nonne cum Diis illum veneraremini. Nunc cogitate, quid tyrannum fecisse, quid ante mortem dixisse verisimile sit. Quum enim juvenis qui à me trucidabatur, & multis vulneribus confodiebatur in corporis partibus magè conspicuis, ut quàm maximè parentem discruciarem, & primo conspectu perturbarem, miserabiliter inclamavit, parentem implorans, non opitulatorem, non adjutorem. (sciebat enim illum esse senem & imbecillum) sed domesticorum malorum spectatorem. Nam ego interim discesseram, author qui fueram totius tragœdiæ, relinquens actori cadaver, scenam, gladium, & reliqua quæ ad actum fabulæ pertinebant. Tum ubi supervenit ille, viditque filium quem habebat unicum, paulum spirantem, sanguinolentum, cæde plenum, & vulnera continua, multáque, & lethalia. Sic exclama-

κνον. ἀπωλόμεθα. πεφονεύμεθα. τετυραννοκτονήμεθα. πῶς ὁ σφαγεύς; τίνι με παρεῖ; τίνι με φυλάττῃ, λιφ σῦ τέκνον ἀποτεκνώσας, ἢ μή τι ὡς χλοηθῶν ὑπερφρονεῖς καὶ τὴ βραδυτάτη κολάζειν δίκη, καὶ ἀξιοτιμή μοι τ φονευ, καὶ μακροτέρων μοι τὸν σφαγὴν ποιεῖ. καὶ τοῦτο λέγων, ἐζήτει τὸ ξίφος. αὐτὸς γὰρ ἀπωλῶν ἐῶ, λιφ τὸ παῖσαι τοῦ παιδὸ δαρρῶν. ἀλλ' ὑδὲ τοῦτο ἐπεδέησε. πάλαι γὰρ ἐῶ ὑπ' ἐμοῦ κ τοῦτο ἀποπαρασκευασμένον, καὶ ἀφ' τὸ μέλλον τολμηρὸν καὶ ἐλελειμμένον. λάσασάσης δὴ τ σφαγὴς, καὶ ἅ τραύματος ἐξελὼν τὸ ξίφος, φησὶ πρὸ μικροῦ μέν με ἀπεκτονας. νῦν δ' ἀνάπαυσον ξίφος. παῖσι παιδὸς ἀξιόμισθον ἐλθὲ, καὶ πρεσβυτικῇ χειρὶ δυσχεῖρι σπασαμένῃ. λάσσφαξον. τυραννοκτόνησον. καὶ ἅ παιδεῖν ἀπαίδαξον. εἴθε ἀφ' τοῦτως σοι εὐτύχει. εἴθε τὸν πάλαι πρὸ λαβοῦ ἅ φόνου. ἀπέθανον ἂν, ἀλλ' ἢ ὡς τύραννος μόνον. ἀλλ' ἔτι νομίζων ἐχειν ἔκδικον, νῦν δ' ὡς ἄπαιν. νῦν δ' ὡς ὐδὲ φονεύς ἀπορῶν. καὶ τοῦθ' ἅμα λέγων, ἐπῆρε τὸν σφαγέα, πρίαμ. ὁ δειλαίμβρος. ἐπιθυμῶν μ, ἀθυμῶν δὲ πρὸς τὸν ὑπηρεσίαν ἅ τολμήματος. πόσας κολάσεις τοῦτο; πόσα πρεσβείας; πόσοι θάνατοι; πόσας τυραννοκτονίας; πόσας δίκας; καὶ τέλος, ἐωρακότι πάντες τ μὲν νεανίαν ἀφοπλισμένον, ὑδὲ μικρὸν, ὑδ' ὁπλισαμένον ἔργον. τ πρεσβυτὴν ἦ, αὐτῷ ἀφοπλισμένον, καὶ τὸ αἷμα ἀμφοῖν ἀνακεκραμένον. τὸν ἀλκιμώτερον σκεῦνον, καὶ ἐπινίκιον ἀγωνιῶν, καὶ τὸ ἔργα ἅ ξίφος ἅ ἐμὸ αὐτὸ δὲ τὸ ξίφος ἐν μέσῳ ἀμφοτίμαν, meique gladii facinora.

mavit, O nate, extincti, interempti ſumus tamquam tyranni. Vbi jugulator? cui me ſervat? cui me relinquit? qui quidem per te fili jam ante ſum è medio ſublatus, numquid me tanquam ſenem contemnit? & quaſi lento ſupplicio ſim plectendus, mortem mihi prorogat, & longiorem cædem mihi reddit. Atque hæc locutus, enſem quærebat. Ipſe enim inermis erat, eo quòd per omnia filio confideret. Verùm ne is quidem defuit, ut qui jamdudum fuiſſet à me paratus, atque ad facinus futurum relictus. Avulſo igitur enſe è jugulo, & è vulnere exempto, paulò ante, inquit, me occidiſti. Nunc finem malis impone ô enſis: ades lugenti patri ſolatium, ſenilemque manum & infœlicem adjuva, jugula, occide tyrannum, luctu libera: utinam prior in te inciditſſem, utinam priorem cædis locum occupaſſem. Occidiſſem quidem, ſed tanquam tyrannus duntaxat, ſed qui crederem mihi ſupereſſe ultorem. Nunc autem tanquam liberis orbus, nunc tanquam occiſore carens occumbo. Atque interea dum hæc diceret, gladium adegit tremens, neque ſat potens. Cupiebat quidem, ſed non ſuppetebant vires ad facinus exigendum. Quot hic ſupplicia? quot vulnera? quot mortes? quot tyrannicidia? quot præmia? Et ut finem faciam, vidiſtis omnes, juvenem quidem illum priùs proſtratum, non exiguum, nec facile opus. Senem poſtea ipſi circumfuſum, amborumque ſanguinem commixtum, libertatis illam & victorialem vi-

At gladius ipſe in medio amborum,

τέρων ἐπιδεικνύμενον, ὡς σὸν ἀνάξιον γεγένηται δ διαστῆσαι, καὶ μαρτυρόμενον ὅτι μοι πιστῶς διηκονήσατο, τοῦτο ὑπ' ἐμοῦ γενόμενον, μικρόπαιδι ἦν. νυνὶ δ λαμπρότερόν ἐστι τῇ καινότητι. καὶ ὁ μὲν κατηγορῶν τῶν τυραννίδων πᾶσιν, εἰμὶ ἐγώ. μεμέρισται δ' ἐς πολλοὺς τὸ ἔργον, ὥσπερ ἐν δράμασι. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἐγὼ ὑπεκρινάμην. τὰ δεύτερα δ, ὁ παῖς. τὰ τρίτα δ, ὁ τύραννος αὐτός. τὸ ξίφος δ, πᾶσιν ὑπηρέτησεν.

rum, declarans quàm non domino indignum ſe præſtitit, teſtanſque quam fidelem operam mihi navarit. Hæc res à me geſta minoris eſſet momenti, niſi novitate illuſtrior fieret. Atque is ſum ego, qui tyrannidem ſuſtuli. Cæterùm actio in multos eſt diſtributa, ut in fabulis fieri ſolet. Ac primas quidem partes egi ipſe: ſecundas autem filius: porrò tertias Tyrannus ipſe: gladius autem omnibus inſervivit.

ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ. | ABDICATVS.

ARGVMENTVM.

Argumentum Orationis infra patet. *Porrò genus judiciale eſt, Status qualitatis. Sub hac enim & Abdicationis cauſſas Quintilianus ponit, quarum duas ſpecies facit: alteram Criminis perfecti, & alteram imperfecti, ad quam & præſens cauſſa hac pertinet. Exordium maxima ex parte querela conſtat. Nam & de iniquitate patris conqueritur, qui ſe non ſecundum artem, ſed ad præſcriptum curare jubeat, & de ingratitudine, ut qui pro beneficio reſtituta ſanitatis, eam ſibi nunc gratiam referat, ut iterum abdicare cogitet. Hanc querelam, perſonarum, ſua & noverca videlicet, conditionibus amplificat: Invidia paterna accuſationis etiam occurrens à conſueto & more patris, id quod ſtatim ab initio facit. Exordium Propoſitio ſequitur, cui Narrationem ſubmittit, non tam exponendæ actionis gratia, quàm ut anteactam vitam ſuam & beneficium in patrem collatum judicibus commendet. Confirmatio tribus locis conſumitur: primo, quo oſtendit non licere patri, ut in familiam receptum, denuo abdicet, à cauſſa legis & voluntate legiſlatoris, quod argumentum ſimilitudine & fictionibus, ſeu κατ' ὑπόθεσιν amplificat. Secundo, quo iniquum eſſe docet, ſe, tam bene meritum de patre iterum abdicari, & pro præmio, pœna affici. Hîc locus variè amplificatur, ex qualitate beneficii, à conditione perſona, à difficultate & accidentibus artis, à natura & lege & cæt. Poſtremo, neque cauſſas abdicationis ſatis idoneas aut efficaces eſſe probat. Neque enim ſe quicquam peccaſſe, neque nunc cogi debere, ut arte ſua ubivis*

κνον. ἀπωλόμεθα. πεφονεύμεθα. τετυραννοκτονήμεθα. τίς ὁ σφαγεύς; τίνι με τηρεῖ; τίνι με φυλάττει; ἄλλῳ σοῦ τέκνον σῴζεσθαι προῄρηται μᾶλλον, ἢ μή τι ὡς γνήσιόν σε ὑπεροφθεῖς καὶ βασιλικὸν κολάζειν δίον, καὶ ἀξιοπενθῆτά μοι τὸν φονέα, καὶ μακρότερόν μοι τὸν σφαγὴν ποιεῖ. καὶ τοῦτο λέγων, ἐζήτει τὸ ξίφος. αὐτὸς γὰρ ἄοπλος ἦν, ἄλλῳ τὸ πᾶσι τοῖς παισὶ δωρεῖσθαι. ἀλλ' ὁ δὲ τοῦτο οὐκ εἰδώς. πάλαι σὲ ὦ ὑπ' ἐμοῦ καὶ τούτου σῳζόμενον, καὶ ὡς τὸ μέλλον τόλμημα κωλύειν μέλλοντα. ἀποστάσας δὲ τοῦ σφαγέως, καὶ ἅμα τραύματι ἐξελὼν τὸ ξίφος, φησὶ πρὸ μικροῦ μέν με ἀπέκτεινας. νῦν δὲ ἀνάπαυσον ξίφος. παρὰ πινθῆρα δυσμενῆ ἦλθε, καὶ πρεσβυτικῇ χειρὶ δυσχερῶς σωματώσεις. ἀπόσφαξον. τυραννοκτόνησον. καὶ ὁ πινθὴρ ἀπέπαιξεν. οὐδὲ ὡσαύτως σοι εὐτύχει. οὐδὲ τὴν πόλιν πρὸ λαβοῦ ὁ φόνος. ἀπέθανον ἄν, ἀλλ' ἢ ὡς τύραννος μόνον. ἀλλ' ὅτι νομίζων ἐξεῖν ἔκδικον, νῦν δὲ ὡς ἄτεκνος. νῦν δὲ ὡς ὑδὲ φονεὺς δύποθεν. καὶ ταῦθ' ἅμα λέγων, ἐπῆρε τὸν σφαγέα, πρέμων. ὁ δὲ ἀναβάλλετο. ἐπιθυμῶν μέν, ἀσθενὲς δὲ πρὸς τὸν ὑπηρεσίαν ὁ τολμήσειν. πόσας κολάσεις ταῦτας; πόσα τραύματα; πόσοι θάνατοι; πόσαι τυραννοκτονίαι; πόσαι δωρεαί; καὶ τέλος, ἐνορῶντες πάντες τὸ μὲν νεανίαν ὠφελούμενον, ὑδὲ μικρὸν, ὑδὲ δικαιοπάνισον ἔργον. τὸ πρεσβυτέρω ὄ, αὐτὸ ὠφελούμενον, καὶ τὸ αἷμα ἀμφοῖν ἀναπεπταμένον. τὸν ἐλεύθερον σκότιλον, καὶ ἐπινίκιον ἀοιδὴν, καὶ τὰ ἔργα ὁ ξίφος ὁ ἐμὸν αὐτὸ δὲ τὸ ξίφος ἐν μέσῳ ἀμφοτέρων,

mavit, O nate, extincti, interempti ſumus tamquam tyranni. Vbi jugulator? cui me ſervat? cui me relinquit? qui quidem per te fili jam ante ſum è medio ſublatus, numquid me tanquam ſenem contemnit? & quaſi lento ſupplicio ſim plectendus, mortem mihi prorogat, & longiorem cædem mihi reddit. Atque hæc locutus, enſem quærebat. Ipſe enim inermis erat, eo quòd per omnia filio confideret. Verùm ne is quidem defuit, ut qui jamdudum fuiſſet à me paratus, atque ad facinus futurum relictus. Avulſo igitur enſe è jugulo, & è vulnere exempto, paulò ante, inquit, me occidiſti. Nunc finem malis impone ô enſis: ades lugenti patri ſolatium, ſenilemque manum & infœlicem adjuva, jugula, occide tyrannum, luctu libera: utinam prior in te incidiſſem, utinam priorem cædis locum occupaſſem. Occidiſſem quidem, ſed tanquam tyrannus duntaxat, ſed qui crederem mihi ſupereſſe ultorem. Nunc autem tanquam liberis orbus, nunc tanquam occiſore carens occumbo. Atque interea dum hæc diceret, gladium adegit tremens, neque ſat potens. Cupiebat quidem, ſed non ſuppetebant vires ad facinus exigendum. Quot hic ſupplicia? quot vulnera? quot mortes? quot tyrannicidia? quot præmia? Et ut finem faciam, vidiſtis omnes, juvenem quidem illum priùs proſtratum, non exiguum, nec facile opus. Senem poſtea ipſi circumfuſum, amborumque ſanguinem commixtum, libertatis illam & victorialem vi-

ſtimam, meique gladii facinora. At gladius ipſe in medio amborum,

τέρων ἐπιδεικνύμενον, ὡς οὐκ ἀναξίου μεγάλης καὶ διαφόρου, καὶ μαρτυρόμενον ὑπὲρ μοῦ πᾶσι δηλονότι τοῦτο ὑπ' ἐμοῦ γεγονέναι, μικρόπερον ἦν. νυνὶ δὲ λαμπρότερόν ἐστι τῇ καινότητι. καὶ ὁ μὲν καθελὼν τὸν τυραννίδα πᾶσιν, εἰμὶ ἐγώ. μεμίεσται δ' ἐς πολλοὺς τὸ ἔργον, ὥστε οὐ δράματι, καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἐγὼ ὑπεκρινάμην. τὰ δεύτερα δέ, ὁ παῖς. τὰ τρίτα δέ, ὁ τύραννος αὐτός. τὸ ξίφος δέ, πᾶσιν ὑπηρέτησεν.

rum, declarans quàm non domino indignum ſe præſtitit, teſtanſque quam fidelem operam mihi navarit. Hæc res à me geſta minoris eſſet momenti, niſi novitate illuſtrior fieret. Atque is ſum ego, qui tyrannidem ſuſtuli. Cæterùm actio in multos eſt diſtributa, ut in fabulis fieri ſolet. Ac primas quidem partes egi ipſe: ſecundas autem filius: porrò tertias Tyrannus ipſe: gladius autem omnibus inſervivit.

ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ. | ABDICATVS.

ARGVMENTVM.

Argumentum Orationis *infra patet. Porrò genus judiciale eſt, Status qualitatis. Sub hac enim & Abdicationis cauſſas Quintilianus ponit, quarum duas ſpecies facit: alteram Criminis perfecti, & alteram imperfecti, ad quam & præſens cauſſa hac pertinet. Exordium maxima ex parte querela conſtat. Nam & de iniquitate patris conqueritur, qui ſe non ſecundum artem, ſed ad præſcriptum curare jubeat, & de ingratitudine, ut qui pro beneficio reſtituta ſanitatis, eam ſibi nunc gratiam referat, ut iterum abdicare cogitet. Hanc querelam, perſonarum, ſua & noverca videlicet, conditionibus amplificat: Invidia paterna accuſationis etiam occurrens à conſueto & more patris, id quod ſtatim ab initio facit. Exordium Propoſitio ſequitur, cui Narrationem ſubmittit, non tam exponendæ actionis gratia, quàm ut anteactam vitam ſuam & beneficium in patrem collatum judicibus commendet. Confirmatio tribus locis conſumitur: primo, quo oſtendit non licere patri, ut in familiam receptum, denuo abdicet, à cauſſa legis & voluntate legiſlatoris, quod argumentum ſimilitudine & fictionibus, ſeu καθ' ὑπόθεσιν amplificat. Secundo, quo iniquum eſſe docet, ſe, tam bene meritum de patre iterum abdicari, & pro præmio, pœna affici. Hîc locus variè amplificatur, ex qualitate beneficii, à conditione perſona, à difficultate & accidentibus artis, à natura & lege & cæt. Poſtremo, neque cauſſas abdicationis ſatis idoneas aut efficaces eſſe probat. Neque enim ſe quicquam peccaſſe, neque nunc cogi debere, ut arte ſua ubivis*

utatur, idque exemplo reliquarum artium, & ob artis hujus eorditionem & præstantiam, deinde ex sua persona, qui illiam non impensis patris, sed tum, cùm à familia alienus esset, didicerit, aliquid etiam necessitatem quandam rei absurdam consecuturam esse? Denique non posse curari hunc morbum: quo loco multa de qualitate corporum, morborum & medicina in genere disputat, ostenditque etiam si alias sanabilis hic morbus esset, in novercæ tamen suspitionis periculum sibi metuendum esse, si quid ipsum fallat, aut ars destituat, atque ita Orationem concludit, admonens patrem periculi superioris, in quod ne iterum per iram & indignationem recidat, cavere ipsum jubet.

Ἀπεκηρυχθείς τις, ἰατρικὴν ἐξεμάθετο. μανίᾳ δὲ τὸν πατέρα, καὶ τῶν ἄλλων ἰατρῶν ἀπογνωσμένων ἰασιν αὐτῷ· φαρμάκου δοθέντος, ἀνειλήφθη αὖθις εἰς τὸ μέσον. μετὰ ταῦτα, μεμνημένος τῶν μητρυιᾶν, ἰασιμαχῆ κελεύομαι, ἀποκηρυττόμενος.

Quidam abdicatus artem medicam didicit Patrem insania laborantem reliquis medicis desperantibus, dato pharmaco cùm sanasset, denuo receptus est in familiam. Post hæc novercam insania correptam sanare jussus, abdicatur.

Οὐ καινὰ μὲν ταῦτα ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδὲ παράδοξα, τὸν δὲ πατέρα μὴ παρὰ τοῖς παροῦσι γιγνόμενα, οὐδὲ νῦν πρῶτον τοιαῦτα ἐορτάζειν, ἀλλὰ παλαιὸς οὗτος ὁ νόμος αὐτοῖς, καὶ συνήθως ἐπὶ τοῦτ' ἀφικνεῖται τὸ δικαστήριον. ἐκεῖνο μέντοι πρὸς τὸν δυσχερῶ, ὅτι ἔγκλημά μοι ἴδιον οὐκ ἔχω, κινδυνεύω δὲ πρωτίστου τοῦ χρῆν τὸν τέχνης τὸ τίμιον, εἰ μὴ παιδὸς οὔσης πείθεσθαι τούτῳ κελεύοιμι. εἰ τί γοῦν ἀν ἀπεπαιδεύθην, θεραπεύειν σε φαρμάκῳ, οὐκ ἐθέλοντα, ὡς ἡ τέχνη δύναται, ἀλλ' ὡς ὁ πατὴρ βούλεται; ἐβουλόμην μὲν οὖν τὴν ἰατρικὴν, καὶ τοιοῦτόν τι ἴσχειν φάρμακον, ὃ μὴ μόνον τοὺς μεμηνότας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀδίκως ὀργιζομένους, παῦσαι ἐδύνατο, ἵνα καὶ τὸ τοῦ πατρὸς νόσημα ἰασαίμην. νυνὶ δὲ τὰ μὲν τῆς μανίας αὐτὸ, πάλαι πέπαυται. τὰ δὲ τῆς ὀργῆς, μᾶλλον

Haudquaquam nova sunt hæc Iudices, neque miranda quæ in præsentia facit pater: neque nunc primùm ad hunc irascitur modum, verùm lex hæc illi facilis est, & assuetus ad hanc causam accedit. Nunc verò novum illud mihi accidit genus calamitatis, quòd etsi nullum crimen privatum sustineo, tamen artis nomine pœnas dare periclitor, nisi huic jubenti per omnia parêre possit. Qua re quid sit absurdius? uti curem ex præscripto, non ex artis facultate, sed ex patris voluntate? Optarim equidem ut Medicina, etiam hujusmodi remedium haberet, quod non solum insanientes, sed etiam injustè irascentes liberare posset, quo etiam patris morbo mederer. Nunc autem ipsa quidem insania levatus est: cæterùm iracundia magis ex-

λον ἐπιτείνῃ. καὶ τὸ δεινότατον, τοῖς μὲ ἄλλοις ἅπασι, σωφρονεῖ. κατ' ἐμὲ ὃ δὲ θεραπεύσομαι, μόνα μαίνεται. τὴν μὲν μισθὸν τῆς θεραπείας, ὀρᾶτε οἷον ἀπολαμβάνω, ἀπακηρυττόμενος ὑπ' αὐτοῦ πάλιν, καὶ δὶς ἤδης ἀλλοτριούμενος δούτερον, ὥστε ἀφ' τοῦτ' ἀσαλὴς φίλος ὀλίγου, ἵν' ἀπαθὴς ἦν μοι πολλάκις ἐκπέσων τῆς οἰκίας. ἐγὼ δ', εἰ μὲ ταῖς δυνάμεσι, δέον κελεύσθην ἐπεμέλουν. παρῆν γὰρ ἄκλητος· ἦκον ἐπὶ τὴν βοήθειαν. ὅταν δὲ τὰ μὴ πλείω ἀπιγνωσμένα, δεῦρ' ἐπιχειρῶ βιάλομαι. ἐπὶ δ' γυναικὸς ταύτης, εἰκότως, καὶ ἀτολμότερος εἰμι. λογίζομαι γὰρ οἷα πάσχομι· ἀεὶ τὸν ὃ πατρὸς ἀποτυχών. ὃς δεῦρ' ἐξάμενος τῆς θεραπείας, ἀπακηρύττομαι. ἔχθομαι μὲν ὃ ἀνδρὶ δικαίως ἐπὶ τῇ μητρυιᾷ, χαλεπῶς ἐχόντι. χρηστὴ γὰρ ἦν, καὶ ἐπὶ τῷ παιδὶ δὲ ἀπειλεῖν ἀνιωμένῳ. τὸ δ' μέγιστον, ἐπ' ἐμαυτῷ ἀπιδεῖν δοκῶν, καὶ ἃ ἐσφαλόμην ὑπομένων ἃ δυναμένῳ, καὶ δὲ ὑπερβολὴν τὸ νόσου, τὴν ἀσθένειαν τῆς τέχνης. πάλιν δ' δίκαιον εἶμαι ἀπακηρύττεσθαι, τὰ μὴ δύνασθαι ποιεῖν, μὴ δ' τὸν δρᾶν ὑπιχνεύμενον. δὶ ἃς μὲ μὴ αἰτίας καὶ πατὴρ ἀπεκήρυξέ με, ῥᾴδιον σωθῆναι σὲ τῶ παρόντων. ἐγὼ δ' κ' ἐκ ἐκείνας μὲ ἃς οἶδα, ἐκεινῶς τῷ μεταταῦτα βίῳ ἀπολογησάμην. κ' τοιοῦτ' δ', ἃ νῦν ἐγκαλεῖ, ὡς ἂν οἷός τε ὦ ἀπολογησάμην, μικρὰ ὑμῖν διηγησάμενος τὰ ἐμαυτοῦ. ὁ γὰρ δυσάρεστος, κ' δύσκολος ἐμοὶ, ὁ κατεισχύων τὸ πατρὸς, καὶ ἀνάξια πράττων ὧν ἤθης, τοτὲ μὲν αὐτῷ τὰ πολλὰ ἐκεῖνα βοῶντι, καὶ λυπουμένῳ, ὀλίγα χρῆναι ἀπολέσαι οἰόμην. ἀπελθὼν δ' τὸ

exacerbatur. Quodque est omnium gravissimum, erga cæteros omnes est sanus, insanus in me unum à quo est curatus. Videtis igitur cujusmodi mercedem curationis feram, quum rursus ab illo abdicor, rursus alienor à familia, ceu ob id ipsum ad breve tempus receptus, ut majore infamia sæpius ejicerer domo. At ego quidem in his quæ præstare queam, jussa patris non expecto: ut qui nuper non accersitus ad opitulandum venerim. Verùm ubi res est planè deplorata: tum nec aggredi velim. Porrò in hac muliere multo minùs ausim: nec temerè: liquidem reputo quid in me sit facturus pater, si res non successerit, cùm jam abdicet non aggressum curationem. Quare ludices, novercæ graviter laborantis vicem doleo: erat enim bona. Deinde patris nomine quem hujus morbus cruciat. Maximè tamen mei ipsius causa, qui videar immorigerus patri, cùm non possim quæ jubeor præstare, partim ob morbi magnitudinem, partim ob artis imbecillitatem. At sanè non arbitror æquum esse ut abdicer, si quod efficere non queam, id ne recipiam quidem. Itaque quibus de causis priùs abdicarit me, facile fuerit ex hoc negocio conjicere: ad quas equidem vita post acta, satis ut opinor, respondi. Ad hæc autem quæ nunc objicit, pro virili sum responsurus, si priùs de meo statu pauca vobis exposuero. Ego intractabilis, & immorigerus ille, patrem dedecorans, & indigna meo genere patrans, id quidem temporis multa id genus vociferanti, & asseveranti, paucis contradicendum esse duxi. Verùm do-

οἰκίας, ἐνόμιζον μοι δικαστήριον ἕστας μέγα, καὶ ψῆφον ἀληθῆ τὸ μὴ ταῦτα βίου, καὶ τὸ φαύλως πάμπαν τὸ μὴ πατρὸς ἐγκλήμασιν ἐκείνου ἀφειμένος, καὶ ὡς ἐπὶ τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπαιδαγώγουν, καὶ τοῖς λόγοις συνῆν. σωφρονοῦμαι γ' οὖν τοιοῦτόν τι, καὶ ὑπώπτευον μὴ δὴ ὡς ἐσφόδρα κεχρημένος πατρὸς ἀδίκως ὀργίζοιτο, καὶ ἐγκλήμασι ψευδῆ καθ' ὑμῶν συστήσαι. καὶ ἦσαν πάντες, οἱ μανίας δίχα ταῦτ' εἶναι νομίζοντες, καὶ ἀπειλαὶ, καὶ ἀκρεβολισμοὶ, οὐκ ἐς μακρὰν ἐπιστρεμμένη δ' ἀκοὴ, μῖσος, ἀλογία, καὶ νόμων ἀτιμία, καὶ βλασφημίας σωρὸς ἄφθονος, καὶ δικαστήριον σκυθρωπὸν, καὶ βαὶν, καὶ ὀργὴν, καὶ ὅλως, χαλεπὸς μεσὶ παῖσαι, διὸ δὴ πάνυ μοι καὶ ἰατρικῆς δέησιν ποτὲ ὑποπτεύκειν. ἀπηλλημένος δ', καὶ τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν ἐπὶ τὰ ἀλλοδαπὰς ἰατρῶν συγγενόμενος, καὶ πόνῳ πολλῷ, καὶ σωφροσύνῃ λιπαρεῖ χρησάμενος, ἐξεμαθον τὴν τέχνην, ἐπανειλλῶν γ' οὖν, καὶ καλαμῶσαν τὸ πάθος, σαφῶς ἤδη μεμνήσθαι, καὶ νῦν τὸ ἐπιχωριάσαι ἰατροῖς ἀπεγνωσμένον, οὐκ ἐς βάθος ὁρώντων, διὰ ἀκριβείας φιλοκενούντων τὰς νόσους. τὴν ὀργὴ γε εἰκὸς ἦν ποιεῖν χρησὸν ἦον, ὅτι ἐμνησικάκησε τὸ ἀποκηρύξεως, ὅτι μετάπεμπτος ὑγιὴς ἐφοίμενος. οὐδὲ γὰρ εἶχόν τι αὐτῷ ἴδιον ἐγκαλεῖν, ἀλλὰ πάντα ἐκείνα ἦν ἀλλότρια τὰ ἁμαρτήματα. καὶ ὥσπερ ἔφην ἤδη, τὸ νόσημα. παρελθὼν δὲ ἀκλητὸς, οὐκ ἀνίατος ἀνακάμπτω, ἀ γὰρ ὅτῳ ποιεῖν μοι cedens, existimavi fore mihi magni instar, verique calculi vice, si vitam postea viverem qua me à paternis illis criminibus quàm longissimè abesse appareret, & honestissimis studiis dedisse operam, cumque optimis viris habuisse consuetudinem. Iam verò & hujusmodi quiddam prospiciebam, ac suspicabar fore, ut pater, qui non admodum animo constaret, mihi sine causa succenseret, falsaque in filium crimina strueret. Neque deerant qui ista morbi initium interpretarentur, minasque & tela mox irruituri mali, nempe odium absque causa, mores asperos, parata convicia, censuram severam, clamorem, iram, denique bilis omnia plena. Ob quæ mihi aliquando medicina opus fore credebam. Proinde peregrè profectus, ac probatissimorum, quos in peregrinis regionibus nancisci potui, medicorum doctrina usus, plurimo labore, vehementique animi studio artem perdidici. Postea reversus, invenio patrem manifesta insania jam laborantem, & ab hujus loci medicis desperantibus destitutum: qui non altiùs introspiciunt, nec admodum exactè morbos dijudicant. At ego sanè, sicuti par erat facere frugi filium, neque abdicationis injuriam memini, neque dum accerserer expectavi. Neque enim erat quicquam, quod illi propriè imputare posset: verùm peccata illa omnia fuerant aliena: morbi nimirum, ut modò dixi. Cùm igitur non vocatus accessissem, non illico sum medicatus, neque enim id nostri est mo-

1 Καὶ ὑπώπτευον μὴ δὴ ὡς ἐσφόδρα] Καὶ ὑπώπτευον μοὶ δὴ ὡς ἐσφόδρα. Similis menda etiam Demosthenis Olynthiaca II. quæ vulgò I. numeratur. Ad quam ea de re dixi. *Marc.*

ἔθος ἐστὶν ἡμῖν, ὑδὲ ταῦτα ἡ τέχνη διδάσκει, ἀλλὰ πάντων πρῶτον διδασκόμεθα σαφῶς εἰπεῖν ἰάσιμόν ἐστι τὸ νόσημα, ἢ ἀνίατον, καὶ ὑπερβαίνομεν τὰς ὅρας τῆς τέχνης. καὶ πλησιάζομεν, ἵνα μὴ ἄμεινον χείρων ᾖ, ἐπιχειροῦμεν, καὶ πᾶσαν σπουδὴν εἰσφερόμεθα σῶσαι τὸν νοσοῦντα. ἵνα δ' ἐκφερομένης ἤδη, καὶ γενικῆς τὸ πάθος ἰδόντες, ὑδὲ πλησιάζομεν, ἀλλ' ἐκ τῶν πόρρω θεωμεθα, νόμον τινὰ παλαιὸν τῶν θεωρούντων τὴν τέχνης ἑαυτῶν φυλάττοντες. οἱ φασι μὴ δεῖν ἐπιχειρεῖν τοῖς κεκρατημένοις. ἰδὼν δὲ τὸν πατέρα ἐπ' ἐσχάτης τῆς ἐλπίδος, καὶ τὸ πάθος οὐκ ἐκεῖνο τῇ τέχνῃ ἐπιπολὺ τηρήσας, καὶ ἀκριβῶς ἐξετάσας ἔκρινον, ἐπιχειρεῖν ἤδη, καὶ τὸ φάρμακον πιθανώτατος εἰσῆλθον. καίτοι πολλοὶ τῶν παρόντων ὑπώπτευον τὴν δόσιν, καὶ τὴν ἴασιν διέβαλλον, καὶ ὡς κατηγορίας παρεσκευάζοντο. παρῆν δὲ καὶ ἡ μητρυιὰ φοβουμένη, καὶ ἀπιστοῦσα ἐμοὶ τὴν μίσει ἐμοὶ, ἀλλὰ τὴν εὐδοξίαν, καὶ ἀκριβῶς εἰδέναι πονηρὸν σκεῦος ἀφικνούμενον. ἐπίστατο γὰρ μὴ τὰ πάντα σωθῆναι, καὶ ὁμοδιαιτῆς τῇ νόσῳ. πλὴν, ἀλλ' ἔμαθε ὑδὲν ἀποδιλιάσας, ἐπιστάμην γὰρ ἐγὼ ψεύσομαί με τὰ σημεῖα, ὑδὲ ἀποδύσασθαι τὴν τέχνην ἐπῆλθον τὴν ἴασιν σὺν καιρῷ τ' ἐπιχειρήσας. καίτοι καί μοί τινες τῶν φίλων, συνεβούλευον μὴ θρασύνεσθαι, μὴ καὶ ἀφροβόλιόν τινα μείζω συνέγκῃ μοι τὸ ἀπατυχεῖν, ὡς ἀμυνομένῳ τὸν πατέρα φαρμάκῳ, καὶ μνησικακήσοντι, ὧν ἐπιπονῆσαι ὑπ' αὐτοῦ. καὶ τὸ κεφάλαιον, σῶν μὲ ἐτόλμα δίκης ἦν, καὶ ἰσωφρόνη πάλιν, καὶ πάντα διεξήγωσκεν. οἱ παρόντες δ', ἐ-

moris, neque id præcipit ars. Verum omnium primum observare docemur, sanabilis-ne sit morbus, an insanabilis, transiliatque artis terminos. Ac tum si ejusmodi sit malum, ut commodè possimus aggredi, aggredimur, totoque adnitimur studio: ut ægrotum servemus. Sed si affectum jam invaluisse, superasseque viderimus, nec manum omnino admolimur, idque vetustam quandam primorum medicinæ parentum legem observantes: qui negant tentandos esse morbos qui jam invaluerunt. Itaque cum patrem adhuc intra spem esse cognoscerem, neque affectum arte potiorem, diu observatis ac pensitatis singulis, ita demum aggressus sum, atque cum fiducia, pharmacum porrexi. Quanquam multi qui aderant, hanc pharmaci administrationem suspectam habebant, & meam medicationem calumniabantur, jamque ad accusandum se comparabant. Aderat etiam noverca pavida, & diffidens, non quòd me odisset, sed quòd metueret, cùm probè sciret illum graviter laborare. Nam sola noverat omnia, quippe familiaris, assiduoque ægrotanti convivens. Attamen ego nulla re deterritus, siquidem sciebam fore ut neque signa me fallerent, neque ars me proderet, observato tempore opportuno adhibui medelam. Quanquam nonnulli ex amicis mihi suadebant ne viderem, ne fortè si res malè succederet, majorem calumniam mi-

mi accerserem, quasi acceptarum injuriarum memor, patrem veneno ultus essem. In summa, protinus ille convaluit, pristinæque redditus sanitati, omnia cognovit. Familiares admirabantur, lau-

χαίμαζον. ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ μητρυιὰ, καὶ φασιὰ παῖπη ἐν χαίρουσα, καὶ μᾶλλον ἐδοκιμάζετο, καὶ ἐκείνῳ σωφρονίζει. ἐγὼ δ' οὖν, μαρτυρεῖν γὰρ αὐτῷ ἔχω, μήτε μεμψάμενος, μήτε συμβουλὴν πώποτε τοῦ τοιούτου ἀτόλμητον, ἐπειδὴ τὸ παῖδα ἦκεν τὸ παρόντος, ἐλυε μὲν τὴν ἀποκηρυξιν, ἦν δ' ἐξ ὑπαρχῆς ἐποιήσατο με, σωτῆρα καὶ εὐεργέτην ἀποκαλῶν, ἀκριβῆ πίστιν ἐπιφέρων ὁμολογῶν, καὶ ὡς ἐμπροσθεν ἐκείνου ἀπολογούμενος. τοῦτο γίγνομενον, οὐ φαιδρὸν μὲν πᾶσιν, ὅσοι παρῆσαν χρηστοὶ. ἐλυπεῖ δ' ἐκείνους, ὅστις ἀποκηρυξις ἦν, ἡδέως ἀναλήψεως. εἶδον γὰρ τότε πάντες ὁμοίως ἐξερρίνης τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' οὐχ τὸν αὐτὸν χρόνον τρεπομένου, καὶ βλέμμα παραγμένου, καὶ σχῆμα ἀρμοσμένου, οἷον σκῆψιν, καὶ μίσος μεγάλη. ἡμεῖς μὲν ὡς τὸ εἰκὸς ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ὑμηδίᾳ ἦμεν, ἀλλήλοις ἀπιλαφοπες. ἡ μητρυιὰ δ' μὲν μικρὸν, οὐχὶ τοσοῦτον ἔχρατο, τοσοῦτον ὦ ἄνδρες ὀλιγωρίᾳ χαλεπῶν, καὶ παραλόγῳ. ἐγὼ μὲν οὐχ τὸ δεινὸν, παρεθυλεξα. ἦν γὰρ ἀπλοῦν, ἡ δ' ἐπιπόλαιον τῇ μανίᾳ τὸ εἶδες, ἀλλὰ τὸ παλαιὸν ὑποκαθὸν ἐν τῇ ψυχῇ κακὸν ἀπέρρηξε, καὶ ἐς τὸ μεφανὲς ἐξενέγκατο. πολλὰ μὲν ἦν καὶ ἄλλα ἡμῖν ἐστι σημεῖα τῆς ἀνιάτου μεμηνότος. ἓν δ' ἐκεῖνο κοινὸν ἐπὶ τῇ γυναικὸς ταύτης περιφυλαξα. σοφὸς μὲν γὰρ τὰς ἄλλας, ἡμερωτέρας, καὶ πραεῖα ἐστι. καὶ παρόντων, ἐρώλως ἀγὴ ἡ νόσος. ὅν δὲ πνα ἰατρὸν ἴδῃ, καὶ τὸ ἀκούσῃ μόνον, κατ' ἐκείνου μᾶλλον παροξύνεται. ὁ δ' καὶ αὐτὸ τοῦτο, ἐς πένητος καὶ ἀηκέστως ἔχειν ἐστὶ

dabat noverca, palamque gaudebat, & quòd inclaruisset, & quòd ille relipuisset. At hic quidem, nam id de ipso testari possum, neque cunctatus, neque quoquam his de rebus adhibito in consilium, re ex familiaribus cognita, irritam fecit abdicationem, ac denuo me filium fecit: servatorem ac beneficum appellans, sese certum mei experimentum cepisse confitens, deque illis ante factis semet excusans. Hoc factum multos quidem, quotquot boni aderant, exhilaravit: sed eos afflixit, quibus abdicatio filii erat revocatione jucundior. Proinde tunc vidi non eodem modo ea re gaudentes omnes, sed colorem alicujus mutatum, vultum perturbatum, faciem iracundam, quemadmodum ex invidia, odioque solet accidere. Nos igitur ut consentaneum est, altero alteri reddito, in lætitia, animique gaudiis versabamur. Cæterùm noverca paulò post, statim ægrotare cœpit, morbo ludices gravi, & inopinato: quem statim ab ortu tetrum observavi. Neque enim simplex, & levis insaniæ species, sed vetustum quoddam jamdudum in anima delitescens malum erupit, victoriaque parta in apertum prodiit. Sunt autem nobis multa quoque alia insanabilis insaniæ signa. Verùm illud unum commune in hac muliere animadverti, quòd erga cæteros pacatior est ac mitis, illisque præsentibus conquieścit morbus: sed siquem medicum viderit, vel si de medico tantùm audierit, in hunc supra modum exasperatur. Quod & ipsum argumento est, illam maligno & insanabili malo teneri.

Hæc

τεκμήριον. ταῦθ' ὁρῶ, ἐμὲ μὲν ἠνιώμενον, καὶ τὴν γυναῖκα ὠκτιρον ἀξίως ὧν πεπονθυῖαν, καὶ τὸ ἀθόρυβον δυσχεραίνον. ὁ πατὴρ δ' οὐτε ἰδιωτείας, οὐ γὰρ οἶδεν ὅτι ἔρχεται ἢ κακοτροπίᾳ κακεῖ, ὅτε τὴν αἰτίαν, ὅτε τὸ μέτρον ἢ πάθος, ἐπέλαβεν ἰᾶσθαι, καὶ τὸ ὄμμιον ἐγχείρημα φάρμακον. ὥετο γὰρ ἐγὼ εἶναί μοι νόσου εἶδος, καὶ μίαν τὴν νόσον, καὶ περιῤῥήγνυμι ταύτην, καὶ ἀθρασταινειαν τὴν ἀφροπάιαν ἐγκόμιον. ἐπὶ δ', οὐδ' ἀληθέστατον, ἀδύνατον εἶναί φημι σώζεσθαι τὴν γυναῖκα, καὶ ἠτιάσθαι τοῦτ' ἐγὼ τὴν νόσον ὁμολογῶ, ἀγανακτεῖ, καὶ ὀργίζεται, καὶ φησὶν ἐκόντα κακουργεῖσθαι, καὶ φθονεῖσθαι τὴν ἀνδρα τὸν, ἐγκαλῶν ἐμοὶ τὴν ἀνθρωπείαν τὴν τέχνης. καὶ πάσχω μὲν σύνηθες τοῖς λυπουμένοις. ὀργίζονται γὰρ ἅπαντες τοῖς μὴ παῤῥησίας τάληθῆ λέγουσι. ταῦτ' ἔγωγε ὡς ἂν οἷός τε ὦ, δικαιολογήσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, καὶ τὴς τέχνης. καὶ πρῶτόν γε δὴ τοῦ νόμου ἄρξομαι, καθ' ὃν ἐκεῖνός με ἀποκηρύξαι βούλεται, ἵν' εἰδῇ σὺν ἐθ' ὁμοίως ἔσαν αὐτῷ νῦν τε καὶ πρότερον τὴν ἐξουσίαν. οὐ γὰρ ἅπασι τοῖς πατρὶ ὁ νομοθέτης, οὐδὲ πάντας ἡμᾶς, οὐδ' ἑκάστοις ἂν ἐπέλευσεν ἀποκηρύττειν συγκεχώρηκεν, οὐδ' ἐπὶ πάσαις αἰτίαις, ἀλλ' ὥσπερ τοῖς πατράσι τὸ παλαιοῦται ὀργίζεσθαι ἐφῆκεν, ὅτε καὶ τοὺς παῖδας πεῖσαι ἔσχον, ὡς μὴ ἀδίκως αὐτὸ πάσχωσι. καὶ λαβεῖν σὺν ἐλεύθερον ἐφῆ γενέσθαι, οὐδ' ἀκεραίους τὴν ἡμιωρίαν, ἀλλ' εἰς δικαστὴριον εἰκάλεσε, καὶ δικαστὰς ἐκέλευσε τοὺς μήτε πρὸς ὀργὴν, μήτε λίαν ἐλεήμονας τὸ δίκαιον κρινοῦντας. ἤδει γὰρ πολλοῖς πολλάκις ἀλόγους αἰτίας ὀργῆς παρελθοῦσας. Hæc cùm perspicerem, equidem acerbè ferebam, miserebarque mulieris ut debui, præter meritum tanto laborantis infortunio. At pater ob insciti am, neque enim novit, vel originem mali quo tenetur, vel causam, vel affectus magnitudinem, jussit ut medicarer, ac simile pharmacum exhiberem: arbitratus idem esse insaniæ genus, eundem morbum, eandem invaletudinem, quæ simile curandi rationem admitteret. Verùm ubi, quod verissimum est, dico fieri non posse ut servetur mulier, meque morbo imparem esse fateor, indignatur, & succenset, aitque me studio detrectare, ac mulierem destituere, mihi crimini vertens artis imbecillitatem. Atque huic quidem accidit quod dolentibus solet: liberè verum dicentibus succenset. Verùm ego pro viribus illi respondebo, tum meo ipsius nomine, tum artis. Ac primùm quidem à lege incipiam, ex qua hic me vult abdicare, quò intelligat sibi non esse posthac eandem abdicandi facultatem, quæ priùs fuit. Neque enim legislator omnibus, ô pater, istam potestatem permittit, neque uti quoslibet filios, neque quoties libuerit, neque quibusliber de causis, abdicent. Verùm ut patribus concessit certis de causis irasci, ita prospexit & liberis, ne id immerentibus accidat. Ideoque jussit ne libera esset, ac citra judicium vindicta, sed ad judices vocat, æstimatores constituit, qui neque per iracundiam, neque per calumniam judicent quod justum est. Noverat enim frequenter accidere multis, ut iniquas ob causas ad iram

σαμβάνας. καὶ ἢν ἰδῶ, ψόφδεῖ τις, ἀφοδλῆ πεινῶμεν, ἢ ζημίαν ἐχθρᾷ. ὥστε μὴ πεισόμεθα, ἢ γυναῖκι ἐχθρᾷ. ὥστε μὴ ἀδίκως ἀγωνίζῃ τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἐξ ἐρήμης τὰς παῖδας δίδως ἀλλοτρίᾳ, ἀλλὰ κὰν ὕδωρ ἐγχέῃτε, καὶ λόγος ἀποδίδοται, καὶ ἀνεξέτα-στον ἀεὶ καταλείπεται. ἐπεὶ τοίνυν ἔξεστι καὶ τῷ μὴ ἐγκαλεῖν μόνον ὁ πατὴρ κυρίῳ, καὶ κελεύει δ' εἰ δίκαια αἰτιᾶται, ὑμεῖς οἱ δικάζοντες, αὐτὸ μὲ, ὃ μοι ἐπιφέρει, καὶ ἐφ' ᾧ νῦν ἀγανακτεῖ, μηδέπω σκοπεῖτε. σκέψασθε δ' ἐκεῖνο ἐξετάσαντες, εἰ ἔτι δεῖτον ἀποκηρύττειν αὐτῷ, ἅπαξ ἀποκηρύξαντι, χρησαμένῳ τῇ ἐξ ἀρχῆς ἐξουσίᾳ, καὶ ἀπολαβόντι τὴν πατρικὴν ταύτην δύναμιν. εἶτ' αὖθις ἀναλαβόντα. καὶ λύσαντα τὴν ἀποκήρυξιν, ἐγὼ μὲν οὐδικάζειν εἶναι φημι τὸ τοιοῦτον, ἀπειρηκότας ἤδη, καὶ τὰ παιδῶν πρὸς ἡμᾶς, καὶ πολλὰς πρὸς καταδίκας, καὶ τὸ φοβερὸν ἀεὶ, καὶ τὸ νόμιμον, ἅπαξ μὲν συνορᾶν ἐᾶσαι, μὴ μικρὸν δὲ λύειν. καὶ πάλιν ὁμοίως ἰσχυρὸν εἶναι. καὶ ὅλως, ὥσπερ καὶ κρίσεις τὰ δίκαια, οὕτως τὸ ἐπὶ κακοῖς δικεῖν πᾶσι παρέχειν. ἀλλὰ τὸ μὲν ὠφέλιμον ἄξιον ἐφίεσθαι, καὶ ἀγανακτοῦντα σωφρονεῖν, καὶ κύριον τὴν μεταμέλειαν ποιεῖν τὸ μεταγνῶναι. ὧν δ' ἅπαξ ἀναλάβῃ, τοῦτ' ἔξουσίαν, καὶ παρὰ χρήσιμα τῷ νόμῳ, καὶ ἐμπεσὸν τὸ ὀργῆς, εἶτα, μὴ τοῦτο ἀναλαβόν, χρηστὸν εἶναι μεταπεισθέντα, ἐπὶ τούτων ἀνάγκη μὲν μένειν, καὶ μηκέτι μεταπηδᾶν, μηδὲ μεταβουλεύεσθαι, μηδὲ μεταπείθειν τοὺς κρίνοντας. ὃ μὲν γὰρ τὸ χρηστὸν ἐπιτηδεύσας, πονηρὸν ἢ χρηστὸν ἀπεργάσεται, οὐδὲν εἰμὴ γνωσόμενος ὧν. commoverentur: hic quidem cùm falsæ calumniæ crederet: ille famulo, vel uxori infensæ fidem haberet. Quare noluit rem injudicatam agi, neque indefensa causa liberos statim condemnari: verùm aqua infunditur, dicendi fit copia, nihil inexcussum relinquitur. Quandoquidem igitur hoc solum authoritatis datur patri, ut in jus vocet: & vobis judicibus, ut an justa sit accusatio, judicetis: id quidem quod mihi imponit, & cujus gratia nunc indignatus, nondum spectate, sed illud priùs expendite, num amplius abdicandi *jus ipsi* sit concedendum, cùm semel abdicaverit, jamque sit usus facultate quam lex concedit, atque hanc paternam potestatem expleverit: deinde rursum in familiam receperit, & priorem abdicationem abrogarit. Nam ego iniquissimum istud esse dico, ut infinitæ sint liberorum pœnæ, multæque condemnationes, & perpetuus metus: utque lex nunc irato inserviat, nunc abrogetur: rursum ut eodem modo valeat: denique ut jus sursum ac deorsum volvatur, prout ex occasione patribus visum fuerit. Veràm initio æquum quidem erat ut concederet, cumque indignante indignaretur; ac puniendi jus faceret ei qui genuisset. Porrò ubi semel potestatem absumpserit, ac lege abusus sit, iram expleverit, *post* hæc rursum in familiam receperit, & in hanc opinionem transierit, ut frugi putet, in his perseveret necessum est, neque postea resiliendum, neque retractanda sententia, neque rescindendum judicium. Etenim nullum erat judicium ut puto, quo ex is natum cognosceret, frugi-ne, an contrà esset evasurus.

At-

καὶ διὰ τοῦτο τοὺς ἀναξίους ἔγνωσαν ἀποκηρύττεσθαι συγκεχώρηται, τοῖς ὅπως ἀγνόουν ἀναθρεψαμένοις. ὅταν δὲ μὴ καθ' ἑαυτὸν ἀνάγκλιτος, ἀλλ' ὑπ' ἐξουσίας αὐτός τις ὑφ' ἑαυτῷ καὶ δεικνύσας ἀναλάβῃ, τίς ἔτι μηχανὴ μεταβάλλεσθαι, ἢ τίς ἔτι χρῆσις ὑπόλοιπος ἔσται νόμου; φαίη γὰρ ἂν ὡς σὺ ὁ νομοθέτης, εἰ ποιητὴς ὢν ἐλεγες, καὶ ἔδει ἀποκηρυχθῆναί σε, τί παιδὸν ἀνεκάλεις; τί δ' αὖθις ἐπαινῶν εἰς τὸν οἶκόν σου; τί δ' ἔλυες τοὺς νόμους; ἱλαρώτερος γὰρ ἦθα, καὶ ἔδει μὴ ποιεῖν ταῦτα κύριος. εἰ γὰρ δὴ συγχωρῶ σοι δοτέον τοῖς νόμοις, οὐδὲ ὡς τὰς σὰς μεταβολὰς ἀναγκαῖον τὰ δικαστήρια. οὐδ' ἅρμ μὲν λύειν, ἅρμ δὲ κυρίους εἶναι τοὺς νόμους, καὶ τοὺς δικαστὰς καθῆσθαι μάρτυρας. μᾶλλον δ' ὑπηρέτας σοι δεκτέον, ὅτε μὲν κολάζοντας, ὅτε δ' ἀφιλαπτίστους, ὁπότε σοι δοκῇ. ἅπαξ γεγένησαι, ἅπαξ ἀνατέτροφας, ἅπαξ καὶ τὸ ἀποκηρύττειν αὐτὸ τούτων ἔχεις. καὶ τότε, ὡς δικαίως αὐτὸ ποιεῖν δοκῇς. τὸ δ' ἅπαξ τοῦτο, καὶ οὐδὲν, καὶ πολὺ, καὶ ῥᾴδιον, μεῖζον ἤδη τῆς παρούσης ἐστὶν ἐξουσίας. μὴ δὴ ὡς Διὸς ὢν ἔνδικος δικαστὴς συγχωρήσητε αὐτῷ ἐκείνου τὸν ἀνάληψιν πεποιημένῳ, καὶ λύσαντι τὸν γνῶσιν ἔμπαλιν δικαστήσαι, καὶ ἀνυφώσαντι τὸν ὀργὴν, αὖθις ἐπὶ τὸν αὐτὸν πρωτεῖον ἀναπολεῖν, καὶ ἐπὶ τὸν ἐξουσίαν τὸν παρεληλυθυῖαν ἀναστρέχειν, ἧς ἔξεσται ἤδη, καὶ ἴσως ἡ ὠφελησομένη, καὶ μόνῳ τούτῳ ἄχρηστος, καὶ ὠφελουμένη. ὁρᾶτε γάρ που καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις δικαστηρίοις, ὡς ὅταν μὲν ἔκ κλήρου λαχόντων δικασῶν, ἄν τις ἄδικον οἴηται γεγενῆσθαι τὴν κρίσιν, δίδωσιν ὁ νόμος εἰς ἕτερον ἐφεῖναι δικαστήριον. ἐὰν δὲ

Atque hanc ob causam genere indignos abdicare concessum est, quos quum educabant, cujusmodi futuri essent nesciebant, Cæterùm ubi non coactus, sed suapte sponte atque authoritate ex sese comprobatum recipit, qua deinde ratione possit mutare factum, aut quis supereſt legis usus? Etenim dixerit legislator, hic si improbus erat, dignusque quem abdicares, cur revocasti? cur in familiam denuo reduxisti? cur legem irritam fecisti? Nam liber eras, tuique juris ut hoc non faceres. Neque enim tibi concedendum est ut leges eludas, neque ut ad animi tui mutationes judicia trahantur: neque ut leges nunc irritæ fiant, nunc authoritate polleant, judices interim testes sedeant, imò potiùs tuæ voluntatis ministri: modò punientes, modò absolventes, quandocumque tibi visum fuerit. Semel genuisti, semel educasti, pro his etiam semel abdicare potes: tum quidem quum id justè agere videberis. Verùm ut hoc fiat sine fine, ut perpetuò, ut frequenter, ut facilè, id supra patris jus est. Quare per Jovem Judices ne permittatis huic, qui sua sponte receperit, superioris judicii sententiam irritam fecerit, iram exauthoraverit, ut rursum me ad eandem pœnam provocet, & ad paternam potestatem recurrat, cujus exoletum jam & inutile est privilegium, huicque soli invalidum, & ante hac consumptum. Etenim illud considerate, quemadmodum in aliis judiciis, ubi judices sorte ferunt sententiam, siquis perperam pronunciatum existimat, permittitur ad alios judices provocare. Sed siqui sua sponte

σπις ἐκόντας αὐτοὶ σωφρόνως δικασ-
τὰς, καὶ προελόμενοι ἐπιτρέψασι
διαιτᾶν, οὐκ ἔστι. οἷς γὰρ ἐξὸν
μὴ ἦν τὴν ἀρχὴν ἐμμένειν, εἰ τύχοις
τῆς αὐθαιρέτου ἁλίσκου, πέρασιν ἐπ
δίκαις τοῖς ἐγνωσμένοις. ὅτῳ
δὲ μὴ σύ. ὃν ἐξὸν μηκέτ' ἀναλαμ-
βάνειν, εἰ μὴ ἄν ἄξιον ἑαυτοῦ φαί-
νοιτο, τοῦτον εἰ χρηστὸν ἡγησάμε-
νον εἶναι πάλιν ἀπειλήφας, οὐκέτ'
ἀποκηρύττειν ἔχεις. ὃν γὰρ οὐκ ἄξι-
ον αὐτὸς παθεῖν ταῦτα, ὑπ' αὐ-
τοῦ σοῦ μεμφοτέρου, καὶ χρηστὸς ἤδη
ἀνωμολόγηται. ἀμεταύητον ἀνὴρ τὴν ἀ-
νάληψιν, καὶ τὴν ἀλλαγὴν βέ-
βαιον εἶναι σωφρονεῖ, μὴ κρίσιν
ὕστερον πολλὴν, καὶ δύο δικαστήρια.
ἓν μὲν τὸ σωφρονεῖν, ἐφ' ᾧ παρῆτησε. δεύτερον δὲ τὸ σὸν, ὅτι μετε-
βαλλόμενος, καὶ ἀπάδοντα ἐπίστας τὰ
σώφρονα ἐγνωσμένα λύσας, βε-
βαίοις τὰ μετ' ἐκεῖνα βεβουλευ-
μένα. μένε τοίνυν ἐπὶ τῶν πλεόνων, καὶ φύλαττε τὴν σαυτοῦ κρίσιν, πα-
τρὸς σε εἶναι δεῖ. τοῦτο γὰρ ἴδιόν
ἐστι. τοῦτ' ἐδοκίμασας. τοῦτ' ἐνόησας. ἐγὼ μὲν οὖν εἰ μὴ φύσει πατὴρ
ἦν, ἠμφῳ δ' ἀπεκηρυττόμην κρίνειν, ἐξεῖναί σοι φαίην. ὃ γὰρ τὴν
ἀρχὴν ποιεῖν δίκαιον ἦν, τοῦτ' ἄδι-
κον λύειν ἄπαξ γεγόμενον. τὸ δὲ καὶ
φύσει, καὶ αὐθις σωφρονίσαι, καὶ γνώ-
μην ἐπιστρέψαντα, πῶς οὐλογόν σε
ἀπηλλάχθαι, καὶ πολλάκις τὸ μιᾶς οἰκειότητος ἀπορρῆναι; εἰ δ' οἰκέτης
ἦν ἐπιτύχανον, καὶ τὸν μὲν πρῶτον
πονηρὸν οἰόμενον, ἐπίδησας, μεταπι-
θεὶς δ' ὡς ὄντα ἥδικον, ἐλεύθε-
ρον ἀφῆκας εἶναι. [1] ἆρ' ἂν σοι
πρὸς ταῦτα ἐρωδιὸς, αὖθις ἐξὸν

sponte de judicibus convenerint, delectisque arbitris causam commiserint, non idem licet. Etenim siquis, quorum sententiis initio stare non cogebatur, hos sponte delegerit, jam æquum est boni consulere quæ statuerint. Itidem sanè & tu, quem non amplius recipere licebat, nisi videretur genere dignus, hunc si frugi esse arbitratus iterum admiseris, non amplius abdicandi jus habebis: siquidem indignum esse, in quem hæc denuo fiant ipse testatus es, jam de integro frugi esse filium confessus. Itaque non pœnitere receptionis, sed firmam reconciliationem esse convenit, post sententiam toties pronunciatam, ac rem bis judicatam, primùm quando abdicasti, deinde quando sententiam mutasti, & in patrimonii portionem asseruisti, rescissis decretis superioribus, confirmas illa quæ postea sunt placita. Proinde persevera in his quæ proximè statuisti, tuumque ipsius judicium serva. Pater sis oportet, quandoquidem id decrevisti, id probasti, id ratum fecisti. Ego quidem si natura non essem filius, sed adoptatum abdicare velles, ne id quidem tibi licere existimarim. Quod enim liberum erat initio non facere, id semel factum iniquum est rescindere. Porrò eum qui primum natura sit filius, postea judicio, sententiaque accersitus, quæso num par est rursum expellere? & eadem necessitudine sæpius privare? Si verò servus essem, tuque primùm ratus improbum, in vincula conjecisses, deinde cognita innocentia, me manumisisses, num tibi alias irascenti, in eandem ser-

1 Ἆρ' ἂν σοι πρὸς ταῦτα ἐρωδιὸς, αὖθις ἐξὸν ἐκ τῶν ὁμοίων δικαίως ἐπ-

ᾗς τὴν ὁμοίαν δουλείαν ἐπανάγειν; ἀδικωῶς. τὰ γὰρ τοιαῦτα βέβαια, καὶ ἀμεταπτώτως κύρια ὑπάρχειν οἱ νόμοι ἀξιοῦσιν. ὑπὲρ μὲν δὴ μηκέτ' ἐξεῖναι τούτῳ ἀποκηρύττειν, ἂν ἅπαξ ἀποκηρύξας, ἐκὼν ἀνείλατο, ἔτι πολλὰ εἰπεῖν ἔχων, ὅμως, παύσομαι. σκέψασθε γὰρ ἴσως οἷον ἔοικε, καὶ ἀποκηρύξῃ με. καὶ δὴ τοῦτό φημι, ὡς τότε μὲν ἰδιώτην, νῦν δὲ ἰατρόν. δεῖν γὰρ ἂν ἴσως τοῦτο καὶ πρόχειρα συναμφισβητεῖν. δεῖ δὲ τότε μὲν νέον, νῦν δὲ ἤδη καὶ πεπειρᾶσθαι, καὶ τὸ πιστὸν δὲ μηδὲν ἀδικήσαι ἂν ἡμᾶς ἡλικίας ἔχοντα μακρᾶς γὰρ ἴσως καὶ τοῦτο. ἀλλὰ τότε μὲν, εἰ καὶ μηδὲν ἠδικημένῳ ὡς ἂν ἔγωγε φαίην, ἀλλ' οὖν οὐ πεπονθώς, παρῆκέ τε οἰκίας. νῦν δὲ σωτῆρα ἄναγκες, καὶ εὐεργέτην μεμνημένον, ἢ τί χρὴ εἶναι ἀκαταστοτέρου, πολίτην δὲ ἐμὲ, καὶ πλεῖστον κίνδυνον διαφυγόντα, τοῖς τοιούτοις δίκης ἀμείβεσθαι τὴν θεραπείας ἐκείνης, οὐδ' ἵνα λόγον ἔχοντα, ἀλλ' ὅτου ἐκδίκως ἐπιλελῆσθαι, καὶ ἐπὶ τῷ ἐρημίαν ἐλαύνειν, τί ἐφοδεῖτ' ἂν δικαίως, ἐφ' οἷς ἀδίκως ἐξεβάλλῃ, μὴ μόνον οὐ μνησικακήσαντα, ἀλλὰ καὶ σώσαντα, καὶ σωφρονεῖν διδάσκοντα. εἰ γὰρ μικρὸν ἂν ἀνδρεῖα δίκαια, οὐδὲ τὸ τυχὸν οὐ πονηρὸν αὐτὸν, ὅμως τοιούτων νῦν ἀξιῶμεν. ἀλλ' εἰ καὶ ὅτῳ ἀγνοεῖ τὰ

servitutem revocare liceret? Nequaquam. Igitur istiusmodi acta leges firma volunt esse, ac perpetuò valere. Ego cùm pluribus etiam argumentis docere possem, non esse jus huic abdicare denuo quem semel abdicatum sponte sua receperit, tamen ea missa faciam. Nunc spectate cujusmodi filium parat abdicare. Neque hoc dicam me tunc imperitum fuisse, nunc esse medicum (nihil enim ars in hac causa suffragetur) tum juvenem, nunc ætate provectum, ut ætas etiam ipsa fidem faciat me nihil peccasse. Nam leve forsitan hoc quoque. Sed tunc quidem, quanquam nulla injuria, ut ego quidem dixerim, at neque beneficio affectus, à familia me alienavit. Nunc verò cùm recens illi author fuerim salutis, ac beneficus extiterim, exigor. Qua re quid esse possit ingratius? ut mea servatus opera, tantoque à discrimine elapsus, sanationem illam statim factis hujusmodi pensset, nulla meritorum habita ratione: sed usque adeò facilè oblivioni mandarit, atque in solitudinem abigat eum qui jure sit obsecutus, quum præter jus ejiceretur: neque solùm non meminerit injuriæ, verum etiam & salutem attulerit, & sanæ menti restituerit? Neque enim exiguo Iudices, neque vulgari in hunc collato beneficio, tamen hujusmodi malis nunc videor dignus. Porrò quanquam hic ignorat, quo in

νάγειν; ἀδικῶς. τὰ γὰρ τοιαῦτα βέβαια καὶ διὰ παντὸς κύρια ὑπάρχειν οἱ νόμοι ἀξιοῦσι] Tale forte fuit Græcorum jus, sed in eo jus Romanum à Græco differt. Nam actio ingrati competebat patrono adversus libertum ingratum, qui si causa cadebat, retrahebatur ad servitutem per sententiam judicis. Lege *Divus* 5. ff. de jure patronatus, & lege *Qui manumittitur* 12. Cod. de operis libertorum, & lege *Si manumissus* 2. & lege *Liberti* 3, & lege *Libertina* 4. Cod. de liberis & eorum liberis. *Palm.*

ἃ Οὔτω

τότε, πάντες ὑμεῖς ἴστε οἷα ποιοῦσι αὐτὸν, καὶ πάσχοντα, καὶ ὅπως ἀφικέμενον, ἐγὼ διδάξω, τὸν μὲν ἄλλων ἰατρῶν ἀπεγνωκότων, τὸν δὲ οἰκείων φοβουμένων, καὶ μηδὲ πλησίον προσιέναι τολμώντων, τοιοῦτον ἀπέφηνα, ὡς καταμηνύειν δυνασθαι, καὶ περὶ τῶν νόμων ἀφελέσθαι. μᾶλλον δ' ὁρᾶς ἂν πάντα τὸ παράδειγμα, τοιοῦτον ὄντα σε παρ' ὀλίγον οἷα νῦν ἡ γυνὴ ἐστι, ταύτην τὴν δύσκολον φρόνησιν ἐπανήγαγον. ἆ δίκαιον οὖν τοιαύτην μοι χάριν ἀντ' ἐκείνων τῶν ἀμοιβῶν, ἃς νῦν ἐμοὶ σὺ μόνον σωφρονεῖν. ὅτι γὰρ μὴ μικρὰ ὑπ' ἐμοῦ ὠνήσατο, καὶ σὺ αὐτῶν, ὧν ἐγκαλεῖς δῆλον ἐστι. οὐ γὰρ ὡς οὐ ἐχάτοις ἔσπευδον τῶν γυναικῶν, καὶ παμπονήρως ἔχουσιν, οὐκ ἰσμεν μισεῖς, πῶς δὲ πολὺ μᾶλλον, ὅτι σε τὸ ὁμοῖον ἀπήλλαξα, ὑπορραπὰς, καὶ χαλεπὰ ὀμολογοῦσι, τὸ ὕπτιον δεινῶν ἀπηλλαγμένον; σὺ δ' ὅσῳ ἀγνωμονέστερον σωφρονήσασ' οὕτως εἰς δικαστήριον ἄγεις, καὶ σεσωσμένον κολάζεις, καὶ ἐπὶ τὸ δέχαιον σπεύδοντος μέσος ἀναπέσχεις, καὶ τὸν αὐτὸν ἀναγιγνώσκεις νόμον, κολάσει γῶν τὸ μισθὸν ἀποδίδως τῇ τέχνῃ, καὶ ἀξίας ἀμοιβὰς τὸ φαρμάκων ἐπὶ τὸ ἰατροῦ, ὑγιαίνων μισεῖ. ὑμεῖς δ' ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸ σύμπαν τούτου κολάζειν ἐπιτρέψετε, καὶ τὸ σωσαντα ἐξελαύνειν, καὶ τὸ σωφρονήσαντα μισεῖν, καὶ τὸ ἀνασῶσαντα πωμρεῖαι. ἴτε, ὦ τὰ δίκαια ποιῆτε. καὶ γὰρ εἰ τὰ μέγιστα νῦν ἁμαρτάνων τύγχανον, ὦ μοι πῶς ἂ μικρὰ φιλομβίᾳ χάριν, ἐς ἣν ἀπολείπουσα τοῦτον, καὶ ἧς μεμνημένον, καλῶς εἶχε, τὸ μὲ πα-

in ſtatu tunc fuerit, vos tamen omnes noſtis, quid facientem quid patientem ipſum, quomodo affectum, ego curandum ſuſceperim: ac medicis reliquis deſperantibus, fugientibus familiaribus, nec propiùs accedere audentibus, talem reddiderim, ut etiam accuſare, ut & de legibus diſſerere poſſit. Quin potius exemplum vides pater: cùm propemodum talis eſſes, qualis nunc eſt uxor, ad priſtinam ſanitatem te revocavi. Quare non eſt æquum ut pro his officiis, hujuſmodi gratiam mihi reponas, neque in me ſolummodo ſanus ſis. Etenim te non mediocribus me beneficiis affectum eſſe, vel ex his ipſis liquet, quibus me criminaris. Quem enim odiſti, quia uxorem in extremo periculo verſantem, graviſſimeque affectam non ſano, qui fit ut non potius ſummopere diligas, quia te ſimili morbo liberavi? & gratiam habeas tam acerbis ereptus malis? At tu, quod quidem eſt ingratiſſimum, ſimulatque adte rediſti protinus in jus trahis: reddita ſalute punis, & ad priſtinum odium recurris, eandem legem recitas. Egregiam igitur mercedem perſolvis arti, dignamque pro remediis refers gratiam, qui quidem adverſus medicum tantum ſanus es. Vos autem judices, huic concedetis, ut de benemerito pœnas ſumat, ut ſalutis authorem expellat, ut eum qui ſanitati reſtituerit, oderit, ut per quem revixit, ulciſcatur. Non, ſi quod juſtum eſt, facietis. Etenim ſi maximum aliquod flagitium in præſentia commiſiſſem, tamen non mediocrem gratiam ante debebat, quò cùm ille reſpiceret, cujus cum memini-ſſet, conveniebat hunc præſentem injuriam negligere, & ob illa

νόντων κρίνεσθαι, δι' ἐμοῦ ἢ τῷ χείρων τὴν συγγνώμην ἔχειν. καὶ μάλιστα οἱ πολλοὶ τὴν μεγαλοψυχίαν τὴν ἐμὴν ἐπαινοῦσιν, ὅτι τοσαύτη τις ἡ διαφορὰ τῶν ἐμῶν πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἐστίν. καὶ μάλιστα δὲ ἡ πολιὰ τὸν ἐμὸν πατέρα ἐπαινεῖ, ὅτι τοσοῦτος ὢν ἐμοὶ τὴν ἀρχὴν ἐκ τοῦ ἴσου ἐπέτρεψεν. ἐγὼ δὲ τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ ἐπαινεῖσθαι ὑπὸ τούτων, ὥστε καὶ μέμφομαι αὐτοῖς, ὅτι μὴ πρότερον ἐπέτρεψα τὴν ἀρχὴν τῷ πατρί. ἐγὼ γὰρ ἐνόμιζον ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖν τὸν ἐμὸν πλοῦτον, τὸν δὲ τοῦ πατρὸς ἐπιμελεῖσθαι τοῖς ἄλλοις πολίταις. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἐκάθισε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπέτρεψα αὐτῷ, τὰ δὲ ἐμὰ ἐμαυτῷ κατέλιπον. ἐγὼ γὰρ ἐνόμιζον τὸν μὲν πατέρα τὰ τῆς πόλεως πράττειν, ἐμὲ δὲ τὰ τοῦ πατρός. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἐκάθισε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπέτρεψα αὐτῷ, τὰ δὲ ἐμὰ ἐμαυτῷ κατέλιπον. ἐγὼ γὰρ ἐνόμιζον τὸν μὲν πατέρα τὰ τῆς πόλεως πράττειν, ἐμὲ δὲ τὰ τοῦ πατρός.

illa priora facilè ignoscere, maximè si tam ingens sit beneficium, ut omnia superet, quæ postea possint accidere. Quod equidem mihi in hunc competere puto, quem servavi, qui mihi vitæ totius est debitor: cuique hæc præstiti, ut sit, ut sapiat, ut intelligat: præsertim cùm cæteri omnes jam desperarent, seque morbo vincendo impares esse faterentur. Nam & illud, opinor, ad meriti mei magnitudinem accedit, quòd cum id temporis filius non essem, cùm nulla de causa curationem suscipere cogerer: verùm liber essem, alienus, naturali causa solutus, tamen non neglexi, sed ultroneus, non vocatus, non jussus adii, succurri, assiduus fui, sanavi, restitui, meum patrem servavi, de abdicatione me purgavi, iram benevolentia sedavi, legem pietate sustuli, magnoque beneficio reditum in familiam emi, & in tempore adeò periculoso fidem erga patrem demonstravi, meque ipsum artis ope insinuavi, ac tristibus in rebus legitimus filius apparui. Quàm multa enim me fuisse passum arbitramini, quantum & exhausisse laborum? dum assideo, dum obsequor, dum opportunitatem observo, nunc cedens patris vehementiæ, nunc artem admovens, morbo paulatim inclinante. Est enim hoc omnium quæ sunt in medicina periculosissimum, hominibus hujusmodi mederi, & ad sic affectos accedere. Fit enim non rarò, ut exæstuante malo, rabiem in prôximos emittant. At nihil horum subterfugi, nihil reformidavi:

sed

σὸν ϛ, καὶ πάντως πρόπον αἰτιξιπαζόμενον τῇ νόσῳ, τὸ πλεονέκτημα τῷ φαρμάκῳ. μὴ γὰρ ἄκεσίας δοκεῖν τινὰ λέγειν τις, πολὺν ϛ, ἢ πόσος ὁ κάμαλλος ἐγχέαι φάρμακον. πολλὰ γὰρ πρὸ τούτου χρὴ ἕτοιμα εἶναι, καὶ προοδοποιῆσαι τῇ πόσει, καὶ προεξεργάσασθαι ῥᾴδιον εἰς ἴασιν τὸ σῶμα, καὶ τὸ ἀπίστως ἔχειν φρονῆσαι, κινῆσαι, καὶ ἐχθαίρειν, καὶ εἰς χεῖρ τέθραπται, καὶ κινδυνεῦσαι εἰς ὅσον χρήσιμον, καὶ ὑπνον ἐπιποιῆσαι, καὶ πρεμίας μηχανώμενον, ἃ δὴ οἱ μὲν ἄλλο τι νοσοῦντες, ῥᾴδιως πειθοῖεν ἄν. οἱ μεμηνότες ϛ, ἀφ' ὧν ἐλαύνεται ὃ νοῦ, δυσεπαγωγοί, καὶ δυσπειστοχθεῖν, καὶ τῷ ἰατρῷ ἐπισφαλεῖς, καὶ τῇ θεραπείᾳ δυσκαταγώνιστοι. [1] ὅταν γὰρ πολλάκις ποιήσωμεν, ἤδη πλησίον γενόμενοι ὃ τέλους, καὶ ἐλπίσωμεν ἤδη ἐπὶ τῷ μικρὸν ἀμαρτήμασι, ἐπανορθώσαντες ὃ παῖδες, ἅπαντα ῥᾴδιως ἀνέτρεψε, καὶ ἀνεποδίστησε τὴν θεραπείαν, καὶ τὴν τέχνην διέσφηλε. τὸ δὲ τοῦτο πάθος ὑπομεμνήκατε, καὶ ὅτι χαλεπὸν νοσημάτων ἀπαλλάσσεσθαι. καὶ πάντων ἁπάντων παθῶν τὸ δυσκαλυτότατον νενικηκότα, ἵνα τούτου ἀπαναγκάσητε ἐπιτρέψητε, καὶ τοὺς νόμους ὡς βέλτιστα ἑρμηνεύσῃ, καὶ σύγγραμμα συγχωρήσητε, καὶ τῇ φύσει πολεμεῖν αὐτὸν ἐάσητε; ἐγὼ τῇ φύσει πειθόμενος, σώζω, καὶ ἀφυλάκτων ὦ ἄνδρες δίκαιος ἂν τὸν πατέρα ἠμυνάμην, κἂν ἀδικῇ ὄντα. εἰ ϛ τὸ σύμπαντα παῖδα τοῖς νόμοις ὡς φησι, ἀκολαθῶν ἀφθείρῃ, καὶ ὃ χρὼς ἀπεστερῇ, μισοπαις ὢν

sed cum ipso conversans, morboque adversans modis omnibus, tandem pharmaco superavi. Ne verò quisquam hoc audito protinus cogitet, quis, quantus-ve labor miscere pharmacum. Etenim multa sunt prius faciendapræstruenda via potioni, præparandum corpus, quò facilius recipiat medicationem, totiusque corporis habitus curandus, mutandoque, extenuando, cibis idoneis alendo, ad quidvis utile movendo, somnos considerando, quietes ciendo: quibus in rebus alio morbo laborantes facilè pareant. At qui laborant insania, ob animi libertatem intractabiles sunt, gubernatu difficiles, ipsi medico periculosi, & curatione vix expugnabiles. Proinde ex penumero cùm effecerimus, ut jam adesse morbi finem speremus, leve aliquod erratum incidens, renovato malo, cuncta illa superiora facilè subvertit, curationem impedit, artem fallit. Eum igitur qui hæc omnia sustinuerit, qui cum morbo tam gravi luctatus sit, qui malum malorum omnium expugnatu difficillimum vicerit, huic ut iterum abdicet, permittetis, utque leges in benemeritum interpretetur suo arbitratu, concedetis, atque eum cum ipsa natura bellum gerere sinetis! Ego naturæ obsequens, Iudices, mihi ipsi patrem, licèt in me fuerit injurius, servo & custodio. Quòd si filium benemeritum, leges, ut ait, secutus, perdit, & à familia alienat: hic nimirum erit liberorum

1 Ὅταν γὰρ πολλάκις ποιήσωμεν, ἤδη πλησίον γενόμενοι τῷ τέλει ϛ ἐλπίσωμεν, ἐμπεσόν τι μικρὸν] Ὅταν γὰρ πολλάκις σπήσωμεν ἤδη πλησίον γενόμενοι τῷ τέλει, ϛ ἐλπίσωμεν, ἐμπεσόν τι &c. Marc.

1 Ti

τ῀ , ἐγὼ φιλοπάτωρ γίγνομαι , ἐγὼ τὴν φύσιν ἀσπάζομαι , ὁ δὲ τὸ τῆς φύσεως παραβαίνων , καὶ μισοῦντα δίκαια , ὦ πατὴρ , μισεῖ τ῀ ἀδίκως. ὦ παῖδες , φιλεῖ τ῀ ἀδικώτερον. ἐγκαλῶ γὰρ ἐμαυτῷ , ὅτι πατρὸς ἀναγκάζοντος , ὃν μισοῦμαι , ἀδικοῦμαι φιλῶ. καὶ φιλῶ πολλοὶ , ἡ φύσις τοῖς πατράσι τοὺς παῖδας μᾶλλον , ἢ τοῖς παισὶ τοὺς πατέρας ἐπιτέτακε φιλεῖν. ἀλλ' ὅτε ἐκεῖνοι τοὺς νόμους παραβαίνουσι , οἱ τοὺς ἀδίκως ἠδικημένους παῖδας τῇ χρῇ φυλάττουσι , καὶ τὴν φύσιν , ἢ τοὺς ζωγενήσαντας ἕλκει πρὸς πόθον τῶν ζωγενημάτων πολύν , οὐχ ὅσῳ μείζους δρᾶς οὐσίας ἔχων πρὸς ἐμὲ , μείζονα τὴν δικαιάν μοι τῆς οὐσίας ἐπιφέρῃ , καὶ ἐπιδίδωσιν. ἢ τόγε ἔλαττον , ἐμὲ μιμεῖται , καὶ ζηλοῖ τ῀ φίλτρου ; ἀλλ' οἴμοι τῆς συμφορᾶς. πρόσεστι καὶ μισεῖ φιλοῦντα , καὶ ἀγαπᾷ ἐλαύνῃ , καὶ διώκεται τὸν ἀδικεῖ , καὶ ἀπαζόμενον ἀποκηρύττῃ , καὶ τὰς φιλοπαίδους νόμους , ὡς μισοπαίδας κατ' ἐμοῦ μετακαλεῖται. ὦ μάχης , ὡς ἰσοζυγὴς πάρεστι τοῖς νόμοις καὶ τῇ φύσει. οὐκ ἔστι πῶς οὐκ ἔστιν ὡς θέλεις. κακῶς ἐρμηνεύεις ὦ πάτερ , καλῶς κεῖσθαι τοὺς νόμους. ὁ πολίτης φύσις ἐστὶ νόμοις ἐν πολλοῖς οὐσίοις. ἀκόλουθόν ἐστιν ἀλλήλοις εἶναι τούτοις , καὶ σωζομένοις τῇ λύσει τῶν ἀδικημάτων. ὑβρίζεις τὸ σύνταγμα. ἀδικεῖς τὴν φύσιν. τί δὲ τοὺς νόμους συναδικεῖς τῇ φύσει ; ὃς καλὸς , καὶ δίκαιος , καὶ φιλοπαίδους εἶναι θέλοντος , ὁ συγχωρεῖς , καθ' ἑνὸς παιδὸς ὡς πολλῶν κινῶν πολλάκις , καὶ ἡσυχάζειν οὐκ ἐᾷς ἐν τοῖς πρωτείοις τοὺς ἐν τοῖς

rorum osor, ego pius in patrem. Ego naturam amplector: ille naturæ documenta temnit, & jura violat. O patrem injustè odio prosequentem! O filium injustiùs amantem! Nam mihi ipsi vitio verto, patre compellente, quòd exosus ego, cùm non debeam, amo, & plus quàm par est amo. Atqui natura comparatum est, ut patres liberos ament magis, quàm liberi parentes. Verùm hic studio tum leges contemnit, quæ filios nihil commeritos familiæ servant: tum naturam, quæ parentes ad vehemens natorum desiderium trahit. Non solum enim cùm majora benevolentiæ erga me habeat principia, majorem, uti debebat, benevolentiam non affert & addit: aut quod minus est, me saltem imitatur, meumque amorem æmulatur. Sed ô calamitatem! quin insuper odit amantem, amantem expellit, benemeritum lædit, complectentem abdicat, legesque liberis favентes, ceu liberis infensas, in me torquere conatur. O bellum, quod contra naturam legibus moves pater. Non sunt ista, non sunt, inquam, ut tu vis. Leges bene conditas malè interpretaris pater. Non pugnat natura cum lege, in his quæ ad benevolentiam pertinent. Hic inter se consentiunt, sibique invicem auxiliantur ad delendas injurias. Contumelia benemeritum afficis, naturam offendis. Cur legibus quoque simul cum natura facis injuriam? Quæ cùm honestæ, justæ, & liberorum amantes esse cupiant, esse non pateris, quum eas adversus unum filium, tamquam adversus multos moves: nec quiescere finis in suppliciis, quæ velint in bene-

ἢ παίδων τοὺς τοὺς πατέρας δίκαιος ἠσυχάζειν ἐπὶλοιπον. καίτοιγε ἐπὶ τοῖς μηδὲν ἡμαρτηκόσι, μὴ ὅ κεφάλαιος. καὶ μὲν οἵγε νόμοι καὶ ἀχαριστίας δικάζουσι δόσεως τῶν τοὺς εὐεργέτας μὴ ἀποδιδόντων. ὁ δὲ τοὺς τῷ μὴ ἀμείβεσθαι, καὶ ἐπ' αὐτοῖς οἷς εὖ πέπονθε κολάζειν ἀξιῶν, σκέψασθε εἴ τινα ὑπερβολὴν ἀδικίας ἀπολέλοιπεν. ὡς μὲν δὴ ὅτι ἀπεκηρύττειν ἐπὶ τούτῳ ἔξεστιν, ἅπαξ ἤδη τῷ πατρικῷ ἐξουσίαν ἀπολαβόντι, καὶ χρησαμένῳ τοῖς νόμοις, ὅτι ἄλλως δίκαιον εὐεργέτην εἰς τὰ τηλικαῦτα γεγενημένον ἀπωθεῖσθαι, καὶ τὸ οἰκίας ἀποχωρεῖσθαι, ἱκανῶς οἶμαι δεδεικται. ἤδη δὲ καὶ ἐπ' αὐτῷ τῷ αἰτίαν ἔλθωμεν τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ τὸ ἔγκλημα ἐξετάσωμεν ὁποῖόν ἐστιν. ἀνάγκη δ' αὖθις ἐπὶ τὸν νομοθέτην ἀναδραμεῖν δ' νομοθέτην. ἵνα γάρ σοι τοῦτο σοῦ ὀλίγον δῶμεν, τὸ ἐξεῖναι ὁσάκις ἂν ἐθέλῃς ἀποκηρύττειν, καὶ κατά γε εὐεργέτου ἐξουσίαν τοῦτο συγχωρήσωμεν, οὐχ ἁπλῶς οἶμαι, οὐδ' ἐπὶ πάσαις αἰτίαις ἀποκηρύξεις. οὐδὲ τοῦτο ὁ νομοθέτης φησίν, ὅπ ἂν τύχῃ ὁ πατὴρ αἰτιασάμενος, ἀπεκηρυξέτω. καὶ δόξειεν ἂν ἴσως μόνον, καὶ μέμψασθαι. τί γὰρ ἂν ἔδει δικαστηρίου; ἀλλ' ὑμᾶς ποιεῖ τοῦτο ὦ ἄνδρες δικασταί σκοπεῖν, εἰ ἐπὶ μεγάλοις καὶ δικαίοις ὁ πατὴρ ὀργίζεται, εἰ δὲ μή. ἀκοῦσαι τοῦτο ἤδη ἐξετάσατε. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν μετὰ τὴν κρίσιν εὐθύς. τὰ μὲν σωθέντα τῆς σωφροσύνης δ' πατρὸς, λύσις ἦν τῆς ἀποκηρύξεως, καὶ σωτὴρ ὁ εὐεργέτης, καὶ πάντα ἦν ἐγώ. καὶ δὴν οἶμαι τούτοις ἔγκλημα σωφροσύνη ἐδύνατο. τὰ μὴν

volentia liberorum erga parentes conquiescere: quanvis non latæ sint in eos qui nihil peccarint. At sanè leges ingratitudinis actionem concedunt in eos, qui benemeritis non retulerint gratiam. At eum qui non modò gratiam non refert, sed pro beneficiis acceptis pœnam inferre vult, considerate num quicquam facere possit iniquius. Itaque non licere huic denuo abdicare, qui paternam potestatem semel explerit, ac lege sit usus: præterea non esse æquum, eum qui tanta contulerit beneficia expellere, & familia exigere, satis opinor demonstratum. Nunc autem ad ipsam abdicationis causam veniamus, & crimen cujusmodi sit, expendamus. At rursus ad legislatoris mentem recurramus, necesse est. Etenim ut istud tibi demus ad breve tempus, licere quotiescunque velis abdicare, utque præterea potestatem istam tibi largiamur adversus benemeritum: haud tamen simpliciter, opinor, neque quibuslibet de causis abdicabis. Neque hoc dicit legis conditor. Quicquid utcunque criminatus fuerit pater, abdicato: & satis esse voluisse tantùm, & questum esse. Nam si id esset, quid opus erat foro? Verùm vos istud expendere jubet, judices, num gravibus, ac justis de causis iratcatur pater, nec ne. Hoc igitur jam considerate. Exordiar autem ab iis quæ protinus iniuriam hujus sunt secuta. Primùm omnium quod fecit sanæ menti redditus, abdicationem rescidit: ego servator, beneficus, breviter omnia eram. In his, ni fallor, nihil criminis esse poterat. Deinde

τοῦτο ; τί δ' πάντων αἴτια ; τίνα ἠγνόηκα ; τίνα ἐπιμέλειαν ὑπερῆκα ; πότε δεῖπνοις ἐνῳνόμην ; τίνας πότους ἀκράτους, τίνας κώμους ἀγκωλεῖς ; τίς ἀσωτία ; τίς παροξυσμὸς ὑβρεως ; τίς ἡπάτηκε ; ἀλλ' οἷς. καὶ μὲν τοῦτό ἐστιν, ἐφ' οἷς μάλιστα ὁ νόμος ἀπεκηρύττειν ἐφίησιν. ἀλλὰ νοσεῖν ἤρξατο ἡ μητρυιά ; τί δ' ἐν ἐμοὶ τοῦτ' ἐγκωλεῖς. καὶ νόσον δίκαιον ἀπαιτεῖς ; ἀ φησιν. ἀλλὰ τί ; ὅτι ἠγανάκουν θεραπευόμενον, ἀ γέλοις ἐγὼ λέγω τοῦτ' ἂν ἀξιον εἶης ἀποκηρύξεως, ἀπιθῶν τῷ πατρί. ἐγὼ δ' τὸ μὲν οἷα θεραπεύοντι αὐτῷ, ὑπακούειν ἀ δυνάμενον, ἀπειθεῖν ὀκνῶ, μὴ ὀλίγον ὑπερθῶμαι. θᾶττον δ' ἀπλῶς εἰκῆ τὸ φημι, ὡς ἀ πάντα θεραπεύειν ὅτῳ τοῦτο κέλευσιν ὁ νόμος, ὅτ' ἐμοὶ τὸ πειθαρχεῖν πᾶσι πάντως ἀναγκαῖον. ὁ δ' ἐν τοῖς τ' θεραπευομένοις, τὰ μὲν, ἀνόητα ἐστι, τὰ δ' ὀργῆς, καὶ πμωρίας ἄξια, ἐὰν νοσῇς αὐτὸς, ἐγὼ δ' ἀμελῶ. ἐὰν δ' κατ' οἶκον ἐπιμελεῖσθαι, ἐγὼ δ' ὀλιγωρῶ. ἐὰν τὰ κατ' ἀγρὸν ἐπισκοπεῖν θεραπεύσῃς, ἐγὼ δ' ὀκνῶ. πάντα τοῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα δίλογος ἐχθὲς τοῖς θεφύσις, καὶ τοῖς μέμψεις πατρικάς. τὰ δ' ἄλλα, ἐφ' ἡμῖν ἐστι τοῖς πιστοῖς, ὅτῳ τῶν πεχνῶν, καὶ τ' τούτων χρήσεως. καὶ μάλιστα, εἰ μηδὲν αὐτὸς ὁ πατὴρ ἀδικεῖτο. ἐπεὶτοι ἀν τῷ γράφειν πατὴρ θεραπεύῃ, τοῦτο μὲ τέκνον γράφε, τοῦτο δ' καὶ τῷ μουσικῇ, τοῦδε δ' μὲν τὴν ἀσωλείαν κρᾶς, τοῦδε δ' μή. καὶ τῷ χαλκεύοντι, τοιαῦτα μὲν χάλκευε, τοιαῦτα δ' μή, ἄφες ἂν τις ἀνάχοιθ' ἀποκηδε quid est omnium quod accusat? Quod obsequium? quam curam filio dignam prætermisi? quando foris cubui? quas intempestivas potationes, quas comessationes objicis? quæ propinatio? quis leno pulsatus est? quis accusavit? Nemo profectò. Atqui hæc sunt ob quæ præcipuè lex permittit abdicare. At cæpit ægrotare noverca. Quid istud mihi vertis crimini? & morbi pœnam à me reposcis? Non repoſco, inquit. Sed quid? Quod eam curare jussus, recusas, ob hoc dignus fueris qui abdiceris, quippe immorigerus patri. Ast ego cujusmodi sint ista quæ jubet, in quibus cùm obsequi nequeam, videar immorigerus, paulisper differam. Sed illud priùs simpliciter dico: neque legem huic concedere ut quidvis imperet, neque me cogere ut in omnibus omnino paream. Hujusmodi sunt mandata quædam, ut si non parueris, pœnæ non sis obnoxius: quædam id genus, ut nisi obtemperaris, iram & supplicium merearis: veluti si ægrotes, ego verò non curem: siquid rerum domesticarum sit curandum, & ego negligam: si rei rusticæ inspectionem demandes: & ego recusem. Hæc omnia, idque genus alia, probabilis paternæ querelæ prætextus afferunt. Porrò cætera liberorum sunt arbitrii, quæ ad artes, earumque usum pertinent: maximè si nulla in re patri fiat injuria. Iam sicui pictori præcipiat pater: hæc pinge fili, non illa. Rursum musico, Harmoniam hanc pulsa, non illam: tum fabro ærario: ista cude, non illa: num quisquam illam patietur

1 Τί δ' πάντων αἴτια] Αἰτιᾶ. Marc.

ρύθμιζε, ὅτι μὴ κῦ τὸ ἐκείνου δικαίωμα ὁ παῖς χρήσηται τῇ τέχνῃ; ἀλλ' οὐδείς οἶμαι. τὸ δ' ἰατρικὴν, ἐὰν σπουδαστὴν ἔχῃ, καὶ τὸν βίον χρησιμωτέραν, πρόθυμον καὶ ἑλκύσειεν ἂν μᾶλλον πρὸς αὐτὴν τοὺς χρωμένους, καὶ πᾶσα εὐνομίαν ἔχειν τὸν τέχνης δίκαιον τὴν ἐξουσίαν τῆς χειρὸς. ἀναγκάζεσθαι δ' μηδὲν, μηδ' ὑπηρετεῖσθαι, πρᾶγμα ἱερὸν, καὶ θείας παιδεύματα, καὶ ἀνθρώπων σωτῆρα ἐπιπρόσθημα. μηδὲ νόμῳ δουλείαν ὑπεύθυνος νόμοις, μηδὲ νόμῳ φόβου, καὶ πειθοῖ δικαστοῦ, μηδὲ νόμῳ ψήφου, καὶ παντὸς ἀπειλῆς, καὶ ὀργῆς ἰδιωτικῆς. ὥστε καὶ εἰ τῶτ' σοι σαφῶς ἔτωσι, κῦ μεθ' ἡμῶν ἔλεγον, ὁ βάλομαι, ἀδὲ πρόσπεσε δυνάμῃ, ἀλλ' ἐμαυτῷ μόνῳ τῶν τέχνῶν οἶδα, κῦ τῷ πατρὶ, τοῖς δ' ἄλλοις ἁπασιν ἰδιώτης εἶναι βούλομαι, τοῖς τύραννον ἔτω βίαιον, ὡς ἀναγκάσειν ἂν ἄκοντα χρήσθαι τῇ τέχνῃ; τὰ μὲν τοιαῦτα, ἐκπλήξεως, καὶ δίκης, καὶ νόμοις, καὶ ὀργαῖς, καὶ δικαστηρίοις ἐπάξειν οἴομαι σοφιστῇ. πείθεις τ' ἰατρὸν χρῆν, ὁ κελεύεις. βάλεις, ὁ φοβεῖς. ἐπὶ τῶν πραγμάτων σὸν ἀγαθῷ. ἐκὼν δ' ἱερόμυσον, πείθεις, πατρικῆς δ' ἀναγκῆς ἀφεῖρε. ἁπλῆς ἡ τέχνη, ὅπερ τοῖς ἰατροῖς κῦ δημοσίᾳ αἱ πόλεις τιμᾶς, καὶ προεδρίας, κῦ ἀτελείας, κῦ εὐθυνείας δέδεκασι. πῶς μὲν δὴ ἁπλῶς ἂν εἶχον εἰπεῖν τοῦτο δ' τέχνης, εἰ κῦ σὺ διδάξαιμί με, κῦ πολλὰ ἐπιμελη-

tur abdicare filium, eo quòd non ex ipsius arbitrio artem exerceat? Nemo opinor. [1] Atqui medendi ars quanto est honoratior, vitæque conducibilior, tanto convenit esse liberiores qui eam exercent: ac justum est ut artis exercendi facultate aliquod privilegium habeat: nec cogatur, nec imperio subjiciatur, res sacra. Deorum doctrina, sapientum hominum studium: nec servituti legis submittatur, neque timori, pœnisque tribunalium, neque suffragiis, neque patris minis, neque indocti hominis iræ sit obnoxia. Proinde si tibi palam & apertè ita respondissem. Nolo curare cùm possim, sed mihi soli artem didici: ac patri, cæterisque omnibus imperitus esse volo: quis est tyrannus usque adeò ferox, ut [2] arte uti nolentem cogat? Nam hujusmodi officia, supplicationibus & precibus, non legibus, ira, judiciis elicere convenit. Oportet medico persuadere non jubere, ut velit, non ut metuat, non est ad curationem trahendus sed ultro ac lubens accedat oportet, immunis à compulsione patris. Immunis est ars ipsa, quandoquidem etiam civitates publicitus honores, præeminentias, immunitates, privilegia medicis tribuunt. Hæc igitur in genere poteram artis nomine respondere, etiam si tu me illam docuisses, multum studii, multum pe-

1 *Atqui medendi ars*] A conditione artis medicæ cujus studium erat olim cum primis honorificum ut Galen. & Eratsin. comprobant. *Cogn.*

2 *Arte uti*] Vitruvius in Præfat. lib. 6. sic scribit, Alexis poëta Comicus dicebat, Athenienses ob eam rem esse laudandos, quod cùm omnium Græcorum leges cogant parentes ali à liberis, Athenienium non omnes, sed eos tantum qui liberos artibus erudiissent. Ita Plut. in Solon. *Idem.*

1 Ὁμο-

ἥνηϑ᾽, ἢ ἀναλώσαιϑ᾽, ὡς μισϑοῦμαι ποῦς μίαν ὁμως ϑεραπείαν, ταύτην δυνατὴν ὄσαν, ἀντιλέγειν. νυνὶ ἢ κἀκεῖνο σύνησον, ὡς παντάπασιν ἄγνωμον ποιεῖς, σὺκ ἐῶν με χρῆσϑαι μετ᾽ ἐλευθερίας ἐμαυτῷ κτήμασιν. ταύτην ἐγὼ τὴν τέχνην ἐκ ἐμαϑον ὧν σὸς ἐξέμαϑον, οὐδὲ τῷ σῷ νόμῳ ὑποκείμενος. καὶ ὅμως αὐτὴν μεμάϑηκά σοι, καὶ ποῦϑ᾽ αὐτῆς ἀπελέλαυκας, οὐδὲν παρὰ σοῦ ποῦς τὸ μαϑεῖν ἔχων. τίνα διδάσκαλον ἐμισϑώσω; τίνα φαρμάκων ϑησαυρὸν; οὐδὲ ἰατρικῶν. ἀλλὰ πονηρὸς ἐγὼ, καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἀπορῶν, καὶ ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἐλεύμενος, ἐπαιδεύϑην. καί μοι τοιαῦτα ϑεὰ ϑ᾽ πατρὸς ἦν ποῦς τὸ μαϑεῖν ἐφόδια, λύπη, καὶ ἐρημία, καὶ ἀπορία, μῖσος οἰκείων, καὶ ἀποτροφὴ συγγενῶν. ἀντὶ τούτων τίνων χρῆσϑαί μοι τῇ τέχνῃ ἀξιοῖς, καὶ δεσπότης εἶναι ϑέλεις τ᾽ ὀτ᾽ σὺκ ἦϑε δεσπότης πεποιημένων. ἀγάπα εἴ τι σε καὶ ποῦτερον ἐκὼν ὠ ποῦϑοφείλων, οὐ ἐποίησα, μὴ ἢ μίαν μὴ δὲ τὰ χάριν ἀπαιτῆσαι δυνάμενος, ὠδὲ δεῖ τὴν οὐσίαν τὴν ἐμὴν, ἀναγκῶν ἐς τολοιπὸν μοι χρῆσαι, ὠδὲ τὸ ἐκόντα εὐεργετῆσαι, ἀφορμὴν ϑ᾽ ἄκοντα κελεύσαι κομίσηται. ὠδὲ ἔϑος ὑπάρξαι τοῦτο, τὸ ἅπαξ ποτὲ ἰαϑέμενοι, πάντως ἐς ἀεὶ ϑεραπεύειν, ὁπόσους ἂν ὁ ϑεραπευϑεὶς ϑέλῃ, ἐπεὶ δυσπόρως ἂν ὄτου κεθ᾽ ἡμῶν εἵμαρτο τὰς ϑεραπευομένους κεχειροτονήκοτες, καὶ μισϑὸν τὸ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ τὸ πάντα κελεύσιν ὑπηρετεῖν ποῦ δεδουκότες. ϑ᾽ τί χρήσειτ᾽ ἂν ἀδικώτερον; δόπο σε νοσοῦντα χαλεπῶς ὄντως αἰτήσω, ἀλλ᾽ τοῦτο νομίζεις

pecuniarum impendisses, ut discerem, & unam hanc curationem, quam præstare possem, tamen recusassem. Nunc verò cogita quàm iniquam rem agas, qui me, mihi à me ipso partis uti, non sinas. Hanc ego artem perdidici, cùm neque tuus essem filius, neque tuis legibus obnoxius. Atque hanc tamen tibi didici: hujus fructum primus percepisti, etsi nihil ad eam discendam suppeditaveris. Quem præceptorem mercede conduxisti? quem pharmacorum apparatum comparasti? Nullum omnino. Verùm inops ego, rerumque necessariarum indigens, à præceptoribus mei miseritis sum edoctus. Nam abs te patre mihi ad discendum dabatur hujusmodi viaticum, molestia, solitudo, egestas, familiarium odium, cognatorum aversatio: pro quibus uti arte mea postulas, visque earum rerum esse dominus, quas mihi paravi cum dominus non esses. Contentus esto siquid antehac ultro, nullo provocatus officio, bene de te sum meritus: cùm nullo nomine ullam gratiam abs te reposcere possem. Cæterùm non convenit sanè ut meum beneficium mihi in posterum necessitatem pariat, ut quod volens benefeci, occasionem præbeat, ut postea nolenti præcipias: utque in consuetudinem vertatur, ut qui semel aliquem sanaverit, semper deinde coret omnes quos voluerit is qui sanatus est. Etenim quos curassemus, eos nobis dominos creassemus: & nosmet ipsos ipsis tradidissemus, pro mercede servitutem acceptori, & ad omnia quæ jusserint, obtemperaturi. Qua re quid esse potest iniquius? Quoniam te graviter laborantem restitui, ob id

ἐξεῖναί σοι κωλύεσθαί μου τῇ τέχνῃ; τοῦτο μὲν οὖν εἰχον ἂν λέγειν, εἰ καὶ δυνατά μοι ἦν ὑμῖν ἀποκρίνεσθαι. ἐγὼ δ' οὐ μὴ πάντως ἅπασι, μηδὲ πᾶσιν ἀναγκαίως ὑπήκουον. νῦν δὲ ἤδη σκέψασθε εἰ καὶ οἷαί εἰσιν αὐτοῦ τοῦ ἐπιτάγματα. ἐπεὶ γὰρ ἐμοὶ ἐάσας φησὶ μεμηνότα, μέμφεται δὲ καὶ γυνή, καὶ τὰ ὅμοια πάσχει, τοῦτο γὰρ οἴεται, καὶ τοῦτο τῶν ἄλλων ὑμῶν ἀπήγγειλας, δύνασαι δὲ σὺ πάντα ὡς ἴδοις, ἰᾶσθαι καὶ τοῦτον, καὶ ἀπαλλάττειν ἤδη τῆς νόσου. τοῦτο δέ, ὅτι μὲν ἀπολῶς ἀκούσας, τάχιστ' ἂν συλλογίσαιο ἂν δοξειε, καὶ μάλιστα ἰδιώτῃ, καὶ ἀπείρῳ ἰατρικῆς. εἰ δέ μοι ἀκούσεται ὑπὲρ τῆς τέχνης διαλεγομένου, μᾶλλον ἂν ὡς ὑπὸ παντὸς ἐμοὶ δυνατὰ εἶναι, διότι τὰς τοιαύτας φύσεις ἀδυνάτους εἶναι, διότι ἴασις ἡ αὐτὴ, ὅπερ φάρμακα τὰ αὐτὰ, ἐπὶ πάντων ἰσχυρά. καὶ τοῦτ' ἴσως δῆλον, ὡς παμπόλλου δεῖ μὴ βλάπτεσθαί τι, τὸ μὴ δύνασθαι ἀφελεῖν. ἀνάσχεσθε δέ μου καὶ ὑμεῖς τούτων φιλοσοφοῦντος, καὶ μὴ ἀπειροκάλου, μηδ' ἐξαγωνίου, μηδ' ἀλλοτρίου, ἢ ἀχαίρου ἡγήσασθε τὸν περὶ τοιούτων λόγον. ποῖαι μὲν οὖν σωμάτων φύσεις, καὶ κράσεις αἱ αὐταί, καὶ ὅτι μάλιστα ἐπὶ τῶν ὁμοίων συμπίπτειν ὁμολογοῦνται, ἀλλὰ τὰ μὲν, πόνδε. τὰ δὲ, πόνδε μᾶλλον ἢ ἔλαττον μετέχει. καὶ λέγω τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ὡς δὴ ταὐτὸν πᾶσιν ἴσον, ἢ ὅμοιον, ὅτε τῇ κράσει, ὅτε τῇ συστάσει, διαφορὰν δὲ μεγάλην, καὶ εὖδηλον, ἀνάγκη δὲ τὰ νοσήματα ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν, ὁλίγα εἶναι, καὶ πρὸς τὸν παρόντα ἀναπίπτοντα χρόνον. τὰ δὲ, πλείω ἀπηγνωσμένα

existimas tibi jus esse abutendi mea arte? Hæc ego dicere possem, etsi quæ præstare possem, ea mihi imperaret, nec omnibus omnino, vel invitus obtemperarem. At nunc etiam perpendite, cujusmodi sint hujus mandata. Quandoquidem, inquit, me insanientem sanasti, atque uxor etiam insanit, similique affectu laborat, sic enim opinatur, eodemque modo à cæteris mechis est destituta, tuque ut re comprobasti, potes omnia, sanato hanc quoque, & morbo libera. Quòd siquis ita simpliciter audiat, vehementer æquum videatur, præsertim illiterato, artisque medicæ imperito. Sin autem me auscultetis pro arte respondentem, intelligetis nos neque omnia posse, neque consimiles morborum naturas, nec eandem medendi rationem, nec eadem remedia in omnibus efficacia. Ac tum palam fiet, quantum intersit, nolis quippiam, an non possis. Vos interim patienter attendite mihi de rebus hisce philosophanti, & existimate nec inelegantem, nec extra causam, nec alienam à re, nec intempestivam fore de his disputationem. Primùm sanæ naturæ corporum ac temperamenta, nequaquam sunt eadem, tametsi maximè in confesso est iisdem ex elementis constare. Verùm alia de his, alia de illis magis aut minùs participant: idque de virorum corporibus etiam dico, quæ neque omnibus æqualia, similiave cum temperamento, tum constitutione: unde necessariò consequitur, ut morbi quoque tum magnitudine, tum specie differentes his accidant: utque alia sanatu sint facilia, atque ad curationem sponte propensa, alia rursum prorsus de-

νας, καὶ ῥᾳδίως ἁλισκόμενα, καὶ πρὸς ἑκάστου τῶν νοσημάτων λαμβανόμενα. τὸ τοίνυν οἰεσθαι πάντα πυρετὸν, ἢ πᾶσαν φθίσιν, ἢ περιπνευμονίαν, ἢ μανίαν, οὐκ ἔστιν αὐτῶν ἑνὸς τοῦ γένους ὁμοίαν ἐπὶ παντὸς εἶναι σώματος, οὐ σωφρονοῦντων, οὐδὲ λελογισμένων, οὐδὲ πεπαιδευμένων ἱκανῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἐν μὲν τῷδε, ῥᾴδιον ἰᾶσθαι. ἐν δὲ τῷδε, σκληρὸν ἔστι. ὥσπερ οἶμαι καὶ πυρὸν, ὃν τὸ αὐτὸν εἰς διαφόρους χώρους ἐμβάλῃς, ἄλλως μὲν ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ βαθείᾳ, καὶ ποτιζομένῃ, καὶ ἀνέλίῳ, καὶ ὑπνέμῳ, καὶ ἐξεργασμένῃ ἀναφύσῃ, ἀγαθὸν οἶμαι, καὶ ὄγκιον, καὶ πολύχουν καρπόν. ἄλλως δ' ἐν ὀρεῖ, καὶ πετρώδει γηδίῳ. ἄλλως δ' ἐν δυσηλίῳ. ἄλλως δ' ἐν ὑπωρείᾳ. καὶ ὅλως, διαφόρως κατ' ἐκείνους τόπους, ὅπου δὲ καὶ τὰ νοσήματα διὰ τὰς ὑποδεχομένους τόπους. ἢ ὄγκια, ἢ ὀγκιότατα, ἢ ἐλάττω γίγνεται. τοῦτο δοίνυν ὑπερβὰς ὁ πατὴρ, καὶ ὅλον ἀνεξέτασον καταλιπὼν, ἀξιοῖ πᾶσαν μανίαν τὴν ἐν ἅπαντι σώματι, ὁμοίαν εἶναι. καὶ τὴν θεραπείαν ἴσην. πρὸς δὲ τούτοις ἔστιν. ὅτι τὰ γυναικεῖα σώματα πάμπολυ τῶν ἀνδρείων διαφέρει πρός τε νόσον διαφθοράν. καὶ πρὸς θεραπείας ἐλπίδα, ἢ ἀπόγνωσιν, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀνδρῶν σύμπαγῆ, καὶ εὔτονα, πόνοις, καὶ κινήσεσι, καὶ ὑπαιθρίοις διαίτῃ γεγυμνασμένα. τὰ δὲ, ἐκλυτα, καὶ ἀσυμπαγῆ τε σαρκὶ πεπαφημένα, καὶ λιπαρᾷ σώματος εὐεξίᾳ, καὶ θερμῇ ἀπείρᾳ, καὶ ὑγρᾷ περιττῇ ἐπιῤῥοίᾳ. εὐαλωτότερα τοίνυν τὰ ἀνδρεῖα, καὶ ζωῆς νόσοις ἐπικείμενα, καὶ τῶν ἰασέων ἀδέσπερατα, ut quæ facilè corripiantur, & vi à morbis expugnentur. Proinde siquis existimet quamlibet febrim, aut quamlibet tabem, aut peripneumoniam, aut insaniam quolibet in corpore unam, atque eandem esse genere, nec inter prudentes, nec inter doctos, nec inter eos qui his rebus exquirendis laborarunt est reponendus. Quin idem malum in hoc corpore facilè sanabitur, in illo minimè. Quemadmodum opinor, si generis ejusdem triticum in diversos agros immittas: aliter in plano solo, profundo, irriguo, aprico, ventis salubribus expositio, exculto proveniet, eritque fructus uber, lætus, copiosus. Rursum aliter in monte, & petricosa terra, aliter in opaca, aliter in monti subjecta: denique variè pro varia loci natura. Itidem & morbi pro ratione corporum in quæ inciderint, aut majores, & uberiores, aut minores eveniunt. Verùm his omissis pater, nec omnino discussa re, vult quamvis insaniam quovis in corpore consimilem esse, similemque desiderare curationem. Præter hæc quæ tam multa sunt, facilè cognoveris, muliebria corpora longè à virilibus differre, vel ad morbi corruptionem, vel ad sanandi spem, aut desperationem. Siquidem virilia bene compacta sunt, nervosa: laboribus, agitationibus, vita subdiali exercitata. Contrà fœmina, flaccida, malè compacta, in umbra alita, candida ob sanguinis inopiam, caloris penuriam & humoris supervacanei copiam. Quare facilius corripiuntur quàm virilia, ut pote morbis expolita, nec curationem

τεθεμένους, καὶ μάλιστα πρὸς μανίας εὐχερεστέρα. ἀπὸ γὰρ πολυ τὸ ὀργίλον, καὶ κἄφορον, καὶ ὀξυκίνητον ἔχουσιν, ὀλίγῳ γε τῷ σώματι αὐτῶν δύναμιν, ῥᾳδίως εἰς τὸ πάθος τοῦτο καθαλίσκονται· ὁ δίκαιον πάντων ἐστὶν ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς τὸν ὁμοίως ἐπ' ἀμφοῖν γραφικὸν ἀπαιτεῖν, εἰδότας ὡς πολὺ διαφέρει, βίῳ παντὶ, καὶ πράξεσιν ὅλαις, καὶ πᾶσιν ἐπιτηδεύμασιν, ἐξ ἀρχῆς αὐτοῖς διειλεγμένον. ὅταν τοίνυν λέγῃς, ὅτι μαίνεται, σκόπει ὅτι καὶ γυνὴ ὅτε μαίνεται. καὶ μὴ σύγχει τοῦτο πάντα τῷ τὴν μανίαν ὑπάγειν ὀνόματι. ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ δοκοῦσι. ἀλλὰ χωρίσας ἑκάστῳ ἴσι, καὶ ὁποῖ τῇ φύσει, τὸ ὁλικὸν ἐφ' ἑκάστου σκόπει. καὶ γὰρ ἡμεῖς, ὅτε σε δέχεται τὸ λόγου εἰπεῖν μαίνεσθαι, τοῦτο τοῦτ' ἐπισκοποῦμεν, φύσιν σώματος δὲ νοσοῦντος, καὶ κράσιν, καὶ τίνος πλέονος μετέχει, καὶ εἰ θερμότερον, ἢ ψυχρότερον, ἢ ἀκμαιότερον, ἢ παρηκμακός. καὶ μέγα, ἢ μικρόν. καὶ πυκνὸν, ἢ ὀλιγοστόν. καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. καὶ ὅλως ἂν τις αὐτὰ σκέψεται ταῦτα, πάνυ ἀξιόπιστος ἂν εἴη, ἐπιχειρούντων, ἢ ὑπισχνουμένων, ἐπὶ καὶ τῇ μανίας αὐτῆς μυρίαι ἰδέαι ἴσι, καὶ παμπόλλαις ἔχει τὰς αἰτίας, καὶ διὰ τὰς τοιαύτας αὐτὰς ὁμοίας. ὁ γὰρ παυτὸν ληρεῖν, καὶ ληρεῖσθαι, καὶ λυπεῖν, καὶ μεμφεσθαι, ἀλλὰ ταῦτα πάντα δὲ μᾶλλον ἢ ἧττον ἔχουσι τῇ νόσῳ, ὀνόματά ἐστιν. αἰσχύνη τε, τοῖς μὲν ἀνδράσιν, ἄλλη. ταῖς δὲ γυναιξὶν, ἑτέρα. καὶ τὸ ἀνδρῶν αὖτων, τοῖς μὲν νέοις, ἄλλη. τοῖς δὲ γεγηθόσι, διάφορα. οἷον, νέοις μὲν, πολλὴ ὠμότης, καὶ ὀργὴ ἄλογος πολλάκις, καὶ ἀπρεπὴς ἐπὶ τοῖς μὴ προσήκουσι. γέρουσι δὲ, ἀσθένεια, καὶ ἀπορία τοῦ ἀμύνασθαι, καὶ ἀναισθησία τῶν ἀδικημάτων. καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. ἀνδρὶ μὲν, ἀπὸ τῶν ἔργων, καὶ τῶν πράξεων, καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων, καὶ τῶν ἐπιτηδείων, καὶ τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀναστροφῶν, καὶ τῶν ἐν τῷ πολιτεύματι. γυναικὶ δὲ, ἀπὸ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ τῶν ἐν τῷ γυναικωνίτιδι, καὶ τῶν ἐν τῷ ἱματισμῷ, καὶ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ τῶν ἐν τῷ ἀναστροφῇ, καὶ τῶν ἐν τῷ ἀκολουθίᾳ. ἐπὶ πᾶσι δὲ, καὶ τῶν ἐν τῷ ἔρωτι. ἐπὶ πᾶσι δὲ, καὶ τῶν ἐν τῷ ἔρωτι. ἐπὶ πᾶσι δὲ, καὶ τῶν ἐν τῷ ἔρωτι.

ferentia, præcipuè verò ad insaniam procliviora. Nam cum multum habeant iracundiæ, & levitatis, facileque commoveantur: porrò corporis exiguæ sint vires, facilè in hoc malum prolabuntur. Proinde non convenit in utrisque eamdem à medicis medendi rationem requiri: cum intelligatis hæc ab illis longissimo distare intervallo, jam ab ipso ortu protinus differa, tum tota vitæ ratione, tum actionibus omnibus, tum quibuslibet studiis. Quare quum dicis, Insania laborat, adde hoc quoque, laborat mulier. Neque confundas hæc omnia, ad unam eandemque referens insaniæ appellationem. Verùm iis discretis, quemadmodum & natura discrevit, quid in quoque præstari possit, considera. Nam nos, quod initio dixisse memini, primum illud spectamus, ægroti corporis naturam, & temperamentum, & cujus qualitatis magè sit particeps, calidius an frigidius, vigens an ætate deficiens, magnum an pusillum, pingue an macilentum: & id genus omnia. Quæ siquis penitus expenderit, is demum erit idoneus cui, vel desperanti vel promittenti, fides habeatur. Quandoquidem & insaniæ species innumeræ sunt, & causæ complures, dissimilesque appellationes. Neque enim idem desipere ac delirare, rabiosum & insanum esse: verùm hæc omnia nomina significant, magis minus-ve morbo teneri. Porrò causæ aliæ sunt viris, aliæ fœminis. Rursum viris ipsis aliæ juvenibus, aliæ senibus: puta juvenibus plerumque repletio: senibus autem importuna calumnia, impotens ira quæ in domesticos ir-

pe

ες κατ' οἰκείαν ἐμπεσῶσα, τὸ μὲν πρῶτον, διετάραξεν, εἶτα κατ' ὀλίγον εἰς μανίαν ἀπέστρεψε. γυναικῶν γὰρ τὰ πολλὰ κακοπαθείας, καὶ μικρὰς εἰς νοῦν πάσχουσιν ἐπιπτώσεις. μανίαν δὲ τοῦτο μὲν ἐκ τοῦ πολλοῦ, ἢ φθόνου πρὸς ἐχθρὸν δυτυχοῦντα, ἢ λύπης, ἢ ὀργῆς κατ' ὀλίγον. ταῦτα γὰρ ὑποδιφθόμενα, καὶ μακρὸν χρόνον συντεφόμενα, καινοῦσι λύπτελεῖ. τοιαῦτα σοι ὁ πάτερ, καὶ ἡ γυνὴ πέπονθε, καὶ ἴσως τι λελύπηκεν αὐτὴν ἔναγχος. οὐδὲν γὰρ οἰκεῖνη ἐμοὶ φίλον, πλὴν ἴσως γε, καὶ σὸν ἂν οὐκ ἦν πεφρόντικε ὑπ' ἐκείνου θεραπευθῆναι δύναιτο, ὡς εἴγε ἄλλος τις ὑποχοίη, εἴ τις ἀπαλλάξειε, μίσει ποτὲ ὡς ἀδικοῦσα ἐμέ. καὶ μὴν κἀκεῖνο ὦ πάτερ, σὸν ἂν οἰκήσαιμι εἰπεῖν, ὅτι εἰ μὴ πάνυ ὅπως ἄπιγνωτε, ἀλλά τις ἔτι σωτηρίας ἐλπὶς ὑπεφαίνετο, σὸν ἂν οὐδ' ὅπως ῥᾳδίως προσηψάμην, οὐδ' ἂν προχείρως φάρμακον ἐγχέαι ἐτόλμησα, δεδιὼς τὴν τύχην, καὶ τὴν τῶν πολλῶν δυσφημίαν. ὁρᾷς ὡς οἴονται πάντες εἶναί τι μῖσος πρὸς τὰς μητρυιὰς πάσας μητρυιάς, καὶ ὡς χρῆσαι, καί τινα κακὴν μανίαν ταύτην γυναικείαν αὐτὰς μεμηνέναι; τάχα δ' ἂν τις ὑπόπτως ἔχοι, ἄλλως χορήσαντος δὲ κακῶς, καὶ τῶν φαρμάκων ὁ δυνηθέντων, κακῶς, καὶ δίκαιον τὴν πρόφασιν γεγονέναι. καὶ τὰ μὲν τῆς γυναικὸς ὦ πάτερ, ὅπως ἔχει. καὶ πάνυ σοι πεπεισμένως λέγω. ὅ ποτε ῥᾷον ἴδοι, κἂν μυριάκις πίῃ τὸ φάρμακον. ἀφ' οὗ δ' ἐπιχειρεῖν σὸν ἄξιον, εἰ μὴ πρὸς μόνον τὸ ἀπαντᾶν μεταπεσεῖται, καὶ κακοδοξίᾳ προσοφλεῖν φίλοις. ἴσως τοῦ ὁμοπε-

penumero incidit: ac initio perturbat animum: deinde paulatim in insaniam convertit. Porrò mulierum corpora multæ res infestant, & facilè in morbum adducunt: præsertim siquem vehementer oderint, aut inimico fœlicitatem invideant: siquid molestum sit, aut sicui succensèant? hæc succensa, longoque tempore alita, insaniam efficiunt. Hujusmodi quippiam pater, uxori tuæ accidit: & fortè nuper aliquid ipsi mœrorem intulit: nihil enim illa oderat. At morbo tenetur: nec his malis ullius medici cura eripi possit. Quod siquis alius se facturum promittat, siquis eam liberarit, tunc me oderis licet, velut injurium. Atqui etiam illud ô pater, non verebor dicere: etiamsi non prorsus esset, ut est, desperandum, sed adhuc aliqua salutis spes ostenderetur, nec sic quidem facilè manum admoverem, neque potionem ministrare statim auderem, videlicet veritus fortunam: ac multorum hominum obtrectationem. Vides, ut omnes arbitrantur, privignos invisos esse novercis omnibus, etiamsi probæ fuerint, easque hanc ceu communem quandam mulierum insaniam insanire. Quare facilè suspicaretur aliquis, si malum hoc secus eveniret, nec profuissent remedia, perfidam ac dolosam fuisse curationem. Atque uxoris tuæ, pater, ita sese res habet, quodque prorsus exploratum habeo tibi dico: nunquam meliùs est habitura, & si millies pharmacum biberit. Ideoque curationem aggredi æquum non est, nisi in hoc solum me urges, ut frustrer, meque infamia vis operire. Patere ut mihi ejusdem artis professores invi-

χνων φθονεῖας. ἐὰν δὲ μεληκηρύξῃς πάλιν, ἐγὼ μὲν καίτοι πάντων ἐρημος χρυσῶν, ἀλλὰ κἀγὼ σοὶ δεινὸν ἀρῶμαι. τί δ' ἄν, ὅταξ μὴ χρυσοῖο, αὖδις ἡ νόσος ἐπανέλθοι, φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦτα ἱριδηξόμενα, πολυπορεῖν, τί με πρᾶξαι δεήσει, ἡρμοσμένου μὲν οὐ ἴσθι κὰ τοῦτο, κὰ ὅπου λείψω τὴν τάξιν, ἵν' τὰς παῖδας ἔταξεν ἡ φύσις, ἀλλὰ ὦ χρὴς τὸ ἐπ' ἐμαυτῷ ἐπιλήσομαι. εἶτ' ἂν σωφρονήσῃς, αὖδις ἀναλαμβάνειν πώποτε πιστεύσω μὲ δεῖ; ἐρᾷς ἤδη, κὰ ταῦτα ποιῶν, ἐπικαλῶ τὴν νόσον, κὰ ὑπομιμνήσκεις τὸ πάθος. χρῆς, κὰ σωφρόνει, ὡς πολλῶν κακῶν ἀναφήλας, ἀλγηδὼν, κὰ βοᾷς. κὰ τὸ μίσος, ὀργίζῃ, ἐ σοὶ μῖσος πέπτωκε, ἐ τὰς νόμας ἀνακαλεῖς. οἴμοι πάτερ, τοιοῦτ' ἦν σὺ ἐ τὸ πάλαι μανίας τὰ σωφρονίσματα.

deant. Quòd si me rursum indicaris, ego quidem quanvis rebus omnibus destituar, tamen tibi grave nihil imprecabor. Sed quid si, quod avertat Deus, morbus redeat morbus, solent enim hujusmodi mala irritata recurrere? quid erit mihi faciendum? Curaturum me, probè scias, tum quoque, nec unquam officio defuturum, quod liberis naturæ præscribit: nec generis, quem in me fuerit, oblivisear. Deinde si resipueris, num mihi credendum fore ut me denuo rogabis unquam? Vides jam, ut tu quum facis, morbum accersis & affectum reditus commonefacis. Heri ac nudiustertius tantis elapsis malis, contendis, reviciscaris: quodque gravissimum est, irascaris: ad odium te convertis, legesque revocas. Hei mihi pater, istiusmodi fuerant insperioris insaniæ tuæ prooemia.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΠΡΩΤΟΣ. | PHALARIS PRIMVS

ARGVMENTVM.

Phalaris Agrigentinorum tyrannus fuit: cui faber quidam Perillus sive Perilaus, taurum æreum obtulit, ita factum, ut in eum homines damnati conjecti, succenso igne torrerentur, atque inter cruciandum, dum vociferarentur, mugitus boum ederent. Hunc taurum fingitur hic Delphos mittere, ut ibi in templo inter cætera donaria, deo consecraretur. Et quia apud omnes pro crudelissimo atque immanissimo idem habebatur, & ob id metuebat, ne donum hoc Delphi, ut ab impio & nefario profectum, rejicerent. Oratione hac contra famam hanc de se sparsam, per Legatos sese defendit. Oratio generis judicialis est, status qualitatis. Nam & tyrannidem occupasse, & nocentes quosdam puniisse, se fatetur, sed id jure ac necessitate quadam factum ostendit. Exordium à voto incipit. Narratione consilia & causas susceptæ tyrannidis, & quo modo eandem gesserit: postremò etiam quæ necessitate, ad supplicia sumenda, & custodiam corporis comparandam, compul-

exstiterit, exponit, qua & ipsa confirmandi vicem habent. Post hæc autem Confirmatio sequitur, qua se à crimine crudelitatis defendit, Argumentis à simili, à legibus & caussa, à signis & comparatione sumptis. Elevando interim etiam tyranni nomen & invidiam ab exemplis, & exaggerando necessitatem puniendi, ob multitudinem periculorum in dies in hoc genere succrescentium. Peracta caussa, ad commendationem muneris transit, quam à caussis & honestate dedicationis trahit. Peroratio à persona Legatorum sit, qua asseveratione dictorum, & ipsorum obtestatione perficitur.

Πεμψαν ἡμᾶς ὦ Δελφοὶ ὁ ἡμέτερος δυνάστης Φάλαρις, ἀξοῦντας τῷ Θεῷ τὸν ταῦρον τοῦτον, καὶ ὑμῖν διαλεξομένους περὶ οἱασπερ ἐστὶν περὶ ἐμαυτοῦ εἰπεῖν, καὶ ὑπὲρ ὧν ἀπολογήσομαι. ὧν μὲν δὴ ἕνεκα ἥκομεν, ταῦτά ἐστιν. ἃ δὲ λέγειν ὑμᾶς ἐπέστειλεν, Ἐγώ φησιν ὦ Δελφοί, καὶ ὑμῖν πᾶσι μὲν τοῖς Ἕλλησι, τοιοῦτον ὑπολαμβάνειν, οἱοίός εἰμι, ἀλλὰ μὴ οἷόν με ἡ φήμη τῶν μισούντων, καὶ φθονούντων φήμη τοῖς ἄγνωστον ἀκριβῶς ἀπέδωκεν, ἀντὶ τῶν πάντων ἀνάξιόν με ὄντα. μάλιστα δὲ παρ' ἡμῖν ὅσῳ ἱερεῖ τινί ἐστε, καὶ πάρεδροι δὲ Πυθίᾳ, καὶ μόνοι σύνοικοι, καὶ [1] ὁμοεδρίοι δὲ Θεῷ. ἡγοῦμαι γὰρ, εἰ ὑμῖν ἀπολογησαίμην, καὶ πείσαιμι μὴ τοῦτο ὑμᾶς ὑπειληφέναι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι δι' ὑμῶν ἀπολελογημένος ἔσεσθαι. καλῶ δὲ, ὃν ἐρῶ τὸν Θεὸν αὐτὸν μάρτυρα, ὃν οὐκ ἔστι λάθρα προσλογίσασθαι, καὶ ψευδεῖ λόγῳ προσαγαγεῖν. ἀνθρώπους μὲν γὰρ, ἴσως ἐξαπατήσαι ῥᾴδιον. Θεὸν δὲ, καὶ μάλιστα τοῦτον, ἀδύνατον. ἐγὼ γὰρ οὐδὲ τὸν ἀφανῆ οὐκ Ἀκραγαντῖνον ὄντα, ἀλλ' εἴ τινα ἄλλον οὐ γνώριμος, καὶ τραφεὶς ἐν

Misit nos, ô Delphi, princeps noster Phalaris, Deo taurum hunc adducturos, & vobis vera cùm de se ipso, tum de donario dicturos. Itaque hæc sunt quorum gratia huc venimus. Cæterùm hæc vobis exponenda mandavit. Ego, inquit, ô Delphi, talem mei existimationem esse apud Græcos omnes, qualis sum, at non qualem me odio prosequentium, aut invidorum fama mendax apud ignotos traduxit, omni lucro permutarim. In primis verò apud vos, quatenus sacri estis & Pythii assessores, ac tantùm non Dei familiares, & contubernales. Etenim existimo si me vobis purgavero falloque in crudelitatis suspicionem veniisse persuasero, fore ut & apud alios omnes hæc mea defensio per vos valeat. Porrò eorum quæ dicam, Deum ipsum testem appello, quem nemo fallere, nemo falso sermone decipere possit. Etenim forsitan hominibus facilè imponas sed Deum, maximè verò istum, latere nequeas. Ego equidem non ex obscuris Agrigentinis, verùm si quisquam alius, ex illustri loco natus, libereque

[1] Ὁμοεδρίοις τῷ Θεῷ] Οἱ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἕδραν καθίζοντες. Bourd.

[2] Ἀλ-

λόγειος, καὶ παιδεία σωφρονικὸς, ἀεὶ διετέλουν, τῇ μὲν πολλῇ δημοτικὸν ἐμαυτὸν παρέχων, τῆς δὲ συμπολιτευομένοις, ἐπιεικὴς, καὶ μέτριον. βίαιον δὲ, ἢ σκαιὸν, ἢ ὑβριστικὸν, ἢ [1] αὐθέκαστον, ἀδεὲς δὲ καὶ ἐπικαλὲς μὲν τοῖς σφετέροις οἰκείοις βίοις. ἐπειδὴ δὲ ἐώρων τοὺς τοιαῦτα μοι πολιτευομένους ἐπιβουλεύοντας, καὶ ἐξ ἁπάντων τρόπων ἀναιρεῖν με ζητοῦντας, διηρθρωθὲν ἡμῶν τὸν ἡ πόλις, μίαν ταύτην ἀποφυγὴν καὶ ἀσφάλειαν δρώσαν τῷ αὐτῷ ἐμοὶ, καὶ τῇ πόλει σωτηρίαν, εἰ ἐπιθήσειεν τῇ ἀρχῇ, οἰκείως μὲν ἀνασείλαμαι, καὶ παύσαιμι ἐπιβουλεύοντας, τῷ πόλει δὲ σωφρονεῖν κατασκήσαιμι. καὶ ἦσαν γὰρ οὐκ ὀλίγοι τῶν ἐπαινούντων ἄνδρες μέτριοι, καὶ φιλοπόλιδες, οἳ καὶ τῷ γνώμῃ ἡδέσθησαν τῷ ἐμῷ, καὶ τὸ ἐπιχειρήσιμον τὴν ἀναγκαίαν. τούτοις συναγωνισταῖς χρησάμενος, ῥᾳδίως κατέστησα τὰς ἐπιχειρήσεις. τούτους μὲν, οἱ μὲν, οὐκ ἐπ' ἐτάρσιον, ἀλλ' ὑπήκοον. ἐγὼ δὲ ἦρχον. ἡ πόλις δὲ [2] ἀπαρρησίαστος ἦν. σφαγαὶ δὲ, ἢ ἐλάσεις, ἢ δημεύσεις, οὐδὲ κατ' ὀλίγον ἐπιβουλευόντων ἐξεργάζομαι. καίτοι ἀναγκαῖον τὰ βιαιότατα θάλλειν ἐν ἀρχῇ τῇ δυναστείας μάλιστα. φιλανθρωπία γὰρ καὶ πραότης, καὶ τοῦ ἡμέρου, καὶ ἰσοτιμίας, ἀναμφισβήτως ἐγὼ ἤλπιζον ἐς τὸ πιθανὸν ἀφορμὰς τούτους. δίχης γὰρ τοῖς μὲν ἐχθροῖς ἀπειλήμμην, καὶ διηλλάγμην, ἐκ συμβούλοις, ἐκ συνεδροις ἐχρώμην τοῖς παλαιοῖς αὐτῶν. τὴν

que educatus, & ingenuis artibus imbutus, semper urbi me popularem præbui, & in administranda repub. collegis æquum & moderatum præstiti. Violentiæ autem, aut sævitiæ, aut contumeliæ, aut severitatis, nemo me prioribus illis vitæ annis incusavit. Verùm cùm perspicerem eos qui à me diffidebant in administranda repub. insidias mihi moliri, omnibusque modis mei interficiendi occasionem captare: cumque tunc inter se omnes diffiderent, unicum illud effugium, securitatemque reperiri mihi, civitatique salutem, si occupato principatu, illos coercerem & insidiatores compescerem, civitatemque ad moderationem adigerem. Erantque non pauci viri & modesti, & reip. amantes qui hæc comprobarent, cum mentem meam atque instituti necessitatem nossent. Horum opera usus, facilè cœpti compos factus sum. Exinde illi non amplius turbas excitabant, sed obtemperabant, ego autem imperium obtinebam: ipsaque urbs loquendi libertate privata erat. Cæterùm cædes, expulsiones, proscriptiones, ne in insidiatores quidem exercui: quanquam hæc ad principatus in primis tuitionem audere est necesse. Etenim humanitate, clementia, mansuetudine, & honoris æqualitate mirum in modum sperabam me illos ad præstandam obedientiam pertracturum. Statim igitur data fide cum inimicis in gratiam redii, & eorum pleriique consultoribus, & convictoribus usus sum. Et cùm urbem

1 Αὐθέκαστον] Ἀνθρωπάλυπτον, ἀπαραιτήτον, ut apud Hesych. cæteræ hujus vocis significationes huic loco non conveniunt. *Bourd.*

2 Ἀπαρρησίαστος] Angl. ἀσίαστος. Idem.

I Hæc

ἢ πάλιν αὖτ' ὠδὶ ὁρᾶν ὀλιγωρίαν τῶν θεσπεσίων διεφθαρμένην, τ' πελλῶν κλεπτόντων, μᾶλλον ἢ ἁρπαζόντων τὰ κοινὰ, ὑδάτων τε ἐπιρροίας ἀνεκτησάμην, καὶ οἰκοδομημάτων ἀναστάσιν ἐκόσμησα, καὶ πυλῶν τειχῶν τε ὀχυρότητα, καὶ τὰς θεσπεσίους, ὅσαι ἦσαν κοιναὶ τῇ τ' ἰδιωτῶν ἐπιμελείαν, ῥᾳδίως ἐπηύξησα, καὶ τὰ νεολαίας ἐπιμελούμην, καὶ τ' μεγίστων πρόνοιαν, καὶ τ' δήμου τὰ θέας καὶ ἀγορομανίας, καὶ πανηγύρεσι, καὶ δημοσιονίαις, διηγον. ὕβρεις ἢ περιῆσαν, ἢ ἐφθέων ἀφροσύναι, ἢ γυναικῶν ἁπαγωγαί, ἢ δεινοφόρων ἐπιπλήξεις, ἢ γεπτοπείης ἀπειλὴ, λάτρεύ πειά μοι καὶ ἀκάθαρτα ὦν. ἤδη ἢ καὶ τὸν δ' ἀφεῖναι τὴν ἀρχὴν, καὶ καθέζεσθαι τὴν δυναστείαν ἐσκοπούμην, ὅπως μήτοι ἀσφαλῶς πωΐσαιτο ἄν τις οἰκοῦν. ἐπὶ τόγε ἤρχειν αὐτὸ, καὶ πάνυ πράττειν, ἐπαχθὲς ἤδη, καὶ σὺν φθόνῳ καμοιτηρὸν ἐδεικνύμην εἶναι. τὸ δ' ὅπως μηκέτι τοιαύτης πόσις θεοπείας δεήσεται ἡ πόλις, τοῦτ' ἐζήτουν ἔτι κἀγὼ μᾶλλον ὁ ἀμφιβαλλόμενος, ὧδε ταῦτα εἶχον. οἰδὲ, καὶ τι συνίστασθαι ἐπ' ἐμὲ, καὶ τοὺς δ' τύραννον ἐπισῶλας, καὶ λάθρα πέμπειν ἰσοπαθεῖν, καὶ συνωμοσίας συνιέναι, καὶ ὅπλα ἠγοράζοντο, καὶ χρήματα ἐπορίζοντο, καὶ τὰς ἀσυμπονίας ἐπεκαλοῦντο, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα δὴ Λακεδαιμονίους, καὶ Ἀθηναίους ἐπρεσβεύοντο. ἃ μὲν δὴ ἐμοὶ ἐκεῖ αὐτῷ, εἰ ληφθείην, ἐδέδεκτο, ἤδη αὐτὸς, καὶ ὅπως μὲ αὐτοχειρίᾳ ἀφανίσειεν ἠπείλουν. καὶ ὡς κολάσεις ἐπενόουν, δημοσίᾳ ἐρευνώμενοι, ἐζήτουν. ἐμὲ δὴ μηδὲν παθεῖν τοιοῦτον οἱ θεοὶ αἴτιοι, φωράσαντες τὸν ἐπιβουλόν. καὶ μάλιστά μ' ὁ Πύθιος, ὀνείρατά τε

bem ipsam incuria magistratuum labefactatam, multi expilarent, imò diriperent publicum ærarium, aquæ ductibus recreavi, & ædificiorum extructionibus exornavi, mœnibusque munivi, & proventus quotquot magistratuum cura communes erant, facilè auxi: juventutis curam gessi, senum commodis prospexi. Populum verò spectaculis largitionibus, solennitatibus, epulisque publicis continui. Virginum autem stupra, adolescentum corruptelæ, conjugum abductiones, satellitum immissiones, minæ heriles, meis etiam auribus abominanda erant. Iam verò de imperio dimittendo, & principatu deponendo apud me consilium inibam, cogitans qua in ratione vitæ tutò conquiescerem. Siquidem principem agere, omniaque administrare, provinciam gravem, invidiosam, ac laboriosam esse existimabam. Hoc verò etiam quærebam quo pacto hujusmodi administratione civitas non amplius opus haberet: & ineptus ego de his ambigebam. Atque hi jam in me conspirabant, deque *in*sidiarum & *de*lectionis modo deliberabant, & conjurationes adornabant, arma colligebant, pecunias parabant, & vicinorum opem implorabant, & legatos in Græciam ad Lacedæmonios & Athenienses mittebant. Nam quæ illi de me, si caperer, decreverant, & ut ad mortem mea manu mihi conficiendam adacturi essent, minabantur, & quæ supplicia comminiscerentur, publicè torquentes, efferebant. Sed Diis acceptum refero, quòd detectis insidiis, nihil hujusmodi passus sim: in primis verò Apollini Pythio, qui insomnia mi-

hi

ωδείξας, καὶ τὰς μωύστιγας ἔπεμψε ἐπιπίμπων. ἐγὼ δ' ἐνταῦθα ἤδη ὑμᾶς ὦ Δελφοὶ, ἐπὶ δὲ αὐτῷ δίκης οὖν τῷ λογισμῷ γιγνομένης, ἀξιῶ σοι τότε πρακτέον μοι συμβουλεύσαι, ὅπως ἀφυλάκτως ὀλίγου δεῖν ληφθεὶς, ἐζήτουν πάσης τρόπον ἀσφαλείας τοῦ παρόντος. ὡς ὀλίγου δεῖν τῇ γνώμῃ εἰς Ἀκράγαντα παρ' ἐμὲ δεδημηκότες, καὶ ἰδόντες τὰς παρασκευὰς αὐτῶν, καὶ τὰς ἀπειλὰς ἀκούσαντες, εἴπατε τί δεῖ ποιεῖν, φιλανθρωπίᾳ χρήσασθαι τοῖς αὐτοὺς ἔτι, καὶ φείδεσθαι, καὶ ἀνέχεσθαι, ὅσον αὐτίκα μεμνήσεσθαι πείσεσθαι τὰ ὑστάτα. μᾶλλον δ' ὑμεῖν ἤδη ὑπέχειν τὸν σφαγὴν, καὶ τὰ φίλτατα ὑπ' ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν ἀπολλύμενα. ἢ τὰ μὲν τοιαῦτα πάνυ ἠλίθιον πρὸς εἶναι, χρυσᾶ δ', καὶ ἀνδρώδη ἀφιονήσεσθαι, καὶ χαλεπὸν ἔμφρονος, καὶ ἠδικημένου ἀνδρὸς ἀναλαβόντας, μεπλῆξαι σκέψασθαι. ἐμαυτοῦ δ' οὐκ ἦν σώσασθαι, πλὴν εἰς τὸ ἐπὶ πολὺ ἀσφάλειαν τοῦ παρόντος. ταῦτ' οἶδ' ὅτι σωτηριωδέστατα ἂν. τί δὴν ἐγὼ μὴ τοῦτ' ἐποίησα; μεταπεμψάμενος τοὺς αἰτίους, καὶ λέγων μετὰ τοῦ αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἐλέγχους τοῦ παρόντος, καὶ σαφῶς ἐξελέγξας ἅπαντας, ἐπεὶ μήδ' αὐτοὶ ἐπ' ἔξαρνοι ἦσαν, ἡμυνόμην ἀναγκαίως τὸ πλέον. οὐχ ὅτι ἐπιβουλεύομαι, ἀλλ' ὅτι μὴ εἰάθην ὑπ' αὐτῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ σωφρονίσει μείνας, ἵνα ἐξ ἀρχῆς ἐνεστησάμην. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, φυλάττομαι μὲν ἐμαυτὸν, ἀφυλακτῶ. ἐκείνων δ' τοὺς ἀεὶ ἐπιβουλεύοντάς μοι κολάζων. εἶθ' οἱ ἄνθρωποι ἐμὲ τοῦ ὠμοτήτων αἰτιῶνται, οὐκ ἐπιλογιζόμενοι τοῦ τοτὲ ἡμῶν, ἵνα ἡ πρώτη τούτων ἀρχή. σωφρονίσεις δὲ τὰν μέσων, καὶ ἐφ' οἷς ἐκολάζοντο, τὰς τιμωρίας αὐτὰς ἠπιώτερ,

hi præmonstravit, & rerum singularum monitores misit. Proinde tunc ô Delphi, cùm in eodem metu, cogitatione versati sitis, puto vos mihi de rebus tum agendis consilium dedisse, quum incautè propemodum captus, urgentibus in malis salutem quærebam. Itaque mente Agrigentum ad me suscepta brevi peregrinatione, visisque apparatibus, & auditis illorum minis, quid facto opus esset dixistis. Scilicet an humanitate amplius erga illos uti, ignoscere, & mox extrema passurus, perferre: ac potiùs nudam cædem sustinere, resque charissimas ob oculos pereuntes cernere, quàm stolidi cujuspiam hæc esse reputando, & quæ generosum ac virilem animum decent cogitando, & prudentis ac offensi viri iram suspiciendo, illos ulciscì, mihique ex iis quæ suppetunt, securitatem in posterum parare deberem. Hoc sat scio, consilium mihi dedistis. Quid igitur postea feci? Accersitis reis, dataque illis dicendi copia, productis argumentis, & singulis accuratè exploratis, posteaquam non ampliùs inficiari poterant, de iplis supplicium sumpsi, indignatus non tam quòd mihi posuissent insidias, quam quòd non sivissent eo in proposito permanere, quod ab initio prosequendum mihi constitueram. Ab eoque tempore semper custodia satellitum me munio, & eos qui mihi moliuntur insidias, punio. Tum homines crudelitatis me accusant, non reputantes amplius ab utro nostrum hujus mali ortum sit principium. Sublatis autem iis quæ sunt in propatulo, & causis ob quas puniuntur, ipsa supplicia crimina-

tur,

τὸ λιν αὐτὴν ὁρῶν ὀλιγωρίᾳ τῶν ἐστώτων διεφθαρμένην, τὸ πλῆν κλεπτόντων, μᾶλλον δ' ἁρπαζόντων τὰ κοινὰ, ὑδάτων τε ἐπιῤῥοὰς ἀνεκτησάμην, καὶ οἰκοδομημάτων ἀναστάσεσιν ἐκόσμησα, καὶ χωρῶν τοῖς ὀλῇ σκιρτῶντα, καὶ τὰς θεσμοὺς, ὅσαι ἦσαν κοιναὶ τῇ τῶν ἐστώτων ἐπιμελείᾳ, ῥᾳδίως ἐπήνεσα, καὶ τὰ νεολαίας ἐπιμελούμενον, καὶ τὰ μεγίστων πρόνοιαν, καὶ δῆμον ἐν θέαις καὶ διανομαῖς, καὶ κωμῳδίαις, διηνεκῆ. ὕβρεις δὲ παρθένων, ἢ ἐφήβων ἁρπαγὰς, γυναικῶν ἀπαγωγὰς, ἀδουροφόρων ἐπιπλοκὰς, ἢ θεσμοκήρυκος ἀπειλὴν, λίαν ἀπρεπῆ μοι καὶ κόσμῳ λῶ. ἤδη δὲ καὶ τῆς ἀρχῆς τὴν ἀρχὴν, καὶ καθόλου τὴν δυναστείαν ἐσκοπούμην, ὅπως ὡς τάχιστα ἀσφαλῶς παύσαιτο ἄν τις νεωτέρων. ἐπὶ τούτῳ δὴ ἀρχὴν αὐτὸν, καὶ πάνυ πρόθυμον, ἐπαχθὲς ἤδη, καὶ σοὶ φθόνῳ κεκμηκότι ἰδέσθαι εἶναι. τὸ δ' ὅπως μηκέτι τοιαύτης πόνος θεραπείας δεήσοιτο ἡ πόλις, τοῦτ' ἐζήτουν ἐπὶ καλῷ μὲν ὁ δὲ χαλεπῶν, ὅμως τοῦτο εἶχον. οἶδα, καὶ τί συμβήσεταί μοι ἐπ' ἐμοὶ, καὶ ὅσοι δὲ τρόπῳ τὸ ἐπιβουλῆς, καὶ ἀποστάσεως ἐσκοποῦντο, καὶ σωμασῶν σωμεκρότουν, καὶ ὅπλα ἠθροίζοντο, καὶ χρήματα ἐπορίζοντο, καὶ τὰς ἀγχιστείας ἐπεκαλοῦντο, καὶ εἰς τὴν Ε λλάδα πρὸς Λακεδαιμονίους, καὶ Ἀθηναίους ἐπρεσβεύοντο. ἃ μὲν οὖν ἐμοῦ αὐτοῦ, εἰ ληφθείην, ἐδεδόκτο, ἤδη αὐτὸς, καὶ ὅπως με αὐτοχειρίᾳ ἀφανίσασθαι ἠπείλουν. καὶ ὡς κολάσεις ἐπενόουν, δημοσίᾳ προσελάμβανον, ἐξέπνευ. ἐμὲ δὲ μηδὲν παθεῖν τοιοῦτον οἱ θεοὶ αἴτιοι, φωράσαντες τὴν ἐπιβουλήν. καὶ μάλιστά με ὁ Πύθιος, ὀνείρασί τε

bem ipsam incuria magistratuum labefactatam, multi expilarent, imò diriperent publicum ærarium, aquæ ductibus recreavi, & ædificiorum extructionibus exornavi, mœnibusque munivi, & proventus quotquot magistratuum cura communes erant, facilè auxi: juventutis curam gessi, senum commodis prospexi. Populum verò spectaculis largitionibus, solennitatibus, epulisque publicis continui. Virginum autem stupra, adolescentum corruptelæ, conjugum abductiones, satellitum immissiones, minæ heriles, meis etiam auribus abominanda erant. Iam verò de imperio dimittendo, & principatu deponendo apud me consilium inibam, cogitans qua in ratione vitæ tutò conquiescerem. Siquidem principem agere, omniaque administrare, provinciam gravem, invidiosam, ac laboriosam esse existimabam. Hoc verò etiam quærebam quo pacto hujusmodi administratione civitas non amplius opus haberet; & ineptus ego de his ambigebam. Atque hi jam in me conspirabant, deque insidiarum & defectionis modo deliberabant, & conjurationes adornabant, arma colligebant, pecunias parabant, & vicinorum opem implorabant, & legatos in Græciam ad Lacedæmonios & Athenienses mittebant. Nam quæ illi de me, si caperer, decreverant, & ut ad mortem mea manu mihi conscisscendam adacturi essent, minabantur, & quæ supplicia comminiscerentur, publicè torquentes, efferebant. Sed Diis acceptum refero, quòd detectis insidiis, nihil hujusmodi passus sim: in primis verò Apollini Pythio, qui insomnia mi-

hi

ἀνθρώποις συμέσθω, ὅπως μηδὲ τὴν μυρμηκολυκείαν ὄφελός τι ἡμῖν γίγνεται, ἀλλὰ τῇ σοφῇ τῆς Ὑδρας μύθῳ τὸ πρᾶγμα ἔοικεν. ὅσῳ γὰρ αἱ ἀκρόπολαι, τοσῷδε πλείας ἡμῖν ἀφαιροῦσι τὰς κολάζειν ἀφορμάς. φέρειν δ' ἀνάγκη, καὶ τὸ ἀναφυόμενον ἀκρωτηριᾶν αἰεί, καὶ ἐπικαίειν τὴν Διὸς τῆς Ἰόλεων, εἰ μέλλοιμεν ἐπικρατήσειν. τὸ γὰρ ἅπαξ εἰς τοιαῦτα ἐμπεσὸν ἠναγκασμένον, ὁμοῖον χρὴ τῇ ὑποθέσει καὶ αὐτὸν εἶναι. τὸ θεοδούμενον τὸ πλησίον, λιμαλλίαν. ὅλως δὲ, τίνα οἴεσθε ὑμῶν ἀχθεσθῆναι, ἢ ἀνήμερον ἀνθρωπον εἶναι, ὃς τοίνυν μαστιγώσας. καὶ εἰ μὴ ἀκούσας, καὶ σφαττομένης ὁσιωτάτης, εἰ μή τινα μεγαλωστὶ κολάζειν αἰτίαν; ποσάκις γὰρ ἰδὼν τοιούτους μαστιγουμένους ἄλλους, ποσάκις δ' ἠκροάσατο, καὶ ὀλοφυρομένους τὴν ἑαυτῶν τύχην ἀναγκάζομαι, μείζω κολάσεις αὐτὸς, καὶ χρονιωτέρας ὑπομένων; Ἀνδρὶ μὲν φύσει μὲν ἀγαθῷ, ἀφ' ἡδονῆς δὲ ἀνάγκης πικρᾷ, πολὺ δὲ κολάζειν τὸ κολάζειν χαλεπώτερον. εἰ δ' ἐγὼ μὲν παρρησίας εἵνεκεν, ἐγὼ δὲ εἰ αἱρέσεως μοι προσῆν, πότερα βουλοίμην, κολάζειν τινὰς ἀδίκως, ἢ αὐτὸς ἀποθνήσκειν, ὦ ἵππε, ὡς ἀδίκως μελήσεως, ἐκείνων ἂν τιθνάναι μᾶλλον, ἢ μηδὲν ἀδίκως κολάζειν. εἰ δέ τις Φαίη, βούλῃ ὦ Φάλαρι, αὐτὸς τεθνάναι ἀδίκως, ἢ δικαίως κολάζειν τοὺς ἐπιβούλους, τοῦτο βουλοίμην ἄν. αὐτὸς γὰρ ὁμοίως ὦ Δελφοί, συμβουλὰς καλῶ, πότερον, ἄμεινον εἶναι ἀδίκως ἀποθνήσκειν, ἢ ἀδίκως σώζειν τὸν ἐπιβουλεύσαντα. ἀδύνατος δ' ἴσως οὐμοῦ ἀνοητὸς ἐστι, ὃς οὐκ ἂν αἱρεθείη ζῆν μᾶλλον, ἢ σώζων

samur, quandoquidem terribila nullius sunt emoluments, ita res nostra tabulæ de Hydra similis est. Quanto enim plures præciderimus, tanto plures puniendi occasiones nobis suppullulant. At ferre necesse est, semperque renatum caput præcidere, & Iolai exemplo per Iovem iurare, si victoriam consequi cupimus. Eum enim qui semel in hæc incidere coactus fuerit: similem esse materiæ oportet, aut propinquo parcentem, perire. In summa quem hominem adeò sævum & inclementem esse putatis, ut flagris cedere, ejulatus audire, & cædes videre delectetur, nisi magnam infligendæ pœnæ causam haberet? Quoties igitur flendum flagris alii cædebantur? Quoties verò meam ipsius sortem lugere ac deplorare cogor, ego qui gravius supplicium diuturnius sustineo? Etenim viro natura bono, verum ex necessitate sævo, multò durius est de aliis sumere, quàm de se sumi supplicium. Quòd si mea sententia liberè est dicenda, ego equidem si mihi daretur optio, utrum aliquos injustè punire mallem, an potiùs ipse mori: probè sciatis, me propriam mortem nihil cunctando electurum esse potiùs, quàm ut insontes supplicio afficiam. Dixerit etiam aliquis, mavis Phalari, ipse injustè mori, quàm insidiatores justè punire: mallem certè. Rursus enim vos, ô Delphi, in consilium voco: utrum satius sit, injustè mori, an verò injustè servare eum qui sit insidiatus. Nemo, me judice, adeò vecors est, qui non malit vivere, quàm inimicos ser-

Hæc pag. ex Epist. Phalaridis. *Bourd.*

τοὺς ἐχθροὺς, ἀπολωλίναι. καίτοι πόσους ἐγὼ κὴ τῶν ἐπιχειρησάντων μοὶ, κὴ φανερᾶς ἐληλεγμένων, ὅμως ἔσωσα; οἷον Ἀκάνθιον τουτονὶ, κὴ Τιμοκράτην, κὴ Λεωγόραν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, παλαιᾶς συνηθείας τὸ πρὸς αὐτοὺς μνημονεύσας. ὅταν γὰρ βουληθῆτε τύχην εἰδέναι, τοὺς ἐνθάδε τῶν Ἀγριγεντίνων ξένους ἐρωτήσατε ὁποῖος ἐγὼ περὶ αὐτούς εἰμι, κὴ εἰ φιλανθρώπως πρὸς φίλους κὴ τοὺς καταίρουσιν. ὡς γὰ κὴ σκοπὸς ἐπὶ τῷ λιμένι ἔχω, ἐπυθόμην, τίνες, κὴ ὁπόθεν κὰ ἐπλέουσιν, ἵνα κατ' ἀξίαν τιμῶν, ἀποπέμποιμι αὐτούς. ἴνιοι γὰ κὴ ἐξεταστὰς φοιτῶσι παρ' ἐμοί, οἱ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων, κὴ ἐ φεύγουσι τὴν σωτηρίαν τὴν ἐμήν. ὥσπερ ἀμίλλη κὴ σπουδή ἐ σοφὸς Πυθαγόρας ἦκεν ὡς ἡμᾶς, ἄλλα μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀκηκοώς. ἐπεὶ δ' ἐπιεράγη, ἀπῆλθεν ἐπαινῶν με τὴν δικαιοσύνης, κὴ ἐλεῶν τὴν ἀναγκαίας ὠμότητα. εἶτα οἴεσθε τὸν σοφὸς τοὺς ὀθνείους φιλάνθρωπον ὕντως ἀδίκως τοῖς οἰκείοις πρόσφορον; εἰ μή τι ἀλλοφερὴς τοὺς ἠδίκηται; τοῦτο μὲν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολελόγημαι ὑμῖν, ἀληθῆ, κὴ δίκαια, κὴ ἐπαίνου κρείττονα ὡς ἐμαυτὸν πείθω, ἢ μίσους ἄξια. ὑπὲρ δὲ ἀνδρήματος, καιρὸς ὑμᾶς ἀκοῦσαι ὅτου, κὴ ὅπως τὸν τοῦργον τοῦτον ἐκτησάμην, ὃν ἐνθάδε αὐτὸς τῷ ἀνδριαντοποιῷ. μὴ γὰρ ὅτω μανείην, ὡς τοιούτων ἐπιδυμήσων κτημάτων. ἀλλὰ Περίλαος ἦν τις ἡμέτερος, χαλκεὺς μὲν ἀγαθὸς, πονηρὸς δ' ἄνθρωπος. ὅς μοι πάμπολυ τῆς ἐμῆς γνώμης ἀπημαρτηκὼς, ὤιθη χαριεῖσθαί μοι, εἰ καινόν τινα κόλασιν ἐπινοήσειεν, ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς ἀπολλύναι.

servando, perire. Quanquam quot ego ex iis qui me aggressi sunt, & convicti palam, servavi? Quorum de numero est Achanthus iste, & Timocrates, & Leogoras ejus frater: veteris quæ mihi cum illis intercessit consuetudinis recordatus. Cæterùm quum me nosse volueritis, ex hospitibus qui Agrigentum frequentant quærite qualis sim erga ipsos, & num eò appellantibus humanum me præbeam. Qui exploratores in littoribus habeo qui scisciteantur, quinam sint & unde navigarint, ut illos merito honore exceptos dimittam. Nonnulli quoque ad me consultò veniunt, Græcorum sapientissimi, neque meam conversationem fugiunt. Quemadmodum nuper sapiens ille Pythagoras ad nos venit, cùm longè alia de me inaudivisset: qui posteaquam mei periculum fecisset, discessit me justitiæ nomine collaudans, & misereseens quòd crudelitatem coactus exercerem. Postremò putatis-ne eum qui erga peregrinos animo est tam humano, tantam in proprios cives injustitiam exercere, nisi præter modum injuria afficiatur? Hæc sunt meæ apud vos defensionis argumenta, vera, & justa, laude potiùs, ut mihi persuadeo, quàm odio digna. Quod ad hoc donarium attinet, jam tempus est ut audiatis, unde & qua ratione taurum hunc comparavi, non elocata statuarii opera. Neque enim tam sum demens, ut hujusmodi possessiones optem. Sed Perilaus nostras, artifex quidem egregius, homo verò improbus, cùm à mea sententia longè aberrasset, existimavit se rem mihi gratam facturum, si novum aliquod supplicii genus excogitasset, quasi

ὡς ἐξ ἀπαντ⟨ος⟩ κολάζειν ἐπιθυμοῦντα. καὶ δὴ καταπλάσας τὸν βοῦν, ἄκρι μοι κομιζον, φησὶν, ἰδίαν, καὶ ὡς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένον. κινήσεως γὰρ αὐτῷ, καὶ μυκηθμοῦ τοῦ μόνου ὡς τὸ ζῶν ἐμψύχου εἶναι δοκεῖν. ἰδὼν δ', ἀνέκραγον ἄξιον τὸ κτῆμα ⟨τοῦ⟩ Πυθίου. πομπεύ⟨σ⟩ει ὁ ταῦρος τῷ Θεῷ, ὁ δὲ Περίλαο⟨ς⟩ παριὼν, τί δ', εἰ φησὶν, ἦσθα τῶν σοφῶν τὴν ὄψιν αὐτὸν, καὶ τὴν χρείαν, ὃν παρεσκεύασαι; καὶ ἀνοίξας ἅμα τὸν ταῦρον κατὰ τῶν νώτων, ὃν ἔνα ἔφη κολάσειν ἐθέλης, ἐμβιβάσας εἰς τὸ μηχάνημα τοῦτο, καὶ κλείσας, ἐπισείσεις μὲν τοῖς αὐλοῖς τοῖσδε ὡς τὴν μυκησιν ⟨τοῦ⟩ βοὸς, πῦρ δ' ὑποκαύσει κελεύσας. καὶ ὁ μὲν, οἰμώξεται, καὶ βοήσεται, ἀλήκτοις πεῖσι ὀδύναις ἐχόμενο⟨ς⟩, ἡ βοὴ δ', ἅμα τοῖς αὐλοῖς μέλη σοι δόκιμα ἐσται, οἷα λιγυρώτατα, καὶ μυκήσε⟨ται⟩ γοερώτατα, ὡς τὸν μὲν, κολάζοις, σὺ δ', τέρποι⟨ς⟩ μᾶλλον. ἐγὼ δ' ὡς τοῦτ' ἤκουσα, ἐμυσαχθέλην τὴν μηχανοποιίαν καὶ ἀνδρὸς, ὃς τὴν ἐπίνοιαν ἐμίσησα καὶ καταπλάσματο⟨ς⟩, καὶ οἰκείαν αὐτῷ πομπὴν ἐπηγάγετο. καὶ ἄγε δὴ ἔφην ὦ Περίλαε, εἰ μὴ κενὴ ἄλλως ὑπόκεισαι ταῦτα ἐσὶ, δίελθέ ἡμῖν αὐτὸς εἰσελθών, τὴν ἀλήθειαν τῆς τέχνης, καὶ μίμησαι τὰς βοὸς, ἵν' εἰδῶμεν εἰ καὶ ἀρῆς μέλη, ἅμα τοῖς αὐλοῖς φθέγγη. πειθεται μὲ τούτοις

modis omnibus ſupplicium de reis ſumere cuperem. Is bovem fabricatum mihi attulit, vir pulcherrimum, & ad veri bovis imaginem accuratiſſimè expreſſum. Tantùm illi motus, & mugitus deerant, quo minùs vivus eſſe putaretur. Illo viſo ſtatim exclamavi, dignum Pythio munus: mittendus ad Deum hic taurus. Tum Perilaus ait: quid ſi, inquit, noſſes qua arte compoſitus, & quem in uſum formatus? Ac ſimul aperto tauro ad dorſum, Siquem, inquit, punire velis, conjecto illo, & in hac machina concluſo tibias hiſce naribus bovis admoveri, & ignem ſuccendi jube. Tum ejulabit, & vociferabitur, perpetuis detentus doloribus. Ejus verò clamor, maximè ſtridulum per tibias cantum efficiet, & lugubre quiddam modulabitur, mugitum quoque mœſtiſſimum edet: ita ut dum punitur ille, tu modulatione interim oblecteris. Quibus auditis artificis ſævitiam abominatus ſum, & machinæ inventionem odi, propriamque ipſi pœnam impoſui. Et age, inquam, ô Perilae: ne vana videatur eſſe tua promiſſio, ipſe ingreſſus, nobis veritatem artis comproba, ac vociferantes imitare, ut cognoſcamus, num ea ſit tibiarum modulatio quam dicis. Dicto audiens fuit Pe-

1 Καὶ ἀνοίξας] Legend. Interpr. Perſii. *Bourd.*

2 Περσιστὶ] Attic. *Idem.*

3 Ὡς τὸν μὲν κολάζοις, σὺ δὲ τέρποι. μαλλον κατακηλήσειεν] Hæc ultima vox in mendo cubat. Silet ad eam interpres, nec emendavit, vix ſperare tentavit. Κατακηλέω eſt molo, mola frango, qui ſignificatus non convenit huic loco. Lege meo periculo κατακηλήσειεν, id eſt, *delenitum, ſenſu* manifeſto & apto. *Palm.*

1 Περι-

ὁ Περίλαος. ἐγὼ δέ, ἐπεὶ ἔνδον ἦν, κελεύσας αὐτὸν, πῦρ ὑφάπτειν ἐπέλευον, ἀπολαύσασι εἰπὼν τὸ ἄξιον μισθὸν τῆς δημιουργίας σὺ πρῶτος αὐτὸς αὐλήσεις. καὶ ὁ μὲν, δίκαια ἔπασχεν, ἀπολαύων τοῦ αὐτοῦ δημιουργήματος. ἐγὼ δέ, ζῶντα, καὶ ἔτι ἔμπνουν ἔνδον τὸν ἄνδρα, ἐξαμαρτήναι κελεύσας, ὡς μὴ μιάνειε τὸ ἔργον σκαπτόμενον, ἐπέλευον ἄταφον καὶ ἀκήδευτον ῥίπτειν ἐπέλευσα. καθαίρεσις δὲ τοῦ βοὸς, ἀπέπεμψα ὑμῖν ἀναπεμπόμενον τῷ Θεῷ, καὶ ἐπηρξάμην γε ἐπ' αὐτῷ σκέλευσιν τὴν ἐμὴν θύσων. δὲ ἀναθήσω ἐμὸν τύπωμα. τὸν πηχυν τὸν Περίλαου. τὴν ἐπίνοιαν τὴν σκέλευ. τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐμήν. τὴν πεῖραν λαμβάνων. τὸν δὲ σοφὸν χαλκέα μέλη. τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πέρατος τὸ μυσικῆς. ὑμεῖς δὲ ὦ Δελφοὶ, δίκαια ποιήσατε, θύσαντες μὲ ὑπὲρ ἐμοῦ μὴ τὸ πρόσθεν, ἀναθέντες δὲ τὸν ταῦρον τὸ καλὸν δὲ ἱερὸν, ὡς πάντες εἰδῆτε οἷόν ἐγὼ ὡς τοὺς πονηροὺς εἰμι, καὶ ὅπως ἀμύνομαι τὰς ἀσεβείας εἰς κακίαν ἐπιθυμίας αὐτῶν. ἱκανὸν γὰρ καὶ τοῦτο μόνον δηλῶσαί μου τὸ τρόπον, Περίλαος κολασθείς, καὶ ὁ ταῦρος ἀναθεὶς, καὶ μηκέτι φυλαχθεὶς ὡς ἄλλων κολαζομένων αὐλήσομαι, μηδὲ μελῳδήσας ἄλλο ἔτι, πλὴν μόνα τὰ δὲ πηχυν μυκήσομαι, καὶ ὅτι τὸ μόνον αὐτῷ, καὶ πεῖραν ἔλαβον τὸ πήχυος, καὶ κατέπαυσα τὴν ἄμουσον ᾠδήν. καὶ τὰ μὲ παρόντα, ταῦτα παρ' ἐμοῦ τῷ Θεῷ. ἀναθήσω δὲ καὶ ἄλλα πολλάκις, ἐπειδάν μοι παρόχῃ μηκέτι δίκας κολάσεων. ταῦτα μὲν ὦ Δελφοὶ τὸ δρᾶν δὲ Φαλάριδος, ἀλλὰ πάντα, καὶ οἷα ἐπράχθη ἕκαστα. καὶ

Perilaus: quo intus concluso, ignem succendi jussi, dicens, debitum arti tuæ tam admirandæ præmium accipe, ut musicæ magister primus ipse tibia canas. Atque hic quidem pro meritis est exceptus, fuæ ipsius excellentis industriæ fructum percipiens. Sed viventem & adhuc spirantem educi jussi, ne opus, ei immoriens, contaminaret: utque insepultus per scopulos præceps daretur, imperavi. Bovem autem expiatum vobis misi dedicandum Deo: omnemque de illo historiam inscribere jussi, mei dedicantis nomen, Perilaum artificem, consilium ipsius, justitiam meam, conveniens supplicium, periti illius fabri modulationes, primam Musices experientiam. Vos autem Delphi, justè facietis, si pro me unà cum legatis sacra feceritis, taurumque in eleganti delubro dedicaveritis, ut norint omnes qualis sim in homines nefarios, & quo pacto insignes illorum perpetrandi sceleris cupiditates ulciscar. Itaque solo hoc facto meos mores abundè indicavi, quum supplicio affectus est Perilaus, & dedicatus taurus, nec amplius ad aliorum torquendorum modulationes reservatus, postquam solos artificis sui mugitus cecinit: in quo solo artis periculum feci, & barbaræ illi atque inhumanæ cantioni finem imposui. Atque hæc quidem in præsens Deo offerre libuit. Quinetiam alia sæpe dedicabo, quum hoc beneficii in me contulerit, ut nemini pœnas inferre opus amplius habeam. Hæc equidem, ô Delphi, quemadmodum à Phalaride facta sunt, singula quàm verissimè percensuimus.

δίκαιοι ἂν εἶημεν πιστεύεσθαι ὑφ' ὑμῶν, μαρτυρόντες ὡς ἂν ϵ εἰδῶμεν, καὶ μηδεμίαν ϝ ψεύδεσθαι νῦν αἰτίαν ἔχοντες. εἰ ϝ δεῖ, καὶ δηλῶσαι ὑμῖν ἀνδρὸς μοχθηροῦ πονηροῦ δοκοῦντος, καὶ ἀκοντος κολάζειν ἀναγκασθέντα, ἱκετεύομεν ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ Ἀκραγαντῖνοι, Ἕλληνές τε ὄντες, καὶ τὸ ἀρχαῖον Δωριεῖς, συνοικίσαντες τὴν ἄνδρα, φίλον εἶναι ἐθέλοντα, καὶ πολλὰ ϵ δημοσίᾳ, καὶ ἰδίᾳ ἑκάστου ὑμῶν εὖ ποιῆσαι ἠρημένον. λάβετε δὲ αὐτοὶ τὸν ταῦρον, καὶ ἀνάθετε, καὶ εὐξάσθε ὑπὲρ τῆς Ἀκραγαντίνων, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ Φαλάριδος. καὶ μὴτε ἡμᾶς ἀτιμάσητε λοιπὸν, μήτ' ἐπὶ τοῖσδε ὀργίσητε, μήτε τὸν Θεὸν ἀποστερήσητε καλλίστου τε ἄμα, καὶ δικαιοτάτου ἀναθήματος.

Ac digni ſumus quibus fides à vobis habeatur, cùm illi re cognita teſtimonium perhibeamus, nullamque mentiendi cauſam habeamus. Quòd ſi etiam eſt ſupplicandum pro viro quem falſo ſuſpicantur improbum, quippe qui invitus & coactus in malos animadvertit, vobis ſupplicamus nos Agrigentini, qui & Græcimus, & ex antiquo Dores, ut virum complectamini qui veſtram benevolentiam captat, quique publicè ac privatim veſtrum unumquemque beneficiis multis demereri ſtuduit. Vos igitur ipſimet taurum accipite, & dedicatum appendite: ac pro Agrigento proque ipſo Phalaride vota concipite: ac nolite nos infecta legatione dimittere, ne & illum contumelia afficiatis, & Deum pulcherrimo ſimul & juſtiſſimo munere privetis.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

PHALARIS SECVNDVS.

ARGVMENTVM.

Declamatio brevis, ſed arguta eſt, qua ex Delphicis ſacerdotibus quidam ſuadere fingitur, quò donum Phalaridis, de quo in ſuperiore Oratione agitur, in templum recipiatur, ac deo conſecretur. Genus cauſæ Deliberativum eſt, Status negocialis. Exordium habet denſum, ut in quo una ferè periodo, & ſuſpiciones eas, quibus favore aliquo adductus, aut aliàs corruptus, ad ſuadendum acceſſiſſe videri poterat, à ſe removet, & ſola benevolentia, ſtudioque communis utilitatis ad dicendum ſe progreſſum eſſe, docet: deinde & dociles & attentos eadem brevitate facit. Poſt Exordium Propoſitio ſequitur. Hanc confirmat primùm ex locis honeſtatis, oſtendens, impium ac propè ſacrilegum fore, ſi donum hoc à templo excludatur, neque enim quenquam poſthac quicquam oblaturum eſſe & deum ſuis ſacris, ac debito cultu privatum iri. Deinde contra voluntatem ipſius dei eſſe, ut qui certis indiciis ac ſignis declararit, gratam iſtam legationem ſibi eſſe. Hinc quod

quod de crudelitate tyranni objiciebatur, diluit, confutatis testimoniis à conditione personæ & incertitudine: & contrà ab officio admonet, ut sacra magis procurent, & deo operentur potiùs quam judiciis vacent. Post hæc ad locum utilitatis transit, docetque contra communem utilitatem fore si dona excludantur. Nam ex his omnem proventum esse Delphorum, & omnem item famam & gloriam. Denique nullo veterum exemplo hoc fieri. Et si maximè in deliberationem hanc rem vocare velint, officio eos uti debere, justè ac liberè judicantium, non ex affectu aliquorum æstimare. Peroratio, repetitione argumentorum, cum admonitione eorum incommodorum, quæ ex hac re consecutura sint, & quòd nihil temere innovandum sit, perficitur.

Ὅτι Ἀκραγαντίνοις ὅ τε δῆμος Δελφοὶ, [1] πρόξενός τε ἂν, ὅτι ἰδίᾳ πρόξενος αὐτῷ Φαλάριδος, ὅτ' ἄλλῳ ἴσχυν πρὸς αὐτὸν, ἢ ἰδίαν αἰτίαν, ἢ μικρᾶς φιλίας ἐλπίδα, τὸ ἢ μέγιστον ἀπέσπασας ἢ ἠκόντων παρ' αὐτῷ, ἱκετείᾳ καὶ μίξει διεξιόντων, καὶ τὰ δίκαια ἅμα, καὶ τὰ κοινῇ συμφέροντα, καὶ μάλιστα τὰ Δελφοῖς πρέποντα ἐσορῶμεν· οὐκ ἂν παρακινοῖμεν ὑμᾶς μήτε ὑποζύγιον ἄνδρα δυνάστου δοκοῦντα, μήτ' ἀνάθημα ἤδη τῷ Θεῷ καθωμολογημένον, ἀπαλλοτριοῦν. καὶ τοῦτο πρῶτον τὸ μιάσμασιν εἰς ἀεὶ ὑπόμνημα γεγησόμενον, πίστεως κακίστης, καὶ ἐπιβουλίας κακίστης, καὶ δικαίας κολάσεως. ἐγὼ μὲν δὴ καὶ τὸ εὐδιάφθορον ὑμῶν ὅλως περὶ τούτων, καὶ [2] δημιουργὸν ἡμῖν περιστῆναι τὴν ἀλόγευσιν, εἰ χρὴ δίκαιόν τ' ἀνάθημα, καὶ ὁσίων αὐδὴς ἀποπέμπειν, ἀνόσιον ἤδη εἶναι νομίζω. μᾶλλον γὰρ, ἐξ ὑπερβολῆς ἀσεβείας ἀπολεῖται πίστις. οὐδὲν γὰρ, ἀλλ' ἢ ἰσορροπίαι

Ego ô Delphi, cùm neque publicum Agrigentinis, neque privatum Phalaridi ipsi hospitium ante hac præbuerim, nec aliam privatam tribuendæ illi benevolentiæ causam, aut olim ineundæ amicitiæ spem habeam: & legatos qui ejus nomine venerunt audiverim æqua modestaque perorantes, siquidem & pietati simul, & publicæ utilitati, præcipuè verò ei quod Delphis decorum est, censeo consulendum, surrexi vos cohortaturus, ne viri principis pietatem offendatis, ne etiam Deo jam destinatum munus alienetis. Præsertim cùm trium maximarum rerum perpetuum futurum sit monumentum artis elegantissimæ, inventionis pessimæ, & justi supplicii. Itaque quòd & quid faciendum sit ambigitis, quodque magistratus vobis proposuerunt deliberandum, num munus sit suscipiendum, num verò ablegandum; impium esse puto: imò potiùs ab impietate summa non abesse. Neque enim aliud hæc res erit, nisi sa-

1 Πρόξενος] Differentiæ inter πρόξενον & ἰδιόξενον, multæ, quas tradunt Grammatici. *Bourd.*

2 Δημιουργὸν] Deest in Anglic. Cod. *Idem.*

φύσιν ἔχ, ὅπ μὴ χ τὸ ἑκάσ᾽ ἀν-
κεῖν ὁ παῖς χρήσ᾽ τῇ τέχνῃ;
οὐδ᾽ ἐς οἶμαι. τὸ γ᾽ ἰατρικὸν,
ἔτ᾽ ἐπιτιμητὸν ἐσ᾽, καὶ τὸ βέλ-
τιον χρῆσθαι, πρᾶξίν τ᾽ ἐλεύθε-
ρον εἶναι τοῖς χρωμένοις, καὶ πᾶσ᾽ ἐξουσίαν ἔχειν
τῶν τέχνῶν δίκαιον τῇ ἐξουσίᾳ τῆς χρήσεως. ἀναγκάζειν γ᾽ οὐ μηδὲν, μᾶλ-
λον δ᾽ ἐξιστορεῖν, πράγμα ἱερὸν, καὶ θεῶν παίδευμα, καὶ ἀνθρώ-
πων σοφῶν ἐπιτήδευμα. μηδὲ ὑπὸ δουλείαν ἄγειν νόμοι, μηδ᾽ ὑπὸ φόβον, καὶ πειθοῦς δικαστοῦ, μηδ᾽ ὑπὸ ψῆφον, καὶ πάντος ἀπει-
λοῦ, καὶ ἀρχὴν ἰδιωτικήν. ὥστ᾽ καὶ εἰ τῶν σοι σαφῶς αὐτῶν, καὶ διαβρήδην ἔλεγον, ἃ βούλομαι, ἀδὲ χαρίζου σοὶ μᾶλλον, ἀλλ᾽ ἐμαυ-
τῷ μᾶλλον τῶν τέχνῶν οἶδα, καὶ τῷ πατρὶ, τοῖς δ᾽ ἄλλοις ἅπασιν ἰδιώ-
ταις εἶναι βούλομαι, πῶς τύραννον αὖ τινα βίαιον, ὡς ἀναγκάσω ἂν ἀ-
κοῦσαι χρήσθαι τῇ τέχνῃ; τὰ γὰρ τοιαῦτα, ἱκετείαις, καὶ δεήσεσιν, ἀ νόμοις, καὶ ὀργαῖς, καὶ δικαστη-
ρίοις ὑπάγειν οἶμαι σοφοῦ. πεί-
θειν τ᾽ ἰατρὸν χρὴ, ἀ κελεύειν. βούλεσθαι, ἀ φοβεῖν. ἐπὶ τῶν γε-
ωργικῶν οὖν ἔγωγε. ἐκόντα γ᾽ ἱρ-
τόμενον, πείθειν, πεπεγκότ᾽ δ᾽ ἀ-
ναγκάζειν ἄμεινον. ἀτελῆ τ᾽ τέχνη, ὥσπερ τοὺς ἰατροὺς καὶ δημοσίᾳ ἐν πόλεσι τιμᾶς, καὶ προεδρίας, καὶ ἀτελείας, καὶ προνομίας ἐνέδωκαν. πρῶτα μὲν οὖν ἀτελῆς ἂν εἶχον εἰ-
πεῖν τοῦτο τ᾽ τέχνης, εἰ καὶ σοῦ διδαξάμενός με, καὶ πολλὰ ἐπιμελη-

tur abdicare filium, eo quòd non ex ipsius arbitrio artem exerceat? Nemo opinor. [1] Atqui medendi ars quanto est honoratior, vitæque conducibilior, tanto convenit esse liberiores qui eam exercent: ac justum est ut ars in exercendi facultate aliquod privilegium habeat: nec cogatur, nec imperio subjiciatur, res sacra, Deorum doctrina, sapientum hominum studium: nec servituti legis submittatur, neque timori, pœnisque tribunalium, neque suffragiis, neque patris minis, neque indocti hominis iræ sit obnoxia. Proinde si tibi palam & apertè ita respondissem, Nolo curare cùm possim, sed mihi soli artem didici: ac patri, cæterisque omnibus imperitis esse volo: quis est tyrannus usque adeò ferox, ut [2] arte uti nolentem cogat? Nam hujusmodi officia, supplicationibus & precibus, non legibus, ira, judiciis elicere convenit. Oportet medico persuadere non jubere, ut velit, non ut metuat, non est ad curationem trahendus sed ultro ac lubens accedat oportet, immunis à compulsione patris. Immunis est ars ipsa, quandoquidem etiam civitates publicitus honores, præeminentias, immunitates, privilegia medicis tribuunt. Hæc igitur in genere poteram artis nomine respondere, etiam si tu me illam docuisses, multum studii, multum pe-

re, etiam si tu me illam docuisses, multum studii, multum pe-

1 *Atqui medendi ars*] A conditione artis medicæ cujus studium erat olim cum primis honorificum ut Galen. & Erasm. comprobant. *Cogn.*

2 *Arte uti*] Vitruvius in Præfat. lib. 6. sic scribit, Alexis poëta Comicus dicebat, Athenienses ob eam rem esse laudandos, quòd cùm omnium Græcorum leges cogant parentes ali à liberis, Athenienium non omnes, sed eos tantum qui liberos artibus erudiissent. Ita Plut. in Solon. *Idem.*

δέντ@, καὶ ἀπαλάσσαι@, ὡς μήθοιμι πρὸς μίαν ὅμως θεραπείαν, τοιούτων δυνατὸν ὄντα, ἀντιλέγειν. νυνὶ δ' οὐκ ἐκεῖνο σκόπησον, ὡς πανταπασιν ἄγνωμον ποιεῖς, σὺκ ἐῶν με χρῆσθαι μετ' ἀλυθρείας ἐμῷ κτήματι. τοιοῦτον ἐγὼ τὸν τρόπον οὐκ ἐκτήσαμην, οὐδὲ τῷ σῷ νόμῳ ὑποκείμενον. καὶ ὅμως αὐτὸν μεμάθηκά σοι, καὶ πρὸς@ αὐτῆς ἀπειλήφασιν, ὅσοι παρὰ σοῦ πρὸς τοῦ μαθητοῦ ἔχουν. τίνα διδάσκαλον ἐμισθώσω; τίνα φαρμάκων πρόσοδον; ὅσῃ' ὠνητὸν. ἀλλὰ πενόμενον ἐγὼ, καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἀπορούμενον, καὶ ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἐλεούμενον, ἐπαιδεύθην. καί μοι τοιαῦτα πρὸς ὧν πατρὸς ὑπῆρξεν τὸ μαθεῖν ἐφόδια, λύπη, καὶ ἐρημία, καὶ ἀπορία, μῖσος οἰκείων, καὶ ἀπροφθ συγγενῶν. ἀντὶ τούτων τοίνυν χρῆσθαί μοι τῇ τέχνῃ ἀξιοῖς, καὶ δεσπότης εἶναι θέλεις τοῦ; σὺκ ἠδει δεσπότης πιπρασκόμενον. ἀγάπα εἰ πως καὶ πρότερον ἐκὼν ὠφελείαν, οὐ ἐποίησα, μὴ δι' μίαν μὴ δὲ τὰ χάριν ἀπαιτεῖς δυνάμενον, ἐδὲ δεῖ τὸν οὐποίαν τὸν ἐμὴν, ἀναγκὰν ἐς τολοιπὸν μοι χρήσῃ, ἐδὲ τὸ ἐκόντα εὐεργετῆσαι, ἀφορμὴν ἔ ἄκοντα κελεύσῃ κομίσῃναι. ὅσῃ' ἔθος ὑπάρξαι τοῦτο, τὸ ἅπαξ πολὺ ἱκανόμενοι, πάντως ἐς ἀεὶ θεραπεύειν, ὁπόσους ἂν ὁ θεραπευθεὶς θέλῃ, ἐπεὶ δικαίως ἂν ὅτῳ καθ' ἡμῶν εἴηται τὰς θεραπευομένης κεχειροτονηκότες, καὶ μισθὸν τὸ δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ τὸ πάντα κελεύσαι ὑπηρετεῖν προσδεδωκότες. ἔ τί χρήσῃ ἂν ἀδικώτερον; δόπο σε νοσήσαντα χαλεπῶς ὅπως ἀπίῃσι, ἀφ' τοῦτο νομίζεις

pecuniarum impendisses, ut discerem, & unam hanc curationem, quam præstare possem, tamen recusassem. Nunc verò cogita quàm iniquam rem agas, qui me, mihi à me ipso partis uti, non sinas. Hanc ego artem perdidici, cùm neque tuus essem filius, neque tuis legibus obnoxius. Atque hanc tamen tibi didici: hujus fructum primus percepisti, etsi nihil ad eam discendam suppeditaveris. Quem præceptorem mercede conduxisti? quem pharmacorum apparatum comparasti? Nullum omnino. Verùm inops ego, rerumque necessariarum indigens, à præceptoribus mei miseritis sum edoctus. Nam abs te patre mihi ad discendum dabatur hujusmodi viaticum, molestia, solitudo, egestas, familiarium odium, cognatorum aversatio: pro quibus uti arte mea postulas, visque earum rerum esse dominus, quas mihi paravi cum dominus non esses. Contentus esto siquid antehac ultro, nullo provocatus officio, bene de te sum meritus: cùm nullo nomine ullam gratiam abs te reposcere possem. Cæterùm non convenit saltem ut meum beneficium mihi in posterum necessitatem pariat, ut quod volens beneficeri, occasionem præbeat, ut postea nolenti præcipias: utque in consuetudinem vertatur, ut qui semel aliquem sanaverit, semper deinde curet omnes quos voluerit is qui sanatus est. Etenim quos curassemus, eos nobis dominos creassemus: & pro mercede servitutem accepturi, & ad omnia quæ jusserint, obtemperaturi. Qua re quid esse potest iniquius? Quoniam te graviter laborantem restitui, ob id

noſmet ipſos ipſis tradidiſſemus,

ἐξεῖναί σοι κατακρῖναί μου τῆ τέχνη; τοῦτο μὲν οὖν εἰχον ἂν λέγειν, εἰ καὶ δυνατά μοι ἦν τῷ παρεπεσθαι. ἐγὼ δὲ μὴ πάντως ἅπασι, μηδὲ πᾶσι ἀναγκαῖον ὑπήκουον. νῦν δὲ ἤδη σκέψασθε καὶ οἷα ἐστιν αὐτοῦ τὰ ἐπιτάγματα. ἐπεὶ γὰρ ἐμὲ ἰᾶσθαι φησὶ μεμηνότα, μαίνηται δὲ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ τὰ ὁμοῖα πάσχῃ, τοῦτο γὰρ οἴεται, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἀπεγνωσμένη, δύνασθαι δὲ σὺ πάντα ὡς ἴσθι ἔξεις, ἰῶ καὶ τοῦτον, καὶ ἀπαλλάττε ἤδη τῆς νόσου. τοῦτο δὲ, ὅτι μὲν ἀπλῶς ἀκούσας, τάχιστ' ἂν δόξειε, καὶ μᾶλλον ἰδιώτῃ, καὶ ἀπείρῳ ἰατρικῆς. εἰ δέ μου ἀκούσεται ὑπὲρ τῆς τέχνης διαλεγομένου, μᾶλλον ἂν ὡς ὅτι πάντα ἐμοὶ δυνατὰ εἶη, οἷά τε νοσημάτων φύσεις ἐξελήλυθεν, ὅτ' ἰάσεως ἡ αὐτὴ, ὅτι φάρμακα τὰ αὐτὰ, ἐπὶ πάντων ἰσχυρά. καὶ τότ' ἴσως δῆλον, ὡς παμπόλλου δεῖ μὴ βελτίω εἶναί με, τὰ μὴ δυνατὰ διαφέρειν. ἀνάσχεσθε δέ μου τὰ περὶ τούτων φιλοσοφοῦντος, καὶ μὴ ἀπειρόκαλον, μηδ' ἐξωνίου, μηδ' ἀλλότριον, ἢ ἀκαίρου ἡγήσησθε τὸν περὶ τοιούτων λόγον. σώματος μὲν δὴ σωμάτων φύσεις, καὶ κράσεις οὐχ αἱ αὐταὶ, κἂν ὅτι μάλιστα ἐκ τῶν ὁμοίων συνεστάναι ὁμολογῶνται, ἀλλὰ τὰ μὲν, τοῖσδε. τὰ δὲ, τοῖσδε μᾶλλον ἢ ἐλάττων μετέχει. καὶ λέγω τοῦτο ἐπὶ τῆ εὐσθενείᾳ, ὡς οὐδὲ ταύτην πᾶσιν ἴσην, ἢ ὁμοίαν, ἔστι τῇ κράσει, ἔστι τῇ συστάσει, διαφορὰν δὲ καὶ μεγάλην, καὶ εἴδει, ἀνάγκη καὶ τὰ νοσήματα ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν, ῥᾴστα εἶναι, καὶ πρὸς τὴν θεραπείαν εὐαπάντητα. τὰ δὲ, πλείστου ἀπηγνωσμένα

existimas tibi jus esse abutendi mea arte? Hæc ego dicere possem, etsi quæ præstare possem, ea mihi imperaret, nec omnibus omnino, vel invitus obtemperassem. At nunc etiam perpendite, cujusmodi sint hujus mandata. Quandoquidem, inquit, me insanientem sanasti, atque uxor etiam insanit, similique affectu laborat, sic enim opinatur, eodemque modo à cæteris medicis est destituta, tuque ut re comprobasti, potes omnia, sanato hanc quoque, & morbo libera. Quòd siquis ita simpliciter audiat, vehementer æquum videatur, præsertim illiterato, artisque medicæ imperito. Sin autem me auscultetis pro arte respondentem, intelligetis nos neque omnia posse, neque consimiles morborum naturas, nec eandem medendi rationem, nec eadem remedia in omnibus efficacia. Ac tum palam fiet, quantum intersit, nolis quippiam, an non possis. Vos interim patienter attendite mihi de rebus hisce philosophanti, & existimate nec inelegantem, nec extra causam, nec alienam à re, nec intempestivam fore de his disputationem. Primùm sanæ naturæ corporum ac temperamenta, nequaquam sunt eadem, tametsi maximè in confesso est iisdem ex elementis constare. Verùm alia de his, alia de illis magis aut minùs participant: idque de virorum corporibus etiam dico, quæ neque omnibus æqualia, similiave cum temperamento, tum constitutione: unde necessariò consequitur, ut morbi quoque tum magnitudine, tum specie differentes his accidant: utque alia sanatu sint facilia, atque ad curationem sponte propensa, alia rursùm pro-

σα, καὶ ῥᾳδίως ἀλισκόμενα, καὶ καχεκτοῦντα ὑπὸ τῶν νοσημάτων λαμβανόμενα. τὸ τοίνυν οἴεσθαι πάντα πυρετὸν, ἢ πᾶσαν φθίσιν, ἢ περιπνευμονίαν, ἢ μανίαν, οὐκ ἴσον τῷ αὐτῷ ἴσον τῷ σῶμα ὁμοίως ἐπὶ παντὸς εἶναι σώματος, οὐ σωφρονοῦντων, οὐδὲ λελογισμένων, οὐδὲ τῶν διαῦτα ἐξητακότων ἐστὶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ τοῦτο μὴ τῷδε, ῥᾴδιον ἰᾶσθαι. οὐ γὰρ τῷδε, οὐκ ἔστι. ὥσπερ οἴεται καὶ πυρὸν, καὶ τὸν αὐτὸν εἰς ἀμφόρους χώρας ἐμβάλῃς, ἄλλως μὲν ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ βαθείᾳ, καὶ πιοζομένῃ, καὶ ἀύλῳ, καὶ εὐηλίῳ, καὶ ἐξεργασμένῃ ἀναφύεσθαι, οὐδαλῆ εἶναι, καὶ εὔτροφον, καὶ πολύχουν καρπὸν. ἄλλως δὲ ἐν ὀρεῖ, καὶ ὑπολίθῳ γενέσθαι. ἄλλως δὲ ἐν δυσηλίῳ. ἄλλως δὲ ἐν ὑπωρείᾳ. καὶ ὅλως, ἀμφόρων καθ' ἑκάστους τόπους, οὕτω δὲ καὶ τὰ νοσήματα διὰ τοὺς ὑποκειμένους τόπους. ἢ εὔτροφα, ἢ εὐλάτῳ μίγνεσθαι. τοῦτο τοίνυν ὑπερβὰς ὁ πατὴρ, καὶ ὅλον ἀνεξέτασον καταλιπὼν, ἀξιοῖ πᾶσαν μοῖραν τῷ ἐν ἅπασι σώματι, ὁμοίαν εἶναι. καὶ τῷ θεραπείαν ἴσην. πρὸς δὲ τούτοις ἔτι. ὅτι τὰ γυναικεῖα σώματα πάμπολυ τῶν ἀνδρείων ἀμφὶ μὲν πρός τε νόσον ἀμφιδοξίαν. καὶ πρὸς θεραπείας ἐλπίδα, ἢ ἀπόγνωσιν, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. τὰ μὲν γὰρ τῶν ἀνδρῶν εὔπαγῆ, καὶ εὐτονα, πόνοις, καὶ κινήσεσι, καὶ ὑπαιθρίῳ ἀμφίτε γεγυμνασμένα. τὰ δὲ, ἐκλυτα, καὶ ἀσυμπαγῆ καὶ σηπεδόνι παραφθειρόμενα, καὶ λευκὴν εὐμορφίαν, καὶ ἁβρὰν εὐδίαν, καὶ θερμὴν ἀπειρίαν, καὶ ὑγρὰν ἀσθενῆ ἐπιῤῥοίαν. εὐαλωτότερα τοίνυν τὰ ἀνδρεῖα, καὶ ταῖς νόσοις εὐκατέρμονα, καὶ τῷ ἴασιν ἀ-

desperata, ut quæ facilè corripiantur, & vi à morbis expugnentur. Proinde siquis existimet quamlibet febrim, aut quamlibet tabem, aut peripneumoniam, aut insaniam quolibet in corpore unam, atque eandem esse genere, nec inter prudentes, nec inter doctos, nec inter eos qui his rebus exquirendis laborarunt est reponendus. Quin idem malum in hoc corpore facilè sanabitur, in illo minimè. Quemadmodum opinor, si generis ejusdem triticum in diversos agros immittas: aliter in plano solo, profundo, irriguo, aprico, ventis salubribus expositio, exculto proveniet, eritque fructus uber, lætus, copiosus. Rursum aliter in monte, & petricosa terra, aliter in opaca, aliter in monti subjecta: denique variè pro varia loci natura. Itidem & morbi pro ratione corporum in quæ inciderint, aut majores, & uberiores, aut minores eveniunt. Verùm his omissis pater, nec omnino discussa re, vult quamvis insaniam quovis in corpore consimilem esse, similemque desiderare curationem. Præter hæc quæ tam multa sunt, facilè cognoveris, muliebria corpora longè à virilibus differre, vel ad morbi corruptionem, vel ad sanandi spem, aut desperationem. Siquidem virilia bene compacta sunt, nervosa: laboribus, agitationibus, vita subdiali exercitata. Contrà fœmina, flaccida, malè compacta, in umbra alita, candida ob sanguinis inopiam, caloris penuriam & humoris supervacanei copiam. Quare facilius corripiuntur quàm virilia, ut pote morbis expolita, nec curationem

πεφιλοτιμῆσθαι, καὶ μάλιστα πρὸς μανίας εὐχερεστέρα. ἀπὸ γὰρ πολυ τοῦ ὀργίλου, καὶ πικροῦ, καὶ ὀξυκινήτου ἔχουσα, ὀλίγων ἂν τῶν σωμάτων αὐτῶν δύναιτο, ῥᾳδίως εἰς τὸ πάθος τοῦτο καθιστάμενον· καὶ δικαίου πάνυ ἕνεκα τοῦ ἰατροῦ τὸν ὁμοίως ἐπ' ἀμφοῖν ἐπιστήμονα ἀπαιτεῖν, εἰδότας ὡς πολυ τοῦτο, βίου πάντι, καὶ πράξεσιν ὅλαις, καὶ πᾶσιν ἐπιτηδεύμασιν, ἐξ ἀρχῆς ἄλλως κεχωρισμένων. ὅταν οὖν λέγῃς, ὅτι μαίνεται, προσέθηκας ὅτι καὶ γυνὴ ἐστι μαίνεται. καὶ μὴ συγχέῃς τοῦτο πρᾶγμα τοῖς ἀπὸ τῆς μανίας ὑπάρχουσι συμπτώμασι. ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ δοκοῦντα, ἄλλα χωρίσας ἅπερ ἐστὶ, καὶ ἐν τῇ φύσει, τὸ ὅλον ἐφ' ἑκάστου σκόπει. καὶ γὰρ ἡμεῖς, ὁπόταν ἀρχῇ τὸν λόγον εἰπεῖν μαίνεται, τοῦτο πρῶτον ἐπισκοποῦμεν, φύσει σώματος καὶ νοσήματος, καὶ ποίου. καὶ τῶν τελείων μετέχει, καὶ εἰ γεγύμνασται, ἢ ψυχρότερον, ἢ ἀκμαιότερον, ἢ πυρετώδους. καὶ μέλαν, ἢ μικτόν. καὶ πιμελὲς, ἢ ὀλιγοσάρκου. καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. καὶ ὅλως ἂν τις αὐτὰ προθεωρήσῃ, πάνυ ἀξιόπιστος ἂν εἴη, διαγινώσκων τί, ἢ ὑπαχνήμενον. ἔστι καὶ τῆς μανίας αὐτῆς μυρία εἴδη ἐστὶ, καὶ παμποίκιλοι ἰδέαι τὰς αἰτίας, καὶ διὰ τὰς προειρημένας αὐτὰς ὁμοίας. ἃ γὰρ πάντων ἀδύνατον, καὶ ἀδόκητον εἶναι, καὶ λυπῆσαι, καὶ μεμνῆσθαι, ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἢ μᾶλλον ἢ ἧττον ἔχουσι τῇ νόσῳ, ὀνόματά ἐστιν. αἰτίαι τε, τοῖς μὲν ἀνδράσιν, ἄλλαι. ταῖς δὲ γυναιξὶν, ἕτεραι. καὶ τῶν ἀνδρῶν αὖτων, τοῖς μὲν νέοις, ἄλλαι. τοῖς δὲ γεγηρακόσι, διάφοροι. οἷον, νέοις μὲν, πλῆθος ὡς τὸ πολυ. μάλιστα δὲ, διαφθοραὶ ἀκαίρως, καὶ ὀργαὶ ἄλογοι πολλάκις· ferentia, præcipuè verò ad insaniam procliviora. Nam cùm multum habeant iracundiæ, & levitatis, facileque commoveantur: porrò corporis exiguæ sint vires, facilè in hoc malum prolabuntur. Proinde non convenit in utrisque eamdem à medicis medendi rationem requirere: cùm intelligatis hæc ab illis longissimo distare intervallo, jam ab ipso ortu protinus discreta, tum tota vitæ ratione, tum actionibus omnibus, tum quibuslibet studiis. Quare quum dicis, Insania laborat, adde hoc quoque, laborat mulier. Neque confundas hæc omnia, ad unam eandemque referens insaniæ appellationem. Verùm iis discretis, quemadmodum & natura discrevit, quid in quoque præstari possit, considera. Nam nos, quod initio dixisse memini, primum illud spectamus, ægroti corporis naturam, & temperamentum, & cujus qualitatis magè sit particeps, calidius an frigidius, vigens an ætate deficiens, magnum an pusillum, pingue an macilentum; & id genus omnia. Quæ siquis penitus expenderit, is demum erit idoneus cui, vel desperanti vel promittenti, fides habeatur. Quandoquidem & insaniæ species innumeræ sunt, & causæ complures, dissimilesque appellationes. Neque enim idem desipere ac delirare, rabiosum & insanum esse: verùm hæc omnia nomina significant, magis minus-ve morbo teneri. Porrò causæ aliæ sunt viris, aliæ fœminis. Rursum viris ipsis aliæ juvenibus, aliæ senibus: puta juvenibus plerumque repletio: senibus autem importuna calumnia, impotens ira quæ in domesticos ex-

po-

πως κατ' οἰκείαν ἐμπεσῶσα, τὸ μὲν πρῶτον, διετάραξεν, εἶτα κατ' ὀλίγον εἰς μανίαν ἀπέστρεψε. γυναικῶν ἡ πολλὰς κακοδαιμονεῖται, καὶ ῥᾳδίως εἰς τοῦτο νόσου ἐπίπτωκεν. μύλιστα ἡ μῖσος κατά τινος πολὺ, ἢ φθόνος ἐπ' ἐχθρᾷ δυτυχοῦντι, ἢ λύπη τις, ἢ ὀργὴ κατ' ὀλίγον. ταῦτα τὰ προφάσματα, καὶ μακρᾷ χρόνου σύντεχόμενα, μανίαν ἀπετέλεσε. τοιαῦτα σοι ἴσως πάτερ, καὶ ἡ γυνὴ πέπονθε, καὶ ἴσως τι λελύπηκεν αὐτὴν ἔναγχος. οὐδὲν γὰρ οἰκεῖον ἐμοί, τοῦτο ἴσχυρίζομαι, καὶ σὺκ ἂν σὲ τῶν παρόντων ὑπ' ἐκείνης δεσποινῆναι δύναιτο, ὡς εἰ μὴ ἄλλος τις ὑπάρχοι, εἴ τις ἀπαλλάξειε, μίσει τινὶ ὡς ἀδικοῦντα ἐμέ. καὶ μὴν κἀκεῖνο ἴσως πάτερ, σὺκ ἂν οἰκήσαιμι εἰπεῖν, ὅτι εἰ καὶ μὴ πελέως ὕστως ἀπέγνωστο, ἀλλά τις ἔτι σωτηρίας ἐλπὶς ὑπεφαίνετο, σὺκ ἂν οὐδ' ὅτῳ ῥᾳδίως ἐπεσκήψαμεν, οὐδ' ἂν ἐπεχείρουν φάρμακον ἐγχέαι ἐτόλμησα, δεδιὼς τὴν τύχην, καὶ τὴν ἀπ' ἐκ τῶν πολλῶν δυσφημίαν. ὁρᾷς ὡς οἴονται πάντες εἶναί τι μῖσος ἐκ τῆς ἐπιγόνης πάσαις μητρυιᾶς, κἀν ὦσι χρηστοί, καί τινα κρίνουσι μανίαν ταύτην γυναικείαν αὐτὰς μεμηνέναι; τάχα δ' ἂν τις ὑπόπτως ἔχοι, ἄλλως χορήσοντος δὲ κακῶς, καὶ τῶν φαρμάκων ἀδυνήτων, κακοηθῆ, καὶ δολερὰν τὴν ἐπιχείρησιν γεγενῆσθαι. καὶ τὰ μὲν τῆς γυναικὸς ἐκ πάτερ, ὅτως ἔχει. καὶ πάνυ σοι πιθανῶς λέγω. ἔστι μὲν ῥᾴδιον ἐξελεῖν, κἀν μυριάκις πίῃ τὸ φάρμακον. ἀφ' τοῦτ' ἐπιχειρεῖν σὺκ ἄξιον, εἰ μὴ ἐκ τοῦ μόνον τὸ ἀποτυχεῖν μεταπεπείσεις, καὶ κακοδοξίᾳ ἐκβαλεῖν θέλεις. ἔασον γὰρ τὸ ἀμφιπενumero incidit: ac initio perturbat animum: deinde paulatim in insaniam convertit. Porrò mulierum corpora multæ res infestant, & facilè in morbum adducunt: præsertim siquem vehementer oderint, aut inimico fœlicitatem invideant: siquid molestum sit, aut sicui succenseant? hæc succensa, longoque tempore alita, insaniam efficiunt. Hujusmodi quippiam pater, uxori tuæ accidit: & fortè nuper aliquid ipsi mœrorem intulit: nihil enim illa oderat. At morbo tenetur: nec his malis ullius medici cura eripi possit. Quod siquis alius se facturum promittat, siquis eam liberarit, tunc me oderis licet, velut injurium. Atqui etiam illud ô pater, non verebor dicere: etiamsi non prorsus esset, ut est, desperandum, sed adhuc aliqua salutis spes ostenderetur, nec sic quidem facilè manum admoverem, neque potionem ministrare statim auderem, videlicet veritus fortunam: ac multorum hominum obtrectationem. Vides, ut omnes arbitrantur, privignos invisos esse novercis omnibus, etiamsi probæ fuerint, easque hanc ceu communem quandam mulierum insaniam insanire. Quare facilè suspicaretur aliquis, si malum hoc secus eveniret, nec profuissent remedia, perfidam ac dolosam fuisse curationem. Atque uxoris tuæ, pater, ita sese res habet, quodque prorsus exploratum habeo tibi dico: nunquam meliùs est habitura, & si millies pharmacum biberit. Ideoque curationem aggredi æquum non est, nisi in hoc solum me urges, ut frustrer, meque infamia vis operire. Patere ut mihi ejusdem artis professores invideant.

χνων φθονεῖας. ἐὰν δὲ μεπακηρύξῃς πάλιν, ἐγὼ μὲν καίτοι πάντων ἐρημος γενόμενος, ὅμως οὐκ ἀν σοι δεινὸν εὔξομαι. τί δ' ἄν, ὅταν μὴ γένοιτο, αὖθις ἡ νόσος ἐπανέλθοι, φιλεῖ γάρ πως τὰ τοιαῦτα ἐρεθιζόμενα, παλινδρομεῖν, τί με πρᾶξαι δεήσει, ἀναπείσουσι μὲν δὲ ἴσως καὶ τότε, καὶ ὅ ποτε λείψω τῷ τάξει, ἵνα τοὺς παῖδας ἔταξεν ἡ φύσις, οὐδὲ ἓν γένος τὸ ἐπ' ἐμοντῇ ἐπιλήσομαι. εἶτ' ἂν σωφρονήσῃς, αὖθις ἀναλαμβάνειν πάντα πεπεῖσαί με δεῖ; ἐρᾷς ἤδη, καὶ ταῦτα ποιῶν, ἐπισπᾷ τῷ νόσῳ, καὶ ὑπομιμήσκεις τὸ πάθος. χᾶττε, καὶ σωφρόνει, ὡς πολλάκτων κακῶν ἀναφήλας, ἀμφίνη, καὶ βοᾷς. καὶ τὸ μίσος, ὀργίζῃ, ἐ σοὶ μῖσος τρέπῃ, ἐ τοὺς νόμους ἀνακαλεῖς. οἵμοι πάτερ, τοιαῦτ' ἐμὲ σὺ ἐ τὰ πάλαι μοῦσαι τὰ σοφοίμια.

deant. Quòd ſi me rurſum dicaris, ego quidem quanvis bus omnibus deſtituar, tame bi grave nihil imprecabor. S quid ſi, quod avertat Deus, deat morbus, ſolent enim modi mala irritata recurre quid erit mihi faciendum? C raturum me, probè ſcias, ru quoque, nec unquam offic futurum, quod liberis natu præſcribit: nec generis, qu in me fuerit, obliviſcar. De de ſi reſipueris, num mihi c dendum fore ut me denuo re pias unquam? Vides jam, ut iſ quum facis, morbum accen & affectum reditus commone cis. Heri ac nudiuſtertius tu tis elapſis malis, contendis, vo ciferaris: quodque graviſſimum eſt, iraſceris: ad odium te convertis, legeſque revocas. Hei mihi pater, iſtiuſmodi fuerant ſuperioris inſaniæ tuæ proœmia.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΠΡΩΤΟΣ. | PHALARIS PRIMVS

ARGVMENTVM.

Phalaris Agrigentinorum tyrannus fuit: cui faber quidam Perillus ſive Perilaus, taurum ereum obtulit, ita factum, ut in eum homines damnati conjecti, ſuccenſo igne torrerentur, atque inter cruciandum, dum vociferarentur, mugitus boum ederent. Hunc taurum fingitur hic Delphos mittere, ut ibi in templo inter cætera donaria, deo conſecraretur. Et quia apud omnes pro crudeliſſimo atque immaniſſimo idem habebatur, & ob id metuebat, ne donum hoc Delphi, ut ab impio & nefario profectum, rejicerent, Oratione hac contra famam hanc de ſe ſparſam, per Legatos ſeſe defendit. Oratio generis judicialis eſt, ſtatus qualitatis. Nam & tyrannidem occupaſſe, & nocentes quoſdam puniiſſe, ſe fatetur, ſed id jure ac neceſſitate quadam factum oſtendit. Exordium à voto incipit. Narratione conſilia & cauſſas ſuſceptæ tyrannidis, & quo modo eandem geſſerit: poſtremò etiam qua neceſſitate, ad ſupplicia ſumenda, & cuſtodiam corporis comparandam, compul-

pulsus fuerit, exponit, quæ & ipsa confirmandi vicem habent. Post hæc autem Confirmatio sequitur, qua se à crimine crudelitatis defendit, Argumentis à simili, à legibus & caussa, à signis & comparatione sumptis. Elevando interim etiam tyranni nomen & invidiam ab exemplis, & exaggerando necessitatem puniendi, ob multitudinem periculorum in dies in hoc genere succrescentium. Peracta caussa, ad commendationem muneris transit, quam à caussis & honestate dedicationis trahit. Peroratio à persona Legatorum sit, qua asseveratione dictorum, & ipsorum obtestatione perficitur.

Πεμψεν ἡμᾶς ὦ Δελφοὶ ὁ ἡμέτερος δυνάστης Φάλαρις, ἄξοντας τῷ Θεῷ τὸ τοῦδε τοῦ τοῦτον, καὶ ὑμῖν ἀσφαλεξομένους τὰ εἰκότα ὑπέρ τε αὐτοῦ ἐκείνου, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀναθήματος. ὧν μὲν οὖν ἕνεκα ἥκομεν, τοιαῦτά ἐστιν. ἃ δὲ μέλλω ὑμᾶς ἐπιστελεῖν, Ἐγώ φησιν ὦ Δελφοί, καὶ τοῖς πᾶσι με τοῖς Ἕλλησι, τοιοῦτον ὑπολαμβάνειν, ἀποῖός εἰμι, ἀλλὰ μὴ ἀποῖον ἡ δόξα τῶν μισούντων, καὶ φθονούντων φήμη παῖς τοῖς ἀγνοοῦσιν ἀκοὰς δόξαν δέδωκεν, ἀντὶ τῶν πάντων ἀμαξαίμιλλον ὄν. μάλιστα δ' παρ' ἡμῖν ὅσοι ἱερεῖ τέ ἐσμεν, καὶ πάρεδροι τοῦ Πυθίου, καὶ μυστικοὶ σύνοικοι, καὶ [1] ὁμοτράπεζοι τοῦ Θεοῦ. ἡγοῦμαι γὰρ, εἰ ὑμῖν ἀπολογησαίμην, καὶ πείσαιμι μάτην ὑμᾶς ὑπειληφθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι δι' ὑμῶν ἀπολογήσασθαι ἱκανὸς εἶναι. καλῶ δ', ὦν ἐρῶ τὸν Θεὸν αὐτὸν μάρτυρα, εἰ σὺν ἴσῃ δίκῃ δόξαν ἐσχήκασι, καὶ ψευδεῖ λόγῳ δόξαν ἔχουσιν. ἀνθρώπους μὲν γὰρ, ἴσως ἐξαπατῆσαι ῥᾴδιον. Θεὸν δ', καὶ μάλιστα τοῦτον, λαθεῖν ἀδύνατον. ἐγὼ γὰρ εἴ τις ἄφανὴς εἰν Ἀκράγαντι ὢν, ἀλλ' εἰ καί τις ἄλλος εὐγενὴς, καὶ περιφανὴς ἐν-

Misit nos, ô Delphi, princeps noster Phalaris, Deo taurum hunc adducturos, & vobis vera cùm de se ipso, tum de donario dicturos. Itaque hæc sunt quorum gratia huc venimus. Cæterùm hæc vobis exponenda mandavit. Ego, inquit, ô Delphi, talem mei existimationem esse apud Græcos omnes, qualis sum, at non qualem me odio prosequentium, aut invidorum fama mendax apud ignotos traduxit, omni lucro permutarim. In primis verò apud vos, quatenus sacri estis & Pythii assessores, ac tantùm non Dei familiares, & contubernales. Etenim existimo si me vobis purgavero falsoque in crudelitatis suspicionem venisse persuasero, fore ut & apud alios omnes hæc mea defensio per vos valeat. Porrò eorum quæ dicam, Deum ipsum testem appello, quem nemo fallere, nemo falso sermone decipere possit. Etenim forsitan hominibus facilè imponas sed Deum, maximè verò istum, latere nequeas. Ego equidem non ex obscuris Agrigentinis, verùm si quisquam alius, ex illustri loco natus, liberequе

[1] Ὁμογάστριοι τῷ Θεῷ] Οἱ ὑπὸ τῇ αὐτῇ στέγῃ ὑπὸ ἀγχοῦτες. Bourd.

[1] Ab-

λόγιος εἶναι, καὶ παιδείᾳ εὐσχήμων, ἀεὶ διετέλουν, τῇ μὲν πολλῇ δημοτικὸν ἐμαυτὸν παρέχων, πῶς ἂν συμπολιτευοίμην, ἐπιεικῆ, καὶ μέτριον. βίαιον δ', ἢ σκαιὸν, ἢ ὑβριστικὸν, ἢ [1] αὐθέκαστον, ἥδιστα ἀπεκλείσθην μὲν τοῦ πρώτου σκοπὸν βίου. ἐπειδὴ δ' ἐώρων τοὺς τοιαῦτα μοι πολιτευομένους ἐπιβουλεύοντας, καὶ ἐξ ἅπαντος τρόπου ἀναιρεῖν με ζητοῦντας, δι' ἣν ἡμῶν τὴν πόλις, μίαν ταύτην ἀποφυγὼν καὶ ἀσφάλειαν διδοῦσαν τῷ αὐτῷ ἅμα, καὶ τῇ πόλει σωτηρίαν, εἰ ἐπιτύχοιμι τῇ ἀρχῇ, σκοῦσι μὲν ἀπειλαμι, καὶ παῦσαι ἐπιβουλεύοντας, τὴν πόλιν δ' σωφρονεῖν κατανάγκασαι. καὶ ἦσαν γὰρ οὐκ ὀλίγοι τῶν ἐπαινούντων ἀνδρῶν μέτριοι, καὶ φιλοπολίδες, οἳ καὶ τῷ γνώμῃ ἥδοντο τῷ ἐμῷ, καὶ τῇ ἐπιχειρήσει τὴν ἀνάγκην. τούτοις συναγωνισάμενος ῥᾳδίως κατέστησα τὰς ἐπιχειρήσεις. τοιοῦτος, οἱ μὲν, οὐκ ἐπ' ἐτάρσιον, ἀλλ' ὑπήκουον. ἐγὼ δ' ἦρχον. ἡ πόλις οἱ [2] ἀπαρρησίαστος ὦν. σφαγαὶ δ', ἢ ἐλάσεις, ἢ δημεύσεις, οὐδὲ κατ' ὀλίγων ἐφοβούμην. καίτοι ἀναγκαῖον τὰ βιαιότατα θάμασιν ἐν ἀρχῇ τῇ δυνατείας μάλιστα. φιλανθρωπίᾳ γὰρ καὶ πρᾳότητι, καὶ τῷ ἡμέρῳ, καὶ ἐξ ἰσοτιμίας, θαυμασίως ἐγὼ ἤλπιζον εἰς τὸ πείθεσθαι ἐπιτήδειος εἶναι. οὐδεὶς γὰρ οὕτω βίος μὲ ἐχθροῖς ἐπαχθὴς, καὶ διαλλάγιμος, ἢ συμβούλοις, ἢ συνήθεσι ἐχρώμην τοῖς πολίταις αὐτῶν. τὴν

que educatus, & ingenuis artibus imbutus, semper urbi popularem præbui, & in administranda repub. collegis æqui & moderatum præstiti. Violentiæ autem, aut sævitiæ, aut contumeliæ, aut severitatis, primo me prioribus illis vitæ annis incusavit. Verùm cùm perspicerem eos qui à me diffidebant in administranda repub. insidias mihi moliri, omnibusque modis mei interficiendi occasionem captare: cumque tunc inter se omnes diffiderent, unicum illud perfugium, securitatemque reperi mihi, civitatique salutem, & occupato principatu, illos coercerem & insidiatores compescerem, civitatemque ad moderationem adigerem. Erantque non pauci viri & modesti, & reipublicæ amantes qui hæc comprobarent, cum mentem meam atque instituti necessitatem nossent. Horum opera usus, facilè cœpti compos factus sum. Exinde illi non amplius turbas excitabant, sed obtemperabant, ego autem imperium obtinebam: ipsaque urbs loquendi libertate privata erat. Cæterùm cædes, expulsiones, proscriptiones, ne in insidiatores quidem exercui: quanquam hæc ad principatus initia primis tuitionem audere est necesse. Etenim humanitate, clementia, mansuetudine, & honoris æqualitate mirum in modum sperabam me illos ad præstandam obedientiam pertracturum. Statim igitur data fide cum inimicis in gratiam redii, & eorum plerisque consultoribus, & convictoribus usus sum. Et cùm urbem

1 Αὐθέκαστον] Ἀνεμπόδιστον, ἀπαραχάλινον, ut apud Hesych. cæteræ hujus vocis significationes huic loco non conveniunt. *Bourd.*

2 Ἀπαρρησίαστος] Angl. ἀσίαστος. Idem.

1 Hæc

πόλιν αὐτὴν ὁρῶν ὀλιγωρίᾳ τῶν ἐφεστώτων διεφθαρμένην, τὸ πολὺν κλεπτόντων, μᾶλλον δ' ἁρπαζόντων τὰ κοινὰ, ὑφ' ἑτέρων τε ἐπιβουλὰς ἀνεκτησάμην, καὶ οἰκοδομημάτων ἀναστάσεσι κοσμήσας, καὶ ὕδωρ ἀγαγὼν εἰς ἀπορούντων, καὶ τὰς ὁδοὺς, ὅσαι ἦσαν κοιναὶ τῇ πόλει ἐφεστώτων ἐπιμελείᾳ, ῥᾳδίας ἐπούησα, καὶ τὸ νεολαίας ἐπιμελούμενον, καὶ τὸ γεραίτερον πρὸς ἡδονὴν, καὶ δήμου τε ἑορταῖς καὶ θέαις καὶ πανηγύρεσι, καὶ δημοθοινίαις, διῆγον. ὕβρεις δὲ παρθένων, ἢ ἐφήβων μοιχείας, ἢ γυναικῶν ἀπαγωγὰς, ὀρφανῶν ἐπιτιμήσεις, ἢ θεραπαινικὴ ἄπιλη, λίπτρα πειά μοι καὶ κάδοι λῶ. ἤδη δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν ἀφεῖναι τῷ δυνατῷ ἐσκοπούμην, ὅπως κρύπτον ἀσφαλὲς ποιήσαιτο ἄν τις ἐννοῶν. ἐπὶ τοῦτο ἄρχειν αὐτὸν, καὶ πάντα πράττειν, ἐπαχθὲς ἤδη, καὶ σὺν φθόνῳ καμμένειν ἰδίᾳ ἐμοὶ εἶναι. τὸ δ' ὅπως μηκέτι τοιαύτης πόνος θεραπείας δεήσεται ἡ πόλις, τοῦτ' ἐζήτουν ὑπ' ἐμαυτῷ μᾶλλον ὁ δ' αὐτὸς ἐμοὶ ταῦτα εἶχον. οἰδὰ, ἐδόκουν τε σωίστερος ἐπ' ἐμοὶ, καὶ τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ἐπιβουλὰς, καὶ ἀποστάσεως ἀσφαλέστερος, καὶ σωφροσύνας σωτικρότερον, καὶ ὅπλα ἠρριζον, καὶ χρήματα ἐπορίζοντο, καὶ τὰς ἀσυμμαχίας ἐπικαλοῦντο, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα δὴ Λακεδαιμονίους, καὶ Ἀθηναίους ἐπρεσβεύοντο. ἃ μὲν γὰρ ἐμοὶ ἐμοῦ αὐτοῦ, εἰ ληφθείην, ἐδεδόκτο, ἤδη αὐτοῖς, ἵνα μὴ αὐτοχειρίᾳ ἀφανίσαιτό με ἠπείλουν. καὶ ἃς κολάσεις ἐπονοῦν, δημοσίᾳ ἐρευνώμενοι, ἐξεῦρον. ἐμὲ δὴ μηδὲν παθεῖν τοιοῦτον οἱ θεοὶ αἴτιοι, φωράσαντες τὴν ἐπιβουλήν. καὶ μάλιστά με ὁ Πύθιος, ὀνείρατά τε

bem ipsam incuria magistratuum labefactatam, multi expilarent, imò diriperent publicum ærarium, aquæ ductibus recreavi, & ædificiorum extructionibus exornavi, mœnibusque munivi, & proventus quotquot magistratuum cura communes erant, facilè auxi: juventutis curam gessi, senum commodis prospexi. Populum verò spectaculis largitionibus, solennitatibus, epulisque publicis continui. Virginum autem stupra, adolescentum corruptelæ, conjugum abductiones, satellitum immissiones, minæ heriles, meis etiam auribus abominanda erant. Iam verò de imperio dimittendo, & principatu deponendo apud me consilium inibam, cogitans qua in ratione vitæ tutò conquiescerem. Siquidem principem agere, omniaque administrare, provinciam gravem, invidiosam, ac laboriosam esse existimabam. Hoc verò etiam quærebam quo pacto hujusmodi administratione civitas non amplius opus haberet; & ineptus ego de his ambigebam. Atque hi jam in me conspirabant, deque insidiarum & defectionis modo deliberabant, & conjurationes adornabant, arma colligebant, pecunias parabant, & vicinorum opem implorabant, & legatos in Græciam ad Lacedæmonios & Athenienses mittebant. Nam quæ illi de me, si caperer, decreverant, & ut ad mortem mea manu mihi consciscendam adacturi essent, minabantur, & quæ supplicia comminiscerentur, publicè torquentes, essererebant. Sed Diis acceptum refero, quòd detectis insidiis, nihil hujusmodi passus sim: in primis verò Apollini Pythio, qui insomnia mi-

hi

ωδείξας, καὶ τὰς μελλούσας ἔκβασιν ἐπιτίμησεν. ἐγὼ δ' ἐνταῦθα ἤδη ὑμᾶς ὁ Δελφοὶ, ἐπὶ δ' αὖτὸ δὴ τοῦτο τῆς λοιμώδους νόσου, ἀξιῶ φράσαι τί ποτε πρᾶκτον μοι συμβουλεύσατε, ὅτι ἀφυλάκτως ὀλίγου δεῖν ληφθεὶς, ἐζήτουν πῶς σωτηρίαν εὕρω τὴν παρόντων. ὡς ὀλίγου δὲ τῇ γνώμῃ εἰς Ἀκράγαντα παρ' ἐμὲ ἐπιδημήσαντες, καὶ ἰδόντες τὰς παρασκευὰς αὐτῶν, καὶ τὰς ἀπειλὰς ἀκούσαντες, ἅπαντα τὰ δέοντα ποιεῖν, φιλανθρωπίᾳ χρήσασθαι ὡς αὐτὸς ἔφη, καὶ φείσασθαι, καὶ ἀνέχεσθαι, ἕως αὐτίκα μεμνησόμενος πείσομαι τὰ ὕστερα. μᾶλλον δ' ἐμοὶ νῦν ἤδη ἐπέχειν τὴν σφαγὴν, καὶ τὰ φίλτατα ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν ἀπολλύμενα. ἢ τὰ μὲ τοιαῦτα πάνυ ἡλίθιον οἴεσθαι εἶναι, ἡγούμενα δ', καὶ ἀνδρώδη λῆσταί τε, καὶ κόλαζε ἐμφορᾶσθαι, ἢ ἡδικημένον ἀνδρὸς ἀπαλλαγῆναι, μεπλῆσθαι ἐκείνης. ἐμαυτοῦ δ' ἐκ τῶν ἐόντων, τοῦτ' ἐς τὸ ἐπιὸν ἀσφάλειαν διδάσκειν. ταῦτ' οἶδ' ὅτι σωτηρίαν ἂν. τί δὴν ἐγὼ μὴ τοῦτ' ἐποίησα; μεταπαλάμενος τὰς αἰτίας, ἐλέγχους διδούς αὐτοῖς, ἐ τοὺς ἐλέγχους διδασκαλίαν, ἐ σαφῶς ἐξελέγξας ἕκαστα, ἐπεὶ μηδ' αὐτοὶ ἐπ' ἐξαρνοί ἦσαν, ἐμυνόμην ἀγανακτῶν τὸ πλέον. ἐχ ὅτι ἐπιβουλεύομαι, ἀλλ' ὅτι μὴ εὑρεῖν ἐκ' αὐτῶν τὴν τοιαύτην τῆς θεραπείας μέθην, ἣν ἐξ ἀρχῆς ἐνεφυσίμην. ἐ τὸ ἀπ' ἐκείνου, φυλάττων μὲ ἐμαυτὸν, διαπλῶ. ἐκείνων δ' τὰς ἀεὶ ἐπιβουλεύοντάς μοι κολάζων. εἰθ' οἱ ἄνθρωποι ἐμὲ τὸν ὠμότητι αἰτιῶνται, ἐκ ἐπὶ λογιζόμενοι διὰ ποίαν ἡμῶν ἣν ἡ πρώτη τούτων ἀρχή. σωτηρίαν δ' τὰν μέσων, ἐ ἐφ' οἷς ἐκολάζοντο, τὰς πηγὰς αὐτὰς ἐπῶνται, hi præmonstravit, & rerum singularum monitores misit. Præde tunc ὁ Delphi, cùm in cœtu metu, cogitatione versati in puto vos mihi de rebus tum agendis consilium dedisse, quum cautè propemodum captus, gentibus in malis salutem quæ bam. Itaque mente Agrigentu ad me suscepta brevi peregrinatione, visisque apparatibus, & auditis illorum minis, quid facto opus esset dixistis. Scilicet humanitate amplius erga uti, ignoscere, & mox extrem passurus, perferre: ac potius dam cædem sustinere, recu chariſſimas ob oculos pereunt cernere, quàm stolidi cujusp hæc esse reputando, & quæ neroſum ac virilem animu decent cogitando, & prude ac offensi viri iram suspicione illos ulcisci, mihique ex iis qu suppetunt, securitatem in pos rum parare deberem. Hoc ita scio, consilium mihi dedi Quid igitur postea feci? Accer tis reis, dataque illis dicendi co pia, productis argumentis, & singulis accuratè exploratis, po steaquam non amplius inficiari poterant, de iplis supplicium sumpsi, indignatus non tam q mihi posuissent insidias, quam quòd non stivissent eo in propo to permanere, quod ab initio prosequendum mihi constitue ram. Ab eoque tempore semper custodia satellitum me munio, & eos qui mihi moliuntur insidias, punio. Tum homines cru delitatis me accusant, non repu tantes amplius ab utro nostrum hujus mali ortum sit principium. Sublatis autem iis quæ sunt in propatulo, & causis ob quas puniuntur, ipsa supplicia criminantur,

τὰς δικάσας ὑπὸ αὐτοῖς ὠμότητας. ὅμοιον ὡς εἴ τις παρ' ὑμῖν ἱερόσυλόν τινα ἰδὼν λάθρᾳ τὸ πέτρας ἐκβεβλημένον, ἃ μὴ ἐτόλμησε, μὴ ὀκνήσοιτο, ὡς νύκτωρ εἰς τὸ ἱερὸν παρελθὼν, καὶ κατέπασι τὰ ἀναθήματα, καὶ ἓν ξοάνων ἠψατο, κατηγορίαν ἂν ὑμῶν πολλὴν τὴν ἀφειότητα, ὅτι Ἕλληνές τε, καὶ ἱερεῖ εὐσεβεῖν λέγοντες, ὑπεμείναται ἄνδρα τοιοῦτον Ἕλλησι πλησίον τε ἱεροῦ. καὶ γὰρ ἐκ πάνυ πόρρω τοῦ πόλεως εἶναι λέγουσι) καὶ πέτρας κολάσεως τοιαύτης ἀξιοῦν κολάζειν. ἀλλ' οἶμαι αὐτοί τε γελάσεσθε, καὶ τάδε λέγοντός μου, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἐπαινέσουσι τὴν ὑμῶν τὴν κατὰ τῶν ἀσεβούντων ὠμότητα. τὸ γὰρ ὅλον, οἱ δῆμοι οὐκ ἐξετάζοντες ὁποῖός τις ὁ τῆς πράγμασιν ἐφεστὼς εἶσιν, εἴτε δίκαιος, εἴτ' ἄδικος, αὐτὸ ἁπλῶς τὸ τῆς τυραννίδος ὄνομα μισοῦσι, καὶ τὸν τύραννον. κἂν Αἰακὸς, ἢ Μίνως, ἢ Ῥαδάμανθυς ᾖ, ὁμοίως ἐξ ἅπαντος αἱροῦνται ἀπολέσθαι, τοὺς μὲν πονηροὺς αὐτῶν, ὡς ὀφθαλμῶν ἐμφέροντας, τοὺς δὲ χρηστοὺς, τῇ κοινωνίᾳ τοῦ ὀνόματος τῆς ὁμοίως μισῆς συμπεφιλαμβάνοντες. ἐγὼ δὲ ἀκούω καὶ παρ' ὑμῖν τοῖς Ἕλλησι πολλοὺς γενέσθαι τυράννους σοφοὺς ὑπὸ φαύλου ὀνόματος δοκοῦντας, χρηστοὺς δὲ ἅμεσον ἦθος ἐπιδεδειγμένους. ὧν σίναν, καὶ λόγους εἶναι βραχεῖς ἐν τῷ ἱερῷ ὑμῶν ἀποκειμένους, ἀγάλματα, καὶ ἀναθήματα τῷ Πυθίῳ. ὁρᾶτε δὲ καὶ τοὺς νομοθέτας τῷ κολαστικῷ εἴδει τὸ πλέον νέμοντας, ὡς τό γε ἄλλως εἶδος ὄφελος, εἰ μὴ φόβος ἐστίν, καὶ ἐλπὶς τῆς κολάσεως. ἡμῖν δὲ τοῦτο πολλῷ ἀναγκαιότερον τοῖς τυράννοις, ὅσῳ καὶ ἀνάγκη ἐξηγεῖσθαι. καὶ μισοῦσί τε ἅμα, καὶ ἐπιβουλεύουσιν

tur, & eas quæ videntur ineſſe crudelitates. Perinde ac ſiquis viſo apud vos ſacrilego, qui ex ſaxo præcipitaretur, facinus ejus non expenderet, ut in templum noctu eſt ingreſſus, & donaria abſtulit, & in ſtatuam manus injecit: ſed vos magnæ crudelitatis accuſaret, quod cùm Græci & ſancti eſſe perhibeamini, Græcum hominem prope templum (nam non procul ab urbe ſaxum eſſe ferunt) hujuſmodi ſupplicio ſubjicere ſuſtinueritis. At vos, opinor, ridebitis, ſiquis hæc in vos dicat: ac cæteri omnes, veſtram in impios crudelitatem probabunt. In ſumma, populi qui non perpendunt, qualis ille ſit qui rerum adminiſtrationi eſt præfectus, juſtus-ne an injuſtus, ſimpliciter ipſum tyrannidis nomen oderunt: ipſum tyrannum, quanvis ſit Æacus, vel Minos, vel Rhadamanthus, modis pariter omnibus è medio tollere approperant, quum malos illorum ſibi ob oculos ponunt, bonos verò communem ob appellationem eodem odio complectuntur. Cæterùm audio apud vos quoque in Græcia multos fuiſſe tyrannos ſapientes, qui ſub vitioſo, ut videtur, nomine, benignos & manſuetos ſe præbuerunt, quorum nonnullorum orationes breves veſtro in templo repoſitæ ſunt, ut ornamenta ac donaria ſint Pythio. Reſpicite autem etiam legumlatores qui multum ſpeciei pœnarum tribuunt, quaſi cæterarum rerum nulla ſit utilitas, niſi metus adſit & pœnæ expectatio. Quod nobis tyrannis longè magis eſt neceſſarium, quo magis per vim præſumus, & cum oſoribus ac inſidiatoribus verſa-

ἀνθρώπους σωφρονεῖν, ὅτι μηδὲ τὰ μυρμηκολεοντείων ὄφελός τι ἡμῖν γίγνεται, ἀλλὰ τῆς τοῦ Ὕδρας μύθου τὸ πεῖραμα ἔοικεν. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐκκόπτωμεν, τοσῷδε πλείους ἡμῖν ἀναφύουσι[1] καὶ κολάζειν ἀφορμαί. φέρειν δ' ἀνάγκη, κἂν τὸ ἀναφυόμενον ἐκκόπτειν αἰεί, καὶ ἐπινοεῖν τὸ Διὸς καὶ τὸ Ἰόλεων, εἴ μέλλοιμεν ἐπικρατήσειν. τὸ γὰρ ἅπαξ εἰς τοιαῦτα ἐμπεσεῖν ἀναγκασθέντα, ὄφειλον ἐν τῇ ὑποψίᾳ καὶ αὐτὸν εἶναι. ὁ θεσσαλὸς τὸν πλησίον, λέγουσιν. ὅλως δὲ, πῶς οἴεσθε ὑμᾶς ἄμεινον, ἢ ἀνήμερον ἀνθρωπον εἶναι, ὡς ἥδιστα μαστιγοῦντα. καὶ σιωπῶν ἀκούοντα, καὶ σφαττόμενος ὁρῶντα, εἰ μὴ ἔχει τινὰ μεγάλην καὶ κολάζειν αἰτίαν; ποσάκις γὰρ ἐλάκυσται μαστιγούμενον ἄκων, ποσάκις δ' ἠρυθρίασε, καὶ ὀλοφυρόμενος τὴν ἑαυτοῦ τύχην ἀναγκάζομαι, μείζω κόλασιν αὐτὸς, καὶ χρονιωτέραν ὑπομένων; Λύπῃ γὰρ φύσει μ' ἀγαθὸν, λύπῃ δ' ἀνάγκῃ πικρὸν, πολὺ δὲ κολάζεσθαι τὸ κολάζειν χαλεπώτερον. εἰ δὲ δεῖ μὴ παρρησίας εἵνεκεν, ἐμοὶ γοῦν εἰ αἵρεσις μοι ἐστὶν εἰπεῖν, πότερον βούλομαι, κολάζειν τινὰς ἀδίκως, ἢ αὐτὸς ἀποθνῄσκειν, δι' ὅτι, ὡς οἶδεν μεγίστους, ἐλείσθω ἂν τεθνάναι μᾶλλον, ἢ μηδὲν ἀδικοῦντας κολάζειν. εἰ δέ τις φαίη, βούλῃ ὦ Φάλαρι, αὐτὸς τεθνάναι ἀδίκως, ἢ δικαίους κολάζειν τοὺς ἐπιβουλεύοντα. ἐγὼ δ' ἂν οἶμαι ἀνοητὸς εἶην, ὃς σὺν ἂν εὐθημοσύνῃ ζῆν μᾶλλον, ἢ σώζων

samur, quandoquidem terricula nullius sunt emolumenti, ita res nostra tabulae de Hydra similis est. Quanto enim plures præciderimus, tanto plures puniendi occasiones nobis suppullulant. At ferre necesse est, semper renatum caput præcidere, & Iolai exemplo per Iovem inurere, si victoriam consequi cupimus. Eum enim qui semel in hæc incidere coactus fuerit: similem esse materiæ oportet, aut propinquis parcentem, perire. In summa quem hominem adeò sævum & inclementem esse putatis, ut flagris cedere, ejulatus audire, & cedes videre delectetur, nisi magnam infligendæ pœnæ causam haberet? Quoties igitur flendum flagris alii cædebantur? Quoties verò meam ipsius fortunam lugere ac deplorare cogor, ego qui gravius supplicium ac diuturnius sustineo? Etenim viro natura bono, verum ex necessitate sævo, multò durius est de aliis sumere, quàm de se sumi supplicium. Quòd si mea sententia liberè est dicenda, ego equidem si mihi daretur optio, utrum aliquos injustè punire mallem, an potiùs ipse mori: probè sciatis, me propriam mortem nihil cunctando electurum esse potiùs, quàm ut insontes supplicio afficiam. Dixerit etiam aliquis, mavis Phalari, ipse injustè mori, quàm insidiatores justè punire: mallem certè. Rursus enim vos, ô Delphi, in consilium voco: utrum satius sit, injustè mori, an verò injustè servare eum qui sit insidiatus. Nemo, me judice, adeò vecors est, qui non malit vivere, quàm inimicos ser-

Hæc pag. ex Epist. Phalaridis. *Bourd.*

τὰς ἐχθρὰς, ἀπολωλέναι. καίτοι πόσους ἐγὼ ἢ τῶν ἐπιχειρησάντων μοι, καὶ φανερᾶς ἐληλεγμένων, ὅμως ἔσωσα; οἷον Ἀκάνθιον τουτονὶ, καὶ Τιμοκράτη, καὶ Λεωγόραν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, παλαιᾶς συνηθείας τῆς πρὸς αὐτοὺς μνημονεύσας. ὅταν δὲ βουληθῇτε τούτων εἰδέναι, τοὺς εἰσφοιτῶντας εἰς Ἀκράγαντα ξένους ἐρωτήσατε ὁποῖός ἐγώ πρὸς αὐτοὺς εἰμι, καὶ εἰ φιλανθρώπως προσφέρομαι τοῖς καταίρουσιν. ὃς γὰρ καὶ σκοπὸς ἐπὶ τὰ λιμένων ἔχω, ἵν' ἀσύνητοι, φησὶ, καὶ ὅτου κατάπλου κωσιν, ὡς κατ' ἀξίαν τιμῶν, ἀποπέμπωμι αὐτούς. ἔνιοι δὲ καὶ ἐξεπίτηδες φοιτῶσι παρ' ἐμὲ, οἱ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὁ φύσει τῆς σωφροσύνης τοῦ ἐμοῦ. ὥσπερ ἀμέλει καὶ πρώην ὁ σοφὸς Πυθαγόρας ἦλθεν ὡς ἡμᾶς, ἄλλα μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ ἀκηκοώς. ἐπεὶ δ' ἐπειράθη, ἀπῆλθεν ἐπαινῶν με τὸ δικαιοσύνης, καὶ ἐλεῶν τὸ ἀναγκαίως ὠμότητος. εἶτα οἴεσθε τὸν τοσοῦτον φιλάνθρωπον ὕστερον ἀδίκως τοῖς οἰκείοις προσφέρεσθαι, εἰ μή τι ἀλλοφερῶς πεπονθὼς ἠδικήθη; τοιοῦτος μὲν οὖν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπελελόγημαι ὑμῖν, ἀλλ' ἀληθῆ, καὶ δίκαια, καὶ ἐπαίνου μᾶλλον ὡς ἐμαυτὸν πίθου, ἢ μίσους ἄξια. ὑπὲρ ὧν δὲ ἀναπέπεμφάτε, καιρὸς ὑμῖν ἀκοῦσαι ὅτου, καὶ ὅπως τοῦτον τὸν ἀνδριάντα πεποίηκα. μὴ γὰρ ὥσπερ μανείην, ὡς τοιούτων ἐπιδυμήσων κτημάτων. ἀλλὰ Περίλαος μέν τις ἡμῖν ἦν χαλκεὺς μὲν ἀγαθὸς, πονηρὸς δὲ ἄνθρωπος. ὅς ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς γνώμης ἀπεμαρτήκει, ὡς θαρρεῖν μοι, εἴ τινα κόλασιν ἐπινοήσειεν, ὅτι

servando, perire. Quanquam quot ego ex iis qui me aggressi sunt, & convicti palam, servavi? Quorum de numero est Achanthus iste, & Timocrates, & Leogoras ejus frater: veteris quæ mihi cum illis intercessit consuetudinis recordatus. Cæterùm quum me nosse volueritis, ex hospitibus qui Agrigentum frequentant quærite qualis sim erga ipsos, & num eò appellantibus humanum me præbeam. Qui exploratores in littoribus habeo qui scisciteutur, quinam sint & unde navigarint, ut illos merito honore exceptos dimittam. Nonnulli quoque ad me consultò veniunt, Græcorum sapientissimi, neque meam conversationem fugiunt. Quemadmodum nuper sapiens ille Pythagoras ad nos venit, cùm longè alia de me inaudivisset: qui posteaquam mei periculum fecisset, discessit me justitiæ nomine collaudans, & misereſcens quòd crudelitatem coactus exercerem. Postremò putatis-ne eum qui erga peregrinos animo est tam humano, tantam in proprios cives injustitiam exercere, nisi præter modum injuria afficiatur? Hæc sunt meæ apud vos defensionis argumenta, vera, & justa, laude potiùs, ut mihi persuadeo, quàm odio digna. Quod ad hoc donarium attinet, jam tempus est ut audiatis, unde & qua ratione taurum hunc comparavi, non elocata statuarii opera. Neque enim tam sum demens, ut hujusmodi possessiones optem. Sed Perilaus nostras, artifex quidem egregius, homo verò improbus, cùm à mea sententia longè aberrasset, existimavit se rem mihi gratam facturum, si novum aliquod supplicii genus excogitasset, quasi

ὡς ἐξ ἅπαντος προλάζειν ἐπιθυμοῦντα. κἀγὼ δὴ καταπλώσας τὸν βοῦν, ἄγε μοι φράζειν, φάσκων ἰδεῖν, καὶ ὅσον τὸ ἀκριβὲς ἐπῃσμένον. κινήσεως γὰρ αὐτοῦ, καὶ μυκηθμοῦ τοῦ μόνου ὡσεὶ τοῦ κἀμψυχον εἶναι δεκτόν. ἰδὼν δ', ἀνέκραγον ὅτι ἄξιον τὸ κτῆμα τῷ Πυθίῳ. πέμπτέον ὁ ταῦρος τῷ Θεῷ, ὁ δὲ Περίλαος παρεὶς, τί δ', ἔφη, οἶσθα μάθοις τὴν σοφίαν τὴν ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν τέχνην, ὧν παρέχεται; καὶ ἀνοίξας ἄμφω τοῦ ταύρου τὼ πλευρὼ, ὧν ἔνα ἔφη προλάζειν ἐθέλῃς, ἐμβιβάσας εἰς τὸ μηχάνημα τοῦτο, καὶ κλείσας, ἐπισείσειν μὲ τοῖς αὐλοῖς τοῖσδε ὡς τὸν μυκησόμενον βοῦν, πῦρ δὲ ὑποκαίειν κελεύων. καὶ ὁ μὲν, οἰμωξεῖ, καὶ βοήσεται, ἀληθέσι πρὸς ὀδύναις ἐχόμενον, ἡ βοὴ δ', ἀφ' ὧν αὐλῶν μέλη σοι δοκιμάσω, οἷα λιγυρώτατα, καὶ ἐπωλήσω ἡδέως, καὶ μυκήσεται γοερώτατα, ὡς τὸ μὴ, προλάζοι, σὺ δ', πέρπολ μιᾶξυ κατανλάμενον. ἐγὼ δ' ὡς τοῦ ἤκουσα, ἐμίσησα χθὲς τὴν κακομηχανίαν καὶ ἀνδρὸς, ὃς τὴν ἐπίνοιαν ἐμίσησα καὶ κατασκεύασμα, καὶ εἰκαίαν αὐτὸ πιθανὸν ἐπῃνησα. καὶ ἅμα δὴ ἔφην ὁ Περίλαε, εἰ μὴ κενὴ ἄλως ὑποσχέσεως ταῦτά ἐστι, δεῖξον ἡμῖν αὐτὸς εἰσελθὼν, τὴν ἀλήθειαν τῆς τέχνης, καὶ μίμησαι τοὺς βοῶντας, ἵν' εἰδῶμεν εἰ καὶ ἀρῆς μέλη, ἀφ' ὧν αὐλῶν φθέγγῃ. πειθομένοις μὲ τούτοις

modis omnibus ſupplicium de reis ſumere cuperem. Is bovem fabricatum mihi attulit, vitu pulcherrimum, & ad veri bovis imaginem accuratiſſimè expreſſum. Tantùm illi motus, & mugitus deerant, quo minùs vivus eſſe putaretur. Illo viſo ſtatim exclamavi, dignum Pythio munus: mittendus ad Deum hic taurus. Tum Perilaus ait: quid ſi, inquit, noſſes qua ſit arte compoſitus, & quem in uſum formatus? Ac ſimul aperto tauro ad dorſum, Siquem, inquit, punire velis, conjecto illo, & in hac machina concluſo tibias hiſce naribus bovis admoveri, & ignem ſuccendi jube. Tum ejulabit, & vociferabitur, perpetuis detentus doloribus. Ejus verò clamor, maximè ſtridulum per tibias cantum efficiet, & lugubre quiddam modulabitur, mugitum quoque mœſtiſſimum edet: ita ut dum punitur ille, tu modulatione interim oblecteris. Quibus auditis artificis ſævitiam abominatus ſum, & machinæ inventionem odi, propriamque ipſi pœnam impoſui. Et age, inquam, ὦ Perilae: ne vana videatur eſſe tua promiſſio, ipſe ingreſſus, nobis veritatem artis comproba, ac vociferantes imitare, ut cognoſcamus, num ea ſit tibiarum modulatio quam dicis. Dicto audiens fuit Pe-

1 Καὶ ἀνοίξας] Legend. Interpr. Perſii. *Bourd.*

2 Προσισθησαι] Ἀντὶ τοῦ προσισθῆ. Attic. *Idem.*

3 Ὡς τ' μὲν κολάζεσθαι, σὺ δὲ τέρπεσθαι, μιᾶξυ καταλάμενον] Hæc ultima vox in mendo cubat. Silet ad eam interpres, nec emendavit, vix exprimere tentavit. Καταλάω eſt molo, mola frango, qui ſignificatus non convenit huic loco. Lege meo periculo καταχηλάμενον, id eſt, *delenitum*, ſcilicet manifeſto & apto. *Salm.*

1 Περί-

ὁ Περίλαος. ἐγὼ δέ, ἐπεὶ ἔνδον ἦν, κατακλείσας αὐτὸν, πῦρ ὑφάπτειν ἐκέλευον, ἀπολαμβάνειν εἶπὼν τὸ ἄξιον μισθὸν τῆς δημιουργίας σου τέχνης, ἵν' ὁ διδάσκαλος τὸ μυστικὸν αὐτὸς πρῶτος αὐτὸς αὐλήσῃ. καὶ ὁ μὲν, δίκαια ἔπασχεν, ἀπολαύων τοῦ αὐτοῦ δημιουργήματος. ἐγὼ δέ, ζῶντα, καὶ ἔτι ἔμπνουν ἔνδον τὸν ἄνδρα, ἐξαιρεθῆναι κελεύσας, ὡς μὴ μείνειε τὸ ἔργον ἀκατάθητον, ἐκέλευον μὴ ἄταφον καὶ ἀκήρυκτον ῥῖψαι ἐκέλευσα. καθαίρεσις δὲ τοῦ βοὸς, ἀπέπεμψα ὑμῖν ἀναπεμπόμενον τῷ Θεῷ, καὶ ἐπιγράψας γε ἐπ' αὐτῷ ἐκέλευσα τὸν πάσσον διήγησιν. ἀναθήν]ον ἐμὸν τόνομα. τὸν ἐπίνοιαν τοῦ σοφιστοῦ. τὸν δικαιοσύνην τοῦ ἐμοῦ. τὸν πεῖραν τῶν ἐμῶν ἔργων. τὸν δὲ σοφὸν χαλκέως μέλη. τὴν ἀρχὴν τοῦ αὐλοῦ πῖδαν τὸ μυστικόν. ὑμεῖς δὲ ὦ Δελφοὶ, δίκαια ποιήσατε, θύσαντες μοὶ ὑπὲρ ἐμοῦ μὴ ἄνευ πείσθεσαν, ἀναθέντες δὲ τὸν ταῦρον εὐ καλῷ τῷ ἱερῷ, ὡς πάντες εἰδῶσιν οἷόν ἐγὼ ὑμῖς τοὺς πονηροὺς εἰμι, καὶ ὅπως ἀμύνομαι τὰς ἀνοσίας εἰς κακίαν ἐπιθυμίας αὐτῶν. ἱκανὸν γὰρ καὶ τοῦτο μόνον δηλῶσαί μοι τὸ τρόπον, Περίλαος κολασθείς, καὶ ὁ ταῦρος ἀναπεμφθείς, καὶ μηκέτι φυλαχθεὶς ἀνθ' ὅτου κολαζόμενον αὐλήσαιμι, μηδὲ μελῳδήσας ἄλλο ἔτι, πλὴν μόνα τὰ δὲ τέχνης μνημόσυνα, καὶ ὅτι τὸ μόνον αὐτῷ, καὶ πεῖραν ἔλαβον τὸ τέχνης, καὶ κατέπαυσα τὸν ἄμουσον ἐκεῖνον, καὶ ἀνάνθρωπον ᾠδήν. καὶ τὰ μὲν ἐμὰ ταῦτα περὶ ἐμοῦ τοῦ Θεοῦ. ἀναθήσω δὲ κἀγὼ ἄλλα πολλάκις, ἐπιδώσει μοι παροῦσα μηκέτι δεῖσθαι κολάσεων. ταῦτα μὲν ὦ Δελφοὶ τὰ ὑμῖν δὲ Φαλαρίδου, ἀλλὴν πάντα, καὶ οἷα ἐπράχθη ἕκαστα. καὶ

Perilaus: quo intus concluso, ignem succendi jussi, dicens, debitum arti tuæ tam admirandæ præmium accipe, ut musicæ magister primus ipse tibia canas. Atque hic quidem pro meritis est exceptus, suæ ipsius excellentis industriæ fructum percipiens. Sed viventem & adhuc spirantem educi jussi, ne opus, ei immoriens, contaminaret: utque insepultus per scopulos præceps daretur, imperavi. Bovem autem expiatum vobis missi dedicandum Deo: omnemque de illo historiam inscribere jussi, mei dedicantis nomen, Perilaum artificem, consilium ipsius, justitiam meam, conveniens supplicium, periti illius fabri modulationes, primam Musices experientiam. Vos autem Delphi, justè facietis, si pro me unà cum legatis sacra feceritis, taurumque in eleganti delubro dedicaveritis, ut norint omnes qualis sim in homines nefarios, & quo pacto insignes illorum perpetrandi scelleris cupiditates ulciscar. Itaque solo hoc facto meos mores abundè indicavi, quum supplicio affectus est Perilaus, & dedicatus taurus, nec amplius ad aliorum torquendorum modulationes reservatus, postquam solos artificis sui mugitus cecinit: in quo solo artis periculum feci, & barbaræ illi atque inhumanæ cantioni finem imposui. Atque hæc quidem in præsens Deo offerre libuit. Quinetiam alia sæpe dedicabo, quum hoc beneficii in me contulerit, ut nemini pœnas inferre opus amplius habeam. Hæc equidem, ô Delphi, quemadmodum à Phalaride facta sunt, singula quàm verissimè percensuimus.

δίκαιοι ἂν εἶημεν πιστεύεσθαι ὑφ' ὑμῶν, μαρτυροῦντες ὡς ἂν ἐξ εἰδότες, καὶ μηδεμίαν ψεύδεσθαι νῦν αἰτίαν ἔχοντες. εἰ δ' ἔστι, καὶ δεηθῆναι χρὴ ἀνδρὸς μᾶλλον πονηροῦ δοκοῦντος, καὶ ἀκουσίως κολάζειν ἀναγκασμένου, ἱκετεύομεν ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ Ἀκραγαντῖνοι, Ἕλληνές τε ὄντες, καὶ τὸ δίκαιον δωρεᾶς, σεσώσατε τὸν ἄνδρα, φίλον εἶναι ἐθέλοντα, καὶ πολλὰ ἐξ δημοσίᾳ, καὶ ἰδίᾳ ἑκάστου ὑμῶν εὖ ποιοῦντα ἀμεμπτόν. λάβεσθε οὖν αὐτοῦ τῆς εὐνοίας, καὶ ἀναίτιος, καὶ εὐξάσθω ὑπὲρ τε τῆς Ἀκραγαντίνων, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ Φαλάριδος. καὶ μήτε ἡμᾶς ἀπράκτους ἀποπέμψητε, μήτ' ἐκεῖνον ὑβρίσητε, μήτε τὸν Θεὸν ἀποστερήσητε καλλίστου τε ἄμα, καὶ δικαιοτάτου ἀναθήματος.

Ac digni ſumus quibus fides à vobis habeatur, cùm illi re cognita teſtimonium perhibeamus, nullamque mentiendi cauſam habeamus. Quòd ſi etiam eſt ſupplicandum pro viro quem falsò ſuſpicantur improbum, quippe qui invitus & coactus in malos animadvertit, vobis ſupplicamus nos Agrigentini, qui & Græci ſumus, & ex antiquo Dores, ut virum complectamini qui veſtram benevolentiam captat, quique publicè ac privatim veſtrum unumquemque beneficiis multis demereri ſtuduit. Vos igitur ipſimet taurum accipite, & dedicatum appendite: ac pro Agrigento proque ipſo Phalaride vota concipite: ac nolite nos infecta legatione dimittere, ne & illum contumelia afficiatis, & Deum pulcherrimo ſimul & juſtiſſimo munere privetis.

ΦΑΛΑΡΙΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

PHALARIS SECVNDVS.

ARGVMENTVM.

Declamatio brevis, ſed arguta eſt, qua ex Delphicis ſacerdotibus quidam ſuadere fingitur, quò donum Phalaridis, de quo in ſuperiore Oratione agitur, in templum recipiatur, ac deo conſecretur. Genus cauſæ Deliberativum eſt, Status negocialis. Exordium habet denſum, ut in quo una ferè periodo, & ſuſpiciones eas, quibus favore aliquo adductus, aut aliàs corruptus, ad ſuadendum acceſſiſſe videri poterat, à ſe removet, & ſola benevolentia, ſtudioque communis utilitatis ad dicendum ſe progreſſum eſſe, docet: deinde & dociles & attentos eadem brevitate facit. Poſt Exordium Propoſitio ſequitur. Hanc confirmat primùm ex locis honeſtatis, oſtendens, impium ac propè ſacrilegum fore, ſi donum hoc à templo excludatur, neque enim quenquam poſthac quicquam oblaturum eſſe & deum ſuis ſacris, ac debito cultu privatum iri. Deinde contra voluntatem ipſius dei eſſe, ut qui certis indiciis ac ſignis declararit, gratam iſtam legationem ſibi eſſe. Hinc

quod

quod de crudelitate tyranni objiciebatur, diluit, confutatis testimoniis à conditione personæ & incertitudine: & contrà ab officio admonet, ut sacra magis procurent, & deo operentur potiùs quam judiciis vacent. Post hæc ad locum utilitatis transit, docetque contra communem utilitatem fore si dona excludantur. Nam ex his omnem proventum esse Delphorum, & omnem item famam & gloriam. Denique nullo veterum exemplo hoc fieri. Et si maximè in deliberationem hanc rem vocare velint, officio eos uti debere, justè ac liberè judicantium, non ex affectu aliquorum æstimare. Peroratio, repetitione argumentorum, cum admonitione eorum incommodorum, quæ ex hac re consecutura sint, & quòd nihil temere innovandum sit, perficitur.

Ὅτι Ἀκραγαντίνων ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, [1] πρόξενός ἐστιν ὢν, ὅτι ἰδιόξενος αὐτῷ Φαλάριδος, ἦλθον πρός με, ἡ δίκαιος ἰδίαν αἰτίαν, ἢ μικρὰς φιλίας ἐλπίδα, τὸ ἢ πρέσβεων ἀκούσας τὰ ἠκόντων παρ' αὐτῶν, ἐπιεικῆ καὶ μέτρια διεξιόντων, καὶ τὸ δίκαιος ἅμα, καὶ τὸ κοινὴ συμφέρον, καὶ μάλιστα τὸ Δελφοῖς πρέπον ὁρῶν, ἀνέστην παρακελεύσων ὑμῖν μήτε ὑποζύγιον ἄνδρα δυνάστου δίκαιον, μήτ' ἀνάθημα ἤδη τῷ Θεῷ καθιερωμένον, ἀπαλλοτριῶν. καὶ πῶς πρέπον τὰ μελλόντων εἰς ἀεὶ ὑπόμνημα χρυσόμβροτον, τέχνης καλλίστης, καὶ ἐπινοίας κρείσσης, καὶ δικαίας κολάσεως. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ τὸ εὐδιάστατον ὑμῖν ὅλως περὶ τούτου, καὶ [2] δημιουργὸς ἡμῖν προτίθησι τὴν ἀλήθειαν, εἰ χρὴ δίκαιον τὸ ἀνάθημα, ἢ ὁπίσω αὐτὸν ἀποπέμπειν, ἀνόσιον ἤδη εἶναι νομίζω. μᾶλλον ἢ, ἀφ' ὑπερβολῆς ἀσεβείας ἀπολλαίσιν. οὐδὲν γὰρ, ἀλλ' ἢ ἀσεβείᾳ

Ego ὁ Delphi, cùm neque publicum Agrigentinis, neque privatum Phalaridi ipsi hospitium ante hac præbuerim, nec aliam privatam tribuendæ illi benevolentiæ causam, aut olim ineundæ amicitiæ spem habeam: & legatos qui ejus nomine venerunt audiverim æqua modestaque perorantes, siquidem & pietati simul, & publicæ utilitati, præcipuè verò ei quod Delphis decorum est, censeo consulendum, surrexi vos cohortaturus, ne viri principis pietatem offendatis, ne etiam Deo jam destinatum munus alienetis. Præsertim cùm trium maximarum rerum perpetuum futurum sit monumentum artis elegantissimæ, inventionis pessimæ, & justi supplicii. Itaque quòd & quid faciendum sit ambigitis, quodque magistratus vobis proposuerunt deliberandum, num munus sit suscipiendum, num verò ablegandum; impium esse puto: imò potiùs ab impietate summa non abesse. Neque enim aliud hæc res erit, nisi sa-

1 Πρόξενος] Differentiæ inter πρόξενον & ἰδιόξενον, multæ, quas tradunt Grammatici. *Bourd.*

2 Δημιουργὸς] Deest in Anglic. Cod. *Idem.*

τὸ σφάγμα ἐκ, μιαρὸν τ' ἄλλων χαλεπωτέρων. καὶ ὅσον δ' τὰ ἡδὺ ἀναπλήσαι συλᾶν, τὸ μὴ ἧττον τῶν ἔργων τοῖς ἀναπήροις βυλομένοις ἐπιτρίπτειν ἀσεβήσειν. δίομαι ὑμῶν Δελφῶν καὶ αὐτὸς ὢν, καὶ τὸ ἴσον μετέχων τ' πολιτείας, οἱ φυλάττοιθ', καὶ τῆς εὐσεβείας δόξης, εἰ καὶ τ' παρόντων ἀφορμὴν θ, μήτ' ἀπαλλάξειν τὸ ἱερὸν τοῖς εὐσεβέσι, μήτε τὴν πόλιν ἀφὸς ἅπασιν ἀθρόοις ἀλῶναι, ὡς τὰ πεμπόμενα τῷ Θεῷ συκοφαντῆσαι, καὶ ψήφῳ, καὶ διαιρεσίᾳ δικαιοῦσθαι τοὺς ἀναπήρους. ὑβρίς γὰρ ἐπ' ἀναπήροις τολμήσειεν ἄν, εἰδὼς τ' πρόσοψιν τῶν Θεῶν, ὃ, τι ἂν μὴ ἀσεβῆσαι Δελφοῖς δοκῇ. ὁ μὲν ὢν Πύθιος, τῷ δικαίῳ τὴν ἀφὸς δ' ἀναθήματος ψῆφον ἤνεγκεν. εἰ γὰρ ἐμισῆ τ' Φάλαριν, ἢ τὸ δῶρον αὐτὸ ἐμυσήτιθ', ῥᾴδιον ἦν σὺν τῷ Ἰονίῳ μέσῳ καταδῦναι αὐτό, μὴ τ' ἀγάλμα ὀλέσθαι. ὀλίγ, πολὺ τούτου ἐὰν εὐδίᾳ τ' ἀφικόμενον, ὡς φασι, παρίσχειν αὐτοῖς, καὶ ὡς ἐς τὴν Κίρραν κατάρασθαι. ὡ γὰρ δῆλον, ὅτι πρόσεστι τῷ δ' μονάρχῃ εὐσέβειαν. χρὴ δ' καὶ ὑμᾶς τὸ αὐτὸ σκοπεῖν ψηφισαμένους, προθύειν καὶ τ' παρόντι τούτου τῷ ἄλλῳ κόσμῳ δ' ἱερῷ. ἐπὶ πάντων ἂν εἴη τῶν ἀποπλεῖν, πίμψαντα ἅμα μεγαλοπρεπὲς ὕστερον δῶρον Διΐ, τὸν κριὸν δικαίζεσθαι σὺν δ' ἱερῷ ψῆφον λαβεῖν, καὶ μισθὸν κομίσασθ' τ' εὐσεβείας, τὸ κεκρίσθαι μὴ δ' ἀναστάσεως ἄξιον. ὁ μὲν οὖν τοιαῦτα μοι ἐγνωκὼς, καὶ πρὸς σὲ δ' Ἀγρίγεντον ἦλθε καταπαλαίσας, σφαγάς τινας, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγάς, καὶ ἀποκτονίας ἐπαγόντ' δ' ἱερόσυλον, aliis longè atrocius. Nec minùs impium erit factu, Deo donaria dedicare volentibus, id faciendi facultatem non concedere, quàm jam dedicata depeculari. Vos autem oro, ego qui sum ex Delphorum numero, & publicæ gloriæ, si conservetur, ex æquo particeps, & contrariæ opinioni obnoxius, si ex præsenti negotio contingeret, ne piis hominibus templum præcludatis, neque civitatem nostram omnium hominum calumniis traducendam objiciatis, ac si quæ Deo mittuntur munera calumnietur, & calculo, judicioque donaria dedicantes probet. Nemo enim dicare quicquam audeat, certior factus, Deum benevolentia nulla susceperum, quod priùs Delphis visum non fuerit. Quare Pythius justum de donario suffragium jam tulit. Nam si vel Phalarin odisset, vel munus ipsum averseretur, facilè fuerat cum oneraria navi qua advehebatur illud in medio Ionio submergere. At ille contrà dedit ipsis, quemadmodum testantur, ut & sereno cœlo traiicerent, & incolumes in Cirrham appellerent. Vnde liquet, ipsum monarchæ pietatem accipere, cui vos astipulantes oportet, hunc taurum reliquis templi ornamentis adjungere. Siquidem hoc esset omnium absurdissimum, ut qui munus adeò magnificum, deo misisset, vestris calculis ab ingressu templi arceretur, ac præmium impietatis reportaret, videlicet judicatus indignus, qui donum Apollini offerret. Cæterum is qui à me dissentit, tanquam ex Agrigento recens delatus, cædes quasdam, & injurias, & rapinas, & deprædationes tragicè exaggerabat

πυρούντας, μόνον ὅτι αὐτόπλους γενόμενος λέγει, ὃν ἴσμεν οὐδ' ἄχρι τῶν πλοίων ἐκδεδημηκότα. χρὴ δὲ τὰ μὲν τοιαῦτα, μὴ δὲ τοῖς πεπονηκόσι φάσκουσι πᾶσι πιστεύειν δεινὸν βούλομαι. ἄδηλον γὰρ εἰ ἀληθῆ λέγουσιν, οὐχ ὅπως αὐτοὺς, μὴ δὲ ἐπισκέπτεσθαι προσῆκεν. εἰ δ' οὖν τι καὶ πέπραχε τοιοῦτον ὁ Σικελίας, τάχ' ἂν Δελφοῖς ἀναγκαῖον πολυπραγμονεῖν, εἰ μὴ αὐτὶ ἱερέων ἦλθε, δίκαιον εἶναι ἀξιοῦμεν. καὶ δίκαιον γάρ, καὶ ἄλλα γεραίρειν τὸν Θεὸν, καὶ σωφρονεῖν, εἰ πέμψειέ τις, σκοποῦντες, καθήμεθα, εἴ τινες τῶν ὑπὲρ τῶν Ἰόνιον δικαίως, ἢ ἀδίκως τυραννοῦσι. καὶ τὰ μὲν τῶν ἄλλων, ἔχετω ὅπῃ καὶ βούλεται. ἡμῖν δ', ἀναγκαῖον οἰόμεθα τὰ ἡμέτερα αὐτῶν οἰδέναι, ὅπως τε πάλαι διέκειτο, καὶ ὅπως νῦν ἔχει, καὶ τί ποιοῦσι, λῶον ἴσως. ὅτι μὲ δὴ οὐ χρησμοῖς τισὶν οἰκοῦμεν αὐτοὶ, καὶ πίστως γεωργοῦμεν οὐχ Ὅμηρον χρὴ θεωμένους, δηλοῦσιν ἡμῖν, ἀλλ' ὁρῶν πάρεστι τοῦτο. καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ γῇ, βασθεῖ λιμῷ οὐκ ἐσμὲν ἄν, τὸ δ' ἱερὸν, καὶ ὁ Πύθιος, καὶ τὸ χρηστήριον, καὶ οἱ θύοντες, καὶ οἱ θύσοντες, τοῦτ' Δελφῶν τὰ πεδία. ταῦθ' ἡ ἀοιδὸς λέγει. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀληθεία, ὥσπερ οὖν καὶ τροφαί. χρὴ γὰρ τἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς αὐτὸς λέγειν, καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ποιητῶν, ἄσπαρτα ἡμῖν, καὶ ἀνήροτα φύεται τὰ πάντα ὑπὸ γεωργοῦ τοῦ Θεοῦ, ὃς

bat à tyranno factas, ferme se testem oculatum tuisse dicens, quem scimus ne ad navigium quidem usque profectum fuisse peregrè. Ac neque iis credendum omnino qui ista se perpessos esse asserunt. Etenim incertum est vera-ne dicant, siquidem non possunt non criminari ea quæ explorata habemus. Quòd si tale quid in Sicilia factum est, Delphis non necesse est ut ejus satagant, nisi non sacerdotes, sed judices esse jam velimus: & cum nostri sit officii victimas immolare, aliumque cultum Deo præstare, & siquis donaria mittat, ea simul consecrare, contemplantes sedeamus, num qui trans Ionium mare habitant justo vel injusto imperio regantur. Atque res quidem aliorum se habeant prout voluerint. At nobis opinor esse pernecessarium, ut proprias norimus, tum quis olim earum fuerit, tum quis nunc sit status, & quid magis ex usu sit nostro facere. Nam quod in præcipitiis habitemus, & rupes colamus, Homerus monitor nobis, non est expectandus, qui nobis hæc patefaciat: sed coram oculis hæc intuemur. Et quantum in terra est, in extrema fame semper versaremur: verùm templum ipsum, & Pythius, & oraculum, & qui sacrificant, & qui

pietatem exercent, hi Delphorum sunt campi, hi proventus, hinc abundantia, hinc alimenta. Par enim est ut vera dicam vobis, etiam quod à poëtis dicitur, [1] citra sementem, citraque culturam omnia nobis proveniunt, agricolæ Dei opera: qui non so-

1 *Citra sementem*] Quæ citra nostram operam casu nobis eveniunt ἄσπαρτα & ἀνήροτα contingere dicunt Græci. Id in Paræm. & in Rhetor. Didasc. Natum à fabula Insularum Fortunatarum, de quibus Homer. Odyss. 9. Horat. & Lucianus. *Cogn.*

ἢ μόνον τὰ παρ' ἡμῖν ἄλλοις ἀγαθὰ μεγάλα παρέχῃ, ἀλλ' εἴτε ἐν Φρυξὶν, ἢ Λυδοῖς, ἢ Πέρσαις, ἢ Ἀσσυρίοις, ἢ Φοίνιξιν, ἢ Ἰταλιώταις, ἢ Ὑπερβορέοις αὐτοῖς, πάντα ἐς Δελφοὺς ἀφικνεῖται. καὶ τὰ δεύτερα, μετὰ τὸν Θεὸν, καὶ ὑπερβάλλομεν ἡμεῖς πάντων, καὶ εὐδαιμονίζομεν. ταῦτα τὸ παλαιὸν. ταῦτα τὸ μέχρι νῦν. καὶ μὴν παυσαίμεθά γε οὐ βιῶντες. μέμνηται δ' οὐδεὶς πώποτε ψῆφον ὑπὲρ ἀναθημάτων παρ' ἡμῖν ἀναδεξάμενον, οὐδὲ κεκωλυκότα τινὰ δώσει, ἢ ἀναπεῖσαι. καὶ δὴ τὸν οἶκον καὶ αὐτὸ ἐς ὑπερβολὴν ηὐξῆσθαι τὸ ἱερὸν, καὶ ὑπερπλήθει ὁ τῶν ἀναθημάτων. δεῖ πίνυ μηδὲ ὁτιοῦν περὶ τούτων καινοτομεῖν μηδὲν, μηδ' ὅσα τὰ πάτρια νόμον κωλύσαι, φιλοκερδεῖν τὰ ἀναθήματα, καὶ χρυσολογεῖν τὰ παμπόμφα, ὄφελον, καὶ ἀφ' ὅτου, καὶ ὁπόθεν. διζήμενος δ', ἀπραγμόνως ἀναπείσας, ὑπηρετοῦντας ἁμοῖν, καὶ τῷ Θεῷ, καὶ τοῖς εὐσεβέσιν. δεκέτη δὲ μοι ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, ἄρξασθαι βουλεύσασθαι τοὺς τῶν παρόντων, εἰ λογίσεσθε ὡς τὸν ὑπὲρ ὅσων, καὶ ἡλίκων ἐστὶν ἡ σκέψις. πρῶτον μὲν, ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἱεροῦ, καὶ θυσιῶν, καὶ ἀναθημάτων, καὶ εἰδώλων ἀρχαίων, καὶ ξοάνων παλαιῶν, καὶ δείπνου τοῦ μαντικοῦ. ἔπειτα, ὑπὲρ τῆς πόλεως ὅλης, καὶ τῶν συμφερόντων τῇ τε κοινῇ ἡμῶν, καὶ ἰδίᾳ ἑκάστῳ Δελφῶν. ἔτι πρὸς τοῖς, τοῦ πρώτου ἀνθρώπους εὐκλείας, ἢ κακοδοξίας. τούτων γὰρ οὐκ οἶδα εἴ τι μεῖζον, εἰ συμφερεῖται, ἢ ἀναγκαιότερον κρίνοιτο

solùm ea bona nobis exhibet quæ apud alios naſcuntur: ſed ſiquid eſt apud Phryges, aut Lydos, aut Perſas, aut Aſſyrios, aut Phœnices, aut Italos, ipſos-ve Hyperboreos, omnia ad Delphos veniunt: & nos ſecundum à Deo honorem ab omnibus conſequimur, opulenti, fœlices ſumus. Hæc olim, hæc hactenus obtinuimus: atque utinam ita vivere non deſinamus. Nemo meminit latum à nobis uſquam fuiſſe ſuffragium, quo quemquam à ſacrificando, vel offerendo donario prohibuerimus. Quam ob cauſam, opinor, ipſum templum mirum in modum auctum eſt, & donariis ſummopere locupletatum. Quare neque quicquam in præſentia eſt innovandum, neque præter patriam conſuetudinem lex conſtituenda: non accuratè expendenda donaria, nec genus quærendum, unde, à quo, & qualia ſint. Sed citra curioſitatem ſuſcipiendo conſecranda ſunt, ut utriſque cùm Deo tum piis hominibus inſerviamus. Videmini autem mihi, viri Delphi, rebus præſentibus optimè conſulturi, ſi primùm reputetis quæ res, quantæque in conſiderationem veniant: ac primùm quidem Deus, & delubrum, & ſacrificia, & donaria, priſci mores, antiqui ritus, & gloria oraculi: deinde civitas univerſa, & communis noſtrûm, & privata ſingulorum Delphorum utilitas: denique apud homines omnes gloria, vel infamia. Quibus negotio numquid majus, ſi ſapitis, magis-ve neceſſarium exiſtimabi-

1 φιλοκερδεῖν] Rectius fortean φυλοκερδεῖν, ut eſt in Anglicano Cod. *per ſtirpes donaria diſcernere*, ſequitur enim καὶ χρυσολογεῖν τὰ παμπόμφα. Bourd.

2 Ἢ φίλο-

δε ἄν. περὶ μὲν ὧν βουλόμεθα, ταῦτά ἐστιν. ὁ Φάλαρις τύραννος εἷς, οὐδὲ πῶρος ὁ ταῦρος, οὐδὲ χαλκὸς μόνον, ἀλλὰ πάντες βασιλεῖς, καὶ πάντες δυνάσται, ὅσοι νῦν χρῶνται τοῖς ἱεροῖς, καὶ χρυσὸς, καὶ ἄργυρος, καὶ ὅσα ἄλλα τίμια, πολλὰ πολλάκις ἀναθήσόμενα τῷ Θεῷ. περὶ τούτων μὲν δή, τὸ κεφάλαιον τοῦ Θεοῦ ἐξεταστέον, ἄξιον. τίνος δὲ ἕνεκα, μήθ' ὡς αἰεὶ, μήθ' ὡς πάλαι τὰ τοῖς τοιούτοις ἀναθήματα ποιήσωμεν. ἢ τὰ μεμφόμενοι τοῖς παλαιοῖς ἔθεσι, καινοτομήσομεν. καὶ ὃ μὴ ἦν πώποτε, ἀφ' οὗ τὴν πόλιν οἰκοῦμεν, καὶ ὁ Πύθιος χρᾷ, καὶ ὁ τρίπους φθέγγεται, καὶ ἡ ἱέρεια ἐμπνεῖται, νῦν καταστησόμεθα, κρίνεται, καὶ ἐξετάζεται τοῖς ἀναθήσουσι. καὶ μὴν ἐξ ἐκείνου μὲν τοῦ παλαιοῦ ἔθους, οὐδὲν ἀνεῖδη καὶ πᾶσιν ἐξεῖναι, ὁρᾶτε ὅσων ἀγαθῶν ἐμπέπληκεν τὸ ἱερὸν, ἀπάντων ἀναθέντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ ὑπάρχοντος δύναμιν οἴκοι δωρουμένων τὸν Θεόν. εἰ δὲ ὑμᾶς αὐτοὺς δοκιμαστὰς, καὶ ἐξεταστὰς ἐπιστήσετε τοῖς ἀναθήμασιν, ἐκεῖ μὴ ὑποπτήσωμεν τὸ δεκιμασθήσομέν τι, μὴ ἀδικούμενοι τὸ, ἀδίκως ὑπομένοντες, καὶ ἀναλίσκοντες, καὶ καταδαπανῶντες, παρ' αὐτὰ κρίνεται, καὶ ὑπὲρ τοῦ ὅλου κινδυνεύει. ἢ τίνι βιωτὸν, εἰ κριθήσεται τὸ ἀναθέναι ἀνάξιος;

bitis. Atqui hæc sunt de quibus consultamus: non unicus Phalaris tyrannus, non hic taurus, non æs tantùm, sed omnes reges, omnes principes, quotquot templo nunc utuntur: præterea aurum, & argentum, & quæcunque alia pretiosa, multa sæpe Deo dedicabuntur. Primùm enim expendendum quid cum Dei voluntate conveniat: cujus rei gratia, neque ut semper, neque ut olim moris fuit, in dedicandis donariis nos geramus: aut quid in constitutionibus antiquis reprehendentes, novis rebus studeamus. Et quod nunquam ex quo hanc urbem incolimus, & Pythius oracula reddit, & tripos loquitur, & sacerdos numine afflatur, fecimus, nunc instituamus, ut qui huc mittunt munera, judicio & examini fiant obnoxii. Atqui cùm ex prisco illo instituto liceret omnibus nullo discrimine munera offerre, videte quot bonis cumulatum sit templum, omnibus offerentibus, & supra facultates nonnullis Deum donariis cohonestantibus. Quòd si vosmet ipsos censores & indagatores donariis præficiatis, vereor ne desit nobis quod in posterum probemus, nemine se constituente reum, & sumptus ac impensas æquo animo faciente, ut judicetur, deque omnibus in periculum veniat. Num cui acerbo non fuerit vita, si judicetur indignus qui Deo donaria consecret?

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Η ΨΕΥΔΟΜΑΝΤΙΣ.

ALEXANDER, SEV PSEVDOMANTIS.

ARGVMENTVM.

Historica narratio est, vitam & res Alexandri cujusdam impostoris, qui se Podalirii filium faciebat, & pro vate venditabat, exponens, lectu jucundissima, non per se modò, verum etiam quòd sub hujus præstigiatoris exemplo, aliorum atque similium, quorum nonnullos superior ætas quoque tulit, scelera atque impostura deprehendi, coarguique possunt. Proœmio, difficultatem suscepti operis collatione quadam amplificat, institutumque suum, exemplo defendit. Hinc ad Narrationem descendens, à descriptione personæ orditur. Cætera plana sunt.

Σὺ μὲν ἴσως [1] ὦ φίλτατε Κέλσε, μικρόν τι τῶν, καὶ φαῦλον οἴῃ τὸ προστάγμα, προστεῖλαι τὰ Ἀλεξάνδρου σοι τοῦ Ἀβωνοτιχίτου, καὶ γοήτου βίον, [2] καὶ ἐπινοίας αὐτοῦ, καὶ τολμήματα, καὶ μαγγανείας εἰς βιβλίον ἐγγεγράψαντα, πέμψαι. τὸ δ', εἰ μὴ ἰδίλοι πρὸς τὸ ἀκριβὲς ἅπαντα ἐπιξυῆναι, καὶ μεῖόν ἐστι, καὶ πᾶς Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου πράξεις ἀναγεγράψαι. τοσοῦτος [3] εἰς κακίαν ἐστὶν, ὅσος εἰς ἀρετὴν ὑμεῖνος. ὅμως δ', εἰ μὴ συγγνώμης ἀναγνώσεσθε μέλλοις, καὶ τὰ ὑθλίστερα τοῖς ἐσχερημένοις προσλογιεῖσθε, ὑποπτεύσω σοι τὸ ἄθλον. καὶ τῶν Αὐγείᾳ βυστασίαν, εἰ καὶ μὴ πᾶσαν, ἀλλ' εἰς δύναμίν γε τὴν ἐμαυτοῦ, ἀνακαθήρ-

Tu quidem charissime Celse, levem fortè quandam ac facilem provinciam mandare putas, quum injungis ut Alexandri Abonotichitæ impostoris vitam, & commenta, facinora, præstigiasque libro complexus tibi mittam. Verùm siquis accuratè singula persequi velit, hoc non minoris est negocii, quàm Alexandri Philippi filii res gestas conscribere: tantus fuit ille scelere, quantus hic virtute. Attamen si cum venia lecturus sis, & quod deerit narrationi, suppleturus, hunc laborem subibo. Et [4] Augiæ bubile, si non omne, saltem pro mea virili repurgare nitar, pau-

1 Ὦ φίλτατε Κέλσε] Is est Celsus, Philosophus Epicureus, qui contra Christianos scripsit, & contra quem scripsit Origenes. Videndus Valesius ad Eusebium. *Menagius.*

2 Καὶ ἐπινοίας αὐτοῦ] Ἐπινοία vox à librariorum putilagine, pro Attica ἔμφασις. Lexicographi tamen eam obtrusere quasi prox sive proba vox esset. Henricus Stephanus rectè omisit. Patet autem quoque hoc ipso inferius Luciani dialogo, ubi est ἐπίνοια. Marc.

3 Εἰς κακίαν] Angl. ἐν κακίᾳ. Bourd.

4 *Augiæ bubile*] Allegoria proverbialis in hominem aut rem majorem in modum inquinatam, qua etiam usus est in Fugitivis. *Cogn.*

1 Καὶ

ρεσαξ πεισόμεθα, ὀλίγους ὄντας τῆς κοφίνων ἀποφορήσεως, ὡς ἀπ' ἐκείνων τηλικούτου πόσης πᾶσαν, καὶ ὡς ἀμύητος τοῦ τοιούτου ἢ κόπρος, ἀν τρισχίλιοι βόες ἐν πολλοῖς ἔτεσι ποιήσειεν ἐνίοτε. αἰδοῦμαι μὲν δὴ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, ὑπέρ τε σοῦ, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ μὴ, καὶ γραφῆ δικαζόμενον ἄνδρα τῶν πονηροτάτων. ἐμοὶ δέ, ὅτῳ δὴν ποιεῖσθαι ὑπὲρ τοιούτου ἐπιμέλειαν, καὶ πράξειν ἀνήκοντα, ὃν σὺ ἀναγκάσεις ἐξ ἐπαιδευμένων τοῦ ἀξίων, ἀλλὰ τὸ παιδεύεσθαι μὲν μείζονα ἡγήσεσθαι, τοῦ πλήκειν, καὶ ἀλωπέκων ἀπεχθέσθαι. ἀλλὰ τοῦ τις ἡμῖν τοιοῦτον ἐπιφέρῃ τὸν αἰτίαν, ἕξομεν ἐκ αὐτοῦ εἰς παράδειγμά τι τοιοῦτον ἀνενεγκεῖν. [1] καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τῆς Ἐπικτήτου μαθητής, ἀνὴρ Ῥωμαίων τῶν ἐν τοῖς σοφοῖς, καὶ παιδείᾳ περὶ ὅλον τὸν βίον συγγεγυμνασμένος, ὁμοίου τι πεπόνθασιν, ἀπολογήσοιτ' ἂν ὑπὲρ ἡμῶν. Τιλλιβόρου γὰρ τοῦ λῃστοῦ κακεῖνον βίον ἀπαγράψασθαι ἠξίωσεν. ἡμεῖς δ', πολὺ ἀμαθέστερα λῃστοῦ μυθεύμενα ποιησόμεθα, ὅσῳ μὴ τὸ ὕλης, ἢ ὄρεσιν, ἀλλὰ τὸ πόλεσιν αὐτὸν ἐληστευκέναι, [2] οὐ Μινύαν μόνον, οὐδὲ τὴν Ἴδην κατατρέχων, οὐδ' ὀλίγα τῆς Ἀσίας μέρη τὰ ἐρημότερα λεηλατῶν

paucis aliquot elatis cophinis, ex quibus conjicias, quantus quamque immensus fuerit fimus universus, quem ter mille boves multis annis reddere potuerunt. Sed interim tibi: mihique ipsi à vituperio metuo. Tibi quidem qui velis memoriæ literisque mandari virum longè sceleratissimum. Mihi verò qui operam collocem, inscribenda hujusmodi historia, rebusque gestis hominis, quem à viris eruditis legi non deceret, sed in frequentissimo, amplissimoque theatro spectari à similis, aut vulpibus discerptum. Quanquam siquis hoc crimen nobis impegerit poterimus ipsi exemplum simile producere. Etenim Arrianus ille Epicteti discipulus, vir inter Romanorum primarios habitus, & per omnem vitam in literarum studio versatus, cùm simile quid fecerit, pro nobis responderit. Nam is quidem Tillibori latronis vitam describere non censuit indignum. Nos verò latronis longè crudelioris mentionem faciemus, quippe qui non in sylvis & montibus, sed in urbibus ipsis est latrocinatus: nec Minyam tantum & Idam pergrassatus, neque paucas quasdam Asiæ, easque desertiores partes depopulatus,

1 Καὶ Ἀρριανὸς γὰρ ὁ τῆς Ἐπικτήτου μαθητής] Scripsit is, teste Simplicio, non solùm Dissertationes Epicteti, verùm etiam Enchiridion. *Menagius.*

2 Οὐ Μινύαν μόνον, οὐδὲ τὴν Ἴδην κατατρέχων, οὐδ' ὀλίγα τῆς Ἀσίας μέρη τὰ ἐρημότερα λεηλατῶν] Quæ sit illa Μινύα regio, juxta cum ignarissimis ignoro. Μινύας γὰρ dicta est aliquando Orchomenus in Bœotia, sed quam longe ab Asia, toto Ægæo mari intercedente, nullus ignorat. In Pamphylia fuit quædam regio, quæ Μιλύας dicebatur, non Μινύας. Sed & hæc nimis longe ab Ida & locis, ubi sua latrocinia exercebat Tillibonus ille. Tu lector, si mihi credis, leges confidenter, Μυσίαν. Nam Mysiæ provinciæ erat Ida mons in Asia, si Asiæ vocem latius accipias, & satis vicina Asiæ propriè dictæ. Ideo nulla est ratio dubitandi, quin nostra emendatio sit vera & proba. *Palm.* Οὐ Μινύαν μόνον] Τὴν τῆ φρυγίας. Stephanus. *Menagius.*

2 Πο-

τῶν, ἀλλὰ πᾶσαν ὡς εἰπεῖν τὴν Ῥωμαίων δεχὴν ἐμπλήσας τῆς λησμοσύνης τοῦ αὐτοῦ. ἐοίκασι δὲ σοι αὐτὸν ὑποχρέψω τῷ λόγῳ, ὡς τὸ ὁμοιότατον εἰκάσας τῇ μορφῇ, ὡς ἂν δύναμαι, καίτοι μὴ πάνυ χαριεὶς τις ὤν. τὸ μὲν δὴ σῶμα, ἵνα σοι ἐκ τούτου δείξω, μέγας τις ἦν, καὶ καλὸς ἰδεῖν, καὶ εὐπρεπὴς ὡς ἀληθῶς. λάσιος τὴν χεῖρα, τὸ πρόσωπον δὲ πάνυ λάσιος. κόμην τὴν μὲν, ἰδίαν, τὴν δὲ, καὶ προσθέτου ἐπικείμενον, οὐ μάλα εἰκαιομένην, καὶ τὰς πολλὰς ὅτι μὴ ἀλλοτρίας, λελῆθᾶσι. ὀφθαλμοὶ, πολὺ τὸ χαρίεν, καὶ ἔνθεον διαφαίνοντες. φωνὴ, ἡδεῖα τε ἅμα, καὶ λαμπροτάτη. καὶ ὅλως, εὐθαμόζειν μιμητὴς ἦν τοῦτο γε. τοιοῦδε μὲν τὴν μορφήν. ἡ ψυχὴ δὲ, καὶ ἡ γνώμη, ἀλεξίκακε Ἡράκλεις, καὶ Ζεῦ ἀποτρόπαιε, καὶ Διόσκουροι σωτῆρες, πολεμίοις, καὶ ἐχθροῖς οὐτυχεῖν χρὴ σε, ἢ συγχρῆσθαι τοιούτῳ τινί. σωτὴρ μὲν γὰρ, καὶ ἀγχίνοια. καὶ δεξιότης, πάμπολυ τῶν ἄλλων διαφέρει καὶ τὸ μὲν περίεργον, καὶ δύμορφος, καὶ μνημονικὸν, καὶ ὅσοις τὰ μαθήματα δύφυὴς, πάντα τοῦτο εἰς ὑπερβολὴν ἦκεν ὑπῆρχεν αὐτῷ. ἐχρῆν δὲ αὐτοῖς εἰς τὸ χαίρειν. καὶ ὁρμαὶ τοῦτο χρηταὶ ὑποδεδλημέ-

men peſſimam in partem eſt uſus.

tus, ſed univerſam, ut ita dicam, Romanorum ditionem ſuo latrocinio complevit. Primùm autem hominem tibi verbis depingam, formam ejus quàm proximè repræſentans: etſi non ſim pingendi admodum peritus. Corpore igitur, ut tibi etiam hoc indicem, procerus erat, & aſpectu decorus, planè divina ſpecie, colore candido, barba non admodum hirſuta, coma tectus partim nativa, partim appoſititia, ſcitè admodum efficta, quam aſcititiam eſſe vulgus ignorabat. Oculi verſatiles illi divina quadam acie refulgebant: vox ſuaviſſima erat, pariterque clariſſima. In ſumma quoad iſta, nulla ex parte poterat improbari. Hæc quidem illius forma erat. Cæterùm mens atque animus, ô malorum depulſor Hercules, & averſor hoſtium Iupiter, ſervatoreſque Dioſcuri: in hoſtes potiùs contingat incidere, quàm cum ejuſmodi quopiam habere commercium. Siquidem ingenio, ſolertia, acumine longè præſtabat cæteris. Tum curioſitas, docilitas, memoria, & ad diſciplinas ingenii fœlicitas, horum unum quodque ſupra quàm dici poſſit, illi ſuppetebat: quibus tamen Et egregiis hiſce inſtrumentis inſtru-

1 Πελεμίοις] Sic in Somnio, ſeu Gallo ἐχθροῖς ἔτυ πλακτῶν χρήσιτο. Æſchylus Prometh. vinct.

Εν. χλιδᾶν ἔοικας τοῖς παροῦσι πήμασι.
Πρ. χλιδῶ; χλιδῶντας οἶδα τοὺς ἐμοὺς ἐγώ
Ἐχθρούς ἰδών.

Ex quo Plaut. Aſin. Act. 3. ſc. *Agedum.*

Ar. Hem adipiſcar vilco? utinam male qui mihi volunt ſic rideant.

Sic Terent. Eunuch. Act. 4. Sc. 3. Albin. Conſ. ad Liv.

Vobis gemit, & vultum miſerabilis induit unum.
Gentibus adverſis forma ſit illa, precor.

Idem Albin. etiam. *Bourd.*

1 Cu-

ται ἔχων, αὐτὸν μάλα τῷ ὑπὸ πρεσβείας Ἀλκιβιάδου, ἀφειλόμην ὑπὲρ τῶν Κέρκωπος, ὑπὲρ τοῦ Εὐρύβατου, ἢ Φρυνώνδου, ἢ Ἀριστοδήμου, ἢ Σώστρατου. αὐτὸς γὰρ τῷ γαμβρῷ [2] Ρουτιλιανῷ ποτὲ γράφων, καὶ τὰ μετριώτατα ὑπὲρ αὐτοῦ λέγων, Πυθαγόρας ἔμοιγε εἶναι δοκεῖ. ἀλλὰ ἵλεως μοι ὁ Πυθαγόρας εἴη, σοφὸς ἀνὴρ, καὶ τῷ γνώμῃ θεσπέσιος. εἰ δέ τις τῶν ἐμῶν ἀκούσειε, παῖς ἂν εὖ οἶδα ὅτι ὡς περὶ αὐτοῦ εἶναί δόξει. καὶ ὡς χαρίεντα, μή μοι νομίσῃς ἐφ' ὧδε γε τοῦτο Πυθαγόρου λέγειν, ἢ σπουδάζειν πειρώμενον αὐτὸς εἰς ὁμοιότητος τὸ πάλαι. ἀλλ' εἴ τις τὰ χείριστα, καὶ βλασφημώτατα τῶν ἐπὶ Δημοκλῆ ὡδὶ δὴ Πυθαγόρου λεγομένων, οἷς ἔγωγε οὐκ ἂν πειθοίμην ὡς ἀληθέσιν οὖσιν, ὅμως συναγάγοι εἰς τὸ αὐτὸ πολλοστὸν ἂν μέρος ἅπαντα ἐκεῖνα γένοιτο τῶν Ἀλεξάνδρου δεινοτήτων. ὅλως γὰρ ἐπινοεῖν μοι, καὶ τῷ λογισμῷ ἀφαντάσαστον ποικιλοτάτην τινὰ ψυχῆς κρᾶσιν, ἐκ ψεύδους, καὶ δόλων, καὶ ἐπιορκιῶν, καὶ κακοτεχνιῶν συγκειμένην, ῥᾳδίαν, τολμηρὰν, παρακόλουθον, φιλόπονον ἐξειργασμένην τὰ νοηθέντα. καὶ πιθανὴν, καὶ ἀξιόπιστον, καὶ ὑποκειμένην τῷ βελτίονι, καὶ τῷ ἐναντιωτάτῳ τῶν βουλήσεως ἰσχυράν. οὐδὲ γὰρ τοιοῦτον ἐντυχεῖν, ὃν ἀπήλθε δόξαν λαβὼν ὑπὲρ αὐτοῦ, ὡς εἴη πάντων ἀνθρώπων χρηστότατος, καὶ ἐπιστructus, illicò omnium qui ſceleribus eſſent nobilitati, facilè ſummus evaſit, ſuperior [1] Cercopibus, ſuperior Eurybato, vel Phrynonda, vel Ariſtodemo, vel Soſtrato. Qui cùm Rutilliano genero aliquando ſcriberet, ac de ſe modeſtiſſimè loqueretur, Pythagoræ ſemet aſſimilabat. At verò ſit mihi propitius Pythagoras, vir ſapiens, & mente divina: ſed ſi ætate hujus vixiſſet, puer, ſat ſcio, præ hoc viſus fuiſſet. Sed heus tu per Gratias, cave putes hæc in Pythagoræ contumeliam me dicere, quaſi velim eos ſimilitudine rerum geſtarum committere. Verùm ſi quis deterrima quæque & probroſiſſima, quæ de Pythagora per calumniam feruntur (quibus equidem haudquaquam fidem perinde ut veris habuerim) ſiquis tamen conferat in unum, ea omnia non fuerint Alexandrinæ verſutiæ pars minima. Prorſum enim imaginare mihi, & cogitatione finge, quàm maximè variam ingenii temperaturam, ex mendacio, dolis, perjuriis, maleficiis compoſitam, promptam, audacem, præcipitem, efficiendis iis quæ excogitaſſet, gnavam, appoſitam ad perſuadendum, fide dignam, ad ſimulandum optima quæque aptam, & conſilio contraria præ ſe ferentem. Nemo igitur cum illo primum congreſſus, non diſceſſit quin hanc opinionem de illo ſuſceperit, ut eum mortalium omnium optimum, æquiſſimumque, præterea ſimpli-

1 *Cercopibus Eurybato*] Nobiles ſacinoroſi. Meminit horum & Æſchines adverſus Cteſiphontem ὅτι γὰρ Φρυνώνδας, ὅτι Εὐρύβατος, ὅτι ἄλλος ἑβδομήκοντα πώποτε τῶν πάλαι πονηρῶν τοιοῦτος μάγειρος ἢ γόης ἐγένετο. vide Eraſm. ad Proverb. Ne in lampygum incidas. *Cogn.*

2 Ρουτιλιανῷ] Sic legit Interpr. ex Cod. Florent. *Bouh.*

πίστα]ν, καὶ σοφὸν, ἀπλοϊκώτατόν τε, καὶ ἀφιλέγκλητον. ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις, τὸ μεγαλεργὸς εἶναι, καὶ τὸ, μηδὲν ἀεὶ μικρὸν ἐπινοεῖν, ἀλλ' ἀεὶ τοῖς μεγίστοις ἐπιχειρεῖν τῶν. μειράκιον μὲν ὢν ἔτι ὤν, πάνυ ἀγχίνουν, ὡς σαφῶς ἐκ τῆς ἡλικίας παραφαίνεσθαι, καὶ ἀκμὴν τοῦ διηγεῖσθαι, ἀνίδην ἐπιτρύπου, καὶ σωλῶν ἐπὶ μισθοῦ τοῖς [1] δεομένοις. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις, λαμπάδα τις αὐτὸν ἐφῆπτο χάρις, τῆς μαγείας, καὶ ἐπῳδῆς θαυμασίως ἐπιχειρημένων, καὶ χαρίζεσθαι ἐπὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ [2] ἐπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς, καὶ θησαυροῦ ἀνακαλύψεις, καὶ κλήρων ἀφόδους. ἦν δὲ ἐν τῶν ἀφνεῶν παῖς, καὶ τοῖς ὑπηρετοῦσι τοῦ αὐτοῦ πράξεων ἐπιμήκεις, ἢ μεῖον ἐρῶντα τῆς κακίας τοῦ αὐτοῦ, ἢ αὐτὸς τοῦ ἔργου τοῦ ἐκείνου, ἐξεπαίδευσέ τε αὐτὸν, καὶ διεπλάσατο ὑπηρέτην, καὶ ὑπηρέτῃ, καὶ ἀφθόνου χορηγόν. ὁ δὲ αὐτὸς ἰατρὸς ἦν, δημοσίᾳ μὲ δῆθεν ἰατρὸς ὤν, πίστιν δὲ τὴν [3] Θῶνος ἔχουσαν Αἰγυπτίου γυναῖκα, φάρμακα πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά. ὧν ἁπάντων κληρονόμος, καὶ ἀφθόνως [4] αὐτὸς ἐχρῆτο. ὧν δὲ διδάσκαλος ἐκεῖνος, καὶ ἑρμῆς τὸ γένος Τυανεύς, ὁ [5] τοῦ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως πάνυ συγχρωσθείς, καὶ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ τραγῳδίαν εἰδέναι. ἑρᾷς ἐξ

plicissimum, minimeque fallacem judicaret. Accedebat ad hæc omnia grandium rerum conatus, cum nihil pusillum cogitaret, sed ad maxima semper animum appelleret. Itaque cùm esset adhuc adolescens, venustus admodum, ut licebat ex stipula conjicere, & ex iis audire qui narrabant, promiscuè scortabatur, & rogantibus sui copiam mercede faciebat. Inter alios autem, accipit ipsum amans quidam præstigiator, ex iis qui magias & miras incantationes profitentur, tum artes ad conciliandam in amoribus gratiam, ad immittenda in inimicos mala, ad eruendos thesauros, ad hæreditates suscipiendas. His cùm eximiæ indolis puerum conspexisset, & ad ministrandum suis actionibus propensissimum: ut pote qui non minùs illius amaret maleficium, quàm ipse hujus formam: erudivit eum, semper deinceps adjutore & ministro est usus. Atque is apud populum medicinam profitebatur: & norat quemadmodum Thonis Ægyptii conjux [4] Pharmaca mixta, salubria multa, & noxia multa. Quorum omnium hæres hic & successor fuit. Porrò doctor ille & amator, natione Tyaneus erat, ex iis qui cum illo Apollonio Tyaneo versati erant, totamque illius tragœdiam pernoverant. Vides quanam

1 Δεομένοις] Angl. βελομένοις. Bourd.

2 Ἐπαγωγὰς τοῖς ἐχθροῖς] Flor. ἐπαγωγὰς ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς. Idem.

3 Θωνος] Angl. Θοωνος & ita Interp. Idem.

4 Pharmaca] Hoc carmen pluribus in locis est apud Homerum, præcipuè Odyss. δ. quod usurpatur in medicos imperitos, qui non raro venenum pro remedio ministrant. Cogn.

5 Αὐτὸς] Angl. Caet. Bourd.

6 Τῶν Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως πάνυ συγχρωσθέντων] Τῶν Ἀπολλωνίῳ τῷ Τυανεῖ τῷ πάνυ, &c. Marc. Hujus vitam 8. libris Philostrat. describit. hunc Herocles Christo æquiparavit: contra quem Eusseb. scripsit. Cogn.

1 Pla-

Ἆρας σοὶ λέγειν ἄνθρωπον λέγω; ἤδη ὃ πώγωνος ὁ Ἀλέξανδρος πιμπλάμενος, καὶ ὁ Τυανεὺς εἰκόνα ἀποδυόμενος, εἰς ἀσέλειαν κατῆκεν, ἀπηνθηκὼς ἅμα τῷ ἄρχειν, ἀφ' ἧς τρίφεσθαι ἐδύνατο, εἰ μὴ ὀλίγα ἐπεμείγνυτο αὐτῇ ἐπιτέλ. ἀλλὰ καινωνήσας Βυζαντίῳ τινὶ χρονογράφῳ, ὃς καθίκετο εἰς τοὺς ἀγῶνας πολὺ κατεφερέστερος τὴν φύσιν, Κοκκωνᾶς ὃ ἐπικαλούμενος εἶμαι, ἐξηπάτησαν γοητεύοντες καὶ τὰς [1] παχεῖς τῶν ἀνθρώπων. ὥστε γὰρ αὐτοὶ τῇ παιδιᾷ τῷ μέγαν φωνῇ τοὺς πολλοὺς ἀνορμάζουσιν, ἀποκίεργησι. οὗ δὴ τούτοις, καὶ Μακηδὼν γυναῖκα πλουσίαν, ἐξεργοῦ μὲν, ἐφόρμιον δὲ ὑπ εἶναι βαλομένῳ, ἐξυρέγητο, ἐπεσπάσατο τὰ παιδάρια παρ' αὐτῆς, καὶ ἀκολάβησαν ὑπ' τῆς Βιθυνίας εἰς τὴν Μακεδονίαν. Πελλαία δὲ ἦν οἰκεῖν, πάλαι μὲν δύδαίμονος χωρίου τῶν Μακεδόνων βασιλέως, νῦν δὲ παπυὸς, καὶ ὀλίγοις τοῖς οἰκήτορας ἔχοντος. σύτασῶν ἰδόντες δράκοντας παμμεγάθεις, ἡμέρους πάνυ, καὶ πλατοὺς, ὡς κατὰ γυναικῶν τρέφεσθαι, καὶ παιδίοις συγκαθεύδειν, καὶ παιγμόνας ἀνέχεσθαι, καὶ θλιβομένους μὴ ἀγανακτεῖν, καὶ γάλα πίνειν ἀπὸ θηλῆς κατὰ τοὺς βρέφεσι, [2] πολλοὶ δὲ γίνονται τοιοῦτοι παρ' αὐτοῖς, ὥστε καὶ τὸ περὶ τὸ Ὀλυμπιάδος μῦθον ἀμφοιτῆσαι πάλαι εἰκὸς, ὁπότε ἐκύει τὸν Ἀλέξανδρον, δράκοντος πιὸς εἶμαι τοιούτου συγκαθεύδοντος αὐ-

nam è ſchola tibi hominem refero? Verùm ubi jam barba plenus eſſet Alexander, Tyaneo illo vita defuncto, ad egeſtatem redactus, cùm oris gratia defloruiſſet, unde victum parare poterat, nihil poſtea parvum agitabat animo. Sed inito commercio cum Byzantino quodam annalium ſcriptore, omnium qui in certamina deſcendunt, ingenii longè ſceleratiſſimi: Cocconas autem cognominabatur ut puto: circumibant impoſturis ludificantes, ac pingues homines (ſic enim illi peculiari magorum lingua vulgus appellant) detondentes. Inter hæc, Macetin mulierem opulentam nacti ſunt, exoleta jam forma: ſed quæ etiamdum amabilis haberi ſtuderet. Ab hac victus copia ſuppeditabatur, quam ex Bithynia in Macedoniam uſque ſunt ſequuti. [a] Pellæa autem erat illa, qui locus olim floruit ſub Macedonicis regibus: nunc à paucis, iiſque humilibus incolitur. Ibi cùm immani magnitudine dracones conſpicerent, cicures ac manſuetos, adeò ut à mulieribus alerentur, & cum pueris cubarent, & ſe conculcari ſuſtinerent, neque ſe premi indignè ferrent, denique infantum more lac è papilla ſugerent (quales apud illos ſunt permulti, unde veriſimile eſt olim illam de [4] Olympiade fabulam increbruiſſe, quando concumbente cum illa hujuſmodi puto quopiam dracone, Alexandrum conceperat, unum ex his ſer-

1 Παχεῖς] Sic pag. ſeq. *Bourd.*

2 *Pellæa*] Macedoniæ civitas eſt, ubi etiam Alexander Magnus natus dicitur. Solebant mulieres Pellæ dracones alere, eoſque æſtate frigoris cauſa collo circumdare. *Cogn.*

3 Πολλοὶ δὲ] De ſerpentibus Pelleis Caſaub. ad Suet. lib. 3. *Bourd.*

4 *Olympiade*] Matre Alexandri, de qua diſt. Diog. & Alexand. *Cogn.*

1 *Hæc*

τῇ, ἀνὴρ δ' ἐρατὸν ἐν τῷ κάλλιστον, ὀλίγου ὀβολῶν. καὶ δὴ τὸ Θουκυδίδου, ἄρχεται ὁ πόλεμος οὐκέτι ἡδύ. ὡς γὰρ ἂν δύο κάκιστοι, καὶ μεγαλόψυχοι, καὶ ἐπὶ τὸ κακουργεῖν ἐπιχειρητικώτατοι εἰς τὸ αὐτὸ συνελθόντες, ῥᾳδίως κατέπτησαν τὸ τῶν ἀνθρώπων βίον ὑπὸ δυεῖν τυράννοιν μεγίστοιν τυγχανόμενον, ἐλπίδος, καὶ φόβου, καὶ ὅτι ὁ τύραννος ἑκατέρᾳ εἰς δίον χρησταῖς δυνάμενος, πᾶσιν ὠλετησίοις ἂν. τὸ γὰρ ἀμφοτέροις, καὶ τῷ δεδιότι, καὶ τῷ ἐλπίζοντι, εἶναι τὸν ἐπιγνώσεσθαι ἀναγκαιότατον τε, καὶ πολυπειστότατον ἅπαν. καὶ Δελφοὺς ὅτου πάλαι πλουτήσαι, καὶ ἀοιδίμους γενέσθαι, καὶ Δῆλον, καὶ Κλάρον, καὶ Βραγχίδας, τὰ ἀνθρώπων ἀεὶ, δι' ὃν ἐπέπον τυράννους, τὴν ἐλπίδα, καὶ τὸ φόβον, φοιτώντων εἰς ἱερὰ, καὶ ἐπιμελεῖσθαί τι μέλλοντα ἐνόμιζον. καὶ δὴ αὐτὸ ἑκατόμβας θυόντων, καὶ χρυσᾶς πλίνθους ἀναπεμπόντων. πῶς οὖν ἀλλήλαις ἐρίζοντες, καὶ κυκῶντες. μαντεῖον συστήσασθαι. καὶ χρησήριον ἐνταῦθοῦ. εἰ γὰρ τοῦτο ἐπιχωρήσειεν αὐτοῖς, αὐτίκα πλουσιοί τε καὶ αὐδαίμονες ἔσεσθαι ἠλπιζον, ἐπεὶ μειζόνως γε τῶν ἐπὶ τῶν ἐπιτυχίαν ἀπήντησεν αὐτοῖς, καὶ κρεῖττον διέφανη τὰ ἐλπίδος. τοιγοῦν τῶν σκέψει ἐποιοῦντο, ἐπότερα μὲν πρῶτα χωρίον, δεύτερον δέ, ἧπερ ἡ ἀρχὴ ἐκ τρόπου ἂν γένοιτο τῆς ἐπιχειρήσεως. ὁ μὲν δὴ Κόκκωνας, τῶν Χαλκηδονίων, ἀνὴρ ἐρατὸν ἐν τῷ κάλλιστον, ὀλίγου ὀβολῶν. καὶ δὴ τὸ Θουκυδίδου, ἄρχεται ὁ πόλεμος οὐκέτι ἡδύ. ὡς γὰρ ἂν δύο κάκιστοι, καὶ μεγαλόψυχοι, καὶ ἐπὶ τὸ κακουργεῖν ἐπιχειρητικώτατοι εἰς τὸ αὐτὸ συνελθόντες, ῥᾳδίως κατέπτησαν τὸ τῶν ἀνθρώπων βίον ὑπὸ δυεῖν τυράννοιν μεγίστοιν τυγχανόμενον, ἐλπίδος, καὶ φόβου, καὶ ὅτι ὁ τύραννος ἑκατέρᾳ εἰς δίον χρησταῖς δυνάμενος, πᾶσιν ὠλετησίοις ἂν. τὸ γὰρ ἀμφοτέροις, καὶ τῷ δεδιότι, καὶ τῷ ἐλπίζοντι, εἶναι τὸν ἐπιγνώσεσθαι ἀναγκαιότατον τε, καὶ πολυπειστότατον ἅπαν. καὶ Δελφοὺς ὅτου πάλαι πλουτήσαι, καὶ ἀοιδίμους γενέσθαι, καὶ Δῆλον, καὶ Κλάρον, καὶ Βραγχίδας, τὰ ἀνθρώπων ἀεὶ, δι' ὃν ἐπέπον τυράννους, τὴν ἐλπίδα, καὶ τὸ φόβον, φοιτώντων εἰς ἱερὰ, καὶ ἐπιμελεῖσθαί τι μέλλοντα ἐνόμιζον. καὶ δὴ αὐτὸ ἑκατόμβας θυόντων, καὶ χρυσᾶς πλίνθους ἀναπεμπόντων. πῶς οὖν ἀλλήλαις ἐρίζοντες, καὶ κυκῶντες. μαντεῖον συστήσασθαι. καὶ χρησήριον ἐνταῦθοῦ. εἰ γὰρ τοῦτο ἐπιχωρήσειεν αὐτοῖς, αὐτίκα πλουσιοί τε καὶ αὐδαίμονες ἔσεσθαι ἠλπιζον, ἐπεὶ μειζόνως γε τῶν ἐπὶ τῶν ἐπιτυχίαν ἀπήντησεν αὐτοῖς, καὶ κρεῖττον διέφανη τὰ ἐλπίδος. τοιγοῦν τῶν σκέψει ἐποιοῦντο, ἐπότερα μὲν πρῶτα χωρίον, δεύτερον δέ, ἧπερ ἡ ἀρχὴ ἐκ τρόπου ἂν γένοιτο τῆς ἐπιχειρήσεως. ὁ μὲν δὴ Κόκκωνας, τῶν Χαλκηδονίων,

serpentibus, qui esset pulcherrimus, paucis obolis emunt. Atque ut Thucydidis utar verbis, hinc jam bellum oritur. Nimirum cùm duo facinorosissimi, magnaque audentes, neque non ad maleficia promptissimi, societatem inivissent, facilè perpenderunt [1] hæc duo potissimum in hominum vita tyrannidem obtinere Spem, atque Metum, quorum utroque siquis commodè uteretur, fore ut illicò diteesceret. Nam utrique, Metuenti scilicet, & Speranti, maximè necessariam atque optatissimam esse præscientiam videbant: atque hac via Delphos olim ditatos, factosque celebres: præterea Delum, Clarum, & Branchidas: nimirum hominibus per hos quos dixi tyrannos Spem, ac Metum, ad templa confluentibus, ac futura prædiscere cupientibus, ideoque hecatombas immolantibus, aureosque lateres dedicantibus. His inter se versatis, atque ultro citroque agitatis, oraculum, & cortinam constituere statuerunt. Etenim si res ea processisset, sperabant se protinus divites ac fœlices fore. Quod quidem negocium primam ipsorum expectationem longe superavit, & spe melius evenit. Hinc despicere cœperunt, primùm quem locum deligerent, deinde qua ratione cœptum auspicarentur. Cocconas igitur Chalcedo-

1 *Hæc duo potissimum*] Metus & spes divinationem & auguria reperierunt. Qui impensè cupiunt, suis votis undecunque blandiuntur, & quidvis in omnem optati eventus partem trahunt. Qui verò miserè cupiunt, quavis ex re solatium formidinis aucupant. vide Lucianum in Char. & in Demonact. *Cozz.*

2 Καὶ Δελφοὺς] Sic in Iove trag. & Icarom. *Bourd.*

3 Πλίνθους] Sic in Contempl. *Idem.*

4 Τῶν μειζόνως] Angl. ἐπὶ μείζον. Idem.

1 Κοκκῶ-

νας ἐδοκίμαζεν ἐπιτηδείον εἶναι, καὶ ἐμπόρων χωρίον, τῇ τε Θρᾴκῃ, καὶ τῇ Βιθυνίᾳ συνεχῆ, οὐκ ἐχὸς δὲ τῆς Ἀσίας, καὶ Γαλατίας, καὶ τῶν ὑπερκειμένων ἐθνῶν ἁπάντων. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἔμπαλιν τὸ εἰκὸς πρᾶγμα λέγων ἀληθῆς ἦν, ὡς τὴν τε ποιητὴν ἀρχὴν, καὶ ἐπιχείρησιν, ἀνδράσιν δεῖν πρέπειν, καὶ ἁλιθίοις τε καὶ ξυνδεξομένοις, οἵους τοὺς Παφλαγόνας εἶναι ἔφασκεν, ὑπερφυῶς τὸ ἐν Ἀβώνου τεῖχος, διεστενάζοντας τοὺς πολλοὺς, καὶ ἁλιθίους, καὶ μόνον οἱ φανείη τις αὐλητὴς, ἢ τυμπανιστὴς, ἢ κυμβάλοις κρατοῦσα ἐπαγόμενος, [1] κατοικίσων τὸ ἐν λόγῳ μαντεῖον ἐνόμιζε, αὐτίκα μάλα πάντας κεχηνότας ὡς αὐτὸν, καὶ ὥσπερ ποὺ τὴν ἐπῳδὴν ὡσανεὶ ἀποβλίποντας. ὀλίγης δ' ὡς τοῦτο σπάσιος αὐτοῖς γλυφείσης, πάλιν, εἰκάσας ὁ Ἀλέξανδρος. καὶ ἀφικόμενοι εἰς τὴν Χαλκηδόνα, χρήσιμον γάρ τι ὅμως ἡ πόλις αὐτοῖς ἔχειν ἔδοξεν, ὡς τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν, ὅσον οὐ χαλκοῦν τὸν ἐστι Χαλκηδονίοις, κατορύξαντες δέλτους χαλκᾶς, λαγόνας, ὡς αὐτίκα μάλα ὁ Ἀσκληπιὸς σὺν τῷ πατρὶ Ἀπόλλωνι, μέτεισιν εἰς τὸν πόντον, καὶ περιξὺ τὸ ἐν Ἀβώνου τεῖχος. αὖθις οἱ δέλτοι ἐξεπίτηδες εὑρεθεῖσαι, ἀμφοτέροις ῥᾳδίως τὸν τὸν λόγον εἰς πᾶσαν τὴν Βιθυνίαν, καὶ τὸν πόντον ἐποίησαν. καὶ πολὺ ὡς τὸ ἄλλο, εἰς τὸ ἐν Ἀβώνου τεῖχος. ἐκείνοις γὰρ καὶ νέαν αὐτίκα ὑψηφίσαντο ἐλπίδα, καὶ τὰς θεμελίους ἤδη ἔσκαπτον. ὑπὸ δὲ τῶν

donem idoneam esse censebat, ut pote regionem mercatoribus frequentem, Thraciæ, Bithyniæque confinem, neque ab Asia, Galatiaque longè dissitam, cunctis item imminentibus populis. At è diverso patriam suam præferebat Alexander: dicens quod res erat: ad res hujusmodi incipiendas, & auspicandas opus esse pinguibus & stolidis hominibus qui admittant, cujusmodi Paphlagones affirmabat esse hos qui supra murum Aboni habitant, nempe superstitiosos plerosque & stolidos: qui siquis tantùm apparuerit, tibicinem, aut tympanistam, aut cymbala pulsantem adducens, cribro, quod ajunt, vaticinans, illicò vehementer in illum omnes inhient, & perinde ut cœlum quempiam intueantur. Qua de re cùm nonnihil inter eos controversiæ fuissent, tandem vicit Alexander. Igitur cùm Chalcedonem venissent (nam id oppidum visum est hac parte nonnihil illis conducibile habere) in Apollinis templo, quod est apud Chalcedonios antiquissimum, tabellas æreas defodiunt, quæ dicerent, brevi admodum Æsculapium una cum patre Apolline in Pontum adventurum, atque Aboni murum inhabitaturum. Eæ tabellæ cum essent de industria repertæ, facilè effecerunt ut hic rumor in omnem Bithyniam, & Pontum dimanaret: multò autem ante alios in Aboni murum. Nam illi statuerunt protinus templum erigere: jamque locum fundamentis effodiebant. Relictus hic in

1 Κοσκίνῳ μαντεύομεν] Parœmiogr. *Bourd.* *Cribro vaticinans*] Stultè de rebus occultis divinans, parœmia sumpta à divinationis genere quod suspenso circumactoque cribro peragebatur. *Cogn.*

Κοκκωνᾶς, ὁ Χαλκηδόνι καπηλείπτης, διπλάς τινας, καὶ ἀμφιβόλους, καὶ λοξὰς χρησμοὺς συγγράφων. καὶ μετ' ὀλίγον ἐπλούτησε τὸν βίον, [1] ὑπὸ ἰχθύος οἰκοθεν δηχθείς. [2] φθειρόμενος ἦν ὁ Ἀλέξανδρος κομῶν ἤδη, καὶ πλοκάμους καθειμένος, μετάλουκον χιτῶνα πορφυροῦν ἐνδεδυκὼς, καὶ ἱμάτιον ὑπὲρ αὐτοῦ λευκὸν ἀναβεβλημένος, ἅρπην ἔχων κατὰ τὸ Περσικὸν, ἀφ' ἧς ἑαυτὸν ἐγγενεαλόγει μητρόθεν. καὶ οἱ ἄλεθροι οἰκεῖοι Παφλαγόνες, εἰδότες αὐτοῦ ἄμφω τοὺς γονέας ἀφανεῖς, καὶ πατρωνύμους ἐπίσαυρον τῷ χρησμῷ, λέγοντι,

Περσίδης χρυσίλω, φοίβῳ φίλος ὅσσος ἐρᾶται,
Διὸς Ἀλέξανδρος, Ποδαλειρίου αἵματος ἀλλογχίης.

Οὗτος ἄρα ὁ Ποδαλείριος μάχλος, καὶ γυναικομανὴς τὴν φύσιν, ὡς ἀπὸ Τρίκκης ἄχρι Παφλαγονίας [3] συνεχῶς ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα. [4] εὗρητο δὲ χρησμὸς ἤδη, ὡς Σιβύλλης τινὸς μαντευομένης,

Εὐξείνου πόντοιο παρ' ἠϊόσ' ἄγχι Σινώπης,
Ἔσται τις Τύρσις ὑπ' Αὐσονίοισι θεσπίστης,
Ἐκ πρώτης δεκάδος μονάδος, τρισσῶν δεκάδων τε,
Πὶν θ' ἑπτὰς μονάδας, καὶ εἰκοσάδα τρισαείρην,
Ἀνδρὸς ἀλεξητῆρος ὁμωνυμίῃ πεφάκυκλοι.

in Chalcedone Cocconas, ancipitia quædam, atque ambigua, obliquaque conscribit responsa. Deinde post, viperæ, ut opinor, morsu necatur. Accersitur in hujus locum Alexander jam comatus, cæsariæ promissa, purpuream tunicam albo distinctam indutus, supra eam candida veste amictus: falcem tenens more Persei, à quo se maternum genus ducere prædicabat. At perditissimi illi Paphlagones, quanquam ambos illius parentes norant obscuros atque humiles, credebant oraculo ita canenti:

Persides genere, gratus Phœbo iste videtur:
Divus Alexander Podaliri sanguine cretus.

Hic nimirum Podalirius libidinosus erat, ac natura mulierosus, adeò ut à Tricca ad Paphlagoniam usque in Alexandri matrem sit incitatus. Repertum est aliud oraculum quasi Sibyllæ prædivinantis,

Ad maris Euxini littus, juxtaque Sinopam,
Tyrside erit quidam Ausoniæ gente sacerdos:
Qui prima ex monade ac decade ex triplici referabit,
Quinque alias monades, vicenaque ter repetita,
Quadrorbem numerum, referentem nomina divi,
Qui veniet laturus opem mortalibus agris.

Alc-

1 Τὸ ἰχθύος] Dico ad lib. 2. Heliod. *Bourd.*
2 Περσπίμπτ] Angl. φοσπίμπτ. Idem.
3 Συνεχῶς] Male in Angl. Cod. γίλιοθεν. vocem συνεχῶς alibi interpretor. *Idem.*
4 Εὗρητο] Minus rectè in Angl. Cod. εἵρητο. Idem.

1 Καὶ

Εἰσβαλὼν γὰρ ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τοιαύτης τραγῳδίας, λαμπρὸς ἦν πολλοῖς ἐς τὸν παρόντα περιβλεπόμενος τε, καὶ λαμπρὸς ὦν, μεμηνέναι δοκοῦντος ἐνίοτε, [1] καὶ ἀφρῷ ὑποπεμπλάμενος τὸ στόμα. ῥιζίου γὰρ τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῷ, ὃν δὴ τὴν βαφικὴν βοτάνην τὸν ῥίζαν λεγόμενον ἐπιμασσόμενος. ὃς δὲ, θεῖόν τι, καὶ φοβερὸν ἐδίκα ὁ ἀφρός. ἐπεποίητο δὲ αὐτοῖς πάλαι, καὶ κατεσκεύαστο, κηφάλη δράκοντος ὀδόντινον, ἀνθρωπόμορφόν τι ἐπιφαίνεσθαι, καταγραφὴν, πάνυ εἰκασμένην, ὑπὸ θριξὶν ἵππειας ἀνοίγουσά τε, καὶ αὖθις ἐπικλείουσα τὸ στόμα. καὶ γλῶττα, οἵα δρακόντων διπλῆ, μέλαινα προέκυπτεν, ὑπὸ τριχῶν καὶ αὐτὴ ἑλκομένη. καὶ ὁ πελλαῖος δὲ δράκων, προϋπῆρχε, καὶ οἴκοι ἐτρέφετο, καὶ καιρὸν ἐπιφανησόμενον αὐτοῖς, καὶ συντεραγῳδήσων, μᾶλλον δὲ, προπαιγνίου ἐσόμενον. ἤδη δὲ ἄρχεσθαι δέον, μηχανᾶταί τι τοιόνδε. Νύκτωρ γὰρ ἐλθὼν ἐπὶ τὰς θημελίας ἔνθα τὰς ἄρτι ὀρυττομένας, συνειληφὼς δὲ αὐτοῖς ὕδωρ, ἢ αὐτόθεν ποθὲν [2] συλλεγόμενον, ἢ ἐξ ὀφρέως πεσὸν, ἐνταῦθα κατατήξεται χήνειον ὠὸν προκεκενωμένον, ἐνδὺς φυλάττον ἐμπεπόν τι δρεπανίνην. καὶ βυδίσας τοῦτο ἐν μυχῷ δή πολέος, ὀπίσω αὖθις ἀπηλλάττετο. ἔωθεν δὲ γυμνὸς ἐς τὸν ἀγορὰν παρεπηδήσας, ἀμφίζωμα δὲ περὶ τὸ αἰδοῖον ἔχων, κατέχρυσον καὶ τοῦτο, καὶ τὸν ἅρπην ἐκεῖνον φέρων, σίαν ἅμα τὸν κόμμιν ἄνθρ, ὥσπερ οἱ τῇ μητρὶ ἀ-

Alexander itaque multo post in patriam cum hujusmodi tragœdia ingressus, conspicuus erat ac splendidus, cum sese nonnunquam afflatum numine simularet, ore spuma pleno. Id quod ille lanariæ herbæ ad tingendum aptæ radice commanducata facilè efficiebat. Cæterùm illis divinum quiddam ac formidandum spuma illa videbatur. At multo antea sibi finxerant, paraverantque è linteis confectum draconis caput, speciem humanam præ se ferens, lineis notatum, planeque expressum, quod pilis equinis os aperiret, & clauderet. Tum lingua, sicut est draconum, bisulca atra prominebat, quæ & ipsa trahebatur à pilis. Porrò Pellæus ille draco jampridem erat inpromptu, domique alebatur, ab illis cum res postularet, ostendendus, unaque partem tragœdiæ acturus, vel princeps potiùs hujus fabulæ futurus. Iam verò cum esset incipiendum, tale quiddam machinatur. Cùm noctu venisset ad recens effossa templi fundamenta, in quibus constiterat aqua, sive quòd indidem alicunde confluxerat, sive quod ex æthere deciderat? Illic anserinum ovum priùs excavatum deponit, quod serpentem recens editum occultabat. Id cùm altè demersisset in abditas luti cavernas, rursum illinc discessit. Manè verò cùm nudus in forum prosiliisset nisi quod subligari, eoque ipsa auratus circum pudenda tectus erat, cumque falcem illam ferret, solutamque comam simul quateret, eorum more qui à Cybele Deo-

1 Καὶ ἀφρῷ ὑποπεμπλάμενος] De his impostorum & agyrtarum artibus alius locus dicendi. *Bourd.*

2 Συλλεγόμενον] Minus commodè in Angl. C. συλλιβόμενον. Idem.

γείρητίς τε, καὶ [1] εὐθαζόντες, ἐδημηγόρει, ἐπὶ βωμόν τινα ὑψηλὸν ἀναβὰς, καὶ τῇ πόλει ἐμακάριζεν, αὐτίκα μάλα δεξομένῃ ἐναργῆ τὴν Θεόν. οἱ παρόντες δ', συνεδεδράμηκεί γὰρ σχεδὸν ἅπασα ἡ πόλις ἅμα γυναιξὶ, καὶ γέρουσι, καὶ παισὶν, ἐπεθαύμαζον, καὶ ἠύχοντο, καὶ προσεκύνουν. ὁ δ', φωνάς τινας ἀσήμους φθεγγόμενος, οἵας χύσιντ' ἂν Ἑβραίων, ἢ Φοινίκων, ἐξέπληττε τοὺς ἀνθρώπους, οὐκ εἰδότας ὅ, τι λέγει. πλὴν τόδε μόνον, ὅτι πᾶσιν ἐγκατεμίγνυε τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἀσκληπιόν. εἶτ' ἤδη δρόμῳ ἐπὶ τὸ ἰσόμβριον νεώ. καὶ ἐπὶ τὸ ὄρυγμα ἐλθὼν, καὶ τῷ [2] προσκεδαμμένῳ δ' χρησμῳδήσας, ἐμβὰς ἐς τὸ ὕδωρ, ὕμνησε τὸν ἐδέσποτον Ἀσκληπιὸν, καὶ Ἀπόλλωνα μεγάλῃ τῇ φωνῇ, καὶ ἐκάλει τὸν Θεὸν ἥκειν [3] τύχῃ ἀγαθῇ ἐς τὴν πόλιν. εἶτα φιάλῃ αὐτήσας, ἀναδύντα πῶς, ῥᾳδίως ὑποβαλὼν, ἀνεμάξατο μὲν δ' ὕδατος, καὶ δ' πηλὸν τὸν ὠὸν ἐκεῖνο, ᾧ ὁ Θεὸς αὐτὸν κατεκέκλειστο, κηρῷ λευκῷ, καὶ ψιμυθίῳ τῇ ἁρμογῇ δ' πεμφθὲν ξυγκεκλημένον, καὶ λαβὼν αὐτὸ εἰς τὰς χεῖρας, ἔφη ἔχειν ἔφασκεν ἤδη τὸν Ἀσκληπιόν. οἱ δὲ, ἅτινες ἀπόλιπον ὅ, τι καὶ γένοιτο. πολὺ σπουδαιότερον θεωμένοις τὸ ὠὸν ἐν τῷ ὕδατι δύνεμένον. ἐπὶ δ' καὶ κατίξας αὐτὸ ἐς κοίλην τὴν χεῖρα, ὑπεδέξατο τὸ δ' ἑρπετὸν ἐκεῖνο ἐμβῦσαν, καὶ οἱ παρόντες εἶδον κινούμενον, καὶ περὶ τοὺς δακτύλους εἱλούμενον, ἀνέκραγον δύῃς, καὶ ἀπαίζοντο τὸν Θεὸν, καὶ τὴν πόλιν ἐ-

Deorum matre afflati conveniunt, conscensa sublimi ara concionabatur, eamque civitatem beatam prædicabat, quæ mox Deum propalam esset ostensura. Porrò qui aderant (nam concurrerat universa propè civitas una cum mulieribus, senibus, pueris) admirabantur, vota faciebant, & adorabant. At ille voces ignotas sonans, quales sunt Hebræorum aut Phœnicum, attonitos eos reddebat, ut qui non intelligerent quid diceret: nisi solum hoc, quòd Apollinem & Æsculapium passim admiscebat. Deinde ad designatum templum cursu contendebat, accedensque ad fossam, illumque fontem oraculo præstructum, ingressus aquam, magna voce canebat laudes Apollinis & Æsculapii, invitabatque Deum ut bonis avibus in urbem veniret. Postea cùm postulatam phialam quispiam dedisset, eamque facile immersisset, unà cum aqua lutoque haurit & ovum illud, in quo nimirum ille Deum concluserat, cujus operculi commissura cera alba & ceruſſa erat ferruminata. Id cùm manu cepisset, affirmabat sese jam tenere Æsculapium. Interim illi intentis oculis aspiciebant quid accideret, multò priùs admirati ovum in aqua repertum. Postquam autem eo fracto, serpentis illius fœtum in caram manum recepit, quique aderant moventem sese eum conspexerunt, ac digitis circumvolventem, exclamare cœperunt, & salutare Deum, & civitatem beatam

1 Εὐθαζόντες] Angl. εὐθαζόμενοι. Bourd.
2 Προσκεδαμμένῳ] Cæteri Cod. προσκατεμμεμφίλῳ. Idem.
3 Τύχῃ ἀγαθῇ] Flor. τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. Idem.

1 Καὶ

μακρότερον, καὶ χαυδὸν ἱκανὸς ἐπιπίμπλαθ τὸ δώμα, ἠσαρεύς, καὶ πλοῦτος, καὶ ὑγιείας, καὶ τἄλλα ἀγαθὰ αἰτῶν περὶ αὐτοῦ. ὁ δ', δρομαῖος αὖθις ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἦστο, φέρων ἅμα καὶ τὸ δρεπηνίην τὸν Ἀσκληπιὸν διὰ ταχέων, ὅτι ἄλλοι ἄνθρωποι τίκτονται ἀνθρώποι, οὐκ ἐκ Κορωνίδος μὲν Διΐ, οὐδ' ἐκ κορώνης, ἀλλ' ἐκ χλωὸς γεγονημένου. ὁ δὲ λεὼς ἅπας, ἠκηλεῖτο, πάντες ἔνθεοι, καὶ μεμηνότες ὑπὸ τῆ ἐλπίδων. ἡμέρας μὲν ἦν, οἵκοι ἔμενεν, ἐλπίζων, ὅτῳ ἐν ὑπὸ τὸ φῆμας, αὐτίκα μάλα παμπόνους τῆ Παφλαγόνων σωθραμεῖας. ἐπὶ δὲ ὑπερεπίπλησε ἀνθρώπων ἡ πόλις, ἁπάντων τὰς ἐγκεφάλους, καὶ τὰς καρδίας σωθεξυρημένους, οὐδὲν ἰσικότων σιδφάζοις ἀνδράσιν, ἀλλὰ μόνῃ τῇ μορφῇ μὴ μὲν σωθῆναι εἶναι Δημοσθένων, ἐν οἱῳσῃφ τινὶ ἐπὶ κλίνης καθεζόμενον, μάλα ἡσυχαίως ἱσταμένῳ, λαμβάνῃ εἰς τὸ κάλλιστον τὸ Πελλαῖον οἰκεῖον Ἀσκληπιὸν, μέγεθός τε, καὶ κάλλιστον ὡς ἔφλω, ὄντα. καὶ ὅλον τῷ αὐτῷ τραχήλῳ σωσκλήπιος, καὶ τὴν ὀφρὺν ἔξω φέρεις, πολὺς δὲ ἦν, ὡς ἐν τῷ σωκλείῳ σωκεχύσθαι αὐτῷ, καὶ χαμόθι τὸ μέσος ἐπισύρεσθαι, μόνην τὴν κεφαλὴν ὑπὸ μάλης ἔχων, καὶ δακτυλίους, ἀνεχομένην κἀκεῖνα, πᾶσιν φαίνειν τὴν δρονίλου κεφαλὴν καὶ δάκτυλος τῶν χρεῶν, ὡς δῆθεν ἐκεῖνα δὲ φαινομένην πάντως ὄφιν. εἰτά μοι ἐπινόησεν οἰκίσκον τινὰ πάνυ φαεινὸν, ὑδὲ εἰς κόρον ἐν φωτὸς δεχόμενον, tam prædicare. Tum votis affatim quisque implebatur, thesauros, opes, sanitatem, aliaque id genus bona flagitando. Hic ille rursus curtim sese domum abripuit, una secum asportans modò editum in lucem Æsculapium, bis natum, cùm semel alii nascantur homines, idque non ex Coronide per Iovem, hoc est, non ex cornice, sed ex anseris progenitum. Populus autem universus sequebatur, omnes à Deo afflati, & ob spes animo conceptas furore correpti. Ergo interdiu domi se continebat, sperans fore, id quod & evenit, ut fama permoti, Paphlagonum pars maxima statim concurreret. Posteaquam autem redundavit hominibus, quibus omnibus jam ante cerebrum, & cor esset exemptum, quique nulla ex parte similes essent viris pane victitantibus, verùm qui præter solam figuram nihil à pecudibus distarent: in quibusdam ædiculis, in lecto sedens eo cum ornatu qui vatem mirè deceret: accipit in sinum Pellæum illum Æsculapium, qui ut dixi, maximus erat & pulcherrimus. Quem cum suo collo totum circumvolvisset, caudam foras prominere sinens (erat autem ingens adeò, ut non solum in sinu ipsius effunderetur: sed etiam pars humi traheretur) solum caput sub ala abditum tenens, illo ferente omnia, caput illud draconis ex linteo confectum, altera ex parte tunicæ ostendebat, ac si illius, qui apparebat, omnino esset. Iam mihi cogita non admodum illustres ædiculas, neque luminis ad satietatem usque capaces, tum

1 Καὶ τὰς καρδίας σωσεξυρημένους] Προεξυρημένους. Itaque sequitur σοφίσμασι pagina sequente. *Mars.*

καὶ πολὺς ἀνθρώπων συγκλύδων, πεπυρωμένων, καὶ προσεκπεπληγμένων, καὶ πᾶς ἐλπίσιν ἐπαιωρουμένων. εἰς εἰσελθὸν, πρᾶγμα ὡς εἰκὸς τὸ πᾶγμα ἐφαίνετο, σὺν βραχύ τινος μικρᾷ ἑρπετῷ, σχεδὸν ὀλίγων ἡμερῶν τοσοῦτον δράκοντα πεφηνέναι ἀνθρωπόμορφον. καὶ ταῦτα, καὶ πλαστὸν. ἠπίστουν δ' αὐτῷ καὶ τῷ ἔξοδον. καὶ πρὶν ἀκριβῶς ἰδεῖν, ἐξηλαύνοντο ὑπὸ τῶν ἀεὶ ἐπεισιόντων. ἐπετρέπετο δὲ κἂν τὸ ἀνεπύστως ἄλλη ἔξοδος, οἷον τοῖς Μακεδόνας ὑπὸ Βαβυλῶνι ποιῆσαι ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ νοσοῦντι λόγος. ὅτε ὁ μὲν, ἤδη πονήρως εἶχεν. οἱ δὲ, ἐπεχείρησε τὰ βασίλεια, ἐπόθουν ἰδεῖν αὐτὸν, καὶ ἐφοβοῦντο τὸ ὑποπτεῦσαι. τῷ δ' ἐπιόντι ταῦτα, οὐκ ἄπαξ ὁ μιαιφόνος, ἀλλὰ πολλάκις ποιοῦσι λόγοις. καὶ μόλις εἴ τινες τῶν πλησίον ἀφικνοῦντο νεανίσκοι. σὺ ταῦτα ὦ φίλε Κέλσε, εἰ δεῖ παλαιὰ λέγειν, συγγνώμων χρὴ ἀπονέμειν τοῖς Παφλαγόσι, καὶ Ποντικοῖς ἐκείνοις, παχέσι, καὶ ἀπαιδεύτοις ἀνθρώποις, εἰ ἐξηπατήθησαν ἀπτόμενοι δράκοντος. καὶ γὰρ τοῦτο παρεῖχε τοῖς βλεπομένοις ὁ Ἀλέξανδρος. ὁρῶντές γε σὺν ἀμυδρᾷ τῇ φωτὶ τῷ περιφαλῶ δῆλον αὐτοῖς ἀνοίγοντά τε, καὶ συγκλείοντα τὸ στόμα, ὥστε πάνυ τὸ μηχάνημα ἐοικέναι Δημοκρίτου τινὸς, ἢ καὶ αὐτοῦ Ἐπικούρου, ἢ Μητροδώρου, ἢ τινος ἄλλου, ἀδαμαντίνην ἔχοντος τὴν γνώμην ἔχοντος, ὡς ἀπιστῆσαι, καὶ ὅσῳ μὴ, εἰκάσαι, καὶ εἰ μὴ ἄρειόν τι πρόπον ἐδύνατο, ἐκεῖνο γὰρ ἐφαντασθῆναι, ὅτι λέληθεν αὐτὸν ὁ πρόπος τῆς μαγγανείας. τοσοῦτον πᾶσι, ψεύδος ἐστι, καὶ χρυσοῦ ἀδύνατον. κατ' ὀλίγον δὲ καὶ ἡ Βιθυνία, καὶ ἡ Γαλατία,

tum hominum convenarum turbam, qui tumultuentur jam antè spebus referti & erecti: quibus ingressis visa res est, ut par erat, portentosa, videlicet ex modo pusillo serpente, intra paucos dies tam immanem extitisse draconem, humana specie, & insuper mansuetum. Protinus autem ad egressum accelerabantur, & priusquam accuratè essent contemplati, expellebantur ab iis qui novi semper ingrediebantur. Eratque è regione januæ patefactum aliud ostium ad exeundum: cujusmodi ægrotante Alexandro Macedonas in Babylone fecisse ferunt: cùm illi gravissimè affectum ipsum, obsessa regia intueri, & supremùm alloqui cuperent. Atque hoc spectaculi scelestus hic non semel, verùm crebriùs exhibuisse dicitur: maximè siqui divites novitii advenissent. Hoc loco, mihi Celse, si verum fateri oportet, æquum est veniam dare Paphlagonibus ac Ponticis illis, crassis & inerudi-tis hominibus, si draconem tangentes delusi sunt. Nam hoc quoque largiebatur Alexander iis qui voluissent: cùm viderent in obscura luce caput nimirum illius nunc aperire, nunc claudere os tanto artificio, ut res planè Democritum aliquem requireret, aut certè Epicurum, Metrodorumve, aut quempiam alium, qui adversus hæc & similia mentem haberet adamantinam, ut non crederet, sed quid res esset, conjiceret: quanquam modum invenire non posset: idque saltem antè persuasum haberet, se modum ignorare præstigiaturæ: cæterùm quicquid id esset falsum esse, ac fieri non posse. Brevi ergo confluxit tum Bithynia, tum Galatia,

λαπίας, καὶ ἡ Θρᾴκη, συμίρρᾳ, ἐκράτει τ ἀπαγγελόντων ὡς τὸ εἰκὸς λέγοντ@, ὡς καὶ γλυκύμυθον ἴδοι τ Θεὸν, καὶ ὕστερον ἄψαιτο μετ' ὀλίγον παμμιγήτος αὐτῷ γαγχυηθέντος, καὶ τὸ πρόσωπον ἀνθρώπῳ ἐοικότ@. γραφαί τε ἐπὶ τούτῳ, καὶ εἰκόνες, καὶ ξόανα, τὰ μὲν, ἐκ χαλκοῦ, τὰ δ', ἐξ ἀργύρου εἰκασμένα. καὶ ὄνομά γε τῷ Θεῷ ἐπέπλει, Γλύκων γὰρ ἐκαλεῖτο, ἔκ τιν@ ἐμμέτρου καὶ θείας προτετάγμέν@. ἀνεφώνησε γὰρ Ἀλέξανδρ@,

Εἰμὶ Γλύκων, τρίτον αἷμα Διὸς φάος ἀνθρώποισι.

Καὶ ἐπειδὴ καιρὸς ἦν, ἔσπερ ἕνεκα τὰ πάντα ἐμεμηχάνητο, καὶ χρᾶν τοῖς δεομένοις καὶ διατίζειν παρ' Ἀντιλόχου ἔ ὁ Κιλικίας τὸ εὐδόσιμον λαβὼν, καὶ γὰρ κ' οὐδὲν μᾶλλον τῷ τῆ πατρὸς πλουτεῖν ἔ Ἀμφιάρεω, καὶ τ ὑπὸ Θηβαίοις ἀφανισμὸν αὐτῷ, ἐπιστὰς τ οἰκίας, εἰς τὴν Κιλικίαν ἀφικόμεν@, ἀ πατρῴας ἀπήλαξε, σοφιζόμενος ἐ αὐτὸς τοῖς Κίλιξι τὰ μέλλοντα, καὶ δι' ὀβολοῦ ἐφ' ἑκάστῳ χρησμὰ λαμβάνειν. ἐπεὶ γὰρ ἔν τὸ εὐδόσιμον λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος, σοφολόγῃ πᾶσι τοῖς ἀφικνουμένοις, ὡς μαντεύσοιτο ὁ Θεὸς, ῥητῷ πνα σφεισιν. ἐπέλυσε δ' ἕκαστον, ἃ δοίη ἂν, καὶ μάλιστα μαθεῖν ἐθέλοι, ἐς βιβλίον ἐγγράψασθ@, κωλαβράψαντα τε, καὶ κατασημηνάσαντ κηρῷ, ἢ πηλῷ, ἢ ἄλλῳ τοιούτῳ. αὐτὸς δ' λαβὼν τὰ βιβλία, καὶ ἐς τὸ ἄδυτον κατελθὼν, ἅδη γὰρ ὁ νεὼς ἐγήγερτο, καὶ ἡ σκηνὴ παρεσκεύαστο, καλέσιν ἔμπας κ' τάξιν τὸν διδοκότας ὑπὸ κήρυκι, καὶ θεολόγῳ, καὶ ἔδοξε ἔ Θεῷ ἀκοῦσαι ἕκαστα, τὸ μὲν βιβλίον ἀποδόσιν σεσημασμένον ὡς εἶχε τῶν

tia, & Thracia, eorum qui renunciabant unoquoque, ut fit, affirmante seſe naſcentem vidiſſe Deum, deinde paulo poſt eundem contrectaſſe factum jam grandem admodum, vultu etiam homini aſſimilem. Accedebant ad hæc picturæ, imagines, ſigna Deum referentia, partim ærea, partim argentea. Poſtremò nomen etiam inditum: nam Glycon appellatus eſt: idque juſſù divino carmine prodito. Nam ſic eloquutus eſt Alexander,

Ex Iove tertia ſtirps, Glycoſum, ille ſalutifer orbi.

Et cum jam ferret opportunitas, ut cujus rei gratia erat omnia machinatus, ſcilicet reſponſa daret petentibus, divinaretque, accepta anſa ab Antilocho qui in Cilicia vatem egerat: nam is quoque poſt patris Amphiarai obitum, & ipſius apud Thebanos interitum, domo pulſus, atque in Ciliciam profectus, haud incomdè rem geſſit, cùm futura prædicens Cilicibus, binos obolos pro ſingulis reſponſis acciperet. Inde igitur arrepta anſa prædicit Alexander omnibus qui advenerant, fore ut Deus ipſe reſponſa daret, cujus rei diem certum indicit. Juſſit autem ut quiſque quod requireret, & maximè diſcere vellet, id in libello conſcriberet, quem conſutum, cera vel luto, vel ſimili re quapiam obſignaret. Ipſe verò receptis libellis in adytum ingreſſus (jam enim extructum erat templum, & apparata cortina) ordine per præconem ac theologum, vocaturus erat eos qui tradidiſſent: cumque à Deo ſingula eſſet edoctus, libellos redditurus, ita ut

ὃ σὸς αὐτὸ ἀπόκρισιν, ὑπογεγραμμένου σοῦ ὅπως, ἀμείβομένου δὲ Θεοῦ σοὶ ὅτῳ τις ἔρροιτο. ὧν ὃ τὸ μηχάνημα τοῦτο, ἀνθρώποις μὲν οἷον σοί, εἰ δὲ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν, καὶ οἷον ἐμοί, φανερὸν, καὶ γνῶναι ῥᾴδιον. τοῖς δὲ ἰδιώταις, καὶ κηρὸν μίσγουσι μετὰ τῆς ῥητίνης, πρόσφατον, καὶ πάντη ἀπίστῳ ὁμοῖον. ἐπιποθοῦσι γὰρ ποικίλας τὰ σφραγίδων τύπους λύσεις, ἀσυχίαν ἄγοντες τὰς ἐρωτήσεις ἑκάστας, καὶ τὸ δοκεῖν σφῶν αὐτῶν ἀπορεῖσθαι. εἶτα κατελύσας αὖθις, καὶ σημηνάμενος, ἀπεδίδου μὴ πολὺ θαυμάζειν τοῖς λαμβάνουσι. καὶ πολὺ ὧν παρ' αὐτοῖς τὸ, πόθεν γὰρ ἂν τοῦτο ἠπίστατο, ἃ ἐγὼ πάνυ ἀσφαλῶς σημηνάμενος, αὐτῷ ἔδωκα ὑπὸ σφραγῖσι δυσμιμήτοις, εἰ μὴ θεός τις ἀληθῶς ὁ πάντα γινώσκων ἦν. τίνες δ' αἱ ἐπίνοιαι, ἴσως ἐρήσῃ με. ἄκουε τοίνυν, ὡς ἔχεις ἐλέγχειν τὰ τοιαῦτα. ἡ μὲν πρώτη ὦ φίλτατε Κέλσε, βιλόνῃ πυρώσας, τὸ ὑπὸ τῷ σφραγῖδι μέρος δὲ κηρῷ ἀφῆκεν, ἐξήρε. καὶ μὴ τῷ ἀπαγωγῷ, τῇ βιλόνῃ αὖθις ἐπιχλιάνας τὸ κηρίον, τόν τε κρόκον ὑπὸ τῷ λίνῳ, καὶ τὸ αὐτόθι τῷ σφραγῖδι ἔχοντα, ῥᾳδίως συνεκόλλα. ἕτερος δὲ τρόπος ὁ ἀφ' ὧν λιγομμένα κολλυρία. σκόδακον ὃ τοῦτό ἐστι ἐκ πίττης βηρυττίας καὶ ἀσφαλτῦ, καὶ λίθου ὧν ἀφροῦς πετιμμένου, καὶ κηροῦ, καὶ μαστίχης. ἐκ γὰρ τούτων ἁπάντων, ἀναπλάσας τὸ κολλύριον, καὶ θερμήνας πυρὶ, σπάλῳ τῷ σφραγῖδα ἐπιχρίσας, ἐπιθεὶς, καὶ ἀπίμαντα τὸ τύπου. εἶτα αὐτίκα ξηρῷ σκόνῃ χαμμένῃ, λύσεις ῥᾳδίως, καὶ ἀ-

traditi fuerant, obſignatos, ſubſcripto illis reſponſo, pro cujuſque argumento, Deo nimirum reſpondente, quacunque de re quis eſſet ſciſcitatus. Erat autem hic dolus homini, cujuſmodi tu es, aut etiam (ſi modò dictu non eſt invidioſum) cujuſmodi ſum ego, manifeſtarius & cognitu facilis. Verum idiotis, & quibus obſitæ muco eſſent nares, prodigioſum, planeque incredibile quiddam eſſe videbatur. Nam ille varias artes reſignandi ſigilla commentus, quæ quiſque ſciſcitabatur, ea legebat: tum quæ viderentur, ad interrogata reſpondebat. Deinde rurſum complicatos, obſignatoſque libros reddebat, non ſine ſumma admiratione eorum qui recipiebant. Hinc illud apud eos frequens erat: Vnde nam iſte ſcire potuiſſet, quæ ego illi tradidi, ſignis imitatu difficilibus obſignata tutò admodum, niſi quiſpiam eſſet Deus qui omnia revera noſſet? Forſitan igitur quæres ex me quænam ſint artes iſtæ. Accipe, quò videlicet impoſturas ejuſmodi deprehendere queas. Prima hæc erat Celſe chariſſime. Eam ceræ partem quæ ſigillo ſubeſt acu candefacta liquefactam diducebat: tum ubi legiſſet, ceram acu rurſum calefactam, eam quæ infra filo ſuberat, quæque ſigillum ipſum tenebat, facilè coagmentabat. Porrò ſecundus modus conſtat per id, quod collyrium vocant. Conficitur ex pice Beryttia, bitumine, & perſpicuo lapide trito, cera, & maſtiche. Confectum igitur ex his omnibus collyrium, igni calfactum, inuncto priùs axungia ſuilla ſigno, applicabat, ac ſymboli figuram excipiebat. Tum eo protinus exſiccato, commodè reſignabat libellos, quos cùm perlegiſſet, impo-

ναγνὰς, ἐπιθεὶς τὸ κηρὸν, ἀποτύπου, ὥσπερ ἐκ λίθου τοῦ αὐτοῦ σφραγῖδα δι' ἡμίσεος τῆς δεκτύπου ἐοικυῖαν. τρίτον ἄλλο τρόπον ἐπεύρισκον. πτίσσω γὰρ ἐς κόνιν ἰμβολὰν, ἢ κολλῶσι τὰ βιβλία, καὶ κηρὸν ἐκ τούτου ποιήσας ἐπ' ὑγρὸν ὄγκα, ἐπιτίθη τῇ σφραγῖδι. καὶ ἀφελὼν, αὐτίκα ἦν ξηρὸν γίγνεται, καὶ κίρκηλον, μᾶλλον ἢ σιδήρου παχύτερον, τούτῳ δὴ ἐχρῆτο πρὸς τὸ τύπον. ἔτι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τοῦτο ἐπινενοημένα, ὧν οὐκ ἀναγκαῖον μεμνῆσθαι ἀπάντων, ὡς μὴ ἀπειρόκαλοι εἶναι δοκοίημι, καὶ μάλιστα σὲ, ἐν οἷς καὶ μέγων συνέχρωψας, καλλίστοις τε ἄμα, καὶ ὠφελιμωτάτοις συγχράμμασι, καὶ δυναμένοις σωφρονίζειν τοὺς ἐντυγχάνοντας, ἰκανὰ διαθήμενα, καὶ πολλῷ τούτων πλείονα. ἔχρη δὲ, καὶ ἐθέσπιζε, πολλῇ τῇ συνέσει ἑαυτοῦ χρώμενον, καὶ τὸ εἰκὸς τῇ ἐπινοίᾳ προσάπτων, οἷς μὲ, λέξαι, καὶ ἀμφίβολα πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀπεκρινόμενον. οἷς δὲ, καὶ πάνυ ἀσαφῆ. χρησμῳδικὸν γὰρ καὶ τοῦτο αὐτῷ ἐδόκει. τοὺς δὲ, ἀπέτρεπεν, ἢ προὔτρεπεν, ὡς ἄμεινον ἔδοξεν αὐτῷ εἰκάζοντι. τοῖς δὲ, θεραπείας προὔλεγε, καὶ ἀλφίτας, εἰδὼς ὅτῳ σὺν δεξιᾷ ἥξω, πολλὰ καὶ χρήσιμα φάρμακα. μάλιστα δὲ ἐδοκίμων παρ' αὐτῷ αἱ κυτρίδες, ἀκόπῳ τ' ὄντι καὶ πεπλασμένον, ὡς λίπους δεκτοῦ σωτηθεισῶν. τὰς μέντοι ἐλπίδας, καὶ εὐημερίας, καὶ πλήρεις ἀφθονίας, αἰσιωδεῖς ἀεὶ ἀπεβάλλετο, εὐσταθεῖς ὑπ' ἴσης πάντα ὁπότε ἐβιάζετο ἰδών, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ σοφιστὴς μὲ ἐρωτᾷ, καὶ εὔχεται ὑ-

posita cera, idem sigillum ad archetypi similitudinem scitè effectum, tanquam ex lapide reformabat. Tertiam aliam rationem præter has accipe. Calce in gluten quo libros agglutinant injecta, atque ex his veluti cera confecta, mollem adhuc eam sigillo admovebat, statimque detrahebat. Nam illicò succedebat, adeò ut cornu, vel potiùs ferro reddatur solidius. Hac ad imprimendum signum uti consueverat. Alia præterea multa ad id illi sunt excogitata, quorum omnium meminisse non necesse est, ne ineptus videar, maximè cùm in his quos de magorum artibus conscripsisti commentariis tum pulcherrimis, tum utilissimis, quique modestos reddere queant lectores, abundè multa reteleris, & his multo copiosiora. Reddebat igitur oracula & divinabat non mediocri ad eam rem utens ingenio, arteque negocium reddens probabilius: dum aliis obliqua quædam & ambigua, aliis penitus obscura respondebat ad ea quæ proponebantur. Quandoquidem & hoc oraculis ille convenire judicabat. Alios dehortabatur, alios adhortabatur, prout sibi magis conducere conjectasset. Nonnullis remedia morborum, vitæque rationes præscribebat, cùm sciret, ut initio diximus, complura atque efficacia pharmaca. Maximè autem ab ipso probabantur Cytmides, remedii contra lassitudinem, adipe suillo confecti, confictum nomen. Porrò spes, rerumque prosectus, & hæreditatum obventus semper in aliud tempus rejiciebat, hoc addens, Cuncta hæc tum obtingent quum volam, quumque meus vates Alexander me rogabit, proque vobis vota

πὸ ὑμῶν. ἐπίπαν δ' ἡ μισθὸς ἐφ' ἑκάστῳ χρησμῷ, δραχμὴ, καὶ δύ' ὀβολώ. μὴ μικρὸν οἰηθεὶς ὦ ἑταῖρε, μηδ' ὀλίγον χρῆμα τὸ πρᾶγμα τοῦτον, ἀλλ' εἰς ἑπτὰ, καὶ ἑκατὸν μυριάδας ἑκάστου ἔτους ἠθροίζετο, ἀνὰ δέκα, καὶ πεντεκαίδεκα χρησμοὺς τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ ἀσθενείας ἀπαιδεύτων. λαμβάνων δ', οὐκ αὐτὸς ἐχρῆτο μόνῳ· ἀλλ' εἰς πολλοὺς ἀπεθησαύριζεν, ἀλλὰ πολλοὺς ἤδη πρὸς αὐτὸν ἔχων συνεργούς, καὶ ὑπηρέτας, καὶ προδήτας, καὶ χρησμῳδοποιούς, καὶ χρησμοφύλακας, καὶ ὑπογραφέας, καὶ ἐπισφραγιστάς, καὶ ἐξηγητάς, ἅπασιν ἐνεμέν ἑκάστῳ τὸ κατ' ἀξίαν. ἤδη δέ τινας καὶ ἐπὶ τοῦ μισθοδοσίαν ἐξέπεμπε, φήμας ἐμποιήσοντας τοῖς ἐνθένδε τοῖς ἐπὶ μακρὰν, καὶ διηγησομένους, ὡς θεοφόροι, καὶ ἀνδρῶν δραπέτας, καὶ κλέπτας, καὶ λῃστὰς ἐξελέγξοι, καὶ θησαυροὺς ἀνορύξαι παρέχοι, καὶ νοσοῦντας ἰάσαιτο. οἷος δ' καὶ ἤδη ἀναβιβάζεσθαι, ἀναπείσει. δρόμος δὲ καὶ ὠδῆς μὲν ἀπαντᾶν ἐχρῆν ἐκείνῃ, καὶ θυσίαι, καὶ ἀναθήμασι, καὶ θλάσεις τῆς θεοφήτου, καὶ μαζητῆ δ' Θεοῦ. καὶ δὲ οὐ ἐ ἔτ' ἐξέπεσεν ὁ χρησμὸς,

Τιμὴμαι κέλομαι δ' ἐμὸν θεοφόντα θεοφήτην.

Οὐ γὰρ μοι κτεάνων μέλεν ἄγαν, ἀλλ' ὑποφήτης.

Ἐπὶ δ' ἤδη πολλοὶ δὲ νῦν ἐχόντων, ὥσπερ ἐ σὺ μέσης βαθείας ἀναφέροντες, σωίζεσθαι ἐπ' αὐτὸν, ἐ καλεῖσθ' ὅσοι Ἐπικούρου ἑταῖροι ἦσαν, καὶ σὸ ταῖς πόλεσιν ἐπιφοβεῖσθαι ἤρξω ἡ πᾶσα μαγγανεία, καὶ συσκιὴ δὲ δεσμοῖς, σκληρὰ φόβητρόν τι ἐπ' αὐτοὺς, λέγων, ἀθέων ἐμπεπλῆσθαι, καὶ Χριστιανῶν

faciet. Merces erat unicuique responso præstituta, nempe drachma cum obolis duobus. Ne verò pusillum & exiguum fuisse putes amice, hunc quæstum, cum in annos singulos septem aut octoginta millia congereret, hominibus usque adeò avidis ut singuli decem, vel quindecim rogationes traderent. Cæterum iis quæ accipiebat, non utebatur, solus, nec ad congerendas in thesaurum opes reponebat: sed multos secum habebat adjutores, ministros, exploratores, tum qui versibus oracula conderent, tum qui responsa servarent, qui subscriberent, qui obsignarent, qui interpretarentur, quorum unicuique pro merito lucrum impartiebat. Iam & emissarios aliquos in regiones alienas emandarat, qui oraculi famam in gentes inferrent, affirmarentque ipsum prædicere, invenire fugitivos, fures ac prædones indicare, thesauros effodiendos ostendere, ægrotos curare, quosdam etiam vita defunctos in vitam revocare. Vndiquaque igitur cum conflictatione concurrebatur: victimæ, donaria, duplicatæ vestes prophetæ discipuloque Dei offerebantur. Iam enim & tale quoddam oraculum exierat,

Muneribus decorare meum vatem, atque ministrum,
Præcipio: nec opum mihi cura, at maxima vatis.

Verum ubi jam plerique prudentes homines, velut ex alta ebrietate emergentes, in ipsum conspirassent, maximè Epicuri sectatores: & in urbibus omnis præstigiatura, fictusque fabulæ apparatus deprehenderetur, quendam ipsis terrorem incutit, dicens, impiis, & Christianis impleri

Pon-

τ Πόντου, οἱ περὶ αὐτὸν τολμῶσι τὰ κρίσιμα βλασφημεῖν. ὡς ἐπίλυσι λίθοις ἐλαύνειν, εἶμι ἐμπέλεσιν ἴλεω ἔχειν τ Θεὸν. περὶ δ Ἐπικούρου, καὶ τοιοῦτόν τινα χρησμὸν ἀπενέγκασθαι. ἐρομένῳ γάρ τινι τ πάλαι τὸν ἄδον Ἐπίκουρον, μολυβδαίνας ἴφθ ἔχων πέδας, ἐν βορβόρῳ κεῖσθαι, εἶτα γαμμάζεις εἰ ἐπὶ μεγα ἦρξε τὸ χρηστήριον, ὁρῶν τὰς ἐρωτήσεις τ παρόντων σωστὰς, καὶ περιπαδόμβρους, ὅλως δ, ἀπορούσας, καὶ ἀκηρυκ[τ]ον αὐτῷ ὁ πόλεμος πρὸς Ἐπίκουρον ἦν. μάλα εἰκότως. πῶς γὰρ ἄλλῳ δικαιότερον προσπολέμῃ χρὴ ἄνθρωπος, καὶ πρεσβείας φίλ[τ]ον, ἀληθείας δ ἔχθιστος, ἢ Ἐπικούρῳ, ἀνδρὶ τὴν φύσιν τ πραγμάτων κεκτημένῳ, [1] καὶ μόνῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀληθείαν εἰδότι; οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ τ Πλάτωνα, καὶ Χρύσιππον, καὶ Πυθαγόραν, φίλοι. καὶ εἰρήνη βαθεῖα πρὸς ἐκείνους ἦν. ὁ δὲ ἀπεκτ[τ]ον Ἐπίκουρος. ὕπου γὰρ αὐτὸν νομίζειν. ἔχθιστος. δικαίως πάντα τοῦτα ἐν γέλωτι ἢ παιδιᾷ πρέμβ[τ]ον. διὸ ἢ τὴν Ἀμάστριν ἡμῖν μάλιστα τ ποντικῶν πόλιν, ὅτι ἠπίστατο τὰς περὶ Λέπιδον, καὶ ἄλλας ὁμοίως αὐτοῖς, πολλὰς οὔσας ἐν τῇ πόλει. διὸ ἐχρησμῴδησε πώποτε Ἀμάστριανῷ οὐδενί. ὁπότε δ ἢ ἐπόλμησεν ἀδελφῷ συγκληπικῷ χρησμῳδῆσαι, καταγέλαστος ἀπήλαξεν, οὐχ οὕρων ὅτ' αὐτὸς πλάσαιτο χρησμὸν δεξιὸν, ὅτι τ ποιῆσαι πρὸς καιρὸν αὐτῷ δυνησόμενον. μεμφομένῳ γὰρ αὐτῷ συμπόσιόν τι ὀδυνᾶν, πρεσβεύειν βελόμενον

Pontum: à quibus audacter maledictis petissimis impeteretur. Quos jussit lapidibus expellerent: si Deum habere propitium vellent. Porrò de Epicuro, hujusmodi prodidit oraculum. Scisciranti cuipiam quid ageret apud inferos Epicurus: plumbeis, inquit compedibus vinctus, in cœno sedet. Et adhuc miraris si magnopere crevit oraculi celebritas, cùm videas interrogationes adeuntium, quàm sint prudentes, quamque eruditæ? Omnino autem sævum & implacabile cum Epicuro illi erat bellum, idque jure optimo. Nam cum quo tandem justius bellum gerat, homo præstigiator, portentorum amans, verique inimicissimus, quàm cum Epicuro qui rerum naturàm perspexit, quique solus quid iis veri insit, apprimè novit? Verùm Platonis, Chrysippi, & Pythagoræ amicus erat, altamque cum illis pacem colebat. At intractabilis ille Epicurus (sic enim eum nominabat) erat illi plurimum invisus, nec immerito, quippe qui hæc omnia ridicula & ludicra duceret. Quam ob causam inter urbes Ponticas Amastrim in primis oderat: quoniam sciebat eos qui cum Lepido erant, aliosque his consimiles, complures in urbe versari. Nec unquam Amastriano cuiquam oraculum reddidit: quin ubi conaretur fratri Proconsulis respondere, deridiculè discessit, cum nec ipse inveniret quemadmodum idoneum oraculum fingeret, nec haberet qui sibi in tempore posset componere. Nam cùm illi de stomachi dolore conquerenti, vellet præscribere, uti suillum pedem cum

1 Καὶ μόνῳ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀληθειαν εἰδότι] Petronius: *Ipse pater veri, dolis Epicurus in hortis.* Plura testimonia congessi ad Laërtii Epicurum. *Menagius.*

1 Μαλ-

πὸ ὑμῶν. ἐπίπαν δ' ἡ μισθὸς ἐφ' ἑκάστῳ χρηστηρίῳ, δραχμή, ἢ δὺ ὀβολώ. μὴ μικρὸν οἰηθεὶς ὦ ἑταῖρε, μηδ' ὀλίγον μέρος τ πόρου τοῦτον, ἀλλ' εἰς ἑπτὰ, καὶ ὀκτὼ μυριάδας ἑκάστου ἔτους ἠθροίζετο, ἀνὰ δέκα, καὶ πεντεκαίδεκα χρησμὸς τ ἀνθρώπων ὑπὸ ἀπληστίας ἀναδιδόντων. λαμβάνων δ, ὅτε αὐτὸς ἐχρᾶτο μόνῳ δὲ εἰς πλῆθος ἀπήγαγε, ἀλλὰ πολλὰς ἤδη περὶ αὐτὸν ἔχων συνεργὸς, καὶ ὑπηρέτας, καὶ πυθῆνας, καὶ χρησμοφύλακας, καὶ ὑπολαφείας, καὶ ἐπισφραγιστὰς, καὶ ἐξηγητὰς, ἅπασιν ἐπεμβὰ ἑκάστῳ τὸ κατ' ἀξίαν. ἤδη δὲ πᾶς καὶ ἐπὶ τῶν ἀποδημῶν ἐξέπεμπε, φήμας ἐμποιήσεσθαι τοῖς ἴδιοις ὑπὲρ ᾧ μαντεῖα, καὶ διηγησομένους, ὡς σφᾶς, καὶ ἀνόδους ὁδοιπόρους, καὶ κλέπτας, καὶ λῃστὰς ἐξελέγξοι, καὶ θησαυροὺς ἀνορύξαι παρέχοι, καὶ νοσοῦντας ἰάσοιτο. οὗτος δ' ἡ ἤδη ἀποθανόντας, ἀναστήσει. ὁρμὸς δὲ ἡ ὠφελιμος ἅπαντα χρόνον ἐγίνετο, καὶ θυσίαι, καὶ ἀναθήματα, καὶ διαλύσεις τῆ προφήτη, καὶ μαθητῆ δ Θεοῦ. καὶ γὰ αὐ ἑ ἔτος ἐξέπεμπε ὁ χρησμὸς,

Τιμήματ πίλουμαι τ ἐμὸν θεράποντα προφήτην.

Οὐ γάρ μοι κτεάνων μέλει ἄφατον, ἀλλ' ὑποφήτην.

Ἐπὶ δ ἤδη πολλοὶ τ νῦν ἐχόντων, ὥσπερ ἑ ὑπ' μέθης βαθείας ἀναφέροντες, σωίζοντο ἐπ' αὐτὸν, ἑ καλεῖθ' ὅσοι Ἐπικούρῳ ἐπίορκοι ἦσαν, καὶ ὑπὸ ταῖς πόλεσιν ἐπεφώρατο ἡρέμα ἡ πᾶσα μαγγανεία, καὶ συσκοῦ δ θεάτρου, ὑφῄρπ φόβητρόν τ ἐπ' αὐτοῖς, λέγων, ἀθέων ἐμπεπλῆχθ, καὶ Χριστιανῶν

faciet. Merces erat unicuique responso præstituta, nempe dracma cum obolis duobus. Ne verò pusillum & exiguum fuisse putes amice, hunc quæstum, cum annos singulos septem aut octoginta millia congereret, hominibus usque adeò avidis ut singuli decem, vel quindecim rogationes traderent. Cæterum ex quæ accipiebat, non utebatur, solus, nec ad congerendas in thesaurum opes reponebat: sed multos secum habebat adjutores, ministros, exploratores, tum qui versibus oracula conderent, tum qui responsa servarent, qui subscriberent, qui obsignarent, qui interpretarentur, quorum unicuique pro merito lucrum impertiebat. Iam & emissarios aliquos in regiones alienas emandarat, qui oraculi famam in gentes inferrent, affirmarentque ipsum prædicere, invenire fugitivos, fures ac prædones indicare, thesauros effodiendos ostendere, ægrotos curare, quosdam etiam vita defunctos in vitam revocare. Vndiquaque igitur cum conflictatione concurrebatur: victimæ, donaria, duplicatæ vestes prophetæ discipuloque Dei offerebantur. Iam enim & tale quoddam oraculum exierat,

Muneribus decorare meum vatem, atque ministrum,
Præcipio: nec opum mihi cura, at maxima vatis.

Verum ubi jam plerique prudentes homines, velut ex alta ebrietate emergentes, in ipsum conspirassent, maximè Epicuri sectatores: & in urbibus omnis præstigiatura, fictusque fabulæ apparatus deprehenderetur, quendam ipsis terrorem incutit, dicens, impiis, & Christianis impleri

Pon-

τ Πόντον. οἱ περὶ αὐτὸν τολμῶσι τὰ κράτιστα βλασφημεῖν. ὃς σπέλλοις λίθοις ἐλαύνειν, εἴμα ἐξέλωσιν ἵλεω ἔχειν τ Θεόν. περὶ ᾧ Ἐπικούρου, καὶ τοιοῦτόν τινα χρησμὸν ἀπεφθέγξατο. ἐρομένου γάρ τινος τί πράττοι ὁ ἅδης Ἐπίκουρος, μολυβδαίναις ἔφη ἔχων πέδας, ὁ βορβόρῳ κάτω, εἶτα θαυμάζεις εἰ ἐπὶ μίαν ἤρτη τὸ χρηστήριον, ὁρῶν τὰς ἐρωτήσεις τ σοφιστῶν σωρεύσεις, καὶ πεπαιδευμένας, ὅλως ᾗ, ἀσπουδος, καὶ ἀκήρυκ[τ]ος αὐτῷ ὁ πόλεμος σοφὸς Ἐπίκουρος ὦ. μάλα εἰκότως. τίνι γὰρ ἄλλῳ δικαιότερον σοφιστομίσῃ γῆς ἄνθρωπος, καὶ τερατίαι φίλος, ἀληθείας ᾗ ἔχθιστος, ἢ Ἐπικούρῳ, ἀνδρὶ τῇ φύσει τ πραγμάτων κεχωρισμένῃ, [1] καὶ μόνῳ τῷ ὄντι αὐτοῖς ἀληθείαν εἰδότι; οἱ μὲν γὰρ ἀμφὶ τ Πλάτωνα, καὶ Χρύσιππον, καὶ Πυθαγόραν, φίλοι. καὶ εἰρήνη βαθεῖα σοφὸς ἐκείνοις ὦ. ὁ δὲ ἄτυχ[τ] Ἐπίκουρος. ὅτω γὰρ αὐτὸν ἀνόμαζεν. ἔχθιστος. δικαίως πάνυ πρὸς τοῦτο ὁ γέλως ὁ παιδιὰ πρέμνου. διὸ ὁ τῶν Ἀμάστριν ἐμίσει μάλιστα τ ποντικῶν πόλεων, ὅτι ἠπίστατο τοὺς περὶ Λίπιδον, καὶ ἄλλους ὁμοίους αὐτοῖς, πολλοὺς ἐνόντας ἐν τῇ πόλει. ἀδὲ ἐχρησμῴδησε ποτὲ Ἀμαστριανῷ ἀνδρὶ. ὁπότε ᾗ ὁ ἐπόλμησεν ἀδελφῷ συγκλητικῷ χρησμῳδῆσαι, καὶ μαλάττειν ἀπόλλαξιν, οὐκ οἶδεν ὅτι αὐτὸς πλάσασθαι χρησμὸν δέξιον, ὅτι τ ποιῆσαι σοφὸς καιρὸν αὐτῷ δυνατόν. μεμφομένου γὰρ αὐτῷ συμφόρᾳ ὀδύνῃ, προστάξαι βουλόμενος

Pontum: à quibus audacter maledictis peſſimis impeteretur. Quos juſſit lapidibus expellerent: ſi Deum habere propitium vellent. Porrò de Epicuro, hujuſmodi prodidit oraculum. Sciſcitanti cuipiam quid ageret apud inferos Epicurus: plumbeis, inquit compedibus vinctus, in cœno ſedet. Et adhuc miraris ſi magnopere crevit oraculi celebritas, cùm videas interrogationes adeuntium, quàm ſint prudentes, quamque eruditæ? Omnino autem ſævum & implacabile cum Epicuro illi erat bellum, idque jure optimo. Nam cum quo tandem juſtius bellum gerat, homo præſtigiator, portentorum amans, verique inimiciſſimus, quàm cum Epicuro qui rerum naturam perſpexit, quique ſolus quid iis veri inſit, apprimè novit? Verùm Platonis, Chryſippi, & Pythagoræ amicus erat, altamque cum illis pacem colebat. At intractabilis ille Epicurus (ſic enim eum nominabat) erat illi plurimum inviſus, nec immerito, quippe qui hæc omnia ridicula & ludicra duceret. Quam ob cauſam inter urbes Ponticas Amaſtrim in primis oderat: quoniam ſciebat eos qui cum Lepido erant, alioſque his conſimiles, complures in urbe verſari. Nec unquam Amaſtriano cuiquam oraculum reddidit: quin ubi conaretur fratri Proconſulis reſpondere, deridiculè diſceſſit, cum nec ipſe inveniret quemadmodum idoneum oraculum fingeret, nec haberet qui ſibi in tempore poſſet componere. Nam cùm illi de ſtomachi dolore conquerenti, vellet præſcribere, uti ſuillum pedem cum

1 Καὶ μόνῳ τῷ ὄντι αὐτοῖς ἀληθείαν εἰδότι] Petronius: *Ipſi patet veri, deſtis Epicurus in hortis.* Plura teſtimonia congeſſi ad Laërtii Epicurum. *Menagius.*

1 Μαλ-

ὅτιον πόδα μὴ μαλάχης ἐσκυασμένον ἐδήδει, ἅτως ἔφη,

[1] Μάλβακα χοιρείων ἱερῆ κυμίνδυι σπυδέα.

Πολλάκις μὲ ὡς ἐθέλοντα, ἔδειξε τὸν δράκοντα τοῖς δεομένοις, οὐχ ὅλον, ἀλλὰ τὴν ὀρρὼ μόλιστα ἐ τὸ ἄλλο σῶμα ἐσυσολλῶν, τὴν κεφαλὴν ἦ, ὑπὸ κόλπῳ ἀζήτητον φυλάττων. ἐπειδὴ ἦ καὶ μείζονος ἐπλέξατο τοῦ πλήθους, ὑπεχύθη ἐ λαλῶν ἅ παρίξει τὸν Θεὸν αὐτὸν, ἄνδρ ὑποφήτῃ χρησμῳδοῦντα. εἶτα ἀ χαλινοῖς χαρίεσι δρησείας συνέψας, καὶ λίνῳ τὴν κεφαλὴν ἐκείνου τὸν μιμηταν ἐμίμησε τοῦ ὁμοίου διέρως, ἄλλα πόθεν ἔξωθεν ἐρωτήσεις, ἀπεκρίνετο ἐκ τοῦ ἐρωτήσεως τὴν φωνὴν λίνῳ ἦ ὀθονίῳ ἐκείνῳ Ἀσκληπιὸν προσαπλάσης. ἐκαλοῦντο ἦ οἱ χρησμοὶ οὗτοι, αὐτόφωνοι. καὶ ἀ πᾶσιν ἐδίδοντο, ἀδὲ ἀνίδην, ἀλλὰ τοῖς ἐυπερύφοις, καὶ πλουσίοις, καὶ μεγαλοδώροις. [2] ὁ γὰρ Σεβηριανὸς δὴ θεὶς ὑπὲρ τῆς ἐς Ἀρμενίαν εἰσόδου, τὴν αὐτοφώνων καὶ αὐτὸς ἐν. πρεσβεύων γὰρ αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἐσβολὴν, ἅτως ἔφη,

cum malva præparatum ederet hunc in modum ait,

Malvaca porcorum ſacra cum nato Sipydno.

Sæpe quidem, ut dixi, oſtendit draconem iis qui vellent, non totum ſed caudam potiſſimùm, & reliquum corpus prætendens, caput ne videretur abditum in ſinu ſervabat. Cumque magis attonitum vellet reddere multitudinem policitus eſt ſeſe exhibiturum ipſum Deum loquentem, ac fine interprete reſponſa dantem. Deinde non magno negotio gruum arteriis contextis, & per illud arte aſſimilatum caput inſertis, alio quopiam per has foris inſonante, ad interrogata reſpondebat, voce per Æſculapium illum linteo confectum ad aures promanante: quæ reſponſa ipſius voce reddita vocabantur: neque quibuſlibet, neque paſſim dabantur: verùm ſplendidis, opulentis, ac munificis. Itaque quod Severiano redditum eſt, ſuper expeditione in Armeniam ſuſcipienda, erat ex Autophonis. Adhortans enim illum ad regionis illius invaſionem, ſic ait,

Par-

1 Μάλβακα] A malva Latino, μάλβα, μαλβάκιον, μαλβάκιος. Menagius.

2 Ὁ γὰρ Σεβηριανὸς δὴ θεὶς ὑπὲρ τῆς ἐς Ἀρμενίαν εἰσόδου] Num de Severiano intelligendum illo, qui ab Hadriano nonagenarius cæſus fuit, de quo Dio in Hadriano? non puto. Nam ſub Trajano floruit ante ejus impoſtoris tempora, & hic paulo poſt Gallus Κελτὸς dicitur, & mortuus eſt, ut videtur, in ea expeditione, ut videtur innuere paucis lineis inferius: ἐπειδὴ πυθόμενος ὁ ἁλίσκου ἐκεῖνος Κελτὸς εἰσίκαλει, ἐ ἀπηλλαξεν, αὐτῇ γραφῇ ὑπὸ τῷ Οὐεσπασίᾳ κατακειμένῃ. Nam hæ voces ἀπήλλαξεν κατακοπεὶς, non mihi videntur aliter poſſe intelligi, quam de ejus clade & morte; hanc autem expeditionem nullus, quod ſciam, antiquorum memoravit, niſi forte aliquid muſſitavit de ea Capitolinus in Vero, & Dio in Marco, qui ut puto, de eo negotio pluribus tractaverat, quæ ſuppreſſit Xiphilinus, & de hac expeditione intelligenda ſunt hæc Capitolini verba de Vero imperatore: *Nam cum interfecto legato, caſis legionibus; Syriis defectionem cogitantibus orient vaſtaretur, ille in Apulia venabatur & apud Corinthum & Athenas iter Symphonias & cantica navigabat — duces autem confecerunt Parthicum bellum Statius Priſcus & Avidius Caſſius & Martius Verus* [per] *quadriennium. Ita ad Babylonem & Mediam pervenerunt, & Armeniam vindicarunt.* Tempus concordat, & Armenia vindi-

cata

Πάρθυς, Ἀρμένιός τε, ὑφ' ὑπὸ ὅλῳ δαμάσας,
Νοσήσεις Ῥώμην, καὶ Θύμβριδος ἀγλαὸν ὕδωρ,
Στέμμα φέρων πορφύρεον, μιμιγλήνων ἀκτίνεσσιν.

Parthis, Armeniisque citato Marte ſubactis,
Romam urbem repetes, & claras Tybridis undas.
Vertice ſerta gerens radiis diſtincta ſerenis.

Εἶτ' ἐπειδὴ πειθὴς ὁ ἠλίθιος ἐκεῖνος κιλτὸς, εἰσέβαλε, καὶ ἀπήμαξεν, αὐτῇ γραπτέα ὑπὸ τῷ Ὀθρυάδῃ κομίζηται. τοῦτο μὲν τὸ χρησμὸν ἐξαιρεῖ ἐκ τῶν ὑπομνημάτων, ἐπιθεὶς δ' ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ,

Deinde poſteaquam vecors ille Gallus, incurſione facta, cum exercitu ab Othryade fuiſſet cæſus, hoc oraculum ſuſtulit à monumentis, aliudque ejus in locum ſubſtituit hujuſmodi.

Μὴ σύγ' ἐπ' Ἀρμένιος ἐλάαν γραπτόν. ἐ γὰρ ἄμεινον,
Μή σοι ἠλυχίτων ἀνὴρ τύξῃ ἄπο λυγρόν
Πότμον ἐπισσεῖεις, παύσῃ βιότοιο, φάος τε.

Agmen in Armenios ne duc: neque enim expedit iſtud.
Ne tibi fœmineis vir amictus veſtibus, arcu
Exitium immittat, vitaque ac lumine privet.

Καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο σοφώτερον ἐπενόησε, τοὺς μετὰ χρόνους χρησμοὺς ἐπὶ ἱερατείᾳ τῇ κακῶς πεποιθασιμένην, καὶ ἀποστρεφομένην. πολλάκις γὰρ τοῖς μὲ νοσοῦσι, πρὸ τῆς τελευτῆς, ὑγίειαν ἐπηγγέλλετο. ἀποθνῄσκοντων δ', χρησμὸς ἄλλος ἕτοιμος ἦν πολιφθόρος,

Siquidem & hoc callidiſſimè commentus fuerat, ut priora oracula quæ perperam, maleque eveniſſent, poſterioribus emendaret. Sæpius enim ægrotis priuſquam morerentur prædixerat fore ut convaleſcerent: quibus morientibus alterum oraculum illicò paratum erat, quod ſuperiori diverſa caneret,

Μηκέτι δίζησαι νούσοις λυγρῆς ἐπαρωγήν.
Πότμος γὰρ πρόφανὴς, οὐδ' ἀμφυλίην δυνατόν σε.

Poſthac deſino opem lethali quærere morbo.
Mors etenim manifeſta, nec evitare licebit.

Εἰδὼς δ' τὰς τῶ Κλάρῳ, καὶ Διδύμοις, καὶ Μαλῷ, καὶ αὐτὰς εὐδοκιμούσας ἐπὶ τῇ ὁμοίᾳ μαντικῇ ταύτῃ, φίλους αὐτὰς ἐποιεῖτο, πολλὰς τε πρεσβείας πέμπων ἐπ' αὐτὰς, λέγων,

Porrò cùm non ignoraret, qui in Claro, ac Didymis, Malloque reſponſa dabant, ipſos quoque hujuſmodi quadam arte divinandi celebres haberi, eos ſibi reddebat amicos miſſis ad eos pleriſque conſultoribus, his verbis,

Nunc

eata eam fuiſſe Romanis ablatam antes innuit. Ex hoc igitur Luciani loco illuſtratur Capitolinus, & nomen legati adjiciendum, qui fuit Severianus Celta, & nomen ducis Perſarum Othryades, quod tamen Græcum ſonat: & non dubito aliter apud Perſas expreſſum fuiſſe, ſed mos fuit *Græcorum* omnia barbara nomina ad ſuum ſonum accommodare. *Palm.*

Εἰς Κλάρον ἴσθι τὸν, τὴν ἐμὴν πατρὸς ὡς ὄπ' ἀκούσῃ.

καὶ πάλιν,

Βραγχίδαν ἀδύτοισι παλαίζειν, καὶ κλῆδι χρησμῶν.

καὶ αὖθις,

Εἰς Μαλλὸν χώρει, μαντεύσομαί τ' Ἀμφιλόχοιο.

Ταῦτα μὲν ἐντὸς τῶν ὅρων μέχρι τῆς Ἰωνίας, καὶ Κιλικίας, καὶ Παφλαγονίας, καὶ Γαλατίας. ὡς δὲ καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν διεφοίτησε τὸ μαντεῖον τὸ κλεινὸν, καὶ εἰς τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἐπέστη, ἴσθι ὡς πᾶς τὸν ἄλλον ὡσὰν ἄλλα ἠπείγετο, οἱ μὲν, αὐτοὶ ἰόντες, οἱ δὲ πέμποντες. καὶ μάλιστα οἱ δυνατώτατοι, καὶ μέγιστον ἀξίωμα ἐν τῇ πόλει ἔχοντες. ὧν πρῶτος καὶ κορυφαῖος ἐχρῆτο Ῥουτιλιανὸς, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα, καλὸς, ἀγαθὸς, καὶ ἐν πολλαῖς πάσῃσι Ῥωμαϊκαῖς ἐξητασμένος. τὰ δὲ περὶ τοὺς Θεοὺς, πάνυ νοσῶν, καὶ ἀλλόκοτα περὶ αὐτῶν πεπιστευκὼς, εἰ μόνον ἀληλιμμένον πως λίθον, ἢ ἐστεφανωμένον ἴδοι τι, προσεπέπτωκεν ἀεὶ, καὶ προσεκυνῶν, καὶ ἐπὶ πολὺ παρεὶς, καὶ δεόμενος, καὶ τάχα καὶ παρ' αὐτοῦ αἰτῶν. ἔστι τοίνυν ἀκούσας τὰ περὶ τὸ χρηστήριον, μικρὸν μὲν ἐδέησεν ἀφεὶς τὴν ἐγκεχειρισμένην τάξιν, εἰς τὸ Ἀβώνου τεῖχος ἀναπτῆναι. ἔπεμπε δὲ ἄλλους ἐπ' ἄλλοις. οἱ δὲ πεμπόμενοι, ἰδιῶταί τινες οἰκέται ῥᾳδίως ἐξαπατηθέντες, ἐπανῆεσαν. τὰ μὲν, ἰδόντες. τὰ δὲ, ὡς ἰδόντες, καὶ ὡς ἀκούσαντες διηγούμενοι, καὶ προσεπιμετροῦντες ἔπι πολλοῖς τούτων, ὡς συμφέροι εἶναι τῷ δεσπότῃ. ἐξέπλεον γὰρ τὸ ἄθλιον μάγοι, καὶ εἰς μανίαν ἐρρωμένην ἐσέβαλλον. ὁδὲ, ὡς ἂν τοῖς πολέσι καὶ δυνατωτάτοις φίλος ὤν,

Nunc Claron ito mei vocem patris auditurus.

Et rursus,

Branchidica accedas adytæ, atque oracula quæras.

Et iterum,

Mallon abi, Amphilochi quærens oracula vatis.

Et hactenus quidem de iis quæ intra patriæ fines usque ad Ioniam, Ciliciam, Paphlagoniam, Galatiamque designavit. Vtverò & Italiam oraculi fama pervasit, & ad ipsam Romanorum urbem pervenit, nemo non eò certatim properabat: alii ibant ipsi, alii mittebant, potissimum hi qui potentia, & authoritate plurimùm in Repub. pollebant: quorum princeps caputque fuit Rutillianus, vir aliàs quidem honestus ac probus, tum compluribus in præliis Romanorum spectatæ virtutis: sed qui in his quæ ad Deos pertinent, parum sanè saperet, & de iis absurda crederet: adeò ut ficubi lapidem vel inunctum, vel coronatum conspexisset, continuo procideret, atque adoraret, ac diutiùs advolutus vota faceret, bonaque ab illo peteret. Hic igitur audita oraculi fama, parum abfuit, quin relicto exercitu, quem tenebat, in Aboni murum avolarit. Alios autem post alios eò legabat. Porrò qui mittebantur, imperiti quidam famuli facilè decepti, domum redibant, alia quidem visa, alia verò tanquam visa & audita narrantes, atque his plura accumulantes, quò fierent domino commendatiores. Itaque senem infœlicem iuflammabant, & in vehementem insaniam impellebant. Hic verò, ut qui plurimis, ac potentissimis erat amicus,

πελήφ, τὰ μ̃, διηγούμενον ὡς ἀκούσειε τ̃ων παρ' ἐκείνου πεμφθέντων. τὰ δ̃, καὶ παρ' αὐτ̃ προσπλασθέντα. ἐπλήσθη δ' ὅλη τ̃ν πόλιν, καὶ διεταράχθη οὕτως, καὶ τ̃ ἐν τῇ αὐλῇ τὰς πλείστας διεθορύβησεν. οἱ αὐτίκα καὶ αὐτοὶ ἠπείγοντο ἀκουσαί τι τ̃ κατ' αὐτούς. ὁ δ̃, τοὺς ἀφικνουμένους φιλοφρόνως ὑποδεχόμενον, ξενίοις τε καὶ ἄλλαις δωρεαῖς πολυτελέσιν ἐρανιζόμενον αὐτ̃, ἀπέπεμπεν, οὐκ ἀπαγορεύοντας, μόνον τὰς ἐρωτήσεις, ἀλλὰ καὶ ὑμνήσοντας τὸν Θεὸν, καὶ περφέρεσθαι ὑπὲρ αὐ̃ μυστείων, καὶ αὐτὸν ψάλλεσθαι μηχανᾶταί τι ὁ πανοῦργος καὶ ἄσοφον, οὐδὲ ἀπροσδόκητον λῆσιν ἄξιον. λύειν γὰρ τὰ πεμπόμενα βιβλία, καὶ ἀναγινώσκειν εἴ τι δόξει ἐπισφαλὲς, καὶ συγκινδυνεύοντα τοῖς ἐρωτήσεσι, κατέχειν αὐτούς, καὶ οὐκ ἀπέπεμπεν, ὡς χαριούμενος, καὶ μισθοῦσθαι δῆλος ἦν τὸ δ̃ ἔχειν τοὺς πεπομφότας, μεμνημένος οἷα λίαν ἀ ἤρατο. σωίσης δ̃ οἷα εἰκὸς τοὺς πλουσίους, καὶ μέγα δυναμένους, τὰς φύσεις πυνθάνεσθαι. ἐλάμβανεν δ̃ πολλὰ παρ' ἐκείνων, εἰδότων ὅτι αὐτοὺς οὗτος ἔχει τ̃ λόγων. βούλομαι δέ σοι καὶ τ̃ Ῥητιλιανοῦ δηθέντων χρησμ̃ν σοῖς εἰπεῖν. πυνθανομένῳ γὰρ αὐτ̃ περὶ τ̃ παιδὸς ὁπότερος γυναικὸς παιδείας ἄρχειν ἔχοι, ὅπως προσήκοιτο διδάσκαλον τ̃ μαθημάτων αὐτῷ, ἔφη,

Πυθαγόρου, πολέμων τε ἀριστῆος ἐθέλειν ἀοιδόν.

Εἶπε μετ' ὀλίγας ἡμέρας τ̃ παιδὸς ἀποθανόντος, ὁ μ̃, ἠπόρει, καὶ οὐδὲν εἶχε λέγειν πρὸς τοὺς αἰτιωμένους, οὐδὲ πόθεν ὅτως ἐλήλεcus, eos adibat narrans cùm ea quæ à se missis acceperat, tum ea quæ ex sese effinxerat. Quare urbem hic implevit & concitavit: & plerosque ex aulicis expavefecit: qui de suis etiam rebus aliquid audire compulsi sunt. Porrò Alexander advenientes comiter excipiebat, ac xeniis, aliisque magnificis donatos muneribus, ad eum remittebat: hoc agens uti non solùm renuntiarent oracula, verùm etiam Dei laudes canerent, ac portentosa quædam de oraculo, deque ipso mentirentur. Excogitat etiam ter scelestus ille quiddam neutiquam insicitum, & ingeniosius quàm ut vulgari latroni conveniat. Etenim resignatis ac perlectis libellis, si quid inveniset quod cum interrogantis discrimine ac periculo conjunctum videretur, apud se detinebat, neque remittebat, quò videlicet sibi manciparet, ac solùm non servos redderet ob metum eos qui miserant, quum illis in mentem veniret, quibus de rebus consuluissent. Intelligebat autem ut verisimile est, eos qui opibus ac potentia præcellerent, ejusmodi rogationes proponere. Ab his munera quam plurima ferebat, quippe qui non ignorarent sese intra casses ejus teneri. Libet autem aliquot ex his responsis commemorare, quæ Rutilliano reddidit. Huic scisciranti de filio, ex uxore priore susceptο, jam ad disciplinas maturo, quem præceptorem in literis illi instituendo adhiberet, respondit,

Pythagoram, egregieque canentem prælia vatem.

Deinde paucis post diebus extincto puero, ipse quidem hærebat, nec habebat, quod incusantibus responderet, oraculo videlicet ita

re

γμίου δ χρησμῷ. ὁ δ Ρ'υτιλλιανὸς αὐτὸς φλύσας ὁ βέλτιστος, ἁπλοῦς τὸν τρόπον δ μηδέπω, λέγω, τοῦτο αὐτὸ φοβηθεὶς τὸ Θεῖον, καὶ δι' αὐτὸ ζῶντα μὲ, κελεύσας μειράκιον διδάσκαλον ἐλέσθαι αὐτῷ. Πυθαγόραν δ, καὶ Ὅμηρον πάλαι τεθνεῶτας, οἷς εἰκὸς τὸ μεταφύτιον ἐν ᾅδου τῶν σωφρόνων. τί τοίνυν μέμφεσθε ἄξιον Ἀλεξάνδρῳ, εἰ τοιούτοις ἀνθρωπίσκοις συδιατρίβειν ἠξίωσε; αὐδὶς δ πυθόμενος αὐτὸς τῶν τὸν ψυχὴν διεδέξατο, ἔφη,

Πρῶτον Πηλείδης ἐχθρὸν. μετὰ τοῦτον, Μέναιδον.

Εἶθ' ὃς νῦν φαίνῃ μὴ δ' ἔστιν ἡλίου ἀκτῖς.

Ζήνωνα δ' ὀγδώκοντ' ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν λευκήσασθαι.

Ὁ δ' ἑβδομηκοντούτης ἀπίδησε μελαγχολήσας, οὐδὲ σωφρόνως τῷ τοῦ Θεοῦ ὑπήκουσεν. καὶ ἐτὸν ὁ χρησμὸς τὸν Αὐτοφόνον λύ. ἐφοβήθη δ αὐτὸ ποτὲ ἐν τῷ γάμῳ, φησὶν ἔφη,

Γῆμον Ἀλεξάνδρειαν τε, σπληναῖος τε θνήσεις.

Διεδιδόκει δ πάλαι λόγον ὡς τὸ θυγατρὸς, ὡ εἴχεν ἐκ σπλήνης αὐτὸ γνωμένης. τῷ γὰρ [1] σπλήνῃ ἔρωτα ἀλῶναι αὐτῆ, καθεύδοντά ποτε ἰδόντα, ὅταν αὐτῇ ἔθος, κεκαμμένον ἐρᾶν τε καλῶν. ὅθ' ὑδὲ μειδήσας ὁ σωσιτύπ[illegible] Ρ'υτιλλιανὸς, οὐδὲ ἐπέμπει ἐπὶ τὴν κόρην, καὶ τὰς γάμους σωσιτέλῃ ἐξηκοντούτης νυμφίῳ, καὶ συνλύ, τῇ πενθερᾷ σπλήνῃ ἑκατόμβας ἅλας ἱλασκόμῳ, καὶ τε ἐπευφημοῦσι εἷς ἐ αὐτὸς οἰόμῳ μεγένειαι. ὅθ' ὡς ἅπαξ τε σὺ Πελίᾳ

re præsenti confutato. At Rutillianus optimus ultrò occupan defendebat oraculum affirma Deum portendisse hoc ipsum cùm jussisset neminem è vivis dolescentulo deligi præceptorem sed Pythagoram potius, atq Homerum jam olim defunctos quibuscum credibile esset eum jam versari. Quid igitur Alexandro vitio vertere convenit, cum homunculis hujusmodi versari optavit? Rursus eidem percontanti cujus tandem anima esset sortitus, ait,

Principio fuerat Pelides, deinde Menander.

Deinde is qui nunc es, post fax phœbea futurus.

Octoginta annum, & centum præduxeris annos.

At hic septuagenarius ex insania interiit, haud expectato Dei promisso: quanquam hoc quoque oracului ex Autophonis erat. Eidem etiam aliquando de uxore ducenda percontanti, disertè respondit,

Ducito Alexandronatam, Lynaque puellam.

Siquidem jam olim rumorem disseminarat, filiam quam habebat, è Luna sibi susceptam fuisse, quæ sui amore capta fuisset, quum dormientem aliquando conspexisset: cùm ipsi sit familiare formosos dormientes adamare. Tum Rutillianus vir prudentissimus, nihil cunctatus, protinus accersit puellam, nuptias conficit sexagenarius sponsus, & concumbit, socrum suam stolidis hecatombis Lunam placans: seque ex cœlitibus unum evasisse putans. At hic rem in Italia fe-

mel

1 Σπλήνῃ] Hæc de re Suet. Caio. *Bourd.*

1 Μη-

πρὸς μεγάλων ἐλάσεις. [1] μείζω δὲ καὶ πεσσεπινόῃ, καὶ πάντα τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν ἔπειπε χρηστηρίους, πᾶσι πόλεσι προλέγων, λοιμοὺς, καὶ πυρκαϊὰς φυλάσσεσθαι, καὶ σεισμούς. καὶ ἀσφαλῶς βοηθήσειν ὡς μὴ γένοιτό τι τούτων, αὐτὸς ὑποχρεῖτο αὐτοῖς. ἵνα δή πνα χρησμὸν Αὐτόφωνον ἐς αὐτὸν, εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη ἐν τῷ λοιμῷ διεπέμψατο. ἦν δὲ τὸ ἔπος ἓν,

Φοῖβος ἀκερσεκόμης λοιμὸν νηφέλιον ἀπώσει.

Καὶ τοῦτο μὲν ἰδεῖν τὸ ἔπος πανταχοῦ ἐπὶ τῶν πυλώνων γεγραμμένον, ὡς δὴ λοιμὸν ἀλεξιφάρμακον. τόδε δὲ ἐς τοὐναντίον πᾶσι τοῖς πρόχωρα. καὶ γάρ πνα τύχην αὐτὴν μάλιστα αἱ οἰκίαι ἐνεωθησαν, αἷς τὸ ἔπος ἐπεγέγραπτο. καὶ μή με νομίσῃς τοῦτο λέγειν ὅτι ἐλῴη τὸ ἔπος ἀπράκτως, ἀλλὰ τύχη τινὶ ὅπως ἐγένετο. πάντα δὲ οἱ πολλοὶ ἐς κωφοπερόντες τὸ εἰκὸς, ἡμέλησαν, καὶ ῥᾳθυμήσαντες ὡς ἐς ἀκερσεκόμην Φοῖβον ἀπεῖδον τὸν λοιμόν. πεζεύοντας μὲν τοὺς ἐν αὐτῇ Ῥώμῃ κατεῖδον πάνυ πολλοὺς Ῥωμαίων, οἱ πᾶς ἐμέλησεν γνώμας διήνεικαν αὐτῷ, καὶ πᾶς ἐρωτήσεις πρὸς ἐμήνυον, καὶ μὴ μάλιστα ἰφίσταντο, ὡς ἐπιόντι αὐτὸν ὡς πᾶς δεησείοντες, καὶ ἧκεν ἥκειν τοὺς πεμπομένους κελεύσαντες. καὶ ὡς μὲν τὰς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα μηχανήματα ἐλάσεις.

[1] μείζω δὲ πεσσεπινόῃ] Flor. μᾶζον δὲ πεσσινίῃ. Paginas sequentes alibi interpretor. Beard.

mel aggressus majora in dies excogitabat, & in omnes Romanæ ditionis partes, qui perferrent oracula, dimittebat: prædicens civitatibus cavendam esse pestilentiam, incendia, terræ motus: se certa remedia traditurum, ne quid horum accideret, pollicebatur. Vnum etiam oraculum Autophonum ipsum pergentes omnes grassante peste divulgavit, unico carmine comprehensum,

Intonsus nubem pestis depellit Apollo.

Quod carmen videre erat proforibus ubique scriptum: tanquam adversus pestilentiam remedio futurum. Sed ea res contrarium apud plurimos eventum est sortita. Nam nescio quo casu ex potissimùm domus inanitæ sunt, quibus carmen erat inscriptum. Neque verò putes me dicere carmen fuisse in causa ut interierint. Quin hoc casu quodam sic accidit, cùm fortè plerique freti carmine, negligentiùs & segniùs vixerint, nihil adversus pestem præter oraculum adhibentes, quasi syllabas pro se pugnantes, & intonsum Apollinem telis pestem propellentem haberent. Exploratores etiam ex suâ conjuratione quamplurimos Romæ constituerat, qui sibi qua quisque mente esset indicarent, ac priusquam oraculum adiissent, illi significarent quidnam essent percontaturi, quidque potissimum cuperent, ut priusquam venissent qui mittebantur, ille jam ad respondendum esset paratus. Atque hæc quidem & id genus alia machinamenta, adversus Italicas urbes præ-

σχοίμην χαθάτο. πλειτὼ τι χάρ τῶν σωίσταται, καὶ διαδηχίας. καὶ ἱεροφαντίας. πρῶτον ἐξῆς ἀπὸ πλυμείων ἡμερῶν. καὶ ὁ μὲν τῇ πρώτῃ, πρόρρησις ὧν ἀκροάσεως Ἀθηναίοις, τοιαύτη. εἴ τις ἄθεος, ἢ Χριστιανὸς, ἢ Ἐπικούρειος, ἥκει κατάσκοπος τῶν ὀργίων, φευγέτω. οἱ δὲ πιστεύοντες τῷ Θεῷ, πλείσθωσαν τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. εἷς δὲ ὅλος ὁ χόρος ἐξέλασις ἐγίνετο. καὶ ὁ μὲ, ἡμεῖτο λέγων, ἔξω Χριστιανοί. τὸ δὲ πλῆθος ἅπαν ἐπεφθέγγατο, ἔξω Ἐπικούρειοι. εἶτα Λητὼς ἐγίνετο λοχεία, καὶ Ἀπόλλωνος γοναί, καὶ Κορωνίδος γάμος, καὶ Ἀσκληπιὸς ἐπήχθη. ὁ δὲ τῇ δαδοφορᾷ, Γλύκωνος ἐπιφάνεια, καὶ γλῶσσα Θεοῦ. τρίτῃ δὲ ἡμέρᾳ, Ποδαλειρίου τινὸς, καὶ τῆς μητρὸς Ἀλεξάνδρου γάμος. Δαδὶς δὲ ἐπαλείτο, καὶ δᾳδεῖς δὲ ἐκαίοντο. καὶ πλωτήριον, σιλλήκιον, καὶ Ἀλεξάνδρου ἔρως. καὶ πλουτίνη δὲ Ῥουτιλιανοῦ ἡ γυνὴ, ἰδᾳδοῦχος δὲ, καὶ ἱεροφάντῃ ὁ Ἐνδυμίων Ἀλέξανδρος. καὶ ὁ μὲ, καθεύδων δῆθεν, κατέκειτο ἐν τῷ μέσῳ. κατωκὴ δὲ ἐπ' αὐτὸν ἐκ τῆς ὀροφῆς ὡς ἐξ ὑφαντοῦ ἀντὶ τοῦ σιλλικίου, Ῥουτιλία τις ὡραιοτάτη, τῆς Καίσαρος οἰκιόμων τινὸς γυνὴ, ὡς ἀληθῶς ἐρῶσα δὲ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἀντερωμένη ὑπ' αὐτοῦ. καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς δὲ ὀλεθρίου ἐκείνου ἀνδρὸς, φιλήματά τε ἐγίνετο ἐν τῷ μέσῳ, καὶ περιπλοκαί. εἰ δὲ μὴ πολλαὶ ἦσαν αἱ δᾳδεῖς, τάχ' ἂν τε ἐν τῷ κόλπῳ ἐπῆπτο. μὴ μικρὸν δὲ, εἰσῆλθε πάλιν ἱεροφαντικῶς ἐσκιασμένῳ ἐν πολλῇ τῇ σιωπῇ. καὶ αὐτὸς μὲ ἔλεγε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, Ἰὼ Γλύκων. ἐπιφθέγγετο δὲ αὖ

præstruxerat. Nam & initiationes quasdam instituerat, tæsarum per manus tradendarum gestationes, & sacrorum cæremonias, quæ quidem tribus ex ordine diebus continenter peragerentur. Ac primo quidem die Athenienſium ritu, denunciatio fiebat hujusmodi. Siquis impius, aut Christianus, aut Epicureus mysteriorum explorator accessit, discedat. Sed qui Deo credunt, fœliciter initientur. Sub hæc protinus exigebantur, illo præeunte ac dicente, Foras pellantur Christiani. Tum multitudo acclamabat universa, Foras pellantur Epicurei. Deinde Latonæ puerperium agebatur, & Apollinis nativitas, tum Coronidis nuptiæ, demum nascebatur Æsculapius. Secundo die Glyconis ortus, Deique nativitas. Tertius dies Podalirii, & matris Alexandri erant nuptiæ, Qui Dadis appellabatur, à facibus quæ accendebantur. Postremò Lunæ & Alexandri amor, ac nascens Rutilliani conjunx. At verò facem gestabat mysteriaque agebat Endymion Alexander, qui dormiens in medio jacebat: atque in eum è tecti fastigio, tanquam è cœlo, Lunæ vicem agens, descendebat, Rutillia quædam formosissima, cujusdam è Cæsareæ domus præfectis uxor, quæ nimirum Alexandrum amabat, & ab illo vicissim amabatur. Tum ob oculos perditissimi illius mariti, oscula impropatulo, & complexus fiebant. Quòd nisi complures tædæ fuissent, forsan nonnihil eorum quæ sub sinu fieri solent, patratum fuisset. Paulo post rursum introibat ornatu sacerdotali, multo cum silentio. Deinde ipse primus clara voce sonabat, Io Glycon. Assonabant

τῇ ἐπακολυθοῦσι δίμηλίδαι δῆθεν, καὶ κήρυκές τινες Παφλαγόνες, καρβατίναις ὑποδεδεμένοι, πολλὴν τὴν σκορδάλμην ἐρυγγάνοντες, ἰὴ Ἀλέξανδρε. πολλάκις δ' ἐν τῇ δαδουχίᾳ καὶ τοῖς μυστικοῖς σκιρτήμασι γυμνωθεὶς ὁ μηρὸς αὐτοῦ ἐξεπίτηδες, χρυσοῦς διεφάνη, δίκην εἰκὼς ἐπιχρύσου περιπήγου καὶ ὡς τὴν αὐγὴν τῶν λαμπάδων ἀπεστίλβοντος. ὥστε ἐζηλωμένης ποτὲ ζητήσεως δύο περὶ τοῦ μορφοσόφου ὑπὲρ αὐτοῦ, εἴτε Πυθαγόρου ψυχὴν ἔχει λέγ' τὸν χρυσοῦν μηρόν, εἴ τι ἄλλο ὁμοίαν αὐτῇ, καὶ τὴν ζήτησιν ταύτην αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ ἀπανενεγκόντων, ὁ βασιλεὺς Γλύκων χρησμῷ ἐλυσε τὴν ἀπορίαν,

Πυθαγόρου ψυχὴ, ποτὲ μὲν φθίνῃ, ἄλλοτε δ' αὖξῃ.
Ἡ δὲ θεοφητίη, δίης φρενὸς ἐστὶν ἀπορρώξ.
Καί μιν ἔπεμψε πατὴρ ἀγαθῶν ἐπαρωγόν.
καὶ πάλιν,
Εἷς Διὸς εἶσι, Διὸς βληθεῖσα κεραυνῷ.

Προλέγων δὲ πᾶσιν ἀπέχεσθαι παιδὸς συνουσίας ὡς ἀσεβεῖς ὄν, αὐτὸς τοιόνδέ τι ὁ γλυκὺς ἐπεχείρησε. ταῖς γὰρ πόλεσι ταῖς Ποντικαῖς, καὶ ταῖς Παφλαγονικαῖς, ἐπήγγελλε θεοπρόπους πέμπειν εἰς τρίετιαν, ὑμνήσοντας παρ' αὐτῷ τὸν Θεόν. καὶ ἦσθη δεκαμελθέντας, καὶ στεφανηθέντας τοὺς δόκιμωτάτους, καὶ ὡραιοτάτους, καὶ κάλλει διαφέροντας, πεμφθῆναι. ὡς ἐγκλεισθέντων, ὥσπερ ἐρωμανήτοις ἐχρῆτο συγκαθεύδων, καὶ πάντα τρόπον ἐμπαιγνιῶν. καὶ νόμον ἐπέθηκε τοῖς ὑπὲρ τὸ ὀκτωκαιδέκατον ἔτος, μηδένα τῷ αὐτοῦ σώματι δεξιώσασθαι, μηδὲ φιλῆσαι πρὶν ἂν ἐκεῖνος ἀσπάσηται. ἐπὶ δὲ τοῖς ἐπιτηδεύμασι τούτοις ἐπεκλήθη Ἀλέξανδρος ὁ Φιλορώμαιος. ἐπὶ δὲ τῇ τοιαύτῃ ἐπωνυμίᾳ καὶ ἐπὶ τῇ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀσελγείᾳ ἐπὶ πολὺ ἐθαυμάζετο ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

bant autem egregii cantores, & præcones quidam Paphlagones, carbatinis calceati, plurimum allii nidorem ructantes. Io Alexander. Porrò subinde inter gestandas tædas, atque inter mysticas saltationes, femur illius de industria renudatum, aureum apparebat, pelle ut conjicio, inaurata circundata, & ad tædarum fulgorem relucente. Itaque cum inter duos desipienter sapientes de eo orta esset quæstio utrum ob femur aureum, animam Pythagoræ haberet, an aliam Pythagoricæ illi similem, & hanc controversiam ad ipsum Alexandrum retulissent: rex Glycon oraculo dubium solvit,

Pythagoræ mens emorituraque, oriturque vicissim.
Vatis at est animus divina à mente profectus,
Hunc pater auxilio misit justisque, piisque.

Et rursum.

Tecta Iovis repetit, Iovialifulmine tactus.

Porrò cum denunciaret omnibus, ut à puerorum concubitu abstinerent, ceu re nefaria, vir ille egregius hujusmodi dolum excogitavit. Ponticis ac Paphlagonicis urbibus imperabat, ut tertio quoque anno mitterent oraculorum consultores qui Dei laudes apud se canerent. Et spectatos, selectosque illos, nobilissimos, ætate florentissimos, formaque eximios mitti oportebat. Quibus inclusis perinde ut emptitiis ad libidinem abutebatur, modis omnibus in eos debacchari solitus. Præterea legem condiderat nequis major annis octodecim sese admoto ore com-

λήμματα ἀπαξιοῖ, ἀλλὰ τοῖς ἄλλοις ἀφοτίνων τὴν χεῖρα κύσιν, μόνης τῆς ἀρχίας καταφιλεῖ. καὶ ἐκαλεῖτο ὅτι οἱ ὑπὸ ἔφιλημα. παιᾶται σατυφῶν, τοῖς ἀνοήτοις διαπλεῖ, γυναιξὶ τε ἀνειδὴ ἀμφιθείρων, καὶ παισὶ συνών. καὶ ὦ μέγα, καὶ οὐκ ἂν ἐκφύγω, εἴ τινα γυναικὶ ἀφισόλιψιεν, εἰ μὴ καὶ φιλήματος ἀξιώσειεν, ἀγρόαν τὴν ἀγαθὴν τυχὸν ὠήτο ἐκτᾶσθαι εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῷ εἰσρυήσεσθαι. πολλαχοῦ μὲν ἄνυδρα πετρώδη παρ' αὐτῷ, καὶ οἱ ἀνδρες ἐπιμαρτύρονται ὡς ἀληθῶς λέγουσιν. ἐγέλων δὲ ὅτι καὶ ἀμφίλογον εἰσῆκτο τὸ Γλύκωνος, καὶ τὸ Σακιρδῶνος, πάνυ τινὸς ἀνδράποδον, ὁποῖα πολλὰ τὴν σύνεσιν εἶχε καὶ τὸ ἐρωτᾶσθαι. ἀνέγνων ὦ αὐτὸν, χρυσοῖς γράμμασι γεγραμμένον ἐν Τίῳ, ἐν τῇ τοῦ Σακιρδῶνος οἰκίᾳ. εἶπε γάρ μοι ἔφη ὁ δεσπότης Γλύκων, τίς εἶ. ἐγὼ ἦ δ' ὅς, Ἀσκληπιὸς νέος, ἥκω παρ' ἐκείνου τὰ σύμφορα. πῶς λέγεις; ὁ θέμις ἀκοῦσαι σὺ τοῦτο γε. πόσα ἔτη ἡμῖν ἔτι ἀφῄρηται χρησμῳδῶν; τελέσαι ἔφης τοὺς χιλίους. εἶπα, ποῖ μεταστήσῃ; εἰς Βάκτρα, καὶ τὴν ἐκεῖ χώραν. δεῖ γὰρ ἐπαλαῦσαι καὶ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ ἐμοῦ τὰ ἐμά. τὰ δ' ἄλλα χρηστήρια, τὰ ἐν Διδύμοις, καὶ τὰ ἐν Κλάρῳ, καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς, ἔχει τὰ ἀφοπάτερα τὰ ἀπὸ τοῦ χρησμῳδοῦντος, ἢ ψυδαῖς εἰσιν οἱ νῦν ἐκπίπτοντες ἐκεῖ χρησμοί; μηδὲ τοῦτ' ἐξελέγξῃς εἰδέναι. ἐγὼ γὰρ φημὶς. ἐγὼ δ' οὖν τίς ἔσομαι μετὰ τοῦτον βίον; καμηλος, εἶπε, ἵππος. εἶτ' ἀνὴρ σοφὸς, καὶ φρόνιμος ἐμοῦ Ἀλεξάνδρου. τοιαῦτα μὲν ὁ Γλύκων τῷ Σακιρδῶνι

plecteretur, ne-ve cum basio salutaret: sed reliquis manum detaxat osculandam porrigens, ceteris formosis osculum dabat: quibus inde cognomen inditum, quòd intra osculum constituti dicerentur. Hunc in modum perpetuo stolidis illudebat, uxores impunè stuprabat, & cum pueris consuescebat. Quin magnum quiddam, omnibusque optandum videbatur, si cujus uxorem vel alpexisset modò. Si quem etiam osculo dignatus fuisset, nemo non prosperam fortunam sibi fatim in suam domum exitiosam existimabat influxuram. Multæ præterea se ex ipso etiam peperisse gloriabantur, easque verum dicere mariti testabantur. Lubet etiam dialogum tibi referre Glyconis & Sacerdotis, viri cujusdam Tianei, cujus sapientiam cognosces ex iis quæ scitu digna est. Hunc equidem legi aureis literis Tii descriptum, ipsis Sacerdotis in ædibus. Dic mihi, inquit, domine Glycon quisnam es? Sum, ille inquit, novus Æsculapius. Num alius ab illo priore? quid ais? haud tas est ut istud audias. Quot verò annos oracula dando permansurus es? Ad millesimum tertium. Deinde quò demigraturus? Ad Bactra, atque in eas regiones: siquidem oportet etiam barbaros mea præcepta frui. At reliquæ sortes, quæ in Didymis, Claro, Delphisque redduntur, utrum ab authore proficiscuntur Apolline, an vanæ sunt quæ illic redduntur oracula? Ne istud quidem scire cupieris, nefas enim. Cæterùm ego quis tandem post hanc vitam futurus sum? Camelus. deinde equus, postea vir sapiens, nec inferior Alexandro vates. Hujusmodi fuit Glyconis cum Sacerdote colloquium.

Διελέχθη. ἐπὶ τέλει δ', χρησμὸν ἔμμετρον ἐφθέγξατο, εἰδὼς αὐτὸν Λεπίδου ἑταῖρον ὄντα,

Μὴ πίθου Λεπίδῳ, ἐπὶ οἱ λυγρὸς οἶτος ὀπηδεῖ.

Πάνυ γὰρ ἰδιωτικὴ τοῦ Ἐπικούρου, ὡς ἔοικεν, ὡς πᾶσαν ἀνῄρηκεν, καὶ ἀντισοφιστὴν τὴν μαγγανείας αὐτῷ. ἵνα γὰρ πᾶσι τοῦ Ἐπικουρείου τολμήσαντος καὶ διελέγξαι αὐτὸν ἐπὶ πολλῶν παρόντων, εἰς κίνδυνον ὑμικρὸν καθίστησεν. ὁ μὲν γὰρ ἀποστελλῶν, ἔλεγε μεγάλῃ τῇ φωνῇ, σὺ μὴ τοῦτο ὦ Ἀλέξανδρε, τὸν δεινὰ παφλαγόνα ἀποστραγαλῖν οἰκέτας αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Γαλατίας, τοῦ ἐπὶ θανάτῳ ἀνέπεισας, ὡς ἀπεκτονότας τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὃν Ἀλεξανδρείᾳ παιδεύομεν. ὁ δ' νεανίσκος, ζῇ, καὶ ἐπανελήλυθε ζῶν μὴ τοῦ τὸ οἰκετῶν ἀπόλεσαι, ἡνιόχοις χρῶ σοῖς ἀδαδεῖσιν. τοιοῦτον δέ τι ἐμηχανήσατο. [1] ἀναπλεύσας ὁ νεανίσκος εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ κλύσματος, πλοίοις ἀναχθεὶς, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς εἰς Ἰνδίαν πλεῦσαι. καὶ πάνυ πρὸ ἑκουσίου, οἱ δυσχεῖς ἐκεῖνοι οἰκέται αὐτοῦ, οἰηθέντες ἢ ὑπὸ τοῦ Νείλου τελευτᾷν διεφθάρθαι τὸν νεανίσκον, ἢ καὶ ὑπὸ λῃστῶν, πολλοὶ γὰρ ἦσαν τότε, ἀνῃρῆσθαι, ἐπανῆλθον, ἀπαγγέλοντες αὐτοῦ τὴν ἀφανισμόν. εἶτα ὁ χρησμὸς quium. Postremò & oraculum carmine reddidit: cum non ignoraret ipsum esse Lepidi amicum,

Ne pare Lepido, namque huic fatum instat acerbum.

Etenim ut ante dixi, metuebat Epicurum, ut pote sapientem suis artibus atque impostoris infensum. Itaque ex Epicureis quempiam, aulum multis præsentibus ipsum coarguere, in discrimen non parvum adduxit. Nam is illi magna voce dictum venit. Tu nimirum Alexander Paphlagoni cuidam persuasisti, ut servos suos apud Galatiæ præfectum capitis accersere, ut qui filium ipsius qui Alexandriæ erudiebatur, occidissent. Atqui vivit adolescens, incolumisque reversus est, famulis supplicio jam affectis, qui tuo impulsu bestiis traditi perierunt. Porrò istiusmodi quiddam acciderat. Cùm adolescentulus in Ægyptum amne adverso navigasset, provecto ad inundationem usque navigio, persuasus etiam est ut in Indiam usque navigaret. Cumque diutius abesset, infœlices illi ipsius ministri, rati vel in Nilo navigantem interiisse adolescentem, vel etiam à latronibus (nam id temporis permulti grassabantur) esse peremptum, reversi sunt domum, renunciantes eum è medio sublatum esse. Deinde proditum oraculum,

1 Ἀναπλεύσας ὁ νεανίσκος εἰς Αἴγυπτον ἄχρι τοῦ κλύσματος πλοίοις ἀναχθείς | Ita vertit Erasmus. At si Ptolemæum consuluisset l. 4. tab. Afr. 3. didicisset Κλύσμα esse nomen proprium loci in littore maris Rubri, ubi præsidium erat, dicitur enim φρούριον ibi, & ut ex hoc loco conjicio, ubi navigia per Nilum & Ptolemæum fluvium, qui à Trajano renovatus & repurgatus fuerat, adducebantur ἀνήγοντο, & sic navigatio in Indiam fiebat. Idcirco lege cum majuscula Κλύσματος, & verte *usque ad Clysma adductio navigio.* Non dubito autem id nomen fuisse à Græcis impositum ei loco Ptolemæis regnantibus ob accessiones maris rubri, quæ illuc penetrabant, & eum locum ἐκλύζειν lavabant. Vide quæ notavi ad Strabonem pag. 804. *Palm.*

σμὸς, καὶ ἡ κρηπὶς δίκην, μεθ' ἣν ἐπὶ τὴν ὁ νεανίσκος, διηγούμενος τὴν ἀποδημίαν. ὁ μὲν, πῶς ἔλεγεν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ ἐλέγχῳ, καὶ μὴ φέρων ὅτι εἰκότως τὴν ἀλήθειαν, ἐκέλευε τοὺς παρόντας λίθοις βάλλειν αὐτὸν, ἢ καὶ αὐτοὺς ἐναγεῖς ἔσεσθαι, καὶ Ἐπικούρους καλήσεσθαι. τὸ δὲ, βάλλειν ἐξεκαίετο, Δημόστρατός τις ἐπιδημῶν τῷ Πόντῳ, πρῶτος ἐφορμήσας, ἐρρύσατο δὲ μανέντα τὸ ἄνθρωπον, μικρὰ δεῖν καταλιθωθέντα καὶ αὐτὸν δικαίως. τί γὰρ ἔδει μόνον φρονεῖν ἐν τοσούτοις μαινομένοις, καὶ ἀπολαῦσαι τῆς Παφλαγόνων μανίας; καὶ τὰ μὲν κατ' ἐκεῖνον, τοιαῦτα. εἰ δέ τινι προσκαλουμένων καὶ πέμπειν τὸ χρησμῶν, ἀπὸ μιᾶς δὲ τούτου δεῖ μαντεύειν ἐμέλλετο, καὶ ἐρεμνὸν δὲ κήρυκος εἰ μαντεύοι, τῷ δὲ, ἀνεῖπεν ἐνδοθεν εἰς κέραμος, ὅσα ἐπὶ τοιούτου ὕπεστι σανίδος ἰδεῖν, ὕπερ πυρὸς, ἢ ὕδατος ἐκφανοῦ, ἀλλ' ἔδαφος γῆν ἀπὸ γῆς ἐλαύνειν, ὡς ἀσταθῆ, καὶ ἄπιστον, καὶ Ἐπικούρειον, ἥκιστα ἴσως ἢ μείζονα λοιδορίαν. ἦν γὰρ καὶ μαλοίοπεζον ἐπίπαν ὁ Ἀλέξανδρος. ὡρῶν γὰρ τινὰς Ἐπικούρου κυρίας δόξας, τὸ κάλλιστον ὡς οἶδα τοῦ βιβλίου, καὶ κεφαλαιῶδες, ἀπέχον τοῦ πάνδρος σοφίας τὰ δόγματα, κομίσας εἰς τὴν ἀγορὰν μέσην, ἔκαυσεν ἐπὶ ξύλων συκίνων, ὡς δῆθεν αὐτὸν καταφλέξων, καὶ τὴν ἀποδοῦναι εἰς θάλασσαν ἐξέβαλεν, ἐπὶ καὶ χρησμῷ ἐπιφθεγξάμενος,

lum, damnati famuli, post hæc adest adolescens, qui suam peregrinationem enarrat. At Alexander indignatione percitus quod coargueretur, nec veritatem exprobrationis ferens, eos qui aderant jussit ut lapidibus illum impeterent, alioqui & ipsos impios futuros, atque Epicureos appellandos. Verùm ubi petere cœpissent, Demostratus quidam qui versabatur in Ponto, primus hominem amplexus morti subduxit, propemodum lapidibus obrutum, idque jure optimo. Quid enim attinebat unum inter tot insanientes, sanum esse, atque à Paphlagonum stultitia malum sibi accersere. Et hæc quidem illi evenerunt. Cæterùm advocatis ex oraculorum ordine consultoribus (quod fiebat pridie quàm responsa redderet) præcone rogante an vaticinari vellet, si cuipiam ex adyto respondisset, in malam rem, neque tectum amplius hominem hujusmodi excipiebat, neque ignis aquæve particeps fiebat? verùm erat illi solum aliud alio vertendum, tanquam impio, & Epicureo: quod quidem probrum erat omnium gravissimum. Quare unum quid ridiculum designavit Alexander. Nactus proprias Epicurei opiniones, librum, ut scis, longè pulcherrimum, summatim Epicureæ disciplinæ decreta complectentem, medium in forum deportavit, [a] ac lignis ficulnis exussit, tanquam videlicet authorem ipsum exurens: cineremque in mare projecit, edito insuper eam in rem oraculo,

Edito

1 Καὶ ἱερομνήμων τῷ κήρυκος εἰ μαντεύοι, τῷ δὲ ἀνεῖπεν ἔνδοθεν εἰς κέραμος] Καὶ ἱερομνήμων τοῦ κήρυκος, εἰ μαντεύοι; τὸ δὲ ἀνεῖπεν ἔνδοθεν, εἰς κέραμος. Mate-

2 *Ac lignis ficulnis*] Ex ligno ficulno fumum existere acerrimum ac molestissimum Plut. in Sympos. pernibet. Si qua igitur ratio Alexandrum Pseudomanten

Πυρπολίειν κίλομεν δέξας ἁλιοῖο γέροντος.

Οὐκ εἰδὼς ὁ καταρχὴ ὅσων ἀγαθῶν τὸ βιβλίον ἐκεῖνο τοῖς ἐντυχοῦσιν αἴτιον γένηται, ὅσην αὐτοῖς εἰρήνην, καὶ ἀπραξίαν, καὶ ἐλευθερίαν ἐνεργάζεται, δειμάτων μὲ, καὶ φασμάτων, καὶ περάτων, ἀπαλλάττον, καὶ ἐλπίδων ματαίων, καὶ ἐπιθυμιῶν ἐπιθυμιῶν, νέον δὲ, καὶ ἀληθείαν ἐνσπεῖρον, καὶ καθαίρον ὡς ἀληθῶς τὰς γνώμας, ἀκ [1] ἀπὸ δαδὸς, καὶ σκίλλης, καὶ τοιαύτης φλυαρίας, ἀλλὰ λόγῳ ὀρθῷ, καὶ ἀληθείᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις ἓν τι καὶ μέγιστον τόλμημα ἔχ μιαρᾶς ἀνδρὸς ἀκρατον. Ἐ γὰρ ὑ μικρὸν ἐπίδοσιν ἐπὶ τὰ βασίλεια, καὶ τὸν αὐλὸν, καὶ τὸ Ῥωμαίων [2] εὐδοκιμοῦντα πάροδον, ἀφαιματτων χρησμὸν ἔ ἐν Γερμανίᾳ πολέμῳ ἀκμάζοντι, ὅτι Θεὸς Μάρκος ἦλθε τοῖς Μαρκομάνοις, καὶ Κυάδοις συνεπλάκησε. ἦλθε δ ὁ χρησμὸς δύο λέοντας ἐμβληθῆναι ζῶντας εἰς τὸ Ἴστρου μὴ πολλῶν δρωμένων, καὶ θυσιῶν μεγαλοπρεπῶν. ἄμεινον δ αὐτὸν εἰπεῖν τὸ χρησμὸν,

Εἰς δίνας Ἴστροιο διηπετέος ποταμοῖο,
Ἐμβαλέειν κίλομεν δισσὰς Κυβέλης ἱεροπόνους,
Θῆρας ὀρεσιτρεφέας, καὶ ὅσα τρέφει Ἰνδικὸς ἀὴρ
Ἄνθεα, καὶ βοτάνας δισσάς. αὐτίκα δὴ ἔσαι
Νίκη, καὶ μέγα κῦδος, ἅμ' εἰρήνῃ ἐραστῇ.

Edico decreta ſenis comburere caci.

Haud perpenderat ſceleſtus ille, quantum is liber commoditatum lectoribus afferret, quantamque ipſis pacem, tranquillitatem, libertatemque pareret, propterea quòd à pavoribus, ſpectris ac prodigiis liberaret, tum ſpes inanes, atque immodicas adimeret cupiditates, mentem ſanam, ac veritatem inderet, planè luſtraret animum, non tæda, & ſcilla, aliiſque id genus nugamentis, imò recta ratione, veritate, ac loquendi libertate. Accipe jam facinus quoddam hominis ſceleratiſſimi, unum inter omnia multò impudentiſſimum. Cùm jam non mediocrem in Regiam, aulamque Cæſaream aditum ſibi patefeciſſet, ingreſſumque ad Rutilianum inter cives celebrem: vigente Germanico bello mittit oraculum, quando divus Marcus cum Marcomanis, & Quadis confligebat. Illo jubebat ut duos leones in Danubium immitterent, cum multis aromatibus, magnificiſque victimis. Sed præſtat ipſum oraculum referre,

Gurgitibus fluvii turgentis ab imbribus Iſtri,
Immiſiſſe duos Cybeles edico miniſtros,
Monte feras alitas: tum quantum alis Indicus aër
Florum atque herbarum bene olentum: moxque futura eſt
Et victoria, pax & amabilis, & decus ingens.

His

tem impulit ut Epicurei *κιλίας δέξας* ficulnis cremaret lignis, ea (ut opinor) fuit, non ut eum nullius pretii philoſophum judicaret. *Cogn.*

1 Τ'πὸ δαδὸ] Male Cod. Angl. ὕδατ. Bourd.

2 Εὐδοκιμοῦντα πάροδον] Hæc deſunt in Flor. Cod. *Idem.*

γενομένων δὲ τούτων ὡς ἐφοίπαξε, τὰς μὲν λέοντας ἐκπεμφθείσας εἰς τὴν πολεμίαν, οἱ βάρβαροι ξύλοις κατειργάσαντο, ὡς πίθηκοι κύνας, ἢ λύκους ξυνιέναι. αὐτίκα δὲ τὸ μίγνυσθαι τραῦμα τοῖς ἡμετέροις ἐγένετο, δυσμενείαν πρὸς ἀλλήλους ἀπροόπτως ἀπολομένων. ἔτι κυλινδηθέντα τὰ περὶ Ἀκυλήιαν γένεσθαι, καὶ ἡ θεομηκορία τῆ πόλιος ἐκείνης ἄλωσις. ὁδὶ, φησὶ τὸ ἀπόκρυφος τὴν ἀδελφικὴν ἐκείνην ἀπολογίαν, καὶ τὸν τῷ Κρίσῳ χρησμὸν ψυχοὺς παρῆκε, νίκην μὲν γὰρ προειπεῖν τὸν θεὸν, μὴ μέντοι δηλῶσαι Ῥωμαίων, ἢ τῶν πολεμίων. ἐπὶ δὲ [1] πολλῶν ἐπιβεβώντων, καὶ ἡ πόλις ἀνθρώπων θλιβομένη ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἐπὶ τὸ χρηστήριον ἀφικνουμένων, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἀφορίᾳ μὴ ἐχόντων, ἐπιτοῦ τὰς συνεχείας καλυμένους χρησμούς. λαμβάνων γὰρ τὰ βιβλία, ἐπεκρίνετο ὡς ἔφασκεν αὐτοῖς, καὶ ὡς ὄναρ ἐδέδοκτο. ἃ μέντοι σαφεῖς τὰς πόλεις, ἀλλὰ καὶ ἀμφιβόλους, καὶ πεπραγμένους. καὶ μάλιστα ἐπὶ πᾶσι θαυμάσειεν τις τὸ βιβλίον, κατεσφραγισμένον. ἐπὶ γὰρ [2] ἀνακινδυνεύων τὸ ὑπελθὸν ἄλλως ὑπεχάφε, χρησμῳδοῖς πρέπον καὶ τοιοῦτον οἰκεῖον. καὶ ἦσαν πίνες ἐξηγηταὶ ἐπὶ τούτῳ καθήμενοι, καὶ μισθὸς οὐκ ὀλίγος ὀλίγοις ἐδέδοτο τοὺς πιστοὺς χρησμοὺς ὑπολαμβάνουσιν ἐπὶ τῇ ἐξηγήσει, ὧν ἀμελοῦσι αὐτῶν. καὶ τοῦτο αὐτῶν τὸ ἔργον ὑπομισθον ἦν. ἐπῆλθε γὰρ οἱ ἐξηγηταὶ τῷ

His factis ut præscripserat, leones cùm in regiones hostium emittent, barbari tanquam canes peregrinosve lupos, fustibus confecerunt. Tum protinus noxiorum magna strages edita, viginti fermè millibus simul extinctis. Deinde secuta sunt ea quæ in Aquileia contigerunt, quum parum abfuit quin illa urbs caperetur. At is ad id quod evenerat Delphicam illam defensionem, Crœsoque redditum oraculum, frigidè detorsit: dicens deum quidem prædixisse victoriam, haud tamen explicuisse, utrum Romanorum esset futura, an hostium. Tandem cùm jam plurimi confluerent, premeretur turque civitas eorum multitudine qui ad oraculum ventitabant, neque suppeditandis rebus ad victum necessariis sufficeret, oraculi genus comminiscitur, quod nocturnum appellabatur. Siquidem acceptis libellis indormire se ajebat, & tanquam divinitus in somnio edoctus respondebat: nihil certi tamen, sed ambiguè plerumque ac confusim, maximè siquem libellum accuratius obsignatum conspexisset. Nam citra resignandi periculum, quicquid temerè in mentem veniisset, subscribebat: ratus & hoc ipsum convenire oraculis. Erant autem ad id nonnulli constituti interpretes, qui mercedem non exiguam colligebant ab iis qui hujusmodi capiebant oracula, ut ea enarrarent, explicarentque. Atque hoc illorum munus erat conductitium. Nam interpretum quisque talentum Atticum pendebat Ale-

1 Πολλῶν ἐπιβεβώντων] Cod. Anglic. πολλῶν ἐπὶ ἐπολλὰ πεπεισόντων. Bourd.
2 Παρακινδυνεύων τὸ ὑπελθὸν] Angl. Cod. παρακίνδηνον τὸ ἐδέθλιν. Idem.

ex-

Ἀλεξάνδρῳ, πάλαι δὲ Ἀπικῷ ἐκπεσόντος. σπάνιον δ', μήτε ἐρωτήσαντός τινος, μήτε παρόντος, ἀλλ' ἐξ ὅλως οὐδενὸς, ἐκχεσμῳδεῖν ὥστε ἄκαιρον ἐπιδείξασθαι τῶν ἀνοήτων, οἷον καὶ τοῦτο,

Δίζεαι ὅππως σοὶ ἄλοχον μάλα πείχυ λελήθως,
Καλλιχίτωνα ὑπὲρ λεχέων ἐσαλάλκ' ἠδὲ δόμα,
Δῶλον ἀφραδίης, πῖ, δὴ σύ γε πάντα πέπεισαι.
Ὧπτυες ἦδ' ὀκέτην. ὅσσ' αὖθις σοὶ πακχιλίην,
Ἀντίδοπιν τούτῳ ὕπνου ἰδίας ἀλόχοιο.
Ἀλλ' ἐπὶ σοὶ δὴ φάρμακ' ἀπ' αὐτῶν λυγρὰ τέτυκται,
Ὡς μήτ' εἰσιδέειν, μήτ' εἰσορόων ἀλέασθαι.
Εὐρήσεις δ' οὔπω τοῦτό σε λέχος ἀγχόθι πίχυς,
Πρὸς κεφαλῆς, καὶ σὴ θεράπαινα σύνοιδε Καλυψώ.

Τίς γὰρ ἂν Δημόκριτος διεπερᾶσαι δυνήσεται ὀνόματα, καὶ τόπους ἀκριβῶς; εἰπεῖν μετ' ὀλίγων κατέπτυσεν ἄν, σωθεὶς τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ βαρβάροις πολλάκις ἔχρησεν, εἴ τις τῇ πατρίῳ ἐρωτῷ φωνῇ συμβαίη, ἢ κελεύοι, ῥᾳδίως ἐξευρίσκων τινὰς ἐπιδημοῦντας ὁμογενεῖς τοῖς δεδωκόσι. Δοκεῖ τοῦτο καὶ πολὺς ἐν μέσῳ χρόνος ὢν τὸ πρὸς δόσιν τῶν βιβλίων, καὶ τῆς χρησμῳδίας, ὡς ἐν τοσούτῳ καὶ σχολῇ [2] λύσαντό τε οἱ χρησμοὶ ἀφραδῶς, καὶ εὐπορήσειαν οἱ ἑρμηνεύσοντες δυνάμενοι ἕκαστα, οἷόν καὶ

Alexandro. Nonnunquam etiam cùm neque consuleret, neque missus esset quispiam, imò cùm neque esset hujusmodi quippiam, oraculum edebat ut stultos homines obstupefaceret, quale illud,

Illum quare, tua qui clam te
scandit apud te
Conjugis in thalamum, vultu-
que oculisque decora.
Primigenum, cui tu credebas
omnia, vernam.
Ejus enim florem libasti, hoc
dedecus ille
Nunc tibi compensans, cum con-
juge dormit herili.
Verùm, quid faciant, ne au-
dire, & cernere possis,
Illi lethiferum tibi adornavêre
venenum.
Invenieque tuo sub lecto, tum
prope murum,
Ad caput: est illis tua consci-
serva Calypso.

Quis Democritus auditis accuratè nominibus & locis, non commotus fuisset? Verùm cognita eorum arte, illicò despuisset. Quinetiam barbaris non rarò respondit, siquis patria lingua, puta Syriacè vel Gallicè scisciteretur, quoties difficile erat invenire conterraneos eorum qui rogitationem proposuissent. Proinde multum temporis intercedebat inter libelli donationem, & oraculi redditionem, quo videlicet interim per ocium posset & tutò solvere libellos, & nanciscì qui cuncta possent interpretari.

Quale

1 Σαλάλκ' ἠδὲ δῶμα] Verbum σαλάλκ alibi, credo, non invenitur. Ideo credo id fuisse deterioris notæ, ut sæpe obscœna verba à sola viliore plebe usurpantur. Forte fuit Paphlagonicum & Abonitichitis solis familiare: videtur ἀπὸ τοῦ ἅλις ἢ σαλάσσειν deduci. *Palm.*

2 Λύσαντο] Angl. *dissolverunt.* Bourd.

ὁ τῦ Σκύθη δῆλὸς χρησμὸς ἦν. [1] Μόρφι ἐβάργυλις εἰς σκιλὼ χνύχνεφγε λείψῃ φάος. [2] ἄλλως πάλιν ἄπτ πιεγίλ, ἄπτ ὄλως τπί ὄτλ, ἴφη ἄνδ μέτρ. ἀναερίφετο ὀπίσω. ὁ γὰρ πέμψας σε, πύθηκεν ὑπὸ τῦ γείτονος Διοκλέους τήμεφον, λῃστὴν φοβερὸν πάντων Μάγνα, καὶ Κέλερος, καὶ Βυβάλα. εἰ γὰρ ἦλθ δύο τῦτ ληφθέντες. ὁ λίγνος δ' καὶ ὁ ἐμὸς δεσπότης ἄκυσεν. ἐφεμένε γάρ μν οἱ φαλακρὸς ἦν Ἀλέξανδρος, καὶ κολοσημαμένε φοβέρως, καὶ σοφὸν, ὑπογράψαι τῷ χρησμῷ νυκτερησίῳ, Σαβαρδαλάχ Μάλαχ Ἄττις ἄλλος λύ. καὶ πάλιν ἐμοῦ ἐφεμένε τὸ δεύτερον βιβλίοις ἀμφόφοις τὸν αὐτὸν ἐρώτησιν, τὸν ἦν Ὅμηρος ὁ ποιητὴς, ἐπ' ἄλλε καὶ ἄλλε ὀνόματος, τὸ ἐπέρ μ', ὑπέγραψεν ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ τῦ ἐμῦ νεανίσκε. ἐρωτηθεὶς γὰρ ἐφ' ὅ, τι ἥκει, περαίαν ἔφη αἰτήσων τὸς σύλλογον.

Κυτμίδι σε κελεύω κέλομαι, ἀρσίλυ πίκι Λητῦς.

Τῷ δ' ἑτέρῳ, ἐπειδὴ καὶ τῦτο [3] ἠκηκόει, ὡς ἐφεμένε τὸν πέμψαντος, ἄπτ μοι πλοῦσον ἐπ' Ἰταλίαν, ἄπτ πεζοπορῆσαι λῷον, ἀπεκρίνατο ὑδὲν πρὸς τὸν Ὅμηρον,

Μὴ σύ γε πλοίμβαι, πεζὸν δ' κεδ' εἵμεν ὄδευε.

Πολλὰ γὰρ τοιαῦτα καὶ αὐτὸς ἐπ-

Quale fuit hoc oraculum Scythæ cuidam redditum: Morphi ebargulis in umbram chnenchicranc, relinquet lucem. Alias rursùm cùm nec adesset quispiam, nec omnino tale quid esset, citra carmen elocutus est. Redito unde venisti. Nam qui te misit, à vicino Diocle hodie est interemptus, cùm Magnus, Celer, & Bubalus latrones advenissent, qui comprehensi jam detinentur in vinculis. Nunc etiam accipe pauca quædam quæ mihi ipse respondit. Cùm scisciterer esset-ne calvus Alexander: & libellos accuratè & palam obsignassem: responsum nocturnum subscribitur, Sarbardalachi Malach Attis alter erat. Rursùm cùm diversis libellis eandem rogationem proposuissem, Cujas esset poeta Homerus, idque alio atque alio nomine, alteri quidem subscripsit, à puero meo deceptus, qui interrogatus quorsum veniisset, ut remedium, inquit, petam, adversus lateris dolorem:

Cytmide te jubeo, & Latonæ rore perungi.

Alteri verò, quoniam à me missum consultorem audiverat scisitantem, utrum mihi in Italiam navi, an pedibus contendere satius esset, respondit, nihil quidem quod ad Homerum attineret,

Carpe viam pedibus, rate ne sulcaveris undas.

Multa id genus adversus ipsum sum

1 Μόρφι] Angl. C. sic habet hanc barbariem, sive, ut ipse alibi dixit ἀσαφῆ & ἄσημα.

Μορφὸς βαργύλω ἰχὲ ἀγχυτίχνψ φάες δι. Bourd.

2 Ἄλλως] Ὅλως Angl. ἄλλω. Idem.

3 Ἠκηκόει] Post hanc vocem sic legitur in Angl. Cod. ἐφεμένε τῦτον & πλοῦσιος, Idem.

sum

μηχανησάμενω αὐτῷ, οἷον ἐκεῖνο μέλλω ἐρώτησιν ἐπερωτήσας, ἐπιγράψας τῷ βιβλίῳ καὶ τὸ ἔθος, ἐδεήθη χρησμοὺς ἑκτὼ, ψευσάμενός τι ὄνομα, καὶ τὰς ἑκτὼ δραχμὰς, καὶ τὸ γενόμενον ἐπὶ τοῖς τοιούτοις πέμψας. ἐδέ, πεισθεὶς τῇ ἀπορομπῇ ἐμισθώθη, καὶ τῇ ἐπιγραφῇ ἐβιβλίῳ, ὡς μίαν ἐρώτησιν, ἣν ὁ αὐτὸς, πότε ἀλώσεται μαγγανεύων Ἀλέξανδρος, ἑκτὼ μοι χρησμοὺς ἔπεμψεν, ὅτε γῆς φασιν, ὅτε ὑγιὴς ἀποδρᾶναι, ἀνοήτους ὄν, καὶ δυστοήτους ἅπαντας. ἐπεὶ ὕστερον αὐθόρμητος, καὶ ὅτι Ῥουτιλιανὸν ἐγὼ ἀπέτρεπον ἐμὲ γαμεῖν, καὶ ἐμὲ πάνυ ὡσπερεὶ ταῖς ἐμαῖς χρηστηρίοις ἐλπίσιν, ἐμίσησ ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἔχθιστον ἠγεῖτο. καί ποτε ἐπὶ ἐμὲ ἐρομένῳ τὴν Ῥουτιλιανὴν, ἔφη,

Νυκτιπλάνοις ἀόρνις χαίρει, καὶ πόρνις τε δυσάγνοις.

Καὶ ὅλως, ἦν ἔχθιστος εἰκότως ἦν ἐγώ. καὶ πειδὴ εἰσελθόντα με εἰς τὴν πόλιν ἠσθάνθη, καὶ ἔμαθεν ὡς ἐκεῖνον ἐγὼ ὁ Λυκιανὸς, ἐπηγόμην ὄν καὶ τραπέζας δύο, λογχοφόρον, καὶ κοντοφόρον ἔχοντα ἐν ἡγεμονίᾳ τῆς Καππαδοκίας, φίλα τοτε ὑπ' ἐκείνων λαβὼν, ὡς μὲ ἐξεπέμψαντο μέχρι τῆς θαλάττης, αὐτίκα μεταστὰς δεξιᾶς πάνυ, καὶ μετὰ πολλῆς φιλοφροσύνης. ἐλθὼν ὄν ἐγὼ, καλέσας με πολλὰς ἐπὶ αὐτόν. σωφρονοῦμεν ὄν καὶ τὰς τραπέζας τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ. καὶ ὁ μὲ, ἀσπάζεταί μοι κύσας τὴν δεξιὰν, ὥσπερ εἰώθει ἐν τοῖς πολλοῖς. ἐγὼ ὄν ἐσωφρύς ὡς φιλήσων, δήγμασι χρησάμενος πάνυ μικρᾷ δεῖν χεῖλη αὐτοῦ ἐποίησα τὴν χεῖρα. οἱ μὲν δὴ παρόντες, ἄγχειν με, καὶ παίειν ἐσum machinatus, quale & illud, quum proposita unica interrogatione, pro more inscripsi libro, cujusdam rogationes octo, nomen aliquod ementitus, missis octo drachmis, quodque ad eas præterea accedit. Sed hic persuasus missa mercede, & libri inscriptione, ad rogationem unam, quæ hæc erat quando deprehendendus esset impostor Alexander, octo misit oracula, quæ neque cœlum, quod ajunt, neque terram attingerent, verùm insulsa, & difficilia intellectu omnia essent. Quod cùm postea persensisset, præterea me Rutillianum à matrimonio dehortari conatum esse, & suasisse ne suas spes in divinatione prorsus reponeret: odio me prosequebatur, ut par erat, sibique acerrimum hostem judicabat. Et Rutilliano de me aliquando percontanti, respondit,

Noctivagis gaudet scortis, spurcoque cubili.

In summa, jure me invisissimum habebat. Proinde cum me in oppidum advenisse sensisset, illumque Lucianum esse cognovisset (adduxeram autem milites duos, alterum lancea, alterum conto armatum, quos à Cappadociæ præside mihi tum amico acceperam, quo me ad mare usque deducerent) accersit illicò, comiter admodum, magnaque cum humanitate. Ego cùm advenissem, complures apud illum reperio. Porrò mecum etiam milites, quod bene vertit, adduxeram. Tum ille manum mihi porrigit osculandam, ut vulgo consueverat. Ego admotus, tanquam osculum daturus, acri morsu corripio, ita ut parum abfuerit, quin mancam illi manum reddiderim. Itaque qui aderant, strangulare me, & cædere conati sunt,

πιεζοῖτο, ὡς ἱερόσυλον. καὶ ἄσμενοι ἂν ἀγανακτήσαντες ὅτι Ἀλέξανδρον αὐτὸν, ἀλλὰ μὴ προφήτην προσεῖπον. ὁ δὲ, πάνυ γλυκέως καταπρησας, καταπαύει τι αὐτοὺς, καὶ ὑπισχνεῖτο πλησίον με ῥᾳδίως ἀποβαλεῖν, καὶ δεῖξειν τὸν Γλυκωνα δριτὸν, ὃν καὶ τοὺς πάνυ πεπονθόμενος, φίλους ἀπεργάζεται. καὶ μεθεστηκότα δὲ ἀπαντῶσι, ἐδικαιολογεῖτο πρός με, λέγων πάνυ μοι εἰδέναι καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ Ῥηγιλλανοῦ συμβαλλόμενα καὶ τί πάσχω, τοῦτό μοι εἰρήκοσι, δυνάμενον ὑπ' ἐμοῦ ἐπὶ μεγάλα προκόπτειν παρ' αὐτοῦ. καίτοι ἄσμενος ἂν ἐδεχόμην τὴν φιλοφροσύνην ταύτην, ὁρῶν οἱ κινδύνου καταισχύνειν. καὶ μετ' ὀλίγον προσέλθοντι φιλανθρώπως. καὶ τοῦτο μὲν μικροῦ θαῦμα τοῖς ὁρῶσιν ἐδόξεν, ὅτι μοι [1] ῥᾳδίως γλυκύπικρος μετέβαλλε. εἶτα δή μου σκηπτὸν προσαιρουμένου, ξύλα, καὶ δῶρα πολλὰ πιὼν δὲ ὁ σὺν τῷ Ξενοφῶντι ἐτύγχανε ἐπιὼν, ὁ πατὴρ, καὶ τοὺς ἐμοὺς εἰς Ἀμαστριν ἀξιοπρεπῶς προπέμψας, ὑπισχνεῖτο καὶ πλοῖον αὐτοῖς παρέξειν, καὶ ἐρέτας τοὺς ἀπάξοντας. καίτοι μὲ ᾤμην ἀπαλλᾶν τι εἶναι, καὶ δεξιόν. ἐπεὶ δὲ καὶ μέσον τὸ πόντον ἐβυθόμεθα, δακρύοντα ὁρᾶν τὸν κυβερνήτην, καὶ τοῖς ναύταις τι ἀνθλίβοντα, σὺν ἀγαθῇ εἶχον τῷ τὰ μελλόντως τὰς ἐλπίδας. ἦν δὲ αὐτοῖς ἐπεσταλμένον ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀγαγόντας, ῥίψαι ἡμᾶς εἰς τὸν θάλασσαν, ὅπως εἰ ἐμηχάνητο ἡμῖν ὡς αὐτὸν ἐπεστάλκειν τι περὶ ἐμέ. ἀλλὰ δακρύσαντος ἐκείνου, ἔπεσε καὶ τοὺς σωτῆρας μηδὲν δεινὸν ἡμῖν ἐργάσασθαι.

sunt, ut sacrilegum: priùs etiam indignati, quòd Alexandrum illum, non autem prophetam, compellassem. Sed id oppido quàm generosè ferens, compescebat ipsos, meque placidum facilè redditurum pollicebatur, virtutemque Glyconis ostenturum, qui sævissimorum etiam hominum amicitiam sibi conciliat. Moxque ablegatis omnibus, mecum expostulavit, asserens se scire quæ Rutilliano suasissem: ecquid me læsisset ut ita in se facerem, cùm sua opera possem apud illum magnas ad res promoveri. Quam equidem humanitatem accipiebam libenter, perspiciens quo in periculo constitutus essem: & paulo post factus illi amicus prodivi. Neque iis qui videbant, res ea parum stupenda videbatur, quòd tam facilè fuissem commutatus. Postea cùm navi discedere statuissem, missis xeniis, donisque multis (solus autem cum Xenophonte eram, patre cum reliquis meis in Amastrim præmisso) pollicetur & navim præbiturum sese, & remiges qui nos aveherent. Quod quidem animo simplici, atque officiosè fieri censebam. Sed ubi jam in medio mari essemus, viderem que lachrymantem gubernatorem, & nautis nescio quid contradicentem, non bene de rerum mearum eventu sperare cœpi. Erat autem ipsis ab Alexandro mandatum, ut in altum provecti, nos in mare præcipites darent. Quod si factum fuisset, facilè quod mecum gerebat bellum confecisset. Sed is qui lachrymabatur, connautas flexit, nequid in nos gravius patrarent. Et

1 Ῥᾳδίως] Flor. Cod. ῥᾳδία γλυκέως μοὶ ἐμεταβολὴ, Bourd.

in

καὶ οὕτως ἐμὲ ἔφη, ὅτι ἐξήκοντα ὡς ὁρᾷς ἀνεπίληπτον βίον, καὶ ὅσιον εὐσεβίως, σὺν ἂν βουλοίμην σὺν τούτῳ τῇ ἡλικίᾳ καὶ γυναῖκα, καὶ τέκνα ἔχων, μιαίνειν φόνῳ τὰς χεῖρας, δηλῶν ἐφ' ὅσῳ ἡμᾶς ἀνειλήφει, καὶ τὰ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐπιτεταγμένα. καθεζόμενον δὲ ἡμᾶς ἐν αἰγιαλοῖς, ὧν καὶ ὁ καλὸς Ὅμηρος μέμνηται. ὀπίσω ἀπήλαυνεν. ἔνθα ἐγὼ διαπλέοντας ἀνὰ Βοσπορανοὺς πινας πρέσβεις, παρ' Εὐπάτορος τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Βιθυνίαν ἀποδημοῦντας ἐπὶ κομιδῇ τῆς ἐπετείου σωτηρίας, καὶ διαπλεύσαντας ἡμᾶς κίνδυνον, καὶ δεξιῶς αὐτῶν τυχόν, ἀναλαβόντες ἐς τὸ πλοῖον, ἀφιστάμην ἐς τὴν Ἄμαστριν, ἔνθα τοσοῦτον ἐλθὼν ἀπεθανάτιζον. τοῦτο μὲν καὶ αὐτὸς ἐπεκρυπτόμην αὐτὸ, καὶ πάνυ καλὸν ᾠόμην, ἀμύνασθαι βουλόμενος, καὶ ἐφ' ᾧ ἐπιβουλῆς ἤδη μισῶν αὐτὸν, καὶ ἔχθιστον ἡγούμενος ἀφ' ὧν δὲ τοῦτο μηχείαν, καὶ ἐφ' ᾧ κατηγορίαν ὡρμώμην, πολλὰς συναγωνιστὰς ἔχων, καὶ μάλιστα τὸν ἀπὸ Τιμοκράτους Ἡρακλεώτην φιλόσοφον. ἀλλ' ὁ τότε ἡγούμενος Βιθυνίας. καὶ δὴ Πόντου, αὐτὸς ἐπίσχε, μυρίως ἱκετεύων, καὶ ἀντιβολῶν πυκνά. ἀφ' ὧν τῷ ἐφ' Ῥαπιδιανὸν δύνασθαι, μὴ ἂν δύναμαι καὶ εἰ φανερῶς λάβοι ἀδικοῦντα, κολάσαι αὐτόν. ὥστε μὲ ἀνασχέσθαι τὸ ὀργῆς, καὶ ἀνεπαυόμην, σὺν συνέσει φρασυνόμενον, ἐφ' ὥστε δικαιοῦ ἀφ-

Et sic me est alloquutus. Annos natus, ut vides, sexaginta, cùm anteactam vitam inculpatè, & piè exegerim, nolim in ætate tam grandi, præsertim cùm uxorem & liberos habeam, homicidio manus inquinare: indicans videlicet, cujus rei gratia nos susceperisset, quæque sibi mandasset Alexander. Expositis autem nobis [1] in Ægialos, quorum etiam egregius Homerus meminit, iter relegit. Ibi fortè nactus præternavigantes legatos quosdam Bosporanos, Eupatoris regis nomine in Bithyniam proficiscentes, ut tributum annuum deportarent, periculum quod me circunstèterat narravi: tum sese commodos & faciles præbuerunt: quorum in navim receptus, incolumis in Amastrim perveni, postquam parum abfuisset quin periissent. Exinde adversus eum arma sumebam, omnemque movebam funem, quò hominem ulciscerer, quem jam ante structas insidias oderam, proque summo hoste ducebam, propter morum impietatem. Iamque ad accusationem intenderam animum, non paucis mecum facientibus, & maximè qui erant ex Timocratis Heracleotæ schola philosophi. Verùm qui tum Bithyniæ Pontoque præsidebat nos cohibuit, pene supplicans & obsecrans ut desisteremus. Etenim ob necessitudinem quæ sibi cum Rutilliano intercederet, nequaquam posse supplicio afficere, nec si manifesto in crimine deprehendisset. Atque ita quidem ab iracundia destiti, meque repressi, rem æquam, apud judicem hoc modo af-

1 *In Ægialos*] Ægialeus Phoronei, seu, ut alii volunt, Inachi filius fuit, cui Apis, cum in Ægyptum trajiceret, regnum Argivorum reliquit. Ab eo Ægialea cognominata fuit quæ postea à Pelope Peloponnesos dicta est. *Cogn.*

1 Tu-

κεμένε. ἐκεῖνο δ' πῶς ἐ μέλλει σὺ τοῖς ἄλλοις τὸ τολμηρὸν Ἀλεξάνδρε, τὸ αἰτῆσαι παρὰ Ῥωμαίων μετονομασθῆναι τὸ Ἀβώνου τεῖχος, καὶ Ἰανόπολιν κληθῆναι, καὶ νόμισμα καινὸν ἐγκεχαραγμένον, τῇ μὲν, Γλύκωνος. καὶ πατρὸς δ', Ἀλεξάνδρε, σύμβολα τὸ Ἀσκληπιοῦ, καὶ τὸν ὄφιν ἐκεῖνον ἐ παρόμοιον Περσέως ἔχοντα; ἐθέλοντος δ' ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι ἐ χρὴ μᾶλλον τὸν

τὴς ἀπέκτιμψεν αὐτῷ, τὴν σοφιστικὴν φυλάττων μὴ τὴν ὑποῦσαν ἀπαιδαγώγητον. τοιοῦτος ὦ φιλότης, ὀλίγα σε πρὸς πολλῶν δείγματος ἕνεκα χαριζόμενος, καὶ σοὶ μὲν χαριζόμενος, ἀνδρὶ ἑταίρῳ, καὶ φίλῳ, καὶ ὃν ἐγὼ πάντων μάλιστα ἠγαμαι σοφίας ἕνεκα, καὶ τῆς πρὸς τὰς ἀληθείας ἔρωτος, καὶ πραότητος, καὶ ἐπιεικείας, καὶ μαλακῆς βίου, καὶ δικαιότητος πρὸς τοὺς συνόντας. τὸ τέλειον δ', ὅτῳ καὶ σοὶ ἥδιον, Ἐπικούρῳ [1] τιμωρῶν, ἀνδρὶ ὡς ἀληθῶς ἱερεῖ, καὶ θειοτάτῳ τὴν φύσιν, καὶ μόνῳ μετ' ἀληθείας τε καλὰ εἰδότι, καὶ δαιμονίως ἐδωδηκότι, καὶ ἱλαρωτάτῃ τῶν ὁμιλησάντων αὐτῷ γιγομένῳ. οἶμαι δ' ὅτι καὶ τοῖς συντυχοῦσι, χρήσιμόν τι ἕξειν δόξῃ ἡ γραφή. τὰ μὲν, διεξελεγχθέντα, τὰ δὲ, ὑπὸ τῶν τοῦ φορτικωτάτου γούμενος βεβαιωθέντα.

natos, ipsi sibi divinationem servans, postquam hinc demigrasset. Hæc amice, ex multis pauca, exempli gratia scribenda putavi, ut tibi gratificarer, viro familiari & amico, & quem ego omnium maximè suspicio, & propter sapientiam, veritatisque studium, morumque mansuetudinem & moderationem, atque ob vitæ tranquillitatem, & erga familiares humanitatem tuam. Tum etiam, quòd tibi fuerit jucundius, ut Epicurum ulciscerer, virum verè sacrum, ingenioque divino, quique solus quæ verè sunt honesta noverit, & tradiderit, liberosque reddiderit eos, qui secum haberent consuetudinem. Denique arbitror fore ut iis qui legerint, nonnihil utilitatis afferre hic libellus videatur: dum quædam redarguit: quædam in mentibus eorum qui bene sentiunt, stabilit.

1 Τιμωρῶν] Angl. βοηθῶν. Bourd.

ΠΕΡΙ ΟΡΧΗΣΕΩΣ. | DE SALTATIONE.

ARGVMENTVM.

Defendit hac Oratione saltandi artem Lucianus, contra Cratonem quendam, à quo studium ejus rei reprehendebatur, ut effœminatum ac molle, ac viro, præsertim philosopho indignum. Colligit autem honestatem ac dignitatem artis, Primùm ab antiquitate, multis ac variis exemplis ostendens, quantum in usu saltandi studium veteribus fuerit, & quantopere eo omnes propè gentes jam inde ab initio delectatæ sint, quibus item laudibus eam artem cum poëtæ tum alii quidam celebrarint. Confutata interim tragœdia, Comœdiaque præstantia, quarum certamina atque actiones Crato saltationibus anteposuerat. Deinde & præstantiam artis à difficultate commendat, docens multarum ac variarum rerum peritum, multisque tum ingenii tum corporis dotibus saltatorem præditum

esse oportere. Inter quæ & effectum ac vim artis prosequitur, docens non oblectare tantùm eam, verùm & corporis agilitatem quandam decentem atque utilem inde comparari, roburque & vires augeri. Deinde & animi quandam sapientiam ac mores hominum formari. Idque exemplis tum philosophorum, tum barbarorum quorundam amplificat. Postremò & vitia saltatorum aliquot recensет, & præcipuè quantum noceat, ut alias, ita & in primis in hac arte Cacozelia seu nimia affectatio, exemplis docet, quæ res & ipsa ad difficultatem artis confirmandam tendit. Exordium ab occasione sumitur. Quo modo Cratonis reprehensio sequitur, qui studium hujus rei in Luciano reprehendit, a persona qualitate & modo rei, addita etiam amplificatione quadam a collatione, quam antequam ad rem accedit, Lucianus ab inæqualitate refutat, ipsumque Cratonem indignè & absurdè facere ostendit, qui rem nec visam, nec cognitam, temerè reprehendat. Atque ita ad argumentum, illo auscultandi operam pollicente, descendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Περὶ τούτων ὦ Κρᾶτον, ὀυκέτι τινα πάλαι κατηγορίαν ἐκ πολλοῦ οἶμαι παρεσκευάσατο κατηγόρηκας, ἐρχήσεώς τε, καὶ αὐτῆς ὀρχήσεως, καὶ σφόδρα ἐμοὶ δοκεῖς τῶν χαιρόντων τῇ τοιαύτῃ δίκῃ, ὡς ἐπὶ φαύλοις καὶ γυναικείοις πράγμασι μεγάλου σπουδὴν ποιεμένου, ἄκυρον ὄσον οὐδέπω διημάρτηκας, καὶ ὡς ἀληθῶς διαυτὸν οὐ μικρὸν [1] τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν. καὶ συγγνώμη σοι, εἰ ἰζαρχὴς βίῳ αὐχμηρῷ ὑπάρχων, καὶ μόνον τὸν [2] σκληρὸν, ἀγαθὸν ἡγούμενος, ὑπ' ἀπειρίας αὐτῶν, κατηγορίας ἄξια εἶναι νενόμικας. Καίτοι ἀνὴρ εἶτις ὢν ὦ λῷστε, καὶ τοῦτο, παιδείᾳ σωφρονῶν, καὶ φιλοσοφίᾳ τὰ μέτρια ὁμιλικῶς, ἀπείρως ὦ Λυκῖνε οὐδὲ τὰ βελτίω σπουδάζειν, ἢ τοῖς πο-

LVCIANVS.

Quandoquidem tu Crato, jam olim opinor accusationem adornata, criminatus es saltationes, ipsamque saltandi artem, insuper & nos qui hujusmodi spectaculo gaudemus, acsi in re frivola & muliebri multum operæ ponamus, audi obsecro, quantum à recto aberraris, & ut per imprudentiam rem omnium in vita humana optimam accusatis. Sed danda tibi venia, si asperæ vitæ ab initio addictus, & solam austeritatem optimam ratus, eas præ imperitia dignas accusatione censuisti. *Cra.* Cùm viri sies, ô optime, idque liberalibus disciplinis innutritus, & in philosophiæ studiis mediocriter versatus, remisso rerum, ô Lucine, optimarum exercitio, &

pri-

1 Τῶν ἐν τῷ βίῳ ἀγαθῶν κατηγορῶν] Ἀπεσχέν. Marc.

2 Σκληρὸν] Mordet Stoicum alluſione ad generalem Stoicorum thesin. Bourd.

1 Κάρ-

λαισὶς σωμεῖναι, κήλησιν κιθαρικῶν πληγμάτων, θηλυδρίαν ἄνδρα ποιῶν ὁρᾶν, ἐθῶν μαλακῶν, καὶ ἁβρύνσεσιν ἀκολάστοις ἐναβρυνόμενον, καὶ μεμιμημένον ἐρωτικὰ γύναια τῆ παλαιᾶ, τὰς μοιχλοπάτιδας Φαίδρας, καὶ Παρθενοπάτιδας, καὶ Ῥοδόπας παῖδας, καὶ τοῦτο παίζοντα κατὰ κρότους, καὶ περιστρόμβοις, καὶ ποδῶν κτύποις καθαλλόμενα ὡς ἀληθῶς τραγικοῖς, καὶ ἥκιστα ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ, καὶ οἷος σοὶ πρέπουσι, ὥστε ἐγὼ πυθόμενος ὡς ἐπὶ τοιαύτῃ ἥδε χολάζοις, οὐκ ἠδέσθην μόνον ὑπὲρ σοῦ, ἀλλὰ ἠνιάθην, εἰ Πλάτωνος, καὶ Χρυσίππου, καὶ Ἀριστοτέλους ἐκλελοίπειν, καὶ διακεῖσθαι, τὰ ὅμοια πάσχοντα τοῖς τὰ ὦτα πτερῷ κινουμένοις. καὶ τοῦτο, μυρίων ἄλλων ἐντὸς ἀκουσμάτων, καὶ γραμμάτων σπουδαίων, εἰ τούτων τις δέοιτο τῶν κυκλικῶν αὐλητῶν, καὶ τῶν κιθαρῳδῶν τὰ ἔννομα πεισθησόντων. καὶ μάλιστα τῶν σεμνῆς τραγῳδίας, καὶ τῆς φαυλοτάτης κωμῳδίας, ἄμφω δὲ ἐναγώνια εἶναι φήσει. πολλὴ δὲ ἡ χρεία τῆς ἀπολογίας σοι δεηθῆναι πρὸς τοὺς παιδευομένους, εἰ βάλοι μὴ παντάπασιν ἐκπεφευγέναι, καὶ τῆς σπουδαίας ἀγέλης ἐξηλάκατον. καίτοι τό γε ἄμεινον ἐκεῖνό ἐστιν οἶμαι· δεηθῆναι τῶν ἰάσασθαι, καὶ μηδὲ τῇ δεινῇ ὁμολογεῖν τι τοιοῦτον πεφυκέναι σοι. πρὸς δὴ τοῦτον, ὅρα ὅπως μὴ λάθῃς ἡμῖν ἐξ ἀνδρὸς εἰς πόλεις, Λυδή τις, ἢ Βάκχη γενόμενος. ὅπερ εἰ σὸν ἂν ἔγκλημα εἴη μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν, εἰ μή σε τῆς Ὀδυσσέως εἰς λωτὸν ἀποστάσεως, ἐπὶ τὰς συνήθεις ἀφετηρίας ἐπανάξομεν, πρὶν λάθῃς τελέως ὑπὸ τῶν σὺν τῷ θεάτρῳ σειρήνων κατεχόμενος. καίτοι σκέ-

prisorum commercio, sedes tibiæ modulis aurem præbens, & hominem effœminatum spectans, mollibus vestibus, & lascivis cantilenis sibi placentem, tum prisci sæculi mulierculas amatorias imitantem nempe libidinosissimas Phædras, & Parthenopas, & Rhodopas. Et hæc omnia cum citharæ pulsationibus, ejusque procacibus frequentamentis, & pedum strepitu, revera ridicula, nec ingenuum hominem, & qualis tu es, decentia. Quare quum ego certior sum factus te hujusmodi spectaculo vacare, non solùm me tui puduit, sed etiam acerbè tuli quòd tu Platonis, & Chrysippi, & Aristotelis oblitus, sedes eodem modo affectus quo quibus aures penna leniter fricantur. Maximè vero cum alia sint innumera gravia & seria quæ audiri, & spectari possint, siquis hæc requirat, nempe circumforanei tibicines, & qui ad citharam legibus consentanea canunt. Ac in primis gravis tragœdia, plenaque hilaritatis comœdia quæ spectaculis convenire putarunt. Itaque, ô generose, multa tibi defensione opus erit apud eruditos, si nolis omnino secerni, & è virorum gravium grege expelli. Atqui istud mihi optimum facto videtur, ut his omnibus negatione mediaris, nec initio, te tale quid deliquisse, fatearis. In posterum verò vide, ne imprudens ex viro quem olim egisti, nobis Lyde, vel Bacchas fias. Quæ non modò tua, sed etiam nostra foret culpa, si non Vlyssis in morem à loto abstractum, ad consueta literarum studia te reduceremus, priusquam imprudens à Sirenibus in theatro excubantibus plenè occuperis. Verùm illæ quidem solis auri-

ναι μὲ, τοῖς ἀσὶ μόνοις ἐπιβάλλουσι, καὶ ἀφ' τοῦτο κρεῖττον ἰδίκησε θεὸς τὴν παρ' ὑμῶν αὐτῶν. σὺ δ', καὶ δι' ὀφθαλμῶν ἔοικας ὅλως διδαλῶδαι. Λυκι. Παπαὶ ὦ Κράτων, ὡς ἀγρίαν καὶ θηριώδη κύνα ἐφ' ἡμᾶς τὴν σαυτοῦ κύνα. πάλαι τὸ γε παράδειγμα τῶν τῆς Λωτοφάγων, καὶ Σειρήνων εἰκόνα, πάνυ ἀνοήτως ἐπῆλθες μοι δεδεῖσθαι ἐρημίαν, ἣν πέπονθα παρ' ὑμῶν, τοῖς μὲ δὴ λωτὸν μυσταγωγοῖς, καὶ τὴν Σειρήνων ἀκρόασιν, ὀλίγου δεῖν ὧν τὸ τοιοῦτος, καὶ τῆς ἀκροάσεως τὸ πιθανὸν. ἐμοὶ γὰρ, ὥσπερ τῷ τῶν ἡδονῶν ἀπολαύσαντι ἡδὺ παρῆν ἄπραγμον ἀπελθεῖν. ὃ γὰρ εἰς λήθην τὰ οἴκοι, ἀδὴ εἰς ἀγνωσίαν τῶν κατ' ἐμαυτὸν ἐθέμην, ἀλλ' εἰ χρὴ μηδὲν ὑπόκρισιν εἰπεῖν, μάκαρ πάντων ἐγὼ, καὶ τὰ ἐν τῷ βίῳ εὐτραπελώτερος, ἐκ δὲ διάξω ἐπιμελέστερον. μᾶλλον γὰρ τὸ δὲ Ὁμήρου αὐτὸ εἰπεῖν καλὸν, ὅτι ὁ τῶν τοῦτο ἰδὼν τὸ θέαμα, προφρονέστερος νεῖται, καὶ πολεμιώτερος ἐσῶν. Κρα. Ἡράκλεις ὦ Λυκῖνε, οἷα πέπονθας. ὃς οὐδ' αἰσχυνῇ ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ στεφανούμενῳ ἔοικας. τὸ γὰρ ὑπεροπτεύειν τοῦτο ἐστι, ὅτι μηδὲ ἰάτρου πρὸς ἡμῶν χρησόμενος ἐλπίδα, ἐπαινεῖν τολμᾷς τὰ [1] ὄντως αἰσχρὰ, καὶ καταπύγια. Λυκι. εἰπέ μοι ὦ Κράτων, πῶς ἂν τὰ ἐν τῇ ὀρχήσει, καὶ τὰ ἐν τῷ θεάτρῳ γιγνόμενα ἴδοις, πολλάκις αὐτὸς ἐπαινῶν, ἢ ἀπιὼν ὧν δὲ διαβάλλῃ, ὅμως αἰσχρὰ αὐτὰ ἐκάστοτε ὡς φῆς νομίζεις; εἰ μὲ γὰρ εἶδες, ἐξ ὅτου ἡμῖν ἐκ σὺ μεθήσεις. εἰ δὲ μὴ, ὁ-

bus insidiabantur, ideoque earum præternavigationem optabant. Quod verò per oculos fuit cera: tu verò per oculos servitutem redactus omnino videris. *Luc.* Papæ ô Craton quam asperum canem tuum in nos vidisti. Cæterùm hoc exemplum puta sumptam à Lotophagis, & Sirenibus similitudinem, ab iis quæ mihi acciderunt prorsùs increpantem mihi videris adduxisse. Etenim ii qui lotum gustarent, & Sirenas audivissent, à manducationis & auditionis penam, exitio mulctabantur. Mihi verò, præterquam quòd legè jucundissimam voluptatem percepi, bonus etiam exitus evenit. Non enim in rerum domesticarum, propriarumque facultatum ignorationem delapsum, sed si audacter est dicendum, longè prudentior, & in rebus humanis perspicacior ex theatro redivi. Quin potiùs illud Homeri scitè dixeris, quod cui visum est illud spectaculum,

Multorum gnarus, simul obliectatus abivit.

Cra. Hercle Luciane, quo affectus es modò, cùm te illorum non pudeat, sed his gloriari videaris. Quare illud hac in re est gravissimum, quòd nullam curationem spem nobis facis, qui ludibus efferre audeas tam turpia, & execranda. *Luc.* Dic mihi Crato, num sæpe visis quæ in saltatione, & theatro geruntur, ea vituperas, an verò spectaculi turpe & execrandum esse ducis? Si enim vidisti, par nobis hac in re evasisti. Sin minùs, vide ne iniqua

ignarus, illud tamen, ut ais,

1 Κράτωρ] Qualis Appii *canina facundia*, de qua D. Hieronym. *Bened.*

2 Οὕτως αἰσχρὰ] Persuasi antiqui *saltationem* umbram esse luxuriæ. patet apud Cicer. pro Mur. Horat. Sat. 1. lib. 2. Artemid. lib. 1. *Idem.*

1 Νῦν

ρα μὴ ἄλογος ἡ ἐπιτίμησις εἶναί σου δόξῃ, καὶ θρασεῖα, κατηγορῶν, ὧν ἀγνοεῖς. Κρα. ἔπ γὰ τοῦτό μοι τὸ λοιπὸν ἦν σὺ βαθεῖ τούτῳ πώγωνι, καὶ πολιᾷ τῇ κόμῃ, καθῆσθαι μέσην σὺ ἐν ταῖς γυναιοις, καὶ τοῖς μειρακίοισιν ἐκείνοις θεαταῖς, κροτοῦντά τε, θορυβοῦντα, καὶ ἐπαινοῦντα ἀπρεπεστάτως ἐπιδεῶς, ὁλέθρῳ δὴ ἀνθρώπῳ εἰς ἀδὲν δίον καθεκλωμένῳ; Λυκι. συγγνωστά σοι ταῦτα ὦ Κράτων. εἰ δέ μοι πιθοῖο ποτὲ, καὶ ὅσον πίσας ἔνεκα παρέχοις ἑαυτὸν, ἀναπετάσας τὼ ὀφθαλμὼ, ὦ οἶδα ὡς σὸν ἀνάγκαιον ἄν, μὴ ὀκ ἐν ἄλλῳ τῷ ἄκων θέαν σὺ ἐπιτηδείαν καθελαμβάνων. ὅθεν καὶ ὄψῃ ἀκριβῶς, καὶ ἀκούσῃ ἅπαντα. Κρα. μὴ ὄφελόν ἄρα ἐκοίμιλλον, εἴ ἢ τοιοῦτον ἀπαγγείλω ποτὲ, ἵν' ἂν δασύς τι εἶναι τὰ σκέλη, καὶ τὸ ῥεῦμα ἀπορράπτηται, ὡς νῦν γε σὲ ἤδη ἐλεῶ, πλέως ἡμῖν σκιρτῶντα χυμῶν. Λυκι. βάλε δὴ ἀφέμενος ὧν ἐπαίρει τῆ βλασφημιῶν τούτων, ἀκοῦσαί μου ἢ περὶ ὀρχήσεως λέγοντος, καὶ τὰ αὐτὴ καλῶν, καὶ ὡς ἡ πρώτη μόνον, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμός ἐστι τοῖς θεωμένοις, καὶ ὅσα παιδεύῃ, καὶ ὅσα διδάσκῃ, καὶ ὡς ῥυθμίζῃ τὰ ὁρώντων τὰς ψυχάς, καλλίστοις θεάμασιν ἐγγυμνάζουσα, καὶ ἡδίστοις ἀκούσμασιν ἐνδιατρίβουσα, καὶ κρείττω ἢ ψυχὴ τὸ σώματος καὶ ἐπιδεικνυμένη; τὸ γὰ καὶ μὴ Μυσικῆς, καὶ ῥυθμὸν ταῦτα ποιεῖν, ἢ ὑγιᾶ ἂν αὐτὴν, ἀλλ' ἔπαινον ἂν εἴη. Κρα. ἐμοὶ μὲ πάντα σχολὴ μεμηνότος ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι, τλὼ νόσον τλὼ αὐτὲ ἐπαινοῦντος. σὺ δ', εἰ βάλε λαβὼν ἵνα κατασκεδάσω μου, ἕτοιμος φιλικῶς ταύτῃ λειτουργέειν ὑποδῆναι, καὶ ὑποζωννύειν τὰ ὦτα, καὶ

qua & temeraria videatur increpatio tua, qui ignota tibi crimineris. *Cra.* Ergo hoc mihi adhuc supererat: ut cum tam promissa barba, canisque crinibus, sederem inter mulierculas, & insanientes illos spectatores, applaudens, & laudibus indecentissimis acclamans homini perdito nullum in usum fracto? *Luc.* Hæc tibi ignoscenda Crato. Probè tamen scio, siquando mihi crederes, teque expansis oculis, tantillum experiendi gratia spectatorem præberes, nihil tibi futurum esse antiquius, quàm ut locum occupares commodum, unde spectaculum accuratè cernere, omniaque audire posses. *Cra.* Nunquam ego venustatem consequar, siquid hujusmodi sustinuero unquam, donec cruribus sim hirsutis, incompta que barba, ut me tui nunc miseret, modis omnibus insanientis. *Luc.* Vis ergo, amice, omissis convitiis istis, attendere mihi nonnihil de Saltatione dicenti, deque iis quæ ipsi insunt decora, utque spectantibus non modò est jucunda, sed etiam utilis, tum quarum rerum peritiam, tum quarum doctrinam præstet, & ut aptè spectantium mentes componat, pulcherrimis spectaculis se exercens, & dandis præceptis optimis operam ponens, & communem quandam animæ & corporis pulchritudinem ostendens? Etenim quod hæc omnia facit cum Musica, & modulis, non vitio sed laudi tribuendum. *Cra.* Mihi quidem haudquaquam vacat hominem insanientem, suumque morbum laudantem audire. Verùm si velis me nugis inanibus conspergere, paratus sum in hoc officiosè tibi inservire, & aures

ἄκρως κηρὸν ἐγχεάμενον τὸ φαύλον διαφθεῖρον. ἀφ' ἧς σιωπήσομαί σοι. καὶ λέγε ὁπόσα ἐθέλοις, ὡς μὴ ἢ ἀκούοντός μου. Λυκι. Οὐκ ἄν Κρόνου. καὶ τίνα ἐδέησέ με μέλλοντα ἐνταῦθα ἔσεσθαι ἐπιλαθέσθαι; ἔστι γὰρ κατ' ὀλίγον εἰ λήρου εἶναί σοι δοξῶ τὰ λεχθησόμενα. καὶ σφόδρα γε σκέψαι πάνυ ἠγνοηκέναι μοι δοκεῖς ὡς ἡ νεότης τὸ τῆς ὀρχήσεως ἐπιτηδεύμασι τοῦτο ἐστι, ἡ [1] χλὶς, καὶ σοφόν μοι δοκεῖ, οἷον κἂν τὰς σφετέρας ἡμῶν, ἢ τὰς ἐκείνων, ἀλλ' οὖν τὰ παλαιότατα ὀρχήσεως πρὸ γενεαλογίας, ἅμα τῇ σφετέρᾳ γενέσει τὸ ὅλον φῦναι ἂν σοι δόξειεν ὄρχησις ἀναφύναι, τῷ δημιουργήσαντι ἅπαντα συναναφανεῖσαν. ἡ γὰρ χορεία τῶν ἀστέρων, καὶ ἡ τῶν ἀπλανῶν τῶν πλανήτων συμπλοκὴ, καὶ εὔρυθμος αὐτῶν κοινωνία, καὶ ἀπαράβατος ἁρμονία, τὴν σφετέραν ὀρχήσεως δείγματά ἐστι. κατ' ὀλίγον δὲ αὐξανομένη, καὶ τὸ σφὸς τὸ βέλτιον ἀεὶ σφοδρότης τυγχάνουσα, νῦν ἔοικεν ἐς τὸ ἀκριβέστερον ἐκπεπλίσθαι, καὶ γεγυμνάσθαι ποικίλον ἅμα, καὶ παναρμόνιον, καὶ πολύμικτον ἀγαθόν. σφᾶς τοι δὲ φασι Ῥέαν ἠθέσαι τῇ τέχνῃ, οἱ Φρυγίαν μέν, τοὺς Κορυβάντας, οἱ δὲ Κρήτην δὲ, τοὺς Κουρήτας ὀρχεῖσθαι κελεῦσαι. καὶ ἐκ τοῦ μείζονα ὠφελεῖσθαι τὴν τέχνην αὐτῶν. εἰ γὰρ σφοδρογχύμενοι, διεσώσαντο αὐτῇ τὸν Δία, ὥστε καὶ σφᾶς εἰκότως ἂν ὁ Ζεὺς ὠφεῖλεν ὁμολογεῖν αὐτοῖς, ἐκφυγὼν ἀφ' ἑαυτοῦ αὐτῶν ὀξυστομοῦντας πατρῴους ὀδόντας, οἱ ὁπλοις ἢ αὐτῶν τῇ ὀρχήσει ἐῴ, τὰ ξίφη μεθ' ἡμῶν κορυθάντων σφὸς τοὺς κατοίους, καὶ πηδώντων ἔνθεον ἅμα, καὶ [2] πολεμικήν.

prabere, cùm sine cera res malas audire possim. Quare tibi silentium impertiam: dic verò quidquid libuerit, ac si nemo audiat. *Luc.* Rectè profectò, Croton: & hoc expetebam maxime. Nam brevi cognosces an quæ cantur, nugæ tibi sint cenſendæ. Ac primùm quidem omnes ignorare mihi videris, non novum esse hanc artem Saltationis, neque heri, vel pridie natam, puta majorum nostrorum, aut proavorum memoria. Sed qui quam verissimè Saltationis ortum docuerint, affirmant simul cum prima rerum universitatis generatione Saltationem ortam esse, & cum Amore vetustissimo illo Deo in lucem prodiisse. Etenim ipsa syderea chorea, & stellarum errantium cum non errantibus conjunctio, earumque concinna communio & constans harmonia, Saltationis illius primigeniæ sunt indices. Quæ paulatim incrementa capiens, & in dies additionem in melius obtinens, nunc summam perfectionem videtur attigisse, & in varium quoddam, omnino concinnum, multiplicisque scientiæ Bonum evasisse. Primùm autem dicunt Rheam hac arte delectatam, in Phrygia quidem, Corybantas, in Creta verò, Curetas saltare jussisse. Neque parum ars eorum illi profuit: quippe circumsaltantes servarunt illi Jovem, ita ut ipsis mercedem salutis debere se Iupiter confiteatur, siquidem per saltationem illiorum paternos dentes effugit. Saltabant autem armati, & gladios ad scuta collidebant interim, & furibundum bellicumque quiddam saltitabant.

1 Sic ἐς σφᾶλμα] Vide Patœmiogr. *Bourd.*

2 Πολεμικὴν] Hanc saltationem σφᾶλμα vocat Callimach. hym. εἰς Δία. Idem.

1 Mo-

μεν ὃ, Κρητῶν οἱ κράτιστοι σπουδῇ ἐπιτηδεύσαντες αὐτὸ, ἄριστοι ὀρχησταὶ ἐγένοντο, οὐχὶ οἱ ἰδιῶται μόνον, ἀλλὰ καὶ οἱ βασιλικώτεροι, καὶ σφοδρὰ εὐκλεεῖς ἀξιώσαντες. ὁ γοῦν Ὅμηρος τὸν Μηριόνην οὐκ αἰσχύνας βαλόμενον, ἀλλὰ κοσμῆσαι, ὀρχησιν ἐπέθηκεν. καὶ ὅπως ἄριστος ἐπίσημος ἦν, καὶ γνώριμον ἅπασιν ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, ὡς μὴ οἱ Ἕλληνες μόνον ταῦτα πιστεύειν περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ οἱ Τρῶες αὐτοὶ, καίτοι πολέμιοι ὄντες. ἐώρων γὰρ οἶμαι καὶ τὸν ἐν τοῖς πολεμικοῖς αὐτοῦ κόσμον, καὶ εὐρυθμίαν, ἣν ἐκ ὀρχήσεως ἐκέκτητο. φησὶ γὰρ τάδε ἔπη ὧδέ πως,

[1] Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὀρχηθμόν περ ἐόντα, Ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε. καὶ ὁμῶς μὲ κατέπαυσεν αὐτόν. ἅτε γὰρ ἠσκημένον τὸν τῇ ὀρχηστικῇ, ῥᾳδίως οἶμαι διεδέδρακε τὰς ἐπ' αὐτὸν ἀφέσεις τῶν ἀκοντίων. πολλὰς γὰρ καὶ ἄλλας τῶν ἡρώων εἰκὸς ἔχειν τοῖς αὐτοῖς ἐγγεγυμνασμένους, καὶ τέχνῃ τὸ πᾶγκαλον πεποιημένους, ἐκεῖνον ἡγοῦμαι τὸν Νεοπτόλεμον, Ἀχιλλέως μὲν παῖδα ὄντα, πάνυ δὲ διαφέροντα ἐπὶ τῇ ὀρχηστικῇ, καὶ εἰδέναι τὸ καλλίστην αὐτὴν ποιοῦσαι σχῆμα, Πυρρίχιον ἀπ' αὐτοῦ κεκλημένον. καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς ταῦτα ὑπὲρ τοῦ παιδὸς πυνθανόμενος, μᾶλλον ἔχαιρεν οἶμαι, ἢ ἐπὶ τῷ κάλλει. καὶ τῇ ἄλλῃ ἀλκῇ αὐτοῦ. τοιγαροῦν τὸν Ἴλιον πᾶσαν ἀνάλωσεν ὕστερον, ἡ σκείνου ὀρχηστικὴ καθέλοι, καὶ εἰς ἔδαφος κατέρριψε. Λακεδαιμόνιοι μὲν, ἄριστοι Ἑλλήνων εἶναι δοκοῦντες, καὶ Πολυδεύκους, καὶ Κάστορος [2] καυκαλήσειν μαθόντες, ὀρχήσεως ὃ καὶ τοῦτο

bant. Mox Cretensium præstantissimi, summo studio idem exercentes, optimi saltatores evasêre, non tantum homines privati obscuro loco orti, sed & nobiliores, ac primates. Quare Homerus non quòd Merionem fugillare, sed laudis ornamento decorare vellet, Saltatorem compellavit: qui eò claritudinis & notitiæ apud omnes venit ob saltandi peritiam, ut hæc non Græci solùm, sed & ipsi Trojani, quanquam hostes, de illo comperta haberent. Videbant enim, ut puto, ejus in bellando agilitatem, concinnumque motum quem ex saltatione acquisiverat. Versus Homeri sic loquuntur: *Te mea, Merione, quanvis saltare peritum, Hasta cito stravisset.* Nec tamen ipsum prostravit. Etenim ut pote in saltandi arte exercitatus, facilè, opinor, contorta in se jacula devitabat. Et quanquam complures heroës recensere possem in hoc studio exercitatos, qui ex eo artem fecerunt, unum puto sufficere Neoptolemum Achillis filium, qui Saltandi arte præcelluit, eique speciem pulcherrimam addidit, Pyrrichiam ab ipso denominatam. Quibus de filio auditis Achilles, magis ut opinor, est gavisus, quàm ob illius pulchritudinem & robur. Quare Ilium quod hactenus fuerat inexpugnabile, hæc illius saltandi industria diruit, & solo æquavit. Lacedæmonii quoque, qui Græcorum censebantur præstantissimi, cùm ex Polluce & Castore didicissent caryatissare, quod saltationis genus

1 Μηριόνη] Iliad. π. Bourd.
2 Καρυαπίζειν] De hac voce copiosè ad Pausan. *Idem.*

ὃ εἶδος, ὁ Καρύας ἡ Λακωνικῆς διδασκόμενον, ἅπαντα μὲν μετὰ ᾠδῆς ἐποίουν, ἄχρι δὲ πολεμικοῦ σχήματος αὐλὸν, καὶ ῥυθμὸν, καὶ σύντονοι ἐμέλποντο καὶ ποδες. καὶ τὸ σχῆμα τὸ Λακεδαιμονίοις ἐς τὴν μάχην ὁ αὐλὸς ἐνόμισεν. τιτιζοῦσι καὶ ἐκτείνουσι ἅπαντων, μακρᾶς αὐτοῖς, καὶ εὐρυθμίας ἡγεμόνης. ἔοικε δ' ἂν καὶ τὰς ἐφηβους αὐτῶν ἐς μέσον ὀρχεῖσθαι, ἢ ὁπλομαχεῖν μανθάνοντας. ὅταν γὰρ ἀκροχειρισάμενοι, καὶ παίσαντες ἀλλήλους, καὶ παιδύντες, ἐς τὴν μίρφ πωσῶν), εἰς ὄρχησιν αὐτοῖς ἡ ἀγωνία πλέουσα. καὶ αὐλητὴς μὲν, ἐν τῷ μέσῳ καθίσας ἐπαυλῶν, ἐν κυκλῳ τῷ ποδὶ. οἱδὲ, κῦφοι τὸ σχῆμα ἀλλήλοις ἐπόμενοι, χήμασι παντοῖα ἐπιδείκνυνται) ἕως ῥυθμὸν ἁρμοδαίοντες, ἀρὰ μὲ πολεμικὸν, ἐμμετ' ὀλίγον ὁ χορευτικὸν, ἀ Διονύσου καὶ Ἀφροδίτης φίλα. τιτιζαροῦσι καὶ τὸ ἄσμα, ὁ μεθ' ὃν ὀρχήσεσθαι ἀδυσι, Ἀφροδίτης ἐπίκλησις ἔστι, καὶ ἐρώτων, ὡς συγκωμάζοιεν αὐτοῖς, καὶ συνεορτάζοι. καὶ ἅπαντες ὁ τῶν ἀσμάτων. δύο γὰρ ἄδεται, διδασκαλίαν ἔχοντα ὡς χρὴ ὀρχεῖσθαι. πόδας γάρ φασιν ὦ παῖδες πόδα μεπίσατε, καὶ κωμάσατε βέλτιον. τυτίσατε, ἄμεινον ὀρχήσεσθε. ὁμοίως ὁ καὶ οἱ τὸν Ὅρμον καλοῦμενοι ὀρχοῦμενοι ποιοῦσι. ὁ δ' Ὅρμος, ὄρχησίς ἐστι κοινὴ ἐφήβων τε, καὶ παρθένων, παρ' ἑκατέρων χορευόντων, καὶ ὡς ἀληθῶς ὅρμῳ ἐοικότων. καὶ ἡγεῖται μὲν ὁ ἔφηβος, τὰ γυναικεῖα ὀρχούμενος, καὶ ὅσοις ὕστερον εἰς πολέμου χρήσεται). ἡ παρθένος δ', ἑπόμενη κοσμίως, τὸ ἡγεμονικὸν χορεύειν διδάσκουσα, ὡς εἴη τὸ Ὅρμου εἰς σωφροσύνης, καὶ ἀνδρείας ἄσκησιν.

nus Caryis urbe Laconiæ docebatur, omnia cum cantu faciebant, adeò ut ad tibiarum modulos, & rythmum, moderatumque pedes ingressum prælia committere solerent. Ac primum quidem conserendarum manuum signum Lacedæmoniis tibia dabatur. Proinde duce Musâ, & modulorum concinnitate, victoriam de omnibus reportabant. Vidisses autem eorum adolescentes, non minùs saltandi artem, quàm armis pugnandi rationem discere. Cùm enim summis digitis colluctari, ac se mutuò cædere desiissent, in saltationem lucta desinebat. Tum tibicen tibia canens in medio sedebat, pedibusque strepebat. Illi verò alii alios ex ordine sequentes, omnigenas corporis figuras ad numerum ingredientes, nunc bellicas, mox saltatorias Baccho Venerique gratas exprimebant. Proinde etiam carmen, quod inter saltandum canebant, cognomentum à Venere, & Cupidinibus acceperat, ac si unà cum illis chorea & saltationi indulsissent. Alterum autem ex carminibus, etenim duo canebantur, saltandi præcepta continebat. Procul, ajunt, ô pueri, promovete pedem, & tripudiate meliùs, hoc est elegantiùs saltate. Similia faciebant qui Hormum saltabant. Est autem Hormus, Saltationis genus commune cùm adolescentibus, tum virginibus, alternatim ad choream disposîtis, & monile revera repræsentantibus. Solet autem adolescens chorum ducere, more juvenili saltans, quo

postea in bello utatur. Hunc modestè sequitur puella, fœmineum saltare docens: ut Hormum ex Temperantia & Fortitudine com-

δεῖξας πολεμῶν. καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι δ', αὐτοῖς ὀμοίως ὄρχησίς ἐστιν. ἃ δ' Ὅμηρος ὑπὸ Ἀριάδνης ἐν τῇ ἀσπίδι πεποίηκε, καὶ ᾧ χορῷ, ὃν αὐτῇ Δαίδαλος ἤσκησεν, ὡς ἀνεγνωκὼς σοι παρέλιπε, καὶ τοὺς ὀρχηστὰς δ' τοὺς δύο, οὓς ἐκεῖ ὁ ποιητὴς κυβιστητῆρας καλεῖ, ἡγεμένους δ' χοροῦ. καὶ πάλιν, ἃ ἐν τῇ ἀσπίδι λέγει, Κῶροι δ' ὀρχηστῆρες [1] ἐδίνεον, ὡς τι κάλλιστον τοῦτο δ' Ἡφαίστῳ ἐμποιήσασθαι τῇ ἀσπίδι. τοὺς μὲν γὰρ Φαίακας καὶ πάνυ εἰκὸς ὦν ὀρχήσει χαίρειν, ἁβρούς τε ὄντας, καὶ ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ διατρίβοντας. ὁ γὰρ Ὅμηρος, τοῦτο αὐτῶν μάλιστα θαυμάζοντα πεποίηκε τὴν Ὀδυσσέα, καὶ [2] τοὺς μαρμαρυγὰς τῶν ποδῶν θαυμάσιον. ἐν μέσῃ Θεσσαλίᾳ, τοσοῦτον ἐπέδωκε τὸ ὀρχηστικὸν ἡ ἄσκησις, ὥστε τοὺς περιτύτας, καὶ περιαγωνιστὰς αὐτῶν, περιορχηστὰς ἐκάλεσαν. καὶ δηλοῖ τοῦτο αἱ τῶν ἀνδριάντων ἐπιγραφαί, ὃς ἔθος χρίσασιν ἀνίστασαν. περὶ οὗ καὶ φησι περιορχηστὴς ἡ πόλις. καὶ αὖθις, Εἰλατῶνι τὸν εἰκόνας ὁ δῆμος, ὃ ὀρχησαμένῳ τὸν μόχλον. ἐᾶν λέγειν ὅτι πελεστικὸν ὄρχημα ὑδρηλὸν ἐστὶν ὁρᾶν, ἀνὸν ὀρχήσεως, Ὀρφέως δηλαδὴ, καὶ Μουσαίου, καὶ τότε πρῶτον ὀρχηστὸν καθεστηκέναι αὐτὰς, ὡς τι κάλλιστον καὶ τοῦτο νομοθετησάντων σὺν ῥυθμῷ, καὶ ὀρχήσει μυεῖσθαι. ὅτι δ' οὕτως ἔχει, compositum rectè dicamus. Erant & illis Gymnopodiæ, genus Saltationis. Cæterùm quæ Homerus memoriæ prodidit in clypeo super Ariadne, & choro quem illi instituerat Dædalus, ea, ut tibi lecta prætermitto: præterea duos illos saltatores quos ibidem poëta Cybesteteras vocat chorum ducentes. Rursum quæ clypeo inesse memorat, *Cernere erat juvenesque duos agitare choreas*: tanquam rem omnium pulcherrimam saltationem clypeo Vulcanus addidisset. Etenim verisimile erat Phæacas choreis gaudere, ut qui deliciis affluerent, ac in omni felicitatis genere degerent. Proinde Homerus, hoc præcipuè illorum in rebus admirantem facit Vlyssem, & pedum micationes contemplantem. Atque in Thessalia tantum crevit Saltationis exercitatio, ut populi præsides, eorumque antesignanos, præsaltatores nuncuparint. Quod indicant statuarum inscriptiones, quas strenuis viris erigebant. Prætulit enim, præsaltatorem civitas. Et iterum Elationi posuit hanc imaginem populus, propterea quòd pugnam rectè desaltarit. Mitto illud, nullas unquam apud veteres celebratas fuisse festivitates, sine saltatione, quippe quas Orpheus, Musæus, atque optimi id temporis saltatores instituerunt, atque hoc, ut honestissimum quiddam, rhythmo & saltatione initiari sanxerunt. Quòd autem hoc ita se habeat, æquum est ut orgia

1 Ἐδίνεον] Locus est in clypeo Achillis Il. Σ. ubi ἰδίνεον. Vnde error Luciani scribentis, omnes enim Cod. habent ἐδίνεον. Bourd. Κῶροι δ' ὀρχηστῆρες ἐδίνεον] Homerus, Iliade XVIII. ubi est ἰδίνεον. Marc.

2 Τὰς μαρμαρυγὰς] Παιδήματα, συμπλοκὰς τῶν ποδῶν κινήσεις. Pollux, Hesych. *Bourd.*

τὰ μὲν [1] ὄργια σιωπᾶν ἄξιον, τὸ ἀμυήτοις εἰπεῖν. σκέψαι, ὃ πάντες ἀκηκόατε, ὅτι τὰς ἐξερχεσίους τὰ μυστήρια, [2] ἐξορχεῖσθαι λέγουσι οἱ παλαιοί. οὐ [3] Δήλῳ δὲ γε ἀεὶ αἱ θυσίαι αἱμάτου ἔχρηζον, ἀλλὰ σιωπῇ τινι, καὶ μὴ μακρᾷ ἐχρῶντο, πρὶν δὴ χορεῖα συνελθόντες οἱ αὐληταὶ, καὶ κίθαραι, οἱ μὲν, ἐχρέουσι, τὸν παρεστῶτα δὲ οἱ ἄρχοντες, ἐκκαλοῦνται ἐξ αὐτῶν. τὰ γὰρ ἱερὰ χορεῖα καθορμίζεται τοῖς ἀστράσι, τὸν χορὸν ἐμβαλλόντες ἐκάλουν τὸν τοιοῦτον ἡ λύρα. καὶ τί σοι τὰς Ἐθιοπικὰς λέγω, ὅπου καὶ Ἰνδοὶ, ἐπισάντες ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, ἀφ' οὗπερ ἡμεῖς τὴν χεῖρα κυσάντες, ἡγάμεθα σύντελῆ ἡμῶν εἶναι τὴν εὐχὴν, ἀλλ' οὗτοι τῷ ἀνατέλλοντι σιωπῇ, ἐρχήσῃ τὸν ἥλιον ἀσπάζονται, χημαπτίζοντες ἑαυτοὺς σιωπῇ, καὶ [4] μιμούμενοι τὴν χορείαν ᾗ Θεῖον. καὶ ταῦτ' ἴσμεν Ἰνδῶν καὶ οὐκ, καὶ χορῷ, καὶ θυσίᾳ. ὁ δὲ τούτοις ἐλλείπων τὸ Θεῖον ὅλως, καὶ δεχόμενος, καὶ ὀυομένος τὸ ἡμέτερον. Αἰθίοπες δὲ γε, καὶ πολεμοῦντες, φασὶ ἐρχήσῃ αὐτὸ δρᾶν. καὶ σὺν ἀρχῇ τὸ βέλος αἰσθόμενον ἀνὴρ, ἀφελὼν τὴν κεφαλὴν, πρώτην γὰρ αὐτὴ φαρέτρας ἔχουσιν, ἐξιδίοντες αὐτῇ ἀκτῖνες τὰ βέλη, εἰ μὴ τοσοῦτον ἐρχήσαιτο, καὶ τοῦ χήμαπ ἀπειλήσειε, καὶ σθένος φοβήσειε τῇ ὀρχήσῃ τὸν πολέμιον. ἄξιον δὲ, ἐπὶ τῷ Ἰνδῷ

orgia reticeant, propter non initiatos. Sed illud omnes audiam, eos à vulgo desaltasse dici, qui mysteria prodiderunt. Porrò nulla in Delo sacra sine saltatione peragebantur, sed cum ea, etiam musica adhibebatur. Puerorum chori cum tibia, citharique ingressi tripudiabant, cibus canentibus optimi quisque saltationem accommodabant ex eorum numero delecti. Quæ cantilenas hisce choris conceptas, Hyporchemata vocitant, talibusque lyra impleta fuerit. Quid verò Græcos tibi commemorem, cùm Indi quoque postquam mane surrexerunt, Solem precentur, non quemadmodum nos manum deosculati, perfectam precationem esse putamus. Sed illi ad ortum exciti saltatione Solem salutant, silentio semetipsos componentes, Deique choream imitantes. Et hæc Indorum est precatio, & chori, & sacrificium. Quibus bis, puta oriente & desinente die, Deum placant. Æthiopes verò bellum cum saltatione ineunt. Nec quisquam Æthiopum, sagittam à capite demptam, (nam hoc loco pharetra utuntur, ipsi radiorum instar tela circumligantes) emittit, quin prius saltaverit, ac specie minatus sit, & saltatione hostem antè deterruerit. Æquum verò est, ut India

1 Ὄργια σιωπᾶν] Hæc de re alibi, attigi ad Petron. *Bourd.*

2 Ἐξορχεῖσθαι] Prophani ἐξ ἁγνῶν ab omnibus sacris arcebantur, nec licebat, si temerarii in cæremonias irrupissent, ea quæ viderant vulgare, hæc appellabant ἐξορχεῖσθαι, qua de re dicendum alibi. *Idem.*

3 Δήλῳ] Initium iacit probandi nulla olim sacra facta ἄνευ ὀρχήσεως. Qua de re ipse in Elench. Clem. Alex. Protrept. & Stromat. 1. Dionys. Areopag. Eccles. Hierar. c. 1. laudat hunc locum Casaub. c. 6. lib. 14. Anim. ad Athen. *Idem.*

4 Μιμούμενοι] Iulianus Imper. hymno Solis. *Idem.*

δικλῶ, καὶ τὴν Αἰθιοπίαν διεξελθόντες μέν, καὶ εἰς τὴν γειτονα αὐτῶν Αἴγυπτον καταβάντες τὸν λόγον. δοκεῖ γάρ μοι ὁ παλαιὸς μῦθος καὶ Πρωτέα τὸν Αἰγύπτιον, οὐκ ἄλλο τι, ἢ ὀρχηστήν τινα ψυχαῖς λέγειν, μιμητικὸν ἄνθρωπον, καὶ πρὸς πάσας σχηματοποιίας, καὶ μεταβάλλειν δυνάμενον, ὡς καὶ ὕδατος ὑγρότητα μιμεῖσθαι, καὶ πυρὸς ὀξύτητα ἐν τῇ τοῦ κινήσεως σφοδρότητι, καὶ λέοντος ἀγριότητα, καὶ παρδάλεως θυμὸν, καὶ δένδρου φύσιν. καὶ ὅλως, ὃ, τι καὶ θελήσειεν. ὁδὲ μῦθος, Σκαλεῦσι πρὸς τὸ Σαδεξίτερον, τὴν φύσιν αὐτοῦ διηγήσασθαι, ὡς γινομένην τοιοῦτον, ἅτε ἐμιμεῖτο, ὅτε δὴ καὶ εἰς νῦν ὀρχουμένοις πρέπειν. ἴδοις τ' ἂν ἐν αὐτοῖς πρὸς τὸ αὐτὸν καιρὸν ἀκίνητα μεταπιπτομένους, καὶ αὐτὸν μιμουμένους τὸν Πρωτέα. εἰκάζειν χρὴ καὶ τὴν Ἐμπουσαν τὴν εἰς μυρίας μορφὰς μεταβαλλομένην, τοιαύτην τινὰ ἄνθρωπον ὑπὸ μύθου δεδρᾶσθαι. ἐπὶ τούτοις δίκαιον μὴ ὃ τὸ Ῥωμαϊκὸν ὀρχήσεως ἀμνημονεῖν, ἵν' οἱ σύγχρονοι αὐτῶν, τῷ πολεμικωτάτῳ τῶν Θεῶν Ἄρει, οἱ Σάλιοι καλούμενοι, ἱερωσύνης ὄνομα τοῦτο ἔνεμον, ὀρχήσεσι σεμνοῖς τὸν ἄνδρα, καὶ ἱερωτάτην. βιβλίος ὁ μῦθος καὶ ἑτέρου, ὃ πάνυ τῶν Γαλατικῶν ἀκόπτει, οἱ τὸν Περίπαν δαίμονα πολεμικὸν, τῶν Τιτάνων οἶμαι ἕνα, [1] ἢ τῶν Ἰδαίων δακτύλων, τοῦτο ἔργον ἀποτελοῦντα, τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ παιδοῦσθαι. Σκαλεῦσι δὲ καὶ τὸν Ἥφαιστον τὸν Ἄρεα, παῖδα μὲν ὄντα, σκληρὸν δ', καὶ [2] πρὸς τὸ

dia & Æthiopia peragratis, in vicinam Ægyptum oratione descendamus. Vetus enim illa fabula Proteum illum Ægyptium, nihil aliud quàm saltatorem fuisse mihi innuere videtur, hominem imitandi peritum, quique in varias species & formas mutare se posset, ut & aquæ humiditatem, & ignis celeritatem in motus vehementia, & leonis immanitatem, & Pardalis impetum, & arboris quassum, denique quicquid vellet, imitaretur. Cæterum hæc fabula, rem contra omnium opinionem assumens, quasi in ea mutaretur, quæ imitabatur, ingenium ipsius explicavit. Qua facultate & hujus temporis saltatores sunt prædiți: ac proinde videris ipsos eodem tempore confestim immutari, ipsumque Proteum imitari. Quinetiam conjiciendum est, Empusam quæ in formas innumeras mutabatur, hujusmodi saltatricem à fabulis fuisse traditam. Præter hæc æquum est, ut neque Romanæ saltationis obliviscamur, quam Romanorum nobilissimi quique, Marti Deorum bellicosissimo, qui Salii vocantur, quod est sacerdotii nomen, gravissimam & religiosissimam exercent. Neque hæc Bithyna fabula, multum ab instituto Italorum abhorret, quæ perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idæis, opus illud factum, ad rerum militarium institutionem, Martem à Junone acceptum adhuc puerum, sed durum, ac præter modum virilem,

1 Ἢ τῶν Ἰδαίων δακτύλων] De his Pollux & vir Clarissimus Isaac. Casaub. c. 5. lib. 1. Animad. ad Athen. *Bourd.*

2 Πρὸς τὸ μαχικὸν] De eod. Dial. Apoll. & Bacchi. *Idem.*

ματίαν ἀνδρικὴν, μὴ πρόπαγμα ὁπλομαχίαν διδάξαι, πρὶν πλέον ὀρχησιν ἐπιδείξασθαι. καὶ ἐπὶ τούτῳ, καὶ μισθὸς αὐτῷ δοθῆναι τὸ Ἥφαιστον ἐγκώμιον, δίκαιον ἂν εἶναι τὸν ἐκ τῶν πολέμων ἐπαγόμενον τῷ Ἄρει, παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν. τὰ μὲν γὰρ [1] Διονυσιακὰ, καὶ Βακχικὰ, οἶμαί σε μὴ οὐδὲ μέμνησθαι ἡμᾶς ἀκούσαντα, ὅτι ὀρχήσεις εἶναι παντὸς ἦν. τρισὶν γὰρ οὖσιν τῶν ὠφελιμωτάτων ὀρχήσεων, [2] Κορύβαντος, καὶ σικιννίδος, καὶ ἐμμελείας, οἱ Διονύσου ὑπηκόοντες, οἱ Σάτυροι, τούτας ἐφυλάξαντο, ἀφ' αὑτῶν ἐκφῦναι νόμισαντες. καὶ τούτῃ τῇ τέχνῃ χειρωσάμενος ὁ Διόνυσος, Τυῤῥηνοὺς, καὶ Ἰνδοὺς, καὶ Λυδοὺς ἐχειρώσατο, καὶ φῦλον ὅτιν μάχιμον τοῖς αὐτοῖς διασεισε καταρχήσασθαι. ὥστε ὦ θαυμάσιε, ὅρα μὴ ἀνόσιον ᾖ καταγελᾶν ἐπιδούμενον θεοῖς τε ἅμα, καὶ μυστικὴ, καὶ τοσούτοις θείοις ἐπιτηδευμένην. καὶ ἐπὶ τιμῇ αὐτῶν ὁρμῶντα, καὶ τοσαύτῃ τέρψει ἅμα, καὶ παιδιᾷ ὠφέλιμον παρεχόμενον. θαυμάζω δέ σε κἀκεῖνο, εἰσὼς Ὅμηρον, καὶ Ἡσίοδον μάλιστα ἐραστὴν ὄντα σε αὐτῶν· ἐγὼ γὰρ ἐπὶ τοὺς ποιητὰς ἐπανέρχομαι, πῶς ἀντιφθέγξασθαί σοι τολμᾷς, περὶ τῶν πάντων ὀρχηστῶν ἐπαινοῦντι. ὁ μὲν γὰρ Ὅμηρος, τὰ κάλλιστα, καὶ πρεπωδέστατα καλέσας, ὕπνον, καὶ φιλότητα, καὶ μολπὴν, καὶ ὄρχησιν, μόνῳ τούτῳ ἀμύμονα ὠνόμασε, ἐπειδὴ μαρτυρήσας τῇ Διὶ καὶ τὸ ἡδὺ τῇ μολπῇ, ἅτε ἀμφοτέρα τῇ ὀρχηστικῇ πεθεῖσι. καὶ ᾠδὴν γλυκεῖ-

rilem, non priùs armis depugnare docuisse, quàm perfectum saltatorem reddidisset. Quamobrem & merces illi à Iunone destinata est, ut decimam partem spoliorum bello partorum à Marte semper acciperet. Neque enim arbitror te expectare ut ex mediis Dionysiaca & Bacchica, in omnia genus fuisse saltationis. Cùm itaque tria sint celeberrima saltationum genera, puta Cordax, Sicinnis, & Emmeleia, quibus Satyri Bacchi ministri inventis, singulis à se nomen inciderunt: hac saltandi arte ut ea Bacchus, Tyrrhenos, Indos, & Lydos subjugavit, & gentes adeò bellicosas ipsis cum thiasis saltatione debellavit. Quocirca, ô admirande, vide ne sit impium in crimen vocare tam divinum institutum, & mysticum, & tantis à Diis studiosè cultum, & in ipsorum honorem exerceri solitum, & quod tantam oblectationem simul, & utilem lusum exhibet. Sed illud de te miror, cùm sciam te Homeri & Hesiodi amantissimum esse (Iterum enim ad poëtas redeo) qua fronte illis contradicere audias, qui præ omnibus Saltationem laudant. Nam Homerus res omnium suavissimas & pulcherrimas recensens, nempe somnum, amorem, cantum, & saltationem, solam hanc inculpatam appellavit, ascribens per Iovem, cantui dulcedinem, quæ ambo arti saltandi adsunt, & cantio dulcis, & in-

1 Διονυσιακά] Copiosè Long. περὶμιμ. lib. 2. *Bourd.*

2 Κορύβαντος] Tres enumerat saltationum species, quarum inventores prohibentur Satyri Κορύβαντα, Σικιννίδα, & Ἐμμέλειαν, de prima Theodor. Marcil. ad Horat. Vlpian. Demosth. Interpres ad Olynth. 2. pag. 215. Hesych. Pollux, de secunda iidem Pollux & Hesych. de ultima, Plato, Interpres Aristophan. ad nubes, & Hesych. apud quos rescribe Σίκιννις. Idem.

1 Ἀλ-

ἐστὶ, καὶ ὀρχησμὸς ἀμύμων, ὃν σὺ νῦν μωμᾶσθαι ἐπινοεῖς. καὶ πάλιν ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως. [1] Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα, Ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν τε, καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδήν. ἱμερόεσσα γὰρ ὡς ἀληθῶς, ἡ μετ' ὀρχήσεως φωνὴ, καὶ δῶρον θεῶν τοῦτο κάλλιστον. καὶ ἔοικεν εἰς δύο διῃρῆσθαι ὁ Ὅμηρος τὰ πάντα πράγματα, πόλεμον, καὶ εἰρήνην, τοῖς δὲ πολέμοις μόνα ταῦτα ὡς κάλλιστα ἀνεπτερωκέναι. ὁ δὲ Ἡσίοδος, ὁ παρ' ἄλλα ἀκούσας, ἀλλ' ἰδὼν αὐτὸς ἔωθεν ὑμνουμένας τὰς μούσας, ἐν ὄρχῃ τὸ ἐπῶν τοῦτο τὸ περὶ αὐτῶν τὸ μέγιστον ἐγκώμιον διηλθέτην, ὅτι [2] περὶ κρήνην ἰοειδέα πόρσ' ἁπαλοῖσιν ὀρχεῦνται, καὶ πατρὸς τὸ βωμῷ περιχορεύουσι. ἀλλὰ σὺ μὲν ὦ γύναι, μονονοχὶ ποσὶ μαχῶν, ὑβρίζεις εἰς τὴν ὀρχηστικήν. ὁ Σωκράτης δὲ, σοφώτατος ἀνὴρ, εἴγε πιστευτέον τοῦτο περὶ αὐτοῦ λέγοντι τῷ Πυθίῳ, ἐμέγιστον ἐπῄνεσε τὴν ὀρχηστικὴν, ἀλλὰ καὶ σπουδεῖν αὐτὴν ἠξίωσε, μέγιστον νόμιζων εὐρυθμίας, καὶ εὐμουσίας, καὶ κινήσεως ἐμμελεῖς, καὶ εὐσχημοσύνης καὶ κινδύνου. καὶ τοίνυν ἥδιστος ἦν τοῖς γέρουσιν ἀνὴρ, ὢν τῶν ἀστειοτάτων μαθητῶν τοῦτο ἡγεμὼν εἶναι. ἐθέλει γε σκεῖν περὶ ὀρχηστικὴν ἐμετρίως ἀσχολεῖσθαι, ὅσον καὶ τὰ μικρὰ τοῦτον ὠφελῆσαι, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα τῶν αὐλητρίδων ἐφοίτα, καὶ παρ' ἑταίρας γυναικὸς τοῦτο ἀπῄτει ἀστειότερον τι ἀκοῦσαι τῆς Ἀσπασίας. καίτοι σκεῖν

& inculpata Saltatio, quam tu nunc vituperare cogitas. Rursus alia in parte suæ poeseos, ait. *Nam Deus, hunc belli reddit virtute, choreis Illum, alium grato cantus modulamine clarum.* Suavis enim perfectò cantilena quæ cum Saltatione est conjuncta, & hoc Deorum munus pulcherrimum. Ac mihi videtur Homerus mortalium res omnes in duo divisisse, Bellum, & Pacem, & rebus bellicis has solas ut pulcherrimas opposuisse. Atque Hesiodus, qui ex alio non audivit, sed ipsemet vidit statim ab auroræ exortu saltantes Musas, sui carminis initio de illis hoc maximum profert encomium, Nimirum eas circum fontem ferrugineum mollibus pedibus tripudiare, choreas agentes circum patris aram. Tu verò generosè, tantum non cum Diis pugnans, in saltandi artem es contumeliosus. Verùm Socrates, vir sapientissimus, si hoc de ipso dicenti Pythio est credendum, non modò laudavit artem saltandi, sed eam etiam discere voluit, cùm concinnitati, elegantiæ, motui decenti, ejusque quod movetur venustati plurimum tribueret. Nec veritus est ætate jam grandior Saltationem inter maximè serias disciplinas habere: nec ei perdiscendæ parum erat operæ impensurus, quem etiam leviora discere non piguit: sed tibicinarum quoque scholas frequentavit, neque à meretrice muliere Aspasia serium quippiam audire dedignatus est. Atqui ille artem

1 Ἄλλῳ] Iliad. v. Bourd.

2 Περὶ κρήνην] Hesiod. in Theog.

Καὶ τοι περὶ κρήνην ἰοειδέα πόσσ' ἁπαλοῖσιν
Ὀρχεῦνται, ἐν βωμὸν ἐυδμήτοιο πατρός. Idem.

1 Ἐμ-

ἄρτι δρχομένῳ ἐπὶ τὴν τίχνην, καὶ οὐδὲν πω εἰς τοσοῦτον κεκοσμημένην. εἰ δ' τὰς τῶν ἐπὶ μίσχου θαλαμηγίδας αὐτὴν ἐζήτει, ἢ οἴδα, πάντων ἂν ἐκείνην μὲ ἀφεῖλον, μόνῳ τῷ κάμματι τούτῳ τὸν νοῦν ἂν προσέχα, καὶ τὰς παῖδας οὐκ ἂν ἄλλο τι πρὸ αὐτοῦ ἐδιδάξαμεν. δοκεῖς δέ μοι ὅταν Κωμῳδίαν, καὶ Τραγῳδίαν ἐπαινῇς, ἐπιλελῆσθαι ὅτι καὶ ἐν ἑκατέρᾳ σκευὴν ὀρχήσεως ἴδιον τι εἶδος ἐστι. οἷον, Τραγικὴ μέν, ἡ Ἐμμέλεια. Κωμῳδικὴ δ', ὁ Κόρδαξ. εἶεν δὲ καὶ τρίτη, Σικινὶς προσλαμβανομένη. ἐπὶ δὲ τὸ δρχεῖσθαι ἐπιτηδείως ἑκατέραις, τὴν Τραγῳδίαν, καὶ τὴν Κωμῳδίαν, καὶ αὐλητικὴν κυκλίου, καὶ κιθαρῳδίαν, συμφωνίαν ταῦτα, καὶ ἁρμόττοντα σκευὴ προσεπιτηδεῖα, φέρε νῦν ἀντιπαραβάλωμεν τῇ Ὀρχήσει ἑκάστου αὐτῶν. κρίνει τὸν μὲν αὐλὸν, εἰδικεῖ, καὶ τὴν κιθάραν, παραῴδῃ. μέρη γὰρ ἑκατέρας ὑπηρετικὰ καὶ ταῦτα. τὴν Τραγῳδίαν δὲ γε δὴ ἑκάστην χάριν προσλαμβάνομεν, οἷα ἐστὶν, ὡς εἰδέναι ἅμα, καὶ φοβηθῆναι μέγα εἰς μῆκος ἀξύθμως ἀσκηθέντα ἄνθρωπον, [1] ἐμβατὰς ὑψηλοὺς ἐποχούμενον, πρόσωπον ὑπὲρ κεφαλῆς ἀναπεπόμενον ἐπικείμενον, καὶ τόμον κεχηνὸς πύμμεγα, ὡς καταπίοιμεν τοὺς θεάτας. ἐῶ λέγειν σφυρίδα, καὶ σφαιρίδια, σφόδρα λεπτὰ, καὶ ἐπιτηδείως παχύτητα σφόδρα οἰκείαν, ὡς μὴ ἐν μήκει ἡ ἀξυθμία σὺν λεπτῷ μᾶλλον ἐλέγχοιτο. εἰ δ' ἐνδύσει αὐτὸς κεκραγώς, ἑαυτὸν ἀνακλᾶν, καὶ κατέχειν τὸν ὄγκον, καὶ τὸν τόνον τῆς φωνῆς, καὶ τὸν ἀναπνεύσεις ἐν καιρῷ ποιεῖσθαι, καὶ τὸν ἀναβολὰς τῶν ἐπῶν, καὶ τὸν ἐκβάσεις τῶν μέτρων, καὶ τὸν ἐπιστροφ

παιλῶν, σὐδὲν ἧττον τὰ ἰαμβεῖα, καὶ τὸ δὴ αἴσχιστον, μελῳδῶν τὰς συμφορὰς, καὶ μόνης τῆς φωνῆς ὑπαδηνον παρέχων ἑαυτόν. τὰ γὰρ ἄλλα, τοῖς ποιηταῖς ἐμέλησε, καθάπερ καὶ ποτε γλυκυμόροις. καὶ μέχρι μὲν Ἀνδρομάχης τις, ἢ Ἑκάβης ἐστὶ, φορητὸς ἡ ὠδή. ὅταν δ' Ἡρακλῆς αὐτὸς εἰσελθὼν μανῳδῇ, ἐπιλαθόμενος αὐτὸς, καὶ μήτε τὴν λεοντῆν αἰδεσθείς, μήτε τὸ ῥόπαλον, ὃ σοικισται, [1] σολοικίσας ἂν φορνῶν εἰκότως φαίη ἄν τις τὸ πρᾶγμα. καὶ γὰρ αὖ, ὅπερ ἐκκλείεις τῇ ὀρχηστικῇ, τὸ, ἄνδρας ὑπὸ γυναικῶν μιμεῖσθαι γυναῖκας, κοινὸν τοῦτο καὶ τῆς Τραγῳδίας, καὶ τῆς Κωμῳδίας ἔγκλημα ἂν εἴη. πολλαὶ γὰρ ἐν αὐταῖς τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες. ἡ Κωμῳδία δ', [2] καὶ τῶν προσώπων αὐτῶν τὸ καταγέλαστον, μέρος δὲ τερπνὸν αὐτῆς ἐνείμηκεν, οἷα Δάων, καὶ Τιτίων, καὶ μαγίδων πρόσωπα. τὸ δὲ Ὀρχηστὸν χῆμα, ὡς μὲ κόσμιον, καὶ ἁπτεπές, οὐκ ἐμὲ χρὴ λέγειν. δῆλα γὰρ ἅπασι μὴ τυφλοῖς ταῦτα. τὸ δὲ πρόσωπον αὐτὸ, ὡς κάλλιστον, καὶ τῷ ὑποκειμένῳ δράματι ἑοικὸς, ἅ κεχρημένος δ', ὡς οἰκεῖα, ἀλλὰ συμμεμυκώς. ἴσχε γὰρ πολλὰς τὰς ὑπὲρ

quens, & distorquens, nunnunquam jambos cantillans, quodque turpissimum est, calamitates modulans, ac soli voci semet obnoxium præstans. Nam cætera priscis poëtis curæ fuerunt. Et quandiu quis Andromachen, aut Hecubam agit, tolerabilis est cantio. Sed quum Hercules in scenam ingressus carmen lugubre canit, sui oblitus, nec reveritus leoninam pellem, & clavam qua circundatur, istud sanæ mentis homo, solœcismum meritò vocarit. Quinetiam quod in arte saltandi vituperabas, viros nimirum esse mulierum imitatores, hoc quidem commune & Tragœdiæ, & Comœdiæ est vitium: ac plures in iis sunt mulieres quàm viri. Quinetiam Comœdia, ridiculas personas, partem oblectationis ipsi tribuit, quales sunt Davorum, Tibiorum, & coquorum personæ. Sed enim Saltationis habitus, quàm sit ornatus & decorus nihil attinet me dicere, cùm hæc non cæcutientibus sint perspicua. Ipsa verò persona est elegantissima, subjectæque fabulæ convenit, nec illorum instar, hiat, sed comprimitur. Nam complures habet qui pro se vociferantur. Nam olim Saltatores ipsi

1 Σολοικίσας] Dictum in Nigrino. Veteres Grammatici σολοικίζειν interpretantur quidquid fit perperam σολοικία τὸ ἁμαρτάνειν. Bourd.

2 Καὶ τῶν προσώπων αὐτῶν τὸ καταγέλαστον μέρος τὸ τερπνὸν αὐτῆς νενέμηκεν, οἷα Δάων, καὶ Τιτίων καὶ μαγείρων πρόσωπα] Hæc ultima sic vertit bonus Opsopœus, fupine fane, imo ridicule: putavit scilicet legendum δαίδων, vel ex δαίδων per crasim posse fieri δάων, ut ex καθ' ἑκάστων κατ' ἀκάστων, sed sine exemplo. Tum quid foret *Lampadum personas?* meræ nugæ, & ægri somnia. lege cum majuscula Δάων & Τιτίων. Servorum quippe sunt nomina, qui sæpe in comœdiis inducuntur ab origine & patria sic dicti. Nam Δάοι Herodoto sunt quædam gens in Persia pastoralem vitam agens. Τίτιοι vero sunt Phryges. Nam teste Suida Τιτία erat Φρυγία ὅλη. Universa Phrygia Tibia dicebatur. Terentius à nomine Δάου suum Davum formavit. Sunt igitur Carica nomina servorum, non lampades aut tibicines, ut somniavit Opsopœus. *Palm.*

1 Ὀρ-

αὐτὰ βοᾶν δοκῇ. πάλαι μὲ γὰρ αὐτοὶ καὶ ἤδεσαν, καὶ ὠρχοῦντο. εἰ δ' ἐπειδὴ κινδυνεύει, τὸ ἀσθμῶδες τῆς ᾠδῆς ἐπιπαφεῖν, ἄμεινον ἔδοξεν ἄλλους αὐτοῖς ὑπᾴδειν. αἱ δ' ὑποῤῥήσεις, καὶ αἱ ἀμφοτέρωθεν, καὶ ὁ δι' ὅλου τῆς ἁρμονίας ἅμα τραγικῶν καὶ ὀρχηστικῶν, πολὺ ὅσα ποικιλώτερα αὐτῶν, καὶ πολυμαθέστερα, καὶ μυρίας μεταβολὰς ἔχουσιν. οὐδὲ μὴ σκαιῶσθε ἡ Ὄρχησις, σκεπτόμενοι φημὶ εἶναι αὐτὴν, τὸ δόξαν, τοῖς ἀγωνοθέταις μεῖζον, καὶ σπουδαιότερον τὸ πρᾶγμα, ἢ ὥστε εἰς ἐξέτασιν καλεῖσθαι. ἐν Λέσβῳ [1] ὅτε πόλις ἦν Γρυλία, ἢ Χαλκιδικὴ ἦλθεν ἡ δρόμη, καὶ τοῦτο ὥσπερ τι κόσμημα, τῷ παρ' αὐτοῖς ἀγῶνι ἐνέθηκεν. ἐβούλου δέ σοι καὶ τοῦτο ἤδη διαλογήσασθαι ὑπὲρ τῶν προδιελελεγμένων τῷ λόγῳ, παμπόλλων ὄντων, ὡς μὴ δόξω ἀγνοίας, ἢ ἀμαθίας παράσχομαι. ἐμοὶ γὰρ μὲ λελέχθαι ὅτι πολλοὶ πρὸ ἡμῶν περὶ Ὀρχήσεως συγγεγράφασι, τῶν τελείων διεξιόντων τὸ γραφὲν ὑπ' ἐκείνων, πάντα δ' Ὀρχήσεως τὰ εἴδη ἐπιόντες, καὶ ὀνόματα αὐτῶν καταλέγοντες, καὶ οἷα ἕκαστα, καὶ ὑφ' ὅτου εὑρέθη, πολυμαθείας πολλὴν ἐπίδειξιν ἠγάλλοντο παρέξειν. ἐγὼ δ', μᾶλλον μὲν τῶν περὶ ταῦτα φιλοπονίαν, ἀπειροκαλόν τε, καὶ ὀψιμαθῆ, καὶ ἐμπαθῆ ἀκριβῆ οἶμαι εἶναι. καὶ διὰ τοῦτο παρέλιπον. ἔπειτα δ', κἀκεῖνό σε ἀξιῶ συνοῆσαι, ipſi canebant, & ſaltabant: deinde quia continuo motu gravatus anhelitus cantum turbabat, conſultius viſum eſt ut ipſis alii ſuccinerent. Porrò communia utriſque ſunt argumenta, nullaque in re à tragicis differunt ſaltatoria, niſi quòd iſta ſunt variora ornatiora, eruditiora, innumeraſque mutationes habent. Quæ ſi Saltatio non ſit ad certamen compoſita, cauſam hanc eſſe dico, quòd certaminum præfecti, majorem hanc & graviorem cenſuerint, quàm ut in inquiſitionem vocaretur. Miſſum facio civitatem in Italia, Chalcidici generis præſtantiſſimam, eam velut ornamentum, certamini quod apud ipſos decertatur, adjeciſſe. Cæterùm hic jam volo rerum non paucarum, quas in oratione prætermiſi defenſionem ſuſcipere, ne quam ignorantiæ vel imperitiæ opinionem præbeam. Nec enim neſcio complures ante nos de Saltatione libros conſcripſiſſe, plurimamque in ſcriptis operam poſuiſſe, ut omnes Saltationis ſpecies recenſerent, omniaque earum nomina enumerarent; tum cujuſmodi vnaquæque, quiſque illius inventor, exiſtimantes hoc multiplicis eruditionis ſpecimen ſeſe præbituros. Ego verò contentionem circa iſta, ineptam & ſeræ eruditionis, mihique intempeſtivam eſſe puto: proinde illam prætermitto. Deinde, te illud etiam cogitare, & me-

1 Ὅτε πόλις ἦν Γρυλία] Hæc urbs Chalcidici generis Cumæ. *Bourd.* Neapolim credo intelligit, quæ à Cumæis condita fuit. Cumæ vero Italicæ Chalcidem in Eubœa metropolin agnoſcebant: & Neapolis urpote Græca ſcenicis & gymnicis exercitationibus dedita erat. Ideo à Nerone electa, ubi primum in ſcenam publice prodiret, ut notat Cornelius Tacitus Annalium decimo quinto. Itaque ex hoc loco colligere licet ſaltationem theatralem à Neapoli toti Italiæ traditam fuiſſe. *Palm.*

μεμνῆσθαι, ὅτι μοι νῦν ἡ πᾶσαν Ὄρχησιν πρόκειται χλευάζειν, οὐδὲ τοῦτον τὸν σκοπὸν ὑπειληφότι τῷ λόγῳ, Ὀρχήσεων ὀνόματα καὶ τὰς ἐπιμηθείας, πάλιν ὅσων ἐν ἀρχῇ ὀλίγων ἐπεμνήσθην, τὰς χλιαρωτέρας αὐτῶν καὶ χειρόσε μᾶλλον. ἀλλὰ τό γε ἐν τῇ παρούσῃ μοι πεφάλαιον ὁ λόγος, τοῦτό ἐστι, τὴν νῦν Ὄρχησιν καθεστῶσαν ἐπαινέσαι, καὶ δεῖξαι ὅσον ἐν αὐτῇ περιὼν, καὶ χρήσιμος ἀπολαῦσαι ἔχει, καὶ πάλαι ἀρχαμένη εἰς τοσοῦτον κάλλος ἐπιδοῦναι, ἀλλὰ [1] κατὰ Σίβαριν μάλιστα. αἱ μὲν γὰρ ἀρχαὶ τοιαῦται ἐκείναι, ὥσπερ τινες ῥίζαι, καὶ γεμέλιοι τῆς Ὀρχήσεως ἦσαν. τὸ δ' ἄνθος αὐτῆς, καὶ τὸ τελειότατον καρπόν, ὥσπερ νῦν μάλιστα εἰς τὸ ἀκριβέστατον ἀπετέλεσεν, τοῦτο νῦν ὁ ἡμέτερος λόγος διεξέρχεται, παρεὶς τὸ θερμαυτρίζειν, καὶ γλαφυρὸν Ὀρχεῖσθαι, καὶ τὰ ἄλλα, ὡς μηδὲν τῇ νῦν ταύτῃ ἔτι προσήκοντα. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο τὸ Φρύγιον τῆς Ὀρχήσεως εἶδος, τὸ παρόινιον, καὶ συμποτικὸν μᾶλλον μέσης μεθύσμου, ἀχρόκωλον πηδήσεις ποδῶν ἀϋλημα γυναικεῖον ὀρχουμένων, σφοδρὰ, καὶ καματηρὰ πηδήματα, καὶ νῦν ἔτι ταῖς ἀγροικίαις ἐμπολάζοντα, ὑπ' ἀγνοίας παρέλιπον, ἀλλ' ὅτι μηδὲν ταύτῃ τῇ νῦν Ὀρχήσει κοινωνεῖ. καὶ γὰρ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς νόμοις, τὰ μὲν, ἅπερ εἴδη ἐπαινεῖ ταύτης, τὰ δὲ, πάνυ ἀπιθύσι, ἀφαιρῶν αὐτὰ ἐς τὸ τερπνὸν, καὶ τὸ χρήσιμον. καὶ ἀπελαύνων αὐτῶν ἀχαριστέρα, ἀσθμαίνοντα, καὶ θυμοῦσθαι ἀναπειθόντα. καὶ ἐκ μὲν αὐτῆς Ὀρχήσεως, meminisse velim, mihi non esse propositum ut nunc omnis Saltationis genus recenseam, neque hunc orationi meæ scopum instituisse, ut Saltationum nomina enumerem, præterquam earum quas ut generaliores delectas initio commemoravi. Verùm in præsentia mihi caput orationis istud est, ut nunc usitatam Saltationem laudem, planumque faciam quantum cùm voluptatis, tum utilitatis in se complectatur, & ut non olim cœpit tantum elegantiæ incrementum capere, sed potissimùm Augusti temporibus. Quippe priores illæ tanquam radices & fundamenta Saltationis fuêre. Sed florem illius, & absolutissimum fructum, qui nunc maximè summam perfectionem attigit, nostra hæc oratio exponit, omissa thermaystride, & gruis Saltatione, & aliis, ut quæ nunc usitate non conveniant. Neque enim Phrygiam illam Saltationis speciem, petulantem & convivalem, quæ cum ebrietate exercetur, rusticis plerunque ad muliebrem tibiæ cantum saltantibus saltus vehementes & laboriosos, & qui etiamnum ruri redundant, ignarus omisi: sed quia cum hujus temporis Saltatione nihil commune habet. Quandoquidem Plato in legibus, alias quidem hujus speciem probat, alias omnino reprobat, eas dividendo in lucundam, & Vtilem, & ex illis indecentiores exigendo, alias verò anteponendo, & admirando. Et hæc quidem de Saltatione

1 Κατὰ τὴν Σίβαριν] Godofredus Malvynus Clarissimus Senator monuit Interpretem judicio & oculis abusum suis, dum ista vertit, *nec minus de se exhibens reverentia.* Fraudi fuit, puto, quod Græci nominibus propriis majusculas literas prætigere neglexerint, dicere debuit *præcipuè circa Augusti tempus.* Bouh.

1 Πλά-

τοσαῦτα. τὸ γὰρ πάντα ἐπιξιόντα μηκύνειν τὸν λόγον, ἀπιθάνως ἔχει. ἃ δὲ τὸν Ὀρχηστὴν αὐτὸν ἔχειν χρὴ, καὶ ὅσα δεῖ ἐπίστασθαι, καὶ ἃ μεμαθηκέναι, καὶ οἷς κρατύνειν τὸν ἔργον, ἤδη σοι δίειμι, ὡς μάθῃς, ἃ τῶν ῥᾳδίων, καὶ τὸν ὄμιλον χαιρέτων ὄντα τῷ πόνῳ, ἀλλὰ πάσης παιδεύσεως ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀφικνούμενον, ἃ μουσικῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥυθμικῆς, καὶ γεωμετρικῆς, καὶ τὸν τῆς φιλοσοφίας μάλιστα, τὸν τε φυσικῆς, καὶ τὸν ἠθικῆς. τὴν γὰρ ἀλαλικτικὴν αὐτῆς περιεργίαν, ἀφιεροῦν αὐτῇ νενομικεν. ἡμῖν δὲ ῥητορικῆς ἀφίσηκεν, ἀλλὰ καὶ ταύτης μετρίαν, καθ' ὅσον ἤδυς τε, καὶ πάνυ ἐπιδεικτική ἐστι, καὶ οἱ ῥήτορες γλίχονται. σὲ δ' ἀπάλλαξε καὶ γραφικῆς, καὶ πλαστικῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν τοιούτων διρυθμίσεως μάλιστα μιμησιφῶν φαίνεται, ὡς μηδὲν ἀμείνω μήτε Φειδίαν αὐτῆς, μήτε Ἀπελλῆν εἶναι δοκεῖν. πρὸ πάντων δὲ, Μνημοσύνην, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς Πολύμνιαν, ἵλεων ἔχειν αὐτῇ προθύμεται, καὶ μιμητὰς πειρᾶται ἁπάντων. κεῖ γὰρ δεῖ τὸν Ὀμηρικὸν Καλχαντα, τὸν Ὀρχηστὴν εἰδέναι χρὴ, τά τε ὄντα, τὰ τ' ἐσόμενα, πρό τ' ἐόντα, ὡς μηδὲν αὐτὸν λελαθέναι, ἀλλ' εἶναι πρόχειρον τὴν μνήμην αὐτῶν. καὶ τὸ μὲν κεφάλαιον τῆς ὑποθέσεως, μιμητικὴν τῆς ἐοικυίης ἐπίστασθαι, καὶ ὀρχητικὴν, ἐν τῷ συνεχόντων ἐξηγουμένην, καὶ τὰ ἀφανῆ σαφηνίζουσαν. καὶ οὐκ ἄν ὁ Θουκυδίδης τὸν Περικλέα ἐφη, ἐπαινῶν τὰ ἀνδρα, τοῦτο καὶ τὸν Ὀρχηστὴν ἀκριβῆ ἄν ἐγκώμιον εἶη, γνώναι τὰ δέοντα, καὶ ἑρμηνεῦσαι αὐτά. ἑρμηνείαν δὲ τὴν, τὴν σαφήνειαν τῶν χρημάτων λέγω. καὶ δὴ

tione dicta sufficiant. Etenim singulis persequendis orationem producere, ineptum est. Verùm ea quæ Saltatorem habere oportet, & rationem qua eum exerceri par est, & quæ didicisse, quibusque opus munire debet, tibi expediam: ut noris hanc artem non esse ex facilibus, & parabilibus, sed ex iis quæ disciplinæ cujusvis fastigium pertingunt, non solùm musices, sed etiam rhythmices, & geometrices, cum primis verò tuæ philosophiæ physices, & ethices: sed superfluam illam dialectices anxietatem, parum sibi commodam existimavit. Neque verò abhorret à Rhetorica, sed & illius ei particeps, quatenus mores & affectus demonstrat, quos ipsi etiam rethores exprimere studeant. Neque aliena est à pingendi, & fingendi arte, verùm illarum in exprimendis membris concinnitatem maximè imitari videtur: ut nequaquam illa præstantior vel Phidias, vel Apelles videatur. Ante omnia verò Mnemosynen, ejusque filiam Polymniam, sibi propitiam obtinere proponit, & omnium meminisse conatur. Etenim juxta Calchantem Homericum, necesse est Saltatorem scire, *Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur*: ut eorum nihil ignoret, imò expeditam memoriam habeat. Quod autem est argumenti caput, hæc scientia est imitatrix, demonstrativa, mentis conceptuum explicatrix, & obscurorum declaratrix. Et quod de Pericle, ipsius in laudem dixit Thucydides, hæc etiam summa fuerit Saltatoris laus, nosse quid deceat, idque explicare. Nunc verò interpretationem, habituum explicationem dico.

Ma-

πᾶσαν τὴν ἔργων χορηγίαν, ἡ παλαιὰ ἱστορία ἐστὶν, ὡς ἔφην πρὸ, καὶ ἡ ἐμὴ χρεὼ αὐτῆς μνήμην τε, καὶ μετ' εὐπρεπείας ἐπίδειξις. λαβὼν χρόνος οὗτος, καὶ ἡ ἀρχὴ ἔξ κόσμου γένεσιν ἀρξάμενον, μέχρι αὐτὸν ἅπαντα εἰδέναι, ἄχρι τῆς τῆ Κλεοπάτρας τῆς αἰγυπτίων. τούτου γὰρ τοῦ ἀξιοθήτου περιοδίου ἡμῖν ἡ τῶν Ὀρχηστῶν πολυμαθία, καὶ τὰ ἀφ' μέσου μάλιστα ἴσως, ἐχρῆν τομὴν, Ἀφροδίτης γάμος, Τιτάνων μάχην, Διὸς γένεσιν, Ῥέας ἀπάτην, λίθου ὑποβολὴν, Κρόνου δεσμὰ, τῶν περὶ Ἀδελφῶν κλῆρον. εἶτα ἐρὶς, Γιγάντων ἐπανάστασιν, πυρὸς κλοπὴν, ἀνθρώπων πλάσιν, Προμηθέως κόλασιν, ἔρωτος ἰσχὺν ἐκείνου. καὶ μετὰ ταῦτα, Δήλου πλάνην, Λητοῦς ὠδῖνας, καὶ Πύθωνος ἀναίρεσιν, καὶ Τιτυοῦ ἐπιβουλὴν, καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς εὐεπικόμπου, [1] πτῆσιν τῶν ἀετῶν. Δόκμαλίωνα ἐπὶ τούτοις, καὶ τὴν μεγάλην ἐπὶ τούτῳ βίαν ναυαγίων. καὶ λάρνακα μίαν, λείψανον ἀνθρωπίνου γένους φυλάττουσαν, καὶ ἐκ λίθων ἀνθρώπους πάλιν. εἶτα, Ἴακχον ἀναφωνήσαντα, καὶ Ἥρας δόλον, καὶ Σεμέλης καταφλέξιν, καὶ Διονύσου ἀμφοτέρας τὰς γονὰς, καὶ ὅσα περὶ Ἀθηνᾶς, καὶ ὅσα Ἡφαίστου, καὶ Ἐρεχθονίου, καὶ τὴν ἔριν τὴν περὶ τῆς Ἀττικῆς, [2] καὶ Ἀλιρρόθιον, καὶ τὴν περὶ τῶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ κρίσιν. καὶ ὅλως, τὴν Ἀττικὴν πᾶσαν μυθολογίαν. ἐξαιρέτως δ', τὴν Δήμητρος πλάνην, καὶ Κόρης εὕρεσιν, καὶ

Materiam autem omnem operi suppeditat vetus historia, ut ante dixi, ejusque prompta recordatio, & cum decore demonstratio. Nam statim à chao, primaque mundi origine, ducto initio, usque ad Cleopatræ Ægyptiæ tempora, ipsum cuncta scire necesse est. Hoc enim sæculorum intervallo nobis circunscribatur multiplex illa scientia Saltatori comparanda. Mediaque potissimùm sciat, Cœli sectionem, Veneris partus, Titanum pugnam, Iovis nativitatem, Rheæ fraudem, lapidis suppositionem, Saturni vincula, trium fratrum sorte divisam hæreditatem. Deinde Gigantum seditionem, ignis furtum, hominum formationem, Promethei supplicium, Amoris utriusque robur. Post hæc Deli errationem, Latonæ parturientis dolores, Pythonis cædem, Tityi insidias, & medium terræ aquilarum volatu inventum. Præterea Deucalionem, magnumque illius ætate naufragium, & unicam arcam quæ generis humani reliquias conservavit, rursusque natos ex lapidibus homines. Postea Iachi lacerationem, & Iunonis dolum, & Semeles conflagrationem, & Bacchi utramque stirpem. Quæ de Minerva, quæ de Vulcano, & Erichthonio referuntur, & illam de Attica disceptationem, primumque in Areo pago judicium. Denique omnem illam Atticam fabularum enarrationem. Præcipuè autem Cereris vagationem, repertam Proserpinam, Celei

1 Πτῆσιν τῶν ἀετῶν] Fabula hæc apud Pindar. Cætera sunt nomina fabulis notissima. *Bourd.*

2 Καὶ Ἀλιρρόθιον] *Et Halirrothium*, de quo ad Pausan. hæc omisit Interpres. *Idem.*

Κιλικῶν ξυλλογον, καὶ Τριπτολέμου γεωργίαν, καὶ Ἰκαρίου ἀμπελουργίαν, καὶ τὴν Ἠριγόνης συμφοράν, ἔτι τὰ περὶ Βορέαν, ἔτι ὅσα περὶ Ὠρειθυίας, καὶ Θησέως, καὶ Αἰγέως. ἔτι δὲ, τὴν Μηδείας ἀναδρομὴν, καὶ αὖθις εἰς Πέρσας φυγὴν, καὶ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὰς Πανδιονίδας, ἃ τε ἐν Θρᾴκῃ ἔπαθον, καὶ ἔπραξαν. εἶτα, ὁ Ἀκάμας, καὶ ἡ Φυλλὶς, καὶ ἡ πρώτη τῶν Ἑλένης ἁρπαγὴ, καὶ ἡ δευτέρα τῶν Διοσκούρων ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ Ἱππολύτου πάθος, καὶ Ἡρακλειδῶν κάθοδος. Ἀτιμίαν δὲ καὶ ταῦτα εἰκότως ἂν νομίζοιθ. ταῦτα μὲν τὰ Ἀθηναίων, ὀλίγα πάνυ δι' ἐμοῦ δ' ἕνεκα, ἐν πολλῶν τῶν ἀξιολεγομένων ἐλέγθη. ἐξῆς δ', Μεγαρεῖς, καὶ Νῖσος, καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυροῦς τελαμῶνας, καὶ Μίνω δ' ἔργα, καὶ περὶ τὸν Δαίδαλον ἀχαριστία. οἷς ἑξῆς ὁ Κιθαιρὼν, καὶ τὰ Θηβαίων, καὶ Λαβδακιδῶν πάθη, ἔτι Κάδμου ἐπιπλοκία, ἔτι βοὸς ἀκλαυσία, καὶ ὀφέως ὀδόντες, καὶ σπαρτῶν ἀναδύσεις. καὶ αὖθις, ἔτι Κάδμου εἰς δράκοντα μεταβολὴ, καὶ τῶν λύρᾳ πήξεις, καὶ μανία ἔτι πήξασα, καὶ τὰ γυναικῶν αὐτῶν τὰ Νιόβης ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ ἐπὶ τῇ πένθει σιγὴ, καὶ τὰ Πενθέως, καὶ Ἀκταίωνος, καὶ τὰ Οἰδίποδος, καὶ Ἡρακλῆς σὺν τοῖς ἄθλοις αὐτοῦ ἅπασι, καὶ ἡ ἐπ' αὐτῷ πάθων σφαγή. εἶτ' ἡ Κορίνθου τάλαινα καὶ αὐτὴ μοῦνον, τὴν Γλαυκὴν, καὶ τὴν Κρέοντα ἔχουσα. καὶ πρὸ αὐτῶν, τὸν Βελλεροφόντην, καὶ τὴν Σθενέβοιαν, καὶ ἥλιόν μάχην, καὶ Ποσειδῶνα. καὶ μετὰ ταῦτα, τὴν Ἀθαμαντίου μανίαν, καὶ τὴν νεφέλης παίδων [1] ἐπὶ δὲ κριοῦ τὴν

lei hospitalitatem, Triptolemi agriculturam, factam ab Icario vitium plantationem, Erigones calamitatem. Præterea quæcunque de Borea, quæcunque de Oithyia, de Thesco & Ægeo memoriæ prodita sunt. Adde Medeæ susceptionem, rursus ejusdem in Persas fugam, regis Erechthei & Pandionis filias, & quæ in Thracia passæ sunt, & fecerunt. Non ignorandus est illi Acamas, ac Phyllis, non primus Helenæ raptus, tum Castoris, & Pollucis adversus urbem expeditio, neque non mors Hippolyti, & reditus Heraclidarum. Nam & hæc Attica meritò censeantur. Et hæc quidem ex rebus Athenienſium pauca sanè exempli gratia, ex multis à me prætermissis percensi. Hæc sequuntur, Megara, Nisus, Scylla, purpurei crines, Minois transitus, & erga de se benemeritam ingratitudo. Deinceps Cithæron, Thebanorum & Labdacidarum ærumnæ. Cadmi peregrinatio, bovis procubitus, serpentis dentes, satorum ortus. Rursus Cadmi in draconem mutatio, & ad lyram murorum instructio, murorum structoris insania, & Niobes uxoris ipsius inclantia, atque in luctu silentium: tum ea quæ Pentheo, Actæoni, & Oedipo contigerunt. Item Hercules cum omnibus ipsius laboribus, & liberorum ejus interneccio. Deinde & ipsa Corinthus scatet fabulis, Glaucam & Creontem habens: & ante eos Bellerophontem, Sthenebœam, Solis & Neptuni pugnam. Post hæc Athamantis insaniam, & Nepheles liberorum in ariete fugam aërium,

1 Ἐπὶ τῷ κριοῦ τὴν διαίσιον φυγὴν.] Τὴν διατέτροπον φυγὴν. Marc.

1 Καὶ

Δαναΐδων φυγήν, Ἰνῦς, καὶ Μελικέρτου ὑποδοχήν. ἐπὶ τούτοις, τὰ Πελοπιδῶν, καὶ Μυκήνας, καὶ τὰ ἐν αὐταῖς, καὶ περὶ αὐτῶν, Ἴναχος, καὶ Ἰὼ, καὶ ὁ φρουρὸς αὐτῆς Ἄργος, καὶ Ἀτρεύς, καὶ Θυέστης, καὶ Ἀερόπη, καὶ τὸ χρυσοῦν δέρας, καὶ Πελοπίδαι γάμος, καὶ Ἀγαμέμνονος φόνος, καὶ Κλυταιμνήστρας τιμωρία. καὶ ἐπὶ τοῖς τούτοις, ἡ τῶν ἑπτὰ λοχαγῶν στρατεία, καὶ ἡ τῶν Φυγάδων γαμβρῶν καὶ Ἀδράστου ὑποδοχή, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῖς χρησμός, καὶ ἡ τῶν πεσόντων ἀπαφία, καὶ Ἀντιγόνης ἀφ' ταῦτα, καὶ Μενοικέως ἀπώλεια. καὶ τὰ ἐν Νεμέᾳ ὄ, ἡ Ὑψιπύλη, καὶ Ἀρχέμορος, ἀναγκαιότατα τῇ ὀρχήσῃ μνημονεύεσθαι καὶ περὶ αὐτῶν, εἰσῆται τῶν Δαναΐδων παρθένοις, καὶ Περσέως γένεσιν, καὶ τὰ ἐπὶ τοῖς Γοργόνας κάλλος αὐτῇ ἀνειρημένον. ὡς οἰκεία καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ διήγησις, Κασσιόπεια, καὶ Ἀνδρομέδα, καὶ Κηφεύς, ὃς καὶ ἄστροις ἐγκατέλεξεν ἡ τῶν μετὰ ταῦτα πίστις. κακεῖνα ὄ πάλαι τὰ Αἰγύπτου, καὶ Δαναοῦ, εἰσῆται, καὶ τῶν ἐπιγαμίων ἐπιβουλή. σὺν ἐλίγοις ὄ καὶ ἡ Λακεδαίμων τοιαῦτα παρέχεται Ὑακίνθου, καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀντερασθέντος Ζεφύρου, καὶ τῶν ἴσων τῇ δίσκῳ δι' μειρακίου σφαγήν, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος ἄνθος, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ αἰάζουσα ἐπιγραφήν, καὶ τῶν Τυνδάρεω ἀτιμάσεις, καὶ τῶν Διὸς ἐπὶ τούτῳ κατ' Ἀσκληπιοῦ ὀργήν. ἔπ ὄ, καὶ τὰ Πάριδος ξενισμοῦ, καὶ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν μετὰ τῶν ἐπὶ τῇ μήλου κρίσει, νομιστέον γὰρ τῇ Σπαρτιατικῇ ἱστορίᾳ, καὶ τῶν Ἰλιακῶν συμφορᾶς, πολλῷ ὄσαι, καὶ πολυσχεδέσποτον. καθ' ἑκάστην γὰρ τῶν ἐκεῖ πεσόντων, δράμα

aëriam, Inûs & Melicertæ susceptionem. Ad hæc accedunt res Pelopidarum, Mycenæ, & quæ ibi gesta sunt: & ante illos Inachus, Io, custosque ipsius Argus, Atreus, Thyestes, Aërope, vellus aureum, Pelopiæ nuptiæ, cædes Agamemnonis, Clytemnestræ pœna. Quin & ante illos, septem principum adversus Thebas expeditio, & profugorum Adrasti liberorum susceptio, proditumque de illis oraculum, & cæsorum interdicta sepultura, ob eamque Antigones & Menœcei interitus. Quæ etiam gesta sunt in Nemea, Hypsipile, & Archemorus, ea sunt quibus Saltatoris memoria instructa esse debet. Ante quæ gesta, sciet Danaës virginitatis custodiam, Persei nativitatem, certamen quod adversus Gorgonas suscepit: cui etiam est propria rerum Æthiopicarum narratio, Cassiopea, Andromeda, Cepheus, quos etiam astris inservit, eorum qui postea vixerunt credulitas. Prisca quoque illa Ægypti & Danai facta, & connubiales insidias non ignorabit. Nec pauca id genus præbet Lacedæmon, Hyacinthum, & rivalem Apollinis Zephyrum, puerique cædem à disco illatam, ortumque ex ejus sanguine florem, & gementem æ in eo inscriptionem, Tyndari instaurationem, & Iovis ob id in Æsculapium excandescentiam. Præterea hospitio susceptum, Helenæ raptum, post latum de pomo judicium. Planè enim existimandum Iliacam historiam copiosam & multiplicem cum Spartana esse conjunctam. Itaque juxta unumquemque in Troia

Κελεῦ ξενίαν, καὶ Τριπτολέμου γεωργίαν, καὶ Ἰκαρείαν ἀμπελουργίαν, καὶ τὴν Ἠριγόνης συμφορὰν, ἔτι ὅσα περὶ Βορέαν, ἔτι ὅσα περὶ Ὠρειθυίας, καὶ Θησέως, καὶ Λιγέως. ἔτι δὲ, τὴν Μηδείας ἀποδημίαν, καὶ αὐτὴν εἰς Πέρσας φυγὴν, καὶ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὰς Πανδίονος, ἃ τε ἐν Θράκῃ ἔπαθον, καὶ ἔπραξαν. εἶτα, ὁ Ἀκάμας, καὶ ἡ Φυλλὶς, καὶ ἡ πρόπαλαι μὲν ἁρπαγὴ, καὶ ἡ γραπτὴ τῶν Διοσκούρων ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ Ἱππολύτου πάθος, καὶ Ἡρακλειδῶν κάθοδος. Ἀτεχνῶς δὲ καὶ ταῦτα εἰκότως ἂν νομίζοιθ' ταῦτα μὲν τὰ Ἀθηναίων, ὀλίγα πάνυ δείγματος ἕνεκα, ἐκ πολλῶν τῶν παραλελειμμένων εἰρῆσθαι. ἑξῆς δὲ, Μεγαρεῖς, καὶ Νῖσος, καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυροῦς πλοκαμος, καὶ Μίνω πάροδος, καὶ περὶ τὴν ἀνέρμονα ἀχαριστίαν. οἷς ἑξῆς ὁ Κιθαιρὼν, καὶ τὰ Θηβαίων, καὶ Λαβδακιδῶν πάθη, ἔτι Κάδμου ἐπιδημία, ἔτι βοὸς ἀκλασία, καὶ ὄφεως ὀδόντες, καὶ σπαρτῶν ἀναδύσεις. καὶ αὖθις, ἔτι Κάδμος εἰς δράκοντα μεταβολὴ, καὶ πρὸς λύραν πῖξις, καὶ μανία δὲ πεῖσαι, καὶ τὸ γυναικὸς αὐτὸν τὴν Νιόβης ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ ἐπὶ τῷ πένθει σιγὴ, καὶ τὰ Πενθέως, καὶ Ἀκταίωνος, καὶ τὰ Οἰδίποδος, καὶ Ἡρακλῆς σὺν τοῖς ἄθλοις αὐτοῦ ἅπασι, καὶ ἡ τῶν παίδων σφαγή. εἶτ' ἡ Κορίνθου τέλεα καὶ αὐτὴ μύθων, τὸν Γλαῦκόν, καὶ τὴν Κρέοντα ἔχουσα. καὶ πρὸ αὐτῶν, τὸν Βελλεροφόντην, καὶ τὴν Σθενέβοιαν, καὶ ἡλίου μάχην, καὶ Ποσειδῶνος. καὶ μὴν ταῦτα, τὴν Ἀθαμαντίδος μανίαν, καὶ τὴν Νεφέλης παίδων [1] ἐπὶ δὲ κριοῦ τὴν

lei hospitalitatem, Triptolemi agriculturam, factam ab Icario vitium plantationem, Erigones calamitatem. Præterea quæcunque de Borea, quæcunque de Orithyia, de Thesèo & Ægeo memoriæ prodita sunt. Adde Medeæ susceptionem, rursus ejusdem ad Persas fugam, regis Erechthei, & Pandionis filias, & quæ in Thracia passæ sunt, & fecerunt. Nec ignorandus est illi Acamas, non Phyllis, non primus Helenæ raptus, tum Castoris, & Pollucis adversus urbem expeditio, neque non mors Hippolyti, & reditus Heraclidarum. Nam & hæc Attica meritò censeantur. Et hæc quidem ex rebus Athenienſium, pauca sanè exempli gratia, ex multis à me prætermissis percurri. Hæc sequuntur, Megara, Nisus, Scylla, purpurei crines, Minois transitus, & erga de se benemeritam ingratitudo. Deinceps Cithæron, Thebanorum & Labdacidarum ærumnæ. Cadmi peregrinatio, bovis procubitus, serpentis dentes, satorum ortus. Rursus Cadmi in draconem mutatio, & ad lyram murorum substructio, murorum structoris insania, & Niobes uxoris iptius jactantia, atque in luctu silentium: tum ea quæ Pentheo, Actæoni, & Oedipo contigerunt. Item Hercules cum omnibus iptius laboribus, & liberorum ejus internecio. Deinde & ipsa Corinthus scatet fabulis, Glaucam & Creontem habens: & ante eos Bellerophontem, Sthenebœam, Solis & Neptuni pugnam. Post hæc Athamantis insaniam, & Nepheles liberorum in ariete fugam aëriam,

1 Ἐπὶ τὰ κριοῦ τὴν διαίρεσιν φυγὴν.] Τὴν διαπόντιον φυγὴν. Marc.

1 Καὶ

λαθέσαν Φυγὴν, Ἰνὼ, καὶ Μενοικέως ὑποδοχήν. ἐπὶ τούτοις, τὰ Πελοπιδῶν, καὶ Μυκήνας, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς, καὶ περὶ αὐτῶν, Ἴναχος, καὶ Ἰὼ, καὶ ὁ φρουρὸς αὐτῆς Ἄργος, καὶ Ἀτρεύς, καὶ Θυέστης, καὶ Αἰρόπη, καὶ τὸ χρυσοῦν ἔριον, καὶ Πελοπίδαι γάμος, καὶ Ἀγαμέμνονος φαγὴ, καὶ Κλυταιμνήστρας ποινή. καὶ ἔπειτα τούτων, ἡ τῶν ἑπτὰ λοχαγῶν στρατεία, καὶ ἡ τῶν φυγάδων γαμβρῶν καὶ Ἄδραστου ὑποδοχὴ, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῖς χρησμὸς, καὶ ἡ τῶν πεσόντων ἀταφία, καὶ Ἀντιγόνης περὶ ταῦτα, καὶ Μενοικέως ἀπώλεια. καὶ τὰ ἐν Νεμέᾳ ὧν, ἡ Ὑψιπύλη, καὶ Ἀρχέμορος, ἀναγκαιότατα τῇ ὀρχήσει μνημονεύματα καὶ περὶ αὐτῶν, εἰσιτητέον τοῖς Δαναΐδαις παρθένοις, καὶ Περσέως γενέσεως, καὶ τὰ ἐπὶ ταῖς Γοργόσιν ἆθλοι αὐτῷ περιηγμένοι. ὡς οἰκεία καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ οἰκήσις, Κασσιόπεια, καὶ Ἀνδρομέδα, καὶ Κηφεύς, οὓς καὶ ἄστροις ἐγκατέλιξεν ἡ τῶν μὴ ταῦτα πίστις. κακείνοις δὲ τοῖς ἀρχαίοις τοῖς Αἰγύπτου, καὶ Δαναοῦ, εἰσιτέον, καὶ τῶν ἐπιβουλευθέντων ἐπιβουλῶν. δεῖ ἐλίχα δὲ καὶ τοὺς Λακεδαίμονα τοιαῦτα περιέχοντας, τὸν Ὑάκινθον, καὶ τὸν Ἀπόλλωνος ἀντιτεχνίαν ζέφυρον, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ μειραξίου σφαγὴν, καὶ ἐκ δὲ αἱματος ἄνθος, καὶ τῶν ἐν αὐτοῦ ἀναζωσαν ἐπιγραφῶν, καὶ τῶν Τυνδαρίου ἀνάστασιν, καὶ τῶν Διὸς ἐπὶ τούτῳ κατ' Ἀσκληπιοῦ ὀργήν. ἔπειτα δὲ, καὶ τὰ Πάριδος ξενισμοῦ, καὶ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν μετὰ τῶν ἐπὶ τοῦ μηλοκρίσιν. νομιστέον γὰρ τῇ Σπαρτιατικῇ ἱστορίᾳ, καὶ τῶν Ἰλιακῶν σωμάτων φύσαν, πολλῶν ὄντων, καὶ πολυτρόπων. καθ' ἕκαστον γὰρ τῶν ἐκεῖ πεσόντων, δρᾶμα

aëriam, Inûs & Melicertæ susceptionem. Ad hæc accedunt res Pelopidarum, Mycenæ, & quæ ibi gesta sunt: & ante illos Inachus, Io, custosque ipsius Argus, Atreus, Thyestes, Aërope, vellus aureum, Pelopiæ nuptiæ, cædes Agamemnonis, Clytemnestræ pœna. Quin & ante illos, septem principum adversus Thebas expeditio, & profugorum Adrasti liberorum susceptio, proditumque de illis oraculum, & cæsorum interdicta sepultura, ob eamque Antigones & Menœcei interitus. Quæ etiam gesta sunt in Nemea, Hypsipile, & Archemorus, ea sunt quibus Saltatoris memoria instructa esse debet. Ante quæ gesta, sciet Danaës virginitatis custodiam, Persei nativitatem, certamen quod adversus Gorgonas susceptit: cui etiam est propria rerum Æthiopicarum narratio, Cassiopea, Andromeda, Cepheus, quos etiam astris inservit, eorum qui postea vixerunt credulitas. Prisca quoque illa Ægypti & Danai facta, & connubiales insidias non ignorabit. Nec pauca id genus præbet Lacedæmon, Hyacinthum, & rivalem Apollinis Zephyrum, puerique cædem à disco illatam, ortumque ex ejus sanguine florem, & gementem æ in eo inscriptionem, Tyndari instaurationem, & Iovis ob id in Æsculapium excandescentiam. Præterea hospitio susceptum, Helenæ raptum, post latum de pomo judicium. Planè enim existimandum Iliacam historiam copiosam & multiplicem cum Spartana esse conjunctam. Itaque juxta unumquemque in Troia

Κελεῦ ξενίαν, καὶ Τριπτολέμου γεωργίαν, καὶ Ἰκαρείαν ἀμπελουργίαν, καὶ τὴν Ἠριγόνης συμφοράν, ἔ ὅσα περὶ Βορέαν, ἔ ὅσα περὶ Ὠρειθυίας, καὶ Θησέως, καὶ Αἰγέως. ἔτι δὲ, τὴν Μηδείας ὑποδοχὴν, καὶ αὖθις εἰς Πέρσας φυγήν, καὶ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὰς Πανδίονος, ἃ τε ἐν Θράκῃ ἔπαθον, καὶ ἔπραξαν. εἶτα, ὁ Ἀκάμας, καὶ ἡ Φυλλὶς, καὶ ἡ πρόπαλαι τοῦ Ἑλένης ἁρπαγὴ, καὶ ἡ στρατεία τῶν Διοσκούρων ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ Ἱππολύτου πάθος, καὶ Ἡρακλειδῶν κάθοδος. Ἀτεχνῶς γὰρ καὶ ταῦτα εἰκότως ἂν νομίζοιθ' ὑμῶν μὲν τὰ Ἀθηναίων, ἐλάχιστα δεόντως ἐπαινεῖσθαι ἕνεκα, ἐκ πολλῶν δὲ ἐξειλεγμένων εἰπεῖν. ἐξῆς δὲ, Μέγαρα, καὶ Νῖσος, καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυροῦς πλόκαμος, καὶ Μίνωος πλοῦς, καὶ περὶ τὴν Κίρραν ἀκαιρία. οἷς ἑξῆς ὁ Κιθαιρὼν, καὶ τὰ Θηβαίων, καὶ Λαβδακιδῶν πάθη, ἔ Κάδμου ἐπίπονα, ἔ βοὸς ὀκλασμὸς, καὶ ὄφεως ὀδόντες, καὶ σπαρτῶν ἀνάδυσις. καὶ αὖθις, ἔ Κάδμου εἰς δράκοντα μεταβολὴ, καὶ ὡς λύρᾳ πέτρας ἕπεσθαι, καὶ μανία ἔ πεντοίη, καὶ ἡ γυναικὸς αὐτοῦ ἡ Νιόβης ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ ἐπὶ τῷ πτώματι σιγὴ, καὶ τὰ Πενθέως, καὶ Ἀκταίωνος, καὶ τὰ Οἰδίποδος, καὶ Ἡρακλῆς σὺν τοῖς ἄθλοις αὐτοῦ ἅπασι, καὶ ἡ τῶν παίδων σφαγή. εἶτ' ἡ Κορίνθου πάλαι καὶ αὐτὴ μυθῶν, τῶν Γλαύκου, καὶ Κρέοντος ἔχουσα. καὶ πρὸ αὐτῶν, τὸν Βελλεροφόντου, καὶ τὴν Σθενέβοιαν, καὶ Ἥλιον μάχην, καὶ Ποσειδῶνος. καὶ μὴν ταῦτα, τὴν Ἀθαμαντος μανίαν, καὶ τῶν νεφέλης παίδων [1] ἐπὶ τοῦ κριοῦ τὴν

lei hoſpitalitatem, Triptolemi agriculturam, factam ab Icario vitium plantationem, Erigones calamitatem. Præterea quæcunque de Borea, quæcunque de Orithyia, de Theſeo & Ægeo memoriæ prodita ſunt. Adde Medeæ ſuſceptionem, rurſus ejuſdem ad Perſas fugam, regis Erechthei, & Pandionis filias, & quæ in Thracia paſſæ ſunt, & fecerunt. Nec ignorandus eſt illi Acamas, non Phyllis, non primus Helenæ raptus, tum Caſtoris, & Pollucis adverſus urbem expeditio, neque non mors Hippolyti, & reditus Heraclidarum. Nam & hæc Attica meritò cenſeantur. Et hæc quidem ex rebus Athenienſium, pauca ſanè exempli gratia, ex multis à me prætermiſſis percurri. Hæc ſequuntur, Megara, Niſus, Scylla, purpurei crines, Minois tranſitus, & erga de ſe benemeritam ingratitudo. Deinceps Citharon, Thebanorum & Labdacidarum ærumnæ. Cadmi peregrinatio, bovis procubitus, ſerpentis dentes, ſatorum ortus. Rurſus Cadmi in draconem mutatio, & ad lyram murorum ſubſtructio, murorum ſtructoris inſania, & Niobes uxoris ipſius jactantia, atque in luctu ſilentium: tum ea quæ Pentheo, Actæoni, & Oedipo contigerunt. Item Hercules cum omnibus ipſius laboribus, & liberorum ejus internecio. Deinde & ipſa Corinthus ſcatet fabulis, Glaucam & Creontem habens: & ante eos Bellerophontem, Sthenebœam, Solis & Nepruni pugnam. Poſt hæc Athamantis inſaniam, & Nepheles liberorum in ariete fugam aërium,

1 Ἐπὶ τῷ κριοῦ τὴν διαέριον φυγὴν.] Τὴν διατόπιον φυγήν. Marc.

1 Καὶ

Δαναΐδων φυγὴν, Ἰνὼ, καὶ Μελικέρτου ὑποδοχήν. ἐπὶ τούτοις, τὰ Πελοπιδῶν, καὶ Μυκήνας, καὶ τὰ ἐν αὐταῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν, Ἴναχος, καὶ Ἰὼ, καὶ ὁ φρουρὸς αὐτῆς Ἄργος, καὶ Ἀτρεύς, καὶ Θυέστης, καὶ Ἀερόπη, καὶ τὸ χρυσοῦν δέρας, καὶ Πελοπίδαι γάμος, καὶ Ἀγαμέμνονος σφαγὴ, καὶ Κλυταιμνήστρας τιμωρία. καὶ ἔτι ἐπὶ τούτοις, ἡ τῶν ἑπτὰ λοχαγῶν στρατεία, καὶ ἡ τῶν φυγάδων γαμβρῶν ἐς Ἄδραστον ὑποδοχὴ, καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῖς χρησμὸς, καὶ ἡ τῶν πεσόντων ἀταφία, καὶ Ἀντιγόνης διὰ ταῦτα, καὶ Μενοικέως ἀπώλεια. καὶ τὰ ἐν Νεμέᾳ ὄ, ἡ Ὑψιπύλη, καὶ Ἀρχέμορος, ἀναγκαιότατα τῇ ὀρχήσει μιμήσασθαι καὶ ἐκ τούτων εἰδέναι τὴν Δανάης παρθένωσιν, καὶ Περσέως γένεσιν, καὶ τὰ ἐπὶ τοῖς Γοργόσιν ἆθλον αὐτῷ ἐπιτετραμμένον. ὡς οἰκεία καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ διήγησις, Κασσιόπεια, καὶ Ἀνδρομέδα, καὶ Κηφεὺς, ὃς καὶ ἄστρῳ ἐγκατέλεξεν ἡ τῆς μὴ ταῦτα πίστις. κακεῖναι δὲ παλαιαὶ τὰ Αἰγύπτου, καὶ Δαναοῦ, εἰδέναι, καὶ τὴν ἐπιγαμίαν ἐπιβουλήν. σὺν ὀλίγοις δὲ καὶ ἡ Λακεδαίμων τοιαῦτα παρέχεται, τὸν Ὑάκινθον, καὶ τὸν ἐξ Ἀπόλλωνος ἀνταγωνίζεσθαι Ζέφυρον, καὶ τὴν ἐκ τοῦ δίσκου ἐξ ἀμφοῖν ἄνθος, καὶ τὴν ἐν αὐτῷ ἀναζωσαι ἐπιγραφὴν, καὶ τὴν Τυνδαρίου ἀνάστασιν, καὶ τὴν Διὸς ἐπὶ τούτῳ κατ' Ἀσκληπιοῦ ὀργήν. ἔτι δὲ, καὶ τὰ Πάριδος ξενισμὸν, καὶ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν ἐν τῇ ἐπὶ τοῖς μήλοις κρίσει. νομιστέον γὰρ τῇ Σπαρτιατικῇ ἱστορίᾳ, καὶ τὴν Ἰλιακὴν συμπλοκὴν, πολλὴν οὖσαν, καὶ πολυσχιδῆ. καθ' ἑκάστους δὲ τῶν πεσόντων, δρᾶμα

aëriam, Inûs & Melicertæ susceptionem. Ad hæc accedunt res Pelopidarum, Mycenæ, & quæ ibi gesta sunt: & ante illos Inachus, Io, custosque ipsius Argus, Atreus, Thyestes, Aërope, vellus aureum, Pelopiæ nuptiæ, cædes Agamemnonis, Clytemnestræ pœna. Quin & ante illos, septem principum adversus Thebas expeditio, & profugorum Adrasti liberorum susceptio, proditumque de illis oraculum, & cæsorum interdicta sepultura, ob eamque Antigones & Menœcei interitus. Quæ etiam gesta sunt in Nemea, Hypsipile, & Archemorus, ea sunt quibus Saltatoris memoria instructa esse debet. Ante quæ gesta, sciet Danaës virginitatis custodiam, Persei nativitatem, certamen quod adversus Gorgonas susceptum: cui etiam est propria rerum Æthiopicarum narratio, Cassiopea, Andromeda, Cepheus, quos etiam astris inservit, eorum qui postea vixerunt credulitas. Prisca quoque illa Ægypti & Danai facta, & connubiales insidias non ignorabit. Nec pauca id genus præbet Lacedæmon, Hyacinthum, & rivalem Apollinis Zephyrum, puerique cædem à disco illatam, ortumque ex ejus sanguine florem, & gementem æ in eo inscriptionem, Tyndari instaurationem, & Iovis ob id in Æsculapium excandescentiam. Præterea hospitio susceptum, Helenæ raptum, post latum de pomo judicium. Planè enim existimandum Iliacam historiam copiosam & multiplicem cum Spartana esse conjunctam. Itaque juxta unumquemque in Troia

τῇ σκιωῇ ἀφίκεσθαι. καὶ μιμοῦνται δὲ τούτων ἀεὶ, μᾶλιστα δὲ τὸ ἁρπαγῆς ἕνεκα, ἄλλοι τε οἱ τὰς νύσσας χορηγοῦντες, καὶ ὁ Αἰτωλὸς πάλαισης, καὶ Διὸς ἱερονίκης, ἐπὶ τοῖς ἀποθανοῦσι καὶ τὰ περὶ τὸ Ὀρέστου δράματα, καὶ τὰ ἐν Σκύθαις τοῦ ἥρωος πολυπήμονα. οὐκ ἀπῳδὰ δὲ καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις, ἀλλὰ ταῖς Ἰλιακαῖς συγγενῆ, Ἀχιλλέως ἐν Σκύρῳ παρθενεύσεις, Ὀδυσσέως μανία, καὶ Φιλοκτήτου ἐρημία. καὶ ὅλως, ἡ πᾶσα Ὀδυσσέως πλάνη, καὶ Κίρκη, καὶ Τηλεγόνου, καὶ ἡ Αἰόλου τῶν ἀνέμων ἐπιστασία, καὶ τὰ ἄλλα, μέχρι τῶν μνηστήρων τιμωρίας. καὶ ἐπὶ τούτοις, ἡ τοῦ Παλαμήδους ἐπιβουλὴ καὶ ἡ Ναυπλίου ὀργὴ, καὶ ἡ Αἴαντος μανία, καὶ ἡ θαλάττης ἐπὶ πᾶσι πέτραις ἀπώλεια. ἔχει πολλὰς ἀφορμὰς καὶ Ἦλις ταῖς ὀρχήσεσι πιεζομένοις. τὸ Οἰνόμαου. τὸ Μυρτίλου. τὸ Κρόνου. τὸ Διὸς τοὺς πρώτους τῶν Ὀλυμπίων ἀγωνιστάς. πολλὰ δὲ καὶ ἡ κατ' Ἀρκαδίαν μυθολογία. Δάφνης φυγή. Καλλιστοῦς ἠθέλωσις, Κενταύρων παρουσία, καὶ Πανὸς γενεαί. Ἀλφειοῦ ἔρως, καὶ ὑφάλου πλάνημα. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Κρήτην ἀφίξῃ τῷ λόγῳ, πάμπολλα κἀκεῖθεν ἡ Ὄρχησις ἐπεισάξεται. τὸν Εὐρώπης. τὸν Πασιφάης. τὰς τοῦρους ἀμφοτέρους. τὸν Λαβύρινθον. τὸν Ἀριάδνης. τὸν Φαίδρας. τὸν Ἀνδρόγεων. τὸν Δαίδαλον. τὸν Γ'καρου. τὸν Γλαῦκον. τὸν Πολυείδου μαντικόν. τὸν Τάλω. τὸν χαλκοῦν τὸν Κρήτης φύλακα. καὶ εἰς Αἰτωλίαν μετέλθῃς, κἀκεῖ πολλὰ ἡ ὄρχησις κεκλαμένη. τὴν Ἀταλάντης. τὸν Μελεάγρου. τὴν Ἀτταλαντῶν. τὸν Δαλὸν, καὶ πολέμους καὶ Ἡρακλέους πάλην, καὶ Σειρήνων γένεσιν, καὶ ἐχινάδων ἀναδυσιν, καὶ μὴν τὴν μᾶλις λυκτὰν, Sirenum procreationem, Echinadum ortum, &

occisorum, fabula scenæ proponitur. Atque horum memorem illum esse oportet semper, in primis quæ statim à raptu, ad procerum Græcorum usque reditus in patriam acciderunt, & Æneæ errorum, & Didûs amoris. A quibus alienæ non erunt quæ aguntur fabulæ de Oreste, illiusque herois apud Scythas aut. Nec verò absona quæ ante hæc acciderunt, sed rebus Iliacis cognata, Achillis in Scyro cum virginibus conversatio, Vlyssis insania, & Philoctetæ desertio. Denique universa Vlyssis vagatio, Circe, Telegonus, Æoli in ventos imperium, & reliqua usque ad procorum pœnas. Atque ante hæc, structæ Palamedi insidiæ, Nauplii ira, Ajacis insania, & alterius naufragium ad scopulos factum. Quinetiam Elis multa Saltatoribus argumenta suppeditat, nempe Oenomaum Myrtilum, Saturnum, Iovem, primos Olympiorum athletas. Fabularum etiam seges est in Arcadia, Daphnes fuga, Callistûs ferina vita, Centaurorum temulentia, & Panos generationes, Alphei amor, & subter mare peregrinatio. Quòd si etiam oratione in Cretam pervenias, complura inde corrogabit Saltatio, nimirum Europam, Pasiphaën, utrumque taurum, Labyrinthum, Ariadnen, Phædram, Androgeum, Dædalum, Icarum, Glaucum, Polyidi vaticinium, Talo, æneum Cretæ custodem. Si in Ætoliam quoque transveris, ibi multa sumit Saltatio, Althæam, Meleagrum, Atalantam, Dalum, fluvii & Hercu-

lis luctam, Sirenum procreationem, Echinadum ortum, &

Alc-

νίαν, Ἀλκμαίωνος οἴκησιν. εἶτα, Νέσσον, καὶ Δειανείρας ζηλοτυπίαν, ἐφ' ᾗ τὴν ἐν Οἴτῃ πυρὰν. ἔχει καὶ Θρᾴκη πολλὰ τῆς ὀρχηστικῆς ἀναγκαῖα. τὸ Ὀρφέως. τὸ σπαραγμὸν, καὶ τὸν λάλον αὐτοῦ κεφαλήν. τὸν ἐπιπλέοντα τῇ λύρᾳ, καὶ τὸν Αἵμον, καὶ τὸν Ῥοδόπην, καὶ τὸν Λυκούργου κόλασιν. καὶ Θεσσαλίαν ἣ ἔπαθεν περέχατον. τὸ Πελίου. τὸ Ἰάσονος. τὸν Ἀλκήστιν. τὸ τῶν πεντήκοντα νηῶν σόλον. τὸν λόγον. τὸν λάλον αὐτῆς πρόπαππον. τὸν ἐν Λήμνῳ. τὸ Αἰήτου. τὸ Μηδείας ὄνειρον. τὸ Ἀψύρτου σπαραγμὸν, καὶ τὸν ἐν τῷ παραπλῷ ἡνιόχου. καὶ μὴ ταῦτα, τὸ Πρωτεσίλαον, καὶ τὴν Λαοδάμειαν. κἂν εἰς τὴν Ἀσίαν πάλιν ἀφίῃς, πολλὰ κἀκεῖ δράματα. ἡ γὰρ Σάμος ὤφλε, καὶ τὸ Πολυκράτους πάθος, καὶ τὸ ἅρματος αὐτοῦ μέχρι Περσῶν πλάνη. καὶ τὰ ἔτι ἀρχαιότερα, ἡ τοῦ Ταντάλου φλυαρία, καὶ ἡ παρ' αὐτῷ Θεῶν ἑστίασις, καὶ ἡ Πέλοπος κρεουργία, καὶ ὁ ἐλεφάντινος ὦμος αὐτοῦ. καὶ ἐν Ἰταλίᾳ ἦν, ὁ Ἠριδανὸς, καὶ Φαέθων, καὶ αἱ μετ' αὐτὸν ἀδελφαὶ θρηνοῦσαι, καὶ ἠλεκτρίου δακρύουσαι. εἰσὶ καὶ τιμωρὸς καὶ τὰς Ἑσπερίδας, καὶ τὸ δράκοντα τὸν χρυσῆς ὁπωρᾶς φύλακα, καὶ τὸν Ἀτλαντος μόχθον, καὶ τὸν Γηρυόνου, καὶ τὴν ἐξ Ἐρυθείας ἔλασιν τῶν βοῶν. οὐκ ἀγνοήσει ἣ καὶ τὰς μυθικὰς μεταμορφώσεις ἁπάσας, ὅσαι εἰς δένδρα, ἢ θηρία, ἢ ὄσσα ἠλάχησαν, καὶ ὅσαι ἐκ γυναικῶν ἀνδρῶν ἐγένοντο. τὸ Καινέως λέγω, καὶ τὸν Τειρεσίαν, καὶ τὰς τοιούτους. καὶ τὴν Φοινίκην ἣ, Μύρραν, καὶ τὸ Ἀσύριον ἐκεῖνο πένθος μεμιγμένον. καὶ ταῦτα εἴσεται. καὶ τὰ νεώτερα ἣ, ὅσα μὴ

Alcmæonis ſedata inſania habitationem. Deinde Neſſum, & Deianiræ zelotypiam, ideoque ſtructam in monte Oeta pyram. Multa etiam habet Thracia Saltationis ſtudioſo neceſſaria, Orpheum, ejuſque laceratione, ejus caput loquens, cumque lyra innatans, Hæmum, Rhodopen, Lycurgi ſupplicium. Porro plura etiam Theſſalia ſuppeditabit, Peliam, Iaſonem, Alceſtim, quinquaginta navium claſſem, Argo, ejuſque loquacem carinam, res Lemnias, Æeten, Medeæ ſomnium, Apſyrti dilaniationem, quæque inter navigandum acciderunt. Poſtea Proteſilaum, & Laodamiam. Rurſus ſi in Aſiam denuo digrediaris, multæ etiam ibi ſunt fabulæ. Statim occurret Samus, Polycratis calamitas, ejuſque filiæ ad Perſas uſque erratio: quæque ſunt antiquiora, ſcilicet Tantali loquacitas, tum Deorum apud eundem convivium, Pelopis carnium conciſio, & elephantini humeri appoſitio. In Italia verò Eridanus, Phaëthon, lugenteſque ejus ſorores in populos converſæ, & electrum lachrymantes. Hic quoque ſciet Heſperidas, & cuſtodem aurei pomi draconem. Atlantis laborem, & Geryonem, boumque ex Erythia abactionem. Neque ignorabit etiam omnes fabuloſas transformationes, quæcunque in arbores, aut feras, aut aves factæ ſunt, & quæcunque in viros ex mulieribus tranſiverunt, Cæneum dico & Tireſiam, alioſque hujuſmodi. In Phœnicia, Myrrham, luctumque illum Aſſyrium diviſum. Hæc etiam cognoſcet atque recentiora,

τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἐπλωσθη ὑπὸ τῶ Ἀντιπάτρε, καὶ ἐρασθεὶς Σελεύκε ἐπὶ τῇ Στρατονίκης ὥρᾳ. τὰ γὰρ Αἰγυπτίων μυστικώτερα ὅντα, ἴσταται μὲν, συμβολικώτερον δὲ ἐπιδείξεται τὸν Ἔπαφον λέγω, καὶ τὸν Ὄσιριν, καὶ τὰς τῶν Θεῶν εἰς τὰ ζῶα μεταβολάς. πρὸ πάντων δὲ, τὰ πρὸς τὰς ἐρωτικὰς αὐτῶν, καὶ αὐτὸν δὲ Δία, καὶ εἰς ὅσα ἑαυτὸν μετεσκεύασεν. ἴσταται δὲ καὶ τὴν εἰς ᾅδου ἅπασαν τραγῳδίαν, καὶ τὰς κολάσεις, καὶ τὰς ἐφ' ἑκάστοις αὐτῶν, καὶ τὴν Πειρίθου, καὶ Θησέως ἄχρι δεῦρο ἑστῶσαν ἑταιρείαν. συνελὼν δὲ εἰπεῖν, ἅπερ τὸν μὲν Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου, καὶ τῶν ἄλλων ποιητῶν, καὶ μάλιστα τῆς τραγῳδίας λεγόμενα, ἀγνοεῖ. ταῦτα πάνυ ὀλίγα ἐκ πολλῶν, μᾶλλον δὲ ἀπείρων τὸ πλῆθος ἐξελὼν, τὰ κεφαλαιωδέστατα κατέλεξα, τὰ ἄλλα τοῖς ποιηταῖς ἀδεῖν ἀφεὶς, καὶ τοῖς ὀρχησταῖς αὐτοῖς δεικνύναι, καὶ σοὶ παρεσκευάσθαι καθ' ὁμοιότητα τῶν παρειλημμένων. ἀπὸ πάντα εὐσχήμονα καὶ ἁρμόττοντα τῇ ὀρχήσει παρασκευάσασθαι καὶ ἁρμόττοντα κἂν ἀναγκαῖον. ἐπεὶ δὲ μιμητικός ἐστι, καὶ κινήσεσι τὰ ἀδόμενα δηλοῦν ὑπηρετεῖται, ἀναγκαῖον αὖπερ, ὥσπερ ἐπὶ τοῖς ῥήτορσι, συνήκειναι ἀσκεῖν, ὡς ἂν εἰδῇς τὰ δεικνύμενα ὑπ' αὐτοῦ δηλοῦντα, μηδενὸς ἐξηγητοῦ δεομένου. ἀλλ' ὥσπερ ἔφη ὁ Πυθικὸς χρησμὸς, δεῖ τὸν θεώμενον ὀρχηστὴν, καὶ καλῶς σωιεῖσθαι, καὶ μὴ λαλεῖσθαι δὲ ὀρχηστὴν, ἄκουσιν. ὁ δὴ καὶ Δημητρίῳ τῷ Κυνικῷ παθεῖν

quæ post Macedonum imperium autus est Antipater, & Seleucus ob amorem Stratonices. Abstrusiora Ægyptiorum arcana cognoscet quidem, sed magis ex conjectura demonstrabit: Epaphum dico, & Osirin, & Deorum in animalia mutationes. Ante omnia verò, quæ ad eorum amores pertinent, ipsiusque Iovis, & quas in formas seipsum mutaverit. Sciet etiam omnem Inferorum tragœdiam, cùm supplicia, tum eorum causas. Pirithoi & Thesei ad inferos usque societatem servatam. Vt autem paucis omnia comprehendam, nihil eorum quæ ab Homero, Hesiodo, præstantissimisque poetis, in primis verò tragicis dicta sunt, ignorabit. Hæc admodum pauca ex multis, imò potiùs ex infinitis sylvam hanc selectam, ac veluti summa capita percensui. Reliqua verò poëtis canenda, & saltatoribus ipsis demonstranda, tibique juxta dictorum similitudinem invenienda reliqui. Quæ omnia Saltatori præparare, priusque seponere necesse est, ut in promptu habeat, & quavis occasione promat. Qui siquidem est imitator, & gestibus se repræsentaturum pollicetur ea quæ canuntur, ei necessarium est, ut & oratoribus, ut perspicuitatem exerceat, qua quicquid demonstrabit, ita declaret, ut enarratore non egeat. Sed quod Pythico oraculo proditum est, oportet ut qui Saltationis est spectator, mutum intelligat, & non loquentem audiat. Quod Demetrio Cynico etiam accidisse ferunt.

1 Καὶ καφῶ] Tangit vetus oraculum quod quidem sic apud Plut. Καὶ καφὸς σωιεῖται, ἐὰν ἢ λαλέοις δ' ἄκουε. Bourd.

1 Τῶι

ἐγκωμ. ἐπὶ γὰρ τῷ αὐτὸς ὁμοιά τι κατηγορῆσ τὸ ὀρχηστικὸν, λίαν τῆς αὐλητικῆς, καὶ τῶν συρίγγων, καὶ τῶν κυμβάλων, παρεσῆναι τὸν ὀρχηστὴν εἰκὸς, μηδὲν αὐτὸν πρὸς τὸ δρᾶμα συμπλέκεσθαι. πειθόμενον γὰρ ἄλλως ἄλλως κίνησιν, καὶ χαρακτῆρα, ἀδύνατος αὐτῷ γένοιτο ἀφεστάναι, τὸ δὲ ἀνθρώπων τοῖς ἐκ τοῦ τραγικοῦ γοητευομένοις, ἐσθῆτι σχολαίᾳ, καὶ προσωπείῳ δυσειδεῖ, ὠλολυγῇ τε, καὶ περιπεσμοῖς, καὶ τῇ τῶν ἐδάνων δυσφωνίᾳ, οἷς κεκομμένος οὐδὲν ὄν τὸ ὀρχηστὸν πρᾶγμα. ἐπὶ τούτου γὰρ τοῦ Νέρωνος εὐδοκίμων ὀρχηστῶν, οὓς ἀκούειν φασὶν, ἀλλ' εἰ καί τις ἄλλος, ἴσον τι ἱστορίας μνήμῃ, καὶ κινήσεως κεκραμένον εὐσχήμονος, εὐδηλον δὲ Δημητρίῳ δύναμαι τῷ δόντι, οὗπερ ὀρχήσομαι. ἐπεὶ δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ. καὶ ὑπέσχετό γε ἀνὼ αὐλὸς, καὶ ἀσμάτων ἐπιδείξεσθαι αὐτῷ. ἢ ὅπως ἐποίησεν. ἡσυχίαν γὰρ τοῖς τε κυμβάλοις, καὶ τοῖς αὐλοῖς, καὶ αὐτῷ ἀσυγχαίλας τῷ χορῷ, αὐτὸς ἐφ' ἑαυτοῦ ὠρχήσατο τὸν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως μοιχείαν, ἅλιον μηνύοντα, καὶ Ἡφαίστου ἐπιβουλεύοντα, καὶ τοῖς δεσμοῖς ἀμφοτέρους, τόν τε Ἀφροδίτην, καὶ τὸν Ἄρη συνεχομένους, καὶ τοὺς ἐφεστῶτας Θεοὺς ἑκάστου αὐτῶν. καὶ αἰδουμένῳ μὲν τὴν Ἀφροδίτην, ὑποδεδοικότι δὲ, καὶ ἱκετεύοντα τὸν Ἄρη, ὅσα τῇ ἱστορίᾳ τοιαῦτα πρόσεστιν, ὥστε τὸν Δημήτριον ὑπερηδέσθαι ἴσως μεγαλομύθοις, τοῦτον ἔπαινον ἀποδοῦναι τῷ μίμῳ τοῦ ὀρχηστοῦ, ἀνεκραγέ γε, καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀνεφθέγξατο, ἄκουε ἄνθρωπε ἀπειρε, οὐκ ὁρῶ μόνον, ἀλλὰ μοι δοκεῖς τοῖς χερσὶν αὐτοῖς λαλεῖν. ἐπὶ

runt. Qui cùm perinde ac tu Saltandi artem accuſaret, dicens tibiæ, fiſtularum, & ſtrepituum, Saltatorem velut auctarium eſſe, quippe qui nihil ad fabulam conferret, ſed inſulſum alioqui motum adhiberet, eumque inanem, & ab omni ratione ſejunctum. Cæterùm homines qui hac in re præſtigiis illuderentur, veſtitu ſerico, decenti larva, tibiaque, & laſcivis cantilenis, & canentium vocalitate, quibus exornari Saltatorem nihil eſt opus. Tunc Saltator qui celebris erat tempore Neronis, neutiquam imperitus, ut ajunt, ſed ſiquis etiam alius, cùm hiſtoriæ memoria, tum geſtus elegantia præcellens, rem ut puto, æquiſſimam à Demetrio poſtulavit, nimirum ut ſe ſaltantem ſpectaret, deinde accuſationem intenderet. Promiſit verò ſe nullis tibiis, nullis cantilenis adhibitis ſaltaturum: quod etiam præſtitit. Nam indicto ſilentio & ſtrepentibus, & tibia canentibus, ipſique choro ipſe per ſe ſaltavit Veneris, & Martis adulterium, Solem indicantem, Vulcanum inſidiantem, vinculis ambos, Venerem cum Marte illaqueantem, Deos ſpectaculo aſſiſtentes, Venerem pudore ſuffuſam, ſubverentem, ſupplicantemque Martem, & quæcunque alia complectitur hæc fabula: ita ut Demetrius tum opere Saltatione illa exhilaratus, maximam hanc Saltatori laudem tribuerit, quum exclamavit, magnaque voce pronunciavit, Audio quæ facis, ô homo, nec video tantùm, ſed manibus ipſis loqui mihi videris. Quo-

1 Τοῖς χερσὶ] Hinc Lesbonax Mitylenæus vocavit eos χειροτέχνας, & Lexipha-

ἢ τῷ ἢ Νέρωνι ἐσμὲν τὸν λόγον, βέλομαι κἀγὼ βαρβάρου ἀνδρὸς τὸ ἐπὶ σοὶ αὐτῷ ὀρχηστὴ γνώμονι εἰπεῖν, ὅσῳ μέγας ἐπαινέτης ὀρχηστικῆς γένοιτ' ἄν. τὸ γὰρ σὸν ἅπαντα βαρβάρων βασιλικὸς τις ἀνὴρ καὶ κατὰ πρόφασιν ἦλθεν ὡς τὸν Νέρωνα, ἐπὶτο μὲν τὸν ἄλλον τὸν ὀρχηστὴν σκώπτων, ὅτι σαφῶς ὀρχήσαιτο, ὡς καίτοι μὴ ἐπακούοι τῶν ᾀδομένων ἠμελλε γάρ τις ὢν, ἐτύγχανε συνέσεως ἀπείρων. καὶ δὴ ἔπειτ' ἦλθεν ἐς τὸν εἰκάσαι δ' Νέρωνα δεξιώμενον, καὶ ὅ, τι βούλοιτο αὐτῷ κελεύοντα, καὶ ὡς ἐπιχωριάσει, τὸν ὀρχηστὴν ἔφη ὃς, τὰ μέγιστα ὠφελήσειν. ὁ δὲ Νέρων ἐρομένου τι αὐτοῦ εἰ χρήσιμος γένοιτο σκύθαις, ἀφθονίαις ἔφη βαρβάροις ἔχω, οὐχ ἑλληνιστὰς, καὶ ἑρμώνων δ' ἥδιον οὐ πορεύειν ἐς αὐτούς. ὡς δὲ πιόντα δέοιμι, λέγων ὅτι, ἱκανά μοι ἑρμώνυσι. τοῦτον ἄρα καθαίρει αὐτῷ ἡ μίμησις τὸν ὀρχηστὴν, ἐπίσημός τε, καὶ σαφὴς φανῆναι, ἢ δὲ πλείστη λῆψις ἦν, καὶ ὁ σκοπὸς τὸν ὀρχηστικὸν, ἢ ὑπερβολὴ ἴσον, ὡς ἐφῶν καὶ αὐτὸς, καὶ τοῖς μὴ πρόσω ἐπιδυόμενα. καὶ μάλιστα τοῖς τοὺς καλλιμάχους ποιοῦσι μέλεσι διεξιὼν. φιδὲ γὰρ καὶ σὺ ἐκείνοις μᾶλλον ἐπαινεμένη, τοῦ ἰοικέναι τοῖς ὑπερμέτροις σφόδρα, καὶ μὴ ἁπλῶς εἶναι τὰ λεγόμενα ἢ εἰσαγόμενα χρῆσθαι, ἢ τυραννικοῖσιν, ἢ πενήτων, ἢ γεωργῶν, ἀλλ' ἑκάστῳ τῶν τὸ ἴδιον, καὶ τὸ ἐξαρ-

Quoniam verò circa Neronis tempora noſtra verſatur oratio, volo viri barbari ſuper eodem ſaltatore tibi referre teſtimonium, quod maximæ Saltationis laudi vertitur. Quidam enim ponticus barbarus, homo regius cum ob negocium ad Neronem veniſſet, hunc una cum aliis Saltatorem contemplabatur, adeò perſpicuè ſaltantem, ut quanquam eorum quæ canebantur nihil exaudiret, (nam erat ſemigræcus) omnia tamen intelligeret. Jam verò cùm ad ſuos regreſſurus eſſet barbarus, eumque Nero liberaliter tractaret, & ſiquid veilet, petere juberet, ac ſe daturum polliceretur. Si mihi, inquit, Saltatorem dederis, me hoc munere plurimum exhilarabis. Percontante verò quem ipſi uſum domi præſtiturus eſſet, Finitimos, inquit, barbaros habeo, lingua diſſimiles, nec ad intelligendos illos, interpretes comparare facile eſt. Siquo igitur egeam, hic nutu mihi ſingula interpretabitur: tantum ipſum perculerat, imitatio Saltationis, cùm inſignis, & perſpicua apparuiſſet. Cæterum exercitatio cui maximè incumbit, & ſcopus Saltationis, eſt repræſentatio, cui eodem modo quo rhetores dat operam, præcipuè quo qui vacant declamationibus quas vocant. At hæc quoque Saltatoribus præcipuè laudi datur, ut propoſitis perſonis geſtu reſpondeat, nec ea quæ dicuntur, ab introductis optimatibus, aut tyrannicidis, aut pauperibus, aut agricolis diſcrepent, ſed in horum unoquoque quod proprium exiſtit, & eximium, demon-

phanes Luciani leg. Athen. c. 8. & 16. lib. 1. & cap. ult. lib. 4. cætera quæ ad ſaltationem ſpectant, ut de Bauciſmo, Betarmo, Hormo, & aliis ſuis alibi. Bourd.

ρετον δείκνυσθαι. ἐθέλω γάρ σοι καὶ ἄλλα βαρβάρου ῥῆσιν ἐπὶ τούτοις εἰπεῖν. ἑώρων γὰρ πέντε φορουμένους τὸν ὀρχηστὴν παρεσκευασμένον, τοσούτων γὰρ μερῶν τὸ δρᾶμα ἦν, ἐζήτουν ἕνα ὁρᾶν τὸν ὀρχησόμενον, τίνες οἱ ὀρχησόμενοι, καὶ κατεσκευασμένοι τὰ λοιπὰ φορούμενοι εἶεν. ἐπεὶ δὲ ἔμαθον ὅτι αὐτὸς κατασκευάσεται, καὶ ὑποκρινεῖται τὰ πάντα, ἐλελήθεις ἔφη ὦ βέλτιστε, σῶμα μὲν τοῦτο ἓν, πολλαὶ δὲ τοῖς ψυχαὶ ἔχουν. τοιοῦτόν μοι ὁ βάρβαρος. σὺ δὲ ἀπιθάνως δέ μοι οἱ Ἰταλιῶται τὸν ὀρχηστὴν Παντόμιμον καλοῦσιν, ἀπὸ τοῦ ὅλου μιμεῖσθαι δοκοῦντος. καλὴ γὰρ καὶ ἡ Ποιητικὴ τοῦ ἀνθρώπου κίνησις ἐκείνη, τὸ δὲ πολλὰ πάντα ἤθεσι πεφυκέναι νοοῦν ἔχων, πάσαις πολίταις ὁμιλεῖ. καὶ τὴν ὀρχηστὴν ἀναγκαῖα, καὶ δεῖ σοφὴν εἶναι τοῖς πράγμασι, συνοικεῖν ἑαυτὸν ἐκάστῳ τῶν δρωμένων. τὸ δὲ ὅλον, ἤθη, καὶ πάθη δεικνύειν, καὶ κατασκευάζειν. ἢ ὀρχήσεως ἐπαγγέλλεσθε, νῦν μὲν ἐρῶντα, νῦν δὲ ὀργιζόμενον τινα εἰσάγειν, καὶ ἄλλον μεμηνότα, καὶ ἄλλον λελυπημένον. καὶ ἅπαντα τοῦτον μεμετρημένως. τὸ γὰρ ὑπερδεξιοῦσθαι, τὸ αὐτὸς ἡμέρας ἄρα μὲ Ἀτρέως μεμηνώς, ἄρα δὲ Ἰὼ φαεσίμβροτον δείκνυται. καὶ ἄλλοτε Ἀτρεὺς ὁ αὐτός. καὶ μὴν μικρὸν, Θυέστης εἶτα, Αἴγισθος, ἢ Ἀερόπη. καὶ πάντα ταῦτα εἷς ἄνθρωπος ἦν. τὰ μὲν οὖν ἄλλα θεάματα, καὶ ἀκούσματα, ἑνὸς ἑκάστου ἔργα τινὸς ἐπιδεῖξιν ἔχει, ἢ γὰρ αὐλὸς ἦν, ἢ κιθάρα, ἢ λιγυρᾶς φωνῆς μελῳδία, ἢ τραγικὴ δραματουργία, ἢ κωμικὴ μιμητοποιία, ὁ δὲ ὀρχήσεως, τὰ πάντα ἔχει συμπαθῶν, καὶ ἔνεστι ποικίλως, καὶ πολυμερὴς τοῦ ὑποκρίνεσθαι αὐτῷ ἕξις, αὐ-

monstretur. Volo itaque tibi sententiam referre quam super his tulit alter barbarus: qui cùm quinque personas Saltatori paratas vidisset, nam tot partibus constabat fabula, unum conspiciens Saltatorem quærebat, quinam essent saltaturi, & reliquas personas acturi. Postea verò quàm intellexit, eundem acturum, & saltationem omnem executurum esse. Neſciebam, inquit, ô optime, te unum quidem hoc corpus, sed plures animas habere. Et hæc quidem barbarus ille. Nec immeritò Itali saltatorem Pantomimum appellant, ab eo fermè quod agitur. Nec inelegans est poetica illa cohortatio, ô fili, Polypi marini mentem habens, omnibus in urbibus versare, quæ Saltatori est necessaria, quem rebus adhærentem, oportet semetipsum quibusque factis applicare. In universum autem Saltatio pollicetur se mores & affectus demonstraturam, & simulaturam, nunc quidem amantem, nunc irascentem aliquem introducens: mox alium insanientem, alium mœrentem: atque omnia ista servata mensura. Quare quod maximè est admirandum, eodem die Athamanta furentem, & Inonem metuentem repræsentat. Aliàs Atreus ipse est, paulo post Thyestes, deinde Ægisthus, aut Aerope, quæ omnia unus homo refert. Alia quidem quæ spectanda, vel audienda exhibentur, unam quampiam rem ostendunt: aut enim tibia est, aut cithara, aut vocis modulatio, aut tragica fabulæ actio, aut comica scurrilitas. Verùm Saltator hæc omnia complectitur, cujus varium, & miscellaneum apparatum videre

λὸν, σύριγγα, ποδῶν κτύπον, κυμβάλου ψόφον, ὑπηχεῖτὸ ἀφωνίαν, ἀδόντων ἐμφωνίαν. ἔστι δὲ τὰ μὲν ἄλλα, ὥσπερ τὸ σὺν τῷ ἀνθρώπῳ ἔργα ἐστὶ τὰ μὲν, ψυχῆς, τὰ δὲ, σώματος. ἐν δὲ τῇ ὀρχήσει, ἀμφοτέρων συμμίγνυται. καὶ γὰρ ἐμφάσεως ἐπίδειξιν τὰ μιμήματα ἔχει, καὶ σωφροσύνης ἄσκησίν τινα παρέχεται. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ σοφία τοῦ ὀρωμένου, καὶ μηδὲν ἄλογον. Λεσβωνάξ γοῦν ὁ Μιτυληναῖος, ἀνὴρ καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, χειροτονήσας τὰς ὀρχήσεις ἀπῆλθε, καὶ ἠγάσθη ἐπὶ τῷ θεάτρῳ αὐτῶν, ὡς βελτίων ἀναστρέψων ἐκ τῆς θέας. Τιμοκράτης δὲ ὁ διδασκάλου αὐτῷ, ἰδών ποτε ἅπαξ οὐκ ἐξεπίτηδες ἐπισχεθὰς, ἐρέσθαι τὰ αὐτῷ ποιῶν, οἷα μὲ ἡ ἔρη θέα ἔσχε; ἢ ὡς φιλοσοφίαν αἰδὼς ἀπεστέρηκεν. εἰ δ' ἔστι ἀληθῆ τὰ περὶ ψυχῆς ὁ Πλάτων λέγει, τὰ τρία μέρη αὐτῆς καλῶς ὁ ὀρχηστὴς δείκνυσι, τὸ θυμικὸν, ὅταν ὀργιζόμενον ἐπιδείκνυται. τὸ ἐπιθυμητικὸν, ὅταν ἐρῶντας ὑποκρίνηται. τὸ λογιστικὸν, ὅταν ἕκαστα τῶν πραττομένων καλιναγωγῇ. τάδε μὲν γε τὰ πάντα μέρη τῆς ὀρχήσεως, καθάπερ ἡ ἀρετὴ τοῦ βίου παρέπεται, καλὸς ὁ ἀνὴρ, καὶ τὸ τοῦ ὀρχηστοῦ σύμβολον, τί ἄλλο, ἢ τὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐπαληθεύειν, τὸ καλὸν ἐπαινεῖσθαι, [1] καὶ μέγας τέλειος ἡγεμὼν ταχαιῶν καὶ τοῖον εἶναι. ἥκιστα δὲ πάντων καὶ ἀπόπληκτον τὴν νεανισκομανίαν ὑπάρχειν τῷ τῆς ὀρχηστικῆς ἀνθρωπίνου σώματος, ὅπου καὶ αὐτὴ Πυθαγόρου ἐστὶ, σύριγξ, tibiam, fistulam, pedum strepitum, cymbali sonum, actoris vocalitatem, canentium concentum. Præterea alia quidem alterutrius in homine partis sunt opera, alia mentis, alia corporis. Verùm hæc in Saltatione commixta sunt. Nam ea quæ fiunt, mentis demonstrationem, & corporei exercitii vim habent. Maximum verò istud est, nempe rerum quæ aguntur sapientia, quum nihil præter rationem committitur. Quocirca Lesbonax Mytilenæus vir honestus, ac bonus, Saltatores Manu sapientes appellabat, ibatque spectatum ipsos, tanquam melior à theatro reversurus. Timocrates autem ejus præceptor visò quondam semel (nec de industria aderat) saltatore res suas agente, Quali inquit, mea me erga philosophiam verecundia, spectaculo privavit. Quod si vera sunt quæ de anima differit Plato, tres ejus partes præclarè ostendit Saltator, Vim irascendi, quando irascentem exprimit: desiderandi, quando amantes repræsentat, ratiocinandi, quando singulos affectus ceu fræno regit. Et hoc quidem per omnes Saltationis partes sparsum est, ut Tactus per omnes sensus. Porrò cum pulchritudinis & concinnæ inter saltandum formæ curam suscipiat, quid aliud quàm Aristotelis sententiæ veritatem confirmat, pulchritudinem laudantis, atque tertium ei in bonis locum tribuentis. Cæterùm quendam audivi de saltatricium personarum silentio juveniliùs dicentem, hoc Pythagoræ

1 Καὶ μέγας τέλειος ἡγεμὼν] Immo καὶ μέγα δύνασαι. Nam τέλειος, de χρήματα. Ipse in Eunucho ἐὰν μὲν σφόδρα καταγελᾶν χρημάτων, ἀλλὰ τὸν τοῦτον ἐὰν ἀγαθὸν ἐστὶ τοῦτο οἴκαδε. Marc.

τερπνὸν τι δύγμα αὐλήσεως. ἐπεὶ καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτηδεύματα, τὰ μὲν, τὸ τερπνὸν, τὰ δὲ, τὸ χρήσιμον ἐπισκοπούμενα, μόνη ἡ ὀρχήσις ἀμφω ἔχει. καὶ πολὺ τὸ χρήσιμον ὠφελιμώτερον, ὅσῳ μὴ δι' τερπνοῦ γίγνεται. ὅσῳ γὰρ τοῦτο ὁρᾶν ἡδίον, ἢ πυκτεύοντας νεανίσκους, καὶ αἱμαχθέντας ῥεομένους, καὶ παλαίοντας ἄλλους ἐν κόνει, ἢ τὰς ὀρχήσεις πολλάκις ἀσφαλέστερον ἄνδρα, καὶ εὐμορφότερον, καὶ τερπνότερον ἐπιδείκνυσθαι. τῶν μὲν δὴ μὴ συντόνων κίνησιν ἡ ὀρχηστικὴ, καὶ τροφὰς αὐτῆς, καὶ ἀναπαύσεις, καὶ πηδήσεις, καὶ ὑπλατασμούς, τοῖς μὲ ἄλλοις, περιττὰ εἶναι συμβέβηκεν ὁρᾶσι. τοῖς δ' ἐνεργοῦσιν αὐτοῖς, ὑγιεινότατα. γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τε ἅμα, καὶ εὐρυθμότατον τοῦτο φαίνεται ἐγγιγνόμενον. μαλάττον μὲ τὸ σῶμα. καὶ κάμπτον. καὶ κνήθιζον. καὶ εὔχρουν εἶναι ποιεῖ μᾶλλον διὰ σπουδῆς ἰσχνόν τε καὶ μικρὸν ἀναπνοὴν τοῖς σώμασι. πῶς οὖν ἀναγκαιότατόν τε χρῆμα ἡ ὀρχήσις, ἡγήσατο μὲν τὴν ψυχὴν, ἀπειδὰν δὲ τὸ σῶμα, τέρπουσα δὲ τὰς ὁρώσας, διδάσκουσα δὲ πολλὰ τῇ πάλαι ὑπ' αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, ἐμμελῆ εὔρυθμίαν, ἐκπλήσασα, ἀφ' τὸ ὀφθαλμῶν καὶ ἀκοῆς. εἰ γὰρ φαύλης εὐφωνίαν ζητοῖς, πᾶν ἂν ἁμαρτὸν εὐρεῖς, ἢ ποῖον πολυφωνότερον ἄκουσμα, ἢ ἀμμελέστερον, εἴ τι αὐλὸς, καὶ σύριγξ τὸ λιγυρώτερον, ἄλυς καὶ τύπων ἐν ὀρχήσει ἁπλαῦσαι σεισμός. ἐῶ λέγειν ὡς ἀκουόντων τὸ ἦθος ὁμιλῶν τῇ τοιαύτῃ ἕξει χρῆσθαι, ὅταν ὁρᾷς τὸ ἑαυτοῦ, μισῶν μὲ τὰ κακῶς γιγνόμενα, ἐπιδακρύον δὲ τοῖς ἀδικουμένοις. καὶ ὅλως, τὰ ἤθη τῶν ὁρώντων παιδαγωγῶν. ὃ σὺ ἐν μάλιστα ἐπὶ τῆς ὀρχήσεως ἐ-

goricum præceptum innuere. Præterea cùm vitæ actionum, aliæ oblectationem, aliæ utilitatem polliceantur, sola Saltatio utramque obtinet: eoque utilitas est commodior, quòd cum voluptate accedit. Quanto enim hoc visu jucundius, quàm videre pugnis decertantes juvenes, ac sanguine manantes, aliosque in pulvere luctantes, quos plerumque Saltatio tutiùs simul, & decentiùs, & jucundiùs demonstrat. Quocirca concitatus Saltationis motus, ejusque conversiones, & circumductiones, & saltus, & resupinationes, aliis quidem spectantibus oblectamento fuêre: ipsis verò actoribus salubberrima. Etenim illud ego gymnasiorum pulcherrimum, & aptissimum esse affirmaverim, quod emollit corpus, flexibile, & leve reddit, & ad mutationem promptum esse instituit, roburque non exiguum corporibus acquirit. Qui ergo rerum omnium maximè concinna non sit Saltatio, quæ mentem acuit, corpus exercet, spectantes oblectat, prisca que multa docet tibiis, cymbalis, carminum concinna compositione, & mulcedine oculos & aures afficiente. Itaque si perfectam vocis actionem requiris, ubi alibi, aut quodnam auditionis argumentum invenias, quod pluribus & concinnioribus vocibus constet, seu tibia, & fistula magis sonorum? His abundè satis in Saltatione frueris. Mitto dicere, quod hujusmodi spectacula frequentando, moribus melior evades, quando theatrum

malefacta odisse vides, & injuria affectos deflere, denique spectantium mores formare. Quod verò præcipuè in Saltatoribus est lau-

παιδίσκη, οὗτο ἤδη ἐρῶ, τὸ καὶ ἰσχύν τι ἄγαθὸν, καὶ ὑγροπλοῦτον μελῶν ἐπιτήδευσιν, ὁμοίως πως ἀποδέξομαι εἶναί μοι δοκεῖ, ὡς εἴ τις ἐν τῇ αὐτῇ Ἡρακλέους τὸ κραταιὸν, καὶ Ἀφροδίτης τὸ ἁδρὸν ἀποδείκνυοι. ἐθέλω γὰρ καὶ ἐγὼ ὑποδείξαι σοι τῷ λόγῳ, οἷόν χρὴ εἶναι τὸν ἄριστον ὁρχηστὴν ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ σώματι. κρίνει δὲ μὲν ψυχῆς, ἀκούειν τὰ πλεῖστα. μνημονικὸν τε δεῖ, καὶ εὐφυᾶ, καὶ ξυνετὸν, καὶ ἐξυπουργήσαι, καὶ κοινωνῆσαι μάλιστα ἐπιχαρῆ φημὶ δεῖν αὐτὸν. ἔτι δὲ, κεφαλὴν τὴν ποιητικὴν, καὶ ἀτρεμοῦσαν, καὶ μελῶν τὴν δρῆσιν διαγνωστικὴν, καὶ τὴν κακῶς πεποιημένων ἐλεγκτικήν. τὸ δὲ σῶμα, καὶ τὴν Πολυκλείτου κανόνα ἤδη ἐπιδείξειν μοι δοκῶ. μήτε γὰρ ὑψηλὸς ἄγαν ἔστω, καὶ πρὸς βίαν μετρίου ἐπιμήκης, μήτε παπινὸς, καὶ καταδὴς τὴν φύσιν, ἀλλ' ἐμμέτρως ἀκριβῶς. ὑπὲρ πολύσαρκος, ἀπίθανον γὰρ, ὑπὲρ λεπτὸς εἰς ὑστεροκολῶ. σκελετώδης τοῦτο, καὶ νεκρικόν. ἐθέλω γάρ σοι καὶ δήμου πρὸς ἃ φαῦλα τὰ τοιαῦτα ἐπισημαίνεσθαι, βοὰς εἰπεῖν. [1] οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς, εὐφυέστατη πόλις, καὶ ὀρχήσεσι μάλιστα πεπαιδευμένη, ὅπως ἐπαινεῖ τῶν λεγομένων ἕκαστα, ὡς μηδένα ἀνδρῶν αὐτῶν διαλαθεῖν. μικρὸν γὰρ ὁ ὀρχηστὴς εἰσέλθοι, καὶ τὸ Ἕκτορος ἐρρωμένως, μιᾷ φωνῇ πάντες ἀνεβόησαν, ὡς Ἀστυάναξ, Ἕκτορ ἦ πῶς; ἄκουε δήπου μικρὸν πρὸς ὑστέρου τὸ μέτριον ἀρχίσῃ τῆς Καπανέως ἐπιχωριάζειν, καὶ σφενδάλλειν τοῖς Θηβαίοις τεῖχος, ὑπέρβηθι ἔφασαν τὸ τεῖχος, ἤδη σοι laudandum, jam illud dicam, nempe vires simul, & membrorum mollitiem colere, æquè mihi videtur insolens, ac siquis in eodem argumento, & robur Herculis, & mollitiem Veneris ostentaret. Iam etiam tibi subjicere volo hac oratione, qualem animam & corpore optimum Saltatorem esse oporteat. Quamquam plurima antè dixi de animæ dotibus. Quippe memorem, solertem, prudentem, acutum ac comminiscendum, & ad occasionem spectandam in primis, eum oportere esse affirmo: præterea poëmatum censorem, carminum & modulorum præstantissimorum judicem, & vitiosorum reprehensorem. Cæterùm corporis modum juxta Polycleti canonem definiam. Neque sit nimium procerus, & immodicè longus, neque humilis, & natura nanus, sed exquisitè mediocris: neque carnosus, hoc enim inscitum: neque gracilis impensè, hoc enim aridi cadaveris præ se fert imaginem. Memorabo etiam tibi populi cujusdam ad hujusmodi notanda non inertis exclamationes. Antiochiæ cives ingeniosissimi, & Saltationis observantissimi, ita dicta, factaque singula notant, ut neminem quicquam eorum lateat. Cùm enim pusillus Saltator ingressus esset, & Hectorem saltaret, una voce exclamarunt omnes, hic videtur Astyanax, ubinam est Hector? Aliàs etiam, quum quidam immodicè procerus Capaneum saltare aggrederetur, & Thebanorum muros adoriri, Tranſcende, dixerunt, murum, tibi

1 Οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς] Iul. Imp. Misop. *Eund.*

ῖ κλίμακος, ϵ ἐπὶ ϝ πλαγίῳ, ϰ᾽ πιμελῶς ὀρχησθ᾽, πηδᾶν μεγάλα πιρωμβῶν, ἀνόμεθα ἔφασαν φέσθαι τ᾽ θυμέλης. τὸ ϝ σύνολον τ᾽ πᾶν λιπ]ᾶ ἐπιθόσθαι, φιλῶς ἴχϵ ὡς τοσῦτο. τοῦτον μ᾽ ϝ μαλοῖμ᾽ ἐνίκων ἐπιμηνῶδην, ἀλλ᾽ ὡς ὅλης ὅπ ϰαὶ δῆμοι ὅλοι μεγάλῃ σπουδῇ ἐπιπάσαν ὑπὸ τῇ ὀρχήσϵι, ὡς ϰαὶ ῥυθμίζειν τὰ ϰαλὰ, ϰαὶ τὰ αἰσχρὰ αὐτῆς ἀνύϵσθαι. σύνηθϵς ϝ τυμίσϵτο πάντας ἅτϵ, ϰαὶ τὸ σῶμα λιλυμένους τῷ ἔρωτι, ϰαὶ συμπιπτωσ, ὡς λυγίζϵσθαί τι ὅπῃ ϰαιρὸς, ϰαὶ στρϵπτὰ ϰαὶ ἡρϵμᾶ, ἐ τοῦτ᾽ δϵοι. ὅπ ϝ ϲοὶ ἀπῆλθϵν ϝ ὄρχησις ϰ᾽ τὸ ἀναισχὲς χειρονομίας, ἀλλὰ μϵτὰ ϝ ϰ᾽ τ᾽ Ἑρμοῦ, ϰαὶ Πολυδύκους, ϰαὶ Ἡρϰλέους, ὧν ἀθλήσϵι ϰαλῶν ἴδοις ἄν, ἐνίϰα τῶν μιμήσϵων ἐπιχώρ. Ἡρῳδότῳ μ᾽ δὲ τὰ δὶ ὀμμάτων φανόμϵνα, πιστότϵρα εἶναι τ᾽ ὤτων δϵϰϵῖ. ὀρχησ]ῆ ϝ, ϰ᾽ τὰ ὤτων, ἓ ὀφθαλμῶν ϰατάϲϵισιν. ὅτω ϝ γϵλᾷ ὀρχησις, ὥϲπ ἂν ἱϵῶν τις, εἰς τὸ θϵατρον πιρέλθοι, ἐσωφρονισθὴ ἐὼν ὅσπ ἐρω]ῶν ϰαϰὸ τέλος. ϰαὶ λύπῃ ἐχόμϵνος, ἐξέρχϵται ϝ θϵάτρου φαιδροτϵρος, ὡσϵί τι φάρμαϰον λαβὼν ἡδύ. ϰ᾽ ϰ᾽ τ᾽ ποιητὴν, ὑπολαμβάνϵς τι, ϰ᾽ ἀγχόλου πίων. πιμπόν ϝ τ᾽ ὠδὴς τὰ γιγνόμϵνα οἰϰϵιότη]ϵι, ϰ᾽ ϝ γνωρίζϵιν ἔχοντα τ᾽ ὁρῶντων τὰ δϵιϰνύμϵνα, τὸ ἀϰρύϵιν πολλάϰις τὺς ϲιατὰς, ὁπόταν τ᾽ οἰϰτρὸν ϰ᾽ ἐλϵϵινὸν φαίνηται

tibi ſcalis nihil eſt opus. Quum etiam obeſus, & craſſus quidam Saltator, ſaltum ingentem moliretur, quæſumus te, inquiunt, parce thymelæ. Contrà ſummopere gracili, tanquam ægrotanti acclamarunt, Bene habe. Hæc ego non jocandi gratia commemoravi, ſed ut ſcias totos populos artem Saltandi magno ſtudio coluiſſe, adeò ut virtutes, & vitia ejus deprehendere potuerint. Poſtea ſit planè mobilis Saltator, corpore ſoluto ſimul & compacto, ita ut poſtulante tempore flecti queat, & firmiter, ſi ſit opus, conſiſtere. Quòd autem aliena non ſit Saltatio à manuum geſticulatione quæ fit in certaminibus, ſed particeps Mercurii, Pollucis, & Herculis editarum in certamine virtutum, facilè videris, ſi ſingulis imitationibus animum applices. Herodoto ſanè quæ oculis excipiuntur, certiora eſſe videntur, quàm quæ auribus. Saltationi verò & oculorum & aurium judicium præſtò eſt. Vſque adeò autem movet Saltatio, ut ſiquis amans, ad theatrum accedat, ad ſanam mentem redeat, quum viderit quàm mali ſint amoris exitus: & triſtitia affectus, egrediatur ex theatro hilarior, tanquam potus pharmacum quod oblivionem inducat, & ex poëta luctum, & mœrorem tollat. Quòd autem iſta populo fuerint familiaria, & ea quæ demonſtrabantur, ſpectantium quiſque norit, argumento ſunt lachrymæ à ſpectatoribus non rarò profuſæ, cum lugubre quippiam & miſerabile vi-

de-

1 Καὶ Ἡρακλέους ἐν αὐλήσῃ καλῶν] Lego ἐν ἀσκήσῃ, & ſic etiam videtur legiſſe interpres. Aliquis poſſet etiam jure ſuſpicare legendum eſſe κακῶν, nam pugillatus, in qua plagas multas pati neceſſe erat, potius videtur dici debere ἀσκήσις κακῶν. Palm.

1 Tde

ἡ μὲν Βακχικὴ ὄρχησις, ἐν Ἰωνίᾳ μάλιστα, καὶ ἐν Ποντῳ σπουδάζομένη, καίτοι σπουδαίως ὑπὸ πάντων ἐχόντων τὰς ἀνδρείους τῶν ἐπιτηδευμάτων ἕκαστοι ἤρξαντο ἀπὸ τῶν ἐπιτηδείων μέρους ἕκαστοι δὲ ἄλλων, καὶ πρῶτον ὑπὸ τῶν Τιτάνων, καὶ Κορυβάντων, καὶ Σατύρων, καὶ βακχάλων ὀργιάζεσθαι· καὶ ὀρχεῖσθαι γε τῶν οἱ εὐγενέστατοι, καὶ πρωτεύοντες ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων. οὐκ ὀκνοῦσιν αἰσχύνεσθαι, ἀλλὰ ἐν μέγᾳ φρονοῦσιν ἐπὶ τῷ πατρικῷ μᾶλλον ἢ ἐπ' εὐγενείας, καὶ λειτουργίαις, καὶ ἀξιώμασι πρωτεύουσιν. ἐπὶ γὰρ τὰς δεήσεις ἔρχονται ὀρχησταί, ἀλλὰ καὶ ὡς γαμεῖν αὐτῶν. ὡς μὲν οὖν οἱ σωμάτων, ἤδη δέδειχε. τῶν δὲ ψυχῶν, ὅπως ἐπιτρεπτὸν οὐκ ἂν δύναιτο εἶναι. πολλοὶ γὰρ αὐτῶν τὸν ἀνδρῶνα, ἀμηχανοῦντες ἄπαυστον εἶναι στρῶσαι, καὶ σαλπιγκτὰς ὀπίσω τῇ ὀρχήσει ἐπιδείκνυνται. οἱ μὲν, ἀλογοκινούμενοι, καὶ μηδὲν ὡς ἔπος εἰπεῖν τῷ χορδῇ. ἔστιν μὲν γὰρ ὃ μὲν, ἔστιν δὲ οὐ· ὁ ῥυθμὸς λέγει. οἱ δὲ, εὐρυθμίᾳ μὲν, τὰ πάθη δὲ μεταλλάττουσι, ἢ τὸ χορδῇ, οἷον ἐγὼ ποτὲ ἐδὼν μέμνημαι. ὡς γὰρ Διὸς γονὰς ἀρχεγόνους τε, καὶ τὸν ὑπὸ Κρόνου πατροφαγίαν, παραμυθοῦνται ὀρχήσεως θυέλῃ συμφορᾶς· τὸν ὁμοίως πατροκτονηθέντα Δι- μελλόν· ἐπικαιρόμενον βαλλαντιάλῃ πεφασκέναι, τὸν Γλαυκίαν αὐτῇ ἐοικέναι, μιμούμενον ἀεί. ἀλλ' ὅσα χείλη τὸ πιθανὸν ἐρύσσει, ἐφ-

derent: Bacchica Saltatio, Ionia præcipuè, & Ponto celebari solita, quamquam satyrica gentis illius animositas maxime cipavit, ut singuli statutis temporibus cæterarum rerum omnium obliti, solidum diem desideant spectantes Titanas, Corybantas, Satyros, & bubulos. Quod saltationis genus nobilissimi quique, & cujusque civitatis primores saltabant, neque omnino erubescebant, imò potiùs gloriabantur magis quàm ob nobilitatem, munera publica, & dignitates majorum. Postea verò quam Saltatorum virtutes dixi, eorundem etiam accipe vitia. Sed enim corporis vitia jam ostendi: mentis autem vitia ad hunc fere modum opinor, observabis. Multi enim illorum præ inscitia, siquidem fieri nequit ut periti sint omnes, turpibus inter saltandum solœcismis delinquunt. Quum hi quidem inepte moventur, & ut ajunt, nihil ad chordam: alia quippe pes, alia rhythmus loquitur. Illi verò concinnè quidem, sed rei prioris vel posterioris temporis saltationi accommodant, quod videre me memini. Quidam enim Jovis generationes, & Saturnum liberos devorantem saltatione repræsentans, præter argumentum Thyestæ calamitates repræsentabat, rei similitudine decipiens. Rursum alius Semelen fulmine percussam agens, ipsi Glaucen assimilabat, tempore posteriorem. Verum ob ejusmodi saltatores, Saltationem non

---

ἡ Τὰς γὰρ Διὸς γονὰς ἀρχεγόνους τε] Interpres sic vertit, & videtur legisse τὰς γὰρ Διὸς γονὰς. Sed multo melior vulgata lectio γονὰς, id est, *nativitates*, *natalitia*. Palm.

ι Δι-

χήσεως αὐτῆς εἶμαι καταγνωστέον, οὐδὲ τὸ ἔργον αὐτὸ μισητέον, ἀλλὰ τοὺς μὴ, ὥσπερ εἰσὶ, ἀμφοῖν δεῖς νοεῖσθαι. ἐπαινετέον δὲ τοὺς σπουδαίους, καὶ κατὰ ῥυθμὸν τὴν τέχνης ἐκόντας δρῶντας. ὅλως δὲ, τὴν ὄρχησιν δεῖ παντελῶς ἀπηκριβῶσθαι, ὡς εἶναι τὸ πᾶν εὔρυθμον. εὔμορφον. σύμμετρον. αὐτὸ αὑτῷ ὅμοιον. ἀσυκοφάντητον. ἀνεπίληπτον. ὑπολαμβάνω ἐλλιπὲς. οὐ τὴν δέησιν ἐκπεπληρῶσθαι τοῖς ἐνθυμήσεσι. ὀξὺν τὸν παιδείαν. βαθὺν τοὺς ἐννοίας. ὑψηλὸν μάλιστα. ὁ γὰρ ἔπαινος αὐτῷ τότ' ἂν γίνοιτο σπουδῆς ἄξιος, ὅταν ἔκστασις ἡ ὁρώντων γνωρίζηται αὐτὰ. κάλλιον δ' ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ, τὸ ὄρχησιν ἑαυτὸν βλέπῃ, καὶ ἃ πάσχειν αὐτὸς, καὶ ἃ ποιεῖν εἴωθε. τότε δὲ δὴ κατέχειν ἑαυτοὺς οἱ ἄνθρωποι ὑφ' ἡδονῆς δύνανται, ἀλλ' ἀμόσασθαι τὸν ἔπαινον ἀναγκάζῃ, τὰς τῶν ἑαυτῶν ψυχὰς ἔκστασις εἰκόνας ὁρῶντας, καὶ αὐτὰς γνωρίζοντας. ἐπιχωρεῖ γὰρ τὸ Δελφικὸν ἐκεῖνο, τὸ Γνῶθι σαυτὸν, ὑπὸ τῆς θείας ἐκείνης αὐτοῖς παρεγγυᾶσθαι. καὶ ἀπίασιν ἀπὸ τῶν θεάτρων ἃ τε χρὴ αὐτοὺς εἰδότες, καὶ ἃ φεύγειν μεμαθηκότες, καὶ ἃ ἀγνοοῦντες ἐπιγνόντες. γίγνεται δὲ ὥσπερ ἐν λόγοις, ὅταν ἐν ἀρχῇ τὰ ἀθρόα τῶν πολλῶν λεγομένων ἀκούσῃς, ὑπερεπαινοῦντος τὸ μέτρον τῆς μιμήσεως, καὶ πάνυ μὲν δεινοῦ ἐπιτεινόντων. καὶ εἰ μέγα τί δείξειν δόξει, ὑπερεκτείνοντες ἐπιδεικνυμένων. καὶ εἰ ἁπαλὸν, καθ' ὑπερβολὴν θηλυνομένων, καὶ τὰ ἀνδρώδη, ἄχρι μὲν ἰσχύος, ἐν θηριώδεις ἐκφερόντων, ὃν ἐγώ ποτε μέμνημαι ἰδὼν ποιοῦντα

non puto condemnandam, neque exercitium ipsum odio prosequendum, sed illos potiùs, ut sunt, imperitos censendos: contrà laudandos, qui servatis legibus, & rhythmo artis, commodè cuncta obeunt. In summa, oportet Saltatorem omnibus numeris esse absolutissimum, ut omnis actio sit concinna, decora, congrua, sibi similis, calumniæ, & reprehensioni non obnoxia, nequaquam imperfecta oportet, inquam, Saltatorem temperatas ex rebus præstantissimis habere cogitationes, eruditione esse acutum, animi conceptionibus profundum, maximè humanum. Itaque perfectam à spectatoribus laudem consequitur, quum quisque spectantium sua ipsius acta demonstrari noverit, imò potiùs velut in speculo, se ipsum in Saltatore conspexerit, tum quæ sibi accidunt: tum quæ facere solet. Tunc enim homines præ voluptate nequeunt se continere, quin ad effundendas laudes confertim proruant, quum singuli animarum suarum imagines cernunt, ac se ipsos agnoscunt. Planè enim Delphicum illud, Noice te ipsum, ex hujusmodi spectaculo reportant: atque è theatro discedunt, quæ expetenda, quæ fugienda sint edocti, & eorum quæ ignorabant, notitiam adepti. Cæterùm ut in orationibus, sic in Saltatione, accidit, quæ à multis appellatur Mala affectatio, quoties imitationis modum transgrediuntur, & æquo vehementius eam intendunt: & siquid magnum est demonstrandum, illud justo majus demonstrant: siquid verò molle, illud summopere effœminant: & viriles actiones ad immanitatem usque ferinam evehunt. Quod Saltatorem quendam olim facientem me-

πε ὀρχησιν, δόκιμον ἂν φάσκειν. σωτὸν μὲν τἄλλα, καὶ γαμβρὸν ἂν καλῶς καὶ ἀληθῶς ἄξιον. σὺν οἷς δὲ ἢ πνὶ τύχῃ εἰς κωμῳδίαν τὸν πεπὶ δὶ ὑπερβολὴν μιμησιν ἐξοκείλαντα. ὀρχησάμενον γὰρ τὸν Αἴαντα, μὴ τῶν ἵππων δίχα μαινόμενον, εἰς τοσοῦτον ὑπερξέπεσεν, ὥστε δὲ οὐκ ἐκείνου μανέντα, ἀλλὰ μαίνεσθαι αὐτὸς οἴεσθαι ἂν πνὶ δόξειν. ἐπὶ γὰρ τῷ σπηλαίῳ τὸν θηρίων τυπόντων, τὸν ἐσθῆτα κατερρήξατο. ἐπὶ δὲ τῷ ὑπαλλάττειν, τὸν αὐλὸν ἁρπάσας, ὁ Ὀδυσσεὺς πλησίον ἐστὼς, καὶ ἐπὶ τὴν νίκην μάλα φερόντως, ἀνέλαβε τῷ κεφαλῷ, κατανεύων. καὶ εἰ μὲ ὁ πλῆθος ἀπῄει, καὶ τὸ πολὺ τῆς πλατείας ἀπεβάλετο, ἀπόλοιτ' ἂν ὁ καταγέλαστος Ὀδυσσεὺς, ὀρχησάμενος ἐναπιόνα ἐκείνων. ἀλλὰ τὸν μὲν ἄπειρον ἁπάντων, σωτηρίαν τοῦ Αἴαντος, καὶ ἐπῳδὴν, καὶ ἔδεσμα, καὶ τοὺς ἐσθῆτας ἀπορρίπτειν. οἱ δὲ περιττοὶ καὶ αὐτὸ τοῦτο, ἰδιῶται, ὁ δὲ διήκριβον ὅτι ἐσχαρμένοι, οὐδὲ τὸ χεῖρον, ἢ τὸ κρεῖττον ὁρᾶσιν· ἀλλὰν δ' μίμησιν ὁ παῖδας τὰ πιπάτα οἰόμενοι εἶναι. οἱ ἀπίστοτοι δ', σωτίνες μὲ, καὶ αἰδήμονες οἱ ἐπὶ τοῖς χειροήθοις, σὺν ἐλέγχοντες δ' σωπὴ τὸ πρᾶγμα· τοῖς δ' ἰπαλοις, ἐ αὐτὸ τῷ ἀνοίκων τὸ ὀρχήσεως ἐπικελεύσαντες, ἐ ἀκριβῶς ὁρῶντες ἐπ σὺν Αἴαντος, ἀλλ' ὀρχησὲ μανίας τὸ χειρότερον ἐν ὁ δὲ δεκαετὴς τοιοῦτος ὁ χρηναῖ, ἀλλὰ καὶ μακρῷ τούτου μελοιότερον ἐπραξε. καὶ γὰρ δὴ εἰς τὸ μέσον σὺν τῇ σκηνῇ, δύο ὑποπτικῶν μέσος ἐκαθέζετο, πάνυ δεδιότων μὴ καὶ αὐτῶν τινα ὁ τοῦ κρανὸν καταγάγῃ, λαβών. καὶ τὸ πρᾶγμα οἱ μὲ, ἐθαύμαζον. οἱδὲ, ἐγέλων. οἱ δ', ὑπωπτεύοντο, μὴ ἄρα

memini me videre: qui priùs celebris erat, cætera fanè prudens & admiratione dignus: sed quodnescio quo casu in repræsentationem nimiopere indecoram erumperat. Cùm enim Ajacem, furentem atque cauta excidisset, furentem Saltatione referret, tantùm à Saltationis decoro excidit, ut non repræsentare insaniam, sed insanire ipse meritò videretur. Vnius enim ex illis qui tragicis soleis strepebant, vestem discidit: unius etiam ex illis quæ tibia succinebant, correpta tibia astantis Vlyssis, & ob victoriam scite efferentis caput, ea percutiens, divisit: ac nisi pileus obstitisset, & vehementiam ictus excepisset, infelix ille Vlyssis dementem Saltatorem nactus periisset. Quietiam rotum theatrum cum Ajace furebat, saltabant, vociferabantur, vestes projiciebant. Ac plebeii, ideoque idiotæ, decorum non percipientes, neque quid deterius, quidve melius sit, cernentes, hasce actiones summam affectûs imitationem esse existimabant: urbaniores verò, tametsi rem probè intelligebant, & ob eam erubescerent, non tamen reprehendebant silentio: sed laudibus amentiam Saltationis contegebant, & non Ajacis, sed Saltatoris amentiæ esse hæc quæ fiebant, planè videbant. Non enim, generosus ille, hisce contentus, quidam multò magis ridiculum admisit. Progressus enim in medium senatum, inter duos consulares viros medius sedit, qui metuebant, ne aliquem ex suo

confessu arietis instar verberandum caperet. Quam audaciam alii mirabantur, alii laudabant. Alii verò suspicabantur fore ut à mi-

mia

ἐκ τῆ ἄχαι μιμήσεως, εἰς τὴν ὕ
τάθυς ἀλήθειαν ὑπηνίχθη. καὶ
αὐτὸν μόνοι φασὶν ἀναπηδῆσαι,
τῶν μετασκηνίων ἐφ' οἷς ἐποίησεν, ὥστ
τὴν νοσῆσαι ὑπὸ λύπης, ὡς ἀλη
θῶς ἐπὶ μανίᾳ κεκτημένου. καὶ
δηλοῖ γε τοῦτο σαφῶς αὐτός.
αἰτήσαντων γὰρ αὐτὸν τῶν συσταστῶν
αὐτὸν τὸν Αἴαντα ὀρχήσασθαι αὐτοῖς,
συσκηνασάμενον τὸν ὑποκριτὴν, ἵ
ν' ἐκ τοῦ θεάτρου, ἱκανὸν εἶναι
παῦλαν μανίας. μόλιστα δ' αὐτὸν
ἐλύπησεν ὁ ἀνταγωνιστής, καὶ ἀνιπᾶ
το. ἦν γὰρ ὁμοίως Αἴαντα αὐτῷ
γράφειν, ὅτε κοσμίως, καὶ σω
φρόνως τὴν μανίαν ὑπεκρίνατο,
ὡς ἐπαινεθῆναι, μένας οὔτε τῶν
ἐχθίστων ὄρων, καὶ μὴ παρελθεῖν
τας εἰς τὴν ὑποκρισιν. τοιαῦτά
σοι ὦ φιλότης, ὀλίγα ἐκ πολ
λῶν παραδείγματα ὀρχήσεως ἔρ
γα, καὶ ἐπιτηδεύματα, ὡς μὴ πά
νυ ἄχθοιό μοι ἐρωτικῶς κεκμηκώ
τα. εἰ δὲ βλαπτόμενος κοινωνήσαι
μοι τῆς θέας, οἶδα ἐγὼ πάνυ
ἐλεεινόν σε, καὶ ὀρχησταμενή
τοντα τὰ πρῶτα. ὥστε μὴν δεήσο
μαί τοι τὸ τῆς Κίρκης σοὶ εἶναι
πεῖν, τὸ, Θαῦμά μ' ἔχει, ὡς
ἐπὶ πόσῳ τάδε φάρμακ' ἐλάχθης.
ἐλάχθησαι γὰρ, καὶ μᾶλ' Δί' οὐκ ὄνα
τὸ φαλλῷ, ἢ σοὺς καρδίας ἔξεις.
ἀλλ' ὁ μὲν νόος σοι, ἐμπεδώτερος
ἔσται. σὺ δὲ, ὑφ' ἡδονῆς μόλις ὀλί
γου δὲ κυκεῶνος ἄλλου μεθεῖσα πιεῖν. ὅτε γὰρ ὁ Ὄμηρος τὸν
Ἑρμῆν μόνον τὸ χρυσῆς λέγει, ὅτι

mia insaniæ affectatione, ad veram insaniam transiret. Et sanè perhibent illum cùm ad se rediisset, ita facti pœnituisse, ut præ tristitia ægrotaverit, quòd verè objecta sibi fuisset insania. Quod ipse manifestè declaravit. Rogantibus enim factionis sociis ut eundem Ajacem saltaret in sui gratiam. Satis est, inquit, quod histrionem in theatro agens, semel insanivi. Maximè verò discruciavit ejus animum adversarius, ejusdem artis æmulus, qui similis Ajacis descripti, ita ornatè & modestè insaniam repræsentavit, ut laudem reportarit, quòd intra Saltationis fines se continuerit, nec in actione furiosum egerit. Hæc tibi, ô amice, pauca ex perquam multis decerpta Saltationis, facta, & studia ostendi, ne mihi admodum succenseas, quòd ea libenter contemplor. Quòd si velles mecum spectaculi esse particeps, probè scio te illecebris illius captum iri, & Saltationis insano amore insuper furiturum. Itaque nihil opus erit, ut illud Circes occinam tibi, *Demulsum, obstupui poto te haud esse veneno.* Nam demulceberis, nec per lovem, asini caput, aut suis cor habebis: verùm tibi mens firmior erit. Ac præ voluptate quam perceperis, ne pauxillum quidem alii de cyceone bibendum imperties. Nam quod dicit Homerus de aurea Mercurii virga, quòd

1 Αἰτήσαντων γὰρ αὐτὸν τῶν συσταστῶν] Interpres rursus ita vertit, sed male: συστάτων enim hoc loco aliud significat, & uno quidem verbo Latine dici vix potest ejus vocis significatus, *fautor* tamen maximè accedit, sed generalius sumitur. Συστάτης ille est, qui à partibus saltatoris stat, qui illi favet, & est ex ejus factione. Nam diversæ erant in theatro, ut & in circo, factiones, alii Bathyllo, alii Mnesteri, alii Paridi favebant, & sæpe ea de causa in theatro στάσεις fiebant, unde vox στασιώτης, & composita συστασιώτης. Verte igitur *postulantibus iterum partium ejus fautoribus.* Palm.

Κελεῦ ξενίαν, καὶ Τριπτολέμου γεωργίαν, καὶ Ἰκαρείαν ἀμπελουργίαν, καὶ τὴν Ἠριγόνης συμφορὰν, ἢ ὅσα περὶ Βορέου, ἢ ὅσα περὶ Ὠρειθυίας, καὶ Θησέως, καὶ Αἰακοῦ. ἔτι δὲ, τὴν Μηδείας ἀποδημίαν, καὶ αὐτὴν εἰς Πέρσας φυγὴν, καὶ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὰς Παυδίονος, ἃ τε ἐν Θράκῃ ἔπαθον, καὶ ἐπράξαν. εἰπεῖν, ὁ Ἀκάμας, καὶ ἡ Φυλλὶς, καὶ ἡ πρωτόγονος ἁρπαγὴ, καὶ ἡ στρατεία ἡ Διοσκούρων ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸ Ἱππολύτου πάθος, καὶ Ἡρακλειδῶν κάθοδος. Ἀτιμία γὰρ καὶ ταῦτα εἰκότως ἂν νομίζοιθ' ἅπαντα μὴ τὰ Ἀθηναίων, ἐλίγα μὲν ἐπιμνησθῆναι ἔστιν, ἐν πολλοῖς δὲ παραλελειμμένων ἐπελθεῖν. ἐξῆς δὲ, Μεγαρεῖς, καὶ Νῖσος, καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυροῦς τόκος, καὶ Μίνω διάβασις, καὶ περὶ τῶν Κιερμίου ἀχαριστία. οἷς ἐξῆς ὁ Κιθαιρὼν, καὶ τὰ Θηβαίων, καὶ Λαβδακιδῶν πάθη, ἢ Κάδμου ἐπιδημία, ἢ βοὸς ἀκλαυσία, καὶ ὀφέως ὀδόντες, καὶ σπαρτῶν ἀναδύσεις. καὶ αὖθις, ἢ Κάδμος εἰς δράκοντα μεταβολὴ, καὶ πρὸς λύραν τείχεσι, καὶ μανία δὲ ποιητοῦ, καὶ ἡ γυναικὸς αὐτοῦ ἡ Νιόβης ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ ἐπὶ τῇ σιωπῇ σιγὴ, καὶ τὰ Πενθέως, καὶ Ἀκταίωνος, καὶ τὰ Οἰδιπόδους, καὶ Ἡρακλῆς σὺν τοῖς ἄθλοις αὐτοῦ ἅπασι, καὶ ἡ τῶν παίδων φυγή. εἶτ' ἡ Κορίνθιος πόλις καὶ αὐτὴ μύθων, τῶν Γλαύκου, καὶ τῶν Κρείοντος ἔχουσα. καὶ πρὸ αὐτῶν, τὸν Βελλεροφόντου, καὶ τὴν Σθενεβοίας, καὶ ἡλίου μάχην, καὶ Ποσειδῶνος. καὶ μὴν καὶ τῶν περὶ Ἀθαμαντίου μανίαν, καὶ τὴν νεφέλης παίδων [1] ἐπὶ δὲ κριοῦ τὴν

lei hospitalitatem, Triptolemi agriculturam, factam ab Icario vitium plantationem, Erigones calamitatem. Præterea quæcunque de Borea, quæcunque de Orithyia, de Thesèo & Ægeo memoriæ prodita sunt. Adde Medeæ susceptionem, rursus ejusdem ad Persas fugam, regis Erechthei & Pandionis filias, & quæ in Thracia passæ sunt, & fecerunt. Nec ignorandus est illi Acamas, nec Phyllis, non primus Helenæ raptus, tum Castoris, & Pollucis adversus urbem expeditio, neque non mors Hippolyti, & reditus Heraclidarum. Nam & hæc Attica meritò censeantur. Et hæc quidem ex rebus Athenensium, pauca sanè exempli gratia, ex multis à me prætermissis percurri. Hæc sequuntur, Megara, Nisus, Scylla, purpurei crines, Minois transitus, & erga de se benemeritam ingratitudo. Deinceps Cithæron, Thebanorum & Labdacidarum ærumnæ. Cadmi peregrinatio, bovis procubitus, serpentis dentes, satorum ortus. Rursus Cadmi in draconem mutatio, & ad lyram murorum substructio, murorum structoris insania, & Niobes uxoris ipsius jactantia, atque in luctu silentium: tum ea quæ Pentheo, Actæoni, Oedipo contigerunt. Item Hercules cum omnibus ipsius laboribus, & liberorum ejus internecio. Deinde & ipsa Corinthus scatet fabulis, Glaucam & Creontem habens: & ante eos Bellerophontem, Sthenebœam, Solis & Neptuni pugnam. Post hæc Athamantis insaniam, & Nepheles liberorum in ariete fugam aërium,

1 Ἐπὶ τῷ κριοῦ τὴν διαίσιον φυγήν.] Τὴν διαίσιον φυγήν. Marc.

1 Καὶ

Ἀθήνησιν φυγήν, Ἰοῦς, καὶ Μελικέρτου ὑποδοχήν. ἐπὶ τούτοις, τὰ Πελοπιδῶν, καὶ Μυκήνας, καὶ τὰ ἐν αὐταῖς, καὶ ὅσα αὐτῶν, Ἴναχος, καὶ Ἰὼ, καὶ ὁ Φρυγὸς αὐτῆς Ἄργος, καὶ Ἀτρεύς, καὶ Θυέστης, καὶ Αἰρόπη, καὶ τὸ χρυσοῦν ἔριον, καὶ Πελοπίδας γάμος, καὶ Ἀγαμέμνονος σφαγή, καὶ Κλυταιμνήστρας τιμωρία. καὶ ἔτι ὅσα τούτων, ἡ τῶ ἐπιλοχαγῶν φρατρία, καὶ ἡ τῶ Φυγάδων γαμβρῶν τῶ Ἀδράστου ὑποδοχή, καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῖς χρησμός, καὶ ἡ τῶν πεσόντων ἀταφία, καὶ Ἀντιγόνης περὶ ταῦτα, καὶ Μενοικέως ἀπώλεια. καὶ τὰ ἐν Νεμέᾳ ὄ, ἡ Ὑψιπύλη, καὶ Ἀρχέμορος, ἀναγκαιότατα τῇ ὀρχήσει μνημονεύματα ἂν εἶεν αὐτῶν, εἰσιτητέα τοῖς Δαναΐδαις παρθένοις, καὶ Περσέως γένεσιν, καὶ τὰ ἐπὶ τὰς Γοργόνας ἆθλον αὐτῷ ἀποφηνάμενον. ὡ οἰκεῖα καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ οἴκησις, Κασσιόπεια, καὶ Ἀνδρομέδα, καὶ Κηφεύς, ὃς καὶ ἄστροις ἐγκατέλεξεν ἡ τῶ μὴ ταῦτα πίστις. κρείττονα δ' ἂν τις ἀρχαῖα τὰ Αἰγύπτου, καὶ Δαναοῦ, εἰσιτητέα, καὶ τοῖς ἐπιτελάμιοις ἐπεισελθοῦσι. σὺν ἐλίγοις δ' ἂν καὶ ἡ Λακεδαίμων τοιαῦτα περιέχοι, τὸν Ὑάκινθον, καὶ τὸν Ἀπόλλωνος ἀντέρωτα Ζέφυρον, καὶ τοῦ ἴσου τοῦ ἐξίσου ἐρασθέντα σφαγήν, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος ἄνθος, καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ ἀναζέσαι ἐπιγραφῶ, καὶ τοῦ Τυνδαρίου ἁρπαγῆναι, καὶ τοῦ Διὸς ἐπὶ τούτῳ κατ' Ἀσκληπιοῦ ὀργήν. ἔτι δ', καὶ τὸ Παλλάδος ξόανον, καὶ τὴν Ἑλένης ἁρπαγὴν μετὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ μήλου κρίσιν. τοιοῦτον γὰρ τῇ Σπαρτιατικῇ ἱστορίᾳ, καὶ τοῦ Ἰλιακοῦ συμπλέξαι, πολλοῦ ἄξιον, καὶ πολυωφελοῦντος. καθ' ἑκάστους γὰρ τῶν εἰσπεσόντων, δρᾶμα

aëriam, Inûs & Melicertæ susceptionem. Ad hæc accedunt res Pelopidarum, Mycenæ, & quæ ibi gesta sunt: & ante illos Inachus, Io, custosque ipsius Argus, Atreus, Thyestes, Aërope, vellus aureum, Pelopiæ nuptiæ, cædes Agamemnonis, Clytemnestræ pœna. Quin & ante illos, septem principum adversus Thebas expeditio, & profugorum Adrasti liberorum susceptio, proditumque de illis oraculum, & cæsorum interdicta sepultura, ob eamque Antigones & Menœcei interitus. Quæ etiam gesta sunt in Nemea, Hypsipile, & Archemorus, ea sunt quibus Saltatoris memoria instructa esse debet. Ante quæ gesta, sciet Danaës virginitatis custodiam, Persei nativitatem, certamen quod adversus Gorgonas susceptit: cui etiam est propria rerum Æthiopicarum narratio, Cassiopea, Andromeda, Cepheus, quos etiam astris insertit, eorum qui postea vixerunt credulitas. Prisca quoque illa Ægypti & Danai facta, & connubiales insidias non ignorabit. Nec pauca id genus præbet Lacedæmon, Hyacinthum, & rivalem Apollinis Zephyrum, puerique cædem à disco illatam, ortumque ex ejus sanguine florem, & gementem æ in eo inscriptionem, Tyndari inflaurationem, & Iovis ob id in Æsculapium excandescentiam. Præterea hospitio susceptum, Helenæ raptum, post latum de pomo judicium. Planè enim existimandum Iliacam historiam copiosam & multiplicem cum Spartana esse conjunctam. Itaque juxta unumquemque in Troia

τῇ πολιῇ ἐσθήκατο. καὶ μεμνῆσθαι δεῖ τούτων ἀεὶ, μᾶλιστα δὲ τὰ ἀρπαγῆς εἵνεκα, ἄχρι τῶν ἐν τοῖς νόσοις μαθημάτων, καὶ τὰ Αἰνείου πλάνης, καὶ Διὸς ἐρωτικὰ, οὐ σὺν ἀκόσμῳ καὶ τὰ περὶ τὸ Ὀρέστου φρόνημα, καὶ τὰ ἐν Σκύθαις τοῦ ἥρωος παλαμήματα. σὺν ἀπρεπεῖ δ' καὶ τὰ ἐν τούτοις, ἀλλὰ ἔοικε Ἰλιακοῖς συγγενῆ, Ἀχιλλέως ἐν Σκύρῳ παρθενοστολία, Ὀδυσσέως μανία, καὶ Φιλοκτήτου ἐρημία. καὶ ὅλως, ἡ πᾶσα Ὀδυσσέως πλάνη, καὶ Κίρκη, καὶ Τηλεγόνου, καὶ ἡ Αἰόλου τῶν ἀνέμων δυναστεία, καὶ τὰ ἄλλα, μέχρι τῆς μνηστήρων τιμωρίας. καὶ ἐκ τούτων, ἡ κατὰ Παλαμήδους ἐπιβουλὴ καὶ ἡ Ναυπλίου ὀργὴ, καὶ ἡ Αἴαντος μανία, καὶ ἡ ἅπασι κοινὴ τῶν ἀπάντων ἀπώλεια. ἔχοι πολλὰς ἀφορμὰς καὶ Ἦλις τοῖς ἀρχαίοις περιφανεῖς. τὸ Οἰνόμαον. τὸ Μυρτίλου. τὸ Κρόνου. τὸ Διὸς τοὺς πρώτους τῶν Ὀλυμπίων ἀγωνιστάς. πολλὴ δὲ καὶ περὶ Ἀρκαδίαν μυθολογία. Δάφνης φυγή. Καλλιστοῦς θηρίωσις, Κενταύρων παρουσία, καὶ Πανὸς γενεαί. Ἀλφειοῦ ἔρως, καὶ ὑφάλου πλοῦς μία. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Κρήτην ἀζιόκρεμ τὸν λόγον, πάμπολλα κἀκεῖθεν ἡ Ὄρχησις ἐρεθίζεται. τὴν Εὐρώπης. τὴν Πασιφάης. τοὺς ταύρους ἀμφοτέρους. τὸν Λαβύρινθον. τὴν Ἀριάδνης. τὴν Φαίδραν. τὸν Ἀνδρόγεων. τὸν Δαίδαλον. τὸν Γλαῦκον. τὴν Πολυίδου μαντικήν. τὸν Τάλω. τὸν χαλκοῦν τῆς Κρήτης φρούρημα. κἀν εἰς Αἰτωλίαν μετέλθῃς, κἀκεῖ πολλὰ ἡ ὄρχησις κεχλαμύδωται. τὴν Ἀλθαίαν. τὸν Μελέαγρον. τὴν Ἀταλάντην. τὸν Δαλὸν, καὶ ποταμοῦ καὶ Ἡρακλέους πάλην, καὶ Σειρήνων γόησιν, καὶ Ἐχινάδων ἀναδυσιν, καὶ μὴν καὶ τὴν μαλις luctam, Sirenum procreationem, Echinadum ortum, & occisorum, fabula scenæ proponitur. Atque horum memorem illum esse oportet semper, in primis quæ statim à raptu, ad procerum Græcorum usque reditus in patriam acciderunt, & Æneæ errorum, & Didûs amoris. A quibus alienæ non erunt quæ aguntur fabulæ de Oreste, illiusque herois apud Scythas aula. Nec verò absona quæ ante hæc acciderunt, sed rebus Iliacis cognata, Achillis in Scyro cum virginibus conversatio, Ulyssis insania, & Philoctetæ desertio. Denique universa Ulyssis vagatio, Circe, Telegonus, Æoli in ventos imperium, & reliqua usque ad procorum pœnas. Atque ante hæc, structæ Palamedi insidiæ, Nauplii ira, Ajacis insania, & alterius naufragium ad scopulos factum. Quinetiam Elis multa Saltatoribus argumenta suppeditat, nempe Oenomaum Myrtilum, Saturnum, Iovem, primos Olympiorum athletas. Fabularum etiam seges est in Arcadia, Daphnes fuga, Callistûs ferina vita, Centaurorum temulentia, & Panos generationes, Alphei amor, & subter mare peregrinatio. Quòd si etiam ortione in Cretam pervenias, complura inde corrogabit Saltatio, nimirum Europam, Pasiphaën, utrumque taurum, Labyrinthum, Ariadnen, Phædram, Androgeum, Dædalum, Icarum, Glaucum, Polyidi vaticinium, Talo, æneum Cretæ custodem. Si in Ætoliam quoque transveris, ibi multa sumit Saltatio, Althæam, Meleagrum, Atalantam, Dalum, fluvii & Hercu-

Asc-

νίαν, Ἀλκμεώνιον δ' οἴκησιν. εἶτα, Νέσσου, καὶ Δειανείρας ζηλοτυπίαν, ἐφ' ᾗ τὴν ἐν Οἴτῃ πυρὰν. ἔχει καὶ Θρᾴκη πολλὰ τῆς ὀρχηστικῆς ἀναγκαῖα. τὸ Ὀρφέως. τὸ ἐκείνου ἀπαρχόμενον, καὶ τὴν λάλον αὐτοῦ κεφαλήν. τὴν ἐπιτελέσουσαν τὴν λύρα, καὶ τὸ Αἷμον, καὶ τὴν Ῥοδόπην, καὶ τὴν Λυκούργου κόλασιν. καὶ Θεσσαλία δ' ἐν τοῖς παρέξεται. τὸ Πελίου. τὸ Ἰάσονα. τὴν Ἀλκήστιν. τὸ δὲ πεντηκοντόναυν σόλον. τὴν ἀργώ. τὴν λάλον αὐτῆς πρῷραν. τὰ ἐν Λήμνῳ. τὸ Αἰήτου. τὸ Μηδείας ὄνειρον. τὸ Ἀψύρτου ἀπαρχόμενον, καὶ τὰ ἐν τῷ παράπλῳ γενόμενα. καὶ μὴν ταῦτα, τ Πρωτεσίλαον, καὶ τὴν Λαοδάμειαν. κἂν εἰς τὴν Ἀσίαν πάλιν ἀφῇς, πολλὰ κἀκεῖ δράμασιν. ἡ γὰρ Σάμος οὕτως, καὶ τὸ Πολυκράτους πάθος, καὶ τὸ ἠλεκτρώδης αὐτῆς μίσχος Περσῶν πλάνην. καὶ τὰ ἐν Ἡραιόπολει, ἡ τῶν Ταντάλου φλυαρία, καὶ ἡ παρ' αὐτῷ Θεῶν ἑστίασις, καὶ ἡ Πέλοπος κρεουργία, καὶ ὁ ἐλεφάντινος ὦμος αὐτῷ. καὶ ἐν Ἰταλίᾳ δ', ὁ Ἠριδανὸς, καὶ Φαέθων, καὶ αἱ μετ' αὐτὸν ἀδελφαὶ θρηνοῦσαι, καὶ ἠλεκτρον διακρύουσαι. εἰσεται καὶ ὁ τιτὼς καὶ τὰς Ἑσπερίδας, καὶ τὸ φυλακτὸν τὸ χρυσῆς ὁπωρᾶς δράκοντα, καὶ τὸν Ἄτλαντος μόχθον, καὶ τὸν Γηρυόνου, καὶ τὴν ἐξ Ἐρυθείας ἔλασιν τῶν βοῶν. οὐκ ἀγνοήσει δ' καὶ τὰς μυθικὰς μεταμορφώσεις ἁπάσας, ὅσαι εἰς δένδρα, ἢ θηρία, ἢ ὄνεια ἠλάχησαν, καὶ ὅσαι ἐκ γυναικῶν ἄνδρες ἐφύοντο. τὸν Καινέα λέγω, καὶ τὸν Τειρεσίαν, καὶ τὰς τοιούτους. καὶ τὸ φοινίκην δ', Μύρραν, καὶ τὸ Ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος μεμιγμένον. καὶ τὰ ταῦτα εἴσεται. καὶ τὰ νεώτερα δ', ὅσα μὴ

Alcmæonis ſedata inſania habitationem. Deinde Neſſum, & Deianiræ zelotypiam, ideoque ſtructam in monte Oeta pyram. Multa etiam habet Thracia Saltationis ſtudioſo neceſſaria, Orpheum, ejuſque lacerationem, ejus caput loquens, cumque lyra innatans, Hæmum, Rhodopen, Lycurgi ſupplicium. Porro plura etiam Theſſalia ſuppeditabit, Peliam, Iaſonem, Alceſtim, quinquaginta navium claſſem, Argo, ejuſque loquacem carinam, res Lemnias, Æeten, Medeæ ſomnium, Apſyrti dilaniationem, quæque inter navigandum acciderunt. Poſtea Proteſilaum, & Laodamiam. Rurſus ſi in Aſiam denuo digrediaris, multæ etiam ibi ſunt fabulæ. Statim occurret Samus, Polycratis calamitas, ejuſque filiæ ad Perſas uſque erratio: quæque ſunt antiquiora, ſcilicet Tantali loquacitas, tum Deorum apud eundem convivium, Pelopis carnium conciſio, & elephantini humeri appoſitio. In Italia verò Eridanus, Phaëthon, lugenteſque ejus ſorores in populos converſæ, & electrum lachrymantes. Hic quoque ſciet Heſperidas, & cuſtodem aurei pomi draconem. Atlantis laborem, & Geryonem, boumque ex Erythia abactionem. Neque ignorabit etiam omnes fabuloſas transformationes, quæcunque in arbores, aut feras, aut aves factæ ſunt, & quæcunque in viros ex mulieribus tranſiverunt, Cæneum dico & Tireſiam, alioſque hujuſmodi. In Phœnicia, Myrrham, luctumque illum Aſſyrium diviſum. Hæc etiam cognoſcet atque recentiora,

τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἐτόλμησεν ὁ τοῦ Ἀντιπάτρου, καὶ ἐπὶ Σελεύκῳ ἐπὶ τῇ Στρατονίκης ἔρωτι. τὰ δὲ Αἰγυπτίων μυστικώτερα ἴσως. ἐπιστήμη μέν, συμβολικώτερον ἢ ἐπιδείξεται τὸ Ἔπαφον λέγω, καὶ τὸν Ὄσιριν, καὶ τὰς τῶν Θεῶν εἰς τὰ ζῶα μεταβολάς. πρὸ πάντων δέ, τὰ πρὸς τὰς ἐρωτικὰς αὐτῶν, καὶ αὐτὸν δὲ Δία, καὶ εἰς ὅσα ἑαυτὸν μετεσκεύασεν. ἐπίσταται δὲ καὶ τὴν συμφορὰν καὶ τὰς πολέμους, καὶ τὰς ἐφ' ἑκάστοις αἰτίας, καὶ τὴν Πειρίθου, καὶ Θησέως ἄχρι δεῦρο ἀδιάλυτον ἑταιρείαν. συνελὼν δὲ εἰπεῖν, οὐδὲν τῶν ὑπὸ Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου, καὶ τῶν ἄλλων ποιητῶν, καὶ μάλιστα τῆς τραγῳδίας λεχθέντων, ἀγνοήσει. τοιοῦτον πάνυ ὀλίγα ἐκ πολλῶν, μᾶλλον δὲ ἀπείρων τὸ πλῆθος ἐξελὼν, τὰ κεφαλαιωδέστερα κατέλεξα, τὰ ἄλλα τοῖς τῶν ποιητῶν ἄδειν ἀφεὶς, καὶ τοῖς ὀρχησταῖς αὐτοῖς διδάσκειν, καὶ σοὶ προσδοκήσειν καθ' ὁμοιότητα τῶν προειρημένων, ἅπαντα προχείρα καὶ ἐκ τῶν καιρῶν ἔχοντα τὸν ὀρχηστὴν προπαρασκευὴν καὶ προπαιδεύματα καὶ ἀναγκαῖον. ἐπεὶ δὲ μιμητικός ἐστι, καὶ κινήσεσι τὰ αἰδούμενα δηλοῦν ὑπηχεῖται, ἀναγκαῖον αὖτῷ, ὅσπερ ἐν τοῖς ῥήτορσι, σαφήνειαν ἀσκεῖν, ὡς ἕκαστον τῶν δικνυομένων τοῦ αὐτὸν δηλοῦν, μηδενὸς ἐξηγητοῦ δεόμενον. ἀλλ' ὅσπερ ἔφη ὁ Πυθικὸς χρησμός, δεῖ τὸν θεώμενον ὀρχηστήν, καὶ καιρὸν σωπᾶν, καὶ μὴ λαλίστερον δὲ ὀρχεῖσθαι, ἀκοῦσαι. ὁ δὴ καὶ Δημητρίῳ τῷ Κυνικῷ παθεῖν

quæ post Macedonum imperium aulus est Antipater, & Seleucus ob amorem Stratonices. Abstrusiora Ægyptiorum arcana cognoscet quidem, sed magis ex conjectura demonstrabit: Epaphum dico, & Osirin, & Deorum in animalia mutationes. Ante omnia verò, quæ ad eorum amores pertinent, ipsiusque Jovis, & quas in formas seipsum mutaverit. Sciet etiam omnem Inferorum tragœdiam, cùm supplicia, tum eorum causas. Pirithoi & Thesei ad inferos usque societatem servatam. Vt autem paucis omnia comprehendam, nihil eorum quæ ab Homero, Hesiodo, præstantissimisque poetis, in primis verò tragicis dicta sunt, ignorabit. Hæc admodum pauca ex multis, imò potiùs ex infinitis sylvam hanc selectam, ac veluti summa capita percensui. Reliqua verò poëtis canenda, & saltatoribus ipsis demonstranda, tibique juxta dictorum similitudinem invenienda reliqui. Quæ omnia Saltatori præparare, prisique seponere necesse est, ut in promptu habeat, & quavis occasione promat. Qui siquidem ei imitator, & gestibus se repræsentaturum pollicetur ea quæ canuntur, ei necessarium est, ut & oratoribus, ut perspicuitatem exerceat, qua quicquid demonstrabit, ita declaret, ut enarratore non egeat. Sed quod Pythico oraculo proditum est, oportet ut qui Saltationis est spectator, mutum intelligat, & non loquentem audiat. Quod Demetrio Cynico etiam accidisse ferunt.

1 Καὶ καιρὸν] Tangit vetus oraculum quod quidem sic apud Plut. Καὶ καιρὸν σωπᾶν, καὶ μὴ λαλίστερον ἀκοῦσαι. Bourd.

1 Τοῦτ

γυστον. ἐπεὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὁμοίως κατηγορεῖ τῆς ὀρχηστικῆς, λέγων αὐλεῖ, καὶ τῶν συρίγγων, καὶ τῶν κτύπων, πάρεργόν τι τὴν ὀρχησιν εἶναι, μηδὲν αὐτὸν τοῖς τὸ δρᾶμα συμπλέουσι. κινοῦμον γὰρ ἄλλως ἄλλως κίνησιν, καὶ ἁπλοῦν, ἡδονὴς αἰτίᾳ τῷ θεάτρῳ, τὸ δ' ἀνθρώπων τοῖς τῶν τοιούτων ἀγῶσι γεγυμνασμένοις, ἑώθει σημεῖον, καὶ αἴσθησιν δύσκολον, καὶ περίεργον, καὶ τῇ ἀκοῇ τῶν ἀδόντων σύφωνίαν, οἷς κοσμεῖσθαι μηδὲν δεῖ τὸ τῆς ὀρχήσεως πρᾶγμα. τότε δὴ τὸν Νέρωνα σύδοκιμῶν ὁρᾶν ἦν, οὐκ ἀσύνετον ὡς φασιν, ἀλλ' εἰ καί τις ἄλλος, ἔν τε ἱστορίας μνήμῃ, καὶ κινήσεως κάλλει γενόμενον, ἐδεήθη δὲ Δημητρίου σύμμετρον τὸν ὄγκον, ἐθέλειν ὀρχεῖσθαι. ἐπῄνεσε καταχρεῖν αὐτόν. καὶ ὑπέσχετο μὲν αὐτὸν αὐλεῖν, καὶ ἀσμάτων ἐπιδείξεσθαι αὐτῷ. δὲ ἄτερ ἐποίησεν. ἠυχήσατο γὰρ τοῖς τε κτύποις, καὶ τοῖς αὐλοῖς, καὶ αὐτῷ δὴ συρίγγιλας τῷ χορῷ, ὡς τὸν ἐφ' ἑαυτῷ ὠρχήσατο τὸν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως μοιχείαν, λίαν μεμυσμένον, καὶ Ἡφαίστου ἐπιβουλεύοντος, καὶ τοῖς δεσμοῖς ἁμφοτέρους, τόν τε Ἀφροδίτην, καὶ τὸν Ἄρη συνεχομένους, καὶ τοὺς ἐφεστῶτας Θεοὺς ἕκαστον αὐτῶν. καὶ αἰδουμένῳ μὲν τὴν Ἀφροδίτην, καταδεδοικότι δὲ, καὶ ἱκετεύοντι τὸν Ἄρη, καὶ ὅσα τῇ ἰσορροπίᾳ τοιαῦτα πάσχειν, ὥστε τὸν Δημήτριον ὑπερηδέως ἅμα χαιρομένους, τοῦτον ἔπαινον δοῦναι τῷ μίμῳ τοῦ ὀρχηστοῦ, ἀνέκραγε γὰρ, καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἀνεφθέγξατο, ἄκουε ἄνθρωπε ἃ πείθεις, οὐχ ὁρῶ μόνον, ἀλλά μοι δοκεῖς τοῖς χερσὶν αὐτοῖς λαλεῖν. ἐπὶ

runt. Qui cùm perinde ac tu Saltandi artem accuſaret, dicens tibiæ, fiſtularum, & ſtrepituum, Saltatorem velut auctarium eſſe, quippe qui nihil ad fabulam conferret, ſed inſultum alioqui motum adhiberet, eumque inanem, & ab omni ratione ſejunctum. Cæterùm homines qui hac in re præſtigiis illuderentur, veſtitu ſerico, decenti larva, tibiaque, & laſcivis cantilenis, & canentium vocalitate, quibus exornari Saltatorem nihil eſt opus. Tunc Saltator qui celebris erat tempore Neronis, neutiquam imperitus, ut ajunt, ſed ſiquis etiam alius, cùm hiſtoriæ memoria, tum geſtus elegantia præcellens, rem ut puto, æquiſſimam à Demetrio poſtulavit, nimirum ut ſe ſaltantem ſpectaret, deinde acculationem intenderet. Promiſit verò ſe nullis tibiis, nullis cantilenis adhibitis ſaltaturum: quod etiam præſtitit. Nam indicto ſilentio & ſtrepentibus, & tibia canentibus, ipſique choro ipſe per ſe ſaltravit Veneris, & Martis adulterium, Solem indicantem, Vulcanum inſidiantem, vinculis ambos, Venerem cum Marte illaqueantem, Deos ſpectaculo aſſidentes, Venerem pudore ſuffuſam, ſubverentem, ſupplicantemque Martem, & quæcunque alia complectitur hæc fabula: ita ut Demetrius ſummopere Saltatione illa exhilaratus, maximam hanc Saltatori laudem tribuerit, quum exclamavit, magnaque voce pronunciavit, Audio quæ facis, ὁ homo, nec video tantùm, ſed manibus ipſis loqui mihi videris. Quo-

1 Τοῖς χερσίν] Hinc Lesbonax Mitylenæus vocavit eos χειροσόφους, & Lexipha-

ἢ τῷ τὰ Νέρωνα ἐσμῦν τῶν λόγων, βούλομαι κἀγὼ βαρβάρου ἀνδρὸς τὸ ἐπὶ τῷ αὐτῷ ὀρχήσει χαίρομαι εἰπεῖν, ὅσῳ μείζονος ἐπαινῷ ὀρχηστὴς γένοιτ' ἄν. Τί γὰρ ἂν ἔτι ποντικὸς βαρβάρου βασιλικὸς τις ἄνθρωπος κατὰ τύχην ἥκων ἐς τὸ Νέρωνα, ἐπειδὴ μὲν τἄλλα τὰ ὀρχήσεως ἐκείνου, ὅτι σοφῶς ὀρχήσαιτο, ὡς κρίνοι μὴ ἐπαΐοντος τὰ ᾠδόμενα. παρελάλουν γάρ πως ὧν, ἐτύγχανε συνιεὶς ἁπάντων. κἂν δὴ ἀπιὼν ἤδη ἐς τὴν εἰκόνα ᾖ Νέρωνι δεξιούμενος, κἂν ὅ, τι βούλοιτο ἀπιὼν κελεύοντος, κἂν ὡσπερ ὑπισχνούμενος, τὴν ὀρχήσιν ἴδοι σοι, τὰ μέγιστα ὠφελούμενος. Ἐγὼ δὲ Νέρωνι ἑρμῆναι τι ἂν σοι χρήσιμος γένοιτο ἐκεῖ, πρὸς οἰκείους ἴσως βαρβάρους ἔχων, ἢ φωνασκοῦντας, καὶ ἑρμηνέως ἂν βραδέως ἀκροᾶσθαι δύποθεν ὄντας αὐτούς. ὧν δὴ τῷ δέομαι, ξυνόντων ἐπ' ἐμοὶ, ἑκάστοτε μοι ἑρμήνευσον. τοσοῦτον ἄρα κἀκεῖθεν αὐτὴ ἡ μίμησις τῆς ὀρχήσεως, ἐπίσημός τε, καὶ σαφὴς φανεῖται, καὶ ἡ πλείστη ἀφετηρία, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ὀρχηστικῆς, ἡ ὑπερβολὴς ἔσται, ὡς ἐφ' ὧν τὰ αὐτὰ, καὶ τοῖς μήτε σοῖν ἐπιτηδεύουσιν. καὶ μάλιστα τοῖς τὰς καλλιβόας ταύτας μελέτας διεξιοῦσιν. φίδε γὰρ καὶ σὲ οἰκείοις μᾶλλον ἐπαινήσῃ, τῇ ἰδιώτιν τοῖς ὑπερηφάνοις σοφισταῖς, καὶ μὴ ἀπωδὴ εἶναι τὰ λειπόμενα τῆς εἰσαγομένης χορείας, ἢ τυραννικοῖς τοῖς, ἢ πτωχοῖς, ἢ γεωργοῖς, ἀλλ' ἐν ἑκάστῳ τούτων τὸ ἴδιον, καὶ τὸ ἐξαίρετον ἕκαστον ἐμφαίνεσθαι. ἐπεὶ καὶ τὸν Μενάνδρου Γέροντα ἐκεῖνον ἐπαινοῦσιν, ὅτι μὴ ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι τὸν ἕτερον τῶν ἐρώντων ἐποίησεν, ἀλλὰ τὸν μὲν ἐν τῷ τοῦ ἀγροίκου, τὸν δὲ ἐν τῷ τοῦ ἀστείου. καὶ ἐν τῇ Ἐπιτρέποντι τὸν Δάον ἐν τῷ τοῦ ἀγροίκου, τὸν δὲ Συρίσκον ἐν τῷ τοῦ ἀστείου. καὶ ἐν τῇ Ἐπιδικαζομένῃ τὸν μὲν ἕτερον ἐν τῷ τοῦ ἀγροίκου, τὸν δὲ ἕτερον ἐν τῷ τοῦ ἀστείου. καὶ ἐν τῇ Ἐπιδικαζομένῃ τὸν μὲν ἕτερον ἐν τῷ τοῦ ἀγροίκου, τὸν δὲ ἕτερον ἐν τῷ τοῦ ἀστείου.

Quoniam verò circa Neronis tempora noſtra verſatur oratio, volo viri barbari ſuper eodem ſaltatore tibi referre teſtimonium, quod maximæ Saltationis laudi vertitur. Quidam enim ponticus barbarus, homo regius cum ob negocium ad Neronem veniſſet, hunc unà cum aliis Saltatorem contemplabatur, adeò perſpicuè ſaltantem, ut quamquam eorum quæ canebantur nihil exaudiret, (nam erat ſemigræcus) omnia tamen intelligeret. Iam verò cùm ad ſuos regreſſurus eſſet barbarus, eumque Nero liberaliter tractaret, & ſiquid vellet, petere juberet, ac ſe daturum polliceretur. Si mihi, inquit, Saltatorem dederis, me hoc munere plurimum exhilarabis. Percontante verò quem ipſi uſum domi præſtiturus eſſet, Finitimos, inquit, barbaros habeo, lingua diſſimiles, nec ad intelligendos illos, interpretes comparare facile eſt. Siquo igitur egeam, hic nutu mihi ſingula interpretabitur: tantum ipſum perculerat, imitatio Saltationis, cùm inſignis, & perſpicua apparuiſſet. Cæterum exercitatio cui maximè incumbit, & ſcopus Saltationis, eſt repræſentatio, cui eodem modo quo rhetores dat operam, præcipuè quo qui vacant declamationibus quas vocant. At hæc quoque Saltatoribus præcipuè laudi datur, ut propoſitis perſonis geſtu reſpondeat, nec ea quæ dicuntur, ab introductis optimatibus, aut tyrannicis, aut pauperibus, aut agricolis diſcrepent, ſed in horum unoquoque quod proprium exiſtit, & eximium, demon-

phanes Luciani leg. Athen. c. 8. & 16. lib. 1. & cap. ult. lib. 4. cætera quæ ad ſaltationem ſpectant, ut de Bauciſmo, Bctarmo, Hormo, & aliis ſuſius alibi. *Bourd.*

ετον δείκνυσι. ἐθέλω γάρ σοι ἀφ' ἑτέρου βαρβάρου φράσαι περὶ τούτου ἐπαινοῦντος. ἑώρα γὰρ πέντε προσώπους τῷ ὀρχηστῇ περιεσκευασμένους, τοσούτων δὲ μερῶν τὸ δρᾶμα ὂν, ἐζήτει ἵνα ὁρᾷ τὸν ὀρχηστὴν, πότερος οἱ ὀρησόμενοι, καὶ ὑποκρινόμενοι τὰ οἰκεῖα πρόσωπα εἴεν. ἐπεὶ δὲ ἔμαθεν ὅτι αὐτὸς ὑποκρινεῖται, καὶ ὑπορχήσεται τὰ πάντα, ἐπιλήθεις φησὶν ὦ βέλτιστε, σῶμα μὲν τοῦτο ἓν, πολλὰς δὲ τὰς ψυχὰς ἔχων. ταῦτα μὲν ὁ βάρβαρος. ὅσα ἀπεικότως δὲ καὶ Ἰταλιῶται τὸν ὀρχηστὴν ἰσοτύμιμον καλοῦσι, λίαν ὀρθῶς εἰρήκασι. καλὴ γὰρ καὶ ἡ Ποιητικὴ προαίρεσις ἐκείνη, τὸ ὦ παῖ ποτὲ μὲν ἀπὸ παντὸς πράγματος νοῦν ἔχων, πάντας πολίτους ὁμίλει. καὶ τῇ ὀρχηστῇ ἀναγκαῖα, καὶ δεῖ σωφρονεῖν τοῖς πράγμασι, συνοικειοῦν ἑαυτὸν ἑκάστῳ τῶν ὑρωμένων. τὸ δὲ ὅλον, ἴσθι, καὶ παρὰ σκέψεσι, καὶ ὑποκρίσεσι, νῦν μὲν ἐρῶντα, νῦν δὲ ὀργιζόμενον τινα εἰσάγειν, καὶ ἄλλον μεμηνότα, καὶ ἄλλον λελυπημένον. καὶ ἁπάντων τούτων μεμετρημένως. τὸ γὰρ ἀκόλαστον, τὸ αὐτὸς ἡμέρας ἅμα μὲν Αἴγισθος μεμηνὼς, ἅμα δὲ Ἰὼ φασεμένη δείκνυται. καὶ ἄλλοτε Ἀτρεὺς ὁ αὐτὸς. καὶ μὴ μικρὸν, Θυέστης. εἶτα, Αἴγισθε, ἡ Ἀέροπη. καὶ πάντα τοῦτο εἷς ἄνθρωπός ἐστι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα θεάματα, καὶ ἀκούσματα, ἵνος ἑκάστου ἔργου τὴν ἐπίδειξιν ἔχει, ἢ γὰρ αὐλὸς ἐστιν, ἢ κιθάρα, ἢ ἁπλῶς φωνῆς μελῳδία, ἢ τραγικὴ δραματοποιία, ἢ κωμικὴ μιμητοποιία, ὁ δὲ ὀρχηστὴς, τὰ πάντα ἔχει συμπαθῶν, καὶ ἔνεστι ποικίλως, καὶ πολυμιγὴς τῷ ὀρχηστῇ αὐτὸς ἰδεῖν, αὐτὸν δείκνυσι. ἐθέλω γάρ σοι ἀφ' ἑτέρου βαρβάρου φράσαι περὶ τούτου ἐπαινοῦντος. ἑώρα γὰρ πέντε προσώπους τῷ ὀρχηστῇ περιεσκευασμένους, τοσούτων δὲ μερῶν τὸ δρᾶμα ὂν, ἐζήτει ἵνα ὁρᾷ τὸν ὀρχηστὴν, πότερος οἱ ὀρησόμενοι, καὶ ὑποκρινόμενοι τὰ οἰκεῖα πρόσωπα εἴεν. ἐπεὶ δὲ ἔμαθεν ὅτι αὐτὸς ὑποκρινεῖται, καὶ ὑπορχήσεται τὰ πάντα, ἐπιλήθεις φησὶν ὦ βέλτιστε, σῶμα μὲν τοῦτο ἓν, πολλὰς δὲ τὰς ψυχὰς ἔχων. ταῦτα μὲν ὁ βάρβαρος. ὅσα ἀπεικότως δὲ καὶ Ἰταλιῶται τὸν ὀρχηστὴν ἰσοτύμιμον καλοῦσι, λίαν ὀρθῶς εἰρήκασι. καλὴ γὰρ καὶ ἡ Ποιητικὴ προαίρεσις ἐκείνη, τὸ ὦ παῖ ποτὲ μὲν ἀπὸ παντὸς πράγματος νοῦν ἔχων, πάντας πολίτους ὁμίλει. καὶ τῇ ὀρχηστῇ ἀναγκαῖα, καὶ δεῖ σωφρονεῖν τοῖς πράγμασι, συνοικειοῦν ἑαυτὸν ἑκάστῳ τῶν ὑρωμένων. τὸ δὲ ὅλον, ἴσθι, καὶ παρὰ σκέψεσι, καὶ ὑποκρίσεσι, νῦν μὲν ἐρῶντα, νῦν δὲ ὀργιζόμενον τινα εἰσάγειν, καὶ ἄλλον μεμηνότα, καὶ ἄλλον λελυπημένον. καὶ ἁπάντων τούτων μεμετρημένως. τὸ γὰρ ἀκόλαστον, τὸ αὐτὸς ἡμέρας ἅμα μὲν Αἴγισθος μεμηνὼς, ἅμα δὲ Ἰὼ φασεμένη δείκνυται. καὶ ἄλλοτε Ἀτρεὺς ὁ αὐτὸς. καὶ μὴ μικρὸν, Θυέστης. εἶτα, Αἴγισθε, ἡ Ἀέροπη. καὶ πάντα τοῦτο εἷς ἄνθρωπός ἐστι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα θεάματα, καὶ ἀκούσματα, ἵνος ἑκάστου ἔργου τὴν ἐπίδειξιν ἔχει, ἢ γὰρ αὐλὸς ἐστιν, ἢ κιθάρα, ἢ ἁπλῶς φωνῆς μελῳδία, ἢ τραγικὴ δραματοποιία, ἢ κωμικὴ μιμητοποιία, ὁ δὲ ὀρχηστὴς, τὰ πάντα ἔχει συμπαθῶν, καὶ ἔνεστι ποικίλως, καὶ πολυμιγὴς τῷ ὀρχηστῇ αὐτὸς ἰδεῖν, αὐτὸν

monſtretur. Volo itaque tibi ſententiam referre quam ſuper his tulit alter barbarus: qui cùm quinque perſonas Saltatori paratas vidiſſet, nam tot partibus conſtabat fabula, unum conſpiciens Saltatorem quærebat, quinam eſſent ſaltaturi, & reliquas perſonas acturi. Poſtea verò quàm intellexit, eundem acturum, & ſaltationem omnem executurum eſſe. Neſciebam, inquit, ô optime, te unum quidem hoc corpus, ſed plures animas habere. Et hæc quidem barbarus ille. Nec immeritò Itali ſaltatorem Pantomimum appellant, ab eo fermè quod agitur. Nec inelegans eſt poetica illa cohortatio, ô fili, Polypi marini mentem habens, omnibus in urbibus verſare, quæ Saltatori eſt neceſſaria, quem rebus adhærentem, oportet ſemetipſum quibuſque factis applicare. In univerſum autem Saltatio pollicetur ſe mores & affectus demonſtraturam, & ſimulaturam, nunc quidem amantem, nunc iraſcentem aliquem introducens: mox alium inſanientem, alium mœrentem: atque omnia iſta ſervata menſura. Quare quod maximè eſt admirandum, eodem die Athamanta furentem, & Inonem metuentem repræſentat. Aliàs Atreus ipſe eſt, paulo poſt Thyeſtes, deinde Ægiſthus, aut Aërope, quæ omnia unus homo refert. Alia quidem quæ ſpectanda, vel audienda exhibentur, unam quampiam rem oſtendunt: aut enim tibia eſt, aut cithara, aut vocis modulatio, aut tragica fabulæ actio, aut comica ſcurrilitas. Verùm Saltator hæc omnia complectitur, cujus varſum, & miſcellaneum apparatum videre

λὴν, σύριγγα, ποδῶν κτύπον, κυμβάλων ψόφον, ὑποκριτῶν φθόγγον, ἀδόντων ὁμοφωνίαν. ἔστι δὲ τὰ μὲν ἄλλα, ὅσα περὶ τὸ σῶμα ἔργα ἐστὶ τὰ μὲν, ψυχῆς, τὰ δὲ, συμφυῆ. ἐν δὲ τῇ ὀρχήσει, ἀμφότερα συμμέμικται. καὶ γὰρ ἐμφάσεως ἐπίδειξιν τὰ γιγνόμενα ἔχει, καὶ σωμάτων ἀσκήσεως σύνεσιν. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ σοφία τῶν ὁρωμένων, καὶ μηδὲν ἄξιον λόγου. Λεσβωνακτὶ γάρ τινι ὁ Μιτυληναίῳ, ἀνὴρ καλὸς, καὶ ἀγαθὸς, χειροτονήσας τοὺς ὀρχηστὰς ἀπῆλθε, καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν θέατρον αὐτῶν, ὡς βέλτιον ἀναφρίψων ἐπὶ τὸ ἦθος. Τιμοκράτης δὲ ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, ἰδών ποτε ἅπαξ σὺν ἐξαπίνης ἐπιστὰς, ὀρχησάμενον τὰ αὐτοῦ πειράσαι, εἶπε μὲ ἔρη ἡαίσκαλος ἡ ὡς φιλοσοφίαν αὐτὸν ἀπέσχηκεν. εἰ δ' ἔστιν ἀληθῆ ἃ περὶ ψυχῆς ὁ Πλάτων λέγει, τὰ τρία μέρη αὐτῆς καλῶς ὁ ὀρχηστὴς δείκνυσι, τὸ θυμικὸν, ὅταν ὀργιζόμενον ἐπιδείκνυται. τὸ ἐπιθυμητικὸν, ὅταν ἐρωτικὸν ὑποκρίνηται. τὸ λογιστικὸν, ὅταν ἑκάστῳ τῶν παθῶν χαλιναγωγῇ. τοῦτο μὲν γὰρ ἐν ἅπασι μέρει τῆς ὀρχήσεως, καθάπερ ἡ ἁρμονία ἐν πάσῃ αὐλήσει παρίσταται, καλὸς δὲ ὠνητέος, καὶ τὸ ἐν τοῖς ὀρχήμασιν εὔμορφίας, τί ἄλλο, ἢ τὸ ἐν Ἀλεξάνδρου ἐπαινούμενον, τὸ καλὸν ἐπαινεῖσθαι, [1] καὶ μέσως τελέστον ἠγημένην τάχα δὲ καὶ τοῦτο εἶναι. ἤκουσα δὲ ποτὲ καὶ ἀνδρὸς ποιητοῦ τὴν νεανιευομένην ὑπὲρ τῆς ὀρχηστικῆς σοφιστικῶν σιωπὴν, ὅτι καὶ αὐτὴ Πυ-

est, tibiam, fistulam, pedum strepitum, cymbali sonum, actoris vocalitatem, canentium concentum. Præterea alia quidem alterutrius in homine partis sunt opera, alia mentis, alia corporis. Verùm hæc in Saltatione commixta sunt. Nam ea quæ fiunt, mentis demonstrationem, & corporei exercitii vim habent. Maximum verò istud est, nempe rerum quæ aguntur sapientia, quum nihil præter rationem committitur. Quocirca Lesbonax Mytilenæus vir honestus, ac bonus, Saltatores Manu sapientes appellabat, ibatque spectatum ipsos, tanquam melior a theatro reversurus. Timocrates autem ejus præceptor vilo quondam semel (nec de industria aderat) saltatore res suas agente, Quali inquit, mea me erga philosophiam verecundia, spectaculo privavit. Quod si vera sunt quæ de anima differit Plato, tres ejus partes præclarè ostendit Saltator, Vim irascendi, quando irascentem exprimit: desiderandi, quando amantes repræsentat, ratiocinandi, quando singulos affectus ceu fræno regit. Et hoc quidem per omnes Saltationis partes sparsum est, ut Tactus per omnes sensus. Porrò cum pulchritudinis & concinnæ inter saltandum formæ curam suscipiat, quid aliud quàm Aristotelis sententiæ veritatem confirmat, pulchritudinem laudantis, atque tertium ei in bonis locum tribuentis. Cæterùm quendam audivi de saltatricium personarum silentio juveniliùs dicentem, hoc Pytha-

go-

1 Καὶ μέσως τελέστον ἠγημένην] Immo καὶ μέσως δεύτερον. Nam τελέστον, τὸ χρήσιμον. Ipse in Eunucho ἐμοὶ σφόδρα καταφρονεῖν χρημάτων, ἀλλὰ σὺν τῷ τὰ ἀγαθὸν ἔχειν τοῦτο οἴομαι. Marc.

μεγαλοπρεπές τι δόγμα αὐλήτην. ἔτι ἡ καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτηδεύματα, τὰ μὲν, τὸ πρέπον, τὰ δὲ, τὸ χρήσιμον ὑπεισχνεῖται, μόνη ἡ ὄρχησις ἀμφω ἔχει. καὶ πολὺ τὸ χρήσιμον ἀφηλιώτερον, ὅσῳ μὴ μετὰ πράξεως γίνεται. πόσῳ γὰρ τοῦτο ὁρᾶν ἡδιον, ἢ πυκτεύοντας νεανίσκους, καὶ αἱμαχθέντας ῥεομένους, καὶ παλαίοντας ἄλλους ἐν κόνει, ἢ ὀρχήσεις πολλὰκις ἀσφαλίσεσθαι ἄμα, καὶ σύμφορόν τι, καὶ πρέπον ἐπιδείκνυσθαι. τὸ μὲν δὴ γε σύντονον κίνημα τῆς ὀρχηστικῆς, καὶ τροφὰς αὐτῆς, καὶ ἐπαγωγὰς, καὶ πτώσεις, καὶ ὑπλατείας, τοῖς μὲν ἄλλοις, πρὸς εἶναι συμβέβηκεν ὁρᾶσθαι. τοῖς δὲ ὀρχουμένοις αὐτοῖς, γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τι ἄμα, καὶ εὔρυθμόν ἐστιν. μαλάττον μὲν τὸ σῶμα. καὶ κάμπτον. καὶ κνήθον. καὶ εὐχρὲς εἶναι ἔτος μεταβολὴν διὰ σκοπεῖ ἰσχύν τε καὶ μικρὰν ἐπιποιεῖν τοῖς σώμασι. πῶς δὲ ἁρμόττον τι χρῆμα ἡ ὄρχησις, δηλοῦσι μὲν τὼ ψυχὼ, ἀπεῖσα δὲ τὸ σῶμα, πέπεισε δὲ τοὺς ὁρῶντας, διδάσκουσα δὲ πολλὰ τὰ πάλαι τοῖς αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, ἐμελῶν εὐρυθμίαν, ἐκηλήσαι, ἀφ' ὧν ὀφθαλμῶν καὶ ἀκοῆς. εἰ γὰρ φωνῆς εὐμελείαν ζητοῖς, πῶς ἂν ἁμαχόθι εὕροις, ἢ ποῖον πολυφωνότερον ἄκουσμα, ἢ ἐμμελέστερον, εἴ τι αὐλεῖ, καὶ σύριγξ τὸ λιγυρώτερον, ἄλλος καὶ τούτων ἐν ὀρχήσει ἁπλαῦστοί εἰσι πόροι. ἐᾶν λέγειν ὡς ἀμείνων τὸ ἦθος ὁμιλῶν τῇ τοιαύτῃ τέχνῃ γίνῃ, ὅταν ὁρᾷς τὸ χεῖρον, μετὰν μὲν τι καλῶς γιγνόμενα, ἐπισκοπούντ' ἢ τοῖς ἀδικουμένοις. καὶ ὅλως, τί δεῖ τὰ ὁρώντων παιδαγωγεῖν. ὃ σὺ ἐπὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς ὀρχήσεως ἐ-

goricum præceptum innuere. Præterea cùm vitæ actionum, aliæ oblectationem, aliæ utilitatem polliceantur, sola Saltatio utramque obtinet: eoque utilitas est commodior, quòd cum voluptate accedit. Quanto enim hoc vilù jucundius, quàm videre pugnis decertantes juvenes, ac sanguine manantes, alioſque in pulvere luctantes, quos plerumque Saltatio tutiùs simul, & decentiùs, & jucundiùs demonſtrat. Quocirca concitatus Saltationis motus, ejuſque converſiones, & circumductiones, & ſaltus, & reſupinationes, aliis quidem ſpectantibus oblectamento fuêre: ipſis verò actorib us ſaluberrima. Etenim illud ego gymnaſiorum pulcherrimum, & aptiſſimum eſſe affirmaverim, quod emollit corpus, flexibile, & leve reddit, & ad mutationem promptum eſſe inſtituit, roburque non exiguum corporibus acquirit. Qui ergo rerum omnium maximè concinna non ſit Saltatio, quæ mentem acuit, corpus exercet, ſpectantes oblectat, priſcaque multa docet tibiis, cymbalis, carminum concinna compoſitione, & mulcedine oculos & aures afficiente. Itaque ſi perfectam vocis actionem requiris, ubi alibi, aut quodnam auditionis argumentum invenias, quod pluribus & concinnioribus vocibus conſtet, ſeu tibia, & fiſtula magis ſonorum? His abundè ſatis in Saltatione frueris. Mitto dicere, quod hujuſmodi ſpectacula frequentando, moribus melior evades, quando theatrum malefacta odiſſe vides, & injuria affectos deflere, denique ſpectantium mores formare. Quod verò præcipuè in Saltatoribus eſt

lau-

παιδίσκης, οὕτω δὴ ἐρῶ, τὸ καὶ ἰσχύν τε ἄμα, καὶ ὑγρότητα τῶν μελῶν ἐπιτήδευεν, ἁμφοῖν παραδέξον εἶναί μοι δοκεῖ, ὡς εἰ τις σὺν τῷ αὐτῷ καὶ τὸν Ἡρακλέους τὸ κορυνηφόρον, καὶ Ἀφροδίτης τὸν κεστὸν διακινοῖ. εἶπον ἢ οὐ καὶ τὸ ὑποδέξω σοι τῷ λόγῳ, οἷόν μοι δοκεῖ εἶναι τὸ ἄρτιον ὁρίσασθαι ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ σώματι. κράτιστον δὲ μὴ ψυχῆς, ἀλλήλοιν τὰ τελέστατα. μεμνημένον τε χρὴ, καὶ εὐφυᾶ, καὶ ξύνετον, καὶ ἕξιν ἐπιτοκίσαι, καὶ κινεῖν μάλιστα ἐμβριθῆ φημι δεῖν αὐτόν. ἔτι δέ, κεφαλὴν τε ποιητικὴν, καὶ ἀτρεμοῦντα, καὶ μελῶν τὴν ξύνεσιν ἀφηγουμένην, καὶ τὸ κακῶς πεποιημένων ἐλεγκτικήν. τὸ δὲ σῶμα, καὶ τὴν Πολυκλείτου κανόνα ἐθέλω ἐπιδεῖξαί μοι δοκῶ. μήτε γὰρ ὑψηλὸς ἄγαν ἔσω, καὶ πρὸς τὸ μετρίως ἐπιμήκης, μήτε παπιὸς, καὶ νανώδης τὴν φύσιν, ἀλλ' ἐμμέτρως ἀκριβῶς. ἔτι πολύσαρκος, ἀπίθανον γὰρ, ἔτι λεπτὸς εἰς ὑστεροβολίαν. σκιλετώδης τε τοῦτο, καὶ νεκρικόν. εἶτα γὰρ σοι καὶ ἐνίοις πιθανὸν φαίνεται τὰ πεπωκότα ἐπισημαίνεσθαι, βοᾷς εἰπεῖν. [1] οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς, εὐφυεστάτη πόλις, καὶ ὀρχήσεσι μάλιστα πεφροντικυῖα, ὅπως ἐπιτηρεῖ τῶν λεγομένων, καὶ τῶν γεγνομένων ἐκάστοτε, ὡς μηδὲν αὐτῶν διαλαθεῖν. μικροῦ δεῖν γὰρ ὀρχηστὴν εἰσελθόντα, καὶ τὸ Ἕκτορα ὀρχήσασθαι, μιᾷ φωνῇ πάντες ἀνεβόησαν, ὡς Ἀστυάναξ, Ἕκτορ ἦ πᾶ; ἄλλοτε δέποτε μικρὸν πρὸς ὑπὸ τὸ μέσον ὀρχεῖσθαι τὸν Καπανέα ἐπιχειροῦντα, καὶ σφενδονᾶσθαι τοῖς Θηβαίων τείχεσι, ὑστερεῖν ἔφασαν τὸ πῆχυ, ἀλλὰ σοὶ laudandum, jam illud dicam nempe vires simul, & membrorum mollitiem colere, æque mihi videtur insolens, ac siquis eodem argumento, & robur Herculis, & mollitiem Veneris ostentaret. Iam etiam tibi subjicere volo hac oratione, qualem anima & corpore optimum Saltatorem esse oporteat. Quamquam plurima antè dixi de animadotibus. Quippe memorem, solertem, prudentem, acutum ad comminiscendum, & ad occasionem spectandam in primis. cum oportere esse affirmo: præterea poëmatum cenlorem, carminum & modulorum præstantissimorum judicem, & vitiosorum reprehensorem. Cæterùm corporis modum juxta Polycleti canonem definiam. Neque sit nimium procerus, & immodicè longus, neque humilis, & natura nanus, sed exquisitè mediocris: neque carnosus, hoc enim inscitum: neque gracilis impensè, hoc enim aridi cadaveris præ se fert imaginem. Memorabo etiam tibi populi cujusdam ad hujusmodi notanda non inertis exclamationes. Antiochiæ cives ingeniosissimi, & Saltationis observantissimi, ita dicta, factaque singula notant, ut neminem quicquam eorum lateat. Cùm enim pusillus Saltator ingressus esset, & Hectorem saltaret, una voce exclamarunt omnes, hic videtur Astyanax, ubinam est Hector? Alias etiam, quum quidam immodicè procerus Capaneum saltare aggrederetur, & Thebanorum muros adoriri, Tranſcende, dixerunt, murum, tibi

1 Οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς] Iul. Imp. Misop. *Bourd.*

νῖ κλίμακος, ϵ ἐπὶ ϝ παχέϊ ϝ, ϗ παμελῶς ὀρχησϵῖ, παδὲν μϵγάλα πϵριμόρα, διόμϵθα ἴφατα φϵῖσαι τὸ θυμέλης. τὸ ϝ σύαπον τῆ πάνυ λϵπτῆ ἐπιδόησαι, καλῶς ἴχα ὡς νοσϵῖν. τύτων δ' ϝ μαλϵῖς ἐνϵκα ἐπιμνήσθην, ἀλλ' ὡς ἴσης ὅτι καὶ δῆμοι ὅλοι μϵγάλαν σπουδὴν ἐποιήσαντο ἐπὶ τῆ ὀρχήσϵι, ὡς καὶ ῥυθμίζϵιν τὰ καλὰ, καὶ τὰ αἰσχρὰ αὐτῆς σύνϵσιν. σύνϵσιν ϝ τοιγάρτοι πάντϵς ἴστϵ, καὶ τὸ σῶμα λϵυκμένον τε ἄμα, καὶ συμπϵπηγὸς, ὡς λυγίζϵσθαί τϵ ὅπῃ κϵλϵύϵι, καὶ στϵρϵὸν ἁπλῶς καρτϵρῶς, ϵἰ τύτϵ δέοι. ὅτι ϝ σοι ἀπῆλθϵν ὀρχήσϵως ϗ τὸ ἀναγωνίως χαιρϵκακίας, ἀλλὰ μϵτὰ τοῦ Ἑρμοῦ, καὶ Πολυδϵύκϵως, καὶ Ἡρακλέους, σὺ ἀθλήσϵι καλῶν ἰδϵὰς ἂν, ἐκ τῶν μιμήσϵων ἐπιδών. Ἡρόδοτον μὲν τὰ δὴ ὁμηρόϵια φαινόμϵνα, πιστότϵρα ἶναι τῶν ὠτῶν δϵικϵῖ. ὀρχήσϵι ϝ, ϗ τὰ ὠτῶν, ϵ ὀφθαλμῶν κϵῖσθαι φησιν. ὥστϵ ϝ θϵλῃ ὄρχησις, ὥστϵ ἂν ἱρῶν τις, εἰς τὸ θϵατρον πυρέλθοι, ἐυσωφρονίσθη ἰδὼν ὅσα ἐρωτικὰ κακὰ πϵλϵι. καὶ λύπη ἐχόμϵνον, ἐξιὼν χαίρϵι ϝ θϵατὴς φαιδρότϵρος, ὡσπϵρ ὑπὸ φαρμάκων λϵθϵδαίνων. ϗ ϛ ὁ ποιητὴς, νηπιάχϵς τϵ, ϗ ἀχόλου πϵφών. σημϵῖον ϝ τὸ ὠθϵῖς τὰ χνώμματα οἰκϵιότητι, ϗ ϝ γνωρίζϵιν ἕκαστον τῶν ὁρωμϵνων τὰ δϵικνύμϵνα, τὸ θαυμάζϵιν πολλάκις τὰς ῥαπὰς, ὁπόταν τὸ οἰκτρὸν ϗ ἐλϵϵινὸν φαίνηται.

tibi ſcalis nihil eſt opus. Quum etiam obeſus, & craſſus quidam Saltator, ſaltum ingentem moliretur, quæſumus te, inquiunt, parce thymelæ. Contrà ſummopere gracili, tanquam ægrotanti acclamarunt. Bene habe. Hæc ego non jocandi gratia commemoravi, ſed ut ſcias totos populos artem Saltandi magno ſtudio coluiſſe, adeò ut virtutes, & vitia ejus deprehendere potuerint. Poſtea ſit planè mobilis Saltator, corpore ſoluto ſimul & compacto, ita ut poſtulante tempore flecti queat, & firmiter, ſi ſit opus, conſiſtere. Quòd autem aliena non ſit Saltatio à manuum geſticulatione quæ fit in certaminibus, ſed particeps Mercurii, Pollucis, & Herculis editarum in certamine virtutum, facilè videris, ſi ſingulis imitationibus animum applices. Herodoto ſanè quæ oculis excipiuntur, certiora eſſe videntur, quàm quæ auribus. Saltationi verò & oculorum & aurium judicium præſtò eſt. Vique adeò autem movet Saltatio, ut ſiquis amans, ad theatrum accedat, ad ſanam mentem redeat, quum viderit quàm mali ſint amoris exitus: & triſtitia affectus, egrediatur ex theatro hilarior, tanquam potus pharmacum quod oblivionem inducat, & ex poëta luctum, & mœrorem tollat. Quòd autem iſta populo fuerint familiaria, & ea quæ demonſtrabantur, ſpectantium quiſque norit, argumento ſunt lachrymæ à ſpectatoribus non rarò profuſæ, cum lugubre quippiam & miſerabile vi-

de-

1 Καὶ Ἡρακλέους ἐν αὐλήσϵι καλῶν] Lego ἐν ἀσκήσϵι, & ſic etiam videtur legiſſe interpres. Aliquis poſſet etiam jure ſuſpicare legendum eſſe κακῶν, nam pugillatus, in qua plagas multas pati neceſſe erat, potius videtur dici debere ἄσκησις κακῶν. Palm.

1 Tde

ἡ μὲν Βακχικὴ ὄρχησις, ἐν Ἰωνίᾳ μάλιστα, καὶ ἐν Ποντῳ σπουδάζομεν, καίτοι σπανίαν οὖσαν ἤδη καὶ χαλεπὴν τοῖς ἀνθρώποις τοῖς ἐκεῖ, ὥστε καὶ τὰ πεπαγμένα ἤκοντα κατὰ ἀπάντων ἐπιλαβόμενοι καὶ ἄλλων, καὶ ζηλοῦντες διὰ μακρὸς Τιτᾶνας, καὶ Κορυβάντας, καὶ Σατύρους, καὶ βουκόλους ὁρᾶτε. καὶ ὀρχοῦνται γε τῶν ἀρίστων οἱ εὐγενέστατοι, καὶ πατρῴους ἔτι καὶ τοῖς πολίταις ἀξιώμασι διαπρέποντες· ἀλλὰ ἐμοὶ μὲν φορητὸν ἔτι τὸ πάσχημα μᾶλλον ἢ ἐπ' εὐχλείας, καὶ λειτουργίας, καὶ ἀξιώμασι προσιόντας ἐπὶ τὰς ὄψεις ἔφην ὡς ὀρχησομένους, ἀκμὴ καὶ ὡς κακίας αὐτῶν. ὡς μὲν ἐν τῷ σώματι, δῆλα ἐστίν· τὰς δὲ ψυχὰς, ὅπως ἔσπηρεν οἴομαι δύνασθαι ἂν. πολλοὶ γὰρ αὐτῶν διὰ ἀμαθίαν, ἀμύητοι ὄντες ἁπάντων εἶναι σοφοὶ, καὶ σαλοικίσαι ἐνίοις ἐν τῇ ὀρχήσει ἐπιδείκνυνται. οἱ μὲν, ἀλογοκινήμενοι, καὶ μηδὲν ὡς φασι πρὸς τὸν χορὸν. ἔστιν μὲν γὰρ ἃ φασι, ἔστι δὲ οὐ· ὁ ῥυθμὸς λέγει. οἱ δὲ καὶ εὐρυθμοῦσι μὲν, τὰ πάσχοντα δὲ μεταλαμβάνουσι, ἢ πρέπει, οἷον ἐμοὶ ποτὲ ἔδοξεν εἶναι. ὡς γὰρ Διὸς γενέσεις ἀγούσης τινὸς, καὶ τὸν Κρόνον πατροφαγίαν, παρῆν καὶ ὡς Θυέστου συμφορὰς, τὸν οὐρανὸν παντομίμου. καὶ ἄλλον τὸν Σεμέλης πυρικατάκλυστον βακχεύειν ἐδόκει, τὸν Γλαύκου αὐτῷ ἐναρμόζων, μιμεῖσθαι ἐθέλοντι. ἀλλ' ὅσα δεῖται τῶν πάντων ἐρήσεται, ὀρθῶς

determ: Bacchica Saltatio, Ionia præcipuè, & Ponto celebrari solita, quamquam satyrica, gentis illius animos ita municipavit, ut singuli statutis temporibus cæterarum rerum omnium obliti, solidum diem delideant spectantes Titanas, Corybantas, Satyros, & bubulcos. Quod saltationis genus nobilissimi quique, & cujusque civitatis primores saltabant, neque obscurè erubescebant, imò potiùs gloriabantur magis quàm ob nobilitatem, munera publica, & dignitates majorum. Postea verò quam Saltatorum virtutes dixi, eorundem etiam accipe vitia. Sed enim corporis vitia jam ostendi: mentis autem vitia ad hunc fere modum opinor, observabis. Multi enim illorum præ inscitia, siquidem fieri nequit ut periti sint omnes, turpibus inter saltandum solœcismis delinquunt. Quum hi quidem inepte moventur, & ut ajunt, nihil ad chordam: alia quippe pes, alia rhythmus loquitur. Illi verò concinnè quidem, sed rei prioris vel posterioris temporis saltationi accommodant, quod videre me memini. Quidam enim Iovis generationes, & Saturnum liberos devorantem saltatione repræsentans, præterargumentum Thyestæ calamitates repræsentabat, rei similitudine decipiens. Rursum alius Semelen fulmine percussam agens, ipsi Glaucen assimilabat, tempore posteriorem. Verum ob istiusmodi saltatores, Saltationem non

ἡ Τὰς γὰρ Διὸς γονὰς ἐγένοντο τε] Interpres sic vertit, & videtur legisse τὴν γὰρ Διὸς γονάς. Sed multo melior vulgata lectio γονὰς, id est, *nativitates, natalitia.* Palm.

ι Αἰ-

χήσεως αὐτῆς εἶμαι κεχαρισμένος, οὐδὲ τὸ ἔργον αὐτὸ μισητέον, ἀλλὰ τὰς μή, ὥσπερ εἰσὶν, ἀμαθεῖς νεμιστέον. ἐπαινετέον δὲ τὰς εὐνόμους, καὶ κατ' ῥυθμὸν τὴ τέχνης ἱκανῶς ἔχουσας ὀρώσας. ὅλως δὲ, τὴν ὀρχησιν δεῖ παντα χῆ ἀπηκριβῶσθαι, ὡς εἶναι τὸ πᾶν εὔρυθμον. εὔμορφον. σύμμετρον. αὐτὸ αὑτῷ ὅμοιον. ἀσυκοφάντητον. ἀνεπίληπτον. μηδαμῶς ἐλλιπές. οὐ γὰρ δεῖσον πεκτημένον τὰς ἐνθυμήσεις. ὀξὺν τῶν παιδείαν. βαθὺν τὰς ἐννοίας. ἀνθρώπινον μάλιστα. ὁ γὰρ ἐπαινῶν αὐτῷ τότ' ἂν γίνοιτο σύντηλης ἔνδον τῶν θεατῶν, ὅταν ἔκστασις τὸ ὁρῶντας γνωρίζῃ τι αὐτὸ. καλλοι δ' ἂν ὥσπερ οὐ κατόπτρου, τῇ ὀρχησει ἑαυτὸν βλέπῃ, καὶ ἃ πάσχειν αὐτὸς, καὶ ἃ ποιεῖν εἴωθε. τότε γὰρ οὐδὲ κατέχειν ἑαυτὸς οἱ ἄνθρωποι ὑφ' ἡδονῆς δύνανται, ἀλλ' ἀθρόοι πρὸς τὸ ἔπαινον ἐκχεῖσθαι, τὰς δ' ἑαυτῶ ψυχὰς ἔκστασις εἰκόνας ὁρῶντες, καὶ αὐτὰς γνωρίζοντες. ἀτεχνῶς γὰρ τὸ Δελφικὸν ἐκεῖνο, τὸ Γνῶθι σαυτὸν, οὐ τὰ ἔξω σκέψεως αὐτοῖς παρεχόμενον. καὶ ἀπίασιν ἀπὸ τῆ πράξεως ἃ τε χρὴ αἱρεῖσθαι, καὶ ἃ φεύγειν μεμαθηκότες, καὶ ἃ σοφίσματα ἠγνοοῦν διδαχθέντες. γίνεται δ' ὥσπερ ἐν λόγοις, ὅταν ἐν ὀρχήσει ὁ ψόφος τῆ πολλῶν λεγομένη καινοζηλίας, ὑπερβαινόντων τὸ μέτριον τῆ μιμήσεως, καὶ πάσχῃ τῆ δέοντος ἐπαινόντων. καὶ εἰ μέγα τί δεῖξαι δέοι, ὑπερμέτρως ἐπιδεικνυμένων. καὶ εἰ ἀπαλὸν, καθ' ὑπερβολὴν θηλυνομένων, καὶ τὰ ἀνδρεῖα, ἄχρι τῆ ἀγρίου, καὶ θηριώδους ἐκφερόντων, οἷον ἐγώ ποτε μέμνημαι ἰδὼν ποιοῦντα

non puto condemnandam, neque exercitium ipsum odio prosequendum, sed illos potiùs, ut sunt, imperitos censendos: contrà laudandos, qui servatis legibus, & rhythmo artis, commodè cuncta obeunt. In summa, oportet Saltatorem omnibus numeris esse absolutissimum, ut omnis actio sit concinna, decora, congrua, sibi similis, calumniæ, & reprehensioni non obnoxia, nequaquam imperfecta oportet, inquam, Saltatorem temperatas ex rebus præstantissimis habere cogitationes, eruditione esse acutum, animi conceptionibus profundum, maximè humanum. Itaque perfectam à spectatoribus laudem consequitur, quum quisque spectantium sua ipsius acta demonstrari noverit, imò potius velut in speculo, se ipsum in Saltatore conspexerit, tum quæ sibi accidunt: tum quæ facere solet. Tunc enim homines præ voluptate nequeunt se continere, quin ad effundendas laudes confertim proruant, quum singuli animarum suarum imagines cernunt, ac se ipsos agnoscunt. Planè enim Delphicum illud, Nosce te ipsum, ex hujusmodi spectaculo reportant: atque è theatro discedunt, quæ expetenda, quæ fugienda sint edocti, & eorum quæ ignorabant, notitiam adepti. Cæterùm ut in orationibus, sic in Saltatione, accidit, quæ à multis appellatur Mala affectatio, quoties imitationis modum transgrediuntur, & æquo vehementius eam intendunt: & siquid magnum est demonstrandum, illud justo majus demonstrant: siquid verò molle, illud summopere effœminant: & viriles actiones ad immanitatem usque ferinam evehunt. Quod Saltatorem quendam olim facientem me-

τα ὀρχήσει, δόξοιμεν ἂν σοφίσαι. σωστὸν μὲ τάλλα, καὶ γαμβρὸς ἄξιος ἀλεκτὼς ἄξιον. σὺν οἷδα ὃ τι ποτὲ τύχῃ εἰς ἀχθηδόνα τοῦτο κεῖται δὲ ὑπερβολὴ μιμήσεως ἐξοκέλλασα. ὀρχεῖσθαι γὰρ τὸν Αἴαντα, μὴ τὸν ἥττονα δίνης μαινόμενον, εἰς πεῦκον ὑπερίξαντα, ἀλλὰ μαίνεσθαι αὐτὸς εἰκότως ἂν τις δόξειεν. ἑνὸς γὰρ τῶν σκοπὸν ὑποδημάτων τυπῶντος, τὸν ἑδέτην κατέρηξεν. ἑνὸς δὲ τῶν ὑπαυλούντων, τὸν αὐλὸν ἁρπάσας, καὶ Ὀδυσσέως πλησίον ἑστῶτος, καὶ ἐπὶ τὴν ἰκρὶν μάχαιραν θρασυνθέντος, διέλκει τὸν κεφαλὸν, καπνιστικόν. καὶ εἰ γε μὴ ὁ πίλος ἀπέσχε, καὶ τὸ πολὺ τῆς τριχὸς ἀπεδήσατο, λιπόλιν ἂν ὁ κακοδαίμων Ὀδυσσεὺς, ὀρχησάμενος παιδιὰν ὑπόπτων. ἀλλὰ τὸν μὲν ἅπαντες, ὡς ἐμμανῆ τὸν Αἴαντα, καὶ ἐπῄνουν, καὶ ἔθαον, καὶ τὰς ἐσθῆτας ἀπερρίπτουν. οἱ δὲ συρραπτοδείς καὶ αὐτὸ τοῦτο, ἰδιῶται, καὶ μὲ ὀλίγον τοῦ ἱστορικοῦ, οὐκ ἐσχάτιον, οὐδὲ τὸ χεῖρον, ἢ τὸ κρεῖττον ὁρῶντες, ἀκριβῆ μίμησιν καὶ πάλιν τὰ πεπραγμένα οἰόμενοι εἶναι. οἱ ἀπειπόντες, σωτῆρες μὲ, καὶ αἰδήμονες ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, οὐκ ἐλέγχοντες, ἢ σιωπῇ τὸ πρᾶγμα πῆς ἢ ἐπαίνοις, ἐ αὐτοῖς τῶν ἀσκίων τὸ ὀρχήσεως ἐπικαλύπτοντες, ἐ ἀκριβῶς εἰδότες ὅτι οὐκ Αἴαντος, ἀλλ' ὀρχεῖται μανίας τὰ γιγνόμενα. ἐν ᾧ δὲ ἐχρεῶντες τοῦτοις ὁ γηραιὸς, ἀλλὰ καὶ μακρὸς τὸν γελοίοτερον ἐπῆξεν. καὶ ἐς ὃ μὲν εἰς τὸ μέσον ἐν τῇ σκηῇ, δύο ὑπηρετῶν μέσης ἐκρέζετο, πάνυ ἀδιόπτων μὴ καὶ αὐτῶν πνα ἐπ' αὐτῷ κελεῦσαι καπεῖν. καὶ τὸ πρᾶγμα οἱ μὲ, ἐθαύμαζον. οἱ δὲ, ἐφίλουν. οἱ δὲ, ὑπώπτευον, μὴ ἄρα

memini me videre: qui priùs celebris erat, cætera sanè prudens & admiratione dignus: sed quo nescio quo casu in repræsentationem nimiopere indecoram erumperat. Cùm enim Ajacem, stimul atque cauta excidisset, furentem Saltatione referret, tantùm à Saltationis decoro excidit ut non repræsentare insaniam, sed insanire ipse meritò videretur. Vnius enim ex illis qui fabreis soleis strepebant, vestem discidit: unius etiam ex illis qui tibia succinebant, correpta tibia astantis Vlyssis, & ob victoriam feriè efferentis caput, ea percutiens, divisit: ac nisi pileus constitisset, & vehementiam ictus excepisset, infelix ille Vlysses dementem Saltatorem nactus periisset. Quinetiam totum theatrum cum Ajace furebat, saltabant, vociferabantur, vestes projiciebant. Ac plebeii, idque idiotæ, decorum non percipientes, neque quid deterius, quidve melius sit, cernentes, has actiones summam affectus imitationem esse existimabant: urbaniores verò, tametsi rem probè intelligebant, & ob eam erubescerent, non tamen reprehendebant silentio: sed laudibus amentiam Saltationis contegebant, & non Ajacis, sed Saltatoris amentiæ esse hæc quæ fiebant, planè videbant. Non enim, generosus ille, hisce contentus, quidam multò magis ridiculum admisit. Progressus enim in medium senatum, inter duos consulares viros medius sedit, qui metuebant, ne aliquem ex suo

confessu arietis instar verberandum caperet. Quam audaciam alii mirabantur, alii laudabant. Alii verò suspicabantur fore ut à mi-

mia

τὸ ἄγαν μιμήσεως, εἰς τὸν ὃ πάθους ἀληθείαν ὑπηνίχθη. καὶ αὐτὸν μύθοι φασὶν ἀναπηδῆσαι, ἵνα μετανοῆσαι ἐφ' οἷς ἐπάσχετο, ὥστε καὶ νοσῆσαι ὑπὸ λύπης, ὡς ἀληθῶς ἐπὶ μανίᾳ κατεγνωσμένον. καὶ δηλοῖ γε τοῦτο σαφῶς αὐτός.

αἰτιάσαντων γὰρ αὖθις τὸν συστασιωτῶν αὐτὸν τὸν Αἴαντα ὀρχήσασθαι αὐτοῖς, παρασκευάσαντα τὸν ὑποκριτήν, ἱκανὸν εἶναι φησὶ τὸ θέατρον, ἅπαξ ἐν τοῖς μανῆναι. μάλιστα δ' αὐτὸν νίκησεν ὁ ἀνταγωνιστής, καὶ ἀντιτυγχάνων. ὃ γὰρ ὁμοίως Αἴαντα αὐτῷ γεγραφέναι, ὅτι κοσμίως, καὶ σωφρόνως τὴν μανίαν ὑπεκρίνατο, ὡς ἐπαινεθῆναι, μείνας οὗτος τὸν τρόπον ἐχρήσατο ὁρᾶν, καὶ μὴ παρεμπεσεῖν εἰς τὴν ὑποκρισιν. τοιοῦτόν τι ὦ Φιλότης, ὀλίγα σε παντοδαπῶν παραδείξαι ὀρχήσεως ἔργα, καὶ ἐπιτηδεύματα, ὡς μὴ πάνυ ἄχθοιό μοι ἐρωτικῶς πεπλῳωκότα. εἰ δὲ βλαπτόμενος κοινωνήσαι καὶ τοῦ θέατος, οἶδα ἐγὼ πάνυ ἐλεεσόμενόν σε, καὶ ὀρχησομένην τοιοῦτόν τι. ὥστε οὐδὲν δεήσει καὶ τὸν Κίρκης σοὶ εἶναι τὸν, Θαύμαζε μὲν ἔχων, ὡς ἐπὶ πᾶσι τοῖσδε φάρμακα ἐλήλυθης. ἐλήλυθεν γὰρ, καὶ μᾶλλον Δί' ὅσον οὔπω σε φαλλῶ, ἢ σοὺς κεφαλὴν ἔχεις. ἀλλ' ὁ μὲν νόος σοι, ἰμπεδώτερος ἔσται. σὺ δ', ὑφ' ἡδονῆς οὐδὲν ὀλίγον δὲ κυκεῶνος ἄλλου μεθεδώσεις πιεῖν. ὅπερ γὰρ ὁ Ὅμηρος φησὶ τὸν Ἑρμῆν μόνον τὸν χρυσῆν λέγει, ὅτι

mia insaniæ affectatione, ad veram insaniam transiret. Et sanè perhibent illum cùm ad se rediisset, ita facti pœnituisse, ut præ tristitia ægrotaverit, quòd verè objecta sibi fuisset insania. Quod ipse manifestè declaravit. Rogantibus enim factionis sociis ut eundem Ajacem saltaret in sui gratiam. Satis est, inquit, quod histrionem in theatro agens, semel insanivi. Maximè verò discruciavit ejus animum adversarius, ejusdem artis æmulus, qui similis Ajacis descripti, ita ornatè & modestè insaniam repræsentavit, ut laudem reportarit, quòd intra Saltationis fines se continuerit, nec in actione furiosum egerit. Hæc tibi, ô amice, pauca ex perquam multis decerpta Saltationis, facta, & studia ostendi, ne mihi admodum succenseas, quòd ea libenter contemplor. Quòd si velles mecum spectaculi esse particeps, probè scio te illecebris illius captum iri, & Saltationis insano amore insuper furiturum. Itaque nihil opus erit, ut illud Circes occinam tibi, *Demulsum, obstupui poto te haud esse veneno.* Nam demulceberis, nec per lovem, asini caput, aut suis cor habebis: verùm tibi mens firmior erit. Ac præ voluptate quam perceperis, ne pauxillum quidem alii de cyceone bibendum imperties. Nam quod dicit Homerus de aurea Mercurii virga, quòd

1 Αἰτιάσαντων γὰρ αὖθις τὸν συστασιωτῶν] Interpres rursus ita vertit, sed male: συστασιώτων enim hoc loco aliud significat, & uno quidem verbo Latine dici vix potest ejus vocis significatus, *fautor* tamen maximè accedit, sed generalius sumitur. Συστασιώτης ille est, qui à partibus saltatoris stat, qui illi favet, & est ex ejus factione. Nam diversæ erant in theatro, ut & in circo, factiones, alii Bathyllo, alii Mnesteri, alii Paridi favebant, & sæpe ea de causa in theatro στάσεις fiebant, unde vox στασιώτης, & composita συστασιώτης. Vertè igitur *postulantibus iterum partium ejus fautoribus.* Palm.

καὶ ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει, ἢ οὐ τοῖς μὲν ἐπᾴδει, τοὺς δ' αὖτε, καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει, τοῦτο ἀπεργάζεται ὄρχησις ποιεῖ, καὶ τὰ ὄμματα θέλγουσα καὶ ἐγκηλεούσα ποιᾶται, καὶ ἐπιχαίρουσα τὴν διάνοιαν ἀφύπνιστον ἔχει τῶν δρωμένων. Κρ. καὶ μάλ' ἤδη ἐγώ σοι πείθομαι τά σοι, καὶ ἀνάπτερα ἔχω τὰ ὦτα, καὶ τὰ ὄμματα. καὶ μέντοι γε ὦ φίλτατε, ἐπίδιδόν εἰς τὸ θέατρον ἴῃς; καὶ ἐμοὶ ἄφα παντὶ θέαν παρέλαμβάνειν, ὡς μὴ μόνῳ σοὶ σοφωτέρῳ ἡμῖν ἐπανιέναι.

quòd quorum hominum oculos voluerit, ea demulcet, alioſque dormientes excitat? hoc plane facit Saltatio, quæ oculos demulcet, & expergefacit, & ad ſingula quæ fiunt, diſcutienda mentem excitat. Cra. Atqui ego jam credo tibi Luciane, jamque mihi patent aures, & oculi. Ac memineris ſaltem quum in theatrum ibis, me tecum unum ſpectatum abducere, ne ſolus ſapientior inde revertaris.

ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ. | LEXIPHANES.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc dialogo Lucianus Cacozelos iſtos, & affectatores obſcuri, atque inuſitati ſermonis: qui dum verbis plerumque obſoletis, & ab ultima vetuſtate repetitis, interdum etiam novis & à ſe confictis, omnia obſcurant, & quaſi quibuſdam tenebris involvunt: egregiè eloquentes, ac docti perhiberi cupiunt. Ficto ad hoc exemplo Lexiphanis cujuſdam, quem, dialogum quendam, ad imitationem (ut ipſe quidem videri vult) ſympoſii Platonis compoſitum, recitantem introducit, adeò ineptum atque ridiculum, ut propter verborum obſcuritatem, qua tamen ejuſmodi ſunt, ut vix ab ipſis illis, antiqua comœdia ſcriptoribus, ex quibus pleraque ea deſumpta ſunt, ſi redeant, intelligi ſatis poſſe videantur: res quoque & ipſum argumentum ejuſmodi ſint, ut non facilè quicquam frigidius excogitari queat. Quo illud nimirum indicare voluit, affectatores iſtos, dum non res, quas dicant, ſed verba, ad quæ res accommodent, quærunt, in utroque pariter ridiculè ac ſtultè ſeſe dare ſolere. Subjicit tamen ad finem paraneſes quaſdam, quibus eundem hunc Lexiphanem, rectam eloquentiæ, ac ſtudiorum bonorum rationem edocet. Quale quiddam infra quoque in Rhetorum didaſcalo facit, ubi duplicem ad eloquentiam comparandam viam proponit: alteram aſperam quidem, ſed veram ac rectam, alteram autem compendioſam ac facilem, ſed ad novum atque affectatum iſtud genus, cujus exemplum hic proponit, ducentem.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Λεξιφάνης ὁ καλὸς μῶν βεβλίον. Λε. νὴ Δί' ὦ Λυκῖνε, γράμμα ἐπὶ [2] τυπίου τοῦ ἡμῶν [3] νεοχμοῦ. Λυ. ἤδη γάρ τι καὶ σὲ αὐχμῶν ἡμῶν γράφεις; Λε. εἰ δῆτα, ἀλλ' αὐχμοῦ οὐ πολλοῦ. ἀλλ' ἄφες σοι τὸ ἀφηγραφὲς ὅπως κωλύει. σὺ γὰρ, [4] κυχλεόυστα ἴσως ἔχων ὦτα. Λυ. σύγγνωθι ὦ ἑταῖρε, παλὰ γὰρ ἦν αὐχμῶ τὸ νεοχμὸν μετέχει. ἀλλ' εἰπέ μοι, τίς ὁ τῶν συγγραμμάτων; Λε. ἀντισυμποσιάζω τῷ Ἀριστωνύμῳ αὐτῷ. Λυ. πολλοὶ μὲν οἱ Ἀριστωνες. σὺ δ', ὅστις ἀπὸ τοῦ συμποσίου, [5] τὸν Πλάτωνά μοι δοκεῖς λέγειν. Λε. ὀρθῶς ὑπέλαβες. τὸ δὲ λεχθὲν, ὡς ἄλλῳ πάντι ἀνόητον ἂν εἴη. Λυ. ἀκοῦσαι ὀλίγα μοι

LYCINUS.

LExiphanes, formósus ille, cum libro adest. *Lex.* Per Iovem, Lycine meum est hoc scriptum hornum & recens. *Lyc.* Iam enim nobis quippiam de squaloribus scribis. *Lex.* Haud equidem. Neque verò squalorem dixi: sed venustas quædam est, scriptum adhuc recens ita appellare. Tu autem aures sordibus oppletas videris habere. *Lyc.* Ignoscе, amice, nam hæ voces, αὐχμὸς & νεοχμὸς multum affinitatis inter se habent. Sed dic mihi, quodnam est scripti istius argumentum? *Lex.* Convivium, ab illo Aristonis, hic diversum instituo. *Lyc.* Multi quidem Aristones sunt: sed tu, quantum ex symposio colligere licet, Platonem dicere mihi videris. *Lex.* Rectè agnovisti. Cæterùm quod dicitur, ut cuivis alteri fuisset inexplicabile. *Lyc.* Proinde mihi pauca ipsius libri

1 Λεξιφάνης] Cogor longiores in hunc Dialogum diatribas componere ut cacozeli & antiquarii istius Lexiphanis quæquæ vocabula ponderentur: de similibus, Horat. Martia. Suet. Aug. c. 86. & ibi interp. *Bourd.*

2 Τυπίου τοῦ] Ὡς ἀπὸ τοῦ χθὲς, χθεσινὸν, οὕτως ἀπὸ τοῦ τῆτες, τητινὸν, σημαίνειν τὸ ἐπιτήδειον ἤτοι τὸ αὐτὸ ἔτος, ex quo εἰ Δακωνίζει dicunt σατὲς, unde σατάνικοι πυροὶ leg. Scholiast. Aristoph. ad Nub. *Idem.*

3 Νεοχμοῦ] Mſ. Regius auctior voce una, nempe κομμῦ: per νεοχμὸν autem intelligit νεωστὶ εἰργασμένον, ἀφ' ἧς φύσεως τὸ νεοχμῶν νέον ἔχω unde νέοχρον. Hæc dictio etiam Thycydidi frequens, qua uti solet αὐτὸ τοῦτο νέον, ἀφεστάτε, hanc Lexiphanes postea vult significare τὸ ἀφηγραφές. Idem.

4 Κυφλεόυστα] Mſ. Regius habet κυφλεῦντα, sed recepta lectio melior est, magisque alludit ad illud pag. sequentis δοκεῖς γὰρ ἡ Κυφλὶς κυφλὴν κυφλὸν κυφλὶς & κυφλὸς (sic enim apud Hesych. & Interp. Aristoph. ad Pacem) ὁ τῶν ἄντων ῥύπος λέγει, dicitur etiam τὸ ἐγκαίειν ἀγγεῖον ἐν ᾧ οἱ ἄρτοι ἀναπέτονται, sic dictum διὰ τὸ κακύφθαι τῷ ἁλῒ, ut vult doctissimus Christianus ad Aristoph. *eiusd.* sic etiam vocabant alveos è vitilibus unde Cypselus rex Corinthiorum Æthionis filius, sic dictus quod ἀρπεζόντι παρὰ τὸ μηδὲν κίνυπαι ἐν τῷ κυφλῷ, Cujus posteritas diu postea Corinthi regnum tenuit, dico ad Pausan. Tangit Lucianus pag. seq. dum ait ἔτι Κύφλος τις ἦν Περιάνδρου. Vide Scal. ad Euseb. *Idem.*

5 Τὸν Πλάτωνα] Aliter Apul. de dogmate Platonis, qui vult Platonis patrem Aristonem, ipsum Aristotelem dictum, fuit & Aristo Ceus qui scripsit ἐρωτικὰ, de quo Clarissimus Casaub. ad Athen. c. 4. lib. 15. *Idem.*

αὐτῇ ἀνάγνωθι βιβλίον, ὅπως μὴ παντάπασιν ἀπολελειμμένον σε ἐπιδείπνου. νέκταρος γάρ τινος οἷονεί σοι προχεῖται ἡμῖν ἀπ' αὐτοῦ. Λε. τὸ ῥῆμα εἰρωνικόν, [1] παιδὶ καταῖσχυνε. σὺ δέ, ὥσπερ ποιήσας τὸ ὄπτα, ἤδη ἄπιθι. ἀκίνητον δέ σε [2] ἐπιδύσεται, ἢ κυψελίς. Λυ. λέγε θαῤῥῶν. ὡς ἔμοιγε ὑπὸ κύψελός τις, ὅτε περιαυδᾷ σε τοῖς ὠσὶ κρέμηται. Λε. σκόπει δὴ μὴ ἔξω ὅπως [3] διαπορεύσομαι ὧν Λυκῖνε τὸν λόγον, εἰ [4] εὐαρχὴς μέν εἰσι, καὶ πολλὴν τινὰ εὐλογίαν ἐπιδεικνύμενοι, καὶ εὐλεξίας, ἔτι δέ, [5] εὑρυθμοί. Λυ. ἔοικε πιθανὸν εἶναι, σὺς γε ὤν. ἀλλ' ἄρξαι ποτέ. Λε. εἶτα διαπεσεῖμαι ἢ δι' ὃς ὁ Καλλικλῆς. εἶπε τὸ δεῖλινον [6] περιδιπνήσομέν σε Λυκείῳ. νῦν δὲ ἤδη καιρὸς ἐπὶ χρίεσθαι τὸ [7] ἡλιοκαὲς, καὶ ὡς τὴν ἠλλῶ βῆναι, καὶ λαμπρύνεσθαι, δεῖπνον τε. καὶ ἤδη με [8] ἀπιτητία. σὺ δέ ὦ παῖ, [9] σκληγίδα μοι, καὶ βύρσαν, καὶ φωτεινία, καὶ [10] ῥύμματα, ναυπαλῆ τὸν

libri recita, ut ne omnino hujepuli sim expers: videris enim nectar ex ipso quoddam nobis pocillaturus. *Lex.* Tu cavillatore humi projice, auribusque facipermeabilibus ausculta jam: abautem obturatrix ista Cypseli*Lyc.* Dic audacter. Nam mihi nique Cypselus aliquis, neque Priander in auribus residet. *Lex*Adverte itaque interea Lycinquo pacto peragam orationem incommodum principium habeac multum eloquentiæ præ se ferrat, bonis dictionibus & verbis ornata. *Lyc.* Nideturn esse talis, tamen sit. Sed incipe tandem. *Lex*Postea cœnabimus, inquit Callicles. Deinde in Lyceo vesperiobambulabimus. Iam nunc autem tempus est insolatum ungendi, & ad solis splendorem apricandi, & postquam laverimuspanem esitandi. Atque adeabeundum jam est. Tu vero puer, strigilem mihi, vestem pelliceam, lintea, & saponem in bal-

1 Παιδὶ] Antiquè dictum pro χαυδὶ, ὡς τὸ πίδυν. Bourd.

2 Ἐπιδύσεται] Leg. Scholiast. Aristophan. ad Plut. *Idem.*

3 Διαπερανούμεθα] De hac dictione locus dicendi ad vitam Demonactis. *Idem.*

4 Εὐαρχὲς] Εἰ καλῶς ἔχει ἀρχῆν, ὡς πρεπίμιον. Hoc enim potissimum curabant miselli scriptores illi, ut exordium reliquo opere longè splendidius eligerent. Quod antea Lucianus notavit tractatu, De conscribenda historia, & sæpe alibi postea. Imitati illi præceptum Pindari Od. 7. Olymp.

Ἀρχομένῳ δ' ἐπέων, σοφίαν
Χρὴ θέμεν πλακωτὸν.

Citat Lucianus dial. Hippiæ. *Idem.*

5 Εὐρυθμοί] Ἀγαθὸς ὑπάρχει χρόνῳ. Qua de re copiosè disserit tractatu, Quomodo conscribenda sit historia. *Idem.*

6 Περιδιπνήσομεν] Περιέλθωμεν, γυμνασώμεθα, de hac voce vide Casaub. ad Athen. *Idem.*

7 Ἡλιοκαὲς] Vsitatum magis ἀλιόκαυσον, κεκαυσμένον ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Hac de re Interpretes Petronii ad illa, *medica unctione usus.* Idem.

8 Ἀπιτητία] Πορφυρία. Idem.

9 Σκληγίδα] Interpretes Persii & Apulcii: dixi ad Petron. Ibid. & βύρσαν. De hac balneorum supellectile omnes dixerunt. Ibid. & φωτεινία. intelligit vestem cubitoriam, sive κεμωμένον, diminutum à φώσιον, τὸ λινοῦν ἱμάτιον. Hesych. *Idem.*

10 Ῥύμματα] Τείλματα, σπίγματα, στρωτήρια. Tangit Casaub. ad Athen. c. 10. l. 8. Scho-

τὸ βαλανεῖον, καὶ τὰ πίλητρον κομίζειν. ἔχεις ἢ χαμαίζε σοῦ τὴν [1] ἐγχοδάκνην οὐ σόλα. σὺ ἢ τί καὶ πράξεις ὦ Λεξιφάνες, ἤξεις, ἢ [2] ἐλιπύσεις ἔτι αὐτόθι; κἀγὼ μὲν ἤδη ἔχω, [3] τρίπαλαι λαπαρὸν ὄντα. οὐδὲ γὰρ εὐπόρως πως ἔχω. καὶ τὰ ἀμφὶ τὴν πρᾶσιν μελαγχίζομαι, ἐπ' [4] ἀγράδους ὀχηθεὶς, ὃ δὴ ἀγραβελαίτης ἐπίκαιρος ἔρχε, κἀπεὶ [5] ἀσκωλιάζων αὐτὸς. ἀλλὰ καὶ ἐγὼ αὐτὸς [6] οὐκ ἀκμὴς ὢν τῷ ἀγρῷ. καὶ πάλαιον γὰρ τοὺς ἐργάτας [7] λιγυείζοντας τὴν θεανὼ ᾠδήν. τοὺς ἢ, τάφον τῷ ἐμῷ πατρὶ κατασκάπτοντας. συντυπώσαντες δὴ αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἀναχῶσι τὰ [8] ἄνδηρα, καὶ αὐτὸς ὀλίγα συγχειρονομήσας, ἐκείνης μὲν, ἀφῆκα, ἐμὲ ἢ τὸ κρύος ἔνεκα, καὶ ὅτι

balneum mitte, & ablutoriam affer. Habes autem humi juxta armariolum duos obolos. Tu verò quid facies Lexiphanes, venieſne, an ampliùs hîc moraberis? At inquam ego, jam dudum lavaturio. Neque enim facilè incedo, & ex iis quæ circa anum ſunt, malè habeo, mula vectus clitellaria. Nam accelerabat mulio, tametſi claudicaret ipſe. Sed & in ipſo agro abſque labore non fui. Nam operarios deprehendi cantionem æſtivam cantillantes, eos nimirum, qui patri meo ſepulchrum extruebant. Poſtquam igitur unà cum illis fodiſſem, & iis qui egeſta terra marginem aggerebant, ipſe parumper operi manum admoviſſem, illos tum vigentis frigoris, tum uredinis cauſa

Scholiaſt. Ariſtophan. Acharn. Ibid. ταυτολεῖν. ταυτολεῖν τὸ βαλανεῖον, ἢ τὰ πίλητρα κομίζειν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ. Sic Ariſtophan. Theſmoph. junxit ταυτολεῖν, vult intelligi κομίζειν, ἀλλὰ κεφαλίμως κομίζειν. Bourd.

1 Ἐγχοδάκνην] Κιβώτιον. Hanc dictionem interpretatur Caſaub. c. 13. lib. 5. Animad. ad Athen. *Idem.*

2 Ἐλιπύσεις] Διατρίψεις. Heſych. dicitur etiam ἐλιπύσεις, ἢ τυχὸν ἀσχολήσεις, λήξεις, ἀκινήσεις, σχολάσεις. Vide Interp. Ariſtoph. Theſmoph. Pollux. *Idem.*

3 Τρίπαλαι] Παλαι. Ibid. λαπαρὸν ἐπιθυμῶ λαβεῖν. Ibid. ὡς εὐπόρως ἀδυνάτως. Ibid. πρᾶσιν, ἀφιδρῦσαι. Hanc vocem interpretatur Erotianus. Illud eſt quod apud eundem Erotianum Lyſimachus vocavit σαιγκαπίζειν, ut emendavit Doctiſſimus Chriſtianus ad Erotian. & ad Ariſtoph. εἰρη. vocat poſtea τὸ ἔρρον ſequenti pag. *Idem.*

4 Ἀγράδους] Sic vocem hanc interpretur Heſych. τὸ ἐπὶ τῷ ἵππων ξύλον ὃ κρατοῦσι οἱ καθεζόμενοι. τινὲς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀναζαπτῶν ὄντων, οἱ δὲ καὶ τὰ πλέοντα μέρη τοῦ σωματηγοῦ ἡμίονον ἔτως ἔλεγον· ἔνιοι δὲ πάντα ἁπλῶς τὰ σωματηγοῦντα ὑποζυγίτα. Videtur autem Lexiphanes ex ſequentibus ἀγράδους poſuiſſe ἀντὶ τῶ ἡμιόνου, ſequitur enim ἀγραβελαίτης ἐπίκαιρος ἐπὶ ἵππου ὀχούμενος. Idem.

5 Ἀσκωλιάζων] Ἐφ' ἑνὸς ποδὸς ἁλλόμενος, dicitur & ἀσκωλίζειν Heſych. apud quem reſcribe ἀλλόμενοι ἀσκωλίζειν. Illud eſt quod Galli dicunt *aller à cloche pied* cùm pes alter incurvatur: hanc vocem multis interpretatur Scholiaſt. Ariſtoph. ad Pluton. *Idem.*

6 Οὐκ ἀκμὴς ſ. ἡβῶν κακμακῶς. Idem.

7 Λιγυείζοντας] Ἄδοντας quia ἀδὴν λιγυρὴν dixerunt Homer. & Heſiod. de his ruſticorum cantilenis Long. lib. 2. & 4. σατιρῶν. Idem.

8 Ἄνδηρα] Τὰ χείλη τῶν σοπαμῶν. De quibus dixi ad lib. 1. Heliod. *Idem.*

1 καύματα ἴσως. οἶσθα γὰρ ὡς σκληρὸν ὄρθρου γίνεται τὰ καύματα. ἐγὼ δὲ ἐξελθὼν τὰ 2 ἀροτριᾶται, σκοροδά τε δύο ἢ τρία ἐν αὐτοῖς πτύσας. καὶ 3 γηπατιάλους τινὰς ἀνορύξας, καὶ τὸ σκευάριον, κἂν βοσκήσιον λαχανώδες μικρὸν, ἔτι δὲ 4 κάχρυος πυκάριον, ὅπου δὲ οἱ λευκοΐνες ἀνθοῦσιν ἥπιαι, ὡς αὐτοπρεπῆ βαδίζειν, ἀναπηδῶ ἐπὶ τὸν ἀγρόν. καὶ νῦν βαδίζω τε ὀδυνηρῶς, καὶ ἰδὼν ἥκιστα, καὶ μόλις τὸ σῶμα, καὶ ἀνιῶμαι ἀφυσᾶσθαι τὸ τοῦ ὕδατος ἐπιπολῆς. χαίρω δὲ μὴ κάμνων λάσιος ὤν. 5 ἀποθρίξομαι δὲ αὖθις ὡς παῖδα, ἢν εἶκός ἐν ἀστείᾳ τῇ 6 Λεκιθοπώλιδι, ἢ ὅθεν τοῦ 7 ἐνυαλιοπώλου με ἐκάλουν. καίτοι ἐσηγόρευτο αὐτῷ 8 ἐπὶ τὸ σίλφι ἀπαντᾶν. ἀλλ' ὡς ἐμοιγε δοκεῖ, ἐπὶ τὸ σκόλυμον ἐπέμφθη. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐκεῖνον ἐπὶ τὸ σίλφιον ἀπέστειλα, ἐμαυτὸν δὲ ἐπὶ τὸ σκόλυμον ἐπεμψάμην. ἐπεὶ καὶ ἐκεῖνο ἐδεσμάτιον ἐστὶ καὶ τοῦτο, καὶ ἐκεῖνο ἐπιτήδειον ἐμοὶ καὶ τοῦτο. ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἐν ἑορτῇ τινι ἐσθίεται, τοῦτο δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν. ἐκεῖνο δὲ ἐν ἀγορᾷ πιπράσκεται, τοῦτο δὲ ἐν ἀγρῷ φύεται. ἐκεῖνο δὲ ἐν ἀργυρίου ἀξίᾳ, τοῦτο δὲ ἐν ὀβολοῦ. ἐκεῖνο δὲ ἐν ἀνδρὸς ἑστιάσει, τοῦτο δὲ ἐν γυναικὸς ἀγορᾷ. ἐκεῖνο δὲ ἐν ἀνδρὸς ἑστιάσει, τοῦτο δὲ ἐν γυναικὸς ἀγορᾷ. ἐκεῖνο δὲ ἐν ἀνδρὸς ἑστιάσει, τοῦτο δὲ ἐν γυναικὸς ἀγορᾷ.

sa dimisi. Scis autem in vehementi frigore uredines fieri. Ego verò cultos agros obambulans, in iis natà allia reperi. Ac terræ clavis aliquot effossis, scanariisque herbis, & Bracanis esui collectis, præterea, & hordeo coempto (nondum enim prata floribus erant fragrantia, ut pedibus incederem) sublatus in mulam attrivi summum podicem, unde nunc cum dolore gradior, & frequenter sudo, & corpore languetico, opusque habeo quamplurimum in aqua pernatare. Iuvat autem post laborem ablui. Proin & ipse curriculo puerum ablegabo, quem verisimile est, vel apud Lechitopolidem, vel apud eum qui sacculos vendit me expectare: quamquam edictum illi fuerat ut ad silga obviam veniret. Sed hic in tempore,

1 Καύματα] Profert hunc locum Clarissimus Casaubon. Animad. ad Athen. cap. 19. lib. 3. Iunge ab eo dictis Interpr. Virg. ad illud Georg.

Borea penetrabile frigus adurit.

Sic apud Long. lib. 3. ποιμὴν κρύος μὲν ἐκαίνιστον ἐν ὄρει βορέου ἐπάγοντος. Philid. Colmurg.

Χειμῶνος ὥρα, ἐν τῷ δένδρα σώζεται
Ἐκ τῆς πυράγρας τὸν κρύον μηχανικῶς. Bourd.

2 Ἀρώματα] Τὰ ἀρόσεως ἐξεργασώμενα πεδία, ἀστερώματα, χωνίματα. Helych. Schol. Aristoph. ad Pac. *Idem.*

3 Γηπατιάλους] Γηπάτιαλοι, εἶδη λαχάνων. Idem.

4 Κάχρυος] Ὄσπριον. Idem.

5 Ἀποθρίξομαι] Quidam legunt Χνοθρίξομαι, depilabo. *Idem.*

6 Λεκιθοπωλίδι] Τὰ ἁλισιμώμενα ἢ διεφθαρμένα ὀσπρία πωλοῦσι. Idem.

7 Ἐνυαλιοπώλη] Τὰς ὀπώρας παράσκοπτε, ἢ ἰχθύδια ἐν τῷ ἰχθυοπωλείῳ apud eum qui vendit piscium intestina sive quisquilias quæ χυμία ἢ χυμίαι. de qua dictione Casaubon. ad Athen. cap. 11. & 19. lib. 7. ubi reprehendit eos qui sacculum vertunt. Inde χυδ *hilum* quales minuti illi pisciculi, de quibus Apulejus lib. 2. Milesi. *Idem.*

8 Ἐπὶ τὸ σίλφι] Locus hic, ut alii multi in cacozelo isto, perobscurus, quem ut concipiam alibi reperienda mihi vocis originatio. Σίλφη σκόλυμος ἐστὶ Πισιδίας, ἔστι καὶ κακῶς ἔζωσι οἱ ἄνθρωποι, ἐν ἀλλήλοις ἐσθιόμενοι, ut testatur Scholiast. Aristophan. ad Vesp. Igitur qui totam hanc narrationem attentè perlegerit, videbit Lexiphanem voluisse intelligere τὰ κοινὰ ἀνθρωπεῖα, non tam hominum ad ea confluentium multitudinem denotans, quam res communes sive vules de quibus hic perpetuus sermo est: detorta sane metaphora, quidam hic legunt τ' ἀσιλφὲ mendosè. *Idem.*

1 Plu-

ἔτεσι αὐτὸς ἱμπολήσας γε ὡς ὁρᾷς πυρεάτιον τι πίτα, καὶ ἐγκυρφίας, καὶ γήπια, καὶ φύκας, καὶ οἶδον τυτθὸν, καὶ λωγάνιον, καὶ βοὸς τὸ πολύπλυχον ἔγκατον, καὶ φύκας. ἦλθε δ' Ἀττικίων, ὅτι μοι ἄδαθον ἐποίησας τὸ πολὺ τῆς ὁδοῦ. ἐγὼ δ' ἦδη ἐς, σίλλων ἀμαθέα γεφύημα, σὲ περιορῶν. σὺ δὲ πῶς χρῆς ἐδέσμασι; μᾶν Ὀνομακρίτου; ἢ μὰ Δί' οὐδ' ἐγὼ, ἀλλ' ἀκρόνυδα ὠχόμην, ψύτλαν καπατίνας. οἶσθα δὲ ὡς φίλαργός εἰμι. ὑμεῖς δ', ἴσως ὤεσθέ με λαζαγεῖν κοπάδας, ἀλλ' εἰσιὼν, ταῦτά τε καὶ τἄλλα ἡδύνετο καὶ τὴν ἡμέραν σμῆν, ὡς θριδακίνας μάπωστε ἡμῖν. ἐγὼ δ' ξηραλοιφήσω ἀπελθών. καὶ ἡμεῖς μὲν ὧδε ὁ Φιλίνων, ἐγώ τε, καὶ Ὀνόμαρχος, καὶ Ἑλλάνικος ὑτοσὶ, ἑψόμεθα. καὶ χαῖρε ὁ γνώμων σκιάζῃ μέσην πόλον. καὶ

pore, ut video, adeſt, mercatus panem coloſtratum, & alios ſubcineritios, & vireſcentes cepas, & fucas, & œbum iſtum, & leporinam carnem, & multiplex ac rugoſum bovis inteſtinum, & phoctas. Rectè factum abs te Atticion, quòd magna itineris agendi parte me ſublevaſti. Ego verò inquit ille, ſillus propemodum, here factus ſum, dum te circunſpicio. Cæterùm ubi tu heri cœnaſti? Num apud Onomacritum? Haud quaquam per Iovem, inquam ego, ſed contento curſu rus ivi. Scis autem me ruris eſſe amantem. Vos autem fortaſſe putabatis me cottaborum ſtrepitu ludere. Verùm ingreſſus, hæc & alia condito, & mactram abſtergito, ut thridacinas nobis pinſatis. Ego autem abiens in ſicco ungar. Et nos, inquit Philinus, ego, & Onomarchus, & Hellanicus iſte ſequemur. Nam gnomon medium horologium inumbrat, & verendum

1 Πυρεάτιον] Τὸν δὲ πλακοῦντα ὀπτὸν δύνατα εἶρτον: alii tamen πυρεάτιον idem eſſe dicunt ac πῦον quod conveniret cum dulciariis Interpr. Ariſtophan. ad Veſpas. Caſaub. quæ Gallis *tartelettes*. Bourd.

2 Ἐγκυρφίας] Ἄρτος ἐξ ὧν εἰρήκαμεν. De quibus jam dixi, ubi de Empedocle cinericio. *Idem.*

3 Γήπια] Κόμμα. Hanc dictionem variè Grammatici efferunt γήπια, γῆδυα, γήπια. De quibus Heſych. Suid. *Idem.*

4 Οἶδον] Τὸ ἐπιτραχήλιον, τὸ ὑπὸ τῷ τραχήλῳ, τῷ βοὸς κάλλιστον. Poll. *Idem.*

5 Σίλλων] Διαστρέφοντες τὰς ἐφθαλμούς. Idem.

6 Ψύτλαν] Ἀ ψύτλῳ. Quod etiam ſpiro ſignificat, itaque inter varias hujus vocis acceptiones, rectè Heſych. Ψύπα, ὅτι τῷ ταχέως ἀποδραμεῖν λέγομεν. Igitur ψύπαν καπατίνας, ταχεῖς δραμοῦ. Idem.

7 Λαζαγεῖν κοπάδας] Παίζειν. Nam λαζαγεῖν κοπάδας, ἢ κοπαδίζειν, καθὼς ἱερὸπικῆς παιδιᾶς. Rectèque Heſych. λάπαξ, ψόφος κοπάδων ὁ ἀπὸ σωτηρίας γιγνόμενος. Rectè inquam, ille, nam ludendo, cottabos cogebant ſonum emittere Valer. Max. cap. 11. lib. 3. *Theramenes porrectam veneni potionem non dubitanter hauſit, quodque ex ea ſuperfuerat jocabundus inliſum humo clarum edere ſonum coegit.* Copioſe de variis cottaborum generibus Tzetz. Scholiaſt. Ariſtophan. Athen. viri Clariſſimi Flor. Chriſtian. ad Veſpas. Theodor. Marcil. ad Horat. hic luſus apud Gallos *caſſe-pot*. Idem.

8 Ξηραλειφήσω] Vide Heſychium, apud quem reſcribe ξηραλειφεῖν. De his unctionibus Theod. Marcil. ad Perſ. *Idem.*

δίῳ· μὴ ἐν [1] λουτρίῳ λουσώμεθα, κατόπιν τῶν Καρμάντων, [2] μετὰ συρφετοῦ βύζιον ἀπιζόμενοι. καὶ ὁ Ἑλλάνικος ἔφη, ἐγὼ δὲ καὶ [3] δυσκόπως. καὶ γὰρ τὰ κόμματα μοι [4] ἐπιπόλαιά ἐστιν, καὶ [5] σκαρδαμυκτῶ πολλὰ, καὶ δεδακρυσμένος εἰμὶ, καὶ τὰ ὄμματά μοι [6] φαρμάκων, καὶ δίοψιν Ἀσκληπιάδου τινὸς ὀφθαλμοσόφου. ὃς παραχρῆμα, καὶ ἐγγὺς μοι σάσαντος, [7] ἀπεψυχρίασεν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ μηκέτι [8] λημαλέους εἶναι, μὴ δὲ διεφθορὸς βλέπειν. τοιαῦτα ἅττα διεξιόντος ἅπαντες οἱ παρόντες, ἀπῆμεν. καὶ ἐπὶ δεῖπνον ἠκόμεν εἰς τὸ γυμνάσιον [9] ἀπηυθυμημένοι ἤδη, ὁ μέν τις [10] ἀκροχειρισμοῦ, ὁδὶ, [11] παχαλισμοῦ, καὶ ὀρθοπάλη ἐχρῆτο. οὗτος, [12] λίπα χρισάμενος, [13] ἑλυκίζετο. ὁ δὲ [14] ἀντεβάλετο τὴν παρύκην. οὗτος, [15] μολυβδαίνας χειρὰς

dum est ne in sordido balneo lavemus, à tergo Carimantum, cum fæce vulgi confertim nos trudente. Tum Hellanicus, ego inquit, ægrè intueor, & mihi turbidæ sunt pupillæ, & nicto frequenter, recens etiam flevi, mihique medicina uti gestiunt oculi, habeoque opus aliquo Æsculapii filio, oculis medendi perito, qui turbato, infusoque mihi medicamento efficiat ut ruborem oculi deponant, nec amplius lippitudine laborent, & humidum videant. Collatis inter nos hujusmodi sermonibus, omnes qui aderamus, abivimus. Et postquam venimus ad gymnasium, exuti vestibus, alius summis digitis, flexu cervicis, & recta lucta certabat, alius pinguedine perunctus, membra distorquebat, alius pila contendebat, alius plumbeos la-

1 Λουτρίῳ] Τῷ λουτρῷ, ὑποδὲ ὕδατι. Bourd.

2 Μετὰ τὸ συρφετῶδες ὄχλου ἐς χυδαῖον. Idem.

3 Δυσκόπως] Ἀμβλυωπῶν. Idem.

4 Ἐπιπόλαιόν] Ταραχῶδες, σκοπίζειν. Idem.

5 Σκαρδαμυκτῶ] De hac voce à me dictum antea. Idem.

6 Φαρμάκων] Φαρμάκων διΐν. Idem.

7 Ἀπεψυχρίασεν] Ἀπεκαθήρατο τὸ αἷμα τῶν ὀφθαλμῶν. Idem.

8 Λημαλέους] Διύγρους, ἀπὸ τῶν λημῶν ἐς λήμων, quæ sunt οἱ τοῖς κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀνατιγῶμα συστάσεις ἐκτίκτουσι, τὸ ὀφθαλμῶν ἀκαθαρσίαν. Sic in dial. Quomodo Historia scribenda sit. *Idem.*

9 Ἀπηυθυμημένοι] Ἀπηδυσμένοι τὰ ἰμάτια. Idem.

10 Ἀκροχειρισμοῦ] Genus luctæ ἀκροχειρισμὸς qua solebant ἀκροῖς χερσὶ παλαίειν, quoniam autem in plicaturis & nodis digitorum frequenter solebant vitam oppetere, ἀκρόχειρες dicti ἀνδροφόνοι. Idem.

11 Παχαλισμοῦ] *Succolatione* ut in Cynic. τοῖς παχάλοις ἄγειν *succolare*. Hinc luctæ speciem Beotii vocant βαστραχαλίζειν. .vocabant enim Beotii βάστρακας τοὺς παχάλας Hesych. Igitur certare παχαλισμοῦ est ἀπὸ παχάλης κρατεῖν. Idem.

12 Λίπα χεισάμενος] Ex Homero. *Idem.*

13 Ἑλυκίζετο] Hanc vocem alibi interpretor. *Idem.*

14 Ἀντεβάλετο] Τὸν καρύκην. Hoc est ἀντεπάλαιεν τῷ ἀντιπάλῳ. Quæ de re dico ad Heliod. lib. 10. vide Scalig. ad Euseb. Hunc locum quidam capiunt de pila sparsina. Unde genus exercitii quod fit cum folle, dictum κωρυκομαχία. Idem.

15 Μολυβδαίνας χειρὰς] Virgil. 5. Æneid. Plut. in Thes. *Idem.*

1 Ele-

ἐδίνες ἀφέγγδλω ἔχων, ἐχιεργόλ-
[1] εἶτα σωτερεύοντες, κἀγὼ ἀλ-
λους κατανατσόμενος, καὶ ἐμ-
πλέξαντες τῷ γυμνασίῳ, ἐγὼ μὲν,
ὁ Φιλῖνος ἐν τῷ θερμῷ πύελῳ
πλυνηθέντες, ἐξήειμεν. οἱ λοι-
πὶ δ', [2] τὸ ψυχροβαφὲς κέρας
δελφινίσαντες, περίεισιν ὑποβρυ-
χιοι θαυμασίως. ἀναστρέψαντες δ'
ἄλλοτε ἄλλα ἐδρῶμεν. ἐγὼ
μὲν, ὑποδησάμενος, [4] ἐξυόμε-
νος κεφαλὴν τῇ ὀδοντῇ ξύστρᾳ, κ'
δ' κνησίου, ἀλλὰ σκαφίου σκα-
ρόμενος, ὡς ἂν ἐπὶ σκαφοπόδι τὸ κρό-
ταφον, καὶ τὴν κορυφαίαν ὑποκειρημέ-
νως. ἀλλὰ, [5] ἑτερομετάγλ. οὐδὲ,
μὰ [6] τὸν κῆπον. οὐδὲ, ὄρειας ποιῶν
τὰς ῥαφανίδας, ἐμυσίλατο [7] δ'
χθυπρᾶ ζωμῷ. ἄλλος δ', ἠθμὸς [8] φαυ-
λίας. οὐδὲ, [9] ἐρρόφει τὸ κελάδων. κά-
τειδὴ κριθῆς ἦν, ἐπ' ἀγκώνος ἐδεί-
πνεμεν. [10] ἔκεινος δ' ὁ ὀκλαδίας,

lapides obnixè tenens, manu jaciebat. Deinde ubi mutuò exercuissemus nos, & tergo vicissim tulissemus, gymnasioque illusissemus, ego & Philinus in calido labro abluti, discessimus. Reliqui verò ubi caput frigida tinctum, Delphinum more immersissent, mirabili quodam modo inter aquas adnatabant. Reversi autem iterum diversa diversis locis agebamus. Ego quidem subligatis crepidis, caput fricabam dentato strigile: non enim in cepii sed in scaphii modum tonsus eram, ut qui non multo antè mentum ac verticem detondissem. Alius autem calida glutiebat, alius ventrem rejectabat, alius raphanis in tenues partes concisis, absorbebat sallum ac piscolentum jus ex cavato pane, alius agrestes olivas comedebat, alius hordeum ingurgitabat. Atque ubi jam tempus erat, in cubitum inclinati cœnabamus: positæque erant sellæ, & grabatula

1 Εἶτα σωτερεύοντες] Ἀπάλας διατείψαντες. Hanc integram periodum interpretatur Casaubon. ad Athen. cap. 19. lib. 3. *Bourd.*

2 Τὸ ψυχροβαφὲς] Τὸ ἐν τῇ ψυχρᾷ πύελῳ βαπτισθὲν. Idem.

3 Διελφινίσαντες] Δίκην δελφίνων κωλυσήσαντες. Idem.

4 Ἐξυόμενος] Ἐκτινιζόμενος. Hanc lineam profert & interpretatur Clarissimus Casaubon. loco citat. ut & illud sequens ἐ κνησίου. Duæ fuerunt apud Græcos usitatissimæ tonsuræ species, σκαφεῖον & κῆπος de quibus hic loquitur, τὸ μὲν σκαφεῖον τὸ ἐν χερὶ, ὁ δὲ κῆπος τὸ ἀφὸ μετώπου. Scholiast. Aristophan. ad aves Hesych. Pollux, Suid. *Idem.*

5 Ἑτερομετάγλ] Τὰς θέρμας ἕτερα. Idem.

6 Τὸν κῆπον] Prodigiosa translatio à gutture ad anum. *Idem.*

7 Τῷ ἰχθυπρᾷ ζωμῷ] Vel muria vel garo uttumque enim è liquore piscium, vide Scalig. ad Auson. *Idem.*

8 Φαυλίας] Τὰς ἁλαίας λευκάς. Plin. Cels. Varr. de re rustic. *Idem.*

9 Ἐρρόφει τὸ κελάδων] Sic apud Aristoph. Vesp. τὸν φαυλιορόφησμον. Idem.

10 Ἔκεινος δ' ὁ ὀκλαδίας] De quibus in Lapith. & in Cynic. ὀκλαδίαι, δίφροι, sive chitamaxium; sive sella gestatoria. Nam ὀκλαδίας, δίφρος ταπινὸς, ἐν οἷς ἀκάλλοδοι φέρονται τὰς εἰς τὰς ἀγορὰς ἐξιοῦσι πλουσίους, & πεποίηται τύρωμα παρὰ τὸ ὀκλάδην, ut vult Hesych. Galli vocant *Chaize brisée*, δίφρος συγκλινόμενος, & ὅταν μὲν ἐστηνόμενος πότε δὲ συστελλόμενος, Scholiast. Aristophan. ad Equit. De hac sella gestatoria L. Senec. cap. 12. de brevit. vitæ Martial. Epig. 17. lib. 12. Sueto. Nero. c. 26. Vitell. c. 16. hujus usum ulterius prosequi non est otij. *Idem.*

καὶ [1] ἀσκάντας. τὸ μὲν δεῖπνον [2] ὦ λοῦ συμφορῶν. παρεσκεύασε δὲ πολλὰ, καὶ ποικίλα, ὀψαλὰ [3] ὕεια, καὶ χελίδες, [4] καὶ ἡτρία, καὶ τευτλίδες ὑὸς τὸ ἐμβρυοδόχον ὑπερον, [5] καὶ λοῦς ἐκ ταγήνε, [6] καὶ μυτλωτὸς, [7] καὶ ἀουρτάκη, καὶ τοιαῦτα πίνες [8] καρυκείαν, καὶ [9] θρυμματίδες, καὶ [10] θρία, καὶ [11] μελιτίδιτα. τῶν δὲ [12] ὑποζυγίων, [13] τὰ σιλάχια πολλὰ, καὶ ὅσα ὀράκινα τὸ δέρμα, καὶ

la quædam. Erat etiam collatia cœna, multaque & varia apparata, bifidi suum pedes, harum pulpæ, & sumen, & nuper enixæ intestinum quo tactus recipit, & fibra auris è sarragine, & alliatum, & abyrtace, & similia quædam condimenta, thrymmatides, frictillæ foliis siculnis involutæ, & dulciaria ex melle. Et ex natatilibus cartilaginea multa, & quæcunque te-

te-

1 Ἀσκάντας] Εὐτελῆς κρέας τοῦτο. Interpres Aristophan. σπέρματα vertit *Beurd.*

2 Ὦ λοῦ συμφορῶν] Dico ad illud Petronii, *Nos ut ad tam viles accessimus cibos.* Idem.

3 Ὕεια] Πᾶδες χοίρου. Idem.

4 Καὶ ἡτρία] Copiose vir Clarissimus Isaac. Casaubon. ad Athen. c. 16. lib. 3. Animad. *Idem.*

5 Καὶ λοῦς ἐκ ταγήνε] Vel ut in aliis ἐκ ταγάνε. Nam idem esse volunt Grammatici, ut Interp. Aristophan. ad Equit. Hesych. Pollux. videtur autem λοῦς ἐκ ταγάνε. Sic enim in Convivii dial. condimentum aliquod hepatis fuisse, ex quo Suid. & Poll. conficiebatur ex melle, sesamo, & caseo, legend. Hesych. Sed fortean Luciani stylo fuit λοπὰς, de qua dictione copiose autores quos nuper citavi. *Idem.*

6 Καὶ μυτλωτὸς] Quid sit, docet Scaliger ad Moretum, sed κυρίως μυτλωτὸν ἐστι ἐκ σησαμοειδῶν. Idem.

7 Καὶ ἀουρτάκη] Clariss. Isaac. Casaubon. ad Athen. cap. 35. lib. 3. tangit aliam hujus vocis interpretationem. Est enim hic ἀζυρτάκη βρῶμα βαρυζεκὲς ἐκ σησαμίφυρον ἐκ καρδάμων, & ὀφείων & aliis oleribus, unde apud Hesychium ἀζυρτακοποιὸς, ὁ πείμματα & ἰμαζάμματα κατασκευάζων. Idem.

8 Καρυκείαν] Aliis καρυκείαν, quod idem est, intelligit autem ἀρτύματα ἐ ἑφθήματα ὠμολυπλᾶ. Idem.

9 Θρυμματίδες] Sic nominare solent omne genus dulciariorum ἀ ἀπὸ τῦ θρίου, ἀ ἀπὸ τῦ τελείου, Hesych. effertur autem hæc dictio vel per *a.* vel per *v.* ut patet apud eundem Grammaticum. v. θρυμματὶς. Idem.

10 Θρία] Quidam simpliciter per θρία intelligunt φύλλα συκῆς, sed ibi cavendum est pro omni altili quod vel συκῆς ἀ ἀμπέλε foliis involvitur, hoc autem vocabant ὀπτημάτιον, leg. Casaubon. ad Athen. c. 24. lib. 3. *Idem.*

11 Μελιτίδες] Πάσυλοι, μάζαι μέλιτι διάβροχοι, quæ & μελιτώματα. Idem.

12 Ὑποζυγίων τὰ σιλάχια] Vocant σιλάχια ὅσα ἄποδα. Hesych. Suid. Poll. Casaub. *Idem.*

13 Τὰ σιλάχια πολλὰ] Genus piscium cartilaginosum. Galenus in Expositione vocum Hippocratis: σιλάχιον ὅπως χαλεπὸν ὅσα λεπίδας ἐκ ἔχει, ἐ ζωοτοκεῖ. Sic autem appellatur ἀπὸ τῦ σίλας: quod ejus cutis nostra lucerat. σιλάω, σιλάχω, σιλάχθω, σιλάχιον. Galenus de Alimentis libro 3. Τρεχὼ ἐ λαμπρὸν ἐν τῇ νυκτὶ τὸ δέρμα τοῦ τοιούτου ἐστὶ ζώου. (σιλάχιον) Plinius ait hujus vocis, auctorem esse Aristotelem: quod falsum est: cum ea usus fuerit Hippocrates: ut ad Aristotelem Iulius Cæsar Scaliger observavit. Verba Plinii sunt

τεμάχη ποντικὰ τὰ [2] ὑπὸ Σαρ-
δόνης, καὶ κωπαΐδες, καὶ ὄρνις
τύνταφος, καὶ ἀλεκτρυὼν ἤδη ἀ-
τροφός. καὶ ἰχθὺς ὃν παρέστη.
καὶ [3] ὅϊν ὃ ὅλον ἐπόκαῃ εἰχόμην,
καὶ βοὸς λειπογνώμονος κωλῆ.
ἔρτοι μὲν τοι ἦσαν σιφαῖοι, ἃ φαῦ-
λοι, καὶ ἄλλοι νεμηνίοι, ὑπερή-
κεσαν τὰ ἑορτῆς. καὶ λάχανα, πί-
τα ὑπόξεια, καὶ τὰ ὑπέρφυῆ.
οἶνος ὃ μὲν ἀ γέρων, ἀλλὰ τὰ ἀπο-
βύρσης, ἥδη μὲν [4] ἀγλυδικὴς, ἄ-
πεπτος ὃ ἔπι. [5] ποτήρια ὃ ἔκειτο πάντοῖα ἐπὶ [6] τᾶ δελφινίδος
τραπέζης, [7] ὁ κρυψιμίτωπος,
καὶ τρυήλης ῥυτορυργὴς, σύλα-
βῆ ἔχων τὼ [8] κίρκω, καὶ [9] βομ-
βύλιον, καὶ δειρογκύπελλον, καὶ γη-
ρυῆ πολλὰ, οἷα [11] Θηρικλῆς ὤπλα, [12] σύρυχαδῆ τε, καὶ ἄλλα
σύμπαντα. τὰ μὲν, Φωκαΐθεν. τὰ
δὲ, Κνιδόθεν. πάντα ῥᾴστοι [13] ἀ-
νεμοφόρητα, καὶ ὑμενότρωκτα,

teguntur, & piſces pontici ſportis excepti, & anguillæ, & gallina altilis, & gallus qui canere deſiit. Etiam piſcis erat paraſitus, & ovem totam in furno aſſatam habebamus, & bovis annoſi pernam anteriorem. At verò panes aderant ſiliginei, non maſi, & alii novilunares poſt feſtum dilati, & olera cùm parva, tum ingentia. Vinum erat non vetus, ſed ex iis quæ ex utribus offeruntur, quod non amplius muſtum, nondum tamen planè coctum erat. Pocula verò generis omnis Delphinidi menſæ impoſita erant, puta frontis occultator crater, clavatus, Mentoreum opus, anſam prehenſu facilem habens, & bombylius, & dirocypelum, & fictilia multa, qualia Thericles coquebat, multi capacia, latique oris, quædam ex Phocæa, quædam Cnido allata, levia omnia, teneriſque ex teſtis facta. Erant etiam cym-

ſunt libro 9. cap. 24. *ſalachè appellavit Ariſtoteles primus.* Occurrit autem hæc vox apud Hippocratem libro 2. de morbis, & libro 1. & 2. de ſemine. *Menagius.*

1 Τεμάχη] Κόμματα dernes. Bourd.

2 Ἐκ Σαρδόνης] Σαρδάναι διομοὶ ἢ πλίγματα γυρατώδη, ἢ κωπαΐδες, αἳ ὑπὸ τᾶ κωπαΐδος λίμνης ἐγχέλεις. De quibus Scholiaſt. Ariſtophan. Acharn. & Heſych. *Idem.*

3 Ὅϊν ὅλον ἐπόκαῃ] Ἐν χολιδάνῳ ὀπτηθέντα. Idem.

4 Ἀγλυδικὴς] Ἀνθὼς. Idem.

5 Ποτήρια] Leg. Interpr. Petron. ad illud *cecidit menſa cum argento.* Caſaubonus ad Athen. c. 2. lib. 11. *Idem.*

6 Τᾶς Δελφινίδος τραπέζης] Τᾶς ποίδας ἰχύσης εἰς τύτον διαφέρ ἰξειργασμένης. Quæ Delphica vocabatur, de qua Wower. ad Petron. locum cit. *Idem.*

7 Ὁ κρυψιμίτωπος] Κρύπτων τὸ μέτωπον τῇ πίνῃ. Idem.

8 Κίρκω] Leg. Heſych. *Idem.*

9 Βομβύλιος] Στρόγγυλος. Vt interpretatur Scholiaſt. Ariſtophan. ad Veſpas. *Idem.*

10 Γηρυῆ] Ὀρακινᾶ. Idem.

11 Θηρικλῆς ὤπλα] Interpretatur hunc locum vir Clariſſimus Iſaac. Caſaub. ad Athen. c. 6. lib. 11. *Idem.*

12 Εὐρυκαδῆ] Πλατέα. Idem.

13 Ἀνεμοφόρητα] Ἐλαφρότατα διὰ λεπτότητα. Idem.

1 Κυμ-

[1] κυμβία δ' ἰῶ, καὶ [2] φιαλίδες, καὶ ποτήρια [3] γραμματικά· ὥστε μισὸν ἰῶ τὸ [4] κυλίκιον. ὁ μάντις [5] ἱπολοῖος, ὑπερπεφλεγώς, ἐς κεφαλὴν ἡμῖν [6] ἐπίτριπτος τοὺς ἄνθρακας. ἐπινομὴν δ' ἄμυστιν, καὶ ἤδη [7] ἀκροδώρακες ἦμεν. εἶτ' ἐχειόμεθα [8] καυχαρίδι. καὶ εἰσεκύλισέ τις [9] ἡμῖν τὸν ποδοκτύπην, καὶ [10] Τριγωνίστριαν. μετ' ὀλίγον τις, [11] ἐπὶ τὸν κατηλιφὸν [12] ἀναρριχησάμενος, ἐπιφόρημα ἐζήτει. [13] ὁ δ', ληκίνδα ἔπαιζεν. ἄλλος, [14] ἐρρικέρτα σὺν γλωτὸν τὸν ὀσφύν. καὶ οὐ πάνυ λελουμένοι, εἰσεκώμασαν ἡμῖν αὖτις πάνυ γλαυροί, Μεγαλώνυμός τε ὁ δηλητήριος, καὶ Χαρίας ὁ χρυσοτέκτων, ὁ κεντὸν νότου ποικίλος, καὶ ὁ [15] Ὠοκαίταξις Εὔδημος. κἀγὼ ἠρόμην αὐτοὺς, τί πάσχοντες, ὀψὲ ἥκοιεν. ὁ μὲν δὴ Χαρίας, ἐγὼ ἦλθ' ἔφη, [16] λεγὸν τινα σκέψασθαι,

cymbia, parvæque phialæ, literisque inscripta pocula, ita ut plenus esset abacus. At verò ebes furnarius ebulliens, nobis caput evertit carbones. Bibimus autem continuis haustibus, & jam inebriati eramus, exinde cancharide ungebamur. Tum quidem introduxit nobis Podotypam, & Trigonistriam. Alius deinde in tabulatum assultans, irrumpendi locum quærebat, alius digitorum crepitu ludebat, alius cum risu lumbos lascive agitabat. Atque interea cum jam lavissemus, ad nos, non accersiti, petulanter irruperant, Megalonymus causidicus, Chæreas aurifex, tergo variegatus, & Oocataxis Eudemus. Quos interrogavi quid causæ esset, cur serò venirent. Tum Chæreas, ego, inquit, segmentum &

in-

1 Κυμβία] Στρόγγυλα ἐ βαθία. Bourd.
2 Φιαλίδες] Στρόγγυλα ἐ dCατὰ. Idem.
3 Γραμματικὰ] Γράμματα ἔχοντα. Plaut. Rud. *Idem.*
4 Κυλίκιον] Δοχεῖον. Idem.
5 Ἱπολοῖος] De quo Flor. Christ. ad Vesp. Interpretes Macrobii de Miliario, *Idem.*
6 Ἐπίτριπτος] Ἀναῤῥίπτης. ἀνάπαυστος. Idem.
7 Ἀκροδώρακες] Μέσον πῶς μεθύοντες. Idem.
8 Καυχαρίδι] Ἐντρίμματι μυρωδεῖ. Idem.
9 Ἡμῖν τὸν ποδοκτύπην] Τύμπανον. Idem.
10 Τριγωνίστριαν] Ὄργανον μουσικὸν, ὅτου ἀπὸ τῆς χρόας καλοῦσι κελαινόν. Ita Hesych. verb. τρίγωνον. Idem.
11 Ἐπὶ τὸν κατηλιφὸν] Κλίμακα, ἀναβαθμὸν. Hesych. Poll. *Idem.*
12 Ἀναῤῥιχησάμενος] Ἀγελῶν. Idem.
13 Ὁ δ' ληκίνδα ἔπαιζεν] Παρὰ τὸ λακεῖν, ἢ λακᾶν, κροτεῖν, βιᾶν, ἀφὶ οὗ καὶ λακίνδαν ἐρχίνδαν. Idem.
14 Ἐρρικέρτα σὺν γλωτὸν τὸν ὀσφύν] Dicerat Petron. *risu latera commovebat.* Ita enim ἐρρικέρτα. ῥικνᾶσθαι. *Insultando lumbos agitare*, inde ῥικνὸς de quo Grammatici. *Idem.*
15 Ὠοκαίταξις] Corrige, ὠοκάταξις, & vide nos ad Laënium in Lycone pag. 208. *Menagius. Idem.*
16 Λεγὸν] Intelligit γυναικεῖον ὄργανον, παρὰ τὸ λέγω τρῶ. Vt quibusdam visum est. *Bourd.*

1 Ἐλ-

γὴ [1] ἱλλόδια, καὶ [2] πίδας τῇ ἐμαυτοῦ τῇ ἐμῇ. καὶ λέγω τοῦτο ὑμῖν ἀπροσδοκήτως ἀφῖγμαι. ἐγὼ δ' ὁ Μεγαλώνυμος, ἄλλα ἐσχόλαζον. οὐ γὰρ ἦν δικανικὸς [3] ἄδικος ἡμέρα, ὡς ἴστε, καὶ ἄλογος, ὡς ἐστε. [4] ἐχεγλωττίας δὲ οὔσης, οὐκ ἐξῆν ῥητορεύειν ἐνθάδε, οὐδὲ ἐμεσολέγουν, ὡς [5] ὑδροπομπεῖν. πολλοῦ δὲ ὄντος ὁ τραπεζὼν ἁπλοῦς ἦν, λαβὼν, [6] ἄχρηστα ἱμάτια, ὑπόδεσιν, καὶ [7] ἀφόρητα ὑποδήματα, ἐξῆλθον ἱμαυτόν. οὐ δύο σύντονα χαίνω δαδούχου τινὸς, καὶ ἱεροφάντου, καὶ τοῖς ἄλλοις [8] ἀῤῥητοποιοῖς, Δεινίᾳ σύροντι [9] ἄγδην ἐπὶ τὸν ἄρχοντα, ὅτι ἀνόμαζεν αὐτούς. καὶ τοῦτο, οἶδ' εἰδὼς ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἀποθήσεσθε, ἀνώνυμόν τί ἐστι, καὶ οὐκέτι ὀνομάσω, ὡς ἂν ἱερώνυμοι ὦσι χαλκημόροι. σὺ δ' οἶδα ἂν σέ γ' ἐγὼ οὐ λέγω, τὸν Δεινίαν. ἐκάλεί σέ γ' ὄν με τρόπον. ἔστι δέ σέ γ' ὃς ἐν τοῖς [10] σκιερομφείοις ἐγκεχαλκιδαλωμένος ἄνθρωπος, τὸν αὐτολεκύθου, καὶ τὸν [11] αὐτοκαβδάλαν, ἀεὶ κυρίων, [12] ἐνδρομίδας ὑποδούμενος, ἀναυρες, & pedicas filiæ meæ apparabam: ideoque ad repotia vobis adveni. At ego, inquit Megalonimus, aliis rebus occupatus fui. Non enim judicialis, sed nefastus fuit dies, ut scitis. Proinde cum esset silentium in foro, neque perorare licuit, neque per diem dicendo aquam dispensare. Cùm autem audivissem imperatorem fore conspiciendum vestibus inusitatis, bono stamine textis, subligatisque calceis antea non gestatis, me ipsum foras proripui. Exinde statim incidi in Daduchum, & Hierophantem, alioſque arcana facientes, qui Diniam obtorto collo trahebant ad magistratum, accusantes quòd ipsos nominasset, idque cùm sciret eos ex quo initiati fuissent, esse sine nomine, neque ampliùs nominandos, ut pote sacrinomines jam factos. Nescio, inquam ego, quemnam hunc Diniam dicas. Vocabat igitur me nomine. Est, inquit in tabernis aleatoriis homo perditus, ex egenis ac vilibus istis, semper comatus ac squalidus, endromidum, aut

1 Ἐλλόδια] Ἐνάπια, quidam τὰ ἔνδον. Interpretantur de his Scholiast. Aristophan. & Pollux. *Bourd.*

2 Πίδας] Χειροφύλλια. Idem.

3 Ἄδικος ἡμέρα] Ἡ μὴ ἔχουσα λόγον δικανικόν. cùm justitium est. *Idem.*

4 Ἐχεγλωττίας] In qua linguis dantur feriæ, τὴν ἀργὴν ποιοῦσαν τῇ γλώττῃ. Idem.

5 Ὑδροπομπεῖν] Περὶ ὕδατος τοὺς μέλλοντα τὸ μέτρον τῆς λέξεως. Quod patroni dicerent ad clepsydram. nota res. *Idem.*

6 Ἄχρηστα] Καινὰ, οἷς οὐδεὶς ἐχρήσατο. Idem.

7 Ἀφόρητα] Μὴ φορηθέντα. Idem.

8 Ἀῤῥητοποιοῖς] Τοῖς τὰ μυστήρια τελοῦσιν. De quibus locus alius dicendi. *Idem.*

9 Ἄγδην] Τάκτικος. Vox Cretensis de qua vide Interpr. 12. tabul. *Idem.*

10 Σκιερομφείοις] Τοῖς κυβευτηρίοις, διὰ τὸ ἐν σκίᾳ τὸν διατρίβειν ἔχειν. Idem.

11 Αὐτοκαβδάλων] Simpliciter αὐτοκάβδαλα dicunt Grammatici αὐτοχέδια, ἢ σκώμματα αὐτῶν. Idem.

12 Ἐνδρομίδας] De his calceis Hesych. Tertull. *Idem.*

[1] βαυκίδας, [2] ἀμφιμάσχαλον ἔχων. τί δὴ οὖν σὺ ἐγὼ, ἔφην, [3] ἀμαγάπη δίκλω, ἢ [4] λὰξ πατήσας, ἤχθη, καὶ μὴν σαθρὸς γε εἶ σὺ, ὁ [5] πᾶς αὐλαμῶν ὑπὸ ἡδονῆς. [6] ἔμπεδός ἐστιν. ὁ γὰρ πατὴρ, καίτοι [7] ἀπαγχαλῶντι καρπώσιμά τε αὐτῷ πολλὰ ἐργάζεται, καὶ σπουδαῖον ἐκ παιδὸς ἀκριβῶς ἐπαίδευσεν, καὶ παιδεραστήσας, ἐπίσης ἐστίαν. ὥστε εἰ ὁσμοῖς ὢν, τοσούτοις ἔζευκται τὸ ἡνιοχοῦσθαι τῶν ὧδε θεῶν, καὶ πρόσαλις ἦν, καὶ χρημάτων ἀπήνυσε διδόναι ἤθελεν. ἐμὲ γὰρ δὴ, ἔφη ὁ Εὔδημος, τὸν [8] τὸ ἀκρόγυιον φίλος μετεπέμψατο Δαμασίας, ὁ πάλαι μὲν ἀθλητὴς, καὶ [9] πολυνίκης, νῦν δὲ ἤδη τῶν γήρως ἕνεκα ἀθλῶν. οἰδᾶν τὸ χαλκοῦν, τὸ ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ τί μοι, πιπὼν. τὰ δὲ, ἔφην, διατέλεσα. ἐξοικιεῖν γὰρ ἔμελλε τὴν θυγατέρα εἰς ἀνδρὸς τῶν φυτατέρα, καὶ ἤδη ἐκάλουν αὐτῶν. εἶτα μεταξύ τι κακὸν ἐμπέσοι, [10] διέκοψε τῶν ἑορτῶν. ὁ γὰρ υἱὸς αὐτῷ ὁ Δίων, οὐκ οἶδ' ὅτου λυπηθεὶς, μᾶλλον δὲ [11] θεοχθὴς χρηθεὶς, ἀπήγξατο ἑαυτόν. καὶ ὅπως, ἀπολωλὼς ἂν, εἰ μὴ ἐγὼ

aut baucidarum, calceamentorum subligatus, & manicata veste indutus. Quid igitur, inquam, tu? dit-ne pœnas aliquo modo, an calcibus calcans, aufugit? At qui, dixit ille, qui antea tibicantu recreabatur, jam vinctus est. Nam imperator à reliquo grege segregatum, circumvallatum illi manicis, intentoque collo, in pedicis ac tibialibus tormentum degere hominem fecit. Quamvinctus ille miser præ metu peribat, & crepabundus erat, pecuniaque vitam redimere volebat. Me verò, inquit Eudemus, ad diluculum accersivit Damasias is qui olim athleta fuit, multisque victorias retulit: nunc autem præ senectute à certaminibus abstinet. Nosti æream statuam in foro positam. Ac alia quidem recando, alia inflammando peregi. Domo enim ad maritum hujus filiam erat deducturus, jamque exornabat illam: cùm interea anxium quoddam malum interveniens diremit festum. Nam filius ipsius Dion, nescio qua causa, mœrore affectus, imò Deorum aliquo odio agitatus, sciipsum strangulabat. Atque ut probè scitis, periisset ille, nisi superve-

1 Βαυκίδας] Baucides calceamenti genus crocei coloris, ut scribit Pollux. Hesych. vult βαυκίδας ὑποδήματα γυναικεῖα ἁπολυτελές. Erant etiam albæ baucides apud effœminatos. leg. Casaub. ad Athen. c. 4. lib. 4. *Bourd.*

2 Ἀμφιμάσχαλον] Ἱμάτιον. Idem.

3 Ἀμαγάπη] Κατά τινα ἑόρτιον. De hac voce consule Grammaticos. *Idem.*

4 Λὰξ πατήσας] Θαρσαλέως ἐαυτὸς. Vt apud Homer. λὰξ ἐποδὶ κίεσκε. Idem.

5 Πᾶς αὐλαμῶν] Λόγοις βαλλόμενος. Idem.

6 Ἔμπεδος] Δεσμώτης. Idem.

7 Ἀπαγχαλῶντι] Ἐξυβρίζοντι, ἀπαγχάλῳ, dicitur taurus ὁ τὰ ἀγέλας ἐξωρῶν qui etiam dicitur ἀπαγχάλας. Grammatici per καρπώσιμα & ἀφέσιμον intelligunt χειροδίκημα & τραχηλόδεσμον. Idem.

8 Τὸ ἀκρόγυιος] Τὸν ὄρχιον. Idem.

9 Πολυνίκης] Πολλὰ νικήσας. Idem.

10 Διέκοψε τὰ ἑορτὰ] *A troublé la feste.* Idem.

11 Θεοχθὴς χρηθεὶς] Ὑπὸ θεῶν ἐχθρευθείς. Idem.

1 Οὐκ]

σχοινὸς, ἀπαγχόνισαί τι αὐτὸν, καὶ περίλυσαι τὸ ἐμβεβηκὸς, ἐπικαλύψας τὸν [1] ὀκλάξ ὥδι καθήμενον, [2] βαυκαλῶν, καὶ [3] διακωδωνίζων, μή πῃ ἔτι συνεχὴς εἴη τὴν φάρυγγα. τὸ δὲ μάλιστα ὠνήσαι, εἰπεῖν ἦν, ὅτι ἀμφοτέραις καταχὼν αὐτῷ τὰ ἄκρα, διέπτισαι. μὲν οὖν ἐγὼ ὀρθὸς Δίωνα, τὸ κρὸς πόγωνα, καὶ λασκαγχίαν, τὸ [4] μύρτωνα, καὶ χιονοτρώκτην ὑπολείποντα, [5] ἀναβλώζοντα, καὶ [6] βλιμάζοντα, ἤν τινας [7] πώδη, καὶ [8] πώδωνα αὖ-

veniens ego laqueum ipſi ſolviſſem, diu in genua procumbendo aſſidens, hominemque compungens, cantillans, & undiquaque explorans, num alicubi adhuc compreſſum haberet guttur. Quod autem potiſſimùm profuit, illud erat, quod ambabus manibus comprehenſa illius latera, vi compreſſi. Num illum, inquam ego, Dionem dicis, cinædum, ſcrotum pendens habentem mulierioſum, & lentiſcum rodentem adoleſcentem, maſtrupantem, & obſcœna tractantem, ſiquidem bene mutoniatum, & præputio ca-

1 Ὀκλάξ] Homerica dictio de qua Euſtathius & cæteri Grammatici, ὅτι γόνυ κεκμηκεῖς. Bourd.

2 Βαυκαλῶν] Διαζῆχων ἢ βοᾷ κελεῦν. Quales ferè ſunt quæ pueris occinuntur næniæ. *Idem.*

3 Διακωδωνίζων] Metaphora ducta ab equis quos explorabant tympano εἰ ψοφώδεις εἶεν, ἢ εἰ θορυβοῦν ὑποδύοιεν δύναιτ᾽ ἄν· μήπως ἐν πολέμῳ εἰς κίνδυνον ἑαυτῶν ἐμβλήθειεν, ut patet apud Scholiaſt. Ariſtophan. ad Ranas, qui alias etiam hujus vocis metaphoras exponit. alii ſimpliciter διακωδωνίζειν dicunt eſſe ἀντὶ τοῦ συρίφειν. Idem.

4 Διεπίσαι] Hac voce interpretatur illud præcedens σωσιχὴς ἢ φάρυγγα. Attamen pro διεπίσαι in Mſ. Cod. reperitur διέπασα, quæ eſt præcedentis vocis interpretatio. *Idem.*

5 Λασκαγχίαν] Λασκαγχεῖον, λασκαγκαπύγωνα. De qua voce Ariſtophan. Athen. lege Heſych. verb. λασκαπίδα. Idem.

6 Μύρτωνα] *Turpem illum & mollem*, ſic enim ἀπάλην καὶ μαλακὴν & αἰσχρὰν, nominabant enim μύρτον τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον ut patet apud Scholiaſt. Ariſtophan. Lyſiſt. *Idem.*

7 Σχινοτρώκτας] Τὸν σχῖνον ἐσθίοντα, παρὸς διαφθείρει τὰ ὀδόντας. Sic quidam Grammatici, aliter tamen Heſychius qui vult ſchinum hac ratione comeſti ſolitum ut dentes candefierent εἰώθεσαν ἢ σχῖνον περάγειν οἱ καλλωπιζόμενοι, ἵνα καὶ τὰ λευκαίνειν δοκῶσι τοὺς ὀδόντας. Vtuntur adhuc nobiles Hiſpani. *Idem.*

8 Ἀναφλώντα] Anceps & varium de hac voce inter Grammaticos certamen, quidam enim interpretantur σύειν, ἢ μαλάττειν, ut Heſychius & Scholiaſt. Ariſtophan. ad Ranas, alii ἀναφλώντα, dicunt eſſe γυμνεύοντα τὸ αἰδοῖον αἰσχρῶς. ut Alcidamas ille Cynicus in Convivii dial. καὶ δύο παρεγόμην ἑαυτὸν μᾶλλον, ἢ σχεῖν πρὸς τὸ αἰσχρὸν. Sic apud Theophraſtum Charact. ἀεὶ βδελυρὸν ἀναπτίσας γυμνεύειν ἐλευθερίαις ἀναστρεφόμενον δείξας τὸ αἰδοῖον. Alii ἀναφλᾶν interpretantur χειροτεχνεῖσθαι τὸ αἰδοῖον quam ſignificationem ſequutus eſt Iacob. Micyll. Interpres. *Idem.*

9 Βλιμάζοντα] Simpliciter Ariſtophanes ex quo Heſychius interpretatur βλιμάζοντα, θλίβοντα, ὑβρίζοντα, unde βλίμμα πυγμαλισμὸς, ὕβρις. Aliter tamen Didymus, aliter Suidas. Suidæ potior interpretatio qui vult βλιμάζειν, τὸ τῇ ὑπαγωγῇ ἐκ τοῦ σήθους ἀπτεσθαι, ἅπερ ποιοῦσι οἱ τοὺς ὄρχεις ἀτιλμοί. Idem.

10 Πώδη] Mſ. παιώδη. Idem.

11 Πώδωνα.] Etiam de hac voce dubitant Grammatici, quidam enim ſimpli-

θητοῦ μη. ἴδῃ. ἐκεῖνός γε οὐ [1] λεκαλίθῳ. ἀλλὰ πίσῃ τῷ Θεῷ ἴσθι ὃς ὁ Εὔδημος θαυμάσας, Ἄρτεμις γὰρ ἔστι αὐτῇ ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, [2] σκοπάδειον ἔργον, ταύτην ἐθεώρησαν, ὁ, τε Δαμάσιππος, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, σχεδοῦντες ἤδη, καὶ τῷ κεφαλῇ πολλὰς ἀκρίδας ἐκβοῶσι, λίσπουσι ἐλαίῳ σφᾶς. ἡ δ', αὐτίκα ἐπιδοῦσα, καὶ σῶς ἦν. καὶ νῦν Θεόδωρον, μᾶλλον δ' ὡς φαίνεται Ἀρτεμίδωρον ἔχουσι τὸν νεανίσκον. ἀντίπαιδα δὲ αὐτῇ τάπτα ἄλλα, καὶ βέλη, καὶ τόξα, ὅτι χαίρει τούτοις. τοξότης γὰρ, καὶ σκηπτοῦχος, καὶ θηλυμάχος ἡ Ἄρτεμις. πίνομεν δὲ ἡμεῖς ὃς μεγαλώνυμος. καὶ γὰρ καὶ λάγυνον τοιαύτην, [3] παρηβηκότος, ἄκρα ὑμῖν κομίζων, καὶ [4] τυρὸν τρυφαλίδος, καὶ ἐλαίας χαμαιπετεῖς. φυλάττω δὲ αὐτὰς ἐπὶ [5] σφραγῖσι θριπηδεστάτοις. καὶ ἄλλας [6] ἐλαίας νοτίδας, καὶ πλακοῦντα ταυτὶ ποτέρεια, ἐξυόστρακα, [7] ἐμπυδάκωτα, ὡς ἐξ αὐτῶν πίνοιμι. καὶ τελαπόδιτα ἐξ ὀστράων, [8] κρωβυλώδη τῷ τρόκτῳ. σὺ δέ, ὦ παῖ, τρίτον μοι ὕδατος ἔγχει, ὡς μὴ καρηβαρεῖν δέδοικα. κατά σοι τὸ παιδεσπότου καλῶ ἐπὶ σέ. ἴστε γὰρ ὡς ὀδυνῶμαι, καὶ διέμπλεον

carentem sentiat, eum admittens. At ille certè etiam delicatus, & gulosus. At Deam, inquit, Eudemus admiratus, nam in media aula posita est ipsis Diana, Scopadeum opus: ad hanc procidentes & Damasias, & uxor ejus, jam anus, & capite pronis cano, supplicabant ei, ut sui misereretur. Illa autem statim annuit & nunc Theodorum: seu potius Artemidorum adolescentem hanc habent. Quare præter alia, tum sagittas, tum arcus ei conjecerunt, quia his delectatur. Sagittaria enim, & jaculatrix, & delatrix Diana est. Bibimus igitur, inquit Megalonymus. Etenim & lagenam hanc vini vetustioris vobis affero, & caseî recentis massas, & olivas humi collectas, custodio autem illas iis sigillis carioſissimis, aliasque natatiles olivas, & lutea hæc pocula, acuti testacea, & destillantia, ut ex ipsis bibamus: præterea placentam ex intestinis concinnatam, & quibusdam quasi crobylis intextam. Tu verò puer plus aquæ infundas, ne capite gravari incipiam, ac deinde in te castigatorem accersam. Scitis enim quam graviter doleam, quamque densum caput habeam, ne-

pliciter *puerum* interpretantur aliud alii quos vide apud Doctiſſimum Christian. explicatione hujus vocis, & vocis λαλεῖ ad Aristophan. pacem. Scalig. in Prisp. *Bourd.*

1 Λεκαλίθῳ] Λεκαλίθιον, *patinarius* ut Vitell. apud Suet. *Idem.*

2 Σκοπάδειον] Τὸ Σκόπα ἔργον τὸ ἀγαλματοποιοῦ. De quo Plin. *Idem.*

3 Παρηβηκότος] Οἷον παλαιοῦ. Idem.

4 Τυρὸν τρυφαλίδος] Intelligit τὸ λεπτὸν τυρὸν πεπλεγμένον κομμάτια. Idem.

5 Σφραγῖσι θριπηδεστάτοις] *Sigillis vermiculatis.* Dico ad Paulan. *Idem.*

6 Ἐλαίας νοτίδας] Distinguit ἐλαίας χαμαιπετεῖς sive ἀφ' ἑαυτῶν πεσούσας ἀ νοτίδες, quas κολυμβάδας vocant Grammatici & Colymbades Latini. *Idem.*

7 Ἐμπυδάκωτα] Mſ. Regius ἐπιπωδάκωτα πυθμένα κοιλὰ ἔχοντα. Idem.

8 Κρωβυλώδη] Ὁ γλήδιον νῦν καλοῦσι. Idem.

[illegible]

γε καὶ κεφαλήν· μὴ ᾽ξ τ᾽ ποτὲ, σωσυβλήσομεν, οἷα, κὴ ἐπ᾽ ἐνάνθρωπον. ὁ γὰρ ἄκαιρον λήψεσθαι ἐνοφλύειν. ἐπαινῶ τοῦτο ὦ οἷ ἐγώ· καὶ γὰρ ἔπαρδε ὄφελον ἐσμὸν τοῖς πτίλοισιν ἄνεργον. οὐ λέγεις ταῦτ᾽; ὁ Καλλικλῆς. τὸ γὰρ ἐρυσχεῖν ἀναγκαῖον συχνάκις, καλληθιζόντων γίγνεται. ἐγὼ ᾽ν οἷ ὡς ὁ Εὔδημος, κρύος γάρ ἐστι, ἀδόλως ἂν σὺ ἀναρτήρων ὑποκινάζεσθαι κὴ γὰρ ἀναπίμπλησι εἰμὶ, κὴ χλιαίνεις, ὅλον ἀκούομι τὸ χαίρεσθαι τύπτων, ᾽ξ τε αὐλητοῦ, κὴ τὸ βαρβιτῶδες. τί τοῦτα ἔφησθα ὦ Εὐδημε ὁ οἷ ἐγώ; ἀλογίαν ἐμοὶ ἐπιτιθεῖς ἀσυμβίοις ὖσι, κὴ ἀπιγλωττισμένοις. ἐμοὶ ᾽ν, ἡ γλῶττά τε ἦν λογᾷ, κὴ δὴ ἀναγόμωμα ἀρχαιολογήσων ὑμῖν, κὴ καταίψων λάθ᾽ γνάθης ἀπαυῶ. ἀλλὰ σὺ τὸ ὁμοίον εἰρώσω με, ὥσπερ οἱ τὴς ὀλκάδος περιόρμου ὢν ἐμὲ πλέουσαν, ἐμπιπλάμενοι ἔ ἀκοπίᾳ, ἀφορήτου τε, κὴ ἀκρεμνυμάτων, ἐκτοράς τινας ἀμφιέμεις, κὴ ἐχάδας τοὺς ἀγκύρας, κὴ νωσπίδας, ἀκροχαιτίζοι ᾽ δρόμου τὸ βόθιον, ὀρθοῦν τὸ δίλιμνίας. ἀκὰν ἦῖ ὅς, ὁ μὲ εἰ βάλῃ, πλεῖ, κὴ νεῖ, κὴ ἐπεῖ κῦ τὸ κλύδωνος. ἐγὼ ᾽ν, ἀπὸ γαίης πίνων ἅμα, ὥσπερ ὁ ᾽ξ Διὸς μήρης Ζεύς, ἢ ἀπὸ φαλάκρων,

neque vaporibus pervium. Post potum autem una nugabimur, qualia, & quæ consuevimus. Non enim intempestivum scilicet hoc, temulenter ageré. Tum ego, laudo, inquam, istuc. Summum enim Atticæ proprietatis emolumentum sumus. Rectè dicis, inquit Callicles. Nam nugis mutuò provocare nos voluptatem quandam affert. Ego verò, inquit Eudemus, frigus enim est, meraciori vino malim intus stipari. Nam frigore pereo, & caltactus libentiùs audivero digitis gesticulantes istos, & tibicinem hunc & barbitœdum. Quid hæc ais Eudeme? inquam. An tu silentium nobis imperas, tamquam ore carentibus, & lingua privatis? Mihi verò & lingua jampridem dicturit, adeoque jam animo provehebar, quasi antiqua quædam vobis narraturus, & lingua vos omnes abluturus. Sed tu mihi perinde fecisti, ac siquis navem onerariam, tribus instructam velis, secundo vento navigantem, implentibus lintea. Notis prosperè labentem, perque summos fluctus euntem, retinaculis ancipitibus, anchoris ferreis, navalibusque pedicis demissis retineat, & cursus impetum inhibeat, invidens videlicet tranquillitati. Proinde tu, inquit, si placet naviga, nata, & curre per tempestatem. Ego autem interea bibens, de terra, ut Homericus ille Iupiter, vel è rupibus, vel

1 Συνυθλήσομεν] Συνφλυαρήσομεν. Consule Grammat. *Bourd.*

2 Ἐνοφλύειν] Quidam interpretantur *in otio flaccere tenir table*, sed rectior eorum interpretatio qui dicunt esse ἐφίζειν ἐν τῇ οἰνοφλυγίᾳ, & sic Lat. Interp. *Idem.*

3 Λογᾷ] Τούτοις λέγειν ἐθέλουμεν. Vt M. Fœlix Octavio. *Idem.*

4 Εὐφορήτου] Φορᾷ ἡ ἀρίστη πνεύματι φιλοσόφων. Idem.

5 Ἀκρεμνυμάτων] Μετρίοις τοῖς κώμοις διορθοῦνται. Idem.

6 Ἐκτορὰς] Sic vocat τὰς ἀγκύρας ἀπὸ τοῦ ἴχειν. Leg. Casaub. ad Athen. l. 2. c. 21. lib. 3. *Idem.*

θητὴς μὲν. ἐᾶν. ἐκεῖνός γε οὐ [1] λεπτολίθ. ἀλλὰ τοιγὰρ τὴν Θεὸν ἅδῃ, ὡς ὁ Εὔδημος θαυμάσας, Ἄρτεμις γάρ ἐστιν αὐτῆς ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, [2] σκοπάδειον ἔργον, ταύτῃ συμπαρεστῶτες, ὅ, τε Δαμάσ θ., καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, σχεδὸν ἤδη, καὶ τὼ κεφαλὴν πολιὰς ἀκριβῶς, ἱκέτευον ἐλεῆσαι σφᾶς. ἠ δ', αὐτίκα ἐπένευσε, καὶ σῶς ἦν. καὶ νῦν Θεόδωρον, μᾶλλον δ' Ἀρτεμίδωρον ἔχουσι τὸν νεανίσκον. ἀνέῤῥιπται δὲ αὐτῇ τὰ μὲν ἄλλα, καὶ βέλη, καὶ τόξα, ὁπόταν χαίρῃ τοξεύειν. τοξότις γὰρ, καὶ σκηπτοῦχ θ., καὶ πολεμικὴ ἡ Ἄρτεμις. πίνομεν δὲ ἡμεῖς δὴ ὡς μεγαλώνυμος. καὶ γὰρ καὶ λάγυνον τουτὶ, [3] παρηβηκότ θ., ἥκω ὑμῖν κομίζων, καὶ [4] τυρὸν τυροφαλίδας, καὶ ἐλαίας χαμαιπετεῖς. φυλάττω δ' αὐτὰς ὑπὸ [5] σφραγῖσι ῥιπιδίστισι. καὶ ἄλλας [6] ἐλαίας νόστους, καὶ πήλινα ταυτὶ ποτήρια, ἐξυόστρακα, [7] ἐμπυδάκωτα, ὡς ἐξ αὐτῶν πίνωμεν. καὶ τελευτῶντα ἐξ ὑπερῴου, [8] κρωβυλώδη τὴν τελοκύνη. σὺ δ' ὦ παῖ, τάλιον μοι τὸ ὕδατ θ. ἔγχει, ὡς μὴ κεφαλιάσαντες ἀφεώμεθα. καὶ σοὶ τῷ παιδεραστικῷ καλῶ ἐπὶ σέ. ἴστε γὰρ ὡς ὀδυνῶμαι, καὶ διέμπλεον

carentem sentiat, eum admittens. At ille certè etiam delicatus, & guloſus. At Deam, inquit, Eudemus admiratus, nam in media aula poſita eſt ipſis Diana, Scopadeum opus: ad hanc procidentes & Damaſias, & uxor ejus, jam anus, & capite prorſus cano, ſupplicabant ei, ut ſui miſereretur. Illa autem ſtatim annuit: & nunc Theodorum: ſeu potius Artemidorum adoleſcentem hunc habent. Quare præter alia, tum ſagittas, tum arcus ei conſecrarunt, quia his delectatur. Sagittaria enim, & jaculatrix, & bellatrix Diana eſt. Bibimus igitur, inquit Megalonymus. Etenim & lagenam hanc vini vetuſtioris vobis affero, & caſei recentis maſſas, & olivas humi collectas, cuſtodio autem illas ſub ſigillis cariouſſimis, aliaſque natatiles olivas, & lutea hæc pocula, acuti teſtacea, & deſtillantia, ut ex ipſis bibamus: præterea placentam ex inteſtinis concinnatam, & quibuſdam quaſi crobylis intextam. Tu verò puer plus aquæ infundas, ne capite gravari incipiam, ac deinde in te caſtigatorem accerſam. Scitis enim quam graviter doleam, quamque denſum caput habeam, ne-

pliciter *puerum* interpretantur alind alii quos vide apud Doctiſſimum Chriſtian. explicatione hujus vocis, & vocis λωλοὶ ad Ariſtophan. pacem. Scalig. in Priap. *Bourd.*

1 Λεκαλίθ.] Λεκαλήθιλ⊙ᵛ, *patinarius* ut Vitell. apud Suet. *Idem.*

2 Σκοπάδειον] Τὸ Σκόπα ἔργον τὸ ἀγαλματοποιοῦ. De quo Plin. *Idem.*

3 Παρηβηκότος] Οἷνος παλαιὸς. Idem.

4 Τυρὸν τυροφαλίδας] Intelligit τὰ ἀπὸ τυροῦ πεπλεγμένα κομμάτια. Idem.

5 Σφραγῖσι ῥιπιδίστισι] *Sigillis vermiculatis.* Dico ad Paulan. *Idem.*

6 Ἐλαίας νόστους] Diſtinguit ἐλαίας χαμαιπετεῖς ſive ἀφ' ἑαυτῶν πεσούσας à νόστοις, quas κολυμβάδας vocant Grammatici & Colymbades Latini. *Idem.*

7 Ἐμπυδάκωτα] Mſ. Regius ἐμπιωδάκωτα πυθμένα κοιλὸν ἔχοντα. Idem.

8 Κρωβυλώδη] Ὁ γέρδιον τὸν κοιλόν. Idem.

1 Σοὶ-

ἴχνος τοῦ καφαλῆ· μὴ ᾖ τὸ ποτὸν, [1] συμυθλήσομεν, οἷα, φησὶν ἐκεῖνος, εἰώθαμεν. ὁ γὰρ ἀκμαῖος δηπουθεν [2] ἐυανθοφλύειν. ἐπαινῶ τοῦτο ἐγὼ μὲν, ἔφην ἐγὼ, ὅπως ὄφελον ἐσμὲν τῆς ἀττικίσεως ἄκροι. σὺ λέγεις ἦδη, ὦ Καλλικλῆς. τὸ γὰρ ἐρεθιστικὸν ἡδονῆς ἀκμὴν συχνὴν, ἀπολαβεῖν ἐστιν. ἐγὼ δὲ ἔφη ὁ Εὔδημος, κρύος γάρ ἐστιν, ἀδίον ἂν σύζωστρον ὑποπυκνάζοιμι· καὶ γὰρ χαίρω θιγὼν εἰμὶ. καὶ χλιαίνεις, ἔφην ἀκούσιμι τὸ χαίρειν τοῦτον τὸν, καὶ τὸ ἀνθρακιὰν τοῦτο. τί ταῦτα ἔφησθα ὦ Εὐδαιμον ἡμῖν ἐπιτιθεῖς ὡς ἀστόμοις ὄσι, καὶ ἀπιγλωτίσεσθαι μέλλοις. ἐμοὶ δὲ, ἡ γλαῦξ τί ἦδη [3] λαγῷ, καὶ δὴ ἀπορήσαντα ὡς δεῖ χαλεπολογήσων ὑμῖν, καὶ κατανίψων ἀπὸ γνάθου ἄπαυστον. ἀλλὰ σὺ τὸ ὄμβριον εἰρήσω μοι, ὥσπερ εἴ τις ὁλκάδα τριάρμενον ἐν ἀέρι πλέουσαν, ἐμπεπλησμένην ἀκμῆτος, [4] εὐφορεῖσθαί τε, καὶ [5] ἀπεγκυμάτωτον, [6] ἐκτὸς πνεῦμα ἀμφίστομος, καὶ ἰσχάδας στερεᾶς ἀφεὶς, καὶ ναυσιπέδας, ἀναχαιτίζοι δ' ὁρμὴν τὸ βούλιον, φθόνῳ τῆς εὐπλοίας. ἀκὴν ἦδη ὦς, σὺ μὲν εἰ βάλοι, πλεῖ, καὶ νεῖ, καὶ θεῖ καὶ τὸ κλύδωνος. ἐγὼ δὲ, ἀποκλίνων πίνων ἅμα, ὥσπερ ὁ δ' Ὁμήρου Ζεὺς, ἢ κατὰ φαλάκρων, neque vaporibus pervium. Postpotum autem unà nugabimur qualia, & quæ consuevimus. Non enim intempestivum scilicet hoc, temulenter agere. Tum ego, laudo, inquam, isthuc. Summum enim Atticæ proprietatis emolumentum sumus. Rectè dicis, inquit Callicles. Nam nugis mutuò provocare nos voluptatem quandam affert. Ego verò, inquit Eudemus, frigus enim est, meraciori vino malim intus stipari. Nam frigore pereo, & calfactus libentiùs audivero digitis gesticulantes istos, & tibicinem hunc & barbitœdum. Quid hæc ais Eudeme? inquam. An tu silentium nobis imperas, tamquam ore carentibus, & lingua privatis? Mihi verò & lingua jampridem dicturit, adeoque jam animo provehebar, quasi antiqua quædam vobis narraturus, & lingua vos omnes abluturus. Sed tu mihi perinde fecisti, ac siquis navem onerariam, tribus instructam velis, secundo vento navigantem, implentibus lintea. Notis prosperè labentem, perque summos fluctus euntem, retinaculis ancipitibus, anchoris ferreis, navalibusque pedicis demissis retineat, & cursus impetum inhibeat, invidens videlicet tranquillitati. Proinde tu, inquit, si placet naviga, nata, & curre per tempestatem. Ego autem interea bibens, de terra, ut Homericus ille Iupiter, vel è rupibus, vel

1 Συμυθλήσομεν] Συωφλυαρήσομεν. Consule Grammat. *Bourd.*

2 Ἐυανθοφλύειν] Quidam interpretantur ἐυ οἴνῳ φλυαρεῖν *tenir table*, sed rectior eorum interpretatio qui dicunt esse ἐφίζειν ἐν τῇ οἰνοφλυγίᾳ, & sic Lat. Interp. *Idem.*

3 Λαγῷ] Τάττει λέγειν ὀπτῷμεῖ. Vt M. Fœlix Octavio. *Idem.*

4 Εὐφορεῖσθαι] Φορᾷ ἠρέμα πνεύματι φερομένων. Idem.

5 Ἀπεγκυμάτωτον] Μετρίοις τοῖς κύμασι διαλιθαίνουσαν. Idem.

6 Ἐκτὸς] Sic vocat τὰς ἀγωγὰς ἀπὸ τῆς ἴσχεως. Leg. Casaub. ad Athen. 6. 21. lib. 3. *Idem.*

μαλακὸν τ' ἀκριβεστάτης, ὄψομαι ἀφροδισιάζοντά σε τι, καὶ τῶν ἀεὶ πρώτων ἅψομαι. λέγε δὴ ἀνύσας καταρρήγνυμι. Λυ. ἄλις ὦ Λεξίφανες καὶ πολλῶν, καὶ ἀναγνώσεως. ἐγὼ γὰρ ἤδη μεθύειν ὀκνῶ, καὶ ναυτιῶ. καὶ ἢν μὴ τάχιστα ἐξεμέσω τοῦτο πάντα, ὀπόσα διεξεληλύθας, δι' ἰσθμοῦ, κινδυνεύσαντάσιν μοι δοκῶ, ἀσβεσθέντος μου τοῦ φωτός, ὑφ' ὧν κωμῳδούμενός με ὀνομάζων. καίτοι τὸ μὲν ἀσθενὲς, μᾶλλον ἐπ' ἐμοὶ με ἐπ' αὐτοῖς. ἐπειδὴ δὲ πολλὰ, καὶ πάνυ ὀρθῶς ἔχει, ἤλιόν σε τὸ κακοδαιμονίας, ὁρᾷς εἰς λαβύρινθόν ἄφυκτον ἐμπεπλεγκότα, καὶ νοσοῦντα νόσον τὴν μεγίστην. μᾶλλον δὲ, μελαγχολῶντα. ζητῶ δὲ ἐγὼ ἐμαυτὸν, ὁπόθεν τὰ τοσαῦτα κακὰ συνειλέξω, καὶ εἰ ὁπόσῳ χρόνῳ, καὶ ὁπηνικαπαλείσας εἶχες τοσοῦτον ἰσμὸν ἀτόπων καὶ ἀφροφόρων ὀνομάτων. ὧν τὰ μὲ, αὐτὸς ἐποίησας. τὰ δὲ, καθαρμυρμήκια πολλὰ ἀναπαῶν καὶ τὸ ἰαμῶεῖον, ὅλοιο, θνητῶν ὀλίγων πᾶς συμφορὰς. τοσοῦτον βορβόρῳ συνερείσας, καταπλήξας με, μηδὲν σε δεινὸν ἀργασμένον. δοκεῖς δέ μοι μήτε φίλον ποτὲ, ἢ οἰκεῖον, ἢ ὧντινα ἴσχειν, μή τε ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πώποτε, καὶ παῤῥησίαν ἄχρι σοῦ τετυχηκέναι. ὃς τάλησις εἶπον, ἔπαυσεν ἂν σε ὑδάτων με ἐχόμενον, καὶ νῦν δὲ πάσχειν ἀφῤῥαγήναι κινδυνεύοντα, σαυτὸν δὲ, ὑγιαίνειν δοκοῦντα, καὶ ὑρωσίαν οἰομένον τὴν συμφοράν. εἰ νῦν μὲ ἀνοήτων, ἐπαινέμενον, ἀγνοούντων ἃ πάσχεις. νῦν δὲ τὰ παιδαρίων, εἰκότως ἐλεεῖσθον. ἀλλ' εἰς καλὸν γὰρ τυγχάνει Σώπολιν ὁρῶ τὸν ἰατρὸν παρόντα. φέρε τούτῳ ἐγχειρήσω-

vel è cœli vertice, te fluctibus agitatum spectabo, & navim ipsam de puppi vento versatam. Lyc. Satis ô Lexiphanes, & potus, & lectionis istius. Quare jam sum ebrius, & nauseo, ac nisi quam primum, quæcunque recitasti, evomuero, probè scias, videor mihi mox fore insanus, obstrepentibus mihi undique verbis istis, quæ mihi modò offudisti, quanquam illa risu excipere principio in mentem mihi veniebat. Verùm posteaquam multa, omniaque similia erant, miserebat me infœlicitatis tuæ, cùm te in labyrinthum irremeabilem incidisse, morboque maximo laborare, imò potiùs atra bile percitum viderem. Itaque apud me ipsum cogito, unde tam multa mala collegeris, & quàm longo tempore, & ubi denique concussum habueris tantum examen absurdarum & distortarum vocum, quarum alias quidem ipse finxisti, alias autem defossas alicunde eruens, juxta jambicum illud, *Pereas miserias qui eligis mortalium*, tantum cœnum undequaque coactum in me exhausisti, qui nullam tibi injuriam intuli. Porrò videris, mihi neminem amicum, aut familiarem, aut benevolum habere, neque in virum ingenuum, & libere loquentem incidisse, qui vera monendo, te liberaret ab hac intercute aqua qua teneris: ob quem affectum periculum est, ne disrumparis: quanquam tibi ipsi bene habito corpore videris esse, & calamitatem hanc pro bona valetudine ducis, & à stolidis, qui tuum ignorant morbum, laudaris: at meritò à doctis miseratione dignus putaris. Verum siquidem hunc Sopolim medicum video commodum accedentem, age huic te

τές σε, καὶ ἀφελεχθίντες ὑπὲρ τ νόσε, ἴασίν πᾶ σε ἀρέμεθα. συ-
πεπὸς γὰρ ἀνὴρ, καὶ πολλὰς ἤδη πε-
φαλαβὼν, ὥσπερ σὺ ἠμιμανεῖς, καὶ
κορυζῶντας, ἀπήλαξεν, ἐγχέας
φάρμακον. χαῖρε Σώπολι. καὶ
τυτονὶ Λεξιφάνη τ δεφλαβὼν, ἐ-
πιτίλευε ὡς οἶσθα ἡμῖν ὄντα, λάθρα
γ νῦν, καὶ ξύνη αὐτὸν τῷ φαύλῳ
νόσῳ ξυνόντα, καὶ κινδυνεύοντα, ἤδη
πάλαις ἀπολωλέναι, σώσον ἐπὶ
τὸν τρόπον. Λι. μὴ ἐμὲ Σώπολι,
ἀλλὰ τυτονὶ Λυκῖνον, ὃς παραφρο-
νεῖς [1] μαινηᾶ, καὶ ἄνδρας πε-
φρενωμένους ὀλισθογνωμεῖν οἴεται.
καὶ κ τ Μνησάρχε τ Σάμιον,
σιωπὴν, καὶ γλωτταλγίαν ἡμῖν ἐπι-
βάλλ. ἀλλὰ μὰ τὴν Ἀναίχυντ
Ἀθηνᾶν, καὶ τ μέγαν θηρομάχον
Ἡρακλέα, οὐδ' ὅσον [2] Gry, καὶ
φυεῖ φροντίζω αὐτῶ. ἐπιδύομαι
ὖν μὴ γ ὅλως σοι συγχάνειν αὐτῷ.
ἔοικε γ καινωτέρειν, τοιαῦτα ἐ-
πιτηδεύων τ ἀκοὴν. καὶ ἤδη ἀ-
πειμι δὴ τ ἑταίρου Κλεινίου,
ὅτι πυνθάνομαι χρόνῳ ἤδη ἀκρο-
ᾶρτον εἶναι αὐτῷ τὴν γναθίνην, καὶ
τοῦτο νοσεῖν, ἀπ μὴ ῥεῖ. ὥστε
ἐκεῖσε οὐδ' ἀναβαίνῃ αὐτῷ. ἀλλ'
ἔσω τ, καὶ ἀηρρότος. ἐα. Σω.
τί γ, νοσεῖ ὦ Λυκῖνε Λεξιφάνης;
Αυ. αὐτὰ ταῦτα ᾧ Σώπολι σὺκ
ἀκούεις, οἷα φθέγγεται; καὶ ἡ-

te tradamus, & expoſito morbo, tibi remedium aliquod inveniamus. Vir enim prudens eſt, & multorum, qui ut tu ſemi inſani & fatui erant, ſuſcepta curatione, eos à morbo infuſo pharmaco liberavit. Salve Sopoli, atque hunc Lexiphanem noſtrum, ut ſcis, ſocium, ſuſcipe curandum, qui nunc nugis, & peregrino circa ſermonem morbo eſt correptus, & periclitatur ne prorſus pereat, eumque quocunque tandem modo ſerva. *Lex.* Nequaquam me, Sopoli, ſed Lycinum iſtum, qui manifeſtè deſipit, & homines mentis compotes, mente labare putat: & juxta Samium illum Mneſarchi filium, ſilentium, & linguæ ignaviam nobis intendit. Sed per Minervam non erubeſcentem, perque magnum Herculem ferarum debellatorem, ne tanti ipſum, quantum [2] Gry, vel Phuy faciamus. Moneo autem omnino ne obviam quidem ipſi eſſe veniendum. Videor verò mihi etiam ringi, quum talia increpantem audio. Ac jam utique abeo ad ſodalem Cliniam: quoniam audio uxorem ejus jampridem non laboraſſe menſibus, & ideo ægrotare, quod non fluant. Quare non amplius inſcenditur, ſed inacceſſa, & inculta manet. *Sop.* Quid verò Lycine, an ægrotat Lexiphanes? *Lyc.* Annon audis Sopoli, hæc ipſa quæ loquitur? Et nobis qui nunc cum ipſo

1 Μαινηᾶ] Μάτην ἀκούεις. Sic quidam Interpretes quaſi originatione vocis ludentes: ſed melius qui interpretantur τὰ μαινῆς φρονεῖ, qua de re Scholiaſt. Ariſtophan. ad Equit. & hoc vult Lexiphanes dum ſubjungit: ἐ ἄνδρας πεφρενωμένους ὀλισθογνωμεῖν οἴεται. Cætera communia ſunt. *Bourd.*

2 *Gry vel Phuy*]. Minimum quiddam ſignificat, aut ſordes unguium, rem videlicet viliſſimam, aut vocem ſuillam, quam edere ſolent ſi qui gravantur ſermonem reſpondere. hinc hyperbole proverbialis apud Græcos, Ne γὴ quidem loquitur, pro eo quod eſt ne tantillum quidem. Ariſtophan. *Eqq.*

μῶς τὰς νῦν ὑφ' ὑμῶν λεγομένας καταλιπών, ἀφ' ἡλίου ἐπὶ ὑμῖν ἀλαλήματα, ἀλλοφώνῳ τινὶ γλώττῃ χρώμενος, καὶ ταυτὶ τὰ ἀλόγως συνηθροισμένα, καὶ ἀτυθλὶ ποιήματα ἐπ' αὐτοῖς, ὡς δὴ τι μέγα ὂν, ἢ τι ξενίζοι, καὶ τὸ παρήκοον νόμισμα φωνῆς ἀλλοιῶσαι. Σω. μὰ Δί' ὀλίγου γέ τινα λέγεις τὸν νόσον ὦ Λυκῖνε. βοηθητέα γὰρ τῷ ἀνδρὶ πάσῃ μηχανῇ. καὶ ἴσως θεόν τι τὸ χολωτὸν τοῦτο φάρμακον τοῦτο κεκραμένον, ἀπέρχομαι, ὡς πίομαι, ἐμέσας. φέρε σωθῶ αὐτὸς πίνων ὦ Λεξίφανες, ὡς ὑγιὴς, ἡμῖν, καὶ καθαρὸς χθόνιος, τοιούτων τῶν λόγων ἀποπίας κηκωδεὶς. ἀλλὰ πίνωμεν μοι, καὶ πίνε, καὶ μάνθανε. Λε. οὐκοῦν οἶσθ' ὃ καὶ δράσεταί με ὦ Σώπολι, σύ τε, καὶ Λυκῖνος, ἐπισκοποῦντες τοῦτο τὸ φάρμακον. δέδοικα γὰρ μὴ πλῆθος γένοιτό μοι τῶν τῶν λόγων τὸ πόμα. Λυ. πίνε, καὶ μὴ μέλλε, ὡς ἀνθρώπινα ἤδη φρονοίης, καὶ λέγοις. Λε. ἰδοὺ πείθομαι, καὶ πίνω. φεῦ, τί τοῦτο, πολὺς ὁ βορβορυγμός. ἐγγαστρίμυθόν τινα ἔοικα πεπωκέναι, Σω. ἀρξαι δὴ ἐμῶν. βαῦαι. πρόσχες τὸν τοῦ τὸ, μῶν. εἶτα μετ' αὐτὸ, ἐξειλέλυξε τὸ, κάππα. εἶτα ἐπ' αὐτοῖς, τὸ, ἐσ' ἂς, καὶ ἀμπλάκῃ, καὶ λῶσι, καὶ δὴ πυθοῖ, καὶ συνεχὲς τὸ, ἀτία. βίασαι δ' ὅμως, καὶ κάτω εἰς τὸν φάρυγγα τὰς δακτύλους. ἐξέπιες τὸ ἔκπαγλον ἐμέσας, ἐξέπιες τὸ σκορδινᾶζε, ἐξέπιες τὸ τυπτίζεσθαι, ἐξέπιες τὸ σκύλλε-

ipso versabamur, relictis, quæ ante mille annos nobiscum sermocinatur, linguam distorquens & absurda ista componens, magnoque studio id faciens, ac si magnum quid foret. si peregrinis verbis utatur, receptamque sermonis monetam adulteret. Sop. Per Iovem non parvum refert morbum ô Lycine. Itaque homini quavis arte est subveniendum. Atque adeò divino quodam instinctu cupiam iniicere pharmacum hoc mixturus domo abivi, ut epoto hoc vomam. Age tu Lexiphanes primus ipse bibe, ut sanus & purus nobis hac tali verborum absurditate evacuatus. Verùm pare mihi, bibe & convalesces. *Lex.* Nescio quid mihi facietis Sopoli, tu & Lycinus, pharmacum hoc ebibendum præbentes. Metuo itaque ne hæc sermonum potio mihi ruinam creet. *Lyc.* Bibe neque cunctaris, ut humana deinceps sapias, & loquaris. *Lex.* Ecce pareo, & bibo. Eheu quid hoc rei est? Quantus tumultus ventris? [1] Equidem divinatorem aliquem dæmonem mihi videor bibisse. *Sop.* Incipe igitur vomere. Papæ. Primum hoc μῶν. Deinde post illud exivit κάππα illud, postea ἐσ' ἂς; & ἀμπλάκῃ, & λῶσι, & δὴ πυθοῖ, & continuum illud ἀτία. At coge tamen, & digitos in fauces immitte: nondum enim ἔκπαγλον illud evomuisti, neque illud σκορδινᾶζε. neque τυπτίζεσθαι, ne-

1 *Equidem divinatorem*] Alludit ad Eurycles, cujus Aristoph. mentionem facit his verbis.

Μιμεσόμενος ἢ βίβυκλείους μαντείας ἐξ ἀγυιᾶς
Εἰς ἀλλοτρείας καρδίας ἐνδὺς κωμῳδικὸν πνεῦμα χρήσθαι.

Eurycles autem ventiloquus fuit Athenis, qui vera ariolari ecnsebatur, quod genium haberet intra viscera: ab eo arioli ἐγγαστρίμυθοι ἐξ ἀγυιᾶς vocabantur. Suid. Plut. in libello de defect. oracul. Cæter.

1 Nos

θαρ. πολλὰ ἔτι ὑπολέλυπε, καὶ μεστά σοι αὐτῶν ἡ χοίνιξ. ἄμεινον δ' εἰ καὶ κάτω ἀφαιρήσεις ἂν ἔνια. ἡ γὰρ συμπορδία, μέγαν τὸν ψόφον ἐργάσεται συμικπεσόντα μὴ δι' ὀλίγου. ἀλλ' ἤδη μὲ καθαρὸς ὁ κόσμος, πλὴν εἴ τι μεμφόμενος ὑπόλοιπον ἐν τοῖς κάτω ἐπέρχεις. σὺ δὲ τὸ μὲν τοῦτο, ὡς ἔοικε, διδάσκαλον αὐτὸν ὦ Λυκῖνε, μετεπαίδευσε, καὶ δίδασκε, ἃ χρὴ λέγειν. Λυ. οὕτω ποιήσομεν ὦ Σώπολι, ἐπειδήπερ ἡμῖν ἀνωδοποίητα τὰ ὄντως σοῦ. καὶ σὺ δὲ ὅτι τὸ λοιπὸν ὦ Λεξίφανες, ἡ συμβουλή, εἴπερ ἄρ' ἐθέλεις ὡς ἀληθῶς ἐπαινεῖσθαι ἐπὶ λόγοις, κἂν τοῖς πλήθεσιν εὐδοκιμεῖν, τὰ μὲν τοιαῦτα πάντα, φεῦγε, καὶ ἀπόστηθι. δεξάμενος δ' ἀπὸ τῶν ἀρίστων ποιητῶν, καὶ οὕτω διδασκάλοις αὐτοῖς ἀναγνοὺς, μέτιθι ἐπὶ τοὺς ῥήτορας. καὶ τῇ ἐκείνων φωνῇ σωτηρθεὶς, ἐπὶ τὰ Θουκυδίδου, καὶ Πλάτωνος ἐν καιρῷ μέτιθι, πολλὰ καὶ τῇ καλῇ κωμῳδίᾳ, καὶ τῇ σεμνῇ τραγῳδίᾳ ἐγγυμνασάμενος. οὕτω γὰρ τάχιστα, ἅπαντα τὰ κάλλιστα ἀπαντησάμενος, ἴσθι ποτε ἐν λόγοις, ὡς νῦν γε ἐλεληθὼς σαυτὸν τοῖς ὑπὲρ τῶν κορυφαίων εἰς τὴν ἀγορὰν πλατυτρόποις ἐοικὼς, κεχρωσμένος μὲν τῇ μίλτῳ, καὶ τῷ κυανῷ. τὸ δ' ἔνδεχον, πηλινός τε, καὶ εὔθρυπτος ὤν. ἐὰν ταῦτα ποιῇς, ὀφθαλμοὺς τοὺς ἐπὶ τῇ ἀπαιδευσίᾳ ἁλιγκίους ὑπομενεῖς, καὶ μὴ αἰδεσθεὶς μεθαμαθόντων ἀμιλήσεις τοῖς πλήθεσι, καὶ ἐκκαγχαλάσῃ, ὥσπερ νῦν, ἀδὲ λαβὼν σύμβολον ἐπὶ τῷ χείλει τοῖς ἀρίστοις ἔσῃ, Ἕλλωσι, καὶ Ἀττικὸν δοκιμαζόμενος σε, τὸν μὲ βάρβαρον ἐν τοῖς σαφεστάτοις ἀριθμεῖσθαι ἀ-

neque barbarus, inter maximè

neque σύμμιξαι. Multa latent adhuc abdita, quibus tibi venter est plenus. Satius autem fuerit si per inferiora quoque secernantur nonnulla. Quare συμπορδία magnum edet strepitum cum flatu erumpens. At jam mundus quidem hic est, nisi siquid reliquum est in inferioribus intestinis. Tu verò posthac Lycine eum acceptum dedoce, & quæ dicenda sunt institue. *Lyc.* Ita faciemus Sopoli, siquidem via nobis à te est strata. Et quod reliquum est te moneo Lexiphanes, si cupis veram in dicendo laudem consequi, ac in multitudine hominum celebrari, omnia hujusmodi fuge, & aversare. Ubi autem exorsus fueris ab optimis poëtis, eosque sub præceptoribus legeris, transi ad oratores. Tum educatus cum illorum sermone, ad Thucydidis & Platonis scripta in tempore accede, multum & in pulchra Comœdia, & in gravi tragœdia te exercendo. Ex his enim ubi pulcherrima decerpseris, in dicendi facultate existimationem obtinebis. Vt nunc quidem non animadvertebas, te iis similem esse, quæ ad forum à lutifigulis finguntur, esse quidem illitum minio ac cæruleo, intus verò luteum & fragilem. Hæc si feceris, teque aliquantisper argui inscitiæ sustinueris, nec dedicere erubueris, confidenter in multitudine versaberis, neque sicuti nunc, derideberis, neque etiam in ore pejori conditione melioribus eris, Græcum & Atticum te vocantibus, qui neperspicuos recenseri dignus sis.

ξιον. πρὸ πάντων δὲ σεαυτὸν μίμησαι μηδὲ, μὴ μιμεῖσθαι τὸν ὀλίγον πρὸ ἡμῶν χρόνον σοφιστὰς τὰ φαυλότατα, μηδὲ τοῖς ἀρχαίοις σεαυτὸν, ὥσπερ νῦν, ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα, καταπάτει, ζήλου δὲ τὰ ἀρχαῖα τῶν παραδειγμάτων. μὴ δέ σε θελγέτωσαν αἱ ἀτιμίαι τῶν λόγων, ἀλλὰ κᾀν τῶν ἀθλητῶν τύχῃς, ἡ στρῖψίς σοι τροφὴ, σωφρονιστὴς ἔστω. μᾶλλον δὲ, χαῖρε, καὶ σαφήνειαν θοῦ, ἐν πάμπολυ λίαν τῶν ἀπολειφθήσῃ. καὶ ὁ τύφος δὲ, καὶ ἡ μεγαλαυχία, καὶ ἡ κακοήθεια, καὶ τὸ βραδύστομον, καὶ λαμυγίζειν, ἄπεστω. καὶ τὸ διαφθαίνειν τὰ τῶν ἄλλων, κᾀ οἴεσθαι ὅτι πρῶτος ἔσῃ αὐτὸς, ἐὰν τὰ πάντων συγχέῃς. καὶ μὲν κἀκεῖνό γε μικρὸν, μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἀμελετήτους, ὅτι ἐὰν πρὸς τὰς διανοίας τῶν λέξεων προσδιαπόνησαι, ἔσῃ καὶ ἀκριβοτμεῖς τοῖς ῥήμασι, κᾀ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλ' ἐὰν πρὸ ῥήματος ἄκφυλον σύρῃς, ἢ αὐτὸς πλασάμενος οἰκεῖός εἶναι κελεύῃ, τούτῳ ζητεῖς διάνοιαν ἐφαρμόσαι, καὶ ζημίαν ἡγῇ, ἐὰν μὴ προσεύρῃς αὐτῷ πρᾶγμα, κἀν τῷ λεγομένῳ μηδὲν ἀναγκαῖον ἢ οἷον πρέπον τὸ μέλαπα, οὐδὲ εἴδως ὁ, τι σημαίνει, ἀπαρέσῃς, οὐδὲ ἔοικας τῷ ὑποκειμένῳ, καὶ οἰμῶ ἰδιῶται πάντες, ἐπῆλθέ ποτε, ὡς ἔξεις πλησμονὴν τοῦ ὕπν. οἱ δὲ πεπαιδευμένοι, ἐπ' ἀμφοτέροις, καὶ σοὶ, κᾀ τοῖς ἐπαινοῦσι, γελῶσι. τὸ δὲ πάντων καταγελαστότατον ἐκεῖνό ἐστι, ὅτι ὑποφαίνῃ εἶναι ἀξιῶν, καὶ

Ante omnia verò memineris [1] non imitari sophistarum qui ante nostram ætatem fuêre, vilissima quæque, neque ea depascere, ut nunc, sed talia conculcare, prisca verò exempla imitari. Neque verò te demulceant antemonæ verborum, sed juxta legem athletarum, solidus cibus tibi sit familiaris. In primis verò [2] Gratiis, & Perspicuitati sacrifica, à quibus nimiopere nunc eras alienus. Fastus autem, & jactantia, & morositas, & ficta & curiosa loquutio absit. præterea acerbitas illa ridendi aliorum scripta, & hæc opinio, tore ut primus sis, si omnium orationes reprehendas. Iam verò illud non parvum, sed potiùs maximum vitium committis, quòd non antea paratis sententiis quàm verbis, postea verbis eas exornas: sed sicubi perigrinum verbum reperias, aut quod finxeris egregium esse ducas, huic sententiam accommodare quæris, ac damnum quoddam existimas, si illud alicubi non intruseris, etiamsi ad id quod dicitur, eo minimè sit opus, quemadmodum paulo antè ἡ μέλαινα illum, cùm nihil argumento conveniret, nescius quid significaret, projecisti. Cujus vocabuli peregrinitate, omnes idiotæ atque indocti perculsis auribus obstupuerunt: docti verò amborum causâ, tui nimirum, & eorum qui te laudabant, riserunt. Illud verò omnium maximè ridiculum est, quod cum plus quàm Atticus videri cupias, & fer-

1 *Non imitari*] Sophistæ passim à Platone perstringuntur, ut quodam in loco dicat eos esse evidentem discipulorum perniciem. *Cogn.*

2 *Gratiis*] Hesiod. in Theogo. tres facit. de his hymnus Orphei. *Idem.*

Do-

ξεσὶ φωνὴν εἰς τὸ ἀρχαιότατον ἀπηκριβωμένον, πειρῶτο ἴσως, μᾶλλον δὲ τὰ πλεῖστα ἐγκατεμίγνυσις τοῖς λόγοις, ἃ μηδὲ παῖς ἄρτι μανθάνων, ἀγνοήσειεν. οἷον ταδεῖνα, πῶς οἷός τ' ἦν ὑπὸ γῆς δῦναι ἡνιοχοῦντα, ἀκούων σου ἐπιδεικνυμένου, ὅτι χιτώνιον μὲν, καὶ τὸ ἀνδρεῖον φῶς λέγοις. δολάμενα δὲ, καὶ τὰς ἄρρενας τῶν ἀκολάστων ἀπενεχθείης. ἃ πῶς σὺ οἶσθ' ὅτι χιτώνιον μὲν, γυναικὸς ἐσθὴς, δολάμενα δὲ, τὰ ἥλια καλεῖσι; καὶ ἄλλα πολὺ τούτων σαφηνίστερα, οἷον τὸ ἵπτατο, καὶ τὸ ἀπαντικρὺ, καὶ τὸ καθεσθείς, ἃ δὲ μετοικικὰ τ' Ἀθηναίων φωνῆς. ἡμεῖς δὲ, ἃ δὲ ποιηταὶ ἐπαινοῦμεν τὰς κατ' γλῶτταν γράφοντας ποιήματα. τὰ δὲ σὰ, ὡς πιζὰ μίτροις ἀδόκαλλεσι, καθάπερ ὁ Δωπάδα βωμὸς ἐν εἴη, καὶ ἡ τοῦ Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα, καὶ εἴ τις ἔτι τούτων τῶν φωνὴν κακοδαιμονίστερος. ἐν τοῦτο ζηλώσῃς, καὶ μεμάθῃς, ἢ ἄσμενος βεβλαβημένος ἔσῃ σαυτοῦ ἔσῃ. ὧν δὲ λάθῃς αὐδὶς εἰς τὸν λιχνείαν κατολισθάν, ἐμοὶ μὲν ἀνεπιτωλήρωτον ἡ νουθέτησις, σὺ δὲ σαυτὸν αἰπάτῃ, ἂν γε καὶ ξυνῆς χείρων γενόμενος.

sermonem ad vetustissimum usum diligenter componere, talia quædam, imò plurima intermiscès verba, quæ ne puer quidem, qui nuper discere cœpit, ignorare queat. Qualia sunt illa πῶς οἷός, κὐ γῆς δῦναι ἡνιοχοῦντα, ἀκούων σου ἐπιδεικνυμένου, quum χιτώνιον, etiam virilem vestem dici putabas: δολάμενα autem masculos pedisequos appellabas. Quæ quis non novit, χιτώνιον quidem muliebrem vestitum dici, δολάμενα verò fœminas? Atque alia multa longè his manifestiora quale est ἵπτατο, & ἀπαντικρὺ, & καθεσθείς, quæ ne inquilina quidem sunt Attici sermonis. Nos autem neque eos laudamus poëtas, qui verbis minùs usitatis poëmata scribunt. Tua verò, ut pedestrem orationem cum carmine conferamus, perinde ut [1] Dosiadæ Ara, & Lycophronis Alexandra sese habent, & siquid istis sermone etiam miseriore scriptum est. Hæc si imitatus fueris, & priore relicto didiceris optimè tibi consulueris. Sin autem imprudens iterum in istam graveam prolapsus fueris, à me quidem plenam admonitionem acceperis: sed si utique te deteriorem factum intellexeris, teipsum accusabis.

1 *Dosiadæ Ara*] Sunt qui exponunt & intelligunt Epigramma Theocriti quod βωμος inscribitur, ac Troili Epitaphium continet admodum obscurum. *Cogn.*

ΕΥΝΟΥΧΟΣ. | EVNVCHVS, SEV PAMPHILVS.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Historica quædam narratio est, qua Dioclis & Bagoæ, Peripateticorum philosophorum, inter se contentionem exponit. Enunciatur autem inscribitur, quod potissima contentionis pars in eo versetur: utrum Eunuchus debeat, aut possit philosophum agere, cum alter ab indignitate rei, & ab accidentibus philosophicæ professioni eos negaret, alter autem exemplis, & fine seu officio philosophi, vita à consequentibus sese tueretur. Vbi interim tacitè illud quoque indicat Lucianus, quòd ea tum ætate philosophi ex vitiis & scelebus magis, quàm ex doctrina, & vitæ integritate censerentur. Exordium ab admiratione trahitur, quia attentos facit, ampliscando conditionem & professionem personarum, & rei qualitatem.

ΠΑΜΦΙΛΟΣ.

Πόθεν ὦ Λυκῖνε, ἢ τί γελῶν ἡμῖν ἀφίξαι; ἀεὶ μὲν γὰρ φαιδρὸς ὢν τυγχάνεις. τανῦν δὲ πλέον ἢ σωφρονῶν εἶναι μοι δοκεῖ, ἐφ' ὅτῳ μηδὲ κατέχειν δύνασαι τὸ γέλωτα. Λυ. ἐξ ἀγορᾶς μὲν ἥκω σοι ὦ Πάμφιλε. ἢ γελᾷς δέ, αὖπαλιν κοινωνὸν ποιήσομαί σε, ἵν' ἀκούσας οἷα δίκη διεξοδεύθη παρεγγύμνου, φιλοσόφων ὄντων ἀλλήλοις διαζόντων. Παμ. καὶ τοῦτο μὰ ὡς ἀληθῶς γελοῖον λέγεις, τὸ, φιλοσόφους δικάζεσθαι σφᾶς ἀλλήλοις. δίου, εἰ καὶ τι μέγα εἴη, κατ' εἰρήνην γε σφίσι διαλύεσθαι τὰ τῆς κλήσεως. Λυ. πόθεν ὦ μακάριε κατ' εἰρήνην οἰόμενος, οἵγε ξυμπεσόντες, [1] ὅλας ἀμάξας βλασφημιῶν κατεσκέδασαν ἀλλήλων, κεκραγότες ἀνὰ κράτος, καὶ ἄλλος ἄλλο τι ἐπιφθεγγόμενος, ὥστε μόλις ἐγὼ ἐκφυγὼν ἀφῖγμαι.

PAMPHILVS.

Vnde nobis ô Lycine, aut quidnam ridens advenis? Tu quidem semper es hilaris, verùm hoc solito majus videtur esse, de quo risum compescere nequeas. *Lyc.* E foro advenio tibi Pamphile. Porrò mox efficiam ut tu quoque mecum rideas, simul atque audieris, cujusmodi, Philosophorum inter se contendentium, litis actioni interfuerim. *Pam.* Iam illhuc ipsum profectò ridiculum est quod ais, philosophos invicem lites agitare. Cùm oportuisset, etsi res erat magni momenti, animo tranquillo controversiam componere. *Lyc.* Vnde illi, ô beate, animo tranquillo litem diremissent, qui solida plaustra convitiis onusta, alter in alterum effuderunt, vociferantes, miraque pervica-

1 Ὅλας ἀμάξας βλασφημιῶν] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἄγαν ὑβριστικῶς ἀλλήλοις χρωμένων. Sic apud Gallos *une charretée de paroles*. Bourd.

γῆτες, ἢ ὑπερδιαπτόμενοι; Παμ. ἦπου ὦ Λυκῖνε, περὶ τοῦ λόγων διεφέροντο τὰ σωφρονοῦντα τῶτα, ἐπαγθόξοι τυγχάνοντες; Λυ. οὐδαμῶς. ἀλλ' ἐπαγθὲς μὲν τοῦτο ἦν. ἐμόξεξοι γὰρ ἄμφω, καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῶν λόγου. δίκη γοῦν ὅμως συνειστήκει, καὶ δικασταὶ ψηφοφορεῖσθαι ἦσαν οἱ ἄρισται, καὶ πρεσβυτάτοι, καὶ σοφώτατοι τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ ἐὰν ὧν ἄρα τις ἡδέως, ὦ φίλε μέλον τῆς φιλοξενίας ἡμῶν, οὐχ ὅπως ἐς τοσαύτην ἀναισχυντίαν τραπόμενον. Παμ. οὐκοῦν λέγοις ἂν ἤδη τὸ κεφάλαιον τῆς δίκης, ὡς καὶ αὐτὸς εἰσείμι ὅ, τι σοι τὸ κεκινηκὸς εἴη τὸ τοσοῦτον γέλωτα. Λυ. συντέτακται μὲν ὦ Πάμφιλε, ὡς οἶσθα, ὑπὸ βασιλέως μισοφοξός τις ὢ φαῦλη κῆξ μάλα τοῖς φιλοσόφοις, Στωϊκοῖς λέγω, καὶ Πλατωνικοῖς, καὶ Ἐπικυρείοις, ἔτι καὶ τοῖς ὑπ' ἔξ Περιπάτου, τὰ ἴσα τούτοις ἅπασι. ἐάν ἢ ἀποθνήσκῃ αὐτῶν τινος, ἄλλον ἀνδρα δόξαντες, δοκιμασθέντα ψήφῳ τῇ ἀρίστῃ. καὶ τὰ ἆθλα, ἃ βοείη τις ὡς κῆξ τριπτολῶ, ἢ ὁ ἱερεῖον, ἀλλὰ μύριαι καὶ τὰ ὑπάρχοντα, ἐφ' ὅτῳ συνέπιπτον τοῖς νέοις. Παμ. οἶδα ταῦτα. καί μοι φασὶν αὐτῶν ἕναγχος ἀποθανεῖν, τὸν Περιπατητικῶν οἶμαι τὸν ἕτερον. Λυ. αὐτὸ τοῦτο ὦ Πάμφιλε ἡ Ἑλένη, ὑπὲρ ἧς ἐμνομάχουν ἀλλήλοις. καὶ ἄρχειν τούτου γελοῖον ἐδόκει ὡς ἐμοὶ εἶναι, ὡς τὸ φιλοσόφους εἶναι φάσκοντας, καὶ vicacia contendentes? *Pam.* Nunquid Lycine, de disciplinis pro more disceptabant, quòd essent diversæ factionis? *Lyc.* Nequaquam: sed aliud quippiam hoc erat. Nam ejusdem sectæ erant ambo, ejusdemque scholæ: & tamen orta inter eos lis erat: quam qui cognoscebant judices, erant civitatis optimates, natu maximi, & sapientissimi, apud quos quispiam inconcinnè loquutus pudefiat, tantum abest ut ad tantam impudentiam convertatur. *Pam.* Quin tu igitur litis argumentum exponis, quò videlicet ipse etiam cognoscam quæ res tibi tantum risum concitarit? *Lyc.* Scis Pamphile salarium, idque neutiquam exiguum, ab imperatore fuisse constitutum singulis Philosophorum generibus, puta Stoicis, Platonicis, Epicureis, præterea Peripateticis, ita ut unicuique sectæ præmium esset æquale. Cæterùm demortuo ex his quopiam, alius in ejus locum subrogandus erat qui esset optimatum calculis probatus. Porrò præmium, non erat pellis bubula juxta poëtam, nec porcellus: verùm singulos in annos decem millia nummorum, quos accipiunt, uti doceant juventutem. *Pam.* Hæc scio. Quin ajunt quempiam ex illis diem nuper obiisse: alterum, ni fallor, è Peripateticis. *Lyc.* Hæc ipsa Helena, Pamphile, propter quam illi certamine singulari conflictabant. Et hactenus nihil in illis erat ridendum, nisi quòd cum philosophos esse se profiterentur, ac pe-

1 Ἱερεῖον] Locum Homeri emendavimus, in quo Erasmus *ἱερήϊον porcellum* verterat, dum legit *ὑείην*. Bourd. Carmen est Homer. ex Iliad. χ Virg. lib. 12. Æn. hoc ita interpretatus est:

Nec enim levia aut ludicra petuntur
Præmia, sed Turni de vita & sanguine certant. Cogn.

[1] χρημάτων καταφρονεῖν. Ἐπίζω, νὴ τοὺς τούτων, ὡς ὑπὲρ παιδὸς τοῦ κινδυνούσης, καὶ ἱερῶν πατρῴων, καὶ ταφῶν προγονικῶν, ἀγωνίζεσθαι. Παμ. καὶ μὲν δὴ τὸ δόγμα τοῦτό γε ἐκ τοῖς Περιπατητικοῖς, τὸ μὴ σφόδρα καταφρονεῖν χρημάτων, ἀλλὰ τρίτον τι ἀγαθὸν ἡγεῖσθαι τοῦτο εἶναι. Λυ. ὀρθῶς λέγεις. φασὶ γὰρ οὖν ταῦτα. καὶ νῦν τὰ πάτρια ἐρίζουσιν αὐτοῖς ὁ πόλεμος. τὰ μὲν δὴ τοιαῦτα ἦν, ἡδὺ ἄκουε. πολλοὶ μὲν δὴ καὶ ἄλλοι, τὸ ἐπιτάφιον ἅπαν ἀνδριάντων σκεύη ἡγωνίζοντο. δύο δὲ μάλιστα ἦσαν οἱ ἀμφιλεγόμενοι αὐτῶν, Διοκλῆς τε ὁ πεισθύπης, οἶσθα δήπου, τὸ ἱερατικόν, καὶ Βαγώας ὁ εὐνοῦχος εἶναι δοκῶν. τὰ μὲν οὖν τῶν λόγων, ἐπῃνήσατο αὐτοῖς, καὶ τὴν ἐμπειρίαν ἐπῃνέσατο τῶν δεγμάτων ἐπιδεδειχότε, καὶ ὅτι τῶν Ἀριστοτέλους, καὶ τῶν σκεῖνο δεικνύντων, εὐχερῶς. καὶ μὰ τὸν Δί', ἐδόκει πρὸς αὐτῶν ἀμείνων λόγος. τὸν δὲ τέλος τῆς δίκης, εἰς τοῦτο ἔβλεψε. ἀφίεται γὰρ ὁ Διοκλῆς τῆς δικαίας τὰ αὐτῷ, μεταβαίνει ἐπὶ τὸν Βαγώαν, καὶ διελέγχειν ἐπιχειρεῖ μάλιστα τὸν βίον αὐτοῦ. καὶ τοιαῦτά γε ὁ Βαγώας, ἀντιπαίζει τὸν σκεῖνον βίον. Ιλαμ. εἰκότως ὦ Λυκῖνε. καὶ τὰ πολλοῦ γε λόγου ἄξια τούτου μᾶλλον ἐρρήθη εἶναι αὐτοῖς, ὡς ἔγωγε, εἰ δικαίως ἐτύγχανον, ἐπὶ τῷ τοιούτῳ τὸ πλεῖον διαφέρειν ἂν μοι δοκῶ, τὸν ἄμεινον βιῶναι μᾶλλον, ἢ τὸν σὺν τοῖς λόγοις αὐτοῖς σοφώτερον ζητῶν, καὶ οἰκειότερον τῇ

pecunias contemnere, tamen earum gratia perinde atque pro patria in discrimen adducta, pro religione majorum, pro monumentis progenitorum decertarent. *Pam.* Atqui Peripateticorum istud est decretum. Non admodum esse negligendas pecunias, sed eas in tertio bonorum genere censendas. *Lyc.* Recte dicis. Nam ista quidem ajunt: & more majorum bellum ipsis ortum est. Verùm quæ secuta sint postea, jam accipe. Primùm complures alii, in defuncti illius funebribus ludis decertabant: sed inter hos præcipuæ duo viribus pares: puta Diocles ille senex: nosti quem dicam: contentionum illum: præterea [2] Bagoas qui Eunuchus esse videtur. Inter hos priùs de philosophicis decretis est decertatum: & uterque specimen suæ doctrinæ dedit, quo is Aristoteles dogmatum sectatorem esse ostendit. Ac per Iovem in hoc certamine neuter altero superior erat. Quare litis exitus hic fuit. Diocles desinens suæ eruditionis specimen edere, ad Bagoam transivit, ac vitam illius præcipuè arguere conatus est. Bagoas itidem istius vitam taxabat. *Pam.* Idque merito Lycine: siquidem ejus rei magis erat habenda ratio. Proinde si ego causæ judex fuissem, majori studio ut mihi videtur, eum quæsiviſſem qui moribus præstantior, quàm qui in disputando promptior esset: atque illi potiùs quàm huic vi-

1 Χρημάτων καταφρονεῖν] Εἰς Ἀριστοτέλους Νικομαχείων, qui pecuniam efficit μέρος τῆς εὐδαιμονίας. Bourd.

2 Βαγώας] Barbara lingua significat Eunuchum, quin Ovid. de Amorib. servum puellæ custodem Bagoïm appellat:

Quem penes est dominam servandi cura Bagoïm. Cogn.

1 Εὐ-

ἴλκη πομίζων. Λυ. οὐ λέγεις. καίμοὶ ὁ μόψηφον τὸ τοῦτο ἔχεις. ἐπεὶ ἦ ἄλις μὲ εἶχον βλασφημιῶν, ὡς λις ἦ ἐλέγχων; τὸ πλούσιόν; ἢ δὴ ὁ Διοκλῆς ἔφη, μὴ ἦ τῷ ἀρχὴν ἡμῖν εἶναι τῷ Βαγώᾳ, μίσθωσιν φιλοσοφίας, καὶ ἐπ' ἐμαυτῷ ἀσκῆσαι, εὐτυχῶ γὰ ὄντι, ἀλλὰ τὰς τοιούτους οὐχ ὅπως τούτων ἀποκλείσαι χρῆναι, ἀλλὰ καὶ ἱερῶν ἐμαυτῶν, καὶ παραπομπείων, καὶ τῶν κοινῶν ἁπάντων συλλόγων, δυσωνύμιόν τι ἀποφαίνων, καὶ δυσπάντητον θέαμα, εἴ τις ἐωλεν ἐξιὼν ἐκ τῆς οἰκίας, ἴδοι τοιοῦτόν τινα. καὶ πολὺς ὢν ἐ περὶ τούτου λόγος, ὅτι ἄνδρα, ὅτι γυναῖκα εἶναι τὴν Εὐνοῦχον λέγοντα, ἀλλά τι σύνδεσμον, καὶ μικτὸν, καὶ περιττόν, ἔξω τῆς ἀνθρωπίας φύσεως. Παυ. καινόν γε τὸ ἐγκλημα φῆς Λυκῖνε. καὶ ἡδὺ γελᾶν καὶ αὐτὸς ὦ ἑταῖρε προσέοικεν, τῆς δίκης ταύτης κατηγορίας ἀκοῦσαι. τίσι δὴ ἄρα; ἆρα τῷ ἡσυχίαν ἄγοντι; ἢ τῷ τοὺς αὐτοὺς καὶ αὐτὸς ἀντιποιεῖν ἐτόλμησε; Λυ. τὰ μὲν πρῶτα, ὑπ' αἰδοῦς, καὶ δειλίας, οἰκεῖον γὰ αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον, ἐπιπολὺ ἐρυθρία, καὶ ἡσυχία, καὶ ἰδίαν φαιδρὸς ἰδεῖν. τέλος ἦ, λιπλόν τι, καὶ γυναικεῖον ἐμφθεγξάμενος, ὡ δίκαια ποιεῖν ἔφη τὸν Διοκλέα, φιλοσοφίας ἀποκλείοντα, Εὐνοῦχον ὄντα, ἃς καὶ γυναιξὶ μετεῖναι. καὶ παρήγορος Ἀσπασία, καὶ Διοτίμα, καὶ Θαργηλία, συνηρήσασαι αὐτῷ. καί τις ἀκαδημαϊκὸς [1] Εὐνοῦχος ἐκ Κελτῶν, ὀλίγου πρὸ ἡ-

victoriam adjudicassem. *Lyc.* Rectè dicis: meque ejusdem sententiæ habes. Verùm ubi jam convitiis & maledictis essent satiati: tandem Diocles dixit, neque principio Bagoæ fas esse, ut pote eunucho, philosophiæ operam dare, ejusque præmia sibi vendicare. Imò hoc hominum genus, non solùm ab hoc contubernio secludendum: verùm ab ipsis etiam sacris, purisque vasis, & à publicis omnibus cœtibus ejiciendum censuit: ostendens inauspicatum quoddam, occursuque infaustum fore spectaculum, siquis mane domo egressus, quempiam hujusmodi videret. Atque hac de re multis verbis differebat, affirmans Eunuchum neque mulierem esse, neque virum, sed quiddam ex utroque compositum, & conflatum, planeque monstrum, ab hominum natura alienum. *Pam.* Novum crimen narras Lycine. Iamque & ipse ad ridendum impellor, ô amice, tam inauditam accusationem audiens. Sed aliter ille quid? num obticebat? an verò ipse ausus est ad ista respondere? *Lyc.* Initio quidem pudore ac metu (nam id illis est familiare) diutius obticebat, & erubescebat, eumque sudare manifestum erat. Tandem tenuem quandam ac muliebrem edens vocem, negabat æquum facere Dioclem, qui se quòd Eunuchus esset, à philosophia secluderet, cum qua mulieres etiam commercium haberent. Adducebantur Aspasia, Diotima, Thargelia, quæ causam illius adjuvabant. Præterea Academicus quidam Eunuchus natione Gallus, qui paulò ante no-

1 Εὐνοῦχος ἐκ Κελτῶν] Intelligit Asiatensem Philosophum Favorinum de quo in vita Demonactis. *Bourd.*

μῶν ἀδοκιμάσας τὸ τῆς Ἑλλησι. ὁ Διοκλῆς δ', κἀκεῖνον αὐτὸν, εἴ-περ ἰῶ καὶ τὸ ὁμοίων μεταποιεῖτο, ἤρξει ἂν, ἐ καταπλαγεὶς αὐτὸ τῷ δοξᾷ τοῖς πολλοῖς δόξαν. καὶ πάνυ καὶ αὐτὸς ἀπομιμησάμενος λόγους, ἃ περὶ ἐκείνου τοῦ τῶν Στωϊκῶν, καὶ Κυνικῶν μάλιστα εἰρημένους περὶ τοῦ γελοιοτέρου, ἐπὶ τῷ ἁπλεῖ δ' σώματι. τὸ τοιοῦτος ἰῶ τῆς δικαστικῆς ἢ ἀληθείας, καὶ τὸ κεφάλαιον ἦλθ' δ' σκέμματι, τοῦτ' ἐνέγκασθαι ἂν, εἰ δοκιμασθεὶς φιλόλογος, ἐπὶ φιλοσοφίαν παρελθεῖν, καὶ νέων φοιτᾶν ἐγχειρήσειεν ἀξιῶν. δ' μὲν, καὶ χρῆναι, καὶ σώματι δ' εὐμορφίαν προσεῖναι φιλοσόφῳ δεῖν λέγουσι. τὸ μέντοι, πώγωνα βαθὺν ἔχειν αὐτόν. καὶ τῆς φοιτᾶσιν, καὶ μειρακίοις βαλλομένοις, ἀξιοῦσιν, τὸ πρέπουσα ταῖς μυρίαις, ἃς χρὴ δὴ βασιλέως ἀποφέρειν. τὸ δ' εὐνάχους, καὶ τὸ βακηλᾶν, χαίρειν εἶναι. τὰς μὲν γὰρ καὶ πεπιεσθαί ποτε ἀνδρείας, τοῦτο δ' ἐξ ἀρχῆς οὐδὲν ἀποκεκόφθαι, καὶ ἀμφίβολόν τι ζῶον εἶναι κ' ταυτὶ ταῖς χηραίναις, αἳ μήτε ὠοτοκοῦσαι, μήτε κάρηξιν ἐοικυῖαι ὦσι. δ' δ', ὁ σωμασκῶν λέγουσιν εἶναι τῶν κρίσιν, ἀλλ' ἀλκὴν ψυχῆς, καὶ τὸ γνώμης ἐξέπεσεν δεῖν μένειν, καὶ τὸ δογμάτων ἐπιστήμης. εἰθ' ὁ Ἀλεξιπλης ἐκαλεῖτο μέχρις δ' λόγου, εἰς ὑπερβολὴν γυμνάσας Ἐρμείαν τὸν Εὐνοῦχον, τὸν ὃν δ' Ἀτερνέως τύραννον, ἄχρι δ' τῆς ὕβρεως αὐτὸν κ' ταυτὶ τοῖς Θεοῖς. κρίνοι καὶ ἐτύλμα φοιτᾶναι ὁ Βαγώας τοιοῦτον, ὡς πολὺ ἐπιτηδειότερος εὐνοῦχος τοῖς νέοις διατρίβειν, ἢ δὲ ἀφοβολίᾳ τινὰ τοῦς αὐτοὺς τὸ δίκαιον δυνάμενον, ἢ δ' Σω-

noſtram ætatem inter G[illegible] claruit. Verùm Diocles, [illegible] illum ipſum, ſi extaret, [illegible] milia curaret, etiam pro[illegible] ſet, nihil expavefactus, o[illegible] ne quam apud vulgus obtu[illegible] Idem etiam quædam commen[illegible] orabat in eum à Stoicis, po[illegible] mùm verò à Cynicis dicta ad co[illegible] citandum riſum, de mutilo corpore. Hac in re judicum co[illegible] tio verſabatur & caput quæſti[illegible] nis erat. Num Eunuchus [illegible] ſſendus eſſet idoneus qui ad philoſophiam admitteretur, quig[illegible] juvenibus præfici poſtularet. C[illegible] alter diceret oportere habitum, & corporis integritatem philoſopho adeſſe, maximè verò gerendam illi eſſe promiſſam barbam, quòd videlicet iis qui diſcendi ſtudio accedunt, vir fide dignus ſpareat, non indignus decem illi[illegible] millibus drachmarum, quæ ab imperatore capiuntur. Cæterùm Eunuchorum conditionem etiam quàm Spadonum eſſe deteriorem: ſiquidem hi virile quiddam aliquando ſunt experti: at illi ſtatim ab initio exciſa eſt virilitas, eſtque anceps animal, non aliter quàm cornices, quas neque in columbis, neque in corvis annumerare poſſis. Alter contrà reſponderet, eo judicio non de corporis agi figura, ſed de animi virtute, proinde mentis qualitatem, & dogmatum cognitionem eſſe expendendam. Ejus rei teſtis citatus Ariſtoteles, qui Hermeam Eunuchum, Atarnenſem tyrannum ſupra modum ſit admiratus: adeò ut illi perinde atque Diis ſacra fecerit. Auſus eſt & illud addere Bagoas, multò magis idoneum eſſe erudiendis adoleſcentibus eunuchum, cùm nullam ob ipſos calumniam recipere poſſit, neque

So-

ρῶντες ἐκεῖνο ἔγκλημα παρῆν ἄν, ὡς διαφθείρων τὰ μειράκια. ἐπεὶ ἦ γε εἰς τὸ ἀρχαῖον μᾶλλον ἐπανάφθη, καθείπτως τοῦτο ὡς γνῶ ἔλεγε, καὶ διέρριψεν. οἱ γὰρ δὴ πάντων ἔφη βαθύγενειοι τοὺς φιλοσοφοῦντας, ἢ τιμᾶσθαι ἂν δικαιότατον ἀποκεκληκέναι πάντων. σὺν τούτῳ, τρίτος ἄμοι παρεστώς, τὸ ἦ ὄνομα οὐ φράσω εἰδώς, καὶ μάλα ἔφη ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡσπερεὶ ὁ τὰς γραθῦς λέγων, καὶ τὸ φώνημα γυναικεῖος, καὶ τὰ ἄλλα δυνάχου ἐοικώς, εἰ λυθείη, πάντων ἀνδρείων ὑμῖν φανεῖται. εἰδὲ μή, ψεύδονται οἱ ταῦτα αὐτῷ λέγοντες, καὶ μιχθεὶς ἐάλω ποτέ, ὡς ὁ [1] Ἄξιος φησὶν [2] ἄρδην ἐν ἄρδεσι ἔχων. ἀλλὰ τότε μὲ εἰς τὸ Εὐνοῦχον ἀναφυγὼν, καὶ τοῦτο κρησφύγετον εὑρόμενος, ἀφεῖθη, ἀπιστήσαντες τῇ κατηγορίᾳ τῶν τότε δικαστῶν, ἅτε τὸ φανερὸς ὄψεως. νῦν ἦ, κἂν παλινῳδήσαι μοι δέκῃ, ἐκ τοιούτου μισθοῦ ἕνεκα. τάχιστα δὴ λεγομένων, ἅπαντες μὲ γέλως ἐξέγνιζε, ὡς τὸ εἰκός. Βαγώας ἦ μᾶλλον ἐπερρήγνυτο, καὶ παντοῖος ἦν εἰς μυελὸν τεταπεινωμένος χρώματα, καὶ ψυχρὸς τὸ ἱδρῶτι ῥεόμενος. καὶ ὅτε συγκαταβαλοῦ τῷ τοῦ μειρακίου ἐγκλήματα καλῶς ἔχειν φάναι, ὅτι ἀρχαῖον αὐτῷ τὸν κατηγορίαν ταύτην εἰς τὸ παρόν ἀγῶνα ἥκειν εἶναι. Παμ. γελοῖα ὦ Λυκῖνε ὡς ἀληθῶς ταῦτα, καὶ ἔοικεν ἀ τὸν τυχόντα ὑμῖν διαπείθειν πα-

Socraticum illud crimen in hunc competat, quòd adolescentulos corrumpat. Deinde quæ ille in mentum imberbe fuerat cavillatus, ea hic facetè, saltem ut videbatur retorsit. Etenim si è barbæ prolixitate, inquit, philosophos æstimare convenit, nimirum hircus ante omnes jure primas tenebit. Hìc tertius quidam astans (nomen hominis silebitur) Atqui judices, inquit, iste malis lævibus, ac fœminea voce, reliquoque corporis habitu Eunucho assimilis, si vestes detrahantur, planè vir vobis apparebit. Alioqui mentiuntur qui ferunt eum aliquando in adulterio deprehensum, membra in membris, ut legum tabulæ loquuntur, habentem: atque id quidem temporis ad Eunuchum confugisse, eaque reperta latebra absolutum fuisse, cum judicibus crimen persuaderi non posset, ut qui è specie hominem judicarent Eunuchum. At nunc mihi palinodiam canturus videtur, idque propter propositum præmium. Hæc cùm dicerentur, omnibus, ut par erat, risus est obortus. Porrò Bagoas magis perturbatur, atque in colores versus innumerabiles, frigido sudore manans, omnem in speciem sese variabat: ac neque decorum sibi existimabat adulterii crimen agnoscere, neque rursum eam accusationem inutilem ad præsens certamen arbitrabatur. *Pam.* Hæc Lycine, profectò sunt ridicula, neque vulgarem vobis, uti conjectandum est, vo-

lu-

1 Ἄξιος φησὶν] Axo leges Solonis ut patet apud Laërtium in Pitt. & in Solon. Interpr. Apollinaris libr. 4. Suid. Scholiast. Aristophan. Nub. Pollux, in Rhetra Lycurgi. *Bourd.*

2 Ἄρδην ἐν ἄρδεσι] Κακόμαθον τὸν ἓ ἔφασαν οἱ ἰδιῶται, φύσιν ἀντὶ φύλλου. Idem.

ριχῆαζ. τὸ δ' ὦν τέλος, εἰ ἐμανθάνετε ὑμεῖς αὐτῶν οἱ δικασταί; Λυ. οὐχ ὁμόψηφοι πάντες ἦσαν, ἀλλ' οἱ μὲν, ἀξιοῦν ἐπεδείκνυσθαι αὐτὸν, ὥσπερ τοὺς ἐμπορικοὺς, ἐπισκοπεῖν εἰ δύναιτο φιλοσοφεῖν, τάχα πρὸς τὸ ἔργον. οἱ δὲ, ἐπιγελοίσαντες μάλα πεπαιδευμένως πρὸς ἓξ οἰκήματος γυναικῶν, κελεύειν αὐτὸν συνεῖναι, καὶ ὁπόσον, καὶ παρὰ τῶν δικαστῶν τὸν πρεσβύτατον τῶν, καὶ πιστότατον ἐφεστῶτα, ὁρᾶν εἰ φιλοσοφεῖ. μὴ γὰρ, ἐπὶ πολὺν ὁ χρόνος κατέχει, καὶ ἀδύνατος ὢν ἐκ τοῦ γήρους ἤδη βραδυπορῶν ὑπ' αὐτοῦ, ἐγνωσαν ἀπαντῆσαι εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐκπέμψαι τῷ δίκῃ. καὶ νῦν ἄπορος μὲν, πρὸς τοῦ τὸν λόγον ἐπιδείξειν ὡς φασι, γυμνάζεται, καὶ δεινοποιεῖται, καὶ κατηγορίαν συγκροτεῖ, καὶ τὸ τῆς μοιχείας ἔγκλημα τυποῖ, ἐναπωδῶν αὐτῷ καὶ ὑπὸ καὶ τοὺς φαύλους τῶν ῥητόρων τοῦτο ποιῶν, καὶ εἰς τοὺς ἀνδρας τὸν ἀντίδικον ὡς ἔγκλημα καταλέγων τῆς βαγόας ἦ, ἕτερα ὧν φασι μέλει, καὶ ἀνθρίζεται τὰ πολλά. καὶ ἀλλ' χειρὸς ἔχει τὸ πρᾶγμα καὶ τέλος, κρατήσειν ἐλπίζει, ὑπ' ἐπιδείξῃ ὡς οὐδὲν χείρων εἴη τῶν τοὺς ἵππους ἀναβαινόντων ὄντων. αὐτὴ γὰρ ἡ ἐπιστήμη, φιλοσοφίας δεῖσθαι κελεύει δοκεῖν εἶναι, καὶ τὸ δεῖσθαι ἀναπλέκεσθαι. ὥστε τὸ τέλος, ἔτι δὲ μοι καὶ δοκεῖ νῦν ἔτι, ὀξύμωρον ἂν, εἰ τὴν γνώμην, οὐδὲ τὴν γλῶτταν, ἀλλὰ τὸ αἰδοῖον ἕτοιμον εἰς φιλοσοφίαν ἔχειν.

luptatem præbuerunt. Verum quò tandem res evasit? Et quid super his pronuntiarunt judices? *Lyc.* Non erat eadem omnium sententia. Sed alii volebant nudatum illum, quemadmodum in emptitiis servis fieri consuevit, inspicerent, num quod ad rem attinet, philosophari posset. Alii rem magis ista ridiculam statuebant: nempe ut mulieribus aliquibus è lustro accersitis, juberent illum congredi & coire, astante interim è judicibus quopiam, qui ætate provectissimus, & fide spectatissima esset, qui inspiceret num philosophum ita præstaret. Postea verò, cùm risus omnes occuparet, & nemo non cachinnans ventre doleret, visum est ut integra causa in Italiam rejiceretur. Et nunc alter, ut ajunt, ad eloquentiæ ostentationem semet exercet, atque instruit, & accusationem adornat, quodque suæ causæ maxime adversatur, adulterii crimen commovet. Quod quidem facit iste, more malorum rhetorum, quum ex ipso crimine adversarium inter viros recenset. At Bagoas, ut ajunt, diversa curat, ac sæpe virum agit, negotiumque præ manibus habet: & se tandem victoria potiturum sperat, si modò docere possit se nihilo deteriorem esse asinis equas ineuntibus. Id enim, amice, visum est optimum philosophiæ documentum, atque una demonstratio, quæ refelli non queat. Proinde optarim ut filius meus, qui est juvenis admodum, non animum & linguam, sed penem ad philosophiam paratum haberet.

1 Ἀνοσόμπνων ἐς Ἰταλίαν ἐκπέμψαι τινὰ δίκην.] *Que la cause fut renvoyée en Italie.* Bourd.

ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ. | DE ASTROLOGIA.

ARGVMENTVM.

Astrologia defensio quadam est, à dignitate videlicet, quam ab antiquitate, & præstantia eorum, qui illam ab initio coluere trahit, & à certitudine, quam ex similibus, & signis, ratiocinatione quadam colligit. Recenset autem principio varias gentes & populos, à quibus illa inventa, tractata, ac locupletata fuerit. Deinde & homines, & quid quisque in illa singulatim vel observarit, vel tractarit. Quo loco & fabulas pleraque Græcorum Poëtarum, de Orpheo, Tiresia, Atreo, Thyeste, Bellerophonte, Phryxo, Dædalo, Endymione, Phaëtonte, ac cæteris quibusdam explicat. Postremo & utilitatem artis tradit, quo futuris rebus per hanc observatis, & mala facilius tolerare, ut pote prævidentes illa, possumus, & bonorum spe nos ipsos confirmare. Exordio docilem facit, statim proposito de quo, & qualiter dicturus sit, & objurgat eos qui artem, ob imperitiam utentium ac profitentium reprehendunt.

Ἀμφὶ τε ὑφωῖ, ἀμφὶ τε ἀστέρων ἡ γραφή. οὐκ αὐτῶν ἀστέρων, οὐδ' αὐτῆ πέρι ὑφωῖ, ἀλλὰ μαντικῆς, καὶ ἀληθείης, ἣ δὴ ὁκόσα τυγχάνει εἰς ἀνθρώπων βίον ἔρχεται. ὁ δὲ μοι λόγος, οὐκ ἐσοπτρομυθοπλάστου ἔχει, οὐδὲ διδασκαλίου ἐπαγγέλλεται, ὅκως τοῦτο τῷ μαντοσύνῃ διενεκτέον, ἀλλὰ μέμφομαι ὁκόσοι σοφοὶ ἐόντες, καὶ μὴ ἄλλα, ἐπαοιδίσιν, καὶ πᾶσι τοῖς ἐωυτῶν ἀπηλάουσι. μᾶλλον δ' Ἀστρολογίῃ, ἔστι τιμέουσιν, ἔστ' ἐπαοιδίσι. καὶ ἡμῖν σοφίη, παλαιὴ, οὐδὲ νέον ἐς ἡμέας ἀφικνέεται, ἀλλ' ἔστιν ἔργον δεξιῶν βασιλήων. Στεφιλέων. οἱ δὲ νῦν, ἀμαθίῃ, καὶ ῥαθυμίῃ, καὶ ἀσθενίῃ, μισοπονίῃ τε κείνοισι τὰ ἀπίξεα φερέμενοι, καὶ οὔτ' ἂν ἀνθρώπων ἐπιειρέοιεν, οὔτε θεῶν μαντευομένοις, ἄκρην τε κατηγορέουσι, καὶ αὐτῶν Ἀστρολογίῃ

De cælo, deque astris agit hic libellus: non de ipsis quidem astris, non de ipso cœlo, verùm de divinatione ac veritate, quæ ab illis in hominum vitam proficiscitur. Hic autem tractatus, neque præcepta continet, neque doctrinam profitetur, quo pacto divinationem hanc assequi liceat. Sed illud queror, doctos omnes cùm in cæteris omnibus exerceant sese, suisque omnibus tradant, solam Astrologiam nec habere in pretio, nec exercere. Atqui hoc doctrinæ genus vetustum est, neque super ad nos pervenit: sed inventum est prisscorum regum, quos Dii amabant. At hujus ætatis homines non solùm inertia, incordiaque, verùm etiam odio laboris, diversa ab illis sentiunt. Cumque forte inciderint in eos qui falsa prædicunt astra culpant, & Astrologiam ipsam

μισθὸν. ἀλλ' μὲν ὅτι ὑγιὰ, ὅτι ἀληθῆ νομίζουσι, ἀλλὰ λόγοι ψευδεῖς, καὶ ἀνεμώλιοι, καὶ ἀναίσθητοι ἐμοὶ δοκεῖ φρονεῖσθαι. ὅτι γὰρ πενίαν μὲν τέχνης, πενταετίας αὐτῆς ἀφυΐαν, ἀλλ' αὐλητικὴν ἀμουσίαν, Μουσικῆς ἀσοφίαν. ἀλλ' οἱ μὲν, ἀμαθίας τὴν τέχνην, ἐγκεῖσθαι δ' οὐ ἐοικότι τῇ σοφίᾳ. ταῦτα μὲν δὴ Αἰθίοπες τοῦδε τοῦ λόγου ἀνθρώποισι κατεσκεύασαν. αἰτία δ' αὐτοῖσι, τὰ μὲν, ἡ σοφίη σφέων ἔστι καὶ γὰρ τἄλλα σοφώτατοι Αἰθιόπων. τὰ δὲ, καὶ τὰ οἰκήσεως ἡ ὁμορίη. αἰεὶ γὰρ σφέας ἄνεμος, καὶ χαλάωσα περιοικέει. ἀλλ' ἐν ἔτεϊ τρόπων μοῦνον, ἀλλ' οὐ μιῇ ὥρῃ οἰκέουσι. ἐόντες δὲ σοφοὶ τὴν σελήνην οὐκ ἐς πάσας ὁμοίην φαινομένην, ἀλλὰ πολυειδέα τε γινομένην, καὶ οὐ ἄλλοτε ἄλλην μορφὴν τρεπομένην, ἐδόκεον αὐτοῖσι τὸ χρῆμα θώματος καὶ λόγου ἄξιον. εὗρον δὲ ζητέοντες. οὖσαν τυτθὸν τὴν αἴγλην, ἐπὶ σφέων ἀέθλον τῇ σελήνῃ τὸ φέγγος, ἀλλὰ οἱ παρ' ἡελίου ἔχειν. εὗρον δὲ καὶ τὰ ἄλλων ἄστρων τὴν φορὴν, τὰς, δὴ πλανήτας ἡμεῖς καλέομεν, μέσους γὰρ τ' ἄλλων ἄστρων κινεομένην, φύσιν τε αὐτῶν, καὶ δυνασείην, καὶ ἀρχὰς, τά, ἑκάστῳ ἐπιπλέκεται. οὐ δὲ καὶ ὀνόματα αὐτοῖσιν ἐπέθεσαν. οὐκ οἰόμενοι, ὄνομα ἐόντων, ἀλλὰ σημεῖα. ταῦτα μὲν δὴ Αἰθίοπες οὐ τῷ ἀρχαίῳ ἐπόλεψαν. μὴ δὲ, μέσοισι ἔστι Αἰγυπτίοισι, ἀπέλιπε τὸν λόγον πυρίδεσαν. Αἰγύπτιοι δὲ παρὰ σφίσι ἐκδεξάμενοι ἡμιτελέα τῷ μαντικῷ, ἐπὶ μέζον ἠγάγοσαν, ipsam oderunt, quam neque ἀ-nam, neque veracem putant, sed falsam, & inanem: non recte mihi quidem videtur, sentiens. Neque enim ob imperitiam fidicinis ars ipsa culpatur: neque ob cantoris insciticiam, Musica ipsa est inerudita, quin illi potius artem sunt ignari, quarum unaquæque suapte natura scita est. Primum igitur Æthiopes hanc rationem mortalibus tradiderunt. Ingenia fuit, partim ejus gentis sapientia. Nam inter cætera, reliquos homines sapientia superant Æthiopes: partim regionis quam incolunt opportunitas: nam perpetua cæli serenitate, & tranquillitate obducuntur, nec anni mutationes patiuntur, sed eadem temperiæ fruuntur. Itaque cum viderent Lunam non eodem semper vultu apparere, sed variam fieri, & in aliam subinde formam verti, visa est ea res admiratione & disquisitione digna. Deinde cum inquisissent, repererunt hanc esse earum rerum causam, quòd Lunæ non esset lumen proprium, sed à sole mutuatum. Invenerunt etiam aliarum stellarum motus, quas errones appellamus, nam stellarum hæ solæ moventur: præterea naturam earum, ac potestatem, & effectus quos unaquæque præstat. Quinetiam nomina ipsis indiderunt, non quæ essent utcunque nomina, sed rerum signa, quemadmodum putabant. Hæc igitur in cœlo perceperunt Æthiopes: posteà finitimis Ægyptiis imperfectam artem tradiderunt. Porrò Ægyptii divinandi rationem quam ab illis dimidiatam acceperant, in majus promoverunt: quippe qui mensuram etiam, ad quam

uni

3 Ἄλλη μοίρῃ] In Flor. Cod. ἄλλῳ μοίρων. Bourd.

Num

ἕτερα τε ἐκ ἐκείνου κινήσεως ἐκ-
ηνεῖτο, καὶ ἐτῶν ἀριθμὸν, καὶ
λιακὸν, καὶ ὡρῶν διατάξεσιν.
καὶ μηνῶν μὲν σφῶν μέτρον, ἡ σε-
ληνιακὴ, καὶ ἡ ταύτης ἀναφορὴ ἐ-
φόρετο. ἔτους δὲ, ἡλιακὸν, καὶ ἡ
δὲ ἡλίου φορᾶς. οἱδὲ, καὶ ἄλ-
λα ἐμήσαντο πολλῷ μείζω τούτων.
οὐ γὰρ δὴ ἐκ παντὸς μόνου, καὶ ἀ-
στέρων τῶν ἄλλων, ἀπλανῶν τε, καὶ
δυσθεῶν, καὶ ἐξ ἄκρα κινουμέ-
νων, δυώδεκα μοίρας ἐπέμοιρε ἐν
τοῖς κινουμένοις, καὶ οἰκεῖα ζῶα
ἑκάστῳ, ἕκαστον αὐτῶν εἰς ἄλλα μορ-
φὰ μεμιμήσατο. τὸ μὲν, σκάλια.
τὸ δὲ, ἀνθρώπου. τὸ δὲ, θηρῶν.
τὸ δὲ, πτηνῶν. τὸ δὲ, κτηνῶν.
ἀπὸ τούτων δὴ καὶ ἱερὰ τὰ Αἰγύπτια
πολυειδῆ ποιεῖται. ἐκ γὰρ πάντες
Αἰγύπτιοι ἐκ τῶν δυώδεκα μοιρῶν
παιδεύονται ἐμαντεύοντο, ἄλλοι δὲ, ἀλ-
λοίοις μοίρησιν ἐχρέοντο. καὶ κριὸν
μὲν σέβονται, οἱ μὲν εἰς κριὸν ἀπο-
βλέποντες. ἰχθύας δὲ σιτέονται, ὁ-
σοι ἰχθύας ἐπισημήναντο. οὐδὲ
τράγον κτείνουσι, ὅσοι αἰγόκερων
ἤδεσαν. καὶ οἱ ἄλλοι τἄλλα, ὡς
ἕκαστοι ἐλάσκονται. καὶ μὴν καὶ
ταῦρον εἰς πολὺ δὲ ἱερεῖα ταῦρα
σεβίζονται. καὶ ὁ Ἆπις αὐτοῖς
χρῆμα ἱερώτατον, τῷ χρώματι ἐ-
πινέμεται. καὶ οἱ σφῆ μαντεῖον
τε ἀναφήνατο, σημεῖον τῆς σελή-
νης δὲ ταύρου μαντικῆς. ὁ μετὰ
πολλοὶ δὲ, καὶ Λίβυες ἐπέβησαν δὲ
λόγου. καὶ γὰρ τὸ Λιβύων μαντεῖον
δὲ Ἄμμωνος, καὶ τοῦτο ἐς τὸ ἡέ-
ρα, καὶ ἐς τοῦτο σοφίαν ἔρηται

unaquæque ſtella movetur indi-
carint. Ad hæc annorum, men-
ſium, ac temporum numerum
inſtituerint. Atque hi quidem
luna, ejuſque converſione men-
ſes metiuntur: annum verò ſole,
ejuſque circuitu definiunt. Illi
etiam his majora commenti ſunt.
Nam ex univerſo cœlo, reliquiſ-
que ſtellis, inerrantibus, & fixis,
neque ſe ſimul moventibus, duo-
decim partes effecerunt in his eti-
am quæ moventur, & unam-
quamque ſuis animantibus repræ-
ſentarunt, partim marinis, par-
tim hominibus, partim feris,
partim volatilibus, partim pecu-
dibus. Vnde & ſacra Ægyptio-
rum variè fiunt. Neque enim
omnes Ægyptii ex omnibus par-
tibus divinabant: ſed aliis alii u-
tebantur partibus. Itaque arie-
tem colunt, qui ad arietem ſpe-
ctant, piſcibus non veſcuntur,
qui piſces annotarunt. Nec hir-
cum occidunt, qui Capricornum
noverunt: & alii alia, prout ſin-
guli venerantur. Quinetiam Tau-
rum in cœleſtis tauri honorem
colunt. [1] Nam Apis apud illos,
res in primis ſacra, regionem
depaſcitur: & qui eam incolunt
partem, oraculum quoque dica-
runt, ſignum videlicet divinatio-
nis, quam à cœleſti tauro pe-
tunt. Nec multo poſt Libyes quo-
que artem hanc ſunt aggreſſi: ſi-
quidem & oraculum [2] Ammo-
nis quod eſt apud illos, ad cœlum, & hujus ſententiam refer-
tur,

1 *Nam Apis*] Oſiris rex Ægypti, tandem in deos relatus cum uxore ſua Iſide, colitur ſub imagine bovis. *Cogn.*

2 *Ammonis*] Ammon Iovis Epitheton, hoc eſt, arenarius. Iupiter enim arietis ſpecie in extremo Libyæ arenoſo colebatur. Ammonis oraculum erat olim, ut Mela ſcribit, fidei inclytæ, ubi reſponſa oratione non dabantur, ſed nutu & ſignis, ut ſcribit Strabo. *Idem.*

[1] ὡσὰ τ Α῎μμωνα. καὶ ἔτοι κἀκεῖνοι φασιν πεισθῆναι. ἔγνωσαν γ τοῦτον ἔκαστα καὶ Βαβυλώνιοι. ἔτοι μὲν λέγουσι καὶ αὐτὸ τ ἄλλα. ἐμοὶ γ δοκεῖ, πολλὸν ὕστερον ἐς τοῦτος ὁ λόγος ἀφίκεσθαι. Ἕλληνες γ, ὅτι παρ' Αἰθίοψι, ὅτι παρ' Αἰγυπτίων Ἀστρολογίης πέρι οὐδὲν ἤκουσαν, ἀλλὰ σφίσι Ὀρφεὺς ὁ Οἰάγρου, καὶ Καλλιόπης, ὡσῶτ τάδε ἀπηγήσατο. ὃ μέλλα ἐμφανέως, οὐδὲ ἐς φάος τ λόγον αὐτὸν ἤγαγεν, ἀλλ' ἐς γοητείλω καὶ ἱερολογίλω, οἵη Λιβυσίοι σκέπτα. πᾶσάμ τ γὰ λύρῃ, ὀργιά τε ἐπιτείθ, καὶ τὰ ἱερὰ ᾄειδεν. ἡ δὲ λύρη, ἑπτάμιτ ἐοῦσα, τῷ τ κιτερμένα ἀστέων ἁρμονίλω συμπάλλεθ. ταῦτα Ὀρφεὺς διζήμ τ, καὶ ταῦτα ἀνακτίνεν, καὶ ἅπαντα ἤθελγε, καὶ πάντων ἐκράτεεν. ὃ γὰ σκεύεσιν τῷ λύρλω οὐδὲν ἦν, οὐδὲ οἱ ἄλλης ἔμελε μουσορρύης, ἀλλ' αὕτη Ὀρφέως ἡ μεγάλη λύρη. Ἐλλάδος τε πάσῃ τιμίοντες, μοίρλω σὸν αὐτῷ οὐρανῷ ἀπέκειναν. καὶ ἀστέρες πολλοὶ καλέονται λύρη Ὀρφέως. ὧν δὴ καὶ Ὀρφέα ἴδοις, ἢ λίθοισιν, ἢ χρυσῷ μεμιμημένον, μέσῳ ἕζ τ ἐκκλ τ ἀείδοντα, μὲν χρυσῆν ἔχοντ τὴν λύρην. ἀμφὶ δὲ μιν, ζῶα μυρία ἕσπεν. σὺ οἷς καὶ ἄνθρωπος, καὶ ταῦρος, καὶ λέων καὶ τ, ἕκαστον, ὁκοῖ' ἂν σκέπτα ἴδοις, μίμησό μοι τούτων, καὶ σκέπτα ἀοιδὴν, καὶ γ καὶ ἡ λύρη, καὶ τ γ καὶ ταῦρ τ, ἢ ὀκοῖ τ λέων, Ὀρφέως ἐπαίουσι. ὧν γ, τὰ, λέγω ἅπαντα γνοίης, σὺ γ καὶ σὺ τῷ ἀφανεῖ

tur, juxta Ammonem, quem illi arietis specie fingunt. Callierunt hæc omnia & Babylonii. neque hi quidem affirmant se primos omnium fuisse. Verùm ut existimo, multò posteriùs ad istos scientia pervenit. At verò Græci, nec ab Æthiopibus, nec ab Ægyptiis de Astrologia quicquam audiverunt: verum illis Orpheus Oeagro Calliopeque prognatus, primus ista memorivit, non ille quidem admodum dilucidè, neque rem in lucem produxit, sed sententiam prætigiis ac mysticis involucris obtexit. Nam concinnata lyra Orgia celebrabat, sacrasque cantiones decantabat. Porrò lyra cùm septem haberet chordas, concentum mobilium stellarum repræsentabat. Hæc conquirens, atque hæc agitans Orpheus, omnia demulcebat, omniaque vincebat. Neque enim lyram illam spectabat, neque illi musices alterius studium erat: verùm hæc magna illa Orphei lyra. Quibus rebus Græci honorem tribuentes, locum illi in ipso cælo designarunt, & complures stellæ Orphei lyra vocantur. Quòd siquando videris Orpheum, vel saxo expressum, vel coloribus effictum, sedet in medio canenti similis, lyram manibus tenens. Circum hunc animantium innumera multitudo, inter quæ homo, & taurus, & leo. Cùm horum singula videris, horum quæso memineris, qualis illius sit cantus, qualis lyra, qualis taurus, qualis leo Orpheum audiant. Quòd si eorum quæ dico, causas intelligas, tum & in cælo horum

1 Παρὰ τ Α῎μμωνα] Anglic. Codic. περὶ τ Α῎μμωνα. Cætera hujus dissertationis ex Callimacho & Manilio repetit in Croniis, plurima interpretor alibi. Bourd.

1 Τοῦ-

καὶ ἄρκτο ἴκανὸν τεκμήριον. λέγουσι δὲ Τειρεσίαν, ἄνδρα Βοιώτιον, γενέσθαι μαντικώτατον πάντων ἀνθρώπων· τοῦτον δὲ τὸν Τειρεσίαν οἱ Ἕλληνες εἰπεῖν, ὅτι τὰ πλανώμενα ἀστέρων, οἱ μὲν, φασὶν, ἄρρενες ὄντες, οἱ δὲ θήλεις. εἶδε δὲ, ἄρρενες ὄντες, οὐκ ἴσα ἐπιτελοῦσι. τὰ μὲν, καὶ μὴν διφυᾶ φησὶν, καὶ τερατῶδες Τειρεσίαν μυθολογοῦσιν, ἄλλοτε μὲν θήλεα, ἄλλοτε δὲ ἄρρενα. Ἀτρέως δὲ, καὶ Θυέστου περὶ τῆς πατρῴας βασιλείας φιλονεικούντων, ἦλθε τοῖς Ἕλλησιν ἀναφανδὸν Ἀστρολογίας τε, καὶ σοφίας τῆς ἐν αὐτῇ μάλιστα ἔμελε. καὶ τὸ ξυνὸν τὸ Ἀργείων, ἄρχειν ἔγνωσαν ἑαυτῶν, ὅστις δὲ ἐτέρου σοφίαν διαφερόντως. ἔνθα δὴ Θυέστης μὲν, κριὸν σῶσαι τὸ τοῦ ἥλιου σημεῖον μόνον, ἐπεδείξατο. λέγεται δὲ τὸν ἄρνα χρύσεον Θυέστῃ φανῆναι μυθολογοῦσιν. Ἀτρέως δὲ, ἥλιόν τε ἀνατολαῖς αὖ λέγων ἐποιήσατο, ὅτι οὐκ ἐς ὁμοίην φορὴν ἥλιός τε, καὶ ὁ κόσμος κινέονται, ἀλλ' ἐς ἐναντίους ἀλλήλοις διαφέρονται. καὶ σφεῖν νῦν δύσεις, ἀνατολαὶ δὲ κόσμου δύσεις ἔασιν, ἥλιόν ἀνατολαὶ εἶσι. τάδε ἐπιδεῖξαι, βασιλέα μὲν Ἀργείοι ἐποιήσαντο, καὶ μέγα κλέος ἐπὶ σοφίῃ αὐτοῦ ἐχύθη. ἐγὼ δὲ καὶ περὶ Βελλεροφόντεω τοιάδε φρονέω. πτηνὸν μὲν οἱ ἡνιόχᾳ ἵππον ὑπὸ μάλα πιθομένῳ, δοκέω δὲ μιν ταύτῃσι τῇσι σοφίῃσι μετέπεσθαι, ὑψηλά τε φρονέοντα, καὶ ἄφρονι ἀνιλίονι, ἐς οὐρανὸν οὐχὶ τῷ ἵππῳ ἀνακοινεῦσαι, ἀλλὰ τῇ ἀμηχανίῃ. ἵππος δὲ μοι καὶ ἐς Φρίξον τὸν Ἀθαμαντίου εἰρήσθω. τὸν, δὴ κεκλῆσθαι χρυσείῳ δι' αἰθέρος ἐλᾶσαί μυθέονται. καὶ μήτοι καὶ Δαίδαλον τὸν Ἀθηναῖον, ξείνῳ μὲν ἐοικέναι, δοκέω γέ μιν οὐκ ἔξω Ἀστρολογίης, ἀλλά οἱ αὐτὸς μάλιστα ἐ-

rum unumquodque contemplator. Fertur autem & Tiresias, genere Bœotius, divinandi gloria fuisse multum celebris. Hunc Tiresiam apud Græcos ajunt dixisse, stellarum errantium alias esse fœminas, alias mares, nec eadem efficere. Vnde eundem Tiresiam ancipiti quoque sexu fuisse fabulantur, nunc fœminam, nunc marem. Porrò Atreo & Thyeste de paterno regno decertantibus, jam tum maximam Astrologiæ, cœlestisque doctrinæ curam fuisse Græcis palam est. Ac publico consensu statuerunt Argivi, ut uter scientia præcelleret, is imperio potiretur. Ibi Thyestes arietem illis in cœlo demonstravit, atque hinc aureum arietem Thyestæ fuisse proditum est fabulis. Atreus verò de sole, deque vario illius exortu loquutus est, ostendens non eodem modo ferri solem & mundum, sed contrario inter se cursu rapi: & qui nunc videtur occasus, cùm sit occasus mundi, solis exortum esse. Hæc loquutum, Argivi regem crearunt, magnamque doctrinæ laudem est assequutus. Equidem & de Bellerophonte similia sentio. Nec alatum illi fuisse equum admodum credo: verùm arbitror illum disciplinam hanc sectantem, sublimiaque cogitantem, & inter astra versantem, in cœlum non equo ascendisse, sed animo. Eadem de Phryxo Athamantis filio dixerim, quem aureo ariete per aërem vectum fabulantur. Quin & ipsum sanè Dædalum Athenienſem, etiamsi res est nova auditu, tamen haud existimo eum ab Astrologia fuisse alienum: sed & eam maximè usum

χρήσασθαι, καὶ παιδὶ τῷ ἑαυτοῦ κατηγήσασθαι, Ἡφαίστου ὄντος, νεύσαντι, καὶ αὐτοκρατείᾳ χρεσμῷσαι, καὶ σὺν ἱππικῇ διζημένῳ, ἀλλ' ἐς πόλον αἰωρεῖσθαι τῷ νῷ, ἐξέπεσε τῆς ἀληθείας, καὶ παντὸς ἀπεσφάλη τοῦ λόγου, καὶ ἐς πέλαγος κατωλίσθη, ἀξύστατον ἀγνόημα τῶν. Τὸν, Ἕλληνες ἄλλως μυθολογεῦσι, ἐς κόλπον ἐκπεσόντα τῷ σὺν τῇ ἐς τὴν ἅλωσιν ἐκκαλέσασθαι. τάχα δὲ καὶ Πασιφάην πεῖραν Δαιδάλου ἀκέσασθαι ταύρου τινὸς, ἐς τὰ περὶ τοὺς ἀστέρας φαινόμενον, καὶ αὐτῆς Ἀστρολογίας, εἰς ἔρωτα ἐς λόγου ἀπίκεσθαι. ὅθεν νομίζουσιν ὑπὸ Δαιδάλου μὲν τῷ ταύρῳ ἐνυμφεῦσθαι. οἱ δὲ, οἱ καὶ μέρισιν τῶν ἐπιστημῶν διελόντες, ἕκαστοι αὐτῶν ἄλλα ἐπιτηδεῦσαι, οἱμὲν, τὰ ἐς τὴν σελήνην, οἱδὲ, τὰ ἐς Δία, οἱδὲ, τὰ ἐς ἥλιον συναγείροντες, δρόμους τε αὐτῶν περὶ κινήσεις, καὶ ὀνόματα. καὶ Ἐνδυμίωνα μὲ, τὰ ἐς τὴν σελήνην διετάξαθαι. Φαέθοντα δὲ, ἐς ἡλίου δρόμου ἐπιμήσασθαι, ἐμὲν γε αἰτιάσασθαι, ἀλλ' ἀπολιπεῖν τὸν λόγον ἀτελῆ τῶν, ἀπόντων. οἱ δὲ τάχα ἀγνοοῦντες, ἡλίου παῖδα Φαέθοντα δοκέουσι, καὶ μῦθον ἐπ' αὐτῷ ἀδόμενον πιστὸν διηγέεσθαι. ἐλθόντα γάρ μιν τὸν τοῦ ἡλίου τὸν πατέρα αἰτῆσαι τὸ ἐς φωτὸς ἅρμα ἡνιοχεῦσαι. τὸν δὲ, δόντα τέ οἱ, καὶ ὑποστήσαντα ἐς ἱππασίης τὸν νόμον. ὁ δὲ Φαέθων, ἐπιδὴ ἀνέβη τὸ ἅρμα, ἠλίκιη, καὶ ἀπειρίῃ, ἄλλοτε μὲν, ἐς οὐσσον ἡνιοχεῦσαι, ἄλλοτε πολλὸν τῆς γῆς ἀπαυγάζοντα. τοὺς δὲ ἀνθρώπους, καῦσον τε ἐς ἄλπος σφι ἀνάσχετον διέφθειρεν. ἐπὶ τοῖσι δὴ τὸν Δία ἀγανακτέοντα, βαλεῖν πρηνέα

esse, eandemque perdocuisse filium. At Icarus cum juventutis calore & superbia, non facilia disquireret, sed ad ipsum usque polum animo tolleretur, à veritate excidit, totaque arte aberravit, & in mare rerum immensæ profunditatis præceps decidit. De quo Græci secus fabulantur, qui ab ipso sinum ejus maris Icarium temerè vocant. Forsitan etiam Pasiphaë, cùm de tauro qui apparet inter astra, deque Astrologia loquentem Dædalum audivisset, in artis amorem incidit: unde factum existimant, ut illam Dædalus tauro copularit. Sunt autem qui scientiam in portiones partiti, in singulis partibus singuli elaborarint, alii quæ ad Lunam, alii quæ ad Iovem, alii quæ ad Solem pertinent congerentes, neque non cursum ac motum, vimque illorum. Atque Endymion Lunæ rationem tradidit, [1] Phaëthon solis cursum deprehendit, non certò quidem, sed imperfectam artem moriens reliquit. Hæc qui ignorant, Solis filium Phaëthontem putant, fabulamque de ipso haudquaquam veram narrant: adisse Solem partem, ac postulasse ab eo ut sibi liceret lucis currum moderari: illum concessisse, & qua ratione aurigandum esset monuisse. Phaëthontem verò conscenso curru, ob ætatem, & imperitiam, modò terræ propinquum, modò procul ab ea in sublime evectum, aurigam egisse, interim homines frigore atque æstu intolerabili confectos fuisse. Ob hæc indignatum Iovem ingenti fulminis telo percussisse Phaë-

1 *Phaëton*] Hanc fabulam persequitur Ovid. lib. 2. Met. Plat. Timæo. *Arist.* lib. 4. de Mundo. Lucret. lib. 5. *Cæt.*

1 *Enim*]

σῆς Φαέθοντος μεγάλῳ. πενθοῦσι δὲ μιν γ' αἱ ἀδελφαὶ θρηνέουσαι, πένθος μέγα ἐποίεον, ἧς τε μετ' ἔπειτα τοῦ εἴδεα. καὶ νῦν εἰσιν αἴγλαιεγλι, καὶ τὸ ἤλεκτρον ἐπ' αὐτῇ δάκρυον φαλάσσουσιν. οὐχ ὕπνῳ τοῦτο ἐῴκασι, οὐδὲ ὅσοι αὐτοῖσι πείθονται, οὐδὲ πόλιος παῖδα ἐποιήσατο, οὐδὲ ὁ παῖς αὐτοῦ ἀπέθανε. λέγουσι δὲ καὶ ἄλλα Ἕλληνες πολλὰ μυθώδεα, τοῖσι ἐγὼ οὐ μάλα τι πείθομαι. πῶς γὰρ δὴ ὅσιον πιστεῦσαι παῖδα Αἰνείαν τ' Ἀφροδίτης γενέσθαι, καὶ Διὸς Μίνω, καὶ Ἀρεος Ἀσκάλαφον, καὶ Αὐτόλυκον Ἑρμέω; ἀλλ' ὅτου ἔκαστος αὐτέων, θεοφιλέες ἐγένοντο. καὶ σφίσι γινομένοισι, τὸν μὲν, ὁ Ἀφροδίτη, τὸν δὲ, ὁ Ζεύς, τὸν δὲ, ὁ Ἄρης ἐπέβλεψεν. ὁκόσοι γὰρ δὴ ἀνθρώποισι ἐν τῇ γενεῇ τοιούτῃ οἰκοδεσποτήσουσι; ἅτοι ἅπαντες τοιοῦτοι, ἰωυτοῖσι πάντα ἐπιτελέα ἐπιτελέουσι, καὶ χρόνῳ, καὶ μορφῇ, καὶ ἔργοις, καὶ διανοίῃσιν. καὶ βασιλεὺς μὲν ὁ Μίνως, Διὸς γαμομένου, κλῆρος δὲ Αἰνείης, Ἀφροδίτης βουλῇσι ἐγένετο. κλέπτης δὲ Αὐτόλυκος. ἡ δὲ οἰκλεπτικὴ, ἐξ Ἑρμέω ἀπίκετο. ἔμμεν δὲ τὸν Κρόνου ὁ Ζεὺς ἔδησεν, οὐδὲ ἐς τάρταρον ἔρριψεν, οὐδὲ τἄλλα ἐμηχανήσατο, ὁκόσα ἄνθρωποι νομίζουσιν, ἀλλὰ φέρεται γὰρ ὁ Κρόνος τῷ ἴδιῳ φορέῃ, πολλὸν ἀπ' ἡμέων, καὶ οἱ παῦρα ἡ κίνησις, καὶ ὁ ῥηϊδίη τοῖσι ἀνθρώποισι ὁρέεται. διὸ δὴ μιν ἐστῶτα λέγουσιν, ὁκοῖα πεπεδημένον. τὸ δὲ βάθος τὸ πολλὸν δὴ ἠέρος, τάρταρον καλέεται, μάλιστα ἐκ τῶν Ὁμήρου δὲ ποιητέων, καὶ δὲ Ἡσιόδου. ἐπεὶ μάλα δοκέουσι ἂν τοι τὰ πάλαι τοῖς Ἀστρολογίοισι ὁμολογέοιτο. οὐ γὰρ δὴ τῷ στρατῷ δὲ

Phaëthontem. Quem dejectum sorores magno luctu prosequebantur, donec immutarent formas. Atque nunc hæ sunt populi: & lachrymarum vice, quibus fratrem deplorabant, electrum destillant. Nequaquam hæc ita gesta sunt, neque pium his habere fidem, neque Soli filius fuit, neque illi filius interiit. Sed & alia multa fabulosa Græci narrant, quibus non admodum credo. Nam qui pium sit credere [1] Æneam fuisse Veneris filium, Minoëm Iovis, Ascalaphum Martis, Autolycum Mercurii? Verum quisque horum Diis chari fuerunt, quos nascentes, hunc Venus, illum Iupiter, alium Mars respiciebat. Etenim quicunque in generatione præsident hominibus, ii veluti parentes, omnia sibi similia producunt, colore, forma, factis, animo. At rex quidem Minos Iovis auspiciis, Æneas formosus Veneris favore est natus, fur verò Autolycus: quæ furacitas illi ex Mercurio contigit. Iam verò nec Saturnum Iupiter in vincula conjecit, nec præcipitem in Tartara dedit, neque cætera machinatus est, quæ putant homines. Verùm Saturnus externo motu fertur procul à nobis: segnis illi motus, nec hominibus animadversu facilis: quam ob causam illum veluti vinctum stare dicunt. Cæterùm ingens aëris altitudo Tartarus appellatur. Sed potissimùm ex Homeri poëtæ Hesiodique carminibus liceat intelligere priscorum fabulas cum Astrologia consentire. Quum autem

1 *Æneam*] De eo Eustat. in lib. 2. Iliad. Homer. Hymno Veneris. *Corn.*

Διὸς ἀπηχήτην, καὶ ἓξ ἑλίκων τὰς βολὰς, τὰ, δὴ ἐγὼ ἔμφαλα εἶναι συμβάλλομαι, καὶ τὰς πόλεις, τὰς, ὃν τῇ ἀσπίδι Ἥφαιστος ἐπεποίηκε, καὶ τὸν χορὸν, καὶ τὴν ἄλωνα. τὰ μὲν οὖν ἐκ τοῦ Ἀφροδίτης αὐτὸς, καὶ ἓξ Ἄρεως τῶν μοιχείων λείκτηρα, καὶ τὰ ἐμφανῆ, ὃν οὐκ ἄλλοθεν, ἢ ἐκ τῆσδε τῆς σοφίας πεποιημένα. ἐν γὰρ δὴ τῷ Ἀφροδίτης καὶ ἓξ Ἄρεως ὁμοδρομίᾳ, τῷ Ὁμήρῳ ἀοιδῷ ἀπεικασθῆναι. ἐν ἄλλοις ἓξ ἔπεσι τὰ ἔργα ἐκάστου αὐτῶν διαρίσασθαι, τῇ Ἀφροδίτῃ μὲν εἰπών,

Ἀλλὰ σὺν ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο.

τῷ δὲ ἓξ πολέμου,

Ταῦτα σ' Ἄρηϊ δοῦναι, καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.

Καὶ οἱ παλαιοὶ ἰδόντες, μάλιστα μαντικὴν ἐχρίοντο, καὶ οὐ πάσῃ γῇ αὐτῷ ἐπιτρέπουσιν. ἀλλ' ὅτε πόλεις ᾠκιζον, ἢ τεῖχος περιεβάλλοντο, ἢ πόρνας ἐφαίζοντο, ἢ γυναῖκας ἐγάμουν, πρὶν ἂν δὴ τοῦτο μάντιν ἀκοῦσαι ἐκέλευσε. καὶ γὰρ τὰ μαντικὰ αὐτοῖσι, οὐκ ἔξω Ἀστρολογικῆς ἰοῦ, ἀλλὰ τοῦτο μὲν Δελφοὶς, παρθένῳ ἐκ τοῦ τρίποδος φθεγγομένῃ, ὅτι καὶ ἐν τοῖσι ἀστράσι δράκων φαίνεται, καὶ ἐν διδύμοις ἐστὶ, μαντικὸν δὲ Ἀπόλλωνος, ἐμοὶ δοκεῖν, καὶ τοῦτο ἐκ τῶν περὶ αὐτὸν Διδύμων ὀνομάζεται. ὅτε δὲ αὐτοῖσι χρῆμα ἱερωσύνης ἢ μαντοσύνη ἐδόκει. ὅτε δὴ Ὀδυσσεὺς, ἐπειδὴ ἔκφημε πλανεόμενος, ἐπλάσας ἀσκὸν βοὸς τοῦ ἑωυτοῦ πεπυγμένον, ἐς τὸ Ἅιδεω ἀπίκετο, ὅτε ὄφρα ἴδῃ νέκυας, καὶ ἀσπασίως χώρου, ἀλλ' εἰς λόγους ἐλθεῖν Τειρεσίῃ ἐπιθυμέων, καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸν

tem Iovis catenam narrat, ac Solis jacula, hæc utique dies cœ conjicio, & urbes, quas in clypeo finxit Vulcanus, & chorum, & aream. Nam quæcunque & Veneris & Martis adulterio dixit: deque detectione, haud aliunde quàm ex hac scientia sunt confecta, quandoquidem Veneris & Martis concursus, Homericæ cantilenæ præbet argumentum: in aliis autem versibus utriusque effectum describit: Veneris, quum ait,

Tute Venus jucunda magis connubia cura:

belli verò,

Cuncta cito hæc curæ fuerint Martique Minervæ.

Quæ cùm intelligerent veteres illi, maximè divinationibus utebantur, nec eam otiosam esse putabant, adeò ut nec urbes condèrent, nec mœnia circumducerent, neque quenquam occiderent, neque ducerent uxores, priusquàm de singulis à vate responsum accepissent. Etenim nec ipsa oracula ab arte Astrologica erant aliena. Verùm apud Delphos virgo prædicendi munere fungitur, & cœlestem virginem denotat. Ac Draco sub tripode vocem edit, quoniam & inter stellas draco conspicitur. In Didymis verò est templum Apollinis, & hoc sicuti mihi videtur, à cœlestibus illis Geminis denominatur. Vsque adeò verò Divinatio visa est illis res sacra, ut Vlysses etiam: cùm errando fessus vellet certò de rebus suis cognoscere, ad inferos penetrarit, non quò videret umbras, & locum inamœnum, sed quòd cuperet cum Tiresia colloqui. Qui simulatque

χῶρον ἦλθεν, ἔνθα ἡ Κίρκη ἐτέμνετο, καὶ ἔσκαψε τὸ βόθρον, καὶ τὰ μῆλα ἔσφαξε, πολλῶν νεκύων περιόντων, οἱ τῶν τε καὶ τὸ μητρὸς τὸ ἑαυτοῦ ἐθέλοντες πιεῖν ἐπαλόντων, ἵνα προσθεν ἀφῆκεν ἰδεῖν, ἰδὲ αὐτὴ τῇ μητρὶ, πρὶν Τειρεσίου γεύσασθαι, καὶ ἐξαναγκάσαι αὐτὴν εἰπεῖν τὸ μαντεῖον. καὶ ἀνῆκεν, διψῶντα εἰδέναι τὸ μητρὸς τὸν σκιόν. Λακεδαιμονίοις δὲ Λυκοῦργος τὴν πολιτείαν πᾶσαν ἐκ Διὸς διετάξατο, καὶ νόμον ἔθηκεν ἐπιτήδευτον μηδαμῶς μὴ δὲ εἰς πόλεμον προχωρεῖν, πρὶν τὴν σελήνην πλήρεα γνῶναι. ἐγὼ γὰρ ἴσον νομίζουν εἶναι τὴν δυνατείην, αὐξανομένης τε σελήνης, καὶ ἀφανιζομένης. πάντα δὲ κατ' αὐτὴν διοικεῖσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον Ἀρκάδες πᾶσι τοῦτο ἐδίδαξαν, ἐδὲ ἐτίμησαν Ἀστρολογίην ἀνοίη δὲ, καὶ ἀσοφίη, λέγουσι καὶ τὴ σελήνης ἔμμονα προγινέσθαι, οἰόμενοι ἐκ τοῦ ἡμέων ἔτι καρδίη ἦσαν φιλομάντιες. οἱδὲ, νῦν. οἰμὲν αὐτέων, ἀδύνατα εἶναι λέγουσιν, ἀνθρώποισι πάλαι σοφίαν μαντικῆς. ἐγὼ δὲ εἶναί μιν ἔτι πίστιν, ἔτι ἀληθέα. ἐδὲ τὸ Ἄρεα ἢ τὸ Δία ἐκ τῆ ἐρανίῃ ἡμέων ἕνεκα κινέεσθαι, ἀλλὰ τὰ μὲ ἀνθρωπηίων πρηγμάτων ἐδεμίην ὥρην ἐκείνοισι ποιεῖσθαι, ἐδὲ ἔστι αὐτοῖσι πρὸς πάντα ἡσυχίη. τὴν δὲ σφέων ἐς χρεὼν τῶν φορὴν ἀναρέοντας· ἄλλοι δὲ Ἀστρολογίην ἀψυδρίαν μὲ, ἀνωφελίαν δὲ εἶναι λέγουσιν. ἐγὼ δὲ

que ad locum pervenit, quem Circe monstrarat, foveam fodit, oves mactavit, cumque complures adessent umbræ, atque inter has matris quoque, sanguinem bibere cupientes, non prius permisit ulli, ne matri quidem, quàm Tiresias gustasset, & sibi vaticinium edere coegisset: potuitque interim matris umbram videre sitientem. Lacædemoniis autem [1] Lycurgus omnem Reip. administrationem ex cœlo instituit, legemque tulit ne in bellum prodirent unquam ante plenilunium. Non enim existimabant eandem esse civitatis administrationem crescente luna, & evanescente, cùm ab ea regantur omnia. Porrò [2] Arcades soli hæc non receperunt, nec in precio habuerunt Astrologiam, sed quæ illorum est imperitia & stultitia, ajunt se Luna esse antiquiores. Nostri majores igitur, usque adeò fuerunt Astrologiæ studiosi. Hujus verò ætatis homines, alii dicunt fieri non posse ut homines finem Artis divinandi inveniant, cùm ea neque certa sit, neque vera, neque Mars aut Iupiter nostra causa in cœlo moveatur, sed neque rerum humanarum curam ullam gerant, neque quicquam cum his commercii habeant: verùm per se motus necessitate circumagantur. Alii dicunt Astrologiam non mendacem quidem, at inutilem esse. Non enim mutari

1 *Lycurgus*] Plenilunium magna superstitione antiquis colebatur, & in eo mulieres partu facilius levari scribit Plutarch. Prælium Lacedæmonii ante plenilunium ex Lycurgi præcepto non inibant. Erasm. in Adag. Acessæi luna. *Cogn.*

2 *Arcades*] Arcades in summam morum immanitatem efferati sunt, quod cæteris omnibus amplectentibus astrologiam, cæteraque liberales disciplinas, quarum cultu mansuescunt hominum ingenia soli contempserint, seque fecerint ipsa Luna antiquiores. Serv. in 2. Georg. *Idem.*

τοῦ μαντοσύνη, ἀλλάστοις, ἀνέσεις τῇσι μείοσι δικτοῖς ἐπίρχῃ. ἐγὼ δ', ὡς καὶ ἄμφω σαίνω ἔχω κἀπὶν, ὅτι οἷμαι ἀστέρες, οὐ τὸ μεγαλ τῶν σφετέρων εἰλίσσῃ, παρέρχεσθ' ὁ σφίσι τὸ κινήσιος τὸ κατ' ἡμᾶς ἴκνεσθαι ἐπιχωρέῃ. ἢ ἰθαλεὶς ἵππων μὲ ποιεῖ, καὶ ὀρνίθων, καὶ ἀνδρῶν κλονεομένων λίθους ἀναστάλσιος, καὶ νεφέων δινήσις τοῦ τὸ ἀνέμου δ' ὁρμὴ, τοῦ δ' τῇ δίνῃ τὸ ἀστέρων μηδὲν ἄλλο γίγνεσθαι, καὶ οὐ μὲ ὀλίγου πυρὸς ἀπορρύη ἐς ἡμέας ἵρχῃ, καὶ τὸ πῦρ ἡ δὲ ἡμέας καιῇ π, ἀλλ' οἱ μιλὶ δ' ἡμετέρου θάλπει. ἀστέρων δ' ἀδηλίου ἀπορρύη δεχόμεθα; ἢ μὴν τοι τῇ Ἀστρολογίῃ τὰ μὲ φαῦλα ἀβλαβ ποιοῦσι, ἀδύνατα ἐστι. ἀλλ' ἀλλαξιῇ τὰ τ' ἀπορρύοντων πρηγμάτων, ἀλλὰ τὰς χρειωμένους πάλι ὠφελεῖ. τὰ μὲ ἐσθλὰ εἰδότας ἀφιξομένα, πολλὸν ἀπολαύειν εὐφροσύνῃ. τὰ δ' φαῦλα, ἀμβροσίως ἔχοι. ἡ γὰρ σφίσιν ἀγνοίησιν ἐπίρχῃ, ἀλλ' εὐ μελέτῃ, καὶ εὐσταλείῃ, ῥηϊδία, καὶ πρεπία ἔῃσι. ταῦτ' Ἀστρολογίης περὶ, ἐμὸν ὑπολαμβάνειν.

tari vaticinio, quæcunque decreta fatis instant. At ego sane tristique respondere possum, illas in cœlo tuo quidem motu evi: cæterùm obiter ejus motus effectum ad nos pervenire. An vis currentis equi, & avium, & hominum motu lapides subleuare, stipulasque moveri ventis curru concitatis, cæterum vertigine syderum nihil aliud effici? Tum ab igni exiguo calor ad nos permanat neque nostra tamen carni quicquam ignis urit, neque illi curæ est noster æstus: ab astris autem nihil ad nos defluit? At sanè fieri non potest ut per Astrologiam ex malis bona faciamus, neque earum rerum quæ ab illis ad nos demanant, quicquam mutemus. Sed hanc utilitatem ea affert utentibus. Bona multò antè delectant eos, qui venturn præscierint. Quæ verò non imprudentibus accidunt, facilè accipiuntur. Neque enim in illos irruunt: sed quia cogitata sunt & expectata, levia, mitiaque videntur. Hæc mea est de Astrologia sententia.

ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ ΒΙΟΣ.

DEMONACTIS VITA.

ARGVMENTVM.

Oratio demonstrativi generis est, qua historica ac didascalica tamen dictioni propior, quam encomiastica. Describit autem genus, vitam, studia, eruditionem & professionem Demonactis philosophi, quæque idem & privatim & publicè fecerit, & ab aliis passus fuerit. Præterea & apomnemonevmata seu dicta illius memorabilia, aut aliàs argutè ac falsè responsa, in quibus recensendis, potissimam orationis partem consumit. Postremò etiam qua circa

circa mortem & sepulturam illius acta, quibusque officiis & honoribus illum Athenienses & reliqui Græci prosecuti sint. Exordio attentos potissimum facit, laudando suam ætatem, quod ea quoque viros memoria ac laude dignos, & veteribus illis, Herculi & Socrati simillimos, procrearit. Cujusmodi sint Demonax hic & Bœotius ille Sostratus, de quo alibi ipse fecerit mentionem.

Προσῆκεν ἄρα μὴ ὃ πρὸ ἡμῶν βίῳ τοιαυτί πατὲ ἄμοιρος ἴσχειν ἀνδρῶν λόγου καὶ μνήμης ἀξίων, ἀλλὰ καὶ σώματι καὶ ῥώμῃ ὑπερφυᾶ, καὶ γνώμῃ ἄκρως φιλοσόφου, ἀναφαίνειν. λέγω δὲ εἴς τε τὸν Βοιώτιον Σώστρατον ἀναφέρων, ὃν Ἡρακλέα οἱ Ἕλληνες ἐκάλουν, καὶ ὡήθη εἶναι. καὶ μάλιστα εἰς Δημώνακτα τὸν φιλόσοφον. ὃς καὶ εἶδον αὐτὸς, καὶ ἐθαύμασα. διετέρᾳ δὲ τῷ Δημώνακτι, καὶ ἐπιμέλειαν σμικρὰν ἐμέλησε. τοῦτο μὲν οὖν Σωφρόνῃ, ἐν ἄλλοις βιβλίοις μοι γεγραπται, καὶ δεδήλωται, μέγας τις αὐτὸς, καὶ ἰσχὺν ὑπερβολὴν, καὶ τὴν ὑπακοὴν ὑπὸ τοῦ Παρνασσοῦ δίαιταν, καὶ τὴν ἱππικὴν δύνῃ, καὶ σοφίαν ὄρεσι, καὶ ἔργα σὺν ἀπορίᾳ δὲ ὀνόματα, καὶ ὅσα ἡ λῃστὰς αἱρῶν ἔπραξεν, ἢ ἀδιβάτων τὰ ἄβατα, ἢ χαράδρων τὰ δύσπορα. τοῦτο δὲ Δημώνακτος, ἄξιον λόγου ἐνόμισα, ὡς ἐκείνου τε λήθῃ μνήμης εἴη τοῖς ἀρίστοις τῶν κατ' ἐμὲ, καὶ οἱ γενναιότατοι τῶν νέων, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ὁρῶντες, ἔχοιεν μὴ πρὸς τὰ παλαιὰ μόνα τὸν ἀναθυμώμενον σφᾶς αὐτοὺς ῥυθμίζειν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας βίου κανόνα προτίθεσθαι, καὶ ζηλοῦν ἐκεῖνον, ἄξιον δὲ οἶδα ἐγὼ

Profectò, neque nostra ætas viris laude & memoria dignis in totum expers futura erat: sed aliquem etiam virtute corporis eximium, ingenioque summè philosophum editura. Quod autem dico, ad [1] Bœotium illum Sostratum refero, quem Græci Herculem vocabant, & esse putabant. In primis verò ad Demonactem philosophum: quos & ipse vidi, & vitos suspexi: cumque altero nimirum Demonacte diutissimè consuetudinem habui: De Sostrato verò alio in libro scripsi, ejusque magnitudinem declaravi, ac roboris excellentiam: præterea ejus apud Parnassum iub dio vivendi rationem, lectumque laboriosum, & alimenta montana, & opera à nomine non absona. Insuper quæ præclarè gessit, quum aut latrones è medio sustulit, aut viam in inviis fecit, aut trajectu difficilia ponte junxit. Iam verò æquum est ut duarum rerum gratia de Demonacte verba faciam, ut & quantum in me erit, viri præstantissimi memores sint illius, & generosissimi quique juvenes: & ad philosophiam respicientes, possint non modò ad vetera exempla se componere, sed ab ætate nostra sumptam regulam sibi proponere, illumque imitari, qui omnium phi-

1 *Bœotium illum Sostratum*] Hujus fortasse meminit in Dial. Mort. & in Alexand. Pseudom. Sostrati cujusdam Sicyonii, Pausan. meminit in Eliac. lib. 2. Cozn.

φιλοσόφων ἡδόμην. ὧν ἦ τὸ μὲν ἡμέτερον, Κύπριος, ἀ τὸ ἀφανὲς, ἐκ τῆς ἀξιολόγου πολιτικῆς, καὶ πάνυ. ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πάντων τούτων ὑπερέχων ἡδόμην, καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τοῦ κοινοῦ, ἐπὶ φιλοσοφίαν ὥρμησεν, ὑπὸ Ἀγαθοβούλου μὲν Δί', ἀδὲ Δημητρίου ἐπὶ αὐτῷ, ἀδὲ Ἐπικτήτου ἐπεμελήθησαν, ἀλλὰ παρὰ μὲν συνεγένετο τούτοις, καὶ ἐπὶ Τιμοκράτῃ τῷ Ἡρακλείτῃ, σοφῷ ἀνδρὶ, φασὶν τε καὶ γεραιῷ μάλιστα κεκοσμημένῳ. ἀλλ' ὁ γὲ Δημώναξ, οὐκ ἐπὶ τούτων ποὺς ὡς ἔφην ἐξεκυλισθείς, ἀλλ' οἰκείας ἐκ τῆς κοιλίας ὁρμῆς, καὶ ἐμφύτου πρὸς φιλοσοφίαν ἔρωτος ἐκ παίδων ὢν κεκινημένος ὑπερεῖδε μὲν τῆς ἀκριβείας ἁπάντων, ὅλου ὁ ἀνὴρ ἑαυτὸν ἐλευθερίᾳ, καὶ παῤῥησίᾳ, διέπλεσεν, οἷός τε ὀρθῶς, καὶ ὑγιῶς, καὶ αὐτοπαθῶς βίῳ χρώμενος, καὶ τοῖς ὀρθῶς παραχωρῶν ἑαυτὸν γοῦν, καὶ τῶν ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ ἀληθείαν. ὑμῖν [1] ἀνίσως ποσὶ τὸ δ' λόγου πρὸς τὴν ἕξιν, ἀλλὰ καὶ παιπαλῆς σωτηρίου ἐφίετο, καὶ τῆς πολλοστὸν ἐμέμνητο, καὶ λίαν ἤσκητο. καὶ τὰς ἐν φιλοσοφίᾳ πραγμάτειας, ὧν ἐπ' ὀλίγον, ἀδὲ κατὰ τῶν παρῳδίαν, ἄκρου τοῦ δακτύλου ἀψάμενος, πεπίστευτο. καὶ τὸ σῶμα ὑπεγεγύμνατο, καὶ πρὸς καρτερίαν διεπεπόνητο. καὶ τὸ ὅλον, ἐμεμελήκει αὐτῷ μηδενὸς ἄλλου προσδεῖσθαι. ὥστε

philosophorum quos novi præstantissimus fuit. Erat itaque Demonax genere Cyprius, non obscuro loco natus, quantum ad dignitatem civilem, & posteritatem attinebat. Verum hic omnibus illis excelsior factus, & se ipsum rebus pulcherrimis dignum ratus, ad philosophiæ studium se contulit, non per lovem ab Agathobulo, neque à Demetrio ante ipsum, neque ab Epicteto excitatus: sed cum his omnibus est conversatus, præterea cum Timocrate Heracleoti, sapiente viro, eloquentia & ingenio ornatissimo. At Demonax, à nullo eorum, ut dixi, invitatus, sed propria ad res præclaras alacritate, & insito erga philosophiam amore, statim à puero permotus, omnia humana bona despexit: cumque se libertati, & loquendi fiduciæ totum tradidisset, in ea constanter perstitit, cùm & ipse rectam, sinam, inculpatamque vitam viveret, & videntibus atque audientibus exemplum exhiberet, animum suum, veritatemque quam in philosophando observabat. At non illotis, quod ajunt, pedibus, ad hæc studia accessit: sed & cum poëtis fuerat enutritus, & plurima memoriæ mandarat, & in dicendo se exercuerat. Ea verò quæ in Philosophia tractantur, non paulum, neque ut est in proverbio, summo tantum digito attigerat, sed exactè tenebat. Præterea corpus exercuerat, & ad tolerantiam laboribus assuefecerat. Breviter, Huc curavit, ne alterius cujusquam egens esset. Quare postquam

1 Ἀνίσως ποσὶ] Vide Parœmiog. *Bourd.* Neutiquam inexercitatus neque rudis, quo proverbio etiam usus est in Rhetor. præcept. *Cogn.*

ἐδε-

πεὶ ἧς ἔμφησιν οὐκ ἴση ἐαυτῷ ἀρμοσθῆναι, ἱκανὴν ἀφορμὴν ἔχειν βίου. πολὺν μὲν τὸν περὶ αὐτῆς λόγον τοῖς ἀρίστοις τῶν Ἑλλήνων καταλιπών. φιλοσοφίας δὲ εἶδος οὐκ ἕν ἀσπαζόμενος, ἀλλὰ πολλὰ εἰς τὸν αὐτὸν κεκραμένα, ἃ παντὶ τῷ ἐξέφαινε τίνι αὐτῶν ἔχαιρεν. ἐφαίνετο δὲ τῇ Σωκρατικῇ μᾶλλον φιλοσοφίᾳ, οὐ τῷ σχήματι, οὐδὲ τῷ βίῳ ῥᾳστώνην τῶν Σωκρατικῶν ζηλῶν ἐδόκει, οὐ διαφέρεσθαι τὰ εἰς τὴν διαίτην, ὡς ἠκριβοῦτο, οὐ λαμβάνειν τροφὴν ἢ συμπαραφέρεσθαι, ἀλλ' ἀμφοτέροις ἄπασι, καὶ πένησιν ὢν, καὶ ἐφ' ἑλλιμένι πύθῳ κείμενος, συνῆν, καὶ ξυνεπολιτεύετο, καὶ τῶν μὲ δὴ Σωκρατικῶν εἰρωνείαν οὐ παρεδέχετο, χωρὶς δὲ Ἀττικῆς μετρίως διαφαίνειν τὰς συνουσίας, ὡς τὰς παρομιλούσας ἀπέχειν, μήτε καταφρονήσεως ὡς ἀγνώτας, μήτε τὸ σκυθρωπὸν τῆς ἐπιτιμήσεως ἀποφεύγειν. παντοίως δὲ ὑπὸ εὐφροσύνης ἡμερώμενος, καὶ κρημνιστέρεις ἀφικνεῖτο, καὶ φιλοτέρπης, καὶ ἐπὶ τὰ μέλλοντα εὐελπίδως. ἀπαλλάττοντι γὰρ οὐδεὶς ἀκριβῶς, οὐ διαπικραινόμενος, οὐδ' ἀγανακτῶν, εἰ μὴ ἐπιτομὴν τοῦ βίου. ἀλλὰ τὸ μὲν ἁμαρτηθέντων, καθήπτετο. τοῖς δ' ἁμαρτάνουσι, συναχθόμενος, καὶ τὸ παραδειγμα ἀπὸ τῶν ἰατρῶν ἠξίου λαμβάνειν, τὰ μὲν νοσήμασι ἐπιφθόνως ὀργὴ δ' ἐπὶ τοῖς νοσοῦσι ἀχρωμένων. ἠξίου γὰρ ἀνθρώπου μὲν εἶναι τὸ ἁμαρτάνειν, θεοῦ δ', καὶ ἀνδρὸς ἰσοθέου, τὰ παιδιόθεν ἐπανορθοῦν. τοιούτῳ δὴ βίῳ χρώμενος, εἰς ἑαυτὸν μὲν ἀδεὴς ἐδόκει. φίλοις δ' συνέπραττε τὰ εἰκότα. καὶ τοὺς μὲν δύσχιν ἀκαίρως

quam sensit se sibi non amplius sufficere, ultro è vita migravit, multo de ea re Græcorum præstantissimis sermone relicto: Philosophiæ verò non unam speciem selectam colebat: sed multis ad id commixtis, qua gauderet non patefecit. Apparebat quidem eum Socrati se magis addixisse, tametsi habitu, & vitæ frugalitate Diogenem æmulari videretur. Non tamen adulterabat ea quæ ad victum pertinebant, admirationis emerendæ gratia, utque ab iis respiceretur quibuscum versaretur. Verùm ne tantillum quidem fastu correptus, communi cum aliis vivendi ratione utebatur, & communibus reip. legibus parebat. Porrò [1] Socraticam ironiam non admittebat, sed Attica gratia suas disputationes implebat, ita ut ejus discipuli abirent, nec contemnentes eum ut non generosum, nec reprehensionum ejus severitatem refugientes: sed pervarii præ lætitia fierent, & longè modestiores, atque hilariores, deque futuro bene sperarent. Nunquam itaque visus est vociferans, aut supra modum contendens, aut indignans, etsi aliquis illi esset increpandus. Ipsa quidem peccata incessebat, sed peccantibus ignoscebat, petito à medicis exemplo, qui morbos quidem curant, iram verò in ægrotos non exercent. Existimabat enim hominis esse peccare: Dei verò, & viri Deo paris errata emendare. Quare cùm ita vitam instituisset, nulla re indigebat: amicis verò, ubi par erat, operam præstabat. Quorum siqui secunda fortuna frui vi-

1 *Socraticam ironiam*] Hinc Socrates dictus εἴρων, utebatur enim (ut ait Cic. 1. de off.) libenter ea dissimulatione quam Græci εἰρωνείαν vocant. *Cogn.*

ἐκ αὐτῶν, ὑπεμίμνησκεν ὡς ἐπ' ὀλιγοχρονίοις τοῖς δεινοῖς ἀγαθοῖς ἐπαιρομένους. τοὺς δ', ἢ πένθος ἐνδυομένους, ἢ φυγὴν δυχεραίνοντας, ἢ γῆρας, ἢ νόσον αἰσχαίνοντας, σὺν γέλωτι παρεμυθεῖτο, οὐκ ὀρθῶς ὅτι μὴ μικρῶν αὐτοῖς πενθεῖν μὲν πρόκειται, λήθη δέ τις ἀγαθῶν, καὶ κακῶν, καὶ ἐλευθερία μακρά, πάντας τὸ ὀλίγον κατακλύζει. ἐμελέτα δ' αὐτὸς καὶ ἀδελφοὺς στασιάζοντας διαλλάττειν, καὶ γυναῖκι ἀνδρὸς τοὺς μεγαλυνηκότας εἰρήνην πυκνάζειν. καί ποτε καὶ δήμοις πεφορτωμένοις ἐμμελῶς διελέχθη. καὶ τοὺς τελείους αὐτῶν, ἔπεισεν ὑπουργεῖν τῇ πατρίδι τὰ μέτρια. τοιοῦτος δὲ ὁ τρόπος τῆς Φιλοσοφίας ἦν αὐτῷ, πρᾶος, καὶ ἥμερος, καὶ φιλόφρων. μόνον αὐτὸν οὐκ ἐφίλησε, ἢ ζηλοῦν, ὡς ἂν καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν, τῷ φιλίαν ἡγεμόνι. καὶ διὰ τοῦτο φίλον μὲν οὐκ ἔπαυσι, καὶ σὺν ἔπει ὀργὴν σὺν οἰκείοις εὐθύμιζεν, ἀνθρώπου τι ὄντι. τέλεον δ', ἢ ἔλαττον ἔχαιρε, συνὼν οἷοις αὐτῶν μόνοις ἐξεπαίζετο, ὁπόσοι ἂν ἐδόκουν αὐτοῦ ὑπὸ τὴν τῆς Φιλοσοφίας ἐλπίδα διαφυγεῖν. καὶ τοῦτο πάντας μὲν χαρίεντας, καὶ Ἀφροδίτης αὐτῆς ἐπαφεῖναι τι, καὶ ἑλκῦσαι, ὡς ἀεὶ τὸ κωμικὸν σκῶπτον, τὸν πιθανὸν τοῖς χάρισιν αὐτοῦ ἐπικαθῆκε. τοιαῦτα καὶ Ἀθηναίων ὁ, τε σύμπας δῆμος, καὶ οἱ ἐν πλεῖ, ὑπερφυῶς ἐθαύμαζον αὐτὸν, καὶ διετέλουν, ὡς πανταχοῦ κρείττονα ἀφοσιλέποντες. καίτοι ἐν ὀλίγῃ ἐφοίτησε τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, καὶ μέσος ἐν μέσοις ἐν ἀγορᾷ τοῖς πλήθεσι σκήπτεται, ἐπὶ τε τῇ παῤῥησίᾳ, καὶ ἐλευθερίᾳ. καί ποτε ἐπ' αὐτὸν συνέστησαν Ἀ-

videreńtur, eos commonefaciebat, ne bonis ad breve tempus duraturis efferrentur. Eos vestem vel paupertatem lugerent, vel exilium moleſtè ferrent, aut senectutem, morbumve incusarent, cum risu consolabatur, quòd non viderent brevi futurum ut ea quibus affliguntur, ceſſarent: bonorum autem & malorum oblivio, longaque libertas, omnes intra breve temporis ſpacium exciperet. Ipſi etiam curæ erat diſſidentes inter ſe fratres concilare, & uxoribus pacem cum viris firmare. Aliquando etiam apud populum ſeditionibus perturbatum concinnam orationem habuit, multoſque illorum adduxit ut patriæ modeſtè ſubservirent. Hoc modo ſe in Philoſophiæ uſu mitem, manſuetum & hilarem præbuit. Solummodo inimici vel morbus, vel mors ipſum affligebat: quaſi maximum in rebus humanis bonum, amicitiam duceret. Ideoque amicus erat omnibus, nec fuit quiſquam qui homo eſſet, quem familiarem non exiſtimaret. Plus autem, minuſve lætabatur, eorum ſolummodo conſuetudinem devitans, quotquot illi videbantur propter ſpem obſequii delinquere. Et hæc omnia ea cum gratia, & venere faciebat, dicebatque, ut ſemper, juxta Comicum illud Suadela labiis illius inſideret. Itaque Athenienſium cùm omnis populus, tum magiſtratus, ſummopere illum mirabantur, eumque ut ex optimatibus quempiam ſemper conſpexerunt. Quanquam principio multos offendit, & odium non minus quàm à multitudine contraxit, propter libertatem, & loquendi fiduciam: & multi in illum Asyti

νυθέι, καὶ Μιλήσι. τὰ αὐτὰ κατηγορήσαντες, ἅπερ κἀκεῖνοι τότε, ὅτι ἔτε θεὸν ἔφη πώποτε, ἔτε ἐμυήθη μόνος ἁπάντων τῶν Ἐλευσινίων. ὡς δ' ἅπαξ ἀνδρείως μόλα στεφανωσάμενος, καὶ κρείττων ἐμφύτου ἀναλαβὼν, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὰ μὲν, ἐμμελῶς, ἃ δ', καὶ προχύτερον ἢ κὰ τῶν ἑαυτοῦ ἀποδέεσιν ἀπελογήσατο. ὡς μὲν γὰρ τὸ μὴ πεπυκίνται πώποτε τῇ Ἀθηνᾷ, μὴ θαυμάσητε ἔφη ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι εἰ μὴ ἀπέτερον αὐτῇ ἔθυσα. οὐδὲ γὰρ δεῖσθαι αὐτῶν τῶν παρ' ἐμοῦ θυσιῶν ὑπελάμβανον. ὡς δ' θάτερον τὰ τῶν μυηθέντων, τοῦτων ἔφη ἔχειν τὴν αἰτίαν, ἃ μὴ κατανοήσας σφίσι τὰ πλεῖστα, ὅτι ἄν τι φαῦλα ἢ τὰ μυήσεια, ἐ σιωπήσεται ἀπὸς τὰς μηδέπω μεμυημένους, ἀλλ' ἀποτρέψει αὐτὰς τῶν ὁρμῶν. ἄν τι καλὰ, φάσιν αὐτὰ ἐξαγορεύσειν ὑπὸ φιλανθρωπίας, ὥστε τὰς Ἀθηναίας ἤδη λίθους ἐπ' αὐτὸν ἐκ τῶν χερῶν ἐχούσας, πρᾴους αὐτῷ, καὶ ἱλεως γενέσθαι αὐτῷ καὶ προπεκείνας δεξαμένους, τιμᾶν, καὶ αἰδεῖσθαι. καίτοι οὐδὲν ἐκ δεχῆς τῶν ἀπὸς αὐτὰς λόγων, πρεσβυτέρου ἐπιχειρήσαντος τῷ ἀποδιμίῳ. ἀνδρες γὰρ ἔφη Ἀθηναῖοι, ἐμὲ μὲ ὁρῶντες ἐστεφανωμένον, ὑμεῖς ἤδη καμὲ καθύσατε. τὸ γὰρ ἀπέτερον, οὐκ ἐκαλλιερήσατε. βέλομαι δ' ἐνία προσθεῖναι τῷ εὐτόχως τε ἅμα, καὶ ἀστείως ὑπ' αὐτῶ λελεγμένων. ἄρξασθαι δὲ δοκῶ Φαβωρίνου καλοῦ,

ti & Meliti insurrexerunt, qui eadem Demonacti objiciebant, quæ illi olim Socrati, quòd nemo sacra facientem illum animadvertisset, quodque solus omnium nunquam Eleusiniis initiatus fuisset. Ad quæ viriliter admodum coronatus, nitidaque veste amictus, & in concionem progressus, partim moderatè, partim asperiùs quàm pro sua professione, respondit. Etenim ad hoc, quòd nusquam sacra fecisset Minervæ, Nolite mirari, inquit, Athenienses, si priùs illi nunquam sacrificaverim, neque enim illam oblatis à me sacrificiis indigere putabam. Ad alteram verò accusationis partem nempe mysteriorum, eam dixit sibi esse causam, cur cùm illis hactenus non fuisset festivitatis particeps, quia sive mala forent mysteria, nondum initiatis non reticuisset, sed ab orgiis eos avertisset, sive bona, ea præ humanitate omnibus exposuisset, adeò ut Athenienses qui jam lapides in illum contorquendos præ manibus habebant, erga illum mites, & placidi evaserint illico: atque ex illo cœperint eum colere & revereri, denique admirari. Quamquam statim ab initio orationis ad illos habitæ, asperiore usus est proœmio. Viri enim inquit, Athenienses, cùm me jam videatis coronatum, jam me immolate. Etenim nunquam antehac litastis. Nonnulla etiam addere volo, scitè & urbanè ab illo dicta. Bonum autem fuerit [3] à Phavorino, & iis

1 Οὐδὲ γὰρ δεῖσθαι] Minut. Fœl. Octavio. *Bourd.*

2 Τὸ γὰρ πρότερον οὐκ ἐκαλλιερήσατε] Innuit credo Socratis condemnationem & mortem, cujus pœnitentia cœpit paulo post Athenienses, ideo in ea hostia non litavere, nam hostia, de qua litatur, non est pœnitenda. *Palm.*

3 *A Phavorino*] De quo Philostrat. lib. 1. Sophistar. *Cogn.*

καὶ ὃν σοφὸς εἶναι δοκεῖν. ἐπὶ δὲ ὁ Φαβωρῖνος ἀκούσας τινὸς, ὡς οὐ γέλωτα ποιοῖτο τὰς ὁμιλίας αὐτοῦ, καὶ μάλιστα τῶν αὐτοῖς μελῶν, τὸ ὑπερκεκλασμένον σφόδρα, ὡς ἀθρύπτοις, καὶ γυναικείοις, καὶ φιλοσοφίᾳ ἧκιστα σχέπτοις, προσελθὼν, ἐρώτα τὸν Δημώνακτα, τίς ἂν χλανίσκοις τὰ αὐτοῦ. ἄνθρωπος ἔφη, σὺ δὲ οὐκ ἐπιτήδειος ἔχων τὰ ὦτα. [1] ἐγκειμένῳ δὲ τῷ σοφιστῇ, καὶ ἐρωτῶντι, τίνα δὲ καὶ ἐφόδια ἔχων ἐπὶ Δημώνακτα, εἰς παιδεὺς εἰς φιλοσοφίαν ἥκοις, [2] ὄρχεις ἔφη. ἄκουσον δὲ ποτε ὁ μωρὸς ὠσπερεὶ πρὸς τὸν Δημώνακτα, τίνα αἴρεσιν ἀσπάζεται μᾶλλον ἐν φιλοσοφίᾳ. ὁδὶ, τίς μοι σοι εἶπεν ὅτι φιλοσοφῶ; καὶ ἅπιον ἦν, παρ' αὐτῷ τοῦ μάλα ἐγέλασεν. ὃ δὲ, ἐρωτήσαντος ἑτέρου μάλα, σκώπτων ἔφη, γελοῖόν μοι εἶναι ἔδοξεν, εἰ σὺ μὲν δοκεῖς πώγωνος ἀξίους κρίνειν τοὺς φιλοσόφους, αὐτὸς πώγωνα οὐκ ἔχων. ὃ δὲ σοφιστὴς ποτὲ σοφιστὴ Ἀθηναίων ἐδοκιμάζετο, καὶ λέγοντος ὑπέρ τινος ἐπαινόν τινα τοιοῦτον, ὅτι πάσης φιλοσοφίας πεπείρατο, ἐκεῖνος δὲ αὐτὰ εἰπὼν, ἃ ἐλεγεν, ἐὰν Ἀριστοτέλης με καλῇ ἐπὶ τὸ Λύκειον, ἕψομαι. ἂν Πλάτων ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν, ἀφίξομαι. ἂν Ζήνων ἐπὶ τὴν Ποικίλην, ἀφίξομαι. ἂν Πυθαγόρας καλῇ, σιωπήσομαι. ἀναστὰς δὲ ὁ μισητὸς τοῦ ἀκροωμένου, ἐπὶς

& iis quæ illi dixit incipere. Cùm enim ex aliquo Phavorinus audiisset, illum suas dissertationes ludibrio habere: maximè verò membrorum in illis nimium fractas delicias, ut non generosam, at muliebrem mollitiem, ac Philosophiæ minimè convenientem. Demonactem adiit, ab eoque quæsivit, quisnam esset à quo subsannaretur: homo, inquit, cui sunt aures deceptu non facles. Instante verò quodam Sophista, atque interrogante, Quibusnam viaticis instructus ò Demonax, à puero ad Philosophiam accessisti: Testiculis, inquit. Idem aliàs Demonactem adiit, & interrogavit, quam philosophiæ sectam magis amplecteretur. Quis verò, inquit, tibi dixit me philosophari? jamque abiens suaviter admodum risit. Illo verò interrogante quid esset quod rideret, Demonax ridiculum, inquit, mihi visum est, si tu barba tenus judicandos putas philosophos, qui barbam ipse non habes. Sidonio etiam qui Rhetor Athenis olim clarus fuit, dicente in ipsius laudem, eum philosophiam omnem esse expertum (malum autem non erit ea referre quæ dixit) Si me ad Lyceum vocarit Aristoteles, sequar: si ad Academiam Plato, veniam: si ad Pœcilen Zeno, commorabor: si vocarit Pythagoras, tacebo. Surgens igitur è medio auditorum, Heus tu, inquit, nomi-

1 Καὶ μάλιστα τῶν αὐταῖς μελῶν] Sic hæc verba bonus Opsopœus interpretatus est, quasi hoc loco μελῶν de membris accipiendum esset. Infœliciter certe, ne dicam ridicule. At tu verte: *& maximè in illis carmina fracta & minimè generosa.* Palm.

2 Ἐγκειμένῳ δὲ τῷ σοφιστῇ] Malè Interpres: *Instante verò quodam Sophista*, verrendum: *Instante verò Sophista*: hoc est, Favorino. *Menagius.*

3 Ὄρχεις ἔφη] Spado fuit Favorinus. *Idem.*

4 Ἐπὶ τὴν Ποικίλην] Anglic. ἐπὶ τὴν ποικίλην. **Bourd.**

ἔφη, προσιπὼν τὸ ὄνομα, καλεῖ σε Πυθαγόρας. Πύθωνα δέ τινα τῶν ἐν Μακεδονίᾳ δύπαρύφων, νεανίσκον ὡραῖον, ἐρεθίζοντα αὐτὸν, καὶ προπίνοντα ἐρώτημά τι σοφιστικὸν, καὶ κελεύοντα ἐπεῖν τὴν λύσιν, ἵν' ἔφη οἶδα τέκνον, [1] ὅτι περιμένῃ. ἀγανακτήσαντα δὲ ἐκείνου ἐπὶ τῇ τοῦ ἀμφιβολίας σκώμματι, καὶ συναπειλήσαντα, αὐτίκα σοι μάλα τὸν ἄνδρα ἐπιδείξω. ὁδὶ, σὺν χάλκῳ ἀράττων. καίτοι [2] ἄνδρα ἔχεις; ἐπεὶ δέ τις ἀθλητὴς καταγελασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὅτι ἐώθει ἄφρα ἀναπλέκεσθαι, ὀλυμπιονίκης ὤν, ἐπάταξεν αὐτὸν εἰς τὴν κεφαλὴν λίθῳ, καὶ αἷμα ἔρρυη, οἱ μὲν παρόντες, ἠγανάκτουν, ὡς αὐτὸς ἤκιστα τετυπτημένον, καὶ ἐδόκουν ἐπὶ τὸν ἀνθρωπον ἰέναι. ὁ δὲ Δημώναξ, μηδαμῶς ἔφη ἄνδρες φῶς τὸν ἀνθρωπον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν ἰατρόν. ἐπεὶ δέ ποτε καὶ χρυσοῦν δακτύλιον ὁδῷ βαδίζων εὗρε, γραμμάτιον ἐν ἀγορᾷ ἐκθεὶς, ἠξίου τὸν ἀπολέσαντα, ὅστις ἦν ὁ δακτυλίου δεσπότης, ἥκειν. καὶ ἐπόντα ὁλκῇ αὐτῷ, καὶ λίθῳ, καὶ τύπῳ, ἀπολαμβάνειν. ἦκεν οὖν τις μειρακίσκος ὡραῖος, αὐτὸν ἀπολωλεκέναι λέγων. ἐκεῖ δὲ ὑδὲ υἱὸς ἔλεγεν, ἅπτει ἔφη ὦ παῖ, καὶ τὸν [3] δακτύλιον φύλαττε. τοῦτον γὰρ οὐκ ἀπολωλέκας. τῷ δὲ τὸν Ῥωμαίων βουλῆς τις Ἀθήνησιν ἰὼν αὐτῷ δείξας πάνυ ὡραῖον, ἠλυδρίασε ἂν, καὶ διακεκλασμένον, προσαγορεύσαντα σε ἔφη ὁ ἐμὸς υἱὸς οὗτοσί. καὶ ὁ Δημώναξ

mine compellans, vocat te Pythagoras. Præterea Pythone quodam ex prætextatis Macedonibus, juvene formoso illum provocante, ac quæstionem sophisticam proponente, jubenteque ut syllogismi solutionem diceret, unum inquit, novi fili, quòd concluderis. Cumque ille indignaretur, ob scommatis ambiguitatem, & comminaretur, statim tibi virum ostendam. Hic verò ridens interrogavit. Etenim virum-ne habes? Cùm etiam athleta quidam ab eo derisus quòd florida veste indutus cerneretur, cùm esset Olympiorum victor, illi vulnus lapide in caput inflixit, unde manavit sanguis. Quod qui adorant indignabantur, ac si percussus quisque fuisset, & clamabant ut ad Proconsulem iret. Sed Demonax, Nequaquam inquit, viri ad Proconsulem, sed ad medicum. Olim etiam cùm deambulando annulum inveniisset aureum in via, appositа in foro schedula, poscebat ut qui annulum amisisset, quicunque tandem illius dominus esset, veniret, & indicato pondere, gemma, & typo, eum reciperet. Venit ergo formosus adolescens, qui se amisisse ajebat. Qui cùm sani nihil diceret, Abi, inquit, ô puer, tuumque annulum serva, etenim hunc non amisisti. Quispiam verò è Romanis senatoribus, cùm Athenis ipsi filium ostendisset, valdè formosum, sed effœminatum & deliciis fractum: salutat te, inquit, meus hic filius. Tum Demo-

1 Ὅτι περιμένει] Legendus Doctissimus Flor. Christian. ad εἰμι. Aristoph. Bourd.

2 Ἄνδρα ἔχεις] Dixi ad illud Petron. *quaque virum quærunt.* Idem.

3 Δακτύλιον] De hac dictione alibi. *Idem.*

μώνακ, καλὸς ἔφη, καὶ σὲ ἄξιον, καὶ τῇ μητρὶ ὁμοίως. τὸν δὲ Κυνικὸν ἐν ἀρκτῳ δέρματι φιλοσοφεῖν, οὐκ Ὀνήσιμον, ἀσπερ ἐνομίζετο, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον καλεῖν ἄξιον. ἐρωτῆσαί δέ τινα τὸν τί ἂν εἴη τὸ τῆς εὐδαιμονίας εἶναι δοκεῖ, μόνον εὐδαίμονα ἔφη τὸν ἀλύπητον. οἰόμενον δὲ φῆσαι πολλοὺς ἀλυπήτους εἶναι, ἀλλ' ἐκεῖνον νομίζω, τὸν μήτε ἐλπίζοντά τι, μήτε δειλούμενον. ὁδί, καὶ πῶς ἂν ἔφη τοῦτό τις δύναιτο; ἅπαντες γὰρ ὡς τὸ πολὺ τούτοις δεδουλώμεθα. καὶ μάλα ἔφη, εἰ κατανοήσεις τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα, οὐδεὶς ἂν αὐτὰ ὑπὲρ ἐλπίδος, ὑπὲρ φόβου ἄξια, παυσαμένων πάντων καὶ τῶν ἀναφῶν, καὶ τῶν ἡδέων. Περιχύτου δὲ Πρωτέως ἐπιπλήττοντος αὐτῷ, ὅτι ἰγέλαστα τὰ πολλὰ, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὡς σοφιστὴς παίζει, καὶ λέγοντος, Δημώναξ, ὁ Κυνὰς; ἀπεκρίνατο, Περιχύτου, σὺν ἀνθρωπίζεις; [1] καὶ μὰν καὶ φυσικόν τινα περὶ τῶν ἀντιπόδων ἀμφιλεγόμενον, ἀναζήσας, καὶ ἐπὶ φρέαρ ἀγαγὼν, καὶ δείξας αὐτῷ τὴν ἐν τῇ ὕδατι σκιὰν, ἠρώτα, πότερον ἄρα τοὺς ἀντιπόδας εἶναι λέγεις; ἀλλὰ καὶ μάγον τινὸς εἶναι λέγοντος, καὶ ἐπῳδὰς ἔχειν ἰσχυρὰς, ὡς κατ' αὐτῶν ἅπαντα ἀναπείθειν, καὶ παρέχειν αὐτῷ ὁπόσα βούλεται, μὴ ἀπόμαζε ἔφη. καὶ γὰρ αὐτὸς ὁμότεχνός εἰμί σοι, καὶ εἰ βούλει, ἵνα εἰδῇς τὴν δοτίπωλαν, καὶ ὄψει με ἀφθόνως ἐπῳδὴν, καὶ μικρῷ δὲ φαρμάκῳ πειθόμενόν αὐτῇ δῶναί μοι τὸν ἄρτον, ἀντιτίθεμαι τὸ νόμισμα, ὡς τὰ ἴσα τῇ ἐπῳδῇ δυνάμενον. ἐπεὶ δὲ monax, pulcher ille est, inquit, teque dignus, & matri tuæ. Porrò Cynicum in pelle ursina philosophantem, non Honoratum, quod illi nomen erat, sed Arcesilaum vocandum censuit. Cum quidam interrogasset, quis illi terminus fœlicitatis esse videretur, respondit, solum esse fœlicem eum qui liber sit. Illo autem subjiciente multos esse liberos, At illum puto, inquit, qui neque sperat, neque timet quicquam. Ille verò, quomodo, inquit, hoc fieri potest? omnes enim ut plurimum his servimus. Atqui, inquit, si res humanas perpenderis, eas neque spe, neque metu dignas esse comperies, quum tristia, & jucunda omnia cessaverint. Peregrino autem Protei filio ipsum objurgante quod sæpe rideret, & hominibus illuderet, dicenteque Demonax, nonne Cynicum agis? Respondit, Peregrine, nonne tu hominem? Physicum quoque de Antipodibus differentem, surgens ad puteum deduxit, illique umbra in aqua demonstrata, quæsivit, Numquid tales esse Antipodas asseris? Præterea quopiam magum se esse profitente, carminaque efficacia habere, quibus omnes illiceret, & exhiberet quæcunque vellet, Ne mireris, inquit. Nam eandem quam tu artem calleo, Et si placet ad pistricem me sequere, & videbis me unica incantatione, & exiguo pharmaco ipsam adducturum, ut mihi det panem nummum innuens, æqualem cum incantationibus vim obtinentem. Cùm verò

[1] Καὶ μὴν καὶ φυσικόν τινα περὶ τῶν ἀντιπόδων διαλεγόμενον] Tzetzes in Chiliadibus. *Menagius.*

Ἡρῴδης ὁ πάνυ, ἐπινθάνετο τὸν Πολυδεύκη ὡς ὤρας λοιδοροῦσα, καὶ ἤξιεν ὄχημα ζεύγνυσθαι αὐτῷ, καὶ ἵππους παρίστασθαι, ὡς ἀναβησόμενον, καὶ δεῖπνον ἀριστοποιεῖσθαι, ὡς ἐπιδειπνιοῦντα. ὁ δὲ Δημώναξ, Πολυδεύκης ἔφη μοι προσίζειν σοι πάνυ ἐπιχολῶν. ἠθύμησεν οὖν ἐκεῖνος, καὶ εἰπόντος ὅτι τὸ κοινὸν τοῦ αὐτοῦ πάθους αὐτῷ, καὶ εἰπόντος τί δὴ ὦ Δημώναξ, Πολυδεύκης ἀξιοῖ, αἰτιᾶταί σε ἔφη, ὅτι μὴ ἤδη πρὸς αὐτὸν ἄπῃ. σὲ γὰρ αὐτὸς, υἱὸν πενθοῦντα, καὶ ἐκ σκότου ἑαυτὸν παθειργάσατο, πρὸς ἔλεγε μέγας τε εἶναι, καὶ δύνασθαι αὐτῷ ἀναπαλαῖσαι τὸ παιδὸς τὸ εἴδωλον, εἰ μόνον αὐτῷ τρεῖς τινας ἀνθρώπους ὀνομάσαις, μηδένα πώποτε πεπενθηκότας. ἐπιπολὺ δὲ ἐκείνου διαπορουμένου, καὶ λογιζομένου, ἐγὼ γὰρ εἴ τινα οἶμαι εἰπεῖν τοιοῦτον, εἶτ' ἔφη ὦ γελοῖε, μόνον ἀφόρητα πάσχειν νομίζεις, μηδένα ὁρᾶν πένθους ἄμοιρον; καὶ μὴν κἀκείνων καταγελᾶν ἔξεστι, τῶν ἐν ταῖς ὁμιλίαις πάνυ ἀρχαίοις, καὶ ξένοις ὀνόμασι χρωμένων. ἵνα γὰρ ἐρωτηθέντι τι ὑπ' αὐτοῦ λόγου τινὸς, καὶ ὑπεραττικῶς ἀπεκρίνατο, ἐγὼ μὲν σε ἔφη ὦ ἐπαῖρε, νῦν ἠρώτησα. σὺ δέ μοι ὡς ἐπ' Ἀγαμέμνονος ἀπεκρίνω. εἰπόντος δέ τινος τῶν ἐπαίρων, ἀπίωμεν Δημώναξ εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ εὐσπευξόμεθα ὑπὲρ σοῦ; πάνυ ἔφη καφὸν ἡγῇ τὸν Ἀσκληπιὸν, εἰμὴ δύναται κἀντεῦθεν ἡμῶν εὐχομένων ἀκούειν. ἰδὼν δέ ποτε δύο τινὰς φιλοσόφους κομιδῇ ἀπαιδεύτους καὶ ζητοῦντας ἐρίζοντας, τὸ [1] Herodes illustris, Pollucem immatura morte sublatum lugeret, currumque vellet ipsi jungi, & tanquam ascensuro præstò esse: aggressus hunc, Demonax, à Polluce, inquit, epistolam tibi affero. Cùm autem ille gavisus esset, & putaret illum cum suo dolore in communi concurrere, dixit, Quid igitur ὁ Demonax, sibi vult Pollux? incusat te, quòd ad ipsum non proficiscaris. Hic ipse, alteri filium lugenti, & in tenebris se coërcenti, dicebat se esse magum, & filii umbram ex inferis ipsi reducere posse, si tres tantum homines illi nominaret, qui neminem unquam luctu essent prosequuti. Cum ergo hic diu secum hæsitaret, siquidem, opinor, neminem hujusmodi proferre poterat, tandem ait, ὁ ridicule, an te solum intolerabilia ferre existimas, neminem videns luctus expertem? Quinetiam eos risu dignos censebat, qui in sermonibus utebantur planè vetustis vocabulis, & peregrinis. Itaque cùm aliquando quempiam aliquid interrogasset, illeque plus quàm Atticè respondisset, Ego quidem, inquit, amice nunc te interrogavi, tu verò mihi, ut Agamemnonis tempore respondes. Dicente quopiam ex amicis, abeamus Demonax in fanum, Æsculapii, pro filii salute oraturi, Valdè surdum, inquit, Æsculapium existimas, si non potest nos hinc precantes exaudire. Cùm aliquando duos vidisset philosophos magnopere ineruditos in quæstione altercantes, alterum

1 *Herodes*] Atticus. hujus Herodis Gellius, Spartianus, Pausan. & alii meminêre & Philostrat. in Sophist. *Cogn.*

κὴ τ μ, ἄτοπα ἐρωτῶντα, τ δὲ, ὐδὲν πρὸς λόγον ἀποκρινόμενον, ὐ δικεῖ ὑμῖν ὦ φίλοι ἶφη, ὁ μ ἵππος τύτων, τράγον ἀμέλγειν, ὁδὶ, αὐτῷ κρόκινον ὑποτείνας; Ἀγαθοκλῆς ὁ Περιπατητικὸς μέγα φρονῶν, ὅτι μόνος αὐτός ἐστι, κὴ πρῶτος τ ἀφελεκτικῶν, ἶφη, κὴ μλὼ ὦ Ἀγαθόκλεις, εἰ μ πρῶτος, ὐ μόνος. εἰ ὁ μόνος, ὐ πρῶτος. Κεθήγυς ὁ ὑπατικὸς, ὅποτε ἀφῆκε τ Ἑλλάδος εἰς τλὺ Ἀσίαν ἀπιὼν περισόσων τῷ πατρὶ, πολλὰ καταγέλαστα κὴ λέγον, κὴ ποιῶν, ἐπιδὴ τ ὑπατείαν τις ἐρᾷν τύτων, ἔλεγλε αὐτὸν μέγα κάθαρμα εἶναι, κὴ τ Δί ἶφη ὦ Δημώναξ, ὐδὲ μέγα. κὴ Ἀπολλώνιος δέ ποτε τ φιλόσοφον ἰδὼν μ πολλῶν τ μαθητῶν ἐξελαύνοντα, ἤδη ὁ ἀπιὼν μετέπεμπτο, ὡς ἐπὶ παιδείᾳ τῇ βασιλεῖ σωισόμενον, προσέρχεται ἶφη ὁ Ἀπολλώνιος, κὴ οἱ ξυνναυτῶται αὐτῦ. ἄλλο δέ ποτε ἐρωτώμενός εἰ ἀθάνατον αὐτῷ ἡ ψυχὴ δοκεῖ εἶναι, ἀθάνατον ἶφη, ἀλλ' ὡς πάντα. ὡσὶ μέντοι Ἡρώδου ἔλεγλε ἀληθεύειν τ Πλάτωνα, φάμενον ὐ μίαν ἡμῖν ψυχὴν ἔχειν. ὐ γὸ εἶναι τ αὐτῆς ψυχῆς, Ῥηγίλλαον, κὴ Πολυδεύκη, ὡς ζῶντας ἐπιᾶν, κὴ τὰ τοιαῦτα μελετᾶν. ἐπόλμησε δέ ποτε κὴ Ἀθηναίοις ἐρωτῆσαι δημοσίᾳ, τ προφήτας ἀκέσεως, ἀφ' ἵνα αἰτίαν ἀποκλείσειαν αὐτὺς βαρβάρους. κὴ τῶτα, ὅ τλὺ πλείτλὺ αὐτοῖς κατεσκευάζε rum absurda rogantem, alterum nihil ad rem respondentem. Nonne videtur vobis, inquit, ô amici, horum alter hircum mulgere, alter illi cribrum supponere? Cùm Agathocles Peripateticus sese efferret, quòd solus dialecticorum esset primus. Atqui, inquit, Agathocles, si primus, non solus, si solus non primus. Porrò cùm Cethegus vir Consularis, quando per Græciam in Asiam proficiscebatur, futurus patris in exercitu vicarius, ridicula multa & diceret, & faceret. Postea quam ex amicis quispiam eadem videns diceret illum magnum scelus esse: per Iovem, inquit, Demonax non magnum. Cùm verò Apollonium philosophum aliquando conspexisset, cum multis discipulis in equo discedentem, quando accersitus abibat, ut regis esset præceptor, Accedit, inquit, Apollonius, ejusque Argonautæ. Alio verò interrogante num ipsi anima videretur immortalis, Immortalis, inquit, sed ut cætera omnia. De Herode dicebat verum dixisse Platonem, affirmantem haud unam nobis esse animam. Neque enim esse ejusdem animæ Regilaum & Pollucem, ut vivos epulis excipiat, & talia meditetur. Ausus est quoque aliquando Athenienses publicè interrogare, audita sacrorum præfatione, quam ob causam barbaros excluderent, idque cùm ea sacra Eu-

1 Περισέρχεται, ἶφη, ὁ Ἀπολλώνιος, καὶ οἱ Ἀργοναῦται αὐτοῦ] Iocus est in voce *Argonautæ*. Nam Apollonium & ejus discipulos insimulabat avaritiæ, utpote qui Romam cum magistro ad Imperatorem ibant, ut divites ibi fierent, sicut Argonautæ ad vellus aureum, de qua expeditione extat egregium poëma omnibus notum Apollonii alterius, ad quod alludit. *Palm.*

2 Ῥηγίλλαον καὶ Πολυδεύκη] Ῥηγίλλαν καὶ Π. Marc.

1 Εὐ-

[1] Εὐμόλπῳ, βαρβάρῳ, καὶ Θρᾳκὶ ὄντι. ἐπεὶ δέ ποτε πλεῖν μέλλοντι αὐτῷ ἀφ' ἑταίρων, ἔφη τις τῶν φίλων, μὴ δείδοικας μὴ ἀναπεμπόμενον σκάφος, ὑπὸ ἰχθύων καταποθῇς; κἆτα ἀγωνιῶμαι ἐγὼ μὴ ἁλῶ ἔφη, ὑπὸ ἰχθύων καταδαπανηθείς, τοσούτους αὐτὸς ἰχθῦς καταφαγών. ῥήτορι δέ τινι κάκιστα μελετήσαντι, συνεβούλευσεν ἀσκεῖν, καὶ γυμνάζεσθαι. ὃ δή, εἰπόντος ἀεὶ ἐπ' ἐμοῦ τὰ λίαν, εἰκότως τοίνυν ἔφη τοιαῦτα λέγεις, μωρὰ ἀκροατῇ χρώμενος. καὶ μέντοι δέ ποτε εἰδὼν δημοσίᾳ ἐπὶ μισθῷ μαντευόμενον, οὐχ ὁρῶ ἔφη ἔφ' ὅτῳ τὸ μισθὸν ἀπαιτεῖς. εἰ μὲν γὰρ ὡς ἀλλάξαί τι δυνάμενον τῶν ἐπικεκλωσμένων, ἀλίγου αἰτεῖς, ὁπόσου ἂν αἰτῇς. εἰ δὲ ὡς δέδοκται τῇ Θείᾳ πάσῃ ἔσται, τί σε δύναται ἡ μαντική; πρεσβύτῃ δέ τινι Ῥωμαίῳ εὐσωματοῦντι, καὶ τὸν σύστολον αὐτοῦ μάχην ἀσθενῆ παραδόντι ἐπιδεικνύμενος, καὶ ἐρωτῶν πῶς σοι Δημώναξ μεμαχῆσθαι ἔδοξε, καλῶς ἔφη, ἂν ξύλινον τὸν ἀνταγωνιστὴν ἔχῃς, καὶ μὴν καὶ ἀσθενῆ τὰς λόγους τοῦ ἐρωτήσαντος, πάνυ εὐτύχως παρεσκεύασο. ἐρομένου γάρ τινος ἐπὶ χλιάσασιν, εἰ χιλίας μνᾶς ξύλων κρύπτειμι ὁ Δημώναξ, πόσην μνᾶν ἂν καπνὸν ἡγοῖντο, φησὶν ἔφη τῷ ἀποδύτῃ. καὶ τὸ λοιπὸν πᾶν, καπνός ἐστι. Πολυβίῳ δέ τινι, καμιδῇ ἀπαιδεύτῳ ἀνδράσι, καὶ σολοίκῳ, εἰπόντος, ὁ βασιλεὺς μετὰ Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετίμηκεν, εἶτα σε ἔφη Ἕλλησι μᾶλλον, ἢ Ῥωμαίοις πεποίηκεν. ἰδών δέ ποτε τὸν ὑπερήφανον, ἐπὶ τῷ πλάτει τοῦ πορφύρου μέγα φρονοῦντα, κύψας

[1] Eumolpus barbarus & Thrax instituisset. Cùm etiam hyeme esset navigaturus, dixit quispiam ex amicis, Annon times ne submersa navi à piscibus devoreris? Atqui demens essem, inquit, si à piscibus depasci metuerem, cùm tot pisces ego ante comederim. Cuidam verò Rhetori pessimè declamanti, suasit ut exercitationi incumberet. Cumque hic dixisset, semper apud me declamo, Meritò utique ista dicis, cùm auditore stulto utaris. Viso etiam vate qui mercedis gratia publicè vaticinabatur, Non video, inquit, quamobrem mercedem exigas. Etenim si hoc nomine exigis, quasi aliquid ex fati decretis mutare possis, parum illud est, quamtumcunque postularis. Sin autem omnia ut Deo visum est eventura sunt, quid potest tua vaticinatio? Quodam verò sene Romano corpore bene habito, armatam adversus palum pugnam commonstrante, & interrogante, Quomodo Demonax tibi pugnasse videor. Rectè, inquit, siquidem ligneum adversarium habebas. Quinetiam ad dubias quæstiones aptè erat comparatus. Interrogante enim quopiam ludibrii gratia, Si mille minas ligni combussero, Demonax, quot erunt fumi minæ? Pondera inquit, cinerem, & reliqua omnia fumus erunt. Polybio quodam, homine valdè indocto, & inepto, dicente, Imperator Romanorum civitate me donavit, Vtinam, inquit, te Græcum potius quàm Romanum fecisset. Cùm & prætextatum quendam vidisset, purpuræ latitudine superbientem, admoto illius auri

[1] Εὐμόλπῳ] Dico alibi. *Bourd.*

αὐτῷ σφᾶς τὸ δῆς, καὶ ἅ ἰδόντος λαβόμβᾳ, καὶ δείξας, ἔφη, τοῦτο μόνον σοὶ σὲ, σφάζων ἐφορᾷ, καὶ ἐμὲ ἀποβάλλει. ἐπεὶ μόνον λούμβᾳ, ἄκνησεν εἰς τὸ ὕδωρ ζέον ἐμβῆναι, καὶ ἠπόρησατό τις ὡς λεπτολογώτερος, εἰπέ μοι ἔφη, ὑπὲρ πατρίδος αὐτὸ ποιεῖς ἔμικτον; ἐρωμένης δὲ τινος οἴεσθε νομίζειν εἶναι τὸ ὕδωρ, σκέμενον ἔφη, κἀκεῖνή σοι ἐπιτιμᾷ. Ἀδμήτῳ δέ τινι ποιητῇ φαύλῳ, λίθινα χαρακτῆρα μονόστιχον ἐπιγραμμα, ὅσα ἐπὶ τοῖς ἀφιδρύτοις κιονίσκοις ἐπιγραφῆναι αὐτῷ τῇ σήλῃ, ἃ χαίρων ἂν καὶ αὐτὸ εἶπεν,

Γαῖα λάϊν Ἀδμήτου ἔλυτρον, βῆθι εἰς Διὸν αὐτός,

Γελάσας, εἶπεν, ὡς καλόν ἐστιν ἃ Ἀδμήτου τὸ ἐπίγραμμα, ὥστε ἐζηλόμην αὐτὸ ἤδη ἐπιγεγράφθαι. ἰδὼν δέ τις ἐπὶ τῷ σκιλῶν αὐτῷ οἷα τοῖς χάρισιν ἐπικωμῶν γέγνεται, ἤρετο, τί τοῦτο ἃ Δημώναξ; ὁ δὲ, μεμάφθαι, Χάρων με ἔδακεν ἔφη. καὶ μέντοι καὶ Λακεδαιμονίου τινὰ ἰδὼν τὸ αὐτῷ οἰκέτῃ μαστιγούμενα, πῶς, ἔφη, ἀμύμητον σαυτὸν τοιοῦτον ἀποφαίνει. [1] Δανάης δέ τινα πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἔχούσης, κεῖσθε ἔφη. ἃ γὰρ οὐ Δανάη ἃ Ἀκρισίου θυγάτηρ. μᾶλλον δὲ ἐπολέμει τοῖς ἃ πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλὰ πρὸς ἐπίδειξιν φιλοσοφοῦσιν. ἵνα γὰρ ἴδωσι Κυνικὸν, τρίβωνα μὲν, καὶ πήραν ἔχοντα, [2] ἀπὸ δὲ τοῦ βακτη-

auri capite, prehensaque vestis, & commonstrata, inquit, hoc ante te ovis ferebat, & ovisetat. Cùm lavans in balneis, in aqua ferventem insscendere reformidaret, & quispiam eum ut meticulosum argueret, Dic mihi, inquit, Num pro patria idipsum passurus eram? Interrogante quodam, Qualia in Orco esse existimas? Præstolare, inquit, indeque tibi per literas significabo. Cuidam etiam Admeto malo poëtæ, dicenti se monostichon epigramma scripsisse, quod testamento mandasset inscribi suo cippo, quod referre non fuerit deterius,

Corpus humo tegitur, Admeti ad astra volavit,

Effuso risu, dixit, Adeò elegans, Admete, est epigramma, ut illud jam inscriptum esse optarim. Cùm vidisset quispiam eum cruribus innixum, prout accidere solet senibus, interrogavit. Quid hoc rei est? Demonax. Ille verò ridens, inquit, Charon me momordit. Intuitus Lacedæmonium servum suum flagris cædentem, Desine, inquit, servo tuo similem te ostendere. Cùm Danaë quædam fratri litem intenderet, judicio contende, inquit, Non enim es Danaë Acrisii filia. In primis verò adversus eos pugnabat, qui non ad veritatis investigationem, sed ad ostentationem philosopharentur. Quare viso Cynico qui tritum pallium & peram habebat, pro baculo verò

[1] Δανάης δέ τινα πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἔχούσης, Κεῖσθε, ἔφη, ἃ γὰρ οὐ Δανάη ἃ Ἀκρισίου θυγάτηρ.] Iocus sane frigidus ex nomine Acrisii, quasi Ἀκρίσιος ἀνὴρ κρίσιμος. Nisi fortè an dixit, non enim es Acrisii filia, intelligi volens, non enim es turri clusa ut Acrisii filia, sed prodire potes. Aut, Procede in publicum litigatura: non enim metus ne quis tam deformem lupiter te rapiat. *Mart.*

[2] Ἀπὸ δὲ τοῦ βακτηρίας ἀπέχοντα πολλῷ] Melius τρίβωνα μὲν καὶ πήραν

ἐλέας, ὑπέρογκον κεκραγότα, καὶ λέγοντα ὅτι Ἀντισθένης, καὶ Κράτητος, καὶ Διογένους εἰσὶ ζηλωτής, μὴ ψεύδῃ ἔφη. σὺ γὰρ Ὑπερείδου μαθητὴς εἶ τυγχάνεις. ἐπεὶ μέντοι πολλοὺς τῶν ἀθλητῶν ἑώρα κακῶς μαχομένους, καὶ ἀθέσμως τὸν νόμον τῶν συναγωνίων, ἀντὶ δὲ παγκρατιάζειν βδάκνοντας, ὧν ἀπεικότως ἔφη, τοὺς νῦν ἀθλητὰς, οἱ παρομαρτοῦντες, λέοντας καλοῦσιν. ἀγνοῶν δὲ καὶ ἐκεῖνο αὐτὸς, καὶ δηκτικὸν ἅμα, τὸ πρὸς τὸν ἀηδύπαθον εἰρημένον. ὦ μὲ γὰρ τὸν πεπυρωμένον τὸ σκέλη, καὶ τὸ σῶμα ὅλον. Κυνικὸν δέ τινα ἐπὶ λίθου ἀναβαίνοντα, ἐν αὐτῷ τούτῳ κατηγορήσαντα αὐτοῦ, καὶ εἰς κινάδιον ἀμφιβάλλοντα, ἀγανακτήσας, καὶ καταπαυθῆναι τὸν Κυνικὸν κελεύσας, ἔμελλεν ἢ ξύλοις σπαταλήσειν, ἢ καὶ φυγῇ ζημιώσειν. ἀλλ' ὅτε Δημώνακτι ἐντύχοι, παρρησίᾳ συγγνώμην ἴσχειν αὐτῷ, κατά τινα πάτριον τοῖς Κυνικοῖς παρρησίαν δοκοῦντα. εἰπόντος δὲ ἀνθυπάτου, νῦν μέν σοι ἀφίημι αὐτὸν, ἂν δὲ ὕστερον τοιοῦτόν τι τολμήσῃ, τί παθεῖν ἄξιός ἐστι; καὶ ὁ Δημώνακτ, [1] ἀφωπακισθῆναι τὸν αὐτὸν κέλευσον. ἄλλῳ δέ τινι τραγῳδίαν ἅμα, καὶ ἔνθεος ὢν μεγίστῳ τῷ δόχῃ ἐμπεσούσῃ, ὡς βασιλέως verò vehementer vociferabatur, dicebatque se Antisthenis, Cratetis, & Diogenis esse æmulum. Ne mentiaris, inquit. Tu enim es Hyperidæ discipulus. Cùm athletas multos videret malè, præterque certaminis legem pugnantes, atque non pancratio sed morsu decertantes, Non abs re, inquit, nostri temporis athletas, comitantes socii, leones appellant. Vrbanum quoque, simulque mordax est illud quod Proconsuli dixit. Erat enim ex iis cui illita pice sunt crura, totumque corpus. Cùm autem Cynicus quidam lapide conscenio, hoc ipsum illi objiceret, ac impudicitiæ accusaret, indignatus Proconsul, Cynicum pertrahi jussit, quem aut fustibus contusurus, aut exilio mulctaturus erat. Verùm Demonax fortè interveniens, veniam pro eo deprecatus est, quòd pro consueta Cynicis loquendi libertate id ausus esset. Respondente autem Proconsule, Nunc quidem impune istum tibi dimitto: sed si posthac tale quippiam ausus fuerit, quas pœnas meretur? Tum Demonax, illum jubeto dropace inungi. Alteri cui Rex & castrorum & maximi exercitus imperium crediderat quærenti qua ratione

πέραν ἔχοντα, ἵνα δὲ ἡ βακτηρίαν ὑπέρογκον, κεκραγότα, &c. nempe κυνικὸν. Marc. Hæc, ut leguntur, sunt nive frigidiora, & ne micam quidem salis habent. Sed unius vocalæ emendatione patebit facetus satis jocus. Lego igitur ὑπὸ τῇ βακτηρίᾳ, non vero ἀντὶ τῆς βακτηρίας. locus est, quod Cynicus ille innixus baculo, quod gestamen erat Cynicorum, contenta voce clamans se esse Antisthenis, Cratetis & Diogenis & eorum sectæ imitatorem, à Demonacte irrisus est & subsannatus. *Imo* (inquit) *Hyperidis videris esse discipulus.* Ludens in voce Ὑπερείδης, quam ab ὑπερείδω fingit derivari, quod est *innitor*, eo quod innisus erat baculo. Hyperides autem fuit rhetor Athenensis celeberrimus, forte fuit etiam Philosophus ejus nominis, de quo tamen nihil legi. *Palm.*

1 Ἀφωπακισθῆναι] Dixi ad illud Petronii *Salamandra supercilia tua exussit.* Bourd.

ἐρωτήσω πῶς ἂν ὑμᾶς ἄρξηται ἀοργήτους ἔφη. καὶ εἰπόντα μὲ λαλῶν, πολλὰ ἂν εἶπεν. ἐρωτήσω δέ τινι εἰ καὶ αὐτὸς πλαττόντας ἑωρᾷς, οἷς δὴ ἔφη τοὺς μωροὺς τοὺς μιλίωσας πτῆναι τὰ κτήνη; ὡς ἐν τῇ Ποικίλῃ ἀνδριάντα ἰδὼν τὸν χαλκοῦν ἀπεκεκμῆκοτα, οὐ ποτε ἔφη Ἀθηναῖοι εἰκόνι χαλκῇ τιμητικὸν τὸν Κυνάγειρον. καὶ μὴν καὶ Ῥωμαῖοι τὸν Κούριον, λέγω δὴ τὸν χωλόν, τὸν ἐν τῷ Περιπάτῳ, ἑωρακότα, ἐπεὶ ἐπὶ πολὺ τοὺς Περιπατητικοὺς διατρίβοντα, οὐδὲν ἦν ἔφη ἀναισχυντότερον χωλοῦ περιπατητικοῦ. ἐπεὶ δέ ποτε ὁ Ἐπίκτητος ἐπιτιμῶν ἄμοσε συνεβούλευεν αὐτῷ ἀγαμίαν γυναῖκα, καὶ παιδοποιίαν, πτίστιν γὰρ καὶ τοῦτο φιλοσόφῳ ἀνδρί, ἔπεσθαι ἐφ' ὑμῖν παραλιπεῖν τῇ φύσει, ἐλεγχικώτατα πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο. ἀκοῦσον ὦ Ἐπίκτητε, δὲς μοι μίαν τῶν σαυτοῦ θυγατέρων. καὶ μὲν καὶ τὸ πρὸς Ἑρμῖνον τὸν Ἀριστοτελικὸν ἄξιον ἀπομνημονεύσαι. οἶδα γὰρ αὐτὸν παγκάκιστον μὲν ὄντα, καὶ μυρία κακὰ ἐργαζόμενον, τὸν Ἀριστοτέλη δὲ, καὶ λόγῳ καὶ αὐτοῖς τοῖς ἔργοις τὰς δέκα κατηγορίας ἔχοντα, Ἑρμῖνε ἔφη, ἀληθῶς ἄξιος εἶ δέκα κατηγοριῶν. Ἀθηναίων δὲ σκεπτομένων πῶς ζῆλον τοῦ Κορινθίων κατασκευάσωσι θέαν μονομαχιῶν, πρεσβεύσαντες εἰς αὐτοὺς, μὴ ποιεῖτε ἔφη ταῦτα ὦ Ἀθηναῖοι ψηφισάμενοι, ἀν μὴ δ' ἐλεῖν τὸν βωμὸν κρίνητε. ἐπὶ δὲ εἰς Ὀλυμπίαν ποτὲ ἐλθόντι αὐτῷ, Ἠλεῖοι εἰκόνα χαλκῆν ἐψηφίσαντο, μηδαμῶς τοῦτο ἔφη ὦ ἄνδρες Ἠλεῖοι, μὴ δύξητε ὀνειδίζειν

tione quispiam optimè imperare possit, Si ira vacet, inquit, & pauca quidem loquatur, multa verò audiat. Scisciranti cuidam num & ipse placentis vesceretur, Numquid existimas apes fatuis suos favos facere? Apud Pœcilen cùm statuam conspexisset manu mutilam. Tandem aliquando, inquit, Athenienses æneo imagine Cynægirum cohonestarunt. Quinetiam cùm Rufinum Cyprium, claudum illum dico, Peripateticum, vidisset diu in pergulis versantem, Claudo Peripatetico, inquit, nihil est impudentius. Cùm aliquando Epictetus simul objurgando suaderet ei ut duceret uxorem, & liberis procreandis operam daret, cùm hoc etiam viro philosopho conveniat, ut suo loco alterum naturæ relinquat, argutissimè ei respondit. Da mihi igitur, Epictete, unam tuarum filiarum. Illud etiam est memoratu dignum, quo Herminum Aristotelicum notavit. Etenim cùm sciret illum quovis scelere fœdatum esse, innumeraque flagitia perpetrare, Aristotelem verò, ejusque decem categorias in ore semper habere, Hermine, inquit, decem categoriis revera es dignus. Athenienſibus aliquando consultantibus ad Corinthiorum imitationem de constituendo spectaculo gladiatorum, Ne priùs, inquit, Athenienses hæc decernatis, quàm misericordiæ aram subvertatis. Cùm in Olympiam aliquando veniſſet, eique imaginem æneam erigere decrevissent Elei, Nequaquam istud facietis, inquit, viri Elei, ne majores vestros afficere probro videamini,

1 Τὸν Κυνάγειρον] Cujus historia notissima ex Herod. Diodor. Sicul. Valer. Maxim. Suid. *Bourd.*

2 Ἀθη-

τοῖς προγόνοις ὑμῶν, ὅπ μήτε Σωκράτης, μήτε Διογένης εἰκόνα ἀναστήσηται. ἤκουσα δ' αὐτὸ ποτε καὶ τὸ τόμων ἔμπιεσον τοῦτο λέγοντος, ὅτι κινδυνεύουσι ἄχρηστοι εἶναι οἱ νόμοι, ἂν τε πονηροῖς, ἄν τε ἀγαθοῖς γεγράφωνται. οἱ μὲν γὰρ δεόντως νόμων. οἱδὲ, ὑπὸ νόμων οὐδὲν βελτίους γίγνονται. τὸ δ' Ὁμήρου τίχνιον ἕνα ἥδιστα μάλιστα,

Κάθηνται δ' ὁμῶς ὅ, τ' ἄριστος ἀνὴρ, ὅ, τε πολλὰ ἴοργώς.

Ἐπῄνει δὲ καὶ τὸν Θερσίτην, ὡς Κυνικόν τινα δημηγόρον. ἐρωτηθεὶς δέ ποτε τίς αὐτῷ ἄριστος τῶν φιλοσόφων, ἔφη, πάντες μὲν θαυμαστοί. ἐγὼ δὲ, Σωκράτη μὲν σέβω, θαυμάζω δὲ Διογένην, καὶ φιλῶ Ἀρίστιππον. ἔζησε δὲ ἔτη ὀλίγα δεόντα τῶν ἑκατὸν, ἄνοσος, ἄλυπος, οὐδένα συνοχλήσας λύπῃ, ἢ αἰτήσας. φίλοις χρήσιμος. ἐχθροῖς οὐδένα οὐδὲ πώποτε ἐχθρός. καὶ τοσοῦτον ἔρωτα ἔσχον αὐτοῦ Ἀθηναῖοί τε αὐτοὶ, καὶ ἅπασα ἡ Ἑλλὰς, ὥστε παρελθόντα μὲν τοὺς ἄρχοντας, σιωπὴν δὲ γενέσθαι πάντων. τὸ πλοῦτιον δὲ, ἡδὴ ὑπάρχοντος ὢν, ἄκλητος εἰς ἓν τύχοι παρῶν οἰκίαν, ἐδείπνει, καὶ ἐκάθευδε, τῶν συνοικούντων Θεὸν τινα ἐπιφάνειαν ἡγουμένων τὸν πρᾶγμα, καί τινα ἀγαθὸν δαίμονα εἰσεληλυθέναι αὐτοῖς εἰς τὴν οἰκίαν. παρελθόντα δὲ, αἱ πρωτοπαλίδες ἐνθέλκουσαι πρὸς αὐτὰς, ἐκάστη ἀξιοῦσα παρ' αὐτῆς λαμβάνειν τὸν ἄρτον. καὶ τὸ δυτυχίαν ἑαυτῆς ἡ διδοῦσα ὤετο. καὶ μὴν καὶ οἱ παῖδες ὀπώρας προσέφερον αὐτῷ, πατέρα ὀνομάζοντες. στάσεως δέ ποτε Ἀθήνησι γενομένης, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ φασὶν εἰπεῖν, σιωπᾶτε μοι, quòd neque Socrati, neque Diogeni statuam reposuerunt. Ipsum etiam hæc legum perito dicentem audivi, periculum esse ne sint irritæ leges, sive malis, sive bonis scribuntur. Etenim hi non egent legibus, illi à legibus nihilo meliores redduntur. Vnum potissimùm Homeri versiculum canere solebat:

Strenuus & segnis fato moriuntur eodem.

Laudabat autem Thersiten, tanquam Cynicum concionatorem. Interrogatus quis illi potissimùm ex philosophis probaretur, Omnes, inquit, admiratione sunt digni: verùm ego Socratem colo, Diogenem admiror, Aristippum amo. Vixit annos ferme centum, nullo morbo, nullo mœrore affectus: nemini ullam molestiam intulit, nihil à quoquam petivit: amicis officiosum se præbuit, nullum unquam inimicum habuit. Atque ipsum amore tanto prosequuti sunt Athenienses atque universa Græcia, ut prætereunti magistratus assurgerent, magnumque silentium omnes agerent. Postremò, cùm jam esset senio confectus, non vocatus in quamcunque domum incidisset præteriens, in ea cœnabat, & dormiebat: quam qui incolebant hoc aliquem esse Dei exortum ducebant, & bonum aliquem genium in ædes ingressum. Prætereuntem verò pistrices certatim ad se trahebant, unaquæque cupiens ut à se panem acciperet: & quæ dedisset, hoc sibi cedere fœlicitati putabat. Quinetiam illi poma solebant offerre pueri, patrem illum vocantes. Seditione verò Athenis aliquando orta, in concionem ingressus est: cumque solummodò apparuisset, silen-

ἐπείσην αὐτῆς. ὁδὶ, ἰδὼν ἤδη μετιγνωκότας, οὐδὲν εἶπεν, καὶ αὐτὸς ἀπῆλθεν. ὅτι δ' σωῆκεν οὐκ ἔθ' οἷός τε ὢν αὐτῷ ἐπικουρεῖν, εἶπεν πρὸς τοὺς παρόντας τὸ εἰωθὸς τοῖς κήρυξιν πέδαι,

Λαμπὰς μὲ ἀγὼν τὸ καλὸν ἄθλων τιμίας.

Καιρὸς δὲ καλεῖ μηκέτι μένειν. καὶ πάντων ἀποχωρούντων, ἀπῆλθε βίᾳ φαιδρὸς, καὶ οἷος ἀεὶ τοῖς εὐτυχήσασιν ἐφαίνετο. ὀλίγον δὲ πρὸ τῆς τελευτῆς ἐρομένου τινὸς εἰ ταφῆς τι κελεύοι, μὴ πολυπραγμονεῖν ἔφη. τί γὰρ οὐδεμία μετέσται. φαυλοτέρου δὲ σκήνους, τί ἂν εἴη αἰσχρὸν ὀρνέοις, καὶ νυκτὶ βορᾶν ὠμοφαγίαν τηλικούτου ἀνδρὸς σῶμα; καὶ μὲν δὴ οὐδὲν ἄτοπον ἔφη τοῦτο, εἰ μέλλοιεν ὀλοῦσθαι, ζῴοις τισὶ χρήσιμοι εἶναι, οἱ μὲν τοι Ἀθηναῖοι, καὶ ἔθαψαν [1] αὐτὸν δημοσίᾳ μεγαλοπρεπῶς, καὶ ἐπέπλευ ἐπίθεσαν, καὶ τὸν λῶτον τὸν λίθινον, ἐφ' ᾧ εἰώθει ὁ πάππος καμνειν, ἀναπαύεσθαι, ἐστεφάνουν, καὶ ἐστέφανον εἰς τιμὴν τοῦ ἀνδρὸς, ἡγιάσθαι ἱερὸν εἶναι καὶ τὸν λίθον, ἐφ' ᾧ ἐκαθέζετο. ἐπὶ μὲν δὴ τῷ σκάφει, οὐκ ἔστιν ὅς τις οὐκ ἀπήντησε. καὶ μάλιστα τῶν φιλοσόφων. οἵτοι μέντοι ὑπεδύοντο, ἐκόμιζον αὐτὸν ἄχρι πρὸς τὸ τάφου. τοῦτο ὀλίγοι πάνυ ἐκ πολλῶν ἀπεμνημόνευσεν. καὶ ἔστι λόγος τοῦτον τοῖς ἀναγκαίοτατοι λοιδορεῖσθαι, ὀπισθεν ὀπίσθεν ἀνὴρ ἐγκρίνεσθαι.

tium ipsis imposuit. Quos cùm resipuisse vidisset, nihil loquutus abiit. Porrò cùm intellexisset sibi non amplius opem ferre posse, dicta ad præsentes, qua in certamine præcones uti solent clausula. Iam finis est pulcherrimorum munerum certaminis: non esse differendum amplius tempus monet. Et cùm ab omnibus abstinuisset hilaris è vita migravit, & qualis obviis semper apparuit. Paulò verò antequam moreretur, interrogante quopiam, De sepultura quid imperas? Ne hujus rei satagatis, inquit, etenim fœtor me sepeliet. Respondente autem illo, *Quid* igitur, annon turpe fuerit, si tanti viri corpus volucribus & canibus dilaniandum objiciatur? Atqui nihil est absurdum, si mortuus quoque nonnullis animalibus utilis fuit futurus. Cæterum Athenienses magnifico funere illum elatum publicè sepelierunt, diuque luxerunt: ac sedem lapideam, super qua fatigatus quiescere solebat, adorarunt, & in viri honorem coronarunt, rati sacrum etiam esse lapidem, in quo sedisset. Nemo verò est qui funus non sit comitatus: ac potissimùm ex philosophis, qui suppositis humeris illum, tulerunt ad sepulchrum usque. Hæc perpauca ex multis commemoravi, ex quibus lectori colligere liceat, cujusmodi vir ille fuerit.

1 Αὐτὸν δημοσίᾳ] Non attendit ad vocem *δημοσίᾳ* Interpres *eum luctu publico extulerunt.* ut Lycias Rhetor in Epitaphio ὁ πόλις αὐτὸν ἐπένθησεν ἐθαψε *δημοσίᾳ, publicè, sive funere publico, sive publico luctu.* de luctu publico longissima narratio. Licet videatur satisfactum ad Martial. & Pers. *Rowl.*

AMO-

ΕΡΩΤΕΣ. | AMORES.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo de amoribus, & eorum voluptate disputatur, introductis Charicles & Callicratida personis, quorum alter amorem mulierum ut antiquiorem, & natura magis consentaneum, deinde & diuturniorem, magisque mutuum, & utrinque oblectantem, defendit, alter autem turpem istum in pueros affectum, sed honesto tamen, & philosophico nomine palliatum, commendat. Confutato eo quod alter de natura ductu opposuerat, & proposita muliebrium vitiorum insolentia ac fœditate. Occasio dialogi ex repetitione & memoria antehabiti sermonis sumitur, invitante ad hoc etiam temporis opportunitate. Exordium autem & praparatio disputationis ab attentione & rei magnitudine, quam longa deinde narratio sequitur, continens caussam & quasi fundamentum totius negotii, in qua illa quoque non indigna lectu sunt, descriptio templi Gnidiacæ Veneris, & exemplum impotentis amoris, quo quidam ipsam deæ statuam noctu aggressus est. Cujus commemoratio, contentioni ac disputationi principium & ingressum facit. Caterùm haud scio, an & hic philosophos tacitè perstringat Lucianus, dum puderastas esse, solis illis permittit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἐρωτικῆς παιδιᾶς ἐπαΐρί μοι Θεόμνηστε, ἐξ ἑωθινῆς πιπλήρωκας ἡμῶν τὰ κεκμηκότα ὦτα τὰς σωτηχεῖς ἀκροάσεις ὑπε. καί μοι σφόδρα δίψωντι τοιούτης ἀνέσεως, ὥσπερ ἢ τῶν ἱλαρῶν σε λόγων ἐρρύη χάρις. ἀοθενὴς γὰρ ἡ ψυχὴ διλωσικῆς ἀκροάσεως ἀνέχεσθ. ποθοῦσι δ' οἱ φιλόπονοι πόνοι, μικρὰ τῶν ἐπιχθῶν φροντίδων χαλασθέντες, εἰς ἡδονὰς ἀνίεσθ. πάνυ δή με νῦν τὸ ὄρθριον, ἢ τῶν ἀκολάστων σε [2] λόγων αἰμύλη, καὶ

LVCIANVS.

Amatorio lusu, amice Theomneste, summo mane nostras aures continuo studio defessas implevisti: mihique relaxationem hujusmodi vehementer sitienti, jucundorum sermonum tuorum affluxit tempestiva gratia. Infirmior enim animus est, quàm ut studia continua sustinere queat. Desiderant autem soliciti labores, ut paulum relaxatis gravibus curis, in voluptates remittantur. Quare me sub diluculum, hæc blanda, dulcisque lascivorum verborum

1 Ἐρωτικῆς] Non esse Luciani sed alicujus qui Lucianum supervixerit jam monui præfatione ad Lectorem, videtur esse Aristeneti. Incertus Interpres lectorem curiosum sæpissimè decipit. *Bourd.*

2 Λόγων] Anglic. *discourses*. Idem.

γλυκεῖα πεῖσαι κατάφρασιν. ὥς ὀλίγα δεῖν, Ἀελτιδὴς σύμμιζον εἶναι, [1] τῆς Μιλησιακῆς λόγοις ὑπερηλάμφθω. ἄχθομαι τὰ νῦν τὰς σὰς ἐρωτας, οἷς πλατὺς σύρῃ σκοπὸς, ὃν πεπαυσαι διηγούμενος. καί σε ὡδὶς αὖτις ἀντιόλβω μὴ [2] Ἀφροδίτης, εἰ ὡσεὶ μὲ λέγειν ἔοικας, εἴ τις ἄρρην, ἢ κὴ νὴ Δία ἥλως ἱκέσθαί σοι πόθος, ἠρίκα τῇ μνήμῃ σκηλίσασθαι κὴ γὰ ἄλως [3] ἑορτιστικὸν ἄγαλμα ἡμέρων, Ἡρακλεία ἡνίοντες. σὺν ἀγνοεῖς ἢ δηπε τ' Θεὸν ὡς ἐξὺς λῶ ἀφ' ὃς Ἀφροδίτης. ἥδιστα δὴ δοκεῖ μοι τ' λόγων τὰς ἡυσίας ὠφορήσασθαι. Θεόμηνος. πᾶτιον ἂν μοι ὦ Λυκῖνε, [4] θαλάττης κύμασι, κὴ πυκνὰς ἀπ' ἀγκὼν νιφάδας ἀριθμήσειας, ἢ τὰς ἐμὰς ἔρωτας. ἔγωγ' ἂν ἄπαυστον αὐτῶν κενὸν ἀπολελεῖφθαι φαρέτραν νομίζω. κἂν ἐπ' ἄλλον τινὰ τ' ἥβην γλήσωσιν, ἀνατλῶ· αὐτῶν ἡ δεξιὰ γελασθήσῃ. χιδὸν γὰ σὺ τ' ἀπ' παιδὸς ἡλικίας εἰς τὰς ἐφήβους κεφθεὶς, ἄλλας ἐπ' ἄλλαν ἐπιθυμίας βεκλέμμα. Ἀμφόδροι ἔρωτες ἀνάλωσαν, κὴ σχεῖν ἢ λῆξαι τὰς ὠφορίας, ἄρχοντες δεύτεροι, κεφάλια Λερναῖα τ' παλιμφυῆς Ὕδρας πολυπλοκώτερα, μήθ' Ἰόλεον βοηθὸν ἔχειν δυνάμενα. πυρὶ γὰ ἃ σθένυ τῆς πῦρ. ὥστε τὶς ὑγρὸς τῆς ἄμμασιν εἰοικεῖ μύσῃ, ὃς ἅπαν κρύβ' εἰς αὐτὸν ἁρπάζων, ἐπ' ἠδὶ κόρῳ ποιεῖ. κὴ σωιχὸς λάθρᾳ ἐπιρχεται μοι, rum tuorum ſuadela valdè exhilaravit. Itaque parum abfuit, quin Ariſtides mihi viderer eſſe, Mileſiis ſermonibus ſupra modum delinitus. Doleoque per amores tuos, quibus latus inventus eſt ſcopus, quòd narrare deſiiſti. Ac te per ipſam obſecramus Venerem, ſi abundè mihi dicere videris, ſi quod maſculum, aut muliebre te inceſſit per lovem deſiderium, ſenſim memoria elicias. Nam alioqui feſtum diem celebramus: Herculi ſacra peragentes. Cæterùm haud ignoras quam acer ad Venerem fuerit hic Deus. Proinde lubentiſſimè videtur mihi hæc ſacrificia ſermonum eſſe admiſſurus. *Theom.* Citiùs verò *Luciane*, maris fluctus, denſáque nives è cœlo delabentes numeraveris, quàm meos amores. Itaque vacuam omnem eorum pharetram relictam eſſe puto: ac ſi ad alium avolare volent, inermis ipſorum dextra ridebitur. Propemodum enim quum ex adoleſcentia inter ephebos ſum receptus, aliis atque aliis cupiditatibus demulceor. Alii amores aliis ſuccedunt, ac priùs quàm deſinant primi, incipiunt ſecundi, Lernæa capita, magis quàm renaſcentis Hydræ multiplicia, quæ neque auxiliatorem Iolaum habere poſſint. Non enim ignis igni extinguitur, ita humidus quidam aſilus meis oculis inhabitat, qui omnem formam ad ſeſe rapiens, nulla ſatietate expletur. Ac aſſiduè dubitare mihi in mentem venit, quænam ſit hæc

1 Τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις] Interpres Apulei ad Mileſias. *Bourd.*

2 Ἀφροδίτης] Interpolitio (εἰ ὡσεὶ μὲ λέγειν ἔοικας) ſed reſcribe (εἰ μὴ ὡσεὶ λέγειν ἔοικας.) Marc.

3 Ἑορτιστικὸν ἄγαλμα ἡμέρων] Iulian. Imperator Cæſar. *Bourd.*

4 Θαλάττης κύμασι] Vt in Catull. *Idem.*

1 Ἐδὶς

πὸς ἔτ' Ἀφροδίτης ὁ χόλος. ἐγὼ Ἡλιάδης ἰμί τις, οὐδὲ Λημνιάδων ἔρις, οὐδὲ Ἱππολύτειον ἀγροικίαν ὠφρυωμένος, ὡς ἐριδίσω τὴν Θεὸν τὴν ἄπαιδα τὴν τῆς ὀργῆς. Λυκῖνος. πέπαυσο τὴν ἐπιπλάστου καὶ δυσχερῆ ταύτης ὑποκρίσεως Θεόμνηστε. ἀχθῇ γὰρ ὅπως τούτῳ τῷ βίῳ ἡ τύχη ὥρᾳ σε πεπληρωσί σε, καὶ χαλεπὸν εἶναι νομίζεις, εἰ γυναιξὶν ὡραίαις, καὶ μὴ παιδίοις τὸ κάλλος ἀνθοῦσιν ὁμιλεῖς; ἀλλά σοι καὶ καθαρσίων πάντα δεήσει ὡς τὸ δυχερὲς ὅπως νόσημα. δεινὸν γὰρ τὸ πάθος. ἀλλ' ἐγὼ τοῦτον τὸν πολὺν σκιᾶς λόγον, εὐδαίμονα σαυτὸν εἶναι νομιεῖς, ὅτι σοι ὁ Θεὸς ὧν αὐχμηρὸν γεωργίαν ἐπέκλωσεν, ἢ εἰ ἐμπορικὰς ἄλλας, καὶ γραπτοῦ βίου, ἀλλὰ λιπαρᾶς παλαίστρας μέλησί σοι, καὶ φανερὰ μὲ [1] ἐσθὴς μέχρι ποδῶν τὴν τρυφὴν καθειμένη. ἀμελεῖσθαι δ' ἡσυχίμης κόμης ἐπιμέλεια. τὸ μαλθακὸν ἐρωτικῶν ἐμέρων, καὶ αὐτὸ τὸ βαθυζώνου, εὐφραίνῃ, καὶ γλυκὺς ὁδὸς ὁ ἔρως πόθῳ δακνῇ. πειρήσας γὰρ, ἐλπίζεις. τυχὸν δ', ἀπολέλαυκας. ἴσῃ γὰρ ἡδονὴν τὸ παρεῖναι, καὶ τὸ μέλλον. ἀναγκάζει γὰρ διεγκαμένη σε τὸν πολὺν, ὡς καὶ παρ' Ἡσιόδῳ [2] καταλόγου, ὧν δραχθὲν ἠράσθης, ἑλαρὰ μὲ [3] τῶν ὀμμάτων αἱ βολαὶ πικρῶς ἀνυμεναίνοντο. τὸν φωτὸν δ' ἴσον τῇ Λυ-

hæc ira Veneris. Non enim ego sum Heliades quispiam, neque Lemniadum contentio, neque agreste illud Hippolyti supercilium, ut implacabilem hanc iram Deæ in me irritem. *Luc.* Omitte fictitiam hanc, Theomneste, & difficilem actionem. Etenim ægrè fers quod te huic vitæ conditioni fortuna destinavit, & acerbum esse putas, si cum formosis mulieribus, cumque pueris pulchrè florentibus versaris? Sed tibi purgatione ad morbum adeò molestum forsitan opus erit: gravis enim est hic affectus. Quin tu potiùs effusa multa hac dementia, beatum esse te putabis, quòd non squalidæ agriculturæ, non mercatoriis erroribus, non militari in armis vitæ conditioni te destinavit Deus, sed pingues palæstræ tibi sunt curæ, ac splendida vestis ad pedes usque delicatè demissa, Eleganter verò compositæ comæ studium, ipsaque oblectationum amatoriarum tentatio delectat, dulcisque desiderii dens mordet. Dum enim periculum facis, speras: ubi verò consequutus es, frueris. Pari autem voluptate præsens, & futurum afficiunt. Paulò ante igitur cum narrares longum istum, perinde ac apud Hesiodum, catalogum eorum quos inde ab initio amasti, suaves quidem oculorum tuorum faces molliter liquescebant. Parem autem Lycambæ illius filiæ te-

1 Ἐσθὴς μέχρι ποδῶν] Quales Medorum fluxorum sive laxorum vestes, sic ποδήρεις χιτῶνας, Aristenet. Epistol. 15. libr. 1. leg. Xenophon. 8. Pædiæ. Diodor. Sic. libr. 2. omnes. *Bourd.*

2 Καταλόγου] Qui inscribebatur ἀοίης. De quo viri Clarissimi Daniel Heinsius & Ioannes Meursius ad Hesiod. Tangit ipse Lucianus dissertat. cum Hesiodo. sic in Lapith.

Ἡ οἵη κοτ' ἀρ ἦεν. Idem.

3 Τῶν ὀμμάτων αἱ βολαί] Sic insita in hoc Dial. Aristen. Epist. 1. *Idem.*

1 Bu-

κόμβον βοηλατῆι λευκὴν ἀφηδύνων, ἀπ' αὐτοῦ δ' ἤμελλον κλῆσιν δηλοῦν, σὺν σκίνοις μόνοις, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῖς μυήματα ἐρῶν. ἀλλ' ὅ τί σοι δ' ἐν τῷ Ἀφροδίτου σχεδὸν ἅπαν λείψανον ἀφῆται, μηδὲν ὑποκρύψῃ. τὸ δ' Ἡρακλεῖ, τῷ βοηφαγίᾳ σεπτῷ παροχῇ. Θεο. [1] βυφάγος μὲ ὁ δύσμορ ὦ Λυκῖνε, καὶ [a] πῶς ἀγάπτοις ὡς φασι τὸ βοσκῶν ἤκιστα περιόμεν. ἐπὶ δ' αὐτοῦ τῷ ἑτησίῳ ἑορτῷ λόγῳ χαρίεντι, αἱμῶ ἡμᾶς διηγήσεις, ἐξ ἑωθινοῦ ἐκπαθεῖσα, κόρον ἴσχουσιν. ἃ δ' ἐν μύσται, τὰ σωφρονοῦς μεθαρμόσασθαι ἀπιθάνως, ἱλαρῶς τῇ Θεᾷ συνδιημερώσατε. καί μοι χρὴ δικαστὴς ἶσος, ἐπὶ μόλ' εἰς ἑτέρου σε δ' πάντως ῥίπτω ὁρῶ. ποτέρους ἀμείνους ἡγῇ τοὺς φιλόπαιδας, ἢ τοὺς γυναίοις ἀσμενίζοντας; ἐγὼ μὲ γὰρ ὁ πλημμελὴς ἐκπέρᾳ, καθάπερ ἀκριβὴς τυπάνη, πρὶς ἑκάμφοτερα πάσυγξιν, ἰσορρόπως παλαστύομαι. σὺ δ' ἐκτὸς ὢν, ἀδικάσῃς κριτῆ τῷ λοιπομαί τὸ βέλτιον αἱρήσῃ. πάντα δὲ σχεδὸν ἀκριβισμὸν ὦ φιλότης, ἵν' ἐπιστευκέναι σοι ψῆφον ἢ σχεδὸν τὸ ἐμῶν ἐρώτων κρίσις, ἤδη φέρε. Λυ. παιδιᾶς ὦ Θεόμνηστε, καὶ γελοίου ἡγῇ τὸν

tenuem vocem jucundè referre ab ipso statim habitu præ te ferebas, quòd non illos solùm, rùm etiam illorum memoriam mares. Sed siquid tibi ex ea vigatione quam secundum Ver rem susceptisti, reliquum supe est, ne id nos cela, sed abso tum Herculi sacrificium præ *Theom.* Taurivorus est iste Deu Luciane, & sacrificiis citra tu mum peractis, ut ajunt, minim delectatur. Sed postquam an nuam ipsius festivitatem sermo ne celebramus, meæ quidem na rationes ab aurora productæ, lætietatem pariunt. Tua verò M sa à consueto translata studio, hlariter cum Deo diem hunc eri gat. Ac mihi æquus esto judex, liquidem neutram in partem hu jus affectus propendentem te vi deo. Vtros meliùs habere puto puerorum amatores, an qui fœminas amplectuntur? Nam ego utroque perculsus, perinde atque accurata trutina, lancibus utrin que stantibus, æquilibrio feror. Tu verò qui extra hanc sortem es, incorrupto judice nimirum ratione, quod melius fuerit, eliges, Proinde omni recusandi simulatione sublata, ô amice, quem calculum tibi de meis amoribus judicium credidit, jam feras. *Luc.* Ludicram hanc, & ridiculam narrationem putas Theomneste, attàmen etiam seri

1 Βυφάγος] Philostrat. tabul. Theodam. *Bourd.* Sunt qui Herculem bis integrum devorasse bovem scribunt, semel apud Lindum urbem, & iterum apud Oriopas Thiodamantis bovem: Callimachus Hymno εἰς Ἄρτεμ. fabulatur Herculem jam in Deos relatum, nihilominus inexplebilis edacitatis esse.

ἐ γὰρ
Πάσατ' ἀδμῳάχης, ὅτι οἱ παρὲκ ταῦρε ἐκεῖνε
Τῇ σοτ' ἀροτρεύοντι συνάντετο Θειοδάμαντι.
Tanta erat ingluvie, quanta, cùm scinderet arvum,
Occurrit Dryopum ductori Thiodamantis:

Exinde mansit apud Lindios ritus ut bos arator Herculi cognomento βυφάγος immolatur cum multa dirarum imprecatione. Philostrat. Vit. lib. 2. Lactant. lib. 1. c. 21. *Cozz.*

1 Ταῖς ἀγάπτοις] Legend. Athen. lib. 1. *Bourd.*

διήγησιν. ἔδοξέ μοι ἐπαγγέλλεσθαί τι καὶ αὐτὸς ἐῶν. ἔγωγ' οὖν [1] ἐξ ὑπογύου τῆς ἐπιχειρήσεως ἡψάμην, εἰδὼς ὅτι λίαν ἀλλ' οὐ παλαιᾶς, ἐξ ὅτου δυοῖν ἀνδροῖν ἀκηκοὼς, περὶ τούτου σπουδῆς ὡς ἀμιλλωμένοιν, ἔτι τὴν μνήμην ἔναυλον ἔχω. διήρητο δὲ αὐτῶν ἅμα τοῖς λόγοις τὰ πάθη. καὶ ὥσπερ σὺ κατὰ δύκολόν τινα ψυχῆς εὔπνουν ὢν, διπλᾶς ἅρπυιαν μισθὸν, τὴν μέν, βυκολίων, τὸν δὲ ἄρρενα μῆλα νεμόμενον. ἀλλ' ὁ μὲν, ὑπερφυὴς παιδικῆς ἥδυβε, τὴν Φηλείαν Ἀφροδίτην βάραθρον ὑγιαίνων. ὁ δὲ ἀγνὸν ἔρωτα ἄρρενος, εἰς γυναῖκας ἐπόνηβε. δυοῖν δὴ μαχομένοιν παθῶν ἀγωνοθετήσας ἅμιλλαν, ὡς ἐπὶ δυναίμην, ὡς ὑπερφυρρεύθην. καί μοι τὸ τοῦ λόγου ἴχνη, παῖς ἀκμαῖος ὑπεσφρίγησε χεδὸν, ὡς δρᾶσαι ἐρημίαν. πᾶσαν δὲ ἐπιμήκης ἀφορμὴν ὑπὸ ποδῶν ἀπηλίνων, ἃ παρ' ἀμφοῖν ἤκουσε λεχθέντοιν, καὶ τὰ ἀκριβῆ ἐπίσταμαί σοι. Θεοκ. καὶ μὰν ἔγωγε ἀπαιτήσω ἔτι, ἀπαντικρὺ καθεδούμενός σε, δύγμων Αἰακίδαν ὁπόσα λήξειεν ἀείδων. σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλαι κλέα τᾶς ἐωσπολίδος ἀμφοτέρως, μελῳδίας περαίνειν. Λυ. ἐπ' Ἰταλίαν μοι πλεῖν ἀμφιομένῳ, ταχυναυτᾶν σκάφος ὑπέτεινεν, τύπτων τὸ δικρότον, οἷς μάλιστα χρῶνται [2] Λιβυρνοὶ δυκῶσιν, ἔθνος Ἰονίῳ κόλπῳ παροικισμένον. ὡς δ' ἐνῆν, πάντας ἐπιχωρίους Θεοὺς εὐσπουδήσας, καὶ Δία ξένιον ἵλεων σωτηρίαν τᾶς ὁδοῦ πραπὰς ἐπικαλεσάμενος, ἀπ' ἄστεος ὀχήματι ζεύγλᾳ κατήειν

serii quiddam pollicetur. Itaque ego rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse, ex quo auditis duobus viris de hac re ceu vehementer dimicantibus, recentem adhuc memoriam habeo. Divisi autem erant eorum cum orationibus etiam ipsi affectus. Neque perinde ac tu, qui animi facilitate insomnis duplicem mercedem capis, hanc armenta regens, pecora illam candida pascens. At hic quidem supramodum amore puerorum delectabatur, muliebrem Venerem barathrum esse ducens: ille autem ab amore masculo purus, libidine in fœminas consternabatur. Cùm igitur duorum affectuum inter se pugnantium certamen institueris, dicere non possim quantum ex ea re cepi voluptatis. Et mihi sermonum vestigia, ut quæ nuper dicta sunt, auribus fermè oblignata hærent. Omni igitur objurgationis ansa è medio submota, quæ & ambobus loquentibus audivi, accuratè tibi commemorabo. *Theoc.* Quinetiam ego hinc surgens, è regione tui sedebo, Æacidam expectans dum carmina finiat ille. Tu verò nobis veterem gloriam amatoriæ differentiæ canendo perage. *Luc.* Instituenti mihi in Italiam navigare, velox navigium erat paratum, ex biremibus istis, quibus Liburni, gens quæ ad Ionium sinum habitat, potissimùm uti videntur. Quantum autem in me erat, Deos omnes patrios precatus, & invocato Iove hospitali, ut expeditionem peregrè susceptam propitius adjuvaret, ab urbe vehiculo mulari

1 Ἐξ ὑπογύου τ' ἐπιχειρήσιος] Ἐξ ὑπογύου τ' ἐπ. Marc.

2 Λιβυρνοὶ] De his navigiolis Renat. Veget. c. 33. lib. 4. Appia. in Illyric. Bourd.

ἐπὶ θάλασσαν, εἶτα τὰς ἀσπασιμπουπὰς μοι δεξιωσάμενοι, ἠκολούθει ἡ παιδείας λιπαρὴς ὄχλος, οἱ συνεχῶς ἡμῖν σύντροφοι ὄντες, ἀναιρῶς διεζύγνυντο. τῆς ἀφυμνης γῆν ἐπιβάς, ἐγγὺς ἐμαυτὸν ἱδρυσα τοῦ κυβερνήτου. κἀγὼ ὀλίγῳ τοῦ ἴλαπτηρι μικρὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἀναχθέντες, ἐπειδὴ μάλα κατέπνει ἡμῖν [1] εὐμήκιστον αὔρα, τὸ ἱστίον ὑπὸ τὸ μεσόκηλον ἀνεζεύξαμεν καὶ τὸ πέρας ἐσωτερείλαμεν, εἶτ' ἀθρόας καὶ τὰ κάλων τὰς ὀθόνας ἐκπετάσαντες, ἠρέμα πνεούσῃ θαλάττῃ, κατ' ὀλίγον οἰκῳ βέλους ἐλαττούμενοι ῥοίζῳ διεπλέομεν, βαρὺ δὲ κώμωδον ἀπορυχόμενοι τοῦ κλύσματος αὐτῆς πρῴρης. ἀλλ' ἄγαμαι σὺ τῷ μεταξὺ παράπλῳ, ἀσμενὴς, ἢ παιδιᾶς ἐχόμενα συνηντέχθη, κατιόντες ἐπάνω μηκύνειν. ὡς δὲ τὰ Κιλικίας τὸν ἴφαλον ἀμείψαντες, εἰχόμεθα τῆς Παμφυλίας κόλπου, Χηλιδονίας ὑπερβάντες, ὅσον ἀμοιβαίως τὰς δύσεις ἡ παλαιὰς Ἑλλάδος ὅρους, ἐκτὸς τῆς Λυκιακῶν πόλεων ἐπεξιόντες, μύθοις τὰ πολλὰ χαίροντες. ὑδὲν γὰρ σὺν αὐτοῖς σαφὲς σύδαιμονίας ἐπεβλείψαμεν. ἄχρι τῆς ἡλιάδος ἀψάμενοι Ῥόδου, τὸ συνεχὲς τῆς μεταξὺ πάλιν ἀφιαπεῦσαι τοῦς ὀλίγον ἐκείναμεν. Οἱ μὲν ἀνέρεται, τὸ σκάφος ἐξάλεον ἐς γῆν ἀναπαύσαντες, ἐγγὺς ἐσκήνωσαν. ἐγὼ δὲ δύτρεπισμένην μοι ξενῶνα ἀπαντικρὺ τοῦ Διονυσίου καὶ χολὴν ἐσάλιζον, ἐσπερθυὲς ἀπλαύστως ἐμπαλάμενον. ἔστι γὰρ ὄντως ἡ πόλις ἡλίᾳ, πρέπον ἔχουσα τῷ Θεῷ τὸ κάλλος. ἐκπρεπὲς δὲ τὰς ἐν τῷ Διονυσίῳ στοὰς,

lari ad mare descendebam. deinde qui me deducebant vale jussis (me autem frequens eorum turba sequebatur, quibiscum assiduò versari soliti, grè dissociabantur) conscendi puppi, juxta gubernatorem me collocavi. Tum impetu remigum brevi à terra in altum provecti, siquidem à tergo etiam auræ nos agitabant, malo è media navi erecto statim carchesio antennam astrinximus. Deinde velis per funes confertim effusis sensim impletis vento linteis, cum hilo minori impetu, opinor, quàm sagitta pervolavimus, fluctibus graviter infrementibus navi proscindentem ipsos prorsus. At verò quæ inter navigandum seria vel jocosa contulerimus longiùs hîc persequi tempus non finit. Postquam autem marinam Ciliciæ oram prætervecti, Pamphilium sinum contigimus, ultra Chelidoneas, fœlices illos veteris Græciæ terminos, haud citra laborem cursu elati, ad singulas Lyciæ civitates divertimus, fabulis sæpe nos oblectantes. Nullæ enim in ipsis manifestæ cernuntur fœlicitatis reliquiæ: donec ad Soli sacram Rhodum delati, continuum navigationis hactenus actæ laborem aliquantisper interpellare decrevimus. Remiges itaque navigio è mari in terram subducto, prope littus tentoria fixerunt. Ego verò parato mihi hospitio, è regione templi Dionysii lento gradu progrediebar, summa interim voluptate fruens. Est enim re ipsa Solis hæc urbs, convenientem Deo pulchritudinem præ se ferens. Porticus autem templi Dionysii obam-

1 Εὐπίμενον] Angl. ἐπείμενον. Bourd.

1 Me-

ἑκάστην γραφὴν κατιόντα, ἅμα τῇ τέρποντι τῆς ὄψεως, ἡρωϊκὰς μεθόδους ἀναπιμπλῶν. δύο γάρ μοι δύο, ἢ καὶ τρεῖς ἐφοίτησαν ὀλίγου δεῖν ἅπαντα, πᾶσαν ἱστορίαν ἀφηγούμενοι. τὰ δὲ πολλὰ καὶ αὐτὸς εἰκάσας παρέλαμβανον. ἤδη δέ τις ἄλλος ἔλεγεν, καὶ διαφωνοῦντός μοι βασίζειν οἴκοθεν, τὸ ἥδιστον ἐπὶ ξένης ἀπήντησί μοι κέρδος, ἄνδρες ὡς παλαιοὶ χρόνῳ συνήθεις, ὡς ἐμοὶ αὐτὸς ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, πολλάκις ἡμῖν ἰδίᾳ ἐπιφοιτῶντες ὀνταῦθα. τὸν μὲν Κορίνθιον Χαρικλέα νεανίαν ὄντα ἄμορφον ἔχοντί τι, καὶ κομμωτικῆς ἀσκήσεως, ἅτε οἶμαι γυναίοις συνεχόμενον. ἅμα δ' αὐτὸν καὶ Καλλικρατίδαν τὸν Ἀθηναῖον, τὸ τρόπον, ἀστεῖόν. εὐφυᾶ γὰρ πολιτικῶν λόγων ἐπίστασθαι, καὶ ταύτης τῆς ἀγορείας ῥητορικῆς. ἰδίᾳ δὲ καὶ τῷ σώματι γυμνασικὸς, ἅ δή μοι δοκεῖν τὰς παλαίστρας ἀγαπῶν, ἢ ἀφ' ὧν παιδικὰς ἐρᾷ. ὅλως γὰρ εἰς τοῦτο ἐπλάγη. πρὸ δὲ τοῦ τὸ θῆλυ μίσει, πολλὰ καὶ Προμηθεῖ κατηρᾶτο. πόρρωθεν δὲ ἰδὼν ἑκάτερός με, γήθησε, καὶ χαρᾶς πλέοι ἐγένοντο. εἶθ' ὁποῖα φιλεῖ, δεξιωσάμενοι, ἐκέλευον αὐτὸν ἐλθεῖν ἑκάτερος πρὸς ἑαυτόν. καίτοι φιλονεικοῦντες ὁρῶν πρεσβύτερον, τὸ μὲν πρῶτον εἶπον ὦ Καλλικρατίδα, καὶ Χαρίκλεις, ἄμφω καλῶς ἔχον ἐστὶν ὑμᾶς παρ' ἐμοὶ φοιτᾶν, ἵνα μὴ πλείω τοῦ δέοντος ἐργάσηται. πλὴν δ' ἀφιξῆς ἡμέρας, πρὸς γὰρ ὀνταῦθα, ἢ τέτταρας διέγνωκα μένειν, ἀμοιβαίως ἀντεισάστε μοι, κἀγὼ obambulans, singulas picturas contemplabar, unà cum ea voluptate, quam ex contemplatione capiebam, heroicas illas fabulas memoria repetens. Statim enim mihi duo, vel etiam tres propemodum præcipui supervenêre, qui omnem historiam mihi narrabant, pleraque etiam ipse conjectura percipiebam. Et cum jam satis essem contemplatus, domumque ire cogitarem, quod jucundissimum est in peregrina regione lucrum mihi obtigit, viri jam olim familiares, quos neque ipse non nosse mihi videris, cum sæpe huc ad nos itantes videri. Nempe Chariclem illum Corinthium, adolescentem haudquaquam deformem, aliquid ex arte fucandi habentem, ut qui mulieribus, opinor, pulchritudinem ostentare affectaret. Una quoque cum ipso Callicratidem Athenienſem, moribus ingenuum. Nam se veluti ducem in civilibus orationibus, & in hoc forensi genere dicendi gerebat. Erat autem & corporis exercitationibus deditus, ob nihil aliud, ut mihi videtur, palæstras amans, quam ob puerorum amores: nam ad hoc prorsus animo consternabatur. Atque ob odium quo fœminas prosequebatur, multa etiam Prometheo imprecari solebat. Cum igitur uterque è longinquo me conspicatus esset, gaudio, lætitiaque pleni accurrunt. Deinde quemodmodum fieri solet, me salutatum uterque ut ad se venirem, rogabant. Quos cum amplius hac de re viderem contendentes, hodie quidem inquam Callicratida & Charicles, vos ambos hodie ad me venire par est, ne majorem contentionem excitetis. Sequentibus autem diebus (nam tres vel quatuor hîc commorari constitui) viciſſim convivio me excipietis, quis prior id faciat sorte

ἀγκελθὼς ὁ ἑσπερος. δεκὰ ταῦτα. κἀκεῖνόν μὲ τὸν ἡμέτερον εἰσάρχειν ἐγώ. τῇ δ' ἑπιούσῃ, Καλλικρατίδας. εἶτα μετ' αὐτὸν, ὁ Χαρικλῆς. ἐώρων δὲ κ) ἔνδηλα τὸν ἐσόμενον σπαργῶ τὸν ἐκφανῆ ἀφορμὰς πεποιούμενα. ὁ μὲν γὰρ ἀθηναῖος, ἁβρόφοις παισὶν ἐξήσκητο. κ) πᾶς οἰκέτης αὐτῷ χιδὼν ἀμέτρητος ἦν, μέχρι δ ἑσπέρου ὑπερεφίλει αὐτὸς κ) ἐθαύμαζεν ὅτι. παιδὰς δ' ἰδίους αἱ πατρικαὶ τυγχάνουσιν, οἰκτίρμονες, κ) τῇ Ἀθήνῃ χρείαν κεδνὰς ἀπεστέλλοντο. χαρικλεῖ γὰρ πολὺς ὀρχηστρίδων, κ) μυσαρῶν χορὸς εἵπετο. κ) πᾶν τὸ δῶμα ἦν, ὡς τὸ θεσμοφορίοις γυναικῶν μεστὸν ἦν, ἀνδρὸς δὲ ἀκμαίου παρῆν, εἰ μή τι παντάπασιν, ἢ χάσαν ὑπερηλιξ ὀψοποιὸς ὀφθείη, ἢ χρόνῳ ζηλοτυπίας ὑποψίαν σὺν ἔχοι. ἦν μὲν δὴ ὡς ἔφην, κ) τοῦθ' ἱκανὰ τὰ ἀμφοτέρων γνώμης δείγματα. πολλάκις γοῦν ἐν ὀλίγῳ ἀψιμαχίαι τινὲς ἐπ' αὐτοῖς ἐκινήθησαν, ἐξ ὧν οὐ πέρας ἔχειν τι τῆς ζητήσεως, ἀλλ' ἐπὶ κριθῆς ἦν ἀναγκαῖον, συμπλεῖν ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἑτοιμάζομεν. διενοοῦμεθ γὰρ εἰς Ἰταλίαν ἀπαίρειν ὁμοῦ ἐμοί. κ) δόξαν ἡμῖν Κνίδον καταμάθειν κ) τὸ Ἀφροδίτης ἰδεῖν πρηνίστατον ἱερὸν, ὑμνεῖται δ' τοῦτο τὸ ἔ Πραξιτέλους δώρεαν ὄντως ἑπαφρόδιτον, ἠρέμα τῇ γῇ καταπλεούσῃ, αὐτῆς οἱ μὲν ἑκὼν Θεὸν λιπαρᾶ γαλήνῃ πομπαγωγίσης τὸ σκάφος. τοῖς μὲν ἔσπερ διδιούσιν. Hoc illis placuit. Atque illa quidem die convivii magister, sequenti vero Callicratides, deinde post ipsum Charicles. Porrò animadvertebam in convivio, manifesta utriusque affectionis indicia. Nam Athenienſis ille formosis pueris prorsus instructus erat, omnesque servi ipsi propemodum imberbes erant, non amplius apud illum habitare soliti, cum prima lanuginis lineamenta ducerentur. Postquam verò genæ barba densiore tegerentur, dispensatores & fundorum quos Athenis habebat procuratores amandabantur. At verò Charicles magnus saltricum & psaltriarum chorus insequebatur: ac tota illius domuncula, perinde ut in Cereris ædibus, erat mulieribus referta, nec vir vel momentum aderat, nec infans aliquis, aut senex decrepitus, videlicet coquus conspiceretur, in quem ob ætatem zelotypiæ suspicio non caderet. Erant igitur & hæc, ut dixi, utriusque satis certa animi documenta. Verumtamen sæpe breves aliquæ velitationes inter ipsos movebantur, ac si finem aliquem quæstio non haberet. At cum jam solvendi tempus esset, navigationis socios etiam volentes ipsos accelerabam. Nam perinde atque ego in Italiam navigare constituebant. Et cum nobis visum esset in Cnidum spectandi causa appellere, & Veneris templum videndi desiderio flagraremus (celebratur autem ibi Praxitelis promptitudinis illud verè amabile) paulatim ad terram subvecti sumus, ipsa, opinor, Dea, plena tranquillitate navigium deducente. Cæteris igi-

1 Λιπαρᾶ γαλήνῃ] Λιπαρὰ hìc pro λιπαρὴς positum videtur. id est, *assiduum*. Ita mox infra pag. 882. Λιπαροῖς τοῖς χείλεσιν. id est, assiduis, frequentibus osculis. *Menagius.*

1 Τὸ

ἐν ἄλλοις, ἡμῖν δὲ σωφθεὶς παρῆσκωψεν. ἐγὼ δ', [1] τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος ἐκατέρωθεν ἐξαψάμενος, περιήειν τὴν Κνίδον, οὐκ ἀπαλαστὸν τὴν κερκιδωτικὴν ἀκολασίαν μετέχων, ὡς ἐν Ἀφροδίτης πόλει. φωνὴ δ' Σωκράτη, καὶ τἄλλα, ὅσα τέρπειν ἡμᾶς ἐδύνατο, παρῆν ἡμῖν ἐπεισελθόντι, ἐπὶ τὸ νεὼν τῆς Ἀφροδίτης βαδίζοντι, νῷ μὲν, ἐγώ τε, καὶ Χαρικλῆς πάνυ προθύμως. Καλλικρατίδης δὲ ὡς ἐπὶ θέαν θηλείαν ἄκων, ἥδιον ἂν οἶμαι τὴν Κνιδίαν Ἀφροδίτην τὸ ἐν Θεσπιαῖς ἀντικατηλλαξόμενον ἔρωτα. καί πως οὕτως ἡμῖν ἀπ' αὐτῶν ἔμελλεν μεθέξειν, ἀφροδίσιοι παρασπάσασθαι αὖραι. τὸ γὰρ αἰθριον, ὅθεν εἰς ἴδιον ἄγιον μάλιστα, λίθοις πλατείαις ἐστρωμένον, ἀλλ' ὡς ἐν Ἀφροδίτης, ἅπαν ἦν γόνιμον ἡμέρων καρπῶν, ἃ ταῖς κόμαις σύσκιαι ἐφέρετο πάντοθεν ἄχρι πόρρω βρυούσαι τὴν πέριξ αἰθέρα σωματοφόρον. ἐθέατο γε μὴν ἡ πυκνόκαρπος ἐπηλυὰς μυρρίνη ἐγγὺς τοῦ δέσποινα αὐτῆς, θαλλοῖς πεφυκυῖα, τῶν τε λοιπῶν δένδρων ἔκφυτον, ὅσα καλλιες μετέλαχον. ἦν δὲ αὐτὰ μεγάλα ἤδη χρόνῳ πολιὰ καθεύδοντα, ἀλλ' ὅμως ἀκμῆς φρυγῶσι νέοις κλασὶν ἦν ὥρια. τούτοις δ' ἐνεμέμικτο καὶ τὰ καρπῶν μὲν ἄλλως ἄγονα, τοῦ δ' εὐμορφίαν ἔχοντα καρπόν, κυπαρίττινα, καὶ πλατανίνων αἰθρία μῆκη. καὶ σὺν αὐτοῖς, αὐτόμολος Ἀφροδίτης ἡ τῆς Θεᾶς πάλαι φυγὰς Δάφνη. πάντῃ γὰρ δένδρα, ἐπελίγδην ὁ φίλερως περσίπυς

igitur consueta armâ curæ erant. Ego verò amatorium istud par utrinque admotum habens, Cnidum circum circa obambulabam, non sine risu figulinæ istius protervitatis participem me præbendo, ut in Veneris civitate. Porticus autem Socratis, & alia quæ nos oblectare poterant, cùm primum obivissemus, ad Veneris templum imus, nos scilicet, ego & Charicles, admodum alacriter: Callicratides autem, ut ad muliebre spectaculum, invitus, libentiùs ut opinor, Veneri Cnidiæ Thespiensem illum Cupidinem permutaturus. Tum statim ab ipso delubro venereæ nobis aspirarunt auræ. Nam subdialis pars atrii, non in pavimentum maximè infœcundum, lapidum lævibus tabulis instrata erat: sed ut in Veneris templo, tota erat fructuum mitium ferax, quorum arbores frondibus virentibus, in longum usque promanantibus ambientem aërem contegebant. Abundè verò fructu densa myrtus, apud dominam suam pullulaverat, jam ab ortu ampla: singulæque arbores reliquæ quotquot pulchritudinem sunt sortitæ nequaquam exacta jam ætate longa, canæ arescebant, sed præ vigore turgentes & crescentes, novis ramis erant formosæ. His etiam admixtæ erant, quæ alioqui fructuum quidem non sunt feraces, sed fructus loco pulchritudinem habent: cyparissorum videlicet, & platanorum aëriæ proceritates: interque ipsas transfuga Veneris Laurus, aliàs verò ab hac Dea fugitiva. Cuivis autem arbori circumvoluta amatrix illa hedera obserpebat,

1 Τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος] De quo Marcil. ad Horat. Mercer. ad Aristen. pag. 229. sic in principio dial. Pro lapsu inter saltandum. *Bourd.*

κιτίδος. ἀμφιλαφέες ἄμπελοι, πυκνοῖς κατηρτίωνται βότρυσι. πρωτοστόμῳ γὰρ Ἀφροδίτῃ μὴ Διονύσου. καὶ τὸ παρ' ἀμφοῖν ἡδύ, συγκεχύσθω. εἰ δ' ἀπεζώχθιζον ἀλλήλων, [1] ἧττον εὐφραίνοιεν. ἦν δ' ὑπὸ τοῖς ἅμα παλαιοῖσι ὕλαις, ἐλαφραὶ κλισίαι τοῖς εὐσταθῶς χέλυσιν. εἰς ἃ [2] τῶν μὲν ἀστικῶν, σπανίως ἐπιφοίτων τοῖς. ἀληθῶς δὲ ὁ πολιτικὸς ὄχλος ἐπαυημένιζεν, ὅπως Ἀφροδισιάζοντες. ἐπὶ δ' ἐκείνοις τοῖς φυτοῖς ἐπέρρωμεν, αὖσα δὴ νεὼς παρῆμεν. ἡ μὲν οὖν θεὸς, ὁ μέσῳ κεῖτο δηλυτί. περιέρως δ' λίθου, ἐπιεικέλως κρίνοντι ὑπερφαίνων, καὶ σπανίῳ χάλῳ μικρὸν ὑπερειδόσει. πᾶν δ' τὸ κρῖνον αὐτῆς ἀκρόλυπτον, ἐνδεικνύμενος ἐσθῆτος ἀμπεχόσης χαρίεντως, πλὴν ὅσα τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ τὸν αἰδῶ λεληθότως ἐπικρύπτειν. τοσοῦτο χαρὰν ἡ δημιουργὸς ἴσχυσε τέχνη, ὥστε τὸν ἀντίτυπον ὕπνον, τῇ κηρητρᾷ δ' λίθου φύσει, ἐνθεῖναι μέλεσιν ἐπιπρέπειν. ὁ γοῦν Χαρικλῆς, ἐμμανές τι, καὶ παράφορον ἐμβοήσας, Εὐτυχέστατε εἶπε θεῶν ὁ Διὰ τοῦτο δὴ σὲ Ἄρης. καὶ ἅμα καταδραμὼν, λιπαρεῖς τοῖς χείλεσιν ἐφ' ὅσον ἦν δυνατὸν ἐκτείναν τὸ αὐχένα, κατεφίλει.

bat, & vites fœcundæ crebris racemis dependebant. Est enim Venus cum Baccho jucundior, quodque ab utroque dulce proficiscitur, est contemperatum. Quòd si à se invicem disjungantur, minùs exhilarant. Erant autem sub opacis hisce sylvis, amœna tabernacula, eorum usui qui intus vellent convivari comparata. Quò nonnulli quidem urbani rarò se conferebant: ibi populi frequens turba solennitate conveniebat, re ipsâ Veneri indulgentes. Postquam autem abundè plantis oblectati fuimus, in templum introivimus. Cujus in medio posita est, ex Pario marmore, opus sanè pulcherrimum, & diducto ore [3] paulum subridens. Tota autem ejus pulchritudo detecta, nulla veste ipsam tegente, nuda conspicitur, nisi quòd oblita sui, altera manu pudenda abscondit. Tantum autem ars opifex valuit, ut solidæ adeò, duraque lapidis naturæ, singulis membris conveniret. Charicles igitur insanum quiddam & furibundum exclamans, O fortunatissime, inquit, Deorum Mars, qui propter hanc victus fuisti. Et simul accurrens, plenis labiis, quoad fieri potuit extento collo deosculabatur illam.

Ta-

1 Ἧττον εὐφραίνοιεν] Ἧττον ἐφραίνοιεν. Marc.

2 Τῶν μὲν ἀστικῶν] Τοῖς ἀστικοῖς oppositi, τὸ πολιτικὸν ὄχλον, &c. notabili discrimine. *Idem.* Mirum est Lucianum opponere τὸν ἀστικὸν τῷ πολιτικῷ ὄχλῳ· nam πόλις & ἄστυ urbem significant, & si hic locus bene se habet, fateor me non intelligere eam differentiam. Credo scripsisse Lucianum τὰ μὲν ἀγροικικὰ. Nam habitantibus in agris non tam placent trichilæ & arborum implexarum umbracula, quippe quibus talia quotidie in suis sylvis, hortis & agris videntur. Urbium civibus vero, qui nihil aliud quam marmora & nudos lapides vident, jucundiora sunt viridaria & hortorum amœnitates & arborum comæ luxuriantes. Nam ut ait Satyra: —— *voluptates commendat rarior usus.* Ideo in eo Veneris luco urbani frequentes festum illud agitabant. *Palm.*

3 *Paulum subridens*] Veneris Gnidiæ templum, & lucum & statuam Lucianus egregie est exequutus, ut & Plin. lib. 36. *Cogn.*

1 Καὶ

ὀπίσω δ' ἐφησὺς ὁ Καλλικρατίδης, κἀ νῦν ἀπεθαύμαζεν. ἔστι δ' ἀμφίθυρος αὐτῆς ὁ νεώς, καὶ τοῖς θέλουσι τὴν Θεὸν ἰδεῖν ἀκριβῶς, καὶ κατὰ νώτου, καὶ ἵνα μηδὲν αὐτῆς ἀθαύμαστον ᾖ. δι' ἀμφοτέρας δὲ ἐν ἐπ τῇ ἑτέρᾳ πύλῃ παρελθοῦσι, τὴν ὄπισθεν εὐμορφίαν ἀφθήσεται. δεῖξαι δὲ ὅλην τὴν Θεὸν ἐδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν δ' σκιᾷ περελήλυθεν. εἶτ' ἀνοιγείσης τῆς θύρας ὑπὸ δ' κλειδοφύλακος εἴαν πιστευθεῖσι γυναῖκι, θάμβος αἰφνίδιον ἡμᾶς εἶχε δ' κάλλους. ὁ γὰρ ἀθηναῖος, ἡσυχῇ πως μικρὸν βλέπων, ἐπὶ τὰ παιδικὰ μέρη τῆ Θεᾶ κατώκτισεν, ἀβρόως πολὺ δ' Χαρικλείδης ἐμμανέστερον ἀνεβόησεν. Ἡράκλεες, ὅση μὲ τὸ μεταφρένων εὐρυθμία, πῶς δ' ἀμφιλαφεῖς αἱ λαγόνες, ἀγκάλισμα χαιρόπλητες. ὡς δ' οὐ τερέτρωθροι τὸ γλυτῶν αἱ σάρκες ἐπικυρτοῦνται, μήτ' ἄγαν ἐλλιπεῖς, αὐτοῖς ὀστέοις περιστελλόμεναι, μήτε εἰς ὑπέρογκον σάκευχυμίαν πάσχουσι. τὰ δ' τοῖς ἰσχίοις εὐσταθισμένα ἐξ ἐκατέρων τύπων, ὅσα ἂν εἴποι τις ὡς ἡδὺς ὁ γάλως μηρῶν, καὶ κνήμης, ἐπ' ἀμφὶ τετραμμένης ἄχρι ποδὸς, ἠκριβωμένοι ῥυθμοί. τοιγὰρ ἄρα Γανυμήδης σὺν ἀρρησίᾳ, Διὶ τὸ νέκταρ ἡδὺ ἐγχεῖ. ὧδε γὰρ Ἥβης, ὅσα ἂν ἐγὼ ἀφηνιασμένης, τὸν ἐδεξάμην. σὺ δ' ἀστασιάστως τοῦτο δ' Καλλικρατίδη βοᾶν, ὁ Χαρικλῆς ὑπὸ δ' σφόδρα θάμβους, ὀλίγου δεῖν ἐπιπλὴξ πεκερόν τι, καὶ ῥεῖον τὸ τοῖς ὄμμασι πάθος ἀνυχαίνων. ἐπεὶ δ' δ' ἠωρμάζετο ὁ κόρος ἡμᾶς ἀπήλαξεν, ἐπὶ θατέρᾳ μηρᾷ σῶλον εἶδομεν, ὥσπερ τὸ ἐνθῆτι κηλίδα. ἤλεγχε δ' αὐτὴ τὴν

Tacitè verò astans Callicratides, apud se mirabatur. Est autem bifloris ipsius ædes, ut possint qui volunt Deam accuratè inspicere, etiam à tergo, utque nihil ipsius cum admiratione non spectes. Facilè itaque licet per alteram portam accedentibus, posteriorem decorem intueri. Proinde cùm nobis visum esset totam Deam videre, in posteriorem templi partem circumivimus. Ac recluſa janua ab ædituo, qui & ipse creditur mulier esse, repente ad pulchritudinem illam obstupuimus. Itaque Atheniensis ille: qui paulò antè tacitus intuebatur, vilis Deæ partibus, quæ in pueris appetuntur: continuò longè quàm Charicles, insaniore modo exclamavit: Hercle quanta dorsi concinnitas: ut prominentes lumbi amplexantis manus implentes! quàm scitè circunscriptæ clunium pulpæ incurvantur, neque tenues nimis ipsis ossibus astrictæ, neque in immensam effusæ pinguedinem! Formarum autem, quæ coxis utrinque velut obsignantur, nemo dicere possit, quàm suavis sit risus: femoris & tibiæ in rectum protentæ ad pedem usque, accurata proportio. Talis igitur & Ganymedes in cœlo, Iovi nectar jucundiùs infundit. Non enim ego ab Hebe ministrante potum acceperim. Cùm autem hæc quasi numine quodam correptus Callicratidas exclamaret, Charicles præ vehementi stupore, propemodum diriguit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans. Cæterùm postquam ab admiratione satietas nos avertit, in altero femore maculam conspicimus, ut in veste labem. Cujus deformitatem arguebat feliquus

ἀμορφίαν τῆς περὶ τὰ ἄλλα τοῦ λίθου λαμπρότητος. ἐγὼ μὲν οὖν πιθανῇ τέκμηρι εἰκασίᾳ τοπάζων, φύσιν φῶμα τοῦ λίθου τὸ βλεπόμενον εἶναι. πάλαι γὰρ ἐδόκουν τύπον ἐν αὐτῷ ἔχειν. πολλὰ γὰρ τοῖς κατ' ἄκρον εἶναι δυναμένοις κριοῖς, ἢ τύχῃ παρεμποδίζει. μέλαινα δὲ ἐπιπλοῦς φυσικόν τινα κηλῖδα νομίζων, ἤδη κατὰ τοῦτο τοῦ Πραξιτέλους ἐθαύμαζον, ὅτι τοῦ λίθου τὸ δύσμορφον, ἐν τοῖς ἧττον ἐλέγχοις δυναμένοις μέρεσιν ἐπέκρυψεν. ἢ τὰ παρεσπασμένα πλησίον ἡμῶν ζάκορον, ἀπέστω λόγῳ κρυπτὸν παρεδώκειν ἱστορίαν. ἔφη γὰρ ὁδὸν ἀσήμως ἡδυεῖαν. ἢ τὰ πρᾶξις, ἀνώνυμον αὐτὸν ἐσίγησε, πολλάκις ἐπιφοιτῶντα τῷ ναῷ. σὺν δειλαίῳ ἐλπίδι ἐραθῆναι τοῦ Θεοῦ, καὶ παντὸς μᾶλλον αὐτὸν ἐνδιατρίβοντα τῷ ναῷ, καταρρᾳδὲς ἔχειν δεισιδαίμονος ἀκρασίας δίκην. ἐκ τε γὰρ ἑωθινῆς κλίνης, πολὺ φθάνων τὸν ἕωθρον, ἐπιφοίτα, κοὐ μὴ δύσιν ἄκων ἐκδέχεσθαι εἴωθε. τῷ δ' ὅλῳ ἡμέρᾳ ἀπαντήσας τοῦ Θεοῦ καθεζόμενον, ὁρᾷς ἐπ' αὐτῷ δηλονότι τὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς ἀπηρεμεῖν. ἄσημα δ' αὐτοῦ ψιθυρισμοῖ, καὶ κλικθμίνης λαλιᾶς, ἐρωτικαὶ διεπερῴνουν μέμψεις. ἐπιδὼν δὲ καὶ μικρὸν τοῦ παιδὸς ἑαυτὸν ἀποδυκνελῆσαι θελήσειε, φθονεῖπον, τῇ δὲ τραπέζῃ τέτταρας ἀστραγάλας Λιβυκῆς δορκὸς ἀπαρεμβήσας, διεπαίζετο τῷ ἐλπίδι. καὶ ἑαλὼν μὲν ἐπὶ σκοπῷ, μάλιστα δ' ἐν ποτὲ τῷ Θεῷ αὐτῷ εὐδοκήσειε, μηδενὸς ἀστραγάλου πεσόντος ἴσου χήμαλι, φθονεκύνῃ, τὸ ἐπιθυμίας τοῦ-

quus totius marmoris nitor. Itaque ego verisimili conjectura veritatem colligendo, id quod apparebat, ex natura lapidis esse existimabam. Nam neque hujusmodi rerum casus alicui sunt. Et iis quibus summè pulchris licebat esse, multa fors impedimenta objicit. Proinde nigrum nævum marmori innatum ratus, etiam hac parte Praxitelem admirabar, quod eam lapidis deformitatem in iis partibus abscondisset quæ minus reprehendi possent. Atœa quæ nobis adiitabat æditua, novam incredibilis orationis historiam tradidit. Dixit enim adolescentem quendam non obscuro loco natum (nomen autem taceri fecit actio) crebrò ad delubrum hoc ventitantem, infœlici quodam genio impulsum, Deam hanc amasse, & quia totos plerumque dies in templo commorabatur, ab initio religionis sanctimoniæ existimationem obtinuisse. Nam statim à lecto matutino, multò auroram prævertens, huc ventitabat, ac post solis occasum invitus domum repetebat: totumque diem è regione Deæ sedendo, rectas oculorum faces in ipsam assiduò defigebat: atque interim nescio quæ secum susurrabat, cumque loquentia subriperetur, amatorias peragebat querelas. Et cum vellet affectus illius molestiam paulum lenire, affatus Deam, quatuor talos Libycæ capreæ in mensam denumerando, lusu spem experiebatur. Ac quoties jecerat id quod intendebat, maximè siquando Deam ipsam feliciore jactu sortitus erat, nullo talo pari figura cadente, adorabat eam, sperans se id esse consequuturum quod ex-

1 Καὶ κλικθμίνοις λαλιᾶς] Καὶ κλικθμένης λαλιᾶς. Marc.

1 Καὶ

ξεσχ νομίζων. εἰσὶ γὰρ ὀπῖαι φιλεῖ, φαύλως κ᾽ ἡ τραπέζης ῥίψειεν, εἰσὶ δὲ ἐπὶ τὸ δυσφημίτερον ἀναστεῖεν, ὅλη Κνίδος κακοδαιμονῶ, ὡς ἐπ᾽ ἀηκέστω συμφορᾷ, καὶ κατηφεῖ. καὶ δὴ ὀλίγω συναρπάσας, ἑτέρῳ βόλῳ τὴν πρὶν ἀσυχίαν ἐξεμέσπυεν. ἤδη δ᾽ πλέον αὐτῆ ἡ παῖδος ἱρεθιζομένη, τοῖχος ἅπας ἐχαραγίστο, καὶ πᾶς μαλακὸς δένδρα φλοιὸς Ἀφροδίτην καλὴν ἐκύρωσεν. ἐμμένω δ᾽ ἐξίσα Διὶ Πραξιτέλης. καὶ πᾶν ὅ, τι κειμήλιον ἐκτήσατο οἶκοι φυλάτιον, τοῦτ᾽ ἐν ἀναθήμασι τῆ Θεῷ. πόρρω, αἱ σφοδραὶ τῆ κὐ αὐτὴ πόθοι ἐπιτάσεις ἀπονοίαν. ἐρίθη δὲ τόλμα τῆ ἐπιθυμίας μητροπόλ. ἤδη γὰρ ἐπὶ δύσιν ἠλίω κλινομένω, ἁρίμα λαθὼν τὰς παρόδους, ὅπισθε τῆ ἱερᾶς παρεισέβην. καὶ τὰς ἀφάσεις εὐδοκίτω, χεῖρ᾽ ἐπ᾽ ἀναπείσει ἡτέρᾳ. σιωπῆς δὲ τῆ ζακόρου ἔξωθεν τὴν ὀργὴν ἐφελκυσαμένην, ἔνδον ὁ κρατὺς Ἀγχίσης κατέκρυβ. καὶ τὰ γὰρ ἄῤῥητα νυκτὸς ἐγὼ τόλμων, ἡ ἄθλ, ἐπ᾽ ἀκρείας ὑμῶν διηγεῖμαι; τῆ ἑρπετῶν ἕλκτροκοῶν ἴχνη πῶπτε μετ᾽ ἠμέραν ἄφθη, καὶ τὸ σπῆλον εἶχεν ἡ Θεὸς, ὧν ἔπαθεν ἔλεγχον. αὐτὸν μὲν τῆ νεανίαν, ὡς ὁ δημώδης ἱερεῖ λόγος, ἡ κῆ πτερῶν φασιν, ἡ κῆ πλωμὸν κύμασι κατέχθονα, παντελῶς ἀφανῆ γένεσθ. τοῦτο τῆ ζακόρου διηγεῖμαι, μεταξὺ δὲ λόγων ἀναζώσασα, εἶπεν ὁ Χαρικλῆς, ὄκλῃ τὸ ἦλυ καὶ λίθινον ἦ, φιλεῖται. πόθεν δὲ τις ἔμψυχον εἶδε τοιοῦτο κἀκεῖ; ἆρ᾽ οὐκ

expetebat. Sin autem, uti ſolet, malè per menſam jeciſſet, & tali in pejoris ominis partem ſurrexiſſent, toti Gnido malè precabatur, quaſi ob immedicabilem, funeſtamque cladem: & paulò poſt correptis illis, alio jactu priorem errorem emendabat. Iam verò cùm affectus ejus magis irritaretur, totus paries inſculpebatur, omniſque mollis arboris cortex formoſam Venerem prædicabat. Eodem autem in pretio cum Iove Praxiteles erat. Et quicquid pretioſæ ſupellectilis domi ſervabatur, id in donarium Deæ offerebatur. Poſtremò, nimia deſideriorum vehementia in eo in inſaniam verſa eſt: & inventa eſt ejus cupiditatis maſtupatrix audacia. Cùm enim Sol ad Occaſum jam inclinaret, ſenſim ita ut qui aderant non animadverterent, poſt januam clam irrepſit: & in intima parte ſtans, ut cerni non poſſet, ita ſe tacitus continebat, ut propemodum non ſpiraret. Ædituis autem januam foris pro more trahentibus, novus iſte Anchiſes intus eſt concluſus. At quid ego arcanæ noctis audaciam accuratiùs vobis exprimam, aut quiſpiam alius? Amatoriorum amplexuum veſtigia hæc poſtridie conſpecta ſunt: & maculam hanc habebat Dea, eorum quæ paſſa erat, indicem. Ipſum verò adoleſcentem, ut vulgo fertur, vel de ſaxis, ajunt, vel in marinos fluctus præcipitem datum, omnino evanuiſſe. Atque hæc cùm miniſtra templi narraret, interea exclamans, Charicles, Igitur fœmineum genus, inquit, etſi ſit ſaxeum, amatur. Quid autem ſiquis animatam videret iſtiuſmodi formam? an-

1 Καὶ πᾶς μαλακὸς δένδρα φλοιὸς] Notum ex Theocrit. Virg. Ariſten. Bourd.

ἂν ἡ μία νὺξ τῶν τοῦ Διὸς σκήπτρων ἐπιμεῖτο; μειδιάσας ὁ Καλλικρατίδας, Οὔπω φησὶν ἴσμεν ὦ Χαρίκλεις, εἰ πολλῶν ἀκροάσεις τοιούτων διηγημάτων, ὅταν εἰς Θεσπιὰς ἀφικώμεθα. καὶ νῦν ὁ τῆς Ἀφροδίτης ἀγαθὸς ζηλωτὴς ἐπὶ τοῦτο ἀποβλέπομεν, πῶς ἐροῦμεν τῷ Χαρικλεῖ, ἆρα πιθανῶς μοι ἔδοξε λέγειν ὁ Καλλικρατίδας. ἔφη γὰρ, ὡς ὁ ἐρασθεὶς νεανίας, παντὸς μὲν σχολῆς λαβόμενος, ὥστε ὅλην τὴν νύκτα ἔχειν ἐξουσίαν χρήσασθαι, παιδικῶς τῷ λίθῳ προσομιλῆσαι, βουληθεὶς οἶμαι ὅτι μηδὲν προσθεῖναι τοῦ ἥλου. πολλῶν δὲ ἀκαίρων ἀφυλακτημένων λόγων, τὸ σιωπῆσαι καταπαύσας ἐγὼ γόρυδον, ἄνδρες εἶπον ἑταῖροι, τὸ κοσμεῖν ἔνεστι ζητήσωμεν, ὡς ἀπείρατος ἐσμὲν νόμων παιδείας. ἀπαλλαγέντες δὲ τῆς ἀπάτης, καὶ πάρεργα ἡδὺν ἐχούσης φιλονεικίας, τὸ μέρος ἕκαστος ἑαυτῷ δόξης, ἐκόπτομεν ἀποτείνασθαι. καὶ γὰρ ἡδέως καιρὸς ἐπὶ ναῦν ἀπιέναι. τῇ δὲ σχολῇ καταχρηστέον εἰς ἱλαρότητα, καὶ μὴ τέρψεως ὠφελήσωμεν δυναμένην ἀσθενῆ. ὑπεκστάντες δὲ τοῦ νεὼ, πολὺς γὰρ ὁ κατ' εὐσέβειαν ἐπιφοιτῶν ὄχλος, εἰς ἴδιόν τι συμποσίων λαμπρότερον, ὅπως δὴ ἡσεμίας ἀκούειν τε, καὶ λέγειν ἃ ἂν βουλόμενοι, ἔξῃ. μεμνῆσθαι δ' ὡς ὁ τηνικάδε ἥκοντες, ὅτε ἔτ' αὖθις ἡμῖν περὶ τῶν ἴσων διοχλήσῃ. καλῶς ἔδοξε ταῦτα λέγειν. καὶ συγκατανεύσαντων, ἐξήειμεν. ἐγὼ μὲν ἡδόμενος, ἀτέλειάν με πεζότητος φρονήσας. οἱ δὲ ἐπὶ συνοίας, μεγάλῳ σὺν ἰσωτῆς σκέψει ἄνω καὶ κάτω κυκλοῦντες, ὡς ἀφεῖτο ἀσπερ-

annon una nox Iovis sceptris æquiparetur? Subridens autem Callicratidas, Nondum, inquit, scimus Charicles, an multas hujusmodi narrationes audituri simus, siquando Thespias veniemus. Et nunc sanè Veneris illius quam æmularis, manifestum est hoc indicium. Quo pacto, interrogante Charicle, admodum verisimiliter dicere Callicratidas visus est mihi. Dixit enim, amatorem illum adolescentem, otio noctis solidæ potitum, ita ut totam istius affectus exatiandi facultatem haberet, quasi cum puero, cohæsisse marmori, cùm vellet nimirum, neque anteriori parte esse fœminam. Multis itaque absque delectu effutitis verbis, composito illorum tumultu promiscuo, Viri, inquam, amici, modestam insistite disputationem. Etenim decora est eruditionis lex. Sublata igitur hac incomposita, & nullum finem habente contentione, viciſſim pro sua uterque sententia, orationem instituito. Nondum enim tempus est ad navem redeundi, hocque otio utendum ad hilaritatem, & ad ea studia quæ cum delectatione prodesse possint. Proinde hinc è templo abscedentes (multa enim turba religionis gratia huc ventitat) ad unum ex conviviis accumbamus, ut per otium & cum silentio, & audire, & dicere quæ cuique libet, liceat. Illud autem memineritis, quòd qui hodie victus fuerit, is non ampliùs de iisdem nobis molestus futurus sit. Visus sum rectè hæc dicere: iisque comprobantibus eximus: ego quidem lætus, nulla me premente cura: illi verò cogitabundi, magnam in animis speculationem sursum ac deorsum versantes, perinde ac si de prioribus par-

τίας ἀγωνιῶμοι Πλαταιᾶσιν; ἐπὶ σὶ ἤκομεν εἰς τὸ σωτηριῶδες, καὶ παλίνσκιον, ὥρας ἥρως ἀναπαυτήριον, ἡδὺς εἰπεῖν ὁ τόπος ἐμοὶ, καὶ γὰρ οἱ κατὰ κορυφὴν λιγυρὸν ὑπηχοῦσι τέττιγες, ἐν μέσῳ πάνυ δικαστικῶς καθεζόμενοι, οὕτω ἐπ' αὐτοῖς ὀφρύσι τοῦ Ἡλιαίου ἔχων. Τεθειὸς δ' ἀμφοτέρωις κλῆρον ὑπὲρ ἑοῦ, σίνα χρὴ πρῶτον εἰπεῖν, ἐπειδὴ Χαρικλῆς ἑλιλόγχα πρότερον, οὗτος συνάρχας ἑοῦ λόγου διεκελευσάμην. ὁδὶ, τῇ [1] δεξιᾷ τὸ πρόσωπον ἀναπτέψας, ἡσυχῇ, καὶ μικρὸν ἐπηχῶν, ἄρχεται τῇ δὲ πρῇ δὲ διάστοιχα τὸ ὑπὲρ σοῦ λόγου Ἀφροδίτη, σὶ βοηδὸν οἱ ἐμοὶ δέησεις κελεύσιν. ἄπαντα μὲ γὰρ ἔργα, κἂν βραχὺ τὶ ἰδίας πιθοῦς ἐπισπέξης, πλειόπατόν ἐστιν. οἱ δ' ἐρωτικοὶ λόγοι, ὡσπερεῖς σε δέον), σὺ γὰρ αὐτῶν γνησιωτάτη μήτηρ. ἴδι δὴ γυναιξὶ συνήγορος, ἡ θήλεια. χαίεσθαι δ' καὶ τοῖς ἀνδράσι μίμεισθαι ἄρρεσιν, ὡς ἐκβιαίησθε. ἔγωγ' ἐν οὕτως ἐν δεξιᾷ ἑοῦ λόγου, τὴν πρωμήτορα, καὶ πάσης ἡδίστας πρωτόρριζον, ὧν ἀξιῶ, μάρτυρα ἐπικαλέσομαι. λέγω δ' [2] τὴν ἱερὰν τὸ ὅλων φύσιν. ἣ τὰ πρῶτα πηξαμένη στοιχεῖα ἑοῦ κόσμου, γῆν, ἀέρα, πῦρ, ὕδωρ, τῇ πρὸς ἄλληλα τούτων ἐπικράσει πᾶν ἐζωογόνησεν ἔμψυχον. ἐπισαμένη δ' ὅτι θνητὸν ἐσόμενον ὕλης δημιούργημα, καὶ βραχὺς χρόνος ἐν ἑοῦ ζῆν ἐκάστῳ κατεῖμαρ), τὴν ἑτέρα φθορὰν, ἄλλα γένεσιν ἐμηχανήσατο, καὶ τῷ

partibus apud Platæas esset decertaturi. Postquam autem venimus in densum & opacum, pro æstatis tempore, quietis locum, Suavis hic locus, inquiens ego, Nam supra verticem canorum resonant cicadæ, in medio more judicis, consedi, ipsam illam superciliis Eliæam præ me ferens. Proposita autem utrisque sorte, utrum priore loco dicere oporteret, posteaquam Charicles priorem locum sortitus est, continuò ut orationem auspicaretur, hortatus sum. Ille verò postquam faciem dextra paululum attrivisset, ac paulisper hæsisset ad hunc modum orditur: Te domina Venus, te auxiliatricem mihi pro te dicenti meæ preces vocant. Nam cuicunque operi, vel tantillum propriæ suadelæ instillaveris, absolutissimum esse solet. Tum verò amatorii sermones tua opera magnopere indigent: quorum es maximè germana mater. Ades itaque mulieribus patrona, tu cùm sis fœmina. Largire autem & viris ut maneant mares quales nati sunt. Ego igitur statim ab initio orationis, primam omnium matrem, primamque generationis radicem, eorum quæ propono, testem advoco. Dico autem sacram illam Vniversorum naturam, quæ primis illis inter se conglutinatis mundi elementis, terra videlicet, aëre, igne, & aqua, mutua illorum & temperata commixtione, omne procreavit animatum. Deinde sciens nos esse materiæ mortalis opificium, & breve vitæ tempus unicuique præfinitum, effecit ut unius interitus, alterius esset ortus, & mo-

1 Δεξιᾷ τὸ πρόσωπον ἀναπτέψας] Dixi alibi, hoc sæpe repetit Lucianus. *Bourd.*

2 Τὴν ἱερὰν τὸ ὅλων φύσιν] Hac de re copiose Interpretes Lucretii. *Idem.*

θνήσκοντι, τὸ πατούμενον ἀντιμέτρησιν, ἵνα ταῖς παρ' ἀλλήλων ἀφθαρσίαις εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον ζῶμεν. ἐπεὶ δ' ἓν ἄπορον ἐξ ἑνὸς τι γίνεσθαι, διπλοῦν ἑκάστῳ φύσιν ἐμηχανήσατο. τοῖς μὲν ἄρρεσιν, ἰδίας κριθοειδεῖς σπερμάτων χαλασμάν, τὸ θῆλυ δ' ὥσπερ γονῆς τι δοχεῖον ἀπεφήνασε. κοινὸν δὲν ἀμφοτέρῳ γένει ἐγκεράσασθαι, συνέζευξεν ἀλλήλοις ἵμερον ἀνάγκης ὕσον, καὶ χαλάσασα μένειν ἐπὶ τῇ οἰκείᾳ φύσιν ἑκάτερον. καὶ μήτε τὸ θῆλυ ἄνδρα φύσιν ἄρρενος, μήτε τὸν ἄρρενα ἀπεστερῆσθαι μελακίζεσθαι. ἀφ' οὗ δ' αἱ σὺν γυναιξὶν ἀνδρῶν ὁμιλίαι, μέχρι δεῦρο τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀθανάτοις ἀλλαξαῖς φυλάττουσιν. οὐδεὶς ἀνὴρ ἀπ' ἀνδρὸς αὐχεῖ γένεσθαι. δυοῖν δ' ὁπότερον σπαρμάσιν πᾶσιν τοῦ μίγνυσθαι, ἐξίστασι πατρὶ μητέρα τιθασσεύοντας. κατ' ἀρχὰς μὲν οὖν οὔθ' ἡρωϊκὴ φρονοῦν ὁ βίος, καὶ τὴν γείτονα θεῶν σέβων ἀρετὴν, οἷς ἐνομοθέτησεν ἡ φύσις ἐπιδεχόμενοι. καὶ καθ' ἡλικίαν μίτρα γυναιξὶ ζευγνύμενοι, γνησίαν πατέρες ἐκέκτηντο τέκνων. κατ' μικρὸν δ' ὁ χρόνος ἀπ' ἐκείνου ἐς μεγάλους εἰς τὸ ἡδονῆς καταβαίνειν βάραθρα, [1] ξένας ὁδοὺς, καὶ παρηλλαγμένας ἀπλανεῖσθαι ἔνομον. οὕτ' ἦν πάντα τολμῶσα τρυφὴ, τὴν φύσιν αὐτὴν παρηνόμησε. καὶ τις ἄρα πρῶτος ὀφθαλμοῖς τὸ ἄρρεν εἶδεν ὡς θῆλυ, δυοῖν θατέρου, ἢ τυραννικῶς βιασάμενος, ἢ πείσας παλιλόγως. συνῆλθε δ' εἰς μίαν κοίτην μία φύσις. αὐτὸς δ' ἐν ἀλλήλοις ὁρῶντες, οὐθ' ἃ δρῶσιν, οὐθ' ἃ πάσχουσιν

morienti quod naſcitur rependit, ut mutuis ſucceſſionibus in perpetuum vivamus. Quoniam verò fieri non poterat ut ex uno aliquid procrearetur, duplicem in unoquoque genere naturam effinxit, largitus maribus fœminis propriam emiſſionem, fœminam verò ceu genituræ receptaculum faciens. Communi igitur utrique generi indito deſiderio, illas inter ſe conjunxit, ſancta neceſſitatis lege præſcripta, ùt in propria natura uterque maneat, nec præter naturam marem fœmina, nec mas fœminam turpiter agat. Atque hoc pacto virorum cum mulieribus conſuetudines, in hoc uſque tempus, hominum vitam ſucceſſionibus immortalem conſervant. Nullus vir ex viro ſe natum eſſe gloriatur: ſed intra duo venerabilia nomina, omnis honor manet, eorum qui ex æquo patrem ac matrem adorant. Initio igitur cùm adhuc heroica ſaperet vita, & vicinam Deorum coleret virtutem, legibus à natura conſtitutis obtemperebat. Ac ſervato ætatis modo, cum mulieribus conjuncti, generoſorum patres fiebant liberorum. Verùm paulatim tempus ab illa magnitudine ad voluptatis voragines deſcendens, novas & commutatas fruendi vias aperuit. Deinde, quæ nihil non audet voluptas, naturæ legem violavit. Quare aliquis primus oculis marem conſpexit, tanquam fœminam, duorum alterum, aut tyrannica vi cogens, aut doloſis verbis inducens. Venitque una in unum lectum natura: nec cùm ſe coeuntes conſpicerent, eorum quæ faciebant, aut patiebantur, ipſos puduit.

[1] Ξένας ὁδοὺς] Sic Latini iſtud obſcenum *viam & locum* dixerunt. *Bourd.*

Κατὰ

ἡδῶντο. [1] κ᾽ πετρῶν δ᾽ φασιν ἀγόνων ἀστείρωτις, ὀλίγης ἡδυπάθειας ἀνθήκατο μείζονα μεγάλων ἀδοξίαν. εἰ ποτε μᾶλλον εἰς τοσοῦτον τυραννικῆς βίας ἡ τόλμα ἀσέλγειαν, ὡς μέχρι σεληνῶν τῶν φύσιν ἱερουλήσαι. ἐπὶ δ᾽ ἀρρένων τὸ ἄρρεν ἐκκενώσαντες, εὖρον ἡδυπάθειαν περίληνον μέτρα. οἱ δ᾽ ἄθλιοι, καὶ δυσχεῖς, ἵν᾽ ἐπίλοιπον ὦσι παῖδες, μὴδὲ ἐπ ῥώμῃσιν ἄνδρες, ἀμφίβολον ἀνίσμα διπλῆς φύσεως, ἵτ᾽ εἰς ὃ γηρύωσιν Φυλακχῆτις, ἵτ᾽ ἔχνης ἐφ᾽ ὃ μετέβησαν. τὸ δ᾽ ἐν νεότητι ἀδαμὲν καὶ ἀνθος, εἰς γῆρας αὐτὸς μεραίνει σῴζεται. ἅμα γὰρ ἐν παισὶν ἀριθμοῦνται, καὶ γαμηφάγοισιν, ἡδὺν ἀνδρῶν μεταίχμιον ἔχοντες. ὕπνος ἡ μακρὸς, ἐ παυδὸς ἡκαὶ διδάσκαλος τρυφῆ, ἄκλινα ἀπ᾽ ἄκμης ἡδονὰς ἀναμαχύντους ἐπνεῦσαι, μέχρι τ᾽ ἐδὲ γῆθεν ἀνάγκαν δωσαμένης δύπριπὸς νόσε κατιλείσθαι, ἵνα μηδὲν ἀγνοῇ μέρος ἀσελγείας. εἰ δ᾽ ἐφ᾽ ὧν ἡ σωφροσύνα ἥσμοι ἔπαξεν, ἡμᾶς ἱκανῶς ἴδρυτο. ταῖς μὲν γυναικῶν ἂν ὁμιλίαις ἠρκέμεθα, καὶ παυδὸς ἀνείδεος ὀβίδι ἐκαθάρσιον. ἀμέλει τοῖς ἐδὲ τὰς σωφρονεῖν ἀσφαλῶς δεδωκόσι ζώοις, ἄγραυλος ἡ τῆ φύσεως νομοθεσία φυλάττει. λέοντες, οὐκ ἐπιμιγνύονται λέουσι, ἀλλ᾽ ἡ κ᾽ κατὰ Ἀφροδίτην ἔσθ᾽ ὅτε τῶν ἄλλων τῶν ἄγρευσιν αὐτῶν ὀκνηλεῖ. [2] ταῦροι ἀγελάδος χῆς βοῶν ἐπιβαίνουσι, καὶ κριὸς ὅλου τοῦ ποίμνιον ἄρρενος πλῆθος ἀσέμαντος. τί δ᾽, ἡ συῶν μὲ δύνας μεζαδώκασι κάπροι, λυκαίνας δ᾽ ἐκτιμίγνυνται λύκοι; καθόλου δ᾽ εἰπεῖν, ἅθ᾽ οἱ ἀέρια βοιζέντες ὄρνιες, ἅθ᾽ ὅσα τῶν ὑγρῶν καθ᾽ ὑδάτος εἵλκυ-

duit. Et quod, ajunt, ſemine per ſteriles rupes projecto, brevem voluptatem magna infamia permutarunt. Dixeris verò tyrannicæ violentiæ audaciam eò uſque eſſe progreſſam, ut jam ſacrilego ferro naturam deprædentur. Et maſculo maribus exhauſto, ſupervacaneos voluptatis modos invenerunt. Miſeri autem illi & infœlices, ut eò magis pueri ſint, non ampliùs viri manent, ambiguum naturæ duplicis ænigma, cùm neque ad quod nati ſunt, conſerventur, neque id, ad quod tranſiêre, habeant: & flos ille qui in juventute permanet, eos in præmaturum ſenium tabefacit. Simul enim puerisannumerantur, & conſenuerunt: nullum virilis ætatis intervallum habentes. Ita ſceleſta illa, & omnis mali magiſtra mollities, voluptates impudicas, aliam ex alia, excogitando, in eum morbum, qui neque decorè dici poſſit, prolapſa eſt, ut nullam obſcœnitatis partem ignoraret. Quòd ſi in iis, de quibus Providentia legem ſancivit, unuſquiſque noſtrùm ſeſe firmaret, mulierum congreſſu contenti eſſemus: & ab omni probro pura foret vita. Certè inter ea animantia, quæ nihil ex mala affectione depravare poſſunt, illibata naturæ lex cuſtoditur. Leones non inſaniunt in leones, ſed venus tempeſtiva, libidiſhem eorum in fœminam excitat. Taurus armenti dux cum bobus miſcetur: & Aries totum gregem maſculo implet ſemine. Quid autem? anlupas autem ineunt lupi? Et ut in ſumma dicam, neque quæ aërem perſtrepunt aves, neque quæ humidam

non ſuum cubilia ſectantur apri,

1 Κατὰ πετρῶν ἀγόνων] De hoc Prover. Paræmiogr. *Bourd.*

2 Ταῦρος ἀγελάδος χῆς] Longus lib. 4. *Idem.*

λῆξιν. ἀλλ' ὑπὲρ ἐπὶ γῆς τι ζῶον, ἄρρεν θ' ὁμιλίας ἐπερίχθη, μηδὲν ἧκιστα τῶν θείων τὸ διάφορα. ὑμεῖς δ' ὦ μάτην ἐπὶ τῷ φρονεῖν δύλογάρμοι, θηρίον ὡς ἀληθῶς φαῦλον ἀνθρωποι, τίνι κρίσει νόσῳ παραπεπτώκατε, ἐπὶ τὸν κατ' ἀλλήλων ὕβριν ἠρίθισθε; τίνα δ' ψυχῆς τυφλὸν ἀναισθησίαν κεκάσχατε, ἀμφοῖν ἡσχύνησθε, φεύγοντες ἃ διώκειν ἐδεῖ, & διώκοντες ἀφ' ὧν ἐδεῖ φεύγειν; & κατ' ἴνα τοιαῦτα ζηλῶν πάντων ἐλαμβάνεσθε, ὑδὲ εἷς ἦσθ. ἀλλὰ γὰρ σὺ ταῦτα τοῖς σωφρονικοῖς κρῖνε ὁ θνμηδὴς ἀναφύεται λόγος, ὑφ' ὃ παιδικαὶ μὲ ἀκραὶ, πλείων ἐνδεῖς λογισμῶν φαναικίζουσι. τὸ δ' ἤδη κρῖναι φρόνησιν ἐς ἄκρον ἔχον, σὺν ἂν ὑπαχθῆναι δύναιτο. ψυχῆς γὰρ ἔρωτα πλάττονται, κρὶν τὸ δ' σώματος εὐμορφον αἰδεῖσθαι φιλεῖν, δρεπτὴς καλῶσιν αὐτὸς ἐραστάς. ἐφ' οἷς μοι πολλάκις κεχαλάζειν ἐπέρχεται. τί γὰρ παθόντες ὦ σεμνοὶ φιλόσοφοι, τὸ μὲν ἤδη μακρὰν χρόνῳ διώκειν ἑαυτῶν πεῖραν οἵοιόν ἐστιν, ᾧ πολλὰ σεσοφίκασι, & γῆρας δρεπτὸν μαίνεται, δι' ὀλιγωρεῖσθαι παπίπτετε. πᾶς γὰρ ὁ σοφὸς ἔρως ἐπὶ τὸ νέον ἐπέβητε, μηδὲν τῶν λογισμῶν σὺν αὐτῷ πρὸς ἃ πταπίπτεται κρίσιν ἔχόντων. ἢ νόμος ἐστὶ, πᾶσιν μὲ ἀμορφίαν πενιρίας εἶναι κακὸν ἔλεγχον. σὺν δ' ὡς ἀγαθὸν ἐπαινεῖσθαι τ' καλὸν. ἀλλά τοι κρὶν μέγαν ἀληθείας σοφιστὴν Ὅμηρον, Εἰδῶ, τίς ἀκριβέστερον πέλοι ἀνήρ;

Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει. οἱ δέ τ' ἐς αὐτὴν
Τερπόμενοι λάμπουσιν, ὑδ' ἀσφαλέως ἀγορεύει,

midam aquæ ſortita ſunt manſionem, neque etiam aliquod interis animal congreſſum maris appetit, ſed manent inter ea immota Providentiæ decreta. Vos vero homines qui fruſtra nomine ſapientiæ bene auditis, animal revera malum, quonam novo morbo delinquentes in mutuum ſtuprum provocati eſtis? Quonam animi cæco ſtupore effuſo, ad utraque aberratis à via, ea fugientes quæ ſectari, & ſectantes a quæ fugere oportebat? Quæ quiſque ſingulatim imitari velit, ne unus quidem ſupererit. At enim hic Socraticis præclara illa reminiſcitur oratio, qua pueriles aures perfectis ratiocinandi viribus adhuc carentes, decipiuntur. Illa autem quod jam per prudentiam ad ſummum evaſit, ſubduci facile nequit. Animi enim amorem quendam comminiſcuntur, & cùm corporis pulchritudinem amare vereantur, virtutis ſeſe vocant amatores: ob quæ mihi ſæpe accidit ut in cachinnos erumpam. Quare ô venerandi philoſophi, quod jam longo tempore ſui experimentum præbuit, quale ſit, *cui* canities conveniens, & ſenectus virtutis dat teſtimonium, per negligentiam dimittitis? omnis autem præclarus ille amor in juvenem concitatur, cùm vis ratiocinandi nondum habeat ad quæ judicium convertat? An lex hæc eſt, ut omnis quidem deformitas pravitatis damnetur, quod verò pulchrum eſt, id ſtatim tanquam bonum laudetur? At juxta magnum illum veritatis interpretem Homerum,

Alius pulchro minùs enitet ore.
At formam eloquio Deus ornat, eumque tuentur
Læti omnes: ſuavi intrepidus commixta pudore.

Hic

δεῖ μεταλαχεῖν. μέσῳ δ' ἐν σχήματι ἀγορεύεσθαι.

Hic fatur, medioque in cœtu præstat honore.

κάλλιον δ' αὖτε, ἦτον ὡς εἰσορόωσι.

Perque urbem aspiciunt gradientem numinis instar,

πάλιν εἶπέ που λέγων,

Rursum alibi dixit,

κ' ἄφρων σοί γ' ἐπὶ εἰδέι, καὶ φρένες ἦσιν.

At tibi formoso sub corpore nulla fuit mens.

Καλῷ δὲ καλῶς Νιρέως ὁ σοφὸς Ὀδυσσεὺς πλέον ἐπαινεῖται. πῶς οὖν ὀρθήσεται μοι, ἡ δικαιοσύνης, ἢ τινων ἀρετῶν, αἳ τελείοις ἀνδράσι συγκληροῦσι εἰλήχασι τάξιν, ἅδην ὡς συντείχει, τὸ δ' ἐν παισὶ κάλλος ἐξυβρίζει ὁρμὰς παίδων ἐμφερεῖς; νῦν γὰρ ἐρᾶν ἔοικε Φαίδρου ὁ Πλάτων, ὃν πρέπειν ἦν τιμᾶν ἀρετὴν Ἀλκιβιάδου εἶναι, διότι ἠκροτρεμίζει τὰ Θεῶν ἀγάλματα, καὶ τὴν ἐν Ἐλευσῖνι τελετὴν αἷς ἀθρόα ποτὲ ἐξορχεῖν φασί. τίς ἐρασθεὶς ὁμολογεῖ ἡγήσεται, ποθοδιδόμενον Ἀθηνῶν, καὶ Δεκελείας ἐπιτειχιζομένης, ἐν βίᾳ τυραννίδα βλέπουσαν; ἀλλ' ἄχρι μὲν οὗπερ καὶ τὸ ἱερὸν Πλάτωνα πώγωνι ἐμπεπλεῖν, πᾶσιν ἐπήρατος ἦν. μειρακίοις δ' ἅπαξ ἅπασι τὸν ἄνδρα, καθ' ἣν ἡλικίαν ἡ τῆς ἀπαλῆς φρονήσεως ὁλόκληρον εἶχε τὸ λογισμόν, ὑπῆν πάντων ἐμποιεῖν. τὸ δὴ πάλαισμα αἰσχροῖς ὀνομάτων ἐπιφθόνοις αἰδῶ, ψυχῆς ἀρετὴν λέγωσι τὴν τοῦ σώματος ὑπερέχειν, οἱ φιλόγελοι μᾶλλον, ἢ φιλόσοφοι; καὶ ταῦτα μὲν ἡμῖν ὑπὲρ τοῦ μὴ δοκεῖν ἐπισήμων ἀνδρῶν φιλαπεχθημοσύνης μνημονεύειν, ἐπὶ ποσὸν εἰρήσθω. μικρὸν δ' ἄνω τὸ ἄγαν ἀπολῆς ἐπὶ τὴν ὑμετέραν ὦ Καλλικρατίδα καλλονὴν, ἐπὶ δίκην παιδικῆς χρήσεως πολὺ τὴν γυναικείαν ἀμείνω. καὶ τόμε πρῶτον, ἐγὼ πᾶσαν ἡδονὴν

Certè formoso illo Nireo cordatus Vlysses magis laudatur. Quo pacto igitur sapientiæ quidem, aut justitiæ, cæterarumque virtutum, quæ cum perfectis viris consortem nactæ sunt ordinem, nullus amor incessit, illa verò quæ pueris inest forma vehementissimos affectuum impetus excitat? Prorsus igitur Phædrum ὁ Plato amare oportebat propter Lysiam, quem prodidit: aut Alcibiadis virtutem diligere par erat, quia Deorum statuas mutilabat, & in sacris Eleusiniis inter potandum voces mysteria produnt. Quis confitetur se amatorem factũ esse cùm Athenæ proderentur, & Decelia muris cingeretur, & vitæ tyrannidem videret? At donec quidem barba nondum, juxta sacrum illum Platonem, obsitus erat, omnibus fuit amabilis. Sed postquam à puero in virum transiit, qua ætate intellectus, qui hactenus fuerat imperfectus, integram ratiocinandi vim obtinebat, ab omnibus odio habebatur. Quid igitur turpibus affectibus vocabulorum inscribentes verecundiam, animi virtutem appellant corporis elegantiam, juvenum isti amatores magis quam sapientiæ? Atque hæc quidem à nobis dicta sufficiant, ne clarorum virorum nimis invidiosè mentionem facere videamur. Parumper autem à vehementiori studio, ad vestram Callicratida, voluptatem descendens, ostendam puerorum consuetudine muliebrem multò esse potiorem. Ac primum, omnem ego delectationem

σου λάλωσιν ἡγεμὼ πρεσβύτερον εἶναι, τῶν χρονιωτέρων. ἐξεῖα γὰρ ἡδονὴ ἁρπάσαι, φλεκτὴ πρὶν ἡ γνωσθῆναι πεπαυμένη. τὸ δ' ἀφραῖνον, ὁ τῷ παρέλκοντι κρεῖττον, ὡς εἴ τι καὶ βίᾳ μακρᾷς προθεσμίας ἡ μικρολογία ἡμῖν ἐπέκλωσε μοῖρα, καὶ τὸ πᾶν ἦν διπλοῦς ὑγιὲς, μηδεμιᾶς λυπῆς τῷ ἀφύτου συμπεμπούσης. ἑορτὴν γὰρ ἂν, εἰ πανήγυρις ἦν ὅλου χρόνου ἄγομεν. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ μεῖζον ἀμαθῶν ὁ βάσκανος δαίμων σύμπαν ἐπεμίσησεν, ἴσως τοῖς παροῦσιν ἁδῖσι τὰ παρέλκοντα. γυνὴ μὲν ἐν μέσῃ παρθένῳ μέχρις ἡλικίας μέσης, πρὶν ἡ πλέως τῷ ἐχάστῳ ῥυῆναι καὶ χρῆσις ἐπιδραμεῖν, διάλαλον ἀνδράσιν ὁμίλημα. κἂν παρέλθητε τὴν ὥραν, ὅμως ἡ ἐμπειρία ἔχει πλέξαι τὸ νέον σοφώτερον. εἰ δ' εἴκοτα ἐστὶν ἐπιτερπῆ παίδας, αὐτὸς ἔμοιγε δοκεῖ παρηλικᾶν, ἀμφίβολον Ἀφροδίτῃ μιᾶς διάκειν. σκληρὸν γὰρ οἱ τὸ μελὰν ἀπαυδᾶν ἥβης ὄλκοι. καὶ τραχὺ μὲν αὖ τὸ πάλαι μαλακὸν πυκάσαι ἰάλοις τὸ χθόνιον. οἱ δ' ὄφυες μηρὸν ἕλιξιν, ὥσπερεὶ ῥυπῶντες. ἃ δ' ἐπὶ τούτων ἀφανίσῃ, τοῖς πεπειρακόσιν ἡμῖν εἰδέναι παρέπεμι. γυναικὶ δ' ἀεὶ πάλη, ἡ δ' ἐρώμενος ἐπισίλῳ χάρις, καὶ θαψιλεῖς μὲν ἐπὶ τὸ βοτρύχων τὸ κεφαλῆς ἴλικες, ὑακίνθοις τὸ κάλλος ἀνθοῦσιν ὄμοια πορφύροντες. οἶμαι, ἐπινένοσε κέχυται, μεμορφίνωκε μοι. οἶδα, παρῶπα, καὶ προσέφυς, πολὺ τὸ συλλειμαῖνι ὀλόπτοσι σιλίαν. τὸ δ' ἄλλο σῶμα, μηδ' ἀκμὴν τελεῖς αὐτοῖς ὑποφυομένης, ἠλέκτρῳ φασὶν, ἢ Σιδωνίας ὕαλῳ λαμπρίζεσθαι ἀπαραπτεῖ. τίδ' ἔχει τὸ ἡδονῶν καὶ

nem censeo jucundiorem ei quæ diuturnior est: siquidem luptas quæ celerrimè præterea priusquam sensu percipiatur, finit. Id verò quod oblectat præstantius, quò magis abu Vtinam & vitæ longos terr parca illa Parca nobis præni set, totumque hoc sparium petua esset sanitas, quæ m edaci molestia vacaret. Nam si festum, & celebritatem alic totum hoc tempus ducere Verùm postquam malignus mon majora bona nobis in in præsentibus utique rebus, cissima illa sunt quæ protra tur. Itaque mulier à virgin ad mediam usque ætatem, pr quam extrema illa senectutis incurset, viris amplexu digna consuetudo, ac quanvis præter rit venustas, experientia tam habet aliquid dictu sapien quàm juvenes. At verò siquis p rum viginti annorum aggre tur, is mihi affectione pathica borare videtur, ambiguam ter rem sectando. Nam & duri membrorum thori jam adulti viriles, atque asperum quidem pro eo quod molle fuit olim, o situm crebra lanugine mentum, & femora pilis pullulantia qua squallerent. Quæ verò sunt hu cultiora, vobis, qui periculem ejus rei feciſtis, cognoscenda relinquo. In omni autem muliere semper coloris resplendet gratia, & largæ cirrorum capitis texturæ, perinde ac pulchrè florentes hyacinthi, nigricantes, aliæ quidem per tergum effunduntur, scapularum decus, aliæ verò secundum aures, & tempora, multò quàm in pratis apium est, crispiores. Reliquum verò corpus, ne minimo quidem ipsis subnascente pilo, Electro, ut ajunt, aut vitro Sidonio lucidius effulget. Cur autem

ς ἀνλπαθῆς μιξοδιακτίου, ἐπεὶ ἐν ἐξέσῃ τοῖς ἀφηθῆσιν οἱ πάντες ὀφραίνονται; χιδὸν γὰρ ὁ αὐτὸς τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς φυτρείς ἀφτελβὰς ἀσμφίζομθ, ἀλλὰ πως φιλετπίρῳ κοινωνίᾳ συζῶντες. ἡδίω ζῶπ ἀγαθὰ σὺν ἀλλήλοις ἡγώμεθα, καὶ τὰ δοχιρὴ κυρόπερα μετ' ἀλλήλων. ὅθεν ὀρίθη ξάπεζα κοινὴ, καὶ φιλίας μεσίτις ἐσθίεζαν ὠφελήμενοι, χαρὶ τῶν φειλομένων ἀπμετρέμῳ ἀπόλαυσιν, ὃ μόνοις τ θασίοις, εἰ τύχοι, πίνοντες οἴνου, ὐδὲ καθ' αὑτὰς τ πολυτελῶν πιμπλάμενοι σίκων, ἀλλὰ δοκεῖ περὶν ἐκέσῳ τὸ μετ' ἄλλων. καὶ πὰς ἡδονὰς κοινωσάμενοι μᾶλλον, ὀφραινόμεθα. οἷ μὲ ὧν γυναικείαν συνόδοι, τ ἀπλαύσεως ἀντίδοσιν ὁμοίαν ἔχυσιν. ἀλλήλως γὰρ ἐξέσῃ ἀφηθῆπς, ἡδίως ἀπολαύσουσι, εἴγε μὴ διαφεῖ τειρεσίᾳ πρόσεκτέον, ὅπ ἡ ἥλικια πέρυσι ὅλη μοίρα πλειονεκτεῖ τῶν ἄρρενα. καλὸν δ' οἶμαι μὴ φιλαύτως ἀπολαῦσαι θελήσαντας, ὅπως ἰδιά τι χρηστὸν ἀπίσονται σκοπεῖν, ὅλῳ παρὰ τὸ λαμβάνοντας ἡδονὴν, ἀλλ' ἐκεῖνο μεσιτεμβύης, ὃ τυγχάνοσιν ἀνίκαραχεῖν ὄμοια. τῦτο δ' ὅτν ἂν ἐπὶ παίδων ἴδοί τις, οὐκ ἂν μέμψειεν. ἀλλ' ὁ μὲ, ἀφθεὶς ἢ νομιζῇ ποτὲ ταῦτα, τῶν ἡδονὴν ἐξαίρετον λαβὼν, ἀπέρχεῖ. τῷ δ' ὑφεσμένῳ, καὶ ἀχθος μὲ ὀδυνᾶν, καὶ δάκρυα. μικρὸν δ' ὕστ χρόνῳ τ ἀλγηδόνος χαλασθείσης, πλέον ὡς φασιν ἡδὺν ἂν ὀχλήσειας. ἡδονὴ δ' ὑδ' ἡπσοῦν. εἰ δ' δεῖ τι καὶ σπερμολογήσαι εἰπεῖν, δεῖ δ' σὺ Ἀφροδίτης πρὸς

tem non & mutuos voluptatum affectus persequar quandoquidem ex æquo cum iis qui agendo afficiuntur, patientes quoque oblectantur? Ferè enim non ut bruta animantia, solitarias commorationes amamus, sed amica societate conjuncti, & quæ bona sunt, inter nos mutuo jucundiora, & adversa, inter nos mutuo leviora ducimus. Vnde & inventa est mensa communis, & apposita amicitiæ mediatrice illa, debitam ventri voluptatem admetimur, non soli Thasium, si contingat, bibentes vinum, neque singuli per se preciosis cibis nos implentes, sed illud videtur delectabile, quo quisque tum alio fruitur. Ac voluptatibus inter nos communicatis, majori lætitia afficimur. Illi igitur cum mulieribus congressus similem delectationis permutationem habent. Nam illi sese mutuo æqualiter afficientes, majori cum voluptate digrediuntur: nisi Tiresiæ judici est attendendum, quòd videlicet muliebris delectatio, tota parte masculam superat. Honestum autem esse arbitror, non nimio sui amore frui volendo, quo pacto privatim aliquid commodi auferant, spectare, totam ab aliquo voluptatem accipientes, sed illo, quod percipiunt diviso, similia retribuere. Atqui nemo adeò insanus est, qui hoc de pueris possit dicere. Sed alter quidem affectus, quocunque tandem modo hæc existimat, eximia voluptate percepta abit: illi verò qui contumeliam hanc passus est, principio quidem dolores & lachrymæ oboriuntur, verùm ubi per tempus paulum remisit, nequaquam ut ajunt majorem molestiam intuleris: voluptas autem ne ulla quidem est. Quòd si aliquid etiam curiosius oportet dicere, oportet autem in Veneris delubro, muliere

μῶν, γυναικὶ μὲ ὦ Καλλικρατίδα, καὶ παιδικώτερον χρώμενον, ἄξιον οὐρανοῦ νῦν, διπλασίας ἀπολαύσεως ὁδὸς ἀνοίγεται. τὸ γὰρ αὐτὸν, ἀδεῖν τρόπῳ χαρίζεσθαι ἡλικίαν ἀπόλαυσιν. ὡς εἰ μὲ ἐμοὶ δρέπεσθαι δύνασθαι, ἐᾶν ἀλλήλας ἢ ἡμᾶς ἀποπειρᾶσθαι. εἰδὲ τοῖς ἄρρεσιν ὀλίγη ἐπιεικὴς αἱ μὴ ἄρρενων ὁμιλίαις, ἐᾶν τὸ λοιπὸν ἐφίεσθαι ἀλλήλων καὶ γυναῖκες. ἄγε νῦν ὦ νεώτερε χρόνε, καὶ τὰ ξένα ἡδέων νομοθέτα, καινὰς ὁδὸς ἄρρενι τρυφῆς ἐπινοήσας, χάρισαι τῶν ἴσων ἐξουσίαν ἐ γυναιξίν. ἀλλήλαις ὁμιλήσαι τοῦτο, ὡς ἄνδρες. ἀσταλῶν ἢ ἀρχαίων ὑποζυγώσαι μάμμας τέχνασμα, ἀσώρατον πρᾶγμα αἰνίγμα, καινοφώνου γυναικὸς μὴ γυναικὸς, ὡς ἀνηρ. τὸ γὰρ εἰς ἀκριβῆ σπουδὴν ἠκροάσμενος, αἰσχύνομαι καὶ λέγειν, ἃ τελεταῖς ἀσταλαίας, ἀνέδην πομπεύεται. πᾶσα σὺ ἡμῶν ἡ γυναικωνῖτις, ἴσα φιλαινὶς, ἀνδρογυνὰς ἐρᾶσθαι ἀρχομένη. καὶ πόσῳ κρεῖττον εἰς ἄρρενα τρυφὴν βιάζεσθαι γυναῖκα, ἢ τὸ ἡμέτερον ἀνδρῶν, εἰς γυναῖκα ἡλικίας. πειᾶται συνῆθες μιξοῦ παλαινόμενον ὁ Χαιρεκλῆς ἐπαύσατο, δεινόν τι καὶ θηλυδὲς ἐν τοῖς ὄμμασιν ὑποδείκνυον. ἐμοὶ δὲ μοι ἐ καθαρσίου χρῆναι ἐᾶσθαι τὰς παιδικὰς ἐρᾶσθαι. ἐγὼ γὰρ, ἡσυχῆ μεσοδιάσας, καὶ ἐᾶσθαι τὸν Ἀθηναῖον ἐρέμνῳ τῷ ὀφθαλμῷ ἐκκαλᾶν, παιδικὰς ἔφη καὶ γάλωτος ὦ Καλλικρατίδα, δίκαιος καθεδεῖσθαι ἐᾶσθαι δοκοῦσας, ἐκ οἶδ' ὅπως ὑπὸ δ Χαιρεκλέους δεινότητος ἐπὶ σπουδαιότερον ἤγμαι. χρεὼν γὰρ ὡς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἐᾶσθαι φόνου καὶ πυρκαϊᾶς, ἢ νὴ Δία φαρμάκων ἀγωνιζόμενον, ὑπερφυῶς

liere licet Callicratida, modo utendo delectari alius fruendæ duplici via. enim modo masculus mulier voluptatem præbet. Quare dem & vobis placere posse lieres, nos alii in alios nem extruamus. Si verò los cum masculis congredi mulieres quoque sese posterum ament. Age nunc nior ætas, & novarum tum legislatrix, posteaquam vas masculæ mollitiei vias tasti, parem quoque mulier largire potestatem. Congre tur & illæ inter se, quemdum viri: commisso autem vorum instrumentorum mamento, prodigioso seminis pertium ænigmate mulier muliere concumbat, ut vir. quod in aurem rarò venit vorlum, pudet etiam dicere, Tribadum obscœnitatis, inpdenter agitetur. Omne vero næceum nostrum, sit Phiæ semimares quosdam amores piter usurpans. Et quanto maest in masculam libidinem mulierem, quàm generosum virorum animum in mirem effœminari? Talia cum gua contentione, inter dicendo indignatus, postquam dixit Charicles finem fecit, hordum & ferinum oculis intuens Videbatur autem mihi & expitione uti contra masculos amores. Ego verò tacitè subridens & lesim oculos in Athenienſem conpiciens: lusus, inquam, & risus, Callicratida, judicem consedisse me arbitratus, nescio quo pacto Chariclis vehementia ad serias cogitationes adductus sum. Propemodum enim quasi in Areopago de cæde, atque incendio, aut per Iovem etiam de veneficio lis esset, animo fuit supra modum commoto.

παθήναι. καιρὸς οὖν ὁ παῦ, εἰ ποτε καὶ ἄλλοτε, ἀπαιτεῖν σε τὰς Ἀθήνας. Περικλέους δὲ πειθοῦς, καὶ τῶν δέκα ῥητόρων τὰς Μακεδόσιν ἀντιπαρατεταγμένας γλώσσας, ἐν τῷ σῷ λόγῳ ἀφορμὴν ποιήσαι, μᾶς τῶν ἐν πυκνὶ δημηγοριῶν ἀναμνησθείσης. μικροῦ δὲ ἐπιόντος ὁ Καλλικρατίδας, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ δεδοσθαι μοι πεπληρωμένῳ, καὶ λίαν ἀγωνίας μεστὸς εἶναι, λόγων ἀμφιβαίαν σπαρῆναι. εἰ γυναιξὶν ἐκκλησίαι, καὶ δικαστήρια, καὶ πολιτικῶν πραγμάτων ἴσα μετουσία, φαίνοιτ' ἄν, ἢ προστάτις ἐπιχειροῦσα, καὶ σὺν χαλκῶν ἀνδριάντων σὺν πεζαῖς ἀγοραῖς ὦ Χαρίκλεις ἵδρυμεν, ἤδεσαν γὰρ ἂν ἢ αὐταὶ ἐφ' αὑταῖς, ὁπόσην πρᾶξιν καὶ σοφίαν ἐδόκουν, εἴ τις αὐταῖς τὸν ὑπὲρ λόγων ἐξουσίαν ἐφῆκεν. ὥστε μὴ ἀπειθὴς ἂν εἴποι. ἤχθη Σπαρτιάταις ἀντιπαρατεταγμένη Τελέσιλλα, διὰ ἣν οὐ Ἄρης Θεὸς ἀριθμεῖται γυναικῶν Ἄρης. ἦλθε τὸ μελιχρὸν ὠφέλημα Λησβίων Σαπφὼ, καὶ ἡ τῶν Πυθαγορείων σοφίας θυγάτηρ Θεανώ. τάχα δ' ἂν δὲ Περικλῆς ὥστ' ἂν Ἀσπασίᾳ συνηγόρησεν. ἀλλ' ἐπιδήπου δώσεις ἄρρενας ὑπὲρ θηλειῶν λέγειν, εἴπωμεν δ' ἄνδρες ὑπὲρ ἀνδρῶν. σὺ δ' ἵλεως Ἀφροδίτη ἴθι. καὶ γὰρ ἡμεῖς τὸν σὸν ἔρωτα πομπεύομεν. Ἐγὼ μὲν οὖν ᾠόμην ἄχρι παιδιᾶς, ἱλαρᾶν τὴν ἔλευ ἡμῶν προκόψαι. ἐπεὶ δ' οἱ δοκοῦσι τούτου λόγοι καὶ φιλοσοφεῖν ὑπὲρ γυναικῶν ἐπιτηδεῦσαι, ἀσμένως τὴν ἀφορμὴν ἥρπακα. μόνον γὰρ ὁ ἄρρην ἔρως κοινὸν ἀρετῆς, καὶ ἡδονῆς ἐστιν ἔρως. δύο αἱμιλλωμένων γὰρ ἂν, εἴπερ ἦν ἐν δυνατῷ. τὸν

moto. Tempus igitur, si unquam antea fuit, nunc maximè est, ut Athenas repetas: Periclis autem suadelam, & decem illorum rhetorum linguas contra Macedonas armatas, unica tua oratione exerceas, actionum earum quæ in Pnyce haberi consueverunt, unam aliquam recordando. Postquam igitur paulum hæsisset Callicratidas (videbatur autem mihi ex facie conjicienti, contentionis esse plenus) adversariam orationem orditur. Si mulieribus, inquit, concionum, & fori, cæterarumque civilium rerum concessa esset communicatio, dux & præses illarum creatus fuisses: ac te statuis æneis per fora passim positis, Charicles, cohonestarent. Fermè enim ne ipsæ quidem pro se ipsis, quæcunque sapientia præcellere videntur, siquis ipsis dicendi potestatem permitteret, cum tanta contentione dicerent. Non illa quæ contra Spartanos armata processit Telesilla, propter quam Mars inter mulierum Deos numeratur Argis. Non mellita illa, qua se Lesbus jactat Sappho, & Pythagoricæ doctrinæ filia Theano, fortassis neque Pericles ita [1] Aspasiæ patrocinatus esset. At siquidem mares decet pro fœminis dicere, dicamus & viri pro viris. Tu verò propitia Venus esto. Etenim nos tuum Amorem veneramur. Ego certè putabam, jucundam hanc disputationem nostram ad jocum usque esse processuram. Quia verò animadverti istius orationem pro mulieribus etiam philosophari, libenter occasionem hanc arripui. Solus enim masculus amor, commune virtutis, ac voluptatis est opus. Optarim autem, si id fieri posset, &

1 *Aspasia*] Idem Lucianus in Gallo testatur Pythagoram Aspasiam Periclis Athenicnsium scortum aliquando fuisse. *Cogn.*

1 Fa-

ἐπίηρόν ποτε τῶν Σωκρατικῶν λόγων παλαίσαντες, Ἀκαδημίας καὶ Λυκείου δισσὸν εὐτυχήσαμεν, ἐγὼ μὲν ἐπὶ τοσοῦτον, ὅσον ἐκεῖνον ἐπὶ τὸν Φαίδρου πλάτανον, ἐμοὶ δὲ ἐκείνου πολυθρύλητος ἡ Φαίδρου παρακλίνη, ὥσπερ ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος φηγὸς, πλείστων ἀγάλματα χαρίτων. αὐτὴ τοίνυν ὥσπερ ἡ ἐν Δωδώνῃ φηγὸς ἐκ τῆς ὀροδαμνου ἱερὰν ἀπορρήξασα φωνὴν, τοὺς παιδικοὺς ἐρῶντας ἐνουθέτησε, ἐπὶ τῷ κάλλει μεμνημένη Φαίδρου. πάλαι ἐπεὶ τοῦ ἀκμάζοντος, ἢ μᾶλλον πολλὰ μεταξὺ ἄνθρωπος ἐπεσόμενα, γαλεπωτάτῃ νῦν ἐσμεν, ξένοι τε ἐν ἀλλοτρίᾳ γῇ ἀπειλημμένοι, ἐν πλοιαρίῳ Χαρικλείας ἐπὶ τὴν Κνίδον, ὅμως τὰληθὲς ἐρεθόμενοι, εἰ μὴ παντάπασιν ὄκνος μόνον ἡμῖν ὁ δαίμων ἐγκάτθηται, καὶ ἐμοὶ τῆς παρούσης, φίλιος ἀγωνίσασθαι, ἱεροφάντῃ μυηθέντι ἔρως, ἢ κακὸν νήπιον, ὁπόταν ζωγράφων παίζοντι χεῖρες, ἀλλ' ὃν ἡ πρωτόπαρθος ἐμφύσησεν δόξη, τέλειον οὐδὲν πεφυκέναι. σὺ γὰρ ἐξ ἀφανοῦς καὶ κεχυμένης ἀμορφίας τὸ πᾶν ἐμόρφωσας, ὥσπερ ἂν ἄλλο κόσμου πέφυκε πολλοῖς κοινὸν ἀφελὼν τὸ ἀδιακρίτως χάος, ἐκεῖνο μὲν εἰς ἑαυτὸν Ταρτάρου μυχοὺς ἐνυγρώδους, ἵνα μὴ ἀληθῶς σιδηρᾶν πύλαι, καὶ χαλκοῦς ἕδος, ὅσον ὑπ' ἀρρήκτου δέσμου φρουρᾶς, τὸ ἔμπαλιν ὀδαΐζεσθαι. λαμπρὸν δὲ φῶς τῷ ἀμφυσᾶν νύκτα πεῖσαι, καὶ ζωὴν ἀψύχοις τε, καὶ ψυχαῖς ἐχθρὸν ἐχθρᾷ δημιουργός. ἐξαίρετον δὲ ἱκετεύσας ἀμφοῖν ἀνθρώποις, τὰ σπουδῆς φιλίας πάθη σωτῆρα, εἰ ἐξ ἀκμῆς καὶ ἀπαλῆς ἐν ψυχῇ ἡ εὔνοια συνεκτρεφομένη, & platanum illam, quæ Socratis olim sermones auscultavit, uterque Academiæ & Lyceo natus, borem & Lyceo nactus sciorem, prope nos stare nam ubi Phædri fuit accubitus. quemadmodum sacer ille vir dixit, gratia præditus plurima. Fortasse ipsa quoque, ut [1] fagus illa Dodonea, ex ramis sacram ruptura vocem, puerorum amores reprehenderet, memor adhuc formæ illius Phædri. Verùm quia sacrum illud non potest, Nam quamvis medii, inter utrosque, Mentes umbrosi, & resonantes arcus risundæ: hospitesque in terra Thessaliena relicti sumus, magnumque Charicli momentum affert Cnidus: veritatem tamen metuens non prodemus. Tu modò modo ætherie Deus, in tempore affice amicitiæ fautor, & arcanorum concordes Cupido, nequaquam parvus infans, qualem pictorum manus jocando fingunt, sed quem primario semine Principium procreavit, perfectum protinus edidit. Tu enim ex obscura, atque confusa deformitate, Universum hoc formasti. Proinde sublato, tanquam communi totius mundi sepulchro, circunfuso illo chao, illud quidem in ultimi Tartari recessus fugasti, ubi verè stant Ferrati postes, atque ærea limina portis, ut insuperabili addictum custodiæ, à reditu prohibeatur. Splendidæ autem luci obscura nocte prætenta, omnium & animantium carentium, & animam habentium opifex fuisti. Præcipuam verò hominibus concordiam infundendo, graves illos amicitiæ affectus conjunxisti, ut ex anima malitia adhuc experte, & tenera, connutrita benevolentia in virilem per-

1 *Fagus Dodonea*] Vide proverbium Dodoneum & Cœlium Rhodiginum lib. 29. c. 15. Sophoclem in Trachiniis de geminis columnis. *Cogn.*

1 ἐμ

ωθὲν τὸ πλεῖον ἀνδρώθη. γάμοι μὲν γὰρ, ἀμφοδοχῆς ἀναγκαίας εὕρεμα τὸ φάρμακον. μόνος δ' ὁ ἄρρην ἔρως, φιλοσόφου καλόν ἐστι ψυχῆς ἐπίταγμα. πᾶσι δὲ τοῖς ἐν τῷ θείῳ εἰς ὕπερβολὴν ἠσκημένοις, ἐπέτυ πλεῖον, ἢ ὅσα παρ' αὐτὰ χρείας ἐπιδεῖ. καὶ πάντη δ' ἀναγκαίου τὸ καλὸν κρεῖττον. ἄχρι μὲν οὖν ὁ βίος ἀμαθὴς ἦν, ὀλίγα καθ' ἡμέραν πεῖρας ἐκ τοῦ βέλτιον σύχνων, ἀπαρατήτως ἐπ' αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα σπουδάζετο. ἡ δ' ἀγαθὴ διάνοια ἐπίσιον ὁ χρόνος, παρέσχεν εὑρεσιν. ἐπειδὴ δ' αἱ μὲν ἐπισυμβᾶσαι χρείαι πεῖρας εἶχον, οἱ δ' ἐπιγινόμενοι ἀεὶ λογισμοὶ τὰ ἀναγκαῖα ἀφέντες ἠυκαίρουν, ἐπινοεῖν τὰ κρείττονα, ἐκ τούτου κατ' ὀλίγον ἐπισήμη συνηύξετο. τοῦτο δ' ἡμῖν ἀπὸ τῶν ἐπιλειπόντων ἐνίων εἰκάζειν. αὐτίκα πρῶτοι πρὸς ἀνθρώποι γεγόμενοι, τὰ καθ' ἡμέραν λιμοῦ φάρμακον ἐζήτουν. εἶθ' ἁλισκόμενοι τῇ πρὸς τὸ παρὸν συνηθείᾳ, τὰ ἀπορώτερα τοῦ ἐόντος ἐλλοχᾷ τὸ βέλτιον, τῷ εἰκαίῳ πόᾳ ἐπιτηδεύθη, ἐ μαλθακὰς ῥίζας ὀρύττοντες, καὶ τὰ πλεῖστα δρυὸς καρπὸν ἐδίοντες. ἀλλ' ἡ μὲν, ἀλόγοις ζώοις μὴ χρόνον ἐρρίφη. ὁπόταν δὲ πυρὸν, καὶ κριθὴν εἶδον αἱ χωρῶν ἐπιμέλειαι, σύρησαν κατ' ἔτος σπειράζουσα, καὶ ἂν δὲ μανείς ἂν εἴποι τις, ὅτι δρυὸς, σάχυος ἀμείνων. τὰ δ' οὖν ἐν ἀρχῇ μὲν οὐδὲ βίᾳ, σκέπης δεηθέντες ἄνθρωποι, νάπη, ἠνίκα δειράντες, ἠμφίσαντο, καὶ σπήλυγας ὀρῶν, κρύος καθεύδοντες ἐπενόησαν. ἢ πάλαι ῥιζῶν, ἢ φυτῶν αὖα κηλώμενα

perfectionem consummaretur. Nam inventum quidem est conjugium, necessariæ successionis remedium. Solus verò amor masculus, animi Philosophici pulchrum est mandatum. Omnia verò ea quæ ex integro ad decorem exercitatione provehuntur, plus honoris consequuntur, quàm ea quæ præsenti necessitate opus habent. Atque omnino honestum necessario est præstabilius. Itaque quamdiu rudis fuit hominum vita, nondum quotidiana experientia, quod melius est, per ocium quærendo: æquo animo in rerum necessariarum usum se contrahebat: cùm melioris vivendi rationis, urgens tempus, inventionem non suppeditaret. Postquam verò urgentes rerum necessariarum usus finem capiebant, ac posterorum cogitationes à necessitate liberatæ, occasiones captabant res meliores comminiscendi, exinde paulatim scientiæ accreverunt. Cujus rei argumenta ex absolutissimis artibus capere licet. Primi homines ut primùm creati fuêre, contra famem quotidianam remedium quærebant. Tum præsenti indigentia compulsi, cùm per inopiam consilii, quod melius erat, eligere non liceret, trita herba vescebantur, modò molliores radices effodiendo, modò plerumque quercus fructum comedendo. At posterior ætas, hæc brutis animantibus edenda abjecit. Sationem autem frumenti & hordei agricolarum diligentia invenit, reperta ratione, qua quotannis illa renascerentur. Ac neque insanus quispiam dixerit quercum esse aristæ præstantiorem. Quid autem? nonne ab ipso vitæ initio homines tegumento indigentes vellera, feris excoriatis, induerunt, & speluncas montium, quas contra frigus subirent, excogitarunt? aut olim radicum, plan-

ται. τὴν ἀπὸ τούτων μίμησιν, ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀεὶ μεταίροντες, ὑφήναντο μὲν ἑαυτοῖς χλανίδας, οἴκους δὲ ᾠκοδόμησαν. καὶ λιθόστρωτοι αἱ τότε ταῦται τέχναι τὸ χρόνου λαβοῦσαι διδάσκαλον, ἀντὶ μὲν λιτῆς ὑφῆς, τὸ καλλιστον ἐποίκιλαν. ἀντὶ δὲ ἁπλῶν δωματίων, ὑψηλὰ πέρασαν, καὶ λίθου πολυτελοῦς ἐμηχανήσαντο, καὶ γωνιῶν πίσχων ἀμορφίαν ἀνασβέσαι βαφαῖς χρωμάτων κατέχρωσαν. πολλὴ ἐγένετο μὲν τούτων τῶν τεχνῶν, καὶ ἐπιστημῶν, ἄφαντος δέ, καὶ βαθεῖαν ἐπιπεπλεμμένη λήθην, ὡς δὴ μικρᾶς λύσεως καὶ ἀμελείας εἰς πᾶς ἰδίας ἀνέπιπλεν ἀκτῖνας. ἑκάστῳ γὰρ ὀλίγα τι, παρεδόθη τοῦ μετ' αὐτόν. εἶθ' ἡ ἀλάθεια τῶν λαμβανόντων, οἷς ἔμελλον ἤδη φθονεῖσθαι, τὸ σύνδεσμον ἐπλήρωσε. μὴ δὴ τις ἐρωτικὰς ἀρέσεων ἀπαιτείτω παλαιᾶς χρόνου. γυναιξὶ γὰρ ὁμιλεῖν ἀναγκαῖον ἦν, ἵνα μὴ πλείας ἀσπείρωμεν ἡμῶν φθορᾶς τὸ γένος. αἱ δὲ ποικίλαι σοφίαι, τῆς φιλοκάλου ταύτης ἐρεσσῆς ἐπιθυμίας, μόλις ὑπὸ δὲ μηδὲν ἐώντος ἀνέχωσιν αἰῶνος εἰς τὰμφανὲς ἐμεῖναι ἥξειν, ἵνα τῇ θείᾳ φιλοσοφίᾳ, καὶ τὸ παιδεραστεῖν συναυξήσῃ. μὴ δῆτα Χαρίκλεις, ὦ μὴ ὕστερον εὕρητο, τοῦτο ἐπινοήσῃ αὖθις ὡς φαῦλον εὕρηνε, μηδ' ὅτι τῶν παιδικῶν ἐράστων αἱ γυναικεῖαι σύνοδοι πρεσβυτέρους ἐπιχαρόφυλλος χρόνους, ἐλάττους ἑτέρου. ἀλλὰ τὰ μὲν παλαιὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἀναγκαῖα νομίζομεν. ἃ δὲ αὖθις σχολῆς τοῖς λογισμοῖς ὁ βίος ἐπεξεύρει, εἰς ἐκείνων ἀμείνω πεπτώκειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ ὀλίγα καὶ γελᾶν ἐνέσχε ἐπιόντι, Χαρικλέους ἄλογα ζῶα, καὶ

tarumve ſiccas cavitates? Sed ſumptam ab his imitationem, in melius ſemper provehentes, veſtes ſibi texere, & domos ædificare cœperunt. Senſim verò artes illæ quæ circa hæc verſantur, tempus magiſtrum nactæ, pro vili panno, pulchriorem veſtem variegarunt: proque vilibus domunculis altas ædes, lapidumque magnificentiam fabricarunt, nudamque parietum deformitatem floridis colorum tincturis depinxerunt. Verùm unaquæque harum artium & ſcientiarum, meâ cùm ſit, & oblivioni profundæ ſubjecta, tanquam à parvo occaſu, paulatim in proprios exorta eſt radios. Vnuſquiſque enim ſic aliquid repertum, poſteriori tradidit: tum iſta accipientium ſucceſſio, ſemper aliquid iis quæ antea didicerat, apponendo, quod deerat explevit. Nequis igitur amores maſculos ab antiquis temporibus depoſcat. Tum enim neceſſe erat cum mulieribus congredi, ne genus noſtrum ſeminis penitus expers interiret. Variæ autem doctrinæ, & elegantioris hujus virtutis cupiditates, vix tandem per tempus, quod nihil imperveſtigatum relinquit, in lucem venturæ erant, ut cum divinâ philoſophia, puerorum amores adoleſcerent. Quare Charicles, ne quod antea non fuit inventum, ſed poſtea excogitatum, ut pote malum arguas. Neve ob id, quod puerorum amoribus mulierum congreſſus antiquioribus inſcribuntur temporibus, minores alteros putes. Sed vetera quidem ſtudia, putamus neceſſaria, ſed quæ poſtea ratiocinationibus vacans hominum vita adinvenit, ut illis meliora, in pretio ſunt habenda. Mihi verò propemodum in mentem venit, ut riderem modò, quum Charicles bruta animantia,

&

τὴν Σκυθῶν ἐρημίαν ἐπαινοῦντος. ἀλίγου δ' ἐπὶ τὸ ἄγαν φιλονεικίας καὶ μετενόησε, γρυμώδης ἦν. ἐδὲ γὰρ ὡς συνουσία φιλόμυθος, οἷς ἐπεχείρει λέγειν, παρεκελεύετο τῇ τῆς φωνῆς τόνῳ, τὸ ῥυθὲν ἐκλέπτειν, ἀλλ' ἐπηρμένῃ φωνῇ λαρυγγίζων, ὡς ἐρῶσι φησὶν ἀλλήλων λέοντες, ἐδ' ἄρκτοι, καὶ σύες, ἀλλ' αὐτῶν ἕνεκα τὸ ἧλυ μόνον ὁρμὴ κρατεῖ. καὶ τί θαυμαστόν; ἃ γὰρ οὐ λογισμὸ δικαίως ἄν τις ἔλοιτο, ταῦτα τοῖς μὴ δυναμένοις λογίζεσθαι δι' ἀφροσύνην οὐκ ἐνεστιν ἔχειν. ἐπεὶ τοι Προμηθεὺς, ἢ Θεῶν τις ἄλλος, εἰ τὸν ἐκφρονοῦντα ἐνθρώπινον, οὐκ ἂν ἐρημίαν, καὶ βίον ἄρειον αὐτοῖς ἐποίμαινεν, ἐδὲ ἀλλήλοις τροφὴν εἶχον. ἐξίσου δ' ἡμῖν ἱερὰ διειμένοι, καὶ μίσην ἐσίαν τὴν ἰδίαν ἑκάστου οἰκῶν, ὑπὸ τοῖς κοινοῖς ἐπολιτεύοντο νόμοις. τί δὴ παράδοξον, εἰ ζῶα τὰ φύσεως μαθήκεσι μηδὲν, ὧν λογισμοὶ παρέχονται ἀφ' ἑαυτῶν ἀφορμὰς λαβεῖν ἠυτυχήκασι, ἀφοσοφήρητα μὴ τῶν ἄλλων καὶ τὰς ἄφρενας ἐπιθυμίας; οὐκ ἐρῶσι λέοντες. ἐδὲ γὰρ φιλοσοφοῦσιν. οὐκ ἐρῶσιν ἄρκτοι. τὸ γὰρ οὐ φιλίας κρεῖττον, οὐκ ἴσασιν. ἀνθρώποις δ' ἡ μετ' ἐπιστήμης φρόνησις οὐ δὶς πολλάκις πειρᾶσα τὸ κρεῖττον ἐλαμβάνη, βεβαιοῦται τοῖς ἐρῶσιν δόμισε τὰς ἄφρενας. μὴ τοίνυν ὦ Χαρίκλεις, ἀκολάστῳ βίῳ συμφορήσας ἐπιεικὲς διηγήσῃ, γυμνᾷ τῷ λόγῳ τὴν σεμνότητα ἡμῶν καθαπόμενος, μηδὲ τὸ ἐράσιον ἔρωτα τῷ ἡπίῳ συναρίθμει. λογίζου δ' ὀψὲ μὲν ἡλικίας, τὰ τοιαῦτα μεθαρμοσάμενον. ὅμως δ' ἂν λογίζῃ νῦν γε, ἐπιδήλως ἐ φοβερὸν, ὅτι διπλοῦς ἐστὶν ὁ ἔρως, ἐ κὺ μίαν ὁδὸν φοι-

& Scytharum ſolitudinem laudabat: imò ferè etiam præ nimia contentione eum quòd Græcus eſſet, pœnitebat. Neque enim veluti qui contraria loqueretur, quibus dicere aggrediebatur, dicta ſummiſſo vocis tono furabatur, ſed elata voce proclamans, Haud amant, inquit, ſe mutuò leones, neque urſi, aut ſues, ſed illos ſola fœminei congreſſus cupiditas tenet. Ecquid hoc adeò mirum? Quæ enim ex ratiocinatione meritò aliquis capit, ea illis qui præ vecordia ratiocinari nequeunt, conſequi non licet. Nam ſi Prometheus, vel Deorum quiſpiam alius, cuilibet animanti mentem humanam indidiſſet, non ſolitudo, non vita montana paſceret illos, neque promiſcua pabula haberent: ſed ex æquo nobiſcum templis ædificatis, & inhabitatis quiſque mediis privatæ domus laribus, communibus regerentur legibus. Quid igitur mirum, ſi animalia naturæ damnata, quibus nihil eorum quæ ratio ſuppeditat, à Providentia accipere contigit, cum cæteris maſcula libidine privantur? Non amant ſe mutuò leones: neque enim philoſophantur. Non amant urſi, quia quod eſt in amicitia pulchrum non intelligunt. At hominum illa cum ſcientia conjuncta prudentia, ex eo quod ſæpius fecerat periculum, optimum quod erat, eligens, maſculos amores omnium firmiſſimos eſſe judicavit. Quare noli Charicles, meretriciis protervæ vitæ narrationibus comportatis, gravitatem noſtram nudo ſermone inſectari: nec cœleſtem illum Amorem infanti illi annumerare. Sed tandem ætate, relictis aliis, ad hujuſmodi ſtudia tranſeundo, at certè nunc apud te conſidera, ſiquidem id non feciſti priùs, quòd Amor duplex eſt Deus, non una

τῶν, ὐδὲ ἐπὶ πλεῖστα τὰς ἡμετέρας ψυχὰς ἐρεθίζων. ἀλλ' ὁ μὲν, ὡς ἂν οἶμαι κομιδῇ νήπιος φρενῶν, ὐδενὸς αὐτῷ τῶν ἀφανῶν ἡνιοχεῖν δυναμένῳ λογισμῷ, πολὺς ὢν πρὸς ὀλίγους ἀφρόνων ψυχὰς ἀθροίζει. μάλιστα δ' αὐτοῦ γυναικεῖοι πόθοι μέλλουσιν. ὗτός ἐστιν ὁ τὴν ἡμέραν ταύτην ὑβρίσας ἐπιὼν, ἀκέλευστος φορᾷ ὡς τὸ βουλόμενον ἄγων. ἔπρεπε γὰρ ἱερὰς ἀγυιὰς πατρὶ χρέων, σεμνοὺς ὀφθῆναι, καὶ παῖδ' ἐν ἱεροπρεπεῖ θιάσῳ, σωφρονοῦντας παίδων παῖδας, ἥπιον πρὸς ἀκάκοις ἀφανέσιν ἐμπίπ. καὶ λαχόντες ἴλεω τὸν δ' ἀίμονα, ἡδονὴν ἀρετῇ μεμιγμένην ἀσπαζόμεθα. διὸ καὶ γάμος ἄπτας καὶ πρᾶξις καὶ πολίτευμα πᾶσι ὁ ἔρως. ἑνὸς γὰρ ὀνόματος ἀχ ὁμοία τὰ πάθη κεκραμένα. καὶ γὰρ αἰδὼς, ὠφελείας ὁμοῦ καὶ βλάβης ἀμφίβολος ἐστὶ δαίμων. Αἰδὼς, ἢν αἰσθῇς μέγα σπένδειν, ἢ σὶ ὀνίνησιν. ὁμὴν ὀδὲ ἐλεύθερον ζῷον ἐστὶν ἐν, ἀλλ' ἐπὶ γαίαν αἰεὶ δύο. τὸν μὲν κεν ὑπαπέστειλε νοήσας, ἢ σὶ ἐπιμωμητήν. Λῷ δ' ἄνδρι χρὴ θυμὸν ἔχειν. ὐδὲν ἂν παράδοξον, εἰ πάντων, ἀρετῇ κοινὴν σωφροσύνην ἔχειν ἐτύχαν, ὥστε ἐρασταὶ καλεῖσθ', καὶ τὸν ἀκόλαστον ἡδονὴν, καὶ τὸν σωφρονοῦντα ἑταῖρον. γάμους δ' φησὶ τὸ μηδὲν οἰᾷ, Ἓ τὸ θῆλυ βίᾳ φυγαδοῦσι, ἵνα πῶς μείνωμεν ἄπρακτοι; ζηλῶν μὲν ἂν τὸν σοφώτατον Εὐριπίδην, εἰ δίχα τῶν γυναικὸς σωθεῖμεν, φοιτῶντες ἐπὶ ἱερὰ, καὶ ναὸς, δρυμοὺς, καὶ χρυσᾶ τέκνα δόξαν τ' ἀλλοδαπῆς ἀνταμείβεται. ἀνάγκη γὰρ βαρὺ κατ' αὐχένα ζυγὸν ἡμῖν ἐπιθεῖσα, τοῖς

via ad nos ventitans, neque [illegible] spiritu noſtros animos inceſſe [illegible]. Sed alter, ut arbitror, puer [illegible] ſapiens, cujus mentem nulla [illegible]tio gubernare poteſt, frequens [illegible] animis inſipientium congregatur: atque ipſi muliebria potiſſimum [illegible] delideria curæ ſunt. Et hic eſt quotidianæ iſtius contumeliæ ſocius, abſque diſcrimine cuicunque volenti ſeſe celeriter applicans. Alter verò Amor, priſcorum patrum temporum, viſu grave, ſacrumque omninò ſpectaculum, promus temperatorum affectuum, blandum quiddam uniuſcujuſque mentibus inſpirat. Tunc propitium nacti hunc Deum, voluptatem virtuti immixtam ampleſtimur. Geminos enim revera, juxta Tragicum, ſpiritus efflat Amor. Vnum autem & commune nomen diſſimiles affectus habet. Nam & Verecundia, utilitatis pariter & damni anceps eſt Dea,

Quæ ſimul & fructus homini, & mala plurima confert.

Neque vero unicum eſt genus contentionum, ſed

Sunt geminæ in terris, quibus altercantur in unum
Mortales cauſæ, varia quoque mente trahuntur,
Hanc laudet prudens, damnandam reprobet illam.

Nihil igitur mirum, ſi affectus virtuti communem appellationem eſt ſortitus, ita ut Amor vocetur, & flagitioſa illa voluptas, & modeſta hæc benevolentia. Nuptias igitur pro nihilo ducis, inquit, & fœmineum genus è vita expellis? deinde quo pacto maneamus homines? Beatum equidem eſſet ex Euripidis ſapientiſſimi ſententia, ſi abſque illo cum mulieribus congreſſu, ad ſacra, & templa Deorum ventitantes, argento atque auro liberos à ſucceſſione mercaremur. Neceſſitas enim gravi jugo noſtris cervicibus im-

κελδομένοις πιθαρχῶν βιάζεϑ. τὸ μὲν οὖν καλὸν αἱρωμεθα τοῖς λογισμοῖς, εἰκότως ϑ τῇ ἀνάγκῃ τὸ χρειῶδες. ἄχρι τέκνων, γυναῖκες ἀριθμὸς ἔστωσαν. τὰ ϑ τοῖς ἄλλοις, ἅπαγε μή μοι γένοιτο. πῶς γὰρ ἂν εὖ φρονῶν ἀνέχοιϑ δικαίως, ἐξ ἑωθινῆς γυναικὸς ἀρχαΐζομένης ἐπικτήτοις σοφίσμασιν; ἧς ὁ μὲν ἀληϑῶς χαρακτὴρ, ἄμορφος. ἀλλότριοι ϑ κόσμοι, τὸ ϑ φύσεως ἀπρεπὲς βιαιολύσιν. εἰ γὰρ δεῖ τὸ νυκτέριον κοίτης ἐσϑὸς ὄρθριον ἂν ἴδοι τις ἀνεστεμμένας γυναῖκας, αἰσχίω νομίσῃ ϑηρείων τὸ πρὸ μιᾶς ὥρας ὀνομασθὲν δυσκλυδωνίων. ὅϑεν ἀκριβῶς οἱ κατειργασμένοι αὐτὰς, ἀδεὲς τὸ ἀρρένων βλεπόμενος. χρῶνται ϑ, ὁ ϑεραπαινίδων ὁ σύμμορφος ὄχλος, ἐν κύκλῳ παρεῖσι, ποικίλοις φαρμάκοις καὶ φαρμακώδεσι τὰ δυσυχῆ ϑεσπεσία. ἀγὼ ὕδατος ἀκροῤῥύτου κάμακι τὸ ὑψηλὸν ἐπινιφάδα κοίλου, δύνῃς ἀπόντων ἀσκοῖς ἐχομένου τινὸς πεδίου, ἀλλ' αἱ πολλαὶ τὰ ἀφαπασμάτων σωρεύσεις, τὰ ἀηδῆ ϑ ϑεσπέσια χρῶτα φαιδρύνουσιν. ὡς ϑ ἐπὶ δημοτελοῦς πομπῆς, ἄλλο τις ἄλλη τῶν ὑπηρετούντων ἐγκεχείρισται, λεκανίδας ϑυμιάσεις, καὶ ϑεσπέσιος, ἔσπερά τε. κἀμὲ καϑέδρᾳ ἐν φαρμακοπώλῃ, πυξίδων ὄχλον, ἀσχαλᾶν μεσοῦ πολλῆς κακοδαιμονίας. ἐν οἷς ὀδόντων σμηκτικαὶ δυνάμεις, ἢ βλέφαρα μελαίνουσα τέχνη ϑησαυρίζεϑ. τὸ ϑ πλεῖστον ἀναλίσκει μέρος ἡ πλοκὴ τῆς τριχῶν. αἱ μὲν, γὰρ φαρμάκοις ἐρυθαίνειν δυναμένοις πρὸς ἡλίου μεσημβρίαν, τὰς πλοκάμους, ὥστε τινὰς τῆς ἐρίων χροιᾶς, ξανθῷ μεταπάπτουσιν ἄνθει, τὴν ἰδίαν κατακείρασαι φύσιν. ὀπάσαις ϑ ἀρκεῖν ἡ μέλαινα χαίτη νομίζεϑ, impoſito, imperatis parere nos cogit. Quod pulchrum igitur eſt, id ratione eligamus, & cedat utilitas neceſſitati. Quod ad liberorum procreationem attinet, mulieres aliquo ſint in numero. In cæteris verò rebus, apage ne mihi ulla fuerit. Quis enim ſanæ mentis ſuſtinere queat, mulierem à ſummo ſtatim mane aſcititiis impoſturis ſeſe comentem? Cujus nativa facies, verè turpis eſt, aliena verò ornamenta, naturæ deformitatem tegunt. Siquis ergo mulieres ad auroram à nocturno lecto videat ſurgentes, turpiores putabit eſſe beſtiis, quæ ante unam horam malè ominatæ nominarentur. Vnde diligenter domi ſeſe concludunt, ut ne ab ullo viro conſpiciantur. Anus autem & ancillarum formæ conſimilis turba circunſtant variis medicaminibus infœlices illas facies inficiendo. Neque enim ubi aquæ mero latice profundam crapulam abluêre, protinus ad ſerium aliquod negocium ſe conferunt: ſed crebræ medicamentorum compoſitiones, fœdam faciei cutem exornant. Perinde autem ut publica pompa, ancillarum alia aliud adminiſtrat, pelves argenteas, gutturnia & ſpecula, utque in pharmacopolæ officina, pyxidum turbam, plena multæ infœlicitatis vaſcula. In quibus dentium vis abſterſiva, aut palpebris denigrandis ars comparata reconditur. Maximam autem partem textura capillorum abſumit. Nam aliæ quidem medicamentis rubefaciendi ad ſolis meridiem vim habentibus, capillos perinde ut lanarum coloribus, flavo inficiunt flore, propriam damnantes naturam. Aliæ verò quibus nigra coma videtur ad formam ſufficere, o-

ἡ γαμμηκότων πλοῦτον εἰς πώγωνα ἀναλίσκουσιν, ἀλλὰ Ἀραβίαν χείρω ἐκ τῶν τριχῶν ἀποπνέουσαι. σιδηρᾶ τε ὄργανα, πυρὸς ἀναθάλπεα φλογὶ χλιαινόμενα, βίπτει τῶν ἐλίκων ἀλόητα ἀμπλάκτῳ. καὶ ἐκείνας μὲν αἱ μίτραι τῶν ὀφρύων ἐφελκυσάμεναι κόμαι, βραχὺ τοῦ μετώπου ἀπολείπουσιν ἀφανές. σανδάλοις δ' ἄχρι τῶν μηρῶν ἐπισκελοῦσαι πλόκαμοι. καὶ μὴν τοῦτο, ἀνυδρόφιλα πολλὰ τῶν σαρκῶν ὑδατίνῳ τοὺς πόδας ἐπισφίγγουσα, καὶ λεπτοῦφεις ἐς ἀφόρητον ἰσχνὰς, ὑπὲρ δ' ἀκρέων γαμνοῦται. πανὶ δ' τὰ σῶτα αὐτῆς γυμνούμενα δ' πρόσωπα, χοιρὶς δ' ἀμύρφως ἀπεπτυκότων μαζῶν, ὡς ἀεὶ περιφέρουσι δεσμώτας. οἱ δὴ τὰ τούτων πλουσιώτερα κακὰ διεξιέναι ; λίθους ἰουλαίους δ' τ' λοβῶν, πολυτελεστάτης ἡρτημένους βέλος, ἢ τοὺς ἀπὸ κεφαλῆς, καὶ βραχίοσι δρακοντίδας, ὡς ὄφιλον ὄντας ἀπὸ χρυσίου, δρακόντας εἶναι. καὶ στέφανη μὲν ἐπὶ κύκλῳ τῷ κεφαλῷ ἐφεδρεῖ, λίθοις ἰνδικαῖς ἀστεροφεγγὴς. πολυτελεῖς δ' αὐχένων ὅρμοι κρημνοί). καὶ ἄχρι τ' ποδῶν ἰχνάτων κρεμάσηται ὁ ἀβλιὸς χρυσὸς, ἅπαν εἰ τι δ' σφυρὸν γυμνώσαι, περισφίγγων. ἄξιον δ' ἦν σιδήρου τὰ περισφυρα σκέλη περιδῆσαι. καὶ περιδὰν αὐτῶν ὅλον τὸ σῶμα νόμῳ ἀμορφίας ἐξαπατῶν καὶ ἀλλοφαγεῖν, τὰς ἀναισχύντους παρειὰς ἰουδαΐσασιν ἐπιχείσοις φύκεσιν, ἵνα τῶν ὑπερλύκων αὐτῶν, καὶ πίονα χρηίαν, τὸ πορφυροῦν αὐτὸς ἐπιφοιτίζῃ. τίς δ' ἂν ὁ μὴ τῶν τοσούτων ἐξασκεῖν βίον ; δύνῃς δὲ τ' οἰκίας ἐξοδεῖ. [1] καὶ πᾶς ἡμᾶ-

mnes maritorum opes in hanc impendunt, totam penè Arabiam ex capillis ſpirantes: ferreaque inſtrumenta, ignis obtuſa flamma calefacta, vi quadam circumeorum flexus inter ſe implicant: ac illæ comæ curioſius ad ſupercilia uſque attractæ, breve interſtitium fronti relinquunt. Poſt tergum autem in ſcapulas uſque demiſi capilli ſuperbè ſuccutiuntur. Hæ accedunt & variis coloribus tincta ſandalia intra carnem pedes ipſos aſtringentia: & tenuis, præterea tantùm aſſumpta, veſtis, & nudæ videantur. Omnia autem quæ intra ipſam ſunt cognitu uiciliora quàm facies, præter turpiter dependentes illas mammillas, quas ſemper circunferunt obligatas. Quid opus eſt mala iſtis opulentiora recenſere? lapillos Erythræos, à fibris aurium multi pretii pondus, ſuſpenſos, aut circumpoſitos manibus, brachiis-ve dracones illos, qui utinam pro auro, verè dracones eſſent. Etiam corona caput in orbem ambit, gemmis Indicis ſtellata. Pretioſa autem de cervicibus monili dependent, & uſque ad extremos pedes miſerum illud deſcendit aurum, ſi quid malleoli nudum eſt, totum revinciens: at æquum erat hæc religata crura ferro vinciri. Quum verò totum corpus adulterinæ formoſitatis fallaci elegantia fuerit incantatum, impudentes etiam genas illitis fucis rubefaciunt, ut ſummè candidum, & pinguem ipſarum colorem, purpureus nitor ſuperadditus, rubore faciat. Cæterùm quæ vita tantum ſequitur apparatum? E domo ſtatim egrediuntur, & ſpectator omnis maritos enecat. Quorum

[1] Καὶ πᾶς ἡμᾶς ὀπτηρίζων τὸν γαμμηκότας, ὃν εἶναι οἱ κακοδαίμονες ἐκφυ-

νοῦ

τὰς ἑπτερεθίων τὰς γαμηκόλας, ὧν ἐνίων οἱ κακοδαίμονες ἄνδρες, οἶδε αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, Κωλιάδες εἰ τύχοι, καὶ Γενετυλλίδας, καὶ τὴν Φρυγίαν δαίμονα, καὶ τὸν δυσέρωτα Κῶμον ἐπὶ τῷ ποιμένι πλεκτεῖ ᾧ λιθόρρητοι. καὶ χρεὼ ἐς ἀνδρῶν, ὕποπτα μυηθῆναι. καὶ γὰρ τί δεῖ τοσαῦτα πλέκειν ἀμφορεῖ ψυχῆς; ἐπειδὰν ᾖ τούτων ἀπαλαύσωσιν οἶκοι, δεῦρο τὰ μακρὰ λουτρά. καὶ πολυτελὴς μὲν καὶ ἡδεῖα τράπεζα, πολὺς δ' ὁ μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἀκκισμός. ἐπειδὰν γὰρ ὑπέρπλεφ γένωνται παῖς περὶ αὐτοῖς χαριμαργίας, οὐκ ἔτ' ἂν ᾖ ὃ φέρυσης αὐτοῖς ἀρκέσαι δωμάρι τι σιτίον, ἄκρῃσι δακτύλοις ἐπιψάφουσι, τὰ προκειμένων ἑκάστου ἀπογεύσαντες, νύκτας ἐπὶ τούτοις διηγήμασι, καὶ τὰς ἑτεροχρόους ὕπνους, καὶ ἡλύθημον δύνην χάμυσαι. ἀφ' ἧς ἀναστὰς ἕκαστος, δεῖται λουτροῦ χρεὼς ἔσι. ταῦτα μὲν δὴ δύστηνος βίος πεκμήρια. τὸ δὲ πικρότερον εἴ τις ἐθέλοιτο τὸ ἀληθὲς κατὰ μέρος ἐξετάζειν, ὄντως καταράσαιτο Προμηθεῖ, τῷ μεγάνδρειον σκεῖνο ἀπορρῆξας φωνήν. εἶτ' ἂν δικαίως ἐπιπεπαλαδμένον χράσαι τὸ Προμηθέα ὡς πᾶς πίτρωσις, καὶ ἥδιστ' αὐτῷ λαμπάς.

nonnullorum infœlices viri, ne ipsa quidem norunt nomina, [1] Coliadas, si fors ferat, & Genetyllidas, aut Phrygiam illam Deam, & Comum illum, pastorem perditè amantem. Sed arcana sunt sacra, & absque viris suspecta mysteria. Quid enim attinet & animorum corruptelas complecti? Postquam autem his peractis iterum discesserunt: domi statim longa balnea, & sumptuosa ac suavis mensa, multaque erga viros simulata recusatio, nam cùm satis superque ingluviem impleverint, neque gutrur ipsarum cibi quicquam ampliùs recipere possit, quasi summis digitis inscribant, singula fercula degustant, noctes ad hæc narrantes, & diversorum corporum somnos, & lectum muliebritate refertum, ex quo quisque surgens, lavacro opus habet. Atque hæc sunt vitæ constantis argumenta. Verùm siquis eorum quæ acerbiora sunt, veritatem vellet particulatim examinare, revera Prometheum execraretur in hanc erumpens Menandri vocem.

Ergo immerentem dictitant Prometheæ,
Pendere fixum Caucasi de rupibus?
Re-

οἶδε αὐτὰ ἴσασι τὰ ὀνόματα, καὶ Κωλιάδες, εἰ τύχοι, καὶ Γενετυλλίδας καὶ τὴν Φρυγίαν δαίμονα] Locus iste est mutilus, si quid in his video, & post γαμηκόλας ponenda est hiatus nota. Nam Κωλιάδαι & Γενετυλλίδες non sunt nomina eorum spectatorum, qui miseros maritos zelotypia conciant, sed numinum cognomina, quorum lucos & templa frequentabant Græcæ mulieres. Deest igitur aliquid, ut si hæc desint aut tale quid: γαμηκόλας, ἃ εἰς τὰ τελῶν φοιτήσεις τῶν θεῶν, ἂν εἰσιν, &c. Sic sensus constaret, qui nullus est, ut nunc legitur. *Palm.*

1 *Coliadas*] Genetyllis Veneris cognomina sunt apud Aristophan. de quibus vide Pausa. in Attic. *Cogn.*

2 Τὰς ἑτεροχρόους ὕπνους] Interpres *diversorum corporum somnos.* Aliud enim corpus habent feminæ vigilantes & ornatæ vestibus: aliud, nudæ & dormientes in lectis. Ovidius: *parvi minima est ipsa puella sui.* An de colore feminarum intelligendus Lucianus. *Menagius.*

ἄλλο δ' ὑ ἦ ἐν ἀγαθὸν, ὦ μισητὸν ὄλμ' ἀπαντᾶν τοὺς θεούς. γυναῖκας ἔπλασεν; ὦ πολυάμητε θεοί, ἔθνος μιαρόν. γαμεῖ τις ἀνδρώπων; γαμεῖ λαβρᾶ. λοιπὸν γὰρ ἐπιθυμίαι καὶ γαμηλίῳ λέχει, μοιχὸς ὀστρυφᾶν οἶτ' ἐπιβουλαί, καὶ φαρμακείαι, καὶ νόσοι, χαλεπώτατος φθόνος, μεθ' ὃ ζῇ πενίᾳ τὸ βίου γυνή. τίς ταῦτα τὰ ἀγαθὰ διώκει; τίνι βίος ὁ δυσχὴς οὐ θυμήρης; ἄξιον τίνων ἀνάπαυμα τοῖς θηλέσι κακοῖς, τλὼ ἄρρενα τὸ παίδων ἀγωγήν. ὄρθρου ἀπεὶς ὁ τὰ ἄζυγα κοίτης, τὸ ἐπὶ τὸ ὁμιλοῦντι ἔπ λοιπὸν ὕπνου ἀπονιψάμενος, ὑδατὶ λιτῷ τὸν ἱερὸν χλαμυδὰ ταῖς ἐπωμίσιος περόνας συδήσας, λιπὼ τὰ πατρῴας οἰκίας ἐξελθὼν [2] κάτω κεκυφὼς, καὶ μηδένα τῶν ἀπάντων ἐξεναίζων ἀφορᾷ. ἀκόλουθοι δ' καὶ παιδαγωγοὶ, χορὸς αὐτῷ κόσμιος ἕπονται, τὰ σεμνὰ τῆς δρητῆς σὺν χερσὶν ὄργανα κρατοῦντες. ἁπτίσεται κτένος σύθεσιν κόμης καταψήχειν δυναμένας, οὐδὲ ἔσοπτρα τῶν ἀνημόρφων χαρακτῆρα ἀχράντους εἰκόνας, ἀλλ' ἢ πολύπλοκοι δίλινοι καθ' ἓν ἀκολουθοῦσιν, ἢ παλαιῶν ἔργων δρεῖς φυλάττουσαι βίβλοι. κἂν εἰς Μουσικὴν δόξει φοιτᾶν, ἐμμελὴς λύρα. πᾶσι δ' τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς μαθήμασι λιπαρῶς σκαπλήσας, ἐπειδὰν ἡ ἀλήθεια τῶν ἐγκυκλίων ἀγαθῶν κορεσθῇ, τὸ σῶμα τοῖς ἐλευθερίοις ἀσκήσεσιν σκαπτεῖ. ἱππικαὶ γὰρ ἕπονται

Repertus ignis huic, aliud nihil boni.

Sed quod Deos odisse cunctos credidi,

Invenit idem fœminas, ô Dii boni,

Genus scelestum. Ducit aliquis conjugem?

Clam ducit: & mox cupiditates plurimæ,

Et nuptiali mœchus illudit thoro,

Venena dehinc, insidiæ, morbi, invidia,

Gravissima, evo fœmina omni quam fovet.

Quisnam hæc bona sectatur? cujus animum adeò infœlix vita demulceat? Æquum igitur fuerit muliebribus hisce malis opponere masculam puerorum vivendi rationem. Postquam mane surrexit ex lecto non conjugali, reliquumque somnum ab oculis abstersit aqua vili, & sacram chlamydem humeralibus fibulis astrixit, paterna domo egreditur capite demisso, ac neminem omnium ex adverso intuens. Assecłæ autem, & pædagogi, turba conveniens ipsi, sequuntur, venerabilia virtutis instrumenta manibus tenentes, non fecti pectinis incisuras, quibus coma demulceri queat, neque specula formarum oppositarum, non pictas imagines: sed vel multiplices pugilares à tergo sequuntur, vel veterum virtutes operum custodientes libelli: quòd si adeunda sit Musici schola, sequitur sonora lyra. Omnibus autem philosophicis animi disciplinis abundè exercitatus, ubi jam mens cyclicis illis bonis satiata fuerit, corpus quoque liberis exercitationibus excolit. Nam illi curæ sunt equi Thessali, breviter-

1 Ὕδατι λιτῷ] In Angl. Cod. legitur ὕδατι λιτῷ καὶ χιτωνίσκον χλαμύδα περὶ ὑπομάσι περόναις. Bourd.

2 Κάτω κεκυφὼς καὶ μηδένα τῶν ἀπάντων ἐξεναίζων φορεῖ Clitum] Si quid mihi credis lector, leges τῶν ἀπαντώντων, non τῶν ἀπάντων, id est, occurrentium: meliore multo sententia. *Palm.*

3 Ἀπαρ-

μέλεσιν αὐτῷ. καὶ βραχὺ τὸν νέον τῆς ἡλικίας ἀποδαμνήσας, εἰρήνῃ μελετᾷ τὰ πολεμικὰ, ἀκοντίζων ἀφειὲς, καὶ βέλη δι' εὐτόνου ἰθύνων ἀκοντίου. εἶθ' αἱ λιπαραὶ παλαῖστραι, καὶ ὡς ἡλίου μεσημβρινὸν χάλαμον ἐγκονίζεται τὸ σῶμα πυκνόμηνον. οἱ τε τῶν ἀγωνίων πόνων ἀποκαμόντες ἰδρῶτες, μεθ' ὕδατος λουτρὰ σμικρὰ, καὶ τράπεζα τῇ μὴ μικρᾷ ἐπινήφουσα πανύχῳ. πάλιν γὰρ αὐτὸν διδάσκαλοι, καὶ παλαιῶν ἔργων αἰνιττόμενα, καὶ ἐπιμελὴς μνήμη, τίς ἀνδρῶν ἥρως, ἢ τίς ἐπὶ φρονήσει μαρτυρούμενος, ἢ οἷοι δικαιοπονῶν, καὶ σωφρονισμῷ ἠσκήκατο. τοιαύταις ἀρεταῖς ἀπαλὸν ἔτι τὸν ψυχὴν ἐπαείδων, ὅταν ἐσπέρᾳ τὸν πρᾶξιν ἐλείπῃ, τὸ χαῖρε ἀναγκαῖον τὸ ὀφειλόμενον δανεισμὸν ἐπιτελέσας, ἡδέως ὕπνος καθύδει; τοῖς μεθ' ἡμέραν καμάτοις ἐπηρεμῶν ἐπὶ χρόνον. τίς γὰρ ἂν ἐρασὴς ἐφήβου γένοιτο τοιούτου; τίνι δ' ὄπα τυφλαὶ μὴ αἱ τοῦ ὀμμάτων βολαί, πρὸ ὧν οἱ τὸ ἀμφιόλιος λοιπόν; πῶς δ' οὐκ ἂν ἀγαπήσαι τὸν παλαίστρας μὲ Ἑρμῆν, Ἀπόλλωνα ἢ τὸν λύρας, ἱππασίην ὡς Κάστορα, θείας ἢ ἀρετὰς ἀμφὶ θνητῶν διωκόντων σῶμα; ἀλλ' ἐμοὶ μὲ δαίμονες ἀγάθιοι, βίῳ εἴη διηνεκὲς αὐτῷ, ἀπαντικρὺ δ' φίλα καθίζοντ', καὶ πλησίον ἠδὺ λαλεῖντ' ἀκούειν. ἐξίοντά τ' αὐτό, συνεξίειαι, καὶ παντὸς ἔργου κοινωνέοιεν ἴσως. δὐξαίμ' ἂν ἐγὼ τῆς δὶ ἀπλοίης, καὶ ἀκλινὲς βίᾳ, τὸ συνζύμενον ἀλύπως εἰς γῆρας ἐλθοῦσαι, μηδεμιᾶς τύ-

viterque juventutem domans in pace meditatur res bellicas, ſpicula emittendo, certaque dextra ſagittas vibrando. Deinde & unctæ palæſtræ, & ad ſolis meridianum calorem oppletur pulvere corpus denſatum, deſtillantesque contentioſorum laborum ſudores, poſt quos lavacra brevia, & menſa ſobria, rebus paulo poſt gerendis non adverſa. Rurſum enim ipſi præceptores, & veterum operum exempla inſinuantes & curantes recordationes. Nempe quis heros fortis fuerit, quis ob prudentiam publico teſtimonio conſtatus, aut qui juſtitiam ac temperantiam amplexati fuerint. Hujuſmodi virtutibus tenerum adhuc animum imbuens, quando jam veſpera rebus gerendis finem imponit, tributo, quod ventri ex neceſſitate debetur depenſo, ſuaviores ſomnos dormit, poſt diurnos iſtos labores ad tempus conquieſcens. Quis igitur talis ephebi non fieret amator? cui verò adeò fuerit hebes oculorum acies, & luxata mentis ratiocinatio? Quomodo verò non amaret illum, in palæſtris quidem Mercurium, inter lyras autem Apollinem, equitatorem verò ceu Caſtorem, ac divinas virtutes mortali corpore proſequentem? At mihi quidem ô Dii cœleſtes, utinam perpetua ſit hæc vita, ex adverſo amici ſedere, & ſuave loquentem propè audire, & cum exeunte, ſimul exire, & omne cum eo opus commune habere.

Optarit igitur amator, ut ſuus amaſius, per illæſam, & inconcuſſam vitam, abſque moleſtia poſſit ad ſenectutem perveníre nul-

1 Ἀπαντικρὺ τῷ φίλᾳ καθίζοντ', καὶ πλησίον ἠδὺ λαλεῖντ' ἀκούειν] Reſpexit ad Odem Sapphus, à Catullo Latine redditam. *Menagius.*

χης πεφύσεσθαι βάσκανον ἐπήρειαν. οἱ δὲ κἀμοὶ οἱ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως νόμος, [1] νόσον ἐπιψαύσειεν αὐτῷ, κἀμοὶ συνοσήσει, κἀμὲ λᾷστα χειμερίᾳ θαλάττης ἀναχθείσῃ συμπλεύσεται. κἂν τυραννικὴ βία δεσμὰ περιάψῃ, τὸν ἴσον ἐμαυτῷ περιβλήσω σίδηρον. ἐχθρὸς ἅπας ὁ μισῶν ἐκεῖνον ἐμὸς ἔσται, καὶ φιλήσω τοὺς τοῦ αὐτὸν δυνατῶς ἔχοντας εὐδιαλήτοις, ἢ πολεμίοις θαρσαλέοις ἐπ' αὐτὸν ὁρμῶσιν, ὁπλισαίμην καὶ τοῖς δυνατοῖς. κἂν ἀποθνήσκῃ, ζῶν συνεξοίσομαι. τελευταίοις δὲ τοῖς μετ' ἐκεῖνον ἐπ' ἐμὲ προσιοῦσιν ἐπιθήσομαι, πρὶν ἂν φορτίοις ἐπιχῶσαι τάφον. ὅσοις δὲ ἀναμίξασθε ὀστᾶ, μὴ δὲ τῶν κοφλῶν κόνιν ἀπ' ἀλλήλων ἀφαιρεῖσθαι. τοῦτο δ' ἂν πρῶτοι χαρίσασθε οἱ ἐμοὶ τοῖς τῆς ἀξίας ἔρασταί, ἀλλ' ἡ Φωκέων γείτων ἡρωϊκὴ φρόνησις ἐνομοθέτησεν. ἐν οἷς ὁ φιλίας ἔρως, ἄχρι θανάτου σωζέσθω. Φωκὶς ἐκ νηπίων ἔπ' ἀμφότεροι, Ὀρέστῃ Πυλάδῃ συνῆψε. Θεσσαλῶν δὲ τοῖς ἀλλήλοις πολὺν μεσίτην λαβόντες, ὡς ἑφ' ἑνὸς σκάφους βίον συνέπλευσαν. ἀμφότεροι Κλυταιμνήστραν ἀνῄρουν, ὡς Ἀγαμέμνονα παῖδες. ὑπ' ἀμφοῖν Λίνδῳ ἐφορσύθη. τοὺς Ὀρέστῃ [2] ἐλαυνάσας ποινὰς, Πυλάδης σύνοικα μόλοι. κερτομῶν συνηλαζόνευε. τῷ δὲ ἐρωτικῷ φιλίαν, οὐδὲ τοῖς τοῦ Ἐρεχθέως ὄργοις ἐμίτρησαν, ἀλλ' ἐπὶ

nullius fortunæ invidam impressionem expertus. Quòd si verò etiam qualis est humanæ naturæ conditio, morbus quispiam ipsum invaserit, cum ægrotante pariter ægrotabo: si etiam per mare procellosum feratur, cum eo navigabo. Quòd si etiam tyrannica vis illi vincula innectat, pari ferrum mihi circundabo. Quicunque illum oderit, meus inimicus erit, eumque benevolentia prosequentes amabo. Si verò prædones, vel hostes videam in ipsum irruentes, præter vires etiam amabor: si moriatur, vivere non sustinebo. Postrema autem mandata iis, quos proximè post illum amavi, ista dabo, ut commune ambobus sepulchrum accumulent: & ossa inter se permiscendo, ne mutuum quidem pulverem à se mutuo separent. Atque hæc non primi expriment mei amores quibus dignos prosequor: sed illa Diis proxima, heroum prudentia, velut quadam lege sancivit: in quibus amicitiæ ille amor, ad mortem usque simul expiravit. Phocis à teneris annis Orestem Pyladi conjunxit: qui cùm Deum mutuorum affectuum mediatorem accepissent, perinde atque in uno eodemque vitæ navigio simul navigarunt. Ambo Clytemnestram interemerunt tanquam Agamemnonis filii, ambo Ægisthum occiderunt. Pœnas quibus agitabatur Orestes, ægriùs ferebat Pylades, cum defendebat cùm damnaretur. Nec amatoriam illam amicitiam Græciæ terminis metiti sunt: sed ad ulti-

1 Νόσον] Anglic. νόσῳ ὑπαλύσειεν αὐτῷ. Bourd.

2 Ἐλαυνάσας ποινὰς] Dixi ad Petron. *Bourd.* Delphis obsessus furiis, *Apollinis* consilio venit Athenas in Minervæ delubrum, cujus consilio vincens, reversus est Argos. Has verò furias placans vocavit Eumenidas apud Æschylum. *Cogn.*

1 Ἐχθρὸς

πὰς ἐσχάτας Σκυθῶν πέρατας ἐπλεύσατον. ὁ μὲν, νοσῶν. ὁ δὲ, θεραπεύων. ἡ γὰρ Ταυρικὴν γῆν, ἐπιβαίνουσι, δύο ἡ μητροκτόνω αὐτὰς ἐρινὺς ἐξεδέχετο. ἡμὶ τ βαρβάρων ἐν κύκλῳ περεστώτων, ὁ μὲ, κατὰ τ συνήθη μανίας πόων, ἔκειτο. Πυλάδης ζ,

Ἀφρὸν ἀπέψα, σύμφορός τ' ἐπημέλᾳ,
Πέπλοις τε περιβάλλεται δύπλευρος ὑφαῖς,

Οὐκ ἐρασθὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ πατρὸς εὐδεικνύμενος ἦθος. ἡνίκα γὰρ ἐκεῖθι πατέρα μένοντα ἐπὶ τῇ φονεύσῃ, τ ἑτέρου ἐς Μυκήνας ἀπίοντα, κρυπτὰ γράμματα, μένειν ἀλλήλων ἀμφοτέρους θέλοντα, ἑκάτερος ἐν πατέρα ζῶντ ζῆν ἑαυτὸν ἡγούμενος. ἀπωθεῖτο ζ τὰς ἐπιστολὰς Ὀρέστης, ὡς Πυλάδου λαβεῖν ἀξιωτέρα, μόνον οὐκ ἐρασὴς ἀντ' ἐρωμένου γενόμενος.

Τὸ δ' σφαγῆναι τοσοῦτ', ἐμοὶ βάρος μέγα.

Ὀναιμόλων γάρ εἰμ' ἐγὼ τὰς συμφοράς.

καὶ μετ' ὀλίγον φησὶ,

Τῷδε μ' ἄλλον δόσαν,
Πέμψω γὰρ Ἄργος, ὥστε σοι καλῶς ἔχειν.

Ἡμᾶς δ' ὁ χρήζων, κτεινέτω.

Καὶ γὰρ ὅταν ἴχνη τὰ πάλαι. ὅταν γὰρ ὁ παῖδα ὁ ἀπαιδία ἔρως σύντροφός, ἐπὶ τὸν ἤδη λογίζεσθαι δυναμένου ἡλικίαν ἀνθρωπῆ, τὸ πάλαι φιλητὸν, ἀμοιβαίως ἔρωτος ἀντιποδίδωσι. καὶ δυχερὲς αἰδοῖος ποτέρα πότερος ἐρασὴς ἔσιν, ὥσπερ ἀπ' ἰσόπλευρα τ Ε φιλήσεως δύσεως ἐπὶ τ ἐρώμενον ἀμοίως πεσόντ ἀδηλον. τί δὲ δεῖ τ καθ' ἡμᾶς βίᾳ ξένῳ αὐτὸ τρυφῶ ἀνεσδίζοις θείοις νόμοις ἐναδεῖν, ὁπ

ultimos Scytharum fines navigarunt: alter morbo laborans, alter morbum emolliens. Et cùm in Tauricam terram ascenderent, statim occisæ matris Erinnys ipsos velut hospitio excepit: ac barbaris undique circunstantibus, alter quidem ex consueta insania collapsus, jacebat, Pylades autem spumam oris abstergebat, atque corporis Curam gerens, tegebat illud vestibus, non amatoris modo, sed & patris affectum præ se ferens. Quando igitur decretum fuit, ut altero ad cædem manente, alter literas laturus Mycenas, proficisceretur, ambo manere alter pro altero volunt, uterque in altero vivente, se ipsum vivere existimans. Epistolas à se removet, tanquam Pylade digniore, qui illas acciperet, tantum non amator pro amato factus.

Perirè namque hunc est onus mihi grave:
Namque ego ille sum qui calamitates has veho.

Et paulò post dicit,

Huic quidem da litteras,
Argos enim mittam, tibi ut res bene habeat,
Occidat autem nos, cui opus.

Nam sic se habet totum negotium. Quando enim à puero simul enutritus amor ille serius, in eam ætatem, quæ ratiocinatione uti potest, confirmatus fuerit, id quod olim est amatum, mutuos amores rependit, adeoque difficile est percipere uter alterius sit amator, cùm perinde ac è speculo, amantis benevolentiæ in amatum similis cadat imago. Quid igitur ceu peregrinam voluptatem nobis exprobras, id quod vitæ nostræ proprium est, & divinis legibus de-

ἀλλαχῆς ἐφ' ἡμᾶς κρίσεσθαι. ἀσμένως ἢ αὐτὸ δεξάμενοι, μετ' ἀγνῆς ἀφανείας νενοήκαμεν. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ὡς ἀληθῶς κατὰ τὸν τῶν σοφῶν ἀποφθεγματικὸν, ᾧ παῖδες τε νέοι, καὶ μοῦνυχος ἵππος. γηράσκει δ' ὁ γέρων κατὰ ἰλαφρότητα, κἄσεσθε τὸ φιλέσπευδον. αὐτὰ μὲν Σωκρατικῷ διδασκαλίᾳ, καὶ τὸ λαμπρὸν καὶ σεμνὸν τὸ ἀρίστης ἐπιστήμης, τοῖς ἀληθείοις τοῦ Φοίβου τεθέσπισται τιμήσασι. χρησμῷ γὰρ ἀληθείας ὁ πυθὼν ἐπαινεῖται, ἀνδρῶν ἁπάντων Σωκράτης σοφώτατον. ὃς ἅμα τοῖς ἄλλοις μαθήμασι, ἐξ ὧν τὸ βίου ὄνησις, καὶ τὸ παιδεραστεῖν ὡς μάλιστα ἀφελῶν ἐδιδάσκετο. δεῖ γὰρ τὸν νέον ἐρᾶν, ὡς Ἀλκιβιάδην Σωκράτης. ὃς ὑπὸ μιᾷ χλαμύδι πατρὸς ὕπνῳ ἐκοιμήθη. καὶ ἴσως τὸ Καλλιμάχειον ἐπὶ πᾶσι τοῦ λόγου ἡδίστη ἀκροατήριον ἂν ἅπασι κήρυγμα,

Αἴτη γὰρ ὦ κώμοισι, τὸν ὄμμασι
λίχνα φίλησε,
Ἔρχεν ὡς ὑμὶν ἄριστ' παιδοφιλεῖν.
Ὦ δίκαιον [1] ἰσχοῖτε, πόλιν κἄδαιδρον ἴητε.

Ταῦτ' εἰδότες ὦ νεανίαι, σωφρόνως παισὶν ἀγαθοῖς ἀκροᾶσθε, μὴ δ' ὀλίγης τέρψεως ἕνεκα, τῷ μακρῷ συγχόντες εὔνοιαν, ἀχρεῖ τὸ ἀκμὴς πλῆσαι τὸ τοῦ φιλεῖν πόθῳ ἀσθαμίοδε. τὸ δ' ἡδύσιον ἱμάσ ἀσθενευθῆτε, εἰς γῆρας λὰπ παίδων βίοσα τηρῆτε τὸ πάθη. τοῖς γὰρ ὧν φιλήσαι, ἡδίστη μὲ ὁ βίος ζῆν ἔρωσιν, ἀδήμιας ἀπείπασι συνειδήσεως παρεικάσης. ἀοίδιμοι δὲ μᾶ

definitum, perque successionem ad nos transmissum. Libenter verò ipsum recipientes, cum pura mente, veluti rem sacram tractamus. Nam verè beatus ille est, juxta sapientum sententiam,

Cui pueri molles, & eam sollicitudam ungulam habentes,
Huic minimum gravis est cana senecta viro.
Si quem adamant pueri.

Socraticæ verò doctrinæ, & splendidum illud virtutis examinandæ judicium, etiam Delphicis cortinis est approbatum. Nam veritatis oraculum Pythius reddidit, omnium virorum Socrates sapientissimus: qui pariter cùm cæteris præceptis, quibus vitam humanam promovit, & puerorum amorem, ceu rem præcipuè utilem, admisit. Convenit autem juvenes amare, ut Alcibiadem Socrates, qui sub una eademque patris chlamyde somnos dormivit. Atque equidem Callimachi illud præconium, ad finem orationis libentissimè omnibus apponerem,

Namque utinam cupido sectantes lumine amatos,
Erchius ut pueros jussit amare senex,
Sic & ametis eos, fortique habitetis in urbe.

His cognitis adolescentes, modestè cum bonis pueris versamini, neque modicæ delectationis gratia, longa effusa benevolentia, usque ad vigorem ætatis, fictos amandi affectus protendite: sed cœlestem Amorem adorantes, à pueritia ad senectutem usque firmos affectus conservate. Nam hoc pacto amantibus, suavissimum est vitæ tempus, nulla inhonesta conscientia inhabitante. Celebris autem illorum fama, post

[1] Ἐχοῖτε] Anglic. ἰσχοῦτε. Bonid.

[1] Δίκαιον

γένεσθον οἷς πάντες ἀφθονίως κληδόνες. εἰ δ' δεῖ Φιλοσόφων παισὶ πιστεύειν, μήθ' ἡμᾶς μὴ γῆν ἐκδέχεται θεὸς πεσόντας ζηλωτούς. οἱ δ' [1] ἀμείνονα ἀποθανόντες, ἔχουσι τὸ ἀρετῆς γέρας, τὸ ἄφθαρτον. τοιαῦτα δὲ Καλλικρατίδου σφόδρα νεανικῶς συμπολογησαμένου, Χαρίκλεια μὲν ἐκ δευτέρου λέγειν ἐπεφύμησεν, ἐπέσχον. ὥρα γὰρ ἦν ἐπὶ ναῦν καταίνειν. διομόσαν δ' ὅ, τι φρονοῦσιν ἀποφήνασθαι, δι' ὀλίγων τῶν ἑκατέρου λόγων διεξιόντες, οὐκ ἐξ ὑπογυίου φημὶ, μὴ παρημελημένως, ὑμῖν ὦ ἑταῖροι, τὰ τῶν λόγων ἔοικεν ἀπηκριβάσθαι, δι' ὀλιγωρίας δ', καὶ νὴ Δία ἐσπουδασμένης φρονηθῆναι σύμπαντα ταῦτ' ἐστὶν ἴσχνα. χρεὼν γὰρ ὄντως ἐστὶν, ὦ, τὰ τῶν λεκτέων εἰπεῖν ἑτέρως δυνάσθαι παρήκοντα. καὶ πολλὴ μὲν ἡ τῶν πραγμάτων ἐμπειρία, πολλὴ δ' ἡ τῶν λόγων δεινότης. ὡς ἴσχυε ἂν εὐξαίμην, εἴπερ ὧν σὺ δύνασαι, χρυσᾶς Θηρεμένης σκῆνος ὁ κόθορνος, ἵν' ἄμφω νενικηκότες, ἐξίοιτε βαδίζοντε. πλὴν ἐπειδήπερ ἀνήσειν οὐκ ἔοικατε, καὶ αὐτὸς οὐ πάμπαν μεταξὺ πλεῖν, ὥρα τ' αὐτῶν ὑπεκθεῖναι διοχλεῖσθαι, τὸ μέλλοντα ὑμᾶς εἶναι μοι δίκαιον, ἀποφανοῦμαι. χαίρει μὲν, ἀνδρώποις βιωφελὲς πρᾶγμα, καὶ μακάριον, ὁπόταν εὐτυχῶσι. παιδικὰς δ' ἔρωτας, ὅσοι φιλίας ἀγνὰ δίκαια σώζουσιν, μόνης Φιλοσοφίας ἔργον ἡγοῦμαι. διὸ δὴ χαμηπετὲς μὲν ἅπασι, παιδερασταῖς δ', ἀφείσθω μόνοις Φιλοσόφοις. ἥκιστα γὰρ σὺν γυναιξὶν ὀλόκληρος ὁρᾶται φύσις. καὶ σὺ δ' ὦ Χαρίκλεις, μηδὲν ἀποστ mortem ad omnes passim emanat. Quòd si verò Philosophis adhibenda est fides, etiam æther post terram eos excipit, qui ista sectantur: qui meliori fato morientes, præmium hoc virtutis incorruptibile consequuntur. Atque hæc cum Callicratidas, valdè juveniliter jactando amplificasset, Chariclem denuo dicere conantem, repressi, tempus enim erat ut ad navem descenderemus. Rogantibus autem illis, ut de eo quod sentirent sententiam dicerem, breviter enumeratis utriusque orationis argumentis. Non temerè, inquam, & negligenter, amici, orationes istæ videntur à vobis effutitæ ex tempore, sed continuæ & solidæ meditationis per Iovem manifesta hæc vestigia sunt. Nam eorum quæ ab utroque dici poterant, fermè nihil est prætermissum. Multa verò rerum inest experientia: sed major verborum gravitas. Itaque optarim equidem, si fieri posset, Theramenes ille cothurnus fieri, ut ambo victores æquo pede procederetis. At quoniam nihil remissuri videmini, & ego inter navigandum, non decrevi de rebus iisdem interpellari, id quod mihi maximè videtur justum esse, pronunciabo. Nuptiæ quidem ad vitam hominum promovendam res in primis utilis, & beata, quoties ex sententia contingunt. Puerorum autem amores, qui casta amicitiæ jura conciliant, solius Philosophiæ opus esse duco. Quare omnibus quidem conjugio est vacandum: sed pueros amare, solis Philosophis relinquatur. Minimè enim mulieribus perfecta virtus innascitur. Tu verò Charicles nequaquam

1 Ἄμεινον ἀποθανόντες] Angl. Cod. ὧν δ' ἀμείνονα βίον ἀποθ. Bourd.

χλεθῆς, οἱ παῖς Ἀθήνασε ὁ Κόρινθος εἴξει. κἀγὼ μὲ ὑπ' αἰδοῦς σωτῷ μικρῷ λόγῳ τὴν κρίσιν ἐπισπάσασα, ἐξανέστην. ἐπειδὴ γὰρ ὑπεφαίνετο ἡ Χαρικλέα, ἐδημιουργοῦμεν ἡδέως μετ' αὐτῆς κατακείμενον. ὁ δὲ Ἀθηναῖος, ἱλαρὸς τὸ πρόσωπον φαιδρὸς ἀναπηδήσας, σφόδρα ἐσκίρτα σεμνῶς. ὥστε ἄν τις αὐτὸν εἰς Σαλαμῖνα Πέρσας καταναυμαχηκέναι. καὶ τότε μὲ ἡ κρίσις ἀπαλλάξασα, λαμπρότερον ἡμᾶς ἐστιάσεσθαι αὐτῇ τὰ νίκια. καὶ γὰρ ἄλλως τὸ βίον μεγαλοφρονέστερον. ἐυτυχὴς ὁ καὶ ἡ Χαρικλέα παρηγορησάμενοι ἐπὶ τῇ δεινότητι τῶν λόγων, σωτηρίας ὑπερβαλλόμενοι, ὅτι δυσχερεστέρᾳ μοίρᾳ δυνατὸς συνηγόρησεν. ἀλλ' ἡ μὲν εἰς Κνίδον ἀφῆξεσθαι, καὶ τὰ δεῖπνα τῇ Θεᾷ λαληθήσεσθαι, ἀγαθὴν ἱλαρότητα ἄμα, καὶ παιδιὰν ὅμοσον ἐχούσῃ, τῆδε μὴ διεκβῆναι. σὺ δὲ ὦ Θεόμνηστε, ὁ τῶν ἐωλοτέρων ἡμῶν ἀναμνήσας μὲ μνήμιλον, εἰ δίκαιος τότ' ἦθα, πῶς ἂν ἀπιθάνως; Θεο. Μελιτίδην, ἢ Κόρινθον οἴει με τοῖς Θεοῖς, ἵνα τοῖς ὑπὸ σοῦ δικαίως κεκριμένοις ἐναντίαν φέρω ψῆφον; ὃς ὑπ' ἄκρας ἡδονῆς τὴν λεγομένην ἀφῆξιν ἐν τῇ Κνίδῳ φοιτῶν, ὀλίγου τὸ βραχὺ τοῦτο δωμάτιον αὐτὸν ἡγεμόνα εἶναι, τὸν νεὼν ὑπέλαβον. ὅμως δ' ὦν, ἐδόκει μοι ἀπρεπὲς ἐν ἑορτῇ λέγειν, πᾶς γέλως καὶ θεραπεύειν δοκεῖ, τοὺς ἄρα ὑπὸ [2] τῶν παιδιαρικῶν κατεφρονημένους λόγους, ἐξαιρεῖσθαι μὲ ἐπὶ τῇ σεμνότητι, πολλοῦ δέον quam ægrè feras, si Athenis Corinthus cedet. Equidem ego præ verecundia brevi oratione accelerato judicio surrexi. Animadvertebam enim Chariclem supra modum tristem, propemodum ac si morte damnatus fuisset. Athenienſis autem alter, lætoquodam modo alacer exiliens, incedebat valdè insolenter. Putabas ipsum ad Salaminem Persas navali prælio debellasse. Et hoc illi tem ex judicio consequutus, quòd splendido victoriæ convivio nos excepit. Etenim erat illàs vita magnificentior. Tacit etiam Chariclem sum consolatus ob gravitatem verborum, admodùm admirando, quòd difficiliori parti, tam potenter esset patrocinatus. Cæterum & illa in Gnido commoratio, quæque apud Deam dicta sunt, habentia pariter & serium hilare, & jocum eruditum, ad hunc ferè modum dirempta sunt. Tu verò Theomneste, qui obsoletam harum rerum memoriam nobis excitasti, si judex tum fuisses, quam sententiam tulisses? *Theom.* Melitidem, aut Corœbum me putas esse per Deos, ut iis quæ justè judicasti, contrariam sententiam feram? Qui quidem præ summa eorum, quæ modò dicebantur, voluptate, in Gnido commorari me putabam, propemodum parvam hanc domunculam, ipsum illud templum esse existimans. Sed tamen (nihil enim indecorè die festa dicetur, & risus omnis, etiamsi nimius fuerit, ad celebritatem pertinere videtur) orationem illam ab amatore puerorum, cum nimio supercilio prolatam, admirabar quidem ob gravita-

1 Γλαρῷ τῷ ἤθει] Angl. τῷ σφοδρῷ. Aliter tamen Interpres nec male. *Bourd.*

2 Τῶν παιδιαρικῶν] Florent. Codic. τῶν παιδιαρικῶν. Idem.

1 Ἐφε-

ἡμεῖς μὲν οὖν, ἐφ' ἕνα παιδὶ συνδιημερεύοντε, παιπαλέσης ὄντως ὑποφέρειν, καὶ τοῖς ὄμμασι δὲ καλλιστα μονονυχὶ θωπαλύζοντα, ἐξὸν δρύπτασθαι, διψῆν ὑπομένειν. ἀλλ' ἐπὶ χρὴ τὸ θεωρεῖν ἐρώμενον, καὶ ἀπαντικρὺ καθήμενον, καὶ λαλοῦντα ἀκούειν, ἀλλ' ὥσπερ ἡδυπαθοῦσι μεμιγμένα συμπεφόρηται ἔρως, τοῦτον, ἂν ἐπὶ βαθμὸν ὄψεως, ἵνα ἴδῃ καὶ θεάσηται, ποθεῖ θεατὴν ἐφάψασθαι. δὲ ἄκρων γε δακτύλων κἂν μόνον θίγῃ, τὸ τῆς ἁπαλωσύνης, εἰς ἅπαν ἁλῶναι τὸ σῶμα. τυχὸν δ' ὁμοίως τοῦτο, πρῶτον πεῖραν ἐπαγαπᾷ φιλήματος, οὐκ εὐθὺ ἐπεξέρχεται, ἀλλ' ἠρέμα χείλη θιγγάνουσι χείλεσιν, ἃ πρὶν ἡ ψαύσαι πλείας ἅπτηται, μηδὲν ὑποψίας ἴχνος καταλιπών. εἶτα τοῦτο τὸ παρῆκεν ἁρμόζομεν, ἀεὶ λιπαρεστέρως μᾶλλον ἀπαντήσαν συνέπτυκται, ἔνθ' ὅτι καὶ ἁλῶναι ἠσυχῇ τὸ σῶμα. τῶν δὲ χειρῶν ἁδεμίαν πανέλπιστον δρᾶσιν. αἱ μὲν φανερᾶς τῶν ἀνθητῶν συμπεπλοκαί, τοῖς ἡδέσι μᾶλλον σωπᾶσιν. ἡ λανθάνουσα ὑγρῶς ἡ δεξιὰ καὶ κόλπου δύσα, μικρὸν βραχὺ τῆς φύσεως ὑπερθιδῶσα πίεζε. καὶ σφιγγόμενος μαστὸς, ἀμφιλαφὴς τοῖς δακτύλοις ἐπιδράττεται ὁμαλῶς. μετὰ τοῦτο, καὶ ποτὲ χρὼς ἀνθεῖ ἥδιστος. καὶ τὸ παρὰ μικρὸν ἀναπεπτῆσθαί με δεῖ; τοσαύτης τυχὸν ἐξουσίας ὁ ἔρως, θερμοτέρᾳ τινὸς ἅπτεται πράγματος. εἶτ' ἀπὸ μηρῶν ἐπιμιγνύμενος, καὶ τὸ κωμικὸν αὐτὸ ἐπιπάττειν. ἐμοὶ μὲν οὕτω παιδευθῆναι γένοιτο. μετεωρολέσχαι δὲ, καὶ ὅσα τῆς φιλοσοφίας ὀφρῦν ὑπὲρ

tatem, sed ad demulcendum animum parum facere arbitrabar, cum puero impubere quotidianam consuetudinem habere, & interim Tantali pœnas sustinere, ac pulchritudine oculos tantum non inundante cum haurire liceat, sitim perferre. Neque enim satis est aspicere eum quem amas, neque ex adverso sedentem, & loquentem audire, sed perinde atque scalis quibusdam voluptatis compactis, amor primum visus gradum habet, ut aspiciat amatum: deinde ubi aspexerit, cupit adductum contingere. Summis itaque digitis, tametsi solum attigerit, fruitionis istius delectatio totum corpus mox percurrit. Postquam autem hoc potitus est facilè, tertium osculi conatum addit, non statim curiosum illum, sed labia labiis admovendo sensim, quæ priusquam planè contingat, absistit, nullo suspicionis vestigio relicto. Deinde verò ad id quod porrigitur applicans sese, semper exquisitioribus amplexibus illiquescit, interdum quoque tacitè os diducens. Nec manuum ullam segnem esse sinit. Nam manifestæ, eorum quæ sensu percipiuntur, amplexationes, voluptatem conglutinant. Aut clàm dextra molliter per sinum subingressa, mammillas, pro sua natura, modicè extantes, premit: & solidi ventris exuberans illud digitis contrectat æqualiter. Post hæc, & primam succrescentis pubis lanuginem.

At quid attinet me occultiora ista longiùs persequi? Tantam igitur nactus potestatem amor, fervidius quoddam opus attingit. Tum ducto à femoribus exordio, juxta Comicum ipsum percutit. Mihi quidem ita pueros amare contingat. Illi verò qui de rebus sublimibus, nugantur, quique philosophiæ supercilium, supra ipsa

αὐτὰς τὰς καθ' ἡμᾶς ὑπερήρκωσι, σεμνῶν ἐνομίσθην καὶ ψόγων τὰς ἀμαθεῖς παιμαιτέωπας. [1] ἐρωτικὸς γὰρ ὦν, εἴ τις ἄλλος καὶ ὁ Σωκράτης. καὶ γοῦν μίαν Ἀλκιβιάδης αὐτῷ χλαιδίαν κλιθείς, σὺν ἀσπίδι ἀνέστη. καὶ μὴ θαυμάσῃς. [2] ἀδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγάπατο, μέχρι δ' ἐξ ἀπαντικρὺ καθεζόμενος, διέγνω Αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων. ἀλλ' ὦ καὶ τῆς ἐκείνων φιλίας [3] μεσίτης ἐγένετο. τοίνυν γὰρ Ἀχιλλεῖ τὸ Πατρόκλου θανάτου, ἀπαμείλητον παθὼν κακὸν τὴν ἀληθινὴν ἀπέβαλεν. [4] μηδὲν τὸ τῶν ὄντως ὁμιλία κρείσσον. τοὺς γὰρ μὴ ἐνομαζομένους πρὸ ἔλλησι καμάτους, δύσις ἀλλ', ἢ δῆλος ἐγκρύπτειν τοιζω. πέρα φησὶ τὰς αἰχρὰ ταῦτ' εἶναι λέγας, πλὴν ἀληθῆ γε νὴ τὴν Κνιδίαν Ἀφροδίτην. Λυ. ὄτ' ἀνέξομαί σου φίλε Θεόμνηστε, ἄλλην ἀρχὴν καταλαμβάνοντος τρίτου λόγου, ὃς ἀκούειν σε ἑορτῇ μόνῃ εἰκὸς ἦν. τάλαν ἦ. τί ἡμᾶς ἄνευ πόθου λαπίκιν. ἀφίξομαι ἢ δ' παρέλκειν τὸν εἰς χρόνον, εἰς ἀγορὰν ἰξιόμεν. ἤδη γάρ οἶμαι ἐστὶν, ὑφαπτομένου τοῦ Θεοῦ τὴν πυρᾶν. ἴσῃ δ' οὐκ ἀπόπτης ἢ θέᾳ, τὰ ἐν Οἴτῃ παθὼν ἀναμιμήσασθαι τοὺς παρόντας.

ipsa tempora attollunt, gravium verborum insolentia indoctos pascant. Amori enim deditus fuit Socrates, si quisquam alius, & sub uno eodemque pallio cum eo cubans Alcibiades, non intactus surrexit. Ac ne mireris: neque enim ab Achille Patroclus amabatur, eatenus ut ex adverso ei sederet. Æacidem expectans, dum cantus finiat ille. Sed erat illorum amicitiæ mediatrix nuptias. Cùm igitur Achilles Patrocli mortem gemeret, parum custodito affectu in veritatem erupit. Femorum & tuorum fanda conversatio melior. Illos verò qui apud Græcos [5] comastæ vocantur, nihil aliud quam manifestos amatores existimo. Forte dixerit aliquis hæc dictu esse turpia: at per Gnidiam Venerem sunt vera. Luc. Nec te feram, chare Theomneste, aliud principium tertii sermonis ponentem, quod audire festo solùm die par est: cætera verò proculà meis auribus amandare. Sed omissa diuturniori mora, in forum eximus. Verisimile enim est Deo jam accendi rogum. Nec injucundum est illud spectaculum quod ea commemorat præsentibus, quæ in Oeta passus est.

1 Ἐρωτικὸς γὰρ ὦν, εἴ τις ἄλλος, καὶ ὁ Σωκράτης] Ipse Socrates apud Lucianum in Auctione Philosophorum, παιδιέρως εἰμι. καὶ σφόδρα τὰ ἐρωτικά. Menagius.

2 Οὐδὲ γὰρ ὁ Πάτροκλος ὑπ' Ἀχιλλέως ἠγάπατο] Similiter Martialis lib. 11. ep. 44. Æacida potior levis amicus erat. Aliis Achilles, Patrocli tu pulchra. Idem.

3 Μεσίτης ἐγένετο] An μέσσης. Idem.

4 Μηδὲν τὸ τῶν ὄντως ὁμιλία κρεῖσσον] Tragici cujuspiam, aut Comici, versiculus. *Idem.*

5 *Comastæ*] Vox est Eidillionum scriptoribus usitatissima, pro his qui cum puellis blandiuntur & earum amorem captant Theocr. Idyll. 3. *Cæs.*

Τίλλε φέρτε δ' Ἀκκιανῦ μέρος.

DE-

DECLAMATIO

D. ERASMI ROTERODAMI,

Luciani Tyrannicidæ respondens.

ARGVMENTVM.

Ejusdem generis hæc cum Tyrannicida, ejusdemque status est, sed adversaria. Vt enim illic contenditur præmium esse dandum tanquam tyrannicida, ei qui filium tyranni interfecerat: ita hic negatur eum satisfeciſſe legi, aut tyrannicidam esse, qui non ipsum tyrannum, sed filium tyranni occidisset. Exordio benevolentiam captat, à persona Iudicum, deinde calumnia adversarii, qua in suspicionem adductus fuerat, quasi ipse quoque tyrannidi faveret, quia illi præmium dandum negabat, respondet per absolutionem primùm, deinde & per inficiationem ex locis conjecturalibus, elevata, interim illius persona, atque ipso vicissim in suspicionem, ex modo actionis vocato. Post exordium propositio sequitur cum attentione, & admonitione Iudicis, quorsum in hac causſa maximè spectare debeat, atque inde ad confutationem venitur. In qua primùm refelluntur ordine capita illa, qua alter in argumento ab imo ad summum tractarat, puta Voluntas, Conatus, Effectus. Ac voluntati quidem opponit voluntatem legis, ut quæ non quid quisque voluerit, sed quid effecerit, spectet, neque cogitationes, sed facta præmiis compenset. Conatum verò elevat variis ac multis similibus & exemplis, ostendens in nullo pacto, aut contractu, aut certamine, aut aliis denique id genus rebus satis esse, conari aliquid & cœpisse, sed præstari oportere. Effectum conditiones sequi, non conatum. Et quòd alter etiam conatum in legibus spectari dixerat, id distinguit, ostendens diversam esse rationem præmiorum & pœnarum. In maleficiis interim & voluntatem puniri, in beneficiis autem nunquam præmium dari, nisi ei, qui quod lex proponit, re ipsa effecerit. Postremò & patriæ gratis inservire ac officium præstare cives debere & illum satis mercedis pro conatu suo retulisse, laudem & gloriam. Effectum autem refellit, quia non simpliciter id effecerit, quod lex jubet, sed fortuna seu numine ita ferente, cadem filii, mortem patris consecutam esse. Non enim quia ipsius gladio tyrannus postea seipsum confecerit, ob id ipsius hoc factum esse. Deinde etiam incertum fuisse exitum, & quidnam pater, occiso filio facturus fuerit, & hic consilium quoque petituris subvertit, primò ut incertum & periculosum, neque certis rationibus firmatum, de-

inde etiam ut fictum, & post eventum rei, demum simulatæ. Denique non idem esse occidere, id quod lex jubet, & mortis causam qualemcunque prabere: idque iterum multis similibus probat. Atque hoc loco disputationem suprà cœptam renovat, de eo quatenus voluntas in legibus spectatur, & in quibus per se sufficiat, nempe in maleficiis & non in beneficiis, & ob id neque hic præmium illi deberi, ut qui cœperit, non absolverit beneficium. Confutatis igitur hoc pacto voluntate, conatu & effectu, quarto loco id aggreditur, quod petitor in narratione potissimum amplificat, puta filium fuisse caput & caussam tyrannidis, eoque sublato, etiam tyrannidem sublatam fuisse. Ac primò quidem filium ostendit non fuisse tyrannum, neque tyrannidis caput, confutatis signis, & cæteris omnibus: quæ alter ad eam rem probandam adduxerat. Deinde, si maximè fuerit, legem jubere ipsum tyrannum non ut quemvis tyranno similem, aut nocentior etiam est, occidere. Et hic multis tecum disputat de authoritate legum disputat, & quod non temerè verba legum huc aut illuc deflectenda sint, alioqui multa pericula & incommoda ex eo secutura esse. Postremò etiam ipse locum ab imo ad summum tractat, & ut alter voluisse, egisse, effecisse se dixerat, ita ex contrà neque animum ad rem gerendam habuisse illum, neque rem via aggressum esse, neque denique id quod lex jubet, perfecisse ostendit. Et sub hac orationem concludit, brevi capitum repetitione, & conformatione seu prosopopœia, legum, reipubl. & deorum atque expostulantium cum petitore, ut iniquè & præter meritum, præmium petente.

Si mihi caussa hæc Iudices, apud concionem popularem quæ studiis potiùs, quàm exacto rerum judicio duci consuevit, esset agenda, ac non magis apud Iudices ex honestissimis ordinibus delectos, nimirum gravissimos sapientissimosque, nonnihil profectò vererer, ne omnium animis nova hac & insperata lætitia gestientibus, atque (ut ita dixerim) exultantibus, nec satis attentos, nec dociles essem auditores habiturus. Porrò faventes, benevolosque multò minus: quippe qui frontem modo, qualisque personam hujus negotii intuentibus, non faciem ipsam propiùs contemplantibus videri fortasse possim, in communi totius civitatis gaudio, tum autem in caussa tam popularis, velut importuniùs obstrepere atque obturbare. Enimvero quum omnis affectus inutilis est ad rectè judicandum, tum ingens, intemperans, atque exundans lætitia, non solùm judicium omne funditus tollere solet, verumetiam nostri sensûs non rarò nobis eripere: præsertim (si quemadmodum hæc nostra) post graves diuturnasque calamitates, ac veluti tempestatem sævissimam repentè præterque spem (quasi portus quidam) fuerit objecta. Quid autem tam acerbum liberæ multitudini, quàm servitus? Quid tam dulce, quid tam exoptatum, quàm libertas? Itaque non rebus modo ipsis, sed verbis etiam

impelli: maximè primis his aliquot diebus, dum gaudiorum adhuc velut æſtus quidam impotens, omnia ſurſum ac deorſum miſcet, dum lætitiæ temulentia, dum gratulandi dulcis quædam ebrietas pectus occupans, animum ad cogitandum inſtituere non ſinit. Verùm veſtra ludices ſingularis ſapientia perſpicacitaſque non hoc tantùm ſcrupulo me levat, verùm & hanc mihi fiduciam ſuppeditat, uti ſperem futurum, ut hoc contradicendi munus, quod equidem nec invidentia, nec favore in Tyrannidem (ſicut iſte calumniabatur) ſed ſolita mea, & (ut opinor) nota Reipub. charitate ſuſcepi, vobis non modò non invidioſum, ſed favorabile, plauſibileque videatur. Etenim poſtquam viderem manifeſta quadam Deorum benevolentia, poſt diuturnam ac miſerrimam illam ſervitutem, toties Reip. votis expetitam libertatem aliquando contigiſſe, nihil priùs curandum nobis eſſe judicavi, quàm ut gratos nos exhiberemus in eos, à quibus nobis tam egregia felicitas eſſet profecta, quò videlicet munus ſuum huic urbi proprium, perpetuumque facere vellent, & conſtabilire, tuerique quod largiri non eſſent gravati, meminiſſemuſque iiſdem in manu eſſe, ut eriperent ingratis, quod optantibus dediſſent. Sunt autem vel primæ gratitudinis partes, intelligere videlicet, cui beneficium acceptum ferre debeas. Et hac una ratione mortales divinæ beneficentiæ gratiam referre poſſumus: ſi beneficium acceptum agnoſcamus: ſi celebremus, ſi ad illos authores referamus. Neque mihi committendum putavi, ut dum nimium candidi in civem eſſe volumus, in deos ingrati impiique reperiamur. Neque enim iſthoc nomine nunc perinde laboratur, ne hoc præmii pereat ærario, & hujus lucris accreſcat (quanquam id quoque longa jam tyrannide exhauſtius eſt, quàm ut inde temerè dari præmia conveniat immerentibus.) Illud agitur, ne dii immortales, qui hujus malè conſulta, nobis verterunt bene, hoc tantum munus à nobis tanquam ingratis repoſcant, ſi quod ipſis ſolis debetur honoris, laudis, gratiæ, id illis fraudatis, in hominem contulerimus. At quem hominem obſecro? Nempe qui quum privatus contra leges juvenem occiderit, atque hac temeritate ſua reſtitutæ libertatis periculoſam occaſionem modo præbuerit, idque adeò imprudens (uti mox docebimus) non veretur pulcherrimum tyrannicidæ titulum diis eripere, ſibi arrogare: Reipub. diem dicere, ac leges ipſas in jus vocare: civitatem ingratitudinis ream agere, niſi ſibi totam hanc felicitatem ferat acceptam. Nullum quidem judices facinus ſpecioſius tyrannicidio, nullum diis dignius: verùm hoc impudentior, qui ſibi laudem tam eximiam uſurpat immeritus. Nullum præmium honeſtius illuſtriuſve, quam quod tyrannicidæ debetur. Sed hoc impenſius accuratiuſque ſpectandum, ne temerè decernatur indigno. Permulta ſiquidem, permulta ad id requiruntur, ut hoc tam egregio titulo, ut hoc tam divino præmio dignus quis eſſe videatur: quorum nihil in hunc competere, paulò pòſt evincemus. Proinde cùm non tolerandæ improbitatis mihi videatur, qui legibus tum homicidii, tum temeritatis pœnas debeat,

eum à legibus præmium omnium maximum petere: petere dixi, im-flagitare: & ita flagitare, ut etiamsi unum ex hujus arbitrio dependerint, tamen multa insuper isti creditori sint debituræ. Quæ cum quum postulare jure potuisset: maluit tamen homo verecundus, eo persoluto, reliqua sibi deberi ut haberet nimirum, quod obnoxiæ Reip. quoties libido sit, possit improperare. Tum illud utrum ritu potiùs, an odio dignum existimem, quòd in tribunalibus, quod apud ornatissimum severissimorum judicum consessum, Thraso quendam nobis è comœdia retulit? Sensistis judices, ut è coronæ plerique ritum tenere nequierint, dum personatus iste Hercules tragœdiam illam suam nobis recitabat: de sese terque quaterque trucida, de sapiente illo gladio commilitone suo, qui per se prudentem interemit: digno videlicet, qui inter sydera collocetur, deorum in deorum numerum relato Dii boni, quibus phaleris, quibus fucis, quibus ampullis facinus illud nobis suum ornavit, jactavit, exaggeravit? quàm militari jactantia, quàm Stentorea voce, quàm fastuoso vultu, quàm arrogantibus superciliis, quàm stupidis oculis, suum ipse vobis encomium detonabat? Quæso Iudices, ut etiam nunc hominis vultum diligenter attendatis: nonne vobis minitari videtur? nonne dicere? ni mihi præmium decreveritis, haud ferendo impune, incolumi divino illo meo, ac fortissimo gladio, qui vel sine me, meas vices, ubi lubebit, acturus est. Quis tandem istam ferat jactantiam, vel in eo, qui verè tyrannum occidisset? Hæc quoque me caussa Iudices (neque enim inficiandum est) commovit, ut hujus obsisterem petitioni, vel magis, ut immoderatam arrogantiam, ut odiosam hujus imputationem retunderem. Videbam jam inde ab initio, quum certatim universa civitas diis libertatis authoribus gratularetur, ut hic sese ira tumens in medium ingesserit, quam indignè tulerit victimas diis servatoribus immolatas. Sibi hunc honorem eripi, sese unicum esse restitutæ libertatis authorem proclamabat, leges, aras, focos, omnia publica, privataque, suæ dextræ, suo magnifico gladio deberi. Agite quid futurum denique Iudices auguramini, si id ad hujus intolerabilem jactantiam, vestra authoritas, vestra comprobatio, si præmium quasi pignus accesserit? Quid, nisi ut tyranno submoto, alter quidam huic civitati paretur, qui ventosæ linguæ, gloriæque quasi tyrannidem quandam exerceat? Qui quotidie nobis odiosam istam suam tragœdiam ingerat, quotidie dextram istam Herculanam & gladium prodigiosum minitetur? Vtrum est hoc Iudices tyrannide liberari, an mutare Tyrannum? Videtis ipsi quàm minaci fronte me jam obtueatur. Quid mihi succensetes? Quid minitaris oculis? Quid terres supercilio? An mihi non licebit libertate in contradicendo (tuo scilicet munere) uti, quum tu sic abutare? qui liberum tibi putaris (id quod etiam in proscenio leges fieri vetant) crimen tam atrox, tam capitale in civem impingere, tantùm quia libuit, idque apud Iudices iratos, in tam frequenti civium corona, quod nequeas vel leviſſimo confirmare argumento.

Si-

iquidem quàm reliqua gloriosè, tam illud impudenter dicebas, ihi nullam fuisse causſam, quare tibi contradicendi partes ſuſcipe-m, niſi quo tyranni necem, quæ me diſcruciaret ſcilicet, ulciſce-r. Quo quidem tuo exemplo ſi viciſſim in te liberet uti, mox in-lligeres quàm atrocia, quanto probabiliùs in te poſſint retorqueri. Nam tuum iſtud tam invidioſum (quemadmodum tu quidem exiſti-nabas) convicium, me longè minùs, etiam territabat, quàm (quod ulgo dicunt) ex pelvi redditum fulgur. Etenim præterquam quòd neque affinitas, neque cognatio, neque neceſſitudo, neque emolu-mentum, neque prorſus alia res ulla mihi cum tyranno interceſſit, cur mea referret illum vivere, ſine quibus rebus nullam in quen-quam criminis hærere ſuſpicionem, tu quoque ſcires, niſi nunquam tribunalia vidiſſes, ac niſi hodie devium te lucelli ſpes feciſſet jure-conſultum: equidem arbitror, meam fidem, integritatem, pieta-tem, totamque meam vitam ſic huic Reipub. ſpectatam eſſe, ut iſto crimine tibi potiùs improbitatis odium, quàm mihi ſuſpicionem ul-lam conciliaris. Vides quàm multis adductus ſim cauſſis, ut tibi ob-ſiſterem? Denique (ſi ſcire vis) bona civium pars id à me enixiſſimè flagitavit, ut ſui patrocinium adverſum te capeſſerem, negantes ſibi videri tyrannide liberos ſeſe, niſi te à tyrannicidæ præmio dejicerem. Non quòd pudeat homini debere hanc felicitatem: tametſi id quo-que durum, ei debere qui ſic imputet. Sed debere arroganti, ſanè quàm moleſtum eſt: at debere, cui non debeas, iſtuc verò non gra-viſſimum modò, verum etiam ſtultiſſimum. Equidem ne leoni qui-dem, vel verbo refrager, ſi modò is promereatur: ſed obnoxium eſſe tam importuno imputatori, tum qui nihil juverit, id verò bis miſerum eſt, bis ſtultum eſt. Nullus enim inſolentiùs exprobrat be-neficium, quàm qui quod non dedit, id vult dediſſe videri. Sed fin-ge mihi nullam eſſe cauſſam cur tibi me opponerem, niſi quia ſic ani-mo lubitum ſit meo, profectò nihil habes quod mihi jure ſuccenſeas. Etenim quum apud Iudices tam ſanctos agatur: ſi verè præmium me-ruiſti, non tibi honorem eripio, verùm etiam vehementer illuſtro, quando non paulò magnificentius eſt tyrannicidæ præmium eviciſſe, quàm tuliſſe. Sin minus, æquus veniam dabis, ſi boni civis fungor officio, ſi nullo meo emolumento Remp. debiti præmii ream defen-do, ſi ſtultitiæ crimen, ſi imprudentiæ infamiam à civitate depello, ſi non ſino, ut noſtro omnium periculo hæc urbs in deos exiſtat ingra-ta. Poſtremò ſi deorum immortalium cauſam ago, quibus honorem debitum tu conaris intervertere, ut vel hinc ſat liqueat, quanta reli-gione reliquam cauſſam egeris, qui ſtatim ingrediens tam impuden-ter ſis calumniatus: Contradicit igitur, contra Remp. favet tyranno. Quanquam ego illud quoque liberæ civitatis eſſe judico, hoc loco vel tyrannorum cauſas citra fraudem agere licere. Neque tamen à vobis poſtulo Iudices, ut vel mihi proſit in cauſſa hoc meum erga Remp. ſtudium, vel huic obſit tam inſolens arrogantia: imò non deprecor invidentiæ ſuſpicionem, non refugio vel atrociſſimam illam, quam

iſte mihi conabatur impingere, invidiam, ut tyranno faviſſe videre-
niſi certioribus, quam ut à quoquam refelli poſſint, argumen-
evinco, niſi demum & adverſario perſuadeo, modò ne tergiverſe-
tur, ut quàm maximè civiliter quis agat, nullum ei deberi præmium
Sin exactiùs, ſeveriuſque, pœnam etiam ab ipſo deberi. Quæ quidem dum quàm poteſt breviſſimè facio, quæſo Iudices, ut me attentis animis atque auribus audiatis. Meminiſtis Iudices, ut iſte inter dicendum ſubinde nobis conatus ſit ob oculos ponere, id unum ſpectare juſſerit, quantis malis tyrannide ſimus levati. Hoc paſſim inculcabat, hac re bonam orationis partem occupabat, nihil nos ad perpendere voluit, niſi quod gravem ſervitutem toleraſſemus, nec optata libertate frueremur. Nimirum id tantùm vos ſpectare voluit, quod ad hoc judicium nihil attinebat. Neque enim hoc in quæſtionem venit, quàm miſera ſit tyrannis, quàm optanda libertas. Sed ut illo cognoſcitis Iudices, quum libertas huic urbi ſit reſtituta, quam hinc laudis portio hujus virtuti debeatur, & an id quod eventum hujus facto conjunctum eſt, idem cum ejus merito conjunctum videri oporteat. Relegam autem eadem veſtigia, quibus ipſe in cauſſam ingreſſus eſt, quod equidem refellendi genus ſimpliciſſimum eſſe puto ſequarque partes illas, quibus iſte rem ſecuit, id nimirũ agens, ut quemadmodum ingenioſi convivatores iiſdem carnibus alio atque alio modo coquendis, condiendiſque efficiunt, ut multa opſoniorum genera videantur, itidem iſte nobis ex unico homicidio multa faciat tyrannicidia. Repetam igitur ordine gradus illos, quibus iſte facinus ſuum ſibi viſus eſt mirificè attollere, & in quibus identidem reſtitabat. Quòd ſi me deturbante, vel in uno quolibet conſiſtere poterit: tum ipſe ſeſe victorem pronuntiet licebit. Quot tyrannicidia, inquit, quot præmia? Primum quòd volui, deinde quòd conatus ſum. Tum autem quòd filium occidi plus quàm tyrannum. Poſtremò, quòd pater ob mortem hujus ſibi necem conſcivit. Principio quòd voluit Iudices, quis non leviuſculè videat, quàm ut ſit refellendum? niſi quòd iſte tanta voce intonabat, toties inculcabat, quòd tyrannum voluiſſet occidere, atque id (ut nihil jam accideret) tamen præmio dignum aſſeverabat. Quid autem tam ridiculum, quam nudæ voluntatis præmium à lege flagitare? quæ adeò nihil ad ſe pertinere putat, quid velint aut in animo ſtatuant homines, ut neque pœnam irrogent ſi quid velis modo perperam (neque præmium oſtendant, ſi quid officioſè velis: verùm id unumquemque voluiſſe interpretantur, quod nulla vi coactus effecerit. Ergone, inquies, non magni facti pars eſt voluiſſe, quod quidem arduis in rebus vel ſolùm ſufficere ſolet? Rectè ſanè. Sed apud deos modo: quippe quibus ſolis perſpicuum eſt, quid nolis aut velis, ab his præmium expectandum, ſi quid præclarum animo conceperis. Lex hominum vices agit: & quid in obſcuris illis ſinuoſi cordis ſpecubus mortales agitent, adeò ſua referre nihil putat: ut non dicam abdita aut ſuſpiciosa, ſed ne ea quidem admittat quæ populari ſunt opinione famaque jactata. Poſtremò ut non niſi comperta recipiat, non audiat niſi quæ ſunt certiſſi-

tiſſimis argumentis deprehenſa, probata, evicta. Cedo, quod eſt facinus tam nefarium, cujus ſimplex voluntas in crimen unquam eſt vocata? Iſta judicia Æaci, Rhadamanthique tribunalibus ſervantur. Hic mihi non quid volueris, ſed quid feceris adferto. Quòd ſi nulla lex ulli flagitio ſupplicium minatur, quod in animo ſtatueris, quæ tandem eſt impudentia, pro merito quod præſtare volueris duntaxat, perinde quaſi præſtiteris, à lege quaſi præmium poſtulare? Quæ quidem quum ad id unum ſit comparata, ut maleficia vel deterreat, vel coërceat, multoque magis ad ejus partes pertineat, nocentibus erogare pœnam, quàm bene merentibus largiri præmia (id quod mox copioſius demonſtrabimus) poſteaquam in criminibus non accipit inſimulationem meræ voluntatis, quæſo te, in petendis præmiis oſtentationem voluntatis admittet? Quis autem eſt civium vel quantumlibet ignavus, qui non velit tyrannum occidere, ſi tutò liceat? Quis non vel leno, ſaltem emolumenti cauſa velit? Denique quis non facilè ſimulare poſſit voluiſſe ſe: videlicet quò præmium gratis auferat? Vis itaque dicam, quantum hoc totum habeat momenti, voluiſſe occidere? Nempe perinde eſt, quaſi te ſomniaris occidiſſe. Par pari penſari convenit. Qui præſtitit beneficium, ei lex beneficium rependit: atqui bene voluit tantùm, ei quid debetur, niſi ut viciſſim bene velit reſp. I nunc, & hoc in gradu nos jube conſiſtere. Rem tam eximiam, inquis, animo verſavi, ſtatui, decrevi: an præmium negabitis? Non fraudaberis præmio, ſi iſthoc nomine poſtules: verùm illud interim præmii feres, velut homo nimium perfrictæ frontis, irriſus, exploſus, exhibilatus diſcedes, quem non puduerit id à lege poſtulare, quod ne leno quidem auſit à quoquam petere, ut rem pro voluntate auferat, nemo tam vecors qui concedat, ut voluntatem neſcio quam, hoc eſt, minus quàm verba pretio redimat. At non volui tantùm, inquis: verùm & periclitatus ſum, aſcendi, ſubmovi ſatellites. Primùm iſthuc tu quidem conſultè facis, quod de gradu illo deſiliiſti, in quo nimis profecto incommodè ſtabas, quanquam ne in hoc quidem multò commodiùs conſiteris. Nam etiam ſi paulò minus abſurdum videatur, haud ita multò minus impudens tamen eſt, quum lex palàm præmium decernat ei, qui factum præſtiterit, te quod conatus modo ſis, præmium poſcere. Ergo-ne hoc quidem juris erit apud te legibus, quod per illas eſt civi privato cum cive privato? Age quid ſiquis civium tecum iniiſſet contractum, ita ut ille pecuniam ſtipulatus, tu conditionem pactus eſſes, mirum ni ſuo uterque periculo, atque is nondum præſtita conditione, nummos his verbis abs te petat: Cedo mercedem, conatus ſum, tentavi, adniſus ſum: an non protinus impudenti homini reſpondebis: Cedo conditionem? Nam de tuo conatu quid mea refert? quandoquidem effectum abs te pactus ſum, non conatum. Puta totidem verbis tibi nunc reſpondere legem: Agnoſco contractum, non muto pacta: debeo præmium, ſed ſi tu conditionem præſtitiſti, ſi tyrannum occidiſti. Verbis aut obligantur, aut abſolvuntur homines. Si

conato pollicita ſum præmium, non gravabor dare: ſin ei qui facinus peregiſſet, quod tandem jus eſt referre quod eſt ſtipulatus, ne non ferre quod ſum pacta? In privatis ac minutis contractibus nemo tam improbus inventur, ut lucrum conditione promiſſum poſtulet, non præſtita conditione, nemo tam ſtultus ut det, ſi quis poſtulet: & tu à Rep. maximum omnium præmium poſtulas, quòd *conatus* modò ſis? Nihil mihi niſi nugas adfers, donec illud unum audiam, quod te præſtare oportebat. Volui, inquis, aſcendi, perrupi cuniculos, ſubmovi ſatellites, quantulum jam eſt illud quod ſupereſt? Quid adhuc deſideras? Nempe nihil in te deſidero præter illud, ut ſoli debebatur præmium. An non intellexiſti in iſtiuſmodi contractibus duplex eſſe periculum: quorum alterum ad hunc tantùm, alterum ad *illum* propriè pertineat: videlicet perſolvendæ mercedis, & præſtandæ conditionis? Ego meo periculo præmii dependendi onus recipio, neque tua referre putes, neque refert quàm anguſta mihi res unde corradendum quod debeam precium. Tu itidem conditionem tuo ſuſcipis periculo, neque mea quicquam intereſt, quo ſudore, quo periculo ſit ea tibi præſtanda. Totam iſtam curam, totum hoc negotium tibi relinquo. Quod ſi ego jam præſtita abs te conditione commemorem tibi in agris meis malè proveniſſe ſegetes, merces naufragio periiſſe, nihil avelli à malis debitoribus, non ſine grani diſpendio conflari poſſe pecuniam, quam tibi debeam, dic obſecro nonne nugas agere me dices, negans horum quicquam ad te pertinere? Hoc uno modo poſſe ſatis fieri tibi, ſi pecunia numeretur. Neque quiſquam eſt judex tam iniquus, quin te tuo uti jure fateatur. Et mihi pulchrè ſatisfactum exiſtimas, ſi tu mihi tragœdiam adferas, quantum adieris periculi, quantum ſudorum, quantum vigiliarum exhauſeris, dum ſtudes præſtare conditionem? Res eſt (mihi crede) calumnioſior, ſcrupuloſiorque quàm ut legibus tam occupatis conveniat, alienam expendere voluntatem, alienos penſiculari conatus: quorum ſuos quiſque nimio ſolet æſtimare, non ſuos difficile eſt ad amuſſim perpendere. At facti, facilis eſt æſtimatio. Proinde ea in legis cognitionem cadit: hinc reliqua omnia conſuevit metiri. Tametſi non piget interdum æqui bonique rationem habere. Verùm in his litibus, quæ de vetere illa formula pendent, inter bonos bene agier oportet: at in contractibus, quæ neque vi, neque dolo coierunt, quid eſt quod à præſcripto recedatur, niſi quis velit omnino à pactis diſcedere? Quid vis? Circunſpice, & ſi potes uſquam invenire exemplum, non nego præmium. Sæpenumero in pugilum Olympicis, ſæpe in certamine ſpectator (opinor) ſediſti. Cedo, num *quando* vidiſti quenquam tam impudentem, qui palmam ſibi hoc nomine vendicaret, quòd ſtrenuè certaſſet? Non arbitror, atque id in re penè ludicra, certè ad voluptatem comparata. Et tu in tam ſerio omniumque ſplendidiſſimo negotio id tibi poſtulas, quod in ſcenicis illis pudeat vel impudentiſſimum tentare? Age quoties & illud vidiſti evenire, ut qui ſeſe fortiſſimè, doctiſſiméque geſſiſſet in curſu,

à præmio longiſſimè abeſſet, & ignaviſſimo faveret eventus? Haeat ille ſanè, quod cauſetur, excidiſſe habenas, conſternatum euum, fractam rotam, jactet ſe vel arte, vel viribus tanto præcelntiorem, quanto Theſitæ præſtitit Achilles, niſi metam prior atigerit, profectò poſtulandi præmii jus nullum habebit, fortunam uam incuſare licebit. Cæterùm Agonothetæ non indignabitur: ropterea quòd hoc animo in certamen deſcenderit, ut ejus uteretur conditione, id eſt, ita demum præmium ferret, ſi virtuti fortuna avente viciſſet. Alioqui ſi conatui, non tantum effectui præmium ieberetur, tot palmis eſſet opus, quot in Olympicum certamen veniſſent. Quamquam in hujuſmodi ludis, qui ſolemnitatis voluptatiſque gratia proponuntur, fit interdum, ut victis quoque præmia ſtatuantur, non honoris, ſed ſolatii gratia: verum ſeriis in rebus, atque adeò periculoſis, quænam obſecro lex unquam mercedem ſtatuit, niſi ſi quis facinus peregiſſet: & ita peregiſſet, ut omnes numeros implerit? A quo tu quantum abſis, mox audies: nam nunc deconatu tantum agimus. Lex igitur civicam promittit coronam ei, qui civem in bello ſervarit. Quis unquam ad hunc honorem vel aſpiravit, quòd ſe telis objecerit, quòd non fine multis vulneribus diſceſſerit? Profectò niſi cive ſervato, nemo civicam petit. Quis unquam his verbis muralem petiit: Acriter contendi Iudices, ut mœnia ſuperarem. Omnia feci, ſed depulſus ſum. Quantumlibet eniſus ſit, niſi conſcenſo muro, nemo tam inverecundus ut muralem coronam ſibi deberi dicat. Obſidionalem nemo flagitat, niſi depulſa obſidione. Poſtremò nullus honos petitur, niſi ab eo qui id effecerit, ad quod honor invitat. Qui navim in tempeſtate deſertam ad littus perduxerit, huic ex lege vendicatio eſt earum rerum, quæ navi vehebantur. Quorſum attinet hîc tuam jactare peritiam, ſudores, pericula, conatus? Nihil non feceris, quo navem in tutum reduceres, ſed victus tempeſtate deſeruiſti, audebis quicquam ex his quæ ſunt in navi, tibi vendicare? Aut ſi auſis, futurum ſperas, ut quiſquam te vel pilum ſinat attingere? Non opinor. Si quis unquam ovationem, ſupplicationem, triumphum obtinuit, quòd ad victoriam omnibus nervis eſſet eniſus, quòd gnaviter ſe geſſerit in bello, niſi ſuperior diſceſſerit, niſi præſcriptum à lege numerum hoſtium fuderit, aude & tu tibi præmium promittere, quòd tyrannicidium ſis aggreſſus. Quòd ſi nemini hominum memoria contigit, deſine tibi nova ſpe blandiri, deſine inaudito exemplo poſtulare, quod ſperare ſit improbiſſimum, dare poſtulanti ſtultiſſimum. Noli nobis commemorare, quanto capitis periculo murum arcis conſcenderis, qua virtute ſatellitium tyrannicum perruperis, alios depuleris, alios occideris: quorum maximam partem tibi liberum eſt fingere. Ad obtinendum tyrannicidæ præmium, duobus duntaxat verbis eſt opus, tyrannum occidi. Quantumvis conatum exaggeres, alleves, attollas, non niſi tyrannicidæ debetur præmium. Al oqui quid dices ſi eodem illo die, quo tu arcem conſcendiſti, permulti pariter aggreſſi, ſua quiſque

virtute freti: quorum nemo tamen tyrannum interemisset: utrum omnes tyrannicidæ præmio potientur ex æquo, nempe quia consi- Age quid si multis strenuè rem aggressis, uni cuipiam, qui sit omnium ignavissimus (ut non semper virtuti respondet fortuna) eum contigerit interficere, an non præteritis reliquis hic unus honorem auferet? Quamobrem tandem? Non quia plus adierit periculi, sed quoniam id confecit, cui lex honorem decrevit. Hic tu fortasse rursus incipies deplorare, frustra sumptam operam, negabis æquum esse virtutis egregios conatus merito fraudari præmio, nisi fortunæ suffragio adjuventur. Sed quæ tandem potest esse iniqua conditio, quam nemo compellitur accipere, nisi cui cordi sit? Quantumlibet iniqua conditio proponitur, eam nimirum facit æquissimam, quisquis sponte recipit. In aleæ ludo (si fas est hoc exemplum conferre) quid iniquius, quàm vel summum artificem ab imperitissimo superari, si modo jactus commodè cadat? Atque id adeò nemo tanquam inæquum causatur: propterea quod cui lusus hujus lex non probaret, ei liberum erat non suscipere. Itaque lex quod præstari velit, id palàm atque in medio proponit. Quid abs te præstari possit id tibi relinquit expendendum. Illa nihil mavult, quàm ut res quàm optimè cadat: quod si posteaquàm nihil jam intentatum reliqueris, quò minus effeceris, per fortunam stetit, intelligis (opinor) nihil habere te, quod legi succenseas. Fortunam, si ita lubet, in jus voca, cum lege nihil tibi rei: quæ ut nihil promittit, ita nihil debet, nisi præstatum. Neque verò existimemus Iudices, istud à majoribus qui hanc legem tulerunt, sine summa ratione fuisse factum, ut conato præmium non esse statuendum putarint: videlicet illud caverunt, non tantum ne ancipites istas & inexplicabiles hujusmodi de conatu lites invitarent, verumetiam quòd intelligerent tyrannicidii conatum non posse, nisi summo civitatis periculo suscipi. Vnde futurum prospiciebant, ut si conatui præmium statuissent, temeritate conantium resp. subverteretur potiùs quàm restitueretur. Etenim tyrannis quid aliud est quàm grave capitaleque civitatis hulcus? huic si quis medeatur, ei merces digna proposita est, quam ita demum ferat, si remedium præsentaneum attulerit. Verùm huic malo neminem oportet admoliri manum, nisi certum artificem, qui sua diligentia peritiaque fretus, non sinat hoc licere fortunæ, ut dum ipse salutem dare conatur, illa vitam penitus eripiat. Quid? utrum tu igitur in ejusmodi discrimine conatum præmio judicas invitandum esse: an potiùs pœna deterrendum, nisi quod conatus est quispiam, idem præstiterit? Nec illud te sublevat, quod mihi videbare ratiocinando colligere, quum leges in maleficiis pœnam irroget simplici sceleris molitioni, par esse ut multò magis in benefactis conatus habeat rationem: nam oportere legem multo propensiorem videri ad compensandam virtutem quàm ad retaliandam culpam. Atque vide quàm hîc tota erras via. Principio non animadvertis hoc tyrannicidii facinus toto genere à reliquis discedere, propterea quod aliorum molitio cum privato molientis periculo

ulo modò conjuncta est: hujus cum publico reipub. discrimine copulata, ut temerè moliri tyrannicidium nihil aliud sit, quàm temeritate privata rem omnium prodere. Deinde lex nec in quovis crimine, nec qualemcunque conatum in quæstionem venire sinit, verùm in paucis duntaxat, quæ vel propter insignem atrocitatem hoc odii merentur, vel ejusmodi sunt, ut priùs exitium adferant, quàm conatus dent significationem: quod genus parricidium, veneficium, proditio. Postremò non vides nihil esse simile, totaque natura ratione neque discrepare, pœnæ legitimam irrogationem, & honoris largitionem. Nam alterum quidem propriè legum munus, alterum quasi quædam de jure concessio, legisque candor (ut ita dixerim) quidam est. Hoc ita habere sic demum intelliges, si reputes quàm multa sint quæ lex jubeat, addita pœna, ni pareas: quàm multa item vetet, nisi obtemperaris, supplicium minitans: contrà, vix unum atque alterum esse, ad quæ præmio solliciter. Quædam enim ejusmodi sunt, ut durum ac servile videatur ad ea metu mali adigi: quo de genere sunt, uxorem ducere, operam dare liberis. Hîc lex nimirum urbaniùs ac verecundiùs tecum agit, patris, non magistratus sumit habitum, precio ad id invitat, quod alioqui gratuitò te præstare decebat. Rursus alia tametsi id genus sunt, ut à quovis non improbo cive præstari velle oporteat, tamen & fortiora videntur, quàm ut à multis præstari queant: & periculosiora, quàm ut multi velint suscipere: nam inhumanum videtur cuiquam vitæ suæ contemptum imperare: ad hæc igitur præmio animat, quasique calcar addit virtuti. Proinde non oportet hanc legum indulgentiam longius trahere, quàm ad quæ semel ipsa astringit. Nec mirandum est si attentior, si vigilantior, si exactior est in proprio naturalique munere suo, quàm in eo in quo pro temporis ratione in alienas partes descendit. Huic adstipulatur illud, quòd novis etiam criminibus exemplum, aut novum nova lege solet institui, aut à simili lege mutuo sumi. Neque tamen idem fieri consuevit, si quis quid novi facinoris cum laude patravit, ut præmium à simili constitutione decernatur: nisi lex extet, quæ nominatim honorem statuat ejus facto, quod roget, vix habebit: quod postulet, haudquaquam. Cur enim legi necesse sit passim civium suorum officium mercede redimere? quandoquidem ne sit impunita improbitas, id publicitus omnium refert: at probus esse nemo gratis potest. Quid autem est quod non vel gratus patriæ debeat civis? cui si vel animam impenderis, quid mirandum, si quod acceperas, id restituis? Vt supplicio dignus sis, nisi parenti pietatis officium persolvas, non præmium illico tibi debeatur, si persolvas. Itidem, si quid in leges committas, non potes effugere supplicium: at non statim illæ tibi præmium debituræ sint, si quid cum officio feceris. Nam si cives omnes sese in officio continerent, ne opus quidem esset ullis legibus: quippe quæ non ad bonos mores comparatæ, sed malis è moribus natæ sunt, id quod verè vulgo dictitant, ac pharmaci vice fungantur. Finge itaque nullas esse leges quemadmodum de aureo Saturni

turni ſeculo fabulantur poëtæ, ſuo quemque ſponte fungi officio an tu hìc clamabis perire benefacta, quòd nulla lex præmium decernat? Vti lex non minatur niſi improbis, ita non pollicetur optimis civibus. Quorſum enim opus promiſſo, quum virtus abſoluta abunde ſeipſa contenta ſit? Proinde petere quod illa non ſit pollicita, profectò plus quàm impudentiſſimum eſt: improbè flagitare quod ea candidè civiliterque promiſerit, civis eſt probitatis non ſuæ ſed exactæ. Tu quid merueris, paulò poſt excutietur: interim fingamus nè præcipuam quandam utilitatem attuliſſe, cui tamen ex lege præmium non debeatur. Vtrum protinus clamitabis infrugiferum hunc officium, civitatem in jus vocabis, plebem ingratam vociferaberis minitabere judicibus, niſi tibi mercedem ex animi tui ſententia decernant? An potiùs ipſam virtutem abundè magnum ſui præmium judicabis? Oblectabis te conſcientia recti. Hunc eſſe maximum fructum officii duces, quòd de aliis citra tuum emolumentum benemerendo ad deorum benignitatem videaris accedere? Nimirum hæc tibi futura ſunt ſatis, ſi modò civis ſis optimus. Quòd ſi non contentus iſtis, aliud adhuc neſcio quod præmium deſideres, certe maximo proximum eſt gloria: hoc tu jam propemodum tuliſti. Quanto metiris precio, volitare per ora mortalium, celebrari, laudari, digitis notari mille, oculos omnium in te conjectos circumferre? Iſta, inquam, vel maxima præmii pars: nam pecunia ſanè quàm exiguum momentum adfert. Tu conatus duntaxat es, per magna portio, vel caput potiùs ipſum tuo deeſt facinori. At cum interim his rebus frueris, dum non occiſo, tamen velut tyrannicida celebraris, quæſo te, quantula pars abeſt è tuo præmio quod laturus eras, etiamſi tyrannum occidiſſes? Poſtremo iſthuc ipſum præmium, penè dixerim, invidendum mihi videtur, quod jam tibi licuit toties Reip. tyrannicidium imputare, quod in celebri judicio tibi contigit honeſtiſſimum præmium flagitare, & in tam frequenti theatro ſpectante rep. magnificam iſtam tuam tragœdiam peragere. Mihi videtur Iudices, beneficii tuliſſe gratiam, quiſquis exprobrare beneficium potuit. Tu fortunæ, tu deorum munus imputas civitati, & ſunt fortaſſis qui tibi libertatem acceptam ferant. An hæc tanta præmia contemnis? quæ vel verò tyrannicidæ ſufficere debuerant, niſi lex maluiſſet præmio conatum ab effectu diſtinguere. Quamque nullum me hercle præmium magis congruit ei, qui tyrannum conatus ſit occidere, nec occiderit, quàm ut illi contingat tyrannicidæ præmium ſperare, nec ferre tamen. Hiccine erat ille gradus, in quo nos tecum commorari jubebas? Quanquam hoc nomine tuus conatus minus promeretur præmium, quod aliorum propoſito fortuna modo defuit, tibi voluntas, ut ais. Effeciſti quod voluiſti id quod erat neceſſe, nec feciſti, nec voluiſti. Sed jamdudum alium gradum (ut video) circumſpectas, in quem te recipias: nam in hoc quàm citra omnem præmii ſpem conſiſtas, intelligis. Age ſequemur te per omnia, & aliunde aliò fugitantem per-

ęquemur, nec uſquam finemus conſiſtere. Atqui non tantùm aggreſſus ſum, inquis, verumetiam occidi, nempe filium: atque id facinus in duo ſecas tyrannicidia, & quòd filium ſuſtuleris pluſquam tyrannum tum tyrannidis ſucceſſorem: & quòd parenti, necato filio, mortis cauſam miniſtraris. De illo mox nunc hoc cujuſmodi ſit inſpiciamus. Parentem ais abs te, jugulato filio, eadem occiſum opera: negas enim referre, qua via peremeris, modo ſuſtuleris: imò ſplendidius iſthuc videri vis, quòd tuo quidem enſe, verùm ipſius dextera ſit interemptus. Hæc tam honeſta, Iudices, oratio poſſit parum attentum fallere, præſertim hoc rem fucis illis ſuis & phaleris venditante, dum nobis ob oculos ponit validum illum florentemque juvenem, ſic patri adamatum, crebris vulneribus confoſſum: parentem ſenem miſerum, illi circunfuſum, eodem exanimatum enſe, ſanguinem utriuſque inter ſe confuſum. Iſta quidem dictu ſplendida, ſed quid ad tuam cauſſam attinent? Nemo tam cæcus qui non videat, nemo tam effrons qui neget, ſpectaculum illud multò omnium jucundiſſimum extitiſſe civitati, quum ſenem tyrannum juveni videret incumbentem, exanimem exanimi, & in altero gauderet ſeſe levatum malis præteritis, in altero futurorum metu. Hæc quum per ſe maxima, quum Reip. ſint gratiſſima, quid attinet verbis exaggerare? Illud unum in hoc judicio vertitur, utrum tibi acceptum ferri oporteat, quòd pater ſine controverſia tyrannus occiſus eſt, an fortunæ ſuperûmque dexteritati. Quòd enim tuo gladio peremptus eſt, id verò quàm eſt futile nihilique. Quid ſi tuo gladio ab eo qui eum utendum abs te rogaſſet, tyrannus eſſet necatus, num tu protinus tyrannicidæ præmium petitum venires? Lex occiſori pollicetur honorem, tu eum jugulaſti, de quo certè controverſum eſſe poterat, tyranni nomine cenſendus eſſet, nec ne: eum de quo nihil erat dubitationis reliquiſti. Si prudens, prudens excidiſti à præmio: ſin metu, multò minus etiam cauſſæ eſt poſtulandi muneris. Verùm illud tute vehementer urgebas, uti prudens volenſque reliquiſſe viderere. Sed quod tandem erat iſtud tuum conſilium, quum tibi ſic in manu eſſet, non toto metu liberare Remp. ſed ultorem tui facinoris, & verum certumque tyrannum relinquere? intelligebas (ut ais) omne negocium confectum extincto juvene, propterea quòd modis omnibus futurum præſcires, ut ſenex illico ſibimet eodem gladio necem conſciſceret. Videte Iudices, in manifeſtiſſimo mendacio qua rima conatur elabi: niſi divinandi ſcientiam commentus fuiſſet, non poterat hinc explicare ſeſe. Siquidem hæc vel augur, vel haruſpex, vel vates diceres, fortaſſe nonnullos invenires, qui iſta prædicanti fidem eſſent habituri. Nunc quid impudentius? quid vanius? quid veri diſſimilius, quàm aſſeverare, id certum præſciſſe te, quod tale ſit, ut quivis alius exitus potiùs fuerit expectandus? An conjecturis es aſſequutus id eventurum quod evenit? At quid aliud effici conjecturis poterat, niſi ut vel ſperares, vel ſuſpicarere? Porro in

re

re tam ancipiti, quæ dementia erat ſpem incertam ſequi, diſcrimen certum negligere? Sed audiamus obſecro certas illas conjecturas, quibus hic noſter vates præſenſit inopinatum omnibus exitum. Iam ætate feſſus erat, inquis, jam viribus defectus, nec obtinere jam autumabat poſſe tyrannidem adempto filio. Tum indulgentius amabat, quam ut filio vellet eſſe ſuperſtes. Nonne ſentis hæc adeò non eſſe naturæ rerum conſentanea, ut jam omnibus videantur eſſe confutata, vel priuſquam refellantur? Vtrum ſeni mentem ullam fuiſſe putas, an non putas? Si non putas, fieri potuit ut illi tutum videretur, quod neutiquam erat tutum, atque ita protinus toto talleris augurio: ſin putas ſapuiſſe, cur erat quod uſque adeo differet? Quali vero tyrannis viribus duntaxat unius hominis, ac non multò magis ingenio, verſutia, calliditate, largitione, crudelitateque contineatur, quæ omnia ſi magis in ſenem quàm in adoleſcentem competunt, cur tu in diverſum torques augurium? An non illa ætas uſu rerum callentior eſt? an non altius diſſimulat? an non cavet diligentius? an non proſpicit oculatius? iraſcitur implacabilius? tenacius injuriæ meminit? meliuſque in longinquum conſulit? His ſolis rebus imperium tyrannicum adminiſtratur. In militiæ duce quantulum eſt illud momentum, quod corporis vires adferunt? at in tyrannide profectò multò minus. Cur magis illum terreret ademptus filius, quàm extinctus ſatelles quiſpiam audacior? quum arx ſupereſſet approbè munita, ſupereſſent opes, arma, ſatellitum ingens agmen, tot in civitate factioſi potenteſque, qui non ſolùm tyranni partes adjuvabant, verùm etiam tyrannos agebant: quos equidem ſpero nunc nobis non eſſe metuendos (nolim enim infauſta ominari) at ita tamen, ne nimium ſecurè negligantur. Vtque adeone ſenem cruda viridique (quod omnes norunt) ſenecta callidum, animoſum, ambitioſum, non ſtultum, una filii mors conſternavit, ut rebus deſperatis protinus è vita ſibi migrandum duxerit? præſertim quum ille patris dominatum nihilo reddiderit rutiorem, ſed multò invidioſiorem, idque ob libidinem, atque ætatis inſolentiam temeritatemque, adeò ut expedierit propemodum illi ad ſtabiliendam tyrannidem filium è medio tolli. Etenim quo propius ad juſti regni ſpeciem acceſſerit tyrannis, hoc minus eſt invidiæ obnoxia, magiſque tuta. Iuvenis ille ſolum hoc augebat, quod maximè tyrannos ſolet evertere. Vera illa tyrannidis munimenta in callidi ſenis pectore erant collocata. Sed tenerius adamabat filium, quàm ut defuncto poſſet ſupereſſe. De matercula quapiam privata loqueris, an de viro ſene, callido, crudeli, denique tyranno? Quid ego ludices, in eo ſermone argumentis coarguendo ſumam operam, quem ipſa natura, quem mos, quem communis omnium ſenſus repudiat? Quis unquam iſthuc audivit? tyrannum uſque adeo pio in liberos fuiſſe animo, ut non dicam commori voluerit, ſed convivere commodè quiverit? Credite mihi, privatorum iſti ſunt affectus, Tyrannus neque quid natura, neque quid pietas, neque omni-

no

no quid ſit officium novit. Exuit hæc omnia, ſimulatque tyrannum induit. Omnia commodis, omnia metu, omnia neceſſitate metitur. Solos hos amat (ſi quos tamen ille amat, qui vel deos ipſos odit) quos aut metuit, & tollere nondum expedit, aut quorum opera miniſterioque ad fulciendum imperium indiget. Quòd ſi ullos ille poſſet amare, ſimiles certè ſui diligeret, impios, violentos, rapaces, ſceleſtos, quando nihil ad conciliandam charitatem efficacius morum ſimilitudine. Atqui ne improbi quidem illi chari ſunt, niſi quatenus adjuvant, adeò ut præpoſterum, vel perverſum potiùs quendam Stoicum tyrannus exprimat. Neque enim quiſquam tam Stoicus fuit, ut æquè vacarit omnibus affectibus atque tyrannus: hoc modo illos diſcernit, quod philoſophus honeſto metitur ſua conſilia, hic commodo. An ille ullum pietatis igniculum in quenquam mortalium ſentire potuit, qui in patriam vitæ parentem altricemque, qui in cœlites omnium bonorum autores tam ſit impius, ut illam crudeliſſima opprimat ſervitute, horum phana deſpoliet, jura contemnat? Verùm ut largiamur tibi nonnihil, ſinamuſque te privatos affectus in tyrannicum pectus, hoc eſt, ignem in flumen transferre, an tandem perſuadebis illud, uſque adeo indulgenter illum adamaſſe filium, uſque adeo in eum omnes vitæ ſuæ ſpes, voluptates, opeſque ſemel contuliſſe, ut illo ſublato, ne minimam quidem vitæ cauſam ſibi reliquam eſſe putaret? Repete, non dicam ex hac civitate, verùm ex univerſo mortalium genere: non ex hoc ſeculo, ſed ab orbe condito, & ab ipſo (ſi vis) Promethei ſimulacro. Quotus quiſque fuit pater, quota quæque matercula, quæ ob liberorum necem ſibi fatum accerſiverit? Naturalis hic dolor, & quem nemo ferè non modeſtè ferat. Privatis parentibus vel indulgentiſſimis, muliercularum intemperantiſſimis affectibus mediocris luctus ſufficit, tyranni in filium charitati non niſi ſolam mortem ſatisfacturam eſſe tu Lynceus prævidebas? Age, hoc quoque tibi donamus, vicerit homo tyrannus privatorum in liberos pietatem, vicerit indulgentia materculas omneis: qui tibi compertum eſſe potuit, utrò ſe dolor paternus inclinaret? In rabiem, an in deſperationem? Quo diligebat impotentius, hoc erat probabilius, ut ſenex natura ferus, civibus infenſus, vel maximè vellet eſſe ſuperſtes, vel ob id denique, quò veterem illam iram, nunc filii nece acerrimè exaſperatam irritatamque Reip. ſuppliciis ſaturaret. Quòd ſi aliàs vitæ pertæſum fuiſſet, hæc nimirum una cauſſa poterat illum in vita retinere. Quid autem ſenili animo vindictæ cupidius? An neſcis quàm impotentes ætas illa concipiat impetus, quo rapiatur æſtu, quo flagrare ſoleat incendio, ſi quando atroci inſignique contumelia laceſſatur? Quæ verò potuit eſſe atrocior, quàm filii cædes ſic amati, ut tu quidem ais? Hæc nimirum quicquid in illo fuerit unquam crudelitatis, quicquid ſævitiæ, quicquid immanitatis: ſi qua ſanguinis ſitis, ſi qua ſuppliciorum fames, denique ſi quid tyrannicum, id omne ſemel de integro poterat excitare, quaſique renovo-

novare. Mitiora etiam animalia datæ orbitatis injuria, in rabiem solet agere: & tu in tyranno (quo nullum animal immitius) nihil tale metuendum esse certissimus augur existimasti, quod in Tigride videmus evenire? Quòd si tibi uni compertum erat, tyranno esse in deliciis esse filium, quid igitur aliud tua fiebat opera, nisi ut ferocissima illa Tigris, rapto catulo, in rabiem versa, in miseram hanc civitatem dilaniandam discerpendamque insiliret? Id si non evenit, magna diis gratia, tibi magnum debetur malum: qui quantum ad te pertinet, tam diram beluam in nostra capita fortuna sque immiserat. Elige nunc utrum malis, an verum fateri, nihil fuisse tyrannorum nostris affectibus commune, an confingere sic adamasse, ut matrem quoque vicerit delicias. Certè neutro modo tua constat divinatio: quæ nisi constiterit, non est quod ad ejus rei laudem aspires, quæ fortunæ commoditate te imprudente evenerit. Postremò donemus & hoc tibi, ut præsciveris, & certum præsciveris, deos delicet quopiam te certiorem faciente (nam alioqui fieri nequaquam potuit) perinde est ac si non præscieris, quum præscientiæ tuæ fidem legi facere non possis. Profer quibus prædixeris id eventurum quod evenit: doce quis deorum quando isthuc tibi prænunciarit, nihil habes quod dicas. Verùm posteaquam rem feliciter evenisse videres, tum demum post factum vates esse cœpisti, quemadmodum vulgò tum fieri, tum dici consuevit, post eventum stultos etiam sapere: & quo fortunæ beneficium verbis in te transmoveres, tragœdiam istam nobis comminisci cœpisti, causas reperisti, quibus præsciisse videare. Sed dii boni, quàm non bonum poëtam te præstitisti, qui tam inconsistentia, tam cum natura pugnantia finxeris, sævissimum tyrannum ob pietatem erga filium ultrò vitam fugisse: obtunius capitis necem tutum sibi non putasse in vita commorari, quum omnia supererent quibus tyrannis & paratur & obtinetur, sublato eo in quo omne tyrannidis præsidium collocarat, repentè rebus suis diffisum ad inferos abiisse. Age, mitto nunc argumenta, hæc omnia vera, non ficta credemus esse, tametsi ne fucum quidem ullum habent veri, si mihi ex omni hominum memoria vel unum tyrannum potes nominare, qui liberos suos sic adamarit, ut non spadones ac pallacas longè prætulerit: qui sic illis indulserit? ut non suspectos haberet observaretque: qui sic illis sit fisus, ut non in barbaris quibusdam latronibus, ac servis stigmaticis plus quàm in illis fiduciæ posuerit. Ego tibi permultos referre possim, qui filios sic oderint, ut vivos esse pati non possent: adeò metuerint, ut ne cibum quidem unà capere vellent: adeò diffiderent, ut tum demum se tutos esse putarent, si quis illos è medio submovisset. Nullus inutilior tyranni satelles quam filius. Ex extrema barbarie conductitios mavult ille sicarios, fugitivos, homicidas, sacrilegos: his vitam suam mavult committere, qui sua patria frui non possint, & alienam evertere gaudeant, qui barbaricis ferinisque viribus antecellant, & gigantes illos impios referant: qui propter animi cupiditatem non difficilè

ficilè ad quidvis periculi ſuſcipiendum perducuntur, & propter ingenii feritatem à nullo facinore abhorrent. Hi ſunt idonei tyrannorum miniſtri, hi fiducia, munimentum, præſidiumque tyrannidis multò tutiſſimum: hos ſi quis ademerit, cauſſam videatur dediſſe, cur rebus tyrannus diffidat. Nam filius qua tandem ratione dominatum ſuſtinebat: Ætate? at utilior ætas grandior: Robore? unus erat: Prudentia? magis ſapit ſenecta: Cuſtodiis quas obtinebat? at ſi adverſus patrem obtinebat, mors illius ſeni etiam optanda. Si patris nomine, quid niſi unus ſatelles ademptus erat? Nam cuſtodiæ quò deficerent, niſi ad eum cui alebantur? Tutior igitur erat futurus tyrannus amoto filio. Res enim tyranno ſuſpecta, filius violentus & inſolens, propterea quòd reliqui illi Barbari ſolo lucro contenti ſunt. Filius illud præmium ſpectat, tyrannidis ſucceſſionem. Nec ullus pietati locus, ubi mentem poſſidet dira regnandi libido. Ibi contemptis naturæ legibus, & filium horret pater, & patris interitum optat filius. Sed dicturis jamdudum neſcio quid: mane, præſenſi, nihil inexpugnatum omittam. urges, Niſi præter modum adamavit filium, niſi diſſimius eſt, cur ſibi mortem conſcivit? Iſthuc verò meritò demirandum, quippe quòd præter omnium, ac tuam etiam ſpem evenit. Verùm ego nihil ad me pertinere puto, ut tibi rationem reddam, quid illi dii in mentem immiſerint, ut ſibi vim adferret: hoc tantum evincere ſat eſt, te nullis conjecturis hunc exitum certò præſcire potuiſſe, quantumlibet amarit filium: tametſi cauſa non admodum obſcura. Iam deorum ſi qui fuerunt huic infenſi Reip. iras diuturna noſtra calamitas ſatiaverat. Iam propitios noſtra vota, noſtra ſacra commoverant: aderat illud fatale tempus, quum impius ille ſenex diis atque hominibus dignas admiſſorum pœnas daturus erat. Iam aderant ultrices Erynnes, aderant Furiæ, facibus & hydris omnibus armatæ: hæ illi mentem ademerunt, hæ vanam formidinem incuſſerunt, hæ attonitum ad ſpontaneam ſui cædem impulerunt. Nihil minus arbitrabatur quàm fugiſſe, qui filium peremerat, quàm una cæde contentum fore, qua quidem una in re jure potes gloriari, quòd tyrannum vehementer fefelleris. Virum eſſe putabat, qui hoc facinus peregiſſet. Credebat eſſe talem, quales audierat eſſe ſolere tyrannos, qui magno ſuæ vitæ contemptu, tyranni caput impeterent: qui non adorirentur facinus, niſi ratione probè perſpecta, qua poſſent perficere. Hanc ſuſpicionem Pan ille, aut ſi quis alius eſt deus, novis terriculis exagitabat. Arbitrabatur inſtare ſibi carnificem, ſenſit adeſſe neceſſitatem illam fatalem, quam nemini nocentium vitare licuit. Itaque quod hujus urbis pietati, quod deorum bonitati debetur, cur tu id phaleratis dictis in te transferre conaris? Vbi diſcrimen erat ſubeundum, ibi fugitabas: nunc ubi res præter ſpem pulchrè cecidit, tutumque putas, fortunæ laudem in te derivas. Sed finge diverſum exitum fuiſſe conſequutum, pone tyrannum ira percitum, paſſim cives ad exquiſita ſupplicia rapere, proſcribere, jugulare, in exilium agere, poſſeſſionibus exuere. Quid hic dices. Non fines,

opinor eorum malorum causam in te tanquam in authorem referri, & fortunæ argumento culpam deprecaberis. Negabis tibi imputandum esse, si quid fortuitò præter propositum evenerit. At nunc nonne injurium est, quod boni, fortunæ commoditate præter spem evenit, id totum in te velut authorem velle traducere? Etenim te nihil expectasse minùs, quàm id quod evenit, vel ipsa res clamitat. Si hoc animo conscendisses arcem, ut filium, non patrem occidisses, credi poterat te talem quandam spem animo concepisse: nunc casu nescio an metu potiùs in juvenem incidisti, & tum denique divina ista mens & futurorum præsaga, sed quæ non nisi post eventum sua prodere nolit, te corripuit. Quum esset fugiendum, ibi demum ludices in te tam tumultuosa, secum velut ociosus consultare cœpit, num senem sua dextra dignum existimaret, ibi demum prævidere cœpit, fore ut pater ipse sibi manus adferret. Et quò commentum tam impudens ludices, efficiat paulò probabilius, quæ nec vidit, nec videre potuit, ea perinde describit, nimirum (ut jactat) poëta, qui spectator astiterit, quid in mentem venerit tyranno, quid dixerit, quid fecerit, quomodo ferrum strinxerit. Ejusdem profectò impudentiæ fingere præsciisse se, quod esset eventu consequuturum, & quod non videris, id ita narrare quasi videris. Quantò melius tua commenta, id est, fabulæ tua fides constitisset, si ita finxisses: te quum peremptio juvene, stricto gladio ad senem ire destinasses, repentè à tergo adfuisse Palladem illam Homericam, & jam euntem capillis revocasse te: vetuisse ne tam luculentum facinus senili cæde obscurares, sese citra tuam operam curaturam, ut ille suapte manu, sed tuo gladio peremptus, gloriæ tuæ nihil tenebrarum offunderet, sed multum etiam adderet lucis: dehinc abditum te per rimam contemplatum, vel (quod est te dignius) repentè deam sepsisse te nebula, ut tyrannicæ necis tutus & otiosus spectator assisteres, nec priùs illinc discessisse, quàm negotium omne confectum vidisses. Hæc si confinxisses, paulò minùs malum poëtam te præstitisses? Sed ocium, opinor, non suppetebat ad omnes fabulæ parteis commodè tractandas, videlicet lucri cupiditate te protinus ad præmium postulandum rapiente. Nunc vel ipsa te prodit inconstantia, figmentique coarguit. In arcem ascendisti, quò tyrannum occideres, neque tum prævidebas, quod sole ipso clarius videri vis. In medio negotio subito, nescio quis deus, oculos tibi restituit, ut videres futurum id quod accidit. Porrò si veris fidem facere voluisses, narrare debueras quemadmodum nocturnus explorator furtim arcem conscenderis, in ædes clanculum irrepseris, fortè fortuna obvio nemine, non dicam ut tolleres aliquid, sed ut experireris, si quod tutò facinus posses designare: hæc molienti commodùm favisse fortunam: itaque quum adolescentem solum atque incuitoditum offendisses (ut est ea nimirum ætas securior, periculique minus cogitans: præterea diuturna tyrannis jam magnam metus partem exuerat) tum haud scio (ut mores illius erant) multo vino sepultum, atque immodica libidine defessum, fortiter jugu-

jugulaſſe ſcilicet, & ſomnum illi cum morte, id eſt, germanum (ut ait Homerus) cum germano conjunxiſſe: deinde ubi jam cardines proculſtridere cœpiſſent, exaudito videlicet morientis gemitu, ibi te metu exanimatum ita fugiſſe, ut non vacarit gladium è vulnere tollere, quem nec parricidæ, nec ſicarii ſolent relinquere, ne deprehendantur. Interea domi latitaſſe te, jamdudum de fuga cogitantem, & longinquas aliquas, ſemotaſque mundi latebras animo circunſpectantem, in quibus abditus poſſes irritati patris ſævitiam fallere. Iamque te ad ſpontaneum exilium accincto, repentè in vulgus exiiſſe famam, liberam eſſe civitatem, tyrannum unà cum filio jugulatum, reliquos metu fugiſſe, authorem ignorari facinoris. Ibi repentè ad novam tuæ fabulæ cataſtrophen immutaſſe te animum, & qui prius de ſalute fueras ſollicitus, protinus ad præmii ſpem arrectum fuiſſe, lucrique aviditate, priuſquàm tibi ſatis eſſet excogitata ratio, qua totam hujus inopinati eventus laudem in te traduceres, proſiliſſe in medium: id quod vidimus, clamitaſſe tuum illum eſſe enſem, tuum facinus, non unum præmium tuæ virtuti fore ſatis. Hæc nemo non credidiſſet, ſunt enim rerum naturæ conſentanea, uſu comprobata, omnium opinione recepta. At tu dum ſedulò quidem, ſed tamen parum ex arte, tuam nobis præſcientiam niteris perſuadere, quàm multa comminiſceris, non dicam tota facie à vero diſtantia, verumetiam cum ſenſu communi, cum more, cum natura penitus pugnantia? primum tyrannum tam maternè filium adamaſſe, ut ſine eo vivere noluerit: ſic ob unius mortem metu fuiſſe conſternatum, ut in vita manere non ſit auſus: ſic illi toto pectore fiſum, ut ipſe nullas circum ſe cuſtodias haberet: adeò fracti animi fuiſſe, ut tam chari pignoris truculenta cæde non potuerit ad ultionem inflammari tam invalidum, ut tua dextra fuerit indignus, tam inermem, ut ni tu illi gladium reliquiſſes tuum, defuturum fuiſſet, quo ſe jugularet. Non vides quòd non competat tam inſignis in tyrannum pietas, tam ſecura in eam ætatem fiducia, tantus metus in hominem, excepto filio, reliquis omnibus præſidiis munitum, tanta conſternatio in hominem tot periculis exercitatiſſimum, tanta imbecillitas in iratum? Quid igitur erat, cur tu ſenem illum tantopere contempſeris, ut indignum habueris, qui tua iſta magnifica dextera jugularetur? Tunc indignum judicabis quem occideres, quum eum Reſp. non putarit indignum quem formidaret, quem maximo ſuo cum dolore ferret. Non talem illum Iudices, non talem ſenſimus, ut cuiquam contemnendus videri debuerit. Neque tu eum unquam contempſiſti, niſi fortè contemnere eſt, miſerè formidare. Sciebas arcem armis refertam, ſciebas ſupereſſe ſatellites, quorum vel unus (ſi ſeni vires deerant) ſufficiebat jugulando tibi. Non ignorabas (id quod nemo noſtrûm neſcit) quantum virium illi partim exercitatio, partim ingenii feritas etiam in illa ſenecta reliquerat. Tum non te fugiebat, frigidum illud ſenium ſic interdum acri dolore inflammari, ut juveni-

bus etiam validissimis sæpenumero fuerit intolerandum, si quando solitum illud robur quod ætatis gelu velut obtorpuerat, magno aliquo animi motu recanduit. Quis autem tam invalidus est, ut non illi pudor, ira, dolor ingens vires suppeditet? Hoc erat videlicet cur tu filium quam patrem malueris occidere, quòd illum incruentum, inermem, dormientem fortuna objecit. Cum hoc pugnandum erat, armato, vallato, irato denique. Hoc erat cum gladium relinqueres, ratus ne tantisper quidem morari tutum, dum reciperes, metuens videlicet ne tantillum sarcinæ te redderet ad fugam tardiorem. Reliquisti invitus, quo tyranno prodi posset: servari maluisti quàm deprehendi. Neque ego nunc formidinem tuam accuso, imò miror magis quòd pedibus consistere, quòd fugere potueris, quum audires moveri tyrannicam familiam, stridere arma, intelligeres tibi non cum puero, sed cum vigilantibus viris, accinctis, armatis, sobriis, irritatis, denique cum rabioso patre dimicandum esse: non quòd illum usque adeò filii mors commoveret, sed quòd arbitraretur, & haud scio an verè se petitum fuisse, deteriorem tuam erravisse tantùm in filio. I nunc & spera, non dicam hos iudices viros omnium perspicientissimos, sed vel è media plebe quenquam esse tam mucosis naribus, cui non suboleat, imò qui non planè odoretur, præsentiatque totam hanc fabulam abs te confictam. Et quod poetæ solent, quum hærent in explicando tragœdiæ argumento, hanc veluti deam divinationem arte quadam induxisti, quo præsentionem tuam judicibus probares, sine qua videbas præmium obtineri non posse. Sed occasionem, inquit, ministravi paternæ mortis, qui gladium quo se feriret reliquerim: atque id solum non modo satis esse putat ad petendum præmium, verùm etiam meritum esse, ut ipse ensis inter arma deorum consecretur, dominus pro deo præsenti colatur. O hominem suavem, si has spes verè concepit: impudentem, si quum non speret, postulat. Ita-ne tyranno gladius erat defuturus, nisi tuum illum reliquisses? Tu in arcem arma, hoc est, in sylvam ligna portanda putasti? Nisi fortè tuum illud ferrum magicis precaminibus erat imbutum, ut ultro ad mortis adegerit necessitatem: an verò nihil referre putas, quàm præbeas occasionem, quomodo, quo animo? Primum, gladium reliquisti, quo nihil minus deest Tyranno: nunquam ferrum abest, non in cubili, non in triclinio, non in sacris: reliquisti metu trepidus. Tua quidem in re illud interim demiror, qua fronte eum gladium tuum autis appellare, quem habueris pro derelicto Motu: inquam, exanimatus reliquisti, quem postea receptum optabas: reliquisti rem ancipitem. Quid si tyrannus illum eundem ensem in civium jugulos distrinxisset? quid si eodem lectos aliquot ex hujus urbis juventute adolescentes filio suo inferias mactasset? Si tyrannum occidisti, quia tuo occisus est gladio, & horum omnium indigna cædes ad te pertinebit: quippe cujus ense peracta est. Id si non evenit, nihil ad te pertinet, nam anceps occasio quam in partem cadat, id diis in manu est:

eſt: ſi bene verterit, nihil gratiæ debetur ei qui dedit imprudens: ſin malè, temeritas imputatur. Neque enim culpa vacat, qui periculoſam miniſtrat occaſionem: quæ ſi feliciter, mirentur omnes: ſin infeliciter, meritò accidiſſe dicant. At quanto prababilius erat, futurum ut tyrannus tuo enſe alios in uſus abuteretur. Scio me judices hæc pluribus refellere verbis, quàm neceſſe videatur, quippe tam frivola: verùm id propoſitum eſt, nullum illius argumentum non excuſſum, non exagitatum, non revictum prætermittere. Quare quæſo ne pigeat ita út antehac feciſtis, patienter atque attentè cognoſcere, dum hunc ab gradu firmiſſimo dejicio, Hic ſibi vehementer fidebat, hunc acriter urgebat locum. Negabat vitari poſſe, quin præmium deberetur, quod patri necis cauſam miniſtraſſet, ſi non relicto gladio (nam hoc opinor argumentum jam habet pro derelicto) certè necato filio. Nam ita in legibus diſſertum ajebat, nihil intereſſe utrum manu ſua quis occidat, an mortis cauſam præbeat. Addebat, æquum eſſe, ut cùm in maleficiis cauſam datam imputarent leges ad ſupplicium, multò magis idem obſervarent in benefactis ad præmium. Hæc ajebat meminiſſe ſe in legibus eſſe diſputata, illud addens Thraſonicum, niſi ſibi diuturna ſervitus legum memoriam obliteraſſet. Non tu legum oblitus propter diutinam deſuetudinem, ſed nunquam quid ſibi velint leges inquiſiſſe videris. Bis enim hic erras, qui neque cauſæ datæ rationem, neque dantis animum diſcernas, id quod legibus traditum eſt, nec animadvertis longè diverſam eſſe rationem maleficii & beneficii imputandi. Quid ais nove juris interpres? Itane ſatis eſſe judicas vel ad pœnam, vel ad præmium, qualemcunque quomodocunque cauſam dediſſe? Nihil igitur refert, Hector an Ajacem occiderit manu, an gladium illum dederit, quo ſe poſtea confodit? Atqui hanc laudem nunquam ille ſibi vendicaſſet: tametſi probabile videri poterat, in eum uſum hoſti ab hoſte datum fuiſſe ferrum. Quin ergo fabros ærarios omnes vel ad pœnam vocamus, vel ad præmium, quoties armis in eorum officina perfectis, aut jugulantur cives, aut ſervantur? Poſtremò cur hoc quod tu petis præmium, non enſis iſtius tui opifex petit potiùs? Tyrannus gladium erat habiturus, te non porrigente: tu porrigere non poteras, niſi hujus induſtria tibi miniſtraſſet. Age ſi telo inter venandum temerè miſſo, fortè tyrannum vicinum interfeciſſes, clamares tibi tyrannicidæ deberi præmium, an potiùs nihil tibi deberetur laudis, quòd imprudens & inſcius jaculum torſiſſes? Imò in jus potiùs vocandus eſſes, qui miſſi teli temeritate civem (quod in te fuit) occideris: nam quod in tyrannum incidit, id nihil ad te. Quid ſi caupo vinum lene ac ſuave, quale Polyphemo dedit Vlyſſes, tyranno vendidiſſes, atque ille ejus dulcedine captus, avidiùs ſeſe ingurgitaſſet, eaque re concepta febri deceſſiſſet, auderes-ne caupo, vini titulo tyrannicidæ præmium flagitare? At quis non te cum tua flagitatione, ut temulentum, vinoque madidum exploderet? Cæterum quanto frigidiore titulo nunc idem poſtulas?

Vtcunque conjecturis præcipi poterat: ut ætas vinosa tam illicibili vi no avidiùs, intemperantiusque frueretur, crapulam consequeretur morbus, præsertim in sene: morbum mors, vulgò hæc evenit: Tu eam tyranno mortis causam dedisti, cujus nullum extat in hominum memoria exemplum. Quis enim antehac ob filii necem ferri manus intulit? Accedam propius. Finge te tyranni coquum esse: probè callere palatum domini, medicos interdicere cibum, quo tamen ille oppidò quàm lubens vescatur: interminari morbum capitalem, ni temperet: id te non fugere. eum cibum tu arte tua, cupedinisque & condimentis magis ac magis illecebrosum reddis, consequitur edentem morbus, quem prædixerant medici: emoritur tyrannus, liberatur civitas. Hiccine coquus è culina in forum prosiliens, & adhuc jure madens, fuligine niger, tyrannicidæ præmium postulabis? Mortarium, tonsillum, & ollas ostentabis, armis scilicet quibus tyrannidem expugnaris? Non eris (opinor) tam impudens in ea causa, qua tamen ista tua multò est absurdior. Nam illi voluntas occidendi non defuit, probabilem præbuit causam. Tu nec in hoc jugulasti filium: quò pater ultrò vitam relinqueret, & causam dediti, ad quidvis potius quàm ad istud idoneam. Accipe exemplum tuo simílius, quàm ovum sit ovo (quod ajunt) simile. Quid si tyranni amicam, quam ille miserè ac perditè deperisset, occidisses: eaque cognita re tyrannus sibi vitam abrumperet, auderes ad præmium aspirare? auderes dicere, te certum præsciisse, fore ut tyrannus sponte fugeret è vita? Certè quanquam plures amicas extinctas sequuti sunt, quàm filios, nemo tamen tibi crederet, nemo tibi præmium decerneret, tuum factum periculosum & anceps dicerent: omnes fortunæ gratias haberent, cujus commoditate res ea feliciter cessisset. Tibi abundè magnum præmium existimarent, si commissi venia donatus discederes. Primum igitur diversam imputandi maleficii, & adscribendi beneficii rationem conveniet distinguere, deinde causæ æqualitatem, postremò animum: atque ita demum liquebit, quid tibi lex debeat. Nam quòd ajebas legem prolixiorem esse oportere ad reddendum præmium, quàm ad infligendam pœnam, id in privilegiis, quæ in exemplum non vocantur, fortasse locum habet. In jure communi longè secus est. Siquidem (uti superius demonstravimus) nulli nocenti lex non minatur pœnam: paucis benefactis præmium ostendit. Tum in maleficiis etiam conatum simplicem supplicio prosequitur: in benefactis semper exitum requirit. Nec mirum, nec iniquum, si lex est diligentior in eo negotio, ad quod unum est nata atque instituta, quàm in eo, in quo temporis ratione tanquam alienas sibi sumit partes. Ergo in utroque communiter spectat, ut causa sit idonea: deinde ut animus adsit, non tantùm casus. Hoc rursum interest, quòd in benefactis nec causa idonea, nec animus idoneus satis facit legi, nisi his accesserit eventus item idoneus. In malefactis, si quid nocendi animi tentes, non expenditur nec eventus, nec causa: sed ex animo ju-

dicium

ctum tuum lex metitur. Sic enim judicat, tibi nihil ad ſcelus defuiſſe præter fortunam: quate ſublevari, quod tandem jus ſit? In eventu ſimul & cauſam datam, & animum expendit. Si animum vitioſum comperit, nihil moratur cauſam, quàm ſit idonea, putat animum & eventum ad pœnam commerendam ſufficere. Sin animo ſimplici data eſt cauſa mali idonea, & non conſequitur eventus: lex quaſi connivet ad id, & non putat ad ſuam cognitionem magnopere pertinere. Sin eventus eſt conſequutus, etiam ſi de animi vitio doceri non poteſt, tamen temeritatis & negligentiæ nomine pœnam irrogat: partim propter ſuſpectam dantis voluntatem, partim ut hæc latebra peccantibus eripiatur, imprudens feci, diſcantque homines vel ſuo periculo cavere, quod alieno faciant periculo. Ergo qui prudens & ſciens, certam atque evidentem noxæ cauſam dederit: eum perinde lex cenſet, quaſi facinus manu peregerit. Veluti ſi quis hoſtem opibus copiiſque juverit, perinde eſt ac ſi ipſus arma contra ferat. Siquidem id ſuppeditavit, ſine quo bellum geri non poterat. Aut ſi quis inimicum ſuum per dolum navigio ſolutili imponendum curet, ut naufragio intereat, aut in conclave penſili teſtudine inducat, ut ruina opprimatur: aut juxta lectulum ægroti, loco pharmaci venenum ponat, futurum ſperans ut eo hauſto pereat, tametſi non bibit ægrotus, tamen veneficii poſtulari poteſt qui poſuit, propter vicioſam animi voluntatem. Nam vehementer erat probabile id eventurum, quod ille moliebatur. Huic ſi detrahas nocendi voluntatem, nihil illi cum lege rei futurum eſt. Si detracta nocendi voluntate, apponas eventum: non effugiet temeritatis crimen, niſi illum inculpata ignorantia abſolverit. Porrò ſi in loco non ad id deſtinato, puta in via publica, aut in fundo alieno, arcu temet exerceas: lex tecum non agit, niſi ſi quem occideris, aut vulneraris, aut ſi cui damnum dederis. Cæterùm quod facis, tuo facis periculo. Quòd ſi quid horum conſequutum eſt, cum lege tibi res eſt. Neque tibi tua patrocinabitur imprudentia: quippe quæ culpa temeritatis non vacet. Siquidem in te fuerat præcavere, quod probabiliter poterat prætimeri. Vides quanto diſcrimine diſſita ſint, inter quæ tu nihil intereſſe dicebas. Primùm non ſtatim imputatur ad præmium, quod ad pœnam, idque non à malignitate legum latoris, ſed partim ex ipſa rei natura proficiſcitur, partim a legum officio. Deinde diſcernitur animus, cauſa data dijudicatur: ſpectatur eventus. Age nunc ſi libet, tuam cauſam, qua tuum facinus æſtimari vis, expendamus. Finge te certam, inevitabilem mortis cauſam tyranno dediſſe, ſed imprudentem, nulla tibi ſit præmii petitio. Quis enim inſciens bene mereri dicitur? Fortibus viris præmia dantur, non fortunatis tantùm. Nam evicimus jamdudum, opinor, ne poſthac affirmes te in hoc jugulaſſe filium, ut pater ſibi necem conſciſceret: quod eventurum ne vates quidem quiſquam præſcire poterat, tu nec ſuſpicari. Imò poſteaquam rem plenam diſcriminis, fortunæ arbitrio commiſiſti, quia bene ſucceſſit,

hoc nomine lex te non postulat: at idem si malè eveniſſet, temeritatis pœnas eras debiturus. Neque enim tibi ſuccurreret inculpata ignorantia. Quid enim æquè formidandum erat, quàm ne tyrannus, ſimulatque occiſo filio ſe peti inſidiis perſenſiſſet, omnia tyrannidis mala in nos conduplicaret? Iam ut de animo res tibi conſtet, cauſam dediſti non ſolùm non idoneam, verumetiam periculoſiſſimam Reip. Vin' hoc tibi argumento evidentiſſimo demonſtrari? Finge te quempiam è civibus vitio occidiſſe: tum extincti patrem id facere, quod modò fecit tyrannus. Vtrum tu duplici cædis crimine teneberis, an ſimplici: Simplici opinor. At uxor & mariti mortem imputabit, qui necato filio, ſeni cauſam mortis dederis: atque his fermè tuis argumentis utetur. Indulgentiſſimè filium adamabat, in illum omnem familiæ curam reclinaverat, illo ſe oblectabat atque hæc de privato ſene cum fide dicet, quæ tu de tyranno nimis durè (ne dicam ridiculè) dicebas. Addet ea te ſciſſe, prævidiſſe futurum, ut ille vitam fugeret orbatus filio, in quo uno omnia vitæ oblectamenta collocarat. Non tibi defuiſſe jugulandi ſenis voluntatem, ſed hoc tantum egiſſe, ut miſerabiliùs ſua dextra perimeretur, ut odium tuum pleniùs miſeri patris malis exaturares. Ideo juvenem necaſſe, in hunc uſum gladium in vulnere reliquiſſe. Vides quanto ſunt hæc probabiliora in hoc, quàm in tuo negotio: & tamen negabis paternam necem ad te pertinere, atque animi ſuſpicionem, cauſæ qualitate purgabis. Negabis cauſam idoneam fuiſſe, cur ille ſibimet manus adferret. Te nec præſcire, nec timere potuiſſe id, quod ſit conſequutum: quòd rarum extet exemplum patris, ob filii necem ſponte fugientis è vita. Alioqui futurum fuiſſe, ut & mater ſibi farum accerſeret: quippe quam impotentius amare ſit conſentaneum, ac minus adverſum dolorem animi viribus valere. Hæc non dubitares tibi profutura, ad alterum crimen depellendum, & prodeſſent dubio procul. Atqui quod in maleficiis valet, ne qui imputetur, id multò magis in hac cauſa valet, ne quid acceptum feratur. Ibi te liberaret à voluntatis ſuſpicione, quòd cauſas parum idoneas dederis, hic ex cauſis multò minùs idoneis propter perſonam tyranni, videri vis non modò quod evenit, fuiſſe ſuſpicatus, verumetiam certum præſciſſe. Ibi temeritatis poſtulari non poteras, proterea quòd tametſi vitio abs te data eſt cauſa, tamen idonea non fit ad id quod evenit. Imò ipſi tota res imputabitur, & legibus pœnas dabit, ſepultura prohibitus, quòd civitati citra cauſam idoneam, civem unum ademerit. Tibi non niſi unius filii mors imputabitur, etiam ſi mater quoque & filiæ & ſorores, & tota tribus hujus necem fuerit imitata. Hic poterat, niſi feliciter eveniſſet: quippe ubi ſummum Reipublicæ periculum & verteretur, & prætimeri probabiliter poſſet. Venio nunc ad quartum illud præſidium, Iudices, quod iſte tutiſſimum, ac penè inexpugnabile judicabat: unde ego illum ita deturbabo, ut non ſolùm ſit non habiturus, quòd tyrannicidii & hujus laudis arcem obtineat: verùm

rùm vix etiam latebram inventurus, ubi temeritatis ac maleficii pœnam effugiat, quò nimirum intelligat, quàm non inimicè, non curiosè (ut ajebat) secum agam: ut quum possim in crimen ac pœnam vocare, sat habeam ab honore non promerito secludere. Ait si tibi deberi præmium, vel hoc uno nomine, quòd juvenem occiderit, jam pluriquam tyrannum, tum tyrannidis paratum hæredem, etiam si hunc eventum dii non dedissent, ut senex ipse vitam abrumperet. O deploratam impudentiam? Tu tibi præmium peteres, si tyrannum suæ furiæ non essent ultæ? Dii quidvis potiùs dederint, quàm isthuc quod tu fingis. Sed tamen fingamus interim oratione, quandoquidem id tutò licet: tametsi ad solam mentionem inhorrescit animus. Tune, inquam, occiso filio, relicto sene vivo, tyrannicidæ præmium peteres? An potiùs nec ipse supereresses, qui possis petere: nec esset Resp. quæ dare posset? Nam tu aut exquisitis suppliciis exanimaris, aut in extremis Orcadis exul delitescerés: nos pro tyranno jam immanissimum carnificem pateremur: & tuum caput ubicunque terrarum latitares, diris imprecationibus devoveremus, qui nos tua incogitantia, vel præcipiti magis lucri cupidatate in tantam malorum tempestatem conjeciss. Sed re filius erat tyrannus (inquis) patri præter inane nomen nihil erat reliquum. Quid ego audio? duos igitur hæc civitas tyrannos alebat? Nam de patre nemo unquam dubitavit, quin tyranni vocabulum mereretur. Quando autem antehac unquam fando auditum est, duos una in civitate sedisse tyrannos? id quod magis etiam natura repudiat, quàm eodem in corpore gemina capita. In iisdem alvearibus duo se reges pariter non ferunt. In armentis taurus tauro cedere cogitur. In iisdem lustris non convenit duobus inter se leonibus: & tyrannus (quo nullum animal efferacius) parem in eadem urbe patitur? Non vides necessariò fieri, ut è duobus, aut alter alterum oppugnet, aut alter alteri cedat? Vtrum tu fuisse mavis in patre, an in filio? Si juvenis adversus senem obtinebat tyrannidem, quid à Repub. præmium postulas? Tyranni partes adjuvisti, non Reipub. Sin patri cessit: quid tandem illum vocare potes, nisi tyranni vel præfectum, aut satellitem? Quandoquidem seniori tyrannicam appellationem ne tu quidem audes detrahere. Verùm ut quoquo modo tyrannidem omnem in adolescentem oratione derivares, quàm multa tu quidem non ex re, sed pro causæ tuæ commoditate comminiscebaris? Cæterum quàm in his confingendis decori, quod in personis situm est, nullam habuisti rationem? Sic enim (ut memini) inducebas in fabulam senem jam ætate mitem, & qui omnem tyrannidis acerbitatem ob senectam exuisset: non sæcus atque mala, quæ natura acerba, tempore mitescunt, & in alium abeunt succum. Porrò juvenem ferocem, illo incolumi gerentem tyrannidem, jamque patri vivo succedentem. Privatus pater familias non fert filium se vivo successorem: & tu vis isthuc credi in tyranno? Ille non sinit ullum è liberis rem domesticam ex animi sui libidine moderari: & tyrannus sene veluti

abdicans imperio, negocium omne in adoleſcentem rejecerat? Non dubito, quin & ipſe videris, quàm dura ſint iſta, & quàm à communi ſenſu abhorrentia. Verùm quid faceres, niſi tales perſonas induxiſſes, exitum invenire tragœdia tua non poterat? Quæſo te, an unquam auditum eſt Tyrannum ætate miteſcere? Quando tu deſines ea quæ ſunt privatorum, quæ bonorum principum, tyrannis tribuere? Vt eodem igni cera molleſcit, limus dureſcit: ita ætate plerique redduntur mitiores ac temperantiores, tyrannus magis exaſperatur. Vt tempus nonnullis pomis amaritudinem adimit, ut vinis nonnullis acorem conciliat: itidem tyrannis non adimit ſævitiam ætas, ſed exaggerat. Vis ipſiſſimam tyrannici ingenii tibi demonſtrem imaginem? Spinam cogita, quæ quo magis ſeneſcit, eo pungit acrius. Echinos cogita, qui quo plus habent ætatis, hoc teſta ſunt aſperiore. Vulgaribus ingeniis fortaſſe nonnulla vitia ſenecta vel detrahit, vel certè mitigat, etiam ſi plura irritat, nonnulla parit. At tyrannorum mentibus ad ſcelus, ad crudelitatem natis, ſcelere & immanitate imbutis atque educatis, præter vitiorum omnium incrementum adferre ſenecta quid poteſt? Niſi forte libidinem adimit? Quanquàm iſta Tyrannidis quantula tandem eſt portio? Sed eſto fuerit ſanè propter ætatem ad voluptates ſegnior, verum erat faſtidioſior: unde fit, ut imbecillior ſit ad coitum, ad raptum avidior. Fortaſſe pauciores huic execabantur ephebi, ſed inſigniores. Pauciores producebantur virgines, ſed exquiſitiores. Cur non autem & plures? videlicet quo ſenile faſtidium optione & varietate vinceret. Hoc ita eſſe, quot ego tibi teſtes citare poſſem, qui quò nobiliores ſunt, quò fortuna præſtantiores habent liberos, hoc magis eis à flagitioſiſſimi ſenis cupiditate metuebant. An tu putas unà cum viribus ſeneſcere libidinem? Multò ſecus habet. Imò quantum ætas improborum hominum facultati detrahit, tantum adjicit cupiditati. Quanquam tyrannicum animum his in rebus non tam voluptatis uſus capit, quàm noſtra delectat contumelia. Vt frigeat in ſene tyranno Venus, certè fervet vigetque malitia, ſævitia, nocendi libido. Poſtremò totum illud vitiorum agmen, quæ propria tyrannorum ſunt, cupiditas, rapacitas, improbitas, impudentia, impietas, iracundia, violentia, impotentia, ſuſpicio, fraus, perfidia, crudelitas, implacabilitas, immanitas, perjurium (Quid autem oportet omnia commemorare nobis omnibus heu nimium nota?) horum inquam nullum non ætate fit acerbius, propterea quòd juventa nonnunquam naturæ bonitate vincitur: præterea quædam mala nondum didicit: at ſenecta, ſi quid pudoris, ſi quid humanitatis, ſi quid melioris ingenii à natura inſitum eſt, id omne multo ac diuturno flagitiorum uſu penitus exuit, & prorſum in immaniſſimam quandam feram abiit. Id ita eveniſſe, Iudices, in execratiſſimo illo ſene, quid ego coner argumentis docere, quum ſua cuique memoria abundè ſatis exemplum ſuppeditet? Quòd ſi juvenis eſſe gerebat inſolentius, videlicet patris abutens imperio: *num*

tu

tu hunc continuo tyranni nomine donabis. Ergo ex eadem tyrannide ſexcentos tyrannos facilè reddideris. Nam quis eſt omnino in tyranni familia, vel extremum mancipium, qui non ipſe penè tyranno ſit ferocior, violentior, ſceleratior? Filius, inquis, emolumentis imperii potiebatur: patri præter nomen nihil ceſſit. Quaſi verò non ſit iſthuc omni tyrannidi commune. Longe minima fructuum pars, qui ſolent ex tyrannide capi, ad ipſum redire tyrannum. Quemadmodum in latrocinio fieri conſuevit: prædæ communiter in omnes diſtribuuntur, vel in eos potiùs quorum opera capiuntur. Alioqui non cohærebit cohors illa ſcelerata: niſi dux ille, quiſquis fuerit, plus etiam permittat ſuis, quàm ſibiipſi. Solum nomen ſibi propriè vendicat. Et in nullos eſt tyrannus indulgentior, quàm in ſcelerum miniſtros: quippe quorum opera ſentiat ſuum imperium contineri. Proinde ſub unius umbra ſatelles omnis, omnis miniſter, familiaris leno, tyrannidem quandam in cives exercet. Ridiculè fecero, ſi hoc quoque coner argumentatione probare, Iudices. Vidimus, ſenſimus, experti ſumus, niſi fortè tam diutinæ calamitatis memoriam, tam pauculi dies obliteraverunt. Neque enim eſſet res uſqueadeo miſera tyrannis, ſi unius modò foret toleranda violentia. Quot ferendi latrones, quot ſacrilegi, quot ex extrema barbarie advenæ, feris quàm hominibus ſimiliores? Neque deſunt, qui ſe ſimulent apud tyrannum ſceleribus ſuis gratiam promeritos eſſe: quò nimirum hoc nomine metuantur à civibus. Horum igitur unumquemlibet tyrannum appellabis, & pro quolibet occiſo tyrannicidæ præmium petes? Non in tantum omnem exues pudorem opinor. Sed pater ætate feſſus, omnem dominatum in filium tranſtulerat, quicquid tyrannicum in urbe gerebatur, id juvenis violentia committebatur. Sed iſthuc quantum abſit ab imagine veri, quis tam cæcus, ut non videat? quis tam obliviosus, ut non poſſit experimento refellere? Ego tibi complures nominare ſatellites poſſum filio inſolentiores. Ad hæc, veriſimillimum eſt nullius inſolentiam minus approbaſſe ſenem quàm filii, vel quòd odit omnem tyrannidis affectatorem omnis tyrannus, vel quòd intelligit ex illius facinoribus longè plus invidiæ odiique ſibi conflari (Callidiſſimi autem tyranni eſt, eatenus legitimum imitari regnum, quatenus obtineri tyrannis poſſit) vel quòd pater etiam peſſimus, tamen liberorum nonnihil offenditur vitiis, & ad crudelitatis miniſteria alienis quàm ſuis uti mavult. Quòd ſi clam patre rapinas, raptus, atque id genus facinora deſignabat filius, profectò non tyrannum agebat, ſed inſolentem ſatellitem. Sin approbante patre, quaſique per illum exercente tyrannidem, utri tandem par erat imputari commiſſa, huic per quem gerebantur, an ei cujus authoritate arbitrioque fiebant? Non arbitror obſcurum, quin huic cui in manu erat nutu ne fierent vetare. Quid autem non agunt per alios tyranni? Nam ipſi quidem neque pueros emaſculant, neque virgines abripiunt, neque proſcribunt, neque bona diripiunt, neque phana diſpo-

dispoliant, neque hæreditatibus manum injiciunt, neque compilant ærarium, neque tormentis excruciant, neque quenquam jugulant, neque armis vicos expugnant: neque incendunt villas. Totum hunc tyrannicum ludum per ministros exercent. In unum tamen tyrannici nominis invidia competit, in unum occidendum lex præmium instituit, in unum stringendi ferri jus facit, illos suæ cognitioni reservat. Quorum ut quisque sua opera tyranno profuit, ita aliud atque aliud vocabulum imponi potest, certè tyranni vocabulum nemini congruit, nisi uni illi, sub cujus veluti clypeo, tota illa pernicioſissimorum hominum colluvies latitat. Arbitror vobis, Iudices, sæpenumero auditum esse, id quod eleganter à doctissimis viris est scriptum, tyrannis non longas modò, verumetiam plurimas esse manus, plurimos oculos, eosque acerrimos, plurimas aures, easque longissimas. Omnino prodigiosum quoddam est animal tyrannus, multoque Titanibus illis Briareo & Encelado portentosius, centenis capitibus, centenis linguis, centenis manibus, pedibusque. Quot enim habet scelerum ministros, totidem habere membra videtur. Atque ut ex membris corpus, ita tyrannis ex hujusmodi constat ministris. Verùm ut illud quod corpus appellatur nihil est aliud, quàm quiddam omnibus ex membris aggregatum, ita in tyrannide unum quippiam est, quod neque pes sit, neque manus, neque ullum aliud membrum, contineat autem universa: at ita contineat, ut ab iis possit separari, idque tyrannus vocatur. Proinde exaggera quantumlibet juvenis insolentiam, violentiamque, præfectum arcis voces licebit, oculum nomines licebit, aut si mavis dextram: aut si ne id quidem satis, præcipuum tyranni caput dicas licebit: tyrannum certè vocare nequaquam potes. Vnum enim illud portentum tyranni nomine censet, cujus authoritate tituloque cuncta hæc membra velut animantur: idque unum forti civi permittit occidere. Non vult te in oculum aliquem involare, non sinit ut caput aliquod amputes, ne tale quiddam eveniat, quod de Lernæa hydra fabulantur poetæ, ut pro uno capite resecto, duo pestilentiora subnascantur: pro uno excusso oculo, plures acriores succedant: pro una resciſſa dextera, multæ robustiores subpullulent: unius vitæ te dominum, arbitrumque constituit, qui sibi sit ausus tyranni vindicare nomen: quo sublato futurum sit ut membra reliqua quasi destituta spiritu, emoriantur, aut certè sanentur. At quid ego tecum jam accuratis argumentationibus ago? Possum illico tuis te verbis revincere, ac veluti tuo te laqueo capere. Iuvenem paulo antè magnum patris satellitem nominabas. Non inficiabere. Rursum alio loco dicebas omnem tyrannidem occupasse filium: solius appellationis honorem cessisse. Qui convenit eundem & satellitem & tyrannum appellari? Tum si cessit, non igitur usurpavit tyranni nomen. Contractus autem verbis aut rati sunt, aut rescinduntur. Lex hac tecum formula contraxit, si quis tyrannum occiderit, præmium ferat. Quid tu mihi juvenis flagitia commemo-

ras?

ras? Id te lex voluit occidere, quotcunque illud esset animal, quod tyrannus diceretur. Magnum (ut ipse fateris) satellitem occidisti, non tyrannum: quid tibi cum lege rei est? At rem, inquis, legis sequutus sum, non syllabas: eum interfeci, qui caput erat tyrannidis, paratus hæres paterni dominatus: libertatem peperi, servitutem sustuli: hoc lex sensit, hujus rei authori præmium præstituit. Satellitem, inquam, occidisti, nihil moror quantum, quàm gravem, quàm ferocem, quàm sceleſtum: ſatellitem tamen occidiſti tyrannidis, non caput: aut ſi caput, unum è pluribus. Sed hæc omnia tibi ex animi ſententia largiamur: fuerit ſanè res tota tyrannidis filius: pater nihil niſi vocabulum quoddam inane tyranni: quemadmodum in fabulis habetur, Echo nympham, nihil aliud quàm meram quandam fuiſſe vocem ſine corpore. Qui tibi licuit in re tanta, à verbis legis diſcedere? præſertim ita dilucidis, ut perſpicuum magis nihil eſſe poſſit, & commentitiam interpretationem domi tuæ natam in judicium adferre? Ego Iudices, nullum in Remp. exemplum perniciosius induci poſſe judico, quàm ſi conſueſcant homines calumnioſi à præſcripto legum recedere: & interpretamento, quod ad prætexendum facinus quiſque ſuum maximè idoneum comminiſci queat, id Iudicibus objicere. Quis autem unquam meminit de legis ſententia quæri ſolere, niſi quum in ſcripto quiddam apparet ambiguè, obſcureve dictum: aut quum ex verbis & eventu abſurditas quæpiam extitit, eaque manifeſta? In priore non cujuſvis commentum, ſed juris prudentium reſponſa, ſed Iudicum ſententia recipi ſolet. In hoc poſteriore, neceſſitas ipſa compellit aliquantiſper à legis vocibus deflectere: & æquitatem juris potiùs, quàm verba ſpectare. Duplex itaque periculum videtis Iudices: alterum ne ſuperſtitioſa cavillatione literarum legis ab eo quod lex ſpectavit abducamur: alterum ne paſſim à præſcripto diſcedendo, leges omneis & judiciorum religionem ſubvertamus. Quorum illud quidem multò levius eſt: propterea quod vix unquam accidat, ut legiſlator obſcurè quid voluerit, explicuerit: aut abſurdum quiddam exoriatur. Hoc multò periculoſiſſimum, perniciosiſſimumque. Etenim quæ tandem lex futura eſt, quam verſutus calumniator, quò pœnam effugiat, non facilè poſſit aliquo commento ſubvertere? Neque quiſquam non elabetur è judicio veſtro nocens, niſi qui ſit uſque adeo nullius ingenii, ut ne frivolam quidem aliquam commentatiunculam queat invenire. Atque ut cuique commodum erit, aut animi libido feret: ita pro ſene juvenem, pro tyranno ſatellitem, pro homicidio tyrannicidium: & paſſim aliud pro alio interpretabitur. Veſtra interim Iudices religio, veſtrum jusjurandum, qua tandem ratione ſervabitur: quibus nihil futurum eſt certi, quod in cognoſcendo ſequamini: verum ambiguas diverſaſque litigatorum conjecturas ſpectare neceſſum erit? Ergo quum in omni cauſa maximopere cavendum eſt, ne ſine graviſſima ratione à legis præſcripto diſcedatur: tum in hac non periculoſum

no-

modò, verùm etiam absurdissimum : quum legis verbis nihil possit esse dilucidius : sententia nihil æquius : interpretamento quod præter legis mentem inducitur, nihil pestilentius. An credimus legis hujus autorem usque adeo infantem, & verborum inopem fuisse, ut dicere non potuerit : qui quovis modo Tyrannidem sustulerit, huic præmium esto, si modò istuc sensisset ? Neque verò fugit illum, totam tyrannidem per satellites & præfectos exerceri solere, permultosque in his esse vel Tyrannis ipsis sceleratiores : atque ut ita dixerim, Tyrannicos magis, & omnino supplicio digniores: nisi & omnium omnia ministrorum scelera Tyranno imputarentur. In unum tamen illum, qui hoc nomine censetur, tibi ferro grassandi facultas data est. In reliquos non tibi permittitur idem : non quòd illos vita dignos judicet lex, sed quòd unius cæde totam tyrannidem tolli velit, non multorum cæde reddi duriorem. Tuum erat legi simpliciter parere : neque ejus verba quasi plumbeam quandam regulam ad tuum facinus accommodare, verum ad illius præscriptum factorum tuorum rationem instituere. Præsertim in hoc exemplo, quo non aliud potest admitti pestilentius, ut ex legis arbitraria interpretatione, quem velis, interficiendi tibi pro tua libidine licentiam sumas. Non illud hìc spectandum, judices, quam invitus Reip. sit, qui occisus est, quam majore etiam supplicio dignus: verùm id etiam atque etiam perpendere oportet, exemplum præter leges jugulandi homines, semel in civitatem receptum, semel vestris sententiis approbatum, denique præmio compensatum, quo tandem licentiæ sit processurum. Quod iste sibi in tyranni filium licere voluit, hoc alius sibi volet in ditissimum quenque civium licere : Quisquis pauper à locuplete contumelia afficietur, protinus tyrannum eum appellabit, & veneno aut ferro adorietur. Postremò si cui magistratus non placebit, si cui judex erit invisus, non dubitabit è medio tollere. Porrò ad facinoris defensionem, Sophistam quempiam aut sycophantam consulet (si ipse ingenio stupidiore fuerit) & novam legis interpretationem vobis adducet: dicet nil aliud sensisse legislatorem, quàm ut hujusmodi civium genus non nomine, sed re tyrannidem agentium, ferro, igni, veneno tollatur è medio. Atque ita brevi futurum est, ut quod in uno factum semel & probavimus, & gravissimus : id in multis sæpius & doleamus, & improbemus. Credite mihi, non mediocre discrimen neque convenienter accipiendum, ut titulo reperto, privatus hominem indemnatum interficiat. Id ita esse facilè liquebit, siquidem animadvertimus, nihil omnium esse, quod lex parciùs, circumspectiusque permiserit. Etenim (si memini) tribus duntaxat temporibus lex indulsit, ut quis citra judicium hominem occidat. Primùm adulterum, sed in uxore deprehensum : id quod in temperanti & insuperabili mariti dolori donatum est. At ita si corpus utrumque pariter interimat, si argumentis idoneis deprehensum fuisse doceat. Deinde in vi depellenda. At ita si demonstres te mortem effu-

effugere nequiisse, nisi mortem intulisses: id lex ita interpretatur, quasi sese tueri potiùs sit istuc, quàm alium occidere. Vterque tamen facti sui rationem reddere compellitur, statim sese prodere, nec expectare donec in jus trahatur: atque (ut ita dicam) ultrò semet reum facere cogitur. Quòd si omnia constabunt argumenta: ita demum à lege dimittitur, ut venia, non laude dignus esse videatur. Postremò in tyrannicidio: ubi propter periculi susceptum magnitudinem lex præmium quoque proponit: at ita, si eum quem tibi lex isto velut insigni tyrannici nominis denotavit, fortiter occideris: non si scelestum alio scelere sustuleris: neque patietur te jus occidendi permissum, latiùs quàm ad unicum tyranni caput trahere, nisi si quis obsistat, ut per illius necem tibi necesse sit ad illum penetrare. Iamque hoc factum tuum secunda illa ratione defenditur. Huic tertio generi fortasse proxima videatur hostem in bello feriendi facultas: quam tuæ tamen libidini lex non permisit. Nisi palàm hostis sit declaratus, nisi in Imperatoris verba juraris, nisi ille aciem eduxerit, nisi signa canere jusserit, tibi fraudi futurum est, hostem interfeciisse. Tu dicturus es: Hostem occidi, nam plus quàm hostilia faciebat, nomen hostis tantùm aberat, re hostem agebat. Lex respondebit, suarum partium fuisse, hostem declarare, ac tuo fortasse scelere fruetur: verùm ne serpat exemplum, pœnas de te sumet. Quid autem aliud abs te factum est? Vnum tibi lex nominatim designaverat: tu illius vocabulum tuapte authoritate in alium transfers, quod nisi in unum non potest competere: neque traduci debet ab eo cui lex attribuerit, ne tibi fas sit aliquando quem voles magistratum, quem voles Iudicem, quem voles civem, tyrannum appellare. Neque verò sine gravissimis causis lex tot vinculis astrinxit hanc in vitam alterius licentiam. Perpendit nihil majus eripi cuipiam posse, quàm vitam: vidit in extinctum facilè varias causas confingi etiam impunè posse, quandoquidem ille non sit refutaturus, qui jacet. Vidit quàm multis titulis suum quisque dolorem posset prætexere, si post occisum hominem ulla causa recipiatur, præter eas quæ legibus sint expressæ. Quid quòd gravatim sibi quoque lex permisisse videtur, ut homini vitam eripiat? quàm comperta, quàm multa requirit argumenta, quàm multa concedit reo, quàm malignè agit cum actore, quem non nisi suo periculo vult accusare: quantum spatii largitur ei qui defertur: quàm liberam Iudicum rejectionem. Quantum igitur à mente legis abesse putes, ut cuilibet permittat, vel pro suo privato dolore, vel domestica juris interpretatione, hoc est, subversione in cujusquam vitam grassari? Neque ad rem pertinet, quantum criminum acervum exaggeres, quantumvis etiam verorum, addo notorum: dicas parricidam, sacrilegum, incestum, proditorem, peculatorem, veneficum interfeci. Tyrannum lex jubet occidi. Atqui hic unus multis tyrannis erat sceleratior, pestilentiorque civitati. Ad ista tam multa crimina, lex tibi verbo respondebit: nihil moror quam fuerit scelerosus, qui periit? in unum tyrannum tibi jus feceram occidendi,

in

in reliquos in jus trahendi. Si detuliſſes: auditus, revictus, damnatus à me palàm pœnas dediſſes, omnique Reip. ſalubri exemplo fuiſſes. Nunc tu privata libidine interficiens, pro ſaluberrimo exemplo perniciosiſſimum in civitatem induxiſti, & legum inſtaurationem, à legis violatione auſpicaris: hoc eſt, malis malo mederi ſtudes. An me clam eſſe putas: quam multi ſint in hac turba vita indigni, morte digniſſimi? At eos meæ cognitioni, non tuis manibus ſervo: ſunt fora, ſunt tribunalia, ſunt ludices, ſunt carceres, ſecures, carnifices. Cur tu mihi præire conaris? Cur nullo mandante magiſtratum occupas? & dum Tyrannicida videri vis, tyrannum imitaris? Nam quo alio nomine tantopere mihi eſt inviſus ille, niſi quòd mihi parere recuſat, & præire conatur? Ei demum ferrum tractare licebit, cujus manibus ego permiſero. Si juvenem occidiſſes, quòd non aliàs patuiſſet ad tyrannum via, darem veniam neceſſitati: nunc occidiſti, non obſiſtentem, non auxilium ferentem patri, ſed patris opem implorantem. Hujus unius cæde contentus diſceſſiſti, tyrannum nec impetiſti, in quem unum tibi jus feceram. Meum erat expendere, utrum ex uſu Reipub. fuerit, an juvenis occideretur: malueram illum exquiſitioribus excruciatum ſuppliciis, exemplum omnibus edere. Neque hæc dico ludices, quaſi parum gaudeam pariter cum patre ſublatum filium: utinam eadem opera ſimul omnes ſint oppreſſi, quibuſcunque tyrannus placet. Sed quis prohibet, ſimul & gaudere, quòd deorum bonitas nobis hanc rem benè verterit, & tamen non committere, ut hujus temeritas, ſi judicio comprobetur, in legem atque in exemplum trahatur? Nec de juvenis injuria vindicanda nunc agitur, ſed de legis violatæ majeſtate. Non enim par eſt, ut cuiquam perſonæ præter jus extincti odium in ſcelere ſuffragetur. Neque tam ſpectandum in quem commiſſum ſit facinus, quam quo exemplo commiſſum. Alioqui cur non eadem opera tas ſit in tyranni nepotes, pallacas, pueros, uxores, liberos, lenones graſſari? Bonam tyrannidis partem uxor ſæpenumero ſuggerit. Ad ſummam immanitatem nonnunquam libertus aliquis, aut vernula inſtigat: cur non & hos jugulas, ſi tibi jus eſt æſtimatione privata meritorum civem jugulare? Quid quòd eſt aliquid tyranno nocentius, in quod tamen haudquaquam tibi jus ſit occidendi? Finge eſſe qui totam hanc urbem, templa, domos, curiam conatus ſit incendere, imò qui jam compluribus locis ignem ſubjecerit, ſed incendium ſubito exorto imbri reſtinctum: authorem non obſcurum, verùm abditum latitare. Eum forte fortuna repertum, manu tua trucidas. Num lex tuum factum approbabit? Non opinor. Atqui tyranno ille quanto erat nocentior? Tanto nimirum, quanto eſt atrocius civitatem ſemel funditus evertere, quàm expilare: cives univerſos uno igni finire, quàm in pauca quædam ſævire capita. Et tamen in unum tyrannum ſtringendi ferri poteſtas privatim permittitur. Illum deferendi modò jus habes. Hic in re tam aperta legis mentem calumniari, & novo interpretamento tuum facinus palliare: quid tandem aliud eſt,

quàm

quàm legum authoritatem evertere, atque id per cuniculos quosdam agere quod tyrannus palàm ac vi facere consuevit? In recipienda lege fas est populo causam, æquitatemque legis excutere. Cæterùm receptæ, & longo jam usu comprobatæ, simpliciter oportet obtemperare. Neque enim existimandum est majores illos nostros, viros sine controversia sapientissimos, ita sine gravissimis rationibus instituisse, ut privatim interficiendi Tyranni facultas unico capite finiretur. Primùm ad jugulandi licentiam, fenestram aperiendam civibus non putaverunt: deinde perspiciebant tyrannidem fatale quoddam esse Reip. malum, quod minore noxa toleraretur, quàm malè exagitaretur: neque posse semel tolli, nisi ipsius cæde. Quo submoto, videlicet qui legibus imperabat, non parebat, jam nihil opus esse privata audacia, nimirum illis in reip. administrationem vindicatis. Quod si tyrannus in jus vocari potuisset, ne hunc quidem tuæ dextræ arbitrio permisissent. Videbant & illud: tyrannidem nonnullam habere monarchiæ legitimæ speciem: hoc tantum interesse, quòd in monarchia populus regi paret, rex legibus: in tyrannide omnia unius libidini subjecta sunt. Rex publicam spectat utilitatem, tyrannus privatim suam: unde publicitus expedit, ut tyranno veluti principi legitimo civitas pareat, donec idoneus aliquis vindex extiterit, qui legum authoritatem in pristinum statum restituat, atque id unius (si fieri potest) capitis jactura. Nam hac moderatione in fatalibus illis pestibus, quæ totum Reip. quasi corpus corripiunt, legum prudentia consuevit uti: ut exemplo magis, quàm admissi talione, morbo medeatur: ne dum civitatem sanare studet, magnam civitatis partem interimat. Hinc est quod in seditionibus publicis non nisi in ipsos authores consuevit animadverti, reliquis quos tempestas illa commoverat, dari venia: aut vix etiam dari venia, qui in publico Reip. tumultu quietem egissent. Quæ potest autem pestis esse fatalior, quam tyrannis? Quæ sese latius in civitatis membra diffundit? Quota quæque urbis pars ab hoc vitio syncera potest esse? Omitto jam quicquid est ambitiosorum, ære alieno obstrictorum, scelere contaminatorum, barbarorum (nam hæc tota sentina hominum tyrannide gaudet. ut in qua nullis majora, quàm sceleratis sint præmia) bonos etiam cives hoc malum involvit, dum vel timent fortunis suis, vel rectum judicant servire tempori. In hoc itaque rerum statu leges non extinctæ, sed oppressæ modò, cautim & circumspicienter agunt: intelligunt hoc ulcus citra summam civitatis perniciem exasperari non posse, unius capitis dispendio commodè sanari posse. Quare docto cuipiam medico præmium ostendunt, digito demonstrant, quod membrum secari velint, quibus abstineri. Caput indicarunt illæ, tu dextram secuisti. Illæ tyrannum, tu tyranni satellitem occidisti. Quo præmio dignus? Nempe eo quo qui morbo insciè exagitato, totum hominem in extremum vitæ discrimen adducat, quo qui hominem legibus vetantibus occidat. Neque ego nunc te cædis reum ago, aget alius fortassis, cuicunque lubitum erit: verùm illud modo

consilium fuit, ostendere tibi quam insignitæ sit imprudentiæ in ea causa, tam eximiam tibi vendicare laudem, tam egregia poscere præmia, in qua nequeas obtinere, si modo tecum exactius ac severius agatur, ut graveis pœnas effugias. I nunc & curiosum me voca: qui tam candidè, tamque civiliter tecum agam: ut quum te possim in grave discrimen vocare, sat habeam legis & Reipub. causam defendere, ne circumventa præmium dare cogatur ei, qui nihil boni sit promeritus. Id quod non Iudicibus modò (quibus istuc jam dudum liquere puto) verùm tibi etiam ipsi cupio persuadere: & facturum me confido, si modo tantisper animum possis attendere. Vin' igitur, ut quemadmodum tu faciebas, itidem & nos summatim totam causam ob oculos revocemus? dispiciamusque quàm multa tuo in facto desiderentur ad id, ut legi satisfeceris: & quantum tu sis hallucinatus, quum multa diceres etiam supereſſe? Tria quædam requirit lex, & ita requirit, ut si quodlibet horum desit, aut pœnam te, aut certè nihil gratiæ debere se credat. Quorum ego non unum aliquod, sed unumquodque deesse docebo. Quod si facio, utrum æquo animo cedes præmio, an impudenter petere persistes? Ergo rem accipe. Nisi tria hæc tibi constiterint, non est quòd tyrannicidæ præmium petas: Animus, via, & effectus. Animus duo quædam complectitur, vel quid speraris, vel quid proposueris. Nam si tyrannum per imprudentiam occidisses, si præter propositum, non magis profectò præmium tibi debeatur, quàm si quis tyranno amicissimus idem feciſſet, nam idem potuit accidere. Tu porrò quid propositi in arcem attuleris, ipse videris: ita demum legi persuasum erit, te voluisse occidere tyrannum, si occideris. Non occidisti, atque id etiam quum tibi in manu fuerit (ut ais) si libuisset interficere. Lex negat sua referre, utrum tyrannicidii propositum in arcem non attuleris, an allatum repentè mutaris. Iam quid speraris, excutiamus. Quanquam isthuc leges non ita valde curiosè pensiculantur: sed tamen in tam absoluto facinore partes omneis constare oportet. Quid enim si tyrannum interfeciſſes, quò tyrannidem ipse occupares, utrum præmium sperares? an supplicium metueres? Quid si quo privatum animi tui dolorem ulciscereris, tyrannum occidisse, atque id esset palàm, num præmium auderes poscere? Quid, si latrones tyrannum forte fortuna obvium obtruncassent, num ad hunc honorem aspirarent? Quid si quis tyranno privatim infensus, magna te pecunia conduxisset, quò ei tyranno venenum dares, dediſſesque, num quæso, tyrannicidæ præmium postulares? Ego hic tecum non ago conjecturis: nihil dico in vitam tuam, quæ quidem obscurior est, quàm ut tu, alioqui tam glorioſus, quicquam de ea ausus fueris dicere: illud unum affirmare non dubitem, qui tyrannum quum tutò licuerit, non occidit, planè noluit occidere. Qui eum occiderit, cujus mors extremum exitium Reip. videretur allatura, potius quàm ullam commoditatem: is aut privatum dolorem ulcisci voluit, non libertatem publi-

cam

eam vindicare, aut emolumentum ſuum ſequutus eſt Reip. periculo, non ſuo periculo Reip. ſtuduit prodeſſe. Poſtremò non potes niſi gloriæ jejunio adductus videri, qui tam inſolenter ſe jactat. Non poteſt non videri lucrum ſequutus, qui tam improbè præmium flagitat. An non vides igitur quantopere hac parte à tota legis mente diſſentias? quem illa tuæ vitæ periculo ſua cauſa voluit occidere, eum tu non periculosè in Remp. irritaſti: quem ſua cauſa noluit occidi, eum tu maximo noſtro periculo tui compendii, aut animi fortaſſe gratia jugulaſti. Sed finge te animum tyrannicida dignum ad facinus attuliſſe, lucri perinde ut vitæ contemptorem: magni tamen refert, qua ratione tyrannidem tollere aggrediaris. Iam enim omnia tibi ex animi tui libidine largior, quæ tamen nemo alius tibi conceſſurus eſt. Te in filio jugulaſſe patrem, in non tyranno tyrannum. Largior iſtuc Delium aliquem tibi prædixiſſe, ut certum præſcire potueris, quod ipſe etiam vix divinare Delius potuerit. Licuiſſe tibi patrem occidere, ſi libuiſſet, verùm hoc pœnæ genus tibi magis placuiſſe. Suſtuleris ſanè tyrannidem, idque nova quadam & inuſitata ratione. Vides quàm multa tibi dono. Tamen obſiſtam tibi, nec ſinam ferre præmium, propterea quòd ea via ſuſtuleris, quæ legi non probatur, quæ non expediat moribus civitatis, quæ non ſit forti viro digna. Age quid ſi tyranni filium infantem in cunis jugulaſſes, & rurſum adfuiſſet Delius ille, per quem certum præſcire poſſes, fore ut necato puero pater ſibi mortem acceſſeret, atque id eveniſſet, utrum te tanquam tyrannicidam ſuſpiceret Reſpub. an potiùs tanquam immanem & ferum hominem execraretur, qui in eam ſævieris ætatem, cui etiam ab hoſte armato parcitur, quæ leonibus etiam miſeranda videatur? Quin ergo? Vtetur tuo maleficio Reſpub. cæterum exemplum haudquaquam probabit. Quid ſi tyranni uxorem: quam ille miſerè deamaret, per vim conſtupraſſes, atque ille ejus impatiens contumeliæ, fugerit è vita: utrum tyrannicidii laudem flagitabis an raptus & adulterii ſupplicium potiùs formidabis? Res obſcura non eſt, Conferam tuo facto propiora. Quid ſi tyranni medicus quum eſſes, veneno ægrotanti dato, illum ſuſtuliſſes, utrum ut veneficum oderit te Reſp. an ut virum fortem admirabitur? Tyrannum ſublatum gaudebit, facti rationem, modumque deteſtabitur. Quid ſi quum te tyrannus familiariter uteretur, tu in convivio prætextu neceſſitudinis venenum porrigeres? Denique ſi per magicas imagines ac maleficas quaſdam devotiones tyranno vitam ademiſſes: utrum à lege præmium, an pœnam expectares? Atqui tyrannidem utcunque ſuſtuliſti. Eventu gaudet lex. Verùm exemplum tam perniciosum in Rempub. non recipit: ut conſueſcant cives ſcelus ulciſci ſcelere, patrem in filio jugulare. Vides quantum momenti ſit in modo, viaque, ut factum tuum approbetur? Quod lex permittit ut fiat, non ſtatim permittit, ut id via qualibet efficias. Adulterum ferro occidere licet, veneno aut incantamentis non licet. Cur ita? Quia peſtilens

exemplum omnino tractare venena. Nec id ulla causa quantumvis honesta, finit in civitatem irrepere. Quid quòd ne hostem quidem veneno, aut malis artibus interficere fas est? Nam nusquam non improbat maleficia lex: & veneno tincta tela etiam in bellis interdicta sunt. Quòd si modus facti spectatur in his, in quibus nullum petitur præmium, quanto magis id fiet in his, in quibus summum petitur? Lex triumphum statuit ei, qui certum hostium numerum fuderit. Fuderit aliquis non acie, sed aquis & pabulo veneno tinctis. Vtrum cives hunc æquis oculis spectare poterunt triumphantem, an potiùs sicuti veneficum oderint, aversabuntur, execrabuntur? Quid quòd privatis etiam in rebus via, modusque perpenditur: quò magis idem oportebit, tum in publico, tum in splendidissimo facinore, ut à quo conveniat omnem sceleris suspicionem abesse? Age illud tecum reputa, si medico mercedem pactus esses, quò te morbo levaret, atque ille non pharmacis sed maleficiis & incantamentis morbum exemisset, utrum præmium dabis, an magis hominem in jus trahes? injuriæ malis artibus datæ reum ages? Clamabit ille, morbo te levavi, qua via quid istuc tua refert? Hoc tantum spectabas, ut morbo liber esses, ei rei merces est promissa. Ingratum te vocabit, qui nisi sua opera, ne esses quidem, qui præmium negare posses. Tu protinus respondebis, opinor, medico te præmium esse pollicitum, non mago, neque debere quicquam nisi rem malam ei qui beneficium malè dederit quanquam ne dedisse quidem videtur, qui malum malo tollit. Id enim mutare est incommodum, non amovere. Dices enim animo nocitum, dum corpori subvenitur. Atque istam litem vinces, etiam iniquo judice. Atqui eadem, aut melior etiam, & vincibilior est tecum causa legi, quàm quæ tibi futura fuerat cum medico. Nam ibi de privata mercedula disceptaretur: hic de publico honore. Ibi falsus est unus, hic legi fraus facta, per quam cautum oportuit, ne quisquam civium circumveniatur. Ibi salus data, certa quidem & efficaci sed suspecta & improbata via: hic nefario scelere (cur enim non sic appellatur homicidium, quod in civem contra legem admissum sit?) non libertas restituta, sed in extremum discrimen adducta Respublica quandoquidem tuum factum perinde habet, ac si medicus quispiam ad curam mercede conductus, venenum pro remedio ministret: quod tamen ægrotanti (ita ut non rarò consuevit accidere) per occasionem morbum adimat. Qui revaluit, suis fatis acceptum feret quod vivat. tibi mortem, tametsi vitarit, imputabit. Neque sua referre putabit, utrum imperitia, an perperam, ac studiosè pro pharmaco venenum porrexeris: propterea quòd tui fuerat officii: aut non suscipere negocium, aut fidem simul, & artem, & industriam, ac diligentiam, & quicquid à probato artifice solet requiri, ad curam adferre. Sed age, finimus adhuc possidere tequod dudum sumus largiti: ut planè ista via tyrannum occideris, citra ullum Reipub. discrimen. Lex non approbabit facinus tuum:

nisi

niſi non tantùm à crimine, verùm etiam ab omni criminis ſpecie procul abfuerit: ne videlicet ea quæ in hoc potiſſimum adhibita eſt in civitatem, ut maleficium omne ſecludat, incolumitatem ſuam quam conveniebat, aut Deo cuipiam, aut certè Diis ſimillimo homini acceptam referri, ſceleri debere dicatur. Non approbabit, inquam, niſi Tyrannum ipſum quem nominatim indicavit ipſa quaque permittit via ſuſtuleris: ne per rimam iſtam periculoſum exemplum in Remp. irrepat. Poſtremò non niſi ferro, non clancularijs ac maleficis artibus: niſi virtute, niſi manu, niſi vitæ tuæ manifeſto contemptu tyrannum trucidaris. Neque enim hoc tantùm ſpectat lex, ut Tyrannus in præſens ſubmoveatur: verùm illud multò magis reſpicit: ut omnes mortales intelligant in ea civitate viros eſſe fortes, qui non vereantur vitæ ſuæ diſpendio patriæ commodis conſulere: ac præclari exemplo facinoris, omnes etiam in poſterum ab affectatione tyrannidis deterreantur: cùm videant in ea civitate nullum eſſe tyrannis ſatis tutum præſidium: quandoquidem illud nemo neſcit, qui vitæ ſuæ ſit contemptor, eum eſſe alienæ vitæ dominum. Nam quod omnino ſatellitium, quæ excubiæ, qui parietes, quæ arx, quæ arma adverſus hujuſmodi animum Tyranni caput defendant: qui patriæ libertatem ſua vita bene credat emi? Poſtremò autem: ut maximè tibi conſtet animus, ut conſtet via, id quod eſt totius negotii caput, non effeciſti. Tantum enim abeſt ut tyrannum occideris: ut quantum in te fuit, tyrannidem majorem in modum auxeris, interfecto tyranni filio. Quid autem refert, malitia, an ſtultitia Remp. in diſcrimen adduxeris? Nam illo quod vulgò dicunt nihil verius: Intempeſtivam benevolentiam nihil à ſimultate differre. Tantum abeſt ut occideris tyrannum: ut ne ſuſpicari quidem potueris id eventurum, ut ipſe ſemet occideret. Sed juvenem occidiſti patre inſolentiorem: quid tum poſtea, ſi patri & hujus ſcelera lex imputat? Magnum proinde tyranni ſatellitem, non Tyrannum occidiſti. Sed paratum tyrannidis hæredem occidiſti: in tyrannidem ſuccedit, qui prior, qui potior eſt in occupando. Verùm eſto ſanè, certum hæredem ſuſtuleris: igitur qui tyrannus erat futurus, interemiſti. Atqui quod futurum eſt, id nondum eſt. Porrò lex eum qui jam tyrannus ſit, tolli jubet: non quem aliquando futurum divines. An qui ſtatuam ex pacto debeat, & rudem truncum præſtiterit, fidem perſolviſſe videatur? Non arbitrabor. Vbi nunc igitur ſunt illa tam multa, quæ tibi ad præmium poſtulandum ſupererant? Vides quàm ne unum quidem omnium tibi conſtet, quorum nihil oportebat deeſſe. Volui, inquis: id demum voluiſſe te lex credit, quod effeceris. Poſtea è re nata propoſitum eſt commutatum. Hoc igitur præmii tibi debetur, quod ei, qui in Olympiis medio è curſu, relicta meta, ad carceres reflectit habenas. At periclitatus es. Proinde id laudis auferes, quod is qui ſudavit in Olympiis, nec vicit. Sed occidiſti denique: verùm eum, quem neque lex permittebat arbitrio tuo, neque ex uſu publico fuerat

occidi. At bene vertit civitati, quod feciſti. Numini igitur gratia debetur, tali, qualem Palladem Atticis fuiſſe ferunt : dequa proverbium extat : quòd Athenienſium malè conſulta, in bonum exitum vertere conſuevit. Non tu leges ſervaſti, ſed ſuſtuliſti : non libertatem reſtituiſti, ſed numen aliquod huic urbi propitium, quod eventum tuæ temeritati debitum, ſua commoditate à nobis avertit, quod tuam ſtultitiam nobis vertit in occaſionem reſtituendæ libertatis. Non ego ingratum erga te populum conſtituo, imò tu populum ingratum in Deos reddere laboras : quem cum ſemel in periculum vocaris, ne pro ſimplici Tyrannide duplicatam pateretur, nunc rurſum in diſcrimen trahere conaris, ne ab iratis ſuperis in priſtinam ſervitutem, aut gravius aliquod infortunium retrudatur. Quid tu te fucis & phaleratis dictis in alienum meritum inſinuas? Quid tibi in eo negocio laudem univerſam vendicas, ex quo præter pœnam temeritatis, nihil ad te redire meritò poſſit? Si Reipublicæ, ſi Iudicibus probare potes, animum tuum Tyrannicida dignum, qui nullum periculum vitæ Reipublicæ cauſſa recuſarit : ſi facinus non ſcelere, non pernicioſo exemplo, ſed legitima via peregiſti, ſi fortuna tuis egregiis conatibus bene expeditum dedit eventum : aude Tyrannicidam te vocare : aude pulcherrimum, ac penè divinum munus à Republica poſcere, aude nobis ſervatas leges, reſtitutam civitatem : aude templa, aras, focos, fortunas omneis, tutos pueros, inviolatas virgines, impolluta matrimonia, denique hoc ipſum quod hîc lege & apud Iudices agimus, exprobrare : aude mihi minari, quòd obſtiterim : aude civitatem ingratitudinis inſimulare, niſi laudem promeritam perſolverit : aude Iudices, vel iniquos, vel corruptos clamitare, niſi ſuis ſententiis præmium tibi decreverint. Contrà : ſi ſuſpectum quid volueris, ſi periculoſum, ſi contra leges, ſi cum ſcelere conjunctum quod feceris : ſit pudor, ac deſine tandem improbè præmium flagitare, quod nulla ratione promeruerit : pœnam, ſi ſapis, incipe deprecari. Iſthuc fortaſſis ab æquitate Iudicum, à civitate deorum munere læta, queas impetrare. Neque enim putes unum me te à præmio deterrere. Imaginare iſthac in cauſſa pariter & leges, & Rempub. & deos tibi adverſari. Puta leges his tecum verbis agere : Si nos verè reſtitutas videri vis, ſine noſtram authoritatem primùm in hac tua cauſa valere. Longè plus laudis ex hoc judicio referes : ſi nobis ceſſeris : ſi parueris : ſi tuam cupiditatem noſtro ſubmiſeris arbitrio : ſi primum exemplum in te civibus ediderit, revixiſſe nos : ſi monſtraris civitati jam non ex ſceleratorum libidine, ſed ex noſtro præſcripto cuique vivendum eſſe. Atque altera ex parte Rempub. hac tecum oratione uti puta. Si civem bonum mihi præſtare ſtudes, noli hanc ſtultitiæ notam mihi inurere : ut in poſterum re cognita, dicar ebrietate quadam gaudiorum ei præmium decreviſſe, cui pœna magis deberetur : noli mihi deos, quos vix denique tam diutinis votis, tot ſacris, tot precibus, tot meis malis placavi, commovi,

pro-

propitios reddidi, denuo per ingratitudinem iratos atque infensos reddere. Sine ut mihi per te liceat, saltem illorum beneficio frui; Quòd si te neque leges, neque Respub. commovet: certè Deorum orationem vereri debes, quos ita tecum agere putato. Quid tu in nostræ laudis possessionem ingeris? Quid honori nostro invides? Cur non sinis nos in hanc civitatem perpetuò benignos esse? Cur tu ipse tam ingratus existis? Civitas hæc semel mihi restitutam libertatem debet, tu bis debes, commoditati nostræ: & quòd Rempub. servavimus, cujus tu pars es, & quòd commoditate nostra tuam periculosam stultitiam, vel scelus potiùs in maximam felicitatem verterimus. Etenim nisi nos dextri, propitiique adfuissemus, quid aliud tu quàm perieras, & per te Respub.? Quòd si planè contendis, ut præmium aliquod feras, abundè magnum præmium à nobis persolutum est, quòd per nos res à te malè instituta, bene verterit. A legibus meritò major relata gratia, si nostræ prosperitatis respectu, temeritatis simul & sceleris veniam condonarint. A civitate satis amplam laudem feres, si ea patiatur, ut in restitutæ libertatis historia tuum quoque nomen admisceatur. Hac laudis parte contentus desine nobis debitum velle præripere, civitati munus nostrum eripere, legibus authoritatem adimere. Sed finem facio, nimirum exstillata jam aqua. Quod superest, nunc vestræ partes sunt Iudices, statuere, utrum secundum leges, secundum Deos, secundum Rempubl. sententiam dicere, an secundum hunc glorioſum ostentatorem pronunciare velitis. Vtrum hanc urbis felicitatem hujus temeritati, hujus sceleri acceptam ferrè malitis, sæpius exprobrandam, & brevi fortassis à superis iratis (id quod abominor) auferendam an in Deos quibus sine controversia tota debetur, referre, eorundem pietate servandam, augendam, beneque fortunandam. Vtrum magis ex usu sit, ut primo hoc judicio statim leges circumventæ dicantur, an ut appareat legum restitutarum severitatem; & Iudicum sapientiam adversus unius iniquam postulationem valuisse.

IOANNIS GEORGII GRAEVII Notae & emendationes in LVCIANVM.

In dialogo contra eum, qui dixerat Prometheus es in verbis, pag. 18 legitur: Τὸ γὰρ τῆς κλεπτικῆς, καὶ γὰρ κλεπτικῆς ὁ θεὸς, ἀπαγε τοῦτο μόνον, οὐκ ἂν εἴποις σοφίαν τῆς ἀμεπιφθονίας. Latinos interpretes si consulas, nihil hoc loco est obscurius: Sic enim vertunt: *Quod enim est furti. (nam furti est aliquis Deus) apage hoc solum, non dixeris inesse nostris scriptis.* Non poterat insultius. Quis enim intelligat: *Quod enim est furti!* dein quid hoc ad rem esse furtorum deum, sive is sit Mercurius, sive quis alius. Non perceperunt mentem Luciani. Primo post ἀπαγε cum veterioribus editionibus pone distinctionem. ἀπαγε τοῦτο μόνον, & verte: *sed quod ad furandi artem attinet, (Nam & furandi arte hic Deus insignis est) absit. hanc solam nostris inesse non dices.* forte, inquit Lucianus, Prometheus dicor, quod furatus sim, ut ille ferula ignem est furatus & coelo subduxit. Apage hac sola in re nunquam Prometheo comparabor. sequitur: ἢ δῆλον ὅτι γὰρ ἂν ἐκλεπτόμεθα, εἰ μὴ ἄρα τις ἡμᾶς διέλαθε τοιούτους πτηνυγμπλεας καὶ τραγελάφους καὶ αὐτὸς συντεθεικώς; *Unde enim furaremur, nisi quis me latet, qui tales pinuum incurvatores & hircocervos ipse composuerit.* Sic interpres. Quis autem ex hac versione intelligat, qui sint illi pinuum incurvatores, & quid illi hic agant, ubi de furto loquitur. Ignorarunt πτηνυγμπλεας esse centauros. Suidas πτηνυγμπης ὁ κένταυρος. sic proprie dictus est Sinis centaurus quem Theseus occidit. de quo Ovid. VII Metam:

Occidit ille Sinis magnis male viribus usus
Qui poterat curvare trabes, & agebat ab alto
Ad terram late sparsurus corpora pinus.

Vertendum itaque, *nisi quis me fugit, qui tales centauros, & hircocervos ipse composuerit.* suos vero dialogos ex comicis salibus, & gravibus sententiis, ex philosophicis disputationibus haustis, compositos, ut paulo ante ostendit, vocat centauros & hircocervos, quo scribendi genere nemo ante Lucianum fuerat usus. Paullo ante in eodem dialogo p. 14, scribe ἱπποποδὲς, pro ἱπποπους qui furnos facit. quod non monerem, nisi omnes editiones hanc mendam pervasisse viderem.

In Prometheo pag. 181 leve quoque mendum occurrit in omnibus editis, quod tamen interpretes Latinos fefellit, & ut locum male verterent, effecit: Dixit Prometheus curam hominum Diis non magis gravem esse posse, quam pastori curam gregis, καὶ εἰ τοῦτο ἐοικὸς τοῦτο, καὶ ἡδὺ ἄλλως, καὶ ἡφεσπὶς οὐκ ἀπράκτως ἔχουσά με ἀφῆκεν. Ottomarus Luscinius vertit: *quando operosum istud fi-*

lii

bi videbitur : cum alioqui cura illa propter conjunctam exercitationem non admodum appareat esse injucunda. Salmurienſis autem interpolator : *Cui ſi ſit hoc operoſum, eſt etiam jucundum, & haec non inſuavis ſollicitudo quandam habet exercitationem.* ſed legendum : σὺν ἀπορίᾳ ἔχοντι τινα ἄσκησιν. Verte : *& ſi ei hoc ſit laborioſum, jucundum tamen etiam eſt, & iſta ſollicitudo ſuavem habet exercitationem*, ſive *conjuncta eſt cum ſuavi labore.* Paullo ante eadem pag. anima haec verba interrogatione : ἐς δή τι τοῦτ' ἔφην ; ὅτι μὴ γιγνομένων τῶν ἀνθρώπων ἁμάρτυρον συνέβαινε τὸ κάλλος εἶναι τῶν ὅλων. *Quorſum haec dixi? Quia niſi eſſent homines, univerſi pulchritudo teſtibus careret.* Superius pag. 178 omnino ex Codice cum Anglicano, tum alio, cujus excerpta penes me ſunt, legendum, εἰ κρεῶν ὀλίγων ἕνεκα τηλικαῦτα ὀρχίζεται. *ſi parvae carnis cauſſa tantopere indignatur.* & ſtatim, cur non, ut jusſerat Bourdelotius, & ipſi canones τῶν χαμαιπετῶν παιδῶν jubent, reſcripſerunt ſequentes editores praeſertim Mſſ. volentibus, παιδιλιχμάσιτο. Eſt enim a παιδιλιχμάζω. ſed pag. 182 ἐφ' ὅτι ἡμεῖς δι' πυρὸς ἀπολλύμεθα, ἐξ ὅτου καὶ παρ' ἀνθρώποις ἐστί ; *unquamne accidit, quòd ignis jacturam fecerimus, ex quo ille apud homines eſt.* ſic Atticos loqui ἐφ' ὅπ, non ἐφ' ὅτ norunt qui vel primis labris Atticos ſcriptores deguſtarunt. In ſomnio pag. 11 itidem ὅπ pro ὅτ ſcribendum. χειμερινὸς ὑπερ⊙, ὅτι μήκιστοί εἰσιν αἱ νύκτες. *hibernum ſomnium, cum noctes ſunt longiſſimae.* inepte interpres : *quoniam noctes ſunt longiſſimae*, quia legebatur ὅπ.

Pag. 192, in colloquio Iunonis & Iovis, omnino ex Mſ. lege : καὶ συνοικεῖ ἡμῖν, νῦν ἐπὶ κεφαλὴν μοι ἐπαχθής. Vulgo ἡμῖν omittitur.

Pag. 194 in eodem colloquio ex eodem Mſ. reſtituendus eſt perturbatus in editis locus. Cum Iupiter deſcripſiſſet Vulcani ſordes & ſqualorem, qui Diis miniſtrarat, ſubjicitur ἡδέως τοῦτο. ὑμᾶς γὰρ καὶ ἤδη πολὺ ὁ οἰνοχόος ὑμῖν ἐμπέπηκε τῷ συμποσίῳ τῶν Θεῶν. Contra mentem Luciani : *ſuavia haec ſunt. adeoque multum ille pocillator cohoneſtat Deorum convivium.* Sed. Mſ. ἥρα. ἡδέως τοῦτο. Ζεύς. ὑμᾶς γὰρ καὶ ἤδη πολὺ ὁ οἰνοχόος ἔπεσε τῷ συμποσίῳ. Iun. *ſuaviora haec ſunt.* Iup. *etenim jam olim ille pincerna non decebat convivium deorum.* Iuno ait ſuaviora haec ſunt, videre obſitum fuligine Vulcanum, quam amaſium pocula cum oſculis marito praebentem.

Pag. 195. Colloquio Iunonis & Iovis. ἄνθρωπος εἶναι χρηστὸν, ὦ ἥρα, καὶ συμπλικόν. vertunt : *hominem eſſe benignum Iuno, & hilarem convivam. Benignitati* hic nullus locus. χρηστὸς Latinis eſt homo *commodus*, facilitate morum inſignis. Plaut. Mil. *conviva commodus.* Cic. pro Murena : *Nemo Catone proavo tuo, commodior, communior, moderatior fuit ad omnem rationem humanitatis.* Sic inferius. pag. 219 in deorum judicio : ἱκανὴ μὲν, ἀγροικικὴ δέ. *Commoda quidem, ſed ruſtica.* ubi interpres, *ſat quidem for-*

mosa. sed talia ἴσως κήνις. Sic inferius in hoc dialogo ἀπηγκυλωμένους vertit *insolentes*, cum sint, *inepti, decori, rudes.*

Pag. 197. Μὴ ἄρχιον ἴκοιθ' ἃ ὑπὲρ αὐτὸν ἐπθυμῶν. Potestne stultius & absurdius quicquam verti, quam ista verba sunt translata? *Ne quid tempestivum consequatur, quando res, quae supra se sunt concupiscit.* Et tamen, absurdius iidem interpretes in dialogo de saltationibus, μὴ ἄρχιον ἰκοίμην, *nunquam ego venustatem consequar.* Cum sint imprecationis formulae ex Aristophane haustae. Latini dicunt, *male pereat, dii deaeque eum perdant, qui rem supra suam sortem affectavit.* Potuissent tamen, saltem Bourdelotius, haec emendare, cum Isaacus Casaubonus ad animadvers. lib. 11, c. 14 in Athen. tum & in lectionibus Theocriteis, dudum observarit elegans hoc dicendi genus, & explicarit scitissime.

Pag. 198 Χρὴς δὲ σοσπαλασσόμενον τὸν ἔρωτα leg. σοσκαλισσάμενον τ' ἐρωτα. sic videtur legisse interpres, cum transfert, *Herì provocato Cupidine.* statim pro ὀφίλκειν τὸ πόδε Mf. ὀφελὸν τὸ πόδε, quasi pedes illi surripuerit. quamvis & vulgatum possit ferri.

Pag. 198 in Colloquio Apollinis & Vulcani habes descriptionem testudinis a Mercurio inventae, ex qua lyram confecit, sed male intellectam & imperitissime versam. χελώνην μὲν γὰρ εὑρὼν ἔξω ὄρχανον ἀπ' αὐτῆς σωσπήξας. Πήχεις γὰρ ἐναρμόσας, καὶ ζυγώσας, ἔπειτα κελάμους ἐμπήξας, καὶ μοχλίδιον ὑποθείς, καὶ σπονδίσμενον ἐπὶ χαρδὶς, μελῳδεῖ πάνυ γλαφυρῶς ἃ ἤφασε. In editione Salmurienfi haec est istorum verborum interpretatio: *Testudinem mortuam alicubi nactus, ex ea compegit instrumentum. brachiis enim adaptatis, & superinducto jugo, deinde calamis infixis, & subjecto hemisphaerio, & intentis inde septem chordis elegans & concinnum quiddam modulatur.* non sane mufice. Descriptio haec est petita ex hymno in Mercurium, qui tribuitur Homero, ut olim observavit maximus Scaliger ad Manilium. sed cum in illa queritur omissum esse τὸ κατεκόπτειν, dicendum enim fuisse ἔπειτα κελάμους ἐμπήξας, καὶ ἐν δίφρῳ βόειον σοσευγάσας, καὶ μοχλίδιον ὑποθείς, verum erat, si κελάμους scripsisset Lucianus, & hymni auctorem ἐξ πόδα sequendum sibi existimasset. Cum vero corii bovilli, quo ceu theca lyram Mercurii tegebat hymnus, mentionem omisisset, & accommodasset ejus descriptionem ad sui temporis mores, locus nullus erat arundinibus in lyra. pro κελάμους legendum ex Mf. κολάσους. κόλλοι sunt paxilli, vel claviculae, quibus fides in lyris intenduntur. Homero Odyss. φ dicuntur κόλοπες,

Ῥηϊδίως ἐπέτεινε νέῳ ἐπὶ κόλλοπι χορδήν.
Facile intendit novae clavicula fides.

Vbi Eustathius: κόλοψ ὁ σοδὸς τοῖς ὕστερον κόλαξ, δι' οὗ τείνονται αἱ τοιαῦται χορδαί. καὶ ὅτι φασὶ λεγόμενον, διότι τὸ παλαιὸν ἐκ διμάτων σκληρῶν ἦν τὸ σος πραχήλου τοῦ βοὸς ἔτι. οἱ ὕστερον τὸ εἶδον. quaere ibi plura.

Vir

Vides ex colloso illo corio, quod est in cervicibus boum & ovium, olim istos verticillos esse factos, quod tamen negat Scaliger, qui postea conficiebantur ex lignis. πήχεις vero sunt manubria. Hyginus *brachia* vertit, ζυγὸς vero, sive ut aliis ζύγωμα jugum, est transversum transtillum, in summa cithara, cui chordae annectebantur. μαγάδιον est ligneus asserculus qui subjiciebatur fidibus, sine quibus nullum illae sonum edebant, olim erat calamus, postea lignum quadratum, quod hodie adglutinatur musicis instrumentis, olim supponebatur, ut erudite Scaliger ostendit. Qui veteres lyras in nummis & marmoribus, ubi saepius occurrunt, vidit, facilius haec intelliget. Locus autem sic vertendus est: *Testudinem mortuam cum alicubi invenisset ex ea instrumentum musicum compegit. Manubria enim adaptavit, & jugum addidit, & adfixit claviculas, & subjecit asserculum, fideque intendens septem valde teneram & concinnum quid cecinit.* Eadem omnia recenset inferius in lyra Polyphemi in Colloquio Doridos & Galateae, excepto μαγαδίῳ. pag. 240: Αὐτὴ ἡ πηκτὶς οἵα κεφαλὴ γυμνὴ τῆς σαρκός. καὶ τὰ μὲν πίσσα πήχεις ἄσπερ ἔσαν. ζυγώσας δ' αὐτὴ καὶ ἁψας τὰ νεῦρα, ὠδὴ κάλλιστα ἐξεπίνησε, ἡμελωδεῖ ἄμουσόν καὶ ἀπρεπῆ. Sic legendus iste locus lepidissimus. *Ipsa lyra solummodo erat cranium cervi, nudatum carne, cornua* vero *erant quasi manubria, quibus cum jugum adjecisset, & fides alligasset quas non fidiculis tendebat, agreste quiddam & absonum canebat*, legendum autem οἷα, *solummodo* non οἵα, ut editur vulgo. Vides hic κάλλιστα dici, qui dicitur κάλλιστος in dialogo superiore. Cranium cervi erat πηκτὶς, quod in Mercurii lyra, testudo, cornua vero erant πήχεις, sed κάλλιστα nulli, aut iis non utebatur.

Pag. 204 in eodem dialogo scribe ex Mss. ἄσπερ ὁ Ζεὺς ἐπέστειλε. *quae Iupiter mihi mandavit.*

Pag. 207 in colloquio Iovis Aesculapii, & Herculis, videtur scribendum: εἰκὸς ἂν εἶναι καὶ ὁμοῖα βιοῦν, ἡμῖν; *Ergone aequalia & similia sunt quae a nobis gesta sunt in vita?*

Pag. 209 in colloquio Mercurii & Apollinis: ἤρα μὲ οὐ πολλῷ κ' αὐτὸς, ἀμελέμιτον δ', καὶ μὰ Φίρων τὸν ὑπερφίαλον, ἐγὼ μὲ ἀνέρριψα ἄσπερ εἰωθεμὲν τ' δίσκον, ἐς δ' ἄνω ὁ δ' & quae sequuntur. Vides pendere sensum, & nihil esse ad quod referatur ἀμελέμιτον δ' καὶ μὰ Φίρων. sed omissa est vox, ex Mss. restituenda: ἤρα μὲ οὐ πολλῷ καὶ αὐτὸς, ἀμελέμιτον δ' κ' μὰ Φίρων τὸν ὑπερφίαλον ἐβάλλοντα, ἐγὼ μὲ. &c. *jamdudum etiam & ipse amabat, sed neglectus & non ferens fastidium insidias struxit.*

Pag. 220 Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων ἤδη πολὺ ἐξοιόντες ἀπεπαύσαμεν τ' ἀστέρων. *sed inter colloquendum multum progressi jam a stellis recessimus*, sive, ut non male interpres, *stellas emensi sumus.* sic loquitur etiam in Icaromenippo πυμπολὺ τ' νεφῶν ἀπεπαύσας, ubi Erasmus *cum plurimum nubium essem emensus.* Sed Budaeus & Stephanus hunc locum suspectum habent & aliter scripsisse Lucianum putant.

Et

Et rursus in dialogo Doridis & Thetidos: ἐπιδὴ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀπανασώσων, ἀφῖναι ἐς τὸν ἅλμυρον. *postquam longe a terra provecti in altum erant.* Vides hoc loquendi genus familiare fuisse Luciano. Hesych. ἀπαναδόντα· ἀπέχοντα. leg. ἀπανασάντα.

Pap. 220. rectius in Ms. scribitur Ε᾽ρ. ἐκεῖνο. ἀλλ᾽ ἐπιδὴ πλησίον γῆς ἐγένε.

Pag. 221. Scribe Ἔ ἦ ἀγῶνος τὸ ἄθλον ἴσῃ *praemium certaminis erit*, non ἢ ἄθλον. ut recte in initio hujus dialogi scriptum est. Vide quae notavi ad Soloeciſtam.

Pag. 223. Μὴ μόνας ἴχῃ τὰς ὠλένας λευκὰς ut sc. Iuno, quae Homero semper dicitur λευκώλενος & βοῶπις. paullo post: ἢ δεῖσας μή σου ἐλεγχύνῃ τὸ γλαυκὸν τ᾽ ὀμμάτιον ἀνὰ Ἔ φοβερὸ βλεπόμενον. vertunt: *An vereris ne tibi objiciat caeruleum illum oculorum colorem, qui nihil metuendi prae se ferendo adspicitur.* Davus sum non Oedipus, aenigma Latinae versionis non expedio. sed sim licet Davus, scio tamen nec Oedipum id explicaturum. Hoc autem dicit Venus: *Num metuis ne in te reprehendat caeruleos illos oculos, si sine illo, quo metum incutis, videantur.* τὸ φοβερὸν vocat κόρον, qua φοβεῖν δύναται illam velle Venus ait. Putabant autem τὸ γλαυκὸν τῆς ὀφθαλμῆς gratius reddi galea; Superius in dialogo Vulcani & Iovis: γλαυκώπις μέν, ἀλλὰ κοσμεῖ καὶ τοῦτο καὶ κόρυς. sine illa caesios oculos Minervam dedecere.

Pag. 224. Ὧρα σοι καὶ τἄλλα ἤδη σκοπεῖν, εἰ καλά σοι δοκῶ ἐγὼ καὶ ὑμᾶς ἐμοῦ. Ms. Ὥρα σοι καὶ τἄλλα ἤδη σκοπεῖν, εἰ καλά σοι καὶ δοκῶ ἐγὼ ψέγω τ᾽ ἐμοῦ. non est respuenda haec scriptura. *vide* an *non pulchra etiam tibi sint praemia suffragii mei*, quod scilicet pro me tuleris. mox pag. 225. perperam legitur in omnibus editionibus ἢ Ἀργῶν, pro Ἀργοῦς. recte sic scribitur. *de Argonautis.*

Pag. 226. Ὅπως μὲ πάλαι χωρήσῃ, ἄθλιος ὦ Ἀφροδίτη. ut olim legendum conjeceram, inveni postea, ut non pauca alia in Ms. Ὅπως μὲ τοῦτο χωρήσῃ ἄθλιον ὦ Ἀφροδίτη. *quomodo haec succedent sint obscurum est Venus.* mox in eodem Ms. scribitur πείσει γὰρ καὶμε χρηφόρον εἶναι ὑμῖν παιδίον. sed vulgatam non damno.

In colloquio Martis & Mercurii pag. 228, narrat Neptunum, Iunonem & Minervam conspirasse in Iovem, eumque constituisse in vincula conjicere, utque metu hujus coitionis Iupiter perculsus in varias se formas verterit. Respicit ad Homeri locum, in Iliad. α. v. 39.

Ὅτ᾽ ποτε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἄλλοι ἄνωγεν,
Ἥρη τ᾽ ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Cum ipsum vincire dii alii volverunt
Iuno & Neptunus & Minerva.

In colloquio Mercurii & Majae pag. 233, καὶ νῦν ἄρα ἥκειν με λέγει Σιδώνος ἄγγελος ἢ κάθημαι ἐγκεκλεισμένος ἐν τῷ πύργῳ με ὀψόμενος, ὅ, τι πεποίηκε ἡ παῖς. Haec non quilibet intelligat. Est enim fabula, quam tangit, non ex protritis, & pervulgatis. Narrant & Iovem cum ex femore Dionysium peperisset, sublatum jussisse ad Inonem Cadmi filiam,

filiam, Semeles ſororem perferri, & ὡς κόρῃω, pro puella ibi educari. vide Apollodor. III Biblioth. Itaque dicit Mercurius ſe nunc eo miſſum eſſe a Iove viſum, quid ageret illa puella, nimirum Dionyſus.

In colloquio Cyclopis & Neptuni pag. 241. lege, ut bene codex antiquus prae ſe fert, ἐπεὶ γὰρ ἐπίδηκα τῇ ὑβρει τὸ πλῶμα. dein idem liber procul dubio rectius pro vulgato ἐπιβιλάσ[illegible], ſcribit ἐπιβιλόπ[illegible]. ſic & apud Syneſ. ἐπιβιλόπιζε: ſed alibi quoque apud Lucianum hoc vocabulum occurrit, nuſquam, ſi recte memini, ἐπιβιλάτης, ſed ἐπίβιλ[illegible] non infrequens eſt Graecis ſcriptoribus.

Pag. 245 in colloquio Menelai & Proteos videtur ſcribendum eſſe: εἰ δ' ἀπιστᾷς, καὶ τὸ πρᾶγμα ψεῦδὸς εἶναι δοκεῖ φαντασία τις ὑπ' ἐφαλμῶν ἱσταμένη. *Quod ſi non credis, & haec res tibi videtur falſa quaedam ſpecies quae oculis objicitur.* In vulgatis male legitur πρᾶγμα ψεῦδὲς.

Pag. 247. Πολυδίψιον δ' τὸ Ἄργ[illegible]. Homerus Iliad. δ. v. 171. Vide ibi ſcholia, quae Didymo tribuuntur, qui oſtendit Argos non eſſe ſiticuloſum, & aliter hoc vocabulum eſſe accipiendum, cujus varias ſignificationes notat, uti & Strabo lib. VIII, unde videtur ille Schaliaſtes ſua hauſiſſe. Ibidem. ὀκνεῖν ζεύξον τὸ ἅρμα. ἢ τοῦτο μᾶλλον ἴσχε τὸν ἀναπεισθὲν ὑπάγειν τοὺς ἵππους τῇ ζεύγλῃ, καὶ τὸ ἅρμα ἐπισκεύάζειν; σὺ δ' ἄλλα διελθὼν μοι πρὸς τὰ ἐκείνου παρόντα, ἐφιππάσομαι γὰρ ἐπ' αὐτῷ τάχιστα. Male hic locus habitus eſt & a librariis, & ab interpretibus, qui ſic eum tranſtulerunt. *Proinde currum junge: vel an hoc longiorem rebus moram injiciet, ſubmittere equos jugo, & currum apparare? Tu vero potius delphinum mihi aliquem ex velocibus illis huc ſiſte, inequitando enim illi quam celerrime provehar.* Sed dele interrogationis notam. Adfirmat enim Neptunus hoc moram injicere, ſi currus jungatur. Dein σὺ δ' ἄλλα, eſt *ſaltem*, ut apud Ariſtoph. Νεφελ.

Σὺ δ' ἀλλὰ τύπτων λίξιόν π τὸ νεωτέρων.

Sic autem verte: *Junge itaque currum, aut ſi hoc longiorem moram affert, equis imponere jugum, & currum apparare, ſaltem delphinum mihi aliquem ex velocibus illis adducito, in quo equitans celerrime provehar.* Mox diſtingue. δῦμι. ἀπολαύωμεν. *bene. abeamus.* ſic ſuperius in eadem pagina perperam diſtinguitur καὶ ὡς τὰ ἄλλα, παιδιᾷ ἀόκνως εἶναι αὐτὰς. delendum enim comma. ſententia enim eſt ἀόκνως ὡς τὰ ἄλλα. leve hoc quidem, ſed tamen in omnibus editionibus depravate legitur.

Prava quoque diſtinctione laborat locus in ſequente dialogo Noti & Zephyri pag. 249, ὡς λαπτικῦσα ἐκεῖ. κύει γ' ἤδη. ἡδὺ γάνηται κ' αὐτὴ κ' τὸ πτοῆσον. ſed deletis punctis ſcribe, ὡς λαπτικῦσα ἐκεῖ, κύει δ' ἤδη, ἡδὺ γάνηται καὶ αὐτὴ καὶ τὸ πτοῆσον. *ut ibi enixa, gravida enim jam eſt, dea ſit & ipſa, & quod natum erit.* Nimirum Epaphus. dein diſtingue: ἴρξεϊ δὲ, ὁ Ἑρμῆς ἔφη, τὸ πλεόντων, καὶ ἡμῶν ἴσως δι-

διοπτεύσα, *Praecepitque*, *Mercurius dixit*, *navigantibus*, *& noſtra erit domina*. Vide & ſuperius dialogum Iovis & Mercurii.

Pag. 251 in colloquio Neptuni & Nereidum; Mſ. jubet legi ἀλλ' ὅσῳ ἴφην σὺ τῇ τροιαδὶ ἢ σὺ τῇ χαίρουσῃ πλεῦσαι. *Sed, ut dixi, in Troade, aut in Cherſoneſo mox ſepelietur.* ſcilicet Thracica. male ἢ in editis omiſſum. Mox idem codex addit, ἐκεῖνο ἦ δ' ἔλαθεν ἐμὲ ἐγγύς αὐτῇ. *hoc vero ſolatium non parvum ei erit.* paullo poſt ἀλλὰ κἀκείνη σῶσα δείσῃ, χαλεπαμῷ τῷ Διονύσῳ. dudum mihi fuit ſuſpectus hic locus, & mihi perſuaſeram legendum eſſe χαλεπάμμου ſc. σι. Sed in Mſ. poſtea reperi bene ſcribi χαλεπαμεν, ſc. ἡμᾶς nos, te nimirum Neptunum, & nos Nereidas. Cum poſtea dicit illum non mereri hanc gratiam, σὺ χρὴ ὅτω ποιεῖν δόκει, notat illius novercalem malitiam in Nepheles filios, Phryxum & Hellen. poſt codex εἰκῇ τε. πτερύγας γὰρ ἢ δύναι τῷ ἀντίχθονι ὥσ τῶν φοβεῖν. in vulgatis καὶ δύνατ. non longe ab his repone ex eodem codice ἐκπλαγεῖσα, καὶ τῷ θάμβει ἅμα συγχεθεῖσα καὶ ἰλιγγιάσασα, ὥσ τὸ σφοδρὸν τ πλήσας. *Perculſa, & pavore ſimul correpta, & vertigine ad volatum celerrimum.* non enim natarunt Phryxus & Helle, ſed per aerem ſunt lati. vid. Apollod. Bibliothec. lib. 1. In Mſ. tamen pro θάμβῳ, ſcribitur etiam θάλπῃ, quod non probo, quamvis poſſemus explicare. ſed συγχεθεῖσα, pro vulgato χεθεῖσα, cunctis ſat ſcio, bellis hominibus arridebit. in fine ſcribe Νεφέλην Nephelen cum in vulgatis non edatur tanquam proprium.

Ibid. In colloquio Iridis & Neptuni in principio bene liber ſcriptus: τὴν νῆσον τὴν παλαιμίνην, ᾗ πόσειδον, τὴν ἀπασαθεῖσαν. In eodem dialogo in fine ſcribe, ut olim conjeci, & poſtea Mſ. firmari didici. πάντα εἶναι ἕτοιμα, *omnia eſſe parata.* vulgo legitur πάντα εἶναι ἕκητι, & vertitur *praeclare omnia ſe habere.* inepte.

In colloquio Xanthi & Maris lege ἴκμενοι μὲν πὸς πλελίαν καὶ μυρίκας. Ex Homero hauſit, qui Iliad. Φ.

Καὶ οἳ πλελίην καὶ ἵππιον ἠδὲ μυρίκας,
Τείχεϊ ἐγχάλκεον τε καὶ ἱκόμεθα.

In colloquio Doridis & Thetidis pag. 255. τί δὲ τὸ ἔπαθεν ἡ Θέτις, ὁπότε κατεδύσετο. Interpres: *Quid agebat illa quando ingrediebatur?* ſi Graeca ſana eſſent, vertenda erant, *quid agebat illa, quando attingebat* ſc. ciſtam. Sed refingendum ex Codice vetuſto ὁπότε κατεδύσετο *quando immittebatur in ciſtam.* mox idem codex ἐμειδία ὥσ τὸν θάλασσαν, ſcribit ἐπιμειδία ὥσ τὸν θαλάσσαν. *ſubridebat conſpecto mari*, ſeu *alludebat ad mare.*

In ſequente dialogo Neptuni & Enipei pag. 256. τί δῆτ, ἦ τὸν ἐχρῆν σε ἁρπάσαι τ' ἔρωτα. ſic leg. cum editiones oſtentent, ἦ τοῦτο ἐχρῆν σε ἁρπάσαι *Quid enim? num te propterea praeripere meum amorem*, five puellam, quam amabam, *decebat.* Dein in his verbis ἔμαθον; ἔφης γὰρ ἀπιὼν, delenda interrogatio, & inter-

pre-

pretandum. *Nequaquam. dixisti enim abiens.* Vertunt insicite: *Nihil ne? dixisti enim abiens.* Mox ὑπὲ τὸ ἐμὸ οὐ δίφελνε τότε, est *quod tu meam vicem, seu meo loco tum voluptatem cepisti.* sexcenties τὸ ἐμὸ sic accipitur apud Lucianum.

In colloquio Tritonis & Nereidum pag. 256. Κἄλόν τινα τοῦτον τὸν βασιλέα ἐπιπλῶν, Rex ille est Polydectes, rex Seriphi de quo Ovid. & Apollodorus lib. 2. statim plenius vetus liber: ἐπεὶ δὲ ἀφίκετο εἰς τὴν λιβύην, ἔνθα ἦσαν. *postquam profectus est in Libyam, ubi erant.* dein idem liber addit πῶς, πῶς ὦ τελέσιον μόρον, ἢ καί τινας ἄλλας συμμαχίας ἦγεν. post pag. 258. ἢ ὃς ἂν ἴδῃ σοι ἐτ' ἄλλο μῦ πῶτα ἴδιος interrogationis nota tollenda, & substituendum punctum. pag. 259. Τί γὰρ ἡ παῖς ἠδίκηκε ἡμᾶς, εἰ τι ἡ μήτηρ ἐμεγαλαύχησε τότε, καὶ ἠξίου καλλίων εἶναι. Sed videtur pro τότε scribendum πότε. Qua enim *puella injuria nos affecit, si mater olim fuit superba, & pulchriorem se existimavit.*

In colloquio Mercurii & Charontis pag. 268. καὶ ἀκίσεων ὑπὲρ ἓξ ἰσίων πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον. Vertunt: *& pro acu ad resarciendum velum quinque obolos exolvi.* Καταβάλλειν est frequenter *pendere, exolvere.* Sed καταβάλλειν ὀβολὸν ἀκίσεων, *pendere obolum pro acu* Graecis insolens est loquendi genus, qui dicunt ὑπὲρ ἀκίσεως καταβάλλειν ὀβολόν. Olim itaque existimavi locum hunc esse mendosum, & Lucianum scripsisse πέντε ὀβολοῖς ἐγὼ κατέλαβον, aut πέντε ὀβολῶν. *quinque drachmis emi acum.* λαμβάνειν & καταλαμβάνειν Graecis, inprimis Aristophani, saepe est emere, comparare, ut apud Latinos *sumere.* Cic. VII ad fam. ep. 23. *Tu autem ignarus instituti mei, quanti ego genus omnino signorum omnium non aestimo, tanti ista quatuor aut quinque sumsisti.* Ibidem. *Est mihi gratissimum tanti a te aestimatam consuetudinem vitae victusque nostri, primum ut eam domum sumeres.* Horat. *Quae parvo sumi nequeunt obsonia captas.* Si quis tamen contendat a libris antiquis non esse recedendum, non valde repugnabo, si sic distinguas: ἀκίσεων ὑπὲρ ἓξ ἰσίων, πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον, acum ad velum sc. ἀντισάμιλω, *emi*, quod λὰπ κρωτῦ repetendum, *quinque obolos ego pependi.* Ceterum in antiquo codice ad vocem ἀκίσεων tanquam explicatio adscripta est haec vox σακκαράφιον. Sic posteriorum temporum scriptores vocarunt ἀκίσεων: ut notavit Etymologici magni auctor, quem vide in ἀκίσρα.

In colloquio Plutonis & Mercurii p. 269, πολλὰ κρίκετον δὲ μᾶλλον ἀγαθυκλεῖ αὐτὸς καὶ ἐπιλπίζει. vertunt: *ille etiam saepe admodum scite ipsos lactat & spe inani pascit.* Sed ἐπιλπίζειν qui usurpet, aut qui in hac notione usurpet, novi neminem. Persuasi itaque mihi legendum esse ἀπιλπίζει, *ad desperationem eos redigit.* ἀπιλπίζειν enim est desperare, & cum casu quarto, ad desperationem redigere. De Iolao qui reviruit vide Hyginum, fab. 103.

In Terpsionis & Plutonis colloquio pag. 271, Bourdelotius recte vidit legendum esse ἀλλοτρίοις ἐπιχαίνει, *alienis inhiatis.* & firmant

mant excerpta Mſ. vulgatum ἐπιχαίρειν eſt ab hoc loco alieniſſimum. mox pro συνίητις ὑμῶν τὴν πανουργίαν, ſcribendum Mſ. ſuadente, συνίεντες ὑμῶν τὴν πανουργίαν. *qui intelligunt veſtras artes* aut aſtutiam. non ſon abhinc in eod. Mſ. οἱ ὑποτρίζοντες τοὺς ὀδόντας καταμυλαθῶντες. *illi vero deriſi frendent dentibus*, quod multo magis mihi probatur quam, quod in editis extat, ἀποσμυχόμενοι, *dolore ardentes*. eſt enim valde durum, & quod vix alibi reperias, hoc verbum.

In dialogo ſequente Zenophantae & Callidemidae, videtur verbum excidiſſe, in his, ὑπισχνούμενος ἐπ' ἐμοὶ πρᾶξαι, quae ſic tranſtulerunt, *id mihi fore pollicens*, ut *meo bono quam primum moreretur*. Sed Lucianus reliquerat, puto, ὑπ' ἐμοῦ κληρονομηθησόμενος. *me haerede inſtituto brevi moriturum*. In eodem dialogo prava diſtinctio impoſuit interpretibus, qui iſta verba ἐπειδὴν τάχιστα ὁ Θεόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, πινὴ δ' ἐπιεικῶς, ζωρότερον ἐμβαλοῦσα εἰς κύλικα, ἕτοιμον ἔχειν αὐτὸ, *ut celerrime ſimul atque Theodorus potum poſceret, (bibit autem abunde) praeſentibus in calicem injectum in promptu haberet*, Addit Bourdelotius ζωρότερον *celerius* hoc loco notare, ut ex Homero interpretetur Plutarchus ſympoſiacon decad. 5. ſed interpungendum eſt, ἐπειδὴν τάχιστα ὁ Θεόδωρος αἰτήσῃ πιεῖν, πινὴ δ' ἐπιεικῶς, ζωρότερον, ἐμβαλοῦσα εἰς κύλικα ἕτοιμον ἔχειν αὐτό. *ut celerrime ſimul atque Theodorus poſceret, bibit enim copioſe, meracius, immittere ut poſſit in calicem, paratum habeat illud*, venenum nimirum. haec jungenda, αἰτήσῃ πιεῖν ζωρότερον, cum merum poſcet, In fine ἦκε γὰρ ἂν ὅτι μᾶλλον ἡ λεωφόρον ἀσφαλίστερον, εἰ ὀλίγῳ βραδύτερον ἦν. ſic Mſ. *veniſſet enim ad eo* ſc. κλῆρος hereditas, *communi illa via, licet paullo tardius*. ſic & apud Latinos hereditas dicitur venire, quae ab heredibus cernitur. Florus. 11, 20. *Inuſitata & incognita quadam felicitate, relictae regiis hereditatibus opes, & tota inſimul regna veniebant*. Sic & Cicero, aliique.

In Chemonis & Damnippi dialogo pag. 274, Mſ. κατασοφισθεὶς ἀθλίως, *miſere deceptus*. Vulgatus: κατασοφισθεὶς ὁ ἄθλιος.

In Simyli & Lyſiſtrati colloquio pag. 276 emendatius in membranis exaratur: ἀλλ' ἐπίρρει μοι ὦ ξυναὶ παρ' ἄλλαν τάχα. *Mihi o optime, ab aliis bona adfluebant*. vulgo ὑπέρρει.

In Charontis, Mercurii, & diverſorum mortuorum dialogo, nam recte in inſcriptione hujus dialogi additur in codice vetuſto, καὶ νεκρῶν Διάφορον, pag. 278 ὁ δὲ τὴν πορφυρίδα οὗτος καὶ τὸ διάδημα ὁ βλοσυρὸν, τίς ὢν τυγχάνεις; Vertitur: *Hic vero purpuratus & diademate vinctus, facie truculentus. Quis es tu?* Sed Mſ. pro ὁ βλοσυρὸς habet ἀλαζών. *hic vero qui & veſte & diademate purpureus eſt. Quis es tu?* ibid. pag. 279. τὰ ἐντάφια inepte vertitur *epitaphia*, cum ſint *veſtimenta funebria* ibid. pag. 280 Κραν. ἐπ εὐίκτου. in Mſ. pro Κραν. eſt Νεκρὸς. Eſt enim alius quam Cratonimirum miles, ſine nomine. pag. 281. Μένιππος οὗτος λαβὼν πί-

λιον

λεκυι τ' ναυπηγικῶν δοκῷ ψ αὐτὸν, ἐπικόπῳ τῇ ἀναβάθρᾳ χρησόμενον. Valde obſcure vertitur, ſic, ut verba longe recedant a Graecis: *Menippus iſte ſumta ſecuri qua naves fabricant, eam reſecabit ſcanſorio navis tabulato ſuppoſitam.* pro ἐπικόπῳ in Mſſ. eſt ἐπικοπίῳ. ſed aut legendum eſt ἐπικοπαίνῳ aut ἐπίκοπον pro ἐπικόπανον uſus eſt Lucianus, ſicut illo Menander in Meſſania, ut auctor eſt Pollux Onomaſt. x, 24, ſic autem vocabatur τραπέζα μαγειρική, in qua ſecabant in fruſta carnes aſſandas, vel coquendas. pro ἐπικόπανον veteres addit dixiſſe ἐλαῖον, ξάνιον, ἐπίξηνον. dictam eſſe iſtam menſam coquorum ἐλαῖον quia ex oleis conficiebatur, auctor eſt Heſych. quamvis alios ἐλαῖον ſcribere deceat, & aliunde petere hujus vocis originem, vide in ἐλαΐσιν. Apud Pollucem ſtultiſſime vertitur ἐλαῖον *olearia cella.* vide & lib. VI. cap. 13. ubi eadem repetit Pollux. Ceterum in prius laudato capite pro ἐπικόπανον Mſ. ut hic Lucianus, prae ſe fert, ἐπίκοπον, ſed non in verbis Menandri, quae ſtatim ex ejus Meſſania affert; nec in lib. VI, c. 13. Vtrumque veteres videntur uſurpaſſe ἐπίκοπον, & ἐπικόπανον, ſed tamen non vetuſſimi, recentiora enim ſunt vocabula. Sane non niſi apud novae Comoediae ſcriptores ἐπικόπανον reperiri, & quidem Menandrum Pollux tradit locis in laudatis. Sed ἐπίκοπον veteres quoque uſos diſcimus ex Euſtathio ad Odyſſ. β v. 237, ubi ἐπίξυλων exponit ἐπίκοπον. Τὸ δ' παροξύνουσι κεφαλὰς αὐτὴ δ' ἐστεινώσατο. ἢ ὡς ἐν ἐπιξήνῳ ἤτοι ἐπικόπῳ ἤτοι ἐπικορμίῳ ἵνα ᾖ ὥστε κοπῆναι. qui locus admodum facit ad hujus noſtri Luciani explicationem. vide quoque antiqua ſcholia ad hunc locum Homeri, in quibus male legitur ἐστεινώσατο ὡς ἐπιξένῳ, ἤγουν ἐπικόπῳ, ὥστε κοπῆναι. pro ἐπιξήνῳ. ſic & male legitur apud Heſych. ἐπίξυλον pro ἐπίξηνον, τὸ παρ' ἐνίοις ἐπίκοπον. Ἀναβάθρα eſt ſive ſcala qua in navem altiorem aut tabula, qua in lintrem aut ſcapham pervenire commode poſſumus. Vtitur hoc vocabulo alibi quoque Lucianus. Verte Luciani locum: *Menippus iſte capta ſecuri, qua naupegae utuntur, eam reſecabit, utens pro menſa, ſeu trunco, quo ſecanda imponuntur, tabula, qua ſcapha conſcenditur.*

In ead. pag. Rhetor ait: ἠν, ἰδὲ δοκιμῶ. ſed ſcribendum ἦν ἰδὲ, *ecce.* quod alibi quoque ſaepiuſcule apud noſtrum occurrit, ſed ſaepius corruptum. dicitur pro ἠνί ἰδὲ. In fine dialogi vocem unam addit Mſ. πάντως δικαιοθήναι δεῖ σε. πάντως vulgo deeſt.

Pag. 283 in Cratetis dialogo ἢ μ' ἀνάειρ' ἢ ἐγώ σε. Sunt Ajacis verba ad Vlyſſem colluctantem. Il. Ψ v. 724.

In ead. pag. ἄρα δὲ Ἀρτεμῖ παρεῖχε τὸ κρέας, ἄρα ᾧ μοιεσχίῳ. Miratur Bourdelotius cur Ἀρτεμῖ dicat, cum Ἀρτέμιδι appellarit. & merito miratur. Mſ. oſtendit hoc vocabulum eſſe mendoſe in editis exaratum, tum pro Ἀρτεμῖ ſcribit Ἀρτέμιδι, ut ſcribendum eſt.

Pag. 289. pro ἑτέραις συωὰν lege, ut legendum vidit Latinus interpres ἑταίραις συωὰν, *cum amicis conſuescens* hoc eſt, meretricibus.

Pag. 299. Τῷ Θετταλῷ ἵππον. Mſ. Θετταλικῷ ἵππον. Scio οἶμαι σαφῆς & ſimilia. ſed Lucianum haec obſoleta non amare id

quoque scio. mox idem codex pro ὁ Ἀφιστὰς αὐτὸς, scribit, ὁ Ἀφαιρούμενος αὐτὸς, *eos non divellens*, sive *diducens*. sed in vulgata sententia eadem est.

Pag. 295. Mentem Luciani non ceperunt interpretes, in his verbis, πᾶν γὰρ ἰδικὴ εὐδοξία ὑπὸ θεῶν γίνεται δοκῶν. quae sic sunt interpretanda: *Omne enim id videtur minus, quod a Deo creditur geri.* Dixit id multum imminuit gloriam tuam & res gestas, quia venditabas te Deum esse, seu Dei filium. Id enim quod a Deo geri creditur contra homines, quia Deus omnia potest, & longe viribus omnium hominum est potentior, non tanti faciant homines, nec putant virtuti adscribendum, sed potentiae divinae omnibus humanis opibus majore. Vertunt: *Nam etsi haec a Deo geri viderentur, Diis tamen longe inferiora agere visus es.* Vides quam male. In fine dialogi pag. 295. ἄορτον Mſ. non ἄορτον, sed utroque modo scriptum hoc vocabulum inveniri, & in usu esse docuit Eustathius ad Dionysium Periegeten.

Pag. 296. in dialogo Achillis & Antilochi perperam in omnibus libris excusis, quos vidi, scribitur εἰ γὴ ὃ, τι μάλιστα, οἱ ἄλλοι μαψυδίουσιν, cum ὅτι scribendum sit, ὅτι μάλιστα ut ὅτι τάχιστα, maxime, celerrime. *licet maximopere celebrarint homines.*

Pag. 297. legitur in editis. Ἀλλὰ τι, ὁρᾷς τὸ ἐπείρων ὅσοι σοὶ καὶ ἐσμὲν αὖθι; μὴ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεται πάντως. φίρε γὰρ συμφύσιος καὶ ἡ κοινωνία τῶν πραγμάτων. sed qui hunc locum inspexerit attentius, animadvertet, scribendum & distinguendum eum sic esse. Ἀλλὰ τι ὁρᾷς, τὸ ἐπείρων ὅσοι σοὶ καὶ ἐσμὲν αὖθι. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς ἀφίξεται. πάντως φίρε γὰρ συμφύσιος καὶ ἡ κοινωνία τῶν πραγμάτων. *Vides alioquin, quanta turba sociorum suorum simus hic. Non longe post autem huc veniet quoque Vlysses. Omnino solatium affert societas earumdem rerum.* Nam *solamen miseris socios habuisse malorum.* In fine dialogi haeret quoque macula, quam ante complures annos eluimus, sed nunc nobis adstipulari Mſ. gaudemus: sic enim in illo legitur: σιωπᾶν χρὴ καὶ φέρειν δίδακτα ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλωμεν ὥσπερ σὺ, τοιαῦτα διαφθορεῖ. *Fixum nobis est tacere, ferre, & tollerare, nisi velimus ludibrio esse, ut tu, si optaremus talia.* Nam δίδακτα ἡμῖν, quod in editis est, respuit omnino sensus hujus loci. Quis enim illis hoc dedit, & concessit? Imo dicit sibi deliberatum esse, sibi & firmam stare sententiam omnia potius ferre, quam inanibus querelis risum concitare.

In dialogo Diogenis & Herculis, pag. 299. cum hic dixisset, quicquid in se fuisset Amphitruonis, obiisse; quicquid Iovis, vivere, & apud superos frui sempiterna beatitate; ille vero reposuisset, duos igitur Hercules esse natos ex Alcmena gemellos, alterum Amphitruonis, alterum Iovis filium, respondit Hercules, οὐκ ἔμοιγε, ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἦμεν. Ratio loquendi & sententiae requirit ut legas ἦμεν, & vertas: *nequaquam fatue. solus enim ambo eram.* Ego Hercules solus eram ambo, filius Iovis & Amphitruonis. Αὐτὸς est

sepe

ſaepe μόνῳ. Ariſtoph. *αὐτοὶ γάρ ἐσμεν. Soli enim ſumus.* & ſuperius in dialogo Mercurii & Solis, *αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ἐσμεν. ſoli enim nos ſumus. αὐτὸς ἅμα ἄμφω*, eſt ut apud Phaedrum, *Aeſopus cum ſolus eſſet familia.* In eodem dialogo paullo ante, *τὸ μὲν τόξον γυμνὸν καὶ ἀπόκειται.* Mſ. *τὸ μὲν ξύλον γυμνὸν καὶ ἀπόκειται.* Sed nihil mutandum. Alluſit ad Odyſſ. λ. v. 606.

Γυμνὸν τόξον ἔχων ἐπὶ νευρῇφιν ἰόντα.
Nudum arcum habens, & ad nervum ſagittas.

Veteres enim thecas habebant, in quibus ut arma cetera, reconditos quoque circumferebant arcus, ne coeli injuria violarentur. Eos expediebant, cum res exigeret.

In fine dialogi lepidiſſime Diogenes: *Αὐτὸς δ' ὑμᾶς Δία μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι, ἀλλὰ τοῖς βελτίοσιν ἀνδρῶν σύνειμι, Ὁμήρῳ καὶ τῇ τοσαύτῃ ψυδρολογίᾳ κατεγελῶν.* Nihil quidem hic eſt difficultatis, ſed venuſtas tamen hujus loci perſpici ſatis non poteſt, niſi obverſetur memoriae locus Homeri, ad quem alluſit. Is eſt Odyſſ. λ. v. 600.

Τὸν δ' μετ' εἰσενόησα βίην Ἡρακληείην
Εἴδωλον. αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τέρπεται εἰν θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.
Poſt hunc vidi Herculem
Simulacrum, ipſe vero cum immortalibus diis
Oblectatur conviviis, & habet pulchris pedibus Hebem.

Verum pro *ψυδρολογίας* in Luciano Mſ. habet *ψυχρολογίας. tam frigidae ſententiae.* optime ſane. quae ſit *ψυχρότης* & *ψυχρολογία* nemo poteſt ignorare, niſi qui nec Longinum, nec alios Rhetores vidit.

Pag. 304. in colloquio Menippi & Aeaci *ἀμβλυτὰ ὡς ἀληθῶς κέρατα. vere imbecilla capita*, non caduca, ut interpretes. Ad Homeri locum reſpexit, in Odyſſ. κ. v. 251.

Πολλὰ δ' γυναῖκες νεκύων ἀμβλυτὰ κέρηνα.
Multum vero precare mortuorum imbecillia capita.

Pag. 306. Legitur in editionibus: *πολλοὶ τῶν νεῶν φιλοσοφεῖν λέγουσι, καὶ τάχα κἀμοῦ αὐτὸ, καὶ τὸ βαδίσμασι εἰ ἐπαίσιόν τις, ἄκροι φιλόσοφοι. μᾶλλον πολλοὶ τὸ σ' ἀλλὰ ἰσόρροπος εἶμι.* Hunc locum foedatum eſſe dudum vidi, ſed quomodo purgari poſſet, non videbam. Excideruntenim voces, quas ubi ex Mſ. repoſueris, cognoſces emaculatum. Sic autem in illo ſcribitur: *πολλοὶ τῶν νεῶν φιλοσοφεῖν λέγουσι, καὶ τάχα κἀμοῦ αὐτὸ, καὶ τὸ βαδίσμασι εἰ ἐπαίσιόν τις, ἄκροι φιλόσοφοι, μᾶλλα πολλοί. Ζω. μᾶλλα πολλοὶ ἰσόρροπος. Μι. ἀλλ' ἰσόρροπος, εἶμι, εἶσι ἴσως παρὰ σοὶ Ἀριστίππου καὶ Πλάτωνα. Multi juniorum ſe philoſophari profitentur. Ac habitum quidem ipſum & inceſſum ſi quis adſpiciat, ſummi philoſophi videntur, ſane quam multi.* Soc. *valde multos vidi.* Mer. *ſed vide qualis ad te venerit Ariſtippus, & ipſe Plato.* De Platonis & Ariſtippi luxuria vide Theodoret. Ἑλληνικ. β ex ipſo Xenophonte, vide & Athen. XIII

Dipnoſoph. de amore Platonis in Archeanaſſam Colophonienſem. Inde & ab Antiſthene Σκῶν dicitur, quaſi diceres Priapum. Athen. lib. xi. Sequitur, paucis verbis interjectis, qui prava laborat interpunctione locus, quem ſic reſtitues: *Εὐδαίμων ὦ Σώκρατες ἄνθρωπος εἶ. τάχα τοιαῦτα πάντες ἂν σε ἡγωμόσιον εἶναι ἄνδρα χαρίεντα, καὶ παίζειν ἐγκεκύφαμεν τοῦτο, δεῖ γὰρ ἰδιώτην τἀληθῆ λέγειν, εἰδέναι σε ἰδιώτην. Felix homo es, Socrates. In his omnes te virum admirandum fuiſſe exiſtimant, & omnia iſta noviſſe, cum nihil, verum enim dicendum eſt, ſcias.* Hinc Socratem alii fuiſſe idiotam dicunt, & vere dicunt.

In dialogo Charontis & Menippi pag. 308. male vertunt haec verba: *κατὰν ὖν ἴσῃ πολλοῦ τοῦτον τὸν, num ergo tam longo trajectu te gratis tranſvexero*, cum illorum haec ſit ſententia: *nihil igitur tibi proderit tam longa navigatio confecta*, cum obolum naulon non tecum attuleris. ſed paullo ante melius Mſ. *κἀγὼ τῷ ξύλῳ σε παταξας Δαμάσου τὸ κράνιον.* male in editis *σου παταξας.*

In dialogo Nirei, Therſitae & Menippi pag. 313. vide quam inepte diſtinguatur haec *ἐξεκοπὴ*, non longe ab ejus initio: *πῶς ἔχῃ ἔστι πρόπρον οἶμαι; χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι*, hanc ineptam diſtinctionem non poterat non inepta ſequi verſio. Sed ſic interpungendum: *πῶς ἔχῃ; ἔστι πρόπρον, οἶμαι, χρὴ γὰρ τοῦτο εἰδέναι. Quinam vos eſtis? Prius enim, opinor, decet hoc ſcire.*

In eodem dialogo paullo poſt: *ἄγε δή σοι ὦ Μένιππε ὄντως καὶ εὐμορφότερον ἡγῇ. Iam vero tempus eſt ut pronuncies, o Menippe, utro alterum formoſiorem putes.* ſic interpres. Sed in Graecis non eſt, *ut pronuncies* haec inſerſerunt ut ſententiam eliciant, quae nulla eſt, nec enim haec ſolent ſubaudiri, quae facere tempus praecipit. reſcribendum ex Mſ. *ἄγε σὺ δὴ ὦ Μένιππε ὄντως καὶ εὐμορφότερον ἡγῇ. Vide tu vero Menippe quem pulchrionem ducas.*

Pag. 314. In dialogo Chironis & Menippi. *ἤκουσα ὦ χείρων, ὡς θεὸς ὢν, ἐπιθυμήσας ἀποθανεῖν.* Chiron eſt Deus mortuus. vid. Apollod. Biblioth. lib. 2.

Pag. 316. in dialogo Diogenis & Antiſthenis: *Ὁ δὲ Ἀρσάκης γεραιὸς γὰρ ἤδη, καὶ τῷ Διῒ σὺν ἄσημος τὴν ὄψιν εἰς τὸ βαρβαρικὸν, ἤχθετο.* Latinus interpres: *Arſaces autem (ſenior enim jam erat per Iovem pro barbarico illo ritu facie non inhoneſta, graviter ferebat.* Abhorret a Graecae linguae genio haec locutio *σὺν ἀσήμῳ τὴν ὄψιν εἰς τὸ βαρβαρικὸν.* ut & ab indole Latinae linguae, *pro barbarico ritu non inhoneſta facie eſt.* Aliter interpungendum eſt, ſi velis Lucianum emendare & humane locutum eſſe; ſic autem diſtingue, *σὺν ἀσήμῳ τὴν ὄψιν, εἰς τὸ βαρβαρικὸν ἤχθετο non illiberali facie, barbaro more ferebat aegre*, ut ſolent barbari. hoc eſt *εἰς βαρβαρικὸν* quod non male verterunt *barbarico ritu*, ſed male conjunxerunt cum facie. ſic *εἰς τὸ ξυμμαχικὸν* apud Thucyd. lib. 6. eſt *pro ſocietate inita.* Paullo ante *κύμβια* ſunt pocula cymbae forma. Conjungit ea quoque cum phialis Demoſth. Orat. in Mid.

Ibid.

Ibid. ὅτῳ ἢ ὑποθεὶς τὸ σιφλόσαι, αὐτὸν ἢ ἀξαπείρῃ καὶ τὸν ἵππον. Cogitabam olim ὅπως ἢ ὑποθεὶς τὸ σιφλόσαι αὐτὸν δὲ ἀξαπείρῃ καὶ τὸν ἵππον. *sic vero subjecta sarissa ipsum & equum perfodit.* sed nunc conjecturae praefero lectionem Mſ. αὐτῷ δὲ ὑποθείς.

Pag. 318. Ὁ μὲν Βλεψίας αὐτὸς, ἑαυτῷ κατηγορῆ φλαύσας, πολλῶν τῶν ἀνοίαν. dele duo commata, ut loquuntur, poſt αὐτὸς & φλαύσας, quae in omnibus editionibus conſpiciuntur, & interpretare: *prior ipſe ſe accuſavit multae dementiae.*

Ibid. πολλὰ ἤμελγε δ' τῶν τυχόντων πρπωλὰ παρέχοντά τε γένοντις. Amabo, quid hic loci eſt τὸ τε. Nec id profectum eſt a Luciano, qui ſcripſit, πρπωλὰ παρέχον τότε γένοντις, *attulerunt mihi voluptatem tunc gementes.*

In dial. Menippi & Tireſiae p. 319. melius Mſ. ἅπασι γὰρ ἡμῖν ὁμοίως τὰ ὄμματα κενά. Vulgo, ὁμοίως τὰ ὄμματα κενά.

Ibid. τὶς ὁ Φινεὺς ἦν, ἢ τὶς ὁ Λυγκεύς; Phineus fuit vates oculis captus, vid. Apollod. Biblioth. lib. 1. Lynceus ὀξυδερκέστατος. Eurip. Med.

Pag. 320. οὐδὲν χαλεπὸν ὦ Τιρεσία. interpres: *nihil acerbi, Tireſia.* imo: *non grave eſt quod quaero*, ſeu difficile explicatu. Sic in βίον πράσῃ, χαλεπὸν μὲν οὐδέν. *nil grave eſt.*

Ibid. Καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάκησαν, poteſt ferri. Cenſeo tamen Lucianum ſcripſiſſe, καὶ οἱ μαστοὶ ἀπετάκησαν. *mammae marcuerunt. mammae factae ſunt pannoſae*, ut Martialis loquitur.

Pag. 321. in initio dialogi Ajacis & Agamemnonis: εἰ σὺ μανεὶς ὦ Αἶαν σαυτὸν ἐφόνευσας, ἐμέλησας δὲ καὶ ἡμῶν ἅπαντος, τί αἰτιᾷ τὴν Ὀδυσσέα. Pro ἐμέλησας, quod nihili eſt, & omnes tamen obſidet editiones, ſcribe ἐμέλισας. *Si tu, cum furore corripiebaris, Ajax, te ipſe interfeciſti, noſque omnes concidebas, quid Vlyſſem accuſas?* μελίζειν eſt membratim concidere. Ajax furore percitus pecudes jugulabat, & cum in illas graſſaretur, putabat ſe Graecorum obtruncare duces. Res nota. vide Sophoclis Ajacem flagelliferum v. 297 & ſequ. In Mſſ. tamen legitur ἐμέλλησας, quod ſi quis malit, non repugnabo; ſubaudiendum autem φονεύειν, *nos etiam occiſurus eras.* Statim cum Agamemnon dicit Ajacem noluiſſe apud inferos alloqui, reſpicit ad Homerum, quem vide Vlyſſ. λ v. 543, & 526. ſicut & quae inferius de Theti arma in medium ponente narrat Agamemnon, ex eodem loco petita ſunt, v. 545. Quod addit poſtea de Trojanis ſententiam ferentibus, & quae reſpondet Ajax, *novi, quae me damnarit*, intelligenda ſunt ex verſu ſequente Homeri.

Παῖδες ἢ Τρώων δικάσσατο καὶ Πάλλας Ἀθήνη.

De hac conqueritur etiam apud Sophoclem in laudata fabula.

Pag. 324. In νεκυομαντείᾳ ſtatim poſt initium Philonidae verba ſunt corruptiſſima: ὁ μείραξ ὅτός ἐστιν ὁ κύων; ὄμνυμι ἄλλον, εἰ μὴ ἐγὼ ὑπολείπω μενίππους ὅλους. Vertit Thomas Morus: *Num nam hic Menippus eſt, canis ille? Non hercle alius, niſi ego forte ad Me-*

nippos omnes hallucinor. Interpolator autem Salmurienſis : *Nonne hic Menippus canis eſt ille? non hercle alius, niſi hallucinor omnes pro Menippis accipiens.* Sed quis Graece doctus intelligat quid ſit ὁ Διὸς λίπτων Μενίππους ὅλους, aut qui ſuſtineat affirmare id ſignificare haec verba, quod volunt interpretes. Luciani manus eſt : Οὐ Μένιππός ἐστιν ὁ κύων ; ἄμεινον ἀλλ᾽, εἰ μὴ ἐγὼ διαλίπτω. Μένιππος ὅλος. *Nonne hic Menippus eſt ille canis? non hercle alius, niſi male video. Menippus ipſe eſt.* Μένιππος ὅλος eſt idiotiſmus Atticus, quo uſus etiam eſt in dialogo Diogenis & Herculis pag. 298. οὐχ Ἡρακλῆς οὗτός ἐστιν, ἄμεινον ἄλλο μὰ τὸν Ἡρακλέα. τὸ τόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγεθος. ὅλος Ἡρακλῆς ἐστίν. *An non Hercules hic eſt? non alius mehercule. Arcus, clava, leonina magna ſtatura ipſe Hercules eſt.* Mox in hoc verſu Tragici :

Νεότης μ᾽ ἐπῆρε, κοὐ φρένες ξὺν νῷ πλέον,

Leg. ex Mſ. Νεότης μ᾽ ἐπῆρε, κοὐ φρένων ξὺν νῷ πλέον.

Novitas rei me incitavit, & audacia animi magis.

Pag. 331. pro αἰσχυνῶ περιφόνευτον, lege ἐπαινῶ περιφόνευτον, ut oſtendi in lectionibus Heſiodeis ad Theogon. v. 768.

Pag. 339. φυλῆς Ἀλιξαπιδῶν. Finxit lepide hanc vocem, ut & illas quae praecedunt. Ἀλίξωστις ſunt νεκροί. vide Heſych. Ibid. ſcribendum : ὦ τέκνοι φησὶ, τὼ μὲν αἰσίως οἶδα σε ἐς λιμένας, ὅτι δὲ ἐς σοφῶν ἰχνίζεθ᾽, ὡ τὰ αὐτὰ γιγνώσκοντα ἐν ἑαυτοῖς. *O fili canſſam ſcio tuae perplexitatis, a ſapientibus iſtis profectam, qui non eadem inter ſe ſentiunt.* ἐν in omnibus editis deſideratur. Aliud eſt ὡ τὰ αὐτὰ γιγνώσκειν ἑαυτοῖς, nimirum *a ſe ipſo diſſentire.*

Pag. 348. Μὴ ζ ἰωπίδα οὐχ ὅπως τιθῶσι ἐπ᾽ ἄκρας ὀνὰ μέρος. Pulchre ἰωπίδα pro vulgato ἰλπίδα reposuit Bourdelotius, ſed pro ὅπως, quod in editis eſt, ſcribendum ὅπως. οὐχ ὅπως eſt *nedum*, uſus etiam eſt in Prometheo & alibi. In eadem pag. inepte haec vertuntur : ἀλλὰ τὸ πορθμεῖον αὐτὸ ἀξιοῖς γνῶναι τῶν περὶ τοιούτων κρῖναι, *ſed cymbam ipſam harum rerum judicio dignam cenſes*, cum ſit; *ſed cymbam ipſam exiſtimas eſſe, ubi de talibus judicium fieri neceſſe ſit.* Sic & pag. 351. τοῦ παρεστῶτος ἐλευθέρως λέγειν non bene vertitur, *ea quae urgent libere dicere*, hoc enim voluit Lucianus: *mentis cogitata libere dicere.* παρίστασθαι eſt in mentem venire, animo obverſari. Plat. in Phaedone : ὥσπερ μοι παρίσταται, *ita ut mihi videtur, ut ſentio.*

Pag. 351. Excidit particula ἢ, quam repones, licet Mſ. non praeciperet, in quo tamen legitur. ἔρμαιον ἴσως ἀναπεφυκὼς φακέλου, ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἢ τινι τυφλῷ ἢ λεσχῇ. vulgo ἢ τινι τυφλῷ λεσχῇ.

Pag. 352. Ὁ τῶν πορφυρῶν ἱσθῆτα ἐμπαρπαμένῳ legendum. mox Mſ. ὦ γε κλωπὲ γενικὴ, vulgo γενικῶς. Quae autem generoſitas in capitibus hominum truncandis, & palo ſuffigendis? ſed forte ſcrib. γενικῶς ſtrenue, *fortiter.* mox ſcribe πάσῃ σὺ ἀμφιέντῃ ex Hom. Odyſſ. α. v. 40. minuta haec ſunt, ſed tamen omnes,

mnes, quas vidi, editiones deturpant. Quae de Maeandrio dominum ſuum Polycratem prodente ſcribit, non leguntur apud Herodotum, ſed ex alio Hiſtorico illa haufit. Apud Herodotum ſponte ſua proficiſcitur Polycrates ad Oroetem. pag. 353 perperam in omnibus editionibus legitur ἱππίης pro ἐπιζαίης. pag. 358. κάτθανε ἡμῶν ὁ τ' ἄτιμος ἀνήρ. Hos ſex verſus Lucianus ex variis Homeri locis παρῳδήσας contexuit.

Pag. 362. Περὶ θυσιῶν. καί μοι δικῆ ὀρᾶν αὐτὼ, ſcribendum ex Mſ. καί μοι δικῶ ὀρᾶν, quamvis & ſine Mſ. ope facile quivis, qui animum attendit, ſic ſcribendum eſſe videre poſſit. De Diana vero irata, quod neglecta fuerit in Oenei ſacrificio, vide Homerum Iliad. 1. v. 530. de epulis autem, quibus duodecim Deos exceperunt Aethiopes Iliad. α. v. 425. Ibid. liquet ex praecedentibus ſcribendum eſſe, τὴν δ' ἐν τῇ Αὐλίδος εἰς Ἴλιον ἀγαγόντα παρθένον βασιλικῆς. non ut legitur in editionibus κρὴ τὸ. *Hunc vero ex Aulide in Ilium navigationem virgine regia* emere. Τὸν nimirum Agamemnonem qui Iphigeniae ſacrificio redemit proſperum curſum & ferentes ventos.

Pag. 363. ſcribendum omnino ex Codice Anglicano, quod monuit Bourdelotius, & firmant mei libri excerpta: ἡ μὲν γὰρ ἰκμὰς (vulgo abſurdiſſime ὁ μὲν γὰρ ἰκμὰς τόμος) τὸ μὲν ἀλῶναι τότε τὴν πόλιν ἐπείσθη ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς βοῶν δώδεκα κρὴ πίπλου. Res habetur apud Homerum Iliad. γ.

Pag. 365. Dicitur Iuno peperiſſe Vulcanum βάναυσον, ἢ χαλκέα, κρὴ πυρίτην. Vertit interpres: *fornacarium, & fabrum aerarium, & ignipotentem.* βάναυσον eſt arte ſordida ſeu ſellularia quaeſtum faciens. ſed πυρίτην Graecis eſſe ignipotentem, qui circa ignem verſatur, mihi perſuaderi non poteſt. πυρίτην lapidem & gemmam quis ignorat? πυρίτης ἄρτος dixit Phrynichus apud Pollucem. In Mſ. eſt πυρητὴν. ſed hujus vocis exemplum quaero. Forte ſcripſit Lucianus πυρωτὴν, qui igne utitur in flando, & coquendo aere, a πυρόω. Habes hanc vocem in hac notione apud ſcriptorem libri Eſdrae.

Pag. 366. χαλκᾶς· ἴσα. Iliad. α. δὶς ποτὲ χαλκηβατὶς δῶ.
Ibid. ἀναφερομένων κλισιῶν ἐλισσομένων ὥδε κἀπαφ. Il. α. v. 310.

Pag. 369. θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι. *fores occlude prophane.* Sic vertunt. Num Prophani occludebant fores? Ejiciebantur voce praeconis, ἐκὼν, ἐκὼν ἔστ βέβηλοι. legendum ex Anglicano Codice, θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις. *foris occludite profanis*, hoc eſt a foribus removete, nec admittatis profanos. Non nego tamen apud alios quoque ſcriptores legi βέβηλοι, qui hunc verſum laudant, ut apud Sextum Empiricum.

Βίον πρᾶσθαι pag. 371. Ἄ ἔσσον βίον πωλῶ interpres *viam optimam vendo*, & pag. 374. βίον ἀνδρικὸν πωλῶ, βίον ἄριστον, καὶ γενναῖον, βίον ἐλεύθερον. *vertunt vitam virilem vendo, vitam optimam & generoſam, vitam liberam.* rectius vertas, *vita optimum, vita virilem, generoſum, liberum.* hoc eſt, qui optime vivit, qui viriliter, generoſe, non

effoeminate, libere vivit. Est loquendi genus Graecis tritissimum.

Pag. 378. ἄπραξ] ὃ ἔοικεν ὦ Ζεῦ ἐτῷ ἡμῖν μενεῖν. leg. ex Mſ. *ut olim* conjeceram ἄπραξ] ὃ ἔοικεν ὦ Ζεῦ ἐτῷ ἡμῖν. & sic legisse videtur Latinus interpres, qui recte vertit: *Iste, o Iupiter, quantum apparet inemptus nobis manebit.* sic & p. seq. eodem modo scribendum ἄπραξοι καὶ ὅτοι μένει. mox pag. 378. ex eodem Mſ. repone, ἅμα γὰρ αὐτὼ πιπράσκειν βούλομαι. *ambo enim vendere simul volo.* in edd. βούλεσθαι. *volunt.* & statim idem liber ὃ τι ἂν ἔοικε πρᾶξαι. quod est ὁμοίως πᾶσιν quam vulgatum πειθεῖν. mox male vertitur ἐγὼ δὲ βούλομαι πᾶσιν ἡδέσιν εἶναι δοκεῖν, *at ego omnes a pueris plorare jubeo*, cum ἡδέσιν sit *omnes*, *cujuscunque aetatis*, ut dudum viri docti observarunt, vide Suidam, & Gloſsas Herodoti a viro doctiſsimi Gothofredo Iungermanno, meo necessario, olim cum Herodoto editas.

Pag. 380. ubi loquitur de ideis, ἐμοὶ δὲ πάντων ὁρῶ εἰκόνας, καὶ σὺ ἀζήτητα πάμπολλα ἄλλα, sic omnino legendum, perperam κἀμοὶ ἄλλα, in editis.

Pag. 382. ubi Stoicus, ex suae familiae disciplina divident bona inter ἀσυγκίνητα, & ἀποσυγκίνητα ἀσυγκίνητα Cicero, vertit *producta*, quae aliis in eligendo praeferuntur, ἀποσυγκίνητα, interpretatur *rejecta*, quae nulla aestimatione digna sint. vide Lipsii manuductionem ad Stoicam Philosophiam. II, 23.

Pag 390. in Revivisentibus auctior est vetus Codex. πεκμήκατ ὦ Ἐπίκυρε καὶ Ἀρίσπα.

Pag. 191. Procul dubio rectius Mſ. ὄπατέ μοι, οἵτινες ὄντες, ἢ πεποίηκε ἀνέκειθεν θεὸς ἡμῖν, ἀμείλικτα ὀργίζεσθαι. *dicite mihi, qui sitis, & quid tam atrox a me in vos commissum sit, qui tam implacabiliter irati estis*, invenit etiam Bourdelotius in Anglicano. Mox excerpta mea, pro vulgato, τὰς καλὰς ἐκείνας σου λογχας, aeque ut Anglicanus τὰς καλὰς ἐκείνας συλλόγους, quod non erat rejiciendum. *tua illa prava colloquia* σύλογος enim apud Demosthenem est colloquium, & circulus colloquentium, ut docuit Budaeus ὁ κύκλος.

Pag. 396. Εἶτα ἰδὼν γύναιον τι οὐκ ἀπολοῦκον, εἰ καὶ ὅπ μάλιστα ἐς τὸ ἀσφαλὲς καὶ ἀκόσμητον ἑαυτὴν ἐπῄρύθμιζεν. Vertunt: *ibi mulierem quandam vidi non carentem fuco, & si in modum quam maxime oportunum & incomtum se aptabat.* Est ne τὸ ἀσφαλὲς *in modum quam maxime oportunum*? Hoc credant, qui nondum aere lavantur. legendum ἐς τὸ ἀφελὲς καὶ ἀκόσμητον, & verte: *Ibi mulierem quandam vidi non simplicem, etsi se composuisset, ut videretur maxime infucata, & inculta.* In aliis quoque locis hoc vocabulum ἀφελὲς, quod frequentius in Luciano reperitur, corruptum est in ἀσφαλὲς, uti videbimus Mox addit cum muliere illa forte invita nudaretur, se vidisse in illa περιδέραια χρυσᾶ τῶν κλοιῶν παχύτερα, *torques aureos boiis crassiores.* Sic enim & codex Anglicanus, & mei excerpta, longe ἐμφατικώτερον, quam quod in editis circumfertur, τὰ ἐγχάλκια παχύτερα. Sunt enim τὰ κλοῖα & ὁ κλοιὸς vincula sive ferrea, sive alius materiae crassiora, quibus & captorum

rum colla, manus, pedes vinciuntur, ut & quibus canes mordaces coërcentur. Xenoph. II. ἑλληνικ. οἵπερ ὥσπερ τοὺς δάκνοντας κλοιῷ δήσαντες διαδιδόασιν, ὕπω κἀκεῖνοι ὑμᾶς διαδόντες τῷ ἠδικημένῳ τούτῳ δήμῳ οἴχονται ἀπιόντες. *Sicut qui mordent catena vinciendos tradunt, ita illi* (Lacedaemonii) *vos postquam tradiderunt populo isti injuria affecto tradiderunt.* Apud Eusebium Hist. Eccles. V, 32. vinculum ferreum quo martyrum colla vinciebant, dicitur κλοιὸς σιδηροῦς Prudentio est *boia. Colla boiis impedit.*

Pag. 397, locus est elegantissimus, sed ab interpretibus pessime acceptus de convitiis, & scommatibus. Οἶδα γὰρ ὡς οὐκ ἂν τι τοῦτο σκώμματος χεῖρον γένοιτο, ἀλλὰ τοὐναντίον ὥσπερ ἂν ᾖ κιβδηλον, ὥσπερ τὸ χρυσίον, ἀπαστώμενον τοῖς κόμμασι λαμπρότερον ἀποφαίνεται, καὶ φανερώτερον γίνεται. vertitur: *Novi enim nihil reddi deterius a scommate. sed contra quod bonum est, quemadmodum aurum, quod erutum inciditur, clarius refulget, fitque splendidius.* Quid hoc *aurum quod erutum inciditur*? Num incisio reddit aurum splendidum? num κόπτειν χρυσὸν est aurum incidere? Κόπτειν est ferire, signare aurum. & κόμμα est signum in nummo percussum, hinc numisma πονηρὸν κόμμα, quod aliter dicitur διακεκομμένον, malae notae, nummus adulterinus. hic tamen κόμμα est ipsa percussio, cum in moneta nummus feritur, ille actus feriendi, legitur autem pro ἀπαστώμενον in Mſ. ἀποτυπούμενον, quod valde placet. Est igitur ἀποτυπούμενον τοῖς κόμμασι χρυσίον aurum detersum ipsa percussione dum in officina monetariorum ab operis rude aurum feritur, & signatur, fitque cum signatum est splendidius. quod qui in officinis illis aurum & argentum viderunt signari, non possunt ignorare. Sicut igitur aurum, inquit, cum in moneta percutitur, signo iis a malleatoribus, impresso, fit splendidius, sic convitia & scommata rem bonam reddunt meliorem. Si quis tamen velit vulgatam tueri pertinacius, potest exponere, monetam recentem, quae modo ex triumvirorum A. A. A. F. F. officina est protracta. sed ego Mſ. scripturam laudo proboque.

Pag. 398. Ἥτις καὶ μόνη τάλαντα ἐξουρεῖν δύναται. Malim cum Mſ. ἥτις καὶ μόνη τάλαντα ἂν οὐρεῖν δύναιτο. Inferius ἐν τῇ ποικίλῃ r Ctius vertas cum C. Nepote *in Poecile*, quam cum interpretibus *in Poecilo.*

Pag. 401. Praestat quoque ex eodem libro scribi ὅσοις ἄελπτα κατηγορήσειν δοκεῖ. *qui videtur optime accusaturus*, quamvis vulgata possit ferri.

Pag. 409. Libri istius excerpta firmant Anglicanum, in quo legitur καὶ περὶ τοῦ τὸ πλησίον ψεύδος ἀλλήλοις διαγκωνίζομαι, quod merito probat Bourdelotius. sed pag. 412. is ipse male damnat Codicis Anglicani lectionem, in quo, ut & meis excerptis rectius scribitur, καὶ φιλοσοφεῖν φάσκουσιν, *& qui dicunt se philosophari, se esse philosophos*, pro quo dixit pag. 414: Ὅσοι φιλοσόφους εἶναι λέγουσι, quam quod legitur in editionibus, καὶ φιλο-

σοφῶν ἀσκῶσι, quod eſt *in philoſophia ſe exercent, philoſophiae dant operam*, quamvis id quoque poſſit tolerari, alterum tantum praeferendum eſt. Hanc enim vim habet, venditant ſe pro philoſophis, cum non ſint.

Pag. 414. recte utique Mſ. μυελοί, ὅσσα ἔ φύεται ἠδ' ἄνθεα γείνῃ ἔαρος eſt enim ex Hom. Iliad. β. v. 468. ἦος eſt interpretatio. ἔαρος n. accipitur cum pro vere tum pro aeſtate, ut ad Heſiodum oſtendi.

Pag. 415 τὸ μὲ ἔ ἐπιζάλλειν γνώσεσθαι καὶ σημεῖον αὐτοῖς. Non eſt hic locus δὲ, Recipiendum omnino quod Anglicanus codex & mea excerpta prae ſe ferunt, μηδὲν ἐπιζάλλειν γνώσεσθαι. quod & videtur agnoviſſe Latinus interpres. Statim nihil certius ſcribendum eſſe, quod & Bourdelotius probat, cum Anglicano & meo: διχάσθαι ἀλλ' αὐτοῖς. Πλατ. ἡμῶς πρώτους. nec minus probandum ex iiidem membranis pag. 410. ταχέως ἐπιτίλαι τὴν ἄγεσιν. *fac ut cito aliquid capiamus.*

In Cataplo pag. 436. mirum Bourdelotium non recepiſſe Mſ. Anglicani ſcripturam, qui vere cum meis excerptis ſcribit, καὶ σὺ Ἑρμῆ συναίσασον & *tu ſimul extrahe*, quamvis vulgata non ſit exſibilanda.

In dialogo de Mercede Conductis, menda tam aperta qui potuit tot editores effugere, praeſertim cum Latinus interpres veram lectionem in ſuo libro reperiſſe videatur. Pag. enim 451; ἕως ἴλαθον ἄφνω γηρύσαντες ἔξωροι γενόμενοι καὶ ἅτῳ ἔ ἐρᾷν, κἀκεῖνῳ ἔ μεταδιδόναι, legendum ἕως ἴλαθον ἄμφω γηρύσαντας. recte Latinus: *donec imprudentes ambo ſenuerint.*

Pag. 455. Καὶ δὴ δύτυχεῖτέ σε πάντα ὡς τυχὼς μείζονος. leg. ex Mſ. καὶ δὴ δύτυχεῖτέ σε πάντα. δύτυχὼς μειζόνως. *Age omnia tibi ſuccedant. Mirum in modum felix es.*

Pag. 476. Nullus dubita ex eodem codice refingendum eſſe καὶ ὁ μὲν πρῶτος δύο, ἔτι σκιρθμένου δηλώσας ἔ διατόνου, ἀθρόους καὶ ἀθυμοῦντας ἀπέχειν). *Et primus quidem illico, etiamnum cunctantem dominum audiens, praecurrens ante alios nunciat.* Vulgo, καὶ ὁ μὲν πρῶτος, δύο ἐπισκιρθμένου δηλώσας ἔ διατόνου, ἀθρόους. Vertunt: *ac primus quidem, qui ſtatim id facere deſtinantem ſubauſcultarit dominum, praecurrit, priorque monet.* σκιρθμὸς eſt cunctor, dubito. unde σκιρθικοὶ qui de omnibus dubitabant.

Pag. 480. legitur in Mſ. ἐγχειλοπόδων αὐτὸν τῷ γήρᾳ, ἤδη ὑπονοσοῦντα καὶ πεπτιμένον τὸ χρῶτα, cujus color eſt detritus, cujus vividus color eſt extinctus. Sed vulgatam non ſollicito. πεφαμένον τὸ χρῶτα, cujus color eſt immutatus, evanuit. Sic enim Homerus loquitur Iliad. ρ. v. 733.

Τῶν ἔ πρὶν χρὼς, οὐδέ τις ἦλθ'
ἀθρόον ἀΐξας δὴ πρὸ νεκροῦ δηϊόωντος
Eorum mutabatur color, neque quis ſuſtinebat
Procurrens pro mortuo pugnare.

In Apologia pag. 482 locus eſt vexatiſſimus, in quo ingenium exer-

exercuerunt viri magni Bochardus & Palmerius, nec non Cl. Bootius? *Μονωχὶ τ ἵππου πόδα ὡ πῷ πορμείῳ ἔχονζα, παρίχ ἑαυτὸν ἕλκεσθαι καὶ φέρεσθαι, καθάπερ νῦν κλοιῷ τινι χρυσῷ τ αὐχένα δεδέντα, οἷά ἐπ τ πτυφῶπων παιδίσκων τὰ σφιγγία καὶ τὰ κερκάλια.* Vocem *κερκάλια* nihili esse, & Graecis ignotam jam viri docti monuerunt. Non vero amuleta, non collaria intelligi, aut has voces *σφιγγία* & *κερκάλια* significare posse iidem docuerunt verissime. Non possum tamen subscribere doctissimo Palmerio, qui ex Hesychio *κερκάλια*, vel *κερκίσια* legendum esse scivit. Pueros, illas delicias dominorum & dominarum, apud Romanos aureis catenis vinctos hinc inde ductos esse, quo vellent illos sequi, nusquam lectum neque auditum. Certum est animal intelligi. quamvis autem nihil ad rem faciat locus Philostrati, quem ex Photio attulit Bochardus, ille enim tantum significat pardum aureo collari ab Arsace ornatum dimissum & consecratum fuisse Nysaeo Deo, eumque torquem ideo ejus collo fuisse inditum, ut signum esset consecrationis, non ut in aula vinctus traheretur & duceretur ad spectantium voluptatem, sic etiam cervorum & hinnulorum cervices collaribus, ut etiam nunc in principum aulis, cingebantur: sed loquitur de animali, quod torque, quo ducebatur & trahebatur ad libitum domini, instar *σφιγγίου*, simiae. Quamvis igitur, nihil ad rem hanc, de qua loquitur Lucianus, faciat iste locus Philostrati, nec in historiis occurrat pardalus sic fuisse domitus, ut in opulentiorum aedibus fuerit circumductus, facit tamen pro Bochardo quod legatur in praecedente dissertatione in mercede conductis, ubi de eadem re loquitur, illos, qui divitibus operam suam locant, similes esse leoni, qui alligatus funiculo hinc inde ducebatur. Ibi philosophus, cum viderat se libertatem perdidisse, queritur pag. 471: *Νῦν δὲ τὸ ἓ λόγυ, λέων κερκὶ δεδεὶς ἄνω κ κάτω περισύρομαι. Nunc vero, ut solent dicere, leo filo vinctus sursum ac deorsum circumferor.* Nam quamvis proverbium sit, traxit tamen originem a vero. Nota est historia Androclis ex Gellio & Aeliano. vide Plin. Hist. Natural. lib. VIII. c. 16. Sic & pantheras & pardos cicuratos & olim fuisse constat ex vita Elagabali, & aliis historicorum monumentis, uti etiam nunc in India ad venandum cicuratur. Martialis lib. I. ep. 84:

Picta quod jugo delicata collo
Pardus sustinet.

His puto posse defendi emendationem magni Bochardi; neque tamen ausim eam veram praestare. Facile possent alia substitui. sed sine ope libri veteris, in meo hic nullum est praesidium, nihil affirmarim.

Pag. 490. locus est vexatissimus, de quo ante complures annos meam consuluit sententiam Amplissimus Daventriensium Consul, Gisbertus Cuperus, nunc Consessui Potentissimorum Ordinum Belgicae foederatae, qui Hagae Comitum est, adscriptus, quem honoris caussa nomino. Diu, fateor me torsit, vanisque conjecturis

diu

diu me & virum excellentem frustratus sum. Verba sunt: Σὺ δ' ἐμοὶ μὲν ἐπεῖπε, ὡς οὐδὲν τούτων ἐμὲ χρησομένῳ, μὴ γὰρ τοσοῦτος πόνος κραταιόσει τὸ Ἄργος ὡς τὴν κοίλην Ἀραβίαν ἀσπείρειν ἐπιχειρεῖν. Interpres Latinus: *Neque enim tanta fames Argos urgere quam poterit, ut cavam Arabiam ferere aggrediatur.* Quae aut ubi gentium est cava illa Arabia? Novi κοίλην Συρίαν, coele Syriam: memini Ἄργος dici κοίλον sophoci, uti αὐλωπὸν κοίλα eidem, & Homero Λακεδαίμονα κοίλον, cavam Lacedaemonem. Sic enim Graeci vocabant loca in vallibus, & humili loco sita, non in montibus. Sed Arabiam cavam esse nemo usquam reperiet. Si quae dicenda esset Arabia κοίλη, certi magna felicis Arabiae pars inter montes in vallibus feracissimis posita, sic esset dicenda, non illa fabulosa & deserta. Erasmus tamen Roterodamensis, ille Batavorum doctissimus, ex hoc loco proverbium sibi visus est expiscari, quod Centur. I. Chiliadis II. inieruit & sic explicat: τὴν κοίλην Ἀραβίαν ἀσπείρειν, *cavam Arabiam ferere*, pro frustra sudare, aut in re perdifficili, nec admodum frugifera operam sumere, adlato hoc loco Luciani. Plutarchi locus quem Luciano attexit est plane ἀκατάλληλος, & male a summo viro intellectus & translatus, de quo alias. Sed, crede mihi, nullam unquam fuisse cavam Arabiam nec usquam eam reperies, licet in ipso solis cūrru orbem terrarum lustres, aut alatis draconibus cum Triptolemo per omnes gentes circumferaris. Et, si quae esset, quid tamen illa ad Argivos? Num ad famem avertendam illi ex Europa in ultimam Asiam ad Arabiam colendam proficiscerentur? λῆρος, λῆρος. Mea excerpta scribunt portentosius ὡς τὴν συλλαρβεῖνον. Mihi tamen ad veram lectionem aditum aperuerunt. Legendum enim: ὡς τὴν κυλλάραβιν ἀσπείρειν ἐπιχειρεῖν. *ut Cyllarabin velint ferere.* Fuit Cyllarabis gymnasium in Argolide. Hesych. κυλλάραβις δίσκος ἢ γυμνάσιον ἐν Ἄργει. Meminit hujus gymnasii etiam Plutarchus in vita Agidis & Cleomenis cum narrasset Cleomenem agrum Argivorum & omnem segetem perdidisse funditus: addit ὡς μάτην εἰς τὴν κυλλάραβιν χαλκοῦν τὸ γυμνάσιον, ἐπιχειρῶν ἀσφαλίζειν πῦρ, σκάλυσιν, ὡς ἢ τὰ περὶ μεγάλην πόλιν ὑπ' ὀργῆς μᾶλλον ἢ κακίας αὐτῶν πεπραγμένων. *Postquam tamen ventum ad Cyllaribin est, & subdere facis aggressi sunt gymnasio, obstitit; ostendens illa quae Megalopoli egissent irate potius, quam bene a se gesta esse.* Liv. XXXIV, 26: *Misit expeditos pedites equitesque, qui circa Cyllarabin (gymnasium id est minus trecentos passis aburbe) cum erumpentibus a porta Lacedaemoniis proelium commiserunt.* Pausanias in Corinthiacis vocat κυλλαράβειον γυμνάσιον, & sic a Stheneli filio appellatum esse auctor est. vide quae ad laudatum Livii locum adfert contra Casaubonum, qui velit apud Livium legi *circa Cyllarabis gymnasium*, Iacobus Gronovius, magni parentis non minor filius. Istud gymnasium sacrum fuit, & ut pleraque alia, dedicatum diis, itaque usibus humanis exemtum, ut ager ejus coli non potuerit. Inde proverbium hoc natum.

In

In Hermotimo pag. 508. πάπαι ὦ Ἑρμότιμε, ὀλίγους ἡμᾶς ἀποφαίνεις, οὐδὲ κατὰ τοὺς πυγμαίους ἐκείνους, ἀλλὰ χαμαὶ παντάπασιν οὐ χρὴ τὰ γῆς. interpres: *Papae Hermotime, quantulos nos facis, neque cum pygmeis nos comparas, sed omnino cum humi repentibus animalibus.* Sed χαμαὶ οὐ χρὴ τὰ γῆς num sunt humi repentia animalia? non sic Graeci loquuntur, sed dicendum fuisset τὰ χαμαὶ ὄντα, aut ῥέπουσα. sicut statim, ὅσοι χαμαὶ ἑρπόμοι ἰσμὲν, sed veram scripturam nobis ostendit Mſ. Ἀλλὰ χαμαιπετῆς παντάπασιν οὐ χρὴ τὰ γῆς. In praecedente pag. 507 non frustra idem codex: εἰ καὶ μὴ εὐθεῖαν, μηδ' ἀεὶ βαδίζῃ τις. sane ἀτλικώτερον hoc est quam vulgatum εὖ. Solet enim εὖ in his frequentissime omitti. sic apud Xenoph. εὐθείας ἐξηκείνας. *a recta via aberrare.* exempla passim obvia, nec tyronibus ignota.

Pag. 513. Τί δ' ἐνηγὴ μοι ἑταῖρε ὄντι, ὃν τρόπον ἁρμήσῃς τὸ σωφρονεῖν φιλοσοφεῖν, ὡς καὶ αὐτὸς εἰ δύναιτο, ἐπισυνοδιπορεύειν ὑμῖν, ταπεινὸν δὲ ὀξάμβων. Monstrosum verbum ἐπισυνοδιπορεύειν potuerunt ne tam diu tolerare editores? Inposterum ex Mſ. scribe & distingue: ὡς καὶ αὐτὸς εἰ δύναιτ' ἂν, συνοδιπορεύειν ὑμῖν ταπεινὸν δὲ ὀξάμβων. ut & *ipse, si etiam nunc fieri possit, vobiscum iter, capiam, inde initium faciens,* unde scilicet vos cœpistis.

Pag. 522. Dicit Lucianus, si quis in illam beatorum civitatem velit adsciſci, ei sufficere σύνεσιν, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνον, καὶ τὸ ἀλιπαρὲς, καὶ τὸ μὴ ὀκνεῖν. vertitur: *intelligentia polleat, cupiditate rerum honestarum teneatur, laborem & macritatem non detrectet, non det tergum.* Primo *macritas* barbarum est, Latini dixissent *macies*, seu *macritudo.* Dein licet Latinum esset, quid hic macies facit ad jus civitatis consequendum? Mſ. pro ἀλιπερὲς scribit λιπαρὲς, & sic sine controversia scripsit Lucianus. λιπαρὲς est assiduitas, familiaris Luciani vox, quam cum τῷ πόνῳ non semel junxit. Vertendum autem *sufficit ingenium, cupiditas rerum honestarum, labor, assiduitas, non tergum dare,* sc. ad civitatem consequendam, hoc est non viam, cui te dederis, deserere.

Pag. 528. recte Marcilius conjecit διακιόπαζε δὲ ἐπαυλῆξαι δεκεῖ μοι, legendum esse pro ἐκπλῆξαι, Mſ. hanc conjecturam stabiliente, & vertendum *justissime videtur illum increpasse,* non ut vulgo, *consternasse.*

Pag. 535. Scribendum ex Mſ. καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ πολλοῦ ἀπορίαν παρεχόμενον τυγχάνει, ὅτι ἕκαστος τῶν ἀποδυσομένων ἔχει τι πάντως. *hoc magnam dubitationem affert, quod eorum qui exuentur, unusquisque omnino aliquid habet.* in editis legitur ἀποδυσομένων, hoc est *qui exuent.*

Pag. 536. Recte meus cum Angl. ἀνέχει αὐτῇ τῇ χειρὶ. *manu elata.* ut ap. Hom. ἀναχὼν τῇ χειρὶ. male vulgo ἀντέχει τῇ χειρὶ. Sic & pag. 537. rectius iidem libri ἐπισκοπῶν τὰ γεγραμμένα, pro vulgato ἐπισκόπησον, *circumiens inspicis litteras.*

Pag. 542. Dixit Hermotimus, plures ducentis annis, juxta calculum

lum Luciani, impendendos esse omnium sectarum placitis discendis, respondit Lucianus, age auferamus quartam partem, ὡς πεντακόσιάκις ἔτη ἑκατὸν εἶναι, ἢ τὸ ἥμισυ ὅλου. πεντακόσιάκις ἔτη, non possunt esse tres partes ducentorum annorum. Quis non videt Lucianum reliquisse, ut Anglicanus & meus prae se fert, πεντήκοντα ἢ ἑκατόν. *centum & quinquaginta.* & si dimidium detraxeris, *centum* sufficient. quamvis corrupte scribatur πεντήκοντον in Mss.

Pag. 562. Ista verba οὐκ εἰσιόντος εἰ μὴ μέλλοιτο ἂν ἀκόλουθόν τι αὐτῶν, καὶ ψεῦδος ὄν, pessime interpretantur: *nec in mentem veniat ni falsum etiam sit, quod priori est consentaneum*, cum haec sit sententia: *non considerantes sicubi quid se invicem consequatur,* (vel *sibi congruat*,) *quamvis falsum sit.* ut si quis credat bis quinque esse septem, *credat etiam* quatuor quinque esse quatuordecim. paullo post δεῖπτε τὰς ἀρχὰς τῶν ἑκάστοις ὑφηγήσεις, non est, ut Latinus, *datis unius cujusque sectae principiis*, sed *admittentes, concedentes principia uniuscujusque sectae.* statim haec quoque verba non intellexerunt interpretes, καὶ ἄξιοι εἰς ἀπόδειξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψεύδους τὴν ἀρχὴν ποιούμενον, *cumque a falso principio exordiatur, vera tamen ad falsam demonstrationem vult dicere.* Haec ex Graecis verbis ne fidiculis extorqueas, quae sic interpretanda: *& postulat pro demonstratione vera dicere, ex falso principio progrediens.* hoc est pro demonstratione vult haberi principium, quod ponit, quia verum dicat, seu hoc ipsum verum dicere, quod jactat, vult pro demonstratione accipi, cum tamen illud principium, quod pro vero circumfert, sit falsum.

Pag. 563. Τὰς μὲν γὰρ ὑποσχέσεις ἀκούω θαυμασίους τινὰς, ἡλίκης εὐδαιμονήσουσιν οἱ εἰς τὸ ἀκρότατον. Latinus interpres: *Etenim promissiones admirandas audio, quando qui summum fastigium attigerint, felicitate potientur.* ἡλίκης hic quam frigeat nemo non videt. Lucianus est ἡλίκα εὐδαιμονήσουσιν, *ad quantam felicitatem perventum sint.* Superius in somnio: ἡλίκα τὰ ἀγαθὰ ποιεῖ λιθοξόος γενόμενος. *quanta bona consequeris, si evadas statuarius.* sic alibi apud nostrum ἡλίκα θαυμάσια, *quam admiranda.* Nihil tritius.

Pag. 566. Quaerit Lucianus, num Hermotimus excepta eruditione, velit praeceptori suo similis esse, ὅτου μὲν ὀργίλου, ὅτου δὲ μικρολόγου, ὅτου δὲ φιλόνικος ὢν, καὶ φιλήδονος τὴν ΔΙ΄, εἰ καὶ μὴ πάνυ πολλοῖς δοκεῖ. Ερμ. πῶς γάρ; Λυ. ὦ Ἑρμότιμε, ἥλικος διαφέρομεν. primo male μικρολόγου vertitur *ita minutus*, cum sit *sordidus*, avarus; dein quid interrogatio πῶς γάρ sibi velit non video. Nam cum dixisset Lucianus, velis ne praeceptori tuo praeter doctrinam similis esse, cum sit tam iracundus, tam sordidus, tam rixosus, & voluptatis per Iovem amans, licet multis non videatur talis esse. Subdit Hermotimus: *Quibus nam?* Sed Lucianus subjicit narrationem de sordibus & iracundia alterius Philosophi senioris, quae quaestioni Hermotimi non conveniunt. Cum tamen omnino ad convincendum Hermotimum ostendendum fuisset, quibus nam videretur esse φιλό-

φιλήδονος; nec quicquam ſoleat omitti a Luciano, quod ad Hermotimi pertinaciam expugnandam faciat. Itaque haec cum accuratius expendiſſem, perſuaſi mihi levi mutatione locum hunc foede inquinatum ſic poſſe purgari: εἰ γὰρ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ. τί σιγᾷς ὦ Ἑρμότιμε. *Quid taces Hermotime.* maxime hanc meam emendationem firmat antiquiſſima editio Luciani Florentina, anni 1496, quam primam eſſe puto, in qua legitur quidem ποί γε, ſed ſine diſtinctione perſonarum. Sic n. illa habet: Εἰ γὰρ μὴ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ ποί γε ὦ Ἑρμότιμε. Aequis lectoribus non difficulter, ſpero me probaturum, hic me non fefelliſſe Divam Criticen.

Pag. 567. Mirum eſt in editis legi ὅτι αὐτῷ ἐλαθίβη, ὑπὸ κόλπῳ ἐκπομίζοντος τὸ κάδιον. Quid eſt κάδος, aut ubi invenitur? leg. κάδιον, hoc eſt *vini cadum in ſinu efferentis.* quae mox addit de crocodilis, & cornibus, intelligenda ſunt de ſyllogiſmis Stoicorum, quos ſic nominabant. vide ſuperius in βίων πρᾶσις. In ead. pagina ὁ φιλόσοφος ὅσης εἶναι ἀπόκρισιν ἀπεκρίνατο ὦ Ἑρμότιμε, ὡς πρεσβυτικῶν. Vertitur: *vide mi Hermotime cujuſmodi reſponſum, quam ſene dignum philoſophus ille reddiderit.* Atqui πρεσβυτικὸν reſponſum eſt *anile reſponſum*, ut patet ex ſequentibus: ἐπεὶ γὰρ αἱ πρόβατα τιτθὰς λέγουσι καὶ τὸ παιδίον, ὡς ἀπίστου αὐτοῖς ἐς διδασκάλου. κἀγὼ δὲ ἂν μηδὲν μαθεῖν ἀγαθὸν ἂν δύνωντας, ἀλλ' ἂν φαῦλον ἐδὲν ποιήσουσιν ἐκεῖ μένοντες. *ſiquidem etiam aviae talia de pueris dicunt, nimirum ad magiſtrum illis eundum, nam licet boni nihil poſſint diſcere, nihil mali tamen committent, dum ibi manebunt.*

Pag. 569. Cum Hermotimus deploraret jacturam temporis, quam impenderat philoſopho, reſpondet Lucianus, nihil lachrymis profici, prudentius facturum, ſi Aeſopo in fabulis morienti obſequatur: ἴσως δὲ ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ ἠϊόνι κρηπιζόμενον, ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἀριθμεῖν τὰ κύματα. *ubi dicit*, inquit interpres, *quendam in littore maris conſedisſe, ut numeraret undas.* vides ἐπὶ τῶν κυμάτων plane omitti ab interprete. Sed locum hunc mendoſum eſſe non animadvertiſſe interpretes vix credi poſſet, niſi res ipſa loqueretur. Ipſi Grammaticorum canones docebant, dicendum fuiſſe ἐπὶ τῇ ἠϊόνι κρηπιζόμενον τῇ κυμαπόθῃ. Mſ. pro ἐπὶ τῶν κυμάτων ſcribit ἐπὶ τῶν κυμάτων. quod argumento eſt ἐπὶ τῇ ἠϊόνι eſſe gloſſam, & interpretationem magiſtri, quae in contextum irrepſit. Indubie ſcripſit Lucianus: ἴσως δὲ ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῶν κυμάτων κρηπιζόμενον ἀριθμεῖν τὰ κύματα. *Dixit enim quendam in crepidine littoris conſedisſe, ut numeraret fluctus.* Κυμάτων ἠϊὼν κυμαπόθης, littus, quod fluctibus pulſatur. Heſych. Κυμάτων, ῥαχία, αἰγιαλὸς ὑπερχόμενος. Vſus etiam hac voce Lucianus eſt in Cataplo: Ἀπόκρημνοι δὲ ἦσαν πέτραι καὶ ὀξεῖαι προσπαγόμεναι τῷ κλύσμῳ, καὶ φοβερώτατον ποιεῖ τὸν κυμάτων, καὶ τὸ ἦχος μέγα. *Erant rupes nudae & asperae, quas fluctus pulſabant, & valde horribilis erat illa crepido & magnus ſtrepitus.* Extat etiam apud Herodotum in Calliope, ut dudum Budaeus obſervavit, apud quem tamen male ſcribitur κυμοπόγα, & in Mſ. Luciani κυμοπογή. Euſtath.

ſtath. ad Odyſſ. ε. ἐπωχαί, ἐξοχαὶ τῶν παλαιῶν καὶ πλατεῖς αἰγιαλοί. μᾶλιστα δὲ τόπει σκιπλῶ ἔχοντες. ἔνθα καὶ ἰανὴ τυτθή, ποιὴ ἀγνοεῖται μὴ δωσαμένη δηλαδὴ σοφίαν. καθ' ὁμοιότητα δὲ τούτου, καὶ κυμαντὴ παρ' ἡσιόδῳ ἡ ἀκτὴ ἔνθα δηλαδὴ τὸ κύμασι ἄγνυσθαι.

Ibid. dicit ſe haec diſputaſſe contra Stoicos, non quod ſingulari quodam odio illos prae ceteris philoſophorum ſectis proſequatur, ſed quod Hermotimus huic ſe mancipaſſet, idem dicturus, ſi aut Platonem aut Ariſtotelem ſectaretur. ſed in Graecis verbis menda latet. Sic eduntur: τὰ γὰρ αὐτὰ σχεδόν τι εἶπον ἂν εἰ τὰ πλάτωνος, ἢ Ἀριστοτέλους ἥρησο, τὸ ἄλλων ἀκριβῶν ἐρήμην καταγνύς. ſed quid eſt ἥρησο? legendum omnino ἥρησω. ſi aut Platonem aut Ariſtotelem praetuliſſes, ſectatus eſſes. αἱρεῖσθαί τινος eſt aliquem ſectari. Hinc αἱρέσεις ſunt ſectae philoſophorum. pag. ſeq. κεκολασμένη ἀγωγὴ eſt adſtricta ſevera vivendi ratio, quam in victu & amictu tenebant philoſophi, cui opponuntur ἄνεσις πάσης καὶ ἐλευθερία, *libera omnia & ſoluta* ut Cicero loquitur. Sic & Plutarch. in Lycurgo duram illam diſciplinam, qua pueri Lacedaemoniorum coercebantur vocat ἀγωγὴν κεκολασμένην.

In Herodoto pag. 572 haec verba ἔκεινο ἀξίως ἀγασσᾶν τὸ πρᾶγμα, ἀδὲ καὶ ἀγαίρεσιν ἔτω κατ' ὀλίγον ἀγείρων καὶ συλλέγων τῷ χρόνῳ, videntur, ratione locutionis emendatae poſtulante, ſic eſſe reſcribenda, ἔκεινο ἀξίως ἀγασσᾶν τὸ πρᾶγμα, ἀδὲ καὶ ἀγαίρεσιν ἔτω κατ' ὀλίγον ἀγείρειν καὶ συλλέγειν τῷ χρόνῳ. *Noluit igitur ita rem diſcerpere, neque partitione tali minutatim colligere & comparare ſibi famam.* Nam quamvis participia ſaepe ponantur pro infinitivis, ut Grammatici loquuntur, hic tamen locum non habent, pendent n. ab ἀξίως καὶ ἀδὲ, Nec dubito quin pag. 573 ſit ſcribendum οἱ δὲ ἐκ τοῦ τὸ παυηγύρεως ἠκόντων πυνθανόμενοι. in editionibus, ἀπὸ non habetur, cum tamen ſententia loci vocem eam requirat. Non longe a fine pag. 576. Graeca laborant prava diſtinctione. Sic n. haec verba interpungenda: Non convenit huc vilis plebs, ἀλλὰ ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων καὶ σοφιστῶν οἱ δοκιμώτατοι. ὅστε ὀ μικρογυδὴς μὲν τὸν Δημοσθένους ἐνθουσιασμὸν φαίνηται τοῦ Ὀλυμπίου. Sic quoque legiſſe videtur Obſopeus, qui hunc locum bene vertit.

Pag. 578. In Zeuxide Τὸ δὲ Ὀμήρου, καὶ τῶν νέων ἀδὴν κεχαρισμένην ὑπάρχειν. Alludit ad Odyſſ. α. v. 351.

Pag. 580. Cum Lucianus deſcripſiſſet Centaurum foeminam duobus infantibus ubera praebentem a Zeuxide mirifice deſcriptam, cujus tabulae exemplum viſebatur Athenis, cum ipſum Zeuxidis σχεδίασμα a Sulla miſſum Romam ad Maleam naufragio intercidiſſet, plurima alia fuiſſe in illa tabula divina plane & admiranda, quae artis rudes fugiant, elegantes autem ſpectatores, & eruditos oculos advertant maxime, & in admirationem rapiant, praecipue vero pictores qui multa videant, quae nos non videmus, καὶ δὲ μεγάθους τῶν λόγων, καὶ τῷ τὸ μέτρων σχεδὸν τὸ ὅλον ἰσόπλευρον καὶ ἁρμονίαν χαρίεν παιδὸς ἐπαινέσαντων, οἷς ἔρρωσθαι τὰ τοιαῦτα. Sic in Latinum

tinum transtulerunt hunc locum: *Ad magnitudinis proportionem, & mensurarum ad totum aequalitatem atque compagem pictores commendent, quorum muneris est talia scire.* Τὸ ὅλῳ inepte & insulse opponuntur μέτρα. Novi quidem μέτρα seu mensuras in pictura, de quibus Philostratus junior in prooemio Iconum, & Plinius. Sed ἰσότης καὶ ἁρμονία simpliciter est symmetria, neque μέτρων ἰσότης quicquam aliud esse potest quam συμμετρία. Si ergo vulgatam tenemus lectionem, cujus rei erit illa μέτρων ἰσότης. Membra vero & partes recte opponuntur toti. Illarum aequalitas debet respondere toti. Legendum igitur est, τῶν μερῶν πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα. *partium cum toto congruentiam & aequalitatem.* Dionysio Longino πρὸς ὕψος dicitur συμμετρία τῶν μελῶν πρὸς ὅλον, cum ait: τὸ καλὸν ἐν σώματός ἐστι συμμετρία τῶν μελῶν καθεστώτων αὐτῷ πρὸς ἄλληλά τε καὶ πρὸς ὅλον. *Pulchritudo corporis est conformitas membrorum recte constitutorum ad se invicem, & ad totum.* Aliis est ἀναλογία. Ciceroni 1. de off. *partium convenientia, & apta membrorum compositio.* Plinio in epistolis *congruentia & aequalitas membrorum*, lib. 11 ep. 5: *Si avulsum statuae caput, aut membrum aliquod inspiceres, non tu quidem posses ex illo congruentiam aequalitatemque deprehendere, posses tamen judicare an id ipsum satis elegans esset.* Sic *aequalis* & *congruens* jungit quoque Suetonius de Tiberii corporis habitu: *Latus ab humeris & pectore, coeteris quoque membris usque ad imos pedes aequalis & congruens.* hoc est, verbis Luciani ὡς πάντων τῶν μέλων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότης καὶ ἁρμονία. Hoc autem inter praecipuas egregii artificis curas & notas nosse partium συμμετρίαν & ἀναλογίαν cum toto. hujus majorem habebant rationem, quam similitudinis. Illam tribuebant arti & exercitationi, hanc ingenio & judicio artificis. Vitruvius id ipsum requirit in architectis, lib. III. 1: *Sacrarum aedium membra, ad universam totius magnitudinis summam, ex partibus singulis convenientissimum debent habere commensum responsum.* Hunc Luciani locum sic puer fere emendavi, cum cum aequali Ioanne Schiltero, necessario meo, qui nunc illustrissimo Duci Saxoniae est a consiliis, & inter Iurisconsultos doctos & elegantes non ultimum locum tenet, ante triginta annos hunc scriptorem evolverem, & excuterem. Recte vero me vidisse excerpta Mss. quae tredecim ab hinc annis nactus sum, ostendunt, in quibus μερῶν legitur, quamvis sine iis ipsa ratio sic scribendum esse jubeat.

Pag. 581. Zeuxes jubet hanc tabulam propositam pueros domum ferre, quia spectatores non artificium laudabant, sed novitatem & insolens argumentum, dicens: ὅτοι γὰρ ἡμῶν τὴν πλάνην τὴν τέχνης ἐπαινέσει, τὴν δὲ ἐφ' ὅτῳ, εἰ καλῶς ἔχει, καὶ κῆ τῷ τέχνῳ, ἡ πολὺν ποιήσεται λόγον. Interpres Salmurienfis: *Hi namque nostrae lutum artis laudant, sed mentis & scopi num recte & ex arte factum sit opus, nullam habent rationem.* Mirum τὴν ἐφ' ὅτῳ esse *mentem & scopum.* Opsopaeus plane omisit. ἐφ' ὅτῳ, ἐφ' ᾧ, ἐφ' οἷς, Graecis est, *qua*

de cauſſa, qua in re. Herod. Polymn. πυθόμενοι ἐφ' οἷς ἔλθοι, *ſciſcitantes qua de cauſſa veniſſet.* Sed in Luciano deeſt verbum, ad quod referatur ἐφ' ὅτῳ. Puto igitur excidiſſe τὸ δεῖ, idque abſorptum eſſe a ſequente vocula εἰ, quo nullum in priſcis membranis frequentius eſt erratum. ſi igitur ſcribas, τί δ' ἐφ' ὅτῳ δεῖ, εἰ καλῶς ἔχει, ἢ οὐ τῷ τίχλῳ ὑ πολὺν πειθῆ λόγῳ. *Illorum vero, propter quae oportet*, ſc. ἁπαντῶν, laudare picturam, *num recte & ſecundum artem ſit facta, nullam habent rationem.*

Pag. 582. Διόρθωσι δ' ἀνεκυμβιλίαζον. Ex Homeri Iliad. π. v. 389. Mox κεὶ ἔχαα κορυθαίολος, ex ejuſdem poetae Iliad. λ. 160. petita ſunt.

In Harmonide pag. 588: ὥστε ἦ ἄρα σὺ ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι τοῦ τὸ κεφάλαιον ἀρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων φασί, καὶ ὀρθὸς κανὼν τῶν τοιούτων. In hoc loco vertendo aliud egerunt interpretes. Salmurienſis: *Tu igitur nobis revera talis videri debebas, quoniam virtutis omnis caput es, ut ajunt, gnomon & recta regula.* Alii pejus. Laborat locus prava diſtinctione, quae ſic eſt emendanda: ὥστε δὴ ἄρα σὺ ἡμῖν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι τοῦ τὸ κεφάλαιον, ἀρετῆς ἁπάσης ὁ γνώμων, φασί, καὶ ὀρθὸς κανὼν τῶν θείων. *Tu igitur revera talis nobis eſſe exiſtimaris*, nimirum princeps civitatis, *quodque ſane praecipuum eſt, omnis virtutis norma, ut ajunt, & talium regula.* Κεφάλαιον inepte copulari cum ἀρετῆς, & omiſſa copula, & inepta ſententia oſtendit. Μίμα eleganter hic eſt δικαιοζόμῃ exiſtimor, ita me comparo ut pro tali habear & exiſtimer, ut apud Homerum, quem Lucianus ubique ſequitur:

Καὶ γὰρ ἐγὼ πρὶν ἶμεν ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι.
Ego quoque olim judicabar inter homines beatus eſſe.

Vbi Scholiaſtes: ἴμεν, ἰέναι, νομιζόμην.

Ibid. pag. 589. Non intellexerunt interpretes haec verba, ὅτου ἀκριβὴς ὁρὸς τῶν ἰμῶν. ὑδὲν ἀμφίδοξον ἔτι, ὑδ' ὡς ἂν τι εὐδιάστατον ἀλλ' ἢ ἄριστον καὶ παιδείαν δηποθὲν νομίζαν, στέργειν ἢ πάντων. Salmurienſis ſic tranſtulit: *Hic lucubrationum mearum exactus terminus. Non amplius eſt dubium, nec quiſquam ambiget, quin id omnium optimum juxta diſciplinas exiſtimari oporteat, quod tibi viſum fuerit.* ἢ πάντων omiſit in verſione. Cetera ſatis inſcite. Verte: *Hic certus meorum ſcriptorum ſcopus eſt. Nihil dubii reliquum, adeo ut nec in poſterum quiſquam dubitaturus ſit, ſit ne hoc omni eruditione refertiſſimum, quod tuum fert ſuffragium, an omnium.* Nimirum tuum ſuffragium mihi eſt & aliis etiam erit, inſtar omnium.

Pag. 592. In Scytha; Καὶ εὐρέθη κἀκεῖ ὁ Τόξαρις παμμέγεθος, τῇ τε ἐπιφανείᾳ γνωθὶς, εἰ καὶ μὴ πᾶσι ἐφαίνετο. ἔτι καὶ μᾶλλον & quae ſequuntur. Diſtingue, πᾶσι ἐφαίνετο ἔτι, καὶ μᾶλλον. *quamquam non integra nunc extet, & maxime.*

Pag. 593. ὁ Ἀνάχαρσις δ' πόθεν ἂν σαφῶς ἔγνω ὁμοεθνῆ ὄντα, ἀλλ' εἰκὸς ἐτεκμήρω. verte: *Anacharſis autem unde cognoviſſet Toxarin*

pe-

popularem ſuum eſſe, qui Graeco more veſtitus incedebat. deinde, ἀστίδηρον, ἤδη τερμύλον. verte *ſine ferro, & jam lepidum*, ſeu *elegantem, in alloquio blandum*, quales erant Attici; non *facundum*, ut interpres. conſuetudine Graecorum depoſuerat Toxaris illam auſteritatem & triſtitiam frontis & oris, quae Scythis propria erat, unde dicitur, σκυθρωπία. ἀστίδηρον autem dixit Toxarin fuiſſe, quia Scythae ſemper ferro ſuccincti erant: Toxaris vero Graecorum mores induerat, & palliatus incedebat, ſine acinace.

Pag. 594. Καὶ αὐτὸς ἔφη ὑμεῖν εἶναι παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τὸν Σκύθην, ὃ τῷ ὑπηφανῶν, ὅτε καὶ ἐγὼ ἂν σοι κατ' αὐτό. Cur in Latinis verſionibus praeteritur κατ' αὐτό? Videtur ſignificare *pariter*. *Non ſum ex illuſtribus natus, ut ego tibi notus ſim pariter*, ſicut tu mihi. εἰς αὐτὸ & κατ' αὐτό. ſaepe eſt *pariter, ſimul*.

Ibid. Οὐκοῦν, ἦδ' ὅς ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητὴν σε ἴσθι με γεγενημένον, καὶ ζηλωτὴν τῶν ἐρωτικῶν. *Proinde, inquit Anacharſis, ſcias factum me diſcipulum tuum, tuique amoris aemulum.* Hic etiam in interpretatione ὅς omiſſum, nec poterat verti, niſi diſtinctio apponatur. οὐκοῦν, ἦδ' ὅς, ὁ Ἀνάχαρσις, μαθητήν σε. *Ergo, inſit ille, Anacharſis ſcilicet, ſcito me tuum diſcipulum eſſe, & aemulatorem tui amoris.* Sic paullo poſt, pag. 595. Εὔφημε, ἦδ' ὅς, σοὶ γε τὰ μίγιστα χαρεῖσθαί μοι δοκῶ. *Bona verba quaeſo, inquit ille, rem gratiſſimam me ei facturum puto.* Nihil apud Platonem crebrius, quam ἦδ' ὅς, *inquit ille.* Paullo poſt κατ' δαίμονα male vertitur *forte quadam*, cum ſit *bona fortuna, bonis avibus.*

Pag. 596. Προξενήσεις αὐτὸν, non ſimpliciter eſt, *ſuſcipies illum*, ut vult interpres, ſed *hoſpitio publico ſuſcipies illum, erit publicus ejus hoſpes, loca lautia praebebis*, ut Romani loquebantur.

Eadem pagina vitioſe legitur, &, ut vara ſequitur vibiam, vertitur inſulſiſſime hoc: καὶ πάλιν τρόπον ἐπιμελήμασιν, ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ ἑλλάδι, *tum omne ſtudium adhibens, ut quam jucundiſſime in Graecia vivens renideret.* Quid eſt, *jucundiſſime renidere in Graecia?* Erratum leve mirum tot editoribus & interpretibus impoſuiſſe: lege ὅπως ἥδιστα διατρίψῃ ἐν τῇ ἑλλάδι. *ut ſuaviſſime in Graecia aetatem ageret, ex animi ſententia viveret in Graecia.* Paullo ante pag. 594. οἴχοιτο εἰς Ἀθήνας, καὶ νῦν διατρίβει κεῖσε. *ivit Athenas, & nunc ibi habitat.* Sexcenties alibi. Saepe autem π & τ permutantur a librariis. Sic ſuperius pro ὑπερεπῆ oſtendimus reſcribendum eſſe ὑπερεπῆ.

Ibid. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι καὶ τοῦτο ὡς νομοθέτην ἐπῄνουν, ἐφίλουν, ὡς ἐμοῦ δικαίους. cur in verſione praetermittunt καὶ τοῦτο? Sic enim Salmurienſis: *Verum homines, ut legiſlatori parebant, ſic amabant, quos ille probaret.* Alius: *Verum hominibus & hoc moris erat, ut legiſlatori parebant, ſic amabant quos ille probaret.* Scribae cum in diſtinctione non nihil aberrarint, tenebras offuderunt interpretibus. Sic diſtingue, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι, καὶ τοῦτο ὡς νομοθέτῃ ἐπείθοντο, ἐφίλουν ὡς ἐμοῦντος δικαίους, & verte, *homines autem, & in*

hac re tanquam legiſlatori ſuo obſequebantur, amabant quos ille probabat.

Pag. 598. Καὶ τὸ μὲν δεῖξαι τῶν λόγων ὑμῖν. eſt *& ſpecimen dare mearum orationum.* Sic ἀπόδειξις eſt ſpecimen. uſus etiam Petronius: *Rogo te, mihi apodixin defunctoriam redde*, hoc eſt, *ede leve aliquod ſpecimen*, ut recte exponit Ioannes Frid. Gronovius lib. IV. obſerv. c. 13.

Pag. 599. Diſtinguendum: καὶ ἐπιπῖσαι χερὶ τὴν χεῖρα, τάχα μόνον, καὶ σὺν ἴσῃ σιδηρίσαι τὰ σά. *Manus protendenda eſt, hoc ſolum* ſc. ſi fecerit, *res tuae non amplius fluctuabunt.*

Ibid. Καί μοι ἤδη πειρωμένῳ τὸ πλῆθος τῶν ἐφεξῆς εἰρημένων ἴδῃς. ſic leges. vulgo male ἴδῃξα, ſententia refragante. *Et mihi, jam experto vix milleſimam partem, quae illis inſunt, dixiſſe viſi ſunt.* ſc. πάντες, vel οἱ πολλοί, qui veſtras virtutes praedicabant.

In Libello, quomodo ſit conſcribenda hiſtoria, pag. 600. non longe a principio ſcribendum: Περὶ δὲ τὴν ἱστορίαν τοῖς μὲν αἵμασι πολὺ σὺν ῥινῶν ὑνεν, τοῖς δ' ἰδρὼς ἐπιγιγνόμενος πολὺς, καὶ ἕτερος ἕλυσε τὸ πρεπόν. Vulgo male πολὺς καὶ ἑτέρου, ἕλυσε, ſine ullo ſenſu.

Pag 603. Τῷ μὲν κηπεῖ, καὶ κύμβῃ, καὶ Φρυγιστὶ, ὅσῃ τῇ συγγραφῇ ἔνεισιν, ἀνίξω ἐμαυτὸν ἀπὸ πολλῶν. Vere Mſ. τῇ συγγραφεῖ. *a fumo, fluctibus, & curis, quibus tenetur ſcriptor* ſc. hiſtoriae, *abſtinebo.* Et ſic interpretes tranſtulerunt, ac ſi legiſſent συγγραφεῖ.

Pag. 606. Ἐπ' ἀκρέλικον ἄκρον θέσμιος ἀναβιβάσαντα. Alluſit ad locum Heſiodi, qui apud Euſtathium, ex libris perditis, habetur:

Ἄκρον ἐπ' ἀκρέλικον κάρπὸν θέτο, οὐδὲ κατέκλα.
Ἀλλ' ἐπὶ πυρσαίνων ἀλέρα δρομάσκε πόδεσσι.
Super ſummum ariſtarum fructum cucurrit, neque fregit.
Sed ſuper triticearum ſpicarum cacumina currebat pedibus

Vbi notandum vox πυρσαίνων, ignota Lexicographis. Vſus eſt etiam Lucianus hoc loco in Tom. II. in dialogo pro Imaginibus. Statim, ὑπὲρ ὁ Ζεύς, eſt ex Iliad. Θ. Mox; μέγα τίνων, μᾶλλον τε ὑπὲρ μέγα τοῦτο κάκον, εἰ μὴ εἰδείη τις χωρίζειν τὰς ἱστορίας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ' ἐπισύρῃ τῇ ἱστορίᾳ τὰ τ' ἐπέρως κομμώματα. Latinus interpres: *Magnum igitur, imo pluſquam magnum hoc malum, ſi quis neſciat ea quae hiſtoriae, & poëtices ſunt propria ſeparare, ſed introducat in hiſtoriam alterius ornamenta, fabulam nimirum & laudem, eoſque qui his inſunt exceſſus.* Non damno hanc lectionem, neque verſionem. ἐπέρως ſc. ποιητικῆς. Excerpta tamen mea cum Anglicano codice ſcribunt τὰ τ' ἐπέρως κομμώτια. *meretricia lenocinia, fucos meretricios*, ſic vocat in hiſtoria poetarum fabulas, laudes & hyperbolas. ideoque in ſequente periodo, dicit hoc idem eſſe ac ſi athletam robuſtum quis ἀλειψάσι πορφύραις, καὶ τῷ ἄλλῳ κόσμῳ τῷ ἑταιρικῷ, *induat purpureis veſtibus & alio meretricio ornatu.* in verbis praecedentibus dixit ἂν εἴ τις ἀθλητὴν τῶν κρατερῶν τάχα καὶ σφοδρῶς πρίνων. *ſi quis athletam validum ac vehementer robuſtum.*

ſc. ſu-

ſc. fuco expoliat. πρίονοι ſunt ex robore quaſi concreti, quos Germani & Belgae vocant boom-ſtarcke mannen.

Pag. 607. In Mſ. hic locus ſic legitur. ὅσοι δ' οἴονται καλῶς ἀληθεῖν, οἷς δὺο τὼ ἱστορίαιν, οἷς τὸ πρῶτον καὶ χρήσιμον, κιβδήλῳ τῇ ἀληθείσῃ χρώμενοι, καὶ ἀλλ' τοῦτο εἰσαιοῦσιν καὶ τὸ ἐγκώμιον ἐς αὐτώ; ὡς πρῶτον μὲν δίφραῖνον, τοῦτον δύτυχαίνειν ὁρᾶς ὅσον πλήθος ἡμαρτηκότα, πρῶτον μὲν, ὡς ἔφητα, κιβδήλῳ τῇ ἀληθείσῃ χρώμενοι. ἐν δὲ ἔργῳ. quod nec praetereundum, nec rejiciendum exiſtimo.

Sequitur pag. 608. non longe poſt: καὶ τοίνυν ἡ ἱστορία, εἰ μὲν ἄλλως τὸ πρῶτον παρεμπορεύοιτο, πολλοὺς ἂν τοὺς ἐρασθεὶς ἐπισπάσοιτο. interpres Salmurienſis: *Proinde hiſtoria ſi jucundum auctarii vice haberet, multos, a quibus ſcriberetur, alliceret.* Inepta ratio. Non plures invitarentur ad ſcribendas hiſtorias, de hiſtoricorum enim multitudine conqueritur, ſed ad legendas. Hiſtoriae enim illae, quae poſthabito vero ſoli ſtudebant jucundo, ludibrio & taedio gravibus viris erant, & a nemine legebantur, niſi mulierculis & adoleſcentibus, ut hac tempeſtate, Romanenſium, ut vocant, fabularum ſcriptores. Verum hujus loci ſcripturam nobis ſervavit codex Anglicanus, apud Bourdelotium, & excerpta noſtra, in quibus ἐρασθεὶς legitur, quod pro ἐρασθεὶς reponendum. Et ſic legiſſe videtur Micyllus ut ex verſione patet: *Quare hiſtoria ſiquidem obiter & velut auctarium jucunditatem additam habeat, complures amatores ad ſe allicit.* Paucis verbis interpoſitis, male ſcribitur & intelligitur hic locus: ἐπ κἀκείνῳ οἰπτῆ ἄξιον, ὅτι οὐδὲ πρῶτον ὦ αὐτῇ τὸ κομιδῇ μυθῶδες, καὶ τὸ τ ἐπαινον μάλιστα ἀσόμενοι, παρ' ἐκείνοις τοῖς ἀκούσιν ἰών, μὴ τ συμφορτὸν καὶ τ πόλυν δῆμον ἐπαινῶσιν, ἀλλὰ τὰς δικαιοπόλας, καὶ νὴ Δία συκοφαντικὰς ἀσόσιν γε ἀκροασαμένους. Vertunt: *Hoc quoque dici meretur, rem valde fabuloſam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non eſſe jucundam, dum non de faece hominum & promiſcua plebe hoc intelligamus, ſed de iis, qui judicantium, ac per Iovem, ſycophantarum more auſcultant.* μὴ ponitur quidem non nunquam pro *niſi*, ſed in hac notione non memini infinitivum ſequi. παρ' ἐκείνοις ἀκούσιν, interpretantur, *utrinque audientes*, quod quid ſit non intelligo. Mſſ. recte: παρ' ἐκείνοιν ἀκούσαιν, ἰὼν μὴ τ συμφορτὸν καὶ τ πάλυν δῆμον ἐπαινεῖ. *in utroque*, vel *in utrovis eorum*, (fabulis ſc. nimiis, & operoſis laudibus) *audientibus, non eſſe jucundum, ſi non faecem plebis & vulgus cogitet, ſed eos.* τὸ τ ἐπαινον μάλιστα ἀσόσιν, ſunt *laudes nimiae, quae offendunt audientis animum.* ſic ἀσόσιν λέγειν apud Diod. Sic. ea dicere quae ingrata ſunt, & indignationem movent.

Pag. 610. Καὶ σὺ ὦ ὅτως Ἀλεκτρύων, τοιοῦτος ὑπὲρ ἐμοῦ μονομαχῶν, καὶ ἐλέφαντας σὺ ἀκοντίῳ φονεύων. Scio ut defendi poſſit haec ſcriptura, verum perſuaſum tamen habeo Lucianum ſcripſiſſe, καὶ ἐλέφαντα ἰὼν ἀκοντίῳ φονεύων. *una ſagitta elephantes interficientem.* quod & Mſ. prae ſe fert, ut nunc deprehendi, cum haec ex meis ſchedis,

in quas ante viginti quinque annos has conjecturas inscripseram, excerperem, ut dubium nullum reliquum sit, vere me conjeciſſe.

Ibid. Οἴονται γὰρ ἄμεινον ἕξειν τῷ ἅρματι, ἢν ὁ γεγραφὼς αὐτοῖς ἐπιβάλῃ τι πλέον ἁπανθίσαι, καὶ τὸ λεύκωμα ἐγκαταμίξῃ πολὺ τοῦ φαρμάκου. Recte interpres: *Arbitrantur enim melius se habituram fore, si pictor illis plurimum ruboremillinat, & pigmento multum candoris admisceat.* Sed pro ἐπιβάλῃ ſcribendum ἐπιβάψῃ. Accedit proxime liber Anglicanus, quem vidit Bourdelotius, qui legit ἐπιτρίψαι. Ἀνθίζειν & ἐπανθίζειν eſt pingere, floridis coloribus inficere. Herodot. Clejo, διαθέμενοι φαρμάκοισι πρόμαχεῶνας *propugnacula picta variis coloribus.* Noſter inferius in hoc ipſo libro: Οἱ δ' ἐλαύνουσι μόνον, καὶ ἵστασι τὸ ἐλίφαντος, καὶ ἔξεσι, καὶ ἐκκόλλασι, καὶ ἐρράθμιζον, καὶ ἐπανθίζουσι τῷ χρυσῷ. *Illi vero tantum formabant & ſecabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, & auro inducebant.* Sophoc. ἃ γὰρ σε μὴ γνῶσιν ἄλλοι λώβασμάτων *Te enim non cognoſcent ſic coloratum.* Syneſius: καὶ δύης ἐπανθεῖ μοι τὰ παρειᾶς ἐρύθημα. *& ſtatim mea gena rubore perfundebatur.* Ἄνθος ſaepe eſt color. Ἄνθη τῶν εἰκόνων ſunt picturae Philoſtrato. Heſych. ἄνθη χρώματα. Moſchopulus τῶν ὀνομάτων Ἀττικῶν συναγωγή. λέγει δὲ τὸν βαπτὸν ἄνθος λέγεσθαι ἄνθος καὶ μεταφορᾷ τὸ χρῶμα. ὡς καὶ τοῦ φιλοσόφου τὸ τῆς ἰδέας ἄνθος μάλιστα, ἤγουν τὸ χρῶμα. ἔστι δὲ ἰδὲ βαπτὸν τις. καὶ λέγει ἀνθοκρόκοισι πήναις παρ' Εὐριπίδῃ. Sic legenda ſunt haec verba. Locus Euripidis eſt in Hecuba v. 468.

Ἐν κροκέῳ πέπλῳ
Ζεύξομαι ἅρμασι πώλους
Ἐν ποικιλλαίσι ποικίλ-
λων ἀνθοκρόκοισι πήναις.

Vbi interpretes peſſime: *in crocea veſte jungam currui equos, in artificioſis variegans croceo flore decoris tapetibus?* Ἀνθόκροκοι πῆναι ſunt fila variis coloribus tincta, licia diverſorum colorum. Πῆναι μέτωπον, κρόκη, ſubtemen, fila. χρυσόπηναι veſtes aureis filis pictae, Virgil. *picturatae auri ſubtemine veſtes.* Reſtituenda eſt haec vox Polluci lib. x, c. 10, ubi recenſet vocabula ad lanificium & textrinam pertinentia: καὶ πῆνος ἢ πηνίον κατέχειν, κατατείνειν. Interpres: *peram fuſum ducere, deducere.* Quid lanificio cum pera. lege πῆνα. Euripides autem ſic vertendus: *In crocea veſte jungam currui equos, artificioſis pingens diverſicoloribus filis.* Ἐν ποικιλλαίσι ποικίλλων eſt pro ἐμποικιλλων ποικίλλαισι.

Pag. 612. Καὶ τὸν λόγον οὐκ οἶδ' ὅπως, σὺν τῷ ἰσαύτῃ εὐφημίᾳ ἤρξατο, χαριεστάτῳ δόχῃ ἀπασῶν, καὶ θυμιᾷ δ' Ἀττικῇ λαμπούσῃ. Interpres: *Cum ſuo nomine principium duxit ut ille, feſtiviſſimum illud principiorum omnium, animumque Atticum ſpirans.* Inepte animus Atticus tribuitur exordio. Lucianus ſcripſit, χαριεστάτῳ δόχῃ ἀπασῶν, καὶ θυμιᾷ δ' Ἀττικῇ λαμπούσῃ. *elegantiſſimum omnium exordiorum & thymum Atticum redolens:* hoc eſt Atticam elegantiam. ut dudum emendandum oſtendi in lectionibus Heſiodeis. Pertinet huc quod Phi-

Philostratus minor lib. 11. εἰκόνων de Pindaro prodidit: Αἱ ἔνιοι μέλιτται ἐπιπαίζουσι τὸ παιδίον, ἐπιβάλλουσι τὸ μέλι, καὶ τὰ κέντρα ἀνέλκουσιν, διὰ δὲ ἐγχειρήματος, ἐξ ὑμηττίας τὰ ἄκρα ἥκουσι, καὶ λεπτῆς παρῶν καὶ ἀοιδίμων Ἀθηνῶν. καὶ γὰρ τοῦτο εἰμὴ αὐτὰς ἐνέπλεξαν Πινδάρου. *Quae vero intus apes sunt infantem curant, labris mel infundentes, aculeosque, ne puerum laedant, contrahentes. Ex Hymetto fortasse veniunt, & pinguibus inclytisque Athenis: hoc enim ipsum puto Pindaro instillasse.* mel nimirum Hymettium.

Pag. 612. Καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο ἐπιεικῶς πολὺ τοῦ ἐστι. τὸ οἴεσθαι τοῦτο εἶναι τοῖς Θουκυδίδου ἐοικότα λέγειν, εἰ ὀλίγον ἐντρέψας, τὰ αὐτὰ σμικρὰ λέγοι τις μικρὰ κἀκεῖνα, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης. ὃ δὲ αὐτῷ τῇ Δίᾳ κἀκεῖνα ὀλίγου δεῖν παρέλιπον. Salmurienſis: *Nam rurſus abunde illud ſuppetit, putare hoc eſſe Thucydidi ſimilia dicere, ſi parum reveritus; ea quae ſunt ipſius, diceret quiſpiam, parva & illa, ut ipſe dixeris etiam. Non ob eam cauſſam per Iovem, & parum abfuit quin illa praetermiſerim.* Ecquid poterat monſtroſius? Eſt ne qui intelligat, quid interpres ſibi velit. In Graecis verbis nihil eſt quod paullo humaniorem moretur. Illorum vero haec eſt ſententia: *Et hoc namque valde frequens nunc eſt, quod putent Thucydidem egregie ſe referre, ſi quis paullulum mutatis Thucidideis quis dicat, & illa quidem parva, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης*, hoc eſt, *ut ipſe fatearis. Et iſta, per Iovem, parum abeſt, quin omiſerim.* Eſt hoc genus loquendi, *ὡς καὶ αὐτὸν ἂν φαίης*, Thucydidi frequens, quod illi ſtulti imitatores, ſervum pecus, ſaepius inculcabant, aliaque, paucis immutatis, quod & avorum noſtrorum memoria in illis, qui Ciceroniani volebant videri, non raro fuit exagitatum ab iis, qui veram Ciceronis imitandi rationem tenebant.

Pag. 613. De illo qui nudos belli illius commentarios ediderat, perinde ac ſi nauta aut caupo annotaſſet, quae in caſtris eſſent geſta: πολλῷ ἄμεινον μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης ἢ τῶν λοιπῶν, αὐτὸς μὲν αὑτὸν δῆλον ἂν, εἰ τῶν λοιπῶν, ἄλλο τί που χαρίεντα, καὶ δυνησόμενον ἐπεξιὸν μετὰ χαρίεντος πεπονηκώς. Interpres: *Verum modeſtior eſt hic privatus, qui qualis ſit, ſtatim apparuit, atque alteri cuipiam, qui ſit gratus, & hiſtoriam poſſit aggredi, materiam ſubminiſtravit.* Num ὁ χαρίεις eſt gratus? nugae. οἱ χαρίεντες Graecis ſunt homines docti, politi, elegantiore doctrina exculti. Sic οἱ χαρίεντες apud Ariſtotelem frequenter opponuntur, τοῖς πολλοῖς, plebi, ſive indoctis, idiotis. οἱ χαρίεστατοι τῶν ἰατρῶν apud noſtrum alibi *doctiſſimi Medicorum.* Dein pro πεπονηκώς legendum ex Mſ. ᾠκοπονηκώς, eleganter. Sic igitur hunc locum verte: *Verum modeſtior eſt hic ineruditus ſcriptor, qui ſtatim qui ſit oſtendit, (ſive cur ſic ſcripſerit, prodit) alii doctiori, & qui par ſit hiſtoriae ſcribendae, materiam praebuit.* quod & Ciceronem, in commentario ſui conſulatus, & Iulium Caeſarem in commentariis de bello Gallico & civili ſecutos eſſe veteres referunt. ᾠκοπονεῖν eſt eleganter in alicujus gratiam laborare, operam alicui rei navare alterius commo-

do, itmand boos arbeidet / ut eode m modo loquuntur Germani & Belgae. quae notio hujus vocis a Lexicorum ſcriptoribus non fuit obſervata. Paullo poſt Tragicam inſcriptionem librorum vocat, plenam tumoris, & faſtus, cum quis magnifica nomina ſibi & libro imponit. Τοῦτο μέντοι ἠπαπάκωσε αὐτὸν, ὅτι ὥσπερ ἐπιγράψει τὰ βιβλία τραγικώτερον, ἢ κατὰ τὸν τοῦ συγγράμματος τύχοι, Καλλιμορφίου ἰατροῦ καὶ τοῦ Κοντοφόρου ἵππης ἱστορικῶν Παραλειπομένων. Tragicam inſcriptionem vocat, quod ſuo nomini Καλλιμορφίου adjecerit ἰατροῦ καὶ τοῦ Κοντοφόρου ἵππης, quia hoc & a veterum conſuetudine eſt alienum, & faſtum prae ſe fert quendam Tragicum, hoc eſt qualis Regibus in Tragoediis tribuitur. Inde illud Satyrici: *Grande Sophocleo bacchatur carmen hiatu.* Sic inferius pag. 17. Καὶ μὲν καὶ ἄλλους εἴδοις ἂν τὰ μὲν προοίμια λαμπρὰ, καὶ τραγικὰ, καὶ εἰς ὑπερηλίου μακρὰ χαίροντα. *At vero alios etiam reperias, qui proœmia ſplendida, tragica, & ſummopere prolixa ſcribant.* Quid ſi Lucianus vixiſſet noſtro tempore, & vidiſſet & inſcriptiones librorum portentoſas, nihil non grandibus verbis promittentes, & auctorum magnifica nomina, non uno verſu contenta, ut miſer Callimorphius prae his ſit modeſtiſſimus, quantum nigri ſalis illi fuiſſet perdendum, ad hanc inſaniam emendandam. Cum dicit κοντοφόρου ἵππης ſubauditur τάξεως, centuriae ſextae haſtatorum medicus. τάξις eſt centuria, ut *ordo* apud Latinos. Hinc *ordinis ductor* centurio. Iuſtin. *Ordines nemo niſi ſexagenarius duxit.* Duae τάξεις erant σώματος, hoc eſt manipulus, τάξις non eſt legio; ut Latinus cepit interpres.

Pag. 615. Γερηνὸν ἱππιοχάρμην Ex initio Iliad. λ. ubi Agamemnonis clypeus ſic deſcribitur.

Ibid. Καὶ ζωστῆρα ἐρεμνὴν. Mſ. ἠερεμνὴν. male, vide Hom. Il. λ. v. 27.

Pag. 616. Procul dubio recte Mſ. Anglic. & noſter: καὶ ὡς ἐμοὶ δοκοῦσι] μέντοι Πρίσκος ἔφατο, ἐπτὰ καὶ εἴκοσι τοῦ πολεμίου ἀπέθανον, aut ut meus liber, ἐξέθανον. ſic mox iidem codices Κρόνιον, non κρόνον. Illo enim exprimere Graece voluit *Saturninum.* κρόνιος enim non *Saturninus*, ſed *Saturnus.*

Pag. 617. Ἐλίλιξε δ' μαχαιρὴ, & τὸ πῖχυ δ' πισὸν μεγάλως ἐδάκησε, ut & ſequentia ſunt verba Homerica.

Ibidem caſtigat ſcriptorem hiſtoriae, qui alibi multa poëtica, alibi plebeia & barbara vocabula ſuae intexuerat hiſtoriae. Inter plebeia etiam eſt τὰ ἐγχειρίζοντα. ſed locus ille ſic videtur eſſe interpungendus & corrigendus: καὶ οἱ στρατιῶται ἠγόρασον τὰ ἐγχειρίζοντα, καὶ ἤδη ἀλαλάμενοι ἔφερε αὐτὰ ἐκεῖσε. *& milites emebant ſibi victum, & lauti illis indulgebant.* ἐγχειρίζοντα Ciceroni & Tacito ſunt *utenſilia, copiae victui neceſſariae.* ſed Graecum vocabulum apud nullum bonae notae ſcriptorem invenias. Paullo ante πλοκὴν ἐνόμισε, non *inopia multa infarta*, ut ſtulte & fine ſententia vertit interpres, ſed *mendicis convenientia*, aut, ut Seneca loquitur, *verba ad ſummam caveam ſpectantia.*

Pag.

Pag. 619. Νὴ Δία καὶ ἐκεῖνο κομιδῇ πιθανὸν ὦδε ἔφη Σεβηριανὸς ὁ αὐτὸς ὅτῳ εἰπὼν ἐπομόσαι δεῖ, ἢ μᾶλλον ἀκούσας τινὸς τῶν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου διαφυγόντων. Salmurienlis: *Quin & illud per Iovem admodum credibile idem dixit de Severiano, appoſito juramento, quod audiviſſet ex aliquo eorum, qui ex eo ipſo opere aufugerant.* Nihil dicam de voce barbara in verſione *juramento*, pro quo Latini dicunt *jure jurando*. Ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου, non eſt *ex ipſo opere*, ſed *ex illo ipſo proelio*. Thucyd. lib. 3. & Lucianus in hoc ipſo libello p. 623. ἐν τῷ ἔργῳ *in ipſo proelio*. ſaepe ἔργον κατ' ἐξοχὴν *proelium*, *bellum* notat. πολεμικὸν ἔργον Arriano eſt *Trojanum bellum*. Et ſic accipiendum in illo notiſſimo verſu Homeri: Μύθων ῥητῆρ' ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων. *Verborum oratorem eſſe, actoremque rerum.* Phaenicem ait Achillem docuiſſe pacis & belli artes, ut diſertus eſſet in concionibus, rebus vero gerendis ſtrenuus, & manu fortis. Apud eundem πολὺς ἰοργὸς eſt fortis, ſtrenuus,

Κάτθανε δ' ὁμῶς ὀτ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅτε πολὺς ἰοργός.

Occidit tam ignavus, quam fortis. Iliad. ψ, cum Patroclum ſepeliiſſent, λαοὶ δ' ἐπὶ ἔργα τράπωντο. Euſtathius δηλαδὴ ἐν πολέμῳ. ὥσπερ φησὶ μέγα ἔργον ἄρηος. Sic Latinis *res gerere*. Horat.

Res gerere & victos oſtendere civibus hoſtes
Attingit ſolium Iovis.

Pag. 621. Sicut ἐπαινεῖ, ſic & ἐξηγεῖτο legendum.

Ibid. Ex Mſ. ſcribend. καὶ ὀθνειομανεῖς συγγραφεῖς, ἀφεὶς τὰς ἀληθεῖς γνωμίσας σφαλεῖς ποιοῦσι, καὶ ἐπιλάσεις, καὶ ἀσεβεῖς ἀναγκαίας. *Et divinus ille ſcriptor praetermiſit tantas ad Europum ſtrages, & impreſſiones, & foedera neceſſaria.* In vulgatis ἐπιλάσεις. Sed ἐπιλαύνειν, eſt *impreſſionem facio, incurro.* ut ſtatim pag. 623. καὶ πόρρωθεν ἐπιλαυνόντων δεῖος ἐμποιεῖν. & procul *advenientibus terrorem incutere.* & pag. 626. ἢ πῶς δέξονται τῶν ἐλεφάντων ἐπίλασιν. *quomodo elephantum incurſus excipient.*

Ibid. De alio inepte hiſtoriarum ſcriptore, qui dracones ſigna militaria Parthorum, tradiderat fuiſſe ingentes ſerpentes vivos perticis alligatos, qui in proelio in hoſtes immiſſi magnam ſtragem ediderint; Ἀμελεῖ πολλὰς τῶν ἡμετέρων ὅτι κοβροδήναι. καὶ ἄλλας περιελιχθέντων αὐτοῖς ἀποπνιγῆναι, καὶ συγκλασθῆναι. Interpres: *Nimirum multos noſtrorum ita devoratos eſſe, alios vero ipſis transfixos fuiſſe, necatos, & confractos.* Quid eſt *alios ipſis transfixos?* ſcribe: καὶ ἄλλους περιελιχθέντων αὐτῶν. *alios fuiſſe ſpiris involutos, & ſic ab ipſis eliſos, & contritos.* περιελιχθῆναι. Virgilio eſt *ſpiris ligari:*

Tela ferentem
Corripiunt, ſpiriſque ligant ingentibus.

Pag. 624. Alium fatuum & inſulſum ſcriptorem irridet, qui promiſerat ſe res in India geſtas & expeditionem per Oceanum deſcripturum. Subjicit: καὶ οὐχ ὑπερβάσεις τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀσφάλειον τῆς Ἰνδικῆς ἤδη σωστέον, καὶ τὸ πίστον τάγμα. Καὶ οἱ κελεῦσι, καὶ μυρίων μοῖραι, & quae ſequuntur. Vertunt: *Neque tantum haec ſunt*

promiſſiones, ſed Indicae hiſtoriae, prooemium jam eſt compoſitum, & orde tertius. Et Galli, parſque exiguſa Maurorum. &c. Quis eſt ille *tertius ordo*? Nemo dixerit. Prava diſtinctio hunc quoque locum foedavit, & interpretibus fraudi fuit. Si ſic interpunxeris, facilis erit explicatu: Καὶ οὐχ ὑποχίσεις τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ προοίμιον ἤδη σωτίπακται. Καὶ τὸ τρίτον τάγμα, καὶ οἱ κελτοὶ, καὶ μοῖρα μικρά. *Neque tantum haec ſunt promiſſa, ſed Indicae hiſtoriae prooemium jam eſt ſcriptum. Et tertia legio, & Gallia, & Maurorum exigua manus, Indum fluvium trajecerunt.* τάγμα Graecis ſaepe eſt *legio*.

Pag. 625. Εἰ μὲν ἀληθῆς ὁ λόγος ἐστὶν ὃν φησιν ἡ διαλεκτικὴ, ὡς τῶν ἐναντίων ἡ ἄκρα ἄκρας, τὸ ἕτερον πάντως ἀντιπαύεται. Obſcure vertunt interpretes: *ſi modo verum eſt quod Dialectica tradit, nimirum eorum, inter quae nullum eſt medium, altero elevato, alterum deprimi: ἀντιπαύεται*, non eſt *deprimere*. Vertendum eſt: *contrariorum inter quae nihil medii intercedit*, ſive, ut nunc loquuntur in ſcholis dialecticorum, *immediatorum ſublato uno neceſſario ponitur alterum*.

Pag. 626. Εἰ δὴ ὑπὸς ἐστιν ὁ τῆς μυλεμᾶς ἐρωθεὶς & quae ſequuntur uſque ad Στρατονίκης οἰκείης, nullus dubito quin ſint ὑποζολιμαῖα, & margini a magiſtro adſcripta, ad Perdiccae nomen, quibus inquirebat, num hic eſſet ille Perdicca, ſic enim vertendum εἰ δὴ ὑπὸς ut apud Latinos quoque, *viſam ſi domi ſit*, pro num domi ſit, qui amore novercae correptus fuerit. Haec poſtea in ipſum contextum irrepſerunt. Nihil enim faciunt ad rem, de qua hic loquitur. Agit enim de Perdicca illo tempore noto, qui propter imbecillitatem aut aliud corporis vitium parum erat aptus ad artes athleticas. Verba, quae in eadem pagina praecedunt, obſcurius verſa ſunt: ἀλλά σφι τὸ τῆς τέχνης, καὶ τὸ τῆς συμβάλης χρήσιμον, οὐκ ἐς ποίησιν τοῦ εὐφυέστου, ἀλλ' ἐς χρῆσιν αὐτῶν τῶν εὐφυεομένων. *Verum artis & conſilii haec eſt utilitas, ut non ſuppeditent ea, quae adſunt, ſed ut illis convenienter uti doceant.* Nemo intelligit, quid haec ſibi velint, *ut non ſuppeditent ea, quae adſunt.* Melius vertas: *verum artis & conſilii haec eſt utilitas, non ut efficiat illa quae inſunt, ſed ut iis recte quis utatur.* hoc eſt, quae ab arte proficiſci poſſunt & conſilio utilia ſunt non ad illa efficienda, quae in homine ſita eſſe debent, nimirum ingenium & prudentiam: nullius enim ars & diſciplina poteſt hominem ſtupidum & hebetem ingenioſum reddere: ſed ut quis facultatibus, quas natura in illum contulit, recte utatur. Inde ſequitur illa ſimilitudo de palaeſtritis, qui Perdiccam imbellem promittant ſe arte Olympionicam reddituros parem praeſtantiſſimis & robuſtiſſimis athletis.

Pag. 627. Ἀγλωσία eſt in his verbis, ſi interpretere, ut editores interpretati ſunt: Καί τοι ὑ γὲ ἂν φαίης ἀπορεῖν ἤδη σύντον εἶναι ἐν τέχνης, καὶ διδασκαλίας, ἂν ἀγνοεῖ. ἐπεὶ καὶ σαφῶς ἔζα μὴ μοῦνον ἢ ἠλιθ, ἢ πάντα ἠπίστεσθ. νῦν δὲ μὴ μοῦνον οὐκ ἂν τι αὐτῶν χαίρειν-

γήσειεν. ὑποδείξωμεν δέ τινα ῥᾳστά τε ἂν μάθοι, καὶ οὐ μεγαλειότατα ἐφ' αὑτῷ. *Neque enim dixeris eum qui fuerit intelligentia praeditus, arte & doctrina earum rerum, quas ignorat, opus non habere: quoniam si absque doctrina citharam pulsare & tibia canere posset, etiam omnia sciret. Nunc autem non edoctus nihil eorum manu pulsare posset: sed docente aliquo facillime disceret, & recte per se ipsum administraret.* Sed quae haec est ratio, qui absque doctrina citharam pulsare posset, & tibia canere posset, etiam omnia sciret? ἐπὶ hic est *alioquin*, ut frequenter apud Platonem, id quod dudum a doctis est observatum. Sic autem vertendus hic locus: *Neque enim dixeris, eum qui ingenio praeditus est, arte & doctrina rerum, quas ignorat, non opus habere. Alioquin qui non didicisset, citharam pulsaret, & tibia caneret & omnia sciret. Nunc vero qui non didicit, haut quaquam aliquid ex iis tractet: monstrante vero aliquo facile & addiscat, & per se ipse exerceat.* Alioqui, inquit, homo ingeniosus & sollers facile, quamvis illa non didicisset, cithara & tibia caneret. Non longe post tradit historicum debere esse ingenio militari, sed una etiam civili prudentia, & peritia imperatoria. Hoc enim volunt illa verba: καὶ γυμνὸν στρατηγικὸν λέγω, ἀλλὰ μὴν καὶ πολιτικῆς καὶ ἱππευτικῆς στρατηγικὴν ἔχων. male interpretes. sicut & mox pag. 628. καὶ τὸ ἱππεύειν, ἢ ἐφιππεύειν, male vertunt: *quomodo equum emittere, quid obequitare*, cum sit, *quomodo equitatu erumpere*, aut *illo circumire*, seu *circumvenire* sc. hostilem exercitum.

Pag. 628. Οὐδὲ ἡ σύμπασα πόλις τῶν Ἀθηναίων, ἢ τὰ ὑπὲρ Σικελίας πραγθῆναι ἔσεσθαι, καὶ τὸν μὲν Δημοσθένους λῆψιν, καὶ τὸν Νικίου πλάνητον. Discrepant haec ab aliorum scriptorum sententia. Thucydides & Plutarchus narrant utrumque a Syracusanis interfectum. Iustinus vero lib. IV. ait Demosthenem sibi ipsum intulisse manus, Niciam vero captum. sed vide Plutarchum in Nicia.

Pag. 630. Rectius vertas πῆχυς ἐστὶν, καὶ μέτρον ἀκριβὲς, *una norma, & mensura certa.* non ut interpretes, *una ulna.*

Pag. 632. Εὐχρηστοῦσι τοῖς ὑπὸ πόλιν, vertunt: *rebus civitatis recte uti possent*, cum sit, *bene rempublicam gerere.*

Ibid. Improbat in historico inter alia τὴν ἀγκύλον τῶν ἐπιχειρήσεων, scilicet ἐρμηνείαν. interpres: *argumentationibus rotundam.* At hoc laudem meretur. Verte: *tortuosam argumentationibus.* in eadem periodo κομιδῇ ἐσπουδάκει, non est *admodum acuminatus*, ut ineptissime interpres, sed *valde concitatus*, ut solent oratores esse. Ex Alcidamante refert Aristot. III Rhet. c. 3, inter frigida dicta ἀκρόπτωτον τῆς Ἀλκιδαμείας ὀργῆς πεπυρωμένον. *mera animi ira incitatum.* Frigus est in ἀκρόπτωτον ὀργῆς. Nec sequentia verba ceperunt interpretes. Καὶ ὁ μὲν νοῦς συνεχὴς ἦν, καὶ πυκνός, cum illa vertunt: *sententiae autem inter se cohaerent, ac solidae sint*, per quam absurde. Cum sit: *sensus sit sibi consonus*, (hoc est, qui sibi ipsi non

non repugnet) & *ſapiens*, hoc eſt, varia rerum cognitione & ſcientia velut denſus.

Ibid. Λέξις πολιτικὴ recte Micyllus vertit *dictio civilis*, ſeu politica, quali utuntur in comitiis, in concionibus, in ſenatu, in judiciis viri qui in republica verſantur. Seneca Controv. 8, lib. 1. *dixit rem paullo elatiorem, quam preſſa & civilis oratio recipit.* Hermogenes tribuit Demoſtheni inprimis Politicam dictionem, lib. 1. Περὶ ἰδεῶν lib. 1. c. 1. Ὁ τοίνυν Δημοσθένης, ὅ, τι περὶ ἑκάστων ἦν, τὴν πολιτικὴν ἀκριβῶν, τὸ μὲν, ὡς ἀφ' ἁπάντων ἅπαντα χαίτας μίξειεν. *Demoſthenes, id quod praecipuum fuit, cum accurate genus orationis politicae excoluiſſet, omnia quoque genera exequitur: ubique ea miſcens.* De politico hoc dicendi genere multis accurate agit Hermogenes in libro ſecundo cap. 10 & ſequentibus. Ei opponitur σοφιστικὴ καὶ λογογραφικὴ λέξις, ſcholaſtica, & declamatoria dictio, ab ea quoque Hermogenes diſtinxit ἀγωνιστικὴν καὶ πανηγυρικὴν, forenſe & panegyricum, quod tamen quomodo πολιτικῇ miſceatur pulchre docet.

Ibid. docet figuris non moleſtis orationem ornandum, ἐπὶ τοῖς κατατομίοις τὸ ζωμὸν ἡσυχάτας λαμφαίνῃ τοὺς λόγους. Micyllus vertit: *quoniam perinde ut jus aliquod orationem quoque recte conditam habere debet.* quam longe a Graecis abit. Benedictus: *ſiquidem illud orationem condimentis ſimilem reddit.* Nequaquam. Oratio cibo debet ſimilis eſſe, non condimento. Condimentum autem cibum reddit gratiorem. Illa condimenta ſunt figurae, quae debent eſſe ἡδύσματα non ἰδεύματα, ut ſuperius docuit. Vertendum igitur: *ſiquidem ſuam orationem reddet ſimilem juri bene condito*, aut *ſuos libros.*

Pag. 633. Vbi oſtendit quando & quomodo hiſtoricus poſſit poëticis locutionibus & dicendi generibus uti, ut quam conſideratе illis utendum ſit, cum utitur: Κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ἐξιστῆναι, καὶ κατενεχθῆναι ἐς τὰ τῆς ποιητικῆς κορύβαντα. Interpretes: *Periculum enim eſt, ne, quod maximum eſt, de ſtatu mentis emoveatur, & in iſtum Corybantem poëtices impingat.* Iſta verba: *quod maximum eſt* frigent hic, ſi quis accuratius ea inſpiciat. Exiſtimo ſcripſiſſe Lucianum: Κίνδυνος γὰρ αὐτῇ τότε μέγιστος ἐξιστῆναι, καὶ κατενεχθῆναι ἐς τὰ τῆς ποιητικῆς κορύβαντα. *Periculum tunc maximum eſt, ne mente moveatis, & corripiaris enthaſimo poëtico.* Κόρυβα hic κορυβάντιασμὸν, ἐνθουσιασμὸν. Sequitur ſtatim: Ὥσπερ μάλιστα ἀναστέον τηνικαῦτα τοῦ χαλινοῦ, καὶ σωφρονητέον, εἰδότας ὡς ἱππομανία τις καὶ ἐν λόγοις πάθος ἐπὶ μικρὸν γίνεται. Verterunt: *Quare maxime tunc fraeno credendum, & ratione utendum; illud ſcienter, quod & in verbis non mediocre malum eſt manis gloria, ſeu hippotyphia.* Non poterat infelicius. Neſcivit quid ſit ἱππομανία, praeterea male ἐν λόγοις interpretatur *in verbis*, cum ſit in oratione pedibus ſoluta, quae & pedeſtris dicitur, & opponitur poëticae.

ἱππο-

ἱπποτροφία est *fastus ille poëticus*, sic enim vocavit grandia verba, quibus poëtae utuntur cum laude, sed quae vitiant orationem prosam, Aristophanes vocat *ἱπποβάμονα ῥήματα*, hoc est *equestria verba, quae more equorum incedunt*, hoc est *ὑψηλὰ*, grandia. Alibi idem dicit *ἱππόκρημνα ῥήματα*. *Verba grandia instar grandium rupium*, Latinis *sesquipedalia*, sicut enim soluta pedestris vocatur, sic oratio pedibus ligata equestris. *Ἱππο-* & *βοῦς* apud Graecos in compositis augendi vim habent. *βοῶπις*, quae grandes oculos habet. *βύπαις catulaster* in glossis & apud Orientium, h. e. major puer, qui incipit catullire. sic *ἱππαλεκτρύων* est magnus gallus; *ἱππογυάμων*, *μεγαλογυάμων*, qui elate & magnifice de se sentit. & alia multa hujus notae. Sic *ἱπποτροφία* est magnus fastus, & in oratione *nimius & inanis verborum tumor*.

Ibid. Κἂν ἤδη ἤδη τις ᾖ τοιαυτικός τις, καὶ συνθετικὸς καὶ πιθανωτήρ ἔστω. Vertunt: *Iam etiam hic esto aliquis ad id quod probabilius erit tum conjiciendum, tum componendum habilis.* Itane *συνθετικὸς* est ad *componendum habilis*. Imo *συνθετικὸς & πιθανωτήρ* est, qui quod probabilius fuit poterit constituere, qui potest ex variis quae varie narrari audivit, quod maxime probabile est colligere, construere, seu componere. Paullo ante mallem ex nostro & Anglicano Codice, *τὰ δὲ πράγματα αὐτὰ σὺν ὡς ἔτυχε συναπτέον. res ipsae non sunt temere congerendae, corradendae.* Nam *συναπτέον* quod in editis habetur, curam & ordinem notat, quae in componendo adhibetur, quod tamen sententiae hujus loci adversatur.

Ibid. *Ἐοικέτω τοίνυν τῷ Ὁμήρου Διΐ, similis sit Homerico Iovi*, Iliad. v.

Νόσφιν ἰὼν Πύλονδε Θρηκῶν καθυπερθεν ἵκηαι
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων καὶ ἀγαυῶν ἱππαμολγῶν.

Pag. 634. *Εἰ μὴ βοσπόδας τις ἦν ὥσπερ ὁ Δημοσθένης ἀνακόπτων τὸν ἱππασμόν.* Vide Thucyd. lib. IV. de oppugnatione Pyli.

Ibid. *Καὶ συνδικέτω, καὶ συμφολγέτω, καὶ πᾶσι τούτοις μέτρον ἐπέστω.* Codex vetustus melius *πᾶσι τούτοις μέτρον ἐπέσω. in his omnibus sit modus, teneatur modus.* Sequentia perobscure transtulerunt: *καὶ ὡς τάχιστα ἀποδότω, καὶ ὡς δύναται, ἐμμελετάτω, καὶ μεταπιπτέσθω ἀπ' Ἀρμενίας εἰς Μηδίαν, Ac ad omnia properet, & quatenus fieri potest, idem tempus habeat, transvoletque ex Armenia in Mediam.* Quid est *idem tempus habeat?* Verte *eodem sit tempore & volet ex Armenia in Mediam*: Eodem tempore sit in Armenia, Media, Iberia, Italia. hinc in fine hujus periodi dicit *ὡς μηδενὸς καιρὸν ἀπολείποιτο, ne nullo non tempore absit*, hoc est semper & ubique, ubi aliquid geritur, animo sit praesto, sic enim intelligenda haec sunt, interpretes non ceperunt. Paullo inferius tenebrae offusae quoque sunt his verbis: *ὁ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι χράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν λεχθησόμενά ἐστι, καὶ εἰρήσεται. πέπρακται γὰρ ἤδη. δεῖ δὲ τάξαι, καὶ εἰπεῖν αὐτά. Non enim quasi rhetoribus scribant, sed quae dicenda sunt, etiam dicentur: nam jam facta sunt. Verum disponere illa debet, & narrare.* hoc est non quid

quid dicant hiſtoricis quaerendum, id enim eſt jam factum, *ſed* qua ratione & ordine dicant. Rhetori autem quaerendum, quid dicat. Hinc inventio praecipua Rhetorices eſt pars.

Pag. 635. Δυναμέ ἡ ἐν τότε φθιμίῳ χρήσεται, τῷ διεξοδικῶν τῶν λεκτέων. *Potentia vero etiam tum prooemio utetur, quo dicenda declaret.* Ex hac verſione nemo Luciani mentem intellexerit, quam ut percipiamus, ſic erunt interpretanda: *Et tunc quoque prooemio utetur implicite, ſi clare explicet quae nam ſint dicenda.*

Pag. 636. Virtutes narrationis in hiſtoria obſervanda eſſe docet, λείως τε καὶ ὁμαλῶς ἐφιοῦσα, καὶ αὐτὴ ὁμοίως, ἵνα μὴ ἀχθηται, μήτε κυλινδηται. *leviter & aequaliter procedens ſibi ſimilis, ita ut neque exter, neque hiatus habeat*, non male interpres. ἀχθηται hic Luciano eſt, quod Petronio eſt *extra corpus orationis eminere. Praeterea*, inquit, *curandum eſt, ne ſententiae emineant extra corpus orationis expreſſae, ſed intexto veſtibus colere niteant.* cum veluti centoni *purpureus late qui ſplendeat unus aſſuitur pannus.* ſed *intextus veſtibus color* eſt limbus purpureus togae adtextus, ut in praetexta.

Pag. 637. in Thucydide laudat, quod nimius non ſit in deſcribendis παρεργοις· μᾶλλον ἢ ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς ὀλίγα τοῦ τοιούτου ἐὰς ὁ λόγῳ χρησαμενῳ, σκιᾷ, ὅπως δῆλος ἀφίστατο, ἢ μηχανήματα ἐμηχάσατο, ἢ πολιορκίας χῆμα δηλώσας ἀναγκαίου καὶ χρειώδες ἢ, ἢ ἐπ πόλιν χῆμα, ἢ Συρακουσίων λιμένα. Quis credat tam politum ſcriptorem uſum fuiſſe in eadem περιοχῇ bis voce χῆμα, ut dicam πολιορκίας χῆμα, quod vertunt *obſidionis ſpeciem* inepte dici. Mſ. optime. ἢ πολιορκίας χρῆμα δηλώσαν ἀναγκαῖον καὶ χρειώδες. *aut rem ad obſidionem neceſſariam & utilem exponens.* De Solſtitio vide Plin. xxxvi, 12. & Strab. lib. ult.

Pag. 643. Leve eſt mendum, quod ex Mſ. tolles, καὶ κῦμα ἐφύετο, καὶ ζόφος ἐπῆιετο. & *fluctus intumuit, & caligo orta eſt.* vulgo ἐνεκίγνετο.

Pag. 657. In verae hiſtoriae libro primo ait ſe perveniſſe in urbem Νεφελοκοκκυγίαν, cujus Rex fuerit ὁ Κυρανὸς ὁ Κοπυφιανῶς. Puto ſcripſiſſe Lucianum Κοκκυφιανῶς, ridicule formata voce a κόκκυξ & κοκκύζω.

Pag. 661. Ψιττόποδες, γένος μάχιμον καὶ δρομικώτατον. *Pſittopodes genus bellicoſum & velociſſimum.* forte ψηττόποδες, qui habebant pedes inſtar paſſerum. a ψῆττα paſſer ſc. marinus.

Ibid. Τελαινομήδητες τὰ μὲν ἄνω ἀνθρώποις ἐοικότες. τὰ δὲ κάτω τοῖς γαλεώταις. Interpres: *Tritanomendetes, ſuperioribus partibus ſimiles hominibus, inferioribus vero felibus.* male. γαλεώται hic non ſunt feles, ſed piſces, qui γαλεῶται dicuntur, & alio nomine ξιφίαι, Latinis etiam *Xiphiae.* Sed ratio compoſitionis hujus vocis quae? Triton fingitur quidem monſtrum marinum, ſuperiore parte hominem referens, ſed μῶδης eſt hircus, ſive ipſe pavide Herodot. lib. 11, c. 46. & Suidam. Mihi non liquet. quaerant otioſi.

otiosi. Quid enim μῦς cum Xiphia aut etiam fele, si id malis, habet commune?

Pag. 665. Imperitissime vertitur, αἱ δὲ πρύμναν κρουσάμεναι ἔφυγον, *reliquae collisa puppi fugerunt*. Siccine? collisa puppi poterant fugere? Verte *reliquae remis inhibentes fugerunt*. Quod Graecis πρύμναν κρούειν, hoc Latinis *inhibere remis*. Cum olim fugam molirentur in pugnis navalibus, non conversa navi fugiebant, sed paullatim euntes cessim, & remis inhibentes cursum navis, retro navigabant, ut erudite docuit ὁ πάνυ I. Fridericus Gronovius lib. IV. Observat. cap. ultimo, quem vide.

Pag. 671. Leve admodum est vitium, quod tamen inquinat editiones omnes, ut mirum a tot editoribus non esse sublatum: In omnibus enim extat κατηρεῖτο δ' αὐτὸ pro ὑπατηρεῖτο, quod puer videat.

Pag. 672. Describit eleganter umbras apud inferos, posse quidem eas non tangi, habere tamen corpora valde subtilia, quae non tam corpora sint, quam corporis instar. sed interpretes non recte intellexerunt hunc locum: Καὶ ὅλως ἔοικε ψυχή τις ὑψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν. τὸ δ' σώματος ὑμοιότης ἐπεικαζόμενοι εἰ γῦν μὴ ἅψαιτό τις, σκιᾶ ἂν ἐλέγξειε μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον. Vertunt: *In summa videtur eorum anima nuda circumvagari, similitudine corporis circumdata. Ac nisi quis tetigerit, non possit deprehendere non esse corpus, quod videt. Nam sunt ut umbrae rectae, non nigrae.* Latina versio εἰ γῦν μὴ ἅψαιτο, longe a Graecis verbis abit, quae sic erant transferenda: *Licet igitur quis attingere nequeat, non tamen convincat non esse corpus, quod videtur. Sunt namque tanquam umbrae rectae, non nigrae.* Videntur enim licet non tangantur.

Pag. 719. In abdicato, filius ostendit, se patri assedisse dies noctesque, & omnia momenta observasse ejus valetudini serviendi; sed verba foediissima menda sunt inquinata: πόσα δ' οἶσθε παθεῖν με; πόσα κομιδῆν παρόντα; ὑπηρετοῦντα; καιροφυλακτοῦντα; νῦν μὲν ἔκκοπτα τῇ δ' πατρὸς ἀκμῇ. νῦν δ' τὸ πίχυλον ἐπάγοντα, ὡς ὀλίγον ὐδιδόντος δ' κακοῦ. Benedicti versio: *Quam multa me fuisse arbitramini, quantum & exhausisse laborum? dum assideo, tum obsequor, dum opportunitatem observo, nunc cedens patris vehementiae, nunc artem admovens, morbo paullatim inclinante.* Hem, quid audio? πατρὸς ἀκμὴ est patris vehementia? Nil poterat absurdius. πατρὸς ἀκμὴ Graeci essent patris vigor, cum in ipso flore virium & aetatis est. Verti haec non possunt, quia nihil Graecis significant. Legendum est ἔκκοπτα τῇ δ' πάθους ἀκμῇ. *Cedens morbi vehementiae.* ἀκμὴ δ' πάθους, est cum morbus est vehementissimus, ut nulla patiatur remedia, cui opponitur ὐδὲν κακόν, cum remissius est malum, cum inclinat non nihil morbus. Usus est Lucianus proprio medicorum verbo, sic apud Galenum ἡ δ' παροξυσμοῦ ἀκμή, est cum maxime saevit febris, vide eundem in comment. in Hippocratis Prognost. ubi docet quae sit ὀξεῖα δ'

ἢ πάθους, seu νοσήματος initium morbi, ἀνάβασις, incrementum, ἀκμὴ, cum est vehementissimus, & παρακμὴ cum inclinat, & minuitur.

Pag. 727. Ratio postulat, ut, Mſ. volente, legas, ἀναφοὶ ἀβλαβὴς εἰμὶ, καὶ θρεπτικὸς, καὶ πολύχους καρπός. *proveniet, parto, fructus laetus, bene nutriens, copiosus.* non ἀναφύεται. ut editi; Mox idem codex ὅσος πώποτε ἀλφοῖσιν pro vulgato ἀλφήσεται. rectè, & *ratione diversi status morbi*, quia diversi longe *sunt morbi membres, & virides.*

Pag. 728. Ineptissime legitur Ἀπὰ χωρίσας ὥσπερ ἐστι, καὶ ἐν τῇ φύσῃ, τὸ ἀνάπηρον ἐφ' ἑκάστου σκόπει. Quid enim Graecis ὥσπερ ἐστι νῦν; Mſ. optime: ὥσπερ ἐστι καὶ ἐν φύσῃ. sed *cum distinxeris, quod natura distinctum est, quid in quoque praestari possit considera.*

Pag. 732. in Phalaride nullum dubium, quin ex Mſ. cum Anglicano, tum meo scribendum sit ἡ πόλις ἦν ἀστασίαστος, *civitas erat sine seditionibus*, hoc est civitas erat tranquilla & pacata, sedatis omnibus turbis, dissidiis, & tumultibus. laudat illam felicitatem, quae consecuta sit ejus principatum. Atqui non laus est, si legas ἀπαρίστατος, uti in editis legitur, sed maximum tyrannidis malum, cum civibus libertas loquendi adimitur.

Pag. 759. Ἐκεῖνον δὲ τὸν εὐδόκιμον λαοῖσιν ὁ Ἀλέξανδρος ἐσφάλη περὶ τοὺς ἀριθμοὺς, ὡς μαντεύσηται ὁ Θεὸς, ῥητὸν τινα χρησμὸν. Mſ. ῥητὸν τινα ἡμέραν ἐκεῖνον ἢ προειπὼν. forte ῥητὸν ἔτος ἡμέραν ἐκείνην προειπὼν. *definitam diem surrexit praedicendo.* surrexit praedicens certam diem, qua Glycon sit oracula editurus. vide autem de hoc Glycone Abonoteichitarum ficto oraculo Virum illustrem Ezechielem Spanhemium dissertatione tertia, de usu antiquorum numismatum.

Pag. 761. Εἶχεν δὲ, καὶ ἐθαυμάζετο, πολλὴν τὴν σοφιστὴν σύνεσιν χρῆσθαι, καὶ τὸ εἰκὸς τῇ ἐπινοίᾳ προσαπτόμενον. Vertunt: *Reddebat igitur oracula & ratiocinabatur, non mediocri ad eam rem utens ingenii, arteque negotium reddens probabilius.* Vltima verba non respondeat Graecis, in quibus pro τὸ εἰκὸς Mſ. τὸ εἰκαστικὸν, *sagacitatem verosimilia dicendi jungens sollertiae ingenii εἰκαστικῇ τέχνῃ* Platoni in Sophista sunt, artes quae imitantur verum, & magna verisimilitudine exprimunt. erat ingenio praeditus sagaci Alexander in divinanda & deprehendenda verisimilitudine, quae facultas aliis ingenii dotibus accesserat, apta in primis ad mimum illum decenter agendum.

Paullo post addit illud oraculum varia medicamenta praescripsisse aegrotis, inprimis, quod ficto nomine vocarit Cytmides, id vero remedium fuisse contra lassitudinem σύλλιπος ἀρκείου σωματοειδέος, fatue interpres: *ex adipe suilla confectum*, cum sit *ex adipe ursina.* ἄρκτος ursus, ἄρκτιος, ursinus. sed in Mſ. legitur αἰγείου *caprina* adipe, quod utrum magis probandum non satis liquet. Nam & ursinus & caprinus adeps plurimis doloribus, cruciatibus & tumoribus

bus prosunt, ut ex Plinii lib. XXVIII. aliisque medicis constat. Nec ἄκρατα sunt tantum remedia contra lassitudinem, quamvis proprie eo nomine illa significentur, sed & quae ad dolores corporum, & tumores scirrhosos, aliosque adhibentur, ut multis docet Galenus de medic. per genera lib. VII, cap. II. ut & Paullus Aegineta lib. VII, 19. Et videre licet inferius, ubi Κυπρίδα, hoc est ἄκρατον oraculum seu impostor jussit adhibere πρὸς ὀδύνας πλευρῶν, *ad dolorem laterum.*

Pag 766. Dicit Rutilianum fuisse quidem virum egregium, sed superstitiosum. Ρ'υτιλιανὸς ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς κἀγαθὸς, καὶ ἐν πολλαῖς πράξεσι Ρ'ωμαϊκαῖς ἐξητασμένος. *Rutilianus vir alias quidem honestus & probus, tum compluribus in proeliis Romanorum spectatae virtutis*, sic interpres. sed Mſ. ἐν πολλαῖς πράξεσι in multis rebus Romanorum, sive bello sive domi gestis.

Leve est quod pag. 770. de Rutillia, quam in oculis mariti ejus osculabatur, legitur mendose καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς ἢ ὀλεθρίᾳ ἐκείνῳ ἀνδρὸς φιλήματα ἢ ἐγίγνετο. cum rectius Mſ. ἐκείνης ἀνδρὸς sc. Ρ'ωπιλλίας.

Pag. 780. Ἐπεὶ ἢ κ' μέσον τὸ πέλαγος ἐμνόμην, *cum jam mediam partem navigationis confeciſſem.* sic rectius editio Florentina, quam aliae μέσον τὸ πόντον.

Pag. 781. Καταξέμνω ἢ ἡμᾶς ἐν αἰγιαλοῖς, ὧν καὶ ὁ καλὸς Ὅμηρος μέμνηται, ὁπίσω ἀπήλασεν. *Expositis autem in Aegialis, quorum etiam egregius Homerus meminit, iter relegit.* Sic interpres. nec improbo nisi quod *in Aegialis* vertendum non *Aegialos.* Sed quae notarunt ad hunc locum, quasi loqueretur de Peloponneso, quae Aegialia olim dicta, non sunt cassa nuce digna. Aegialos fuit locus in littore Ponti Euxini, in quo situs quoque fuit pagus ejusdem nominis cujus meminit Homerus Iliad. β. 855. Et qui sit locus, egregie docet Strabo lib. x. in descriptione Ponti. ὁ ἢ Αἰγιαλὸς ἔστι μὲν χίλια μικρὰ, πλείονα ἢ ἑκατὸν σταδίων. ἔχει ἢ κώμην ὁμώνυμον, ἧς μέμνηται, ὁ ποιητὴς, ὅταν φῇ·

Κρώμνάν τ' Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλὴν Ἐρυθίνην.

Γράφουσι δέ τινες Κρώμνάν Κωβιαλόν τε.

Aegialus est littus longius centum stadiis. Habet autem cognominem pagum, cujus meminit Homerus his verbis:

Cromnam & Aegialum & altos Erithynos.

Scribunt autem non nulli: Cromnam Cobialumque. sed vides Lucianum hic tueri vulgatam Homeri scripturam, nisi quod numero multitudinis utatur, pro unitate.

Pag. 782. Ἀπὸ πόλεως κληθήναι. Extant etiam nunc tales nummi cum inscriptione Ἀποπολιτῶν sed in una hujus nummi superficie est L. Aurelii veri imago, in altera Γλύκων Ἀποπολιτῶν, vide Ioannis Harduini viri ingenio & doctrina praecellentis nummos antiquos populorum & urbium illustratos. in Ἀποπολίτῃ.

Pag. 784. de Saltationibus, ἀφήμνω ὦ Λυκῖνε ἢ τοὺς τὰ βελτίω σπουδάζειν, καὶ τοῖς παλαισταῖς συνεῖναι, κἀθησυχάζοντας, ἡλικ-

Σχῆμα ἀνθρώπων ὀρῶν. Vertit Opsopaeus: *Remisso rerum, o Luciane, optimarum exercitio, & priscorum commercio, ceterum jam sustineas in theatro omnium posticas fannas excipiens.* Ab interpolatore rectè haec quidem sunt emendata, sed, quia tamen hoc loquendi genus aliis quoque negotium facessit, uno atque altero exemplo id illustrabimus. Sententia enim est, *tu vero sedes & modus tibiarum oblectaris.* Plutarchus in libello, cui titulus est *si σπουδαῖος πολιτευτέον.* Τὸν πολίτην οὐδὲν ὅσον τῷ λογιστῇ καὶ κιθαριστῇ ὁμοίως ἀεί, καὶ ψαλλόμενον καὶ κιθαῳδούμενον. *Civem & tibicinem modulis oblectatum.* Cleomedes lib. 2. ἐν πολλῇ καὶ ἀτιμοτάτῃ μίξει καὶ ψαλλόμενον. *In magna & foeda ebrietate tibicini jocum oblectans.* Eodem sensu dixit Athenaeus ψαλλόμενον Στρατόνικος, *auscultans cantorem Stratonicus.* quem locum frustra Erasmus emendare conatur.

Pag. 786. Πάπαι Κράτων ὡς τραχεῖαν ἦρε τὴν ὕλυσιν ἐφ' ἡμᾶς ὁ σκυτὸς κύων. Vertunt: *Papae Cratin quam asperum canem tuum in nos solvisti*, nescio quam Latine. *Asper dens* apud Phaedrum est acutus, sic apud Tac. *asperare arma*, pro famiare. Melius sane vertetur: *quam canem mordacem.* Lucianus in priore de iis qui mercede sunt conducti: οἷα οἱ ἐμοὶ καὶ ἡττον ὁ καρχάρας. *Novi quosdam ex mordacibus illis Rhetoribus.*

Ibid. Εἰ μὲν γὰρ εἶδες, ἐξ ἴσου ἡμῖν καὶ σὺ γελάσεις. Interpretes: *si enim vidisti, par nobis hac in re evasisti*, inepte, & sine sententia. Vertendum: *siquidem vidisses, paria nobiscum fecisses.* Mox sequente pag. de histrione εἰς ὀδὸν ἄσον καὶ κλωμένῳ est *indecore jam frangenti*, non ut vertunt, *in nullum usum fracto.* Paullo post μὴ ἄρχαιον ἄρα ἐκοίμα, est *male peream*, ut supra notavi, interpres invenuste; *nunquam ego venustatem consequar.* Nam quamvis *venustas* interdum felicitatem significet, tamen hoc in interprete non ferendum.

Pag. 791. Καὶ αἱ Γυμνοπαιδίαι ἦσαν αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησις. *Erant & illis Gymnopodiae, genus saltationis.* Sic interpres. sed legendum ἦν αἱ Γυμνοπαιδίαι ἦσαν αὐτοῖς ὁμοίως ὄρχησις. *Et erant Gymnopaediae genus saltationis.* Erat autem saltatio nudorum puerorum, cujus meminit Athenaeus, Hesychius, Pausanias. Plutarchus in Apophtegmatis Agesilai ἐπὶ δὲ πᾶσιν, inquit, ὅτε αὐτὸν γυμνοπαιδίας ἄγουσας ὁ χορηγὸς ἔστησεν εἰς ἄσημον τόπον. *Agesilaum adhuc puerum cum Laconica saltatio perageretur, in qua pueri nudabantur, chori praefectus constituit in parum honesto loco.* Vide Iosi. Scaligerum ad Eusebii Chronicon ad num. MCCCCXLVII, ubi ostendit Hieronymum quoque legisse Γυμνοπέδια, & vertisse *nudipedalia.* de Caryatide vero, seu saltatione alia Lacedaemoniorum, ut & de ὄρμῳ vide Meursii Lacon. lib. 11. c. 12.

Pag. 792. Ἐκεῖνο δ' πάντες ἀκηκόατιν, ὅτι τὰς ἐξαρχαιούσας τὰ μυστήρια ἐξορχεῖσθαι λέγεται οἱ πολλοί. *Sed illud omnes audiunt, eos a vulgo desaltasse dici, qui mysteria prodiderunt.* sic vertitur. Sed ἐξορχεῖσθαι

χεῖας retinendum erat in verſione. Non infrequenter autem hac voce utuntur Graeci pro ſecreta prodere, arcana efferre. Vtitur etiam Lucianus in Piſcatore, & Amoribus, Heliodor. VI, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπὶ μάρτυσι τούτοις τὰς τῶ κειμένων ἐξορχῆ τύχας. *Ac teſtibus his enuncias mortuorum fortunas.* Auctor Hierarchiae Eccleſiaſticae, qui dicitur Dionyſius Areopagita: ἀλλ' ὅρα ὅπως σὺν ἐξορχήσῃ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ἀμύητα μὴ αὐτὰ καὶ ἄχραντα τοῖς ἀπλήστοις ἀλιτηρίων. *Cave ne ſancta ſanctorum prodas, a plebejis ea intacta & impolluta conſervanda.* Vide & Suidam in Διαχρεας. Mox obſcure & imperite haec verba Latine ſunt tranſlata: παίδων χορὸς συνελθόντος εἰς αὐλὴν ἦν κιθάρα οἱ μὲν ἐχόρευον, ὑπωρχοῦντο δ' ἄριστοι, προεξήντις ἐξ αὐτῶν. *Puerorum chori cum tibia, citharaque ingreſſi tripudiabant, quibus canentibus optimi quique ſaltationem accommodabant, ex eorum numero delecti.* Quid eſt *ſaltationem accommodare?* Interpretare: *Puerorum enim chori in unum coacti, ſub tibia & cythara, hi quidem ſaltabant, illi vero ſubſultabant, qui quod aliis praeſtarent ex eis delecti erant.* Eſt autem ſubſultabant, puerorum ſaltantium geſtus & ipſi imitabantur, quod vetus poëta dixit *redamtruare* de ſaliis, *ut praeſul amtruat, ſic populus redamtruat.* & uſus eſt Plutarchus in Numa voce ὑπορχεῖας de ſaliis *redamtruantibus.*

Pag. 793. de Proteo, καὶ δίνδρα δόνημα. & *arboris quaſſum* vertit interpres, mallem *arboris motus*, cum ventis agitatur.

Ibid. Ex Latina hac verſione; *Quae* (Bithynia fabula) *multum ab inſtituto Italorum abhorret, quae perhibet Priapum bellatorem Deum, unum opinor ex Titanibus aut Dactylis Idaeis, opus illud factum, ad rerum militarium inſtitutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, &c. nemo aſſequetur ſententiam Graecorum, οἱ τὰ μέλαπον δαίμονα πολεμιστὴν, τῶν τιτάνων εἶναι φάσκοντες, ἢ τῶν Ἰδαίων δακτύλων, τοῦτο ἔργον πεποιημένον, τὸ ἐνόπλια παιδεύειν, παραλαβόντα παρὰ τῆς Ἥρας τὸν Ἄρη, & quae ſequuntur. Diverſus enim plane illorum eſt ſenſus. Interpretes ignorarunt τὸ ἔργον ποιεῖσθαι dici in agendi forma, pro *artem facere*, ſeu *exercere*, cum tamen Lucianus in eodem hoc libello ſuperius dixerit, πύχνιλον τὸ πῦγμα πεποιημένον. Apud Galenum, τοῖς τῶν μυῶν κυνήσεως, ἀλλὰ τοῖς ἔργον πεποιημένοις ἰατρικὸν, *per medicos facientes medicinam* Plutarchus in Demetrio: Ἄτταλος ὁ φιλομήτωρ ἐκήπευε τὰς φαρμακώδεις βοτάνας, &c. ὁπόθ τε καρπὸν αὐτῶν ἔργον πεποιημένον εἰδέναι καὶ κομίζεσθαι καθ' ὥραν. *Attalus Philometor herbas venenatas ſerebat*, &c. *& ſemina & fructus eorum elaborabat videre & cognoſcere ſuo tempore.* Suidas in voce πύχνη. πύχνιλον πεποίηται, ἀντὶ τοῦ εἰς ἔργον καὶ πύχνιλον αὐτὸ ἀφοσιώσατο. Plura facile colligas exempla. Sic igitur transferenda iſta Luciani ſunt: *Quae Priapum, deum bellicosum, unum opinor ex Titanibus, aut Idaeis dactylis hanc artem feciſſe ajunt, ut in armis ſaltare alios doceret, & Martem adhuc puerum a Iunone matre acceptum.*

Pag. 794. Ὕπνον καὶ φιλότητα; Hom. Il. v.

Πάντων δὲ κόσμος ἐπὶ δὲ ὕπνῳ καὶ φιλότητι
Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ἐρχατάοιο.

Pag. 797. Καὶ μοῦνος δὲ φωνῆς ἐπαξιώσειν παρέχων ἑαυτὸν, interpres: *ac soli voci semet obnoxium praestans.* quis intelliget? malim: *solius vocis discrimini se exponens*, ut soli voci servire debeat, & ejus quasi rationem reddere, ut propter solam vocem aut laudetur, aut vituperetur.

Ibid. Οἷα Δαῶν καὶ Τιτίων. Recte castigavit Obsopaei verbionem eruditissimus ille Palmerius, quo doctiorem militem non vidit a renatis litteris orbis eruditus. De Davis & Tibiis vide Strabonem lib. VII. Meminit Tibiorum Galenus statim initio primi. Θεμιστόκλεης, καὶ Γέτης, καὶ Τίτιοι, καὶ Φρύγες, καὶ Θρᾷκες ἅπαντες. Philostratus in imaginibus ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δαΐ. & Lucianus in mercede conductis, δήμιοι καὶ πῖον. Interpres Aristophanis, εἰσὶδὲ οὐ τῇ κωμῳδίᾳ οἰκεῖ) Πυῤῥίας, ξυσίας, Τίτιος, Σωσίας, Δᾶος, Γέται. Synesius ὁ γεῖος Ἡρῳδὴς καὶ ῥυμωδὸς εἰς Σωσίαν τὸν καὶ Τίτιον ἀπίδδε. Inferius Lucianus in Gallo: Πόθεν γὰρ ὁ Τίτιος μέλαν οὕτω δέτω μέγαν ὠψώνησεν ἰχθύν; Praestat etiam ut statim vertus ὁ ἰχθὺς ἢ ὡς ἐκεῖνο, ἀλλὰ συμμιμνήσκεις, *non hians ut illa, sed occlusa.* Illae hiantes personae dicebantur *Manduci.* vide Festum.

Pag. 801. Καὶ τὸ μέσον τῆς γῆς διεστόμωσεν πλησίον τῆς Δήλου. vide Claudianum in prologo panegyrici in Manlium Theodorum, & Plu. Diodotarchum in defectu oraculorum.

Ibid. Γίγας ἀπόρρυμον. A Titanibus puerilibus donis illectus membratimque laceratus fuisse Iacchus scribitur ab Orpheo, & in Parnasso conditus juxta Tripodem, ut tradit Euphorion. Meminit etiam rus Siculus. lib. III. Biblioth.

Pag 802. Καὶ Σκύλλα, καὶ πορφυρᾶς πλόκαμος καὶ Μίνως πόθος. Interpres. *Scylla, purpureus crinis, & Minois transitus.* legendum censeo, καὶ Μίνως πόθος, & *Minois desiderium, seu amor.* Scribit enim Ovidius in Metamorphoseon libro, & Virgilius in Ceiri Scyllam Minois amore captam patriam ei prodidisse.

Ibid. Καὶ σπαρτῶν ἀναδύσεις. *Et satorum exortus.* Nimirum ex satis serpentum dentibus homines prosilierant armati.

Ibid. De Neptuni & solis pugna vid. Pausan. in Corinthiacis.

Pag. 803. Ὧν οἰκεία καὶ ἡ Αἰθιοπικὴ διήγησις, vertunt, *cui est propria rerum Aethiopicarum narratio*, perquam improprie. cum sit, *cui affinis, vel similis est Aethiopica narratio.*

Pag. 804. Τὸν Γλαῦκον, τὸν Πολυΐδου μαντικὸν. Glaucum Minois filium, & Polyidae de illo in mellis dolio submergendo vaticinium, de quo vide Origenem contra Celsum. Claudianus de Bello Getico:

Cretaque si vere narratur fabula, vidit
Minoum rupto puerum prodire sepulchro
Quem senior vates avium clangore repertum
Gramine restituit: mirae nam munere sortis
Dulcia mella necem, vitam dedit horridus anguis.

Vide

Vide & Apollod. III. Biblioth. & Palaephatum de incredibilibus c. 27.

Ibid. Τὸν Μελίαγρον, τὸν Ἀταλάντην, τὸν Δάλον. Interpres: *Meleagrum, Atalantem, Dalum.* foediſſimus error. Nullus Dalus unquam fuit in orbe terrarum. Ex nomine, ut γραμματικῶν παῖδες loquuntur, appellativo fecerunt proprium. ſcribe δᾷλον, & interpretare. *Meleagrum, Atalantam, & titionem*, nimirum illum fatalem Meleagri, de quo Ovid. VIII. Metam. & in Ibin.

Natus ut Althaeae flammis abſentibus arſit
Sic tuus ardeſcat ſtipitis igne rogo.

Pag. 805. Ἀλκμαίων ὁ Ἐχῖναδις. vide Thucydidem fine libri II. Philoſtrat. VII vit. Apollon. Tyan. Meminit & Baſilius in epiſtola ad Gregorium Theologum: πάντως δὲ οὐδὲ Ἀλκμαίων ἐχίναδες ὁρῶν ἔτι τὸν πλάνης ἐκύκλει, *neque enim Alcmaeon Echinadibus inventis ullo modo errare amplius ſuſtinuit.* Vides, ſine fabulis, nec ipſos ſcriptores Chriſtianos poſſe intelligi, earumque ignoratione ſaepe viros inſignes eſſe lapſos.

Ibid. Theſſaliam inter alia ſuppeditare ait, τὸν τῶν πεντήκοντα νεῶν πόλον. *quinquaginta navium claſſem.* Dudum, eſt quod locum hunc vere & eleganter emendavit magnus ille, & meliore fortuna dignior Leopardus in miſcellaneis, qui legendum oſtendit τὸν τῶν πεντήκοντα νέων πόλον. *quinquaginta juvenum navalem expeditionem* hoc eſt Argonautarum, qui quinquaginta numero fuiſſe quibuſdam dicuntur. vide lib. IX, cap. 24. πόλος autem dici etiam de unica nave docet in illud Apollonii ἥκε πόλῳ ἠχήεντι, antiquus ejus interpres: πόλος ἐστὶν ἐπὶ πρῴξιν τινα προδύμου πλοῖον εἴτε ἐπὶ νεῶν, εἴτε καὶ πεζῇ, καὶ χειδὲν καὶ ἁπλῶς ὁρμῆς καὶ μείζονος ἐπιτηδείας. οὕτω δὲ πόλον τὸ τῶν μιᾶς νεὼς πλῆθος εἶπε.

Ibid. Καὶ τὸ Ἀσσύριον ἐκεῖνο πένθος ἐμπεζόμενον. *Luctumque illum Aſſyrium divinum.* Quis ſit ille luctus Aſſyrius diviſus non facile reperias apud ſcriptores. Apud Hyginum tamen in Aſtronomico in capite de lyra legimus, ex quibus qui ſit luctus ille intelligitur: *Non nulli etiam dixerunt Venerem cum Proſerpina ad judicium Jovis veniſſe, cui earum Adonin concederet, quibus Calliopen ab Jove datam judicem, quae Muſae Orphei eſt mater. Itaque judicaſſe, ut ei dimidiam partem anni earum unaquaeque poſſideret.* Tangit quoque Lucianus ipſe in Veneris & Lunae dialogo, ubi queritur de filio ſuo quod illam modo cogat Anchiſae cauſſa in Idam deſcendere, ὅτε δ' εἰς τὸν λίβανόν ἐστι τὸν Ἀσσύριον ἐκεῖνο μειράκιον, ὃ καὶ τῇ περιφάτῃ ἐπέρασεν ποιήσας, ἐξ ἡμισείας ἀφείλετό μοι τὸν ἐράμβρον. *Nunc vero in Libanum ad Aſſyrium illum adoleſcentem*, qui & ut *a Proſerpina amaretur fecit, & me meis amoribus dimidia ex parte privavit.* Vide quoque Theocriti Ἀδωνιάζουσας. Idyll. XV. Patet nunc quis ſit ille dimidius Aſſyrius luctus.

Pag. 806. Καὶ κωφὰ ἐπαοιδή. Laudatur etiam hoc oraculum a Chryſoſtomo in Babyla, & a Luciano in Ione confutato. Extat totum apud Herodotum.

Pag. 807. Ε'δεήθη δ' Δημητρίου ὑγκομψοτάτην εἶμεν τὴν δίκην. *petiit a Demetrio aequissimam, ut mihi videtur, petitionem*, rem aequissimam postulavit. Sic Æschines κατὰ μικρὸν ἡμᾶς δεησόμεθα ὑμῶν μετρίαν δίκην. *rem non magnam a vobis petemus.*

Pag. 809. Τὰ μὲν ἄλλα θεάματα καὶ ἀκούσματα ἐνίοις ἐκείνου ἴσως τῶν ἐπιδείξιν ἔχει. Interpres: *Alia quidem quae spectanda vel audienda exhibentur, unam quampiam rem ostendunt.* ἴσως non est *quispiam.* Legendum ἐνίοις ἴσασιν ἴσως τὴν ἐπίδειξιν ἔχει. *Cetera quidem quae spectantur vel audiuntur, unam rem unumquodque ostendit.* ἴσασιν sc. ἀκούσματα vel θεάματα.

Pag. 810 Λεσβιακὴ γὰρ ἐμπλοκή, χειροτέχνις τὰς ἐρχνὰς ἀπεικάζει. Hoc damnat ipse Lucianus in Rhetorum magistro.

Ibid. Ἤκουσα δέ τινος καὶ ἀφανεστέρου τι παιδευομένου ὑπὲρ τῶν ὀρχηστικῶν σεμνοπρεπῶν σιωπῆς, ὅτι καὶ αὐτὸ Πυθαγορικόν ἐς δόγμα αἰνίττεται. *Ceterum quendam audivi magis etiam subtilia quaedam de saltantium personarum silentio juveniliter affirmantem, eam etiam Pythagoricum dogma subobscure significare.* sic vertendus hic locus. de re ipsa Athenaeus lib. 1 Dipnoloph: ὁ δὲ (Μέμφις) τὴν Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν ἐπιδείκνυσιν ἡσυχία, μᾶλλον σιωπῆς πάντ' ἐμοὶ ἐμφανίζων σαφέστερον, ἢ οἱ τὰς τοῦ λόγου τέχνας ἐπαγγελόμενοι διδάσκειν. *Enim vero hic* (Memphis pantomimus) *aperte demonstravit, quanta Pythagoricae philosophiae vis sit: ut qui tacens omnia nobis manifestius indicaret, quam qui artem dicendi se docere profiterentur.*

Pag. 811. Γυμνασίων γὰρ τὸ κάλλιστόν τε ἅμα καὶ διαφερόντως τῶν Φαίων αἰνίσσεται. Interpres absurdissime: *Etenim illud ego Gymnasiorum pulcherrimum & aptissimum esse affirmaverim*, cum vertendum sit, *Ex omnibus gymnicis exercitiis illud pulcherrimum & venustissimum esse equidem dixero.*

Pag. 814. Προσκαλεῖν τοῖς Θηβαίων τείχεσιν, est *impetum facere in Thebanorum moenia*, nobis bestormen. Herodianus in v, καὶ προσκαλεῖ τοῖς τείχεσιν. Idem in VII. προσκαλεῖν τε ταῖς πύλαις καὶ τοῖς τείχεσιν. Xenophon in III. Hellenicon: ξυνιὼν δὲ ἀλλήλους προσκαλοῦντας τοῖς τείχεσιν.

Ibid. Οἱ δ' ὄρχημα μὲν τὰ πράγματα δὲ μετέχοντα ἢ πρέποντα. obscure interpres: *illi vero commune quidem, sed res priores vel posterioris temporis saltationi accommodat?* Quid in hoc vitii, si suo tempore illa saltat? Verte: *illi vero convenire, sed tempore tamen tum posteriora vel priora repraesentare*, dum quod tempore posterius est, prius saltat, vel vice versa.

Per Lexiphanem in dialogo, qui hoc nomine inscribitur, intelligi Pollucem, qui onomasticon scripsit, in quo omnia illa, quae hic irridet obsoleta verba inveniri, memini olim in Scholiaste Luciani ἀνεκδότῳ legere apud Isaacum Vossium, ἢ πάνυ.

Pag. 857. in Demonacte: καὶ οἱ γνησιώτατοι τῶν νέων πρὸς φιλο-

σοφίαν

πφίων ὀρῶντες, interpres: *& generosissimi quique juvenes, & ad philosophiam respicientes.* πρὸς φιλοσοφίαν ὀρᾶν *Philosophiae operam dare*, non est Graeca locutio: sed scribendum πρὸς φιλοσοφίαν ὁρμῶντες, ut paullo post πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν.

Pag. 858. Ἦν γὰρ τὸ μὲν γένος Κύπριος, ὃ τῶν ἀφανῶν, ὅσοι εἰς ἀξίωμα πολιτικὸν καὶ κτῆσιν. ἁμελῶν δὲ καὶ τούτων τῶν περὶ αὐτὸν γενόμενος, καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τῶν καλλίστων πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν. Vertenda sunt: *Erat itaque Demonax genere Cyprius, non obscuro loco natus, quod quidem ad dignitates civiles, & facultates attinebat. Despectis nihilominus his omnibus, cum pulcherrimis se rebus dignum judicasset, ad philosophiam animum appulit.* περιορᾶν γένεσθαι non est *excelsiorem fieri*, ut interpretes transtulerunt, sed *despicere, contemnere.* Laertius: καὶ τὰ τῶν πολλῶν δόξης ὑπερόρων γένεσθαι. *Vulgi laudes & gloriam contemnere.* Plutarchus in apophtegmate Agesilai: ἐγὼ γάρ μοι δοκῶ τὸ τοιούτων βάλλεσθαι ἡττῶν εἶναι ἢ τὴν ἀνθρωποκτόνον τὴν ἀνηρτισμένην πόλιν καθελεῖν. *Malo me vincere contemtu talium rerum, quam praepotentem hostium urbem vi capere.* pro his dixit Lucianus statim ὑπερεῖδε τὴν ἀνθρωπείαν ἀγαθῶν.

Pag. 859. Dicit Demonactem imitatum esse Socratem, & frugalitate Diogenem, ὁ δὲ διαχαράττων τὰ εἰς τὴν δίαιταν, ὡς ἠνιᾶτο, καὶ καταλιπὼν ὑπὸ τῶν συντυχόντων, ἀλλ' ὁμοδίαιτος ἦν. Vertunt: *Non tamen adulterabat ea quae ad victum pertinebant, admirationis emerendae gratia, utque ab iis respiceretur, quibus cum versabatur; verum communi cum aliis vivendi ratione utebatur.* διαχαράττειν τὰ εἰς τὴν δίαιταν. *non est adulterare quae ad victum pertinent*, sed *non mutare vivendi rationem, non recedere a communi vivendi genere.* Iosephus v. ἐξαιολοχίας, παρίεσαν οἱ ἤδη τὰ πάτρια, καὶ τὴν οἰκείαν δίαιταν παρεχάραττον ἢ μιμούμενοι ἐθισμοῦς. *ejurabat patrios mores, domesticosque & vertit: tiquabat, imitatione peregrinorum morum.* Ruffinus *mutabat mo- Transcendebat jam leges patrias, & edicta propriis ipse tanquam novis imitando peregrinorum.* Synesius καὶ τοὺς χαράττοντας. *ut nummos tuos quidem pro more mutantes.* ...is verbis ὁ γὰρ εἶναι τὸ αὐτῆς ...gendum esse ῥηγίλλαν. Regillus enim nemo novit, ne... illius mentionem fecit. Regillaum vero fuit uxor Herodis ...phistae, uti constat ex Philostrato, & inscriptione antiqua ...uam illustravit Cl. Salmasius.

Pag. 870. Καὶ μὴν τὸν Ῥωφῖνον τὸν κύπριον, λέγω δὲ τὸν χωλὸν, τὸν ὀπαδὸν τοῦ περιπάτου ἴδοι ἐπιπολὺ τοῖς περιπάτοις ὀλισθήσαντα, ἀδύνατον ἦν ἔφη ἀναισχυντεῖν χωλὸν περιπατητικόν. Hic quoque interpres hallucinatus ita vertit: *Quin etiam cum Ruffinum Cyprium, claudum dico, Peripateticum, vidisset diu in pergulis versantem, claudo Peripatetico, inquit, nihil est impudentius.* περιπατητικὸν

non sunt *pergulae*, sed *ambulationes*. διαπεπαίδευσαι τὸ τοῖς ἐμπάταις, est *ambulare*, *ambulationibus vacare*.

Pag. 871. Narrat Demonactem senio confectum in quamcunque domum incidisse, in illa coenasse & dormivisse, τὸ ἐνοικοῦντας θεῖόν τινα ἐπιφάνειαν ἡγεμένοις τὸ πρᾶγμα, *incolis pro Dei quadam praesentia habentibus hoc factum*. Quasi Deus quidam apud eos divertisset. Obscure interpretes θείαν ἐπιφάνειαν, *Dei exortum* interpretantur. ἐπιφάνειαν enim θεοῦ, sunt *Dei apparitiones*, ut dudum docti monuerunt. vide inprimis Casaubonum in exercitationibus contra Baronium. In aliis quoque Luciani locis male vertitur.

Pag. 883. in Amoribus: Ὁ Χαρίκλης ὑπὸ τῆ σφοδρᾶ ἐκπλήξει ὑγρόν τινα ἐν ὀφθαλμῷ, πακτεῖόν τι καὶ ῥεῖον τὸ τοῖς ὄμμασιν πάθος ἀνυγραίνων, Interpres: *Charicles prae vehementi stupore propemodum dirigit, humidum quendam & manantem in oculis dolorem colliquans*. Pro πάθος in Mss. scribitur πάθης, & sic scripsit dialogi hujus auctor. πακτεῖόν τι καὶ ῥεῖον τὸ τοῖς ὄμμασι πάθος ἀνυγραίνων, est *oculos petulante & in iis natante motu suffusus*. hoc est lascivi motus indice. Πακτεῖος proprie dicitur de oculis lascivis, qui petulante mobilitate produnt lasciviam. Horatio dicuntur *putres oculi*, Petronio *petulantes*: *Ipse Paris Dearum libidinantium judex, si hanc in comparatione vidisset tam petulantibus oculis*. Graecum acceperuntex Theocrito Idyl. 1.

Ὡς πάλιν οὐκ ἐσορᾷ τὰς μηκάδας, οἷα βατεῦσα
Τάκεται ὀφθαλμὼς, ὅτι οἱ τράγος αὐτὸς ἔγειθε.
Caprarius quando capras intuetur coeuntes
Oculi diffluunt, quod non ipso hircus est.

Vetus Scholiastes exponit ἀφρίζεται, φθείρεται. Oculos enim tales lascivos ajunt, cum moventur, suffundi humore quodam, eumin ipso dialogo vocat τὸ ὀφθαλμῶν τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ καὶ ἱεμερτῷ, *oculorum petulantia cum splendore & gratia junctis*. πῶϊ γλαυκῷ Tyrius hoc quoque inter lascivi animi signa refert, λιχνεύεται sert. 19. τὸ σφοδρῶς καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ. Idem dicit de Sardanapalo dis- *lascivia omnes fere* ἐκπεπηκὼς, pro quo Iustinus, *cum oculorum* criti interpres inepte *anteiret*. πάκτει ὀφθαλμὼς Latinus Theo- moventur, hinc Petron. *tabescunt oculi*: imo, tum maxime rius in Toxari, de adolescente *mobilis oculorum petulantia*. Infe- erat captus: ἐπεὶ ἤδιστα πονηρῶς qui illecebris foeminae lascivae, καὶ πακτεῖον γέγονεν. *Postquam sensi- illum male habere, & amo- sunt prurientes puellae*. ; noltro πακτεῖαι κόραι.

Pag. 893. Ὅτι δίκην πάπιζα ποινὴ, καὶ φιλία ἀλλήλοις. μετὰ πάπιζαι verbis bis positum esse a Luciano. In Mss. recte scribitur: *tam paucis* μετὰ ἐπαι ἀλλήλοις. Communis focus est uxori & marito. Hinc *pro aris & focis dimicare*. Inferius in hoc libello, de feris solivagis,

quia

quia ratione carent, qua si essent praeditae ἐξ ἴσου ἡμῖν ἱερὰ δημιούμενοι, καὶ μίσην ἑστίαν τὴν ἰδίαν ἕκαστος οἰκῶν, ὑπὸ τοῖς κοινοῖς πολιτεύοιτο νόμοις. *sed ex aequo nobiscum templis aedificatis & inhabitatis quisque suis laribus, communibus regerentur legibus.* non longe post ἀπὸ τῆς πατρίας ἑστίας ἐξέρχεται. *ex patria domo prodit.*

Pag. 895. Optime Mſ. οὐχὶ τὸ μελοποιὸν αὔχημα Λεσβίων Σαπφὼ. *Non illud Lesbiorum decus, carminibus inclytum.* Editi μελιχρὸν αὔχημα, quod vertunt *mellita illa, quae se jactat Lesbus, Sappho.*

Pag. 903. Μακρὰ λατρὰ, καὶ πολυτελὴς μὲν καὶ ἡδεῖα τράπεζα. *Domi statim longa balnea, & sumtuosa ac suavis mensa* sed cum non laudet illam mensam, qui potest esse ἡδεῖα. Repone ex Mſ. καὶ πολυτελὴς γὰ Δία τράπεζα, *& sumtuosa per Iovem mensa.*

Pag. 904. In laude pueri, cum aqua detersit somnum, inquit, φλὼ ἱερὸν χλαμύδα τοῖς ὑπωμίοις περόναις συνάψας. ἀπὸ τ πατρῴας ἑστίας ἐξέρχεται. *sacram chlamydem humeralibus fibulis adstrinxit, paterna domo egreditur.* Chlamys fuit vestis militaris, non puerilis. dein cur sacra dicitur? Haec mendosa sunt, quae ex codice Mſ. sic refinges. καὶ χιτωνίσκον χλανίδα ταῖς ὑπωμίαις περόναις συνάψας. & *tuniculam laenam in humeris fibulis connectens.* χλανίσι utebantur pueri & molles homines. Grammatici vocant ἱμάτιον λεπτόν. Sic Demostheni κόμψη χλανὶς καὶ μαλακοὶ χιτωνίσκοι exprobrabantur. vide Gell. l. 5. forte autem in dialogo nostro legendum χιτωνίσκον καὶ χλανίδα. mox idem codex rectius, καὶ μηδένα τ ἀπαντώντων ἐξ ὀφθαλμῶν ἀφοσιούμενον. *neminem obviorum ex adverso adspiciens.* Vulgo ἀπάντων, frigide.

Pag. 905. Εἶθ' αἱ λιπαρεῖς παλαῖσται, καὶ ὥσπερ ἡλίῳ μεσημβρινῷ θάλπος ἐγκρίζεται τὸ σῶμα πυκνούμενον. In Mſ. legitur ἐγκονίεται, quod frequentius est illo, utitur etiam Xenophon, & alii non raro simplici κονίομαι. est proprium palaestrae verbum, exerceor in palaestra. *Dein unctae palaestrae & ad solis meridianum calorem exercet corpus firmatum.* Nota sunt omnia de athletico pulvere.

Pag. 909. Αἰθὴρ μὲν γὰρ ἐκδέχεται τὰς ταύτῃ ζηλωτὰς, εἰς δ ἀμείνονα βίον ἀποθνήσκοντες ἔχουσι τ ἀρετῆς μέρος τὸ ἄφθαρτον. sic recte Mſ. *Coelum post terram eos excipit, qui istis rebus student. ad meliorem vitam morientes praemium virtutis consequuntur incorruptibile.* Vulgo sine sensu legitur οἱ δὲ ἄμεινον ἀποθνήσκοντες, & vertitur: *qui meliori fato morientes*, tanquam alii essent, quam de quibus in praecedentibus verbis loquitur. Ne dicam ἄμεινον ἀποθνήσκειν Graecis nihil esse, nec id significare, quod ex depravata lectione cuderant interpretes.

Pag. 910. Ὁ δὴ Ἀθηναῖος ἱλαρὸς τῷ τρόπῳ φαιδρὸς ἀναπηδήσας, περιῄει σφόδρα εὐκόσμως. Sed Mſ. ἱλαρὸς πρόσωπον φαιδρὸς. quod quis non amplectatur. *Athenienſis hilari vultu, alacer exiliens incedebat valde elate.*

Pag. 911. Ex Mſ. refinge: αἱ γὰ φαιδραὶ μετὰ τ αἰσθητῶν συμ-

ἀφαιλοτιαὶ τῶν ἡδονῶν συνάπτουσιν, Vocat oſcula, & improbas manus pertrectationes αἰδοῖα. Vulgo μὴ omittitur.

Ibid. Εἶτ' ἀπὸ μηρῶν πτοιωμένου κ) τὸ κωμικὸν αὐτὸ ἐπιπλήξαι. Interpres : *dum ducto a tumoribus exordio juxta Comicum ipſum percutit.* Haec verba perobſcura ſunt, ſed illuſtrantur illis, quae leguntur apud Diogenem Laërtium in vita Cleanthis: φησὶ δ' ὁ Ἑκάτων ἐν τοῖς χρείαις ἀμόρφου μειρακίου αἰσχύνης, εἰ ὁ εἰς τὴν γαστέρα τύπτων γαμρίζει, καὶ ὁ εἰς τὰς μηρὰς τύπτων μηρίζει, ἔφη μὲν, οὐ μὴν ἀφροδισιακὰς ἴσχει πηδήσεις. *Hecaton autem in Chriis inquit, formoſo adoleſcente dicente, ſi in ventrem percutiens γαστρίζει, etiam in femina verberans μηρίζει, inquit Cleanthes, tu quidem adoleſcens habe interfeminales pulſationes.* Nimirum μηρίζειν eſt inter praetextata verba, de παιδεραστίᾳ. vide quae notavit vir & amicus ſummus Aegidius Menagius ad hunc locum, & Paullus Leopardus Emendat. XVII, c. 32.

Cla-

Clarissimo & Eruditissimo Viro

PETRO FRANCIO

IACOBVS GRONOVIVS S. P.

Quæ mihi vel jussu vel instinctu tuo indicta fuit opera, eam pro temporis mei occupatione exhaustam ad te mitto, vel ut hoc exemplo metiaris tuæ apud me auctoritatis pondus, vel ut deliberes, quid ea faciendum censeas. Tu enim quum & meminisses illo tempore, quo prima studia nostra gratissimo consortio sub patre meo adolescebant, eum frequentem fuisse in hujus scriptoris usu, & me quoque tota vita jucundissime cum eo versatum esse scires, vel conjecisti vel aliunde comperisti non ita id factum esse, ut nonaliqua a nobis animadverterentur. Nec satis: ita etiam de illis benigne existimare voluisti, ut cum nova Luciani editione aut deberent aut possent non indigne in medium proferri, & typographos monuisti, ut mecum de illis agerent. Id ego sicut amoris tui verissimi pignus accepi, ita non sustinui sic agrestis esse, ut non libentissime ei obsequerer. Et facio id quidem gratissime, quoniam acerrime Græca studia semper te coluisse novi, atque ideo me ad intelligentem hæc qualiacunque mittere scio. Longe tamen acrior voluntati meæ stimulus additur ab ipso hoc tempore, quo ab Amplissimis Proceribus Vestris testimonium peritiæ simul & industria tua abstulit, data tibi provincia, ut hanc ἀσυμβόλως partem Illustri eorum Scholæ inferres; quod ita evenisse simulac intellexi, & apud me gratulatus sum & nunc publice gratulari me profiteor tum tibi, tum ipsis his literis adeo neglectis, rejectis, imo suppressis, etiam apud illos, qui præcipue formari replerique iis debebant. Sed hoc viderint Dii ingeniis faventes. Vale, Amicissime & Eruditissime Franci, & nosce bona tua. Leidæ a. d. VI. Calendas Majas CIↃ IↃC LXXXVI.

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANVM.

Pag. 6. *Οὐδὲ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε πάντες*] Pater adscripsit notam Bourdelotii, mentem suam de ea non aperiens. Sane vulgata hæc locum & salem Luciani & bonum sensum non habet. Cui enim dicere licuit, *neque ob orationem laudabunt te omnes*, ut Benedictus vertit, aut, ut apertius Micyllus, sed abundantius quam Græca patiuntur, *neque etiam ob verba & orationem modo laudabunt te omnes*? ad quod ipsum vides tendere Bourdelotium. Quem illum omnes laudant? Sed nec judicium Bourdelotii probum est, dum censet receptam lectionem faciliorem, eam quæ in Mss. est, duriorem; nam contrarium verum est. Quid enim facilius & gratius hac lectione, *οἱ ϗ ἐπὶ λόγοις ἐπαινέσονταί σε*, omissa voce *πάντες*, quam non habent scripti libri? Sensus est, *pauci vero quidam* (sic per contemptum doctos & facundos viros vocat *οἱ ϗ*, ne nominare quidem dignata) *ob studia laudabunt te*, nisi quod etiam Græca vox *λόγοις* invidiam quandam & contemptum majorem præ se fert, fabulasque & narratiunculas & nugas denotans. *ἐπαινεῖν ἐπί τινι* passim in Luciano obvium.

Ibid. *Καὶ βαρβαρίζοντα, πάμπολλα εἶναι*] Hic quoque adscripsit Pater Mss. lectionem *πάντῃ*, quæ longe melior, etsi aliud videatur Bourdelotio: mutetur modo distinctio sic, *καὶ βαρβαρίζοντα πάντῃ, εἶναι ἡ πίχυ in quacumque sermonis parte barbarizans.* Nihil est *pleraque dicere.*

Pag. 7. *Οὔτε φίλοις ἀνήνυτος*] Micyllus, *neque amicis expetibilis.* Benedictus, *nec amicis in foro auxiliarit.* rectius. Rectissime adscripsit pater *amicis advocatus.*

Pag. 11. *Ἄχρι τοῦ ἐπὶ ἑῴου πόλεις*] Ex iis, quæ apponit Bourdelotius non potest esse dubium, quin legi debeat *ἄχρι τοῦ ἐπὶ ἑῴαν πόλεις*, &c.

Pag. 15. *Τίως σκοπεῖς*] Benedictus *suo marte commentus.* Non cepit vim & elegantiam. Verte *hactenus comm.*

Pag. 19. *Καὶ τὸ Θουκυδίδου*] Benedictus enervavit versionem, in qua negligit efficaciam voculæ primæ, quam recte sic Micyllus expressit, *effugero sane merito etiam Thucydidis illud.* Hoc enim intendit auctor convincere, ut non modo immunis esse debeat ab insultatione proverbii Attici, sed etiam ne Thucydideum quidem illud in ipsum verti possit.

Pag.

Pag. 25. Συνεκπίπλωσι καὶ τὸ ἐμὸν μέρος ἀχρεῖον] *Si mecum rejiciatur, meaſque partes dehoneſtet.* Sic apud Baſileenſes & Bourdelotium Micyllus & hujus imitator Benedictus. Non ſecus ac ἀχρεῖον idem plane ſit notetque quod καταισχύνει pag. ſeq. quod ſic quoque interpretantur. At in eo quod meas partes dehoneſtat, vitium ineſt, nec ego crimini hinc fio obnoxius; quod plane Lucianus negat omnia contraria ſignificans, nempe non ut illa meas partes dehoneſtet, ſed ut meæ partes actioneſque illam dehoneſtent. Verte igitur *ſimul rejecta & per meam operam*, vel *quantum ad me, meas partes, meam perſonam, apparens indecora.* Ἀχρεῖον neutrum eſt, non activum. Id debebant non modo cognoſcere, ſed tum quoque recordari boni interpretes, promptaque habere illa Cebetis ἀναγκάζεται πωλεῖς τὰς γυναῖκι διαλύειν, καὶ πρὸ ὑπαμφίου, καὶ ἀχρεῖον. Τὸ ἐμὸν μέρος alibi dicit τὸ μὴ τοι ἐμοὶ, τὸ μὴ ἐπ' ἐμοὶ, τὸ ἧ ἐμὸν, τὰ ἐμὰ, ὅσον ἐπ' ἐμοὶ, τὸ μὴ κατ' ἐμέ. Dinarchus contra Demoſthen. in fine. ἐγὼ μὲν ὅσον εἰς τὸ μέρος τὰ ἐμὰ ἐπηγρέασε ἤκω, βεβοήθηκα. Apud Maximum Tyrium diſſertat. 6. ait Anaxagoras ὅτι τὸ ἐμαυτοῦ μέρος ἀδεξοτέρως ἡμῖν τῇ πόλει συ τοῖς ἄλλοις διακονοῦμαι.

Pag. 32. Οὐ μὴν τοῖς στόμασιν ἡμᾶς ἀσπάσεται] Quum Micyllus vertiſſet *quod neque ore nos approbant aut compellant*, Benedictus duo poſteriora vocabula amputavit. Sed plane & approbare & compellare nihil ad ἀσπάζ. Verte, *quod ad ora* ſalutanda vel oſculanda *non admittant nos.* Nota illorum oris obſcœnitas.

Pag. 35. Ἐργαστήρια γὰρ σκάλλ καὶ καπηλεῖα] Primam vocem Benedictus reddidit *tabernas*, Micyllus *ergaſtula.* Ludov. Creſollius libro v. theat. rhet. c. 3. amplius & propius *meritorias officinas.* Nam talem aliquam ſupponere debemus, ut pag. 153.

Pag. 37. Καὶ πολλῶν ἤδη παιδαίων εἶναι δοκούντων ἐπήλαττεν] Male Micyllus, *Iam & multos eorum, qui pro ſtudioſis ac gravibus habentur, reprehendebat:* pari lapſu Benedictus *Quinetiam multos qui pro gravibus haberi volunt, reprehendebat.* Nam & verſio Lucianum non adſequitur, & male periodum hanc majore diſtinctione ab præcedente ſeparant. Sed nec bene Palmerius, *multos, qui graves eſſe videntur, occupavit.* At mens Luciani eſt. *Multus enim profecto eſt in equis furor, & multos qui graves videbantur eſſe, redarguit*, eos quum graves videri vellent, probavit vanos, & quum deberent contemptores horum eſſe, in iiſdem nugis inſanire oſtendit. Quia autem in præcedentibus ait Lucianus de equorum nominibus, non potui quin ad ejus illuſtrationem hic apponerem inſcriptionem, quam ex ſchedis Peireſcianis depromptam publicavit excellens antiquitatis vindex Iac. Sponius, quum ad auctores interpretandos hæc vetuſtatis imago vivam fere vim afferat. Ea ſic habet

.. II PRAEMISIT ET C. T.
OCCVPAVIT ET CIT. CCCV
INTROIVGIS VICIT

SANIPPO CINIS.	X	HILARO AF.	I
AEGYPTO PE.	I	MACVL. AF.	I
PEGASO AF.	I	AQVILIN. AF.	I
EVTONO AF.	I	PEGASO AF.	I
ADVOLA. AF.	I	COTYNO AF.	I
DROMO HISP.	I	SICA AF.	I
PASSER AF.	I	CIRPATO AF.	I
LVPO AF.	I	MELISS. AF.	I
SILVANO AF.	I	DELICAT. MAV.	I
LVCIN AF.	I	PARATO AF.	I
EVTONO AF.	IV	BALLIST. AF.	VIII
PYRAL. AF. SE.	IV	ANDREM AF.	VIII
PARDO AF.	IV	SPICVLO GAL.	VIIII
ROMVLO LAC.	V	ROMVLO AF.	VIIII
RAPACE AF.	V	LVPO AF.	VIIII
BAETIC. AF.	VI	PALVMB. AF.	VIIII
CAMM. AF.	VI	ROMVLO AF.	VIIII
DAEDAL. AF.	VI	GLAPHYRO SPH.	VIIII
GAETVL. AF.	VI	BALIST. XIII.	III
ALCIMO	VI	MEMNO LAC.	XI
HILARO HIS.	I	BARB. AF.	I
SMARAGD. AF.	I	CALLID. CYR.	I
DRAVCO AF.	I	THELO AF.	I
ARANIO AF.	I	ARIONE AF.	I
EXACT. MAV.	I	HELIO AF.	I
PISTO CIR.	I	HIRBINO HEV.	II
PVGIO AF.	I	PALMAT. AF.	II
ANDRE. AF.	I	PASSER. TH.	II
ROMAN. GAL.	I	CATTA AF.	II
CANDID. AF.	I	PVGIO AF.	II
ABASC. THE.	XX	EXCELL.	
ARCAD. AET.	XVI	ARACIN.	
LVPO HISP.	XXII	CALLID.	
SAGIT. AF.	XI XIIX	AQVILA.	
AIACE AF.	XXX XXII	PECVL.	
AETHER. AF.	XXX XXX	....	
INGEN. ING.	XXIIX	HILAR.	
ARGO APH.	XXX		
VICTORE. AF.	XXXII. XL		
INNOCE. AF.	XXVIII		

PALMAS SIBI COMPLEVIT
C CALLID. AF. BALLIST. AF. ∞
QVOS EQVOS C.

Pag.

Pag. 38. ἵνα μὴ ἀπολαύσωσι τῆ ψευτίδος ἀληθείας] Non melius profecto hunc locum intellexit Bourdelotius, quam Micyllus, quem deſerit ac refutat. Quid enim? an hic dicitur ingemiſcere Romanos, quod ſe ſentiunt prohibitos veritate ſua & voce libera frui, eaque prohibitio in eo conſiſtit, quod prohibiti ſint legibus illis, quibus cautum, ne in tabulis teſtamenti quicquam elogii famam alterius læderet, niſi ſuorum, quos exhæredare leges permittebant cum elogio? Quæ ſpecies prohibitionis in Græcis, nedum talis? immo quæ fortaſſe nunquam contigit? Nam quod de conſenſu Iſ. Caſauboni jacit, vereor, ne aliter omnibus videatur, qui modo inſpexerint lucubrationes magni ejus viri. Sed neque Benedictus bene, *ne ex ſua veritate damnum capiant.* Plane enim Lucianus vult contrarium, nempe Romanos tota vita quum ſimulate egerint, veram unam vocem edere in teſtamentis, ne ex hac ſua veritate voluptatem capiant. hoc eſt, ne poſt eam veritatis vel mentis ſuæ veriſſimam profeſſionem patefactam (quod fit aperiendo teſtamento, neque id contingit niſi poſt mortem teſtatoris, ut non videat, non ſentiat, quid animi ſit illis, quibus laqueum aut infamiam legavit) lætari poſſint eo facto, quod inimicum ulti ſint ac læſerint malo voto, neque ſi ille propterea doleat, illi eum dolentem ſpectare poſſint. Hæc ſimplex & ipſa Luciani ſententia. Nam cur ἀπολαύειν ſumunt in malam partem? Neque hinc abire libet, quin alium locum per eandem hanc jactationem ambiguum tangam, qui eſt in Timone pag. 56. qui ſic ad Iovem. ὅπου δηλόν πᾶ ἐπιπατείναξ δικεῖς αὐτοῖς, ὡς πῦρ μὲν ἢ κεραυνὸν ἀπ' αὐτῦ μὴ διδόναι, μόνον ᾗ τῦτο οἴεαξ ἀπολαύειν ἢ τραύματος, ὅτι ἀναπληθήσονται ἢ ἀσθόλης, ubi Eraſmus, *verum hoc ſolum vulneris inferri poſſe judicent, ut fuligine compleantur.* Tan. Faber *hocque unum ex vulnere malum ſibi accidere exiſtiment, quod fuligine operiantur atque inquinentur.* Quam interpretationem eſt alius, qui præter duas poſtremas voces repetit, & ſub titulo obſervationis negat τὸ τραῦμα hoc loco convenire, quum fuliginis fiat mentio, unde etiam ſtatim ſe legere ait κεραύνωθες, fulmenque & fulgur adurere & uſtulare dici notat. Sed mirum, ſi vel ſententiam vel elegantiam hujus loci ullo genere adſequatur. Cur enim & ille & priores ἀπολαύειν accipiunt in malum, & ad homines fulminatos applicant, non in propriam notionem voluptariamque, ut paſſim ſolet, ac mox vidimus, & rurſus in ipſo hoc Timone ubi pari modo ἐγκλὼ ἀπολαῦσαι οἰομένους, atque ipſi Iovi attribuunt, ut prorſus debebant? ſic enim elegantiſſima ironia accipiendum; *hactenus autem* (vel *in hoc ſolo, ad hoc ſolum*) *exiſtimant te frui vulnere* (voluptatem capere ex jactu fulminis, quo ſtolide putas, o Iupiter, illis grave vulnus a te inferri) *ut operiantur fuligine*, videas modo eos nigredine obduci, quam tu male interpretaris vulnus, quum ſit ſimplex & ridicula fuligo, velut fulmine in carbones & fumum reſoluto, quum ad homines deveniat. Qui perfectiſſimus ſenſus.

Pag.

Pag. 44. Βίας ὑπαρχόντων καὶ ἁρπαγῆς] Non capio acumen Benedicti, qui has voces alligat proxime antecedentibus, vertitque, *apud ſeptem vocales judices vi & raptui præfectas*, non ſecus ac Athenis quoque certi judices certis actionibus præfuiſſent, ut Romæ prætoribus certæ cauſæ attribuebantur. Ne dicam ridiculum eſſe has vocales iſti judicio præfuiſſe, non alias literas; quæ cui judicio præſederunt, oro? Neſcio an bene Bolerus, *conſtitutis judicibus VII vocalibus de vi & rapina*. Certe ſenſus eſt & verti debuit, *ad tribunal VII vocalium, actione bonorum vi raptorum*, ut dicebant Romani idem prorſus judicium. Nam ὑπαρχόντων (unde cauſa erroris) eſt ſecundus caſus ab primo τὰ ὑπάρχοντα, non οἱ ὑπάρχοντες.

Pag. 45. Ὧν χωρὶς οὐδὲν καθόλου τι γραφεῖ] Bolerus, *ſine quibus nihil omnino ſcribitur*. Benedictus, *ſine quibus plane nihil ſcribitur*. At multa poſſunt ſcribi, ſed ſine ſenſu. Verti debuit: *ſine quibus perfecte* & integre *nihil ſcribitur*, ἂν προσθήκης τις τὸ γραφὲν πᾶν δόκῃ, ut ait infra.

Pag. 47. Τετραγώνου λίχανι] Pater adſcripſit λίχνῳ.

Pag. 55. Καὶ καπὸς ποιητικὸς ἀπηχὼς ἴξω δ' πανούργ' ὀνομάτων] Recte Cl. Faber *ac fumum plane poëticum, nominum ſtrepitum demas*. ultra quod tentare quidquam error eſt.

Pag. 57. Ὑπὸ μανδραγόρᾳ καθεύδειν] Viderit Palmerius in Eraſmo lapſum; ſed an non majore ignorantia ipſe corrigit ὑπὸ? An noc millies ὑπὸ apud Lucianum notat cauſam efficientem, utque idem ſit prorſus vocula ὑπὸ? Vertit ſane Eraſmus *ſub mandragora*: an ideo ille adſpiciendus erat transformator herbæ in arborem, quæ dormientibus umbram faceret. Sed opinor ſcribebat nobilis ille Gallus hæc, quum comes Luciani venit ad Ἀλεκτρυόνος ἱερόν, viditque illic ὕλην ἀνεσκολοπισμένην, ἧς ἑκάστῃ ἐν μάκαιρις ὑψηλαῖς τὸ μανδραγόρου in libro 1. Veræ hiſtor. & tam vere nunc in Eraſmo ſic divinando coojicit, ac illi, qui vaticinari ſolebant tenentes os animalis, quod alligari debebat ad radicem mandragoræ, in qua ſimilitudinem ſomniabant corporis humani. Sic igitur & quum ſub corona venit aliquem dicet, credetur interprete Palmerio ex cœtu militum circumſtante vel ſerto facere arborem; & ſpecioſius cum veles dicitur ſub vitem ſumicere haſtas, ſtare cenſebitur in vinea. Iocoſa hominum ingenia! an Eraſmo unquam exciderit illud ὑπνοπαίζειν ὁ μανδραγόρας? Lenius ſodes.

Pag. 61. Ναυάρχα ἐπὶ δ' Δελφινίου ἐλήλυθα * ἐσθοπέλλου τοῦ Ἀρκεσιεῦ] Mirifice hæc illuſtrant Marmor Arondelianum & viciſſim inde lucem capit Lucianus, ΒΑΣΙΛΕΥΟΝΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΡ... ΟΥΑΦΟΥΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ ΕΠΙΔΕΥ ΚΑΛΙΩΝΟΣ ΕΓΕΝΕΤΟ ΚΑΙ ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ ΤΟΥΣ ΟΜΒΡΟΥΣ ΕΦΥΓΕΝ ΕΓΛΥΚΩΡΕΙΑΣ ΕΙΣΑΘΗΝΑΣ ΠΡΟ... ΟΝΚΑΙΤΟΥΔΙΟ.. ΥΟ... ΔΔ... ΜΤΟΥΤΟΙΡ.. ΟΝΙΔ..... Ο.. ΤΑΣΩΤΗΡΙΑ ΕΘΥΣΕΝ. Vbi ſic ſuppleſ

plet Palmerius πρόπαππος καὶ τὸ διὸς πανυμήν δι ἑαυτῆ τὸ ἱρὸν ἀνέλαλωνι δευτέρῳ καὶ τὰ σωτ. Vbi miror illum Δὶα πανόμφιον in chronico & sermone pedestri poni pro ἄμβρων πανομφίων. Primo ipsa rei ratio non patitur. Quid enim, quum ipse esset Athenis, cur Δία πανόμφιον exspectare debuit? & eo cessante demum ædificavit templum? Deinde non Græcus sermo admittit, nec ante dixit ζεὺς ἔμενε, sed κατακλυσμός. adeo licet dicatur Iupiter pro imbre, non poterit hîc bono sensu dici pro cataclysmo: nec cataclysmus cessavit cessante pluvia. Sed nec per pluviam corrigisse cataclysmum auctor ante suppositi. Et quod ad ΠΡΟΤΕΡΟΝ potest ea suppletio ferri, licet ipse videns Seldenum, quum id ponit characterre communi, facere sex puncta conjecerim ΠΡΟΣΚΡΑΝΑΟΝ. dein suppleo ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΥΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΑΥΜΠΙΟΥ ΤΟ ΙΡΟΝ ΙΔΡΥΣΑΤΟ ΚΑΙ ΤΑ. De templo Iovis Olympii erecto ab Deucalione testatur clare Pausanias in Atticis pag 32.

Pag. 77. Διὰ τοῦτο τοι καὶ τοῦτον ἀμεληθῆναι συμέβη ὑφ' ἡμῶν; ὦ φαῦλον ὀΐζε] Potuit Tan. Faber oportuniorem locum reperire invehendi in lectores incuriosos & editores. Licet enim pro certissimo sit hanc lectionem sic stare non posse, non tamen ideo discedendum ei fuit ad mutationem ejus omnino non necessariam, immo prorsus vanam. Benedictus est, qui ad hanc lectionem concinnavit illa Latina, *Hinc factum est, ut hic quoque a nobis neglectus fuerit, quamvis non sit despicabilis.* Sed & Benedictis his & Fabris longe perspicacior Erasmus noster, *Hæc in causa fuerunt, ut hunc quoque neglexerim, quum haud mediocriter de nobis sit meritus.* Vnde patet divinum virum ita censuisse distinguendum Διὰ τοῦτο τοι καὶ τοῦτον ἀμεληθῆναι συμέβη, ὑφ' ἡμῶν ὦ φαῦλον ὀΐζε, quæ ipsa manus & mens Luciani est ringentibus licet illis: ut taceam enervari omnem sententiæ huc facientis efficaciam, dum φαῦλον vertit *contemnendum*, quod huc non pertinet, voce adstricta & alludente ad pium & gratum erga Deos & eorum metuentem animum.

Pag. 79. Εἰς τὸ ἀνάκτειον] Addendus & hic locus illis est, quæ ab Mausiaco perdocte notantur ad hanc vocem in Harpocratione. Quod propterea moneo, ut vites cum prioribus interpretibus vertere *in Castoris & Pollucis templum*, aut cum Fabro *in Castorum ædem*, quo nil nasutius. Vera enim esse quæ observat Mausiacus, censeo, & plane illos Ἀνακτας ex Cicerone intelligendos, ut nil commune habeant cum aliorum Græcorum aut Latinorum Castore & Polluce vel Castoribus; quos sane quum innuere vult auctor, novit ille Διοσκόρους, ut apparet ex dialogo de saltatione. Itaque idem observari debet in Revivisc entibus pag. 414. ubi rursus dicuntur οἱ ἐν καὶ ὑφ' ἡμῶν τὸ ἀνάκτειον ὑφηγέμενοι κλίμακας. Miror autem ea, quæ observari video ad præcedentia· περιέχει γὰρ αὐτῆ τὴν χεῖρα Περσεπόλης, quasi id respiceret ad orationis pronunciandique gestum, & non unice ad patrocinium ac tutelam, eo modo, quo excellentissime

id notavit familia Æmilia in nummo, Lepidum tutorem pueri Ptolomæi exhibente.

Pag. 80. Ἀλλὰ ἢ τοῖς ἀλιτομένοις τοῦτο χρήσιμον] Pater adscripsit τούτοις legere Pricæum ad Matthæum 6, 7, quod iane nec necessarium, & convenientior vulgata scriptura.

Pag. 85. Πρὸς τὸ τῆς Τ συμφορᾶς] Adscripsit Pater, forte συμφορᾶσι. Quod quidem manifestius, sed potest retineri quoque alterum.

Pag. 88. Πάλαι μὲν σε ταῦτα αἰτιᾶσθαι] Non utique significabit *te in his accusare* vel *harum rerum*, ut rebatur Cl. Faber, & ideo scribit σε. Potest enim intelligi *hæc tui* vel *hanc tuam rationem molimi accusasse*. ut in Hermotimo. ὁ γὰρ Μῶμος, ἀκήκοας οἶμαι ἅπαντα ἢ Ἡφαίστου. Ita hoc loco vides eodem rei & personæ casus, in quo reticetur quartus casus agens, quia ipse is erat. Codici Academiæ adscriptum πάλαι μὲν σε. Sed non necessarium. In duabus sequentibus notulis apparet eundem Fabrum sibi fecisse fraudem, imminutas & decurtatas contemplantem nescio unde voces, quæ in ipso contextu sunt integerrimæ & plenissimæ.

Pag 96. Σχεδὸν εἰκοντοπλασίων ἢ ἐπιβάλλον] Θ· ὅπως δρύπτωσι] Sic distingue has voces, ut recte Latina præiverunt, & nuper fecit quoque Faber. Mox δλφίεσσι inepte verterunt Salmurii *fagus*, & ineptius nunc impressum *fagum*. Faber *rhenonem* transtulit.

Pag. 109. Εἰς βαρυεπῆ πηγήν] Vana est hæsitatio Cl. Fabri inter hanc lectionem, & eam quæ in Theognidis editionibus obtinet; qua aut uti non debuit, aut melius oportuit se inde expedire quum id posset, non auxilio Stobæi & Plutarchi, qui potuerunt aliter citare quam Lucianus; Sed Lucianus se ipse defendit, ostenditque in libello de Mercede conductis p. 450. & apologia ejus huic simili sequente pag 490, & quomodo citare voluerit, & ex quo, clare & βαρυεπῆ dicens & ipsum nomen Theognidis adjiciens. Unde inprimis apparet ab Bourdelotio temere notari ex Homero, ut postea πετρὴν κατ' ἠλιβάτων, quod ex eodem fit. Nihil fallius. Etiam paulo post negare nequibit Faber, verius vertisse Erasmum & ex ejus imitatione Benedictum illa verba ὅπως δὲ καὶ τῶν δρχίλων τοῦτο αὐτὸς, *quod illos nullo pacto respexisses*, quam ipsum, *quia ipsos ne primo quidem congressu aspicere voluisses*. Sed vice versa queri debeo, quum sic loquatur etiam Lucianus in saltatione. ἀμείνων ἴσως οἶμαι δοκεῖ τὸ πάνυ ἀσπαστὸν, καὶ μηδὲ τῶν δρχίλων ὁμολογῶ τι τοιοῦτον ὑποπτεύσαι, vertisse Opsopœum, *neque sub initium fateris aliquid tale te flagitiose deliquisse*, Benedictum *in initio, te tale quid deliquisse, fatearis*.

Pag. 151. Κἀγὼ ὑποσκάζων αὐτῶν τὸ μυρόμορον] Bene Barlæus præmunivit has postremas voces, ut contra Palmerii mutationem essent stabiles. Sed debuit ipse Lucianus sua vindicare, qui utique in principio somnii sic loquutus fuit, σὺ εἰς μακρὰν ἢ κατὰ τὸ πεπτωκὸς ὀφθαλμὸν, ἀπορέων ἀπὸ τοῦ μυρόμορου, ubi advertit Bourdelotius. Sed

sic

sic elegantissime Græcis dictum., nemo melius docebit Theophrasto, in capite περὶ ἀναισθησίας, οἱ δὲ λογισμῷ πεῖς ψήφοις, καὶ κεφάλαιον ποιήσας, ἐρωτᾷν τ ἐξημμένον, τί γίνεται; Denique noster in Pleudomanti pag. 779. Μίαν ἐρώτησιν ἐπερωτήσας, ἐπέγραψα τῷ βιβλίῳ κ τὸ ἔτος, ἃ δεῖνα χρησμοὶ ἀκτώ, ψευσάμενός π ὄνομα, καὶ τὰς ἀκτὼ δραχμὰς καὶ τὸ μνόμενον ἔπ αὐτὸς ταύταις πίμψας. Ita proprium id est in pecuniariis rationibus.

Pag. 165. Πρὸ τ κυμαπώδης γῆς] Audio Mss. & Tanaq. Fabrum. Sed quid Lucianus amaverit, colligere etiam possumus ex fine Hermotimi, ubi sic scribit. Ἄνθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ κίονι καθεζόμενον ἐπὶ τῷ κυμαπώδη, ἀριθμεῖν τὰ κύμαθα.

Pag. 168. Αἰόλα δ Ἑλλην θυγατέρα] Augustinus Datus cum Benedicto *Æoli Græci filiam.* Scilicet ut plures ad verba attendunt, non ad rem vel Luciani sententiam, qui volebat *ajunt mulierem quondam, Æoli filiam, Hellenis neptem*, vel ex Ovidii libro xi. Metam. ubi Halcyone vocatur *Æolis*, vel ex Dicæarcho, cujus verba sunt; ἡ δ Ἑλλὰς τὸ παλαιὸν ἅπα ποτὶ πόλις ἀφ Ἕλληνο δ Αἰόλα ἐκλήθη τ καὶ ἐκτίσθη· quæ loquutio non minus notat patrem Æoli fuisse Hellena, quam filium. Contrario modo impingunt in Hermotimo pag. 535. Verba Græca Εὐανδρίδα δ Ἠλείᾳ interpretantes *Euandrida, Elei filio*, quum patria, non pater describatur.

Pag. 169. Κατὰ χειμῶνα μέσον διαφερούσας πεῖς αὐδιαις] Certe non debuerunt hæc intelligi & verti aut cum Dato *tranquillitatis differentis*, aut cum Benedicto *media hieme ab aliis serenitate differentes*, sed *eminentes, eximias*, quod putidum fere est monere, quum ut passim, tum in Luciano millies occurrit.

Ibid. Τὸν ὅλη γὰ νήπιο ἔοικεν εἶναι πᾶς ἄνθρωπος, καὶ ὁ πάνυ γέρων] Ineptissime Benedictus, *revera enim omnis homo infans est, maxime vero senex*; quum longe accommodatius Datus, *Omnis namque homo infans utique videtur esse, vel ultima senectute provectus*, quæ verissima Luciani mentis expressio.

Pag. 174. Τῶν ὑάλων, ὦ Ποσειδοῦ, τὰ κατελείσατε, ἀντὶ δ ἀνασκολοπισθῆναι] Sunt vitrea fracta; & conati sunt evitare interpretes. Sed annotavit Pater τὰ κατελείσατε ἀντὶ σε ἀνασκολοπισθῆναι, ut Mercurius Charonti in contempl. τοῦτο τὸ πῶγμα θλιγὼν αἴτιον καὶ πεσεῖσθαί μοι.

Pag. 179. Ἀ τοιαῦτ αὐτὸς γῆν ἄλλως ὅτας ἀνέρχεσθον] Commode interpres. Adscripsit tamen Pater αὐτὸς γῆν ἄλλως; ὅσα ἀνέρχεσθον.

Pag. 191. Λυπεῖ ὦ Ἥρα σαυτῷ· δεῖν ἄλλο. κέμοι ἐπιτείνεις τ ἔρωτα] Poterat sine crimine Benedictus integram servavisse interpretationem Micylli, *Ægritudine, Iuno, te ipsam afficis, nihil aliud, & mihi amorem eo magis incendis*, quam videstemere ab eo truncatam.

Pag 198. Χρὴς δ προσκαλεσάμενον τ Ἔρωτα] Vel προσκαλεσάμενον edendum fuit, ut haberetur ratio Benedicti vertentis *provocato Cupidine*, vel versio retinenda fuit Micylli. *Heri autem vocato ad se*

Cupidine. Sed ſane verbum Græcum habet aliquid, quod nemo exprimitur, & Benedictina lenius & Micyllina fortius, ut patet ex dialogo Veneris & Cupidinis, ἀλλ' ἐκεῖνόν γε ἀφοσιώτεόν με καὶ προπαιδευτέον. Itaque ſcriptis libris obediendum. Video ſimile committi mox in dialogo Enipei & Neptuni, dicente illo Δεῖ γὰρ τοῦτο ἰσχύειν προπαιδεύσαι τὸν ἔρωτα, ubi cum Micyllo Benedictus *propterea te mihi amorem præripere oportebat.* In Piſcatore dicunt Philoſophi de Luciano ἴσως γὰρ ἀνὴρ οὐκ ἄλογα προκαλεῖται, διακρίσεως ἀξίων. ubi vertunt, *Nam cum iſte vir judicio velit experiri, haud abſurde provocare videtur.* At in hac loquutione vix eſt differentia inter *provocare* & *judicio experiri velle:* & in præcedentibus non tam provocat, quam admonet modeſtiæ philoſophos, ne ſe indemnatum occidant, atque adeo convenientius videatur προσκαλεῖται.

Pag. 208. Ἀπὸ δὲ Τανάγρας κατακόσιοι ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ παιδὸς ἑκάστου] Non debuerat hæc diſtinctio ex editione Benedicti in hanc propagari, quum priores melius κατακόσιοι, ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ παιδὸς ἑκάστου, eamque ſequatur in interpretatione Benedictus.

Pag. 223. Τὰ μὲν τοῦ Λητοῦς τέκνα, παρ' ἡμέραν ἑκάτερον ἐκ τοῦ ἀφανοῦς καὶ ἐς τὸ ἀφανὲς ἰόντα] Non ſatisfacit Benedictus *Ledæ filii alternis vicibus apud ſuperos atque inferos verſantur*, vel, ut alii, *alterni inter ipſos vicibus agitant.* Etſi enim vera iſta, tamen non ad Lucianum, qui exprimere deſtinata tempora voluit, nempe *alternis diebus.* Quod niſi conſtaret, ac ſic definite loqueretur, non poſſet intra Diogenes Polluci dicere σὺν χρόνῳ ἴσως οἶμαι τὸ ἀναβιῶναι αὖθις velut dubitans de certo tempore, ſed certe ſcire ſe dixiſſet aliquando reverſurum in vitam: non Mercurius Apollini, ὁ μὲν χρόνος ἡμῖν ξυγχωρήσει, ἐκεῖνον Κάστορ ἤν. Mox peſſime in hac editione repetitum ex prava Salmurienſi καὶ ὁ Ἀλκμήνης καὶ Σεμέλης ἀεί, quum ſequatur μυρίοις οὖσιν ἀφρόνοις, & recte habeant priores οἱ ἀεί.

Pag. 242. Μεταδίνω ὑπ' ἐκείνοις, ὅπου γε ἐλαφρὸν] Sic inepte diſtinguit hæc editio ex Salmurienſi; at debebat μεταδίνω, ὑπ' ἐκείνοις ὅπου γε ἐλαφρόν. Sic pag. ſeq. etiam male diſtinctum puto ὅπου ἀναπαύσεις, σαυτὸν ἀφυσθείς, quum rectius non diſtinguatur ab Bourdelotio. Neque ſane id poteſt notare *neque diffuſis aquis te ipſum cohibes*; nam qui ſe diffundit, quomodo is ſe cohibet? ſed *diffuſus te reficis.* Ludit enim in notione & Græci verbi Ἀφυσθῆναι & Latini *diffundere*, nempe pro exhilarare. Quæ tota eſt elegantia hujus loci.

Pag. 249. Καὶ ἐξιέναι ἐς τὸν γῆν] An ſic nunc voluit loqui Lucianus, qui in dialogo ſequente, καὶ νῦν σὺ ἀναλαβὼν ἐξιὴς ἐς Ταίναρον. In mercede Conductis, ἐξαρπάζοντες τὸ δύσγνων σκαφίδιον, ἅλλοι κακοῖς ἐξιπτάμενοι.

Pag. 255. Ὁπότε καθίκοιτο] Micyllus apud Baſileenſes & Bourdelotium *quando abripiebatur.* Quod nimium: & quum hæc vox vim denotat illatam, quod ſæpe fit in Luciano, additur ſecundus caſus: & plane id huc non convenit. Benedictus, *quando ingrediebatur,*

tur. Nec sic loquitur Lucianus, etsi propius sit. Pater adscripsit. *descendebat* vel *demittebatur.* Abundat igitur litera, & lege κατίετο.

Pag. 264. Καὶ Λακεδαιμονίοις] Temere ex editione Salmuriensi in Latinis repetitur error præmissi nominis Diogenis, quod deleri debet.

Pag. 269. Οἱ τὸ κλῆρον ἢ ἡμῶντες πεντακισμύριοι] Benedictus *quinquagesies mille.* Quanto rectius Micyllus *quinquaginta millia?*

Pag. 273. Σωφρονεῖν ἐμβαλόντα εἰς κύλικα] Nec cur Benedicto placuerit *præsentius*, nec cur Bourdelotio *celerius*, causa patet ulla, quum ex proxima parenthesi palam sit notare vel plenius vel meracius; quorum prius hic commodissimum, ut in magno poculo latere aliquid & alia occurrentis inde mali causa fingi posset, prorsus ut supra in Timone & Thrasycle. ὁ παῖς μεγάλῳ κύλικι ἐφέξειν αὐτῷ, τῷ ζωροτέρῳ ἢ χαίρει μᾶλιστα.

Pag. 279. Μηδὲ τὰ ἐπιτάφια] Inepte interpres *neque epitaphia*, ut notum est pro vestibus sepulcralibus.

Pag. 280. Καὶ λέγει σὺν ὀλίγῃ καὶ ὕφλης καὶ μικρολογίαν τὴν Δία, καὶ χρυσ.] Verterat Mart. Bolerus *& curiositatem.* Id mutaturus Benedictus reddidit *& rerum minimarum disquisitionem.* At sane jam satis expressit hoc philosophi vitium per tria proxime antecedentia, quæ non sunt ab hoc postremo diversa. Itaque non miror patrem notasse videri nunc intelligere *avaritiam*, ut sic potius distinguatur καὶ ὕφλης· καὶ μικρολογίαν τὴν Δία, καὶ χρυσίον, & non modo tacite aurum hinc inde ab discipulis corrāserit, sed etiam ostentet animo insitam insignem avaritiam & cupiditatem colligendi amplius, quam apud vivos celatam nuditas mortis nunc aperit. Mox ubi sequitur πάνυ πεντηκοντόρου absurde vertunt *qua quinqueremis*, quasi bellicum quid apud inferos, quum ipse Charon in contemplantibus testetur se solum δικωπίαν ἔλκειν.

Pag. 287. Καὶ συνελάμβανεν ἐπὶ θανάτῳ] In duabus præcedentibus editionibus vertunt *interficientibusque auxilium tulit*, pro quo Benedictus *& interficientibus opem tulit.* Mira & ridicula. Recte adscripsit pater *instar lictoris.* Id enim vult *& ipse corripuit* duxitque *ad mortem.*

Pag. 294. Ὅτι με τεθὲς πῶς σὰς πράξεις ἐπαινέσῃ ἐτόλμησε] Lusinius, *eo quod nomen meum celebraret & meas res gestas cum tuis conferre auderet.* Admodum lenta. Benedictus accuratior *eo quod me collatis utriusque rebus gestis, laudare ausus fuisset.* Sed cur elegantiam Græcam obscurant & malunt circumire, quam mera & nuda verba auctoris sequi? Quod non aliunde profectum, quam quod auctores earum non cogitarent Ciceronem dixisse, *Isocrates majore mihi ingenio videtur, quam ut cum orationibus Lysiæ comparetur;* Iustinum *Lydorum reges fuere variis casibus memorabiles; nullus tamen fortunæ Candidati comparandus.* Et sic alii.

Pag. 297. Εἰ ἢ μὴ ὁμολογεῖτε, πῶτη χωρὶς ἐστὲ, καθ' ἑαυτὸ χίαν αὐτὸ

αὐτὸ πάσχοντες] Eximia discordia interpretum, Ottomaro Luscinio vertente, *etsi non palam confiteamini, nequiores sane estis, quod tacite hujusmodi per quietem toleratis*; Benedicto, *quamvis confiteamini, eo deteriores estis, quod hæc toleratis.* Aut vana, aut nimis indecenter accita omnia. Adscripsit Pater. *eodem modo affecti, sed dissimulantes*, vel *quod cum eodem modo affecti sitis, dissimulatis.*

Pag. 299. *Ὥς τε ἐλελήθειτε δίδυμοι ὄντες ὁμομήτριοι*] Verunius apud Basileenses & Bourdelotius, *ex quo factum est, ut gemini unius matris utero lateretis.* Benedictus, *ita ut eodem in utero gemini lateretis.* Sed non hoc in sensu adhibetur ista locutio apud scriptores. Itaque adscripsit pater locum ex dialogo de sacrificiis, de Iove, quem ait vulgo credi pluere & tonare, *ὁ Ζεὺς ἐλελήθει πάλαι πάντας*, uti Erasmus, & recte, ac ab eo Benedictus, *& illud nos latuit eum jam olim fuisse defunctum.* & de Saltatione, *ἐλελήθεις, ἔφη, ὁ βέλτιστε, ὡμὸν μὲν τὸ σῶμα ἐν, πολὰς δὲ τὰς ψυχὰς ἔχων*, Benedictus, *Nesciebam te unum quidem hoc corpus, sed plures animas habere.* In Necyomantia *ἐλελήθει Μίνως ἡμᾶς ἀπιὼν*, & *ἐλελήθει ἡμῶν εἰς αὖθις τὸν πῦρ ἐκ τῆς καπνοβαθρίδος.*

Pag. 304. ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΑΙΑΚΟΥ] In editione Basileensi adduntur ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, quæ si sunt ex Mss. libris prodita, non debebant ab aliis induci, licet non minor sit haberi debuisse videatur ratio Empedoclis.

Pag. 306. *Μὰ Δί', ἐπὶ τὴν Κοῖλον γὰρ καὶ Σαρδαναπάλου ἄπιμεν*] Benedictus, *non per Iovem: Crœsum enim & Sardanapalum adeo.* Non secus ac si voluisset negationem Lucianus, non potuerit nunc quoque dicere, ut mox ante *οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ κενοδοξίαν, καὶ τοῦτο* &c. & in Vitarum auctione, *οὐ μὰ τὸν μίσγειν ὅρκον τὸν πατρῷον.* In Mercede cond. pag. 408. *οὐ μὰ Δία τὴν Ἑλένης ἐνεγκεῖν· οὐδὲ τὴν Ἡσιόδου πίρμανιν.* Sed vides, auctorem nunc loqui, ut fecit in dialogo Noti & Zephyri, *ἐπιστρέψατε πίσω· οὐ γὰρ δικαίως γε οὐδὲ Δία ἀνύσετε γὰρ οὐδὲν μᾶλλον.* Sensus est, *Itane? immo ad Crœsum*, &c.

Pag. 308. *Τοῦτο μὲν ἕνεκα νεωλκήσας τὸ παρθενίον παραμένεις*] Interpretantur omnes auctore Erasmo, *quin igitur vel hujus gratia, perge, ut facis, navim trahere*, quo nihil aliud, quam offendunt se nihil percepisse. Quid enim id notat? Merito adnotavit pater, *navem subducta naulum* vel *portorium exspecta.*

Pag. 309. ΠΑΟΥΤΩΝ] Dolendum est adeo cæca ratione procurari editiones, cujus hoc sanequam perspicuum documentum est, non nisi ex editione Benedicti, in multis nugatoria, adoptatum, quum recte Basileensis non hanc appellationem præmiserit, sed alteram ΠΡΩΤΕΣΙΛΑΟΣ, quod necessario fieri debere quivis videt; nunc tamen admoneri debuit vel in futurum bonum.

Pag. 312. *Ἀλλὰ δίκην βιβλιακὴν*] Adscripsit pater, forte *βιβλιωνικὴν*. Sed & prius ferri potest.

Pag.

Pag. 315. Ὅμως ἀνησαίνοντας καὶ ὑπτίους ἀνορεύοντας, οὐδὲν δέον] Micyllus, *reluctari tamen & resupinos obniti nulla necessitate aut commodo suo.* Equidem nihil plane nunc agitur de commodo descendentium, & nullus huic voci locus in hac oratione dari potest. Itaque Benedictus eo animadverso postremas tres voces abscidit. Sed nihilo plus huc convenit illa necessitas. Non enim modo ipsis necesse non est obniti, sed contraria necessitas ipsis incumbit quiete & cupide descendendi. Sed nec Græca quidquam de necessitate. Verte, *resupinos obnitentes, quum id fieri non oporteret; non sic faciendum esset.* Vt de saltatione. ἐπικύνας ἐπιδοῶν ὀλίγῳ τινὶ ἀνθρώπου εἰς οὐδὲν δέον κεκλωμβῶ. Hermotimo. διεξιὼν αὐτὰ καὶ ἀκριβολογούμενος οὐδὲν δέον. Et alibi, ubi recte attenderunt. Sic & alii, ut Demosthenes Olynthiac. 3. πολεῖν ἢ χίλια καὶ πενταισία πάλαντα ἀνηλίσκομεν εἰς οὐδὲν δέον.

Pag. 322 Τὸν Ὀδυσσέα, ὃς ἀντιποιήσῃ μόνος] *Vt qui solus sese mihi opposuerit* Sic omnes interpretes, quos vix dicas, an Græcam vocem nunc recte vel ceperint vel expressérint. Sane optime pater notavit subintelligi τὸ ὅπλων, & verti debere *solus vindicabat.* Sic in Revivíscentibus Philosophia minatur se contrituram κακὸς κακῶς, ὡς μὴ ἀνάποινον τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀλαζόνες ὄντες.

Pag. 331. Καὶ νυχίαν Ἑκάτην καὶ αἰπεινὸν Περσφόνειαν] Apparet satis desumptum ex vetusto carmine, & esse hexametrum, quod mutare Lucianus non solet; idque ut recipiamus puto legendum Ἑκάτην καὶ πειπεινὸν Π.

Pag. 333. Ὑπό τε Δίωνος κατηγορηθείσης, καὶ ὑπὸ τοῦ σοῦ καλοκαγαθηθείσης] Mirum qui ab Stoicis potuerit dici testimonio confixus, quem ipse Aristippus laudandum censuit. Sed alius est accusator apud inferos, & verissimum opinor, quod in mentem venit patri, ὑπὸ τοῦ σκιᾶς. Propria ipsius umbra eum convicerat præter Dionem. Id ipse Menippus, hoc eodem verbo etiam usus, paulo ante adfirmavit: αὐτὰ (σκιαὶ) πίνουν ἐπιδεῖν ἀποπλαίομεν, κατηγορῶσι πικρῶς διελέγχουσι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν ὑπὸ τοῦ βίου.

Pag. 334. Καὶ τὸ γηγενῆ Τιτυόν. Ἡρακλέες ὅσος. ἔκειτο γοῦν] Videtur Τιτυόν, Ἡρακλεῖς ὅσον;

Pag. 342. Ἀπὸ δὲ ὑψηλοτάτης βολῆς] Mosellanus *e summo cœlo*, Benedictus *e magno cœlo.* Pater *sacro lumine.*

Ibid. Καὶ ξυμπλοκὴν καὶ συνδιάστροφον αὖ] Difficile dictu est, unde Palmerius de Mosellano sic suspicetur, ut audimus, fingens vocem & a terminatione vocabuli editi remotam & a Græcia alienam. Nec felicior est in emendatione sua proponenda, quidquid ille non dubitare se sic legendum esse prodat. Quam facili negotio sanari omnia possunt! Legendum enim καὶ συνδιακτορα. Ejus vocis primitivum habes in Pseudomante. Πυκτεύω, πολέμων τε διάκτορον ἐνάλιον ἀοιδὸν. In dialogo Mercurii & Majæ pro eo dicit συνδιαπράττειν. ἀλλ' ἔτι καὶ νεκρικὰ συνδιαπράττειν μεμιγμένον. Imperite mox sequuta est hæc editio distinctionem aliorum, ἢ εἴ τινα λάλειν

νικᾷ· Ἔφης ἑαυτῷ, παρ' ὅλον τὸν πλοῦν ἀλγαλέην, quum distinguendum sit ἑαυτῷ· λάλον νικᾷ· Ἔφης, ἑαυτῷ παρ' ὅλον &c. ut bene annotationes videntur advertisse.

Pag. 343. Εἶτα ἵνα μὴ καρύξῃς ἔτι σύ, καταπεμφθῶ ὑπὸ τοῦ Διός] Insulse Moschellanus, *deinde & ipsi mihi verendum, ne posterum tanquam transfugam Iupiter me abdicet*, quasi legisset κηρυχθῶ. Verior igitur Benedictus; & adscripsit pater, [*ne fugitivum per praconem investiget.* Vide Petron. Mos. Ἀκούσας τὸ Εὐμόλπου.] Locum Petronii intelligens cap. 58. *At non servus pueri tam languide egit, sed raptam cauponi harundinem subter lectum misit, omniaque etiam foramina parietum scrutatur* &c. Alterius est Moschi notus.

Pag. 347. Ὡς ἐπὶ τρύπλῳ τινὰ ἐμβαλὼν τῷ τρίαινῃ] Quum vertisset Moschellanus *atque tridente velut unco quodam hamo injecto*, contraxit Benedictus *& injecto tridente tanquam quodam hamo.* Quod cui potest placere? unde hamus ille? aut ad quam rem? An hamus facit ad turbandum? An ignorat ullus τρύπλον passim ab Grammaticis exponi κιννάβαρι τὸ χυτρᾶς, quod & commodissime & facete ab ridiculo Luciano & Neptunum traducente in persona Charontis videtur dictum, non secus ac si mare esset ejus olla culinaria.

Pag. 349. Ἀναίδησιν ἄκαιρος καὶ ἀδιαφορίαν] Importuna his subjicitur nota Bourdelotii, quæ plane hinc relegari debet, quum nihil τὸ ἀδιαφόρως & ἀδιαφορίαν ad vocem Luciani: ne dicam futiliter citari Casaubonum ad Theophilactum, pro Theophrasto.

Pag. 352. Εὖγε ὦ Κλωθοί, γενικῶς καὶ οὐτὸς ὦ βελτίστη κἀγὼ τὰς ἀφελὰς λάβωμεν] Aut aliter vertendum, quam fecit Benedictus nempe *generose*, aut scribendum ἑλληνικῶς, ut in Tyrannicida. ἐπὶ ἐπιχειρεῖν τις ἐτόλμησε τῶν ἑλληνικῶν. In Vitarum auctione βίου ἀνάθημα πωλῶ, βίου ἄφεσιν καὶ ἑλληνικήν. In Pseudomante, πάντα ἑλληνικὰ καὶ πατρῷα. Nam placuit ea vox auctori.

Pag. 355. Ὅπως ἡ τὰ τούτων πονηρὰ, λογίζεσθαι καιρὸς εἶεν τὰ τῶν ἰδίων οὐκ ὄντα] Non possunt his verbis respondere, quæ eis Latina appinxit Moschellanus, *usque adeo, ut non minoris fuerit & temporis & negotii, horum his recensere mala, quam & privatorum.* Neque enim in his Græcis tale quid agnosco. Nec melior Benedictus Moschellanum circumludens, *quandoquidem horum mala recensere non minus temporis exigeret quam quæ sunt privatorum*, qualis comparatio prorsus non exstat in Græcis. Verto. *Quum* vel *ubi vero hæc sint regum mala, opportunum* vel *præsto est colligere, quales sint privatorum.*

Pag. 370. Εἶτα ἡ Ἄπις ἐξ ἀγέλης θεὸς, ἐπὶ τῷ πρεσβυτέρῳ χειροτονηθεὶς ;] Benedictus, *est autem hic Apis Deus ex armento jam antea suffragiis designatus*, quod mutuatus est ab Erasmo. Sed usi talia in Græcis? illud *antea* in quod tempus recidit, & quando exstitit? aut quis intelligat? Immo *post priorem creatus*, prioris mortui

tui successor & quidem per suffragia sacerdotum quærentium passim. Adeo plane contraria est Luciani sententia, quam affingebant illi. Quod certe debuerunt vidisse, quum toties in hoc auctore ἐπὶ τάπητος, & in vitarum auctione ἐπὶ τεπιδίοις, etiam in Cataplo. Sed sic tamen aliquoties hic delidero acumen interpretum. Nam libro 2. veræ histor. ἐπὶ δὲ τῷ δείπνῳ μουσική τε ἦν ὡδαῖς χολάζοντι, ubi Benedictus *in cœna:* quæ si vera est versio, quid faciunt ἐκπώματα paulo ante descripta? immo est *post cœnam.* Sic notabili errore in initio Apologiæ pro mercede conductis illa ὅτι μὲ γὰρ οὐκ ἀμελεῖς διεξῆεις αὐτὸ, καὶ πάνυ μοι φαίνηλον. ἃ δ' μεζόνα καὶ ἐπὶ πᾶσιν ὑπὸ σε ἐλέγλο &c. video reddi, *sed quid interim in singula diceres*, quum certe debuissent, *sed quæ interim & post omnia* (nempe lecta) *ab te dicta fuerint.*

Pag. 374. Ὁ τὸν πήρην ἐξηρτημένος ὁ ἐξωμίας] Certe vix credibile ab Benedicto non emendatam versionem editionis præcedentis, sed & ab illo versum esse, *cui ex humeris pera dependet.* Vt recte errorem hic animadverterit Palmerius. Sed neque ἐξωμὶς hoc loco considerandæ, ut servilis vestis, sed ut propria Cynicorum, quibus nulla pars hominum liberior. Consule collecta ab Oct. Ferrario part. II. Rei Vestiariæ lib. 4. cap. 20, & 22.

Pag. 376. Καὶ ἰδιώτης γὰρ ἂν ἦς ὅτι σκυτοδέψης] Non bene expressit Benedictus *etsi plebejus fueris.* Quid enim? an σκυτοδέψης quisquam est non plebejus? Sic & in aliis opificiis. Plenior sane Bolerus, *etiamsi ex vulgo aliquis fueris idiota.* Sed vertendum simpliciter, *sive ignarus & imperitus fueris, sive sutor.*

Pag. 377. Εἰπέ μοι ἆρα θεὸς ὁ Στυγὸς] At hanc opinabar Deorum & Superorum jurandum: inferi autem jurabant certe apud Lucianum per Cerberum, ut in Necyomantia idem Menippus. οἷα κεχειροτονημένος πὸ ψηφίσματος κατ' ἐξοχὴν ἃ μὰ τὸν Κέρβερον, ἃ δίκαιε μηχανὴ & Ἀλεκτυών αὐτός. Hinc decerne, lector, an non legi debeat ἆρα θεὸς ὁ Κυνὸς, idque tanto majus, quo majore risu hic per ipsum jurat, quicum loquitur, quod ridiculus Lucianus aliquoties inducit facientes illos non Deos. Sic in Timone Plutus ad Iovem, σκέψαι γὰρ ὦ Ζεῦ ἆρα θεὸς & Διὸς. Sic Diogenes videns advenientem Herculem οὐχ Ἡρακλῆς ἀτὰρ εἶσι; ἀμφὶ δὲ καὶ μοὶ τὸ Ἡρακλέος. Et in Timonis loco simile adducit ex Aristophane Tanaq. Faber.

Pag. 379. Ἡδέως οἰμώζειν] Non debebat verti *a pueris plorare*, quod satis bene illustravit Faber ad Timonem. Mox autem interpretes videntur legisse, ἄρξασι, non ἄρξαιεν, unde ipse dialogi index *finis* πράξις.

Pag. 386. Ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις ἀνούμενος] Aberrant fere ubique in interpretatione hujus locutionis. Priores attentissimi Græcis, *itaque non est quod in illo emendo possis esse celerior quam deceat.* Secutus Benedictus, *itaque non nimis cito ipsum emeris*, plane contrario sensu quam est in Græcis, quæ ab prioribus poterant brevius reddi, nempe, *itaque jam jam emas, non poteris, quin emas.* Ad id enim

ſervit ſtimulus præcedens, quo ſignificat eum habere aliquid nummorum; non ad deterrendum. Et ipſi debebant ſe correxiſſe ex Apologia pro mercede conductis, ubi occurrit ἐπεὶ οὖν οὐκ ἔστιν ἅπασας ἀναιρῶν τὰς τοιαύτας ἀποστάσεις, ubi Benedictus, *cum quidem fieri non poterit, quin hac ratione præfecturæ omnes exanclentur*, ubi eaſdem voces contrario, ut apparet, modo, ſed recte, accipit.

Pag. 388. Κατὰ τὴν χείρω λόγον] Adſcripſit his pater notam ab Bourdelotio in margine poſitam, nempe [Alludit λόγους ἐπὶ τῷ κρατεῖν, quos vocant] Non poteſt enim eſſe dubium, quin ſit inepta iſta animadverſio, quum nihil iſta vel ad vocem χείρω vel ad Lucianeum λόγον faciant. Et plane alludit auctor ad ea, quæ paulo ante vendendus dixerat, ſe ζυγοστατεῖν τοὺς λόγους καὶ ἀποβλέπειν. Hinc lepide ludit, & denunciat ſe πεῖσιν εἶναι ἐπιτηδείου miſeriore argumentandi modo; per flagra nempe. Similiter loquitur proſlapſu inter ſalutandum. ἐμοὶ τῷ δικαίῳ λόγῳ οὐκ ἂν ἔχοι εἰς ἓν ἐμφορητικίαν. In Harmonide. ἅτε γὰρ σὺ ἐμοὶ μὲν φαινῇ τῷ ἐκείνου λόγῳ.

Pag. 390. Τῷ γλαῦκα αὐτῷ ἐπιπολὺ σοφίστρῳ λοιδορεῖσθαι] Quum Pirckhaimerus mediarum vocum rationem nullam habuiſſet, Benedictus vertit *& in multas partes abſciſſa*, ſubintellecto τῇ prius ex præcedentibus. Quod prorſus non placet, quum in Græcis nihil dicatur de multis partibus. Sed vel intelligi debet *magna eius parte* vel *in multum prius abſciſſa*, aut *longo tempore prius abſciſſa*; in utrumque enim reſpectum vocabulo iſto ἐπιπολὺ utitur Lucianus. Mox mirum, unde Benedictus σοφὸς Γκεσίᾳ vertere potuerit *per ſupplicem Iovem*, quum debuerit *ſupplicum præſidem*.

Pag. 396. Ὑπεραίνῳ δὲ τῷ καὶ ψιμυθίου καὶ φύκους καὶ τὰ ξεσμὰ πάνυ ἐπιεικῶς] Abſit ut credamus id poſterius factum, aut Lucianum velle innuere. Immo nihil verba meretricia ad præcedentia: & quid ad verbum in initio poſitum? Puto ſcripſiſſe καὶ τὰ χρώματα ut in Dearum judicio, μηδ' ὅτῳ κεκαλλωπισμένῳ, μηδὲ τοσοῦτον ἐπιπεφυκότι χρώματα, καθάπερ ὑπ' ἀλήτου ἐπαίοντι τινα.

Pag. 397. Ὥσπερ τὸ χρυσίον ἀπαυρώμενον τοῖς κώμασι, λαμπρότερον ἀπολάμπει] Eraſmus, *tanquam aurum, eum erutum inciditur, clarius relucet*. Et quæſo, quid hinc diſtat Benedictus, *quemadmodum aurum quum erutum inciditur, clarius refulget?* Scilicet hoc erat, quod Salmurienſem interpretationem merebatur. At quid hoc rei eſt? an aurum tunc inciſum clarius eſt reliquo auro? Immo quid magis fatuum eſt? an periculum eſt, ut quis credat aurum ab aliquo inciſum iri non erutum? Rectiſſime annoravit pater [Vide Caſaubonum ad Strabon. pag. 63. ad lib. 3.] innuens locum Ciliciæ, unde diſcimus aliquod auri genus effoſſum ſolere tundi, ut ait Plinius, κόπτεσθαι, ut Strabo.

Pag. 400. Ἄλλως γὰρ τοῦτο ἐρωτῶ. ἢ τί χρὴ δέ σοι τῆς;] Quis poſſet has voces ita interpretari, ut faciunt interpretes, *verum & hoc quæ-*

ro,

ro, quamnam artem noſti? An in Græcis legitur ἀλλὰ κἀμὲ τοῦτο ἠρώμλω, τίς δή σοι ἡ τέχνη? Hæc Græca conveniunt iſtis Latinis, non Lucianea. Nam Lucianus priorem citatarum vocum partem retulit ad præcedentia, poſteriorem ad ſequentia, & verti debuit. *fruſtra igitur id rogabam.* (nempe de patria & lingua, quum nihil ad diſciplinas id faciat) *Verum quod artificium tuum eſt?* Paulo ante ſcribi debuit, Σύρῳ, ἡ φιλοσοφία, τὴ Ἐπικουρειδίων, ut recte pater, non ἐπ' Ἐυφρανδίων.

Pag 408 Ὅτι αὐτὸν ἐπῄνημαι ἐκεῖνο ἐποιεῖτο κ᾽ ἃ τοὺς λόγους ἐποιεῖτο | Viri docti in his ita verſantur, ac ſi Luciano non ſuppeditaſſet copia exprimendi ſe. Scripſit ſine dubio ἃ τοὺς λόγους ἐποιεῖτο. In Apologia pro Mercede conductis ait λόγους ἀσκεῖν pag. 515.

Ibid. Ὥστε ἐρήμλω ἡλίσκεσθαι μετ' αὐτᾶ] Pirckheimerus *vos quoque indicta cauſa condemnabant.* Cur igitur in fine Hermotimi, τὰ γὰρ αὐτὰ πρός σε εἶπον ἄν, εἰ τὰ Πλάτωνος ἢ Ἀριστοτέλους ἤρησο, τὰ ἄλλων ἀκρίτων ἐρήμλω κατεγνώς. Ergo Benedictus *vos vero cum ipſo damnabamini:* at idem in loco Hermotimi *cæteris indicta cauſa damnatis.* Rurſus in eodem Hermotimo pag. 527. οὐκ ἐχρῆν ἀπάντων κατεγνώσκειν, ἀδὲ ἐρήμλω ἡμῶν κατεδικάσατε, ubi rurſus *indictam cauſam* profert. In Abdicato pag. 714. ἀλλ' ἐξ ἐρήμης τοὺς παῖδας δίκης ἀλίσκεσθαι habet *indefenſam cauſam.* Sed ex fine Hermotimi apparet eſſe diſcrimen inter κατεγνώσκειν ἀκριβῶς, & κατεγνώσκειν ἐρήμλω. Immo id ſatis norunt omnia Lexica. Cur non igitur attendunt quoque interpretes?

Pag. 419. Ἐνθα λήσειν ἤλπισας] Benedictus, *ubi te latitaturum ſperabas.* Sane nullus horum ſic ſe gerit, ut latitare velit idque præcipuum ſtudeat: nec circa petras liguriens verſatur ſpe latendi, ſed prædandi. Itaque Pirchaimerus *ubi prædari ſperabas*, & adſcripſit pater λῃζεῖν.

Ibid. Ὡς ἂν εἰ βυθοῦ δόξειε ποικίλον τὶ χρόαν] Benedictus, *ac ſi in profundo varii coloris appareat.* Qui ſenſus nec huic loco congruus, nec pro ſenſu haberi poteſt, quum nihil boni denotet. Quid enim id eſt? aut an id fieri ſolet? Prior interpres, *veluti in profunda apparet colore vario*, eaſque voces includit parentheſi, unde patet eum erraſſe in ſcopo & vera intelligentia. Verte, *accedentem video, prout in profundo videatur, varium colore.* Sedere enim fingitur in muris arcis, unde deſpiciens ait quantum ex diſtantia iſtius altitudinis judicare poſſet, ſe videre aliquem varium. Res ipſa docet.

Pag. 438. Γνῶθι σαυτὸν κ᾽ Ἑρμιθρίῳ τοὺς Σύρους] Sic edidit Benedictus, & vertit *Syros filios.* Sed in Bourdelotiana eſt τοὺς Σῆρας, & Moſellanus conducere ſibi putavit, ſi in verſione omitteret.

Pag 445. Ὑποφυσιλλόμενοι τῇ ἅλμῃ] Ab Eraſmo adoptavit Benedictus *ſalo perfundebantur*, quod utique non poteſt moleſtiam rei, quæ Græcis vocibus enunciatur, implere. Debuerunt *vel dum antlia eorum ſalſugine gravabatur.*

Pag.

Pag. 446. Οἷς μὴ δ τὰς φίλας ἴχνη &c.] Permoleſte ab interpretibus obſcuratur ſententia hujus narrationis. Nam Eraſmus, quem ſequitur Bourdelotius, præterquam quod præpoſitionis hujus rationem nullam habeat, tum finem peſſime claudit, ſcribens *id vero non mediocre videri.* Quæ quidem alieniſſima ſunt ab illis, quæ ibi ſcribit Lucianus. Adverte, lector, & videbis verbum ſubſtantivum in illis poſtremis ἢ μὴ δ' ἔχειν τούτων λαμβάνειν, ὅτι ὀλίγον ἐστὶν (ut quidem diſtinguit editio Salmurienſis & Pariſina, quum Baſileenſis ἢ μὴ δ' ἔχειν, τούτων λαμβάνειν ὅτι ὀλίγον ἐστι, omnes ineptiſſime) abſcindi debere ab præcedentibus, & in conſtructione revocandum ad ipſum noſtrum οἷς, ut annotavit pater. Videtur ſane id ipſum exprimere Benedictus, *quibus cum eo quod* &c. *peregrinarentur, non parvi eſſet emolumenti mercedem amicitiæ & beneficiorum iſtorum accipere*; modo ille vel propriam interpretationem recte intellexerit, & τὸ *eſſet* acceperit pro *liceret.* Sic enim diſtinguenda illa, ἀφεστὼς ἢ μισθὸν τῆς φιλίας ἢ μὴ δ' ἔχειν τούτων λαμβάνειν ὅτι ὀλίγον ἐστίν. Vt in Mercede cond. μισθὸν ὅτι ὀλίγου τῆς ἀγγελίας ἀφελεῖσθαι.

Pag. 447. Πεισθεὶς ἐξελθεῖν] Sic tres editiones, quum tamen Eraſmus interpretetur *adducto*, Benedictus *illecto.* Recte igitur adſcripſit pater ἐπελθεῖν.

Pag. 450. Λοιπὸν οὖν ἤδη ἀληθέστερον μὲν, ἧκεν δὲ ἀφ' ὧν αὐτὸν λέγω] Eraſmus cum Benedicto, *Supereſt jam ut eam cauſam referamus, quæ quidem ut veriſſima eſt, ita ab illis minime profertur.* At non id vult Lucianus, nec innuit jam ſupereſſe, ut referat eam cauſam: ſed mere concludit, *reliquum igitur* (quia præcedentes prætextus pro vanis auctor traduxit) *& veriſſimum quidem, ſed minime ab illis produci ſolitum.* In Apologia pro eo dicit τὸ μὲν ἄλλο, εἰ μήτε τοῦτο, μήτε ἐκεῖνα λέγειν δοκεῖ, ἀπόλογόν ἐστιν.

Pag. 467. Ἢν ἐπιλίπῃ ἄλλη τις, αἰφνιδίως ἐπὶ παρόντι δεῖ μὲν ὁ λέγων τὰ σοὶ ἐγκείμενα φέρων, ἐκείνῳ ἀφαιρεῖται. Sic diſtinguunt Baſileenſes & Salmurienſes, niſi quod illi etiam diſtinguant poſt vocem λέγων. Vertit autem Eraſmus, *ut ſi quando deſit alibi, miniſter repente te inſpectante ſubmovens ea, quæ tua erant appoſita, aliis apponat.* Etiam Benedictus, *Si quando deſit alii, repente miniſter te præſente tollens ea quæ tibi erant appoſita, & apponit.* Quis neget acutos hic fuiſſe illos viros, qui viderunt, ii iſtis aliqua appoſita erant tollenda, debere tolli iſtis præſentibus vel inſpectantibus? At longe alia mens Luciani. Ne dicam fatuum eſſe, ut illud ἐπὶ παρόντι ſic explicetur. Veriſſime notavit pater mutandam diſtinctionem, ſcribendumque, ἢν ἐπιλίπῃ, ἄλλη τις αἰφνιδίως ἐπιπαρών, ἀφαιρῶν ὁ λέγων τὰ σοὶ ἐγκείμενα, φέρων ἐκείνῳ ἐγκεῖται. Hoc eſt, *ſi quid deſit, alio quodam repente ſupervenienti, tollens miniſter tibi appoſita, ferens illi appoſuit*, ab ἐπιπαρεῖναι.

Pag. 474 Οὐκ ἀμαθῶς πῃ λέγῃ εἰς τὰς ἄλλας τὰς παρόντας ὑπὸ ξυ-

ξυμπαιζειν ἀποσκώπτων] Benedictus. *nunquam insulse alios etiam... dicteriis petens.* Conjungit separanda, & hinc vehementer torquet Lucianum. Melior Erasmus, *quum non insulse super convivium dicteria quadam jecisset in eos qui aderant.* Sic enim debet, *quum aliquando non insulse jocatus esset.*

Pag. 475. Πῶς ἴσως τὴν ῥῖνα ἔχουσι] En delicias interpretum. Benedictus, *si nares cubitali magnitudine amplas habeant.* Erasmus, *si illis naris nonnunquam cubitali hiet specu.* Vbi tantam auxesin? & cur malunt de nare & naribus, quam nasum appellare? Sane quum in Hermotimo dicit ἀπέτεμόν αὐτῷ τὴν ῥῖνα ὁ γέρων, adhibent nasum. Et quum simpliciter de casu narium aliquid dicunt, ut si quid per illas fluxerit, Lucianus certe potuit & maluit dicere αἷμα πολὺ ἐκ ἐνὸς ῥινὸς, initio conscrib. hist. Sed ut nunc ῥὶν, ita etiam πῆχυς in Luciano iisdem risum præbere debuit. Nam in dialogo Veneris & Cupidinis, quum scriberet ex Veneris ore Lucianus, οἱ Κορυβαντες δὲ, ὁ μὲν αὐτῶν τέμνεται ξίφει τὸ πῆχυν Latine dixit Erasmus *Corybantum alius suum ipse penem ense desecat*, Benedictus eadem, nisi quod *resecat*, ut apparet ex Salmuriensi & hac editione. Adeo illis obhæsit vexatio Attios, ut Deliacos fecerint quoque Corybantas. An miseri non recordabantur Prudentii de eodem collegio? *Cultrum in lacertos exserit fanaticus Sectisque Matrem brachiis placat Deum.* Eademque apud alios. Certe hoc tempus talia non decent; & laudabilius feciissent *cubitum* simpliciter interpretantes.

Pag. 476. Καὶ ὡς ἐπιτρέψεις τὸ κάλλιον ἐπιλέξασθαι δεξιὸν] Perperam Erasmus, *quemadmodum adhortans commodiora subjecerit.* Concinnius Benedictus, *ut sibi dato arbitrio commodiora subjecerit*, etsi posteriora hæc sint singularia. Certe clarius & simplicius verti poterat, debebatque ut adscripsit pater, *cum ei commissum esset negotium, pulchriorem* vel *optimam vestem elegerit.* In Nigrino. οἱ τὰς πόλεις ἐπιτρεψάμενοι. In Apologia hujus dialogi. ὁ φαῦλος ἐλπίδας, εἰ τὰ εἰκότα γίγνοιτο, ἀλλ' ἔστω ἐπιτρεπτέα. In modo Conscrib. histor. οἱ δὲ πράγμασι χρησάμενοι ἂν, εἰ ἐπιτρεπτέη. Et alibi usitatissima est loquutio.

Pag. 477. Ἄωρα δὲ σοι τὰ δῶρα] Ita & vertitur ab interpretibus *intempestiva.* At non veniunt intempestiva illa, quorum adventu solvo æs alienum antea contractum; etsi tarda, tamen satis utique tempestiva, nec certe ἀνόητα. Immo sane auctor scripsit ἄδωρα δῶρα, talia dona, quæ pro donis haberi non possunt, quum & eorum spe in cultu domini & mox in ipsos servos plus erogaveris, quam illa tibi possunt redigere. Sic in Timone notatur ab Barlæo πλάτων ἄπλατος. Sic in vitarum auctione Bourdelotius advertit πέρψις ἀπέρψιν. Sic ab aliis κόσμος ἄκοσμος, τόκος ἄτοκος.

Ibid. Πρὸς τὴν ἡφαιστείαν σκάζοντα καὶ ἀπηνθηκότα] Incredibile est has voces, inprimis postremam, sic ab eximiis illis viris verti potuisse *ad munia famulatus obeunda claudicantem & obaudien-*

dientem. Quid oro illud eſt? Vtique talia non decent ſeculum noſtrum, nec hanc editionem. Quis ignorat ἀπαυδᾶν eſſe collaudare, dicere?

Pag. 482. Τὰ σφίγματα καὶ κεφάλαια] Video in hac editione grandem notam his ſubjectam. In quibus ſane fruſtranea eſt Bochartı diſputatio contra Bootium: diſputare debuit in ipſa voce κεφάλαια, an terri ea poſſet; prius certe, quam conjecturis nihil juvantibus concuteret, quod ſtabile & certum ſatis fecerat immensa Salmaſii doctrina; per quam dicere etiam debemus fruſtra exerceri miluiſſe Palmerium, quam diſerte profiteri id omne, quod bonitas ferre huc poterat, ab eodem maximo viro occupatum eſſe. Nam ut σφίγματα manifeſte expoſuit animalcula, Latine ſpinturnicia pag. 377, Sic κεφάλαια ex Heſychio de parva κόρη pag. 90 magni operis, quæ utraque huc bene conveniunt.

Pag. 493. Πρὸ δὲ πάντων ὅλως μιμεῖσθε] Quum omiſiſſet Moſellanus priora interpretari, Benedictus reddidit *ante alia autem*, ut videatur legiſſe τὰ ἄλλα, ut ſolet quoque alibi dicere φρονεῖν τὰ ἄνω. Sed temere. Verte *ante omnia vero*. Sic in Scytha. συγχαίρω τοῖς τὰς συναγωνίσεις πρὸ τοῦ πρὸς τὰ ὅλα.

Pag. 497. Τὸ μὴ χαίρειν κελεύειν] Marcilius nota expreſſit, quod ante illum Eraſmus in verſione oſtenderat. Nam quum hic eſſet interpretatus, *verbum hoc ſalvere plane valere jubet, atque omnino improbat veluti malum ac pravum*, quum Benedictus abeat licentius a Græcis, notavit ille forte ſcripſiſſe ludentem τὸ μὴ χαίρειν χαίρειν κελεύειν καὶ ἀποδοκιμάζειν. Vt & margini adſcripſit pater. Et ſane plenus hic libellus luſuum ex reſpectu hujus verbi. Sed quis neget non interpoſito iſto verbo non etiam ludentem ſcripſiſſe Lucianum, & de induſtria in quæſtione de verbo χαίρειν dixiſſe τὸ χαίρειν κελεύειν? Certe quum omnia præcedentia habeant ſibi incluſum id verbum, aut etiam expreſſum, nullo genere formoſior exiſtit oratio, ſi nunc contra fidem librorum veterum repetatur. Iam neque Luciani oratio videtur χαίρειν κελεύειν καὶ ἀποδοκιμάζειν, ſed κελεύειν χαίρειν καὶ ἀποδοκιμάζειν, verbo κελεύειν ad utrumque infinitivum relato, ut in Hermotimo. ὃς δ' ἂν μὴ ἔχῃ ταῦτα, μισεῖ σκυθρωπὸς ἦ, ἀποδοκιμάζει καὶ ἀποβλήτῳ.

Pag. 498. Καὶ ὅλως ἐγένετο τὸ μὴ ὑγιαίνειν εἶναι. ὅτι δὲ τὸ δὶ πέντε, ὅτι τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν.] Si recte attendas, imperfectam videbis ſententiam, & deeſſe aliqua talia, καὶ ὅλως ἐγένετο τὸ μὴ ὑγιαίνειν εἶναι καὶ τὸ δὶς πέντε εἶναι καὶ τὸ χαίρειν. ὅτι δὲ τὸ δὶς πέντε ἴσον τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. Agit enim de ſententia Pythagoræorum ponderantium efficaciam ſignificationis trium horum verborum, quorum adeo validius cenſebant ὑγιαίνειν, ut illud unum in ſe contineret vim quoque reliquorum duorum, quum neutrum ex duobus illis par eſſet verbo ὑγιαίνειν. Et hæc Græca ſic ſupplebat Pater.

Pag. 505. Καὶ ὁ πρὸ ὀδὰ σοι γένοιτ' ἂν εἰς τὰ μαθήματα] Quum Vin-

cen-

centius Opſopæus vertiſſet in editione Baſil. *adeo ut itineris quoque laborem ad diſciplinarum exercitium referre ſoleas*, adſcripſit pater, *quodque proceſſui, incremento eſſe poſſit.* Id videtur intellexiſſe Benedictus, verteus *quodque ad præcepta tibi conferat*, etſi non capiam, cur μαθήματα reddat *præcepta*, quod facit ubique. Eadem loquutio in principio Galli, ὡς μίαν κρηπῖδα ἐργάσαιο, πρὸ οὐδὲ ἕστη τοῦτο ἐς τὰ ἄλφιτα. Et hinc in Abdicato. πολλὰ γὰρ πρὸ τούτου μειόζω δεῖ, καὶ προοδοποιῆσαι τῇ πόσῃ.

Pag. 508. Καὶ ὅσοι χαμαὶ ἑρπύομεν] Quum Opſopæus verterit *& quotquot per humum repentes ſumus*, Benedictus *& quotquot per humum repimus*, videntur legiſſe, quod pater margini adſcripſit ἑρπύομεν. Sed præterea, quum Baſileenſes ediderint μὴ τὸ θεῶν ὑμᾶς, exiſtimans in ordine horum quatuor vocabulorum καὶ debere poni primum, non quartum, ut fecerunt Bourdelotius & Benedictus, putavit reponendum ἡμεῖς ἢ ὁ συρφετὸς καὶ ὅσοι χαμαὶ ἑρπύομεν ἐσμὲν, καὶ μὴ τὸ θεῶν ὑμᾶς &c. in quo tamen non ſtatuendum contra ſcriptos libros.

Pag. 511. Ἀποδιδάσι γὰρ αὐτῷ κεφάλαιον τοὺς τόκους. Λυ. τί δὲ, ἂν μὴ ἀποδιδῶσιν] An non videtur mutanda perſona, & Luciani nomen præponendum his omnibus? Certe efficacior erit luſus; quaſi, quum Hermotimus excuſaret eum, quod nihil adverſus alios ſævum ſtatueret, reſpondeat Lucianus ridens, id videlicet mirum non eſſe, quia illi obeant in fœnore ſolvendo conſtitutum tempus: tum pergit in eadem perſona. Quid autem? an ſic futurus eſſet, ſi non darent?

Pag. 513. Εἰ γὰρ ἐβουλόμην, ὦ Λυκῖνε] Opſopæus *ſi modo hæc res tibi cordi eſſet.* Benedictus, *ſi modo velis Luciane.* Imo *utinam velles, Luciane!* Nam & paulo ante. Εἰ γὰρ γένοιτο καὶ ἀντιλαβεῖν, ὦ Λυκῖνε.

Pag. 518. Ὃ δὲ βούλομαι εἰπεῖν, τοιόνδε ἐστιν, οὐχ ὅπως τὴν γνώμης τῶν ἀνδρῶν ἔρωτι προσήκεις αὐτοῖς] Immodice Opſopæus, *niſi enim me fallit animus, tale quiddam eſt, quod dicturus ſum, nimirum te paranda & colligenda ſapientiæ cupidine cum iſtiuſmodi viris converſari.* Abſurde Benedictus & præter Græca, *Iſtiuſmodi autem eſt, quod volo dicere, non ſolum ſapientiæ virorum illorum amore captus ipſos adiviſti, ſed in ſap.* At particula οὐχ eſt hic accipienda per interrogationem; cujus notam quum ſubjecerint huic periodo Baſileenſes, qui potuit eiſdem placere Opſopæus? Adſcripſit vere pater. *Quod enim dicere volo, ſic ſe habet: Nonne ſcientiæ virorum eorum cauſa ad illos accedis, &c..?*

Pag. 521. Εἰ τούτῳ ἐπιλημμένοι κατερύκοιεν, ἐσούμενον ἐκεῖσι,] Sic Benedictus & Bourdelotius. Baſileenſes εἰ τούτῳ κατειλημμένοι, κατερύκοιεν ἐσούμενον ἐκεῖσι. Pater notat ſumptum ex Ὀδυσσ. ὃν ἐσούμενον κατερύκῃ, & Opſopæi verſio eſt fatua.

Pag. 528. Ἀπάλογον τοίνυν κείσθω τις ἡμῖν] Ineptiſſime Opſopæus. *Nempe vir ille probabili inductione inferet dicturus.* Ergo *abſurde*

pro-

propositus est nobis quispiam, quasi vocem ἀπόλογον ad superiora ligari voluerit; ne dicam illud *absurde* non apparere in Græcis, aut hic quoque pessime Græcam vocem reddidisse. Melius Benedictus: *Addet nimirum ille & sic dicet. Eadem igitur ratione nobis proponatur aliquis.* Pater ad hæc Græca adscripsit recte, *vicissim nobis proponatur.*

Pag. 530. Τοῦτο μὲν οἱ ξύμπαντες, τὸ δὲ μέρος ἕκαστος] Opsopœus *hæc quidem uno ore dicturi sunt omnes, singulatim autem alius alia.* Omnino nimium large & vage. Benedictus, *hæc simul omnes, singulatim unusquisque dixerit*, unde nescio, qui intellexerit. Et cur igitur non etiam ita vertit in de Saltatione. ὅτου γὰρ ἀναγκαιότατοι καὶ παίσαντες ἀλλήλους καὶ παιδέντες τὸ μὲν πρῶτον. Vbi reddit *mutuo*, non singulatim. Sed Lucianus innuit talia dictum iri ab omnibus omnino, ab unoquoque si per circulum dicendi vices irent, sua vice, ut quoque de Laconicis pueris in loco citato. Id ita pronunciat, ut de Alexandro in Pseudomanti, λαμβάνει δὲ οὐκ αὐτὸς ἐχρήτο μόνῳ, ἀλλὰ πολλὰς ἤδη καὶ ἄλλοι ἐχοι συνεργούς, ἅπασιν ἐνεμβὰς ἐκάστῳ τὸ κατ' ἀξίωσιν. De saltatione, καὶ τὰς ἐφεξῆς θέσεις ἔχεται αὐτῶν. quod non satis lucide in Latinis efferunt. Et infra ὁ μὲν δὴ τοῦτο ἀνηλίσκει, ἅπαντας ἄλλοι ἄλλως ἐλεεῖς εἰσίν.

Pag. 532. Φαίην γὰρ ἂν οἱ Ἐπικούρειοι ἢ Πλατωνικοὶ σφᾶς μὲν ἓξ συνθεῖναι, ἡμᾶς δὲ πέντε ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά] Opsopœus apud Basileenses & Bourdelotius. *fortasse enim dicerent Epicurei aut Platonici vestram hanc esse compositionem; nos autem quinque aut septem illa esse dicimus.* Benedictus. *Etenim Epicurei vel Platonici dicere possent, se quidem ita componere, nos vero quinque aut septem illa esse dicere.* In qua mutatione attendit merito ad malam interpretationem voculæ σφᾶς, quæ non notat vos aut *vestram*, ut fecit Opsopœus, sed ipsos vel se. Cæterum male peccavit, quum Basileensium ὑμᾶς mutavit præcedente Bourdelotio in ἡμᾶς. Et porro quid est illud vel Benedicti *componere* vel Opsopœi *compositionem*? Itaque adscripsit pater, *ipsos quidem ita comparare, vos vero.* Sic infra. εἰκὸς τῷ Πυθαγόρᾳ ἐπῆλθεν. εἶτα Πλάτωνι τοιοῦτόν τι ἔφαν. εἶτα ἐξῆς τοῖς ἄλλοις. ποσοὶ δ' ἂν τοῦτο συνθεῖεν ἐς εἰκοσιπλάσιον μέγεθος ἂν &c.

Pag. 544. Κἀκεῖνο ἔρρωσο πιστεύσει σι] Imperite in Basileensi & Bourdelotiana vertitur *atque ille te certum faciet*, tanto utraque ineptior, quod secundæ vocis primam literam majore charactere efferant. Itaque adscripsit pater *atque ille lucrifaciet te.* Sed & correxit Benedictus.

Pag. 545. Ἄχρις ἂν ἢ μηδὲν ἢ τι εἰδῇς ἐπὶ πάντων ἀπορήσας] Miris interpretationibus hoc colorant viri docti! Opsopœus, *donec de omnibus nullius ignari definiendi facultatem sibi paraverint.* Benedictus, *donec aut nihil aut unum scire de omnibus ostendant.* Quando alterutrum horum erit? Et quid si vel paraverint cum illo, vel cum

cum altero oſtenderint illud quod prædicat, an tunc adducetur Lucianus, ut credat? Illene tunc, quum nihil ſcire oſtendant? Ridiculum prorſus. Itaque tentavit juſte hæc mollire pater, adſcripſitque te legere vocula ἢ omiſſa, ἀρχὴ ἂν μηδὲν ἢ εἰδότες π. ἀ. ἀποφ. cum verſione Latina, *quamdiu non niſi unius gnari de omnibus pronunciabunt.*

Pag. 547. Εἰ μὴ ἀνίκῃ τῷ ἀληθεῖ] Opſopæus, *niſi exercitii impigro ſtudio illud conſecutus fueris.* Benedictus, *niſi recipias diſquiſitionem illam.* Immo ſimpliciter, *niſi hanc moram ſuſtineas*, tantum temporis colloces: nam reſpicit, quod Hermotimus dixerat de μοχλῷ ἡμίσεος.

Pag. 548. Τῷ πρώτῳ χρησῇ ᾧ ἀξίῳ σὺ τυχὸν ἴσῃ] Opſopæus *cui ſub initium bono & digno incideris.* Benedictus, *in quod bonum & dignum incideris*, perperam omittens, quod omitti non debet τῷ πρώτῳ; tum neuter oſtendit vim vocis ἀξίῳ, cui pater adſcripſit ι. δίκαιῳ. Sed & mox perperam iidem κοπύλῳ verterunt *ſextarium* vel *ſeſtarium*, quum deberent *heminam*, ut annotavit idem.

Pag. 552. Ὡς σὺκ ἂν ποτ' ἄλλο εἴποιμι] Opſopæus *ut ne quid interim dicam aliud.* Benedictus *me nunquam aliud dicturum.* Immo ut recte notavit pater, *ut ne quid dicam a ratione alienum.*

Ibid. Προτίμενον ἅπαντα εἰς μέσον αἱρεῖσθαι ἀμείλοντα καὶ βραδύνοντα &c.] Fatue Benedictus & inde hæc editio, *omnibuſque in medio poſitis eligendum eum qui differt & cunctatur.* Recte Opſopæus, *omnibus in medium propoſitis eligere oportere cunctantem & tardantem* &c.

Pag. 555. Τοῦτο ξυμβαίνει μὲ ἐξ ὧν φῂς ἀδύνατον εἶναι φιλοσοφῆσαι] Opſopæus *illud quidem accidit, quod dicis, philoſophari promptum non eſſe.* At Benedictus *illud quidem accidit, quod dicis, non eſſe promptum philoſophiæ incumbere*, & hujus naſuta commutatione vocum, & utriuſque interpretatione non ſatis valida vocis ἀδύνατον. Intellige cum patre *illud quidem colligitur ex iis qua tu dicis, non poſſe philoſophari.* Nam ξυμβαίνειν hic ponitur, ut ſupra, μᾶλλον ἂν ὁ μὴ πεπαῦσθαι ξυμβαίνειν λέγων, nempe ὅτι δυοῖν δυοῖν συντρεῖσιν.

Pag. 561. Πίλτον, ἢ μέρον ἢ ἀσπίδα] Vterque interpres medium vertit *parmam Perſicam.* An credimus utique Lucianum voluiſſe ea voce id exprimere? Et cur non peltæ addunt interpretes gentem, cui illa in uſu?

Pag. 575. Γνώμην τῶν Ὀλυμπίων τῷ πανηγύρει ἡγεῖτο καὶ συγγραφὴ γνωσθῆναι δεῖξαι τοῖς Ἕλλησι] Verti videas ab Benedicto, *Olympiorum celebritatem idoneam ducebat ad fidem Græcis faciendam admiratione dignum eſſe ſcriptorem:* Ab aliis, *ſatis ſuperque ſufficere Olympiorum ludos ad faciendam fidem Græcis, eum ſcriptorem eſſe admiratione non indignum.* At quid de illa fide in Græcis? utrum ea reſidet in ἡγοῦς an in δεῖξαι? Immo *celebritatem Olympiacam ſufficere* & valere *etiam ad ſcriptorem admi-*

rabilem oſtendendum Græcis, quoniam videlicet hactenus illa ludicra illic ſolita erant δείκνυσθαι, non hiſtoriarum ſcriptio.

Pag. 576. Ἐπ' αὐτῷ μόνον ἀποδύσαντες ἰδεῖν] Sic edunt, quod intelligi non poteſt; & ipſos tamen recte intellexiſſe patet ex verſione *per ſe ſolum exutum videatis*: quam ut habeas, edi debuit *ἀποδυσάμενον*.

Pag. 578. Ὥμην τάχα μέντοι καὶ αὐτὸ τοῦτο προσθήσειν αὐτούς] Benedictus, *ſtatim quidem id ipſum etiam addituros putabam*. Ineptiſſime. Nam qui id in laudando addituri erant, quum ipſe Lucianus ante dixit ſe ſuſpicatum eſſe omnes meliores laudatæ orationis cauſas ab ſcriptis ſuis abeſſe? Recte tamen Græca, quæ optime percepit Opſopæus, *hoc ipſo eos potiſſimum adductum iri*, niſi quod congrua oratio poſcat *adduci*: non enim agitur de futuro.

Pag. 579. Εἰς τὸ πωλικὸν τρόπον] Benedictus *equarum in morem*. Et cur non æque bene Opſopæus? *quemadmodum pulli a matribus lactari ſolent*.

Pag. 581. Τὸ νεογνὸν δὲ τὸ ἐν τῶν νηπίων, ὅμως ἄγριον καὶ ἐν τῷ ἁπαλῷ ἤδη φοβερόν] Interpretantur, *porro infantum alter, non ſecus ac pater agreſtis eſt, & in tenera ætate jam terribilis*. Satis fideliter, niſi quod quatuor voces, quæ ſequuntur tertiam, me offendunt, maxime quia nec in Græcis habentur. Et quare unus modo ſimilis eſt patri, non etiam alter pullus? An vero ſcribunt hanc fuiſſe naturam centaurorum & diverſitatem, prout ex equino aut muliebri ubere lactarentur? Quaſi vero in lactantibus etiamnum beſtiis magnam indolis & feritatis differentiam videamus. Immo quis illi ex duobus eſt ἀγριώτερον ἢ φοβερώτερον? Profecto meræ abſurditates, & miſere depravatus eſt hic locus. Nam ne Græca quidem bona ſunt. Quis enim dicit τὸ νεογνὸν τὸ ἐν τῶν νηπίων? quo geminum illum articulum? & cur non tantummodo τὸ ἐν τῶν νηπίων, vel τὸ ἐν τῷ νεογνῷ? Quin etiam cur non addit manifeſtius differentiam, ut appareat quam hic ſit ex patre ἄγριος, alter ſit inſtar matris aut κρείττων aut mitior? En igitur neceſſariam & egregiam reſtitutionem, τὸ νεογνὸν δὲ, τὸ ἐν τῷ νηπίῳ ὅμως ἄγριον καὶ ἐν τῷ ἁπαλῷ ἤδη φοβερόν; nec de altero infantum, ſed utroque accipe; *Fœtus autem adhuc in tenerrima ætate tamen ferus & in molli jam terribilis*. Deinde verte. *Et hoc mihi viſum eſt admiratione dignum* (ut referatur ad præcedens, quod perperam Benedictus refert ad ſequens) *& quod admodum pueriliter* &c. Sane etiam tale quid videtur adtendiſſe Opſopæus.

Ibid. Εἰς βαθὺ δ' ἴσως ἐπὶ πᾶσαν καὶ ἔντεχνον πραγμάτων ἐπαλήθειαν] Quum toties hæc ſint ab viris doctis explanata, certo nequit laudari Benedictus, dum interpretatur primas voces *in medio*, unde utique patet eum non intellexiſſe. Opſopæus & ſimplicius & propius ad intelligentiam *in profundum*. Livius ſolet dicere *intror-*

trorſus porrectos ordines, introrſus patere aciem, & latitudinem acici.

Pag. 582. Τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τοὺς ἐλεφάντων ἀπαντᾶν ἐφ' ἑκάτερα τοῖς ἱππεῦσι] Quum vertit Benedictus *tunc cum quaternis elephantis utrinque occurrere equitibus*, imitatur Opſopæum, *tunc una cum quatuor elephantis utrinque equitibus eſſe occurrendum*, qui uterque debuerat addidiſſe, qui cum elephantis occurriuri eſſent: certe ſecurius poterant, *tunc elephantos quaternos utrinque occurrere equitibus* Galatarum.

Pag 583. Τὰ ἅρματα ἢ ἀναστρέψαντα] Vterque interpres hoc loco ſomniat ſubverſos currus, tanto ineptius, quod tamen eoſdem mox ferri denuo in ſuos dicant; quæ quemadmodum fieri poſſunt? Præterea didici, quum de ſubverſione loquitur Lucianus, non ἀναστρέφειν illic locum habere, ſed ἀνατρέπειν. Sic in hiſtoria conſcrib. ἀναστρέψαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων, & in Demonacte ἀνατρέπει τὸν σκάφας, ubi vertitur *ſubmerſa nave*, forſan præter auctoris & mentem & manum, quæ tantum vult aut voluit *ſubverſa*. Et noſtrum ipſum in Ariſtophanis Pace. ἅρματα εἰ ἐπ' ἀλλήλοιν ἀνατετραμμένα. At nunc intelliguntur *retroacti* vel *reverſi*, ut in Scytha, οὐκ ἂν αὖθις ἀνέστρεψεν οἴωγε ἐς Σκύθας Anacharſis, εἰ μὴ Σόλων ἀπέθανε. Indignum profecto tam exigua, nota & obvia ignorari. Quin etiam diſtinctio ponenda eſt poſt verbum ἀναστρέψαντα, ſed hoc modo, τὰ ἅρματα ἢ, ἀναστρέψαντα πάλιν τοῦτο εἰς τὰς οἰκείας, οὐκ ἀναμενεῖ διεφθαρῆναι. Mox male in Salmurienſi editum τὸ τοῦ οὗτος, quod in hac editione repeti video, quum recte Baſileenſes τὸ εἰς τὸ τοῦτο.

Pag. 587. Ἐπ' ἀμφότερα πιστοὶ] Benedictus *ſpectata utrinque fidei*. Quid intellexerit, ipſe viderit: certe nequaquam ad Græca. Opſopæus, *quorum fides in utraque fortuna ſpectata ſit*. Abſurdiſſime: nec enim huc adverſæ vel ſecunda quidquam faciunt. Immo *ad utrumque*, vel *in utroque*, nempe & reprehendendo & approbando.

Pag. 589. Ἀλλ' ἢ ἄξιον κρῖναι παιδείαν δικαίᾳ νομίζειν σοὶ μὲν δόξαν ἢ πάντων] Opſopæus apud Baſileenſes & Bourdelotium, *ſed aut optimum juxta diſciplinas æſtimandum eſt, quod tibi apportet* (ſic Bourdelotius. at in Baſileenſi *oportet*) *gloriam, aut omnium*. Benedictus, *quin id omnium optimum juxta diſciplinas exiſtimari oporteat, quod tibi viſum fuerit*. Vnde apparet illas voces σοὶ μὲν δόξαν verius fuiſſe intellecta ab Benedicto, quum certe Lucianus de judicio agat, non de gloria; & editioni Baſileenſi adſcripſit pater *tuo judicio*. Sed quum is ipſe Benedictus non perciperet, quo poſtrema iſta ἢ πάντων deferenda eſſent, omiſſis duabus adverſativis ἢ ineptiſſima licentia vocem πάντων ſuperioribus immiſcuit, quum tamen ſimpliciter verti deberet, ac clariſſima ſit apoſiopeſis, verentis aliquid arrogantius vel invidioſius proferre, quod poſt vocem πάντων tamen promittebat ſermonis curſus. Verte igitur: *quin id vel optimum ad doctrinam exiſtimari oporteat, quod tibi viſum fuerit, vel omnium.*

Pag 592. Ἀλλὰ γὰρ Ἀθηναίοις ἐξῆν θροπιεῖν τὰς Σκύθας ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι. καὶ τὰ λοιμοῦ τὰ μέγιστα ἔδοξεν] Sic distinguit Bourdelotiana, & interpretatio Opiopœi est, *sed Athenienſibus quoque licitum eſt in Græcia Scythas Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia populum Athenienſis infeſtabatur.* Benedictus ita mutavit distinctionem τὰς Σκύθας, ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι καὶ, vertens tamen *Scythas in Græcia Deos facere. Quo tempore ſæva peſtilentia graſſabatur Athenis.* Unde appiret, quantum sibi permiserit uterque interpres, quum & de populo Athenienſi nihil dicant Græca, & tantundem de Benedicti Athenis. Certe quidem in ea urbe luem graſſatam nemo ita cœcus est, qui non satis ex serie orationis videat. Sed an propterea non etiam potuit graſſari extra urbem illam per Græciam? & quum graſſaretur ita per universam non minus Græciam quam Athenas, an non potuit ſingulare monſtrari remedium urbi Athenarum, æque ut aliis privatis urbibus? Nemo contrarium dixerit. Et prorsus tale factum memoratur ab Harpocratione in Ἀθάρας. Iam verba illa ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι pertinent omnino ad ſequentia, quibus rectiſſime conveniunt, quum præcedentibus adhæreant prorsus quod ad ſyntaxin κακοζηλίας, (& quis dicet θροπιεῖν ἐπὶ τῇ Ἑλλάδι?) quod ad rem ipſam, nugaciter; quum Athenienſes nequeant θροπιεῖν, niſi in territorio ſuo: neque Luciano contrarietas in his quæſita est, ſed in Scythis & Athenienſibus.

Pag. 596. Οὐ γὰρ μικροῦ ἦν Σόλωνι ἐπαινεῖν] Aut imprudenter admodum aut imperite interpretes, alter *neque enim mediocri laude Anacharſis virtutes ſolebat extollere Solon*, alter *non enim Solon parum eum laudabat*; quum debuiſſent, *neque enim parvum momentum erat Solon laudans*; non exigua res aut pretium erat, si quis ab Solone laudaretur.

Pag 597. Καὶ ἐπίσωον δοῖεν ἄνδρας εἶναι τὰ πλοῦτεῖα. καὶ ἐμυήθη μὲν βαρβάρων Ἀνάχαρσις] Sane sic etiam attente interpretes, alter *ac prorſus eoſdem in reliquum viros optimos eſſe credebant. Solus vero ex Barbaris Anacharſis initiatus eſt*: alter, *eoſque viros optimos denique eſſe credebant. Solus vero ex barbaris initiatus eſt Anacharſis.* Atqui turbant illa vel *in reliquum* vel *denique*; & si vis vel Græciſmum vel ſenſum congruum, distingue, καὶ ἐπίσωον δοῖεν ἄνδρας εἶναι. τὰ πλοῦτεῖα καὶ ἐμυήθη.

Pag. 608. Ὅτι δὲ ποτὲ καὶ αὐτῇ τὰ νομιζόμενα μυθώδη, καὶ τὸ τῶν ἐπαίνων μάλιστα πρόσωπος, παρ' ἑκάστοις τοῖς ἀκούσασιν ἦν] Indignis modis confundunt violantque hanc periodum & omnem ejus intelligendæ viam, inque ea ſententiam Luciani interpretes Latini, quorum Benedictus ita, *rem valde fabuloſam, quodque in laudem maximopere inclinat, utrinque audientibus non eſſe jucundum.* Quodquum per ſe ἀπηχὲς sit chimæricum, imo falsum (& cur in interpretatione omittit αὐτῇ?) tum si roges, cur Lucianus dicat ὦ, non ἐστὶ, profecto nullam poſſit dare cauſam. Tantundem reſpondebit, si roges, quid sit *utrinque audire*? Deinde pergit, *dum non de face hominum*

minum & promiſcua plebe hoc intelligamus, ſed de iis &c. Quid quæſo intelligemus de illis, utrum laudatis an laudantibus? Ad has tamen abſurditates præivit Micyllus, cujus hæc ſunt; *quod neque jucundum adeo in hiſtoria, quod valde fabuloſum eſt, & ad laudem maxime inclinat, utrobique auditoribus eſſe ſolet, dum non de face hominum ac multa promiſcuaque plebe, hoc intelligamus* &c. illaudabili verſione. Interpretor: *non eſſe in hiſtoria jucundum id quod eſt oppido fabuloſum. Etiam laudationes nimium proclives, audientibus accidunt in utrumque* (1. ut non ſint ſemper jucundæ, ſed queant eſſe jucundæ, queant eſſe contrariæ & ingratæ ob varias cauſas ac vel dextre vel ſiniſtre accipi, ut maxime proprietatem phraſeos attingamus, quæ occurrit pag 664. οἱ μὲ παρ' ἑκάτερα ἕ νῦν καθήμενοι.) *Non intelligefacem confuſam & promiſcuam plebem, ſed* &c. quibus verbis deſcribit, quos ἀκριβῶς innuat: quaſi dicat, non ſi eo uſque aſcendant iſtæ laudationes, ut etiam infimi videant te in laudando excedere modum, ſed ſi tantum ſic agas, ut acutiſſimi id percipiant, vel ut ipſe exponit pag. 609 ὅπως τῇ τέχνῃ αὐτὸ δρῶσι καὶ ἐπισκιάζωσι τῷ ῥητείᾳ, ἀλλ' ἄμφω πάντα καὶ ἀπήρεια καὶ γυμνὰ διεξίασιν.

Pag. 612. Αἴτια ἅμα ἕ Ξ πολέμου δρχῆς διεξιὼν] Non hæ voces notant *ſimul & cauſas unde id bellum cœpiſſet commemorando*, ut vertit Benedictus plane ex imitatione Micylli (& vix legas αἴτια δρχῆς, quum ſufficiant αἴτια πολέμου) ſed *cauſas ſimul principio belli aggrediens*, quod ſatis patet ex ipſis quæ ſubjiciuntur excerpta verba.

Ibid. Καὶ ϑυμῷ Ξ Ἀττικῷ ἀνθοσμίου] Quid oro χαρίεντος cum ϑυμώδη; & quis ille ϑυμὸς vel animus Atticus, quem offerunt interpretes? Scribe χαριεστάτῳ καὶ ϑύμῳ Ξ Ἀττικῷ ἀντ. hoc eſt, *feſtiviſſimum & thymum Atticum ſpirans.* Eſt enim alluſio ironica ad Hymettia mella, & alibi uſus eſt. Mox recte ab Iac. Micyllo Πομπηΐου πολίτης redditur *Pompeiopolita*; ut cognoſcas errorem unius Benedicti non eſſe tanti, ut ex eo incrementum capere debuerint alter, quem in hac editione annotatum vides, & auctor diſſertationum de præſtantia numiſmat. pag. 529. Et an non alter alterum inſpexit?

Pag. 613. Τὰ αὐτῷ ἐκεῖνα λέγει τις μικρῷ κρείττονα, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης] Sane perperam Benedictus corrupit ſententiam hujus loci vertendo ac ſi omnia Luciani eſſent, *ea quæ ſunt ipſius diceret quiſpiam, parva & illa, ut ipſe dixeris etiam*, quæ ſunt oppido inſipida & inſulſa. Contra peccavit Micyllus nimium curioſe vel potius inepte exprimendo ea, quæ tanquam exempla ex Thucydide ſumpta & paſſim ab illius temporis ſcriptoribus inſulta Lucianus producit, in quibus putat quoque eſſe has ipſas medias voces, quum eæ ſint meræ Lucianeæ. Vertebat enim *ea quæ ſunt ipſius illius, dixerit quiſpiam, ut μικρῷ κρείττονα, hoc eſt, parva & illa, & ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης, id eſt, ut etiam ipſe dixeris.* Vt debes igitur, intellige, *iſta, quæ ſunt ejus ipſius, dixerit quiſpiam, parva quoque illa, ut ὡς καὶ αὐ-*

ωὸς ἀν φαίης, ἃ δὲ αὐτῶν τὰ δια, κακεῖνα ὀλίγα δεῖν παρίλιπεν. quæ tria sunt truſta imitationis perverſæ.

Ibid. *Τὰς δὲ τ' κατὰ φορὰν ἑκατὸν*] Interpretantur *medici haſtatorum legionis ſextæ*; quam quidem interpretationem rejicit ordo, ſeriesque & poſitio articulorum, quæ omnino alia eſſe debebat. Tum in Pſeudomanti occurrunt voces illæ *τραπώτας δύο λογχοφόρους καὶ κορυθάϊολον*. Cuperem ex illis ſcire, quinam ex his accederet ad haſtatos? at ibi Benedictus ex Eraſmo *alterum lancea, alterum cono armatum*, non haſta. Quod me attinet, opinarer rectius verti poſſe ex Inſcriptionibus, quas video extare, *Dianae. T. Fl. Flaccus. praef. alae. Vlp. contariorum*, vel *Dianae. ſacravit. T. Fl. Italus. praef. alae. I Vlp. contar. c.* x. Sic optime verba Græca noſtri auctoris intelligi poſſunt *medici ſextæ contariorum* nempe alæ.

Pag. 618. *Καὶ χοίρειαι περὶ ταῖς κνήμαις*] Mellei profecto interpretis Benedictus, *& tibialia ex corio porcino facta*, male quidem, ſed melius tamen quam Micyllus *& tibialia conchis incruſtata aut ex corio porcino facta*. At quis dixit tibialia militum? An ita ignotæ ſunt ocreæ, quas haud dubie nunc intellexit Lucianus. Itaque verte *& ocrea circa tibias ex corio porcino.*

Pag. 621. *Καὶ τὰ κρηπῖδες τὸ ὄρυθμον*] Benedictus, *& crepida concinnitatem.* An credimus? Certe ſi qua fides nummo, cui inſculptus univerſus ille Iupiter, plane fuit nudipes ſine ullo pedum tegumento. Et quis foret iſte narrandi contextus, ut primo totum κόσμον Iovi produxerit, in quo & omnia corpori adfixa continentur, tum diverſus ad ὑποδήσιον, nunc aberret ad crepidas? Certe Micyllus *crepidinis concinnitatem*, quem præfero.

Pag. 624. *Τὸ προοίμιον ἤδη Ἰνδικῆς ἱστορίας ἐστὶ, καὶ τὸ τέλος τρίτον μέρος*] Benedictus, *ſed Indica hiſtoria proœmium jam eſt compoſitum, & ordo tertius.* Obſcurior certe quam Micyllus, *tertium tagma ſeu tertius liber*; qui intellexit id quod alias Græci vocant σύνταγμα. Sed quam inteliciter uterque? & cur ſic diſtinguunt? Debuerant poſtrema cum ſequentibus jungere in hunc modum, *ἤδη σωστικῆς· καὶ τὸ τέλος τάγμα καὶ οἱ Κελτοὶ καὶ Μαύρων μοῖρα ὀλίγη οὖν Κασσίῳ πᾶσιν ἅτοι ἐπομένη ἦσαν. & tertia legio ac Galli parſque exigua Maurorum.*

Pag. 625. *Τῶν ἀμίσων ἡ πατέρα ἄρσις τὸ ἴσον πάντως ἀντισάγει*] Non poſſunt ea notare, quod volunt interpretes, *eorum inter qua nullum eſt medium, altero elevato alterum contra deprimi*, ſed *altero ſublato* vel negato *prorſus reponitur* vel confirmatur *alterum.*

Pag. 628. *Καὶ κατέχον τὸ βῆμα*] Benedictus, *& tribunal continet*; Micyllus *& ſuggeſtum ſive tribunal quaſi poſſeſſionem ſuam detinet.* Quanta apud hos vilitas Latini ſermonis, tantopere ab elegantibus exagitata? Dicebant Romani *tenere forum, tenere curiam*, de eo qui maxima auctoritate illic polleret. Plane ſic iterum loquutus eſt auctor in Sympoſio. *Φησὶν αὐτῷ ἀλεξιμένη καὶ κατέχειν τὸ συμπόσιον.* Ex loquutiones ſibi prorſus reſpondent.

Pag.

Pag. 644. *Τοιαύτην παρ' ἡμῖν τὴν Δάφνην γράφουσι*] Interpretes *talem apud nos Daphnen describunt.* Immo non magis Daphnen, quam Phaëthontiadas, quam Myrrham, aliasque in idem immutatas: neque hic quidquam descriptiones poëtarum aut fabulantium. Verti debuit, *talem apud nos depingunt Daphnen*, &c.

Ibid. *Νεὼς μεγάλης φορτίδος ἐσῦ*] Vertunt *navis oneraria malo*, & sic omisso vocis secundæ respectu, cujus eo diligentior ratio haberi debuerat, quia scimus varias esse earum navium magnitudines ac mensuras; & pag. 651 *τῶν δὲ ἵππων μέμνησθε, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδες* non omiserunt.

Pag. 647. *Τὰ δὲ ὠκύπτερα ἦν, ὁποῖα χαμαιπετῶν φύλλων μάλιστα πτερωτικὰ πέφυκε*] Vertunt, *quæ vero ex his velociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maxime similes.* Si hæc Latina recte se habent, quæ igitur ex his lachanopteris erant minus veloces? inprimis quum ipsa vox supponat omnes fuisse veloces & quidem pariter. Immo in qua Græcorum parte inveniunt interpretes illas *pennas*, quæ certe sunt nullibi? Intelligit Lucianus totum corpus habuisse obsitum πτερυγίς; sed ex illis πτερυγῖς ista, quæ proprie constituebant alas, & quibus volabant (hæc sunt *ὠκύπτερα*) fuisse talia prout describit. Ergo construe *τὸ δὲ ὀρνεον ἦν ὠκύπτερα*, ac verte; *habet autem pennas ad volandum similes maxime foliis lactucæ.* Sequentia *ἐπὶ δὲ τούτων* quum vertit Benedictus *his vecti*, ineptus est, quum alios illis vehi in præcedentibus dixerit: & melius alii *ibi vero & cum his ordinati.* Poterant proprius *post hos.*

Pag. 648. *Οἱ σύμμαχοι ὡς ἑκάστοι*] Micyllus apud Basileenses Latine reddidit *porro inter utrumque auxilia, ut cuique magis placuit.* Non secus ac si vidisset, quod ex Angl. notat Bourdelotius *ὡς ἑκάστοις ἐδόκει*, quomodo si legitur in scripto libro, id factum crediderim ab homine non assequente sensum vulgatæ lectionis. Benedictus obscurior *Medium auxiliarii utique singuli.* Quod quid sibi vult? At Græca vulgata rectissima sunt, notantque propriis cuneis compositas singulas auxiliorum partes, ut loquitur Tacitus IV annal. 16, non dispersas & cum aliis permixtas. In Arriano alibi id quoque corruptum.

Pag. 653. *Ἐκκολάπτουσι τοὺς ἀνθρώπους*] Benedictus *ex iis homines excludunt.* Patior; sed quomodo id fit? Certe quum utitur verbo *excludere*, innuit se putasse ab Luciano id sic conceptum esse, quomodo apud Latinos pulli excludi dicuntur insidendo & calefaciendo: quod parum videtur convenire sensui auctoris. Idem verbum rursus occurrit lib. 2. veræ hist. p. 657. *πελείσι γὰρ Διονύσιος ἐν τῷ ᾠῷ, νεοττὸν ἄπτερον ἐξεκολάψαμεν*, nec dubitavit Benedictus sibi similis esse, *cum igitur unum ex ovis fecuribus præcidissemus, pullum implumem exclusimus*, quæ quidem mirifica ratio excludendi. Nec sic loquerentur Latini; & ideo nec amamus. Nostrum locum alii intolerantius reddunt *in homines effingunt*, quasi de cælando cogitasset Lucianus. Putamus simpliciter verti debere *homines extundunt.*

Pag. 665. Αἱ δ' λοιπαὶ πρύμναι κρουσάμεναι] Nimis sæpe & male dicite hoc genus loquendi illustratum est ab præclaris ingeniis, quæ ut voces postremas intelligamus cum Micyllo simul & Benedicto *in lisa puppi*.

Pag. 667. Ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ ἅμα τὰ ὀδόντων ἐξεργάται, εἰς τὰ ὀδόντων ἐξαψάμενοι] Quum vertissent alii, *per varietatem dentium educentes & explicantes*, inde Benedictus fecit *deductam & explicatam*. Sed turbatissime hic nugantur omnes, & illud explicare nihili est. Verte, *per varietates traductam & aptates religatam*. Id enim est hoc loco ἐξαψαμ. Vt in fine præcedentis libelli. ἐκείνῳ μὲν τῷ νύκτα καὶ τὸ ἦμαρ κυλίσαντε, ἐξανήκαμεν αὐτὰ τὰ λάϊγγαια. Et translate in Amoribus,. ἐγὼ δ' τὸ ἐμοὶ ζώσης ἐκπεφυγὼς ἐξανάμμι δεσμά.

Pag 670. Κρητικὸν ἄσας ἢ αὐλὸν ἢ κιθάρας] Non debuit verti *ad tibiam vel citharam saltans*; neque enim κρουτὸν est saltare: & certe erat quoque modulatus plautus. Vtique & in Pseudomanti κυμβάλοις κρουτὸν interpretatur Benedictus *cymbala pulsantem* hac mentione saltandi; & in Saltatione κρουτὸν τε ἄσεται καὶ ἐπαινεῖ ἀπροπρεπῶς ἐπιδοῦσα reddidit *applaudens & laudibus indecentissimis acclamans*.

Pag. 671. Πόλαι πᾶσαι μονόξυλοι κεκαμάμεναι] Benedictus *facta ex solo cinnamomi ligno*. Item infra, εἰς ναῦν μονοξύλου καὶ ἐκ ξύλου *ex ligno conflatam*. Quæ versiones quam sint absurdæ, docet ipse, quum statim βωμοὶ μονόλιθοι vertit *ex uno lapide*. *Id enim* vult: ista non esse composita ex frustis, sed ex una trabe & segmento arboris tam magnæ exsecta.

Pag. 677. Κᾶρ ὁ ἀφ' Ἡρακλείης] Quem hic interpretem probabimus? In Basileensi editione vertunt *Carus qui ab Hercule stabat*, satis lepida captatione; ac si Græca eadem foret constructio, *quæ* Latina; & scilicet in hoc certamine componebantur partes, quibus plurimi continebantur, & alii ab hoc stabant, alii ab illo. Ridicule omnino. Benedictus *Carus Heraclides*, quod propius ad genium sermonis Græci. Sed nullibi invenio Carum illum luctatorem egregium, inquit Palmerius. Quasi vero Lucianus huc introduxerit talem in terris celebrem luctatorem: immo quis egregius luctator ille Vlysses? ex quo alterius adversario patet prorsus ratiocinationem Palmerii non procedere: multo minus ut ὁ ἀφ' Ἡρακλείης possit reddi *post Herculem primus*, quidquid de Capro suo sollicitus sit. Opinor optime adnotasse patrem Κάρα. Non agitur de luctatore; agitur de heroibus, inter quos memorabilis Caranus Heraclides.

Pag. 683. Ἀπασάμενοι τὸν Ναυπλίου ἀπέπεμψα] Benedictus *salutato Nauplio discessi*. Prorsus non ita, sed *salutatum Nauplium remisi*; hæc enim conveniunt præcedentibus.

Pag. 725. Τὸ πάντα κελεύσαντι ὑπηρετῶν ἀσυδιδωκότες] Necessario legendum ἀσυδιδωκότες.

Pag. 728. Παρεῖσαι δὲ ὀφθαλμὼν δὲ λυπῆν δὲ μεμψίσας] Benedictus

dictus debuerat hic anxie exprimere omnes copulativas, ut quatuor furorum vocabula & species ostenderet. Quod quum non fecerit, non aliter Latina concepit ac si auctor duo inter se differentia opponere voluerit.

Pag. 731. μᾶλιστα δὲ περ' ὑμῶν] Male pro ὑμῶν, ut recte interpres.

Pag. 734. Γυμνὸν ἤδη ὑπάρχειν τῷ σφαγῆναι] Pater adscripsit γυμνὸν. Sic certe vult & versio apud Basileenses *nudus a cruentis civibus caedem sustinerem.* Benedictus contumacior, *ac potius nudam caedem sustinere.* Opinor mentem Luciani fuisse *potius autem nudum jam jugulum porrigere*, ut alibi dicit ὑπάρχειν τῷ χεῖρα.

Pag. 742. Καὶ ὅσον δὲ τὰ ἤδη ἀναπήγνυσθαι συλᾶν, τὸ μηδὲ τῷ δόρατι τ. α. β. ε. ἀσεβεῖσθαι] Plane non ut apud Lucianum in Græcis patronus Philaridis, sic in Latinis quoque interpres ratiocinatur, cujus collectio longe infra efficaciam prioris; qui non id evincit, non minus impium factu fore, si volentibus dedicatæ auferantur potestas, quam si dedicata auferantur, sed altius se efferens in id laborat, ut pro certo affirmet longe magis impium factum fieri ab eo, qui potestatem volenti dedicare præcidat quam qui dedicata auferat; & quanto gravius ille peccat, in tanto pejus peccatum induci Delphos. In fine hujus paginæ μισθὸν τῆς ἀσεβείας erronee vides verti *praemium impietatis*, quod mirum qui ex Oporæo imitetur Benedictus.

Pag. 743. Οὐχ ὅπως αὐτὰς μὴ ἐπιστάμεθα κατηγορεῖν] Benedictus, *siquidem non possunt non criminari ea quae explorata habemus.* Itane? Imo contra, quis poterit ea criminari, quæ explorata habeo? Et hæc quidem sunt Benedicti. Nam in Basileensi editur οὐχ ὅπως αὐτὰς ἃ μὴ ἐπιστάμεθα κ. & vertit Oporæus, *ne quo modo eos de quibus nihil certi nobis compertum est, injuste sceleris accusemus.* Certe hæc lectio & vocum series videtur melior, & exponenda Latine (pendet autem ab præcedenti χρὴ) *nedum ipsos quae ignoramus criminari*, quod nempe fiebat proponenda hac deliberatione.

Pag. 757. Οὐκ ἐκ Κορωνίδος, μὰ Δί', ἀλλ' ἐκ κορώνης] Miror versiones virorum insignium. Ipse Erasmus *non ex Coronide per Iovem, id est, cornicula (nam id matris nomen fertur) neque ex cornice*, quæ sic contraxit Benedictus, *non ex Coronide per Iovem, hoc est, non ex cornice.* At quæ illa explicatio? an Coronis eandem exprimit quam Corone? Certe non. Coronis enim Lariſſæa apud Ovidium, Phlegyæ filia apud alios, mater Æsculapii ex Apolline: at Corone Coronei filia & Phocaicæ telluris apud Ovidium ab Neptuno stuprata, nisi interveniſſet per Palladem mutatio formæ. Itaque vel has auctor intelligit, vel hanc postremam simpliciter de ave cornice accipere possumus, ut & per literarum convenientiam alludat ad præcedens & per significationem & appellationem volucris ad sequens. Neque vero probari potest id quod scripsit in Gallica versione Cl. Sponius, *tenant en sa main Esculape né d'une Oye, & non pas d'une Corneille comme autrefois*, & quod addit in margi-

ne, *C'eſt qu'il étoit fils de Coronis, qui ſignifie Corneille.* Neque mox ſatis bene οἰκίσκον reddidit *ædiculas*, quum exigatur numerus ſingularis.

Pag. 760. Ἐκ πίπης Βηρυτίας] Saltem debuerant editores facere Βρυτίας, ut in verſione exhibuit quoque Eraſmus. Sed ex illa ipſa literæ ταυ duplicatione odoror dubium nullum eſſe poſſe, quin Lucianus ſcripſerit Βρεντίας. Bruttia enim, non Berytia, pix celeberrima fuit apud veteres & ad varios uſus, ut apparet ex locis collectis ab *Pl. Pauw* Bocharto in Chanaan cap. xxxiii. Inſulſe ad oram libri ſui retulit Cl. Sponius *poix Berittienne*.

Pag. 761. Ἐκ λίπας ἀρκείας] Benedictus *adipe ſuillo*. Certe accuratior Eraſmus *urſino adipe*: etſi enim dicebatur ἄρκτος, tamen quam frequens in eo vocabulo fuerit omiſſio literæ ταυ, ipſe Lucianus in Demonacte offendit, a quo ait Κυνικὸν οὐ ἄρκτου δέρμα φιλοσοφεῖν, οὐκ Ὀνικόν, ὥσπερ ὠνομάζεθ', ἀλλ' Ἀρκεσίλαον appellandum. In Amoribus, placuit Luciano variare; quippe quum dixiſſet, λεοντὸς οὐκ ἐπιμαίνονται λέοντι, ἀλλὰ ταῦρος ἀγελάρχης βοῦν ἐπιθυμητὴς, καὶ κύων ὄνῳ τῷ ποιμένι ἀρρὴν θῆλεσι παιγμονᾷ. πῶς δ', ἐὰν μὴ ὄνος μετεσκευάσθαι καιρὸς, in ſequentibus reddit, οὐκ ἐράσθη ἀνὴρ λέοντος ἀρκτικοῦ, καὶ σύες.

Pag. 766. Ἐν πολλαῖς πόλεσι Ῥωμαϊκὰς ἐξεπαιδεύθη] Indigniſſima interpretatio utriuſque interpretis *compluribus in præliis Romanorum ſpectata virtutis*. Nam neque hæc deſcriptio ad præcedentia accedit, in quibus de auctoritate in republ. & urbanis officiis agitur; nec Græca talem ſenſum admittere poſſunt. Verte *& in multis apud Romanos dignitatibus ac honoribus verſatus*. Eodem errore mox ἀφεὶς τὴν ἐγκεχειρισμένην τάξιν, uterque vertit *relicto exercitu, quem tenebat*, quum debuiſſent loco vel munere vel ſtatione. Eadem tamen aberratione & Sponius, *Il faillit donc a quitter l'Armée, qu'il commandoit*, quum priora dubie reddidiſſet *qui s'etoit ſignalé en pluſieurs occaſions*. At clare phraſin ſuam exſerit noſter auctor in principio Macrobiorum, ὡς ἵνα ἡ δυσεξήγητος μεγαλοψυχία ἀποκρύπτωσι τυχὸν εἰς τὴν πλεωνάστην ἀγαγοῦσα τάξιν &c.

Pag. 772. Ἐγὼ ἦλθ' ὡς Ἀσκληπιὸς νέος, ἀλλ' παρ' ἐκεῖνον τὸν ἀρχαῖον. πῶς λέγεις; ἀ. Σ.] Quum ſic diſtinguant omnes, & quidem non male, cauſa non fuit, cur in Latinis augerentur interrogationum notæ, verterentque *Num quis alius ab illo priore?* nam qui addit *νέος*, dubitari ſimul non poteſt, quin loquatur de alio, quam ante fuit: ſed quomodo id contigerit negat mox fas eſſe clarius noſcere. Certe debent convenire. Sponius tamen quoque ſic reddebat *Dy-moy, Glycon, qui es tu? Ie ſuis le nouvel Eſculape. Es-tu Eſculape luy-meſme, ou quelqu' autre, qui luy reſſemble? Il n'eſt pas permis de reveler ces myſteres.*

Pag. 780. Λέγων πάνυ με εἰδέναι καὶ τὰ ἐπὶ ἐμοῦ Ῥουτιλιανοῦ συμβεβηκότα] Eraſmus, *negansſe clam eſſe, quæ ſuaſiſſem Rutiliano*. Benedictus *aſſerens ſe ſcire, quæ Rutiliano ſuaſiſſem*. Etiam Sponius

nius modo *il se plaignit à moy de l'avis que j'avois donné à Rutilianus*: ut apparet, sic interpretans, dum sola Latina inspicit. Nam Græca si sequimur, ut debemus, interpretabimur, *dicens sibi me esse probe notum, ut & quæ suaserim Rutiliano.*

Pag. 790. Ὅταν γὰρ ἀκροχειρισμοί] Vertunt Erasmus, *ubi enim jam summis colluctari sunt digitis*, Benedictus, *cum enim summis digitis colluctari desiissent*, Adnotavit Pater, ἀκροχειρίζειν, τὸ πυκτεύειν καὶ παγκρατιάζειν ἀνὰ συμπλοκήν. Quæ vera sunt, & vanæ interpretationes.

Pag. 793. Τῶν Ἰδαίων Δακτύλων ἕνα τοῦτο ἔργον ποιησάμενον τὸ σύστημα στρατιώτου] Animadverte lodes, quam lepide possint interpretari. Opsopeus *unum ex Idæis Dactylis illud opus factum, rebus militaribus instituendum fuisse, quem Mars* (agnosce alienissima & Græcis contraria) *a Iunone offerente acceptum* &c. Benedictus *unum ex Dactylis Idæis, opus illud factum ad rerum militarium institutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, ubi posteriora recte mollit ac corrigit. Sed quis priorem partem intelligit? aut illud opus factum? lege ποιησαμένων, & verte, *unum ex Idæis Dactylis, id opus exercentibus*, nempe *armata saltationis ludum* ac meditationem. Adde, quæ supra occurrunt ad pag. 396.

Pag. 795. Περὶ κρήνην ἰοειδῆ] Eadem sententiarum diversitas in duobus Luciani interpretibus de hoc loco intelligendo est, quæ ad ipsum poetam viros doctos vexavit. Nam quum Opsopæus reddidisset *circa fontem floribus obsitum*, Benedictus postea mutavit in *circum fontem ferrugineum*. Sed nobis certe minime convenire videntur ποόδες ἄπαλοι cum rebus ferrumineis; nec cur colorem ferrumineum referret ista κρήνη, ulla causa est, quum ripam ejus credibile sit teneri ab omne genus floribus, unde colorem ducunt aquæ, inter quos violæ finguntur præcipuæ. Itaque merito vel Opsopæum probamus, vel propius ad Græcam vocem interpretamur *fontem violacei coloris* Et vel Lexiphanes norat dicere ὅπου οἱ λειμῶνες ἀνθοσμίας ἦσαν. ὡς αὐτοποδητὶ βαδίζειν. Vide, quæ in hanc sententiam ad ipsum Hesiodum certissima annotavit Doctissimus noster I. G. Graevius.

Pag. 802. Σπαρτῶν ἀνάδοσις] Vinc. Opsopæus *Spartanorum retributio*, perridicule. Benedictus *satorum ortus*, paulo melius. Scripsit quidem Bourdelotius cætera nomina fabulis notissima. Sed tamen quum ita sit ὡς ἔπος εἰπεῖν, ut supra notaverit καὶ Ἀλιρρόθιον omitti ab interprete, cur non hic quoque aliquid adjecit? Nam sive omittant, sive ita interpretentur, tantundem est. Ne simus ergo posthac frustrationi, & vertatur *Spartorum exortus*.

Ibid. Τῶν Νεφέλης παίδων ἐπὶ ξ κελεῦ τὸν Ἀμφίονον φυγεῖν] Quum adverterem Marcilium ad hanc narrationem offendi, & Ἀμφίονον audacter cogitari, conjiciebam forsan ab Luciano scriptum fuisse διεξὸν φυγεῖν, ut in Lexiphane, ἀπρυμνίσας ποιησάμενος τὰς ὀφθαλμὰς καὶ ἀκριβῆ λημφαλέως εἶναι μηδὲ διεξὸν βλέπειν. Apud Maximum Tyrium differt: το

τῷ

τῷ δὲ ἐμοὶ χάνδ' αἰ νίξεις, τῷ δ' μεζοσίῳ αἰ πλήσεις. Sed quamquam fabulis vulgatis id fit aptum & magis conveniat ad literas vulgati vocabuli, non debemus tamen auctori vim facere, qui apertiſſime vulgatum tuetur in Aſtrologia. ἴσα δὲ μοι κῆϱ ἐς Φείξον τ' Ἀταμαντ(δ' εἰϱηαδω. τὸν δὲ κεφαλ' χευσίῳ δὲ αἰγὸϛ ἐλάσαν μυθίον. Quod ſequitur κῆϱ ἀπὸ αὐτῶν, non interpretarer *& ante illos*, ſed *ante ictus*, quod vides plane velle antecedentia.

Pag. 803. Φυγάδων γαμέϛων] Non ſufficit interpretatio Benedicti *& profugorum Adraſti liberorum ſuſceptio*, immo vitioſa eſt. Recte Opſopæus *& generorum exulum Adraſti ſuſceptio.*

Pag. 804. Τὸν Μελέαγϱον, τὸν Ἀταλάντην, τ' Δαλὸν] Vertunt fideliter omnes totidem verbis, *Meleagrum, Atalanten, Dalum.* Quis credat? Ne talibus nugis obſideamur amplius, intercedit Pater vertendo *torrem.* Torris Meleagi nequit ulli eſſe ignotus. Et jam eodem verbo uſus erat auctor in principio Timonis. ὅτω δαλίτινα αὐτοῖϛ ἐπαναπείναϛ δικάϛ.

Pag. 807. Οἷϛ κοσμεῖϛ μηδὲν ὂν τὸ Ϝ ὀϱχηϛῆ πϱέπϱμα] Opſopæus *quibus exornaretur, nequaquam ſaltatoris eſſe officium.* Benedictus, *quibus exornari ſaltatorem nihil eſt opus*, ac ſi legiſſet hic μὴ εἶν. Sed temere. Et illi non hactenus accuſaverunt, tanquam ornamenta ſaltatori non convenirent, ſed ipſum ſaltatorem eſſe rem nullius momenti ac boni. Debuerunt Latine dare ſenſum clarum, quem præbet Lucianus in Græcis, nempe, *quibus exornari actionem ſaltatoris, quum ipſa in ſe nihil prorſus eſſet.*

Pag. 808. Ἡμιώλιον γάϱ τις ὢν, ἐπίγχανε σωτῆϱαι] Peſſime ſic noſtra ex editione Salmurienſi, quum optime Baſileenſis (ἡμιώλιόν γάϱ τις ὢν ἐπίγχανε) σωτῆϱαι.

Ibid. Τὸ εἰκινεῖν τοῖϛ ὑποκειμένοιϛ πϱοσώποιϛ] Benedictus, *ut propoſitis perſonis geſtu reſpondeat.* Opſopæus *ut perſonis in ſcenam introductis ſaltator per omnia geſtu reſpondeat.* At nec id agit Lucianus, ut oſtendat id etiam in ſaltatoribus laudari, quod in quaque laudatur, ut picturâ, cœlaturâ &c. ut nempe reſpondeant perſonis propoſitis, ſed mens ejus eſt, eamque in interpretando ſic exprimere debuerant. *Novit enim* (n. ὑποκείσεις) *ſe in illis magis laudari eò, quod ſimilis plane ſit ſubjectis perſonis.* Innuit vim ὑποκείσεως maxime curari & valere in iſtis ſaltatoribus, quum non ita pulchritudo ejus in aliis artibus exſeratur.

Pag. 817. Παϱαγϱαφόμϛ ὑποκϱιτὴν] Benedictus *hiſtrionem in theatro agens*, idque verborum ſerie multis modis commutata. At Opſopæus ſequutus Luciani ordinem *adhibito repræſentatore*, quem ſenſum ſane probem, modo Latine efferatur. Et cur Benedictus *in* præcedentibus voces illas οἱ δὲ ἰγέλων interpretatus eſt *alii laudabant*, nec maluit retinere Opſopœanum *alii ridebant*? quod omnino debuerat reponi.

Pag. 819. Ἀνταναπαύϛω τ' Ἀρίϛωνϛ ἐν αὐτῷ] Benedictus *Convivium ab illo Ariſtonis, hic diverſum inſtituo.* Micyllus *Convi-*

vium

vium in eo viciſſim inſtituo contra Ariſtonis illud. Certe hoc manifeſtius.

Pag. 830. Καὶ μὲν ὁ πίνις αὐλύδρῳ ἤδη ἴμπεδός ἐστι] Micyllus *at vero ille, qui antea inter tibias & cantores perſtrepebat, jam immobilis ac tacitus eſt.* Benedictus quoque non alio ſenſu, *qui antea tibia cantu recreabatur*, tanquam qui vinctus ſit, nequeat recreari tibiæ cantu, quum tamen cantet vinctus quoque compede foſſor. Itaque Bourdelotius notat eſſe λόγοις βαπόμῳ, quem ſenſum profecto ex præcedentibus affirmare omnino nequeas; neque id eſt contrarium antithetum ſequentis ἴμπεδος, quod requiri videtur. Commodiſſime id expedivit pater, dum adſcripſit ſe correxiſſe ἀλύδρῳ, *hactenus vagans.*

Pag. 832. Ἄρπαις γάρ ἐστιν αὐτοῖς ὁ μέσος τῇ αὐλῇ, Σκηπάδιον ὄνομα] Attende, lector, quam ſint hæc immixta, dum nulla editio has voces exhibet velut parentheſin & notis ejus incluſas, quod prorſus faciendum eſt, ut fecit paterna manus.

Pag. 837. Τοῖς νῦν τῶν κρεοπωλίων εἰς τὴν ἀγορὰν ταλαντηφόροις] Sane interpretes *quæ a lutifigulis ad forum finguntur.* Neſcio quid velint. Sed opinor intelligit *ad vendendum.*

Ibid. Τὸν μηδὲ βάρβαρον ὄντα τοῖς σαφεστάτοις ἐρίθμοις ἄξιον] *Qui neque barbarus, inter maxime perſpicuos recenſeri dignus ſis.* Sic Benedictus, qui dum Græcas voces curatiſſime referre ſatagit, facit ſe obſcuriſſimum. Micyllus *qui ne cum barbaris quidem inter manifeſtiſſimos recenſeri dignus ſis.* Nulla parte melius. Lege βαρβάρων, quem genitivum ſic ſolet auctor præponere; *qui neque inter illos, qui ex barbaris maxime perſpicui ſunt, recenſeri dignus ſis.*

Pag. 843. Μηδὲ τῷ λόγῳ θεμιτὸν εἶναι] *Neque principio fas eſſe.* Quam poteſt quæſo ſententiam habere illud ineptiſſimum Benedicti principium? Longe verius ac manifeſtius Eraſmus *nefas eſſe vel conari aut proponere Bagoam.* Hoc enim vult prorſus eſſe nefas eum id velle.

Pag. 844. Εἴπερ ἦν ἢ τὰ ὁμοῖα μεταποιεῖται] Henricus Valeſius ὁ μάγος ad Excerpta è Dione notavit corrigendum εἰ θέλω, & quidem peropportune. Sed quod mirari cogor, quum in noſtris exemplaribus ſic vulgo legatur, ut citavi; tum noſſe oportet egregium Briſſonium libro 11. & regno Perſarum, ubi primus illuſtrat hunc Luciani locum, docetque Favorinum eſſe illum Academicum philoſophum, non aliter producere hunc locum, quam prout emendat Valeſius.

Pag. 848. Οὐκ ὀνόματα, ὅπως ἐδόκουν, ἀλλὰ σημεῖα] *Non quæ eſſent utcunque nomina, ſed rerum ſigna, quemadmodum putabant.* Sic Benedictus. Eraſmus vero *non illis quidem utcunque viſum eſt confictis, ſed quæ nota rerum eſſent.* Non attingunt nucleum. Verte, *non nomina, ſicut videbantur, ſed ſigna* & indicia ejus quid eſſent quidque efficerent. Ἐδόκουν non refer ad Æthiopas, ſed ipſas

ipsas appellationes & nomina. Videbantur esse nuda nomina forte data, quum tamen sub illis laterent σημεῖα.

Pag. 850. Ἦν δὲ καὶ Ὀφίαν ἴδῃς ἢ λίθοισιν ἢ χροιῇ μεμιγμένον] Vterque interpres *vel saxo expressum*, quod profecto admodum est rude. Etsi enim id posse fieri, oportet tamen in his esse politurem, & λίθον quoque gemmam vocat in Demonacte, & λίθους ποικίλους tessellas lapidum ad pavimentum in Amoribus. Intelligo & intellexit haud dubie Lucianus Orpheum ex opere Musivo, quales Mercurium, Cupidinem, Satyrum, Silvanum nuper protulit Cl. Sponius.

Pag. 856. Τὰ δ' ἀπὸ φαύλας, ὥσπερ εἴωθεν, ἀκοῆς δέχου. εἰ γὰρ σφίσι ἐπίοιεν] Sic commode Græca concinnavit Benedictus. Sed non bene his etiam apparavit Latina, *Quæ vero non imprudentibus accidunt, facile accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Quæ profecto ut magnam partem sunt imitatio versionis Erasmi, ita exprimunt penitus ordinem verborum in Basileensi exhibitum. τὰ δ' ἀπὸ φαύλας ὥσπερ εἴωθεν δέχου. εἰ γὰρ σφίσι ἐπίοιεν. De quo si vere pronunciare licet, totum plane alienissimum, immo contrarium est menti auctoris, & hinc idem censendum de Benedicti versione, quâ longe accommodatior illa Erasmi: *mala vero facile cum non imprudentibus venerint, accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Hic hæreo, quia nescio quæ sit scriptura vetus in codicibus Mss. Vnde & pater editioni Basileensi in voce ἀκοῆς adscripsit ἐπιοῆς, optime ad sententiam Luciani, sed longius ab vulgata lectione discedens. Si quod edidit Benedictus, exstat in scriptis, opinor verissime sententiam auctoris sic exprimi. *adversa autem facile excipiuntur; non enim imprudentibus superveniunt, sed* &c

Pag. 860. Ὑπὲρ τῶν τῆς ἐλπίδος ἀμαρτόντων] Benedictus *propter spem obsequii delinquere* ex Opsopæo, qui largius *propter spem exhibiti obsequii delinquere.* Mirabiles versiones. Intellige *saepius spem emendationis delinquere.*

Pag. 867. Συμβαλλόμενον ἀσκεῖν τὴν γυμνάζεσθαι] Benedictus, *suasit ut exercitationi incumberet.* Opsopæus, *ut frequenti exercitio incumberet.* At quis negare audet sæpius id ab illo factum? Sed præclarus lusus est in Græcis, quæ non tam suadent exercitium vel exercitationem, quam manuarias & corporis, non animi & ingenii probationes. Sic in Amoribus de Callicratide. ὧν ἡ κρὰς τοῦ σώματος γυμνασικός. Et rursus notabili distinctione, πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις γυμνὴς μαθήματα λιπαρῶς ἐπαθλήσας, ἐπιδὰν ἡ διάνοια τὸ ἐγκύκλιον ἀμαθῶν κορέσῃ, τὸ σῶμα ταῖς ἐλαύνεσθαι ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ.

Pag. 868. Τὸν δέ τις ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτὸν, οἷα τοῖς γέρουσιν ἐπιπίπτει γίγνεσθαι] Benedictus, *cum vidisset quispiam eum cruribus innixum, prout accidere solet senibus*, Quod tantum abest, ut soleat accidere, ut sit inauditum. Et omnes homines quoque cruribus innitantur. Denique quasi legisset αὐτῷ. Longe melior Opsopæus; *cum vidisset*

set quispiam crura ejus tarda & turgida, qualia fere senibus fieri consueverunt. Poterant ista epitheta secure omitti, quum ex sequentibus videantur intelligi nescio qui livores.

Ibid. Ὁ μήπω σαυτὸν τὸν δοῦλον] Vterque interpres *servo tuo similem te.* Cur igitur Lucianus non dixit, ὅμοιον σαυτὸν τῷ δούλῳ? Sed facetissime alludit ad Λακωνίζοντα Lacedæmoniam, de qua tum plurimi alii tum I. Meursius in Græcia feriata, & ipse Lucianus de Gymnasiis pag. 296. tom. 11. Per quam fiebat, ut idem honor videretur contingere servo, si ab domino verberaretur, qui solebat contingere liberis ac dominis.

Pag. 869. Στρατοπέδων καὶ ἐθνῶν καὶ μεγίστων] Palam nugatur Benedictus *castrorum & maximi exercitus*; quod tamen fecit æmulatione Opsopæi, qui *castra & magnum exercitum.* Nam verti debebat *legionum & maximæ provinciæ.* Pessima autem est in Græcis distinctio.

Pag. 872. Λήγει μὲν ἀγὼν τῶν καλλίστων ἄθλων παιδιᾶς] Vterque interpres *Iam finis est pulcherrimorum munerum certaminis.* At manifeste apparet imperfectam esse sententiam, & duntaxat postrema in Græcis vox negligitur injuste. Et cur non potuerunt reddere? *Iam finit agon pulcherrimorum munerum dispensator* vel judex & arbiter.

Pag. 874. Εἰ ὥσπερ μὲ λέγειν ἔοικας] Notabili versione hæc obscurantur ab viris doctis, qui interpretantur *si abunde mihi dicere videris*, quum nec in Græcis sit μοι vel ἐμοὶ. nec loquutionis hujusmodi sententia locum habere hic possit. Nihilo pluris æstimanda immutatio Marcilii, εἰ μὴ ὥσπερ λέγειν ἔοικας. Nam hac exceptione uti non vult, & quia scit ab se peti rem, quam præterire & nescire tuto poterat, ideo præmittit obtestationem per majestatem Veneris. Sensus Luciani clarus est, *si vana otiosa*, futilia & inutilia *me dicere existimas.* Vt de mercede conductis, ὡς τις αὐτῶν ἀφέλῃ τοῦτο, ἀπειροι αὐτῶν καὶ ξυνοί καὶ ὥσπερ οἱ εἰσι. Et rursus ibidem, κἂν ἓν τι τούτων ἡδέως ἀνάγνοιο, ὡς μὴ ἀποβλήθῃ καὶ ὥσπερ ἔπος.

Pag. 877. Ἐξ ὑπογύου δὲ ἐπιχειρήσεως ἠψάμην, εἰδὼς ὅτι λίαν ἀλλ' ὐ παλαιᾶς] Sic edit & vertit Benedictus *rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse.* Et quis recte judicans hæc Latina sic Græce efferet? At Basileensis distinguit hoc modo: εἰδὼς ὅτι λίαν, ἀλλ' ὐ παλαιᾶς, & Latina apponit *nuper adeo ejus rei periculum facere cœpi, sat scio, nimium & non olim.* quæ certe Latina etiam nimis minuta. Græca enim ibi videntur recte se habere, quæ sic accipienda: *ex recenti studio id aggressus sum, sciens quamoptime, & non ab antiquo.*

Pag. 879. Εὐθὺ γάρ μοι δύο ἢ καὶ τρεῖς ὥσπερβύησαν ὀλίγου ἀφ' ὁρμοῦ] Sic edit Benedictus sequutus Bourdelotium, & vertit, *statim enim mihi duo vel etiam tres propemodum præcipui supervenere*, idque exemplo editionis Basileensis, quæ hanc interpretationem prior exhibet, quum in Græcis sedat δύο ἢ καὶ τρεῖς ὥσπερ ὥσπερβύησαν. Mirandum profecto est, si tres propemodum utique præcipui accesserint

rint ſic ad Lucianum, eos ſic ſubito relinqui, nec vel verbum ullum aut de aut ab viris tam notabilibus fieri. Pater tale quid cogitans illas voces *propemodum præcipui* virgula induxit. Et certe credimus verti debuiſſe *parvo diverſi* vel diſtantes ac propemodum pares. Quod ſi verbum de compoſitum eſt in ſcriptis, non eſt cur contemnatur.

Pag. 879. Προηγεμόνως γὰρ πολιτικῶν λόγων ἐφίστατο] Baſileenſes vertunt *nam ſe velut ducem atque anteſignantem in civilibus orationibus gerebat*, ut & Bourdelotius, niſi quod *anteſignanum*. Benedictus *Nam ſe veluti ducem in civilibus orationibus gerebat*. Nec *veluti* in Græcis eſt, nec προηγεμόνως in Latinis apparet, quod Pater interpretabatur *in primis*. Senſus eſt. *Nam præcipue his civilibus* h. e. non doctiſſimis & elaboratiſſimis, *orationibus præerat*.

Pag. 887. Ὧν, ἀξιῶ, μόνων ἐπα.] Benedictus ex aliis *quæ propono*. Pater *quæ ſentio*.

Pag. 891. Καὶ βίᾳ τυραννίδα ἴχνη] Benedictus *& vitæ tyrannidem videret*. Immo *vitæ inhiantis tyrannidi*, vel ut prior, *totæ vitæ ad tyrannidem ſpectaret*.

Pag. 898. Ὡς ἀπὸ μικρᾶς λύσεως] Benedictus *tanquam a parvo occaſu*, Legit ergo λύσεως, quæ nullum hic ſenſum habet. Alii *a parvo fomite*, nimis tranſlate, nec opus tam alta figura, quum apte poſſimus ac debeamus *velut exiguam nactæ ſolutionem* vel laxamentum.

TA-

TANAQVILLI FABRI

Notæ & Animadverſiones in

TIMONEM LVCIANI.

CAPVT I.

Timon quo tempore vixerit. quo anno hæc acciderint quæ à Luciano ſin-guntur. Κολυτλός. *Ἀλαὶ duplices. Heliodorus eodem in loco bis e-mendatus.* ἰνθμός. *de arca Deucalionis & Noachi. Lycoreus mons, quis. Liacura in Gracia barbara quid, & unde.* πυπὶς, *& de illa voce judicium Ciceronis.* ἰχαπά. *de Epimenidis ævo. Lucianus emenda-tus,* Οἴτης *pro* Αἴτνης. *de Iovis ſepulcro ex hiſtoria ſacra Evemori. Scholiaſtes Callimachi emendatus. In Luciano tentata emendatio. Hecatombæ. de ἄσυ contra ea quæ apud Diodorum leguntur. Lu-cianus emendatus.*

Pag. 51. lin. 1. Τίμων] Quandoquidem libelli hujus Φερωνυμία erit Timon, ille cognomento μισανθρωπος, de eo pau-ca viſum eſt dicere. Vixit igitur Athenis belli Peloponneſiaci tem-pore. Nam cetera argumenta ut omittam, Lucianus Demeam rhetо-ra ſic loquentem inducit: καὶ ἡμεῖς γε ὁ (de Timone loquitur) ὑπὲρ τὰ πατρίδος πίονι πρὸς τὰς Ἀθήνας, (quem locum infra examinabimus) *& ſtrenuè ſe fortiterque geſſit pro republica anno ſuperiore, cùm Peloponneſii Acharnenſes obſiderent.* Acharnæ autem δῆμος Ἀττικῆς anno primo belli Peloponneſiaci obſeſſæ ſunt, ut ex Thucydide locupletiſſimo teſte conſtat. Quamobrem ea quæ hic à Luciano narrantur, in annum CCCXXII. urbis Roma-næ conjici debent, qui eſt ante Chriſtum natum CCCCXXIX. Erat autem Timon ex eo Atticæ populo ſeu oppido, cui Κολυτὸς nomen. Indidem oriundus Plato Philoſophus. Κολυτὸς autem ad radices montis Hymetti jacebat. Quare non te-mere eſt quòd à Luciano ſcribitur, τὶς ἔτος ἦσαν, ὦ Ἑρμῆ, ὁ κακοήθης ἐκ τῆς Ἀττικῆς παρὰ τὸν Ὑμηττὸν, ἐν τῇ ὑπωρείᾳ; Patrem habuit Echecratidem nul-là aliâ re inſignem, quàm quòd Timonem genuit. De hominis moribus nil attinet dicere, cùm eam rem Plutarchus διὰ παροιμιῶν in vita M. Antonii abſolverit. Hoc addam tantùm, Timonem virum bonum fuiſſe, & moribus adeò factis ad humanitatem, nihil ut ipſo χρηστότερον, nihil benignius extiterit. Nam quòd illum μισανθρωπον cognominarunt, id hercle perperam fecere. Quemadmodum enim qui Mercurium, Venerem, Sylvanum, & alias id genus nugas deos eſſe olim negabant, non rectè θεοὺς vocarentur (neque enim Sylva-nus Mercuriuſque dii ſunt) ſic Timon non rectè μισανθρωπος appellabitur. Quid ita? inquies. Quia non homines ille, ſed feras oderat, quibus ætas illa ſcatebat. Certè qui Ariſtophanis fabulas, veram Attici ingenii imaginem, ut ajunt veteres magiſtri, legerit, de his mecum tria non commutabit verba. Ac-cedat his Platonis teſtimonium, qui ita ſcripſit in epiſtola XXIV. inter illas quæ non ita pridem à Leone Allatio vulgatæ ſunt. Quo enim loco ait ſe in fundum Hepheſtiadeum migraſſe (Ἡφαιστιάδην debuit ſcribere Leo ex Diogene Laërtio & Hermolao ἐν Ἰθακησίοις, non autem Ἑφεστιάδην) ut ubi ἀποθνῃ τῷ ἀγαθῷ νί-

vat; addit: συμίγνυσι τὸν Τίμωνα ἐκ τοῦ ἔχειν μισάνθρωπον. μὴ θαυμάσῃς οὖν, εἰ ἀνθρώπους, οὐκ ἠδύνατο ἀγαπᾶν φησίν. *Cognovi ego, Timonem non satis misanthropum: sed cum homines nanciscis in urbe non posset, bellulas amare haud pertæsi.* Extat ejus Epitaphium olim à Callimacho scriptum; & item alterum quod homo providus sibi fecerat. En tibi, ut quidem tali dignum ingenio est:

Ἐνθάδ' Ἀπελλίχης ψυχὴν βαρυδείματα κεύθω·
Τέτρυχε δ' ἡ πενιχρὸς, καὶοὶ ἦ καλὸς Ἀπελλῆς.

Ait Plutarchus sepultum eum fuisse Ἀλῆσι· sed cùm duæ sint Ἀλαί, locum illum Plutarchi de Araphenidibus intelligas, non de Æxonidibus: nam priores Ἀλαὶ ad tribum Ægeida pertinebant, alteræ non item. Ceterùm hunc libellum ita venustum, ita elegantem judico eum ut inter politissimos Luciani non dubitem referre. Ita ingeniosè & facilè compositus est, ut ei nulla comœdia possit comparari. Tum porrò, si usquam alibi, pura in eo oratio est, atque ita castigata ut nihil supra. Habet quidem initium vehementius paulo & tragicum spirans, sed ita hominis fortunis & moribus conveniens, ut nihil ἁρμοδιώτερον fingi queat. Ceterum, ita habeto, Lector, nunquam post renatas meliores literas pariorem editum fuisse libellum hunc. Idque ita verum est, ut satis mirari non possim hominis illius impudentiam, qui ausus est posteris imponere, professusque est editionem illam Parisiensem in forma maxima ex Mss. Codd. regiæ bibliothecæ expressam esse.

Νῆξε δ' μίμησαι ἀκριτὸν, ἀρθρα παῦσαι τὸν φρενῶν.

nil verius, mi Lector, neque magis in vita degunda utile.

Pag. 52. lin. 10. Ὦ ξεῦ φίλε ξεῖνε ξένων | Hæc Iovis cognomina, & plura item alia, diligentissimè sunt & ingeniosissimè à Dione Chrysostomo explicata Oratione I. de regno pag. 8. editionis Morellianæ. Ceterum, quod in interpretatione illa omnia Græcè, uti se habebant, reliqui, id non temerè factum est: & qui κριτικοὶ sunt, facilè causam videbunt.

Pag. 53. lin. 6. Ἐπειδὴ | Hujusmodi carminum fulcra Latini tibicines vocabant; eaque voce olim usus est Virgilius, referente anonymo Biographo. Sed admonet me hoc verbum, ut meum de quodam Heliodori loco judicium aperiam; mihi enim vehemens suspicio fit, corruptum eum esse. Is ita ubique legitur: Μετὰ δὲ τὸν πέζιον τὸν ἀγῶνα διατίθεται χαίρων ἐπιδεικνύμενος, ὡς πάντων τὰ παρόντα ὀπτικώτατα, &c. Est ibi elegantissima mœrentis Charitis descriptio. Iego τὰ παρόντα ἐπιτείνασα, doctis fortassè non dissentientibus. Ita quia non uno vitio hunc locum laborare judico, iterum mihi tentandus est. Quis enim unquam audivit dici, ἀγῶνα χαίρειν? Scio quidem, & monent veteres magistri, ἀγῶνα quandoque esse ὀπτασίαν τ' χαίρειν; sed hic ex descriptionis serie non potest. Itaque hic mihi persuadeo legendum esse, ἀγῶνα δεινὸν ἐπιχαίνοντα. Totam illam descriptionem legito, lector, & te, si me, amas. Ad illud ἐπιτείνασα ut revertar, non omittendum illud quod in *Milite* gloriosò Plautus est, *os columen natum*; sed κομψεύεται τοῦτο.

Lin. 8. Ῥυθμὸς | Ῥυθμὸς & μέτρον non sunt eadem: itaque rectè distinxit Lucianus. proprie enim ῥυθμὸς ad incessum pertinet, ut mihi ex Platone demonstrare facile fit lib. III. de Republica, & lib. II. de legibus; ex Scholiaste item quæ Æschyli in ἑπτὰ ἐπὶ Θήβ. qui ait, βάδισιν ἢ πήδησιν, τὰ μέτρα εἶναι pag. 74. edit. Stephanianæ. Ex Luciano præterea ipso in περὶ ὀρχήσεως, cùm ait de iis, qui inepte & perperam saltant, ἐπεὶ καὶ τὸ μέτρον, ἐπεὶ καὶ ῥυθμὸν ἔχουσι. Atque utinam veteres illos poëtas datum nobis esset semel remeare audire, eorumque choros spectare. Quàm multa hodie teneremus, quæ æternùm latebunt circa μέτρα & ῥυθμοὺς! mira enim veterum circa hanc rem diligentia. Itaque apud Scholiasten Aristophanis legas, ἀρχαῖα ἡ τῶν μέτρων καὶ ῥυθμῶν διάστασις.

Pag. 57. lin. 5. Τὸ μανδραγόρας | Illius enim vis ὑπνωτικὴ est, seu somnifica, ut loquitur Plinius. Xenophon in Sympolio. τοῖς μὲν ὑπὸ μανδραγόρου τὰς ψυχὰς, τοῖς μὲν λύπας, ἀπαιρῶ ὁ μανδραγόρας οὐ ἀπήρκεσε, ἀπ-

Eſt & tale aliquid in ſexto Platonis περὶ τ πολιτείας, ubi παύλυρος dicitur μανδραγόρα ἢ μέθη συμπεδιθείς.

Pag. 59. lin. 10. Κοσκινηδὸν] Παίζει χαριέστατος ſcriptor φρὸς τ ὁμοιοκατάληκτον, in adverbiis ſcilicet ſimiliter exeuntibus, σειτηδὸν, σωρηδὸν, κοσκινηδὸν. Ceterum cum ait σεισμὸς fieri κοσκινηδὸν, intellige ita frequentes, ita crebros, ita ſibi invicem inſtantes, ut eam cribri agitationem referre videantur, quæ fit cum grana incernuntur.

Pag. 60. lin. 4. Ραγδαῖος] Notandum hoc Luciani judicium, qui ὑετὸς ῥαγδαῖος dici φερπικὸς in proſa ſcilicet oratione dici exiſtimat. At Suidas proprie dici credidit. Nam hominem ῥαγδαῖον quomodo Alexandrum vocavit Plutarchus, ait dici κατ' μεταφορὰν ἀπὸ τ ὄμβρου. Hæc & alia hujuſmodi ſedulo obſervanda judico, ut ad proprietatem Græci ſermonis perveniri poſſit. Cete.ùm non ὑετοί τε, legendum eſt, ſed ὑετοὶ tantum. Quod autem vocem hanc ῥαγδαῖοι in verſione Latina reliqui, id fieri debuit.

Pag. 61. lin. 4. Κιβώτιον] Locus apprime notandus; convenit enim cum Hiſtoria ſacra, niſi quod, ut ait Comicus, *male diviſa ſunt temporibus hæc.* Quæ enim de Noacho ſcripta à principe hiſtoricorum Moſe fuerant, ad Deucalionem ſuum tranſtulerunt Græci. Ceterum quod κιβώτιον Luciano in hac hiſtoria dicitur, alius λάρναξ eſt, vox ejuſdem ſignificationis. Vſus ea quondam fuerat Nicolaus Damaſcenus, cum de primo diluvio ageret. locus eſt apud Joſephum. Eadem quoque occurrit apud Plutarchum, in eruditiſſimo libro de ſolertia animalium, quo loco, mirum, & columbæ meminit; ſed eam tamen ad fabulatores remittit. οἱ μὲν ἐν μυθολόγοις, ait, τὸν Δευκαλίωνα φασὶ πέμψαντα ἐκ τ λάρνακος ἀφιέναι μὴ λωπὸν γῆς ἐπὶ τ ὑδάτων χειμῶνος μὴ εἶναι πάλιν εἰσδυόμενον, ἔνδειας ὄν, ἀποπάσειν. id eſt, *Fabulatores quidem produnt columbam ex arca emiſſam indicium tempeſtatis Deucalioni fuiſſe, cum ſe rurſus in eam conferret, ſerenitatis vero, cum prorſus avolaſſet.* pag 908. edit. Pariſ.

Pag. 62. lin. 1. Λυκωρεῖ] Parnaſſus eſt, aut certe illius pars, (nam ad Parnaſſum appulit Deucalion) ibi quoque olim fuit urbs Lycorea, ut ex veteribus Geographis conſtat. hinc itaque eſt quod hodieque à Græcis incolis Parnaſſus Liacura dicitur.

Pag. 65. lin. 1. Εὐδαιμόνιε] Honeſta appellatio: nihil apud Græcos ſcriptores frequentius. ita ὦ γύναι, ὦ γύναι, ὦ δαιμόνιε, & alia ſexcenta.

Lin. 5. Δευκαλίωνες] Etſi conſtet plures fuiſſe Deucalliones, eo tamen confugere nihil neceſſe eſt; ſed locus tantum explicandus. Intellige igitur pœnas & calamitates θηλάσας, quibus humanum genus ſub Deucalione pæne periit, leviores eſſe quam ut, &c.

Pag. 67. lin. 1. Μηδὲ ἀναγνόντες] Verti *ne legentes quidem*; non metaphora eſt ducta ἀπὸ τ γηλῶν ἀναπεταμένων.

Lin. 6. Σωτῆρα & Ἐκηβόλον] Fere plerumque has duas voces conjungebant; exempla ita crebra, ut pigeat colligere: aliquando etiam dicebant σωτὴρ καὶ Θεὸς. Plutarch. in vita Dionis. Ceterum miror quod dixit Cicero, σωτὴρ *Latino uno verbo exprimi non poteſt*, nam *ſervator* idem facit Latine quod Græce σωτήρ. Terentius: *ſervatrix mea.* In Græco haud dubie erat σώτειρα, quid enim aliud?

Lin. 8. Ἐπὶ ταυτὶ ἀ ἰχαπαν] Cave iis idem cum illo ſentias, qui vertit, *ad extrema redactus conſilia.* nihil nequius dici aut fingi poteſt, Dii boni! Saltem meminiſſe Homerici illius;

Ἄγρει ἴτ' ἰχαπλιή. ὄφι δώματα, &c. Odyſſ. 4. item.

Ὡς δ' ὅτ' ἐν τῇ δαλὸν ἀποφθίνοντα μύραιν

Ἄγρει ἴτ' ἰχαπῆς, ὦ μὴ πάγα γείτονες ἄλλοι. Odyſſ. 5.

ἰχαπὰ hoc quidem loco nihil aliud quidquam eſt quàm ſolitudo, ſeceſſus, pars ruris remotior. Heſych. & Harpocration. Lucianus infrà vocabit ſimpliciter ἄγρην.

Pag. 69. lin. 2. Νήδυμοι] Reliqui vocem Græcam in verſione, eſt enim reſpectus ad Hom. locum.

Lin. 3. Ἐπιμενίδην] Somnus Epimenidis notiſſimus eſt ex Diog. Laërtio, Suida, & quo non? Sed in primis obſervandum eſt quod jam dicam. Auctor eſt Diogenes eum Olympiade XLVII. Athenas veniſſe, urbem luſtraſſe, ac peſtilentiam ſedaſſe. Sed id qui fieri potuit, cùm dicat, Niciam illum Niceratii filium, clade Siculâ nobilem, in Cretam ad eum miſſum fuiſſe? quod evenire non potuit, niſi annis poſt plus minus CLXX. Plato autem lib. 1. de Legibus, ait advectum eum Athenas ὡσεὶ τὴ Περσικὴν δίκης ἅπασαν: id erit circa Olympiadem ſeptuageſimam. Id vero qui pote, cùm omnes uno ore atteſtarentur ipſum Solonis familiarem? Viderint itaque alii. Certe ἀμφοῖν διαφέρειν nam aut neceſſe eſt in unum Epimenidem, collatum fuiſſe; quod de pluribus dictum fuerat; (id quod ſæpe uſu veniſſe conſtat in multis) aut verum illud erit quod de illo quondam dixere Cretes, annos videlicet CCXC. viviſſe. Eſſet hic latiſſimus campus ſcripturienti. Ceterum miror diligentiſſimum Caſaubonum hæc ad Diogenem præteriiſſe.

Lin. 5. Οἴτνε] Error manifeſtus. legendum enim Αἴτνε, fulmina Iovis ex Ætna, qui mons olim perpetuo ardebat incendio, accendi ait Lucianus. De Oeta nil tale legas. At ibi, inquies, Hercules crematus eſt: fateor. quid tum? Ex eone tempore mons arſit? ne dixeris.

Lin. 5. Ἐναυσάωρος] Libentius legerim ἀναυσάωρος maximè cùm Eraſmus verterit, *redaccenſo*, &c. quamobrem in ſuo codice legit non ἐναυσάωρος, ſed ἀναυσάμενος.

Lin. 10. Σὴς τάφος] Locum Callimachi reſpicit, hymno in Iovem, quem profert quoque Origenes adverſus Celſum Epicureum. is ita ſe habet:

Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσαι· καὶ γὰρ τάφον, ὦ ἄνα, σεῖο
Κρῆτες ἐτεκτήναντο· σὺ δ' οὐ θάνες· ἐσσὶ γὰρ ἀεί.

Semper mendaces ſunt Cretes. etenim ſepulcrum tuum, ô rex Iupiter conſtruxerunt; tu vero non es mortuus; ſemper enim es. Ad quem locum doctiſſimus Scholiaſtes hæc habet, ſi minus vera, at certe ingenioſa. Ἐν Κρήτῃ ἐστὶ τὸ τάφῳ τὸ Μίνωος ὑπογέγραπται, ΜΙΝΩΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ, ΤΑΦΟΣ. τὸ γράμμα δὲ τὸ τὰ ΜΙΝΩΟΣ ἀπαλείφθη, ὅτι παλαιωθῆναι ΔΙΟΣ ΤΑΦΟΣ. ἐκ τούτου ἦν ἰσχὺν λέγουσι Κρῆτες τὸ τάφον τοῦ Διός. *Sepulcro Minois inſcriptum fuerat*, ΜΙΝΟΙΣ ΙΟΥΙΣ [F.] ΣΕΡΥΛΓΡΥΜ. *lapſu autem temporis illud*, ΜΙΝΟΙΣ, *deletum eſt, ita ut reliquum ſit tantùm*, ΙΟΥΙΣ ΣΕΡΥΛΓΡΥΜ. *hinc eſt quod ferunt Cretes eſſe apud ſe Iovis ſepulcrum.* Ceterum in loco Scholiaſtæ legendum eſt non τὸ τῷ Μίνῳ, ſed τὸ, Μίνῳ, ut ſit poſitum ὑπαικῶς, ut vulgo loquuntur. Quod vero dixi ſuprà, ea mihi videri ſi non vera, at certe ingenioſa, non temerè dixi. Nam ex Euemeri ſacra Hiſtoria, quam olim Latinam fecerat Ennius, ſuſpicio eſt totum illud negotium ſe ſe aliter habuiſſe. Locus eſt apud Lactantium: *Iupiter ætate peſſimâ actâ in Creta vitam commutavit, & ad deos abiit; eumque Curetes filii ſui curaverunt*, (intelligo τὰ περὶ τὰ τεκνῶν διαπράξαντα) *decoraverunt que: & ſepulcrum ejus eſt in Creta, in oppido Gnoſo; & dicitur Veſta hanc urbem creavi ſſe* (ita loqui amat Ennius; iſthuc autem *creare* Græcum eſt κτίζειν, quod & condere ſignificat) *inque ſepulcro ejus eſt inſcriptum antiquis literis Græcis*, ΟΖΕΤΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ. Ceterùm in cod. Reg. legitur ἐν τῷ ἐκεῖ τάφῳ. unde fortaſſe legendum τὸ σὸς ἐκεῖ τάφος. verùm non eſt tanti.

Pag. 70. lin. 2. Παρὰ τὸ Τμῶλον] Ibi enim erat Κολυττὸς δῆμος, ex quo oriundus Timon. quod ſuprà monui.

Pag. 71. lin. 2. Καθ' ἱερῶν τελείων ἑξήκοντα] Nota. alii enim dicerent τελείων ἱερῶν, non καθ' ἱερῶν.

Lin. 4. Ἑκατόμβας] De quibuſvis pecudibus dicitur, contrà quàm pleriſque videtur: nam apud Diodorum memini me legere ἑκατόμβοιν κοιλάνων; apud Hom. autem ἑκατόμβας αἰγῶν. Quin etiam citatum video in Scholiis Græcis ὄνων ἑκατόμβας, quod & apud veterem ſcriptorem legiſſe me ſcio. Ceterùm duplex hecatomba: altera centum pecudibus conſtabat; altera quinque & vigin-

ti,

si, ex Schol. Hom. in Iliad. A. itaque minores has hecatombas quasi ἑκατὸν βόας vocabant: per pedes enim, seu βόϊς numerabant.

Lin. 5. Διάσια] Iovis sacra. *Dialia*, opinor, recte vertas, itidem ut *flamen Dialis* dicebatur, qui Iovi proprius erat. Emenda Schol. Aristophanis ad νεφέλας; ubi enim scriptum est διάσια dicta fuisse ἀπὸ τῦ φυγεῖν τὰς δίκας, legendum est δίκας, id est λύτας. unde apud Hesychium hodieque legitur διαδζειν pro λυπεῖσθαι, & διεσθεὶς pro λυπηθεὶς, & apud Herodotum in Thalia, ἐδίζητο ἐπ' ᾧ ἂν μάλιστα ἡ ψυχὴν ἀσπάσαιτο ἀπολομένω τὸ καιμηλίων.

Pag. 72. lin. 5. Οὕτωσὶ μὲν εἰπεῖν, &c. ὡς ἂν ἀλληθεῖ λόγω] Locus adprime faciens ad proprietatem Græci sermonis. Vix millesimus quisque hæc obtervat: dicam tamen quod sentio. οὕτωσὶ μὲν εἰπεῖν hoc loco est, *si quis minus exacte loqui velit*, &c. quod in versione mea expressi. Itaque οὕτωσὶ εἰπεῖν & ἀληθεῖ λόγω, quodam modo opponuntur.

Lin. 9. Ἀκρισία πρὸς τὸν φίλως] In Mss. Reg. legitur πρὸς τὸ φίλων, non placet; neque adeò injuria.

Pag. 73. lin. 11. Ἄσυ] Admonet me hæc vocula loci cujusdam, qui apud Diodorum legitur, lib. 1. pag. 24. edit. Rhodomannianæ. Ibi enim sunt qui probare conantur, Athenienses Saitarum (in Ægypto sunt Saitæ) colonos esse; hancque afferunt rationem, quod παρ' Αἰγυπτίοις μόνοις τὴ Ἑλλάδα, φίλις ἄσυ καλεῖ, idque ducta, ut ajunt, appellatione ab urbe seu pago Ægypti, cui nomen Asty (meminit Hermolaus ὁ Ἐπιτομεὺς.) Rem ipsam in medio relinquam; sed argumentum illud dico telum esse plane plumbeum, qui sciam passim apud Homerum, Herodotum, & antiquissimos quosque scriptores reperiri ἄσυ pro φίλις: quæcunque illa sit urbs. Quin recentiores quoque Græci ita usurpant. nam apud Plutarchum est Φωκίων ἄσυ, in vita Themistoclis. Terentii autem locus, *An in astu venit*, nihilo magis probat. scena enim Athenis esse fingitur. hic quoque Luciani nostri, qui nobis in manibus est, tantumdem efficit. nam scena hujus δράματος in Attica est. Sique Alexandriæ res ageretur aut Epidauri, liceret dicere, *An in astu venit*, pro, *an in urbem venit*, seu illa Epidaurus foret, seu Alexandria. Itaque loci illius auctoritate, qui apud Diodorum est, non est quod tantopere moveamur.

Pag. 74. lin. 6. Ἠγανάκτ[ ] Lego ἀγανακτῶ, & ποιήσομαι.

CAPVT II.

Lucianus sex septem locis emendatus. in Xenoph. conjectura. Proserpina & Ceres θεσμοφόροι. Diogenes Laërtius emendatus in V. Bionis. πιλεῖν ἐπὶ πέρμα, recte dici. Lucianus emend. ut & Hesychius in Ἑρμῆς. *Lucianus emend. δὴ pro δεῖ. Dionis Chrisostomi locus in* Ὀλυμπικῷ *emendatur* Δῆ παρεκβάσεως. *de hac voce ἠῶνδε, contra Bud. & Vallam.* ἀρχάδων, *& alia quædam.*

Lin. 8. Τοσαῦτα πίτυρα ταύρων] Ajunt esse Atticissimum, πίτυρα αἰγῶν; at ego ajo solos barbaros Græce dicere τοσαῦτα πίτυρα. Itaque locus vitio non caret. hoc enim loquendi genus Græcæ consuetudinis non est. Hæc ad oram libri annotaveram, cùm ex Codd. Regg. cognovi locum mutilum esse: nam in iis planissime legitur, τοσαῦτα μηρία ταύρων, &c. *tot femora taurorum*, &c. notum enim femora in sacris præcipue absumpta. Testes qui petat, non Homerum, non Aristophanem, nec poëtam denique ullum legerit. Itaque supersedebo afferendis testimoniis.

Pag. 76. lin. 8. Λήμης μεγάλης] Puto scripsisse Lucianum λήμης μεγάλης μεγά-

ἀπὸ τῆ &c. Terent. *magno conatu magnas nugas.* alioqui istud λήρους nullo adjecto nomine non satis efficax videtur.

Lin. 10. Σὺ δὲ ἐπὶ τοῦτο ἥκεις] Etiamsi nullum in MSS. Codd. subsidium esset, nemini tamen, ut opinor, difficile foret persuadere, legendum πρὸς λῆρον. Video sane plerosque omnes in hac esse opinione, Luciani textum, ut vocant, esse perquam emendatissimum; sed qui ita censent, næ illi haud satis attendunt, quid legant. Nam hoc loco σὺ ἐπὶ τοῦτο ἥκεις sola crisimus est; & tamen ex tot editoribus nemo animadvertit. ὁ hominum expromptam diligentiam!

Pag. 77. lin. 15. Περὶ δὲ &c. Ἀναξαγόραν] Hinc facile cognoscas, quo tempore vixerit Timon. Legendus Plutarchus in Pericle, Diogenes in Anaxagora.

Pag. 79. lin. 3. Σκωπτέον παρὰ τὴν πέτραν] Locus corruptus, etsi primo fecisse videatur: cum enim scripsisset Lucianus σκωπτέον πρὸς τὴν πέτραν, nihilo qui male conciliari tam bonam lectionem παραδήλουσιν, fecerunt ne παρὰ τὴν πέτραν, Sed longe alius est sensus, si παρὰ τὴν πέτραν legas, alius si πρὸς τὴν πέτραν. Illud enim *juxta petram*, significat, hoc autem *ad petram*. Illud ridiculum, *subter juxta petram*, aut *prope petram*, hoc non item, *ad petram*. Hanc emendationem MSS. codicis auctoritas confirmat.

Pag. 81. lin. 10. Καὶ μόνον οὐχὶ διεκπίπτει με ἡ οἰνίσκη, κατέδαφος εἰ τὸ πῦρ ἡ χειμὼν ἐκβεβρωκὼς] Locus corruptus. Qui pote, inquies. Quasi nonne πεπτωκὸς sit, si quis dicat, *fere me furcâ extrudebat, velut quæ ignis vimbus exedunt?* videlicet tota labes ex unius vocula defectu, quæ propter similitudinem literarum facile excidit, ἐ scilicet, ἐ καθάπερ εἰ &c. quæ una efficiet, ut omnia constent, sic, *me veluti fuscina extrudebat, & ut si ignis esset, quæ exuit à manu carbones ardentes amoliuntur.* Dices, non erat tanti; sane quidem, si sententiæ tam exigua res non obfuisset; sed, ut opinor, non est quod me, atque adeo quemquam literaturæ politioris studiosum, hujus diligentiæ pudeat.

Pag. 84. lin. 10. Ἀλλὰ δὴ τηνικαῦτον ἡμᾶς ἀκμάζειν] Respicit locum qui in Pluto Aristophanis est: quem huc transferre non vacat, ut nec alia μυρία ejusmodi, nam ex Aristophanis Pluto hæc magnam partem educta sunt.

Pag. 88. lin. 9. Πάλαι μὲν σε αἰτιάσθαι] Non potest stare hic locus, nisi legas σε pro σε. Sensus est: *numquid ab omni ratione alienum est, te olim hæc quæ nunc autem plane contraria Platoni objicere?* alioqui αἰτιάσθαι σε τούτου significabit, *te in his accusare*, vel, *te rerum harum accusare*, quod nihil ad rem, nunc quidem, facit.

Lin. 13. Τὰ τῆς Τίμωνος τὸ ἀνεπιφθόνως] Melius scribi judico τὰ τοῦ Τίμωνος τὸ ἀνεπιφθόνως.

Pag. 89. lin. 1. Εὐτυχὲς οἰκεῖν] Legerim εὐοίκου εἰς ἐμὲ, etsi aliter verterim. Si quis autem existimat εἰς ἐμὲ in lingua communi, & οἰς ἐμοὶ in lingua Attica, idem esse, fallitur: nam οἰς ἐμοὶ Atticum, semper *ad me*, vel *in domum meam* significat, non *erga me*.

Lin. 3. Κατάκλειστον ἐν θύραις] Suspicor legendum θύρᾳσι, *in area*. forte etiam pro θύραις scriptum fuerit θύλαξι, quæ vox aliquando cistulam significat, aliquando sæculum. Deinde si hac voce θύρας uti voluisset, haud dubie dixisset ἐντὸς θύρας, non ἐν θύραις, quemadmodum scripsit suprà, κατακλειόμενος ἐντὸς μοχλοῖς ἐν αὐλῇ.

Lin. 11. Ὑπὸ τοῖς ἀπολοῖς διαμοῖς κατακείμενος] Ita Xenophon de avaris: οἱ μὲν ἐπιδὰν τὰ ἀργύρια ἀφιστῶσι, τὰ μὲν αὐτῶν κατορύττουσι, τὰ δ' ἐπιτηδεύουσιν. mox loquitur locus mihi suspectus: τὰ δ' ἀναθιῶντες, ἐ μεμφόμενοι, ἐ ἐκπλήττοντες, ἐ διαφθείροντες. libenter legerim διαφθείροντες, eos ut designet, qui pecuniam suam fricant, ut ærugine eam avertant. Locus est lib. 8. Κύρου παιδείας pag. 211. editionis postremæ Leunclavianæ.

Pag. 90. lin. 4. Μεῖον] Respicit proverbium notissimum, μείων ἔχεις. Lin. 8. Τὰ Διὸς ἄφορα τῆ Διός] Hujusmodi facetia apud Aristophan. est.

Pag.

Pag. 91. lin. 5. Ἀ*πάγοι μοι χθονιοειδῆ*] Cùm sequatur mox *ἀναίσχυντε τὰς δύξας*, non possum concoquere illud *ἀπάγοι*; qua voce significatur puellam à marito foras permolendam duci, quod contrà Lucianus, qui *μεγάλα μυκᾶσθαι* domi fieri innuit. Itaque lego non *ἀπάγοι*, sed *ἀφαγοι*, unde *ἀφαγωδὸς*, verum talis meriti nomen. Deinde in codice Erasmi ita legebatur; quod ex ipsius versione facile intelligitur. Sic enim habet, *Vel prodmas ultro.*

Pag. 92. lin. 2. Ἐ*τ' ἀρότῳ παίδων γενεήν*] Tragicum est. Ita in illo maxime inclyto oraculo, quod olim Laio datum fuit;

Μὴ σπείρε τέκνων ἄλοχε δαιμόνιον βίᾳ.
Heus, liberorum ne fulcum seras dis
Invitis. ——

Pag. 93. lin. 4. Τ*ῇ Θεσμοφόρῳ*] Virg. *Legifera Cereri.* Cassam explicat Diodorus lib. 5. nec ipsa tantum Ceres dicta fuit Θεσμοφόρος, sed & Proserpina. Vnde apud Plutarchum in vita Dionis legas Θεσμοφόρου τοῦ Θεοῦ, *Cereris & Proserpinæ*, &c.

Lin. 6. Ταῦτα] Forte melius τ' αὐτὰ, ita ut dicat Lucianus non *hæc*, sed *eadem.*

Pag. 94. lin. 1. Σ*πιγματίας*] *Notis compunctus*, Cicer. à Luciano autem alibi hujusmodi servus *κατεγράφθαι* dicitur. à Plauto autem literatus. Inde amarus ille Aristophanis in Samios jocus,

Σαμίων ὁ δῆμός ἐστιν ὡς πολυγράμματος,

Apud Plutarchum in vita Periclis, quem adito.

Lin. 3. Κ*αλὸν τὴν δίκην*] Vt Galli dicunt in sermone, *Vne bonne amende.* Vbi *bona* nihil aliud est quàm *magna*, ut apud Horat. *At bona pars hominum*, &c. quæ tamen hominum pars minime bona est; nam avaros describit, homines nec sibi nec aliis bonos. Ita Lucianus in Pseudomonti dixit, *χρηστὸν δίγμα*, *mortsmus bonum*, pro vehementi & acri.

Pag. 95. lin. 9. Ἀ*καιδῶν*] Diogenes Laërtius mihi in vita Bionis emendandus est; ubi enim de iis, qui apud inferos aquam vafis pertusis ferebant, loquitur, sic scribit; ἔλεγε δὲ αὐτοὺς μᾶλλον ὀργᾶσθαι ἐν ὀλοκλήροις ἢ μὴ τετρημένοις ἀγγείοις ὑδροφόρων. At pro τετρημένοις legendum est τετρημένης, vel, quod eodem recidit, τετρυπημένοις. Nam illud τετρημένους, hoc loco nulli rei est.

Pag. 96. lin. 2. Π*ερὶ εἰσρυλῶν ἐρεῖν ἐκχυθησομένων*] Facile sane; priùs pæne effundetur, quàm infusum fuerit. Tale aliquid apud Aristophanem est, *ὡς ῥηιδίᾳ.* de sono oblivioso,

Ὅ*τις σκαλαθυρμά τ' ἄπτα μικρὰ μανδάλου,*
Ταῦτ' ὀπιλέσῃ πρὶν μαθεῖν. ——

Lin. 8. Κ*αὶ εἰς ἄπαξ*] Forte aliter disponenda verba sunt, ad hunc modum; ἐκεῖ εἰ μὴ εἰς τὸ ἅπαξ ἐμπρήσῃ τὸ κιγκίνος, &c.

Pag. 98. lin. 1. Ἀ*μφοτέρους*] Schelion videlicet.

Lin. 2. Ὡ*ς μάλις τελεῖν ὅδε τὸ τέρμα*] Illud τελεῖν ὅδε τὸ τέρμα non pertractate dictum, neque ita frequenter occurrit tale loquendi genus apud scriptores mere Græcos. hinc itaque est quòd in Cod. Reg. mutatum fuit τελεῖν in τελεῖν: sed eam lectionem cave admittas, quæ ab ignoratione exscriptoris profecta sit. Optime enim dicitur τελεῖν ὅδε τὸ τέρμα. Ita in erudito illo Luciani libello πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, legitur: θᾶττον ἂν ἐς εὐμαρέστερον τοῦ ἔργου ἄγοι ἐς πέρας τὸ σκοπόν. *Facilius ad usque scopum perveneris.* Idque Thucydidis imitatione, qui pag. 305. edit. 2. Stephanianæ, de Bratida loquens dixit: ἐς Φάρσαλον ἐλθεῖν. Quamobrem hoc quidem loco Mss. Cod. lectionem rejiciemus, quamvis se facilitate commendet.

Pag. 99. lin. 2. Ὀ*ρνίθων ὠκύτερον*] Horatius de Fortuna —— *sceleres quatit*
Pennas —— sed quod in Mss. Cod. legitur, impensius placet, *ἐνεργὸν* scilicet, quæ & alata fingitur.

Lin 2. Ἔ*πειτα δὲ ὑπαλλήξ*] Bene ἔπειτα. nam cùm parati omnes essent, qui

ad currendum convenerant, tunc repagulum illud, quod equis & curribus objectum erat, dejiciebatur. Lucianus in libello περὶ τῶ μὴ ῥᾳδίως πιστεύειν εἰς διαβολάς. sic habet: καλῶ γὰρ ὁ μὲν ἀγαθὸς δρόμος τὸ ὕστατον ἀγωνιζόμενον ὠθοῦντα καταπεσόντα, &c.

Lin. 7. Ἐγὼ δὲ ἔφην] Mſ. Cod. ἐγὼ δ' ἂν τοι.

Lin. 8. Οὐδὲ ἐξόλισθον ἂν φέλκος βρόχον] *Ne laqueo pretium*, ait ille.

Pag. 100. lin. 8. Πλούτων] Nunc de pecunia legataria ſeu teſtamentaria actum eſt, quæ cum nemini niſi morte alterius obvenire poſſit, illam à Plutone Manium deo dari fingit Lucianus.

Lin. 15. Φοιτῶν] Verti, *per bajulos domo efferunt*; etſi ſcio vocem hanc Latinis ſecuti ſervatâ proprietate ſatis commode non poſſe.

Pag. 101. lin. 1. Περικαλῶς] Signanter dixit. Nam de mortuis proprie dicitur. unde alicubi memini legere σκοκιμώτερον pro δεινότερον.

Lin. 3. Ἐπαλπίζοντες] Non temere in hoc ſignificatu vocem hanc reperias. ſane nuſquam alibi, quod meminerim, legi. Nam ἐπαλπίζειν *in ſpem inducere* eſt: hic autem de iis dicitur, qui ea ſperant, quibus alii præter ſpem fruuntur.

Lin. 8. Λῖνον] Quo utebantur veteres ut nos hodie ſerico ad vinciendas epiſtolas, teſtamenta, &c.

Pag. 102. lin. 9. Πυῤῥίαι, Δεῖσαι] Servorum nomina. Πυῤῥίας Latinorum Comicorum Byrria eſt, eâdem mutatione, quâ olim apud veteres Latii poëtas ſcribebatur Bryges pro Phryges, apud Livium Andronicum, & Pacuvium ſcilicet. Tibius ſervile quoque nomen eſt; unde in libello περὶ τῶ ἐσπουδάσθαι junxit Davos & Tibios. οἷα Δάους καὶ Τιβίους &c. Contra autem Megacles, Megabyzus, Protarchus, nobilium hominum nomina: ſed Megabyzus Aſianum ſcit.

Pag. 103. lin. 6. Ὁ Σύρος] Horatius in hacce materia:

Plures annabunt thynni, & cetaria crescent.

Lin. 10. Παχύδερμος] Tardus, hebes, ſtolidus; ex phyſiognomonia petitum. qui enim cute ſunt craſſiore, eos fere plerumque tardiores eſſe videmus. Neque vero obſcura cauſa eſt. Poteſt & aliorſum referri hoc loco; ſi cui videlicet occalluerint manus opere faciundo.

Pag. 104. lin. 1. Καὶ εἰ παρὰ δόξαν μᾶλλόν τις] Error: legendum enim ἄλλως, id eſt *forte, temere, aliud agendo.*

Lin. 10. Γαστρίας] Ἡδονὴν νοεῖ: ut ait Comicus, δεῖπνα φαγεῖν (id eſt δαπανᾶν) ἡδύ.

Pag. 105. lin. 3. Εὐρυδίκεροι Κίδρα] Vide Suidam in Εὐρυδίκεροι Κίδρα. Hujus proverbii memini & Themiſtius ἐν ἐκκλησιαστικῷ.

Lin. 19. Γαστρίαν δὲ Καλλία] Eorum meminit ſæpe Plutarchus, Herodotus etiam alicubi. haud dubie Athenienſium ditiſſimi fuere.

Pag. 106. lin. 7. Ἑρμῆν φορτικῶν] Lucrum enim inſperatum à Mercurio objici credebant. Ceterum etſi quod dicturus ſum, à Luciano noſtro alienum eſt, dicam tamen, hac voce admonente ut locum Heſychii, qui hactenus corruptus legitur, emendem. Vbi enim eſt, Ἑρμᾶν ὅτι πλούσιος ἰδίᾳς ὅλκοις, καὶ δικαίως ἁρμόζει δαίμονι, καὶ Διὸς σωτῆρος, ibi emendandum eſt, Ἑρμῆν ὅτι πλούσιος ἰδίοις &c. nihil certius. Vltimum enim poculum Mercurii erat. Cauſam apud Hom. habes.

Ἦ πυρὸν αἰνύμενος, ὅτι μνησάμενος κοίτου.

His addas licet Iulii Pollucis teſtimonium, Ἑρμῆς, inquit, τελώνιος εἶπε. Apud Athenæum legas quoque Ἑρμῆς εἶδος φορτικὸς παρὰ Σταφύλῳ. Itaque certa emendatio eſt.

Lin. 14. Δωσίλογοι &c. ἐκλελεγμένοι] Hujus ἐκλογῆς veluti σύμμικτα in Pluto Ariſtophanis. Terentius autem mirabiliter in his verſibus ſane quam moratis:

Natum modo jam magna nobis civium
Jamnata eſt, &c. —— item:

Quàm gaudeo, ubi etiam hujus generis reliquias
Restare video! Vah, vivere etiamnum lubet.

His addi & illud potest quod apud Diogenem Laërtium est, λεῖα ἅπαντα τῷ χρυσῷ γίνεσθαι.

Pag. 109. lin. 5. Βαθυκήπια σώματα] In Mſ. Cod. βαθυκήπια. Videlicet βαθυκοιλίας. nihil aliud erit, quàm qui βαθὺ κοίλας habet, id est, *altas cavitates*. Quod etsi verum esse potest, mihi tamen nullà potest ratione probari, qui sciam prioris syllabæ modum in κοιλος brevem esse; sciam præterea allusisse Lucianum ad locum illum Theognidis, qui omnibus in ore est;

Η'ν (πιστὸς scilicet) δὴ χρὴ φιλέοντα καὶ εἰς μεγακήτεα κεύθειν
Πίστιος καὶ πατρῶν, Κύρνε, κατ' ἀλιζόμενον.

Videmus secundum versum pæne integrum à Luciano sumptum esse. Legendumne igitur censes, inquis, μεγακήτεα pro βαθυκήπια? Non autim sane affirmare. Quid ita? Quia apud Stobæum & alios varietatem lectionis reperi: memini præterea ita à Plutarcho scriptum esse, ut à Luciano lectum est, βαθυκήπια scilicet. locus est in libello περὶ Στοικῶν ἐναντιωμάτων.

Pag. 112. lin. 3. Τί ἔν καὶ ἐν αὐτῷ ἦδη] Mſ. Τί ἔν ὅτι καὶ ἐν &c. Quod si non melius est, at certe venustius aliquanto.

Lin. 8. Οὐ γὰρ δεῖ] Mendum est. Nam pro δεῖ legendum δῆ, idque ante videram, quàm Mſ. Cod. lectiones consuluissem. Alioqui quo tamen pacto stare possit hæc oratio, ἀ γὰρ δεῖ εἰκὸς? &c. ridiculum, si quidquam aliud.

Pag. 113. lin. 15. Δυσκάθεκτος] Mſ. Cod. Δυσκάτοχος. sed eodem recidit.

Pag. 114. lin. 2. Οὐκοῦν εἰχόλεις] Mſ. Cod. ὥσπερ οἱ εἰχ.

Pag. 115. lin. 1. Ἐκπεφυκότα] Mſ. ἐμπεφυκότα hoc loco male.

Lin. 4. Ἀλλὰ μεταξὺ ἦδη φλυαρῶν τοῖς πέπλοις] Disponenda verba sunt, ut & ratio & libri scripti monent; ἀλλὰ μεταξὺ φλυαροῦντας ἡμᾶς φραγμὸς ἦδη &c.

Lin. 9. Καταλείπων] Mſ. καταλείπων δεῖ, ut sibi morem esse hunc perpetuum significet.

Pag. 116. lin. 5. Τὸ πρῶτον ἐν Κλίσει] Homines sunt sua μοχθηρία nobiles. Plutarchus, Aristophanes, & scripta in eum Scholia.

Lin. 13. Καὶ ἡ ἀνδρία] Dabunt, uti spero, hanc mihi veniam elegantiores homines, si à Luciano tantisper abeam, dum Dionis Chrysostomi locum in Ὀλυμπικῷ emendem. pretium operæ erit. sic habet pag. 197. ἐγὼ γὰρ καμοῦ μὲν ἀκούσας, εἰδὼς ὅτι οὐδένα ἔχομαι διδάσκειν, ἅτε οὐδὲν αὐτὸς ὑπιστάμενος, οὕτω ψυχρὸς ἐξαπατᾶν ἐπεχείρησα, ἵνα ἔγωγε παύσωμαι τοῦ ἀνδρίου. Emenda meo præsidio, ἵνα ἔγωγε παύσωμαι τοῦ ἀναίσχυντου. Videlicet homo modestissimus Dion fatetur ingenue non esse in se situm illam vim, alios ut erudire possit, quippe qui indoctus ipse sit; vanis autem promissis homines lactare, id esse à moribus suis alienissimum; se enim eò impudentiæ non processisse. locum ipsum *legito*, & à me haud diversus abibis. Idque clarissimum & diligentissimum virum Isaac. Casaubonum non vidisse miror.

Pag. 118. lin. 12. Εἰχειρήσατε] Legendum hoc loco εἰχαίρησας. Ita passim alibi circa hanc vocem erratum est.

Lin. 15. Πάνυ] Notanda metaphora; quasi qui vestem recentem & integram alteri commodarit, post certum tempus detritam recipiat.

Pag. 119. lin. 5. Ἀπολείψῃ] Leg. vel ὀπολειπεῖν, vel ὀπολείψειν.

Lin. 12. Ἡμεῖς ἢ σοφισταῖν] Mſ. ἡμεῖς ἢ σοφισταῖν.

Pag. 122. lin. 4. Ἀθηναίων τὸ σῶτε] Ita Lucretius, *Prima virorum*, pro flore vel principibus gentis, ita infra σῶτα τῶν καλλίστων.

Lin. 11. Τὸν δὲ Διί] Versus Hom.

Pag. 124. lin. 5. Τῶν πολλῶν ἐκείνων] Duobus locis *vulgaria* vertit Erasmus. fallitur. οἱ πολλοὶ quidem, ut nemini ignotum est: *vulgus* significat, at τὰ πολλὰ ἐκεῖνα non significat *vulgaria illa*. neque id patitur Græci sermonis consuetudo.

Pag. 125. lin. 11. Πάντας ἀνθρώπους ἁπλοῦς] Certe hic unus locus per se satis probarit non semper sumi ἁπλοῦς ut sumi debere contendunt viri doctissimi. Quamvis enim ab Eustatio vertatur κατ' ἄκακους. constat tamen eam significa-

tionem perquamplurimis locis non poſſe convenire. Ita apud Herodotum lib 6. ubi ferunt Miletios, cum Scybanis & Crotoniatis eſſet capta, dolorem ſuum publico luctu eſſe teſtatos: Συνάγειν γὰρ πάντας τοὺς Κροτωνιήτων, Μιλησίους ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἀπηγμένους τῆς κεφαλῆς, ἓξ πᾶσι μίαν ἐφορμὴν ποιήσασθαι. Quid? puberes tantum caput raſerunt; ceteri minime? Cave credas; nam Μιλησίους πάντας ἀνδρὸς, nihil aliud eſt quam, Μιλησίους ἀπάντων τούτων, *omnes omnino Milesios*. Scio budæum, ſcio Vallam, viros undiquaque doctos aliter cenſuiſſe; id tamen ſcio, neque in hoc Luciano loco, neque porro in illo Herodoti, veri debere ἀνδρὸς per, κατ' ἀνδρὰς, aut κατ' ἄνδρα, ſed ἄριστον, vel πάντας καλ' ἀνδρίας, ut Suidas ex veteribus glomis vertit. Quin etiam memini me legere Lexico Herodoteo, quod ex Cod. Mſ. Goldaſti evulgatum eſt, ἀνδρὸς confeſſim per ἀριστον, at illud ἀριστον legitur apud Herodotum in 7. ubi nil aliud ſignificare poteſt quam quod Latini dicunt *virilem*, vel, quod propriius ad locis originem accedit, *una ferie, uno & perpetuo ordine*. Hiſtoria ſic ſe habet. Cum grandis pecunia e reditu metallorum, quæ ad Laurium Atticæ erant, in ærario eſſet, cives autem Athenienſes vinum ex ea decem drachmas eſſent accepturi, auctor iis fuit Themiſtocles ut ducentarum navium claſſem ex ea pecunia conſtituerent: Græce ſic: τὸ δὲ τοῦ Λαυρίου μεταλλικὸν ἀργύριον ἔμελλον λαμβάνειν ἕκαστοι δέκα δραχμὰς, &c. Sed ibi iterum Valla *ad puberes* ſuos rediit; quia fortaſſe apud Heſychium legerat vocem illam ἀριστον per ἀνδρὸς convertiſſe. Cæterum in hac voce corruptus Suidas; at illum, monitus, facile emendes.

Pag. 126. lin. 6. Ὅτι τὸν Ἀπόλλωνα] Ex Homeri verſu.

Οὔτι τὸν Ἀπόλλωνα γε Διὸς ἐχεμυθίη ἔφθη.

Pag. 127. lin. 8. ἐφεστρίας] De hoc honore lege quæ ab Iſ. Caſaubono annotata ſunt ad Theophrasti Characteras pag. 161.

Pag. 128. lin. 1. Γυναικὸς] Vt qui libidini alienæ ſubjiciunt puelli aut puellæ teneritudinem.

Lin. 3. Ἐπαιδικοί μοι] Legendum arbitror *ſui*.

Lin. 8. Ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωθεῖς] Latine, *capite proſtrusus foras*. Phædrus.

Lin. 13. Μαθ' ἅπαν] Mſ. μακαθ' ἅπαν.

CAPVT III.

Lucianus emendatus. Parodia ex Pindaro. lectio in Luciano confirmata. Ἐλάτε βωμούς. *Lucianus emendatur. Lucianus iterum emendatur in* σκαίων τ' ἄκραν. *Pollux & Philoſtratus emendati; ut & Lucianus.* Ἐρωτ. νεοδίδακτοι δ' ὑφεαμοὶ *quomodo intelligendum.* διδασκειν διδάσκαλον. *diſcipuli apud Terentium.* ἄσπερ γὰρ τὴν ἀλκὴν *quomodo intelligendum.* Ἐπιπηδᾶν. *Lucianus emendatur. Joſephus emendatur duobus locis. Callimachi locus apud Schol. Pindari emendatus.* ἄθεμα *quid. Lucianus duobus locis correctus.* vacuæ. *Plutarchi locus contra Amiotum explicatur in Alex. Gloſſema ex Luciano ejectum. Plauti locus adverſus Palmenium confirmatus.*

Pag. 130. lin. 8. Ἐπισπᾶται τὴν πτερύγων] Ita Virg. *remigio alarum*. Ita ποτητὰ πτερὰ poeta Lucretius de avibus dixit;

Remigio oblita pennarum vela remittunt.

Lin. 11. Ἐπ' ὄγκῳ] Ita dicere ſolebant cum urgebant, vocabant, aut revocabant, ceſſatores inclamitabant. Ariſtophanis ſcholiaſtes. Latini dicunt. *Heus, heus, ho, ho*. Terent. & ante ipſum Plautus. Qui aliter intelligunt, ad has res ſapiunt minus.

Pag.

Pag. 131. lin. 2. Τμῖν ὑποτρέσομαι] Legendum ἐγὼ ἢ τῷ ὑποτρέσομαι· *Nunc vero ubi?* nam jam antea abiturierat. deinde illud ὑμῖν non potest stare. nemo enim ibi praeter unum Timonem erat.

Lin. 10. Ἀνδρακὲς οὖρον] Notum proverbium, ἀνδρακὶς ὁ θησαυρός.

Pag. 132. lin. 4. Πίνδαρος] Versus Euripideus; quae autem sequuntur, αἰθόμενον γὰρ &c. ea ex Pindaro sunt. Sed quia dixerat ille Thebanus vates χρυσὸν διαφαίνειν ὡς τὸ πῦρ νυκτὶ facetus scriptor sensum invertit, quasi dixerit Pindarus aurum noctu lucere (quod aliter est, scripsit enim *aurum fulgere inter homines, ut lucet ignis nocte.*) Itaque addit Lucianus aurum non νύκτωρ tantum, sed etiam μεθ' ἡμέραν διαφαίνειν facetia & ingenii elegantia Syro nostro dignissima.

Pag. 134. lin. 1. Τὰ ἐν Δελφοῖς ἀναθήματα] Singillatim Pausanias. Quaedam etiam Herodotus.

Pag. 135. lin. 5. Παλὶ τάτω] Recte τάτω; quippe cujus imago ibi, in ἐξαπάτῃ scilicet. Nam ἐξαπατᾷ est χωρίον τοιοῦτόν ἐστιν, quibus in locis fere plerumque Panos imago. Neque adeo mirum, pecoris enim deus Pan. adde quod διφθέρας pingebatur. Justinus lib. 43. *In hujus ædibus templum Lycæo, quem Græci Pana, Romani Lupercum appellant, constitit: ipsum dei simulacrum nudum caprina pelle* (διφθέρα est) *amictum est, quo habitu nunc Romæ Lupercalibus decurritur.* itaque non abs re est quod διφθέραν suam Pani dedicat. Haec igitur nostra est de hoc loco sententia. Clarissimus autem Menagius, praeclaratum artium παιγνίας, & elegantiorum, quantum est, hominum amor, aliter censet, legique, ut audio, postulat. Πλάτῳ τάτῳ, pro Παλὶ τάτῳ. Nam quod alius quidam legendum existimat Πενία ταῦτα, fugit illum ratio. Cetera enim ut mittam, non potuisse dicere ταῦτα. quid ita? quia jam abierat Penia. Sed cum vir ille qui ita scripsit, uti audio, is sit qui personas, διανοίας, judicia denique, atque adeo omnia in Luciano ἄνω κάτω vertat, si rogites cur ita faciat; nil ab eo feras aliud, quam quod apud Comicum est. *Mihi sic verum esse lubet.* ἰὼ, παπαῖ βομβάξ.

Pag. 136. Lin. 6. Τὰ περὶ ψία] Editi quidam habent ὑποψία, sed eodem errore quo apud Philostratum in vita Apollonii lib. 3. cap. 9. primulo statim initio, τί τὸ ὑποψίας ἐπελάθετο. lege fidenter ὑστερ-ψίας.

Lin. 7. Ἐλίῳ βώμος] Hujus aræ meminit quoque alibi Lucianus, in Demonacte, ἐν δικαστηρίοις; Philostratus in vita Pellucis Sophistæ, & Pausanias in Atticis. Ceterum huic deo Ἐλίῳ primi omnium aram sacrarunt Athenienses, ut ex illa luculentissima Nicolai oratione apud Diodorum liquet.

Lin. 9. Ἐπικυρήσας] In cod. Erasmi legebatur ἐπαρκέσας, vertit enim *suppeditare.*

Lin. 10. Ἐθῶν] Mſ. ἠθῶν.

Ibid. Μονήρης δίαιτα] Hanc vitam qui vivebant, ii μονήρεις & ἰδιαζῶν dicebantur. Laert. in Thalete.

Pag. 138. lin. 8. Εὐωχάτω] Legendum ἐξωχάθω. nam ἐξωχέω significat *aliquem convivio accipere*, ἐξωχάζω autem *epulari.* error turpissimus.

Lin. 10. Ἐκπίων τῷ ἄλλων] Hic vero locus est, qui me, si quisquam alius, torsit; neque, ut opinor, injuria. Non enim graece dici potest ἐκπίειν πιὲς, sed πιά; itaque pro ἐκπίων τῷ ἄλλων, mihi vehemens suspicio est legendum ἐκπὶ ὧν τ' ἄλλων, *longe ab aliis*, vel, *ab aliis remotus.* Non poëtæ tantum, sed & Thucydides, & Herodotus, ita hac voce utuntur. Si quid habes melius, Lector doce & favebo.

Pag. 139. lin. 2. Στέφανον] Mortui enim in Græcia olim coronari. testimonia passim. Neque tantum mortuos, sed & sepulchra & cippos coronare mos fuit.

Lin. 5. Δυσκολίαι] Emenda Pollucem lib. 1. cap. 2. περὶ τυράννου. Ubi enim legitur, τύραννος ἀνόσιος, ἄγριος, palam est legi debere δύσκολος. Et miror postremum editorem non vidisse. Emendesque licet Philostratum lib. 3. Apol-

Apollonii cap. 8. Nam ubi legitur φανδίμωδα τ' ἀνάπτων τι ἐ δικόλων, haud dubiè legendum ἀνάπτων τι ἐ δυσκόλων.

Lin. 9. Πατῶ ἐ ἀκμῶ] Quo majus incendium fiat ſcilicet.

Lin. 14. Βατίζοντα] Male in libris ſcriptis πατέοντα.

Pag. 140. lin. 3. Τίμων Ἐχεκρατίδης] Mendum eſt. lege Τίμων Ἐχεκρατίδε, *Timon Echecratis filius*. quod & ſuprà viſum eſt, & infrà occurret. Quis igitur negligentiam priorum interpretum & editorum non miretur?

Pag. 142. lin. 1. Γναθωνίδης] Apud Terentium Gnathonici ex Menandro.

Lin. 2. Ἐγὼν αἰ πάντων] Qui *canam* vertunt, ii mihi dormire videntur. Longe enim aliud ἐγὼν, aliud ἄειδον; neque hic quidquam commune habent. Sed cum ea vox diligentiſſime fuerit à viro undiquaque doctiſſimo explicata in eruditis illis in Theophraſtum commentariis, pag. 272. addam tantum ita eſſe exponendum Philoſtratum pag. 95. & 527. poſtremæ editionis; ita etiam intelligendum eſſe locum Dionis Chryſoſtomi pag. 116. Locos ipſos afferre piget. Ceterum vocem Græcam in interpretatione retinui, idque Plinii junioris judicium ſecutus, & inopiâ linguæ Latinæ coactus.

Pag. 144. lin. 2. Νεοδιδάκτων διδυοχμένων] *Qui nuper evulgati ſunt. didascon* enim ad ea τὰ θέατρα theatrica pertinet; inde illa frequenter legas, κωμῳδοδιδάσκαλος, τραγῳδοδιδάσκαλος, διθυραμβοδιδάσκαλος. quin etiam aliquando διδάσκαλος ſimpliciter pro eo qui drama aliquod edit; ut apud Ariſtophanem in Iluo:

Οὐ γὰρ φροντὶς ἐςὶ τῷ διδασκάλῳ.

Inde apud Terentium *doctus* pro actoribus. *Num immemores diſcipuli?* id eſt, num actores rei animo ſunt ita omiſſo, ut &c. Quo loco qui legunt, *Num immemor es diſcipuli*, οὐ τῶν φίλων ἐχεις; inde eſt etiam quod in comœdia Italica Doctor ſæpe prodit. Inde etiam διδάσκειν per ſe ſolum pro *comœdiam* vel *tragœdiam* docere, (Latini enim uſurpant quoque) apud Diodorum lib. 14. Ἀγωνιάσας ὁ πραγματευτὴς τοῦ θεάτρου ἐδίδαξεν. Ita igitur hoc loco διδάσκειν ποιήσεις τινός. Qui aliter explicant, quaſi diceret Gnathonides ſe modo illa carmina didiciſſe, male explicant.

Lin. 3. Ἐλεγεῖα ἄδω] Quia elegia ab origine prima luctui dicata erat. Inde eſt quod & apud Heſych. ἐλεγεῖα dicuntur ὅτι πάθεα θρηνήματα.

Ibid. Ἀσῶ ὑπὸ τὴν διάλυραν] Ridicule qui vertunt, *ab hoc dactylo ligone*; nihil enim in Luciano tale. Sed quod Latine dicitur *canere*, vel *ſaltare ad tibiam*, *ad citharam*, id Græce eſt ᾄδειν vel ὀρχεῖσθαι ὑπὸ τοῖς αὐλοῖς, ὑπὸ τὴ κιθάρᾳ; & hinc tota loci hujus venuſtas pendet. Lucianus lib. περὶ ὀρχήσεως ſic loquitur. διδάσκουσι θρῆνοι τὸ παλαιὸν ὑπ' αὐλοῖς ἐ κιμβάλοις. Aliter quoque dixiſſe puto, nimirum ἐν αὐλῷ; ibidem: παῖδων χορὸς συναδόντες ἐν αὐλῷ ἐ κιθάρᾳ. Sed non memini me alibi legere. Interim vides, Lector, quàm exigua res venuſtiſſimum ſenſum perdat.

Pag. 147. lin. 6. Καὶ περισκάλδει] Eraſmi codex habebat, ἐ γὰρ &c. ſcilicet διὰ παροιμίας.

Lin. 13. Ξυμπιρῶσι] Vocem Græcam retinui, veteres ſecutus. Ceterum priuſquam hinc abis, emenda Pollucem lib. 1. cap. 7. διαδικάσας ἢ, ἡδέως ἂν ἐξ ἐμπύρων δύο ἴτα, certiſſimè legendum eſt unica voce, ἐξιμπύρων δύο ἴτα, id eſt, qui ex ephebis excellit à duobus annis.

Lin. 14. Ἐπιπάσει] Non ſignificat inſultare, ſed avidius, cupidius, immoderatiusque aliquid appetere. Ita Themiſtius oratione prima: ἀλλ' ἐμὲ ἐπιπάσῃ ὑπολαμβάνειν ἐ ὠθίζεσθαι πρὸς, ἐ ἰσοπαίζειν μὴ ἐθελόντων δίδοναι.

Pag. 149. lin. 2. Ἐγὼ τοῦτο] Ita dicebant pro, τοῦτο ἄσφαλὲ ἐ βέβαιον ποιῶ. Latini, *ſic eſt*, pro, haud dubiè. at alias aliud.

Pag. 150. lin. 3. Ἐπιχθίδιος] Mendum eſt. legendum enim Αἰγηίδιος; quippe Κολυττὸς erat tribus Ægeidis, teſte Harpocratione. δῆμός ἐςι τῆ Αἰγηίδος φυλῆς Κολυττός. Ceterum tempore Suidæ nondum hic locus Luciani corruptus erat. Nam ubi ait Colyttum tribus Ægeidis fuiſſe, Timonem Luciani laudat. Mirot elapſum hoc fuiſſe diligentiæ clariſſimi viri Ioannis Meurſii in libello de populis Am-

Atticæ, in quem infinitas correctiones congessit, quæ ad horum locorum appellationes pertinent.

Lin. 4. Θεωρικόν] De ære theorico diligentissimè Harpocration, ex quo verbum de verbo transtulit Suidas quæ de hac voce habet. Legendi quoque Demosthenis interpretes.

Pag. 151. lin. 3. Οὐφελῷ] Iosephum bis emendo hujus verbi occasione, ἐν τῇ τ' ἀρχαιολογ. γ'. κεφ. β'. Vbi enim in Basilienti editione, & postrema etiam, omnium, quotquot fuerunt, inquinatissima, legitur, ἓς τ' ὃν ἔφη χάριν, εἴτε μὴ παρίη, ὄφελε ἦν ὃν. diligens Lector Iosephum adibit. Illud autem ὄφελε ἦν ὃν, verti eâ ratione debet, qua δίκην εἶπεν, & δόξαν τῇ βουλῇ, id est, ἔδοξε τῇ βουλῇ. Atque utinam præstantibus ingeniis luberet aliquando tanti scriptoris emendationem suscipere; symbolam certè daremus; quadragintos amplius locos ex ingenio emendatos conferre possemus. Plura facere esset sane perfacile, sed doctoribus, & qui Lutetiæ vitam agerent, & codicibus Regiæ bibliothecæ frui possent; *Nobis non licet esse tam beatis.*

Lin. 3. Ἔρεισμα τ' Ἀθηναίων] Magnince sanè. Ita Pindarus olim Athenas vocaverat ἔρεισμα τ' Ἑλλάδος, cujus loci meminit & Plutarchus, & Schol. Aristophanis. Ceterum non possum hic præterire Iosephi locum, in quo gravissimum mendum est, quia verbum ἐρείδω, unde natum ἔρεισμα est, corruptum fuit: ita habet: ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἀκριβῶς ἓς μέτρα τὸ φρονεῖν ἀναμετρῶμεν, nullo aut ridiculo sensu. Nam illud ἀναμετρῶμεν nihil ad rem. Itaque mihi certius certo est legendum, μήπω τὸ φρονεῖν ἐστερεῶσθαι, id est, κρῖ τὸ φρονεῖν, vel κρῖ φρόνησιν, *Qui prudentiâ satu firmus nondum est.*

Lin. 8. Βυλαὶ ἑμφερεῖαι] Scilicet ἀνω ἓ κάτω. Locus est apud Heliodorum, ubi Cnemon casus suos commemorat. est aliquid letiam apud Libonium argumento Orat. κατ' Ἀνδροτίωνος. cum adito, si vacat.

Pag. 152. lin. 5. Τελείᾳ ἅρματι] Cum duodecies circa metam currus flectebatur: πολλῷ vero, cum octies tantum. Scholiastes Pindari edit. Rom. in Pyth. φασὶ δέ τινες ὅτι δώδεκα φορὰς αὐτῷ τὸ τέλειον ἅρμα· τὸ γὰρ πολικὸν, ὀκτώ. Tum vero affert Callimachi locum, cui ἔπα φάρμακα πάσειν decretum est. sic habet:

Δωδεκάκις πρὶν δίφρον ἐσήλασθαι ὄθματα δίφρε.

Sed quid hoc, quæso, εἰσήλασθαι ὄθματα δίφρου πρὶν δίφρον? Davus profectò sum, inquies, non Oedipus. Igitur sic existimato, illud δίφρον nulli rei esse; scripserat enim Callimachus νύσσαν (ita metam vocabant) in illis autem verbis ὄθματα δίφρου nil corruptum, sed vox tantum explicanda, quæ nullibi, quod sciam, reperitur, ὄθμα scilicet. est quidem apud Hesychium ὄθματα, ἅμματα νοσλεῖς (emenda & scribe, ὡς Αἰολεῖς; nam ὄθματα Æolice ὅμματα sunt;) sed in hoc Callimachi loco ὄθμα nihil est aliud quàm *motus*, vel *agilitas*, *celeritas*, *rapiditas*. Nata autem hæc vox est, (quam nos primi eruimus) ex ὄθω, quod κινέω aliquando significat, ut ex Eustathio discere est. Quemadmodum autem Horatius alicubi dixit, *flaminum celeres lapsus*, ἀντὶ τῦ flamina celeriter labentia, ita Callimachus dixit ὄθμα δίφρε (δίφρου est ἅρματος) ἀντὶ τῦ, δίνημα ἅρματος. Itaque Callimachi versum Latine sic vertas licet: *Duodecies circa metam egit celerem currum.* In eodem versu lego, ἐσήλασεν pro ἐσήλασαν; quod improbaturum scio neminem, qui quidem ad has reculas sapiat.

Pag. 153. lin. 1. Πρὸς Ἀχαρνίας] Ἀχαρνεῖς, ut auctor Thucydides ἐν πρώτῃ, erat, χωρίον μέγιστον τ' Ἀττικῆς τῶν δήμων. distabat ab urbe 60. fnd sed non est quod quis existimet atrocem ibi pugnam pugnatam fuisse. Nam equites tantum certavere ἐν Φρυγίοις (locus est Atticæ) & quidem ἱππομαχία βραχεῖα. itaque hinc facile cuivis apparet quàm rhetorice loquatur Demea, mendaciolo tem, ex præscripto artis, pingens. cum ibi ingentem stragem editam fuisse significat.

ficat. Ceterum ἀχαρνεῦσιν ἀπὸ Ἀχαρνίας ὑπὸ τ' αὐλοῦ, non est, ut puto, quod vulgo volunt; debet enim illuc significare, *fortiter pro patria*, seu *ante pugnare adversus Acharnenses*, ut ἀπολιόρκειν ἀπὸ πύλης. Idque si verum est, error hic erit, ipse manifestissimus. Acharnenses enim Attici erant, Timon autem Atheniensis, qui tamen laudatur, quod adversus Acharnenses strenue pugnavit. Itaque legendum minime fuerit: ἀπὸ Ἀχαρνέων, quomodo in hac ipsa re loquitur Thucydides; καὶ Ἀχαρνὲς, inquam, cum Peloponnesios, qui una *Acharnæ* erant, convellere conati sunt Attici, ut oppidum obsidione solverent.

Lin. 2. Δὸς μιᾶσαι] Mille armatos. Nam τῶν μείζων ἀναπλήσαι ἀνδρὸς πανοπλίαις. Ceterum μιᾶσαι dicas, vel μιᾶξαι, perinde est, & Mss. Codd. variant.

Pag. 154. lin. 3. Ἡλιαία] Nullum olim Athenis forum majus fuit. Harpocration, Plutarchus. Non autem differre γυμνὸν, ἐκκλησίαν (quod per *forum* intelligo) & πανδημεὶ; quod diligenter monuit Hesychius.

Pag. 155. lin. 2. Σὺ γὰρ νῦν ἀγορεύεις] Recte. differentiam enim agnoscunt grammatici inter has voces: Hesychius minime.

Lin. 6. Ἐγὼ δὲ σοὶ ξυμβουλεύω ἀγαγεῖν παρὰ σέ] Error manifestus. Quid enim hoc sit, σὲ παρὰ σέ? legendum ἐγὼ δὲ σοὶ ξυμβ. &c.

Pag. 156. lin. 13. Ἐπαθλεῦμεν] Vbi aratum. Aristophanes in extrema Pluto.

Pag. 158. lin. 6. Αἰθεσίας] Facete, ficta vox, *Ipsissimus Boreas*, qualis à Zeuxide pictus est.

Pag. 160. lin. 7. Κατάκνη] Erat Ἀθήνησι ἡδύσμα ἐξ ἀνίσου τοῦ ἑνὸς ὀλυνθῶν συγκείμενον, Hesychius sed omnium optime Erotianus: Κατάκνη, ἐπεὶ ὅμοιον ἐστὶ τοῖς ἐπὶ τῶν ἀρτυμάτων σωπιαῖς καρυκεύειν ἢ, ὅ τινες ἐπὶ τῶν ἀνίσων φασὶν ἀναπλῆσαι τῷ χρῆσαι ἔχειν. ἔνιοι δὲ τὸ παρὰ μικρὸν ἢ μείζονα πίπτειν, κατάκνη γίνεσθαι, ἐκ τοῦ, ὅτι ἢ περιμάττειν τοὺς ἀνδρὸς ἐξ ἀριστοφάνους, ὑπεστρεῖ ἐ Φιλήσιος ὁ Σάμιος, ἐ ἄλλοι. Quod autem ait Erotianus, *ἀνίσων* non recte vocari *κατάκνη*, bene sane: nam *ἄνισον*, vel, ut apud Pollucem est, *ἀνίσημα*, est quod vulgo dicimus, *soupe brouë*, ex lanę unę anserino, aut leporino, aromatis praterea, & injecto aceto, quod jus est nigrum aut certe fuscum.

Pag. 161. lin. 10. Ἐπὶ τραπέζης] Vnde ἀπολέξεις & λέγει ἐπὶ τραπέζης· unde etiam λέγειν & λόγοι ἐπὶ τῇ κύλικι apud Platonem pag. 332. edit. Lamarin. Ad monet me hic locus ut Amioti errorem in vita Alexandri aperiam. Neque vero id facerem, nisi Plutarcho interpretis sui error obesset: etsi enim Amioto faveo ut qui maxime, plus tamen Plutarcho favere æquum est. Locus præterea, quo de agitur, illustris est, & non indiligenter legendus. Rem ipsam, uti se habet, paucis dabo. Harpalus Alexandrum cum fugeret, Athenas se recepit. Populus hominem ex urbe quatere volebat: pro illo stetit Demosthenes pretio corruptus (calice aureo, & talentis 20. scilicet.) Rhetor Atticus, quem munetibus ex sugarum fuide populus obfœcerat, se se purgare cum studeret, nemo audire, imo obstrepere omnes, præter nescio quem, hominem sane elegantis ingenii, qui e contextu cum surrexisset; Quid autem, ait, viri Athenienses, eum, qui calicem habeat, non auditis? (est autem mihi quædam in eo dicto gratia atque facetia) Græce hæc pag. 857. ἐκ δικάσαντες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν τὸν κύλικα ἔχοντ' ἀκούσεσθε; Si quis veterum morem teneat, quo nonnunquam σκόλια sua canerent, is venustatem hujus dicti facile agnoscet. Talis autem ille mos: sumpto in manum calice, canebant illa cantica, de quibus passim scriptores, quæ plerumque erant ἐρωτικὰ, quandoque etiam amatoria. Calicem qui tenebat, is ab aliis audiebatur, neque interpellabatur à quoquam. Ceterum hic mos ad horam quorumdam conviviorum novarus fuerat his verbis. ἐν γὰρ τοῖς συμποσίοις τὰ κύλικα ἐγίνετο ἃ νῦν τὰ λεγόμενα σκόλια. Hæc etsi vera sunt, tamen Amiotus interpretum Plutarchi, quorquot unquam fuerunt, longe doctissimus, ibi se turpiter dedit: hic enim vertit: *Comment, Seigneurs, refuser vous à ouyr un per-*

perſonnage qui a le langage ſi bien doré? Quæ autem ad oram libri addita ſunt, (ab eo, necne, haud ſane ſcio,) nihilo certe meliora ſunt: *Il y a une alluſion à ce mot κηλεῖν, qui ſignifie réſonner par un doux chant, & comme enchanter*; nihilo, inquam, meliora iſthæc ſunt: nam inter κηλεῖν & κώλιξ nihil quidquam commune eſt, non certe magis quam inter λόγος & φυλίς, aut voces quantumvis ſignificatione diſſitas; ſed tota loci illius venuſtas ex iis quæ ſunt à me ſuperius commemorata, pendet. Vertendum autem verbum de verbo fuerat, *Hé quoi, Meſſieurs, ne voulez vous pas eſcouter celuy qui tient la coupe en main?* Tum vero Græcorum more allato, tota res erat explicanda. Sed quorſum iſthæc? inquies. Non temere, ut opinor, id à me animadverſum fuit, & elucidatum. Atque utinam hinc prudentiores fierent noſtri homines. Nam cum omnium, qui unquam Græcos ſcriptores interpretandos Gallice ſunt aggreſſi, doctiſſimus, in re adeo nota erraverit, quid ab iis qui hodie vivunt, expectes? quorum plerique (nam quoſdam novi quamdoctiſſimos) nec Græce ſciunt, nec Latine quidem. Ex iis certe aliquis ſcriptorem quemdam Gallice, ut audio, convertit, cujus ſcriptoris ſi vel pagellam tantum intelligat, *μυρίαν ἁρπαγὴν ἁμαρτάνεται.* idque ita verum eſt, ut, ſi mentiar, nil mihi vel humani quidquam, vel divini credi velim. Ab hinc autem ſex ſeptem annis memini me rogatu amici cujuſdam doctiſſimi viri, conferre verſionem noſtro cujus ex Ciceronis orationibus; dii boni! Nunquam vidi literas magis illiteratas. Nuper autem, nuper, doctiſſimum poëtam (& quos non? nam nihil iſtis ardelionibus ſacrum eſt) adeo deformatum, adeo perditum vidi, eum ut agnoſcere, quantumvis mihi familiarem, nequiverim. Nihil pudere? acre vero hominis judicium! muliercules & ſalgamariorum, ac pharmacopolarum pueris talem ſcriptorem committere? Videlicet de Dei providentia dubitare, nihil eſt; quod nunc diſcent propolæ tali interprete. Quidni Virgilium denique poſt tot alios, quidni Ariſtophanem, & Plautum corruptum eunt? Nam Homerum quidem ipſum, ſat ſcio, non attingent. Nuper enim νὴ Δία quidam φωσφόρῳ exortus eſt, qui pronunciavit, pædagogici ingenii eſſe, verſus Homericos, cum aliquando à veteribus producuntur, Gallice convertere. Ad ea quid dicas, Lector, niſi, *ὦ τᾶν, δὲς ἐμοὶ λεκάνιλλα, ἐμπτίω γᾶς?*

Pag. 163. lin. 3. Πάνσοφον τὸ χρῆμα] Legendum πάνσοφόν τι χρῆμα.

Lin. 8. Ὕστερος οἱ τὸ κλέτον] Delendum ὕστερος, & ſcribendum οἱ, jungendumque cum σωθεὶς περισωθήσεται.

Lin. 15. Μάζα] Nihil aliud quàm ἄλφιτα ἁλαίᾳ πεφυραμένα. Ceterum dignitate pani cedebat: nam ex Solonis inſtituto μάζα pro feſtis diebus in Prytaneo dabatur. panis autem, feſtis. docet Athenæus. Σόλων ὁ τοῖς ἐν πρυτανείῳ σιτουμένοις μάζαν παρέχειν κελεύσας, ἄρτον ὁ ταῖς ἑορταῖς παρατιθέναι.

Pag. 164. lin. 3. Ἐννεάκρουνον] Fons ita dictus Athenis, qui deinde Καλλιρρόη vocatus eſt, ut ſcribit Harpocration, & ex eo Suidas. Heſychius autem in hac voce mutilis eſt. legendum enim apud eum eſt, Καλλιρρόη κρήνη ἐν Ἀθήναις.

Pag. 165. lin. 11. Κυματώδης γῆς] Gloſſema; vera autem lectio in Mſ. Cod. Reg. reperitur, κυματώγης ſcilicet; quæ vox ab Euſtathio in Odyſſ. exponitur κατὰ ἔνθα δηλαδὴ τὰ κύματα ἄγνυσθαι. monetque eam vocem apud Herodotum reperiri; & vere monet, nam ſexies ſepties apud nobiliſſimum illum ſcriptorem occurrit. Itaque indiligentiam Suidæ mirari ſubit, qui nihil ad manum habuit, cum in hanc vocem ſcriberet, præter Agathiæ locum. Sed antiquum obtinet Suid. ſolet enim, neglectis veteribus, ad recentiores decurrere.

Lin. 16. Αὐτὸς] Lege σαυτοῦ.

Lin. 18. Τάλαντον] Mſ. ἀμπάλαντον.

Pag. 166. lin. 2. Αἰγινητικόν] Ad ridiculum. nam menſura Æginetica ceteris menſuris erat amplior, certe Atticâ.

Lin. 7. Κεφαλὴ ἐμπλήσω καυδίλων] Locus eſt apud Plautum in Aulularia.

Pol

Pag. 665. *Αἱ δ' λοιπαὶ πρύμναι κρυσάμψαι*] Nimis sæpe & erudite hoc genus loquendi illustratum est ab præclaris ingeniis, quam ut voces postremas intelligamus cum Micyllo simul & Benedicto *coëlisa puppi*.

Pag. 667. *Ἀνελκύσαντες τὸ πλοῖον, καὶ ἅμα τῷ ὀδόντων ἐκβαγόντες, εἶτα τῷ ὀδοντων ἐξάψαντες*] Quum vertissent alii, *per raritatem dentium educentes & explicantes*, inde Benedictus fecit *deductam & explicatam*. Sed turbatissime hic nugantur omnes, & illud explicare nihili est. Verte, *per raritates traductam & ad aenter religatam*. Id enim est hoc loco *ἐξάψας*. Vt in fine præcedentis libelli. *ὁπλίζω μὲν τὴν νῆα ὡς τὸ θεῖον πλεύσομαι, ἐξάψαντες αὐτῇ τὰ λάρκια*. Et translate in Amoribus,. *ἐγὼ δ' τὸ ἐρωτικὸν ζεῦγος ἐκπέμψω ἐξαψάμενος εὐπλοίαν*.

Pag 670. *Κρούσαντων αὐτὸς αὐλοῦ ἢ κιθάρας*] Non debuit verti *ad tibiam vel citharam saltant*; neque enim *κρούειν* est saltare: & certe erat quoque modulatus plautus. Vtique & in Pseudomanti *κυμβάλοις κροτοῦσα* interpretatur Benedictus *cymbala pulsantem* hac mentione saltandi; & in Saltatione *κροτοῦσα τε αὐτὸν καὶ ἐπαινοῦσα ἀπρεπέστατα ἐπαίνοις* reddidit *applaudens & laudibus indecentissimis acclamans*.

Pag. 671. *Πύλαι πᾶσαι μονόξυλοι κεκαμμέναι*] Benedictus *portæ ex solo cinnamomi ligno*. Item infra, *εἰς ναῦν μονοξύλου κατὰ σῖτα ex ligno conflatam*. Quæ versiones quam sint absurdæ, docet ipse, quum statim *βωμοὶ μονόλιθοι* vertit *ex uno lapide*. Id enim vult: ista non esse composita ex frustis, sed ex una trabe & segmento arboris tam magnæ excisa.

Pag. 677. *Κᾶρος ὁ ἀφ' Ἡρακλείας*] Quem hic interpretem probabimus? In Basileensi editione vertunt *Carus qui ab Hercule stabat*, satis lepida captatione; ac si Græca eadem foret constructio, quæ Latina; & scilicet in hoc certamine componebantur partes, quibus plurimi continebantur, & alii ab hoc stabant, alii ab illo. Ridicule omnino. Benedictus *Carus Heraclides*, quod propius ad genium sermonis Græci. Sed nullibi invenio Carum illum luctatorem egregium, inquit Palmerius. Quasi vero Lucianus huc introduxerit talem in terris celebrem luctatorem: immo quis egregius luctator ille Vlysses? ex quo alterius adversario patet prorsus ratiocinationem Palmerii non procedere: multo minus ut *ὁ ἀφ' Ἡρακλείας* possit reddi *post Herculem primus*, quidquid de Capro suo sollicitus sit. Opinor optime adnotasse patrem *Κάρος*. Non agitur de luctatore; agitur de heroibus, inter quos memorabilis Caranus Heraclides.

Pag. 683. *Ἀπαπλεύσαντι τὸ Ναυπλιον ἀπέπεμψα*] Benedictus *salutato Nauplio discessi*. Prorsus non ita, sed *salutatum Nauplium remisi*; hæc enim conveniunt præcedentibus.

Pag. 725. *Τὸ πάντα κελεύειν ὑπηρετῶν σοφιστικῶς*] Necessario legendum *σοφιστικῶς*.

Pag. 728. *Παρρησίαν καὶ ἀκρασίαν καὶ λυπὴν καὶ μεμψιμοιρίαν*] Benedictus

dictus debuerat hic anxie exprimere omnes copulativas, ut quatuor furorum vocabula & species ostenderet. Quod quum non fecerit, non aliter Latina concepit ac si auctor duo inter se differentia opponere voluerit.

Pag. 731. μάλιστα δὲ παρ' ἡμῶν] Male pro ὑμῶν, ut recte interpres.

Pag. 734. Γυμνὸν ἤδη ὑπέχειν τὴν σφαγήν] Pater adscripsit γυμνὸν. Sic certe vult & versio apud Basileenses *nudus a cruentis civibus eadem sustinerem.* Benedictus contumacior, *ac potius nudam eadem sustinere.* Opinor mentem Luciani fuisse *potius autem nudum jam jugulum porrigere*, ut alibi dicit ὑπέχειν τὴν χεῖρα.

Pag. 742 Καὶ ὅσον δ' οὐκ ἤδη ἀναπηδήσας σύλλαβε, τὸ μηδὲ τὴν χεῖρα τ. α. β. ε. ἀποδύσασθαι] Plane non ut apud Lucianum in Græcis patronus Philaridis, sic in Latinis quoque interpres ratiocinatur, cujus collectio longe infra efficaciam prioris; qui non id evincit, non minus impium factu fore, si volentibus dedicare aufemtur potestas, quam si dedicata auferantur, sed altius se efferens in id laborat, ut pro certo affirmet longe magis impium factum fieri ab eo, qui potestatem volenti dedicare præcidat quam qui dedicata auferat; & quanto gravius ille peccat, in tanto pejus peccatum induci Delphos. In fine hujus paginæ μισθὸν τῆς ἀσεβείας erronee vides verti *pramium impietatis*, quod mirum qui ex Oporino imitetur Benedictus.

Pag. 743. Οὐχ ὅπως αὐτὸς μὴ ἐπιστάμεθα κατηγορεῖν] Benedictus, *siquidem non possunt non criminari ea qua explorata habemus.* Itane? Imo contra, quis poterit ea criminari, quæ explorata habeo? Et hæc quidem sunt Benedicti. Nam in Basileensi editur οὐχ ὅπως αὐτὸς ἃ μὴ ἐπιστάμεθα κ. & vertit Oporinus, *ne quo modo eos de quibus nihil certi nobis compertum est, injuste sceleris accusemus.* Certe hæc lectio & vocum series videtur melior, & exponenda Latine (pendet autem ab præcedenti χρὴ) *nedum ipsos qua ignoramus criminari*, quod nempe fiebat proponenda hac deliberatione.

Pag. 757. Οὐκ ἐκ Κορωνίδος, μὰ Δί', οὐδ' ἐκ κορώνης] Miror versiones virorum insignium. Ipse Erasmus *non ex Coronide per Iovem, id est, cornicula (nam id matris nomen fertur) neque ex cornice*, quæ sic contraxit Benedictus, *non ex Coronide per Iovem, hoc est, non ex cornice.* At quæ illa explicatio? an Coronis eandem exprimit quam Corone? Certe non. Coronis enim Lariſſæa apud Ovidium, Phlegyæ filia apud alios, mater Æsculapii ex Apolline: at Corone Coronei filia & Phocaicæ telluris apud Ovidium ab Neptuno stuprata, nisi interveniſſet per Palladem mutatio formæ. Itaque vel has auctor intelligit, vel hanc postremam simpliciter de ave cornice accipere possumus, ut & per literarum convenientiam alludat ad præcedens & per significationem & appellationem volucris ad sequens. Neque vero probari potest id quod scripsit in Gallica versione Cl. Sponius, *tenant en ſa main Eſculape né d'une Oye, & non pas d'une Corneille comme autrefois*, & quod addit in margi-

ne, *C'eſt qu'il étoit fils de Coronis, qui ſignifie Corneille.* Neque mox ſatis bene οἰκίσκον reddidit *ædiculas*, quum exigatur numerus ſingularis.

Pag. 760. Ἐκ πίττης Βηρυτίας] Saltem debuerant editores facere Βεντίας, ut in verſione exhibuit quoque Eraſmus. Sed ex illa ipſa literæ ττ duplicatione odoror dubium nullum eſſe poſſe, quin Lucianus ſcripſerit Βερυτίας. Bruttia enim, non Berytia, pix celeberrima fuit apud veteres & ad varios uſus, ut apparet ex locis collectis ab Sam. Bocharto in Chanaan cap. XXXIII. Inſuſſe ad oram libri ſui retulit Cl. Sponius *poix Berittienne*.

Pag. 761. Ἐκ λίπας ἀρκείας] Benedictus *adipe ſuillo*. Certe accuratior Eraſmus *urſino adipe*: etſi enim dicebatur ἄρκτος, tamen quum frequens in eo vocabulo fuerit omiſſio literæ πυ, ipſe Lucianus in Demonacte oſtendit, a quo ait Κυνικὸν οὐ ἄρκτα δορᾷ φιλοσοφεῖν, οὐκ Οἰνοπίδην, ὥσπερ ὠνομάζετο, ἀλλ' Ἀρκεσίλαον appellandum. In Amoribus, placuit Luciano variare; quippe quum dixiſſet, λεοντῆς οὐκ ἐπιμηκύνουσαι λεπτὴν, ἀλλὰ ταῦρος ἀγελαίους βοῦς ἐπιζητοῦντας, κἂν κριὸς ἐλλὸν τὸν ποιμένα ἀρνεῖσθαι παληοὶ σπερμοῦσι. τί δέ, ὑ συῶν μὴ δῖας μεταδιώκωσι κάπροι, in ſequentibus reddit, οὐκ ἐρᾷσι ἀνδρὸς λεοντῆς δοῦ ἄρκτοι, κἂν σύες.

Pag. 766. Ἐν πολλαῖς πόλεσι Ῥωμαίοις ἐξητασμένος] Indigniſſima interpretatio utriuſque interpretis *compluribus in præſidiis Romanorum ſpectata virtutis*. Nam neque hæc deſcriptio ad præcedentia accedit, in quibus de auctoritate in republ. & urbanis officiis agitur; nec Græca talem ſenſum admittere poſſunt. Verte *& in multis apud Romanos dignitatibus ac honoribus verſatus*. Eodem errore mox ἀφεὶς τὴν ἐγκεκελτισμένην τάξιν, uterque vertit *relicto exercitu, quem tenebat*, quum debuiſſent loco vel munere vel ſtatione. Eadem tamen aberratione & Sponius, *Il faillit donc a quitter l'Armée, qu'il commandoit*, quum priora dubie reddidiſſet *qui s'etoit ſignalé en pluſieurs occaſions*. At clare phraſin ſuam exſerit noſter auctor in principio Macrobiorum, ὧν ἵνα ἡ Δίκη ἐπὶ μεγάλαις αὐτοκράτορας τυχεῖν τὴν πλεωνάζουσαν ἀγαγοῦσα τάξιν &c.

Pag. 772. Ἐγὼ ἦλθ' ὡς Ἀσκληπιὸς νέος, ἀλλὰ παρ' ἐκεῖνον τὸν ἀρχαῖον. πῶς λέγεις; οὐ. Σ.] Quum ſic diſtinguant omnes, & quidem non male, cauſa non fuit, cur in Latinis augerentur interrogationum notæ, verterentque *Num quis alius ab illo priore?* nam qui addit νέος, dubitari ſimul non poteſt, quin loquatur de alio, quam ante fuit: ſed quomodo id contigerit negat mox Tas eſſe clarius noſcere. Certe debent convenire. Sponius tamen quoque ſic reddebat *Dy-moy, Glycon, qui es tu? Ie ſuis le nouvel Eſculape. Es-tu Eſculape luy-meſme, ou quelqu' autre, qui luy reſſemble? Il n'eſt pas permis de reveler ces myſteres.*

Pag. 780. Λέγω πᾶσι μὲ εἰδέναι καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ ἐν Ῥωμαίοις σπουδασθέντα ὧδε] Eraſmus, *negans ſe clam eſſe, quæ ſua ſaſiſſem Rutiliano*. Benedictus *aſſerens ſe ſcire, quæ Rutiliano ſuaſiſſem*. Etiam Sponius

nius modo *il se plaignit à moy de l'avis que j'avois donné à Rutilianus*: ut apparet, sic interpretans, dum sola Latina inspicit. Nam Græca si sequimur, ut debemus, interpretabimur, *dicens sibi me esse probe notum, ut & quæsierim Rutiliano.*

Pag. 790. Ὅταν γὰρ ἀκροχειρισμῶσι] Vertunt Erasmus, *ubi enim jam summis colluctari sunt digitis*, Benedictus, *cum enim summis digitis colluctari desiissent*, Adnotavit Pater, ἀκροχειρίζειν, τὸ πυκτεύειν καὶ παγκρατιάζειν ἀπὸ συμπλοκῆς. Quæ vera sunt, & vanæ interpretationes.

Pag. 793. Τῶν Ἰδαίων Δακτύλων ἕνα τοῦτο ἔργον πεποιημένον τὸ σύστημα πεπολεμικέναι] Animadverte sodes, quam lepide possint interpretari. Opsopœus *unum ex Idæis Dactylis illud opus factum, reous militaribus instituendum fuisse, quem Mars* (agnosce alienissima & Græcis contraria) *a Iunone offerente acceptum* &c. Benedictus *unum ex Dactylis Idæis, opus illud factum ad rerum militarium institutionem, Martem a Iunone acceptum adhuc puerum*, ubi posteriora recte mollit ac corrigit. Sed quis priorem partem intelligit? aut illud opus factum? lege πεποιημένων, & verte, *unum ex Idæis Dactylis, id opus exercentibus*, nempe *armata saltationis ludum* ac meditationem. Adde, quæ supra occurrunt ad pag. 396.

Pag. 795. Περὶ κρήνης Ἰοειδέος] Eadem sententiarum diversitas in duobus Luciani interpretibus de hoc loco intelligendo est, quæ ad ipsum poëtam viros doctos vexavit. Nam quum Opsopœus reddidisset *circa fontem floribus obsitum*, Benedictus postea mutavit in *circum fontem ferrugineum*. Sed nobis certe minime convenire videntur πόδες ἁπαλοὶ cum rebus ferrumineis; nec cur colorem ferrumineum referret ista κρήνη, ulla causa est, quum ripam ejus credibile sit teneri ab omne genus floribus, unde colorem ducunt aquæ, inter quos violæ finguntur præcipuæ. Itaque merito vel Opsopœum probamus, vel propius ad Græcam vocem interpretamur *fontem violacei coloris* Et vel Lexiphanes norat dicere ὥσπερ οἱ λειμῶνες ἀνθοσμίαν ἦσαν. ὡς αὐτοπρόσωπε βαδίζειν. Vide, quæ in hanc sententiam ad ipsum Hesiodum certissima annotavit Doctissimus noster I. G. Graevius.

Pag. 802. Σπαρτῶν ἀνάδοσις] Vinc. Opsopœus *Spartanorum retributio*, perridicule. Benedictus *satorum ortus*, paulo melius. Scripsit quidem Bourdelotius cætera nomina fabulis notissima. Sed tamen quum ita sit αὐτεξήγησις, ut supra notaverit καὶ Ἀλιφρόθιον omitti ab interprete, cur non hic quoque aliquid adjecit? Nam sive omittant, sive ita interpretentur, tantundem est. Ne simus ergo posthac frustrationi, & vertatur *Spartorum exortus*.

Ibid. Τῶν Νεφέλης παίδων ἐπὶ δὲ κεφαλῇ τῷ Ἀμφίονος φυγήν] Quum adverterem Marcilium ad hanc narrationem offendi, & Ἀμφίονος audacter cogitari, conjiciebam forsan ab Luciano scriptum fuisse διεροῦ φυγήν, ut in Lexiphane, ἀπειρυθριάσας ποιήσῃ τὰς ὀφθαλμὰς καὶ ὑγρὰς λιμναλέας εἶναι καὶ διεροῦ βλέπειν. Apud Maximum Tyrium differt. 10

τοῦ

τοῦ διεφθ γάνθ αἰ νίξις, τοῦ ζ μιζφρσίω αἰ πλήσις. Sed quamquam fabulis vulgatis id fit aptum & magis conveniat ad literas vulgati vocabuli, non debemus tamen auctori vim facere, qui apertiſſime vulgatum tuetur in Aſtrologia. ἴσα δὲ μοι κἀγὼ εἰς Φελίξον τ Ἀδραστ ἐξηνεγκ. τὸν δὲ κελεῦ χρυσίον δὶ αἰχμ ἐλάσαν μυθίον. Quod ſequitur κ᾽ ἀπ᾽ αὐτῶν, non interpretarer *& ante illos*, ſed *ante ideas*, quod vides plane velle antecedentia.

Pag 803. Φυγάδων γαμβρῶν] Non ſufficit interpretatio Benedicti *& profugorum Adraſti liberorum ſuſceptio*, immo vitioſa eſt. Recte Opſopœus *& generorum exulum Adraſti ſuſceptio.*

Pag. 804. Τὸν Μελίαγρον, τὴν Ἀταλάντην, τ Δαλὸν] Vertunt fideliter omnes totidem verbis, *Meleagrum, Atalanten, Dalum.* Quis credat? Ne talibus nugis obſideamur amplius, intercedit Pater vertendo *torrem*. Torris Meleagi nequit ulli eſſe ignotus. Et jam eodem verbo uſus erat auctor in principio Timonis. ἅτε ἐκλογισμὸν αὐτοῖς ἐπιτεθειακὸς δοκῆς.

Pag. 807. Οἷς κοσμεῖς μηδὲν ὂν τὸ ὄρχησ πρᾶγμα] Opſopœus *quibus exornaretur, nequaquam ſaltatoris eſſe officium.* Benedictus, *quibus exornari ſaltatorem nihil eſt opus*, ac ſi legiſſet hic μὴ εἶν. Sed temere. Et illi non hactenus acculaverunt, tanquam ornamenta ſaltatori non convenirent, ſed ipſum ſaltatorem eſſe rem nullius momenti ac boni. Debuerunt Latine dare ſenſum clarum, quem præbet Lucianus in Græcis, nempe, *quibus exornari actionem ſaltatoris, quum ipſa in ſe nihil prorſus eſſet.*

Pag. 808. Ἡμιόλιόν γάρ τις ἂν, ἐπύγχανε σωφρόνως] Peſſime & noſtra ex editione Salmurienſi, quum optime Baſileenſis (ἡμιόλιόν γάρ τις ἂν ἐπύγχανε) σωφρόνως.

Ibid. Τὰ ἐοικότα τοῖς ὑποκειμένοις σχήμασι] Benedictus, *ut propoſitis perſonis geſtu reſpondeat.* Opſopœus *ut perſonis in ſcenam introductis ſaltator per omnia geſtu reſpondeat.* At nec id agit Lucianus, ut oſtendat id etiam in ſaltatoribus laudari, quod in quaque re laudatur, ut picturâ, cœlaturâ &c. ut nempe reſpondeant perſonis propoſitis, ſed mens ejus eſt, eamque in interpretando ſic exprimere debuerant. *Novit enim* (n. ὑποκρίσεως) *ſe in illis magis laudari eò, quod ſimilis plane ſit ſubjectis perſonis.* Innuit vim ὑποκρίσεως maxime curari & valere in iſtis ſaltatoribus, quum non ita pulchritudo ejus in aliis artibus exſeratur.

Pag. 817. Παρεσκευάζῳ ὑποκρατεῖν] Benedictus *hiſtrionem in theatro agens*, idque verborum ſerie multis modis commutata. At Opſopœus ſequutus Luciani ordinem *adhibito repræſentatore*, quem ſenſum ſane probem, modo Latine efferatur. Et cur Benedictus in præcedentibus voces illas οἱ δὲ ἐγέλων interpretatus eſt *alii laudabant*, nec maluit retinere Opſopœanum *alii ridebant*? quod omnino debuerat reponi.

Pag 819. Ἀνανεοποιῶ τ Ἀρίστωνος ἐν αὐτῷ] Benedictus *Convivium ab illo Ariſtonis, hic diverſum inſtituo.* Micyllus *Convi-*

vium

vium in eo viciſſim inſtituo contra Ariſtonis illud. Certe hoc manifeſtius.

Pag. 830. Καὶ μὴν ὁ τίως αὐλούμενος ἤδη ἴσπιδός ἐστιν] Micyllus *at vero ille, qui antea inter tibias & cantores perſtrepebat, jam immobilis ac tacitus eſt.* Benedictus quoque non alio ſenſu, *qui antea tibia cantu recreabatur*, tanquam qui vinctus ſit, nequeat recreari tibiæ cantu, quum tamen cantet vinctus quoque compede foſſor. Itaque Bourdelotius notat eſſe λόγοις βαπτόμενος, quem ſenſum profecto ex præcedentibus affirmare omnino nequeas; neque id eſt contrarium antithetum ſequentis ἴσπιδος, quod requiri videtur. Commodiſſime id expedivit pater, dum adſcripſit ſe correxiſſe ἀλλόμενος, *hactenus vagans.*

Pag. 832. Ἄρτιμις γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, Σκηπάδειον ἔργον] Attende, lector, quam ſint hæc immixta, dum nulla editio has voces exhibet velut parentheſin & notis ejus incluſas, quod prorſus faciendum eſt, ut fecit paterna manus.

Pag. 837. Τοῖς ὑπὸ τὸ κρεμαλίων εἰς τὴν ἀγορὰν παλαιβολίοις] Sane interpretes *quæ a lintifigulis ad forum finguntur.* Neſcio quid velint. Sed opinor intelligit *ad vendendum.*

Ibid. Τὸν μηδὲ βάρβαρον ἐν τοῖς σαφεστάτοις ἀριθμεῖσθαι ἄξιον] *Qui neque barbarus, inter maxime perſpicuos recenſeri dignus ſis.* Sic Benedictus, qui dum Græcas voces curatiſſime referre ſatagit, facit ſe obſcuriſſimum. Micyllus *qui ne cum barbaris quidem inter manifeſtiſſimos recenſeri dignus ſis.* Nulla parte melius. Lege βαρβάρων, quem genitivum hic ſolet auctor præponere; *qui neque inter illos, qui ex barbaris maxime perſpicui ſunt, recenſeri dignus ſis.*

Pag. 843. Μηδὲ τῶν ἀρχῶν ἧττον εἶναι] *Neque principio fas eſſe.* Quam poteſt quæſo ſententiam habere illud ineptiſſimum Benedicti principium? Longe verius ac manifeſtius Eraſmus *nefas eſſe vel conari aut proponere Exgoam.* Hoc enim vult prorſus eſſe nefas eum id velle.

Pag. 844. Εἴπερ ἦν ἢ τὰ ὁμοίων μεταποιεῖσθαι] Henricus Valeſius ὁ μάγαρ ad Excerpta è Dione notavit corrigendum εἰ ἄρα μὴ, & quidem peropportune. Sed quod mirari cogor, quum in noſtris exemplaribus ſic vulgo legatur, ut citavi; tum noſſe oportet egregium Briſſonium libro 11. & regno Perſarum, ubi primus illuſtrat hunc Luciani locum, docetque Favorinum eſſe illum Academicum philoſophum, non aliter producere hunc locum, quam prout emendat Valeſius.

Pag. 848. Οὐκ ὀνόματα, ὅπως ἐθέλετον, ἀλλὰ σημεῖα] *Non quæ eſſent utcunque nomina, ſed rerum ſigna, quemadmodum putabant.* Sic Benedictus. Eraſmus vero *non illis quidem utcunque viſum eſt confictis, ſed quæ nota rerum eſſent.* Non attingunt nucleum. Verte, *non nomina, ſicut videbantur, ſed ſigna* & indicia ejus quid eſſent quidque efficerent. Ἐθέλετον non refer ad Æthiopas, ſed ipſas

ipsis appellationes & nomina. Videbantur esse nuda nomina forte dicta, quum tamen sub illis lateret σημεῖα.

Pag. 859. Ἢν δὲ καὶ Ὀφία ἴδῃς ἢ λίθοισιν ἢ χροιῇ μεμιμημένον] Vterque interpres *vel saxo expressum*, quod profecto admodum est rude. Etsi enim id possit fieri, oportet tamen in his esse politorem, & λίθον quoque gemmam vocat in Demonacte, & λιθάρια τῆς αὐλαίας tessellas lapidum ad pavimentum in Amoribus. Intelligo & intellexit haud dubie Lucianus Orpheum ex opere Musivo, qualem Mercurium, Cupidinem, Satyrum, Silvanum nuper protulit Cl. Sponius.

Pag. 856. Τὰ δ' ἄλλα, ὁκόσα ξύμφορα δέχομαι. ἃ γὰρ σοφισταὶ ἀγνοέουσι ἐπίσχω] Sic commode Græca concinnavit Benedictus. Sed non bene his etiam apparavit Latina, *Quæ vero non imprudentibus accidunt, facile accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Quæ profecto ut magnam partem sunt imitatio versionis Erasmi, ita exprimunt penitus ordinem verborum in Basileensi exhibitum. τὰ δ' ἀγνοίαιση φαῦλα ξύμφορα δέχομαι. ἃ γὰρ σοφισταὶ ἐπίσχουσι. De quo si vere pronunciare licet, totum plane alienissimum, immo contrarium est menti auctoris, & hinc idem censendum de Benedicti versione, quâ longe accommodatior illa Erasmi: *mala vero facile cum non imprudentibus venerint, accipiuntur. Neque enim in illos irruunt.* Hic hæreo, quia nescio quæ sit scriptura vetus in codicibus Mss. Vnde & pater editioni Basileensi in voce ἀγνοέουσι adiecerit σοφισταὶ, optime ad sententiam Luciani, sed longius ab vulgata lectione discedens. Si quod edidit Benedictus, exstat in scriptis, opinor verissime sententiam auctoris sic exprimi. *adversa autem facile excipiuntur; non enim imprudentibus superveniunt, sed* &c

Pag. 860. Ὑπὲρ τῶν τῆς ῥητορικῆς ἐλπίδα παρασχόντων] Benedictus *propter spem obsequii delinquere* ex Opsopæo, qui largius *propter spem exhibiti obsequii delinquere.* Mirabiles versiones. Intellige *propter spem emendationis delinquere.*

Pag. 867. Συμπεπλῶσθαι ἀσκῶν καὶ γυμνάζεσθαι] Benedictus, *fuisse ut exercitationi incumberet.* Opsopæus, *ut frequenti exercitio incumberet.* At quis negare audet sæpius id ab illo factum? Sed præclarus lusus est in Græcis, quæ non tam suadent exercitium vel exercitationem, quam manuarias & corporis, non animi & ingenii probationes. Sic in Amoribus de Callieratide. ὦ ξένε, καὶ τοῦ σώματος γυμνασίης. Et rursus notabili distinctione, πᾶσι δὲ τοῖς φιλοσόφοις ψυχῆς ἀγαθήμασι λιπαρῶς ἐναθλήσας, ἐπιδεῖν ἡ Δαφνοῖς τὸ ἐγκυκλίων ἀμαθὲς κορεσθῆναι, τὸ σῶμα ταῖς ἐλευθερίοις ἀσκήσεσιν ἐκπονεῖ.

Pag. 868. Τῶν δέ τις ἐπὶ τῷ σκελεῖ αὐτὸν, οἷα τοῖς γέρουσιν ἐπικύπτουσι γίγνεται] Benedictus, *cum vidisset quispiam eum cruribus innixum, prout accidere solet senibus*, Quod tantum abest, ut soleat accidere, ut sit inauditum. Et omnes homines quoque cruribus innituntur. Denique quasi legisset αὐτόν. Longe melior Opsopæus; *cum vidisset*

set quispiam crura ejus tarda & turgida, qualia fere senibus fieri consueverunt. Poterant ista epitheta secure omitti, quum ex sequentibus videantur intelligi nescio qui livores.

Ibid. Ὅμοιον σαυτῷ τὸν δοῦλον] Vterque interpres *servo tuo similem te.* Cur igitur Lucianus non dixit, ὅμοιον σαυτὸν τῷ δούλῳ? Sed facetissime alludit ad Λακεδαιμονίους Lacedæmoniam, de qua tum plurimi alii tum I. Meursius in Græcia feriata, & ipse Lucianus de Gymnasiis pag. 296. tom. II. Per quam fiebat, ut idem honor videretur contingere servo, si ab domino verberaretur, qui solebat contingere liberis ac dominis.

Pag. 869. Στρατοπέδων καὶ ἐθνῶν & μεγίστων] Palam nugatur Benedictus *castrorum & maximi exercitus*; quod tamen fecit æmulatione Opsopœi, qui *castra & magnum exercitum.* Nam verti debebat *legionum & maximæ provinciæ.* Pessima autem est in Græcis distinctio.

Pag. 872. Λήγει μὲν ἀγὼν τῶν καλλίστων ἄθλων παιδιᾶς] Vterque interpres *Iam finis est pulcherrimorum munerum certaminis.* At manifeste apparet imperfectam esse sententiam, & duntaxat postrema in Græcis vox negligitur injuste. Et cur non potuerunt reddere? *Iam finit agon pulcherrimorum munerum dispensator* vel judex & arbiter.

Pag. 874. Εἰ περιττά μοι λέγειν ἔοικας] Notabili versione hæc obscurantur ab viris doctis, qui interpretantur *si abunde mihi dicere videris*, quum nec in Græcis sit μοι vel ἐμοὶ. nec loquutionis hujusmodi sententia locum habere hic possit. Nihilo pluris æstimanda immutatio Marcilii, εἰ μὴ περιττὰ λέγειν ἔοικας. Nam hac exceptione uti non vult, & quia scit ab se peti rem, quam præterire & nescire tuto poterat, ideo præmittit obtestationem per majestatem Veneris. Sensus Luciani clarus est, *si vana otiosa, futilia & inutilia me dicere existimas.* Vt de mercede conductis, ὧν τις αὐτῶν ἀφέλῃ τοῦτο, ἄτεχνοι αὐτίκα καὶ ἀγροῖκοι καὶ περιττοί εἰσιν. Et rursus ibidem, κἂν ἐν τούτων ἡδὺς ἂν γένοιο, ὡς μὴ ἀποδηλήθῃς περιττὸς εἶναι.

Pag. 877. Ἐξ ὑπογύου τε ἐπιχειρήσεως ἠσθάμην, εἰδὼς ὅτι λίαν ἀπ' ὀλίγου παλαιᾶς] Sic edit & vertit Benedictus *rem nuper aggressus sum, sciens non admodum diu esse.* Et quis recte judicans hæc Latina sic Græce efferet? At Basileensis distinguit hoc modo: εἰδὼς ὅτι λίαν, ἀπ' ὀλίγου παλαιᾶς, & Latina apponit *nuper adeo ejus rei periculum facere cœpi, sat scio, nimium & non olim.* quæ certe Latina etiam nimis minuta. Græca enim ibi videntur recte se habere, quæ sic accipienda: *ex recenti studio id aggressus sum, sciens quamoptime, & non ab antiquo.*

Pag. 879. Εὐθὺ γάρ μοι δύο ἢ καὶ τρεῖς προσπέρυσιν ὀλίγῳ ἀφίκοντο] Sic edit Benedictus sequutus Bourdelotium, & vertit, *statim enim mihi duo vel etiam tres propemodum præcipui supervenere*, idque exemplo editionis Basileensis, quæ hanc interpretationem prior exhibet, quum in Græcis edat δύο ἢ καὶ τρεῖς προπροσπέρυσιν. Mirandum profecto est, si tres propemodum utique præcipui accesserint

rint ſic ad Lucianum, eos ſic ſubito relinqui, nec vel verbum ullum aut de aut ab viris tam notabilibus fieri. Pater tale quid cogitans illas voces *propemodum præcipui* virgula induxit. Et certe credimus verti debuiſſe *parvo diverſi* vel diſtantes ac propemodum pares. Quod ſi verbum de compoſitum eſt in ſcriptis, non eſt cur contemnatur.

Pag. 879. Προηγεμόνως γὰρ πολιτικῶν λόγων φοιτᾶν] Baſileenſes vertunt *nam ſe velut ducem atque anteſignantem in civilibus orationibus gerebat*, ut & Bourdelotius, niſi quod *anteſignanum*. Benedictus *Nam ſe veluti ducem in civilibus orationibus gerebat*. Nec *veluti* in Græcis eſt, nec προηγεμόνως in Latinis apparet, quod Pater interpretabatur *in primis*. Senſus eſt. *Nam præcipue his civilibus* h. e. non doctiſſimis & elaboratiſſimis, *orationibus præerat*.

Pag. 887. Ω᾽, ἀξιῶ, μόγις ἐπικ.] Benedictus ex aliis *qua propemo*. Pater *qua ſentio*.

Pag. 891. Καὶ βίου τυραννίδα ἴχνη] Benedictus *& vitæ tyrannidem videret*. Immo *vitæ inhiantis tyrannidi*, vel ut prior, *totæ vitæ ad tyrannidem ſpectaret*.

Pag. 898. Ὡς ἀπὸ μικρᾶς λύσεως] Benedictus *tanquam a parvo occaſu*, Legit ergo ἀνέσεως, quæ nullum hic ſenſum habet. Alii *a parvo fomite*, nimis tranſlate, nec opus tam alta figura, quum apte poſſimus ac debeamus *velut exiguam nactæ ſolutionem* vel laxamentum.

TA-

TANAQVILLI FABRI

Notæ & Animadverſiones in

TIMONEM LVCIANI.

CAPVT I.

Timon quo tempore vixerit. quo anno hæc acciderint quæ à Luciano fin-guntur. Κολυτλής. *Ἀλαὶ duplices. Heliodorus eodem in loco bis e-mendatus.* ἰυθμός. *de arca Deucalionis & Noachi. Lycoreus mons, quis. Liacura in Græcia barbara quid, & unde.* σωτὴρ, *& de illa voce judicium Ciceronis.* ἰφιάλτα. *de Epimenidis ævo. Lucianus emenda-tus,* Οἴτης *pro* Αἴτνης. *de Iovis ſepulcro ex hiſtoria ſacra Evemori. Scholiaſtes Callimachi emendatus. In Luciano tentata emendatio. Hecatomba. de ἄσυ contra ea quæ apud Diodorum leguntur. Lu-cianus emendatus.*

Pag. 51. lin. 1. Τίμων] Quandoquidem libelli hujus ἀρχαιολογίας erit Timon, ille cognomento μισάνθρωπος, de eo pau-ca viſum eſt dicere. Vixit igitur Athenis belli Peloponneſiaci tem-pore. Nam cetera argumenta ut omittam, Lucianus Demeam rhetori-ca ſic loquentem inducit: καὶ ἡμέτερον ἦ (de Timone loquitur) ὑπὲρ τῆ πατρίδος πόνον πρὸς τὸς Ἀχαρνέας, (quem locum infra examinabimus) *& ſtrenuè ſe fortiterque geſſit pro republica anno ſuperiore, cùm Peloponneſii Acharnenſes obſiderent.* Acharnæ autem δῆμος Ἀττικῆς anno primo belli Peloponneſiaci obſeſſæ ſunt, ut ex Thucydide locupletiſſimo teſte conſtat. Quamobrem ea quæ hîc à Luciano narrantur, in annum CCCXXII. urbis Roma-næ conjici debent, qui eſt ante Chriſtum natum CCCCXXIX. Erat autem Timon ex eo Atticæ populo ſeu oppido, cui Κολυτὸς nomen. Indidem oriundus Plato Philoſophus. Κολυτὸς autem ad radices montis Hymetti jacebat. Quare non te-mere eſt quòd à Luciano ſcribitur, τίς ἔτος ἐστιν, ὦ Ἑρμῆ, ὃ κακοσχὴς ὁ τῆ Ἀτλικῆς παιδὸ ὁ Τ'μητὸς, ἐν τῆ ὑπερεία; Patrem habuit Echecratidem nul-là aliâ re inſignem, quàm quòd Timonem genuit. De hominis moribus nil attinet dicere, cùm eam rem Plutarchus διὰ παραδείγματος in vita M. Antonii abſolverit. Hoc addam tantùm, Timonem virum bonum fuiſſe, & moribus adeò factis ad humanitatem, nihil ut ipſo χρηστότερον, nihil benignius extiterit. Nam quòd illum μισάνθρωπον cognominarunt, id hercle perperam fecere. Quemadmodum enim qui Mercurium, Venerem, Sylvanum, & alias id genus nugas deos eſſe olim negabant, non rectè θεοὶ vocarentur (neque enim Sylva-nus Mercuriuſque dii ſunt) ſic Timon non rectè μισάνθρωπος appellabitur. Quid ita? inquies. Quia non homines ille, ſed feras oderat, quibus ætas illa ſcatebat. Certè qui Ariſtophanis fabulas, veram Attici ingenii imaginem, ut ajunt veteres magiſtri, legerit, de his mecum tria non commutabit verba. Ac-cedat his Platonis teſtimonium, qui ita ſcripſit in epiſtola XXIV. inter illas quæ non ita pridem à Leone Allatio vulgatæ ſunt. Quo enim loco ait ſe in fundum Hepheſtiadeum migraſſe (Ἡφαιστιάδην debuit ſcribere Leo ex Diogene Laërtio & Hermolao ἐν ἰθυκῆς, non autem Ἑφεσιάδην) ut ubi ἄπαθεν τὸ ἀρχαῖον τὸ

vat; addit: πωλήσω σε Τίμωνα ἢ ὃν ἔφερε μισάνθρωπον. μὴ θαύμαζε εἰ τοιοῦτος ἀνθρώπους, ὃς μόνοις ἔπεσι φιλεῖ. *Cognovi ego, Timonem non ſine cauſa miſanthropum: ſed cum homines nanciſci in urbe non poſſet, belluas amare haud piguit.* Extat ejus Epitaphium olim a Callimacho ſcriptum; & item alterum quod homo providus ſibi fecerat. En tibi, ut quidem tali dignum ingenio eſt:

Ἔνθα δὴ κεῖσαι ψυχὴν ἐπευδαίμων κενεμών·
Τίμων δ' ὁ πτύστης, καλὸς ὢν καλὸς ἀπόλοιο.

Ait Plutarchus ſepultum eum fuiſſe Ἀλῇ, ſed cum duæ ſint Ἀλαί, locum illum Plutarchi de Aræbenſibus intelligas, non de Æxonidibus: nam priores Ἀλὴ ad tribum Ægeida pertinebant, alteræ non item. Cæterum hunc libellum ita venuſtum, ita elegantem judico eum ut inter politiſſimos Luciani non dubitem referre. Ita ingeniole & facile compoſitus eſt, ut ei nulla comœdia poſſit comparari. Tum porro, ſi uſquam alibi, pura in eo oratio eſt, atque ita caſtigata ut nihil ſupra. Habet quidem initium vehementius paulo & tragicum ſpirans, ſed ita hominis fortunis & moribus conveniens, ut nihil ἀπρεπὲς ibi fingi queat. Cæterum, ita habeto, Lector, nunquam poſt renatas meliores literas puriorem editum fuiſſe libellum hunc. Id quo ita verum eſt, ut ſatis mirari non poſſim hominis illius impudentiam, qui auſus eſt poſteris imponere, profeſſuſque eſt editionem illam Pariſienſem in forma maxima ex Mſſ. Codd. regiæ bibliothecæ expreſſam eſſe.

Νῆφε δὲ μάλιστα πάντων, ἄριστον τοῦτο πρὸς φρένας.

nil verius, mi Lector, neque magis in vita degunda utile.

Pag. 52. lin. 10. Ἐπὶ ξένια δὲ ξένια] Hæc Jovis cognomina, & plura item alia, diligentiſſime ſunt & ingenioſiſſime a Dione Chryſoſtomo explicata Oratione I. de regno pag. 8. editionis Morellianæ. Cæterum, quod in interpretatione illa omnia Græce, uti ſe habebant, reliqui, id non temere factum eſt: & qui κρείττους ſunt, facile cautum videbunt.

Pag. 53. lin. 6. Ἐπικήδεια] Hujuſmodi carminum fulcra Latini tibicines vocabant; eaque voce olim uſus eſt Virgilius, referente anonymo Biographo. Sed admonet me hoc verbum, ut meam de quodam Heliodori loco judicium aperiam; mihi enim vehemens ſuſpicio fit, corruptum eum eſſe. Is ita ubique legitur: Μετὰ δὲ πολὺ ἐδάκρυσε τὸ ἄγχουσα διατείνει χαρᾷ ἐφιδρύσασα, ἢ πῶς ἐκπλήξει τὰ παρόντα ὑπερβάλλουσα, &c. Eſt ibi elegantiſſima mœrentis Charicliæ deſcriptio. Lego τὰ παρόντα ἐπιπείσασα, doctis fortaſſe non diſſentientibus. Sed quia non uno vitio hunc locum laborare judico, iterum mihi tentandus eſt. Quis enim unquam audivit dici, ἄγχουσα χαρᾷ? Scio quidem, & monent veteres magiſtri, ἄγχουσαν quandoque eſſe ὑπερβαλλούσης χαρᾶς; ſed hic ex deſcriptionis ſerie non poteſt. Itaque hic mihi perſuadeo legendum eſſe, ἄγχουσα διατεινούσης χαρᾶς. Totam illam deſcriptionem legito, ſi te, ſi me, amas. Ad illud autem ὑπερέπεσα ut revertar, non omittendum illud quod in Milite glorioſo Plautus eſt, *os oſculum natum*; ſed κωμικὰ ταῦτα.

Lin. 8. Ῥοῦται] Ῥοῦτος & μεῦτος non ſunt eadem: itaque recte diſtinxit Lucianus. Proprie enim ῥοῦτος ad incellam pertinet, ut mihi ex Platone demonſtrare facile fit lib. III. de Republica, & lib. II. de legibus; ex Scholiaſte quoque Aſchyli in ἑπτὰ ἐπὶ Θήβ. qui ait, βάσιν ἢ τὴν ῥοῦτον, τὰ ἢ μέτρα ἐκάλουν pag. 74. edit. Stephanianæ. Ex Luciano præterea ipſo in περὶ τῆς ὀρχήσεως, cum ait de iis, qui inepte & perperam ſaltant, ἐπεὶ ὡς γὰ ὁ πολὺς, ὑπερ ἢ ῥοῦτος λέγει. Atque utinam veteres illos poetas datum nobis eſſet ſemel recitantes audire, eorumque choros ſpectare. Quam multa hodie tenemus, quæ nos æternum latebunt circa μέτρα & ῥυθμούς! mira enim veterum circa hanc rem diligentia. Itaque apud Scholiaſten Ariſtophanis legas, ἀρχαῖα ἐστὶ τὰ μέτρα ἢ ῥυθμοῖ διάφορα.

Pag. 57. lin. 5. Τὸ μανδραγόρας] Illius enim vis ὑπνωτικὴ eſt, ſeu ſomnifica, ut loquitur Plinius. Xenophon in Sympoſio. πῶ γὰς ὄντι ὁ οἶνος ἐπιτήδειος τὰς ψυχὰς, τὰς μὲν λύπας, ὥσπερ ὁ μανδραγόρας δοῦ ἀνθρώπους, κοιμίζει

Et

Eſt & tale aliquid in ſexto Platonis περὶ τ πολιτίας, ubi καύκλῳ dicitur μανδραγόρα ἢ μέθῃ συμπεδιθείς.

Pag. 59. lin. 10. Κοσκινδοῦ] Παίζει χαριέστατα ſcriptor πρὸς τ ὑμοιοκατάληκτα, in adverbiis ſcilicet ſimiliter exeuntibus, σειτηδὸν, σωρηδὸν, κοσκινηδὸν. Ceterum cum ait σεισμὸς fieri κοσκινηδὸν, intellige ita frequentes, ita crebros, ita ſibi invicem inſtantes, ut eam cribri agitationem referre videantur, quæ fit cum grana incernuntur.

Pag. 60. lin. 4. Ῥαγδαίοις] Notandum hoc Luciani judicium, qui ὑετὸς ῥαγδαῖος dici poſſe in proſa ſcilicet oratione dici exiſtimat. At Suidas proprie dici credidit. Nam hominem ῥαγδαῖον quomodo Alexandrum vocavit Plutarchus, ait dici κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τ ὄμβρων. Hæc & alia hujuſmodi ſedulo obſervanda judico, ut ad proprietatem Græci ſermonis perveniri poſſit. Cete.ùm non ὑετοί τε, legendum eſt, ſed ὑετοὶ tantum. Quod autem vocem hanc ῥαγδαῖοι in verſione Latina reliqui, id fieri debuit.

Pag. 61. lin. 4. Κιβώτιον] Locus apprime notandus; convenit enim cum Hiſtoria ſacra, niſi quod, ut ait Comicus, *male diviſa ſunt temporibus hæc.* Quæ enim de Noacho ſcripta à principe hiſtoricorum Moſe fuerant, ad Deucalionem ſuum tranſtulerunt Græci. Ceterum quod κιβώτιον Luciano in hac hiſtoria dicitur, alias λάρναξ eſt, vox ejuſdem ſignificationis. Vſus ea quondam fuerat Nicolaus Damaſcenus, cum de primo diluvio ageret. locus eſt apud Ioſephum. Eadem quoque occurrit apud Plutarchum, in eruditiſſimo libro de ſolertia animalium, quo loco, mirum, & columbæ meminit; ſed eam tamen ad fabulatores remittit. εἰ μὴ ἐν μυθολόγοις, ait, τῷ Δευκαλίωνι φασὶ πέμψαι τὴν λάρνακος ἀφιεμένῳ σημεῖα χειμῶνος μέλλοντος ἔσεσθαι, καὶ πάλιν εἰσδεξαμένῳ, ἐλθοῦσαν ἢ, ἀποπλεύσασαν. id eſt, *Fabulatores quidam produnt columbam ex arca emiſſam indicium tempeſtatis Deucalioni fuiſſe, cùm ſe rurſus in eam conferret, ſerenitatis verò, cum proriſus avolaſſet.* pag 908. edit. Pariſ.

Pag. 62. lin. 1. Λυκωρείᾳ] Parnaſſus eſt, aut certe illius pars, (nam ad Parnaſſum appulit Deucalion) ibi quoque olim fuit urbs Lycorea, ut ex veteribus Geographis conſtat. hinc itaque eſt quod hodieque à Græcis incolis Parnaſſus Liacura dicitur.

Pag. 65. lin. 1. Ὦ θαυμάσιε] Honeſta appellatio: nihil apud Græcos ſcriptores frequentius. ita ὦ γύναι, ὦ γύναι, ὦ δαιμόνιε, & alia ſexcenta.

Lin. 5. Δευκαλίωνες] Etſi conſtet plures fuiſſe Deucalliones, eo tamen confugere nihil neceſſe eſt; ſed locus tantum explicandus. Intellige igitur pœnas & calamitates πελάτας, quibus humanum genus ſub Deucalione pœne periit, leviores eſſe quàm ut, &c.

Pag. 67. lin. 1. Μηδὲ ἀναγκάζητε] Verti *ne legentes quidem*; non metaphora eſt ducta ἀπὸ τ ζηλῶν ἀναπεφαμένων.

Lin. 6. Σωτῆρα & ἐλευθέριον] Fere plerumque has duas voces conjungebant; exempla ita crebra, ut pigeat colligere: aliquando etiam dicebant σωτῆρ καὶ θεὸς. Plutarch. in vita Dionis. Ceterum miror quod dixit Cicero, σωτὴρ *Latine uno verbo exprimi non poteſt*, nam *ſervator* idem facit Latine quod Græce σωτήρ. Terentius: *ſervatrix mea.* In Græco haud dubie erat σώτειρα, quid enim aliud?

Lin. 8. Ἐπὶ ταύτην τ ἠπειρον] Cave ſis idem cum illo ſentias, qui vertit, *ad extrema redactus conſilia.* nihil nequius dici aut fingi poteſt, Dii boni! Saltem meminiſſe Homerici illius;

Ἀγρὸς ἐτ' ἠπείλοῖ. ὅθι δώματα, &c. Odyſſ. 4. item.

Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν ἀποθὶ ἐκάρυξε μυχαίης

Ἀγρὸς ἐπ' ἠπείροιο, ὃ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι. Odyſſ. 5.

ἠπειρὰ hoc quidem loco nihil aliud quidquam eſt quàm ſolitudo, ſeceſſus, pars ruris remotior. Heſych. & Harpocration. Lucianus infrà vocabit ſimpliciter ἄγρον.

Pag. 69. lin. 2. Νάϋμοι] Reliqui vocem Græcam in verſione, eſt enim reſpectus ad Hom. locum.

Lin. 3. Ἐπιμενίδης] Somnus Epimenidis notiſſimus eſt ex Diog. Laërtio, Suida, & quo non? Sed in primis obſervandum eſt quod jam dicam. Auctor eſt Diogenes eum Olympiade XLVII. Athenas veniſſe, urbem luſtraſſe, ac peſtilentiam ſedaſſe. Sed id qui fieri potuit, cùm dicat, Niciam illum Niceratı filium, clade Siculâ nobilem, in Cretam ad eum miſſum fuiſſe? quod evenire non potuit, niſi annis poſt plus minus CLXX. Plato autem lib. 4. de Legibus, aut advectum eum Athenas φησὶ τὴ Πισιστρατου δίκῃ ὕστερον: id erit circa Olympiadem ſeptuageſimam. Id vero qui pote, cùm omnes uno ore aſſerant fuiſſe ipſum Solonis familiarem? Viderint itaque alii. Certe ἀμφισβητήσιμον: nam aut neceſſe eſt in unum Epimenidem, collatum fuiſſe; quod de pluribus dictum fuerat; (id quod ſæpe uſu veniſſe conſtat in multis) aut verum illud erit quod de illo quondam dixere Cretes, annos videlicet CCXC. vixiſſe. Effiet hic latiſſimus campus ſcripturienti. Ceterum miror diligentiſſimum Caſaubonum hæc ad Diogenem præteriiſſe.

Lin. 5. Οἴτης] Error manifeſtus. legendum enim Αἴτνης, fulmina Iovis ex Ætna, qui mons olim perpetuo ardebat incendio, accendi ait Lucianus. De Oeta nil tale legas. At ibi, inquies, Hercules crematus eſt: fateor. quid tum? Ex eone tempore mons arſit? ne dixeris.

Lin. 5. Ἐναυσάωρος] Libentius legerim ἀναυσάῳ maximè cùm Eraſmus verterit, *redaccenſo*, &c. quamobrem in ſuo codice legit non ἐναυσάωρος, ſed ἀναυσάμενος.

Lin. 10. Σὴς ταφὴς] Locum Callimachi reſpicit, hymno in Iovem, quem profert quoque Origenes adverſus Celſum Epicureum. is ita ſe habet:

Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσαι· καὶ γὰρ τάφον, ὦ ἄνα, σεῖο
Κρῆτες ἐτεκτήναντο· σὺ δ' οὐ θάνες· ἐσσὶ γὰρ ἀεί.

Semper mendaces ſunt Cretes. etenim ſepulcrum tuum, ô rex Iupiter conſtruxerunt; tu vero non es mortuus; ſemper enim es. Ad quem locum doctiſſimus Scholiaſtes hæc habet, ſi minus vera, at certe ingeniosa. Ἐν Κρήτῃ ἐστὶ τὸ τάφος τοῦ Μίνωος ἐπιγέγραπται, ΜΙΝΩΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ, ΤΑΦΟΣ. τὸ χρόνῳ δὲ τὸ τοῦ ΜΙΝΩΟΣ ἀπαλειφθὲν, ὥστε μεῖναι ΔΙΟΣ ΤΑΦΟΣ. ἐν τούτῳ δὲ ἦν λίγυσι Κρῆτες τὸ τάφον τοῦ Διός. *Sepulcro Minois inſcriptum fuerat*, ΜΙΝΟΙΣ ΙΟΥΙΣ [F.] ΣΕΠΥΛΚΡΥΜ. *lapſu autem temporis illud*, ΜΙΝΟΙΣ, *deletum eſt, ita ut relictum ſit tantùm*, ΙΟΥΙΣ ΣΕΠΥΛΚΡΥΜ. *hinc eſt quod ferunt Cretes eſſe apud ſe Iovis ſepulcrum.* Ceterum in loco Scholiaſtæ legendum eſt non τὸ τοῦ Μίνωος, ſed τὸ, Μίνωος, ut ſit poſitum ἰδιικῶς, ut vulgo loquuntur. Quod vero dixi ſuprà, ea mihi videri ſi non vera, at certe ingeniosa, non temere dixi. Nam ex Euemeri ſacra Hiſtoria, quam olim Latinam fecerat Ennius, ſuſpicio eſt totum illud negotium ſe ſe aliter habuiſſe. Locus eſt apud Lactantium: *Iupiter ætate peſſumè actâ in Creta vitam commutavit, & ad deos abiit; eumque Curetes filii ſui ſepulturæ tradiderunt*, (intelligè ἐν πόλει τῇ νησίῳ Στρόμβῳ) *decoraverunt que: & ſepulcrum ejus eſt in Creta, in oppido Gnoſo; & dicitur Veſta hanc urbem creavisſe* (ita loqui amat Ennius; iſthæc autem *creare* Græcum eſt κτίζειν, quod & condere ſignificat) *inque ſepulcro ejus eſt inſcriptum antiquis literis Græcis*, Ο ΖΕΥΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ. Ceterùm in cod. Reg. legitur ἐν τῷ ἐκεῖ ταφῇς. unde fortaſſe legendum τὸ σῆς ἐκεῖ ταφῆς. verùm non eſt tanti.

Pag. 70. lin. 2. Παρὰ τὸ Τίμωνος] Ibi enim erat Κολυτὸς δῆμος, ex quo oriundus Timon. quod ſuprà monui.

Pag. 71. lin. 2. Καθ' ἱερὰν τελείαν ἑρτάσας] Nota. alii enim dicerent τελείαν ἱερῶν, non καθ' ἱερῶν.

Lin. 4. Ἑκατόμβας] De quibuſvis pecudibus dicitur, contrà quàm pleriſque videtur: nam apud Diodorum memini me legere ἑκατόμβων καμήλων; apud Hom. autem ἑκατόμβας αἰγῶν. Quin etiam citatum video in Scholiis Græcis ὄνων ἑκατόμβας, quod & apud veterem ſcriptorem legiſſe me ſcio. Ceterùm duplex hecatomba: altera centum pecudibus conſtabat; altera quinque & vigin-

ti,

si, ex Schol. Hom. in Iliad. A. itaque minores has hecatombas quasi ἑκατὸν βόας vocabant: per pedes enim, seu βόους numerabant.

Lin. 5. Διάσια] Iovis sacra. *Dialia*, opinor, recte vertas, itidem ut *flamen Dialis* dicebatur, qui Iovi proprius erat. Emenda Schol. Aristophanis ad νεφέλας; ubi enim scriptum est διάσια dicta fuisse ἀπὸ τῆ φυγεῖν τὰς δίας, legendum est ἄσας, id est λύτας. unde apud Hesychium hodieque legitur ἀσάζειν pro λυπεῖσθαι, & ἀσηθεὶς pro λυπηθεὶς, & apud Herodotum in Thalia, ἐδίζητο ἐπ' ᾧ ἂν μάλιστα ἡ ψυχὴν ἀσηθείη ὑπολομένω τὸ καιμηλίων.

Pag. 72. lin. 5. Οὕτωσὶ μὲν εἰπεῖν, &c. ὡς ἔ ἀληθεῖ λόγω] Locus adprime faciens ad proprietatem Græci sermonis. Vix millesimus quisque hæc obtervat: dicam tamen quod sentio. οὕτωσὶ μὲν εἰπεῖν hoc loco est, *si quis minus exacte loqui velit*, &c. quod in versione mea expressi. Itaque οὕτωσὶ εἰπεῖν & ἀληθεῖ λόγω, quodam modo opponuntur.

Lin. 9. Ἀκριτα πρὸς τὸν φιλως] In MSS. Reg. legitur πρὸς τ φίλων, non placet; neque adeò injuria.

Pag. 73. lin. 11. Ἄσυ] Admonet me hæc vocula loci cujusdam, qui apud Diodorum legitur, lib. 1. pag. 24. edit. Rhodomannianæ. Ibi enim sunt qui probare conantur, Athenienses Saitarum (in Ægypto sunt Saitæ) colonos esse; hancque afferunt rationem, quod παρ' Αἰγυπτίοις μάνις τ Ἑλλήνων, πόλις ἄσυ καλεῖ), idque ducta, ut ajunt, appellatione ab urbe seu pago Ægypti, cui nomen Asty (meminit Hermolaus in Ἐθνικοῖς.) Rem ipsam in medio relinquam; sed argumentum illud dico telum esse plane plumbeum, qui sciam passim apud Homerum, Herodotum, & antiquissimos quosque scriptores reperiri ἄσυ pro πόλις: quæcunque illa sit urbs. Quin recentiores quoque Græci ita usurpant. nam apud Plutarchum est Φωκίων ἄσυ, in vita Themistoclis. Terentii autem locus, *An in astu venit*, nihilo magis probat. scena enim Athenis esse fingitur. hic quoque Luciani nostri, qui nobis in manibus est, tantumdem efficit. nam scena hujus δράματος in Attica est. Sique Alexandriæ res ageretur aut Epidauri, liceret dicere, *An in astu venit*, pro, *an in urbem venit*, seu illa Epidaurus foret, seu Alexandria. Itaque loci illius auctoritate, qui apud Diodorum est, non est quod tantopere moveamur.

Pag. 74. lin. 6. Η'γανάκτ] Lego ἀγανακτοῖ, & ποιήσειεν.

CAPVT II.

Lucianus sex septem locis emendatus. in Xenoph. conjectura. Proserpina & Ceres θεσμοφόροι. Diogenes Laërtius emendatus in V. Bionis. πλεῖν ἐπὶ πέρμα, recte dici. Lucianus emend. ut & Hesychius in Ἑρμῆς. *Lucianus emend. δὴ pro δεῖ. Dionis Chrisostomi locus in* Ὀλυμπικῷ *emendatur* Δῆ παρεκδόσεως. *de hac voce* ἠῶνδε, *contra Bud. & Vallam.* ὀρχηδὸν, *& alia quædam.*

Lin. 8. Τοσαῦτα πίπτατα ταύρων] Ajunt esse Atticissimum, πίπτατα ἀιγῶν; at ego ajo solos barbaros Græce dicere τοσαῦτα πίπτατα. Itaque locus vitio non caret. hoc enim loquendi genus Græcæ consuetudinis non est. Hæc ad oram libri annotaveram, cùm ex Codd. Regg. cognovi locum mutilum esse: nam in iis planissime legitur, τοσαῦτα μηρία ταύρων, &c. *tot femora taurorum*, &c. notum enim femora in sacris præcipue absumpta. Testes qui petat, non Homerum, non Aristophanem, nec poëtam denique ullum legerit. Itaque supersedebo afferendis testimoniis.

Pag. 76. lin. 8. Λήρας μεγάλη] Puto scripsisse Lucianum λήρας μεγάλας μεγά-

ἀδ τὸ &c. Terent. *magno conatu magnas nugas.* alioqui istud λῆρος nullo adjecto nomine non satis efficax videtur.

Lin. 10. Σποδῷ πρὸς ἀνδρὸς] Etiamsi nullum in MSS. Codd. subsidium esset, nemini tamen, ut opinor, difficile foret persuadere, legendum πρὸς λαῷ. Video sane plerosque omnes in hac esse opinione, Luciani textum, ut vocant, esse perquam emendatissimum, sed qui ita sentient, mox illi haud satis attendunt, quid legant. Nam hoc loco πρὸς ἀνδρὸς soloecismus est; & tamen extot editoribus nemo animadvertit. ὁ hominum expromptam diligentiam!

Pag. 77. lin. 15. Περὶλου &c. Ἀναξαγόραν] Hinc facile cognoscas, quo tempore vixerit Timon. Legendus Plutarchus in Pericle, Diogenes in Anaxagora.

Pag. 79. lin. 3. Σποδρῷ παρὰ τὴ πέτρα] Locus corruptus, etsi primo fronte videatur: cum enim scripsillet Lucianus σποδρῷ πρὸς τὴ πέτρα, nescio qui male conciliati tam bonam lectionem παρὰ τὴν πέτραν, fecerunt ne πρὸς τὴ πέτρα, Sed longe alius est sensus, si παρὰ τὴν πέτραν legas, aliusve πρὸς τὴ πέτρα. Illud enim *juxta petram*, significat, hoc autem *ad petram*. Illud ridiculum, *fulmen juxta petram*, aut *prope petram*, hoc non item, *ad petram*. Hanc emendationem MS. codicis auctoritas confirmat.

Pag. 81. lin. 10. Καὶ μάτην γὰρ διεκένιζε ἐξωθεῖ μὲ τὸ σίνιζε, καθάπερ εἰ τὸ πῦρ, τὸ χιτῶνα διαβιβρώσκοντας.] Locus corruptus. Qui pote, inquies. Quid mirum καθάπερ sit, si quis dicat, *ferè me furcâ extrudebat, velut quis ignem stipulis excutiunt?* videlicet tota labes ex unius vocula defecta, quæ propter similitudinem literarum facile excidit, ἐξ scilicet, ἐξ καθάπερ εἰ &c. quæ una efficiet, ut omnia constent, sic, *me veluti fuscina extrudebat, & ut is facere solet, qui exin à mane carbones ardentes amoliuntur.* Dices, non erat tanti, sane quidem, si sententiæ tam exigua res non obfuisset; sed, ut opinor, non est quod me, atque adeo quemquam literaturæ politioris studiosum, hujus diligentiæ pudeat.

Pag. 84. lin. 10. Ἀλλὰ δ' τυγχάνει ἡμᾶς ἀκούσας] Respicit locum qui in Platone Aristophanis est: quem huc transferre non vacat, ut nec alia μυρία ἐστὶ nam ex Aristophanis Pluto hæc magnam bonamque partem educta sunt.

Pag. 88. lin. 9. Πάλαι μὲν σὺ αἰτιᾶσθ'] Non potest stare hic locus, nisi legas σὺ pro σὺ. Sensus est: *numquid ab omni ratione alienum est, te olim hæc quæ nunc autem plane contraria Platoni objicere?* alioqui αἰτιᾶσθαί σε τοῦτο significabit, *te in his accusare*, vel, *te rerum harum accusare*, quod nihil ad rem, nec quidem, facit.

Lin. 13. Τὰ τε γὰρ Τίμωνος τὸ ἀνεψιόν] Melius scribi judico τῶν γὰρ Τίμωνος τὸ ἀνεψιόν.

Pag. 89. lin. 1. Εὐνοϊκὸν εἰς ἐμέ] Legerim εὐνοϊκὸν εἰς ἐμὲ, etsi aliter verterim. Si quis autem existimat εἰς ἐμὲ in lingua communi, & εἰς ἐμὲ in lingua Attica, idem esse, fallitur: nam εἰς ἐμὲ Atticum, semper *ad me*, vel *in domum meam* significat, non *erga me*.

Lin. 3. Καταλείψον σὺ δυσμὰς] Suspicor legendum δύσμας, *in area*. forte etiam pro δυσμὰς scriptum fuerit δύκας, quæ vox aliquando cistulam significat, aliquando sæculum. Deinde si hac voce δύσμας uti voluisset, haud dubie dixisset ἐπὶ δύσμας, non ἐν δύσμας, quemadmodum scripsit suprà, καταπαλαίσας ἐπὶ μοχλοῖς ἐν αὐλῇ.

Lin. 11. ἐπὶ τοῖς πολλοῖς ἀθυμοῖς κατασήπονται] Ita Xenophon de avaris: οἱ μὲν ἀνιῶσιν τὸ ἀργύριον ἀφανὲς κτίσαντες, τὰ μὲν αὐτῶν κατορύττουσι, τὰ δ' κατασήπουσιν. mox sequitur locus mihi suspectus: τὰ δ' ἀξιόμενοι, ἐν ἀπορίαις ἐν ἰσχύσαντες, ἐν διαφθείρουσι. libenter legerim διαφθείρουσι, eos ut dejiciat, qui pecuniam suam faciant, ut ἀπορίαν aventant. Locus est lib. 8. Κύρου παιδείας pag. 211. editionis postremæ Leunclavianæ.

Pag. 90. lin. 4. Μεῖον] Respicit proverbium notissimum, μείων ἑβδόμη. Lin. 8. τὸ Ζεῦ φίλε τῷ Διΐ] Hujusmodi facetia apud Aristophan. est.

Pag.

Pag. 91. lin. 5. Ἀ*πάγοι μοι χθιζινωτέρῳ*] Cùm sequatur mox *ἀνείζων τὰς θύρας*, non posse hùm concoquere istud *ἀπάγοι*; qua voce significatur puellam à marito foras permolendam duci, quod contrà Lucianus, qui *μεγάλα μυχθήρια* domi fieri innuit. Itaque lego non *ἀπάγοι*, sed *φοραγοι*, unde *φοραγωγὸς*, verum talis meriti nomen. Deinde in codice Erasmi ita legebatur; quod ex ipsius versione facile intelligitur. Sic enim habet, *Vel proximus ultro.*

Pag. 92. lin. 2. Ἐ*π' ἀρότῳ παίδων γνησίων*] Tragicum est. Ita in illo maxime inclyto oraculo, quod olim Laio datum fuit;

Μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοχος αἱμαίνων βίᾳ.
Heus, liberorum ne fulcum seras dis
Invitis. ———

Pag. 93. lin. 4. Τῇ *Θεσμοφόρῳ*] Virg. *Legifera Cereri.* Cassam explicat Diodorus lib. 5. nec ipsa tantum Ceres dicta fuit *Θεσμοφόρος*, sed & Proserpina. Vnde apud Plutarchum in vita Dionis legas *Θεσμοφόρου τριῶν*, *Cereris & Proserpinæ*, &c.

Lin. 6. Ταῦτα] Forte melius *τ' αὐτὰ*, ita ut dicat Lucianus non *hæc*, sed *eadem.*

Pag. 94. lin. 1. Σ*πιγματίας*] *Notis compunctum*, Cicer. à Luciano autem alibi hujusmodi servus *κατακαύτου* dicitur. à Plauto autem literatus. Inde amarus ille Aristophanis in Samios jocus,

Σαμίων ὁ δῆμος ἐστιν ὡς στολυγκάμπτου,

Apud Plutarchum in vita Periclis, quem adito.

Lin. 3. Κ*αλῶ τὼ δίκην*] Vt Galli dicunt in sermone, *Vne bonne amende.* Vbi *bona* nihil aliud est quàm *magna*, ut apud Horat. *At bona pars hominum*, &c. quæ tamen hominum pars minime bona est; nam avaros describit, homines nec sibi nec aliis bonos. Ita Lucianus in Pseudomonti dixit, *χρηστὸν δάγμα*, *morsum bonum*, pro vehementi & acri.

Pag. 95. lin. 9. Α*ναισίδων*] Diogenes Laërtius mihi in vita Bionis emendandus est; ubi enim de iis, qui apud inferos aquam vafis pertusis ferebant, loquitur, sic scribit; *ἴλεγε δὲ οὐ τὰς μάλιστα ὀργιζομένας ἐπὶ ὀλοκλήροις ἢ μὴ τετριμμένοις ἀγγείοις ὑδροφόρειν.* At pro *τετριμμένοις* legendum est *τετρημένοις*, vel, quod eodem recidit, *τετρυπημένοις.* Nam illud *τετριμμένους*, hoc loco nulli rei est.

Pag. 96. lin. 2. Π*ρὶν εἰσρυῆναι φρέαρ ἐκχυθησομένῳ*] Facile sane; priùs prænè effundetur, quàm infulum fuerit. Tale aliquid apud Aristophanem est, *ἐκ νεφέλ.* de sono oblivioso,

Ὅ*στις σκαλαθυρμά τ' ἄπτα μικρὰ μανθάνων,*
Ταῦτ' ὀπλίλησεν φησὶν μᾶζαν. ———

Lin. 8. Κ*αὶ εἰς ἄπαξ*] Forte aliter dispenenda verba sunt, ad hunc modum; *ἀκὴν εἰ μὴ εἰς τὸ ἅπαξ ἐμπεσὼν τὸ κιχνος*, &c.

Pag. 98. lin. 1. Α*ἰμφοτέρους*] Scilicet videlicet.

Lin. 2. Ὡ*ς μάλις τελεῖν δεῖ τὸ πέρυσι*] Illud *τελεῖν δεῖ τὸ πέρυσι* non pertractate dictum, neque ita frequenter occurrit tale loquendi genus apud scriptores mere Græcos. hinc itaque est quòd in Cod. Reg. mutatum fuit *τελεῖν* in *τελεῖσθαι*: sed eam lectionem cave admittas, quæ ab ignoratione exscriptoris profecta sit. Optime enim dicitur *τελεῖν δεῖ τὸ πέρυσι*. Ita in erudito illo Luciani libello *πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν*, legitur: *Σαφῶς ἂν ἐκ εὐμαρεστέρου τελείοιτο ἄχρι ἐκ τοῦ τ σκοτεῖν. Facilius ad usque scopum perveneris.* Idque Thucydidis imitatione, qui pag. 305. edit. 2. Stephanianæ, de Brasida loquens dixit: *ἐς Φάρσαλον ἐβούλετο.* Quamobrem hoc quidem loco Mſ. Cod. lectionem rejiciemus, quamvis se facilitate commendet.

Pag. 99. lin. 2. Ὀ*ρθιάν δὲ πέτεσθον*] Horatius de Fortuna ——— *sic celeres quatit*
Pennas ——— sed quod in Mſ. Cod. legitur, impensius placet, *ἐνείρων* scilicet, quæ & alata fingitur.

Lin 2. Ἐ*πεὶ δὲ ὑπολαγξ*] Bene *ἐπεὶ*. nam cùm parati omnes essent, qui

ad currendum convenerant, tunc repagulum illud, quod equis & curribus objectum erat, dejiciebatur. Lucianus in libello περὶ τῶ μὴ ῥᾳδίως πιστεύειν τοῖς διαβολαῖς. ſic habet: πρὶν γὰρ ἢ μὴ ἀκριβῶς ἀφορμὰς τῆς ὑποληψεως λάβειν καταπηδήσαι, &c.

Lin. 7. Ἐγὼ δὲ πολλάς] Mſ. Cod. ἐγὼ δ' οὐ πολ.

Lin. 8. Οὐδ' ὀξολὸν ἂν αὐτῷ πρίαιο βούλοιτο] *Ne laquei pretium*, ait ille.

Pag. 100. lin. 8. Πλούτων] Nunc de pecunia legataria ſeu teſtamentaria agitur eſt, quæ cùm nemini niſi morte alterius obvenire poſſit, illam à Platone Manium deo dari fingit Lucianus.

Lin. 15. Φορηδὸν] Verti, *per bajulos domo efferunt*; etſi ſcio vocem hanc Latine reddi ſervatâ proprietate ſatis commode non poſſe.

Pag. 101. lin. 1. Περικαίρω] Signanter dixit. Nam de mortuis proprie dicitur, unde alicubi memini legere περικαίεσθαι pro θνήσκειν.

Lin. 3. Ἐπολπάσαντες] Non temere in hoc ſignificatu vocem hanc reperias. Sane nuſquam alibi, quòd meminerim, legi. Nam ἐπολπίζειν *in ſpem inducere* eſt: hic autem de iis dicitur, qui ea ſperant, quibus alii præter ſpem fruuntur.

Lin. 8. Λίτρον] Quo utebantur veteres ut nos hodie ſerico ad vinciendas epiſtolas, teſtamenta, &c.

Pag. 102. lin. 9. Πυῤῥίᾳ, Δρύσωνι] Servorum nomina. Πυῤῥίας Latinorum Comicorum Byrria eſt, eâdem mutatione, quâ olim apud veteres Latinos ſcribebatur Bryges pro Phryges, apud Livium Andronicum, & Pacuvium ſcilicet. Tibius ſervile quoque nomen eſt; unde in libello περὶ τῶν ἐν τέλει junxit Davos & Tibios. οἷα Δᾶον καὶ Τίβιον &c. Contra autem Megacles, Megabyzus, Protarchus, nobilium hominum nomina: ſed Megabyſus Aliamum eſt.

Pag. 103. lin. 6. Ὁ θύννος] Horatius in hacce materia:

Plures annabunt thynni, & cetaria creſcent.

Lin. 10. Παχυδέρμους] Tardus, hebes, ſtolidus; ex phyſiognomonia petitum. qui enim cute ſunt craſſiore, eos fere plerumque tardiores eſſe videmus. Neque vero obſcura cauſa eſt. Poteſt & aliorſum referri hoc loco; ſi cui videlicet occalluerint manus opere faciundo.

Pag 104. lin. 1. Καὶ εἴ πᾳ μὴν ἀλλ' ἁμαρτεῖταί τις] Error: legendum enim ἄλλως, id eſt *forte, temere, aliud agendo.*

Lin. 10. Ἀπαξίας] Ἦν δὲ νόσος ut ait Comicus, ἀπὸ φαγεῖν (id eſt ἀπεψίας) ἐστίν.

Pag. 105. lin. 3. Εὐζωίστερον Κίδρα] Vide Suidam in Εὐζωίστερος Κίδρα. Hujus proverbii meminit & Themiſtius ἐν βασιλικῷ.

Lin. 19. Ἀποστικὸν δὲ Καλλία] Eorum meminit ſæpe Plutarchus, Herodotus etiam alicubi. haud dubie Athenienſium ditiſſimi fuere.

Pag. 106. lin. 7. Ἐρμῆν φορτικεύειν] Lucrum enim inſperatum à Mercurio objici credebant. Ceterum etſi quod dicturus ſum, à Luciano noſtro alienum eſt, dicam tamen, hac voce admonente ut locum Heſychii, qui hactenus corruptus legitur, emendem. Vbi enim eſt, Ἐρμῆν ὄν πίστιν· ἰδίαν ἐπιτηδείαν ἀγαθὴν δαίμονα, καὶ Δία σωτῆρα, ibi emendandum eſt, Ἐρμῆν ἐν πίστει ἰδίᾳ &c. nihil certius. Vltimum enim poculum Mercurii erat. Cauſam apud Hom. habes.

Σὺ πυμάτου ἀπόνασθαι, ὅτι μνησάμην κοίτου.

His addas licet Iulii Pollucis teſtimonium, Ἑρμῆς, inquit, τελευταῖα σπένδεται. Apud Athenæum legas quoque Ἑρμῆς ἐδὼς φίλτατος παρὰ Σοφοκλεῖ. Itaque certa emendatio eſt.

Lin. 14. Δυσέλπιστον &c. ἐκλελειπότες] Hujus ſtatuæ veluti ἀπόσκιασμα in Pluto Ariſtophanis. Terentius autem mirabiliter in his verſibus ſane quam moratis:

Natihus modi jam magna nobis civium
Penuria eſt, &c. —— item:

Quàm gaudeo, ubi etiam hujus generis reliquias
Reſtare video! Vah, vivere etiamnum lubet.

His addi & illud poteſt quod apud Diogenem Laërtium eſt, καὶ ἄμπελα τῷ χρυσῷ γένει.

Pag. 109. lin. 5. Βαθυκήτα φόντων] In Mſ. Cod. βαθυκύτα. Videlicet βαθυκῶτας. nihil aliud erit, quàm qui βαθὺ κύτος habet, id eſt, *altas cavitates*. Quod ſi verum eſſe poteſt, mihi tamen nullà poteſt ratione probari, qui ſciam prioris ſyllabæ modum in κύτος brevem eſſe; ſciam præterea alluſiſſe Lucianum ad locum illum Theognidis, qui omnibus in ore eſt;

Ἦν (*miſeras* ſcilicet) δὴ χρὴ φθίνοντα ἐς εἰς μεγακήτεα πόντον
Ῥίπτειν ἐς πηγῶν, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων.

Videmus ſecundum verſum pæne integrum à Luciano ſumptum eſſe. Legendumne igitur cenſes, inquis, μεγακήτεα pro βαθυκήτεα? Non autim ſane affirmare. Quid ita? Quia apud Stobæum & alios varietatem lectionis reperi: memini præterea ita à Plutarcho ſcriptum eſſe, ut à Luciano lectum eſt, βαθυκήτεα ſcilicet. locus eſt in libello περὶ Στοικῶν ἐναντιωμάτων.

Pag. 112. lin. 3. Τί ἂν ἐν ἐν αὐτῷ ἦδη] Mſ. Τί ἂν ὂν ἐν ἐν &c. Quod ſi non melius eſt, at certe venuſtius aliquanto.

Lin. 8. Οὐ γὰ δεῖ] Mendum eſt. Nam pro δεῖ legendum δή, idque ante videram, quàm Mſ. Cod. lectiones conſuluiſſem. Alioqui quo tamen pacto ſtare poſſit hæc oratio, ἐ γὰ δεῖ ἐσικὸς? &c. ridiculum, ſi quidquam aliud.

Pag. 113. lin. 15. Δυσκάθικτον] Mſ. Cod. Δυσκάτοχον. ſed eodem recidit.

Pag. 114. lin. 2. Οἵτινες εἰχόλεις] Mſ. Cod. ὅστις οἱ εἰχ.

Pag. 115. lin. 1. Ἐκπυρωκήτα] Mſ. ἐμπυρωκήτα hoc loco male.

Lin. 4. Ἀλλὰ μεταξὺ ἤδη φλυαρῶν τοὺς ἡττῶς] Diſponenda verba ſunt, ut & ratio & libri ſcripti monent; ἀλλὰ μεταξὺ φλυαρῶντας ἡμᾶς πράγματ' ἦν &c.

Lin. 9. Καταλείπων] Mſ. καταλείπων δεῖ, ut ſibi morem eſſe hunc perpetuum ſignificet.

Pag. 116. lin. 5. Ὑπερβόλῳ ἐς Κλέωνι] Homines ſunt ſua μοχθηρίᾳ nobiles. Plutarchus, Ariſtophanes, & ſcripta in eum Scholia.

Lin. 13. Καὶ ἡ ἀνθρία] Dabunt, uti ſpero, hanc mihi veniam elegantiores homines, ſi à Luciano tantiſper abeam, dum Dionis Chryſoſtomi locum in Ὀλυμπικῷ emendem. pretium operæ erit. ſic habet pag. 197. ἐ γὰς λαμβάνω μαθητὰς, εἰ δὲς ὅτι ἐδένα ἔχοιμι διδάσκειν, ἀτ' ἐδὲν αὐτὸς ὠφελῶν, ἀτ' ἐ ψεδόμενος ἐ ἐξαπατᾶν ἐπιχειρῶν, ἐκ ἔχω ταῦτ' ἔτω τὴν ἀνθρίαν. Emenda meo præſidio, ἐκ ἔχω ταῦτ' ἔτω τὴν ἀνελδειαν. Videlicet homo modeſtiſſimus Dion fatetur ingenue non eſſe in ſe ſitam illam vim, alios ut erudire poſſit, quippe qui indoctus ipſe ſit; vanis autem promiſſis homines lactare, id eſſe à moribus ſuis alieniſſimum; ſe enim eò impudentiæ non proceſſiſſe. locum ipſum legito, & à me haud diverſus abibis. Idque clariſſimum & diligentiſſimum virum Iſaac. Caſaubonum non vidiſſe miror.

Pag. 118. lin. 12. Εἰχαιρίσεως] Legendum hoc loco εἰχαιρίσας. Ita paſſim alibi circa hanc vocem erratum eſt.

Lin. 15. Ῥᾴδιος] Notanda metaphora; quaſi qui veſtem recentem & integram alteri commodarit, poſt certum tempus detritam recipiat.

Pag. 119. lin. 5. Ἀπολείψῃ] Leg. vel ὀπολείπῃ, vel ὑπολείψῃ.

Lin. 12. Ἡμεῖς ἢ προσίωμεν] Mſ. ἡμεῖς ἢ ἐ προσίωμεν.

Pag. 122. lin. 4. Ἀθλιώτατον τὸ φρῶτα] Ita Lucretius, *Prima virorum*, pro flore vel principibus gentis, ita infra φρῶτα τῆ καλάμης.

Lin. 11. Τὸν δὲ Διί] Verſus Hom.

Pag. 124. lin. 5. Τῶν πολλῶν ἐκείνων] Duobus locis *vulgaria* vertit Eraſmus. fallitur. οἱ πολλοὶ quidem, ut nemini ignotum eſt: *vulgus* ſignificat, at τὰ πολλὰ ἐκείνα non ſignificat *vulgaria illa*. neque id patitur Græci ſermonis conſuetudo.

Pag. 125. lin. 11. Πάντας ἀνθρώπους ἁπλῶς] Certe hic unus locus per ſe ſatis probarit non ſemper ſumi ἁπλῶς ut ſumi debere contendunt viri doctiſſimi. Quamvis enim ab Euſtatio vertatur κοθ' ἁπλότητα. conſtat tamen eam ſignifica-

tionem perquamplurimis locis non poſſe convenire. Ita apud Herodotum lib. 6. ubi ferunt Milesios, cum Scybaris & Crotoniatis eſſet capta, dolorem ſuum publico luctu eſſe teſtatos: Συνεμιγῆ γὰρ ἁπάσησι τῇσι Κροτωνιήτων, Μιλήσιοι ἀνέδην ἐνεικαμένοισι τὰς κεφαλὰς, ἐξ παιδὸς μίαν περιεσσήκαντο. Quid? puberes tantum caput raſerint, ceteri minime? Cave credas; nam Μιλήσιοι πάντες ἀνέδην, nihil aliud eſt quam, Μιλήσιοι ὁμοθυμαδὸν πάντες, *omnes omnino Milesii*. Scio Budæum, ſcio Vallam, viros undiquaque doctos aliter cenſuiſſe; id tamen dico, neque in hoc Luciano loco, neque porro in illo Herodoti, vere debere ἀνέδην per, κατὰ ἀδηφαγίαν, aut κατὰ τρυφὴν, ſed ἄφρον, vel πολλὴν καὶ ἀνόητον, ut Suidas ex veteribus glomis vertit. Quin etiam memini me legere in Lexico Herodoteo, quod ex Cod. Mſ. Goldaſti evulgatum eſt, ἀνέδην converſam per ἐρήμην, at illud ἐρήμην legitur apud Herodotum in 7. ubi nil aliud ſignificare poteſt quam quod Latini dicunt *vacuum*, vel, quod propius ad vocis originem accedit, *una ſeſſe, una & perpetuo ordine*. Hiſtoria ſic ſe habet. Cum grandis pecunia e reditu metallorum, quæ ad Laurium Atticæ erant, in ærario eſſet, cives autem Athenienſes vicinum ex ea decem drachmas eſſent accepturi, auctor iis fuit Themiſtocles ut ducentaram navium claſſem ex ea pecunia conſtruerent: Græce ſic: ἐκ δὲ τοῦ Λαυρεωτικοῦ μισθοῦτο λαχὼν ἕκαστος ἐκάστοτε δέκα δραχμὰς, &c. Sed ibi iterum Valla *ad puberes* ſuos rediit; quia fortaſſe apud Heſychium legerat vocem illam ἐρήμην per ἀνέδην converſam fuiſſe. Ceterum in hac voce corruptus Suidas; at illum, monitus, facile emendes.

Pag. 126. lin. 6. Οὔτοι Χπεῖλατα] Ex Homeri verſu.

Οὔτοι Χπεῖλατ' ἐπὶ Σκάι ἐχεμύθια δώσει.

Pag. 127. lin. 8. περιεῤῥίας] De hoc honore lege quæ ab Iſ. Caſaubono annotata ſunt ad Theophrasti Characteras pag. 161.

Pag. 128. lin. 1. Ὑπαύλιος] Vt qui libidini alienæ ſubjiciunt puelli aut puellæ teneritudinem.

Lin. 3. Ἐπαυλιδίοι μοι] Legendum arbitror *εἰσί*.

Lin. 8. Ἐπὶ κεφαλὴν ἐξωθοῦσι] Latine, *capite protruſus foras*. Phædrus.

Lin. 13. Μηδ' ἥκειν] Mſ. μηκέθ' ἥκειν.

CAPVT III.

Lucianus emendatus. Parodia ex Pindaro. lectio in Luciano confirmata. Ἐλίσβωμος. Lucianus emendatur. Lucianus iterum emendatur in ἐκπίνειν τ' ἄλλων. Pollux & Philoſtratus emendati; ut & Lucianus. Ἐπαγωγὸν. νεοδίδακτοι διθυραμικοὶ quomodo intelligendum. διδάσκειν διδασκαλεῖον. diſcipuli apud Terentium. ἄσπερ τὸν τῇ δικέλῃ quomodo intelligendum. Ἐπιπηδᾶν. Lucianus emendatur. Ioſephus emendatur duobus locis. Callimachi locus apud Schol. Pindari emendatus. ἴδεμα quid. Lucianus duobus locis correctus. νακόκκ. Plutarchi locus contra Amiotum explicatur in Alex. Gloſſema ex Luciano ejectum. Plauti locus adverſus Palmenium confirmatus.

Pag. 130. lin. 8. Πτερὰ τῷ πτερῷ] Ita Virg. *remigio alarum*. Ita πτερωτὰ πατὸς poeta Lucretius de avibus dixit;

Remigii oblita pennarum vela remittunt.

Lin. 11. Σὺ φημὶ] Ita dicere ſolebant cum urgebant, vocabant, aut revocabant, ceſſatores inclamitabant. Ariſtophanes ſæpe. Latini dicunt. *Heus, heus, ſiſte, ſiſte*. Terent. & ante ipſum Plautus. Qui aliter intelligunt, ad has res ſapiunt minus.

Pag.

Pag. 131. lin. 2. Τ' *μῖν ὑποχήσομαι*] Legendum *ἐγὼ ϑ' ὑμῖν ὑποχήσομαι*. *Nunc vero abibo.* nam jam antea abiturichat. deinde illud *ὑμῖν* non potest stare. nemo enim ibi praeter unum Timonem erat.

Lin. 10. *Ἀνάγκας οὔσης*] Notum proverbium, *ἀναγκαῖος ὁ ϑησαυρός.*

Pag. 132. lin. 4. *Πίχευτι*] Versus Euripideus; quae autem sequuntur, *αἰϑόμενον γὰρ* &c. ea ex Pindaro sunt. Sed quia dixerat ille Thebanus vates *χρυσὸν διαφαίνειν ὡς τὸ πῦρ νυκτὶ* facetus scriptor sensum invertit, quasi dixerit Pindarus aurum noctu lucere (quod aliter est, scripsit enim *aurum fulgere inter homines, ut lucet ignis noctu.*) Itaque addit Lucianus aurum non *νύκτωρ* tantum, sed etiam *μεϑ' ἡμέραν διαφαίνειν* facetia & ingenii elegantia Syro nostro dignissima.

Pag. 134. lin. 1. Τὰ *ἐν Δελφοῖς ἀναϑήματα*] Singillatim Pausanias. Quaedam etiam Herodotus.

Pag. 135. lin. 5. *Παὶ τάτα*] Recte *τάτα*; quippe cujus imago ibi, in *ἰχαπᾶ* scilicet. Nam *ἰχαπα* est *χωρίον νουᾶς ἔχον*, quibus in locis fere plerumque Panos imago. Neque adeo mirum, pecoris enim deus Pan. adde quod *διφθέρας* pingebatur. Iustinus lib. 43. *In hujus radicibus templum Lycaeo, quem Graeci Pana, Romani Lupercum appellant, constituit: ipsum dei simulacrum nudum caprina pelle* (*διφθέρα* est) *amictum est, quo habitu nunc Roma Lupercalibus decurritur.* itaque non abs re est quod *διφθέραν* suam Pani dedicat. Haec igitur nostra est de hoc loco sententia. Clarissimus autem Menagius, praeclararum artium *παιγνίας*, & elegantiorum, quantum est, hominum amor, aliter censet, legique, ut audio, postulat. Πλάτων *τάτα*, pro Παὶ *τάτα*. Nam quod alius quidam legendum existimat Πενία *ταῦτα*, fugit illum ratio. Cetera enim ut mittam, non potuisse dicere *ταῦτα*. quid ita? quia jam abierat Penia. Sed cum vir ille qui ita scripsit, uti audio, is sit qui personas, *διανοίας*, judicia denique, atque adeo omnia in Luciano *ἄνω κάτω* vertat, si rogites cur ita faciat; nil ab eo feras aliud, quam quod apud Comicum est. *Mihi sic verum esse lubet. ἰὼ, παπαῖ βόμβαξ.*

Pag. 136. Lin. 6. Τ'*πιερφία*] Editi quidam habent *ὑπερφία*, sed eodem errore quo apud Philostratum in vita Apollonii lib. 3. cap. 9. primulo statim initio, *τ' τι ὑπερφίας ἐπιλάϑετο*. lege fidenter *ὑπερηφίας*.

Lin. 7. Ἐλέᾳ *βώμου*] Hujus aram meminit quoque alibi Lucianus, in Demonacte, *ἐν δικαστηρίοις*; Philostratus in vita Pellucis Sophistae, & Pausanias in Atticis. Ceterum huic deo Ἐλέῳ primi omnium aram sacrarunt Athenienses, ut ex illa luculentissima Nicolai oratione apud Diodorum liquet.

Lin. 9. Ἐ*πικρύσας*] In cod. Erasmi legebatur *ἐπαρκάσας*, vertit enim *suppeditare.*

Lin. 10. Ἐ*ῶν*] Mſ. *ἀϑῶν*.

Ibid. *Μονήρης δὲ ἐτε*] Hanc vitam qui vivebant, ii *μονήρεις* & *ἰδιαζοὺς* dicebantur. Laert. in Thalete.

Pag. 138. lin. 8. Ἐ*υαχεῖτο*] Legendum *ϑιαχεῖτο*. nam *ἐυαχέω* significat *aliquem convivio accipere*, *ϑιαχεῖσϑαι* autem *epulari.* error turpissimus.

Lin. 10. Ἐ*κπίσαν τῷ ἄλλων*] Hic vero locus est, qui me, si quisquam alius, torsit; neque, ut opinor, injuria. Non enim graece dici potest *ἐκπίειν πινά*, sed *πινά*; itaque pro *ἐκπίσαν τῷ ἄλλων*, mihi vehemens suspicio est legendum *ἐκὰς ὢν τ' ἄλλων, longe ab aliis*, vel, *ab aliis remotus.* Non poëtae tantum, sed & Thucydides, & Herodotus, ita hac voce utuntur. Si quid habes melius, Lector doce & favebo.

Pag. 139. lin. 2. Στέφειν] Mortui enim in Graecia olim coronati. testimonia passim. Neque tantum mortuos, sed & sepulchra & cippos coronare mos fuit.

Lin. 5. Δυσκολία] Emenda Pollucem lib. 1. cap. 2. *περὶ τυφλότητος*. Ubi enim legitur, *τύφλωσις ἀνόσους, δύσκολος*, palam est legi debere *δύσκωλος*. Et miror postremum editorem non vidisse. Emendes quoque licet Philostratum lib. 3. Apol-

Apollonii cap. 8. Nam ubi legitur φησὶ μὲν δὴ ὁ ἀνὴρ τι ἐς ἄλκιλον, haud dubiè legendum ἀνώτατον τι ἐς δυσκόλων.

Lin. 9. Πῶς ἐς ἄλλο | Quo majus incendium fiat ſcilicet.

Lin. 14. Βατίζοντα | Male in libris ſcriptis πατίοντα.

Pag. 140. lin. 3. Τίμων Ἐχεκρατίδης | Mendum eſt. lege Τίμων Ἐχεκρατίδου, *Timon Echecratis filius*. quod & ſuprà vitium eſt, & infrà occurret. Quis igitur negligentiam priorum interpretum & editorum non miretur?

Pag. 142. lin. 1. Γναθωνίδης | Apud Terentium Gnathonici ex Menandro.

Lin. 2. Ἐγρηγορὼς καθεύδουσιν | Qui *vanam* vertunt, ii mihi dormire videntur. Longe enim aliud ἐγρηγορὼς, aliud ἄφρων; neque hic quidquam commune habent. Sed cum ea vox diligentiſſime fuerit à viro undiquaque doctiſſimo explicata in eruditis illis in Theophraſtum commentariis, pag. 272. addam tantum ita eſſe exponendum Philoſtratum pag. 95. & 527. poſtremæ editionis; ita etiam intelligendum eſſe locum Dionis Chryſoſtomi pag. 116. Locos ipſos afferre piget. Ceterum vocem Græcam in interpretatione retinui, idque Plinii junioris radicitum ſecutus, & inopiâ linguæ Latinæ coactus.

Pag. 144. lin. 2. Νεοδιδάκτων διδυοχμῶν | *Qui nuper evulgati ſunt.* διδάσκειν enim ad τὰ θεατρικὰ theatrica pertinet; inde illa frequenter legas, καλῶς δεδιδαγμένος, πρᾳγματοδιδάσκαλος, διδασκαλοδιδάσκαλος. quin etiam aliquando διδάσκειν & ſimpliciter pro eo qui drama aliquod edit; ut apud Ariſtophanem in Hiſtrione:

Οὐ γὰρ φρονιμὸς ἦσι τὰ διδασκάλια.

Inde apud Terentium *ex ignotis* pro actoribus. *Num immemores diſcipuli?* id eſt, num actores nil animo ſunt ita omiſſo, ut &c. Quo loco qui legunt, *Num immemor es diſcipuli*, ex ipſis ſuis ἔχεσι; inde eſt etiam quod in comœdia Italica Doctor ſæpe prodit. Inde etiam διδάσκειν per ſe ſolum pro *comœdiam* vel *tragœdiam* docere, (Latini enim uſurpant quoque) apud Diodorum lib. 14. Αἰσχύλος ὁ τραγῳδὸς πρῶτον ἐδίδαξεν. Ita igitur hoc loco διδυοχμῶν νεοδιδάκτων. Qui aliter explicant, quaſi diceret Gnathonides ſe modo illa carmina didiciſſe, male explicant.

Lin. 9. Ἐλεγεῖα ἄδειν | Quia elegia ab origine prima luctui dicata erat. Inde eſt quod & apud Heſych. ἐλεγεῖα dicuntur ὅτι πάθεια ποιήματα.

Ibid. Ἆσον ὑπὸ τὴν διαύλιον | Ridicule qui vertunt, *ab hoc doctus ingone*; nihil enim in Luciano tale. Sed quod Latine dicitur *canere*, vel *ſaltare ad tibiam, ad citharam*, id Græce eſt ᾄδειν vel ὀρχεῖσθαι ὑπὸ τοῖς αὐλοῖς, ὑπὸ τὴν κιθάραν; & hinc tota loci hujus venuſtas pendet. Lucianus lib. περὶ ὀρχήσεως ſic loquitur. διδάσκουσι φασὶ τὰ παλαιὰ ὑπ' αὐλοῖς ἐς κωμῳδίαν. Aliter quoque dixiſſe puto, nimirum ἐν αὐλῷ; ibidem: παίδων χορὸν συναθροίσαντες ἐν αὐλῷ ἐς κιθάραν. Sed non memini me alibi legere. Interim vides, Lector, quàm exigua res venuſtiſſimum ſenſum perdat.

Pag. 147. lin. 6. Καὶ περιῳλάδην] Eraſmi codex habebat, ἐς γὰρ &c. ſcilicet διὰ παρατάσεως.

Lin. 13. Ξυνίησι] Vocem Græcam retinui, veteres ſecutus. Ceterum priuſquam hinc abis, emenda Pollucem lib. 1. cap. 7. ἐδιδάσκεις ἢ, κέκτησαι ἐξ ἐφήβου σὺς ἔτη, certiſſime legendum eſt unica voce, ἐξεφηβώσας σὺς ἔτη, id eſt, qui ex ephebis exceſſit à duobus annis.

Lin. 14. Ἐπιπλὴν] Non ſignificat inſultare, ſed avidius, cupidius, immodeſtiuſque aliquid appetere. Ita Themiſtius oratione prima: ἀλλ' ἵμα ἐπιπλὴν ὑπολήψονται ἐς ὀθνεῖα πάντες, ἐς ἐφαπτόμενοι μὴ ἐπιλήστων διδύναι.

Pag. 149. lin. 2. Ἔχει ταῦτα] Ita dicebant pro, ταῦτα ἀσφαλῶς ἐς βέβαια πεπαίδευται. Latini, *ſic erit*, pro, haud dubiè. at alias aliud.

Pag. 150. lin. 3. Ἐπιχθίδιος] Mendum eſt. legendum enim Αἰγιλίδης; quippe Κολυττὸς erat tribus Ægeidis, teſte Harpocratione. δῆμός ἐστι τῆς Αἰγηίδος φυλῆς Κολυττός. Ceterum tempore Suidæ nondum hic locus Luciani corruptus erat. Nam ubi ait Colyttum tribum Ægeidis fuiſſe, Timonem Luciani laudat. Miror elapſum hoc fuiſſe diligentiæ clariſſimi viri Ioannis Meurſii in libello de populis Attı-

Atticæ, in quem infinitas correctiones congessit, quæ ad horum locorum appellationes pertinent.

Lin. 4. Θεωρικόν] De ære theorico diligentissimè Harpocration, ex quo verbum de verbo transtulit Suidas quæ de hac voce habet. Legendi quoque Demosthenis interpretes.

Pag. 151. lin. 3. Ὀφελῶν] Iosephum bis emendo hujus verbi occasione, ὡς τῇ τ' ἀρχαιολογ. γ'. κεφ. β'. Vbi enim in Basilienti editione, & postrema etiam, omnium, quotquot fuerunt, inquinatissima, legitur, ἓξ τ' ὀπὶ ἔφρῃ χαίρειν, φίτυ μὴ παρίλθειν, ὄφελεν ἄλλη ὁν. Locus est ita corruptus, ut nisi addatur hæc vox ὄφελεν, à nemine sanæ mentis verti possit. Initio quoque pro ἓξ, legendum, ὡς, & totus locus ita concipiendus: ὡς τ' ὀπὶ ἔφρῃ χαίρειν, φίτυ μὴ παρίλθειν, ὄφελεν ἄλλη ὁν. diligens Lector Iosephum adibit. Illud autem ὄφελεν ἄλλη ὁν, verti eâ ratione debet, qua δίκην εἰπεῖν, & δόξαν τῇ βουλῇ, id est, κρῖναι τὸ δόξαν τῇ βουλῇ. Atque utinam præstantibus ingeniis luberet aliquando tanti scriptoris emendationem suscipere; symbolam certe daremus; quadragintos amplius locos ex ingenio emendatos conferre possemus. Plura facere esset sane perfacile, sed doctoribus, & qui Lutetiæ vitam agerent, & codicibus Regiæ bibliothecæ frui possent; *Nobis non licet esse tam beatis.*

Lin. 3. Ἐρεσυρὰ τ' Ἀθηναίων] Magnifice sanè. Ita Pindarus olim Athenas vocaverat ἐρεσυρὰ τ' Ἐλλάδος, cujus loci meminit & Plutarchus, & Schol. Aristophanis. Ceterum non possum hic præterire Iosephi locum, in quo gravissimum mendum est, quia verbum ἐρεύω, unde natum ἐρεσυρὰ est, corruptum fuit: ita habet: ὅτι μὴν νέος ὢν ἡμάρτε τὸ μήπω τὸ φρονεῖν ἀνερευνῶντος, nullo aut ridiculo sensu. Nam illud ἀνερευνῶντος nihil ad rem. Itaque mihi certius certo est legendum, μήπω τὸ φρονεῖν ἐρευνῶντος, id est, κρῖναι τὸ φρονεῖν, vel κρῖναι φρόνησιν, *Qui prudentiâ satu firmus nondum est.*

Lin. 8. Βυλὴ ἀμφετραπε] Scilicet ἡ ἄνω ἓξ ἀκρέτου. Locus est apud Heliodorum, ubi Cnemon casus suos commemorat. est aliquid etiam apud Libonium argumento Orat. κατ' Ἀνδροτίωνος. cum adito, si vacat.

Pag. 152. lin. 5. Τελείω ἅρματι] Cum duodecies circa metam currus flectebatur: πωλικῷ vero, cum octies tantum. Scholiastes Pindari edit. Rom. in Pyth. φασὶ δέ τινες ὅτι δώδεκα δρόμους ἀνύσῃ τὸ τέλειον ἅρμα· τὸ δ' πωλικὸν, ὀκτώ. Tum vero affert Callimachi locum, cui ἅπαξ φάραγγα πάσεως decretum est. sic habet:

Δωδεκάκις σφὲ δίφρον ἐσήλασθον ὄθμασι δίφρου.

Sed quid hoc, quæso, εἰσήλασθον ὄθμασι δίφρου σφὲ δίφρον? Davus profectò sum, inquies, non Oedipus. Igitur sic existimato, illud δίφρον nulli rei esse; scripserat enim Callimachus νύσσας (ita metam vocabant) in illis autem verbis ὄθμασι δίφρου nil corruptum, sed vox tantum explicanda, quæ nullibi, quod sciam, reperitur, ὄθμα scilicet. est quidem apud Helychium ὄθματα, ὕμματα νεολεῖς (emenda & scribe, ὡς Αἰολεῖς; nam ὄθματα Æolice ὕμματα sunt;) sed in hoc Callimachi loco ὄθμα nihil est aliud quàm *motus*, vel *agilitas*, *celeritas*, *rapiditas*. Nata autem hæc vox est, (quam nos primi eruimus) ex ὄθειν, quod κινεῖν aliquando significat, ut ex Eustathio discere est. Quemadmodum autem Horatius alicubi dixit, *flaminum celeres lapsus*, ἀντὶ τῶ flamina celeriter labentia, ita Callimachus dixit ὄθμα δίφρου (δίφρου est ἁρματος) ἀντὶ τοῦ, ἐλαύνοντος ἅρματος. Itaque Callimachi versum Latine sic vertas licet: *Duodecies circa metam egit celerem currum.* In eodem versu lego, εἰσήλασεν pro εἰσήλασθον; quod improbaturum scio neminem, qui quidem ad has reculas sapiat.

Pag. 153. lin. 1. Πρὸς Ἀχαρνίας] Ἀχαρναῖ, ut auctor Thucydides ἐν ᾗ πόλις, erat, χωρίον μέγιστον τ' Ἀττικῆς τῶν δήμων. distabat ab urbe 60. stad. sed non est quod quis existimet atrocem ibi pugnam pugnatam fuisse. Nam equites tantum certavere ἐν Φρυγίοις (locus est Atticæ) & quidem ἱππομαχία βραχεῖα. itaque hinc facile cuivis apparet quàm rhetorice loquatur Democharis, mendacioloquem, ex præscripto artis, pingens. cum ibi ingentem stragem editam fuisse significat.

ficat. Ceterum ἀγωνίζεσθαι περὶ Ἀχαρνίας ὑπὲρ τῆς πόλεως, non est, ut nos, quod vulgo volunt, debet enim istuc significare, *fortiter pro patria*, seu *ut pro patria dimicent*, *Acharnenses*, ut πολεμεῖν περὶ πάτρης. Idque si verum est, error hic erit, itque manifestissimus. Acharnenses enim Attici erant, Timon autem Atheniensis, qui tamen laudatur, quod adversus Acharnenses strenue pugnent. Itaque legendum mihi videtur: περὶ Ἀχαρνέας, quomodo in hac ipsa re loquitur Thucydides; περὶ Ἀχαρνέας, inquam, cum Peloponnesios, qui *Achaei* erant, convellere conati sunt Attici, ut oppidum obsidione tolverent.

Lin. 2. Δισχίλιοι μαίετε] Mille armatos. Nam τοὺς μείζονα ἀπὸ πλείονος ἀνδρὸς τιμωμένους. Ceterum μαίετε dicas, vel μάζετε, perinde est, & Mil. Codd. variant.

Pag. 154. lin. 3. Ἡ Ὕπατα] Nullum olim Athenis forum maius fuit. Harpocration, Plutarchus. Notat autem differre χαλκὸν, ἐκκλησίαν (quod per *dissimulo* interpretatur) & πνῦκα; quod diligenter monuit Hesychius.

Pag. 155. lin. 2. Διηγοῦνται αὐτὸν] Recte. differentiam enim agnoscunt grammatici inter has voces: Hesychius minime.

Lin. 6. Ἐγὼ δὲ σοὶ ξυμβουλεύω ἀφεῖναι παρὰ σοί] Error manifestus. Quid enim hoc sit, παρὰ σοί? legendum ἐμοὶ δὲ πιθόμενος ἀφεῖναι παρὰ σοί &c.

Pag. 156. lin. 13. Ἐπὶ Δῦμα] Vbi aranum. Aristophanes in extrema Pluto.

Pag. 158. lin. 6. Ἀκρόπολις] Facete, ficta vox, *Ipsissimus Boreas*, qualis à Zeuxide pictus est.

Pag. 160. lin. 7. Κατάκηλε] Erat Ἀθήνησι ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τῶν ἀλλων ἀλλαντοπωλῶν συγκεκλεισμένη, Hesychius sed omnium optime Erotianus: Κατάκηλε, οὐκ ἐπὶ τῶν περιπατούντων ἐν πόλει, ἀνδριάντων σωματοποιῶν καμπυλόντων, ἢ παρὰ τῶν ἰατρῶν χαλκῶν φασὶν αὐτοὺς τῷ χρῆσθαι ἔχειν. ἔνιοι δὲ καὶ τοὺς χαλκοῦς ἀλλαντοπώλας κατακήλους φασὶν, ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀγορᾷ ἱστάμενοι ἐξ ἀρχῆς ἐκαλοῦντο, ὑπεκρινε δὲ Φιλοκράτης ὁ Σάμιος, & ἄλλοι. Quod autem Erotianus, ἀλλαντοπώλας non recte vocari κατάκηλον, bene sane: nam ἀλλαντοπώλης vel, ut apud Pollucem est, ἀλλᾶς, est quod vulgo dicimus, *saucissier*, ex lanugine anterino, aut leporino, aromatis praterea, & injecto aceto, quod jus est nigrum aut certe fuscum.

Pag. 161. lin. 10. Ἐπὶ τρίποδι] Vnde ἀνεκλίθησαν & κλῖναι ἦσαν περὶ τὸν τρίποδα: unde etiam τρίπους & κλίνη ἢ τρίπους apud Platonem pag. 332. edit. Lemaianæ. Ad monet me hic locus ut Amioti errorem in vita Alexandri aperiam. Neque vero id facerem, nisi Plutarcho interpretis sui error obesset: etsi enim Amioto faveo ut qui maxime, plus tamen Plutarcho favere æquum est. Locus præterea, quo de agitur, illustris est, & non indiligenter legendus. Rem ipsam, uti se habet, paucis dabo. Harpalus Alexandrum cum fugeret, Athenas se recepit. Populus hominem ex urbe quatere volebat: pro illo stetit Demosthenes pretio corruptus (calice aureo, & talentis 20. scilicet.) Rhetor Atticus, quem muneribus expugnatum fuisse populus obtrectabat, se se purgare cum studeret, nemo audire, imo obstrepere omnes, præter nescio quem, hominem sane elegantis ingenii, qui e convivio cum surrexisset; Quid autem, ait, viri Athenienses, cum, qui calicem habeat, non audietis? (est autem mira quædam in eo dicto gratia atque facetia) Græce hic pag. 857. ἐκ συμποσίου, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τί ἂν πολλὰ λέγοι; Si quis veterum morem teneat, quo nonnunquam σκόλια sua canebant, is venustatem hujus dicti facile agnoscet. Talis autem ille mos: sumpto in manum calice, canebant illa cantica, de quibus passim scriptores, quæ plerumque erant ἐρωτικὰ, quandoque etiam amatoria. Calicem qui tenebat, is ab aliis audiebatur, neque interpellabatur à quoquam. Ceterum hic mos ad eram quorumdam conviviorum notatus fuerat his verbis. ἐν γὰρ τοῖς συμποσίοις τὰ κύκλια ἐρώτικα ἦν καὶ ἐκόμματα σκόλια. Hæc etsi vera sunt, tamen Amiotus interpretem suum Plutarchi, quotquot unquam fuerunt, longe doctissimus, ubi se turpiter dedit: sic enim vertit: *Comment, Seigneurs, refuser, vous à vous-mes-*

per-

perſonnage qui a le langage ſi bien doré? Quæ autem ad oram libri addita ſunt, [ab eo, necne, haud ſane ſcio,) nihilo certe meliora ſunt: *Il y a une alluſion à ce mot κηλεῖν, qui ſignifie retirer par un doux chant, & comme enchanter*; nihilo, inquam, meliora iſthæc ſunt: nam inter κηλεῖν & κώλιξ nihil quidquam commune eſt, non certe magis quàm inter λόγος & φυλλα, aut voces quantumvis ſignificatione diſſitas; ſed tota loci illius venuſtas ex iis quæ ſunt à me ſuperius commemorata, pendet. Vertendum autem verbum de verbo fuerat, *He quoi, Meſſieurs, ne voulez vous pas eſcouter celuy qui tient la coupe en main?* Tum vero Græcorum more allato, tota res erat explicanda. Sed quorſum iſthæc? inquies. Non temere, ut opinor, id à me animadverſum fuit, & elucidatum. Atque utinam hinc prudentiores fierent noſtri homines. Nam cum omnium, qui unquam Græcos ſcriptores interpretandos Gallice ſunt aggreſſi, doctiſſimus, in re adeo nota erraverit, quid ab iis qui hodie vivunt, expectes? quorum plerique (nam quoſdam novi quamdoctiſſimos) nec Græce ſciunt, nec Latine quidem. Ex iis certe aliquis ſcriptorem quemdam Gallice, ut audio, convertit, cujus ſcriptoris ſi vel pagellam tantum intelligat, μωρίαν ὀφλισκάνω ἀσμενίσταται. idque ita verum eſt, ut, ſi mentiar, nil mihi vel humani quidquam, vel divini credi velim. Ab hinc autem ſex ſeptem annis memini me rogatu amici cujuſdam doctiſſimi viri, conferre verſionem neſcio cujus ex Ciceronis orationibus; dii boni! Nunquam vidi literas magis illiteratas. Nuper autem, nuper, doctiſſimum poëtam (& quos non? nam nihil iſtis ardelionibus ſacrum eſt) adeo deformatum, adeo perditum vidi, eum ut agnoſcere, quantumvis mihi familiarem, nequiverim. Nihil pudere? acre vero hominis judicium! mulierculis & ſalgamariorum, ac pharmacopolarum pueris talem ſcriptorem committere? Videlicet de Dei providentia dubitare, nihil eſt; quod nunc diſcent propolæ tali interprete. Quid ni Virgilium denique poſt tot alios, quidni Ariſtophanem, & Plautum corruptum eunt? Nam Homerum quidem ipſum, ſat ſcio, non attingent. Nuper enim τις quidam φωτοφίλος exortus eſt, qui pronunciavit, pædagogici ingenii eſſe, verſus Homericos, cum aliquando à veteribus producuntur, Gallice convertere. Ad ea quid dicas, Lector, niſi, δὸς, ὦ πάτερ, δὸς ἐμοὶ λευκάνδιν, ἐμοιγὲ χάρ?

Pag. 163. lin. 3. Πλέονσιν τὸ χαῖμα] Legendum πάνσοφόν τι χρῆμα.

Lin. 8. Ὥσπερ οἱ ἐπ' ἀλκτον] Delendum ὥσπερ, & ſcribendum οἱ, jungendumque cum δευτεροπάχαις.

Lin. 15. Μάζα] Nihil aliud quàm ἄλευτα ἐλαίῳ πεφυρμένα. Ceterum dignitate panis cedebat: nam ex Solonis inſtituto μάζα pro feſtis diebus in Prytaneo dabatur. panis autem, feſtis. docet Athenæus. Σόλων ἔ τοῖς ἐν πρυτανείῳ σιτεῖσθαι μάζαν παρίχειν κελεύει, ἄρτον ἢ ταῖς ἑορταῖς παραπλήσιον.

Pag. 164. lin. 3. Ἐννεάκρουνος] Fons ita dictus Athenis, qui deinde Καλλιρρόη vocatus eſt, ut ſcribit Harpocration, & ex eo Suidas. Heſychius autem in hac voce mutilus eſt. legendum enim apud eum eſt, Καλλιρρόη κρουνὸς ἐν Ἀθήναις.

Pag. 165. lin. 11. Κυμαπόδας γῆς] Gloſſema; vera autem lectio in Mſ. Cod. Reg. reperitur, κυμαπόνους ſcilicet; quæ vox ab Euſtathio in Odyſſ. exponitur ἀκτὴ ἔνθα δηλαδὴ τὰ κύματα ἄγνυνται. monetque eam vocem apud Herodotum reperiri; & vere monet, nam ſexies ſepties apud nobiliſſimum illum ſcriptorem occurrit. Itaque indiligentiam Suidæ mirari ſubit, qui nihil ad manum habuit, cum in hanc vocem ſcriberet, præter Agathiæ locum. Sed antiquum obtinet Suid. ſolet enim, neglectis veteribus, ad recentiores decurrere.

Lin. 16. Αὐτῷ] Lege σαυτῷ.

Lin. 18. Τάλαντον] Mſ. ἡμιτάλαντον.

Pag. 166. lin. 2. Αἰγινητικόν] Ad ridiculum. nam menſura Æginetica ceteris menſuris erat amplior, certe Atticâ.

Lin. 7. Κεφαλὴ ἐμπλήσω κατδύλων] Locus eſt apud Plautum in Aulularia.

Pa

ficat. Ceterum ἀφ' ὑμῶν σοὶ Ἀχαρνεῖς ἐσμὲν ὁ σκίλλων, non est, ut puto, quod vulgo volunt; debet enim illuc significare, *fortiter pro patria*, seu *ut pro patria adversus hostes*, ut σκίλλειν ἐπὶ πάλε. Idque si verum est, error hic erit, id quæ manifestissimus. Acharnenses enim Attici erant, Timon autem Atheniensis, qui tamen laudatur, quod adversus Acharnenses strenue pugnarit. Itaque legendum mihi videtur: ἀπὸ Ἀχαρνέων, quomodo in hac ipsa re loquitur Thucydides, ἀπὸ Ἀχαρνέων, inquam, cum Peloponnesios, qui Athenas obsidebant erant, consilere conati sunt Attici, ut oppidum obsidione solverent.

Lin. 2. Δισμυρίους] Mille armatos. Nam τῷ μείζονι στρατοπέδῳ ἐνδέχεται πολεμεῖν. Ceterum μείζονες dicas, vel μείζους, perinde est, & Mil. Codd. variant.

Pag. 154. lin. 3. Ἠλιαία] Nullum olim Athenis forum maius fuit. Harpocration, Plutarchus. Nota autem differre γυμνὸν, ἐκκλησίαν (quod per *diminutionem* intelligo) & πνικτὸν; quod diligenter monuit Hesychius.

Pag. 155. lin. 2. Σηραγγώδης ἀγγεῖον] Recte differentiam enim agnoscunt grammatici inter has voces; Hesychius minime.

Lin. 6. Ἐγὼ δὲ σοὶ ξυνθήκας μυρίας ἀγαγὼν παρέχω σοί] Error manifestus. Quid enim hoc sit, σοὶ παρέχω σοί? legendum ἐγὼ δὲ σοὶ τὴν ἐξ ὑπνου &c.

Pag. 156. lin. 13. Ἐπιδώσομεν] Vbi aratium. Aristophanes in extrema Pluto.

Pag. 158. lin. 6. Ἀπροσδοκήτως] Facete, ficta vox, *Ipsissimus Hercules*, qualis à Zeuxide pictus est.

Pag. 160. lin. 7. Κεδάσαι] Erat Ἀδύτου ἔδημα ἐξ αἰμάσσων ἐξ ἄλλων ἀλοιφῶν συγκείμενον, Hesychius sed omnium optime Etymologus: Κεδάσαι, ἐστὶ δηλονότι τὸ πεπλασμένον ἐκ πολλῶν καὶ ἀρίστων σωμάτων καρυκεῦσαι ἢ, ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ καρύῳ ὑγροῦ ἀναστομῶσαι τῷ χρῶτι ἰσχνόν. ἔνιοι δὲ τὸ παλαιὸν καλοῦσι τὸ αἱμάσσειν, καρύειν ἀντὶ τοῦ. ὅτι δὲ τρισμαρὲς ἐστὶ τὸ ἐξ ἀρωμάτων, μαρτυρεῖ καὶ Φιλόξενος ὁ Σάμιος, καὶ ἄλλοι. Quod autem Etymologus, αἱμάσσειν non recte vocari κατὰ τὸν, bene sane: nam αἱμάσσειν, vel, ut apud Pollucem est, αἱμάσσειν, est quod vulgo dicimus, *sanguinem* ex lanio ne anserino, aut leporino, aromatis præterea, & injecto aceto, quod jus est nigrum aut certe fuscum.

Pag. 161. lin. 10. Εἰπὲ πρόπινε] Vnde ἀπολέξεις & λέξον ἐπὶ κύλικι: unde etiam λέγειν & λέξειν ἐπὶ τῷ κύλικι apud Platonem pag. 332. edit. Lemaianæ. Admonet me hic locus ut Amioti errorem in vita Alexandri aperiam. Neque vero id facerem, nisi Plutarcho interpretis hui error obesset: etsi enim Amioto faveo ut qui maxime, plus tamen Plutarcho fave æquum est. Locus præterea, quo de agitur, illustris est, & non indiligenter legendus. Rem ipsam, uti se habet, paucis dabo. Harpalus Alexandrum cum fugeret, Athenas se recepit. Populus hominem ex urbe quærere volebat: pro illo stetit Demosthenes pretio corruptus (calice aureo, & talentis 20. scilicet.) Rhetor Atticus, quem munebus expugnatum facile populus obtexerat, se se purgare cum studeret, nemo audire, imo obstrepere omnes, præter nescio quem, hominem sane elegantis ingenii, qui e conclavi cum surrexisset: Quid autem, ait, viri Athenienses, eum, qui calicem habeat, non audietis? (est autem mira quædam in eo dicto gratia atque facetia) Græce hic pag. 857. ἐκ ἀκούσεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν τὸ κύλικα ἔχοντα; Si quis veterum morem teneat, quo nonnunquam σκόλια sua canebant, is venustatem hujus dicti facile agnoscet. Talis autem ille mos: sumpto in manum calice, canebant illa cantica, de quibus passim scriptores, quæ plerumque erant ἐρωτικὰ, quandoque etiam amatoria. Calicem qui tenebat, is ab aliis audiebatur, neque interpellabatur à quoquam. Ceterum hic mos ad eorum quorumdam conditum notatus fuerat his verbis. ὁ γὰρ τὸν συμποσίου ἢ κύλικα ἐμπλησθεὶς ἢ τὰ λεγόμενα σκόλια. Hæc etsi vera sunt, tamen Amiotus interpretum Plutarchi, quotquot unquam fuerunt, longe doctissimus, ibi se turpiter dedit: hic enim vertit: *Comment, Seigneurs, rejetez vous à vostre*

per-

perſonnage qui a le langage ſi bien doré? Quæ autem ad oram libri addita ſunt, (ab eo, necne, haud ſane ſcio,) nihilo certe meliora ſunt: *Il y a une alluſion à ce mot κηλεῖν, qui ſignifie retourner par un doux chant, & comme enchanter*; nihilo, inquam, meliora iſthæc ſunt: nam inter κηλεῖν & κώλιξ nihil quidquam commune eſt, non certe magis quam inter λόγος & φυλία, aut voces quantumvis ſignificatione diſſitas; ſed tota loci illius venuſtas ex iis quæ ſunt à me ſuperius commemorata, pendet. Vertendum autem verbum de verbo fuerat, *Hé quoi, Meſſieurs, ne voulez vous pas eſcouter celuy qui tient la coupe en main?* Tum vero Græcorum more allato, tota res erat explicanda. Sed quorſum iſthæc? inquies. Non temere, ut opinor, id à me animadverſum fuit, & elucidatum. Atque utinam hinc prudentiores fierent noſtri homines. Nam cum omnium, qui unquam Græcos ſcriptores interpretandos Gallice ſunt aggreſſi, doctiſſimus, in re adeo nota erraverit, quid ab iis qui hodie vivunt, expectes? quorum plerique (nam quoſdam novi quamdoctiſſimos) nec Græce ſciunt, nec Latine quidem. Ex iis certe aliquis ſcriptorem quemdam Gallice, ut audio, convertit, cujus ſcriptoris ſi vel pagellam tantum intelligat, *μωρίαν ὁρλισκάνω ἀσμενέσται*. idque ita verum eſt, ut, ſi mentiar, nil mihi vel humani quidquam, vel divini credi velim. Ab hinc autem ſex ſeptem annis memini me rogatu amici cujuſdam doctiſſimi viri, conferre verſionem neſcio cujus ex Ciceronis orationibus; dii boni! Nunquam vidi literas magis illiteratas. Nuper autem, nuper, doctiſſimum poëtam (& quos non? nam nihil iſtis ardelionibus ſacrum eſt) adeo deformatum, adeo perditum vidi, eum ut agnoſcere, quantumvis mihi familiarem, nequiverim. Nihil pudere? acre vero hominis judicium! mulierculis & ſalgamariorum, ac pharmacopolarum pueris talem ſcriptorem committere? Videlicet de Dei providentia dubitare, nihil eſt; quod nunc diſcent propolæ tali interprete. Quidni Virgilium denique poſt tot alios, quidni Ariſtophanem, & Plautum corripuerunt? Nam Homerum quidem ipſum, ſat ſcio, non attingent. Nuper enim τίς quidam φωτοβίζ exortus eſt, qui pronunciavit, pædagogici ingenii eſſe, verſus Homericos, cum aliquando à veteribus producuntur, Gallice convertere. Ad ea quid dicas, Lector, niſi, δός, ὦ παῖ, δὸς ἐμοὶ λεκάνην, ἐμεσῶ γάρ?

Pag. 163. lin. 3. Πάντοσον τὸ χρῆμα] Legendum πάντοσοῦν τι χρῆμα.

Lin. 8. Ὥσπερ οἱ τὰ κλέπτον] Delendum ὥσπερ, & ſcribendum οἱ, jungendumque cum προσδεδρομήκασι.

Lin. 15. Μάζα] Nihil aliud quàm ἄλφιτα ἁλαίου πεφυρμένα. Ceterum dignitate panis cedebat: nam ex Solonis inſtituto μάζα pro feſtis diebus in Prytaneo dabatur. panis autem, feſtis. docet Athenæus. Σόλων ἔ τοῖς ἐν πρυτανείῳ σιτουμένοις μάζαν παρίχειν καλδίᾳ, ἄρτον ἔ ταῖς ἑορταῖς παραπλήσιον.

Pag. 164. lin. 3. Ἐννεάκρουνος] Fons ita dictus Athenis, qui deinde Καλλιρρόη vocatus eſt, ut ſcribit Harpocration, & ex eo Suidas. Heſychius autem in hac voce mutilus eſt. legendum enim apud eum eſt, Καλλιρρόη κρουνὸς ἐν Ἀθήναις.

Pag. 165. lin. 11. Κυμαιόδης γῆς] Gloſſema; vera autem lectio in Mſ. Cod. Reg. reperitur, κυμαιόγης ſcilicet; quæ vox ab Euſtathio in Odyſſ. exponitur ἀκτὴ ἔνθα ἀναδὴ τὰ κύματα ἄγνυϑ. monetque eam vocem apud Herodotum reperiri; & vere monet, nam ſexies ſepties apud nobiliſſimum illum ſcriptorem occurrit. Itaque indiligentiam Suidæ mirari ſubit, qui nihil ad manum habuit, cum in hanc vocem ſcriberet, præter Agathiæ locum. Sed antiquum obtinet Suid. ſolet enim, neglectis veteribus, ad recentiores decurrere.

Lin. 16. Αὐτὸ] Lege σαυτό.

Lin. 18. Τάλαντον] Mſ. μνᾶ πάλαιστον.

Pag. 166. lin. 2. Αἰγινητικόν] Ad ridiculum. nam menſura Æginetica ceteris menſuris erat ampliot, certe Atticâ.

Lin. 7. Κεφαλὴ ἰμπλήσω κατύλων] Locus eſt apud Plautum in Aulularia.

Pag

——— *Poſtquam imple ciſti ſubſidens iſtorum caput,*

Quem frustra ſollicitavit ingeniosiſſimus Palmerius legens, *implaſti in capu.* frustra, inquam; id enim Græcorum imitatione dicebat Plautus; qui non in Aſſularia tantum, ſed in Calina quoque ea loquendi ratione ulus eſt.

——— *Ego te implebo ſtigris.*

Et certe tale aliquid videor apud Ariſtophanem legiſſe.

Pag. 167. lin. 2. *Mor.*] In Mſ. eſt Τίμων. ſed dividendum facito, τί; μή &c. quod / non ſe &c.

ADDENDA.

Pag. 1. lin. 1. De Luciano, Lactantius Divinarum Instit. lib. 1. cap. 9. *Non enim ista Lucilius narrat, aut Lucianus, qui Dis & hominibus non pepercit: & his potissimum qui Deorum laudes canebant.* Isidorus Pelusiota libro IV. Epistolarum, epistola 55. Σακεφικὴς Πλάτων ἐκκωμωδήσας ἐν Διαλόγοις, ἀνεκωμώδητο παρὰ τ Κυτικῶν, ὧν εἷς ἦν ὁ Λεπτιγείς, ὁ τὸν Διαλόγως καὶ πάντων ὁμοῦ χαλεπῶν τῶν τε εἰρημένων, καὶ τε παρελελεγμένων σωτῆρας. ὧν οἱ μὲν Πλατωνικοὶ, διὰ τὸ τὸν παρὰ τῶν ἀσεπτῶν ἀναπλασθέντας θεὸς, τεθεατρικέναι ἀπεδέξαντο. οἱ δὲ τ ἀσεπτῶν ἔμφρονες δύσφημον ἀπηγάλισαν. ἅτινες γὸ τὸν παρ' αὐτῶν ἐκθεαζόμενος θεὸς ἐξεκωμώδουν. Menagius.

Pag. 3. lin. ult. Ἀρχὴ δὲ τοῦ ἥμισυ παντός] Quantum veteres tribuerint bono rerum principio patet ubi percurrimus ea quæ à variis adferuntur. Sic enim Horatius lib. 2. Epist. 2. vers. 40.

Dimidium facti, qui bene cœpit habet.

Ausonius Epigram LXXXI.

Incipe dimidium facti est cœpisse superstt,
Dimidium, rursum hoc incipe & efficies.

Vbi videndus Vinetus aliique. Dionysius Halicarnassæus de Antiquis Oratoribus. c. 2. *Et sane bonum initium dimidium totius dici operis solet.* Aristoteles Problem. Sect. x. ἡ μὲν γὸ ἀρχὴ, παντὸς ἔργου μέγιστον. ἥμισυ γάρ. Almelooveen.

Pag. 8. lin. ult. Δείξῃ σε τῷ δακτύλῳ] Nihil antiquius potiusve priscis fuisse videtur atque eo pervenere ut digito non infami sed indice tamquam exemplum imitationis dignum demonstrarentur. Fuit autem illa demonstratio duplex in honorem & infamiam; in honorem legas apud Horatium Carm. l. 4. Od. 3.

Totum muneris hoc tui est
Quod monstror digito prætereuntium.

Plinius junior. L. VI. Epist. VI. *solebat tamen vixdum adolescentulo mihi pater ejus cum magna laude monstrari.* Et lib. IX. epist. XIII. *Cui Rufinus, demonstrans me, vides hunc?* in ignominiam vero apud Ovidium. lib. III. Amor. Eleg. VI.

Quid moror? en digitis designor adultera vestris. Almelooveen.

Pag. 11. lin. 26. Τρὶς πᾶσι ὧπασε ὁ Ἡρακλῆς ἓ αὐτὸς ἦν] Hæc ait per allusionem ad Lycophronem in Alexandra statim initio, ubi de Hercule sic:

Αἳ τ' ἐν τελαίνα ἕπλαμόν κακαυχένα
Καὶ σοὶ δαὸς ἐν σοὶκησιν ἐλαμφίσεις
Τρεσπέρα λέοντ᾽.

Quem Herculem τρὶς πᾶσιν λέοντα dixit, ut interpretatur Tzetzes, vel quod plures noctes impendit Iupiter in ejus generationem, vel quod per treis dies manfit in ventre ceti, ut Hesionem liberaret. *Palmerius.*

Pag. 17. lin. 26. Τὰς τῶ διαλόγω ἑταίρας ἐχλιάζει φορτικὰς ἓ μετεωρολέσχας] Socratem proculdubio innuit ab Aristophane in Nebulis subsannatum, & φορτικὴν & μετεωροφέναξ vocatum. *Idem.*

Pag. 37. lin. 3. Καὶ τὰς ἐν τῇ πολῇ ταραχὰς διεξῇ ἓ τ ὠθισμὸν αὐτῶν, ἓ τὰ θεάτρα, ἓ τ ἱππόδρομον ἓ τὰς τ ἡνιόχων εἰκόνας] Putavi aliquando hunc locum debere aliter legi. Reponebam scilicet τὸν τ ἡνιόχων ἀγῶνας. Nam & mihi hæc lectio magis convenire videbatur antecedentibus, ubi ait ταραχὰς διεξῇ, & ne dissimulem, vix ab ea sententia discedo. Notum est, quantas turbas olim fecerint agitatorum certamina, quantas seditiones excitarint, adeo ut sæpe milite opus fuerit, ut sedarentur rixæ & tumultus, quos aurigarum factiones & faventium cunei excitabant. Ideo nihil fuit Romæ magis celebre, ni-

——— *Poſtquam implevisti ſubſibus iſtorum caput*,

Quem fruſtra ſollicitavit ingeniosiſſimus Palmerius legens, *implevisti in capit.* fruſtra, inquam; id enim Græcorum imitatione dicebat Plautus; qui non in Aſſularia tantum, ſed in Calina quoque ea loquendi ratione uſus eſt.

——— *Ego te implebo flagris.*

Et certe tale aliquid videor apud Aristophanem legiſſe.

Pag. 167. lin. 2. *Mori*] In MS. eſt Τίμων. ſed dividuum facito, τί; μὴ &c. *quod I mean to &c.*

ADDENDA.

Pag. 1. lin. 1. De Luciano, Lactantius Divinarum Inſtit. lib. 1. cap. 9. *Non enim iſta Lucilius narrat, aut Lucianus, qui Diis & hominibus non pepercit: & his potiſſimum qui Deorum laudes canebant.* Iſidorus Peluſiota libro IV. Epiſtolarum, epiſtola 55. Σκεπτικὸς Πλάτων ἐκκωμωδήσας ἐν Διαλόγοις, ἀνεκωμωδήτῳ παρὰ τῷ Κυνικῷ, ὃν εἰς ἦν ὁ Λυκιεύς, ὁ τὸν Διαλόγους καὶ πάντων ὁμοῦ χαλὸν τῶν τε εἰρημένων, καὶ τῶν παραλελειμμένων σωτάξας. ὧν οἱ μὲν Πλατωνικοὶ, διὰ τὸ τὸν παρὰ τῶν ἀρίστων ἀναπλαθέντας θεὸς, τεθεατρικέναι ἀπεῖξαντο. οἱ δὲ τῷ ἀρίστων ὄφιμοι δύσφημον ἀπηχήσαν. ἀλλως γὸ τὸν παρ' αὐτῶν ἐαθεαζομένους θεὸς ἐξεκωμώδησαν. Menagius.

Pag. 3. lin. ult. Α'ρχὴ δὲ τοι ἥμισυ παντός] Quantum veteres tribuerint bono rerum principio patet ubi percurrimus ea quæ à variis adferuntur. Sic enim Horatius lib. 2. Epiſt. 2. verſ. 40.

Dimidium facti, qui bene cœpit habet.

Auſonius Epigram LXXXI.

Incipe dimidium facti eſt cœpiſſe ſuperſit,
Dimidium, rurſum hoc incipe & efficies.

Vbi videndus Vinetus aliique. Dionyſius Halicarnaſſæus de Antiquis Oratoribus. c. 2. *Et ſane bonum initium dimidium totius dici operis ſolet.* Ariſtoteles Problem. Sect. x. ἡ μὲν γὸ ἀρχὴ, παντὸς ἔργου μέιζον. ἥμισυ γάρ. Almeloveen.

Pag. 8. lin. ult. Δεῖξί σε τῷ δακτύλῳ] Nihil antiquius potiuſve priſcis fuiſſe videtur atque eo pervenere ut digito non infami ſed indice tamquam exemplum imitationis dignum demonſtrarentur. Fuit autem illa demonſtratio duplex in honorem & infamiam; in honorem legas apud Horatium Carm. l. 4. Od. 3.

Totum muneris hoc tui eſt
Quod monſtror digito prætereuntium.

Plinius junior. L. VI. Epiſt. VI. *ſolebat tamen vixdum adoleſcentulo mihi pater ejus cum magna laude monſtrari.* Et lib. IX. epiſt. XIII. *Cui Rufinus, demonſtrans me, vides hunc?* in ignominiam vero apud Ovidium. lib. III. Amor. Eleg. VI.

Quid moror? en digitis dæſignor adultera vulgi. Almeloveen.

Pag. 11. lin. 26. Τρίσπορ@ ἄπαξ ὁ Η'ρακλῆς ἐ αὐτὸς ἦσι] Hæc ait per alluſionem ad Lycophronem in Alexandra ſtatim initio, ubi de Hercule ſic:

Αἳ δ' ἁλίαινα ζηλαμοὺν κακαυλίην
Καὶ νοόδε εἰν ἀνδύκνοιν ἑλαμιφόρους
Τρισπέρμ λέοντ@.

Quem Herculem τρίσπορον λέοντα dixit, ut interpretatur Tzetzes, vel quod plures noctes impendit Iupiter in ejus generationem, vel quod per treis dies manſit in ventre ceti, ut Heſionem liberaret. *Palmerius.*

Pag. 17. lin. 26. Τὸν τῷ διαλόγῳ ἑταῖρον ἐχλόζοντα φρονπιστὴν ἐ μετεωρολέσχην] Socratem proculdubio innuit ab Ariſtophane in Nebulis ſubſannatum, & φρονπιστὴν & μετεωροφένακα vocatum. *Idem.*

Pag. 37. lin. 3. Καὶ τὰς ἐν τῇ ἀτλῇ παραχὰς διεξιὼν ἐ τὰ ὠθισμὸν αὐτῶν, ἐ τὰ θέατρα, ἐ τ ἱππόδρομον ἐ τὰς τ ἡνιόχων εἰκόνας] Putavi aliquando hunc locum debere aliter legi. Reponebam ſcilicet τὸν τ ἡνιόχων ἀγῶνας. Nam & mihi hæc lectio magis convenire videbatur antecedentibus, ubi ait παραχὰς διεξιὼν, & ne diſſimulem, vix ab ea ſententia diſcedo. Notum eſt, quantas turbas olim fecerint agitatorum certamina, quantas ſeditiones excitarint, adeo ut ſæpe milite opus fuerit, ut ſedarentur rixæ & tumultus, quos aurigarum factiones & faventium cunei excitabant. Ideo nihil fuit Romæ magis celebre, ni-

hil in circulis, hominum sermonibus, magis agitatum, quam Circensium eventus, & Prasinorum, Venetorum, Russatorum, & aliorum victoriæ vel infortunia. Non pollum tamen damnare lectionem vulgatam. Nam Martialis lib. 5. epigr. 26, ubi de Scorpi nobilissimi agitatoris imaginibus loquitur, sic ait:

Hoc, rogo, non meluit, quamvubro pulpita nimbo
Spargere & effuso permaduisse croco?
Quam non jenuro dare quadringenta caballo,
Aureus ut Scorpi nasus ubique micet?

Et Capitolinus in Vero testatur equo Circensi, cui nomen erat *Volucris*, ab Ælio Vero Imperatore facti im aureum simulachrum. Itaque non mirum, si agitatoribus quoque nobilibus id honoris genus impertiebatur. Fuisse autem in circo posita ea simulachra ex hoc loco conjicere licet, & rationi consentaneum videtur. *Salmasius.*

Pag. 7. lin. 9. Πολλὰ γὰρ ἂν εἰπεῖν ἡ ἱπποσυνὴ, ἐς πολλῶν ἤδη ἀπιόντων ἐπιλαπάξ] Hæc ultima verba male vertit Micyllus. Vertendum erat: *multos, qui graves esse videntur, occupavit.* Idem.

Pag. 38. lin. 18. Καὶ τὸ οἶνον ἐν τοῖς συμποσίοις μὴ κρῆναι τὸ ἐς ἀρωμάτων ἔχοντας] Hæc male convenire videntur. Quid enim commune habet plausus cum aromatibus? Ergo non dubito debere legi μὴ κρόκων vel κρόκου ἐς ἀρωμάτων, ea enim optime conjunguntur, ut & crocus cum vino. Nam ea miscendi solere, & in deliciis fuisse eam mixtionem testis est Plinius lib. 21. cap. 6, ubi de croco loquitur. *Usus ejus in coronis nusquam, herba enim est folio anguste pene in capillamenti modum. Sed vino mire congruit, præcipue dulci tritum* &c. Hæc Plinii verba omnino firmant nostram conjecturam. *Idem.*

Pag. 39. lin. 18. Οὕτω δὲ ἐς αὐτὸς ἠπάτο τὸ στεφανοῦσθαι, ὅτι μὲν ἴσασιν τὸ φρονεῖν τὸ τοῦτο· εἰ γάρ τοι (ἴσθι) τῷ πυῷ τὸ ἶον τε ἐς ῥόδων χαίουσιν, ὅτι τὸ ῥόδινον μᾶλλον ἔχειν αὐτὸς στεφανῷ] Suggillat homo Græcus Romanorum imperitiam. Nam Græci & præcipue Æoles & Iones coronas circa collum in pectus pendentes gerebant in conviviis. Id nos docet Plutarchus Sympos. 3. cap. 1. & tales coronas vocabant ὑποθυμίδας vel ὑποθυμιάδας, ut melius censere videtur Athenæus lib. 15. pag. 678. his verbis: ὑποθυμὶς ἢ ὑποθυμιάδες στέφανοι παρ' Αἰολεῦσι ἢ Ἴωσιν, ὡς φησὶ καὶ τραγῳδὸς ἀριστάρχετος, ὡς σαφῶς ἐστὶ μαθεῖν, ἐκ τῶ Ἀλκαίου ἢ Ἀνακρέοντος ποιήσεως, id est, *hypothymis & hypothymiades corona sunt apud Æoles & Iones, quas circa collum circumponebant, ut aperte licet discere ex Alcæi & Anacreontis versibus.* Scilicet *hypothymiades* dicebantur διὰ τῶ ὑποθυμιᾶσθαι à suffitu vel suffumigatione, quoniam infra nasum positæ cerebrum suo suffitu juvabant, ut ait Plutarchus dicto loco. *Idem.*

Pag. 43. lin. 1. Τωὐτηῦτα χρῆσας τὸ βιβλῷ, ὅτι ἐσὶ, καθάπερ τὰ Σκυθῶν, ὅτι ἐσὶ, καθάπερ τὰ Κρητῶν] Mirum est Lucianum tribuere hoc loco Curetibus sagittandi artem, quam nullus alius antiquorum illis tribuit, licet plures de illis plura dixerint. Omnes illis gravem armaturam scutum & hastas tribuerunt, & σκηπτοφορίαν. Orpheus seu Onomacritus Hymno 1 & 2 in Curetas mille illis epitheta dedit, nullum tamen, quod sagittandi peritiam significet. Imo contra eos ὁπλοφόρους φύλακας vocat, & χαλκοκόρυστας ἀρείας τοὐς ἐχέτας. Callimachus etiam Hymno in Iovem:

Οὐκ ἦ Κρῆτες γε θεὸν φύλαν ἀρχέτυπον τὸ
Τεύχεα σκιπλάροντες.

Idem ait Apollodorus lib. 1. εἰ ἦ Κρῆτες ὑποπλοι ἐν τῷ ἄντρῳ τῷ βρέφῳ ὠπλάσαντες τοῖς διχάλοις τὰς ἀσπίδας συνέκρουον. Dionysius Halicarnass. lib. 7. ὅτι τὰ Διὰ πομπεύοντα ὁπλίταις ἐοικότα κίνησι τὸ ὅπλων ἐν κυνῆσι μιλεῖ, id est, *quando Iovem lactentem delectare volebant armorum strepitu & membrorum motibus.* Strabo lib. 10. ubi de Creta: πάντας δὲ σχεδὸν Κρῆτας ἅπας σύστασιν κίνησιν μετ' ὀρχήσεως ἀποδιδόντας, θεοπαιπαίδευτα μῦθον τὰ περὶ τὸ τοῦ Διὸς γένεσιν. Plinius lib. 7. cap. 56. *saltationem armatam Curetes docuere,*

Pyr-

Pyrrichen Pyrrhus, utramque in Creta. Idem ait & Pindari Scholiastes ad Pythiorum 2, & ne te morer, lector, innumeris citationibus, quicunque de Curetibus scripserunt, iis tympana & armorum strepitum & saltationem in armis tribuerunt, nullus sagittarum infectionem. Ætoli certe, qui prius Curetes & a quibus ortos Cretenses Curetas volunt, funda, non sagittis gloriabantur, & eorum dux Pyrrachines Degmenum Elæum sagittarium funda prostravit. His ductus auctoritatibus apud Lucianum hoc loco pro Κρήτων lego Κρίτων minima mutatione. Nec mihi Diodori locus libri 5. ubi de novem illis Cretensibus Curetibus, scrupulum injicit, & ab ea lectione inhibet, ubi inter plurium rerum & artium inventionem, quam Curetibus tribuit, addit: τὸ περὶ τοξείαν & τὰς κυνηγίας εἰσηγήσασθαι. Nam ultra quod solius Diodori auctoritas contra omnium antiquorum turbam & consensum mihi parum valere videtur, recantat ipse Diodorus, & contra seipsum pugnans, ait ex Cretensium traditione Apollinem in Creta natum, δι' ἧστινος τὸ τόξον χρώμενον διδάξαι τοὺς ἐγχωρίους τὰ περὶ τὴν τοξείαν. At certe si Apollo primus fuit arcus & sagittarum inventor, & ejus usum docuit Cretenses, non erat notus arcus Curetibus, qui ante Apollinem natum & ipso Jove antiquiores in Creta habitabant. Iure igitur Luciani lectio hoc loco mihi suspecta est mendi, & Κρήτων censeo debere legi. Nam Lucianus, qui de Scytharum sui temporis more loquitur, non mihi videretur bene iis opposuisse novem homines è fabuloso seculo, & ratio vult, ut nationi nationem opponat & comparet. Ergo lego confidenter, & si mihi credis, leges, καθάπερ τὰ Κρήτων. Sed & Micyllus etiam hoc loco castigandus qui ὀπὸν interpretatur *resina*; numquam enim legisse me memini resinam utilem fuisse ad sagittarum invectionem, aut ὀπὸν dictam resinam κατ' ἐξοχήν, cui nomen proprium est ῥητίνη· pro Silphio certe ob plantæ excellentiam sumitur ὀπὸς & pro papaveris succo ob vim medicamenti, unde ὀπὸν diminutive dicitur. Verte ergo *herbarum succo*, opponit enim ὀπὸν succum herbarum τῷ ἰῷ veneno, quod ex serpentibus ἰοβόλοις colligitur, quorum ferax est Creta, & indiga Scythia, regio frigida. *Palmerius.*

Pag. 49. lin. 20. Κολοκώνθης] Κολοκύντης enim quidam scribunt. *Menagius.*

Pag. 50. lin. 20. Τῷ γὰρ τέτα σώματι φασὶ τὰς τυφεινὰς ἀκολυθήσαντας, & μιμησαμένας αὐτῶ τὸ σκλέσμα, ἔπειτα χήματι τοιέτῳ ξύλα τικτήναντας, ἀνθρώπες ἀνασκολοπίζειν. ὑπὸ δὲ τέτε, & τῷ τεχνήματι τῷ φονηρῷ τῶν φονηρὰν ἐπωνυμίαν συμπλέξαι] Verissima vocis σταυρὸς originatio. ταῦ, ταυηρὸς; hoc est, in modum *tau* efformatus: & per contractionem ταυρὸς: & præposito sigma ut fieri solet, σταυρὸς. Idem.

Pag. 151. lin. 10. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐλαιοσπίδης, Κολυτὰς] Scribendum Κολυτιὰς. Suidas: Κολυτιὰς πρὸς Λυκιατῶ, εἰς τὸ Τίμων, ἢ μισανθρωπος. Κολυτιὰς ᾗ, ὁ δήμος τ Αἰγηίδος. Idem.

Pag. 225. lin. 2. Ἀργῶθεν] Ἀργόθεν. Idem.

Pag. 263. lin. 19. Καὶ τοιαῦτα ἀπορεῖ ἰρατᾶν τὴν τῶν] Τὸν τῶν, legendum videtur. *Idem.*

Pag. 264. lin. 10. Μιγέλλω] Horatius: *dicat Opuntia frater Megilla.* Idem.

Pag. 277. lin. 13. Βάρβαρος ἦν, & ὁλόθριος] Malim ὀλέθριος ut infrà pag. 770. & ἐν ὀφθαλμοῖς τὸ ὀλοθρίν ἐκείνης ἀνδρός. Ita enim ibi legendum, non ἐκείνω ἀνδρός. Et ita Interpres legisse videtur. *Idem.*

Pag. 277. lin. 15. Ἐκείνος τοίνυν ἐκληρονόμησέ μι] Legendum: Σι. ἐκείνος τοίνυν ἐκληρονόμησέ σε. Hic enim Simulus loquitur, non Polystratus. Sed & legendum posteà, ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ, non Σίμυλος. Idem.

Pag. 299. lin. 3. Τὸ μὲν τέτον γυμνὸν] Id est, extra thecam. Ita *nudus ensis* apud Virgilium, pro ense extra vaginam. *Idem.*

Pag. 370. lin. 17. Βίων πρᾶσις] Vertunt, *Vitarum auctio.* Verte, *Mancipiorum auctio.* Laertius in Aristippo: καταγνῶσκε τῶ ἀνθρώπων, ὡς τὰ σκεύη μὲν ἐν ταῖς ἀγορασίαις σκοπέντων, τὰς δὲ βίας εἰκῆ διαφεύγοντων. Idem.

hil in circulis, hominum sermonibus, magis agitatum, quam Circensium eventus, & Pratinorum, Venetorum, Russatorum, & aliorum victoriæ vel infortunia. Non pollum tamen damnare lectionem vulgatam. Nam Martialis lib. 5. epigr. 26, ubi de Scorpi nobilissimi agitatoris imaginibus loquitur, sic ait:

Hæc, rogo, non meliùs, quam rubro pulpita nimbo
Spargere & effuso permaduisse croco?
Quam non jenuino dare quadrigenta caballo,
Aureus ut Scorpi nasus ubique micet?

Et Capitolinus in Vero testatur equo Circensi, cui nomen erat *Volucris*, ab Ælio Vero Imperatore factum aureum simulachrum. Itaque non mirum, si agitatoribus quoque nobilibus id honoris genus impertiebatur. Fuisse autem in circo posita ea simulachra ex hoc loco conjicere licet, & rationi consentaneum videtur. *Salmasius.*

Pag. 7. lin. 9. Πολλὰ γὰρ αὐτὸν ἀλλοῖα ἡ ἐπιτυμβία, & πολλῶν ἤδη κατεδυκότων τὸ ἀνάστημα] Hæc ultima verba male vertit Micyllus. Vertendum erat: *multos, qui graves esse videntur, occupavit.* Idem.

Pag. 38. lin. 18. Καὶ τὸ οἶνον ἐν τοῖς συμποσίοις μὴ κεῖσθαι τὸ & ἀρωμάτων ὀγκοῦντας] Hæc male convenire videntur. Quid enim commune habet plausus cum aromatibus? Ergo non dubito debere legi μὴ κεῖσθαι vel κεῖσθαι & ἀρωμάτων, ea enim optime conjunguntur, ut & crocus vino. Nam ea miscere solere, & in deliciis fuisse eam mixtionem testis est Plinius lib. 21. cap. 6, ubi de croco loquitur. *Usus ejus in coronis nusquam, herba enim est foliis angusto pene in capillamenti modum. Sed vino mire congruit, præcipue dulci tristum &c.* Hæc Plinii verba omnino firmant nostram conjecturam. *Idem.*

Pag. 39. lin. 18. Οὗτοι δὲ & αὐτοὶ πίπτο τὸ στεφανοῦσθαι, ὅτι μὴ ἔστιν τὸ στόμα τὸ τόπον· εἰ γὰρ τοῦ (ἰὸν) τῷ πνεῦ τὸ ἰὸν τὸ & ῥόδων χαίρουσιν, ὅτι τὸ βίνι ὑαλίζει ἔχειν αὐτὸς στρεῦ] Suggillat homo Græcus Romanorum imperitiam. Nam Græci & præcipue Æoles & Iones coronas circa collum in pectus pendentes gerebant in conviviis. Id nos docet Plutarchus Sympos. 3. cap. 1. & tales coronas vocabant ὑποθυμίδας vel ὑποθυμιάδας, ut melius censere videtur Athenæus lib. 15. pag. 678. his verbis: ὑποθυμὶς & ὑποθυμιάδες στέφανοι παρ' Αἰολεῦσι & Ἴωσιν, ἃς ἐκεῖ ἐπὶ τῶν τραχήλων περιτίθεντο, ὡς σαφῶς ἐκ μαθεῖν, ἐκ τῶν Ἀλκαίου & Ἀνακρεόντου & ποιήσεως, id est, *hypothymis & hypothymiades corona sunt apud Æoles & Ionas, quæ circa collum circumponebant, ut aperte licet discere ex Alcæi & Anacreontis versibus.* Scilicet *hypothymiades* dicebantur ἀπὸ τῆς ὑποθυμιάσεως à suffitu vel suffumigatione, quoniam infra nasum positæ cerebrum suo fussitu juvabant, ut ait Plutarchus dicto loco. *Idem.*

Pag. 43. lin. 1. Τοξικεύτας χείσασ τὸ βέλος, ὅτι ἐκ, κατάκειται τὰ Σκυθῶν, ἀπὸ ἐπὶ, κατάκειται τὰ Κρητῶν] Mirum est Lucianum tribuere hoc loco Curetibus sagittandi artem, quam nullus alius antiquorum illis tribuit, licet plures de illis plura dixerint. Omnes illis gravem armaturam scutum & hastas tribuerunt, & ὁπλίτου ἰδέαν. Orpheus seu Onomacritus Hymno 1 & 2 in Curetas mille illis epitheta dedit, nullum tamen, quod sagittandi peritiam significet. Imo contra eos ἀπλοτόξους φύλακας vocat, & χαλκοκόρυστας ἀρείους τοξότας ἐχέτας. Callimachus etiam Hymno in Iovem:

Οὐκ ἐκ Κρήτης γε ἐκεῖ φορέουσι θοχῆτον τὸ
Τόξον ἀποπλήσσοντες.

Idem ait Apollodorus lib. 1. οἱ δὲ Κύρητες ἔνοπλοι ὄντες τῷ ἄντρῳ τῷ βρέφος & κατέκρυπτον τοῖς ὅπλοις τὸν ἀκούοντα κτύπον τῶν ὅπλων & κανόνα μιλῶν, id est, *quando Iovem lactentem delectare volebant armorum strepitu & membrorum motibus.* Strabo lib. 10. ubi de Creta: τὸν δὲ αὐτοσχεδιάζοντα Κρῆτας τίνα τινὰ ἐνόπλιον κίνησιν μετὰ ῥυθμοῦ ποιεῖσθαι, ἐκ ἀπὸ ὑψηλοῦ μὲν τὸ ἐκεῖ τὸ πρὸς Διὸς γένεσιν. Plinius lib. 7. cap. 56. *saltationem armatam Curetes docuere,*

pyr-

Pyrrichen Pyrrhus, utramque in Creta. Idem ait & Pindari Scholiaſtes ad Pythiorum 2, & ne te morer, lector, innumeris citationibus, quicunque de Curetibus ſcripſerunt, iis tympana & armorum ſtrepitum & ſaltationem in armis tribuerunt, nullus ſagittarum infectionem. Ætoli certe, qui prius Curetes & a quibus ortos Cretenſes Curetas volunt, funda, non ſagittis gloriabantur, & eorum dux Pyrachmes Degmenum Elæum ſagittarium funda proſtravit. His ductus auctoritatibus apud Lucianum hoc loco pro Κρήτων lego Κρίτων minima mutatione. Nec mihi Diodori loco libri 5. ubi de novem illis Cretenſibus Curetibus, ſcrupulum injicit, & ab ea lectione inhibet, ubi inter plurium rerum & artium inventionem, quam Curetibus tribuit, addit: τὰ περὶ τοξείαν & τοῖς κυνηγίοις εἰσηγήσασθαι. Nam ultra quod ſolius Diodori auctoritas contra omnium antiquorum turbam & conſenſum mihi parum valere videtur, recantat ipſe Diodorus, & contra ſeipſum pugnans, ait ex Cretenſium traditione Apollinem in Creta natum, δι' ἐτῶν τὸ τόξον χρήσιμον διδάξαι τοὺς ἐγχωρίους τὰ περὶ τὴν τοξείαν. At certe ſi Apollo primus fuit arcus & ſagittarum inventor, & ejus uſum docuit Cretenſes, non erat notus arcus Curetibus, qui ante Apollinem natum & ipſo Jove antiquiores in Creta habitabant. Iure igitur Luciani lectio hoc loco mihi ſuſpecta eſt mendi, & Κρήτων cenſeo debere legi. Nam Lucianus, qui de Scytharum ſui temporis more loquitur, non mihi videretur bene iis oppoſuiſſe novem homines è fabuloſo ſeculo, & ratio vult, ut nationi nationem opponat & comparet. Ergo lego confidenter, & ſi mihi credis, leges, καθαιρῶ τὰ Κρήτων. Sed & Micyllus etiam hoc loco caſtigandus qui ὀπὸν interpretatur *reſina*; numquam enim legiſſe me memini reſinam utilem fuiſſe ad ſagittarum invectionem, aut ὀπὸν dictam reſinam κατ' ἐξοχήν, cui nomen proprium eſt ῥητίνη· pro Silphio certe ob plantæ excellentiam ſumitur ὀπὸς & pro papaveris ſucco ob vim medicamenti, unde ὄπιον diminutive dicitur. Verte ergo *herbarum ſucco*, opponit enim ὀπὸν ſuccum herbarum τῷ ἰῷ veneno, quod ex ſerpentibus ἰοβόλοις colligitur, quorum ferax eſt Creta, & indiga Scythia, regio frigida. *Palmerius.*

Pag. 49. lin. 20. Κολοκώνθης] Κολοκύντης enim quidam ſcribunt. *Menagius.*

Pag. 50. lin. 20. Τῷ γὰρ τύπτω σώματι φασὶ τὰς τυφεννὰς ἀκολυθήσαντας, & μιμησαμένης αὐτῆς τὸ σχῆμα, ἔπειτα χήμασι τοιούτοις ξύλα τυπήναντας, ἀνθρώπους ἀνασκολοπίζειν. Ὑπὸ δὲ τύπτω, & τῷ τυχήματι τῷ σφυρῷ τῶν σφυρῶν ἐπωνυμίαν σωληθῆν] Veriſſima vocis στευρὸς originatio. τυπῶ, τυπηρὸς, hoc eſt, in modum *tam* efformatus: & per contractionem ταυρὸς: & præpoſito ſigma ut fieri ſolet, στευρὸς. Idem.

Pag. 151. lin. 10. Ἐπειδὴ Τίμων ὁ Ἐλαιεὺς ἐπὶ, Κολυτιάς] Scribendum Κολυτάς. Suidas: Κολυτὰς σκαφὰς Λυκιακὰς, εἰς τὸ Τίμων, ὁ μισανθρωπος. Κολυτιὰς ἡ, ὁ δῆμος τῆς Αἰγηίδος. Idem.

Pag. 225. lin. 2. Ἀγρώθην] Ἀγρόθεν. Idem.

Pag. 263. lin. 19. Καὶ τοιαῦτα ἀπερεῖ ἱρατεῖον τῆν] Τὸν νίον, legendum videtur. *Idem.*

Pag. 264. lin. 10. Μεγίλλω] Horatius: *dicat Opuntia frater Megilla.* Idem.

Pag. 277. lin. 13. Βάρεαις ἦν, & ὀλεθρίοις] Malim ὀλεθρίοις· ut infrà pag. 770. & ἐν ὀφθαλμοῖς τὸν ὀλεθρίν ἐκείνης ἀνδρός. Ita enim ibi legendum, non ἐκείνη ἀνδρός. Et ita Interpres legiſſe videtur. *Idem.*

Pag. 277. lin. 15. Ἐκείνοις τοίνυν ἐκλογιούμενός μοι] Legendum: Σὶ. ἐκείνοις τοίνυν ἐκλογιούμενός σοι. Hic enim Simulus loquitur, non Polyſtratus. Sed & legendum poſtea, ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΣ, non Σίμυλος. Idem.

Pag. 299. lin. 3. Τὸ μὲν τόξον γυμνὸν] Id eſt, extra thecam. Ita *nudus enſis* apud Virgilium, pro enſe extra vaginam. *Idem.*

Pag. 370. lin. 17. Βίων πρᾶσις] Vertunt, *Vitarum auctio.* Verte, *Mancipiorum auctio.* Laertius in Ariſtippo: κατηγωνισατο τῷ ἀνδραποδιστῇ, ὡς τὰ σκεύη μὲν ἐν ταῖς ἀγορασίαις σκεπτόντων, τὰς δὲ βίας εἰκῆ φλυαρζόντων. Idem.

Pag. 384. lin. 20. Σολοικισμῶν] Σολοικὸν, non σολοικισμὸν, dixisse veteres, testatur Gellius. *Menagius.*

Pag. 387. lin. 16. Φιλόσοφ& ἀλλ'] Legendum omnino, ΦΙΑΩΝ, ἀλλ'. Sermo est de Philone, Sceptico Philosopho: de quo Laërtius in Pyrrhone: ἀλλὰ μὴν Φίλων ὁ Λ'ρ&ειος, γνωρίμως αὐτῷ γεγονώς. Scriptum fuerat ΦΙΑ. quod postea in φιλόσοφ& abiit, in editione utraque Basileensi, & in Salmuriensi. Vide nos ad Laërt. pag. 248. *Idem.*

Ibidem Φιλόσοφ&] Taxat eruditorum coryphœus Ægidius Menagius Benedicti editionem quod ex contracta voce ΦΙ. fecerit Φιλόσοφ& cum legendum sit ΦΙΑΩΝ. in notis ad Diogen. Laërt. l. IX. *Almeloveen.*

Pag. 411. lin. 9. Λίγυ ἐ βασιλέως τις Λιγύπτι&, πιθάνως φησὶ συμβιβάζειν ἀλλαξαι] Ipse Lucianus infrà pag. 487. in Mercede conductis: ἄλλοι δὲ, τὸ τῶν ἀλόγων πανοῦργον ἐν φύσει φασὶν ὂν Κλεοπάτρα τῇ πάνυ φασὶ γενέσθ. ἐκεῖνον γὰρ διδαχθῆναι τίνος μὴν ἐχεῖνος πάνυ μαθητὴς, &c. *Menagius.*

LVCIANI

Rerum in primo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

Abderitarum morbus. 601
Abdicationis causæ. 723
Aboni murus. 753
Academici non sunt in beatorum insulis. 675
Achanthus à tyranno in quem conspiraverat, servatus. 337
Accidens & præteraccidens quid sit. 382
Achæi versus. 498
Acherusius campus. 334
Achillis sepulchrum in Sigæo. 358
Achillis & Patrocli amor qualis. 912
de Achille fabulosa Homeri scripta. 631
Achillis mollities in fine. 296
Acinacis & Zamolxis Scytharum dii. 594
Actæoni à quo & cur immissi canes. 213
Acu candefacta reserare sigilla. 760
Acrisius Danaën includit. 255
Zelotypus senex. 255. filiam & filium ejus exponit. ibid.
Admetus ineptus poëta. 868. ejus quidam versus. ibid.
Admirantis hypotyposis. 41
Adulatio malorum omnium maximè servile. 489
Adulatores deteriores iis quibus adulantur, & superbiæ illis authores. 33
Æacus publicanus. 343
ab Æaco non procul abest. 482
Aëdonum fabula. 22
Æginetici modii. 166
Ægyptiorum superstitiones. 369. quid pingant literarum vice. 538. astrologiam auxerunt. 848. quæ animalia ab iis colantur. 849
Æneas formosus. 853
Ænigmata narras. 351, 379
Æqualitas res popularis. 314
Æschines. , 488
Æsculapius. 237, 207, 208
Æsopi fabula de numerante vndas singulas. 569
Æthiopes deos convivio excepere. 362. bellum cum saltatione ineunt. 792
Astrologiam invenerunt. 845, 846. eorum sapientia. 848
Aëtion pictor. 479. Proxenidæ gener. ibid.
Ætolica mala. 362
Afranius Rhetor, centurio, Periclis æmulus. 620. seipsum jugulat. ibid.
Agamemnon. 335, 336, 487, 606
Agapetus. 429, 430
Agathocles medicus. 427. Peripateticus. 866
Agenor Europæ pater. 259
bene Agendi tempus non proroganda. 36
Agrigentini ab antiquo Græci & Dores. 740
Ajacis sepulchrum. 359. furor. 321. mentis compos. 678. Ajacis coronis. 620
Ajax Locrensis in sedibus impiorum. 674
Alcæus Milesius formosus. 608
Alcamenis statuæ in pretio. 517
Alcestis ab inferis revocata. 310
Alcmenæ cum Iove concubitus. 203
Alcibiadis amoris pœnitet Athenienses. 599. à Socrate amatus. 908
Alcyonis fabula. 168. & deinc. alia fabula. 689
Aleam in uno viro jacere. 598, 599
Alexandri magni res gestæ. 288, 289. cur Deus videri voluit. 293. Clitum interficit. 628. votum super historia sua. 630. Annibali præponitur à Rhadamantho. 671. Babylone sepultus. ibid. ejus nuptiæ & Roxanes. 574
Alexandri cujusdam impostoris vita, res gestæ. 746
Alexidis versus. 498

INDEX.

Aloei filiorum factum. 344. pœna. ibid.
Alpheus Arethusam amans. 243
Alytarches Sortium contemplator & explorator. 536
Amabilitas & Cupido Veneris liberi. 226
Amantium stultitia. 451. & Amatores opulenti in pretio, inopes contrà. 396
Amavit quidam Venerem marmoream. 884
Amatores iracundi. 234
Amalthex cornu. 455
Amantium actiones. 195. affectus. 905
Amastris. 763
Amici malis non illudendum. 274
Amoris vis. 196, 206, 303. duplex. 899. ejus gradus. 911
Ammonis oraculum. 850
Amores. 873. & deinc.
Amphilochi templa, vaticinia. 266
Amymones fabula. 247
Amico urgente quid facias? 342
Amicitia maximum bonorum. 860
Anachartidis historia. 593
Anacreon in beatis insulis. 673. fulmine à Jove cur petitus. ibid.
Anaximenes cur innotuerit. 573
Anchoræ vitreæ. 665
Anchisæ & Veneris amor. 220, 221
Andromedæ fabula. 258
Anemodromi. 647
Anguillarum in morem inter digitos elabi. 114
Animantium vita brevis. 887
Anima ut immortalis. 866
Animæ in homine plures. ibid. ejus tres partes. 810
Animus scopo similis. 42
Animi ornamenta incorrupta. 8
Annibalis gesta. 286
Annorum, mensium, horarumque numerum instituerunt Ægyptii. 849
Annus Solis circuitu definitur. ibid.
Annuli Romanorum modiis mensurati. 286
Antilochus vates apud Cilices. 759
Antimachi versus. 689
Antiochiæ cives saltationis observantissimi. 812
Antiochi soceris cum Galatis pugnaturi somnium faustum. 498. pugna cum Galatis. 581
Antipho somniorum interpres. 614
Antipodes an sint. 864
Antisthenis baculus ex oleastro. 214
Anubis Ægypti Deus. 380
Anitus & Meletus Socratis accusatores. 395
Aniti & Meliti in Demonactem. 860, 861
Aorna petra ab Alexandro occupata. 507, 295
Apelles pictor. 479
Apis Ægyptiorum Deus undecapi solebat, quantum lugeatur mortuus. 869, 370
Apis mellis opifex & quomodo formetur in favo. 171
Appollinem Branchus & Hyacinthus amant. 187. Daphne fugit. ibid. Hyacynthum disco occidit. 209. & consulentes decipit. 212. citharœdus, medicus, vates, jaculator. 213, 393. ejus exilium ob Cyclopes. 363. mercenaria opera apud Admetum. ibid. apud Laomedontem cum Neptuno, 363, 364. unde ejus templum Delphicum ditatum. 745. ubi colatur. 366. Græcia pestem immittit. 363. à nemine falli potest. 731
Apollonius. Thyaneus. 750
Apollonius philosophus. 866
in Aqua scribere. 437
Aquileja urbs. 776
Aquilarum pulli ut probentur. 417
Arabiam cavam ferere. 450
Aranæ Cycladibus majores. 648, 649
Arbitrorum delectorum judicio acquiescendum. 715, 716.
Arborei seu Dendritæ homines, & eorum fabula. 653
Arborum vitrearum fabula. ibid.
Arcades Astrologiæ contemptores. 855. Antiquiores se Luna dicunt. ibid.
Archelaus tragicus poeta. 601
Architelis uxor. Dimenete. 592. ejus visio. ibid.
Archytas Pythagoræ discipulus. 497
Areopagitæ in tenebris judicant, & cur. 552, 553.
Arethusa & Alpheus. 243
Argivorum & Lacedæmoniorum pro agro bellum. 360
Argos siticulosum. 247
Argus toto corpore videns. 188, 222.
Ariadnes filum Theseo datum. 540. ejus chorus. 791

Aries ab Ægyptiis colitur. 849
Aries aureus Thyeſtæ. 851
Aries Aureus Phryxi. ibid.
Arion Lesbius. 673. ejus fabula. 250
Ariſtarchus Grammaticus. 48
Ariſtarchus Phaleræus Imperator. 44
Ariſteas hæredipeta. 283. delinitus Mileſiis ſermon. 874
Ariſtidis inopia. 105, 106
Ariſtippus Cyrenæus Dionyſium Siciliæ tyrannum liberat. 333. unguenta olens. 306. ejus mores. 333. & ſeq.
Ariſtippus & Epicurus in beatis inſulis jucundi compotores. 675
Ariſtobuli adulatorius liber ab Alexandro in flumen projicitur. 610
Ariſtodemus ſceleribus nobilitatus. 749. hiſtrio. 487
Ariſtonis convivium. 819
Ariſtophanes poëta vir ſapiens. 657. ille & Eupolis Socratem in ſcenam introducunt. 404
Ariſtotelis ſententia de bonis fortunæ. 292. ut Alexandro eſt abuſus. ibid.
Arius & Epeus pugiles pares. 677
Arrianus Epicteti diſcipulus. 747
Ars longa vita brevis. 505
Arſacis Medorum præfecti mors. 315
Artis mechanicæ facilitas & commoda. 2. ejuſdem incommoda. 7. inſtrumenta. 9
Artium inventiones. 897
Artis perito credendum. 343
Artemidorus adoleſcens. 591
Artemiſia Mauſolo mortuo erexit ſepulchrum. 372
Arteria trachea nihil recipit. 605
Aſinus Cumanus Leonina pelle indutus. 407
Aſino nil commercii cum lyra. 466
Aſinis petulantiores. 409
Aſinorum ruditus loco tubarum. 408
Aſpaſia meretrix. 795, 843
Aſter Philippum Macedonem orbavit oculo. 628
Aſtyanax è turri dejectus. 365
Aſtrologia ab Æthiopib. inventa. 845, 846. ab Ægyptiis aucta. 848. Babyloniis nota. 849. unde Græci habuerint. 850. ab Arcadib. contempta. 855. ejus commendatio & defenſio. ibid. & ſeq.
Athenarum encomium. 26
Atlas cœlum fulciens. 344
Athletæ fœlicitas. 536
Atreus de ſole locutus. 851
Attis fabula. 365. amatus à Rhea. 206
Attica ſubſannatio. 13. eloquentia. 475. decas. 598
Avarorum graphica deſcriptio. 84. & ſeq. Tantalo ſimiles. 94
Augiæ bubile. 746
Auguſti primi come ingenium. 502
Aurum ſiſtit ſanguinem. 146. mala propter aurum. 349, 350. contemnendum ut calculi littorum. 164
Aures quam oculi minus fide dignæ. 622. Aures portentoſæ. 655
Autolycus Fur à ſydere Mercurii. 853
Auri materia graca ſapientibus. 391

B.

Babylon qualis urbs. 360
Babylonem cepisse. 455
Babyloniis nota aſtrologia. 850
Baccham ex vito fieri. 785
Bacchus e femore Iovis. 365. in eum vini inventorem calumniæ. 215. res geſtæ. ibid. in Nyſa educatus. 202
Bacchi miniſtri Satyri. 794. ille Tyrrhenos, Indos & Lydos ſaltando vicit. ibid.
Bacchica & Dionyſia fuere genus ſaltationis. 794
Bagoas philoſophus eunuchus. 842
ſi è Barbæ prolixitate philoſophus æſtimandus, hircus primas tenebit. 845
à Barba de philoſophis judicium. 862
in Balneis fieri ſolita. 40
Beatorum inſulæ deſcriptio. 106. & ſequent.
Bebryx Amycus Pollucem vulneravit. 236
Bellerophontis literæ. 486. ejus equi fabula quid ſignificet. 851
Bellum omnium pater. 602
Bellum plenilunio adeundum, Lycurgi lex. 855
in Bellum & Pacem Homerus res omnes diviſit. 795
Bene agere. 497. Bene agere non cunctandum. 36
Bis per omnes. 490
Biton & Cleobis omnium hominum fœliciſſimi. 349
Bithynicum mancipium. 464
Bithyna fabula. 793

Blepſias fœnerator fame periit. 318
Bonum nullum ſine teſte jucundum. 181
Bona tria, animi, corporis & fortunæ. 386
Bonorum poſſeſſio temporaria. 35
Branchus amat Apollinem. 187
Branchidæ quo pacto ditati. 752
Braſidæ de navi deſcenſus. 634
Brevitatis commendatio. 636
Briareus centimanus Jovi fert opem. 228
Bruta ſolitudines amant. 893
Bubalus latro. 778
Bucephali hominum genus. 689, 690

C.

Cabaluſa inſula. 691
Cadmus literis legem perſcripſit. 46. eum execrantur ob T inventum. 50
Cacozeli irridentur in Lexiphane. 819 & ſeq.
Calcei novi in honore habentur, veteres projiciuntur. 459
Calculos duos ferebant Lacedæmoniorum reges. 589
Callias qualis. 105
Callicratides Athenienſis. 879. ejus oratio. 895
Callidemides veneno alteri parato extinctus. 273
Callimachus in deſcriptionibus prolixior. 637. ejuſdem locus. 908
Callimorphus medicus hiſtoriographus. 613
Calvarius. 339
Calydonio rum calamitates à Diana profectæ. 362
Calypto ſerva. 777
Cambyſes. 352. filius Cyri, regnum & mors. ibid. theſauri. 16
Camelus nigra. 15
Candor ſine rubore ad formam non probatur. 239
Canis Cyrum primum nutriit. 364
Canis in præſepi. 87
Canem in aliquem ſolvere. 786
Canum conſuetudo. 411
Canicula nomine Myrrhina. 473
Capaneum ſaltare. 812
Capra Jovem nutriit. 364
Capitibus caninis & leoninis homines. 538
Carbones pro theſauro. 558
Carbones theſaurus. 571
Carcharorum orator. 474
Carcinochires. 661
Careotis. 634
Carimantes. 824
Carion famulus. 353
Caryatiſſare, ſaltandi genus à Caryæ urbe dictum. 789
Caryonautæ. 686
Caſpiæ portæ. 175
Caſtor & Pollux ſimiles. 236. vivunt. 233. alternis nautis favent. 237
Catena Jovis. 227
Caucalus. 344
Caulomycetes. 649
Cauſa juſta eundem accuſatorem & arbitrum non timent. 394
Cauſa indicta credere, cujus ſit. 395
Cauſidici perſtringuntur. 14. eorum mores. 406
Cebes. 479
Cecrope Codro-ve generoſior. 105
Celer. 778
Celſi laudes. 753
Centaurus. 579
Cenchroboli. 647
Cerberus. 334, 339, 330
Cercopes. 749
Ceſtus Veneris. 223
Cethegus. 866
Cerus fabuloſus. 658
Ceyx. 168
Chæreas. 828
Chærephon. 515
Chalcedon. 752, 753
Chaldaica diſciplina. 508
Chaldæi divini. 283. gens mollis. 297
Chariades. 272
Charicles Corinthius. 879. illius oratio. 887
Charinus adulator. 269
Charmides formoſus. 306
Charmolaus Megarenſis. 278
Charon ad ſuperos venit. 341. alterum pedem in cymba Charontis habere. 462
Chelidonius cinædus. 473
Chimæra. 334
Chiron mortuus eſt cùm immortalis eſſe potuiſſet, & cur. 314. & ſeq.
Choaſpis aqua. 330
Chryſes expoſtulatio. 353
Chryſippus. 382, 383, 384, 385, 386, 570

Chryſippus non poteſt in beatas inſulas niſi 4 potus helleborum ire. 675
Cinyras Helenam amans rapuit in beatorum inſulis. 679
Cithara ſaltatoris adminiſtra. 798
Clavum clavo pellere. 489
Clearchus Medos & Perſas devicit. 293
Cleobis & Biton hominum feliciſſimi. 349
Cleocritus. 429
Cleon. 116, 497, 628
Cleonæ. 40
Cleopatræ ſimia. 487
Clitus. 628. cur ab Alexandro occiſus. 294
Cnemon 274
Cnidus. 880. ibi memorabilia, Praxitelis opus, Cnidiæ Veneris templum. 881. Soſtrati portieus. ibid.
Cocconas. 751
Cocytus. 346
Codro generoſior. 105, 277
Cœna Hecates. 262, 263
Coliades. 903
Colocynthopiratæ. 686
à Columnis Herculis ad Indos. 507
Comaſtæ Græcis qui dicantur. 912
Comicum ſatellitium. 602
Comœdia ſpectaculis convenit. 785
Comus paſtor perdite amans. 903
Comœdiæ publicus uſus. 17. proprium ipſi ſaltationis genus, cordax. 796. ejus perſonæ ridiculæ. 797
Conjugium cur inventum. 897. ejus utilitas. 909
Conon. 626
Conſilium non mutandum & cur. 19
Conſilium, alia eligere, alia vitare docet. 604
Contentum oportet eſſe præſentibus. 315, 340
Convivium adire primum, inurbanum, poſtremum grave eſt.
Convivalium fraudum non eſt æquum meminiſſe. 177
quæ in Convivio debent eſſe, quæ non eſſe, ibid.
Cordax ſaltationis genus. 794
in Comœdia exercetur. 796
Corinthii adventu Philippi perturbati, quid fecerint. 602
Cornix anceps animal. 844
Coræbus. 910
Coronus. 657
Coronas ſub naribus potius quàm ſuper capite ponendas. 39
Corpora virorum quàm fœminarum robuſtiora. 727
Corybantes. 206. quid faciant. ibid. in Phrygia primùm ſaltarunt. 788. Iovem ſervarunt. ibid.
Craton. 209
Creon. 336, 487
Creperius Calpurnianus. 612
Creteníes fabulantur de Iovis ſepultura. 69, 70. optimi ſaltatores. 789
Cribro vaticinari. 753
Crocodilus Stoicorum. 567
Cræſus ſervus. 335. ejus lateres aurei. 350
Cræſi cum Solone ſermo. 348
Cræſi & Solonis colloquium de felicitate. 348. &c.
Cræſis ſedecim ditior. 105
Cruces ad effigiem ἐν τάφῳ. 50
Cteſias. 640, 683
Cumanus aſinus leonina pelle indutus. 407
Cupido. 896. imberbis. 187. Veneris filius. 205. ejus vis. 231. æthereus Deus, amicitiæ fautor, &c. 896. Iapeto antiquior. 186. cur à Minerva abſtineat. 217. cur à Muſis. ibid. cur à Diana. ibid.
Curetes armati ſaltabant. 788. primi in Creta ſaltarunt. ibid. Iovem ſervarunt. ibid.
Curetum ſagittæ reſina inunguntur. 43
Currus bovem ducit. 271
Cybelus, Athenienſium colonia. 47
Cybele. 755
Cyclopes. 368. Cyclopis munus quod ſit. 432
Cydimachus. 429
Cynobolani. 649
Cynocephali. 661
Cynirus. 683
Cyniſcus ut mortuus. 427. quid in vita faceret. ibid.
Cypſelis obturatrix. 820
Cyrus. 50, 348. primus à cane nutritus. 364. rex magnus dictus. 50. Cyri theſauri. 229. res geſtæ. 348
Cytmides. 761

D.

Dadis. 770
Daduchus. 829
Dædalus aſtrologiæ peritus. 851

Damasias athleta. 279. 282, 830
Damis a pueto necatus veneno. 317
Damippus. 274
Damon adulator. 269
Damoxenus palæstrita. 264
Danae. 808. Danaes fabula. 254. & seq.
Danaus duriter educat filias. 247
Danaidum dolium. 95, 285, 551. in Danaidum dolium aquam afferre. 95, 96
Daphne fugit Apollinem. 187. in arborem versa. 644
Dari thesauri. 16
Decelia. 891
Decretum adversus divites. 338
Deformitas eloquio compensatur. 890
Deli insulæ eversio. 252. & seq. ibi peperit Latona. 253
Deliciarum & lautitiæ reprehensio. 39, 40
Delphica divinatrix. 744
Delphi illustriores Pythii. 731. unde victum habeant. 743
Delphines hominum amantes. 250
Demeas orator. 149
Dementia infœlix. 391
Demetrius Cynicus. 806
Democriti mores. 378, 758
Demonax. 857. vita, studia, &c. à 857 usque ad 873.
Demonstratio. 85
Demosthenes. 9, 634
Demosthenes imperator captus. 628
Demostratus. 774
Dendritæ. 653
Deucalion. 61. ejus arca. 801
Deus in culpa non est, sed qui delectum fecit. 480. ex improviso offensus. 670. Deo parendum. 129. omnia facilia. 170
Dii qua forma ad Ægyptios iverunt. 369. Deorum adulteria taxat. 182. quales esse debeant. 183. de iis nihil dicendum. 322. eorum per gentes distributio. 367
Dii omnia vendunt mortalibus. 362. ejus rei exempla. ib. quid sint. 379
Dialogus & concordia. 17
Dialogi privatus usus. ibid.
Diana ægre fert quod ab Oeneo non fierit ad sacrificium vocata. 362. sagittis gaudet. 232. cur amore non capiatur. 217. hospites in Scythia mactat. 231. obstetricatur. 237
Didymis est Apollinis templum. 854. Didymi respondent geminis, cœlesti signo. ibid.
Dimenete Architelis uxor. 592
Dinias. 829
Diocles. 842
Diogenes. 284, 337, 375. ejus venditio & præcepta. 376, 675
Diogenes qualem vitam egerit. 312. quid fecerit quum Corinthum invaderet Philippus. 602. dolium volvens. ibid.
Dion seipsum strangulat. 830
Dion Heracleotes. 511
Dionysius ex femore Iovis ortus. 202. ejus insolentia. 215. joci amans. 404
Dionysius Siciliæ tyrannus. 333
Dionysiacæ lapicidinæ. 475
Dionysiaca & Bacchica genus saltationis. 794
Dionysiaca libertas. 17
Dionysii templum Rhodi. 878
Dionysiorum licentia. 404
Dionysodorus. 500
Diophantus. 282
Dioscuri. 445
Diotima. 843
Discipuli leniter excipiendi. 4. in discipulis quid considerandum ad bene eos instituendum. 36
Disciplina. 399
Divites ridiculi. 368. & qui eos sectantur. 32. fœlicitatis suæ testes quàm divitias malunt. 34. admonentur. 264. quanti fiant. 277. cur virtutem non deliderent. 287. Suffragium contra eos. 338
Divitiarum verus usus. 90
Divitias quæ vitia comitentur. 112, 113. quæ mala. 129
Divitiæ male reconduntur. 85, 86. quando à Iove, quando à Dite dentur. 100. mutant hominum mores. 102. ad malos potiùs quàm ad bonos veniunt. 107. facilè dilabuntur. 113, 114. quæ bona adferant. 127. non sunt malorum causæ, sed malè utentes. 128, 129
Doctrina non omnes pariter afficiuntur. 43
Dodonea fagus. 896
Dormientium gestu modò abnuunt, modò annuunt. 328
Dormire sub Mandragora. 58

Do-

Dosiadæ ara. 839
Draco. 854. cur signum multitudinis Parthis. 622
Dracones Pellæi. 751. cur Draco sub tripode. 854
Dromo. 660

E.

Ebrii descriptio. 161, 162
Echo garrula. 240
Echecrates. 567
Elation ob saltationem clarus. 791
Electra Stoicorum. 383
Electro & vitro Sidonio lucidius. 892
Elei. 870
Eliæam superciliis præ se ferre. 887
Elementa mundi. ibid.
Elenchus. 399
Elephantis ut usus sit Anthiochus adversus Galatas. 582
Eleusinia sacra. 458
Elytius campus. 673
Emmeleia, saltationis genus. 794. in Tragœdia exercetur. 796
Empedocles. 305, 677
Empusa Saltatrix. 793
Encomium quid facere solcat. 605
Endymion. 365, 366, 646, 853. Lunæ cursum invenit. 853
Endymionis & Lunæ amor. 204
Enipeus Tyronem uxorem neglexit. 256
Ephedius quis sit. 537
Epithetis utuntur poëtæ ad versum implendum. 53, 54
Epictetus. 870
Epicurus venditur. 381, 498, 675, 758, 763
Epicuri liber exustus. 774. quid faciat in inferis. 763
Epicurei quales sint. 519
Epimenidis somnus. 69
Epimethei opus. 19
Equa Thessaliæ. 580
Equum educere in campum. 394
Equorum insanum studium Romæ. 37
Erinnys. 438
Eris pomum aureum projecit. 246
Euche Dea. 559
Euclides. 563. ante Euclidem gesta. ibid.
Eucrates Sicyonius. 269. natalitia filiæ celebrans. 512
Eumenes. 499
Eumolpus. 846
Eunomius. 284
Eunomus. 673
Eunuchus quid sit. 843. non licere ei philosophari. ibid. ejus & spadonis discrimen. 844
Euphranor. 479
Euripidis loci. 391, 490, 496
Europa. 259. à Iove rapta. 260
Eurybatus. 749
Eurydice reddita Orpheo. 319
Eurytus. 393

F.

Fabæ cur sacræ Pythagoræ. 373. fabis magistratus creant Athenienses. ibid.
Fabulæ priscorum cum astrologia consentiunt. 853
Fabularum congeries. 801, 802, 803, 804, 805, 806. idque secundum locos ubi habebantur.
Facilia apparent nobis difficillima. 856
Fagus dodonea locuta. 896
Fatum causa rerum. 303
Fatum inevitabile. 489
Fati necessitate sese excusant homines. 589
Fati unius & fortunæ arbitrio nos regi. ibid.
Felicitas mutat mores. 20. in quo eam consistere putet vulgus. 434. solus Fœlix qui liber est. 864
Ferri collatio cum auro. 850
à Filo tenui suspensi omnes. 354
de Finibus multi disceptant. 355
perinde ac si Fluvii sursum ferantur. 277
Fluvius vino Chio similis. 643
Fluvii intereant, cujus exemplum est Inachus. 369
Fœminæ communes in beatis insulis. 676. fœmina est seminis receptaculum. 888. fœminæ & maris legitima est conjunctio. ibid. ii coitu viro majorem delectationem percipit. 893
Fœnus & Computum. 86
Fœnus primum & secundum. 384, 385
Fœnerari soli sapienti convenit. 384
Fœtor oris Gelonis tyranni. 530
Formicæ portentosæ. 644
Formosi, Megillus Corinthius. 264. Charmoleus Megarensis. 278. & seq. Char-

Charmides, Phædrus Clinix filius. 306
Fortuna & fati arbitrio nos regi. 489.
Frugalis victus in quibus consistat. 163, 164
Funerum vanitas apud Romanos. 38

G.

Galatæ ab Antiocho fugati. 582, 583
Galatea & Polyphemi amor. 238. se Nereidibus dicit formosiorem. 239. ejus templum. 668
Galeam tibiæ, capiti ocreas adaptare. 600
Gallinarum lac. 456
Gallinaceo sacra ædes. 683, 634
Ganymedes. 190, 191. Cur à Jove raptus. 192
Gargarus Idæ cacumen. 218
Gastrocnemio unde dicta. 653
Gelon ore fuit fœtido. 530
Gemini. 854
Genetyllides. 903
Geometria artem exordientibus qualia proponat. 562
hominum qui Gestarentur irrisio. 41
Gloriæ studium homini familiare. 322
Glycerium pellex Megapenthis. 431
Glycon. 759. ejus colloquium cum sacerdote. 772
Gnathonides. 757
Gniphon. 435, 167
Gobares. 426
Græcè loqui discere volenti quid faciendum. 611
Graculum alienis plumis exultare, 486
Gry. 835
Gula flagitat consueta. 477
Guttur longum quatuor digitos. 40
Gymnasiorum quodnam optimum. 811
Gymnopodiæ. 791
Gymnasticæ comendi artem rejicit. 630

H.

Hæredipete Charinus & Damon. 269
Hæreditas jure naturæ ad liberos pertinet. 272
Halcionii dies. 169
Harmoniarum quarundam proprietates. 585
Harmonides tibicen. ibid. & seq.
Harpyiæ cibos Plineo eripiunt. 94
Hebe. 883, 173
Hecates cœna. 262, 308
Helena cujus filia. 225. pulchra. ibid. à Theseo rapta. ibid. ejus forma despicitur, & vituperantur Græci quod pro ea bellum gesserunt. 302. & seq. rapta est à Cinyro in beatis insulis. 679
Heliotæ. 680
Heliades. 875
Hellanicus. 823
Hellespontus unde sic vocetur. 251
Helles fabula. ibid.
Hephæstion. 499
Heracleotes. 511
Heraclitus. 378. &c.
Heramithres. 438
Herba lanaria. 755
Hercules. 11. in Oeta conflagravit. 207, 509. ab Omphale sandalio verberatur, lanas carpsit. 208. liberos & uxorem occidit. ibid. Æsculapio posthabitus. ibid. in Venerem acer. 874
Hermeas. 844
Herminus Aristotelicus. 870
Hercules cœlum ferens. 344, 345. irridetur divinitas, venditur, ejusque mores. 298. & sequent.
Hercules Lydius. 608. quomodo pictus. ibid.
Hercules in scena. 797. taurivorus deos. 876
Hermaphroditus. 211. qualis. 231
Herodes. 865, 866
Herodoti virtutes. 571. & seq. ejus libri Musæ appellati. 573. quo præmio usus sit. 636. non vera scripsit. 683
Herodizes. 626
Heros quid. 267
Hephæstion. 499
Hesiodi fabula de musarum saltatione. 795
Hierophantes. 829
Hinnulus leonem. 274
Hippias. 573
Hippocentaurus. 17. ejus pictura. 579
Hippoclides non curat. 501, 502
Hippogerani. 648
Hippogypi. 646
Hippomyrmeces. 649

Hip-

Hipponicus. 105
Hircocervi. 18
Hircum mulgere, & cribrum supponere. 866
Historiam rectè scribere difficillimum. 603. in scribenda ea quid observandum. 604. primum vitium. 605. ut differt ab encomio. ibid. à poësi ibid. in ea convenienti tempore laudandum. 607. secundum vitium. ibid. tertium vitium. 617. quartum vitium. ibid. quintum vitium. 618. sextum vitium. ibid. septimum vitium. 620. Virtutes duæ. 625. quibus instructus esse debeat historiam scripturus. 627. & sequentib. historia posteros respiciat. 630, 631, 638. adulatores rejicit. 638. quo stylo scribenda. 632. & seq.
Historicus quæ præcipua afferre debeat domo. 620. res ut gestæ sunt narrare debet. 629. veritatem sequi. 630. qualis esse debeat. 631. & sequentib. quomodo conscribere. 633. & seq.
Histrio nullus punitur. 408
Homerus. 676. cujas esset &c. ibid.
Homeri loci. 4, 23, 30, 43, 390, 391, 414, 458, 489, 490, 493, 795, 800, 854, 890
Homo bicolor. 15
Homo est infans. 169. homines bullis similes. 356. homo bicolor Thespidi dono datus. 16. homines inter se comparati. longè discrepant. 170. eos creasse diis utile. 179. omnes moriuntur. 297. anima & corpore compositi. 299. eorum mores. 325. foliis sunt similes. 356. quid sint 379. nulla illis fides. 390. evitare fortunæ offensionem non possunt. 495. societatis sunt amantes. 893
Honestum solum bonum, dicunt Stoici. 532. necessario est præstabilius. 897
Honoratus. 864
Horæ. 366. Horarum sedes. ibid.
Humanitas, & quibus opus habeat. 1. ejusdem descriptio. 5. oratio. 6, 7. commoda. ibid.
Hyacinthus. 676
Hyacinthus & Branchus Apollinem amant. 187. quomodo ab Apolline occisus. 209. ab eodem Amyclis sepultus. ibid. In florem mutatus. 210
Hydamardia. 691
Hyperbolus. 644
Hyporchemata. 792

I.

Iambulus. 641
Iæter Ianuam incitari. 39
Iapeto antiquior. 198
Icarius palmitem à Baccho accepit. 216. occisus à compotoribus. ibid.
Icarium mare. 852
Icarus. 852. ejus fabulæ expositio. ibid.
Iccus. 626
in Ida Corybantes insaniunt. 206
Idea Socratis. 380
Ignis communicatus non minuitur. 182. ejus necessitas. 183. ignis solis præstantior. ibid.
Ignorantia apud homines facit quod lethe apud inferos 357
Ilium. 360
Ilienses. 413
Imperat optimè qui ira vacat. 870
Imperitia audaces, res considerata timidos efficit. 29
Impiorum insula. 681, 682
Inachus fluvius mortuus. 360
Indi quomodo vino affecti. 23. cur. ibid. solem saltatione salutant. 792
Indifferentia quæ sint. 382
Indolentia animi paranda. 36
Indopates. 438
Inferorum pœnæ. 283, 327. & seq.
Innotescere quomodo quis possit. 571. & sequentib. 587
Ino in mare præcipitatur. 251. Bacchi nutrix. ibid.
Insaniæ futuræ indicia. 784. insanabilis signa. 712. causæ. 728
Insanire cum ratione. 23
Insontem accusare. 552
Insula ex caseo. 668
Interitus unius alterius est ortus. 888
Invidiæ signa ex vultu. 712
Io à Iunone in vaccam mutata. 188. Isis jussu Iovis facta. ibid. ejus fabula. 249. & sequentib.
Iolaus. 270, 736
Ionici joci. 468
Iovis ædes. 106. catena. 854
Ira vacans optimè imperat. 869, 870
Iridis sedes. 366
Isis Ægyptiorum dea. 188
Isimenodorus. 316

Iucundum ſolum bonum, ex Epicuro. 532
Apud Iudicem adverſario faventem æqua cauſa non agenda. 781, 782
Iuno ob Ganymedem zelotypa. 192. & ſequentib. à quibus colatur. 367. ut Vulcanum cenet, ir. 365
Iupiter & eius varia epineta. 52. tauro aſſimilatus fert Europam. 260. ubi educatus. 367. Cretenſes ejus ſepulchrum oſtendunt. ibid. quo pacto paternos dentes effugerit. 180. qualis olim juvenis. 59. aram in Gargaro habet. 189, 190. à capra educatus. 364. ejus regia ubi. 366. quid ſit ejus catena. 854. multa fabulosa de Iove. 290
Iuramentum, Socratis per canem & platanum. 380
Iuſtitia. 399
Ixion Iunonem ſollicitavit. 195, 334, 396. objecta nubes. 197. & ſequentibus. cur pœnas luat. 366, 367

L.

Labor exhauſtus affluit. 551. relaxationem poſtulat. 873. ſummis Labiis philoſophus. 487
Lac gallinarum mulgere. 456
Lacedæmoniorum conſuetudo in ferendis calculis. 589. ſaltatio. 789. ad ſaltationem bellum inibant. ibid. enervati. 264
Laconici maris cochleæ. 435
Lachanopteri. 647
Laches. 167
Lacydas pater Megapenthis. 428
Lampichus Geloorum tyrannus. 278
Lampis amore meretricis periit. 317, 318
Lani in morem. 447
Laurus Veneris transfuga, & ab ea alias fugitiva. 881
Laus nimia eſt adulantis, ideoque odiosa. 609
Lecti, & lucerna teſtes ſceleris vocantur. 442
Leo cerdala vinctus. 471
Leogoras. 737
Leotrophis. 626
Lesbonax, ſaltatores manu ſapientes appellabat. 810
Lethes aqua. 160. eam non bibere ſupplicium gravissimum. 444
Liber quis ſit. 868
Libyes aſtrologiam aggreſſi ſunt. 849
Literæ mutæ ultimam ſortem obtinuerunt. 47
Lotus Homeri. 22. lotum referre. ibid.
Lotus dulcis. 452. quales degustata ei fuerunt Vlyſſis ſocii. ibid.
Lucerna fabulosa. 656
Lucianus natura felici præditus. 5. avunculo traditus ut diſceret ſculpere. ibid. cur humanitatem prætulerit ſtatuariæ. 10. quo ſcopo ſommium expoſuerit. 12. philoſophiam amavit. 392, 406. ejus facultates tenues. 1. ejus avunculus optimus ſtatuarius. 1, 2. ejus ſcripta Dialogi & Comœdiæ ſunt participia. 18. quales res oderit. 400. Minervam orat. 401. in eum Diogenis oratio. 403. & ſequentib. Reſponſio Luciani. 406. perpetuò vincit. 413. Alexandro pſeudomanti infenſus & invisus. 779. qua provincia ſit uſus. 491. orator mediocriter exercitatus. 493. ejus peregrinatio. ibid. ejus orationis laus. 577. judicium de ſuis orationibus. 584. ubi eſt Lucium natura adacta ſervias. 483
Sol & Luna incoluntur. 641
Luna ad Endymionem deſcendens. 204. amore diſperiens. 205, 365, 366. cur non ſemper eodem vultu appareat. 845
Luxum cujuſdam cavillantur philoſophi Athenienſes. 27. & ſeq.
Lychnopolis. 616
Lycophronis Alexandra. 839. in Lycorem appulit Deucalionis ſcapha 61
Lycurgus. 855
Lydem ex viro fieri. 785
Lynceus. 387
Lynceo perſpicacior. 519
Lyſimachus comicus. 47

M.

Macetis. 751
Maandrius Polycrati ſucceſſit. 335, 352
Menades ſequuntur Bacchum. 185
Magi Babylonii ad inferos deducunt. 328, 329
Magnum cum parvo comparatum magnum videtur. 181

Magnus. 778
Malchion Syrus. 621
In Malis ferendis ſocietas ſolatium fert. 297
Par eſt Mala pati qui patraverunt mala. 391
Malvæ radix invocanda. 681
Mandrabuli in morem res procedit. 463
Sub Mandragora dormire. 58
Margites. 516
Mars & Venus impliciti laqueis à Vulcano. 214
Mars ſaltator. 794
Marſyas. 213, 587
Mas ſemen prolificum emittit. 888
Maſcula libido reprehenditur. ibid. defenditur. 895. & ſeq.
In Matellam immingere. 448
Mauſacas. 621
Mauſolus & ſeq. 336, 311
Medea. 490, 560
Medi quales quum ex equo deſcenderunt. 317. gens mollis. 293. mors 317
Medici quid ſpectent in ægroto. 728. rogandi. 724. immunitates. ibid.
Ars Medica facilis. 505
Meditantis geſtus. 504
Medius ſtatus optimus. 517
Megabyzus. 103
Megacles. 428
Megalonymus. 828
Megapenthes tyrannus. 428. Cydimachi bona cepit. 429. ejus ſcelera. 440
Megillus. 438
Megillus Corinthius formoſus. 264
Melantus. 272
Meleagri interitus cauſa Diana. 362
Melitus. 395
Melitides. 910
Menandri locus. 903
Mendacium veritate ſpecioſius. 543
Menecrates. 543
Menelaus ex Pelopidis oriundus. 225
Menius. 652
Menippus canis ubi verſari ſolitus. 262. ejus deſcriptio. 263. ad mortem alacritas. 282, 309. deſcenſus ad inferos. 330. & ſeq.
Menſa communis unde inventa. 893
Menſes Luna definiuntur. 849
Mercede conductorum calamitates. 444. & ſeq. mercedis nemo, ne rex quidem eſt expers. 492
Mercenarios omnes eſſe. 492
Mercurius fur. 176, 423. ejus mores. 197, 198, 199, 213. ejus negotia. 232. eloquentiæ præſes. 485. legatus inferorum. ibid. ejus furta. 198. cupidinem vicit. ibid. teſtudinem fecit. ibid. nuncius. 199. ejus virga. ibid. officia. 232. palæſtram docet. 237. ejus ſedes. 366. Mercurius perſtringitur. 423. Mercurio eloquentiæ præſidi ſacrificare. 485
Meriones ſaltator. 789
Metrodorus. 758
Metus & ſpei effecta. 353. alia metus effecta. 759
Miccio diſcipulus Zeuxidis. 581
Midas ſervus Megapenthis. 430
Midas Servus. 512
Midam & Crœſum & Sardanapalum Menippus inſectatur. 265, 266
Micyllus furor. 432
Milo Crotoniates. 347
Milo. 626
Minerva. 518. ubi colatur. 367. Lutum Promethei inſpirabat. 15
Minerva à Iovis cerebro. 199. & ſeq. virgo perpetuò, armata, terribilis. 200. & 216. ejus ſuffragium. 589
Minos. 853
Minous menſis. 672
Miſanthropos. 139. ejus deſcriptio. 137. & ſequentib.
Mithrobarcanes. 329, 331
Mneſarchi filius. 835
Modeſtia. 36
Mœrichus. 283
Momus cur Deum reprehenderet. 39. qua in Vulcanum reprehenderit. 518
Morborum deploratorum non ſuſpicienda cura. 711. nec ſimiles, nec curabiles omnes. 726
Mors remedium malorum ſenectutis. 348. adverſariorum invictiſſimus. 348. ejus nuntii. 354. quibus in primis moleſta. 424, 433. quibus non moleſta. ibid.
Mortales ſe eſſe ſi cognoſcerent homines prudentius viverent. 354
Mulieres duæ pugnant pro Luciano. 4, 5. mulieres doctos conductitios habentes. 475. procliviores ad inſaniam

niam quàm viri. 727, 728. earum conditio. 320. Mulierum inter se terra conjunctio. 894. ad generationem finitum numero, at non ad cætera. ibid. earum cultus immoderatus. ibid. de iis dictum Menandri. 903
Muliebris Venus, barathrum. 877. matulam meliorem esse demonstrat. 891
Muliebris formæ commendatio. 892
Munus Cyclopis. 432
Munera Iovis non rejicienda. 126
Mutatio in melius quandoque majorum maiorum principium. 658
Mutæ cur amore non teneantur. 217
Mycenæ. 360
Myron. 6, 517
Myrrhina. 473. canicula. ibid.
Myrton & Xantippe Socratis uxores. 192
Myrtium meretrix. 317
Myrtus lacra Veneri. 881

N.

Narcissus. 676
Natura prima omnium mater. 887
Naufragorum habitus & oratio. 446
Navis ad navigandum præparata ut sit. 422
Necracademia. 678
Negretus. 684
Neoptolemus saltandi arte præcelluit. 789
Nephele mater Helles. 252
Nephelocentauri. 650
Nephelococcygia. 657
Neptunus. 518
Neptuni & Tyrûs amor. 256
Nestoreus scyphus. 513
Nicias. 497, 629
Nicostratus. 607
Nigidius Platonicus philosophus. 21
Nigrini qualis oratio, liberalitas, & opum contemptus. 35
Niobe. 10
Nireus. 335
Nireo formosior. 105, 277
Nisi coma purpurea. 370
Nisus urbs. 359
Noctuas Athenas. 19
Ad Noctuam aviculæ concurrunt. 586
Nodis templum. 664
Nomen alterius filio imponere, honoris signum. 155
Notce te ipsum. 265
Novercæ quales erga privignos. 729
Novitas grata. 578. quid sit. ibid.
Numa Italus. 675
Numidica avis. 687
Nuptiarum utilitas. 909
Nycterion. 649
Nyctiporus. 684
Nyctor. 652

O.

Obolus præmium Charontis. 285, 308, 356
Occipedes qui sint apud Scythas. 591
Oculi exemptiles. 655
Odium in crastinum non reconden-dum. 377
Oebalius Hyacinthi pater. 209
Oecellus Lucanus. 497
Oedipus. 478
Oeta. 345
ab Oeneo ad sacra non adhibita Diana. 383
Olympia coronatus. 4
in Olympia, Iovi sacra fieri solita tantum obiter. 62
Olympias Alexandri mater. 290. concubuit cum dracone. 751
Olympiorum victori formidanda reliqua studia. 550
Onoscelece. 652
Oracula non sunt ab Astrologia aliena. 804
Oratio Carcharorum. 474. Attica eloquentia, & hymetti melle plena Oratio. 475. quænam communia ejus vitia. 604. quid in ea fugiendum. 338. ejus effecta. 42
Oratores decem Athenienses contra Macedonas. 895
Ordinem suum esse observandum. 46
Orestes, Pylades. 906
Orœtes. 315
Orpheus Astrologiam docuit apud Græcos. 850. ejus lyra. ibid. dilaniatus est. 390
Ossa & Pelion, Olympo superimpositra. 344
Othryades. 360. Severianum superavit. 765

Ovis instar præmonstrata fronde sequi. 556

P.

Pætus medicus. 782
Paguradæ. 661
Palamedes litterarum inventor, cujus filius. 46
Pallas e cerebro Iovis exiliens. 200
Pan Mercurii filius. 228. cur hirco similis. 229. muticus. ibid. res gestæ. 230. salacitas. ibid.
Panis colostratus. 823
Pannychia. 684
Pantomimus appellatur saltator. 809
Paphlagones superstitiosi & stolidi. 753
Parætonia. 638, 639
aliter Parca, aliter natura statuit de vitæ tempore. 270. omnium bonorum & malorum causa est. 323. & sequent.
Parendum libenter patri. 234
Paris Priami filius bubulcus. 218. formosus, amatoriarum rerum doctus. ibid. & 219. cum Idæa muliere consuevit. 219
Parnassus. 344. biceps. 346
Parnassus Caucaso excelsior. 344
Parrhasius. 473
Parrhesiades quis sit. 400
Partem utramque boni Iudices audiunt. 527
Parthenope. 785
Pasiphaë cur tauro copulata dicatur. 852
Patroclus ab Achille amatus. 912
Patrum erga liberos quantus amor. 704. liberos magis amant, quam ab iis amantur. 721
Pauperum consolatio. 264
Paupertatis causæ. 72. epitheta quædam. 114. commoda. 118. in eam incidere facile est. 115. quæ virtutes eam comitentur. 116. quæ suppeditet. 124. quemvis enecat. 449 ad eam fugiendam nihil non fieri solet. 490
Peccare est hominis, ignoscere Dei. 859
Peccantes quomodo tractandi. ibid.
Pecunias esse tertium bonorum. 842
Pegasus. 10
Pella quo tempore floruerit. 751
Pellæus draco. 755
Penelope Icarii filia, mater Panos. 229
Pentheus dilaniatus. 390
Perdiccas. 626
Peregrina in regione familiares nancisci jucundum lucrum. 879
Periclis suadela. 895
Perilaus. 737. bos ad supplicium Apollini dedicatus. 739
Peripatetici quales. 516
Peripateticus philosophus qualis. 386
Persæ. 530. gens mollis. 293
Persica convivia. 470
Perseus Balenam occidit, & ejus fabula. 257
Perspicuitati sacrificandum. 338
Phæaces. 41. admiratio eorum. ibid. choreis gaudebant. 791
Phæacum rex. 339
Phædræ. 785
Phædri accubitus. 896. idem à Platone amatus. 891. formosus. 306
Phaethon. 651, 852. rex incolarum solis. 647
Phaeton ad Eridanum sepultus, ejus sorores in populos versæ. 235. ejus fabulæ expositio. 852
Phaon. 276
Phalaridis vita. 731
Phatia turris. 638
Phavorinus. 861
Phello. 668
Phellopodes. ibid.
Phidias. 6, 7, 517. ex ungue leonem cognovit. 545
Phidon. 272
Philænis. 894
Philemon. 498
Philiades. 146
Philippus Macedo. 337. ejus res gestæ. 293. ejus perfidia, proditio. 294. oculo orbatus. 628
Philippides. 496
Philolaus. 498
Philosophia contemnit bona vulgò laudata. 22. longo tempore addiscitur. 505
Philosophiæ falsæ descriptio. 397. veræ descriptio. 398 ejus sociæ Virtus, Modestia, Disciplina, Iustitia, Veritas. 399. ejus ingenuitas, & loquendi libertas, elenchus. ibid. maculas animæ eluit. 439. ea optima quam multi sectantur. 515
Philosophus. 387. debet esse paucis contentus. 388. philosophorum sen-

tentiæ diversæ. 327. &c. auditores eorum initiantibus comparantur. 43. eos esse adulatores turpe. 34. eorum vitia. ibid. Philosophi fiunt qui ad philosophandum sunt nati. 43. perstringuntur eorum nugæ. 76, 203, 280. mores & gula. 159. & seq. eorum diversa doctrina. 327. vita & sermones discrepant. 328. unde dignoscantur. 473. ut explosi. 417. non debent indignari. 397. mali cum histrione comparantur. 407. cum asino Cumano. ibid. veræ philosophiæ, versique philosophis odium conflant. 408. perstringuntur. 409. comparantur simiis. 411. inhiantium auro descriptio. 414. quæ sint bona philosophorum. 509. & sequentibus. eorum sectæ quædam enumerantur. 514. eos contendere ridiculum. 840. illis salarium amplum constitutum. 841. ut præderattæ perstringuntur. 890. eorum sectæ diversæ. 514.
Phineo cibos harpyiæ eripiunt. 94
Phlegethon. 346
Phlegias. 652
Phocis. 906
Phni. 835
Phœnicis annos vivere. 544
Phryna. 438
Phrynondas. 749
Phryxus. 851. ariete aureo vectum esse quid sit. ibid.
Pinguiores homines qui dicantur. 751
Pirithous Iovis filius. 196
Pita. 576
Pitani. 368
Pitices colore & sapore vini. 644
Plagium est hominem liberum vendere. 374
Platanus Socratem auscultans. 896
Plato. 497, 498. Phædrum amavit. 891. eius laudes. 402
Platonici quales. 516
Plutus quando claudus & quando alatus. 98. ejus epitheta. 113. cæcus & claudus. 97
Plutocles. 684
Plutonis nomen quid significet. 100
in Pnyce habebantur actiones oratoriæ. 895
Podalirius. 754
Podoctypa. 828
Poëticus tumus. 54. eorum libertas. 606
Polus. 336, 487, 572
Pollux & Castor similes. 236
Pollux ab Amyco vulneratus. 236. cur is & Castor alternis moriantur. 237
Polybius. 867
Polycletus. 6, 7
Polycrates. 352. ejus finis. ibid.
Polydamas. 626
Polylampes. 652
Polyphemus amor ejus & Galatez. 238, 239, 240
Polyphemi & Vlyssis fabula. 241. & seq.
Polypi astutia. 245
Polystratus. 275
Pomum aureum projectum. 246. pulchræ præmium. 218
Prælata, non præclata. 382
Praxiteles. 6
Priapus qualis. 231. ejus ridiculum factum. ibid. bellator Deus. 793
Principatus, res molesta. 733
Principium totius dimidium. 506
Prodicus. 573
Prometheus. 365. palo affigitur. 174. cur. ibid. cur vinculis solutus. 186. Promethei variæ acceptiones. 13. & seq. homines formavit adjuvante Minerva. 15. refutat objecta crimina. 177. & seq. ejus pœna. 365. ejus pars. 468
Proœmio uti præcipit Rhetor. 25
Proserpina. 339
Protarchus. 103
Protesilaus. 309, 302
Protei variæ formæ. 144, 145
Protei Ægyptii fabula saltationi accommodata. 793
Proverbia quædam. 409, 462, 466, 470, 475, 482, 519. 526, 551, 578, 588, 589, 287, 858, 892
Proxenides judex Olympicorum certaminum. 573
Prytaneum. 175
Pietta. 419
Pittopodes. 661, 662
Ptyllotoxotæ. 647
Ptæodorus. 273
Ptolemæus Lagi filius. 15, 500
Pulchritudo tertium bonum. 810
Pulchrum est quod unicuique proprium est. 609
Puericia qualis sit. 171
Puerorum studia. 904. & seq.
Pylades, Orestes amici. 906

Pyronides. 652
Pyrrhias. 102, 335, 387, 464
Pyrrichia saltatio unde dicta. 789
Pyrrhus Epirota Alexandro secundus. 500
Pythagoras. 371, 372, 373, 497, 737, 305, 677. ejus venditio. 371. scepties transformatus. 749

Q.

Quaternio maximum juramentum, & numeri perfectio. 498
Quatuor, juramentum Pythagoræ. 372

R.

Rabidi canis morsus rabiosum facit, & rabiosi suo morsu rabiem excitant. 43
Ranæ terrestris in morem vociferari litientem. 469
Regis oculi & aures multæ sunt. 470
Regum molestiæ. 355
Reipublicæ administrationem ex cœlo instituit Lacedæmonius Lycurgus. 855
Relaxatio animi & corporis necessaria. 640
Rhea anus Attin pusionem amavit. 206, 365. ubi colatur. 367. saltatione delectata. 788. Iovem occultavit. 364
Rhodochares. 435
Rhodope. 783
Rhodus Soli sacra. 878
Ritus in ambiguo dum vivimus. 262
Roma omnibus scatens vitiis, qui esse possit virtutis palæstra. 31
Romana saltatio. 793
Romani luxus descriptio. 29, 30
Roxanes & Alexandri nuptiæ depictæ. 574
Rufinus. 87
Rutilia. 770
Rutilianus. 749, 766, 782

S.

Sacrificiorum derisio & cultus divini. 361. eorum ritus. 367, 368. & sequent.
Sæculum quid sit. 879
Sagittæ Scythicæ veneno, Curetum resina ungi solitæ. 43
Sagittariorum Persarum & Scytharum mos. 530
Salæthus. 486
Salætho similia facere. 486. legem tulit in adulteros. ibid.
Salii Romanorum. 793
Salmoneus Iovi obtonuit. 56, 57
Saltare in tenebris. 542
Saltationis ortus. 788. ejus tria celeberrima genera. 794. ab Homero & Hesiodo laudata. ibid. in Tragœdia & Comœdia adhibebatur. 796. Augusti temporibus incrementum cepit. 799. quarum disciplinarum sit particeps. 800. ejus utilitates. 811. scopus. 808
Saltatio cum Tragœdia & Comœdia comparatur. 796. & seq.
Saltatio Phrygia petulans. 799
Saltator celebris Neronis tempore. 807. Saltatoris improbatio. 785. Saltator quid debeat scire. 800, 801. ejus apparatus. 809. tres animæ partes ostendit. 810. qualis esse debeat. 812. ejus vitia. 814, 815. &c. Itali saltatorem appellant Pantomimum. 809
Salvere quid sit, ejusque usus. 496
Salus seu Sanitas Dea antiquissima. 499
Sanguis pluit in Sarpedonis morte. 650
Sanitas quid appellaretur Platonicis. 498
Sapientem odi qui sibi non sapit. 487
Sappho. 895
Sardanapalus qualis. 304
Sardium arx. 455
Satietatis incommoda. 33
Saturnus execuit patrem & filios devoravit. 364
Satyrus Marathonius. 336
Satyri Bacchi ministri. 794
Scapha virgultea Ægæum transmittere. 525
Scepticus philosophus quid teneat. 387
Scintharus. 662
Scipionis res gestæ. 289
Scommate nihil sit deterius. 397
Scorodomachi. 647
Scythæ. 530. Scythæ humana carne vescuntur. 212. homines mactant. 369
Scythicæ sagittæ veneno inunguntur. 43
In Secundis rebus non meminimus mortis. 354
Selenitæ. 651
Semele quæ? 201

Semivocales ſecundum locum obtinent inter literas. 47
Sems deceptiti hypotypoſis. 271. mortui non flentur. 426
Servorum miſeria. 444. &c. emptitii nudabantur. 846
Severianus ab Othryade ſuperatus. 765
Sicinnis celeberrimum ſaltationis genus. 794
Sidonius Rhetor. 862
Simia Cleopatræ. 487
Simiæ tripudiantes. 411
Simylus. 275
Simonides ordine collocavit literas graecas. 46
Sinopenſis. 602
Sinnuiche. 438
Sirenes. 785. Sirenes fuiſſe dubium. 22
Sirius. 380
Siſyphus. 334
Sobrius eſto & memento diffidere. 541
Socrates. 9, 307. &c. ejus mores & doctrina. 379, 380, 381, 675, 678. ejus uxores Xanthippi & Myrton. 192. Socrates conteſſus eſt ſe hoc ſcire, quod nihil ſciret. 542. pugnavit apud Delium & fugit. 678. ſapientiſſimus a Pythio dictus. 795. ſaltandi artem laudavit & didicit. ibid. peſtringitur ob puerorum amorem. 890, 908, 912
Saltationis artem didicit. 795. Alcibiadem amavit. 908
Sol apud Clymenen tardavit. 206. ejus curſum invenit Phaeton. 852. ejus jacula. 854
Sol & Luna incolantur. 647
Solerciſimus quid ſit in voluptate. 39
Solonis & Crœſi colloquium de fœlicitate. 349. &c. ejus laudes. 595. & ſeq.
Somni regia. 684
Somnium hyemale. 11
Somniorum inſula. 683. & ſeq. Ne per ſomnium quidem. 459. eorum diverſitas. 684. eorum objecta miranda. 10
Sophiſtæ ſimiis aſſimilantur. 411
Sopolis medicus. 834.
Sororis nuptiæ apud Aſſyrios & Perſas licitæ. 364
Sortis exemplum. 536
Sortes Olympiorum, ibid.
Soſibatus Gnidius. 639, 749
Soſtratus Bœotius qualis. 857, 312
Spadones. 844
Sphæra ex calamo. 21
Spes & metus effecta. 353, 752
Statuariæ deſcriptio. 5. ejus ortus. ibid.
Steſichorus. 673
Stoici quales. 516. quanti ſint. 381. & ſequentib. eorum dogmata, habitus & vitæ ratio. 517. nulli ſunt in beatis inſulis. 675
Struthobalani. 648
Studioſorum cum athletis comparatio. 640
Supplex non occidendus. 391
Syſſa. 579
Syllogiſmus celeberrimus. 383. varia ſyllogiſmi nomina. ibid. & ſequentibus. ſyllogiſmus indemonſtrabilis, ejuſque vis. 385

T.

Tantalus. 94, 334, 353, 366, 300
Taraxion. 654
Tarichanes. 601
Tartarus quid ſit. 353
Taurus ab Ægyptiis colitur. 849
Tauri fabuloſi. 593. Taurus Perſæ Apollini dedicatus. 739. acceptus. 740
Telephi factum ad medelam ſui. 44
Telcſilla contra Spartam armata proceſſit. 895
Tellus Athenienſis pro patria mortuus. 349
Terbeatus. 20
Tereus. 4-8
Ex Jovis tabulis Teſtis. 455
Teſtudinis inventio. 398
Thalaſſopotes. 665
Thamyris. 393
Thanatuſia. 677
Thargelia. 843
Theagenes. 626. ob ſcortum mortuus. 427
Theano. 895
Theodotas Rhodius. 582
Theognis. 490. locus ejus. 449
Theon. 626
Theopompi culpa in hiſtoria. 782
Theramenis cothurnus. 909
Therites. 652
Thertites. 335, 677
Theſeus. 540

Thesmopolis Stoicus. 472
Thespis tibicen donatur homine bicolore. 16
Thessalæ equæ. 580
Thessaliæ prælides, præsaltatores nuncupati. 791
Thessali equi. 904
Thoni Ægyptii uxor. 751
Thrasycles philosophus. 157, 284
Thucritus. 270
Thucydides quo proœmio usus sit. 636. ejus locus. 19, 20
Thyestes. 478, 851. filios devoravit 364. ejus aries aureus. 851
Tibia saltatoris administra. 796
Tibius. 103
Tilliborus latro. 747
Timarchus. 488
Timocrates. 787, 810
Timocrates heracleotas. 858
Timon Echecratidis filius. 70. ejus liberalitas. 65. & ex ea calamitas. 6. &c. odit deos & homines. 121
Timotheus tibicen. 585
Tiresias. 339, 851. ejus astrologica scientia. 851. ejus de mulieris in coitu oblectatione dictum. 893
Tisiphone. 438
Tithonus. 273. annosus. 543
Titormus. 626
Tityus. 334
Tomyris Cyrum truncavit. 352
Totum ex partibus nosse. 546
Toxaris cur in Græciam venerit. 593. pro mordace habitus. 591. ejus sepulchrum. 592
Tragœdia spectaculis convenit. 785. emmeleia proprium ipsi saltationis genus. 796. ejus histrionis descriptio. ibid.
Tragœdum Ilienſium more in se excitare. 413
Triangulus triplex, quid significet. 498
Tribades quid facerent. 894
Trigonistria. 828
Tritonnomendetes. 661
Trophononii templum. 340. quomodo vates. 267
Triptolemus. 11
Tyrannicidæ quid ineſſe debeat. 701. debetur præmium. 693. & seq.
Tyrannos occidendos. 694. metu potius quam studio coli. 430
Tyro vitiata à Neptuno. 256. ejus dictio. 668
Tyroessa. 675

V.

Varietas rerum jucunda. 314
Valere quid sit, ejusque usus 498
Vates nihil sani dicunt. 396. delphica vates, degustata sacra aqua, vaticinatur. 549
Vaticinatio nihil potest. 867
Υδατος μεταλαβειν. 395
Venus. 365. ubi colatur. 367. quidnam sit ejus & Martis adulterium. 854, 214. Anchisen amavit. 220. cum Baccho jucundior. 882
Verberibus Homericis dignum. 452
Venerem secundum naturam bruta servant. 889
Verbis non verberibus res agendæ. 403
Verecundia utilitatis & damni Dea. 900
Veritas. 399. ejus descriptio audientibus injucunda, & à mendacio obscuratur. 543
Vinum tenue infuetis quid efficiat. 459, 460. vini effectus in India. 23. abusus quid faciat. 216
Virgo cœlestis. 854. cur virgo responsa daret delphis. ibid.
Virtus. 399. in quo consistat. 565. venalis apud Philosophos. 35. ejus studium in quibus non consistat. 36. virilis est. 399. ejus via longa. 506. animi perturbatione liberat. 510. fingitur esse vera &c. 520. in quo consistat. 565.
Vitæ humanæ varia negotia. 353. post vitam quid sit futurum ignoramus. 262. eam amant etiam miseri & decrepiti. 325. utra suavior sit viri an fœminæ. 320. vita privatorum aurea. 327. cum pompa comparatur. 335. cum histrionibus. 336. privatorum vita optima. 339, 340. vitæ varietas. 353. longissima est centum annorum. 543. vitæ actiones aliæ oblectationem, aliæ utilitatem pollicentur. 811
Vites portentosæ. 644. aquæ feraces. 654. lactis. 668
Vitro Sidonio lucidius. 892
Vlysses fallit Cyclopas. 241, 242. parum animosus. 241. sociis aures obturat. 357. ad inferos penetrat. 854. cur descendit ad inferos. ibid. ejus exemplum. 360. mendacia. 641. ad Calypsonem epistola. 685.

Vlyſſe callidior 105. prudentior. 277
Vmbilici aurei librorum. 478
Vmbram relicto corpore venari. 566. de alimi Vmbra digladiari. 558
ex Vngue leonis magnitudem æſtimavit Phidias. 545
Vniverſum Cupido formavit. 896
in Vno viro aleam jacere. 588
Vocales primum locum tenent inter literas. 47
Vociferatio cauſas dicentibus utilis. 80
Vologeſus. 612
Voluptas communicata jucundior. 893. quæ ut ſuavior. 452. ejus janua quæ. 29
Vrbes moriuntur ut homines. 360
Vrſines. 821. ſunt in vehementi frigore. ibid.
Vulcanus fornacarius. 365. hominem compoſuit. 518. de cælo dejectus. 342. ut conceptus. 361. ejus uxores. 210. fuit pocillator Jovis. 193. ejus officinæ ſedes. 366
Vulgus gaudet cavillantibus. 404. laudat proceres. 588
Vulneris ab eo qui vulneravit petenda medela. 44
Vxores communes ex Socrate. 380

X.

Xanthippe & Myrton ſocratis uxores. 172
Xanthus exuſtus. 253
Xenophon. 11
Xerxis facta. 304

Z.

Zamolxis Scytharum Deus. 594
Zenodotus. 676
Zenophantes paraſitus quomodo mortuus. 273
Zeuxis hippocentaurum fœminam pinxit. 579. Autoboream & Tritonem pinxit. 168
Zopyrion. 464

FINIS.